Բրոֆ. Վ. Յ. [illegible]

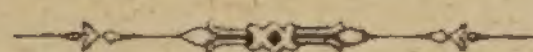


ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ



A DICTIONARY ENGLISH-ARMENIAN



ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

A DICTIONARY ENGLISH-ARMENIAN

BY

Prof. V. H. HAGOPIAN M. A.



Press of
H. MATTEOSIAN
CONSTANTINOPLE
1907

ՆՈՐ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

ՅՕՐԻՆԵՑ

Բրոֆ. Վ. Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ Վ. Ա.



Տպագրութիւն
Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
1907

TO

THE HONORABLE MEMBERS

OF THE

Faculty of Anatolia College

MY ALMA MATER

THIS VOLUME IS

MOST RESPECTFULLY

INSCRIBED.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Անգլիերէնէ Հայերէն Բառարանիս առաջին տպագրութեան գտած ջերմ ընդունելութիւնը կքաջալերէ զիս հրատարակել անոր երկրորդը՝ խնամեալ եւ ճոխացեալ:

Յուսալի է որ այս երկրորդ տիպն ալ առաջինին բաղդին արժանանայ:

ՀԵՂԻՆԱԿԸ

Անաթոլիա Գոլէճ,
Մէրզիֆուն,
Նոյեմբեր 1906:

معارف عموميه نظارت جليله‌سنك ۲ جماذى‌الاخر ۳۲۱ و ۱۲ اغستوس ۳۱۹
تاريخلى و ۱۳۱ نومرولى رخصتنامه‌سيله طبع اولنمشدر

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ախտ. ախտաբանական։
ա., աստ. աստեղագիտական։
Աս. աստուածաբանական։
ամր. ամրութեանց։
Ամ. ամերիկեան։
ան. անասուն։
Ան. Անգ. անգլիական։
աշխ. աշխարհագրական։
բժ. բժշկական։
բնգ. բնագիտական։
բն. բանաստեղծական։
բս. բոյս մը, բուսաբանութիւն։
գ. գործի, գործիք աղեք։
Գալ. գալլիական։
գրահ. գրահաշուքի։
գր. գրագիտական։
(դ) անցեալ դերբայի d.*
դատ. դատավարական։
դից. դիցաբանական։
ե. երկրաչափական։
եկ. եկեղեցական։
երկ. երկրաբանական։
եթ. երկաթուղւոյ։
եր. երաժշտական։
զին. զինուորական։
թ. թուաբանական։
թղ. թղթախաղի։
թռ. թռչուն մը։
թփ. թուփ shrub մը։
իր. իրաւագիտական։
ծղ. ծաղիկ մը։
ծռ. ծառ մը։
կ. կենդանաբանական, կենդանի մը։
Հ. Հռովմայեցւոց։ [կան։
համ. համալսարանական, դպրոցա-
հ. ժ. հին ժամանակուան։
հնք. հանքաբանական, հանք մը։
ձկ. ձուկ մը։
ճ. ճարտարապետական։

մրդ. մարդակազմութեան։
մեք. մեքենագիտական։
Յն. Յունաց, Հելլենական։
Յր. յարանուանութիւն, բողոքական։
նկ. նկարչութիւն։
նւ. նաւային։
չափ. չափագիտական։
Սգ. Սուրբ Գրոց։
վ. վճ. վաճառականական։
վիր. վիրաբուժական։
տ. տարրաբանական։
տպ. տպագրական։
տր. տրամաբանական։
փիլ. փիլիսոփայական։
ք. քերականական։
a. Adjective ածական։
aa. Adjective and adverb.
ad. Adverb մակբայ։
an. Active and neuter verb.
Ar. Arabic արաբերէն։
A. S. Anglo-Saxon.
con. Conjunction շաղկապ։
co. Comparative բաղդատական։
F. French գաղղիերէն։
G. German գերմաներէն։
H. Hebrew եբրայեցերէն։
int. Interjection միջարկութիւն։
It. Italian իտալերէն։
Ir. Irish իռլանտական։
L. Latin լատիներէն։
R. Russian ռուսերէն։
pa. Particip. adj. ածակ. դերբայ։
pp. Past participle անց. ընդ.
P. Persian պարսկերէն։
s. Substantive գոյական։
Sp. Spanish սպաներէն։
T. Turkish տաճկերէն։
va. Verb active բայ ներգ.
vn. Verb neuter բայ չէզոք։

*Անց. դերբայի —d, —ed վերջաւորութիւնը b, ch, k, l, p, sh, s տառերէ յետոյ տ կ'հնչուի փոխանակ դ ի. զոր. hissed, backed, distinguished հիստ, պեքտ, տիստինկուիշտ եւլն.։ (Տես նաև էջ 947)։

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ՁԱՅՆԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՀՆՉՄԱՆ

A

1. էյ երկայն. *Ale, Fate* էյլ, ֆէյթ։
2. է կարճ. *Add, Fat, Have* էտ, ֆէթ, հէվ։
3. էէ *Air, Share* էէր, շէէր։
4. ա *Arm, Far* արմ, ֆար։
5. աէ, էա. *Ask, Dance* աէսք, տէանս
6. օը. *All, Talk* օըլ, թօըք։
7. օ կարճ. *Wander* ուօն՛տըր։
8. ը. *Final, Infant* ֆայ՛նըլ, ին՛ֆընթ։
9. au, aw. *Autumn, Awe* օըթըմ, օը։

E

1. իյ երկայն. *Eve, Mete* իյվ, միյթ։ [բէնթ
2. ի կարճ. *Event, Depend* իվէնթ՛, տի-
3. է. *End, Mend* էնտ, մէնտ։
4. էէ. *There* դհէէր։
5. էյ. *Eight, Prey* էյթ, փրէյ։
6. ը. *Ermin, Verge* ըր՛մին, վըրճ։

I

1. այ երկայն. *Ice, Fine* այս, ֆայն։
2. ի. *Ill, Fin* իլ, ֆին։
3. իի. *Pique, Machine* փիիք, մըշիին։
4. ը. *Irksome, Virgin* ըրք՛սըմ, վըրճին

O

1. օ երկայն. *Old, Note* օ՛ըլտ (օուըլտ), նօ՛թ։
2. ա. *Not, Odd* նաթ, ատ։
3. ը. *Other, Done* ըդ՛հըր, տըն։
4. ու երկայն. *Prove, Do* փրու՛ւվ, տու՛ւ
5. ու կարճ. *Bosom* պու՛զըմ։
6. աա. *Form, Stork* ֆա՛րմ, սթա՛րք։
7. oo ու՛ երկայն. *Moon, Food* մու՛ուն, ֆու՛ուտ։
8. oo ու կարճ. *Foot* ֆութ։
9. oi, oy այ, (օյ) *Oil, Join, Toy* այլ, ճայն (ճօյն), թայ (թօյ)։
10. ou, ow աու. *Out, Hound, Down* աութ, հաունտ, տաուն։

U

1. իու. *Tube* թիուպ։
2. եու. *Use* եուզ։
3. ը. *Us, Tub, But* ըս, թըպ, պըթ։
4. ու *(R էն յետոյ). Rude, Rural* րութ, րու՛րըլ։
5. ու կարճ. *Bull, Put* պուլ, փութ։
6. ըը. *Burn* պըըրն։

Y

1. այ. *Fly, Style* ֆլայ, սթայլ։
2. ի. *Cyst, Abyss* սիսթ, էպիս։

Ծանօթ. Իսկ բաղաձայն գիրերու մէջ R-ը բառերուն մէջտեղ եւ վերջը գտնուած ատեն գրեթէ բնաւ չհնչուիր. միայն սկիզբը կհնչուի:

Բառ մը կարդալու կամ արտաբերելու ատեն մէկ վանկին միւսներէն աւելի ուժ տալուն կամ անոր վրայ զարնելուն կըսուի *շեշտել*, *Accent*. զոր. *Common* քա՛մըն բառին առաջին մասը երկրորդէն աւելի ուժով կհնչուի:

Հետեւեալ կանոններուն միտ դնել.

Ա. *Միավանկ* բառերը շեշտ չունին:

Բ. *Երկավանկներուն* ընդհանրապէս առաջին վանկը կշեշտուի. Fol'low, ho'ly.

Գ. Իրենց սկիզբը կամ վերջը մասնիկ ունեցող բառերուն բուն արմատը շեշտելու է, եւ ո՛չ մասնիկը. Affect', Commit', King'dom, Hard'ly.

Դ. Ան բառերուն որ անուն եւ միանգամայն բայ են, եթէ առաջին վանկը շեշտուի՝ անուն կհասկցուի, եթէ վերջին վանկը շեշտուի՝ բայի նշանակութիւն կուտայ. Con'duct վարք. Conduct' վարել, ուղղել:

Դիտ. *Այս կանոնին համեմատ առջի մասը մասնիկ եղողները երրորդ կանոնէն բացառութիւն են։*

Ե. Երբ իրարու կից գտնուող երկու ձայնաւոր զատ զատ հնչուին, բառին առաջին վանկը կշեշտուի. Li'on, Vi'al լա՛յըն, վա՛յըլ:

Զ. *Եռավանկ* բառերու որոց առաջին եւ վերջին վանկը մասնիկ է՝ բուն արմատը կշեշտուի. Excep'tion, Unhelp'ful.

Է. Եռավանկ բառերու շատին առաջին վանկը կշեշտուի, քանզի այս տեսակ բառերու մասնիկները առհասարակ վերջադիր են. Solidness սա՛լիտնէս:

Ը. *Գաղղիերէն* կամ օտար լեզուներէ *փոխառեալ* բառերու վերջի վանկը կշեշտուի. Abatis էպէթի՛:

Թ. *Բազմավանկ* բառերն այնպէս կշեշտուին, ինչպէս իրենց արմատը. Ar'rogating, Incon'tinently. վասն զի ատոնց արմատներն են Ar'rogate, Con'tinent.

Եթէ բառ մը ուղիղ չշեշտուի, սխալ կհասկցուի. զոր. Colleague քա՛լիկ պաշտօնակից. քալի՛կ յաւելուլ:

ԱԾԱՆՑԱԿԱՆ ՄԱՍՆԻԿՆԵՐ

Յառաջադիր մասնիկներ բացատրուած են գործոյս բնթացքին մէջ: Հոս կցուցունին վերջադիր մասնիկները, եւ առնիք կբաժնունին խումբերու:

Վերաբերական մասնիկներ. *-ական, -ային, -աւոր*. -ac, ic, ical:-al:-ar. ary. ant:-ine: -ant, ent; -ose. ous, ive.

Վիճակ, համգամանք ցցնող մասնիկներ, *-ութիւն*, *-թիւն*, *-ային*, *-ի*.
-ance, ence. ancy. ency: -bility: ty: -dom, -ment. ness, ship; -ion, ism. tude, ric; -ty, ure.

Տեղական մասնիկներ. *-անոց*, *-արան*.
-ary, ate, ory.

Գիտութիւն եւ արհեստ. *-աբանութիւն*, *-ութիւն*.
-logy, -ics.

Նուազական մասնիկներ. *-իկ*, *-ակ*, *-ուկ*.
-cle, ule; -kin, -ock; -et, let.

Բայացուցիչ մասնիկներ. *-ել*, *եցնել*, *-իլ*.
-ish, -ize, ise, ate, fy, er, en.

Ածական մասնիկներ. -ble. able *-ելի*. -en (նիւթը կցցնէ): -ern (կողմ): -ish *-ական,-ուկ*. -ful *լի*, *լեցուն*. -less (պակասութիւն) *ան*, *ապ*, *առանց*. -some *-ալի*, (fu r)*ns*. -ly *-ական*. -y *-ացած*, *ns:*

Մակբայական մասնիկներ.
-ly *-կերպով*, *-աբար*, *-ութեամբ*. -ward *դէպի*. -wise, -way *-կերպով:*

Տէր, ընող, զբաղող. *-ող*, *-արար*, *-գործ*.
-ar, er, or, eer, ier; -ist -աբան:

Իգական մասնիկ. *-ուհի*, (դից) *անոյշ*. -ess.

Զափ, վարձ. *-ողչէք*, *-չէք*, *-ագին*. -age.



ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՔ



1. Անգլիերէն բառերու սկիզբը դրուած աստղանիշները կցցնեն թէ անգլիերէն Յաւելուածին մէջ նոյն բառին եւ իր հոմանիշներուն վրայ մասնաւոր ծանօթութիւններ տրուած են:

2. Անգլիերէնի մէջ շատ բառեր կան որոնց հետ մասնաւոր նախադրութիւններ կդրուին. եւ շատերը թէ՛ Անգլիացիք եւ թէ օտարները, կսխալին այս մասին: Բառ մը հայերէնի մէջ ինչ նախդիր որ կառնէ, անգլիերէնի մէջ նոյնը չառներ *միշտ*: Ուստի անգլիերէն բառերու առջեւ փակագիծի մէջ նշանակուած են թէ՝ ի՞նչ նախդիր կառնեն: Զոր. To abide *in, at, with, by.* Abridge *of, from.* Canter *off.* Come *into, in.*

3. Անգլիերէնի մէջ շատ մը ներգործական բայեր կան որ չէզոք են մեր մէջ. ուստի անոնք հայց. սեռի խնդիր կուզեն եւ ոչ տրական to ով: Զոր. Tell your father հօրդ ըսէ. Serve the Lord ; Pity, Enter, Obey, Strike, եւայլն, հակառակ հայերէնի հայց. կուզեն:

4. *Նաւ, լուսին, քաղաք. ծաղիկներ, առաքինութիւններ,* եւլն իգական կհամարուին:



ԿԱՐԵՒՈՐ ՎՐԻՊԱԿՆԵՐ

(Բառերուն մէջի նօսրերը՝ այդ բառին ուղղուած կամ պակաս գիրերը կցցնեն).

Alder, *եայքինի.*
Clean *բոլորովին, լման*
109 *բ*, 29 *կարդա* Clerk
Coxswain *տես* Cockswain
Euhemerism *դիւցազնապաշտութ.*
259a, 38 *Նմանագրութիւն*
Frump *ծաղրելի, անհաճոյ*
Gizzard *քարճիկ թաշշիկ*
Incubator *Թխսարան*
134*ա*, 7 *դրամաճ*
479*ա*, 11 *կարդա* Muscardin
Locked jaud=Locked jaw
Neogene *Նորածագ*
425*ա*, 14 *կարդա* **Meeting**
Ocarina *սագանուագարան*
Outing *պտոյտ*
Outlaw *Վտարակ*
519*բ*, 43 *կարդա* **Pandean**
Phospor » **Phosphor**
Plank *հեծան*
609*ա*, 8 *Փոխադարձ բայ*
614*ա*, 37 *ջնջէ* Reciprocal verb
616*ա*, 33 *ուղղէ* **Registrar**
624*ա*, 40 *կարդա* Altar-piece
Rich *խղոտ=հիւթեղ, հիւթալից*
Sabiian *ուղղէ* **Sabian**
649*ա*, 20 *ուղ.* **Sanitarium**
652*ա*, 3 *Ջոհալ*
652*ա*, 28 *քուչիկ, փիւռճիկ*
656*ա*, 33 *ուղ.* **Sciography**
Scranch, -runch *ակռային տակ փշրել, խշրել*
Spooning *ապուշ սիրահարութ.*
Strident *ճռնչող ; կոշտ*
Surcease *ընդհատ. կեցնել*
745a, 45 Sausage
794*ա*, 34 *ուղ.* Pitchblende
811*բ*, 25 *Մեծ-արջ ա.*
823*բ*, 24 *խղիկ ուղ. ովիկ*
Wind'lass *բեռնամբարձ մեք.*
831*ա*, 11 x՝ 10, ⨯՝ 1000
839*բ*, 47 *Սիրաք*
840*բ*, 45 Ganon=Canon
842*գ*, 60 *Տիմոթէոս=Տիտան*
845*ա*, 12 *գոր մարտիկ*
846*բ*, 23 *որդեգիր=բարձր աղի*
848*բ*, 24 *ուղղէ* Janet
848*բ*, 42 *կակղահեր*
855*ա*, 21 *Փրէնսէզ*
864, 13 Alumnæ *Էլըմ՛նի*
869, 24 *գաւաթա*
880, 40 siee *ուղղէ* side
906, 47 moopy *ուղղէ* moody
907, 4 *ուղ.* Connexion exists
924, 13 *ուղղէ* tautology

Once a lady asked J. R. Lowell, why he had not sent her a copy of his last book. "I could not afford to,, said the poet, "If my friends do not buy my books, who will buy them ?,,

ԲԱՌԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ





A, An է, էյ; էն. *անորոշ յօդ. մը։* A men. *մարդ մը։* An hour. *ժամ մը։* An ox. *եզ մը։* [*նեփ։*

Abaca էպ'էքէ, *s. Մանիլեան կա-*

Aback էպէք', *ad. դէպ ի ետ, ե-տեւ; 2. (հովէն) փակուած։* Taken—. *յանկարծակիի եկած, բռնուած։*

Abacus էպ'էքըս, *s. հաշուետախ-տակ, աղիւսակ է; 2. սեան վերնա-խարիսխ, թակաղակ պաշլըգ։*

Abaft էպէֆթ', *pr. դէպ ի ետև, ետեւով. (նաւուն) խելաց կողմը։*

Abalienate էպէյլ'իէնէյթ, *va. օ-տարացնել, փոխանցել (ստաց.)։*

***Abandon** էպէն'տըն, *va. լքանել; թողուլ; 2. հրաժարիլ, ուրիշի յանձնել, քաշուիլ։* To—one's self. *անձնատուր ըլլալ։* *-ed էպէն'տընտ, *a.* [to] *անձնատուր (կրից), մո-լի, անառակ; 2. լքեալ, լքուն։* -er -'տընըր, *s. փոխանցող էր.* -ment, *s. լքում, թողում; աւեր։* -donee -տընի', *s. փոխանցորդ էր.*

***Abase** էպէյս' (զ), *va. ցածցնել, խոնարհեցնել, նուաստացնել, իջե-ցընել։* *-ment -'մէնթ, *s. նուաս-տութիւն, խոնարհութ., ցածութ.։*

***Abash** էպէշ', *va. տապալել, կոր-ծանել, խանգարել; 2. ամչցնել, շփոթեցնել։* *-ment -'մէնթ, *s. կործանում; 2. ամչնալը։* [*զելի։*

Abatable էպէյթ'էպլ, *a. նուա-*

***Abate** էպէյթ', *va. նուազեցնել, իջեցնել։ =vn. քիչնալ, թեթեւնալ։* *-ment էպէյթ'մէնթ, *s.* [of] *նուա-զում; զեղջում, զեղչ; 2. ամոքում։*

Abatis էպէթիս', *s. սրածայր ծա-ռերու շեղջակոյտ ջարդակոյտով.* F

Abattoir էպէթուուար', *s. զենա-րան, սպանդանոց սալխանէ,* F.

Abb էպ *s. առիզած, առէջ։*

***Abba** էպ'պէ, *s. հայր, աբբա։* -cy էպ'պըսի, *s. աբբայութ.։* -tial էպէշ'էլ, *a. աբբայական, աբբայի։*

Abbé էպ'պէ, *s. քահանայ, երէց։*

Abbess էպ'էս, *s. աբբատուհի, մայրապետ, վանամայր։* [*րան։*

Abbey էպ'ի, *s. վանք, աբբայա-*

Abbot էպ'ըթ, *s. վանահայր, աբ-բահայր, տէր հայր, հայր սուրբ։*

***Abbreviate** էպրի'վիէյթ, *va. հա-մառօտել, ամփոփել, կարճեցնել։* -tion, -ture էպրիվիէյ'շըն, էպրի'-վիէյշըր, *s. համառօտագրութիւն, համառօտութ., ամփոփում։* -tor -ի'վիէյթըր, *s. համառօտիչ, -տող։* -tory, -ting -'վիէյ-', *a. համա-ռօտութեան, համառօտող։*

Ab'ditory -տըրի, s. մթերանոց։

Abdomen էպտօ'մէն, s. փոր, որովայն։ -minal -էպտա'մինըլ. a. որովայնի ։ = s. պորտաթեւ (ձուկ)։

Abduce էպտիուս'(տ), va. վարել, տարագրել, ի բաց մղել; 2. ցրուել։

Abduct էպտըքթ', va. կորզել, յափշտակել, տանիլ։ -ion էպտըք'շըն, s. յափշտակութ., հափափում (աղջըկան)։ -or -'տըր, s. զատիչ (դնդեր)։ [պառկած։

Abed էպէտ' ad. յանկողնի,

Abele էպիյլ', s. բարտի, սօսի, հացնի (ճերմակ կաղամախ)։

Abelmosk էյ'պըլ-, s. մշկունի, յամբարուկ ծա. որ և musk-mallow.

Aberrance, -ration էպըր'էնս, -էյ'շըն, s. մոլորութիւն, մոլորում, թիւրում; 2. շեղում, խոտորում աստ. -rant էպըր'էնտ, a. թափառական, մոլորուն։

*__Abet__ էպէտ, va. քաջալերել, գրգռել։ *-tor, -ter էպէտ'տըր, s. դրդող, գրգռող; 2. օգնող, պաշտպան ։

Abeyance էպէյ'ընս, s. ակնկալութ., կախում; 2. պարապութ., իր.

*__Abhor__ էպհօ'ր, -հա'ր, va. խորշիլ; 2. զզուիլ, գարշիլ։ *-rence -'րէնս, s. գարշանք, զզուանք։ -rent -'րընտ, a. (to) զզուող, գանող; 4 գարշելի։

*__Abide__ էպայտ', vn. [Abode; Abiding] բնակիլ, կենալ, մնալ; 2. հանդուրժել, համբերել; 3. շարունակել ։ =va. սպասել; 2. դիմանալ։

Abiding էպայ'տինկ, a. մնայուն։

Abietin էպայ'-, s. եղեւնիտ ք.

Abigail էպ'իկէլ. նաժիշտ բր.

*__Ability__ էպիլ'-, s. կարողութիւն, յաջողակութիւն, ճարտարութիւն, տաղանդ։

Abintestate էպինտէս'տէյտ, a. անկտակ մեռնողի մը ստացուածքը ժառանգող իր.

Abiogenesis, -geny էպիըճէն'-էսիս, -ճ'էնի, s. անկենսածնութ., ինքնագոյ ծնունդ։

Abirritate էպիր'իտէյտ, va. անզգայացնել, տկարացնել բժ. -tion էպիրրիտէյ'շըն, s. անզգայութիւն, տկարութիւն (երակաց)։

*__Abject__ էպ'ճէքտ, a. գձուձ, անարգ, անպիտան, ցած, վատ ։ -ness, -ion էպճէք'շըն, s. գձձութիւն, նուաստութիւն։

Abjuration էպճուրէյ'շըն, s. ուրացութ., հրաժարում (երդմամբ)։

Abjure էպճո'ւր, va. թողուլ, ուրանալ, հրաժարիլ (երդմամբ)։

Ablactation էպլէքտէյ'-, s. ծիծէն կտրելը, կաթնահատութիւն։

Ablaqueation էպլէյքուիէյ'շըն, s. ծառի շուրջ փորելը, բաժակում։

Ablative էպ'-, s. բացառական։

Ablaze էպլէյզ', a. բոցավառ։

Able էյ'պլ, a. կարող, ձեռնհաս, յաջողակ; 2. զօրաւոր։ -bodied -պատի'տ, կորիճ. հուժկու։

Ablegate էպ'լիկէյտ, s. դերնուիրակ (պապի)։

Ab'lepsy, s. անտեսութիւն բժ.

Abluent էպ'-. *See* Abstergent.

Ablution էպլու'շըն s. լուացում ապsկup, լոգանք, վճարանք։

Ably էյ'-, ad. ճարտարութեամբ։

Abnegate էպ'նիկէյտ, va. ուրանալ, ժխտել։ -tion -կէյ'շըն, s. հրաժարում, թողում; 2. ուրացում։

Abnormal էպնօ'րմըլ, a. անկանոն, անկարգ, ապօրէն; 2. բացառիկ։ -ity, Abnormity -մէլ'իտի, էպնօ'րմիտի, s. -ութ. ։ [վրայ, նաւը։

Aboard էպօրտ', ad. նաւուն մէջ

Abode էպօտ', s. բնակութիւն, բնակարան։ =va. գուշակել. ցցնել։

*__Abolish__ էպա'լիշ (տ), va. ջնջել. խափանել, բառնալ, վերցնել։-ment,

Abolition էպոլի'շըն, s. ջնջում,

բարձում, խափանում, եղծում։

Abomasum, -sus էպըմէյ'սըմ, էպըմէյ'սըս, *s.* որոճայնոց չորրորդ ստամոքս, խախացոց գլրգ պայլր։

***Abominable** էպա'մինէպլ, *s.* անպիտան, գարշելի, պիղծ, զզուելի։

***Abominate** էպա'մինէյթ, *va.* գարշիլ, զզուիլ -tion -մինէյ'շըն, *s.* խորշում, զզուանք, գարշութիւն։

Aboriginal էպըրի'ճինըլ, *a.* բընիկ, նախնական, բնաշխարհիկ, այդբէնածին։ -gines էպըրի'ճինիզ, *pl.* բնիկք, տեղացիք։

Abort էպօրթ', *vn.* տղայ ձգել, վիժել։ -ion էպօր'շըն, *s.* վիժում; վիժած, ճռղած, թերածին (տղայ)։ -ive էպօր'թիվ, *a.* վիժեցուցիչ; 2. վիժման; 3. վիժած, թերածին, անյաջող։

Abound էպաունտ', *vn.* յորդել, շատ ըլլալ. վխտալ։ -ing էպաուն'թինկ, *a.* յորդ, առատ, լի, ճոխ։

About էպաութ', *pr.* մօտ, գրեթէ, չափ, շուրջ, իբր, վրայ։ -ten. տասնի չափ։ -noon. կիսաւուր մօտ։ -these places. աս տեղուանքը։ I am - to go. երթալու վրայ եմ։ -to begin. սկսելու վրայ։ -500 house. 500 տան չափ, շուրջ 500 տուն։ 2. վասն, վրայ, համար։ Angry-something. 3. առդին, անդին։ He went-bareheaded. գլխիբաց կը վազվզէր։ 4. շուրջանակի, երկայնութեան։ A mile-and half a mile accross. 5. -all. ամեն տեղը։

About, *ad.* շուրջանակի, բոլորտիքը; 2. գրեթէ։

Above էպըվ'. *pr.* վեր, գեր, քան։ -my power, -comprehension. խելք չհասնելիք։ To be-. գերազանցել։ 2. քան զ. աւելի։ -all. ամեն բանէ աւելի։ -ten years:-measure. չափազանց։ He is-noticing us. մեզ չտեսնելու կզարնէ։

Abv. -board. յայտնի, որոշ։ -cited, -mentioned, -said. վերոյիշեալ, այն։ From-. վերէն։

Above', *ad.* ի բարձունս, վերը։

Abracada'bra էպրէքէտէպ'րէ, -'րա, *s.* ախտաբոյժ բառ դիւթական, պարտանք, հմայաբառ։

Abrade էպրէյտ', *va.* շփել, մաշել, քերել։ 2. մաշեցնել։

Abraison էպրէյ'ժըն, *s.* մաշում։

Abreast էպրէսթ', *ad.* քովէ քով, ի միասին, միատեղ։

Abridge էպրիճ'(ճ), *va.*[of, from] կարճել, ամփոփել, կտրել, համառօտել։ *-ment, *s.* [of] կարճ բովանդակութիւն, համառօտութիւն; 2. նուազում։

Abroad էպրօտ', *ad.* հեռու, դուրս; 2. տար աշխարհ, օտար երկիր, արտասահման։

***Abrogate** էպ'րըկէյթ, *va.* խափանել, ջնջել։ -tion էպրըկէյ'շըն, *s.* ջնջում խափանում, բարձում։

Abrupt էպրըփթ', *a.* դարուվար; 2. խորտուբորդ; 3. գահավէժ, անակնկալ, յանկարծ։ -ion էպրըփ'շըն, *s.* խորտակում, պատառում. խզում։ -ly. *ad.* յանկարծ; 2. անմրդօրէն։ -ness, *s.* խստութ., աճապարանք, կոշտութիւն։

Abscess էպ'սէս, *s.* պալար, խոց։

Abscind էպսինտ', *va.* կտրել։

Abscission -սի'շըն, *s.* հատում։

Abscond էպսքանտ', *vn.* պահուըտիլ, խուսափիլ։ [յութիւն։

Absence էպ'սէնս, *s.* բացակա-

Absent էպ'սընթ, *a.* [from] բացակայ, տարակայ։ =էպսէնթ', *va.* հեռանալ, բացակայիլ։ -minded. մտացրւաղ, մտացիր։ -tee -թի', *a.* բացակայ։ [ապսէնդ։

Absinthe էպ'սինթհ, օշինդրօղի

***Absolute** էպ'սըլութ, *a.* բացարձակ, անկախ; 2. միահեծան;

3. զուտ, կատարեալ։ -ly էպ'օսլիու-թլի. *ad.* տիրաբար; 2. բացարձակօրէն; 3. բոլորովին։

Absolution -լիու'շըն, *s.* թողութիւն, արձակում։ [ազատել։

*Absolve էպզօլվ' *va.* արձակել,

Absorb էպսօ'րպ, *va.* ծծել; քաշել; խմել; քամել; 2. կլլել; սպառել։ -able, *a.* ծծելի։ -ent էպսօ'րպընթ, *a.* ծծիչ, մղիչ; 2. քաշիչ, քաշող։

Absorption էպսօրփ'շըն *s.* ծըծում; 2. խճողում, ընկղմում։

Abstain էպսթէյն', *vn.* ետ կենալ, զգուշանալ, հրաժարիլ։ -er -թէյ'նըր, *s.* հրաժարող, զգուշացող։

Abstemious էպսթի'միըս, *a.* ժուժկալ, սակաւակեր, գինեհատ, գինի չխմող։

Abstention էպսթէն'շըն, *s.* հրաժարում, ձեռնպահութիւն, յետակացութիւն։

Absterge, -terse էպսթըրճ', -թըրս', *va.* մաքրել, սրբել։ -gent էպսթըր'ճընթ, *a.* վիրասրբիչ, լուացող (դեղ)։ =*s.* սրբական (դեղ)։

*Abstinence էպ'սթինէնս, *s.* [from] պահք; հրաժարում; 2. ժուժկալութիւն։ -nent էպ'սթինընթ, *a.* պահեցող, ժուժկալ։

Abstract էպսթրէքթ', *va.* անջատել; 2. վերացնել։ էպ'սթրէքթ, *a.* զատուած; 2. վերացեալ։ =*s.* համառօտ բովանդակութիւն, համառօտութիւն։ -ion էպսթրէք'շըն, *s.* մեկուսիլը, անջատում; վերացում; բացակայութիւն։ -ive -թ'իվ, *a.* վերացական։

Abstruse էպսթրու'ս, *a.* խրթին մութ, մթին; 2. վերացեալ էի։ -ly, *ad.* վերացաբար, խրթին, մթին։

*Absurd էպսըրտ', *a.* անպատեհ, արտառոց, անճոռնի, անհեթեթ; անիմաստ։ -ly, *ad.* անտեղաբար։ -ity, -ness էպսըր'տիթի, *s.* անտեղութիւն, անհեթեթութիւն։

*Abundance էպըն'տէնս, *s.* շատութ.; 2. լիութիւն; 3. օրհնենք։

Abundant էպըն'տէնթ, էպըն'տընթ, *a.* լի, յորդ, առատ։ -ly, *ad.* առատօրէն, աւելի քան պէտքն։

Abuse էպիուզ', *va.* եղծել, չարաչար գործածել; 2. նախատել։ =*s.* էպիուս', զեղծում; 2. թշնամանք։ -sive էպիու'սիվ. *a.* անկարգ; զեղծական; 2. թշնամանօք։

Abut էպըթ', *va.* յանգիլ, ծայրը դպչիլ։ -ment, *s.* կամարակալ։

Abyss էպիս', *s.* դժոխք; 2. անդունդ, վիհ; 3. գուբ; 4. ծով։ -al էպիս'ըլ, *a.* անդնդային, անյատակ։

Acacia էքէ'շիէ, *s.* մրփենի, ակակիա սալիդ աղաճը բ.։

Academic, -al էքէտէ'միք, *a.* ակադեմական, դպրոցական։ -cian էքէտէմի'շըն, *s.* ակադեմիոյ անդամ։

Academy էքէտէմի, *s.* ակադեմիա, ճեմարան, կաճառ; 2. բարձրագոյն վարժարան։

Acanthus էքէն'թհըս, *s.* կեռանտ, արջամոգիլ այլը բկճչեան; կեռանտակ ն. [հաճիլ։

Accede էքսիտ', *va.* [to] հաւանիլ,

*Accelerate էքսէ'լըրէյթ, *va.* երագել, փութացնել։ -tion -լըրէյ'շըն, *s.* երագում, փութացում։

Accent էք'սէնթ, *s.* շեշտ։

Accent, -uate էքսէնթ', -'թիուէյթ, *va.* շեշտել։ -uation էքսէնթիուէյ'շըն, *s.* շեշտում, շեշտադրութիւն։

*Accept էքսէփթ', *va.* [of] ընդունիլ, հաւանիլ, յանձն առնուլ։ -able, *a.* [to] ընդունելի։ -ance, -ation, էքսէփ'թէնս, *s.* ընդունելութիւն; 2. առում; 3. ընկալում, ընդունիլը։ -ant, -er էքսէփ'թընթ, էքսէփ'թըր, *s.* ընդունող։

Access էքսէս՛, էք՛սէս, *s.* [to] մուտ, մօտենալը; 2. ունկնդրութիւն; 3. ընդունելութիւն; 4. յաւելում։ **-ary, -ory** էքսէս՛ըրի, *a.* գործակից; 2. մեղսակից; 3. երկրորդական։ **-ible** էքսէս՛իպլ, *a.* [to] հըպելի, մատչելի։

Accident էք՛սիտէնթ, *s.* դիպուած, պատահար; 2. արկած, աղէտ; 3. *pl.* փոփոխմունք քեր. ***-al**, *a.* պատահական, յանկարծադէպ։ =*s.* դիպուածաբանութիւն։ **-ally**, *ad.* պատահմամբ, դիպուածով։

Ac'cidence էք՛սիտընս, *s.* տարերք քերականութեան։

Accipiter էքսիփ՛իթըր, *s.* քթի վիրակապ վիր. 2. որսահաւք, յափշտակիչ թռչունք։

Acclaim, -ation էքլէյմ՛, էքլէմէյ՛շըն, *s.* ցնծութեան՝ հաճութեան ձայն; կայթիւն; 2. ծափ։ =*va.* ծափահարել, ողջունել։

Acclimate, -tize էքլայ՛մէյթ, -՛մէթայզ, *an.* նոր կլիմայի վարժեցնել; 2. վարժուիլ։ **-tion, -tization, -ture** -՛մէյչըր, *s.* տարա վարժութիւն, օդընտելութիւն։

Acclivity -քլիվ՛իթի, *s.* զառիվեր։

Accolade էքօլէյտ՛, *s.* ասպետ ընդունիլը, թիկնահարութիւն հն.

***Accomodate** էքամ՛օտէյթ, *va.* յարմարցնել; 2. յարդարել, կազմել, հոգալ; 3. համաձայնիլ։ **-ting**, *a.* դիւրաբարոյ, վարուող։ **-tion**, *s.* յարմարութիւն; 2 կարգադրութիւն; 3. համաձայնութիւն; 4. փոխատուութիւն վճ. —note. գիր իրաւախոհութեան։ —train. յաւելուածական կառախումբ։

***Accompany** էքըմ՛փէնի (ը), *va.* ընկերակցիլ; 2. երգակցիլ։ **-niment**, *s.* ընկերակցութիւն; 2. յարակիցք; 3 զուգերգութ.։ **-nist** -՛փէնիսթ, *a.* նուագակից։

Accomplice էքքամ՛փլիս, *s.* գործակից; մեղսակից եւ.

Accomplish -քամ՛փլիշ *va.* լրացնել, կատարել; 2. լնուլ, պսակել։ **-ed** էքքամ՛փլիշտ, *a.* կատարեալ։ **-ment**, *s.* լրում, կատարում։

***Accord** էքքօրտ՛, *s.* համաձայնութիւն; 2. ներդաշնակութիւն։ =*va.* համաձայնեցնել։ =*vn.* միաբանիլ; 2. ներդաշնակիլ եր. **-ance**, *s.* համաձայնութիւն։ **-ant** էքքօրտ՛ընթ, *a.* հաւանող, համաձայն։

According էքօր՛տինկ, *pr.* ըստ, համեմատ։ **-ly**, *ad.* հետեւաբար։

Accordion էքօրտ՛իըն, *s.* ձեռնադաշնակ, դաշնօն արմօնիք եր. ֆ.

Accost էքօսթ՛, *va.* ուղղել, խօսիլ։ **-able** էքքօս՛թէպլ, *a.* մատչելի; մարդամօտ։

Accouchment աքքու՛շման, *s.* տղաբերք, որդեծնութիւն։ **-cheur** աքքու՛շըր, *s.* ծնուցիչ, մանկաբարձ ղավուբա։ **-cheuse** աքքու՛շըզ, *s.* դայեակ կայկ, մամի։ F.

***Account** էքքաունթ՛, *s.* համար, հաշիւ; 2. շահ; 3. տեղեկութիւն, տեղեկագիր; 4. նկատողութիւն։ =*va.* թուել; 2. հաշուել; 3. վճարել։ =*vn.* նկատել; 2. պատասխանատու ըլլալ; 3. տեղեկացնել։ On —. առ հաշիւ; ապառիկ վէրէսիէ։ On—of. վասն։ To give an—. հաշիւ՝ պատասխան տալ։ To settle an—. հաշիւը գոցել՝ յարդարել։ On all —. ոեւէ կերպով։ Man of no—. չնչին մարդ։ —of a battle. պատերազմի մը տեղեկագիրը։ —book. տոմար։ —current. հաշուընթաց։

***Account'able**, *a.* պատասխանատու։ **-bility, -ness**, *s.* -ութիւն։

Accountant -՛թէնթ, *s.* տոմարակալ; հաշուագէտ։

Accouple էքքըփ՛լ, *va.* միացընել; կցել։

Accouter էքքու՛թըր, *va.* հագուեցնել ։ -ment, *s.* վրայգլուխ, հագուստ; 2. համդերձանք զէն.

Accredit էքրէտ՛իթ, *va.* հաւատալ; 2. հաստատել; 3. վարկ բանալ ։

Accretion էքրի՛շըն, *s.* զարգացում, աճում ։ [բանալ; 2. աւելնալ ։

Accrue էքքրու՛, *va.* աճիլ, բարձ-

Accubation էքքիուպէյ՛-, *s.* կողմնակի բազմիլը (ի սեղանի) հծ.

Accumulate էքքիու՛միուլէյթ, *va.* բարդել, դիզել; 2. կուտել, հաւաքել ։ =*vn.* դիզուիլ, հաւաքուիլ; 2. աճիլ ։ -tion, *s.* կուտակում, կոյտ ։

*Accurate էք՛իուրէյթ, *a.* ճիշդ, անվրէպ ։ -ness, -racy էք՛իուրէյսի, *s.* ճշտութիւն; 2. փոյթ; խնամք ։

Accurse էքքըրս՛, *va.* նզովել; անիծել ։ -sed էքքըրս՛էտ, էքքըրստ՛, *a.* անիծեալ; Թշուառ; 2. անպիտան ։

*Accuse էքքիուզ՛, *va.* [of, by] ամբաստանել; 2. մեղադրել; 3. բամբասել ։ -sation, *s.* ամբաստանութ; 2. մեղադրանք ։ -sative, էքքիու՛զէթիվ, *s.* հայցական հոլով ։ =*a.* ամբաստանիչ, մեղադրական ։

Accustom էքքըս՛թըմ, *va.* վարժեցնել, սովրեցնել ։ -ary, *s.* սովորական, գործածական ։ -ed, էքքըս՛թըմտ, *a.* վարժ, ընտել, սովորած ։

Ace էյս, *s.* միաւոր, մէկնոց աuo, պիրլի; 2. դանկ, ոչինչ ։

Acephalous էսէֆ՛էլըս, *a.* անգլուխ (կենդանի); բոհաւոր (բոյս) ։

Acerb էսըրպ՛, *a.* Թթու; 2. դաժան ։ -ity, -itude, *s.* կծուութ.; 2. Թթուութ.; 3. դաժանութիւն ։

Acescent էսէս՛ընթ, *a.* Թթուող (ըմպելի) ։

Acetic էսէթ՛իք, *a.* քացախական ։

Ac'etite, -tate, *a.* քացախաս ս.

Ace'tous, *a.* քացխահամ ս.

Ache էյք (ք), *s.* ցաւ; 2. վիշտ ։ =*vn.* ցաւիլ, կսկծել; 2. վշտանալ ։

Achieve էչիվ, *va.* գլուխ հանել, կատարել; 2. ձեռք ձգել; 3. ստանալ ։ *-vable էչիվ՛էպլ, *a.* գործադրելի ։ -ment, էչիվ՛մէնթ, *s.* վախճան; կատարում; 2. ըստացում ։ [շարունակ ։

Aching էյք՛ինկ, *s.* ցաւ՝ վիշտ

Achromatic էքրօմէթ՛իք, *a.* անգոյն, աներանգ, գոյն չցցնող ։

Acicular էսիք՛իուլըր, *a.* ասեղի նման, ասեղնաձև, բարակուկ ։

Acid էս՛իտ, *sa.* Թթու ։ -ify էսիտ՛իֆայ, *va.* Թթու ընել, Թթուեցընել ։ -ity էսիտ՛իթի, *s.* Թթուութ.

Acidulate էսիտ՛իուլէյթ, *va.* Թթուաշել -lous-լըս, *a.* Թթուաշ ։

Aciniform էսին՛իֆօրմ, *a.* ողկուզաձև, հորաձև

Acirage է՛սիրէճ, *s.* պողովատում ։

*Acknowledge էքնօլ՛էճ, *va.* գիտնալ; 2. ճանչնալ; 3 խոստովանիլ ։ -ment, *s.* ճանաչում; 2. խոստովանիլը, ընդունիլը; 3 երախտագիտութիւն; 4 անդորրագիր ։

Acme էք՛մի, *s.* ծայրակէտ, կատարեալը; 2. տագնապ, ճայրապահ (հիւանդութեան) ։ [ջահնկալ էլ.

Acolyte է՛քըլ-, *s.* պրբանեակ; 2.

Aconite էք՛օնայթ, *s.* ընձախոտ ։

Acorn էյ՛քըրն, *s.* խոզկաղին, բալուտ ։ [բո.

Acotyledon-լի՛տըն, *a.* անըլթակ

Acoustic էքաուս՛թիք, *a.* լսային; 2. լսելեաց ։ 3. *pl.* ձայնաբանութ.

Acquaint էքքուէյնթ՛, *va.* ընտելացնել; 2. տեղեկացնել; 3. իմացընել ։ To be-ed with, ծանօթանալ *-ance, *s.* ծանօթութիւն; 2. ընտանութիւն; 3. ծանօթք ։

Acquiesce էքուիէս՛ (ս), [with] *vn.* հաճիլ; 2. հաւանիլ. -cense էքուիէս՛ընս, *s.* հաւանութիւն ։

Acquire էքքուայր՛, *va.* ըստա-

նալ; 2. շահիլ: *-ment, s. ստացում:

Acquisition էքուիզի'շըն, s. ըստացում, ստացք: -tive էքուի'զիթիվ, a. ստացեալ; 2. ստացական:

Acquit էքուիթ', va. ազատել, արձակել; 2. վճարել, մաքրել, հատուցանել: *-tal, -ment, s. (անպարտ) արձակում; 2. անպարտագիր խպrա: -tance, s. ազատութ. (ի պարտուց); 2. ստացագիր:

Acre էյ'քըր, s. ակրոն (չորս արտավար), լծվար:

Acrid էք'րիտ, a. բարկ. կծու; կճող: -ness, -ity, s. կծուութ.:

*Ac'rimony, -ritude, s. կծուութիւն: -nious, a. կծու, դառն:

Acrobat էք'րօպէթ, s. լարախաղաց իք ճանապազը: [բափթիթ բօ.

Acrogenous էքրօճ'ինըս, n. ծայ-

Acropolis էքրօփ'ըլիս, s. ծայրաքաղաք, վերնաբերդ Աթէնքի:

Across էքրօս', ad. խաչաձև; 2. խոտորնակի:=pr. մէկ կողմէն միւսը:

Acros'tic էքրօս'թիք, s. ծայրանուն տաղ՝ քերթուած:

Act էքթ, vn. գործել; ընել; 2. վարուիլ; 3. դեր կատարել: =va. ձևացնել, ներկայացնել, խաղալ թր. =s. հանդէս, արարուած թր; 2. իրականութ.; 3. յիշատակարան; 4. յետկար, մուրհակ; 5. վըճիռ; 6. հրովարտակ: 7. pl. Գործք Առաքելոց): -ing, s. տեղապահ:

Actinia էքթինի'է, s. կառաբոյս, ծովայուտ sklipq hlilirh է.

Action էք'շըն, s. գործողութիւն, գործ. 2. գործունէութիւն: 3. շարժմունք, ձև: 4. դատավարութիւն: 5. բաժնեթուղթ (երկաթուղ.): 6. կռիւ, գուպար վէճ. 7. ազդեցութ., ազդում եւ. -able, a. դատավարելի -ary էք'շընըրի, s. [շահակից, բաժնետէր (թուղթերու):

Active էք'թիվ, a. գործունեայ, ժիր; գործնական; ներգործական (բայ). *-vity, -ness, էքթիվ'իթի, s. ժրութիւն, գործունէութիւն; 2. փոյթ, զօրութիւն:

Actor էքթ'ըր s. դերասան. [հի.

Actress էք'թրէս: s. դերասանու-

Actual էք'չուըլ, a. ներկայ, արդի; գործնական, իրական; 2. գործօն: -ly, ad. իրապէս. -ist, a. իրապաշտ ևլ. -ity, -ness, s. իրականութիւն; 2. այժմու իրք:

Actualize, va. իրականացնել:

Ac'tuary էք'չուըրի, s. քարտուղար:

Ac'tuate, va. շարժել, ազդել:

Aculeate էքիու'լիէյթ, a. խայթոցաւոր է. [մտութիւն.

Acu'men էքիու'մէն, s. կորովա-

Acuminate, -nous էքիու'մինէյթ, էքիու'մինըս, a. սրածայր, ծայրասուր:

Acupuncture էքիու-փընք'չըր, s. ասղնավարութիւն, -ծեծութ. բժ.

*Acute էքիութ', a. սուր, սրածայր; 2. սաստիկ, սրընթաց (ցաւ); 3. նուրբ, ճարտար: -ly էքիութ'լի, ad. սաստիկ; 2. նրբօրէն:

Adage էտ'էճ, s. առակ, առած:

Adagio էտ'աճօ, ad. յամր; 2. յամրերգ, յուշիկ:

Adamant էտ'էմէնթ, s. ադամանդ, գոհար; 2. կարծր: -ine, a. կարծրակուռ, ադամանդեայ:

Adam's-apple էտէմզէփ'ըլ, s. նարինջ մը; 2. խուչափողի ցցուած մաս, խռտում:

*Adapt էտէփթ', va. յարմարցընել: -able, a. յարմարելի, պատշաճելի: -ation, s. յարմարում:

Add էտ, va. [to] կցել, յարել, աւելցնել; գումարել: -able, -ible, -itive, a. կցելի, գումարելի:

Adden'da, pl. յաւելուածք:

Adder էտ'ըր, s. իժ klikrkf:

—fly. շերեփագի ։ —'s tongue. օձալեզու դ. —'s wort. օձտակ, վայրի եղնալեզու դ.

*Addict էտտիքթ', *va.* ետեւէ կենալ; 2. անձը՝ խելքը տալ; 3. պարապիլ; 4. յաճախել ։

Addition —'իշն, *s.* յաւելուած, գումար ։ —al, *a.* յաւելուածական ։

Addle է'տըլ, *a.* փուտ; ամուլ; ունայն; 2. հոտած լխկած (ձու) ։ —headed, —pated. յիմար, ապուշ ։

*Address էտրէս', *va.* ուղղել, խօսիլ; 2. պատրաստել, ղրկել ևն. =*s.* ուղերձ; 2. աղերս; 3. բանախօսութիւն; 4. հասցէ, երեսագիր; 5. ճարպիկութիւն, հանճար ։

*Adduce էտտիուս', *va.* ցցնել; 2. յառաջ բերել՝ քշել ։

Adducible —'ըսըպլ, *a.* ցուցանելի; 2. յառաջ բերելի ։

Adduction էտըք'շըն, *s.* ցուցում, յառաջ բերելը ։

Adductor էտտըք'թըր, *s.* առ բերող (ջիղեր) ։ [տապ ևն.

Adeni'tis էտինայ'թիս, *s.* գեղձ-

Adept էտէփթ', *a.* գիտակ, հմուտ, 2. հանճարեղ, ճարտար ։

Adequate է'տէքուէյթ, *a.* [to] համաչափ; 2. համեմատական. 3. կարող, ատակ, յարմար ։ —ness, —quacy է'տէքուէյսի, *s.* —ութիւն ։

Adhere էտհիյր', *vn.* [to] կցիլ, յարիլ; 2. հաստատիլ ։ —nce, —ncy էտհիյ'րընսի, *s.* միութիւն, յարում; 2. հաւատարմութ.; 3. հաճութիւն ։ —rent, *a.* կից; յարած; 2. համախոհ կուսակից ։

Adhesion —'ժըն, *s.* միութիւն; 2. հաւանութիւն; 3. փակչում, կպչում ։ —sive էտհիսիվ, *a.* կպած միացած; 2. մածուցիկ ։

Adhorta'tory, *a.* խրատական ։

Adieu էտիու'. *ad.* Մնաք բարեաւ; երթաք բարեաւ ։ =*s.* հրաժեշտի բարեւ, հուսկողջոյն ։

Adipose, —pous էտ'իփօս, —փըս, *a.* ճարպային, ճարպոտ ։

Adipocere էտիփօսիր', *s.* գիակնաճարպ, ճարպամոմ դ.

Adite էտ'իթ, *s.* հանքի ճանբայ; 2. անց; 3. ներքնուղի ։

Adjacency էտճէ'սընսի, *s.* մօտիկութիւն ։ —cent էտճէ'սընթ, *a.* մօտիկ, մերձաւոր; 2. յարադիր ։

Adjective էտ'ճէքթիվ, *s.* ածական ։ —ly, *ad.* ածականօրէն ։

Adjoin էտճօյն', *va.* միացնել, կցել ։ =*vn.* մօտենալ, դրացի ըլլալ ։

*Adjourn էտճըրն', *va.* յետաձգել, յապաղել ։ =*vn.* օրաձգել (ժողովը), դադել, լուծել ։ —ment, *s.* յետաձգում; 2. յապաղանք ։

Adjudge էտճըճ', *va.* վճռել ։

Adjudicate էտճու'տիքէյթ, *va.* ընձեռել; 2. դատաստանով վճռել՝ տալ ։ —tion. ընձեռում; 2. դատաստան, վճիռ ։

Adjunct էտ'ճընքթ, *a.* երկրորդական, յաւելուած; 2. պաշտօնակից ։ —ly, *ad.* հետեւաբար ։ —ion, *s.* միաւորում; 2. յաւելում ։ —ive էտճընք'թիվ, *s.* յաւելուած; 2. կցող ։

Adjure էտճուր'(ը), *va.* երդում ձգել, երդումընցնել ։ —ration էտճուրէյ'շըն, *s.* երդումընցընելը ։

Adjust էտճըսթ', *va.* [to] ուղղել, ճշդել; 2. յարդարել; 3. շտկել ։ *—er, *s.* ուղղիչ; 2. յարդարիչ ։ —ment էտճըսթ'մընթ, *s.* ուղղելը; 2. յարդարում ։

Adjutant էտ'ճուտընթ, *s.* աջակից; 2. օգնական (զօրապետի) գօրաղաւար; 3. արագիլ մը, արկալար ։ —major. ենթասպայ գօրաղաւար ։

Adjuvant էտ'ճըվընթ, *a.* օգնող ։ =*s.* օգնական; դարման ևն. [փել ։

Admeasure էտմէժ'ըր, *va.* չա-

Administer էտմին'իսթըր, *va.*

տնտեսել, մատակարարել։ =*vn.* վարել, յանձանձել էր. -tration, էտմինիսթրէ՛յշըն *s.* տնտեսութիւն; 2 տեսչութ ;3. վարչութ.։ -tra'tive, *a.* վարչական։ -tra'tor, *s.* տեսուչ, տնօրէն; 2. մատակարար, վարիչ։ -tratrix էտմինիսթրէթ՛րիքս *s.* տեսչուհի, տնօրինուհի։

Admiral էտ՛միրըլ, *s.* ծովակալ։ -ty, -ship, էտ՛միրըլթի, էտ՛միրըլշիփ *s.* ատեան ծովակալի. 2. ծովակալութիւն, ծովային վարչութիւն։

Admire էտմա՛յր, *va.* սքանչանալ, հիանալ, սքանչանալ։ =*vn.* զարմանալ։ -rable էտ՛միրէպըլ, *a.* հրաշալի, սքանչելի։ -ration էտմիրէ՛յշըն, *s.* սքանչացում, հիացում։

*Admission էտմի՛շըն, *s.* ընդունելութիւն; մուտ։ -sible էտմի՛սիպըլ, *a.* ընդունելի, թողելի։

*Admit էտմի՛թ, *va.* ներս ընդունիլ, թողուլ; 2. հաւանիլ։ -tance էտմի՛թընս, *s.* ընդունելութիւն։

Admix էտմի՛քս, *va.* խառնել։ -tion, -ture էտմի՛քշըն, էտմի՛քսչըր, *s.* խառնուրդ, բաղադրութ.։

*Admonish էտմա՛նիշ (ը), *va.* զգուշացնել, ազդարարել; 2 խրատել, -er էտմը՛նիշըր, *a.* խրատտու։

Admonit'ion, *s.* խրատ; 2 յանդիմանութիւն մեղմ։ -tive, -tory էտմը՛նիթըրի, *a.* խրատական։

Ado էտու՛, *s.* նեղութիւն; 2. ճիգ, աղմուկ, շփոթ։

Adolescence էտօլէ՛սէնս, *s.* պատանեկութիւն։ -cent, *a.* պատանի։

Adonis էտօ՛նիս, *s.* թամուղ ծղ.

Adopt էտա՛փթ, *va.* ընտրել, որդեգրել; 2. ձեռնարկել։ -er -թ՛ըր, *s.* ընտրող, որդեգրող; 2. ընդունարան մը ք. -ion էտա՛փշըն, *s.* ընտրութիւն; որդեգրութիւն; 2. ընդունելութիւն մարդոյ Ա.Ճ. -ive, *a.* որդեգրեալ. որդեգրող։

Adore էտօ՛ր, *va.* երկրպագել, պաշտել։ -rable էտօ՛րէպըլ, *a.* պաշտելի։ -rer էտօ՛րըր, *s.* պաշտող; 2. սիրող։ -ra'tion, *s.* երկրպագութիւն, պաշտում։

*Adorn էտօ՛րն, *va.* զարդարել; յարդարել։ -ment էտօ՛րնմէնթ, *s.* զարդ, զարդարանք։

Adown էտաու՛ն, *pr.* դէպի վար։ =*ad.* վարը, գետինը։

Adrift էտրի՛ֆթ, *aa.* ալեծածան։

Adroit էտրօ՛յթ, *a.* ճարպիկ; 2. վարպետ, յաջողակ, ատակ։

Adry էտրա՛յ, *a.* ծարաւ։

Adscititious էտսիթի՛շըս, *a.* յաւելուածոյ, եկամուտ։

Adulation էտիուլէ՛շըն, *s.* շողոքորթութիւն; 2. փաղաքշանք։ -tor էտիուլէ՛յթըր, *s.* շողոքորթ, երեսպաշտ, փաղաքուշ։

Adult էտը՛լթ, *s.* չափահաս։ -ness, *s.* արբունք։ -erate -թըրէյթ, *va.* ապականել; 2. խարդախել; 3. շնալ։ =*a.* խարդախեալ; 2 նուաստ։ -tion էտըլթըրէ՛յշըն *s.* խարդախութ։

Adultery էտըլ՛թըրի, *s.* շնութ.։ -rer էտըլ՛թըրըր, *s.* շնացող։ -ress, *s.* շնացող կին։

Adumbrate էտըմ՛պրէյթ, *va.* ստուերագրել, ընդ աղօտ գծել, ուրուագրել, ծրագրել։ -rant, *a.* ստուերագիծ։ -tion էտըմպրէ՛յշըն, *s.* արուճանակ, նախագիծ, ծրագիր, ստուերագիր։

Aduncity էտըն՛սիթի, *s.* ծռութիւն, կեռութիւն։ [ցած։

Adust էտը՛սթ, *a.* այրած ; չոր.

Advance էտվէ՛նս (ը), *va.* յառաջ քշել, դնել; 2. բարձրացնել; 3. զարգացնել; 4. ձեռնտու ըլլալ; 5. կանխավճար ընել։ =*vn.* յառաջդիմել; յառաջանալ. =*s.* յա-

ռաջադիմութիւն, յառաջացում, բարձրացում, 2. շահ յաւելուածոյ կճ; 3. ընծայ, պարգև։ In—. կանխիկ։ —guard. յառաջապահ գունդ։ —ment, էտվէնս'մէնտ s. յառաջացում։

Advantage էտվէն'տէճ, s. [of] շահ; օգուտ; 2 առաւելութիւն։ =va. օգուտ ըլլալ, օգտուիլ։ —ground. կարեւոր դիրք։ —ous էտվէնթէյ'ճըս, s, նպաստաւոր, շահաւէտ։

Advent էտ'վէնտ, s. գալուստ (Տեառն մերոյ) 2. Ծնունդէն առջի չորս եօթնեակք, յիսնակ էլ. —itious էտվէնթի'շըս, a. պատահական; դիպուածական։ —ual էտվէն'չուըլ, a. յիսնակաց էլ. —ist, s. գալստական։

*Adventure էտվէն'չուր (տ), vn. բաղդը փորձել; 2. յառաջ նետուիլ։ =va. վտանգել։ =s. պատահար, արկած; 2. դէպք, բաղդ; 3. ձեռնարկ, դիմագրաւութիւն, շահատակութիւն։

Adventurer էտվէն'չուրըր, s. արկածախնդիր, բաղդախնդիր։ —rous էտվէն'չըրըս, a. յանդուգն; 2. դիմագրաւ։

Adverb էտ'վըրպ, s. մակբայ։ —ial էտվըր'պիըլ, a. մակբայական։

Adverse էտ'վըրս. a. հակառակ, ներհակ; 2. սոսկ։ —ly, ad. ներհակօրէն։ —ness, s. հակառակութիւն։ *—sity, s. ձախորդութիւն, դժբաղդութիւն։ —sary էտ'վըրսըրի, s. դիմամարտ, ոսոխ, ախոյեան։

Advert էտվըրտ', vn. [of] ուշը դրաւել; 2. դիտել։ —ence, —tency էտվըր'տընսի, s. ուշադրութիւն։

*Advertise էտվըրթայզ', vn. հրատարակել; 2. ծանուցանել։ —ment, s. ծանուցում։ [հուրդ; 3 հրահանգ։

Advice էտվայս' s. խրատ; 2. խոր-

Advise էտվայզ', va. խրատել; 2. իմաց տալ; 3. ազդարարել։ =vn. քննել, կշռել, խորհիլ։ —dly —'զէտլի, ad. նպատակաւ։ —sable —'էպլ, a. յարմար, պատշաճ, —ment, s. խորհուրդ։ —ser —'զըր, s. խորհրդական; խրատտու։ —visory էտվայ'զըրի, a. խրատական։

Advocacy էտ'վօքէյսի, s. պաշտպանութիւնք.; 2. փաստաբանութ։

*Avocate էտ'—, va. պաշտպանել, փաստաբանել, =s. փաստաբան։

Adytum էտ'իտըմ, s. անմուտ, սրբարան մեհենի, պատգամատեղի։

Adz, Adze էձ. s. ուրագ fkukr։

Ægis ի'ճիս, s. վահան; եգիս։

Aerate էյ'ըրէյտ, va. հովոտել։

Aerial էյ'րիէլ, a. օդային։

Aerie ի'րի, s. բոյն գիշակերաց։

Aerolite էյ'ըրօլայտ, s. երկնաքար։ —logy, s. օդաբանութիւն։

Aerometer էըրա'միտըր, s. օդաչափ գ. —naut է'ըրօնօթ, s. օդաչու։ —stat է'ըրօստէտ, s. օդապարիկ։

Æsthetic էսթհէտ'իք, a. գեղագիտական; ճաշակագիտական։ pl. էսթհէտ'իքս. գեղագիտութիւն։

Afar էֆար', ad. հեռու, հեռուն։

Affable էֆ'ֆէպլ, a. ազնիւ; հեզ։ —bility, s. ազնուութիւն։ [ղում։

Affair էֆֆէ'ր, s. գործ; զբա-

Affect էֆ'ֆէքտ, va. ազդել; սիրել; 2. կեղծել։ —ation, s. արուեստակութիւն; 2. կեղծում; 3. ցոյց։ —ed էֆֆէքտ'էտ, a. զգածեալ; 2. անբնական։ —ing էֆֆէք'տին. pa. սրտաշարժ, յուզիչ։

Affection էֆֆէք'շըն, s. գորով, սէր; 2. գուրգուրանք։ —ate էֆֆէք'շընէյտ, a. սիրալիր, խանդակաթ։ —ed էֆֆէք'շընտ, a. յօժարամիտ։ —ive էֆֆէք'տիվ, a. ազդու, սրտաշարժ։

Affettuoso էֆֆէտտուօ'սօ, ad. գողտր, գողտրաձայն է։ [It.]

Affiance էֆայ'էնս, s. նշանտուք; 2. վստահութիւն։ =va. նշանել; 2. վստահիլ, ապաւինիլ։

Affidavit էֆֆիտէյ՛վիտ, *s.* վկայութ. (գրով), հաստատեաց թղթ.
Affiliate էֆֆիլ՛իէյթ, *va.* որդեգրել; 2. ընկեր ընդունիլ: -tion, *s.* որդեգրութիւն,
Affinage էֆ՛ֆինիճ. *s.* զտումը.
*Affinity էֆֆին՛-, *s.* ազգականութիւն; 2. կապակցութ.; 3. յարամերձութիւն ը:
*Affirm էֆֆըրմ՛, *an.* հաստատել, պնդել: -ance էֆֆըր՛մընս, *s.* հաստատութիւն: -ant, *a.* հաստատող ըը. -ation, *s.* հաստատութիւն; հաստատում ըը.-ative էֆֆըր՛մէյթիվ, *s.* ստորասական, հաստատական:
Affix էֆֆիքս՛, *va.* աւելցնել; 2 միացնել; 3. յարել; 4. հաստատել: =*s.* էֆ՛ֆիքս. (յաւելական)մասնիկ, վերջադիր. որ և suffix, postfix: -ion էֆիք՛շըն, *s.* յարում: -ture, էֆֆիքս՛չուր. *s.* յաւելեալ; հաստատեալ:
Afflatus էֆլէյ՛թըս, *s.* ներշնչում: -tion-լէյշըն, *s.* շնչում, փչում:
Afflict էֆլիքթ՛, *va.* տրտմեցնել, վշտացնել: -ing, *a.* ցաւալի, տխուր: *-ion էֆլիք՛շըն, *s.* դառնութիւն; վիշտ, ցաւ: -ive էֆլիք՛թիվ. *a.* ցաւագին, վշտալից:
Affluent էֆ՛ֆլուէնթ, *a.* յորդահոս, առատ: =*s.* օժանդակ գետ: -ence, -ency էֆլու՛ընս, -՛ընսի, *s.* առատութիւն, յորդութիւն:
Afflux, -ion էֆ՛ֆլըքս, էֆֆլըք՛շըն, *s.* հոսում դիմում:
Afford էֆֆօրտ՛, *va.* տալ; միջոց՝ պատճառ լլալ; հայթայթել:
Afforest էֆօրէսթ՛, *va.* անտառացնել:
Affray էֆրէյ՛, *s.* վէճ, կռիւ:
Affreight էֆրէյթ՛, *va.* (նաւ) վարձել, նաւավարձել:
*Affright էֆրայթ՛, *va.* վախցընել, դողացնել: =*s.* երկիւղ, դող:

Affront էֆրընթ՛, *va.* նախատել; թշնամանել; վշտացնել: =*s.* նախատինք: -ive, *a.* թշնամական:
Affuse էֆֆիուզ՛, *va.* հեղուլ, թափել; ցօղել: -sion էֆիու՛ժըն, *s.* հեղում; ցօղում: [դաշտին:
Afield էֆիլտ՛, *ad.* դաշտը; ի
Afire էֆայր՛. *aa.* բռնկած:
Aflame էֆլէյմ՛, *aa.* բոցավառ:
Afloat էֆլօթ՛, *aa.* ալեծածան:
Afoot էֆութ՛, *ad.* հետի, ոտքով: 2. կանգուն, շարժուն:
Afore էֆօ՛ր, *ad.* առջեւը, յառաջ: -going. յառաջընթաց: -hand. կանխիկ: -mentioned, -named. նախայիշեալ: -thought. կանխամտած: -time. ի հնումն:
Afoul էֆաուլ՛, *aa.* խառն, պըճըռքած, չարաչըզ:
Afraid էֆրէյտ՛, *a.* [of] վախցած; վախկոտ: To be-. վախնալ:
Afresh էֆրէշ՛, *ad.* ի նորոյ:
Afront էֆրընթ՛, *aa.* առջեւը:
Aft էֆթ, *aa.* յետակողմ ն. Fore and-. երկայնքը (նաւուն):
After էֆ՛թըր, *pr.* ետքը, զկնի; բստ, համեմատ: =*ad.* յետոյ: =*a.* ետքի, յաջորդ, հետագայ: -ages. ապագայ դարեր՝ սերունդք: -all. ի վերջոյ, հուսկ: -birth. տղընկեր էշ: -clap. անակնկալ: -comer. յաջորդ: -crop. երկրորդ հունձք: -damp. նեխեալ օդ: -glow. արշալուսիկ: -math. աշնանահունձ (խոտոյ): -piece. վերջնական թատերախաղ: -tast. (բերնի) համքեր: -thought. վերջին խորհուրդ: -state. հանդերձեալ կեանք: -most, *a.* յետնագոյն: -ward, -wards, *aa.* յետոյ, ապա: -noon, *s.* յետինք, յետ միջօրէ, միջօրանք իքինսի
Again էկէն՛, *ad.* վերստին, դարձեալ, միւսանգամ: -and again. յաճախ; անընդհատ:

Against էկէնսթ՛, *pr.* հակառակ; դէմ։ 2. դիմացը, դէմը։

Agape էկէբ՛, *ad.* բերանաբաց; ակնկառոյց։

Agate էկէյթ՛, *s.* ակատ, մոյշ ագիգ թաշը. 2. տառերու տեսակ մը (տես Յաւելուած) որ և ruby.

Agave էկ՛էյվ, *s.* զարմունի բ.․

Age էյճ, [*pl.* էյճէզ] *s.* հասակ, տարիք, կեանք; 2 ժամանակ, դար, ազգ պզ.; 3. ծերութիւն։=*vn.* տարիքը առնուլ; 2. ծերանալ։

Aged էյ՛ճէտ, *a.* տարիքոտ, տարեց, ծերունի; 2. տարեկան; 3 հին։ 4. *pl.* ծերունիք։

Agendum (*pl.*–da) էճէն՛տըմ, էճէն՛տա, *s.* յուշատետր; ծիսարան։

Agency էյ՛ճէնսի, *s.* գործակալութիւն; յանձնառութիւն։

Agent էյ՛ճընթ, *s.* գործակալ; գործող; ազդակ բան; պաշտօնեայ։

Agglomerate էկլօ՛մըրէյթ, *va.* ժողվել, դիզել։ –tion –մըրէյ՛շըն, *s.* շեղջ, կուտում, համախմբում։

Agglutinate էկլիւ՛թինէյթ, *va.* փակցնել։ –tinant, *a.* կցող, մածուցիկ, մածուն, դիւրայօդ, –tion, *s.* մածուցում, յօդում։ –tive էկլու՛թինէյթիվ, *a.* մածուցիչ։ –languages. շարակից լեզուք։

*Aggrandize էկ՛րէնտայզ (զ), *va.* մեծցնել։–ment –տայզմէնթ, *s.* մեծութիւն; 2. առաւելութիւն։

Aggravate էկ՛րէվէյթ, *va.* ծանրացնել; 2. առաւելուլ։ –tion էկրէվէյ՛շըն, *s.* ծանրութ.; 2. սաստկութիւն; 3. գրգռելը։

Aggregate էկ՛րէկէյթ, *va.* գումարել; 2. դիզել։ =*s.* գումար, դէզ; =*a.* միացեալ էր. –tion, *s.* հաւաքում; 2. ժողով։ –tive, *a.* հաւաքական։

Aggress էկրէս՛ (զ), *va.* նախայարձակ լինել; 2 կռիւը սկսիլ։=*s.* յարձակում։ *–ion, *s.* նախայարձակութիւն։ –ive, *–or, *a.* նախայարձակ։

Aggrieve էկրիվ՛, *va.* վշտացնել; 2. զրկել; 3 նեղել։ –vance էկրի՛վընս, *s.* զրկանք; 2. անիրաւութիւն։

Aggroup՛, *va.* դիզել; հաւքել։

Aghast էկասթ՛, *a.* զարհուրեալ, ահաբեկ; 2. լեղապատառ։

Agile էճ՛այլ, *a.* թեթևաշարժ, ճկուն, արագ; 2. պատրաստ։ –ness, –ity էճիլ՛իթի, *s.* թեթևութիւն, արագութիւն։

Agio էյ՛ճիօ, *s.* լումայաշահ; (ոսկիի) գլուխ ճի. 2. արժէթղթաշահ, –tage էյ՛ճիօթէճ, *s.* արժէթղթոց առևտուր. փոխանակութիւն։

Agist էճիսթ՛, *va.* վարձքով արածել։

Agitate էճ՛իթէյթ, *va.* ցնցել, շարժել; 2. յուզել, քրքրել։

Aglow էկլօ՛, *ad.* տաք, ջերմ։

Agglutition էկլու–թիշ՛ըն, *s.* դըժուարակուլութիւն։ [soղանմա։

Agnail էկ՛նէյլ, *s.* մատնշուրթ

Agnate էկ՛նէյթ, *s.* (հօր կողմանէ արու) ազգական էր.

Agnomen էկնօ՛մէն, *s.* մականուն, վերադիր

Agnostic էկնօս՛թիք, *s.* ագիտական էել. –ism էկնաս՛թիսիզմ, *s.* ագիտականութիւն էել.

Agnus Dei էկ՛նըս տի՛այ, *s.* (մոմեղէն) գառն Աստուծոյ, նշխարք պզ.

Ago էկօ՛, *aa.* առաջ; անցեալ, Long–. շատոնց, ի վաղուց. [կալից

Agog էկակ՛, *aa.* անձկանօք, անձ-

Agoing էկօ՛ին, *ad.* այնինչ, ընելու վրայ, սկսելու վրայ։

*Agony էկ՛ընի, *s.* հոգեվարք, օր հասական (մարդ) 2 օրհաս, տագնապ. –nism էկ՛ընիզմ, *s.* մրցութիւն. –nist, *s.* մրցող; 2. ըմբիշ, մարտիկ, նահատակ։ –nize էկ՛ը-

նոյլ, *vn.* տագնապիլ; հոգի տալ, ոգեվարիլ ։ =*va.* չարչարել ։

Agou'ti, *s.* ամերիկեան ճագար։

Agrarian էկրէյ'րէէն, *a.* հողային (օրէնք); 2. վայրենացող, վայրենի բս. –**ism**, էկրէյ'րէընիզմ *s.* հաւասար բաժանութիւն (հողոյ)։

***Agree** էկրէյ', *vn.* միաբանիլ, համաձայնիլ; 2. հաւանիլ։ –**able**, [to] *a.* յարմար; 2. հաճոյ; գեղեցիկ։ –**ment**, *s.* համաձայնութ., +; 2. միաբանութ., հաճութիւն; 3. հաւանութիւն եւ.

Agres'tic, –al, *a.* շինական։

Agriculture էկ'րիքըլչըր, –չըր, *s.* երկրագործութիւն։ –**ral**, էկրի-քըլ'չըրըլ *a.* հողագործական։ –**culturist**, էկրիքըլ'չըրիսթ, *s.* հողագործ, երկրագործ։

Agrim'ony էկրիմ'ընի, *s.* երիժ-նակ գըզըլ եաբրագ բս.

Aground էկրաունտ', *a.* խրած (նաւ)։ [անտաժամ ûkoupkp։

Ague էյ'կիու, *s.* ջերմ, դող։ –**fit**.

Aguish էյ'կիուիշ, *a.* ջերմոտ։

Ah ա, *int.* ո՜հ; եղո՜ւկ։

Ahead էհէտ', *ad.* առջեւէն։

Ahoy էհօյ', *int.* իշտ՛, խնծի՛, ծօ՛։

Aï ա'ի, *s.* հեզգերէ (կենդ.)։

Aid էյտ', *va.* օգնել, ձեռնտու ըլլալ. =*s.* օգնութ.; 2. թիկունք։ –**ance** էյտ'էնս, *s.* օգնութ.։ **Aide** –**de camp**.–տըքամփ. համհարզ եավէր

Aigrette էկրէտ', *s.* ճեղենակ բուղ, գարգմանակ սօրղուճ; 2. ցցունք սերմանց; 3. ձկնկուլ սպիտակ բս.

Ail էյլ, *va.* նեղել; 2. վշտացը-նել։ =*vn.* նեղուիլ։ –**ment** էյլ'մէնթ, *s.* անհանգստութիւն, ցաւ։

Aim էյմ, *vn.* ուղղել; 2. նշան առնուլ։ =*s.* ուղղութիւն; 2. նպա-տակ; միտք։ –**less**, *a.* աննպատակ։

Air էըր, *s.* օդ, սիւք; 2. եղանակ եր; 3. կերպարանք, ձեւ։ =*va.* ա-րեւը դնել; փչել; 4. օդ տալ։ **To put on**–. խրոխտալ։ –**bladder**. խա-ծի ձկանց։ –**born**. օդածին։ –**cells, sacks**. օդախորշ։ –**gun**. օդային հր-րացան։ –**hole**. օդամուտ, ծակ։ –**plant**. օդատունկ։ –**pump**. օդա-հան գործի։ –**tight**. օդախից։

Airily էէր'իլի, *ad.* թեթեւօրէն; 2. զուարթօրէն։

Airy է'ըրի, *a.* թեթեւ; 2 զուարթ։

Aisle այլ, *s.* թեւ դասու եկ.

Ait էյթ, *s.* կղզեակ։ [(գետա)։

Ajar էճար', *ad.* կիսաբաց

Akimbo էքիմ'պօ, *a.* ձեռքերը ետին կապած։

Akin *a.* ազգական, մերձաւոր։

Alabaster էլ'էպէսթըր, *s.* լը-նակիճ սու մkրմkրի։ =*a.* սպիտա-կափայլ, կճանման։ [աւա՜ղ, ո՜հ։

Alack,–aday էլէ'ք, –'էտէյ, *int.*

Alacrity էլէք'րիթի, *s.* յօժարա-մութ.; 2 աշխուժութ.; 3. փոյթ։

Alamode էլամօտ', *ad.* նորելուկ, ըստ նորաձեւութեան։ =*s.* նուրբ ու սեւ մետաքս մը։ [F.]

Alan'tine, *s.* ընակղմուխ ս.

***Alarm** էլարմ', *s.* զինակոչութ.; 2. ձայն՝ նշան վտանգի; 3 վախ, սոսկում, արհաւիրք։ =*va.* (–**ed** էլարմտ') ի զէն կոչել; 2. դող՝թունդ-հանել; 3. վրդովել։ –**bell**. վտանգի զանգակ։ –**rum, –clock, –watch**. զարթուցիչ։ –**post**. դիտանոց զն. –**ist** էլար'միսթ, *s.* վվկիչ; 2. խռովիչ։

Alary էլ'էրի, *a.* թեւանման։

Alas էլէս', *int.* աւա՜ղ, ափսոս։

Alate էլէյթ', *a.* թեւաւոր։

Alb էլպ, *s.* շապիկ եկ. –**Sunday**. Նոր կիրակի։ [բս.

Albatross էլ'պէթրօս, *s.* ձկնկուլ

Albeit օլպի'իթ, *con.* թէեւ։

Albescent էլպէս'էնթ, *a.* ճեր-մըկեկ, ճերմկցող։

Albino էլ'պինօ, *s.* լռնամորթ։

Albion էլ՛պիըն, *s.* Մեծն Բրիտանիա բն.

Album էլ՛պըմ, *s.* նկարատետր, երգատետր; 2. տրակ, յուշատրակ,

Albumen–պիւ՛մըն, *s.* բնապլիտ։

Albernum էլ՛պըրնըմ, *s.* (ծառի) թերափայտ, որև sop–wood [Ա.

Alcaid էլքէյտ՛, *s.* բերդապահ

Alcalde–քէլ՛տէ, *s.* դատաւոր Սպ.

Alchemy էլ՛քիմի, *s.* ոսկեփոխութիւն, տարրախուզութիւն։ –mist *s.* ալքիմիագէտ, վեցհազարեկագէտ

Alcohol էլ՛քօհօլ, *s.* ալքոլ։

Alcove էլքօվ՛, *s.* խցիկ, խորշ։

Alder օլ՛տըր, *s.* լաստենի գըզըղ աղամ։ [քալպետ։

Alderman օլ՛տըրմըն, *s.* քաղա-

Ale էյլ, *s.* ծերմակ գարեջուր; գիւղահանդէս Ան. [կոզմէնն–.

Alee էլի՛, *ad.* հովի հակառակ։

Alem'bic, *s.* թորանոց խմիկ։

Alert էլըրթ՛, *a.* արթուն։ Upon the–. աչքը չորս դին։

Alexandrine էլէկ՛զէնտրըն, *s.* երկոտասանոտն (տաղ)։

Alexipharmic, *s.* դեղթափ։

Alga էլ՛կա, *s.* ջրիմուռ. [շիւ.

Algebra էլ՛ճըպրա, *s.* գրահա-

Al'gide, *s.* ցրտասաստոյց (տենդ)։

Algific էլճիֆ՛իք, *a.* ցրտաբեր։

Algous էլ՛կըս, *a.* լռայլին։

Alguazil ալկուազիլ՛, *s.* փետուր, ոստիկան Սպ. [L.]

Alias է՛լիէս, *ad.* այլով բանիւ.

Alibi էլ՛իպայ, *s.* այլուրեքու թ.

Alien էյլ՛իըն, *a.* օտար, ուծացեալ։ –able էյլ՛իընէպլ, *a.* վաճառելի։ –age էյլ՛իընէճ, *s.* օտարացում։

Alienate էյլ՛իընէյթ; *va.* [from] վաճառել; 2. օտարացնել, ուրիշի անցնել։=*a.* օտարացած, ուծացեալ։ –tion էյլիընէյ՛շըն, *s.* ձեռքէ հանում; վաճառում էր; 2. ուծացում; 3. յիմարութիւն։

Aliene էյլին՛, *va.* վաճառել; ուծացնել։

Alienee էյլինի՛, *s.* գնորդ։

Al'ienist, *s.* յիմարաբոյժ։

Aliform էլ՛իֆօրմ, *s.* թեւաձեւ։

Alight էլայթ՛, *va.* իջնել (ձիէն); խոնարհիլ, իյնալ; օթեւանիլ։ =*a.* վառած; կարմրած, հրաշէկ։

Align էլայն՛, *va.* մէկ գծի վրայ բերել, տողադրել –ement էլայն՛մընթ, *s.* տողադրութիւն։

Alike էլայք՛, *aa.* նման, նոյն։

Aliment էլ՛իմընթ, *s.* սնունդ։ –al, –ary, էլիմըն՛թըլ, էլիմըն՛թըրի, *a.* սննդական; կերակցոց (խողովակ), –ation, էլիմընթէյ՛շըն, *s.* սնուցում։

Alimony էլ՛իմընի, *s.* թոշակ (բաժանեալ կնոջ)։ [նի է.

Aliped էլ՛իբէտ, *a.* թեւաձեռ–

Aliquant էլ՛իքուէնթ, *a.* որչափական (մաս) բ. [դական բ.

Aliquot էլ՛իքուօթ, *a.* քանոր-

Alive էլայվ, *a.* ողջ; զուարթ։

Alizari ալիզա՛րի, *s.* տորոնի fkof-պօյա, որ և madder–root

Alizarin էլիզ՛էրին, *s.* տորոնաներկ, ալաժահրի.

Alkali էլ՛քէլայ, *s.* թանթունիկ տ.

Alkoran էլ՛քօրէն, *s.* Գուրան։

All օլ, *a.* ամէն, բոլոր։ =*ad.* բոլորովին։ =*s.* ամենայն ինչ; 2. ամենը; 3. գումարը։ [Բառիս նշանակութիւնը սաստկացնելու համար բարդութեանց մէջ շատ կգործածուի]. At–. բոլորովին, իսպառ; ամէն կերպով։ Not at–. բնաւ։ If at–. թէև։ Above–. մանաւանդ։ After–. ի վերջոյ։ –in all. ամենայն յամենայնի։ –about. ամէն տեղ։ –along. շարունակ; կանոնաւորապէս։ –that. նոյնաձեւ իբր; եայլն։ –fools'–day. Ապրիլի մէկը, տօն ամենայն տխմարաց, մկնտօն։ –fours. քառեակ թղ; չորս ոտքով։ –heal.

ամենաբոյժ ֆիշի օթու։ –hail! կեցցէ՛, ողջո՛յն։ –hallow, –Saints'-day. Տօն Ամենայն Սրբոց պզ. –spice. դարապղպեղ պաճ պիպէր։ –right! շա՛տ աղէկ, լա՛ւ։

Allantoid. –tois էլէն՛թոյտ, –՛թոյս, s. աղանծենի մաշկ.

Allay էլլէյ՛, va. մեղմել, ամոքել։

Allegation էլիկէ՛–, s. վկայութ։

Allege էլլէճ՛, va. հաստատել; վկայել; յառաջ բերել։ [թիւն։

Alle'giance, s. հաւատարմու-

Allegory է՛լլէկօրի, s. այլաբանութիւն։ –ric, –rical, էլէկօ՛րիք, էլէկօ՛րիքըլ a. այլաբանական։ –rist, է՛լիկըրիսթ s. այլաբանագէտ, –ասաց։

Allegro էլլ՛էկրօ, ad. զուարթաձայն, զուարթ։ –retto էլլէկրէթ՛թօ ad. զուարթագին եւ. [It.] :

Alleluiah էլէլու՛եա, s. օրհներգ; ալէլուիա։

*Alleviate էլլի՛վիէյթ, va. թեթեւցընել, մեղմել։ –tion, s. թեթեւութիւն; 2. մեղմացում։

Alley է՛լլի, s. ծառուղի; 2. նեղ ճանբայ; 3. կճեայ սալքար։

Alliaceous էլլայ՛էշըս, a. սխտորային։

Alliance–՛էնս, s. ազգականութիւն; ուխտ, դաշն; դաշնակցութ ։

Alligate է՛լլիկէյթ, va. կապել; միաւորել։ –tion, էլլիկէյ՛շըն, s. զուգորդութեան կանոն, բաղադրութիւն ի.

Alligator էլլիկէյ՛թըր, s. մըկատիտեռ է. Ամ.

Allision էլլիժ՛ըն, s. ընդհարում։

Allitera'tion. նմանատառութ։

Allocation –քէյ՛շըն, s. հաւանութ. (ծախուց), յատկացումր։

Allocution էլլօքիու՛շըն, s. ուղերձ, ճառ (Պապին)։

Allodium էլօ՛տիըմ, s. ապահարկ կալուածք, ժառանգականկալուածք եւ.

Allonge էլ՛լընճ, s. թուրի հարուած։

Allopathy էլօփ՛էթհի, s. այլաբուժութիւն։ Opp. Homeopathy:

Alloquy էլ՛լօքուի, s. ուղերձ։

Allot էլ՛լաթ, va. բաժնել; 2. որոշել; 3. շնորհել։ –ment, s. բաժին; 2. մաս։ –lotee, s. բաժին առնող։

Allow էլլաու՛, va. ընդունիլ, հաւանիլ; 2. թողուլ; 3. սեպել։ –able, a. ներելի; 2. օրինաւոր։ –ance էլաու՛ընս, s. թոյլտուութ., հաւանութիւն; բաժին; 2. օրաբաժին, թոշակ թանկին ն. 3. զեղչ վճ. =vn. բաժինը չափով տալ։

Alloy էլօյ՛, va. խառնել (վարնոց մետաղի հետ); 2. նուազեցնել։ –age էլայ՛էճ, s. խառնուրդ։

*Allude էլլիուտ՛, vn. ակնարկել։

Alluminate էլիու՛մինէյթ, va. գունազարդել։ [գունակող։

Alluminor –՛մինըր, s. (պատկեր)

*Allure էլլիուր՛ (ր), va. հրապուրել, որսալ։ –ment, s. հրապոյր։

Allusion –՛ժըն, s. ակնարկութ.։

Alluvial էլլիու՛վիըլ, a. ջրատական եւլ. –vium, s. ընդարձակում երկրի՝ ջրոց աղտէ, սկախաւ։

Ally էլլայ՛, va. [in] միացնել; 2. յօդել։=s. ամոլ, ընկեր; 2 ազգական; 3. դաշնակից. Pl. Allies էլլայզ՛։

Almagest է՛լմէճէսթ, s. աստեղագիտութ. պտղոմեան, եւամեծ։

Alma mater ալմա մէյ՛թըր, s. մէկու մը ուսում առած գոլէճը, ճեմարան, հոգեւոր ծնող։

Almanac օլ՛մընէք, s. օրացոյց։

Almighty օլմայթ՛ի, s. գերագոյն էակ։ =a. ամենակարող։

Almond ա՛մընտ, s. նուշ։

Almoner ա՛մընըր, s. ողորմաբաշխ; 2. պարգեւապետ, տանտեր, դրան երէց։

Almonry ա'մընրի, *s.* տուն ողորմաբաշխի։

Almost օլ'մօսթ, *ad.* գրեթէ։

Alms ամզ, *pl.* ողորմութիւն։ –house աղքատանոց։ [փութիւն։

Alnage էլ'նէճ, *s.* կանգնաչա-

Aloe էլ'օ, *s.* հալուէ, սապռ։

Aloft էլօֆթ', *ad.* ի բարձունս; կայմին ծայրը ն–. [ռանձին։

Alone էլօն', *aa.* միայնակ, ա-

Aloof էլու-ֆ' *ad.* հեռու; մեկդի։

Alose ալօս, *s.* հարընգամայր գաւակօզ պալըղը [F.]

Aloud էլաուտ', *ad.* բարձրէն։

Alow էլօ', *ad.* վարը; ցածը։

Alpaca էլբէք'ա, *s.* գեղմնակ ան.

Alpha էլ'ֆէ, *s.* պայծառագոյն աստղ; այբ, ալֆա։

Al'phabet էլֆէպէթ *s.* այբուբեն։ –ical –է'քէլ *a.* այբուբենական –ly էլֆէպէթի'քըլլի *ad.* այբուբենի կարգաւ, այբենօրէն։ [պարտ։

Alpine էլ'բայն, *a.* ալպեան; հը-

Alread'y օլրէտի, *ad.* այժմէն; արդէն։

Also օլ'սօ, *ad.* նաեւ; նոյնպէս։

Altar օլ'թըր, *s.* սեղան, բագին, զոհարան, խորան եւ. –cloth. դաստառակ, սփռոց եւ. –piece. նկարուն ծածկոց եւ. –age օլ'թըրէճ *s.* խաչհամբոյր, ժամուց; ընծայ։

Alter օլ'թըր, *va.* փոփոխել։ =*va.* փոխուիլ; աւրուիլ. –ed օլ'թըրտ, *a.* փոփոխուն եւլ. –able, *a.* այլայլուն. –ant, –ative, օլ'թըրընթ. օլ'թըրէյթիվ *a.* զօրացուցիչ, քաջափոխ (դեղ), –ation, օլթըրէյ'շըն *s.* փոփոխում; 2. այլայլութիւն.

Altercate էլ'թըրքէյթ, *va.* վիճել, կագել։ –tion, *s.* վէճ, կռիւ։

Alternate էլթըրն'էյթ, *a.* փոփոխակի։ =*va.* փոխն ի փոխը ընել՝ վարել։ –ly, *ad.* փոփոխակի, փոխասաց։ –tion, –nity, օլթըրնէյ'շըն, օլթը'րնիթի *s.* փոխյաջորդութ.։ –tive, *s.* ընտրութ. (երկուց իրաց)։

*Although օլ'դհօ, *con.* թէպէտեւ։

Althæa էլթհի'է, *s.* տուղտ խաւարմի բո. [թիւն։

Altilo'quence, *s.* պերճաբանու-

Altim'eter, *s.* բարձրաչափ ֆ.

Altitude էլ'թիթիուտ, *s.* բարձրութիւն (ծովուն երեսէն)։

Alto էլ'թօ, *s.* մերձազիլ, վերբամբ, վերաբամբ; 2. վերբամբերգակ, ալթօ եր։

Altogether օլթուկէդհ'ըր, *ad.* բոլորովին; ի միասին։

Altruism օլ'թրու-էզմ, *s.* ուրիշը յարգել՝ սիրել, այլասիրութիւն։

Aludel էլ'իուտէլ, *s.* ագուցիկ, խեցեղէն փոզրակ ք.

Alum էլ'ըմ, *s.* պաղլեղ, արզն։

Alumine, –na էլու'մին, էլիու'մինա, *s.* արզնահող։ –nous –մի'նըս, *a.* լեղախառն, արզնախառն։

Aluminum –'նըմ, *s.* բնալեղ։

Alumnus էլ'ըմնըս, (–ni. –nee էլըմ'նայ, –նի), *s.* (ճեմարանի, գոլէճի) ընթացաւարտ, աշակերտ, սան։ 2. –ուհի։

Alveary էլ'վիէրի, *s.* փեթակ; 2. խուռոջ ականջի։

Alveolus էլ'վիօլըս, *s.* (խորխոխի) բջիջ, գուր, ձագարան. 2. ակռայի կապիճ, ատամնախորշ

Alvine էլ'վին, *a.* ներքնափորի։

Always օլ'ուէյզ, *ad.* հանապազ; միշտ; անդադար։

Aly'ssum, *s.* վառվռուկ ոչ.

Am *Indec. Pres. of* To be. եմ։

Amadou է'մէտու–, *s.* աբեթ զաղ։

Amain էմէյն', *ad.* սաստիկ; յանկարծ, ուժգին, անմիջապէս։

Amalgam էմէլ'կէմ, *s.* սընդկազօդ; 2. խառնուրդ. –ate, –ize էմէլկէմէյթ, –մայզ *va.* սնդկազանգել, խառնել; 2. բաղադրել։ –

ation, s. մնդկով զատել՝ հանելը (ոսկի), մնդկազանգում, կղկղում ք; 2. խառնուրդ (իրերու)։

Amanuensis, -ses էմէնիուէն՛սիս, s. օրինակիչ, դրագիր։

Amaranth էմ՛էրէնթ, s. անթառամ խօրօզ իպիյի ծող։

Amaryllis -րէ՛լիս, s. գեղածաղիկ, շուշանարկիս նէրկիս զէմպաղը։

Amass էմաս՛, (ք) va. դիզել, բարդել; 2. ժողվել։ -ment, s. կոյտ, դէզ; 2. հաւաքում։

Amasset ամէսէթ՛, s. երանգահաւաք (դանակ) նկ.

Amateur էմէթըր՛, s. արուեստասէր; 2. սիրող։ -tive, -tory, -torial է՛մէթիվ, է՛մէթօրի, -՛րիըլ a. սիրադեղ; 2. սիրային։ [րութ. բժ.

Amaurosis էմըօրօ՛սիս, s. մթա-

Amaze էմէյզ՛, va. ափշեցնել; 2. հիացնել։ -ment էմէյզ՛մէնթ, s. ափշութիւն; 2. շփոթութիւն։ -zingly էմէյ՛զինկլի ad. հիանալի կերպով։ [կարիճ կին; 2. առնական։

Amazon էմ՛էզըն, s. միսասնի,

Ambassador էմպէս՛էտըր, s. դեսպան։ -dress, s. դեսպանուհի։

Ambassage, -bassy, էմ՛պէսէյճ, էմ՛պէսի, s. դեսպանութիւն։

Amber էմ՛պըր, s. սաթ, սռնակալ քէհրիպար. -gris. յամբար, բուրկէն։

Ambidex'ter, s. երկու ձեռքն ալ յաջողակ սաղլը սօլլու։ [սող։

Ambient էմ՛պիէնթ, a. շրջապա-

Ambiguous էմպիկ՛իուըս, a. երկդիմի, անորոշ։ -ness, -guity, -՛իուըսնէս. -՛կիուիթի, s. -ութիւն

Ambit էմ՛պիթ, s. շրջապատ։

Ambitious էմպիշ՛ըս, a. [of, to] փառասէր, փառատենչ, շատ փափագող։ -tion էմպիշ՛ըն, s. փառասիրութ

Amble էմ՛պլ, s. միակողմեայ քայլուածք (ձիու) էշքին։

Amblyopy էմ՛պլիօփի, s. բլշակնութիւն, բթակնութիւն։

Ambrosia էմպրօ՛ժիէ, s. կերակուր աստուածոց; ամբրոսիոս բս. -sial էմպրօ՛ժիըլ, a. ամբրոսական, անուշակ, ամբրոսաբոյր։

Ambry էմ՛պրի, s. մառան։

Ambsace էյմզ՛էյս, s. զոյգ մեկնակ հէպյէք (ի նարտի)։

Ambulance էմ՛պիուլէնս, s. շարժուն հիւանդանոց զին. -cart. պատգարակ զին. -ant -՛լէնթ, a. շարժուն; 2. ասստանդական։

Ambula'tion, s. շրջագայութ.։ -tory, s. ճեմակայր։ =a. շարժուն; 2. փոփոխական (կտակ) էր.

Ambury էմ՛պըրի, s. թարախոտ ուռեցք (ձիու)։ [րան զին.

Ambuscade էմ՛պըսքէյտ s. դա-

Ambush էմ՛պուշ, s. դարանակալութ.; 2 դարանամուտ (զօրք)։ =va. դարանել; 2. սպասել։

Ameliorate էմիլ՛եըրէյթ, va. բարւոքել; 2. ուղղել։ -tion, s. բարւոքում։

Amen էյմէն՛, ա՛մէն, ad. ամէն։

Amenable էմին՛էպլ, s. [to] պատասխանատու; 2. ենթարկեալ։

*Amend էմէնտ՛, va. ուղղել; 2. բարեփոխել։ =vn. լաւանալ, շտկըւիլ։ =s. տոյժ, տուգանք; 2. գոհացում։ -able էմէն՛տէպլ. a. բարեփոխելի։ -atory էմէնտէյ՛թըրի, a. մեղմիչ; 2. ուղղիչ։ -ment -՛մէնթ, s. բարւոքում; 2. ուղղութիւն; բարեփոխում։

Amende ամանտ՛, s. տուգանք; 2. մեղայ, յետսկոչում։ [F.] [թիւն։

Amenity էմէն՛իթի, s. սիրունու-

Ament էմէնթ՛, s. կատուի պոչի նման ծաղիկ (ընկուզենիի, ուռենիի), ճանանկ որէ catkin.

Amerce էմըրս՛, va. տուգանել; 2. պատժել։ -ment, s. տուգանք։

American ըմեր՛ի+ըն, *a.* ամերիկեան; 2. Միացեալ Նահանգաց։ =*s.* ամերիկացի։ –ism. ամերիկեանոճ։
Am′ethyst էմէթ՛իսթ, *s.* մեղեսիկ (քար) ճեպէղէգուն։
Amiable է՛միէպըլ, *a.* սիրուն, գիւթիչ։ –ly, *ad.* հաճոյապէս։
Amianth, –us էյ՛միէնթ –թըս, *s.* անարատ, կտաւաքար բէնպուգ թաշըր։ [ըեկամական։
*Amicable, –cal էմայ՛+էլ, *a.* բարեկամական։
Amice է՛միս, *s.* ուրար, վարշամակ էլ.
Amid, Amidst էմիտ՛, էմիտսթ՛, *prep.* մէջ տեղը, մէջը, շրջապատեալ։ –ship. նաւուն մէջտեղը։
Amiss էմիս՛, *aa.* չարաչար, անկարգ, անդեպ; 2 դէշ։
Amity էմ՛իթի, *s.* բարեկամութ.; 2. համաձայնութիւն։
Ammonia էմօնիա, *s.* աւշակ, անուշադր ճիշտրը։ –niac էմօն՛իէք, *s.* անուշադրակ։
Ammunition էմիունի՛շըն, *s.* ռազմամթերք ճէպհանէ։
Amnesty էմ՛նէսթի, *s.* ընդհանուր ներողութիւն։
Am′nion, *s.* սաղմնաթաղանթ։
Amœbean էմիպի՛ըն, *ad.* փոխասացիկ։ [*prep.* մէջը, ի մէջ։
Among, Amongst էմըն, –ըսթ՛,
Amorous էմ՛օրըս, *a.* սիրահար։
Amorph էմօրֆ՛ *s.* անձեւ փ. –ism, *s.* անբիւրեղութիւն փ. –ous էմօր՛ֆըս, *a.* անկերպարան։
Amortize էմօր՛թայզ, *va.* կտակել, վազըֆ ընել։ –ment, –zation –մէնթ, –զէյ՛շըն. *s.* կալուածքի կըտակում 2. գլխավճար գլխավճարով պարտքի ջնջում։
Amount էմաունթ՛. *s.* գումար; 2. արժէք; 3. արդիւնք։ =*vn.* հանիլ, հաւասարիլ, ելլել։
Amour ամուր՛, *s.* տարփանք, սէր։ –propre. անձնասիրութիւն։F.
Ampelite –՛բըլայթ, *s.* որթաքար։
Amphibia էմֆի՛պիէ, *pl.* երկակենցաղք։ –bian, –bious էմֆի՛պիըն, էմֆի՛պիըս, *a.* երկակենցաղ։
Amphib′olous, *a.* երկդիմի։
Am′phibrach, *s.* քողադոտ բնո.
Amphiscians էմֆի՛շիընզ, (–cii –՛շիայ), *s.* երկաստուերք ազգ.
Amphi′theatre, *s.* ամփիթատր։
Amphora, *s.* սափոր մը Հ.
*Ample էմ՛բըլ, *p.* լայն; ընդարձակ; 2. ճոխ, առլի։ [ձակել։
Ampliate էմբ՛լիէյթ, *va.* ընդար-
Amplify էմ՛բլիֆայ, *va.* ստուարել; 2. ընդլայնել էր. –fication, *s.* ստուարացում; 2. ընդլայնում։
Amplitude էմ՛բլիթիուտ, *s.* լայնութիւն; 2. լայնույթ ոս; 3. ճոխութիւն։
Amply էմ՛բլի, *ad.* ընդարձակօրէն, լիուլի, երկար բարակ։
Ampul, –la է՛մբըլ, էմբըլ՛լէ, *s.* նեղ վիզով փորոք շիշ; 2. սկիհի՝ իւղի՝ միւռոնի սրուակ, բաժկի. 3. ականջի ուռեցք, շուտիկ; պաշպատ. 4. շիշաձեւ տերեւ։
Amputate էմ՛բիութէյթ, *va.* անդամահատել։ –tion էմբիութէյ՛շըն, *s.* անդամահատութիւն։
Amuck էմաք՛, *s.* կոտորած։ *ad.* վայրենաբար; գազանաբար։
Amulet էմիու՛լէթ. *s.* հմայեակ, բժժանք ճուսխա։
*Amuse էմիուզ՛, *va.* զբօսցնել։ –ment, *s.* զուարճութիւն։ –sing, –sive, –՛զին. –՛սիվ, *a.* զբօսեցուցիչ։
Amygdalate էմիկ՛տըլէյթ, *a.* նուշէ շինուած, նշային։
Amyla′ceous, *a.* նշայանման։
Ana է՛նէ, *suffix.* (Ճէքօբիր) եան քաղուածք։ =*ad.* հաւասար բէ.
Anabaptist էնէպէբ՛թիսթ, *s.* կրկնակնունք, կրկնամկրտական Յր.

Anab'asis, *a.* *արշաւանք*։
Anachronism էնէք'րօնիզմ, *s.* *ժամանակագրական սխալ*։
Anacolu'thon, *s.* *յապաւում քր.*
Anacon'da, *s.* *մեծ իժ մը*։
Anaemia էնի'միէ, *s.* *արիւնատուութիւն, անարիւնութիւն*։
Anagreon'tic, *a.* *անակրէոնեան*։ =*s.* *սիրերգ, գիներգ*։
Anæsthesia էնէսթի'զիէ, *s.* *յուշազրկութիւն բժ.*
Anagoge, -gy էնէ'կօճ, *s.* *հայեցողութիւն, վերբերում*; 2. *միստիքական մեկնութիւն, վերածութիւն Ս.Գ.*; 3. *արիւն փոխելը, բժ.* **-gical** էնէկօ'ճիքըլ, *a.* *խորհրդաւոր, միստիքական*։
Anagram էնէկրէմ', *s.* *անդրադարձութ., փոխատառութիւն քր.* [*թիւն*։
An'agraph էն'էկրէֆ, *s.* *մեկնու-*
Anal է'նէլ, *a.* *սրբանային, նըստատեղային*։
An'alects, -ta, էն'էլէքթս, էնէլէք'թա, *pl.* *ծաղկաքաղ, հատընտիր*։
Analep'tic, *a.* *կազդուրիչ*։
Analogy էնէլ'օճի, *s.* [to, between] *վերաբանութիւն, նմանութիւն*; 2. *տարբ. համեմատութ. չափ.* **-gical** էնէլօ'ճիքըլ, *a.* *վերաբանական, համեմատական*։ **-gism** էնէլ'օճիզմ, *s.* *հանգիտական վճիռ*։ **-gous** էնէլ'օկըս, *a.* [to] *նման, հանգէտ*։
Analysis էնէլ'իսիս, *s.* *լուծում*; *վերլուծում*; 2. *քննութիւն*։ **-lyst** էն'էլիսթ, *a.* *վերլուծիչ*։ **-lytic, -al** էնէլի'թիք, էնէլի'թիքըլ, *a.* *վերլուծական*։ [*վերլուծել*; *քննել*։
Analize էն'էլայզ, *va.* *լուծել*;
Ananas էնէ'նէս, *s.* *արքայախնձոր* [*բանութիւն քր.*
Anaph'ora էնէֆ'օրէ, *s.* *կրկնա-*
Anasarca էնէսար'քէ, *s.* *ջրամորթութիւն, ջրայտում բժ.*
Anasta'sis, *s.* *ապաքինում*։

Anastat'ics, *s.* *դինկագրութ.*։
Anastomo'sis էնէսթօմօ'սիս, *s.* *բերանակցութիւն (երակաց)*։
Anas'trophe էնէս'թրօֆի, *s.* *յետադարձութիւն, հակաշրջում ճ.*
Anathema էնէթ'իմա, *s.* *նզովք, բանադրանք*; 2. *արգադիր նուէր (դից)*։ **-tize** էնէթ'իմէթայզ, *va.* *բանադրել, նզովել, անիծել*։
Anatomic, -al. էնէթօմ'իք, էնէթօմ'իքըլ, *a.* *անդամազննական*։
Anatomist էնէթ'օմիսթ, *s.* *անդամազննիչ*; 2. *անդամահատ*։
Anatomy էնէթ'օմի, *s.* *մարդակազմութիւն*; 2. *անդամազննութ., անդամահերձութիւն*; 3. *հերձեալ մարմին*; 4. *կմախք*։
Ancestor, -tress էն'սէսթըր, էն'սէսթրէս, *s.* *նախահայր, նախապապ, նախամայր, հաւի*; 2. *pl.* *նախնիք*; 3. *հարք*։
Ancestral, -torial էնսէս'թրըլ, էնսէսթօ'րիըլ, *a.* *նախնեաց, նախահարց*։
Ancestry էն'սէսթրի, *s.* *հինք, նախորդք, նախնիք*; 2. *ազնուականութիւն*։
Anchor էնք'ըր, *s.* *խարիսխ, երկաթ նաւ.*; *յոյս*; *հաստատութիւն*։ =*an.* *երկաթ նետել, խարսխել*; 2. *հաստատել, պնդել*; 3. *կենալ*։ At—, *երկաթ ձգած*։ To be, to lie, to ride at—. *խարսխեալ մնալ*։ To come to an—, to cast, to drop, to let go the —. *խարիսխ նետել*։ To weigh the—. *խարիսխ վերցնել*։ —ground. *խարսխավայր*։
Anchor: -able էնք'ըրէպըլ, *a.* *խարսխելի*։ **-age** էնք'ըրէճ, *s.* *խարսխավայր*; 2. *կազմածք խարսխի*; 3. *խարսխարկէք (տուրք)*։ **-ed** էնք'ըրտ, *a.* *խարսխեալ*; 2. *խարսխանիշ* կն. կգրուի նաեւ Ancred եւ ancrée.

Anchoret, -rite էն'քըրէթ, էն'-քըրայթ, s. ճգնաւոր, մենակեաց ։ **-ress** էն'քըրէս, s. ճգնաւորուհի։

Anchovy էնչօ'վի, s. անճրուկ խամսի պալըղը։

Anchylos, -lose էն'քիլօս, (դ) va. ամրցնել, պնդել, կարկամել ։

***Ancient** էյն'շընթ, a. վաղեմի, հըննաւանդ, հնամի, վաղուց, հին; 2. նախնի; 3. երէց, ծերունի։ 4. pl. ծերունիք; 5. նախնիք, հինք; The— of Days. հինաւուրցը Աէ. **-ly** էյն'-շընթլի, ad. ի հնումն։ **-ry** էյն'շընթ-րի, s. հնութիւն (տոհմի); ազնուապետութիւն։

Ancillary էն'սիլըրի, s. նաժիշտ։

And էնտ, con. եւ, ալ։ [Էգ. It.

Andante էնտէն'թի, ad. յորդոր

Andiron էնտ'այըրն, s. փայտակալ օճաղ արքաւը։

Androg'ynal, -nous էնտրօճի'-նըլ, էնտրօճի'նըս, a. որձեւէգ։

An'droid էն'տրօյտ, a. մարդակերպ։ =s. ինքնաշարժ մարդապատկեր, առնապատկեր։

Anecdote էն'էքտօթ, s. մանրավէպ, արտավէպ; 2. մատնադէպ։

Anemog'raphy էնէմօկ'րէֆի, s. հողմաբանութիւն։ [մաչափ գ.

Anemom'eter -միթըր, s. հող-

Anemone էնէմ'օնի, s. ծաղկոտրուկ, հարմնուկ, պոյտ շագայիգ։

Anem'oscope էնէմ'ըսքօփ, s. հողմացոյց գ.

Anent, Anenst էնէնթ',էնէն'ստ, pr. դիմացը; 2. նկատմամբ։ [(դեղ)։

Anet'ic էնէթ'իք, a. ցաւամոք

Aneurism էն'իուրիզմ, s. ծաւալուն շնչերակի, տորոմուն տէտ.

Anew էնիու', ad. վերստին։

Anfractuous էնֆրէքթ'իուըս,a. բազմապտոյտ, ծուռումուռ։

Angel էյն'ճըլ, s. հրեշտակ, ըրուարթուն; 2. հին դրամ մը Ան; 3. դեսպան։ **-fish**, թեւեղ։ **-ic,-ical** էն'ճէլիք, էնճէլ'իքըլ, a. հրեշտակային։ **-ica** էնճէլ'իքէ, s. խմի մեղէֆ օթը։ **Angelus** էն'ճէլըս, s. Հրեշտակ Տեառն (աղօթք) ղղ.

***Anger** էն'կըր, s. բարկութիւն, զայրոյթ։ =va. բարկացնել, զայրացնել։ **-ly** էնկըրլի, ad.բարկութեամբ։

Angina էնճայ'նէ, s. փողացաւ։ —Pectoris. կրծատապ բժ.

Angiol'ogy էնճիօլ'ըճի. s. անօթաբանութիւն։ **-t'omy** էնճիօթ'ըմի, s. երակահատութիւն բժ.

Angle էն'կլ, s. անկիւն; 2. կարթ, խանձող օլթա։ =va. (կարթով) ձուկ որսալ։ [կարթընկեց։

Angler էն'կլըր, s. կարթորդ,

Anglican էն'կլիքէն, a. անգլիական։ =s. անգլիքան Եր.

An'glicism էն'կլիսիզմ, s. անգլիաբանութիւն։ [ցութիւն։

Angling էն'կլին, s. կարթընկէ-

Anglicize էն'կլիսայզ, va. անգլիացնել։

Anglo էն'կլօ, prefix.անկլօ, անգլիական։ —Saxon,—German,—American: **-mania** էնկլօմէ'նիէ, s. անգլիամոլութիւն։

An'gor էն'կըր, s. սաստիկ խիթ։

Angry էն'կրի, a. [with a person at a thing] բարկացած; զայրացեալ; 2. սաստիկ; կատաղի։

An'grily էն'կրիլի, ad. զայրագին, բարկութեամբ։

Anguish էն'կուիշ, s. անձկութ, վիշտ; 2. տառապանք; 3. հոգեվարք։

Angular էն'կիուլըր, a. անկիւնաւոր։

Anhela'tion էնհիլէյ'շըն,s.հեւք։

Anhy'drous, a. անջուր ք.

Anil էն'իլ, a. մշկեան եղինճ չիվիւս օթը։ **-ine**, s. բնեղինճ կարիպոյցի։

Anile էն'այլ, a. լեղակագոյն; 2. պառաւ, զառամ։ **-ness, -lity**

էնէ՛լիթի, *s.* պառաւութիւն։

Animadvert էնիմէտվըրթ՛, *vn.* [on, upon] նկատել, զննել քէլ; 2. քննադատել; 3. պարսաւել; մեղադրել։ -version էնիմէտվըր՛շըն, *s.* դիտողութիւն; 2. պարսաւ; 3. քննադատութիւն։

Animal էն՛իմըլ, *s.* կենդանի; 2. անասուն։ =*a.* կենդանական; 2. անասնական։ -cul, -culum էնիմէք՛քիուլ, -՛քիուլըմ, *s.* մանրաճճի, որդ։ -ism էն՛իմէլիզմ, *s.* անասնութիւն, էշութիւն, բրտութիւն։

Animalize էն՛իմէլայզ, *va.* ի մարմին փոխել; 2. իբրեւ անասուն նըկատել։ -zation էնիմէլայզէ՛շըն, *s.* կենդանագործութիւն։

Animate էն՛իմէյթ, *va.* կենդանացընել; 2. ոգեւորել; խրախուսել։ =*a.* կենդանի։ -ted էն՛իմէյթէտ, *a.* կենդանի; 2. կենսալից; 3. ոգեշունչ, քաջալերեալ։ -tion էնիմէ՛շըն, *s.* կենսաւորում, շնչաւորութիւն; 2. զուարթութիւն, կեանք; 3. ջերմութիւն։

Animosity էնիմաս՛իթի, *s.* թշնամութիւն; 2. ատելութիւն; 3. սրտմտութ.; 4. կիրք, կատաղութ.։

Anise էն՛իս, *s.* անիսոն։

Ankle էնկ՛քըլ, *s.* պճեղ բօբուգ։

An'nalist էն՛ըլիսթ, *s.* տարեգիր։

Annals էն՛նըլզ. *pl.* տարեգիրք; 2. շարք պատմական գրպաց։

Annats էն՛նէթս, *pl.* տարետուրք; 2. երախայրիք [Eng. Eccl. Law]:

Anneal էննիլ՛, *va.* կակղել; 2. բարեխառնել; 3. տաքցնել (ապակին)։ [նեկաւորք. օղակադիք է.

Annel'ata.-lida. -lids *pl.* մա-

Annex էննէքս՛. *s.* [to] յարակից; 2. յաւելուած։ =*va.* կցել, յարել, յաւելուլ; 2. միացնել։ -ation, -ion էննէքսէ՛շըն, էննէք՛շըն. *s.* միացում, կցում; 2. խառնում էր. -ment էննէքս՛մէնթ, *s.* յաւելում; 2. յաւելուած, յարամասն։

Annihilate էննայ՛հիլէյթ, *vn.* եղծանել, ոչնչացնել, ջնջել։ -tion էննիհիլէ՛շըն, *s.* եղծում, ջնջում; 2. աւերում։ -tory էննի՛հիլէյթըրի, *a.* կործանարար, աւերիչ։ -'tionist *See* Destructionist.

Anniversary էննիվըր՛սըրի, *s.* տարեդարձ. =*a.* տարեկան։

Annomina'tion, *s.* համանուութիւն, անուանախաղ, բառախաղ։

Annotate էն՛նօթէյթ, *va.* ծանօթագրել։ -tion էննօթէ՛շըն, *s.* ծանօթագրութիւն։ -tor էն՛նօթէյթըր, *s.* ծանօթագիր։ -tory -՛թէյթըրի, *a.* ծանօթագրական։

***Announce** էննաունս՛, *va.* ծանուցանել։ -ment էննաունս՛մէնթ, *s.* ծանուցանելը, ծանուցում, զեկոյց ազդ; 2. հրատարակութիւն։

Annoy էննօյ՛, *va.* անհանգիստ ընել, ձանձրացնել; 2. վշտացնել։ -ance էննօյ՛ընս, *s.* նեղութիւն, ձանձրոյթ։

Annual էն՛իուըլ, *a.* տարեկան; 2. տարեւոր, միամեայ։ =*s.* տարեւոր, եղանակի (իր, տունկ)։ -ly էն՛նիուըլի, *ad.* տարուէ տարի։

Annuity էննիու՛իթի, *s.* տարեվճարք, տարեւորութիւն։ -tant էննիու՛իթընթ, *s.* հաստատուն։

Annul էննըլ՛, *va.* ջնջել, խափանել; 2. ջրել, հերքել։ -ment էնըլ՛մէնթ, *s.* ջնջում; 2. խափանում; 3. հերքում։

An'nular, -y էն՛նիուլըր, էն՛նիուլըրի, *a.* օղակաձեւ, մանեկաձեւ։ -lose, -lated էն՛նիուլօս, էն՛նիուլէյթէտ, *a.* օղակաւոր, մանեկաւոր։

Annulet էն՛իուլէթ, *s.* մատանեակ, օղակ; 2. քանոն (սեան); 3. շրջագիծ ճրտ.

Annu'merate էննիու՛մըրէյթ, *va.*

հաշուել; 2. աւելցնել։ -tion էննէօմըրէյ'շըն, s. յաւելում։

Annunciate էննը'շիէյթ, va. աւետել; 2. ծանուցանել։ -tion էնըշիէյ'շըն, s. Աւետումն Ս. Կուսին; 2. ազդարարութիւն։ -tor էնը'շիէյթըր, s. ազդարար։ [դեղ։

Anodyne էն'օտայն, s. ցաւամոք

Anoint էնօյնթ', va. օծել։ -ed էնօյն'թէտ, էնայն'թէտ, s. օծեալ, Մեսիա, Քրիստոս։ -er էնօյն'թըր, s. օծող։ -ment էնօյնթ'մէնթ, էնայթ'մէնթ, s. օծում։

Anom'aly, -lism էնամ'էլի, էնօմ'էլիզմ, s. անկանոնութիւն; 2. զարտուղութիւն աստ. -lous էնօմ'լըս, a. անկանոն, տարականոն։

Anon էնօն', ad. անմիջապէս, շուտով; 2. վերստին։ Ever and—, յաճախ։ [նուն; 2. սուտանուն։

Anonymous էնօն'իմըս, a. անա-

Anorexia, -xy էնօրէք'սիէ, էնօրէք'սի, s. անախորժութիւն բժ.

Another էնըտհ'ըր, a. ուրիշ, այլ; 2. այլ ոմն; 3. մին։ One—. իրար; զմիմեանս։ To one—. իրարու։ —and—. դարձեալ և դարձեալ։ One after —. հետզհետէ։ Just such—. ճիշդ, յարեւնման։

Anou'rous, a. անձետ (կենդ.)։

An'sated, a. ճարմանդաւոր։

Anserine, -rous էն'սըրայն, էն'սըրըս, a. սագամորթ բժ; 2. սագի նման; 3. անմիտ, անխելք։

Answer էն'սըր, va. [for, to] պատասխանել; 2. հերքել, ջրել; 3. վճարել։ =vn. պատասխան տալ; 2. յարմարիլ, պատշաճիլ; 3. համապատասխանել։ 4. պատասխանատու լլալ; =s. պատասխան; 2. լուծում չափ. To—well. լաւ յարմարիլ։ -able էն'սըրէպլ, a. պատասխանելի; 2. պատասխանատու; 3. վճարելի; 4. յարմար; 5. համաձայն։ -less էն'սըրլէս, a. անպատասխանի։ -er էն'սըրըր, s. պատասխանող։

Ant էնթ, s. մրջիւն։ -bear, -eater մրջնակեր։ -eggs. մրջնորդ։ -hill. մրջնոց բոյն, մրջիմնոց։

Antagonism էնթէկ'օնիզմ, s. հակառակութիւն; 2. դիմամարտութիւն։ -nist էնթէկ'ընիսթ, s. հակառակորդ, սոսխ; ախոյեան։ -nize էնթէկ'ընայզ, va. հակառակիլ; 2. ոսոխիլ, ոգորիլ։

Antanacla'sis, s. բառախաղ մը, բառակրկնութիւն, անդրադարձ եր.

Antarctic էնթարք'թիք, a. հակարջային, սուզական, հարաւային։

Antecedence, -dency էնթէսի'տընս, էնթէսի'տէնսի, նախընթացութիւն, նախորդութ., առաջնութ.։

*Antecedent էնթէսիտ'ընթ, a. [to] նախնթաց, առաջուան, նախորդ։ =s. նախընթաց; 2. յարաբերեալ ք. 3. առաջին նախադասութիւն եղանակի, նախորդ ք. 4. pl. անցեալ վարք, անցեալը (մէկու). -ly էնթէսի'տընթլի, ad. յառաջագոյն. 2. նախապէս։ [անդր—.

Ante- էնթէ- suffix. նախա—,

-cessor էնթէսէս'ըր, s. առաջնորդ. 2. նախկին տէր. [եակ։

-chamber, -room s. նախասեն-

-cursor, s. յառաջընթաց, կարապետ։

-date էն'թիտէյթ, va. հին թուական դնել, կանխաթուել։

-deluvial, -deluvian էնթէտէլիու'վիըլ, -'վիըն, a. անդրջրհեղեղեան, նախաջրհեղեղեան։

Antelope էն'թէլօփ, s. այծքաղ, յամոյր sաղ fէչիսի։

-lucan, a. աղօթրանի (ժամերգութիւն)։

-merid'ian, a. կէսօրէն առաջ։

-mundane -մըն'տէյն, a. ստեղծագործութենէ առաջ։

-nicene –'նայսին, *a.* նախանիկեան (հայր)։ [առաջ.

-paschal –բէս'քըլ, *a.* Զատկէն

-past –բէսթ, *s.* նախաճաշակ,

-penult էնթիբի'նըլթ, *a.* նախավերջընթեր (վանկ)

Antenna էնթէ'նէ, *s.* եղջերիկ, բողկուկ պիօճիկ պույնուղու.

*Anterior էնթի'րիըր, *a.* նախընթաց, կանխագոյն, երէց, առջեւ–ity էնթիրիօ'րիթի, *s.* առաջնութիւն. –ly էնթի'րիըրլի, *ad.* յառաջագոյն, կանխաւ, առաջուց։

Anthelmintic էնթհէլմի'նթիք, *a.* ճճեսպան, բոստոտահալած (դեղ)։

Anthem էն'թհէմ, *s.* սաղմոսերգութիւն, հոգերգութիւն, հոգերգ. nr եւ motet.

Anther էն'թհըր, *s.* բեղնան, փոշեպարկ, կկչան (բուսոց)։

Anthology էնթհա'լըճի, *s.* ծաղկաքաղութիւն. 2. ծաղկեփունջ. 3. ծաղկաքաղ, հատընտիր (գրուածք)։

Antony's Fire էն'թօնիզֆայր, *s.* օձախտ, օձտուկ, օձացաւ եղջանմնըգ.

Anthracene, -cine էն'թհրասին, *s.* ածխէն, ածխին ս. –cite էն'թհրասայթ, *s.* ածխաքար։

Anthrax էն'թհրաքս, *s.* կայծակ, բորբոքային այտուց մորթի եւ. nr եւ Carbuncle.

Anthropo–, էն'թրօբօ–, մարդա–

-graphy, *s.* մարդագրութիւն

-logy, *s.* մարդաբանութիւն

-logist, *s.* մարդաբան, –խօս.

-'metry, *s.* մարդաչափութիւն։

-mor'phism, *s.* մարդակերպութիւն, (Աստուծոյ) մարդկային ձեւ և ստորոգելիք ընծայելը։

-mor'phite, *s.* Աստուծոյ մարդակերպութեան հաւատացող, մարդակերպեան Ա.ծ. [նման.

-mor'phous, *a.* մարդակերպ, –

-phagi –բա'ֆէճայ. մարդակեր.

-phagy –բաֆ'էճի. –ութիւն։

-poid, *a.* մարդանման (կապիկ)

-pola'try, *s.* մարդապաշտութ.

-pa'thism, -pa'thy, *s.* մարդակրութիւն, մոլորութիւնն որով ընծային Ա.յ. մարդկային կիրք։

Antic էն'թիք, *a.* այլանդակ, անհեթեթ, ծաղրալից, ծաղրածու։ *s.* խեղկատակ, միմոս, հանպիտ։

Anticipate էնթի'սիբէյթ, *va.* կանխել, յառաջել, առաջուց ընել. 2 կանխաւ պատմել, գուշակել. 3. ակնկալել, սպասել. 4. ճաշակել։ –tion էնթիսիբէյ'շըն, *s.* կանխում. 2. նախատեսութիւն. 3. կանխակալ կարծիք 4 նախազգացում ջեր. 5. ճաշակ։

Antimony էն'թիմընի, *s.* ծարոյր, ծարրաքար, յօնքար ռաuրըգ pաշըը։

Anti– էնթի– *suffix.* հակ–, հակա–, դեր–.

-christ, *s.* դերաքրիստոս, նեռ։

-cleric, *a.* հակակղերական.

-dote էն'թիտօթ, *s.* դեղթափ, անթեղեայ բանգհ ների։

-feb'rile, *a.* ջերմահալած, –բոյժ

-n'omy, *s.* հակօրինութիւն։

-pa'pal, *a.* հակապապական։

-pathet'ic, *a.* հակակրական։

-pestilential էնթիբէսթիլէն'շըլ, *a.* ժանտախտաբոյժ։

-phlogis'tic, *a.* հակատապային։

-ph'ony, *s.* կցուրդ, փոխ։

-ph'rasis, *s.* ներհակաբանութ։

-podal, *a.* հակոտնեից ալխ.

-podes –'բօտիզ. հակոտնեայք։

-pope, *s.* հակապապ.

-putride, *a.* հակափտական, փտարգել։

-scians, -cii էնթիշի'էնզ, էնթիշի'այ, *pl.* հակաստուերեանք ալխ.

-septic, *a.* հականեխական, ապանեխիչ։

-semitic, *a.* հակասեմական։

-spasmodic էնթի-սբազմա'տիք, *a.* ստնդաձգայժ (դեղ)։
-strophe, *s.* ոտնդրադարձեակ։
-theist, *a.* հակաստուածեան։
-thesis -թի'սիս. հակադրութ։
-type -թայբ, *s.* հակատիպ։
-venerial, *a.* հակասռափական։
Antique էնթիք', *a.* հին ատեն-ուան, հին. 2. հնամի. հնաձև, հնա-դրոշմ։ *s.* հինցած բան, հնութիւն, անթիգա 2. հնարուեստ, բեկորք։[F.]
Antler էնթ'լըր, *s.* բողկուկ. ու-ղեշ, եղջիւր (այծեամի) է.
Antonomasia էնթընօմէ'ժիէ, *s.* փոխանուանութիւն, դերանունութ.
Antonym, *s.* հականիշ, -նշական։
Anuresis, Anury էնիւ-րի'սիս, էն'իւ-րի, *s.* անմիզութիւն, ապամե-զութիւն։
Anus է'նըս, *s.* սրբան, աղտահան, վայրարկու, նստատեղի։
Anvil էն'վիլ, *s.* սալ koru։
Anxious էնք'շըս, *s.* [about, for] անհանգիստ, խռովեալ; 2 տագնա-պալից. -ly էնք'շըսլի *ad.* վշտագին; 2 անձկալից. -ness, **Anxiety** էնկ-զայ'էթի. *s.* անձկութիւն վիշտ, հոգ; 2. երկիւղ։
Any էն'ի, *a.* ոմն, մը; 2. ո և է, որեւիցէ; 3. քանի մը; 4. իւրաքան-չիւր։ =*ad.* ոեւէ կերպով. բոլորո-վին։ -one, body. որեւէ մէկը; ոմն։ -how, -wise. ինչեւիցէ; ոեւէ կեր-պով։ -where, -whither. ո եւ է տեղ մը; ամէն տեղ։ -thing, *pron.* բան մը; ոչինչ։
Aorist էյ'օրիսթ, *s.* յարակատար, անորոշ կատարեալ միւqurի +. -ic էյըրիս'թիք, *a.* անորոշ։
Aorta էյօր'թէ, *s.* բնաշնչերակ, մայրերակ, մանճառ անտ.
Apace էբէյս', *ad.* շուտով, արագ։
Apart էբարթ', *ad.* զատ, ուրոյն, առանձին։ -ment էբարթ'մէնթ, *s.* յարկաբաժին, բնակարան sajirk։
Apathetic, -al էբէթէթ'իք, *a.* անզգայ; 2. անտարբեր։
Apathy էբ'էթի, *s.* անզգայու-թիւն; 2. անտարբերութիւն։
Ape էյբ, *s.* կապիկ։ =*va.* կապ-կօրէն նմանիլ՝ նմանցնել։ [ղակի։
Apeak էբիք', *ad.* շեշտակի. ուղ-
Apep'sy, *s.* տհալութիւն բժ.
Aper էյբ'ըր, *s.* միմոս, խեղկա-տակ, ծաղրածու։
Aperient էբի'րիէնթ, *a.* լուծո-ղական։ =*s.* մաքրողական դեղ։
Aperture էբ'ըրչուր, *s.* բաց-ուածք, ծակ; 2. անցք։
Apery էյբ'ըրի, *s.* միմոսութիւն։
Apet'alous, *a.* անթերթ ծղ.
Apex էյ'բէքս, (*pl.* -es, Apices, էբ'իսիզ) *s.* ծայր, ծագ; 2. գագաթ։
Aphelion էֆիլ'իըն, հեռակէտ ա.
Aph'is էյ'ֆիս, *s.* որթալուիճ.
Aph'ony, *s.* անձայնութիւն։
*Aph'orism, *s.* առած, վճիռ էր.
Aphrodi'siac, *s.* գրգռիչ դեղ։
Aphth'ong, *s.* անձայն տառ։
Aphyl'lous, *a.* անտերեւ։
Apiary էյ'բիէրի, *s.* մեղուանոց։
Apiece էբիս', *ad.* իւրաքանչիւ-րին, ամէն մէկուն։
Apish էյբ'իշ, *a.* կապկանման։
Apocalypse էբօք'էլիբս, *s.* յայտ-նութիւն (Ս. Յովհաննու)։
Apoc'opate, *va.* կրճատել +.
Apoc'ope -'օբի, *s.* ծայրատում։
Apoc'rypha էբաք'րիֆա, *pl.* ան-կանոն՝ անվաւեր գրեան Ս.Գ. -phal էբաք'րիֆըլ, *s.* անվաւեր, անյայտ։
Apode էբ'օտ, *s.* անոտն է.
Apodeictic, -dictic, -al էբօ-տայք'թիք, էբօտիք'թիք, էբօտիք'թի-քըլ, *a.* քաջայայտ, ապացուցական տր. [լունի); ծայրակէտ։
Apogee էբ'ըճի, *s.* հեռակէտ
Apographe, *s.* պատճէն, օրինակ

Apollyon էբօլ'եըն, *s.* կորուսիչ Սէ

Apologetic, -al էբալօճէթ'էք, էբալօճէ'թիքըլ, *a.* ջատագովական։ 2. *pl.* ջատագովութիւն (կրօնի), ջատագովականք։

Apologize էբալ'ըճայզ (զ), *vn.* [for] ջատագովել; պաշտպանել; արդարացնել։ -logist էբալ'ըճիսթ, *s.* ջատագով; պաշտպան։ [կան) առակ։

Ap'ologue էբ'ըլագ, *s.* (խրատա-

Apology էբա'լըճի, *s.* [for] ջատագովութիւն; 2. պաշտպանութիւն; 3. թողութիւն՝ ներում խնդրելը; 4 չքմեղանք։ [ձգունք։

Aponeurosis էբօնիուրօ'սիս, *s.*

Apoplexy էբ'ըբլէքսի, *s.* կաթուած, խցուածք ուղղի։ -lectic էբըբլէք'թիք, *a.* կաթուածային։

Apos'tasy էբաս'թէյսի, *s.* ուրացութիւն; 2. դասալքութիւն։ -tate էբաս'թէյթ, *a.* հաւատուրաց; 2. ուխտադրուժ; 3. դասալիք։

Aposteme էբօ'սթիմ, *s.* պալար, խղխայթ չիպանի։

A posteriori էյբասթիրիօ'րայ. ի յետադունէ (փաստ) դ. [L]։

Apostle էբաս'ըլ, *s.* առաքեալ; 2. դեսպան, երեսփոխան։ -ship, **Apostolate** էբա'սըլէթ, էբաս'թօլէյթ, *s.* առաքելութիւն։

Apostolic, -al էբօսթալ'իք, էբօսթալ'իքըլ, *a.* առաքելական, — անշնորհ, —աւանդ։

Apostrophe էբա'սթրօֆի, *s.* բացադարձութիւն ՞; 2. ապաթարց (') +; 3. յապաւում +. -phize էբաս'թրօֆայզ, *va.* խօսքը դարձնել՝ ուղղել, բացադարձել (առ խաչն); 2. բառ կրճատել։

Apothecary էբաթհ'իքէրի, *s.* դեղագործ։ —'s shop, դեղարան։

Apothegm էբ'օթէմ, *s.* ճշմարտութիւն, բանաքաղ։ -them էբ'օթիմ, *s.* ուղղագիր (գիծ)։

Apotheosis, *s.* Աստուածացում

Apozem էբ'օզէմ, *s.* բուսաջուր, խաշոյ, խոտաջուր մարդոյ եփ։

Appall էբբօլ', *va.* վախցնել, սոսկացնել, ահաբեկել։ -ing էբբօ'լին *a.* զարհուրելի, սոսկալի։ =*s.* ահաբեկելը, արհաւիրք։

Appanage էբ'բէնէյճ, *s.* կրտսեր արքայորդւոց տրուած կալուած; պաշտպանականք։

Apparatus էբբէրէյ'թըս, *s.* կազմած; գործիք, գործի, սպասք։

Apparel էբէր'ըլ, *s.* զգեստ, վերադրոխ; 2. կերպարանք; 3. կազմած, համդերձանք։ =*va.* հագցնել, կապցնել; 2. զարդարել։

*__Apparent__ էբբէյ'րընթ, *a.* տեսանելի, յայտնի; 2. ակներեւ; 3. առերեւս, առերեւոյթ։ -ly էբբէյր'ընթլի, *ad.* ըստ երեւութին, յայտնի կերպով։

Apparition էբբէրի'շըն, *s.* երեւում, ծագում; 2. յայտնում; 3. Գալուստ (Տեառն); 4. ուրուական, ոգի, երեւոյթ։

Appeal էբ'բիլ, *an.* [to] վերաքննութեան դիմել; 2. բողոքել; 3 ամբաստանել; 4. դիմում ընել, խնդրել; 5. պահանջել; 6. կոչել։ =*s.* աղերս, դիմում; 2. կոչում, հրաւէր; 3. վերաքննութիւն, (իրաւունքի, աղերսագիրի); 4. բողոքում։ Court of—. վերաքննիչ ատեան տի-վանը իսթինաֆ։ To lodge on—. վերաքննութեան դիմել։

Appear էբբի'ըր, *vn.* երեւիլ, տեսնուիլ, յայտնուիլ; 2. թուիլ; 3. ներկայանալ դատ. -ance էբբէյ-ր'ընս, *s.* երեւոյթ, կերպարան, դէմք; 2. տեսք, նմանութիւն։

Appease էբբիյզ', *va.* հանդարտել, խաղաղցնել, մեղմել։ -sable էբբիյ'զըբըլ, *a.* հանդարտելի։ -sive էբբիյ'զիվ, *a.* մեղմիչ, հանդարտեցնող։

Appel'lant էփփէլ'լէնթ, s. բողոքարկու։

Appellate էփփէլ'էյթ, a. ամբաստանեալ։ -tion էփփէլէյ'շըն, s. բողոք դատ; 2. կոչում, անուն, տիտղոս։ -tive էփփէլ'էյթիվ, s. հասարակ անուն։ -tory էփփէլ'էյթըրի, s. վերաքննական դատ. [նեալ։

Appellee էփփէլի', a. ամբաստա-

Appellor էփփէլ'լոր, s. դատախազ։

Append էփփէնտ', va. կախել, 2. կցել, փակցնել, աւելցնել։ -age էփփէն'տէյճ, s. յաւելուած։ -ant էփփէնտ'էնթ, s. կախեալ, յաւելեալ։

Appendix էփփէն'տիքս, s. յաւել ուած։ 2. կցաղի, կուրաղի fkor կա ղըռաղ։ -dicitis էփփէնտիսա'յթիս, s. կցաղետապ բժ.

Apperception էփփըրսէփ'շըն, s. գիտակցութիւն ինք. [բաեբրիլ։

Appertain էփփըրթէյն', va. վե-

Appetence, -cy էփ'փիթէնս, էփփի'թէնսի, s. [for] փափաք; 2. միտում, հակում; 3. ցանկութիւն։ -tent էփ'փիթէնթ, a. խիստ փափաքող, տենչացող։

Appetite էփ'էթայթ, s. [for] ախորժակ; 2 փափաք, ցանկութիւն։ Ravenous—. սաստիկ անօթութիւն։ -tize էփ'փիթայզ, vn. ախորժակ բանալ։

Applaud էփփլօօտ', an. գովել, դրուատել; 2. ծափահարել; 3. շնորհաւորել։ -er էփփլօ'տըր, Applause էփփլօզ', s. ծափահարութիւն; 2. դրուատ, գովեստ, ծափ։

Apple էփ'փլ, s. խնձոր։ -blight. լուիճ փիսան պիրի։ -brandy, -jack. խնձորօղի։ -butter, -sauce. խնձո րանուշ։ -cake. խնձորածաղ. -fir. շոճեպուտ շամ փըսըղը։ -galls, Oak—. դղթոր։ Love—. սոխեխնձոր, ըոլիկ pomaptu։ Crab—. վայրի խընձոր, անճոխ։ The—of thy eye. բիբ։

Appli'ance էփփլա'յընս, s. մերձեցում, վարում, պատշաճում։

Appliable Applicable էփփլա'յէպլ, էփ'լիքէպլ, a. [to] պատշաճելի, յարմար, պատշաճ, վարելի։

Applicant էփ'լիքէնթ, s. խնդրարկու, աղերսարկու; 2. թեկնածու; 3. դատ բացող, դատախազ էր.

Ap'plicate էփլի'քէյթ, s. շարամերձ (գիծ) ե. -tion էփլիքէյ'շըն, s. մերձեցուցում; 2. յարմարում; 3. դիմում; 4. գործածութիւն; 5. ուշադրութիւն; մտադրութիւն; 6. պարապում, զբաղում; փոյթ; ուսումն։ To make an—. (to) դիմել; (for) խնդրել։ -tive, -catory էփլիքէյ'թիվ, էփ'լիքէյթըրի. a. մերձեցնող; 2. դիւրայարմար։

Applique է'փլիքէ, s. զարդ կցուածոյ, կցարդ, վերադիր։

Apply էփփլայ', va. [to a person, for a thing] մերձեցնել, քսել, փակցնել, դնել; 2. դիմել; 3. յարել, յատկացնել; 4. ուսումնասիրել պարապիլ։ =vn. յարմարիլ; 2. դիմել։

Appoggiatura էփփօճիաթու'րէ, s. յենախաղ, յեց (խաղ փոքր) It.

Appoint էփփօյնթ', va. սահմանել, կարգել; 2. որոշել; հաստատել; 3. հրամայել։ =vn. վճռել, որոշել; 2. պատուիրել։ -able էփփօյն'թէպլ, a. որոշելի, սահմանելի։ -ment էփփօյնթմէնթ, s. հաստատութիւն, որոշում, անուանում; 2. կարգադրութիւն; 3. հրաման, պատուէր, վճիռ, 4. pl. անձական, ռոճիկ; 5 պիտոյք, կազմածք զէն.

Appoint'ed էփփօյն'թէտ, a. որոշեալ։ -tee էփփօյնթի', s. պաշտօնատար։ -ter էփփօյն'թըր, s. պաշտօնադիր, պաշտօնաբաշխ։

Apportion էփփօ'րշըն, va. բաշ-

խել ; (հաւասար) բաժնել ։ -ment էբօր'շըմէնթ, s. բաշխում ։

Ap'poser էբ'օզըր, s. քննիչ դատ.

Ap'posite էբ'օզիթ, a. յարմար, վայելուչ ։ -ly էբ'օզիթլի, ad. վայելչօրէն, -ness, -sition էբ'օզիթնէս, էբօզի'շըն, s. յաւելում, յարադրութիւն; 2. բացայայտիչ ․ 3. յարմարութիւն; վայելչութիւն ։

Appraise էբբրէյզ', va. արժեցնել, գին դնել՝ կարել ։ -ment, Appraisal էբրէյզ'մէնթ, էբրէյզ'ըլ, s. գին կարելը, գնահատութիւն մուխամմինիւ ։ -ser էբրէյ'զըր, s. գին կարող, գնահատող ։ [Երբեմն կգրուի ու կհնչուի Apprize, -zal էբբրայզ', էբբրայ'զըլ, եւայլն]։

Appreciable էբրի'շիէպլ, a. գընահատելի ։

*Appreciate էբրի'շիէյթ, va. գընահատել, ճանչնալ; արժեցնել; սուղցնել Ա.Մ ։ =vn. սուղնալ -tion էբրիշիէյ'շըն, s. գնահատում ։ -tive, -tory էբրի'շիէյթիվ, էբրի'շիէյթըրի, a. գնահատական ։

Apprehend էբրիհէնտ', va. բըռնել, ձերբակալել; 2 ըմբռնել, իմանալ; 3. վախնալ ։ -er էբրիհէնտ'ըր, s.

Apprehension էբրիհէն'շըն, s. [of] ձերբակալում; 2. հասողութ., ըմբռնում; 3. ուշիմութիւն; 4. երկիւղ, վախ ։ -sible էբրիհէն'սիպլ, a. ըմբռնելի ։ -sive էբրիհէն'սիվ, a. [of] ըմբռնողական; 2. կասկածոտ, երկչոտ ։

Apprentice էբրէն'թիս (թ), s. աշկերտ չըրագ; դպիր (նոտարի) ։ = va. վարպետ տալ ։ -fee վարպետաչէք, սորվելչէք ։ -ship էբրէնթիս'շիփ, s. աշկերտութիւն ։ [նել, հաղորդել ։

Apprise էբբրայզ', va. իմացը-

Apprize, *See* Appraise:

Approach էբրօչ'(թ), an. մօտենալ, մօտեցնել; 2. կպիլ; նմանիլ ։ =s. մօտիլը, մատչում; 2. մերձեցում; 3 անջրպետ (տանց); 4. *pl.* մերձավայրք ամր. -able էբրօչ'էպլ, a. մերձենալի, մատչելի, մարդամօտ ։ -ableness էբրօչէ'պլնէս, s. -ութիւն ։

Approbation էբրօպէյ'շըն, s. հաճութիւն, հաւանութիւն ։ -tive, -tory էբրօպէյ'թիվ, էբրօպէյ'թըրի, a. հաճութեան ։ [սեպհականելի ։

Appropriable էբրօբ'րիէպլ, a.

Appro'priate էբրօբրի'էյթ, va. [to] սեպհականել, գրաւել; յատկացնել, խւրացնել ։ =a. սեպհական, յատուկ; 2. յարմար ։ -ly էբբրօբ'րիէյթլի, ad, վայելչօրէն ։

Appropriation էբրօբրիէյ'շըն, s, սեպհականում; 2 յատկացում; 3. գրաւում, խւրացում; 4. պահծու՝ յատկացեալ (սամկ); 5. պատշաճութիւն ։ -riator էբբրօբրիէյ'թըր, s. յատկացնող, խւրացնող; 2. թոշակառու էր.

Approv'able էբրուվ'էպլ, a. հաւանելի ։ [նութիւն ։

Approv'al էբրուվ'ըլ, s. հաւա-

Approve էբբրուվ', va. [of] հաճիլ, հաւանիլ; 2. հաստատել, վաւերացընել; 3. յանձնարարել, 4 նուիրագործել ։ -prov'er էբրուվ'ըր, s. հաւանող; 2. քննող; 3. խոստովանող, մատնիչ դատ.

Approximate էբրաք'սիմէյթ, a. մերձաւոր, մօտ ։ =an. մերձենալ, մօտիկնալ; 2. մօտեցնել ։ -tion էբրաքսիմէյ'շըն s. մերձեցում; մերձաւորութիւն ։ -tive, -ting էբրաք'սիմէյթիվ, էբրաք'սիմէյթինկ, a. մերձաւոր, մօտիկ ։ -ly էբրաք'սիմէյթլի, ad. մերձաւորապէս, վեր ի վերոյ.

Appulse, -tion էբ'բըլս, էբըլ'շըն, s. բաղխիւն, հարում; ընդհարում; 2. հպում ։

Appurtenance էբբըր'թինընս, s.

վերաբերեալ մաս։ -purtenant էփ-փըր՛թինընթ, *a.* վերաբերեալ։

Apricot է՛փրիգօթ, *s.* ծիրան; պարկուկ, մաշապիլ գայխուխ։ -tree. ծիրանի։

April էյ՛փրիլ, *s.* Ապրիլ։ -fool, Ապրիլի տխմարը։

A priori էփրայ՛օրայ. ի յառաջագունէ (փաստ) Լտ.

Apron էյ՛փըրն, էյփ՛րըն, *s.* գոգնոց, զենջակ, կրծկալ։

Apropos աբ՛րօբօ, *ad.* պատշաճ, ի դէպ; 2. աղէկ միտքս եկաւ; անցողաբար [F]։

Aps էփս, *s.* ճերմակ կաղամախի։

Apse էփս, *s.* տաճար խորան էլ.

Apsis էփ՛սիս, *s.* (*pl.* apsides էփ՛սիտիզ) աղեղնակէտ աստ.; խորան էլ.

*Apt էփթ, *a.* յարմար, ընդունակ, ատակ; 2. կարող; 3. հակամէտ, յօժար։ -itude. -nessէփթ՛իթիուտ, էփթնէս, *s.* յարմարութիւն, ընդունակութիւն, 2. կարողութիւն; 3. միտում, յօժարութիւն։ -ly էփթ՛լի, *ad.* պատշաճօրէն, վայելչապէս։

Apteral էփ՛թըրըլ, *s.* անթեւ (միջատ); 2. կողմերը անսիւն ճ

Ap'tote, *s.* անհոլով (անուն)։

Aqua էյ՛քուէ, *s.* ջուր Լտ. [L]։ -fortis. ժահրաջուր ֆէզաոյ։ -marina. ծովաբիւրեղ, ծովակն պէզաչի թաշլ։ -vitæ. օղի, պրանդի։

Aquarium էքուէյ՛րիըմ, *s.* անօթ կամ աւազանիկ տնկոց՝ անասնոց, ջրարան։ -rius էքուէյ՛րիըս *s.* ջրհոս կենդ.

Aquat'ic.-al էքուէ՛թիք, էքուէթ՛իքըլ *a.* ջրային, ջրասուն; ջրուտ։

Aqueduct էք՛ուիտըքթ, *s.* ջրմուղ, ագուգա։

Aqueous էյ՛քուիըս, *a.* ջրային, ջրուտ, ջրի։ -humor. աչքիջուր մըր.

A'quiform էյ՛քուիֆօրմ, *a.* ջրանըման, ջրակերպ։

Aquiline էք՛ուիլայն, *a.* արծուային; 2. արծուանդն, կոր(ունչ)։

Arab էր՛էպ, *a.* արաբացի, արաբ. -esque էրէպէսք՛, *sa.* արաբական (ճարտարութիւն)։ -ian էրէյ՛պիըն, -ic էրէ՛պիք, *a.* արաբական։ -ic էրէ՛պիք, *s.* արաբերէն։ -ist էր՛էպիսթ, *s.* արաբագէտ։ [հերկեալ։

Arable էր՛էպլ *a.* հերկելի; 2.

Arachnida էրէք՛նիտէ, *pl.* սարդազգիք կ. -noid էրէք՛նոյտ, *s.* սարդոստէնի մըր; ոստայնաձեւ բս.

Araneous էրէյ՛նիըս, *a.* ոստայնանման; 2. նուրբ, բարակ։

Arbalest, -list, -balet, -blast ար՛պէլէսթ, *s.* լայնալիճ աղեղ, պարսատետ, բաղխոր։ -er էրպէլէսթ՛ըր, *s.* պարսանետաձիգ։

Arbiter, -bitrator ար՛պիթըր, արպիթրէյ՛թըր. *s.* իրաւարար, հաշտարար; 2. քմահաճ, ինքնակամ (դատող)։ -bitrable արպիթ՛րէպլ, *a.* կամաւոր; 2. վճռելի։

Arbitrage ար՛պիթրէյժ, *s.* իրաւարարութիւն; 2 շահագիտութիւն (փոխանակագրոց, արժէթղթոց)։

Arbit'rament ար՛պիթրըմընթ, *s.* կամք, վճիռ; 2. վարձ (իրաւարարաց)։

Arbitrary ար՛պիթրըրի, *a.* կամայական, կամաւոր; 2 բացարձակ, քմածին։

Arbitrate ար՛պիթրէյթ. *an.* (իբր իրաւընտիր) դատել, վճռել, դնահատել։ -tion արպիթրէյ՛շըն, *s.* իրաւարարութիւն։ -tress, -trix ար՛պիթրէս, արպիթրէյ՛թրիքս, *s.* իրաւարարուհի։

Arbor ար՛պըր, *s.* առփինա չար- սագ, աամաչըք; 2. առանցք, արխամիլի մե. -eous, -eal արպօ՛րիըս, արպօ՛րիըլ *a.* ծառային։ -escent արպօրէս՛ընթ, *a.* ծառաձեւ։ -et արպըրէթ, *s.* ծառիկ, թուփ։ -iculture արպըրի-

քըլչ՛ըրը, s. ծառատածութիւն։ –ist ար՛պըրիսթ, s. ծառագէտ, տընկագէտ։ –ization արպըրայզէ՛շըն, s. ծառագծածք հանք. –ous ար՛պօրըս, a. ծառերէ շինուած։

Arbuscle ար՛պըսըլ, s. ծառիկ։

Arbute, –tus ար՛պիութ. արպիու՛թըս, s. մաթուղ զօճա եեմիշի։

Arc արք, s. աղեղ։ –boutant արպութան. կամարակալ ծ.

Arcade արքէյտ՛, s. կամարակապ; 2. կամարաշարք; 3. խանութի շարք։ [քէյ՛նա. գաղտնիք։

Arcanum pl. –na արքէյ՛նըմ, ար-

Arch արչ, s. կամար; 2. աղեղ. =a. արթուն, չարաճճի։ =an, կամար շինել։ Arches Court ար՛չիզքօրթ, եկեղեցական ատեան Ա. –way կամար, կամարանցք; 2. կամարուղի. Triumphal–. յաղթական կամար։

Arch արչ a. գլխաւոր, առաջին, մեծ։ [Բաղդութեանց մէջ շատ կցորդածուի իբրեւ նախադաս մասնիկ]։ –angel արքէյն՛ճըլ. Հրեշտակապետ. –bishop արչպի՛շըփ. արքեպիսկոպոս։ –bishopric. արքեպիսկոպոսութիւն։ Archdeacon արչ՛տիքըն, s. աւագսարկաւագ. –ry, –ship արչտի՛քընրի, արչտի՛քընշիփ, s. նախասարկաւագութիւն։

Archduke արչ՛տիուք, s. մեծ դուքս; արքիդուքս (կայսերազուն իշխան Աւստրիոյ) –dom արչտիու՛քտըմ, s. արքիդքսութիւն։ –duchess արչտըչ՛իս, s. արքիդքսուհի (աւստրիական)։ Arch–, –enemy արչէ՛նիմի, s. թշնամապետ, սատանայ։ –fiend արչֆինտ՛, s. սադայէլ։

Archæan արքի՛ըն, a. հին; 2. վաղնջական շրջան երկ.

Archæology արքիօ՛լըճի, s. հնախօսութիւն։ –gical ար՛քիօլաճիքըլ a. հնագիտական. –gist արքիօ՛լըճիսթ, s. հնագէտ, հնախօս։

Archaic, –al արքէ՛յիք, a. հին, վաղնջական։ [թիւն։

Archa'ism, s. վաղնջաբանու-

Archer ար՛չըր, s. աղեղնաձիգ։

Archery ար՛չըրի, s. աղեղնաձգութիւն։

Archetype ար՛քիթայփ, s. սկըզբնատիպ. նախատիպ. –pal ար՛քիթայփըլ a. նախատիպ; 2. բուն, նախնական։

Archidiaconal արքիտայէ՛քընըլ, նախասարկաւագի ։ –episcopacy արքիէփի՛սքըփէսի, s. արքեպիսկոպոսութիւն։

Archil ար՛քիլ s. քարաքոս(ներկ)

Archipelago արքիփէլ՛էկօ, s. Արշիպեղագոս. կղզեխումբ։

Architect ար՛քիթէքթ, s. ճարտարապետ։ –ive, –onic, –onical արքիթէք՛թիվ, արքիթէքթօն՛իք, –թօն՛իքըլ a. ճարտարապետական։

Architecture, –tionics արքիթէք՛չըր, –թէքշըն՛իքս, s. ճարտարապետութիւն։ –tress արքիթէք՛թրէս, s. –ուհի.

Architrave ար՛քիթրէյվ. s. քովթար sիrkf պաշը ծ.

Archives ար՛քայվզ pl. դիւանատուղթք; 2. դիւան. –vist ար՛քիվիսթ, s. դիւանապետ, դիւանադպիր։

Archivolt ար՛քիվօլթ, s. դրուագ կամարաքարանց։ [թեամբ։

Archly ար՛չլի, ad. նրբամտու-

Archness ար՛չնէս. s. չարաճճիութիւն, –մտութ; 2. նրբութիւն։

Archon ար՛քօն. s. առենակալ, պետ (Աթենացւոց), արքոն։

Arctic արք՛թիք, a. հիւսիսային, արջային; 2. pl. ձմեռուան հատ կօշիկ։ [a. կորաձեւ։

Arcuate, –d արք՛իուէյթ, –թէտ,

Arcubalist, See Arbalest,

Ardency, Ardor ար՛տընսի, ար՛-

տըր. s. եռանդ, խանդ, բորբոք; 2. տօթ; տաքութիւն։

Ardent արտ'ընտ. a. վառ, հրաբորբոք; 2 եռանդոտ։

Arduous արտ'իուըս, s. դժուար, անտանելի, տաժանելի; 2. բարձր։ -ly,-ness ար'տիուըսլի, ար'տիուըսնէս, ad. դժուարաւ, դժուարութ։

Are ար. Ind. Pr. pl, of. To be եմք, էք, են։ =s. տարածաչափ մը, կալ (140 մեթր)։

Area էյ'րիէ, s. մակերեւոյթ; 2. հրապարակ, բակ։

Arefy էյր'իֆայ. va. չորցնել; 2. աղաղել։ Arefaction էյրէֆէք'շըն, s. չորցնելը, չորութիւն։

Arena էրի'նէ, s. հանդիսարան, մրցարան, ասպարէզ Հ. -ceous, -ted էրինէյ'շըս, էր'ինէյտէտ. a. աւազային; 2 փշրելի։

Areola էյրի'օլէ, s. ծիր (ծծի պտուկի), բակ; 2 ծիր, կալ, շրջանակ. -lar, Areolate էյրի'օլըր, էյրի'օլէյթ. a. ծրի նման, ծրաւոր։ -tion էյրիօլէյ'շըն s. կալիկ, բակ։

Areometer էյրիօ'միտըր, s. անօսրաչափ։

Areopagus էյրիօբէ'յկըս, s. Արիսպագոս։ -pagite էյրիափ'էյճայթ, s. արիսպագացի։

Aretaics էյրիթէյ'իքս, s. առաքինաբանութիւն ։ Opp. Eudæmonics.

Argent ար'ճէնթ, a. արծաթագոյն, ճերմակ։ -iferous արճէնթիֆ'ըրըս, a. արծաթախառն։ -ine ար'ճէնթայն. a. արծաթի, արծաթանման։

Argil ար'ճիլ s. (բրուտի) կաւ։ -laceous արճիլէյ'շըս, a. կաւային։ -liferous արճիլիֆ'ըրըս, a. կաւոտ, կաւաբեր։

Argonaut ար'կօնօթ, s. արգոնաւորդ; 2. նաւախեցի է.

Argosy ար'կօսի, s. (վաճառաբարձ) մեծ նաւ։

Argot ար'կօ', s. գողերու՝ մուրացկաններու լեզու, արկոդերէն; ծածկալեզու։ [F]

Argue ար'կիու(ը), an. [with, against] ձեռնարկել, ապացուցանել; 2. վիճաբանիլ։ 3. առարկել; 4. համոզել։

Arguer ար'կիուըր, s. ձեռնարկու, վիճաբան, շաղակրատ։

Argument ար'կիումընթ, s. [against, for] փաստ, պատճառաբանութ. ապացոյց; 2. համառօտութիւն. -al արկիումէն'թըլ, a. ապացուցական, ձեռնարկական։ -ation արկիումընթէյ'շըն, s. պատճառաբանութիւն։ -ative արկիումէն'թէյթիվ, a. պատճառաբանական։ [հարէն։

Aria ա'րիէ, s. երգ, եղանակ,

Arid էր'իտ, a. չոր, անջրդի։ -ity, -ness էրիտ'իթի, էր'իտնէս, s. չորութիւն, ցամաքութիւն։

Aries էյ'րիս, s. խոյ կենդ.

Aright էրայթ', ad. ճշդիւ, արդարութեամբ; 2. անվրէպ։

Arise էրայզ', vn. (Arose էրօզ', Arisen էրիզըն') ելնել, բարձրանալ, ծագիլ; 2 յառաջ գալ, բղխիլ։ To-from the dead յառնել ի մեռելոց։ [ազնուապետութիւն։

Aristocracy էրիստոք'րէսի, s.

Aristocrat, -ic. -cal էր'իստօքրէթ, էրիստօքրէթ'իք, -րէթ'իքըլ a. ազնուապետական։

Arithmancy էրիթմ'ընսի, s. թըւահմայութիւն։

Arithmetic էրիթմ'էթիք, s. թըւաբանութիւն։ -al էրիթմէթ'իքըլ, a. թուաբանական։ -ian էրիթմէթիշ'ըն, a. թուաբան, թուագէտ։

Ark արք, s. տապանակ (ուխտի); 2. տապան (Նոյի); 3. սնտուկ; 4. մեծ նաւակ մը։

Arm արմ(ը), *s.* բազուկ, թեւ; 2. ոստ, ճիւղ; 3. ծոց, խորշ (ծովու); 4. զօրութիւն; 5. վաշտ զէն; 6. մանիճ, բռնատեղ; 7. կայմին ծայրը, խարսխի մասը ն—. 8. *pl.* զէնք; 9 զինանշանք արմա էնք. *See* Arms: =*va.* զինել, սպառազինել, ամրացընել: *vn.* զինուիլ, զէնք առնուլ: —chair. թիկնաթոռ: —hole, —pit. անութ գոյթուգ:

Armada արմա'տէ, արմէյ'տէ, *s.* նաւատորմիղ Սպ.

Armadillo արմէտիլ'լօ, *s.* զրահան, ծածկողնի, զինուկ է.

Ar'mament արմէ'մընթ, *s.* զօրք, բանակ; 2 տորմիղ (մարտանաւուց), զրահաւորք; 3. սպառազինութիւն:

Armature ար'մէչուր, *s.* զրահ, զէնք; 2. թիթեղ (լէյտեան անօթի) էնք; 3. պահպանակ (մագնիսի):

Armful արմ'ֆուլ, *s.* գրկալիր, գիրկ մը, գոգ մը: [էնք.

Ar'miger ար'միճըր. *s.* զինակիր

Armillary ար'միլլէրի. *s.* մանեկաւոր (գունդ): —late, —lated ար'միլէյթ, ար'միլլէյթէտ. *a.* մանեկաւոր:

Armipotent արմիփ'օթընթ, *a.* զօրաւոր, հզօր (ի պատերազմի):

Armistice ար'միսթիս, *s.* զինադադար, զինադուլ:

Armlet արմ'լէթ, *s.* բազկիկ, բազպան; 2. ծոցիկ (ծովու):

Armor արմ'ըր, *s.* զրահ, զէնք, պահպանակ: —bearer. զինակիր սիլահշոր: —er արմ'ըրըր, *s.* զինագործ; 2. զինակիր: —ial արմօր'իըլ *a.* զինուց, զրահի; 2. զինանշանի էնք.

Armory արմ'ըրի, *s.* զինարան, ճէպխանէ; 2. զէնք; 3. կնքագիտութիւն, զինանշանք:

Arms արմզ *pl. of.* Arm, զէնք; 2. պատերազմ; մարտ; 3. թշնամութիւն; 4. կնքանշանք: Coat of—. զինանշանք արմա: Stand of—. զինուորին սարուածքը սիլահ թագըմը:

Armure ար'միուր, *s.* զէն ու զարդ, զէն ու զրահ, վառուած:

Army ար'մի, *s.* զօրք, բանակ, զօրաբանակ:

Arnica ար'նիքէ, *s.* փռնչուկ Բն.

Arnot'to, *s.* հրուկ, հրկենի:

Aroma էրօ'մէ, *s.* բոյրք, խունկ; 2. համեմ: —tic, —tical էրըմէթ'իք, էրըմէթ'իքըլ *a.* խնկահոտ, անուշաբոյր; համեմային: —tic էրըմէթ'իք, *s.* համեմանք; 2. անոյշ խունկք: —tize էրըմէթ'այզ, *va.* համեմել; խնկաբուրել: —tous էրը'մէթըս, *a.* խնկելի; համեմոտ:

Arose, *pp. of* Arise. ելաւ:

Around էրաունտ', *pr.* & *ad.* շուրջը, բոլորտիքը; 2. շուրջանակի, աստ անդ: —me, us, him, you. իմ, մեր, անոր, ձեր շուրջը:

Arouse էրաուզ'(ը), *va.* արթընցնել; 2. կենդանացնել, գրգռել, ոգեւորել: [թըռալով Եր. *It:*

Arpeggio արփէճ'իօ, *ad.* թըռ-

Arpent ար'փընթ, *s.* լծվար:

Arquebuse ար'քուիպըս, *s.* հին հրացան մը, հրահար, ատրաճան:

Arrack էր'րէք, *s.* բրինձօղի:

Arraign էրրէյն'(ը), *va.* դատախազել, ամբաստանել զոք; 2. մեղադրել: —ment էրրէյն'մընթ, *s.* ամբաստանութիւն:

Arrange էրրէյնճ'(ը), *va.* կարգադրել, դասաւորել: —ment էրրէյնճ'մընթ *s.* կարգադրութիւն; 2. դասաւորութիւն յարմարում, համաձայնում ձն; 3. կարգ կանոն:

Arrant էր'րէնթ, *a.* չարագոյն, վատթար:

Arras էր'րէս, *s.* օթոցք:

Array էրրէյ'(ը), *s.* [with, in] կարգ, դաս, շարք (զօրաց); 2. բանակ; 3. համախմբում, դասաւորում; 4. հանդերձ, կազմած; 5. ցուցակում,

ցուցակ (երդուեալոց); 6. երդուեալք։ *va.* (զօրքը) շարել; 2. կազմել, կարգի դնել; 3. զգեստաւորել, զարդարել; 4. (երդուեալները) դատաւորել, կոչել։

Arrear, -rears էրրիր՛, էրիրզ՛, *s.* ետե՛ւանվճար (մնացած) մն.—age էրի՛րէճ, *s.* յետամնաց պակասիք։

Arrect, -ed էրրէքթ՛, —՛թէտ, *a.* տնկուած, կանգնուած; ուշադիր։

*Arrest էրրէսթ՛, *va.* դադրեցնել. կեցնել; 2. բռնել, ձերբակալել; 3. գրաւել։ =*a.* արգելք; 2. ձերբակալում, կալանք; 3. գրաւում։ -ation էրրէսթէյ՛շըն, *s.* ձերբակալում, գրաւում։ -ment էրրէսթ՛մընթ, *s.* հրաման (ձերբակալման)։

Arret էրրէթ՛, էրէյ՛, *s.* վճիռ, որոշում (խորհրդարանին) Գղ; 2 հրովարտակ; 3. գրաւում. կալանք։ [F]

Arris էր՛րիս, *s.* անկիւն ճ.

Arrive էրրայվ՛(ը), *vn.* [àt] ժամանել, հասնիլ; 2. ստանալ։ -rival էրրայ՛վէլ, *s.* ժամանում, եկ; 2. եկող, եկք, ժամանող։

*Arrogance էր՛րօկէնս, *s.* յանդգնութիւն; 2. գոռոզութիւն։ -gant էրօ՛կընթ, *s.* յանդուգն, գոռոզ, ժպիրհ։ -gantly էր՛օկէնթլի, *ad.* գոռոզաբար։

Arrogate էր՛րօկէյթ, *va.* պահանջել; 2. գրաւել, շորթել։

Arrow էր՛րօ, *s.* նետ, փքին, սլաք։ -headed էր՛օհէտէտ, փքինաձեւ, սեպաձեւ (գիրեր)։ -root էր՛րօրութ, *s.* արարոտ, փեկուղ բ.

Arrowy էր՛րօի, *a.* սլաքային։

Arsenal ար՛սէնէլ, *s.* զինարան; 2. [illegible]; 3. նաւարան թէրսանէ։ [կատ գ.

Arseniate արսի՛նիէյթ, *s.* զառ-

Arsenic ար՛սընիք, *s.* զառիկ, մկնդեղ; 2. զառկաքար։ -nite ար՛սինայթ, *s.* զառկիտ գ.

Arson ար՛սըն, *s.* ոճիր հրձգութ։

Art արթ, *Ind. Pres. of* To be ես։

Art, *s.* արուեստ; 2. ճարտարութիւն, վարպետութիւն; 3. խորագիտութիւն, իմաստութիւն; 4. նենգ, հնարք։ *Opp.* Science. The black—. մոգութիւն։ Liberal arts. ազատարուեստք։ The fine—. գեղարուեստ։ The arts. (բանաստեղծութիւն և բոլոր ազատական եւ ձեռագիտական) արուեստք։ The great—. ոսկեփոխութիւն, ալքիմի։ Art and part. յանցակից։ —union. գեղարուեստից տարածման ընկերութիւն։ [դածաղիկ։

Artemisia արթէմի՛զիէ, *s.* դըն-

Arterial արթի՛րիէլ. *a.* շնչերակի։

Artery ար՛թըրի, *s.* շնչերակ; 2. մեծ ճամբայ, պողոտայ։

Artesian արթի՛ժիէն, *s.* արտեզեան, արուեստական (ջրհոր)։

Artful արթ՛ֆուլ. *a.* խորամանկ, վարպետ; 2. ճարտարաշէն ։ -ly արթ՛ֆուլլի, *ad.* ճարտարութեամբ, հնարքով։ -ness արթ՛ֆուլնէս, *s.* վարպետութիւն, արհեստ։

Arthritis արթհրայթ՛իս, *s.* յօդատապ նիքրիս իլլէթի։

Artichoke արթ՛իչօք, *s.* կանկառ, արճճուկ էնկինար։ Jerusalem—. գետնատանձ։

Article ար՛թիքլ. *s.* յօդուած, հատուած; 2. մաս (հաւատոյ) հաւատալիք; 3. պայմանք; 4. նիւթ, խնդիր; 5. յօդ (հարֆ էլի a, an, the); 6. յօդ, յօդակապք։ =*va.* որոշ մասանց բաժնել, հատուածել; 2. ամբաստանել դէմ; 3. աշկերտութեան դնել։ =*vn.* պայմանադրել, դաշնադրել; 2. համաձայնիլ։ —of death. մահուան կէտ, հոգեվարք. —s of marriage. ամուսնութեան պայմանագիր։ The—of war. պատժական օրէնք զինուորական։ Leading —.

խմբագրական։ Definite, Indefinite —. որոշեալ, անորոշ յօդ։ Nice—. սրիկայ։ Articled pupil ար'թիքըլդ—. (դեղագործի) աշակերտ։

Articular արթիք'իուլըր, *a.* յօդուածային, յօդական։ —ly արթիք'իուլըրլի, *ad.* գիւրահնչիւն, որոշ։

Articulate արթիք'իուլէյթ, *va.* յօդուածաւոր է; 2. որոշ, յստակ։ =*an.* որոշ հնչել; 2. յօդել; 3. յօդանալ։ —tion արթիքիուլէյ'շըն, *s.* արտաբերութիւն, հնչում; 2. յօդ, ոսկրայօդ; 3. յօդաւորում, յօդպօղում ևն.

Artifice արթ'իֆիս, *s.* հնարք, վարպետութիւն; 2. խորամանկութիւն, խարդախութիւն;։ —ficer արթի'ֆիսըր, *s.* արհեստաւոր; վարպետ

Artificial արթիֆ'իշըլ, *a.* կեղծ, շինովի, շինծու; 2. արուեստական։ -flowers. —ly արթիֆիշ'ըլլի, *ad.* արուեստակօրէն, շինովի։ —ness, —lity արթիֆիշ'ըլնէս, արթիֆիշըլ'իթի, *s.* արուեստակութիւն։

Artillery արթիլ'ըրի, *s.* հրետանի (թնդանօթք, ռումբք, գնդակք, հրագէնք); 2. թնդագօր, հրետագօր, հրետաւորք, թնդանօթաձիգք; 3. հրետագիտութիւն։ -man. թնդանօթակիր զօրք։ —rist արթիլ'ըրիսթ, *s.* հրետաձիգ։

Artisan արթի'զըն, *s.* ձեռագէտ, վարպետ; 2. արհեստաւոր անձ։

Artist ար'թիսթ, *s.* արուեստագէտ; 2. գեղարուեստ մշակող, գեղարուեստասէր։ —ic, —al արթիս'թիք, արթիսթ'իքըլ, *a.* արուեստի, արուեստագիտական։

Artiste արթիսթ', *s.* արհեստագէտ, վարպետ (դերասան, խոհարար, սափրիչ, ատամնաբոյժ ևլն)։

Artless արթ'լէս, *a.* անարուեստ, պարզ, անսեթևեթ։ —ly արթ'լէսլի, *ad.* բնականօրէն, պարզ կերպով։

Arum է'րըմ, *s.* նուբիկ, պատենածաղիկ երկամեայ տնկի։ -plant. պատենիկ, նուբիճ։

Arundinaccous էրընտինէյ'շըս, *a.* եղեգնեայ։ —neous էրընտին'իըս, *a.* եղեգնուտ։ [մայ հ.

Aruspice էրըս'փիս, *s.* ընդերահ-

Aryan ար'իըն, էր'իըն, *a.* արիական (ցեղ, լեզու)։

As էզ, *ad.* պէս, նման; 2. մինչ; 3. իբր թէ, որպէս թէ; 4. զոր օրինակ։ As if, as though. իբր թէ; որպէս թէ։ As for, as to. գալով, նկատմամբ, իսկ, մասին։ As it were. այսպէս ըսենք, գոգցես, գրեթէ։ As well. բաց աստի, նաև, ալ։ As well as. նման, որպէս։ So as. կերպով, որ։ As much as. որչափ որ։ As yet. ցարդ, դեռ։

Asafetida, —fœtida էսէֆէթ'իտա, *s.* անգժատ, մաղթ շէյթանի պօգու։

Asbestos, —tus էսպէս'թըս, *s.* անկէզ քար՝ կտաւ, կտաւաքար, ծաղօտ, ասպեստ։

As'caris, *s.* ընդդերաճճի, աժն։

Ascend էսսէնտ', *an.* ելլել, շուլլուիլ, բարձրանալ, վերանալ։ —able էսսէնտ'էպլ, *a.* ելլուելիք։

Ascendant էսէնտ'ընթ, *a.* բարձրացող, վերելակ (աստղ); 2. վերին, բարձրագոյն, տիրող։ =*s.* ազդեցութիւն, իշխանութ.; 2. նախնիք, պապ; 3. վերելակ կէտ, վերելակ, ծննդաբաղդ ևն. The lord of the—. աստղ; ախդար; 2. զօրաւոր, իշխող։ To be in the—. բաղդաւոր՝ ազդեցիկ լինել.

Ascendency էսէն'տընսի, *s.* իշխանութիւն, հեղինակութիւն; 2. վերադասութիւն, գերադասութ.։

Ascension էսսէն'շըն, *s.* բարձրացում, ամբարձում, ելք; 2. Համբարձում (Տեառն); 3. վերելք ևն.

-day. օր Համբարձման (Տեառն մեր) -al,-sive էսսէն՛շընէլ, էսսէն՛-թիվ, a. բարձրացող.

Ascent էսսէնթ՛, s. ելք, վերելք; 2. բարձրացում; 3. զառիվեր, դար; 4. բլուր:

Ascertain էսսըրթէյն՛, va. ստուգել, քննել: -able էսըրթէյն՛էպլ, a. ստուգելի: -ment էսսըրթէյն՛-մէնթ, s. ստուգութիւն, քննութիւն:

Ascetic էսսէթ՛իք, s. ճգնաւոր. =a. խստակեաց, ճգնազգեաց:

Ascii. Ascians էշ՛իայ, էշ՛եէնզ, s. pl. անստուերք ազգ.

Ascitic,-al էսսիթ՛իք, -՛իքըլ, a. ջրգողութեան, փորուռեցքի:

Ascribe էսքրայպ՛(ս), va. ընծայել, վերագրել, համարել, յատկացնել: -bable էսքրայպ՛էպլ. a. վերագրելի:

Ascription էսքրիփ՛շըն, s. վերագրութիւն; տուչութ., շնորհում:

Ash էշ, s. հացենի, հացի տիղ- պուտայ աղամը: -box, -pit, -pan, -hole, -tub. մոխրանոց: -Wednesday, օր մոխրոց (տօն), բարեկենդանի աղ. -color. մոխրագոյն.

Ashamed էշէյմտ՛, a. [of] ամօթահար, ամչցած: To be—. ամչնալ:

Ashen էշ՛ն, a. հացիէ (շինուած); 2. մոխրագոյն:

Ashery էշ՛ըրի. s. մոխրանոց; մոխրակալ; 2. բորասարան գ.

Ashes էշ՛ըզ, էշ՛էզ, pl. մոխիր, գաղաղ, աճիւն. (Բաղդուբեանց մէջ եզակի կգործածուի, bone-ash, pearl-ash եւայլն):

Ashliar,-ler էշ՛լըր, s. (անտաշ) որմաքար: [բայ, եզերքը:

Ashore էշօր՛, ad. ցամաքի վր-

Ashy էշ՛ի, a. մոխրագոյն; մոխրանման, մոխրամած, մոխրալից:

Asiatic. Asian էյ՛շիէթիք, էյ՛շէն. a. ասիական: =s. ասիացի:

Aside էսայտ՛, ad. մեկդի; մեկուսի, առդին, ինքնիրեն:

Asinine էս՛ինայն, a. իշային:

Ask ասք, էսք(ս), an. [of a person; for, after a thing] հարցնել, պահանջել, խնդրել, աղաչել, պաղատիլ; 2. փնտռել: To—for. հարցընել, փնտռել: To—to. հրաւիրել; աղաչել, To—up. վեր կանչել՝ հրաւիրել: To—in. ներս կանչել՝ հրաւիրել, հրամցնել:

Askance,-kant էսքէնս՛,—քէնթ ad. կողմնակի; աչքին ծայրով:

Asker էս՛քըր, s. խնդրող, թախանձող; ջրմողեղ է.

Askew էսքիու՛, ad. խոտորնակի; 2. խոժոռ, ընդ ակամբ:

Aslant էսլէնթ՛, ad. կողմնակի, ծուռ, շեղ: [ննջեալ; 2. մեռեալ:

Asleep՛ էսլիյփ, aa. քնոյ մէջ,

Aslope էսլօփ՛, ad. զառիվայր, դար. դարուվեր: [մարմին:

Asomatous էսօ՛մէթըս, a. ան-

Asp. Aspic էսփ, էսփ՛իք. s. խիստ թունաւոր օձ, քարբ; հուսամ բս.

Asparagus էսփէր՛էկըս, s. ծնեբեկ զուշ գօնմազ:

Aspect էս՛փէքթ, s. նայուածք, երեւոյթ; 2. կերպարանք: 3. կողմ; դիրք(աստեղց), արդիք: [բօզաղամը

Aspen էս՛փըն, s. հաճենի, բարտի

Asperate էս՛փըրէյթ, va. խըրտացնել, բրտացնել:

Asperity էսփէր՛իթի, s. անհարթութիւն; 2. կշտութիւն. բրտութիւն, խստութիւն:

Aspermatous, -mous էս՛փըրմէթըս, էսփըր՛մըս, a. անսերմ բս.

*Asperse էսփըրս՛(ս), va. վատահամբաւել, զրպարտել; անարգել:

Aspersion էսփըր՛շըն, ցօղում. սրսկում; 2. զրպարտութիւն, բամբասանք: [թըմ, s. կուպր մը, կշայ:

Asphalt, -um էս՛ֆէլթ, էս՛ֆէլ-

As'phodel, *s.* օղին չիրիշ օրու։

Asphyxia, -xy էսֆիք'սիէ, էս-ֆիք'սի, *s.* շնչհեղձութիւն

Aspirant էսփայ'րէնթ, *s.* թեկնածու, հետամուտ։ =*a.* հետամուտ; 2. հագագային (գիր)։

Aspirate էս'փիրէյթ, *s.* հագագային՝ թաւ գիր։ =*va.* թաւ հնչել։ =*vn.* հագագէն հնչուիլ։ =*a.* կոկորդաձայն։ **-tion** էսփիրէյ'շըն, *s.* կոկորդէ հնչելը; 2. թաւութիւն; 3. թուիչք սրտի, ըղձանք, տենչանք։

Aspirator էսփիրէյ'թըր, *s.* ծծող գործի քմ. ը., ծծիչ։

Aspire էսփայ'ր(ը), *vn.* [to] ցանտենչալ; 2. ելնել, բարձրանալ; 3. ջանալ։ **-pirer** էսփայր'ըր, *s.* ցանկալ, կացող, տենչացող; փառասէր։

Asquint էսքուինթ', *ad.* ծուռ, շիլ; աչքին ծայրով։

Ass էս, *s.* էշ, իշուկ; 2. ապուշ։

Assafœt'ida, *s.* մաղթ։

Assail էսսէյլ'(ը), *va.* յարձակիլ, վրան լինալ, կոխել; 2. չարախօսել։ **-able** էսսէյ'լէպլ, *a.* յարձակելի; հերքելի; ուրանալի։ **-ant, -er** էսսէյ'լընթ, էսսէյ'լըր, *s.* յարձակող, զարնող; 2. հերքող։

Assasin էսսէս'ին, *s.* նենգախօշոշ, արիւնարբու։

Assault էսսօլթ', *s.* յարձակում, արշաւանք; 2. նախատինք, հարուած։ =*va.* յարձակիլ, արշաւել; 2. աղմկել։ **-able** էսսօլթ'էպլ, *a.* յարձակելի։ **-er** էսսօլ'թըր, *s.* յարձակող; 2. աղմկող։

Assay էսսէ'յ(ը), *s.* փորձ այյար ը; 2. քննութիւն, փորձ (կշռոց); 3. փորձելի մետաղ։ =*va.* քննել, փորձել (մետաղները)։ =*vn.* ջանալ, աշխատիլ։ -office. փորձարան այյարխանէ։ [փորձ այյարճը։

Assayer էսսէ'յըր, *s.* մետաղա-

Assemble էսսէ'մպլ, *va.* գումարել, ժողվել։ =*vn.* հաւաքուիլ, ժողվուիլ։ **-lage** էսսէմ'պլէյճ, *s.* գումարում; 2. հաւաքում; 3. ամբոխ։

Assembly էսսէմ'պլի, *s.* ատեան, ժողով, կաճառ, ակումբ։ -room. դահլիճ, սրահ, ժողովասրահ։ To hold, meet an—. ժողով գումարել։

Assent էսսէնթ', *s.* [to] հաւանութիւն։ =*vn.* հաւանիլ, հաճիլ։ **-ation** էսսէնթէյ'շըն, *s.* կեղծ հաւանութիւն, շողոքորթութիւն։ **-ator** էսսէնթէյ'թըր, *s.* շողոքորթ։ **-er** էսսէն'թըր, *s.* հաւանող։

***Assert** էսսըրթ', *va.* պնդել, հաստատել; 2. պաշտպանել։ It is—ed that. կըսուի թէ, կհաստատեն թէ։ **-ion** էսսըր'շըն, *s.* հաստատութիւն, պնդելը; պաշտպանութիւն։ **-ive** էսսըր'թիվ, *a.* հաստատական։ **-or** էսսըր'թըր, *s.* հաստատող, պաշտպան։ **-ory** էսսըր'թըրի, *a.* հաստատող

Assess էսսէս'(ը), *va.* տուրք՝ հարկ դնել; 2. (գին) որոշել; 3. գնահատել։ **-able** էսսէս'էպլ, *a.* գնահատելի։ **-ment** էսսէս'մէնթ, *s.* հարկադրութիւն; 2. հարկ, բաժ; **-or** էսսէս'ըր, *s.* դատաւորակից, ատենակից; 2. բաժապան, հարկադիր։ [վճ.

Assets էս'սէթս, *pl.* պահանջք

Asseverate էսսէվը'րէյթ, *va.* (հանդիսապէս) հաստատել, երդնուլ։ **-tion** էսսէվըրէյ'շըն, *s.* հաստատելը, յայտարարութիւն։

Assiduity էսիտիու'թի, *s.* յարատեւութիւն, անդուլ՝ անդադար ջանք; 2. ցանկորդութիւն։

Assiduous էսիտ'իուըս, *s.* յարատեւող, մշտաջան։ **-ness** էսիտիուըս'նէս, *s.* յարատեւելը։

Assign էսսայն'(ը), *va.* որոշել, նշանակել, սահմանել; 2. փոխանցել, դարձնել էր. =*s.* փոխանցեալ

անձն ։ -able էսայն'էպլ, *a.* սահմանելի, փոխանցելի։ -ation էսսիկնէյ'շըն, *s.* սահմանում, (օրրային) ժամադրութիւն։ -ee էսայնի', փոխանցեալ (անձ)։ -er, -or էսայն'ըր, *s.* որոշող, սահմանող; 2. փոխանցող։ -ment էսայն'մընթ, *s.* որոշելը, թողում; 2. փոխանցում փէրաղ; 3. նշանակագիր, վճարագիր ճէվալէ էր

Assignat էսինեա', *s.* թղթադրամ (1789ի) Գղ.

Assimilate էսիմ'իլէյթ, *va.* [to] նմանցնել; 2. փոխարկել, իւրաշըրջել։ =*vn.* նմանիլ. փոխուիլ։ -tion էսսիմիլէյ'շըն, *s.* նմանութիւն; 2. իւրաշըրջում, փոխարկում (կերակրոյ)։ -tive էսսիմիլէյ'թիվ, *a.* փոխարկող, իւրաշըրջող,

Assist էսսիսթ', *va.* օգնել։ =*vn.* օգնական ըլլալ; 2. ներկայ լինել՝ գտնուիլ։ -ance էսսիսթ'ընս, *s.* օգնութիւն, նպաստ։ -ant էսսիս'թընթ, *a.* օգնական, օժանդակ։

Assize էսսայ'զ(ը), *s.* նիստ, ժողով. 2. գնահատում նարխ; 3. *pl.* նստաշրջան դատ; 4. տեղ և ժամանակ նստի դատ; =*va.* չափ՝ գին՝ կշիռ սահմանել։ Court of–. ոճրադատ դարպաս, ատեան; 2. եղեռնադատ ատեան։ -zer էսսայ'զըր, *s.* գնահատող նարխմը։

Associate էսօ'շիէյթ, *va.* ընկեր՝ կցորդ ընել, ընկեր առնուլ; 2. խառնել, միաւորել։ =*vn.* ընկերակցիլ; 2. ընկերանալ։ =*a.* կցորդ, (պաշտօնով) կից։ =*s.* ընկեր։

Association էսսօշիէյ'շըն, *s.* ընկերակցութիւն, ընկերութիւն; 2. միաբանութիւն; 3. կապակցութ. 4. զուգորդութիւն ւէ. -al էսսօշիէյ'շընըլ, *a.* ընկերակցութեան։ -alism էսսօշիէյ'շընիզմ, *s.* զուգորդականութիւն ւէ.

Assonance էս'օնընս, *s.* նոյնաձայնութիւն բն. -nant էս'օնընթ, *a.* նմանաձայն (վանկ)։

Assort էսսորթ', *va.* դասակարգել; 2. (խանութ) շտկել; 3. (ամէն պիտոյք) տալ։ -ment էսօրթ'մընթ, *s.* դասակարգութիւն; 2. մըթերք, հաւաք; 3. կարգ, ձեռքբացըմ

Assuage էսսուէյճ'(ը), *va.* կակղցնել, մեղմել. թեթեւցնել, չափաւորել։ -ment էսսուէյճ'մընթ, *s.* մեղմացում, թեթեւութիւն; 2. ըմփոփանք։ -ger էսսուէյ'ճըր, *s.* ամոքիչ։

Assuasive էսսուէյ'սիվ, *a.* թեթեւցնող, ամոքիչ։

Assuetude էս'սուիթիուտ, *s.* սովորոյթ, ունակութիւն։

Assume էսսիում'(ը), *va.* առնուլ; 2. ստանձնել, վրան առնել; 3. ենթադրել; 4. առնուլ ձեւացընել։ =*vn.* գոռոզանալ, ձեւեր առնուլ։ -mer, -ming էս'սիումըր, էս'սիումինկ, *s.* ամբարտաւան։

Assump'sit էսըմ'սիթ, *s.* գրաւոր խոստմունք էր. 2. պահանջ վընասուց էր.

Assumption էսըմ'շըն, *s.* ստանձնում; 2. ենթադրութիւն; 3. փոքրագոյն նախադասութիւն տր; 4. վերափոխում Ս. Կուսին։ -tive էսըմփ'թիվ, *a.* ենթադրելի։

Assure էշուր'(ը), *va.* [of] հաւաստել, ապահովել. վստահեցնել; 2. ապահովագրել։

Assurance էշուր'ընս, *s.* վստահութիւն, ապահովութիւն; 2. հաւաստիք; 3. անվեհերութիւն, համարձակութիւն; 4. ապահովագրութիւն սիկուրթա։

Assured էշուր'տ, *a.* վստահ, ապահով։ -ly էշուր'էտլի, *ad.* վստահաբար։ -ness էշուր'էտնէս, *s.* վստահութիւն։

Assurgent էսըր'ճընթ, *a.* խոտորնակի վեր ելնող բս.

Assyrian էսսի՛րիըն, *a.* Ասորեստանեայց, ասորական, ասորեստանի։ [յուն բնդ.

Astat'ic էսթէյ՛թիք, *a.* անկա-

As'ter էսթըր, *s.* աստեղածաղիկ բաք չիչէկի։ [նիշ (*)։

As'terisk է՛սթէրիսք, *s.* աստղա-

As'terism է՛սթըրիզմ, *s.* համաստեղութ. աստ; 2. եռաստղ (*⁎*) դրշ

Astern էսթը՛րն, *ad.* յետակողմը, նաւուն ետեւը։ To go—. ետ ետ երթալ։ To tow—. ետեւէն քաշել։

Asteroid է՛սթըրոյդ, *s.* աստեղատիպք, աստեղակերպք։

Asthen'ic, *a.* անզօր, տկար։

Asthma է՛սմա, էզ՛մա, *s.* ծանրաշնչութիւն ղըգ նէֆէս։

Astonish էսթա՛նիշ(դ), *va.* [at] ապշեցնել, հիացնել, զարմացնել։ -ing -՛իշին, *a.* հիանալի։ -ment էսթա՛նիշմընթ, հիացում, զարմանք։

Astound էսթաունդ՛, *va.* հիացընել, զարմացնել, զահնդել։

Astraddle էսթրէ՛դլ, *ad.* աշտանակեալ, ձիու հեծած (ոտքերը երկու կողմէն կախելով)։

As'tragal էս՛թրէկըլ, *s.* կոճակ, անրակ(սեան) ճ; 2. խաղիրան, գաղ. կոնի ֆէլէն, ֆիբրէ։ -oid էս՛թրէկէլօյդ, *a.* կոճանման, ոլոքային։

Astral էս՛թրըլ, *a.* աստեղային։

Astray էսթրէյ՛, *ad.* ծուռ, զարտուղի։ To go—. մոլորիլ։ To lead—. գլխէ հանել։

Astrict, Astringe էսթրիքթ՛, էսթրինճ՛, *va.* սեղմել, պնդել։ -ringency էսթրին՛ճընսի, *s.* պնդութիւն։ -gent էսթրին՛ճընթ, *a.* պնդեցնող։ =*s.* պորտմիչ դեղ, պնդացուցիչ գայգ վէրէն։ *Opp.* Laxative.

Astrolabe էս՛թրըլէյպ, *s.* աստեղադիտակ։ -latry էսթրա՛լըթրի, *s.* աստեղապաշտութիւն։ -loger էսթրա՛լըճըր, *s.* աղթարմոլ, քուդեայ, -logy էսթրա՛լըճի, *s.* աստեղահմայութիւն, քաղդէութիւն։ Judicial astrology. մոգութիւն։

Astronomy էսթրա՛նըմի, *s.* աստեղագիտութիւն։ -mer էսթրա՛նըմըր, *s.* աստեղագէտ։ -mic, -mical էսթրընա՛միք, -նա՛միքըլ, *a.* աստեղագիտական։

Astute էսթիուտ՛, *a.* խորագէտ, ճարտար։ -ly էսթիութ՛լի, *ad.* -ness էսթիութ՛նէս, *s.* -ութիւն։

Asunder էսը՛նդըր, *ad.* ուրոյն, իրարմէ զատ։ To come—. զատուիլ, փրթիլ։ To cut—. երկուքի կիսել։

Asylum էսայ՛լըմ, *pl.* -lums—լըմզ, -la —լը. ապաստանարան, ապաւէն; 2. դարմանոց, յիմարանոց։

Asymmetry է՛սիմէթրի, *s.* անհամեմատութիւն։ [գիպագիծ էրէ.

Asymptote էս՛իմթօթ, *s.* անհան-

At էթ, *pr.* ի, առ; . . . ով; 2. վրայ; 3. մերձ, մօտ; 4. շարժում ցցնող բայէ վերջ դէպ ի։ At home. ի տան, տունը։ At one o'clock. ժամը մէկին։ At the table. սեղանին վրայ։ To run, go at a thing. բանի մը վրայ վազել, յարձակիլ։ To be put at a thing. բանով մը զբաղիլ։

Atavism էթ՛էվիզմ, *s.* առհաւութիւն բժ.

Ate էյթ, *pret. of* Eat. կերաւ։

Atelier էթ՛լիէյ, *s.* արուեստանոց; 2. աշխատանոց, (կաղմա)տուն, (հիւս)նոց։ [ուածութիւն։

Atheism է՛թհիիզմ, *s.* անաստ-

Athenæum էթհինի՛ըմ, *s.* գիտական կաճառ, աթենէոն։

Athirst էթհըրսթ՛, *a.* ծարաւ։

Athlete էթհ՛լիթ. *s.* ըմբիշ, ախոյեան։ -letic էթհլէթ՛իք, *a.* ըմբշական; զօրաւոր։ [կողմէն միւսը։

Athwart էթհուօրթ՛, *pr.* մէկ

Atilt էթիլթ՛, *ad.* խոտորնակի; 2. մէկ ծայրը վեր։

Atlantic էթլէն'թիք, *a.* Ատլանտեան (ովկիանոս)։

Atlantes էթլէն'թիզ, *pl.* (քանդակեալ) մարդապատկեր ճ.

Atlas էթ'լէս, *s.* հաւաքածոյ (աշխարհացոյցներու, տախտակներու, ձեւերու), ատլաս; 2. կերպաս մը արդյազ; 3. նախայիսեան(վզի)մէջ.

Atmosphere էթ'մըսֆիր, *s.* մթնոլորտ, համատարած օդ։

Atolle էթօլ', *s.* մատանաձեւ կղզի բառային։

Atom էթ'ըմ, *s.* հիւլէ, շամանդաղ։ -ic, -ical էթ'ըմիք, էթ'ըմիքըլ, *a.* հիւլէական։ -ism էթ'ըմիզմ, *s.* հիւլէականութիւն ՓԻլ. -ize էթ'ըմայզ, *va.* (հեղուկը) փրփուրներու՝ շթիկներու վերածել։

Atone էթօն'(ը), *vn.* [for] քաւութիւն ընել Ա.Գ. =*an.* հաշտեցնել, 2. գոհացնել։ -ment էթօն'մընթ, *s.* քաւել; հաշտութիւն; 2. հատուցում; քաւութիւն Ա.Գ. -nable -'նէպըլ, *a.* քաւելի։ [քաւչարար։

Atoner էթօ'նըր, *s.* հաշտարար,

Atony էթ'ընի, *a.* տկարութիւն; 2. թուլութիւն Բժ. -nic էթ'ընիք, *a.* անոյժ Բժ; 2. անձայն, անշեշտ+.

Atop էթափ', *ad.* կատարը, վրան։

Atrabila'rian, -rious էթրէպիլէյ'րիըն, -լէյ'րիըս, *s.* մելամաղձոտ։ -biliar, -lious էթրէպիլ'եըր, -պիլ'եըս, *a.* մխոնդանոտ Բժ.

Atramen'tal, -tous էթրէմէն'թըլ, -մէն'թըս, *a.* մելանային, սեւ։

*Atrocious էթրօ'շըս, *a.* չարաչար (տանջանք), անհնարին(յանցանք); 2. ամբարիշտ, գազանային։ -ly էթրօ'շըսլի, *ad.* վայրագնաբար, չարաչար։ -ness, -rocity էթրօ'շըսնէս, էթրա'սիթի, *s.* դժնդակութիւն, սաստկութիւն; 2. (ոճկալի) անգըթութիւն։

Atrophy էթրօ'ֆի, *s.* ոսնութիւն, սաստիկ նիհարութիւն, ներդեւում, հիւծում։

Attach էթէչ'(ը), *va.* [to] կապել, կցել, միացնել; 2. գրաւել; առնուլ; 3. յանկուցանել; 4. սեւեռել (աչքերը); 5. շահիլ։ =*va.* կապուիլ, յարիլ։ -able էթթէչ'էպըլ, *a.* յարելի; գրաւելի։ -ment էթթէչ'մընթ, *s.* սէր, յարում; 2. (սրտի, սիրոյ) յօդ, կապ; 3. յաւելական մաս Քր+; 4. գրաւում, կալանք (ընչից) հաճզ; 5. գրաւագիր Եր. [նական) կցորդ։

Attaché էթթաշէյ', *s.* (դեսպա-

*Attack էթթէք'(ը), *va.* վրան իյնալ, յարձակիլ, զարնել; 2. դէմ խօսիլ՝ գրել; 3. փաղաղել ը. =*s.* յարձակում, հարուած; 4. խօսք նետելը։

*Attain էթթէյն'(ը), *vn.* [to] հասնիլ, ժամանել։ =*va.* ստանալ, շահիլ; 2. հաւատարիլ։ -able էթթէյն'էպըլ, *a.* հասանելի; տիրանալի (սխալ է բառաժամալի բարգմանեցը)։ -ment էթթէյն'մընթ, *s.* հասնիլը, ժամանում; 2. ստացում; 3. տաղանդ, հմտութիւն։ -ability, -ableness էթթէյնէպիլ'իթի, էթթէյն'էպըլնէս, *s.* -իութիւն։

Attainder, Attainture էթթէյն'տըր, էթթէյն'չըր, *s.* (ոճրով մը) ամբաստանութիւն; 2. վատահամբաւութիւն; 3. արատաւորում (վարկի)։

Attaint էթթէյնթ', *vn.* արատաւորել, վատահամբաւել, մրոտել (անուն); 2. աւրել (արիւնը)։ =*s.* բիծ, արատ; 2. (երդուելոց դէմ) ամբաստանութիւն; 3. ոտնակեղ (ձիու)։ -ment էթթէյն'մընթ, *s.* վատահամբաւելը; 2. արատում։

Attemper էթթէմ'փըր (ը), *va.* մեղմել, կակղցնել; 2. բարեխառնել; 3. յարմարցնել, բարեփոխել։

*Attempt էթթէմփթ', *va.* փորձել;

2. ձեռնարկել; 3. յարձակիլ: =vn. ջանալ; 2. յարձակիլ, դաւել: =s. փորձ, ձեռնարկ, ճիգ, ջանք; 2. դաւաճանութիւն: -able, a. փորձելի; հնարաւոր:

*Attend էթթէնտ՛, va. [to] ըսպասել, մնալ; 2. ընկերակցիլ; միանալ; 3. ծառայել, խնամել: =vn. ուշադիր ըլլալ, հետեւիլ, ցանկորդել; 2. միտ դնել, լսել; 3. սպասել, ջանալ: -ance էթթէնտ՛ընս, s. ծառայութիւն, խնամք, սպաս; 2. ճըշդապահութիւն, յարատեւութիւն; 3. հետեւորդք, կցորդք: -ant էթթէնտ՛ընթ, a. հետեւող, ներկայ; 2. ընկերակից, կցորդ; 3. կախեալ, հպատակ էր. =s. հետեւորդ, կցորդք (ծառայ, ընկեր, բարեկամ); 2. օգնական:

Attent էթթէնթ՛, a. ուշադիր: -ion էթթէնշ՛ըն, s. ուշադրութիւն, մտադրութիւն; 2. պատուասիրութիւն, խնամք, հոգ:

Attentive էթթէնթ՛իվ, a. մտադիր, ուշադիր; քաղաքավար: -ly, ad. -կերպով: ness, -ութիւն s.

Attenuate էթթէն՛իուէյթ, va. նիհարցնել, անօսրացնել; 2. անգայտացնել: =vn. նրբանալ, բարակնալ; 2. նուաղիլ: -nuant էթթէն՛իուէնթ, a. նիհարցնող: =s. անօսրիչ դեղ: -tion էթթէնիուէյ՛շըն, s. նուաղում, թեթեւում, անօսրում (հեղուկի); փոշիացում:

Attest էթթէսթ՛, va. վկայել, հաստատել, յայտնել; 2. վկայութեան կոչել: -ation էթթէսթէյ՛շըն, s. վկայութիւն թուղթ; 2. վկայական: -ator էթթէսթէյ՛թըր, s. վկայ:

Attic էթ՛թիք, a. ատտիկեան: =s. վերի յարկ; 2. ձեղնայարկ: -wit, salt. նուրբ՝ քաղաքավարի կատակ: -style. վայելուչ ոճ: -ism էթթի՛սիզմ, s. ատտիկեան փափկութիւն, նրբութիւն:

Attire էթթայր՛(ր), va. հագցընել, պճնել: =s. զգեստ; 2. զարդ, պաճոյճ; 3. (այծեմանի) կոտոշ:

*Attitude էթ՛թիթիուտ, s. կեցուածք, դիրք: -tudinize -՛թիուտինայզ, vn. դիրք՝ կացք տալ, կեցնել:

Attol'lent էթ՛թոլ՛լէնթ, a. բարձրացնող, վերամբարձ (դնդեր):

*Attorney էթթըր՛նի, (pl. -neys -նիզ) s. փոխանորդ, գործակալ վէքիլ էր.; 2. փաստաբան, դատախազ էր. Letter, warrant, or Power of-. փոխանորդագիր վէքեալէթնամէ: -general. ընդհանուր դատախազ: -ship -՛նիշիփ, s. փոխանորդութ.

Attorn'ment էթթըրն՛մէնթ, s. տիրաճանաչութ. (հողագործի) էր.

Attract էթթրէքթ՛, va. իրենքաշել, ձգել, յանկուցանել: -able -թ՛էպլ, a. ձգելի; գրաւելի: -ile -ք՛թիլ, a. քաշիչ, գրաւիչ: -bility -էպիլ՛իթի, s. ձգելիութիւն:

Attraction էթթրէք՛շըն, s. ձգողութիւն, քաշողութիւն ընդ; 2. հրապուրանք, քաշում:

Attract'ive էթթրէք՛թիվ, a. քաշողական; յանկուցիչ: -ly, ad. -ness, -tivity էթթրէքթ՛իվիթի, s. ձգողականութիւն:

Attractor. Attrahent էթթրէք-թ՛ըր, էթ՛թրէհընթ, a. ձգիչ; գրաւիչ:

Attribute էթթրիպ՛իութ, va. վերագրել, ընծայել, տալ; 2. համարել =s. հանգամանք, ստորոգելիք; 2. ստորոգելի ար; +. -table էթթրիպ՛իութէպլ, a. վերագրելի. -tion էթթրիպիու՛շըն, s. վերագրում; 2. հանգամանք, յատկութիւն: -tive էթթրիպ՛իութիվ, a. տուիչ, վերագրող; 2. ստորոգական. =s. ստորոգեալ +.

Attrite էթթրայթ՛, a. մաշած: -ness, -tion -՛նէս, էթթրի՛շըն, s. (շփմամբ) մաշում:

Attune էթթիւ-ն՛(ը), *va.* ներդաշնակել, համաձայնեցնել։

Auburn օ՛ըպըրն, *a.* շագանակագոյն գունմրայ։

Auction օ՛ըքշըն, *s.* աճուրդ մէզայ։ -ary-՛ըրի, *a.* աճուրդի։ -eer օքշընիր՛, *s.* մունետիկ; միջնորդ տեղեկայ։ =*va.* աճուրդով ծախել։

Audacious օ՛ըտէյշըս, *a.* յանդուգն, ժպիրհ; 2. համարձակ։ -ly -՛լի, *ad.* յանդգնաբար, լրբօրէն։ *-ness, Audacity -՛նէս, օըտէ-ս՛իթի, *s.* խիզախում, յանդգնութիւն; 2. ժպրհութիւն։

Audible օ՛ըտիպըլ, *a.* լսելի։ -ness, -bility օ՛ըտիպիլիթի, *s.* լսելիութիւն։ -dibly օ՛ըտիպլի, *ad.* լսելի կերպով։

Audience օ՛ըտիէնս, *s.* ունկնդրութիւն, լսումն; 2. ունկնդիրք։ -chamber, hall. դահլիճ, ունկնդրութեան սրահ. -room. հիւրասենեակ; ներսուրան։ -diphone օ՛ըտի-ֆօն, *s.* խլաձայն գ.

Audit օ՛տիթ, *s.* հաշուեքննութ. =*va.* հաշիւը քննել և վաւերել։

Au'ditor օ՛ըտիթըր, *s.* ունկնդիր, լսող; 2. հաշուեքննիչ մուհասեպէճի։ -ship-՛շիբ, *s.* հաշուեքննչութիւն։ -tory օտիթը՛րի, *a.* լսողական =*s.* ունկնդիրք; 2. լսարան, սրահ։ -tress օտիթ՛րէս, *s.* ունկնդիր կին։ -torium օըտիթօ՛րիըմ, *s.* թատերասրահ, նուագասրահ, լսարան։

Auger օ՛ճըր, *s.* գայլիկոն պիւօշիւ պուրղու; հողագչիր գ.

Aught օ՛ըթ, *s.* բան մը; ոչինչ։

Augite օ՛ճայթ, *s.* հրանոտ հնք.

Augment օ՛ըկմէնթ՛, *va.* մեծցընել, աճեցնել; 2. աւելցնել։ =*vn.* մեծնալ, աճիլ, երկննալ։ =*s.* աճում, յաւելում, զարգացում; 2. յաւելական (գիր)։ -able-՛էպըլ, *a.* յաւելլի։ -ation -էյ՛շըն, *s.* աճում, յաւելում; յաւելուած։ -ative, օկմէնթ՛էթիվ, *a.* յաւելական։

Augur օ՛կըր, *s.* հաւահմայ Հ; գուշակ, բաղդասաց։ =*an.* գուշակել; 2. կուահել; 3. հմայել։ -al, -ial օ՛կըրըլ, օ՛կըրիըլ, *a.* հաւահարցի։ -ing, -ation, -ship -՛րին, օկըրէյ՛շըն, *s.* հաւահմայութիւն։

Au'gury օ՛կըրի, *s.* հաւահարց; 2. հմայք, գուշակութիւն.

August օ՛ըկըսթ, *s.* Օգոստոս ամիս։ =օկըսթ՛, *a.* մեծափառ, վեհ, օգոստափառ։ Augustan age. ոսկեդար։ -ine, -inian օ՛կըսթին, օկըս-թին՛իըն, *a.* օգոստինեան (կրօնաւոր) որ եւ Austin friars. -ness օ՛կըսթ-նէս, *s.* վեհափառութիւն։

Auk օ՛ըք, *s.* թեւատ թռ.

Aulic օ՛ըլիք, *a.* գերագոյն (ատենի), արքունի։ =*s.* բանամրցութիւն (աստուածաբանի)։ [քոյր։

Aunt անթ՛, *s.* հօրաքոյր, մօրա-

Aura օ՛ըրէ, *s.* աղոխ (շոգի) ևայլ.

Aural օ՛ըրէլ, *a.* օդի; աղոխի; 2. լսելեաց։ -rist օ՛ըրիսթ, *s.* ականջաբոյժ։ [նման։

Au'rated օ՛ըրէյթէտ, *a.* ոսկւոյ

Aureola, -le օ՛ըրիօլէ, օ՛րիօլ, *s.* ճաճանչ, լուսապսակ (գլխի) նկ.

Au'ricle օ՛րիքլ, *s.* արտաքին ականջ; 2. սրտի խորշ, բլթակ; -cular -՛քիւլըր, *a.* ականջալուր; 2. ականջային; բլթակային։ [չիչէկի։

Auric'ula, *s.* արջականջ չուհա

Auric'ulate, -riform օըրիքի՛-ւլէյթ, օ՛ըրիֆօրմ, *a.* ականջաձեւ։

Auriferous օրիֆ՛ըրըս, *a.* ոսկեբեր

Au'rochs օրօքս՛, *s.* ցլավայրի։

Aurora օ՛ըրօրէ, *s.* արշալոյս, աղօթրան, լուսադէմ; 2. հրանունկ խասէֆի ֆիւրէնի ծղ. -borealis. -պօրիէյ՛լիս, հիւսիսայգ։

Ausculta'tion օըսքըլթէյ՛շըն,

s. (ձայնընկալ կամ կրծաղէտ գործիքով) ականջուամ ըծ.

Auspicate va. նաւակատիք ընել, ջբանալ։

Auspice [pl.-pices] s. հմայք, գուշակութիւն; 2. պաշտպանութիւն, հովանի։ -cial a. հմայութեան։

Auspicious a. բարեգուշակ, բարեբաստիկ։ -ly ad.-կերպով, -օրէն։

Austere a. խիստ, խըստապահանջ; 2. խոժոռ; 3. կոշտ; 4. կծու, բարկ։ -ness, -r'ity s. խստութիւն; դաժանութիւն։ -ly, ad.

Aus'tral a. հարաւային

*Authentic,-al a. վաւերական, հարազատ։ -ly, ad. -կերպով։

Authen'ticate va. վաւերացնել, վաւերել։ -'tion, -tic'ity s. վաւերականութիւն, ստուգութ.։

Author s. հեղինակ, մատենագիր; 2. դրիչ, պատճառ։ -ess s. հեղինակուհի։ -ship s. հեղինակութիւն։ -itative a. իշխանական, վճռական։ -itatively, ad. տիրաբար, իշխանաբար։

Authority s. հեղինակութիւն; 2. իշխանութիւն; 3. pl. վարիչ, իշխող, պետ; 4. կշիռ, վարկ, ազդեցութիւն; 5. վկայութիւն, վկայ; 6. հաւաքածոյ վըճռոց եւ օրինաց դատ.

Au'thorize va. արտօնել, թոյլատրել; 2. հաստատել, վաւերացնել; 3. օրինաւոր ընել։ -zation s. հրաման, հաստատութիւն, իշխանութիւն։

Autobiography s. ինքնակենսագրութիւն։ -pher s. իր վարքը գրող, ինքնակենսագիր։

Autoch'thon s. բընաշխարհիկ, բնիկ։ [նակալութիւն։

Autocracy s. ինք-

Au'tocrat s. ինքնակալ (Ռուսաց); 2. ինքնիշխան։ -ratrix s. ինքնակալուհի։ -racy, s. -ութիւն։

Auto-da-fe s. հրադատութիւն (հաւատաքննութեան)

Autograph s. ինքնագիր; բնագիր։ -phy s. նմանագրութիւն; 2. ինքնագիր։

Automaton s. ինքնաշարժ մեքենայ։ -tic, -al; -mobile a. ինքնաշարժիկ; ինքնաշարժ (կառք); ինքնաբերական։ [բնութիւն։

Auton'omy s. ինքնօ-

Autopsy s. (անձնական) քննութիւն; 2. դիազննութ.։

Autumn s. աշուն, աշունք. -al a. աշնան, աշնային։

Auxiliar,-ry a. օգնող, նպաստող։ -ry s. օգնական, ձեռնտու; 2. pl. նիզակակից, օժանդակ գունդ։ -verb. էական՝ օժանդակ բայ։

Avail va. շահեցնել, օգնել; 2. զարգացնել։ =vn. շահաւոր՝ օգտակար ըլլալ; 2. (նպատակին) ծառայել։ =s. առաւելութիւն, օգուտ, շահ։ Of no—. ոչինչ, չնչին։ To —one's self. օգտուիլ։

Avail'able a. շահաւոր, արժէքաւոր; 2. վաւերական։ -ness, -bil'ity s. շահաւորութիւն, օգտակարութիւն։ -bly ad. յաջող՝ շահաւէտ կերպով։

Avalanche s. ձեան հիւս, ուսին։

Avant էվա՛նթ, -courier -քուրիր, յառաջընթաց, կարապետ։ -guard -կարտ, յառաջապահ (գունդ) չարգաճը։ [թիւն, կծծութիւն։

Avarice էվ՛էրիս, s. ագահու-

*Avaricious էվէրի՛շըս a. ագահ, կծծի։ -ly, ad. ագահութեամբ։ -ness, s. -ութիւն։

Avast էվէսթ՛, int. կեցի՛ր' նա.

Avatar էվէթա՛ր, s. մարմնառութիւն (Հնդիկ չաստուածոց)։

Avaunt էվա՛նթ, int. կորի՛ր։

Ave-Maria էյվիմէյ՛րայա, Ողջոյն քեզ Մարիամ (աղօթք) ռդ.

Avenaceous էվինէյ՛շըս, a. վարսակային, վարսակեայ։ -nage է՛վինէյճ, s. վարսակատուրք։

Avenge էվէնճ՛(դ), va. վրէժխնդիր լլալ, վրէժ առնուլ։

Aveng'er էվէն՛ճըր, s. ոխակալ, վրէժխնդիր։

Avens է՛յվընզ, s. մարեմխոտ։

Avenue էվ՛ընիու, s. մուտք, արահետ; 2. ծառուղի; պողոտա։

Aver էվըր՛(դ), va. հաստատել, պնդել։ -ment -՛մընթ, s. հաստատութիւն; 3. վկայութիւն եւ.

Average էվ՛ըրէյճ, -րիճ a. միջին։ =s. միջին (հաշիւ, քանակ, գին); 2. նաւուղչէք (վաճառաց); 3. դեան. վնաս (ապրանաց) նա. =va. միջինի վերածել, իրարու վրայ հաշուել։=vn. միջին (քանակ) ունենալ։

Averse էվըրս՛, a. [to, from] քաշուող, խորշող, անյօժար; 2. արգելիչ, հակառակ։ To be-. դըժկամակիլ, հակառակիլ։ -ness, s. խորշում։

Aversion էվըր՛շըն, s. [to, from] հակակրութիւն. խորշում, ատելութիւն, զզուանք։

Aversely էվըրս՛լի, ad. հակակրութեամբ, զզուանքով։

Avert էվըրթ՛, va. մէկդի դարձընել, հեռացնել; 2. խոտորցնել, ետ կեցնել։ =vn. խոտորիլ։ -er, s.

Aviary էյ՛վիէրի, s. թռչնարան, աղաւնետուն։ [թիւն, տենչ։

Avidity էվի՛դիթի, s. անյագու-

Avocation էվօքէյ՛շըն, s. կոչում, գործ, զբաղում։ [վերակոչար Ծո.

Av'ocet, -tte էվ՛օսէթ, s. ոլոր,

*Avoid էվօյդ՛, va. զգուշանալ, խոյս տալ; 2. միջոց գտնել; 3. պարպել, դատարկել; 4. (փաստերը) ջրել, հերքել. ջնջել։ =vn. քաշուիլ, հեռանալ; 2. դատարկանալ։ -able -՛էպլ, a. խուսափելի, զգուշանալի։ -ance -՛դընս, s. զգուշութիւն; 2. զլացում, խորշում; 3. ջրելը, ոչնչացնելը։ -er -՛ըր, s. խուսափող; 2. (նաւ.) յափշտակող։ -less -՛լէս, a. անխուսափելի։

Avoirdupois էվըրդիուբօյզ՛, s. շուկայի հասարակ կշիռ. որուն քաշը 142 տրամ, կամ 453.60 կրամ է. See Pound.

Avouch էվաուչ՛(դ), va. յայտարարել; հաստատել, պնդել։ -able -՛էպլ. a. հաստատելի։ -er, s.

Avow էվաու՛(դ), va. դաւանիլ, խոստովանիլ, ճանչնալ; 2. հաստատել, ընդունիլ եւ. -able -՛էպլ, a. ընդունելի, խոստովանելի։ -al -՛ըլ, s. յայտարարութիւն, խոստովանութիւն։ -edly -էդլի, a. յայտնապէս, բացէ ի բաց։ -er -՛ըր, s. յայտարարող; խոստովանող։

*Avowee էվաուի՛, s. դատի գործակալ (ի պաշտօնէ), իրաւայր; 2. մատակարար (կալուածոց) եւն. [եւ.

Avowery էվաու՛րի, s. գրաւում

Avulsion էվըլ՛շըն, s. խլում; անջատում; 2. պատառ, կտոր; 3. ջրատումն երկրի եւ. [ըեղբօր։

Avuncular էվըն՛քիուլըր, a. հօ-

Await էուէյթ՛, va. սպասել, ակընկալել, նայիլ։

Awake էօուէյք'. (Awoke, Awaked էօուօք', էօուէյքտ'), va. արթընցնել; 2. գրգռել (գործի) մղել, ոգեւորել =vn. արթննալ; 2. ըսթափիլ։ =a. արթուն ։ To be–. Wide–, broad–. արթուն, աչքը բաց

*Awaken էօուէյք'ն(տ), an. արթըննալ; արթնցնել։ –ing –նէն, s. արթնութիւն։

Award էէօուօրտ'. va. վճռել, դատապարտել; 2. սահմանել, յանձնել տուր. =vn. որոշել, վճիռ տալ։ =s. վճիռ, որոշում (իրաւարարաց); 2. որոշմնագիր։ –er–ըր, s. վճռող; 2. դատաւոր –ed–էտ, s. որոշուած; շնորհուած, տրուած։ [զեկ. գէտ։

Aware էօուէր', a. արթուն; իրա-

Away էօուէյ', ad. հեռու, բացակայ; 2. մէկդի, շարունակ, անընդհատ։ =int. կորի՛ր; օ'ն։ Far–. խիստ հեռու ։ To come–. ետ դառնալ։ To do–with. վերցնել, ջնջել։ To drive–. վարել, քշել։ To fire–. հատցնել, սպառել։ To go–. երթալ, մեկնիլ։ To make–with. վատնել; 2. մեռցնել ։

*Awe ***, օ, (***տ), s. ահ. երկիւղ; 2. յարգանք։ =va. ահաբեկել, վախցնել։ –struck. a. ահաբեկ. To fill, strike with–. ահաբեկել, վախցնել։

Awful օ'ֆուլ, a. ահարկու, ահեղ; 2. փառահեղ։ –ly –լի, ad. ահաւոր՝ սոսկալի կերպով; պատկառանօք։ –ness –նէս, s. ահարկութիւն, պատկառանք ։

Aweather էօուէտ'հըր ad. հովին առջև բռնա՛ն–. Opp. Alee:

Aweigh էօուէյ'. ad. (խարիսխը) կախուած։

Awhile էհուայլ', ad. քիչ մը, ժամանակ մը, վայր մը։

*Awkward օըք'ուըրտ. a. անճարակ, ապիկար, անխելք, կոպիտ, անվայել։ –ly –լի, ad.–կերպով։ –ness –նէս, s. ապիկարութիւն։

Awl օ'ըլ, s. հերիւն պիզ։

Awn օ'ըն, s. քիստ, մօրուք (հասկի) գըլլըգ։ –less, a.

Awning օըն'էն, s. վրանակ pkճpk; աւյագ։ [ցաւ։

Awoke p. of Awake. արթըն-

Awry էրայ', aa. թիւր, ծուռ։

Ax, Axe էքս, s. կացին։

Axial էք'սիէլ, a. առանցքի։

Axil,–la էքսիլ', –լէ, s. անութ գօյթուգ։ –lar –լըր, a. անթային։

*Axiom էքս'իըմ, s. (յայտնի) ճշմարտութիւն; առած

Axis էքս'իս, s. առանցք, լիսեռըն; 2. սռնակ (վզի); 3. առեղ (բուսոց)։ pl. Axes էք'սիզ։

Axle էքս'լ, -tree. սռնակ, սեռն sքևկիք; 2. առանցք։

Axunge էքս'ընճ, s. խոզի ճարպ։

Ay. Aye այ, ad. հա՛, այո; միշտ, շարունակ։ =s. այո (քուէի)։

Aye-Aye այ'այ, s. մկնաձեռնի է.

Azalea էզէյ'լէէ, s. վառծաղիկ, ծեփիկ ։ [գագաթնահիւ։

Azimuth է'զիմըթ, s. ազիմութ,

Azoic էյզօ'յիք, a. անկենդան։

Azote էզօտ, s. բորակածին։ –tous –'տըս, a. բորակային (թթու)։

Azure էժ'ըր, էյ'ժըր, a. կապոյտ, երկնագոյն։ =s. կապուտակ, լաջուարթ; (կապոյտ) կամար երկնից։

Azymous էզ'իմըս, a. անխմոր։

Azygous էզ'իկըս, a. կոճատ, անզոյգ (գնդեր) մըտ.

B

Baa պա, *s.* մայիւն (ոչխարի) = *vn.* մայել, բառաչել, պապաչել։

Babble պէպ'պլ(ը), *vn.* շաղակրատել, շատախօսել; 2. կարկաջել։ =*va.* կարդալ, արտասանել։

Bab'ble,-ment պէպ'պլ, -'մէնթ, *s.* շատախօսութ; 2. ոչնչաբանութ։

Babbler պէպ'պլըր, *s.* շատղրոյց։

Babe պէյպ, *s.* մանկիկ, տղեկ։

Babel պէյ'պլ, *s.* խառնակութիւն, բաբելոն։

Baboon պէպու'-ն, *s.* շաղբալու, շանագլուխ (կապիկ)։

Baby պէյ'պի, *s.* մանկիկ, երախայ, չաղա; 2. պաճուճապատանք, բուբրիկ գուգլա, պէպէֆ։ —house պաճուճապատնոց։ —farm. երախանոց։ —jump'er. ջահրակ։ —hood —'հուտ, *s.* երախայութիւն։ —ish պէյ'պիշ, *a.* մանկական։

Bac, Back պէք *s.* գետանաւ; 2. տաշտ, գուռ ք.

Baccalaureate պէքքէլօր'րիէյթ, *s.* պսակաւորութիւն։ —Sermon. հրաժեշտի քարոզ (ուղղեալ առ ընթացաւարտս) հմմ.

Baccarat պէքքէրա', *s.* թղթախաղ մը, բակրուկ։

Baccate պէ'քէյթ, *a.* մուտ (պըտուղ), հատապտուղի նման, թինային։

Bacchanal,-ian պէք'քէնէլ, —պէքէնէյ'լիէն, *pl.* բագոսական; շըռայտ։ =*s.* բագոսանուէր; շռայտ։

Baccanals, -lia պէք'էնէլզ —նէյ'լիէ, *s.* խորհրդատօնք, շռայտանք, բագոսապար։

Baccant պէքքէնթ', *s.* քուրմ բագոսեան, գինեբբու։

Baccante' պէքէնթէ', *s.* քրմուհի բագոսեան, լկտուհի։ [տական։

Bac'chic, -al պէք'իք, *a.* բագո-

Bacciferous պէքսիֆ'ըրըս, *a.* հատաբեր։ —form, *s.* մրգաձեւ։

Bacciv'orous պէքսիվ'օրըս, *a.* հատակեր։

Bachelor պէչ'ըլըր, *s.* ամուրի, աղապ; 2. պսակաւոր; 3. ասպետ։ —of Arts (B. A.) պսակաւոր արուեստից։ —of Divinity (B. D.) պսակաւոր Աստուածաբանութեան։ -'s -button —պըթ'ն, խառնածաղիկ, տերեփուկ րիւպիէ չիչէյի։ —ship —շիփ, *s.* ամուրիութիւն։

Bacillus պէսիլ'լըս, *s.* պասիլ, բակեղ, ցպակ։ The cholera—.

Back պէք, կռնակ, ետեւ; 2. ետեւի կողմ թէրս, սրգա։ =*va.* հեծնել; 2. թիկունք ըլլալ, օգնել; 3. յետս մղել; 4. (տոմսակը) առըստորագրել; 5. փոխանցել, ճիրօ ընել։ =*vn.* ետ ետ երթալ։ =*ad.* ետ, դարձեալ, վերստին։ To—out, —down. դըրժել; հեռանալ։ To—an anchor. մեծին վրայ փոքր խարիսխ մ'ալ նետել։ To fall—. ետ քաշուիլ։ To fall—upon. վստահիլ։ To order—երթալ գալու հրաման տալ։ To—up. ուժ տալ, կռնակ տալ։

Back' պէք', *a.* [բարդութեանց մէջ] ետեւի։ -bone. ողնայար; 2. քաջութիւն, ազնուութիւն։ -door. փախստի ճամբայ։ -gammon. տապլի, նարտախաղ թավլու։ -ground.

հեռանկար; երես՝ յառաջ նկարի։ -handed. ձեռքերը ետին; անուղղակի։ -house. ներքնատեննակ։-log. կոճղ քիւրիւք. -piece, -plate. Թիկնապրահ ։ -side. ետեւ, յետոյք ։ -slide va. հաւասարը ուրանալ ։ -slider. հաւատուրաց։ -stays. երեքկղի առասանք կայմից։ -sword. սուսեր; ճոկան։ -woodsman. անտառաբնակ գաղթական Ա.Ն.

Backbite պէք'պայթ, *an.* բամբասել, միսը ծամել (մէկու մը)։

Back'er պէք'ըր, *a.* զօրավիգ։

Back'ing պէք'ին, *s.* քաշալեբում; 2.համեստում (ձիոյ); 3. գրքին կողք շինելը։ [ետ կաշի սըրբ.

Backs պէքս, *pl.* կռնակի զօրա-

Back'ward, -wards պէք'ուըրտ, -'ուըրծ, *ad.* դէպ ի ետ։

Backward պէք'ուըրտ, *a.* դանդաղ, յամր։-ly-լի, *ad.* ականայ։ -ness -նէս, *s.* դանդաղութիւն։ -a'tion -էյ'շըն, *s.* յետաձգում։

Bactery պէք'թըրի, *s.* մանրէկ, ցպիկ, բակտերիա, մանրէաբոյս։ -teriology -րի-ալ'ըճի, *s.* մանրէաբանութիւն, բակտերաբանութիւն։ -logist պէքթիրիէլ'ըճիսթ, *s.* բակտերաբան, մանրէաբան ։

Bacon պէյ'քն, *s.* խոզի ապուխտ։

Bad պէտ, *a.* (*com.* Worse ուըրս, *sup.* Worst ուըրսթ) յոռի, վատ, գէշ; հիւանդ.-ly -'լի, *aa.* յոռի, գէշ կերպով, չարաչար։ -ness-'նէս, *s.* չարութիւն, գէշութիւն. -mark յուենիշ։

Bad, Bade *See* Bid.

Badge պէճ, *s.* շքանշան։

Badger պէճ'ըր, *s.* խշղար, եղընգարջ պօրսուգ; 2. ցորենավաճառ։ =*va.* նեղել, ձանձրացնել ։

Badigeon պէտիճ'ըն, *s.* ջըրաներկ, բուռ պասճաճ։

Badinage պէտինաժ', *s.* կատականք, ծաղրաբանութիւն։ [F]

Baffle պէֆ'ֆլ(դ), *va.* ծաղրել; 2. պատրել, խաբել; 3. ամչցնել ։ -er պէֆլ'ըր, *s.* խաբուսիկ, խաբող, փոփոխական։

Bag պէկ (դ), *s.* տոպրակ, մախաղ, պայուսակ։=*va.* պարկին մէջ դնել; 2. ուռճել։ =*vn.* ուռենալ ։ -man. մախաղակիր; 2. շրջագայիր վճ. -pipe. տկճոր, տիկ բուղուռ։

Bagatelle պէկ'էթէլ, *s.* ոչինչ բան, մնոտիք։

Baggage պէկ'էյճ, *s.* սպաք, հանդերձանք; 2. բեռ, ուղեգոյք, աղխ բըրբը;լկռդած կին։ [(կոտաւ)

Bag'ging պէկ'կին, *s.* պարկնոց

Bagnio պէն'եօ, *s.* բաղնիք; 2. լոգարան; 3. բոզանոց [It.]

Bail պէյլ(դ), *s.* երաշխաւորութիւն; 2. երաշխագիր; 3. բըռնատեղ (սանի)։ =*va.* (*out*) բանտէն արձակել. -bond. երաշխագիր. -able պէյլէ'պլ, *a.* երաշխաւորելի ։ -ee պէյլի', *s.* աւանդապահ. -'or, -er պէյ'լըր, *s.* աւանդատու ։ -ment պէյլ'մընթ, *s.* աւանդին աղատուիլը։

Bailiff պէյ'լիֆ, *s.*հարկահաւաք, գիւղապետ, տանուտէր, պալի մըխբար, քեախեա; 2. բարապան մուհ զիր, չավուշ -court. գիւղական ժողով իիքիեար մէճլիսի ։

Bailiwick պէյ'լիուիք, *s.* պայլիութ., գիւղախումբ, շրջանակ։

Bait պէյթ, *s.* խայծ, կեր եամ; 2. հրապոյր; 3. հանգիստ, զովութիւն։ =*va.* կեր՝ խայծ տալ; 2. (ճամբուն վրայ) կեր տալ ։ =*vn.* (ճամբան) զովանալու համար հանգչիլ,

Baize պէյզ, *s.* բրդէ պաստառ։

Bake պէյք(դ), *va.* եփել (փուռը); 2. Թրծել։ =*vn.* եփուիլ; 2. փուռ վառել։ -house. փուռ։

Bak'er պէյ'քըր, *s.* հացագործ; փռապան; 2. Թիթեղէ փուռ ։

Ba'kery պէյ՛քըրի, *s.* հացագործի խանութ; 2. փուռ։ -'s dozen, 13 հատ։ [(հաց)։

Ba'king պէյ՛քինկ, *s.* փուռ մը

Balance պէլ՛ընս(զ), *s.* կշիռք; 2. հաշուեկշիռ վճ; 3. մնացորդ (հաշիւի); 4. հաւասարակշռութիւն; 5. ճօճանակ (ժամացուցի); 6. կշիռ համաստ։ =*va.* հաւասարակշռել, հաւասարել; 2. քննել, կշռել; 3. (հաշիւը) գոցել, ճշդել; 4. ծածանիլ (պար)։ =*vn.* հաւասարիլ; 2. տատանիլ, օրօրիլ։ -sheet. փորձակշիռ վճ.

Bal'ancer պէլ՛ընսըր, *s.* կշռող։

Balcony պէլ՛քընի, *s.* պատշգամ։

Bald պօլ՛տ, *a.* ճաղատ; 2. անզարդ, անպաճոյճ։ -head, -pate. ճաղատագլուխ։ -ly –՛լի, *ad.* պարզօրէն։ -ness–՛նէս, *s.* կնտութիւն։

Baldachin պօլ՛տէքին, *s.* ամպհովանի; 2. սրահակակալ։

Balderdash պօլ՛տըրտէշ, *s.* ոչընչաբանութիւն։

Baldrick պօլ՛տրիք, *s.* թրկապ։

Bale պէյլ(զ), *s.* հակ պաշեա; 2. թշուառութիւն, աղէտ։ =*va.* բեռ՝ հակ կապել; 2. ջուրը պարպել։ Baling press. բեռնապիրկ մեքենայ։ -ful –ֆուլ, *a.* թշուառ, տխուր; 2. ժանտ։ [(հովանոցի պալէնա։

Baleen պէլին՛, *s.* կիտոսկր; 2.

Balister պէլիս՛թըր, *s.* բաղիստր, բալիսն, նետակալ։ [ձողանշան։

Balize պէլիզ՛, *s.* (ծովու մէջ)

Balk պօք, պօ՛լք(ս), *s.* անհերկ մաս, հողագօտի; 2. գերան; 3. արգելք; 4. վրիպում։ =*va.* անհերկ թողուլ; 2. խաբել, պատրել։ =*vn.* յանկարծ կենալ։ -er պօ՛քըր, *s.* խաբող; 2. ազդարար ձկնորս։

Ball պօ՛լ(զ), *s.* գնտակ, կծիկ; 2. գունդ, գնդակ, ափուճ; 3. պարահանդէս։ =*va.* գունդ շինել։ -cartridge. ռումբ։ -valve –՛վէլվ, կափոյր։

Ballad պէլ՛լէտ, *s.* գեղօն։

Ballast պէլ՛լէսթ, *s.* աւազուխիճ

Ballet պէլ՛է, *s.* թատերապար։

Ballistics պէլիս՛թիքս, *sing.* ձըգաբանութիւն։

Balloon պէլլուն՛, *s.* օդապարիկ; 2. ապակի փամփուշտ.-ist–նիսթ, *s.* օդաչու։ -ing –՛նինկ, *s.* գնդաց բարձրացում ասպարէզ։

Ballot պէլ՛ըթ, *s.* [for] գնդակ, քուէ; 2. քուէարկութիւն (գնդակաւ, տոմսակաւ); 3. գումար քուէից։ =*vn.* քուէարկել։ -box. քուէատուփ։

Balm պամ, *s.* բալասան, թրբնջուկ; 2. օծանելիք; ապեղանի։ =*va.* օծանել; 2. մեղմել, ամոքել։

Balmy պա՛մի, *a.* բալասանային, բալասանաբեր։

Balsam պօլ՛սէմ, *s.* բալսամոն; 2. հիմածաղիկ։ -ic, -ical, -ous պօլսէմ՛իք, պօլ՛սըմըս, *a.* բալասանային։ -iferous –մի՛ֆըրըս, *a.* բալասանաբեր։ -ine պէլսէմին՛, *s.* հինածաղիկ։

Baluster պէլ՛ըսթըր, *s.* վանդակաձող, սիւնակ բազրիք։

Bal'ustrade պէլ՛ըսթրէյտ, *s.* վանդակապատ բազրիք։

Bam պէմ, *s.* խաբէութիւն։

Bamboo պէմպու՛, *s.* հնդկեղէգ։ -zle պէմպու՛զլ, *va.* խաբխբել, ջուրը դնել։

Ban պէն, *s.* ծանուցում, հրովարտակ; 2. նզով.ք։ =*va.* նզովել; 2. խորշիլ։ [թուղ մկով։

Banana պէնա՛նէ, *s.* ադամաթուզ։

Band պէնտ, *s.* կապ, կապանք; 2. փողպատ; 3. երիզ, շղթայ; 4. յարաբերութիւն; 5. խումբ, գունդ։ =*va.* կապել; 2. միացնել։ =*vn.* դաշնակցիլ։

Bandage պէն՛տէյճ(զ), *s.* վիրա-

կապ ։ =va. (մէրքը) փաթթել։
Bandana պէնտէյ՛նա, s. (մետաքս) թաշկինակ ։
Band'box պէնտ՛պաքս, s. խաւաքարտէ տուփ, քարտատուփ։
Bandeau պէն՛տօ, s. ապարօշ, վարսակալ ։
Ban'derole, -rol. Ban'nerol պէն՛տըրօլ, —՛ըրօլ, s. դրօշիկ։
Bandit պէն՛տիթ, s. (pl. -dit'ti), աւազակ; 2. թափառաշրջիկ, եղուզակ [It]։ [s. երիզ ծ.
Band'let,-elet պէնտ՛լէթ, —՛ըլէթ
Bandog պէն՛տոկ, s. գամփռ շ.
Bandoleer պէնտըլիր՛, s. փոկ (հրացանի); 2. վառօթամանն։
Bandy պէնտի(ը), va. (գնտակ) արձակել ; հոս հոն նետել ; 2. փոխփոխել։=s. ճօկան; 2. ճօկանախաղ։ =a. կոր, ծուռ։ —legged. կորասրունք։ [աւեր։
Bane պէյն, s. թոյն; 2. աղէտ,
Bane'ful պէյն՛ֆուլ, a. վնասակար, թունաւոր։ -ly —լի, ad. —ness, s. Bane-wort. ատրոպ բոյս.
Bang պէնկ(ը), va. զարնել ; 2. ծեծել. նետել։=s.հարուած, ափոց։
Banian պէն՛եէն, s. հնդիկ վաճառական; 2.տնական հանդերձ;3. հնդկաթուղ ծո . —days. պահոց օր։
*Banish պէն՛իշ(ը),va. [from, to] աքսորել,վտարել։ —ment —մէնթ, s. տարագրում, աքսոր, վտար։ —er —ըր, s. տարագրող ։
Banister պէն՛իսթըր, s. սանդղամատ, վանդակամատ։
Bank պէնք(ը), s. թումբ; 2. դարատափ, բլուր; 3. գետափ; 4. աւազակոյտ; 5. դրամատուն։ =va. թումբ շինել, թումբով ամրացնել; 2. (կրակը) ծածկել ։ =vn. պանքան դրամ դնել։ —bill, —note. դրամատոմս, պանքնոտ։ -stock, -securities. բաժնեթուղթ պանգայի։ Saving—.
խնայողութեան տուն։
Banker պէնք՛ըր, s. սեղանաւոր։
Banking պէնք՛ինկ, s. սեղանաւորութիւն։ [նել; 2. զեղչել։
Bankable պէնք՛էպլ, a. ընդուն-
Bank'rupt պէնք՛րըբթ, s. սնանկ։ a. սնանկացած։ =va. սնանկացնել, կործանել։ -cy —՛սի, s. սնանկութ։
Banner պէն՛նըր, s. դրօշ։ -et —էթ, s. հրամանատար ասպետ։
Bannock պէն՛նըք, s. շօթ։
Banns պէնզ, pl. ամուսնութեան ծանուցում։
Banquet պէնք՛ուէթ,s. կոչունք, հարկիք , խնճոյք ։ =va. կոչունք տալ, հարկել։ =vn. խնճոյք ընել ։ -et պէնքէթ՛, s. հողաբլուր ։ -er պէնք՛ուէթըր, s. հարկող։
Ban'shee,-shie պէն՛շի, s.համբարու, փչող (իռլանտական)։
*Banter պէն՛թըր (ը), s. սրախօսութիւն, կատակ։ =va. քաշկռտել, կատակել։ -ling պէնթ՛լինկ, s. մանկիկ, տղեկ, մանչուկ։
Banyan պէն՛եըն, s. հնդկեղեգ։
Baobab պէյօ՛պէպ, s. վարազածառ, յաղթենի։
Baptism պէբ՛թիզմ. s. մկրտութիւն։ -al; -tistic, -tical —մ՛ըլ, —թիս՛թիք, —թ՛իքըլ, a. մկրտութեան
Baptist պէբ՛թիսթ, s. (Յովհաննէս) մկրտիչ ; մկրտական Յր. Anaկրկնակնունք Յր. -ery —րի, s. մկրտարան, աւազան։ [կրտել։
Baptize պէբ՛թայզ(ը), va. մը-
Bar պար(ը), s. ձող. քծուար; 2. թումբ, արգել; 3. աւազակոյտ(գետի բերանի), խրուտ; 4. ատեանի անջրպետ տախ; 5. ատեան, դատարան; 6. նիգ կէք; 7. (անջատող) գիծ էր; 8. փաստաբանք, փաստաբանութիւն։ 9. ըմպելարան, գինետուն; վաճառասեղան։ =va. նիգ դնել; գոցել ; 2.խափանել ; 3. գիծ

քաշել։ To be called to the—. փաստաբան լինել։-berry. կոծոխուր գաւսրն բօզլուղու ։-iron. երկաթի ձող չըպուգ տէմիրի։ -keeper, -tender. գինեպան, -maid. գինեվաճառ կին, կապելուհի։-room. գինետուն։ -shot. երկգլխի գունտ։

Barb պարպ, *s.* մօրուք; թել, քիստ; 2. մազմզուք (բուսոց); 3. կարթ, ժանիք; 4. ձիու զրահ հձ; 5. պէրպէրիկ (ձի, աղաւնի)։ =*va.* (կարթը) նետել 2. մազմզել; 3. ձին զինել։

Barbacan, -bican պար'պէքէն, *s.* որմածակ (բերդի); պատնիշակ։

Barbarian պարպէյ'րիէն, *s.* բարբարոս, վայրենի; 2. վայրագ, անգութ։ =*a.* բարբարիկ, դուժ; 2. անգութ։ [բարբարիկ։

Barbaric պարպէր'իք, *a.* օտար;

Bar'barism պար'պէրիզմ, *s.* բարբարոսութիւն; 2. խժաբանութիւն։

Barbarity պարպէր'իթի, վայրագութիւն, վայրենութիւն։

Bar'barize պար'պէրայզ, *vn.* վայրենանալ; 2. խժաբանել։=*va.* վայրենացնել։

Bar'barous պար'պէրըս, *a.* բարբարոս; անգութ։ **-ly**, *ad.* **-ness**, *s.*

Barbate, -d պար'պէյթ, -'թէտ, *a.* ժանեւոր, մօրուանի, քստաւոր։

Barbecue պարպէքէու'(տ), *s.* ողջախորով (եզ); 2. խորովհանդէս։= *va.* գլխովին խորովել։

Barbel պար'պլ, *s.* մօրուաձուկ չայ բէֆիրի; 2. ձիու մօրուք ախտ.

Barber պար'պըր, *s.* սափրիչ։ = *va.* սափրել, ածիլել։

Barberry պար'պէրրի, *s.* ծորենի։

Barbet պարպէթ', *s.* թաւարծի։

Barbette պարպէթ', *s.* անպատուար մարտկոց, հողամարտկոց զէն.

Bard պարտ, *s.* (կեղտոց) բանաստեղծ, բարդ։ **-ic** -'իք, *a.* բարդից։

Bare պէէր(տ), *a.* [of] մերկ, անծածկոյթ, հոլանի; 2. (գլուխը) բաց; աղքատ, կարօտ; 3. անպաճոյճ. պարզ։ =*va.* հոլանել, մերկացնել, բանալ։ -back. մերկ։ -faced ֆէյստ, բացերես; անպատրուակ; լկտի։ —foot. բոպիկ ։ —headed. գլխաբաց։ —legged. մերկասրունք ։ **—ly** —'լի, *ad.* պարզապէս; 2. մերկ, խեղճուկ։ **—ness** —'նէս, *s.* մերկութիւն։

Bargain պար'կէյն(տ), *s.* [for] սակարկութիւն; 2. պայման; 3. շահադիտութիւն, առուտուր։ =*vn.* սակարկել; 2. յարմարիլ, համաձայնիլ։ To strike a—. սակարկել։

Bargainee պարկէյնի', *s.* գնող։ **—ner** —'կէյնըր, *s.* վաճառող։ **—nor** —նօր', *s.* պայմանադիր զօնղրաբճը։

Barge պարճ, *s.* զբօսանաւ; վաճառաբարձ նաւ։ **—man, —ee** պարճի', *s.* մակուկավար մաունաճը։

Barilla պէրիլ'լէ, *s.* թանթունիկ բ; 2. նատրօն սօտա։

Baritone, *See* Baryton.

Barium պէյ'րիըմ. *s.* կշռուն տ.

Bark պարք(տ), *s.* կեղեւ (ծառոց); 2. հաչիւն։ =*va.* կեղեւը հանել, կեղեւել; 2. կեղեւով պատել։ =*vn.* հաչել; պոռալ, լռտալ։ Peruvian—. քինայի կեղեւ։

Bark, Barque պարք, *s.* մակոյկ, նաւակ; 2. եռակայմ նաւ։

Barker պարք'ըր, *s.* հաչող։

Barky պարք'ի, *a.* կեղեւուտ։

Barley պար'լի, *s.* գարի։ -break. խաղ մը -corn, գարեհատ; 2. երկայնութեան չափ մը ։ -sugar. գարեշաքար։ -water. գարեջուր, գարիի ջուր։

Barm պարմ', *s.* փրփուր, խմոր։

Barmy պարմ'ի, *a.* խմորուտ։

Barn պարն, *s.* շտեմարան, յարդանոց, մարագ։

Barnacle պար'նէքլ, *s.* բադբեր

(խեցի) է; 2. կարմրաստղ; 3. *pl.* կոճեր նաւորմիս եաւկաշաւար։

Barometer պէրօմ՛էթըր, *s.* ծանրաչափ գ. -tric, -trical -թ՛րիք, -թ՛րիքըլ, *a.* ծանրաչափական։

Baron պէր՛ըն, *s.* պարոն; 2. Երիկ էր. -of beef. եզան կողիկները։ -age -նէյճ, *s.* պարոնութիւն։ -ess -նէս, *s.* պարոնուհի։ -ial -ն՛իէլ, *a.* պարոնական։ [րոն։

Baronet պէր՛ընէթ, *s.* դերպա-

Barony պէր՛ընի, *s.* պարոնութ։

Bar'oscope, *s.* ծանրացոյց։

Barouche պէրուշ՛, *s.* կառք մը։

Barrack պէր՛րէք, *s.* զօրանոց, խուղ գրչյա։ [րնոց։

Bar'racoon պէր՛րէքուն, *s.* գե-

Bar rator պէր՛րէթըր, *s.* վիճկէզ; 2. խարդախ նաւապետ։

Bar'ratry պէր՛րէթրի, *s.* նաւապետի խարդախութիւն։

Barrel պէր՛րըլ(թ), *s.* տակառ; 2. տակառաչափ ($31^1/_2$ կալոն կամ $88^1/_5$ հոխայ); 3. փող (հրացանի, փետուրի)։ =*va.* (*up*) տակառը դնել, տակառակել Double-. երկփող (հրացան)։ -organ. երգեհոնիկ։

Barren պէր՛ըն, *a.* [of] ամուլ, անծին; 2. անպտուղ, անբեր. =*s.* անապատ, լեռնադաշտ -ness, ամլութիւն, անբերութիւն։ -ly. *ad.*

Barricade,-do պէրրիքէյտ՛, պէրիքէյ՛տօ, *s.* շերտափակ, ընդդիմարգել։ =*va.* պատնիշել, ամրափակել։

Barrier պէր՛րիէր, *s.* արգել, պատուար; 2. բերդաքաղաք; 3. խափան, խոչ, սահման։

Barring -out պօր՛-, *s.* ապստամբութիւն (աշակերտաց) հոմ.

Barrister պէր՛-, *s.* փաստաբան։

Barrow պէր՛րօ. *s.* ձեռքի կառք, յարնակ; 2. արու խոզ; 3. հողակոյտ (գերեզ.) Hand-. պատգարակ

Barter պօր՛թըր, *s.* փոխանակութիւն բռանքա։ =*an.* փոխանակել։

Bartizan պօր՛-, աշտարակիկ։

Bar'tram պէրթ՛րէմ, *s.* ապակեխոտ, կռուկինչ։ [(հող) գ.

Baryta պէրայ՛թէ, *s.* կշռուհիկ

Bary'tes պէրայ՛թիզ, *s.* ծանրաքար (քար)։

Baryton պէր՛իթօն, *a.* վառ, վառ ձայն, առնաձայն, ծանր ձայն. 2. ծանրոլոր (բառ) [յուն. քերակ.] =*s.* վառաձայն, վառերգակ։

Barytum պէրայ՛-, *s.* կշռուն։

Basal պէյ՛սըլ, *a.* խարսխային։

Basalt պէսօլթ՛, *s.* երկաթաքար; 2. սեւակուճ, պղպջդ։ -ic, *a.* բասալտային։ [գիտուհի F.

Bas-bleu պաբլը՛, պաբլու՛, գրա-

*Base պէյս(թ), *a.* նուաստ, ցած, աննշան; 2. ստորին, գետնաքարշ, վարնոց; 3. գռեհիկ, անօպայ; 4. բամբ, առնական, հաստ (ձայն), պասօ; 5. անհարազատ (որդի)։ =*s.* խարիսխ, հիմ, հիմ; 2. պատուանդան ։; 3. հասարակ, ազգազմ նիւթ գ; 4. բամբ ձայն պասօ; 5. նախաներկ; 6. ստորոտ, ոտք. =*va.* [upon,on] հաստատել, հիմնել։ -born. ցածազգի; 2. պոռնկորդի։ -plate. նիստ մեքենայի։ -less պէյս՛լէս, *a.* անհիմն։ -ly պէյս՛լի, *ad.* նուաստաբար; ապօրէն կերպով։ -ment պէյս՛մընթ, *s.* գետնայարկ։ -ness պէյս՛նէս, *s.* ցածութիւն, վատութ։

Bashful պէշ՛ֆուլ, *a.* ամչկոտ։ -ly պէշ՛ֆուլլի, *ad.* ամօթխածօրէն։ -*ness պէշ՛ֆուլնէս, *s.* ամչկոտութ։

Basic պէյ՛սիք, *a.* ազգազմային, հասարակ գ; հիմնական։ [մել։

Basify պէյ՛սիֆայ, *va.* ազգազ-

Basil պէզ՛իլ, *s.* շեղատայր, շեղեր; 2. շահասպրամ, ռահան; 3. սեկ, կաշի։ =*va.* շեղատարել։

Basilar, -y պէզ՛իլըր, պէզ՛իլըրի, *a.* հիմնական, խարսխային գ.

Basilic,-ca պէզիլ՛իք, —լ՛իքէ, *s.* ատենասրահ, դատարան; 2. մայր եկեղեցի, աթոռանիստ ժամ։

Basilic,-al պէզիլ՛իքըլ, *a.* մայր եկեղեցւոյ; 2. արքայերակի մէջ.

Basil'icon, *s.* արքայաճարպ։

Basilisk պէզ՛իլիսք, *s.* օձարքայիկ; 2. ծառամողէզ; 3. հրետանի։

Basin պէյ՛սն, *s.* կոնք, տաշտ, շանիճ, պուտնարդ; 2. ջրակայան, լճակ; 3. ծոց, գոգ կըլֆ; 4. աւազան (գետոյ); 5. լեռնամէջ հովիտ, լեռնադաշտ; 6. նժար։

Basis պէյ՛սիս, *s.* (*pl.* Bases պէյ՛սիզ) խարիսխ, հիմ։

Basist պէյ՛սիսթ, *s.* բամբերգ։

Bask պէսք(թ), *vn.* (արեւը) պառկիլ, տաքնալ։ =*va.* տաքցնել։

Basket պէս՛քէթ. *s.* կողով, սակառ։ —fish. աստղաձուկ։ —hilt. խեցեդաստակ (սուր)։ —woman. պտղավաճառ կին, —վաճառուհի։

Bason պէյս՛ն, *See* **Basin:**

Basque պէսք, *s.* զգեստի ծայր։

Bas-relief, Bass-,Basso-rélievo պարրիլիֆ՛, պէս՛—, պէս՛սօ րելիէ՛վօ, *s.* հարթաքանդակ, խորաքանդակ ազ զարդարմա։

Bass պէս, *s.* ծովագայլ ձկնիկ ձկ.; 2. կանկղի, թմբի օճառաման; = պէյս. բամբ ձայն, խորաձայն, բամբաձայն։ -viol պէսվայ՛ըլ, թաւջութակ, ջութ։

Basset' պէս՛— պէսսէթ՛, *s.* քարտախաղ մը։ =*vn.* (լեռը) նորէն ելնել էրէ. [բերդ։

Basso պէս՛սօ, *s.* բամբ; բամբ-

Bassoon —սուն՛, *s.* թաւափող։

Bast պէսթ, *s.* թմփիի կեղեւ; 2. խսիր, մալուխ։

Bastard պէս՛թըրտ, *a.* անհարազատ, պիտակ; 2. սուտ, խարդախեալ։ =*s.* պոռնկորդի; 2. վարնոց շաքար։ -ize պէս՛թըրտայզ, *va.* անհարազատութիւնը հաստատել։ -y պէս՛թըրտի, *s.* անհարազատութիւն։

Baste պէյ՛սթ, *va.* ծեծել; 2. (իւղ) ցանել, սրսկել, ձիթել։ = *vn.* հարեւանցի կարել, կթթել։

Bastile պէս՛թիլ, *s.* ամրոց։

Bastinade,-do պէսթինէյտ՛,-՛տօ *va.* բրածեծ ընել, ոտքերը ծեծել։ =*s.* ծեծ, ոտից ֆալաղա։ [կոց։

Bastion պէսթ՛իըն, *s.* մարտ-

Bat պէթ, *s.* տափան, գաւազան, բիր; 2. աղիւսի կտոր, ագուռ; 3. թերթաքար էրէ; 4. չղջիկ եարասաք; 6. բամպակի կծիկ։ [2. խումբ։

Batch պէչ, *s.* փուռ մը (հաց);

Bate պէյթ, *s.* կռիւ։ =*va.* նըւազեցնել։

Bateau պէթօ՛, *pl.* Bateaux պէթօզ՛, *s.* նաւ, կուր, թեթեւ նաւ։ —bridge. նաւակներէ շինուած ծըփուն կամուրջ, նաւակամուրջ։

Bath պաթհ, պէթհ, *s.* բաղնիք, լոգարան, բաղնետուն; 2. լուացում, լոգանք, բաղնիք; 3. աւազան, լոգարան գուռնա, թէֆնէ, սաւանօ; 4. 18 հոխանոց չափ մը, մար Ա. 5. սուզարան ‡. 6. մարեմանօթ, ջրեփոց; 7. *pl.* պաթհզ. ջերմուկք, բաղնիք գաբլըճա։ Steam, sand, ash—. շոգելոգանք; աւազի՝ մոխրի մէջ թաղուիլը։ —brick. (մետաղաց) յղկաքար, քիւ մուֆօֆ բաշը։ Order of—. կարգ՝ պատուանշան Բաղանեաց Ան. Knight of—. Բաղանեաց ասպետ՝ շքակիր։

Bathe պէյթհ(թ), պէյթհ, *va.* լոգացնել, լուալ, ջուրը խոթել։ 2. թաթաւել, թրջել, ողողել։ =*s.* բաղնիք, լոգանք։ =*vn.* լոգանալ, ծով՝ ջուր մտնել։ 2. թաթխուիլ, թաթաւիլ։ 3. համակիլ։ -er պէյթհ՛ըր, պէյթհ՛ըր, *s.* լոգացող, ջուր՝ ծով մտնող, բաղնեւոր։ Bathing -tub. լոգարան, տաշտ սաւանօ։

Bathos պէյ'թհօս, s. ուռուցիկ՝ փքացեալ խօսքեր եւ.

Bating պէյթ'ին, ad. բաց ի։

Bat'let պէթ'լէթ, s. (լուացքի) տոփան, թիակ բօգան։

Baton,-toon պաթօն', պէթուն', s. ցուպ, գաւազան; 2. գօտի (պիտակներ) էն. [տաղգիք է.

Batrachian պէթրէյ'քիէն, s. գորտ-

Battalia պէթթէյլ'իէ, s. ճակատում բանակի; բանակ։

Battalion պէթթէլ'իըն, s. գումարտակ բանակի։

Battel պէթ'թըլ, s. դատամարտութիւն, սոսինն հետ ոգորիլ եւ.

Batten պէթ'ն(ը), va. գիրցնել; 2. (երկիրը) պարարտացնել; 3. տախտակել, կաւարել: =vn. գիրնալ, յափրանալ: =s. նուրբ տախտակ, կաւար; 2. զոյգ հեծանք: -ing պէթ'ին, s. կաւար յարա, շիշէ բախրա։

Batter պէթ'թըր(ը), va. ջարդել; 2. ռմբակոծել; 3. մաշեցնել; 4. կամարի ձեւ տալ ։ =s. գմբեթարդում; 2. ջանգուած, խմոր։ -ing ram. հոյ, մանգղիոն ։ -pudding. կարկանդակ։ -er պէթ'ըրըր, s. ջարդող։ [թ'աթըր, s. ճօկանահար։

Bat'ter, Bat'ster պէթ'ըր, պէ-

Bat'tery պէթ'թըրի, s. հարուած, բաղխումն; 2. բախոց, մարտկոց; 3. հրետանի; 4. (ելեքտրական) մարտկոց; 5. ծեծկուռուք, կռփում եւ.

Bat'ting պէթ'ին, s. բամպակէ վերմակ շիղթ։

***Battle** պէթ'թըլ(ը), s. կռիւ, մարտ, պատերազմ: =vn. մաքառիլ, կռուիլ: -array. ճակատամարտ: -ax, -axe. տապար կէն. -door, -field, -ground. պատերազմի դաշտը: -ship. մարտանաւ, զրահաւոր: Pitched-. ճակատ: Drawn-. հետեւանքն անորոշ պատերազմ: To-the watch. շահատակել ։

Battlement պէթ'լմէնթ, s. ամկուռ՝ կեռիք պարսպի, որմածակ։

Bat'tue պէթ'թու, s. մացառները ջարդելը (երէները դուրս հանելու համար)։ [կէսբէննի։

Bau'bee, Baw'bee պօ'պի, s.

Bauble, Bawble պօպ'պլ, s. յիմարութեան գաւազան, մարեակ; 2. բոժոժ, ուլունք; 3. խաղալիկ։

Bauxite. Beauxite պօք'սայթ, բարեքար: **Bavin** պէվ'ին, s. չերտ։

Bawd պօտ, s. բոզարած (կին)։

Bawdy պօ'տի, a. լկտի, բոզ։

Bawl պօ'լ(ը), vn. պոռալ, կանչել, ճչել: =s. ճիչ, աղաղակ: -er պօ'լըր, s. ճչող, պոռացող։

Bay պէյ, a. (շառատ) ձի sorn.: Dark-. աշխետ եաղըզ: =s. դոգ, խորշ (ծովու); 2. որմածակ ։; 3. խոտանոց; 4. pl. դափնի, բրաբիոն: =an. հաչել: -berry. դափնեպտուղ: -rum, -water. դափնօղի: -salt. ծովու աղ: -tree. սարգենի skéfik։

Bayadere պայատէր', s. հնդիկ կաքաւուհի, հնդկայթուհի, բայատէր։

Bayard պէյ'ըրտ, s. (շառատ) ձի։

Bayonet պէյ'ընէթ, s. սուին։

Bazaar,-zar պըզար', պէզէր', s. շուկայ; 2. վաճառահանդէս։

Bdellium տէլ'իըմ, s. քարախունկ խէժ։

Be-, պի *prefix*, անուանց եւ ածականաց սկիզբը դրուելով զանոնք կբայացնէ ըսել, . . . եւ նշանակութեան: *Be*dew, ցօղել; *Be*dim, նսեմել. *Be*fit, յարմարել։

Be պի *vn.* & *aux.* (*Ind.* Am, art, is, *pl.* Are; *past.* Was, *pl.* Were; *pp.* Been) լինել, ըլլալ; գտնուիլ: Let be. միայնակ թողուլ; 2. չդպչիլ: There is, are կայ: As it were. իբրեւ թէ: So be it. եղիցի; դիցուք թէ: To be at, To be about, To be

up to, To be after. ընել, ըլլալ։

Beach պիչ, *s.* (աւազուտ) ափ, ծովեզր։ =*va.* (նաւը) խրել։

Beacon պի'քն(ը), *s.* (փարոսի) նշան; 2. ձողանշան (ի ծովու) ն—. =*va.* նշան տալ, ազդարարել։

Bead պիտ, *s.* համրիչի հատ։ 2. ուլունք, հիլուն պօլիանուր 3. *pl.* վարդարան, համրիչ բեւսյլին; աղօթք; 4. կաթիլ, շիթ։ –proof. փրփրուտ զօրաւոր (ոգի)։ –roll. ցուցակ(աղօթելի անձանց) պղ. -house. աղքատանոց։ Beadsman պիտզ'մըն, աղօթարար; միջնորդ. –ing պիյ'տին, *s.* հատաձեւ անրակ ճ.

Beadle պի'տլ, *s.* նուիրակ դատ; 2. բարապան; 3. ժամկոչ։ –ship, *s.* –ութիւն։

Beagle պի'կլ, *s.* բարակ թազը։

Beak պիք, *s.* կտուց; 2. լեզու (երկրի); 3. ցռուկ (նաւու)։ –ed պիքտ, *a.* կտցաւոր։ –er պիյք'ըր, *s.* գաւաթ, խոշոր ըմպանակ։

Beam պիյմ(ը), *s.* գերան, հեծան; 2. լծակ (կշռոց); 3. քեղի (կառաց) օգ; 4. ձող (խարսխի); 5. ճառագայթ, շառաւիղ։ =*vn.* ճառագայթել, ցոլանալ, փայլել։ =*va.* ցոլացնել, (ճառագայթ) արձակել։ -bird. ճանճքաղ թ—. -tree. ալիզենի։ –less պիյմ'լէս, *a.* մթին; 2. տխուր, աղօտ, նսեմ։

Beamy պիյ'մի, *a.* լուսաճաճանչ, շողշողուն, պայծառ; 2. ստուար, մեծղի; 3. կոտոշաւոր։

Bean պիին, *s.* բակլա; 2. լուբիա։ Common–. ոլոռ։ -fly. ոլոռնաճանճ։

Bear պէէր, *va.* (Bore, Born *or* Borne) կրել; 2. ծնանիլ; 3. համբերել, ժուժել; 4. ընդունիլ; 5. ընծայել, պտղաբերել; 6. վարել, կատարել; 7. արժեթղթոց արժէքը կտրել։ =*vn.* պտղաբերել; 2. կռիել, ծանրանալ; 3. յարմարիլ, վերաբերիլ։ To–away, up. հովին երթալ; քաշուիլ։ To–back. ետ երթալ։ To–date. թիւ կրել։ To–down upon. մղել, վարել։ To–down. ճնշել, ճզմել։ To–a hand. օգնել. փութալ ն—. To–off. հեռանալ, քաշուիլ։ To–on. օգնել, մղել; յառաջանալ։ To–one's self վարուիլ։ To–out. համբերել, հաստատել։ To–palm. յաղթական լինել։ To–through. առաջնորդել, ուղղել։ To–up. պաշտպանել։ To –upon, To–with. կրել, համբերել։

Bear պէէր, *s.* արջ; 2. վայրենի, կոպիտ; 3. վայրախաղաց (սակարանի) *opp.* Bull. Great, Little–. մեծ, փոքր Արջ համաս. -baiting. արջամարտութիւն, որս։ -bind. արջակապ, գեղձ վայրի։ -garden. արջատան; խռովայոյզ ժողով։-grease. օծանոյշ բօմատա։ –'s foot. ականդ, արջամագիլ։ -skin. արջենի։ -ward արջապահ այլըն։ [կրելի։

Bearable պէէ'րէպլ *a.* տանելի;

Beard պիյրտ, *s.* մօրուք; քիստ, փուշ (հասկի)։ =*va.* մօրուքը փետտել՝ քաշել; 2. արհամարհել։ –ed պիյրտ'էտ, *a.* մօրուսաւոր։ –less պիրտլէս, *a.* անմօրուս; նորատի։

Bearer պէէ'րըր, *s.* բերող, կրող; (թուղթ) ներկայացնող; 2. դիակիր։

Bearing պէէ'րին, *s.* վարմունք, ընթացք; 2. դիրք, վերաբերութ., յարաբերութիւն; 3. ծնանիլը, արտադրութիւն; 4. նեցուկ ճ; 5. վահանաբարձք ն+.;6.արմ,բարձիկ մ+.

Bearish պէէ'րիշ, *a.* արջի պէս, կոշտ, կոպիտ, բիրտ։

*__Beast__ պիիստ, *s.* չորքոտանի, անասուն, գազան; 2. անասնական, տմարդի։ A–of burden. գրաստ։ –liness պիյստ'լինէս, *s.* անբանու–

թիւն, անամօթութիւն; 2. պղծութիւն։ -ly պէյոտ՛լէ, ad. անամօթաբէն, գազանօրէն։

*Beat պիիտ, va. (Beat,-en) զարնել, ծեծել; 2. մանրել, փշրել, կոտրել; 3. յաղթել, տփել; 4. թմբուկ զարնել։ =vn. զարնել, բաբախել; 2. յուզել, խռովել; 3. հովին դէմ նաւարկել։ =s. հարուած, բաղխիւն; 2. (երակի) զարկ; 3. ժամանակ չափ եր; շրջան, պտոյտ; 4. սովորական ճանբայ։ =a. յոգնած։ To-about. խօսք նետել; հիւ գալ; փնտռել։ To-in. մանրել; ներս հրել։ To-into. գժուարաւ ուսանիլ։ To-time. չափ բռնել եր. To-up. յարձակիլ. վրան իյնալ։ To-up for. զօրք ժողվել։ To be-out. չարաչար յոգնիլ։

Beaten պէյտ՛ն, a. ուրուած, մաշած, ծեծուած; 2. հարթուած; 3. յաղթուած (խաղի մէջ)։

Beat'er պէյտ՛ըր, s. զարնող, (տափանօ)հար; 2. տափան, թակ։

Beatific.-al պիիտիֆ՛իք, պիիտի՛ֆիքըլ, a. երանաւէտ. երանական, -ally պիիտիֆ՛իքըլլի. ad. երանութեամբ։ -ation պիիտիֆիքէյ՛շըն, s. երանացում Ս.Գ.

Beatify պիիտ՛իֆայ(տ), va. երանացնել; 2. երջանկացնել; 3. երանելեաց կարգը դասել (զոք) ոգ.

Beat'ing պէյտ՛ին, s. հարուած, ծեծ, ապտակ; 2. (երակի) զարկ; 3. հովին դէմ նաւարկութիւն։

Beatitude պիիտ՛իթիուտ, s. երջանկութիւն, երանաւէտ կեանք։ 2.pl.(ինն) երանութիւնք (Յիսուսի)

Beau պօ. (pl. Fr. Beaux, Eng. Beaus պօզ), վայելչազգեստ շիք; 2. պճնասէր, հօլպըա; 3. սապետ, տարփաւոր (տիկնանց)։ -ideal -այտի՛ըլ, գեղատիպար։ -jolais -ժօլէ, Պուրկոնեան ընտիր գինի։ -mond -մօնտ, բարձր ընկերութիւն։ -ish պօ՛իշ, a. հագուած, շքուած։

*Beauteous պիու-՛տիըս, a. գեղանի։ -ness, s. գեղ, շնորհ։ -ly.

Beautiful պիու-՛տիֆուլ, a. գեղեցիկ, վայելուչ; 2. պատուական, ընտիր։ -ly պիու-՛տիֆուլլի. ad. վայելչապէս։ -ness պիու-՛տիֆուլնէս, s. գեղեցկութիւն, վայելչութիւն։

Beautify պիու-՛տիֆայ va. գեղեցկացնել. զարդարել։ =vn. գեղեցկանալ, պճնուիլ։ -tifier պիու-՛տիֆայըր. s. գեղեցկացնող։

Beauty պիու-՛տի, s. գեղ, գեղեցկութիւն; 2. շնորհք, հրապոյր; 3. գեղուհի, գեղանոյշ։ -spot. կեղծ պիսակ, գեղանիշ պէնն։

Beaver պի՛վըր, s. կուղբ, շնձրի գուճօթք; 2. կղբենի (փեղոյր); 3. սուրի մը գաւրօr; 4. (երեսի) պահպանակ։

Bebeerine. Bebirine. Bibirine պէ՛պիրին, s. բեբիրին, -րիտ ք.

Becafico', s. թզակերպ Բ.

Becalm պիքա՛մ, va. հանդարտեցնել, իջեցնել, խաղաղցնել։

Became' pp. of To Become.

Because պիքօզ՛, con. քանզի, որովհետեւ; 2. համար, վասնզի։

Bechance պիչէնս՛, va. պատահիլ

Becharm պիչարմ՛, va. դիւթել։

Beck պէք, s. (ձեռքով, գլխով) նշան, երերում։

Beck, Beckon պէք՛ն(տ), an. նշան ընել, ակնարկել; 2. հրամայել։

Become պիքըմ՛, vn. (Became, Become) ըլլալ, դառնալ։ =va. յարմարիլ. պատշաճիլ։

Becoming պիքըմ՛ին, a. վայելուչ, յարմար։ -ness պիքը՛մինկնէս, s. վայելչութիւն։ -ly պիքը՛մինկլի, ad. -կերպով։

Bed պէտ, s. անկողին, մահիճ, քնարան; 2. ամուսնութիւն; 3. ա-

ծոււ, ակօսամէջ; 4. փոս, յատակ (գետի); 5. խաւ, շար, նիստ երկ. =*va.* պառկեցնել; 2. տնկել; 3. (հողով) ծածկել; 4. տեղաւորել: =*vn.* պառկիլ: —of justice. (արքայի ներկայութեամբ)աւագաժողով Գւ. To be brought to—. ծնանիլ: To make the—. անկողին շտկել: From—and board. էրիկ կնկան առժամեայ բաժանում: -bug. մլուկ, փառոջիլ: -chair. հիւանդի բարձիկք: -chamber. ննջարան: -clothes ծածկոց, մահճեղէնք: -fellow. անկողնակից: -pan. տաք ջուրի շիշ; միզաման: -piece, -plate. նիստ, ոտք ևն. -quilt. վերմակ: -rite. ամուսնական արտօնութիւն: -room. ննջասենեակ: -side. մօտը: -stead. խշտեակ, տախտ; մահճակալ գաւազան: -tick. մահճեղինաց դարան: -time. ննջաժամ:

Bedab'ble պէտէպ'լ, *va.* թրջել:

Bedag'gle պէտէկ'լ, *va.* ցեխոտել

Bedash' պէտէշ', *va.* թանալ, թրջել: [ղախել:

Bedaub' պէտօ'պ, *va.* քսել, շաղախել:

Bedaz'zle պէտէզ'լ, *va.* խտղել (աչքը):

Bedding պէտ'ինկ, *s.* անկողնի կազմածք, մահճեղէնք; 2. դիրք խաւուց երկ. **Bedeck** պէտէք', *va.* զարդարել: [կելանոց:

Bedehouse պէյտ'հաուզ, *s.* ան-

Bedevil պէտէվ'լ, *va.* աւրշտըկել, խանգարել; 2. կեղեքել:

Bedew պէտիու', *va.* ցօղել:

Bedight պէտայտ', *va.* զարդարել

Bedim պէտիմ', *va.* նսեմել:

Bedizen պէտայ'զն, *va.* անճաշակօրէն զարդարել, փերեւետել:

Bedlam պէտ'լէմ *s.* յիմարանոց; 2. ժխոր, աղմուկ: —**ite** պէտ'լէմայտ, *s.* յիմար: [բնակ արապ աշխարհ:

Bedouin պէ'տուին, *s.* վրանա-

Bedrag'gle պէտրէկ'լ, *va.* աղտոտել: [*a.* խեղ, անդամալոյծ:

Bedrid, -den պէտ'րիտ, -րիտ'տն,

Bedye պէտայ', *va.* ներկել:

Bee պի, *s.* մեղու, զամբուռ; 2. գիշերաջանութիւն: -bread. կեր մեղուորդւոց: -eater. մեղուաքաղ թռ. -flower. աղուխասձուք սալէպ: -glue. ականամոմ: -hive. փեթակ, մեղուանոց: -house. մեղուատուն: -line. ուղիղ գիծ: -master. մեղուաբոյծ: Bees-wax. մեղրամոմ: -wing. բորբոս հին գինւոյ: Queen—. պարումայր: Humble—. բոռ:

Beech պիյչ, *s.* փեկոն, արժրի, կնձղուլք կիւղկեն ծռ. -mast, -nut. փիճապտուղ —**en** պիչ'ն, *a.* փեկոնէ:

Beef պիյֆ, *s.* արջառ (կով, եզ, ցուլ) սրղըր; եզան՝ կովու միս: =*a.* եզան մսէ: -eater. թանձրամարմին; գեղարդաւոր (զինուոր) Ան. -steak ստէյք, *s.* եղի կասկարա սիֆդէֆ:

Been, *pp. of* To be. եղած:

Beer պիյր, *s.* գարեջուր պիրա:

Beet պիյտ, *s.* ճակնդեղ:

Beetle պիյ'տլ, *s.* թակ, տափան; 2. բզէզ մը, շերեփակոթ; —browed. ճակատը ցցուած. —headed. -հէտէտ տափանգլուխ, ապուշ:

Beeves պիյվզ, *pl.* արջառք:

Befall պիֆօլ', *an.* (-fell, -fallen) պատահիլ, հանդիպիլ, ըլլալ:

Befit', *va.* յարմարիլ, վայլել:

Befogged պիֆոկտ', *a.* միգապատ: **Befool** պիֆու'լ, *va.* խաբել:

Before պիֆօր', *pr.* առջեւ; 2. առաջ, նախ քան; 3. դիմացը: =*ad.* առջեւէն; 2. որդէն, յառաջագոյն: -cited, -mentioned. վերոյիշեալ: -hand. կանխաւ; առաջէն, կանխիկ: -time. երբեմն, առենով:

Befoul պիֆաու'լ, *va.* աղտոտել:

Befriend' պիֆրէնտ', *va.* սէր ցընել:

Befringed պիֆրինճ՛տ, *a.* ծոպաւոր։

Beg պէկ(տ), *va.* խնդրել, աղաչել, պաղատիլ; համարիլ։ =*vn.* մուրալ։

Beget պիկէտ՛, *va.* (-got *or* -gat, -gotten). ծնանիլ; արտադրել։ -ter պիկէտ՛ըր, *s.* ծնանող, արտադրող։

Beggar պէ՛կըր, *a.* մուրացիկ։ =*va.* մուրացնել; աղքատցնել, զրկել։ -ly պէկ՛ըրլի. *a.* մուրացիկ, կծծի; խեղճ։ -liness պէկ՛ըրլինէս, *s.* -ութիւն։

Beg'gary պէկ՛ըրի, *s.* խեղճութիւն, տնանկութիւն։

Begild' պիկիլտ՛, *va.* ոսկեզօծել։

Begin պիկին՛, *an.* (Began, Begun) սկսիլ, ծագիլ; 2. ձեռք զարնել։ -ner պիկին՛նըր, *s.* նորուս, համբակ։ -ing պիկին՛ին, *s.* սկսուած, սկիզբ, ծագում; նախափորձ։ In the-. ի սկզբանէ, սկիզբէն։

Begird պիկըրտ՛, *va.* գօտեւորել։

Begnaw պինօ՛, *va.* խածնել.

Begone պիկօն՛, *int.* կորի՛ր։

Beg'onia, *s.* բեգոնեայք տոս։

Begot, -ten պիկոտ՛, պիկոտ՛ն, *pp. of* Beget. The only -ten. միածին (որդի)։

Begrease պիկրէզ՛. *va.* իւղոտել։

Begrime պիկրայմ՛, *va.* աղտեղել։

Begrudge պիկրըճ՛, *va.* խնայել։

Beguile պիկայլ՛(տ), *va.* [with, of] խաբել, հրապուրել, նենգել; 2. մոռցնել, անցնել։ -ment պիկայլ՛մընտ, *s.* խաբելը։ [նենգաւոր։

Beguiler պիկայ՛լըր, *s.* խաբող,

Behalf պիհաֆ՛, *s.* շահ, օգուտ; առաւելութիւն; 2. շնորհ։ In-of. ի դիմաց, վասն։

Behave պիհէյվ՛(տ), *an.* կենցաղիլ, վարուիլ, ընթացք ցցնել; 2. գործել։ To-his anger. բարկութիւնը զսպել։ [ընթացք, կենցաղ։

*Behavior պիհէյվ՛իըր, *s.* վարք։

Behead պիհէտ՛, *va.* գլխատել։

Beh'emoth, *s.* բեհեմոթ Ս.Գ.

Behen պէ՛հէն, *s.* իշաքեղ բո.

Behest պիհէստ՛, *s.* հրաման, հրովարտակ։

Behind պիհայնտ՛, *pr.* ետեւ; ետք; 2. սորքին, վարքի։ =*ad.* ետք, ետեւ; 2. ուշ։ -hand. ուշ; դանդաղ, յետամնաց։ -time. ժամանակէն ուշ։

Behold պիհօլտ՛, *vn.* (*ppa.* Beheld) նայիլ, դիտել։ =*va.* զննել; 2. տեսնել, նշմարել։ Behold! աՀա՛ւասիկ։ -er պիհօլ՛տըր. *s.* հանդիսատես; վկայ։ -en պիհօլտ՛ն, *a.* պարտաւոր; 2. երախտապարտ։ -'ing պիհօլ՛տին, *a.* սահպեալ։

Behoof պիհուֆ՛, *s.* շահ, օգուտ, առաւելութիւն։

Behoove, -hove պիհուվ՛ (տ), *va.* պէտք՝ յարմար՝ օգտակար ըլլալ։

Beige պէյժ, *s.* ընեբփնեայ բուրդ.

Being պի՛ին, *s.* էութիւն, գոյութիւն; 2. էակ։ In-. գոյ եղող։ To have a-. գոյ լինել, ըլլալ։

Belabor պիլէյ՛պըր, *va.* աշխատիլ; 2. ծեծել; 3. թրջել։

Belate' պիլէյտ՛, *va.* յապաղել, ուշանալ; սպասեցնել։

Belay պիլէյ՛(տ), *va.* կառանել ն-. -ing pin. պտղիլ, պնդաբոյդ առմասոււ չեղիլի ն-.

Belch պէլչ(տ), *an.* փոխել; 2. զգայնել, երժկոտալ։ =*s.* զգայնում, երժկոտութ կերխմէ։

Bel'dame պէլ՛տէմ, *s.* ջատուկ։

Beleaguer պիլի՛կըր, *va.* պաշարել, պատել։ [տախեցի հն.

Belem'nite պիլէ՛մնայտ, *s.* նե-

Bel-esprit պէլէսփրի՛, *s.* զարգարուն միտք, տաղանդ [F]. [տուն։

Belfry պէլ՛ֆրի, *s.* զանգակա-

Belie պիլայ՛(տ), *va.* հերքել, ժխ-

տել, սուտ համել; 2. դրպարտել:

Belief պիլիյֆ', *s.* [in, on] հաւատք, համոզում, հաւատք; 2. դաւանութիւն, հաւատ: Easy, ready of—. դիւրահաւան: An article of—. հաւատոյ կէտ:

Believ'able պիլիյվէ'պըլ, *a.* հաւատալի, արժանահաւատ:

Believe պիլիյվ'(տ), *va.* [in, on] հաւատալ, վստահիլ: =*vn.* համոզուիլ, համարիլ: [տացեալ:

Believer պիլիյվըր, *a.* հաւա-

Belike պիլայք', *ad.* թերեւս, հաւանականաբար:

Bell պէլ, *s.* զանգակ, հնչակ, բոժոժ; կոչնակ, ժամահար, չան, զանգակ; 2. բաժակ (ծաղկի); 3. *pl.* պէլզ, կիսաժամք (հարուած զանգակի) ն—. To bear away the—. շահիլ; գերազանցել: To bear the—. առաջնորդել: To—the cat. բոժոժը կախել, առջի քայլն առնուլ: -bird. զանգահաւ բ—. -buoy պօօօյ, զանգաւոր խարսխանիշ: -crank. զանգախիղ: -cot. զանգածածք: -faced ֆէյսթ, կորնթարդ (մուրճ): -flower. զանգակածաղիկ, բոժոժիկ: -founder. զանգաձոյլ: -man. զանգակահար; պահապան: -pull. զանգակի չուան: -ringer. զանգակահար: -wether -ուէտհ'ըր, բոժոժակիր՝ յառաջընթաց ոչխար:

Belladonna պէլլէտօն'նէ, *s.* շիկատակ (տորոպ կիւզել ավելի օրու

Belle պէլ, *s.* գեղուհի [F].

Belles-lettres պէլլէտ'ըր, *pl.* գեղեցիկ դպրութիւնք: F.

Bel'licose —քօս, *a.* մարտիկ, ռազմասէր; 2. մարտաշունչ (ճառ)

Belligerent պէլիճ'ըրէնթ, *a.* պատերազմող, —րազմիկ: —**lipotent** պէլլիփ'օթէնթ, *a.* անպարտելի:

Bellow պէլ'օ, *vn.* բառաչել; մռնչել; պոռալ; 2. հեծեծել: =*s.* հեկեկանք, կական, լաց:

Bellows պէլ'լըզ, պէլըզ, *sing* & *pl.* փուք, *fkorihk*: -fish. սրնգաձուկ.

Belluine պէլ'ուայն, *a.* անասնական; գազանական, վայրենի:

Belly պէլլի, *s.* փոր, որովայն: =*vn.* ուռիլ: -ache էյք, խիթ ստամոքի: -band. փոկ *gojaki*: -bound. փորը պինդ: —ful պէլ'իֆուլ, *s.* կշտանալիք (կերակուր):

Belong պիլօնկ'(տ), *vn.* [to] վերաբերել, պատկանիլ; 2. (յատուկ) լինիլ: —ing պիլօնկ'ին, *a.* վերաբերեալ: =*s.* յարակից՝ վերաբերեալ իրեր; 2. կարասի, իրեղէն:

Beloved, *bireli aval*. պիլըվ'էտ, *bireli ylërk*. պիլըվտ'. սիրեցեալ, սիրելի:

*****Below** պիլ'օ, *pr.* տակը. վարը, ներքեւ: =*ad.* տակը, վարը; 2. յերկրի; 3. ի դժոխս; 4. ստորին դատարանի մէջ: Down—. վարը, ստորեւ: Here—. աստ: The realms of—. անդնդային մեծութ, ստորին գաւառք:

Belt պէլթ, *s.* փոկ, կամար, գօտի: =*va.* գօտի կապել, պատել.

Belting պէլթ'ին, *s.* փոկեղէնք:

Belu'ga, *s.* ճերմակ դլփին:

Belveder պէլվիտըր', *s.* հովանոց, արեւնակ *fkojf*; ամառանոց:

Bemire պիմայր', *va.* ցեխոտել:

Bemoan պիմօն'(տ), *va.* ողբալ:

Bemock' պիմօք', *va.* ծաղրել:

Ben պէն, *s.* բանընկոյզ:

Bench պէնչ, *s.* նստարան; 2. գործատեղան; 3. բազմական, ատեան (դատաւորաց); 4. դատաւորք; 5. արքունիք; -mark. կիտանիշ (ի հարթաչափութ.): -show. ցուցահանդէս շանց: -war'rant. կոչնագիր էր. The King's—, Queen's—. Արքունի դատարան՝ ատեան (ի Լոնտրա):

Bench'er պէն'չըր, *s.* դատաւոր; 2. երիցագոյն (փաստաբանաց):

Bend պէնտ, *va.* (Bent, *poet.* Ben-

d'ed) ծռել, կորացնել; 2. թիւրել, շեղեցնել; 3. (բանի մը) յօժարիլ, հակամիտիլ; 4. պարանը խարիսխին կապել ն–. =vn. ծռիլ, կքիլ, ճկիլ; 2. միտել, խոնարհիլ; շեղիլ; =s. ծռութիւն, կորութիւն; 2. ճկում, թեքում; 3. ծալք; դարձուածք; 4. հակում, միտում; 5. հանգոյց, կապ ն–. 6. կամար ն+; 7. կաշիին հաստ կողմը։ To–the brow. յօնքերը պռստել; -able պէնտ'էպլ, թեքելի, ոլորելի։ -er պէնտ'ըր, s. ծռող, հակող; 2. ոլորագործի։

Beneath պինիթհ', պինիթհ', pr. տակը, վարը, ներքեւը։ =ad. ըստորին, ցած, վար։

Ben'edict, Ben'edick պէն'էտիքթ, -տիք, s. (նոր) ամուսնացող մարդ, նորամուսին։

Benedictine պէնէտիքթ'ին, a. բենետիկտեան (կրօնաւոր)։

Benediction պէնէտիք'շըն s. օրհնութիւն; գոհութիւն։

Benefaction պէնէֆէք'շըն, s. բարիք, երախտիք, բարերարութիւն։ -fac'tor պէնէֆէք'թըր, s. բարերար։ -factress -ֆէք'թրէս, s. բարերարուհի։

Benefice պէն'էֆիս, s. շնորհ; վաստակ; 2. հոգեւոր հասապաշտօն։

Beneficed -ֆիսթ, a. հասաւոր։

*Benificence պէնէֆ'իսընս, s. բարերարութիւն, բարեգործութիւն։

*Benificent -ֆ'իսընթ, a. բարերար, երախտաւոր։ -ly պէնէ'ֆիսընթլի, ad. օգտակար կերպով։

Benificial պէնէֆիշ'էլ, a. շահաւէտ, շահաւոր; 2. արդիւնաւու, հաստատու էր. -ly, ad. կերպով։

Benificiary -ֆիշ'իըրի, a. հասաւոր; 2. նպաստառու; 3. աւատառու։

Benefit պէն'էֆիթ, s. բարերարութիւն, շնորհ; 2. շահ, օգուտ; 3. ի նպաստ ներկայացում; 4. առանձնաշնորհումնք էլ. =va. օգուտ ընել, օգտակար ըլլալ։ =vn. շահիլ, օգտուիլ։

Benevolent պէնէվ'օլէնթ, a. բարեսէր, մարդասէր։ -ly պէնէվ'ըլէնթլի, ad. բարեսիրաբար։

Benevolence պէնէվ'ըլէնս, s. ազնուութիւն, մարդասիրութիւն, բարեսիրութիւն։

Benight պինայթ', va. նսեմել, մթնցնել; 2. տգիտութեան ենթարկել։ [մարդասէր; 2. ազնիւ։

Benign պինայն', a. բարեսէր,

Benignant պինիկ'նընթ, a. գըթած, ազնիւ, հեզ։

Benign'ly պինայն'լի, ad. քաղցրութեամբ, սիրով։

Benignity պինիկ'նիթի, s. մարդասիրութիւն, հեզութ.; 2. քաղցրութիւն։ [օրհնենք։

Benison պէն'իզըն, s. օրհնութիւն,

Ben'shee, s. համբարու (Իռլ.)։

Bent, pp. of Bend. կոր, ծուռ։ =s. կորութիւն; 2. հակում; 3. ձգտում. -grass. սեզ այրըզ։

Benumb պինըմ', va. ընդարմացընել; 2. թմրեցնել։

Ben'zine պէն'զայն, s. բնականդրուկ պէնզին ր.

Benzoic պէնզօ'իք, a. կնդըրկային։ -zoline. կնդրածին թթու։

Benzoin պէնզօին', s. կնդրուկ։

Bepaint' պիփէյնթ', va. ներկել, շպարել։ [շեղծել։

Bepowder պիփաու'տըր, va. փո-

Bepraise' պիփրէյզ, va. չափազանց գովել, շողշողացնել։

*Bequeath պիքուիտհ', va. կտակել, հրիտակ ընել։ -er պիքուիտհ'ըր, s. կտակարար։

Bequest պիքուէսթ', s. հրիտակ։

Berate պիրէյթ', va. չեխել։

Bereave պիրիվ' (-reaved -րիվտ

Bereft), *va.* [of] զրկել; 2. կողոպտել, յափշտակել: -ment պիրէֆթ'մէնթ, *s.* զրկանք; 2. կողոպուտ:

Berg պըրկ', *s.* սառնալեռ: Berg-mehl -մէյլ, *s.* բրածոյ ալիւր ...

Bergamot պըր'կէմոթ, *s.* նարինջ մը; 2. տեքսայատանի պէյ արմուտը; 3. չաքարատուփ;

Ber'lin պըրլին', *s.* կառք մը: -shop. նորաձեւութեանց վաճառատուն:

Berm պըրմ, *s.* պատուարի եւ պարկէն փոսի մէջտեղ ճամբայ, կածան ուղ. [Նարդեան (կրօնաւոր):

Bernardin պըրնըրտին', *s.* բեռ-

Berry պէր'ի, *s.* հատապտուղ; 2. ձկան հաւկիթ: =*va.* պտղաբերել:

Berserk պըր'սըրք, *s.* գող մարտիկ, քաջ պատերազմող:

Berth պըրթ'հ, *s.* ննջասենեակ նաւու; 2. պաշտօն, գործ: To give a wide-. հեռուն մնալ: -age պըրթ'հէյճ, *s.* խարսխարկէք:

Beryle պէր'իլ, *s.* բերիլ. բիւրեղաքար, կապոյտ զմրուխտ ակնաքար: -line պէր'իլայն, *s.* բիւրեղանման, բիւրեղային:

*Beseech պիսիչ' (Besought պիսօթ'): =*va.* աղաչել, պաղատիլ, մաղթել: -ingly պիսիչ'ինկլի, *ad.* աղաչանօք: -er -'ըր, *s.* աղաչաւոր, աղերսարկու: [մարիլ:

Beseem պիսիմ', *va.* վայլել; յար-

Beset պիսէթ', *va.* պատել, պաշարել; 2. առիպել; 3. տագնապեցնել: -ment պիսէթ'մէնթ, *s.* պաշարում; առիպում: -ting պիսէթ'թինկ, *a.* տագնապիչ, բռնադատող,

Beshrew պիշրու', *va.* անիծել, նզովել: -thee. վա՜յ քեզ՝ գլխուդ:

Beside պիսայտ', *pr.* քովը, մօտը, առ; 2. բաց ի, զատ; 3. արտաքոյ: -one's self. խենդ, ապուշ:

Besides պիսայտզ', *ad.* եւս, այլ աւելի; 2. դարձեալ: =*pr.* բաց ի . . . , ի զատ: -me. ինէ զատ:

Besiege պիսիճ'(զ), *va.* պաշարել: -ment պիսիճ'մէնթ, *s.* պաշարում:

Besique, -zique պիզիք', *s.* թղթախաղ մը պեզիկի: [աւլել:

Besom պի'զըմ, *s.* աւել: =*va.*

Besot պիսոթ', *va.* արբեցնել; 2. բթացնել, ապուշ ընել: -tedly պիսոթ'էտլի, *ad.* յիմարաբար: -tedness պիսոթ'էտնէս, *s.* գինովութիւն, ցնորում:

Besaught *p. of* Beseech.

Bespatter պիսփէթ'ըր, *va.* բրձաւորել, աղտեղել, զրպարտել; 2. բամբասել:

Bespeak պիսփիք', (-spoke, -spoken), *va.* յանձնարարել; 2. առաջնորդել; 3. ցցնել; 4. խօսիլ, ուղղել:

Best պէսթ, (*superl. of* Good) *a.* ամենաբարի; 2. լաւագոյն; 3. ընտրելագոյն: =*s.* ծայրագոյն ջանք՝ ճիգ: = (*superl. of* Well) *ad.* լաւ, լաւագոյն, լաւ եւս: At-. լաւապէս: To do one's-. ձեռքէն եկածը ընել: To make the-. ո եւ է բանով մը գոհանալ:

Bestead պիսթէտ', *va.* օգտակար ըլլալ, զետեղել, տեղաւորել, գործի դնել: [կանել:

Bestial պէս'թիըլ, *a.* անասնա-

Bestow պիսթօ'(զ), *va.* [on, upon] մթերել; պահել; 2. ընծայել, պարգեւել, շնորհել, ընծայել; 3. տնօրինել: -al, -ment պիսթօ'ըլ, պիսթօ'մէնթ, մթերելը; 2. պարգեւելը, շնորհելը, ընծայում; 3. պարգեւ, նուէր, ձիր; 4. կարգադրութիւն:

Bestraught պիսթրօթ, *a.* ցնդած:

Bestride պիսթրայտ', (-rid, -rode, -ridden), *va.* ձի հեծնել, աշտանակել; 2. ոտուընքները լայնելով կենալ՝ նստիլ: [դնել:

Bet պէթ, *s.* գրաւ: =*va.* գրաւ

Betake պիթէյք', (-took; -taken), *va.* վերադարձնել, դիմել ; 2. քաշուիլ, երթալ ; 3. ձեռնամուխ ըլլալ։

Betel պի'թըլ, *s.* պղպեղ մը, թըմբուլ, թամբուլ ։

Bethel պեթհ'ըլ, *s.* մատուռ։

Bethink պիթհինք', (Bethought պիթհօ'ըթ), *va.* յիշել, վերակոչել ; 2. խորհիլ ։

Betide պիթայտ', *vn.* հանդիպիլ, պատահիլ, լինիլ։

Betime, -mes պիթայմզ', *ad.* յարմար ժամանակին ; 2. շատ կանուխ։

Betise պիթայզ', *s.* անխելքութիւն ; 2. ոչնչութիւն։

Betoken պիթօ'քն, *va.* նշանակել, ցցնել ; 2. գուշակել ։

Betony, -nica պեթ'ընի, *s.* լօշտակերմ, ճշմարիտ ֆեւքերէ օրու։

Betray պիթրէյ'(թ), *va.* [to, into] մատնել, յայտնել ; 2. դրժել ; խաբել։ -al պիթրէյ'ըլ, *s.* մատնութիւն։ -er պիթրէ'յըր, *a.* մատնիչ ։

Betroth պիթրօթհ', *va.* [to] նշանել ; նշանակել ։ -al, -ment, -ing պիթրօթհ'ըլ, -րօթ'մէնթ, պիթհրօթ'հինկ, *s.* նշանախօսութիւն, նշանտուք։

Better պեթ'ըր, *a.* (*comp. of* Good) աւելի լաւ, լաւագոյն ; 2. ընտրելագոյն ; 3. գեղեցկագոյն ։ =*s.* առաւելութիւն, յաղթութիւն ; 2. *pl.* գլխաւոր, մեծաւոր։ =*ad.* (*comp. of* Well). քաջ, լաւ, լաւապէս։ =*va.* բարւոքել ։ For—for worse. աղէկ կամ գէշ, բաղդին ։ To be the—. օգտուիլ։ To be—off. լաւանալ. I had—. լաւ կ'ըլլայ, եթէ (ընեմ)։ -ment պեթ'ըրմէնթ, *s.* բարւոքում։

Better, -tor պեթ'ըր, *s.* գրաւադիր

Betty պեթ'թի, *s.* կնահաճոյ ; 2. (տանձի ձեւ) յարդապատ շիշ մը ; 3. նիգաբեկ ձող (գողոց)

*Between պիթուին', *pr.* մէջ, մէջտեղ ։ -decks. միջնայարկ ն—. Far—. հազիւ։

Betwixt պիթուիքսթ', *pr.* մէջ, մէջտեղ։ —and between. կիսակէս։

Bevel պեվ'ըլ, *s.* անկիւնաչափ։ =*a.* ծուռ, շեղ։ =*an.* անկիւնել, ծռել։ -gear. կոնաձեւ ընդագոյցք։

Beverage պեվ'ըրէճ, *s.* ըմպելիք։

Bevy պե'վի, *s.* երամ, տարմ ; 2. (տիկնանց) խումբ։

Bewail պիուէյլ', ողբալ ; սգալ, կոծել։

Beware պիուէր, *vn.* զգուշանալ։ =*int.* զգո՛յշ լեր ։

Bewilder պիուիլ'տըր, *va.* մոլորցնել ; 2. շփոթել, խառնակել ։ -ment պիուիլ'տըրմէնթ, *s.* շփոթութ.

Bewitch պիուիչ (թ), *va.* կախարդել, դիւթել ; յափշտակել ։ -ery, -ment պիուիչ'ըրի, պիուիչ'մէնթ, *s.* դիւթութիւն ; 2. հրապոյր ; 3. հմայք ։

Bewray պիրէյ'(թ), *va.* մատնել։

Beyond պիյոնտ', *pr.* անդին ; գեր քան ; 2. արտաքոյ ; առաւել քան։ =*ad.* անդանօր, անդր, հոն։

Bezel պեզ'ըլ, *s.* ականակապիճ (մատանւոյ), ճանակ։

Bezoar պի'զօր, *s.* անթեղաքար։

Bias պայ'ըս, *s.* խոտորում ; 2. հակամիտութիւն, յօժարութիւն ; 3. յարմարութիւն ։ =*ad.* խոտորնակի =*vn.* հակամիտիլ, խոտորցնել։

Biaxal պայէքս'ըլ, *a.* երկառանցք

Bib պիպ, *s.* կրծկալ. -acious պայպէ'յշըս *a.* գինեսէր ։ -ac'ity պայպէս'իթի, *s.* գինեսիրութիւն ։

Biba'sic պայպէս'իք, *a.* երկաղկաղմային թ.

Bible պայ'պլ, *s.* Աստուածաշունչ, Գիրք, Ս. Գիրք ։ -Society. Աստուածաշունչի՝ Ս. Գրոց ընկ.

Biblical պիպ'լիքըլ, *a.* Ս. Գրոց, Աստուածաշունչի, —շնչական։

Bibliog'raphy պիպլիօկ'րէֆի, *s.* մատենագրութիւն ։ -pher պիպլիօկ'րէֆըր, *s.* մատենագիր, —խօս։ —

phic պիպլիօկ'րէֆիք, *a.* մատենագիտական, գրախօսական։

Bibliola'try պիպլիօլէյ'թրի, *s.* գրապաշտութիւն; կոյր հաւատ։ -man'ia պիպլիօմէյ'նիէ, *s.* գրամոլութիւն։ -maniac, -phile պիպլիօմէյ'նիաք, -ֆայլ *a.* գրամոլ, գրասէր։

Bibliopole, -list պիպլիօբօ'լ, պիպլի'օբօլիսթ, *s.* գրավաճառ։

Bibliotheca պիպլիօթի'քա, *s.* մատենադարան, գրադարան։

Bibulous պիպ'իուլըս, *a.* սպըն-գային, ծակոտկէն։

Bicapsular պայքէ'փսիուլըր, *a.* երկպատիճ, պատճաւոր։

Bicarbonate պայքար'պօնէթ, *s.* երկբնածխատ ք.

Bice, Bise պայս, *s.* Թուխ սեւ գոյն մի. [երկգլխի։

Bicephalous պայսէֆ'ըլըս, *a.*

Biceps պա'յսէփս, *a.* երկճղի (գնդեր)։ [երկքրոմատ ք.

Bichrom'ate պա'յքրօմէթ, *a.*

Bicipital, -tous պայսիփ'իթըլ, պայսիփ'իթըս, *a.* երկճղային։

Bicker պիք'ըր, *vn.* հակառակիլ, վիճել; 2. դողդղալ, սարսռալ; 3. կարկաչել; 4. շողշողել (բոց)։ [լ'ըրդ, *a.* երկգունային։

Bicolor, -ed պայքըլ'ըր, պայքը-

Bicorn, -ed, -ous պա'յքօրն, պա'յքօրնդ, -'նըս, *a.* երկեղջիւր; 2. մահիկաձեւ։

Bicor'poral, -rate պայքօր'փըրըլ, պայքօր'փըրէյթ, *a.* կրկնամարմին։

Bicrural պայքրու'րըլ, *a.* կրկնասրունք։

Bicus'pid, -ate պայքըս'փիտ, պայքըս'փիտէյթ, *a.* կրկնասայր։

Bicycle պա'յսիքլ, *s.* հեծելանիւ։

Bid պիտ, *va.* (Bid *or* Bade; Bidden) հրամայել; 2. հրաւիրել; 3. ընծայել, մատուցանել; 4. ըսել, մաղթել։ =*s.* (աճուրդի մէջ) գնոց յաւելում։ To—defiance. ասպարէզ կարդալ։ To—fair. խոստանալ; 2. մեծ մեծ ջարդել։

Bide պայտ, *vn.* բնակիլ։ =*va.* կրել, համբերել; սպասել։

Biden'tal, -tate պայտէն'թըլ, պայտէն'թէյթ, *a.* երկատամ։

Bidet պիտէ', *s.* մատաղաձի, բուշպ. երիվարիկ մկնիկի; 2. (մըան նստելու) լական։

Biennial պայէն'նիըլ, երկամեայ

Bier պիր, *s.* դագաղ, ճաղ։

Biestings պիսթ'ինկզ, *pl.* մօր առաջին կաթը, դալ, դալլ սինչ աղզըս [եան։

Bifacial պայֆէ'յշըլ, *a.* երկդիմ

Bif'fin պիֆ'ին, *s.* խորովեալ խնձոր։

Bif'id, -ate պա'յֆիտ, պիֆ'իտէյթ *a.* երկհերձ ք.

Bifilar պիֆ'իլըր, *a.* երկթելեւի։

Biflo'rate, -rous պայֆլօ'րէյթ, պայֆլօ'րըս, *a.* կրկնածաղիկ։

Bifur'cate պայֆըր'քէյթ', *s.* երկճըղի։ -tion պայֆըրքէյ'շըն, *s.* երկճիւղութիւն; երկճղոյթ։

Big պիկ, *a.* մեծ, հաստ; 2. խոշոր, վիթխարի; 3. հպարտ, պարծուկ; 4. յղի։ -wig. դատաւոր; մենծ աղա։ -ness պիկ'նէս, *a.* մեծութիւն; 2. խոշորութիւն։

Bigamy պի'կըմի, *s.* երկայրութիւն, կրկնակնութիւն։ mous, -mist պիկէ'մըս, պիկէմ'իսթ, *a.* երկու, կին' երիկ ունեցող, կրկնամուսին։

Bigem'inate պայճէմ'ինէյթ, *a.* երկզոյգ (ծաղիկ)։

Big'gin, *s.* գդակ (մանկանց)։

Bight պայթ, *s.* ծոց, խորշ ...

Bigot, -ed պիկ'ըթ, պիկ'ըթըտ, [to] մոլեպաշտ; 2. մոլեռանդ; 3. կեղծապարիշտ։ -ry պիկ'ըթրի, *s.* մոլեպաշտութիւն։

Bijou պիժու', *s.* (*pl.* -joux պիժու) գոհար, պակ; 2. տուփ։ -tery

պէժօ-ղ'րրէ, *s.* գոհարեղէնք, զարդեղէնք; 2. պակասգործութիւն։

Bijugate, -gous պայճէօ-'կէյթ, պայճօ-'կըս, *a.* երկլուծ (բոյս)։

Bilabiate պայլէ'յպիէյթ, *a.* երկշուրթ, երկշրթենի։ [երկթերթի։

Bilam'ellate պայլէմ'ըլէյթ, *a.*

Bilat'eral պայլէթ'ըրէլ, *a.* կրկնակողմ; երկակողմանի։

Bilberry պիլ'պըրրի, *s.* հապալասի նմանող մրգենի։

Bilbo պիլ'պօ, *s.* (*pl.* պիլ'պօզ) սրլակ, աշտէ, սուսեր։

Bile պայլ, *s.* մաղձ սափրա; 2. բարկութ., դառնութիւն։ -duck. մաղձատար փող։

Bilge պիլճ, *s.* յատակ, փոր, ողնուց (նաւու, տակառի) =*vn.* (նաւը) ճեղքուիլ, յատակը բացուիլ։ -water. ջրամբար, լցարան նաւու սենդենե սույու։

Biliary պիլ'իըրի, *a.* մաղձային։

Biling'ual, -guar պայլինկ'կուըլ, պայլինկ'կուըր, *a.* երկլեզու։

Bilious պիլիըս, *a.* մաղձալի, մաղձոտ; 2. մաղձախտ։

Biliteral պայլիթ'ըրէլ, *a.* երկգիր։

Bilk պիլք(թ), *va.* խաբել, նենգել։

Bill պիլ, *s.* կտուց; 2. տապար, սակր զէն; 3. փետատ; 4. խարսխաթաթի կէտ-ն. =*vn.* կտցել, գրգռել; 5. համբուրել, գգուել։ -hook. տապարիկ նաճագ։ -man. տապարակիր (զինուոր)։

Bill, *s.* օրինական ծրագիր, օրինագիծ Ա-; 2. աղերսագիր, խնդրագիր; 3. տոմսակ, մուրհակ; 4. հաշուեցոյց, հաշուեցուցակ, տեղեկագիր; 5. պիտակ նափրա; 6. ծանուցում, ազդագիր։ —of credit. թղթադրամ; վարկագիր Լ-։ —of entry. (մաքս մտնող բեռանց) ցուցակ։ —of exchange. փոխանակագիր —of health. մաքուր վկայագիր նաւու։ —of lading. բեռնագիր։ —of mortality. մահացուցակ։ —of rights. ցուցակ ժողովրդական իրաւանց։ Bills receivable, payable. ընդունելի, վճարելի տոմսակք։ -book տետր փոխ/գրոց։ -broker *s.* միջնորդ փոխ/գրոց։ -poster, -sticker. թղթամածոյծ պատի նափրաճը։

Billet պիլ'էթ, *s.* տոմսակ, պիտակ; 2. հրամանագիր (զօրք բնակեցնելու); 3. փայտի կտոր։ -doux. սիրատոմս։ [մուղ պիլյարso։

Billiards պիլ'իըրծ, *pl.* գնդա-

Billings, -gate պիլ'լինկզ, պիլ'ինկկէյթ, *s.* անպարկեշտ լկտի լեզու։

Billion պիլ'իըն, *s.* երկիլիոն։

Billow պիլ'օ, *s.* կոհակ, ալիք։

Billowy պիլօ'ի, *a.* ալեծուփ։

Bil'ly պիլ'լի, *s.* հիւղ պահակի։

Bilobate պայլօ'պէյթ, *a.* երկբլթակ, երկբոյթ։

Bilo'cular պայլօ'քիուլըր, *a.* երկախինծ։ [ձեւնի։

Bimanous պայմէյ'նըս, *a.* երկ-

Bimen'sal, -mes'trial, -month'ly պայմէն'սըլ, պայմէս'թրիըլ, պայմընթ'լի, *a.* երկամսեայ։

Bimet'al, -list պայմէթ'ըլ, պայմէթ'ըլիսթ, *a.* երկմետաղեան։

Bin պին(թ), *s.* սնտուկ։ =*va.* սնտուկին մէջ տեղաւորել։

Binary պայ'նըրի, *a.* երկեակ; 2. կրկնակ (դրութիւն) Բ.

Bind պայնտ, *va.* (Bound պաունտ) [to, in, upon] կապել, պնդել, կաշկանդել; 2. սեղմել, արգիլել; 3. փաթթել; 4. (գիրք) կազմել; 5. պարտաւորել։ =*vn.* կապուիլ, պնդանալ; 2. բռնուիլ; 3. ստիպուիլ։ =*s.* գայլուկի ցօղուն։ To-over. դատարանը գալ ստիպել։ -weed. պատատուկ, գեղձ յասըր չիչէյի; -wood. բաղեղ։

Bind'er պայն'տըր, *s.* կազմա-

բար; 2. կապ։ [տուն, կազմարան։
Bindery պայնտ'ըրի, s. կազմա-
Binding պայնտ'ինկ, a. պարտաւորիչ։=s. կապ, պատան; 2. կազմ (գրքի); 3. եզերք։ Half–. կիսակազմ, կիսալաթ։
Binnacle պին'նէքլ, s. կողմնացոյցի արկղիկ, կողմնացուցակալ։
Binocle, -cular, -culate պայն'օքլ, պայնօք'իուլըր, պայնօք'իուլէյթ, a. երկաչեայ, երկաչի (ակնոց), ձեռնակնոց։
Binomial պայնօ'միըլ, s. երկբաշխ (քանակութիւն) հրհ.
Biogenesis, Biogeny պայօճէն'ըսիս, պայօճ'էնի, a. կենսածին, կենսատու։
Biography պայօկ'րըֆի, s. կենսագրութիւն, վարք, կեանք։
Biographer պայօկ'րըֆըր, s. կենսագիր։ -phic, -phical պայօկրէ'ֆիք, -ֆ'իքըլ, a. կենսագրական։
Biology պայօլ'օճի, s. կենսաբանութիւն, կենախօսութիւն։
Bipa'rous պայփէյ'րըս, a. երկուորածին։
Bipartite պայփար'թայթ, a. երկճըղի։ -tion պայփարթի'շըն, s. երկճըղութիւն, երկամասնութիւն։
Biped պայ'փէտ, a. երկոտանի։
Bipen'nate, a. երկփետուր.
Bipet'alous, a. երկտերեւեան։
Biquadrate, -tic պայքուօտ'րէյթ, պայքուօտրէյ'թիք, a. երկքառակուսի, չորրորդ կարողութիւն հրհ.
Birch պըրչ, s. ցարասի, հաւամրգի գայլին, գուշ աղաճը; 2. գաւազան, ճիպոտ։
Birch, -en պըրչ'ըն, a. ցարասիէ։
Bird պըրտ, s. թռչուն =va. որսալ, բռնել։ -cage. վանդակ, արկղնոց։ -sall. սուլակ, թռչնակոչ։ -fancier. կեր թռչնոց գուշ եհմի։ -of paradise. դրախտահաւ թռ.

Bird's-eye. վերէն վար (տեսնուած)։ –'s nest. բոյն թռչնոց ։ =va. բոյն որսալ։ Bird's-eye Maple. ցախ, տխքի ծռ. [ակաւոր ցռկանաւ հծ.
Bireme պայ'րիմ, s. երկկարգ թի-
Birth պըրթհ, s. ծնունդ; 2. ազգատոհմ, զարմ; 3. ծնանելը; 4. մանուկ, ձագ, բերք; 5. ծագում, սկիզբ։ New–. վերստին ծնունդ Աւ. -day. տարեդարձ ծննդեան; -place. ծննդատեղի, որրան։ -right. ժառանգութեան իրաւունք։
Biscuit պիս'քիթ, s. պաքսամատ; 2. պան, կոկուծ; 3. (բրտի) կաւ
Bisect պայ'սէքթ, va. երկուքի բաժնել։ -ion -'քշըն, s. երկհատում։
Biseg'ment, s. կիսամաս (գծի)։
Bisexual պայսէք'շուըլ, a. երկսեռ; որձեւէգ (ծաղիկ)։
Bishop պիշ'ըփ, s. եպիսկոպոս։ -ric պիշ'ըփրիք, s. եպիսկոպոսութ.
Bismuth պիզ'մըթ, s. պիզմութ։
Bison պայ'սըն, s. վայրի եզ Ամ.
Bisque, Bisk պիսք, s. խեցգետնաթան, ապուր։
Bissextile պիսսէքս'թայլ, a. նահանջ (տարի); 2. աւելեաց (օր)։
Bister, -tre պիս'թըր, s. մրաջուր, ունջ նչ.
Bistort պիս'թօրթ, s. օձատակ, մանդրիկ չիյանճրգ·
Bistoury պիս'թուրի, s. հերձակ, երկորի, կտրոց վիրաբուժի։
Bisulcate, -cous պայսըլ'քէյթ, պայսըլ'քըս, a. թաթահերձ, կճղակաբաշխ (կենդ.)
Bisulphate պայսըլ'ֆէյթ, s. երկծծմբատ։ -phuret պայսըլ'ֆիուրէթ, s. երկծծմբուկ։
Bit պիթ, s. սանձ, լկամ; 2. պատառ, կտոր, մաս; 3. դրամ մը, բէալ; 4. գայլար, գուր մարգայ։ =va. (ձին) սանձել։ Not a–. երբեք։ A little–. քչիկ մը։ -stock. գայլիկոն հ.

Bitch պիչ, *s.* քած, էգ գամփռ

Bite պայթ, *an.* (Bit, Bitten պիթ'ն) խածնել; 2. խայթել, ցաւցընել, վշտացնել, վնասել; 3. խաբել, նենգել; 4. բռնել։ =*s.* խածնելը; 2. խածուած, վէրք; 3. պատառ (հացի); 4. խարդախ, նենգաւոր; 5. նենգութիւն։ To—the dust *or* the ground. Հոգեվարք լինել։ **Biter** պայթ'ըր, *a.* խածնող։

Biting պայ'թինկ, *a.* խայթիչ, կծու, դառն։ —in պայ'թինկին, *s.* լուծում մետաղաց (ժանտաջրով)։

Bitt պիթ, *va.* (խարսխի) մալուխը հաստաբաղնին կապել։ =*pl.* հաստաբան մալխոյ մայմունձորգ։ —acle պիթ'էքլ, *s.* կողմնացուցի արկղիկ։

Bitter պիթ'թըր, *a.* լեղի, դառն; 2. կծու, խայթիչ, խիստ, սաստիկ; 3. ցաւալի։ =*pl.* պի'թըրզ, տանձօղի ամէր։ -orange. թրունջ, թուրինջ։ -sweet. վայրի յասմիկ։ -wort. դեղին բոգ ծը։ —ish պիթ'ըրիշ *a.* լեղիհամ ամբամ։ —ly պիթ'ըրլի, *ad.* դառնապէս։ —ness պիթ'ըրնէս, *s.* դառնութիւն

Bit'tern պի'թըրն *s.* բոտոր ԹՌ; 2. դիրտ աղաջրոյ ԹՌ.

Bitumen պիթիու'մէն, *s.* կուպր, ձիւթ զիփր։ —tuminous պիթիու'մինըս, *a.* կպրային, կպրալի.

Bivalve պայ'վէլվ. *s.* երկպատեան է; 2. կրկնատիփ ԲՌ.

Bivalved, -valvous, -val'vular պայ'վէլվտ, պայվէլ'վըս, պայվէլ'վիուլըր, *a.* երկխփիկ, երկխփակ։

Bivouac պի'վուէք(թ), *s.* բացօդեայ բանակետղ, արտաբանակ։ =*vn.* բացօդեայ բանակիլ։

Biweek'ly պայուիք'լի, *a.* երկշաբաթական, կիսամսեայ։

Bizarre պիզար', *a.* այլանդակ, անհեթեթ, արտառոց, անճոռնի։

Blab պլէպ, *an.* շաղակրատել, շատախօսել; 2. գաղտնիքը յայտնել։ =*s.* շաղակրատ, բացբերան։

Black պլէք(թ), *a.* սեւ, սեւաթոյր, մթագոյն; 2. մութ, խաւար; 3. աղտոտ, կեղտոտ, ապիրատ; 4. տխուր, դժխեմ, ցաւագին։ =*s.* սեւ գոյն; 2. խափշիկ; 3. սուգի հանդերձ, սեւեր։ =*va.* սեւցնել, մրոտել։ -In—and white. գրուած եւ տպուած։ —art. մոգութիւն։ -amoor. խափշիկ, սեւամորթ։ -ball. կօշկաներկ; ոչ-քուէ։ =*va.* քուէով մերժել։ Black-berry, մոր, մորենի։ -bird. սարեակ։ -board. սեւ տախտակ։ -book. արձանագիր թերութեանց; գիրք մոգութեանց։ -browed. սեւայօն։ -cattle. արջառեղէնք զարա սրղըր։ -cock, -game, -grouse. ցախաքլոր։ -drop. ցաւամոք դեղ մը, թխաշիթ։ -fort. այգինեբու հիւանդ. մը, սեւափուտ։ -fish. խարականուկ։ -friar. դոմինիկեան կրօն.։ -guard պլէք'կարտ աղտոտ՝ անպիտան մարդ =*va.* թշնամանել։ -hole. զնդան։ -jack. ծծմբիտ զինկի Թ; կաղնի մը; բիր, վիրգ։ -lead. գրաքար։ -leg. խաղադրուժ։ -letter. գոթագիր։ -mail. (յելուզակաց վճարեալ) հարկ բռնահարկ։ -martin. մանգաղթեւ ԹՌ.-pudding. արիւնազանգ խճուղ սուճուգ։ -rod. վարոցաւոր բարապան, հեճուպ զանկապանի [Garter] -rust. ժանգախտ (բուսոց)։ -snake. սեւ օձ։ -tail. պերկէ խանձէ պաղըղը։ -thorn. մամխի եասյան էրիկի։

Blacken պլէք'ն(թ), *va.* սեւցընել; 2. վատահամբաւել։ =*vn.* սեւնալ։ —'ing պլէ'քինկ, *s.* կօշկաներկ։

Blackish պլէք'իշ, *a.* սեւուկ, սեւուլիկ։ [աղօտ կերպով։

Blackly պլէք'լի, *ad.* սեւ՝ մթին՝

Blackness պլէք'նէս, *s.* սեւութիւն; 2. մթութիւն, խաւար։

Bladder պլէտ'տըր, *s.* փամփուշտ

մէջ; 2. խաղաւարտ; 3. բշտիկ; 4. սերմնարան բո. -nut-tree. պայթա-կենի բո. -wort. խորշաբոյս.

Bladdery պլէտ'ըրի, a. փամ-փըշտաձև։

Blade պլէյտ, s. ծիղ, ծղօտ; 2. շեղբ, բերան (դանակի) նաւակու; 3. տափակ կողմ (թիակի); 4. յան-դուգն, կայտառ, կտրիճ։ =va. շեղբ անցնել։ -bone. ուսոսկր։

Bladed պլէյտ'էտ a. շեղբաւոր; 3. ընձիւղեալ; 3. տափակ։ Two-knife. երկու բերնէ դանակ [ւարտ։

Blain պլէյն, s. այտուց, խաղա-

Blamable պլէյմ'էպլ, a. մեղա-դրելի, պարսաւելի, եպերելի։ -ness պլէյ'մէպլնէս, s. -ութիւն. -ly պլէյ'-մէպլի, ad. -կերպով.

Blame պլէյմ'(ը), vn. [for] մեղա-դրել, պարսաւել, պախարակել։ =s. դսրով, եպերանք, պարսաւ, մեղա-դրանք; 2. յանցանք, մեղք։ -ful պլէյմ'ֆուլ, a. դսրովելի, մեղադրե-լի, պարսաւելի։

Blameless պլէյմ'լէս, a. [of] ան-մեղ, անպարտ; 2. անբասիր, ան-պարսաւ, անթերի, անստգիւտ -ly -լէսլի, ad. անմեղաբար։ -ness պլէյմ'լէսնէս, s. անմեղութիւն։

Blam'er պլէյմըր, s. պարսաւող, կրիտիկ, խծբծող։

Blameworthy պլէյմ'ուըրտհի, a. մեղադրելի; յանցապարտ։

Blanch պլէնչ(ը), va. սպիտա-կել, ճերմկցնել; 2. սոկել, կեղե-ւել; 3. փայլեցնել։ =vn. ճերմկիլ; 2. դժգունիլ։ -er պլէն'չըր, s. ճերմկ-ցնող, փայլեցնող։

Blanc,-mange,-manger պլա-նմ'մանժ, պլանմանժ'էր, s. ճերմակ դոն-դող ափւտլիւ կկլմաոիյէ։

Bland պլէնտ, a. քաղցր, մեղմ; 2. ազնիւ։ -ness պլէնտ'նէս. s. քաղցրութիւն, հեզութիւն։ -ation պլէնտէյ'շըն, s. շողոքորթութիւն, քծինք։ -il'oquence պլէնտիլ'օքուէ-նս, s. շողոմութիւն, շողոքորթութ։

Blandish պլէն'տիշ(ը), va. շո-ղոմել, մօրուք պագնել, շողոքոր-թել; 2. գգուել, շոյել; 3. քծնիլ։ -er պլէն'տիշըր, s. փաղաքուշ, շո-ղոմ; կեղծաւոր։ -ment պլէն'տիշ-մէնթ, s. շողոքորթութիւն։

Blank պլէնք, a. սպիտակ, ճեր-մակ; 2. աժգոյն, դալկահար; 3. պարապ, դատարկ; 4. պարզ, ան-խառն։ =s. բաց տեղ, սպիտակ; 2. (վիճակախաղի) պարապ տոմս; 3. բացամէջ՝ անստորագիր՝ անգիր թուղթ; 4. անուան եւ թուականի տեղերը բաց թողուած թուղթ; 5. կէտ նպատակի; 6. (դրամցու) յար-դարուն մետաղ։ -cartridge,-shot. անգնդակ (քաշուած) գուրու ար-գր։ -indorsement. բաց փոխան-ցում, ճերմակ։ -verse. անյանգ ո-տանաւոր։ -ly պլէնք'լի, ad. ճեփճեր-մակ, աժգոյն։ -ness պլէնք'նէս, s. ճերմկութիւն; 2. տակնուվրայու-թիւն, դալուկ, շփոթ։

Blanket պլէնք'էթ, s. բրդէ վեր-մակ, ծածկոյթ фանելա; 2. մամ-լոյ թմբկի լաթ ող; 3. լնատանձ։ =va. վերմակով ծածկել; 2. վեց-գետնել, ծառըել ադրլո ցա կրակf։ -ing պլէնք'էթինկ, s. ծածկարան (մահճի); 2. վերմակցու լաթ; 3. վեցգետնում։

Blare պլէէր, vn. մռնչել, գոչել։ =s. մռնչիւն, գոչիւն։

Blarney պլարնի, s. շողոմու-թիւն, շողոքորթութիւն։ =va. շո-ղոմել, կեղծել [F]

Blasé պլազէ', a. յափրացած։ F.

Blaspheme պլէսֆիմ', vn. հայ-հոյել, լուտալ, թշնամանել։ [հոյիչ։

Blasphemer պլէսֆիմ'ըր, s. հայ-

Blas'phemous պլէս'ֆիմըս, a.

հայհոյական —ly, *ad.* հայհոյանօք։

Blasphemy′, -pheming պլէս′ֆէմի, պլէս′ֆէմին, *s.* հայհոյութիւն, յիշոց ։

Blast պլէսթ, *s.* խորշակ; 2. փըչում, շունչ, հով; 3. ճայթիւն պայթիւն; 4. ցայտում (շոգիի, ջուրի); 5. ածխահարութիւն (ցորենի); 6. խորշակահարում (անասնոց)։ =*va.* շանթահարել, խորշակահարել, ժանտախտահարել; 2. խամրել, եղծանել, աւրել; 3. ճայթեցնել, պայթեցնել։ -furnace. կոշտ երկաթի հալարան։ -pipe. փքափող (հրշէջ) ջրհանի։ —ed պլէսթ′էտ, *a.* կործանուած, ղարմուած, աւերակ։ —er, *s.* կործանիչ, կործանարար։

Blatant պլէյ′թէնթ, *a.* բառաչող; 2. պոռացող; 3. վիվկիչ։

Blather պլէթհ′ըր, *s.* ոչնչաբանութիւն։ =*vn.* ոչնչաբանել ։

Blatter պլէթ′թըր, *vn.* ծաղրել, քաշկռտել, այպանել ։

*Blaze պլէյզ(զ), *vn.* բոցավառիլ, շողշողել; 2. ցոլանալ; փայլիլ; 3. յայտնի երեւիլ։ =*va.* հրատարակել, հռչակել; 2. նիշել, նշան դնել (ծառի)։ =*s.* բոց, փայլ, ցոլացում, լոյս; 2. ճերմակ նիշ (ձիու ճակատը); 3. ծառանիշ (դանակով)

Blaz′er պլէյ′զըր, *s.* հրատարակող, հռչակող։ Blaz′ing-star. գիսաւոր աստղ ։

Blazon պլէյ′զն(ն), *va.* հռչակել, յայտարարել ; 2. զարդարել; 3. տոհմանշանները մեկնել, կնքաբանել ։ =*s.* կնքաբանութիւն; 2. կնքանշանք; 3. զարդարանք, շըքուած; 4. հրատարակում ։ —er պլէյզն′ըր, *s.* մունետիկ։ —ry պլէյ′զնրի, *s.* կնքանշանք; 2. կնքաբանութիւն ։ —ment պլէյզ′ընմէնթ, *s.* ցոյց; 2. հրատարակութիւն։

Bleaberry պլէ′պէրրի, *s.* ցինց բո.

Bleach պլիչ(թ), *va.* ճերմկցնել։ =*vn.* ճերմկնալ։ —er պլիյչ′ըր, *s.* թափիչ, լուացարար։ —ery պլիյչ′ըրի, *s.* լուացարան։ —ing պլիյ′չին, *s.* սպիտակացում; լուացք, ճերմկցնելը։

Bleak պլիյք, *a.* գունաթափ, տժգոյն; 2. ամայի, լքեալ; 3[illegible]որտում; 4. ցուրտ, ցրտագի[illegible] *s.* լնաձուկ։ —ly պլիյք′լի, *ad.* առլըքաբար։ —ness պլիյք′նէս, *s.* ցըրտութիւն, տխրութիւն։

Blear պլիյր(ր), *a.* բժոտ, ճըպռոտ (աչք); 2. խաբէական, մթընշաղ։ =*va.* բժոտել։ -eye, eyedness —այտնէս, բժակնութիւն, գիժակնութիւն; 2. աղօտութիւն ։ -eyed —այտ, *a.* գիժակն։

Bleat պլիյթ, *vn.* մայել ։ —ing, պլիյթ′ին, *s.* մայիւն։

Bleed պլիտ, *vn.* (Bled պլէտ, Bleeding պլիյ′տին). արիւն հոսել; 2. ապաննուիլ, մեռնիլ; 3. (արիւնը, հիւթը) կաթկթել, վազել; 4. (ստակ) տալ, մսխել ։ =*va.* արիւն առնուլ (երակէն)։ The heart—s. սիրտը խըշխշալ։ —ing պլիյ′տին, *s.* երակահատութիւն; արիւնհոսութիւն։

Blemish պլէմ′իշ(շ), *va.* այլափոխել, աւրել; 2. ապականել, արատաւորել։ =*s.* բիծ, արատ; խեղութիւն; 2. թերութիւն։ —less պլէ′միշլէս. անարատ, անբիծ ։

Blench պլէնչ(չ), *vn.* ընկրկիլ, քաշուիլ։ =*va.* խռովել; խաբել; 2. աւրել, ապականել ։

Blend պլէնտ, *va.* (*pp.* Blent). խառնել ։ =*vn.* իրար խառնուիլ, զանգուիլ; 2. միանալ ։

Blende պլէնտ, *s.* ծծմբուկ զինկի, փայլուկ ցնք. (G).

Blenorhœa պլէն′օրիէ, *s.* մըշտակաթութիւն, խլնահոսութիւն։

Blen′ny պլէն′ի, *s.* խլնաձուկ։

Bless պլէս, *va.* (Blessed պլէս′տ

or Blest) երջանկացնել, օրհնել, օրհնենք տալ; 2. օրհնել, փառաբանել։ God—you! Աստուած օրհնէ քեզ։ —her honest soul. Աստուած ողորմի հոգւոյն ։ -er պլէս'սըր, *s.* օրհնող, բարեբանող։ -ing պլէս'ին, *s.* օրհնութիւն, շնորհ։

Blessed պլէս'էտ, *a.* օրհնեալ, երջանիկ, երանելի; բարեյիշատակ; սուրբ, երկնային ։ -ness պլէս'էտնէս, *s.* երջանկութիւն, երանութիւն։ Single—. ամուրիութիւն։

Blest, *a.* երջանիկ; ուրախաւիթ

Blet պլէթ', *a.* թուլցած՝ թզացած (տանձ), մամռոտ։ -ting, *s.* սաստիկ հասունութիւն պտղոց, թզացում։

Blew պլիու, *pp. of* To Blow

Blight պլայթ, *s.* ածխահարութիւն, ժանգախտ (բուսոց); 2. յուսախաբութիւն; 3. հարուած; 4. թրթուր (բուսոց)։ =*va.* խորշակահարել; 2. յուսախաբ ընել։

Blind պլայնտ', *a.* [to] կոյր, չտես; 2. տգէտ, տխմար; 3. գաղտնի, ծածուկ։ =*va.* կուրցնել; 2. նսեմացընել; 3. խաբել։ =*s.* պատրուակ, վարագոյր; 2. արգելք, խափան; 3. աչքի կապ։ —of one eye. միականի։ —alley. անել փողոց ։ -man's -buff. աչքկապուկ (խաղ) ։ -side. տկար կողմ։ -worm ուըրմ, կուրօձ ։ -er պլայն'տըր, *s.* կուրացուցիչ; 2. աչապահ (ձիու)։ -fold պլայնտ'ֆօլտ, *a.* աչքերը կապած, խուփ; տգէտ։ =*va.* աչքերը կապել; տեսութենէ պահել, ծածկել։ -ly պլայնտ'լի, *ad.* կոյր զկուրայն, կուրաբար։ -ness պլայնտ'նէս, *s.* կուրութիւն; 2. տխմարութիւն։

Blink պլինք(ք), *vn.* աչք քթթել, ակնթարթել; 2. կիսաբաց աչօք նայիլ; 3. քիչ լոյս տալ, աղօտ վառիլ։ =*va.* խուսափել, խոյս տալ; 2. անտեսել։ =*s.* ակնթարթ, ակնարկ, նայուածք, աչք; -ard պլինք'ըրտ, *s.* աչք քթթող; 2. պլպլուն (աստղ)։ -er պլինք'ըր, *s.* ակնաքըթիթ; 2. ձիու աչապահ։

Bliss պլիս, *s.* երանութիւն, երջանկութիւն։

Blissful պլիս'ֆուլ, *a.* երանելի, երջանկաւէտ։ -ly պլիս'ֆուլի, *ad.* երջանկաբար։ -ness պլիս'ֆուլնէս, *s.* երանութիւն, երջանկութիւն։

Blister պլիս'թըր(ր), *s.* պալար, բշտիկ; 2. ճաթրտուք, ուռ, պղպջակ (մետաղի և այլն); 3. խարանադեղ ըէնիխյան հազըւպըւ։ =*va.* բշտիլ, խաղաւարտիլ; 2. խարանել, ցաւցնել ։ =*vn.* բշտիլ ։ -ry պլիս'թըրի, *s.* պալարուն ։ -fly. յոհաննաճանճ, կոյադնդիռ գուեsուզ պkoöäkյի։ [օթը։

Blite պլայթ', *s.* ծիմել խւցիւր

Blithe,-some պլա'յթհ, պլայթհսըմ *a.* ուրախ, զուարթ; կայտառ։ -ly պլայթհ'լի, *ad.* զուարթօրէն։ -ness պլայթհ'նէս, *s.* -ութիւն։

Blizzard պլիզ'զըրտ , *s.* ձեան սաստիկ փոթորիկ, ձիւնամրրիկ ։

Bloat պլօթ, *va.* ուռեցնել, փըքել; 2. փքացնել; հպարտացնել։ =*vn.* ուռիլ, մեծնալ։ [րհնիա ցէ.

Bloater պլօթ'ըր, աղած տառեխ

Blob'ber-lip, *s.* լայն շուրթ։

Block պլաք(ք), *s.* խոշոր կտոր (քարի, փայտի), կոճղ, բուն, խիպար; 2. կաղապար գլխարկի գալըպ; 3. ճախարակ, յխեռնիկ; 4. տնակոյտ, տնաշարք; 5. գլխատութեան կոճ; 6. արգելք, խոչ։ =*va.* արգիլել, կեցնել; 2. ոտմել, գոցել։ —head. տխմար, ապուշ։ -house. փայտակերտ ամրոց։ -tin. ձոյլ՝ զուտ թիթեղ։ To—out. ձեւել սկսիլ ։

Blockade պլաքէյտ', *va.* պաշարել։ =*s.* պաշարում աւպլօգա։

Blockish պլաք'իշ, *a.* ապուշ, տխմար։ -ly պլաք'իշլի, *ad.* -ness պլաք'իշնէս, *s.* -ութիւն։ [հնոց։

Blomary պլու՛մըրի, *s.* երկաթի

Blond, -lace պլանտ'լէյս, մետաքսէ ժանեակ։ -metal. երկաթաքար։ [քումայթ, դեղձան։

Blonde պլանտ, *a.* խարտիշահեր,

Blood պլըտ, *s.* արիւն; 2. ցեղ, զարմ, տոհմ; ազգակցութիւն; 3. արիւնհեղութիւն; 4. ջուր, քամուք (բոյսոց); 5. կիրք, զայրոյթ; 6. անառակ, սրսահակ; 7. ազնիւ ցեղ (ձիու) ֆիւնկեյլանն։ =*va.* արիւն առնուլ; 2. արիւնով ներկել; 3. գիշախանց սովլեցնել (որսի շունը); կատղեցնել։ -guilty. մարդասպան։ -heat. արեան ջերմութիւն (98° *Fahr.*)։ -horse. (արաբական) նժոյգ։ -hot. գաղջ րլըճագ։ -hound. հետախոյզ բարակ, յուզաշուն։ -letter. երակահատ։ -money. արեան գին։ -relation. արենակցութիւն ։ -root, -wort. սալիքենի ։ -shot, -shotten. արիւնոտ, բորբոքեալ(աչք)։ -spavin. սպառան, կարթուռէցք (ձիու)։ -stone. արիւնքար, արծնաքար գաճ թաշը։ -sucker. տզրուկ; յարալէզ։ -thirsty. արիւնախանձ, ծարաւի։ -vessel. երակ։ -warm. գաղջ, եղկ րլըճագ։ -wood. որդանփատ պագամ

Blooded պլըտ'էտ, *a.* ազնիւ ցեղէ

Bloodiness պլըտ'ինէս, *s.* արիւնախանձութիւն; անողորմութիւն։

Bloodless պլըտ'լէս, *a.* անարիւն, սմքած, մեռած; 2. առանց արիւնհեղութեան; 3. վատասիրտ։ -ly պլըտ'լէսլի, *ad.*

Blood'y պլըտ'ի, *a.* արիւնռուշտ; 2. անողորմ; արիւնոտ, արիւնալից։ -flux. թանչք, կոյշ գանըը խանայ։ -sweat. քրտնատենդ ախտ.

Bloom պլու՛մ(տ), *s.* փթիթ, կոկոն; 2. ծաղիկ; 3. մատղաշութիւն, ծաղիկ հասակ; 4. պայծառագեղ ժամանակ, փայլ; 5. քող, խաւ, ման (պտուղի) տուլմալ; 6. քծուար, կտոր (երկաթի) ։ =*vn.* փթթիլ, ծաղկիլ; գեղեցկանալ, պայծառանալ։ -ing պլու՛մինկ, *a.* ծաղկափթիթ, ծաղկեալ։ =*s.* քծուարում; մռայլում նկ. [ծաղկահասակ։

Bloomy պլու՛մի, *a.* ծաղկազարդ,

Bloomer պլու՛մ'ըր, *s.* առնահանդերձ (կանանց); 2. առնազգեստ (կին)։

Blossom պլաս'ըմ(տ), *s.* ծաղիկ, փթիթ; 2. բեղմնափոշի(ծաղկանց)։ =*va.* ծաղկիլ, փթթիլ։

Blot պլատ, *va.* արատել, մրոտել, բծաւորել, պղծել; 2. արատաւորել; 3. գրչով աւրել, քերթել; 4. մոռցնել։ =*s.* (մելանի) բիծ, արատ, գրչի աւրուածք, քերթուք; 2. մրոտում; 3. արատ, կեղտ, նախատինք։ To-out. աւրել, գծել։ -ter պլատ'ըր, *s.* մրոտող, արատող; ձեռատետր կծ. Blotting-paper պլատ'ինկ փէյփըր, ծծուն թուղթ։

Blotch պլաչ(տ), *s.* արած, կեղ (մարմնոյ)։ =*va.* մարմինը կեղոտել։

Blouse, Blowse պլաուզ, պլաուզ, *s.* (բանուորի) բաճկոն, զպուն, ձորձկոն; 2. բաճկոնակ(կանանց)պլուզա

Blow պլօ, *s.* կոկոն, ծաղկափըթիթք; 2. ծաղկունք; 3. հարուած, աղէտ, արկած, անակնկալ դէպք; 4. խայթուած՝ ծիրտ ճանճի; 5. քամի, հով ն․. =*vn.* ծաղկիլ, փըթթիլ; 2. փթթեցնել։ A—, a—out. խնճոյք։ At a—. մէկէն, յանկարծ։ To come to blows. մարտնչիլ, ոգորիլ։

Blow պլօ՛, *vn.* փչել, շնչել, հովել; 2. հեւալ; 3. հնչել, ձայն տալ; 4. մեծաբանել, գովուիլ։ =*va.* (հովը) փչել; 2. մղել, քշել, հրել; 3. հնչեցնել; 4. զարնել; 5. տարածել, հռչակել; 6. (ճանճը) ա-

ծել; 7. ուռեցնել, փչել։ To—away. վարել, ցրուել։ To—down. կործանել, տապալել։ To—off. (շոգին) պարպել; To—out. փչել, մարել; *(one's brain)* հրազէնքով ուղեղը ցրուել։ To—through. մաքրել մէ+. To—up, *va.* պայթեցնել, կործանել։ =*vn.* փչել, ուռեցնել; 2. չեխել։ To—upon. անպատուել, երեսէ ձըգել։ -hole. կէտի ունչքն; 3. սառնածակ (ի ծովու)։ -pipe. կրակը փչող, փուք, փչան գ. -off-pipe. արտափողրակ։

Blower պլօ՛ըր, փչող, հալիչ; 2. մետաղէ տախտակ; 3. ջրաշունչ ձուկ։ [սուն։

Blowy պլօ՛ի, *a.* հովոտ, հովա-

Blowze պլաուզ, *s.* կարմրադէմ, կարմրաթուշ (կին)։

Blowzed, -zy պլաուզտ, պլաու՛զի, *a.* թշեղ, կարմրուկ, գիրուկ։

Blub'ber պլըպ՛պըր, *s.* կէտի ճարպ. =*vn.* պոռչտալ, հեկեկել. =*va.* (լալէն) երեսը այրել։

Bludgeon պլը՛ճըն, *s.* բիր։

Blue պլու(ւ), *s.* կապոյտ; 2. *pl.* տխրութիւն, մելամաղձութիւն։ =*a.* կապտագոյն, կապուտ; 3. տըխուր, մելամաղձիկ; 4. խստաբարոյ, ծայրայեղ, կատաղի։ =*va.* կապուտակել։ -bell. վայրի ամբուլ, զանգակածաղիկ. -bird. տուարծիկ չօպան գուշու։ -bonnet. տերեփուկ. -bottle. ծծմօր բա; 2. կապտաճանճ. -breast. կապուտակ բ—. -devils. տխրութիւն; վիշտ. -fish. գլփին. -gum. ջերմենի ծ—. -jacket. ծովային զինուոր, նաւաստի. -peter. մեկնանշան ն—. -stocking. գրագիտուհի. -stone, -vitriol *s.* ծծմբիկ պղնձի, ժանգառ կէօզ թաշը։

Bluff պլըֆ, *a.* խոշոր, ուռած, կոշտ, խիստ; զառ ի վեր անհարթ, =*s.* զառ ի վեր, վախ, գաղհամէժ; 2. թղթախաղ մը; 3. առերեւոյթ յոխորտանք, սնքութիւն, կեղծ սպառնալիք, սուտ խոստմունք գուրու ւըգը։ *vn.* կեղծօրէն սպառնալ։ -ness պլըֆ՛նէս, *s.* բրտութիւն, կոշտութիւն; 2. վախք. -y պլըֆ՛ի, *a.* վախուտ, գաղհամէժ; 3. կոշտ, բիրտ, անտաշ։

Bluing պլու՛ին, *s.* կապուտում; 2. կապուտցնող (ներկ).

Bluish պլու՛իշ, *a.* կապուտկեկ, կապտորակ, կապտածիր։

***Blunder** պլըն՛տըր(ր), *vn.* սխալիլ, վրիպիլ, սայթաքիլ; 2. շփոթիլ, =*s.* սխալանք, վրիպանք; 3. անխոհեմութիւն. -head. բթամիտ. -er պլըն՛տըրըր, *s.* բազմավրէպ, ապուշ; անմիտ, անխորհուրդ։

Blunderbuss պլըն՛տըրպըս, *s.* լայնփող կարճ հրացան, կարճահրացան գարապինա; 2. ապուշ։

Blunger պլըն՛ճըր, *s.* մխոց գ.

Blunt պլընթ, *a.* բութ, գուլ; 2. տմարդի, կոպիտ. =*va.* բթացնել; 3. չափաւորել. -ly պլընթ՛լի, *ad.* տմարդօրէն. -ness պլընթ՛նէս, *s.* բթութիւն; 2. խստութիւն, տմարդութիւն։

Blur պլըր(ր), *s.* արատ, բիծ, նիշ; 2. նսեմութիւն. =*va.* բծաւորել; 3. աւրել քերթել; 4. նըսեմացնել, անպատուել, աղտոտել։

Blurt պլըրթ, *va.* անխորհուրդ խօսիլ, նետել, չուան կտրել։

Blush պլըշ(շ), *vn.* [at, for] կարմրիլ; 2. շառագնիլ, շիկնիլ. =*s.* կարմրութիւն, շառագնութիւն; 3. հայեացք; 4. յանկարծ երեւում; 5. մատղաշութիւն։

Bluster պլըս՛թըր(ր), *an.* ուժգին փչել, փոթորկել; 2. շառաչել, աղմկել; 2. կատղիլ, պոռալ կանչել։ =*s.* ժխոր, աղմուկ; 2. աղաղակ, վայնասուն, պոռչտուք; 3.

անապարծութիւն, պոռոտախօսութիւն։ -er պլըսթ'ըրըր, s. աղմկիչ; 2. անապարծ. -ingly պլըսթըր'ինկլի, ad. -կերպով։

Boa պօ'ա, s. վիշապօձ; 2. վզի երկայն մուշտակ, մաշկօձիք։ -constrictor. վարազօձ ամերիկեան, հըսկայօձ։

Boar պօր, s. խարատի՛ արու խոզ. Wild-. կինճ, վարազ. -spear. որսորդի նիզակ։

Board պօրտ, s. տախտակ; 2. սեղան; 3. ուտեստ, հացաթօշակ; 4. ժողով, ատեան; 5. տախտակամած; ճեմք, շրջանք; կողմ՝ կող (նաւու); 6. թղթի սեղան; 7. խաւաքարտ; 8. pl. թատերաբեմ. =va. տախտակել; 2. նաւ մտնել; 3. կերակրել, թօշակաւոր ընել. =vn. թօշակաւ կերակրուիլ. -and lodging. օթեւան. In boards. քարթոնով կազմեալ, քարթոնակազմ. -of Managers. հոգաբարձուաց ժողով. -of Education. ուսում. խորհուրդ. -of Trustees. խնամակալաց ժողով. -wages, կերակուրչէք ծառայից։

Boarder պօ'րտըր, s. (տան մէջ) վարձքով կերակուր ուտող, թօշակաւոր; 2. գիշերօթիկ (ուսանող); 3. թշնամւոյն նաւը ելնող նաւազ. Day-. ցերեկօթիկ։

Boarding պօ'րտինկ, s. տախտակամած; որմադրուազ. -house. թօշակատուն. -school. գիշերօթիկ դպրոց։

Boarish պօրի'շ, a. խոզի; 2. գազանական, անողորմ։

Boast պօսթ, vn. [of, in] գովուիլ, մեծաբանել. =va. գովել. =s. ունապարծութիւն, պարծանք. -er պօս'թըր, s. անապարծ, մեծաբան։

Boastful պօսթ'ֆուլ, a. ունապարծ, անափառ, մեծխօսիկ։ -ly պօսթ'ֆուլլի, ad. պանծանօք, յոխորտանօք։ -ness պօսթ'ֆուլնէս, s. պոռոտախօսութ., յոխորտանք, կոկովանք։

Boat պօ'թ, s. նաւակ, մակոյկ, նաւ, կուր. =vn. (նաւակը) փոխադրել, փոխադրուիլ. -bill. կուրկառուց թռ. -man. մակուկավար. -swain պօ'սն, տեղակալ բորունլի, մարլիկի պաշը. նո. -able պօ'թէպլ, a. նաւարկելի։

Bob պապ(թ), 2. օղի քար, գինդաքար; 3. (գլխու) թեթեւ շարժում, ճօճում; 4. խայծ (օձաձկան); 5. ծանրոց ճախարակի, շղթայի; 6. ոսպ, ոսպնաձև։ =va. ճօճել; 2. (շուտով) թեթեւ մը զարնել; 3. խաբել, շահիլ; 4. մազերը փոքրել. =vn. ճօճել, տարուբերել. -stays. մալուխք նո. -white. ամերիկեան լոր թռ. -tail. կտրած ագի, պոչը կտրած, 2. սինլքոր. -wig. կեղծամիկ։

Bobbin պապ'ին, s. թել՝ դերձան փաթթելու փոքրիկ ճախարակ, կարժառ, նազուգ, թելոց մագարա։

Bobbinet պապ'ինէթ, s. (մեքենայով շինուած) ժանեակ։

Boblincoln, Bobolink պապլին'քըն, պապ'օլինք, s. ժանեակ մը։ =s. սեւասարիկ թռ։

Bock-beer. s. կասկաջուր պիրա

Bock'ing, s. կոշտ թաղիք մը։

Bode պօտ, va. գուշակել, նշանակել։ [չփակ qoruk։

Bodice պատ'իս, s. սեղմիրան,

Bodied պատ'իտ, a. [ի բաղդութիւն] Able-. մարմնեղ։

Bodiless պատ'իլէս, a. անմարմին, աննիւթ։ -ly պատ'իլի, a. մարմնաւոր, մարմնական; 2. նիւթական։ =ad. մարմնապէս; 3. նիւթական։

Bodkin պատ'քին, s. դաշոյն; 2. հերիւն ասեղ։

Body պատ'ի, s. մարմին; 2. կոճղ, իրան, անձիք; 3. անձ; էակ; 4.

խումբ, դաս, կարգ; 5. ժողով; 6. գունդ (զօրաց); 7. զօրութիւն, թանձրութիւն ¹. =va. մարմնաւորել, ձեւացնել: -clothes -քլօթզ, հանդերձանք: -color. բուն գոյն (նկարի): -guard-կարտ, պահանորդք, թիկնապահ: -politic. դահլիճ, քաղաք. մարմին: -snatcher. մեռելագող, դիակապուտ:

Bœotian պիօ՛շըն, s. բէովտացի; 2. տխմար, աւանակ:

Boer պուր, s. հոլանտացի գաղթական ի Հար. Ափրիկէ, պօէր:

Bog պակ, s. ճահիճ, ճահիճ, մոր. =va. (տղմի մէջ) թաթխել, կոխել: -ore, -earth. երկաթ հանածոյ մորի, սկաքար: -spavin. ոտնակեղ ձիու: -trotter. ճահճաբնակ (աւազակ): -wood. մօրափայտ:

Boggy պակ՛ի, a. ճահճային, տղմուտ, ճախճախուտ:

Bogey, Bogy, Bogle, Boggle պո՛կի, պո՛կլ, s. տղեկները վախցնող ճիւաղ, չարամբակ: [նել:

Boggle պակ՛կլ(ը), vn. վարա-

Bogus պո՛կըս, a. սուտ, կեղծ:

Bogy, Bogie, s. ձեռքի կառք

Bohea պոհի՛, s. սեւ թէյ: [Եբ.

Bohemian պոհի՛միըն, a. բոշա, գնչու, մաղագործ:

Boil պօյլ, պոյլ(ը), vn. եռալ, եփիլ; 2. պղպջակել 3. տաքնալ: = va. եռացնել, խաշել; 2. եփել: =s. խաղաւարտ, հրակայծակ, մկնոտ: To—away. եփելով ցնդիլ: Boiling point. եռացման կէտ (212° *Fahr.*):

Boiler պօյ՛լըր, s. եռացնող կաթսայ; խալկին, մեծ պղինձ (շոգիի):

Boilery պոյլ՛ըրի, s. եփոց:

Boiling պօյլ՛ինկ, s. եռացում. =a. եփ, եռացող գայլար:

Boisterous պօյս՛թըրըս, a. սաստիկ, կատաղի, բուռն: -ly պօյս՛թըրըսլի, ad. ուժգին, փոթորկալի:

-ness պօյս՛թըրըսնէս, s. սաստկութիւն, ուժգնութիւն:

*Bold պոլտ, a. քաջասիրտ, արի, անվեհեր; 2. ժպիրհ, լիրբ, ազատախօս; 3. գերազանց, ակներեւ: To make—. քաջալերել; յանդգնիլ: -ly պոլտ՛լի, ad. անվեհեր: -ness պոլտ՛նէս, s. արիութիւն:

Bole պօլ, s. կոճղ, բուն (ծառի); 2. հայկաւ:

Bolero պօլ՛էրօ. սպանիական պար մը, կայտառուկ:

Boll պոլ, s. պատիճ, կճեպ; 2. սկովտ. չափ մը: va. պատիճ շինել:

Bolster պօլ՛սթըր(ը), s. բարձ, գլխաբարձ; 2. վիրաբարձիկ: =va. բարձ դնել՝ ըլլալ; 3. բռնել, վերցնել:

Bolt պոլտ, s. նետ, սլաք; 2. սողնակ, մղլակ, նիգ, աղխ; 3. կայծակ, շանթ; 4. ոտնակապ; 5. 28 կանգուն կտաւ թօք: =va. նիգել, աղխել; 2. կապել, հեղուսել, գամել; 3. մաղել, կրկտել; 4. կլլել: =vn. խոյանալ, սրանալ, փախչիլ; 2. (սկզբունք) ուրանալ: =ad. ընդհաբելով, ուղղորդ: -head. ընդունարան մը ք. -rope. եզրալար (առագաստի): -sprit. ցռկակայմ (չուվասուրա):

Bolter պօլ՛թըր, s. մաղ; 2. մաղող; 3. անվարժ՝ փախուն ձի:

Bolus պօ՛լըս, s. մեծ դեղահատ:

Bomb պըմ, s. ռումբ, գնդակ: -ketch, -vessel. ռմբաձիգ նաւ: -proof. ռումբէ անթափանց: -shell. ռումբ: -ard պըմպարտ՛, va. ռմբակոծել: -ier պըմպարթիյր՛, s. հրետաւոր, թնդանօթաձիգ (զօրք): -ment պըմպարթ՛մընթ, s. ռմբակոծում:

Bombast պըմ՛պէսթ, s. ուռուցիկ ոճ, փքաբանութիւն:

Bombast, -ic պը՛մպէսթ, պըմպէսթ՛իք, a. փքացեալ (ոճ); մեծաբան, պարծուկ:

Bombazet, -zette, -zine, -sin,-sine պըմ'պէզէթ, պըմպէզին', *s.* բերբեկան հիւսուած, կերպաս ոսփ:

Bombic պամ'պիք, *a.* շերամային: **-bycinous** պամպիսի'նըս, *a.* շերամի գոյն: [նունուշ, կակաչ:

Bonbon պօն'պօն, *s.* շաքարեղէն,

Bond պանտ, *s.* կապ, չուան, շղթայ; 2. զօդ, կապ, յարում; 3. պարտաւորութիւն; 4. մուրհակ, արժեթուղթ, գօնսօլիս; 5. որմած ճ. =*a.* կալանաւոր, գերի, ծառայ: =*va.* մաքսին վճարումը մուրհակաւ ապահովել: -holder. արժէթըղթատէր, արժետէր: -maid, -swoman. գերուհի: -man, -servant, -slave. գերի, ծառայ, ստրուկ: -service. ստրկութիւն: -stone. պատին լայնքին չափ քար: -timber. պատին երկայնքին դրուած փայտ:

Bondage պանտ'էյճ, *s.* գերութիւն; 2. ստրկութիւն; 3. բռնադատութիւն, հարկ: **-ed** պան'տէտ, *a.* (մաքսը) մթերեալ: -goods. մաքսատունը ձգուած ապրանք: -warehouse. պահեստի մթերանոց (մաքսի)

Bonds պանտզ, *pl.* կապանք; 2. գերութիւն, բանտ:

Bone պօն(տ), *s.* ոսկոր; 2. ոսկրոտի: =*a.* ոսկրեայ: =*va.* ոսկրները հանել; 2. (չփակին) ոսկրները դնել: A—of contention. [վէճի նիւթ: A—to pick *or* gnaw. զբաղում, գործ; բաժին: To pick a—with. վիճիլ: To make no—s. բանի տեղ չդնել, չսեպել; ընել: Body and Bones. գլխովին; ամպայման: -ash. այրած ոսկրի ակուք: -black. ոսկրածուխ: -cave. քարացեալ կենդանեաց այր: -dust. ոսկրափոշի: -earth. կրի լուսածնատ: -set. երեսնանկ (բոյս): -setter. բեկաբոյժ սրնիգձը: -spavin. ճուռակեցք (ձիու): **-less** պօն'լէս, *a.* անոսկր:

Bonfire պան'ֆայըր, *s.* հրախաղութիւն:

Bonhomie պօն'օմի, *a.* բարեմըտութիւն [F] [բաղաձնուս ՅՆ.

Boni'to պօնի'թօ, *s.* շերտաթօն

Bonmot պօն'մօ, *s.* սրաբանութիւն [F]: **Bonne** պօն, *s.* դայեակ:

Bonnet պան'էթ, *s.* փեղոյր, կարճեզր գլխարկ; 2. ցցանկիւն ամրոց մը, նետաբերդ; 3. մանրաւագաստ—. 4. խաղամոլ; գրաւադիր:

Bon'neted պան'էթէտ, *a.* գըլխարկաւոր; 2. ամրոցաւոր:

Bonny պան'նի, *a.* ուրախ, զըւարթ; 2. գեղեցիկ; 3. գէր, թոթոշիկ: -clabber. թթուած կաթ:

Bonnily պան'իլի, *ad.* չքնաղ՝ կայտառ կերպով: [ւեր:

Bon-ton պօնթօն', *s.* ազնիւ [ձե-

Bonus պօ'նըս, *s.* (բաժանորդի) պարգեւ, շահ: [թաբարոյ:

Bon-vivant պօնվիվան', *s.* զուար-

Bony պօն'ի, *a.* ոսկրուտ; 2. մըսաթափ, վտիտ; 3. փշոտ (ձուկ):

Bonze պանզ, *s.* քուրմ (Չինաց)

Booby պու'պի, *s.* հաստգլուխ, ապուշ; 2. կոթահաւ ծո. [նութ.

Boodhi'sm, *s.* պուտտայակա-

Book պուք(ք), *s.* մատեան, գիրք; 2. հագներգութիւն, գլուխ; 3. տետրակ, տոմար վճ. =*va.* արձանագրել, [տետրակը անցնել: =Without—. յիշողութեամբ, առանց հեղինակութեան: -binder. կազմարար: -bindery. կազմատուն: -binding. կազմարարութիւն: -case. գըրադարան; գրքի կողք: -cover. գըրքի երես՝ կողք: -keeper. տոմարակալ; գրագիր: -keeping. տոմարակալութիւն: -learned. հմուտ; աշխարհէ անփորձ: -louse, -worm. ուտիճ; գրամոլ: -maker. հեղինակ; 2. գրաւագիր, գրաւագրող (ձիարշաւի մէջ): -mark. գրքի նշան: -seller.

գրավաճառ ։ -shelf. գրադարակ ։ -shop, -stalle, store. գրատուն, գրավաճառանոց; գրախանութ ։ -stand. գրակալ, գրքակալ։

Bookish պու–ք'իշ, *s.* ուսումնասէր, գրոց։ -ly պու–ք'իշլի, *ad.* -ness պու–'քիշնէս, *s.* -ութիւն։

Boom պու–մ(տ), *s.* թև կայմից; 2. անցարգել շղթայ (գետոց); 3. հունացոյց ձող (ծովու); 4. մունչիւն (կոհակաց), թնդիւն; 5. կանչ, գոչիւն; 6. հայց, խնդրանք; 7. ընդհանուր հետաքրքրութիւն ։ =*vn.* մունչել, գոռալ; 8. (ճայը) ձայն ձգել, կանչել; 3. առագաստալից ընթանալ ։

Boon պու–ն, *s.* ձիրք, պարգև; 2. շնորհ, խնդիրք, աղօթք։ =*a.* զըւարթ, ուրախ; 3. բարերար։

Boor պու–ր, *s.* գեղջուկ, շինական, բիրտ.-ish պու'–րիշ, *a.* գեղջկական, տմարդի։ -ly պու'–րիշլի, *ad.* -ness պու'–րիշնէս, *s.*

Boose, Booze պու–զ, *vn.* արբենալ։ -sy.-zy պու'–զի, *a.* արբեցող; գինով; 2. յիմար։

Boost պու'–ստ, *va.* մղել; յառաջացնել, վերցնել ։

Boot պու–տ, *s.* կօշիկ, մոյկ; 2. կապիճք(տանջանք)նձ; 3. արկղ կառաց, տապան; 4. ծածկոյթ կառքի; 5. կօշկաներկ ծառայ; 6. շահ, օգուտ։ =*va.* կօշիկ հագնիլ; 2. շահիլ, օգտուիլ ։ -crimp, -tree, -last. կօշկի կաղապար։ -jack. կօշկաձիգ(գործի)

Bootee պու–տի', *s.* կիսակօշիկ։

Booth պու–թհ, *s.* տաղաւար, հիւղ

Boothy պօթհ'ի, *s.* անակ, խրճիթ։

Boot'less պու–տ'լէս, *a.* անօգուտ, անշահեկան ։ -ly պու–տ'լի, *ad.* -ness պու–տ'նէս, *s.* [պուտ։

Booty պու'–տի, *s.* աւար, կողո-

Bopeep պօփիյփ', *s.* պահուըտուքի խաղ ։

Boracic,-cous պօրէս'իք, պօրէյ'շըս, *a.* ոսկեբորական ։

Borate պօ'րէյտ, *s.* ոսկեբորատ։

Borax պօ'րէքս, *s.* ոսկեբորակ pkčkfkr։ [զkčպիղ չիչkյի։

Borage պըր'րէճ, *s.* գաղտիկուր

Border պօր'տըր, *s.* եզերք, ծայր շրջանակ; 2. սահմանագլուխ։ =*vn.* սահմանակցիլ, դրակցիլ; 3. մօտենալ ։ =*va.* [on, upon] եզերել, ժապաւինել; 2. դպչիլ։ -er պօ'րտըրըր, *s.* սահմանաբնակ, եզերաբնակ։

Bore պօ'ր, *pp. of* Bear. [of]

Bore պօր(տ), *va.* թափանցել, ծակել; 2. նեղել, ձանձրացնել։ =*vn.* ծակել, մտնել; 2. ծակուիլ; 3. (ձին) քիթը գետինը քսել։ =*s.* ծակ; 2. անամէջ, խոռոչ (թնդ.); 3. բերնի չափ, տրամագիծ (հրազինուց); 4. տաղտկալից, ձանձրալի; 5. գետի բերնի հոսանք, կոհակ։ -worm. ծակորդ է. -dom պօր'տըմ, *s.* ձանձրոյթ, գլխու ցաւ։ [կորդ (միջատ)

Borer պօր'ըր, *s.* ծակիչ; 2. ծա-

Bore, Borne *pp. of* Bear.

Boreal պօ'րիէլ, *a.* հիւսիսային։

Boron պօ'րըն, *s.* ոսկեբոր տ.

Borough պըր'րօ, *s.* աւան։

Borrow պար'րօ(տ), *va.* փոխ առնուլ։ -ing պա'րօին, փոխառութիւն, փոխ։ -er պար'օըր, *s.* փոխառու։

Bort պօրտ, *s.* արծնիչ (փոշի ականց)։ [անտառ; 2. թաւուտնէ.

Boscage պաս'քէճ, *s.* պուրակ,

Bosh պաշ, *s.* սուտ, խծիպ; 2. պարապ՝ չնչին՝ ոչինչ բան։

Bosky պաս'քի, *a.* ծառախիտ, անտառախիտ, փայտուէտ։

Bosom պու–'զըմ(տ), *s.* կուրծք, լանջ; 2. սիրտ; 3. ծոց, գոգ; 4. ողջագուրանք; 5. ներքին (տեղի)։ =*a.* սերտ, մտերիմ, սիրելի։ =*va.* խընամով պահել; 2. գրկել; 3. պահել, ծածկել ։

Boss պօս, *s.* ուռուցիկ զարդ, կոճակ; 2. ուռ, ուռէց, ելուստ; 3. տէր, վարպետ գալֆա; 4. միջանիւ, առեղ մէ. =*va.* (ուլունքով) զարդարել; 2. (գործը) ուղղել, վարել:

Bossy պօս'ի, *a.* քանդակեալ, զարդարեալ: =*s.* հորթ:

Botanic,-al պօթէն'իք, պօթէն'իքըլ, *a.* բուսաբանական:

Botanist պօթ'ընիսթ, *s.* բուսաբան, բուսագէտ:

Bot'anize պօթ'ընայզ, *va.* բուսաքաղ ընել, բոյս հաւաքել:

Botany պօթ'ընի, *s.* բուսաբանութիւն, տնկաբանութիւն:

Botch պօչ(թ), *va.* գէշ կարկըտել; 2. աւրել, խանգարել, հարեւանցի ընել; 3. (խօսքը) թախթըփել:=*s.* պտուկ, կոճակ; 2. անշահ կարկտուք; 3. գէշ ձեւեր, բիրտ կերպեր; 4. կեղ: -er պօչ'ըր, *s.* աննշան բանւոր՝ հեղինակ:

Both պօթհ, *a.* & *pron.* երկուքն ալ: =*con.* թէ . . . թէ . . . =On–sides. երկու կողմէն: They are–guilty. երկուքն ալ յանցաւոր են: Both young and old. թէ մեծն եւ թէ պզտիկը:

Bother պօթհ'ըր(թ), *va.* նեղել, ձանձրացնել, գլուխ ցաւցնել՝ ուռեցնել; 2. տառապեցնել:=*s.* ձանձրոյթ, գլխու ցաւ; 2. աղմուկ; 3. նեղիչ:-ation պօթհըրէ'յշըն, *s.* նեղութիւն:-some պօթհ'ըրսըմ, *a.* նեղիչ:

Both'y պօթ'հի, *s.* հիւղ (մշակաց)

Bots, Botts պօց, *pl.* ձիու ճանճ

Bottle պօթ'լ, *s.* շիշ, սրուակ: =*va.* շիշը դնել; 2. խուրձ կապել: -green. մութ կանանչ: -holder. օգնական, ընկեր: -head, -nose. դըլֆին մը: -nose. շիշքիթ, խաշքիթ:

Bottom պօթ'ըմ (թ), *s.* յատակ, տակ, խոր; 2. հիմ; 3. ձոր, հովիտ; 4. յատակ նաւու, նաւ; 5. դիրտ, տկուք; 6. դիմացկունութիւն:=*va.* [on] հիմ դնել, շինել; 2. (յատակ) դնել.=*vn.* հիմնուիլ.-less պօթ'ըմլէս, *a.* անյատակ; անհիմն. -ry պօթ'ըմրի, *s.* գրաւադրութ. նաւու:

Boudoir պու'տուօր, *s.* ներքնասենեակ, առանձնոց (կանանց): [F.]

Bough պաու, *s.* ոստ, ճիւղ:

Bought պօըթ, պօթ, *pp. of* Buy. գնուած; 2. գնեց: [ծի) վէր.

Bougie պուժի', *s.* մղնակ (գոր-

Bouilli պուլ'յի, *s.* խաշած միս, պախ, խօրդ, խաշ սէօյիւշ:

Bouillon պուլ'յօն,*s.* արգանակ, մսաջուր; 2. ճուռախտ (ձիու) [F.]:

Boul'der պօլտըր, *s.* մանր խիճ:

Boulevard պուլըվար', *s.* ծառափողոց, ծառուղի. [F.]

Bounce պաունս (թ), *vn.* ցատկել, ոստել; 2. մեծաբանել, գոռոզիլ. =*va.* յառաջ քշել. =*s.* ոստիւն; 2. հարուած, շառաչ; 3. մնապարծութիւն, սուտ: -er պաուն'սըր, *s.* ինքնագով, պարծուկ; 2. սուտ, առասպել; 3. ստախօս:-ing պաուն'սինկ, *a.* ուժեղ, կայտառ; 2. խոշոր, գէր:

Bound պաունտ, *s.* սահման; 2. ոստում, ոստիւն: =*va.* սահմանել, սահման տալ; 2. ամփոփել. =*vn.* ոստնուլ, ցատկել.=*a.* սահմանեալ, որոշեալ, երթալու (վրայ): -ary պաուն'տըրի, *s.* սահման, եզր.-less պաուն'տլէս, *a.* անեզր, անսահման:

Bound, *pp. of* Bind կապուած, փաթթուած:

Bounden պաունտ'ն, *a.* պարտաւորիչ, ստիպողական:

Bounteous պաուն'թիըս, *a.* առատաձեռն, բարերար: -ly պաուն'թիըսլի, *ad.* -ness պաուն'թիընէս, *s.* բարերարութիւն:

Bountiful պաուն'թիֆուլ, *a.* առատաձեռն; առատ: -ly պաուն'-

տըֆուլը, *ad.* առատօրէն ։ -ness պաունթի'ֆուլնէս, *s.* առատաձեռնութիւն, լիութիւն։

Bounty պաունթի, *s.* առատաձեռնութիւն, մարդասիրութիւն, առատութիւն, շնորհ; 2. պարգեւ, մրցանակ։

Bouquet պուքէ', *s.* ծաղկեփունջ փունջ; 2. քերթուածիկ, գեղօն; 3. համեմահոտ, անոյշ հոտ։

Bourgeois պըրճօյս', *s.* ուժը բունդօնոց տառ, կայտառ գիր (տես ի յաւելուածն). =պուրժուա', քաղաքաւոր, քաղաքացի, քաղքենի Գղ. -geoisie պուրժուազի', *s.* միջակորեար Գղ.

Bourgeon պըր'ճըն, *vn.* պտկել, բողբոջել, կոճակ կապել, (ծիւղը) ոստել։

Bourn. Bourne պօրն, պուրն, *s.* եզր, սահման; 2. վտակ. առու։

Bourse պուրս, *s.* սակարան։

Bout պաութ, *s.* փորձ; 2. ընդհարում, մրցում; 3. անգամ, նուագ։

Bouts-rimes պու'րիմէյ, *s.* բռնայանգ (տաղ) ճազիրէ բնռ.

Bovine պօ'վայն, *a.* արջառային, եզնային. -viform պօ'վիֆօրմ, *a.* առջառանման։

Boustrophe'don պուսթրօֆի'տըն *s.* եզնադարձ, արօրադարձ (այբուբէն' Քետացւոց եւայլն)։

Bow պաու, *va.* թեքել, ծռել, սահեցնել։ 2. (գլուխը) խոնարհեցընել, բարեւել, ողջունել; 3. նըւաճել, ճնշել. =*vn.* հակիլ, խոնարհիլ; 2. ծռիլ, կորանալ; 3. հետեւիլ։ =*s.* խոնարհութիւն, յարգանք, բարեւ; 2. ցռուկ, նաւառաջք կէօֆիւս, պաշեամար որ եւ bow-oar, Prow, Stem. =The-of a saddle. թամբագունտ էյէր գաշը. -line պօ'լին. գլխաւոր չուան առագաստները կողմնակի քաշելու, հեռկ պօրլինա նռ. -sprit, Boltsprit. ցըռուկայմ ճիվաsտar։

Bow պօ, *s.* աղեղ, լայնալիճ; 2. ճպոտ, հարիչ ֆիմալի եայը; 3. խեղդան, օղակ իլմէf։ =Cross-. լայնալիճ (աղեղ), պարսաննետ։ -compasses. մէկ ծայրը փոփոխելի կարկին։ -hand (աղեղնաձիգի) ձախ ձեռք; (ջութակահարի) աջ ձեռք; -knot. թոյլ հանգոյց, օղակ իլմէf. -legged պօ'լէկտ. կորասրունք, կարթ, կարթգել փայբաg. -man. աղեղնաձիգ, աղեղնաւոր։ -net. ողորակող (ձկնորսաց)։ -pen. գծաձիգ, գծահան։ -saw պօ'սօ, նեղ' բարակ սղոց pէյ skupkrk ։ -shot. նետընկէց։ -string. աղեղնալար; 2. խեղդան; 3. չուանով խեղդել։ -window. կամարապատուհան։ -wood. աղեղնափայտ։

Bowel պաու'ըլ, *s.* աղիք; 2. խորշ ներքին; 3. գութ, գորով. = *va.* փորոտիքը պարպել, ստել։

Bowie-knife պօ'ւինայֆ, դաշնակ

Bower պաու'ըր, *s.* սաբփինա, ձողաբարձ, չարsագ, աամայրգ; 2. զարդասենեակ (կանանց); 3. գիւղի տուն; հիւղ; 4. խարսխիկ նռ. -y պա'ուըրի, *s.* շուքոտ, շքատան, ծառաստան։

Bowl պօլ(ը), *s.* թաս, բաժակ; 2. ծխափողի վառարան ջիւլէ; 3. խառութիւն; 4. գնդակ։ =*va.* (գընդակ) արձակել, նետել, գլորել։ = *vn.* (գնդակ) գլորել, խաղալ; 2. գլորուիլ, սրանալ։ To-out. (գընդակախաղի մէջ) գիմացինը վանել։ Bowling alley. գնդակ խաղալու տեղ։ -green. գնդակ խաղալու բաց դաշտ։ [խաղցող։

Bowler պաու'լըր, *s.* գնդակ

Bow-wow պաու'վաու', *s.* (տըղայոց լեզուաւ) շնիկ, օշօշ, օշիկ։

Box պաքս(ը), *s.* մնտուկ, տուփ;

2. օթեակ Բ․; 3. անակ; 4. դրամարկղ; 5. կառավարիչ նստարան; 6. առնակի պաշտպանակ; 7. տօսախ շխշիր; 8. կուռփ; 9. ընծայ։ =va. անտուկը դնել; 2. կուփաշարել։ =vn. կռփամարտիլ։ In a—. դժուարութեան մէջ։ In the wrong—. սըխալմամբ։ To—the compass. կողմնացուցի ատրճանները համրել։ —en պօքս՛ն, a. տօսախեայ։ —er պօքս՛ըր, s. կռփամարտ, կռփամարտիկ։

Boy պօյ, պօյ, s. տղայ, պատանի; 2. պայիկ, մանչ։ —hood պօյ՛հուտ, s. տղայութիւն։

Boyish պօ՛յիշ, a. մանկական։ —ly պօ՛յիշլի, ad. տղայաբար։ —ness պօ՛յիշնէս, s. տղայութ․, խակութ։

Boy'ar պօյըր, s. առաատառու ֆուս, բօեար։

Brace պրէյս, s. նեցուկ, կապ, գօտի; 2. տողակապ [}]; 3. զոյգ, ամոլք; 4. փոկ, ձգափոկ; 5. պահանգ ն—; 6. ձկտուռ։ =va. կապել, պրկել, ձկտել; 2. զօրացնել։

Bracelet պրէյս՛լէթ, s. ապարանջան, քօղէք սիլէզիֆ։

Brachial պրէյք՛իըլ, a. բազկային, Թեւի։ [սղագրութիւն։

Brachyg'raphy պրէքիկ՛րէֆի, s.

Bracken պրէք՛ն, s. պտեր, խմբր

Bracket պրէք՛էթ, s. մղյթ․ նեցուկ ։; 2. փակագիծ [ ]։ =va. փակագծել։ -light. պատի ճրագ։

Brackish պրէք իշ, a. աղի։

Bract,—ea պրէքթ՛, պրէք՛թիէ, s. տերեւուկ։ —eal,—eate,—ed պրէք՛թիըլ, պրէք՛թիէյթ, պրէք՛թէտ, a. ծաղկերտաբեր, ծաղկերտային։

Brad պրէտ, s. (փոքրիկ գլխով) գամ։ —awl պրէտ՛օլ, s. հերիւն։

Brag պրէկ(կ), vn. [on, of] մեծաբանել, պարծենալ։ =s. անապարծութիւն; 2. Թղթի խաղ մը։

Braggadocio պրէկկատօ՛շիօ, s. խըրոխտաբան, սէգ զաւպատայը։

Braggart,—ger պրէկ՛կէրթ, պրէկ՛կըր, s. սուտ կորիճ, պարծուկ, ջարդող։ =a. անապարծ։

Brahma պրա՛մա, s. հնդիկ երրորդութեան առաջին անձը, պրահմա; 2. արարիչ։ —man,—min պրա՛մէն, պրա՛մին, s. հնդիկ քուրմ; պրահման։

Braid պրէյտ, va. հիւսել; 2. խառնել։ =s. երիզ, լար; 2. հիւսուած

Brail պրէյլ(զ), va. (առագաստները) հանգրիճել։ =s. ապառանդակ, հանգրէճ ն—.

Brain պրէյն, s. ուղեղ; 2. խելք, միտք։ =va. գլուխը ճզմել, մեռցընել։ -fever. ուղեղի տենդ։ -pan. գանկ։ -sick. խելագար։

Brake պրէյք, s. պտեր, պտերուտ, պուրակ; 2. (կանեփի) Թակ, ցաքան; 3. զսպակ ձիու; 4. անուակալ; 5. արգելակ էր; 6. (ջրհանի) լծակ; 7. հացի տաշտ։ =va. արգելակ դնել։ -man. արգելակ վարգավճր

Brak'en պրէյ՛քն, s. պտեր, խմբր։

Braky պրէյ՛քի, s. մացառուտ, փշոտ; 2. պտերուտ։

Bramble պրէմ՛պլ, s. մորենի; 2. խայտոխ խրբինօզ։ —bly պրէմ՛պլի, a. մորուտ, մորի։

Bran պրէն, s. Թեփ։ -new. բոլորովին նոր, նորանոր։

Branch պրէնչ(զ), s. ոստ, ճիւղ; 2. շառաւիղ, զարմ; 3. բաժանում; 4. նաւուղիղի վարձ։ =va. ճիւղաւորել, բաժնել։ =vn. ճիւղ ճիւղ ըլլալ։ To—out. խօսքը երկնցնել։ Root and—. բոլորովին։ -bank,-office. մասնաճիւղ։ —less պրէնչ՛լէս, a. անոստ։ —let պրէնչ՛լէթ, s. ճղիկ։ —liness պրէնչ՛լինէս, s. ոստեղնութիւն։ —y պրէնչ՛ի, a. քաջուղէշ, ոստալից։

Branchial պրէնք՛իըլ, a. խռկային, բազկային։ —chiopods պրէնք՛-

ֆէօքօտղ, *pl.* *խըռկոտունք* է.

Brand պրէնտ, *s.* *կիսայրեաց փայտ, խանձող*; 2. *Թուր*; 3. *խարանիչ երկաթ*; 3. *խարան, դրոշմ*; 4. *տեսակ*; 5. *պատժադրոշմ, խարան*։ =*va.* *խարան զարնել, խարանել*։ -iron,-ing iron. *խարանիչ (երկաթ)*։ -new. *նորնոր*։ -goose. *շիկասագ*։

Brandish պրէն'տիշ(տ), *va.* *շողացնել, ճօճել (սուր)*։ =*s.* *ճօճում, շողացնելը*։ -er պրէնտ'ըր, *s.* *ճօճեցնող*։

[*ծորդ*։

Brand'ling պրէնտ'լին, *s.* *խայ-*

Brandy պրէն'տի, *s.* *օղի, պրանտի*

Brangle պրէն'կլ, *s.* *վէճ, կռիւ*։ =*vn.* *վիճել, կռուիլ*։

Brank պրէնք, *s.* *սեւ ցորեն*; 2. *գլխանոց (կանանց)*։

Branlin պրէն'լին, *s.* *լորդիկ ձէ*։

Branny պրէն'նի, *a.* *Թեփոտ*։

Brant պրէնտ, *s.* *շիկասագ*։ -fox պրէնտ'ֆօքս, *s.* *շէկաղուէս*։

Brash պրէշ, *a.* *փութկոտ*; 2. *դիւրաբեկ*։ =*s.* *ծառի ոստեր*; 2. *սառնակոտորք*; 3. *ժայռակոտորք էրէ*; 4. *դուրս տալ (մարմնոյ), եռացում եւն*.

Brasier պրէյ'ժըր, *s.* *պղնձագործ*; 2. *կրակարան մանգալ*։

Brass պրէս, *s.* *արոյր*; 2. *արուրաղարդք*; 3. *լրբութիւն*։ -band. *արուրահարքեր*. -leaf. *արուրաթերթ*։ -foil. *ընկապղինձի թերթ*։

Brassy պրէս'սի, *a.* *պղնձեայ, արուրի, արուրանման*; 2. *անամօթ, լիրբ*։ -siness պրէս'սինէս, *s.* *արուրանմանութիւն*։

Brat պրէտ, *s.* *լաճուկ, լակոտ*։

Bravado պրէվէյ'տօ, *s.* *մեծաբանութիւն, մեծաբան*; 2. *սպառնալիք, պլըֆ, յոխորտանք* [Sp.]

Brave պրէյվ(տ), *a.* *քաջ, արի, անվեհեր*; 2. *աղնիւ*; 3. *չքնաղ*։ =*va.* *ապարէլ կարգալ, խիզախել*; =*s.* *քաջ, աներկիւղ, դոռ (զինուոր հնդիկ)*։ -ly պրէյվ'լի, *ad.* *արիաբար*։ -ry պրէյվ'ըրի, *s.* *քաջութիւն, արիութիւն*; 2. *շքեղութիւն, վսեմութիւն*։

Bravo պրէյ'վօ, *s.* *սիկարեան*; 2. *յելուզակ*։ Bravo! *կեցցէ՛ս*։ *[It.]*

Brawl պրօօլ, *vn.* *կագել, վիճել*; 2. *կարկաչել*։ =*s.* *կագ, վէճ, աղաղակ*։ -er պրօօ'լըր, *s.* *կըռուասէր*։

Brawn պրօն, *s.* *խոզենի, խոզ*; 2. *(մսուտ) դնդեր*; 3. *զօրութիւն*; 4. *արմուկ*։ -y պրօ'նի, *a.* *զօրաւոր; մեծ*։

Bray պրէյ(տ), *va.* *տրորել, փշրել, լեսուլ*։ =*vn.* *զռալ, զռնչել*։ =*s.* *զռինչ*։ -er պրէյ'ըր, *s.* *զռացող*։ =*s.* *մելանի Թիակ տպ*; 2. *տրորող*։

Braze պրէյզ, *va.* *մածուցել յեռակցել*; 2. *արուրազարդել*; 3. *կարծր՝ դիմացկուն ընել*։

Brazen պրէյ'զն, *a.* *պղնձի, արուրէ*; 2. *անամօթ*։ =*va.* *պնդացնել*։ -faced պրէյզն'ֆէյստ, *պինտ երես*։

Brazil-wood պրէյզիլ'ուտ, *s.* *որդանփայտ, որդնփայտ պրազիլ*։

Breach պրէյչ, *s.* *կոտրում*; 2. *ճեղք, խրամատ, խզտուած*; 3. *դրժում, բռնաբարութիւն*; 4. *խզում, կռիւ*։ =*va.* *(պարիսպը) խրամատել*։ -y պրէյչ'ի, *a.* *ցանկակոտոր (կով)*։

Bread պրէտ, *s.* *հաց*; 2. *պարէն*։ -fruit պրէտ'ֆրուտ, *հացածառի պտուղ*։ -corn,-stuff. *արմտիք ցորենք*։ -winner. *վաստկող, վաստկուոր*։

Breadth պրէտթ, *s.* *լայնութիւն, լայնք*; 2. *ընդարձակութիւն*

Break պրէյք, *va.* (Broke *or* Brake, Broken) *կոտրել, բեկանել, խզել*; 2. *աւրել, դրժել*; 3. *կտրել, բաժնել*; 4. *արգիլել, ետ կեցնել*; 5. *ընտանեցնել, կրթել*; 6. *սնանկացնել*; 7. *պաշտօնանկ ընել*; 8. *ընդմիջել*։

=*vn.* բաժնուիլ, խզուիլ, փշրուիլ; 2. երեւնալ, ծագիլ; 3. պայթիլ; 4. տկարանալ; 5. սնանկանալ։ =*s.* ճեղք, պատառուածք; 2. հանգիստ, դադար; 3. ընդհատ, բաց; 4. արշալոյս; 5. մեծ կառք մը ։ Ոճեր: To—away. լքանել, փախչիլ; (ամպ) ցրուիլ, պարզուիլ։ To—down. կործանել; 2. մանրել; 3. փլիլ, կործանիլ ։ To—forth. յանկարծ երեւնալ; պոռալ ։ To—in. բռնանալ, յարձակիլ; ընտանեցնել։ To—loose. պրծիլ ։ To—of. թողուլ; փրթիլ ։ To—off. փրցնել; ընդմիջել ։ To—open. ճեղքուիլ ։ To—out. յանկարծ երեւիլ; 2. (մորթը) դուրս տալ ։ To—over. արհամարհել։ To—up. բաժնել, բաժնուիլ; 2. լուծուիլ, լուծել ։ To—with. մտերմանալ; խօսք բանալ ։ [*With an object*] To—the back, neck. վիզը բեկցնել ։ To—cover. պահուած տեղէն երեւիլ ։ To—fast. նախաճաշել ։ To—ground. հողը պեղել; 2. խորհիլ; 3. խարիսխը վերցնել ։ To—heart. վշտէն ընկճուիլ ։ To—the ice. ընկիզք ընել ։ To—jail. բանտէն փախչիլ ։ To—jest. սրախօսել, կատակել ։ To—path, road. խոչնդոտները բառնալ ։ To—upon a wheel. անուապիրկ ընելով մեռցնել ։

Break-,-able պրէյք'էպլ, *a.* կոտրելիք, փուտ, բեկանելի։ -age պրէյ'քէճ, *s.* կոտրած, բրդած։ -er պրէյ-ք'ըր, *s.* կոտրող, ճնշող; 2. դրժող; 3. խորտակող (ալիք); 3. տակառիկ ն.-fast պրէք'ֆէսթ, *s.* նախաճաշ։ =*an.* նախաճաշ ընել, պատրաստել; ապսպարկել ։ -neck պրէյք'-նէք, *s.* իյնալու՝ վտանգաւոր տեղ ։ =*a.* վտանգաւոր; 2. արագ։ -water պրէք'օթըր, *s.* կոհակաթումբ։

Bream պրիմ, *s.* բրամ եայըն պալըղը։ =*va.* տակը վառել ն.

Breast պրէսթ', *s.* կուրծք, լանջ; 2. ծիծ; 3. սիրտ; 4. ծոց, գրպան։ =*vn.* ճակատիլ, դիմադրել ։ To make a clean—. կատարեալ խոստովանութիւն մը ընել ։ -bone. լանջոսկր։ -hook. ծնկհեծան նարրըրմա քարաչօղ ն. -knot. կուրծքի ժապաւէն ։ -pine. փողկապի ասեղ ։ -plate. լանջապրահ; 2. լանջապանակ Սգ. -plow, -plough. արօրիկ։

Breath պրէթհ, *s.* շունչ, հեւ; 2. շնչառութիւն; 3. կեանք; 4. խօսք, բառ; 5. զեփիւռիկ; 6. րոպէ։ -less պրէթհ'լէս, *a.* անշունչ ։ -able պրէթհ'էպլ, *a.* շնչելի։ -ing պրէթհ'ինկ, *s.* շնչառութիւն, հեւ; 2. շունչ նէֆէս; 3. թռիչք հոգւոյ, աղօթք; 4. հանգիստ; 5. թաւութիւն, թաւ ք.

Breathe պրիթհ(դ), *vn.* շնչել, ապրիլ, շունչ առնուլ, հանգչիլ; 2. (հովը) փչել։ =*va.* շնչել, բուրել; 2. փչել; 3. հեւալ, շունչ առնուլ; 4. ներշնչել; 5. մրմնջել (աղօթք); 6. արիւն առնուլ ։

Breccia պրէթ'չէ, *s.* խառնակուճ, մարմարիոն մը ն. [*It.*]

Breech պրիչ(թ), *s.* երաստան; 2. յատակ, տակ (հրացանի) գըլ; 3. *pl.* պրէչ'էզ, տափատ, վարտիք։ =*va.* տափատ հագնիլ ։ -loading. յատակէն լցուող (հրազէն)։ -ing պրիչ'ինկ, *s.* ադդերափոկ (ձիու); 2. զսպաճան (թնդանօթի) ն.

Breed պրիտ, *va.* յղանալ, ծնանիլ; 2. սնուցանել; 3. կրթել; 4. արտադրել; 5. պատճառել։ *vn.* ծընանիլ; 2. աճիլ։ =*s.* սերունդ, ծընունդ; -er պրիտ'ըր, *s.* ծնանող, սնուցիչ։ -ing պրիտ'ինկ, *s.* սնունդ; 2. վարք, ընթացք։

Breese, Breeze. Briz, -fly պրիզ, պրիզ'ֆլայ, *s.* գուեխ, ձիատտաց, բոռ։

Breeze պրիզ, *s.* հովիկ, սիւք; 2. վէճ, բանակռիւ։ =*vn.* շնչել, փչել։
Breezy պրիզի, *a.* հովասուն։
Brent պրէնթ, *s.* շիկասագ։
Brethren պրէթհ'րըն, *pl. of* Brother. եղբարք (ի Տէր)։
Breve պրիվ, *s.* ճերմակ նոտա, աղօտ, սուղ ( ); 2. սուղ (⌣) ու.
-et պրէվ'էթ, *s.* արտօնագիր։ =*vn.* ատրիճան տալ, արտօնագրել կին.
Breviary պրի'վիէրի, *s.* բովանդակութիւն; 2. ժամագիրք։
Brevier պրէվիր', *s.* $7^1/_2$ բունդօնոց գիր տպ. (Տես ի յաւելուածն)
Breviped պրէվ'իփէտ, *a.* կարճոտն, կարճասրուն։
Brevipen'nate պրէվիփէն'նէյթ, *s.* կարճաթեւ։ [կարճութիւն։
Brev'ity պրէվ'իթի, *s.* սղութիւն,
Brew պրու(ը), *s.* կասկում։ =*va.* կասկել, գարեջուր շինել; 2. ըմպելի պատրաստել; 3. մեքենայել, նիւթել։ =*vn.* պատրաստուիլ; 2. նիւթուիլ։
Brewage պրու'էճ, *s.* կասկաջուր; ըմպելի, խմելիք։
Brewer պրու'ըր, *s.* կասկագործ։ -y, Brew-house պրու'ըրի, պրու'հաուզ, *s.* գարեջրատուն։
Brew'ing պրու'ինկ, *s.* կասկում։
Bribe պրայպ(ը), *s.* կաշառք; 2. հրապոյր։ =*va.* կաշառել, եղծել, 2. հրապուրել. -ry պրայ'պըրի, *s.* կաշառակերութիւն։ -bable պրայ'պըպլ, *a.* կաշառելի։
Bric-a-brac պրիք'էպրէք, *s.* հինումին ապրանք, մթել, հնեղէնք։
Brick պրիք(ը), *s.* աղիւս, ագուռ; 2. մարդուկ։ =*va.* աղիւսով յատակել։ A-in his hat. գինով։
-bat. աղիւսի կտոր։ -clay. ագուռահող էրէ. -kiln -քիլ. թրծոց աղիւսի։
-layer. որմնադիր։ -nogging. աղիւսաշէն։ -work. աղիւսակերտ։

Bridal պրայտ'ըլ, *a.* հարսանեաց։ =*s.* հարսնիք, ամուսնութ.։
Bride պրայտ, *s.* հարսնցու, նշանած; 2. (նոր) հարս։ -chamber. առագաստ։ -groom. փեսացու, նոր փեսայ։ -maid, -man, *or* -smaid, -man պրայտզմէյտ, պրայտզմէն. հարսնուեր, փեսաւեր, հարսնքոյր, փեսեղբայր ևեւնկ, սաղոշմ։
Brid'ewell պրայտուէլ, *s.* զգաստարան, զգօնարան։
Bridge պրիճ(ը), *s.* կամուրջ։ =*va.* (*over*) կամուրջ նետել, ձգել։
Bridle պրայտլ(ը), *s.* երասանակ, պախուրց; 2. սանձ, կապ; 3. մալուխ քալսմար ն-. =*va.* սանձել, զսպել։ =*vn.* գլուխ բռնել, գոռոզանալ։ -path, -way. (ձիաւորի) նեղուղի։ [ցակ, թեթեւ սանձ կին.
Bridoon պրիտուն, *s.* պախուր-
Brief պրիֆ, *a.* համառօտ; կարճ, սուղ, սակաւատեւ։ =*s.* համառօտութիւն; 2. (դատի մը) թղթածրար, պարտուցմ։ =*va.* պարուցմել։ Apostolical brief. թուղթ Պապին։ -less պրիֆ'լէս, *a.* անգործ փաստաբան։ -ly պրիֆ'լի, *ad.* ի համառօտ։ -ness պրիֆ'նէս, *s.* կարճառօտութիւն, կարճառօտաբանութիւն։
Brier, -ar պրայ'ըր, *s.* փշուտ, մացառ; 2. լեռնավարդ։ [ռուտ։
Briery պրայ'ըրի, *a.* փշոտ մացա-
Brig պրիկ, *s.* երկկայմ նաւ։
Brigade պրիկէյտ', *s.* վաշտ, կիսաբաժին զինուորական։ -major. վաշտապետի օգնական։ -gadier, -general պրիկէտիր, ճէնըրըլ, *s.* կիսաբաժնի հրամանատար, վաշտապետ մըրիգիդիա։
Brigand պրիկ'ընտ, *s.* յելուզակ, աւազակ։ -age պրիկ'ընտէճ, *s.* աւազակութիւն, կողոպուտ։ [կայմ։
*Brig'antine -թայն, *s.* փոքր երկ-

*Bright պրայթ, *a.* պայծառ, շողշողուն, լուսափայլ; 2. ջինջ, վճիտ; 3. սրամիտ, պերճ, փայլուն։ -ly պրայթ'լի, *ad.* պայծառ, շքեղ, պերճօրէն։ -ness պրայթ'նէս, *s.* պայծառութիւն, յստակութիւն, կորովամտութիւն։ -'s disease: պրայթս տիզիյզ'. երիկամաւորը բժ.

Brighten պրայթ'ն(ը), *vn.* նշողել, փայլիլ։ =*va.* (*with, up*) պայծառացնել, լուսաւորել; 2. փայլեցնել; 3. զուարթացնել; 4. սրամիտ ընել։

Brill պրիլ, *s.* վահանաձուկ մը։

Brilliance, -cy պրիլ'եէնս, պրիլ'եէնսի, *s.* պայծառութիւն, փառաւորութիւն։

Brilliant պրիլ'եէնթ, *a.* շողշողուն, գեղափայլ, փայլփլուն։ =*s.* շողակն բրլիանդ; 2. չորմնոց գիր տպ. (տես ի յաւելուածն) -ly պրիլ'եէնթլի, *ad.* փառաւորապէս։

Brim պրիմ, *s.* եզր, շուրթ; լուսանցք։ =*vn.* լեփլեցուն ըլլալ։ -ful, -ming պրիմ'ֆուլ, պրիմ'ին, *a.* լեփլեցուն, մինչեւ բերանը։ -mer պրիմ'ըր, *s.* լեցուն գաւաթ։

Brim'stone -'սթօն, *s.* ծծումբ։

Brinded, Brindled պրին'տէտ, -տըլտ, *a.* բծաւոր, պիսակոտ։

Brin'dle, *s.* բծաւորութիւն։

Brine պրայն, *s.* աղջուր; 2. ծով; 3. արտասուք. -pan, -pit. աղահանք։

Bring պրինկ, *va.* (*p.* Brought պրօթ) բերել; 2. քաշել, ձգել; 3. հայթայթել, հօգալ; 4. տանիլ։ To—about. ատիլ լինել; ի գլուխ հանել. To—back. յետս կոչել; յիշել. To—down. իջեցնել; (*the house*) ծափով թնդացնել. To—forth. հօգալ; յայտնել. To—in. մուծանել, բերել, միացնել. To—off. բերել, ազատել. To—on. յառաջ վարել, բերել. To—out. յայտնել. To—over. դարձնել. To—to. ի կեանս կոչել; նաւուն ընթացքը նուազեցնել. To—under. ճնշել, նուաճել. To—up. սնուցանել, կրթել։

Brinish, Briny պրայն'իշ, պրայն'ի, *a.* աղանման, աղի, լեղի; 2. ծովային։

Brink պրինք, *s.* եզր, շուրթ։

Brisk պրիսք, *a.* աշխոյժ, զուարթ; 2. փրփրուն, զօրեղ. =*vn.* (*up*) ոգի առնուլ, քաջանալ. -ly պրիսք'լի, *ad.* զուարթօրէն. -ness պրիսք'նէս, *s.* զուարթութիւն։

Brisket պրիս'քէթ, *s.* լանջ (ձիու)

Bristle պրիս'լ(ը), *s.* ստեւ, մազ; 2. թել քս. =*an.* քստմնիլ, ցցուիլ. -ly պրիս'լի, *a.* կոշտ; թաւաստեւ։

Bris'tol պրիս'թըլ, -board. ազնիւ քարթօն մը. -brick. արծնաքար պողպատի։

British պրիթ'իշ, բրիտանական։

Briton պրիթ'ն, *s.* բրիտանացի։

Brittle պրիթ'թլ, *a.* դիւրաբեկ, կտրուն. -ness պրիթ'թլնէս, *s.*

Britzska պրիս'քէ, *s.* երկայն՝ բաց կառք մը, բրիչկա։

Broach պրօչ(ը), *s.* շամփուր, ճաղ, շիշ; 2. ապիզակ, լանջազարդ, զարդասեղ. =*va.* շամփրել, ծակել; 2. (շիշ) բանալ; 3. հրապարակաց ընել. -er պրօ'չըր, *s.* հնարիչ, հեղինակ; 2. շամփրոյլ պրօշ։

Broad պրօտ, պրօթ, *a.* լայն, ընդարձակ; 2. բիրտ; 3. յայտնի, համարձակ։ As—as long. յարեւնման, նոյն. -ax, -axe. մեծ սղոց, խիզար. -brim. (քուեյքրի) գտակ; 2. երբրական Ցr; -cloth. ընտիր ասուի. -piece. ոսկի դրամ մը (30 ֆրանք). -seal. -սիլ. պաշտօնական կնիք (նահանգային) Մ.Ն. -sword. սուսեր բաղա -cast պրօթ'քասթ *aa.* սփռելով (ցանել)։ -ish պրօ'տիշ *a.* լայնկեկ. -ly պրօ'տլի. բրտօրէն. -ness պրօտ'նէս, *s.* լայնութիւն. -side պրօտ'սայտ, *s.*

կողմնական հրացանութիւն; 2. ափ-նածիր աշապամsա Ն—. —wise պրօտ՛-տայզ, ad. լայնութեամբ։
Broaden պրօտ՛ն, an. լայնել, ընդարձակել; 2. լայննալ։
Brocade պրօքէյտ՛, s. դիպակ; 2. ծաղկեայ պաստառ։
Bro'cage, Brokage պրօք'էյճ, s. միջնորդչէք սրմաարիյէ։
Brocard պրաք'էրտ, s. կանոն։
Bro'catel, -tello պրա'քադէլ, s. ճաճանչաւուխտ sիպա բազլիsի; 2. խայտաքար։
Brochure պրօշուր', s. տետրակ։
Brock, s. եղնգարջ պoruntq։
Bro'gan պրօ'կըն, s. սանդալ։
Brogue պրօկ, s. աղաւաղ հնչում։
Broider պրօյ'տըր, vn. ասեղով բանել, ասեղնագործել; նախշել։
Broil պրօյլ, va. շամփրել, խորովել։ =vn. խորովիլ։ =s. կռիւ։ —er պրօյ'լըր, s. խռովարար; 2. կաակարա։
Broke պրօք, pp. of. Break. =vn. սիրային միջնորդութիւն ընել։
Broken պրօք'ն, p. a. կոտրած, բրդած։ -heart. բեկեալ սիրտ։ -hearted. սրտաբեկ։ -winded. թասուն ձի սօյուղամ ար։
Broker պրօք'ըր, s. միջնորդ skղ-ջալ։ —age պրօ'քըրէճ, s. միջնորդութիւն սրմաարլըզ, skղջալըըզ; 2. միջնորդչէք սրմաարիյէ։
Bromal պրօմ'էլ, s. ժահոտ ա.
Bro'mine պրօ'մին, s. ժահին ա.
Bronchi, -chia, -chiæ պրան'քայ պրան'քիէ-'քիէ pl. ցնցուղ, թոքաւալ ք ատ. [ղատապ, ծանր հարբուխ։
Bronchitis պրանքայ'տիս, s. ցնց-
Bronze պրանզ(տ), s. անագապղինձ, մղտապղինձ թուճ; 2. պղնձաքանդակ։ =a. պղնձէ; 2. մղտագոյն, պղնձագոյն, թխագոյն։ =va. պղնձի գոյն տալ; 2. թխագունել, մղտագունիլ; 3. խստացնել։
Brooch պրօչ, s. զարդասեղ; ապիզակ; 2. միագոյն նկար։
Brood պրուտ, vn. թխսել, կուրթնաsիլ գozozfա opուrմag; 2. խոկալ, մտատանջուիլ։ =va. գուրգուրալ։ =s. ծնունդ, ճետ; 2. (հաւի) ձագեր, պիլիկ։ -mare. խարտի զամբիկ։
Brook պրուք, s. առու, վտակ։ -lime. ջրաբալ։ =va. կրել, համբերել։ —let պրուք'լէտ, s. առուակ,
Broom պրում, s. օրոճ բէ; 2. ցախ, աւել։
Broth պրաթ, s. արգանակ։
Brothel պրաթ'էլ, s. բոզանոց։
Brother պրըթ'ըր s. (pl. -thers -rethren) եղբայր; 2. պաշտօնակից։ -in-law -ին-լօ, քեռայր, տագր, աներորդի։ —hood պրըթ'ըրհուտ, s. եղբայրութիւն; եղբայրակցութիւն։ —ly պրըթ'ըրլի, au. եղբայրական, հարազատ; 2. եղբայրաբար։
Brougham պրում, s. կիսակառք
Brought *See* Bring. բերաւ։
Brow պրաու, s. յօնք; 2. ճակատ; 3. դէմք; 4. կատար (բլրի)։ To knit the brows. յօնք պռստել։
Brow'beat պրաու'պիյտ, va. (աչքը) վախցնել։
Brown պրաուն, s. թուխ, արջ, թուխ գոյն. =a. թուխ, արջնագոյն, թխագոյն kırmızı; 2. թխամորթ, թխահեր։ =va. թխացնել, թխագունել։ -coal. փայտաքար, փայտածուխ, խոյժ։ -study. երազ, խոկ։ -stout. ընտիր գարեջուր մը։ —ing պրաուն'ին, s. թխորակում; 2. թուխ համեմ։ —ish պրաու'նիշ, a. թուխկեկ, թխորակ։ [ւաղ (ռկովտ.)
Brownie պրաու'նի, s. ոգի, ճի-
Browse պրաուզ(տ), va. (տերև) ուտել. պրաուզ, s. ծառի տերև։
Bruin պրու'ին, s. արջ, արջուկ։
Bruise պրուզ(տ), va. ճզմել,

ճմլել, փշրել; 2. կափամարտիլ, մշտել։

Bruit պրուըթ, *s.* ձայն, աղաղակ, ժխոր;=*va.* տարաձայնել, ձանձնել։

Brumal պրու'մըլ, *a.* ձմրան։

Brunette պրունէթ', *s.* թխանոյշ։

Brunt պրընթ', *s.* հարուած; 2. սաստկութիւն; 3. խանդ, թափ։

Brush պրըշ(ը), *s.* խոզանակ, վրձին; 2. փշուտք, մացառ; 3. թըփուտ; 4. թերամարտ։ =*va.* (*up*) խոզանակել, աւլել։ =*vn.* արագօրէն անցնիլ; 2. ոգեւորիլ։ -wood. բարակ ոստեր; 2. թփուտ։

Brushy պրըշ'ի, *a.* կոշտ, խորտուբորդ։

Brusk, Brusque պրուսք, *a.* տմարդի, կոշտ, բիրտ, կոպիտ։ -ly, *ad.* -ness, -querie -'քըրի, *s.* -ութիւն

Brutal պրու-թ'ըլ, *a.* անասնական; 2. վայրագ, անգութ, կոշտ, բիրտ, վայրենի։ -ity պրու-թէլ'իթի, *s.* անասնութիւն; 2. անգթութիւն; 3. վայրենութիւն։ -ly պրու'թըլլի, *ad.* անասնաբար; 2. անգթաբար; 3. կոպտօրէն։

Brutalize, Brutify պրու'թըլայզ, պրու'թիֆայ, *va.* անբանացընել, անասնացնել։

Brute պրութ, *s.* անբան, անասուն; 2. անկիրթ, անմշակ, կոշտ։ =*s.* անասուն, կենդանի։

Bru'tish պրու'թիշ, *a.* անասնական; 2. անկիրթ, անարգ։ -ly պրու'թիշլի, *ad.* -ness պրու'թիշնէս, *s.*

Bryony պրայ'ընի *s.* խարծուիլ, լօշտակ ազ. ատամա։ [բարիկ; 2. ատինք։

Bub, Bubby պըպ, պըպի, *s.* ախ-

Bubble պըպ'լ(ը), *s.* պղպջակ; 2. ցնորք; խաբէութիւն։ =*va.* խաբել։ =*vn.* պղպջակել; 2. խոխոջել։

Bubbler պըպ'լըր, *s.* խարդախ։

Bubbly պըպ'լի, *a.* պղպջացող, պղպղուն, պճպճուն, յորձանուտ։

Bubo պիու'պօ, *s.* (Bubos -պօզ) ցայլք, աճուկ գաւարգ; 2. խաղաւարտ, կորիզ fkopkf մkմkսի։

Buccal պըք'քըլ, *a.* այտի։

Buccaneer, -canier պըքընիր', *s.* ծովահէն, ասպատակ։

Buccinal պըքսայ'նըլ, *a.* փողաձեւ, փողարդ, տարփողեալ։ -na'tor պըքսինէյ'թըր, *s.* փչադնդերք։

Bucentaur պիուսէն'թօր, *s.* ձիացուլ; 2. դքսանաւ (Վենետկոյ)

Bucephalus պըսէֆ'ըլըս, *s.* ցլագլուխ ձի (Աղեքսանդրի)։

Buck պըք, *s.* 1. որձ (վիթ; այծ; ճագար); 2. ամերիկեան հնդիկ, խափշիկ 3. մոխրաջուր; 4. լուացուած կտաւներ։ =*va.* մոխրաջրով լուալ; 2. (մետաղը) փշրել; 3. (ջորին) ցատկել։ -basket. լուացքի սակառ։ -mast. փեկոնի։ -skin. այծենի; այծենի տափատ։ -shot. խոշոր գնտակ։ -wheat. ցախանի Բէ. -stall. վարմ եղջերուի։ -thorn. փուկուռի Բէ. -et պըք'էթ, *s.* դոյլ; 2. տաշտ (ջրաքաշխ. անուոյ); 3. գահրիճkհrի

Buckish պըք'իշ, *a.* թեթեւսոլիկ։

Buckle պըք'լ(ը), *s.* ճարմանդ, խոպոպի; 2. օղ, ճարմանդ։ =*va.* ճարմանդել; 2. պատրաստել։ =*vn.* ծռել, ծալել; 2. վիճիլ։ To-to. փակչիլ, ջանալ։ [վահան։

Buckler պըք'լըր, *s.* ասպար,

Buckram պըք'րէմ, *s.* խժոռ հաստ կտաւ, քօշկտաւ, պուխրան։

Bucol'ic, -ical պիուքօլ'իք, պիուքօլ'իքըլ, *a.* անդէորդական։

Bucolic, *s.* հովուերգութիւն։

Bucrania պըքրէյ'նիէ, *pl.* արջառագլուխ ճ.

Bud պըտ, *s.* պտկունք, կոկոն; 2. սերմ է. =*vn.* բողբոջել, պտկիլ ծ-. =*va.* պատուաստել։

Buddhism պու'տիզմ, *s.* պուտտայականութիւն։

Buddle պըտ'ըլ, *va.* (մետաղը) լուալ։

Budge պըճ(ը), *an.* տեղէն շարժիլ, խլրտիլ։ =*s.* գառնուկի մորթ։ =*a.* կարծր, խիստ; 2. գառնիով եզերած; 3. դպրոցական։

Budget պըճ'էթ, *s.* քսակ; 2. վաճառատուն; 3. ելմտացոյց պիւտճէ։

Buff պըֆ, *s.* գոմէշի մորթ, կաշի; 2. մաշկ (արեան երեսի); 3. բաց դեղնագոյն, դեղինկեկ; 4. գոմշենիէ զօրազգեստ, ճօշանի։ =*a.* գոմշենիէ (շինուած); 2. ցըդեղին, բաց դեղին։

Buffalo պըֆ'էլօ *s.* գոմէշ -chips. աթար, աթիկ; կոտոփ։ -calf. պլէճ պալլագ։

Buffer պըֆ'ֆըր, *s.* արգելակ եւն.

Buffet պըֆ'էթ, պու-ֆէ', *s.* ապտակել; 2. շքասեղան; 3. ապտակ; 4. ընդդիմութիւն։ =*va.* ապտակել, կռփահարել; 2. ընդդիմանալ։ =*vn.* կռփամարտիլ։ -er պըֆ'էթըր, *s.* կռփամարտ, կռփամարտիկ։

Buffo պըֆ'ֆօ, կատակագուսան։

Buffoon պըֆ'ֆուն, *s.* միմոս, խեղկատակ։ -ery պըֆ'ֆուների *s.* ծաղրածութիւն։ [միջատ։

Bug պըկ, *s.* մլուկ, փէտոջիլ; 2.

Bug, -bear, -aboo պըկ, պըկ'պէըր, պըկ'էպու, *s.* աչարկու (բան); 2. ճիւաղ, ոգի, խոխ։

Bugger պըկ'ըր, *s.* արուագէտ։

Bug'gy պըկ'ի, *a.* մլուկոտ։ =*s.* թեթեւ միաձի կառք մը։

Bugle, -horn պիու-կլ, պիու-'կլհօրն *s.* եղջերափող, եղնափող։

Bugle պիու-'կլ, *s.* ուլունք։

Bu'gler պիու-'կլըր, *s.* փողահար։

Bugloss պիու-'կլոս, *s.* եզնալեզու սըղըր sիկի։ [րեքար

Buhr-stone պըր'սթօն, *s.* աղօ-

Build պիլտ, *va.* (Built պիլտ, *or* Builded -տէտ) շինել, կանգնել, հիմնել; 2. զօրացնել, աճեցնել։ =*vn.* (շէնք) շինել։ =*s.* ձեւ, կերպ; 2. յօրինուած։ -er պիլտ'ըր, *s.* շինող, ճարտարապետ։ -ing պիլ'տինկ, *s.* կառուցում, շինուածք; 2. շէնք։

Bulb պըլպ, *s.* (տունկի) կոճղեզ, սոխ; 2. մնդկոց (ջերմաչափի); 3. կոճղիկ մը. -iferous պըլպիֆ'ըրըս, *a.* կոճղիզաբեր։ -ous պըլ'պըս, *a.* սոխաւոր, կոճղիզաւոր։

Bulge պըլճ(ը), *s.* յատակ, փոր։ =*vn.* ճեղքուիլ, բացուիլ (նաւ); 2. դուրս ելլել, ցցուիլ, ցռկիլ։

Bulk պըլք. *s.* ստուարութիւն, մեծութիւն, հաստութիւն; 2. գըլխաւոր մաս; 3. մեծամասնութիւն; 4. տարողութիւն (նաւու), բեռ։ =*vn.* մեծ՝ կարեւոր թուիլ։ In-. կուտուած, ամբարեալ։ To break-. (նաւը) բեռ պարպել սկսիլ։ By-. ամէնը մէկ -head. միջնորմ, դառապայ եւն.

Bulk'y պըլք'ի, *a.* խոշոր, ստուար։

Bull պուլ, *s.* ցուլ; 2. կնիք, վուլ, կոնդակ պապ; 3. պարզութիւն, ոգիտականութիւն; 4. վերնախաղաց սակարանի *oppos.* Bear; 5. ցուլ համաստ։ =*va.* գինները բարձր բռնել։ John-. անգլիացի։ -baiting. մարտ ցուլի եւ շան։ -calf. հորթ; տխմար։ -dog. գամփռիկ, ցլաշուն։ -fight. ցլամարտութիւն։ -finch. սարեկիկ եւ-. -fly. գոռեզ։ -frog. մեծ գորտ։ -head. կատուաձուկ, կապուտ; 2. քարադիւց չի; 3. խեւանոտ, ապուշ։ -headed, -necked -նէքթ, թանձրամիտ, խեռ։ -lace. գամմի, շլոու։ -lock. եզնակ, զուարակ poուղ։ Bull 's eye. կլոր պատուհան, եզնակն եւն.; պահնորդի լապտեր; թիրախի կեդրոն։

Bull'doze պուլ'տօզ, *va.* վախցընել, սպառնալ։ [շուն։

Bullet պուլ'էթ, *s.* գնտակ գուր-

Bulletin պուլ'լըթին, *s.* զեկոյց, տեղեկագիր; 2. նախյօղուած (լրագրի), խմբագրական։ -board. զեկուցատախտակ։ [ձոյլ։

Bullion պուլ'եըն, *s.* ձեռագի

Bully պուլ'ի(ը), *s.* սեգ, սուտ կտրիճ։ =*a.* ուրախ զուարթ։ =*va.* սպառնալ; 2. բռնանալ; 3. անվայել վարուիլ։ =*vn.* կտրճութիւն ծախել, չարդել, առնել տալ։

Bulwark պուլ'ուըրք, *s.* պատուար, պատնէշ, ամրութիւն; 2. ապաստան; 3. *pl.* վերնածածք քիւբէշդէ ն-. =*va.* պատնիշել, պաշտպանել։

Bumble-bee պըմ'պըլպի, *s.* բզէզ, պիծակ, իշամեղու nrեւ (Humble-.)

Bumboat պըմ'պօթ, *s.* ուտեստակիր նաւակ։ [ձող ն-.

Bumkin պըմ'քին, *s.* նեցուկ,

Bummer պըմ'ըր, *s.* թափառայած

Bump պըմփ (ը), *s.* հարուած, բախիւն; 2. ուռ, կուտկէն։ =*va.* բաղխել, զարնել։ =*vn.* թնդալ, հնչել

Bumper պըմ'փըր, *s.* լեցուն բաժակ։ [շինական։

Bumpkin պըմ'քին, *s.* անկիրթ,

Bun, Bunn պըն, *s.* բլիթ չkorkf։

Bunch պընչ, *s.* սապատ, կուզ; 2. տրցակ, փունջ, խուրձ; 3. ողկոյզ, կուզ։ =*vn.* ցցուիլ։ =*va.* փունջ խուրձ կապել։

Bundle պըն'տլ, *s.* ծրար, պատառ; 2. խուրձ։ =*va.* փաթաթել, ծրարել։ *vn.* երթալ, ցատկել, անցնիլ

Bung պընկ, *s.* ծակ՝ բերան (տակառի); 2. խցան։ *va.* խցել, գոցել։

Bun'galow պըն'կըլօ, *s.* ամառանոց, գիւղատուն (ի Հնդիկս), միայարկ տուն։

Bungle պըն'կլ(ը), *va.* վրիպիլ, եղծանել, աւրել։ =*s.* վրիպում, սխալ; 2. պիղծ։

Bungler պըն'կլըր, *a.* անճարակ։

Bung'ling պըն'կլին, *s.* անճարակ, թափթփած, ապիկար։

Bunk պընք, *s.* ընկողնոց։

Bunker պընք'ըր, *s.* ածխանոց ն-.

Bunyon, Bunion պըն'եըն, *s.* ցաւոտ կոշտ ոտից, բլիթեն։

Bunt պընթ, *s.* մէջք առագաստի։ =*vn.* ցցուիլ; 2. կոտոշով զարնել, գնդել, մղել, մղել։

Bunting պըն'թին, *s.* գրօշի կըտաւ; 2. տորդիկ ն-.

Buoy պուէ(ը), *s.* խարսխանիշ։ =*va.* ծածանել, վեր բռնել; 2. պահել; 3. խարսխանիշել։ =*vn.* ծփալ, տատանիլ։ -ancy պո'յէնսի, *s.* թեթեւութիւն, տատան; 2. յարգ; 3. զուարթութիւն, անհոգութ.-ant պո'յէնթ, *a.* թեթեւ, յարգի; 2. անհոգ

Bur, Burr պըր, *s.* կռատուկ, մագիրիկոն sուղ ակրէդ օրդ; 2. բլթակ (ականջի); 3. գեղձ էր պէգի; 4. կոշտ հնչիւն R ի (իբրեւ ռ)։ =*va.* կոկորդէն հնչել; 2. բսբսալ։

Bur, Burr պըր, *s.* փշոտ սերմնարան բուսոց; 2. խորշոմ, ցցուն; 3. կոկորդի հնչիւն R ի։ =*va.* կոշտ հնչել; 4. բսբսալ. -dock. կռատուկ; 2. մագիրիկոն ք-. [լուգի ձկ.

Burbot պըր'պօթ, *s.* հասարակ

*Burden պըր'տըն(ը), *s.* բեռ; 2. յանկերգ ճագարար; 3. պատգամ, մարգարէութիւն Ս. =*va.* բեռնաւորել; ճնշել։ -ous,-some պըր'տընըս, պըր'տընսըմ, *a.* ծանր, դժնդակ։

Bureau պիւ'րօ, *s.* գրասենեակ, դիւան; 2. պաշտօնատուրք; 3. համդերձարան պիւրօ. -cracy պիւ'րօքրըսի, *s.* դիւանակալութիւն։

Burg, Burgh պըրկ, *s.* աւան.-er պըրկ'ըր, *s.* քաղաքացի։

Burgess պըր'ճէս, *s.* քաղաքաւոր; 2. շահապ, քաղաքապետ։

Burg'grave, *s.* քաղաքակոմս։

Burghal պըրկ'ըլ, *a.* աւանի։

Burglar պըրկ'լըր, *s.* աւազակ, գող: —lary պըրկ'լըրի, *s.* (գիշերանց տուն կոտրելով) գողութիւն:

Burgomast'er պըրկօմասթ'ըր, *s.* շահապ (Գերմ.), քաղաքապետ:

Burgundy պըրկ'ընտի, *s.* պուրկոյնի գինի: -pitch. ռետին մը:

Burial պէր'իէլ, *s.* թաղում, յուղարկաւորութիւն:

Burin պիւ'րին, *s.* գրոց, գրիչ օյմանը գաշկմի; 2. փորագրուածք

Burke պըրք(ը), *va.* (դիակը ծախելու համար) սպաննել; 2. խեղդել:

Burl պըրլ(ը), *va.* (հանդերձը) յարդարել: *s.* (դերձանի) հանգոյց:

Burlesque պըրլէսք'(ը), *a.* խնդալու, ծաղրալից, ծաղրական: =*s.* ծաղրական ոճ, ծաղրանկար: =*va.* ծաղրօրէն նմանցնել:

Burletta պըրլէթ'թէ, *s.* երգախառն թատերախաղ: *[It]*

Burly պըր'լի, *a.* մեծղի, վիթխարի. —liness, *s.* —ութիւն:

Burn պըրն(ը), *va.* (Burned, Burnt) այրել, տոչորել; 2. խամրել, չորցնել; 3. խարել, տաղել: =*vn.* այրիլ, հրաշէկիլ, կարմրիլ; 2. տաքնալ, գրգռուիլ: =*s.* այրած; 2. այրում; 3. վտակ. հեղեղատ: To—out. այրել հատցնել: Burning-glass. խոշորացոյց: Burnt offering. ողջակէզ

Burner պըրն'ըր, *s.* այրող, վառող; 2. կտուց (կանթի): [տակ ե.

Bur'net, *s.* արիւնակալ, ջերմա-

Burnettize պըր'նէթթայզ, *va.* (փայտը) պահպանել ը.

Burnish պըր'նիշ(ը), *va.* ողորկել, յղկել, փայլեցնել: =*vn.* փայլիլ: =*s.* փայլ, շողիւն:

Burr պըր, *See* Bur.

Burrow պըրրօ(ը), *s.* որջ, ծակ, որջ (ճագարի), ճագարնոց: =*va.* ծակը մտնել, պահուիլ:

Bursar պըր'սըր, *s.* գանձապետ, քոլէկակալ; 2. հոգաբարձու:

Bur'sary պըր'սըրի, *s.* գանձ հաւ; բարեսիրական հաստատ. հաւ.

Burse պըրս, *s.* քսակ; 2. (աշակերտի շնորհուած) թոշակ, հոգ; 3. ակմբանոց; 4. սակարան պօրսա:

Burst պըրսթ, *vn.* պատռիլ, պայթիլ, ճայթիլ; 2. փղձկիլ, մղձկիլ; 3. խորտակել, կոտրել: =*va.* պայթեցնել; 2. յանկարծ բանալ, սկսիլ: =*s.* հերձում; 2. պայթիւն: To—open. բռնի բանալ: To—away. փախչիլ:

Burthen պըրթ'հըն, *See* Burden.

Bury պէր'ի (ը), *va.* թաղել; 2. ծածկել, պահել; 3. մոռցուիլ: To—the hachet. հաշտուիլ: -ing-ground, -place. հողք, գերեզման:

Bus պըս, *s.* հանրակառք:

Busby պըզ'պի, *s.* գտակ մը.

Bush պուշ, *s.* մացառ, թաւուտ; 2. գալար փունջ; կապելայ; 3. ծայրօղակ: =*vn.* թաւանալ, անտառանալ: =*va.* օղակ անցնել -bean. պորանի, գկուղ պկօյրիչմէ: -fighting. անկանոն մարտ ի թաւուտս: -harrow. ճիւղէ ցաքան: -man. մացառաբնակ (Աւստրալիացի, Հօթենթօթ): -shrike. բազէն ի... -whacker. գերանդի; 2. թաւուտահար; 3. գաղթականոտ մարտիկ:

Bushel պու'շըլ, *s.* գրուան, գրիւ կօյլէ: —age պուշ'ըլէճ, *s.* չափելչէք, գրիւչէք: —er, -man պու'շըլըր, պու'շըլմըն *s.* գերձակի աշկերտ

Busily պիզ'իլի, *ad.* փութով, ժրութեամբ:

Business պիզ'նէս, *s.* զբաղում, գործ; 2. պաշտօն; 3. առեւտուր, վաճառականութիւն. -man. առեւտուրի գործնական մարդ:

Busk պըսք, *s.* չփակի ձողիկ պալէնա. =*vn.* պատրաստել:

Buskin պըս'քին, *s.* կօշիկ (ողբերգուաց); 2. ողբերգութիւն:

Buss պըս (տ), *s.* համբոյր; 2. երկկայմ նաւակ ձկնորսի; 3. պագնել

Bust պըստ, *s.* կիսարձան, կիսանդրի; 2. իրան (լուսանկարի)։

Bus'tard, *s.* արօս թռչ գուշուն։

Bustle պըս'լ(տ), *vn.* ճիգ թափել, շարժիլ։ =*s.* աղմուկ, շարժում; 2. կեղծուռիկ (կանանց)։

Busy պիզ'ի (տ), *a.* զբաղեալ, բազմազբաղ, ժրաջան։ =*va.* զբաղեցնել, գործ տալ; 2. գրաւել. -Busy-body. փութկոտ։

But պըտ, *pr.* & *com.* բայց, սակայն; 2. միայն; 3. բաց ի։ -yet. նոյնատեն, մինչ։ But for. եթէ ոչ։ All—him. իրմէ զատ։

Butcher պու'չըր, *s.* մսագործ; 2. արիւնարբու, դահիճ; 3. բուժակ, անփորձ բժիշկ. =*va.* զենել; 2. սպաննել, փողոտել։ -bird. հաւամ անձեղ։ —ly պու'չըրլի, *ad.* արիւնահեղ, գազանաբարոյ։

Butch'ery պու'չըրի. մսագործութիւն; 2. արիւնահեղութիւն; կոտորած։

But-end պըտ'էնտ, *s.* ծայր, եզր։

Butler պըտ'լըր, *s.* մատակարար, մառանապետ։ —ship պըտ'լըրշիփ, *s.* մառանապետութիւն։

Butt պըտ, *s.* նպատակ, կէտ նըպատակի; 2. նշան, նշանակ, այպն; 3. հարուած; 4. եզր, սահման; 5. տակառ։ =*vn.* ծայրերը միանալ։ =*va.* եղջիւր ածել, խեթկել, մխտել։

Butte պըտ, պիւտ, *s.* բլրակ։

Butter պըտ'տըր, *s.* կարագ, կոգի։ =*va.* կարագ քսել։ -boat. կարագամանն։ -cup. հրանունկ, խաւածաղիկ։ -fingered. անպիտան, թափթփած։ -fly. թիթեռնիկ։ -milk. կաթի շիճուկ։ -nut, -tree. կարագենի։ —ry պըտ'ըրի. կարագային; 2. մառան։

Buttock պըտ'ըք, *s.* յետոյք։

Button պըտ'ն, *s.* կոճակ; 2. փականակ; 3. պտուղ, կոկոն։ =*va.* կոճկել; 2. գոցել։ To hold by the—. խօսքը երկնցնել, փոտեցնել։ -hole. օղակ։ -wood. սօսի չինար։

Buttress պըտ'րէս, *s.* յենարան ն. =*vn.* յենուլ, կռթնիլ; 2. կանգուն պահել; 3. պաշտպանել։

Butyraceous,-rous պիւթիրէյ'շըս, պիւ'տիրըս, *a.* կարագային։

Buxom պըքս'ըմ, *a.* զուարթ, թօմպուլիկ, կայտառ։ —ly պըքս'ըմլի, *ad.* —ness պըքս'ըմնէս, *s.*

Buy պայ, *va.* (Bought պօթ, Buying), գնել, ծախու առնուլ, ստանալ; 2. կաշառել։ =*vn.* սակարկել, գնող լինել։ To buy off. բաժնել, համոզել։ To—on credit. ապառիկ գնել։ To—the refusal. գրաւական տալ։ To—up. մեծաքանակ գնել

Buyer պայ'ըր, *s.* գնորդ, գնող։

Buzz պըզ(տ), *vn.* բզզել, հըծծել; 2. շշնջել։ =*va.* բարբառ; հրատարակել։ =*s.* բզզիւն, հծծիւն, շշնջիւն։ —ard պըզ'ըրտ, *s.* հաւկուլ բ—; 2. հաստգլուխ, ապուշ։

By պայ, *pr.* (գործ.) ընդ, ... ով, միջոցաւ; 2. (բաց.) ի, ... է; քովէն; մօտէն; 3. մօտը, քովը, առ; 4. ըստ։ =*ad.* մօտ, հուպ, քովը։ By and by. հետզհետէ, ընդհուպ։ By one's self. առանձին։ One by one, day by day, piece by piece. մէկիկ մէկիկ, օր ըստ օրէ, մաս մաս։ To come by. ստանալ։ To set by. գնահատել, արժեցնել։ To stand by. օգնել։ By the run. բոլորը միասին։ By the bye, By the way. անցողաբար, միտքս ինկաւ, չմոռնամ, անցողակի կերպով։ By God. Յանուն Աստուծոյ։ By my head! գլխուս վրայ (կերդնում)։ I was by. հոն՝ ներկայ էի։ -blow, -stroke. անակնկալ հարուած։ -corner. խուլ, խորշ։ -end. գաղտ—

նի նպատակ։ -gone. անցած, անցեալ։ -lane. կողմնակի փողոց։ -law. մասնաւոր օրէնք։ -name. մականուն -path. գաղտնի՝ զարտուղի ճանբայ։ -play. մասնախաղ Ֆրթ. -stander. հանդիսական, ներկայ։ -word. առած, ասացուած։

Bye պայ, s. բնակութիւն։

Byssus պայ՛սըս, պի՛սըս, s. վուշ, բեհեզ; 2. կտաւաքար; 3. ծմակասունկ։

Bys'sine պայ՛սին, a. մետաքսի։

Byzant, -ine պիզ՛ընթայն, a. Բիւզանդեան; 2. ոսկեդրամ մը Հ.Ժ.

C

Cab քէպ, s. միաձի կառք մը; 2. կապիճ (1 օխայ) Սէ.

Cabal,-ism քէպէ՛լ(իզմ), s. դաւաճանութիւն; մեքենայութիւն։

Cabala քէպ՛էլէ, s. ծածկագիտութիւն, վեցհազարեակ (րաբունական)։

Cab'alist, -ler քէպ՛էլիսթ, քէպ՛էլըր, s. ծածկագէտ րաբբի։

Caballine քէպ՛էլլայն, a. ձիու։

Cabaret քէպ՛էրէ, s. կապելա, գինետուն։

Cabas քէ՛պէ, s. պայուսակ։

Cabbage քէպ՛էճ, s. կաղամբ; 2. դերձակի շորթած լաթ մագաս բաշը։ =vn. (կաղամբը) գլուխ կապել։ =va. (դերձակը) շորթել, գողնալ։

Cabin քէպ՛ին(ը), s. խրճիթ, տաղաւար; 2. խցիկ, խուց նաւ. =an. նստիլ, բնակիլ; 2. (խուցը) փակուիլ։ -boy. a. նաւամանչ միչօ։

Cabinet քէպ՛ինէթ, s. ներքնասենեակ; 2. առանձնարան; 3. պահարան, դարան; 4. տէրութեան ժողով, դահլիճ։ -council. նախարարաց ժողով։ -maker. կահագործ մարանկօզ։ -shop. կահագործի խանութ, —գործարան մարանկօզխանէ

Cable քէյ՛պլ, s. մալուխ, պարան; հեռագրապարան խալաթ, գապլօ; 2. ընդծովեայ հեռագիր։ =an. մալուխով կապել; 2. հեռագրել (ընդծովեայ)․ -gram. հեռագրալուր, պարանալուր։ -lenght. 720 ոտք

Caboos քէպուս՛, s. նաւու խոհանոց՝ վառարան; 2. սայլակ (գործիքներու) Էբ.

Cabriolet քապ՛րիօլէ, s. թեթեւ կառք մը, թըլթըրակ, գիթկուճ։

Cacao քէքա՛օ, քէ՛քօ, s. տրմենի։

Cachalot քէշ՛էլօթ, կիտաժանի ձէ

Cache քէշ, s. թաքստոց [F.]

Cachet քէշ՛էյ, s. կնքոց, մատնի; 2. կնքադեղ, նշխար, բդեղ (դեղի)։ Lettre de—. ձերբակալման արքունադրոշմ հրամանագիր Գղ.

Cachepot քէշ՛փօ, s. թաղարի զարդաթուղթ, թաղարապատ։

Cachexy քէքէք՛սի, s. ախտաժէտութիւն, վատառողջութիւն։

Cachectic,-al, a. ախտաժէտ։

Cachinnation քէքի՛նէ-, s. քրքիջ։

Cachou քէ՛շու, s. կայճու։

Cacique', s. իշխան (վայրենի.)։

Cackle քէք՛լ(ը), va. (հաւը) կրկալ, (սագը) կառաչել; 2. բամբասել, շաղակրատել։

Cac'ochymy, s. վատարիւնութ.

Cacog'raphy, *s.* թիւրագրութ.
Cacoph'ony, *s.* վատաձայնութ.
Cactus +ե+'տըս, *s.* կանկատունկ, կառաբոյս, կաղէնի բս. [բակ։
Cad +ետ, *s.* կառուղիղ; սոսամ-
Cadaverous +ետեվ'ըրըս, *a.* դիակնային, մեռելատիպ։
Cad'dis, -dice +ե'տիս, *s.* ծուատ, փուրծ (վիրաց) թիֆթիք; 2. ծեղորդ, շիղորդ; խայծ որդ։
Caddow +ետ'օ, *s.* խոլոմուկ։
Cad'dy +ետ'ի, *s.* թէյի տուփ։
Cade +եյտ, *s.* տակառ։
Cadence, -cy +եյ'տէնս, *s.* հանգիստ, կաց (ձայնի); 2. կանոնեալ քայլ զին; 3. յանգ, աւարտ եւ. = *va.* ներդաշնակ.ել, դաշնաւորել։
Cadent +եյ'տէնտ, *a.* ինկնող, հոսող։
Cader, Cadre +եյ'տըր, *s.* պաշտօնակալք զօրագունդի։
Cadet +ետէտ', *s.* կրտսեր, երկրորդ, օգնական; 2. ուսանող զին.
Cadge +եճ, *va.* ուրիշէն կախուիլ։
Cadger +եճ'ըր, *s.* խուղավաճառ; 2. հաւ ծախող; 3. մուրացիկ։
Cadgy +եճ'ի, *a.* ուրախ։
Cadi +եյ'տի, *s.* դատաւոր Տճ.
Cad'mium +ետ'միըմ, *s.* կադմիոն տ
Caduceus +ետիուս'իըս, *s.* գաւազան Հերմեսի, քարոզակ։
Caducous +ետիու'+ըս, *a.* դիւրահոս, դիւրաթառամ բս. -city +ետիուս'իտի, *s.* դիւրահոսութիւն; 2. ալեւորութիւն։
Cæsar սի'զըր, *s.* կեսար, կայսր, քաջ արանց։ -ian, Cæsarean սիզ'էրիըն, *a.* կեսարու. -ism սի'զըրիզմ, *s.* կայսերականութիւն որեւ Imperialism. *See* Cesarean.
Cæsura սիժու'րէ, *s.* հատած բն.
Café +աֆ'եյ, *s.* սրճարան։
Cag +եկ, *s.* տակառիկ։
Cage +եյճ(տ), *s.* վանդակ, գաւազիղ, բանտ։ = *va.* վանդակել, բանտել։ Caiman, *s.* կոկորդիլոս։
Cairn +եյրն, *s.* կարկառակոյտ։
Caisson +եյս'սըն, *s.* բանակի կառք։ [անպիտան։
Caitiff +եյ'տիֆ *s.* չարագործ,
Caj'eput +եճի-*s.* կաժպուտ իւղ
Cajol +եճօլ'(տ), *s.* շողոմել, քըծնիլ։ -ery +եճօ'լըրի, *s.* փաղաքշանք, քծին։ Cake +եյ+(տ), *s.* քաքար, բլիթ; 2. կոյտ, զանգուած; 3. (օճառի եւլն.) կոնճ զալըպ։ = *an.* պնդանալ; 2. զանգել։ [մը, կօշ։
Calabash +ել'էպէշ, *s.* դդում
Calaboose +ել'էպուս, *s.* բանտ։
Calamine +ել'էմայն, *s.* զինկասպատ, արուրաքար թուրթեա։
Calamitous +ելէ'միտըս, *a.* աղետալի, թշուառ։
*Calamity +ելէմ'իտի, *s.* փորձանք, չարիք, աղէտ, թշուառութիւն։
Calamus +ել'էմըս, *s.* բաղշտակ։
Calash +ելէշ', *s.* կառք մը։
Calcareous +ել+եյ'րիըս, *a.* կըրային։ Calceola'ria, *s.* կօշկաբոյս
Cal'cify +ել'սիֆայ, *va.* կրացնել։
Calcinable +ելսին'էպլ. կրանալի
Calcination -'շըն, *s.* կրացում։
Calcine +ելսայն', *va.* կիր դարձընել, այրել, մրկել։
Calcium +ել'սիըմ, *s.* կրածին։
Cal'culable +ել'+իուլէպլ, *a.* հաշուելի։
*Calculate +ել'+իուլեյտ, *va.* հաշուել, համրել։ -tion +ել+իուլեյ'շըն, *s.* հաշիւ, համրելը։ -tor +ել+իուլեյ'տըր, *s.* հաշուող, հաշուագէտ։
Calculous +ե'լ+իուլըս, *a.* քարային; 2. քարաժէտ, քարախտ ունեցող
Cal'culus -լըս, *s.* միզաքար, մրուր եժ; 2. ամենաբարձր ուսողութիւն, համարողութիւն, քալքիւլ։
Caldron +օլ'տրըն, *s.* կաթսա։
Calefacient +ելէֆեյ'շընտ, *s.* ջե-

ուցիչ։-faction-'շըն,s.ջեռուցում

Caledo'nia, s. Սկովտիա բն.

Cal'endar քէլ'ենտըր, s. կաղանդացոյց, օրացոյց, տոմար; 2. ցուցակ։ =va. արձանագրել։ -month. արեգկ. ամիս։-year. տոմրկն. տարի։

Cal'ender -տըր, s. պաստառի թուղթի գլանաձեւ մամուլ, մատրակ; 2. մատրակիչ; 3. Մահմետ. կրօնաւոր գալէնտըր. =va. (պաստառը) մամլել, փայլեցնել, ողորկել։

Calends քէլ'ենտզ, pl. ամսամուտ, կաղանդ, կալնտաս Հ.

Calenture քէլ'ենչուր, s. տենդ, տապեւանդ, խոլաջերմ։

Calf քաֆ, s. (pl. calves քավզ), հորթ, պըճիկ; 2. սպուռ; 3. գընդուց,բուծի սրունքը; 4. (սառնոյեուէ անջատ) սառոյց, սառուցի կտոր

Caliber,-bre քէլ'իպըր, s. (հրբաղէնի) բերնի չափ; 2. տրամագիծ չափ (սեան); 3. կարողութիւն, չափ (մտքի); 4. հրետ մեծաչափ։

Calice քէլ'իս, s. բաժակ, սկիհ։

Calicot քէլ'իքօ, s. քալիքօ խասա; տպածոյ պաստառ։

Calif քէյ'լիֆ, a. ամիրապետ, խալիֆա։

Calipash քէլ'իփէշ, s. արտապատեան։ -pee քէլ'իփի, s. ներապատեան (կրիայի)։ [չափ գ.

Calipers քէլ'իփըրզ, pl. տրամա-

Calisthenic, -nics քէլ'իսթէնիքս, s. մարմնամարզութիւն։

Calk քօք, քօքըր(տ), va. (նաւը) կպրաձօծել; 2. (ձին) կռապայտել։

Calk, -er, -in, -ing iron քօք, քօ'քըր, քօ'քին, քօք'ին այըրն, s. կըպրատուր նաւու գայլափար; 2. կռապայտ (ձիու) սուր մըխը։

*Call քօլ, քօլ(տ), va. [on, upon *a person,* at *a house,* for *something*] կոչել, հրաւիրել; 2. անուանել; 3. կանչել։=vn. պոռալ, կանչել; 2. այցելել։=s. կոչ, հրաւէր; 2. կոչում; 3. կարճ այց; 4. սուլում (որս.); 5. սոյլ, սպզ պէտ. -of the house. ներկայութիւնն ստուգելը, անուանակոչ։ To-back. յետս կոչել։ To-down. վար կանչել, հրաւիրել։To-for. պահանջել To-forth. կոչել; ի յայտ ածել։ To-in. հաւաքել։ To-off. վերակոչել, (ետ) դարձընել։ To-out. պոռալ, կոչել (ի մարտ)։ To-over. անունները կարդալ։ To-up. յիշել, ի յայտ ածել։ To-to mind. յիշել։

Caller քօ'լըր, s. կոչող; 2. այցելող; 3. ի յայտ ածող։ [խօտ։

Calla քէլլէ', s. խպլպ, ակօսա-

Calligraphy քէլ'լիկրէֆի, s. գեղագրութիւն։-phist քէլլի'կրէֆիստ, s. գեղագիր, վայելչագիր։

Calling քօ'լին, s. կոչ, հրաւէր; 2. կոչում (Աբրահամու); 3. գործ, արհեստ, զբաղում։

Callos'ity քէլ'լասիթի, s. բրտութիւն մորթոյ, կոշտ, տեռ ճասըր։

Callous քէլ'լըս, s. անզգայ; 2. բրտացած։-ly քէլ'լըսլի, ad. անհոգ

Callow քէլ'օ, a. անփետուր, մերկ, փետրաթափ։

Callus քէլ'լըս, s. կոճմնք բժ.

Calm քամ(տ), a. խաղաղ, հանդարտ։ =s. անդորրութիւն։ =va. անդորրել, խաղաղել, մեղմել։ -ly քամ'լի, ad. խաղաղիկ։ -ness քամ'նէս, s. հանդարտութիւն։ -ative քամ'էթիվ, a. ամոքիչ։

Calomel քէլօ'մել, s. կալոմել դ.

Calor'ic, s. ջերմութիւն բնգ.

Calorie քէլ'օրի,s. ջերմացուցակ -rification քէլօրիֆիքէյ'շըն,s. ջերմարարութիւն։

Calorim'eter, s. ջերմագիտակ։

Calorim'otor, s. ջերմաշարժ։

Calotte,-lote քէլատ', s. գտակ։

Cal'otype, s. լուսատպութիւն։

Caltrap,-trop,-throp, *s.* փշակոտ բս.; տատասկ չէն. [քաշ:

Cal'umet քէլ'իւմէթ, *s.* մուխ-

*Calumniate քէլըմ'նիէյթ, *va.* զրպարտել: -tion քէլըմնիէյ'շըն, *s.* զրպարտութիւն, մուր: -tor -նիէյ'թըր, *s.* քսու, զրպարտիչ: -nious -նիըս, *a.* զրպարտական: [պարտութիւն:

Calumny քէլ'ըմնի, *s.* մուր, զըր-

Calvary քէլ'վըրի, *s.* Գողգոթա; 2. խաչաբլուր պղ.

Calve քաավ, *va.* հորթ ծնանիլ:

Calx քէլքս, *s.* (*pl.* Calxes -իզ, Calces -սիզ). կղկղանք, ոկուք տ.

Calycle քէլ'իքլ, պսակ (բուսոց)

Calyx քէյ'լիքս, *s.* բաժակ բս.

Cam քէմ, *s.* գլխասեպ:

Camaieu, Cameo քէմէյ'իու, քէմ'իօ, *s.* խեցեքանդակ, քանդակաքար, մանրաքանդակ:

Camber քէմ'պըր, *s.* կամար, կորութիւն ճ.

Cambist քէմ'պիսթ *s.* սեղանաւոր; 2. փոխ/գրոց գործակալ գամպիօնր:

Camboose քէմպուուս', խոհանոցն-

Cambric քէյմ'պրիք, *s.* ջանջիլ բարխաղա: Came *p. of* Come.

Camel քէմ'ըլ, *s.* ուղտ: Camel's -hair, *a.* ստեւէ: -opard քէմէլ'օփըրտ, *s.* ընձուղտ: [վարդ, կամելիա:

Camellia քէմէլ'իէ, *s.* ճապոնա-

Camera, -obscura քէմ'ըրէ, օպսքիու'րէ. ստուերասենեակ, -տուն -lucida քէմ'ըրէ լիուսիտ'է. լուսասենեակ, նկարացոյց:

Camisade,-sado քէմ'իսէյտ, քէմիսէյ'տօ, *s.* գիշերային յարձակում; 2. գիշերահանդերձ չէն.

Cam'let, *s.* այծէք, այծեայ սօֆ

Camomile քէմ'օմայլ, *s.* երիցուկ, ճփնի բաբունեա չիչէկի:

Camp քէմփ(տ), *s.* բանակետղ, բանակ; =*an.* բանակ դնել, բանակիլ; 2. կենալ: -meeting. բացօդեայ ժողով, աղօթաժողով: -stool. ծալաթոռ: -aign քէմփէյն', *s.* դաշտ, բացավայր; 2. բանակում (ժամանակ); 3. ընտրական պայքար; 4. ճակատ, պատերազմ =*vn.* (բանակը) ծառայել: -er քէմփէյ'նըր, *s.* ծերունի զինուոր:

Campaniform քէմփէն'իֆօրմ, *a.* զանգակաձև:

Campanula քէմփէնիու'լէ, *s.* զանգակածաղիկ: -nulate քէմփէնիու'լէյթ, *a.* զանգաձեւ: -nile քէմփէնի'լէ, *s.* զանգակատուն: [*It.*]

Campestral,-rian, *a.* դաշտի:

Camphene, -phine քէմֆին', *s.* քափուրածին տ.; քափուրիւղ:

Camphor քէմ'ֆըր, *s.* քափուր ծառի: -ate քէմ'ֆըրէյթ, *va.* քափրախառնել: -ic քէմ'ֆըրիք, *a.* քափուրային:

Cam'pion, *s.* համասպրամ բս.

Campus քէմ'փըս, *s.* շրջափակ, բակ; 2. մրցարան, արշաւատեղ, արշաւուղի:

Cam'-wood, *s.* որդանփայտ

*Can քէն(տ), *s.* մետաղէ աման, թիթեղ: =*va.* (ձուկը) թիթեղի մէջ պահել: =*vn.* կարենալ, կարող լինել: He can write. կրնայ գրել: -akine,-ikin քէն'էքին, *s.* թիթեղէ փոքր աման, թիթեղիկ թէնէքէ:

Canaille քանայ', քէնէյլ', *s.* սինլքոր խուժան, սինլքորք: [F.]

Canal քէնէլ', քընէ'լ, *s.* ջրանցք, ջրմուղ; 2. խողովակ, անցք մրտ.

Canard քէնար', *s.* շինծու խօսք, սուտ:

Canary քէնէյ'րի, *s.* քանարեան գինի: -bird -պըրտ, *s.* դեղձանիկ:

Cancan քանքան', *s.* չարախօսութիւն, շողոմողութիւն; 2. շշուկ; 3. լկտի կաքաւ մը: [F.]

*Cancel քէնսըլ(տ), *va.* (գրչով) ջնջել, խաչ քաշել, աւրել: -lation

քէնսէլլէյ'շըն, s. եղծում; 2. ջնջումն թուոց ևն.

Cancer քէն'սըր, s. խեցգետին, կարթածուկ ենննկեճ, չաղանօզ; 2. սարատան, խեցգետին համաստ; 3. խլիրդ, ուտիճ իննիրմէ պէնի.-ate քէն'սըրէյթ, va. խլրդանալ տեր. -ation քէնսըրէյ'շըն, s. խլրդացում, խլիրդ (ախտ). -ous քէն'սըրըս, a. խլրդային; 2. խլիրդնոտ, ախտաւոր

Cancriform քէն'քրիֆօրմ, a. խեցգետնի նման; 2. խլրդային -crine քէն'քրին, a. խեցգետնանման ։

Candent քէն'տընթ, a. հրաշէկ։

Candid քէն'տիտ, a. ճերմակ; 2. անբիծ; 3. անաչառ, պարզ։ -ly քէն'տիտլի, ad. պարզութեամբ, աննենգ։ -ness քէն'տիտնէս, s.

Candidate քէն'տիտէյթ, s. հետամուտ, թեկնածու, ընտրելի։ -ship, -cy, -ture քէն'տիտէյթշիփ, քէն'տիտէյսի, քէն'տիտէյչըր, s. հետամտութիւն, թեկնածութիւն, ընտրելիութիւն։

Candilabrum քէնտիլէյ'պրըմ, s. աշտանակ բազմաստեղն; ճրագկալ։

Candle քէն'տլ, s. ճրագ, մոմ։ -coal. փառածուխ ։ -mass. Տեառնընդառաջ, Տերընտոս։ -stick. աշտանակ, մոմակալ շամտան։ -wick. պատրոյգ, բուծին ֆիթիլ։

Candor քէն'տըր, s. պարզութ., միամտութիւն; 2. անմեղութիւն; 3. անաչառութիւն։

Candy քէն'տի(տ), va. քաղցրաւենի շինել; 2. (շաքար)բիւրեղանալ։ =vn. թանձրանալ, շաքարանալ։ =s. վանաշաքար նապաթ շէքէրի; 2. շաքարապատ պտուղ, շաքար։ -tuft. բուխտակ կատմնուկ ծղ.

Cane քէյն, s. եղէգ; 2. գաւազան, եղէգնացուպ։ =va. եղէգով ծեծել; -brake. եղէգնուտ։

Canic'ula, -cule քէն'իքիուլէ, քէն'իքիուլ, s. շնիկ ա. -cular քէնի-ք'իուլըր, a. շնիկի (աւուրք) ա.

Canine քէնայն', a. շնական։ -teeth. սուր ակռա, շնատամն։

Canister քէն'իսթըր, s. կողով, սակառ; 2. թէյի սուրճի աման։ -shot. խարտ, քարտիճ։

Canker քէն'քըր, s. չարակեղ, թզայտոյտ, դօդոշ; 2. աղէտ, վիշտ; 3. փտութիւն; 4. կերախտ ծառոց; 5. ոտախտ ձիու; 6. շնավարդ, մասրենի։ -worm. թրթուռ մը։ =va. ուտել, մաշել, ապականել։ -ed քէն'քըրտ, a. մխասակար; 2. թունալից։ -ous քէն'քըրըս, a. չարկեղոտ; 2. հալիչ, սրտմաշուք։

Cannel-coal, s. փառածուխ։

Cannibal քէ'նիպըլ, a. մարդակեր։

Cannon քէն'ըն, s. թնդանօթ; հրետ թօփ; 2. անամէջ խողովակ ձի. -ball. ռումբ կիւլլէ ։ -shot. գնդակ; 2. գնդընկէց (հեռաւ.), ռմբնկէց։ -ade քէնընէ'յտ, s. ռմբակոծում։ =an. ռմբակոծել; ռմբակոծիլ ։ -eer, -ier քէնընիյր', s. թնդանօթաձիգ ։ -ry քէն'ընրի, s. հրետանի, թնդանօթք ։

Cannot քէն'նոթ, vn. չկարենալ։

Cannular քէն'իուլըր, a. փողաձեւ։ Can'ny, a. ազնիւ; գգոյշ։

Canoe քէնու', s. կուր, նաւակ։

Canon քէն'ըն, s. կանոն, եկեղ. օրէնք, կանոնագիրք; 2. ցանկ Ս. Գրոց, կանոն; 3. ցանկ տօնելի սրբոց, կանոն; 4. կրկներգ, շրջաներ; 5. կանոնիկոս; 6. քերականի խոշոր գիր։ -icate, -ship, -ry քէնըն'իքէյթ, քէ'նընշիփ, քէն'ընրի, s. կանոնիկոսութիւն։ -icity քէնոնի'սիթի, s. կանոնականութիւն, վաւեր.-law. կանոնագիրք ող.

Canon, Canyon քէն'իըն, s. կիրճ, ձորագետ (Քոլորատոյի)։

Can'oness, s. կանոնուհի։

Canonic,-al քէնօ՛նիք, քէնօ՛նիքըլ, a. կանոնական; 2. pl. եկեղեցական գրեանք։ -ally քէնօ՛նիքըլլի, ad. կանոնաւորապէս, ըստ եկեղ. օրինաց։

Canonize քէն՛օնայզ, s. սրբոց կարգը դասել, սրբադասել։ -zation քէնօնիզէյ՛շըն, s. սրբադասութիւն։

Canopy քէն՛օփի, s. ամպհովանի

Cant քէնթ, va. քիչ մը ծռել, հակեցնել; 2. անկիւն կտրել։ =vn. ռնգախօսել, մրմռալ; 2. կեղծաւորել։ =s. հակում; 2. մղում, հրբեռը; 3. կեղծ ձեւեր; 4. ռնգախօսութիւն; 5. ծածկալեզու, գողոց լեզու։ =a. գռեհիկ, ռամիկ, ծածուկ (լեզու)։

Can't քէնթ, abr. of Cannot

Cantabile,-tilena քէնթէպ՛իլի, քէնթիլի՛նա, s. հեշտերգ, մեղեդի; 2. շեր. հարէն մանի. [It.]

Cantalever,-tilever քէն՛թէ-, քէն՛թիլիվըր, s. պճղակ, քիւամոյթ ճ.

Cantankerous քէնթէն՛քըրըս, a. դառնահամ, լեղի; 2. խեռ, կռուասէր

Cantata քանթա՛թա, քէնթէյ՛թա, s. տաղերգ, նուագուած երգ։

Cantin, -tine քէնթին՛, s. հագարակ, ատոմին մաքառա գին.

Canter քէն՛թըր, vn. (ձին) արշաւել։ =s. կեղծաւոր; 2. մուրացիկ, շրջերգիկ։ -er քէն՛թըրըր, s. կողմնադնաց (ձի) երժիվ։

Canterbury քէն՛թըրպըրի, s. գրքակալ։ -bell. կանթեղնիճ բո.

Cantharis քէն՛թհըրիս, s. (pl. -rides-րիտիզ) կոլ գուանտոպ ակոծակի

Canticle քէն՛թիքլ, s. երգ, տաղ; 2. pl. երգ երգոց Սէ.

Cantillate քէն՛թիլէյթ, va. երգել։ -tion -՛շըն, s. կցուրդ, երգ։

Canting քէնթ՛ինկ, s. կեղծաւոր, մուրացիկ; 2. ռնգախօս։

Cantle քէն՛թլ, s. անկիւն, բեկոր, ծայր (բանի մը); 2. թամբոյն կէրկրին առս գաշը։ [տոր։

Cant'let քէնթ՛լէթ, s. հատակտոր

Canto քէն՛թօ, s. երգ, գիրք; գլուխ բնս.; 2. բարձրագոյն սուր ձայն, զիլ, սօբրանօ։

Canton քէն՛թըն, s. նահանգ; գաւառակ։ -al քէն՛թընըլ, a. գաւառային։ -ize քէն՛թընայզ, va. գիւղ գիւղ բաժնել։ -ment քէն՛թընմէնթ, s. գիւղատրոհ զին. [մը։

Cantoon', s. տակուն պաստառ

Canvas քէն՛վըս, s. հաստ կտաւ եկղեկն պկղի, խանավիգա; 2. առագաստ։ -back. հանգրահաւ։

Canvass քէն՛վըս(զ), va. յուզել, քննել; 2. վիճել; 3. թափանցել։ =vn. քուէ մուրալ։ =s. քննութիւն; 2. վիճաբանութիւն; 3. մեքենայութիւն, ընտրողական պայքար։ -er քէն՛վըսըր, s. քուէմոյր, ընտրողական գործակալ։

Cany քէյ՛նի, s. եղեգնուտ։

Canzonet քէնզօնէթ՛. գանձ, տաղ

Caoouchouc քօ՛ւչուք, s. ձգախէժ գօմէկղասիկ, քաուչու։

Cap քէփ(թ), s. գլխարկ, գդակ; 2. գլուխ; ծածք։ =va. վերածածկել, գոցել; 2. գդակ դնել տալ; 3. լրացնել, ի գլուխ հանել։ To set one's cap for. (մէկը) գրաւել՝ խաբել աշխատիլ։ To-verses. տաղ վերծանել։

Capable քէյ՛փէպլ, a. [of] ատակ, կարող, ճարպիկ։ -ness, -bility քէյփ՛էպնէս, քէփէպ՛իլիթի, s. յաջողակութիւն, ընդունակութ., կար։

Capacious քէփէյ՛շըս, a. լայն, ընդարձակ։ -ly քէփէյ՛շըսլի, ad. -ness քէփէյ՛շըսնէս, s. ընդարձակութիւն, տարողութիւն։

Capacitate քէփէս՛իթէյթ, va. կարող՝ ատակ՝ յարմար ընել։

Capacity քէփէս՛իթի, s. [for] ընդարձակութ., մեծութիւն; 2. կա-

բողութիւն, տաղանդ; 3. համգամանք, դրոշմ; 4. տարողութիւն ե.

Cap-a-pie +էբէէբէ' յոտից ցգլուխ

Caparison +էբէր'էօըն, s. ծածկոյթ ձիու, ասպազէն։

Cape +էյբ, s. գլուխ, հրուանդան; 2. օձիք; 3. խանձ գաւբսիւղ։ -of Good Hope. Բարեյուսոյ գլուխ։

Cap'ellet +էբէլ'լէտ, s. կարթայտուց ձիու ուռ։

Caper +էյ'բըր, vn. ցատկել, ոստել, պարել։ =s. ցատկոտուք, ոստիւն, ոտընդպար; 2. կապար (բուսոց) -bush, -tree. s. կապըրցախ, կօրաք։

Capias +էյ'բիէօ, s. հրամանագիր ձեռբակալման դատ. [դէ.

Capillaire +էբիլլէր', s. ձարխոտ

Cap'illary +էբէլ'լէրէ, a. մազանըման, նուրբ։ =s. հերաձև փոսա՝ անօթ մրդ. -attraction. մազականութ

Capillarity +էբիլլէր'իտի, s. մազականութիւն, հերաձևութիւն։

Capillaceous +էբիլլէյ'շըս, a. հերանման։ -ment +էբէլ'լէյմընտ, s. նուրբ դերձան։

Capital +էբ'իտըլ, a. գլխաւոր, էական, առաջին; 2. մահացու (մեղք) =s. սիւնագլուխ, խոյակ; 2. մայրաքաղաք; 3. դրամագլուխ; 4. ազդեցութիւն; 5. գլխագիր։ -ist +էբ'իտըլիստ, s. դրամատէր։ -ly +է'բիտըլլի, ad. մահապարտ; 2. սքանչելապէս։

Capitalize +էբ'իտըլայզ, va. դրամագլխի խառնել, գլխաւորել; 2. գլխագիր ապել։ -zation -լէյզէյ'շըն, գլխաւորում; 2. գործած. գլխագրի

Capita'tion +էբիտէյ'շըն, s. մարդահարկ, գլխահարկ։

Capitol +էբ'իտըլ, s. կապետոլիոն, մեհեան Արամազդայ Հ; 2. (կառավ.) պալատ, պաշտօնատուն։

Capitular +էբիտ'իուլըր, a. գլխի; 2. գլխաձև ծաղկում. -tular, -tulary +էբիտ'իուլըրի, +էբիտ'իուլէրի, s. կանոնիկաժողովի անդամ; 2. հաւաքածոյ; 3. (վանս) ժողովի արարք; կանոնագիրք։

Capitulate +էբի'տիուլէյտ, va. դաշինքով անձնատուր ըլլալ։ -tion +էբիտիուլէյ'շըն, s. գլուխներու բաժնելը; 2. հաշտութիւն; 3. անձնատուութեան դաշինք։

Capivi +էբի'վի, s. պալասան։

Capoch +էբօ'չ, s. կնգուղ։

Capon +էյ'բըն, s. կուրծ աքաղաղ, որձատ։ -ize +էյ'բընայզ, va. (աքաղաղը) կրտել։ [բան. գէն.

Caponiere +էբօնիյր', s. հողադա-

Capot +էյբօտ', s. (խաղի մէջ) կապուտ։ Capote +օբօտ', s. երկճաղ գէն.; 2. լօդիկ կանանց։

Capriccio +էբրիտ'չօ, s. քմանուագ, քմերգ եր. [It.]

Caprice +էբրիս', s. քմհաճոյք, քմայք. կամշոտութիւն քէյֆ։

Capricious +էբրի'շըս, a. քմավար, կամշոտ; փոփոխամիտ։ -ly +էբրի'շըսլի, ad.

Capricorn +էբ'րիքօրն, s. այծեղջիւր կենդ. -rification +էբրիֆիքէյ'շըն, s. (թուզերը կանխահաս ընելու համար) այծաթզում, մժեխում։ -riform +էբ'րիֆօրմ, a. այծաձև։ -rigenous +էբրիճ'ինըս, a. այծածին։

Cap'riole +էբ'րիօլ, s. վրնջիւն։

Cap'sicum -+ըմ, s. դարապղպեղ։

Capsize +էբսայզ'(տ), an. գլխիվար դառնալ, շրջիլ։

Capstan +էբ'ստըն, s. անուորդ։

Capsular, -ry +էբ'սիուլըր, +էբ'սիուլըրի, a. պատճային խորխաձև։ -late, -ted -լէյտ, -տէտ, a պատճաւոր

Cap'sule +էբ'սիուլ, s. հունտի պատեան, պատիճ; 2. խառնարանտ; 3. պարուտակ մրդ; 4. խանձ հրբացանի; 5. պարկուճ (դեղի)։

Captain քէփ'թէյն, *s.* զօրավար, զօրագլուխ; 2. հրամանատար; 3. նաւապետ; 4. վերակացու, մեծ; 5. ռազմագէտ, մարտիկ: -general. ընդհանրապետ: -lieutenant. տեղակալ հրամանատարի: -cy քէփ'թէյնսի, *s.* հրամատարութիւն; հարիւրապետութիւն: -ry քէփ'թէնրի, *s.* գլխաւորութիւն: -ship քէփ'թէնշիփ, *s.* հրամատարութիւն; 2. ստրկանութիւն; 3. ռազմագիտութիւն:

Caption քէփ'շըն, *s.* ձերբակալութիւն; 2. խորագիր:

*****Captious** քէփ'շըս, *a.* դաժան; 2. ստապատիր: -ly -լի, *ad.* -ness, *s.*

Cap'tivate քէփ'թիվէյթ, *va.* գերել, հրապուրել, մոգել: -tion քէփթիվէյ'շըն, *s.* կալանք:

Captive քէփ'թիվ, *s.* գերի: =*a.* գերի բռնուած; գերութեան:

Captiv'ity քէփթիվ'իթի, *s.* գերութիւն: [վատակող; 2. գերիչ:

Captor քէփ'թըր, *s.* յաղթական;

Capture քէփ'չըր, *s.* կալանք, գրաւում; աւար: =*va.* բռնել, գրաւել, առնուլ:

Capuchin քէփ'իուշին, *s.* Փրանկիսկեան (կրօն.); 2. քուսիթայ կանանց; 3. կնգղաւոր աղաւնի:

Capybara, Cabiai քէփ'իպարա, քէպ'իէյ, *s.* ջրախոճկոր, ծովախոճկոր:

Car քար, *s.* կառք, սայլ; 2. դեսպակ; 3. յոպնակ եբ.

Car'ack քէր'էք, *s.* վաճ. նաւ հծ.

Car'acole քէր'էքօլ, *s.* ճախրանք ձիու; 2. պտուտակաձեւ սանդուխ:

Carafe քէրէֆ', *s.* յուրան:

Caramel քէր'էմէլ, *s.* սեւամեղր:

Cara'pace, pax քէր'էփէյս, քէր'էփէքս *s.* կրիայի պատեան, կոտ պաղա

Carat քէր'էթ, *s.* կերատ գրամ:

Caravan քէր'էվէն, *s.* կարաւան; 2. վանդակ, դառագեղ (գազանաց). -sary, -serai քէրէվէն'սէրէ, *s.* իջեւան քարվանսարայ:

Caravel, Carvel քէր'էվէլ, *s.* թեթեւ նաւ քէֆլիք; 2. տառեխանաւ: **Car'away**, *s.* ճապուռ:

Carbine, Carabine քար'պայն, քէր'էպայն, *s.* տորացան, հրացանակ. կարբին զարապինա. -bineer քարպինիյր', *s.* կարբինաւոր (զօրք):

Carbon քար'պըն, *s.* բնածուխ: -aceous -նէյ'շըս, *a.* ածխային: -ate քար'պընէյթ, *s.* բնածխատ: -ic քարպըն'իք, *a.* բնածխական (թթուուտ): -iferous քար'պընիֆըրըս, *a.* ածխաբեր:

Carbonize քար'պընայզ, *va.* ածխացնել: -zation քարպընիզէ'շըն, *s.* ածխացում: **Carboy** քար'պօյ, *s.* շուշայ, կոտ խասըրլը շիշէ:

Carbuncle քար'պընքլ, *s.* կայծ, հրակն շէպչըրաղ; 2. կայծակ բժ. -buncular, *a.* կայծակնային:

Car'burate -պիուրէթ, բնածխուկ:

Carcanet քար'քէնէթ, *s.* քայռ:

Carcass, -case քար'քէս, *s.* մարմին, դիակ; 2. կմախք; վանդակեայ կազմած (նաւու); 3. հրադունատ գնդ;

Card քարդ, *s.* խաղաթուղթ; 2. այցաքարտ; 3. հողմաքարտ նա; 4. տոմսակ, ցուցակ; 5. սանտրոց, գզոց (բրդի); =*va.* գզել, սանտրել. =*vn.* թուղթ խաղալ: On the cards. կարելի; կարելի: -board. թանձրաքարտ, խաղաքարտ: -case. թղթակալ: -table. քարտասեղան: -machine, Carding-engine գզոց:

Cardamine քար'տէմայն, *s.* ջրըկոտիմ: -mom քար'տէմըմ, *s.* անդրիտակ, հիլ տի. -er քար'տըր, *s.* գզիչ:

Cardiac, -al քար'տիէք, -տի'էքըլ. *a.* սրտային, ստամոքսի (դեղ): -dialgy քարտիէլ'ճի, *s.* ստամոքսացաւ:

Cardinal քար'տինէլ, -նըլ, *a.* գլխաւոր, էական: =*s.* ծիրանաւոր, կարդինալ; 2. վերարկու (կանանց)

փkrաճk . —numbers. բացարձակ թիւ ․ —points. երկրիս չորս կողմերը։ —virtues. զգաստութիւն; արդարութիւն; արիութիւն; ժուժկալութ.։ -bird. ծիրանահաւ։ -flower. ծիրանածաղիկ։ —ate, —ship քար'տինէլէյթ, քար'տինըլշիփ, s. կարդինալութիւն։ [տապ։

Carditis քարտայ'տիս, s. սրտա-

Cardiol'ogy, s. սրտաբանութ.

Cardoon' քար-, s. վայրի կանկառ.

*Care քէր(ը), s. [for, to] խնամք, հոգ, զգուշութիւն; 2. սրտմաշուք, հնհնուք; =vn. հոգ ընել, խորհիլ; 2. յարգել, պատուել։ I don't care! հոգս չէ; չեմ ուզեր։ Take care! զգո՛յշ լեր։

Careen քէրին', va. նաւը քովընտի պառկեցնել, նորոգել։ -age քէրինէճ', s. նորոգելը։

Career քէրիր', s. ասպարէզ; 2. ձիընթաց, արշաւ; ընթացք; 3. կեանք։ =vn. արշաւել։

Careful քէր'ֆուլ, s. [of, for, in, about] զգուշաւոր, ուշադիր; 2. բազմահոգ։ -ly քէր'ֆուլլի, ad. խնամով, զգուշութեամբ։ -ness -նէս, s. -ութիւն։

Careless քէր'լէս, s. [about, in, for, of] անհոգ, անուշադիր։

Caress քէրէս'(ը), va. շոյել, գգուել։ =s. գգուանք, փայփայանք։

Caret քէյ'րէթ, s. կոչանիշ (∧)։

Cargo քար'կօ, s. նաւու բեռ։

Caricature քէր'իքէչուր (ը), s. ծաղրանկար. va. ծաղրանկարել։

Caries քէյ'րիիզ, s. երբ փուտ բժ.

Carinate, -ted, a. ողնաձեւ։

Car'iol, s. վրան բաց կառք մը։

Carl քարլ, s. գեղջուկ, սպառ; 2. կանեփ մը։ [s. կայմակալ ն.

Car'line, -'ling քար'լայն, քար'լին,

Carman քար'մըն, s. կառապան։

Car'melite քար'մելայթ, s. կարմելեան (կրօնաւոր)։ [փքահան դեղ։

Car'minative քարմի'նէյթիվ, s.

Car'mine քար'մայն s. կարմրադեղ

Carnage քար'նէճ, s. նախճիր։

Carnal քար'նըլ, a. մարմնաւոր, զգայական; 2. հեշտասէր։ -ist քար'նըլիստ, s. ցանկասէր։ -ity քարնէլ'իթի, s. հեշտասիրութիւն։ -ize քար'նըլայզ, va. աշխարհասէր ընել։ -ly քար'նըլլի, ad. ըստ մարմնոյ։ -minded. աշխարհային։

Carnation քարնէյ'շըն, s. վարդագոյն; 2. մերկ մասեր, մին նկ.; շահոքրամ qաrkմփիդ։

Car'neous քար'նիըս, a. մսային

Car'nification, s. մսացում

Carnival քար'նիվըլ, s. բարեկենդան։ -nivorous -նիվորըս, a. մըսակեր։ -vora քարնիվ'օրէ, pl. գիշակերք է. [կուծ, ուռ։

Carnosity քարնօս'իթի, s. մըս-

Carob քէր'ըպ, s. եղջիւր ծառ.

Carol քէր'ըլ, երգ, տաղ։ =an. երգել, գովել, հնչակել։ Christmas—. երգ Ծննդեան։

Carotid քէրօ'թիտ, s. թմբրերակ

Carousal քէրաու'զըլ, s. խնճոյք

Carouse քէրաուզ'(ը), vn. ուտել խմել։ =s. կերուխում։

Carp քարփ, s. ծածան ձկ. =vn. [at] պարսաւել, խծբծել։

Carpal քար'փըլ, a. դաստակի։

Car'pel, s. սերմնափակի տարր.

Carpenter քար'փընթըր, s. հիւս ատաղձագործ soղrաճաճր, sիւլկkr -pentry քար'փընթրի, s. ատաղձագործութիւն, հիւսնութիւն։

Carper քար'փըր, s. պարսաւիչ։

Carpet քար'փէթ, s. օթոց, գորգ, կապերտ։ =va. օթոցով զարդարել, սրահակել։ On the—. քննութեան տակ։ —knight. կնամարդի։ -bag. ճամբու մախաղ։ -ing քար'փէթին, s. գորգեղէնք։

Carrpholʹogy, s. պտղաբանութ

Carpus գարʹբըս, s. դաստակ։

Carrageen, -rigeen գէրրէկին՛, s. մարգարտալօռ բ․.

Carriage գէրʹրիճ, -րիէճ, s. կառք; 2. փոխադրութիւն; 3. ուղեգին; 4. ընթացք, վարք. -able գէրʹէճէպըլ, a. (կառքով) անցանելի։

Carrier գէրʹիըր, s. կրող, տանող։

Carrion գէրʹրիըն, s. սատակ, շաղիղ։ =a. շաղղակեր, դիշակեր։

Carʹronade գէրʹընէյտ, s. կարճ և հաստ թնդանօթ, կարճահրետ։

Carrot գէրʹըթ, s. ստեպղին։

Carry գէրʹրի(ը), va. կրել, տանիլ, փոխադրել; 2. մղել, վարել; 3. յառաջ տանիլ; 4. ստանալ, ձեռք ձգել։ =vn. կրել։ To—off. սպաննել։ To—on. յառաջ վարել։ To—out. կատարել; ի գլուխ հանել։ -all գէրʹրիօըլ s. թեթեւ կառք մը։ Carrying trade. բեռնաբարձում։

Cart գարթ, s. բեռնակառք, սայլ։ -wright. սայլագործ։ -age գարʹթէյճ, s. կառողչէք, կրողչէք։

Carte գարթ, s. խուսափի շարժում; 2. ճաշացուցակ։ -blanche -պլանշ, բացարձակ իշխանութիւն։ -de visite -տըվիզիթʹ. այցաքարտ։

Cartel գարʹթէլ, s. գերեաց մասին համաձայնում գիր.

Carter գարʹթըր, s. սայլապան։

Cartesian -թիʹժըն. կարտեզեան

Carthamus գարթհաʹմըս, s. կակժիրակ, կրտիմ, տապուր բ․.

Carthusian, Կարտուզեան կրօն.

Cartilage գարʹթիլէճ, s. կռճիկ, աճառ, հրհրճուկ կkյrkf. -ginous գարթիլէյʹճինըս, a. աճառուտ։

Cartography գա թօկʹրէֆի, s. քարտագրութիւն։ [F.]

Carʹton գարʹթըն, s. խաւաքարտ

Cartoonʹ, s. ծրագրութիւն նկ.

Cartouch գարթուʹշ, s. պարկուճ; 2. պատկանդարան փիշkfլիf; 3. հրածեշտատոմս գիր; 4. գալար ճ.

Cartridge գարʹթրիճ, s. պարկուճ, խծիկ, հրափամփուշտ։ -box. պատկանդարան քսակ։ Blank—. փամփուշտ։

Cartulary գարթիուʹլէրի, s. յիշատակագիրք (վանաց, եկեղեցեաց)

Caruncle գէրընʹգըլ, s. մսիկ։

Carve գարվ(ը), va. յօշոտել; 2. կտրտել, բաժնել; 2. քանդակել։

Carvʹer գարʹվըր, s. քանդակող, փորագրող; 2. կտրտող, բաժնող։

Carvʹing գարʹվինկ, s. քանդակագործութիւն, քանդակ; 2. միս մանրելը (ի սեղանի)։

Caryates, -tides գէյրիէյʹթիզ, գէրիէյʹթիտիզ, pl. կինարձանք ճ.

Cascade գէսքէյտʹ, s. ջրվէժ, քարավազ։ [թերակեղեւ։

Cascarilla գէսգէրիլʹլա, s. եղե-

Case գէյս(ը), s. արկղ, տուփ; 2. գրատուփ, դուրճ դղ; 3. պատահար, դէպք; 4. պարագայ, վիճակ; 5. խնդիր; 6. դատ; 7. հոլով. =va. արկղը դնել, արկղել։ In—of, In—that. ենթադրելով թէ, եթէ -knife. խոհանոցի դանակ։ -shot. խարտիճ։ -worm. տփորդ (ճճի)։ -harden -հարտըն, va. (երկաթը) ջրդեղել; կարծրցնել։ -mate, s. (կամարակապ) ներքնատուն գիր. -ment գէյսʹմընթ, s. լուսամուտ։

Caseous գէյʹսիըս, a. պանրային

Casein գէյʹսիին, s. պանրածին ա.

Casern գէյʹզըրն, s. զօրանոց։

Cash գէշ(ը), s. սակ, (կանխիկ) դրամ; 2. դրամարկղ գանձ։ =va. դրամի վերածել, աւրել։ -balance. կշիռ, համացորդ։ -book. ըռնտունի տետրակ։

Cashew գէշու՛, s. բալատրենի։

Cashier գէշիր՛(ը), va. ճամբայ տալ, պաշտօնանկ ընել; 2. հանել,

= s. արկղակալ։ [(շալ)
Cashmere Քէշ՛միըր, s. լաշոր
Casing Քէյս՛ին, s. պատատ(ում)
Casino Քէսի՛նօ, s. զբօսարան։
Cask Քէսք, s. տակառ։ [հարբ)։
Cask'et, s. գզրոց, տփիկ (գո-
Cask,-que Քէսք, s. սաղաւարտ։
Cassada,-sava Քէս՛սէտէ, Քէս՛սէվէ, s. մանիհոտի ալիւր։
Cassation Քէսսէյ՛շըն, s. եղծում, բեկում։
Cassia Քէշ՛ըէ, s. ժմիրակ տե.
Cassimere Քէ՛սիմիր, s. քազմիր։
Cassock Քէս՛սըք, s. պարեգօտ։
Cassowary Քէսօուէրի, ջայլամ մը։
Cast Քէսթ, Քասթ, va. մղել, հրել; 2. նետել; 3. ուղղել, դարձնել; 4. զգետնել, յաղթել; 5. թափել; 6. հաշուել; 7. (դերերը) բաժնել։ = vn. միտքին մէջ դառնալ, ձեւ առնուլ; 2. հովին խնալ ևն.; 3. ծռիլ։ =s. նետուածք, ձիգ, հարուած; 2. տեսք, հով; 3. տիպ, ձեւ, ձոյլ; 4. դերաբաշխում Բռ. To—aside. մերժել, ճանբել։ To—away. մերժել; շռայլել։ To—down. տխրեցնել։ To—off. քակել, արձկել։ To—one's self on. յանձնել, անձնատուր ըլլալ։ To—in the teeth. երեսը տալ։ To—up. հաշուել; փսխել։ —away Քէսթ՛էուէյ, s. լքեալ; 2. խոտելի։ —off Քէսթ՛օֆ, a. ձգուած, անգործածելի։ [կաբերը։
Casta'nea Քէսթէյ՛նիա, s. բաժա-
Cas'tanet, s. բամբիռ չալբարա
Caste Քէսթ, s. դասակարգ Հնդ.
Cas'tellan, s. դղեկատէր։
Castellated Քէսթէլլէյթ՛էտ, a. աշտարակաւոր ամր.
Caster,-tor Քասթ՛ըր, s. նետող; 2. հաշուագէտ; 3. աստեղագէտ; 4. սրուակակալ, համեմակալ (սեղանի); 5. անուակ (աթոռի)։
Castigate Քէս՛թիկէյթ, va. պատժել։ -tion -՛շըն, o. պատիժ, խրատ։
Casting Քէսթ՛ին, s. նետուածք; 2. ձուլում, ձոյլ; -net. ուռկան։ -voice, -vote. նախագահի՛ բեկանող քուէ։
Castle Քէս՛լ, s. դղեակ; 2. ամրոց։ =va. (ճատրակի մէջ) պաշարել, ռոկել։ —s in air or in Spain. օդակառոյց դղեակներ։ -builder. երազող։ -guard,-ward. դղեկապահ
Castor Քէս՛թըր, s. կուղբ, ջրշուն զուեsnւզ; 2. կղբենի; 3. կղբաձու։ -oll. հնդիկ լուծիչ իւղ։
Castramination Քէսթրէմինէյ՛շըն, s. բանակադրութիւն։
Castrate Քէս՛թրէյթ, va. ներքինացնել, մալել։ —tion Քէսթրէյ՛շըն, s. որձատութիւն, մալում։ [Բռ.
Cas'trel Քէսթ՛րէլ, s. հողմավար
Castrensian -՛շէն, a. բանակի։
*Casual Քէ՛ժիուէլ, a. պատահական, դիպուածական։ —ly Քէ՛ժուըլի, ad. պատահաբար։ —ty Քէ՛ժուըլթի, s. դէպք, պատահար; 2. փորձանք։ —ism Քէ՛ժուըլիզմ, s. դիպուածականութիւն։
Cas'uist Քէժ՛իուիսթ, s. խղճի խնդրոց հմուտ աստուածաբան, խղճագէտ։ —ic,—ical Քէժուիսթ՛իք, Քէժուիսթ՛իքըլ, a. խղճագիտական։ —ry Քէժ՛ուիսթրի, s. խղճագիտութ.
Cat Քէթ, s. կատու, մալոյ; 2. խարսխաբարձ ևն.; 3. վեցոտանի; = 4. գնդակախաղ մը; 5. մտրակ զամ-ջը ղէն. =va. կառանել։ -amount. կատուառիւծ։ -bird. կատուահաւ։ -call. շչակ Բռ. -fish. կատուաձուկ; ծովագայլ։ -hole. պարանածակ ևն. -head. մալխհեծան ղըrիդk ևն. -mint, -nip. կատուանուխ։ -nap. կարճ քուն, տարեւծուք։ -o-nine -tails. խարազան։ Cat's eye. կատուակն։ -paw. յիմար; գործիք, միջոց; սիւք, հով։ -tail. կատուի ձետ

բօ. -like ֆէթ՛լայֆ, s. կատուի պէս, անձայն։ -ling ֆէթ՛լին, s. կատուի ձագ; 2. աղի, լար; 3. կատուին բօ.; 4. դանակ մը. [կայրեցական դեօ.
Catacaus'tic ֆէթէֆօ՛թիֆ, հա-
Catachre'sis ֆէթէֆրի՛սիս, s. պի-տականուննութիւն։ [ղեղ։
Cataclysm ֆէթ՛էֆլիզմ, s. ջրհե-
Cat'acomb ֆէթէֆօմ, s. գետնա-դամբան։ [լսելութիւն։
Catacoustics ֆէթէֆուս՛թիֆս,
Catafalque, -lco ֆէթէֆալք՛, -ֆալ՛ֆօ, s. մահարեմ։
Catalec'tic, a. թերավանկ։
Cat'alepsy, s. ուշաբարձութ.
Catalogue ֆէթէ՛լօկ, s. ցուցակ, գրացուցակ, արժէցուցակ, յայտա-գիր. =va. ցանկել։ [բեւի ծո.
Catalpa ֆէթէլ՛բէ, s. լայնտե-
Catamaran ֆէթէմէրէն՛, s. սալ, լաստափայտ (Հնդկաց); 2. սայլ, կառք; 3. ջատուկ, ճիւաղ։
Catamenia -մի՛նիէ, s. դաշտան։
Cataphon'ics, pl. ընդդիմա-ձայնութիւն։ [դրահ։
Cat'aphract, s. կառանաւոր
Cat'aplasm -լէզմ, s. խիւս, լակ։
Cat'apult -՛բէլթ, s. բաբան։
Cat'aract ֆէթ՛էրէֆթ, s. քարա-վազ, սահանք, ջրվէժ; 2. լուսն, ակա-նաքող, վարագոյր կեօզ բէրsէvի։
Catarrh ֆէթար՛, s. հոսախտ, սաստիկ հարբուխ, դում ենqլե. -al, -ous ֆէթէր՛էլ, ֆէթէր՛ըս, a. հար-բըխային, հարբխոտ։
Catas'trophe ֆէթէս՛թրօֆի, s. չարաշուք վախճան, արկած; 2. վերջնադէպք (խաղի)։
Catch ֆէչ va.(Cought ֆօթ), [at, up] բռնել; 2. գրաւել, շահիլ, հրա-պուրել. =vn. ատացուիլ, վարձուիլ, բռնուիլ; առնուլ. =s. բռնելը, կա-լանք; 2. որս, շահ; երգադարձ եր. -penny. սակ քաշող, ոչինչ իրեր.
-fly. ճանճորս (խոտ). -poll. բարա-պան, հեջուպ ֆիզիր, չափուղ -word. վերջին բառ (երեսի; թատ.) -able ֆէչ՛էպլ, a. բռնելի; 2. բռնուելիք։ -er ֆէչ՛ըր, s. բռնող։
Catchup, Catsup ֆէչ՛ըբ, ֆէթ՛-սըբ, s. անկաղցան։
Catechetic,-al ֆէթէֆէթ՛իֆ, -ֆէ-թ՛իֆըլ, a. կրօնագիտական։
Catechise ֆէթ՛իֆայզ(դ), va. կրօնք սորվեցնել, հարցնել։
Catechism ֆէթ՛իֆիզմ, s. քրիս-տոնէական (դասագիրք), կրօնագի-տութիւն; կոչումն ընծայութեան; վարդապետարան։
Catechist, -chiser ֆէթ՛իֆիսթ, ֆէթ՛իֆայզըր, s. հաւատուսոյց, կրօ-նուսոյց, քրիստոնէական սորվեցնող
Catechu -թ՛իֆիու, s. մշկահոյլ դ.
Catechumen ֆէթիֆիու՛մէն, s. նորահաւատ, երախայ, անկնունք։
Categorical ֆէթէկօրիֆէլ, s. ըս-տորոգական; 2. բացարձակ, բացո-րոշ. -ly ֆէթէկօր՛իֆըլլի, ad. ճըշ-գրտիւ, հաւաստեաւ։
*Category ֆէթ՛իկըրի, s. ստորո-գութիւն մը; հանգամանք; կարգ։
Catenary, -narian ֆէթ՛ինէրի, -նէյ՛րիէն, a. շղթայական, շղթայի.
Catenate ֆէթ՛ինէյթ, va. շղթա-յել. -tion ֆէթինէյ՛շըն, s. շղթա-յում; 2. շղթայ, կապ։
Cater ֆէյ՛թըր(դ), vn. հայթայ-թել. -er, -ess ֆէյթ՛ըրըր, ֆէյ՛թը-րէս, s. մատակարար, մատակարա-րուհի վէֆիլխաrա։
Caterpillar ֆէթ՛ըրբիլըր, s. թըր-թուր (թիթեռնի); 2. թրթրուկ բօ.
Caterwaul ֆէթ՛ըրուօլ, vn. (կա-տուն) մռմռալ, նուալ։
Cates ֆէյթս, pl. խնճոյք։
Catgut ֆէթ՛կըթ, s. աղի, լար։
Cathar'tic, -al ֆէթհ՛արթիֆ, a. լուծողական(դեղ), կակղնաս։ -tine

քէթհօր՛թէն, s. ածալէ հանուած լուծիչ նիւթ, մաքրիչ ջ.

Cathedra քէթհի՛տրէ, s. աթոռ։

Cathedral քէթհիտ՛րըլ, s. եպիսկոպոսանիստ՝ աթոռանիստ եկեղեցի, կաթողիկէ, մայր եկեղեցի։

Cath'eter քէթհ՛իթըր, s. փամփշտայոյլ, փամփշտամուտ գ.

Catholic քէթհ՛օլիք, a. ընդհանրական, կաթողիկէ; 2. պապական. =s. հռովմէադաւան. -ism քէթհ՛օլիսիզմ, s. կաթոլիկութիւն; 2. ընդհանրականութիւն. -on քէթհօլ՛իքօն, s. համայնադեղ. -ize քէթհօլիսայզ, va. հռովմէականացնել

Catholicity քէթհօլիս՛իթի, s. ընդհանրականութիւն; 2. կաթոլիկութիւն; 3. ազատամտութիւն։

Catholicos քէթհօ՛լիքօս, s. կաթողիկոս, հայրապետ։

Catkin քէթ՛քին, *See* Ament.

Catop'rics, *pl.* հայելաբանութ.

Cattle քէթ՛թլ, s. պահուր, դուար, նախիր, պախրէ. Black—. արջառ (եզ, կով) գաrաաըղըr. Small —. դուար, հօրան sաrաr. -guard. անցարգել էթ. -plague. պահուրախտ -show. պահուրացոյց։ [ղով։

Caucus քօ՛քըս, s. կուսակց. ժո-

Caudal քօտ՛ըլ, a. ագենման։

Caudate, -ted, a. տտնաւոր։

Caudle քօ՛տըլ, s. թերմոն։

Cauf քօֆ, s. ձկնարան։ [եաց)։

Caufle քօֆլ, s. կարաւան (գեր-

Caught, *pp. of* Catch.

Caul քօլ, s. գլխուվարդ, թաղհար; 2. գլխաթաղանդ ամտ.

Caulescent. -liferous քօլէս՛ընթ, քօլիֆ՛ըրըս, a. ցողնաւոր։

Cau'licule, s. խիղբ ճ; ցողունիկ -liflower, s. ընդակաղամբ։

Causable քօզ՛էպլ, պատճառելի։

Causal քօզէլ, a. պատճառական։ -verb. անցողական բայ։ -ity քօզէլ՛իթի, s. պատճառականութ.

Causation քօզէյ՛շըն, s. պատճառում; 2. առիթ. -tive քօզ՛էթիվ, a. պատճառական։

Cause քօզ, քօզզ(տ), s. պատճառ; 2. դատ(ավարութիւն); 3. կողմ, դատ էր. =va. պատճառել, առթել, բերել. To gain—. դատը շահիլ։

Causer քօզ՛ըր, s. պատճառող։

Causeway, Causey քօզ՛ուէյ, քօ՛զի, s. խճուղի, խճայատակ շօւk։

Caustic, -al քօս՛թիք, a. այրող, կիզիչ; 2. խիստ, կծու; 3. այրեցական Lunar—. կիզաքար ճկճկճճկել բաշը։

Causticity քօսթիս՛իթի, s. այրեցականութիւն; 2. խստութիւն, երգիծանք։

Cauter քօ՛թըր, s. խարանիչ։ -ism քօ՛թըրիզմ, s. խարան, խար, տաղ։

Cauterize -՛թըրայզ, va. խարանել. -zation, s. տաղում, խարում։

Cautery քօթ՛ըրի, s. խարան եազը։ Actual—. գործիական խարան. Potential—. կիզական խարան։

*Caution քօ՛շըն s. [against] զգուշութիւն, խոհեմութիւն; 2. խրատ, ազդ; 3. երաշխաւորութիւն։ =va. զգուշացնել. -ary քօ՛շընըրի, a. ըզգուշական; խրատական; գրաւական

*Cautious քօ՛շըս, s. արթուն, խոհեմ; զգոյշ. -ly, *ad.* -ness.

Cavalcade քէվ՛էլքէյտ, s. հեծելահանդէս աpթլl աշաjլl։

Cavalier քէվէլիր՛, s. հեծեալ, ձիաւոր; 2. ասպետ։ =a. ազատ, համարձակ; 2. քաջ, ազնիւ. -ly, *ad.*

Cavalry քէվ՛էլրի, s. այրուձի, հեծելազօր, հեծելագունդ։

Cavati'na, s. գեղգեղանք, դանձ

Cave քէյվ(տ), s. այր, նկուղ. =va. խուռչել, փորել. =vn. այրերու մէջ բնակիլ։ [տար.

Caveat քէյ՛վիէթ, s. արգել, ազդ

Cavern քէվ՛ըրն, s. այր, որջ։ —ous քէյ՛վըրնըս, a. անձաւուտ, բազմախոռոչ։ [իար։
Caviar քէվ՛իար, s. ձկնկիթ խաւ-
Cavil քէվ՛իլ(տ), va. խմաստակել, խծբծել. =s. խմաստակութ.
Cavity քէվ՛իթի, s. խորշ, խոռոչ։
Caw քօ, vn. (ագռաւը) կռնչել. =s. կռինչ, աղմուկ։
Cawker քօ՛ըքըր, See Calker.
Cayenne քայէ՛ն, s. տաքդեղ։
Cayman քէյ՛մն, s. կոկորդիլոս մը։
Cazique քէզիք՛, s. գլխաւոր։
Cease սիյս(տ), vn. վերջ տալ, կասիլ, դադրիլ. =va. դադրեցնել; վերջացնել. —less սիս՛լէս, a. անդադար, շարունակ։
Cedar սի՛տըր, s. մայր, եղեւին։
Cede սիտ, va. տալ, շնորհել։
Cedilla սէտիլ՛լէ, s. ենթակէտ(ç)
Cedrine սի՛տրին a. մայրի(մայրիի)
Ceil սիլ(տ), va. ձեղունել։ —ed սիյլտ, a. ձեղնաւոր։ —iny սի՛լին, s. ձեղուն; 2. պրշակ նաւու։
Cel'adon, s. տմոյն կանանչ։
Celandine սէլ՛ընտայն, s. Հողմափայտ գրրյանիրդ օրու։
Celebrant սէլ՛էպրընթ. ժամարար
*Celebrate սէլ՛էպրէյթ, va. փառաբանել, տօնել, հռչակել; —rated սէ՛լէպրէյթէտ, a. հռչակաւոր, երեւելի. —ration սէլէպրէյ՛շըն, s. ներբող, հռչակ; 2. մատուցում (պատարագի); 3. տօնախմբութ. —rator սէլէպրէյ՛թըր, s. հռչակող։
Celebrity սէլէպ՛րիթի, s. հռչակում, համբաւ; 2. հայակապ անձ։
Celerity սէլէր՛իթի, s. արագութ.
Celery սէ՛լըրի, s. կարոս։
Celestial սէլէս՛թիըլ, a. երկնային. =s. երկնաքաղաքացի, ոգի. —ly սէլէս՛թիըլլի, ad. յերկնուստ։
Cel'estine սէլէս՛թին, s. երկնաքար հնք; 2. կելեստինեան կրօնաւոր

Celiac սի՛լիէք, a. փորի։
Celibacy սէլիպ՛էսի, s. ամուրութիւն. -lib'ate սէլիպ՛էյթ, a. ամուրի։
Cell սէլ, s. խուց, մենարան, խղիկ; 2. խորշ մըտ; Եւն.
Cellar սէլ՛ըր, s. մառան. —age սէլ՛ըրէյճ, s. շտեմարան; 2. մառանի վարձ։ —er, —ist սէ՛լըրըր, սէ՛լըրիսթ, s. մառանապետ էյ.
Cellular սէլ՛իուլըր, a. խորշուտ, բազմախոռոչ. —lated սէլ՛իուլէյթէտ, a. խորշաւոր։
Cellule սէլ՛իուլ, s. խցիկ, խորշ։
Cel'lulose -լօս, s. բազմախորշ։
Celt սէլթ, s. Կեղտ, կելտ։
Celtic սէլթ՛իք, a. կեղտական։
Cement սիմէնթ՛, s. կպչուն։ =an. փակցնել, փակչիլ։ —ation սիմէնթէյ՛շըն, s. փակցնելը; շաղախում.
Cemetery սէմ՛էթէրի, s. գերեզմանատուն, գերեզմանք, հողք։
Cen'atory -թըրի, a. ընթրեաց։
Cen'obite -պայթ, s. վանական։
Cen'otaph -թէֆ, s. սնաշիրիմ։
Cense սէնս(տ), va. խնկել։
Censer սէն՛սըր, s. բուրվառ։
Censor սէն՛սըր, s. համարակալ Հ; 2. գրաքննիչ; 3. պարսաւ, դատաստան; 4. քննադատ։ —ial, —ian սէնսօ՛րիըլ, սէնսօ՛րիըն, a. գրաքննական. —ship սէն՛սըրշիփ, s. համարակալութիւն; 2. գրաքննութիւն։
Censo'rious սէնսօ՛րիըս, a. գրաքննական; 2. պարսաւող, խծբծող։ —ly -լի, ad. —ness -նէս, s.
Censurable սէն՛շըրէպլ, a. եպերելի, քննաբանելի. —ness սէն՛շըրէպլնէս, s. —ably, ad. մեղադրելի կերպով։
*Censure սէն՛շըր (տ), s. եպերանք, պարսաւ. =va. պարսաւել, խծբծել, քննադատել։ [մոր։
Cen'sus սէն՛սըս, s. մարդահամար
Cent սէնթ, s. դրամ մը, սէնթ.

Five per cent. հինգ առ հարիւր (5%)։ –age սէնթ'էճ, s. սակ։
Centaur սէն'թօր, s. յուշկապարիկ, կենդաւրոս, մարդուձի դէզ. –taury սէն'թօրի, s. տերեփուկ զանիշարիուն բո.
Centenary սէն'թէնէրի, s. հարիւրամեակ, դար։ =a. հարիւրամեկի, հարիւրամեան։ –rian սէնթէնէյ'րիըն, a. հարիւրամեան, զառամ
Centennial սէնթէն'նիէլ, a. հարիւրամեկի, հարիւրամեան։
Centesimal սէնթէս'իմըլ, a. հարիւրորդական, հարիւրորդ։
Center, –tre սէն'թըր, s. կեդրոն; 2. մէջտեղը, միջավայր։ =vn. կեդրոնը դրուիլ; 2. կեդրոնանալ։ =va. կեդրոնացնել, ամփոփել։ –of gravity. ծանրութեան կեդրոն։
Centigrade սէնթ'իկրէյտ, a. հարիւրամասն (ջերմչափ)։ –gramme սէն'թիկրէմ, s. հարիւրորդակրամ։ –liter, –litere սէն'թիլայթըր, սան'թիլիթըր, s. հարիւրորդալիտր։ –meter, –metre սէն'թիմիթըր, սէնթիմէյ'թըր, s. հարիւրորդամետր։
Centiped սէն'թիփէտ, s. նեպուկ բնայիկ պիօնկյի։ (Փրանքի)։
Centime սան'թիմ, s. հարիւրորդ
Cen'tinel, s. պահանորդ զին.
Cento սէն'թօ, s. (pl. -tos սէն'թօզ), հատակարկատ քերթուած, քերթուածաքաղ։
Central սէն'թրէլ, a. կեդրոնական։ –ity սէնթրէլ'իթի, s. կեդրոնականութիւն։ –ly սէնթրէլ'լի, ad.
Centralize սէնթ'րէլայզ(տ), va. կեդրոնացնել։ –zation սէնթրէլիզէյ'շըն, s. ամփոփում իմիում կեդրոնի, կեդրոնացում։
Centric, –al սէնթ'րիք, սէնթ'րիքըլ, a. կեդրոնի, կեդրոնական։ –ricity սէնթրիս'իթի, s. կեդրոնացում։
Centrifugal սէնթրիֆ'իուկըլ, a. կեդրոնախոյս։ –petal սէնթրիփ'իթըլ, a. կեդրոնաձիգ (զօրութիւն)։
Centry սէնթ'րի, s. պահակեր զին.
Centumvir սէն'թըմվըր, s. հարիւրպետ (անդամ դատարանի) Հ.
Centuple սէն'թիուփըլ, a. հարիւրապատիկ։ =vn. հարիւրապատկել։ –licate սէնթիուփ'լիքէյթ, va. հարիւրապատկել։
Centurial սէն'թիուրիըլ, սէնչը'րիըլ, a. դարուց; 2. հարիւրամեկի։
Centurion սէնթիու'րիըն, s. հարիւրապետ Հ.
Century սէն'չըրի, սէն'թիուրի, s. հարիւր; 2. հարիւր տարի, դար։
Cephalalgy սէֆ'էլէլճի, s. գլխացաւութիւն, գլխացաւ։
Cephalic սէֆէլ'իք, a. գլխի։
Cephal'opod, s. գլխոտն է.
Ceraceous -'շըս, a. մեղրամոմի։
Ceramic սէրէմ'իք, a. խեցեգործական, –կերտական, բրուտի։
Cerate սի'րէյթ, s. մոմձէթ սարը մէջինմ բժ. –t'ed, a. մոմազօծ։
Cere սիր(տ), s. (թռչնոց ռնանց կտուցի) մոմամաշկ, մոմ է. va. մոմել։ -cloth. մոմազօծ կտաւ մոշաւմմա։
Cereal սի'րիէլ, s. արմտիք, հացաբոյսք։ =a. ցորենազգի, –եղէն։
Cerebel, –lum սէր'էպէլ, սէրէ'պելըմ, s. ետրին մաս ուղեղի, ուղեղիկ։ –rebrum սէր'էպրըմ, s. վերնամասն ուղեղի, ուղեղատ։
Cer'ebral սէրէպ'րըլ, a. ուղեղի։
Cerement սէրէ'մէնթ, s. (մեռելի) մոմազօծ պատանք։
Ceremonial սէրէմ'օնիէլ, a. արարողական=s. արարողական կարգ, կարգուսարք։ –ly սէրէմ'օնիէլլի, ad.
Ceremonious սէրէմ'օնիըս, a. արարողական, ծիսական; 2. նրբախնդիր, ձեւամոլ; 3. մեծահանդէս. –ly սէրէմ'օնիըսլի, ad. ասօք փառօք
Ceremony սէր'էմընի, s. արարո-

ղութիւն, ծէս; 2. (քաղաքավարական) ձեւք, մեծարանք, պատուադրութ. Master of—. արարողապետ։

Cerise սէրիզ՛, *a.* կեռասագոյն։

Cerog'raphy, *s.* մոմագրութ.։

*Certain սըր'թըն, *a.* հաստատ, ստոյգ; 2. որոշ; հաստատ; 3. ոմն, մը։ On a—day. օր մը։ A—person. մէկը, մարդ մը։ -people. ինչ ինչ անձինք։ —ly սըր'թընլի, *ad.* ստուգիւ, արդարեւ, անշուշտ։ —ness, —ty, Certitude սըր'թըննէս, սըր'թընթի, սըր'թիթիուտ, *s.* ստուգութիւն, հաստատութ., հաւաստիք։

Cer'tes սըր'թիզ, *ad.* անտարակոյս

Certificate սըրթիֆ'իքէյթ, *s.* վկայագիր։ =*va.* վկայել, հաստատել; վկայագիր տալ։ —tion սըրթիֆիքէյ'շըն, *s.* հաստատութեան գիր, վկայութիւն։

*Certify սըր'թիֆայ, *va.*[of] վկայել, հաստատել, հաւաստել; ծանուցանել։ It is hereby certified. կը ծանուցուի որ . . . ։

Cerulean սիրու'լիըն, *a.* երկնագոյն։ [ականջի աղտ։

Ceru'men սիրու'մըն, *s.* ստուկ,

Ceruse սի'րուս, սպիտակագեղ։

Cer'vical սըր'վիքըլ, *a.* ծոծրակի։

Cer'vine սըր'վայն, *a.* եղջերուի։

Cesarean սիզէյ'րիըն, *a.* կեսարու։ -section. արգանդահատութիւն մը։ *See* Cæsarean.

*Cessation սէսէյ'շըն, *s.* դադար

Cession սէշ'ըն, *s.* թողում։

Cess-pool սէս'փուլ *s.* կոյուղի։

Cestus սէս'թըս, *s.* գօտի (Աստղկան); 2. ձեռնապանակ ընբշաց, ձեռնոց։ Cetacea սիթէյ'շիա, *pl.* կիտազգիք։ —cean սիթէյ'շըն, *s.* կիտազգի, կիտաժանի։ [բանութիւն։

Cetol'ogy սիթո'լըճի, *s.* կիտա-

Chafe չէյֆ(թ), *va.* շփել, տաքցնել; 2. գրգռել, յուզել; 3. մաշեցնել։ =*vn.* զայրանալ, գրգռուիլ; 2. մաշիլ։ =*s.* տաքութ., գրգիռ։

Chafer չէյ'ֆըր, *s.* յուզող; 2. ծառաբնդիռ, գշոր տըզտըզ սկօճնկյի։

Chaf'ery, *s.* ջերոց, դարբնոց։

Chaff չէֆ(թ), *s.* փուր, ծանծ, փոճոկ (ցորենի); 2. յարդ, խաւիւ, խողան; 3. մնոտիք, խեշերանք։ =*vn.* ծաղրել, քաշկռտել։

Chaffer չէֆ'ֆըր(թ), *vn.* սակարկել; շատախօսել. =*va.* գնել, փոխանակել։ —er չէֆ'ֆըրըր, *s.* [Բռ.

Chaf'finch, *s.* դրանիկ, տկռիկ

Chaffy չէֆ'ի, *a.* յարդանման։

Cha'fing-dish, *s.* հրակալ, կրակաման։ [չի, կոկէն շակրկճ։

Chagreen' չէկրին, *s.* հատակա-

*Chagrin չէկրին'(թ), *s.* թախիծ, վիշտ, տրտմութիւն. =*va.* վշտացնել, տխրեցնել, ցաւցնել։ [F]

Chain չէյն(թ), *s.* շղթայ; 2. ստրկք, կապանք; 3. կարգ, շարք; 4. գետնաչափ (66 ոտք); 5. (լեռնա) գօտի; 6. սարանակիր (նաւու)։ = *va.* շղթայել, գերել; 2. յօդել։ -bridge. ռակախ կամուրջ։ -gang. շղթայաշարք (մարդ.) -pump. դոլակիր շղթայ։ -shot. երկգլխիդունտ -stitch. պատուկար։ -wales. բաղադրա ն—. —less չէյն'լէս, *a.* անյարիր, կցկտուր, անկապ։

Chair չէյր(թ), *s.* աթոռ, գահ, ամբիոն; 2. նախագահութիւն, նախագահ; 3. աթոռ, բեմ (վարժապետի); 5. կառք մը, բազմիք; 6. բարձիկ եր. =*va.* յաղթանակաւ տանիլ։ Chair! լռեցէ՛ք։ To take the—. նախագահել։ —man չէր'մըն, *s.* նախագահ, ատենապետ։

Chaise շէյզ, *s.* ուղեկառք։

Chalcography քէլքո'կրէֆի, *s.* պղնձագրութիւն։

Chaldaic. Chaldee քէլտէ'յիք, քէլ'տի, *a.* քաղդէական, քաղդէարէն

Chaldron չօլ՛տրըն, *s.* հանքածուխի չափ մը (36 գրուաննոց)։

Chalice չէլ՛իս, *s.* սկիհ, սկի։

Chalk չօք(տ), *s.* կաւիճ ։ =*va.* կաւիճով գծել ; 2. կաւիճ քսել ։ French—. ճարպաքար։ -stone. յօդուածաքար բժ. To—out. ուրուագրել։ -pit. կաւճահանք։

Chalky չօ՛քի, *a.* կաւճային։

Challenge չէլ՛լէնճ(ս), *s.* կոչ, գրգիռ, հրաւէր (ի մարտ); 2. ձայնատրութիւն (պահակի); 4. պահանջ, յաւակնութիւն; 5. մերժում (երդուեալներու)։ =*va.* ասպարէզ կարդալ ; 2. հրաւիրել, կոչել ; 3. պահանջել (իրաւ.); 4. առարկել, մերժել, քուէ չտալ։ —able չէլ՛լէնճէպըլ *a.* —er չէլ՛ընճըր, *s.* ասպարէզ կարդացող, ախոյեան։

Challis, Chally չէլ՛ի, *s.* շալ ։

Chalybeate քէլի՛պիէյթ, *a.* երկաթախառն (ջուր, դեղ)։

Chamade շամատ՛, *s.* (բանակցութեան) թմբկահարութիւն զէն.

Chamber չէյմ՛պըր (ս), *s.* սենեակ, խուց, ննջասենեակ; 2. ատենաժողովարան; 3. խորհրդանոց խորհրդարան; 4. ատեան։ =*vn.* փակուիլ, նստիլ (սենեակը); =*va.* սենեակը փակել։ -counsel, -counselor. խորհրդատու փաստաբան ։ -maid. նաժիշտ։ -pot. կճիճ, միզաման չուզալի։ —lain չէյմ՛պըրլէն, *s.* սենեկապահ; 2. (արքունի) սենեկապետ; 3. գանձապահ։

Chameleon քէմի՛լիըն, *s.* գետնառիւծ պոյզայէմուլ։

Chamfer, —fret չէմ՛ֆըր (ս), չէմ՛ֆրէթ, *s.* փայտէ խողովակ, ջորգան օյուզ; 2. փողանձեւ փորուածք, ակօսակ, փորոք եկյ ն. =*va.* ջորգան՝ վազ շինել ; 2. ակօսաձեւ փողաձեւ զարդեր շինել, փորոքել, մանրէքել ։

Chamois շէ՛մի, *s.* քարայծ; 2. քարայծենի կիւskrի։ [երիցուկ։

Chamomile քէմ՛օմայլ, *s.* ճփնի,

Champ չէմփ (տ), *an.* կրծել, խածնել; ծամել; ծամծմել, ցմցմալ։

Champagne շէմփէյն՛, *s.* գինի մը

Champaign չէմփէյն՛ *s.* դաշտավայր։ =*a.* հարթ, տափարակ։

Champerty չէմ՛փըրթի, *s.* շահակցութեամբ դատավարութիւն։

Champion չէմփ՛իըն(ս), *s.* ախոյեան, շահատակ, մարտիկ։

Chance չէնս (տ), *s.* դիպուած, պատահում, բախտ; 2. առիթ; 3. հաւանականութիւն։ =*a.* պատահական, դիպուածոյ։ =*vn.* պատահիլ, դիպիլ։ By—. պատահաբար։ A lucky—. յաջող առիթ ։ -medley. մարդասպանութիւն (ինքնապաշտպանութեան համար)։

Chancel չէն՛սըլ, *s.* դաս էջ.

Chancellor չէն՛սըլըր, չան՛սլըր, *s.* դիւանապետ, —դպիր, ջանցլեր, հրովարտակաց դպիր; 2. նախագահ, տնօրէն, վերատեսուչ համ. 3. ատենակալ, ատեանակալ (եպիսկ.) 4. ազգապետ; -պետութիւն; -արան —of the Exchequer. ելեւմտից նախարար Ա. Lord high—. լորտ դատաւորապետ, լորտ կնքապահ Ա. —ship չան՛սլըրշիփ, *s.* դիւանապետութիւն; 2. նախարարութիւն; 3. վերատեսչութիւն։

Chancery չէն՛սըրի, *s.* արդարութեան բարձրագոյն ատեան; 2. արքունի դիւանատուն; 3. հիւպատոսարան; 4. ազգապետարան։ To get *or* hold in—. հակառակորդին գլուխը թեւին տակ առնել ։

Chancre շէնք՛ըր, *s.* չարակեղ ։

Chancy չան՛սի, *a.* կասկածելի։

Chandelier շէն՛տըլիըր, *s.* ջահ, ձեղնաջահ աւլիզէ։

Chandler չանտ՛լըր, *s.* մոմավա-

ճառ; 2. (ցորենա)վաճառ; նպարավաճառ, խանութպան։ -lery չանդ'-լըրի, s. համեմեղէն, նպար, -եղէն։

Change չէյնճ(ը), va. [for, with] փոխել, շրջել, դարձնել; 2. փոխանակել; 3. (ստակ) աւրել; 4. թթուիլ, նեխիլ։ =vn. դառնալ, փոխուիլ; 2. (լուսինը) նորիլ։ =s. փոփոխութիւն, յեղաշրջում; 2. փոխանակութիւն; 3. մանրուք ստակ; 4. թերհաշիւ, մնացորդ; 5. սակարան։ -less չէյնճ'լէս, a. անփոփոխ։ -er չէյն'ճըր, s. լումայափոխ։ -ling չէյնճ'լին, s. (ոգիներէ) փոխուած մանուկ; 2. փոփոխ, անմիտ։

Changeable չէյնճ'էպլ, a. փոփոխամիտ; 2. փոփոխական, յեղյեղուկ։ -ness, -bility չէյն'ճէպլնէս, չէյնճէպիլ'իթի, s. յողդողդութիւն։

Changeful չէյնճ'ֆուլ, a. յարափոխ, անկայ։-ly, ad. -ness, s.

Channel չէն'լ(ը), s. փոս, խոր, ծոց, աւազան (գետի); 2. նեղուց; 3. ճանբայ, միջոց; 4. մատնէք, խազ ն; 6. երեքկղիկ բաղաադրա բախքաւր ն. =va. մատնէքել ն.

Chant չէնթ, an. նուագել, կցուրդով երգել; 2. հաչակել, գովել; 3. նուագերգել։ =s. նուագ, երգ; 2. կցուրդ եր; 3. նուագերգութիւն։ -er, -ress չէն'թըր, չէնթ'րէս, s. երգիչ, տիրացու; 2. գուսան, երգչուհի։ -icleer չէնթ'իքլիյր, s. աքաղաղ։

Chant'ry չէնթ'րի, s. մատուռ։

Chaos քէյ'օս, s. անդունդ, վիհ; 2. քաոս, թոհուբոհ; 3. չփոթութ.

Chaotic քէյօթ'իք, a. անդնդային, խառնափնդոր, խառնակ, շփոթ։

Chap չէփ(ը), vn. ճաթիլ, ճեղքուիլ, va. հերձատել։=չէփ, չոփ, s. ճաթուք, ճեղք; 2. դունչ, թուշ, կզակ; 3. մանչուկ, տղայ։ -book. գրքուկ, տետրակ։ -fallen. չոփ'ֆօլն, սրտաթափ, յուսահատ։ -man. մանրավաճառ, փերեզակ։

Chaparral' չէփէրրէլ', s. կաղնուտ; անտառ։ [Sp.]

Chape չէյփ, s. բռնատեղ, փոկ; 2. (պատենի) ծայրնոց։

Chapeau չէփօ', s. գլխարկ։

Chapel չէփ'ըլ, s. մատուռ; 2. ժողովարան, աղօթարան; 3. նուագախումբ, դպրաց դաս; 4. տպարան։ -lany, -ry չէփէլ'լէնի, չէփ'էլրի, s. մատրանապետութ., թեմ։

Chap'ellet, s. փոկ ու ասպանդակ

Chaperon չէփ'ըրօն, s. փակեղ, խոյր; 2. գլխաշուք (ձիու); 3. ասպետ, առաջնորդ (տիկնանց)։ =va. առաջնորդել։

Chapiter, Chaptrel չէփ'իթըր, չէփ'թրէլ, s. դատացուցակ, խնդիրք; 2. խոյակ, սիւնագլուխ ն.

Chappy չէփ'ի, ցրտէ ճաթրտած

Chaplain չէփ'լին, s. մատրանապետ, տանուտէր։ -cy, -ship չէփ'լինսի, չէփ'լինշիփ, s. տանուտէրութ.։

Chaplet չէփ'լէթ, s. պսակ, շամփուրակ; 2. վարդարան, համրիչ; 3. հատուած անրակ ն; 4. վկայարան, ժամ։

Chapter չէփ'թըր, s. գլուխ (գրքի); 2. կանոնիկաժողով; 3. ժողով, ճիւղ; 4. կանոնաթուղթ էջ; 5. գգաստանոց։

Char, Chare, Chore չէյր, չօր, s. օրական աշխատութիւն։ -woman. բանուոր, աւուրչէքով գործող կին

Char չար(ը), va. ածուխ դարձնել; 2. խանձել; 3. (քար) տաշել։ -coal չար'քօլ, (փայտ)ածուխ։

Character քէր'էքթըր, s. գիր, տառ; նշանագիր; 2. բնաւորութիւն, հանգամանք, յատկանիշ; 3. նկարագիր (բարուց), բնադրոշմ; 4. համբաւ, պատիւ; 5. բնութեան տէր, անձնաւորութ., անձ, մարդ; 6. բարոյական ոյժ; 7. բացատրութիւն։ =va. քանդակել; 2. նկա-

բագրել; 3. յատկանիշել. -istic քէրէքթըրիս'թիք, [of] յատկանիշ, բոյս բարուց; 2. կնիք, նշանագիր (լոկաբերդմի). -less քէրէքթըրլէս, a. առանց նկարագրի: -istic, -al քէրէքթըրիս'թիքըլ, a. որոշիչ, յատկանըշական, բնորոշ, յայտաբար:

Char'acterize քէրէքթըրայզ(դ), va. նկարագրել, յատկանիշել, դըրոշմաւորել: -zation քէրէքթըրիզէյ'շըն, s. յատկանիշում, սեպհականում:

Charade' շէրէյդ, բառեղծուած

Chard չարդ, s. (բազուկի, կանկարի) միջնաջիղ, կողեր:

Charge չարճ(դ), s. բեռ, ծանրութիւն; 2. հրաման, յանձնարարութիւն; 3. ուղղութիւն, առաջնորդութիւն; 4. ծախք, հարկ; 5. ամբաստանութիւն; 6. ելեկտրալիցք, լիցք, վառօթ և գնդակ (հրացանի); 7. յարձակում, գրոհ: =va. [on, against *a person,* with *a thing*] բեռցնել, լեցնել; 2. հրամայել, պատուիրել; 3. հարկ՝ բաժ դնել; 4. հաշւոյն անցնել; 5. ամբաստանել; 6. բեռնաւորել: =vn. յարձակիլ:

Chargeable չար'ճէպլ, a. (ծախք, տուրք, վարձ, գին) պահանջելի, դնելի, բարդելի; 2. մեծածախս, ծախսառիթ, սուղ, ծանր, վերագրելի; 3. ծանրութիւն: -ness չար'ճէպլնէս, s. ծախք. -geably չար'ճէպլի, ad. սուղ, ծանր գնով:

Chargé d'Affaires շարժէ'դա-ֆէէր', s. գործակատար:

Charger չար'ճըր, s. ամբաստանող; 2. սկուտեղ; 3. մարտաձի:

Charily չէէր'իլի, ad. խնամով:

Char'iness, s. զգուշութիւն:

Chariot չէր'իըթ, s. կառք (պատերազմի); 2. քառանիւ (կառք): -ee չէրիըթի', s. զբօսակառք: -eer չէրիըթիր', s. կառապան, կառավար:

Char'itable չէր'իթէպլ, a. գթած, մարդասէր; 2. աղքատասէր; 3. գըթասիրական: -ness չէր'իթէպլնէս, s. գթասիրութիւն: -tably չէր'իթէպլի, ad. առատաձիր, քաղցր (կերպով), գթասիրաբար:

Charity չէր'իթի, s. գութ, կարեկցութիւն; 2. սէր, մարդասիրութիւն; 3. ողորմութիւն; 4. բարեսիրութիւն: Sisters of—. գթութեան քոյրք:

Charivary շարի'վարի, s. ժխորալի երաժշտութ., ծաղրանուագ:

Charlatan շար'լէթէն, s. սուտ բժիշկ, բուժակ; 2. խաբեբայ, շաղակրատ: [մեծ արջ, այլ *Նաւմաւս*

Charles's Wain չարլզ'էզ-ուէյն,

Charlotte Russe շար'լոթ-րուս, s. սերով լեցուն բանդակ, բաճ.

Charm չարմ(դ), s. դիւթութիւն, թովչութիւն, հմայք; 2. հմայեակ, յուռութք; 3. հրապոյր, սխրանք, գեղ: =va. հմայել, թովել, յուռթել; 2. հրապուրել, յափշտակել: vn. հրճուիլ, հիանալ: -er չարմ'ըր, s. թովիչ: -ful չարմ'ֆուլ, a. զմայլելի, գեղանի: -ing չար'մին, a. սխրալի, սիրուն, դիւթիչ:

Charnel.-house չար'նըլ-հաուս, s. դամբարան, շիրիմ:

Charred չարդ, a. ածխացեալ:

Charry չա'րի, a. ածխային:

Chart չարթ, s. տախտակ; 2. աշխարհացոյց ծովային: -aceous չարթէյ'շըս, a. քարտոնման, մագաղաթային բ.

Charter չար'թըր(դ), s. սահմանադրութիւն; 2. հրովարտակ, պատշիր, արտօնագիր; 3. արտօնութիւն; 4. վարձում. =va. արտօնել; 2. (նաւը) վարձել: -party. վարձում նաւու, նաւավարձագիր:

Chartog'raphy քարթոգ'րէֆի, s.

քարտագծութիւն, քարտագրութ։
Chartreuse շարթրեօզ՝, շարթրէզ՝ s. կարթուսեանք Գզ. 2. կարթուսօղի
Chartulary չար՛թիուլըրի, s. յիշատակագիրք, դիւանաթուղթք։
Chary չէր՛րի, a. խնայող։
Chase չէյս(դ), va. հալածել, որսալ; 2. քշել, վանել; 3. քանդակել։ =s. որսորդութիւն; 2. հալածում; 3. երէ, որս; 4. որսավայր; 5. շրջանակ թղ.
Chaser չէյս՛ըր, s. հալածող; 2. առաջոյ թնդանօթք Ն.
Chasible չէզ՛իպլ, s. շուրջառ։
Chasm քէզմ, s. հերձ, ճեղք, պատառուածք։ -y քէզմ՛ի, a. հերձոտ։
Chassepot շասփօ, s. հեռաստար հրացան, շասփօ իչնէյի բիւֆէնի։
Chasseurշասս՛ըր s. թեթև աղօր; 2. որսորդեստ ծառայք, որսապահք
Chaste չէյսթ, a. ողջախոհ, պարկեշտ, անարատ; 2. մաքուր ոճ։ -ness. Chast'ity չէյսթ՛նէս, չէսթ՛իթի, s. ողջախոհութիւն, պարկեշտութիւն, սրբութիւն։ -ly չէսթ՛լի, ad. զգաստօրէն։
Chasten չէյսն(դ), va. խրատել, պատժել; ուղղել։ -er չէյսն՛ըր, s. պատժող, խրատող։
Chastisable չէսթայզ՛էպլ, պատժելի։ -tisement չէս՛թայզմէնթ, s. պատիժ, ծեծ; 2. ուղղութիւն։ -tiser չէսթայ՛զըր, s. պատժածու։
*Chastize չէսթայզ՛(դ), va. խրատել, պատժել, ուղղել; 2. ճնշել, նուաճել։ [ջառ, փիլոն էլ.
Chasuble չէզ՛իուպլ, s. շուրջ-
Chat չէթ, vn. շաղակրատել։ =s. շատախօսութիւն, շաղակրատանք, բարբանջանք։
Chateau շէթօ՛, s. (pl. -teaux շէթօզ), s. դղեակ; 2. ամառանոց, գիւղի տուն։ Chateaux en Espagne. օդակառոյց դղեակք։
Chatelet շաթըլէ՛, s. դղեկիկ։
Chatellany շաթ՛էլէնի, s. դղեկատիրութիւն։
Chatoyant շաթուաեան՛, a. փայլփլուն (քար)․ =s. կատուակն հն․
Chattel չէթ՛լ, s. շարժուն ինչք։
Chatter չէթ՛ըր(դ), vn. շատախօսել; 2. կարկաչել, կրկրալ; 3. (ակռան) կրճտել։ -box. շատախօսիկ, շատախօս, շոգմոգ։ -ation չէթըրէյ՛շըն, s. շաղակրատութիւն։ -er չէթ՛ըրըր, s. շաղակրատ, շաղփաղփ։
Chatty չէթ՛թի, a. շատըրուց։
Chauvinism շօ՛վինիզմ, s. ազգամոլութիւն, քաղաք. մոլեռանդութ
Chaw չաա(դ), ծամել, ծամքել; 2. խորհիլ; 3. որոճալ։
Cheap չիփ՛, a. աժան; 2. չնչին։ -ly չիփ՛լի, ad. աժնկէկ։ -ness չիփ՛նէս, s. աժնութիւն։
Cheapen չիփն(դ), va. սակարկել, գինը կոտրել։
Cheat չիթ, va. խաբել, նենգել, պատրել։ =s. նենգութիւն, խաբէութիւն; 2. խաբեբայ; 3. ցորեն, հաց։ -er չիթ՛ըր, s. խաբեբայ. -ing չիյ՛թին, a. խաբեբայ, խաբեբ խուբեբ
Check չէք(դ), s. արգելք, խոչ; 2. խաչ, նշան; 3. տոմսակ, նիշ; 4. վճարագիր, չէք ¹⁶; 5. քառէկաւոր սարուան (լաթ)։ =vn. արգիլել, ճնշել, թափը կոտրել; 2. յանդիմանել; 3. խաչ քաշել, գծել, նշան դնել; 4. բաղդատել, շտկել։ =vn. 1. կենալ, դադար տալ; 2. ընդհատել, միջամտել; 3. ճարճատել (փայտ)։ -mate չէք՛մէյթ, s. պաշարում, մաթ։ =va. (ճատրակի մէջ) կորսնցնել; 2. կորսնցնել, յաղթութիլ։ -roll. պաշտօնէից ցուցակ։ -string. քուղ, լար (կառաց)։
Checker չէք՛ըր(դ), va. քառէկաւորել; 2. պէսպիսել։ =s. տախտակ; 2. pl. աղիւսախաղ satrանճ։

-board. ճատրակի տապեղ։ -work. ցանցակերպ, երփնագրուած։ -berry. աղաւնիխոտ։

Cheek չիյք, s. այտ, ծնօտ; 2. անամօթութիւն; 3. pl. պոյկ (հեծանք) ծի+; -by jowl. գլուխ գլխի։

Cheeky, a. աներես, անամօթ։

Cheep չիյփ, vn. ճռուողել։

Cheer չիյր(ը), s. ուրախութիւն, ցնծութիւն; 2. խնճոյք; 3. ծափ, կեցցէ։ =va. ուրախացնել, զուարթացնել; 2. խրախուսել; 3. ծափահարել։ vn. զուարթանալ։ -ily չիիր՛իլի, ad. խնդագին, յօժարամիտ։ -iness չիիր՛ինէս, s. խինդ, ուրախութիւն։

Cheer'ful չիիր՛ֆուլ, a. ուրախ, զուարթ, ծիծաղուն։ -ly չիիր՛լի, ad. -ness չիիր՛նէս, s.

Cheer'less չիիր՛լէս, a. տրտում, տխուր, վշտագին։ -ness -՛նէս, s.

Cheer'ly չիիր՛լի, a. ուրախ, զուարթ։ =ad. սրտագին, խնդագին։

Cheery չիր՛ի, a. զուարթ, շէն։

Cheese չիյզ, s. պանիր։ -cake. պղակունդ։ -mite. պանրորդ։ -monger -մընկըր, պանրավաճառ։ -press. պանրի մամուլ։ -rennet. կաթնխոտ։

Cheesy չիյզ՛ի, a. պանրային։

Chef-d'œuvre չէֆտէօվր՛, s. գլուխ գործոց, հրաշակերտ։ [F.]

Chegre, Chegoe See Chigoe.

Chelonian քելօ՛-, a. կրայազգի։

Chemic, -al քէ՛միք, քէ՛միքըլ, a. տարրաբանական։ -ally քէ՛միքըլլի, ad. տարրաբանօրէն։ [նանց)։

Chemise շըմիզ՛, s. շապիկ (կա-

-sette շըմիզէթ՛, s. ներքնակ (կան.)

Chemist քէմ՛իսթ, տարրաբան։

Chem'ism քէմ՛իզմ, s. տարրակցութիւն։ [րաբանութիւն։

Chemistry քէ՛միսթրի, s. տար-

Chem'itype, s. տարրատպութ.

Chenille շընիլ՛, s. թրթրուկ, թրթուրանման մետաքսեայ հիւսուած։ [F.]

Checque չէք, s. վճարագիր։

Cherish չէր՛իշ(ը), va. գգուել, սիրել, գուրգուրալ; 2. հոգալ, պահել։

Cherry չէր՛ի, s. կեռաս. =a. կարմիր, կեռասագոյն։ [կղզի։

Chersoness քըր՛սօնէս, s. թերա-

Chert չըրթ, s. գայլախ (քար)։

Cherub չէր՛ըբ, s. (pl. -rubs չէ՛րըբզ Heb. pl. Cherubim -պիմ), Քերովբէ; 2. սիրուն տղեկ, հրեշտակ։ -ic, -ical չէրըբ՛իք, չէրըբ՛իքըլ, a. քերովբէական; 2. հրեշտակային։

Cherup չըր՛ըփ, an. ճռուողել։ =s. (ծղրիթի) ճռինչ։

Chesible չըզ՛իպլ, s. շուրջառ։

Chess չէս, s. ճատրակ, սատրինճ. -board. ճատրակի տախտակ։ -man. տապեղուլունք զար։

Chest չէսթ, s. արկղ; 2. լանջ; 3. (թէյի) տուփ, ամամ։

Chestnut, Chesnut չէսն՛ըթ, s. շագանակ. =a. շագանակագոյն։

Cheval-de-frise շըվալ տը ֆրիզ (pl. chevaux-de-frise շըվօտըֆրիզ՛), s. սլաքածի, անցակալ գերան։

Cheviot չէվ՛իըթ, s. բրդէ շինուած հաստ կերպաս, չէվիոդ։

Chevalier շէվէլիիր՛, s. ասպետ։

Cheveril չէվըրիլ՛, s. կակուղ կաշի։ =a. ճկուն, առաձիգ։

Chevron շէվ՛րըն, s. կարակին նիք; 2. ժապաւէն, հեծանակ պէն; ծպեղ ճ.

Chevy չէվ՛ի, va. ցնցել։

Chew չու(ը), an. ծամել, ծամքել; 2. որոճալ։ =s. ծամոն։

Chic չիք, a. ձեւաւոր։ [F.]

Chicane շիքէյն՛, s. նրբամտութիւն, խմաստակութիւն. va. կըցկըցել։ -er շիքէյն՛ըր, s. քաշքշող, բանգիտ։ -ery շիքէյ՛նըրի, s. ըծախնդրութիւն; 2. կեղծ նրբութիւն։ Chich չիչ, s. սիսեռ։

Chick չէք, *s.* վառեակ։ **-ling** չէք'լին, *s.* պուլիկ, ձագուկ, ձագ։ -pea չէք'բի, սիսեռ։ -vetch. վայրի քուեկան, տափոլոռ։ -weed. բզբուկ

Chick'adee չի'քէտի, *s.* մկնագլուխ Թռ. [սկիւռ։

Chick'aree չի'քէրի, *s.* կարմիր

Chicken չիք'էն, *s.* վառեակ; 2. մանկամիտ։-hearted.երկչոտ։-pox. սուտ՝ ջուր ծաղիկ Բժ. [տիպա։

Chicory չիք'օրի, *s.* եղերդ հիկ-

Chide չայտ, *va.* (Chid, chidden) սաստել, ջեխել։ =*vn.* սխալ գտնել; 2. մռնչել։

***Chief** չիյֆ, *a.* գլխաւոր, առաջին; 2. կարեւոր, գերագոյն։ =*s.* գլուխ, առաջնորդ, մեծ; 2. (ցեղա)պետ, հրամանատար, իշխան; 3. գլուխ Ճն. In—. ի գլուխ; 2. գլխաւոր; 3. *(Eng. Law)* Արքայէ։ -baron. նախագահ ելմտից պաշտօն.-justice. դատաւորապետ։ **-ly** չիյֆ'լի, *ad.* յատկապէս, մանաւանդ, գլխաւորապէս

Chieftain չիֆ'թէն, *s.* հրամանատար; 2. առաջնորդ։ **-cy, -ship** չիֆ'թէնսի, չիֆ'թէնշիփ, *s.* առաջնորդութիւն։

Chiffonier շիֆֆօնիր', *s.* կապերտակալ (կահ.); 2. քրջահաւաք։

Chignon շինեօն, գիսակոյտ (կահ.)

Chigoe, Chigre չիկօ', *s.* մուն։

Chilblain չիլ'պլէյն, *s.* ձմռնակ, ցրտուռեցք, քցիմ, ցրտնխած։

Child չայլտ, *s.* (*pl.* -ren չիլտ'րըն) զաւակ, մանուկ; 2. տղայ, կժոժ։ To be with—. յղի լինել։-bed-պէտ տղաբերք։ -bearing, -birth. ծննդաբերութիւն։ **-hood** չայլտ'հուտ, *s.* մանկութիւն։ **-like** չայլտ'լայք, *a.* տղայական։ [զարմ (մանուկ)։

Childe չայլտ, չիլտ, *s.* ազնուա-

Childermas-day չիլ'տըրմէստէյ, *s.* Տօն Մանկանց Բեթղեհեմի։

Childish չայլտ'իշ, *a.* տղայական **-ly** չայլտ'իշլի, *ad.* տղայաբար։ **-ness** չայլտ'իշնէս, *s.* մանկութիւն, միամտութիւն։

Childless չայլտ'լէս, *a.* անորդի, անզաւակ։ **-ness.** *s.* -ութիւն։

Chiliad քիլ'իէտ, *s.* հազար(տարի)

Chiliarch քիլ'իարք, հազարապետ

Chiliasm քիլ'իէզմ, *s.* հազարամեայ, հազարամեակ Աչ.

Chill չիլ(ը), *a.* ցուրտ, պաղուկ, զով։ =*s.* ցրտառութիւն, ցրտութիւն։=*va.* ցրտահարել; 2. ցրտացնել, վհատեցնել։ **-iness, -ness** չիլ'լինէս, չիլ'նէս, *s.* պաղութիւն, ցրտութիւն։ [տարբեր, ցուրտ։

Chilly չիլ'լի, *a.* ցրտագին; ան-

Chimb, Chime, Chino չայմ, *s.* (տակառի) շուրթ, եզր։

Chime չայմ, *s.* ներդաշնակութիւն, դաշնաւորութիւն; 2. զանգադաշնակ; 3. համաձայնութիւն։ =*vn.* (զանգակները) դաշնահարել; 2. համաձայնել։

Chimera քիմի'րէ, *s.* եղջերուաքաղ; 2. մարդապայ պէշ; 3. բանդագուշանք, ցնորք։ **-merical** քիմի'րիքէլ, *a.* ցնորական։

Chimney չիմ'նի, *s.* (*pl.* Chimneys -նիզ) ծխնելոյզ, ծխան; 2. վառարան; 3. օդամուղ ծխան; 4. շիշ, ապակի (լամբարի). -pot. մուխաուրիկ։ -sweeper. ծխան մաքրող, ծխանաջինջ։

Chimpanzee չիմբէնզի', *s.* անտառամարդ, ափրիկեան կապիկ։

Chin չին, *s.* ծնօտ, դունչ, Թուշ։

China չայ'նէ, *s.* յախճապակի չինի։ -aster. ճենաստղիկ ծղ.

Chin'capin, *s.* կարճ շագանակի։

Chinch չինչ, *s.* մլուկ։

Chinchil'la, *s.* կենկելա ան.

Chin'cough -քօֆ *s.* կապուտ հազ

Chine չայն, *s.* ողնայար; 2. ողնուց (միս); 3. (տակառի) եզր,

շուրթ։ =va. ողնաՀատել։

Chinese չայ'նիզ, s. չինացի։

Chink չինք, s. ճեղք, բացուած; 2. Հնչիւն (մետաղի); 3. դրամ։ = an. ճեղքել, պատռել, բացուիլ; 2. (մետաղը) Հնչել։

Chintz չինց, s. պարսկակտաւ չիթ

Chink'y չինքի, a. ծակոտկէն։

Chip չիփ(դ), va. տաշել; 2. բըրթիլ, թուչիլ։ =s. տաշուք, տաշեղ; 2. փշրանք։

Chipping-bird, s. ճնճղուկ մը։

Chirographe քայրօ'կրէֆ, s. յետակար, դաշնագիր։ -pher, -graphy, s. գեղագիր; ձեռնաՀմայ. -graphy քայրօկ'-, s. (ձեռա) գրութիւն։ -logy քայրօլ'օճի, s. ձեռնախօսութիւն։ -mancy, s. ձեռնաՀմայութիւն։ -nomy, s. ձեռնաշարժութիւն։ -podist, s. ոտնաբոյժ սրնրգնր։

Chirp չըրփ(դ), s. երգ, ճռուողիւն, ճիվճիվ; 2. կռինչ, ճիկ։ vn. ճռւալ, երգել, գեղգեղել։ -er չըրփ'ըր, s. դայլայլող, ճռճռացող։

Chirrup չիր'րըփ (դ), v. երգել, ճռուողել, կարկաչել; 2. խրախուսել։ Chisel չիզ'էլ(դ), va. քանդակել; 2. գինեն կինալ։ =s. գչիր, դուր

Chisleu չիս'լիու, s. քասղև (ամիս)

Chisley չիզ'լի, a. աւազուտ։

Chit չիթ, s. ընձիւղ, ծիլ; 2. երախայ, մանուկ։ Chit-chat -չէթ, s. շաղակրատութիւն, ժղուլ։

Chitine քայ'թին, s. խեփորիտ դ.

Chit'terlings, s. փողի երշիկ։

Chit'ty չիթ'ի, a. ընձիւղաւոր։

Chivalry չիվ'էլրի, s. ասպետութիւն, ասպետք; 2. քաջութիւն; 3. վեՀանձնութիւն։ -valric, -rous չի'վէլրիք, չիվ'էլրըս, a. ասպետական

Chives չայվզ, pl. մանր սոխ; 2. մանրաթելք ծաղկանց։

Chlorine քլօ'րին, s. կաղ կանաչադեղնորակ, քլոր, դալ։ -ric քլօ'րիք, a. քլորային, -ական։ -rate քլօ'րէյթ, a. աղքլորային թթուղ, քլորատ։ -rous քլօ'րըս, a. ելեկտրածխական; 2. շուդախառնում քլորի ընդ թթուածնի։ -roform քլօ'րըֆօրմ, s. անզգայացուցիչ Հեղուկ, քլորոգի, քլորակերպ։ =va. քլորոֆորմ տալ, անզգայացնել։ -rosis քլօ'րօսիս, s. կանանչախտ, ջրարիւնութիւն; 2. դալուկ բս.

Chock չաք(դ), va. լնուլ, խցել; 2. ընդՀարիլ։ s. սեպ, խից; 2. ընդՀարում։ Chock -full. լեփլեցուն։

Chocolate չա'քօլէյթ, s. տուրմ։

Choice չօյս. s.[between] ընտրութ; 2. ընտրողութ., կամք; 3. ընտրեալ գերընտիր մաս, ծաղիկ։=a. ընտիր, աղնիւ; 2. զգոյշ, խնամոտ։

Choiceness չօյս'նէս, s. ընտրելիութիւն, գերազանցութիւն։

Choir քուայր, քայր, s. դպրաց դաս, խմբերգ; 2. երգեցիկ դաս, Հոյլ; 3. դաս, խորան; ատեան, բեմ։

Choke չօք (դ), va. խեղդել; 2. խնուլ, գոցել; 3. ճնշել։ vn. խեղդուիլ, զսպուիլ։ To-with laughing. խնդալէն մարիլ։ To-up. խնուլ։ -damp. աւրուած խեղդիչ օդ։ -pear. անդոՀատանձ։ Chock-full. լեփլեցուն, լիուլի, զեղուն։

Chok'er չօք'ըր, s. խեղդող, խեղդիչ; 2. անՀերքելի; 3. ջախջախիչ։ 4. փողպատ։ [դուկ։

Choky չօք'ի, a. Հեղձուցիչ; խեղ-

Choler քօլ'ըր, s. մաղձ; 2. բարկութիւն։ -ic քօ'լըրիք, a. մաղձային, մաղձոտ; 2. ցասկոտ, դաժան։

Cholera քօ'լըրէ, s. Հնտախտ, փորլերան։ -morbus. տեղական Հընտախտ։ Asiatic—. Համաճարակ Հընտախտ։ -infantum. մանկական մաՀաբեր փորելուք։ [ախտ։

Cholerine քօլըրին' s. թեթև Հնտ

Coles'trine, s. մաղձաճարպին։

Chomer չօ'մըր, *s.* օմեր (չափ) Սէ.

Choose չուզ, *an.* (Chose չօզ, Chosen չօզն), ընտրել, նախընտրել; 2. կամիլ, ընտրութիւն ընել։

Chooser չու'զըր, *s.* ընտրող։

Chop չափ(դ), *va.* կտրել, մանրել, կտտել; 2. ճեղքել; 3. ճաթըռտիլ; 4. փոխանակել; 5. առնուլ տալ։ =*vn.* (բերնով) բռնել, խլել; 2. կռուիլ; (հովը) յանկարծ փոխուիլ։ =*s.* կտրուած; 2. ճաթըռտուք; 3. շերտ, կող, խորխ (միս); 4. տեսակ; 5. մուտք։ -fallen. պակուցեալ։ -house. վարնոց ճաշարան։ -stick. չինական դգալ։

Chopin չափ'ին, *s.* չմուշկ։

Chop'ping չափ'ինկ, *s.* հատում, փոխանակութիւն; 2. վէճ։ -block. կոճղ։ -knife. դաշնայ, սակր։

Chops չափս, *s.* թուրծ։

Choral քօր'էլ, *a.* խմբերգական։ =*s.* եղանակ (երգի)։ -ly, *ad.*

Chord քօրդ, *s.* աղի, թել, լար; էր. =*va.* թել անցնել։

Chore չօր, *s.* մանր գործ; 2. *pl.* մանրմունր գործեր, տնական գործեր, քըսաս։

Chorea քօրի'ը, *s.* կաքաւախտ։

Choree քօրի', *s.* մեծասար։ քնա.

-riamb, *s.* մեծավերջական [անդ.

Chori'on քօ'րիըն, *s.* աղտ, փառ

Chorist քօ'րիստ, *s.* խմբերգու։

-er քուրիս'թըր, *s.* տիրացու, դպիր։

Chorog'raphy քօրակ'րէֆի, *s.* գաւառագրութիւն (աշխարհցցով)։

Chose չօզ, *s.* անձնական գոյք։ Chose in action. ստացուածք՝ որոյ վրայ իրաւունք ունի, բայց տէրը չէ

Chose, Chosen *See* Choose.

Chough չըֆ, *s.* խոլոմուկ թռ.

Chouse չաուս(դ), *va.* խաբել։ =*s.* դիւրախաբ, ապուշ։

Chrestomathy քրէսթա'մէթհի, *s.* հատընտիր, ծաղկաքաղ։

Chrism քրիզմ, *s.* միւռոն։ -al քրիզ'մըլ, *a.* միւռոնային։ -ation քրիզմէյ'շըն, *s.* օծում, միւռոնում։ -atory քրիզմ'էթըրի, *s.* միւռոնաման

Chrisom քրի'զըմ, *s.* միւռոնեալ (լաթ, տղայ), կնքադգակ։

Christ քրայսդ, *s.* **ՔՐԻՍՏՈՍ**, Մեսիա, Օծեալ։

Christen քրիսն(դ), *va.* մկրտել; անուանել։ -dom քրի'սընդըմ, *s.* քրիստոնէութ, քրիստոնեայ աշխարհ

Christian քրիս'չըն, *s.* քրիստոնեայ. *a.* քրիստոնէական; 2. եկեղեցական։ -name. մկրտութեան անուն։ -ity քրիսչիէն'իթի, *s.* քրիստոնէութիւն։ -ly քրիս'չընլի, *a.* իբրև քրիստոնեայ։ [քրիստոնէացնել։

Christianize քրիս'չընայզ(դ), *va.*

Christmas քրիս'մըս, *s.* Տօն Ծննդեան, ծնունդ, Տօն։ -tree. ծննդեան ծառ, տօնածառ-box. Ծննդեան նուէր։ [րիստոսաբանութիւն Աստ.

Christology քրիսթա'լըճի, *s.* քը-

Chromate, *s.* քրոմատ դ.

Chromatic քրօմէթ'իք, *a.* գունաւոր; 2. կիսաձայնեայ, կարճային էր; 3. *pl.* գունաբանութիւն։

Chrome, Chromium քրօմ. քրօմ'իըմ, *s.* քրոմ դ.

Chromo-litography -լիթակ'րէֆի, *s.* գունաւոր վիմագրութիւն։

Chronic, -al քրան'իք, *a.* ժամանակի; 2. երկարատև, հին(ցած)

Chronicle քրան'իքլ, *s.* ժամանակագրութիւն, քրոնիկոն; 2. *pl.* Գիրք Մնացորդաց Սէ.

Chronology քրանա'լըճի, *s.* ժամանակագրութիւն։ -gic, -gical քրօ'նըլաճիք, քրօ'նըլաճիքըլ, *a.* ժամանակագրական։ -gist քրօ'նըլաճիսթ, *s.* ժամանակագիր։

Chronom'eter քրօ'նամիթըր, *s.* ժամանակաչափ գ.; 2. ճշգապահ ժամացոյց։

Chrysalide, -salis, s. հարսնեակ թրթրոյ գօզալաղը։

Chrysanthemum, s. ոսկեծաղիկ, արեւածաղիկ։

Chrys'oberyl, s. ոսկեբերիւղ։

Chrysolite, ոսկեքար

Chrysoprase, s. ոսկեզմրուխտ

Chrysos'tom, s. ոսկեբերան։

Chubb, s. կապուտ ձուկ։

Chubbed, Chubby, a. կարմրերես, գիրուկ, թշեղ (մանուկ), թոմպուլիկ։

Chuck (տ), vn. (հաւը) կրկրթել, կարկաչել; 2. քեքեւել, ծիծաղիլ։ =s. կրկրկիւն; 2. շշուկ, խնդուք; 3. գգուանք, փաղաքշանք; 4. փայփայանք, (այտին) զարնելը; 5. գլանակ, սեղմակ։

Chuckle (տ), va. (հաւն իր ձագերը) կանչել; 2. գգուել, շոյել։ =vn. խնդուքը զսպել, բրրդընել։ =s. խնդուք, ծիծաղ։ -head. հաստ գլուխ, ապուշ։

Chuff, s. բթամիտ։ [կոշտ

Chuffy, s. թշեղ; բիրտ,

Chum, s. սենեկակից.

Chunck, s. (կոճղի) կտոր։

Chunky, a. կարճ ու հաստ

Church (տ), s. ժամ, եկեղեցի; 2. եկեղեցականութիւն, կղեր։ =va. (ծննդականը) ժամ երթալ։ -ly, a. եկեղեցւոյ; ժամասէր։ -man, s. եկեղեցական, կղերական; 2. եպիսկոպոսական Յր. -warden, s. եկեղեցպան, թաղական խորհուրդ։ -yard, s. գաւիթ, գերեզմաննոց։

Churl, s. գեղջուկ; 2. անոպայ, անկիրթ, կծծի։

Churlish, a. կոշտ, գաժան; 2. ամենակծծի։ -ly, ad. -ness.

Churn (տ), s. խնոցի, ծփոց եայլըգ. =va. խնոցի հարել, յըն-դել, ծփել։ =vn. հարուիլ։

Chute, s. գլորում, անկում, հոսանք; 2. սահանք, քարավազ։

Chyle, s. մամաց։ -lification, s. մամացագործում։

Chylous, a. մամացային

Chyme, s. մախաց։ -mification, s. մախացում։

Chymous, մախացային։

Chymistry, *See* Chemistry.

Cicada, s. (*pl.* -dae) արմաւենապտեր; 2. ճպուռ, ժիժի

Cicatrice, -rix, s. սպի, երաշխէպք։

Cicatrize (տ), an. սպիացնել (վէրքը); 2. աղէկցնել, աղէկնալ։ -zation, s. սպիացում։

Cicerone, s. շրջիկ թարգման, ուղեցոյց։

Ciceronian, -ism, a. կիկերոնեան (ոճ)։

Cicisbeo, s. արբանեակ՝ հեշտապաշտօնեայ կնոջ, ցըմբ։

Cider, s. խնձորագինի։ -kin, s. խնձորօղի։

Ci-devant, a. յառաջնումն, երբեմն։ [F]

Cigar, s. գլան, ոլոռ։

Cigarette, s. գլանիկ։

Cilia, s. թարթիչ մազիկ։ -ry, a. թարթչական։

Ciliate, -ted, a. թարթչաւոր, թարթչանման։

Cilicious, a. մազային։

Cima, *See* Cyma.

Cimeter, s. ծայրը ծուռ թուր լայնաբերան, շիմշիր։

Cinchona, s. կինքոն ծառ. -bark. քինայի կեղեւ։

Cincture, s. գօտի, կամար; 2. պատուածք; 3. սեան գօտի։

Cinder, s. աճիւն, ան-

թեղ, գաղափ; 2. լեռուրք(ամենային)

Cinemat'ics, s. շարժաբանութ.

Cinematograph սինեմէթօ'կրէֆ, s. շարժագիր, շարժապատկեր։

Cinera'ria, s. մոխրատունկ։

Cinerary սին'ըրէրի, a. աճիւնի։ -ration սինըրէյ'շըն, s. աճիւնացում։ -ritious սինըրի'շըս, a. աճիւնային։ [գինանկճի։

Cin'nabar սին'նէպըր, s. խրուկ

Cinnamon սին'նէմըն, s. կինամոմոն, դարիճենիկ քաշին։

Cinque սինք, s. հինգնոց, հինգ (ի թղթախաղի). -foil սինք'ֆօյլ. հնգատերեւ (զարդ) ։; 2. սիւրալախոր բս.

Cion սայ'ըն, s. մատաղ ճիւղ։

Cipher սայ'ֆըր(ս), s. զրօ (0) աըֆրը; 2. չնչին մարդ, ոչինչ; 3. փակագիր, հիւսք; 4. ծածկագրութիւն=va. հաշուել, հաշիւ սորվիլ։

Circassian սըրքէշ'եըն, s. չէրքէզ

Circean սըրսի'ըն, a. կիրկէի, կախարդական։

Circensial,-sian սըրսէն'շըլ, a. ասպարէզի, կրկեսի Հ.

Circle սըրքլ(ս), s. բոլորակ; 2. շրջագիծ, ծիր; 3. շրջանակ; 4. շրջապատ; 5. շրջան, ակումբ; 6. յուռի շրջան տր; 7. իշխանապետութիւն, երկիր։ =va. բոլորել, շրջապատել; 2. պարփակել. vn. շրջաբերիլ, պարոյածիլ։

Circlet սըրք'լէտ, s. շրջանակիկ

Circuit սըր'քիտ, s. շրջան, պըտոյտ; 2. շրջանակ, գաւառ; 3. օղակ, պսակ։=vn. դառնալ, պտտիլ; 3. շրջեցնել։ -ous սըրքիու'իտըս, a. ոլորապտոյտ, անուղղակի։ [ջելի։

Cir'culable սըրքիու'լէպլ, a. շըր-

Circular սըր'քիուլըր, a. բոլորշի, բոլորաձեւ; 2. մանաւանդ (փատա); 3. հասարակ, սովորին; 4. շրջաբերական,—գիր։ -numbers պարբերական թիւ բ. -ity սըրքիուլէր'իտի, s. բոլորակութիւն. -ly սըր'քիուլըրլի, ad. բոլորակաձեւ։

Circulate սըր'քիուլէյթ, vn. ժուռ գալ, պտտիլ, շրջան առնուլ, դառնալ; 2. շրջաբերիլ, ձեռքէ ձեռք անցնիլ։ =va. պտտցնել, շրջաբերել։ -tion սըրքիուլէյ'շըն, s. շրջան, պտոյտ; 3. շրջաբերութիւն (դրամի); 3. անցուդարձ; երթեւեկ։ Paper—. թղթադրամ։ -tor,-tory սըրքիուլէյ'թըր, սըրքիուլէյ'թըրի, a. շրջող, դարձող։

Circum- սըրքըմ-

-am'bient. a. շրջապատող։

-ambulate. յածիլ, շրջիլ, պտտիլ

-cize -սայզ(ս), va. թլփատել։

-cision -սիժ'ըն, s. թլփատութիւն; 2. մաքրութիւն հոգւոյ; 3. հրէութիւն։ [ջնջել։

-duct -տըքթ', va. մոլորցնել;

-ference-ֆըրէնս, s. շրջապատ; 2. պարփակ միջոց; 3. արտաքին երես

-ferentor -թըր, s. տարաչափ գ.

-flex, s. պարոյկ (^); 2. ոլորակ(՛)

-fluent, -fluous -ֆլուընթ, -ֆլուըս, a. շրջահոս, շրջադեղ։

-fusion -ֆիու'ժըն, s. շրջահոսում

-facent. a. շրջակայ, մօտակայ։

-jacent. a. շրջակայ, մերձակայ։

-locution, s. շրջասացութիւն։

-navigate, va. չորս կողմը շուրջանակի նաւել, շրջանաւել։

-navigation, s. շրջանաւութ.

-po'lar, a. շրջաբեւեռային։

-posi'tion, s. շրջադրութիւն։

-rotary,-tatory, a. շրջապտոյտ

-scribe -սքրայպ (ս), va. սահմանափակել, պարագրել, ամփոփել։

-scription -սքրիփ'շըն, s. կապար, սահման; 3. պարագրութիւն։

-scriptible, a. պարագրելի։

-spect, a. շրջահայեաց, զգոյշ։

-spection, s. շրջահայեցութիւն

*-stance սըր'քըմսթէնս(ը), *s.* պարագայ, հանգամանք, բերմունք; 2. վիճակ; 3. *pl.* մանրամասնութիւն. =*va.* դնել, կարգադրել։

-stantial սըրքըմսթէն'շէլ, *a.* մանրապատում, մանրամասն; պարագայական ։ -evidence. անուղղակի ապացոյց։

-stantiality, *s.* պատահականութիւն, մանրամասնութիւն։

-stantially -սթէն'շէլլի, *ad.* մի ըստ միոջէ; 2. ըստ պարագայից։

-stantiate -շիէյթ, *vn.* (մասնաւոր գրից մէջ) դնել; մանրամասնել։

-vallation վէլլէյ'շըն, *s.* շրջապատնէշ (պաշարողաց), ղակիշ։

-vent սըրքըմվէնթ', *va.* շրջապատել; խաբել, թակարդել։

-vention -վէն'շըն, *s.* նենգութ։

-vest, *va.* ծածկել, հագուեցնել։

-volve -վօլվ'(ը), հոլովել, ոլորել։

-volution վօլու'շըն, *s.* պատուած

Circus, Cirque սըր'քըս, սըրք, *s.* կրկէս Հ; 2. ձիարձակարան։

Cirrif'erous, *a.* գանգրաբեր։

Cir'riped, *s.* խռպոպոտունք Կ.

Cirrocumulus սիրրօքիու'միուլըս *s.* գանգուր կարկառ (ամպ)։

Cirrostratus սիրօսթրէյ'թըս, *s.* գանգուր տարած։ [հիւսասայր Բս.

Cirrous, -rose սիր'ըս, սի'րօս, *a.*

Cirrus սիր'րըս, *s.* (*pl.* Cirri-րայ), պատաղիճ, խիղք Բս; 2. գանգուր ամպ; 3. խռպոպ Կ.

Cisalpine սիզ'էլփայն, *a.* այսրալպեան, յայսկոյս Ալպեանց։

Cisatlan'tic, *a* այսրատլանտեան

Cismon'tane, *a.* այսրլեռնեայ։

Cispadane սիս'փէտէյն, *a.* այսրպադեան, Բօ գետին ասդին կողմը։

Cissoid սիս'սօյտ, *s.* բաղեղնաձեւ.

Cist սիսթ, *s.* կողով Ճ.

Cistercian սիսթըր'շըն, *s.* Սիթոյեան կրօնաւոր։ [Ջրշէղջ սարմն։

Cistern սիս'թըրն, *s.* ջրամբար,

Cit սիթ, *s.* քաղքցի, ջոջ։

Citadel սիթ'էտէլ, *s.* միջնաբերդ

Cital սայթ'էլ, *s.* կոչնագիր էր. 2. կոչում (ի գրոց), վկայութիւն։

Citation սայթէյ'շըն, *s.* դատակոչութիւն, կոչնագիր; 2. կոչում, վկայութիւն; 3. թուում, անուանում։ -tory սայթէյ'թըրի, *s.* կոչնագրի, կոչման։ [կակոչաւէր։

Citer սայ'թըր, *s.* վկայաբող, վը-

Cite սայթ, *va.* դատաստանի կոչել; 2. վկայութիւն բերել, յառաջ բերել՝ քշել; 3. կոչել, անուանել։

Cithern, Cittern սիթ'հըրն, *s.* փանդիռ, ջնար։

Citizen սիթ'իզն, *s.* քաղաքացի; 2. քաղաքաբնակ, քաղքցի, քաղքենի; 3. հպատակ։ -ship սիթ'իզնշիփ, *s.* հպատակութիւն։

Citrate սիթ'րէյթ, *s.* կիտրատ ք.

Cit'ric, *a.* կիտրական (թթու)։

Citrine սիթ'րին, *a.* լիմոնագոյն։

Citron սիթ'րըն, *s.* կիտրոն։

Citrul սիթ'րիուլ, *s.* ձմերուկ։

City սիթ'ի, *s.* քաղաք։

Cives սայվզ, *s.* սխտոր մը։

Civet սիվ'էթ, *s.* մշկահիւթ; բէշկ, մշկաբէշկ միւֆ fēsիսի։

Civic սիվիք, *a.* քաղաքացիական։

Civil սիվ'իլ, *a.* քաղաքական; 2. քաղաքային միլքիէ (ոչ-կրօնական, ոչ-զինուորական); 3. քաղաքավար, կիրթ ։ -death. իրաւազրկութիւն։ -engineer. (հանրային շինութեանց) երկրաչափ։ -law. քաղաքային օրինագիրք Հ. -suit. դատավարութիւն իրաւանց hուգուգ saվաղը։ -year. ելեւմտական տարի։

Civilian սիվիլ'իէն, *s.* օրէնագէտ; 2. իրաւագիտութեան ուսանող ։

Civility սիվիլ'իթի, *s.* քաղաքավարութիւն, մարդավարութիւն։

Civilize սիվ'իլայզ, *va.* քաղաքա-

կանոնացնել, քաղաքակրթել; 2. դաստիարակել: -zable սիվիլայզ'էպլ, *a.* դաստիարակելի: -zation սիվիլայզէ'շըն, *s.* քաղաքակրթութիւն: -zed սիվիլայզտ', *a.* քաղաքակիրթ: -zer սիվիլայ'զըր, *a.* քաղաքակրթիչ:

Civilly սիվ'իլլի, *ad.* մարդավարի, քաղաքավար (կերպով): [թիւն:

Civism սիվ'իզմ, *s.* քաղաքացիու-

Clabber քլէպ'ըր, *s.* թանձր կաթ:

Clack քլէք(տ), *vn.* շառաչել, շաչել; 2. շաղակրատել: =*s.* շառաչիւն, ղօղանջ; 2. շաղակրատութիւն, շաչիւն; 3. չխչխիկ (աղօրեքարի): -valve. բացփփիկ կափոյր մը:

Clad քլէտ, *pp. of* Clothe. հագուած, ագուած, կոկուած:

Claim քլէյմ(տ), *va.* խնդրել, պահանջել: *vn.* տիրանալ; 2. կոչուիլ: =*s.* պահանջ, խնդիր; 2. իրաւունք (բանի մը վրայ): -able քլէյ'մէպլ, *a.* պահանջելի: -ant, -er քլէյ'մընտ, քլէյ'մըր, *s.* պահանջող, հետամուտ, թեկնածու; 2. դատախազ:

Clairvoyance քլէէրվօյ'էնս, *s.* կորովամտութիւն; յստակատեսութիւն: -voyant քլէէրվօյ'էնտ, *a.* քաջատես, կորովամիտ:

Clam քլէմ, *s.* սանտրամիջատ; ծովասանտր է.; 2. աքցան մը; =*va.* սոսող քսել, (սոսղս)զօծել: *vn.* խոնանալ; փակչիլ: -bake. սանտրամիջատի ձուկի տապակ:

Clam'ber քլէմ'պըր, *vn.* շուլլուիլ, մագլել, մագլցիլ, վեր ելլել:

Clam'my քլէմ'ի, *a.* կակուղ, մածուցիկ: -miness քլէմ'ինէս, *s.* -ութիւն:

Clamor քլէյմ'ըր, *s.* աղաղակ: =*va.* պոռալ, աղմկել; 2. բողոքել:

Clamorous քլէյ'մըրըս, *a.* խռովայոյզ, աղմկալից: -ly քլէյ'մըրըսլի, *ad.* -ness քլէյ'մըրըսնէս, *s.* -ութիւն:

Clamp քլէմփ(տ), *s.* կռուան, ճանկ; 2. յօդակապ; 3. մէկ թրծոց (աղիւս, ածուխ, մետաղ); 4. կռածագ պահանգ մը; 5. դանդաղ ծանր քայլ: =*vn.* հաստատել, գելուլ; 2. պնդել:

Clan քլէն, *s.* ցեղ, տոհմ, կլան աշիրէթ; 2. խմբակ, ժողովակ: -ship քլէն'շիփ, *s.* խմբակցութիւն; 2. ցեղապետութիւն:

Clandestine քլէն'տէսթին, *a.* գաղտագողի: -ly, *ad.* գաղտնի:

Clang, -er քլէնկ(տ), քլէն'կըր, *va.* հնչել, շաչել: =*s.* հնչիւն, շառաչիւն, շաչիւն(զինուց): [չող, սուր:

Clangorous քլէն'կըրըս, *a.* կռն-

Clank քլէնք(տ), *s.* շկահիւն, շաչիւն: =*an.* շկահել, շաչել:

Clan'nish քլէն'նիշ, *a.* իրերայօդ, միացեալ; ցեղային: -ly քլէն'նիշլի, *ad.* -ness քլէն'նիշնէս, *s.*

Clap քլէփ(տ), *va.* (ձեռքը, թեւը) զարնել, բաղխել; 2. դնել; 3. հրել, մղել; 4. ծափահարել: =*vn.* իրար զարնուիլ; 2. ներս մտնել: =*s.* հարուած, բաղխիւն; 2. ծափ, ծափահարութիւն; 3. սերմնակաթութիւն: -board քլէպ'պօրտ, բարակ տախտակ քէsաւfրա: -trap. ծափ մուրացող, ներգաւոր, կեղծ: To—to. գոցել, լծել; 2. գոցուիլ, ջանալ, ճրգնիլ: To—up. ճեպով կանգնել, շինել:

Clapper քլէփ'փըր, *s.* ծափահարող; 2. զանգակի լեզուակ; 3. ջրխջրխիկ, տուտ (աղօրէքարի) չագըլsաf: -claw քլէփ'փըրքլօ, *va.* չեխել; 2. ծեծել, ճանկռտել: [փահարք ծափ

Claque քլէք, *s.* վարձեալ ծա-

Clarence քլէ'րէնս, *s.* քառաձի գոց կառք: [հաստ գրի տեսակները

Clarendon քլէր'էնտըն, *s.* նեղ

Clarencieux քլէր'էնսիւ, *s.* արարողապետ Անգլ. արքունեաց:

Clare-obscure, -obscuro քլէր'օպսքիուր, *s.* լուսաստուեր:

Claret քլէր'էթ, s. մութ կարմիր գինի, մայր կարմիր (Պորտոյի)։

Clarichord քլէր'իքօրտ, s. յառակաղի գ. եր. որեւ Manichord.

Clarify քլէր'իֆայ(տ), va. պարզել, զտել; 2. (շաքարը) կտրել։ -fication քլէրիֆիքէյ'շըն, s. յստակում, պարզում։ -fier քլէրիֆայ'ըր, s. զտիչ; 2. պարզուտ, քամոց։ [նաւ։

Clarion քլէր'իըն, s. սրափող զուր

Clarionet, -rinet քլէրիընէթ', s. քամիա-, նրբասրինգ գլարինէթ։

Clary քլէյ'րի, s. հողի խոտ։

Clash քլէշ(տ), va. շխահել, շառաչել, բաղխիլ; 2. ընդհարիլ։ =s. աղմկալից ժողով; 2. ընդհարում (շահերու), հակառակութիւն։

Clasp քլէսփ (տ), s. ճարմանդ, կոճակ, շիգղ; 2. գրկախառնութիւն։ =va. կոճկել; 2. գրկել։ -knife. գոցուող չախու։ [պատրաղիճ։

Clasper քլէսփ'ըր, s. խաւարծիլ,

Class քլէս(տ), s. կարգ, դաս, դասակարգ։ =an. դասաւորել, դասել; դասակարգուիլ։ -fellow, mate. դասակից, դասընկեր։ -book. դասագիրք։

Classic, -al քլէս'իք, քլէս'իքըլ, a. դասական՝ ընտիր (մատենագիր); 2. Յոյն ու Լատին հեղինակներ; 3. զուտ, ազնիւ; 4. հին մատենագրաց մէջ յիշուած, հին։ =s. ընտիր մատենագիր։

Clas'sicalism, Classisism քլէս'իքըլիզմ, քլէս'իսիզմ, s. դասական՝ ընտիր ոճ։

Classicality. -calness քլէսիքէլ'իթի, s. դասականութիւն։

Classically քլէս'իքըլլի, ad. դասականօրէն, դասականապէս։

Classific քլէսիֆ'իք, s. դասակարգող, դասաւորող։ -ation քլէսիֆիքէ'յշըն, s. դասակարգութիւն, դասաւորում, դասաւորութիւն։

Classify քլէս'իֆայ, va. դասակարգել, դասաւորել, դասորոշել։

Clatter քլէտ'տըր(տ), vn. ճռնչել, հնչել, ձայն տալ։ =s. ճռինչ; ժխոր, աղմուկ։ -er քլէտ'ըրըր, s. ճռնչող; 2. շաղակրատ։

Clause քլօօզ, քլօզ, s. պարբերութիւն ք; 2. մաս, յօդուած։

Claustral -տ'րըլ, a. վանական։

Clav'ate, -ted, a. լախտաձեւ է.

Clav'iary, s. փականացոյց եր.

Clavichord քլէ'վիքօրտ, s. յարադաշնակ չիմպալօ։ [անրակ։

Clavicle քլէվ'իքլ, s. ուսի ոսկր,

Clavier քլէյ'վիըր, քլէ'վիէյ, s. (դաշնակի) մատեր, ստեղնարան։

Claw քլօօ(տ), s. մագիլ, ճիրան, ճանկ, թաթուլ։ =va. ճանկռտել, ցտել; 2. քերել; 3. խուսափիլ։ To-off. մազապուր զերծանիլ։

Clay քլէյ(տ), s. կաւ, հող; 2. հող (ադուհտ); 3. մարդկային մարմին ք. =va. կաւ դնել, կաւոտել; 2. (շաքարը) ճերմկցնել, զտել։ -cold. անշունչ, անկենդան։ -marl. ճերմակ կաւ, տախտակ կաւ։ -pit. կաւնոց։

Clayey քլէյ'ի, a. կաւային։

Clay'more, s. (Սկովտ.) սուր։

Clean քլին(տ), a. մաքուր; 2. անբիծ, անարատ, սուրբ, անմեղ; 3. լման։ =va. մաքրել, սրբել։ -lily քլին'լիլի, ad. ճշդիւ, կոկիկ, մաքուր -liness քլին'լինէս, s. մաքրութիւն; վայելչութիւն։ -ness քլին'նէս, s. մաքրութիւն։

Cleanly քլէն'լի, a. կոկիկ. մաքուր; 2. անմեղ; 3. մաքրիչ; 4. ճարպիկ, յաջողակ։ =քլին'լի, ad. մաքրութեամբ։ [րելի։

Cleansable քլէն'զէպլ, a. մաքրելի

Cleanse քլէնզ(տ), va. մաքրել, լուալ, սրբել։ -er քլէնզ'ըր, a. (վէրս) մաքրիչ։

Clear քլիյր (տ), s. շինուածք,

շէնք, երկանք ֆ. =*a.* յստակ, պայծառ, վճիտ, թափանցիկ, ջինջ; 2. քաջայայտ, յայտնի, որոշ; 3. ուղամիտ=*ad.* որոշ, մեկին; 2. գլխովին, լիովին=*va.* [of, from] պարզել, լուսաբանել; 2. առկել, զտել; 3. պարպել =*vn.* (օդը) բացուիլ, պարզուիլ; 2. թեթեւնալ, ազատ ըլլալ; 3. (հաշիւը) մաքրել. To—a ship. մեկնելու հրաման առնալ: To—the land. ցամաքէն հեռանալ: To—out. (նաւը) մեկնիլ: To get—. օձիքը ազատել, պրծիլ: -headed. խոհեմ: -sighted -սայ'դէդ, *a.* սրատես; խորաթափանց: -starch, *va.* շոհով օծել, շոհել գօլալամագ: -story. բարձր պատուհանքէ: -toned. պայծառ՝ ոսկեղենիկ ձայն:

Clearage +լէյ'րէճ, *s.* մաքրում:

Clearance +լէյ'րէնս, *s.* մաքրում; 2. ստացագիր մաքսին—; 3. զուտ շահ

Clear'er, *s.* մաքրող, զտող:

Clearing +լէյր'ին, *s.* մաքրում, զտում; 2. ծառերէ մաքրուած երկիր, բացատտան; 3. հաշուեկարգադրում (դրամատանց): —house. հաշուետուն (ուր կը ժողովին դրամատանց գրագիրք առօրեայ հաշիւները կարգադրելու):

Clearly +լէյր'լի, *ad.* որոշ, մեկին

*Clearness +լէյր'նէս, *s.* մաքրութիւն, պայծառութիւն:

Cleat +լիթ, *s.* երկճղաճանկ գաւազանօյամ—; 2. կաւառ շիշկ ֆ.

Cleavable +լիյ'-, *a.* հերձանելի:

Cleavage +լիյվ'էճ, *s.* հերձում, պատառում; 2. հերձատութ. հն+.

Cleave +լիյվ, *vn.* (Cleaved +լիյվտ *or* Clave +լէյվ. Cleaved.) հեռանալ, համաձայնիլ, փակչիլ:

Cleave +լի.վ, *va.* (Cleft *or* clave; cleft *or* cleaved.) ճեղքել, անջատել; 2. ճեղքուիլ, բացուիլ:

Cleaver +լիյ'վըր, *s.* հերձանող; 2. սակր: [սանդուխ (նօդայի) եւ.

Clef +լէֆ, *s.* բանալի, հնգայն,

Cleft *imp* & *ppa. of* Cleave, =*s.* ճեղքուած, փեռեկտում, ճաթուք: -footed. կճղակաբաշխ:

Clematis -'էթիս, *s.* հողմավարդ

Clemency +լէմ'ընսի, *s.* բարեգթութիւն, անյիշաչարութիւն; 2. մեղմութիւն, քաղցրութիւն:

Clement +լէմ'ընթ, *a.* ներող, անյիշաչար, գթած; 2. նպաստաւոր, մեղմ (կլիմայ): -ly, *ad.* -կերպով:

Clench +լէնչ *See* Clinch.

Clepsydra +լէբ'սիտրէ, -սայտրէ, *s.* ջուրի ժամացոյց, ջրագող:

Clergy +լըր'ճի, *s.* կղերականութիւն, եկեղեցականութիւն, կղեր: Benefit of—. առանձնաշնորհմունք եկեղեցականաց: -able +լըր'ճիէպլ, *a.* (իբրեւ հոգեւորական) առանձնաշնորհելի: -man +լըր'ճիմէն, *s.* եկեղեցական, կղերական:

Cleric, *s.* կարգացող, կղերական

Cleric, -al +լէր'իք. +լէր'իքըլ, *a.* կղերականաց; 2. գրագրի, ընդօրինակչի: -alism +լէր'իքէլիզմ, *s.* կղերամոլութիւն, կղերամոլութիւն:

Clerck +լըրք, +լարք, *s.* դպրապետ, ժառանգաւոր, տիրացու; 2. գրագիր, դպիր; 3. պաշտօնեայ, վերակացու (վաճառատան): -like, -ly +լըրք'լայք, +լըրք'լի, *ad.* գիտունի նման: -ship, *s.* -ութիւն:

Clever +լէվ'ըր, *s.* ճարտար, խելացի; 2. վայելուչ, ազնիւ: -ly +լէվ'ըրլի, *ad.* ճարտարութեամբ: -ness +լէվ'ըրնէս, *s.* ճարտարութ., հնարք:

Clevis, Clevy +լէվ'իս, +լէվ'ի, *s.* (արօրաձողի) երկաթէ անուր:

Clew +լու(ո), *s.* կծիկ; 2. դերձան, ուղեցոյց; 3. հանդրէճ առագաստի=*va.* հանդրիճել, վեր ժողվել; 2. (չուանով) առաջնորդել:

Click +լիք(ո), *vn.* շաչել, կռն-

չել։ =s. շաչիւն, ճռինչ; 2. կռինչ (հնչման); 3. դռնափակ, մղլակ։

Client քլայ'ընթ, s. պաշտպանեալ, ձեռնական է; 2. կախում ունեցող, ստորակայ; 3. ծուխ, յաճախորդ։ -al քլայընթ'ըլ, a. յաճախորդի; 2. կախեալ; պաշտպանելի։ -ship քլայ'ընթշիփ, s. պաշտպանութիւն։ -age, -tele քլայ'ընթէճ, քլայընթէլ', s. հովանաւորեալք, պաշտպանեալք; 2. ծուխք (նօտարի, փաստաբանի)։

Cliff քլիֆ, s. ցից ապառաժ, խարակ; 2. վախք, դահաւանդ։

Cliffy, a. ցից, դժուարասեալ։

Climacteric քլայմէք'թըրիք, s. վտանգաւոր (7 և 63րդ) ամք կենաց; ճգնաժամ, փոխաստիճան։

Climate քլայ'մէյթ, s. օդաբաժին, գօտի; 2. կլիմայ; 3. երկիր, աշխարհ։ -matic, -al քլայմէթ'իք, քլայմէթ'իքըլ, a. կլիմայական։

Climatize քլայ'մէթայզ, an. նոր կլիմայի վարժեցնել; օդընտելել։

Climatology քլայմէթօ'լըճի, s. կլիմաբանութիւն։

Climax քլայ'մէքս, s. աստիճանաւորում էր; 2. բարձրագոյն կէտ։

Climb քլայմ(դ), an. մագլել, շուլլուիլ։ -able քլայ'մըպլ, a. -ելի։ -er քլայմ'ըր, s. մագլող (կենդ.); 2. փաթթուող, շուլլուող։

Clime քլայմ, s. կլիմայ, երկիր։

Clinch քլինչ(դ), va. սեղմել, հաստատել; 2. գամին ծայրը ոլորել; 3. պինդ կապել, պրկել։ =s. սեղմելը; 2. պնդիչ; 3. օղամանեկի հանգոյց ն—; 4. բառախաղ։ -er քլին'չըր, s. պնդիչ; 2. կեռ, ճանկ; 3. ջախջախիչ փաստ։

Cling քլինկ, vn. (Clung, -ing.) մածնուլ, փակչիլ; 2. փարիլ, յարիլ, կառչիլ։ =va. փակցնել։ -stone. մրգը կուտին փակած դեղձ մը, ալոց։

Cling'y, a. մածուցիկ, փակչուն։

Clinic, -al քլին'իք, a. մահճային; 2. անկողին ինկած (հիւանդ)։

Clinique քլինիյք', s. գործնական բժշկութիւն; 2. դարմանատուն։

Clink քլինք(դ), va. հնչել, ղօղանչել։ =s. հնչիւն, թնդիւն, ղանչիւն։ -stone. խարամաքար։

Clinker քլինք'ըր, s. (տաքէն) իրար փակչած աղիւս; 2. կղկղանք, խարամ։

Clip քլիփ(դ), va. գրկել; խուզել, կտրել; 2. յապաւել, կարճել։ =vn. արագ շարժիլ։ To—it. սրանալ։ =s. գրկում, սեղմում; 2. խուզում, յապաւում; 3. ապտակ, հարուած։ -per քլիփ'փըր, s. խուզիչ, կտրող; 2. (դրամի) եզերահատ; 3. սրանաւ։ -ping քլիփ'ինկ, s. գրկում; 2. հատում; 3. կտրուք, յապաւած; 4. մկրատուք։

Clique քլիյք, s. խմբակ օճագ։

Clito'ris, s. կնաբիր, ծլիկ, համք

Cloak քլօք(դ), s. կրկնոց, վերարկու; 2. պատրուակ, դիմակ։ =va. (լօդիկով) ծածկել; 2. սքողել, պատրուակել։ -bag. ճանբու պայուսակ։

Clock քլաք, s. ժամացոյց; 2. ծաղկենկար գուլպա։ -maker. ժամագործ։ -work. անուաշարք։ Like -work. ժամացոյցի պէս։

Clod քլատ, s. բունձ, հողակոշտ; 2. երկիր, գետին; 3. մարմին; 4. բթամիտ։ -hopper -հօփ'ըր, գեղջուկ, անկիրթ։ -pate, -poll. ապուշ, կով։ -dish քլատ'իշ, a. անկիրթ, անօպայ

Clod'dy քլօտ'ի, a. կոշտալից։

Cloff քլաֆ, *See* Clough.

Clog քլագ(դ), va. արգիլել, խափանել; 2. գոցել, խցել, թխել, թխմել։ =vn. արգիլուիլ; 2. մածանիլ։ =s. արգել; 2. կապանք; անուր, ոտնակապ; 3. սանդալ, եր-

սանկ։ -giness +կլօ՛ճինէս, s. խափանում, խոչ։ -gy +կլօ՛ճի, a. խափանիչ, արգելիչ։

*Cloister +կլօյս՛թըր (ր), s. քառանկիւն, գաւիթ ծ; 2. մենաստան, վանք։ =va. վանարգել ընել։ -er +կլօյս՛թըրըր, s. վանաբնակ, միաբան։

Cloistral -՛րըլ, a. վանական։

Cloke *See* Cloak.

Close +կլօ՛զ(ր), va. գոցել, փակել; 2. լմնցնել; 3. բանտել; 4. պարփակել, բոլորել։ =vn. միանալ, գոցուիլ; 2. լմննալ, լրանալ։ =s. խառնում; 2. կցում; 3. լրում, վերջ; 4. գիրկընդխառն ըմբշամարտ; 5. յանգ, աւարտ էր; 6. ցանկապատ(արտ); 7. Նրբագաւիթ, նրբանցք։ To draw to a—. լմննալու մօտ լինել։ To—with. յարմարել; բոլորել, սխմել։

Close +կլօս, a. փակ, գոց; 2. առանձին, գաղտնի; 3. անշարժ, խեղդիչ (օդ); 4. գաղտնապահ; 5. ագահ, կծծի; 6. խիտ, պինդ ամուր; 7. մերձակայ, կից; 8. ընտանի, մտերիմ; 9. զգուշաւոր, խիստ։ =ad. հուպ, առընթեր; 2. գողտուկ։ -bodied. մարմնոյն փակ։ —communion. ըստ Մկրտ. իրենցմէ ուրիշները հաղորդութենէ մերժելը։ —corporation. նոր անդամները հիմնեբէն ընտրող ժողով՝ մարմին։ -fisted, -handed. կծծի, բռնուկ։ -houled. կողմնակի նաւող korua կիskն։ -stool. հիւանդի գոց կճիճ, միզաման։ -quarters. կուրծ կուրծքի։ -translation. հաւատարիմ թարգմանութիւն։

Closely +կլօս՛լի, ad. սրտանց, սերտիւ; 2. հուպ, մօտ; 3. ճշգրօրէն; 4. գաղտնի; 5. ուշադիր; 6. պնդապէս

Closeness +կլօս՛նէս, s. անձկութիւն, ամփոփում, սեղմում; 2. կծծութիւն; 3. գաղտնապահութ.; 4. հոծութիւն; ջերմութիւն; 5. ուշադրութիւն; 6. մտաւորութիւն։

Closer +կլօ՛զըր. գոցող; լրացնող։

Closet +կլօզ՛էթ, s. ներքնասենեակ; 2. պահարան; դարան։ =va. խցարգել ընել; 2. (մէկուն հետ) առանձնանալ։ Water—. ճեմիշ։

Closure +կլօ՛ժըր, s. գոցելը, փակում; 2. փակող; 3. վերջ, լրում։

Clot +կլօթ, s. փոր, մակարդ (կաթի); 2. գունդող (արեան) բլիթը =vn. փորել, մակարդել, նստիլ; 2. մեծնալ, կոշտանալ։

Cloth +կլօթհ, s. ասուի, կտաւ, կերպաս, փաթ; 2. պարեգօտ, կղերականութիւն։ -worker. կերպասագործ։ Bound in—. լաթակազմ։

Clothe +կլօթհ, va. (Clothed +կլօթհտ or Clod) հագցնել, պճնել; 2. հագնիլ

Clothes +կլօթհզ. +կլօզ, pl. հանդերձ, զգեստեղէնք; 2. մահճեղէն, սաւան։ -horse. պատկերակալ նկ. -peg. լաթակալ չարալ։ -wringer -րինկըր, լուացքի մեքենայ։

Clothier +կլօթհ՛իըր, s. կտաւագործ; 2. չուխայավաճառ; 3. դերձակ

Clothing +կլօթհ՛ինկ, s. ագանելիք, հանդերձեղէն; 2. փաթ։

Clotty +կլօթ՛թի, a. փորուտ։

Cloudy +կլաուտ, s. ամպ; 2. մըռայլ, մէգ; 3. երակ, բիծ; 4. կասկած, վիշտ; 5. ամբոխ, հրոս; 6. տարափ (նետերու)։ =an. ամպել, մթագնել; 2. երփնել; 3. մթագնիլ։ -ily +կլաուտ՛իլի, ad. ամպամած, մթագին։ -iness +կլաուտի՛նէս, s. ամպոտութիւն, մթագնութիւն։

Cloudy +կլաու՛տի, a. ամպամած; 2. ամպեղէն, -ային; 3. աղօտ, մըթին; 4. նսեմ, տխուր; 5. երակաւոր (մարմարին)։

Clough +կլըֆ, s. ձորակ։ =+կլաֆ, կենդանիներին երկու հոխայ զիջում; 2. սահանագուռ, կափոյր։

Clout քլաութ, s. քուրջ, կարկտան; 2. Թիրախի գամ; 3. կլոր գուր; 4. անիւի Թիթեղ; 5. ապտակ։ =va. կարկտել, Թիթեղել, գոցել; 2. զարնել։ -nail. կօշկի գամ։

Clove քլօ՛վ, s. գնդակ մեխակի; 2. ձագախոտ; 3. պճեղ (սխտորի)։ -gilly flower. շահոքրամ։ -pink. մեխակ։ -tree. մեխակենի։

Cloven քլօվ՛ն, *pp. of* Cleave. հերձեալ. ճեղքուած։ -footed. -hoofed. Թաթահերձ, կճղակաբաշխ։

Clover քլօվ՛ըր, s. առուոյտ։ To live in–. ճոխաբար ապրիլ։

Clown քլաուն, s. հողագործ; 2. շինական, անկիրԹ; 3. հապիտ բայ-ղայօ։ =vn. միմոսուԹիւն ընել։

Clown'ish քլաու՛նիշ, a. անկիրԹ, անտաշ։ -ly քլաու՛նիշլի, ad. -ness քլաու՛նիշնէս. s. բրտուԹիւն։

Cloy քլօյ(ը), va. յագեցնել։

Club քլըպ, s. բիր, լախտ; 2. առուոյտ քարպաբի; 3. ակումբ, դբօսարան, ժողովակ, կլուբ; 4. անդամավճար, հանգանակ, բաժին.= an. բրածեծ ընել; 2. հանգանակել, հանգանակցիլ, (ծախքի) միանալ, մասնակցիլ; 3. իր մասը վճարել։ To–a musket. հրացանը իբր բիր գործածել։ -fist. խոշոր բռունց։ -footed. Թիւրոտն։ -house. ակումբանոց։ -headed. գդում գլուխ։ -law -լօ, սաստկուԹիւն, անգԹուԹիւն։ -moss. գետնամամուռ։ -bish քլըպիշ, a. ընկերային, –սէր; կոշտ։

Cluck քլըք(ը), an. (հաւը) գըրգալ; 2. (ձագերը) կանչել. =s. գըրգանք՝ կոչ հաւու։ [ծայր։

Clue քլիու, s. կծիկ; 2. Թել,

Clump քլըմփ, s. կոճղ; 2. տրցակ խուրձ, շեղջ; 3. պնդացած կաւ։

Clumsy քլըմ՛զի, a. բիրտ, անարուեստ, անհեԹեԹ։ -sily քլըմ՛զիլի, ad. կոշտ կերպով։ -siness քլըմ՛զինէս, s. –ուԹիւն։

Cluster քլըս՛թըր, s. շեղջ, կարկառ; 2. ողկոյզ. =an. խմբել, հաւաքել; 2. ողկուզանալ։ [խումբ։

Clustery քլըս՛թըրի, a. խումբ

Clutch քլըչ(ը), va. կորզել, խլել; s. կորզում, կալանք; 2. ագուցիկ ձէք; 3. pl. ձեռք, զօրուԹիւն, անգԹուԹիւն։

Clutter քլըթ՛թըր(ը), s. շփոԹուԹիւն, աղմուկ. ճիչ։ [նման քօ.

Clypeate քլիփ՛իէյթ, a. վահա-

Clyster քլիսթըր, s. գրեխ։

Coach քօ՛չ, s. կառք. =va. կառքով տանիլ; 2. քննուԹեան պատրաստել։-box. կառապանի նստարան

Coachman –՛մըն. s. կառապան։

Coaction քօէք՛շըն, s. ստիպում։ -tive քօէք՛թիվ. a. հարկեցուցիչ; 2. գործակից։ [օգնական։

Coadjutant քօէտ՛ճիու-թէնթ, a.

Coadjutor քօէտ՛ճիու-թըր, s. օգնական, աջակից; 2. փոխ-առաջնորդ։-jutrix -րիքս, s. օգնականուհի

Coagent քօէյ՛ճընթ, s. ընկեր։

Coagulable քօէկ՛իու-լէպլ, a. մածնելի։ -gulant քօէկ՛իու-լէնթ, a. մածիչ, մակարդիչ։

Coagulate -կիու-լէյթ, va. Թանձրացնել, մածել։ -tion քօէկիու-լէյ՛շըն. s. մակարդում, մածնում։-tor քօէկ՛իու-լէյթըր, s. մակարդիչ։

Coagulum -լըմ, s. մակարդ։

Coal քօ՛լ, s. ածուխ, փայտածուխ; հանքածուխ։=va. ածուխ դարձնել, ածխացնել; 2. ածուխով գծել; 3. ածուխ տալ. =vn. (նաւը) ածուխ առնել։To carry coals. տոկալ, համբերել։ To carry coals to Newcastle. ոչինչ տեղը աշխատիլ։ To haule *or* call over the–յանդիմանել, հաշիւ ուզել։ -bed, -deposit, -seam. հանքածուխի երակ։ -district, -field, -basin, -series. ածխահող։ -beaver.

ածուխ փոխադրող։ -hole. ածխանոց։ -measure -մեժըր, ածխաչափ; ածուխի խաւ էր։ -oil -օյլ. քարիւղ։ -pit. ածխահոր։ -scuttle. ածուխի զամբիւղ։ -tar. սեւ ձիւթ։ -whipper. ածուխի բեռնակիր. Ն.-. -work, -mine. ածխահանք։

Coalery, Colliery քօ'լըրի, -էըրի, s. ածխահանք։

Coalesce քօէլէս'(ս), vn. [with] զանգիլ, միանալ; 3. դաշնակցիլ։

Coalescence քօէլէս'էնս, s. կըցում, միաւորում. –lescent քօէլէս'ընդ, a. կցող։

Coalition քօէլիշ'ըն, s. զանգում; 2. դաշնակցութիւն։

Coally քօէլ'լայ, s. դաշնակից։

Coaly քօ'լի, a. ածխային։

Coamings քօմ'ինկզ, s. նաւու շտեմարանի շուրթ, շրջանակ։

Coaptation քօէբթէյ'շըն, s. զուգայարմարութիւն։

Coarse քօ'րս, a. հաստ, կոշտ, անողորկ, անպիտան; 2. նսեր, ցանցառ.-ly, ad. –ness, s. –ութիւն։

Coast քօ'սթ, s. եզերք, ծովեզր. =vn. մօտենալ; 2. եզերքէն նաւարկել, ծովափը քերել; 3. (դահուկով) դարվար սահիլ. Coasting trade. երկրի մը նաւահանգիստներու մէջտեղ եղած վաճառականութիւն. -wise. եզերքէն։ [(Նաւ)։

Coast'er քօս'թըր, s. եզերադնաց

Coat քօ'թ, s. զգեստ, վերարկու, հանդերձ; 2. մորթ, կաշի, փետուր։ =va. հագցնել, պատել. -of -mail, -of Arms. վերտ զրահ; 2. զինանշան էն. -card. պատկ. թուղթ խաղի։

Coatee քօթի', s. թիկնոցակ։

Coating քօ'թինկ. s. ծեփ ն; կտաւ

Coax քօ'քս(ս), va. գգուել, շողոմել, անուշութեամբ համոզել։

Coaxer քօք'սըր, s. շողոքորթ։

Cob քաբ, s. գլուխ; 2. խոշոր, մեծ; 3. երեւելի, հարուստ; 4. կտոր, մաս, դէզ (քարի); 5. սարդ; 6. մանրուկ ձի, բաչիկ; 7. հակ։ -nut. մեծ ընկոյզ; ընկուզի խաղ։ -web. սարդիոստայն; ծուղակ։ –stone, Cobble-stone, Cobble, s. մանր խիճ, քիլ չազըլ թաշը; 2. բանաքար; բանածուխ։

Cobalt քօ'պօլթ, s. կոբալտ դ.

Cobble, Coble քապ'լ(ը), s. ձկնորսի նաւակ; 2. մանր խիճ։ =va. (դէշ) կարկտել; 2. (դէշ) լմցնել։

Cobbler քապ'լըր, s. հնակարկատ; 2. անշահ բանուոր։

Cobra de capello, s. իժ մը։

Cocagne քօքէյն', s. ամենաբեր երկիր, խրախճան, (Լօնտրա)։

Cocciferous -սիֆ-, հատաբեր։

Cochineal քաչ'ինիլ, կարմրորդ

Cochlea քօք'լիէ, s. խղընջաձեւ խուռչ ականջի, խալիզոն։ –ry, –te, –ted քաք'լիէրի, քաք'լիէյթ, քաք'լիէյթէդ, a. խղընջաձեւ, գգալաձեւ է.

Cock քաք(ք), s. աքաղաղ, աքլոր, խօռնակ; 2. արու, որձ (թռչ.); 3. հողմացոյց; 4. մենծ աղա, ջոջ; 5. ծորակ մուսլուգ; 6. շնիկ (հրացանի); 7. ոլաք (ժամ.); 8. դիզելը, դէզ (խոտի); =va. կանգնել, վերցնել; 2. հրացանը լարել՝ լեցնել; 3. դէզ շինել; 4. (գլխարկը) մէկդի ծռել։ Cock-a-hoop. յաղթական, պարծուկ։ –and bull story. ոչինչաբանութիւն։ -bill. (նետուելու դիրքին մէջ) խարիսխ։ -boat. նաւու մակոյկ։ -chafer. ծառաբըն-դեր, գշոր տըզտըզ պէօճէյի։ -crow, -crowing. հաւախօս, այգ։ -eye. շիլ, ժաղալ աչք։ -fight, -fighting, -match. աքլորամարտ։ -horse. ձի, սա՛հ սա՛հ (մանկ.)։ -loft. ձեղնայարկ; 2. վերի սենեակ, վերնատուն։ -pit. տեղ աքլորամարտի; 2. վիրաւորելոց խուցն.-. -spur. աքլորի բիտ

մանկնուզ; 2. քաքսուկ, տատաշ բս. (փուշ) ։ Cocked hat. եռանկիւն գլխարկ։

Cockade քաքէյտ՛, s. խոյրանիշ։

Cockatoo քաքըթու՛, s. պապկա։

Cockatrice -թռայս, s. օձաքաղաք։

Cocker քաք՛ըր, va. գուրգուրալ, խնամել։ =s. աքաղաղ կռուեցնող; 2. կիսակօշիկ; 3. գամփռ, կոպահ։

Cockerel քաք՛ըրըլ, s. աքլորիկ։

Cocket քաք՛էթ, s. անդորրագիր մաքսատան; 2. արտածելի ապրանաց մթերանոց (մաքսատան)։ =a. զուարթ, թեթեւսոլիկ։

Cockle քաք՛լ, s. ժժմակ, խեցեմորթ; 2. որոմ, խելառուկ sկղիճն; 2. հարմնուկ, գարենոտ կեղիճն ցից։ =an. գալարել, կծկել; կծկուիլ։ -shell. խեցի, խեփոր (ժժմակի)։ -stairs. գալարուն սանդուղ, մեջ։ -ler քաք՛լըր, s. ժժմակ ծախող։

Cockney քաք՛նի, s. կնամարդի, թոյլ; 2. քաղքցի։ -ism քաք՛նիիզմ, s. -ութիւն։ -dom քաք՛նիտըմ, s. Լոնտոն

Cockroach քաք՛րօչ, s. ուտիճ։

Cockscomb *See* Coxcomb.

Cockswain քաք՛սն, s. մակուկի ղեկավար։ [տագոյն։

Cocksure քաք՛շուըր, s. ճշմար-

Cocky քաք՛ի, a. աներես, անամօթ

Cocoa քօ՛քօ, s. արմաւենի մը, կոկոյ, նարգելակինի, հնդընկոյզ։

Cocoon քօքուն՛, s. խոզակ շերամի։ -ery -նըրի, s. շերամատուն։

Coctile քաք՛թիլ, a. թրծուած։

Coction քաք՛շըն, s. եփում; եփ; եփուածք; 2. հալում, մարսում եւ.

Cod քատ, s. պատիճ, փոշոշ, փաճակ; 2. փամփուշտ մըտ; 3. ձողաձուկ, փոշոշ, մօրինա։ -liver oil. մօրինա ձկան իւղ, ձկնիւղ։ -ling քատ՛լին, s. փոշոշիկ

Coda քօ՛տէ, s. վերջամասն նուագի

Coddle քատ՛տլ(տ), va. քնքշել, գգուել, որտօքը երթալ։

Code քօ՛տ, s. օրէնսգիրք։

Codex քօ՛տէքս, s. (*pl.* Codices քօտ՛իսիյզ) ձեռագիր; 2. գիրք, օրէնսգիրք։ [զօշաքաղ։

Codger քատ՛ճըր, s. ոլխնդակ;

Codicil քատ՛իսիլ, s. յաւելուած կտակի, յետկտակ։

Codify քօտի՛ֆայ(տ), va. օրէնքները դասաւորել, հաւաքել։

Codification քօտիֆիքէյ՛շըն, s. հաւաքումն օրինաց, կանոնագրութ.

Codlin, -ling քատ՛լին, s. խակ խնձոր; 3. եփելու խնձոր։

Coefficiency քօէֆֆիշ՛ընսի, գործակցութիւն։ -cient քօէֆֆիշ՛ընթ, a. գործակից. =s. համարատարբեր թիւ ւոչ; 2. զուգադիր.-ly քօէֆֆիշ՛ընթլի, ad. գործակցութեամբ։

Coehorn քօ՛հօրն, s. պղնձէ փոքրիկ ականի գէն.

Cœliac սի՛լիէք, a. ընդերային։

Coemption, s. համագրաւում։

Coequal քօի՛քուօլ, a. հաւասարակից։ -ity, s. -կցութիւն։

*Coerce քօըրս՛(տ), va. բռնադատել, նուաճել, արգիլել. -cible քօըր՛սիպլ, a. արգելլի. -cion քօըր՛շըն, s. զսպում; արգելք. -cive քօըր՛սիվ, a. արգելիչ, բռնադատիչ, զսպող։

Coessential քօէսսէն՛շըլ, էակից, համագոյ. -ity քօէսսէն՛շիէլիթի, s. գոյակցութիւն.; համաէնութիւն։

Coetaneous, Coeval քօիթէյ՛նիըս, քօիվ՛ըլ, a. հասակակից; 2. ժամանակակից։

Coeternal քօիթըր՛նըլ a. յաւիտենակից.-ity, s. յաւէժակցութ.

Coexist քօէկզիսթ՛, va. գոյակից լինել, էակցիլ.-ence քօէկզիսթ՛ընս, s. էակցութիւն.-ent քօէկզիսթ՛ընթ, a. գոյակից, էակից, համագոյ, -ակից։

Coextend քօէքսթէնտ՛, va. հա-

ւասարաձգել. -tension քօնթէնշը՛ն, s. հաւասար տարածութիւն։ -tensive քօնթէնսի՛վ, *a.* համատարած։

Coffee քաֆ՛ի, s. սուրճ, կոֆ, խահուէ. -cup. սուրճի գաւաթ. -house. սրճարան, ղըօսարան. -mill. սրճաղաց. -pot. սրճաչունիճ ákqyk -tree. կոֆենի, սրճենի։

Coffer քաֆ՛ըր(տ), s. արկղ, սնտուկ, դրամարկղ գանձ; 2. նաւու աւազան; 3. տառաղան (զարդ) ճ; 4. խրամի պատնէշ տմր. =*va.* արկղել, սնտուկը դնել։ -dam քաֆ՛ըրտէմ, s. ջրարգել թումբ, թիլ։

Coffin քաֆ՛ին(տ), s. դագաղ, սնտուկ, մաշափայտ; 2. սմբակ ձիու; 3. թուղթէ պահարան; 4. քարի կաղապար տպ. =*va.* դագաղի մէջ դնել։ [ւան։

Coffle քաֆլ, s. գերեաց կարա-

Cog քագ(տ), *an.* ողոքել; 2. խաբել; 2. անուի ակռայ շինել. =s. անուի ակռայ, անուատամ։

Cog, Coggle քագլ, s. նաւակ։

Cogency քօ՛ճընսի, ստիպումն ուժ

Cogent քօ՛ճընտ, *a.* զօրաւոր; ճնշիչ, բռնադատիչ։ -ly, *ad.* բռնի

Cogitable քօ՛ճիթէպլ. խորհելի, մտածելի։

Cogitate քօճ՛իթէյթ, *vn.* խորհրդածել. -tion քաճիթէյ՛շըն, s. խորհրդածութիւն. -tive քաճիթէյ՛թիվ, *a.* խորհող, խոհական; մտախոհ։

Cognac քօն՛եէք, s. գինօղի։

Cognate քագ՛նէյթ, *a.* ազգական; 2. նման, համազգի։ -tion քագնէյ՛շըն, s. ազգականութիւն; 2. յարաբերութիւն։ [չում; 2. ծանօթութ.

Cognition քագնի՛շըն, s. ճանա-

Cognizable քագ՛նիզէպլ, քան՛իզէպլ, *a.* ճանաչելի; 2. դատարանի իրաւասութեան տակ։

Cognizance քագ՛նիզընս, s. ճանաչում, գիտութիւն, հմտութիւն; 2. իրաւասութիւն դատ; 3. նշան։ -zant քագ՛նիզընթ, *a.* գիտակ։

Cognize քագ՛նայզ, *va.* ճանչել։

Cognomen քագնօ՛մըն, s. մականուն։ -minal քագնամ՛ինըլ *a.* մականուան, մականունի։

Cognomination քագնամինէյ՛շըն, s. մականուն; 2. մակդիր։

Cognoscente քօնեօշէն՛թէ, s. (*pl.* centi քանեօշէնթի) ճանաչող, հմուտ, գիտակ։ *[It.]*

Cognoscible քագնաս՛իպլ, ճանաչելի; գիտելի։ -bility, s. -ութիւն։

Cogno'vit քագնօվ՛իտ, s. հակառակորդին իրաւանց ճանաչում։

Cohabit քօհէպ՛իթ, *vn.* բնակակցել; 2. (երկու կնիկ) կենակցել։ -ant քօհէպ՛իթընթ, s. բնակակից, կենակից։ -ation քօհէպիթէյ՛շըն, s. բնակակցութիւն, տնակցութիւն։

Coheir քօէըր՛, s. ժառանգակից -ess քօէըր՛էս, s. ժառանգակցուհի։

Cohere քօհիյր՛(տ), *vn.* յարել, յօդել; 3. յարմարել, յարմարցնել։

Coherence, -cy քօհիյ՛րընս, s. յարակցութիւն, կցում։

Coherent քօհիր՛ընթ, s. յարակից, իրար բռնող; վայելուչ։ -ly, *ad.*

Cohesion քօհի՛ժըն, s. յարակցութիւն, բաղակցութիւն; 2. յարում, վերաբերութիւն։ -sive քօհի՛սիվ, *a.* շարամերձ; 2. կից։

Cohorn, s. փոքրիկ սանդ չըն.

Cohort քօհօրթ, s. հետեւակ գունդ (5-600 զօրաց) Հ; գումարտակ

Coif քօյֆ, s. գլխադիր, գտակ։

Coifed քօյֆտ, *a.* գտակաւոր։

Coiffure քայֆիուր՛, s. սափրիչ։

Coigne քօյն, s. անկիւն, անկիւնաքար; 2. եզր, ծայր։ *See* Coin.

Coil քայլ(տ), *va.* փաթթել, պըլլել. =s. փաթոյթ, կծիկ; 3. աղմուկ։

Coin քայն, քօյն(տ), անկիւն; 2.

երիթ, սեպ; 2. անկիւնաւոր փ.; 3. դրամ, ստակ։ =*va.* ստակ կտրել՝ հանել; 2. հնարել, շինել, նիւթել։

Coinage քօյն՛էճ, *s.* դրամահատութիւն; 2. հատեալ դրամ; 3. դրամհատուչէք; 4. հնարք, գիւտ։

Coincide քօ՛ինսայտ, *vn.* [with] յարմարիլ; 2. զուգընթանալ, զուգադիպիլ։ -nce քօին՛սիտընս, *s.* համադրութիւն; 2. զուգընթացութ։ -dent քօին՛սիտէնթ, *s.* համադիր, զուգադէպ։

Coiner քօյնըր, *s.* դրամահատ; 2. հնարիչ, (բառա)կերտ։

Coir քօյր, *s.* կոկոյի մազմզուք։

Coition քօին՛շըն, *s.* մերձաւորում

Coke քօք, *s.* գետնածխակ *va.* գետնածուխի վերածել՝ դարձնել։

Col քօլ *s.* կիրճ, լերանցամէջ։

Colander քալէնտըր, *s.* պարզուտ

Colchicum քա՛լչիքըմ. քա՛լքիքըմ, *s.* ծիւնածաղիկ, սապատուկ։

Colcothar. *s.* այրած արջասպ։

Cold քօլտ, *a.* ցուրտ, պաղ; պաղած, զով, սառ. հով; 2. անտարբեր, թոյլ, անփոյթ; 3. զգոյշ, զգուշաւոր, լուրջ։ =*s.* ցրտութիւն, պաղութիւն; 2. հարբուխ ձեզլէ։ In- blood. պաղ արեամբ։ To have a—. հարբուխ ըլլալ։ -blooded. պաղարիւն; 2. անխռով, անսիրտ; անզգայ; 3. սառրին ցեղէ (կենդ.)։ -chisel. մետաղ ծակելու հերիւն։ -short. դիւրաբեկ։ -shoulder. չոր ու ցամաք կերպ, կոպտութիւն։ -sore. տողնական ախտ։ [ցրտագին։

Coldly քօլտ՛լի, *ad.* պաղութեամբ

Coldness քօլտ՛նէս, *s.* պաղութ.

Cole քօ՛լ, *s.* կաղամբ։ -wort. գանգրաձեւ՝ կանաչ կաղամբ։

Coleopteral, -terous քօլէօփ՛-թըրէլ, -րըս, *a.* պատենաթեւ։ պատենաւոր (միջատ)։

Colic քա՛լիք, *s.* փորի ցաւ, խիթ; 2. խոցտուկ գուղունձ։ Lead—, Painter's—, *or* Plumber's—. կապարախիթ

Colickly քա՛լիքլի, *a.* խիթաւոր։

Coliseum քա՛լիսիըմ, *s.* կոլոսէոն

Collaborator քըլէպօրէյ՛թըր, *s.* աշխատակից, օգնական։

Collapse քըլ՛լէփս(դ), *vn.* տկարանալ, լինալ, կքիլ։ =*s.* (բարակ ամանի) ճնշում; 2. կքում, անկում էւ. -sion քըլէփ՛շըն. *s.* կքում։

Collar քա՛լըր(դ), *s.* օձիք եագա, եագալըգ; 2. քայր, մանեակ; 2. անրակ (սեան); 3. անուր մէ; =*va.* օձիքէն բռնել; 2. օձիք՝ փողպատ դնել; 3. ապուխտը գալարելով տապանել։ -beam. ծպեղակալ գուլշագիրգ ֆիրիշ։ -bone. անրակ ֆկոբրիւձիւֆ ֆիմիյի Stand up—. պարզ օձիք։ Lie down—. դարձած օձիք։

Col'land, *s.* գանգուր կաղամբ։

Collate քըլէյթ՛, *va.* բաղդատել, դէմընդդէմել; 2. (գրքի թերթեր) ճշգրտել, կարգի դնել; 3. անուանել, որոշել։ =*vn.* հասարակ պաշտօնի մը դնել էլ. -tion քըլէյ՛շըն, *s.* բաղդատում; 2. շնորհում, պաշտօնաբաշխութիւն էլ; 3. նախաճաշ։ -tive քըլէյ՛թիվ, *a.* (եպիսկոպոսէ) շնորհելի, տրուելի։ -tor քըլէյ՛թըր, *s.* պաշտօնաբաշխ (եպիսկոպոս); 2. ձեռագիր ժողվող։

Collateral քօլէթ՛ըրէլ, *s.* կողմնակալ, անուղղակի; 2. արենաւուր, մերձաւոր (ազգական)։ -security. (գրաւականով) երաշխաւորութիւն -ly քըլէթ՛ըրըլի, *ad.* -կերպով։

Colleague քա՛լիկ, *s.* պաշտօնակից, ընկեր։ =քըլիկ՛, *vn.* բարձակից՝ պաշտօնակից լինել։

Collect քըլէքթ՛, *va.* հաւաքել, ժողվել; 2. քաղել; 3. հետեւցնել։ =քա՛լէքթ, կարճ՝ աղօթք =*vn.* ժողովիլ; 2. մակարերել։ To—one's self. զգաստանալ, միտքը ամփոփել։

Collectanea [illegible], *s.* հաւաքածոյ, ծաղկաքաղ։ -taneous [illegible], *a.* հաւաքեալ, ժողովեալ

Collected [illegible], *a.* ժողվուած; 2. հանդարտ, ամփոփ։ --ness [illegible], *s.* (մտքի) հանդարտութիւն։

Collectible [illegible], *a.* քաղելի, հաւաքելի, մակաբերելի։

Collection [illegible], *s.* հաւաքում; 2. հաւաքածոյ, ժողովածոյ; 3. հանգանակութիւն։

Collective [illegible], *a.* հաւաքեալ; 2. հաւաքական (անուն)։ -ly [illegible], *a.* միահամուռ։

Collector [illegible], *s.* հաւաքիչ, հարկահաւաք, դրամահաւաք բաժանորդ։ -ship, -orate [illegible], [illegible], *s.* -ութիւն։

College [illegible], *s.* ժողով; 2. վարժարան, ուսումնարան, գոլէճ։

Collegial, -gian, -giate [illegible], [illegible], [illegible], *a.* դպրոցական, ուսանող, գոլէճական։

Col'let, մատանիի կապիճ. ճանակ։

Collide [illegible], *vn.* բախել, ընդհարիլ, զարնուիլ։

Collie [illegible], *s.* շուն (հովուի)։

Collier [illegible], *s.* ածխահանքի բանուոր; 2. ածխավաճառ; 3. գետնածուխի նաւ։ -y [illegible], *s.* ածխահանք; 2. ածխավաճառութիւն։

Collimation [illegible], *s.* (դիտակը) ուղղել, լարելը։ Line of—. տեսութեան գիծ։ -tor [illegible], *s.* ակնադէտ (գործի)։

Collision [illegible], *s.* ընդհարում, բաղխում; 2. կռիւ, մրցում։

Collocate [illegible], *va.* տեղաւորել, կարգել; 2. դնել։ -tion [illegible], *s.* զետեղում; 2. դիրք։

Collodion [illegible], *s.* մածնուկ, գոլոտին։

Collop [illegible], *s.* (միս) պատառ։

Colloquial [illegible], *a.* ռամկական, ընտանի (ոճ)։ -ism [illegible], *s.* սովորական ոճ։

Colloquy [illegible], *s.* խօսակցութիւն. [նիլ; 2. անտեսել։

Collude [illegible], *vn.* միաբա-

***Collusion** [illegible], *s.* գաղտ միաբանութիւն, դաւաճանութիւն

Collusive, -sory [illegible], [illegible], *a.* դաւախառն, խաբէական։ -ly [illegible], *ad.* -ness, *s.*

Colluvies [illegible], *pl.* կղկղանք։

Collyrium [illegible], *s.* աչքի դեղ, շուփայ։

Colly [illegible], *s.* ածուխի մուր։

Coloco'lo, *s.* վայրի կատու։

Colocynth, -quintida [illegible], *s.* իշկոյ վարունգ անր եղևա

Cologne [illegible], *s.* քոլոնի ջուր։

Colon [illegible], *s.* վերնաղի [illegible]; 2. կրկնակէտ (:)։

Colonel [illegible], *s.* գնդապետ միրալայ։ -cy, -ship [illegible], [illegible], *s.* գնդապետութիւն։

Colonial [illegible], *s.* գաղթային։

Colonist [illegible], *s.* գաղթական։

Colonize [illegible], *va.* գաղթագործել, գաղթ. հաստատել։ = *vn.* գաղթել։ -zation [illegible], *s.* գաղթարարութ., գաղթաւորում։

Colon'nade, *s.* սիւնաշար ճ.

Colony [illegible], *s.* գաղթականութիւն, գաղութ, հատուած; 2. գաղթավայր, գաղութ.

Colophon [illegible]. *s.* (գրքի) վերջաբան, յիշատակարան։ [նեճ

Colophony [illegible], *s.* ռատի-

Color [illegible], *s.* գոյն, թոյր; 2. երփն, երանգ; 3. ներկ; 4. պատրուակ, սուտ; 5. *pl.* դրօշ, նշան։ = *va.* ներկել, շպարել, գունաւորել; 2. գունազարդել։ = *vn.* կարմրիլ։ -blindness. անգունատեսութ. բժ.

-sergeant. -սար՛ճընթ, -սը՛րճընթ, s. գրօշակիր ղէն.

Colorable քը՛լըրէպլ, a. ճշմարտակերպ, պատրուակեալ։ -ness, s. -ութիւն։ -rably, ad. իբրու կերպով։

Colorat'ion, s. գունաւորում։

Colored քըլ՛ըրտ, s. գունաւոր; 2. շողշողուն։ -people. խափշիկ, սեւ։

Colorific քըլը՛րիֆիք, a. գունատու, գունաբեր։ [գունագէտ։

Colo'rist քըլ՛ըրիսթ, s. երանգիչ,

Col'orless քըլ՛ըրլէս, a. անգոյն։

Colossal, -sean քըլաս՛էլ, -ս՛իըն, a. վիթխարի, հսկայական։

Colosseum քալըսի՛ըմ, s. շրջատեսարան, կոլոսէոն Հ.

Colossus քըլաս՛ըս, s. (L. pl. -si -սայ, E. pl. -suses քըլաս՛ըսէզ) հսկայագործ անդրի (Հռոդոսի)։

Colportage քալ՛փօրթէճ, s. շրջիկ գրավաճառ։ [ձող։

Colstaff քալ՛սթէֆ, s. բեռնակրի

Colt քօ՛լթ, s. մտրուկ; քուռակ; Colt's-foot. խոճկորակ տէ. -ish քօ՛լթիշ, a. կայտառ, զուարթ; ցատկըտուն։ [հերձ (արօրոյ)։

Colter քօ՛լթըր, s. ձեւիչ, հողա-

Colubrine քալ՛իուպրայն, a. օձային; 2. օձի պէս, խորագէտ, ճարտար

Columbary քալ՛ըմպէրի, s. աղաւնետուն։

Colum'biad քըլըմ՛պիէտ, s. ծանր թնդանօթ մը։ [արծուէկտուց ծղ.

Columbine քալ՛ըմպայն, s. սեպուն

Columel'la, s. կանթ (բուսոց)։

Column քալ՛ըմ. s. սիւն; 2. կոթող, արձան; 3. բազուկ, առաջք ղէն; 4. շարք։ -ar -լըմ՛նըր, a. սիւնաձեւ

Colure քօլիու՛ր, s. ծիր գունտի։

Colza քալ՛զէ, s. կանճրակ բո.

Coma քօ՛մէ, s. թմբիր բժ.

Comate քօ՛մէյթ, a. վարսաւոր։

Comatose, -tous, s. քնածու։

Comb քօմ(բ), s. սանտր, սար; 2. գզոց (բուրդի); 3. կատար, բըբուկ; 4. բջիջ; 5. (կոհակի) գլուխ։ =va. սանտրել, մաքրել, գզել; =vn. (կոհակը) թաւալիլ, փրփրիլ։

Combat քամ՛պէթ, vn. [with a person, for a thing] պատերազմիլ, կռուիլ, ոգորիլ։ =va. դիմադրել։ =s. պատերազմ, ճակատամարտ; 2. ընդհարում, կռիւ ղէն. -ant, -er քամ՛պէթընթ, քամ՛պէթըր, s. ռազմիկ, մարտիկ; 2. ախոյեան։ -ant, -ive քամ՛պէթընթ, քամ՛պէթիվ, a. ռազմասէր; կռուասէր։

Comber քօմ՛ըր, s. սանտրող, սարող; 2. (թաւալուն) կոհակ, ալիք։

Combinable քըմպայն՛էպլ, a. զուգախառնելի, խառնելի; 2. յարմար

Combination քամպինէյ՛շըն, s. խառնում, բաղադրութիւն; 2. միաբանութիւն; 3. զուգադրութ. ւսէ.

Combine քըմպայն՛(տ), va. միացնել, կցել։ =vn. [-ed with] միաբանիլ; 2. խառնուիլ, բաղակցիլ։ -ner քըմպայ՛նըր, s. միացնող, խառնող։

Combustible քըմպըսթ՛իպլ, a. կիզանելի, այրելի; 2. դիւրավառ։ -ness, -bility -նէս, քըմպըս՛թիպիլիթի, s. կիզականութիւն։

Combustion քըմպըսթ՛եըն, քըմպըս՛չըն, s. այրում, կիզում։

Come քըմ, քամ, va. (Came քէյմ, Come) գալ; 2. հասնիլ, պատահիլ, հանդիպիլ; 3. երեւնալ։ To come, adj. գալիք; ապագայ։ To-about. պատահիլ, հասնիլ; 2. փոխուիլ, աղէկնալ։ To-after. (ետեւէն) գալ, փնտռել։ To-at. հասնիլ; 2. ստանալ։ To-by. ստանալ, վաստկիլ; 2. անցնիլ։ To-down. իջնել; 2. խոնարհիլ; կործանիլ։ To-down with. վճարել; 2. մթերել, ժողվել։ To-home. մօտ գալ; 2. ճնշել, վիրաւորել (զգացում); 3. (խարիսխը) թուլնալ։ To-in. մտնել, հասնիլ;

2. յարմարիլ; 3. յանձնուիլ: To—in for. մասնակից ըլլալ; 2. երեւնալ, բաժին ուզել: To—into. մտանալ, յարմարիլ; 2. ներս մտնել: To—off. մեկնիլ, խուսափիլ; 2. փրթիլ; 3. տեղի ունենալ: To—out. յայտնուիլ, ելնել, հրատարակուիլ, երեւնալ; 2. վերջանալ: To—short. պակաս գալ, պակսիլ: To—to. ըզգաստանալ; 2. զիջանիլ; 3. հասնիլ: To—up with. հասնիլ, բռնել: To—upon. վրան իյնալ; յարձակիլ: A come down. անկում, կործանում: Come-outer. հրաժարող, ձգող Coming-in. մուտք; ժամանում:

Comedian քըմի'տիըն, *s.* գուսան, կատակերգակ: [գութիւն:

Comedy քամ'էտի, *s.* կատակեր-

Comedienne, *s.* դերասանուհի:

Comeliness քըմ'լինէս, *s.* վայելչութիւն, շնորհ, գեղ:

Comely քըմ'լի, *a.* վայելուչ, շնորհալի, գեղեցիկ: =*ad.* վայելչօրէն: **Comer** քըմ'ըր, *s.* եկող:

Comestibles քըմէս'թիպլզ, *n. pl.* ուտեստ, կեր, պաշար:

Comet քամ'էթ, *s.* գիսաւոր, վարսամ: -finder, -seeker. մեծ հեռադիտակ: -ic, -ary քամէթ'իք, քըմէթ'էրի, *a.* գիսաւորի (նման): -ography, *s.* գիսաւորագրութիւն:

Comfit, -ure քըմֆիթ'ըր, *s.* շաքարահատ; 2. քաղցրաւենի ռէչէլ:

*Comfort քըմ'ֆըրթ, *va.* ոյժ տալ, զօրացնել; 2. մխիթարել, սփոփել: =*s.* զօրութիւն, թիկունք; 2. սփոփանք, մխիթարութ., հաճոյք; 3. օգնութիւն: -able քըմ'ֆըրթէպլ, *a.* հանգիստ, հանգստաւէտ; ուրախ, զուարթ: =*s.* վզի շալ, անկողնի ծածկոյթ, վերմակ, փանելա: -ably, *ad.* հանգիստ կերպով: -less քըմ'ֆըրթլէս, *a.* թշուառ, լքեալ:

Comforter քըմ'ֆըրթըր, *s.* մխիթարիչ; 2. Սուրբ Հոգի Սէ; 3. շալ, փանելա, ծածկոյթ: [քարխոտ էս.

Comfrey քըմ'ֆրի, *s.* շամղիտակ,

Comic, -al քամ'իք, քամ'իքըլ, *a.* կատակերգական; 2. ծաղրածու, ծիծաղաշարժ, խնդալիք: -ally քամ'իքըլլի, *ad.* ծաղրաշարժ կերպով: -alness քամ'իքըլնէս, *s.* ծաղրածութ

Coming, *a.* գալիք; 2. եկ, գալը:

Comma քամ'մը, *s.* ստորակէտ:

Command քըմմէնտ', *va.* հրամայել, (զօրս) վարել; 2. իշխել, նայիլ; 3. առաջնորդել, ուղղել, պատուիրել: =*vn.* հրամայել, իշխել: =*s.* հրաման, պատուէր; 2. տեսչութ., հրամանատարութիւն; 3. տեսարան; 4. զօրագունդ: -ant քըմմէնտանտ', *s.* հրամանատար:

Commander քըմմէնտ'ըր, *s.* առաջնորդ, գլուխ; 2. հրամանատար; 3. նաւապետ (մարտանաւու); 4. մեծ թակ շահմէրտան, պէօյիւք թօքմաք:

Commandery, -dry քըմմէնտ'ըրի քըմմէնտ'րի, հասապաշտօն (ասպետաց) 2. ժողովատուն ազատ որմնադրաց:

Command'ment, *s.* պատուէր, հրաման; *pl.* (տասը) պատուիրանք:

Commeasurable քըմմէ'ժըրէպլ, *a.* համաչափական: [կելի:

Commem'orable, *a.* յիշատա-

Commemorate քըմմէմ'ըրէյթ, *va.* յիշատակել, հռչակել: -tive, -tory քըմմէմ'ըրէյթիվ, -րէյ'թըրի, յիշեցնող, յիշարար: -tion քըմմէմըրէյ'շըն, *s.* յիշատակ, հանդէս յիշատակի:

Commence քըմմէնս'(թ), *vn.* ըսկիզբ առնուլ, սկսիլ; 2. պսակաւոր լինել հմմ. =*va.* սկսիլ, ծագիլ [իւմէ յեսոյ աներեւոյթ չգար]: -ment քըմմէնս'մէնթ, *s.* սկիզբ, ծագում; 2. ամավերջ (դպրոցական):

Commend քըմմէնտ', *va.* յանձնարարել, աւանդել; 2. յանձնել; 3. ինքզինք մեծարոյ ընել, գովել:

-me to him. *բարեւներս մատուցէք։*
-atary,-ator *քըմմէն'թէյթէրի,-թէյթըր,* a. *հաստատէր, հաստատու։*-atory *քըմմէնտէյ'թըրի,* a. *գովեստի, գովասանքի, յանձնարարութեան։*

Commendable *քըմմէնտ'էպլ,* a. *յանձնարարելի, պատուական, գովելի*։ -ness *քըմմէնտ'նէս,* s. *արժանիք*։ -dably *քըմմէնտ'էպլի,* ad. *արժանապէս։*

Commen'dam -տէմ, s. *հասապաշտօն առժամանակեայ։*

Commendation *քըմմէնտէյ'շըն,* s. *յանձնարարութիւն, գովութիւն, յարգանք, բարեւ։*-tory-*թէյ'թըրի,* a. *ներբողական, գովեստի;* 2. *հարկաւոր, հաստատու։*

Commensurable *քըմմէն'շըրէպլ* a. *համաչափական։*-ness,-bility *-նէս, քըմմէնշըրէպի'լիթի,* s. *չափակցութիւն։*

Commen'surate *քըմմէնշուրէյթ,* a. *համաչափ;* 2. *համեմատ, հաւասար։*-ly *քըմմէնշըրէյ'թլի* ad.*-կերպով։*
-ration *քըմմէնշըրէյ'շըն,* s. *-ութ։*

Comment *քը'մէնթ,* vn.[on] *մեկնել, բացատրել;* 2.*ծանօթագրել.*=s. *մեկնութիւն, ծանօթութիւն։*-ator
-er *քըմմէնթէյ'թըր,-մէնթըր,* s.*մեկնիչ*

Commentary *քօ'մէ·թէրի.* s. *մեկնութիւն;* 2. *յիշատակարան։*

Commerce *քօ'մըրս,* s. *վաճառականութիւն, առուտուր;* 2. *ընտանութիւն, յարաբերութիւն։*

Commercial *քըմմըր'շըլ,* a. *առեւտրական։* -ly, ad. *ըստ* —

Commination *քօմինէյ'շըն,* s. *սպառնալիք. սաստ։* -tory -*թըրի,* a. *սպառնական։*

Commingle *քը'մինկլ.* an. *իրար խառնուիլ; խառնել։*

Comminute *քօ'մինիուտ,* va. *փշրել, լուծել.* -tion *քօ'մինիուշըն,* s. *փոշիացում, լուծում։*

Commiserate *քըմմիզ'ըրէյթ,* vn. *կարեկցիլ, գթալ։*-tion *քըմմիզըրէյ'շըն,* s. *ցաւակցութիւն գթութիւն։*
-tive *քըմմիզըրէյ'թիվ* a. *ցաւակցական, կարեկցական։*

Commisserial *քօմմիսէյ'րիըլ.* a. *գործակալի։* -missariat *քօմմիսէյ'րիէթ,* s. *մատակարարութիւն զինուորական պիտոյից, սպասկապետութիւն։*

Com'missary *քօմ'միսէրի ,* s. *պատուիրակ, գործակալ, նուիրակ;* 2. *ոստիկան գօմիսէր;* 3. *յանձնանձիչ (զին. պիտոյից)*։ -general. *ընդհանուր մատակարարութեան։*

Commission *քըմմի'շըն(ս),*s.*գործելը, ընելը;* 2. *գործ, պաշտօն;* 3. *յանձնաժողով;* 4. *յանձնակատարութիւն;* 5. *ապսպրանք, յանձնարարութիւն;* 6. *յանձնարարողչէք։* =va. *պաշտօն կամ յանձնարարութիւն տալ, յանձնարարել։* To put into—. *յանձնաժողովի յանձնել;* 2. *(նաւը) գործի մը ղրկել, պաշտօն տալ։* To charge a—. *յանձնարարողչէք ուղել։* To be in the—of Peace. *հաշտարար դատաւոր լինել։* -merchant. *յանձնակատար գօմիսիօնճը։* [s. *յանձնակատար։*

Commissionnaire *քըմմիշընէր',*

Commissure *քըմմիշ'ըր,* s. *կից, կցուած։*

Commissioner *քըմմիշը'նըր ,* s. *պաշտօնեայ, գործակալ;* 2. *յանձնակատար։*

Commit *քը'միթ,* va. [to] *աւանդ տալ, յանձնել;* 2. *ընել, գործել;* 3. *գրաւի առնուլ;* 4. *արգիլել, բանտարկել։* To—one's self. *սխալիլ, ապուր ուտել։* -ment *քըմմիթ'մէնթ,* s. *յանձնում; (հրաման) բանտարգելութեան։* -tal *քըմմիթ'ըլ.* *յանձնում; գրաւ(ադրութ.)։* -ter *քըմմի'թըր,* s. *ընող, գործող; յանձնող։*

-tible քըմմիթ'իպըլ, *a.* գործելի։

Committee քըմմիթ'ի, *s.* յանձնաժողով, յանձնախումբ։

Commix քըմմիքս'(թ), *an.* խառնել, խառնուիլ։ -ion քըմմիքս'չըն *s.* խառնուրդ։ -ture քըմմիքս'չըր, *s.* խառնում; 2. խառնուրդ; 3. բաղադրութիւն։

Commode քըմմօտ', *s.* գլխադիր (կանանց); 2. գզրոցաւոր պահարան, հեշտադարան սպասք, շօմօզ։

Commodious քըմմօտ'իըս, *a.* [for] յարմար, դիւրին, հանգիստ, բարեհամբոյր։ -ly քըմմօտ'իըսլի, *ad.* -օրէն. -ness, -ութիւն։

Commodity քըմմատ'իթի, *s.* շահ, օգուտ; 2. հանգստաւէտութիւն, բարեկեցութիւն; 3. (շահաւոր) վաճառք, ապրանք; 4. արտաքնոց։

Commodore քամ'մըտօր, *s.* մարտանաւուց հրամանատար; 2. երրորդ ծովակալ; 3. (միացեալ մարտանաւուց) երիցագոյն նաւապետ; 4. առաջնորդ նաւ վճ.

Common քամ'մըն, *a.* հասարակ, հասարակաց, հանրական; 2. սովորական, ընդհանուր; 3. ռամիկ։ =*s.* հասարակաց (դաշտ, տեղի, արօտ); 2. շահակցութեան իրաւունք; 3. ռամիկը։ =*vn.* հասարակաց սեղանէն ուտել; 2. միատեղ ճաշել; 3. շահուն մասնակցիլ։ -carrier. ջորեպան։ -council. Թաղապետակ. ժողով։ -divisor, -measure. ընդհ. բաժանարար։ -law. անգիր՝ սովորութական օրէնք։ -Pleas. (ոճրադատ) Նախնական Ատեան։ -Prayer. ժամագիրք Անգլիքան եկեղեցւոյ -sense. ուղիղ միտք՝ դատողութիւն։ In common. առհասարակ, սովորաբար։

Com'monable, *a.* հասարակաց (արօտ)։

Com'monage քամ'մընէճ, *s.* (արօտա)կցութիւն։

Com'monalty քըմ'ընէլթի, *s.* հասարակութիւնը; ռամիկը։

Com'moner քամ'ըներ, *s.* հասարակ ժողովուրդ, քաղաքացի; 2. երեսփ. ժողովի անդամ; 3. արօտակից; 4. (երկրորդական) ուսանող (Օքսֆորտի) Հմ.

Com'monly քամ'ընլի, *ad.* սովորաբար, յաճախ, առհասարակ։

Com'monness քամ'ըննէս, *s.* յաճախութիւն; սովորականութիւն։

Com'mon-place քա'մընփլէյս, *a.* հասարակ. գռեհիկ; հին, անշուք։ =*s.* ընդհանուր գաղափար, հասարակ ոճ քր. =*va.* ընդհանուր գլուխներու վերածել։ -book. յուշատետր։

Commons քամ'մընզ, *s.* ռամիկը, հասարակութիւնը; 2. երեսփ. ժողով Հմ.; 3. ուտեստ, պաշար; 4. հասարակաց սեղան։ House of—. Երեսփ. ժողով Անգլիոյ։

Commonweal, -wealth քամ'մընուիյլ, քա'մընուէլթհ, *s.* հանրապետութիւն; 2. երկիր։

Commotion քըմմօ'շըն, *s.* յուզում. տատանում. ցնցում; 2. իրարանցում; 3. վրդովում. խլրտուք։

Commove քըմ'մուվ, *s.* յուզել։

Commun'al քըմ-, *a.* վիճակի։

Commune քըմմիուն', [with] խօսակցիլ; 2. հաղորդակցիլ; 3. հաղորդառնուլ։ =քամ'միուն, *s.* վիճակ, գաւառ Գղ; 2. հասարակուրդ (Փարիզի)

Communicable քըմմիու'նիքէպըլ, *a.* հաղորդելի; 2. տարափոխիկ։ -ness, -bility, *s.* հաղորդականութ.

Commu'nicant -քէ'նթ, *s.* եկեղեցւոյ անդամ, հաղորդանդամ։

*Communicate քըմմիու'նիքէյթ, *va.* [to, with] տալ, շնորհել; 2. հաղորդել, յայտնել, իմացնել։ =*vn.* մասնակցիլ, հաղորդակցիլ։ -tion -նիքէյ'շըն, *s.* հաղորդակցութիւն; 2. թղթակցութիւն; 3. ընկերակցութիւն; 4. տեղափոխութիւն; 5.

ճանբայ, միջոց; 6. լուր, տեղեկութիւն։ -tor քըմմիու-նիքէյ'թըր, s. հաղորդող, լրատու։ -tory -թըրի, a. յայտարար, նշանակող։

Communicative -թիվ, a. հաղորդասէր; Թուլլբերան։ -ness, s.

Communion քըմմիու'նիըն, s. յարաբերութիւն; 2. հաւատակցութիւն, ուխտ, յարանուանութիւն; 3. Սուրբ Հաղորդութիւն։ -cup. սկիհ։ -service. պաշտօն Հաղորդութ.

Commutable քըմմիու'թէպլ, a. փոփոխական, նուազելի։ -tability քըմմիու'թէպիլիթի, s. փոփոխականութ

Commutation քամմիութէյշըն, s. փոփոխում; փոխանակութիւն; 2. ամոքում; 3. անցուդարձի կրաւադնում։ -tive քըմմիու'թէթիվ, a. փոխանակական։ -tor քամ'միութէյթըր, s. փոխարկիչ (գործի) ելեկ.

Commute քըմմիութ', va. [to, for] փոխանակել, փոխել; 2. ամոքել; 3. նուազ վճարել։ =vn. մեկանց վճարելու կարգադրել։ -mutual քըմմիու'չուըլ, a. փոփոխակի։

Compact քամ'փէքթ, s. ուխտ, դաշն, պայման։ =քըմփէքթ', a. պինդ, հաստատ; 2. կուռ, խիտ, հոծ; 3. ամփոփ, համառօտ։ =քըմփէքթ', vn. պնդել, հաստատել, միացնել, կազմել։ -edly, -ly քըմփէքթ'էտլի, քըմփէքթ'լի, ad. սերտ՝ ամփոփ կերպով. վայելչահիւս։ -ness քըմփէքթ'նէս, s. պնդութիւն, սերտութիւն։

Companion քըմփէն'եըն, s. ընկեր, կենակից, կենցաղակից; 2. ամոլ, կողակից, ընկերակից, (պաշտօնա)կից։ -in arms. զինակից. -hatch. խուցի առաջք զամարա գաբուար աղզը։ -ladder. պաշտօնէից սանդուխ ն-. զամարա խաւեղենի։ -way. նաւախցիկի սանդուխ։

Compan'ionable քըմփէն'եընէպլ, a. ընկերական, դիւրահամբոյր. -ness քըմփէն'եընէպլնէս, s. -ութ։ -ly քըմփէնեընէպլի, ad. -կերպով, սիրով։

Compan'ionship, s. ընկերութիւն, ընկերակցութիւն, ուխտ։

Company քըմ'փէնի, s. ընկերութիւն, հաւաքում, ուխտ; 2. հիւր; 3. ընկերութիւն, տուն վճ; 4. դասակ, զօրախումբ; 5. նաւազք.= vn. ուղեկցիլ, ընկերիլ, ընկերակցիլ, ընկերանալ։ To keep—. չզատուիլ, ընկերանալ; 2. խօսակցիլ, մտերմանալ։ Chartered—. բաժանորդական՝ անանուն ընկերութիւն։

Comparable քամ'փէրէպլ, բաղդատելի։ -rably, ad. բաղդատաբար

Comparative քըմփէր'էթիվ, a. համեմատական, բաղդատական։

Compare քըմփէր'(ր), va. [to *in respect to quality,* with *in respect by way of illustration*] համեմատել, բաղդատել; 2. նմանցնել։ = vn. բաղդատուիլ, հաւասարիլ։

Compar'er -րըր, s. բաղդատող։

Compar'ison քըմփէր'իսըն, -ր'իզն, s. համեմատութիւն, բաղդատում; 2. նմանութիւն. քր; 3. ատրճանուորում +.

Compart քըմփարթ', va. բաժնել։ -ition քամփարթի'շըն, s. բաժանում։ -ment քըմփարթ'մէնթ, s. աչք, խորշ, բաժանում։

Compass քըմ'փըս(ս), s. շրջան, շրջապատ; 2. սահման, պարփակեալ միջոց; 3. տարածութիւն, ծաւալ; 4. կողմնացոյց։ =va. շրջիլ, բոլորել; 2. պարփակել; 3. պաշարել; 4. հասնիլ, կարենալ; 5. ստանալ; 6. խորհիլ։ Mariner's—. կողմնացոյց բուսուլա։ To fetch a—. երկայն շրջան մը ընել։ -able քըմ'փըսէպլ, a. պարփակելի; 2. կարենալի; 3. խորհելի։ -ing քըմ'փըսին, a. Թիւր, կոր. ծուռ։ [կին բերկել։

Compasses քըմ'փըսէզ, pl. կար-

Compassion քըմփէշ'ըն, s. կարեկցութիւն, արգահատանք, գութ։

Compassionate քըմփէշ'ընէյթ, va. արգահատել; 2. գթալ. =a. գթած, վշտակից։ -ly քըմփէշ'ընէյթլի, ad. կարեկցաբար։ -ness քըմփէշ'ընէյթնէս, s. վշտակցութիւն։

Compatible քըմփէթ'իպլ, s.[with] վայելուչ, յարմար, յանկ։ -bility քըմփէթ'իպիլիթի, s. յարմարութիւն։ -tibly քըմփէթ'իպլի, ad. պատշաճօրէն

Compatriot քըմփէյթ'րիըթ, s. հայրենակից։ [ընկեր։

Compeer քըմփիյր', s. հաւասար,

Compel քըմփէլ'(դ), va. [to] ստիպել, արգիլել; 2. յափշտակել, բռնի առնուլ։ -lable, a. բռնադատելի։

Compella'tion քամփէլլէյ'շըն, s. կոչում, տիտղոս էջգայ։ -tive քըմ-, s. (ուղղասական) տիտղոս։ [դատիչ։

Compeller քըմփէլ'լըր, s. բռնա-

Compend, -ium քամ'փէնտ, քըմփէն'տիըմ, s. համառօտութիւն։

Compendious քըմփէնտի'ըս, a. համառօտ, ամփոփ. -ly, ad. համառօտիւ։ -ness, a. -ութիւն։

Compensate քամ'փէնսէյթ, քըմփէն'սէյթ, va. [for] փոխարինել; հակակշռել։ -tion քըմփէն'սէյշըն, s. փոխարինում, փոխարինութիւն; 2. փոխարէն; 3. (վարկով) հատուցում։ -tive, -tory քըմփէն'սէյթիվ. քըմփէն'սէյթըրի, a. փոխարինական։

Compete քըմփիյթ', vn. մրցիլ։

Competence, -cy քամ'փիթէնս, -սի, s. յարմարութիւն, կարողութիւն; 2. բաւականութիւն; 3. ձեռընհասութիւն; 4. իրաւունք։

Competent քամ'փիթէնթ, a. [to] ձեռնհաս, կարող, բաւական; 2. յարմար, պատշաճ։ -ly -'փիթէնթլի, ad. ըստ պատշաճի, բաւականապէս։

Competition քամփիթիշ'ըն, s. [for] մրցում, մրցակցութիւն; 2. նախանձութիւն, հակառակութիւն։ -tive քըմփէթ'իթիվ, a. Examination—. մրցում։ -tor քըմփէթ'իթըր, s. մրցակից, ղուգախնդիր; հակառակորդ։

Compilation քըմփայլէյ'շըն, s. ծաղկաքաղ, հաւաքածոյ, գրաքաղ։

Compile քըմփայլ'(դ), va. ծաղկաքաղ՝ գրաքաղ ընել, հաւաքել։

Compiler քըմփայլ'ըր, s. մատենաքաղ, հաւաքող, խմբագրող։

Complacence, -cy քըմփլէյս'ընս, -ընսի, s. գոհունակութիւն, հաճութիւն; 2. կամահաճութիւն, քաղցրութ։ Self—. անձնահաճութ.

Complacent քըմփլէյ'սընթ, a. հաճոյական, կամահաճոյ; 2. կամակատար, քաղցր։ -ly, ad. -կերպով։

Complain քըմփլէյն'(դ), vn. [of] տրտունջել; 2. գանգատիլ, ամբաստանել; 3. ողբալ, հեծել։ -er, -ant քըմփլէյն'ըր, քըմփլէյն'ընթ, a. տրտնջող, գանգատող, տրտրացող; 2 դատախազ միւսսահ։

Complaint քըմփլէյնթ', s. գանգատ, տրտունջ; 2. ցաւ, վիշտ, հիւանդութ; 3. ամբաստանութ. էր

Complai'sance քամ-, s. կամահաճոյ փոյթ, քաղաքավարութիւն։

Complaisant քամ'փլէյզէնթ, a. կամահաճոյ, քաղաքավար։ -ly, ad. գոհունակութեամբ։ [հարթել։

Complanate քամ'փլէնէյթ, va.

Complement քամ'փլիմէնթ, s. լրումն; լրացուցիչ (մաս); Arithmetical—. թուաբանական լրում։ -al, -ary քամփլիմէնթըլ, քամփլիմէնթըրի, a. ամբողջարար, լրացուցիչ։

*Complete քըմփլիյթ', a. կատարեալ, ամբողջ, անթերի; 2. լրացած, լման։ =*va. կատարել, լրացնել, ամբողջացնել։ -ly քըմփլիյթ'լի, ad. կատարելապէս, լիուլի։ -ness քըմփլիյթ'նէս, s. կատարելութիւն, լրութիւն։

Completion քըմբլի՛շըն, *s.* լրացում, կատարում; 2. իրականացում։ -tive քըմբլի՛թիվ, *a.* լրացուցիչ։

Complex քամ՛բլեքս, *a.* բաղադրեալ, բազմայօդ, խառն։ =*s.* ժողով, հաւաքում։ -edness, -ness, -ity քամբլեքս՛էտնէս, քըմ՛բլեքսնէս, քըմբլեք՛սիթի, *s.* խառնուածք, բաղադրութիւն, բազմամասնութիւն։

Complexion քըմբլեք՛շըն, *a.* խառնուած, կազմուած, բնութիւն; 2. երեսի գոյն, մոյն; 3. դէմք, կերպարանք։ -al, -ary քամբլեք՛շընըլ, քամբլեք՛շընըրի, *a.* երեսի գոյնի, խառնուածքի։ -ed քամբլեք՛շընտ, *a.* Dark-. թխաթոյր, թխամորթ։ Fair, light-. խարտեաշահեր, քումոյթ։

Complexly քամ՛բլեքսլի, *ad.* խառն, բաղադրութեամբ։

Complexure քըմբլեք՛շըր, *s.* բազմախառնութ., կնճռոտութիւն։

Compliable քըմ-, *a.* հաւանելի։

Compliance քըմբլայ՛ընս, *s.* [with] հաճութ., հաւանութ. յօժարութ.

Compliant քամբլայ՛ընթ, *a.* կակուղ, ճկուն; 2. դիւրանուաց, հնազանդ, հլու։ -ly, *ad.*

Complicate քամբ՛լիքէյթ, [with] *va.* խառնակել, պճռքել, խառնել, խառնշտկել; 2. հիւսել։ =*a.* խառնակ, շփոթ, կնճռոտ; 2. հիւսուած, մանուածոյ։ -ly. *ad.* -ness, -licacy, -lication քամբ՛լիքէյթնէս, քամբ՛լիքէյսի, քամբ՛լիքէյշըն, *s.* մանուած, խառնակում, կնճռոտութ.; 2. հիւսուած, կնճիռ։

Complicity քըմբլի՛սիթի, *s.* կամակցութիւն, մեղսակցութիւն։

Complier -լայ՛ըր, *a.* դիւրանուաց։

*__Compliment__ քամ՛բլիմէնթ, *s.* մաղթանք, խնդակցութ. բարեմաղթութիւն; 2. մեծարանք, յարգանք; 3. բարեւ։ =*va.* խնդակցիլ; պատուասիրել, գովել; 3. շողոքորթել։

Compliment'al, t'ary -մէն՛թըլ, -թըրի *a.* պատուասիրական, քաղաքավար։

Compline, -lin քամ՛բլին, *s.* հանգստեան ժամերգութիւն, եկեղեց։

Complutensian -բլու-թէն՛շըն, բազմալեզուեան Աստուածաշնչի։

Comply քըմբլայ՛, *vn.* [with] հաճիլ, հաւանիլ, հետեւիլ։

Component քըմբօ՛նընթ, *a.* կազմիչ, յօդիչ, բաղադրական։

Comport քըմբօրթ՛, *va.* յարմարել, համաձայնիլ։ =*vn.* կենցաղել, վարուիլ։ -able քըմբօրթ՛էպըլ, *a.* յարմար, վայելուչ։

Compose քըմբօ՛զ, *va.* կազմել, բաղադրել, յօդել; 2. շարադրել, հեղինակել, յօրինել; 3. յարդարել, շտկել; 4. հանդարտեցնել, խաղաղցնել; 5. շարել, գրաշարել տպ. Composing-stick. գրաշարոց տպ.

Composed քըմբօ՛զտ, *a.* հանդարտ, խաղաղ։ -ly քըմբօզ՛էտլի, *ad.* հանդարտիկ։ -ness քըմբօզ՛էտնէս, *s.* հանդարտութիւն։

Composer քըմբօ՛զըր, երգահան, նուագայօրդար։ [բաղադրեալ։

Composite քըմբա՛զիթ, *a.* խառն,

Compositae քըմբա՛զիթի, *s.* բարդածաղկունք, -ծաղկեայք, բարդք

Composition քըմբօզի՛շըն, *s.* կազմութիւն, յօրինուած; 2. շարադրութիւն; յօրինում; 3. շարակարգութիւն ն; 4. շարած տպ; 5. իրաւախոհութիւն, համաձայնում։ — of forces. բաղադրութիւն զօրութեանց ֆզ.

Compositive քըմբա՛զիթիվ, *a.* բաղադրական։ -tor -բա՛զիթըր, *s.* կազմող, կարգադրող; 2. գրաշար։

Compost քամ՛բօսթ, *s.* պարարտութիւն, աղբ(ախուղբ)։ =*va.* պարարել, աղբել (արտերը)։

Composure քըմբօժ՛ըր, *s.* յօրինում, շարադրութիւն; 2. հան-

գարտուԹիւն, անդորրուԹիւն։

Compound քըմփաունտ՛, *va.*[for, with] յօդել, բաղադրել; 2. իրաւախոհ լինել։ =*va.* համաձայնիլ, իրաւախոհ ըլլալ։ To—a felony. գողօնն առնելով գողին ներել։

Compound քամ՛փաունտ, *adj.* բաղադրեալ, խառն, բազմամասն, բարդ ի բարդ։=*s.* բաղադրուԹիւն; 2. շրջափակ, բակ աrուա, hավլր. —word. բարդ՝ բաղադրեալ բառ։ —er քըմփաունտ՛ըր, *s.* բաղադրիչ; 2. հաշտեցնող; 3. վկայեալ։

Comprador քօմփրէտօր՛, *s.* բնիկ գործակատար ի Չին ևն.

Comprehend քամփրիհէնտ՛, *va.* պարփակել, բովանդակել; 2. իմանալ, վերահասու ըլլալ։

Comprehensible քամփրիհէնս՛ի-պըլ, *a.* պարփակելի, իմանալի։ —ness, —bility քամփրիհէնսիպըլ՛նէս, քամփրիհէնսիպիլ՛իթի, *s.* իմանալիուԹիւն; 2. իմացականուԹիւն։

Comprehension քամփրիհէն՛շըն, *s.* ընդարձակուԹիւն; 2. տարողուԹիւն; 3. համառօտուԹիւն; 4. իմացում, ըմբռնում։

Comprehen'sive —սիվ, *a.* ընդարձակ, լայնածաւալ։ —ly, *ad.*

Compress քըմփրէս՛, *va.* սեղմել, գրկել; 2. համառօտել, խճողել։ = քամ՛փրէս, *s.* վէրքի բարձիկ, կոխան։

Compressible քըմփրէս՛իպըլ, *a.* ճնշական։ —ness, —bility քըմփրէս՛իպըլնէս, քօմփրէսիպիլ՛իթի, *s.* ճնշականուԹիւն, ճնշելիուԹիւն։

Compression, —ressure քըմփրէշ՛ըն, —փրէշ՛ըր, *s.* ճնշում։ [կան։

Compressive —րէս՛իվ, *a.* ճնշա-

Compressor —րէս՛ըր, *s.* ճնշիչ։

Comprise քըմփրայզ՛(զ), *va.* պարունակել, բովանդակել։ —isal քըմփրայզ՛ըլ, *s.* բովանդակուԹիւն։

Compromise քամ՛փրօմայզ(զ), *s.* իրաւախոհուԹիւն, համաձայնում; 2. գործը իրաւարարաց յանձնելը =*va.* իրաւախոհուԹեամբ լմնցնել; 2. վտանգել։

Compromit քամ՛փրօմիթ, *s.* խոստանալ, գրաւ դնել; 2. վտանգել, վտանգի ենԹարկել։

Comptroller քանթ՛րօլլըր, *s.* համարատու, քննող, հակակշռող։

Compulsative, —satory, —sory քըմփըլսէյ՛թիվ, քըմփըլ՛սէյթըրի, քըմփըլ՛սըրի, *a.* բռնի, ստիպողական, հարկեցուցիչ։

*Compulsion քըմփըլ՛շըն, *s.* ըստիպում, բռնադատուԹիւն։

Compulsive քըմփըլ՛սիվ, *a.* պարտաւորիչ, բռնի, ակամայ։ —ly, —sorily քըմփըլ՛սիվլի, քըմփըլ՛սըրիլի, *ad.* բռնուԹեամբ, բռնի։

*Compunction քըմփընք՛շըն, *s.* զիղջ, ապաշաւ; 2. տրտմուԹիւն։

Compunctious քըմփընք՛շըս, *a.* ցաւագին, զղջական, տրտում։

Compurgation քամփըրկէյ՛շըն, *s.* այլոց երդումներով անմեղուԹիւնը հաստատելը։ —tor քամփըրկէյ՛թըր, *s.* վկայ։ [հաշուելի։

Computable քըմփիութ՛էպըլ, *s.*

Computation քամ՛—, *s.* հաշիւ։

Compute քըմփիութ՛, *va.* հաշուել, հաշիւ ընել; 2. Թուել։

Comrade քամ՛րէյտ, *s.* ընկեր։

Comtism քօնթ՛իզմ, *s.* դրական փիլիսոփայուԹիւն (ըստ Օ. Քօնդի)։

Con քան, *abbr. of* Contra. հակա Pro and con. Թերն ու դէմը։

Con քան(զ), *va.* վերծանել, որոճալ, ուսանիլ։ [նել։

Conation քընէյ՛շըն, *s.* ճիգ ընել

Conative քօ՛նէթիվ, *a.* ջանքի։

Concamerate քընքէմ՛ըրէյթ, *va.* կամար ձգել։ —tion, *s.* կամար ևն.

Concatenate քընքէթ՛ընէյթ, *va.* շղԹայել, կապել։ —tion քընքէթը-

նէյ'շըն, s. շղթայում, յեռում, կապ։

Concavation քանքէվէյ'շըն, s. գոգելը, գոգաւորում; գոգաձեւում։

Concave քան'քէյվ, a. գոգաւոր, գոգ, խորամէջ։ =s. փոս, գոգ, կամար։ =va. գոգել, փորել, փոսել։ Concavo-concave քընքէյվօ-քան'քէյվ, երկգոգաւոր։ Concavo-convex քընքէյվօ-քան'վէքս, գոգկորընթարդ, կորընթագոգ։ -ness քան'քէյվ'նէս, s. գոգաւորութիւն, խորութիւն։

Concavity քընքէվ'իթի, s. գոգաձեւ մաս՝ կողմ, գոգած; խոռոչ։

Concav'ous քըն-, a. գոգաւոր։

*Conceal քընսիյլ'(զ), va. ծածկել, պահել։ -able քընսիյլ'էպլ, a. ծածկելի։ -er -սիյլ'ըր, s. պահող։ -ment քընսիյլ'մէնթ, s. պահելը; 2. թաքստոց; 3. գաղտնիք։

Concede քընսիյտ', va. [to] զիջանիլ, թոյլ տալ; 2. շնորհել, տալ։ vn. զիջողութիւն ընել, շնորհք ընել։

Conceit քընսիյթ', s. խորհուրդ, երեւակայութիւն, յղացում (մըտաց); 2. անճաշակ իմաստք; 3. կարծիք, գաղափար; 4. ինքնահաւանութիւն, ձնապարծութիւն։ =an. խորհիլ, երեւակայել, դատել։

Conceited քընսիյթ'էտ, a. [of] անձնասէր, ինքնահաւան։ -ly, ad.

Conceivable քընսիյվ'էպլ, a. հասկընալի, ըմբռնելի, երեւակայելի։ -ness քընսիյվէպ'ըլնէս, s. -ութիւն։ -vably քընսիյ'վէպլի, ad. իմանալի կերպով։

Conceive -սիյվ', va. [of] յղանալ, ծոցւորիլ; 2. երկնել, խորհիլ; նկարել ի մտի, երեւակայել։ =vn. յղի ըլլալ; 2. միտք՝ խորհուրդ ունենալ։

Conceiver -սիյվ'ըր, s. երկնող։

Concent', s. ներդաշնակութիւն։

Concenter, -tre քընսէն'թըր(զ), vn. կեդրոնանալ, ամփոփուիլ; =va. կեդրոնացնել, համախմբել։

Concentrate քըն'սէնթրէյթ, va. կեդրոնաւորել, հաւաքել։ -tion քընսէնթրէյ'շըն, s. կեդրոնացում; 2. ամփոփում; 3. համախմբում; 4. զօրացում ք. -tive քընսէնթ'րէյթիվ, a. ամփոփիչ։

Concentric քընսէնթ'րիք, a. համակեդրոն։ -ally, ad.

Concentricity քանսէնթ'րիսիթի, s. համակեդրոնութիւն։

Concept քան'սէփթ, s. մտքի տեսիլ, պատկեր քիլ։

Conception քընսէփ'շըն, s. յղութիւն, յղացում; 2. ծնունդ մտաց, խորհուրդ, յղութիւն; 3. ըմբըռնում, հասողութիւն։ -tive քընսէփ'թիվ, a. իմացական, իմացողական; 2. յղանալի։

Concern քընսըրն'(զ), va. [at, for, in] վերաբերիլ, պատկանիլ; 2. հետաքրքրիլ, հոգածու լինիլ; 3. նեղել, վշտացնել։ =s. գործ, բան, զբաղում; 2. հոգածութ, փոյթ; 3. կարեւորութիւն; 4. հիմնարկութ, տուն վճ. -edly -'էտլի, ad. խնամօք, հոգածութեամբ; 2. վշտագին։

Concerning քընսըրն'ին, pr. նըկատմամբ, վրայ, մասին, համար։

Concernment քընսըրն'մէնթ, s. գործ, հոգածութիւն; 2. կարեւորութիւն; 3. միջամտութիւն; 4. անձկութիւն, տագնապ։

Concert քընսըրթ', va. (միասին) խորհիլ, կարգադրել, յարմարցնել։ =vn. յարմարիլ, համաձայն գործել; 2. խորհրդակցիլ; 3. ներդաշնակել= քան'սըրթ, s. միաբանութիւն, համաձայնութիւն; 2. ներդաշնակութիւն; 3. նուագահանդէս, կացուրդ։ -pitch. ձայնացոյց, ձայնաչափ գ. [նադաշնակ սամօնիք։ [It.]

Concertina քանսըր'թինէ, s. ձեռ-

Concerto քըն'սէրթօ, s. գեղեցկայարմար նուագ։

Concession քընսէշ'ըն, s. հաւանութիւն, արտօնութիւն; 2. զիջում, շնորհ; 3. զիջողութիւն; 4. շնորհեալ՝ արտօնեալ իր. -ist քանսէշ'ընիսթ, s. արտօնող, թոյլատրող։

Concessive քընսէս'իվ, a. հաւանութեան; 2. արտօնութեան։

Conch քանք, s. ծովային խեցի, կոնք; 2. խորան սրբութեան եկ.

Concha քանք'ը, s. ականջակոնք։

Conch'oid, s. կոնքակերպ երկ.

Conchology քընքալ'ըճի, s. խեցեբանութիւն։ -gical քանքօլաճ'իքըլ, a. խեցեբանական։

Conciliate քընսիլ'իէյթ, va. հաշտեցնել; 2. գրաւել, շահիլ։ -tion քանսիլիէյ'շըն, s. միաբանութիւն; հաշտութիւն։ -tor քանսիլիէյ'թըր, s. հաշտարար, համոզկեր։

Concise քընսայս', a. հակիրճ, կարճառօտ, կուռ, սեղմ. -ly -լի, ad. ի հակիրճ։ -ness քընսայս'նէս, s. համառօտութիւն։

Concision քընսիժ'ըն, s. կտրուածք, հատում; 2. թլփատութ.

Conclave քան'քլէյվ, s. պապընտիր ժողով, փակարան; 2. գաղտնի ժողով։

Conclude քընքլուտ', va. աւարտել, լմնցնել; 2. վերջնապէս հաստատել, կնքել։ =vn. լմննալ; 2. որոշել։

Conclusion քընքլու'ժըն, s. կատարում, վերջ, կնիք, վերջաւորութիւն, աւարտ; 2. վերջնական որոշում; 3. հետեւութիւն, եզրակացութիւն; 4. վախճան (ճառի), կնիք բանին; 5. պահանջ։

Conclusive քընքլու'սիվ, a. վերջին, որոշիչ, եզրակացուցիչ, վըճռական. -ly, ad. վճռաբար։

Concoct քընքաքթ', va. հալել, մարսել; 2. հասունցնել; 3. հնարել, նիւթել։ -er քընքաքթ'ըր, s. հալիչ, մարսեցուցիչ։

Concoction քընքաք'շըն, s. մարսողութիւն, մարսում; 2. հասուննալը; 3. երկնում, յղացում։ -tive քընքաք'թիվ, a. մարսիչ, հասունցնող։

Concomitance, -tancy քընքամ'իթէնս, -թէնսի, s. զուգընթացութիւն, համընթացութիւն։

Concomitant քընքամ'իթէնթ, s. զուգընթաց, համընթաց։ =s. ընկեր, ընթացակից։ -ly, s. ի միասին։

Concord քան'քօրտ, s. միաբանութիւն, յարմարութիւն, ներդաշնակութիւն; 2. համաձայնութիւն +; 3. դաշնաձայնութիւն եր; 4. ուխտ, դաշն։

Concordance քընքօրտ'ընս, s. համաձայնութիւն, միաբանութ.; 2. համաբարբառ (Ս. Գրոց)։

Concordant քընքօրտ'ընթ, s. համաձայն, միաբան; 2 ներդաշնակ։ -ly, ad. համաձայնութեամբ։

Concordat -'տէթ, s. դաշանց թուղթ (պապի՝ թագաւորի մը հետ)

Concorporate քընքօր'փըրէյթ, vn. խառնել, միացնել։

Concours քոն'քուր, s. գործակցութիւն, աջակցութիւն, զուգընթացութիւն; 2. ժողով, ամբոխ։

Concrement քան'քրիմէնթ, s. թանձրացում; 2. մածում։

Concrescence քանքրէս'էնս, s. աճում; 2. մածուած։

Concrescive քանքրէս'իվ, a. միասին աճեցող, զարգացող։

Concrete քան'քրիյթ, a. թանձրացեալ (անուն, թիւ), ոչ-վերացեալ. =s. ձոյլ՝ թանձր մարմին; 2. զանգուած, մածիկ ; 3. թանձրացեալ եզր տր. =քընքրիյթ', an. թանձրացնել, խտացնել; 2. թանձրանալ։ -ly, ad. -ness, s. թանձրացում։

Concretion քընքրի'շըն, s. թանձրացում, մակարդում; 2. թանձրանիւթ, կցուած (քարերու)։

Concretional քընքրիշ'ընըլ, *a.* մա-

Concretive քընքրի'թիվ *a.* [կարդի թանձրացնող, թանձրացուցիչ։

Concubinage քանքիու'պինէյճ, *s.* անպսակ կենակցութիւն, հարճեւորութիւն։

Concubinal,-nary քընքիու'պինըլ, քանքիու'պինըրի, *a.* հարճեւորի։

Concubine քանք'իուպայն, *s.* ապօրինաւոր կին, հարճ օտալըք։

Concupiscence քընքիու'փիսընս, *s.* ցանկութիւն, տռփանք։

Concupiscent քանքիու'փիսընթ, *a.* ցանկասէր, վավաշոտ, տռփոտ։

Concur քընքըր'(դ), *vn.* [with *a punishment,* in *a measure,* to *an effect;* on] համաձայնիլ, զուգընթանալ; 2. միաբանակցիլ, համամիտ ըլլալ։

Concurrance քընքըր'րընս, *s.* զուգընթացութիւն, միաբանութ; 2. գաղափարակցութիւն, գործակցութիւն; 3. հաւասար իրաւունք։

Concurrent քընքըր'րընթ, *a.* զուգընթաց, գործակից; 2. ընկեր, կցորդ; 3. հաւասար։ =*s.* յարակից պատճառ։ -ly, *ad.* ի միասին։

Concussion քընքըշ'ըն, *s.* ցընցում, ընդհարում; 2. հարուած։

Concussive քընքըս'սիվ, *a.* ցնցող։

Condemn' քընտէմ', *va.*(-demned -տէմտ, -demning տէմ'նինկ), to *a punishment* for *a crime* դատապարտել, պախարակել, ելերել; 2. անգործութեան դատապարտել։ -able քանտէմ'նէպլ, *a.* դատապարտելի, մեղադրելի։ -ation քանտէմնէյ'շըն, *s.* դատապարտութիւն; 2. դատակնիք։ -atory քընտէմ'նէյթըրի, *a.* դատապարտիչ։

Condemner քընտէմ'նըր, *s.* դատապարտիչ, մեղադրող։ [խտանալի։

Condensable քընտէն'սէպլ, *a.*

Condensate քընտէն'սէյթ, *vn.* խտացնել; 2. խտանալ, հոծիլ։

Condensation քանտէնսէյ'շըն, *s.* խտացում։ -tive քընտէն'սէյթիվ, *a.* խտացուցիչ, խտական։

Condense քընտէնս'(դ), *va.* խըտացնել, սեղմել; 2. խճողել, ամփոփել։ =*vn.* խտանալ։ [տացուցիչ։

Condenser քընտէն'սըր, *s.* խը-

Condescend քանտիսէնտ', *vn.*[to] զիջանիլ, խոնարհիլ; 2. բարեհաճիլ։ -ingly -տ'ինկլի, խոնարհութեամբ։

Condescension քանտիսէն'շըն, *s.* խոնարհութ; 2. շնորհ, քաղցրութ.

Condign քընտայն', *a.* արդար (պատիժ), արժանաւոր։ -ly քընտայն'լի, *ad.* արժանապէս։ -ness, *s.* արժանիք, յարմարութիւն։

Cond'iment քանտ'իմընթ, *s.* համեմունք, թացան *kimkf* գարքըղը։

Condisciple քանտիսայ'փլ, *s.* դասակից, աշակերտակից, դասընկեր։

Condition քընտիշ'ըն, *s.* վիճակ, կացութիւն; որպիսութիւն, հանգամանք; 2. յատկութիւն, պայման; պայմանադրութիւն, դաշն, հիմ; 3. տարր։ =*vn.* պայման դնել։ In-. գէր, լեցուն։ Out of-. տկարակազմ, յոյր։ An express-. որոշ պայման։ On-of . . . *or* that . . . պայմանաւ որ . . . ; միայն թէ . . .։

Conditional քընտի'շընըլ, *a.* թէական, պայմանաւոր, պայմանական։ -ity քընտիշընէլ'իթի, *s.* պայմանականութիւն։ -ly քընտիշ'ընըլլի, *ad.* պայմանաւ որ, պայմանաւ։

Conditioned քընտի'շընտ, *a.* պայմանեալ։ Well-. բարեկազմ, ընտիր։ Ill-. գէշ յոռի կերպով։

Conditory -'տիթըրի, *s.* դարան։

Condole քընտօլ', *vn.* ցաւակցիլ։ -ment,-nce քընտօլ'մընթ, քընտօլ'ընս, *s.* ցաւակցութիւն, վշտակցութիւն; -ler քօնտօլ'ըր, *s.* վշտակից։

Condone քընտօն', *va.* (ամնա-

նոյն) ներել: -nation քանտօնէյ՛շըն, s. ներում, ներելը:

Condor քան՛տըր, s. վարազաչաւ:

Conduce քընտիւ՛ս(տ), vn. [to] պատճառել, ածել, առաջնորդել; 2. նպաստել:

Conducible, -dusive քընտիւ՛սիպլ, քընտիւ՛սիվ, a. առաջնորդող, ածող: -ness, -bility քընտիւ՛սիպլնէս, քընտիւսիվ՛նէս, քընտիւսիպիլ՛իթի, s. պիտանութիւն, օգտակարութիւն; 2. պատճառ:

*Conduct քընտաքթ՛, va. առաջնորդել, տանել; 2. վարել, քշել; 3. ուղղել: =vn. գործել: =քան՛տըքթ, s. առաջնորդութիւն, ուղղելը, վարելը; 2. վարչութիւն, հրամանատարութիւն; 3. առաջնորդ, վարիչ; 4. ընթացք, վարք:

Conductible քընտըքթ՛իպլ, a. հաղորդական, վարելի: -tibil'ity քանտըքթիպիլ՛իթի, s. հաղորդականութիւն; 2. վարչութիւն:

Conduction քընտըք՛շըն, s. անցք, ջերմանց, անցումն ջերմութեան կամ ելեկտրականութեան հաղորդարար մարմնոց մէջ ևն.

Conductive քընտաք՛թիվ, a. հաղորդիչ: -tivity քանտըքթիվ՛իթի, s. հաղորդարարութիւն:

Conductor քընտըքթ՛ըր, s. վարիչ, ուղղիչ, առաջնորդ; 2. կառուղիղ; տոմսաքաշխ; 3. հաղորդիչ (ձող) ևն. -tress քընտըքթ՛րէս, a. վարիչ կին

Conduit քան՛-, քըն՛տիթ, s. ագուգայ, ցնցուղ, փողրակ

Conduplicate քընտիւ՛փլիքէյթ, a. ծալուած, կրկնուած ևն.

Condyle քան՛տիլ, s. որոթ. յօդուածոց կլոր ծայրը: *See* Cotyle.

Condyloid -լօյտ, a. կռանաձև:

Con'dylope, -lopod քան՛տիլօփ, քանտիլ՛օփօտ, s. յօդոտանիք:

Cone քօ՛ն, s. բուրգ, կոն; 2. կոնաձև պտուղ, խողակ ևն.

Confab, -ulation քան՛ֆէպ, քըն-ֆէպ՛իւ-լէյշըն s. ընտանի խօսակցութ

Confabulate քընֆէպիւ՛լէյթ, vn. շաղակրատել:

Confect, -ion, -ionary քան՛-ֆէքթ, քընֆէք՛շըն, քընֆէք՛շըների, s. քաղցրաւենի, բանդակ: [գործ:

Confec'tioner քըն-, s. շաքարա-

Confederacy, -tion քընֆէտ՛ըրէյսի, քընֆէտ՛ըրէյշըն, s. դաշնակցութիւն, նիզակակցութ; 2. դաշնակիցք; 3. դաւադրութիւն ևր.

Confederate քընֆէտ՛ըրէյթ, a. դաշնակից: =vn. դաշնակցիլ, դաշնակից ըլլալ: -tive, a. -կցական:

Confer քընֆըր՛(ր), va. [on, upon, with] տալ, շնորհել, ընծայել: =vn. խօսակցիլ, խորհրդակցիլ; 2. բաղդատել: -able, a. շնորհելի, տալի:

Conference քան՛ֆըրընս, s. խորհուրդ, բանակցութիւն; 2. (դեսպանա)ժողով; 3. համաժողով; 4. խօսակցութիւն, տեսութիւն:

Conferva քընֆըր՛վէ, s. (*pl.* -væ -վի) ջրամամուռ, մամռատունկ:

*Confess քընֆէս՛(ս), va. խոստովանիլ; 2. վկայել, յայտնել; 3. դաւանիլ (դ՛Քրիստոս); 4. խոստովանանք ըլլալ՝ ընել: -edly քընֆէս՛-սէտլի, ad. խոստովանաբար; անվէճ:

Confession քընֆէշ՛ըն, s. խոստովանութիւն; 2. խոստովանանք; 3. դաւանագիր, դաւանութիւն: -al -շ՛ընէլ, s. խոստովանանքի խցիկ, խոստովանոց, տուփ: -ary քընֆէշ՛ընէրի, a. (ականջալուր) խոստովանանքի: [որոշ, բացայայտ:

Confest քընֆէսթ՛, a. յայտնի,

Confessor քընֆէս՛ըր, s. խոստովանող; 2. (զՔրիստոս) դաւանող; 3. խոստովանահայր:

Confidant: -dante քանֆիտէնթ՛, քընֆիտէնթ՛, s. մտերիմ; մտերմուհի:

Confide քընֆա՛յտ, *vn.* [in, to] հաւատալ, վստահիլ։ =*va.* ձեռքը յանձնել, աւանդել։

Confidence քա՛նֆիտընս, *s.* վստահութիւն, հաւատալը; 2. յանձնապաստանութիւն, անձին վստահութիւն; 3. յոյս, քաջութիւն։ In—. մտերմաբար, գաղտնի կերպով։ To inspire with—. վստահացընել։ -man. այլոց վստահութիւնն չարաչար գործածող; նենգաւոր։

Confident քա՛նֆիտընթ, *a.* մտերիմ, սրտակից։ –ial քա՛նֆիտէ՛նշըլ, *a.* մտերմական; գաղտնի կերպով։ –ly քա՛նֆիտէ՛նշըլլի, *ad.* վստահաբար

Configure քընֆի՛կիուր(ը), *va.* ձեւակերպել, կերպարանել, ձեւ տալ։ –ation քանֆիկիուրէ՛յշըն, *s.* արտաքին ձեւ, կերպարանք; 2. կերպաւորութիւն աստ. [մանելի։

Confinable քընֆա՛յնէպլ, *s.* սահ-

Confine քա՛նֆայն, *s.* սահմանագլուխ, սահման; ծայր։ =քընֆա՛յն, [on, with] *va.* սահմանել, որոշել; 2. ամփոփել; 3. ճնշել; 4. բանտել, փակել, արգիլել։ =*vn.* սահմանակից ըլլալ, եզերել։ To be confined. ծննդական լինել։ To be confined in the bowels. փորը պինդ ըլլալ։ –ment -մընթ, *s.* բանտարգելութիւն; 2. տունը արգելուիլ մնալ; 3. տղացկանութիւն։

Confiner քընֆա՛յնըր, *s.* բանտարկող; =քա՛նֆայնըր, *s.* եզերաբնակ, դրացի, սահմանակից։

Confirm քընֆըրմ՛(ը), *va.* հաստատել, հաւաստել; 2. վաւերացընել; 3. դրոշմ տալ եկ. –able քընֆըր՛մըպլ, *a.* հաստատելի։

Confirmation քանֆըրմէ՛յշըն, *s.* հաստատութիւն, հաստատում; 2. վաւերացում; 3. կնիք, դրոշմ եկ. –tive -մ՛էթիվ, *a.* հաստատող։ -tory -թըրի, *a.* հաստատական; 2. դրոշմի։

Confiscable քանֆիսգ՛էպլ, *a.* գրաւելի։

Confiscate քա՛ն-, քընֆիս՛գէյթ, *va.* յարքունիս գրաւել։ =*a.* գրաւեալ յարքունիս։ –tion քանֆիսգէ՛յշըն, *s.* գրաւում։ –tor -թըր, *s.* գրաւող։ –tory -թըրի, *a.* գրաւման։

Conflagration քանֆլէկրէ՛յշըն, *s.* ընդհանուր հրկիզում, հրայրեացք։

Conflict քա՛նֆլիքթ, *s.* ընդհարում, բաղխիւն; կռիւ, մարտ, պայքար; վէճ, տագնապ։ =քընֆլիքթ՛, *vn.* ընդհարիլ, բաղխիլ; 2. մաքառիլ, մարտնչիլ։ –ing, –ive քընֆլիք՛թինկ, քընֆլիք՛թիվ, *a.* մաքառող, մարտնչող։

Confluence քա՛նֆլուընս, *s.* գետախառնունք, խառնըրդք, կցուած; 2. խուռն բազմութիւն, ամբոխ։

Confluent քա՛նֆլուընթ, *s.* միախառն, համահոսան (գետ); 2. կից (կողման, ըլթակ) եւ. =*s.* օժանդակ գետ, վտակ; 2. կցուած։

Conflux քա՛նֆլըքս, *s.* կցուած; 2. ամբոխ, խառնիճաղանճ։

Conform քընֆօրմ՛(ը), *vn.* [to, with] նմանիլ, յարմարիլ; համակերպիլ, զիջանիլ։ =*va.* կերպարանել, նմանցնել; 2. ձեւ տալ, յարմարցնել

Conformable քընֆօրմ՛էպլ, *s.* [to, with] նմանատիպ, համաձայն, համատիպ; 2. հլու, հնազանդ; 3. պատշաճ, յարմար (կերպով); 4. զուգակազմ երկ. –ness, –mability, *s.* -ութիւն։ –mably, *ad.* համեմատ։

Conformate քընֆօր՛մէյթ, *a.* նըմանակերպ։ –tion քանֆօրմէ՛յշըն, *s.* [to] կազմութիւն, յարմարութիւն, ձեւ; 2. նմանութիւն։

Conformist քընֆօր՛միսթ, *s.* դաւանակից, հաւատակից (Անգլիական եկեղեցւոյ)։

Conformity քընֆօր՛միթի, *s.* [to, with] նմանութ. համաձայնութ. հա-

մագոյն հնչում; 2. դաւանակցութ.

Confound քընֆաունտ՛, *va.* իրար խառնել, խառնակել, շփոթել; 2. աւերել, ապականել; 3. շուարեցընել, ամչցնել, շփոթցնել:

Confounded քընֆաունտ՛էտ, *a.* խառն, շփոթ, շուարած; 2. ահագին, անիծեալ: -ly քընֆաունտ՛էտլի, *ad.* սոսկալի կերպով, կատաղաբար; 2. մեծապէս: -ness, *s.* շփոթութ. -er քանֆաունտ՛ըր, *s.* շփոթող, աւերող

Confraternity քանֆրէթըր՛նիթի, *s.* եղբայրակցութիւն:

Confrere քան՛ֆրէյր, *s.* եղբայրակից, պաշտօնակից:

Confrication քանֆրիքէյ՛շըն, *s.* համաշփում, շփում:

Confront քընֆրընթ՛ *va.* [with] դէմադէմ բերել, երեսել; 2. ճակատիլ, հակառակիլ; 3. բաղդատել: -ation քանֆրընթէյ՛շըն, *s.* դէմադէմ բերելը, երեսելը; 2. բաղդատութ:

*Confuse քընֆիուզ՛(զ), *va.* խառնակել, շփոթել; 2. խանգարել, խռովել, տագնապել:

Confused քընֆիուզտ՛, *a.* շփոթ, խառնափնդոր; 2. աղօտ, մթին; 3. ամօթապարտ: -ly -զ՛էտլի, *a.* խառնիխուռն, շփոթ կերպով: -ness քանֆիու՛զէտնէս, *s.* շփոթութիւն, խառնակութիւն; 2. աղօտութիւն:

Confusion քընֆիու՛ժըն, *s.* խառնակութիւն, շփոթութիւն; 2. աղմուկ, խուճապ, խռովութիւն; 3. ամօթ, կորանք:

Confut'able քընֆիութ՛էպլ, *a.* [հերքելի:

Confut'ant -ֆիութ՛ընթ, *s.* ջրող:

*Confute քընֆիութ՛, *va.* կարկեցընել, լռեցնել; 2. ջրել, հերքել: -tation քանֆիութէյ՛շըն, *s.* եղծ, հերքում:

Conge' քան՛ճի, քօն՛ժէ, *s.* (մեկնելու) հրաման; 2. հրաժեշտ; 3. արձակուրդ; 4. խոնարհութիւն, ողջոյն; 5. խորոփիկ զէհ ճ. =*vn.* (Conge'ed քանճիտ, քօնժէյտ, -géing), հրաժեշտ առնուլ: Congé d'elire քօնժէյտիլիր՛, *s.* հրովարտակ եպիսկոպոսական ընտրութեան: [F.]

Congeal քընճիյլ՛(զ), *va.* սառեցընել; 2. պակուցանել: =*vn.* սառիլ, փայտ կտրիլ, սառոյց բռնել: -able քընճիյլ՛էպլ, *a.* սառելի: -ment քընճիյլ՛մէնթ, սառում, սառած

Congelation քանճիլէյ՛շըն, *s.* սառուցում, սառում; 2. պաղած, դոնդող; 3. պաղլորակք (զարդ) ճ.

Congener քան՛ճինըր, *s.* համազգի. համատոհմ:

Congenial քընճին՛իյըլ, *a.* [to, with] համաբուն; 2. համամիտ; 3. համազգի: -ity, -ness քանճինիէլ՛իթի, քանճինիէլ՛նէս, *s.* ազգակցութիւն:

Congenital, -genite քանճէն՛իթըլ, քանճէն՛իթ, *a.* համածին, ծնընդակից; 2. ի ծնէ, ընդաբոյս:

Conger, -eel քանկ՛ըր, քանկ՛ըրիյլ, *s.* օձաձուկ ծովու, կրոն:

Congeries քընճի՛րիիզ, *pl.* դէզ:

Congest քընճէսթ՛, *va.* դիզել, կուտել, խռնել: -ion քընճէս՛չըն, *s.* կուտակում, համախռնում; 2. արեան հաւաք բժ. -ive քընճէսթ՛իվ, *a.* արիւնակոյտի: [*s.* սառում:

Conglaciation քընկլէյշիէյ՛շըն,

Conglobate քընկլօ՛պէյթ, *a.* գընդաձեւ: -tion քանկլօպէյ՛շըն, *s.* գընդաձեւելը; 2. բոլորակ: [կել:

Conglobe քընկլօպ՛, *va.* գնդա-

Conglomerate քընկլամ՛ըրէյթ, *a.* համախմբեալ, դիզուած; 2. բարդ (տերեւ, ծաղիկ); շեղջաղօդ (.քար), հանաղանգ երկ. =*s.* համախմբութ. =*va.* գնդաձեւ կուտել: -tion քանկլամըրէյ՛շըն *s.* հաւաքում, կուտակում

Conglutinant քանկլիու՛թինընթ, *a.* մածիչ, փակցնող, մածուցիկ:

Conglutinate քընկլիու՛թինէյթ,

va. մածել, փակցնել, սոսնձել։ =*vn.* կցել, յօդել։ =*a.* իրար փակած ։ –tion քօնկլիւթինէյ՛շըն, *s.* մածում, փակցնելը։ –tive քօնկլիւթինէյ՛թիվ, *a.* մածուցիչ, մածուցիկ։

Con′go, Con′gou, *s.* սեւ չայ (վերնոց)։ [*s.* ուրախակից։

Congratulant քընկրէթ՛իուլընթ,

*Congratulate քընկրէթ՛իուլէյթ, [on, upon, with] *va.* շնորհաւորել, խնդակցիլ։ -tion քընկրէթիուլէյ՛շըն. *s.* շնորհաւորութիւն, աչքի լոյս։ –tor -լէյ՛թըր, *s.* խնդակցող։ –tory -լէյ՛-թըրի, *a.* շնորհաւորական։

Congregate քօն՛կրիկէյթ , *an.* հաւքել, ժողվել ; 2. հաւաքուիլ։ –tion քըն՛կրիկէյ՛շըն, *s.* հաւաքում, ժողով ; 2. եղբայրութիւն, ուխտ։

Congregational -կրիկէյ՛շընըլ, *a.* ժողովոյ, միաբանութեան ; 2. ժողովականաց Յր. -church. ժողովական եկեղեցի։ –ism -իզմ, *s.* ժողովականութիւն Յր. –ist քօնկրիկէ՛-շընըլիսթ, *s.* ժողովական , Անկախ (բողոքական)։

Congress քօն՛կրէս, *s.* հաւաքում, ժողով ; 2. վեհաժողով ; 3. ծերակոյտ եւ երեսփոխանք Ամ; 4. (գիտական) համաժողով։ -man. ծերակոյտի անդամ, ծերակուտական։ –ional քօնկրէշ՛ընըլ, *a.* վեհաժողովի, ծերակոյտի։ –ive քօնկրէ՛սիվ, *a.* հաւաքող, համդիպող ։

Congruence քօն՛կրուընս, *a.* յարմարութ., վայելչութ., նմանութ.։

Con′gruent, -gruous քօն՛կրու-ընթ , քօն՛կրուըս, *a.* նմանակերպ, համաձայն; 2. համաձայն, յարմար։ –ly քօն՛կրուըսլի, *ad.* –կերպով ։

Congruity քընկրու՛իթի, *s.* պատշաճութ. նմանութ. համդիպութ։

Conic, –al քան՛իք, քան՛իքըլ, *a.* կոնաձեւ, կոնական ։ –ally քան՛իքըլլի, *ad.* կոնի ձեւով։ –alness քան՛իքըլնէս, *s.* կոնաձեւութիւն։

Conics քան՛իքս, *s.* Sing. կոնագիծք; *pl.* կոնական հատուածք որ եւ Conic Sections. [Նալբեր Բն.

Coniferous քօնիֆ՛ըրըս, *a.* կո-

Con′iform -ֆօրմ, *a.* կոնաձեւ։

Conia, Conine քօ՛նիէ , քօ՛նին, *s.* խնդամոլիտ (թոյն) Դ.

Conjecturable քընճէք՛չըրէպլ, *s.* գուշակելի, կարծելի։

Conjectural քընճէք՛չըրըլ, *a.* կշռադատական, կարծիական։ –ly, *ad.* կարծեօք, ի կարծ։

Conjecture քընճէք՛չըր, *s.* վարկած, կռահում, կարծիք։ =*va.* կարծել, կարծիքով դատել , կռահել։ –turer քընճէք՛չըրըր, *s.* կռահող։

Conjoin քընճօյն՛(դ), *va.* միաւորել, յօդել, զօդել ; 2. ամուսնացնել։ =*vn.* միանալ, դաշնակցիլ։ =*a.* կից, յարակայ, զուգակից։ –ly, *ad.* ի միասին, միանգամայն։

Conjugal, –jugial քան՛ճուկըլ, –՛ճուկիըլ, *a.* ամուսնական ։ –ity քանճուկէլ՛իթի, *s.* ամուսնական վիճակ։ –ly քանճու՛կըլլի, *an.* ամուսնօրէն, իբր այր ու կին։

Conjugate քան՛ճուկէյթ , *va.* (բայը) լծորդել , խոնարհել։ =*a.* լծորդ (բառ), զուգակից։

Conjugation քանճուկէյ՛շըն, *s.* խոնարհում Ք; 2. լծորդութիւն Ք.

Conjunct քընճընք՛թ՛, *a.* կից , զոյգ ։ –ion քընճընք՛շըն, *s.* կցորդութիւն; 2. միաւորութիւն; 3. համդիպութիւն ասղ ; 4. շաղկապ Ք.

Conjunctiva քընճընքթ՛այվէ , *s.* ակնաղօթ, զօդական աչաց մբդ.

Conjunctive քընճընք՛թիվ, *a.* կից, յօդեալ ; 2. միաւորիչ ; 3. ըստորադասական Ք. –ly, *ad.*

Conjunctly քընճընքթ՛լի, *ad.* ի միասին, միաբան։

Conjuncture քընճընք՛չըր, *s.* պա-

բագայ, համգամանք; 2. կապակցութիւն, միաւորութ; 3. պատահակցութիւն։

Conjuration քանճիուրէյ՛շըն, s. երդմնեցուցչութիւն, երդմնեցում; 2. կախարդական խօսքեր, թովչութ

Conjure քընճու՛ր(ր), va. [up] երդմնցնել, կոչել; 2. պաղատիլ։ =քը՛նճըր, va. դիւթել, թովել, կախարդել։ =vn. կախարդութ. ընել։

Conjurer քը՛նճիուրըր, s. ձեռնածու։=քընճըր՛ըր, վհուկ, կախարդ

Connascence, -cy քըննէս՛սէնս, քըննէս՛ընսի, s. համածնութիւն, համածին; 2. ի միասին աճում։ -as'cent քըննէս՛էնթ, a. համարտադրեալ։

Connate քան՛նէյթ, a. համածին, բնածին; 2. համաբոյս (տերեւ)։

Connatural քըննէչ՛ըրէլ, a. համաբուն, ընդաբոյս, բնական։ -ity -չըրէլ՛իթի, s. համաբնութիւն։

Connect քըննէքթ՛, va. [-ed with] կապել, կցել, միացնել։=vn. կապուիլ միանալ։ -edly քըննէք՛թէտլի, ad. կապակցութեամբ, կարգաւ։

*Connection, Connexion քըննէք՛շըն, s. կապակցութիւն, յարաբերութիւն, յարակցութիւն; 2. յարակից իր; 3. ազգական(ութիւն) Close-. սերտ յարաբերութիւն։ In this-. այսու ամենայնիւ։

Connective քըննէքթ՛իվ, a. շարակցական; 2. զօրեղ։ =s. շաղկապ ք. -ly, ad. ի միասին, միահաղոյն։

Connector քըննէքթ՛ըր, s. զօդիչ

Connivance քըննայվ՛էնս, s. աչք խփելը, անտեսութիւն։

Connive քըննայվ՛(ր), vn. աչք գոցել, անտեսել, չտեսնելէն գալ։

Connivent քըննայվ՛ընթ, n. աչք գոցող; 2. զանցառու; 3. թերաքամ, շարպայար (կոնակ) մրթ. [խփող։

Conniver քըննայվ՛ըր, a. աչք

Connoisseur քաննիսը՛ր, հմուտ, գիտակ; 2. քննադատ արուեստագէտ։ -ship, s. հմտութ. (արուեստագիտի)։

Connotative քըննօթ՛էթիվ, a. ակնարկական, նշանակիչ; 2. տրամաբանական թր. [ցցնել, ակնարկել։

Connote-նօթ՛, va. նշաններ տալ,

Connubial -նիու՛պիէլ, a. ամուսնական, հարսանեկան։ [թիւն։

Connumeration, s. թուակցու-

Conoid քօ՛նոյտ, s. կոնակերպ։

*Conquer քան՛քըր(ր), va. յաղթել, տիրել, նուաճել; 2. ժառանգել։ =vn. յաղթական ըլլալ։ -able քան՛քըրէպլ, a. նուաճելի։

Conqueror քան՛քըրըր, s. նուաճող, աշխարհակալ, յաղթական։

Conquest քան՛քուէսթ, s. նուաճում, յաղթութիւն, աշխարհակալութիւն, տիրապետութիւն։

Consanguinous քընսէնկուին՛իըս, a. արենակից։ -nity քընսէն-կուին՛իթի, s. համարիւնութիւն։

Conscience քան՛շընս, s. խիղճ; խղճմտանք; 2. արդարութիւն, գըթութիւն; 3. գիտակցութիւն։ -liberty. խղճի ազատութիւն։-proof. անխիղճ։ -smitten, -struck: խղճահար։-less քան՛շընսլէս, a. անխիղճ, անգիտակից։-ly -լի, ad. գիտակցբար

Conscientious քանշիէն՛շըս, a. խղճահար, երկիւղած։ -ly քանշիէն՛շըսլի, ad. խղճի մտօք։ -ness քանշիէն՛շըսնէս, s. խղճահարութ.։

Conscionable քան՛շընէպլ, a. բարեխիղճ, արդար։

Conscious քան՛շըս, a. [of] գիտակից, գիտակ; 2. ինքնագէտ; 3. իրազեկ, հմուտ; 4. զգացող։ -ly քան՛շըսլի, ad. գիտակցութեամբ, ճանաչմամբ։ -ness քան՛շըսնէս, s. գիտակցութիւն, ճանաչում։

Conscript քան՛սքրիփթ, a. ար-

ձանագրեալ։ —Fathers. Հարք առաքելականք Հ․ =s. դեռընտիր, նորաղէն (զինուոր, նաւաստի) գուրա ասկէրի։ —tion քօնսքրիբ՛շըն, s. վիճակաւ զինուորագրութիւն գուրա չէքմէք; 2. արձանագրութիւն։

Consecrate քօն՛սիքրէյթ, va. նուիրել, նուիրագործել, սրբագործել; 2. օրհնել, օծել, ձօնել։ =a. նուիրեալ, ընծայեալ, օրհնեալ։

Consecration քօնսիքրէյ՛շըն, s. նուիրագործութիւն, (անձնա)նուիրում; 2. աստուածացում; 4. սրբագործում; —tor քօնսիքրէյ՛թըր, s. օծող, նուիրող։

Consecution քօն՛սիքիուշըն, s. յաջորդութիւն; 2. յառաջատութիւն։ —tive քընսէք՛իութիվ, a. յաջորդական, անընդհատ։ —tivly, ad. հետզհետէ, շարունակաբար։

*Consent քընսէնթ՛, s. [to] հաւանութիւն, հաճութ․, համաձայնութիւն, (գաղափարա)կցութիւն։ vn. հաւանիլ, հաճիլ, յանձն առնուլ։

Consentaneous քօնսէնթէյ՛նիըս, a. համաձայն, համեմատ։ —ly քօնսէնթէյ՛նիըսլի, ad. համաձայն, միաբան։ —ness քօնսէնթէյ՛նիըսնէս, s. -ութիւն։ [հաճ, հաւան։

Consentient քընսէն՛շընթ, a.

*Consequence քօն՛սիքուէնս, s. հետեւութիւն, հետեւանք; 2. հետեւորդ դէբ; 3. կապակցութիւն (պատճառի եւ արդեանց)։ In—. ուստի։ In—of. հետեւաբար, ըստ այնմ։ Of—. կարեւոր, ազդեցիկ, հոյակապ։

Consequent քօն՛սիքուէնթ, a. [to, on, upon] հետեւական, հետեւող, ծագեալ։ =s. հետեւութիւն; 2. հետեւորդ դէբ; 3. երկրորդ եզր. (համեմատութեան) ի. —ly քօն՛սիքուէնթլի, ad. հետեւաբար, ուրեմն։

Consequential քօնսիքուէն՛շըլ, a. հետեւական, ապացուցական; 2. մեծութիւն ծախող, պարծուկ։ —ly քօնսիքուէն՛շըլլի, ad. ուղիղ հետեւութեամբ, տրամաբանօրէն; 2. հետեւաբար; 3. ըստ կարգի; 4. փառաւոր կերպով, փառաւորապէս։

Conservable քընսըրվ՛էպըլ, a. պահելի։ [հելը։

Conser′vancy քընսըր՛վէնսի, պա-

Conservant քընսըրվ՛էնթ, a. պահող, պահպանող։

Conservation քընսըրվէյ՛շըն, s. պահպանութիւն, պահ։

Conservatism քօնսըրվ՛էթիզմ, s. պահպանողականութիւն։ —tive քընսըր՛վէթիվ, a. պահպանողական։

Conservator քօնսըրվ՛էյթըր, s. պահող, պահպանող(ական)։

Conserv′atory -թըրի, a. պահող։ =s. շտեմարան; 2. ջերոց (բուսոց) ղիմօնլուղ; 3. պահող (փտութենէ); 4. երաժշտանոց; 5. արուեստանոց, վարժոց։

Conserve քընսըրվ՛(զ), va. պահպանել; 2. անեղծ՝ անվթար պահել։ =s. քօն՛սըրվ, s. քաղցրաւենի րէչէլ։ —of roses. վարդ մուրապպա, վարդի անուշ կիւլ բաբըլըր։

Consider քընսիտ՛ըր(զ), va. դիտել, զննել, նկատել; 2. մտածել, քննել; 3. կշռել; 4, համարել, սեպել; 5. պատուել, ակնածել, մեծարել։ =vn. քննել, խորհիլ։

Considerable քընսիտ՛ըրէպըլ, a. երեւելի, նշանաւոր, կարեւոր, ականաւոր։ —ness, s. -ութիւն, արժանիք։ —derably քընսիտըրէպ՛լի, ad. կարի, յոյժ, մեծապէս։

Considerate քընսիտ՛ըրէյթ, a. խոհեմ, խոհուն; 2. խղճահար, գըթոտ։ —ly, ad. խոհեմութեամբ։ —ness քընսիտ՛ըրէյթնէս, s. խոհեմութ

Consideration քընսիտըրէյշ՛ըն, s. նկատողութիւն, մտածողութիւն;

Consequential քօնսիքուէն՛շըլ,

2. յարգանք, ակնածութիւն; 3. կարեւորութիւն; 4. շարժառիթ, նկատում; 5. փոխարէն եր.

*Consign քընսայն՛(տ), va. [to] յանձնել, աւանդ դնել; 2. աւանդել, հաւատալ; 3. յանձնարարութ. ընել; 4. ապրանք ղրկել, ապսպրել ﬔ.

Consig′natory -նէտըրի, s. միատեղ ստորագրող, համաստորագիր։

Consignee քոնսինի՛, s. յանձնառու, յանձնակատար զօմիսիօնճը։

Consigner, -ner քընսայն՛ըր, s. ապրանք ղրկող, առաքիչ։

Consignement քընսայն՛մընտ, s. աւանդում, ուղարկում; 2. ղրկուած՝ վաճառելի ապրանք։

Consist քընսիսթ՛, vn. կայանալ, գոյ լինել; 2. [of] բաղկանալ; 3. մնալ; մնայուն լինել; 4. [with] միաբանիլ, յարմարիլ։ To—in. յօրինուիլ, կազմուիլ; պարունակել։ To—of. բաղկացեալ լինել, շինուիլ։ To—together. համագոյ լինել։

Consistence, -cy քընսիս՛թընս, քընսիս՛թընսի, s. պնդութիւն, սերտութիւն; 2. հաստատութիւն, տեւողութիւն; 3. միաւորում; 4. յարմարութիւն, համաձայնութ.։

Consistent քընսիսթ՛ընթ, a. միաբան, համաձայն, հաստատուն, սերտ -ly, ad. ըստ, հետեւաբար։

Consistory քընսիս՛թըրի, s. ժողով, խորհուրդ; 2. եկեղեցական ատեան, կոնսիստորիա։ -torial -թօ՛րիըլ, a. ժողովոյ, ժողովական։

Consociate քընսօ՛շիէյթ, an. ընկեր՝ կցորդ ըլլալ; 2. ընկերութիւն կազմել։ -tion քընսօշիէյ՛շըն, s. ընկերակցութիւն, պաշտօնակցութ.; 2. միութ. (մերձակայ եկեղեցեաց)։

Consolable քըն՛-, մխիթարելի։

Consolation քոնսօլէյ՛շըն, s. մըխիթարութիւն, սփոփանք; 2. մխիթարական։ -tory քընսոլ՛էյթըրի, a. մխիթարական, սփոփանաց։

Console քընսօլ՛, va. մխիթարել, սփոփել, թեթեւցնել։ =քոն՛սօլ, s. դնոց, սոոլ, կահակալ։ [բիչ։

Consoler քըն՛սօլըր, s. մխիթարիչ։

Consol′idant, a. հաստատող։

Consolidate քընսոլ՛իտէյթ, va. հաստատել, պնդացնել, միաւորել, միացնել։ =vn. պնդանալ, հաստատուիլ։ =քոնսոլ՛իտէյթ, a. հաստատուն։ -tion քընսոլիտէյշըն, s. հաստատում; 2. հաստատագործում (տէրութեան պարտուց)։ -tive քընսոլ՛իտէյթիվ, a. միացնող; բուժիչ։

Consols քընսոլզ՛, քոն՛սըլզ, pl. հաստատուն պարտք տէրութեան; 2. պարտաթուղթ, արժէթուղթ զօնսօլս։

Consommé քօնսօմէ՛, s. ուժեղ արգանակ, ուժարգանակ։ [F.]

*Consonance, -cy քոն՛սընէնս, քոն՛սընէնսի, s. զուգաձայնութիւն եր; 2. համաձայնութիւն։

Consonant քոն՛սընէնթ, a. [to, with] նմանաձայն, նոյնաձայն եր; 2. համաձայն, համեմատ։ =s. բաղաձայն տառ։ -al քոն՛սընէնթըլ, a. բաղաձայնի։ -ly քոն՛սընէնթլի, ad. համաձայն։ [ձայն։

Consonous քոն՛սընըս, a. միա-

Consort քոն՛սորթ, s. ընկեր, ամուսին։ =vn. [with] ընկերակցիլ։ Queen—. իշխող թագուհւոյ կին։

Conspectus քընսբէք՛թըս, s. համառօտութիւն, քաղուածոյք։

*Conspicuous քընսբիք՛իուըս, a. ակներեւ, գերազանց, երեւելի։ -ly, ad. յայտնապէս։ -ness, s.

Conspiracy քընսբիր՛էսի, s. դաւադրութ., մեքենայութիւն։ -tor -բայր՛էթըր, s. դաւադիր, յեղկի։

Conspire քընսբայր՛(տ), an. դաւակցիլ, դաւաճանել; 2. միաբանիլ, նպաստել։

Conspiring քընսփայ՛րինկ, *a.* ընթացակից։

Constable քը՛նսթէպլ, *s.* ախոռապետ, գունդապետ, գունդապալ։ -ship քը՛նսթէպլշիփ, *s.* ախոռապետութիւն։ -ulary քընսթէպ՛իուլէրի, *a.* ոստիկանի, նուիրակի։

Constancy քա՛նսթընսի, *s.* հաստատութիւն; 2. հաստատամտութիւն; 3. յարատեւութիւն։

*__Constant__ քա՛նսթընթ, *a.* [to] կայուն, անշարժ, հաստատուն; 2. անփոփոխ, յարատեւ։ -ly, *ad.* հանապազ; 2. անդրդուելի։

Constellation քանսթէլլէ՛յշըն, համաստեղութիւն։

Consternation քանսթըրնէ՛յշըն, *s.* սարսափ, արհաւիրք, ահ։

Constipate քա՛նսթիփէյթ, *va.* գոցել, անցքը խնուլ; 2. (փորը) պնդացնել։ -tion, *s.* հոծութիւն, խճողում; 2. պնդութիւն գալպզ։

Constituent քանսթիթ՛իուընթ, *a.* բաղկացուցիչ, կազմիչ, յօդիչ, տարրական։ =*s.* քուէատու, ընտրող

Constitute քա՛նսթիթիութ *va.* [by] հաստատել, հիմնել, սահմանել, կարգել, ընտրել։ -tion քանսթիթիու՛շըն, *s.* կազմակերպութիւն, յօրինում, կազմութիւն հաստատութիւն; 2. սահմանադրութիւն, օրէնք, կանոնագրութիւն։ -tional քանսթիթիու՛շընըլ, *a.* սահմանադրական 2. օրինաւոր; 3. ըստ սահմանադրութեան; 4. ընդաբոյս, ի բնէ։ =*s.* պտոյտ, մարմնամարզ։ -ity քանսթիթիուշընէ՛լիթի, *s.* սահմանադրականութիւն։ -ly քանսթիթիուշընըլլի, *a.* սահմանադրապէս։

Constitutive քանսթիթիու՛թիվ, *a.* էական, կազմական; հաստատող։

Constrain քընսթրէյ՛ն(զ), *va.* բռնադատել, ստիպել, հարկադրել։ -able, *a.* բռնադատելի։ -edly քընսթրէյ՛նէտլի, *ad.* բռնի։ -er քընսթրէյ՛նըր, *s.* բռնոն, ստիպող։

Constraint քընսթրէյ՛նթ, *s.* բռնութիւն, ստիպում, հարկ; նեղիչ։

Constrict քընսթրի՛քթ, *va.* սեղմել, պրկել, պնդացնել։ -ed քընսթրի՛քթէտ, *a.* սեղմ, ամփոփ, պիրկ։

Constriction քընսթրի՛քշըն, *s.* սեղմում, պրկում, պնդում։ -tive քընսթրի՛քթիվ, *a.* պրկող։ -tor քընսթրի՛քթըր, *s.* սեղմիչ, պնդացնող; 2. վարազօձ։

Constringe քընսթրի՛նճ(ճ), *va.* սեղմել, ճնշել, պնդել։ -nt քընսթրի՛նճընթ, *a.* պնդեցնող, կծկիչ։

Construct քընսթրը՛քթ, *va.* կազմել, կերտել, կանգնել, շինել; կարգադրել։ =*a.* շինուած, կերտուած։ -er -թ՛ըր, *s.* կանգնող, կերտող։

Construction քընսթրը՛քշըն, *s.* շինելը, կառուցում, յօրինում; 2. կազմուածք, յօրինուածք; 3. դասաւորութիւն (անուանց) +; 4. իմաստ, հասկացողութիւն; 5. մեկնութիւն; 6. գծագրութիւն, գծելը (ձեւերու) -of an equation. երկրաչափական ձեւերով ներկայացուած ալճեպրայական հաւասարութիւն։ -al քանսթրըքշ՛ընըլ, *a.* կազմական։ -ist -նիսթ, *s.* լուծիչ, մեկնիչ։

Constructive քընսթրը՛քթիվ, *a.* կազմիչ, շինիչ; 2. մեկնական։ -ly, *ad.* -ness քընսթրըքթիվնէս, *s.* շինուածաւորութիւն։

Construe քա՛նսթրու(զ), *va.* մեկնել, լուծել, թարգմանել։

Constuprate քա՛նսթիուփրէյթ, *va.* լլկել, աւրել -tion քանսթիուփրէյ՛շըն, *s.* կուսապղծութիւն։

Consubstantial քանսըպսթէ՛նշըլ, *a.* համագոյ, խակակից, գոյակից, էակից։ -ity քանսըպսթէնշիէ՛լիթի, *s.* համագոյութիւն, խակակցութիւն, միաբանութիւն։

Consubstantiate քանսըպսթէն՛շիէյթ, *va.* համագոյ լինիլ։ **-tion** -շիէյ՛շըն, *s.* գոյակցութիւն, իսկական ներկայութիւն մարմնոյ Տեառն ի հաց և ի գինի։

Consuetude քօն՛սուիթիուտ, *s.* սովորոյթ, սովորութ.։ **-tudinary** քօնսուիթիուտի՛նէրի, *a.* սովորական; հին, վաղնջական գաsիrն։

Consul քան՛սըլ, *s.* հիւպատոս։ **-ar, -ary** քան՛սիուլըր, քան՛սիուլէրի, *a.* -ական։ **-ship**, *s.* -ութիւն։ **-ate** քան՛սիուլէյթ, *s.* հիւպատոսարան։

Consult քօնսըլթ՛, *va.* խորհրդակցիլ, խորհուրդ հարցնել; 2. դիտել, քննել; 3. հետազօտել (գրքեր); 4. նայիլ (սաղեր)։ =*vn.* խորհուրդ ընել, խորհրդակցիլ, խորհրդածել։ **-tion** քանսըլթէյ՛շըն, *s.* խորհուրդ; 2. խորհրդակցութիւն (բժշկաց)։

Consulter քօնսըլթ՛ըր, *s.* խորհրդատու; 2. խորհուրդ հարցնող։

Consumable քօնսիու՛մէպլ, *a.* սպառելի, մաշելի։

***Consume** քօնսիում՛(զ), *va.* ջնջել, վատնել, սպառել։ =*vn.* հալիլ, մաշիլ, փճանալ։

Consummate քան՛սըմմէյթ, քօնսըմ՛մէյթ, *va.* կատարել, լմնցնել։ = քօն-, *a.* կատարեալ, անթերի։ **-ly** քանսըմ՛մէյթլի, *ad.* կատարելապէս։

Consummation քանսըմմէյ՛շըն, *s.* կատարում, լրում, վախճան։

Consumption քօնսըմփ՛շըն, *s.* սպառում, վատնում; 2. հալումաշ, թոքախտ, հիւծախտ վէրէմ։

Consumptive -թիվ, *a.* սպառիչ; 2. ծիւրական, թոքախտաւոր։ **-ly**, *ad.* հալումաշ։ **-ness** քօնսըմփ՛թիվնէս, *s.* թոքախտաւորթ.

Contact քան՛թէքթ, *s.* շօշափում, հպում; 2. հաղորդակցութիւն։

Contagion քօնթէյ՛ճըն, *s.* տարափոխութիւն, փոխանցում (ախտի); 2. տարափոխիկ ախտ; 3. վարակում։

***Contagious** քօնթէյ՛ճըս, *a.* տարափոխիկ, փոխանցիկ; 2. հաղորդական։ **-ly**, *ad.* **-ness**, *s.*

Contain քօնթէյն՛(զ), *va.* բովանդակել, պարունակել; 2. արգիլել, զսպել։ =*vn.* ժուժկալօրէն ապրիլ։ **-able**, *a.* պարփակելի։ **-er** քօնթէյն՛ըր, *s.* պարունակող։

Contam'inable, *a.* պղծելի։

Contaminate քօնթէմ՛ինէյթ, *va.* ապականել, պղծել։ =*a.* պղծեալ, աղտեղի։ **-tion** քօնթէմինէյ՛շըն, *s.* պղծութիւն։

***Contemn** քօնթէմ՛, *va.* (-temned -թէմդ, Contemning -թէմինկ), արհամարհել, անգոսնել, բանի տեղ չդնել։

Contemper *etc. See* Temper.

***Contemplate** քան՛թէմփլէյթ, քօնթէմ՛-, *va.* նկատել, զննել, հոգեպիշ նայիլ; 2. խորհիլ, խոկալ։ **-tion** քանթէմփլէյ՛շըն, *s.* նկատում, խոկում, հայեցողութիւն։ To have in—. խորհիլ, մտածել։

Contemplative քօնթէմ՛փլէյթիվ *a.* հայեցող, տեսական, ուսումնասէր։ **-ly**, *ad.* **-ness**, *s.*

Contemplator քան՛թէմփլէյթըր, նկատող, հայեցող, ուսումնական։

Contemporaneous քօնթէմփօրէյ՛նիըս, *a.* ժամանակակից, արդի; 2. այժմու։ **-ly**, *ad.* **-ness**, *s.*

Contemporary քանթէմ՛փօրէրի, *a.* ժամանակակից; հիմակուան։

Comtempt քօնթէմփթ՛, *s.* արհամարհանք, անարգանք; 2. անհնազանդութիւն էր.

***Contemptible** քանթէմփ՛թիպլ, *a.* անարգ, արհամարհելի։ **-ness**, *s.* նուաստութիւն։ **-tibly** քանթէմփ՛թիպլի, *ad.* անարգաբար, նուաստաբար։

Contemptuous քօնթէմփթ'իուըս a. անարգական; 2. խիստ: -ly, ad.

Contend քընթէնտ', vn. մաքառիլ, հակառակիլ; 2. վիճիլ, մրցիլ: -er, s. մրցակից, ախոյեան:

Content քընթէնթ', a. գոհ, հաճ, հաւան: =va. գոհ ընել, գոհացընել; 2. հաճեցնել: =քընթէնթ', քօն'թէնթ, s. հաճութիւն, հաւանութիւն, գոհութիւն; 2. pl. պարունակութիւն, բովանդակութիւն; 3. տարողութիւն, ծաւալ: Table of contents. ցանկ նիւթոց:

Contented քընթէնթ'էտ, a. գոհունակ: -ly, ad. -ness, s.

Contention քընթէն'շըն, s. ճիգ, փոյթ; 2. վէճ, կռիւ, հակառակութ

Contentious քընթէն'շըս, a. կըռուարար, վիճասէր; 2. վէճի՝ կռուի տակ: -ly, ad. կռուով: -ness քընթէն'շըսնէս, s. կռուարարութիւն:

Content'ment քընթէնթ'մէնթ, գոհացում, հաւանութիւն; գոհունակութիւն:

Conterminate, -minal, -minous քընթըր'մինէյթ, քընթըր'մինըլ, քընթըր'մինըս, սահմանակից:

Contest քընթէսթ', va. վիճել, կռուիլ, տանալ, ժխտել, վիճաբանել: =vn. վէճ ընել, վիճաբանիլ: =քօն'թէսթ, s. վէճ, կռիւ; 2. մրցում, մրցամարտ, պայքար, ըմբշամարտ; 3. բանամրցում; 4. հակառակութիւն; 5. ըննահարութիւն: -able քընթէսթըպլ, a. վիճելի: -ant քընթէսթ'ընթ, s. վիճող; մրցակից, հակառակորդ, գոտեմարտ

Contestation քօնթէսթէյ'շըն, s. հակառակութիւն; 2. մրցում:

Context քօն'թէքսթ, s. բնագիր, բնաբան: -ture քընթէքս'չըր, s. հիւսք հիւսուածք; 2. դրեւակերպ; 3. կապակցութիւն, կապ:

*Contignation քօնթիկնէ'շըն, s. հեծանաշարք; 2. յարկ գար:

Contiguous քընթիկ'իուըս, a. մերձաւոր, կից, յարակից: -ly, ad. -ness, -tiguity քընթիկ'իուիթի, քընթիկիու'իթի, s. -ութիւն:

Continence, -cy քօն'թինընս, քօն'թինընսի, s. պարկեշտութիւն, ժուժկալութիւն:

Continent քօն'թինէնթ, a. ժուժկալ, պարկեշտ: =s. ցամաք, ցամաք երկիր; 2. Եւրոպա (կամ ցամաք): Western—. արեւմտեան կիսագունտ To travel on the—. Անգլիայէն Եւրոպա անցնիլ՝ ճամբորդել: -ly, ad. ժուժկալօրէն:

Continental քօնթինէնթ'էլ a. ցամաքային; 2. եւրոպական (ըստ Անգլիոյ):

Contingence, -cy քընթին'- s. պատահականութ; 2. պատահար:

Contingent քընթին'ճընթ, a. պատահական; 2. դիպուածական: -ly, ad. պատահաբար: =s. պատահականը, պատահար; 2. մաս, բաժին զին. [բունակելի:

Continuable քընթին'-, a. շա-

*Continual քընթին'իուըլ, a. անընդհատ, շարունակ, անդուլ: -ly, ad. անդադար, շարունակաբար:

Continuance քընթին'իուընս, s. տեւողութիւն, յարատեւութիւն; բնակութիւն; շարունակութիւն:

Continuate քընթին'իուէյթ, va. շարունակել; 2. կցել, յարել: =a. յարակից; 2. շարունակ, անընդհատ -tion քընթինիուէյ'շըն, s. շարունակութիւն, յարատեւութիւն: -tive քընթին'իուէյթիվ, s. շաղկապ +; 2. շարունակական (նախադ.) էր. -tor քընթին'իուէյթըր, s. շարունակող:

Continue քընթին'իու, vn. շարունակել, մնալ; 2. հաստատ կենալ, տեւել: =va. շարունակել, եր-

կնցնել։ Continued fraction, -proportion, շարունակ կոտորակ՝ համեմատութիւն։

Continuity քան'թինիու–իթի, *s.* տեւականութիւն, շարայարութ.։

Continuous քըն'թին'իու–ըս, *a.* անընդհատ, շարունակ։ -ly, *ad.*

Contort քընթօրթ', *va.* ոլորել, գալարել։ -tion քընթօր'շըն, *s.* գալարում, ծամածռութիւն. -ive քընթօր'թիվ, *a.* ծռուռումուռ։

Contour քընթուր', *s.* շրջագիծ, ծիր; 2. շրջափակ ոճ.

Contra քան'թրէ, *pr.* ի փոխարէն։ =*prefix.* հակ . . . ։

Contraband քան'թրէպէնտ, *a.* արգիլեալ։=*s.* արգիլեալ ապրանք; 2. մաքսանենգութիւն։ -ist -տիսթ, *s.* մաքսանենգ, մաքսախոյս։

*Contract քընթրէքթ', *va.* with *a person,* for *a thing* կծկել, ամփոփել; 2. դաշն հաստատել, պայման դնել; 3. նշանել (աղջիկ); 4. (վանկը՝ ձայնաւորը) կարճել ք. =*va.* կծկուիլ, ամփոփուիլ; 2. դաշնադրել, պայմանադրել։ =քան'թրէքթ, *s.* դաշնադրութիւն, պայման; 2. պայմանագիր; 3. սուղ, ամփոփ (բառ, վանկ)։

Contracted քընթրէքթ'էտ, *a.* քաշուած, կծկուած, պռստած; 2. կարճ, ամփոփ; 3. սուղ, կարճ (բառ); 4. պայմանեալ; 5. նշանուած։ -ly. *ad.* -կերպով։ -ness, *s.* -ութիւն.

Contractible քընթրէքթ'իպլ, *a.* ամփոփելի, հանդրիճելի։ -ness, -bility քընթրէքթիպըլ'նէս, քընթրէքթիպիլ'իթի, *s.* ամփոփելիութիւն։

Contraction քընթրէք'շըն, *s.* ամփոփում, հաւաքում; 2. կարճութ. կարճելը, կծկում, պռստում; 3. համառօտելի իր; 4. սղում վանկի ք.

Contractile,-tive քընթրէքթ'իլ, -թիվ, *a.* ամփոփելի, կծկելի։ -lity քընթրէքթիլ'իթի, *s.* ամփոփելիութ.։

Contractor քընթրէքթ'ըր, *s.* դաշնադիր, յանձնառու, կապալառու։

Contra-dance քանթրէ'տէնս, *s.* հակապար. [նաեւ Country-dance]։

Contradict քանթրէտիքթ', *va.* ուրանալ, ժխտել; 2. հակառակել։ -er քանթրէտիք'թըր, *s.* հակաբան, ընդդիմաբան։ -ion քանթրէտիք'շըն, *s.* հակասութիւն; 2. ընդդիմութիւն, հակառակութիւն; 3. հերքում, ժխտում։ -ious քանթրէտիք'շըս, *a.* հակասական, ներհակ, ընդդէմ։ -ive քանթրէտիքթ'իվ, *a.* ժխտական, հակասական։

Contradictory քանթրէտիքթ'ըրի, *s.* հակասութիւն։=*a.* հակասական; 2. ներհակ, հակառակ։ -torily քանթրէտիքթ'ըրիլի, *ad.* հակասաբար։ -toriness քանթրէտիք'թըրինէս, *s.* հակասականութիւն։

Contradistinction քանթրէտիսթինք'շըն, *s.* [to] հակադրութիւն; 2. ընտրութիւն, զատելը։

Contradistinguish քանթրտիսթին'կուիշ(ը), *va.* ընտրել, զատել, տարբերաչափել։

Contraindication քանթրէինտիքէյ'շըն, *s.* հակառականշան բժ.

Contralto քանթրէլ'թօ, *s.* դերաբարձր, մերձաղիլ եր.

Contraposition քըն-, *s.* հակադրութիւն։ [հակականք տր.

Contraries քան'թրէրիզ, *pl.* ներ-

Contrary քան'թրէրի, *a.* [to] ընդդէմ, դէմ, հակառակ; 2. տարբեր։ =*s.* ներհակ (իր, նախադասութիւն)։ On the–. ընդհակառակն, նա մանաւանդ։ To the–. հակառակ այսմ։ -rily քան'թրէրիլի, *ad.* -riwise քան'թրէրիուայզ, *ad.* ընդհակառակն։ -riness քան'թրէրինէս, *s.* հակառակութիւն։

Contrariety քօնթրէրայ'իթի, s. ընդդիմութիւն, ներհակութիւն։

Contrast քօնթրէսթ', va. [with] դիմապատկերել, հակապատկերել. =քան'թրէսթ, s. հակադրութիւն։

Contratenor քան'թրէթէնըր, s. մերձաղիլ եր. [պատմէշ։

Contravalla'tion, s. խրամա-

Contravene քա'նթրէվին, va. հակառակիլ, վիճել; 2. աւրել։ -vention, s. օրինազանցութիւն։

Contraversion, s. հակադարձ։

Contrayerva քանթրէյըրվէ, s. դեղթափ արմատ, թոյնթափ։

Contretemps քանթըրթանկ', s. ձախորդ ժամանակ, փորձանք։ [F.]

Contributable քանթրիպիուդ'է-պլ, a. նպաստելի։ -tary քանթրի'պիուդէրի, a. միասին հարկատու։

Contribute քօնթրի'պիութ, an. նպաստել, օգնել, սատարել, գործակցիլ; 2. մասնակցիլ, հանգանակել։

Contribution քան'թրիպիուշըն, հանգանակութիւն; 2. մաս, բաժին. նպաստ; 3. տուրք, հարկ եւ; 4. բանահարկ պէտ. -tive, -tory քօնթրիպ'իուդիվ, -դըրի, a. նպաստող։ -tor քօնթ'րիպիուդըր, s. ձեռնտու, օգնական; 2. աշխատակից։

Contrite քան'թրայթ, a. տխուր, վշտացեալ, ապաշաւող։ -ness, -*tion քանթ'րայթնէս, քանթրի'շըն, s. զղջումն, ապաշաւ։

Contriv'able քօնթրայ'վէպլ, a. գիւտահնար. -vance քօնթրայ'վէնս, s. հնարք, գիւտ; 2. ճարտարութ.։

Contrive քօնթրայվ'(դ), an. հնարել, գտնել, խորհիլ. -ver քօնթրայ-վըր, s. հնարիչ, գտիչ։

Control քօնթրօ'լ(դ), s. [over] համարատու, քննիչ; 2. հակակշիռ, հսկողութիւն; 3. սանձ, զուսպ; 4. իշխանութիւն։ =va. քննել, ստուգել; 2. հակակշռել, վերահսկել; 3. զսպել, վարել; 4. իշխել. -lable քօնթրօ'լէպլ, a. նուաճելի։ -ler քօնթրօ'լըր, s. տեսչական քննող, քննիչ; 2. համարատու; տոմսաքննիչ թօր. -ment քօնթրօ'լմէնթ, s. վերահսկողութիւն, վարելը։

Controversial քան'թրօվըրշըլ, a. վիճաբանական։ -ist -վըր'շէլիսթ, s. վիճաբանող։ -ly -օվըր'շըլլի, ad.

Controversy քան'թրօվըրսի, վէճ, խնդիր; 2. հակառակութիւն։

Controvert քան'թրօվըրթ, va. վիճիլ, հակաճառել, մաքառիլ. -er, -ist քանթրօվըրթ'ըր, -թ'իսթ, s. հակաճառող, պայքարագիր։ -ible քանթրօվըրթ'իպլ, a. վիճելի։

Contumacious քանթիումէ'շըս, a. կամակոր, ըմբոստ, խեռ։ -ly, ad. -ness, s. -ութիւն։

Con'tumacy քան'թիումէսի, s. կամակորութիւն, յամառութիւն; 2. օրինազանցութ., դատազանցութ.

Contumelious քանթիումի'լիըս, նախատական, թշնամանիչ։ -ly, ad. անարգանօք։ -ness, s. նախատինք։

Contumely քան'թիումլի, s. թշնամանք, պարսաւ; 2. լրբութիւն, լպրշութիւն։

Contuse քօնթիուզ(դ), va. ճմլել, փշրել։ -sion քօնթիու'ժըն, s. ճմլում; 2. ճմլած, վէրք։

Conundrum քօնըն'դրըմ, s. առեղծուած, հանելուկ։

Conusance քան'իուզէնս, s. ճանաչում. գիտութիւն։ -sant քա-նիու'զընթ, a. գիտակ։

Convalesce քան'վէլէս(դ), vn. ապաքինիլ, աղէկնալ, բուժուիլ։

Convalescence. -cy լէ'սընսի, s. նորոգեալ վիճակ, ապաքինում։ -cent -ս'ընթ, a. ապաքինեալ։

Convection քօ-, փոխանցում։

Convenable քօ-, a. պատշաճ։

Convene քընվի՛յն(տ), *vn.* միանալ, ժողովիլ = *va.* ժողովել, հաւաքել ; 2. դատի կոչել, հրաւիրել։

Convenience, -cy քընվի՛նիընսի, *s.* յարմարութիւն, վայելչութիւն; 2. դիւրութիւն; 3. պատեհ առիթ։

Convenient քընվի՛նիընթ, *a.* յարմար, վայելուչ, պատեհ ։ **-ly** քընվի՛նիընթլի, *ad.* վայելչաբար։

Convent քա՛նվընթ, *s.* վանք, մենաստան; 2. միանձունք։ **-icle** քըն՛վենթիքըլ, *s.* (աղօթքի) ժողով։

Convention քընվե՛նշըն, *s.* հաւաքում; 2. սովորոյթ; 3. ժողով, համաժողով; 4. զինադադար դաշն

Conventional քընվե՛նշընըլ, *a.* դաշնադրական; 2. սովորական, նուիրական։ **-ism** քընվե՛նշընըլիզմ, *s.* (առ հասարակ) ընդունուած բան; 2. սովորական ոճ՝ արարք ։ **-ity** քընվենշընե՛լիթի, *s.* սովորութեան կապուիլը ։ **-ly** քընվե՛նշընըլի, *ad.* ըստ սովորութեան։

Conventionary -վե՛նշընըրի, *a.* դաշնագրեալ, պայմանեալ ։

Conventual քընվե՛նթիուըլ, *a.* վանական; վանքապատկան։

Converge քընվըրճ՛(տ), *vn.* հակիլ, միտիլ, միեւնոյն կէտին ձգուիլ։ **-vergence, -cy** քընվըր՛ճընսի *s.* միտում; 2. զուգամերձութիւն։ **-gent** քընվըր՛ճընթ, *a.* զուգամերձ։

Conversable քընվըր՛սէպըլ, *a.* ընկերական, անուշլեզու։ **-ness**, *s.* -ութիւն։ **-sably**, *ad.* ընտանեբար

Conversant քա՛նվըրսընթ, *a.* in, about, among *things*, with *a person* ընտանի, հմուտ, կարող, վարպետ։

***Conversation** քանվըրսէյ՛շըն, *s.* խօսակցութիւն, զրոյց; 2. ընկերակցութիւն, կենցաղ ; 3. վարք։ **-al** քանվըրսէ՛շընըլ, *a.* ընկերական ։ **-alist, -ist** -՛շընըլիսթ, -՛շընիսթ, *s.* կենցաղագէտ։

Conversative քան- *a.* ընկերական

Conversazione քանվերսացի՛օնէյ, (*pl.* -oni -օնի), *s.* գիտական համաժողով, կաճառ։ [It.]

Converse քընվըրս՛(տ), *vn.* կենցաղիլ, ընտելանալ; 2. խօսակցիլ, շաղակրատել։ =քա՛նվըրս, *s.* ընտանութիւն, ծանօթութիւն; 2. խօսակցութիւն; 3. շրջուն յառաջադրութիւն տր. բ. =*a.* շրջուն, փոփոխ։ **-ly** քա՛ն-, *ad.* փոփոխակի։

Conversion քընվըր՛շըն, *s.* փոխարկում, շրջում; 2. դարձ, դառնալը; 3. փոփոխութիւն (հասերու) վճ; 4. շրջում բ. և տր; 5. ճակատ փոխելը (զօրաց); 6. դարձի գալը Աւ.

***Convert** քընվըրթ՛, *va.* [into, to] փոխել ; 2. դարձնել։ =*vn.* փոխուիլ։ =քա՛նվըրթ, *s.* նորահաւատ, դարձած, նորադարձ։ **-er** քընվըրթ՛ըր, *s.* հաւատքի՝ դարձի բերող; 2. պողպատի վերածում Ճե.

Convertible քընվըրթ՛իպըլ, *a.* վերածելի, փոխարկելի; 2. շրջելի, փոփոխելի; 3. ընտիր՝ անցուկ ապրանք։ **-ness, -bility** -նէս, քընվըրթիպի՛լիթի, *s.* -ութիւն; 2. դիւրադարձութիւն։ **-tibly** քընվըրթ՛իպլի, *ad.* փոփոխակի ։

Convex քա՛նվէքս, *a.* կորընթարդ, գըմբեթարդ ։ **-edness, -ity, -ness** քանվէքս՛էտնէս, քանվէ՛քսիթի, քա՛նվէքսնէս, *s.* -ութիւն։ Convexo-concave ուռ-գոգաւոր, զուգամերձ Convexo-convex. երկկորընթարդ։ Convexo-plane. հարթ կորընթարդ։

Convey քընվէյ՛(տ), *va.* փոխադրել, տանիլ ; 2: հաղորդել, պատմել։ **-able**, *a.* փոխադրելի, ձգելի։ **-ance** քընվէ՛յէնս, *s.* փոխադրութիւն; 2. միջոց, ճանբայ; 3. փոխանցում ֆհտաղ էր. **-ancer** քընվէ՛յընսըր, *s.* նոտար, 2. փոխանցող, 3. օրէնագէտ։

Convict քընվիքթ՛, *va.*[of]դատապարտել, յանցաւոր գտնել ։ =քան՛վիքթ, *s.* յանցաւոր, ոճրագործ ։

Conviction քընվիք՛շըն, *s.* յանցաւոր գտնելը, դատապարտութ․; 2. հերքում, ապացոյց ։ -tive քըն-վիք՛թիվ, *a.* վճռական ։

*Convince քընվինս՛(ը) *va.*[of]համոզել, լիովին ապացուցանել ։ -cible քընվին՛սիպըլ, *a.* համոզելի ։ -cingly քընվին՛սինկլի, *ad.* համոզիչ կերպով ։

Convive քօնվիվ՛ *s.* ճաշակից ։

Convivial քընվիվ՛իըլ, խնճոյից, ուրախութեան; 2. զուարթ, գինեսէր ։ -ity -իէլ՛իթի, *s.* զուարթութ․

Convocation քանվօքէյ՛շըն, *s.* կոչում, հրաւէր; 2. հաւաքում, ժողով; 3. եկեղեցական ժողով, սինոդոս․ միութիւն Ան․

Convoke քընվօ՛ք(ը), *va.* ժողովի կանչել, (ի նիստ) գումարել ։

Convolute, -ted քան՛վօլիուտ, -թէտ, *a.* պատատուն, գալարուն ։

Convolu'tion, *s.* պատատում ։

Convolve քընվոլվ՛, փաթթուիլ ։

Convolvulus քընվոլվ՛իուլըս, *s.* (*pl.* -vuli -լայ), գեղձ, բաղեղ ծղ․

Convoy քընվօյ՛(ը), *va.* ուղեկցիլ; 2. պաշտպանել ։ =քան՛վօյ, *s.* ուղեկցութիւն, պաշտպանութիւն; 2. (վաճառականաց) պաշտպան տորմիղ; 3. վաճառանաւք ։

Convulse քընվըլս՛(ը), *va.* ցնցել, շարժել ։ -vulsion քընվըլ՛շըն, *s.* ջղաձգութիւն, լոյցք բծ; 2. ցնցում, կծկում; 3. շփոթ ։ -sive,-sionary քընվըլ՛սիվ, քընվըլ՛շընէրի, *a.* ցնցական, կծկող ։

Cony քօ՛նի, *s.* ճագար ։

Coo քու՛(ը), *vn.* մնչել (աղաւնի) ։

Cook քուք(ը), *va.* եփել ։ =*vn.* կերակուր պատրաստել ։ =*s.* խոհարար ։ -ery քուքըր՛ի, *s.* խոհարարութիւն; 2. կերակրեղէնք ։

Cooky քուք՛ի *s.* բլիթ մը, քըռթիկ

Cool քուլ(ը), *a.* զովիչ, պաղուկ; 2. զովարար; 3. պաղարիւն; 4. անյօժար, անհոգ ։ =*s.* զովութ․ ։ *an.* զովացնել, զովանալ, բարեխառնել ։ -headed. հանդարտ ։ -er քուլ՛ըր, *s.* զովացուցիչ, թուլցնող; 2. պաղեցնելու աման ։ -ly քուլ՛լի, *ad.* ցրտօրէն ։ -ness քուլ՛նէս, *s.* ցրտութ․, զովութ․, անտարբերութ․ ։

Coolie, Cooly քու՛լի, *s.* մշակ ։

Coom քո՛ւմ, *s.*(կառանիւի) սեւցած ճարպ; 2. *s.* ծխանի մուր, ունջ ։

Coom քում, *s.* քոռ, (4 գրիւ) ։

Coomb քում, *s.* հեղեղատ, ձոր ։

Coop քու՛փ(ը), *s.* տակառ; 2. հաւի վանդակ ։ =*va.* վանդակել, 2. արգիլել ։

Cooper քու՛փըր, *s.* տակառագործ ։ =*va.* տակառ շինել ։ -age քու՛փըրէճ, *s.* տակառագործի խանութ՝ վարձք; 2. տակառագործութ

Cooperate քօօփ՛ըրէյթ, *vn.* գործակցիլ, օգնել ։ -tion -րէյ՛շըն, *s.* *s.* գործակցութիւն ։ -tive -րէ՛թիվ, *a.* գործակցական, շահակցական ։ -tor -րէյ՛թըր, *s.* գործակից ։

Coopery քու՛փըրի, *s.* տակառագործութիւն, տակառաշինութիւն ։

Coordinate քօօր՛տինէյթ *a.* պաշտօնակից, աստիճանակից ։ =*va.* համադասել; 2. ներդաշնակել ։ =*s.* համակարգ գիծ է․ -ly քօօրտինէյթ՛լի, *ad.* համադաս ։

Coordination քօօր՛տինէյշըն, *s.* համակարգում; 2. դասաւորութ․ -tive -նէյ՛թիվ, *a.* շարակարգ․

Coot քու՛թ, *s.* փարփար, կերկեր անըղբ գուշու; 2. տխմար ։

Cop քոփ, *s.* կծիկ, կարժ ։

Copaiba,-va քօփէյ՛պը, քօփէյ՛վը, *s.* կոպայենի ծու․, կոպախէժ ։

Copal քօ՛փըլ, *s.* ռետին մը ։

Coparcenary քօփար՛սինէրի, *s.*

ժառանգակցութիւն։

Copartner +օբ-բրթ'նըր, s. ընկեր։ -ship, s. ընկերակցութիւն։

Cope +օբ (բ), s. գլխարկ, փակեղ; 2. ծեղուն, կամար (երկնից); 3. նախորտ; շուրջառ։ =va. հակառակիլ; 2. մրտիլ։

Copernican +օբըր'նի+ըն. a. կոպերնիկեան։

Copier +ափ'իըր, s. օրինակող։

Coping +օփ'ին, s. ծածկոյթ քիւի, որ եւ Copeston.

Copious +օ'փիըս, a. ճոխ, առատ, զեղուն։ -ly, ad. ճոխաբար։ -ness, s. լիութիւն, առատութ.։

Copper +ափ'փըր (բ), s. պղինձ; 2. կաթսայ; 3. պղնձադրամ, փող։ =va. պղնձել։ -plate. պղնձի տախտակ։ -smith. պղնձագործ։ -worm. մատանորդ ։. -ish +ափ'ըրիշ, a. պղնձային, պղնձագոյն։

Copperas -'փըրըս, s. արջասպ։

Coppery +ափ'փըրի, a. պղնձախառն, պղնձագոյն։

Coppice, Copse +ափ'փիս, +ափս, s. պզտի անտառ, պուրակ։

Cop'rolite, s. աղբաքար եւյ.

Copt +ափթ, s. Ղպտի։

Copula +ափ'իուլը, s. կապ բր.

Copulate +ափ'-, va. միացնել։

Copulation +ափիուլէյ'շըն, s. զուգաւորութիւն։ -tive, -tory -լէյ'թիվ, -լէյ'թըրի, a. բաղհիւսական

Copy +ափ'ի(բ), s. պատճէն, օրինակ; 2. ընագիր; 3. ձեռագիր բղ; 4. գաղափար; 5. սկզբնատիպ, նմանութիւն։ =va. after *actions*, from *things* պատճէնն հանել, օրինակել; 2. նմանցնել։ -book. գրատետր, տետրակ։ -hold. հողային իրաւունք ինչ յՍնգլիա։ Copying-press. ընդօրինակութ. մամուլ։

Copyer, Copyist +ափ'իըր, +ափ'իյիսթ. s. ընդօրինակող։

Copyright +ափ'իրայթ, s. իրաւունք հրատարակչին։ =a. (հեղինակին) իրաւունքը վերապահեալ։

Coquet +օ+եթ', va. քծնիլ, պչրիլ։ -ry +օ+եթ'րի, s. պչրանք, նազանք։ -tish +օ+եթ'իշ. a. պչրասէր։

Coquette +օ+եթ', s. պչրուհի։

Cor'acle, s. կաշեպատ նաւակ։

Coracoid +ար'էյ+օյդ, s. ուսոսկրի սուր ցցունքը, ագռաւակտուց մըդ.

Coral +ար'ըլ, s. բուստ։ -line +արըլ'լին. a. բոստային։ =s. ծամ ծովային բ.; 2. մամռաքուստ; -loid, -loidal -լօյդըլ, a. բոստաձեւ։

Corb +արպ, s. ածխակողով; 2. կողովաձեւ (զարդ) ճ.

Corban +ար'պըն, s. գանձանակ։

Corbeil, -bel s. կողովաձեւ ճ.

Cord +արդ, s. չուան, պարան, լար; 2. 128 խորանարդ ոտնոց փայտի չափ մը։ =va. չուանով կապել; 2. (ծախելու համար) դիզել։ -age +արդ'էճ, s. չուանեղէնք։

Cordate, -ted, a. սրտաձեւ բ..

Cordelier +արդըլիյր', s. փրանկիսկեան կրօնաւոր, պարանաւոր; 2. կատաղի ժողովըն Գղ. -liere +օրդըլիէր', s. մետաքս թաշկինակ։

Cordial +ար'դիըլ, +ար'ճըլ, a. կաթողին, սիրալիր; 2. կազդուրիչ (դեղ)։ -ity, -ness +արդիէլ'իթի, +արդիըլ'նէս, s. մտերմութիւն, անկեղծ կաթողին սէր։

Cordon +ար'դըն, +օր'դօն, s. ժապաւէն (պատուանշանի); 2. պսակ ճ; 3. շղթայ (զօրաց)։

Cordovan, Cordwain +ար'դօվըն, +արդ'վէյն, s. սեկ, պատճառենի Սպ.

Corduroy +ար'դըրօյ, s. թանձր կտաւ։

Cordwainer +արդ'վէյնըր s. կօշկակար։

Core +օր(բ), s. միջուկ (պտղոց), կուզան; 2. ուռ, շարաւ; 3. զանգուած։ =va. ստկել, առակել։

Corespond'ent, s. ամբաստանակից

Coriacious քօրիէյ'շըս, *a.* կաշենման։

Coriander քօրիէն'տըր, *s.* գինձ։

Corinthian քօրին'թիէն, *a.* կորնթական (ձեւ՝ ոճ) ճ.

Cork քօրք(ը), *s.* խից, ուռնկ թաքա. մանրաւ.=*va.* խցել, մնկել։ -jacket. ուղղարդել բաճկոն -screw. խցահան։ [(գինի)։

Corked քօրքտ, *a.* մնկահամ

Corky քօրք'ի, *a.* մնկանման։

Cormorant քօր'մօրէնթ, *s.* ջրագռաւ; 2. շատակեր ծառայ։

Corn քօ'րն(ը), *s.* հատ, հատիկ (ցորենի); 2. արմտիք, հացաբոյս, հացահատիկ զախիրէ, ցորեն; 3. լազուտ (յԱմեր.); վարսակ (իԱկ.) 4. կոշտ ոտից եւայլն։ =*va.* (միս) աղել; 2. հատուորել; 3. վարսակ կերցնել; 4. զուարթացնել (գինով)։ Indian–. մորացորեն։ -blade, -pipe. ցորենի ծղօտ։ -cockle. սնիճ, սեւ գնդիկ չէօրքֆ օթու։ -crake, -crow. խորդամարգ, լորամայր էկըլիկ գուշու։ -cutter. կոշտահան; 2. ցորենի մեքենայ։ -dodger. հաճարէ բլիթ։ -flag. թրաշուշան, սուտ բաղշտակ։ -flower. ծծմօր ծղ. -loft. շտեմարան։ -marigold. մեծ մարգատածաղիկ։ -parsley. մազարեկոն, կռատուկ։ -plaster. կոշտախարակ եամպր էապլագը։ -poppy, -rose. հարմնուկ կէլինճիֆ չիչէկի. -salad. հաւաղցան։ -weevil. մժեղայ, երեւիլ պաղդայ պիրի։ [(աչաց)։

Cornea քօր'նիի, *s.* եղջերենի

Cornel քօր'նըլ, *s.* զղեար։

Cornelian քըրնիլ'իըն, *s.* սարդիոն (քար) ագիգ։ [նման։

Corneous քօր'նիըս, *a.* եղջերա-

Corner քօ'րնըր(ը), *s.* անկիւն։ =*va.* անկիւնը մղել; 2. դժուարութեանց մէջ ձգել; 3. (արժեթուղթ) ժողվել; 4. մթերել։ -stone. անկիւնի քար։ -wise. խաչաձեւ։

Cornet քօր'նէթ, *s.* եղջերափող; 2. դրօշակիր (հեծելոց); 3. թղթէ գտակ։ –a-piston. արուրափող։

Cornetcy քօր'նէթսի, քօ'րնէթսի, *s.* դրօշակրութիւն։

Cornice քօր'նիս. *s.* քիւ ճ.

Cornigerous, *a.* եղջիւրաւոր։

Cornish քօրն'իշ, *a.* քորնուոլցւոց (գաւառաբարբառ) Աճ.

Cornucopia քօրնիուքօ'փիէ, *s.* (*pl.* -piæ -փիի) առատութեղջիւր։

Cornute,-ted քօր'նիութ, քօր'նիութէտ, *a.* եղջերաձեւ։

Corny քօրն'ի, *a.* ցորենաբեր; 2. ցորենով շինուած (կակաջուր); 3. եղջերանման, կարծր։

Corol, -la քօրըլ. քըրօ'լէ, *s.* պսակ, շափրակ բս.

Cor'ollary քօր'օլէրի, *s.* պսակ՝ կնիք բանից. հետեւութիւն։ -late, -lated քօր'օլէյթէտ, *a.* պսակաձեւ։

Corona քօրօ'նէ, *s.* (*pl.* -næ -նի) պսակ ճ; 2. դրսի կողմ (ակռայի) պսակ մինէ; 3. բակ, կալ լուս; 4. պսակիկ (ծաղկանց)։

Coronal քօրօ'նըլ, *s.* ճակտի ոսկր; թագ, պսակ։ =*a.* թագի; գագաթի։

Coronary քօր'օնէրի, *a.* թագային։ =*s.* կարթ ոսկր (ձիու)։

Coronation քօրընէյ'շըն, *s.* թագադրութիւն։ [թեանց քննիչ։

Coroner քօրը'նըր, *s.* սպանութ-

Coronet քօր'ընէթ, *s.* (ազնուականաց) թագ; 2. պսակ (կճղակի ձիու)։

Coronoid քօրը'նօյտ, *a.* կացաձեւ։

Corporal քօր'փօրէլ, *s.* տասնապետ։ =*a.* նիւթական, մարմնեղէն, մարմնաւոր։ -ity քօրփօրէ'լիթի, *s.* նիւթականութիւն, մարմնաւորութիւն։ -ly, *ad.* ըստ մարմնոյ։ -ship, *s.* տասնապետութիւն։

Corporate քօր'փըրէյթ, *a.* հա-

տատեալ միացեալ; 2. միաբանութ.

Corporation -րէյ'շըն, s. միաբանութիւն, ընկերութիւն: -tor -րէյ'թըր, s. ընկերութեան անդամ:

*Corporeal քորփօ'րիըլ, a. մարմնաւոր: -ist քորփօ'րիըլիսթ, s. նիւթապաշտ: -ity քորփօրիէլ'իթի, s. մարմնականութիւն: -ly քորփօ'րիըլլի, ad. ըստ մարմնոյ:

Corporeity քորփօրի'իթի, s. նիւթականութիւն:

Cor'posant, s. Ս. Եղմոյի հուրն.

Corps քօր, pl. քօրզ, մարմին: -d'armée քօրտարմէյ', s. բանակ:

Corpse քորփս, s. դիակ:

Corpulence, -cy քոր'փիուլընս(ի), s. գիրութիւն: -lent -լընթ, a. գէր:

Corpus Christi քոր'փըս քրիս'թայ, s. Տօն Ս. Հաղորդութեան:

Corpuscle, -cule քոր'փըսըլ, քորփըս'քիուլ, s. շամանդաղ, հիւլէ: -cular, -larian քորփըս'քիուլըր, -լէյ'րիըն, a. հիւլէական:

Corradiate քորրէյ'տիէյթ, va. (ճառագայթը) կեդրոնացնել:

Corral քըր'րէլ, s. բակ, փարախ: =քորրէլ', va. (փարախը) փակել:

Correct քըրրէքթ', a. ուղիղ, ճիշդ, անսխալ: =va. սրբագրել, ուղղել; 2. խրատել, պատժել; 3. մեղմել, փոխել: -ness, s. ճշդութիւն: -ly, ad. անսխալ, ճշգրիտ:

Correction -րէք'շըն, s. սրբագրութիւն; 2. խրատ, պատիժ; 3. բարեխառնում: House of—. ղղաստարան: I speak under—. եթէ չեմ սխալիր: -al, -rective քըրէք'շընըլ, քըրէք'թիվ, a. ղղաստացուցիչ, ուղղիչ; 2. ամոքիչ, ամոքարար, բարեխառնիչ: =s. միջոց, ճար:

Correlate քոր'րիլէյթ, vn. առնչութիւն ունենալ: -tion -լէյ'շըն, s. առնչութիւն, աղերս: -tive քոր'րէլէթիվ, a. յարնչական:

*Correspond քոր'րէսփոնտ, vn. [to] համապատասխանել; 2. [with] հաղորդակցիլ, թղթակցիլ:

Correspondence, -cy -փոն'տընս, s. [to, with] հաղորդակցութիւն, թղթակցութիւն; 2. նամականի; 3. յարաբերութիւն:

Correspondent -փոն'տընթ, a. [to] համապատասխան, պատշաճ: =s. թղթակից: -ly, -dingly, ad. պատշաճօրէն: [a. համեմատ

Corresponsive քորրէսփոն'սիվ,

Corridor քա'-, s. փող, նրբանցք

Corrigendum քորրիճէն'տըմ, s. (pl. -genda -ճէնտէ), վրիպակ:

Corrigible քոր'րիճիպլ, a. ուղղելի; 2. պատժելի: -ness, s.

Corrival քըրայ'վըլ, a. մրցակից:

Corroborant քըրրապ'ըրընթ, a. զօրացուցիչ (դեղ):

Corrob'orate -րէյթ, va. հաստատել, հաւաստել; 2. զօրացնել, կազդուրել, ույժ տալ: -tion -րէյ'շըն, s. հաստատելը, կազդուրում, զօրութիւն: -tive, -tory քըրրօպըրէյ'թիվ, -րէյ'թըրի, a. կազդուրիչ, զօրացուցիչ (դեղ):

Corrode քըրրօտ', va. ուտել, կրծել; 2. մաշել: -ent քըրրօ'տընթ, va. ուտող, մաշիչ, կրծող:

Corrodible, -rosible քըրրօ'տիպլ, a. մաշելի, կրծելի: [մաշում

Corrosion քըրրօժ'ըն, s. ուտելը,

Corrosive քըրրօ'սիվ, a. մաշիչ, փաղաղիչ: -ness, s. կծուութ: -sublimate. սնդկացնդակ փաղաղիչ դ.

Corrugent քոր'-, a. խորշոմիչ:

Corrugate -կէյթ, va. կնճռել, պռստել: =a. խորշոմեալ: -tion քորրուկէյ'շըն, s. խորշոմ, պռստում:

Corrupt քըր'րըփթ, va. եղծանել, ապականել, խանգարել, աւրել; 2. գլխէ հանել; 3. աղաւաղել: =vn. աւրուիլ =a. ապականեալ, աւրուած

չար, մոլի; 2. կաշառաբոյծ։ -ness, s. ապականութիւն; 2. եղծում։

Corruptible քըրրըբթ'էպլ, a. ապականացու, եղծանելի։ =s. երկրաւոր մարմին ։ -ness, -bility -թէպըլնէս, -պիլ'իթի, s. ապականութ։ -tibly -թէպ'լի, ad. եղծելի կերպով։

*Corruption -'շըն, s. ապականութիւն, եղծում, խանգարում; 2. նեխութիւն, փուտ, հոտած մարմին; 3. ժառանգազրկում էր. -tive -թ'իվ, a. ապականիչ, չար։

Corsage, Corset քոր'սէճ, քոր'սէթ, s. սեղմիրան, չփակ ֆորուկ։

Corsair քոր'սէյր, s. ծովահէն գուրսանի; 2. ծովապատակի նաւ։

Corse քորս, s. դի, դիակ։

Corselet քորս'լէթ, s. լանջապանակ, զրահ; 2. (միջատի) լանջ։

Cortège քոր'թէյժ, s. ի պատիւ ուղեկիցք, շքադիրք։ [րան (Սպ.)

Cortes քոր'թէզ, s. խորհրդա-

Cor'tex s. կեղեւ, պատեան ։

Cor'tical a. կեղեւի, արտաքին։

Cor'ticate,-ted, a. կեղեւային

Cor'ticiform, a. կեղեւաձեւ։

Corticose,-cous, a. կեղեւային։

Corun'dum, s. պաղլեղկաքար։

Corus'cant քօրըս'-, շողշողուն։

Coruscate քորըս'քէյթ, vn. փայլատակել, շողշողել։ -tion քորըսքէյ'շըն, s. փայլիւն, շողիւն։

Corvet, -vette քոր'վէթ, քըրվէթ', s. միայարկ մարտանաւ։

Corvine քոր'վայն, a. ագռաւի։

Corybant քոր'իպէնթ, (pl. -tes) կիւբելեան քուրմ։ -ic, a. կատաղի։

Corymb քոր'իմպ, s. փնջաձեւ ծաղիկ։ -ose -'պօս, a. ծաղկողկոյզ։

Coryphеus քորէֆի'ըս, s. պարաւաջ, դասապետ։ [կից է.

Cosecant քօսի'-, s. հատանողա-

Cosey,-sily, *See* Cozy.

Cosine քօ'սայն, s. համանձող է.

Cosmetic,-al քըզմէթ'իք, a. գեղեցկացնող։ s. զարդադեղ, գեղադեղ

Cosmic. -al քազ'միքըլ, a. տիեզերական; 2. ծայրալուսական աստ.

Cosmogony քազմա'կընի, s. աշխարհագործութիւն։ -gonist քազմա'կընիսթ, s. տիեզերագէտ ։

Cosmography քազմա'կրէֆի եւ

Cosmology քազմա'լըճի, s. տիեզերագիտութ; տիեզերաբանութ.։

Cosmoplastic քազմօ'փլէսթիք, s. տիեզերականութիւն էէլ.

Cosmopolitan, -lite քազմօփա'լիթըն, քազմա'փօլայթ, a. աշխարհաքաղաքացի։ [եզերացոյց։

Cosmorama քազմօրէյ'մը, s. տի-

Cosmos քազ'մըս, s. տիեզերք։

Cosset քաս'սէթ, s. գառնուկ։ =va. գգուել, սիրել, շոյել։

Cost քասթ, քօսթ, s. արժէք, գին; 2. ծախք խարճ, մասրաֆ; 3. վարձք, փոխարէն; 4. տոյժ, վնաս, կորուստ; 5. pl. դատական ծախք էր. =va. (Cost; Cost, -ing) գին ունենալ, արժել մաղ օղմագ; 2. բեռ ըլլալ, (սուղի) նստիլ; 3. (վնաս, օգուտ) բերել, պատճառել, առթել; կրել տալ։ =Prime-, -price. արժած գին, արժէք։ At-price. արժած գնոյն մայր մայրնա։ At-his-. իր քսակէն ։ It-him his life. կեանքը վրայ տուաւ։ -less քօսթ'լէս, քասթ'լէս, a. անարժէք, չնչին։

Costal քաս'թըլ, a. կողային։

Costard քաս'թըրտ, s. խոշոր խնձոր; 2. (գդում) գլուխ մանգաֆա։ -monger. խնձոր՝ պտուղ ծախող։

Costeaning քաս'թինինկ, s. հանքի երակ փնտռելը, երակայուզութիւն

Costive քաս'թիվ, a. (փորը) պնդեցնող։ -ness քաս'թիվնէս, s. որովայնապնդութիւն։

Costly քօս'թլի, քաս'թլի, a. սուղ, մեծածախ, շքեղ, արժէքաւոր։

-liness քօսթ'լինէս, s. շքեղութիւն։

Costmary քօսթ'մէրի, s. մեղուամաշկ, ազարիոն ծ.․

Costrel քասթ'րէլ, s. սրուակ։

Costume քասթ'եում, քասթեում', s. ձեւ, տարազ, սքեմ։ -er քասթեում'ըր, s. տարազավաճառ ծ.․

Cosy քօզ'ի, a. հանգարտիկ, կոկիկ

Cot, Cote քաթ, քօթ, s. հիւղակ, տաղաւար; 2. գոմ, փարախ; 3. մատնապահ, փաթոյթ։

Cot, Cott քաթ s. մահիճ, ծածկոյ մահճակալ; 2. որրան, օրօցք։ -betty, -quean քաթ'պէթթի, քաթ'քուին. կնահաճոյ։ Cotswold քաց'ուօլտ. մակաղատեղ, փարախ, գաւիթ։

Cottage քաթ'էճ, քաթ'էճ, s. հիւղ, տաղաւար։ -ger, Cottar, Cotter քաթ'էճըր, քաթ'ըր, s. հիւղաբնակ, շինական, գեղացի։ [մա չիվի։

Cotter քաթ'ըր, s. շնկոր, սեպ գա-

Cotton քաթ'ն, s. բամպակ; 2. դերձան բիրկ; 3. կտաւ բամուգ պէզի։ =a. բամպակեայ, բամպակէ։ =vn. բրդոտիլ, խաւոտիլ; 2. միացընել, յարմարցընել, կապել։ = Printed-. տպածոյ պասմա։ unbleached-. անեփկեան կտաւ ամերիգան պէզի։ Sewing-. դերձան։ -cloth. կտաւ։ -cord. տրեղ գայթան։ -fabric. բամպակեղէն։ -flannel. հասարակ ֆանելա։ -gin. բամպակը կուտէն զատող մեքենայ։ -plant. բամպակենի։ -seed. բամպակի կուտ (որմէ իւղ կը հանեն) չիյիտ։ -velvet. հասարակ թաւիշ։ -waste. բամպակի մազմզուք։ -wood. կաղամախի մը Ա.Մ. -wool. գզած բամպակ։

Cottony քաթ'նի, a. թաւամազ, մանոտ; բրդոտ; 2. կակուղ։

Cottrel քաթ'րէլ, s. սանը կրակին վրայ կախելիք ճանկաւոր շղթայ, կլընպար, կլըմպուր։

Cotyla, Cotyle քաթ'իլէ, քաթ'է-լը, s. ոսկորի խոռոչ, ուր ուրիշ ոսկորի մը գլուխը (Condyle) կը մտնէ, գուշ։

Cotyledon քաթիլի'տըն, s. բըլթակ (սերմի)։ -ous քաթիլի'տընըս, a. բլթակաւոր։

Couch քաուչ(տ), vn. ընկողմանիլ, պառկիլ, հանգչիլ; 2. պահուըտիլ; 3. ծնրադրել; 4. ծռիլ, կքիլ։ =va. պառկեցնել, հանգչեցընել (մարմինը); 2. խոնարհեցնել, ծռել, կքել։ =1. անկողին; 2. որջ; 3. խաւ, ծեփ; 4. կարգ, շար։ To-a cataract. աչքին վարագոյրը պատռել ձեռ. -grass. սեզ այրըզ։

Couchant քաուչ'ընթ, a. պառկած; 2. ընկողմանեալ (առիւծ) ծն․.

Coucher քաուչ'ըր, s. ականաբոյծ

Cougar քու'կըր, կատուառիւծ։

Cough քաֆ(տ), հազ։ =an. հազալ, թքել, կուրծքը մաքրել։

Could քուտ, imp. of Can. կըրնայի, կրնայիր, կրնար եւայլն։ I couldn't see. չէի կարող տեսնել։

Coulter քօլ'թըր, s. ձեւիչ, հողահերձ (արօրոյ)։

Council քաուն'սիլ, s. ժողով, խորհուրդ, խորհրդարանոց, ատեան։ -man, -er քաուն'սիլմըն, -'սիլըր, s. խորհրդական, ժողովոյ անդամ։ -chamber. ատենասրահ։ Cabinet-. նախարարաց խորհուրդ։ Privy-. պետական ժողով։

Counsel քաուն'սըլ, s. խորհըրդակցութիւն, խորհուրդ, խրատ; 2. որոշում; 3. դիտում; 4. ջատագով, փաստաբան։ =va. խրատել, խորհուրդ տալ։ To hold a-. (գաղտնիքը) լաւ պահել։

Counselor -'սըլըր, s. խորհրդատու; 2. օրէնսգէտ; 3. փաստաբան։

Count քաունթ, va. թուել, հաշուել; 2. համարիլ։ =vn. համարուիլ, դասուիլ; 2. կախեալ լինել;

դատավարել, պաշտպանել։ =s. համար, թիւ; թուում, հաշիւ; 2. գըլխաւոր մաս ամբաստանութեան; 3. դէմ վկայութիւն եւ; 4. կոմս։ -palatine. դատաւորապետ Գերմանիոյ։

Countenance քաունթ'ընընս (տ) դէմք, կերպարանք, մոյն; 2. շնորհ, համակրութիւն։ =va. քաջալերել (նայուածքով)։ Out of—. երկչոտ, շփոթ։ To keep the-. լրջօրէն կենալ

Counter -'թըր, s. հաշուող, համարակալ; 2. դրամանձեւ նշան; 3. փող; 4. հաշուեսեղան; 5. ձեղնապատուհան ն—; 6. լանջ ձիու; 7. բարձրանուագ եր. =a. հակառակ։

Counter քաունթ'թըր, ad. իբրեւ մասնիկ բառից սկիզբը գալով հակառակ նշանակութիւնն կուտայ։

-act, va. հակառակիլ, ընել։
-action. հակառակութ. արգելք
-balance, va. հակակշռել։
-brace -պրէյս s. հակադօտին ն—.
-buff -պըֆ(տ), va. յետս մղել։
-change -չէյնճ, va. փոխանակել։
-charm -չարմ', va. հակաթովել։
-check -չէք. s. արգելք, խոչ։
-current, s. հակահոսանք։
-deed, s. գաղտնի յետկար եւ.
-draw -տրօ, va. ծայրահանել։
-evidence, s. հակավկայութ.
-feit -ֆիթ, va. նմանցնել, կեղծել։ a. խարդախ, կեղծ, —աւոր, —արար։
-feiter -ֆիթըր, s. դրամանենգ։
-guard, s. նախապատուար ամր.
-indication, s. հակացուցութ.
-irritate, va. հակագրգռել։
-jumper. խանութպանի մանչ։
-mand -մէնտ', s. հակահրաման
-march, s. հակաշարժում զին.
-mark, s. երկրորդ դրոշմ (կապոցի); 2. ստանիշ (ձիու ակռայի)։
-mine, s. ընդդիմափոր ական։
-motion, s. հակաշարժում։
-pane, -point, s. վերմակ։
-part, s. օրինակ, նմանութիւն; 2. պատճէն; 3. հականուագ եր.
-plea, s. դիմապատասխան դատ.
-point, s. նուագագրութիւն։
-poise, va. հակակշռել։ =s. հակակշիռ, հակակայ ծանրոց։
-poison, s. թունաթափ։
-proof, s. հակծրագիր տպ. [նել։
-prove -բրուվ, հակափորձ հա-
-scarp -սքարբ, s. ապեփ ամր.
-sign -սայն, va. ստորագրել։
-sink -սինք, va. ծակը մեծցնել։
-stroke, s. հակահարուած։
-sway, s. հակազդեցութիւն։
-tenor -թէնըր, s. մերձազիլ։
-tide, s. հակախաղացութիւն։
-timber, s. դիմակալ հեծան։
-vail -վէյլ, va. հակակշռել։
-vallation, s. փոսուղակից ամր.
-view -վիու, s. հակախորհուրդ
Countess քաունթէս', կոմսուհի։

Counting-house, -room, s. հաշուետուն, գրասենեակ։ [մար։

Countless քաունթլէս, a. անհա-

Countrified քընթրիֆայտ, a. շինական, գեղջուկ, կոպիտ, կոշտ։

Country քըն'թրի, s. գաւառ; 2. երկիր, հայրենիք; 3. գիւղ; 4. գաւառացի (բնակիչ); 5. երգուեալ եր. =a. շինական; 2. կոպիտ, տգէտ։ In the—. գիւղը։ Native—. հայրենի երկիր։ -box -պոքս, -seat. s. գիւղի տուն, ամառանոց։ -dance. հակապար։ -man. գաւառացի; 2. տեղացի; 3. հայրենակից; 4. գիւղաբնակ։ -woman. գիւղացի կին։

County քաունթ'ի, s. նահանգ։ -corporate. անկախ նահանգ։ -court. նահանգային ատեան։ -palatine. ուանձնաշնորհեալ նահանգ -town. կեդրոն նահանգի։

Coupé քուբէ', s. կառակառք։

Couple քըբ'լ(տ), s. զոյգ, կրկին; 2. ամոլք, լծակիցք։ =va. զուգել

լծել ; 2. կապել ; 3. ամուսնացնել։ =*vn.* մերձաւորիլ։ [երկտող։

Couplet քըբ'լէթ, *s.* տուն (տաղի),

Coupling քըբ'լին, *s.* մերձաւորութ., զուգելը; 2. զօդ, շղթայ։

Coupon քու'բօն, *s.* կուբօն։

***Courage** քըր'էճ, *s.* քաջութիւն արիութիւն, վստահութ. խրախոյս։

***Courageous** քը'րէճըս, *a.* քաջ, արի, անվեհեր։ -ly, *ad.* քաջաբար, -ness, *s.* քաջութիւն։

Courant, -to քուրանթ', -ան'թօ, *s.* յամրապար; 2. լրագիր։ [դակ։

Courier քու'րիըր, *s.* սուրհանդակ։

Course քօ'րս(զ), *s.* ընթացք, գնացք, արշաւանք; դասընթացք, ընթացք, ճիւղ հօս; 2. միջոց, ճանբայ, ասպարէզ; 3. ուղղութիւն; 4. կարգ, շարք; 5. կենցաղ, վարք; 6. քարաշար ; 7. սեղանի սպաս; 8. *pl.* դաշտան։ =*an.* արշաւել, վազել, հալածել, որսալ; 2. վազցնել։ In—. կարգաւ։ In due—. յարմար ժամանակին։ Of course. բնականաբար, անտարակոյս։ To walk over the—. դիւրաւ յաղթել։

Courser քօր'սըր, *s.* արշաւող, որսացող; 2. նժոյգ, երագընթաց ձի։

Court քօրթ, *s.* բակ, գաւիթ; 2. պալատ; 3. պալատականք; 4. արքունիք; 5. մեծարանք, քծինք; 6. ատեան, դատարան; 7. ժողովական.ք; 8. պաշտօնեայք; 9. *pl.* սրբարան, ժամ։ =*va.* մեծարել, փաղաքշել; 2. դարպաս ընել, քծնիլ։ Civil—, Criminal— *s.* իրաւադատ, եղեռնադատ ատեան։ —of Queen's Bench. նախադատ ատեան (ի Լոնտոն)։ —of Chancery. գերագոյն ատեան էր. —of Justice. դատարան։ The—of France. Գաղղիոյ արքունիքը։ To bring into—. դատաստանի բերել։ -card. պատկերաւոր խաղաքարտ։ -day. ժողովի օր։ -dress, -fashion. պալատի հանդերձ։ -hand. պաշտօնական ոճ՝ գիր։ -house. արդարութեան պալատ։ -Martial -մար'շըլ, զինուորական ատեան։ -plaster. անգղիական խարան։ -yard. գաւիթ, բակ

Courteous քըրթ'իըս, *a.* բարեկիրթ, ազնիւ, մարդավարի։ -ly, *ad.* -ness, *s.* [պռանիկ։

Courtesan քըր'թիզէն, *s.* պերճ

Courtesy քըրթ'ըսի, *s.* քաղաքավարութիւն, կենցաղագիտութ, ազնուութիւն։ =քըր'թսի(ը), *s.* շնորհալի ձեւեր։ =*vn.* ծնրադրել, ողջունել։

Courtier քօրթ'իըր, *s.* պալատական, դրանիկ; 2. բարեկիրթ։

Courtly քօրթ'լի, *a.* պալատական, ազնիւ; 2. շողոքորթ։ -liness, *s.*

Courtship քօրթ'շիփ, *s.* փաղաքշանք; 2. սիրաբանութիւն։

Cousin քըզ'ն, *s.* հօրեղբօրորդի, մօրեղբօրորդի, հօրաքեռորդի եւ այլն; 2. զարմուհի, տոհմուհի, զարմիկ, ազգական։ -german. եղբօրորդի եւ այլն։ My—. իմ տոհմիկս (թագաւորէն՝ ազնուականաց կ'ըսուի)։

Cove քօվ, *s.* ծոցիկ, խորշիկ; 2. ապաւէն; 3. մարդ, մանչ։ =*va.* կամար նեւտել, կամարաձգել։

***Covenant** քըվ'ընէնթ, *s.* [with, for] ուխտ, դաշնադրութիւն; 2. պայմանագիր; 3. դաշինք։ =*vn.* ուխտ՝ դաշինք դնել; 2. պայմանագրել; 3. խոստանալ։ -er, -or քըվ'ընէնթ'ըր, *s.* պայմանադիր։

Coventry քավ'ընթրի, *s.* To send to—. մեկուսացնել; 2. երեսէ ձգել։

Cover քըվ'ըր, *va.* պատել, ծածկել; 2. թուխս նստիլ; 3. պահել; 4. սքօղել, պահպանել, պաշտպանել; 5. սփռուիլ, բաւել; 6. զուգաւորիլ։ =*s.* ծածկոյթ, խուփ, կափարիչ; 2. դիմակ, քող, պատրուակ; 3. կողք (գրքի); 4. ապաւէն, թաւուտք; 5. պաշտպանու-

թիւն; 6. սեղանի սպասք, սփռոց։

Covered քըվ'ըրտ, p.a. ծածկուած, թագուն, անթեղուած (կրակ)։ —way. ծածուկ ճամբայ մը.

Coverlet քըվ'ըրլէթ, s. վերմակ։

Covert քըվ'ըրթ, a. ծածկուած, գաղտնի, պաշտպանեալ։ =s. ապաւէն; 2. թաւուտ։ -baron. ամուսնացեալ կին։ -ly, գաղտնի, ծածուկ

Coverture քըվ'ըրչըր, s. պաշտպանութ. ծածկոյթ; 2. ամուսնութ

Covet քըվ'էթ, va. ցանկալ, տենչալ, տափալ։ -able, a. ցանկալի։ -iveness -'տիվ-, s. ընչասիրութ.

Covetous քըվ'էթըս, a. ցանկացող; 2. կծծի, ընչասէր։ -ly, ad. ագահութեամբ; անձկանօք։ -ness, s. ընչասիրութիւն, ագահութիւն։

Covey քըվ'ի, s. թխսամայր, կուրդ; 2. թռչներամ, պիլիկ; 3. խումբ։

Covin քըվ'ին, s. (երրորդ մը խաբելու) խորհրդակցութ. էր. -ous, քը'վինըս, a. խաբէական, անհամեստ։

Coving քօվ'ին, s. կամարաձգում։

Cow քաու, s. կով, (pl. Cows քաուզ, old pl. Kine քայն կուման)։ = va. վախցնել, ահաբեկել։ -bane. ջրային մոլեխինդ։ -berry. հապալաս։ -bird, -buntling. կեռնեխ, սարիկ Ամերիկեան։ -burner. կովակէզ, եղնուռայց։ -boy, -herd. կովարած։ -catcher. խրտուիլակ էք. -hide. արջառենի; 2. մորակ; 3. va. մորակել, ծեծել։ -keeper. կովաբոյծ։ -lungwort. խռնդատ։ -parsley, -weed. խլան խոտ։ -parsnip. արջամոգիլ։ -pox. ծաղկապատուաստ, ծաղկափշտիկ (ի պտկունս կովու)։ -slip. գարնանաբեր, կովացնծուկ։ -tree. կաթնածառ։

*Coward քաու'ըրտ, s. երկչոտ, վախկոտ; 2. վատոգի, վատ։ -ice -liness քաու'ըրտլի-, s. երկչոտութիւն, վատութիւն, վատասրտութիւն։ -ly, aa. վախկոտ, վատ; 2. երկչոտութեամբ։ [կծկիլ, դողալ։

Cower քաու'ըր(տ), vn. վախէն

Cowl քաուլ, s. վեղար, գլխարկ, փակեղ; 2. ծխանի գլուխ, լոլոշ։

Cowry քաու'րի, s. խեցեգրամ։

Coxalgia, -algy քաքսէլ'ճիա, -ճի, s. երանացաւութիւն։

Coxcomb քաքս'քօմ, s. յիմարութեան գդակ, գաւազան; 2. գագաթ; 3. յիմար, անմիտ; 4. հաւկատար էզ. -ical, -comical քաքսքօմ'իքըլ, a. յիմարական։ -ry, քաքսքօմ'րի, s. մորոտութիւն։

Coy քօյ, քօյ, s. պարկեշտ, ամօթխած։ -ish, -ly, aa. պարկեշտօրէն։

Coyote քօյօթ', s. դաշտագայլ։

Coz քըզ, կրճատ. Cousinի։

Cozen քըզ'ն, va. խաբել, նենգել։ -age քըզ'նէյճ, s. խաբէութիւն։ -er քըզ'նըր, s. նենգաւոր, խաբեբայ։

Cozily քօզ'իլի, ad. հանգիստ։

Cozy քօ'զի, a. հանգիստ, կոկիկ, տաքուկ։ =s. թէյամանի ծածկոյթ։

Crab քրէպ, s. խեչափառ; 2. վերամբարձ, բեռնաբարձ մեքենայ։ -apple, -tree. վայրի խնձոր։ -eater. կարբաքաղ էր. -louse. ցայլոջիլ։

Crabbed քրէպ'պէտ. s. խոժոռ, կոշտ, թթու; 2. ծուռիկ մուռիկ (գիր); 3. դժուար։ -ly, ad. -ness, s.

Crack քրէք(տ), va. ճեղքել, ճարճատեցնել; 2. կոտրել, ճաթեցնել; 3. ճզմել։ =vn. ճաթիլ, ճեղքուիլ, ճարճատել; 2. մեծաբանել։ =s. ճեղք, ճաթուք; 2. ճայթիւն; 3. խելագարութիւն։ =a. ամենաընտիր։ -brained. յիմար, բախուկ։

Cracker քրէք'ըր, s. կոտրիչ; 2. պայթուցիկ բամբուշտ, պայթակ բարջանդրմ; 3. մեծաբան; բլիթ։

Crackle քրէք'լ, vn. ճարճատել։

Crackle, Cracklin քրէք'լ, քըրէք'լին, s. յախճապակի մը, պապըղակ

Crackling քրեք'լին, s. ճառաչիւն; 2. աղանձած միս, ապուխտ։
Cracknel քրեք'նըլ, s. կակուծ։
Cradle քրէյ'տըլ, s. օրօրոց; օրոց; 2. մանկութիւն; 3. որսյակալ (գերանդւոյ); 4. գրոցակ փ; 5. բեկածի տախտակ լէր; 6. բալխիր նաւու։ =va. օրօրել, խաւեցնել, ծծցնել, մնուցանել; 2. քաղել (մանգաղով)։ =vn. (օրօրոցին մէջ) պառկիլ։
Craft քրէֆթ, s. արուեստ, ճարտարութիւն; 2. խորամանկութիւն; 3. նաւ։ Craftsman քրէֆց'մէն, վարպետ, մեքենագէտ։
Crafty քրէֆթ'ի, a. վարպետ, խորամանկ։ -tiness, s. խաբէութ.
Crag քրէկ, s. պառեխ, ժայռ։ -ged, -gy, քրէկ'կէտ, քրէկ'կի, a. պառեխոտ։
Crake քրէյք, s. խորդամարգ ծո.
Cram քրէմ(տ), va. խճողել, յագեցնել, յափրացնել; 2. քննութեան պատրաստել։ =vn. յափրանալ; 2. դասերը հարեւանցի կրկնել։
Crambo քրէմ'պօ, s. յանգախաղ։
Cramp քրէմփ(տ), s. ջղաձգութիւն. =va. կծկել, խափանել, նեղել, յօդել։ -fish. թմբրաձուկ։ -iron. կառուան, զօդ։ [ճկր
Cram'pit, s. կառուան skմիր ֆի-
Crampoons քրէմփու'նզ, s. երկաթ ճանկ, բեռնաբարձ; 2. կըռագամ (կօշիկի) պուզ մըխը չէն.
Crampy քրէմփ'ի, a. ջղացաւոտ։
Cran քրէն, s. տառեխ ձուկի 3 օխանոց չափ մը, գրուան kօլշkֆ։
Cran'age, s. անուորդի վարձ։
Cranberry քրէն'պէրրի, s. լեանեղեգ, հապալասի։ [ծամել։
Cranch քրէնչ, va. ճառաչով
Crane քրէյն, s. կռունկ, խորդ; 2. անուորդ, խորդակ մէք; 3. կոր խողովակ, սիփոն; 4. աղօցաձեւ կլըմպար ն. =va. (բեռ) վերցնել =vn. գլուխը երկնցնել, նայիլ; երկչոտ երեւիլ։ Crane's bill. խորդենի, կռնկենի ըքըր ծղ։
Craniology, -oscopy քրէնիօլ'օճի, -նիօս'քօփի, s. գանկաբանութիւն, -զննութիւն։ -meter, s. գանկաչափ։ -tomy, գանկահատում։
Cranium քրէյ'նիըմ, s. գանկ։
Crank քրէնք, s. բռնատեղ, մանիճ; 2. ոլորուտ ճանբայ, մանուած, 3. խաղ, խարդախութիւն; 4. բառախաղ։ =a. ծռուող (նաւ); 2. կայտառ, կորիճ։
Crankle քրէնքըլ va. ծամածռել, ոլոր մոլոր ընել։ =s. պատուած, ոլորուկ, գալար, փոթ։
Cranny քրէն'նի, s. ճեղք; 2. խորշ, ծակ։ =vn. հերձատել։
Crape քրէյփ, s. շղարշ։ To wear-. սգոյ հանդերձ հագնիլ։
Crapulent, -lous քրէփ'իուլընթ, -լըս, a. շուայտ, գինով, հիւանդ։
Crapy քրէյփ'ի, a. շղարշանման։
Crash քրէշ(տ), vn. ճառաչել, թնդալ։ =va. ջախջախել։ =s. ճառաչիւն, թնդիւն; 2. խոշոր կտաւ։
Crass քրէս, a. կոշտ, թանձր։
-itude քրէս'իթիուտ, s. -ութիւն.
-ment, s. լինա, գոնդող (արեան)։
Cratch քրէչ, s. մսուր; 2. օրրան։
-cradle. չուանախաղ (մանկանց)։
Crate քրէյթ, s. սակառ։
Crater քրէյ'թըր, s. խառնարան (հրաբխոյ), հրաբերան։ -iform քըրէյթըր'իֆօրմ, a. սկահաձեւ։
Craunch քրանչ(տ), va. ակռային տակ փշրել, փխրել, խրշել։
Cravat քրէվէթ', s. փողկապ։
Crave քրէյ'վ(տ), va. խնդրել, հայցել։ [երկչոտ, վատասիրտ։
*Craven քրէյ'վն, s. պարտեալ;
Craw քրօօ, s. խածի գուրսագ։
-fish, Crayfish. կարթաձուկ։
Crawl քրօօլ(տ), vn. սողալ,

սողոսկիլ, սպրդիլ; 2. մարմինը փուշ փուշ ըլլալ։ =*s.* սողում։

Crayon քրեյ'ըն(ղ), *s.* կաւիճէ գրիչ, ծրագրիչ; 2. (մատիտով) ծրագիր թաւշագ։ =*va.* մատիտել, ստուերագրել։

Craze քրեյզ, *va.* խաւնշտկել, շփոթեցնել; 2. խենդեցնել։ =*s.* յիմարութիւն, յիմարական բաղձանք, մոլութիւն։

Crazy քրեյ'զի, *a.* խախուտ, մոլի, յիմար։ -bone. արմուկ։ -ziness, *s.* -zily, *ad.* [ճռինչ, կռինչ։

Creak քրիյք(ղ), *vn.* ճռնչել։ =*s.*

Cream քրիյմ, *s.* սեր գաջմագ; 2. ազնուագոյն մասը, ծաղիկը։ =*va.* կաթին երեսը առնուլ; 2. ազնիւ մասը ժողվել։ =*vn.* սեր կապել։ -of tartar. գինեփրփուր։ -cheese. թարմ պանիր։ [սերանման։

Creamy քրիյ'մի, *a.* սերալից,

Crease քրիյս(զ), *s.* ծալ, ծալուածք։ =*va.* ծալել։

Creasote քրիյ'սօթ, *s.* կրէօզոթ ռ.

Create քրիէյթ', *va.* ստեղծել, արարչագործել; 2. յառաջ բերել; 3. շնորհել, շինել; 4. հաստատել։

Creation քրիէյ'շըն, *s.* ստեղծագործութիւն, արարչութիւն; 2. գիւտ, շնորհք; 3. արարածք, տիեզերք։

Creative քրիէյ'թիվ, *a.* արարչական; շնորհիչ, շնորող։ -ness, *s.*

Creator քրիէյ'թըր, *s.* արարիչ։

Creature քրիչըր, *s.* արարած, էակ, կենդանի; 2. սիրական; 3. ձեռական, պաշտպանեալ, մարդ։

Crèche քրէշ, *s.* մանկանոց։

Credence քրիյ'տընս, *s.* վստահութիւն, հաւատք; 2. վկայագիր։

Credent -'տընթ, *s.* հաւատացող։

Credential -'շըլ, *a.* ստորագական։ =*s.* վկայագիր, ընծայագիր։

Credible քրէտ'իպլ, *a.* հաւատալի։ -ness, -bility քրէտիպիլ'իթի, *s.* -ութիւն։ -dibly, *ad.* հաւատաւ

Credit քրէտ'իթ, *s.* հաւատք, վստահութիւն, համարում; 2. պատիւ, համբաւ; 3. վարկ վճ; 4. պահանջի սիւնակ, առնելիք, մուտք (տոմարի)։ =*va.* հաւատալ; 2. պահանջի կողմն անցնել։ To give-. վստահիլ, վարկ բանալ։ On-. ապառիկ։ Four month's-. չորս ամիս պայմանաժամ։ Letters of-. վարկագիր։ Public-. գանձային վարկ։ -foncier քրէտի ֆօն'սիէ. կալուածավարկ։ -mobilier. կարասիավարկ։

Creditable քրէտ'իթէպլ *a.* վըստահելի, հաւատարիմ -ness, *s.* յարգ, վարկ։ -tably քրէտ'իթէպլի, *ad.* պատուաւոր կերպով։

Cre'ditor -թըր, *s.* պահանջատէր։

Credulous քրէտ'իուլըս, *a.* դիւրահաւան։ -ly, *ad.* -ness, -dulity *s.* դիւրահաւանութիւն։

Creed, Crédo քրիյտ, *s.* հանգանակ հաւատամք, դաւանութիւն։

Creek քրիյք, *s.* ծովախորշիկ, ծոցիկ, խորշ; 2. առու [ձկնակողով։

Creel քրիյլ, *s.* կողով (ձուկի),

Creep քրիյփ, *vn.* (Crept, -ing) սողալ, զեռալ, սողոսկել; 2. ասհիլ, սպրդիլ; 3. շողոքորթել; 4. (բաղեղ) պատատիլ; 5. տնտնալ։ -er քրիյփ'ըր, *s.* սողացող, սողուն; 2. դեռնասող, պատաղիճ, բաղեղ; 3. փայտփոր թռ.; 4. ճանկաւոր ձող; 5. (կօշիկի երկաթեայ) սահարգել։ -ingly քրիյփ'ինկլի, *ad.* սողալով, տնտնալով։

Creese քրիս *s.* դաշնակ (Հնդկ.)

Cremation քրիմէյ'շըն, *s.* կիզում, դիակիզում. [ջութակ մը։

Cremona քրիմօ'նէ, *s.* ազնիւ

Crenate, -ted քրին'էյթէտ, *a.* հերձեզրատ, ատամնաձեւ (տերեւ)։

Creole քրի'օլ, *s.* խառնածին,

գաղթածին (Ամերիկա)։

Crepitate քրէբ'իթէյթ, vn. ճարճատել։ -tion քրէբիթէյ'շըն, s. շառաչիւն, ճարճատիւն։

Creosote քրի'օսօթ, s. կրէօզօտ ր.

Crept imp. & pp. of Creep.

Crepuscular, -culous քրէբըս'քիուլըր, -'քիուլըս, s. արշալուսական, նսեմ, աղօտ, մթնշաղ։

Crescendo քրէշէ'նտօ, s. (ձայնը) աճեցնելով; ձայնամբարձ (կտոր) եւ.

Crescent քրէս'ընթ, a. աւելցող, աճուն; 2. մահիկաձեւ։ =s. կիսալուսին, մահիկ; 2. տաճկական դրօշ; 3. Տաճկաստան։

Cressive քրէս'իվ, a. յարաճուն։

Cress քրէս, s. կոտիմ pkrk oppւ

Cresset քրէս'էթ, s. լապտեր։

Crest քրէսթ, s. բբուկ, կատար; 2. զարդմանակ, սաղաւարտ; 3. գագաթ ալեաց =va. ցցունազարդել։ Interior–. ծնօտ, պառկ պատուարի։ –fallen -ֆօլըն, նկուն, կորակոր։ –tiles. տան գագաթի կղմինտր։

Crested քրէսթ'էտ, a. կատարաւոր, ցցունազարդ։ -lark. տորգիկ։

Cretaceous քրէթէյ'շըս, a. կաւճային, կաւճուտ։ –ly. ad.

Cretan քրի'թըն. s. կրետացի։

Cretic, s. քողաղօտ (չափ) բնս.

Cretin քրէ'թին, s. ապուշ եւ.

Cretone դիմնցկուն կտաւ մը։

Crevass, -vice քրէվէս', քրէվ'իս, s. ճեղք, բացուածք։

Crew քրու, imp. of Crow. =s. խումբ, ամբոխ; 2. նաւաստի։

Crewl քրու'էլ, s. թէր ե իւն իբր։ -work. ասղնագործութիւն։

Crib քրիպ(դ), s. մսուր; 2. օրոցք; 3. գոմ, տնակ; 4. շտեմարան; 5. թարգմանութիւն (դասական գրոց) =va. նեղ տեղ մը գոցել; 2. մէջ խածնել, գողնալ։ =vn. խճողել։ –bage, s. թղթի խաղ մը։ –bing, s. ձիուն մսուր խածնելը։

Cribble, s. նքայր, փոկէմաղ։ =va. մաղել։

Crick քրիք, s. ջղում ջնդերաց։

Cricket քրի'քէթ, s. ծղրիդ; 2. աթոռակ; 3. գնդակախաղ մը, կրիքէթ։ =vn. կրիքէթ խաղալ։

Cricoid -'քօյտ, a. մատանաձեւ։

Cried քրայտ, imp. & pp. of Cry.

Crier քրայ'ըր, s. կանչող; 2. մունետիկ sէղլայ։

*Crime քրայմ, s. ոճիր, եղեռն։

Criminal քրիմ'ինըլ, a. եղեռնական, մեղապարտ, մեղսակից։ =s. ոճրագործ։ –Conversation or Crim. Con. շնութիւն եւ. –ity քրիմինէլ'իթի s. յանցաւորութիւն։ –ly, ad. մեղապարտօրէն։

Criminate քրի'մինէյթ, va. ստրգտանել, ամբաստանել։ –tion -'շըն, s. ամբաստանութիւն։ –tory -նէյթըրի a. ամբաստանական։

Crimp քրիմբ(դ), a. դիւրափշուր, փխրուն։ =va. գանգրել, ոլորել; 2. (ողջ ձուկը) կտրել; 3. խաբել։ =s. նաւաստի խաբող, որսացող։

Crimple, va. փոթել, կծկել։

Crimson քրիմ'զը(ն), s. մութ կարմիր, բոսորագոյն։ =an. բոսորագոյն ներկել, ներկուիլ; 2. շիկնիլ։

Crinatory քրայ'նէյ-, a. մազային։

Cringe քրինճ(դ), s. նուաստ պատուադրութիւն, կեղծիք։ =vn. քծնիլ, նուաստանալ։ =va. ամփոփել, փոթել

Cringle քրին'կլ, s. խարոխի ճանկ, [գար ն.

Crinite քրայ'նայթ, a. գիսաւոր։

Crinkle, vn. կծկել, փոթել։ =s. գալար, փոթ [յafօf։

Crin'oline. s. լաթուղոյց մա-

Crinose քրայ'նօս, a. մազոտ։

Cripple, s. խեղ, հաշմանդամ։ =va. հաշմեցնել, խեղել; ջլատել։

Crisis քրայ'սիս, s. տագնապ, ճգնաժամ; 2. պխտաժամ եւ.

Crisp քրիսփ(փ), *a.* գանգուռ, ոլորուն; 2. ծամածուռ; 3. դիւրաբեկ, եփուն; 4. փրփրող (հեղուկ)։ =*va.* գալարել, գանգրել։ –ing iron. գանգրոց։ –ly, *ad.* –ness, *s.*

Crispin քրիս՛փին, *s.* կօշկակար։

Crisp'y, *a.* գանգուր, կնկծիկ։

Cris-cross քրիս՛քրօս, *s.* խաչանշան; 2. մանկական խաղ (թուղթի)։ =*ad.* խաչաձեւ։-row. այբ բէնի գիր, խաչ օգնէա ինձ։

Criterion քրայթի՛րիըն, *s.* (*pl.* -ria) դատելու չափ՚նշան; դատանիշ։

Critic քրի՛թիք, *s.* քննադատ, գրադատ, բծախնդիր, խծբծող։=*a.* քննադատական։

Critical քրի՛թիքըլ, *a.* զգուշաւոր, մանրակրկիտ; 2. խծբծող, պարսաւադէտ; 3. որոշիչ (կէտ); 4. վտանգաւոր, տագնապալի (դիրք, ժամանակ)։ –ly, *ad.* ճշգօրէն; ճըգնաժամի։ –ness, *s.* զգուշաւորութ

Criticise քրի՛թիսայզ(զ), *va.* քըննադատել, պարսաւել, խծբծել։

Criticism, Critique քրի՛թիսիզմ, քրիթի՛ք, *s.* քննադատութիւն, բանադատութիւն, քննասիրութիւն։

Croak քրօ՛ք(ք), *vn.* կռնչել; 2. գանգատիլ։ =*s.* կռինչ։ –er քրօ՛քըր, *s.* տրտնջացող, յոռետես; 2. պզտի ձուկ մը։ [եակ օյա։

Crochet քրօշէյ՛, *s.* կեռաժան-

Crock քրաք, *s.* պտուկ, կաւհոյր; 2. մուր։ =*an.* մրոտել, սեւցնել։ –ery քրա՛քըրի, *s.* խեցեղէն անօթք։

Crock'et, *s.* տերեւազարդք ճ.

Crocodile քրա՛քըտայլ, *s.* կոկորդիլոս։ -tears. սուտ արցունք՝ ցաւ։

Crocos քրօ՛քըս. *s.* քրքմածաղիկ, ցնծուկ, չիկտեմ նէվրուզ չիչէկի; 2. քրքում սաֆրան։

Croft քրաֆթ, *s.* մարգ; 2. հող։

Cromlech քրամ՛լէք, *s.* շրջաքար (բագին կելտացւոց)։

Cromor'na քրամօր՛նա, *s.* կորափող (երգեհոնի)։

Crone քրօն, *s.* պառաւ, ջատուկ։

Crony քրօ՛նի, *s.* մտերիմ։

Crook քրուք(ք) *s.* կորութիւն; 2. դարձուած, վարպետութիւն; 3. կռածայր գաւազան, ցուպ։ =*an.* թեքել, ծռել; ծռիլ։ -back. սապատող, կուզիկ։

Crooked քրու՛քէտ, *a.* կոր, թիւր, ծուռ; 2. խեռ։ –ly, *ad.* –ness քրու՛քէտնէս, *s.* կորութիւն։

Croon քրուն, *va.* մրմնջել։ =*s.* մրմունջ, երգ։

Crop քրափ(փ), *s.* խածի գուշ գուրսաղը; 2. (բուսոց) ծայր, գագաթ; 3. հունձք, կութք, բերք; 4. *pl.* եղի կռնակ։ =*va.* խուզել, կըտրել, հնձել։ =*vn.* (*out*) հողին երեւր ելնել; 2. տեսնուիլ։ –eared -իյըրտ, ականջը կտրած։ –per քրա՛փըր, *s.* աղաւնի մը, բուբուզիկ; 2. (ձիէն իյնալով) ճմլուածք; 3. երեւող, փայլիչ (կտաւի, լաթի) գ.

Croquet քրօքէ՛, *a.* գնդախաղ մը

Croquette քրաքէթ՛, *s.* քուֆդա։

Crosier քրօ՛ժըր, *s.* եպիսկոպոսական ցուպ, գաւազան։

Cross քրաս, *s.* խաչ, խաչափայտ; 2. քրիստոնէութիւն; 3. տառապանք, վիշտ; 4. տարաղուգութիւն (կենդ); 5. զեւայ, ձեւոց կհօնեա։ =*a.* խաչաձեւ, խոտորնակի; 2. հակառակ, ներհակ; 3. դաժան, դէգ; 4. փոփոխակի։ =*va.* իրարու վրայ դնել, խաչաձեւել; 2. (վրայէն) գծել, ջնջել; 3. (դիմացը) անցնիլ; 4. իրար հանդիպիլ; 5. խաչաքնկել; 6. արգիլել; 7. տարաղուգել։ =*vn.* (իրար) կտրել, (մէջտեղէն) անցնիլ։ = -bar. լծակ; խոտորնակ թեւ։ -beam. խոտորնակ հեծան։ -bearer. խաչակիր։ -belt. սուինակալ, թըրկապ։ -bill. խաչկտուց Ռ—; հակա-

պաշտանչ աղերսագիր։ -bow. խաչաղեղ։ -breed. խառնածին։ -bun. խաչգաթա։ -cut, *va.* հատուածաբար կտրել։ —cut-saw. մեծ սղոց, խզար։ -days. Համբարձման նախընթաց երեք աւուրք։ -examine, -question. (հակառակ կողմը) վկան հարցաքննել։ -examination. թշնամական հարցաքննութիւն։ -eyed, *a.* շիլ։ -grained. երակները ծուռ (փայտ); այլանդակ։ -legged -լեկտ, *a.* ծալապատիկ նստած։ -patch. կռուարար, դեգ։ -purpose. հակածրգ, ընդդիմութիւն; կցկտուր խօսքեր (խաղ)։ To be at—. յանդէտս մեկուն վնասել։ -road, -way. քառուղի, գաւիճ։ —sea. հակահոսանք ծով։ -tie. գօտեփայտ եր. —tree. հայեկի ձող գուրչկրա ն—. [խաչ։

Crosslet քրօս'լէթ, *s.* փոքրիկ

Crossly քրօս'լի, *ad.* խոտորնակի։

Crossness, *s.* դեղութ. ցասում։

Crosswise -ուայզ, խոտորնակի

Crotch քրաչ, *s.* երկժանի։

Crotchet քրաչ'էթ, *s.* երկճիւղ փայտ; 2. կորճ, քառորդ եր.; 3. փակագիծ [ ] տպ; 4. անճոռնի հաճոյք, քմայք ֆկյր։

Crotchety -թ'ի, *a.* այլանդակ։

Croton քրօթըն *s.* -bug. ուտիճի տեսակէն միջատ մը։ -oil. խեցգետնուկի իւղ։ [կիլ; քծնիլ, ցածնալ։

Crouch քրաուչ, *vn.* սողալ, կըծ-

Croup քրուբ; *s.* գաւակ (ձիու); 2. կապուտ հազ։ [նուլար գուռւ ոււ

Crouper քրէ'բը, քրու'բըր, *s.* ող-

Croupier քրու'բիէր, *s.* խաղի ընկեր; 2. նախագահի օգնական։

Crow քրօ, *s.* ագռաւ; 2. աքծան, լծակ; 3. հաւախօս։ =*vn.* (Crew *or* Crowed) (աքաղաղը) երգել, խօսիլ; 2. մեծաբանել, պարծենալ; 3. ճռւալ, ցնծալ։ -bar. խիզը, լծակ մանանակ։ -bill. աքծանուկ։ -foot, -toe -թօ, *s.* խաղիրան, հրանունկ բո.; 2. վրանալար ն—.; 3. տատասկ (մեք.) պէն. -keeper. թռչնավան գօ... -quill. (ագռաւի) փետուր գ. ինչ, երկաթ գրիչ։ Crow's-feet. աչքին քովի բոթերը։ Crow's-nest. դիտանոց կայմի ն—.։

Crowd քրաուտ, *vn.* դիզուիլ, խռնուիլ, խճողիլ։ =*va.* ճնշել, խճողել։=*s.* ամբոխ, խուժան, խառնիճաղանճ; 2. դէզ, կոյտ։

Crown քրաուն, *s.* պսակ, թագ; 2. ըրաքիոն, մրցանակ; 3. թագաւոր; 4. թագաւորութիւն; 5. թագադրամ; 6. գագաթ (գլխարկի); 7. պսակ (շինուածոց, բուսոց); 8. գլուխ, կատար։ =*va.* պսակել; 2. վարձատրել, պճնել; 3. լրացնել, ի կատար ածել։ —glass. ընտիր ապակի։ -imperial. շահպսակ բո. —land. արքունական հող։-law. եղեռնական օրէնք։ -lawyer. ոճրադատ դատաւոր։ -office, -side. ատենական ... -post. որմնկալ։

Crowner քրաուն'ըր, *s.* խոյրարար, թագադիր։

Crucial քրու'շըլ, *a.* խաչաձև; 2. տաժանելի, ծանր։

Cru'cible քրու'-, *s.* հալոց բօթա։

Cruciferous քրուսիֆ'ըրըս, *a.* խաչակիր; 2. խաչակերպ բո.

Cru'cified -ֆայտ, *a.* խաչեալ։

Crucifier -ֆայըր, խաչահանու։

Cru'cifix քրու'սիֆիքս, *s.* խաչելութեան պատկեր։ —ion -ֆիք'շըն, *s.* խաչելութիւն։

Cruciform, Cruciate քրու'սիֆօրմ, քրու'շիէյթ, *a.* խաչաձեւ։

Crucify քրու'սիֆայ(թ), *va.* խաչել; յաղթել, նուաճել։ [խաչակիր

Crucigerous քրուսի'ճըրըս, *a.*

Crude քրուտ, *a.* հում, տհաս; 2. անկերպարան; 3. անկատար; անմարս; 4. անփորձ; 5. վեր ի վերոյ։

-ly, *ad.* հարեւանցի ։ -ness, -dity -տ'իտի, *s.* խակութիւն, հումութիւն, անկատարութիւն։

Cruel քրու'էլ, *a.* անգութ, անողորմ; 2. դժնդակ, դաժան; 3. ցաւալի։ -ly -'էլլի, *ad.* անխնայ, անգթօրէն, չարաչար։

Cruelty քրու'էլթի, *s.* անգթութիւն, վայրագութ. խստութիւն։

Cruet քրու'էթ, *s.* իւղաման, քացախաման։ -frame. սրուակակալ։

Cruise քրուզ(տ), *s.* պզտի շիշ; 2. յածանք, պտոյտ; =*vn.* (ծովափանց առջև) երթեւեկել։

Cruiser քրու'զըր, *s.* յածանաւ։

Crumb քրըմ, *s.* հացի միջուկ, փշրանք։ =*va.* փշրել, մանրել։ -cloth. գաստառակ, սփռոց։

Crumble քրըմ'պլ(տ), *va.* մանրել, փշրել, բրդել։ =*vn.* փշրուիլ, կործանիլ։ =*s.* մանր փշրանք, փշուր։

Crum'my քրըմ'մի, *a.* ստակաւակեղեւ (հաց)։ [կեվրէֆ։

Crum'pet քրըմ'փէթ, *s.* կոկոծ

Crumple քրըմ'փլ(տ), *va.* ծալ ծալ ընել, ճմլթկել։ =*vn.* խորշոմիլ. աճառթուիլ koruklılıkf ։
-ling քրըմփ'լին, *s.* թոշնած խնձոր։

Crunch քրընչ(տ), *va.* ուժով ակռուկով ծամել; շառաչով աղալ։

Cruor քրու'օր, *s.* լնդած արիւն։

Crupper քրըփ'ըր, *s.* գաւակ սաղրր; 2. ողնուլար գուսփուն։

Cru'ral, *a.* բարձային, սրունքային։

Crusade քրու'սէյտ, *s.* խաչակրութ.; 2. արշաւանք (հերետիկոսաց դէմ)։ -er -տըր, *s.* խաչակիր։

Crusado -սէյ'տօ, *s.* խաչադրամ։

Cruse քրուզ, *s.* շիշ, կուժ։

Cruset քրու'զէթ, *s.* քուրայ։

Crush քրըշ(տ), *va.* ճզմել, ճմլել, տափակցնել; 2. նուաճել։ =*vn.* ճմլուիլ։ =*s.* ճմլում; ճնշում։

Crust քրըսթ, *s.* (հացի) կեղեւ; 2. քոս (վէրքի)։ =*an.* կեղեւով պատել; 2. կեղեւ՝ քոս կապել։ Pie-. կարկանդակի խմոր։

Crustacea քրըսթէյ'շեա, *pl.* ոզորկապատեան է.-an, -ceous, *a.* -շեըն,-շըս, ոզորկապատեան(կենդ.)։

Crusty քրըսթ'ի, *a.* պատենաւոր; 2. բիրտ, անոպայ։ -tily, *ad.* բըրտօրէն։ -tiness, *s.* բրտութիւն։

Crutch քրըչ, *s.* անթացուպ։

Cruched քրըչտ, *a.* կաթնած; -friar. խաչակիր կրօնաւոր։

Cry քրայ, *vn.* (cried քրայտ), պոռալ, գոչել, աղաղակել; 2. ճչել, լալ, հեծել։ =*va.* հրատարակել, ծանուցանել; 2. պոռալ։ =*s.* ճչիւն, կանչ, ձայն; 2. աղաղակ; 3. ծանուցում, ազդ; 4. որսորդի շունք։ To-of. ուրանալ; հակառակիլ։ To-to. գոչել, պոռալ։ To-up. գովաբանել։ To-down. վստահամբաւել։

Crying քրայ'ին, *a.* պոռացող, ծանուցանող; 2. լացող, ճչող։

Crypt քրիփթ, *s.* գետնադամբան էջ. -ic,-ical, *a.* գաղտնի։

Cryolite -լայթ, *s.* սառնաքար։

Cryptogam քրիփ'թօկէմ, *s.* գաղտասեր բոյս ։ -gamian, -gamic, -gamous -թօկէյ'միըն, -կէ'միք, -թօ'կէմըս, *a.* գաղտասեր բո. -graphy -թօկ'րէֆի, *s.* ծածկագրութիւն։ -logy քրիփթօլ'ըճի, *s.* ծածուկ լեզու։

Crystal քրիս'թըլ, *s.* ակնվանի, բիւրեղ; 2. (ժամացոյցի) ապակի։ =*a.* բիւրեղեայ, բիւրեղանման; 2. վճիտ; թափանցիկ։

Crystalline քրիս'թըլին, *a.* բիւրեղեայ; 2. ականակիտ, սառնորակ; -humour, -lens. սառնենի (աչաց)։

Crystallize քրիս'թըլայզ(տ), *an.* բիւրեղացնել, սառնացնել; 2. բիւրեղանալ։ -zation քրիսթըլիզէյ'շըն, *s.* բիւրեղացում։ -lography քրիսթըլօկ'րէֆի, *s.* բիւրեղաբանութիւն։

Ctenoids թէնօյտզ, pl. սանտրաթեփերայք (ձուկ)։

Cub քըպ(ը) s. արջու ձագ։=an. ծնիլ, ձկնիլ։ [նարդուժ։

Cubature քիու'պէչըր, s. խորա-

Cube քիուպ, s. խորանարդ։

Cubeb -'պէպ, s. հնդկապղպեղ։

Cubic, -al քիու'պիքըլ, a. խորանարդ։ -foot. խորանարդ ոտք։ — -number. խորանարդ թիւ ։ -ally քիու'պիքըլլի, ad. խորանարդօրէն։-alness. s. խորանարդութիւն։

Cubiform քիու'պիֆօրմ, s. խորանարդաձեւ։

Cubit քիու'պիթ, s. ծղոսկր; 2. կանգուն ։ -al քիու'պիթըլ, a. ծըղոսկրի; կանգունաչափի։

Cubo-cube, s. 6րդ կարողութ.

Cuboid, -al քիու-պօյտ'ըլ, a. տարանկիւնանիստ (ձեւ)։

Cucking-stool քըք'ինկ-, s. աթոռ մը որոյ վրայ յանցաւորը նստեցնելով աղտոտ ջուրը կմխէին։

Cuckold քըքօլտ', s. կաւատ։

Cuckoo քու-ք'ու, s. կկու։

Cucullate, -ted քիու-քու-լ'լէյթէտ, s. կնգուղաւոր, վեղարաձեւ։

Cucumber քիու'քըմպըր, վարունգ

Cucurbit, -bite քիու-քըր'պիթ, -պայթ, s. սան ը. -taceous քիու-քըրպիթէյ'շըս, a. դդմաձեւ։

Cud քըտ, s. որոճ. -ալը կէվիշ։

Cuddle քըտ'լ(ը), vn. փարիլ։

Cuddy քըտ'ի, s. (մակոյկի) խցիկ։

Cudgel քըճ'էլ, s. բիր։=va. ծեծել, թրջել։ -ing. -լին, s. ծեծ։

Cue քիու-, s. վարամ, տուտ քէրչէմ;(խաղի մէջ) մաս, դեր ևն.; զեկոյց, թելադրանք; գնդամուղի ձող։

Cuff քըֆ, s. ապտակ; 2. թեզանիքի հանդրէճ։ =va. ապտակել, ծեծել, սոթտել ։

Cuirass քու-իրէյս, s. զրահ։-ier քու-իրէ'սիր, s. զրահաւոր։

Cuish քու-իս, s. բարձապանակ։

Cuisine քու-իզին', s. խոհանոց; 2. խոհարարութիւն։ [նաւոր։

Culdee քըլտի', s. կելտական կրօ-

Cul-de-sac քու-լտոէք', s. անել փողոց; 2. քսակի յատակ։ [նոցի։

Culinary քիու-լին'ըրի, a. խոհա-

Cull քըլ(ը), va. զատել; 2. հաւաքել։ -ender ք'ըլընտըր, s. յիմար, ապուշ; 2. պարզուտ ։ -er քըլ'լըր, s. վաճառահաւաք։ [րորդան։

Cullis քըլ'լիս, s. արգանակ; ջը-

Cully քըլ'լի, va. խաբել ։

Culm քըլմ, s. ցողուն; 2. ածխաքար ևլն. -iferous, a. ցողնաբեր։

Culminate քըլ'մինէյթ, vn. գագաթնակէտն հասնիլ; 2. կատարն հասնիլ ։ =a. դէպ ի վեր եղնող։ -tion քըլմինէյ'շըն, s. գագաթնահայեցութ; 2. անցք ընդ միջօրէական; 3. փառաց կատարն հասնիլ ։

Culpable քըլ'փէպլ, a. մեղապարտ, մեղաւոր, պարսաւելի, յանցաւոր։-ness,-bility քըլփէպլնէս, քըլփէպ'իլիթի, s. յանցաւորութիւն։ -pably քըլ'փէպլի, ad. մեղապարտ կերպով ։ [ոճրագործ։

Culp'rit քըլփ'րիթ, a. յանցաւոր,

Cult, Cultus քըլթ, քըլ'թըս, s. պաշտօն, պաշտում, երկրպագութիւն, սպաս; 2. պաշտամունք։

Culter քըլ'թըր, s. ձեւիչ , հողահերձ (արօրոյ)։ [կելի։

Cul'tivable քըլ'թիվէպլ a. մշա-

Cultivate քըլ'թիվէյթ, va. երկիրը գործել , մշակել ; 2. զարգացնել, կրթել; 3. պարապիլ, դեգերիլ

Cultivation քըլթիվէյ'շըն, s. մշակութիւն , հողագործութիւն; 2. կրթութիւն, զարգացում ։

Cultivator քըլթիվէյ'թըր, s. մշակող; մշակ; 2. արօրակ , քըքրիչ , քերիչ ը.

Cul'trate, -ted, a. ծայրասուր։

Culture քըլ՛չըր(թ), va. մշակել, վարել, հերկել։ =s. մշակութիւն, հերկ; 2. զարգացում։
Culverine քըլ՛վըրին, s. օձաձեւ թնդանօթ, օձարդ։ [փողրակ։
Culvert քըլ՛վըրթ, s. ընդհողեայ
Culver-tailed քըլ՛վըրթէյլտ, a. կցուած որ եւ Dovetailed.
Cumber քըմ՛պըր(թ), va. արգելք բեռ ըլլալ; 2. նեղել, խափանել։
Cumbersome քըմ՛պըրսըմ, a. նեղիչ, արգելիչ; 2. ծանր, դժուար։ -ly, ad. ծանր կերպով։ [2. արգելք։
Cum'brance քըմ՛պրընս, s. բեռ;
Cumbrous քըմ՛պրըս, a. նեղիչ։ -ly, ad. -ness, s. [տակ բոյս։
Cum'frey քըմ՛ֆրի, s. շամղի-
Cumin քըմ՛ին, s. քիմոն։
Cumulate քիու՛միուլէյթ, va. կուտել, դիզել, բարդել։ -tion, s. հաւաքում։ -tive քիու՛միուլէթիվ, a. հաւաքական, յաւելական; 2. կուտական էր.
Cumulus քիու՛միուլըս, a. կարկառ (ամպակոյտ)։ Cumulo-stratus -օսթրէյ՛թըս, կարկառ-տարած (ամպ)
Cunctative քընք՛թէյթիվ, a. յապաղկոտ, դանդաղ։
Cuneal, -neate, -neated, -neatic, -niform, -ne'iform քիու՛նիըլ, քիու՛նիֆօրմ, a. սեպաձեւ, երիթաձեւ։ -characters. բեւեռաձեւ արձանագրութիւնք, սեպագիրք, բեւեռագիր։
*Cunning քըն՛նինկ, a. վարպետ, խորամանկ; 2. մեքենայիչ, սատանայ։ =a. խորամանկութիւն, սատանութ., խաբեբայութիւն։ -ly, ad. -ness քըն՛նինկնէս, s. դաւ; 2. խորամանկութիւն։
Cup քըփ(թ), s. սկահ, գաւաթ; 2. բաժակ (վշտաց, ծաղկանց); 3. սրուակ էր; 4. pl. արբեցութիւն։ =va. մատուակել; 2. սրուակ զարնել էր. In his-. գինով ատեն։ -bearer. մատուակ։ -board քըփ՛պըրտ, s. պահարան։
Cupel քիու՛փէլ, s. հալոց բորա։ =քիու՛փէլ, va. հալել, զտել։ -lation քիուփէլէ՛յշըն, s. հալում, զտում։
Cupid քիու՛փիտ, s. չաստուած սիրոյ, Երոս, Սիրադիր։
Cupidity քիուփի՛տիթի, s. ընչասիրութ.; 2. տենչանք, ցանկութ.
Cup'ola քիու՛փօլէ, s. (pl. -las -լէզ) գմբէթ գուպպէ; 2. մուխառու պահա; 3. փուռ։
Cup'per քըփ՛ըր, s. շիշ քաշող։
Cup'ping քըփ՛փինկ, s. հեւանդին սրուակ զարնելը։ -glass. ապիկիք, սրուակ համամատ շիշեալ։
Cupreous քիու՛փրիըս, a. պղնձի։
Cup'rite քիու՛փրայթ, s. պղնձաժանգ թ. [պղնձաբեր։
Cupriferous քիուփրիֆ՛ըրըս, պը-
Cu'pule քիու՛փիուլ, s. ըմպակ, կճեպ բոյ. է.
Cur քըր, s. անպիտան շուն; 2. վարնոց մարդ, քըքըր, կոպան։
Curable քիու՛րէպըլ, a. բուժելի։
Curaçoa քիուրէօ՛, s. նարնջօղի։
Curacy քիու՛րէսի, s. ժողովրդապետութիւն։ [կոոլց ծո.
Curassow քըրէ՛սօ, s. տափակ-
Cur'ate քիու՛րէյթ, s. ժողովրդապետ, ծխատէր, տէրտէր; 2. պաշտօնեայ էր. [տաթոյն։
Cura're, -ri քիուրէ՛րի, s. նե-
Curative քիու՛րէթիվ, a. բուժիչ։
Curator քիու՛րէյթըր, s. խնամակալ; 2. հոգաբարձու, հոգատար (թանգարանի)։
Curb քըրպ, s. կզակակալ (սանձի); 2. սանձում, զուսպ; 3. եղնակ (շրթունք հորի); 4. կարթայտոց ձիու։ =va. սանձել, զսպել; 2. կեցցնել; 3. եղնակել։ -stone. քա-

բոյատակի եղրաքար։ —roof. որբանաձեւ տանիք՝ երդիք։

Curch, -e քըրչ, s. գլխադիր։

Curculio քըրքիւ-լ'իօ, s. թրթուր

Curd քըրտ, s. մակարդ (կաթի), մածուն։ =va. մակարդել (կաթը)։

Curdle քըրտ'լ(տ), an. մակարդել, լնտեցնել, թանձրացնել։

Curd'y, a. մակըրդած, կտրած։

Cure քիւ-ր(տ), s. դարման, բույժ, դեղ; 2. խնամք հոգւոց, ժողովրդապետութիւն։ =va. բժշկել, բուժել; 2. խնամել; 3. աղել, պահել։ =vn. [of] բժշկուիլ։ —less. a. անբուժելի։

Curé քիւ-րէ', s. գիւղերէց [F]։

Curfew քըր'ֆիւ-, s. կրակմարի զանգակ, ճրագմարեարսը չանըրհ. ժ.

Curiosity քիւ-ր'իօսիթի, s. հետաքրքրութիւն, հետաքօտութիւն; 2. նոր՝ հազուագիւտ իրեր։

Curious քիւ'րիըս a. մանրակրկիտ, զգոյշ; 2. չքնաղ, նուրբ, ճարտար; 3. հարցասէր, հետաքրքիր —ly, ad.—ness, s. հետաքրքրութ.։

Curl քըրլ, va. խոպոպել, գանգրել, գալարել; 2. ծփծփիլ (ալիքները), ծածանիլ։ =s. խոպոպիք, գանգուր; 2. ծալք, գալար; 3. գետնախնձորի ախտ մը։ Curling irons, -tongs. թիթեռնիկ (հերաց) գանգրոց

Curlew -'լիւ-, s. հողմահար թռ.

Curly քըրլ'ի, a. գանգուր։ [թի։

Curmudgeon -մըճ'ն s. կծծի, ըրն-

Currant քըր'րէնտ, s. հաղարջ։

Currency քըրն'սի, s. շրջաբերութիւն, ընդունելութ., ընթացք; 2. համբաւ, յարգ; 3. անցուկ բատակ։ -paper. թղթադրամ։ Metallic—. հնչուն դրամ։

Current քըրն'տ, a. ընթացիկ, անցուկ; 2. հասարակ; 3. վաղուն; 4. ներկայ, այժմու։ =s. ընթացք, հոսանք; 2. շրջաբերութիւն։ —ly. ad. ընդհանրապէս, առհասարակ։

—ness, s. տարաձայնութիւն։

Curricle քըր'րիքլ, s. թեթեւ երկձի կառք մը։

Curriculum քըրիք'իւ-լըմ, s. ասպարէզ, ձիարձակարան; 2. ուսման՝ գոլէճի դասընթացք, ծրագիր։

Currier քըր'րիըր, s. խաղախորդ։

Currish քըր'րիշ, s. դաժան, անոպա, անկիրթ։ —ness, s.

Curry քըր'րի (տ), va. (կաշին) յարդարել, խաղախորդել; 2. (ձին) քերոցել; 3. համեմով եփել։ =s. համեմապուր, ջնդակ։ -comb —քօմ, քերոց զաշաղը։ To—favor. փաղաքշել։

Curse քըրս, va. (Cursed քըրստ or Curst) անիծել; 2. նզովել, անարգել; 3. հայհոյել; 4. ցաւցնել, վշտացնել։ =s. նզովք, անէծք; 2. վիշտ, ցաւ։

Cursed քըր'սէտ, a. անիծեալ։ -ly, ad. անիծուած; 2. ահագին, շատ

Cursive քըր'սիվ, a. վազուն, արագ։ —hand. նօտր՝ բանուկ գիր։

Cursorily քըր'սըրիլի, ad. հարեւանցի կերպով։ —soriness քըր'սըրինէս, s. արագութ., թեթեւութ.

Cursory քըր'սըրի, a. շուտափոյթ հարեւանցի; 2. անզգոյշ։

Curt քըրտ, a. կարճ, կրճատ, կըտրուկ։ —ly, ad.—ness, s. կարճութ.

Curtail քըր'տէյլ(տ), va. կրճատել ծայրատել, յապաւել; 2. մկրատել։

Curtain քըր'տին, քըր'տն, s. վարագոյր; 2. միջնորմ ամր. =va. վարագոյրով ծածկել։ -lecture. կանացի յանդիմանութիւն. [astr.

Cur'tate-distance, s մերձակէտ

Curtel, -axe, s. վաղր թեւկեր։

Cur'tilage, s. բակ (տան) էր.

Curule-chair քիւ-'րիւ-լչէր, s. փղոսկրաթոռ ատենակալի Հ.

Curvate, -ted քըր'վէյտէտ, a. կոր, կորացեալ, ծուռ։

Curvation քըրվէյ'շըն, s. ծռում։

Cur'vature -չըր, *s.* կորացում։

Curve քըրվ(ը), *a.* կոր։ =*s.* կորութիւն; 2. կոր գիծ։ =*an.* ծռել, 2. ծռիլ։ **-dness, -vity** քըրվ'իտի, *s.* կորացում; 2. կորութիւն ։

Curvet քըր'վէթ, *s.* կորավազք (ձիու); 2. խայտանք, խաղ։ =*an.* (ձին) խաղալ, ոստոստել, ցատկտել։

Curvilineal, -near քըրվիլին'իըլ. -ն'իըր, *a.* կորագիծ (ձեւ)։

Cushat քու-շ'էթ, *s.* հաւբալ թռ.

Cushion քու-շ'ըն (ը), *s.* բարձ։ =*vn.* բարձի յենուլ, բարձ դնել ։

Cusp քըսփ, *s.* եղջիւրք մահիկի; 2. զարդասայրք (շէնքի) ճ.

Cuspidate, -dated քըսփ'իտէյ-թէթ, *a.* սրածայր, եղջիւրանման։

Cuspidor քըս'փիտօր, *s.* թքաման։

Custard քըս'թըրտ, *s.* կարկանդակ մը, տճան։ -apple. դեղին խնձոր։

Custodian քըսթօտ'իըն, *s.* հսկող, պահապան։ **-dy** քըս'թըտի, *s.* պահեստ, արգել; 2. բանտարկութ.։

Custom քըս'թըմ, *s.* սովորութիւն, սովորոյթ; 2. օրէնք, կարգ; 3. յաճախորդ, ծուխ; 4. մաքս, բաժ։ -house. մաքսատուն ։ -duty. մաքսի տուրք, մաքս ։ **-able**, *a.* սովորական; 2. մաքս վճարելի։ **-ably** քըս'թըմըպլի, *ad.* ըստ սովորութեան ։

Customary քըս'թըմըրի, *a.* սովորական, սովորեալ։ **-marily** քըս'թըմըրիլի, *ad.* սովորաբար։

Customer քըս'թըմըր, *s.* յաճախորդ։ Ugly—. արտակարգ մարդ։

Cut քըթ, *va.* (Cut, Cutting) կըտրել յօշել, բաժնել, սղոցել; 2. հնձել, խուզել; 3. կրճատել, զեղջել; 4. ձեւել; 5. վիրաւորել, խոցել; 6. կտրել, անցնել։ =*vn.* կըտրել, հատու ըլլալ; 2. կտրուիլ; 3. ընթանալ, վազել; 4. բաժնել; 5. թուղթ կտրել։ =*s.* հատում, հատուած; 2. վէրք, շերտ, պատառ; 3. ձեւելը, ձեւ; 4. ջրանցք, անցք; 5. փորագրութիւն, քանդակ; 6. թուղթ կտրելը ։ Cut and dried. պատրաստուած ։ -glass. եղմաստրաշ —purse. քսակահատ, գող ։ -throat. մարդասպան, անզգամ։ —water. ծովահերձ բաղեաւմար ն—. -way *or* Short cut. ուղուղի, կտրուկ ճանբա։ — -work. ասղնագործ բանուածք։ -worm. ուտիճ մը ։ To—a dash, a figure. ցոյց մը ընել ։ To—capers. խեղկատակել։ To—across. (մէջտեղէն) կտրել, անցնիլ ։ To—down. կտրել, զեղջել; ամչցնել ։ To—in, into. բաժնել, թուղթը կտրել; ընդմիջել։ To—out. կտրել, ձեւել; զատել; տեղն անցնիլ ։ To—short. կարճ կապել, կրճատել։ To—under. գինը կոտրել ։ To—up. կտրտել; մխատել։ To—a person. (մէկուն հետ) աւրուիլ։ To—the teeth. ակռա հանել ։ [մորթի, մորթային։

Cutaneous քիու-թէյ'նիըս, *a.*

Cute քիութ, *a.* խելացի; 2. սուր, կծու, խայթիչ, խածան։

Cuticle քիու'թիքլ, *s.* վերնամորթ վերնամաշկ; 2. միզ թռ. **-cular** քիու-թ'իքիու-լըր, *a.* վերնամորթի։

Cutis քիու'թիս, *s.* բուն մորթ։

Cutlass քըթ'լըս, *s.* դաշնայ, սակր

Cutler քըթ'լըր, *s.* կտրոցա-, դանակավաճառ։ **-lery** քըթ'լըրի, *s.* դանակեղէնք, կտրոցեղէնք; 2. դանակաշինութիւն։ [ռակ։

Cutlet քըթ'լէթ, *s.* կողիկ, պա-

Cut-off քըթ'օֆ, *s.* կտրող, կարճող; 2. շոգեհատ ձգան (մեքենայից)

Cutter քըթ'թըր, *s.* կտրող, յօտող, կտրոց; 2. հատանող (ակռա); 3. միաձի դահուկ; 4. միակայմ մարտանաւ մը։ [ղամարաձուկ։

Cuttle, -fish քըթ'լֆիշ, *s.* կա-

Cutting քըթ'թինկ, *s.* հատում, անցք։ =*a.* հատու, կծու։

Cwt. հընտ'րըտ-ուէյտ, *s.* *անգլիական կենդինար*։

Cyanic-acid սայէն'իք-էսիտ, *s.* *խաժական թթու*. Cyanide սայ'էնիտ, *s.* *խաժուտ*։ [*ժածին*։

Cyanogen սայէն'օճէն, *a.* *խա-*

Cycadea սայքէյ'տիէ, *pl.* *արմաւենաբերք*։ [*լօշ, արուայ ծաղիկ*։

Cyclamen սայքլէյ'մէն *s.* *արջտակ*

Cycas սայ'քըս, *s.* *արմաւենի մը, կուկաս ծ.*

Cycle սայ'քլ, *s.* *շրջան*։ —of the sun. 28 *տարու շրջան*։ —of the moun. *ոսկեգիր*, 19 *տարու շրջան*։

Cyclic,-al սայ'քլիքըլ, *a.* *շրջանակի*։ [*ծիր է.*

Cyc'loid սայ'քլոյտ, *s.* *բոլորա-*

Cyclone սայ'քլօն, *s.* *փոթորկահողմ, ամբոււոյցք, կիկլոն*։

Cyclopean սայքլօբ'իէն, *a.* *կիկլոպեան, միականի, հսկայական*։

Cyclopedia.-pædia սայքլօբի'տիէ, *s.* *համայնագիտակ, հանրագիտակ*։ [*ձագ*։

Cygnet սիկ'նէթ, *s.* *կարապի*

Cylinder սիլ'ինտըր, *s.* *գլան*։

Cylindric,-rical. -riform սիլին'տրիֆորմ, *a.* *գլանաձեւ*։

Cyma սայ'մէ, *s.* *վերնագէսք ճ.*

Cymar սիմար', *s.* *թեթեւ շըրջազգեստ մը, զառ.քաշ*։

Cymbal սիմ'պէլ, *s.* *ծնծղայ, բամբիռ զիլ*։ [*ծաղիկ.ք*։

Cyme սայմ, *s.* *գագաթնակերպ*

Cymric քիմ'րիք, *a.* *կեմրական, Կալլէսի երկրին*։ [*լկտի, անամօթ*։

Cynic,-al սին'իքէլ, *a.* *շնական,*

Cynic,-al սին'իք, սին'իքըլ, *s.* *շընական փիլիսոփայ*; 2. *շնական, մարդատեաց*։ -ally, *ad.* *անամօթաբար*։ -alness,-ism սին'իքըլնէս, սին'իսիզմ, *s.* *շնականութիւն ձեւ*; 2. *լրբութիւն անամօթութիւն*։

Cynosure սայն'օշուր, *s.* *հիւս. բեւեռի աղթարատուն, փոքր արջ, շնագի*; 2. *ձգողութեան կեդրոն, ապաւէն ամենեցուն*։

Cypher սայ'ֆըր, *s.* *զրօյ ս.ր.փ.ր*։

Cypress սայ'բրէս, *s.* *նոճի*։

Cyprian սայբ'-, *կիպրացի; բոզ*։

Cyriologic -լօճ'իք, *a.* *գլխագրի*։

Cyst սիսթ *s.* *բուշտ, բշտիկ մրտ.*

Cyst'ic,-t'ose, *a.* *բշտական*։

Cyst'ocele, *s.* *այտուռ փամփուշտի*

Cystotomy սիսթօթ'ըմի, *a.* *փամփըշտահատութիւն*։ [*տատապ*։

Cystitis սիսթ'իթիս, *s.* *փամփըշ-*

Czar զար, *s.* *կայսր ռուսաց. Զար*։ -ina զարի'նէ, *s.* *Զարուհի*։ -owitz զար'օվիչ, *s.* *գահաժառանգ իշխան Ռուսիոյ, Զարազուն*։

Czech չէք, *s.* *չեհ, պոհեմեացի*։



Dab տէպ(տ), *va.* (*ձեռ.քով՝ կակուղ բանով*) *մեղմիւ զարնել*։ =*s.* (*մեղմ*) *հարուած, զարնուածք*; 2. (*կակուղ՝ թաց*) *շերտ, կտոր*; 3. *ճարտար, առակ*; 4. *խարտաձուկ*։ -ber տէպ'ըր, *s.* *զարնող*; 2. *մելանահար գ. տպ.*

Dabble տէպ'պլ(տ), *va.* *թրջել, ցօղել*։ =*vn.* *ջուրին հետ խաղալ*; 2. *վեր ի վերոյ գործել, մըտել, լղճորել*։ -ler տէպ'լըր, *s.* *մրտող*; *անգիտան, լղրճուկ*։

Dabchick տէպ'չիք, *s.* *վայրի բադ մը, սրորիկ*; 2. *տղայամիտ մարդ, հասորիկ.*

Dabster տէպ'ստըր, *s.* *վարպետ*։

Da capo տա գա՛բօ, *ad.* գլուխէն եր
Dace տէյս, *s.* տիգաձուկ։
Dactyle տէք՛թիլ, *s.* ոտեղ բն. 3ն.
Dactylology տէքթիլա՛լըճի, *s.* մատնախօսութիւն (համրոց)։
Dactiliography տէքթիլիօկ՛րէֆի, *s.* ականագրութիւն։
Dad, Daddy տէտ՛, տէտ՛ի, *s.* տատա, հայրիկ։ Daddy-long-legs. մամուկ մը, լողուկ որ եւ Crane-fly.
Daddle տէտ՛լ, *vn.* կըքշնել, պըքշել (մանկանց)։
Dado տէյ՛տօ, *s.* պատուանդանի խորանարդ մաս, կիվոս, քուեայ ծ.
Dædal, -ian տէտ՛ըլ, տէտէյ՛լեըն, *a.* հնարագէտ, խորամանկ։
Dædalous տէտ՛էլըս, *a.* հերձեղբոտ (տերեւ)։ [գես ծղ.
Daffodil տէֆ՛ըտիլ, *s.* սուտ նար-
Daft տէֆտ, *a.* խենդ, փախուկ։
Dag տէկ, *s.* դաշոյն մը, դուրկ թայլա բըլյագ; 2. ատրճանակ մը; 3. (տրեխի) փոկ սըրըմ; խրաց թաման։ --lock. (ոչխարի վրայ) ցեխոտ բուրդ չագըլցագ։
Dagger տէկ՛ըր, *s.* դաշնակ գամա; 2. խաչանիշ, խաչ (†) տպ. =*va.* դաշնակով զարնել, դաշունահարել։ To look -s. խէթիւ ծուռ նայիլ։ At-drawn. թշնամաբար։
Daggle տէկ՛լ(ը), *va.* գետինը քսել, ետեւէն քաշել, քաշքըշել սիւրիւմէք; 2. աղտոտել, թրջել։ =*vn.* գետնաքարշ տղմաթաթաւ ըլլալ։ --tail, -tailed. ցեխոտ, տըղմուտ, աղտոտ մարդ։
Daguerreotype տէկէր՛օթայփ, *s.* դագերատիպութիւն (լուսանկարի)։
Dahlia տալ՛եէ *s.* դորգինա ծղ.
Daily տէյ՛լի, *aa.* առօրեայ, օրական, հանապազօրեայ; 2. օրաթերթ
*Dainty տէյն՛թի, *a.* համեղ, համադամ; 2. նրբին, բարակ, փափուկ; 3. նրբաճաշակ, փափկաճաշակ; 4. արարողասէր, մանրակըրկիտ։ =*s.* համեղ՝ փափուկ համադամք։ -tily տէյն՛թիլի, *ad.* նրբօրէն, փափկօրէն։ -tiness տէյն՛թինէս, *s.* նրբութիւն, փափկութիւն։
Dairy տէյ՛րի, *s.* կաթնարան, կաթնատուն; 2. կաթնագործութ. -man, -maid. կաթնավաճառ, -ուհի
Dais տէյ՛ըս, *s.* սարաւանդակ, բարձր տեղ (սենեակի); ամպհովանի, գահ։ [ծաղիկ։
Daisy տէյ՛զի, *s.* մարգարտա-
Dale տէյլ, *s.* ձոր, հովիտ։
Dalliance տէլ՛իէնս, *s.* գըրգուանք, խանդաղատանք։
Dally տէլ՛ի, *s.* խաղալ խնդալ, ժամանակ վատնել; 2. սիրաբանել, գգուել։ [բարոյ։
Dallier տէլ՛իըր, *s.* թեթեւա-
Dalmatica տէլմէթ՛իքէ, *s.* լայնափորտ, շուրջառ դպրաց պպ.; 2. արքայական պատմուճան։ [եր.
Dal Segno տէլսէյն՛եօ, *s.* նշանէն
Daltonism տօ՛լթընիզմ, *s.* անգունատեսութիւն, թերատեսութիւն։
Dam տէմ(ը), *s.* մայր, էգ (անասուն); 2. թումբ։ =*va.* արգիլել, թումբ դնել։
Damage տէմ՛էճ, *s.* վնաս, կորուստ; 2. տուգանք եր. =*va.* վնասել, կորուստ պատճառել։ To lay-. վնասը հաշուել։ To make good a-. տուժել, փոխարինել։ -able տէմէճ՛էպլ, *a.* վնասակար; 2. վնասելի։
Damascene, Damson տէմէս՛ին, տէմ՛զն, *s.* դամմն շամ էրիկի։
Damask տէմ՛էսք, *a.* դամասկեան; 2. հալողագոյն ալըգ կիւլ։ =*s.* դամասկեան կերպաս շամ գումաշ։
-en, -een տէ՛մէսքին, *va.* (պողպատին վրայ) ոսկի արծաթ դրուագել, յեաւուլ ճըվահիր իշլէմէք, գագմագ; 2. ծաղկազարդել։ -steel. պողպատիկ, դմիշկ շամ չէլիկի։

Dame տէյմ, *s.* տոհմիկ կին, տիկին; 2. վարժուհի, բամբիշ։
Damn տէմ, *va.* (Damned տէմտ, Damning տէմ'էնկ, տէմ'նէնկ) (դժոխքի) դատապարտել; 2. մեղադրել։ God —you! աչքդ կուրնա՛յ։ —**able** տէմ'-նէպլ, *a.* դատապարտելի, եպերելի։ —**ably** տէ'մնէպլի, *ad.* չարաչար; 2. բազմաթիւ։ —**ation** տէմնէյ'շըն, *s.* գեհեննապարտութիւն։
Damned տէմտ, տէմ'նէտ, *a* գեհեննապարտ; անիծեալ, թշուառական։
Damp տէմբ(տ), *s.* խոնաւութիւն, մէգ; 2. վհատութիւն; 3. ժահահոտութիւն, նիք։ =*a.* խոնաւ, տամուկ։ =*va.* խոնաւցնել; 2. վըհատեցնել; 3. ճնշել։ —**ness** տէմբ'-նէս, *s.* խոնաւութիւն։
Dampen տէմբ'ն(տ), *an.* խոնաւցընել, խոնաւնալ, տամկանալ։
Damper տէմբ'ըր, *s.* խափուցիչ, շիջող ք; 2. փակաղակ, բանալի (վառարանի); 3. ձայնմարգել, հեղձակ (դաշնակի) եւ։ [մաքել։
Damsel տէմզ'լ, *s.* օրիորդ, աղ-
Dance տէնս(տ), *vn.* կաքաւել, պարել; 2. ցատկել, խաղալ։ =*va.* խաղցնել։ =*s.* կաքաւ, պար; 2. պարանուագ։ To—attendance. երկայն ատեն սպասել։
Dancer տէն'սըր, *s.* պարող։
Dandelion տէնտէլայ'ըն, *s.* ճարճըռուկ ատամն առիւծու։
Dander տէն'տըր, *s.* ցասում։
Dandle տէն'տլ(տ), *va.* (տղան) փայփայել, խաւեցնել; 2. շփացնել։
Dandriff,-druff տէն'տրիֆ,-րըֆ, *s.* բարակ մաշկ, փափս։
Dandy տէն'տի, *s.* պճնասէր, թեթեւսոլիկ։ —**ism** տէն'տիիզմ, *s.* թեթեւսոլիկութիւն։
***Danger** տէյն'ճըր, *s.* վտանգ, տագնապ։ —**gerous** -ճըրըս, *a.* վըտանգաւոր։ —**ly**, *s.* —**ness**, *s.*
Dangle տէնկ'լ, *va.* կախուիլ, տատանիլ, ճօճիլ։ =*va.* կախել, ճօճել։ To—about, after. կախուիլ, քծնիլ։
Dangler տէնկ'լըր, *s.* կնասէր։
Danish տէն'իշ, *a.* տանիմարքեան
Dank տէնք, *a.* թաց, խոնաւ։
Daphne տէֆնի, *s.* դափնի։
Dapper տէբ'ըր, *s.* փոքրիկ; 2. հանճարեղ, մաքրասէր, մաքուր։
Dapple տէբ'լ(տ), *a.* խատուտիկ =*va.* խատուտել։ =*s.* պիսակ։
Dare տէըր, *vn.* (Durst տըրստ) համարձակիլ, յանդգնիլ։ =*va.* (Dared տէըրտ) գրգռել, հրաւիրել։ —devil. կոչտ, կոպիտ։ I dare say. թերեւս, մինչեւ իսկ։
Daring տէյ'րինկ, *a.* յանդուգն, լկտի։ —**ly** տէ'րինկլի, *ad.* յանդգնօրէն։
Dark տարք, *s.* մութ, խաւար; 2. աղօտ, թանձր, անթափանցիկ; 3. տգէտ; 4. կոյր; 5. անզգամ; 6. նախանձոտ, տխուր։ =*s.* խաւար, մթութիւն; 2. տգիտութ.։ -blue. լազուարդ կապոյտ։ —green. գորշ։
Darken տարք'ն(տ), *va.* մթնցնել, աղօտացնել; 2. նսեմացնել; 3. աղտոտել։ =*vn.* մութը կոխել, մթագնիլ
Darkish տարք'իշ, *a.* մթնշաղ։
Dark'ly, աղօտ՝ նսեմ կերպով։
***Dark'ness,** *s.* մթութիւն, խաւար; 2. աղօտութ.; 3. տգիտութ. ամբարշտութիւն։ Land of—. գերեզման։ [աղօտ։
Darksome տարք'սըմ, *a.* նսեմ,
Darky տարք'ի, *s.* խափշիկ, սեւ։
Darling տար'լինկ, *s.* սիրական։ =*a.* սրտի հատոր, հոգի։
Darn տարն, *va.* կարկտել, նորոգել, հիւսել; 2. անիծել։ =*s.* կար, հիւսուած, կարկտած։ [ուսկ։
Darnel տարն'էլ, *s.* որոմ, խեղ-
Darnex,-nic, *See* Dornic.

Darrein տէր'րէն, *a.* յետին էր.

Dart տարթ, *s.* նիզակ, տէգ, գեղարդ; 2. ոստում = *vn.* նետուիլ, սլանալ, սրանալ: = *va.* նետել; 2. հրել, ղրկել: **-er** տարթ'ըր, *s.* նիզակաձիգ; 2. օձահաւ ես.

Dar'winism տար'ուինիզմ, *s.* տարվինականութիւն, շրջափոխութիւն:

Dash տէշ(թ), *va.* [against, upon] նետել; 2. (զարնելով) կոտրել; 3. շփոթեցնել, վախցնել; 4. շուտ շուտ գրել; 5. գծել, ջնջել, աւրել: = *vn.* նետուիլ, զարնուիլ, յարձակիլ: = *s.* ընդհարում, հարուած; 2. շփոթ, աւեր; 3. յարձակողականութիւն, յարձակում; 4. նազանք; 5. արշաւ, վազք, տաշ (—) տղ; 6. շեշտ (′) էր. **—pot.** օդամխոց փ. **—wheel.** ներկարարաց լուալու մեքենայ, արկանին: **—board.** կառքի ցեխակալ, տղմարգել:

Dasher տէշ'ըր, *s.* նախայարձակ, նետուող; 2. տղմարգել (կառքի):

Dash'y տէշ'ի, *a.* փայլուն, շողշողուն, շքեղ: **-shingly** տէշ'ինկլի, *ad.* -կերպով:

Dastard, -ly տէս'թըրտ, -լի, *a.* վախկոտ, վատ, ցած: **-ize** տէս'թըրտայզ, *va.* վախցնել, ահաբեկել:

Data տէյ'թա, *pl.* եղելութիւն, տեղեկութիւն, փաստ, հաւաստիք:

Date տէյթ, *s.* թուական, թիւ, թուագիր; 2. տեւողութիւն; 3. արմաւ: = *va.* թուագրել; 2. սկիզբն հաշուել: = *vn.* սկսիլ; 2. թուական ունենալ: Bearing—. թուակիր: —palm. —tree. արմաւենի: Dated from, . . . էն ի վեր: **-less** տէյթ'լէս, *a.* առանց թուականի:

Dative տէյ'թիվ, *a.* տուեալ կարգուած, տուչական էր. = *s.* տըրական հոլով:

Datum տէյ'թըմ, *s.* (*pl.* Data) հիմնակէտ, հիմ. —line. յատակաձեւի հիմնական գիծ, հիմնագիծ էթ.

Datura տէթ'իուրա, *s.* արջընկոյզ

Daub տօօպ, տօպ, *va.* քսել; 2. անհեթեթ նկարներ շինել; 3. ծըպտիլ, պարտկել: = *s.* արատ, բիծ; 2. անարուեստ՝ յոռի նկար, յոռենկար **-er** տօպ'ըր, *s.* անպիտան նկարիչ: **-ery** տօպ'ըրի, *s.* սուտ, շողոմ:

Daughter տօ'թըր, *s.* դուստր: -in law. հարս, նու: **-ly** տօ'թըրլի, *a.* որդիական, աղջկան պէս:

Daunt տօնթ, *va.* ահաբեկել, վախցնել: **-less.** *a.* աներկիւղ:

Dauphin տօ'ֆին, *s.* անդրանիկ արքայորդի Գալ. **-ess** տօ'ֆինէս, *s.* արքայորդւոյ կին:

Davenport տէվ'ընփօրթ, *s.* (կանանց) գրասեղան:

Davit տէվ'իթ, տէյ'վիթ, *s.* խարսխամբարձ (նաւու): [լապտեր:

Davy-lamp տէյ'վիլէմփ, *s.* հանքի

Daw տօօ, *s.* ջուլակ, ճուլա ես.

Dawdle տօ'տլ, *va.* յամենալ, քաքսուիլ: **-ler** տօտ'լըր, *s.* ծոյլ:

Dawn տօն, տաան(թ), *vn.* ծագել, ընդ առօտ երեւնալ; 2. իմացուիլ: = *s.* արշալոյս, այգ; 2. ծագում, սկիզբ:

Day տէյ, *s.* ցորեկ, տիւ; 2. օր; 3. օրեր, դար; 4. յաղթանակ. Civil—. (կէս գիշերէն սկսող) օր: Day by day. օր ըստ օրէ, առօրեայ: Fast—. պահոց օր: Flesh—. ուտիք: Work—. լուր օր: Days of grace. յաւելուածոյ պայմանաժամ՝ օրեր վճ. —book. ձեռնատետր վճ —break. արշալոյս: —dream. անուրջք, երազ: —laborer. մշակ, վարձուոր: -light. լոյս, ցորեկ: -spring. արեւագալ: -star. առաւօտեան աստղ: —time. ցորեկ: Daysman. իրաւարար: [խաղել:

Daze տէյզ(թ), *va.* շլացնել, աչքը

Dazzle տէզ'զլ(թ), *va.* շլացնել, խելքը առնուլ, հրապուրել; 2. կուր-

ցնել։ =*vn.* սաստկապէս փայլել; 2. կուրնալ (լոյսէ)։

Dazzling տէզ'լին, *a.* շլացուցիչ, փայլուն։ -ly, *ad.*

Deacon տի'քն, *s.* սարկաւագ։ To—out. (երգը) տող տող կարդալ, -ess տի'քընէս, *s.* սարկաւագուհի, մայրապետ։ -ry, -ship տի'քնրի, տի'քնշիփ, *s.* —ութիւն։

Dead տէտ, *a.* [of] մեռած, անշունչ; 2. մահատիպ, անշշունչ, անշարժ; 3. ամուլ, ամայի; 4. լերկ։ =*ad.* մեռելատիպ; ամբողջովին։=*s.* խոր լռութիւն; 2. *pl.* մեռեալք; 3. հանք չգտնուող տեղ։ —ahead. շեշտակի, հովուն դէմ. ն.—. -drunk. անզգայացած։ —beat. յոգնած; անճարակ, բլմբոզ։ —coloring. նախնական գոյն նկարուց, գորշ։ —eye. կիմի պօղաքար։ —head. աղատ մուտք ունեցող։ —heat. հաւասար մարտ, կռիւ։ —house. դիակնարան։ —letter. անտէր նամակ։ —lift. բռնաբարձում առանց զօրութեան; յետին կարօտութիւն։ —light. զօրաւոր փեղկ նաւու։ —lock. անգոր ծուլութիւն արտադրող ընդհարում։ —march. մահերգ։ —reckoning. առանց աստղերը դիտելու նաւուղղութիւն։ -wall. (առանց պատուհանի) ճերմակ պատ։ —water. նաւուն յառաջ բերած յորձանքը։ —weight. ճնշիչ բեռ։

Deaden տէտ'ն(տ), *va.* անշնչացնել; 2. թափը կոտրել; 3. գոյնը անհետացնել, նսեմացնել; 4. (ցաւը) թեթեւցնել, կորել։

Deadly տէտ'լի, *aa.* մահկանացու, մահաբեր։ -liness տէտ'լինէս, *s.*

Deadness տէտ'նէս, *s.* մեռելութիւն, թուլութ., անտարբերութ.

Deaf տէֆ, տիյֆ, *a.* [to] խուլ։ -ness տէֆ'նէս, *s.* խլութիւն։ Deaf and dumb, -mute. խուլ համր։

Deafen տէֆն, *va.* խուլցնել; 2. ձայնը անթափանց ընել։

Deal տիլ, *va.* (Dealt, dealt տէլթ), [in, by, with] բաժնել, ցրուել, տեղաւորել։ =*vn.* առուտուր ընել, ծախել; 2. շահագործել, վարել; 3. վարք՝ ընթացք բռնել, վարուիլ։ =*s.* մաս, քանակ, բաժին; 2. թուղթ բաժնելը; 3. մայր փայտ; 4. խղճրուած տախտակի թերթ։ A good, great—. շատ, խիստ։ To—in. ծախել։ To—with. առուտուր ընել, վարուիլ։ To—by. կենցաղիլ։ -ing տի'լին, *s.* թուղթ կտրելը; 2. վարք, ընթացք; 3. առուտուր։

Dealer տի'լըր, *s.* վաճառող, խանութպան; 2. վարուող, վարք ունեցող; 3. թուղթ կտրող։

Dean տին, *s.* երէց, դասաւագ, գահերէց, նախերէց; 2. ուսուցչապետ հոմ; 3. քարտուղար, ատենապետ (կաճառի) հոմ. -ery, -ship տի'նըրի, տին'շիփ, *s.* գահերէցութիւն; 2. գահերէցարան։

Dear տիյր, *a.* սիրելի, պատուական; 2. ցանկալի, կարեւոր; 3. սուղ, թանկագին։ =*s.* սիրելի, մտերիմ։ Oh dear! ո՜հ, աման՜ն։ -ly տիյր'լի, *ad.* թանկ, սուղ։ -ness, *s.* սղութիւն, թանկութիւն։

Dearth տըրթհ, *s.* նուազութ., կարօտութիւն; 2. թանկութիւն, սով; 3. աղքատութիւն։

Dearborn տիր'պըրն, *s.* կառք մը։

***Death** տէթհ, *s.* մահ։ -bed. մահուան անկողին, վերջին ժամեր, օրհաս։ -rate. միջին հաշիւ մեռելոց։ -rattle. օրհասականի հռնդիւն։ -warrant. դատավճիռ մահու։ -watch. բոռոտ, փայտորդ։ Death's' head. մեռելի գլուխ։ Death's' man. դահիճ։ -less տէթհ'լէս, *a.* անմահ։ -ly տէթհ'լի, *ad.* դիակնաման; մահացու; մահատիպ։

Debacle տէպէ՛գլ, *s.* սառնահալք; 2. քակտումն, քայքայումն։

Debar տէպար՛(տ), *va.* [from, of] արգիլել, գոցել; 2. հերքել, ժխտել, զրել։

Debark տէպարք՛(տ), *an.* ցամաք հանել՝ ելնել՝ հանել։ -ation տէպարքէյ՛շըն, *s.* ցամաք ելնելը՝ հանելը, նաւահանումն։

Debase տէպէյս՛(տ), *va.* արժէքը կոտրել, եղծանել, նուաստացնել։ -ment, *s.* ցածութ., նուաստութ.։

Debased տէպէյստ՛, *a.* շրջուն չէ.։

Debatable տէպէյտ՛էպլ, *a.* վիճելի, խնդրոյ տակ, խնդրական։

Debate տէպէյտ՛, *s.* վէճ, վիճաբանութիւն, բանակռիւ։ =*va.* վիճել, մաքառիլ, պայքարիլ; վիճաբանիլ։ Debating society. գրական ընկերութիւն։ [բանող։

Debater տէպէյտ՛ըր, *s.* վիճա-

Debauch տէպօչ՛(տ), *va.* ապականել, գլխէ հանել, մոլորցնել։ =*s.* շուայտութիւն, անառակութիւն։ -ment տէպօ՛չըմէնթ, *s.* անառակութիւն։ -ery տէպօօ՛չըրի, *s.* զեղծումն; 2. շուայտութ. անկարգութ.

Debauchee,-ched տէպօշի՛, տէպօ՛չտ, *a.* փճացած, զեղծ անառակ։

Debenture տէպէն՛չըր, *s.* մուրհակ, յետկար; 2. մաքսատոմս; 3. գրաւ ևն. [կարացնել, վատուժցնել։

Debilitate տէպիլ՛իթէյթ, *va.* տը-

***Debility** տէպիլ՛իթի, *s.* անզօրութիւն, թուլութիւն, տկարութիւն։

Debit տէպ՛իթ, *a.* պարտուց կողմը անցնել։ =*s.* պարտք. ելք ևն.

Debonair տէպօնէ՛ր, *a.* բարեհամբոյր, քաղաքավար, ազնիւ։ -ly, *ad.* -կերպով։ -ness, *s.* -ութիւն։

Debouch տէպուշ՛, *vn.* բացը ելնել, դուրս յարձակիլ [F.]։

Debris տէպրի՛, *s.* մնացորդ նշխար; 2. բեկոր, կոտրտուք ևն. [F.]

Debt տէթ, *s.* պարտք; յանցանք։

Debtor տէթ՛ըր, *s.* պարտական։

Debut տէպիւ՛, *s.* նախափորձ, նախաքայլ։ -ant տէպիւթան՛, *s.* նորընծայ. նոր սկսող, սկսնակ. [F.]

Dec'achord, *s.* տասնաղի եր.

Decade տէք՛էյտ, *s.* տասնեակ։

Decadence,-cy տէքէյտ՛ընս, *s.* անկումն. վատթարացումն, կործանումն; 2. անկածութիւն, անկապաշտութիւն։ -dent տէքէյ՛տընթ, *a.* վատթարացած; 2. անկապաշտ։

Decagon տէք՛էկըն տասնանկիւն

Decagram -կրէմ, *s.* տասնակրամ։

Decahedron տէքէհի՛տրըն, *s.* տասնանիստ։ -hedral տէքէհի՛տրըլ, *a.* տասնկողեան (մարմին)։

Decalcomania, -nie տէքէլքոմէյ՛նիէ, -մ՛անի, *s.* վերահանամոլութ.

Decaliter տէքէլի՛թըր, *s.* տասնալիտր։ [բանեայ։

Decalogue տէք՛էլոկ, *s.* տասնա-

Decameron տէքէմ՛ըրըն, *s.* տասնօրեակ (Պոքաչչիոյի)։

Deca'meter, *s.* տասնամետր։

Decamp տէքէմփ՛, *vn.* (-ed տէքէմփթ՛) բանակը վերցնել, չուել; 2. փախչիլ։ -ment տէքէմփ՛մընթ, *s.* չու։

Decanal տէք-, *a.* դահերէցի։

Decandrous տէքէն՛տրըս, *a.* տասնաւէջ (բոյս)։

Decant տէքէնթ՛. *va.* մրուրէն զատել, ուրիշ ամանի մէջ դնել։ -ation -թէյ՛շըն, *s.* տարամանումն։

Decanter տէքէն՛թըր, *s.* յուրան, կահոյր սիւռահի։

Decapitate տէքէփ՛իթէյթ, *va.* գլխատել։ -tion, *s.* գլխատութիւն։

Dec'apod-փօտ, *a.* տասնոտեան է.

Decarbonize տէքար՛պընայզ(տ), *va.* ընածուխը հանել։ [(շէնք)։

Dec'astyle տէք-, *a.* տասնասիւն

Dec'asyllabic, *a.* տասնավանկ։

***Decay** տէքէյ՛(տ), *vn.* օրէ օր կի-

նալ, քայքայիլ: =*va.* վատթարացընել: =*s.* վատթարում, անկում, կործանում; 2. քայքայում:

Decease տիսիս'(տ), *s.* մահ, փոխում: =*vn.* մեռնիլ: -sed տիսիստ', *a.* հանգուցեալ, լուսահոգի:

Deceit տիսիյտ', *s.* խաբէութիւն, նենգ: -ful տիսիյտ'ֆուլ, *a.* խաբէական, նենգաւոր, խորամանկ:

Deceive տիսիյվ'(տ), *va.* խաբել, պատրել, նենգել:

*Deceiver տիսիյվ'ըր, *s.* խաբեբայ:

Deceiv'able, *a.* դիւրախաբ:

December տիսէմ'պըր, *s.* դեկտեմբեր, քաղոց:

Decemvir տիսէմ'վըր, *s.* տասնապետ, մին ի տասն ատենակալաց հ. -ate, *s.* -ութիւն:

Decency տի'սընսի, *s.* վայելչութ. պարկեշտութիւն; 2. պարկեշտ:

Decennary տիսէն'ըրի, *s.* տասնամեակ; 2. թաղամաս, շրջանակ, թաղ (10 տունով): [նամեան:

Decennial տիսէն'իըլ, *a.* տաս-

Decent տի'սընտ, *a.* վայելուչ, պատշաճ, շնորհքով; 2. պարկեշտ, ազնիւ: -ly, *ad.* -ness, *s.*

*Deception տիսէփ'շըն, *s.* խաբէութիւն, պատրանք; յուսադրկութ.: -tive տիսէփ'տիվ, *a.* խաբէական:

Decidable տիսայտ'էպլ, *a.* վճռելի, որոշելի:

Decide տիսայտ', *va.* [on, upon] վճիռ տալ; 2. որոշել, վճռել, տնօրինել: =*vn.* որոշման յանգիլ, միտքը դնել:

Decided տիսայտ'էտ, *a.* որոշեալ, վճռական, որոշ: -ly, *ad.* հաստատ:

Deciduous տիսի'տիուըս, *a.* վաղանցուկ, թօթափական: [կրամ:

Decigram տէս'իկրէմ, *s.* տասնա-

Deciliter տէս'իլիտըր, *s.* տասնորդալիտր: [կան (թիւ, կոտորակ)

Decimal տէս'իմըլ, *a.* տասնորդա-

Decimate տէս'իմէյտ, *va.* տասնորդել; ջնջել, միացնել: -tion տէսիմէյ'շըն, *s.* տասնին մէկը սպաննելը: -tor տէսիմէյ'տըր, *s.* տասնորդիչ:

Decimeter տէսիմի'տըր, *s.* տասնորդամետր:

Decipher տիսայ'ֆըր, *va.* (ծածկագիր) կարդալ, լուծել: -able տիսայ'ֆըրէպլ, *a.* ընթեռնլի, լուծելի:

Decision տիսիժ'ըն, *s.* վճիռ, որոշում, ընտրութիւն; հաստատութ. -sory տիսի'սըրի, *a.* որոշիչ:

Decisive տիսայ'սիվ, *a.* որոշիչ, վճռական; 2. վերջնական: -ly, *ad.* վճռապէս: -ness, *s.* -ութիւն:

Deck տէք(տ), *va.* ծածկել; պճնել, զարդարել; 2. ծածք շինել ն. =*s.* տախտակամած, ծածքկիւվէրքէ

Decker տէք'ըր, *s.* զարդարող; Two-, Three-. կրկնայարկ եռայարկ (նաւ) իւլ ամպարզը:

Declaim տիքլէյմ'(տ), *vn.* պերճօրէն ճառել, արտասանել: =*va.* հրապարակաւ խօսիլ: -lamation տէքլըմէյ'շըն, *s.* պերճ հրապարակախօսութիւն; 2. ատենաբանութիւն; 3. ճռամաբանութիւն; 4. արտասանութիւն, ճառախօսութիւն: -lamatory տէքլէմ'էյտըրի, *a.* արտասանական, հրապարակախօսական, ճռամաբան (ոճ):

Declaration տէքլըրէյ'շըն, *s.* յայտարարութիւն, հրատարակութիւն; 2. աղերսագիր էր; 3. հաշիւ; 4. զեկուցում, ծանուցում: -tive, -tory տէքլէր'էյտիվ, տէքլէրէյ'տըրի, *a.* յայտարար:

Declare տէքլէր'(տ), *va.* հրատարակել, յայտարարել, ծանուցանել; 2. հաստատել; 3. ապրանաց ցուցակը տալ: =*vn.* ինքզինք յայտնել, երեւնալ: To-one's self. մէկուն յարիլ: -dly տէքլէ'րէտլի, *ad.* որոշապէս:

Declension դէքլէն'շըն, *s.* հակում, խոնարհում; 2. անկում; 3. հոլովում ք.

Declinable դէքլայն'էպլ, *a.* հոլովելի, խոնարհելի; 2. մերժելի։

Declinate դէք'լայնէյթ, *a* հակեալ

Declination դէքլինէյ'շըն, *s.* հակում; 2. անկում; 3. մերժում; 4. խոտորում աստ.; 5. խոնարհում։ -tor դէք'լինէյթըր, *s.* խոտորաչափ։ -tory դէքլին'-, դէքլայն'էթըրի, *a.* իրաւամերժ, իրաւամերժական։ -ture դէք-լայն'էչըր, *s.* մերժում։

*__Decline__ դէքլայն'(դ), *vn.* խոնարհիլ, նուազիլ, տկարանալ; 2. խոտորիլ; 3. մերժել։ =*va.* ցածցնել, ճնշել; 2. հրաժարիլ, մերժել; 3. հոլովել ք. =*s.* անկում, նուազում։

Declivity դէքլիվ'իթի, *s.* դարուվարութիւն ։ -livous, -livitous դէքլայ'վըս, դէքլի'վիթըս, *a.* դարուվար։

Decoct դէքաքթ', *va.* խաշել, եփել; 2. մարսել։ -ible դէքաքթ'իպլ *a.* եփելի։ -ion դէքաք'շըն, *s.* եփում; բուսախաշ, խաշու մրքպուլի եւ.

Decollate դէքալ'լէյթ, *va.* վիզը կտրել, գլխատել։ -tion դէքալլէյ'-շըն, *s.* գլխատում, գլխատութիւն։

Decollete' դէքօլթէ, *a.* ուսամերկ, լանջաբաց; 2. անօձիք, բացօձիք (շրջազգեստ)։

Decolor դէքըլ'ըր, *va.* աժգունիլ, գունատիլ։ -a'tion, *s.* գունատութ.

Decompose դէքըմփօզ'(դ), *va.* լուծել; 2. տարբաղադրել։ =*vn.* լուծուիլ, աւրուիլ, ապականիլ։ -posite դէքըմփազ'իթ, *a.* կրկին բաղադրուած -tion դէքամփօզի'շըն, *s.* քակտում, տարբաղադրութիւն; 2. լուծում, եղծում։

Decompound, *va.* վերակազմել; 2. լուծել։ =*a.* յարաբարդ։

Decorate դէ'քըրէյթ, *va.* զարդարել, սիւնել, գեղեցկացնել; 2. շքանշան տալ։ -tion դէքըրէյ'շըն, *s.* զարդ, պաճուճանք; 2. պատուանշան։ -tive դէ'քըրէյթիվ, *a.* զարդի, զարդական։ -tor դէ'քըրէյթըր, *s.* զարդարիչ։

Decorous դէքօ'րըս, *a.* յարմար, վայելուչ։ -ly, *ad.* վայելչօրէն։

Decorticate դէքըր'թիքէյթ, *va.* կեղեւել, գերծուլ։ -tion դէքըրթի-քէյ'շըն, *s.* կեղեւում։ [յելչութիւն

*__Decorum__ դէքօ'րըմ, *s.* բարեվա-

Decoy դէքօյ'(դ), *va.* հրապուրել, թակարդել, խաբել։ =*s.* թակարդ, ծուղակ; 2. խայծ, կեր; 3. վայրի թռչուն որսալու տեղ, բադարան։ -duck. լոգոր, հաւկուչ (բադ)

*__Decrease__ դէքրիս'(դ), *va.* նուազիլ, պակսիլ։ =*vn.* քիչցնել, պակսեցնել։ =*s.* նուազում, անկում։

Decree դէքրի'(դ), *s.* հրաման, վճիռ; 2. հրամանագիր, հրովարտակ։ =*va.* հրամայել, վճռել; 3. սահմանել ։ The divine—. նախասահմանութիւն։

Decrement դէ'քրիմընթ, *s.* նուազում, պակասութիւն; 2. կորուստ, կտրած, թափած ։

Decrepit դէքրէփ'իթ, *a.* զառամած, ոտքէ ձեռքէ ինկած։ -ness, -itude դէքրէփ'իթյուտ, դէքրէփ'իթիւտ, *s.* զառամութ., խոր ծերութ.

Decrepitate դէքրէփ'իթէյթ, *va.* ճարճատել, չթրտալ։ -tion դէքրէ-փիթէյ'շըն, *s.* ճարճատիւն, չթրտոց, շառաչիւն ։ [մեղմ եր.

Decrescendo դէքրէշէն'դօ, մեղ-

Decrescent դէքրէս'ընթ, *a.* նըւազական։

Decretal դէքրի'թըլ, *a.* հրամանի, վճռի։ =*s.* կոնդակ պապի; 2. վճռոց մատեան, կանոնագիրք պղ.

Decretive դէքրի'թիվ, *a.* վճռի։

Decretory դէ'քրիթըրի, *a.* վճռական, որոշ; 2. դատողական։

Decrial դիքրայ՛ըլ, s. անուանարկութիւն; 2. մեղադրանք։
*Decry դիքրայ՛(դ), va. անուանարկել, անունն աւրել։
Decumbent դիքըմ՛պէնթ, a. ցածուն; 2. վայրահակ (բոյս)։
Decuple դէք՛իուբըլ, a. տասնապատիկ։ =va. տասնապատկել։
Decurion դիքիու՛րիըն, s. տասնապետ ‡. [բահակ (տերև)։
Decurrent դիքըր՛րէնթ, a. վայ-
Decurs'ive, a. վար հակեալ։
Decussate դիքըս՛սէյթ, va. զիրար խաչաձևակի կտրել։=a. խաչաձեւ։ -tion դիքըսսէյ՛շըն, s. խաչաձեւութիւն, խաչանիշ հատում։
Dedecorous դիդեք՛օրըս, a. անվայել։ [տամնաթափութիւն։
Dedentition դիդէնթի՛շըն, s. ա-
Dedicate դեդ՛իքէյթ, va. ձօնել, ընծայել; 2. նուիրել, սրբել։ =a. ձօնեալ, նուիրեալ։ [կալ։
Dedicatee -քէյթի՛, s. նուիրըն-
Dedication դեդիքէյ՛շըն, s. նուիրագործում, նուիրում; 2. նաւակատիք, օծում; 3. ընծայում, ձօն։ -tor -քէյ՛թըր, s. ընծայող։ -tory դեդիքէյ՛թըրի, a. ընծայական։
Deduce դիդիուս՛(դ), va. իմաստաբերել, մակաբերել, հետեւցնել։ -ment դիդիուս՛մէնթ, s. հետեւութիւն, հետեւցնելը։ [կաբերելի։
Deduc'ible դիդիու՛սիպլ, a. մա-
Deducive դիդիու՛սիվ, a. ինքնաբերական։
Deduct դիդըքթ՛, va. պակսեցնել, հանել։ -ion դիդըք՛շըն, s. բարձում, հանում; 2. հետեւութիւն, արտածութիւն եր. -ive դիդըքթ՛իվ, a. մակաբերական։ -ively դիդըք՛թիվլի, ad. հետեւցնելով։
Deed դիյդ, s. գործ, արդիւնք; 2. արարք; 3. մեծագործութիւն; 4. ճշմարտութիւն; 5. մուրհակ, պայմանագիր; կալուած ագիր kkoăăkp, թաքու որեւ Title—. =va. (կալուածը) փոխանցել։ In—, Indeed. յիրաւի, ճշմարտիւ։ -less դիյդ՛լէս, a. ապարդիւն, անգործ։
Deem դիյմ, an. համարիլ, կարծել; 2. դատել, խորհիլ։
Deep դիյփ, a. խոր, խորունկ; 2. ցած; 3. խորիմաստ, խորին; 4. բամբ, հաստ (ձայն); 5. մութ, նսեմ (գոյն); 6. յետին, վերջին։ =s. անդունդ, ծով; 2. ալք, խորք; 3. խորութիւն, կեդրոն։ -ly, ad. խորապէս, ի խոր; 2. մեծապէս։ -ness, s. խորութ.։
Deepen դիյփ՛ն(դ), va. խորունկցնել; 2. թանձրացնել; 3. սաստկացնել; 4. (ձայնը) հաստցնել; 5. խորունկնալ։
Deer դիյր, sing & pl. եղջերու, վիթ։ —skin. այծենի կիւskrի։ -stalking. եղջերուի որս (հետի)։
Deface դիֆէյս՛(դ), va. աւրել, քերել; 2. ջնջել, եղծանել։ -ment դիֆէյս՛մէնթ, s. ջնջում, եղծանում։
Defalcate դիֆէլ՛քէյթ, va. պակսեցնել, (հաշիւէ) հանել։ -tion դիֆէլքէյ՛շըն, s. հանելը, պակսեցնելը; 2. խորուած (սաակ)։
Defamation դեֆէմէյ՛շըն, s. զըրպարտութիւն, բամբասանք։ -tory -մ՛էյթըրի, a զրպարտական։
Defame դիֆէյմ՛(դ), va. վատահամբաւել, զրպարտել; 2. նշաւակել
Default դիֆօլթ՛, s. վրիպակ; 2. թերութիւն, պակասութիւն; 3. ատեան չերեւիլը, դատազանցութիւն եր. =vn. բացակայիլ դատ. =va. վրիպիլ, թերանալ, ի բացակայութեան դատել տալ։ In—of. առ ի չգոյէ։ In the—. ի հարկէ։ To suffer a—. ի բացակայութեան դատուիլ։
Defaulter դիֆօլթ՛ըր, s. զանցառու; 2. անհաւատարիմ, գող; 3. ատենախոյս, դատախոյս։

Defeasance տիֆիզ՛ընս, s. ջնջում, եղծում (դաշանց)։

Defeasible -զիպլ, a. եղծանելի։

Defeat տիֆիյթ՛, va. ջնջել, եղծանել; 2. նուաճել, յաղթել; 3. դիմանալ։=s. պարտութիւն, նուաճում; 2. եղծում, ջնջում։

Defecate տէֆ՛իքէյթ, va. զտել, պարզել, քամել, մաքրել։-tion տէֆիքէյ՛շըն, s. զտում, պարզելը։

*Defect տիֆէքթ՛, s. թերութիւն, պակասութիւն; 2. խեղութիւն ։ -ion տիֆէք՛շըն, s. կուսակցութ. թողուլը, ձեռնթափութ. ուրացում։

Defective տիֆէք՛թիվ, a. պակասաւոր։ -ly, ad. -ness, s. պակասաւորութիւն։

*Defend տիֆէնտ՛, va. [against, from] պաշտպանել, պաշտպան լինել; 2. ջատագովել եւ. -ant,-er տիֆէն՛տընթ, տիֆէն՛տըր, s. պաշտպան, պաշտպանող; 2. ջատագով, փաստաբան; 3. ամբաստանեալ, դատավարեալ մեւssաի աչեհ See Demandant.

Defensa'tive տիֆէնսէյ՛թիվ, a. (վէրքը) պահող, վիրակապ։

Defense, -fence տիֆէնս՛, s. պաշտպանութիւն; 2. պաշտպանող; ջատագովութիւն եւ. -less, a. անպաշտպան, անզէն։

Defensible տիֆէնսիպլ a. պաշտպանելի։

Defensive տիֆէն՛սիվ, a. պաշտպանողական ։ =s. պաշտպանողական դիրք։ To be on the–. ինքզինքը պաշտպանել ։

Defer տիֆըր՛, va. յապաղել, յետաձգել; 2. գլուխ ծռել, անսալ ։ =vn. սպասել, ուշ մնալ; 2. անսալ, խոնարհիլ։-*ence տէֆ՛ըրէնս, s. ակնածութիւն, հլութիւն, հպատակութիւն, զիջողութիւն։

Deferent տէֆ՛ըրէնթ, s. տանող; 2. բարձող (շրջանակ) տոմր. -ial տէֆըրէն՛շըլ, a. ակնածական։

Defiance տիֆայ՛ընս, s. կռուի հրաւէր, կոչ; 2. հակառակութիւն։ In–, Out of–. ի հեճուկս ։ -ant տիֆայ՛ընթ, s. կռուարար, լիրբ։

Deficience, -cy տիֆի՛շընսի, s. [of] պակաս, կարօտութիւն; 2. տկարութիւն, թերութիւն; 3. պակաս, բաց (հաշուի)։

Deficient տիֆիշ՛ընթ, a. [in] պակաս, անբաւական; թերի։ -ly, ad.

Deficit -սիթ, s. պակասորդ, բաց

Defile տիֆայլ՛(տ), va. աղտեղել, բծաւորել; 2. եղծանել; 3. պղծել, աւրել; 4. անմաքուր ընել ։ =vn. անցահանդէս ընել զին. =s. կիրճ, կապան։-ment տիֆայլ՛մէնթ, s. աղտեղութիւն, անմաքրութիւն , ապականութիւն; 2. չու, տողանց, տողանցում, անցահանդէս։

Defin'able տիֆայն՛էպլ a. սահմանելի։

Define տիֆայն՛(տ), va. սահմանել, որոշել; 2. նկարագիր տալ; 3. պարզել; 4. պարփակել; 5. յանգեցնել ։

Definite տէֆ՛ինիթ, a. սահմանեալ, որոշ, հաստատ; որոշեալ, դիմորոշ (յօդ)։ -ly, ad. որոշակի։ -ness տէֆ՛ինիթնէս, s. ստուգութիւն

*Definition տէֆինի՛շըն, s. սահմանում, սահման։

Definitive տիֆին՛իթիվ, a. վըճռական, որոշ, վերջնական ։ -ly, ad. վերջնականապէս։ -ness, s.

Deflagrable տէֆլէ՛կրէպլ a. կիզանուտ, այրեցական; 2. կիզելի։

Deflagrate տէֆ՛լէկրէյթ, an. բռնկելով այրել; 2. բոցակեզ ընել։ -tion տէֆլէկրէյ՛շըն, s. հրայրք, բոցակիզութիւն տ. -tor տէֆլէկրէյ՛թըր, s. բոցակիզիչ է. տ.

Deflect տիֆլէքթ՛, vn. խոտորիլ, շեղիլ։ =va. խոտորցնել։ -ion տիֆլէք՛շըն, s. խոտորում, շեղում։

Deflecture -՛չըր, *s.* թեքում։

Defloration տիֆլօրէյ՛շըն, *s.* ծաղկաթափութիւն; 2. կուսապղծութ.

Deflour, -flower տիֆլաուըր՛, *va.* ծաղիկներէն զրկել, անշքացնել; 2. ապականել (կոյս)։ [ծորում։

Defluxion տիֆլըքշ՛ըն, *s.* հոսում,

Defoliation տիֆօլիէյ՛շըն, *s.* անկում տերեւոց; 2. տերեւաթափ (աշուն)։

Deforce տիֆօրս՛(տ), *va.* յափշտակել, գրաւել եւ. -ment, -forciation -մընտ, տիֆօրշիէ՛շըն, *s.* գրաւում ընչից եւ.

Deform տիֆարմ՛(տ), *va.* անշքացնել, ձեւէ հանել; 2. տգեղցնել։ -ation -մէյ՛շըն, *s.* ձեւազեղծում։ -edly տիֆարմ՛էտլի, *ad.* անշքօրէն։

Deformity տիֆարմ՛իտի, *s.* անշըքութ. այլանդակութ; 2. տձեւութ.

Defroud տիֆրօտ՛, *va.* [of] զրկել, անիրաւել; 2. նենգել, խաբել։

Defray տիֆրէյ՛(տ), *va.* ծախքը հոգալ, քաշել, տալ։ -al, -ment տիֆրէյ՛ըլ, տիֆրէյ՛մընտ, *s.* վճարում՝ հատուցում ծախուց։

Deft տէֆտ, *a.* վայելուչ, մաքուր, փափուկ։ -ly, *ad.* վայելչօրէն։

Defunct տիֆընկտ՛, *sa.* հանգուցեալ, լուսահոգի; 2. ննջեցեալ։

Defy տիֆայ՛(տ), *va.* ասպարէզ կարդալ, [illegible]րգուել, խրոխտալ։

Degeneracy, -ration տէճէն՛էրըսի, -րէյ՛շըն, *s.* վատթարացում, նուաստութ; տարասեռում; անկում

Degenerate տէճէն՛ըրէյտ, *vn.* ստարանալ, խորթանալ; 2. խանգարիլ, նուաստանալ։ =*a.* նուաստ, անհարազատ, այլասեռ։ -tive տէճէնըրէյ՛տիվ, *a.* այլասերող։

Deglutinate տիկլու՛տինէյտ, *va.* սոսինձը՝ սաղը հանել։

Deglutition տիկլուտի՛շըն, *s.* կուլ տալը, կլլում, կուլք։

Degradation տէկրէտէյ՛շըն, *s.* բարձրնկէցութիւն, շնորհազրկութիւն; 2. անկում, նուաստութիւն; 3. տակաւ մաշում երկ; 4. թեթեւացում (գունոց) նկ.

Degrade տիկրէյտ՛, *va.* պատիւէ՝ աստիճանէ ձգել; 2. վատթարացնել. ցածցնել; 3. մաշեցնել երկ. -ded տիկրէյ՛տէտ, *a.* աստիճանազուրկ; 2. ցած, անարգ; 3. աստիճանատեալ է.

Degree տիկրի՛, *s.* աստիճան; 2. պորտ։ By-s. աստիճանաբար, կամաց կամաց։ Of high-. բարձրաստիճան։ To a-. առաւելապէս։

Dehiscence տիհիս՛ընս, *s.* ինքնաբացութիւն բս. -cent, ինքնաբաց։

Dehort տիհօրտ՛, *va.* զգուշացնել, չընելու համոզել, տարհամոզել։ -ation տիհօրտէյ՛շըն, *s.* զգուշացում, տարհամոզում։ -atory -տէյ՛տըրի, *a.* խրատական, տարհամոզիչ։

Deicide տի՛իսայտ, *s.* խաչահանու; 2. Քրիստոսասպան։

Deific, -al տիիֆ՛իքըլ, *a.* աստուածային։ -ation տիիֆիքէյ՛շըն, *s.* աստուածացում։

Deify տիի՛ֆայ, *va.* աստուածացնել; 2. սրբազնացնել; 3. չափազանց գովել։

Deign տէյն(տ), *vn.* արժանի ընել՝ սեպել։=*va.* շնորհել, բարեհաճիլ։ [բրածոյ մը, հոյագազան երկ.

Deinotherium տայնօթի՛րիըմ, *s.*

Deiparous տիիփ՛էրըս, *s.* աստուածային։

Deism տի՛իզմ, *s.* աստուածադաւանութ; աստուածեանութ. փիլ.

Deist տի՛իստ, *s.* աստուածեան։

Deity տի՛իտի, *s.* աստուածութիւն; 2. չաստուած, դիցանոյշ։ The Deity. Աստուած։

Deject տիճէքտ՛, *va.* վհատեցընել, նկուն ընել, լքանել։ -edly

տիճէքթ'էտլի, a. վշտագին։ -edness տիճէքթ'էտնէս, s. վշտաւութ. լքումն։

Dejection տիճէք'շըն, s. վշտաւութիւն, անյուսութ.; 2. նուաստութիւն; 3. ապամփոփում, կղկղանք։ -ture տիճէք'չըր, s. կղի, քակոր

Dejeuner, Dejeune տէժընէյ', տէժըն', s. նախաճաշ, ճաշ [F.]

Delapse տիլէփս', vn. իջնալ; 2. սահիլ, սկրուիլ։

Delay տիլէյ'(տ), va. յապաղել, ուշացնել, կայնեցնել։ =vn. ուշանալ, ծանրէն առնել։ =s. յապաղանք, սպասելը; 2. ուշացնելը։

Dele տի'լի, va. հանէ', ջնջէ' տպ.

Delible տէլ'իպլ, a. ջնջելի։

Delectable տիլէք'թըպլ, a. հեշտալի, բերկրալի, քաղցր։ -ly տիլէք'թըպլի, ad. հեշտեաւ։ -ness, -tation տիլէքթըպլ'նէս, տիլէքթէյ'շըն, s. բերկրութիւն, զուարթութիւն, հեշտանք։

Delegate տէլ'իկէյթ, va. պաշտօն՝ իշխանութիւն տալ; 2. փոխանորդ՝ պատուիրակ ղրկել; 3. յանձնարարել։=s. փոխանորդ, պատուիրակ, պատգամաւոր։=a. փոխանորդեալ; 2. ներկայացուցիչ; 3. պատուիրակ։

Delegation տէլիկէյ'շըն, s. պատուիրակութիւն, պատգամաւորութիւն; 2. փոխանցում հէվալէ։

Delenda տիլէն'տէ, pl. ջնջելիք։

Delf, Delftware տէլֆ'թուէյր, s. խեցի, փուեակ, յախճակ չինի։

Deliberate տիլիպ'ըրէյթ, va. քննել, խորհիլ։ =vn. խորհրդակցիլ, քննել, կշռել։ =a. զգուշաւոր, խոհական, հանդարտ։ -ly, ad. հանդարտօրէն։ -ness, s.

Delibration տիլիպըրէյ'շըն, s. խորհրդակցութիւն, խորհրդածութիւն, մտածում; 2. քննութիւն, զգուշութիւն։ -tive տիլիպ'ըրէյթիվ, a. խորատական, կշռողական; 2. խորհրդական։

Delicacy տէլ'իքէսի, s. նրբութիւն, փափկութիւն; 2. քնքշութիւն, գրգութիւն; 3. փափկանկատութիւն; 4. դիւրազգածութիւն; 5. գրգանք, խնամք; 6. համեղութ.

Delicate տէլ'իքէթ, a. փափուկ, քնքուշ, գիրգ; 2. նուրբ, ազնիւ, գողտրիկ; 3. կիրթ, փափկանկատ, դիւրազգաց; 4. ճաշակաւոր, համեղ; 5. դիւրաբեկ։ -ly տէլ'իքէթլի, ad. փափկօրէն։ -ness տէլ'իքէթնէս, s. փափկութիւն, նրբութիւն։

*Delicious տիլիշ'ըս, a. հեշտալի, բերկրական; 2. անմահական, համեղ։ -ly, ad. սքանչելի։ -ness, s. հեշտութիւն, համեղութիւն։

Deligate տէ'լիկէյթ, va. վէրքը կապել, փաթթել։ -tion տէլիկէյ'շըն, s. պատատում վէրքի։

Delight տիլայթ', s. [in] բերկրութիւն, ուրախութիւն; 2. զբօսանք, հեշտութիւն։ =va. ուրախացնել, հաճեցնել։ =vn. զուարճանալ, բերկրիլ։ -ed տիլայթ'էտ, p. a. ուրախ. զուարթ։ -some տիլայթ'սըմ, a. հաճոյական, ուրախալից։

Delightful տիլայթ'ֆուլ, a. գեղեցիկ, զուարճալի, հաճոյալից։ -ly, ad. -ness, s. բերկրութ. հաճոյք

Delimite տիլիմ'իթ, va. սահմանագծել։ -tation տիլիմիթէյ'շըն, s. սահմանագծում։

Delineate տիլին'իէյթ, va. ծրագրել, նկարել; 2. նկարագրել։ -tion տիլինիէյ'շըն, s. ծրագրում, գծագրութիւն, ստուերագիր; 2. նկար, նկարագիր։ -tor տիլին'իէյթըր, s. գծագրիչ, ծրագրիչ, ուրուագրող; 2. ձեւող, կարող; 3. նկարիչ։

Delinquency տիլին'քուէնսի, s. թերութիւն, մեղք; 2. յանցանք;

3. ոճիր ։ -quent տելին'քուընթ, *a.* յանցաւոր, փաստապարտ; 2. ոճրագործ ։

Deliquesce,-quiate տելիքուէս', -'ուիէյթ(ը), *vn.* խոնաւալոյծ ըլլալ ։ -nce տելիքուէ'սընս, *s.* խոնաւալուծութիւն, տամկութիւն ։ -quescent -քուէ'սընթ, *a.* խոնաւալոյծ, հալական ։

Deliquium տելիքու'իըմ, *s.* խոնաւալոյծ վիճակ, լուծմունք ։

Delirious տելիր'իըս, *a.* ցնորած, յիմար ։ -ness, *s.* մտացնորք ։

Delirium տելիր'իըմ, *s.* ցնորում, զառանցանք; 2. մոլեգնութիւն ։ -tremens. մարմնադող, ցնորանք ։

Delitescence, -cy տելիթէս'ընս, *s.* մեկուսացում, պահուիլը; 2. (այտուցի, ախտի) աներևութացում ։

*Deliver տելիվ'ըր(ը), *va.* ազատել, փրկել, արձակել; 2. յանձնել, աւանդել, տալ; 3. հաղորդել, պատմել; 4. արտասանել; 5. ծնեցընել ։ Stand and—! կեցի՛ր կամ քակէ ։ -able տելիվ'ըրէպլ, *a.* յանձնելի ։ -er տելիվ'ըրըր, փրկիչ; 2. յանձնող; 3. գրող, խօսող ։

Delivrance տելիվ'ըրընս, *s.* ազատութիւն, զերծում, փրկութիւն ։

Delivery տելիվ'ըրի, *s.* ազատում, յանձնում, աւանդում; 2. արտասանութիւն, խօսուածք; 3. ազատեր; 4. փրկութիւն; պրծանք ։

Dell տել, *s.* ձորձոր, խոռոչ ։

Delta տէլ'թէ, *s.* եռանկիւնի երկիր, դելտա ։ [բախտր ։

Deludable տիլու'տէպլ, *a.* դիւ-

Delude տիլիու'տ, *va.* խաբել, պատրել; 2. խաբխբել, ջուրը դնել ։

Deluge տէլ'իուճ(ը), *s.* յորդութիւն, հեղեղ, ջրհեղեղ; 2. մեծ աղէտ ։ =*va.* ողողել, յորդել ։

*Delusion տիլիու'ժըն, *s.* պատրանք, խաբէութիւն, ցնորք; 2. մոլորութիւն ։ -sive, -sory տիլիու'սիվ, տիլիու'սըրի, *a.* պատիր, խաբէական ։

Delve տելվ(ը), *an.* բահով փորել, պեղել; 2. բահ փորել ։

Demagogue տէմ'էկակ, *s.* կիրքերը յուզող, ռամկավար ։ -gogism, -gogy, -gogery տէմըկա'կիզմ, տէմէկա'կըրի, *s.* ռամկավարութիւն ։

Demand տիմէնտ', *va.* [of] խնդրել, հայցել, ուզել; 2. պատուիրել, պահանջել; 3. դատ բանալ ։ =*s.* խնդիր, պահանջ, խնդրուած; 2. հայց, խնդրանք եւլն. In—. փնտռուելու վրայ ։ On—. ուզուած ատեն ։ -able տիմէն'տէպլ, *a.* պահանջելի ։ -ant, -er տիմէն'տընթ, տիմէն'տըր, *s.* բան խնդրող, պահանջող; 2. դատախազ ։

Demarcation, -kation տիմարքէյ'շըն, *s.* սահմանագծութիւն, բաժանում, սահմանագիծ ։

*Demean տիմին'(ը), *va.* վարել; 2. (one's self) կենցաղիլ; 3. նուաստացնել ։

Demeanor տիմին'ըր, *s.* վարք, ընթացք, կենցաղ, ապրելակերպ ։

Dementate տիմէն'թէյթ, *a.* յիմար ։ =*va.* յիմարցնել; ցնորեցնել ։ -tion -թէյ'շըն, *s.* խելացնորութ. ։

Dementia, -'mency տիմէն'շիէ, -մէնսի, *s.* յիմարութ. խելագարութ.

Demephitize տիմէֆ'իթայզ, *va.* օդը մաքրել, հականեխել, ապականեխել ։ [գործ, յանցանք, մեղք ։

Demerit տիմէր'իթ, *s.* անարժան

Demersion -'ժըն, *s.* մխրճում ։

Demesne. -main տիմին'. տիմէյն, *s.* կալուածք, ստացուածք հող ։

Demi-, տէմի-, մասնիկ կէս, կիսա-

-bath, -bain. կիսաբաղնիք ։ [էր.

-cadence կիսաւարտ, կիսայանգ

-god տէմիկա', *s.* կիսաստուած, դիւցազն ։ [ակնա ։

-john տէ'միճան, *s.* շիշ, ձմնա-

-lune -լիուն', s. կիսալուսին ամբ.
-monde դըմիմօնդ', s. կիսաշխարհիկ (կին), կիսահամեստուհի։
-rep, s. անպարկեշտ կին։
-rilievo, s. կիսաքանդակ։ [խազ
-semi-quaver, s. չորեքկորճ
-tint, s. կիսագոյն, կիսերանգ։
-volt. կիսաշրջան ընթացք (ձիու)
Demis'able, a. փոխանցելի։
Demise դիմայզ'(դ), s. փոխանցում, դարձնելը եւ; 2. հանգիստ, մահ, փոխումն յաստեաց։ =va. կտակել, հրիտակել; 3. փոխանցել։
Demission դիմիշ'ըն, s. նուաստութիւն, անկում; 2. հրաժարում
Demit դիմիթ', vn. ձգել, հրաժարիլ; 2. զիջանիլ, խոնարհիլ։
Demiurge դէմ'-, s. արարիչ, տիեզերաստեղծ (ըստ Գնոստիկեանց); 2. յաւիտեն. բղխում (æon)։
*Demolish դիմօլ'իշ(դ), va. կործանել, քանդել։ [գում, աւեր։
Demolition դէմըլի'շըն, s. քան-
Demon դի'մըն, s. չար ոգի. այս, քաջ, դեւ; ոգի։ -iac, -iacal դիմօն'իէք. դիմընայ'էքըլ, a. դիւական, այսոտ, այսահար, դիւահար։ -ian դիմօն'իըն, a. սատանայական։ -ism, -olatry դիմըն'իզմ, -'ըլէթրի, s. դիւապաշտութիւն։
Demonstrable դիմօն'սթրըպըլ, a. ապացուցանելի։ -ness, -bility, s. ապացուցանելիութիւն։ -rably, ad. անժխտելի կերպով։
Demonstrate դէմ'ընսթրէյթ, va. ցուցնել, յայտնի ընել, ապացուցընել։ -tion դէմընսթրէյ'շըն, s. ցցնելը, ցոյց; 2. ապացոյց, հաւաստիք; 3. ցուցադաս, գործնական դաս մբթ; 4. կեղծ շարժմունք, ցուցահանդէս զէն; 5. ցուցակութիւն քր. -tive դիմօն'սթրէյթիվ, a. ցուցական, ցուցամոլ; 2. ապացուցական; 3. որոշ, բաց; 4. ցուցական (դերանուն)։
-tor դէմ'ընսթրէյթըր, s. ապացուցանող; 2. գործնական դասախօս անդամազննութեան։
Demoraliza'tion դիմօրէլայզ-, s. բարուց խանգարում; 2. վհատանք։
Demor'alize -ըլայզ(դ), va. ապականել, աւրել; 2. ամքեցնել, ագլել։
Demotic դիմօթ'իք, s. ժողովրդական, ռամկական։ [միջ, ամոքիչ։
Demulcent դիմըլ'սընթ, a. մեղ-
Demur դիմըր'(դ), a. վարանիլ, տատամսիլ, անստոյգ թողուլ; 2. կասկած յարուցանել եւ. =s. տատամսութիւն, տարակոյս։
Demure դիմիուր', a. պարկեշտ, համեստ, ծանրաբարոյ։ -ly, ad.
Demurrage դիմըր'րէճ, s. ժամանտրութիւն (վաճ. նաւուց), յամուրդ սրաշխիա։
Demurrer դիմըր'րըր, s. օրինական յապաղում եւ; 2. վարանոտ։
Demy դի'մայ, s. մանրուկ թերթ թուղթի; 2. կիսընթացաւարտ համ.
Den դէն, s. որջ, գուբ, բայոց, քարայր։ =vn. որջաբնակ լինիլ։
Denarius դինէյ'րիըս, s. դենար։
Denary դէն'ըրի, a. տասնական, տասնպատիկ։ =s. տասը։
Denationalize դինէշ'ընըլայզ, va. հպատակութենէ հանել։
Denaturalize դինէչ'ըրըլայզ, va. քաղաքացւոյ՝ հպատակի իրաւունքէ զրկել; 2. անբնական ընել։
Dendrite դէնտ'րայթ, s. քարծառանկար, ծառաքար հն+. -tic, -tical դէնտրիթ'իքըլ, a. ծառանկար, ծառանման (նկար) հն+.
Dendroid, -riform դէնտ'րօյտ, դէնտ'րիֆօրմ, a. ծառաձեւ։ -rology դէնտրօլ'ըճի, s. ծառաբանութիւն։ -rometer դէնտրօմ'իթըր, s. ծառաչափ գ.
Dengue դէն'կէ, s. յօդուածատենդ տանկ բժ. որ եւ dandy-, bou-

quet–, bucket–, break-bone-fever.

Deni'able, *a.* ժխտելի, հերքելի։

Denial տինայ՛ըլ, *s.* ժխտում, ուրացում, հրաժարում; 2. զլացում։

Denim տէն՛իմ, *s.* հաստ կտաւ մը։

Denizen տէն՛իզըն, *s.* հպատակ, քաղաքացի; 2. բնակիչ; 3. օտարահպատակ, օտարական։ –of the air. թռչուն։ –zation տէնիզէյ՛շըն, *s.* քաղաքակցութիւն (յԱնգլիա)։

Dennet տէն՛նէթ, *s.* կառք մը։

Denominable տինամ՛ինէպըլ, *a.* կոչելի։

Denominate տինամ՛ինէյթ, *va.* անուանել։ –tion տինամինէյ՛շըն, *s.* յարանուանութ.; 2. դաս, խումբ, տեսակ; 3. անուանում։ –tive տինամ՛ինէթիվ, *a.* անուանական, անուն տուող; 2 յարանուանական։

Denominator –թըր, *s.* յայտարար թ; 2. անուանող։ [նակելի։

Denotable տինօթ՛էպըլ, *a.* նշանակելի։

Denota'tion, *s.* նշանակում։

Denote տինօթ՛ *va.* նշաններ տալ, նշանակել; 2. ցցնել, յայտնել։

Denouement տէնումանկ՛, *s.* յանգում, զրաւ. ելք, լուծում (վէպի)։

Denounce տինաունս՛(ը), *va.* [against *a person*, on *a thing*] հրատարակել, ծանուցանել, իմացնել; 2. ազդարարել (պատիժներ); 3. դատապարտել։ –ment տինաունս՛մընթ, *s.* յայտարարութիւն, հրատարակութիւն; 2. ծանուցում; 3. ըն պառնալիք, ազդարարութիւն։

Dense տէնս, *a.* խիտ, հոծ, կուռ, թանձր; 2. սեղմ, կարծր։ –ly, *ad.*

Densim'eter, *s.* խտաչափ է.

Density տէնս՛իթի, *s.* թանձրութիւն; 2. խտութիւն, հոծութիւն։

Dent տէնթ, *s.* նշան, դրոշմ, փոսիկ պէէբ։ =*va.* խոռոչել, փոսիկ ընել։

Dental տէն՛թըլ, *a.* ատամնային =*s.* ատամնահնչիւն տառ (d, t, z)։

Dentate,-ted, Denticulated, Den'tiform տէնթէյթ՛էտ, տէնթիքիուլէյթէտ, -ֆորմ, *a.* ատամնաձեւ, ատամնաւոր, ժանեւոր։

Dentation տէնթէյ՛շըն, *s.* ատամնաձեւութիւն։

Denticle տէն՛թիքըլ, *s.* ատամնիկ։

Denticulation տէնթիքիուլէյ՛շըն *s.* ատամնաւորութիւն։

Dent'ifrice -ֆրիս, *s.* ատամնափոշի։ -rostral, *s.* ակռակտուց թռ.

Dentist տէ՛նթիսթ, *s.* ատամնաբոյժ։ -ry -րի, *s.* ատամնաբուժութ.։

Dentition տէնթի՛շըն, *s.* ակռա հանելը; 2. ատամնաշարք է. [ձեւ։

Dentoid տէն՛թոյտ, *a.* ատամնա-

Denudation տինիուտէյ՛շըն, *s.* մերկացում; 2. (ընդհողեայ ժայռից) երեւնալը, կեղեւատում։

Denude տինիուտ՛, *va.* մերկացնել

Denunciate տինը՛նշիէյթ, *va.* ծանուցանել։ –tion տինընշիէ՛շըն *s.* ծանուցանելը, ազդարարութիւն; 2. սպառնալիք։ –tor -շիէյ՛թըր, *s.* հրապարակող; սպառնացող; չարախօս

Deny տինայ՛(ը), *va.* ժխտել, ուրանալ; 2. զլանալ, մերժել; 3. հրաժարիլ։ To–one's self, *va.* անձը ուրանալ։ =*vn.* իր դուռը գոցել, մարդ չընդունիլ։

Deobstruent տիօպ՛սթրուընթ, *s.* լուծողական դեղ [գին տիէկր։

Deodand տիօ՛տէնտ, *s.* արեան

Deodorize տիօ՛տըրայզ, *va.* գարշահոտութենէ մաքրել։

Deoxidate,-dize տիօքս՛իտէյթ, *va.* նիւթէ մը թթուածինը վտարել։

Depart տիփարթ՛, *vn.* [from] մեկնիլ, հեռանալ, երթալ; 2. փոխիլ յաշխարհէ, մեռնիլ, կոչել։ =*va.* ձգել; 2. զատուիլ, բաժնուիլ։

Department տիփարթ՛մընթ, *s.* ճիւղ, բաժին; 2. պաշտօնարան, տեսչութիւն; 3. վիճակ, գաւառ։

-al -մէն՛թըլ, *a.* նահանգային; 2. պաշտօնարանի։

Departure տիփա՛րչըր, *s.* մեկնում, բաժանում, ձգելը; 2. վախճան, մահ; 3. լքանելը, թողուլը։

Depend տիփէ՛նտ, *vn.* [on, upon] կախուիլ, կախում ունենալ; 2. հըպատակիլ, տակ լինիլ; 3. հաւատալ, վստահիլ; 4. կարօտ ըլլալ; 5. անորոշ՝ առկախ մնալ։ -upon it! իրաւ որ, հաւատացէք որ։ -able տիփէ՛նտէպլ, *a.* վստահելի։

Dependant, -dent տիփէ՛նտէնթ, *a.*-[on, upon] կախեալ, հպատակ; 2. թեական; 3. ստորակարգեալ։=*s.* կախեալ, ստորակայ, պարագայ; 2. ծառայ, հետեւորդ; 3. հետեւութ.

Dependence տիփէ՛նտէնս, *s.* կախելը, կախում; 2. հետեւութիւն, հետեւորդ; 3. զուգակցութիւն, յարամնութիւնք; 4. կարօտութիւն; 5. հաւատ, վստահութիւն։

Dependency տիփէ՛նտէնսի, *s.* կախում; 2. առ կախ բան մը; 3. ստորակայ, արբանեակ; 4. գաղթականութիւն, գերիշխանութիւն։

Dephlegmate տէֆլէ՛կմէյթ, *va.* նիւթ մը ջրի մասերէ զտել, զատել։ -tion -մէ՛յշըն, *s.* ջրատում ք.

Dephlogisticated, *s.* անկիզանուտ(բառ հնոց)ք. -air. թթուածին

Depict, Depicture տիփի՛քթ, տիփի՛քչըր, *va.* նկարել; նկարագրել։

Depilatory տիփի՛լէթըրի, *a.* հերաթափ (դեղ)։ [պարպել։

Deplete տիփլի՛յթ, *va.* դատարկել

Depletion տիփլի՛շըն, *s.* դատարկելը, պարպելը; 2. նիհարցնելը; 3. արիւն առնելը։

Deplorable տիփլօ՛րէպլ, *a.* ալաղելի, եղկելի, ողբալի, ողորմելի, ողբացեալ։ -rably -րէպլի, *ad.* ցաւալի՝ ողբալի կերպով։

Deplore տիփլօ՛ր(զ), *vn.* ողբալ, լալ, ափսոսալ, սգալ, արգահատել։

Deploy տիփլո՛յ(զ), *va.* սփռել, տարածել (զօրքը)։ =*vn.* բացուիլ, տարածուիլ չէն.

Deplume տիփլիու՛մ, *va.* փետրաթափ ընել; 2. փետտել, ճաղատցընել. -mation տիփլիումէ՛յշըն, *s.* փետրաթափութիւն; 2. թարթիչներու թափուիլը։

Depolarize տիփօ՛լէրայզ, *va.* բեւեռացումը ջնջել տես. բնգ.

Depone տիփօ՛ն(զ), *va.* երդնուլ, վկայել, հաստատել, դնել։

Deponent տիփօ՛նընթ, *s.* երդմամբ վկայող; 2. հասարակ բայք ք.

Depopulate տիփա՛փիուլէյթ, *va.* անմարդացնել, ամայացնել։ =*vn.* պարպուիլ, ամայիլ։ -tion տիփափիուլէ՛յշըն, *s.* անմարդացում, ամայութիւն։ -tor -լէյթըր, *s.* կործանիչ, ամայացնող։

Deport տիփօ՛րթ, *va.* հեռու տեղ աքսորել, տարագրել, վարել։ -ation -թէ՛յշըն, *s.* տարագրութիւն, արտաահմանութ. -ment տիփօ՛րթմընթ, *s.* վարք, ընթացք, կենցաղ, կենցաղավարութիւն։

Deposable տիփօ՛զէպլ, *a.* դնելի, հանելի, փոխելի; վկայելի։ [կութ.

Deposal տիփօ՛զէլ, *s.* պաշտօնան-

Depose տիփօ՛զ(զ), *va.* ձգել, պաշտօնանկ ընել; 2. երդմամբ վըկայել։ =*vn.* վկայ լինիլ։

Deposit տիփա՛զիթ, *s.* դիրտ, սիկ, մրուր, տկուք; 2. աւանդ, պահեստ հմանեք։ =*vn.* վար դնել, դնել; 2. աւանդ՝ ի պահ դնել։ To-money. ստակ պահեցնել։ In or on-. աւանդ՝ դրաւ դրուած։ -ary տիփա՛զիթէրի, *s.* աւանդապահ; 2. մթերիմ։ -or -թըր, *s.* աւանդատու։ -ory տիփա՛զիթըրի, *s.* ամբարանոց, աւանդատուն, մթերանոց։

*Deposition տէբըզիշ՛ըն, s. շնորհազրկութիւն, պաշտօնանկութ.; 2. գիրտ, մրուր; 3. վկայութ. դատ.

Depot տէ՛բօ, s. մթերանոց, համբարոց; 2. զինարան; 3. զօրակայան; 4. կայարան երկաթուղւոյ։

Depravation տէբրէվէ-, s. եղծում, վատթարացում, ապականում

Deprave տիբրէյվ՛(տ), va. ուրել, ապականել, խանգարել։ -dness, -ment, *Depravity տիբրէվ՛իթի, s. խանգարում, այլայլութիւն, վատթարում, եղծում։

Deprecate տէբ՛րիքէյթ, va. աղերսել, պաղատիլ; 2. խորապէս ցաւիլ։ -tion տէբրիքէյ՛շըն, s. պաղատանք, աղերս։ -tive, -tory տէբրիքէյ՛թիվ, -՛թըրի, a. աղերսական։

Depreciate տիբրի՛շիէյթ, va. գինը կոտրել; 2. արժէքը պակսեցնել։ -tion տիբրիշիէյ՛շըն, s. գունատութիւն, դժգունութիւն; 2. արժէքի նուազում։

Depredate տէբ՛րիտէյթ, va. աւարի առնուլ, կողոպտել, քանդել; 2. կլլել։ -tion -տէյ՛շըն, s. աւար, կողոպուտ, յափշտակութ.; 2. քանդում։ -tor -տէյ՛թըր, s. աւարառու։

Depress տիբրէս՛(տ), va. ճնշել, կոխել; 2. ընկճել, նուաճել, վհատեցնել; 3. (արժէքը) կոտրել; 4. ամնցնել։ -ion տիբրէշ՛ըն, s. իջնալը, ճնշելը; 2. խորութիւն, փոս, գածում; 3. ընկճում, նուաճում, վըհատութիւն; 4. անգործութ. fkuus; 5. ճնշում օդոյ. -ive -րէ՛սիվ, a. ճնշիչ, հարստահարիչ։

Depri'vable -րայ՛վէպլ, a. զրկելի

Deprivation -վէյ՛շըն, a. զրկում, անկում, կորուստ; 2. պաշտօնանկութիւն։

Deprive տիբրայվ՛(տ), va. [of] վերջացնել, բառնալ; 2. (պաշտօնէ) զրկել։

Depth տէբթհ, s. խորութիւն; 2. խոր, անդունդ; 3. խրթնութիւն; 4. մէջ (գիշերոյ, ձմռան), խորք։

Depurate տէբ՛իուրէյթ, va. մաքրել, զտել։ -tion, s. զտում։

Deputation տէբիուտէյ՛շըն, s. պատգամաւոր ղրկելը, պատուիրակութիւն; 2. երեսփոխանք, պատգամաւորք։

Depute, -tize տիբիուտ՛, տէբ՛իուտայզ, va. պատգամաւոր ընտրել, պատուիրակ ղրկել։

Deputy տէբ՛իուտի, պատուիրակ, երեսփոխան, պատգամաւոր, նուիրակ; 2. փոխանորդ, տեղակալ։

Deracinate տիրէ՛սինէյթ, va. արմատաքի ընել, արմատէն խլել։

*Derange տիրէյնճ՛ va. խառնըշտըկել, շփոթել, խառնակել; 2. խանգարել (խելքը)։ -*ment, s. շփոթութիւն, (մտքի) խանգարում։

Derelict տէր՛իլիքթ, a. լքեալ, անտէր; 2. ուխտադրուժ։ =s. անտէր ինչք; 2. ողողատ երկ. -ion տէրիլիք՛շըն, s. լքում, թողում; 2. ընդարձակում երկրի եր.

*Deride տիրայտ՛, va. հեգնել, վրան խնդալ, այպանել, ծաղրել։

Derision տիրիժ՛ըն, s. ծաղր, հեգնութիւն։ -sive, -sory տիրայ՛սիվ, տիրի՛սըրի, a. հեգնական, ծաղրական։ -sively տիրայ՛սիվլի, ad. հեգնօրէն, ծաղրելով։

Derivable տիրայ՛-, s. ածանցելի

Derivation տէրիվէյ՛շըն, s. խոտորեցում, տարդարձութիւն; 2. բխում, ծագում; 3. ածանցում։ -tive տիրիվ՛էթիվ, a. բխեալ, ածանցեալ; 2. ածանց (բառ); 3. խոտորեցուցիչ։

Derive տիրայվ՛(տ), va. առնուլ, հանել; 2. բխեցնել, ածանցել։ =vn. բխիլ, հոսիլ; 2. ծագիլ, գալ։

Derm տըրմ, s. մորթ, մաշկ բժշ.

-atology տոլ՛ըճի, -աբանութիւն։
Dermal տըր՛մըլ, *a.* մորթային։
-gia տըրմըլ՛ճիէ, *s.* մաշկացաւ։
Dernier տըր՛նիէյըր, *a.* վերջին, ծայրագոյն։ -ressort. յետին միջոց։
Derogate տէր՛օկէյթ, *va.* [from] փոփոխել, խառորել; 2. եղծանել, հակառակել։ -tion տէրօկէյ՛շըն, *s.* [from, to] փոփոխում (օրինաց)։ -tory տէրակէ՛թըրի, *a.* [to] փոփոխիչ, եղծանող։
Derrick տէր՛իք, *s.* նաւու բեռնաբարձ ճախարակ։ -boom. բեռնակայմ։ [ճանակ։
Derringer տէր՛ինճըր, *s.* ատրր-
Dervis, -vese, -vish տըր՛վիս, տըր՛վիշ, *s.* տերվիշ։
Descant տէս՛քէնթ, *s.* եղանակի մը զարգացում, փոփոխում; 2. երաժշտախմբի բարձրագոյն ձայնը, սոբրանօ; 3. երկայնաբանութիւն, մեկնութիւն, ճառ։ =տէսքէնթ՛, *va.* երգել, երգակցել; 2. երկայնաբանել, պարզաբանել, մեկնել, ճառել։
Descend տիսէնտ՛, *vn.* [from] իջնել; 2. կյնալ; 3. խոնարհիլ, մարը մտնել; 4. սերիլ, ծագիլ։ =*va.* (լեռնէն) իջնել։ Well-ed. ազնիւ ընտանիքէ, ազնուասեր։
Descendant տիսէնտ՛ընթ, *s.* ազգ, տոհմ; 2. զաւակ, սերունդ, շառաւիղ։ =*a.* իջնող, սերող։
Descendible տիսէնտ՛իպըլ, *a.* իջանելի, սերելի։ -bility տիսէնտիպիլ՛իթի, *s.* սերելիութիւն, փոխանցականութիւն։
Descension տիսէն՛շըն, *s.* իջում, խոնարհում, մուտք։ -al տիսէն՛շընըլ, *a.* մտից տար.
Descent տիսէնթ՛, *s.* էջք, իջում; 2. զառիվայր; 3. անկում, խոնարհում; 4. յարձակում; 5. անցք, փոխանցում; 6. ծագում, սերունդ, զաւակ, ժառանգութ.; 7. ազգահամար; 8. յատակ։ [նկարագրելի։
Describable տիսքրայպ՛էպըլ, *a.*
Describe տիսքրայպ՛(տ), *va.* ըստորագրել, նկարագրել, գծագրել։
*Description տիսքրիփ՛շըն, *s.* նըկարագիր, նկարագրութ.; 2. ազգ, տեսակ։ -tive տիսքրիփ՛թիվ, *a.* նըկարագրական։ -geometry. ձեւագրական երկրաչափութիւն։
Descry տիսքրայ՛(տ), *va.* նշմարել, զննել, դիտել։ =*s.* տեսիլ, տեսարան; 2. նշմարանք։
Desecrate տէս՛իքրէյթ, *va.* սըրբապղծել, ապականել։ -tion, *s.* սրբապղծութիւն, ապականութիւն
Desert տէզ՛ըրթ, *s.* անապատ, ամայի երկիր։ =*a.* ամայի, անմարդաբնակ, աւերակ, առանձին։ =տիզըրթ՛, *va.* թողուլ, ձգել, լքանել, դասալիք ըլլալ; 2. փախչիլ։
Desert տիզըրթ՛, *s.* արժանիք, վարձք; 2. արժանաւորութիւն; 3. արժանաւոր։ -less, *a.* անարժան։
Deserter տիզըրթ՛ըր, *a.* փախըստական, դասալիք։ [լքում։
Desertion տիզըր՛շըն, *s.* թողում,
Deserve տիզըրվ՛(տ), *va.* [of] արժանիք՝ արդիւնք ունենալ։ =*vn.* տիզըրվ՛, արժանաւոր ըլլալ։ -dly տիզըր՛վիտլի, -vingly տիզըր՛վինկլի, *ad.* արժանապէս։
Deshabille տէզապիլ՛, *s.* տան հագուստ, անխնամ հագ (F.)։
Desiccate տէս՛իքէյթ, *va.* ցամքեցնել, չորցնել։ =*vn.* ցամքիլ, չորնալ։ -tion տէսիքէյ՛շըն, *s.* չորութիւն։ -tive -՛թիվ, *a.* չորցնող։
Desiderate տիսիտ՛ըրէյթ, *va.* ցանկալ, փափաքիլ։
Desideratum, -ta տիսիտըրէյ՛թըմ, *pl.* ցանկալի՝ փափաքելի իրեր։
*Design տիզայն՛(տ), *va.* [for] նըկարել, գծել, ստուերագրել; 2. խորհիլ, մտածել; 3. սահմանել; 4.

ցցնել։ =vn. նպատակ ունենալ։ =s. ծրագիր; 2. խորհուրդ, գաղափար; 3. նպատակ; գծագրութիւն, նկար։ -able տիզայն'էպլ, a. գծելի; 2. գտանելի; 3. խորհելի։

Designate տէզ'իկնէյթ, va. որոշել, անուանել։ -tion տէզիկնէյ'շըն, s. որոշելը, որոշուիլը; 2. անուանում, կարգում; 3. անուն, մականուն։

Designer տիզայն'ըր, a. նկարիչ, գտիչ; 2. վարպետորդի։ [նենգաւոր

Designing -ն'ինկ, a. խորամանկ,

Designless տիզայն'լէս, a. անզգոյշ, աննպատակ, անխորհուրդ։

Designment տիզայն'մէնթ, s. դիտաւորութիւն, յատակագիծ։

Desinence տէզ'ինէնս, s. հոլով; 2. խոնարհում +. [խաղաւէր։

Desip'ient տէսի-, a. մանկական,

Desirable տիզայր'էպլ, a. ցանկալի, փափաքելի, բաղձալի, գեղեցիկ։ -ly տիզայր'էպլի, ad. -կերպով։ -ness, s. -ութիւն։

*Desire տիզայր'(ր), s. փափաք, տենչանք, իղձ, մաղթանք; 2. յօժարութիւն, ցանկութիւն։ =va. ցանկալ, փափաքիլ, բաղձալ; 2. մաղթել, խնդրել; 3. հրամայել։ Earnest–. անկեղծ փափաք։ Inordinate–. մարմնոյ, անզուսպ բաղձանք։ By–of. հրամանաւ։ To be inflamed by–. ցանկութեամբ տոչորուիլ։ To curb one's–. բանադատել, զսպել։

Desirous տիզայ'րըս, a. [of] փափաքող։ -ness, s. կաթոգին սէր, փափաք, բաղձանք։

Desist տիզիսթ', vn. [from] հրաժարիլ, կենալ։ -ance տիզիսթ'էնս, s. հրաժարում։

Desk տէսք, s. գրասեղան; 2. ժամի գրակալ; 3. ամպիոն, բեմ։

Desman տէս'մըն, s. ջրաքիս (.

Desmine տէս'մին, s. մետաքսաքար հն+. [ուսմաբանութիւն։

Desmology տէսմոլ'ըճի, s. յօդ-

Desolate տէս'ըլէյթ, a. ամայի, անբնակ; 2. աւերակ; 3. առանձին, անմխիթար։ =va. ամայացնել, աւերել, անշքացնել։ -ly, ad. -ness, s. անշքութիւն։

Desolation տէսըլէյ'շըն, s. քանդում, կործանում; 2. ամայութիւն, աւեր; 3. առանձնութիւն; 4. վհատութիւն։

Despair տիսփէր'(ր), vn. [of] յուսահատիլ։ =s. յուսահատութիւն; 2. վհատիչ իր. -ingly, ad. անյուսաբար։

Despatch' See Dispatch.

Desperado տէսփըրէյ'տօ, s. յուսահատ, կատաղի, յանդուգն (It.)։

*Desperate տէս'փըրէյթ, a. անյոյս, յուսահատ; 2. կատաղի, մոլի, անհնարին։ -ly, ad. յուսահատութեամբ, յանդգնաբար։ -ness, -tion տէսփըրէյթ'նէս, տէսփըրէյ'շըն, s. անյուսութիւն, մոլեգնութիւն։

Despicable տէս'փիքէպլ, a. անարգ, նուաստ, չնչին։ -ly, ad. նուաստաբար։ -ness, s. անարգութիւն անպիտանութիւն։

Despisable տէսփայզ'էպլ, a. արհամարհ, չնչին; 2. գարշելի, ոչինչ։

Despise տէսփայզ'(ր), va. անարգել, արհամարհել; 2. խորշիլ։ -dness -փայզ'էտնէս, s. անարգութ.

Despite տէսփայթ', s. չարութիւն, նախատինք, թշնամութիւն։ =va. զայրացնել; 2. անարգել, նախատել։ -of. այսու ամենայնիւ։

Despiteful տէսփայթ'ֆուլ, a. չարակամ, անգգամ։ -ly, ad. թշնամութեամբ, անգգամութեամբ։

Despoil տէսփօյլ'(ր), va. [of] կողոպտել, յափշտակել; 2. զրկել։ -ment, Despoliation տէսփօլիէյ'շըն, s. կողոպտում, զրկում։

Despond դէսփոնտ՛, va. վհատեցնել, սրտաբեկել, լքանել։

Despondence, -cy դէսփոն՛տընս, s. սրտաբեկում, լքում։ -dent, -ding դէսփոն՛տընտ, -փոն՛տին, a. լքեալ, յուսահատ։

Despot դէս՛փօտ, s. միահեծան՝ ինքնիշխան տէր։ [բացարձակ։

Despotic, -al դէսփօտ՛իքըլ, a.

Despumation դէսփիւ-մէյ՛շըն, s. փրփրաքաղութիւն ը.

Desquamation դէս-քուա-մէյ՛շըն, s. թեփոտում (մորթի) բժ. [չkrkq

Dessert դէզըրթ՛, s. աղանդեր

Destination դէս-թինէյ՛շըն, s. սահմանում, կարգում; 2. որոշում; բաղդ; 3. նպատակ, վախճան; 4. սահմանեալ տեղ, վայր։

*Destinate, -tine դէսթինէյթ, դէս՛թին. [to] սահմանել, որոշել։

Destiny դէս՛թինի, s. ճակատագիր, բաղդ; 2. կեանք, բաժին, վիճակ։ The Destinies դէս՛թինիզ, պարկայք դից.

Destitute դէս՛թիթիու-թ, a. լքեալ, խեղճ, անոք, աղքատ; 2. թափուր, անման, անխնամ, զրկեալ, կարօտ, զուրկ։

Destitution դէս-թիթիու՛շըն, s. կարօտութ. զրկանք, չքաւորութ.։

*Destroy դէս-թրօյ՛, -րօյ՛(դ), va. կործանել, ջնջել, եղծել; կործանել, աւերել, քանդել։ -able դէս-թրօյ՛էպլ, a. ջնջելի, եղծելի։ -er, -ing դէս-թրօյ՛ըր, -րօյ՛ին, a. կործանիչ, սատակիչ; 2. թօրփիլարձակ(նաւ)։

Destructible դէս-թրըք՛թիպլ, a. ապականացու, կործանելի։

Destruction դէս-թրըք՛շըն, s.[for, to] աւերում, կործանում; 2. քակտում, ջնջում, կորուստ; 3. ապանութիւն։ -ist դէս-թրըք՛շընիսթ, s. անզեղջ մեղաւորին հոգւոյն ջնջման հաւատացող, ջնջական Ան. nr եւ Annihilationist. 2. կործանարար։

Destructive դէս-թրըք՛թիվ, a. [of, to] խանգարիչ, ապականիչ; 2. սատակիչ։ -ly, ad. չարաչար։ -ness, s. եղծում, ապականութիւն։

Desudation դէսիու-տէյ՛շըն, s. քրտնահարութ., քրտինքխաշ բժ.

Desuetude դէս՛ուիթիուտ, s. խափանում (սովորութեան)։

Desulphurate դէսըլ՛ֆըրէյթ, va. ծծումբը հանել, ծծմբատել։

Desultory դէս՛ըլթըրի, a. յոդդողդ, անհաստատ, ոստոստուն։ -riness դէս՛ըլթըրինէս, s. -ութիւն։ -rily դէս՛ըլթըրիլի, ad. անկապակից, անյարիր, թռչլ կերպով, ցատկոտուն։

Detach դիթէչ՛(թ), va. [from] անջատել, բաժնել; 2. արձկել, քակել, փրցնել; 3. զօրքի հատուած մը ղրկել։ -ment, s. անջատում; 2. հատուած, ջոկատ (զօրաց)։

Detail դի՛թէյլ, դիթէյլ՛(դ), s. մանրամասնութիւն, պարագայք; 2. մաս մաս բաժանում; 3. ջոկատ, հատուած մը փrkqk շըն.=va. մանրամասնօրէն պատմել; 2. հատուածները՝ ջոկերու բաժնել։ In detail. մանրամասնաբար։

Detain դիթէյն՛(դ), va. պահել, արգիլել, ձեռբակալել, վար դնել, բանտել։ -der դիթէյն՛տըր, s. հրամանագիր բանտարկութեան։

Detainer դիթէյն՛ըր, s. խափանող, պահող, վար դնող էր. ձեռբակալման հրամանագիր։

Detainment դիթէյն՛մընթ, s. բանտարկութիւն, ձեռբակալում։

Detect դիթէքթ՛, s. յայտնել, երեւան հանել, գտնել։ -ion դիթէք՛շըն, s. յայտնութիւն, գիւտ։ -ive դիթէքթ՛իվ, s. երեւան հանող, գտնող; (ոճրագործա) գտակ; 2. գաղտնի ոստիկան, փախանորդ։ -or, -er դիթէքթ՛ըր, s. յայտնիչ,

յայտնող, յայտնակ։

Detention տիթէն՛շըն, s. արգիլելը, ձեռբակալում; յապաղում։

Detent տիթէնթ՛, s. ձգան (հրացանի, պատի ժամացուցի) բռնիչ։

Detentor տիթէն՛թըր, s. գողօն։

Deter տիթըր՛(ր), va. ետ կեցնել (վախցնելով), կասեցնել; 2. հեռացնել, արգիլել։

Deterge տիթըրճ՛(ը), va. մաքրել, լուալ, սրբել։

Detergent տիթըր՛ճընթ, a. վէրք մաքրող (դեղ), վիրասրբիկ։

Deteriorate տիթիր՛իըրէյթ, va. աւրել, ապականել։ =vn. վատթարանալ, գէշնալ։ -tion տիթիրիըրէյ՛շըն, s. վատթարացում, աւրումն, աղաւաղում, յոռութիւն։

Determent տիթըր՛մընթ, a. արգելք, խոչ, խափան։

Determinable տիթըր՛մինէպլ, a. վճռելի, սահմանելի։

Determinate տիթըր՛մինէյթ, a. որոշեալ, սահմանեալ։ -ly, ad. որոշապէս, հաստատապէս։

*Determination տիթըր՛մինէյ՛շըն, s. սահմանելը, որոշելը; 2. առաջադրութիւն, դիտաւորութիւն; 3. կամք, հաստատամտութիւն։ To come to a—. բանի մը՝ որոշման մը յանգիլ։ —of blood to the head. արիւնը գլուխը զարնելը։ -tive ՛մինէյթիվ, a. որոշիչ, յատկանշական։

Deter'mine, va. [on] որոշել; 2. սահմանել; 3. հաստատել, ընտրել, կարգել։ =va. որոշել, լմննալ, աւարտել։ [ղե՛ գերեզմանէ հանելը։

Deterration տիթըրէյ՛շըն, s. հո-

Deterrent տիթէր՛րընթ, a. ահաբեկող, արգիլող, կանխարգել։

Detersion տիթըր՛շըն, s. վէրքը մաքրելը; սրբում։ -sive տիթըր՛սիվ, a. մաքրողական, վիրասրբիկ։

*Detest տիթէսթ՛, an. գարշիլ, զանիլ, զզուիլ; 2. ատել։ -er տիթէսթ՛ըր, va. թշնամի, ատեցող։

Detestable տիթէսթ՛էպլ, a. զզուելի, ատելի։ -ness, -tion տիթէսթ՛էպլնէս, տիթէսթէյ՛շըն, s. զզուանք, զան, գարշանք, ատելութիւն։

Detonate, Detonize տէթ՛ոնէյթ, տէթ՛ընայզ(ը). an. ճայթել, ճայթեցնել, բոմբիւն հանել, թնդալ

Detonation տէթընէյ՛շըն, s. բոմբիւն, շառաչիւն, ճայթիւն։

Detort տիթորթ՛, va. շրջել, փոփոխել, ծամռտկել, աղաւաղել։ -tion, -sion տիթոր՛շըն, s. աղաւաղում, այլայլում, փոփոխում։

Detour տէյ՛թուր. տիթուր՛, s. շրջումն, ոլորուն ճամբա [F.]։

Detract տիթրէքթ՛, va. [from] վատահամբաւել, զրկել։ -ion տիթրէք՛շըն, s. բամբասանք, զրպարտութիւն; 2. վնաս։ -tive, -tory -րէքթ՛իվ, տիթրէքթ՛ըրի, a. նախատական, անուանարկիչ, բամբասող։ -ress տիթրէքթ՛րէս, s. լեզուագար կին։

Detriment տէթ՛րիմընթ, s. վնաս, կորուստ։ -al -մընթ՛էլ, վնասակար։

Detrition տիթրի՛շըն, s. մաշում։

Detritus տիթրայթ՛ըս, s. լեռուքք, մաշուք, մնացորդ էրէ. [վար քշել։

Detrude տիթրուտ՛, հրել, մղել,

Detruncate տիթրընք՛էյթ, va. ծայրատել, կրճատել։ -tion -քէյ՛շըն, s. ծայրատում, յապաւում։

Detrusion տիթրու՛ժըն, s. հրելը, մղում; 2. վանում։

Deuce տիուս, s. կրկին, կրկնակ թղ; 2. սատանայ։ -ace տիուսէյս, s. կրկին կրկնակ sիւպարէ։ The—is in him. սատանան փորն է։

Deuced տիուս՛էտ, a. սատանայական; 2. անհամար, գարշելի(թիւ)

Deuteronomy տիութըրոն՛ըմի, s. գիրք երկրորդ օրինաց Մ.։

Deuterogamy տիութըրոկ՛էմի, s.

երկրորդ ամուսնութիւն։ -gamist -կ'էմիսթ, s. երկրորդ անգամ ամուսնացող։ -pathy տիւթէրօփ'էթի, s. կրկին հիւանդութիւն, կրկնախտ։ -scopy տիւթէրօս'գօբի, s. երկրորդ նշանակութիւն՝ տեսութիւն։

Deutoxide տիւթօք'սայտ, s. երկօքսիդ, երկժանգ, երկթթուխտ.

Devastate տէվ'աստէյթ, va. կործանել, աւերել, քանդել։ -tion -էվէսթէյ'շըն, s. կործանում, աւերում, աւերակ; 2. մեռելի գոյքի վատնում, մսխում եւ.

Develop տիվէլ'ըփ(թ), va. բանալ, արձկել, պարզել; 2. յայտնել, մանրամասնել, ընդարձակել; 3. զարգացնել։ -ment տիվէլ'ըփմընթ, s. բացում, աճում, ծաւալում, զարգացում; 2. մանրամասնութիւն; պարզում; 3. տարածում; 4. երկայնութիւն։

Devest տիվէսթ', va. մերկացնել, հանուեցնել, փետտել; 2. (իրաւունքէ) զրկել, ետ առնել եւն. =vn. (իրաւ.) կորսուիլ եւն.

Devexity տիվէքս'իթի, s. կորութիւն; 2. զառիվայր։

Deviate տիվիէյթ', vn. [from] մոլորիլ, զառածիլ, խոտորիլ։ = Without deviating. ուղղակի, չխփշտակ։

Deviation տիվիէյ'շըն, s. խոտորում, զառածութիւն; 2. մոլորիլը; 3. վրիպակ, սխալ։

*Device տիվայս'(թ), s. հնարք, գիւտ; 2. խորամանկութիւն; 3. միջոց, խորհուրդ, նշան։ -ful տիվայս'ֆուլ, a. հնարագէտ, խորամանկ։

Devil տէվ'լ, s. դեւ, սատանայ, սադայել; 2. գող, սրիկայ; 3. մանրող՝ գզող մեքենայ, գզոց, անեղ; 4. պղպեղը շատ՝ այրող կերակուր։ =va. չարացնել; 2. մանրել, գզել; 3. համեմել, պղպեղել։ Printer's-. տպարանի մանչ։ To play-with. միջամտել, նեղել; կործանել։ Devil's darning needle. ճպուռ, գաւան (մժեղ)։

Devilish տէվ'լիշ, a. սատանայական, դիւային, դժոխային, զզուելի։

Devilkin -'քին, s. պզտի սատանայ

Deviltry տէվ'լթրի s. սատանութ.

Devious տէվ'իըս, s. ծուռումուռ; 2. խոտորեալ։ [2. հնարելի։

Devisable -վայզ'էպլ, a կտակելի;

Devise տիվայզ'(թ), va. խորհիլ, ծրագրել, հնարել; 2. գծագրել, գծել; 3. կտակել։ =s. հրիտակ, կտակ; 2. ժառանգութիւն։

Deviser տիվայզ'ըր, s. գտիչ, հնարող։ -sor տիվայզ'ըր, s. կտակող, կտակարար։ -see տիվայզ'ի, s. հրիտակաւու, ժառանգորդ։

Devoid տիվոյտ', տիվօյտ', a. պարապ, դատարկ; 2. զուրկ, զրկուած։

Devoir տիվուար', s. մեծարանք, յարգութիւն; 2. պարտականութ.

Devolution տիվօլու'շըն, s. փոխանցում, թաւալում։

Devolve տիվոլվ'(թ), va. [on, upon] փոխանցել, շրջել։ =va. թաւալիլ; 2. փոխանցել։ -ment տիվոլվ'մընթ, s. փոխանցում։

Devonian տիվօ'նիըն, a. դեւոնեան (դար)։ -age. ձկանց շրջան երկ.

Devoration -'շըն s. գիշատում։

Devote տիվօ'թ, va. [to] ուխտել, ձօնել, ընծայել, նուիրագործել, նուիրել; 2. նզովել։

Devoted տիվոթ'էտ, a. ընծայեալ, նուիրեալ, նուիրական; 2. ուխտեալ, օխերիմ; 3. նախանձաւոր, անձնուէր։ -ness, s. -ութիւն։

Devotee տիվօթի', s. ջերմեռանդ, սուտ բարեպաշտ, պաշտօնամոլ։

Devoter տիվօթ'ըր, s. պաշտող։

Devotion տիվօ'շըն s. ուխտ, նուիրում; 2. անձնուիրութիւն,

բարեպաշտութիւն, աղօթասիրութիւն; 3. *pl.* աղօթք, երկրպագութ

Devotional տիվօ՛շընըլ, *a.* բարեպաշտական: -ist, *a.* կրօնամոլ:

Devour տիվաու՛ր, *va.* կլլել, գիշատել; 2. բղկտել, պատառել; 3. սպառել, լզել; 4. անյագաբար դիտել: -er, -ing տիվաու՛րըր, տիվաու՛րինկ, *a.* սպառող; 2. որկրամոլ:

Devout տիվաու՛տ, *s.* ջերմեռանդ, բարեպաշտ, երկիւղած; 2. եռանդուն: -ly, *ad.* եռանդագին, ջերմեռանդօրէն: -ness տիվաու՛տնէս, *s.* ջերմեռանդութիւն:

Dew տիու(տ), *s.* ցօղ, շաղ: =*va.* ցօղել; 3. խոնաւցնել: -berry. ժոխ, մորենի: -drop. ցօղի կաթիլ: -lap. կենդանեաց վզին տակ կախուած միս, վիժակ, մուուղ: -point. ցօղակէտ ջնչ. -retting. կանեփը՝ քթանը արեւը փռել: -worm. լպրծուկ, բոտոտ սօղուղճանն:

Dewiness տիու՛ինէս, *s.* խոնաւութիւն, ցօղաթրմութիւն:

Dewless տիու՛լէս, *a.* անցօղ:

Dewy տիու՛ի, *a.* ցօղաթուրմ:

Dexter տէքս՛թըր, *a.* աջ սաղ, աջոյ, աջ ձեռքի: -ity, -ousness -թըր՛իթի. տէքսթը՛րըսնէս, *s.* արագութիւն; յաջողակութ; վարպետութ.

Dexterous, Dextrous տէքսթը՛րըս, *a.* արագաշարժ, թեթեւ; 2. յաջողակ, վարպետ, հրքամիտ: -ly, *ad.* -ութեամբ, ճարպիկօրէն:

Dextral տէքս՛թրըլ, *a.* աջ, աջոյ:

Dex'trine -րին, *a.* աջօսլայ տ.

Dey տէյ, *s.* կուսակալ Ալճերիոյ, տայի հծ. [կամ թեթեւ նաւ:

Dhow, Dow տաու, *s.* արաբա-

Dhole տօ՛լ, *s.* շուն մը, ծողաշուն: [չաքար հնդ:

Diabase տայ՛էպէյս, *s.* կանա-

Diabetes տայէպի՛թիզ, *pl.* շաքարախտ, առատամիզութիւն:

Diablerie, -lery տիէպ՛լըրի, *s.* սատանութիւն, կախարդութիւն:

Diabolic, -al տայէպօլ՛իքէլ, *a.* դիւական, դժոխային: -ness -իքըլնէս, *s.* սրիկայութիւն, ամարդութ.

Diabolism տայէպ՛ըլիզմ, *s.* սատանութիւն: [դայրեցական տէս.

Diacaustic տայէքօսթ՛իք *a.* ըն-

Diachylon, -lum տայէքիլ՛ըն, -քիլ՛ըմ, *s.* սպեղանի եազը:

Diac'onate, *s.* սարկաւագութ.:

Diacoustics տայէքուս՛թիքս, *a.* լսելաքանական: =*pl.* լսելաքանութ.

Diacritic, -al տայէք՛րիթիքէլ, *a.* յայտարար, տրոհական ք. [ւէգ ջս.

Diadelphia տայէտէլ՛ֆիէ *s.* որձե-

Diadem տայ՛էտըմ, *s.* թագ, պըսակ, խոյր; 2. վարսակալ, պսակակալ; 3. իշխան, ինքնակալ: -ed -տըմտ, *a.* թագազարդ: [տրոհումն

Diæresis տայէր՛իսիս, *s.* վանկի

Diagnosis տայէկնօ՛սիս, *s.* ախտաճանութիւն, ախտագիտութիւն, ախտացոյց նշան: -nostic -նոսթ՛իք, *s.* ախտաճանաչութիւն; 2. ախտանիշ: =*a.* ախտացոյց, ախտաճանաչ:

Diagonal տայէկ՛ընըլ, *s.* տրամանկիւն, անկիւնագիծ: =*a.* անկիւնական: -ly, *ad.* տրամանկիւնաբար, առ ի շեղ:

Diagram տայէկ՛րէմ, *s.* ծրագիր, ձեւ, ծրագրութիւն: -raph -՛րէֆ, *s.* ձեւագծող, տրամագիր գ.

Dial տայ՛էլ, *s.* արեւի ժամացոյց; 2. ժամացոյցի երես: -plate. արեւաժամու շրջանակ: -ist, *s.* ժամագործ: [գաւառաբարբառ:

Dialect տայ՛էլէքթ, *s.* լեզու; 2.

Dialectic, -al տայէլէքթ՛իքէլ, *a.* գաւառաբարբառի; 2. տրամաբանական: =*pl.* տայէլէք՛թիքս, *s.* վիճաբանելու արուեստ, տրամաբանութիւն: -tician տայէլէքթի՛շըն, *s.* տրամախօս, հակաճառող:

Diallage -'էլէճ, *s.* խառնաքար հնք.

Dialogist -'ըճիսթ, *s.* տրամախօս:

Dialogue տայ'էլօկ, *s.* տրամախօսութիւն; 2. խօսակցութիւն:

Dialysis տայէլ'իսիզ, *s.* բառից տրոհում; 2. երկլուծում դ.; 3. քակտումն=*a.* հակամագնիսական:

Diamagnetic տայէմէկնէթ'իք, *s.* տրամագնիսութիւն: -ally, *ad.* հակամագնիսաբար:

Diameter տայէմ'իթըր, *s.* տրամագիծ, տրամաչափ, երկակտուր: -tral -մ'իթրըլ, *a.* տրամաչափական

Diametric, -al տայէմէթ'րիքէլ, *a.* տրամագծական: -ly, *ad.* տրամագծաբար, հակառակ:

Diamond տայ'մընտ, տայ'էմընտ, *s.* ադամանդ; 2. շեղանկիւն պատկեր; 3. քառեակ օրէնք թղ. =*a.* ադամանդեայ, ակնակուռ: —cutter. ակնահատ: Glazier's—. ապակեգործի ադամանդ: —edition. ադամանդատիպ, ամենամանր գրով գեղեցիկ տպագրութիւն —shaped -շէյբտ. շեղաձեւ:

Dian'drous, *a.* երկորձայ (բոյս):

Diapason տայէբէյ'զըն, *s.* ձայնաշար, ութերեակ; 2. ձայնացոյց եր.

Diaper տայ'էբըր, *s.* բանուած երփնազարդ կտաւ; 2. անձեռոց հանգոյց: =*va.* կտաւին վրայ բանել; 2. տղուն կրծկալ դնել: =*vn.* գծագրել:

Diaphaneity տայէֆէնի'իթի, *s.* թափանցկութիւն: -phanous տայէ'ֆէնըս, *a.* թափանցիկ, պայծառ:

Diaphoresis տայէֆօրի'սիս, *s.* քրտնութիւն: -retic, *a.* քրտնաբեր

Diaphragm տայ'էֆրէմ, *s.* անջրպետ, խարոց, միջնացանկ; 2. խորշաթաղանթ (պտուղներու); 3. տոծանի, ատագատ ճաճ ծվի մրդ.

Diar'chy, *s.* երկպետութիւն:

Diarist տայ'էրիսթ, *s.* օրագրութիւն պահող, օրագրող:

Diarrhæa,-hea տայէր'իէ, *s.* փորքշուք, թանձ փորհարութ. [հաշիւ

Diary տայ'էրի, *s.* օրագրութ; 2. օր-

Diastase տայ'էսթէյս, *s.* ցորենի խմորումէ յառաջ եկած շաքարային նիւթ մը, տիտաղ:

Diastole տայ'էսթօլ, *s.* ընդարձակում, ծաւալում սրտի բժ.

Diastyle տայ'էսթայլ, *s.* տարասիւն շինուած, տրամասիւն ճ.

Diatessaron տայէթէս'էրըն, *s.* համաձայնութիւն չորից աւետարանաց; քառանիւթ: [միտութիւն

Diathesis տայէթհ'իսիս, ախտա-

Diatonic տայէթ'օնիք, *a.* յարաձայն (սանդուխ) եր.:

Diatribe տայ'էթրայպ, *s.* դատափետութիւն, պարսաւագիր, -ճառ:

Dibber, Dibble տիպ'պըր, տիպ'լ, *s.* տնկելու փայտ: =*va.* փայտով ծակ բանալ եւ տնկել:

Dice տայս, *pl. of* Die. քուեայք զառ; 2. նարտախաղ: =*vn.* նարտ խաղալ: -box. քուէսկահ զառ գուպուռու

Dichroism տայ'քրօիզմ, *s.* երկգունութիւն դէս.

Dichromatic,-romic տայքրօմէթ'իք, -քրօ'միք, *a.* երկգոյն, երկերանգ:

Dichotomy տայքօթ'ըմի, *s.* երկհերձութիւն, երկճղութիւն; 2. կիսալուսութիւն, կիսերեւում (լուսնի): -mous տայքօթ'ըմըս, *a.* երկհերձ

Dickens տիք'ընզ, *int.* շո՛ւտիկ, գրո՛ղ, աչքդ կուրնա՛: [(մորթ):

Dicker տիք'ըր, *s.* տասը հատ

Dickey,-ky տիք'ի, *s.* կառաց ետին ծառայի տեղ; 2. շապկի առաջամաս; 3. թեւնոց:

Dicotyledon, -ous տայքօթիլիտ'ըն, -լիտ'ընըս, *s.* երկբլթակ բոյս:

Dictate տիք'թէյթ, *va.* [to] թելադրել, տուն տալ, ըսել; 2. ցնել, հրամայել: =*s.* թելադրութիւն,

տուն տալը; 2. հրաման։

Dictation տիքթէյ՛շըն. *s.* թելադրութիւն, տուն տալը, գրուցագրութիւն; 2. հրամայելը։

Dictator տիքթէյ՛թըր, *s.* իշխանապետ, դիկտատոր։ -ial տիքթէթ՛օրիըլ, *a.* -ական։ -ship, -ry, -ture տիքթէյ՛թըրշիփ, տիքթէյ՛չըր, *s.* դիկտատորութ., վարչապետութ.։

Dictatress, -rix տիքթէյ՛թրէս, -յ՛թրըքս, *s.* իշխող՝ հրամայող կին։

***Diction** տիք՛շըն, *s.* ասացուած, առում, ոճ; 2. գրուցուածք։

Dictionary տիք՛շընէրի, *s.* բառարան, բառագիրք։

Dictum տիք՛թըմ, *pl.*-ta տիք՛թէ. ասացուած, վճիռ, առած։

Did, Didst *See* **Do** ըրիր։

Didactic, -al տիտէք՛թիքըլ, *a.* վարդապետական, յորդորական; 2. *pl.* ուսուցման արհեստ։

Didactyl,-ous տիտէք՛թիլըս, *a.* երկճղակ, երկատեղն։

Didapper տիտ՛էփըր, *s.* տորոնիկ, վայրի բադ մը. nrbz Black-chin grebe, dabchick, dobchick.

Diddle տիտ՛լ(տ), *va.* խաբել։

Didina'mia, *a.* երկազօր (բոյս)

Dido տայ՛տօ, *s.* խաղ. ծուղակ։

Die տայ, *vn.* (Died տայտ, Dying) [*of* a desease; *by* an instrument, violence, or famine; *from* a person or thing; *for* another] մեռնիլ; կորսուիլ, անհետանալ; 2. չորնալ, սատկիլ, ճօղիլ (շան); 3. նուաղիլ, մարիլ; 4. հրաժարիլ; 5. տառապիլ։ Dying breath. վերջին շունչը։ To die away. շիջանիլ; մեռնիլ։ To die off. մարիլ, մոցուիլ։

Die տայ, (*pl.* Dice տայս) *s.* քուէ (նարտի) զար; 2. (*pl.* Dies տայզ) կնիք դրամոյ, կնքոց սիֆֆէ; 2. ներկ։ -sinking. քուէշինութիւն. -stock. դրամահատ մամուլ, դրօշմ։

Dier տայ՛ըր, *See* Dyer.

Diesis տայ՛էսիս, *s.* կիսաստր եւ.

Diet տայ՛էթ, *s.* ռոճիկ, մնունդ, կերակուր; 2. ժուժկալութիւն, պահեցողութիւն, կերառութիւն եւ; 3. ատեան, ժողով։ =*va.* սնուցանել; 2. կերակուրէ զգուշացնել։ =*vn.* սնանիլ, ուտել; 2. (կերակուրէ) զգուշանալ։ -drink. բուսաջուր

Dietary տայ՛էթէրի, *sa.* պահեցողական; 2. ցուցակ ուտելի կերակրոց

Dietetic, -al տայէթէթ՛իքըլ, *a.* առողջապահիկ, կերակրոյ։

Dieter, -tarian տայէ՛թըր, տայէթէ՛րիըն. *a.* դարմանիչ։

Diff տիֆ, *s.* կոփածոյ։

***Differ** տիֆըր՛(տ), *vn.* (*from*) տարբերիլ, զանազանիլ, չմիաբանիլ, գժտիլ; 2. (*with*) տարակարծիք ըլլալ։

***Difference** տիֆ՛ըրընս(թ), *s.* տարբերութիւն, զանազանութիւն, խըտիր; 2. խնդիր, վէճ; 3. տարբերականութ. =*va.* որոշել, զանազանել։

Different տիֆ՛ըրընթ, *a.* [from] տարբեր, այլեւայլ, զանազան։-ly, *ad.* -կերպով, փոփոխական։

Differential տիֆըրէն՛շըլ, *s.* անհունապէս փոքր քանակութիւն՝ թիւ, տարբերաքանակ։ =*a.* տարբերական։ -calculus. տարբերական համարողութիւն։

Differentiate տիֆըրէն՛շիէյթ, *va.* տարբերութեան չափը առնուլ, տարբերաչափել։ =*vn.* տարբերել, որոշել, անջատել։ -tion -շիէյ՛շըն, *s.* տարբերաչափում; որոշում։ -tia -րէն՛շիա, *s.* տարբերաքանակ. տեսակարար տարբերութիւն եւ.

Difficult տիֆ՛իքըլթ, *a.* [of] դըժուար, ծանր, խիստ. տաժանելի։-ly, *ad.* դժուարաւ, դժուարութեամբ։

Di'fficulty -քըլթի. *s.* [in] դըժուարութիւն, ծանրութիւն; 2. խըն-

գիր, տարակոյս; 3. ցաւ, վիշտ; 4. ընդդիմութիւն։

Diffidence, Diffidentness տիֆ'ֆիտընս, տիֆֆի'տընթնէս, *s.* տարակոյս, երկմտութիւն; 2. երկչոտութիւն; 3. անվստահութիւն։

Diffident տիֆ'ֆիտէնթ, *a.* թերահաւատ, կասկածոտ։ -ly, *ad.*

Diffluence տիֆ'ֆլուէնս, *s.* հալումն, լուծումն, ջրջրութիւն։

Difform տի'ֆորմ, *a.* տձեւ; 2. տարբեր։ -ity -ֆորմ'իթի, *s.* աննըմանութիւն; 2. տգեղութիւն։

Diffract տիֆֆրէքթ', *va.* (լոյսը) բեկբեկել։ -ion -'շըն, *s.* խոտորումն բեկբեկումն լուսոյ։

Diffranchise *See* Disfran-.

Diffuse տիֆֆիուզ'(զ), *va.* հեղուլ, զեղուլ; 2. ծաւալել։ =տիֆֆիուս', *a.* ճոխ, ճապաղ, ընդարձակ, տարածեալ։ -ly -'լի, *ad.* ընդարձակօրէն, ճապաղ կերպով։ -ness -'նէս, *s.* երկայնաձիգ ճապաղ ոճ։

Diffused տիֆիուզտ', *a.* սփռեալ, ցանուցիր։ -ly, *ad.* ճոխաբար; 2. շփոթ։ -ness, *s.* ծաւալումն։

Diffusible -'իպլ, *a.* տարածելի, սփռելի։ -bility, *s.* -ութիւն։

Diffusion տիֆիուժ'ըն, *s.* տարածումն, ծաւալումն, ցրուիլը։

Diffusive տիֆիու'-սիվ, *a.* սփռելի, ցրուեալ, ճապաղ։ -ly, *ad.* -կերպով։ -ness, -ութիւն։

Dig տիկ, *va.* (Dug, Digged տիկտ) բրել, փորել, պեղել; 2. բահով փորել; 3. բահ փորել, աշխատիլ։ =*s.* բահի հարուած; 2. ապտակ, բռունց

Digamma տայկէմ'մը, *s.* անգործածելի յունի. տառ մը (*F*), որ հաւանականաբար w կ'հնչուէր։

Digastric տայկէսթ'րիք. *a.* կրկնափոր(գնդեր) մէջ; 2. երկփորային։

Digest տիճէսթ' *va.* մարսել, հալեցնել; 2. հանդուրժել, կլլել; 3. կշռել, կարգադրել, քննել; 4. հասցնել =*vn.* մարսուիլ, հալիլ; 2. հասնիլ, թարախոտիլ (վէրքը)։ = տայ'ճէսթ, *s.* հաւաքումն (օրինաց)։ -er տիճէսթ'ըր, *a.* մարսողական; 2. մարսիչ, հալիչ; 3. ամրափակ պղնձէ աման մը, փութեփուկ։

Digestible տիճէսթ'իպլ, *a.* դիւրամարս։ -ness, -bility -'նէս, -պիլիթի, *s.* մարսողականութիւն։

Digestion տիճէսթ'չըն, *s.* մարսողութիւն; 2. կարգադրութիւն; 3. հասունութիւն; 4. շարաւումն։

Digger տիկ'ըր, *s.* փորող, պեղող։

Diggings տիկ'ինկզ, *pl.* հանք։

Dight տայթ, *va.* պճնել, կոկկել, հագուեցնել, պատրաստել։

Digit տիճ'իթ, *s.* մատ; 2. մատնաչափ, մատ; 3. թիւ, թուանշան (0, 1—9)։ -al տի'ճիթըլ, *a.* մատի, մատնային։ -ate, -ated տիճ'իթէյթ, տիճ'իթէյթէտ, *a.* մատնաւոր, ճղճըղկէն; մատնաձեւ (տերեւ)։ -alis տիճիթէյ'լիս, *s.* մատնուկ, մատնեծաղիկ։ -ation -'շըն, *s.* մատնաձեւութիւն, մատնաւորումն։ -iform տիճ'իթիֆորմ, *a.* մատնաձեւ է. -igrade -իկրէյտ, *a.* մատնագնաց է.

Dignified տիկ'նիֆայտ, *a.* յարգելի, մեծարոււ; 2. աստիճանաւոր։

Dignify տիկ'նիֆայ, *va.* աստիճան իշխանութիւն տալ; 2. բարձրացնել, փառաւորել, մեծարել։

Dignitary -թէյրի, *a.* աստիճանաւոր, բարձրաստիճան։

Dignity տիկ'նիթի, *s.* աստիճան, պատիւ; 2. բարձրութիւն, արժանապատուութիւն; 3. գերազանցութ; 4. շուք։ [գոր. ch, sh, ea, ie.

Digraph տայ'կրէֆ, *s.* երկգիր։

Digress տիկրէս'(տ), *vn.* խոտորիլ, շեղիլ։ -ion տիկրէ'շըն, *s.* շեղումն։ -ional, -ive -'շընըլ, տիկրէս'իվ, *a.* խոտորեալ, խոտոր, զարտուղի։

Dike տայք(տ), *s.* փոս, խրամ; 2. թումբ, առուամէջ, խանդակ; 3. հանքի երակ; 4. խրամակեցք (հրաբխային)․ =*va.* թումբ շինել, ամբարտակել: [պատառուած, հերձ:

Dilaceration տիլէսըրէյ՛շըն, *a.*

Dilapidate տիլէբ՛իտէյտ, *va.* աւերել, կործանել; 2. վատնել: -tion -՛էտէյշըն, *a.* աւերում, կործանում; 2. վատնում, մսխում: -dator տիլէբիտէյ՛թըր, *s.* աւերիչ, վատնիչ:

Dilatable տիլէյթ՛էպլ, *s.* ծաւալելի, տարածելի․ -bility -պ՛իլիթի, *s.* ընդլայնականութիւն:

Dilatation, Dilation տիլէյթէյ՛շըն, տայլէյ՛շըն, *a.* ծաւալում, ընդլայնում, ընդարձակում:

Dilate տիլէյթ՛, *va.* ընդարձակել, լայնցնել; 2. տարածել: =*vn.* սփռուիլ, ուռիլ, բացուիլ:

Dilator տիլէյ՛թըր. *a.* լայնցնող, լայնող: -iness, *s.* յապաղում:

Dilatory տիլէյ՛թըրի, *a.* յամր; 2. դանդաղ, ծդծդող: [բաբանութ.

Dilemma տայլէմ՛մա, *s.* երկայ-

Dilettante տիլէթ՛թէնթի, *s.* (*pl.* ti -թայ) *s.* գեղարուեստասէր, -ism, -tism -թէն՛թիզմ, *s.* -ութիւն: It.

*Diligence տիլ՛իճընս, *s.* փոյթ, ջանք, խնամք; 2. ճեպընթաց(կառք)

Diligent տիլ՛իճընթ. *a.* ժիր, փութաջան, ջանասէր: -ly, *ad.* ժրաջան, եռանդուն կերպով, փութով:

Dill տիլ, *s.* սամիթ տուրազ օթու:

Dilly տիլ՛ի, *s.* պնդակառք:

Dilucidation տիլուսիտէյ՛շըն, *s.* բացայայտութիւն: [անօսրիչ:

Diluent տիլ՛իուընթ, *a.* լուծիչ,

Dilute տիլիութ՛, *va.* ջուր դնել, հարել, լուծել; 2. մեղմել, բարեխառնել: [բաց, մեղմ:

Diluted տիլիու՛թէտ, *a.* թոյլ,

Dilution տիլիու՛շըն, *s.* ջուր խառնելը, մեղմելը; 2. լուծելը, հաբելը; 3. բացդունութիւն:

Diluvial, -vian տիլու՛վիըլ,-վիըն, *a.* ջրհեղեղի, ջրհեղեղեան:

Diluvium, -vion տիլու՛վիըմ, -՛վիըն *s.* ջրհեղեղեան երկիր, հեղեղանիւթ; 2. չորրորդախաւ երկ.

Dim տիմ, *a.* աղօտ, նսեմ, մթին: =*va.* մթագնել, նսեմացնել: -ly *ad.* -կերպով: -ness, *s.* -ութիւն:

Dime տայմ, *s.* թալերին ¹/₁₀ը:

Dimension տիմէն՛շըն, *s.* տարածութիւն, քանակութիւն լայն.; 2. տարածոց, ծաւալ; 3. հասողութիւն; 4. կարողութիւն: -less, *a.* անեզր, անչափ: [բնու.

Dimeter տիմ՛էթըր, *s.* երկամանակ

Dimidiate տիմիտ՛իէյթ, *va.* կիսել:

Diminish տիմին՛իշ(տ), *va.* [from] պակսեցնել, նուազեցնել; 2. պզտիկցնել; 3. նըբացնել: =*vn.* քիչնալ, նուազիլ; 2. պզտիկնալ; 3. բարակնալ: -able, *a.* նուազելի, իջնալիք: [ձայնիջեկ եր. (>) *[It.]*:

Diminuendo տիմին՛իուէնտօ, *a.*

Diminution տիմինիու՛շըն, *s.* [of] նուազում, նուազութիւն, պակսութիւն, փոքրութիւն; 2. վերջ:

Diminutive տիմին՛իութիվ, *a.* նըուազ, փոքր, պզտիկ: =*s.* նուազական անուն: -ness, *s.* նուազութիւն, պզտիկութիւն: -ly, *ad.*

Dimish տիմ՛իշ, *a.* աղօտ:

Dimissory տիմիս՛օրի, *a.* արձակման; թոյլտուութեան (թուղթ):

Dimity տիմ՛իթի, *s.* պատտառ մը, տօրակ տիմի պէզի:

Dimly տիմ՛լի, *a.* մթագին, աղօտ:

Dimming տիմ՛մին, *s.* նսեմացում:

Dimness տիմ՛նէս, մթագնութ.:

Dimorphous տայմօր՛ֆըս, *a.* երկկերպեան (բիւրեղ), երկձեւ:

Dimple տիմ՛բլ, *s.* փոսիկ, այտափոսիկ: =*an.* փոսել, փոսցնել; 2. փոսիկ փոսիկ ընել:

Din տին(տ), *s.* աղմուկ, աղաղակ։ =*va.* հնչեցնել, թնդացնել։

Dine տայն, *an.* ճաշել; ճաշ տալ։

Ding տինկ(տ), *va.* թնդացնել, զօղանջել։ Ding-dong. զօղանջիւն։

Dinger տին'կըր, *s.* գող։ [(Հնդ.)

Dinghy, -gey տին'կի, *s.* նաւակ

Dingle տին'կըլ, *s.* հովիտ, ձոր։

Dingy տին'ճի, *a.* աղօտ, մութ։

Dingo տին'կօ, *s.* Աւստրալ. շուն։

Dining տայն'ինկ. *s.* ճաշելը, ճաշ։ -hall, -room. ճաշարան։

Dinner տին'ըր, *s.* ճաշ, հացկերոյթ; 2. խնճոյք, հրաւէր։ –party. ճաշկերոյթ։ –time. ճաշաժամ։

Dinotherium տայնօթի'րիըմ, *s.* քարացեալ կենդանի մը, հսկայագազան։ –saur. –saurian տայնօսօ'րիըն, *s.* հսկայամողէզ եւլ.

Dint տինթ, *s.* հարուած, վէրք, խոց; 2. զօրութիւն; 3. հետք, նշմար, նշան։ =*va.* խոցել, նշան ընել։

Diocesan տայօսի'սըն, *a.* թեմական։ =*s.* վիճակաւոր եպիսկոպոս։

Diocese տայ'օսիս *s.* թեմ, վիճակ

Diœcia տայիս'իէ, երկտնակք բս.

Dioptrics տայոփթ'րիքս, *pl.* ընդհայեցողութիւն, լուսոյ բեկբեկման գիտութիւն։ [րանացոյց։

Diorama տայօրէյ'մէ, *s.* տեսա

Dip տիփ. *va.* (Dipped տիփտ, *or* Dipt) ընկղմել, մխել, թաթաւել։ =*vn.* սուզանիլ, մխիլ։ =*s.* ընկղմում, մխելը, մխրճում; 2. հակում, ճնշում; 3. թաթխուած մոմ։ –chick. տորորիկ բ.։ –ping needle. կողմնացոյցի ասեղ, բեւեռացոյց։ Dip of the horizon. հակում հորիզոնի։ Dip of the needle. մագնիսական ճնշում [տերեւեան (բոյս)։

Dipetalous տայփէթ'էլըս, *a.* երկ

Diphtheria տիֆթիր'իէ, տիփ-, *s.* կեղծամաշկութիւն բժ.

Diphtong տիֆ'թօնկ, *s.* երկբարբառ. երկձայն։ –al տիֆթօն'կըլ, *a.* երկձայն։

Diphyllous տայֆիլ'ըս, *a.* երկտերեւի։ [փետտել։

Dipilate տիփ'իլէյթ, *va.* մազերը

Diploe տիփլօ'ի *s.* ոսկրապատունդ, ամթնուկ, ապնդանիւթ մրտ.

Diploma տիփլօ'մէ, *s.* (*pl.* տիփլօմէզ,) աստիճանագիր, վկայական, վկայագիր։ –ties մէթ'իքս, *s.* գիտութիւն դրչագրաց, դրչագիտութիւն

Diplomacy. -matism տիփլօ'մէսի, տիփլօ'մէթիզմ, *s.* դիւանագիտութիւն, ճարտարութիւն; 2. դիւանագիտական մարմին։

Diplomat, -mate, -matic, -matist տիփ'լօմէթ, -մէյթ, -մէթ'իք, տիփլօ'մէթիսթ, *s.* դիւանագէտ, քաղաքագէտ; 2. վարպետորդի։

Diplomatic. -al տիփլօմէթ'իքըլ, *a.* դիւանագիտական։ –ly, *ad.*

Dipped տիփթ, *a.* պարտական։

Dipper տիփ'ըր, *s.* սուզակ; մխրճող; կեռնեխ բ.; մեծ արջ աստ.

Dipsomania տիփսօմէյ'նիէ, *s.* ծարաւամոլութիւն, գինեմոլութիւն։

Dipteral, -terous տիփ'թըրըլ, -'թըրըս, *a.* երկթեւեայ (միջատ)։

Dire տայր, *a.* սոսկալի, սարսափելի, դժնդակ; 2. նեւուլիկ։

Direct տիրէքթ', *a.* շիտակ, ուղղորդ, ղորդ, ուղիղ; 2. ուղղագիծ, ուղղակի; 3. պարզ, որոշ։ =*va.* ուղղել, առաջնորդել; 2. ուղղութիւն տալ, ղորդել; 2. հրամայել, վարել; 3. հասցէն գրել։ –ness, *s.* ուղղութիւն, բացորոշութիւն։

*****Direction** տիրէք'շըն, *s.* ուղղութիւն, հրահանգ, հրաման; 2. վարչութիւն տեսչութիւն; 3. հասցէ։ –post. ուղեցոյց։ –word. երեսադարձ, կոչում։

Directive տիրէք'թիվ, *a.* առաջնորդող, վարչական; 2. ուղղիչ։

*Directly դիրէքթ'լի, *ad.* ուղղակի, յայտնապէս; 2. անմիջապէս։

Director դիրէք'թըր, *s.* տնօրէն, տեսուչ, վերակացու, վարիչ, առաջնորդ։ -ship, *s.* տնօրինութիւն, առաջնորդութիւն։ -ate -'թըրէյթ, *s.* վարչութիւն, վարչական ժողով։ -ial -թօ'րիըլ, *a.* վարչական, վարիչ։

Directory դիրէք'թըրի *s.* վարչութ. ուղղութիւն։ -trix, -tress թրիքս, -թրէս, *s.* տնօրինուհի; 2. ուղղիչ գիծ։

Direful տայր'ֆուլ, *a.* սոսկալի, այլանդակ։ -ness, Direness տայր'նէս, *s.* ահագնութիւն։

Dirge տըրճ, *s.* լալօնք, մահերգ։

Dirigent դիրի'ճէնթ, *s.* ուղղիչ, վարիչ։

Dirk տըրք, *s.* դաշոյն մը։ =*a.* մութ։ =*va.* դաշունահարել։

Dirt տըրթ, *s.* աղտ, տիղմ; 2. ճիրպ, աղտեղութիւն, բիծ =*va.* աղտոտել։ -eating. աղբակերութ. հողակերութիւն; խօսքը ուտել՝ ուրանալ; ժուժել, համբերել։ -ied տըրթ'իտ, *a.* աղտոտած։ -iness, *s.* աղտոտութիւն; 2. նուաստութ.։

Dirty տըրթ'ի, *a.* աղտոտ, ցեխոտ; 2. պղտոր, ապականած։

Diruption դայրըփ'շըն, *s.* պայթում, պայթիւն; 2. խորտակում։

*Disability -ըպիլ'իթի, անկարողութ.

Disable դիսէյ'պըլ, *va.* [-bled from] անկարող՝ անգործածելի ընել; 2. տկարացնել։ -ment, *s.* անկարողանալը, տկարացնելը։

Disabuse դիսըպիուզ'(զ), *va.* զգուշացնել, ուղղել, շտկել։

Disaccommodate դիսըքքօմ'օտէյթ, *va.* նեղը խօթել, տագնապեցընել։ -tion -'շըն, *s.* անպատրաստութիւն։

Disaccord դիսըքօ'րտ, *s.* երկպառակութ.; անհամաձայնութ.։

Dissaccustom դիսըքըսթըմ, *va.* սովորութիւնը կտրել տալ, տարավարժել։

Disacknowledge դիսըքնօլ'էճ, *va.* ուրանալ, ժխտել, չճանչնալ։

Disadvantage դիսըտվէն'թէյճ, *s.* ձախորդութիւն; 2. վնաս, կորուստ։ -tageous էտ'վէնթէյճըս, *a.* ձախորդ, ձախող, վնասակար։ -ly, *ad.* -ness -թէյճ'ըսնէս, *s.*

Disaffect դիսըֆֆէքթ', *va.* [-ed *with*] սէրը կտրել, պաղեցնել; 2. խառնակել։ -ion -'շըն, *s.* ցրտութիւն, անտարբերութ. ատելութ.։

Dissaffirm դիսըֆֆըրմ'(զ) *va.* ժխտել, հերքել; 2. մերժել։ -ance, -ation -ֆըր'մէնս, -ֆըրմէյ'շըն, *s.* մերժում; ժխտում; 2. հերքում։

Disagree դիսըկրի'(զ), *vn.* [with, to] տարբերիլ, չհամաձայնիլ, չյարմարիլ, հակառակիլ։ -able -րի'էպլ, *a.* [to] անհամաձայն, հակառակ, անհաճոյ ատելի։ -ment -րի'մէնթ, *s.* անհամաձայնութիւն, գժտութիւն, թիւրիմացութիւն։

Disallow դիսըլլաու'(զ), *va.* արգիլել; 2. մերժել; 3. դատապարտել։ -able, *a.* անընդունելի, մերժելի։ -ance -'էնս, *s.* արգելք։

Disanimate դիսէն'իմէյթ, *va.* սպաննել; 2. վհատեցնել։

Disannex դիսէննէքս'(զ), *va.* բաժնել, կտրել, զատել։

Disannul դիսէննըլ', *va.* ոչընչացընել; 2. ջնջել, աւրել։

Disappear դիսէփփիյր'(զ), *vn.* աներեւութանալ, գոյութենէ դադրիլ։ -ance -'էնս, *s.* անհետացում, ոչնչացում։

Disappoint դիսէփփօյնթ', *va.* [-ed *of* a thing not obtained; *in* a thing obtained] ստել, խաբել; 2. ի դերեւ հանել, յուսախաբ ընել։ -ment -մէնթ, *s.* յուսազրկում, վրիպում; 2. դերեւանք յուսախաբու-



թիւն; 3. սրտնեղութիւն։

Disappreciate տիսըփրիշ'իէյթ *va* արհամարհել, չգնահատել; 2. չվաւերացնել, չթոյլատրել։

Disapproval, -probation տիսըփրու'վըլ, -փրօպէյ'շըն, *s.* անհաւանութիւն։ -batory -պէյ'թըրի, *a.* անհաւան, չընդունող։

Disapprove տիսըփրուվ'(զ), *vn.* [of] անհաւանիլ, մերժել, ատդատանել

Disarm տիզարմ'(զ), *va.* [of] զինաթափ ընել; 2. համդարտեցնել։ -ament -մ'ըմընթ, *s.* զինաթափութ.

Disarrange տիսըրրէյնճ'(զ), *va.* խառնակել, խանգարել։ -ment, *s.* խանգարում, շփոթութիւն։

Disarray տիսըրրէյ'(զ), *va.* զգեստը հանել, մերկանալ; 2. շփոթութիւն ձգել։ =*s.* խառնակութիւն, շփոթութիւն; 2. մերկացում։

Disaster տիզա'սթըր, *s.* յանկարծական աղէտք, թշուառութ., վիշտ։ -ous -'թրըս, *a.* աղետալի։

Disavow տիսըվաու'(զ), *va.* ուրանալ, մերժել։ -ment, -al -'մընթ, -վաու'ըլ, *s.* մերժում, ուրացում։

Disband տիսպէնտ', *va.* արձակել, ճամբել (զօրքը), ցրուել։ -ment -'մընթ, *s.* արձակում։ [պարպել։

Disbark' տիսպարք', *va.* նաւը

*Disbelief տիսպիլիյֆ', *s.* անհաւատութիւն; 2. տարակոյս։

Disbelieve տիսպիլիյվ'(զ), *vn.* չհաւատալ, թերահաւատիլ։

Disbeliever տիսպիլիյ'վըր, *a.* անհաւատ, թերահաւատ։ [հանել։

Disbowel -պաու'էլ *va.* աղիքները

Disburden, -burthen տիսպըր'տն, *va.* բեռը պարպել, թեթեւցնել։

Disburse տիսպըրս'(թ) *va.* վատնել, խարճել, ծախսել։ -ment, *s* վատնում, ծախսում, մսխում։

Disc, *See* Disk.

Discard տիսքարտ', *va.* վտարել, մերժել; 2. աւելորդը նետել ԹՂ.

Discern տիզզըրն'(զ), *va.* որոշել, զատել, նշմարել։ =*vn.* զանազանել։ -ing -'ինկ. միտացի, խոհեմ։ -*ment -'մընթ, *s.* դատողութ. ընտրողութ.

Discernible տիզզըրն'իպլ, *a.* տեսանելի, զգալի, որոշ, յայտնի, դիւրիմաց։ -ness, *a.*-bly, *ad.* -կերպով։

Discharge տիսչարճ'(զ), *va.* [of] բեռը պարպել, թեթեւցնել; 2. (հրացանը) արձակել, պարպել; 3. ազատել, համդարտեցնել; 4. (պարտքը) վճարել; 5. ազատ կացուցանել, արձակել; 6. (պաշտօնը) կատարել; 7. սփոփել։ =*vn.* թափել, պարպել; 2. վազել (վէրքը)։ =*s.* բեռնաթափում; 2. հոսում; 3. հրացանութիւն, զէնք պարպելը; 4. պաշտօնանկութիւն; 5. վճարում, փրկանք; 6. անդորրագիր; 7. ազատ թողուլը; 8. գործադրութիւնը։

Discharg'er -չարճ'ըր, *s.* ելեկտր. հոսանքը պարպող գործի, զերծիչ ԹՂ.

Disciple տիսսայ'պլ, *s.* աշակերտ, հետեւող։ -ship, *s.* աշակերտութիւն։ [հաձեւ։

Dis'ciform տիս'իֆորմ, *a.* սկա-

Discipline տիս'իփլին, *s.* կրթութիւն, հրահանգ; 2. կարգապահութիւն, առաջնորդութիւն; 3. յանդիմանութ., խարազան, ձաղկանք, պատիժ։ =*va.* բարեկարգել; 2. հրահանգել, կրթել; 3. պատժել, ձաղկել։

Disciplinable տիսիփ'լինէպլ, *a.* դիւրամարզ, հրահանգելի։ -ness, *s.*

Disciplinant տիս'իփլինէնթ, *s.* խստակրօնք, ձաղկիչ կրօնաւորք։

Disciplinarian տիսիփլինէյ'րիէն, *a.* խրատական; 2. խստապահանջ։

Disciplinary տիսիփլինէյ'րի, *a.* կարգապահական, հրահանգական։ -rian -նէյ'րիըն, *a.* հրահանգական, հրահանգող։ =*s.* խստապահանջ։

Disclaim տիս+քլէյմ'(ս), *va.* հրաժարիլ, մերժել, ուրանալ, չընդունիլ; 2. վտարել: -**er** տիս+քլէյ'մըր, *s.* ուրացում, յետս կոչում, հրաժարում; 2. մերժում:

Disclose տիս+քլօզ'(ս). *va.* բանալ, հօլանել; 2. յայտնել, ցցնել:

Disclosure տիս+քլօժ'ըր, *s.* բացում, յայտնութիւն, գիւտ գտում:

Discoid տիս+քօյտ', *a.* սկաւառաձև:

Discolor տիս+քըլ'ըր, *va.* գունաթափել; բծաւորել: -**ation** -քըլըրէյ'շըն, *s.* գունաթափութիւն, դժգունութ.:

Discomfit տիս+քըմ'ֆիթ, *va.* խորտակել, յաղթահարել; 2. ցրուել:

Discomfiture -քըմ'ֆիչըր, *s.* պարտութ; 2. կոտորած, աւերուն վիճակ

Discomfort տիս+քըմ'ֆըրթ, *s.* վրհատութիւն, տառապանք: =*va.* տխրեցնել, վշտացնել, ցաւցնել:

Discommend տիս+քըմ'մէնտ, *va.* պախարակել: -**able** -մէնտ'էպլ, *a.* պարսաւելի: -**ation** -մէնտէյ'շըն, *s.* նախատինք, պարսաւ:

Discommode տիս+քըմմօտ', *va.* անհանգիստ ընել, նեղել, խռովել:

Discommon տիս+քամ'մըն(ս), *va.* հրաւազրկել:

Discompose տիս+քըմփօ'զ, *va.* խռովել, խանգարել; 2. գործէ հանել, ճամբել, հրաժարեցնել:

Discomposure տիս+քըմփօժ'ըր, *s.* շփոթ, խանգարում, եղծում:

Disconcert տիս+քընսըրթ', *va.* շփոթեցնել, խռովել, խանգարել: -**ion** -սըր'շըն, *a.* խառնակութիւն:

Disconnect տիս+քըննէքթ', *va.* որոշել, զատել: -**ion** -նէք'շըն, *s.* անջատում, բաժանում:

Disconsolate տիս+քան'սըլէյթ, *a.* անմխիթար, տխուր, վշտահար: -**ly** -'սըլէյթլի, *ad.* -**ness** -'նէս, *s.*

Discontent տիս+քընթէնթ', *s.* դըժկամակութիւն=*a.* դժգոհ, տհաճ:

-**edness**, *s.* տհաճութիւն, վիշտ

Discontinue տիս+քընթին'իու(ս), *va.* ընդհատել, ընդմիջել, թողուլ, չշարունակել: =*vn.* ընդհատուիլ:

Discontinuance. -ation տիս+քընթին'իուէնս, -նիուէյ'շըն, *s.* ընդհատում; թողում: -**tinuity** -թինիու'իթի, *s.* լուծում, հատում: -**tinuous** -թին'իուըս, *a.* ընդհատ, անյարատև, չշարունակող:

Discord տիս+քօրտ', *s.* դժտութիւն, երկպառակութիւն, աններդաշնակութ.: =*vn.* չհամաձայնիլ:

Discordant տիս+քօր'տէնթ, *a.* անհամաձայն, աններդաշնակ; 2. խառնիխուռն; 3. կոշտ, հակառակ: -**ness. -dance, -dancy** -նէս, -տէնս, -'տընսի, *s.* -ութիւն: -**ly** -'տընթլի, *ad.* -կերպով:

Discount տիս'քաունթ, *s.* զեղչ, ակօնթօ: =*va.* զեղչելով առնել տալ, վճարել. ՚ի. -**able**, *a.* զեղչելի:

Discountenance տիս+քաուն'թինէնս, *s.* շնորհազրկութիւն; դժկամակութիւն=*va.* երես չտալ, երես դարձնել, ամչցնել; 2. վհատեցնել:

Discourage տիս+քըր'էճ, -քըր'էճ, *va.* [from] վհատեցնել, վախցնել: -**ment** -րէյճ'մէնթ, *s.* [to] վհատութիւն, վախցնելը; 2. վհատիչ իր: -**able** -'էպլ *a.* վհատեցնող:

Discourse տիս+քօրս'(ս), *s.* խմացականութիւն; 2. գրոյց, խօսք; 3. բանախօսութիւն, ճառ, քարոզ: =*vn.* պատճառաբանել; 2. ճառել, քարոզել; 3. բանախօսել=*va.* խօսիլ; 2. դուրս տալ, բերնին տալ:

Discoursive տիս+քօրս'իվ, *a.* տրամախոհական, խօսակցական:

Discourteous տիս+քըրթ'իըս, *a.* բիրտ, տմարդի, անկիրթ, կոպիտ:

Discourtesy տիս+քըրթ'էսի, *s.* բրտութիւն, կոպտութիւն:

Discous տիս'քըս, *a.* սկաւառաձև,

լայնանիստ (ծաղիկ)։

*Discover դիսքը՛վըր(դ), *va.* բանալ, յայտնել; 2. գտնել, հնարել գիւտ ընել; 3. ցցնել։ -able -վըրէպըլ, *a.* գտանելի, նշմարելի։

Discoverer դիսքը՛վըրըր, *s.* գտիչ, հնարիչ, գտակ, երկրախոյզ։

Discovery դիսքը՛վըրի, *s.* գիւտ, գտում, հնարք; 2. յայտնում։

Discredit դիսքրէտ՛իթ, *s.* վարկի՝ յարգի նուազում, անվարկութիւն; 2. անվստահութիւն։ =*va.* անվարկել, վարկը կտրել; 2. հաւատ չընծայել։ -able, *a.* վարկակոտոր, անպատիւ։

Discreet դիսքրիյթ՛, *a.* խելացի, խոհական, խոհեմ, զգուշաւոր, հեռատես, գաղտնապահ։ -ly, *ad.* -կերպով, -ութեամբ։

Discrepant դիսքրէփ՛ընթ, *a.* իրարու աննման, տեսակ տեսակ, այլակերպ, տարբեր, աններդաշնակ։ -pance, -cy դիսքրէփ՛ընս, -փ՛ընսի, *s.* -ութիւն։

Discrete դիսքրիթ՛, *a.* որոշեալ, որոշ, զատ, տարորոշ, տարանջատ, վերացեալ (թիւ)։ [հակ. է Concrete թանձրացեալ]։

Discretion դիսքրէ՛շըն, *s.* խոհեմութիւն, զգուշաւորութ., գաղտնապահութիւն խոհականութ. դատողութիւն; 2. կամք; 3. հաճութ. իմաստ։ To come to years of—. յարբունս հասնիլ, ինքնագլուխ ըլլալ։ At—. անպայման կերպով։

Discretional, -nary դիսքրէշ՛ընըլ -նըրի, *a.* ազատ, ընտրողութեամբ։

Discretive դիսքրէթ՛իվ, *a.* ընտրողական, զատական, որոշող։

Discriminate դիսքրիմ՛ինէյթ, *an.* զատել, որոշել, զանազանել։ =*a.* որոշ, զատ, ուրոյն։ -ly, *ad.* որոշակի։ -ness, *s.*

Discrim'inative, -tory -թիվ, -թըրի, *a.* զանազանիչ, խտրական։

Discrimination դիսքրիմինէյ՛շըն, *s.* որոշում, տարբերութիւն, ընտրողութիւն; 2. որոշիչ նշան։

Disculpate դիսքըլ՛փէյթ, *va.* արդարացնել, արձակել, անպարտել։

Discumber դիսքըմ՛պըր(դ), *va.* ազատել, հանել, դուրս բերել։

Discursion դիսքըր՛շըն, *s.* երթեւեկ, պտոյտ; 2. նիւթէ նիւթ անցնել, ցատկել; 3. ճառել, խօսիլ։

Discursive, -sory դիսքըր՛սիվ, քըր՛սըրի, *a.* տրամախոհական; 2. բանական; 3. ատամնդական։ -ly, *ad.*

Discus դիս՛քըս, (*Eng. pl.* -es -՛քըսէզ, *Lat. pl.* Disci դիս՛սայ) *s.* խաղի մէջ նետելու տափակ՝ կլոր քար կամ երկաթ, ճիճան, լեփ, ցլիկ զայsըրագ; 2. սկուտեղ (ծաղկի); 3. սկաւառակ (արեւու)։ *See* Disk.

Discuss դիս՛քըս(դ), *va.* քննել, յուզել; 2. վիճիլ; 3. լուծել, քակել; 4. պարպել։ -ion -քըշ՛ըն, *s.* քննութիւն; 2. վիճաբանութիւն, պայքար; 3. լուծում։

Discussive, Discutient դիս-քըս՛իվ, -քը՛շընթ, *a.* լուծողական; 2. փարատիչ, լուծիչ (դեղ)։

Disdain դիսդէյն՛(դ), *va.* առ ոչինչ գրել, անարգել։ =*s.* արհամարհանք; 2. քամահրանք; 3. խոժոռութիւն։ -ful -՛ֆուլ, *a.* արհամարհոտ; 2. անփոյթ; 3. հպարտ։

*Disease դիզիյզ՛(դ), *a.* հիւանդութիւն, ախտ; նեղութիւն։ =*va.* հիւանդացնել, ախտարացնել; նեղել։ (միայն անց. դերբ.ը կգործածուի)։

Disembark դիսէմպարք՛(դ), *vn.* ցամաքը հանել, ելլել։ -ation, -ment -պարքէյ՛շըն, -էմպարք՛մէնթ, *s.* ցամաք ելլելը, հանելը։

Disembarrass դիսէմպէր՛րէս(դ) *va.* արգելքները վերցնել, մաքրել, փրկել։ -ment -՛մէնթ, *s.* փրկու-

թիւն, հանգստութիւն, հանդարտութիւն։

Disembody տիսէմպատ'ի(տ), *va.* անմարմնացնել ; 2. զօրքը ցրուել։

Disembogue տիսէմպօկ', *va.* գետը ծովը թափիլ։ -ment -'մէնթ. *nr* եւ

Disembouchure տիսամպուշուր' *s.* գետին ծովը թափուիլը։

Disembowel տիսէմպաուէլ(տ), *va.* փորոտիքը հանել, փորը պարպել։

Disembroil տիսէմպրօյլ(տ), *va.* կնճիռը լուծել, քակել։ [բողացնել։

Disenable տիսէնէյ'պլ, *va.* անկա

Disenchant տիսէնչանթ', *va.* պատրանքը փարատել, հմայաթափ ընել։ -ment, *s.* հմայաթափում։

Disencumber տիսէնքըմ'պըր. *va.* ազատել, զերծ ընել, մաքրել։

Disencumbrance տիսէնքըմ'պրէնս, *s.* թեթեւութիւն, զերծում։

Disengage տիսէնկէյճ'(տ), *va.* փրկել, թեթեւցնել. զատել։ *vn.* զատուիլ, արձկուիլ, ազատիլ։ -dness, -ment, *s.* պարապութիւն; 2. արձակում թողուլը։

Disennoble տիսէննօպ'լ, *va.* նըսեմացնել, անպատիւ ընել։

Disenroll տիսէնրօլ', *va.* ցուցակէն հանել, ջնջել, աւրել։

Disentangle տիսէնթէնկ'լ, *va.* արձկել, զատել, մաքրել, յայտնել։

Disenthral. *See* Disinthral.

Disentomb տիսէնթում', *va.* գերեզմանէն՝ հողէն հանել։

Disentrance տիսէնթրէնս'(տ) *va.* զգաստացնել, խելքը գլուխը բերել։

Disesteem տիսէսթիմ', *va.* անպատուել, անարգել։ -ation -մէյ'շըն, անպատուութիւն, անարգանք։

Disfavor տիսֆէյ'վըր, *s.* շնորհազրկութիւն, անպատուութիւն; 2. ատելութիւն, թշնամութիւն։ =*va.* երեսէ ձգել, մերժել։

Disfigure տիսֆիկ'ըր(տ), *va.* այլափոխել, աւրել, խանգարել։ -ment, -ation -ֆիկըր'մէնթ, -կըրէյ'շըն, աւրելը, այլափոխութ.; տգեղութիւն։

Disfranchise տիսֆրէն'չէզ(տ), իրաւունքէ՝ արտօնութենէ զրկել։ -ment, *s.* իրաւազրկում։

Disgorge տիսկորճ', *va.* փսխել, ժայթքել ; 2. հոսել ; 3. յանձնել։ =*s.* փսխում; 2. յետս դարձնելը։ -ment, *s.* փսխուք, դարձուք։

Disgrace տիսկրէյս'(տ), *s.* շնորհազրկում; 2. դժբաղդութիւն; 3. նախատինք, աղէտք; 4. ամօթ։ =*va.* նախատել, անպատուել ; 2. շնորհքէ զրկել ; 3. ամօթ ըլլալ։ -ful, -cious -կրէյս'ֆուլ, -կրէյ'շըս. *a.* ամօթալից, -պարտ, անհաճոյ, անշնորհք

Disguise տիսկայ'զ(տ), *va.* ծպտել, այլակերպել ; 2. պահել ; 3. կեղծել ; 4. (գինւով) զուարթացընել։ =*vn.* ծպտիլ, փոխուիլ։ =*s.* ծպտում, այլակերպում, կեղծելը; 2. զուարթութիւն։ -dly -կայ'զէտլի, *ad.* ծպտեալ։ -ment տիսկայզ'մէնթ, *s.* ծպտելը, ծպտում։

Disgust տիսկըսթ', *s.* զզուանք, յափրանք։ =*va.* [at, with] զզուեցընել։ -ful, -ing -կըսթ'ֆուլ, -կըսթ'ինկ, *a.* զզուելի, գարշելի։

Dish տիշ(տ), *s.* սկաւառակ, պնակ, գաւաթ; 2. խորտիկ, կերակուր։ =*va.* սեղան յարդարել՝ շըտկել ; 2. պնակը լեցնել ; 3. գոգել, խոռոչել։ To -up. շտկուտել -cloth, clout. ջնջոց։ [ցնել. յոյսը կտրել։

Dishearten տիսհար'թն. վհատե-

Dishevel տիշէվլ'(տ), *va.* հերարձակ լինիլ, մազերը թափել։ [ցուն)։

Dish'ful տիշ'ֆուլ, *s.* աման մը (լե-

Dishonest տիզան'էսթ, *a.* անպարկեշտ, անուղղամիտ, անհաւատարիմ; 2. անհամեստ, ամօթալից։ -ly, *ad.* -կերպով, -օրէն։ -nesty տիզան'էսթի, *s.* անհաւատար-

մութիւն, անպարկեշտութիւն։

Dishonor տիզօն'ըր, *va.* անպատուել, անարգել, վարկաբեկ ընել; 2. արատել, աւրել, պղծել; 3. (փոխանակագիրը) չվճարել։=*s.* ամօթ, անպատուութիւն, անարգանք ։ –able, *a.* ամօթալից։

Disinclination տիսինքլինէյ'շըն, *s.* անյօժարութ., հակակրութիւն։

Disincline տիսինքլայն'(տ), *va.* միտքը դարձնել, խորշեցնել։

Disinfect տիսինֆէքթ', *va.* օդը մաքրել։ –ant –թ'էնթ, *a.* մաքրական, հականեխական։ –ion –ֆէք'շըն, *s.* ապանեխում։

Disingenous տիսինճէն'իըս, *a.* կեղծ, խարդախ, անազնիւ։ –ly, *ad.* գաղտ՝ խարդախ կերպով։ –ness, *s.* խարդախութիւն։

Disinherit տիսինհէր'էթ, *va.* ժառանգազրկել։ –ance, –herison –հէ'րիզըն, *s.* ժառանգազրկութիւն։

Disintegrate տիսին'թէկրէյթ, *va.* (մարմնոյ մասերը) անջատել։

Disintegration, *s.* անջատում; 2. մաշում (հողային խաւուց) եւլ.

Disinter տիս'ինթըր, *va.* հողէ՝ մեռացութենէ դուրս հանել։

Disinterested տիսին'թըրէսթէտ, *a.* անշահասէր, անաչառ։ –ly, *ad.*

Disinthrall տիսինթրօլ'(տ), *va.* ազատագրել։ –ment, *s.* գրութիւն։

Disjoin տիսճօյն', –ճօյն'(տ), *va.* զատել, բաժնել։ =*vn.* բաժնուիլ։

Disjoint տիսճօյնթ', *va.* խախտել; յօշել, բաժնել; 2. խանգարել; կտոր կտոր ընել։ =*vn.* կտոր կտոր ըլլալ։ –ly, *ad.* բաժնուած, կտոր կտոր։

Disjunct տիսճընքթ', *a.* ուրոյն, կտոր կտոր, անջատ, զատ ։ –ion տիսճընք'շըն, *s.* անջատում։

Disjunctive տիսճընք'թիվ. *a.* զատող, անջատող; 2. տրոհական ։. –ly տիսճընքթ'իվլի, *ad.* տ.

Disk տիսք, *s.* սկաւառակ; 2. գունտ, երես (արեւու); 3. սկուտեղ (ծաղկի)։ *See* Discus.

Dislike տիսլայք'(տ), *s.* զզուիլը, զզուանք; 2. ատելութիւն, խորշում =*va.* [to] խորշիլ, ատել։

Dislocate տիս'լօքէյթ, *va.* խախտել, տեղէն հանել; 2. յօդախօտոր ընել։ =*a.* խախտած, տեղէն ելած։ –tion –քէյ'շըն, *s.* խախտելը, քայքայում; խախտում եւլ; յօդալոյծք եծ.

Dislodge տիսլաճ', –լօճ, *va.* վըտարել, վռնտել։ –ment, *s.*

Disloyal տիսլօյ'էլ, *a.* նենգաւոր; 2. անհաւատարիմ։ –ty տիսլօյ'էլթի, *s.* նենգութիւն։

*Dismal տիզ'մըլ, *a.* աղետալի, ցաւագին, տխուր; 2. սոսկալի, ձախորդ։ –ly, *ad.* աղետալի կերպով։

Dismantle տիսմէն'թլ, *va.* վրանոցը հանել; 2. կործանել, քանդել; 3. կողոպտել, վերցնել։

Dismask տիսմասք'(տ), *va.* դիմակը հանել; 2. հոլանել ևլ.

Dismast տիսմասթ', *va.* կայմերը կոտրել (նաւու)։

*Dismay տիսմէյ'(տ), *va.* վախցնել, սոսկացնել։=*s.* սոսկում, արհաւիրք։

Dismember տիսմէմ'պըր(տ), *va.* անդամատել, յօշել։ –ment –'պըրմէնթ, *s.* յօշում, անդամահատում։

Dismiss տիսմիս'(տ), *va.* արձակել, թող տալ; 2. պաշտօնէ հանել, վռնտել։ –al, –ion –մի'շըլ, –'շըն, *s.* [from] առաքում, թոյլտուութ.; 2. արձակում, պաշտօնանկութիւն; 3. վտարում։ –ive, –ory տիսմի'սիվ, –մի'սըրի, *a.* արձակուրդի։

Dismount տիսմաունթ', *va.* վար իջնել։ =*va.* իջեցնել, վար առնուլ, ձիէն ձգել; 2. կոտրել, (հրետանին) խանգարել։

Disobey տիսօպէյ'(տ), *va.* անհընազանդիլ, չանսալ։=*vn.* անսաստել։

Disobedience տիսօպիտ'իէնս, *s.* անհնազանդութիւն։

Disobedient տիսօպիտ'իէնթ, *a.* անհնազանդ, խեռ։ -ly, *ad.*

Disobligation տիսապլիկէյ'շըն, *s.* անբարեմիտ՝ տմարդի ընթացք։

Disoblige տիսօպլայճ'(տ), *va.* սիրտ կոտրել, վշտացնել; 2. անբարեմիտ ըլլալ։ -gingly, *ad.*

*****Disorder** տիսօր'տըր(տ), *s.* խառնակութիւն, անկարգութիւն, շփոթութիւն; 2. հիւանդութիւն։ =*va.* խառնակել, շփոթել; հիւանդացնել։ In-. խառնափնդոր։ -*ly, *ad.* խառնակ, շփոթ։ -liness, *s.* -ութիւն։

Disorganize տիսօր'կընայզ(տ), *va.* խանգարել, կազմալուծել։ -zation -օրկընիզէյ'շըն, *va.* խանգարում, շփոթութ., կազմալուծում։

Disown տիսօ'ն, տիզօն'(տ), *va.* չճանչնալ, ժխտել, ուրանալ։

Dispand տիսփէնտ', *vn.* տարածել

Disparage տիսփէ'րէյճ, -փէր'էճ, *va.* անարգել, անպատուել; 2. արժէքը կոտրել, անշքացնել։ -ment -րէճ'մէնթ, *s.* [to] ըստ արժանւոյն չգնահատելը, անարգելը; 2. վատախնամութիւն; 3. անպատուութիւն; 4. արժէքի նուազում։ -er, *s.*

Disparate տիս'փըրէյթ, *a.* անյարմար, անհանգէտ, աննման; 2. տիս'փըրէյթիզ, *pl.* ներհականք։

Disparity տիսփէր'իթի, *s.* [of, in] աննմանութիւն, անհաւասարութ.

Dispark տիսփարք'(տ), *va.* տարածել, ցրուել, քճքճել; 2. բանալ։

Dispart տիսփարթ', *va.* զատել, որոշել, բաժնել։ =*vn.* զատուիլ, ցրուիլ; 2. հրացանին ծայրը նպատակին ուղղել։ [դարտութիւն։

Dispassion տիսփէշ'ըն, *s.* հան-

Dispassionate տիսփէշ'ընէյթ, *a.* անվրդով, հանդարտ, անկիրք։

Dispatch տիսփէչ'(տ), *va.* առաքել, յղել; 2. անդին ղրկել, մեռցնել; 3. փութացնել, բուացնել; 4. լմնցնել, կատարել։ =*vn.* աճապարել։ =*s.* առաքում; 2. ղրկուածը, ղրկուելիքը; 3. պաշտօնագիր, հեռագիր; 4. փոյթ, արագութիւն։ -ful տիսփէչ'ֆուլ, *a.* արագընթաց, փութկոտ։

Dispatcher տիսփէչ'ըր, *s.* ղըրկող; 2. սպանող։ [վտարել։

Dispel տիսփէլ'(տ), *va.* ցրուել,

Dispensable տիսփէն'սէպլ, *a.* բաշխելի, զանցառնելի, թոյլատրելի։

Dispensary տիսփէնսէ'րի, *s.* ձրի բուժարան; 2. դեղարան։

Dispensation տիսփէնսէյ'շըն, *s.* բաշխում, մատակարարութիւն, բաժանում; 2. տնօրինութիւն, նախախնամութիւն Ա.Գ.; 3. տնտեսութիւն, ուխտ (Հին և Նոր) Ս.Գ.; 4. արտօնութիւն, թոյլտուութիւն; 5. ներողագիր Պապին։

Dispensative տիսփէն'սէթիվ, *a.* արտօնական, ներողութեան։ -tor -ս'էյթըր, *a.* մատակարար։ -tory -ս'էյթըրի, *a.* ներողութեան։ =*s.* հաւաքումն դեղագրոց։

Dispense տիսփէնս'(տ), *va.* բաշխել, մատակարարել, վարել։ =*vn.* (with) ազատ ձգել, թոյլատրել։

Dispermous տայսփըր'մըս, *a.* երկսերմ (բոյս)։

Disperse տիսփըրս'(տ), *va.* ցրըուել, սփռել, տարածել; վտարել։ =*vn.* սփռուիլ, տարածուիլ, ցրուիլ։

Dispersion -փըր'շըն, *s.* սփռում, ցրուում; բաժանում (ճառագ.) Բնգ.

Dispirit տիսփիր'իթ, *va.* ահաբեկել, վախցնել, վհատեցնել։

Displace տիսփլէյս'(տ), *va.* տեղափոխել; 2. պաշտօնէ հանել, ճամբել; 3. գրաւել, տեղը փոխել։ -ment, *s.* տեղափոխութիւն; 2. պաշտօնափոխութիւն; 3. պաշտօ-

նանկութիւն; 4. տարողութիւն՝ քանակութիւն ջրոյ ն—. [փոխել։

Displant′ տիսփլէնթ′, *va.* տեղը

Display տիսփլէյ′(տ), *va.* պարզել, տարածել; 2. բանալ, յայտնել։ =*s.* բանալը; 2. պարզում; 3. ցոյց

Displease տիսփլիյզ′(տ) *va.* վշտացընել, տհաճեցնել, դառնացնել։

Displeasure տիսփլէժ′ըր, *s.* տըհաճութիւն, դժկամակութ. տաղտուկ; 2. սրտի ցաւ, անհաճոյ իր։

Displode տիսփլօտ′, *an.* նեղել, պայթեցնել; 2. պայթիլ, ճաթիլ։

Displosion տիսփլօ′ժըն, *s.* պայթում։

Displume տիսփլիւմ′. փետտել։

Disport տիսփօրթ′, *s.* զբօսանք, խաղ։ =*vn.* զբօսնուլ, խաղալ։

Disposable տիսփօզ′էպլ, *a.* յարդարելի, վարելի։

Disposal, -posure տիսփօզ′էլ, -փօ′ժըր, *s.* ուղղութիւն, կարգադրութիւն, վարչութիւն; 2. հրաման, բաշխում; 3. գործածութ. Divine—. Նախախնամութիւն։ To be at one's —. մէկուն տրամադրութեան ներքեւ ըլլալ։

Dispose տիսփօզ′(տ), *va.* [of, to, for] կարգել, յարդարել, կարգաւորել, կանոնաւորել; 2. տրամադիր ընել, պատրաստել։ To—of a thing. անօրինել, վարել, ուղղել; 2. որոշել, վճռել։

Disposed տիսփօզտ′(տ), *a.* [to] հակամէտ. հակեալ։ Well—. բարեացակամ; բարեմիտ։ Evil—, Ill—. չարակամ, դժկամակ, անտրամադիր

Disposer տիսփօզ′ըր, *s.* կարգադրող, յարդարող; 2. վաճառող։

*Disposition տիսփօզիշ′ըն, *s.* կարգում, յարդարում; 2. յօրինուած, բնաւորութիւն, խառնուած; 3. միտում, տրամադրութիւն։ -al -զիշը-ն′էլ, *a.* տրամադրական։

Dispossess տիսփըզէս′, *va.* [of] զրկել (ստացուածքէ)։ -ion -զէշ′ըն, *s.* իրաւազրկութիւն։ [նազրկել։

Dispost′ տիսփօսթ′, *va.* պաշտօ-

Dispraise տիսփրէյզ′, *s.* պարսաւ, պարսաւանք, նախատինք։ =*va.* մեղադրել, պախարակել։

Dispread տիսփրէտ′, *an.* ցրուել, սփռել; 2. տարածուիլ, ցրուիլ։

Disproof տիսփրուֆ′, *s.* հերքում։

Disproportion տիսփրօփօր′շըն, *s.* անհամեմատութիւն, անյարմարութիւն։ -able, -al, -ate -ր′շընէպլ, -′շընէլ, -′շընէյթ, *a.* անհամեմատ, անյարմար։ -ably, -ally, -ately -նէյթլի, *ad.* անհամեմատաբար։

Disprovable տիսփրուվ′էպլ, *a.* հերքելի, ցուցանելի։

Disprove տիսփրուվ′, *va.* հերքել, սուտ լինիլը ցցնել։

Disputable տիսփիւթ′էպլ, *a.* վիճելի, վիճաբանելի։ -ness, *s.* վիճաբանութիւն։

Disputant տիսփիւթ′ընթ, *s.* վիճող, վիճաբանող։ [վիճաբանութ.

Disputation տիսփիւթէյ′շըն, *s.*

Disputatious, Disputative տիսփիւթէյ′շըս տիսփիւթէ′թիվ, *a.* վիճաբանասէր, կռուող, կռուազան

Dispute տիսփիւթ′, *va.* [with] վիճաբանիլ, վիճիլ։ =*va.* վիճել, կռուիլ; 2. հերքել; 3. յուզել, քննել։ =*s.* վիճաբանութիւն, անհամաձայնութիւն, վէճ։ Beyond all—. անվիճելի, որոշ կերպով, բացայայտ։

Disqualification տիսքուօլիֆիքէյ′շըն, *s.* անյարմարութիւն, անկարողութիւն; 2. անյարմար իր։

Disqualify տիսքուօլ′իֆայ, *va.* [for, from] անյարմար, անկարող, անպատակ ընել։

Disquiet, -ude, -ness տիսքուայ′էթ, -քուայ′իթիւտ, *s.* հոգ, անձ-

կութիւն; 2. անհանգստութ. վիճակ։
Disquiet տիսքուա՛յէթ, *va.* նեղել, խռովել; 2. անհանգիստ տակնուվրայ ընել։ -ful -՛ֆուլ, *a.* նեղիչ։
Disquisition տիսքուիզի՛շըն, *s.* քննութիւն, խոյզ, հետազօտութ.։
Disregard տիսրիկա՛րտ, *s.* անհոգութիւն։ =*va.* արհամարհել, չսեպել։ -ful, *a.* անփոյթ։ -fully -կա՛րտ՛ֆուլլի, *ad.* անփութօրէն։
Disrelish տիսրէլ՛իշ(տ), *s.* նողկանք, յափրանք, սիրտխառնուք։ =*vn.* ձանձրանալ, զզուել; 2. սիրտը խառնուիլ, դառնալ, գոհ չիլ։
Disreputable -րէ՛փիւթըպլ, *a.* ամօթալից, խայտառակ, անպատիւ, ցած։
Disrepute, -reputation տիսրիփիւ՛թ, -րէփիւթէյ՛շըն, *s.* վատանունութիւն, անպատուութիւն, ամօթ։
Disrespect տիսրիսփէքթ՛, *va.* չակնածել, չսեպել։ =*s.* անպատկառութիւն, ժպրհութիւն, կոպտութիւն։ -ful. *a.* կոպիտ, կոշտ։
Disrobe տիսրօ՛պ(տ), *va.* վրանոցը հանել մերկանալ; զարդաղերծել։
Disroot′, *va.* արմատախիլ ընել։
Disrupt տիսրըփթ՛, *a.* քայքայուած, բեկած, ճեղքուած։ -ion, -ure -րըփ՛շըն, -րըփ՛չըր, *s.* քայքայում, խորտակում, խզում, բրդուք։
Dissatisfaction տիսսէթիսֆէք՛շըն, *s.* դժգոհութիւն, տհաճութ.։ -tory ֆէք՛թըրի, *a.* անհաճոյ, անախորժ։ -torily, *ad.* -կերպով։
Dissatisfy տիսսէթիսֆա՛յ(տ), *va.* [with] դժգոհեցնել, անհաճոյ ընել։
Dissect տիսսէքթ՛, *va.* անդամահատել; 2. կրկտել, քննել։ -ible տիսսէքթ՛իպլ, *a.* անդամահատելի։ -ion տիսսէք՛շըն, *s.* անդամահատութիւն; 2. քննութիւն։ -or -սէք՛թըր, *s.* անդամահատ։
Disseize տիսսիզ՛, *vs.* ձեռքէն առնուլ, խլել; ստացուածքէ զրկել։
-izee տիսսիզի՛, *a.* զրկեալ (ստացուածքէ)։ -zin տիսսիզ՛ին, *s.* ձեռնձգութիւն։ -zor տիսսիզ՛ըր, *s.* ձեռնձիգ, յափշտակող։
Dissemble տիսէմպլ՛, *va.* կեղծել, ծպտել, փոփոխել պատրուակել։ =*va.* պահել, քօղարկել։ -*ler -էմ՛պլըր, *s.* կեղծող, քօղարկու։
Disseminate տիսսէմ՛ինէյթ, *va.* սերմանել ցանել; 2. սփռել, տարածել։ -tion -մինէյ՛շըն, *s.* սերմցանութիւն, սերմանում; 2. տարածում, սփիւռ։ -tor -սէմ՛ինէյթըր, *s.* ցանող, տարածող։
Dissension տիսսէն՛շըն, *s.* անհամաձայնութիւն, գժտութիւն։
Dissent տիսսէնթ՛, *vn.* [from] տարակարծիք՝ անհամաձայն ըլլալ։ =*s.* կարծեաց զանազանութիւն; 2. անհամաձայնութիւն; 3. (Անգլ. Եկեղ.) բաժանում, հերձուած։ -aneous -սէնթէյ՛նիըս, *a.* անհամաձայն, հակառակ։ -er տիսսէնթ՛ըր, *s.* այլադաւան։ -ient տիսսէն՛շըթ, *s.* անհամաձայն, տարակարծիք; 2. կուսակար։
Dissertation տիսսըրթէյ՛շըն, *s.* քննական ճառ, քննախօսութիւն։
Disserve տիսսըրվ՛, *va.* վնասել։
Disservice տիսսըրվ՛իս, *s.* վնաս, չարիք։ -able -վ՛իսըպլ, *a.* վնասելի։
Dissever տիսսէվ՛ըր, *va.* անջատել, զատել։ -ance, -ation -վ՛ըրէնս, -վըրէյ՛շըն, *s.* անջատում, զատում։
Dissident տի՛սիտէնթ, *s.* տարբեր, անմիաբան; 2. հերձուածող, այլակրօն։ -dence տի՛սիտէնս, *s.* այլակրօնութիւն։
Dissilience տիսսիլ՛իէնս, *s.* ճայթիւն, փթթիւն, բացուիլը։ [թող։
Dissilient տիսսիլ՛իէնթ, *a.* փըթ-
Dissimilar տիսսիմ՛իլըր, *a.* տարբեր, այլասեռ, այլատեսակ։ -ity -militude -միլէր՛իթի. -մ՛իլիթիուտ,

s. աննմանութ., զանազանութիւն։

Dissimulate տիսսիմ'իուլէյթ, *vn.* կեղծել, պատրուակել, քօղարկել։ -tion -լէյ'շըն, s. կեղծիք, կեղծաւորութիւն։

Dissipate տի՛սիփէյթ, *va.* տարտղնել, ցրուել; մսխել, վատնել։ = *vn.* ցրուիլ, վատնուիլ։ -ted -փէյ'թէտ, *a.* ցրուեալ, վատնուած; 2. զուարճասէր, անառակ։ -tion -փէյ'շըն, s. վատնում, փճացում; 2. ցրում; 3. անառակութիւն, ցոփութիւն։

Dissociable, -cial տիսսօ'շէպլ, տիսսօ'շըլ, *a.* անընկերական, անհամբոյր, խիստ, դաժան։ -bility, s. -ութիւն։

Dissociate տիսսօ'շիէյթ, *va.* զատել, բաժնել; 2. քակել։ -tion -շիէյ'շըն, s. զատելը; անջատում; 2. տարրաբաժանում ք.

Dissoluble, -solvable տի՛սօլիուպլ, տիզզոլ'վէպլ, *a.* լուծանելի, դիւրահալ; 2. լուծելի, քակտելի։

Dissolute տի՛սոլիութ, *a.* զեղխ, անառակ, ցոփ, մոլի։ -ly, *ad.* -ութեամբ։ -ness, s. -ութիւն։

Dissolution տիսսօլիու'շըն, s. լուծում, հալում; 2. եղծում, քանդում, կազմալուծում, կործանում; 3. լքութիւն։

Dissolve տիզզոլվ', *va.* լուծել, հալել; 2. քակել, արձկել; 3. ցրուել, ջնջել։ = *vn.* հալիլ, ցրուիլ, ցնդիլ։

Dissolvent տիզզոլ'վէնթ, *sa.* հալող, լուծիչ, լուծական։

Dissonant տի՛սօնէնթ, *a.* աններդաշնակ, անհամաձայն, խառնաձայն, խառն։ -nance, -cy -ն'ընս, -ն'ընսի, s. -ութիւն։

Dissuade տիսսուէյտ', *va.* միտքը փոխել, տարհամոզել; դարձնել։

Dissuasion տիսսուէյ'ժըն, s. տարհամոզում։ -sive -էյ'սիվ, *a.* տարհամոզիչ։

Dissyllable, -labic տիսսիլ'էպլ, տիսսիլ'էպիք, *a.* երկավանկ, կրկնավանկ (բառ)։

Distaff տի՛սթէֆ, s. ալեկատ, քարաման korkfk; 2. մանուհի. կին։ -thistle. դեղին եկքան քօ.։

Distain տիսթէյն', *va.* ներկել; 2. բծաւորել, արատել, աղտեղել։

Distance տի՛սթէնս(թ), s. հեռաւորութիւն; 2. միջոց, անջրպետ; 3. պաղութիւն; 4. տարբերութիւն; 5. ակնածութիւն, մեծարանք։ = *va.* ետեւ ձգել; 2. առաջ անցնիլ, իրարմէ հեռացնել։ At a–. հեռուն։ From a–. ի հեռուստ։ To keep one's–. իր դիրքը պահել; 2. ձեռնպահ մնալ։

Distant տի՛սթէնթ, *a.* հեռու, հեռաւոր; 2. զգուշաւոր, ցուրտ։ -ly -'թէնթլի, *ad.*

Distaste տիսթէյսթ', s. զզուանք, նողկանք։ = *va.* չախորժիլ։ -ful -թէյսթ'ֆուլ, *a.* անախորժ, զզուելի։

Distemper տիսթէմ'փըր, s. անբարեխառնութիւն; խանգարում, հիւանդութիւն; շնախտ; ջրաներկ։ = *va.* խանգարել, աւրել, վատթարացնել, խռովել, խօթացնել։ -ance, -ature -'փըրէնս, -փը'րէյշըր, s. անկարգութիւն; 2. խանգարում; 3. անհանգստութիւն։

Distend տիսթէնտ', *va.* ձկտել, ուռեցնել; 2. տարածել, պարզել; 3. կոտել գաւազ։ = *vn* ձկտիլ, ուռիլ։ -tensible թէն'սիպլ, *a.* ձըկտելի։ -tention -թէն'շըն. ձկտում։

Distich, -ous տի՛սթիք, -քըս, *a.* երկտող, -եան; 2. երկկարգ, երկշար

Distil տիսթիլ'(լ), *va.* թորել, թորեցնել, քամել, մզել, կաթեցնել։ 2. թորանոցէ ծորել։ = *vn.* ծորիլ, թորիլ, կաթկթիլ; 2. թորիչ գործածել։ -able -թիլ'էպլ, *a.* թորելի։ -er -թիլ'ըր, s. թորիչ; 2. ցքիլա-

ճառ։ -ery -տի՛լըրի, s. գտարան։

Distillation տիսթիլէյ՛շըն, s. Թորում խմիչքներ չեղնէ, մզում; ծորում; 2. Թորուած, կայլակ։

Distinct տիսթինքթ՛, a. [from] զատ, որոշ, յստակ, պայծառ; 2. զունաւոր, պճնաւոր։ -ion -թինք՛շըն, s. [in-from] զանազանութ.; 2. պարզութիւն, ընտրութիւն, ազնուութիւն; 3. խտիր, բաժանում; 4. դատողութիւն; 5. պատիւ, աստիճանութիւն; 6. նշանաւորութիւն։ Of-. Հոյակապ, նշանաւոր։ Without -. առանց բացառութեան։

Distinctive տիսթինք՛թիվ, a. որոշիչ, յայտարար, զանազանիչ։ -ly -՛լի, ad. բացորոշ, հատիկ հատիկ, որոշակի, յստակ, պարզապէս։

Distinctness տիսթինքթ՛նէս, s. պարզութիւն, յստակութիւն։

Distinguish տիսթին՛կուիշ, va. [from, between] բաժնել, որոշել; 2. զատել, զանազանել; 3. պատուել, մեծարել։ To-one's self by. գերազանց հանդիսանալ, երեւելի ըլլալ։ -able -՛կուիշէպլ, a. զանազանելի։

*Distin'guished -իշտ, a. զատ, որոշ; ականաւոր, երեւելի, նշանաւոր

Distort տիսթորթ՛, va. ծամածռել, խեղաթիւրել; 2. շրջել, փոփոխել։ -ion տիսթոր՛շըն, s. ծամածռում, գելում; 2. խեղաթիւրում -tive տիսթոր՛թիվ, a. շրջշրջող, գեղիչ, թիւրիչ։

Distract տիսթրէքթ՛, va. խոտորցնել, զբաղեցնել, միտքը դարձնել։ -ed -թ՛էտ, a. մոլեգին, փախուկ, խենդ, Թարթափուն։

Distraction տիսթրէք՛շըն, s. բաժանում; 2. մոլեգնութիւն, մոլորութիւն; 3. զբօսանք, բարփոփանք; 4. յիմարութ.։ -tive -րէք-թ՛իվ, a. տարամանեցնող, վարանոտ։

Distrain տիսթրէյն՛(տ), va. ինչքը գրաւել։ -able, a. գրաւելի։

Distraught տիսթրօթ՛, s. խեւ։

Distress տիսթրէս՛(տ), s. տագնապ, վիշտ; 2. աղէտ Թշուառութիւն; 3. ինչից գրաւում; 4. գրաւեալ ինչք։ =va. տանջել, նեղել; 2. գրաւել էր. -ful, -ed -թրէս՛ֆուլ -թրէստ՛, a. Թշուառ, վշտալի։ -for money. դրամական նեղութեան մէջ ֆօֆօգ։

Distribute տիսթրիպ՛իւթ, va. մատակարարել, բաշխել, բաժնել։ -buter -պիւթ՛ըր, s. բաժնող, մատակարար։ -table -թէպլ a. բաշխելի, բաժանելի։ -bution -պիու՛շըն, s. բաշխում, բաժանում։

Distributive տիսթրիպիութ՛իվ, a. բաշխական, տրամաբաշխական։ -Justice. տրամաբաշխ. արդարութ. -ly -թ՛իվլի, ad. բաշխմամբ, միամինակ։

District տիսթ՛րիքթ, s. շրջանակ, վիճակ, նահանգ։ -Court. նահանգային ատեան։

Distrust տիսթրըսթ՛, s. կասկած, անվստահութիւն։ =va. կասկածիլ, չվստահիլ, չհաւատալ։ -ful -ֆուլ a. [of] կասկածոտ, ամչկոտ, վախկոտ։

Disturb տիսթըրպ՛(տ), va. շարժել, խանգարել; 2. չփոթել, նեղել։

Disturbance տիսթըրպ՛ընս, s. խառնակութիւն; 2. աղմուկ, վրդով; 3. խափանում (իրաւանց)։ -er տիսթըր՛պըր, s. խանգարող։

Disunion, -unity տիսիւն՛իըն, -իւն՛իթի, s. պառակտում, գժտութիւն; 2. բաժանում։

Disunite տիսիւնայթ՛, va. զատել, պառակտել։ =vn. բաժնուիլ։

Disusage, **Disuse** տիսիուզ՛էյճ, տիսիուս՛, s. չգործածելը; 2. խափանում (սովորութեան)։

Disuse տիսիուզ՛, va. գործածե-

լէ գաղրեցնել, տարավարժել։

Disvalue տիսվէլ'իու, va. անպատուել, չմեծարել, յարգը կոտրել։

Ditch տիչ(տ), va. փոս փորել, խրամ հատանել =s. փոս, խրամ։

Ditcher տիչ'ըր, s. խրամահատ։

Ditheism տայ'թիիզմ, s. կըրկնաստուածութիւն, մոգակրօն։

Dithyramb, -us տիթի'րէմպ, -րէմ'պըս, s. գինեբգութիւն։

Ditone տայ'թօն, s. երկոլորակ եր.

Dittany տիթ'ընի, s. խանթիլ փար, բունկակ կիրիս օրու բ.. [It.

Ditto տիթ'թօ, ad. նոյնը նոյնպէս։

Ditty տիթ'թի. s. երգ, հարէն։

Diuretic տայուրեթ'իք, a. միզաղական, մեզմուղ, միզային։-resis -'րիսիս, s. յորդամիզութիւն։

Diurnal տայըր'նըլ, a. օրական, ցերեկեայ; առ ինքենային (բոյս)։=s. օրական ժամագիրք։ -ly, ad. հանապազօրեայ, ամենօրեայ։

Diuternal տայուտըր'նըլ, a. տեւական, առկուն։ [տորում։

Divagation տիվէկէյ'շըն, s. խո-

Divan տիվէն', s. ատենական; 2. դահլիճ, դատարան Օսմանեան, ատեան; 3. բազմոց; 4. սրահ։ [Persian]

Divaricate տայվէր'իքէյթ, vn. ճիւղաւորիլ չարաչարաշմազ։=va. երկճղել =a. տարածուն բ.։-tion -քէյ'շըն, s. բաժանում, ճիւղաւորում, բացում; 2. սփռում; 3. երկդիմի խօսք։

Dive տայվ(տ), vn. սուզիլ, խորամխիլ; 2. խոր թափանցել։

Diver տայ'վըր, s. լուղակ; 2. հոզմազ զարապարագ բ.; 3. խոբաքնիլ։

Diverge տիվըրճ', vn. բաժնուիլ, խոտորիլ։-ment.-nce.-cy տիվըրճ'ընտ, -ըն, -տիվըրճ'ընսի, s. խոտորում; 2. անհամաձայնութիւն։

Divergent, -ging տիվըրճ'ընթ, բացահայեաց (գիծ); անհամաձայն։

Divers տայ'վըրզ, a. մի քանի։

Diverse տայվըրս', a. պէսպէս, զանազան։-ly, այլեայլ կերպերով։

Diversification, Diversity տիվըրսիֆիքէյ'շըն, տիվըր'սիթի, s. պէսպիսութիւն, զանազանութիւն։

Diversify տիվըր'սիֆայ, va. փոփոխել, պէսպիսել։ -fied -սիֆայտ', a. պէսպիսեալ, փոփոխ։

Diversion տիվըր'շըն, s. զարտուղութիւն, զաւածութիւն, ուրիշ ուղղութիւն տալը; 2. թշնամին խոտորցնելը; 3. զբօսանք, խաղ։

Divert տիվըրթ', va. (մէկուն ուշը) ուրիշ կողմ դարձնել, խոտորցնել; 2. զբօսցնել։ -ing, -ive, -er -թ'ին, -թ'իվ, -թ'ըր, a. զբօսուցիչ, զուարճալի, զուարթարար։

Divertisement տիվըրթ'իզմընթ, s. միջնախաղ բ.. [F.]

Dives տայ'վիզ, s. մեծատուն Աւ.

Divest տիվեսթ', va. [-ed of] մերկացնել, փետտել, կողոպտել։ -iture -թ'իչըր, s. կողոպտում։

Divide տիվայտ', va. [between two; among many] բաժնել, երկպառակել; 2. զատել, ջոկել։ =vn. բաժնուիլ։ Dividing spoon. շերեփ։

Dividend տիվի'տընտ, s. բաժանելի թիւ բ.; 2. մաս, բաժին; 3. շահաբաժին (արժէթուղթի)։

Divider տիվայ'տըր, s. բաժանարար թիւ; 2. բաժնող։=s. կարկին։

Divination տիվինէյ'շըն, s. գուշակութիւն, ըղձութիւն, հմայք։

Divine տիվայն', a. Աստուածային; 2. երկնային, հրեշտակային; 3. սքանչելի։=s. վարդապետ, եկեղեցական; 2. աստուածաբան։=va. գուշակել, կանխատացել։=vn. հմայել -er տիվայ'նըր, s. հարցուկ գուշակ։

Divinely տիվայն'լի. ad. յԱստուածուստ, հրաշապէս սքանչելի։

Divining-rod -րօտ. ջրախոյզ ձող ։

Diving տայվին՛, *s.* սոյզ, սուզելը, —apparatus, -bell, -suit. սուզարգել ։

Divinity տիվին՛իթի, *s.* Աստուածութիւն; 2. Աստուած; 3. չաստուած, դիք; 4. երկնաւոր էակ; 5. հրեշտակազեղ կին; 6. աճաւորութիւն; 7. աստուածաբանութիւն ։

Divisible տիվիզ՛իպըլ, *a.* բաժանելի, բաժանական ։ -bility -զիպիլ՛իթի, *s.* —ութիւն ։

Division տիվիժ՛ըն, *a.* բաժանում, բաժանմունք, մաս; 2. հերձուած, պառակտում; 3. տարբերութիւն; 4. բաժանում քուէարկուաց; 5. զօրաբաժին, նաւաբաժին, բաժին ։

Divisional, -nary տիվիժ՛ընըլ, տիվիժ՛ընէրի, *a.* վարչական բաժնի (տեսուչ); 2. զօրաբաժնի հրամատար փէրիգ չին; 3. կալուածապետ ։

Divisor տիվայզ՛ըր, *s.* բաժանարար ։ Common—. ընդհ. բաժան. ։

Divorce, -ment տիվօրս՛(ս), -՛մընթ, *s.* արձակում, ամուսնալուծութիւն, ամուսնալուծութ., ապահարզան 2. բաժանում ։ =*va.* կինը արձակել, բաժնել ։ -able -՛էպըլ *a.* արձակելի ։ -er -՛ըր, *s.* կնահան, այրաթող; ապահարզանի պատճառ

Divulge տիվըլճ՛(ճ), *va.* ձանձրնել, հրատարակել, հաչակել ։

Divulsion տիվըլ՛շըն, *s.* կորզում, խլում, խզում ։ [տել, զարդարել ։

Dizen տայզ՛ն *va.* պճնել, փերևե-

Dizzied տիզիտ *a.* ցնդած ։

Dizzy տիզ՛զի, *a.* գլխու պտոյտ պատճառող, ցնորաբեր; 2. ցնորած ։ =*va.* գլուխը դարձնել, ցնդեցնել ։

Do տօ, *s.* երաժշտ. ա ձայն, տօ ։

Do տու-, *va.* (Did, Done տըն). ընել, կատարել, պատճառել; 2. վառել, եփել; 3. թարգմանել; 4. խաբել; 5. (կանխիկ) վճարել ։ =*vn.* վարուիլ; 2. ջանալ; 3. լինիլ; 4. յաջողիլ, յարմարիլ ։ =*s.* գործ; 2. աղմուկ; 3. հնարաւորն ։ To do over. կրկնել, ծալել; ծեփել ։ To do for. լմնցնել; կործանել ։ To do up. կապել, փաթթել, յարմարել; 2. օգլայօծել, գոլայել, արդուկել ։ To do with. գործածել ։ To have to do with. զբաղիլ ։ To do without. հրաժարիլ, զանց ընել ։ That will do. այդ կըլլայ ։ Did you? *or* You did? այդպէ՞ս է, ի՞նչ կըսես ։ How do you do? ինչպէ՞ս էք ։ *See also* **Done.**

Ծանօթ. — Այս բային Սահմ. ներկայ եղանակին է I do; thou doest, dost; he does, doth, doeth այ տու; տհաու տու՛էսթ, տըսթ; հի տըզ, տըթհ, տու՛էթհ, կընեմ, կընես, կընէ ։ Այս բայը քանի մը մասնաւոր առումներ ունի որք են.

1. Կգործածուի ստիպողական պահանջ կամ հրաման մը ընելու համար ։ Come to see us to-morrow, do! [կխնդրեմ, անպատճառ] վաղը մեզի տես եկուր ։ Make haste, do! աճապարէ, շուտ ըրէ, կլսե՞ս ։ Oh, do repeat it! կխնդրեմ, կրկնեցէք; հաճեցէք կրկնել ։

2. Իբրև օժանդակ՝ կգործածուի. բայերու հարցական և բացասական ձևերը կազմելու, և յաճախ չկրկնելու համար բայը՝ do կգործածուի ։ Do you know him? —Yes I do. կճանչնա՞ք զանիկա ։ —այո՛ [կճանչնամ] ։ You went, *did* you not? –Yes I did. գացիր այնպէս չէ՞. —այո՛ [գացի] ։ You *did* not go, *did* you? –No, I *did* not. չգացիր այնպէս չէ՞. —ո՛չ չգացի ։ You *do* not know what he says. –Yes, I *do.* ինչ ըսելը չե՛ս գիտեր. ա՛յո, գիտեմ ։ I shall call on you; but if I *do* not [call], my brother will [call] ես պիտի այցելեմ ձեզ, եթէ չ[այ-

ցելիմ], եղբայրս պիտի [այցելէ]։
3. Խօսքին ազդեցութիւն, սաստկութիւն տալու համար ալ կգործածուի. I do love her կսիրեմ զայն

Dobchick տօպ'չիք. տորրիկ Թռ.

Docetism տօս'եթիզմ, s. երեւութականութիւն (աղանդ մը) Ա.Գ.։

Docible տօս'իպլ a. դիւրակիրթ, դիւրըմբռնել։ -ness, -bility, Docility տօսիլ'իթի, s. հլութիւն։

Docile տօս'իլ դիւրանսաց, հլու

Docimacy տօս'իմըսի, s. փորձաքննութիւն։ -mastic տօսիմէս'թիք, a. փորձական։

Dock տօք, տաք, s. աւազան, հանդրուան նաւու, նաւակայք թէրսանէ հավուզու; 2. աթոռ ամբաստանելոյն; 3. կրճատում, ագեհատութ.; 4. ագեփոկ ար գուպգու-լու; 5. աւելուկ լիպաsk օրու։ =va. ագին կտրել, կրճատել; 2. զեղջել; 3. նաւը աւազան դնել։ =Dock-dues, -rent, -age տաք'էճ, s. նաւաւազանի չանմրանի բաժ։ -master. նաւարանի տեսուչ։ -yard նաւաշինարան, նաւարան թէրսանէ։ Graving-, Dry-. նորոգելոց գալաfար եէրի։

Docket տաք'էթ, s. համառօտութիւն; 2. պիտակ, թղթիկ եաֆթա; 3. դատացուցակ տաք; 4. օրակարգ, նիւթացանկ (ժողովոց)։ =va. պիտակել, ծանօթագրել։ To strike a-. մեկուն անանկութ.ը հրատարակել։

Doctor տաք'թըր, s. ուսուցիչ, վարդապետ, վարժապետ; 2. բժիշկ։ =va. բժշկութիւն ընել, խնամել; 2. վարդապետութեան աստիճան տալ։ -of Laws [LL. D.], վարդապետ իրաւագիտութեան։ -of Medicine [M. D.], վարդապետ բժշկութեան, բժիշկ։ -of Divinity [D. D.], վարդապետ աստուածաբանութեան, աստուածաբան։ -s commons. իրաւագիտաց կաճառ՝ կեդրոն, ի Լոնտոն, ուր կ'արձանագրուին կտակք եւ ամուսն. պայմանագիրք։ [գապետական։

Doctoral տաք'թըրէլ, a. վար-

Doctorate, Doctorship տաք'թըրէյթ, վարդապետութ. բժշկութ.

Doctoress, Doctress տաք'թըրէս, s. բժշկուհի։ [գապետական։

Doctrinal տաք'թրինէլ, a. վար-

Doctrine տաք'թրին, s. վարդապետութ., կարծիք; 2. ուսուցանելը։

Document տաք'իւմընթ, s. վաւերաթուղթ, պաշտօնագիր, յիշատակագիր, ապացոյց, հաստատագիր։ -al, -ary -մէնթ'էլ, -մէնթ'էրի, a. գրաւոր յիշատակագրի, վաւերագրական։

Dodder տատ'ըր, s. գօճմօրու; գաղձ եապալը ֆէքէնի Բխ.

Dodecagon տօտէք'էկըն, a. երկոտասանանկիւն։ -hedron տօտէքէհի'տըրն, s. երկոտասանանիստ Է. -astyle -ըսթայլ, s. երկոտասանասիւն։

Dodge տօճ, տաճ, vn. խոտորիլ, խուսափիլ։ =s. խոտորում, դարձուածք; 2. խորամանկութիւն։

Dodger տաճ'ըր, s. վարպետորդի։

Dodo տօ'տօ, s. դոդիկ Թռ.

Doe տօ, s. էշայծեամ, եղնիկ։ -rabbit. էգ ճագար։ -skin. այծեամի կիւsկrի։

Doer տու'ըր, s. ընող, գործող; 2. գերասան; 3. գործակատար։

Doest; Does, Doeth տու'էսթ, տըզ, տու'էթհ. pres. կընես; կընէ։

Doff տաֆ(տ), va. հանել. մերկացնել; 2. մերժել. ձգել։

Dog տօկ, տաք, s. շուն; 2. անպիտան, մարդուկ; 3. վառարանի երկաթ; 4. գլեր, կարթ, ճանկ գանճա։ =va. լրտեսել, դիտել; 2. որսալ։ To go to the-. կործանիլ։ Dog's bane. ընձախոտ Բս. -berry, -wood. հօյն,

ըղջալ, չում: Dog's brier, –rose. ծաղիկ մասրենւոյ, լեռնավարդ: Dog's rose-bush. մասրենի: –cart. որսի կառք: -cheap. շատ աժան, ցանցիր:–days. շնիկի աւուրք: -ear. էջին ծայրերը աղտոտած՝ծալլուած Dog's fennel, –grass, –wheat. սեղ այրդ օրու: -fish. շանաձուկ: -fox. արու աղուէս: -house,-hole,-kennel. անակ շան, խշափ: –Latin. աղաւաղ լատիներէն: -star. շնիկ հով. -tooth. շնատամն:–trot. միջակ քալուածք, արագ չեմչեմ: –watch. երկրոան պահպանու թիւնը.

Dogate տօկ'էյթ, s. դքսութիւն:

Doge տօճ, s. դուքս (Վենետկի):

Dogged տակ'ետ, a. խեռ, յամառ; 2. յրմեռնալ: –ly. ad.

Dogger տակ'ըր, s. հոլանտական ձկնորսանաւ, փոկ:

Doggerel տակ'ըրէլ, s. անհարթ անչափ ոտանաւոր:

Doggish տակ'իշ, a. շան պէս:

*Dogma տակ'մը, s. վարդապետութիւն; 2. հաւատալիք:

Dogmatic,–al տակմէթ'իք, –իքըլ, a. վարդապետական, հրամանական; 2. վճռական: –ly, ad. –կերպով:

Dogmatics տակմէթ'իքս, s. գիտութիւն Քրիստ. հաւատալեաց; 2. վարդապետական աստուածաբանութիւն:–tism տակ'մըթիզմ,s. վճռականութիւն, հրամանակարգ վարդապետութիւն:

Dogmatist,–tizer տակ'մըթիսթ, -թայ'զըր, s. վարդապետ կրօնի:

Dogmatize տակ'մըթայզ, va. վարդապետել, իշխանաբար ուսուցանել

Doily տօյ'լի, s. անձեռոցիկ:

Doings տու'ինկզ, pl. գործք, արարք: Grand–. խնճոյք, տօն:

Doit տօյթ, s. բնիոն, դանկ:

Dolabriform տօլէպ'րիֆօրմ, a. կացնաձև, քերչաձև բ.

Dolce,–mente տօլ'չէ, տօլչէմէն'թէ, ad. անուշակ, մեղմօրէն եր. [It.]

Dole տօլ, s. բաշխում, ողորմութիւն; 2. բաժին, վիշտ: =va. բաշխել, քիչ քիչ տալ: –ful, –some –'ֆուլ, -'սըմ, a. տխրագին, վշտագին:

Doll տալ, s. պաճուճապատանք, պուպրիկ, կունծիկ գուզլա, պկպկճ:

Dollar տալ'ըր, s. թալեր: [հար:

Dolly տօլ'լի, s. ցցատփան, սալա-

Dolman տօլ'մըն, s. մեկնոցակ:

Dolmen տօլ'մըն, s. քարասեղան (կելտաց), զոհանոց:

Dolor տօլ'ըր, s. ցաւ, վիշտ, նեղութիւն: –iferous,–ific,–al տօլըրիֆ'ըրըս, ֆ'իք, -ֆ'իքըլ a. վշտաւոր, ցաւագին: [գին եր. It.

Doloro'so տօլօրօ'զօ, ad. ցաւա-

Dolorous տալըր'ըս, a. դառնակսկիծ: –ly, ad. ցաւալի:

Dolphin տալ'ֆին, s. դելֆին եռնոս պալիղը; 2. ուկեթեփ, հնձիկ sիւրկր պալ; 3. կառանացիցն–;4. դահաժառանգ իշխան՝ եաղ., տոփին

Dolt տօլթ, s. ապուշ, հաստ գլուխ: –ish, –like տօլթ'իշ, a. խենդուկ, շշորդ:

Domain տօմէյն', s. պետութիւն, իշխանութիւն; 2. կալուած, երկիր:

Dome տօմ, s. տուն, յարկ; 2. տաճար, գմբէթ, եկեղեցի:

Domesday *See* Doomsday.

Domestic տօմէս'թիք, a. ատրնին, տնական, տնային, ընտանեկան; 2. տնաւէր, տնաշէն; 3. ընտել; ընտանի; 4. բնիկ, ներքին: =s. ծառայ; 2. բնիկ ապրանք:

Domesticate տօմէս'թիքէյթ, va. ընտանեցնել, ընտելացնել: –tion -քէյ'շըն s. ընտելացում, ընտանեցնելը

Domicile տամ'իսիլ, s. բնակարան, տուն: =va. բնակեցնել:

Domiciliary տամիսիլ'իէրի, a. տնական: -visit. տնայց ստուգման:

Domiciliate տօմիսիլ'իէյթ, *va.* բնակեցնել։ -tion տօմիսիլ'իէյշըն, *s.* բնակութիւն։

Dominance,-cy տօմ'ինէնս,-ն'սի *s.* իշխանութիւն, տիրում։

Dominant տօմ'ինէնթ, *a.* գլխաւոր, տիրող, իշխեցող։ =*s.* տիրող (Երգ.) խազ, տիրական եր.

Dominate տօմ'ինէյթ, *va.* տիրապետել, տիրանալ, իշխել։ -tion -նէյ'շըն, *s.* իշխանութիւն; 2. չորրորդ դաս հրեշտակաց, տէրութ.ք։

Dominative տօ'մինէյթիվ,*a.* տիրող, իշխող; 2. տիրական։ -ator տօմ'ինէյթըր, *s.* իշխող։

Domineer տօմինիյր', *vn.* բռնանալ, բռնակալել։

Dominical տօմին'իքըլ, *a.* տէրունական, տէրունի։ -letter. կիրակագիր (Ա-է տառերը)։

Dominican տօմին'իքէն, *s.* դոմինիկեան կրօնաւոր։ [ի Սկովտիա

Dominie տօմ'ինի, *s.* վարժապետ,

Dominion տօմին'իըն, *s.* տէրութիւն, իշխանութ.; 2. կալուածք; 3. երկիր, պետութիւն։

Domino տօմ'ինօ, *s.* Թիկնոցակ, կնգուղ եւ.; 2. ոգաղգեստ կանանց; 3. կէս-դիմակ; 4. կնգղաւոր զգեստ, կնգղակիր; 5. տօմինօ (խաղ, քար)։

Don տօն, *s.* Սպանիական պատուանուն, պարոն, տէր; 2. մեծ աղա, ամիրա; 3. անօրէնք և ուսանողք գոլէճի Ան.=*va.* հագնիլ, վրան առնուլ։

Dona տօն'է, *s.* տիկին Սպ.

Donable տօնէպ'լ, *a.* տրուելի։

Donate տօնէյթ', *va.* նուիրել, տալ

*Donation տօնէյ'շըն, *s.* նուիրատուութիւն; 2. պարգեւ։ -tive -նէյ'թիվ, *s.* ընծայ, նուէր =*a.* պարգեւական

Done տըն, *pp. of.* Do. տրուած; 2. հրատարակեալ; 3. արարեալ; 4. լմնցած։ Done to death. մեռցուած։ To have—. լմնցնել։ To have —with. կատարել, ի գլուխ հանել։ I am—. լմնիկս բոլոր, լմնցայ։

Donee տօն'ի, *s.* նուիրընկալ։

Donjon *See* **Dungeon.**

Donkey տօն'քի, *s.* էշ, իշուկ։

Donna տօն'նէ, *s.* տիկին (Իտալ.)

Donor տօն'ըր, *s.* նուիրատու։

Doodle տուտ'լ, *s.* անմիտ։

Doom տում, *s.* վճիռ, դատակնիք, դատապարտութիւն; 2. վերջին դատաստան; 3. կործանում։ =*va.* դատել, դատապարտել; 2. որոշել, սահմանել; 3. վճռել։

Doomsday տումզ'տէյ, *s.* կատարած՝ վերջ աշխարհի։ —book. կալուածատումար յԱնգլիա Հ. Ժ.

Door տօ'ր, *s.* դուռ; 2. մուտք, անցք։ In doors, Within doors. ի մէջ դրան, ներքը։ Next—to. հուպ, կից։ Out of doors. դռնէն դուրս, դուրսը, օդին մէջ։ To lay at one's—. յանցանքը ուրիշին նետել։ -keeper. դռնապան։ —nail. ուռնակ (դրան) չաքչաք։ —post. դրանդիք։ —way. մուտք, ճամբայ, անցք։

Dor, Dorr,-beetle, -bug տօր, տօր'պիթլ, տօր'պըկ, *s.* ծառաբզեզ, ջորեակ եւ.։

Dorado տօրէյ'տօ *s.* դորաձուկ։

Doree.Dory.John- տօրէյ',տօ'րի, ճօն'տօրի, *s.* զեւսաձուկ շիքարի պալ։

Dorian. Doric տօր'իէն, տօր'իք, *s.* դորական (լեզու, ճարտարապետութիւն)։ [լայը; հանգիստ, դադար

Dor'mancy տօր'մէնսի, *s.* քունը ըլ-

Dormant տօր'մէնթ, *a.* քնացող, ի քուն, անշարժ; 2. գաղտնի, ծածուկ; 3. անգործադրելի։ =*s.* սենեկին յայնքին ձգուած հաստ գերան, արմնատակալ։ —partner. գըլխադիր ընկեր (որ միայն դրամ.կուտայ շահուն մասնակցելու համար)։

Dormer, -window տօր'մըր, *s.* պատուհան տանեաց։

Dormitive դօր'միթիվ, *a.* քնացընող, քնաբեր (դեղ)։=*s.* քնադեղ։

Dormitory դօր'միթըրի, *s.* ննջարան, ննջասրահ վանուց։

Dormouse դօր'մաուս, *s.* (*pl.* Dormice.) առնէտ, դաշտամուկ։

Dor'sal դօր'սըլ, ողնային, կռնակի

Dorsif'erous, -p'arous դօրսիֆ'ըրըս, -փէ'րըս, *a.* պտերի պէս՝ տերեւին ետեւ հնտաբեր, թիկնատերմի։

Dory, Doree դօ'րի, *s.* ոսկեձուկ։

Dory դօ'րի, *s.* նաւակիկ, կուր։

Dose դօս(զ), *s.* դեղաչափ, չափ; 2. անպիտան՝ լեղի բան։=դօզ *va.* դեղօրէից չափը որոշել, քանակել։

Dossil դաս'իլ, *s.* վէրքի բարձիկ փիրիկ մը։

Dossier դօս'իէ, *s.* յենարան (աթոռի); 2. մասնական անկողնոյ; 3. թղթածրար, պարունակ. [F.]

Dost դըսթ, *pres. of* Do, կընես։

Dot դաթ, *s.* կէտ; բիծ; 2. օժիտ։ =*va.* կէտադրել, բիծ բիծ ընել։

Dotage դօթէ'ճ. *s.* պառաւմութ; 2. արտասուոցութ., տղայամտութ.։

Dotal դօ'թըլ, *a.* օժտական։

Dotard դօ'թըրդ, *s.* զառամ ծեր։

Dotation դօթէյշըն, *s.* հաստօժիտ; 2. հաստատութիւն; 3. եկամուտ շինելը։

Dote դօթ, *vn.* բանդագուշել, զառանցել։ To—on. յիմարաբար սիրել։

Doth դըթհ, *pres. of* Do. կընէ։

Dottard դաթ'թըրդ, *s.* փտած՝ ինկած ծառ։ [կէտկիտուած։

Dotted դա'թէդ, *a.* կէտադրեալ,

Dotterel, Dottrel դաթ'ըրէլ, *s.* խորտկահաւ չըրլայլըգ զուշու։

Double դըբ'լ, *a.* կրկին, զոյգ; 2. կրկնակ; 3. բարդ (ծաղիկ), կրկնած զարմեր։ =*s.* կրկին, կրկնապատիկ; 2. ծալք; 3. դաւ, նենգ; 4. խոյս, փախուստ։ =*va.* կրկնել, ծալել; 2. կրկնապատկել, շատցնել; 3. հրուանդանը անցնիլ։ =*vn.* կրկնուիլ; 2. խուսել; 3. դաւել։ —barrelled. երկհարուածեան (հրացան)։—bass, -bass. կրկնաբամբ գործի մը։ —breasted. իրարու վրայ բերուած՝ կոճկուած բաճկոն։ —dealer, —tongued -դընըդ. երկդիմի, խորամանկ։ —dealing, -facedness, *s.* խարդախութիւն, շոգմոգութիւն —Eagle. 20 թալերնոց Ա.Մ. -entendre դու—'պլ—նդ—նդր. երկդիմի խօսք, ըստախօսութիւն։ -entry. կրկնատոմար հշ. -flower. կրկնաթերթ ծաղիկ։ -minded. յողդողդ, երկմիտ։ -quick. կրկնավազք զին. [ծալլուած

Doubled դըբ'ըլդ. *a.* կրկնուած,

Doublet դըբ'լէթ, *s.* կրկնոց, բաճկոնակ; 2. զոյգ; 3. սուտ շողակն; 4. *pl.* կրկնակ չիփրք զառ։

Doubloon դըբլու—ն', *s.* սպան. ոսկի դրամ (14 – 15 ոսկինոց)։

Doubly դըբ'լի, *ad.* կրկին։

Doubleness, *s.* կրկնակութիւն։

***Doubt** դաութ, *s.* [of, about] տարակոյս, կասկած, վարանում; 2. վախ; 3. դժուարութիւն ։ =*va.* երկբայիլ; 2. վարանիլ; 3. վախնալ ։ =*vn.* կասկածիլ; 2. տարակուսի վարանաց մէջ ըլլալ ։ —able -'էպլ, *a.* կասկածելի։ —er -ը'ըր, *s.* կասկածող ։ —less -լէս, *a.* անկասկած, անտարակոյս։

***Doubtful** դաութ'ֆուլ, *a.* երկբայելի, կասկածելի, անստոյգ; 2. մթին, աղօտ; 3. երկչոտ; 4. դըժուարին, վտանգաւոր։

Douceur դուսըր', *s.* ընծայ; 2. կրծօն, կաշառք (F.)։ [զան (F.)։

Douche դուշ, *s.* ջրցայտ, ցընց-

Dough դօ, *s.* զանգուած, հայս, խմորի գունդ։ —face. կակուղ, ճըկուն։ —nut. մատնաձեւ քաքար։ My cake is—. գործս ձախող է։

Doughty դօ'թի, *a.* քաջ, անվե-

հեր։ -tily տօ'ղիլի, *ad.* արխաբար։ -tiness տօ'ղինէս, *s.* -ութիւն։

Doughy տօ'ի, *a.* խմոր, անեփ, հում; 2. կակուղ, ճկուն։

Douse տաու'ս(զ), *va.* ընկղմել, խոթել, մխել, մխրճել (ջուրը)։

Dove տըվ, *s.* տատրակ; աղաւնի։=*va.* տատնել, ագուցանել, յարմարցնել։ -cot. աղաւնետուն։ —tail. ծիծռատատունք սամsrգճr կk չմkսի

Dow'able տաու'էպլ, *a.* օժիտ տրուելի; 2. օժտելի։

Dowager տաու'էյճըր, *s.* հարսնուր, մահբընկալ (այրի)։ Queen—. այրի թագուհի։

Dowdy տաու'տի, *s.* անճաշակ հագուած, գռեհիկ, շըլըխտի։-ish -տի'իշ, *a.* բիրտ, կոպիտ, անճաշակ։

Dowel տաու'էլ, *va.* սեպերով ցիցերով բանեցնել։ =*s.* սեպ; ցից (պատի)։ nr նւ Dowel -pin.

Dower տաու'ըր, *s.* օժիտ; 2. այրիութեան ժամանակի համար երիկէ տրուած հասոյթ, մասհ։ —less -'ըրլէս, *a.* անօժիտ, անմասհ։

Dowered տաու'ըրտ, *a.* հասու թաւոր։ [կտաւ մը։

Dowlas տաու'լէս, *s.* հաստկեկ

Down տաուն, *s.* աղուամաղ, փետրիկ; 2. նորաբոյս մօրուք; 3. բուրդ՝ մազ ծաղկանց; 4. աւազակոյտ; 5. դաշտավայր; 6. *pl.* նուաստութիւն։ =*prep.* դէպի վար; դէպի ծովը։ =*ad.* վարը, երկրի՝ գետնի վրայ; 2. խոնարհեալ, նուաստացած, թշուառ։ =*a.* դէպի վար, խոնարհ; 2. հարթ, պարզ, տափարակ։ Ups and downs of life. երեւէջք՝ փոփոխութիւնք կենաց։ Up and—. վեր վար։ The watch is—. ժամացոյցը չէ լարուած։ To go—. վար՝ դէպի ծով երթալ; (արեւը) մտնել; 2. կլել, հաւանիլ։

Down-, տաուն-, -cast '+էստ, *a.* յերկիր խոնարհած; ակնկոր։ =*s.* հովի հոսանք։ -fall, *s.* անկում, կործանում։ -fallen *a.* անկեալ; 2. կործանած։ -hearted *a.* անյոյս, վհատ։ -hill, *s.* զառիվայր, դարվար։ =*a.* վար իջնող։ —pour. *s.* հեղում, տեղալը։ -right, *a.* պարզամիտ; յայտնապէս, ուղղակի։ -sitting, *s.* ծալապատիկ նիստ պաղsաշ։ -stairs, *a.* վարը, ցածը; 2. ստորնայարկը։ -trodden, *a.* ոտնակոխ, կոխոտուած։ —ward,—wards տաուն'ուըրտ. -ուըրտզ, *ad.* վերէն վար; 2. ի հնուց։

Downy տաու'նի, *a.* փետրալից, բրդոտ; 2. քնքուշ; 3. հանդարտ։

Dowry տաու'րի, *s.* նուէր; 2. օժիտ, մասհ, հասոյթ։

Dowse տաու'ս(զ), *va.* զարնել, ապտակել; 2. մարել։

Doxology տաքսա'լըճի, *s.* փառաբանութիւն, օրհներգ։ —gical տաքսօլա'ճիքըլ, *a.* օրհնաբանական։

Doxy տաք'սի, *s.* սարփուհի։

Doze տօզ, *vn.* մրափել, նիրհել։ =*va.* թմրեցնել; քունով անցնել։

Dozen տըզ'ն, *s.* երկոտասանեակ տուզին։ Baker's—. 13 հատ։

Dozy տօ'զի, *a.* քնէած, քնացող, քնասէր։ —ziness, *s.* —ութիւն։

Drab տրէպ', *s.* բոզ; կնոր։ =*a.* թխագոյն; 2. թխանոյշ (կին)։

Drachm, Drachma տրէմ, տրէք'մը, *s.* կշիռ, դրամ (Յունաց), դահեկան; 2. տրամ։

Draff տրէֆ, *s.* աւելցուկ, կեր (կովու) ալիւր։ —y տրէֆ'ի, *a.* չնչին։

Draconian տրէյքօ'նիըն, *a.* դրակոնեան, ամենախիստ (օրէնք)։

Draft տրէֆթ, *s.* քաշելը, լծաձիգ կրելը; 2. ջոկատ զօրաց, խումբ; 3. փոխանակագիր; 4. ծրագիր; 5. օդահոսանք։=*va.* հատուածել, զօրք ղրկել; 2. ծրագրել, ստուերագրել,

գծել։ Accommodation—. Հաճոյակատարութեան փոխ/գիր, քաշեմ-քաշես-թուղթ (զոր կքաշեն վաճառականք իրարու վրայ՝ դրամ ճարելու համար)։ —sman տրէֆց'մըն, s. գծագրիչ; 2. աղիւսաքար ցամա բաշը։

Drafts տրէֆց, s. աղիւսախաղ։

Drag տրէկ, va. քաշել, քաշկռտել; 2. հողահանով մաքրել, ցաքանել։ =vn. քաշկռտուիլ; 2. յառաջ մղել, հրել; 3. վարմունկանով որսալ։ =s. մեծ վարմունկան, դռապ; 2. ցածանիւ սայլակ; 3. անուարգել (կառաց); 4. ոտնա կապ; 5. ցաքան չիփրճի բաւաղը։

Dragées տռաժէ', pl. շաքարահատ ափիsk; 2. դեղահատ ճաւայ։

Dragle տրէկ'լ, va. (տիղմին մէջ) քաշել, գետինը քսել։ =vn. գետինը քսուիլ, քաշկռտուիլ, աղտոտիլ։

Dragoman տրէկ'օմըն, թարգման

Dragon տրէկ'ըն, s. վիշապ; 2. մոլէգ մը, վիշապիկ; 3. կատաղի։ —ade -կ'ընէյտ, s. անհնարին հալածանք, կոտորած։ —blood. շաւաշարիւն qarsաշ qաճը։ —fly. շերեփագի մայիս պkoճkյի։ —head.կապուտածաղիկ։ —et -կ'ընէթ, s. փոքր վիշապ; 2. (-fish) ձիաձուկ։

Dragoon տրէկուն', s. վիշապազօրք։ =va. զօրաց գաղանութեան մատնել, կոտորել տալ, տանջել։

Drain տրէյն', s. ծծելը, քաշելը; 2. կոյուղի, ական ջաղրմ; 3. ջուրի ճանբա։ =va. ծծել, պարպել; 2. հատնիլ, չորնալ։ —able, a.

Drainage տրէյն'էյճ, s. ցամքեցնելը; 2. ընդհողեայ խողովակներով գետինը չորցնելը։ [քամոց։

Drainer տրէյն'ըր, s. քամոց;

Drake տրէյք; s. արու բադ; 2. հին թնդանօթ մը, օձարդ։

Dram տրէմ', s. տրամ; 2. պուտիկ մը, քչիկ մը; 3. գաւաթիկ գինւոյ։

Drama տրէյ'մէ, s. թատերախաղ; 2. սրտայոյզ դէպք։ —tic,-al -մէ'թիք, -մէ'թիքըլ, a. թատերական։ —tist -մէ'թիսթ, s. թատրերգակ։ —tize -մէ-թայզ, va. թատերական ձև տալ; ներկայացնել։ -turgy- թըր'ճի, s. եղերերգութիւն։

Dramatis personæ տրէմէ'թիսփըրսօ'նի, s. դերակատարք, անձինք (թատերախաղի)։

Drank տրէնք', pp. of. **Drink.** =s. որոմ; 2. անբեր վարսակ։

Drape տրէյփ', va. սեւով պատել, հագցնել։ =vn. ասուի շինել։

Draper տրէյ'փըր, s. չուխայագործ

Drapery տրէյ'փըրի, s. ասուեգործութիւն; 2. ասուեղէնք; 3. հանդերձեղէնք; 4. լայն ու ծփուն հանդերձներ.

Drastic տրէս'թիք, a. ազդու։

Draught տրաֆթ, s. ձգելը, քաշում; 2. ուռկանաձգութիւն; 3. ըմպում, ումպ, գաւաթիկ; 4. նախագիծ, ստուերագրութիւն; 5. բուռն յարձակում, արշաւ; 6. (հովի) հոսանք; 7. փոխանակագիր; 8. մանանխուտ, խիւս։ =ստուերագրել։ Light—. նաւը քիչ ջուր առնուլ; քաշել։ At a—. ի մի ումպ, մեկանց։ —board. աղիւսատախտակ ցամա բախբաւզ։ —house. ոտաճամբայ, արտաքնոց։ —sman տրէֆց'մըն, s. գծագիր։ [խաղ ցամա։

Draughts տրէֆց, pl. աղիւսա-

Draw տրօ, va. (Drew, Drawn) քաշել, ձգել; 2. գրաւել, խլել, կորզել; 3. ծծել, հանել, թորել; 4. (փորը) մաքրել; 5. քաղել; 6. մակաբերել; 7. գծել, նկարել, գրել; 8. (վիճակահ.) թիւերը շահիլ; 9. ձկտել, երկարել; 10. նաւը ջուրին մէջ մանել։ =vn. քաշել, քաշկռտել; 2. առագաստները լե-

ցնել; 3. յուշիկ ընթանալ; քաշքշուիլ; 4. (փոխանակագիր) քաշել: =s. գծագրութիւն, նկար; 2. վիճակահանութիւն, քաշուածք: Drawn butter. զտուած կարագ: Drawn game, –battle. անպարտելի, հաւասարաղօր: To–a curtain. վարագոյրը սահեցնել: To–back. ետ քաշել, առնել: To–in. ներս բերել; 2. քաղել, ժողվել; 3. հրապուրել, համոզել: To–interest. շահիլ, վաստըկիլ: To–off. քաշել, հանել; 2. խօսքէն դառնալ: To–on. պատճառել; 2. քաշել: To–up. va. գծել, ծրագրել, ամփոփել; 2. շարել, կարգադրել: =vn. կենալ, շարուիլ: –back. վնաս, ձախողութիւն; 2. արգելք; 3. մաքսի զեղչ: –bridge. շարժական կամուրջ: –net. վերէն վար ձգուած ուռկան, վարմ:

Drawable տրօ'էպլ, a. քաշելի, հանելի; 2. առնելի:

Drawee տրօ'ի, a. վճարող (փոխանակագրի): –er տրօ'ըր, s. քաշող, հանող; 2. գծող; 3. գծագրիչ; 4. գինեվաճառ; 5. գզրոց, ձգոց; 6. քաշող ձի. –ers տրօ'ըրզ pl. վարտիք, շապկընկեր:

Drawing տրօ'ինկ, s. քաշելը; 2. հանելը, գծելը; 3. գծագրութիւն; 4. վիճակահանութիւն: -knife. գչիր հիւսանց բուրղու: –master. վարժապետ գծագրութեան: –room. հիւրասենեակ, դահլիճ:

Drawl տրօլ, vn. երկարելով խօսիլ, ծամծմել: =s. երկար՝ դանդաղ խօսակցութիւն; 2. կմկմալը:

Dray տրէյ, s. ցածանիւ սայլ; 2. սկիւռի բոյն: –man. սայլապան:

Drayage տրէյ'էյճ, s. սայլողչէք:

Dread տրէտ, s. ահ, երկիւղ: =a. ահաւոր, ահեղ: =an. երկնչիլ, զարհուրիլ: –nought –նօօթ, s. անվեհեր՝ քաջ մարդ; 2. թանձր առուի; 3. սաստիկ շինուած հաստ վրանոց նաւ: –less –'լէս, ad. անվեհեր, աներկիւղ, անվախ

*Dreadful տրէտ'ֆուլ, a. ահարկու, սոսկալի: –ly, ad. –ness, s.

Dream տրիմ, vn. (Dreamed տրիմտ, or Dreamt) երազել, երեւակայել: =va. երազ տեսնել, երազախոհել: =s. երազ, անուրջք: –less –'լէս, a. աներազ: –er –մ'ըր, s. երազող, երազուն: –y տրիյմ'ի, a. անրջալից, երազներով լի; 2. երազաբեր:

Drear, Dreary տրի'ըր, տրիըր'ի, a. տխուր, ամայի, տրտում: –rily. –'րիլի, ad. –riness –ր'ինէս, s.

Dredge տրէճ, s. հողահան, աւազահան (գործի); 2. խառն ցանուած վարսակ ու գարի: =va. հողահանով մաքրել, ստկել; 2. (խորոված) ալիւրել:

Dreggy. Dreggish տրէկ'ի, տրէկ'իշ, a. մրրալից, տկուտ:

Dregs տրէկզ, pl. մրուր, գիրտ, տկուք, լըղմ բօրբոս:

Drench տրէնչ(տ), va. թրջել, թանալ; 2. ողողել; 3. խմցնել; մաքրողական տալ: =s ըմպելի; 2. ումպ; 3. մաքրողական դեղ:

Dress տրէս(տ), va. հագցնել, զարդարել; 2. դարմանել, խնամել; 3. եփել, պատրաստել; 4. կարգադրել շիտկել; 5. աղբել; 6. յօտել; 7. մշակել: =vn. զօրքը տողաշարել; 2. հագնուիլ, զարդարուիլ: =s. հագուստ; 2. արդուզարդ; 3. շրջազգեստ: To–up, out. հագուիլ ագուիլ: To–a ship. նաւը դրօշազարդել: -maker. կարող, կարուհի, դերձակ: –er –'ըր, s. հագցնող; 2. դարմանող, օգնական վէր; 3. սեղան, դնոց (խոհատան) ղրաֆ:

Dressing տրէս'ինկ, s. հագուստ; 2. արդուզարդ բուայէր; 3. հանդերձանք կերակրոյ բուրիքի; 4.

վիրադարմանութիւն; 5. վէրքի պատանք; 6. (կտաւներու) օսլայաղօծում; աղբ։-gown. թեթեւ տան հագուստ։-room. արդուզարդի սենեակ

Dressy տրէ'սի, a. պճնազարդ շիք։

Drib տրիպ(տ), va. պակսեցնել, զեղչել; 2. հրապուրել, դիւթել։

Dribble տրիպ'լ, vn. կաթիլ, կաթկթիլ։ -let -պ'լէտ, s. մասնիկ, կտոր։

Dried տրայտ, p. a. չորցած։

Drier տրայ'ըր, s. չորցնող։

Drift տրիֆթ, s. ուժգնութիւն, բռնութիւն, հոսանք; 2. կոյտ, դէզ, շեղջ; 3. խումբ, հօտ, երամ; 4. ուղղութիւն, ընթացք; 5. վախճան, նպատակ; 6. գետնուղի (հանքի); 7. հեղեղակոյտ էրէ.; 8. երկաթի գչիր։ =vn. հոսանքէն քշուիլ; 2. կուտակուիլ։ =va. վարել, քաշել; 2. շեղջել։ -way. նախրուղի սիւրիւ եօլու։ -wood. հոսանքէն քշուած փայտ։

Drifty տրիֆթ'ի, a. կուտակիչ։

Drill տրիլ(տ), va. գայլիկոնել, ծակել; 2. մարզել, կրթել զին.; 3. մէկ գծի վրայ ցանել։ =va. ծակուիլ; 2. զին. կրթութիւն ընել; 3. ուսման հետեւիլ։ =s. գայլիկոն, աղեղնակ մաsգաp; 2. զինուորամարզութիւն; 3. կրթութիւն, պարապում; 4. սերմնացանի գործի, ակօսիչ, սերմնիչ; 5. տիմիդօք, կուտ (կտաւ)։ -press. երկաթ ծակելու մեքենայ։ -plough, -plow. սերմնիչ գ. -sargent -սար'ճընթ, մարզիչ յիւնապետ բաշխմաճի չավուշ։

Drilling տրիլ'ինկ, s. հողը փայտ խօթելով անկելը; 2. հաստ կտաւ մը, կուտ, դօք; 3. գայլիկոնով ծակելը։

Drink տրինք, va. (Drank, Drunk) խմել, կոնծել; 2. ծծել, կլլել, ուշիւմտիկ ընել։ =s. ըմպելիք, խմելիք, ցքի։ To—the health, to—to. ողջունել, կենաց ընել, գաւաթ պարպել, տրինկել։ -able -'էպլ, a. խմելի ըմպելի։ -ing -ինկ, a. խմող, արբեցող; 2. խմութք, արբեցողութ.։ [խմողներ

Drinker տրինք'ըր, s. արբեցող։

Drip տրիփ (տ), an. կաթկթիլ, թորիլ։ =s. կաթիլ, շիթ; 2. քիւի եղբ ճ. -stone. տանիքի դարաւանդ։ -ping -'փինկ, s. շիթ, կաթիլք; խորովկէն կաթած իւղ։ -pan. ճարպընկալ (աման)։

Drive տրայվ, va. (Drove, Driven) քշել, վարել; 2. մխել, գամել; 3. որսալ; 4. ստիպել, փութացնել, յառաջ վարել։ =vn. կառքը վարել՝ քշել; 2. բռնադատել; 3. զօրաւոր որոշման գալ։ =s. (կառքով) շրջագայութիւն; 2. կառուղի։ To —at, To let—. նշան առնուլ, զարնել։ Driving -wheel. մղանիւ կառքի։ -band. շարժիչ կաշեփոկ մ.ե.

Drivel տրիվ'լ, vn. լորձունքը վազել; 2. բարբանջել, զառանցել։ =s. լորձունք, բարբանջ; 2. անմիտ։ -er -'վլըր, s. շատախօս; խենդուկ։

Driver տրայվ'ըր, s. քշող, կառավար, կառուղիղ; 2. գերեվար; 3. մղիչ գործի; 4. նաւու յետսաադաստ։

Drizzle տրիզ'լ, an. մանրէն անձրեւել, բարակէն տեղալ։ =s. բարակ անձրեւ, մանրացնցուղ։ -ly, ad. մանրացնցուղ տեղացող։

*Droll տրօլ, s. ծաղրածու, հանած վարած։ -ery -'ըրի, s. միմոսութիւն, ծաղրածութիւն։ -ish, a.

Dromedary տրըմ'էտըրի, s. տածիկ ուղտ հէճին տէվէսի։

Drone տրօն, s. արու մեղու, կոգա; 2. դատարկապորտ; 3. բամբ ձայն; 4. թմբափող։ =vn. վզվզալ, բզզալ, ճզալ; 2. ծուլանալ, պարապ շրջիլ։ -bee. կոգա։ -fly. իշամեղու։ -pipe. տկճորի բամբ մասուրա

Dronish տրօն'իշ, a. թոյլ, ծոյլ։

Drool տրուլ *vn.* լորձունքիլ։

Droop տրուփ(բ), *vn.* թուլնալ, թօշնիլ; 2. կծոտիլ, նուաղիլ։

Drop տրոփ(բ), *s.* կաթիլ, շիթ, կայլակ, պուտ; 2. վերնադուռ, փեղկ; 3. կափուլ (կախաղանի); 4. նաւամէջք։ =*va.* կաթեցնել, գօղել, սրսկել; 2. թող տալ; 3. ետ ձգել, թողուլ; 4. դադրեցնել; 5. մոռնալ; 6. վախցնել, ապրեցնել։ =*vn.* (կաթիլ) իյնալ, կաթիլ; 2. ձգուիլ, թողուիլ, գոցուիլ; 3. հանդիպիլ, պրրդիլ; 4. վերջանալ, յանկարծ մեռնիլ; 5. յանկարծ գալ; 6. ցածնալ։ To—down. դէպի վար նաւարկել։ To—away. դէպի յետամասը (գլչ) նաւարկել; 2. մեկիկ մեկիկ մեկնիլ; 3. կաթ կաթ թափիլ։-letter. նամակատուփը ձգուած նամակ։ -press. կիտուածի մեքենայ։ -scene -սին. մեծ վարագոյր ... -wort. շթախոտ։ -stone. շթաքար։-let -լէտ, մանր կաթիլ։

Drop'sical տրօփ'սիգըլ *a.* ջրգողեալ։ [թիւն։

Dropsy տրոփ'սի, *s.* ջրգողու-

Dros'ky տրոս'քի, *s.* ցածանիւ կառք մը։ [ցօղաչափ։

Drosometer տրոսոմ'իթըր, *s.*

Dross տրոս, *s.* կղկղանք մետաղաց, խարամ; 2. թափթփուք։ [չին

Drossy տրոս'ի, *a.* խարամոտ, չըն-

Drought, Drouth տրաութ, *s.* չորութիւն; 2. երաշտութիւն։

Droughty տրաութ'ի, *a.* չոր, ցամաք, անջրդի; 2. ծարաւ։ -tiness տրօթ'թինէս. *s.* երաշտութիւն։

Drove տրօվ, *p. a. of* Drive.=*s.* նախիր, հօտ; 2. ամբոխ, ջրմուղ։

Drover տրօվ'ըր, *s.* եզնարած։

Drown տրաուն, *va.* ողողել, կոխել; 2. խղդել; 3. զսպել։ =*va.* խղդուիլ, գետամոյն ծովամոյն ջրամոյն ըլլալ։

Drouse տրաուզ, *vn.* մրափել, տաղտկալել, նիրհել։=*s.* մրափ, թեթեւ քուն։ -sy -'զի, *a.* քնամոլ, քնասէր; 2. ծանրացած; 3. քնաբեր; 4. ապուշ, թմրած։ -siness -'զինէս, *s.* քնոտութիւն, ծանրութ.։

Drub տրըպ, *va.* ծեծել, կոփել։ =*s.* ծեծ, կռուփ, ափոց։

Drudge տրըճ(ջ), *vn.* տաժանաբար աշխատիլ, տաժանիլ։ =*s.* (չարաչար բանող) ստրուկ, գերի։ -ry -'ըրի, *s.* ստրկական աշխատութիւն, տաժանելի անտանելի գործ։

Drug տրըկ, *s.* դեղ, դեղորայք; 2. մթերք անվաճառ ապրանաց։ = *va.* դեղ տալ՝ շինել; 2. թմրեցնել։ -get -ճ'էթ, *s.* կոշտ թաղիք մը։ -gist-ճ'իսթ դեղավաճառ, դեղագործ

Druid տրու'իտ, *s.* քուրմ Կելտաց։ -ess -'իտէս, *s.* քրմուհի, վհուկ։ -ism -իզմ, *s.* կրօն Կելտաց, դրուիդականութիւն։

Drum տրըմ, *s.* թմբուկ; 2. թմբկահար զին.; 3. թուղթ տուփ; 4. անամէջ անիւ; 5. վերնամաս (գմբեթի); 6. ականջի թմբուկ մըզ.։ =*vn.* թմբուկ զարնել; 2. (ի ձայն թմբկի) կոչել; 3. (սիրտը) բաբախել։ =*va.* (*out*) (ի ձայն թմբկի) վանել; 2. (*up*) ժողվել, կանչել; 3. ազդարարել։—fish. թմբկաձուկ։ -major -մէյճըր, թմբկապետ զին.։ -stick. (թմբկի) հարիչ բռանքեղա սէյնէյի։

Drum-head տրըմ'հէտ, *s.* թմբուկի մորթ; անուորդի ծայրը։ —court -martial. յանկարծակի կանչուած պատերազմական ատեան։ [կահար

Drummer տրըմ'մըր, *s.* թըմբ-

Drunk տրընք, *a.* զուարթ, գինով; 2. ողողեալ, թրջած։

Drunken տրընք'ըն, *a.* հարբած, գինով; 2. թրջած։ -*ness -'նէս, *s.* գինովութիւն։

Drun'kard տրըն'քըրտ, *a.* արբշիռ, գինեմոլ, խմող։ [ըիչաւոր։

Drupaceous տրուփէյ'շըս, *a.* կո-

Drupe տրուփ, *s.* (սալորի, դեղձի նման) միակորիզ պտուղ, մամոյ։

-pel տրու'փէլ, *s.* (թութի նման) մանր պտուղ։

Dry տրայ(տ), *a.* չոր, ցամաք, անջրդի; 2. կաթը քաշուած; 3. անթաց, անլաց; 4. անզգայ; 5. սուր, խիստ։ =*vn.* չորնալ, ցամքիլ; 2. չոգիանալ։ =*va.* չոգիացնել, չորցնել։ To—up. *an.* բոլորովին չորցնել; չորնալ։ Dry-rub, *va.* չոր չոր շփել՝ մաքրել։

Dryad տրայ'էտ, *s.* անտառի՝ դաշտի յաւերժահարս, ծառանոյշ։

Dryer տրայ'ըր, *s.* չորցնող։

Drying տրայ'ին, *a.* չորցող։

Dryly տրայլի, *ad.* չոր չոր, ցուրտ կերպով, չոր ու ցամաք։

Dryness տրայ'նէս, *s.* չորութ., ցամաքութիւն, անհամութիւն։

Duad տիու'էտ, *s.* կրկին։

Dual տիու'էլ, *s.* երկուորական։

-ist, -istic -'էլիստ, -'իք, *s.* երկուորական; կուսակից երկուորութեան։

Dualism տիու'էլիզմ, *s.* կրկնաստուածութիւն, կրկնապաշտութ.; 2. երկուորութիւն։

Dual'ity տիու-էլ'իթի, *s.* երկուորութիւն; 2. բաժանում։

Dub տըպ(տ), *va.* թիկնահարել, ասպետացնել; 2. ածնուականացընել, պատիւ՝ աստիճան տալ։

*__Dubious__ տիու'պիըս, *a.* երկբայական, անստոյգ։ [կածելի։

Dubitable տիու'պիթէպլ, *a.* կաս-

Dubitation տիու-պիթէյ'շըն, *s.* կասկած, տարակոյս։ -tive-թէյ'թիվ, *s.* պատմական անցեալ +.

Ducal տիու-ք'էլ, *a.* դքսական։

Ducat տըք'էտ, *s.* դքսադրամ։

Duchess տըչ'էս, *s.* դքսուհի։

Duchy տըչ'ի, *s.* դքսութիւն։

Duck տըք(տ), *s.* բադ korskf; 2. գլուխը ծռելը, կորացում; 3. կտաւ մը sof պkqի։ =*va.* գլուխը ջուրը մխել հանել, մխրճել; 2. ծռել, խոնարհեցնել։ My little—. անո՛ւշիկս սիրելի՛ս։ Lame—. սնանկ սեղանաւոր։ To make—and drakes. շըռայլել, հատցնել։ Duck-weed. ջրոսպ +. -hawk. սարասակ սու qarpաղր։ -bill. բադակտուց (կենդ. մը)։ Ducking-stool. *See* Cucking-stool.

Ducker տըք'ըր *s.* սուզակ suղղրճ, սուզող; քըքասուզ՝ոչինչ մարդ

Duckling տըք'լին, *s.* բադի ձագ, բադիկ։ [խոզովակ, փողրակ fիւ ճf։

Duct տըքտ, *s.* ադուգայ, ցնցուղ,

Ductile տըք'թիլ, *a.* դիւրաթեք, ճկուն, կակուղ; 2. կորզանե (hussk) անցնելի։ -ness, -lity -նէս, -լ'իթի, *s.* հլուութիւն, դիւրաթեքութիւն։

Dudeen տըտ'ին, *s.* ծխափողիկ։

Dudgeon տըճ'ըն, *s.* դաշոյն qumu; 2. ատելութիւն, զայրոյթ։

Duds տըտզ, *pl.* ցնցոտիք։

Due տիու, *a.* [to] պարտուպատշաճ; 2. օրինաւոր, յարմար, վայելուչ; 3. պարտական, վճարելի; 4. սահմանեալ; 5. ճիշդ, ի դէպ։ =*ad.* անվրէպ, ուղղակի։ =*s.* իրաւունք; 2. հարկ, տուրք։ Due-bill. պարտամուրհակ։

Duel, Duello տիու-էլ, տիու-էլ'օ, *s.* մենամարտ, —ութիւն։ =*vn.* մենակը կռուիլ; 2. մենամարտիլ։ [մարտիկ։

Duellist տիու-էլ'իստ, *s.* մենա-

Duena տուէյ'նէ, *s.* տիկին։

Duenna տիու-էն'է, *s.* շքադիր տիկին (թագուհւոյ) Սպ.; 2. մանկամարդի հսկող պառաւ, վարժուհի

Duet տիու'էտ, *s.* զուգերգ եր.

-tino տիու-էթթի'նօ, *s.* զուգերգիկ։

Dug տըկ, *pp. of* Dig. =*s.* (կովի) ծիծ; 2. պտկունք։

Dugong տէօ-'կօկ, *s.* ծովակով։
Duke տէօ-ք, *s.* դուքս։ [թիւն։
Dukedom տէօ-ք'տըմ, *s.* դքսու-
Dulcet տըլ'սէտ, *a.* անուշիկ, քաղցր; 2. ախորժալուր; 3. թովչիկ
Dulcify տըլ'սիֆայ, *va.* անուշցնել; 2. ամոքել, թովչացնել։ -fication տըլսիֆիքէյ'շըն, *s.* ամոքում, անուշցնելը։ [քնար սանթուր։
Dulcimer տըլ'սիմըր, *s.* արուքա-
Dull տըլ, *a.* բթամիտ, ապուշ, դանդաղ; 2. գուլ, բութ ճկամեղ; 3. նսեմ, աղօտ; 4. ձանձրալի; 5. տխրադին։ =*va.* նսեմացնել, աղօտացնել; 2. բթացնել։ =*vn.* աղօտանալ; 2. բթանալ։ -ness -'նէս, *s.* բթամտութիւն, ապուշութիւն։
Dullard տըլ'լէրտ, *a.* ապուշ։
Dully տըլ'լի, *ad.* տխմարաբար։
Duly տէօ-'լի. *ad.* ըստ արժանւոյն; 2. ճիշդ ժամանակին, ի դէպ։
Dumb տըմ, *s.* համր, մունջ; 2. անխօս, անբան։ -bells. կցադունդք (մարմնամարզի)։ -show. մնջկատակ խաղերգութիւն ևն. -waiter. ատրճանաւոր դարան անօթոց սեղանի, պնակակալ։
Dumbly տըմ'լի, *ad.* անբարբառ, անմռունչ, համրի պէս։
Dumfound,-er տըմ'ֆաունտ,-ըր, *s.* պապանձեցնել, ափիբերան ընել; 2. շփոթեցնել։
Dummy տըմ'մի, *s.* մունջ, անխօս; 2. պնակակալ; 3. ապակեղէն տուփ; 4. գոց վայրաշարժ; 5. կոշտ, ասանակ=*a.* լուռ. մունջ; 2. խարդախ
Dumpish տըմ'փիշ, *a.* տխուր, բութ, դանդաղ։ -ly, *ad.*-ness, *s.*
Dumpling տըմ'փլինկ *s.* կարկանդակ
Dumps տըմփս, *pl.* տխրութիւն, մելամաղձոտութիւն։ [թմբուլ։
Dumpy տըմ'փի, *a.* կարճ ու կլոր,
Dun տըն(տ), *as.* թուխ, մթին, աղօտ; 2. պահանջում, տախպում, խստապահանջութիւն։=*va.* պարտքը սաստկապէս պահանջել; 2. (միսը) մուխի ցցնել։ -fish. աղուխտ եղած ձուկ։ -nish տըն'նիշ, *a.* թըխորակ, թուխկեկ։ -ner տըն'ըր, *s.* խիստ պահանջատէր՝ պարտատէր; 2. գործին տէրը մարդ։
Dunce տընս, *s.* ապուշ, էշ։
Dunder տըն'տըր, *s.* շաքարեղէգի մրուր։ -heat, -pate. անկարող, տկարամիտ։
Dune տէօ-ն, *s.* աւազակոյտ։
Dung տընկ, *s.* աղբ, քակոր, կղի, ծիրտ։=*va.* աղբել; 2. տաք աղբաջուրի մէջ թաթխել (տպածոն)։ -fork. եռաժանի եապա։ -hill, -heap. աղբանոց, կղանոց, աղբակոյտ։
Dungeon տըն'ճըն, *s.* զնդան, նկուղ; 2. դղեակի աշտարակ։=*va.* մութ բանտը նետել։ [դարշելի։
Dungy տըն'կի, *a.* աղտոտ; 2.
Dunlin տըն'լին, *s.* ձիւակտն ևն.
Dunnage տըն'նէճ, *s.* նաւուն հակերուն մէջտեղ դրուած թանձր նիւթեր, մթեղ, տաշուք։
Duo տէօ-օ', *s.* զուգերգ եւ. -decimal -տէս'իմըլ, *a.* երկոտասանեան (դրութիւն) ևն. -decimo -տէս'իմօ, *s.* երկոտասանածալ գիրք (12mo)։ -denary տէօ-օտէն'ըրի, *a.* 12աւոր։ -denum տէօ-օ'տինըմ, *s.* աւաջնաղիք մըր.
Dupe տէօ-փ, *a.* խաբուած, դիւրախաբ, ապուշ =*va.* խաբել, պատրել
Duple, Duplex տէօ-փըլ, տէօ-'փլէքս, *a.* կրկին, կրկնապատիկ։
Duplicate տէօ-փ'լիքէյթ, *s.* կրկնատիպ, պատճէն, օրինակ։=*a.* կրկին։ =*va.* կրկնել, օրինակը անել։ -tion -քէյ'շըն, *s.* կրկնութիւն, կրկնապատկում, կրկնում։ -ture -քէյ'չըր, *s.* ծալք, կրկնում, կրկնուած։ -tive -'քէյթիվ, *a.* կրկնիչ, կրկնական։

Duplicity տիւ–բլի՛սիթի, *s.* երկդիմութիւն, խարդախութիւն։

Durable տիւ–՛րէպլ, *a.* մնայուն, տեւական, տոկուն։ –ness, –bility –՛րէպլնէս, –րէպիլ՛իթի, *s.* տեւականութիւն, տոկունութիւն։ –bly –՛րէպլի, *ad.* տեւական, յարատեւ, միշտ

Durance տիւ–՛րէնս, *s.* տեւողութիւն, միջոց; 2. բանտ։

Duration տիւ–րէյ՛շըն, *s.* տեւողութիւն, տեւականութիւն։

Dure տիւ–ր, *vn.* շարունակել, տեւել; 2. դիմանալ, տոկալ։

Duress տիւ–րէս՛, *s.* բանտ; կապանք; 2. տառապանք; 3. բռնութ.

During տիւ–ր՛ին, *pr.* . . . միջոցին; . . . մէջ, . . . ատեն; մինչդեռ։ [մարձակեցաւ։

Durst տըրսթ, *p. of* Dare. հա-

Dusk տըսք, *a.* խաւարչտին, մթին; 2. սեւուկ։ =*s.* աղջամուղջ, մթնշաղ; թխագոյն, սեւուլիկ։ –ish –ք՛իշ, *a.* մթնշաղ, մութկեկ։

Dusky տըսք՛ի, *a.* մթին, աղօտ; տխուր, մելամաղձիկ։ –kily, *ad.*

Dust տըսթ, *s.* փոշի, հող; 2. գերեզման; նուաստութիւն։ =*va.* փոշին մաքրել, առնել; 2. վրան փոշի ցանել, փոշեղօծել; 3. փոշի դարձնել։ To raise, kick up the dust. աղմկել, տակնուվրայ ընել։ –brush. խոզանակ։ –man. աղբահաւաք չէօբճիւ։ –pan. աւելոց ֆարաշ։

Duster տըսթ՛ըր, *s.* փոշեսրբիչ։

Dusty տըսթ՛ի, *a.* փոշոտ, փոշեղէն։ –tiness –թ՛ինէս, *s.* փոշոտութիւն; 2. հողեղէնութիւն։

Dutch տըչ, *a.* հոլանտական, հոլընտացի, հոլանտերէն =*va.* փետուր գրիչը տաք մոխիրի՝ իւղի մէջ մխելով թափանցիկ՝ կարծր ընել, տոկունել։ High–. գերմաներէն։ Low–. հոլանտերէն։ –foil, gold, leaf, mineral, metal. զինկի եւ պղինձի խառնուրդ, զինկապղինձ, դեղին պաֆօն որ եւ Similor, Tombac. –oven. խորովոց, խորովանօթ։ –man տըչ՛մըն, *s.* հոլանտացի։

Duteous, Dutiful տիւ–՛թիըս, –՛թիֆուլ, *a.* պարտաճանաչ; հլու, հնազանդ; մեծարու։ –ly, *ad.* ness, *s.*

Duty տիւ–՛թի, *s.* պարտականութիւն, պարտք; 2. հպատակութիւն, հլութիւն; 3. յարգանք, մեծարանք; 4. ծառայութիւն; 5. հարկ, բաժ, մաքս։

Duumvir տիւ–՛ըմվըր, երկապետ Հ. –ate –՛վըրէյթ, *s.* –ութիւն։

Dwarf տուօրֆ՛, *a.* կարճուկ; 2. թզուկ, գաճաճ ճիւճէ; 3. կարճաբուն, քարձ (բոյս)։ =*va.* ճռզած թողուլ, ոնել; 2. պզտիկցնել։ –wall. ցած պատ։ –ish –ֆ՛իշ, *a.* կարճուտիկ, կարճկեկ; 2. փանաքի։

Dwell տուէլ, *vn.* (–ed տուէլտ *or* dwelt) [in, at] բնակիլ, կենալ, մնալ։ To–on *or* upon. կանգ առնուլ, կենալ; 2. կրկնել, ուշիւ քննել՝ մտիկ ընել; 3. (խօսքը) երկնցնել։

Dweller տուէլ՛ըր, *s.* բնակիչ, բնակող։

Dwelling տուէլ՛ին, *s.* բնակութիւն; 2. տուն տեղ, բնակարան։ –house, –place. տուն, բնակարան։

Dwindle տուին՛տլ, *vn.* պակսիլ, հատնիլ, սպառիլ։ =*va.* պակսեցնել; կտրել։ =*s.* սպառում; 2. նուազութիւն; 3. անկում։

Dyad տայ՛էտ, *s.* զոյգ, երկաթև։

Dyak տայ՛էք, *s.* Պորնէօցի։

Dye տայ, *va.* ներկել =*s.* ներկ, գոյն պօյա, ռէնկ։ –works, –house. ներկարան, ներկատուն պօեախանէ։ –stuff. ներկանիւթք։ –weed. գահրի ճէհրի։ [յաճը։

Dyer տայ՛ըր, *s.* ներկարար պօ-

Dying տայ՛ին, *s.* մեռնիլը, մահ։ =*a.* մեռնելու վրայ, մեռնող; մահ-

կանացու; 2. օրհասական, մահաժերձ
Dyke տայք, *See* Dike.
Dynasty տայն'եստի, *s.* թագաւորական ցեղ, հարստութիւն: -tic -տիք, *a.* հարստութեան, արք. տան:
Dysentery տիս'ընթըրի, *s.* թանչախտ; թանչ զանգը խաճայ: -teric, -al տիսընթըր'իք, -եըլ, *a.* թանչային, թանչախտաւոր:
Dysmenorrhea տիսմընօր'իը, *s.* դժուարադաշտանութիւն եւ.
Dyspepsia, -sy տիսփեփ'սիը, տիսփեփ'սի, -փեփ'սի, *s.* դժուարամարսութիւն: -peptic, -al -փեփ'տիք, -տիքըլ, *a.* դժուարամարս:
Dysphony տիսֆօ'նի, *s.* դժուարախօսութիւն:
Dyspnœa տիսփն'իը, *s.* դժուարաշնչութիւն, շնչարգելութիւն:
Dysury տիս'իուրի, *s.* միզարգելութիւն: [իշակեւ:
Dziggethai ձիկ'կըթայ, *s.* էշ,



Each իչ, *a.* իւրաքանչիւր: -one. ամէն մէկ: Each other. իրար, իրարու: On each side. երկու կողմէն
*Eager ի'կըր, *a.* [in, for, after] մեծափափաք, ջերմ, անձկալից: -ly ի'կըրլի, *ad.* կաթոգին, ուժգին: -ness ի'կըրնէս, *s.* փափաք, փոյթ, ջանք; 2. անհամբերութիւն:
Eagle ի'կլ, *s.* արծիւ; արծուեդրամ Ա.Մ. -eyed իկլայտ, -sighted. սրատես: -stone -սթօն, *s.* արծուաքար: -winged, -pinioned. բարձրաթռիչ: -less ի'կլէս, *s.* էգ արծիւ, արծուահաւ:
Eaglet իկ'լէթ, *s.* արծուիկ:
Eagre ի'կըր, էյ'կըր, *s.* կոհակ, մկանունք ջուրց, ալեկոծ ջուրեր:
Ean իյն, *vn.* ծնիլ, ծնգնիլ, ձկնիլ:
Ear իյր, ի'ըր, *s.* ականջ; 2. լսողութիւն; 3. ունկնդրութիւն, ուշադրութիւն; 4. հասկ սպաշագ: = *vn.* հասկ կապել; 2. հերկել: About the-. քթին տակ, մօտիկը: By the ear. մտերմօրէն: Up to the-. մինչեւ վիզը (ընկղմած): A box on the ear. ապտակ, կմպուղ: -ache իյք, ականջի ցաւ: -drop. գինդ, օղ; 2. արջականջ ծղ. -lap. ականջայայթ, բլթակ: -mark. (ոչխարի) ականջի նշան: -pick. ականջակրկիտ ճիշալ: -ring. գինդ, օղ: -shot. ձայնահաս գաւլաց մենգիլի: -wax իյ'րուէքս, ականջի աղտ, ծիրպ: -wig. ունկնամուտ ճճի; ականջ ագրեւակեր որդ: -witness ականջալուր վկայ: To have a good -. խաղերը որոշելու կարող լինել:
Eared իյրտ, *a.* Long-. երկանականջ: Full-. առոք, լիահասկ:
Earing իյ'րին, *s.* առագաստի ծայրի չուան; 2. հերկ, հերկելը:
Earl ըրլ, *s.* կոմս զօրք: -Marshal. մեծ արարողապետ Ան. -dom ըրլ'տըմ, *s.* կոմսութիւն:
Earless իըր'լէս, *a.* ականջը կըտրած, ականջատ; 2. անհասկ:
Earliness ըր'լինէս, *s.* կանխում, յառաջում; 2. փոյթ, շտապ:
Early ըր'լի, *a.* կանուխ; 2. կանխահաս; 3. նախկին: = *ad.* կանուխէն, շուտով, անյապաղ: -christians. Ա. դարու քրիստոնեայք: In -life. պատանեկութեան ատեն: -riser. կանուխէն ելնող, կանխայարոյց:

Earn ըրն, *va.* ստանալ, շահիլ, 2. արժանանալ։

***Earnest** ըրն'էսթ, *a.* ջերմեռանդ; 2. սոխակողական ։ =**s.* ստուգութիւն, իրականութիւն; 2. առհաւատչեայ, գրաւ; 3. երախայրիք։ In —. լրջօրէն։ In good—. ըստ արժանւոյն։ To give—. գրաւական տալ։ —money. գրաւ քէյ։ —ly ըր'նէսթլի, *ad.* Թախանձանօք, լրջօրէն; 2.փութաջան; ականկաւոյց։ —ness -նէս, *s.* Թախանձանք, լրջութիւն; 2.փութաջանութիւն, նախանձաւորութ.

Earning ըրն'ինկ, *s.* ստանալը; 2. շահիլը; 3. շահ, վաստակ։

Earth ըրթհ, *s.* հող, երկիր; 2. գետին; 3. աշխարհ; 4. որջ (աղուէսի) =*vn.* որջանալ; 2. պահուըտիլ; 3. հողով ծածկել ։ Fuller's—. մոխիր։ Potter's—. կաւ պաղլըղ։ To—up, over. հողով հաստատել, ծածկել։ -board. արօրի ականջ, կորեպեղ։ -nut. գետնանուշ, հապպըղէզիզ։ —work. հողապատնէշ։ —worm. փորի որդ, ոչինչ մարդ։

Earthen ըրթհ'ըն, *a.* հողեղէն, կաւեղէն, խեցեղէն։ —ware. խեցեղէնք, պտուկեղէնք։

Earthiness, **Earthliness** ըրթհ'ինէս, -'լինէս, *s.* հողեղէն բնութիւն, կոշտութիւն; 2. աշխարհասիրութիւն։

Earthling ըրթհ'լինկ, *s.* արտրած, մահկանացու; 2. խղճուկ։

Earthly ըրթհ'լի, *a.* հողեղէն, աշխարհային; 2. նուաստ; 3. հնարաւոր։

Earthquake ըրթհ'քուէյք, *s.* երկրաշարժ։ **Earthward** ըրթհ'ուըրտ, *ad.* դէպի երկիր, դէպի գետին։

Earthy ըրթհ'ի, *a.* հողեղէն, երկրաւոր, մարմնաւոր; 2. կոշտ։

Ease էյզ, *s.* հանգիստ, անդորրութիւն, դիւրութիւն։ =*va.* դիւրացնել; 2. (ցաւը) փարատել; 3. Թեթեւցնել, մեղմել։ With—. դիւրաւ։ At ease. հանգիստ; անսեթեւեթ։

Easel էզ'ըլ, *s.* պատկերակալ նկ.

Easement էզ'մէնթ, *s.* դիւրութիւն, յարմարութիւն; 2. նպաստ; 3. (ուրիշին ստացուածքին վրայ) Թոյլատրական իրաւունք։

Easily էզ'իլի, *ad.* դիւրաւ, յօժարակամ; 2. ազնուօրէն, մեղմաբար։ To take—. անվրդով մնալ։

Easiness էզ'ինէս, *s.* դիւրութ., հանգստութ.; 2. դիւրակեցութ.։

East էյսթ, *s.* արեւելք; 2. արեւելեան երկիրներ։ =*a.* դէպ ի արեւելք։ -ing էս'թինկ, *s.* միջօրէականէ մը դէպ արեւելք հեռաւորութիւն։ -ward -'ուըրտ, *ad.* դէպ արեւելք։

Easter, **-day** էս'թըր, -տէյ, *s.* Զատիկ; պասեք։ -eve -թըրիվ, *s.* խթում։ -ly -լի, *aa.* արեւելեան։

Eastern էսթ'ըրն, *a.* արեւելեան; 2. արեւելքէն։

Easy էզ'ի, *a.* դիւրին; 2. հանգիստ, խաղաղ, անխռով; 3. յօժարակամ; 4. Թեթեւ; 5. համարձակ; 6. ախորժելի, դիւրահամբոյր։ -chair. Թիկնաթոռ ։ -going. անհոգ, անտարբեր։

Eat էյթ, *va.* (Ate, Eaten) ուտել, սպառել; 2. կրծել, լափել, լպստել։ =*vn.* ուտել; 2. մաշել ։ To—away, up. սպառել, հատցնել ։ To—one's word. Թքածը լզել, դրժել ։ —ing house. ճաշարան։

Eatable էյթ'էպլ, *a.* ուտելի; 2. լզելի։ =*s.* ուտելիք, նպար։

Eater էյ'թըր, *s.* ուտող, մաշող։

Eau-de-vie օտըվի', *s.* օղի։

Eaves էյվզ, *pl.* քիւ, ծնօտ տանեաց ստրշագ ։ —drop -'տրօփ, *vn.* դռնէն՝ ծակէն մտիկ ընել ։

Ebb էպ(պ), *s.* տեղատուութիւն, հոսանք; 2. անկում, քայքայում։ =*vn.* քաշուիլ, տեղի տալ; 2. քիչ-

նալ։ Ebb and flow. տեղատուութիւն և մակընթացութիւն ։ Ebb-tide. տեղատուութիւն ։

Eben, Ebon, Ebony էպ'ըն, էպ'ընի, s. եբենոս, ոսպնիազ; եբենոսէ։

Ebonize էպ'ընայզ, va. եբենոսի պէս սեւցնել, ոսպնիազել ։

Ebriety, Ebriosity իպրայ'էթի, -րիաս'իթի. գինովութ. հարբածութ.

Ebullience, -cy, -tion իպըլ'իէնս, -սի. իպըլ'իշըն. s. եռացում.

Ebullient իպըլ'իէնթ, a. եռացող։

Eburnean իպըր'նիըն, փղոսկրէ։ -ation -'նէյշըն, s. փղոսկրացում ...

Ecarté էգար'թէ, s. զուգախաղ, տարախաղ խաղաթղթ օյունով.

Ecbolic էքպօ'լիք, a. վիժեցուցիչ

Eccehomo էքսէհօ'մօ, s. փուշպսակ պատկեր Տեառն մերոյ, (ահա այրդ); 2. այր ցաւոց, ցաւագար։

Eccentric,-al էքսէնթ'րիք, -էլ, a. արտակեդրոն; 2. այլանդակ։ -ly էքսէնթ'րիքըլլի, ad. այլանդակ անճոռնի կերպով։

Eccentricity էքսէնթրիս'իթի, s. արտակեդրոնութ., այլանդակութ.

Ecchymosis էքիմօ'սիս, s. (բժշ մորթեայ) արեան կապուտ բիծ։

Ecclesiastes էքլէզիէս'թիզ, s. Գիրք Ժողովողի Սղ.

Ecclesiastic, -al էքլէզիէս'թիք, -թիքէլ, a. եկեղեցական, եկեղեցւոյ։ =s. եկեղեցական, կրօնաւոր, ժառանգաւոր։ [s. Գիրք Սիրաքայ։

Eccleciasticus էքլիզիէս'թիքըս,

Echelon էշէլ'ան, va. զօրքը աստիճանաբար շարել ։

Echinite էք'ինայթ, s. բրածոյ ծովոզնի։ -nate,-ed -'ինէյթ. -թէտ, a. ոզնանման, փշապատ։

Echinus էքայ'նըս, s. ոզնի ֆիշըրի, ծովոզնի; 2. սեան խոյակի զարդ, ձուարդ; 3. փշալից գլուխ ծաղկանց

Echo էք'օ, s. արձագանգ։ (pl. էք'օզ)։ =va. արձագանգել։ -meter էքօ'միթըր, s. արձագանգաչափ։

Eclaircissement էքլէյրսիս'մօն, -էզ'մօն, s. բացատրութիւն [F.]

Eclat էքլա', s. փառք, շքեղութիւն; 2. շուք, պերճութիւն [F.]

Eclectic էքլէք'թիք, sa. ընտրողական, ընտրական։ -ism -'թիսիզմ, s. ընտրողականութ.։ -ally էքլէք'թիքըլլի, ad. ընտրողաբար։

Eclipse էքլիփս'(ս), s. խաւարում (արեւու և լուսնի); 2. նսեմութիւն։ =aa. խաւարեցնել; 2. նսեմացնել, ծածկել։ =vn. խաւարիլ, բռնուիլ։

Ecliptic էքլիփ'թիք, s. ծիր խաւարման։ =a. խաւարածիրի; 2. խաւարման։ [թիւն, տուարածականք։

Eclogue էք'լօկ, s. հովուերգութ

Economic, -al իքօնօմ'իք, -իքըլ, a. տնտեսական, խնայողական։ -ally -իքըլլի, ad. խնայողաբար, տնտեսագիտօրէն։ -mics իքօնօ'միքս, pl. տնտեսագիտութ., քաղ. տնտեսութ.։

Economist իքան'օմիսթ, s. տնտեսագէտ; խնայող, տնտեսական։

Economize իքան'օմայզ(ս), va. երկու ծայրը մէկտեղ բերել, տնտեսել; 2. մատակարարել, խնայել։

*Economy իքան'օմի, s. տնտեսութիւն, տնօրինութիւն; 2. մատակարարութիւն, խնայողութիւն։

Ecstacy, -tasy էքս'թէսի, s. զմայլում, մտաց յափշտակութիւն, սքանչացում; 2. յիմարութիւն։ -tatic,-al -թ'էթիք, -թիքըլ, a. հիանալի, հոգեզմայլ, սքանչելի։

Ectype էք'թայփ, s. պատճէն, օրինակ; 2. գաղափար, նախատիպ։ -pal էք'թիփըլ, a. օրինակուած, նմանցուած; 2. դրոշմածոյ։

Ecumenic,-al էքիումէն'իք, -իքըլ, a. ընդհանրական, տիեզերական։

Eczema էքզիմ'է, s. մորթի եռք,

մալաքոր, բիծ տէտ. [կեր։

Edacious էտէյ՛շըս, *a.* շատա-

Edacity էտէս՛օիթի, *s.* շատակե-րութիւն, անյագութիւն։

Edda էտ՛տէ, *s.* սկանտինաւեան դիցաբանութիւն, սակա։

Eddy էտ՛տի, *s.* հակահոսանք (ջրի, օդի); 2. ջրապտոյտ, յոր-ձանք, պտոյտ, կէկլոն ։ =*a.* հոսա-նուտ, փոթորկեալ ։ =*vn.* պտուտ-կել, յորձանք ընել։ -ing էտ՛իին, *a.* յորձանուտ, շրջանաւոր։

Edelweiss, -weisse էյ՛տըլվայս, *s.* Ալպեան ձիւնածաղիկ։

Eden իտ՛ն, *s.* Եդեմ, Ադին Ս.։

Edental, -talous, -tate, -ted էտէն՛թըլ, -՛թէլըս, -՛թէյթ, էտէն՛-թէտ, *a.* ակռաները թափած, անա-տամ; 2. ժռւատ, ակռապլիկ։

Edge էճ, *s.* եզր, շրթունք, սայր, ծոթ, ծայր; 2. ուժգնութիւն, սաստ-կութիւն։ =*va.* եզրել, սրել, յեսա-նել; 2. մղել, գրգռել ։ =*vn.* կա-մաց կամաց յառաջ քշուիլ ։ To set the teeth on edge. ակռան առ-նուլ գամաշմաց։ To give–. ախոր-ժակ բանալ, սրել ։ To take off–. գուլցնել, բթացնել (korçkeptkf)։ Edge tool. կտրոց, սրածայր գործի։

Edgewise *ad*, քով քով, եզերեալ

Edging էճ՛ին, *s.* ծայր՝ եզր շի-նող; 2. երիզարդ, երիզք։

Edible էտ՛իպլ, *a*, ուտելի։

Edict ի՛տիքթ, *s.* հրաման, պա-տուէր (թագաւորի); 2. հրովարտակ

Edification էտիֆիքէյ՛շըն, *s.* (կրօն. և բարոյական) զարգացում; 2. հրահանգութիւն, կրթութիւն։

Edifice էտ՛իֆիս, *s.* (հոյակապ և փառաւոր) շինուածք, շէնք; 2. ապարանք ։ -ficial էտիֆիշ՛ըլ, *a.* շինուածքի ։ -fier էտիֆայ՛ըր, *s.* շինող, հրահանգող ։

Edify էտ՛իֆայ (տ), *va.* շինել, հրահանգել, զարգացնել (կրօն. և բարոյապէս); 2. բարի օրինակ լինիլ։

Edile ի՛տայլ, *s.* քաղաքաբաշխ Հ.

Edit էտ՛իթ, *va.* շարադրել, խմբագրել; 2. (ձեռագիր) պատրաստել; ամփոփել։ -ion էտի՛շըն, *s*, տպագրու-թիւն, տիպ; 2. մէկ անգամ տպեալ գրոց թիւը, հրատարակութիւն։

Editor էտ՛իթըր, *s*, տպագրիչ, հրատարակիչ; 2. խմբագիր։ -ship -շիփ, *s.* հրատարակչութիւն; 2. խմբագրութիւն։

Editorial էտիթօր՛իըլ, *a.* տպա-գրական; 2. խմբագրական, առաջ-նորդող (յօդուած) ։ -ly -լի, *ad.* իբրև հրատարակիչ, խմբագիր։

Educate էտ՛իուքէյթ, էճ՛իուքէյթ *va.* դաստիարակել, (միտքը) մշա-կել; 2. մարզել, կրթել ։

*Education էտիուքէյ՛շըն, էճիու-քէյ՛շըն, *s.* դաստիարակութիւն, դաս-տիարակական կրթութիւն, հրա-հանգութիւն, մանկավարժութիւն։ -ist -՛շընիսթ *s.* կրթասէր։ -al -քէյ՛-շընըլ, *a.* -tor էճիուքէյ՛թըր, *s.* դաս-տիարակ, կրթիչ; 2. վարժապետ։

Educe էտիուս՛(տ), *va.* ի լոյս հանել, դուրս բերել, արտադրել ։

Educt իտ՛ըքթ, *s.* վերլուծմամբ ի լոյս եկած իր, արտահան։ -tion էտըք՛շըն, *s.* ի տես կամ ի լոյս հա-նելը, արտահանութիւն։ -tor, *s.*

Edulcorate էտըլ՛քըրէյթ, *va.* քաղցրացնել։ -tion էտըլքըրէյ՛շըն, *s.* անուշցնելը ։

Eel իյլ, *s.* օձաձուկ։ -grass. լօռ-սկնիզ կվրիշփիսփ։ -pot իյլ՛փոթ, *s.* օձաձուկ որսալու կողով։ -pout. փո-ղոշ, լճադի իրի եայրլի պալրղը։

E'en ի՛ն, համառ. Evenի։

E'er էյ՛ըր, է՛ըր, համառ. Everի։

Eerie, Eery իյ՛րի, *s.* ահարկու, կախարդ։ [ճառելի, խօսելի։

Effable էֆ՛ֆըպլ, *a.* բացատրելի,

Efface էֆֆէյ՛ս, *va.* աւրել, ջնջել; 2. մոքէն հանել։ -ment, *s.*

Effect էֆֆէքթ՛, *s.* [over, on, upon] արդիւնք, արդասիք, գործ; 2. ներգործութիւն, ազդեցութիւն; 3. գիտաւորութիւն; 4. վախճան, աւարտ; 5. *pl.* կարասիք, ապրանք։ =*va.* կատարել, իրականացնել; 2. արտադրել; 3. ներգործել. To carry into—. իրագործել։ To this—. ասոր համար, առ այս։ Of no—. ապարդիւն, անօգուտ, չնչին։ For—. ներգործելու համար։ No effects. անկուտի գօգօզ։ [ծագրելի։

Effect'ible էֆֆէքթ՛իպլ, *a.* գոր-

Effection էֆէք՛շըն, *s.* ստեղծում, արտադրութիւն; 2. գծագրութիւն նախադասութեան է.

Effective էֆֆէքթ՛իվ. *a.* պատճառող; 2. պիտանի, իրական, ազդու։ -ly -լի, *ad.* -կերպով։ -ness, *s.*

Effectless էֆֆէքթ՛լէս, *a.* ապարդիւն։ [ճառող, կատարող։

Effector էֆֆէքթ՛ըր, *s.* պատ-

Effectual էֆֆէքթ՛իուըլ, *a.* ազդու, ներգործիչ, իրական։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Effectuate էֆֆէքթ՛իուէյթ *va.* կատարել, ընել, գործադրել։ -tion էֆէքչուէ՛յշըն, *s.* գործադրութիւն։

Effeminate էֆֆէմ՛ինէյթ, *a.* կնամարդի, կանացի, թոյլ, հեշտասէր։ =*va.* կնամարդի ընել, մեղկացնել։ -ness, -cy -՛մինէյթնէս, -՛մինէյսի, *s.* կնատութիւն, մեղկութիւն։

Effendi էֆէն՛տի, *s.* տէր։ [T.]

Efferent էֆ՛ըրէնթ, *a.* արտածող։

Effervesce էֆ՛ֆըրվէս(ս), *vn.* եռալ պղպջալ; 2. բորբոքիլ։ -nce, -cy -վէս՛ընս, -վէս՛ընսի, *s.* եռացում, բորբոքում [köpürmek]; 2. եռանդ, աւիւն։ -cent -վէս՛ընթ, *a.* եռացկոտ։ -cible -վէս՛իպլ, *a.* եռանալի։

Effete էֆֆիյթ՛, *a.* ամուլ, անբեր, անծին; 2. հինցած, զառամ։

Efficacious էֆֆիքէյ՛շըս. *a.* ազդու, զօրաւոր; արդիւնագործ (շընորհ)։ -ly -լի, *ad.* ազդուապէս։ -ness, Efficacy; Efficience, -cy նէս, էֆֆի՛քէսի, էֆֆի՛շընս, -սի, *s.* ազդեցութիւն, զօրութիւն, կարողութիւն։

Efficient էֆֆիշ՛ընթ. *a.* ներգործիչ, պատճառող; կարող։ -ly -լի, *ad.* ազդուապէս։

Effigy էֆ՛իճի, *s.* դէմք, նմանութիւն; պատկեր։ (*pl.* -gies -ճիզ)

Efflate էֆֆլէյթ՛, *va.* փչել, ուռեցնել։ [բորբոսիլ, ծանգոտիլ։

Effloresce էֆֆլօրէս՛(ս), *va.*

Efflorescence էֆֆլօրէս՛ընս, *s.* ծաղկիլ սկսիլը, փթթում; 2. բորբոս, ծաղկոտութիւն; 3. պզտի ուռեցք։ -cent -ս՛ընթ, *a.* ծաղկիլ սկսող (բոյս); 2. բորբոսած։

Effluence, -cy: **Efflux**, -ion էֆ՛ֆլուընս, էֆ՛լուընսի, էֆ՛լըքս, էֆլըք՛շըն, *s.* հեղում, զեղում, հոսում; 2. գոլորշի։ [հոսող։

Effluent էֆ՛լուընթ, *a.* արտա-

Effluvium էֆլու՛վիըմ, *s.* գոլորշի, մագնիսական հոսում, արտաշնչութիւն։ [դուն գործել։

Efforce էֆ՛ֆօրս(ս), *va.* ստիպել,

***Effort** էֆ՛ֆըրթ, *s.* ճիգ, ջանք; 2. աշխատութիւն, փորձ։ To exert every—. ջանք չխնայել։ [տօնել։

Effranchise էֆրէնչայզ՛, *va.* ար-

Effrontery էֆրընթ՛ըրի, *s.* յրբութիւն, անամօթութիւն։

Effulgence էֆֆըլ՛ճընս, *s.* փայլ, պայծառութիւն։ -gent -՛ճընթ, *a.* փայլուն, շողշողուն, պայծառ։

Effuse էֆֆիուզ՛, *va.* թափել, զեղուլ; 2. սփռել, ծաւալել, տարածել։ =*va.* ելլել, հոսել։ *a.* ցրուած; 2. մէկ կողմ ծռած (ճիւղ)։

Effusion էֆֆիու՛ժըն, *s.* հեղում,

զեղում ; արտահոսութիւն։ -sive էֆէ՛սիվ, *a.* վազող, առատահոս։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Eft էֆթ, *s.* կովադիւաց, մողէս։

Egad իկէտ՛, *int.* խաչմ՛ր։

Egg էկ՛, *s.* հաւկիթ. ձու։ =*va.* գրգռել, սրբել։ -cup. ձուընկալ (գաւաթ)։ -nog էկ՛նոկ, շիկաթան, թոց։-plant.պատնջան.սմբուկ։ Soft-boiled egg. թերխաշ ռափաղմն։

Egis ի՛ճիս, *s.* վահան, պաշտպանութիւն; 2. եկիս դէչ։

Eglantine էկ՛լէնթայն, *s.* ծաղիկ մասրենույ, մասուր։ [թիւն։

Eglogue էկ՛լոկ, *s.* հովուերգութիւն։

Egoist,-tist ի՛կոիսթ,-իսթ,*a.*անձնասէր,ինքնամոլ ; 2. եսապաշտ փիլ.

*Egoism,-tism ի՛կոիզմ, -թիզմ, *s.* -ութիւն։ [ուռենալ, պարծենալ։

Egotize ի՛կոթայզ, *vn.* գովուիլ,

Egregious իկրի՛ճըս, *a.* արտասովոր, արտաքոյ կարգի,այլանդակ։ -ly, *ad.* մեծապէս, անամօթաբար։

Egress, Egression իկ՛րէս, իկրէշ՛ըն, *s.* ելք, մեկնում։

Egret ի՛կրէթ, *s.* ցցնարդ, տառեղ ցցունազարդ թռչնոյ պալըրգչին; 2. տառեղի ցցունք; 3. նըրբաթելք, քիստ (սերմնոց); 4. կապիկ մը։ [ճեղանակ սորղու։

Egrette իկրէթ՛, *s.* զարգամանակ,

Egyptian իճիփ՛շըն, *a.* եգիպտական։=*s.* եգիպտացի; գնչու,խպտի։

Egyptology իճիփթոլ՛ըճի, *s.* եգիպտաբանութ.-gist. -ճիսթ.-աբան

Eider, -duck այ՛տըր, -տըք, *s.* հիւսիսաբադ, փափկափետուր բադ մը բուբյա գազր։ Eider-down. հիւսիսաբադի փետուր, ճեղ։

Eidograph այ՛տոկրէֆ, *s.* ձեւագիծ, պատկերագիծ (գործի)։

Eight էյթ, *a.* ութը։ [ութ։

Eighteen էյթ՛ին, *a.* տասն եւ

Eighteenth էյթինթհ՛, *s.* 18րդ ։

Eightfold էյթֆոլտ,ութնպատիկ

Eighth էյթթհ, *a.* ութերորդ։

Eightieth էյթ՛իէթհ, *a.* 80րդ։

Eightscore էյթ՛սքօր,*a.*160 հատ։

Eisteddfod էսթէթ՛ֆոտ, *s.* ժողով կալլէսի բանաստեղծաց։

Eighty էյթ՛ի, *a.* ութսուն։

Either իտհ՛ըր, *pron.* & *a.* երկուքէն մէկը, մին կամ միւսը, այս կամ այն։ =*conj.* կամ; թէ։

Ejaculate իճէք՛իուլէյթ,*va.*պոռչըտալ, գոչել; 2. նետել, ցայտել։ =*vn.* բացագանչել;սրտանց մաղթել

Ejaculation իճէքիուլէյ՛շըն, *s.* աղաղակ, համառօտ մաղթանք; 2. նետելը, ցայտելը։ -tory -թ՛ըրի, *a.* հառաչանաց; 2. յորդահոս։

Eject իճէքթ՛, *va.* դուրս ընել, արտաքսել; 2. պաշտօնէ մերժել։ -ment, -tion -՛մընթ, իճէք՛շըն, *s.* արտաքսում, մերժում; 2. պաշտօնանկութիւն; 3. դգայուում, փրախում, դարձուք։ [հողի]։

Ejector իճէք՛թըր, *a.* բռնաստաց

Eke իյք(թ), *va.* աճեցնել, մեծցնել, ընդարձակել; 2. (out) երկնցնել, աւելցնել։ =*ad.* նաև ; նման։

Elaborate իլէպ՛ըրէյթ, *va.* աշխատասիրել, խնամքով պատրաստել, երկասիրել =*a.* խնամեալ,կոկիկ; 2.հոյակապ, ընտիր։-ly-լի,*ad.* մեծաւ խնամօք, զգուշութեամբ։-tion -էյ՛շըն,*s.* աշխատասիրութիւն, երկասիրութիւն; 2. կազմակերպութիւն մը։ -tor -՛թըր, *s.* աշխատասիրող, կազմակերպող։

Elan էլան՛, *s.* եռանդ, թափ։ F.

Elaine իլէյ՛ին, *s.* իւղիտ ք։

Elance իլէնս՛(թ), *va.* ուժով մը նետել, խոյացնել։ [ղըն ։։

Eland իլ՛ընտ, *s.* հիւսիսեղնաւոր-

Elapse իլէփս՛,*vn.*սահիլ,անցնիլ։

Elastic իլէսթ՛իք, *a.* առաձիգ, առաձգական, երկնցող կարճցող։

-ity իլէօթիւ'էթի, s. առաձգութիւն, առաձգականութիւն:

Elate իլէյթ', va. բարձրացնել, հպարտացնել; 2. զուարթացնել:= a. ամբարտաւան, փքացեալ: -dly -'էթլի, ad. սէգօրէն, գոռոզութեամբ

-tion իլէյ'շը՛ն, s. գոռոզութիւն, սէգութիւն. ամբարտաւանութիւն

Elaterium իլէթէր'իըմ, s. իշկոյ-վարունգ, շանվարունգ:

Elbow էլ'պօ, s. արմուկ; 2. անկիւն:=va. արմուկով հրել, մղել; 2. վանել:=vn. անկիւնաւոր ըլլալ; 2. խթուիլ: -chair էլ'պօչէէր, թիկնաթոռ, բազկաթոռ գօյրուզ: -piece. արմկազէն: -room. ասպարէզ, դաշտ: -grease. զօրութիւն, տոկունութիւն: At the—. կեցը, քովիկը: Out at—. արմուկները մաշած; 2. խեղճ:

Eld էլտ, s. հին օրեր; 2. ծերութիւն; 3. ծերունի, ալեւոր:

Elder էլտ'ըր, a. երիցագոյն, մեծ, տարիքոտ, հինաւուրց: =s. ծերունի, ծեր; 2. երէց, պաշտօնեայ; 3. նախահայր, պապ; 4. թանթրվենի մուրմէր ադամը: -berry. թանթրուկ, շամբուկ մուրմէր sամկmի: -brother. երէց եղբայր, անդրանիկ: Dwarf—. մոլաթանթրուենի: -ly էլ'տըրլի, ad. հասակով մեծ, ծերունի, հինաւուրց:-ship էլ'տըրշիփ, s. ալեւորութիւն, երէցութիւն:

Eldest էլտ'էսթ, s. երիցագոյն, մեծը; 2. ծերունի, ամէնէն ծերը; 3. անդրանիկ, առջինեկ (զաւակ):

Eldorado էլտօրէյ'տօ, s. հեշտութեան և առատութեան երկիր, Պղնձէ Քաղաք (Sp.):

Elecampane իլէքէմ'փէյն, s. լատենի, կղմուխ խisnrq օրni:

Elect իլէքթ', va. ընտրել, որոշել, զատել; 2. սահմանել Ա.Գ.: = a. ընտրեալ, փրկեալ, նախասահմանեալ: =pl. 2. ընտրեալ ազգ, սեփհական ժողովուրդ (Աստուծոյ):

Election իլէք'շը՛ն, s. ընտրութիւն; 2. ընտրեալութիւն Ա.Գ.; 3. ընտրողութիւն, ազատ կամք; 4. ընտրեալ սերունդ Ա.Գ.: -eer -շը՛նի'ըր, vn. քուէ մուրալ, ընտրուելու ճիգ թափել: -tive իլէքթ'իվ, a. ընտրական, ընտրողական: -affinity -էֆինիթի. ընտրական յարակցութիւն ք. -ly իլէքթ'իվլի, ad. ընտրութեամբ, ընտրողաբար:

Elector իլէք'թըր, s. ընտրող; 2. կայսրընտիր (Գերմանիոյ): -al ըըլ, a. ընտրողի, ընտրական, կայսրընտիր -ate -թ'ըրէյթ, կայսրընտրութիւն: -tress -թ'րէս, s. կայսրընտրուհի:

Electric,-al իլէք'թրիք, -'թրիքըլ, a. ելեկտրական=s. անհաղորդիչ ձիգ.

Electrician իլէքթրիշ'ը՛ն, s. ելեկտրագէտ: [տրականութիւն:

Electricity իլէքթրիս'իթի, s. ելեկ-

Electrify, Electrize իլէք'թրիֆայ, իլէք'թրայզ, va. ելեկտրականացնել; 2. ելեկտրապէս ազդել, ցնցել, վառել: -fiable -ֆայ'էպլ, a. ելեկտրականալի, ելեկտրանալի:

Electro-. [թիւն:

-biology, ելեկտրակենախօսու-

-chemistry, s. ելեկտրաստարքաբանութիւն: [ւով՝պղնձի վրայ):

-gilding, ելեկտրապօծում (ոսկ-

-logy -ալըճի. ելեկտրախօսութ.:

-lysis -լիսիս, ելեկտրալուծում:

-lyte. s. ելեկտրալոյծ: [սութիւն

-magnetism s. ելեկտրամագնի-

-meter -միթըր, s. ելեկտրաչափ:

-motor -մօթըր, s. ելեկտրաշարժիչ

-negative իլէք'թրօնէկ'էթիվ, a. ելեկտրաժխտական:

-positive, a. ելեկտրադրական:

-scope -սքօփ, s. ելեկտրացոյց:

-type -թայփ, s. ելեկտրատիպ:

Electrode իլէք'թրօտ, s. ելեկ-

տրաստյր, -բեր. -trum -'տրըմ, s. նախնեաց գեղին սաթը քհրիմպա։

Electuary իլեք'դիու-երի, s. ըն-տրուկ, քաղցրախիւս մածուն։

Eleemosynary էլի'էմօսինըրի, a. գթասիրական, գթութեան։ =s. ողորմութեամբ ապրող։

*Elegance, -cy էլ'իկէնս, -սի, s. վայելչութիւն; 2. գեղեցկութիւն; 3. շքեղութիւն։

Elegant էլ'իկէնթ, a. վայելուչ, ընտիր, շքեղ։ -ly -լի, ad.

Elegy էլ'իճի, s. եղերերգութիւն, եղերերգ։ -giac.-al էլիճ'այ'էք, -էըլ, a. եղերերգական, ողբերգական։ -gist էլ'իճիսթ, s. ողբերգակ, եղերերգու։

Element էլ'իմէնթ, s. տարր, սկզբունք; 2. pl. տարերք, նախադիտելիք; 3. (չորս) տարերք։ The consecrated -s. Հաց և գինի (Հաղորդ.) Ս.Յ.։ To be in one's-. իր միջավայրին մէջ; սիրած զբաղմունքը ունենալ։ -al,-ary էլիմէնթ'ըլ, -տ'ըրի, a. տարրական, սկզբնական; 2. էական; 3. պարզ։ -ly -'թըլի, ad. -կերպով։ [Ա.Մ. ուսումն։

Elemi էլ'իմի, s. զուկի ձէթ ք․․

Elench իլէնք', s. սխալ եզրակացութիւն, իմաստակութիւն Տր.

Elephant էլ'իֆէնթ, s. փիղ փիղ; մեծաթելթգծագրութեամբ թուղթ (28×25)։ Bull, cow-. արու, էգ փիղ։ -iasis էլիֆէնթ'այէսիս, s. խատուրակ, խատուրուկ Բժ. -tine էլիֆէն'թին, a. փղի, փղական; 2. ահագին։

Eleusinian էլիուսին'իէն, a. Դեմետրէ դիցուհւոյն, հնձոց։

Elevate էլ'իվէյթ, va. բարձրացնել, վերցնել, տնկել, կանգնել; 2. աւելցնել, աճեցնել; 3. ոգեւորել, գրգռել։ =a. բարձր, վսեմ, վեհ, պերճ։

Elevation էլիվէյ'շըն, s. բարձ-րացնելը, վերցնելը; 2. բարձրութիւն; 3. բարձրաւանդակ, բարձունք; 4. վսեմութիւն, պատիւ; 5. շէնքի կանգուն ծրագիր։ -of the Host. վերաբերում սկիհի։ -tor -վէյթըր, s. բարձրացնող; 2. վերամբարձ մեք.; 3. վերացուցիչ գնդերը Մրմ.։

Élève էլէվ', s. ձեռնասուն, սան։

Eleven իլէվն, a. տասնըմէկ։

Eleventh իլէվ'նթհ, a. 11րդ։

Elf էլֆ, s. (pl. Elves էլվզ) օդապայ, ճիւաղ։ =va. խառնշտկել, թնջուկել։ -arrow, -bolt. նետաձեւ գայլախազ։ -lock. խռով հիւսուած մազ, թնճուկ։ -in էլֆ'ին, s. պայիկ; 2. չարաճճիկ։

Elicit իլիս'իթ, va. հլուզել, դուրս հանել։ [պաւել ․․

Elide իլայ'տ, va. կրճատել, յա-

Eligible էլ'իճիպլ, a. ընտրելի, նախամեծար։ -ness,-bility -նէս, -պիլ'իթի, s. ընտրելիութիւն, ատաւելութիւն։ -bly էլ'իճիպլի, ad. վայելչօրէն։

Eliminate իլիմ'ինէյթ, va. տարագրել, ջնջել Թուա.; 2. արտաքսել։ -tion -նէ'շըն, s. արտաքսում, տարագրութիւն։ [յապաւում։

Elision իլիժ'ըն, s. կրճատում;

Elite էյ'լիյթ, s. ընտրելագոյն մաս, ընտիր ընտիրը։

Elixir իլիք'սըր, s. ոգեղէն ըմպելի, ազնիւ ցքի, իքսիր; 2. բաղադրեալ ըմպելի (դեղ); 3. փիլիսոփայական քար։ -vitæ. կենաց ջուր։

Elizabethan իլիզէպիթ'ըն, a. Եղիսաբեթեան (դարու)։

Elk էլք, s. խարբուզ, խարաբուզ, եղնիկ մը։ -nut. բանընկոյզ։

Ell էլ, s կանգուն ենսադէ։

Ellipse էլ'իփս, s. թերատ, ձուաձև պէյզի Ե.։

Ellipsis էլիփ'սիս, s. զեղջում Քր.

Ellipsoid,-al էլիփսոյտ', -էըլ a.

թերատաձև, թերատակերպ։

Elliptic, -al ըլլիփ՛թիք, -քըլ, *a.* թերատական է;-ly, *ad.* զեղջական [աղաւ։

Ellipticity ըլլիփ՛թիսիթի, *s.* թերատականութիւն։

Elm էլմ, *s.* կնձնի, թեղի զառա

Elm'y էլմ'ի, *a.* կնձնուտ, թեղուտ

Elocution էլօքիու՛շըն, *s.* պերճախօսութիւն, վայելչախօսութ.։ -ary -'էրի, *a.* պերճախօսական։ -ist -'շընիսթ, *s.* պերճախօս; 2. ուսուցիչ վայելչախօսութեան։

Eloge էլօժ՛, *s.* ներբող [F.]

Elohim է՛լօհիմ, *s.* Եղովէ, Եղովայ, Աստուած (ի Ս. Գիրս)։-histic էլօհիս՛թիք, *a.* եղովական, Ս. Գրոց այն մասերը՝ ուր Եղովայ գործածուած է փոխանակ Եհովայի։

Elongate իլօն՛կէյթ, *va.* հեռացնել; 2. երկարել, տարածել։=*vn.* բացուիլ երկարաձգուիլ; 2. հեռանալ։ -tion -կէյ՛շըն, *s.* երկարում, տարածում; 2. հեռացում; 3. միջոց, հեռաւորութիւն; 4. տարակացութիւն աստ.; 5. անկատար խախտում ոսկերաց վէր.։

Elope իլօփ՛(թ), *vn.* փախչիլ, խոյս տալ (սիրահարին հետ)։-ment իլօփ՛մընթ, *s.* (կնոջ իր սիրահարին հետ) փախուստ, լքում։

Eloquence էլ՛օքուընս, *s.* պերճախօսութիւն, ճարտարախօսութիւն։ Forensic—. ատենական պերճախօսութիւն։ Pulpit—. քարոզախօսութիւն; քարոզասացութիւն։

Eloquent էլ՛օքուընթ, *a.* պերճախօս, ճարտասան; 2. կորովաբան։ -ly -ընթլի, *ad.* պերճօրէն։

Else էլս, *a.* ուրիշ, այլ։ =*ad.* եթէ ոչ; 2. ուրիշ կերպ, այլապէս։ Or else. կամ թէ, և կամ։

Elsewhere էլս՛հուէր, *ad.* ուրիշ տեղ, ուրիշ կողմ, այլուր։

Elucidate իլիուս՛իտէյթ, *va.* պարզաբանել, պարզել, լուսաբանել։ -tive,-tory -տէյ՛թիվ, -տէյ՛թըրի, *a.* բացատրիչ, լուսաբանիչ։ -tion -տէյ՛շըն, *s.* բացատրութիւն, մեկնութիւն, լուսաբանութիւն։

Elude իլիուտ՛, *va.* փախուստ՝ խոյս տալ; 2. պարապ՝ ի դերև հանել; 3. ծածուկ մնալ։ [դերևելի։

Eludible իլիուտ՛իպլ, *a.* խուսելի,

Elusion իլիուժ՛ըն, *s.* փախուստ, պատրուակ, ննգութիւն։ -sive, -sory իլիու՛սիվ, -'սըրի, *a.* պատիր, խորամանկ, խաբէական։

Elutriate իլիու՛թրիէյթ, *va.* լըւալ, մաքրել, աղտը հանել։

Elv, Elvish էլ՛վ, էլ՛վիշ, *See* Elf.

Elysian իլիժ՛իըն, *a.* ելիսեան, երանական, եղիւսական։

Elysium իլիժ՛իըմ, *s.* ելիսեան դաշտ, երանելեաց բնակարան։

Elytron,-rum էլ՛իթրըն, -թրըմ, *s.* վերնաթեւ (միջատի)։

'Em համառ. Them ի

Emaciate իմէյ՛շիէյթ, *vn.* հիւծիլ, հալիլ, հատնիլ, նիհարնալ։ = *va.* նիհարցնել, վատուժցնել։-tion -շիէյ՛շըն, *s.* հիւծում, նիհարում։

Emanant էմ՛ընընթ, *a.* ծագած, բխած, ելած; 2. բխական։

Emanate էմ՛ընէյթ, *vn.* ծագիլ, բխել, ելնել; 2. տարածուիլ։-tion էմընէյ՛շըն, *s.* ծագում, բխում, հոսում; 2. արտահոսում, հոսանք։

Emancipate իմէն՛սիփէյթ, *va.* ազատագրել, ազատել։ =*a.* ազատագրեալ։ -tion -փէյ՛շըն, *s.* ազատագրութիւն, ազատութիւն։-tor -փէյ՛թըր, *s.* ազատագրող։

Emasculate իմէս՛քիուլէյթ, *va.* ներքինացնել, մալել; 2. իգացնել, մեղկացնել։ =*a.* մալեալ; 2. կնամարդի։ -tion -լէյ՛շըն, *s.* մալում, ամորձատութիւն; 2. մեղկութիւն։

Embalm էմպամ՛, *va.* զմռսա-

տել, զմռսել ; 2. խնկել ; 3. անուշահոտել ; 4. յաւերժացնել, անմահացնել։ -ment -'մէնթ, s. զմըռսում։ -ed էմպամ'դ, a. զմռսեալ։ -er -մ'ըր, s. զմռսող, դիազարդ։

Embank էմպէնք'(ք), a. Թումբ քաշել, լեցնել։ -ment մէնթ, s. Թմբաշինութ. եզրաթումբ, պատուար։

Embar էմպար'(ք), va. գոցել։

Embarcation, Embarkation էմպարքէյ'շըն, s. նաւ դնելը, նաւ մտնելը, նաւամուտք; 2. բեռ։

Embargo էմպար'կօ, s. նաւերու գրուած արգելք, նաւարգելք։ =va. նաւուն մեկնումը արգիլել։

Embark էմպարք'(ք), va. [in, for] նաւակ դնել, նաւ մտցնել ; 2. գործի մէջ նետել, խոթել։ =va. [at] նաւ մտնել ; 2. ձեռք զարնել, սկսիլ ; 3. նետուիլ։

*Embarrass էմպէ'րրէս(ք), va. արգիլել, խափանել ; 2. նեղը խոթել, շփոթեցնել, ամչցնել ; 3. խառնշտկել, կնճռոտել ; 4. պարտքով ճնշել։ -ment -մէնթ, s. նեղութիւն, հոգ, տագնապ, դժուարութիւն։ -ed -'րէսթ, a. վարանեալ, շփոթ, նեղուած ; խառնափնդոր

Embas'sador էմպէս'էտըր, s. դեսպան։ -ial -էըլ, a. -ական։

Embassy էմ'պէսի, s. դեսպանութիւն; 2. դեսպանորեարք; 3. դեսպանատուն; 4. պատգամ, լուր։

Embattle էմպէթ'լ, va. պատերազմի շարել ; 2. պատրաստել։

Embay էմպէյ', va. ծոցի կամ խորշի մէջ փակել ; 2. ապաստարան ընծայել։ [դնել, պառկեցնել։

Embed էմպէդ', va. անկողին

Embellish էմպէ'լիշ(ք), va. [with] զարդարել, գեղազարդել, գեղեցկացնել։ -ment էմպէ'լիշմէնթ, s. զարդարանք, զարդ, գեղեցկութիւն։ -er էմպէ'լիշըր, s. -ող։

Embers էմ'պըրզ, pl. վառ կրակ, խարոյկ։ Ember-days. չորս եղանակաց ծոմ պհ.։ -goose. հողամաղ հիւսիսի, հիւսիսային Թռ. -week. ծոմապահութեան շաբաթ։

Embezzle էմպէզլ', va. խորել, նենգել, գողնալ։ -ment -մէնթ, s. (աւանդի) խորում, նենգութիւն։

Embit'ter էմպիթ'ըր, va. դառնացնել։

Emblaze, -blazon էմպլէյզ', -պլէյզ'ն, va. գեղազարդել, շքեղազարդել, տոհմանշանել։ -zonry էմպլէյզ'ընրի, s. զինանշանի պճնում։

Emblem էմ'պլէմ, s. խորհրդանշան, խորհրդաւոր նշան, տիպ։ -atic, -al -լէ'մէթիք, -իքըլ, a. խոհրդաւոր, նշանական։ -atize էմպլէմ'էթայզ, va. խորհրդաւոր կերպով ներկայացնել։ [(հողի)։

Em'blement էմպլէ'մէնթ, s. բերք

Embodiment էմպա'տիմէնթ, s. մարմնացնելը, մարմնացում; 2. մարմնաւորութիւն, պարունակում։

Embody էմպա'տի, va. մարմնացընել, մարմնաւորել ; 2. ժողվել, ամփոփել ; 3. պարունակել, պարփակել։ [տալ, քաջալերել։

Embolden էմպօլտ'ն, va. երես

Embolism էմ'պօլիզմ, s. ամսահանանջ, ամիսի՝ օրի յաւելում։ -al, -ic, -bolic էմպալիզ'մըլ, -լիզ'միք, էմպալ'իք, a. նահանջային։ -bolus էմ'պօլըս, s. ագուցիկ մեքենայի, մեխեղ, սեպ. արեան փոր։

Enbonpoint անպօնփուան', s. մարմնեղութիւն, գիրութիւն [F.]։

Emborder էմպար'տըր, va. եզերել, եզերազարդել ; 2. եզրաւորել, շրջապատել։ [գգուել ; պահել։

Embosom էմպուզ'ըմ, va. գրկել ;

Embos էմպաս'(ք), va. ուռեցնել, տորմել ; 2. քանդակել, բարձրաքանդակել։ -ment էմպաս-

'մէնթ, s. բարձրաքանդակ։

Embottle էմպոթ'լ, *va.* շիշ կամ սրուակ քաշել։

Embouchure անկուշիւր', s. (գետի, հնոցի)բերան գետաբերան։

Embowel էմպաու'էլ, *va.* փորոտիքը հանել; 2. խորունկը խոթել, թաղել։

Embower էմպաու'ըր, *va.* ծառազարդել, ծողաբարձ շինել։

Embrace էմպրէյս'(զ), ընդգրկել, գրկել; 2. փարիլ ; 3. համբուրել; 4. պատել, պարփակել; 5. ընդունիլ, յանձն առնուլ; 6. ողջունել։ =*vn.* փաթթուիլ, գիրկընդխառնել։ =s. ընդգրկում; 2. փարում; 3. գիրկընդխառնութիւն; 4. համբուրելը։ -ment -'մէնթ, s. ողջագուրանք, գրկանք; 2. բովանդակութիւն։ -ceor -'սըր, s. կաշառքի միջնորդ։ -cery էմպրէյ'սըրի, s. կաշառքի առաջարկ, կաշառառք։

Embrasure էմպրէյ'ժըր, s. որմածակ, որմածերպ. ամր.։

Embrocate էմ'պրօքէյթ, *va.* հիւանդ մասին վրայ հեղուկ թափել, սածել, շփել։ -tion էմպրօքէյ'շըն, s. շփելը, սածում։

Embroider էմպրօյտ'ըր, *a.* ասղնագործել, բանիլ; 2. նկարակերտել, երփնել։ -dery -տ'ըրի s. ասղնագործութ. եզերալարդ.ք ամկվադօ։

Embroil էմպրօյլ'(զ), *va.* խառնել շփոթել; 2. խառնշտկել, տակնուվրայ ընել։

Embryo էմ'պրիյօ, s. նախասաղմ =*a.* սաղմնային, անկատար։ -logy էմպրիօ'լօճի, s. սաղմնաբանութիւն։

Emend իմէնտ', *va.* ուղղել, շըտկել, բարեփոխել։ -able -'էպլ, *a.* ուղղելի, բարեփոխելի։ -ation -տէյ'շըն, s. ուղղութիւն, բարեփոխում -ator -տէյ'թըր, s. ուղղիչ, բարեփոխիչ։ -atory -տէյ'թըրի, *a.* ուղղութեան, բարեփոխական։

Emerald էմ'ըրէլտ, s. զմրուխտ; 2. գրի տեսակ մը. տպ.։ The — isle. դալարագեղ կղզի, Իռլանտա։

Emerge իմըրճ'(զ). *vn.* [from] բարձրանալ, ի լոյս գալ, երեւիլ։ -gence, -cy իմըրճ'ընս, -ճ'ընսի, s. ելք, արտածագում; 2. դէպք, պատահար; 3. առիպողական հարկ։ In case of —. ի պահանջել հարկին։ -gent իմըրճ'ընթ, *a.* ծագեալ, երեւցող, արտափայլող։

Emeritus, -ted իմէր'իթըս, -'իթէտ *a.* արժանաւոր, վկայեալ։ Professor —. բազմարդիւն ուսուցիչ։

Emerods, -roids էմ'ըրօյտզ, *pl.* տեւատեսութ., թութք մայասըլ։

Emersion իմըր'շըն, s. վեր երեւնալը, բարձրացում, արտածագում; 2. վերածագում ա.

Emery էմ'ըրի, s. սմպատակ, զմռնխտ զըմպարա [մաղձադեղ։

Emetic իմէթ'իք, s. փսխեցնող,

Emeu, Emew իմ'իու, s. հընդկաջայլամ, կանգուռ թռ.

Emication էմիքէյ'շըն, s. ցայտում (ջրոյ); 2. կայծարձակութ.։

Emiction իմիք'շըն, s. միզում։

Emigrant էմ'իկրէնթ. s. գաղթող, գաղթական; 2. պանդուխտ, նժդեհ։

Emigrate էմ'իկրէյթ, *vn.* գաղթել, պանդխտիլ։ -tion -րէյ'շըն, s. գաղթում պանդխտութիւն; գաղթականութ.; հաստուած, գաղութ։

Eminence, -cy էմ'ինընս, -սի, s. բարձրութիւն, վսեմութիւն; 2. առաւելութիւն, գերազանցութիւն; 3. բարձր տեղ, բարձրաւանդ; 4. պերճութիւն; 5. պերճաշնորհ (Կարդինալ), շնորհափայլութիւն։

*Eminent էմ'ինընթ, *a.* բարձր, գերազանց; 2. վսեմ, հոյակապ; 3. ծայրագոյն։ [(մահմետակ.), ամիրա

Emir, Emeer է'միր, s. իշխան

Emissary է՛միսէրի, s. լրտես, գաղտնի պատուիրակ ։ =a. խուզարկող, լրտեսող ճասուս։

Emission իմի՛շըն, s. արձակում, առաքում; 2. բխում, հոսում; 3. հրատարակութիւն, պրակ, թերթ։

Emit իմի՛թ, va. արձակել, ղրկել; 2. բուրել; 3. շրջաբերութեան հանել

Emmet էմ՛մէթ, s. մրջիւն։

Emolliate էմօ՛լլիէյթ, va. կակղցընել, թուլցնել, մեղկացնել։ -lient -լ՛իէնթ, a. կակուղցնող; 2. կակղադեղ։ -lition -լի՛շըն, s. կակղացում։ -lescence -լէս՛ընս, s. մետաղի կակղում, կակուղութիւն։

Emolument էմօ՛լիումընթ, s. վարձ, շահ, եկամուտ, տարեթոշակ

***Emotion** իմօ՛շըն, s. յուզում, յոյզք։ -al. -tive իմօ՛շընըլ, իմօ՛թիվ, a. յուզիչ։

Empale էմփէյլ՛, va. շրջափակել (ցիցով, ցանկով), շրջապատել; 2. ցիցը հանել զաղըգլխամագ։ -ment -՛մընթ, s. ցանկապատում; 2. ցցահանութիւն; 3. բաժակ (բուսոց)։

Empannel էմ՛փէնէլ, s. (երդուելոց) ցուցակ։

Empassion էմփէ՛շըն, va. (կիրքերը, զգացումները) շարժել, յուզել։ -ate էմփէ՛շընէյթ, a. յուզեալ, բորբոքած։ [րուհի։

Emperess էմ՛փըրէս, s. կայս-

Em'peror էմ՛փըրըր, s. կայսր, ինքնակալ։

Emphasis էմ՛ֆէսիս, s. (*pl.* ses -ֆէս՛իզ) սեթեւեթեալ ազդուութիւն, կոկողութիւն, ճոռոմութիւն։ -size -ս՛այզ, va. շեշտել։ -tic,-al էմֆէթ՛իք, -թ՛իքէլ, a. ազդու, հզօր, կոկողաբան, ճոռոմաբան։

Empire էմ՛փայր, s. կայսրութ., ինքնակալութիւն, իշխանութիւն, տէրութիւն։

Empiric էմփ՛իրիք, a. փորձառական; 2. առանց գիտութեան, փորձառութեամբ միայն ։ =s. անուսում՝ խաբեբայ բժիշկ, բուժակ։ -ism էմփիրիզմ, s. փորձառականութիւն; -պաշտութիւն բժշ. -rist էմփի՛րիսթ, s. փորձապաշտ բժշ.

Emplastic էմփլէսթ՛իք, a. մածուցիկ կպչուն, փակչող։

Employ էմփլօյ՛, va. [in, on, upon, about] գործածել, գործ տալ; 2. գործիք՝ միջոց ընել ։ =s. զբաղում. գործ, պաշտօն։ To – one's self. զբաղիլ, գործել ։ -ment էմփլօյ՛մընթ, s. գործածութիւն; 2. զբաղում, գործ, պաշտօն։

Employé անփլուայէ՛, s. պաշտօնեայ, ծառայ, մարդ [F.]։

Employer էմփլօյ՛ըր, s. գործածող, զբաղեցնող; 2. գործատէր, գործարանատէր։ The – and employed. վարպետն ու բանուորը։

Empoison էմփօյզ՛ն, va. թունաւորել, մեռցնել։ -ment -՛մընթ, s. թունաւորում; 2. դառնացում։

Emporium էմփօ՛րիըմ, s. վաճառատեղի, վաճառանոց։

Empoverish էմփօվ՛ըրիշ(թ), va. աղքատացնել, խեղճ՝ թշուառ ընել, անզօրացնել, տկարացնել ։

Empower էմփա՛ուըր, va. հրաման՝ իշխանութիւն տալ, արտօնել։

Empress էմփ՛րէս, s. կայսրուհի։

Empressement անփրէսման՛, s. եռանդ, խանդ [F.]։ [կութիւն։

Emprise էմփրայզ՛, s. ձեռնար-

Emptiness էմ՛թինէս. s. դատարկութիւն, պարապութիւն; 2. ունայնութիւն; 3. տգիտութիւն։

Emption էմփ՛շըն, s. գնում։

Empty էմ՛թի, s. դատարկ, պարապ, ունայն; 2. սնոտի, անիմաստ, դատարկ; 3. անսուաղ, անօթի; 4. անապատ, ամայի ։ =an. դատարկել, պարպել; 2. պարպուիլ; 3.

թափել: To -itself. *թափիլ, հոսիլ:* -handed. *ունայնաձեռն:* -headed. *դատարկգլուխ:*

Emptying էմփ'թիին, s. *պարպելը:* =pl. *դիրտ, տկուք, մրուր:*

Empurple, va. *ծիրանի ներկել:*

Empyema էմփի'իմա, s. *կուրծքի թարախում, ներակայտ բժ.:*

Empyrean էմփիր'իըն, s. *հրեղէն երկինք, վերին եթեր; 2. երանելեաց բնակարան, երկինք:* =a. *հրեղէն:*
-real -ր'իըլ, a. *հրեղէն, եթերային:*

Empyreumatic, -al էմփիրիումէ-թ'իք, -'քըլ, a. *խանձային, խանձահոտ*

Emu, Emue, s. *կանգուռ թռ.:*

Emulate էմ'իուլէյթ, va. *հետամտել, ջանալ; 2. մրցիլ, նախանձիլ; 3. հաւասարիլ:* -*tion -լէյ'շըն, s. *մրցում, բարի նախանձ:* -tor էմիու-լէյ'թըր, s. *նախանձորդ, հետամուտ; 2. ախոյեան, մրցակից:*

Emulgent իմըլ'ճընթ, a. *արիւնատար, կթիչ (անօթ) մրտ.:*

Emulous է'միուլըս, a. [of] *նախանձորդ, հետամուտ:*

Emulsion իմըլ'շըն, s. (*բուսական*) *կիթ, մզօշարակ:* -sive իմըլ'սիվ, a. *կակղիչ, կաթնային, կթելի:*

Emunctory իմընք'թըրի, s. *կղկղիչ գործարան, վտար, վտարելիք մրտ.:*

Enable էնէյ'պլ, va. *կարողացնել; 2. միջոց՝ զօրութիւն՝ թոյլտուութիւն տալ:*

Enact էնէքթ', va. *սահմանել, ժողով հաստատել, վճռել; 2. կատարել, ընել, յառաջ բերել:* -ment էնէքթ'մէնթ, s. *վաւերացում; 2. օրէնք, կանոն; 3. դերակատարութիւն թտ.:* -tive էնէքթ'իվ, a. *վճռական, հաստատական:* -tor էնէքթ'ըր, s. *օրէնսդիր, գործող:*

Enallage էնէլ'էյճի, s. *հակադասութիւն, փոխադրութիւն +.*

Enambushed էնէմ'պուշտ, s. *դարանամուտ (զօրք):*

Enamel էնէմ'ըլ, an. *կիտուանըկարել, կիտուածել; 2. զարդարել, գեղերփնել:* =s. *կիտուածանկար, կիտուած մինա, մինա իշի; 2. կիտուած՝ բուռ ակռայի:* -ler, -list էնէմ'էլըր, -'էլիսթ, s. *կիտուածագործ, կիտուածանկարիչ մինաճի:*

Enamour էնէմ'ըր, va. [of] *սէրը բորբոքել, դիւթել, գրաւել:*

Encage էնքէյճ'(տ), va. *վանդակին մէջ փակել, վանդակել:*

Encamp էնքէմփ', an. (-ed -քէմփտ) *բանակեցնել, բանակիլ:* -ment էնքէմփ'մէնթ, s. *բանակում, բանակ, բանակետղ:*

Encase էնքէյս'(տ), va. *պատեանը դնել; 2. գանձել:* [*գանձում:*

Encashment էնքէշ'մէնթ, s.

Encaustic էնքօսթ'իք, s. *մոմանկարչութիւն, մոմածեփ, -ներկ:*

Encave' էնքէյվ, va. *պահել, մառանել:* [*մրտ.* =a. *յղի (կին):*

Enceint էնսէյնթ', s. *շրջափակ*

Encephalic էնսէֆէլ'իք, a. *գըլխի, գանկի, ուղեղի:* [*գրգռել:*

Enchafe էնչէյֆ'(տ), *բարկացնել,*

Enchain էնչէյն', va. *շղթայել; 2. պնդել, ամրցնել:* -ment էնչէյն'մէնթ, *շղթայում:*

Enchant էնչանթ', va. *կախարդել, դիւթել, մոգել, թովել; 2. գրաւել, զմայլեցնել:* -ed էնչանթ'էտ, a. *յափշտակեալ, ոխրալի, հիացքանչ* -er էնչանթ'ըր, s. *դիւթիչ, թովիչ, հրապուրիչ:* -ting էնչանթ'ին, a. *գրաւիչ, դեղանի:* -ment էնչանթ'մէնթ, s. *դիւթում, կախարդութ., յափշտակութիւն; 2. զմայլում, զարմանալիք:* -tress էնչանթ'րէս, s. *վհուկ, կիւս:*

Enchase էնչէյս', va. *ագուցանել, յեռուլ; 2. զարդարել. քանդակել:*

Encircle էնսըրք'լ, va. *շրջապա-*

տել, պատել, պարփակել; 2. շրջել, դառնալ; 3. ընդգրկել։

Enclave էն+'քլէյվ, *s.* օտար երկրէ շրջապատեալ գաւառ, միջնափակ, միջերկիր։=*va.* միջնափակել, մէջն առնուլ։ [*a.* կցեալ +.

Enclitic. -al էն+քլիթի'+, -'+ըլ,

Enclose էն+քլօզ'(ս), *va.* փակել, գոցել, պատել, ներփակել։ The enclosed letter. ներփակեալ նամակը։

Enclosure էն+քլօժ'ըր, *s.* փակում, գոցելը; 2. ներփակում; 3. փակարան, ցանկապատ տեղ; 4. ներփակեալ (իր, նամակ)։

Encomiast,-ic էն+օ'միէստ, -'է+ *a.* գովասանական, ներբողիչ։

Encomium էն+օ'միըմ, *s.* ներբողեան, գովեստ, գովասանք։

Encompass էն+ըմ'փէս(ս), *va.* պատել, պարփակել, գոցել։

Encore ան+օր', *ad.* & *int.* անգամ մ'ալ, դարձեալ։ =*va.* դուրս կոչել, ծափահարել ...։

Encounter էն+աունթ'ըր, *s.* [with] հանդիպում, պատահում; 2. հակառակութիւն, կռիւ, վէճ; 3. դիպուած։=*va.* իրարու հանդիպիլ, յարձակիլ, կռուըտիլ։ =*va.* հանդիպիլ, պատահիլ; 2. հակառակիլ, ընդդիմանալ; 3. ընդհարիլ, զարնուիլ։

*Encourage էն+ըր'էճ, -'ըէճ, *va.* խրախուսել, քաջալերել։ -ment էն+ըրէճ'մընթ, *s.* [to] խրախոյս, քաջալեր; 2. օգնութ, շահ։-ging էն+ըրէյճ'ինկ, *a.* խրախուսիչ, քաջալերական։

Encrimson էն+րիմ'զն, *va.* ծիրանագարդել, ներկել։

Encrinite էն'+րինայթ, *s.* քարաշուշան, շուշան քարացեալ։

Encroach էն+րօչ'(ս), *va.* ոտնձիգ ձեռնձիգ ըլլալ; 2. յափշտակել, շորթել։-ment -'մընթ, *s.* [on, upon] ոտնձգութիւն, ձեռնձգութիւն; 2. (իրաւանց) յափշտակութիւն։ -er -'ըր, *s.* -ձիգ։

Encumber էն+ըմ'պըր, *va.* ծանրաբան գոցել՝ բռնել, գոցել; 2. խափանել, խռնիլ; 3. արգիլել; 4. բեռնաւորել։ -brance -պ'րէնս, *s.* արգելք, խոչ, շփոթութիւն; 2. հոգ, պարտք; 3. տագնապ; 4. (նաւու) մեծ հակ։ [ջաբերական։

Encyclical էնսայ+'լի+ըլ *a.* շըր-

Encyclopædia,-pedia էնսայ+լօփի'տիէ, *s.* համայնագիտական բառարան, հանրագիտարան։-pedian, -pedic,-al -փի'տիէն, -փի'տի+,-+ըլ հանրագիտական։-pædist էնսայ+լօփի'տիստ, *a.* հանրագիտակ։

Encysted էնսիստ'էտ, *a.* պարկուցիկ, փամփշտապատ։

End էնտ, *s.* ծայր, եզր, վերջ; 2. նպատակ, վախճան; 3. մահ, կործանում, անկում։ =*vn.* [in] վերջանալ, լրանալ, լմննալ; 2. կորսուիլ, մեռնիլ։ =*va.* լմնցնել, կտրել; 2. ծայր՝ գլուխ չինել; 3. մեռցնել; 4. լռեցնել։ The further—. միւս ծայրը։ The large—. հաստ կողմը։ At an end. լմնցած, հատած։ By the end. մինչև վերջը; պատահաբար։ In the end. վերջ ի վերջոյ, հուսկ ուրեմն։ An end. շարունակ, անդադրում։ On end. շփշիտակ, ուղղորդ։ Private end. թագուն նըպատակ։ To the end of . . . նպատակաւ։ World without—. յաւիտեանս յաւիտենից։ To no end. աննպատակ, պարապ տեղը։ End-long. ուղղաձիգ, հեւաձիգ։ End-piece. ծայրի կտորը։ End-pipe. ծորակ փխիֆյէ ղիլէսի։

Endamage էնտէմ'էճ, *va.* վնասել։-ment -մընթ, *s.* վնաս, կորուստ։

Endanger էնտէն'ճըր, *va.* վըտանգել։

Endear էնտիր', *va.* [to] սիրցնել,

-ment -'մէնթ, s. սիրելութիւն ; գգուանք, նազանք, փայփայանք:

*Endeavor էնտէվ'ըր, s. ջանք, ճիգ, աշխատանք։=vn. [after] ջանալ, նկրտիլ, փութալ։ =va. վաստկիլ, ջանալ։ Chiristian – Society. Քրիստոնեայ աշխատաւորք ։ -er էնտէվ'ըրըր, s. աշխատաւոր։

Endecagon էնտէք'էկըն, s. մետասանանկիւն։

Endemic, -al; Endemial էնտէմ'իք, -'իքըլ, էնտէմ'իըլ, a. տեղական, տոհմային, բնիկ (ախտ)։

Ending էնտ'ինկ, s. վերջաւորութիւն, վերջ; 2. հետեւանք ։ =a. վերջացող, լրացող։ [s/iypu ƀ..

Endive էն'տիվ, s. եղերդ ñhli-

Endless էնտ'լէս, a. անվերջ, անծայր, անծայրածիր. անեզր, անլուր; 2. անբաւ, անսպառ։ -screw. անվերջ պտուտակ մե+.։

Endlong էնտ'լոն, ad. ուղղածիգ։

Endocarp էն'տօքարփ, s. ներքնամաշկ (պտղոց)։

Endogen,-ous էնտօճ'էն,-ճ'ընըս, a. ներքնաբոյս, ներքնածնունդ։

Endorse էնտորս'(տ), va. փոխանցել։ -ment -'մէնթ, s. փոխանցում ähro; 2. հաստատութիւն։

En'doscope էն'տոսքօփ, s. միզանցքաչափ։

Endosmose էն'տոսմօզ, s. ներհոսում, ներհոսութիւն բն+.։

Endow էնտաու', va. [with] հասոյթ ասհմանել, օժտել; 2. պարգեւել, նուէր ընել։ -ment -'մէնթ, s. պարգեւ, նուէր, հասոյթ; 2. ձիրք, քանքար, տաղանդ։

Endue էնտիու', va. [with] օժտել, տէր ընել ։

Endurable էնտիուր'էպլ a. կրելի, տանելի, քաշուելիք։ -rance էնտիուրէնս, s. համբերութիւն, տոկալը; 2. տեւողութիւն։

Endure էնտիուր', va. տեւել, տոկալ; 2. համբերել, կրել ։

Endways, Endwise էնտ'ուէյզ, էնտ'ուայզ, ad. ծայրը դէպի յառաջ ։

Eneid, Æneid ին'իիտ, s. ենէական (Վիրգիլիոսի) ։

Enema էնիմ'է, s. գրեխ hoqliu։

Enemy էն'իմի, էն'ըմի, s. թշնամի; 2. սոսխ, հակառակորդ ։ The Arch–. սատանայ։

Energetic, -al; Energic էնըրճէտ'իք, -իքըլ, էնըր'ճիք, a. ազդու, զօրաւոր; 2. սաստիկ, բուռն; 3. գործունեայ։-ly էնըրճէտ'իքըլի, ad. հզօրապէս, ազդու կերպով ։

Energy էն'ըրճի. s. ազդուութիւն, կորով; 2. ոյժ. զօրութիւն։

Enervate էն'ըրվէյտ, va.(ջիղերը) թուլցնել, ջլատել; 2. ուժէ ձգել, տկարացնել ; 3. մեղկացնել։ -tion էնըրվէյ'շըն, s. թուլութիւն. մեղկութիւն; 2. ջլատում, ջլատութիւն։

Enfeeble էնֆիպ'լ, va. ուժաթափ ընել, տկարացնել ։

Enfeoff էնֆէֆ'(տ), va. երկիր՝ աւատ տալ։ -ment -'մէնթ, s. աւատելը; 2. աւատի հրաման; 3. կալուածագիր (հողի) puqnı uklıksh։

Enfetter էնֆէտ'ըր, va. շղթայել։

Enfilade էնֆիլ'էյտ, va. երկայնքէն գնդակոծել։ =s. ուղիղ գիծ, անցք; 2. կարգ, շարք ։

Enforce էնֆօրս'(տ), va. բռնադատել, ստիպել, պնդել; 2. ապացուցանել։ -ment -'մէնթ, s. ստիպում, բռնադատում; 2. հարկ, զօրութիւն։

Enfranchise էնֆրէնչէզ', va. ազատագրել, ազատել; 2. առանձնաշնորհել։ -ment -'մէնթ, s. ազատագրութիւն, առանձնաշնորհում։

Engage էնկէյճ'(տ), va. [in, with, for] երաշխաւոր տալ; 2. գրաւ

դնել, տալ; 3. գրաւել, համոզել, յորդորել; 4. յարել, կապել; 5. վարձել, պարտաւորել; 6. յարձակիլ, մրցիլ։ =va. մխել, մղուիլ; 2. յարիլ; 3. խոստանալ; 4. պատերազմիլ։ To—one's self. անձը պարտաւորել; 2. նշանուիլ, խօսուիլ։ —ged -կէյճտ՛, a. խոստացեալ, վարձեալ, գրաւի դրուած; 2. նշանուած; 3. հետաքրքիր, աշխոյժ։ —column. մասամբ պատին մխուած սիւն։ —ment -՛մէնթ, s. գրաւ, երաշխաւորութիւն; 2. խոստում, յանձնառութիւն; 3. գործ, զբաղում; 4. նշանախօսութիւն; 5. կռիւ, պատերազմ։ June 16's—. ճակատ Ենայի։

Engender էնճէն՛տըր, a. ծնանիլ, արտադրել; 2. սերմանել, ցանել։

Engine էն՛ճին, s. անիւ, մեքենայ; 2. գործիք միջոց; մեքենայութիւն, վարպետութիւն; 3. հրշէջ ջրհան։ Locomotive—. վայրաշարժ երկաթուղւոյ։ Fire—. հրշէջ թուլումպա։ -driver, -man. մեքենավար։ -turn. անիւի վրայ շինուած։

Engineer էնճինիյր՛, s. երկրաչափ, ճարտարապետ; մեքենագործ։ Civil—, military—.

Engineery էնճինիյր՛ի, s. մեքենայք, հրետանի; 2. մեքենավարութ.

England ինկ՛լէնտ, s. Անգլիա։

English ինկ՛լիշ(տ) sa. անգլիերէն, անգլիացի; 2. անգլիական; 3. տպագ. խոշոր տառ մը։ =va. անգլիացնել; 2. (անգլիերէնի) թարգմանել։ -man. անգլիացի։ -woman. անգլուհի։

Engorge էնկօրճ՛, va. կլլել, լափել; 2. խճողել։ —ment էնկօրճ՛մէնթ, s. կլլելը, լափլիզում; 2. խճողում։

Engraff' էնկրաֆ՛, va. ծայրը ատամնաւորել։

Engraft էնկրաֆթ՛, va. պատուաստել; 2. աւելցնել, յաւելուլ։

Engrail էնկրէյլ՛, va. կիտուածել, ատամնաւորել; ժանեկաձեւել։

Engrain էնկրէյն՛, va. (մութի) ներկել։

Engrave էնկրէյվ՛, va. փորագրել, քանդակել; 2. խորապէս տպաւորել, դրոշմել։ —ment, -ing -՛մէնթ, -՛ինկ, s. փորագրութիւն, քանդակ։ —ver էնկրէյ՛վըր, s. փորագրիչ։

Engross էնկրօս՛(տ), va. համագրաւել, ամբողջովին գնել; 2. առնուլ, գրաւել; 3. գեղեցիկ և խոշոր գրել; 4. օրինակել, պատճենել։ —ment, -ing -՛մէնթ, -՛ինկ, s. ամբողջական գնում, գրաւում; 2. խոշոր գեղագիր; 3. օրինակելը, պատճենում։ [հավիժել։

Engulf էնկըլֆ՛(տ), va. կլլել, գա-

Enhance էնհէնս՛(տ), va. աւելցնել, բարձրացնել, աճեցնել; 2. գէշցնել։ =vn. աճիլ, մեծնալ։ —ment -՛մէնթ, s. աճում; յաւելում; 2. վատթարացում։

Enharbor էնհարպ՛ըր, va. բնակիլ, պարփակել, պարունակել։

Enigma էնիկ՛մը, s. առեղծուած, հանելուկ։ —tic, —al -մէթ՛իք, -քըլ a. առեղծուածային, մթին; խրթին, անիմանալի։ —ly էնիկմէթ՛իքըլի, ad. —tist էնիկ՛մըթիսթ, s. առեղծուածագիր; խրթնաբան։ -tize էնիկ՛մըթայզ, va. առեղծուած շինել, ծածկափանել

Enjoin էնճօյն՛, va. [on, upon] պատուիրել, հրամայել; 2. արգիլել։ —ment էնճօյն՛մէնթ, s. պատուէր, հրաման; 2. արգելք։

Enjoy էնճօյ՛, va. վայելել, ըմբոշխնել; 2. հաճոյք զգալ, ուրախանալ։ To—one's self. զուարճանալ, ցնծալ, երջանիկ ըլլալ։ —ment -՛մէնթ, s. վայելում, վայելք, զուարճութիւն, երջանկութիւն։ —able -՛էպլ, a. վայելելի; հաճոյական։

Enkindle էնքին՛տլ, va. վառել,

բորբոքել, բռնկցնել, գրգռել։

Enlarge էնլարճ՛(ը), va. մեծցնել, լայնցնել, ընդարձակել; 2. տարածել, ուռեցնել; 3. արձակել (բանտէն)։ =vn. մեծնալ, աճիլ; 2. ծաւալիլ; 3. խօսքը երկարցնել, չափազանցել, փոտեցնել։ -ment -՛մէնթ, s. ընդարձակութիւն, ընդարձակում; 2. արձակում, ազատութիւն; 3. երկայնաբանութիւն, չափազանցութիւն; 4. (մտքի) ընդլայնում; 5. (սրտի) տորոմում։

Enlighten էնլայթ՛ն, va. լուսաւորել; 2. լուսաբանել։ -ment -՛մէնթ, s. գիտութիւն, լուսաւորութիւն։ -er -՛նըր, s. (Գրիգոր) լուսաւորիչ։

Enlink էնլինք՛(ը), va. կապել, յօդել։

Enlist էնլիսթ՛, va. արձանագրել; 2. զինուորագրել, գրել; 3. յարիլ, փակչիլ։ -ment -՛մէնթ, s. արձանագրութիւն; 2. զինուորագրութ.։

Enliven էնլայվ՛ն, va. ոգեւորել, խրախուսել; 2. կազդուրել, զուարճացնել։

En masse անմաս՛, ad. խմբովին, գլխովին [F.]

Enmity էն՛միթի, s. թշնամութիւն, ատելութիւն, հակառակութ

Enneagon էն՛իիկըն, s. իննանկիւն

Ennoble էննօ՛պլ, va. ազնուացնել, բարձրացնել, ազնուականացնել։ -ment -՛մէնթ, s. ազնուացում։

Ennui ան՛նուի, s. ձանձրոյթ [F.]։

Enormity ինօրմ՛իթի, s. անվայել՝ ամօթալից գործ, ամբարշտութիւն; 2. անկարգութ.; 3. եղեռն։

*Enormous ինօրմ՛ըս, a. տարապայման, անսովոր, անճոռնի, վիթխարի; 2. ամբարիշտ։ -ly -լի, ad. -ness ինօր՛մըսնէս, s. անսովոր մեծութիւն, այլանդակութիւն; 2. սաստկութիւն։

Enough ինըֆ՛, ad. ըստ բաւականին։ =a. բաւական, բաւ։

Enpassant անփասան՛, ad. անցողակի, միտքս ինկաւ [F.]։

Enquire *See* Inquire.

Enrage էնրէյճ՛, va. զայրացնել։

Enrank էնրէնք՛, va. կարգադրել։

Enrapt էնրէփթ՛, a. յափշտակեալ, գրաւեալ, հմայեալ։

Enrapture, Enravish էնրէփ՛չըր, էնրէվ՛իշ(ը), va. յափշտակել, գրաւել; 2. զմայլեցնել, լիացնել։

Enrich էնրիչ՛(ը), va. հարստացնել, պարարտացնել; 2. կրթել, պճնել։ -ment -՛մէնթ, s. հարստութ., զարդարանք, ճոխացում։

Enrobe էնրօպ՛, va. հագուեցնել։

Enroll էնրօ՛լ, va. յիշատակել; 2. արձանագրել, գրել; 3. զինուորագրել; 4. փաթթել։ -ment -՛մէնթ, s. արձանագրութիւն, ցուցակ, արձանագրելը; 2. փաթթելը; 3. արձանագիր, տոմար; 4. զինուորագրութիւն։

Enroot էնրութ՛, va. (խոր) տնկել։

Ensample էնսէմ՛պլ, a. օրինակ։

Ensconse էնսքանս՛(ը), va. պատսպարել, պահել, պաշտպանել։

Ensemble անսանպ՛լ, ad. միահաղոյն, մէկանց։ =a. ամբողջ [F.]։

Enshield էնշիլ՛տ, va. ծածկել, պաշտպանել, պահպանել։

Enshrine էնշրայն՛, va. գանձի՝ շիրմի մէջ պահել, պատուել։

Enshroud էնշրաուտ՛, va. պատանքել, ծածկել։

Ensiferous էնսիֆ՛ըրըս, s. սուսերակիր։

Ensiform էնսիֆօրմ a. սուսերաձեւ

Ensign էն՛սայն, s. դրօշակ, դրօշ; 2. նշան; 3. դրօշակիր։ -ship, -cy -՛շիփ, -՛սի, s. դրօշակրութիւն։

Enslave էնսլէյվ՛, va. նուաճել, գերել, յանկուցանել։ -ment -՛մէնթ, s. գերութիւն, ծառայութիւն։

Ensue էնսիու՛, va. հալածել, ետեւէն լինալ, հետեւիլ։ =vn. ետե-

ւէն գալ, յաջորդել։

Ensuing էնսիուին, *a.* հետեւեալ։

Ensure էնշուր', *va.* ապահովել։

Entablature, -lement էնթէպ'լէչըր, էնթէ'պլմէնթ, *s.* վերնախարիսխ (սեան)։

Entail էնթէյլ', *va.* տալ, կտակաւ թողուլ, հրխտակել։ =*s.* հրխտակում, հրխտակ վարգ։ -ment -'մէնթ, *s.* պայմանաւ կտակում։

Entangle էնթէն'կլ, *va.* թնճուկել, խառնշտկել; կնճռոտ գործերու մէջ ձգել, կնճռոտել։ -ment -'մէնթ, *s.* կնճիռ, շփոթ։

Enter էն'թըր, *va.* [on, upon, into] մտնել, մխել, թափանցել; 2. ձեռնարկել, սկսիլ, ընդունիլ; 3. արձանագրել, մտցնել; 4. անդորրագիրը մաքսատան յանձնել։ =*vn.* երթալ գալ, սկսիլ; 2. մխուիլ, մէջ մտնել; խորը մտնել, թափանցել։ To—into details. մանրամասնութեանց մտնել։ To—upon. սկսիլ։ To—one into. մէկուն գաղտնիք մը յայտնել։ [ընդունելութիւն։

Entering էնթ'ըրին, *s.* մուտք,

Enteritis էնթէրայթ'իս, *s.* կողացաւ, հարկինք սաբյիճամն ջէ.։

Entero'tomy էնթէրօ'թըմի, *s.* աղէհարութիւն։

Enterprise էն'թըրփրայզ, *s.* ձեռնարկութիւն; 2. ձեռնարկ; արկած, յանդգնութիւն։ -ser -փրայ'զըր, *s.* ձեռնարկու, ձեռներէց, ստանձնող։

Entertain էնթըրթէյն'(թ), *va.* հիւրընկալել, հիւրասիրել; 2. հացկերոյթ՝ սեղան տալ; 3. ընդունիլ, տածել, բռնել; 4. յղանալ, յիշել; 5. հնարել; 6. զուարճացնել։ =*vn.* հիւր ընդունիլ։ To be—ed. հիւրասիրուիլ, ընդունուիլ; զուարճանալ։ -er -'ըր, *s.* հիւրընկալ, հիւրամեծար; 2. կոչնատէր; 3. հնարող, զուարճացնող։ -ing -'ին, *a.* զուարճացուցիչ, յանկուցիչ։ -ment -'մէնթ, *s.* խնճոյք, կոչունք; 2. զուարճութիւն, հանդէս, զբօսանք; 3. ներկայացում, թատերախաղ; 4. հիւրընկալութիւն, ընդունելութիւն; 5. գործ՝ թոշակ տալը։

Enthrall էնթհրօլ', *va.* գերել։

Enthrone էնթհրօն', *va.* աթոռ բարձրացնել, նստեցնել; 2. գահը բազմեցնել։ -ment էնթհրօն'մէնթ, *s.* գահակալութիւն։

*Enthusiasm էնթհիու'զիէզմ, *s.* սաստիկ եռանդ, հիացում, խանդ, աւիւն, հրճուանք; 2. յափշտակութ. աստուածադդեցութ. -siastic, -al -զիէզ'թիք, -քըլ, *a.* եռանդուն, յափշտակեալ, աւիւնալից։

Enthymeme էն'թհիմիմ, *s.* եզրակացութիւն, հնար, հանճար տր.։

Entice էնթայս'(թ), *va.* հրապուրել; 2. որսալ, պատրել, խաբել։ -ment -'մէնթ, *s.* հրապոյր, յափշտակութիւն։ [րիչ։

Enticer էնթայս'ըր, *s.* հրապու-

Entire էնթայ'ըր, *a.* բոլոր, բովանդակ, ամբողջ, անթերի; 2. անկեղծ, պարզ, անխառն; 3. անճիւղ (բոյս)։ -horse, *s.* յովատակ այղըր։ -ness, -ty -'նէս, -'թի, *s.* ամբողջութիւն, լրութիւն; 2. պարզութ.։

Entirely էնթայըր'լի, *ad.* ամբողջովին, լիովին։

Entitatively էն'թիթէթիվլի, *ad.* աւանձին նկատեալ։

Entitle էնթայթ'լ, *va.* անուանել, յորջորջել, մականուանել, կոչել; 2. իշխանութիւն՝ իրաւունք տալ։ [էակութիւն Ա.Ժ.

Entity էնթ'իթի, *s.* էութիւն,

Entomb էնթում', *va.* թաղել, ծածկել։ -ment -'մէնթ, *s.* թաղում։

Entomology էնթըմօլ'ըճի, *s.* միջատաբանութիւն։ -gist -ճիսթ, *s.* միջատաբան։ -mostracean էնթը-

մօօ'թրըէ+էն, s. միջատախեցի ։

Entozoom էն'թօզօօմ, s. (pl. -zoa էնթօզօ'ը), s. ներքնամիջատ ։

Entrails էն'թրէյլզ, pl. ընդերք, փորոտիք; 2. (երկրիս) խորքեր։

Entrance էն'թրէնս, s. [on, upon, into] մուտք, դուռ; 2. սկիզբ, սկզբնաւորութիւն; 3. մտնելու իրաւունք; 4. մտից հրաման; 5. մուտք, մաքս. -fee, -money. մուտք, մուծք։ -hall. նախասենեակ, նախադուռ։ =էնթրա'նս(դ), va. դէշ վարուիլ, նախատել; 2. հեռացնել, գրաւել; 3. թմրեցնել, ափշեցնել։ -ment -'մէնթ, s. յափշտակութիւն, թմրիլ։

Entrap էնթրէփ'(դ), va. որսալ, թակարդել; 2. ծուղակ լարել։

Entreat էնթրիյթ', va. աղերսել, պաղատիլ; 2. համոզել, կակղցնել։ -ment, -ty -'մէնթ, էնթրիյթ'ի, s. աղերս, խնդիրք; 2. աղերսելը։

Entrée օնթրէյ', s. մուտք, մտից հրաման; 2. (սեղանի) նախախորտիկ

Entremets օնթրմէյ', s. երկրորդական կերակուր, խահանմէջ։

Entrenous օն'թրնու, aa. խօսք մեր մէջ։ [մէթերմանց։

Entrepôt օնթրփօ', s. պահեստ

Entresol օնթրսօլ', s. միջնայարկ։

Entry էն'թրի, s. մուտք, սկիզբ; 2. արձանագրութիւն; 3. փողոց, անցք; 4. նախասենեակ, դահլիճ; 5. ծանուցում, յայտարարութիւն (մաքսի մէջ); 6. հողի տիրացում էր։ Entry-door. տան դուռ, փողոցի դուռ։ Single-. պարզ տոմար։ Double-. կրկնատոմար։

Entwine, Entwist էնթուայն', էնթուիսթ', va. փաթթել, հիւսել։

Enucleate ինիու'քլիէյթ va. պարզել, լուծել, յայտնել։

Enumerate ինիու'մըրէյթ, va. համրել, հաշուել -tion ինիումըրէյ'շըն s. հաշուելը, թուում, թուարկութ.։

Enunciate ինըն'շիէյթ, va. հրատարակել, յայտնել, արտայայտել, 2. անուանել, ըսել։ =vn. (բառ, գիր) հնչել։ -tion ինընշիէյ'շըն, s. յայտարարութ., յայտնում; 2. բուածք, բացատրուածք; 3. խօսք, յառաջադրութիւն։ -tive, -tory -'թիվ, ինընշիէյ'թըրի, a. յայտնիչ (խօսք)։

Enveigle էն'վիկլ, See Inveigle.

Envelop էն'վէլըփ(դ), va. ծրարել, փաթթել, պատատել; 2. ներփակել, մէջ առնուլ; 3. պաշարել, շուրջ պատել; 4. քօղարկել, ծածկել։

Envelop, Envelope էնվէլըփ, էն'վէլօփ, s. պահարան, ծածկոյթ, պատեան (նամակի) զարմ։ -ment էնվէլ'ըփմէնթ, s. փաթթելը, պատելը, պատատում։

Envenom էնվէն'ըմ, va. (վէրքին մէջ) թոյն դնել, թունաւորել; 2. դառնացնել, զայրացնել։ [ձելի։

Enviable էն'վիէպլ, a. նախանձ-

Envier էն'վիըր, s. նախանձոտ։

Envious էն'վիըս, a. [of, at, against] նախանձոտ, յաչաղկոտ։ -ly -'լի, ad. ոխով։

Environ էնվայ'րըն, va. շրջապատել, պարփակել; 2. չորս կողմն առնուլ, պաշարել։ -ment -մէնթ, s. պաշարում; պատելը; 2. միջավայր։

Environs էնվայ'րընզ, էն'վիրընզ, pl. արուարձանք, շրջակայք։

Envoy էն'վօյ, s. հրեշտակ, պատգամաւոր, պատուիրակ [F.]։

Envy էն'վի, s. [of, to] նախանձ, մախանք; 2. նախանձելը։ =va. նախանձիլ, մախալ; 2. փափաքիլ, ցանկալ, ըղձալ։ [յին (շրջան)էօլ.

Eocene իօ'սին, a. արշալուսա-

Eolian, Eolic իօ'լիըն, իօլ'իք, a. եւոլեան; 2. հովի, հողմային; 3. եւոլերէն (լեզու)։ -harp. հողմահնչիւն տաւիղ, եւողաքնար։

Eon, Æon ի'օն, a. յաւիտենա-

կան բխում փէլ. [նական տարւոյ)։
Epact էբ'էքթ, s. վերադիր(լուս-
Eparch էբ'արք, a. նահանգա-պետ, եպարքոս ։ -chy էբ'արքի, s. նահանգ, թեմ։
Epaulement էբօլ'մէնթ, s. հո-ղապատնէշ, հողապատուար ամր.։
Epaulet. Epaulette էբ'օլէթ, s. ուսանոց, ուսադիր զէն.
Ependyma էբէն'տիմէ, s. վերա-միզն բն. -thesis իբէնթհի'սիս, s. վերադրութիւն +.
Epergn էյբէրն', է'բէրն. s. պնա-կեզարդ; 2. շքանօթ (մեծ սեղանի)։
Epha, Ephah ի'ֆէ, s. արդու (19 հոխա) Սգ.
Ephemera իֆէմ'էրէ, s. միօրեայ (ճանճ, ծաղիկ); 2. առօրեայ ջերմ։
Ephemeral,-meric, -merous իֆէմ'ըրէլ, -մ'ըրիք, իֆէմ'ըրըս, a. առօրեայ (ջերմ), կարճատեւ։
Ephemeris իֆէմ'ըրիս, s. (pl. -rides -մի'րիտիզ), s. օրագրութիւն աստ; 2. աստեղացոյց, եփեմերտէ։ -rist իֆէմ'ըրիսթ, s. աստեղահմայ, քաղդեայ, օրագրիչ։
Ephesian իֆիժ'ըն, s. եփեսացի, 2. ցոփ, շուայտ։ [Սգ.
Ephod էֆ'ըտ s. եփուտ, վակաս
Epic էբ'իք s. դիւցազներգու-թիւն։ =a. դիւցազնական, դիւ-ցազներգական։ [սար (բառեր) +.
Epicene էբիսին', a. մակառա-
Epichire'ma էբիքայրի'մա, s. փաս-տարկ ար.։
Epicure,-an էբիքիուր',-իյըն, a. եպիկուրեան; 2. հեշտասէր, մարմ-նասէր, շուայտ։ -curism, s. եպի-կուրեան աղանդ; 2. հեշտասիրութ.
Epicycle էբ'իսայքլ, s. մակա-բոլորակ։ -loid, s. մակաշրջան։
Epidemic, -al էբիտէմ'իք, -էլ, a. համաճարակ (ախտ) պուշաշըք։
Epidermis էբիտըրմ'իս, s. վեր-նամաշկ բն; 2. վերնամորթ է. [հն+.
Epidote էբ'իտօթ, s. թխաքար
Epigastric էբիկէսթ'րիք, a. մա-կորովայնի։ [բածնունդ։
Epigenesis էբիճէն'իսիս, s. վե-
Epiglottis էբիկլոթ'թիս, s. մա-կալեզու, կատիկ, խաղողիկ մըդ.։
Epigram էբ'իկրէմ, s. կծու խօս-քով մը վերջացող ոտանաւոր, վեր-տառութիւն. -matic.-al -մէթ'իք, -էլ, a. վերտառական (քերթուած)
Epigraph էբ'իկրէֆ, s. (շէնքի) վերնագիր; 2. նշանաբան, վերնա-բան (գրքի գլուխի)։ [բողբոջ։
Epigynous էբի'ճինըս, a. վերա-
Epilepsy էբ'իլէբսի, s. լուսնո-տութիւն, վերնոտութիւն ստրա։ -leptic էբիլէբ'թիք, a. լուսնոտ։
Epilogue էբ'իլոկ, s. վերջաբան, եզրակացութիւն։ [կողբի։
Epilo'bium էբիլօպ'իըմ, s. ծաղ-
Epimachinæ էբիմէքայ'նէ, s. մարղիկ(ճնճղուկ մը) Իռ. [բարձ է.
Epimeral էբի'մըրըլ, s. վերա-
Epiphany իբիֆ'էնի, s. յայտ-նութ. Աստուածայայտնութ.(տօն)
Epiphonema էբիֆ'ոնիմէ, s. մա-կադանչութիւն։
Epiphyte էբիֆ'այթ, s. վերա-բուսակ, մակաբոյս,
Epiploon էբիբ'լօըն, s. սաղմի գլխաթաղանթ ։
Episcopal. -ian էբիս'քըբէլ, -քըբէյ'լիըն, a. եպիսկոպոսական ։ -ism. -copacy էբիս-քըբէյ'լիընիզմ, էբիս'քըբէյսի, s. -ութիւն։ -copate էբիս'քըբէյթ, s. հայրապետութիւն, եպիսկոպոսութիւն; 2. եպիսկոպոսք։
Episode էբ'իսօտ, s. միջանկեալ դէպք, յարավէպ, դրուագ։ -dic, -al էբիսատ'իք, -իքըլ, a. երկրորդա-կան, յարավէպի։
Epistle իբիս'լ, s. թուղթ, նա-մակ։ -tolary էբիսթըլէյ'րի, s. նա-

մակագրական, նամակի։ [յանգ կը․
Epis'trophe էփիս'թրօֆի, s. նոյնա-
Epistyle էփի'սթայլ, s. քովգար։
Epitaph էփ'իթէֆ, s. տապանագիր
Epithalamy,-mium էփիթէլէ'մի, -'միըմ, s. առագաստի երգ, հարսներգ։
*Epithet էփ'իթհէթ, s. մակդիր, ածական։

Epitome իփիթ'ըմի, s. գրքի համառօտութիւն, քաղուածոյք, սղամատեան։ –mize իփիթ'ըմայզ, va. համառօտել։ –mizer -մայ'զըր, s. քաղուածագիր։

Epizoon էփ'իզօան, s. (*pl.* -zoa) մակկենդան, վերնակեաց (ճճի)։

Epizooty էփիզօ'օթի, s. համաճարակ անասնոց, պաճարախտ։

*Epoch, Epocha էփ'օք, էփ'օք, իփօք'ա, s. ժուական, դարագլուխ։

Epode էփ'օտ, s. երրորդ մաս յոյն երգոց, վերջամաս, վերջերգ։

Epopee, Epos էփ'օփի, էփ'օս, s. դիւցազներգութիւն։

Epsom-salts էփ'սըմսօլց, s. կակղաս, լուծող խնկիլիզ թուզու։

Epulation -լէյ'շըն, s. խնճոյք։

Equable ի'քուըպլ, a. հաւասար, միօրինակ; 2. նոյն, անփոփոխ։ –ness,-bility -նէս, իքուըպիլ'իթի, s. միօրինակութիւն։ –ly ի'քուըպլի, ad. միօրինակ կերպով։

Equal ի'քուօլ, a.-[to, with] հաւասար, համարժէք, միօրինակ, նոյն, անփոփոխ; 2. արդար, անաչառ։ =s. հաւասարակից, նման։ =va. հաւասարցնել, նմանցնել։ –ly -լի, ad. հաւասարաբար, արդարութեամբ։ –ness, s. –ութիւն։

Equality իքուօլ'իթի, s. հաւասարութիւն, միակերպութիւն, միահարթութիւն։

Equalize ի'քուըլայզ, va. հաւասար դնել, հաւասարցնել։ –zation իքուըլիզէյ'շըն, s. հաւասարագործութիւն։

Equangular իքուէնկ'կիուլըր, a. հաւասարանկիւն, զուգանկիւն։

Equanimity իքուէնիմ'իթի, s. (սրտի) հանդարտութիւն, (մտքի) անդորրութ.-mous -մըս, a. անդորր

Equate իքուէյթ', va. հաւասարցնել, հաւասարել։

Equation իքուէյ'շըն, s. հաւասարում, հաւասարութիւն էրհ; 2. զուգաւորութ. ․․ Simple, Quadrettc, Cubic–. 1ին, 2րդ, 3րդ աստիճանի հաւասարութիւն -of payment. միջին ժամանակ վճարման։ –of time. հաւ. ժամանակի ․․

Equator իքուէյթ'ըր, s. հասարակած։ –ial իքուէյթօ'րիըլ, as. հասարակածային։ =s. շրջադէտ, հասարակածաչափ (գործի) ․․

Equerry,-ery իքուըր'րի, s. մեծ ախոռ; 2. ախոռապետ (արքայի)։

Equestrian էքուէս'թրիըն, a. ձիու; 2. ձիավարութեան, հեծելութեան; 3. ձիավարժութեան; 4. հեծեալ, ձիաւոր։

Equi-, իքուի- [կին։
–angular -էնկ'կի-լըր, a. զուգան-
–distance, s. զուգանջրպետ։
–distant -տիսթ'ընթ, a. զուգանջատ։ [րակողմ, զուգակողմ։
–lateral -լէթ'ըրըլ, a. հաւասա-
–librate -լայ'պրէյթ, va. հաւասարակշռել, զուգակշռել։
–libration,-librity,-librium -լայպրէյ'շըն, -լիպ'րիթի, -լիպ'րիըմ, s. հաւասարակշռութիւն։
–librist-լիպ'րիսթ, s. կշռախաղաց
–noctial -նօք'շըլ, a. զուգօրեայ, հաւասարօրեայ; 2. ծիր գիշերահաւասարի։ [զուգօրութիւն։
–nox -նօքս, s. գիշերահաւասար,
–poise -փօյզ, s. զուգակշռութիւն, հաւասարակշռութիւն։
–pollence,-cy -փօլ'լընս, -սի, s.

համազօրութիւն։ [համազօր։
-pollent -բօլ՛լէնթ, a. հաւասար,
-ponderance, -cy բէքուի-բոն՛-տըրէնս, -սի, s. հաւասար կշիռ ու-նենալը, զուգածանրութիւն։
-pon'derate va. զուգակշռել։
-valence, -cy իքուի-էվ՛էլէնս, s. համազօրութիւն։ [մարժէք։
-valent a. [to] համազօր, հա-
-*vocal -վ՛օքըլ, a. երկդիմի, երկմիտ; 2. կեղակարծ։ -ly, ad.
-vocate vn. երկդիմի խօսիլ, սրաբանել, երկդիմաբանել։
-vocation s. երկդիմութիւն։
-voke է-ք՛վօ-է- s. երկդիմի միտք խօսք, համաբանութ. բառախաղ։
Equinal, Equine իքուայն՛ըլ, է՛քուայն, a. ձիու, ձիու նման՝ պէս։
Equip իքուի-բ՛(դ), va. սպառազինել; 2. հագցնել, զարդարել։ -age -էյճ, s. հանդերձանք, պիտոյք (կառքի, ձիու); 2. ծառայից խումբ; 3. սպառազինութիւն; 4. շքապատ։ -ment իքուիփ՛մընթ, s. սպառազինում, հանդերձանք; 2. պիտոյք։
Equitable էք՛ուիթէպըլ a. արդարադատ, անաչառ, ուղիղ։ -ness, s. արդարասիրութիւն, ուղղութ.։ -ly, ad. արդարասիրութեամբ։
Equitation իքուիթէյ՛շըն, s. հեծելութիւն։ -tant էք՛ուիթէնթ, a. ձիու հեծած; 2. հեծելաձև (տերեւ)։
Equity էք՛ուիթի, s. արդարասիրութիւն, ուղղութիւն, իրաւունք; 2. ուղղադատական (ատեան)
Era է՛րը, s. (pl. էյ՛րըզ) թուական; 2. դար, դարագլուխ։ The Christian era. շնորհաց թուական։
Eradiate իրէյ՛տիէյթ, vn. ճառագայթել։ -tion իրէյտիէյ՛շըն, s. ճառագայթում։
Eradicate իրէտ՛իքէյթ, va. արմատէն խլել; 2. ջնջել, կորմնցնել։ -tion, s. արմատաքի խլում, քանդում։ -tive -իքէյթ՛իվ, a. կործիչ, արմատախիլ։ -cable իրէտ՛իքէպըլ, a. քակելի, կործելի, ջնջելի։
Erase իրէյս՛(դ), va. քերթել; ջնջել, սրբել, գծել։ -ment, -sion -՛մընթ, իրէյ՛ժըն, s. քերթելը, ջնջելը, եղծում [քերթուք, կեղրթուք։
Erasure իրէյժ՛ըր, s. եղծում.
Ere էյր, էըր, pr. նախ քան, յառաջ քան; ... է առաջ։ Ere now. մինչև ցարդ, առկէց առաջ։ Ere then. անկէ առաջ։ Ere long. ի մօտոյ, մօտերս։ Erewhile. քիչ առաջ։
Erect իրէքթ՛, a. ուղիղ, կանգուն, շիտակ; 2. հաստատուն, պինդ։ =va. կանգնել, շինել, բարձրացնել, անկել; 2. զուարթացնել, քաջալերել։ -ible, -ile -՛իպըլ, իրէք՛թայլ, a. կանգնելի, շինելի։ -ness, s. ուղղութ., շիտակութիւն։
Erection իրէք՛շըն, s. կանգնում, կառուցում, ամբարձում; 2. հաստատութիւն, շէնք; 3. գրութիւն։ -tive -թ՛իվ, a. կանգնիչ, կանգնական։
Eremite է՛րիմայթ, s. ճգնաւոր։
Ergo ըր՛կօ con. հետեւաբար։
Ergot ըր՛կոթ, s. բիտ մաճմուղ; 2. կարթայտուց (ձիու); 3. բռնհարութ. (ցորենի); 4. բռնհար հաճար։ -ineըր՛կոթին, s. բռնախոխ տարր, բռնին դ. -ism ըր՛կոթիզմ, s. բռնհար հաճար ուտելէ ախտ, բռնհարութ. էջ
Erin իր՛ին, s. Իռլանտա ըին.
Ermine ըր՛մին, s. սպիտակարխ, կնքում զագռմ; 2. կնդմենի (մուշտակ) ըն.; 3. դատաւոր։ [ուտել։
Erode իրօտ՛, va. կրծել, մաշել,
Erosion իրօժ՛ըն, s. կրծում, մաշում; 2. կերուած, մաշած։
Erotic, -al իրոթիք՛ըլ, a. տարփական։ =s. սիրերգութ.։ [թիւն։
Erpetol'ogy, s. սողնաբանութիւ-
Err ը՛ր(դ), vn. մոլորիլ, թափառիլ, վրիպիլ; 2. մեղանչել, ըլլալ։

-and էռ'ը՛նտ, *s.* յանձնարարութ.; 2. բանբերութիւն; 3. պաշտօն։

Errant էռ'ը՛նտ, *a.* թափառաշրջիկ, վտարանդի, վայրի։ Knight—. թափառական ասպետ ։ **-ry** էռ'ը՛նտրի, *s.* ասպանդականութիւն ։

Errata էռռէյ'տէ, *pl.* (*sing.* Erratum) (գրքի) վրիպակք ։

Erratic,-al էռռէտ'իքըլ, *a.* թափառական, ասպանդական, անկանոն; 2. յողդողդ, մոլոր։ -blocks. յածուռոր ժայռեր, յածաքար։ **-ly** էռռէտ'իքըլլի, *ad.* անկանոն կերպով։

Errhine էռ'րայն, *a.* փռնգտացընող, քթի (դեղ) =*s.* քթախոտ։

Erring էռ'րինկ, *a.* մոլորեալ, սըխալական, մեղաւոր, մոլորուն ։

Erroneous էռռօ'նիըս, *a.* մոլար, սխալ, վրիպական։ **-ly,** *ad.* վրիպակաւ, սխալմամբ ։ **-ness,** *s.* մոլարութիւն, թիւրութիւն։

Error էռ'ըռ, *s.* սխալ, վրիպակ; 2. անճշդութիւն; 3. մոլորութիւն; 4. մեղք, յանցանք։ Errors excepted. բաց ի սխալմունքէ կամ մոռացմունքէ։

Erse ըրս', *s.* Սկովտիոյ լեռնադաշտաբնի հին լեզուն, Կաելիք։

Erst ըրստ', *ad.* ի սկզբան, զառաջինն։ Erstwhile. առենօք։

Erubescence, -cy էրիուպէս'ընս, *s.* շառագնութիւն, կարմրութ. **-bescent,** *a.* շառագոյն, կարմիր։

Eruct, Eructate էրըք'տէյտ, *vn.* երթկլտալ։ **-tion** էրըքտէյ'շըն, *s.* զգայռում, ձգերտ կեկիումն։

Erudite էռ'իուտայտ, *a.* հմուտ, ներհուն, գիտուն։ **-ly,** *ad.* հմտօրէն։ **-ion** էրիուտի'շըն, *s.* հմտութիւն, տեղեկութիւն, գիտութիւն։

Eruginous էրու'ճինըս, *a.* ժանգանման, ժանգառային։

Eruption էրըփ'շըն, *s.* ժայթքում, հրաշնչութիւն; 2. մորթի դուրս տալը, էլուկ։ **-tive** -'տիվ, *a.* հրաբխային; 2. եռացական (ջերմ)։

Eryngo էրին'կօ, *s.* երինջակ դեղ։

Erysepelas էրիսիփ'իլըս, *s.* օձացաւ, տապակ կոշանճարգ։

Escalade էսքէլէյտ', *s.* սանդուխներով յարձակում ևն.

Escalop *See* Scallop.

Escapade էսքէփէյտ, *s.* ձիու խեռութիւն, յետս ոստում; 2. անխոհեմ խօսք, փաղոր։

Escape էսքէյփ'(տ), *an.* փախուստ տալ, փախչիլ; 2. խոյս տալ, խուսափել; 3. ճողոպրիլ, ազատիլ, պրծիլ։ =*s.* ճողոպրում, պրծում, փրկութիւն; 2. փախուստ, խուսափում։ A fire—. հրդեհի սանդուխ։ **-ment** -'մընտ, կառեցում (մեքենայի); 2. խուսակ կանոնիչ (ժմցցի)

Escarp էսքարփ'(տ), *s.* զառիվեր, շեղ, ցից, սեպ ևն. =*va.* շեղ շինել ևն. **-ment,** որոկ, փոսլ ևն.

Eschalot է'շէլոտ, *s.* ասկալոնիկ (սխտոր), սխտորուկ։

Eschar էս'քար, *s.* (մորթի վրայ) սև կեղ, քոզութիւն է.

Eschatology էսքէտոլ'ըճի, *s.* վախճանաբանութիւն Ա.Գ.։

Escheat էս'չիյտ, *s.* (առ ի չգոյէ ժառանգորդաց) գրաւումն ընչից, տիրացում։ **-able** էսչիյտ'էպլ, *s.* գրաւելի, ժառանգի։ [խորշիլ։

Eschew էս'չու, *va.* խուսափիլ,

Escort էս'քորտ, *s.* ուղեկից զօրք, պահապան; 2. ուղեկցութիւն, պաշտպանութ. =էսքորտ', *s.* ընկերակցիլ, ուղեկցիլ, յուղարկել; 2. պաշտպանել։ [սեղան։

Escritoir էսքրիտուար', *s.* գրա-

Escrow էսքրօ', *s.* առժամեայ հրամանագիր, ապահովագիր։

Esculapian էսքիուլէյփիըն, *a.* ասկլեպեան, բժշկական, բուժիչ։

Esculent էս'քիուլընտ, *a.* ուտե-

լի, ուսուելիք ։ =s. ուսելիք ։

Escutcheon էսքըչ՛ըն, s. վահան (զինանշանի); 2. (նաւուն անունը գրուած) տախտակ ։ [չափող ։

Esophagus էսոֆ՛էկըս, s. խըռ-

Esoteric էսոթէր՛իք, a. ներքին, գաղտնուսոյց (վարդապետութ.) ծէն.

Espalier էսբէլ՛իըր, s. որմնայեց ծառոց շարք, կողմնոց ։

Esparcette', s. երեքնուկ բոյ.

Espar'to, s. կեմ՛ հասքր օրու ։

Especial էսբէշ՛ըլ, a. մասնաւոր, առանձին, գլխաւոր ։ -ly, ad. մասնաւորապէս, մանաւանդ ։

Espial էսբայ՛ըլ, s. լրտեսելը, խոյզ ։ [լրտեսութիւն ։

Espionage էս՛բիընէյժ, -օնաժ, s.

Esplanade էսբլէնէյտ՛, s. հարթավայր, դաշտավայր, դափ վէն.

Espousal էսբաուզ՛ըլ, s. ամուսնութիւն; 2. pl. հարսնիք ։

Espouse էսբաուզ՛(տ), va. [to, with] կին՝ հարս առնուլ, ամուսնանալ, կարգուիլ; 2. ամուսնացընել; 3. ընդունիլ, յարիլ ։

Esprit էսբ՛րի, s. ոգի, հոգի ։

Espy էսբայ՛, va. նշմարել, տեսնել; 2. լրտեսել, գիտել ։

Esq; Esquire էսքուայր՛, s. զինակիր, չքադիր հծ. խոկ այժմ առհասարակ պաշտօնէից եւ ազնուահակաց տրուած պատուանուն մ'է. ասպետ; պարոն, տէր ։ =va. ընկերանալ, ընկերակցիլ ։

Esquimeau, Eskimo էս՛քիմօ, s. բեւեռայինակ ցեղ մը ։ -dog էս՛քիմօտոկ, s. բալխիրաձիգ շուն ։

Esquisse էսքիս՛ s. ուրուագիծ ։

Essay էս՛սէյ, s. (գրական) փորձ, նախափորձ, ճաշակ, ճառ; 2. փորձառութիւն, փորձ; 3. ջանք, փոյթ ։ =էսսէյ՛, va. փորձել, ջանալ, քննել ։ -ist էս՛էյիստ, s. ճառագիր, շարագիր

Essence էս՛ընս, էս՛սէնս(տ), s. էութիւն, գոյութիւն; 2. խկութիւն, բնութիւն; 3. վարդի իւղ, բոյրք; 4. մզածոյ ոգի ։ =va. հոտաւէտել, խնկել ։

Essential էս՛սէնշըլ, a. էական, հարկաւոր, կարեւոր, գլխաւոր; 2. ծաղիկներէ հանուած, մզածոյ ։ -oil. ցնդելի իւղ ։ -ly, ad. իրապէս, էապէս ։ -ness, Essentiality էսէնշիէլ՛իթի, s. էութիւն ։

Establish էսթէպ՛լիշ (տ), va. հաստատել, հիմնել; 2. դնել, զետեղել; 3. գործի տալ, տեղաւորել; 4. որոշել, սահմանել; 5. հրնարել ։ -er, s. հաստատող ։

Established էսթէպլիշտ՛, a. -Church. պետական՝ Անգլիքան եկեղեցի ։ -in life. հաստատուն գործի տէր, ամուսնացած ։

Establishment էսթէպլիշ՛մընթ, s. հաստատութիւն, հիմնում; 2. հաստատում, հիմնարկութիւն; 3. զետեղելը, տեղաւորում; 4. հնարք; 5. կալուած, հառ, եկամուտ; 6. գործատեղի ։

Estafet, -fette, s. թղթաբեր, սուրհանդակ, փութանակ ։

Estate էսթէյթ՛, s. վիճակ, հանգամանք; 2. կարգ, աստիճան, դիրք; 3. (անշարժ) կալուած, ստացուածք, բուզակ; 4. իշխանութիւն, պետութիւն ։ The-of the realm. համագումար ժողով ։ Real estates. անշարժ կալուածք ։

*Esteem էսթիյմ՛, va. յարգել, մեծարել, պատուել; 2. յարմարիլ; 3. գնահատել, արժեցնել ։ =s. յարգ, վարկ, համարում, պատիւ; 2. կարծիք; 3. մերձաւոր հաշիւ ։ Self-. անձնական պատիւ րրգ ։ -er էսթիյմ՛ըր, s. գնահատող, գին կարող, արժեցնող ։ -able, -timable էս՛թիմըպլ, յարգելի, պատուարժան; 2. գնահատելի ։ -ness, s.

Esthetic էսթհէթ'իք. *n.* գեղագիտական, ճաշակագիտական; 2. *pl.* գեղագիտութ. գեղեցկագիտութ.։

Estimate էս'թիմէյթ, *va.* [at] գին՝ արժէք կտրել, գնահատել, արժեցնել; 2. յարգել, համարում ունենալ։ -tion էսթիմէյ'շըն, *s.* գնահատութիւն; 2. յարգ, պատիւ։ -tor էսթիմէյ'թըր, *s.* գին կտրող, գնահատող մուխամմին։

Estival էս'թիվըլ, *a.* ամառնային, ամառուան, ամռան։

Estivate էս'թիվէյթ, *s.* ամառը տեղ մը անցնել, գիւղ երթալ։

Estop էսթօփ'(թ), *va.* (դանդատր) կասեցնել, լռեցնել, համակերպիլ։

Estrade էսթրէյտ', *s.* պաղպաջուն, բարձրաւանդակ, սարաւանդակ քէֆէ, ֆիրքիլէր։ [F.]

Estrange էսթրէյնճ', *va.* [from] օտարացնել, պաղեցնել, ուծացնել; 2. դարձնել, շրջել։ -ment -'մընթ, *s.* օտարացում ուծացում, հեռացում։

Estrapade էսթրէփէյտ', *s.* (ձիու) սանձակոծութիւն շահլանմաք։

Estray էսթ'րէյ, *s.* մոլորած անասուն էր. [եալ օրինակ, պատճէն։

Estreat էսթրիյթ', *s.* վաւերաց-

Estuary էս'թիուըրի, *s.* գետաբերան, ծովախորշ, գետախորշ։

Etagère էթաժէր', *s.* յարկադարան, դարակ րաֆլը տօլապ։

Etat-major էյթամաժօ'ր, *s.* սպայակոյտ [*s.* եւ այլն, եւն։

Et cætera: Etc.: &c էթսէթ'ըրէ,

Etch էչ(թ), *va.* ժանտաջրով (ֆէզաբ) քանդակել, նկարել։ -ing էչ'ին, *s.* ժանտափորագրութիւն։

Eternal իթըրն'ըլ, *a.* յաւիտենական, անվախճան, անանց; անփոփոխ։ =*s.* Աստուած յաւիտենական, Եհովա։ -ly իթըրն'ըլի, *ad.* մշտնջենապէս, ի յաւիտենից, յաւիտեան, միշտ։

Eternity իթըրն'իթի, *s.* յաւիտենականութիւն, յաւէրժութիւն։

Eternize իթըրն'այզ, յաւերժացնել, անմահացնել; մշտնջենաւորել

Etesian իթի'ժըն, *a.* տարեւոր; 2. տարեկան, կանոնաւոր (հովեր)։

Ether ի'թհըր, *s.* եթեր, արփի, այեր, մթնոլորտ; 2. (ծծմբային) եթեր զօգմանի ռուհու։ -eal իթհի'րիըլ, *a.* եթերային; 2. երկնային։ -ealize, -ize -իըլայզ, իթ'հըրայզ, *va.* եթերով թմրեցնել, եթերացնել։

Ethic, -al էթ'հիքըլ, *a.* բարոյագիտական։

Ethics էթ'հիքս, *pl.* բարոյագիտութ. բարոյական իմաստասիրութ.

Ethiop, -ian ի'թհիօփ, իթհիօ'փիըն, *s.* խափշիկ, սեւամորթ։

Ethiopian, -opic իթհիօփ'իք, *as.* եթովպական, եթովպացի, խափշիկ, հաբէշ; 2. եթովպերէն։

Ethmoid, -al էթհ'մոյտըլ, *a.* մաղանման, սպնգաձեւ (գանկոսկր)։

Ethnic, -al էթհ'նիքըլ, *a.* հեթանոսական, ազգաց; 2. ազգանունական։

Ethnography էթհնօկ'րըֆի, *s.* ազգագրութիւն։ -phic. *s.* ցեղաբանական։ [գախօսութիւն։

Ethnology էթհնօլ'ըճի, *s.* ազ-

Ethology էթօլ'ըճի, *s.* բարուց և սովորութեանց վրայ ճառ, բարախօսութիւն։

Etiolate իթի'օլէյթ, *va.* գունաթափ ընել, ճերմկցնել, ճղզել, ոսնել։ =*vn.* ճերմկիլ, ճղզիլ, ոսնիլ։ -tion իթիօլէ'յշըն, *s.* (օդ ու լոյս չտեսնելէ) ճղզածութիւն; 2. գունաթափութիւն, ոսնում։

Etiology իթիօլ'ըճի, *s.* պատճառախօսութիւն, —բանութիւն։

Etiquette էթիքէթ', *s.* սովորութիւն, կարգ, կարգուձեւ, կարգուսարք թէշրիֆաթ, մէրասիմ։

Etui էյթուի՛, s. կարկտուքամամ, պայուսակ (կանանց)։ F.

Etymological էթիմօլօճ՛իքըլ a. ստուգաբանական։ -ly, ad. ստուգաբանօրէն։ -gist, s. ստուգաբան, բառաքննիչ։ [ստուգաբանել։

Etymologize էթիմօլ՛օճայզ, va.

Etymology էթիմօլ՛օճի, s. ստուգաբանութիւն։ [մասն ․

Etymon էթիմօն՛, s. (բառի) ար-

Eucharist եուքըրիսթ, s. գոհութիւն, սրբութիւն, հաղորդութիւն։ -tic,-al եուքըրիսթ՛իքըլ, a. Ս․ Հաղորդութեան։

Euchol'ogy եուքօլ՛օճի, s. ծիսարան, մաշտոց; 2. ժամագիրք։

Euchre եուքըր, s. թղթախաղ մը

Eu'chroite, s. թզաքար հնք․

Eu'chronic a. գեղագունական։

Eu'chymy, s. բարեհիւթութ․բժ

Eu'clase, s. լրթաքար հնք․

Eu'crasy, s. բարեխառնութ․։

Eudæmon'ism, s. երջանկութ․

Eudæmonics եուտիմօն՛իքս, s. երջանկագիտութիւն ճէլ.

Eu'dialite, s. դիւրալոյծ հնք․։

Eudiometer եուտիօմ՛իթըր, s. պարզաչափ (գործի) բժք․։ [դեչ։

Eulogist եուլօ՛ճիսթ, s. ներբողող

Eulogize եու՛լօճայզ, va. ներբողել; 2. գովաբանել, գովել, թագնել։

*Eulogy,-gium եու՛լօճի,-լօ՛ճիըմ, s. գովեստ, ներբողեան, գովասանք։

Eunuch եու՛նըք, s. ներքինի խածիլ; 2. արքունի սենեկապետ։

Euonymus եուօն՛իմըս, s. իլենի իլ ադամք։

Eupatorium եուփըթօ՛րիըմ, s. երեմնակ գոյնի ալքրադր։

Eupepsy եուփեփ՛սի, s. լաւ մարսողութիւն, դիւրամարսութիւն ։

Euphemism եու՛ֆիմիզմ, s. բարեքութիւն, մեղմաբանութիւն ք։ -mize եու՛ֆիմայզ, va. մեղմաբանել։

Euphorbium եուֆօր՛պիըմ, s. կաղանջան, աբարքի փարփինուն օր

Euphonic,-al; -nous եու՛ֆօնիք, եուֆօն՛իքըլ, եուֆ՛օնըս, a. քաղցրաձայն, քաղցրահնչիւն։

Euphonism, -phony եուֆ՛օնիզմ, s. քաղցրաձայնութիւն։

Eu'photide, s. բարեքար հնք.

Eu'phrasy -՛ֆրէսի, s. աչաբոյս

Euphuism, s. գեղեցկաբանութ․

Eu'pion, s. բարեճարպ ք․

Euplastic եուպլ՛էսթիք, a. բարեստեղծ, քաջաստեղծ ։

Eurasian եուրէյ՛շըն, a. Ասիոյ մէջ եւրոպացիներէ ծնած մարդ։

Euroclydon եուրօք՛լիտօն, s. արեւելեան հով փոթորկայոյղ Ս․Գ․

Eureka եուրիքա՛, s. գտայ։

European եուրօփի՛ըն, as. եւրոպական, եւրոպացի։

Eurythmy եու՛րիթմի, s. չափակցութիւն, կանոնաւոր զարկ (երակի)։ [հով։

Eurus եու՛րըս, s. արեւելեան

Eustachian-tube եուսթէյ՛քիըն թիուպ, s. եւստաքեան փող մրք․

Eu'style եուսթայլ, բարեսիւն ճ.

Evacuant իվէք՛իուընթ, s. մաքրողական, արտաքորիչ։

Evacuate իվէ՛քիուէյթ, va. դատարկել, պարպել; 2. ներսը մաքրել, փոխել; 3. (քաղքէն, բերդէն) դուրս ելնել; 4. ջնջել։ -tion իվէքիուէյ՛շըն, s. դատարկելը; պարպելը; 2. արտաքորում, փախուստ, դարձուք; 3. աւերում․ կղկղանք; 4. ջնջում, եղծում (մուրհակաց)։ -tive իվէ՛քիուէյթիվ, a. պարպող, մաքրողական

Evade իվէյդ՛, va. խոյս տալ, փախչիլ; 2. ձգել անցնիլ; 3. պրծիլ։ =vn. խուսափել, փախուստ փորձել; 2. պատրուակել։

Evagation իվէկէյ՛շըն, s. թափառում, մտքի ցրում, յածանք։

Evanescence էվէնէ-'ընս, *s.* աներևութացում, ոչնչանալը, ցնդում; 2. նուազում։ -cent -'ընթ, *a.* աներևոյթ, անըմբռնելի, անհետ։

Evangelic,-al էվէն՛ճէլ'իգըլ, *a.* աւետարանի, աւետարանական; բողոքական։ The Armenian-Church. Հայ-աւետարանական եկեղեցի։ -ly, *ad.* ըստ աւետարանի։ -calism էվէնճէլ'իգըլիզմ, *s.* աւետարանականութիւն, բողոքականութիւն։

Evangelism էվէն'ճէլիզմ, *s.* աւետարանչութիւն; 2. քարոզութիւն Բանին։

Evangelist էվէն'ճէլիսթ, *s.* աւետարանիչ, քարոզիչ Բանին։

Evangelize էվէն'ճէլայզ, *va.* աւետարանել, քրիստոնեայ ընել, քրիստոնէացնել; 2. բարեկարգել։ =*vn.* քարոզել, աւետարանել; 2. բանը տարածել, ամեն կողմ տանիլ։

Evanish էվէն'իշ(թ), *vn.* անյայտանալ, աներևութանալ։

Evaporate էվէփ'ըրէյթ, *va.* շոգիացնել, ցնդեցնել։ =*vn.* շոգիանալ, ցնդիլ, թեթևնալ։ -tion էվէփըրէյ'շըն, *s.* շոգիացում, գոլորշիացում; 2. շոգի, գոլորշի։ -tive էվէփըրէյթիվ, *a.* շոգիացնող։

Evasion էվէյ'ժըն, *s.* փախուստ, խուսափում; 2. խաբէութիւն։ -sive էվէյ'սիվ, *a.* խուսափական, փախստի։

Eve, Even իյվ, ի'վն, *s.* իրիկուն; 2. նախընթօր, նախակատիք; 3. (ծննդեան) խթում։ Eve. Եւա։ The-song. երգ գիշերոյ, հսկում։

Evection էվէք'շըն, *s.* անհաւասարութիւն (շարժման լուսնոյ)։

Even իյ'վն, *s.* հարթ, հաւասար; 2. ուղիղ, ուղղահայեաց; 3. զոյգ, զար (թիւ); 4. անխռով; 5. անյոդդողդ; 6. կլոր, ուղիղ, հաւասար (հաշիւ)։ =*va.* հարթել, հաւասարել։ =*ad.* նոյն իսկ, ալ, եւս; 2. ճշգիւ, հաւասարապէս։ To be on-keel. նաւուն երկու ծայրերը ջուրին մէջ հաւասար։ To be-with a person. փոխարինել։ Even so. այսպէս ալ, այնպէս։ -handed, *a.* արդարադատ, ուղիղ։ -minded, *a.* հանդարտ; հաստատամիտ։

Evening իյ'վնինկ, *s.* իրիկուն, երեկոյ, իրիկնամուտ; 2. խոնարհում (կենաց)։ -flower. գիշերածաղիկ, ցայգանոյշ կէճէ սէֆա։ -hymn, -song. երեկոյեան երգ։ -party. երեկոյթ։ -prayer. երեկոյեան աղօթք, պաշտօն ընտանեկան։ -primrose. իշախոտ ք-. -star. երեկոյեան աստղ, արուսեակ։ -service. երեկոյեան ժամերգութիւն։ -tide. պահ գիշերոյ, գիշեր; երեկոյթ։

Evenly իյ'վնլի, *ad.* հարթ, հաւասար, արդար, անաչառ։

Evenness իյ'վննէս, *s.* հարթութիւն, հաւասարութիւն, միօրինակութ., ուղղութ. անյոդդողդութ.

Event էվէնթ', *s.* դիպուած, եղելութիւն; 2. անցք, պատահում; 3. ելք, վախճան։ Of all events. ամենայն կերպով, ինչ ալ ըլլայ, յամենայն դէպս։ In the-of. ի հարկին -ful էվէնթ'ֆուլ, *a.* արկածալից։ -erate -'թըրէյթ, *va.* փորը ճեղքել։

Eventual էվէնթ'իուըլ, *a.* պատահական, վերջնական։ -ly, *ad.* դիպուածաւ, պատահաբար։ -ity էվէնթիուէլ'իթի, *s.* պատահականութիւն, դիպուածականութիւն։

Ever էվ'ըր, *ad.* երբեք, բնաւ; 2. հանապազ, միշտ; 3. երբեմն, մերթ։ For ever. յաւիտեան, միշտ; յաւէ'րժ (կեցցէ)։ For-and. յաւիտեանս յաւիտենից։ For ever and a day. միշտ, ցմիշտ։ Hardly, scarcely-. գրեթէ երբեք, բնա'ւ։ For ever and anon. անդադար։ -active. մշտագործ։ -burning. մշտ-

տավառ, անշէջ: -changing. յարափոփոխ: -during. մշտակայ: -glade. ջրամարգ (երկիր): -living. անմահ; անդադար: -memorable. յաւերժայիշատակ: -smiling. յարաժմիտ; 2. խնդամոլիկ:

*Everlasting էվըրլա՛սթինկ, *a.* միշտտատև, անվախճան, յաւիտենական, անժառամ =*s.* Թղթախաղ մը; 2. անմեռուկ, զաՀրայ, ծաղծղուկ գաբիֆէ չիչէյի: From—to—. ի սկզբանէ ցյաւիտեան: —pea. քռեկան ե..:

Evermore էվըրմո՛ր, *ad.* միշտ, յարաժամ: For—. յաւիտեան:

Eversion իվըր՛շըն, *s.* շրջում; 2. խառնակութիւն: [ծրնել:

Evert ի՛վըրթ, *vn.* շրջել, դար-

Every էվ՛ըրի, *a.* իւրաքանչիւր: —one, -body. իւրաքանչիւր ոք: -day. ամեն օր: =*a.* ամեն աւուր, Հասարակ: —now and there. յածախ, անդադրում: —where. ամենուրեք:

Evict իվիքթ՛, *va.* իրաւազուրկ ընել: -ion իվիք՛շըն, *s.* ստացուածքի մը իրաւունքէն զրկում, իրաւազրկութիւն; 2. ապացոյց:

Evidence էվ՛իտընս, *s.* վկայ, ապացոյց; 2. յայտնութիւն, վկայութիւն; 3. ստուգութիւն, պարզութիւն: =*va.* ցցնել, յայտնել; 2. առաջնորդել:

Evident էվ՛իտընթ, *a.* յայտնի, որոշ, պայծառ: —ly, *ad.* յայտնապէս, բացէ ի բաց: -ial էվիտէն՛շըլ, *a.* ակներև, բացորոշ, յայտնի:

*Evil ի՛վլ, *a.* չար, վատթար, յոռի; 2. վնասակար, ձախող, Թշուառ: =*s.* չարիք, գէշութիւն; 2. ախտ; աղէտ, Թշուառութիւն; 3. խոյլ սուրաճա: =*ad.* չարաչար: -affected, -disposed. չարակամ, ատելի: -boding, —omened. չարագուշակ ուղուրսուզ: —doer, worker. չարագործ, մեղապարտ: -eye իվ՛լայ, չար աչք նազար: -eyed. նախանձոտ, չարակն: -favored. տգեղ, չարաշուք: -minder. գէշմիտք, չարակամ: -speaking. չարախօսութիւն: The king's—. խոյլ սուրաճա: The—one. սատանայ:

Evince իվինս՛(թ), *va.* յայտնել, ցցնել, ապացուցանել: -ment, *s.* ցոյց

Evincible, -sive իվին՛սիպլ, *a.* ապացուցական, ցուցանելի, յայտնելի, անժխտելի: [ղեքը Հանել:

Eviscerate իվիս՛ըրէյթ, *va.* ա-

Evitable էվ՛իթէպլ, *a.* զգուշանալի, խուսափելի:

Evocation էվօքէյ՛շըն, *s.* կանչելը, ոգեկոչութիւն, կոչ:

Evoke իվօք՛(թ), *va.* կանչել, (ոգի) կոչել; 2. (յիշատակ) զարԹուցանել; 3. (դատը) ուրիշ ատեանի առջև Հանել:

Evolation իվոլէյ՛շըն, *s.* ցնդում, Թռիչ: —latic, —al էվ՛ոլէթիքըլ, *a.* ցնդական:

Evolute,—vent *See* Involute.

Evolution էվօլու՛շըն, *s.* բացում, լուծում, արձակում; 2. կարգ, դաս; 3. Հրահանգ, շարժում զին.; 4. բարեշրջութիւն, ձևաշրջութիւն, զարգացում էլ. —of powers. ելուզում արմատոց: -ary —լու՛շընըրի, *a.* բարեշրջական, զարգացական:

Evolve իվոլվ՛(թ), *va.* բանալ, պարզել, արձկել, քակել; 2. տարածել, սփռել: —ment իվոլվ՛մընթ, *s.* արձկելը, քակելը:

Evulsion իվըլ՛շըն, *s.* քակելը, կորզում; 2. խլում, Հանում, խզում:

Ewe իու, *s.* ոչխար, մաքի:

Ewer իու՛ըր, իուր, *s.* ստոման ըպրըգ: Basin and—. շարկիԹ, լուացանօԹ ըպրըգ լէյէն:

Exacerbate էկզէս՛ըրպէյթ, *va.* սաստկացնել, զայրացնել: —tion,

-bescence էկզէպըսէ'ընս, -պէս'ընս s. զայրուցք, սաստկութիւն։

Exact էկզէկթ', a. ճիշդ, ուղիղ; 2. ճշգրիտ, զգուշաւոր, մտադիր; 3. ճշդապահ, խիստ։ =va. պահանջել, ստիպել, առնուլ։ -science. ուսողական գիտութիւնք։

Exacter, -tor էկզէքթըր, a. խստապահանջ, ճիշդ։

Exac'ting, a. խստապահանջ։

Exaction էկզէք'շըն s. պահանջ, խստապահանջութ.; 2. բռնի հարկապահանջութիւն; 3. հարստահարում, կեղեքում։

Exact'ness, Exact'itude էկզէքթ'նէս, էկզէք'թիթիուտ, s. ճշդութիւն, ճշդապահութիւն, փոյթ -ly էկզէք'թլի, ad. ճշդիւ, անվրէպ։

Exaggerate էկզէճ'ըրէյթ, va. չափազանցել։ -tion -զէճըրէյ'շըն, s. չափազանցութիւն։ -tory էկզէճըրէյ'թըրի, a. չափազանցական։

Exalt էկզօլթ', էկզոլթ, va. բարձրացնել, փառաւորել, գովել; 2. մեծցնել, հռչակել; 3. հպարտացնել; մաքրել, զտել ք. -edness, s. մեծութիւն, բարձրութիւն։ -ation էկզօլթէ'յշըն, s. բարձրացում, ամբարձում; 2. բարձրութ., վեհութիւն, մեծութիւն; 3. պատիւ, աստիճան։ [քննելի։

Examinable էկզէ'մինէպլ, a.

Examination էկզէմինէյ'շըն, s. վննութ., քննութիւն փաթ. Board of—. հարցաքննիչ ատեան։

Examine էկզէ'մին, va. քննել, վննել; 2. հարցաքննել; 3. փորձել։

Examinee -մ'ինի, a. քննեալը։

Examiner էկզէմ'ինըր, s. քննիչ, հարցաքննիչ; 2. վննիչ, փորձող։

*Example էկզէմ'փլ, s. օրինակ, տիպար; 2. պատկեր, գաղափար, նմոյշ, ձև model; 3. ցոյց, յարացոյց; 4. օրինակ, պատճէն, հաւասար; 5. զգուշութիւն։ For—. զոր օրինակ, ինչպէս։ After the—. հանգոյն, նման։

Exanimate էկզէն'իմէյթ, a. անշունչ, անկենդան, անհոգի։

Exanthema էկզէն'թիմէ, s. (pl. -mata) մորթի կարմիր հիւանդութիւնք, կարմրոյթ։

Exarch էքսարք, էկզ'արք, s. մարզպան (Բիւզանդեան); 2. (Յունաց) պատրիարք, եկզարքոս։ -ate էկզարք'էյթ, s. եկզարքութիւն։

Exasperate էկզէս'փըրէյթ, va. սաստիկ բարկացնել, զայրացնել, սրտմտեցնել։ =a. դաժան, զայրացկոտ։ -tion փըրէյ'շըն, s. զայրոյթ, կատաղութիւն, սրտմտութիւն։

Excavate էքս'քըվէյթ, va. փորել, ծակել։ -tion -վէյ'շըն, s. փորելը, պեղում; 2. խոռոչ, խորշ։

Excandes'cent, s. հրաշէկ։

Exceed էքսիյտ', va. չափը անցնիլ, աւելի գալ, աւելնալ; 2. գերազանցել։ -ing էքսի'տինկ, a. աւելի, գերազանց։ -ly, ad. մեծապէս, առաւելապէս, չափազանց։

Excel էքսէլ', an. անցնիլ, գերազանցել, վարպետ ըլլալ։ -lence, -cy էքս'էլընսի, s. գերազանցութիւն, բարձրութիւն; 2. մեծութիւն, վսեմութիւն։ His—. նորին վսեմութիւնը։

Excellent էքս'էլընթ, a. սքանչելի, գերազանց; 2. ընտիր, ազնիւ։ -ly, ad. գերազանցօրէն; 2. վսեմաբար; 3. ազնուութեամբ։

*Except էքսէփթ', va. (թիւէն) դուրս հանել, չսեպել, բացառութիւն ընել։ =vn. առարկել, բացառել։ =pr. բաց 'ի; . . . ի զատ; դուրս։ =con. եթէ ոչ։ -ing էքսէփ'թինկ, բաց ի, ի բաց առեալ, ի զատ։

Excepter, -tor էքսէփթ'ըր, a. առարկու, հակառակորդ։

Exception էքսէփ'շըն, *s.* [from, to, against] բացառութիւն, խտիր; 2. պատճառանք, առարկութիւն։ Beyond—. անվիճելի, անհակառակելի։ Without—. առանց բացառութեան։ To make an—. խտիր դնել, բացառութիւն ընել։ —able էքսէփ'շընէպլ, *a.* առարկելի։ —al, —tive էքսէփ'շընէլ, էքսէփ'թիվ, *a.* բացառիկ; 2. արտակարգ։

Excerpt էքսըրփթ', *va.* հատընտիր՝ ծաղկաքաղ ընել, ընտրել; 2. (գրքէ) կոչում ընել, մէջ բերել։

Excerpts, Excerpta [L.] էքսըրփց', էքսըրփթ'է, *pl.* հատընտիրք, ծաղկաքաղ (հատուածք)։

Excess էքսէս', *s.* ծայրայեղութ. չափազանցութ., առաւելութիւն; 2. անառակութիւն, անբարեխառնութիւն; 3. մնացորդ, աւելորդ Բ.

***Excessive** էքսէս'իվ, *a.* չափազանց; 2. ծայրայեղ, անհնարին։ —ly, *ad.* յանչափս, չարաչար։

Exchange էքս չէյնճ', *an.* [*with* a person, *for* a thing] փոխել, փոխփխել, փոխանակել։ =*s.* փոխանակութիւն, փոփոխութիւն; 2. փոխանակագին; 3. փոխ/գիր բօրսա; 4. փոխանակութիւն գամպիօ; 5. սակարան պօրսա։ Cours of—. ընթացք փոխ/գրոց։ Rate of—. սակ փոխ/գրոց, լումայաչափ աճիօ։ Par of—. ընթացք դրամոց։ —able էքսչէյնճ'էպլ, *a.* փոխանակելի։

Exchequer էքսչէք'ըր, *s.* արքունի դատարան Ա.Ն.; 2. ելեւմտից տեսչութիւն, գանձ Ա.Ն.։ =*va.* արքունի դատարանին բողոքել։ Chancellor of—. ելեւմտից նախարար։ —bill. գանձային տոմս Ա.Ն.Կ.։

Excisable էքսայզ'էպլ, *a.* (մաքս, բաժ) վճարելի։

Excise էքսայզ', *s.* բաժ, սակ իհթիսապ; անուղղակի տուրք Բ.Ա.։ —office. անուղղակի տրոց վարչութ. բաժատուն։ —man. բաժահաւաք։

Excision էքսիժ'ըն, *s.* (ուռեցքի) հատում, կտրում, բարձում; 2. արտաքսում (եկեղեցիէ)։

Excitable էքսայթ'էպլ, *a.* դիւրագրգիռ։ —bility, *s.* գրգռութիւն, գրգիռ։ [(դեղ)։

Excitant էքսայ'թէնթ, *a.* գրգռիչ

Excitation էքսայթէյ'շըն, *s.* գրգռութիւն։ —tive, —tory էքսայթ'էթիվ, էքսայթ'էթըրի, *a.* դիւրագրգիռ, գրգռիչ։

***Excite** էքսայթ', *va.* գրգռել, շարժել, արթնցնել, յորդորել; հանել, պատճառել։ —ment էքսայթ'մընթ, *s.* գրգիռ։

Exciting. —tive, —tory էքսայթ'ին, էքսայթ'իվ, էքսայթ'ըրի, *a.* գրգռիչ, յուզիչ, շարժիչ։

Exclaim էքսքլէյմ', *va.* գոչել, աղաղակել, բացագանչել։

Eclamation էքսքլէմէյ'շըն, *s.* գոչիւն, աղաղակ, բացագանչութիւն։ Note of—. զարմացական նշան (!)։ —tive, —tory, *a.* բացագանչական։

Exclude էքսքլուտ', *va.* [from] արտաքսել, դուրս ձգել; 2. չընդունիլ, մերժել, հանել։

Exclusion էքսքլու'ժըն, *s.* [from] մերժում, արտաքսում, վտարում։ To the—of. ի բաց առեալ, բաց 'ի։

Exclusive, —sory էքսքլու'սըրի, *a.* [of] արտաքսական, առանձնական; 2. մերժիչ, արտաքսող; 3. բացարձակ; 4. ուրիշին կարծիքը չընդունող։ —ly, *ad.* բացարձակաբար, ուրոյն, մի միայն։

Excogitate էքսքօճ'իթէյթ, *va.* խոկալ, մտածել, խորհիլ; 2. հնարել։ —tion, *s.* խոկում; 2. հնարք։

Excommunicable էքսքոմիու'նիքէպլ, *a.* (Եկեղեցիէն) արտաքսելի, նզովելի, բանադրելի։

Excommunicate էքսքըմիւ'նի-քէյթ, *va.* հաղորդութենէ կտրել, արտաքսել, բանադրել=*a.* արտաքսեալ, բանադրեալ: -tion էքսքըմիւնիքէյ'շըն, *s.* (եկեղեցիէ) արտաքսում, բանադրանք:

Excoriate էքսքօ'րիէյթ, *vn.* սկրթել (մորթը) քերթել: -tion էքսքըրիէյ'շըն, *s.* սկրթում, քերթում:

Excortication էքսքորթիքէյ'շըն, *s.* կեղեւում, կճեպելը:

Excrement էքս'քրիմընթ, *s.* արտաթորում, կղկղանք, ապաւառ: -al, -itial, -itious էքսքրիմընթ'ըլ, էքսքրիմընթի'շըլ, -թի'շըս, *a.* աւելորդի, կղկղանաց, աղբային:

Excrescence էքսքրէ'սընս, *s.* աւելորդ միս, մսամոլ; 2. կոշտ, ուռեց; 3. մոլաբոյս:

Excrete էքս'քրիյթ, *va.* (աւելորդը, ուռայցը) անջատել, կտրել:

Excretion էքսքրի'շըն, *s.* անջատում, զատում, կտրելը; աւելորդ, արտաթորում. -tive, -tory, *a.* զատիչ, մաքրիչ; 2. հիւթանջատ:

Excruciate էքսքրու'շիէյթ, *va.* չարչրկել, տանջել: -tion -շիէ'շըն, *s.* տանջանք, կտտանք, գելում:

Exculpate էքսքըլ'փէյթ, *va.* արդարացնել, անպարտ հանել: -tion -քըլփէյ'շըն, *s.* արդարացում: -tory էքսքըլփէյ'թըրի, *a.* ջատագովական:

Excursion էքսքըր'շըն, *s.* շրջագայութիւն; 2. խոտորում, շեղում, զարտուղութիւն; 3. ապստամբութիւն, արշաւանք: -sive էքսքըրս'իվ, *a.* զարտուղի, խոտորեալ: -sus էքսքըրս'ըս, *s.* արտաբանութիւն, արտածում:

Excusable էքսքիւզ'էպըլ, *a.* ներելի, արդարանալի, անմեղադրելի:

Excusatory էքսքիւզէյ'թըրի, *a.* ջատագովական:

*Excuse էքսքիւս', *s.* արդարացում, ջատագովութիւն, չքմեղանք, պատճառանք; պատրուակ, բարոյք =էքսքիւզ'(ս), *va.* արդարացնել, ներել, շնորհել; հրաման տալ; 2. ներում խնդրել: Have me excused! կալ զիս հրաժարեալ:

Execrable էքս'էքրըպըլ, *a.* անիծապարտ, գարշելի, զզուելի, նողկալի: -ly էքսէ'քրըպլի, *ad.* կերպով:

Execrate էքս'էքրէյթ, *va.* նզովել, ատել; 2. գարշիլ, նողկալ, պժգալ: -tion էքսէքրէյ'շըն, *s.* անիծելը, նզովք, գարշանք, պժգանք; 2. անիծեալը:

Execute էքս'էքիւթ, *va.* գլուխ հանել, կատարել, ընել, ի գործ դնել; 2. վաւերացնել; 3. գլխատել, նուագել: -tion էքսէքիու'շըն, *s.* գործադրութիւն, կատարում; 2. յօրինուածք, շինելը; 3. գլխատութիւն; 4. վաւերացում եւ․; 5. նուագածութիւն; 6. նախճիր; 7. արդիւնք: Warrant of—, գատակնիք: To do—, նախճիր գործել: -tioner էքսէքիու'շընըր, *s.* դահիճ; 2. գործադիր, կատարող, ընող:

Executive էկզէ'քիութիվ, *a.* գործադիր, գործադրական: =*s.* գործադիր պաշտօնեայ՝ վարչութիւն: —Committee. գործադիր ժողով:

Executor, -tress, -trix էկզէ'քիութըր, էկզէ'քիութրէս, -թրիքս, *s.* կտակակատար; 2. խնամակալ, -ուհի վասի եւ․ -ship, *s.* -ութիւն:

Executory էկզէ'քիութըրի, *a.* գործադրական, գործադրելի եւ․:

Exegesis էքսէճի'սիս, *s.* մեկնութիւն (քննական) մեկնութ․ Ս․Գրոց:

Exegete էքս'էճիյթ, *s.* մեկնիչ:

Exeget'ical, *a.* մեկնական, մեկնողական: -tics էքսէճէթ'իքս, *pl.* մեկնական գիտութիւն:

Exemplar էկզէմ'փլըր, *s.* օրինակ, նմոյշ, գաղափար: -ly, *ad.* օրինա-

կծլի, անբասիր կերպով։ -iness, s. օրինակ կամ գաղափար ըլլալը։

Exemplary էկզէմ՛փլէրի, a. օրինակելի, յանձնաբարելի։

Exemplify էկզէմ՛փլիֆայ(ը), va. օրինակել; 2. օրինակով ցցնել, լուսաբանել, բացատրել։

Exempli gratia էկզէմփլի կրէ՛շիէյ, զոր օրինակ, օրինակի համար։

Exempt էկզէմփթ՛, va. ներել, շնորհել, փրկել, թող տալ։=a. անմասն; 2. զերծ, թող տրուած, (իր գլխուն) ձգուած ։ =s. տուանձնաշնորհեալ, ապահարկ։ -ion էկզէմփ՛շըն, s. չենթակայութիւն; 2. ապահարկութիւն, տուանձնաշնորհում։

Exequatur էքսէքուէյ՛թըր, s. հիւպատոսի արտօնագիր, կատարեսցէ [F.]։

Exequies էքս՛էքուիզ, pl. թաղման հանդէս, յուղարկաւորութ.; 2. յուղարկաւորք։ -quial էքսէ՛քուիըլ, a. յուղարկաւորական։

Exercisable, -ible էք՛սըրսայզըպլ, a. կատարելի, ուսուցանելի։

Exercise էքս՛ըրսայզ(ը), s. գործածում, կատարում; 2. սովորոյթ; 3. հրահանգ, վարժութիւն, դաս; 4. կրթութիւն, աշխատութիւն; 5. մարմնամարզ։ =va. վարժեցնել, հրահանգել, մարզել; 2. կատարել, գործադրել; 3. սովորութիւն ընել; 4. գործ տալ, բանեցնել։=vn. մարմնամարզ ընել, պտտիլ; 2. զինուորական կրթութիւն ընել; 3. փորձել։ -book. հրահանգի, պարտականութեան տետրակ։ To take—. շրջագայիլ, հիւ գալ, պըլլել։

Exercitation էքսըրսիթէյ՛շըն, s. վարժութ. մարզանք, գործածութ.

Exergue էկզըրկ՛, s. (դրամի միտալի) կնքատեղ, թուատեղ, տարաբաժին։

Exert էկզըրթ՛, va. կատարել, գործադրել; 2. ջանալ, աշխատիլ։ To—one's self. ճգնիլ, ջանալ։ -tion էկզըր՛շըն, s. կատարում, գործադրութիւն; 2. ճիգ, ջանք։

Exeunt էքս՛իընթ, vn. կքաշուին, կերթան։ -omnes էքս՛իընթ ամ՛նիզ, ամենքը կերթան [թատ. [L.]։

Exfoliate էքսֆօ՛լիէյթ, vn. (ոսկրը) թերթատիլ քուղ քուղ skofիւղմkf; 2. երեսը թերթատիլ հնք. -tion էքսֆօլիէյ՛շըն, s. թերթատում։

Exhale էկզ՛հէյլ(ը), va. (արտա) բուրել, արտաշնչել; 2. (հոտ, գոլորշի) արձակել, բխել։ -lant -հէյ՛լընթ, a. (արտա)ծխիչ, բուրող, արձակող։ -lable -լէպլ, a. բուրելի; ծխելի։ -lation -հէլէյ՛շըն, s. արտաշնչութիւն, բուրում; վերածխութիւն; 2. գոլորշի, շոգի։

Exhaust էկզօսթ՛, էկզասթ՛, va. (ջուրը) վեր քաշել, (օդը) պարպել, հատցնել, դատարկել; 2. (ոյժը) սպառել, յոգնեցնել։ =a. պարպուած, դատարկ; 2. ուժասպառ։ =s. պարպուած՝ անմաքուր օդ։ -ible, a. դատարկելի, սպառելի։ -less, a. անսպառ։ -tive -թ՛իվ, a. պարպող; 2. խորազննին, կատարեալ։

Exhaustion էկզօսս՛չըն, s. պարպելը, թափում; 2. դատարկութ.; 3. ուժասպառութ., ուժաթափութ

Exheredation էկզհէրէտէյ՛շըն, s. ժառանգազրկութիւն։

Exhibit էկզիպ՛իթ, va. ցցնել, ցուցադրել, տես դնել, յայտնել; 2. (դեղ) մատակարարել, տալ։=s. մուրհակ; հաստատագիր էր; 2. ցուցահանդէսի դրուած հաւաքածոյ։ -er էկզիպ՛իթըր, s. ցուցադիր։

Exhibition էքսհիպի՛շըն, s. ցուցում, ցոյց, յայտնում, պարզում; 2. (ցոյց դրուած) հաւաքածոյ; 3. աշխարհահանդէս, արուեստահանդէս, ցուցահանդէս; 4. (դեղի) մա-

տակարարութ. -er էկզիպի'շընըր, s. բարերարեալ ուսանող (ի Քէյմպրիճ): -tive էկզէ'գյութիվ, a. ցուցահանդիսի

Exhilarate էկզհի'լըրէյթ, va. զուարթացնել, ուրախացնել, զուարճացնել: -tion էկզհիլըրէ'յշըն, s. զուարթութիւն, զուարճութիւն: -larant էկզհի'լըրընթ, a. զուարթարար:

Exhort էկզո:րթ', va. յորդորել, խրախուսել, քաջալերել: =vn. յորդոր՝ խրախոյս կարդալ:

Exhortation էկզորթէ'յշըն, s. յորդոր, խրախոյս: -tive, -tory էկզո'րթըթիվ, -թէ'րըրի, a. յորդորական, խրախուսական:

Exhume էքսհիւ'մ(թ), va. գերեզմանէ՝ հողէ հանել: -mation -մէյ'շըն, s. գերեզմանէ՝ հողէ հանելը:

Ex'igence, -cy էքսի'ճընսի, s. պահանջողութիւն, պահանջանք, պահանջում, հարկ, պէտք: -gent էքսի'ճընթ, a. ստիպողական:

Exile էքս'այլ, s. աքսորեալ, տարագիր, նժդեհ, աքսոր: =էկզա'յլ(թ), va. աքսորել, քշել, տարագրել:

Exist էկզի'սթ, vn. գոյութիւն ունենալ, գոյ լինել, ըլլալ; 2. ապրիլ; 3. կենալ, մնալ, գտնուիլ:

Existence, -cy էկզի'սթընսի, s. էութիւն, գոյութիւն; 2. էակ, արարած; 3. կեանք, ապրիլը:

Existent, -ting էկզի'սթընթ, էկզի'սթին, a. գոյ եղող, գոյութիւն ունեցող: Under- circumstances. առայժմ, ներկայ պարագայից:

Exit էքս'իթ, s. (թատերաբեմէ, աշխարհէ) մեկնում, ելք. մահ: Brutus-. Բրուտոս կ'ելլէ բեմէն.

Exitial. Exitious էքսի'շըլ, -շը'ս, a. մահաբեր, վտանգաւոր:

Exode էքս'օտ, s. ողբերգութեան ելք 3ն; 2. միջնախաղ բեմի. հ.

Exodus էքս'օտըս, s. մեկնում, ելք (յԵգիպտոսէ); 2. Գիրք ԵլիցՍ.

Exofficial էքսօֆի'շըլ, a. պաշտօնական: [արտածնունդ, -բոյս:

Exogen, -ous էքսո'ճէնըս, a.

Exon էքս'ըն, s. հեծելոց ենթասպայ (յԱնգլիա):

Exonerate էկզո'նըրէյթ, va. արդարացնել, չքմեղացնել, թեթեւցնել: -tion էկզոնըրէ'յշըն, s. թեթեւութիւն, արդարացում: -tive, էկզո'նըրէյթիվ, a. թեթեւացուցիչ:

Exorbitant էկզո'րպիթընթ, a. անկանոն, այլանդակ, արտառոց: -ly էկզո'րպիթընթլի, ad.

Exorbitance,-cy էկզո'րպիթընսի, s. այլանդակութիւն, արտառոցութիւն, անկանոնութիւն:

Exorcise էքս'որսայզ, va. երդմնեցնել, դեւ հանել, փչել կարդալ: -ciser, s. երդմնեցուցիչ: -cism էքս'որսիզմ, s. երդմնեցուցչութիւն, այսահարի աղօթք: -cist էքս'որսիսթ, s. կարդացող փչող, երդմնեցուցիչ, այսահալած:

Exordium էկզո'րտիըմ, s. (pl. -dia -'տիա) (ճառի) յառաջաբան, մուտք: -dial էքսո'րտիըլ, a. յառաջաբանի, մուտքի:

Exosmos, -mosis էքսոսմո'սիս, s. արտահոսում բնդ.

Exoteric, -al էքսօթէ'րիքըլ, a. արտաքին, դուրսի, յայտնի: -tery էքսօ'թըրի, a. ընդհանուր, յայտնի:

Exotic, -al էկզո'թիքըլ, a. տարաշխարհիկ, եկամուտ, օտարոտի:

Expand էքսփէ'նտ, va. սփռել, տարածել; 2. պարզել, բանալ, ուռեցնել; 3. լայնել, մշակել (միտքը) =vn. բացուիլ, փթթիլ; 2. տարածուիլ, ընդարձակուիլ, ուռիլ; 3. առատաձեռն ըլլալ:

Expanse էքսփէ'նս, va. տարածութիւն, միջոց, երկինք:

Expansible էքսփէ'նսիպլ, a. տարածելի, ծաւալելի: -bility -պի'լիթի,

s. տարածականութիւն, ծաւալականութիւն։

Expansion էքսփէն'շըն, s. ընդլայնում, տարածում, ընդարձակում; 2. շրջանակ, ծաւալ; 3. առատաձեռնութիւն; 4. թղթադրամի խճողում (հրապարակի) վճ. —of steam. ճնշեալ օդի ծաւալում։

Expansive էքսփէն'սիվ, a. ծաւալական, սրտաղեղ։ —ness, s.

Ex parte -փար'թի, մէկ կողմէն։

Expatiate էքսփէյ'շիէյթ, vn. ճեմել, շրջիլ; 2. ճառել; 3. քննախօսել; երկայնաբանել, ճառատել։ =va. տարածել, ծաւալել։ —tion էքսփէյշիէյ'շըն, s. ճեմելը, պտոյտ; 2. ընդլայնում, մանրամասնութիւն։ —tor էքսփէյշիէյ'թըր, s. երկարաբան

Expatriate էքսփէյթ'րիէյթ, va. հայրենիքէն քշել, աքսորել։ —tion էքսփէյթրիէյ'շըն, s. հայրենիքը ձգելը, մոռնալը; 2. վտարանդում, տարագրութիւն; 3. աքսոր։

***Expect** էքսփէքթ', an. սպասել, ակնկալել; 2. նայիլ, յուսալ; 3. հաւատալ; 4. գուշակել։ —able, a. ակնկալելի։ -ance, -cy էքսփէքթ'ընս, -սի, s. սպասելը, ակնկալութիւն։ —tant -'թէնթ, a. ակնկալու, սպասող; 2. ակնկառոյց։ —ation -թէյ'շըն, s. սպասում, ակնկալութիւն; 2. յոյս, ակնկալիք; 3. առիթ; 4. սպասողական մեթոտ Բ. Ժ.

Expectorate էքսփէք'թըրէյթ, an (մաղաս) թքնել; 2. կուրծքը՝ քիթը պարպել, խնջել, խուխ դուրս տալ, հազալ։ —tion -րէյ'շըն, s. կուրծքը մաքրելը; 2. մաղաս, խուխ, պլղամ, թուք։ —torant -'թըրէնթ, a. կուրծքը մաքրող, մաղասալոյծ (դեղ)։

Expedience, —cy էքս-փի'տիէնս, s. յարմարութիւն, պատշաճութիւն, վայելչութիւն։

Expedient էքսփի'տիէնթ, a. պատշաճ, կարեւոր, պիտանի, յարմար, շահաւոր; 2. անձնասէր։ =s. միջոց, հնարք; 2. ճանբա; 3. ելք; 4. տեղեկութիւն։ —ly, ad. յարմարաբար, վայելչօրէն։

Expedite էքս'փիտայթ, va. ճանբա դնել, առաքել, յղել; 2. փութացնել, դիւրացնել; 3. լմնցնել։ =a. զերծ, արագ, փութկոտ։ —ly, ad. փութով, ճեպով։

Expedition էքսփիտի'շըն, s. փոյթ, երագութիւն; 2. արշաւանք, շահատակութիւն; 3. առաքում՝ յուղարկում (ապրանաց); 4. նաւատորմ, զօրագունդ։

Expeditious, -tive, -tory էքսփիտի'շըս, -տի'թիվ, -տիթըրի, a. արագ, փոյթ, շուտ, ձեռքը շուտ։ —ly էքսփիտի'շըսլի, ad. փութով։

Expel էքսփէլ', vn. [from] վարել, քշել, վտարել, վռնտել։ —lable էքսփէլ'էպլ, a. քշուելիք, վտարելի։

Expend էքսփէնտ', vn. ծախսել, խարճել, վատնել, մսխել։ —diture էքսփէնտի'չըր, s. ծախսում, մսխում, վատնում; 2. ծախք։

Expense էքսփէնս', s. ծախք; 2. վատնում, խարճելը; 3. արժէք, գին։ Petty —s. մանր մունր ծախքեր։ Free of—. առանց ծախսուց, ձրի։ To meet an—. ծախսուց հաշիւը մաքրել։

Expensive էքսփէնս'իվ, a. բազմածախ, մեծածախ, սուղ; 2. առատաձեռն, շռայլ։ -ly. ad. -ness. s.

Experience էքսփի'րիէնս (թ), s. փորձ, փորձառութիւն; 2. հմտութիւն, տեղեկութիւն։ =va. փորձել, կրել, զգալ։ To—religion. նորահաւատ՝ քրիստոնեայ ըլլալ։

Experienced էքսփի'րիէնսթ, p. a. փորձառու, կիրթ, հմուտ, եփուն։

Experientalism էքսփիրիէնթ'էլիզմ, s. փորձապաշտութիւն ձեւ։

Experiment էքսփէր'իմէնթ, s.

փորձ ։ =*va.* փորձ ընել , փորձել, փորձարկել ։ -al էքսբերիմէն'թըլ, *a.* փորձառական ։ -ly -մէն'թէլի, *ad.* փորձառաբար ։ -ter, -talist էքսբէրիմէն'թըր, -մէն'թէլիսթ, *s.* փորձ ընող, փորձող ։

Expert էքս'բըրթ, *s.* [in, at] փորձագէտ, հրագէտ ։ =էքսբըրթ', *a.* փորձ, վարժ, վարպետ ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* հմտութիւն, վարպետութ.

Expiable էքս'բիէպլ, *a.* քաւելի ։

Expiate էքս'բիէյթ, *va.* (յանցանքը) քաւել, սրբել ։

Expiation էքսբիէյ'շըն, *s.* քաւութիւն, քաւութեան զոհ ։ -tory -էյ'թըրի, *a.* քաւչական, քաւչային ։

Expirant էքս'բայրէնթ, *a.* մահամերձ ։

Expiration էքսբիրէյ'շըն, *s.* շնչառութիւն, շունչ ; 2. վերջին շունչ, մահ ; 3. լրում, վախճան ; 4. բուրում, գոլորշի ։

Expire էքսբայր'(թ), *va.* շնչել, փչել ։ =*vn.* շնչել, հոգին փչել, ելլել ; 2. մարիլ, հատնիլ, սպառիլ ; 3. վերջանալ, լրանալ վճ. ։

Explain էքսբլէյն'(թ), *va.* բացատրել, մեկնել ; 2. պարզել, յայտնել ։ =*vn.* բացատրութիւն տալ ։ To—away. լուսաբանել ։ -able էքսբլէյնէպլ, *a.* բացատրելի ։

Explanation էքսբլէնէյ'շըն, *s.* մեկնութիւն, բացատրութիւն, լուսաբանութիւն, մանրամասնութ. ։ -tory, *a.* մեկնական, բացատրիչ ։

Expletive էքս'բլիթիվ, *a.* թարմատար, իբր զարդ դրուած (բառ) ։

Explicate էքս'բլիքէյթ, *va.* պատճառն հասկցնել, բացատրել, մեկնել, լուծել ։ =*a.* (ծալքը) բացուած ։ -cable էքս'բլիքէպլ, *a.* մեկնելի ։

Explication էքսբլիքէյ'շըն, *s.* մեկնութ., բացատրութիւն ։ -tive, -tory, *a.* բացատրիչ, մեկնողական ։ -tor էքսբլիքէյ'թըր, *s.* մեկնող ։

*Explicit էքսբլի'սիթ, *a.* մեկին, որոշ, բացայայտ ։ -ly, *ad.* յայտնապէս, որոշակի ։ -ness, *s.*

Explode էքսբլօտ', *vn.* պայթիլ, շառաչել, պոռթկալ ; 2. բարկութեան փրթիլ ։ =*va.* պայթեցնել ; 2. կործանել, սպառել ; 3. յղճորել պարբրմագ ։ Exploding cotton. լառօդաբամպակ ։

Exploit էքսբլոյթ', *s.* քաջագործութիւն ; 2. շահատակութիւն ։ =*va.* (հանք) շահագործել, բանեցնել ։ -ation էքսբլոյթէյ'շըն, *s.* բանեցնելը, շահագործութիւն (հանքի) ։

Exploration էքսբլօրէյ'շըն, *s.* խուզարկութիւն, աշխարհագրութիւն ; 2. հետազօտութիւն ։ -tor -րէյ'թըր, եւ Explorer էքսբլօր'ըր, *s.* խուզարկու, երկրախոյզ, աշխարհագէտ -tive, -tory -րէյ'թիվ, -'թըրի, *a.* քննելի, խուզարկելի, դիտելի ։

Explore էքսբլօր', *va.* պտտելով հետազօտել, աշխարհագրել, խուզարկել ; 2. քննել, զննել ։

Explosion էքսբլօ'ժըն, *s.* պայթիւն, շառաչիւն, ճայթիւն, ճարճատիւն ։ -sive էքսբլօ'սիվ, *a.* պայթուցիկ ; 2. բարկացայտ, -ճայթ ։

Expoliation *See* Spoliation.

Exponent էքսբօ'նէնթ, *s.* յայտարար, ցուցիչ (ե^4, 7^5) գրհ.

Export էքսբօրթ', *va.* վաճառել, երկրէն դուրս հանել, արտածել ։ =էքս'բօրթ, *s.* վաճառահանութիւն, արտածութիւն ։

Exportable էքսբօրթ'էպլ, *a.* արտածելի ։

Exportation էքսբօրթէյ'շըն, *s.* արտածութ. ; արտածեալ ապրանք ։

Expose էքսբօ'զ, *va.* [to] ի տես դնել, պարզել ; 2. բացատրել ; 3. նշաւակել, վտանգել, ենթարկել ; 4. ծանուցանել, խայտառակել ։ To be—d to a thing. նշաւակ ընել, են-

թարկել To–a child. *տղան լքանել, ձգել։*

Exposé էքսփօզէ՛, *s.* *պատմութիւն, իրայայտութիւն, յայտք* [F.]

Exposition էքսփօզիշ՛ըն, *s.* *ի ցոյց՝ ի տես հանուժ, առաջադրութիւն; 2. արուեստահանդէս; 3. բացատրութիւն, մեկնութիւն, ծանօթութիւն ։* –tive, –tory էքսփօզ՛իթիվ, -թըրի, *a.* *մեկնական։* –tor էքսփօզ՛իթըր, *s.* *մեկնիչ, թարգմանի։*

Expostulate էքսփօսթ՛իուլէյթ, *vn.* *սխալմունքը ցցնել, հասկցնել; 2. խրատել, յանդիմանել ։* –tion էքսփօսթիուլէյ՛շըն, *s.* *գիտողութիւն, ազդարարութիւն, խրատ։* –tor, *s.* *յանդիմանող։* –tory էքսփօսթիուլէյ՛թըրի, *a.* *խրատական։*

Exposure էքսփօժ՛ըր, *s.* *պարզելը, բանալը, տարածելը; 2. արտայայտութիւն, նշաւակութիւն; գայթակղութիւն; 4.* (*մանկան*) *լքում,* From the–to the air. *օդը դրուելէն ։*

Expound էքսփաունտ՛, *va.* *արտայայտել, հասկցնել, մեկնել ։*

***Express** էքսփրէս՛(թ), *va.* *պարզել, արտայայտել, ներկայացնել, նկարել, նշանակել; 2. ճնշել, ճըմլել, մզել; 3. ճեպընթացով ղրկել* (*ուղղակի*) ։ =*a.* *պարզ, յայտնի, որոշ, մեկին; 2. մասնաւոր։*=*s.* *սուրհանդակ, բանբեր; 2. ճեպընթաց* (*շոգեկառք*); *մասնաւոր նամակ ։* Sent–. *ուղղակի ղրկուած ։* –ed juice. *քամուք, մուղ ։*

Expres′sage էքսփրէս՛էճ, *a.* *սուրհանդակի ծախք։*

Expressible էքսփրէս՛իպլ, *a.* *պարզելի, արտայայտելի; 2. ճըմլուելիք, քամուելիք։*

Expression էքսփրէշ՛ըն, *s.* *արտայայտութիւն, բացատրութիւն, բառ, ոճ; 2. ներկայացում, շարժմունք, կերպ; 3. ճմլում, քամելը, ճնշումն* Beyond all–. *որոշ, մեկին*

Expressive էքսփրէս՛իվ, *a.* [of] *ազդու, նշանակական, արտայայտիչ ։* –ly էքսփրէս՛լի, *ad.* *յայտնապէս, ազդուաբար, որոշակի, յատկապէս։*

Expropriate էքսփրօփ՛րիէյթ, *va.* *սեպհականութիւնը ձեռքէն առնել ։* –tion, *s.* *կալուածահանում էւ.*

Expugn էքսփիուն՛, *va.* *գրաւել։*

Expuition -փիուիշ՛ըն, *s.* *թքնելը։*

Expulsion էքսփըլ՛շըն, *s.* *արտաքսում։* –sive էքսփըլ՛սիվ, *a.* *արտաքսիչ, մղիչ, վտարիչ։*

Expunge էքսփընճ՛(թ), *va.* *ջնջել, գծել; 2. սրբել ։* –punction էքսփընքշ՛ըն, *s.* *ջնջելը, ջնջում ։*

Expurgate էքսփըր՛կէյթ, *va.* *մաքրել, զտել; 2. սրբագրել, ուղղել, կոկել ։* –tion -կէյ՛շըն, *s.* *զտում, մաքրումն* –tor -կէյթըր, *a.* *մաքրիչ, մաքրողական։* –tory -փըր՛կէյթըրի, *a.* *մաքրական։* –index. *ցուցակ արգիլեալ գրեանց ի Հռովմայ։*

Exquisite էքս՛քուիզիթ, *a.* *ընտիր, պատուական, հաճեղ, գերազանց; 2. անհնարին, սաստիկ ։* =*s.* *նորաձեւիկ, պճնասէր ։* –ly, *ad.* -ness էքս՛քուիզիթնէս, *s.* *գերազանցութիւն, պատուականութիւն, ազնուութիւն, ճշդութիւն։*

Exanguious էքսանկ՛ուիըս, *a.* *անարիւն* (*միջատ*)։

Exsert,–ed էքսըրթ՛, -սըրթէթ, *a.* *պարզեալ; 2. ցցուած, տնկուած։*

Exsiccate էքսիք՛էյթ, *va.* *չորցնել։* –tion -քէյ՛շըն, *s.* *չորնալը, չորութիւն։* –tive, –siccant էքսիքէյ՛թիվ, էքսիք՛քընթ, *a.* *չորցնող ։*

Exsude էքսիուտ՛, *an.* *արտաշնչել; 2. ծորել, կաթել։*

Extant էքսթէնթ՛, *a.* *բարձր, վեհ, գերազանց; 2. մնայուն։*

Extasy *See* Ecstacy.

Extemporaneous,-porary,-pore էքսթէմփօրէյ՛նիըս, էքսթէմփօ-րէ՛րի,-թէ՛մփօրի, *a.* յանկարծական, յանպատրաստից, ափյափոյ; 2. անխորհուրդ, անակնկալ ։

Extemporize էքսթէմ՛փօրայզ(ս) *va.* յանկարծախօսել, յանպատրաստից յօրինել՝ խօսիլ, վեր ի վերոյ ընել։-rizer, *a.* ափյափոյ յօրինող։

Extend էքսթէնտ՛, *va.* տարածել, երկնցնել, ձգտել, ծաւալել; 2. լայնցնել, ընդարձակել; 3. ներկայացնել; 4. գրաւեալ հողին գին կտրել եւ․ =*vn.* երկննալ, տարածուիլ,հասնիլ։ To–over. պարփակել։

Extendible,-sible,-sile էքսթէն՛թիպլ,էքսթէն՛սիպլ, էքսթէն՛սիլ *a.* տարածելի ։ -ness, -sibility, *s.* տարածականութիւն ։

Extension էքսթէն՛շըն, *s.* երկնցնելը, երկննալը, տարածում, ձգտում, ընդարձակութիւն; երկարում (պայմանաժամի); լայնում ըս․

Extensive էքսթէն՛սիվ *a.* լայնատարած, ընդարձակ ։ -ly, *ad.* ճոխաբար։ -ness, *s.* [(միտն)։

Extens'or էքսթէն՛սըր,*s.* ձգող

Extent էքսթէնթ՛, *s.* տարածութիւն, ծաւալ, ընդարձակութիւն, մեծութիւն; 2. գրաւագիր (տացգուածոց)։ To the–of. մինչեւ այսինչ գումարը, սաչափ ։

Extenuate էքսթէն՛իուէյթ, *va.* երկնցնել, նիհարցնել, նօրգեւել; 2. նուազեցնել։-tion -էյ՛շըն,*s.* ուժաթափութիւն, հիւծում; 2. նուազութիւն, թեթեւութիւն; 3. նրբացուցիչ դէպք (յանցանաց)։

Exterior էքսթի՛րիըր, *a.* արտաքին, դրսի, օտար։ =*s.* դրսի կողմ, գուրոր; 2. արտաքին երեւոյթ, արարք։-ly, *ad.* գուրսէն, երեսանց։

Exterminate էքսթըր՛մինէյթ,*va.* անճետել, բնաջինջ ընել; 2. տարագրել, երեւցել եւն․ -tion -՛շըն, *s.*անճետում, կոտորում; 2. ջնջում; տարագրութիւն եւն․ -tor, -tory էքսթըրմինէյ՛թըր, -նէյ՛թըրի, *a.* անճետող, կոտորիչ, սատակող։

Extern, -al էքսթըրն՛, -ն՛ըլ *a.* արտաքին, օտար; 2. մարմնաւոր։= *s.* ցորեկօթիկ(աշակերտ)։ -ly, *ad.* առ երեւոյթս, ըստ երեւոյթին։

Externals էքսթըրն՛ըլզ, *pl.* արտաքին երեւոյթք, հագուստ, կապուստ; 2. դրսի մարմնաւոր գործեր

Extinct էքսթինքթ՛,*a.*ոչնչացեալ, մարած, շիջեալ; 2. ծարաւի; խափանուած, ջնջեալ ։ -ion -՛շըն, *s.* մարելը, հանգցնելը, շիջում; 2. սպառում, ջնջում; 3. լռավճար։

Extinguish էքսթին՛կուիշ(ս), *va.*մարել, շիջուցանել,աղօտացնել, ջնջել; 2. ամբողջովին վճարել ։ -ment -՛մընթ, *s.* ջնջելը, ոչնչացնելը; 2. պարտաջնջում։ -er -՛ըր, *s.* խափուցիչ մօմ սփոփիչ։

Extirpate էքս՛թըրփէյթ, *va.* արմատքի խլել, կորզել; ջնջել, անճետել։-tion -փէյ՛շըն, *s.* արմատէն հանել, խլում; բարձում, ջնջում։ -tor -փէյ՛թըր, *a.* ջնջող; 2. խլող, խլիչ (դէշ խոտերու)։

Extol էքսթօլ՛(ս), *va.* փառաբանել; 2. ներբողել, գովել։-ler էքսթօլ՛ըր, *s.* գովասան, ներբողիչ ։

Extorsive էքսթօր՛սիվ, *s.* բռնի։

Extort էքսթօրթ՛, *va.* բռնի առնուլ, կորզել, բռնադատել ։ =*vn.* հարստահարել, զրկել։ -ion -՛շըն, *s.* բռնի առակ առնուլը, կեղեքում, զրկում; 2. անխղճութիւն ։

Extortionate,-nary,-ner էքսթօր՛շընէյթ, էքսթօրշը՛նէրի, -նըր, *as.* անխիղճ, անիրաւ։

Extra էքս՛թրէ, *a.* վրայ, վեր; 2. անսովոր; 3. արտաքոյ կարգի, ար-

տակարգ ։ =s. յաւելուած եkskf; 2. (Թերթի) մասնաւոր տպագրութիւն; 3. մասնաւոր կառախումբ ։

Extract էքսթրէքթ', va. հանել, մզել ; ընտրել ։=էքս'թրէքթ, s. հատուած, քաղուած, ծայրաքաղ ; 2. մուզ, մզածոյ խիւղասա ։ Nobly -ed. ազնուատոհմ ։ To - the root. արմատը ելուզել քրհ. -able. -ible, a. հանելի, մզելի; 2. քաղելի ։

Extraction էքսթրէք'շըն, s. դուրս հանելը, արտահանում; 2. տոհմ, ընտանիք; 3. ծնունդ; 4. մզածոյ, մուզ ; 5. հոտաւէտ իւղ ։ -tor էքսթրէք'թըր, s. սաղմահան գործի վիր.

Extradition էքսթրէտիշ'ըն, s. փախստականի մը իր տէրութեան յանձնումը, ախրոյանձնութիւն ։

Extrados էքսթրէյ'տօս, s. արտակամար, արտաքին կամար ճ.

Extra-, էքսթրէ-

-dotal, a. օժիտէն դուրս (եղող) ։

-foliaceous, a. տերեւէն զատ ։

-judicial, a. դատաստանէ դուրս; 2. ապօրինաւոր, արտադատ ։

-mun'dane, a. արտաշխարհիկ ։

-mu'ral, a. պարիսպէն դուրս ։

-ordinary էքսթրօր'տինէրի, a. արտաքոյ կարգի; 2. երեւելի, անսովոր, այլանդակ, հազուադէպ ։

-paro'chial, a. թեմէն դուրս ։

-professional էքսթրէփրօֆէշ'ընըլ, a. պաշտօնէն դուրս ։

-uterin, a. արգանդէ դուրս ։

-vagance, -cy էքսթրէվ'էկընսի, s. շռայլութիւն; այլանդակութիւն ։

-vagant, a. շռայլ ; անհեթեթ, արտառոց, խենդ ու մենդ ։ -ly, ad.

-vaganza -'զէ, s. արտառնուագ ։

-vasate -վ'էսէյթ, va. (արիւն են) դուրս վազել ; 2. արտահոսել ։

-vasation, s. արտահոսում, զեղում ։ [նիւթէն դուրս, օտար ։

Extraneous էքսթրէյ'նիըս, a.

Extreme էքսթրիյմ', a. ծայրագոյն, ծայրայեղ, յետին; 2. վերջին ծայր, վերջին ։ =s. ծայր, վերջ, եզր ։ -unction. վերջին օծում, In the-. հնար եղածին չափ (շատ) ։ In extremis. մահուան ժամուն ։ -less, s. անծայր, անեզր, անվերջ ։ -ly, ad. յետին աստիճան, յոյժ ։

Extremist, s. ծայրայեղական ։

Extremity էքսթրէմ'իթի, s. ծայր, եզր, սահման; 2. ամենածանր վիճակ, տագնապ վտանգ, չքաւորութիւն, ծայրայեղութիւն, չափազանցութիւն ։ To proceed -ies. ծայրայեղ միջոցներու դիմել ։ To drive to-. յուսահատել ։ The extremities. ոտք ձեռք ։

Extric'able, a. քակելի, հանելի ։

Extricate էքս'թրիքէյթ, va. դըժուարութիւնը լուծել, արձակել, թողուլ, . . . ։ -tion էքսթրիքէյ'շըն, s. արձակում, ղերծում ։

Extrinsic, -al էքսթրին'սիքըլ, a. արտաքին, դուրսի ։ -ly, ad.

Extrude էքսթրուտ', va. վանել, արտաքսել ։ [սում ։

Extrusion -րու'ժըն, s. արտաք-

Extuberance, -cy էքսթիուպ'ըրընսի, s. ուռեցք, ուռ, կոնճ ։

Exuberance, -cy էկզիու'պըրընս, s. զեղում, յորդում, առատութ. ։

Exub'erant էկզիու'պըրընթ, a. առատ, զեղուն; 2. յորդ, լիառատ ։ -ly, ad. առատօրէն ։

Exude էկզիուտ', an. քրտնիլ, թորիլ, ծորիլ ։ -da'tion էկզիուտէյ'շըն, s. թորում, քրտինք ։

Exulcerate էքսըլ'սըրէյթ, va. կեղել, խոցել ։ -tion, s. մակակեղ, կեղպատ, վէրքի կոճ ։

Exult էկզըլթ', vn. ցնծալ, հըրճուիլ ։ -ant էկզըլթ'ընթ, a. ցնծալից ։

Exultation էկզըլթէյ'շըն, s. ցընծութիւն, յաղթանակ, խնծիղ ։

Exuviæ էկզիու՛վիի, *pl.* հանուած մորթ, շապիկ (օձի), խորխ; 2. բրածոյ (կենդանի) երէ·

Exuviate էկզիու՛վիէյթ, *va.* մորթը՝ կեղեւը՝ շապիկը ձգել։

Eyas այ՛էս, *s.* (բոյնէն բռնուած) [բազէ։

Ey, Eyot այ, այ՛ըթ, *s.* կղզեակ։

Eye այ(յ), *s.* աչք, ակն; 2. տեսութիւն; 3. ակնարկ, նայուածք, պատիւ; 4. փետրի խայտ, պտղունք; 5. (ասեղի) ծակ, օղց։ =*va.* նայիլ, դիտել։ To have an—to. ուշադիր զննել։ To keep an—on. պահել, պահպանել։ To see with half an—. դիւրաւ՝ կիսխուփ տեսնել։ To set the eyes on. յառել, նայիլ, դիտել։ -ball. աչքի բիբ։ -bright. աչախոտ իւֆրազիյէ չիչ·; ծծմոր է·. -brow. արտեւանունք զայ։ -flap. (ձիու) աչապանք։ -glass. ակնոց, աչքնոց։ -lash. թարթիչ կիրփիկ։ -let. կոճակ են անցնելու ծակ, օղակ։ -lid այ՛լիտ· կոպ կէօզ գափաղը։ -piece. դիտակի ապակին։ -salve. ծարոյր սիւրմէ։ -service. կեղծաւորութիւն։ -shote. աչքի միջոց, տարածութիւն կէօզ իրիմի։ -sight. նայուածք, ակնարկ, դիտողութիւն։ -sore. աչաց ատելի։ -stone. կիվաքար, ակնաքար կէօզ թաշը։ -water. աչքի դեղ։ -witness. ականատես (վկայ)։

Eyed այտ, *a.* Black—. սեւաչուի, չամիչ աչուկ, սեւաչուկ։ Blear—. բժակն, աչքը ճիպռոտ։

Eyne այն, *obsolete, pl. of* Eye.

Eyre էէր, *s.* շրջան։ Justice in—. շրջիկ դատաւոր։ [բոյն, հորց։

Eyrie, Eyry էյ՛րի, *s.* (արծուի)

F

Fa ֆա, *s.* խազ մը, ֆա եր.

Fabian ֆէյ՛պիէն, *a.* յամրընթաց, զգուշաւոր, թշնամին նեղող։

Fable ֆէյ՛պլ, *s.* շտկուած պատմութիւն, առասպել; 2. (խրատական) առակ; 3. սուտ, շտկոց։ =*an.* առակ՝ վէպ խօսիլ, առասպելաբանել, վիպախօսել; 2. հնարել։

Fabric ֆէպ՛րիք, *s.* շինութիւն, շինուածք; 2. շէնք, հիւսուածք, կազմութիւն; 3. ձեռակերտ, ձեռարուեստ։

Fabricate ֆէպ՛րիքէյթ, *va.* շինել, յօրինել, կազմել; 2. գործել տօգումագ; 3. կեղծել, շտկել, յօրինել։ -tion -րիքէյ՛շըն, *s.* գործուած, կերտուած, յօրինուած, յօրինուածք; 2. շինութիւն; 3. ձեռարուեստ, տարազագործութիւն; 4. առասպել, սուտութիւն։ -tor, Fabler ֆէպրիքէյ՛թըր, ֆէյպ՛լըր, *s.* շինող, գործող, հնարող, կազմող, գտակ։

Fabulize ֆէպ՛իուլայզ, *va.* առակ շինել, խօսիլ։ -list ֆէպ՛իուլիսթ, *s.* առակախօս։

Fabulous ֆէպ՛իուլըս, *a.* սուտ, առասպելական, անհաւատալի։ -age. առասպելական դիցաբանական շրջան։ -ly, *ad.* առասպելօրէն, առասպելական։ -ness, *s.* —ութիւն։

Façade ֆասատ՛. *s.* երես, ճակատ (շէնքի) առաջերես։ F.

Face ֆէյս՛(զ), *s.* երես, դէմք; 2. (արտաքին) երեւոյթ, կերպարանք, հանդամանք; 3. մակերես, մակերեւոյթ; 4. համարձակութ., լրբութիւն, աներեսութիւն։ =*va.*

դիմաւորել ; 2. ընդդիմանալ ; 3. նայիլ, առջեւը կենալ ; 4. (մակերեւոյթը) հարթել, շտկել եւն.; 5. դրուագել ; 6. երեսել ; 7. կեղծել, (թէյը) խարդախել ։ =vn. երեսը դառնալ, նայիլ ։ To make a—. երեսը շինել, ծաղրել ։ To seek one's face. շնորհ խնդրել ։ —value. անուանական արժէք ։ To—about. (զօրքը) թիկունք դարձնել ։

Faced ֆէյսթ, a. Black—. սեւադէմ, սեւուցիկ ։ Double—. երկդիմի ։

Facet, Facette ֆէս'էթ, s. անկիւնաւոր երես (ադամանդի), նիստ, երեսակ երեսիկ փայլքրա ։

Facetiæ ֆէսի'շիի, pl. ծաղրաբանութիւնք, զուարճախօսութիւնք.

Facetious ֆէսի'շըս, a. ծաղրաբան, զուարճախօս, սրախօս ։ —ly, ad. —ness, s. —ութիւն ։

Facial ֆէյշ'իըլ, a. երեսի, դէմքի, դիմաց ։ —angle. դիմանկիւն ։

Facile ֆէս'իլ, a. հեշտ, դիւրին, դիւրիմաց; 2. բարեբարոյ; 3. դիւրանաց, դիւրահաւան; 4. հեզ, թոյլ

Facilitate ֆէսիլ'իթէյթ, va. դիւրացնել ։ —tion ֆէսիլիթէյ'շըն, s. դիւրացում, դիւրացնելը ։

*Facility ֆէսիլ'իթի, s. դիւրութիւն, դիւրատահութիւն (ոճոյ); 2. դիւրահաւանութիւն, կամարարութիւն, քաղցրութիւն; 3. յաջողակութիւն ։

Facing ֆէյ'սինկ, s. (հանդերձի) զարդարանք, դրուագ ։

Fac-simile ֆէքսիմ'իլի, s. նմանահանութիւն, գրութիւն ։ (pl. ֆէքսիմ'իլիզ) L.

Fact ֆէքթ, s. իրողութիւն, արդիւնք, գործ ; 2. դէպք, դիպուած, էր; 3. պարագայ, ճշմարտութիւն ։ In fact. արդեամբ, իրօք ։ The — is. միով բանիւ, համառօտիւ ։

*Factitious ֆէքթի'շըս, a. արուեստական, շինծու, անբնական ։ —ly, ad. արուեստակօրէն ։

Factor ֆէքթ'ըր, s. գործակալ, միջնորդ. յանձնակատար վճ.; 2. արտադրիչ թ.; 3. ստացող, գործիչ ։ —age ֆէքթ'ըրէճ, s. միջնորդչէք, յանձնարարողչէք ։ —ize. va. (պարտականի) ինչքը գրաւել եւ. ։

Factory ֆէքթ'ըրի, s. գործակալատուն, հաշուետուն; 2. գործակալութիւն; 3. գործարան, գործատուն ։

Factotum ֆէքթօ'թըմ, s. (pl. թըմզ) տան ամեն գործը տեսնող, համայնագործ, պարոն ամէն բանի ։

Facture —'չըր, s. վաճառագիր ։

Faculty ֆէք'ըլթի, s. կարողութիւն, զօրութիւն; 2. իշխանութիւն, իրաւունք, հրաման; 3. տաղանդ, ձիրք; 4. ժողով (վարժապետաց), կաճառ ։ —of Law, Medicine. օրէնսգիտաց՝ բժշկաց դաս ։ —of Anatolia College. վարժապետական ժողով . . . ի ։

Fad ֆէտ, s. սիրական զբաղում՝ գործ, քմայք որ եւ Hobby.

Fade ֆէյտ, vn. խամրիլ, թառամիլ, անցնիլ, աղօտանալ ; 2. գոյնը նետել՝ տալ՝ թափիլ ; 3. նուաղիլ, սպառիլ ։ =va. խամրեցնել, չորցնել ։ Fading. անցաւոր, վաղանցիկ ։ —less ֆէյտ'լէս, a. անթառամ, չթոռոմող ։

Fadge ֆէճ, vn. յարմարիլ ։

Fæces ֆի'սիզ, pl. գիրտ, աւելորդ, կղկղանք ։ [ոգի բերի ։

Faery, —rie ֆէյ'ըրի, s. պարիկ,

Fag ֆէկ, s. (մեծին ծառայող) կրտսեր ուսանող, սպասեակ հմմ. ։ =va. աշխատցնել, յոգնեցնել ։ =vn. աշխատիլ, սպասաւորել, ծառայել. յոգնիլ ։ Fag-end. (չուանի թելատած) ծայր, եզերք ։

Fagot ֆէկ'ըթ, s. ճիւղերու

խուրձ, ստապարցակ, կապոց, տրցակ; 2. շատախօսութիւն, բաշաղանք; 3. գաւազան, երկաթի կամ, փիւր skմkp; 4. փոխ-վարձ (զինուոր) պkskյ։ =va. տրցակ շինել, տրցակել։

Faience, Fayence ֆայ'անս, *s.* աղնիւ խեցեղէն, արծաթ, յախճի։

Fail ֆէյլ(տ), *vn.* պակսիլ, կարճ գալ, լմննալ, հատնիլ; 2. սպառիլ, ոչնչանալ, տկարանալ; 3. վրիպիլ, թերանալ; 4. սնանկանալ։ =*va.* կարօտիլ, վրիպիլ։ =*s.* պակասութիւն, կարօտութիւն։ Without—. անտարակոյս; բացարձակաբար։

*__Failing__ ֆէյ'լին, *s.* սպառում, վրիպում; 2. զանցառութիւն, տկարութիւն; 3. սնանկութ.; 4. սխալ։

Failure ֆէյլ'եըր, *s.* սպառում, դադարում; 2. անկում, նուազութիւն; 3. վրիպում, անյաջողութիւն; 4. սնանկութիւն։

Fain ֆէյն, *a.* շնորհակալու, յօժարամիտ։ =*ad.* սրտագին, խնդագին։ I would—. սիրով կուզէի։

Faint ֆէյնթ, *a.* նուաղեալ, լքեալ, վհատեալ։ =*vn.* նուաղիլ, տկարանալ, վհատիլ, անհետանալ։ =*s.* նուաղում, տկարութիւն։ —hearted. վհատեալ, երկչոտ, յուսահատ։ —ish ֆէյն'թիշ, *a.* նուաղուն, նուաղկոտ; 2. ծանր բուրող, ծանրահոտ։ —ly ֆէյնթ'լի, *ad.* նըւաղեալ, վհատեալ; 2. աղօտ, նսեմ, թոյլ։ —ness ֆէյնթ'նէս, *s.* նուաղում; 2. վհատութիւն; 3. թուլութիւն, տկարութիւն։

Faints ֆէյնց, *pl.* նախաթորում (հուիսքիի)։ [աննշան։

Faint'y ֆէյն'թի, *a.* նուաղուն;

Fair ֆէեր, *a.* անբիծ, մաքուր; 2. գեղեցիկ, չքնաղ, ակնահաճոյ; 3. բացդոյն; 4. անամպ, պարզ, պայծառ; 5. մարդասէր, համեստ, հեզ; 6. պարզ, որոշ դիւրընթեռնլի։ =*ad.* պարզ՝ որոշ կերպով; հաճոյ, լաւ, բարուոք։ =*s.* կին, գեղուհի, գեղանոյշ; 2. գեղեցիկ սեռը, կանայք; 3. տօնավաճառ, ցուռ բանւայիր։ To bid—. նմանիլ, հասկցուիլ։ —and square. արդար՝ անաչառ կերպով։ —play. հաւասար խաղ։ —haired. խարտեաշ, սպիտակ։ -shake. շահաւոր գործ։ -spoken. անուշլեզու, քաղաքավար։

Fair: -ing ֆէէր'ին, *s.* ցուցընծայ։ —ish ֆէէ'րիշ, *a.* խարտեաշ։ —ly ֆէէր'լի, *ad.* որոշակի; սիրուն, հաճոյալից; 2. անարատ, անթերի։ —ness ֆէէր'նէս, *s.* անբծութիւն, սիրունութիւն; 2. յստակութիւն, պարզութիւն։

Fairy ֆէէ'րի, *s.* կիւս, պայիկ, բղձանոյշ։ —like կիւսական։ —ring, -circle. կիւսական շրջանակ(խոտի)։

Faith ֆէյթհ, *s.* հաւատք, հաւատ; 2. վստահութիւն; 3. (ամուսն.) հաւատարմութ.; 4. հաստատ խօսք, խոստում; 5. հաւատք, կրօնք, դաւանութիւն։ Faith! հաւատքս վկայ, խա՛չ որ։ —less, *a.* անհաւատ; 2. անհաւատարիմ, նենգաւոր։

Faithful ֆէյթհ'ֆուլ, *a.* հաւատարիմ, արդար, ուղիղ, անկեղծ; 2. հաւատացեալ, ուղղահաւատ; 3. արժանահաւատ։ —ly, *ad.* հաւատարմաբար։ —ness, *s.* հաւատարմութ.; 2. ճշդութ., ուղղութ.

Fake ֆէյք(տ). (մալուխի) ծալք գանգալ; 2. խաբէութիւն, խաղ։ =*va.* կծիկ շինել; 2. նենգել, գողնալ, խաբել; 3. ընել, շինել; 4. շարունակել։

Fakir, Faquir ֆէյ'քըր, ֆաքիր', *s.* մուրացիկ կրօնաւոր, հնդիկ աբեղայ skrվիշ, փագիր։

Falcate,-ted, Falciform ֆէլ'քէյթ, ֆէլ'սիֆօրմ, *a.* մանգաղաձեւ, գութանաձեւ։

Falchion ֆաաա'լչըն, ֆօլ'չըն, *s.* (կորածայր) լայն թուր, խարբ։

Falcon ֆաաա'քն, ֆօքն, *s.* բազէ, բազա շահին, տօղան։ –er ֆօլ'քնըր, *s.* բազէապան, բազէաւոր։ –et ֆէլ'քընէթ, *s.* փոքր թռչնազօթ մը, գաւազ հ. ձ.։ –ry ֆօլ'քնրի, *s.* բազէկրթութիւն; 2. բազէով որսորդութիւն, հաւորսութիւն։

Faldstool ֆօլտ'ստուլ, *s.* ծալաթոռ; 2. (ժամի) գրքակալ։

Fall ֆօլ, ֆաալ, *vn.* (Fell, Fallen) [under, on, upon] իյնալ; 2. կործանիլ, ընկճուիլ; 3. (պտուղ) փթիլ; 4. տկարանալ, նուազիլ; 5. (գետը) թափիլ, հոսիլ; գահավիժել; 6. (արցունքը) վազել; 7. (անձրեւը) գալ, տեղալ; 8. (մութը) կոխել, տիրել; 9. (ձայնը) ցածնալ, նուազիլ; 10. վիճակիլ, հանդիպիլ; 11. մեղանչել; 12. ուրանալ (հաւատք)։ =*va.* ընկղմել, ընկճել, կոխել։ To–aboard of. (նաւը) ընդհարիլ։ To–among. յանկնկալս երեւնալ։ To–asleep. քունը տանիլ, տարբեձել։ To–astern. յամր երթալ, ետ մնալ։ To–away. նիհարնալ, մաշէ իյնալ; 2. ուրանալ, վտարանջել; 3. կործանիլ, կորսուիլ; 4. թառամիլ, նուազիլ։ To–back. ետ քաշուիլ, տեղի տալ; 2. (խոստումը) դրժել։ To–foul. յարձակիլ, ընդհարիլ; 2. *(grace)* մեղանչել, մեղք գործել։ To–home. (նաւու կողմնակի գերանը) ներս ծռել։ To–in. համաձայն ըլլալ, միաբանիլ; 2. ներս գալ, մտնել; 3. իյնալ; 4. *(with)* հանդիպիլ, մօտ գալ։ To–off. զատել, անջատել; 2. մեղանչել, ուրանալ; 3. մոռնալ, լքանել; 4. աւրուիլ, գէշնալ; իյնալ, թափուիլ; 5. (նաւը) կամացցնել։ To–on. վրան իյնալ, յարձակիլ; 2. (աշխուժիւ) սկսիլ։ To–out. կռուիլ, պատահիլ, հանդիպիլ։ To–over. անդին՝ դուրս իյնալ; 2. պատահիլ։ To–short. պակաս՝ կարճ գալ, չբաւել։ To–to. սկսիլ, (բանի) փակչիլ։

Fall ֆօլ, *s.* անկում, իյնալը, իջնալը; 2. կործանում, նուաճում, գլորում; 3. մահ; 4. խոնարհութիւն, նուաստութիւն; 5. (գնոց) անկում; 6. (ձայնի) ցածում, կացք; 7. ջրվէժ, քարավազ (Նիակարայի); 8. (գետի) պարպուիլը; 9. անկումն տերեւոց, աշուն։

Fallacious ֆէլէյ'շըս, *a.* պատիր, խաբէական; 2. սուտ, նենգաւոր։ -ly, *ad.* խորամանկութեամբ։ -ness, *s.* նենգութիւն, խաբեբայութիւն։

***Fallacy** ֆէլ'էսի, *s.* խաբէութիւն, ստութիւն, խորամանկութիւն; 2. իմաստակութիւն տր.։

Fallen ֆօլ'ըն, *a.* անկեալ, կործան; 2. (քիթը) քաշուած, իջած։

Fallible ֆէլ'իպլ, *a.* սխալական, խաբէական, վրիպական։ –bility, *s.* սխալականութիւն։ –bly. *ad.*

Falling ֆօ'լինկ, *s.* անկումն։ –star. թռիչ-աստղ, ասուպ։ –sickness. լուսնոտութիւն սարա։ –stone. օդաքար։

Fallow ֆէլ'օ(ու), *a.* ստեւագոյն, շէկ; 2. անմշակ, կորդ, հանգչած (արտ)։ =*va.* (հանգչած արտը) վարել, հերկել։ –deer. շիկերէ, վիթ ալա կէյիկ, գարաճա։ -chat, finch. ջրակտցար սաւ յուղլուղու թռ.։

False ֆաաալս', ֆօ'լս, *a.* սուտ, ստայօդ; 2. թիւր, մոլար, սխալ; 3. խարդախ, կեղծ, ծուռ; 4. սնոտի, փուճ; 5. անհաւատարիմ; 6. սխալ ձայն եր. =*ad.* ստութեամբ, նենգութեամբ։ -ly, *ad.* խաբէութեամբ, խարդախութեամբ։ -hearded. խաբեբայ։ -imprisonment. անիրաւ . . . –*ness. –hood. **Falsity** ֆօլ'ս–

նէս, ֆօլս'հուտ, ֆօլ'սիթի, s. նենգութիւն, սուտութիւն, խարդախութ.։

Falsette, -set'to ֆօլսէթ', s. ճամթած ձայն, թերաձայն։ [It.]

Falsify ֆօլս'իֆայ, va. կեղծը շինել, խարդախել, նենգել; 2. սուտութիւնը ապացուցանել, հերքել; 3. սխալը ցցնել։ =vn. սուտ խօսիլ, ստել։ -fiable ֆօլ'սիֆայէպլ, a. նենգելի, կեղծելի։ -fication ֆօլսիֆիքէյ'շըն, s. նենգութիւն, սուտութիւն, խարդախութիւն; 2. կեղծիք, կեղծելը։

Falter ֆօլթ'ըր, vn. վարանիլ, տատանիլ, տարուբերիլ; 2. թոթովել, կակազել։ -ingly, ad. դողդոջուն։

Fame ֆէյմ, s. ձայն, համբաւ; 2. հռչակում, հռչակ, վարկ, պատիւ։ =va. հռչակել տարածել։

Famed ֆէյմտ, a. հռչակաւոր, երեւելի։

Familiar ֆէմիլ'իըր, a. [to me; I am—with] ընտանեկան; 2. ընտանի, մտերիմ; 3. համարձակ, սովորական; 4. ծանօթ, (լաւ) տեղեակ։ =s. ընտանի, մտերիմ, մտերմուհի; 2. չար հրեշտակ՝ ոգի; 3. (հաւատաքննութեան) պաշտօնեայ մը. -ity -միլիէր'իթի, s. ընտելութիւն, ընտանութիւն; 2. ծանօթութիւն, մտերմութիւն; 3. համարձակութիւն։ -ize ֆէմիլ'իէրայզ, va. ընտանեցնել, ծանօթացնել։ -ly, ad. ընտանեբար, մտերմաբար; 2. առհասարակ, յաճախ։

Fam'ilist, s. ընկերասէր Յր.։

Family ֆէմ'իլի, s. ընտանիք, գերդաստան, տուն; 2. զարմ, ազգատոհմ, ազգականութիւն; 3. տոհմ, ցեղ Բս. Կ.։

Famine ֆէմ'ին, s. սով, քաղց; 2. թանկութիւն, սղութիւն։

Famish ֆէմ'իշ(տ), va. սովամահ՝ սովալլուկ ընել, քաղցով նեղել, զրկել։ =vn. սովամահ ըլլալ։ -ment, s. անօթութիւն, քաղց։

*Famous ֆէյմ'ըս, a. հռչակաւոր, ընտիր, երեւելի։ -ly, ad. ըստ արժանւոյն, մեծապէս։

Fan ֆէն, s. հովահար եւ ղբայգէ; 2. փուք, փչան, հովահարիչ; 3. (հողմաղացի) հողմարգել; 4. (ցորեն) հոսիչ, հեծանոց, որնիչ եապա։ =va. հովահարել, արծարծել (բոցը); զովացնել; 2. (ցորենը) հոսել, որնել սավորական։ -blower, -wheel. թաթակիր՝ հողմաբեր անիւ։ -cricket. թիւախոյուրդ է. -light. կլոկլոր ապակի։ -palm. վարսաւոր արմաւենի։ -tail. բուբուզիկ (աղաւնի)։

Fanatic, -al ֆէնէթ'իքըլ, a. կրօնամոլ, մոլեռանդ, մոլեկրօն։ -ness, Fanaticism -թիքըզ'նէս, ֆէնէթ'իսիզմ, s. մոլեռանդութիւն, կրօնամոլութիւն, կոյր եռանդ։

Fancier ֆէն'սիըր, s. սիրող, մոլի մեծագլը; 2. խոհուն, երազուն; 3. մրսիկ մասնագլ։

*Fanciful ֆէն'սիֆուլ, a. մտացածին, երեւակայական, ցնորական; 2. մոլի։ -ly, s. ըստ քմաց։ -ness, s.

Fancy ֆէն'սի, s. երեւակայութիւն, գաղափար; խորհուրդ, միտք; 2. հնարք, գիւտ; 3. մտահաճոյք, ճաշակ, քմահաճոյք; 4. անցաւոր կամք, վաղանցիկ սէր։ =an. գաղափար կազմել, երեւակայել; 2. քմահաճոյք՝ սէր ունենալ, հակել։ =a. քմահաճ, քմշոտ։ To have a—. կարծել; 2. մոլին ըլլալ։-ball. քմազարդ պարահանդէս։-good, -articles մանրազարդք թու հայքիյէ։ -man. կուփամարտիկ։ -monger. երազուն։ -work. փափուկ ձեռագործ։ The fancy. զբօսասէրք (որսասէր, կռփասէր են.)։ [ռակաքա [Sp.]

Fandango ֆէնտէն'կօ, s. բամբ-

Fane ֆէյն, s. ժողովարան, սըրբարան, ժամ; 2. հողմացոյց։

Fanfare ֆան՛ֆար, s. յաղթութեան հռչակ, ցոյց; 2. փողերգ եւ.

Fanfaron ֆան՛ֆարօն, s. պարծուկ, անձնագով, գովանի։ [F.] -ade ֆան՛ֆէրընէյտ, s. մեծաբանութիւն, անձնագովութիւն։

Fang ֆէնկ, s. սուր ակռայ, ճանկ; ակիշ, գզեռ, ագռաւուկ; 2. ծիրան, մագիլ; 3. կեռ, ճանկ չինկել; 4. (օձի) թունաւոր ակռայ։ -ed ֆէնկտ, a. ծիրանաւոր։

Fanon ֆէյ՛նըն, s. ուրար եւ.

Fantasia ֆէնթէյ՛զիէ, -թա՛զիէ, s. խանդերգ, քմերգ, քմշերգ։

Fantasm. *See* Phantasm.

Fantom. *See* Phantom.

*Fantastic,-al ֆէնթէսթ՛իքըլ, a. երեւակայական, ցնորական; 2. մոլի։ =s. տրտակարգ, քմշոտ։

Fantasy. *See* Fancy.

Far ֆար, a. (*com.* Farther; *sup.* Farthest.) հեռու; 2. հեռի, թշնամի։ =ad. հեռուն, անդին; 2. մեծաւ մասամբ; 3. բաւական անդին։ As — as. մինչեւ։ By—. խիստ շատ։ How—. որչա՞փ, որչա՞փ հեռու։ Thus—, So—. մինչեւ հոս։ From—. հեռուէն։ -fetched -ֆէչտ, հեռուէն բերուած; անբնական, քաշքշուք։ —from it! քա՛ւ լիցի։ —off. շատ հեռու, թշնամի, տգէտ, պաղ։ — other. շատ տարբեր։ —sighted. հեռատես, սրատես։ —side. աջ կողմ, խէչ։ -sought. արուեստակեալ։

Farce ֆարս, s. խեղկատակութ. զաւեշտ; 2. խճողակ, լիցք soiմu։

Farcical ֆար՛սիքըլ, a. ծաղրական; խաբէական։-ly,*ad.*-ness,*s.*

Farcin, Farcy ֆար՛սին, ֆար՛սի, s. ձիաքոս, ջորեքոս ար ույուգու։

Fare ֆէյըր, ֆաար, *vn.* երթալ, անցնիլ, ճամբորդել; 2. ըլլալ, պատահիլ (լաւ, գէշ)։=s. տանողչէք, անցագին; 2. հմտութիւն; 3. կեր, ուտելիք։

Farewell ֆէէրուէլ՛, s. հրաժեշտ, մեկնում; 2. հուսկ ողջոյն, կաց բարով։ =a. հրաժեշտի, մեկման։ =ֆէ՛էրուէլ, *int.* մնա՛ս բարով, երթա՛ս բարեաւ, կա՛ց բարով։

Farina ֆէրի՛նէ, s. ալիւր, օսլայ; փեկուղ, ախժիք ո. -ceous ֆէրայնէյ՛շըս, a. ալիւրային։

Farm ֆարմ, s. ագարակ; 2. վարձակալութիւն։ =*va.* մշակութիւն ընել, մշակել; 2. վարձու տալ; 3. վարձել։ =*va.* (հողը) մշակել, վարուցան ընել։ -bailiff. վարձագիր; 2. հողաբարձու։ -house. ագարակատուն։ -yard. հաւնոց; բակ։ -ing ֆար՛մին, s. երկրագործութիւն։

Farmer ֆարմ՛ըր, s. ագարակապան, հողի վարձակալ; 2. բաժահաւաք; 3. հողագործ, մշակ։

Farmery ֆարմ՛ըրի, s. ագարակի տուն՝ շէնք, ագարակ, եզրակ։

Farmost ֆար՛մօսթ, a. հեռագոյն։

Far'ness, s. հեռաւորութիւն։

Faro ֆէէյր՛օ, s. թղթախաղ մը։

Farrago ֆէրէյ՛կօ, s. խառնուրդ։ -ginous -րէճ՛ինըս, խառնիխուռն։

Farrier ֆէր՛իըր, s. անասնաբոյժ; 2. պայտառ Նալպանտ։

Farriery ֆէր՛իըրի, s. անասնաբուժութիւն, պայտառութիւն։

Farrow ֆար՛օ, s. (խոզի) ձնունդք։ =*va.* (խոզը) ծնգնիլ, ձկնիլ։ =a. ամուլ (կով)։

Farther ֆար՛դհըր, a. աւելի հեռու. հեռաւոր; 2. երկար; 3. անդրագոյն, աւելի։ =*ad.* աւելի հեռուն, առաւել եւս, անդին, նաեւ։

Farthest ֆար՛դհէսթ, *aa.* հեռագոյն շատ հեռու, ծայրագոյն։

Farthing ֆար՛դհին, s. բէննիյին 1/4 ը դրամ մը (5 բարա)։

Farthingale ֆա՛րդհինկէյլ, *s.* լամուսայց վաւշին գլխկիր։
Fasces ֆէս՛էզ, *pl.* (իշխանական) գաւազանախուրձք Հ. -cial ֆէշ՛էէլ, *a.* գաւազանախրձի։
Fascicle ֆէս՛էքլ, *s.* փնջիկ, տրցակ, խուրձ բս. -ciate,-ted; -cular ֆէշ՛էէյթ, ֆէշ՛էէյթէտ, ֆէսէք՛եուլըր, *a.* տրցակաձև, խրձաձև (տերեւ)։
Fascinate ֆէս՛ինէյթ, *va.* (աչքը) կապել, կախարդել; 2. դիւթել, գրաւել։ -tion ֆէսինէյ՛շըն, *s.* կախարդանք; 2. դիւթական խօսք, յուռութ, դիւթ; 3. անհրեւոյթ զօրութիւն, հրապոյր։
Fascine ֆէսին՛, *s.* ճեղան սիր.
Fash ֆէշ(ը), *va.* ձանձրացնել։
Fashion ֆէշ՛ըն(ը), *s.* կերպարանք, ձեւ, տարազ; 2. նորաձեւութիւն; 3. սովորոյթ; 4. ազնուականութիւն։ =*va.* շինել, ձեւել, յարմարցնել։ After a—. տարազաւոր, ըստ իմիք։ A man of—. բարեկիրթ մարդ։ -able, *a.* նորաձեւական, նորաձեւասէր, նորաձեւիկ, նորելուկ; 2. անցուկ, ընթացիկ; 3. ազնուական, սպրկուկ։
Fast ֆասթ, ֆէսթ, *a.* արագ, շուտ, հաստատ, պինդ; 2. ամուր, անառիկ; 3. անբաժան, սերտ, խորին, հաւատարիմ; 4. զեղխ, շռայլ։ =*s.* ծոմ, պահք; 2. պահեցողութիւն։ =*ad.* պինդ, ուժգին, հաստատ, արագ։ =*va.* ծոմ՝ պահք բռնել; 2. ծոմ կենալ, չուտել։ To make—. կապել։ —and loose. խարդախ, անհաստատ, թոյլ։ —by, -beside. առընթեր, կիցը։ —day. պահոց օր, պահք, պաք։-handed. ագահ, ճղճիմ, կծծի։ To be too—. (ժամացոյցը) առաջ երթալ։ To break one's—. նախաճաշել, ծոմը աւրել։
Fasten ֆա՛սն, ֆէսն, *va.* պնդել, ամրցնել, հաստատել; 2. կապել, կցել, փակցնել։ =*vn.* փակչիլ։ -er ֆասն՛ըր, *s.* կապող, կապ։ -ing ֆասն՛ին, *s.* փոկ, կապ, կապանք։
Fastness ֆասթ՛նէս, *s.* հաստատութիւն, պնդութիւն; 2. ամրութիւն, ամրոց։
*Fastidious ֆէսթիտ՛իըս, *a.* դըժուարահաճ, դէզ բիբիզ; 2. մանրակրկիտ, զգուշաւոր։ -ly, *ad.* արհամարհանօք, քամահանօք; 2. անխերի(գործ)։ -ness, *s.* -ութիւն։
Fat ֆէթ, *a.* գեր, իւղոտ; 2. պարարտ, լեցուն; 3. բարեբեր; 4. բըթամիտ, ապուշ։ =*s.* պարարտութիւն, ճարպ; 2. լաւագոյնը; 3. կարաս, տակառ։ =*an.* գիրցնել; 2. գիրնալ, պարարիլ։
Fatal ֆէյթ՛էլ, *a.* անխուսափելի, անհրաժեշտ; 2. ճակատագրային; ճակատագրական; 3. աղետաբեր, սեւ (օր); 4. մահաբեր։ -ly, *ad.* մահացու կերպով; 2. ճակատագրապէս։ -ism ֆէյ՛թէլիզմ, *s.* ճակատագրի հաւատք, բաղդակրօնութիւն։ -ist ֆէթ՛էլիսթ, *s.* ճակատագրի հաւատացող, ճակատագրեան, ճակատագրական, բաղդակրօն։ -ity ֆէթէլ՛իթի, ճակատագիր; 2. ձախորդութիւն, աղէտ, օրհաս։
Fata-morgana ֆաթ՛էմօրկանէ, *s.* կրկներեւոյթ (ի Սիկիլիա)։
Fate ֆէյթ, *s.* ճակատագիր, գիպուած, բաղդ; 2. արկածք, աղէտ; 3. օրհաս, մահ։ The Fates. կենաց թելը մանող խզող երեք դիցուհիք, պարկայք դէյ։ -ful ֆէյթ՛ֆուլ, *a.* մահացու; 2. ճակատագրային։
Fated ֆէյթ՛էտ, *a.* սահմանեալ, դատապարտուած, ճակատագրեալ։
Father ֆադհ՛ըր, *s.* հայր; 2. նախահայր, նահապետ; 3. ստեղծող, հիմնադիր; 4. *pl.* Սուրբ Հարք, հայրապետք; 5. ատենական հարք

Հ. =*va.* Հայր ըլլալ; 2. ծնանիլ; 3. որդեգրել; (*on, upon*) ընծայել, սեպհականել։ Almighty—. Ամենակալ Հայր։ Adoptive—. Հայրագիր։ God—. կնքահայր։ Grand—. մեծ հայր, պապ։ Holy—. Սրբազան Պապը; 2. խոստովանահայր, հայր սուրբ։ Step—. խորթ հայր, հօրու։ —Daniel. ծերուկ Դանիէլ ախպար։ —Peter. Հայր Պետրոս վարդապետ։ —in-law. աներ; սկեսայր։ -land. հայրենի երկիր, հայրենիք։ -lasher. ցլածուկ։ —long-legs. խորդամծանծ; 2. գաչտամարդ։

Father,-hood ֆա՛դըրհուտ, *s.* հայրութիւն։ **-less** ֆա՛դըրլէս, *s.* անհայր; 2. հեղինակն անծանօթ։ **-liness** ֆա՛դըրլինէս, *s.* հայրական գութ։ **-ly** ֆա՛դըրլի, *a.* գթալից, հայրական, պաշտպան։

Fathom ֆէ՛դըմ, *s.* գրկաչափ։ =*va.* խորութիւնը չափել, խորաչափել։ **-able**, *a.* չափելի, քննելի։ **-less**, *a.* անյատակ, անսահման. անչափելի։ [գուշակ։

Fatidical -տ՛իքըլ, *a.* բազդա-

Fatigue ֆէթի՛կ, *s.* յոգնութիւն, խոնջութիւն; 2. խոնջէք; նեղութիւն; փոփոխ աշխատութիւն զին. =*va.* յոգնեցնել, տաղտկացնել։

Fatiguing ֆէթի՛կին, *a.* տաժանաւոր, նեղիչ, ձանձրալի։

Fatling -՛լին, *s.* պարարակ (գառն)

Fatly ֆէթ՛լի, *a.* պարարտօրէն։

Fatner, Fattener ֆէթ՛նըր, *a.* պարարտացնող, գիրցնող։

Fatness ֆէթ՛նէս, *s.* պարարտութ., գիրութիւն; 2. առատութ.

Fatten ֆէթ՛ն, *an.* պարարել; 2. գիրցնել; 3. գիրնալ։ **-ing** ֆէթ՛նին, *a.* պարարիչ, գիրցնող։

Fat'tish, *a.* ճարպոտ, ճէնճոտ։

Fattiness ֆէթ՛ինէս, *s.* իւղոտութիւն, պարարտութիւն։

Fatty ֆէթ՛ի, *a.* իւղային, իւղոտ; 2. պարարտ, գէր, լեցուն։

Fatuity ֆէթ՛իուիթի, *s.* մտքի տկարութիւն, յիմարութիւն։

Fatuous ֆէթ՛իուըս, *a.* յիմարական, անմիտ; 2. ցնորական, փուճ

Faubourg ֆօ՛պուրկ, *s.* արուարձան (Բարիզի) [F.]։ [(գիր)։

Faucal ֆօ՛քըլ, *a.* կոկորդային

Fauces ֆօ՛սէզ, ֆօ՛սիզ, *pl.* ըմբան, որկոր։ [ղուգ։

Faucet ֆօ՛սէթ, *s.* ծորակ մուտ-

Faugh ֆօ՛ը, *int.* բու՛, բու՛հ։

Faulchion, *See* **Folchion.**

Fault ֆօօլտ, ֆօլտ, *s.* պակասութիւն, սխալ; 2. սխալանք, վրիպանք, յանցանք, վրիպակ; 3. վրիպում հն+.; 4. չփօթութիւն, շուարում; 5. հետակորուսութիւն։ At—. (որսին) հետքը կորուսած, շուարած To beat—. չփօթիլ, զինքը կորսնցընել։ To find—. պակաս գտնել, մեղադրել; զայրացնել։ **-iness**, *s.* սխալանք, պակասութիւն, յանցաւորութիւն։ **-ily** ֆօլ՛թիլի, *ad.* սխալմամբ, պարսաւելի կերպով։ **-less** ֆօլթլէս, *a.* անթերի, անսխալ։ **-ly**, *ad.* —կերպով։ **-ness**, *s.* —ութիւն։

Faulty ֆօլթ՛ի, *n.* յանցաւոր, մեղադրելի; 2. թերի, սխալ։

Faun ֆօն, *s.* չահապետ դաշտաց, մարդապոյ քաղ.պոյ, փաունա

Fauna ֆօն՛ը, *s.* գաւառի մը անասունք, անասնացոյց կենդանացուցակ։

Fauteuil ֆօթ՛ըլ, *s.* թիկնաթոռ; 2. (ակադեմիական) աթոռ։

Favor ֆէյ՛վըր, *s.* շնորհ, երախտիք; 2. պաշտպանութիւն; 3. հաճութիւն, քաղցրութիւն; 4. մեղմութիւն; 5. յարգ, պատիւ; 6. պաշտպանեալը; 7. սիրոյ գրաւական, պարգեւ; 8. նամակ։ =*va.*

թոյլտուրել, նպաստել, պաշտպանել, դիւրացնել։ With your—. ձեր հրամանաւ։ To curry—. շողոքորթել

Favorable, *av.* նպաստաւոր, յաջողակ։ -ly, *ad.* բարեյօժար կերպիւ։ -ness, *s.* —ութիւն։

Favored ֆէյ'վըրտ, *a.* Well—. գեղեցիկ, վայելուչ։ Ill—. չարաշուք։

Favorer ֆէյ'վըրըր, *s.* ձեռնտու, պաշտպան, բարեսէր։

Favorite ֆէյ'վըրիթ, *s.* սիրական, սիրելի, աչքի լոյս; 2. մտերիմ, (արքայի) օճանեակ։ -tism -րիթիզմ, *s.* օճանակալութիւն, կողմնակցութիւն, շնորհուկ։

Favose ֆէյվօ'ս, *a.* բջէջանման ե..

Favus ֆէյ'վըս, *s.* խորոխային գոնջութիւն, գոնջուկ ախտ.

Fawn ֆօն, *s.* այծեմի ձագ, եղնորթ։ =*vn.* [on, upon] (եղնորթը) ծնիլ, ձկնիլ; 2. (շունը) քծնիլ, քաքսվիլ։ -er ֆօ'նըր, *s.* քաքսուող, կեղծաւոր։

Fay ֆէյ, *s.* կիւս, պարիկ, բէրի։ =*va.* պնդել, յարմարցնել, կցել։

Fealty ֆի'ըլթի, *s.* հաւատարմութ

Fear ֆիր, *s.* ահ, երկիւղ, վախ; 2. արհաւիրք, սոսկում; 3. ակնածութիւն։ =*an.* երկնչիլ, զարհուրիլ; 2. սրսփիլ, զարզնդիլ; 3. ակնածիլ, քաշուիլ։ Fearnaught ֆիրնօօթ, *s.* թաղիք մը, կճայ։

Fearful ֆիր'ֆուլ, *a.* ահաւոր, երկիւղալի, սոսկալի; 2. երկչոտ, վեհերոտ; վախկոտ։ -ly, *ad.* ահաւոր կերպով, սոսկմամբ։ -ness, *s.* զարհուրանք, երկիւղ; ահաւորութ.

Fearless ֆիրլ'ըս, *a.* աներկիւղ, քաջ։ -ly, *ad.* քաջաբար, անվեհեր։ -ness, *s.* արիութ., քաջութիւն։

Feasible ֆիզ'իպլ, *a.* յարմար, հնարաւոր, ըլլալիք, դիւրին։ -ness, -bility -նէս, ֆիզիպի'լիթի, *s.* կարելիութիւն, հնարաւորութիւն։

*Feast ֆիյսթ, *s.* [on, upon] կոչունք, խնճոյք; 2. տօնախմբութիւն, հարսնիք. հանդէս, տօն։ =*va.* կոչունք՝ հրաւէր ընել, հարկել, ուրախացնել։ =*vn.* ուտել, խմել, զուարճանալ։

Feat ֆիյթ, *s.* քաջագործութիւն, շահատակութիւն, մեծագործութ.

Feather ֆէտհ'ըր, *s.* փետուր, ցցունք, զարդափետուր; 2. (փետուրէ) գրիչ; 3. (ձիու մազերու) պտուտակում յիրկմէ; 4. ոչինչ տիտղոս։ =*vn.* փետրազարդել, փետուր անցնել; 2. (աքաղաղը) սիգալ, տոտոզիլ։ =*vn.* շեշտակի կենալ, հորիզոնանալ; 2. (ջուրին վրայ) ծփծփիլ, փայփլիլ։ To be in high—. շատ ուրախ՝ առողջ ըլլալ։ To cut a—. ջուրը փրփրեցնել ն—։ To show the white—. վախնալ, դող առնուլ։ To—the nest. գործը կարգին դնել։ To—the oars. շեշտակի նաւարկել, թիավարել։ -boarding. շեղայեց տախտակամած։ -edge, շեղակտուր (եզր), շեղեզր։

Feathered ֆէտհ'ըրտ, *a.* փետրազարդ, ցցունազարդ; 2. շեշտակի, պառկեցուցած։ [փետրալից։

Feathery ֆէտհ'ըրի *a.* փետրային,

Featly ֆիթ'լի, *ad.* ճարպիկութեամբ, մաքուր կերպով։

Feature ֆի'չըր, *s.* դիմագիծ, կերպարանք; 2. դրոշմ, հանգամանք; 3. *pl.* տեսիլ, պատկեր, նկարագիր։ -less, *s.* որոշ նկարագիր չունեցող։ -ly, *a.* նկարագրի տէր, վայելուչ։

Febrifacient, Febrific -ֆէյ'շընթ, *a.* տենդաբեր, սաստիկ։

Febrifuge ֆէպ'րիֆիուճ, *a.* ջերմահալած (դեղ), տենդադեղ։

Febrile ֆէպ'րիլ, *a.* տենդային։

February ֆէպ'րուըրի, *s.* փետրուար, փետրվար, մեհեկան։

Fecal ֆի՛քըլ, *a.* մրրալից, մրուրի։

Feces ֆի՛սիզ, *pl.* մրուր, աղբ։

Fecula ֆէք՛իուլը, *s.* բուսալիւր, նշայ, անժիք, փեկուղ։

Feculence,-cy ֆէ՛քիուլէնսի, *s.* գիրտ, մրուր, պղտորութիւն։

Feculent ֆէքիու՛լընթ, *a.* մրրրալից, պղտոր, պղտորած։

Fecund ֆի՛քընտ, *a.* բազմածրնունդ, բարեբեր, արգաւանդ։

Fecundate ֆիքըն՛տէյթ, *va.* բեղմնաւորել, պտղաբեր ընել, արգասաւորել։ **-tion** -տէյ՛շըն, *s.* բեղմնաւորում, արգասաւորութիւն։

Fecundity ֆիքըն՛տիթի, *s.* արգաւանդութիւն; 2. բազմածնութիւն; 3. ճոխութ., ճոխաբանութ.։

Fed *imp. & pp. of* **Feed.**

Federal ֆէ՛տըրըլ, *a.* դաշնաւորական, դաշնակցական։

Federalism, *s.* դաշնակցական սկզբունք՝ վարչութիւն։

Federate ֆէ՛տըրէյթ, *a.* դաշնաւոր։ **-tion** ֆէտըրէյ՛շըն, *s.* դաշնաւորութիւն։ **-tive** ֆէտըրէյ՛թիվ, *a.* դաշնաւոր, միացեալ, դաշնակից։

Fee ֆի՛(յ), *s.* կալուածք, ըստացուածք; 2. վարձ, իրաւունք; ժառանգական հող եւ. =*va.* վարձքը վճարելը; 2. պարգեւ տալ; 3. կաշառել, վարձել։ -absolute,-simple ազատաւատ (կալուածք)։ -farm. ժառանգական դաստակերտ (ի վարձու)։ Knight's—. պարգեւական երկիր։ -tail. . . . . . . աւատ։

Feeble ֆի՛պըլ, *a.* տկար, անզօր, թոյլ։ -minded. տկարամիտ։ **-ness** ֆի՛պըլնէս, *s.* տկարութիւն, թուլութ.

Feebly, *ad.* թուլութեամբ։

Feed ֆիտ, *va.* [Fed ֆէտ] [on, upon] կերակրել, սնուցանել, պահել, կշտացնել, արածել; 2. պակասը լեցնել; 3. (հրացանի, կարթի) խանձ դնել։ =*vn.* ուտել, սնանիլ, արածուիլ; 2. կշտանալ, պարարիլ։ =*s.* սնունդ, այիք, կեր, ճարակ, արօտ; 2. (շոգեմեքենայի) ջուր։

Feeder ֆի՛տըր, *s.* սնուցիչ, արածող; 2. ուտող; 3. (մեքենայի) ջրադարձ; 4. փեռեկուած եւլն.; 5. (երկաթուղւոյ, գետի) ճիւղ, ջրանցք

Feel ֆիյլ, *an.* [Felt ֆէլթ] իմանալ, զգալ; 2. շօշափել, փորձել, քննել; 3. զգածուիլ; 4. ներքնապէս համոզուիլ։ =*s.* զգայարանք; 2. շօշափելիք; 3. շօշափում։

Feeler ֆիյլ՛ըր, *s.* զգայուն, զգացող; 2. փորձաքար, բանփորձ; 3. քարավար եւն.; 4. բողկուկ, հպելիք, եղջերիկ (միջատներու) եւ.։

Feeling ֆիյլ՛ինկ, *a.* զգայուն, գթառագած, ազդու։ =*s.* շօշափելիք, հպելիք; 2. զգայութիւն, ազդում; 3. զգացում, կարծիք, զգացողութիւն, գիտակցութիւն; 4. զգայնութիւն, գթառագածութիւն; 5. զգացող։ Good, bad—. մտերմութիւն, պաղութիւն։ **-ly,** *ad.* սրրտառուչ, գորովագին։

Feet ֆիթ, *pl. of* **Foot.** ոտքեր։

Feign ֆէյն, *va.* կեղծել, հնարել, շինել, շարել։ [գտակ։

Feigner ֆէյն՛ըր, *s.* հնարիչ,

Feint ֆէյնթ, *s.* պատրանք, կեղծիք; 2. պատիր՝ սուտ ձեւեր։

Feldspar ֆէլտ՛սփար, *s.* արտասոյ վէմ, խատաքար եւն.։

Felicitate ֆիլի՛սիթէյթ, *va.* ուրախացնել, հաճեցնել; 2. շնորհաւորել, խնդակցիլ։ **-tion** ֆիլիսիթէյ՛շըն, *s.* խնդակցութիւն։

Felicitous ֆիլի՛սիթըս, *a.* երջանիկ, վայելուչ; 2. յարմար։ **-ly,** *ad.*

Felicity ֆիլի՛սիթի, *s.* երջանկութիւն, օրհնութիւն; 2. երանութիւն, բարեբաստութիւն։

Feline ֆի՛լայն, *a.* կատուանման, կատուասեռ, կատուային։

Fell ֆել, *imp. of* Fall. Ինկաւ։ =*va.*(ծառը) տապալել, կործանել; 2. կարկտել, շուլլել ։ =*s.* մորթ, կաշի; 2. բլուր, բլրաշարք ։ =*a.* արիւնառուշտ, վայրագ; 2. անգութ, անողորմ։ -monger -մըն'կըր, խաղախորդ։ -wort. օձի սխտոր, բոյս։

Fel'ly ֆել'լի, *ad.* անողորմաբար։

Fell'ness, *s.* գազանութիւն։

Felloe, Felly ֆել'օ, ֆել'լի, *s.* (անիւի) հեծակ, հեց, խեց։

Fellow ֆել'օ, *s.* ընկեր; 2. անդամ; 3. ընկերակից, հետեւորդ; հաւասարակից, պաշտօնակից; 4. անհատ, մարդ; 5. զոյգ, ընկեր, հատ րէֆ; 6. տեսուչ, հոգաբարձու; 7. մարդուկ, չինական; 8. Թոշակաւոր հոգաւոր ուսանող հմմ. —of Royal Academy. անդամ արք. ակադեմիոյ, կաճառորդ ։ Good—. չիտակ՝ բարի մարդ։ Fine—. գեղեցիկ արարած, քաջ մարդ ։ Old—. հին ընկեր, ծերուկ։ Odd—. արտակարգ մարդ։ Poor—. խեղճ մարդ։ (այս բառը շատ կգործածուի ի բարդութիւնս և կնշանակէ հաւասար, ընկեր)։ Fellow-citizen. քաղաքակից ։-commoner. հաւասարակից հոգաբարձուներու հետ ճաշող ուսանող ի Քեմպրիճ։-creature,-being, -man. համատեղծ, գոյակից, ընկեր, ընկեր արարած։ -feeling. վըշտակցութիւն, համակրանք։-student դասընկեր։ -teacher. պաշտօնակից։

Fellowship ֆել'օշիփ, *s.* ընկերակցութիւն, ընկերութիւն; 2. ընկերութեան կանոն Թ.; 3. (համալսարանի մէջ՝ ուսանողաց օգնելու) դրամագլուխ, դրամ։ Good—. ընկերասիրութիւն, ազնուութիւն, բարեկրթութիւն; 2. հաւատարմութիւն ։

Felo-de-se ֆէ'լօտիսի, *s.* անձնասպան եր. [L.]։

Felon ֆել'ըն, *s.* ոճրագործ եր.; 2. եղեռնագործ, չարագործ; 3. մատնչուրթ sozամա; 4. *a.* ապիրատ; 5. անզգամ։ -ious ֆելօ'նիըս; *a.* չար, անզգամ։ -ly, *ad.* անիրաւութեամբ։

Felony ֆել'ընի, *s.* քրէական յանցանք, ոճիր; ուխտադրժութ. եր.

Felspar. *See* Feldspar.

Felt ֆելտ, *pp. of* Feel. զգաց։ =*s.* Թաղ, Թաղիք ֆէչէ, ֆէսթէ; 2. բուրդ գտակ։ =*va.* (մազէ) Թաղիք շինել, Թաղեգործել։ —clock, Felting, *s.* Թաղիքի նիւթ, մազ ։

Felwort ֆել'ուըրտ, *s.* կապուտ բոյս բ..։ [փիլիզա [It.]

Felucca ֆելըք'քէ, -քա, *s.* քաշտի

Female ֆի'մէյլ, *a.* էգ, մատակ, քած; 2. իգական ։ =*s.* էգ, կին։ —flower, —plant. էգ բոյս, իգայ։ —screw. էգ պտուտակ։ -sex. իգական սեռ, ուհիք, կանայք։

Femme, Feme ֆէմ, *s.* կին ։ —covert. արամբի։ —sole. ամուրի։

*Feminine ֆէմ'ինին, *a.* իգական, կնային, կնատի, կանացի; մեղմ, փափուկ; չնորհալի, սիրուն։ -gender. իգական սեռ։

Feminin'ity, *s.* իգականութիւն։

Femoral ֆէ'մըրըլ, *a.* բարձային։

Fen ֆէն, *s.* ճահիճ, մոր։

Fence ֆէնս(ս), *s.* ցանկ, շրջափակ, պարիսպ; 2. ինքնապաշտպանութիւն (սրով)։ =*a.* շրջափակել; 2. պաշտպանել, պահել։ Ring—. ամբողջ շրջափակ։ =*vn.* պարսպապատել, ցանկել; 2. պաշտպանել, պատսպարել; 3. (ինքզինքը) սրով պաշտպանել։ —less, *a.* առանց շրջափակի, անպաշտպան, բաց։ —cible ֆէնս'իպլ, *a.* պաշտպանելի, պաշտպանողական ։ =*s*, պահակազօր։

Fencing ֆէնս'ինկ, *s.* սուսերամարտութիւն; 2. ցանկանիւթ (ագարակի); 3. ցանկաշինութիւն։

Fend ֆէնտ, *va.* ինքզինք պաշտպանել; 2. առջեւը առնուլ, դուրս ձգել ։ -er ֆէնտ'ըր, *s.* արգիլող, արգելք; 2. հրարգել վանդակ; 3. ընդդիմարգել (փայտ, բարձ) ն.։

Fenestral ֆինէսթ'րըլ, *a.* պատուհանի։

Fen'nec, *s.* զերտաղուէս է.։

Fennel ֆէն'ըլ, *s.* սամիթ sէrէ օրու։ -flower. սեւ գնտիկ չkorkf օրու։ -seed. շուշմայ rաqիաtէ։

Fennish, Fenny ֆէն'իշ, ֆէն'ի, *a.* ճախճախուտ, տղմուտ, ճահճուտ

Fenugreek ֆէն'իուկրիք, *s.* հոռոմ չաման, հացհամեմ կոյ օրու։

Feod, Feodal *See* **Feud.**

Feof ֆիֆ(տ), *va.* երկիր՝ աւատ տալ, աւատատրել ։ -fee ֆէֆ'ի. աւատընկալ ։ -fer, -for ֆէֆ'ըր. աւատատու ։ -ment ֆէֆ'մէնտ, *s.* աւատատուութ.; 2. աւատագիր էր.

Feral, Ferine ֆիր'ըլ, ֆիր'այն, -ին, *a.* վայրենի, վայրի, անընտել։

Feretory ֆէր'էթըրի, *s.* նշխարք սրբոց; 2. մասնատուփ; դամբան։

Ferial ֆի'րիըլ, *a.* տօնի աւուր, տօնական։

Ferment ֆըր'մէնտ, *s.* բորբոքում, եռալը, յուզմունք; 2. խմոր, մակարդ մայա։ =ֆըրմէնտ', *vn.* եռալ, յուզուիլ; 2. խմորիլ, թթուիլ։ =*va.* եռացնել; 2. զայրացնել ։ -ation -թէյ'շըն, *s.* եռալը; 2. յոյզ. յուզմունք; 3. խմորում ։ -ative ֆըրմէնթէյ'թիվ, *a.* խմորիչ ։

Fern ֆըրն, *s.* վայրի ձարխոտ, խմբրր, պտեր իւֆրիrի"։ -owl. խոլոմուկ։ Royal-. ջրապտեր բ..

Ferny ֆըրն'ի, *a.* պտերուտ։

Ferocious ֆիրօ'շըս, *a.* արիւնախանձ, վայրագ, գազանաբարոյ, գազան։ -ness, **Ferocity** ֆիրօս'իթի, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* -աբար։

Ferreous ֆէր'իըս, երկաթեղէն։

Ferret ֆէր'էթ, *s.* նեղ երիզ, ժապաւէն; 2. (ապակեգործի) երկաթ, յուղակ; 3. ախազ նապաստակի կզլիճիկ ։ To-about, out. պրպըտել; 2. հալածել ։

Ferriage ֆէր'իէյճ, *s.* (նաւակի) անցողչէք, լաստողչէք ։

Ferruginous ֆէրու'ճինըս, *a.* երկաթային, երկաթախառն։

Ferro-. -cy'anate -րօսայ'ընէյթ, *s.* երկաթախաժատ թ.։ -cy'anide, *a.* երկաթախաժուտ թ.։

Ferrule ֆէր'րըլ, ֆէ'րրուլ, *s.* (գաւազանի) օղակ։

Ferry ֆէր'ի, *s.* գետանաւ, կուր; 2. գետի անցք; 3. անցքի իրաւունք։ =*an.* նաւակով անցնիլ, տեղափոխել; 2. անցնիլ; 3. նաւարկել ։ -boat. գետանաւ; 2. լաստ։ -man, լաստավար։

Fertile ֆըր'թիլ, *a.* արգաւանդ, առատ, բեղմնաւոր, բարեբեր; 2. հարուստ, բեղուն։ -ly, *ad.* -ness, -tility ֆըրթիլ'իթի, *s.* -ութիւն ։ -tilize ֆէր'թիլայզ(տ), *va.* արգաւանդել, բեղմնաւորել, կենսաւորել։

Ferule ֆէր'ուլ, *s.* գաւազան, թաթ ։ =*va.* գաւազանով պատժել, ափին թաթ զարնել, թաթել։

Fervent ֆըր'վէնտ, *a.* ջերմ, տաք; 2. եռացող, եռանդուն, սաստիկ։ -ly, *ad.* եռանդագին։ -ness, **Fervency** ֆըր'վէնսի, *s.* եռանդ; 2. տենչ, փափաք, նախանձ։

Fervid ֆըր'վիտ, *a.* ջերմ, կիզիչ; 2. սաստիկ; 3. նախանձաւոր։

Fervor ֆըր'վըր, *s.* ջերմութիւն, տաքութիւն; 2. նախանձ. եռանդ։

Fescue ֆէսքիու', *s.* գրացոյց եղէգ, ճիպոտ ։ =*va.* գրացոյցով սորվեցնել։ -grass. բոշխ բ.։

Fess, Fesse ֆէս, *s.* գօտի, զինանշանի վահանը երկուքի բաժնող երիզ։ -point. զինանշանի կեդրոն։

Festal ֆէս'թըլ, *a.* տօնի աւուր, տօնական, ուրախական, զուարթալից

Fester ֆէս'թըր, *vn.* թարախոտիլ, շարաւածնալ, փտտիլ; 2. ապականիլ, ուռուցիլ։ =*s.* պալար, խաղուարտ։

Festival ֆէսթ'իվըլ, *s.* տօն, տօնախմբութիւն; 2. տարեդարձ, հանդէս; 3. խնճոյք; 4. կոչունք, հարկիք

Festival, Festive ֆէսթ'իվ, *a.* տօնի, հանդիսի, ուրախութեան։

Festivity ֆէսթիվ'իթի, *s.* հանդէս, տօն; 2. ուրախութ. ցնծութ.։

Festoon ֆէս'թուն, *s.* դրասանգ, ծաղկահիւս անկիւնաղօ, ֆեսթոն։ =*va.* զարդարել, դրասանգել։

Festucine ֆէս'թիուսին, *a.* յարդագոյն, բոշխի։ [մոյխին։

Fetal ֆի'թըլ, *a.* սաղմի, սաղ-

Fetch ֆէչ'(թ), *va.* երթալ բերել; 2. բերել, պատրաստել; 3. ի գլուխ հանել, կատարել, ընել; 4. սթափեցնել, խելքը գլուխը բերել; 5. վերածել; 6. յառաջ բերել; 7. ստանալ; 8. հանիլ; 9. շահիլ։ =*s.* հնարք, վարպետութիւն։ To—compass. պտուտկելով երթալ։ To—a pump. ջուր դնել (ջրհանը՝ որ բանի)։ To—way. (նաւը) շարժտկիլ; ցնցուիլ։ —er ֆէչ'ըր, *s.*

Fête ֆէյթ, *s.* տօն, հանդէս, կացուրդ։ =*vn.* տօնել, պատուել, խնճոյք՝ կոչունք տալ։

Fetich, -tish ֆի'թիշ, *s.* թերափիմ, թանձրակուռք (Աֆրիկ.)։ —ism, *s.* թանձրապաշտութիւն, կռապաշտութիւն։

Fetid ֆի'թիտ, *a.* գարշահոտ։

Fetlock ֆէթ'լաք, *s.* կապտեղ, ոտնակոճ ար բոքուղու։ [նեխ։

Fetor ֆի'թըր, *s.* գարշելի հոտ,

Fetter ֆէ'թըր, *s.* ոտնակապ; 2. արգելք։ =*va.* շղթայել, կապել, կաշկանդել, արգիլել։

Fetus ֆի'թըս, *s.* սաղմ։

Feud ֆիուտ, *s.* գժտութիւն, կռիւ, սաստիկ ատելութիւն; 2. պարգեւական միճակ, աւատ, գաստակերտ։ —ary, -atory ֆիուտ'էրի, -տէյ'թըրի, *a.* աւատաւոր; 2. տանուտէր։

Feudal -'տըլ, *a.* աւատական։ —ism, -ity -տըլ'իթի, *s.* կալուածապետութիւն, աւատականութիւն, տանուտէրութիւն։ [(կրագրի) [F.]։

Feuilleton ֆը'յըթոն, *s.* թերթօն

Fever ֆի'վըր, *s.* տենդ, ջերմ; յուզմունք։ —few. բգաբող նիւգյէ օրու; խնծադեղ բաբաբիա։ -root, -wort. տերեփուկ գանիպարֆինն։ -tree. խժածառ, եւկալիպդոս։ -weed. խոյլենի արբանա օրու։ To be in a—. պապակիլ, տոչորիլ, տագնապիլ։

Feverish ֆիվ'ըրիշ, *a.* տենդոտ, տենդային, հրատապ, յուզեալ։

Few ֆիու, *a.* քիչ, սակաւ։ =*s.* ոմանք, սակաւք։ A few. մէկ քանի Some—, not a—. ոչ սակաւ, շատ, բաւական։ In—. համառօտիւ [Few մից յոզ. անինի կուզէ]։ [րել։

Fey ֆէյ', *va.* խրամին տիղմը մաք-

Fez ֆէզ, *s.* գլխարկ, Ֆէս։

Fiacre ֆիա'-, *s.* վարձակառք։

Fiancé, -cée ֆիան'սէ, *s.* նշանած, փեսացու; 2. նշանած, հարսնցու [F.]

Fiasco ֆիէս'քօ, *s.* անյաջողութիւն, ձախողութիւն It.

Fiat ֆայ'էթ, *s.* եղի՛ցի, հրաման։

Fib ֆիպ, *s.* սուտ, խծիպ; 2. ստել։

Fiber, Fibre ֆայ'պըր, *s.* մանրաթել, նեարդ էօ. [մազմզուք։

Fibril ֆայ'պրիլ, *s.* նեարդիկ,

Fibrous -'րըս, *a.* նեարդապատ։

Fibula ֆիպ'իուլէ, *s.* [*pl.* -læ -լի] ճարմանդ բօզա; 2. նրբոլոք (սրունքի); 3. վիրափոր ասեղ վէր.

Fichu ֆիշու', *s.* պերող, փոշի, վիզի թաշկինակ։ [F.]

Fickle ֆիք'լ, *a.* փոփոխամիտ,

կամշոտ։ —ness, *s.* փոփոխամտութ.

Fictile ֆիք'թայլ, ֆիք'թիլ, *a.* կաւեղէն, խեցեգործական։

*__Fiction__ ֆիք'շըն, *s.* առասպել, մտքի հնարք, քայլ, վէպ; 2. կեղծիք, երեւակայութիւն; 3. գիւտ։

Fictitious, Fictitive ֆիքթիշ'ըս, ֆիքթի'թիվ, *a.* կեղծ, արուեստական, առասպելական։ —ly, *ad.*

Fid ֆիտ, *s.* հանդուցալոյծ հերիւն ն—; 2. բանալի, փականափայտ։

Fiddle ֆիտլ, *s.* ջութակ; 2. թթրունիճ որ եւ -dock. բս.։ =*va.* ջութակ զարնել; 2. չնչին բաներով ատեն անցնել։ -faddle. ոչնչաբանութիւն, փուճ խօսքեր։ -stick. աղեղ, կնտնտոց; չնչին, ոչինչ։ -dee-dee! ոչի՛նչ, բո՛ւհ։

Fiddler ֆիտ'լըր, *s.* ջութակահար; 2. խեչափառ մը։

Fidelity ֆիտել'իթի, *s.* հաւատարմութիւն; 2. ուղղութիւն։

Fidget ֆիճ'ըթ, *va.* տատանիլ, օրօրուիլ։ =*s.* անհանգստութիւն։ -y -'ըթի, *a.* անհանգիստ, անհանգիստ։

Fiducial ֆիտիու'շըլ, *a.* վստահելի, վստահ, վստահական։ -ly, *ad.* վստահաբար, վստահ կերպով։

Fiduciary ֆիտիու'շըրի, *a.* վստահական, վաւերական։ =*s.* աւանդատու; 2. հաւատական (քրիստոնեայ) Աչ.։

Fie ֆայ, *int.* վա՛յ, բո՛ւհ։

Fief ֆիֆ, *s.* դաստակերտ, աւատ։

Field ֆիլտ, *s.* դաշտ, դաշտավայր; 2. ագարակ, ռազմավայր; 3. ճակատամարտ; 4. բացավայր, տարածութիւն; 5. երես, յատակ Նշ.; 6. անդաստան, արտ։ —of ices. սառնալեռ։ —of view. (դիտակի) հորիզոն, տեսութեան շրջան։ To keep the—. պայքարը շարունակել զին.։ -basil. վայրի շահասպրամ բս. -book. կալուածատումար։ -colors. դրօշիկ զօրաց։ -day. զօրահանդէսի՝ անցահանդէսի օր։ -duck. արօսիկ բոյ գուշու։ -fare. մոշահաւ ursղճ գուշու։ -madder. տորոն։ -marshal. մարաջախտ։ -mouse. դաշտամուկ մը, շիկամուկ։ -officer. պաշտօնական, սպայ։ -piece, -gun. դաշտային թնդանօթ։ -sport. դաշտորսութիւն։ -work. դաշտային ամրութ.։

Fiend ֆի'ընտ, *s.* ոխերիմ թշնամի, սատանայ; 2. դժոխային ոգի, սատանայ։ -ish. -like. -ful. *a.* սատանայական, թշնամական։

*__Fierce__ ֆիըրս, *a.* վայրագ, կատաղի։ -ly, *ad.* կատաղի կերպով։ -ness, *s.* վայրագութ., մոլեգնութ.։

Fieriness ֆայ'ըրինէս, *s.* կատաղութիւն, վայրուցք; 2. կրակ, թափ, հուր; 3. աւիւն, աշխոյժք։

Fiery ֆայ'ըրի, *a.* հրային, հրեղէն; 2. կրակոտ, կատաղի; 3. բուռն, սաստիկ, կրակուբոց, բորբոքած։

Fife ֆայֆ, *s.* սափոր, զլակ, սրնգբինդ sիւsիւկ։

Fifer ֆայֆ'ըր, *s.* զլակահար։

Fifteen ֆիֆ'թին, *a.* տասնհինգ։

Fifteenth ֆիֆ'թինթհ, *a.* 15րդ։

Fifth ֆիֆթհ, *a.* հինգերորդ։ -ly, *ad.* հինգերորդին, հինգերորդ։

Fiftieth ֆիֆ'թիէթհ, *a.* 50րդ։

Fifty ֆիֆ'թի, *a.* յիսուն։

Fig ֆիկ, *s.* թուզ; չոր թուզ, պաղատիտ; 2. թզենի; 3. ոչինչ՝ չնչին բան; 4. (ձիու սրունքի վրայ) թզայտուց, թզակ։ -eater. թզկերուկ թռ. -marigold. թզակերպ բս. -wort. խոյլենի բս.։ To—up and down. վազվռտել։ I dont care a —for him. հո՞գս է միթէ։

Fight ֆայթ, *vn.* [Fought ֆօ'թ] (with, against, for) կռուիլ, մարտնչիլ, ծեծկուիլ, պատերազմիլ; 2. ընդդիմանալ; 3. կռիւը շարունակել։ =*va.* կռուեցնել; 2. հետք

կռուիլ ։ =s. կռիւ, մարտ; 2. մենամարտ; 3. պատերազմ։ -er, -ing ֆայ՛տըր, ֆայտ՛ին, s. պատերազմող, մարտիկ, քաջամարտիկ։

Figment ֆիկ՛մընթ, s. կեղծիք, խծբծ, շինծու, սուտ; գիւտ, առասպել

Figurable ֆիկ՛եուրէպլ, a. ձեւանալի, ձեւանալիք, ձեւի գալիք։

Figural, Figurate ֆիկ՛եուրէլ, -՛րէյթ, a. ձեւաւոր, ձեւակերպ; 2. բազմաձեւ; 3. աններդաշնակ եւ. -rant, -rante ֆիկիւրէնթ՛, -րանթ, s. տեսլագուսան, երեւորդ ի պարս։ -tion ֆիկեուրէյ՛շըն, s. կազմելը, կազմուած, ձեւացում; 2. խառնուրդ եւ. -tive ֆիկ՛եուրէթիվ, a. խորհրդաւոր, այլաբանական։ -ly -եթիվլի, ad. այլաբանօրէն, փոխաբերաբար։

Figure ֆիկ՛ըր, ֆիկ՛եուր, s. կերպարանք, երեւոյթ, տիպ, ձեւ; 2. ցոյց, պատկեր, օրինակ, նշան; 3. թիւ, թուանշան; 4. գին; 5. փոխաբերութիւն։ =va. պատկերը շինել, գծել; 2. նշանակել; 3. թըւագրել, հաշուել; 4. կերպարանել, ներկայացնել; 5. պատկերել, գեղազարդել ։ =vn. (ցանկին մէջ) գտնուիլ, երեւիլ; 2. դերը խաղալ։ To cut a—. դեր՝ մաս կատարել, ընել։ To—out. հաշուել, հաշիւ ընել։ To—up. գումարել։ -ed bass. թուաւոր՝ ներդաշնակեալ բամբերգ։ -head. նաւանշան (քանդակ), նաւակտուց; անուանապէս գործի վրայ դրուած մարդ, փայտէ մարդ։

Filaceous ֆայլէյ՛շըս, a. թելթել։

Filament ֆի՛լըմընթ, s. թել, մազմզուք, նեարդ բուսոց։ -ous -մէնթ՛ըս, a. թելանման, թելային։

Fil'bert -՛պըրթ, s. ալքայակաղին

Filature ֆիլ՛էչըր, s. մետաքսան, ասրամանոց; 2. կառժառում։

Filch ֆիլչ, va. գողնալ, շորթել։

Filcher ֆիլ՛չըր, s. գող։

File ֆայլ s. կարգ, դաս, շար, տող; 2. ծրար, կապոց, շարք թըղթոց; 3. թղթակալ թել; 4. խարտոց sկorpիւ, եւկն։ =va. շարել, ծրարել, կապոցել, կարգադրել; 2. արձանագրել; 3. խարտոցել։ =va. խարտուիլ; 2. (զօրքը) կարգաւ քայլել։ -leader. առջեւէն գացող զինուոր։

Filer ֆայլ՛ըր, s. խարտող։

Filial ֆիլ՛իէլ, s. որդիական։

Filiate ֆիլ՛իէյթ, va. որդեգրել։ -tion ֆիլիէյ՛շըն, s. որդիութիւն, որդեգրութիւն։

Filibuster ֆի՛լիպըսթըր, s. հուղկահար, ծովահէն։

Filiform ֆիլ՛-, a. թելանման։

Filigree ֆիլ՛իկրի, s. հիւսկէնած, ցանցագործ, հիւսկէնագործ։

Filings ֆայ՛լինկզ, s. խարտուք։

Fill ֆիլ, va. [-ed with] լեցնել, գրաւել, տանիլ; 2. գոհացնել, կշտացնել։ =vn. լեցուիլ, գաւաթը լեցնել, խմցնել։ =s. յագուրդ, յափրանք; 2. այլակի թեւ։ To—in. ներս լնուլ։ To—out. տարածել, ընդլայնել։ To—up. խցողել, լեփլեցուն ընել։ To the—. բառ բաւականին։

Fillet ֆիլ՛էթ, s. ժապաւէն, երիզ, բոշխ; 2. դնդղուց, ձկնմիս, կողիկ (կենդ.); 3. կանոնագիծ ճ.

Fillibeg ֆիլ՛իպէկ, s. զգուն։

Filling ֆիլ՛ին, s. հիւսելը։

Fillip ֆիլ՛իփ(թ), s. պոնդ, պըլընտրիկ։ =va. պոնդ տալ, (մատին եռեւով) զարնել։

Fillipeen, *See* Philopena.

Filly ֆիլ՛ի, s. մտրուկ (ձիու); 2. անհամեստ աղջիկ։

Film ֆիլմ, s. նրբամաշկ, փառ, qաr; 2. թաղանթ, մաշկ մրգ.; 3. ոստայնի թել, բարակ դերձան։ = va. թաղանթով պատել։ -my

ֆիլ'ի, *a.* մաշկային, ոստայնամաշկ։

Filose ֆայ'լօս, *a.* ծոպաւոր։

Filter ֆիլ'թըր, *s.* պարզուք, քամոց։ =*va.* քամել, զտել։ =*vn.* քամուիլ, անցնիլ, զտուիլ։

Filth ֆիլթհ, *s.* աղտեղութիւն, աղտ, տիղմ; լկտութ; լկտի պատկեր

Filthy ֆիլթհ'ի, *a.* աղտոտ, զազիր, պիղծ; կոշտ, կոպիտ։ -thiness, *s.* -thily, *ad.* -ութեամբ։

Filtrate ֆիլ'թրէյթ, *va.* քամել։ -tion ֆիլթրէյ'շըն, *s.* քամում, զըտում, մզում, ջրաքամութիւն։

Fimbriate ֆիմ'պրիէյթ, *va.* ծոպազարդել, ծոպել։ =*a.* ծոպաւոր ծոպազարդ [illegible]։

Fin ֆին, *s.* ձկան թեւ, լողաթեւ։ -fish. կոցաւոր կէտ։ -toed, footed. մաշկոտն։ [տուգանելի։

Finable ֆայն'էպլ, *a.* տուժելի.

*__Final__ ֆայն'ըլ, *a.* վերջնական, վերջին; 2. վճռական, մահացու։ -cause. վախճանական պատճառ։ -ity ֆայնէլ'իթի, *s.* վերջնականութիւն, վախճանականութիւն։ -ly ֆայն'ըլի, *ad.* վերջապէս, հուսկ յետոյ, վերջ ի վերջոյ։

Finale ֆինա'լէյ, *s.* հուսկերգ եր; 2. վերջ, աւարտ։ [It.]

Finance ֆինէնս', *s.* ելումուտք; 2. եկամուտ, հասոյթ։ =ֆինէնս'էզ, *pl.* շահաւոր միջոց՝ աղբիւր։

Financial ֆինէն'շըլ, *a.* ելեւմըտական, ելմտից։ -ist, *s.* ելեւմտագէտ, դրամագէտ։ -ly, *ad.*

Financier ֆինէնսիյր', *s.* ելմըտագէտ; 2. ելեւմտից պաշտօնեայ։ =*vn.* դրամական գործեր ընել։

Finch, *s.* խայտիտ իսպինոս թռ.

Find ֆայնտ, *va.* [Found ֆաունտ] գտնել; 2. ըմբռնել, իմանալ, զգալ; 3. ստանալ; 4. պատրաստել, հայթայթել; 5. հաստատել, եզրակացնել։ To-out. գտնել, իմանալ։ To-fault. (*with*) մեղադրել, քըննադատել։ To-one's self. ինքզինք հոգալ; սթափիլ։

Finder ֆայնտ'ըր, *s.* գտնող, գըտակ, հնարիչ; 2. յաւելադիտակ ..

Finding ֆայնտ'ինկ, *s.* գիւտ, գըտնուած բան; 2. (երդուեալոց) վճիռ; 3. *pl.* կազմած, գործիք։

*__Fine__ ֆայն, *a.* ընտիր, ազնիւ, գեղեցիկ; 2. նուրբ, նրբահիւս; 3. զուտ, մաքուր, յստակ; 4. սուր, կորովի; 5. բարեզաւակ; 6. հակիթ, սրիկայ։ =*va.* մաքրել, զտել; 2. տուգանք առնուլ։ =*s.* տուգանք, տուրք; 2. փրկանք։ The-arts. գեղարուեստք։ 18 carats-. 18 այարնոց, In-. վերջապէս։ -draw ֆայնտրօ'. բարակ կար, հիւս։ =*va.* բարակ մը կարել, հիւսել։ -spun. նրբահիւս։ -ly ֆայն'լի, *ad.* գեղեցիկ՝ վայելուչ կերպով; 2. մանրակրկիտ։ -ness, *s.* նրբութիւն, փափկութիւն, մաքրութիւն։

Finer ֆայ'նըր, *s.* զտիչ, մաքրիչ։

Finery ֆայն'ըրի, *s.* զարդարանք, շքուածք; 2. զտրընոցարան։

Finesse ֆինէս'(ս), *s.* նրբութ., բարակութիւն; 2. նրբամտութիւն։ =*va.* սրաբանել, հնարք բանեցնել։

Finger ֆինկ'կըր, *s.* մատ; 2. մատնաչափ; 3. դիւրադարձութիւն, ճկունութիւն։ =*va.* դպչիլ, հպիլ; 2. մատամբ նուագել, ածել; 3. գողնալ, առնուլ։ =*vn.* մատները խաղցնել եր. -board. ստեղնարան, դաստակեող եր. -bowl, glass. մատնալուաց, բերնաման։ -fern. բուժիչ սեռերակ բս. -grass. մատնուկ բս.; արծուաճանկ բս. -post. ցից, ուղեցոյց։ [զարդ։

Finial ֆի'նիէլ, *s.* (սիւնի) գլխա-

*__Finical__ ֆին'իքըլ, *a.* պճնազարդ, ցուցամոլ, ձանձրալի։

Finis ֆայն'իս, *s.* վերջ։

Finish ֆին'իշ(տ), *va.* աւարտել, լմնցնել; 2. կատարել, կատարելագործել։ =*vn.* լրանալ, վերջանալ։ =*s.* կատարուն վիճակ; 2. բուռ, փայլ։

Finisher, *s.* լրացուցիչ, կատարող; 2. մեքենագործ։

Finite ֆայ'նայտ, *a.* հունաւոր։ -ly, *ad.* հունաւորապէս; 2. մինչեւ աստիճան մը։ -ness, *s.*

Finless ֆին'լէս, *a.* անթեւ։

Finn ֆին, *s.* Ֆինլանտացի։

Fin'nish, *s.* Ֆինլանտական։

Finny ֆին'ի, *a.* թեւաւոր (ձուկ); 2. թեւի նման։ [մը, եղունիկ։

Finnikin ֆին'իքին, *s.* աղաւնի

Fir ֆըր, *s.* եղեւին, շոճի։ -apple, -bob, -cone. խողակ, կոն։ -tribe. կոնաբերք։ -wood. եղեւնուտ, կաղնուտ։

Fire ֆայ'ըր, *s.* կրակ, հուր; 2. հրդեհ, կիզում; 3. կրից սաստկութիւն, հուր, խանդ, աշխոյժ, սրտի, սէր; 4. հրացանաձգութիւն; 5. խարան։ =*va.* հրկէզ ընել, այրել, վառել, արծարծել; 2. նետել, կրակ ընել; 3. խարանել։ =*vn.* հրձիգ ըլլալ; 2. կրակ առնուլ, նետուիլ; 3. զայրանալ։ On-. հրդեհեալ։ Fire! կրա՛կ կայ։ St. Antony's-. տապակ, օձախտ։ To set on-. կրակ տալ։ To-up. հնոցին կրակը շատցնել ևն. To hang-*or* miss-. (հրացանը) կրակ առնուլ, կրակ չառնուլ։ -alarm. հրդեհի՛ կրակի նշան։ -arm. հրազէն։ -ball. ռումբ; շանթաքար, հրագունտ ևն. -board. բուխերիկի յատակերկաթ։ -brand. կիսայրեաց կոճ, խանձող; խռովարար։ -brick. անկէզ աղիւս։ -brigade. ջրհանկիր զօրախումբ։ -company. ջրհանկրաց խումբ։ -clay. կրակի դիմացող՝ անհալ կաւ։ -cracker. պայթակ ֆիշէնկ։ -damp. ածխակաղահուր (հանքերու)։ -dog. նախաղ, փայտակալ (վառարանի)։ -eater. հրակուլ; կրակոտ՝ պարծենկոտ։ -escape. փրկատանդուխ։ -engine. հրշէջ, ջրհան, հրշիջոց։ -fork. ունելիք։ -grate. վառարանի վանդակ։ -fly. լուսատտիկ, կայծոռիկ է. -irons այ'ըրնզ, -shovel. ակիշ, հրթի։ -lock. հրացան։ -man. ջրհանկիր թուլումպաճը։ -new. փայլուն, նոր նոր։ -place. վառարան, բուրակ, օճախ։ -proof. անկէզ, կրակի դիմացող։ -raising. հրձիգութիւն։ -screen. հրարգել, ջերմարգել։ -ship. հրձիգ նաւ։ -office. հրդեհի ապահովագրական ընկերութիւն։ -worshiper. կրակապաշտ -works. հրախաղութիւնք։ -wood. վառելիք։

Fireside ֆայըր'սայտ, *s.* բուրակ, վառարան; 2. ընտանիք, տուն։

Firing ֆայ'ըրինկ, *s.* հրացանութիւն, հրացանի միախուռն արձակում; 2. վառելափայտ; 3. խարանում. -iron. խարանիչ։

Firkin ֆըր'քին, *s.* 36 հոխանոց չափ մը; 2. իւղ կրելիք տակառակ, իւղակիր նաւակ։

Firm ֆըրմ, *a.* պինդ, կարծր; ամուր, հաստատ, կուռ; 2. անխախտ, անյողդողդ։ =*va.* հաստատել, ամրացնել; 2. ուղղել, վարել։ =*s.* տուն, վաճառատուն; 2. անուն։ The-of Rotchild. Ռոչիլտի տունը։ -ly, *ad.* -*ness, *s.* -ութիւն, ստուգութիւն։

Firmament ֆըրմ'էմէնթ, *s.* հաստատութիւն (երկնից), երկինք։ -al -մէնթ'ըլ, *a.* հաստատութեան։

Firman ֆըր'մըն, *s.* հրովարտակ։

Firmer ֆըր'մըր, *s.* բահ պէյ։

First ֆըրսթ', *a.* առաջին; 2. գլխաւոր; 3. գերազանց։ =*ad.* նախ, ղառաջինն; 2. առաջ, առաջին անգամ։ At, at the-. նախ, ի սկզբան։ -or last. կամ առաջ կամ վերջը։

-born, -begotten, *a.* անդրանիկ, առաջնեկ, երէց. -cause. նախապատճառ, Աստուած. -day. միաշաբաթ, կիրակի. -floor. առաջնայարկ Ամ; միջնայարկ Անգ. -fruits. երախայրիք. -lings. նախածինք (հօտի). -rate. քաջալաւ, առաջնակարգ.

Firstly ֆըրստ՛լի, *ad.* նախ; առաջին անգամ, ի սկզբան.

Firth ֆըրթհ, *s.* ծոց [Scot.]

Fise ֆիսք, *s.* արքունի գանձ.

Fiscal ֆիսք՛ըլ, *a.* գանձուց, գանձային.=*s.* գանձապետ; 2. ընդհանուր դատախազ Սկ.

Fish ֆիշ՛(ը), *pl.* -es ֆիշ՛էզ. ձուկ; 2. յղակ. կայտառ է.; 3. ձկան միս =*va.* որսալ, բռնել. ձուկ առնել; 2. որսնել. =*va.* որսալ; 2. ներանը փնտռել; 3. փնտռտուքի ելլել; 4. կարկտել, յօդել. (Այն բառը բարդութեանց մէջ կնշանակէ նաեւ ձկան ձեւ ունեցող բան մը). -ball. ձուկի քարար. -carver, -knife, -slice. ձկնատ. -crow. ձկնագռաւ. -block. զոյգհեծանք մեքենայի. -culture. ձկնատածութիւն. -day. պահոց օր, պաք. -fag, -wife, -woman. ձկնավաճառ կին. -gig. երեքարձէն (ձըկնորսի). -glue. ձկան սոսինձ. -kettle. ձկնատապակ. -hawk. գետարծիւ, ոսկրկուլ. -hook. խանձող, կարթ. -joint. երկաթուղւոյ ձողերու յօդ. -market. ձկնարան. -monger. ձկնավաճառ. -plate. երկաթուղւոյ ձողերու կապ. -spear. երեքժանի (ձըկնորսի). -skin. մորթի ախտ մը. -van, -cart. ձկնաբեր կառք.

Fisher ֆիշ՛ըր, *s.* ձկնորս. -man. ձկնորս; 2. ձկնորսանաւ.

Fishery, *s.* ձկնորսութիւն; 2. ձկնաւէտ տեղ. ձկնալիճ.

Fishy ֆիշ՛ի, *a.* ձկնահամ; 2. ձկնանման; 3. ձկնալից; 4. չափազանց. -iness ֆիշ՛ինէս, *s.* ձկնաւէտութիւն. [Նել. =*vn.* երերալ.

Fisk ֆիսք, *va.* շարժել, տատա-

Fissile ֆիս՛իլ, *a.* դիւրահերձ.

Fission ֆի՛շըն, *s.* ճեղքում.

Fissure ֆիշ՛ըր, *s.* ճաթած, ծերպ, ճեղք.=*va.* ճղքել, ճաթեցնել

Fissip'arous, *a.* հերձածին.

Fist ֆիստ, *s.* բռունց, կռուփ, կմկուզ. =*va.* կռփահարել, բռնցի զարնել. -ic ֆիստ՛իք, *a.* կռփամարտի. -icuffs ֆիստ՛իքըֆս, *s.* կռփամարտութիւն; 2. բռնցահարութ.

Fistula ֆիս՛չիուլը, *s.* կեղանկ ֆիսդօլ էժ; 2. եղէգ, փող. -ular, -tulous, -tuliform ֆիսչ՛իուլըր, -՛չիուլըս, -՛լիֆօրմ, *a.* կեղանկային; 2. սնամէջ, փողաձեւ. -ulate -՛իուլէյթ, *an.* խողովակաձեւել.

***Fit** ֆիթ, *s.* դարձ, ախտաժամ, նոպայ էժ; 2. լուսնոտութիւն; 3. կաթուած, մարմռուք; 4. ցնցում, բորբոքում; 5. յարմարցնելը. =*va.* յարմարցնել, յարդարել, պատրաստել. =*a.* յարմար, պատշաճ, վայելուչ; 2. վարպետ. Cold-. պաղառնելը. Fainting-. մարիլ. A good- հանդերձին յարմարիլը. -to eat, to be seen. ուտելի, տեսանելի. To-up. զարդարել. To-out. պատրաստել, զարդարել. By-s and starts. անկանոն կերպով. To-one. զնմանն հատուցանել. [*s.* կուղ է.

Fitchew, Fitchet ֆիչ՛իու, -չ՛էթ,

Fitch ֆիչ, *s.* կըճնի (մուշտակ).

Fit-; ful ֆիթ՛ֆուլ, *a.* երերուն, անկանոն, անհաստատ. -ly ֆիթ՛լի, *ad.* ըստ արժանւոյն, յարմարութեամբ. -tings, *s.* կազմածք. -ness, *s.* յարմարութիւն.

Fitz ֆից, *prefix* . . . եան; որդի.

Five ֆայվ, *a.* հինգ. =ֆայվզ, *pl.* գնդակախաղ մը; 2. գայլցաւ, ձիու ականջի մանաց ուռիլը. -fold. հնգիցս, հինգ անգամ.

*Fix ֆիքս'(թ), *va.* պնդել, հաստատել; 2. սեւեռել, անքթիթ նայիլ, աչքը տնկել; 3. հաստատագործել; 4. որոշել, սահմանել, կարգադրել։ =*vn.* պնդանալ, կարծրանալ; 2. դադարիլ, կենալ։ =*s.* դժուար կացութիւն, դրութիւն, դիրք։ -able, *a.* հաստատելի։ -ation ֆիքսէյ'շըն, *s.* ամրութիւն, հաստատութիւն; 2. անքթթութիւն; 3. անցնդականութ. թանձրութիւն։ -ative ֆիքս'էթիվ, *a.* հաստատող; 2. հաստատիչ հիւթ գունոց, մաղկատիչ, խածակ։

Fixed ֆիքս'թ, *a.* հաստատուն, սեւեռուն, անշարժ, պինդ; 3. որոշեալ, ժամադրեալ, սահմանուած; 4. վերջին (գին)։ -stars. հաստատուն աստեղք։ -ly ֆիք'սէտլի, *ad.* անթարթափ, հաստատ։ -ness ֆիք'սէտնէս, *s.* ամրութիւն; 2. անցնդելիութիւն։

Fixity ֆիքս'իթի, *s.* հաստատամտութիւն; 2. անցնդելիութիւն։

Fixture ֆիքս'չըր, *s.* անքակտանելի մասն; 2. անշարժականութ.; 3. անշարժ կահ, կարասիք։

Fizgig ֆիզ'կիկ, *s.* հրթիռ; 2. պըչրուհի; 3. եռաժանի (ձկնորսաց)։

Fizz, Fizzle ֆիզ, ֆիզլ, *vn.* սուլել; 2. վրիպիլ, սխալիլ։ =*s.* սուլում, ճարճատիւն; 2. վրիպում։

Flabby, Flaccid ֆլէպ'պի, ֆլէք'սիտ, *s.* կակուղ, թոյլ։ -biness, -'cidness, -cid'ity ֆլէպ'պինէս, ֆլէք'սիտնէս, -սիտ'իթի, *s.* -ութիւն։

Flabel'liform, *s.* հովհարաձեւ։

Fla'cker, *va.* ծփալ, ծածանիլ։

Flag ֆլէկ, *s.* նշան, դրօշ, դրօշակ; 2. սալ, սալաքար; 3. մօրահիրիկ, մօրաշուշան, դեղին շուշան։ =*vn.* ծածանիլ, ծփալ, կախուիլ; 2. թօշնիլ, ուժը կորիլ, թուլնալ։ =*va.* տկարացնել, թուլցնել; 2. սալարկել; 3. դրօշակով նշան տալ։ Corn-. թրաշուշան։ To deck with -s. դրօշազարդել։ To hoist a-. դրօշ վերցնել, պատուել ն-. To strike a-. ձանձնուիլ։ -man. դրօշակիր, դրօշակով նշան տուող։ -officer. նաւախումբի հրամատար։ -ship. հրամատարի նաւ։ -stone. սալաքար։ -staff. դրօշաձող։

Flagellate ֆլէճ'էլլէյթ, *va.* ձաղկել, խարազանել։ -tion -լէյ'շըն, *s.* ձաղկում, խարազանում։ -'lant -ճէլ'լէնթ, *s.* ինքնաձաղկեան (կրօնաւոր)։ -liform ֆլէճէլ'լիֆօրմ, *a.* խարազանաձեւ։ -geolet ֆլէճ'օլէթ, *s.* սրուկ նէյ։

Flag, -ged ֆլէկտ, *a.* սալարկուած։ -giness ֆլէկ'կինէս, *s.* կակղութիւն, թուլութիւն։ -ging ֆլէկ'կին, *s.* սալարկում; 2. սալայատակ; տկար, թոյլ։ -gy ֆլէկ'կի, *a.* թոյլ, տկար, կթոտ; 2. անհամ, անլի; 3. շուշանաստան, շուշանուտ

Flagitious ֆլէճի'շըս, *a.* ապիրատ, անզգամ, սարսափելի։

Flagon ֆլէկ'ըն, *s.* սրուակ։

Flagrance, -cy ֆլէյ'կրէնս, -սի, *s.* այրում; 2. անզգամութիւն։

Flagrant ֆլէյկ'րէնթ. *a.* վառած, հրային; 2. նոյն պահուն գործուած, ինքնայայտ (յանցանք)։

Flail ֆլէյ'լ. *s.* (ցորենահար) գաւազան, տոփան, թափան։

Flake ֆլէ'յք, *s.* ձիւնի հատիկ; 2. թեփահատ (ձկան); 3. կշիռքի աչք; 4. կեղեւանք, երուխ (քարի) նժար; 5. ցցունաւոր չահոքրամ; 6. մաղպար, լաստակ եաքու իufk-ղkuh։ =*va.* ծեփը, ներկը, թեփը թափուիլ։ -s of fire. կայծ։ -white. սպիտակադեղ իւսփիւկն։

Flaky ֆլէյք'ի, *ad.* թեփոտած, կեղեւ կեղեւ թափած։

Flam ֆլէ'մ, *s.* պատրանք, քար-

բանիչք։ –'beau ֆլէմ'պօ, s. ջահ, կերոն

Flame ֆլէյ'մ, s. բոց, կայծ, հուր; 2. եռանդ, կիրք, սաստկութիւն; 3. տռփանք, սէր։ =vn. վառիլ, բորբոքիլ, արծարծիլ, փայլիլ։ -colored. հրագոյն։ -less, a. անբոց։

Flamen ֆլէյ'մըն, s. բոցաքուրմ Հ.

Flaming, Flamy ֆլէյ'մին, ֆլէյ'մի, a. բոցավառ; 2. եռանդուն։

Flamingo ֆլէմին'կօ, s. փիւնիկաթեւ, հրաթռչուն, բոցահաւ։

Flammiv'omous, a. հրացայտ։

Flange ֆլէնճ', s. եզր, շուրթ, ծնօտ (անուոյ)։ =va. երկաթ շրջանակով պատել (անիւը)։

Flank ֆլէնք', s. կուշտ, կող, ազդր, գիստ, կողմ։ =va. կողէն զարնել; 2. քովէն նայիլ, պաշտպանել։ -er ֆլէն'քըր, ad. քովէն մարտկոց շինել։ | ճակատ։

Flannel ֆլէն'էլ, s. ասուեակ

Flap ֆլէփ', s. քղանց, տառն; 2. թեւ, ծայր; 3. բաղխիւն; 4. ձիու շրթնախտ։ =va. զարնել, բաղխել (թեւերը)։ =vn. զարնուիլ, ծփծփիլ։ -dragon. խաղ մը (այրուած խաղացողները այրող օղիին մէջէն չամիչ կխլեն կուտեն)։ -eared. կախականջ, երկանականջ։ -table. ծալածոյ սեղան։ -doodle. անպատեհութիւն։ -jack. շօթ, ձուազեղ ձլորգսա։

Flare ֆլէյ'ըր, vn. փողփողել, փայլիլ, շլացնել։ =s. բոցավառ լոյս; 2. կատաղուձուկ։ To–up. զայրանալ, բորբոքիլ։ –up articles. ուշագրաւ յօդուածք լրագրաց։

Flash ֆլէշ'(շ), s. շողիւն, փայլակ; 2. վաղանցիկ լոյս; 3. քթիթ ական; 4. բոց, արագ նայուածք։ =a. սորբին, գռեհիկ; 2. վարպետ։ =vn. փայլատակել, շուտ մը անցնիլ; 2. խոյանալ։ =va. յանկարծ լուսաւորել։ A–of lightening. փայլակ։ –s of wit. սրաբանութիւնք։ For a–. յանկարծ, ի քթթել ական -language. արհեստերէն, գողերու լեզու։ -man. գող, մարդասպան։ -house. գողի տուն։ -song. գռեհիկ երգ։ He is but a–. իր միտքը բան չկայ։

Flashy ֆլէշ'ի, a. փցուն, գռեհիկ, սնոտի, անհեթեթ; վաղանցիկ։

Flask ֆլասք', s. սրուակ, շիշ; 2. թորանոց։ –board. ծուլիչի տախտակ։ A powder–. վառօթաշիշ։

Flat ֆլէթ', a. հարթ, տափարակ, տափակ; 2. գռեհիկ, անճաշակ; 3. նկուն; 4 անփայլ; 5. կիսավար(ձայն)։ =s. դիւր, տափարակ; 2. դաշտավայր; 3. տափակ կողմ, ծանծաղուտ; 4. ծանծաղամիտ մարդ; 5. կիսահարթ (♭) եր. =va. տափակցնել; 2. աղօտացնել; 3. ապուշ ընել, սառնացնել, ցածցընել։ -arch. (դրան) բարաւոր ⌒. -bottomed. հարթայատակ։ –cap. պրակով դրի թուղթ։ -footed. տափոտն; հաստատամիտ։ -fish. խարտոցաձուկ։ -nosed. տափակաքիթ, տափունչ։ -iron. արդուկ իւթիւ։ -tile. կղմինար մը։

Flat.-ly ֆլէթ'լի, ad. պարզօրէն, որոշ կերպով; հրխօնաբար; մեքենաբար, անսիրտ։ –ness, s. մակարդակութիւն, հարթութիւն; 2. հաւասարութիւն; 3. անհամութ., անճաշակութիւն; 4. ցածութիւն։ –ten ֆլէ'թըն, va. տափակցնել, հարթել; 2. ճնշել; 3. ցածցնել։ =vn. հարթուիլ, տափակնալ; 2. տխրիլ։ –tish ֆլէթ'թիշ, a. հարթաձեւ; տափատափակ; աղօտ կերպով։

Flatter ֆլէթ'ըր, va. շողոքորթել, փաղաքշել, շոյել, շողոմել։ To–one's self. մեծամտիլ, ինքզինքը խաբել։ –er ֆլէթ'ըրըր, a. շողոքորթ։ –ing, a. փաղաքուշ. քծնի

=s. շողոմութիւն, շողոքորթութ.։ -tery ֆլէթ՛ըրի, s. շողոմութիւն, շողոքորթութիւն։

Flatulence,-cy;-tus ֆլէ՛թիուլէնս, ֆլէյ՛թըս, s. փուք, փքոտութիւն եկը։ -lent ֆլէթ՛իուլէնթ, a. փքոտ, փուք պատճառող; 2. դատարկ, ուռուցիկ, գոռոզ։

Flatways, -wise ֆլէ՛թուէյզ, ad. տափակութեամբ, հարթաձեւ։

Flaunt ֆլօնթ՛, va. սիգալ։ -utist ֆլօ՛թիսթ, s. սրնգահար։

Flavor ֆլէյ՛վըր, s. համ, ճաշակ։ =va. համ տալ։ -ous ֆլէյ՛վըրըս, a. համեղ, անուշահոտ։

Flaw ֆլօ՛. s. ճեղք, ճաթած; 2. փոթորիկ, մրրիկ; 3. կռիւ, աղմուկ; 4. թերութիւն, պակասութ.; 5. փորոր (գոհարաց մէջ) sամչա ։ =va. կոտրել։ -less, a. անբիծ, անտխեղծ

Flawy ֆլօ՛ի, a. ճաթքոտած, արատաւոր։

Flax ֆլէքս՛, s. վուշ, քթան։

Flaxen, Flaxy ֆլէքս՛ն, ֆլէքս՛ի, a. վշեայ, քթանէ; 2. խարտեաշ։

Flay ֆլէյ՛, va. քերթել, մորթել։

Flea ֆլի՛, s. լու։ -bite. լուխած։ -bane, -wort. լուխոտ։ -bitten. լուէ խածուած; սպրին, ցած; դեղնագոյն (ձի)։ A-in the ear. գլխուցաւ, հոգ, հնհնուք։

Fleak ֆլի՛ք. հիւսք, ծիւ, գերձան

Fleam ֆլի՛մ, s. պայտառի նշտրակ։ -teeth. սղոցի ակռայք։

Fleck ֆլէ՛ք, s. բիծ, պիսակ։

Fledge ֆլէճ՛, va. փետրազարդել, պատրաստել։ -ling ֆլէճ՛լին, s. անփետուր թռչնիկ։

Flee ֆլի՛. vn. (Fled.) փախչիլ։

Fleece ֆլիյս՛, s. բուրդ; 2. խուզածք։ =va. խուզել; 2. կողոպտել; 3. բրդով պատել։ Fleecy ֆլիյ՛սի, a. ասրապատ, բրդային։

Fleer ֆլիյր՛, va. երեսը ծամծկել, ծաղրել։ =s. ծաղր։ -er ֆլիյ՛րըր, s. ծաղրիչ։ -ingly, ad.

Fleet ֆլիյթ՛, s. նաւատորմիղ, նաւախումբ։ =a. սրընթաց, արագոտն, թեթեւ։ =vn. սրանալ, սահիլ, անցնիլ։ =va. սահեցնել։ -foot. արագոտն, վազուկ։ -ly, ad. արագութեամբ։ -*ing ֆլիյթ՛ին, a. վաղանցիկ, անցաւոր։ -ness, s. արագութիւն։

Flemish ֆլէ՛միշ, a. հոլանտական։ -account. անբաւական, խառըն հաշիւ (նաւաստեաց լեզուաւ)։

Flense ֆլէնս՛, (պալենեան) կտրատել

Flesh ֆլէշ՛(շ), s. մարմին, միս; pkճ, եր; 2. շնչաւոր, մարդ, մարդկութիւն; 3. հեշտանք, ցանկութիւն; 4. սերունդ, ցեղ; 5. միս (պտղոյ)։ =va. շունին միս տալ, գիշախանձ ընել; 2. թուրը փորձել; 3. վարժուիլ; 4. կշտանալ։ -brush. շփամրձին, շփոց։ -hook. մսահան գ. -day. ուտիք օր։ -meat. մնեղէն կերակուր։ -tint. մարմինի գոյն նկ. -wound. երեսունկ վէրք։

Flesh,-iness ֆլէշ՛ինէս, s. մարմնեղութիւն, գիրութիւն։ -ing, s. մարմինի գոյն հանդերձ, թռւսպ բոտ. -less, a. նիհար։ -ly, a. մարմինի; մարմնական; մարմնաւոր; կենդանական; մարդկային; ցանկասէր, հեշտական։

Fleshy ֆլէշ՛ի. a. գէր, գիրուկ, մեծափոր; լեցուն, մսուտ (պտուղ)։

Fleur-de-lis ֆլըրտըլի՛, s. շուշան; հիրիկ; արքայականնշանԳ.-Հ.-Ֆ.

Flew ֆլի՛ու, See Fly.

Flex ֆլէքս՛, va. ծռել, թեքել։ -ibility, -ibleness, s. կակղութիւն, դիւրաթեքութիւն։

Flexible, Flexile ֆլէքս՛իպըլ, ֆլէ՛քսայլ, a. ճկուն, ճապուկ; 2. դիւրաբեկ, կակուղ; 3. դիւրադարձ

Flexion, -xure -՛շըն, ֆլէք՛շըր,

s. ծռում, ծեքում, ճկում ; կրկնուած

Flexor ֆլէք'սըր, s. կորացուցիչ ջիղերը, կորամկունք մրդ.

Flicker ֆլիք'ըր, va. պլպլալ ; 2. թեւաշարել ; =s. ոսկեգոյն փայտփոր

Flier ֆլայ'ըր, a. թռչող, փախըստական ; 2. ճշգակ բիւրվանի ձի.

Flight ֆլայ'թ, s. թռչիլը, թըռիչ, չու, երամ, ճախրանք (թռչնոց) ; 2. սլացում, թափ, խոյանք ; 3. սաւառնում, փախուստ ; 4. սանդուխ։ A–of steps. վերնադաւթակ։ The–of artillery. շաւիղ ռումբերու։ To take–. թռիլ, փախիլ ։ To put to–. փախցնել։ –time. թռչնոց գաղթելու ժամանակ, չու ։ –ily ֆլայ'թիլի, ad. թեթեւութեամբ ; անխորհրդաբար ։ –ty ֆլայթ'ի, a. սրընթաց, արագ, կայտառ ; թեթեւամիտ, թեթեւսոլիկ ; ցնդական, ցնդելի։ –iness. s. –ութիւն։

Flimsy ֆլիմ'զի, a. թեթեւ, տկար

Flinch ֆլինչ', vn. վհատիլ, ընկրկիլ ։ [կտորք, ծուէնք, փշուրք։

Flinders ֆլին'տըրզ, s. հատա-

Fling ֆլինկ', va. արձակել, նետել, ձգել ։ =vn. նետուիլ ։ =s. նետուածք, ձիգ, արձակում ; 2. նախատինք ; 3. պար սկովտիական։ To have one's–. վայելել ; յաղենալ ։

Flint ֆլինթ', s. գայլախազ, աղուէսաքար ; քար։ -glass. բիւրեղապակի, վանապակի։ -lock. կայծոտ հրացան չախմախլը։ -stone. կայծքար չախմախ քարը։ –y ֆլինթ'ի, a. գայլախազուտ ; 2. գայլախազային ; 3. անգութ, քարսիրտ։

Flip ֆլիփ, s. գարեջրօղի։

Flippant ֆլիփ'ըընթ, a. լեզուանի, շատախօս, շուտխօսիկ։ –ness, –pan'cy, s. –ութիւն։

Flip'per, s. լողաթեւ (ձկան)։

Flirt ֆլըրթ', va. արձակել ; =vn. նետուիլ ; 2. սիրաբանարճ ակնարկներ նետել, քծնիլ, քծնաբանել, աչքունք ընել ; 3. քաշկռտել ։ =s. նետուածք, կատակ, ծաղր ; 2. պչրուհի։ –ation, s. նազանք, սիրաւէտ ակնարկք, քծինք, քծնաբանութիւն, աչքունք ; 2. արագ շարժմունք։

Flit ֆլիթ', vn. սրանալ, թռչտիլ ; 2. փոխադրուիլ ։ –ter ֆլիթ'ըր, s. պատառ, կտոր, ծուէն։ -mouse. չիղջ

Flitch ֆլիչ, s. թիկնավար չերտ (խոզի)։

Float ֆլօթ', va. տատանիլ, ծածանիլ ; 2. տարուբերիլ։ =va. ողողել ; 2. ջուրին վրայ կեցնել ; 3. միահարթել։ =s. լաստ, լաստափայտ ; 2. ծփանք, կոհակ ; 3. խարսխատակառ ; 4. կարթասուհնկ ; 5. ծեփիչ։ -board. ջաղացանիւի տախտակ ։ -stone. չեչաքար։ –age, s. ջուրին երեսը տատանող բան։

Floating. a. երերուն ։ -bridge. շարժական կամուրջ ։ -debt. երերուն պարտք ։ -security. անհաստատ երաշխաւորութիւն։

Flocculence ֆլաք'եուլէնս, s. ծիւծիւ ըլլալը, ծուաւորութիւն։ –lent ֆլաք'եուլէնթ, a. ծուաւոր։

Flock ֆլաք', s. երամ, խումբ, հօտ, ամբոխ ; 2. բրդի պերուս բուրդ ; 3. խուզած, ծիւ ; 4. գանգուր։ =vn. ժողվուիլ, խռնիլ ։ -bed, -mattress. բրդ ալիցանկողին։ -surface թաւշեպատ։ -paper. կպչուն թուղթ

Floe ֆլօ', s. սառնալեռ։

Flog ֆլագ', խարազանել, մտրակել

Flood ֆլըտ', s. հեղեղ, ջրհեղեղ ; 2. գետ, ծով ; 3. հոսում, մակընթացութիւն ; 4. յորդութիւն ; 5. դաշտան ։ =va. հեղեղել, ողողել ։ -gate. սահանադուռք։ -mark. ջրակացութեան նշան, չափ։ -tide. մակընթացութեան ժամանակ։ –ing, s. առատահոսութիւն (դաշտանի)։

Floor ֆլօր՛, *s.* տախտակամած; 2. դատիկոն; 3. նաւակող; 4. ատենասրահ; 5. խօսելու կարգ՝ իրաւունք։ =*va.* յատակել; 2. լռեցընել։ –cloth. մոմշոր մուշամբա։ To get the–. (ժողովոյ մը մէջ) վիճաբանութեան մասնակցիլ։ To have the–. խօսելու կարգը ունենալ։ –ing, *s.* յատակ, տակ; 2. տախտակամած; –մածում։ [զարնել։

Flop ֆլաբ՛ *va.* թեւերը իրար

Flora ֆլօր՛է, *s.* ծաղկանոյշ. փըլօրա դէօ; 2. երկրի մը բոյսերը, ծաղկացուցակ։ [փլորականն։

Floral ֆլօ՛րըլ, *a.* ծաղկային;

F ora'mour, *s.* անթառամ բո.

Florescence ֆլօրէս՛ընս, *s.* փըթթելու ժամանակ, ծաղկափթիթք։

Floret ֆլա՛րէթ, *s.* ծաղկիկ։

Floriculture ֆլօ՛րիքըլչըր. -լչուր, *s.* ծաղկաբուծութիւն։

Florid ֆլա՛րիտ, *a.* ծաղկաւէտ; 2. պայծառագեղ (գոյն); 3. պըճնազարդ (ոճ)։ [ֆիօրին։

Florin ֆլա՛րին, *s.* ծաղկադրամ;

Flor'ist, *a.* ծաղկասէր, –դարմանն

Floscule ֆլա՛սքիուլ, *s.* ծաղկիկ, բաղադրեալ ծաղկի մէկ մասը։

Floss ֆլաս՛, *s.* աղուամազ, մետաքսանման երկայն թելեր; 2. մետաքսի պէրուս բուրաւ։ –silk. խակ մետաքս։ [ուած փայտ։

Flotage ֆլա՛թէյճ, *s.* գետը ծըգ-

Flotation -՛շըն, *s.* ծփում։

Flotilla ֆլաթիլ՛լէ, *s.* նաւատորմիկ, նաւախումբ։

Flotsam,-son ֆլաց՛էմ, -ց՛ըն, *s.* նաւաբեկութեան մնացորդք։

Flounce ֆլա՛ունս, *vi.* տատանիլ, յուզուիլ, խլրտիլ։ =*s.* թօթափում, ցնցում; 2. փոթփոթիկ, խորշխորշունք (շրջազգ.) եզրափոթք

Flounder ֆլա՛ունտըր, *s.* տափաբանձուկ։ =*vi.* [out of] տարուբերիլ, շարժիլ, տապլտկիլ; գլորիլ, թաւալիլ

Flour ֆլա՛ուր, *s.* ալիւր; 2. փոշի։ =*va.* ալիւրոտել; ալիւրել; 2. աղալ։ –y ֆլաու՛րի, *a.* ալերանման։

Flourish ֆլը՛րիշ(ը), *vn.* ծաղկիլ, փթթիլ, բարգաւաճիլ; 2. պճնազարդել (ոճ); 3. պերճանալ, ճոխանալ։ =*va.* ճոխաբանել, ընդլայնել, ծաղկեցնել, շողացնել; 2. նկարակերտել, պատուածել։ =*s.* զարդարանք, փայլիւն; 2. ընդլայնում, պերճաբանութիւն; 3. թրթռուն գեղգեղանք, թրթռանք; 4. պատածք, գրերու հիւսեալ սահն։ –ing, *a.* բարգաւաճ, ծաղկեալ։

Flout ֆլաութ՛, *va.* ծաղրել։

Flow ֆլօ՛, *vn.* հոսիլ, վազել; 2. բղխիլ, ծագիլ; 3. յորդել, լեցուիլ; 4. սահիլ; 5. ծածանիլ, ծփալ։ =*va.* ողողել, ծածկել։ =*s.* հոսում, ընթացք; 2. մակընթացութիւն; 3. յորդութիւն, առատութիւն, զեղում։ To–out. կրուկն աւրուիլ; ծովը քաշուիլ։ –age ֆլօ՛էյճ, *s.* հոսում, ծորում։

Flower ֆլաու՛ըր, *s.* ծաղիկ; 2. ծաղիկ հասակ; 3. դաշտան; 4. ընտրեալ՝ ազնիւ մաս։ =*vn.* ծաղկիլ, փթթիլ։ *va.* ծաղկազարդել։ -bed, -garden. ծաղկոց, ածու։ -bud. կոկոն։ -de luce. թրաշուշան; Գաղիա։ -dust. բեղնափոշի (ծղկ.)։ -fence. դրախտածաղիկ։ -stalk, ցօղուն։

Floweret ֆլա՛ուրէթ, *s.* ծաղկիկ։

Flowery ֆլաու՛րի, *a.* ծաղկաւէտ; զարդարուն, գեղեցիկ (ոճ)։

Flown ֆլօն՛ *pp. of* Fly.

Fluate ֆլու՛էյթ, *s.* փլորատ փ.

***Fluctuate** ֆլըք՛թիուէյթ, *vn.* ծածանիլ, ծփալ, վարանիլ; 2. փոփոխել։ –tion ֆլըքթիուէյ՛շըն, *s.* ծըփանք, ելեւէջք; 2. վարանում։ –ting, –tuant -թիուէյթին, -՛ընթ, *a.* ծփուն։

Flue ֆլու՛, s. ծխնելոյզ, մուխառուկ; 2. աղուամազ, թեթեւ փոշի։ —faker. ծխան մաքրող։ -hole. Հնոցի բերան։

Fluellen ֆլիւ-է՛լլըն, s. բերբե- [նիկէ բո.

Fluency ֆլու՛ընսի, s. դիւրասահութիւն (ոճոյ) սահունութիւն։

Fluent ֆլու՛ընթ, a. դիւրասահ, լոյծ, սահուն, վազուն; 2. ճոխաբան; 3. արագ, հարթ։ =s. ամբողջական (քանակութիւն)։

Fluff ֆլըֆ, s. աղուամազ, փոշի։

Flugelman ֆլիւ՛կըլմըն, s. շարքի՝ տողանի գլուխ, պարագլուխ զին.

Fluid ֆլու՛իտ, s. հեղանիւթ, հեղուկ։ =a. լոյծ, հոսանուտ, ծորող։ -ness, -ity, s. ջրիութիւն։

Fluke ֆլիւք, s. խարսխաճանկ; 2. (գնդախաղի մէջ) հարուած, նշան; 3. անակնկալ շահ; 4. կիտաձետ։ —worm. գառնորդ։

Flume ֆլիւ՛մ, s. առու։

Flummery ֆլըմ՛ըրի, s. խաւիծ, խիւս; 2. փաղաքշանք, քծինք։

Flung ֆլընկ՛, *pp. of* Fling.

Flunk ֆլընք՛, vn. առ աչքի ետ քաշուիլ. քննութեան մէջ չյաջողիլ։ =s. անյաջողութիւն։ -y ֆլընք՛ի, s. ծառայ, լաճ; 2. ապուշ, անմիտ, դիւրախաբ։ -yism -նքի՛իզմ, s. ստրկութիւն։

Fluor ֆլիւ՛ըր, -spar. ծաղկեքար, ծորին հնք. —albus. գաշտան։

Flur-bird ֆլըր-պըրտ, s. հաւկոչ

Flurry ֆլըր՛ի, s. յուզմունք; 2. յանկարծահողմ; 3. տարափիկ։ = va. յուզել, խռովել; 2. վախցնել։

Flush ֆլըշ՛, va. շառագնել, ամըչցնել; 2. զուարթացնել; 3. խրտչեցնել, վերցնել; 4. կարմիր ներկել, լուալ։ =vn. պոռթկալ; 2. մէկէն շառագնիլ; 3. յանկարծ փայլիլ։ =s. շիկնում, շառագնութիւն; 2. յուզմունք; թարմութ.; 3. խրտչած թռչուններու երամ; 4. համագոյն թղթեր ճն.=a. թարմ, պայծառ, եռանդուն; 2. շռայլ; 3. մակաւասար, հարթ։ -er ֆլըշ՛ըր, s. մկնակալ բազէ fուպճի։

Fluster ֆլըս՛թըր, s. յուզմունք, գլխու տաքութիւն։ =vn. թուշերը կարմրիլ, ſկյſ ըլլալ, զուարթանալ; 2. խառնակել, շփոթցնել։

Flute ֆլու՛թ, s. սրինգ; 2. մատնէք, խոռոչ (սեան); 3. խողովակ, փողրակ; 4. փողաձեւ փոթ։ =vn. խողովակել, փողաձեւել; 2. փոթ փոթ ընել։ =vn. սրինգ ածել։ -ted ֆլիւ-թ՛էտ, a. նուրբ, բարակ, փողաձեւ; սրնգանման։ -ting ֆլիւ՛թինկ, s. ակօսաձեւ փորուածք. մատնէք։ -tist -՛թիսթ, s. սրնգահար։

Flutter ֆլըթ՛ըր, s. յուզում, երերում, տատանում, թրթռում։ va. յուզել։ =vn. յուզուիլ, խռովիլ։ —wheel. աղօրիքի՝ առուակի անիւ soյաայ։

Fluvial, -uviatic, -u'viatile ֆլու՛վիըլ, -էթ՛իք, -թիլ, a. գետային, գետի; գետասուն, -բոյս; -գնաց։

Flux ֆլըքս՛, s. հոսում, ընթացք, վազելը, անցք; 2. ծորում, ծորանք; 3. թանչք, փորհարութիւն; 4. մակընթացութիւն; 5. հալիչ դ.; 6. լուծումն։ —and reflux. մակընթացութիւն և տեղատուութիւն։ =va. լուծել, հալել։ =a. անհաստատ, փոփոխամիտ։ -ation, s. լուծում։

Fluxion ֆլըք՛շըն, s. հոսում, ծորում; 2. հոսած, ծորած (արիւն են.); 3. անհունապէս փոքր քանակութիւն՝ թիւ; 4. *pl.* տարբերական համարողութիւն nr եւ Differential calculus. -al, -ary, a. փոփոխելի, փոփոխական։

Fly ֆլայ՛, (Flew, Flown) *vn.* թռչիլ, սաւառնիլ, սրանալ; 2. ցատկել, նետուիլ; 3. սահիլ անցնիլ,

փախչիլ ; 4. խորտակել ։ =*va.* խուսել, քաշուիլ ; 2. Թռցնել ։ =*s.* ճանճ; 2. ճշգակ ժ.․; 3. ճօճանակ, օլակ; 4. մամուլի Թղթակալ գդ.; 5. ճանճաձեւ կարԹ; 6. դրօշ։ To—out. բարկուԹեան բռթիլ ; դըրգըռիլ։ To let—. արձակել, նետել։ -bane. ճանճասպան։ -blow. ճանճի ծիրտ ։ -boat. նաւակ մը։ -catcher. ճանճորս։ —fish, *vn.* ճանճով ձուկ կարԹել։ -leaf. գրքին սկիզբը՝ վերջը պարապ ձգուած երեսներ ։ -paper. ճանճասպան ԹուղԹ ։ -rail. սեղանակալ ։ -trap. ճանճկալ ։ -wheel. ճշգակ։

Flyer, *See* Flier, *s.* Թռչող ։

Flying ֆլայ'ին․ *a.* —artillery. ձիաքարշ հրետանի գնդ. —bridge. շարժական կամուրջ, շարժակամուրջ ։ —buttress. կամարակալ ։ —fish. Թռաձուկ։ —jib. ցռկառագաստ (նաւու առաջակողման)։ —squirrel. Թռչող սկիւռ։

Foal ֆօ'լ, *s.* մտրուկ ։ =*va.* (ձին) ծնանիլ ։

Foam ֆօ'մ, *s.* փրփուր ։ =*vn.* [փրփրիլ։

Foamy ֆօմ'ի, *a.* փրփրալից։

Fob ֆապ', *s.* գրպանակ ։ =*va.* [off] խաբել, խորել, վերցնել ։

Focus ֆօ'քըս, *pl.* -es, -foci ֆօ'քըսէզ, ֆօ'սայ, *s.* վառարան (լուսոյ); 2. վառարան, կեդրոն, կէտ ե.—cal ֆօ'քըլ, *a.* վառարանային։

Fodder ֆատ'ըր, *s.* ճարակ, ալիք; կեր։ =*va.* արծել, սնուցանել

Foe ֆօ', *s.* Թշնամի, հակառակորդ։ -man. ոսոխ, պատերազմիկ։

Fœtus ֆի'թըս, *s.* սաղմ ։

Fog ֆագ, *s.* մշուշ, մէգ; մառախուղ ; ամպ; աշնանային՝ վերաբոյս խոտ; չոր խոտ։ -bank, -ring. ծովամէգ, բոլորձիգ; հեռամէգ։ -bell, horn, -whistle. մշուշի պահուն չալուած զանգակ են. —age ֆագ'էճ, *s.* ձմեռնախոտ։ -gy ֆագ'ի, *a.* միգապատ; ամպոտ; 2. աղօտ, անորոշ։-gily ֆագ'իլի, *ad.* —կերպով։ -giness, *s.* -ուԹիւն, մառախուղ։

Fogy,-gie,-gey ֆօ'կի, *s.* պահպանողական, հին գլուխ։ -ism, *s.*

Foh ֆօ', *int.* ոհ, բուհ։

Foible ֆայ'պլ, *s.* տկարուԹիւն, տկար կողմ; 2. պակասուԹիւն, ԹերուԹիւն։

Foil ֆայ'լ, *va.* ընկճել, նկուն ընել; 2. եղծանել, խափանել։ =*s.* պարտուԹիւն, վրիպում ; 2. խաղասուր, մարզասուր; 3. մետաղի ԹերԹ; 4. ոնդկանագ (հայելիի); 4. սուտ ոսկեԹիԹեղ; 5. տերեւազարդ, տերեւաձեւ զարդ ճ.; 7. գեղացուցակ։

Foist ֆօյսթ, *va.* սահեցնել ; 2. փախցնել ; 3. խարդախել ։

Fold ֆօլտ', *s.* փարախ, գաւիթ, հօտ; 2. ծալք, կրկնուած; 3. անգամ։ =*va.* տաւաղել, փարախել, փակել ; 2. պատել ; 3. ծալել։ =*vn.* ծալուիլ, կրկնուիլ, փաԹԹուիլ ։ Three—, four—. երրեակ, քառեակ։ To—the arms. Թեւերը խաչաձեւ ծալել։ To—a letter. նամակ ծալել։ -er ֆօլտ'ըր, *s.* ԹղԹածալ գ.

Folding, *a.* ծալարուն։ -screen. հողմարգել։-doors ծալարուն փեղկք

Foliaceous ֆօլիէյ'շըս, *a.* տերեւային։

Foliage ֆօ'լիէյճ, *s.* սաղարԹունք տերեւք; 2. տերեւազարդ ճ.—tion, *s.* ԹերԹաւորում ; 2. տերեւաւորուԹիւն; 3. տերեւազարդում ։

Foliate ֆօ'լիէյթ, *va.* ԹիԹեղել, ԹերԹաւորել։ =*a.* տերեւազարդ։

Folio ֆօ'լիօ, *s.* կիսաԹերԹ՝ մեծածալ գիրք, էջ ։

Folk ֆօք', *s.* ամբոխ, ժողովուրդ; 2. մարդիկ։ -lore. զրոյցք, աւանդավէպք, ճետեարք։ -mote. ժողով ։

Foll'icle, *s.* պատիճ , պարու-

տակ։ -licular, *a.* պարկային ։

*Follow ֆոլ՛օ, *an.* [-ed by] հետեւիլ, հետամտիլ, ուղեկցիլ, ետեւէն երթալ; 2. շարունակել, պարապիլ, յաճախել; 3. յաջորդել, գալ; 4. յարմարիլ, նմանիլ; 5. անսալ, յարիլ։ To-on, -up. զհետ պնդիլ, հետեւիլ ։ As follows. որք են։ -er ֆոլ՛օըր, *s.* հետեւող, ուղեկից; 2. նմանող; 3. աշակերտ, ծառայ; 4. կուսակից; միաբան; 5. մերձի խումբ մէ+. -ing ֆոլօ՛ւին, *a.* հետեւեալ, հետագայ, գալիք։

Folly ֆոլ՛ի, *s.* յիմարութիւն, խենդութիւն, անխելքութ. էշութ.

Foment ֆօ՛մէնդ, *va.* վրան տաքդեղ՝ թաց դնել; 2. գրգռել; 3. սատակացնել; 4. քաջալերել -ation ֆօմէնդէյ՛շըն, *s.* տածում, թաց; 2. գրգռում; արծարծում։

Fond ֆանդ՛, *n.* [of] մոլի; 2. հետամուտ, սիրող, կաթոգին, եռանդուն, սիրաբորբոք։ -ly, *ad.* կաթոգին, մոլեկան։ -ness, *s.* [for] խանդաղատանք, ճաշակ, սէր։

Fondle ֆանդ՛ըլ, *va.* գգուել, փայփայել -ling, *s.* սիրական։-ler, *s.* սիրաբանող, թեթեւաբարոյ։

Font ֆանդ՛, *s.* մկրտարան, աւազան; 2. ձուլատառք։

Fontal ֆանդ՛ըլ, *a.* աղբիւրի։

Fontanel, -ticulus ֆան՛դընէլ, ֆանդիք՛իուլըս, *s.* խարան եազը; 2. գանկի ոսկերաց կցուածք, գագաթնակ ։

Food ֆուդ՛, *s.* կերակուր, որնունդ, ուտեստ, ճարակ, կեր, կուտ։ -ful, *a.* սննդարար։

Fool ֆու՛ըլ, *s.* փախուկ, խենդ, անմիտ, խեւ, ցնդած, յիմար; 2. ամբարիշտ Սէ.; 3. խեղկատակ, ծաղրածու։ =*vn.* յիմարութ. ընել; աղուաշել, ծաղրել ։ =*va.* խենդեցնել, խեւցնել; խաբել։ -'s errand. յիմարական ձեռնարկ։ To-away. յիմարաբար մսխել ։ -hardy. յանդուգն, ժպիրհ; անզգոյշ։-hardiness. յանդգնութ. -stones. ձուածաղիկ սալէպ բս. Foolscap ֆուլզ՛քէբ, *s.* միաթերթ՝ խոշոր գրի թուղթ ($13^1/_2 \times 16^1/_2$) ։

Foolery ֆու՛լըրի, *s.* տխմարութիւն, անբանութիւն, էշութիւն; 2. ծաղրածութիւն։

*Foolish ֆու՛լիշ, *a.* տխմար, աւանակ; 2. ափեղցփեղ; 3. ծաղրական; 4. անզգամ, մեղաւոր Սէ.-ly, *ad.* յիմարաբար; տկար կերպով։ -ness, *s.* յիմարութ. անխելքութ.

Foot ֆութ, *s.* (*pl.* Feet ֆիյդ) ոտք, թաթ, ճիւ; 2. տակի մաս, ստորոտ; 3. արմ, պատուանդան, խարիսխ; 4. ոտնաչափ (12 մատ.); 5. հետեւակ զօրք։ =*vn.* կոքաւել, պարել; 2. քալել ։ =*va.* կից զարնել, աքացել, չափով քալել; 2. (թիւ) գումարել; 3. ոտք շինել ։ By-, on-. ոտքով, հետի։ Bare-. բոպիկ։ To-a bill. (մուրհակը) վըճարել ։ To be on-. շարժման մէջ ըլլալ։ To set on-. սկսիլ; հնարել։ -ball. ոտնագունդ, խաղագնդակ; գնդախաղ։ -boy. ծառայ, սպասիկ։ -bridge. անցարան, հետեւակաց համար նեղ կամուրջ ։ -fall. ոտնաձայն, դիպուած; գայթում։ -guards. հետեւակաց պահակ գնդ. -hold. ոտից կռուան։ -light. կանթեղաշար բեմ. -man. հետեւակազօր; ծառայ։ -mark, print, step. ոտից հետք՝ նըշան, ոտնահետ։ -note. լուսանցքի ծանօթութիւն։ -pace. սովորական քալուածք, քայլափոխ, ոտք; գաւթիկ սահմանիրգ; բեմառաջք Եէ. -pad. հուղկահար, գող։ -passenger. հետեւակ, հետի։ -path, -pavement. նրբուղի, արահետ, մայթ։ -soldier. հետեւակազօր բիwsk ։ -sore. ոտքը

ցաւոտ, յոգնած, յլկած։ -stalk. (տերեւի) կոթունն։ -step. հետք, շաւիղ։ -stool. ոտնաթոռ, պատուանդան։ -stove, -muff, -bag. ջերմունակ (ոտքի)։

Footing ֆուտ'ինկ, *s.* ոտնատեղի, պատուանդան, կռուան. հիմ; 2. հաստատ վարկ, պատիւ, դիրք; 3. ընթացք; 4. գումարում, գումար; 5. քայլուածք, կոխքաւ, պար; 6. (կօշկի) նորոգում; 7. խարխուխ, ոտք։

Fop ֆափ, *s.* խենդ, անմիտ; ցուցամոլ, պճնասէր։ -ling ֆափ'լինկ, *s.* խենդուկ։ -pery ֆափ'ըրի, *s.* անմտութիւն, տխմարութիւն, թեթեւութիւն, պճնասիրութիւն, պճնամոլութիւն։ -pish ֆափ'իշ, *a.* պճնամոլ, ցուցամոլ, թեթեւ, թեթեւսօլիկ զեվզեկ։ -ly, *ad.* -ness, -ութիւն։

For ֆօր, ֆոր, *pr.* համար, վասն։ =*con.* վասն զի, որովհետեւ; թէեւ։ For as much as. քանզի, եւ որովհետեւ։ —ever. յաւիտեան, ցմիշտ, յաւէտ։ For, as for. գալով, իսկ, մասին։

Forage ֆը'-, ֆար'էճ(տ), *s.* պաշարածութիւն, խոտաքաղ; 2. բուսաճարակ, ալիք, կեր (կենդանեաց) =*an.* (բանակի) պաշար խոտ ժողվել, ճարակ փնտռել, խուզարկել։ -ger ֆար'էյճըր, *s.* խոտաքեր զօրական; 2. ասպատակ։

Foramen ֆօրէյ'մէն, *s.* (*pl.* -mina ֆօրէմ'ինէ,) ծակ, փորուած մրտ.

Foraminif'erous, *a.* ծակաբեր։

Forasmuch ֆըրէզմըչ', *con.* որովհետեւ, յորմէհետէ։

Foray ֆըրէյ', ֆարէյ', *s.* ասպատակ, —ութ., արշաւանք (զօրաց)։

Forbade -պէտ', *imp. of* Forbid.

Forbear ֆարպէյր', *an.* (Forbore -borne.) ինքզինք զսպել, խորշիլ; 2. զգուշանալ; 3. հրաժարիլ, մերժել։ -ance ֆարպէյր'էնս, *s.* ձեռնպահութ., հրաժարում; համբերութ.

Forbid ֆարպիտ', *va.* (Forbade, Forbidden.) արգիլել, խափանել; 2. զգուշացնել։ =*vn.* արգելք դնել։ -dance ֆըրպիտ'էնս, *s.* արգիլելը, արգելք։ -der ֆըրպիտ'ըր, *s.* արգելիչ, խափանարար։ -ding ֆըրպիտ'ինկ, *p. a.* անհաճոյ, զզուելի, զազիր։

*Force ֆօրս(տ), *s.* զօրութիւն, կարողութիւն, ոյժ; 2. բռնութիւն; 3. (ցամաքի՝ ծովու) զօրութիւն, զօրք; 4. վաւերականութիւն եւ. =*va.* բռնադատել, ստիպել; 2. բռնաբարել; 3. բռնի առնուլ, յափշտակել; 4. վարել, վանել։ In—, of—. վաւերական։ By main—. բռնի -meat. ծեծուած միս։ -pump. ճնշիչ՝ օդամուղ ջրհան։

Forceps ֆար'սէփս, *s.* ունելիք, կատտ վիր.; 2. ատամնաքաշ վիր.

Forcer ֆօր'սըր, *s.* ստիպող, ճնշող; 2. ջրհանի մխոց։

*Forcible ֆօրս'իպլ, *a.* ազդու, բուռն, հզօր; 2. բռնի։ -ly, *ad.* հզօրապէս, բռնութեամբ։

Ford ֆօրտ, *s.* գետի անցք, հուն. =*va.* հունէն անցնել։ -able, *a.* հունաւոր, անցուելիք, ծանծաղուտ։

Fore ֆօ'ըր, ֆօ'ր, *a.* առաջ, առաջամասն; 2. նախկին, նախընթաց։ =*ad.* դէպի առաջ։ =*s.* ճակատ, առաջ։ —and aft. նաւուն երկայնքին։ To the—. առաջը; 2. պատրաստ; 3. ողջ, յայտնի.

(Իբր ածական հազիւ կգործածուի. իսկ յաճախ ի բարդութիւնս վարի, որպէս է տեսանել։)

Fore–,

-advice', *va.* զգուշացնել։

-arm ֆօըր'արմ, *va.* առաջուընէ զինել։ =*s.* ֆօրարմ', արմուկէ մինչեւ դաստակ թեւի մաս, ծղի, բազուկ։

-bode, *va.* կանխագուշակել։
-boding, վտանգի նախազգացում։
-boder, *s.* բաղդագուշակ։
-cast, *va.* նախատեսել; ծրագրել, խորհիլ։ =*s.* նախատեսութ., կանխամտածութիւն։ [ւանդակն.
-castle, *s.* առաջքի բարձրա-
-cited -սայթ'էտ, *a.* նախայիշեալ։
-close, *va.* գոցել, արգիլել։
-closure, *s.* արտամերժում եւն.
-doom, *va.* նախասահմանել։
-end, *s.* առաջակողմ։
-father, *s.* նախահայր, պապ։
-fend, *va.* արգիլել, պահել։
-finger, *s.* ցուցամատ։
-foot, *s.* առջեւի ոտք; ոշնայ եւն.
-front, *s.* առաջոյ մաս։
-go ֆօրկօ', *va.* լքանել, թողուլ, հրաժարիլ; 2. նախընթաց ըլլալ։
-gone, *a.* սկիզբէն խորհուած։
-ground, *s.* առաջոյ մաս եւն.
-hand, *s.* ձիու լանջ; 2. կարեւորագոյն մաս; 3. խոհեմութիւն։
-handed, *a.* կանուխ; 2. նախաձեռն; 3. դիպուկ (առիթ)։
-head ֆօր'էտ, *s.* ճակատ; 2. վստահութիւն, համարձակութիւն։
Foreign ֆօր'ին, *a.* [to, from] օտար, դրսեցի; 2. արտաքին; 3. տարաբնակ, տարաշխարհիկ; 4. արտասահման։ -ness, *s.* օտարութիւն։ -office. արտաքին գործոց պաշտօնարան Անգ. -er ֆօր'ինըր, *s.* օտարական, օտարազգի; 2. պանդուխտ։
Fore-, [խապաշարել։
-judge, *va.* կանխադատել; նա-
-know ֆօրնօ' *va.* կանխաւ գիտնալ
-knower -նօ'ըր, *s.* կանխագէտ
-knowledge ֆօրնօ'լէճ, *s.* կանխագիտութիւն։
-land, *s.* հրուանդան; գլուխ։
-lay, *va.* (ճանբան) սպասել։
-lock ֆօրլօք', *s.* ճակատի մազ, վարս։ To take time or occasion by the —. առիթը չփախցնել, օգտուիլ
-man, *s.* (երդուեալոց) գլխաւոր; 2. վրակեցու, գործավար։
-mast, *s.* յառաջակայմ։
-mentioned, -named, *a.* վերյիշեալ, յիշեալ։ [նախապատիւ։
-most, *a.* գլխաւոր, առաջին,
-name, *s.* (մկրտութեան) անուն
-noon, *s.* նախ-միջօրէ, առտու։
Forensic, -al ֆօրէն'սիքըլ, *a.* ատենական, դատաստանական։
Fore-,
-ordain, *va.* նախակարգել, նախասահմանել։ [նութիւն։
-ordination, *s.* նախասահմա-
-part, *s.* առաջակողմ, առաջամաս, սկիզբ։ [խաշարք։
-rank, *s.* զօրքի ճակատ, նա-
-run, *vn.* յառաջել, կանխել։
-runner -րըն'ըր, *s.* յառաջընթաց; 2. (նախա)կարապետ; 3. նշան։
-sail, *s.* նախառագաստ եւն.
-see -սի', նախատեսել, գուշակել
-seer սիյր', *s.* բաղդագուշակ։
-shadow, նախագաղափարել։
-shorten, *va.* համառօտել, կարճել; 2. ամփոփել եւն. [տեսել։
-show, *va.* գուշակել, կանխա-
-sight, *s.* նախատեսութ. շրջահայեցութիւն, խոհեմութիւն։
-skin, *s.* թլփատ ղուղմ'ն։
Forest ֆօր'էսթ, *s.* անտառ, շահար; 2. արքունի երէոց։ =*va.* անտառացնել։ -er ֆօ'րէսթըր, *s.* անտառապահ; անտառաբնակ։ -ry ֆօ'րէսթրի, *s.* շահրատածութիւն, անտառամշակութիւն։
Fore-,
-stall -սթօլ', *va.* առաջուց ընել, կանխել; 2. խափանել, խցել, (ճանբան) գոցել; 3. համագրաւել եւն.
-staller -սթօ'լըր, *s.* (ապրանքը) կանխաւ գնող, համագրաւող։

-taste -թէյսթ՛, s. նախաճաշակ, ակնածութիւն, ֆըր՛թէյսթ, va. ճաշակն առնուլ; առաջնել, կանխել։
-tell, va. կանխաձայնել, նախաձայնել; 2. գուշակել։
-teller, s. մարգարէ, գուշակ։
-thought -՛թհօթ, s. նախատեսութիւն, կանխամտածում։
-token -թօ՛քն, va. գուշակել։ =s. գուշակութիւն, նշան։
-tooth, s. առջեւի՝ հերձ(ակռա)։
-top ֆօըր՛թօփ, s. ճակտի մազ; գագաթի ցցուկք՝ փունջ; կայմառաջի հայեկ պաշ չանափղիղը ն—.
-warn -ուօրն՛, va. զգուշացնել։
Forever ֆօրէվ՛ըր, ad. միշտ, յաւիտեան, յաւերժ, անդադար, անդադրում, անդուլ։
Forfeit ֆոր՛ֆիթ, a. կորուսած, դատապարտ, գործը գէշ։ =s. կորսուած մաս, կորուստ; 2. դրաւում, դրաւուածք, տուգանք; 3. պատուհաս, պատիժ; 4. (խաղի) գրաւ։ =va. (յանցանքով մը) կորսնցնել, իրաւազուրկ ըլլալ։ -able ֆորֆիթ՛էպլ, a. տուժելի; 2. գրաւելի։ -ure ֆոր՛ֆիչըր, s. իրաւազրկութիւն, կորուստ, տոյժ; 2. գրաւում։
Forgave, imp. of Forgive.
Forge ֆօրճ, s. երկաթի գործարան, դարբնոց; 2. (դարբինի) հնոց։ =va. (երկաթը) ծեծել, կռել, դարբնել; 2. ձեւել, հնարել; 3. կեղծել, խարդախել։ =vn. (երկաթը) ծեծուիլ, դարբնուիլ; 2. (նաւը) յառաջանալ։ -g'er ֆօրճ՛ըր, s. դարբնող, խարդախ։ -ry ֆօր՛ճըրի, s. շինելը, յօրինելը, կեղծելը; 2. խարդախութիւն, նմանագործութիւն; 3. կեղծ (թուղթ)։
Forget ֆըրկէթ՛, va. (-got, -gotten. ֆըրկոթ՛, ֆըրկոթ՛ն,) մոռնալ; 2. զանց ընել։ To—one's self, ինքզինքը մոռնալ, չափը անցնել։ —me-not. յիշէ՛ զիս; յիշածաղիկ, անմոռուկ մՀrâmիկիշ բ—.
Forget'ful, n. մոռացկոտ, անփոյթ, անհոգ։ -ness, s. անհոգութիւն, անփութութիւն, մոռացկոտութիւն։
Forgetter -կէթ՛ըր, s. մոռացկոտ
Forgiv'able, a. ներելի։
Forgive ֆըրկիվ՛, va. (-gave, -given ֆըրկիվ՛ն,) ներել, շնորհել, թողուլ։ -*ness, s. ներողութիւն, ներում, շնորհ, թողութիւն։ -v'er, s. ներող, շնորհող։ -ving ֆըրկիվ՛ինկ, pa. ներող, գթած, ողորմած։
Fork ֆօրք՛(թ), s. եռաժանի, երկժանի օր չարպը; 2. պատառաքաղ, մրաակալ; 3. գետի ճիւղ չարալ։=va. չարժել, փորել, քրքրել (հողը); 2. խարխալել, որնել (ցորենը); 3. խառնել (խոտ); 4. երկճղել, ճիւղաւորել չարայլամագ։ To—over, առատանալ, կանխիկ՝ ուելի տալ։ To—out. ճըղճըղիլ, տալ։
Forked ֆօրք՛էտ, ֆօրքտ, a. ծամածուռ, օձագիծ, երկճղի։ -ness, -kiness ֆօրք՛էտնէս, ֆօր՛քինէս, s. ծամածռութիւն, երկճղութիւն։
Forky ֆօրք՛ի, a. երկճիւղ, երկճըղի, բազմաճղի, ճղճղած։
*Forlorn ֆըրլորն՛, a. թողեալ, լքեալ, ամայի; 2. անտէր, անոք։ The—hope. նախայարձակ գունդ գն. -ness, s. անյուսութ., աւեր։
Form ֆօրմ (թ), s. ձեւ, կերպարանք, տեսք, եղանակ. ոճ; 2. կարգ, տարազ, կանոն, օրէնք թոթ; 3. կաղապար, տիպ; 4. նստարան, տախտ; 5. դաս, կարգ հմմ.; 6. որջ, բոյոց (նապաստակի) (նստարան); 7. (չարուած երեսի) երկաթ շրջանակ, իջակալ ձorձա։ =va. [-ed from] ձեւ տալ, ձեւացնել, շինել; 2. ձեւել, կազմակերպել, յօրինել, սեղծել, երկնել; 3. կրթել, հրահանգել; 4. բոյն որջ

շինել։ In due—. օրինական ձեւով։ 1st, 2nd, 3rd—, պատրաստական ճիւղի 1ին, 2րդ, 3րդ կարգ հօմ.

*Formal ֆօր՛մըլ, a. ձեւական; 2. էական; 3. պարզ, որոշ, մեկին, օրինաւոր; 4. արտաքին; 5. հանդիսական, պաշտօնական։ -ism ֆօր՛մըլիզմ, a. ձեւապաշտութիւն, ծիսապաշտութ. -list ֆօր՛մըլիսթ, s. ձեւապաշտ, ծիսապաշտ, ծիսասէր։ -ity ֆօրմէլ՛իթի, s. ձեւակերպութիւն, կարգ, ձեւ; 2. (արտաքնական) սովորոյթք, կարգաւորք, արարողութիւն; 3. ձեւաւորութ.։ -ly ֆօր՛մըլի, ad. պաշտօնապէս; 2. մեկին, բացայայտ; 3. կանոնաւորապէս։

Formation ֆօրմէյ՛շըն, s. կազմելը, առեղծում; 2. ձեւացում; 3. ձեւաւորութիւն; 4. կազմակերպութիւն, ձեւակերպում; 5. կազմութիւն, շարք (ժայռից) Երկ.; 6. յարդարում (վաշտի)։ -tive ֆօր՛մէթիվ, a. հատոյց, յօրինիչ, ձեւացընող։ =s. ածանցական, կազմիչ (տառ) +.

Former ֆօր՛մըր, s. յօրինիչ, առեղծող; 2. զանգիչ։ =a. նախկին, նախընթաց, առաջուան։ -ly ֆօր՛մըրլի, ad. ի հնումն; 2. յանցելումն, առենօք; 3. նախապէս։

For'mic ֆօր՛միք, s. մրջնաթթու.-ary, s. մրջնաբոյն, մրջիմնոց։ -ation ֆօրմիքէյ՛շըն, s. մարմնաջում։

Formidable ֆօր՛միտէպլ, a. ահաւոր, ահեղ, սոսկալի, զարհուրելի։ -ness, s. -ly, ad.

Formless ֆօրմ՛լէս, a. անձեւ, տձեւ, անկերպարան, տգեղ։

Formula ֆօր՛միուլէ, a. (pl. -læ, -las -լի, -լէզ,) ձեւ, բանաձեւ; 2. դաւանագիր Եկ.; 3. տարազ, ձեւան Իրհ.; 4. դեղագիր. նուսխայ Բժ; 5. նշանագրայ տ. -ry ֆօր՛միուլըրի, a. ձեւական, պաշտօնական, արարողական։ =s. ձեւարան; 2. դեղամատեան; 3. օրինակ, ձեւ։ -te, -lize ֆօր՛միուլէյթ, ֆօր՛միուլայզ, va. ըստ օրինի՝ ձեւապէս գրել; 2. տարազ շինել; 3. դեղագրել։

Fornicate ֆօր՛նիքէյթ, va. շնալ, պոռնկիլ։ =a. կամարայած, կամարակապ։ -tion ֆօրնիքէյ՛շըն, s. շնութիւն, պոռնկութիւն։ -tor ֆօրնիքէյ՛թըր, s. շնացող, կուսապաշտ; 2. ամբարիշտ, չար։

Forray, See Foray.

Forsake ֆըրսէյք՛, va. (-sook, -saken ֆըրսուք՛, ֆըրսէյ՛քն,) երեսէ ձգել, թողուլ, լքանել; 2. բարձի թողի ընել, մեկդի նետել։

Forsooth ֆըրսութ՛հ, ad. իրաւ, որ, ճշմարիտ; 2. շատ աղէկ։

Forswear ֆըրսուէյր՛, va. (—wore, -worn.) երդումով մերժել, ուրանալ։ =vn. սուտ երդնուլ, երդմնազանցել, երդմնազանց ըլլալ։

Fort ֆօրթ, s. ամրութիւն, ամրոց -alice ֆօրթ՛էլիս, s. ամրոցիկ դէն.

·Forte ֆօրթ, s. հաստատուն կողմ, զօրաւոր մաս։ =-՛թէյ, ad. ուժգին։

Forth ֆօրթհ, ad. յառաջ, անդին, դուրսը, հեռու։ And so—. եւայլն, այլովքն հանդերձ, եւ որ զկնի։ To bring—. ծնանիլ, արտադրել։ To put—. մղել; բանալ։ To go—. դուրս ելլել, տարածուիլ։ —from, (սկսեալ) էն։ —coming. ելլելու վրայ, երեւնալիք, պատրաստ։ —with. անմիջապէս, ուղղակի։

Fortieth ֆօր՛թիէթհ, a. 40րդ։

Fortifiable ֆօր՛թիֆայէպլ, a. ամրանալի, ամրնալիք։

*Fortification ֆօրթիֆիքէյ՛շըն, s. ամրացում, ամրութիւն; 2. պատնէշ, ամրոց, ական; 3. բերդաշինութիւն։

Fortifier -ֆայ՛ըր, s. ամրացնող։

Fortify ֆօր'թիֆայ, *va.* զօրացնել, ամրացնել; 2. զինել։

Fortis'simo, *ad.* հզօրագոյնէն.

Fortitude ֆօր'թիթիուտ, *s.* արիութիւն, քաջութիւն; 2. հաստատամտութիւն։

Fortnight ֆօրթ'նայթ, *s.* երկու շաբաթ, տասնըհինգ օր ։ **-ly,** *ad.* հնգետասանօրեայ, 15 օրուան։

***Fortress** ֆօր'թրէս, *s.* բերդ, ամրոց, միջնաբերդ; 2. ամրակուռ քաղաք։

Fortuitous ֆօրթիու'թըս, *a.* պատահական, անակնկալ։ **-ly,** *ad.* դիպուածաւ։ **-ness,** *s.* դիպուած։

Fortuity ֆօրթիու'թի, *s.* պատահար, դէպք, դիպուած։

***Fortunate** ֆօր'չընէյթ, *a.* բախտաւոր, երջանիկ, բարեբաստիկ; 2. յաջողակ ։ **-ly,** *ad.* բարեբաղդաբար։ **-ness,** *s.* բաղդաւորութիւն, երջանկութիւն ։

Fortune ֆօր'չըն, *s.* բաղդ, դիպուած, պատահար, վիճակ; 2. ինչք, հարստութիւն; 3. օժիտ, պռոյգ = *vn.* պատահիլ, վիճակիլ։ -hunter. հարուստ աղջիկ փնտռող ։ -teller. բաղդագուշակ։ Bad, Good–. դըժբաղդութիւն, յաջողութիւն ։ To make a–. հարստանալ ։ To tell one's–. բաղդը՝ վիճակը նայիլ ։ The Fortune. բաղդի չաստուած։ By-. դիպուածաւ, պատահաբար։

Forty ֆօր'թի, *s.* քառասուն։

Forum ֆօ'րըմ, *s.* վաճառանոց, հրապարակ Հ.; 2. ատեան, ժողով ։

Forward ֆօր'ուըրտ, *a.* առաջի, առջեւի, գլուխի, ճակատի; 2. յանձնապաստան, յանդուգն; 3. եռանդուն, պատրաստ; 4. կանխահաս =*va.* փութացնել, կանխել, կանխավճարել; 2. ղրկել, շուտով հասցնել; 3. դարձնել, անցնել։ **-ly,** *ad.* եռանդեամբ, փութանակի։ **-*ness,** *s.* փոյթ, եռանդ, յօժարութիւն; 2. կանխահասութիւն; 3. յառաջացում։ **-er** ֆօր'ուըրտըր, *s.* փութացնել, ղրկող; 2. ապրանք ղրկող, առաքիչ ըմալիքրճի։

Forward, -wards ֆօր'ուըրտզ, *ad.* դէպ ի յառաջ, յառաջ։

Forzando ֆօրձան'տօ, *ad.* բռնադատելով (>) abb. *sf.* or *fz.*

Fosse ֆաս, *s.* փոս, փապ, խրրամ ամր.; 2. փոսիկ, փորոք (սրտի)։

Fossil ֆաս'իլ, *s.* հանածոյ, բըրածոյ երկ. =*a.* գետնի տակէն հանուած։ **-iferous,** *s.* հանածոյաբեր։ **-ist** ֆաս'իլիստ, *s.* հնէաբան։

Fossilize ֆաս'իլայզ, *vn.* քարանալ; 2. հիննալ։ **-zation** ֆասիլայզէյ'շըն, *s.* քարացում։

Foster ֆաս'թըր, *va.* սնուցանել, ծծցնել; 2. դարմանել; 3. գրգել, քաջալերել։ -brother. կաթնեղբայր, եղբայրագիր։ -child, **-ling,** *s.* ծըծկանի տրուած, սանդեալ; 2. որդեգիր ։ -father. հայրագիր։ -mother. սանտու, ծծկան, դայեակ; մայրագիր։ -son. որդեգիր։ **-age,** *s.* դայեկչէք։ **-er** ֆաս'թըրըր, *s.* սանտու, ծծմայր, ծծկան ։

Fother ֆաթհ'ըր, *va.* ծակը խըրցել Ն.

Fought ֆօթ, *pp. of* Fight.

***Foul** ֆաուլ, *a.* աղտոտ, անմաքուր, պիղծ, գարշելի; 2. անպարկեշտ; 3. ատելի; 4. ամպոտ; 5. մթին; 6. թնճուկոտ, խառնակ։ = *va.* աղտոտել, աւրել; 2. խառնակել, խառնշտկել։ =*vn.* իրար խառնըւիլ։ A–copy. սրբագրեալ օրինակ մը. To fall–. իրար իյնալ, կռուիլ։ To run *or* fall–of. ընդհարիլ, իրար զարնուիլ; հակառակ գալ Ն. -mouthed, -spoken. հայհոյիչ, պիղծբերան։ **-ly** ֆաուլ'լի, *ad.* -կերպով։ **-ness,** *s.*

Foulard ֆուլարտ', *s.* հնդիկ մե-

տաքս; 2. մետաքս թաշկինակ։

Foumart ֆուՙմըրթ, *s.* կզաքիս։

Found, *imp.* & *pp. of* Find.

Found ֆաունդ, *va.* [upon, on *a basis,* in *truth*] հիմերը դնել, կանգնել, հիմնարկել; 2. հաստատել, կառուցանել, հիմնել, շինել; 3. ձուլել, թափել, հալեցնել։

Foundation ֆաունտէյՙշըն, *s.* հիմնարկութիւն, հիմնադրութիւն; 2. հիմնարկէք; 3. խարիսխ, հիմ; 4. բարեպաշտական նուէր, հրիտակ; 5. բարեսիրական հաստատութ. -er -շընըր, *s.* բարերարեալ (ուսանող)։

Founder ֆաունտըր, *s.* հաստատիչ, հիմնարկու, հիմնադիր; 2. (աղանդա)պետ; 3. ձուլիչ (գրի, զանգակի) skofմkăի։ =*va.* ջրով լեցուիլ, ընկղմիլ նա; 2. (ձին) կաղալ, գայթել; 3. փրփիլ, ի դերև ելլել։ =*va.* (ձիուն ոտքը) կարկամիլ, կաղալ։ =*s.* ոտից բորբոքում (ձիու); 2. սաստիկ յօդուածացաւ։ Letter-. գրաձոյլ, գրաձուլիչ։ -ous ֆաունտըրըս, *a.* ճախին, տղմուտ։

Foundery, -dry ֆաունտըրի, *s.* ձուլագործութիւն, ձուլում; 2. հալարան, ձուլարան։

Foundling ֆաունտլին, *s.* ընկեցիկ տղայ։ [րերարուհի։

Foundress ֆաունտրէս, *s.* բա-

Fount, *See* Font կաղապար։

Fount, Fountain ֆաունթ, ֆաունթէյն, *s.* աղբիւրակն, աղբիւր, ջուրի ակ; 2. սկիզբ, նախապատճառ։ -head. աղբիւրակն, ակ, սկիզբ, նախապատճառ։ -pen. ինքնածոր մելանաւոր, -կալ, գրիչ, մելանաբոյծ։ Fount of types. ձուլատառք։

Four ֆօր, *s.* չորս։ -fold. քառապատիկ; չորս անգամը։ -footed. չորքոտանի, չորս ոտքով։ -handed. քառաձեռնի։ -in-hand. քառաձի կառք; սանձարձակ (վարգ)։ -o'clock. իրիկնածաղիկ ծղ. -score. ութսուն։ -wheeled. քառանիւ։ -square. չորեքկուսի; քառանկիւն։

Forteen ֆօրթին, *s.* տասնըչորս։

Fourteenth ֆօրթինթհ, *a.* 14րդ։

Fourth ֆօրթհ, *s.* չորրորդ։ -'ly ֆօրթհլի, *ad.* չորրորդ, 4ր դին։

Fowl ֆաուլ, *s.* թռչուն; հաւ։ =*va.* թռչուն որսալ։ -ing piece. (որսի) թեթեւ հրացան։ -er ֆաուլըր, *s.* հաւորս, թռչնորս։

Fox ֆաքս(զ), *s.* աղուէս; 2. խորամանկ, աղուէս-ախպար, նենգաւոր; 3. ձիաձուկ; 4. շանաձուկ մը, ծովկապիկ ։. =*va.* կօշիկը նորել, նորոգել։ =*vn.* (գարեջուրը) թթուիլ։ -and geese. քանի մը տեսակ խաղեր։ -chase, -hunt. աղուէսի որս։ -evil. հերաթափք ախտ. -glove. մատնոցակ եiւfuiւf ojnւ։ -hound. ընտիր բարակ մը pազը։ -tail. աղուէսագի ք. -trap. ծուղակ, աղուէսակալ։ -trot. ձիու արագ ընթացք։ -ed ֆաքստ, *a.* դեղնած թուղթ, տախտակ։

Foxy ֆաքսի, *a.* աղուէսանման, աղուեսս; 2. դեղնագոյն, գոյնը նետած; թթու (խաղող), թթուաշ։

Foyer ֆուայէ, *s.* հանրասրահ։

Fracas ֆրէյքա, *s.* աղմուկ, ժխոր; 2. շաուաշ, ճայթիւն։

Fraction ֆրէքշըն, *s.* բաժին, հատուած, մաս; 2. կոտորակ։ -al, -ary ֆրէքշընըլ, ֆրէքշընըրի, *a.* կոտորակային, կոտորակաւոր։

Fractious ֆրէքշըս, *a.* կռուասէր, ցասկոտ; 2. խածան։ -ly, *ad.* -ness, *s.* խեռութիւն։

Fracture ֆրէքչըր *s.* բեկում, խորտակում; 2. բեկած; 3. ոսկրաբեկք վէր; 4. ծերպ էրլ. =*va.* խորտակել, կոտրել; ճեղքել։ Comminuted-. ջախջախած (ոսկր) վէր. Compound-. քանի մը տեղերէն բեկած։

Fragile ֆրէճ՛իլ, *a.* դիւրաբեկ, կոտրուն; 2. տկար, մեղանչական, 2. անհաստատ, սխալական։ -lity ֆրէճիլ՛իթի. *s.* -ութիւն։

Fragment ֆրէկ՛մընթ, *s.* բեկոր, կտոր, նշխար; 2. հատուած, հատուածակտոր։ -ary ֆրէկ՛մընթէրի, *a.* կտոր կտոր, հատուածական։

*Fragrant -յ՛կրէնթ, *a.* անուշահոտ, բուրող, քաղցրաբոյր, հոտաւէտ։ -ly, *ad.* -rance, -cy ֆրէյկ՛րէնսի, *s.* -ութիւն

Frail ֆրէյլ, *a.* դիւրափշուր, դիւրաբեկ; 2. տկար, դիւրագայթ, սխալական, փոփոխամիտ, դիւրահաւան; 3. անհաստատ։ =*s.* կողով (թուզի, խաղողի); 2. ողորնի սոտ, ողոր։ -ness, -ity ֆրէյլ՛իթի, *s.* -ութիւն։

Frame ֆրէյմ, *va.* կազմել, շինել, յօրինել; 2. յարմարցնել, հնարել, կեղծը շինել; 3. կանոնաւորել, ձեւի բերել; 4. (պատկեր) շրջանակել։ =*s.* կազմութիւն, շինուածք; 2. շրջանակ չէրչիվէ; 3. կերպարանք; 4. ձեւ, կմախք; 5. գործածեղան sէqլեաk; 6. ջուհրիկ ճէրկէֆ; 7. բնաւորութ. խառնուածք։ In—. վանդակապատ, շրջանակաւոր։ The human—. մարդ. կազմութիւն գայլըպ։ -work. շրջանակ, վանդակ։

Framer ֆրէյմ՛ըր, *a.* շինող։

Franc ֆրէնք, *s.* Փռանկ (4 ½ դհ.)

Franchise ֆրէն՛չիզ, *s.* (քուէի) իրաւունք; 2. առանձնաշնորհում, արտօնութիւն; 3. ապաստանարան, փախստարան։ =*va.* արձակել, թող տալ։ -ment, *s.* արձակում։ Համ. Release, deliverance, freedom

Franciscan ֆրէնսիս՛քըն. *s.* Փրան կիսկեան (կրօն.) որ և Gray Friars.

Francolin ֆրէնք՛օլին. *s.* տալամր, դառնուհ, կիքրիս չիլ գուշու։

Frangible ֆրէնճ՛իպլ, *a.* դիւրաբեկ, փխրուն կիրիֆ։ -bility, *s.*

Frangipane ֆրէն՛ճիփէյն, *s.* նշաքաքար; անուշահոտ իւղ, հոտանոյշ։

Frank ֆրէնք(թ), *a.* անկեղծ, բաց, պարզախօս, արձակ՝ համարձակ, համարձակախօս; 2. պարզ։ (=*va.* նամակը) փրկանաւորել, տուրքէ զերծ ընել, ձրի ղրկել։ =*s.* անտուրք՝ ձրիատար նամակ; 2. հին Գերմանիկ ժողովուրդ մը; 3. եւրոպացի ֆրէնկ։ —almoigne. կտակեալ կալուած էջ. —incense. խունկ, ծխանելիք։ -lin, *s.* An English freeholder. -ly, *nd.* յայտնի համարձակ, անկեղծաբար։ -ness ֆրէնք՛նէս, *s.* անկեղծութ. պարզութիւն; 2. համարձակութ.։

Frantic, -al ֆրէն՛թիք, *a.* կատաղի, մոլեգին; 2. վայրենի, մոլի։ [ցել։

Frap ֆրէփ(թ) *va.* կապել, հանգու-

Fraternal ֆրէթըր՛նըլ, *a.* եղբայրական։ -nity ֆրէթըր՛նիթի, *s.* եղբայրութիւն, եղբայրակցութիւն

Fraternize -՛նայզ, *vn.* եղբայրաբար ապրիլ; 2. եղբայրակցիլ։ -za'tion, *s.* եղբայրակցութիւն։

*Fraud ֆրօտ, *s.* նենգ, խարդախութիւն, խարդաւանք, խաբէութիւն։ -ful -՛ֆուլ, *a.* խաբէական։ -ulence, -cy ֆրօտ՛իուլընսի, *s.* խաբեբայութիւն, նենգութիւն։ -*dulent ֆրօտ՛իուլընթ, *a.* խաբեբայ, խարդախ; 2. նենգաւոր, խաբէական։ -ly, *ad.*

Fraught ֆրօտ, *a.* բեռնաւորեալ, բեռցուած, լեցուն; ամբարեալ։

Fray ֆրէյ, *s.* վէճ, կռիւ, աղմուկ; 2. պատռուած, մաշուք։ =*va.* ահաբեկել, վախցնել; 2. մաշեցնել։

Freak ֆրիք(թ), *s.* քմահաճոյք, այլանդակութիւն, խենդութիւն։ =*va.* քառեկաւորել. պիսակոտել։

Freakish, *a.* այլանդակ, անճոռնի, քմածուր։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Freckle ֆրէքըլ, *s.* գեղնագոյն պիսակ, բիծ, ցան չիլ, պէնիէ; անգունութիւն։ =*va.* պիսակոտել։

Freck'ly, *n.* պիսակոտ, ցանոտ։

***Free** ֆրի, *a.* [from, of] զերծ, արձակ, անձնական; 2. անարգել, համարձակ, անկեղծ, բաց; 3. հեռի; 4. ձրի; 5. ճոխ, շռայլ; 6. անպարտ։ =*va.* արձկել, քակել; 2. արձակել, պրծեցնել, թողուլ; 3. բանել, մաքրել, պարպել։ –agency, -will. ազատ կամք ֆէլ. -booter. հէն, աւազակ; յափշտակիչ, աւարառու։ -hand. ձեռքով, առանց գործիքի։ -hearted. առատաձեռն, ձեռքբաց։ –hold. կալուածք, հող միւլք։ –holder. հողատէր էր. -liver. կենցաղասէր։ -martin. զուգածին հորթ։ -port. անմաքս արձակ՝ բաց նաւահանգիստ։ -stone որձաքար, տաշաքար մայրա քաշր։ –thinker, *s.* ազատախոհ, անհաւատ, սկեպտիկեան։ –thinking, *s.* անհաւատութիւն։ –trade. անմաքս փոխանակութիւն ¥ճ. –trader. մաքսամերժ։ -warren. որսորդութեան իրաւունք։ -will, *a.* յօժար, ինքնաբեր։ -wind. պարզ՝ բաց օդ ն–. **Համ.** At liberty, independant, enjoying political liberty. *Opp. to* Arbitrary, despotic, absolute.

Freed'man, Freed'woman.

Freedom ֆրի'տըմ, *s.* համարձակութիւն, ընտանութիւն։ –of the City. պատուոյ քաղաքացիութիւն։ **Համ.** Liberty, independence.

***Freely** ֆրի'լի, *ad.* լիուլի; առատաբար; 2. ձրի; 3. անարգել պարզ։

***Freeman** ֆրի'մէն, *s.*

Freeness ֆրի'նէս, *s.* առատաձեռնութիւն; պարզութիւն։ **Համ.** Freedom, liberty; openness.

Freeze ֆրիյզ, *va.* սառեցնել; պաղեցնել։ =*vn.* սառիլ; 2. պաղիլ։ =*s.* սառեցնելը, սառիլը; 2. ցրտացում։ -zing-point, սառուցման կէտ (ջուրի), որ է 32° *Fah.* –zer ֆրիյզ'ըր, *s.* սառուցիչ, զովացուցիչ; 2. պաղարար ¥.

Freight ֆրէյթ. *s.* նաւու բեռ; 2. նաւողչէք, բեռնագին։ =*va.* (նաւը) բեռնաւորել, բեռցնել։ –age ֆրէյթ'էճ, *s.* նաւողչէք, բեռնագին; 2. նաւու բեռ; 3. նաւվարձութիւն։ –er ֆրէյթ'ըր, *s.* նաւաբարձ, բեռնաբարձ; 2. վաճառահան, յանձնակատար ¥ճ.

French ֆրէնչ', *a.* Փրանսական, գաղղիական։ =*s.* Փրանսերէն, գաղղիերէն; 2. գաղղիացի; 3. Ֆրանսա։ -berry. գաhրի ճէքէրի։ –chalk -չօք, աճառաքար։ -crown. ճաղատութիւն։ -grass. երեքնուկ, իշառւոյտ էվլիա օրու։ -horn. գալարափող։ –leave. անհրաման մեկնում։ -pox. գաղղիական ախտ ֆրէնկի։ -girl, -woman. Փրանսուհի։ –man. գաղղիացի։ -ify ֆրէն'չիֆայ, *v.* գաղղիացնել

Frenetic, –al ֆրէնէթ'իքըլ, *a.* կատաղի, վայրենի; 2. շռնդալից։

Frenzy ֆրէն'զի, *s.* մոլեգնութիւն, կատաղութիւն; 2. զառանցանք. խելացնորութիւն, մոլորախութիւն։

Frequency ֆրի'քուէնսի, *s.* յաճախութ., յաճախում; շուտութ.

Frequent ֆրի'քուէնթ, *a.* ստէպ, յաճախ; 2. արագ, շուտ։ =*va.* յաճախել, ցանկորդել; 2. շատ երթալ, մտնել ելլել։ –ation ֆրիքուէնթէյ'շըն, *s.* շատ երթալը, յաճախում։ –ative ֆրիքուէնթէյ'թիվ, *a.* յոլովական; 2. յաճախական (բայ)։ –ly ֆրի'քուէնթլի, *ad.* յաճախակի, յաճախ ստէպ ստէպ, յոլովակի։ –er ֆրիքուէնթ'ըր, *s.* յաճախող։

Fresco ֆրէս'քօ, *s.* զովութիւն, շուք; 2. տամկանկար, որմնանկար ¥.

*Fresh ֆրէշ, *a.* Թարմ, նոր, դալար; 2. հովասուն, պաղուկ, զով, ցուրտ; 3. կայտառ, առոյգ; 4. անուշ, անլի, չաղած (ջուր, միս)։ =*s.* անուշ ջուրի գետ; 2. գետայարոյցք, հեղեղ; 3. անուշ ջուրի խառնուրդ՝ հոսանք։ -water, *a.* անուշ՝ աղի չեղող ջուր; 2. անուշ ջուրի մէջ ապրող; 3. համբակ, խակ։ —way. աճեցուն արագութիւն ն.. -ly, *ad.* -ness, *s.*

Freshen ֆրէշ՛ն, *va.* աղիութիւնը առնուլ, անուշցնել; 2. (չուանը) թուլցնել, զօրացնել ն.. =*vn.* անուշնալ; 2. զօրանալ, նորոգուիլ։

Freshet ֆրէշ՛էթ, *s.* (անձրեւէ) յորդում, գետայարոյցք։

Freshman ֆրէշ՛մէն, *s.* նորընծայ, համբակ; 2. կրտսեր (ուսանող) հմմ. —class. առաջին տարի, Փրէշմէն՝ կրտսեր կարգ։ Sub—. կրտսերագոյն կարգ (գոլէճի)։

Fret ֆրէթ, *va.* մաշեցնել, մաշել, ուտել; 2. աւրել, խանգարել; 3. զայրացնել, բորբոքել, յուզել; 4. դրուագել, շրջագարդել; 5. բատեղնազարդել գ. եր. =*vn.* մաշիլ, ցեցոտիլ; 2. զայրանալ։=*s.* (ջուրի) պղպջակում, ծփծփում; 2. զայրոյթ, վրդով, յոյզ, վարանք; 3. հիւսազարդք ճ. ճն.; 4. ստեղունք, մատ եր.; 5. որքին բեմրեյի բժ.; 6. *pl.* գետեզերքի մաշուք հն.։ —saw. բարակ նեղ սղոց։ —work. հարթքանդակ։ -ty ֆրէթ՛թի, *a.* քանդակազարդ։

*Fretful ֆրէթ՛ֆուլ, *a.* խոժոռ, դէզ բիբիզ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Friable ֆրայէ՛պլ, *a.* դիւրափշուր, փխրուն, փուխ կեմրկք։ —ness, -bility, *s.* փխրականութիւն։

Friar ֆրայ՛էր, *s.* աբեղայ, կրօնաւոր, վանական, միաբան, եղբայր; 2. թերթի չտպուած մաս տպ. Gray —. Փրանկիսկեան կրօնաւոր։ Black —. Դոմինիկեան։ White—. Կարմելեան կրօնաւոր։

Friary ֆրայ՛էրի, *s.* մենաստան, վանք; 2. վանականութիւն։

Fribble ֆրիպ՛լ, *a.* փուճ, անօտի, ոչինչ։ =*s.* ծանծաղամիտ, անպիտան։ =*vn.* ոչինչ բաներով խաղալ, զբօսնուլ։

Fricassee ֆրիքէսի՛, *s.* աղանձած, տապակ գաւուրմա։ =*va.* աղանձել, տապակել, տապկել։

Fricative ֆրիքէյ՛թիվ, *a.* մարձահնչիւն՝ շփողական (գիրեր, ս, շ, ֆ, վ)

Friction ֆրիք՛շըն, *s.* շփում, աճըռւելը, մարձում օվալաշամա։ -wheel. մարձանիւ։ -al ֆրիք՛շընըլ, *a.* շըփումէ յառաջ եկած։

Friday ֆրայ՛տէյ, *s.* ուրբաթ։

Fried ֆրայտ, *imp.* & *pp.* *of* Fry.

Friend ֆրէնտ, *s.* բարեկամ, մտերիմ; 2. ծանօթ, ընկեր; 3. երեւրական, քուէյքըր Յր. =*va.* բարեկամաբար գործել, պատուել։ A—at court. անձնուէր, մտերիմ։ -less, *a.* լքեալ, խեղճ։ -ly, *a.* [to, towards] բարեկամական, բարեացակամ; 2. սերտ, մտերմական, հաշտաբար։ —liness, *s.* —ութիւն։ -ship ֆրէնտ՛շիփ, *s.* բարեկամութիւն, մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն։

Friese, Frisian ֆրիյզ, ֆրիժ՛ըն, *s.* հոլանտական գաւառաբարբառը, Փրիզերէն, Ֆրիսլանտացւոց լեզուն

Frieze ֆրիյզ, *s.* գանգրաւուր շայաք; 2. ծոփոր, քանդակ ճ. =*va.* գանգուր շինել, գռզաբուրդել։

Frigate ֆրիկ՛էյթ, *s.* մարտանաւ (երկյարկ); 2. ճղլակ ն.

Fright ֆրայթ, *s.* ահ, երկիւղ, սոսկում։ =*va.* վախցնել, դող ազդել։ -ten ֆրայթ՛ն, *va.* [-ed *at*] դող հանել, ահաբեկել, զարհուրեցնել։

*Frightful ֆրայթ՛ֆուլ, *a.* սոս-

կայլի, աչաւոր։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Frigid ֆրիճ'իտ, *a.* սառուցեալ, պաղ, ցուրտ; 2. անկարող։ -ness, -ity ֆրիճիտ'իթի, *s.* -ութիւն։ -ly ֆրիճիտ'լի, *ad.* կերպով։

Frigorif'ic,-al, *a.* ցրտաբեր։

Frill ֆրիլ, *s.* վակաս էջ.; 2. փոթոձիք, փողկապ (կանանց)։ =*va.* փողաձեւել; 2. փողկապ շինել։ =*vn.* (ցուրտէն) սարսռալ, դողալ, սրսփիլ։

Fringe ֆրինճ', *s.* ծոպ, վերջաւորք ասլաց։ =*va.* ծոպաւորել։

Frippery ֆրիփ'ըրի, *s.* հինումին հանդերձ, հնոտիք; 2. հնավաճառանոց; 3. հնավաճառութիւն։

Friseur ֆրի'զըր, *s.* սափրիչ։

Frisk ֆրիսք', *vn.* զուարճանալ, ցատկռտել, խաղալ, խնդալ; պարել։ =*s.* խաղ, խնդում, կայթիւն։ -er ֆրիսք'ըր, *s.* խաղացող։ -et ֆրիսք'էթ, *s.* թերթապահ (շրջանակ) տպ.

Frisky ֆրիսք'ի, *a.* զուարճասէր, զուարթ, եռանդուն։ -kiness, *s.*

Frit ֆրիթ, *s.* ապակիի զանգուած, ապակենիւթ։ =*va.* (ապակին) զանգել, խմոր ընել։

Frith ֆրիթհ, *s.* գետաբերան, ծոց; 2. (ձկնորսի) թել։

Fritil'lary, *s.* շահպրակ ծղ.

Fritter ֆրիթ'ըր, *s.* պտուղով կարկանդակ, ծիրխտա; 2. շերտ, կտոր։ =*va.* (միսը) շերտ շերտ կըտրել, մանրել; 2. ջարդուբուրդ ընել, կտրտել։ To—away. սպառել։

Frivolous ֆրիվ'ըլըս, *a.* անոտի, ոչինչ, չնչին։ -ness, -volity ֆրիվօլ'իթի, *s.* փուճ բաներ, ունայնութիւն, թեթեւութիւն։

Friz. Frizzle ֆրիզ, ֆրիզլ, *va.* ոլորել, գանգրել, խոպոպել։ =*s.* գանգուր, խոպոպ, պուպուկ։

Fro ֆրօ, *ad.* ետ, անդին։ To and—. աստ անդ, հոսս հոսան։

Frock ֆրօք, *s.* բաճկոն, վրանոց; 2. սքեմ էջ. —coat. թիկնոց։

Frog ֆրօկ, *s.* գորտ; 2. (ձիու սմբակի) ներքնակողմ; 3. (հագուստի վրայ) արիզուած; 4. ճամբու եռանկիւն էր. -bit. սանտրուկ բս; կատուաձուկ, ծովադեւ։ -grass. գառնալեզու ծովի բս. -hopper. ապակարող (միջատ)։

Frolic ֆրօլ'իք(թ), *a.* ուրախ, զուարթ, կայտառուն։ =*s.* կայթատոնք, ուրախութիւն։ =*vn.* խաղալ խնդալ, ցնծալ, ուտել խմել։

Frolicsome ֆրօլ'իքսըմ, *a.* զբօսասէր, խաղասէր, -մոլ, չարաճճի։ -ness ֆրօլիքսըմ'նէս, *s.* -ութիւն։

From ֆրօմ, *pr.* Բացառականի նախդիր է. 'ի . . . , . . . է, . . . էն։ Far—home. հեռի ի տանէ։ —ignorance. առ տգիտութեան։ —day to day. օր ըստ օրէ։ —a friend. բարեկամի մը կողմանէ։ -this. այսուհետեւ

Frond ֆրօնտ, *s.* (ձարխոտի) տերեւ, ցցատերեւ։ -ation ֆրօնտէյ'շըն, *s.* տերեւածք, ճիւղաւորում։ -iferous, *a.* տերեւաբեր, ճիւղաբեր։ -escence -տէս'ընս, *s.* տերեւաբուխ ժամանակ։ -ose, -ous -տօս', -ն'տըս, *a.* տերեւալից, -բեր։

Front ֆրընթ, *s.* ճակատ; 2. երես, դէմք; 3. երեսի ջուր, լրբութիւն, աներեսութիւն; 4. առաջակողմ; 5. ճակատի մազ (կանանց) =*a.* առջեւի, առաջակողմի, ճակատի, առաջքի։ =*va.* հակառակիլ, դէմ կենալ; 2. հանդիպիլ; 3. ճակատը զարդարել։ =*vn.* ճակատիլ, առջեւը կենալ։ -age ֆրընթ'էճ, *s.* շէնքի երես, ճակատ։

Front-:-al ֆրընթ'ըլ, *a.* առաջակողմեան, ճակտի։ =*s.* գլխաշուք, ծամակալ; 2. (դռան) եռանկիւնի ճակատ ճ; 3. ճակտի ապարօշ (Հրէից), ճակատնոց Սգ. -ier ֆրօնթ'իյր, *s.* սահման, սահմանա-

գլուխ։=a. սահմանակից։ -ispiece ֆրոնթ'ըսբիս, s. շէնքի ճակատ; 2. (գրքի) ճակատի պատկեր ։ -less ֆրընթ'լէս, a. անամօթ, լիրբ, աներես ։ -let ֆրընթ'լէթ, s. ճակտի կապ, ապարօշ, ճակատնոց։

Frost ֆրօսթ, s. սառուցում; 2. սաստիկ ցուրտ; 3. եղեամ, =va. (քաքարը) գունդողամանծել; 2. եղեմանման դրուագել։ Black—. սառույց, սառնամանիք։ Hoar, white— եղեամ՝ գրաղը ։ -bite. սառնահարում (ձեռքի եւն)։ -bitten, -nipped. սառնահար։ -fish. գադ, լոոդ (ձուկ)։ -nail. կռապայտ պուզ մըխը։-work. սառնածաղիկ , եղեամնազարդ.ք ԴՆ. -ing ֆրօսթ'ին, s. սառնաշաքար։

Frosty ֆրօսթ'ի, a. սառնաբեր, սառնային, եղեմապատ; 2. ցուրտ, ցրտագին; 3. ալեհեր, ճերմկած։ -tily, ad. -ness, s. —ութիւն։

Froth ֆրօթհ(թ), s. փրփուր; 2. ոչնչաբանութիւն; 3. ոչինչ բան ։ =an. փրփրել, փրփրեցնել; փրփուրով պատել։ -ily, a. փրփրալից։

Frothy ֆրօթհ'ի, a. փրփրալից; 2. կակուղ, թոլոլ; 3. անատի, ոչինչ։

Frounce ֆրաունս(ս), va. (մազերը) խոպոպել, գանգրել։=s. գանգուր, խոպոպիկ; 2. պսասում; 3. բազէի ախտ մը, գալարակտուց։

Frousy, Frowzy ֆրաուզ'ի, a. տխուր, մթին; 2. գարշահոտ, հոտած

*Froward ֆրօ'ուըրտ, a. յամառ, դաժան, անզուսպ։ -ly, ad.-ness, s.

Frowey ֆրաու'ի, a. աղէկ հարթ (տախտակ) պուտաքալզ։

Frown ֆրաուն, va. [at, upon] յօնքը պռստել, ճակատը կնճռել ծուռ նայիլ; 2. խոժոռիլ։ =s. պըռըստում, կնճիռ; 2. տհաճութիւն, խէթ։ -ing, a. խոժոռադէմ, սպառնական, խիստ; 2. մթին, աղօտ։

Frowy ֆրաու'ի, See Frausy.

Frozen ֆրօզ'ն, pp. of Freez. սառած, սառուցեալ, ցրտագին։

Fruct-:-escence ֆրըքթէս'ընս, s. պտղաբերութիւն; 2. պտղահասք (եղանակ)։ -iferous ֆրըքթիֆ'ըրըս, s. պտղաբեր, պտղատու։ -ification -թիֆիքէյ'շըն, s. պտղաբերութիւն, բեղմնաւորում։ -ify ֆրըք'թիֆայ, va. պտղաբերել, արգասաւորել, արդիւնաւորել։ =vn. պտուղ տալ՝ հասցնել։

Frugal ֆրու'կըլ, a. սակաւապէտ, պարզ ուտող, խնայողական; անպաճոյճ, չորաբեկ։ -ly, ad. խընայողաբար, պարզամտութ ։ -ity ֆրու-կէլ'իթի, s. չափաւորութիւն; 2. խնայողութիւն; տնտեսութիւն։

-giferous ֆրուճիֆ'ըրըս, a. պըտղաբեր, պտղատու։ -vorous ֆրուճիվ'օրըս, a. պտղակեր, բանջարակեր

Fruit ֆրութ, s. միրգ, պտուղ մէջիկ, եհմիշ; 2. (սեղանէ յետոյ) պտուղ, մակընթրակ; 3. արդիւնք, արդասիք; բերք; 4. զաւակ, ծնունդ; 5. շահ, օգուտ; 6. մուտք, հառ, հասոյթ եւ. -tree. պտղատու ծառ ։ -age ֆրութ'էճ, s. պտղեղէնք, մըրգեղէնք։ -erer ֆրութ'ըրըր, s. պըտղավաճառ ։ -ery ֆրութ'ըրի, s. պտղեղէնք; մրգանոց, մրգատուն։

*Fruitful -թ'ֆուլ, a. [in, of] պըտղաբեր, պտղալէտ, բերրի, բեղմնաւոր, արգասաւոր, արդիւնաւոր։ -ly, ad. -ness, —ութիւն։

Fruition ֆրուիշ'ըն, s. վայելք, վայելում; 2. պտղաբերութիւն։

*Fruitless, a. անպտուղ, ամուլ; 2. ապարդիւն։ -ly, ad.-ness, s.

Fruity ֆրութ'ի, a. պտղանման, մրգանման, պտղահամ։

Frumentaceous ֆրումընթէյ'շըս a. ցորենէ, ցորենային։

Frumenty, Frumety ֆրու'մընթի, -'մըթի, s. կորկոտապուր, լանդակ -taceous -թէյ'շըս, a. ցորենային։

Frush ֆրըշ, *s.* ձիու սմբակի ներքնակողմ։ =*va.* խորտակել, կոտրտել։=*a.* կտոր կտոր, ջախջախած

Frustrate ֆրըս՛թրէյթ, *va.* ի դերև հանել, խափանել; 2. ոչնչացնել, վրիպեցնել։ =*a.* վրիպեալ, ձեռնունայն, ոչինչ։ –**tion** ֆրըսթրէյ՛շըն, *s.* պարտութիւն, վրիպում; 2. զրկում, խափանում։

Frus'tulent, *a.* բազմնկոտոր։

Frustum ֆրըս՛թըմ, *s.* հատեալ կոն ե. (*pl.* -ta, -tums.)։ [կերպ։

Frutescent ֆրուդէս՛ընթ, թփա-

Fruticose, -cous ֆրու՛թիքօս, ֆրու՛թիքըս, *a.* թփային, թփոտ։

Fry ֆրայ, *an.* տապկել, տապկուիլ; 2. փրփրիլ, տաքնալ։ =*s.* մանրաձկունք, բազմութիւն՝ խումբ (ձկանց); 2. տապակ մը (ձուկ)։ Frying-pan. տապակ, թաւա։ Small–. մանրտիկ, մանրուք մուրուք (ձըկունք, տղաք)։ [ներկուած։

Fucate,-ted ֆիուքէ՛թ *a.* շպարուած,

Fuchsia ֆիու՛շէ, *s.* ֆուքսիա, ադուեսակ խասէֆի ֆիւքսի ծղ.

Fuchsine ֆուքս՛ին, *s.* ֆուքսին ն.

Fu'coid, գաղձակերպ (բրածոյ)։

Fucus ֆիու՛քըս, *s.* շպար, ներկ, սուտ երեւոյթ; 2. ծովատէղ գաղձ ե.

Fuddle ֆըտ՛լ, *an.* չափազանց խմել, հարբիլ; 2. գինովցնել, խենդեցնել։ –**ler** ֆըտ՛լըր, *s.* հարբած, խմող, գինով։

Fudge ֆըճ, *s.* սուտ, խծիղ, առասպել։ Fudge! կորսո՛ւէ, սուտ խօս։

Fuel ֆիու՛էլ, *s.* վառելիք, կիզանիւթ, վառելափայտ; 2. ճարակ։

Fugacious ֆիուկէյ՛շըս, *a.* կարճատեւ, անցաւոր, փաղանցիկ, ցընդական։ –**ness,-gacity** ֆիուկէս՛իթի, *s.* –ութիւն։

Fugitive ֆիու՛ճիթիվ, *a.* փաղանցուկ, երագախոյս, փախստական, խափուսիկ; 2. թափառական, փոտարանդի։ =*s.* փախստական, դասալիք։ –**ly**, *ad.* –**ness**, *s.*

Fu'gleman, *See* Flugleman.

Fugue ֆիուկ, *s.* խուսանուագ։

Fulcrum ֆըլ՛քրըմ, *s.* նեցուկ; 2. յենարան, յենակէտ ե.

Fulfil,-fill ֆուլֆիլ՛, *va.* կատարել, ի գործ դնել, գործադրել; 2. իրականացնել, լնուլ։ –**ment**, *s.* կատարում, լրում։ [փառք։

Fulgency ֆըլ՛ճընսի, *s.* փայլ,

Fulgent ֆըլ՛ճընթ, *a.* շողշողուն։

Ful'gurite, *s.* փայլակնաքար։

Fuliginous ֆիուլիճ՛ինըս, *a.* ծուխի, ծխային; 2. սեւորակ, մրագոյն։

Full ֆուլ, *a.* [of] լի, լեցուն; 2. դեր, կուշտ; 3. շատ, առատ; 4. կատարեալ, ընդարձակ։=*s.* լրումն; 2. կատարեալ չափ; 3. յագուրդ։ =*ad.* լիովին, լիակատար, անթերի։ =*vn.* ամբողջովին լուսաւորուիլ; 2. (ասուին) ճմլուիլ, թանձրանալ։ = *va.* (լաթ) լուալ, թափել; 2. (աղօրիքի մէջ ասուին) ճմլել, կոխել, խտացնել, զօրացնել; 3. (ճերմակեղէնը՝ լուալով) խտացնել, պզտիկցնել; 4. Բաղդուրեանց մէջ, մանաւանդ ընդունելութեանց մէջ, կնշանակէ ծայրագոյն աստիճան։ Chock–, Quite–. լեփ լեցուն։ Half–. կիսով չափ։ –and by. առագաստները բացուած։ –of the moon. լուսնին տասնըհինգը։ To the–. ամենայն կերպով։ -blooded. ազնուացեղ (ձի)։ -blown. ծաղկեալ; 2. ուռած, փչուած։ -dressed. զարդարեալ, հագնուած; շքուած։ -mouthed բերանալիր; 2. բամբ, հաստ (ձայն)։ –moon. լիալուսին։ –nigh. գրեթէ։ -orbed. կլոր։ -sized. կատարեալ։ -spread. լիատարած։

Ful'ling-mill, *s.* ասուաղօրիք։

Fuller ֆուլ՛ըր, *s.* աղօրիքով ասուեղէնները կոխող, թափիչ։

—'s earth. չուխա մաքրելու կաւ, Թափչակաւ։ —'s herb. խունդաստ բոյս. —'s thistle. Թափչի եկքան։

Fullery ֆուլ'լըրի, *s.* չուխա ճըմլելու գործարան, ճմլատուն։

Fullness ֆուլ'նէս, *s.* լիութիւն, լեցունութիւն, առատութիւն։

*Fully ֆուլ'լի, *ad.* լիովին, բոլորովին, ըստ արժանւոյն։

Fulminate ֆըլ'մինէյթ, *va.* փայլատակել, պայթիլ, որոտալ, շանթել; 2. սպառնալ, սաստել։ =*va.* պայթեցնել; 2. արձակել, շանթել (նզովք)։ =*s.* շանթական փ.

Fulmination ֆըլմինէյ'շըն, *s.* շառաչմամբ ճայթիլը, ճայթիւն; նզովք, անէծք, շանթ։ –tory, *a.* շանթաձիգ, շանթընկէց, որոտընդոստ։

Fulmin'ic, *a.* շանթական փ.

Fulsome ֆըլ'սըմ, *a.* կոշտ, բիրտ, նողկալի։ –ness ֆըլ'սըմնէս, *s.* [չէկ։

Fulvid, –vous ֆըլ'վիտ, -վըս, *a.*

Fumble ֆըմ'պըլ, *vn.* խարխափել; 2. պարապ տեղը աշխատիլ; 3. չրջչրջել, քրքրել։ =*va.* խրար անցնել, խառնշտկել։ –ler ֆըմ'պլըր, *s.* անտաշ, անյաջող։

Fume ֆիւմ, *s.* ծուխ, մուխ, գոլորշի, շոգի, ճենճեր; ունայնութիւն։ =*vn.* մխալ, ծխիլ, գոլորշիանալ, ճենճերիլ; 2. բարկանալ։ =*va.* մուխի ցցնել, ծխել, չորցնել։

Fumigate ֆիւ'միկէյթ, *va.* ծուխի ցցնել, ծխատել բուխուրլամաք։ –tion ֆիւմիկէյ'շըն, *s.* ծխաւորում; 2. մուխ, ծուխ։

Fumiter, –tory ֆիւ'միթըր, *s.* անծխատ շահթէրէ օթու։

Fumous, Fumy ֆիւ'մըս, ֆիւ'մի, *a.* ծխալի, ծխոտ; գոլորշուտ։

Fun ֆըն, *s.* զուարճութիւն; 2. խաղ, կատակ, զաւեշտ։

Funambulist ֆիւնէմ'պիւլիսթ, *s.* լարախաղաց, ոճպարար իր ճամպազը։ –'bulatory, *a.* ոճպարարի; 2. ձկտեալ, պիրկ, կարճ։

Function ֆընք'շըն, *s.* գործողութիւն, պարտաւորութիւն; 2. գործ, բանիլ (մե+.); 3. գործ, գործառնութիւն, պաշտօն; 4. կախեալ ու+. Functional ֆընք'շընըլ, *a.* պաշտօնի, գործի, պաշտօնէութեան, գործառնութեան։ –ary ֆընք'շընըրի, *a.* պաշտօնատար, պաշտօնական, ստորճանաւոր։

Fund ֆընտ, *s.* դրամագլուխ, գլուխ; 2. յատկագումար, յատկացեալ դրամ; դրամ. ստակ; 3. մթերք, պատրաստ գումար; 4. *pl.* արժէթուղթ, հաս, հասաթուղթ։ =*va.* (տէրութեան պարտուց) գումար մը ցցնել, հաստատագործել; 2. դրամագլուխ դնել, շահու տալ։ Sinking—. (արժեթղթոց) գլխամըճար։ Funded debts. հաստատուն պարտք տէրութեան գօնսօլիտ։ –able ֆընտ'էպըլ, *a.* հաստատագործելի (արժէթուղթ)։

Fundament ֆընտ'էմընթ, *s.* տակ, երաստան։ –al -տէմէնթ'ըլ, *a.* հիմնական, տարրական, էական։

Funeral ֆիւ'նըրէլ, *s.* յուղարկաւորութիւն, թաղման հանդէս։ =*a.* թաղման, յուղարկաւորութեան, մեռելահանդէսի։

Funereal ֆիւնի'րիըլ, *a.* յուղարկաւորական, մեռելական։

Fungosity ֆընկօս'իթի, *s.* սընկանման միս, սնկայտուցք։

Fungous ֆըն'կըս, *a.* սնկեղէն, սնկանման; 2. թոյլ, կակուղ, արագ։

Fungus ֆըն'կըս, *s.* սունկ մանթար; 2. (սունկի վրայ) աւելորդ ուռ, բուսամիլ, վարակ; 3. (վէրքի) աւելորդ միս, մսատունկ ըմ. [-gi-'ճայ]

Funicle ֆիւ'նիքըլ, *s.* առասանակ, լար (բուսոց)։ –cular ֆիւնիք'իւլըր, *a.* չուանեայ, մանրաթելի։

Funk ֆընք, *s.* սարսափ, գէշ հոտ։

Funnel ֆըն՛էլ, *s.* ձագար, ֆունիլ; 2. խողովակ (վառարանի)։

Funny ֆըն՛ի, *a.* ծիծաղաշարժ; 2. զարմանալի, այլանդակ։ —bone. ուսակից, ծղոսկր մըջ.

Fur ֆըր, *s.* մուշտակ; 2. մորթ, կաշի, (աղուէսի) ենի; 3. (ջերմոտի) լեզուի դեղնութիւն, գայռ։ =*va.* մուշտակել; 2. մուշտակ անցնել; 3. (լեզուն) աղտ՝ գայռ կապել; 4. (գերանը) գամել, պնդել։ -below ֆըր՛պիլօ, *s.* վերջաւոր, ծոպ, համտակ ֆարպալա։

Furbish ֆըր՛պիշ(տ), *va.* փայլեցնել, յղկել, մաքրել։

Furcate, -ted ֆըր՛քէյթէտ, *a.* երկբաժին, երկճիւղ չաթալ։

Furfuraceous ֆըրֆիուրէյ՛շըս, *a.* թեփանման, թեփային։

Furious ֆիուր՛իըս, *a.* կատաղի, մոլեգին; 2. սաստիկ, բուռն։ -ly, *ad.* կատաղաբար; սաստկապէս։ -ness, *s.*

Furl ֆըրլ(տ), *vn.* (առագաստը) ծալել, կապել, ժողվել։

Furlong -լոնկ՛, *s.* մղոնի 8րդը։

Furlough ֆըր՛լօ, *s.* (պաշտօնէ) հրաժեշտ, արձակուրդ, հրաման գին. =*va.* արձակուրդի հրաման տալ։

Furnace ֆըր՛նէյս, *s.* փուռ ֆուռնի; 2. հնոց, հալոց։ Reverberatory—. ցոլացուցիչ հնոց մ. Blast—. վերակոչ՝ օդաքարշ հնոց, հրահալոց։

Furnish ֆըր՛նիշ(տ), *va.* [-ed with] հայթայթել, հոգալ, մատակարարել; 2. կազմել, պատրաստել, յարդարել, զարդարել, կահաւորել, սարքել։ -er ֆըր՛նիշըր, *s.* (պիտոյից) հայթայթիչ, յարդարիչ; 2. վիժակագործ։

Furniture ֆըր՛նիչըր, *s.* կահկարասիք, հանդերձանք, զարդարանք; 2. կազմած, սարքածք բագըլ; 3. էջերու սեղմակ մ.

Furrier ֆըր՛իըր, *s.* մուշտակագործ, մուշտակավաճառ քիւրքճիւ։

Furriery ֆըր՛իըրի, *s.* մուշտակեղէնք; մուշտակավաճառութիւն։

Fur'ring, *s.* տախտակի շերտ։

Furrow ֆըր՛օ, *s.* ակօս, փոս, խրամ; 2. (երեսի) խորշոմ։ =*va.* ակօսել, ակօս բանալ; 2. խրամել; 3. խորշոմներ բանալ։ [մուշտակային։

Furry ֆըր՛ի, *a.* մուշտակապատ,

Further ֆըր՛տհըր, *a.* (*Sup.* Furthest.) աւելի յառաջ, հեռագոյն; 2. աւելի, յաւելուածական։ =*ad.* աւելի հեռու։ =*va.* օգնել; 2. յառաջ վարել, յառաջացնել։ -ance ֆըրտհ՛ըրէնս, *s.* յառաջացում; օգնութիւն։ -more, *ad.* կամ *con.* նաև, դարձեալ; բաց 'ի։ -most, Furthest ֆըրտհ՛ըրմօսթ, ֆըրտհ՛ըսթ, *aa.* խիստ հեռուն, հեռաւորագոյն, էն հեռու։

Furtive ֆըր՛թիվ, *a.* գողցուած, գողունի, ծածուկ, գաղտագողի։

Furuncle ֆիու՛րընքլ, *s.* կլըզտրուկ, մկնոռ ջին չիպանը։

Fury ֆիու՛րի, *s.* մոլեգնութիւն, կատաղութիւն; 2. ամեհութիւն; 3. զայրոյթ, սաստկութիւն; 4. (դժոխոց) կատաղիք, ընդղայք, վշկապարիկք մէջ.; 5. չարասիրտ կին, ջատուկ։

Furze ֆըրզ, *s.* խոպանուկ; կենիասա քեարր օթու, գարր պըրնաղը

Fuscous ֆըս՛քըս, *a.* մթագոյն։

Fuse ֆիուզ, *an.* հալեցնել, հալել, լուծել; 2. հալուիլ։ =*s.* լուցանիչ, հրընկէց գին.

Fusee ֆիուզի՛, *s.* հրթիռ ֆիշէնկ; 2. փամփուշտ գին.; 3. լուցկի, աբեթ; 4. (ժամացուցի մէջի շղթան վրան պատելու) կոնիկ, իլ։

Fusel ֆիու՛զէլ, *s.* ցքիի մէջ գտնուած ցնդական աղտոտ մասեր, իլուլ մ.

Fusible ֆիւ-'զիպլ, *a.* հալելի, ձուլելի։ -bility, *s.* հալականութ։
Fusiform -'զիֆորմ, *a.* իլաձեւ։
Fusil ֆիւ- զիլ, *s.* փամփուշտ զէն. -lade ֆիւ-'զիլէյտ, *s.* հրացանաձգութիւն, հրացանութիւն ։ =*va.* հրացանի բռնել։ -eer, -ier ֆիւ--զիլիյր', *s.* հրացանակիր(զին.)։
Fusion ֆիւ-'ժըն, *s.* հալում; հալանք; 2. ձուլում, համաձուլում։
Fuss ֆըս(ս), *s.* աղմուկ, շփոթութիւն։ =*vn.* աղմկել, աղմուկ հանել։ [գործօն։
Fussy ֆը'սի, *a.* աղմկալից,
Fust ֆըսթ, *s.* բորբոս, բորբոսի հոտ, նիք ƒիւƒ։
Fustet ֆըս'թէթ, *s.* սպարակ սաուր աղաճ, գkrsk ¿koվ։
Fustian ֆըս'թիըն, *s.* հաստ բամպակի կտաւ; 2. ճամարտակութ. =*a.* բամպակեայ; 2. մեծաբանորդ։
Fustic ֆըս'թիք, *s.* դեղնափայտ։
Fust'iness, *a.* բորբոսութիւն։
Fusty ֆըս'թի, *a.* բորբոսած, մքլոտ, նիքոտ, հոտած։
Futil ֆիւ-'թիլ, *a.* փուճ, չնչին, ոչինչ, սնոտի։ -ity -թիլ'իթի, *s.* փուճութիւն, նանրութիւն։
Futtock ֆըթ'ըք, *s.* (նաւ ու.) կայմապարանք, մալու խք; 2. մալուխ պրկելիք տախտակ։
Future ֆիւ-'չըր, *a.* ապառնի, գալիք, հանդերձեալ։ =*s.* ապառնի ժամանակ +.; 2. հանդերձեալ, ապագայ; 3. գալոց աշխարհ ։ In-, for the-. այսուհետեւ, այլեւս, ալ։ -rity ֆիւ-թիւ-'րիթի, *s.* ապառնութիւն, ապագայ; 2. ապառնի, հանդերձեալ վիճակ։
Fuze ֆիւ-զ, *See* Fuse.
Fuzz ֆըզ, *s.* թեթեւ մասնիկ, մղեղ։ =*vn.* ծուատիլ, փշխանալ։
Fy ֆայ, *int.* ամօ'թ, աւա'ղ։
Fyke ֆայք, *s.* ուռկան մը։

G

Gab կէպ(պ), *vn.* շատախօսել, շաղակրատել; սոտել ։ =*s.* բերան, լեզու; 2. շատախօսութիւն։
Gabardine կէպըրտին', *s.* լայն թեւերով հագուստ, տաւատոկ ասպա
Gabble կէ'պըլ(լ), *vn.* կարկաչել (հաւու պես), կռկռալ ; 2. շաղակրատել։ =*s.* շաղակրատանք, չանչան; 2. կռկռանք։
Gabion կէյ'պիըն, *s.* որթապատնէշ, կողով մը.
Gable կէյ'պըլ, *s.* տանիքի եռանկիւնի կատար, առիք։ -window. առիքի պատուհան։
Gad կէտ, *s.* նիզակածայր, սլաք; 2. խթան, մէսէս hojkliskrk։ =*vn.* թափառիլ ։ -der կէտ'ըր. -about. դատարկաշրջիկ։ -fly. ձիաստաց, բոռ
Gaduin,-ne -'ու-ին, *s.* փողոշին ֆ.
Gael կէյլ, *s.* սկովտիացի լեռնական; 2. իռլանտացի (կելտասեռութ)։ -ic կէյ'լիք, *a.* կելտացի, կելեան; 2.(հիւսիսային) սկովտերէն։
Gaff կէֆ, *s.* կարթաձող գանճա; 2. գար, ճանկ, ցռկաձող կիզ ն-.
Gaffer -ֆ'ըր, *s.* ծերուկ, պապուկ
Gaffle կէֆ'լ, *s.* մարտաքաղաղի պողպատեայ բիծ մախմուզ։
Gag կէկ, *vn.* բերանը գելոց՝ բագ գնել, լռեցնել։ =*va.* սիրտ խառնուք զգալ, նողկալ, գանիլ։ =*s.* բերանակապ, գել, գայլ; 2. դերասա-

ցութեան մէջ յաւելում Բռ.

Gage կէյճ, s. գրաւ, գրաւական; 2. երաշխաւորութիւն; 3. մենամարտի գրգիռ; 4. չափ։=va. գրաւ դնել, գրաւադիր ըլլալ պէս բուրմագ։

Gaiety կէյ'էթի, s. զուարթութ.

Gaily կէյ'լի, ad. զուարթօրէն։

Gail-tree, s. հնդկարմաւ։

*Gain կէյն(դ), va. շահիլ, վաստըկիլ; 2. ստանալ, գրաւել, տիրանալ; 3. յաջողիլ, յաղթել; 4. հասնիլ։=vn. հարստանալ; 2. շահ ընել; 3. յառաջանալ, աւելնալ; 4. (ժամացոյցը) առաջ երթալ։ = s. շահ, վաստակ, օգուտ; 2. բատացում; 3. փորուածք ն. To-the wind. հովը իր կողմն ունենալ Ն.. To-over. շահիլ, յանկուցանել։ To-on, upon. ետեւէն հասնիլ։

Gainer կէյն'ըր s. շահող, վաստկող

Gainful կէյն'ֆուլ, a. շահաւոր, օգտակար։-ly, ad. շահաւէտ կերպով։ -ness, s. [անշահ։

Gainless կէյն'լէս, a. անպիտան,

Gainsay կէյն'սէյ, va. (pp. Gainsaid կէյն'սէյդ,) հակառակիլ; 2. մերժել; ժխտել, ուրանալ։-er կէյնսէյ'ըր, s. հակառակող։

Gairish կէէր'իշ, a. շքեղ, փառաւոր; թեթեւսոլիկ, չէնուաշխոյժ

Gait կէյթ, s. քալուածք; 2. ընթացք, ճամբայ։ -er կէյթ'ըր, s. զանկապան, հեսի poqլուգ։

Gala կէյ'լէ, s. ուրախութիւն; 2. կերուխում։ -day. տօնախմբութիւն, տօնի օր։

Galactom'eter, s. կաթնաչափ է.

Galanga կէլէն'կէ, s. խոլնջան hampfhali Բռ. [ժառ fkulip Բռ.

Galbanum կէլ'պէնըմ, s. բարկ-

Galaxy կէլ'էքսի, s. յարդգող, ծիր կաթին ա; հոյակապ ակումբ։

Gale կէյլ, s. բանաշունչ հով, բուք, փոթորիկ; 2. սիւք, զեփիւռ; 3. ուրախութիւն, յուզում; 4. վայրի մրտենի Բռ. vn. արագ արագ նաւարկել։ [զաւարտաձև Բռ.

Galeate,-ted կէյ'լիէյթ. a. սա-

Galena,-nite կէլի'նէ, -'նայթ, s. ծծմբակապար ա. [կապիկ։

Galeopith'ecus, s. կատուա-

Galimatias կէլիմէյ'շէ, s. խառնաշփոթ՝ մութ խօսքեր, շփոթաբանութիւն, անուշ ապուր։

Galiot կէլ'իըթ, s. պզտի ցուկանաւ հոլանտական; 2. որսանաւ։

Galipot կէլ'իփոթ, s. եղեւնախէժ, շոճիւեռին չար սագըզը։

Gal'ingale, s. կիպերիս, սօտ Բռ.

Gall կօլ, s. լեղի, մաղձ kos, սաfrա; 2. դառնութիւն, զայրոյթ, քէն; 3. գղթոր մազը; 4. մորթի սկրդուք, քերթուք։ =va. սկրդել, քերթել; 2. մաշեցնել; 3. վշտացընել, դառնացնել; 4. նեղել ձանձրացնել։ -fly. մաղձաճանճ։-bladder. մաղձի պարկ մըղ. -nut. գղթոր։

*Gallant կէլ'ընթ, a. ազնիւ, վայելուչ, շնորհալի, ընտիր; 2. մեհանձն, քաջ, աշխոյժ։-ly, ad. ազնուութեամբ, արիաբար; 2. մեհանձնօրէն։ -ness, s. զուարթութիւն, ազնուութ; 2. մեհանձնութ.

Gallant կէլէնթ', s. կանանց քով փութկոտ, կնահաճոյ, քծնի, կնամեծար; 2. տարփաւոր, սիրահար։ =va. կանանց հետեւիլ; հաճոյ ըլլալ; 2. փութկոտ երեւիլ։-ly, ad. քաղաքավար՝ կնահաճոյ կերպով։ -ry կէլ'ընթրի, s. քաջութիւն, ազնուութիւն; 2. կնահաճութիւն, քծինք; 3. մեքենայութիւն։

Galeas,-leass,-liass կէլ'իս, s. մեծ ցուկանաւ (Վենետ. և Սպ.)։

Galleon կէլ'իըն, s. երկկայմ՝ եռակայմ մեծ նաւ զալէոն Սպ.

Gallery կէլ'ըրի, s. ճեմելիք, նըր-

բանցք; 2. պատկերասրահ, թանգարան; 3. վերնատուն էլ; 4. պատըշգամ ն—; 5. դիտանոց, հայելարան Բ—ր.

Galley կէ՛լի, s. (*pl.* leys կէ՛լիզ) ցռկանաւ չkfskrh; 2. մաքոյ նաւակ Ա՛ն; 3. խոհանոց ն—; 4. ցոլացուցիչ հնոց ս; 5. գրաշարի պնակիտ տպ; 6. *pl.* թիապարտութիւն pruliqա, fhւrkf: -slave. թիապարտ -fish. ծովամայր:

Gallic, -can կէ՛լիք,-քըն, *a.* գաղղիական, կալլիքան եկեղեցի; 2. գղթորային (թթու) ք.

Gallicizm կէ՛լիսիզմ, s. գաղղիաբանութիւն: -canizm, s. կալլիքանութիւն: *Opp.* Ultramontanism:

Galligaskins կէլիկէս՛քինզ, *pl.* լայն վարտիք, կաշի հեւկ poqlnւq:

Gallimaufry կէլիմօֆ՛րի, s. մի աւելցուքէ պորանի, խաշապուր:

Gallinacean կէլինէյ՛շըն, s. հաւու ցեղ, հաւեղէնք: -na′ceous, *a.* հաւազգի: -nule կէ՛լինիուլ, s. աքար, շամբահաւ: [ծի պնակ:

Gallipot կէ՛լիփաթ, s. դեղագոր-

Gallon կէ՛լըն, s. գալոն պինչիf (1120 տրամ):

Galloon կէլու՛ն, s. կօշիկի գըլխարկի լար, որէզ շkrhs:

Gallop կէ՛լըփ(թ), *vn.* քառասմբակ վազել, քառատրոփել, ըշտապել; 2. փութկոտել: =*s.* քառասմբակ արշաւ՝ ընթացք, քառատրոփք -ade կէ՛լըփէյտ, s. կաքաւ մը, ճախրապար; պարերգ: =կէլըփէյտ′, *va.* ճախրապարել:

Galloway կէ՛լօուէյ, s. ձի մը:

Gallows կէ՛լըս, կէ՛լօզ, s. [*pl.* -lowses.] կախաղան; 2. ձգափոկ սանդր: -bitts. ուղղորդ գերան, կախանն—

Gally կէ՛լի, *See* Galley.

Galoche կէլօ՛շ, s. վերնամոյկ:

Galoot′, s. անհանգիստ մարդ:

Galvanic կէլվէն՛իք, *a.* գալուանեան (հոսանուտ, բարդ) բնգ.

Galvanism կէ՛լվէնիզմ, s. գալուանութիւն բնգ. -nise կէ՛լվէնայզ, *va.* վոլթայեան բարդով ելեկտրացընել, գալուանել; 2. վայրկենական կեանք տալ, ցնցել: -nometer կէլվէնա՛միթըր, s. գալուանաչափ: -nography -նակրէյ՛ֆի, s. գալուանատիպ ելեկտրատիպ, հաստատատիպ:

Gambado կէմպէյ՛տօ, s. սըռնապան, հեւկ, կանճուկ, սախ poqlnւq:

Gam′bit, s. խաղի սկսուածք:

Gamble կէմ՛պըլ, *vn.* սակով խաղալ: To—away. (խաղի մէջ) տարուիլ: -ler կէմ՛պլըր, s. խաղամոլ, դրամախաղաց qnւմaruյaq:

Gamboge կէմպու՛ժ, -պօ՛ժ, s. հնդկաստանի խէժ, խիժակալթ, շիթախէժ:

Gambol կէմ՛պըլ, *vn.* ցատկըռտել, ոստոստել: =*s.* ցատկռտուք, խաղ, խայտանք, ճախրանք (ձիու):

Gambrel կէմ՛պրէլ, s. ձիու ետեւի սրունք; 2. մի ճանկ, կեռ: -roof. շեղասայր տանիք; ձեղնայարկ, ձեղունամէջ: -broon′ կէմպրու՛ն, s. շուլալի կտաւ:

Game կէյմ, s. զբօսանք, խաղ, որսորդութիւն; 2. զուարճութ.; 3. արշաւ, մրցում; 4. որսք, երէներ; 5. ծրագիր, նպատակ: =*a.* քաջ, յամառ, կռուելու պատրաստ; 2. երէներու: =*vn.* զուարճանալ; 2. զբօսնուլ, որսալ, դրամով խաղալ: To make—of. ծաղրել, հետը խինալ: To die—. յամառ՝ քաջ ըլլալ: -bag, pouch. որսի մախաղ: -cock. մարտաքաղաղ: -keeper. որսապահ: -leg կաղասրունք: -ness, s. տոկունութիւն, քաջութիւն: -some կէյմ′սըմ, *a.* զուարթ, խաղասէր: -ster կէյմ′սթըր, s. խաղամոլ, խաղասէր qnւմaruյiq:

Gamin կէմի՛ն, s. փողոցները խա-

ղացող տղայ, ստամբակ, լակոտ։ -mer կէմ'ըր, s. պատաւ, մամուկ։

Gammon կէմ'ըն, s. (ծխուած) խոզի ապուխտ; 2. խաբէութ.սուտ, խծիպ; 3. Նարտախաղ, մաrս krմkf տապալի ։ =va. տարել, յաղթել; 2. մուխով ապխտել; 3. սուտ ջարդել, կլլեցնել; 4. համոզուցել Նո.

Gamp կէմփ, s. մեծ հովանոց։

Gamut կէմ'ըտ, s. ձայնաշար եր.

Gamy կէյմ'ի, a. լաւ բուրող, համեղ (երէ); 2. տոկուն, անվեհեր։

Gander կէն'տըր, s. արու սագ։

Gang կէնկ, s. խումբ, ամբոխ, խառնիճաղանճ; 2. հրոսակ; խումբ գործաւորաց, բանւորեար; 3. մետաղական նիւթ, բունծ հն+; -board. անցնելիք տախտակ; անցարան Նո. -cask. ջուրի տակառ Նո. -sman. -er կէնկ'կըր, s. բանւորապետ, վարպետ։-week.անդաստան, տնօրհնէք, օրհնէք պզ. -way. անցք, Նրբանցք; նաւամէջք խfէյk պաշղ։

Ganglion կէնկ'կլիըն, s. խաղճմունք, ջղակծիկ; 2. ուռ, խոյլիկ վէր. Lymphatic-. աւշային խոյլ։ -ic,-gliac, a. խաղճմունքային մբթ.

Gangrene կէնկ'րէյն,s. քաղցկեղ, կեղցաւ, մսի փտութիւն բժ. =an. միսը փտեցնել, փտիլ; 2. քաղցկեղիլ, ապականիլ։ -ous կէնկ'րէյնըս, a. փտած, քաղցկեղային։

Gangue կէնկ, s. մետաղը պատող նիւթ, բունծ հն+.

Ganister կէն'իստըր, s. համքածուխի կարծր խաւ։

Gannet կէն'էտ, s. խօլահաւ։

Ganoid,-noidian կէյ'նօյտ, կէնօյտ'իէն, s. փայլածկունք։

Gantlet,-lope կէնտ'լէտ,-տ'լօբ, s. հեծկածեծ գէն. To run the-. հեծկիլ, չարչարուիլ։

Gaol ճէյլ, s. զնդան, բանտ։

Gaoler ճէյլ'ըր, s. բանտապետ։

Gap կէբ, s. ճեղք, բացուածք, ծակ պատառուածք, խրամատ; 2. միջոց, անջրպետ, անցք; 3. թերի, պակաս։

Gape կէյբ, կաբ(տ), vn. յօրանջել; 2. բերանաբաց մնալ, յաւիլ; 3. անձկալ, ճղքել, ծակ բանալ։ = s. յօրանջում, երժկոտուք; 2. բերանի լայնք է. The gapes. վառեկախտ։

Gar, -fish,-pike, s. սրաձուկ։

Garb կարպ, s. հանդերձ, համազգեստ; 2. ձեւ, կերպարանք; 3. Նորաձեւութիւն։ -age կար'պէճ, s. փորոտիք, ընդերք, քաղիրդ; 2. աղբ; 3. ոչինչ բան։

Garble կար'պըլ, va. կրկտել, մաղել; 2. ստկել, զատել, ընտրել։ = կար'պլզ, pl. ստկուք։ [տակ Նո.

Gar'board, s. յատակի տախ-

Garden կար'տն,s. պարտէզ, բուրաստան։ =vn. (պարտէզ) մշակել։ -er կարտ'նըր, s. պարտիզպան, բուրաստանապան։-ing կար'տնինկ, s. պարտիզպանութիւն։

Garget կար'կէտ, s. (կովի) ծիծախտ; 2. խոզի ախտ մը; 3. եղեմնուտ բու. որ և poke, poke-weed.

Gargle կար'կլ, va. խաղալջել, ստորգել, կarկaru ընել։ =s. ստորգաջուր բժ.

Gargol կար'կըլ, s. խողի միսի մէջ փոքրիկ որդ, կեռս, փին։

Gar'goyle, s. աղբերաբերան ճ.

Garish կէր'իշ, See Gairish.

Garland կար'լընտ, s. ծաղիկէ պսակ, դրասանդ; 2. ծաղկաքաղ բնո; 3. մախաղ (նաւաստեաց)։=va. ծաղկազարդել, պսակազարդել։

Garlic կար'լիք, s. սխտոր։

Garment կար'մէնտ,s. հագուստ, հանդերձ, զգեստ, լաթ։

Garner կար'նըր, s. շտեմարան, համբարանոց։va. ցորենը համբարել

Garnet կար'նէտ, s. կարկեհան, սուտակ սkյլaն բաշղ։

Garnish գա՛րնիշ(ը), *va.* շտկել, զարդարել, կահաւորել; 2. ամրացնել; զգուշացնել, ազդարարել եր. =*s.* զարդարանք, պաճուճանք; 2. փառաւոր հանդերձ; 3. զարդ, երիզարդ.ք; 4. պնակի զարդ, ագաս (անզանի); 5. (բանտի մէջ) շղթայ; 6. նորընծայչէք։ **-ment**, *s.* զարդարանք, զարդ; 2. կոչնագիր դատ; 3. պաշտօնական ազդարարութիւն; 4. կալուածք։ **-ee** գարնիշի՛, *s.* (ուրիշի ստացուածոց) հոգաբարձու եր.

Garniture գա՛րնիչըր, *s.* կահկազմած, զարդ, կարասի, պէտքի բաներ; 2. զարդարանք, երիզ։

Garret գե՛րէթ, *s.* ձեղնայարկ, տանիք։ **-eer** գերեթիյը՛ր, *s.* տանիքաբնակ; 2. խեղճ գրագէտ։

Garrison գե՛րիսըն, *s.* (քաղաքի) պահապան զօրք; 2. բերդակալք, ամրակալք; 3. զինուորանոց, ամրոց =*va.* (զօրքը) ամուր տեղ դնել, ամրացնել (զօրքով)։

Garron գե՛րըն, *s.* կառնաձի։

Garrote գերո՛թ, *s.* պրկմամբ խեղդելու պատիժ; 2. պրկոց, գեյլընակ։ =*va.* պրկել, խեղդել; 2. կողոպտել։ **-ter** գերո՛թըր, *s.* ետեւէն փողը սխմող, գող։

Garrulous -՛ուլըս, *a.* շատախօս, շոգմոգ։ **-lity** գերիւ՛լիթի, *s.* -ութ.

Garter գա՛րթըր, *s.* ծնրակապ; 2. ծնրակապի կարգ; 3. ծնրակապի պատուանշան՝ շքանշան Ան. =*va.* ծնրակապը կապել; 2. ծնրակապի ասպետ ընել։

Garth գարթհ, *s.* գաւիթ, պարտէզ, բակ; 2. ձկնարգել վանդակ։

Gas գէս, գէզ, *s.* կազ; 2. օդային կազ։ -burner, -lamp, **-olier** գէսօլի՛յըր, *s.* կազի կտուց՝ բերան; կանթեղ։ -fixture. կազի կազմածք։ -holder, **-ometer** գէզօ՛միթըր, *s.* կազաչափ; 2. կազարան։ **-olene**, **-line** գէ՛սօլին, -լին, *s.* խնկութիւն քարիւղի, ոգիւղ։ -pipe, -main. կազի խողովակ։

Gasconade գէսքընէյտ՛, *s.* մեծաբանութիւն։ =*vn.* մեծախօսել։

Gaseous գէ՛զըս, գէզ՛իըս, *a.* կազային, կազոտ; 2. կազակերպ։

Gash գէշ(ը), *vn.* (մարմնոյն մէջ) մեծ վէրք բանալ։ =*s.* խոր՝ մեծ վէրք, սրավէրք, պատառուածք։

Gasify գէսի՛ֆայ, *va.* կազացնել։ **-fication** -ֆիքէյ՛շըն, *s.* կազացում։

Gasket գէ՛սքէթ, *s.* հաստ չուանէ գերձան ն–; 2. առ ասանակ մէք.

Gasp գէսփ(ը), *vn.* հեւալ, բերանը լայն բանալ։ =*s.* դժուարաշնչութ., հեւք, թառամ սօյուլմա։

Gassy գէ՛սի, *a.* կազոտ; 2. պարծուկ, մեծաբան, ուռուցիկ։

Gas'teropod, *s.* որովայնոտն է.

Gastric գէ՛սթրիք, *a.* ստամոքսային։ –fever. ստամոքսաջերմ։

Gastri:-loquist գէսթրի՛լըքուիսթ *s.* որովայնախօս։ **-loquy** -լը՛քուի, *s.* –ութիւն։ **-ritis** գէսթրա՛յթիս, *s.* ստամոքսատապ։

Gastro–: [բանութիւն։

-logy գէսթրո՛լըճի, *s.* որովայնա-

-nomist, -nomer -՛նոմըր, *s.* որովայնապարար; եփիկու բեան; որկրամոլ։

-nomy -րո՛նըմի, *s.* –ութիւն։

-nomic, -al գէսթրոնո՛միքըլ, *a.* –ական։

-scopy, *s.* որովայնազննութիւն

-entritis, *s.* ստամոքսաղէտապ։

Gate գէյթ, *s.* մեծ դուռ, դուռ; մուտք, անցք, փող; վանդակորմ; (թումբի) փակոց; արգելք, պատուար։ -way. դրան շրջանակ; անցք, դուռ; կառադուռ։ water, flood–. ջրադուռ, սահմանափակ սու սկեlish

Gather գէ՛ձըր, *va.* ժողվել, հաւաքել, կուտել, դիզել; 2. քա-

շել, փրցնել; 3. հնձել, քաղել. կլթել; 4. (միտքը) ամփոփել, ժողվըտուիլ; 5. (լաթը) փոթ փոթ ընել, շուլլել; 6. մակաբերել, հանել, իմանալ: =*vn.* ժողովիլ, խառնուիլ; 2. հաւաքուիլ, խմբուիլ; 3. աճիլ; 4. պալարանալ, թարախոտիլ; 5. գլխուն գալ (ցաւ): =*s.* փոթ փոթ, շուլալածալք (հանդերձի) զըրմա: To—to a head. (վէրքը) հասուննալ, թարախիլ; մեռնիլ: -er կէտհ'ըրըր, *s.* հաւաքիչ, հնձող: -ing կէտհ'ըրէն. *s.* հաւաքում, ժողով; 2. պալար; 3. շուլալ, փոթփոթում: [թիւն:

Gaucherie կօշ'րի. *s.* ապիկարու-

Gaud կաատ, *s.* խաղալիք; չնչին իրեր: -ily, *ad.* շքեղաշուք, առօք փառօք: -iness, *s.* շուք, պերճանք

Gaudy կօըտ'ի, *a.* չքնաղ, հրաշափառ, հանդիսի; շէն, զուարթ:

Gauffer կօֆ'ըր, *va.* նկարատպել:

Gauge կէյճ, *va.* չափը ճշդել, տակառաչափել, չափել: =*s.* չափ, ձողաչափ; օրինական չափ; տակառաչափ, ձող; 2. անգայտաչափ, փորձունակ քնք; 3. գիրք, ջրաչափ ն–; 4. գիծերու լայնք, անջրպետ էջ. -ger կէյճ'ըր, *s.* չափը նայող (պաշտօնեայ), չափագէտ; 2. չափող (տակառ): [էրչ.

Gault կօլտ, *s.* կրակախառն խաւ

Gaunt կանտ, *s.* նիհար, ճղճիմ:

Gauntlet կանտ'լէտ, *s.* երկաթ ձեռնապան, թաթպան; 2. ձեռնոց: To throw down the—. մենամարտի գրգռել: To take up the—. մենամարտի հրաւէրին ընդունիլ:

Gauze կօզ, *s.* քող, կազ, շղարշ: -goggles. փոշիարգել ակնոց: -zy կօզ'ի, *a.* քողանման, նուրբ:

Gave, *pp. of* Give, տուաւ:

Gavel կէվ'ըլ, *s.* (ցորենի) որայ, խուրձ; 2. նախագահի մուրճ:

Gavial կէ'վիըլ, *s.* հնդկատիտեռ խոյթ:

Gavot կէվ'ըտ, *s.* պար մը:

Gawk կօք, *s.* կկու; 2. յիմար:

Gawky կօք'ի, *a.* ապուշ, անմիտ; 2. անճարակ, բըլմբոշ, խեղճ:

Gay կէ'յ, *a.* զուարթ, ուրախ, պայծառ, շէն; 2. սիրուն, պճնազարդ; 3. գունայեռ, գունագեղ: -ety կէյ'ըտի, *s.* -ութիւն: -ly կէյ'լի, *ad.* -օրէն:

*Gaze կէյզ, *vn.* պշնուլ, յառիլ, ակնկառոյց նայիլ, հիանալ: =*s.* հիացում, զարմանք: -hound. որսատես բարակ թազը, քերծէ: -stock. հիանալի իրեղէնք: Gazing-stock. ծաղրաշարժ մարդ:

Gazelle կէզէլ', *s.* վիթ ղազալ:

Gazette կէզէտ', *s.* (պաշտօնական) լրագիր: =*va.* պաշտօնապէս հրատարակել: -tteer կէզէտտիյր', *s.* լրագրիչ, խմբագիր; 2. պաշտօնեայ, հրատարակիչ; 3. աշխարհագրական բառարան; 4. պըբուբենական ցանկ:

Gear կիյր, *s.* զգեստեղէն, հանդերձ; 2. կազմած, սպաս բազըմ; 3. վակծոյծ, ժանեգոյց (անիւ) ձ+; 4. կազմակերտ խաղար ն–. =*va.* զարդարել, համետել, կազմածը զարնել: Hunting—. որսի կազմածք: In—. գործող մեքենայ: Out of—. անգործ մեքենայ: To put in—. անուոց ակռաները իրարու մէջ անցնել:

Gearing կիյր'էն, *s.* ատամնախառնում, կեռագոյց, վակծոյծ ձ+; 2. ձիու կազմած, սարքած:

Gecko կէք'օ, *s.* գիշերամողէզ:

Ged կէտ, *s.* գայլաձուկ:

Gee կիյ, *int.* տի՛հ, անդի՛ն:

Geese կիս, *pl. of* Goose.

Gehenna կիհէն'նէ, *s.* գեհեան:

Gelable ճէլ'էպլ, *s.* սառելի:

Gelatine -էտին, *s.* մածուած,

մածիտ թուրքալ խիւլասաը ։ –tinate,-nize ճէլէթ'ինէյթ, vn. մածիտել, գոնգողել։ -tion ճէլէթինէյ'շըն, s. մածիտում –tinous ճէլէթ'ինըս, a. մածիտային, փակչուն, մածուցիկ, գոնգող բէղիկ։

Geld կէլտ, va. ներքինացնել, մալել; 2. յապաւել, ծայրատել։ -ing կէլ'տին, s. մալում; 2. որձատ ձի իյցիշ աթ։ [շատ ցուրտ։

Gelid ճէլ'իտ, a. ցրտասառոյց,

Gelly ճէլ'ի, s. մսի պաղած, գոնգող, խաշ; 2. բանդակ բէղիկ։

Gelose ճէլօս', s. մածանիւթ։

Gem ճէմ, s. գոհար, ակն; 2. պտուկ, ծիլ, կոճակ։ =va. գոհարազարդել, զարդարել։

Ge'mini -մինայ, pl. երկւորք ա.

Geminous ճէմ'ինըս, a. զոյգ։

Gemmate ճէմ'էյթ, a. բողբոջաւոր։ -tion ճէմ'մէյշըն, s. պտուկներու ծնելը; 2.(տունկի)պտուկ; պտկելու ժամանակ,պտկափթիթք։

Gemmeous ճէմ'իըս, a. գոհարանման, գոհարային։

Gemmif'erous ճէմիֆ'ֆըրըս, a. պտկաբեր։-pa'rous, a. պտկածին։

Gemmy ճէմ'ի, a. ակնափայլ, շողշողուն; 2. գոհարազարդ։

Gendarme ժանտարմ', s. ոստիկան, քաղաքապահ ժանտարմա ։ –ery -տարմ'ըրի, s. ոստիկանութիւն։

Gender ճէն'տըր, s. ազգ, սեռ։ =va. ծնանիլ,արտադրել։ Feminine –. իգական սեռ։

Genealogy ճինիէլ'օճի, s. ազգաբանութիւն,ճիւղագրամար;տոհմագրութիւն։ -gist, s. ազգաբան։ -gical -լօճ'իքըլ, a. –ական։

Genera ճէն'ըրէ, pl. of Genus.

Generable ճէն'ըրէպլ, a. ծնանելի, արտադրելի։

*General ճէն'ըրըլ, a. ընդհանուր, անսահման, անորոշ; 2. հանրական, հասարակ; 3. ընդհանրական (աբբայ)։ =s. ընդհանուրը, բոլորը, ընդհանրութիւն; 2. զօրավար, զօրապետ; 3. հանրաբբայ; 4. պաշտօնի մը անուան կցուելով կը նշանակէ գլխաւորը, զ.ր. Commissary-general, quarter-master-general. In–, ընդհանրապէս։ Lieutenant –. զօրաբաժնի հրամանատար փոխրիգ։ –assembly, court. վարչական օրէնսդիր ժողով։ –average. ծով թափուած ապրանքներուն արժէքը բեռնատէրերուն վրայ հաշուելը։–levy. ընդհ. զօրաժողով միւսըաքիֆըզ։–officer, Major–. կիսաբաժնի հրամանատար միրիլիվա։

General:-issimo ճէնըրէլի'սիմօ, s. ընդհ. հրամանատար, սպարապետ -ity ճէնըրէլ'իթի, s. ընդհանրութիւն, մեծամասնութիւն, հանրութիւն; 2. կցկտուր խօսքեր։ -ly ճէն'ըրէլլի, ad. առհասարակ, ընդհանրապէս։ -ness ճէնըրըլ'նէս, s. ընդհանրութիւն; յաճախութիւն։ -ship ճէն'ըրէլշիփ, s. սպարապետութիւն, զօրապետութիւն; 2. մարտագիտութիւն, հնարք։

Generalize ճէն'ըրըլայզ, va. ընդհանրացնել, հանրացնել։ =vn. սեռ ցեղ կազմել։ -zation -լիզէյ'շըն, s. ընդհանրացնելը, ընդհանրացում; հանրացում։

Generant ճէն'ըրէնթ, s. ծնող, ծնիչ, ծննդական; 2. արտադրիչ է. -rate ճէն'ըրէյթ, va. ծնանիլ; 2. արտադրել, յառաջ բերել, հանել։

Generation -րէյ'շըն, s. ծննդագործութիւն; 2. ծնունդ, արտադրութիւն, բերք; 3. (գիծի) կազմութիւն է; 4. սերունդ, ազգատոհմ, պորտ; 5. ժամանակակից մարդ, դար։ -tive ճէն'ըրէթիվ, a. ծննդական; 2. արդիւնաւոր։ -tor ճէն'ըրէյթըր, s. ծնանող, արտադրիչ;

2. շողեկալթայ մէ. -trix ճէնը-րէյթ'րիքս, s. ծնող գիծ ե.

Generic,-al ճէնէրիք'ըլ, a. սեռական, հասարակ: -ly, ad.

Generosity ճէնըրա'սիթի, s. վեհանձնութիւն, առատաձեռնութ.

Generous ճէն'ըրըս, a. վեհանձն, մեծահոգի, ազնուական, քաջ; 2. առատաձեռն; 3. առատ, շատ -ly, ad

Genesis ճէն'իսիս, s. ստեղծագործութիւն; 2. ծագում; 3. Գիրք Ծննդոց, Գիրք Արարածոց Ս.

Genet,-te ճէն'էթ, s. բաչոյ միսիլլի; 2. մշկատու; 3. կատուի մուշտակ:

Genetic, -al ճէնէ'թիքըլ, a. ծննդական: -ly, ad. -օրէն:

Geneva ճէնի'վը, s. գինօղի, ճին:

Genial ճի'նիըլ, a. արտադրիչ, բեղմնաւորիչ; համեղ; բնական:

Geniality ճինիէ'լիթի, s. զուարթութիւն:

Geniculate, -ted ճէնիք'իուլէյթէտ, s. ծնրեալ (մաս տունկի):

Genie ճի'նի, s. ոգի ճինի:

Genital ճէն'իթըլ, a. ծննդական: =pl. ծննդական գործարանք: -tive ճէն'իթիվ, a. սեռային; 2. սեռական (հոլով): -tor ճէն'իթըր, s. արտադրիչ, ծնուցիչ; 2. հայր:

*Genius ճի'նիըս, s. բնածին տաղանդ՝ արամադրութիւն, ոգի, հանճար; 2. արտակարգ կարողութիւն, հանճար, տաղանդ; 3. մասնաւոր յատկութիւն՝ բարք; 4. =pl. Genii ճի'նիայ, ոգի, (բարի) հրեշտակ, (չար) սատանայ; 5. ոգի, բարք (դարուց):

Genre ժան'ր, s. ճաշակ, ոճ F.

Genteel ճէնթի'յըլ, a. ազնուական, ազնիւ, բնտիր, հաճելի, քաղաքավար: -ly, ad. վայելչաբար: -ness ճէնթիյլ'նէս, s. [բռդ:

Gentian ճէն'շըն, s. օձի սխտոր,

Gentile ճէն'թայլ, s. հեթանոս, ոչ-քրիստոնեայ, կռապաշտ: =a. ազգաց, հեթանոսական; 2. աշխարհի, ցեղային ք. -ism ճէն'թիլիզմ, s. -ութիւն:

Gentility ճէնթիլ'իթի, s. վայելչութ. ազնուութ. քաղաքավարութ

*Gentle ճէն'թըլ, a. ազնուական, սատանիկ; 2. մարդասեր, քաղցր, բնտել; 3. սիրուն, բարեձև, ազուոր; 4. մեղմ, դաշն: -craft. կօշկակարութիւն: -folk, folks ճէն'թլֆօքս. քաղքենի, ազնուականք: -ness, s. -ութիւն:

Gentleman ճէն'թլմէն, s. ազնուական, ազնուատոհմ; 2. սեպուհ, պարոն, տէր, էֆէնտի, չէլէպի; 3. զինակիր ևն. Gentlemen! տեա՛րք, քաղաքացիք: A lady and—. տիկինն և իւր պարակիցը զավաղիէ: Mr. Pascal's—. Պ. Յարութիւնի սենեկապանը: -at -arms. Թիկնապահ արքունի Ան. —commoner. Թոշակաւոր ուսանող յՕքսֆորտ: -usher. արքունի բարապան: -woman. ճէն'թըլ-ուըմըն, ազնուական չքաւոր տիկին:

Gentleman,-: -like, -manly, a. սիրուն, ազնիւ, քաղաքավար: -liness ճէն'թըլմէնլինէս, s. -ութիւն:

Gent'ly, ad. հեզաբար, մեղմիկ:

Gentry ճէնթ'րի, s. ազատանի, քաղքենի; 2. ժենծաղայք, ջոջք:

Genuflec'tion ճէնիուֆլէք'շըն, s. ծունկչոքիլը, ծնրադրութիւն:

Genuine ճէն'իուին, a. հարազատ, ճշգրիտ, ճշմարիտ; 2. բուն, բնական, զուտ: -ly, ad. բնապէս, պարզօրէն: -ness, s. -ութիւն:

Genus ճի'նըս, s. (pl. Genera ճէն'ըրը,) սեռ, տեսակ: [նական ..

Geocent'ric,-al, a. երկրակեդրո-

Geode ճի'օտ, s. երկրաքար:

Geodesy ճիօտ'էսի, s. հողաչափութիւն, երկրաբաշխութիւն:

Geog'nosy, s. երկրագիտութիւն

Geogony -'ընի, s. երկրածնութ.

Geography ճէօկ'րէֆի, s. աշխարհագրութիւն։ -phic,-al -'րէֆիքըլ, a. -գրական։ -pher -'րէֆըր, s. աշխարհագիր։

Geology ճէօլ'ըճի, s. երկրաբանութիւն ։ -ger, -gist ճէօլ'ըճըր, -ճիստ, s. երկրաբան ։ -gic,-al, a. -ական ։ -gize ճէօլ'ըճայզ, vn. -ութիւն ուսանիլ ; 2. -ական խուզարկութիւններ կատարել ։

Geomancy ճի'օմէնսի, s. երկրահմայութիւն փէնճը րէմլը, րէմլի։

Geometry ճէօմ'էթրի, s. երկրաչափութիւն։ -ric,-al, a. -ական; ուղղագծական ։ -rically, ad. -օրէն։ -rician,-meter ճէօմէթրի'շըն, ճէօմ'էթըր, s. երկրաչափ։ -rize ճէօ'մէթրայզ, vn. -չափել ։

Geoponic,-al ճէօբօ'նիքըլ, a. երկրագործական։ -ponics ճէօբօ'նիքս, s. երկրագործութիւն։

Geora'ma -րա'մա, s. երկրացոյց։

Georgic ճօր'ճիք, s. մշակական (վիրգիլի), բուրաստան (Հիւրմիւզի)

Georgic,-al, a. գեղջկական։

Geos'copy, s. երկրադիտութ.։

Geranium ճիրէյ'նիըմ, s. խորդածաղիկ, մըմլուկ, խորդենի, կռնկենի Rose-. աղաւնեկատուց ըրըր, կիւլ եաղը չիչէյի ։ Fish-. կռնկենի սարսէյա չիչէյի։

Gerfalcon -ֆօք'ն, s. կերբաղէ։

Germ ճըրմ, s. ծիլ, ընձիւղ, սերմ, պտուկ; 2. պատճառ, սկիզբ, տարր։

German, -main, -mane -մէն' -ճըրմէյն' a. արիւնաւու, արենակից, համահայր, համամայր, հարազատ (ազգական); 2. յարմար, վայելուչ։ Cousins-. համապատ ազգականք (հօքրօրդի, հօրքորդի)։

German ճըր'մըն, a. գերմանական։ =s. (pl. ճըր'մընզ) գերմանացի; 2. գերմանական; 3. գերմանապար; 4. պարոզք, պարուհիք ։ High-. Տեւտոնեան գաւառաբարբառ։ Low-. անգլօ-սաքսոն, հոլանտերէն ։ -flute. սրասրինգ, սրուկ ։ -marmot. գերմանիկ մուկ։ -sausage. համեմեալ կիտեփ երշիկ ։ -silver. պղնձի զինկի և նիքէլի խառնուրդ, ճերմակ պղինձ. տես Dutch-foil, Tombac, Similor, որք են դեղին պղինձ։ -tinder. աբեթ զաւ։

Germander ճըր'մէնտըր, s. կենարար, լեռդախոտ բէնճսբրա բօ. Water-. վարօշ գրսամըգ մախմուց։

Germanism ճըրմէն'էզմ, s. գերմանաբանութիւն, -ական ոճ։

Germinal ճըր'մինըլ, a. ընձիւղային։ [կած, ծլող։

Germinant ճըր'մինէնթ, n. պըտ-

Germinate ճըր'մինէյթ, vn. ընձիւղել, ծլիլ, պտկիլ։ -tion -նէյ'շըն, s. ծլարձակութիւն, բողբոջում։

Gero'comy, s. ծերատածութ.։

Gerund ճէր'ընտ, s. ներկայ դերբայ, գերբայ ։ -ive ճէրըն'տիվ, s. ապառնի դերբայ։

Gestation ճէսթէյ'շըն, s. յղութիւն, յղացում, ծոցուորութիւն; 2. (ձիով) տարուիլը, պտտցուիլը։ -tory ճէսթէյթ'ըրի, a. յղութեան։

Gestic ճէսթ'իք, a. (պարի) շարժման, ձեւերու; 2. մարտագիտական, վիպասանական։

Gesticulate -թիք'իուլէյթ, va. (խօսելու ատեն) շատ շարժուածքներ ընել ; 2. ձեռքով նշաններ ընել։ =vn. (ձեռքը) շարժել։ -tion ճէսթիքիուլէյ'շըն, s. սաստիկ շարժուածք ճարտասանական ձեւեր։ -tor ճէսթիք'իուլէյթըր , s. շարժումներով խօսող ։ -tory ճէսթիքիուլէյթ'ըրի, a. ձեւոց շարժման։

Gesture ճէս'չըր, s. շարժուածք, ձեռնաշարժութիւն, շարժում, կեցուած, դիրք։ =an. (խօսելու ատեն)

ճարտասանական շարժումներ ընել, կեստել:

Get կէտ, *va.* [Got, Gotten.] ըստանալ, ունենալ, վաստկել, շահիլ, ձեռք բերել; 2. հայթայթել, գըտնել; 3. ծնանիլ, յառաջ բերել; 4. ուսանիլ, գոց ընել; 5. իւրն եսֆր ընդունելութիւնով ընել, ըլլալ; 6. անդրադարձ իմաստով քաշուիլ, երթալ: To—a breakfast. նախաճաշել: To—time. ժամանակ գտնել: To—a thing done. բան մը ընել, գլուխ հանել: To—asleep, drunk. քնանալ, արբենալ: To—away. ազատել, հանել, առնուլ: To—back. ետ դարձնել առնուլ: To—down. իջեցնել, կործանել: To—forward. յառաջ վարել: To—in. խոթել; ժողվել: To—off. հանել, ազատել; ծախել: To—on. հագցնել, հագնիլ; 2. յառաջացնել: To—out. հանել; փրկել: To—over. ցատկեցնել, անցընել: To—the upper hand. յաղթել: To—under. կոխել:

Get, *vn.* շահ՝ վաստակ ընել; 2. պատահիլ, գլուխը գալ, ըլլալ, ser բայիւն պաsկանող ածականն առաջ: To—a head. յառաջանալ; յաջողիլ: To—along. առաջացնել, մղել; յաջողիլ: To—home. տուն հասնիլ: To—over. անցնել, ցատկեցնել; աղէկնալ: To—through. մէջէն անցնիլ: To—up, պատրաստել; գրել, հրատարակել: [րազ, ձեւ:

Get up կէտ'ափ, *s.* եղանակ, տա-

Gewgaw կիու'կօ, *s.* խաղալիկ:

Geyser կայ'ւզըր, *s.* տաք ջուրի աղբիւր, ցայտաղբիւր:

Ghastliness կէստ'-, *s.* ուրուականի երեւոյթ, մեռելատիպ դէմք:

Ghastly կէստ'լի, *a.* ահագին, սոսկալի; 2. մեռելատիպ, մահատիպ:

Gherkin կըր'քին, *s.* վարնգիկ:

Ghat, Ghaut, *s.* լեռնագօտի:

Ghetto կէտ'տօ, *s.* Հրէից թաղ:

Ghost կօստ, *s.* հոգի, ոգի; 2. ուրուական, ստուեր: Holy—. Հոգին Սուրբ: To give up the—. հոգին տալ, մեռնիլ: —ly կօստ'լի, *a.* հոգեղէն, անմարմին; 2. ուրուականի, մեռելի:

Ghoul կուլ, *s.* մղձաւանջ:

Giant ճայ'ընտ, *s.* հսկայ: =*a.* հսկայաձեւ, վիթխարի; 2. հսկայ, տիտանեան: —powder. ուժանակ տ. —ess, *s.* հսկայ կին, հսկայուհի:

Gibber կիպ'ըր, *va.* կակազել, արագ արագ խօսիլ: —ish կիպ'ըրիշ, *a.* անիմաստ, անորոշ (խօսք):

Gibbet ճիպ'էտ, *s.* կախաղան; 2. (լայնութեան գրուած) ճախարակի ձող մ+. =*va.* կախել, կախաղանը հանել; 2. անպատուել:

Gibbon կիպ'ըն, *s.* կապիկ մը, ապուղնայ:

Gibbous կիպ'ըս, *a.* ուռած, ելած, կուզ գանդար; 2. կորնթարդ: —ness, Gibbosity կիպաս'իթի, *s.* կուզութիւն, ստպատ գանդար:

Gibe ճայպ, *an.* ծաղրել, տնազել, քաշկռտել, արհամարհել: =*s.* հեգնութիւն, ծաղր, երգիծանք:

Giblets ճիպ'լէց, *pl.* հաւերինաց թեւ, վիզ, գլուխ ճիւ; 2. մանրանգամք, հաւխնշեր: [ղան:

Gib'staff, *s.* կեռածայր գաւա-

Giddy կիտ'ի, *a.* գլխու պտոյտ պատճառող; 2. ցնորած; 3. անխորհուրդ, փոփոխամիտ, արագ; 4. կթոտ, երերուն: =*vn.* (ճախարակին մանիչը) դարձնել: =*va.* թըմբեցնել, գլուխը դարձնել, ցնորեցնել: —dily կիտ'իլի, *ad.* —diness, *s.*

*Gift կիֆտ, *s.* ընծայ, նուէր; 2. պարգեւ կաշառք; 3. շնորհք, ձիրք, տուրք, տաղանդ: =*va.* օժտել:

Gig կիկ, *s.* շունչան փըրդsաք; 2. երկանիւ փոքրիկ կառք մը, թըռ-

թուակ; 3. թեթեւ նաւակ մը; 4. (ձիւոր) երկքժանի; 5. (չուխայի) հերհերիչ; 6. անխորհուրդ՝ խաղաւեր մարդ ։

Gigantean, Gigantic ճայկէն-թէյ՛էն, -կէն՛թիք, *a.* վիթխարի, հըսկայաձեւ, տիտանեան, յաղթ, խոշոր։

Giggle կիկ՛լ, *vn.* հեգնաբար ծիծաղիլ, քըքըջել ։ =*s.* խղդուկ ծիծաղ, քըքջեւ, հիհի ։

Gild կիլտ, *va.* [Gilt *or* Gilted.] ոսկեզօծել, փայլեցնել; 2. գեղեցկացընել, զարդարել ։ -er կիլտ՛ըր, *s.* ոսկեզօծիչ եաղցրզճը։ -ing կիլ՛տինկ, *s.* ոսկեզօծում, գրուագ։

Gill կիլ, *s.* ձկան ականջ; 2. կըտուցի՝ կզակի տակի միս, խածեակ; 3. =ճիլ, հեղանիւթոց չափ մը (35 դրամ); 4. ծմակենի եւr մււդկրի; 5. գարեջուր մը մււդկր պիrաաք; 6. պչրուհի, գեղանի կին։

Gillie, Gilly ճիլ՛ի, *s.* մանչ, ծառայ, տղայ օsա ուշաղը։

Gilliflower ճիլ՛իֆլաուըր, *s.* մեխակ ծաղիկ, շահպրակ շkhպոյ ։

Gilt կիլտ, *imp.* & *pp. of* Gild. ոսկեզօծ։ =*s.* ոսկեզօծում։ -edged -էճտ, եզերքը ոսկեզօծ գիրք։ -head. ոսկեձուկ sիrկկr պայրըղ։

Gimbals,-bols,-bles ճիմ՛պըլզ, կիմ՛պըլզ, *s.* կողմնացուցի կշուոց։

Gimmal կիմ՛մըլ, *s.* ձեքենաւորութիւն; զոյգօղակ, զոյգ ծղինիք։

Gimcrack ճիմ՛քրէք, *s.* անպիտան բան, չնչին իր, խաղալիք։

Gimlet կիմ՛լէթ, *s.* գչիր։

Gimp կիմփ, *s.* սրեղ գայթան։

Gin ճին, *s.* գիօղի ատsղն ռագրգը; 2. (բամպակի) մեքենայ, զատոց; 3. խորդակ թ․; 4. ծուղակ, որոգայթ։ =*va.* (բամպակը կուտէն) զատել; 2. ծուղակը ձգել ։

Ginger ճին՛ճըր, *s.* կոճապղպեղ զեմնճֆիչ ։ -bread. հացեմհաց։ -bread-work. փոտուկ գործ։ -ly ճին՛ճըրլի, *ad.* փափկօրէն, զգուշութեամբ։

Gingham կինկ՛էմ, *s.* մանհուաս pop, pիrk, մանուսս։

Ginseng ճին՛սէնկ, *s.* պանակ բ․․

Gip ճիփ, *va.*(ձուկին)փորը մաքրել

Gipsy ճիփ՛սի, *s.* գնչու, բոշա, մաղագործ; 2. բոշայերէն; 3. գեղանի, պչրուհի; 4. սեւուլիկ։

Giraffe ժի՛-, ճի՛րէֆ, *s.* ընձուղտ զիrաֆէ։ [կալ զօղղու շաւհան։

Girandole ճիր՛ընտօլ, *s.* բազմա-

Girasol,-sole ճիր՛էսօլ, *s.* արեւադէմ (ծաղիկ); 2. արեւակն հն․.

Gird կըրտ, *va.* [Girded, Girt.] գօտի կապել, գօտեւորել; 2. փաթթել, պլորել, բոլորել; 3. հագցնել; 4. հարուածել, հեգնել, ծաղրել, պլլել։ =*s.* հարուած, ծաղր, հեգնութիւն; 2. սաստիկ ցաւ, խիթ։ -er կըրտ՛ըր, *s.* գերան, հեծան (պատի մէջ) ։ -ing կըր՛տինկ, *s.* ծածկոց, փաթթոց։

Girdle կըրտլ, *s.* գօտի, կամար։ =*va.* գօտի կապել, փաթթել; 2. բոլորել, պատել; 3. (ծառակով) շուրջանակի գծել։

Girdler կըրտ՛լըր, *s.* գօտի շինող։

Girl կըրլ, *s.* աղջիկ, օրիորդ; աղջըկընակ։ -hood կըրլ՛հուտ, *s.* աղջըկնութիւն, մանկութիւն։ -ish կըր՛լիշ, *a.* մանկունակ, կուսական։ -ness կըր՛լիշնէս, *s.*

Girth, Girt կըրթ *s.* քաշիկ, համեստիկ գօշան; 2. շրջապատ ։ =*va.* մէջքը բոլորել, կապել։

Gisl կիզլ, *s.* գրաւ, պատանդ։

Gist ճիսթ, *s.* էական կէտ, միտ։

*Give կիվ, *va.* [Gave, Given.] *(to)* տալ, շնորհել, պարգեւել, ընծայել, նուիրել, ցնծալ; 2. արտօնել, թոյլատրել; 3. վճարել; 4. աւետել; 5. վճռել, արտասանել; 6. արդիւնք բերել, արտադրել։ =*va.* տեղի տալ,

քաշուիլ; 2. լուծուիլ։ To–away. տալ; ծախել, թողուլ։ To–chase. հալածել։ To–ear. լսել, ականջել։ To–in. զիջել, շնորհել։ To–into. տեղի տալ, զիջանիլ, յարմարիլ, հաճիլ։ To–on, upon. տեսարան ունենալ, նայիլ։ To–one's self up. կեանքէն յոյսը կտրել; ինքզինքը տալ; անձնատուր ըլլալ։ To–out. վատնել; զիջանիլ։ To–over, va. թողուլ, լքանել։ =vn. կտրել, կենալ; քաշուիլ, կասիլ։ To–up. դադրիլ, կասիլ։ To–way. տեղի տալ, թոյլատրել; թիկնամարել ն–.

Given կիվ'ն, a. անձնատուր, հլու։

Giver -'ըր, s. տուիչ, պարգևիչ։

Gizzard կիզ'ըրտ, s. խածի, քարտիկ (թռչնոց) զուռեազ։ To fret the–. ցաւ՝ միշտ տալ։

Glabrate, -rous կլէյ'պրէյթ, կլէյպ'րըս, a. լերկ, կուռտ, ճաղատ։

Glacial կլէյ'շըլ, a. սառնեղէն, -նային; -նալեալ; ողորկ, փայլուն։

Glacier կլէյ'շիըր, կլէս'իըր, s. սառնակոյտ, սառնալեռ, սառնադաշտ։

Glacis կլէյ'սիս, s. հարթ զառիվայր; 2. որոք (ամրութեանց)։

*Glad կլէտ, a. [at, of] ուրախ, զըւարթ, գոհ հաճոյարար։

Glad. Gladden կլէտ'ն, an. ուրախացնել, ուրախանալ։

Glade կլէյտ, s. բացատատան։

Gladiate կլէտ'իէյթ, a. թրաձև։ -or կլէտ'իէյթըր s. սուսերամարտ։ -tory.-torial.-torian -իէյ'թորիըն, a. կրկէսի խաղուց Հ.

Gladiolus կլէտիօ'լըս, s. թրաշուշան զուզղուն գլլրճը։

Glad'ly, ad. ուրախութեամբ, հաճութեամբ։ Glad'some, a. ուրախարար, զուարթ, հաճելի։

Glair կլէր, s. հաւկթի ճերմըկուց։ =va. ճերմկուցով փայլեցնել։

Glam'our կլէմ'ըր, s. թովչութ.

Glance կլէնս(ը), vn. [at, upon] ակնարկ նետել, նայիլ; 2. փայլատակել, նշողել; 3. հարեւանցի անցնիլ, սրանալ, սահիլ։ =s. ակնարկ, հայեացք; 2. փայլակ; 3. ծծմբաւոր հնք. At first–. զառաջինն

Gland կլէնտ, s. գեղձ, խաղճմունք պէզ կրչէրի մրտ. բս.; 2. խուփ մխոցի (մեքենայի)։ -iferous, a. մոմոջաբեր։ -diform կլէնտ'իֆօրմ, a. մոմոջաձեւ, խողկաղնիի ձեւով։

Glanders կլէնտ'ըրզ, pl. ունգածորք (ձիու) սազապղը։

Glandule -'իուլ, s. գեղձիկ մրտ.

Glandulous կլէնտ'իուլըս, a. գեղձանման, գեղձային։

Glans կլէնզ, s. թլփատ, վարոցի ծայր ղուղքէ մրտ։

Glare կլէր, vn. փայլիլ, շողալ, փայլատակել, փողփողել; 2. խառղիլ, շլանալ; 3. խորաթափանց նայիլ։ =va. շլացնել, արձակել։ =a. փայլուն, ողորկ, հարթ։ =s. բոց, հուր սիրոյ, հրայրք; 2. շլացում, խառղում; 3. լուսափայլում, խորին նայուածք։ -reous կլէր'իըս. մածուցիկ։ -ring կլէր'ին, p. a. յայտնի, անպատրուակ; 2. շլացուցիչ։

Glass կլէս(ը), s. ապակի նաւ; նաեւ ապակիէ շինուած ո եւ է բան. զոր. գաւաթ, հայելի, ակնոց, դիտակ, մանրացոյց; 2. աւազաժամ; ջրագող ու սաւրը, կեանք; 3. ծանրաչափ, կէս ժամ; 4. չնարուկ, ապակեղէն ո ր։ =vn. (ապակիէ) նայիլ, դիտել, անդրադարձել, ցոլացնել; 2. ապակիել; 3. ապակաբել։ My–is run. կեանքս՝ ընթացքս լրացաւ։ -blower, -founder, -maker. ապակեգործ։ -furnace. ապակեփուռ -gall. ապակի փրփուր։ -house. ապակիի գործարան։ -man. ապակիվաճառ։ -snake. փխրունիժ (օձ)։ -work. ապակեգործութիւն; pl. ա–

պակիի գործարան։ -wort. աղնիւ օշնան բ․․

Glass'ful, *a.* գաւաթ մը (լեցուն)

Glassy կլէս'ի, *a.* ապակեղէն, ապակեայ; 2. ապակենման; հարթ, փայլուն։ -iness, *s.* -ութիւն։

Glauber's-salt կլօ'պըրզսօլթ, *s.* ծծմբաթթու-նատրոն գ․․

Glaucescent, -cine կլօսէս'ընթ, կլօ'սայն, *a.* խաժագոյն, ճերմկեկ։

Glauco'ma, *s.* խաժախտութ․։

Glaucous կլօ'քըս, *a.* լրթագոյն, բաց կապոյտ։ [նիզակ։

Glave կլէյվ, *s.* սուսեր, սուր; 2.

Glaze կլէյզ, *va.* ապակի անցընել; 2. ապակաբռել; 3. հարթել, փայլեցնել։ =*s.* ջրդեղ վkrնիճ; 2. ապակաբռւռ ubr։

Glazer կլէյզ'ըր, *s.* ապակաբռիչ; 2. պաստառի մամլող; 3. դանակագործի անիւ։ Glazier -'ժըր, *s.* ապակեվաճառ, ապակեգործ ճամճը

Glazing կլէյզ'ինկ, *s.* ապակի անցընելը; 2. բռում, բռւռ, ջրդեղ վkrնիճ; 3. վերանորկ ևն.; 4. փայլ (թղթի, պաստառի) բkrsuխp, ճիղա

*Gleam կլիյմ, *s.* ճառագայթ, նշոյլ, շող, լոյս, պայծառութիւն։ = *vn.* ճառագայթել, շողշողել; 2. ցոլանալ։ [պաղպաջուն։

Gleamy կլիյմ'ի, *a.* շողշողուն,

Glean կլիյն, *va.* հասկաքաղ՝ ճըռաքաղ ընել; 2. քաղել, հաւաքել, ղատել։ -er կլիյն'ըր, *s.* հասկաքաղ, ճռաքաղ պաշագճը։ -ing, *s.* հասկաքաղ, հատընտիր։

Glebe կլիյպ, *s.* արտ, դաշտ, հող; 2. (վանքապատկան) կալուած; 3. հողակոշտ, գուղձ fkukf, fkuլլk։

Gleby կլիյպ'ի, *a.* վանքի, ժամի; 2. տորբուտ fkukfլի, չիմլի։

Glede կլիյտ, *s.* ցին չայլագ։

Glee կլի, *s.* զուարթութիւն, ցնծութիւն; երրեակ էր․ -woman. երգչուհի։ -ful, *a.* ուրախ, զուարթ։

Gleet կլիյթ, *s.* ջրի թարախ, սերմնակաթութիւն էվ. =*va.* թարախել, կաթկթել։

Gleety կլիյթ'ի, *a.* թարախոտ։

Glen կլէն, *s.* հովիտ, խինձ։

Glenoid կլի' *a.* յօդախորշային։

Glib կլիպ, *a.* ողորկ, սահուն; 2. դիւրաշարժ, արագ։ -ly, *ad.* յուշիկ, հանդարտօրէն, դիւրաւ, շուտ։ -ness, *s.* սահունութիւն։

Glide կլայտ, *vn.* սահիլ, սկրուիլ; 2. սրանալ; 3. հոսիլ, անցնիլ։

Gli'dingly, *ad.* յուշիկ յուշիկ։

Glim կլիմ, *s.* լոյս, մոմ։

Glimmer կլիմ'ըր, *vn.* ընդ աղօտ վառիլ, պլպլալ; 2. տկար լոյս արձակել, շողել, փալփլիլ, պապղիլ։

Glimpse կլիմփս, *s.* նշոյլ; 2. նըշմարանք; 3. ակնարկ։ =*vn.* ընդնշմարել, կէս մը տեսնել։

Glint կլինթ, *s.* փայլ, ցոլք։

Glisten, Glister կլիս'ն, կլիս'թըր, *vn.* նշողել, ցոլանալ; 2. շողալ։

Glitter կլիթ'ըր, *vn.* փողփողիլ, փայփլիլ, շողշողել, ցոլանալ։ =*s.* ցոլում, փայլունութիւն, ցոլք։

Gloaming կլօ'մինկ, *s.* վերջալոյս, մութ; 2. ուշ ատեն, ծրագվառում։

Gloat կլօթ, *vn.* ցանկութեամբ նայիլ, աչքով լափել, կլլել։

Globate, -ted; Globose, -bous; -bulous, -bular կլօ'պէյթէտ, կլօ'պըս, կլօ'պիւլըս, կլապ'իւլըր, *a.* գընդաձեւ, կլոր, բոլորակ։

*Globe կլօպ, *s.* գնդաձեւ մարմին, գունտ; 2. երկնագունտ, երկրագունտ; 3. երկիր; 4. գլուխ, գանկ։ -fish. գնդաձուկ։ -bosity կլօպաս'իթի, *s.* գնդաձեւութիւն, կլորութիւն։ -bule կլապ'իւլ, *s.* գնդակ, գնդիկ։

Glomerate կլամ'ըրէյթ, *va.* կծիկ՝ գնդակ շինել, կծիկել։ -tion կլա-

մըրէ՛յշըն, s. կծիկ շինելը, կծկում; 2. կծիկ, գունդ, կունտ։

*Gloom կլու՜մ, s. նսեմութիւն, մութ; 2. տխրութիւն, թախիծ։ =vn. աղօտ փայլիլ, նսեմանալ, աղօտանալ; 2. մթայլիլ, տխրիլ։ =va. նսեմացնել, տխրեցնել։

Gloomy կլու՜մի, a. նսեմ, աղօտ, մթին; 2. տխուր, տրտում; 3. անյոյս, թախծալից։ -mily, ad. -miness, s.

Glorification -ֆիքէ՛յշըն, s. փառաբանութիւն, փառաւորում։

Glorify կլօ՛րիֆայ, va. փառաբանել, փառաւորել; 2. օրհնել, գովել (զԱստուած); 3. բարձրացնել, պաշտել։

*Glorious կլօ՛րիըս, a. պանծալի, փառաւոր, մեծափառ, փառաւորեալ; 2. մեծանուն, գերազանց; 3. անապարծ, մեծամիտ։ -ly ad. փառօք, պանծանօք։

Glory կլօ՛րի, s. փառք, պարծանք; 2. փառաւորութիւն, շքեղութ.; մեծութիւն, համբաւ; 3. երանութիւն (արդարոց); 4. լուսապսակ, ճառագայթ նկ.; 5. գոռոզութիւն, անապարծութիւն։ =vn. ուրախանալ, ցնծալ; 2. պարծիլ, պանծալ։

Gloss կլաս(ս), s. փայլ, փայլիւն; 2. սեթեւեթ, շպար; 3. մեկնութ., ծանօթութիւն; 4. քաշքշուք։ =va. փայլեցնել, յղկել; 2. սեթեւեթել; 3. պարտկել; 4. մեկնել, պարզել։ =vn. փայլիլ; 2. մեկնել, ծանօթագրել; 3. խծբծել, քաշքշել։ -ography -աք՛րըֆի, s. լեզուագրութիւն; 2. ծանօթագրութիւն։ -ol'ogist, s. լեզուագիր, ծանօթագիր։ -ology, Glottol'ogy կլաթա՛լըճի, s. լեզուագրութիւն; 2. -բանութիւն, բառագրութիւն։

Glossarial կլասէ՛յրիըլ, a. մեկնական, ծանօթագրական։

Glossarist, Glosser կլա՛սըրիսթ, կլա՛սըր, s. մեկնիչ, բառագրիչ։

Glossary կլա՛սըրի, s. մեկնական բառգիրք, բառգրքուկ։

Glos'siness, s. փայլունութիւն։

Glossy կլա՛սի, s. ողորկ, փայլուն, սկրուկ; 2. լուսափայլ։

Glottis կլա՛թիս, s. խուչակլերան, հագագ, ձայնարան։

Glottal կլա՛թըլ, a. հագագային։

Glove կլըվ, s. ձեռնոց, թաթպան kesfulkli. =vn. ձեռնոց անցընել։ -ver կլը՛վըր, s. ձեռնոցավաճառ, թաթպանագործ։

Glow կլօ(ու), s. հրաշէկութիւն, կարմրութիւն; 2. ջերմութիւն, եռանդ։ =va. [with] արտաշէկանալ, կարմրիլ; 2. շառագնիլ; 3. վառիլ; 4. փայլիլ, ցոլանալ; տաքութիւն զգալ; 5. ջեռնուլ։ -worm. կայծոռիկ (միջատ)։

Gloze կլօզ, vn. շողոմել; 2. փաղաքշել; 3. սխալ մեկնել։ =va. պարտկել, փայլեցնել։ =s. շողոքորթութիւն, շողոմ, փաղաքշանք։

Glucose կլու՛քօս, s. քաղցրանիւթ, օսլաշաքար ք; միզաշաքար։ -suria -քօսիու՛րիա, s. շաքարախտ։

Glue կլիու, s. սոսինձ, կպչուն։ =va. փակցնել, սոսնձել; 2. յօդել; 3. կապել։ -boiler. սոսնձագործ։

Gluey կլու՛ի, s. կպչուն, փակչուն, մածղուն, մածուցիկ։

Glum կլըմ, s. խոժոռ, տխրամած, լուռ։ [ճեպ, ծանծ։

Glume կլիում, s. (ցորենի) կը-

Glut կլըթ, va. կլլել, լափել; 2. յագեցնել, կշտացնել։ =s. կլլելը, կուլք; 2. անյագութ. զեղում, խճողում; 3. (փայտ ճեղքելու) խոշոր սեպ։ [զանիւթ, անձան ք.

Gluten կլու՛թըն, s. ցորենի մած-

Glutinate -՛թինէյթ, va. փակցընել։ -tion կլութինէ՛յշըն, s. մածուցում, փակցնելը։ -tive, -tinous

կլու'թինըսլի, -'թինըս, *a.* մածուցիկ, փակչող, կպչուն; 2. մածուցուտ։

Glutton կլըթ'ն, *s.* որկրամոլ, խախուտ, շատակեր, անյագ; 2. որկրոբուստ է. -ous -'նըս, *a.* շատակեր, անյագ։ -ny կլըթ'նի, *s.* -ութիւն։

Glycerine կլի'սըրին *s.* քաղցրիտ.

Glyph կլիֆ, *s.* փորուած ծ.

Glyp'tics, *s.* ականագրութիւն։

Glyptography կլիփթօկ'րէֆի, *s.* քանդակագիտութիւն։

Gnarl նարլ, *vn.* քրթմնջել, տըրտընջել, մռմռալ, տրտրալ։ =*s.* վարակ պուշաք։ -ed, Gnarly նարլը, -լի, *a.* ոստալից, վարակոտ պուշաքլը

Gnash նէշ(թ), *an.* (ցաւէն, բարկութենէն՝ ակռաները) իրար զարնել, կրճտել։

Gnat նէթ, *s.* մժղուկ, մուն։

Gnaw նօ, *va.* կրծել, խածնել; 2. մաշեցնել, հատցնել, ապառել։ -er նօ'ըր. կրծող, մաշեցնող։

Gneiss նայս, *s.* գղձաքար։

Gnome նօմ, *s.* պարիկ, հողապայ, շահապետ (հանքաց); 2. գանձաճ։

Gnomon նօ'մօն, *s.* արեւաժամու սլաք; 2. ատեւերաչափ. -ցոյց։

Gnostic նօս'թիք, *s.* գէտաղանդ։ =*a.* գնոստիկեան (աղանդաւոր)։

Gnu նու, *s.* ձիեղջերու է.

Go կօ, *vn.* [Went, Gone.] երթալ, չուել, քալել, շրջագայիլ; 2. անցնիլ, յառաջանալ, շրջիլ, դառնալ; 3. յղի ըլլալ, կրել; 4. ելլել, մեկնիլ, ձգել; 5. կորսուիլ, կործանիլ, մեռնիլ։ To-about. շրջագայիլ; դարձնել ն-. To-abroad. դուրս՝ օտար երկիր երթալ; հակառակիլ։ To-along. քալել, ճամբայ առնուլ։ To-aside. մէկդի երթալ; մոլորիլ։ To-astray. ճամբան կորսնցնել։ To-between. մէջ մտնել։ To-by. անցնիլ, անհոգանալ; հեռանալ։ To-back on. լքանել, հակառակիլ։ To-down. մեկնիլ; մարը մտնել; քաշուիլ։ To-for. առնելու՝ ուղեւոր երթալ; համարուիլ։ To-in. ներս երթալ, մտնել։ To-off. երթալ; բռնկիլ; մեռնիլ։ To-on. շարունակել; շարժիլ։ To-out. դուրս ելլել՝ երթալ; պատերազմի երթալ; մեռնիլ, մարիլ։ To-over. վրայէն անցնիլ։ To-to the world. աշխարհ մտնել, կարգուիլ։ To-to Jericho. ետ դառնալ, կորսուիլ, հաւատուրաց լինիլ, Եգիպտոս դառնալ։ To-up. բարձրանալ, յառաջանալ; (մայրաքաղաքն) երթալ։ To-with young. ծնցուորիլ, յղի ըլլալ։ Go to! օ՜ն անդր, յառա՜ջ։ How goes it? ի՞նչպէս է։ How goes there? ո՞վ է։

Go կօ, *va.* բախտին՝ մաս ունենալ։ =*s.* պարագայ; 2. ձեւ, կերպ; 3. ուրախութիւն։ -between. միջնորդ արմատ է; կաւատ, բարաւագ։ -by. մերժում, խաբէութիւն։ -cart. քայլելու ճախարակ, ջահրակ (մանկանց)։ -down. հնդկական կրպակ, խանութ։

Goad կօ'տ, *s.* խթան koյkliskrk, liosnւր։ =*vn.* խթել, գրգռել, մղել։

Goal կօլ. կէտ նպատակի, նշան, նպատակակէտ; վախճան, նպատակ։

Goat կօ'թ, *s.* այծ, նոխազ։ -'s beard, marjoram. դաղի ըuqor չիliա բո. -'s rue. քօշփի ղեծայ բո. -'s stones. որձատակ, որքիս բո. -'s thorn. գազ բո. -herd. այծարած, հովիւ։ -sucker. խոյամուկ, այծաղիաց բո.

Goatee կօթի'. առմօր պարմ բէղի։

Goatish կօթ'իշ, *a.* լկտի, վաւաշ։

Gob կապ, *s.* պուտ մը; 2. թուք, լորձունք; 3 բերան։ -stick. դգալ։

Gobble կապ'լ, *va.* լափել, կըլլել։ =*va.* (հնդկահաւը) խոխոջել։

Gobbler կապ'լըր, *s.* որկրամոլ; 2. արու հնդկահաւ։

Goblet կօպ'լէթ, s. սկահ, գաւաթ
Goblin կօպ'լին, s. ոգի, ուրուական; 2. դեւ, չար ոգի։
Goby կօ'պի, s. խարակածուկ, գիզ.
God կօտ, կոտ, s. Աստուած, Եհովայ; 2. դիք, չաստուած ։ In—'s name. յանուն' ի սէր Աստուծոյ։ A house god. Թերափք։ God-damn! Աստուծմէ՛ գանեա ։ -child, -son. (գրկի) սան։ -daughter. սանուհի։ -father. կնքահայր։ -given. աստուածատուր։ -mother. կնքամայր։ -speed! բարի՛ ճանապարհ, երթա՛ս բարեաւ ուղղուղղա՛ր օգնուն։
God-: -dess կօտ'էս, s. դիցուհի ։ -head կօտ'հէտ, s. Աստուածութիւն; 2. Աստուած; 3. դիցանոյշ, կուռք։ -less կօտ'լէս, a. անաստուած; 4. անխիղճ, ամբարիշտ ։ -like կօտ'լայք, կօտ'լայք, a. աստուածանման, երկնային։ -ly կօտ'լի, կօտ'լի։ a. բարեպաշտ ։ -send կօտ'սէնտ, կօտ'սէնտ, a. յԱստուածուստ. անակնկալ ։ -ship կօտ'շիփ, s. աստուածութիւն; 2. չաստուած, դիցուհի։ -roon կօտրըն, s. ծուածն զարդ է. -ward կօտ'ուըրտ, ad. առ Աստուած ։ -wit կօտ'ուիթ, s. մորահաւ։
Goer կօ'ըր s. երթող, գնացող։
Goffer կոֆ'ըր, va. նկարատպել։
Goggle կոկ'լ, vn. աչքերը դարձընել. շլշլիլ։ =a. շլշլուն՝ մեծ աչքով. s. շլշլիլն, թաւալում (աչաց); 2. pl. աչապահք (ակնոց)։
Going կօ'ին, s. երթ, ընթացք; 2. մեկնում; 3. յղութիւն; 4. ընթացք կենաց։
Goiter, Goitre կօյ'թըր, s. վզի ուռեցք խպիպ, ուռք։
Gold կօլտ, s. ոսկի; 2. ստակ, հարստութիւն; 3. ոսկի գոյն, դեղին։ -beater. ոսկի թիթեղիչ վարազձղ։ -dust. ոսկեփոշի։ -finch. եկքանիկ սագա գուշու։ -finder. արտաքնոց մաքրող։ -fish. ոսկեձուկ մկրանի պալըղը։ -leaf. ոսկեթերթ։ -pleasure. գեանակտաւ ել. -proof. անաչառ, ուղիղ, անկաշառ։ -stick. վարոգաւոր չափուշ Աս. -thread, -wire. ոսկեթել արիմա ։ Goldy locks. ցեցխոտ ել.
Golden կօլտ'ն, a. ոսկեղէն, ոսկի; 2. ընտիր, ազնիւ, ոսկեգոյն, դեղին։ —age. ոսկեդար։ -bug,-knop. զատկաճճի է. -cup. ոսկեկոկոն ել. -fleece. ոսկեգեղմ (Արգոնաւորդաց) -horn. Ոսկեղջիւր, Նաւահանգիստ Պոլսոյ։ -flower. արեւածաղիկ։ -hair. ոսկեհեր (ծաղիկ)։ -number. ոսկեթիւ։ -rode. կայուրն ել. -rule. ոսկեղէն կանոն Ղուկ. զ. 31։ [բիչ։
Goldsmith կօլտ'սմիթ, s. ոսկերիչ։
Golf կոլֆ, s. գունդ խաղ մը։
Gondola կոն'տօլը, s. վենետկեան նաւակ մը, գոնդոլ ։
Gondolier -լիր', s. գոնդոլավար։
Gone կօն, a. գացած, լմնցած։ Almost—. հայուհոյս, ուժասպառ։ All—. հատած, մաշած։
Gonfalon, -non կոն'ֆըլըն, s. խաչադրօշ, խաչվառ, դրօշ եւլ.
Gong կոն, s. ծնծղայ մը։
Goniom'eter, s. անկիւնաչափ։
Gonorrhea կոնօրի'ը, s. սերմնակաթութիւն պէղ սողուցյուղու։
Good կուտ, a. [co. Better. su. Best.] բարի, լաւ, ազնիւ; 2. ազնիւ, պատուական. ընտիր; 3. բարեմիտ, բարեսէր; 4. վայելուչ, յարմար; 5. ճարտար. յաջողակ; 6. բաւական, շատ; 7. կատարեալ, լի; 8. ուղիղ, պարկեշտ =s. լաւը, բարին; 2. օգուտ, շահ, արդիւնք; 3. pl. կահկարասի; 4. ապրանք, ստացուածք։ =ad. բարւոք, լաւ ազոյն լաւ։ To make—. տալ, կատարել; 2. լրացընել; 3. հաստատել։ As—as. չափ

լաւ, ինչպէս, իբրեւ, գրեթէ։ As– as his word. խոստումը կատարող։ For–, For–and all. ինչպէս, առանց կասկածի, հաստատապէս։ -for nothing. անշահ, անօգուտ, ոչինչ։ To think it–. յարմար՝ պատշաճ դատել։ –morning! բարե՛ւ, բարի լոյս; Աստուծոյ բարին։ -afternoon! բարի յետմիջօրէ։ –evening! բարեւ, բարի իրիկուն։ -night! գիշեր բարի։ (Այս չորսը կգործածուին նաեւ իբրեւ հրաժեշտ՝ միաք բարեաւ, երթաք բարեաւ իմաստով)։

Good–: -breeding. քաղաքավարութիւն; ազնուութիւն։ –fellow. մարդ Ա.յ.; մարդուկ; յարմար ընկեր։ -Friday. Աւագ Ուրբաթ։ -humored. բարեմիտ։ –man. բարեկամ; տանտէր; մարդ, էրիկ։ *–natured. բարեսէր, յօժարամիտ։ -tempered. ազնուաբարոյ։ –wife. տանտիկին; պականաւոր։ -will. մարդասիրութիւն; յաճախորդ էջ.

Good-by,-bye; Good-day կուտ-պայ՛, -տէյ՛, s. հրաժեշտ, կաց բարով, ողջերթ։ =int. մնա՛ս բարով, երթա՛ս –, բարի՛ ճանապարհ։

Good'liness, s. շնորհ, գեղեցկութիւն, ազնուութիւն։

Goodly կուտ՛լի, a. ազնիւ, գեղեցիկ, շնորհալի; ընդարձակ, մեծ կակ։

Goodn'ess, s. շնորհ, երախտիք; 2. բարութիւն; 3. ազնուութիւն։

Goody կուտ՛ի, s. մամուկ, կընքամայր; 2. pl. շաքար, շաքարեղէն։ -goody. շէնք շնորհք, լաւկեկ, կակուղիկ։ -ish կուտ՛իշ, s. սիրունութիւն։

Goos'ander, s. ձկնաստ ին.

Goose կու՛ս, s. [pl. Geese.] սագ գազ; 2. ապուշ, բադդլուխ, տխմար; 3. արդուկ իւթիւ; 4. բաղդախաղ մը։ Mother Cary's–. ջրխոթան, ձկնկուլ ին. -berry. փուշհաղարջ պէֆրաշի ինզինմի։ -cap. տխմար, անատակ։ -fish. ցցունաձեւ (ձկունք) –flesh, -skin. (մորթի) ճաթրտուք։ -foot. սագախոտ, ծմել ին. -grass. մածնի ին.։

Goosery կու՛սըրի, s. հաւնոց։

Gopher կօ՛ֆըր, s. խիժաբեր փայտ մը, գոբեր Ս.Գ; 2. գետնափոր կ.

Gor կոր, s. մեծ, խոշոր։ -bellied. մեծփոր։ –cock, -hen. ցախաքլոր, խալանջհաւ։ -crow. եւրոպիկ ին.։

Gordian կոր՛տիըն, a. անլոյծ՝ կորդեան (հանգոյց); դժուարալոյծ։

Gore կօ՛ր, s. լնդած արիւն, արիւն; 2. (քղանցքի՝ յաւելեալ) եռանկիւնի կտոր, պերոզակ, մար kն 3. փոքր հրուանդան։ =va. խոցել, խթել; 2. եռանկիւնի կտրել։

Gorge կորճ, s. կոկորդ, որկոր; 2. նեղ անցք, կիրճ; 3. ումպ, կուլ։ =va. կլլել, լափել; 2. խճողել; 3. լեցնել; 4. յագեցնել, յափրացնել։ =vn. անյագաբար ուտել։

Gorgeous կոր՛ճըս, a. շքեղ, հոյակապ, պայծառ։ –ly, ad. –ness, s. շքեղութիւն, պայծառութիւն։

Gorget կոր՛ճէթ, s. վզի պահպանակ; 2. (սպաներու վզի) մահիկ Ա.ն; 3. քարահատ (գործի) վէր.։

Gorgon կոր՛կըն, s. կորկոնա դէւ; 2. ահագին՝ տգեղ բան; 3. հրէշ։ =va. քարի փոխարկել։

Gorilla կօրիլ՛լը, s. մարդակապիկ։

Gormand կոր՛մընտ, s. որկրամոլ, շատակեր, լափլիզող։ –ize կոր՛մընտայզ, va. շատ ուտել, լափլիզել, հատցնել։

Gorse կորս, s. խոզանուկ, կենխատ, փշամոյի զարդր բըրնաղը։

Gory կօ՛րի, a. արիւնաշաղախ; 2. արիւնոտ, արիւնտէր։

Goshawk կոս՛հօք, s. գիշակեր թռչուն մը, սակր չազըր։

Gosling կօզ'լին, s. սագի ձագ։

Gospel կօս'բըլ, s. աւետիք, աւետում; 2. Աւետարան։ -er կօս'բըլըր, s. աւետարանիչ; 2. Ուիքլիֆեան, մաքրակրօն Յր; 3. գրակարդաց (պաշտօն) էկ.։

Gossamer կօս'էմըր, s. օդին մէջ թռող ճերմակ թելեր, կուսաթելք։ -mery կօսէմ'ըրի, a. թոյլ, ոչինչ։

Gossip կօս'իփ, s. շատախօս, շաղակրատ; 2. բարբանջանք, բամբասանք; 3. խօսակցութիւնք; 4. կնքահայր, սանահայր, ընկեր, ախպար։ =vn. բամբասել, շաղակրատել։

Got, Gotten կաթ, կաթ'ն, See Get.

Goth կաթհ, s. գոթացի; 2. բարբարոս, ագէտ։ -ic կաթհ'իք, a. գոթական, գոթացի։ =s. գոթերէն; 2. գոթագիր տպ. -icize կաթհ'իսայզ, va. վայրենացնել; 2. գոթականի վերածել։ -icizm, s. գոթաբանութիւն; 2. գոթական (ոճ) ճ; 3. կոպտութ., վայրենութիւն, բարբարոսութիւն։

Gouge կաուճ, կու՛ճ, s. փողաձև դրոց, պատրակ օյուգյու գաղեմ ճ. =va. փողաձև փորել; 2. (աչքը) եղունգով փորել; 3. մէկուն աչքը խօթել, աչքը հանել; 4. խաբել։

Gougers կուճըրզ', s. ափրոդիտեան՝ գաղղիական ախտ ֆրէնկի։

Gourami, Go- կուրա'մի, s. խընթոր (ձուկ) ազգ փշաթեւճակաց։

Gourd կօրտ, կուրտ, s. դդում։

Gourmand կուր'մընտ, a. որկրամոլ

Gout կաուտ, s. յօդացաւ, ոտնացաւ (ոտքի մեծմատի) բժ. =կու. համ, ճաշակ։

Gouty կաուտ'ի, a. յօդացաւոտ, ոտնացաւ։ -tiness, s. -ութիւն։

Govern կըվ'ըրն, va. կառավարել, վարել, ուղղել; 2. (հայցական) առնուլ քե.; 3. ղեկավարել։ =vn. տիրել, իշխել, կառավարել։ -able, a. կառավարելի; ուղղելի, հնազանդ, հլու։ -ante, -ess -'ըրնէնթ, s. դաստիարակուհի, վարժուհի։

Government կըվ'ըրնմէնթ, s. կառավարութիւն, իշխանութիւն; 2. տէրութիւն, երկիր; 3. տեսչութ.; 4. խնդրառութիւն, խնդիր քե. -al կըվըրնմէն'թըլ, a. կառավարական։

Governor կըվ'ըրնըր, s. կառավարիչ, կուսակալ, քաղաքապետ; 2. վերակացու, կարգապահ վարիչ, վարժապետ; 3. նաւուղիղ, ղեկավար; 4. կանոնիչ մաս, սարքուած մք.

Gown կաուն, s. շրջազգեստ փիլոն; 2. պարեգօտ, պատմուճան (պաշտօնէից և դպրոցականաց); 3. ոչ-զինուորական պաշտօնէութիւն։ Bed, night-. գիշերանոց։ -sman կաունզ'մէն s. դատաւոր; փաստաբան; 2. աստուածաբան; 3. ուսանող հմմ.

Grab կրէպ, s. յափշտակելը, խլել։ =va. խլել, յափշտակել; 2. բռնել։

*Grace կրէյս(զ), s. շնորհ, պարգեւ, բարերարութիւն, բարեսիրութիւն; 2. վայելչութիւն, շնորհագեղութիւն, գեղ; 3. պերճութ., զարդ; 4. սեղանի աղօթք, գոհութիւն, սեղանօրհնէք; 5. pl. Խարիտեայք, Շնորհք դից; 6. ձայն խաղցընելը, գեղգեղանք եր; 7. վճիռ հմմ. =va. զարդարել, պճնել; 2. փառաւորել, պատուել։ An act of-. պատժի շնորհում՝ թողութիւն; ներողագիր (թագաւորի)։ Days of-. ապաշխարութեան աւուրք էկ; յաւելեալ պայմանաժամ վճ. Good-. վայելչութիւն; pl. շնորհ; բարեկամութիւն, պատիւ։ Your, His-. Ձեր՝ Նորին Շնորհափայլութիւն; Շնորհափայլ (դուքս, արքեպիսկոպոս) Ան. -cup. վերջին գաւաթ, կենաց։ Herb of-. փեգենայ բս. Herbs of-. ծաղկերգանք եր.

Graceful կրէյս'ֆուլ, a. շնորհալի, շնորհազարդ, վայելչագեղ, նա-

զէյի; 2. քաղաքավար; ազնիւ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* շնորհ, վայելչութ.։

Graceless կրէյս'լէս, *a.* անշնորհք ապիրատ, ամբարիշտ։ -ly, *ad.*

Gracious կրէյ'շըս, *a.* բարերար, մարդասէր, քաղցր; 2. ողորմած, գթած; 3. հաճոյ, հաճոյական; 4. գեղեցիկ, շնորհունակ, շնորհալի։ -ly, *ad.* քաղցրութեամբ, ազնուաբար։ -ness, *s.* քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն, շնորհ։ [ծամ ճռ.

Grackle, Grakle կրէք'լ, *s.* կեղ-

Gradation կրէյտէյ'շըն, *s.* աստիճանական՝ յաջորդական աճում, աստիճանում; 2. աստիճան, յառաջատուութիւն, կարգ։ -tory կրէտ'էյթըրի, *a.* աստիճանաբար, քայլառքայլ։ =*s.* աստիճանք, սանդուխք էկ.

Grade կրէյտ, *s.* աստիճան; 2. կարգ, դաս, բարձ; 3. սանդուխ, սանդղամատ; 4. (աստիճանական) զառիվարացոյց, ելեւէջ էր; 5. արժէթղթոց շահաւոր փոխանակութիւն։ =*va.* (գետինը) հարթ հաւասար ընել, (գետը) հարթաչափել, հարթել։ At-. հարթ հաւասար։ Down-. իջնելը, էջք։ Up-. ելնելը, ելք։

Gradient կրէյտ'իընթ, *a.* աստիճանաբար ելեւէջող, քալող։ =*s.* ճամբու ելեւէջի չափ, աստիճան; 2. զառիվեր, դարվար։

Gradual կրէտ'իուըլ, -ճ'ուըլ, *a.* աստիճանական։ =*s.* աստիճանաշարք; 2. կցուրդ, մեսեդի էկ; 3. պատարագի երգարան; 4. օրհնութիւնք աստիճանաց Սղ. -ly կրէճ'ուըլի, *ad.* աստիճանաբար, քայլ առ քայլ, տակաւ առ տակաւ։

Graduate կրէտ'իուէյթ, -ճ'իուէյթ, *va.* աստիճանի բաժնել՝ որոշել; 2. աստիճան տալ, աստիճաւորել համ; 3. կամաց կամաց պատրաստել։ =*vn.* ընթացաւարտ ըլլալ համ; 2. աստիճանաւ անցնիլ, տակաւ փոխուիլ։ =*s.* ընթացաւարտ, շրջանաւարտ; 2. աստիճանաւորհամ.

Graduation կրէճուէյ'շըն, *s.* աստիճանական բաժանում, աստիճանում, աստիճանաւորում; 2. ընթացաւարտութիւն։ -tor-կրէճ'ուէյթըր, *s.* ընթացաւարտ; 2. աստիճանաբաշխ։ [բնո.

Gradus կրէյ'տըս, *s.* յանգարան

Graff, Graft կրէֆ, կրէֆթ, *s.* պատուաստ, պատրոյս, պատկին աշը; 2. երիթուռ, երիթ աշը փիsաfiր։ =*an.* պատուաստել, պատկինիլ։ Cleft-. ճղապատրոյս։ Saddle-. մորճապատրոյս։ Side-. սրնգապատրոյս։ Splice, Shield-. կեղեւապատրոյս։ Whips, Tongue-. մորձապատրոյս։ -tree. պատրուսանի։

Grail կրէյլ, *s.* պատարագի երգարան, մեսեդի; 2. սկիհ, բաժակ։ Holy-. սուրբ սկիհ (զոր՝ ըստ աւանդութեան Քրիստոս գործածեց ընթրեաց ատեն, և յորում ժողվեցին Քրիստոսի արիւնը)։

Grain կրէյն, *s.* հատ, հատիկ; 2. սերմ, կորիզ, պտուղ, հունտ; 3. արմտիք; 4. ցորենահատ, դարեհատ (կշիռ); 5. որդանկարմիր, նարօտաներկ; 6. (պատուածքի) մանր անհարթութիւնք, հատոյք; 7. (փայտի) երակ; 8. (անկոց) թելք; 9. *pl.* խըմորուած գարի, (գարեջրոյ) տրօսանք։ =*an.* հատաւորել, հատ հատ ընել՝ ներկել, պեպենել; 2. երակաւորել, կետաւորել ն.կ; 3. հատ հատ ըլլալ։ To dye in-. որդանի ներկել, հաստատուն ներկ տալ; բուրդ ներկել։ Against the-. երակին՝ հատոյքին հակառակ, խաւին դէմ; մէկուն կամաց հակառակ; դժուարութեամբ։ -moth. (հաւու) ընդեղէն։ -side. կաշիի հատաւոր

կոզմ, տախտակի՝ տախտակի բարակ։

Grained կրէյնտ, *a.* հատ հատ; 2. վրան խիտ հատիկներ ունեցող (կաշի); 3. որդանաներկ; 4. (փայտի երակի նման) ներկուած; 5. լեցուն, առոք (հասկ); 6. ցանոտ չիղլի, պիղծի բռ.

Grallatory,-rial կրէլլէյթօ՛րիէլ, *s.* բարձրասրունից (թռչնոց սեռ)։

Gram, Gramme կրէմ, *s.* շուրջ 1/5 տրամ, կշիռ մը, գրամ։ *[French.]*

Graminaceous, -mineous, -neal կրէմինէյշըս, կրէմինիըս, կրէմինիըլ, *a.* սիզային, սիզաբոյս։ **-nivorous,** *a.* խոտակեր։

Grammar կրէմ՛ըր, *s.* քերականութիւն։ –school. լիկէոն, լեզուագիտական դպրոց։ **-ian** -մէյ՛րիէն, *s.* քերական, լեզուաբան։

Grammatic.-al կրէմէթ՛իքըլ, *a.* քերականական։ **-ly**, *ad.* –օրէն։

Grammaticize կրէմէթ՛իսայզ, *va.* համաձայնեցնել +.

Grampus կրէմ՛փըս, *s.* որքա ձկ.

Granary կրէն՛էրի, *s.* շտեմարան, ցորենոց, յամբարանոց։

***Grand** կրէնտ, *a.* մեծ, երեւելի, աւագ, գլխաւոր; 2. տարիքոտ, տարեց; 3. հոյակապ, բարձր։ –aunt. պապաքոյր, մամքոյր։ –child, –son. թոռ, թոռնեակ։ –daughter. աղջիկ թոռ, թոռնուհի։ -duke. մեծ դուքս։ -father, -sire. մեծ հայր, հաւ; պապ, նախահայր։ –juror, մեծ ժողովի անդամ; դատաւոր։ –jury, -inquest. (վճռաբեկ) երդուեալց ժողով։ –mother. մեծ մայր, մամ, հանի։ –nephew. եղբօր թոռ։ –niece. եղբօրորդւոյ դուստր։-uncle -ընքըլ. պապեղբայր, մամեղբայր։ –Vizier. մեծ եպարքոս։

Grandam,-nam,-ny կրէն՛տէմ, -՛նի, *s.* մամուկ, մամ; պառաւ։

Grandee -տի՛, *s.* ազնուական։

***Grandeur** կրէնտ՛իըր, -՛ճըր, *s.* մեծութիւն, շուք վսեմութիւն; 2. աւագութիւն Սղ.

Granduloquence -լ՛օքուէնս, *s.* ճոռոմաբանութիւն, ուռուցիկ խօսքեր։ **-quent,-quous** կրէնտիլ՛օքուէնթ, կրէնտիլ՛օքուըս, *a.* փքուցուռոյց, ճոռոմաբան։

Grandiose կրէնտ՛իօս, *a.* վեհ, ահաւոր, աղդու, սխրալի; 2. մեծաբան։ [վսեմաբար։

Grandly կրէնտ՛լի, *ad.* վեհօրէն,

Grange կրէյնճ, *s.* ամբարանոց, երդնոց; 2. ագարակի տուն, ագարակ։

Granit կրէն՛իթ, *s.* հատաքար, որձաքար. բազմաձեւ քարի։ **-ic. -al, -niform** կրէնիթ՛իքըլ, *a.* կրանիդեայ, կրանիդային։

Graniforous կրէնիվ՛օրըս, *a.* ընդակեր, կտակեր; 2. բուսակեր։

Grant կրէնթ, *va.* շնորհել, տալ; 2. հաճիլ, զիջանիլ, հաւանիլ; 3. աղաչանքն ընդունիլ, պարգեւել; 4. փոխանցել եւ. =*s.* շնորհում, շնորհ, պարգեւ; 2. տուչութիւն; 3. զիջում, արտօնում; 4. փոխանցում, պարգեւում. ԹԷրաղ, վագֆ եւ. **-able**, կրէնթ՛էպըլ, *a.* շնորհելի, արտօնելի։

Grantee.-ter.-tor -թի՛, կրէնթ՛ըր, -թօ՛ր, *s.* շնորհող, տուող; 2. պարգեւ տուու եւ.

Granular, -lary; -nulous; -late. -ted կրէն՛իուլըր, -ն՛իուլըս, -ն՛իուլէյթէտ, *a.* հատիկ հատիկ (եղած), հատաւոր, -ձեւ, հատալից։

Granulate -՛իուլէյթ, *an.* մանր հատիկներու վերածել՝ վերածուիլ; հատաւորել։ **-tion** -լէյ՛շըն, *s.* հատագործութիւն, հատաւորում, հատացում; 2. հատիճ, կորեակ մրգ.

Granule կրէն՛իուլ, *s.* հատիկ։

Grape կրէյփ, *s.* խաղող; 2. խորտզէն; 3. =կրէյփս, *pl.* չամիչ։-hyacinth

լեռնային մշկուկի բն. -shot. քար-տիճ, խորտ սաղզրմ զէն. -stone. խա-ղողի կուտ, թիթ: -vine. որթ: -ry կրէյ'բըրի, s. խաղողի ջերոց:

Graphic,-al կրէֆ'իքըլ, a. գրե-լիք, գրուած, գծագրեալ, նկարա-գրեալ; 2. ծրագրական: -ly կրէֆ'-իքըլի, ad. նկարագրաբար:

Graphite կրէֆ'այթ, s. սերուա-քար, գրաքար ևն.

Grapline, Grapnel կրէբ'լին, կրէբ'նէլ, s. քառաժանի խարիսխ (նաւակի); 2. ակիշ, ճանկ ևն.

Grapple կրէբ'լ, va. [with] ճան-կել, (ակիշով) բռնել; 2. փաթ-թել; 3. գրկել =va. կռուիլ,փաթ-թուիլ, ոգորիլ: =s. ճանկելը; 2. ճանկ, ակիշ զանձա ևն; 3. բռնա-մարտութիւն, գիրկընդխառնում: -ling irons. ճանկ, ակիշ:

Grasp կրէսբ(ք), va. պինդ բըռ-նել; բռնել, բռնտել գամրամազ: =s. ըմբռնում, առացում; 2. բուռ, ձեռք: -ing կրէսբ'ին, s. անյագ, ցանկացող; 2. արծաթասէր: -er կրասբ'ըր, s. բռնող, ճանկող:

Grass կրէս, կրաս(ք), s. խոտ op; 2. կանաչ մարգ; 3. սիզաբոյս բն. =va. խոտով պատել: =vn. արա-ծուիլ, ճարակիլ: -green. բաղա-կանչ ֆըսրրգի եէշիկ; դալարի: -hopper. մարախ: -plot. մարգագե-տին: -widow. երիկը պանդուխտ նոր հարս: -wrack. ծովամոլ: Vernal —. խմրխոտ:

Grassy կրէս'ի, a. խոտաւէտ,խո-տոտ; 2. կանաչ, դալարի:

Grate կրէյթ, s. երկաթէ վան-դակ; 2. կանկարայ =va. վանդա-կել; 2. քսել, շփել; 3. գրգռել, զայրացնել; 4. ճռնչել; 5. կրճտել: =vn. քերել, փսսել:

Grateful կրէյթ'ֆուլ, a. [to a person, for a favor]. երախտագէտ; հաճոյ, սիրելի, բերկրալի: -ly, ad. -ness, s. երախտագիտութիւն:

Grater կրէյ'թըր, s. քերոց ռէնտէ:

Gratification կրէթիֆիքէյ'շըն, s. հաճութիւն,բերկրութ; 2. հաճոյք, վայելք; 3. հատուցում, պարգեւ:

Grat'ifier, s. հաճոյարար:

*Gratify կրէթ'իֆայ, va. հաճե-ցընել, գոհացնել, հաճելի ընծայել:

Gratis կրէյ'թիս, ad. ձրի:

-ing, s. քերում; 2. կըրճտուք; 3. վանդակում; 4. մանճուակ ևն.

Gratitude կրէթ'իթիուտ, s.երախ-տագիտութիւն, շնորհապարտութ.

Gratuitous կրէթիու'իթըս,a.ձրի, վայրապար, առանց պատճառի: -ly, ad. տարապարտուց:

Gratuity -իու'իթի, s. պարգեւ:

Gratulate կրէթ'իուլէյթ, va. շը-նորհաւորել,խնդակցիլ: -tion -լէյ'-շըն, s. շնորհաւորութիւն, աչքլոյս: -tory -'թըրի, a. խնդակցական, շնորհաւորութեան:

*Grave կրէյվ, va. քանդակել, փորագրել, դրոշմել; 2. կպրածի-թել զայզափարդամազ: =va. քան-դակագործութիւն ընել: =s. գե-րեզման, շիրիմ, տապան; 2. փոս; 3. մահ; 4. pl. ճարպի ակուք, կով-տոն: =a. ծանր, լուրջ, խոհեմ, ի-մաստուն, վսեմ, ծանրաբարոյ; 2. հաստ (ձայն) եւ. -clothes -քլօթհզ. պատանք: -digger. փոսապեղ: -stone. տապանաքար: -yard. գերեզմանա-տուն, գերեզմաննոց, հողուորտ, հողք:

Gravel կրէվ'լ, s. աւազ, խիճ; 2. աւազի ախտ բժ. =va. խիճով ծածկել յատակել; 2. (ձիուն ոտ-քը) աւազէ փսսուիլ; 3. նեղել, նեղը խոթել: -ly կրէվ'լի, ad. կոպ-ճուտ, խիճային, աւազաձեւ:

Gravely կրէյվ'լի, a. ծանրու-թեամբ, խոհեմութեամբ, լրջօրէն:

Grav'eness, s. ծանրութիւն, պարկեշտութ., լուրջ վարմունք։

Graver կրէյվըր, s. քանդակագործ; 2. փորագրիչ; 3. գչիր, գրոց գ.

Gravid կրէվիտ, a. յղի։

Gravim'eter, s. ծանրաչափ գ.

Graving կրէյվինկ, s. փորագրութիւն, քանդակ; 2. նորոգութիւն գալաֆաթ ն–; տպաւորութ.։ -tool. գրոց գ. -dock. նորոգատեղի ն–.

Gravitate կրէվ'իթէյթ, vn. ծանրութեամբ հակիլ, ծանրակշռել; 2. կեդրոնաձգիլ։ –tion -վիթէյ՛շըն, s. ծանրողութիւն, ձգողութիւն բնէ.

Gravity կրէվ'իթի, s. ծանրութ., հանդարտութ., զգօնութ.; 2. կարեւորութ.; 3. ծանրակշռութիւն; ձգողութ. բնէ.; 4. թաւութ. (ձայնի)։ Specific–. տեսակարար ծանրութ.։

Gravy կրէյվ'ի, s. խորովածի հիւթ՝ ջուր, արգանակ։

Gray կրէյ, a. գորշ գըր, մոխրագոյն; 2. աղէբեկ, ալեխառն, ալեւոր։ =s. գորշ գոյն; 2. աւօտ, արշալոյս; 3. իշղար բօրունուզ; 4. մոխրագոյն ձի գըր ար։ To get, grow, turn–. ալեւորիլ, մազերը ճերմկիլ։ -beard. ճերմակ մօրուք մարդ։ –brock. իշղար, գորշուկ։ -eyed. սեւորակ աչուի։ -fly. ոչխարի ոջիլ, բիռ։ -friar. կնգղակիր, քաբուչին։ –haired, –headed. աղեբեկ մազերով, ալեհեր։ –hound. բարակ թազը։ -mare. տան մէջ իշխող կին։ –mill. քարատերինիկ բ.. –wacke կրէյ՛ուէքէ. գրաւակ հնք.

Gray'ish, a. մթագոյն ազ չիլ։

Gray'ling -լինկ, s. հովանաձուկ։

Grayness կրէյ՛նէս, s. գորշութիւն, աղէբեկութիւն։

Graze կրէյզ, an. արածել; 2. արածուիլ; 3. ճարակիլ, խոտ ուտել; 4. խոտ տալ՝ արօտագրել; 5. (գնդակը) գետնատատել; 6. քսուիլ, հպիլ։

Graz'er, s. ճարակող, խոտակեր։

Grazier -՛ժըր, s. անասնարոյծ։

Grazing կրէյզ՛ինկ, s. հպում, քըշվըրտիլը; 2. (անասնա)բուծում; 3. արօտ, ճարակ։ [հայի եր.

Grazioso կրէցիօզօ՛, ad. շնոր-

Grease կրէյս՛, s. ճարպ, ճրագու; 2. (ձիու) կրնկատապ զօնագ խլլերի։ =կրէյս, կրէյզ, va. ճարպ քսել, իւղոտել; 2. ճենճոտել; 3. կաշառել; 4. խաբել, պատրել։

Greas'er, s. մեքենիկայի ձէգ.

Greas'ily, ad. ճարպոտ, իւղոտ։

Greas'iness, s. պարարտութիւն

Greasy կրէյզ՛ի, a. ճարպուտ, ճարպալից; 2. ճենճոտ, աղտոտ; 3. պարարտ, իւղոտ (նիւթ), իւղի պէս, հարթ; 4. կրնկոտ (ձի) զօնագլը

Great կրէյթ, a. մեծ, մեծամեծ, ստուար; 2. գլխաւոր, երեւելի, կարեւոր, սաստ; 3. վսեմ, մեծահոգի, դերազանց; 4. մեծատարած, լայն, ընդարձակ; 5. տարիքոտ, տարեց։ A–man. մեծ՝ հոյակապ անձնաւորութիւն մը։ A–deal, a–many. շատ մը, շատ։ –grand father. պապու՝ մամի հայր. ջօջպապ։ Great great grand father. հաւուն հայր։ –grand child. թոռնորդի։ –coat. վրանոց բարտըսիւ։ [գացնել։

Great'en, va. մեծցնել, զար-

*Greatly կրէյթ՛լի, ad. մեծապէս, առատօրէն, ազնուաբար։

Great'ness, s. մեծութիւն, բազմութ., առաւելութիւն; 2. բարձրութիւն, վսեմութիւն; 3. իշխանութիւն; 4. սաստկութիւն։

Greaves կրէյվզ, pl. սռնապան; 2. ճարպի մրուր, կոմլոտ։

Grebe կրէյպ, s. սուզակ թռ.

Grecian կրէշ՛ըն, a. յունական։ =s. յոյն; 2. յունագէտ։

Grecism կրէ՛սիզմ, s. հելլենաբանութ. –cize, va. յոյնի դարձնել։

Greece կրիՙս, s. Յունաստան։

Greed, -iness կրիյտ, s. անյագութ., ցանկութ., տենչ։ -ly, ad.

Greedy կրիյտ'ի, a. [of, after] շատակեր, անյագ, ծակ աչք; 2. մեծափափաք։ -gut. խախուտ, աչքծակ

Gree-gree, Gri-gri կրի-կրի, s. աֆրիկեցի վհուկ։

Greek կրիք, s. յոյն, հոռոմ; 2. յունարէն։ =a. յունական, յոյն։ -fire. ընդջրակեզ հուր ։.

Green կրիյն, a. կանանչ, դալար; 2. տհաս, խակ; 3. մատաղ, նորաբոյս; 4. թարմ; 5. նորահաս, համբակ։ =s. կանանչ գոյն; 2. մարգագետին; 3. pl. տերեւք; սաղարթք, դալարիք; 4. կանանչեղէնք, բանջար։ =va. կանանչացնել, կանչել։ -back. ամերիկեան թղթադրամ -finch. կանաչահաւ փշօրէն գուշու։ -gage. շլոր փրէնք կրիջի։ -grocer. մրգավաճառ։ -horn. համբակ։ -house. ջերոց շիմօնյուզ ։ -peak. փայտփորիկ ի.-room. ներքնասրահ ի.. -sand. զատաքար հն+. -shank. կանանչ կիւ ի.. -sickness. կանանչախտ սարըլըգ։ -stone. յաշ-տաքար հն+. -sward. մարգագետին։ -wood. մարգաբօտ, դալարավայր։ -vitriol. երկաթի արջասպ զաճա պօյա։

Greening կրին'ին, s. խնձոր մը։

Greenish կրին'իշ, a. կանանչկեկ, կանաչորակ; 2. համբակ։

Greenly կրին'լի, ad. կափկանանչ

Greenness կրին'նէս, s. կանանչութիւն; 2. խակութիւն։

Greet կրիյտ, va. ողջունել, շնորհաւորել; 2. գիմաւորել, պատուասիրել; 3. խօսքը դարձնել, ուղղել։ =vn. բարեւ տալ, բարեւել

Greeting կրիյտ'ին, s. ողջոյն, բարեւ; 2. շնորհաւորութիւն։

Gregarious կրիկէյ'րիըս, a. խըմբովին, երամովին (ապրող)։

Gregorian կրիկօ'րիըն, a. Գրիգորեան, լատինական, նոր (տօմար); 2. լուսաւորչական (Հայ)։

Grenade կրինէյտ', s. նռնակ գէն.

Grenadier կրինէտիյր', s. բարձրահասակ՝ ընտիր զինուոր, սպայազօր; 2. նռնակաւոր, -գունդ գէն.; 3. նռնաձիգներու զօրագունդ։

Grew կրու, pp. of Grow.

Grey կրէյ, տես յուղիղն Gray. -hound -հաունտ. բարակ բազըր

Griddle կրիտ'ըլ, s. (բաքարի) կասկարա; 2. ջերոցի ծածկոց; 3. թելմաղ (հանքագործի)։ [կարա։

Gridiron կրիտայ'ըրն, s. կաս-

*Grief կրիյֆ, s. կսկիծ; վիշտ, տխրութիւն; 2. աղէտ, նեղութիւն։ To come to-. կործանիլ, կորսուիլ։

Grievance կրիյվ'ընս, s. նեղութ. զրկանք; 2. ցաւ, վիշտ; 3. տրտունջ։

Grieve կրիյվ, va. [at, for] նեղել, վշտացնել, տխրեցնել։ =vn. վշտանալ, տխրիլ; 2. զգալ, տրտմիլ։

Grievous կրիյվ'ըս, a. ծանր, դժնդակ, ցաւագին, անտանելի, դառն, անհնարին; 2. ցաւալի, աղէտալի։ -ly, ad. վշտագին, դառնագին։ -ness, s. աղէտ, վիշտ։

Griffin, -fon կրիֆ'ին, կրիֆ'ըն, s. առասպելական կենդանի մը, արծուառիւծ, կոր ճանկիւծ; 2. պասկուճ անգա գուշու; 2. կորճ պաշճանճիլի

Grig կրիկ, s. օձաձուկ; 2. ծղրիդ; 3. մարախ։

Grill կրիլ, va. կասկարայել, խորովել։ =vn. խորովիլ; 2. խանձիլ, այրել, մրկել։ -ade կրիլէյտ', s. կասկարում; 2. խորված, խանձած։

Grim կրիմ, a. խոժոռ, ահեղ; 2. սոսկալի, անճոռնի։ -ly, ad. ըսպառնագին։ -ness, s. խոժոռութ.

Grimace -մէյս', s. երեսը ծռմռելը, երեսի ծռութիւն, կնճիռ,

2. քիթ պոչ ընելը, ծեքում, ծամածըռութիւն։ [տու, մուլոյ։

Grimalkin կրիմէլ'քին, *s.* ծեր կա-

Grime կրայմ, *s.* աղտեղութիւն։ =*va.* աղտոտել, մրոտել, սեւցնել։

Grimy կրայմ'ի, *a.* աղտոտ, մրոտ։

Grin կրին, *va.* ժպտիլ, ակռաները ցցնել, քեքեւել։ =*vn.* (ակռաները խուփ և շրթունքը բաց) խօսիլ։ =*s.* ժպիտ, քեքեւում։

Grind կրայնտ, *va.* [*pp.* Ground.] աղալ, մանրել, փշրել, ծամել; 2. (շփելով) մաշեցնել; 3. սրել, յեսանել; 4. փայլեցնել; 5. քննութեան պատրաստուիլ հոմ; 6. նեղել, հարստահարել։ =*vn.* աղալ, փշրուիլ; 2. շփուիլ, քսուիլ; 3. սրուիլ, սուրնալ; 4. (ակռան) կրճտել; 5. աշխատիլ, ճգնիլ, -stone. յեսան սիշէյի քաշը։ -ery կրայն'տըրի, *s.* կօշկակարի նիւթեր Ան.

Grinder կրայն'տըր, *s.* աղացող; 2. շրջաբերիչ, յեսանող; 3. աղօրիք; 4. լեստատամունք ազր sիշի։

Grip կրիփ, *va.* բռնեցնել, պնդել; 2. սեղմել, սխմել, բռնել։ =*s.* պինդ բռնելը, սեղմում, պնդում; 2. բռնուածք, բռնելու կերպ; 3. կոթ, բռնելիք, մանիչ; 4. ակօս, ակօսիկ։

Gripe կրայփ(տ), *va.* բռնել, պինդ բռնել; 2. կորզել, յափշտակել, ձեռք անցնել; 3. խմել; 4. փորը ցաւցնել; 5. նեղել։ =*vn.* սեղմել, սխմել, սխմուիլ; 2. խիթ պատճառել; 3. հովին առջեւ կենալու ճըգնիլ Ն. =*s.* բռնելը, սեղմում, պնդում; 2. կոթ, մանիչ; 3. փորցաւ, խիթ; 4. զսպակ մե.

Griper կրայփ'ըր, *s.* ճնշող, հարստահարիչ, յափշտակիչ։

Grisette կրիզէտ', *s.* պչրող բանուորուհի, մոխրանոյշ։

Grisly կրիզ'լի, *a.* ահկալի, անճոռնի, տգեղ, զարհուրելի։ -liness, *s.* -ութիւն։ [գորշուկ։

Grison կրայ'զըն, *s.* աքիս մը,

Grist կրիստ, (մէկ անգամէն աղցուած) ցորեն; 2. պարէն, պաշար, նպար; 3. շահ։ -mill. ջաղացք։

Gristle կրիս'լ, *s.* աճառ, կռճիկ մրդ. **Gristly** կրիս'լի, *a.* աճառուտ։

Grit կրիտ, *s.* աւազ, մրզաքար; 2. խիճ, կոպիճ; 3. (քարի) ազնուութիւն; 4. յարմարութիւն; 5. քաջութիւն, սրտոտութիւն; 6. խճաքար Երկ. հն+; 7. երեմուկ, ձաւար, կորկոտ; 8. նաշիհ սիմիlisrnւն։ =*an.* (աւազը) կոխկրտել, կրճտել; 2. աղալ։ -stone. խճաքար, կոպիճ հն+. -tiness, *s.* աւազուտութիւն, քարոտութիւն։

Gritty կրիտ'ի, *a.* աւազուտ, քարոտ, անհարթ; 2. սրտոտ, քաջ։

Grizzle կրիզ'լ, *a.* մոխրագոյն, մօղօշիկ, գորշ գըր, կիւմիւշիւ որ և

Grizzled,-ly կրիզ'լտ, կրիզ'լի, *a.* մութգոյն, գորշախառն գըրճա։ -bear. գորշագոյն արջ հիւս. Ամ., մօղօշարջ։

Groan կրօ'ն, *vn.* հեծել, ողբալ, մնջել; 2. հառաչել, տքալ։ =*s.* հեծութիւն, հառաչք; ողբ, մնչիւն։

Groat կրօթ, *s.* դանկ, ընիօն Ան. =կրօթս, *pl.* խոշոր աղցուած վարսակ՝ ցորեն; 2. երեմուկ, ձաւար։

Grocer կրօ'սըր, *s.* համեմավաճառ, նպարավաճառ պագալ։ -ry կրօ'սըրի, *s.* նպարեղէնք, մրգեղէնք, համեմեղէնք; -վաճառի խանութ։ -man. նպարավաճառ։

Grog կրակ, *s.* ըմպելի մը, գռոգ ռօմի ։ -shop, -gery կրակ'ըրի, *s.* գինետուն։ -giness, *s.* գինովութ.

Groggy կրակ'ի, *a.* արբեալ, գինով, զուարթ; 2. թեթեւուն, դողդոջուն, տկար; 3. ոտքը ցաւոտ (ձի)

Grogram, -ran կրակ'րէմ, -'րէն,

s. կերպաս մը, ճաճանչաւուխտ։
Groin կրօյն, s. երասատան, ցայլ; 2. գէսքի ցցունք, ջիլ ճ; 3. խողի քիթ, կնճիթ։ =va. ցցունել, ջիլել։ -ed կրօյ'նտ, a. սրունկլին։
Grommet կրամ'մէտ, s. չուան-եալ օղակ (նաւու) ռիմիփ hաղգաւ-ար; 2. թնդանօթի խծուծ։
Grom'well, s. քարասերմնիկ։
Groom կրում, s. ձիապան, ըսպա-սաւոր; 2. սենեկապետ ի աղաւր Ան; 3. նոր փեսայ։ =va. (ձի) գար-մանել։ -sman, s. փեսաղբայր։
Groove կրուվ, s. խոռոչ, ակօ-սիկ, մատնէք։ =va. մատնէքել։
Grope կրօփ, an. (մութին մէջ) որոնել; 2. խարխափել, շօշափել։
Gross կրօս, a. մեծ, յաղթ, ըստ-աւար, խոշոր; 2. թանձր, կոշտ, հաստ; 3. բթամիտ, բիրտ, ստորին, անճոռնի, անհեթեթ; 4. ամբողջ, բովանդակ։ =s. մեծ մասը, գլխա-ւոր մաս; 2. 12 երկոտասանեակ (144 հատ)։ A great-. 12 կրոս (144 տոււզին)։ In the-. բոլորը մէկանց։ -beak. հարամիկ, խոտակտուց փլոր-ճուն թ-։ Dealer in-. մեծաքանակ վաճառող։
Grossly, a. կոպտօրէն, բրտու-թեամբ; թանձր կերպով; միահա-ղոյն։ Grossness կրօս'նէս, s. մե-ծութիւն; հաստութիւն; խոշորու-թիւն; կոպտութիւն, բրտութիւն։
Grot, Grotto կրատ, կրատ'օ, s. [pl. -toes կրատ'տօզ] քարայր, անձաւ
Grotesque կրօտէսք', a. անհե-թեթ՝ այլանդակ պատկեր, ծաղրա-նկար; 2. խեղկատակ։ [ուած։
Ground pp. of Grind. աղաց-
Ground կրաունտ, s. գետին, հող; 2. երկիր, գաւառ, կալուած mիւլք; 3. հիմ, խարիսխ, հաստատութիւն; 4. պատճառ, փաստ; 5. երես, յա-տակ (նկարի); 6. մրուր, տկուք, գիրտ; 7. ըներգ եր։ =va. գետինը դնել; 2. հաստատել, հիմնել; 3. սկզբունքը՝ տարերքը սորվեցնել; 4. գետնի հետ հաղորդակցել ելէ. = vn. (նաւը՝ ցամաքը) նստիլ, խրիլ։ Above-. հողին վրայ; յայտնի։ Even with-. հողի հաւասար, հարթ հա-ւասար։ Good - s. լաւագոյն փաս-տեր։ Not without-s. հիմնաւոր, իրաւացի։ On the-, գետինը։ Rising -. բլուր, դար։ Under-. հողին տակը։ Without-. անհիմն։ To bite the-. վիրաւորուած իյնալ։ To fall to the-. վրիպիլ; թողուիլ։ To gain -. յաւաջանալ։ To lose-. տեղի տալ, կորսնցնել։ = -ash. հացենի։ -bait. կեր՝ խայծ ձկանց։ -floor. գետ-նայարկ։ -hog. քայլանկի, արջա-մուկ տաղ փարկսի։ -ivy. ծմակենի բս. -nut. արաքիս եէր փրպրղը; կոնձեղ hապար ղէզիզ; պանակիկ բս. -plan. յատակագիծ։ -pine. գետ-նամամուռ գուրs այաղը։ -plate, -sell, -sill. ծպեղակալ եէր բապաճը ճ. -plot. յատակագիծ հիմնն; գե-տին արաա։ -rent. հողի վարձ։ -squirrel. հասարակ սկիւռ, գում։ -swell. ծփում ն-. սալըճըը։ -tackle. խարսխի կազմած։ -work. հիմ, սկիզբ; նախնական պատճառ։
Groundage -'տէճ, s. խարսխար-կէք լիմանի բարար։
Groundless, a. անհիմն, սուտ։ -ly, ad. ի նանիր։ -ness, s.
Groundling, s. ձուկ մը, լոք; 2. գետնայարկի հանդիսական Բաս.
Group կրուբ(տ), s. խումբ, կոյտ; 2. նկարախումբ, խմբանկար, խըմ-բանդրի; 3. գումարում, խմբում։ =va. խմբել, ժողվել; 2. խումբ կազմել։ [չալը խօroգու։
Grouse կրաուս, s. ցախաքլոր
Grout կրաուտ, s. թեփ, գարե-ձաւար; 2. ճերմակ գարեջուր, կաս-

կաջուր; 3. շաղախ սուղոր խառն; 4. դիրտ, մրուր porpnr; 5. վայրի խնձոր։ =*va.* շաղախ լեցնել։

Grouty, *a.* խոժոռ, ծուռերես։

Grove {կրօ՛վ, *s.* պուրակ։

Grovel {կրա՛վլ, *va.* սողալ; 2. թաւալտկիլ; 3. նուաստանալ։ —er {կրա՛վլըր, *s.* գետնաքարշ, նուաստ։

Grow {կրօ, *vn.* [Grew {կրու, Grown {կրօն,] աճիլ, մեծնալ, զարգանալ, շատնալ; 2. յառաջ գալ, բուսնիլ; ըլլալ։ =*va.* մշակել, մեծցնել, հասցընել։ To—in, —out. ներս՝ դուրս մեծնալ, քշել։ To—up. մեծնալ, քշել։ To—hot. տաքնալ։ —er {կրօ՛ըր, *s.* մեծցնող, հասցնող։

Growl {կրաուլ, *vn.* մռմռալ (շունը); 2. քրթմնջել, տրտնջել, գանգտիլ։ =*s.* տրտրուք, տրտունջ; մըռմըռուք (շան)։ —er {կրաու՛լըր, *s.* տրտնջող։

Growth {կրօթհ, *s.* աճում, զարգացում, արբունք; 2. բերք, հունձք; 3. արդիւնք, հետեւանք։

Grub {կրըպ, *vn.* բրել, բորել; 2. փորփշտկել; 3. (հաց) մուրալ։ =*va.* արմատէն խլել, քանդել։ =*s.* որդ, ճճի; թրթուր (երեւիլի շերեփադիի); գաճաճ; ուտելիք։ —ber {կրըպ՛ըր, *s.* երկժանի բրիչ չարաղ գազմա

Grudge {կրըճ, *va.* նախանձիլ; 2. դժուարիլ, դժկամակիլ, քրթմնջել։ =*s.* չկամութիւն, դժկամակութիւն; 2. նախանձ, ատելութ.։

Grudger, *s.* քրթմնջող, նախանձոտ։ -gingly, *ad.* դժկամակութեամբ.

Gruel {կրու՛ըլ, *s.* փոխինդ; խաւիծ, մալեզ; 2. թան, թանապուր։ To give on his—. սպաննել։

Gruff {կրըֆ, *a.* խիստ, դաժան, կոշտ։ —ly {կրըֆ՛լի, *ad.* —ness {կրըֆ՛նէս, *s,* խոժոռութիւն, խստութ.։

Grum {կրըմ, *a.* անհաճոյ, թաղծալից, կոպիտ; խուպատ, կոկորդային։ —ly {կրըմ՛լի, *ad.* թաղծագին։

Grumble {կրըմ՛պըլ, *vn.* քրթմնջել, տրտուալ, մռնչել, մռմռալ, տրտընջել; կրկրալ։ -ler —՛պլըր, *s.* քրթմնջող

Grume {կրու՛մ, *s.* (արիւնի) փառ, լնտուք։ —ous {կրու՛մըս, *a.* փառ փառ; 2. շեղջարմատ (բոյս)։

Grunt {կրընթ, *va.* (խոզը) խռնչել, խանչել։ =*s.* (խոզի) խանչիւն։ —ling, *s.* խոզի ձագ, խոճկոր։

Gryphon, *See* Griffon. [կու·

Gualacum {կուէյ՛էքըմ, գուայակենի

Guano {կուա՛նօ, *s.* ծովային թռչնոց ծիրտ, գուանոյ։

Guarantee {կէրէնթի՛, *s.* երաշխաւորութիւն (պարտքի), երաշխաւորեալ էր. =*va.* (վճարումը) երաշխաւորել, վստահացնել։ [ւոր։

Guarantor —թօր՛, *s.* երաշխա-

*Guaranty {կէր՛էնթի, *s.* երաշխաւորութիւն։ =*va.* երաշխաւորել; 2. ապահովել; 3. պաշտպանել, պահել

Guard {կարտ, *va.* [against] պահել, պաշտպանել, հսկել; 2. ընկերանալ; 3. արգելել, զարդարել։ =*vn.* հսկել, սպասել, զգուշանալ։ =*s.* պահակ, դէտ; 2. պահականոր, պահնորդ, պահապան; 3. կառուղիղ; 4. (սուրի) կոթ, երախակալ; 5. զարդ, արիզանք; 6. ժամացոյցի շղթայ; 7. խրտուիլակ, ցանկ; 8. պահպանակ ն—; 9. զգուշութ. պահպանութ.։ The king's—. (արքունի) թիկնապահք, անձնապահք։ To be on—. պահակ կայնիլ։ -chamber, room, house. պահականոց զուղյուզ։ -ship. պահնորդ՝ ծովեզերապահ նաւ -able, *a.* պաշտպանելի։ —ant {կարտ՛էնթ, *a.* երեսը դիտողին դարձած էր. —edly, *ad.* զգուշութեամբ։ —edness, *s.* զգուշութիւն։

Guarder {կարտ՛ըր, *s.* պահապան։

Guardian {կարտ՛իէն, *s.* պահապան, խնամակալ վասի; 2. վերա-

կեցու: =a. պահապան, պաշտպան:

Guava գուա'վէ, s. տանձ մը:

Gubernatorial գիու-պըր-նը-թօ'-րիըլ, a. կառավարչական:

Gudgeon կըճ'ըն, s. խարակաձուկ; 2. ապուշ, տխմար; 3. կեր, խայծ; 4. դուռն առանցք; 5. երկաթ բոյթ ն-.

Gueber, Guebre կէ'պըր, s. կրակապաշտ; զրադաշտական, պարսի

Guerdon կըր'տըն, s. վարձք:

Guelder-rose, s. ձիւնածաղիկ

Guerilla կէրիլ'լէ, s. հրոսակ, անկանոն զօրք; 2. ապստամբային (կռիւ)

*Guess կէս(ս), va. կարծել, համարիլ; 2. կուահել:=s. ենթադրութիւն, կարծիք, վարկած: I guess. ըստ իս, կարծեմ թէ (Ամ. ոճ. Անգ. I think. կըսեն):

Guest կէսթ, s. հիւր, այցելու: -chamber. հիւրասենեակ:

Guffaw կըֆ'օ, s. քրքիջ:

Guidable կայտ'էպլ, a. հլու, հեզ:

Guid'age, s. առաջնորդողչէք:

Guidance կայտ'ընս, s. առաջնորդութ. ուղղութ. կառավարութ.

Guide կայտ, va. առաջնորդել, տանիլ; 2. ուղղել, վարել: =s. առաջնորդ, ռահվիրայ, ուղեցոյց; 2. վարիչ, ուղղիչ; 3. ուղեգիրք: -bars, -blocks. առաջկայք մեք. -book. ուղեգիրք, ուղեցոյց: -post. ուղեցոյց ձող, ցից:

Guidon կայ'տըն, s. զօրաց դրօշ, վառ; նշան; 2. դրօշակիր (զօրք):

Guild կիլտ, s. ընկերութիւն, միաբանութիւն, դասակարգ էսնաֆ: -hall. ժողովարան լօնճա, դիվան:

Guile կայլ, s. խորամանկութիւն, նենգութիւն: -ful -'ֆուլ, a. դաւաճան, նենգաւոր: -less 'կայլ'լէս, a. անկեղծ, պարզ:

Guillemot -'լմոթ, s. սագորի թռ.

Guilloche կիլօշ', s. նմանախառնուած (զարդ), գծաքանդակ ձ.

Guillotine կիլ'օթին, s. կառափնատ: =va. կառափնատել:

Guilt կիլթ, s. յանցանք, մեղք; 2. յանցաւորութիւն: -and Shame. ոճիրն ու ամօթը: -ily, a. մեղապարտօրէն: -iness, s. յանցապարտութ: -less, a. անմեղ, անպարտ:

Guilty կիլ'թի, a. [of] յանցաւոր, մեղանչական, մեղաւոր; 2. չար, ամբարիշտ; 3. ոճրագործ:

Guinea կի'նի, s. Անգ. հին ոսկեդրամ. կինէ (21 շիլին): -fowl, -hen. նումիտահաւ: -pig. խոճկոր Հնդկաց -corn. քուրիմ ղուղա ե. -dropper. քասկահատ եաձ ֆրսինի:

Guise կայզ, s. ձեւ, կերպարանք, տարազ, կերպ; 2. դիմակ:

Guitar կիթար', s. կիթառ:

Gulch կըլչ, s. հեղեղատ:

Gules կիուլզ, s. կարմիր ներ.

Gulf կըլֆ, s. անդունդ, յորձանք; 2. ծովածոց, ծոց: -stream կըլ'ֆ-սթրիյմ. ծովածոցի հոսանք Ատլ. ովկ.

Gulfy կըլֆ'ի, a. յորձանուտ:

Gull կըլ, s. խաբէութիւն, դաւ; 2. տխմար, դիւրախաբ; 3. տարմորոր, ամիար մարթը գուշու: Sea-. ամիար:

Gullet կըլ'էթ, s. խռչափող, ստուգ մրտ; 2. փողաձեւ բան:

Gullible կըլ'իպլ, a. դիւրախաբ: -bility -'իթի, s. -ութիւն:

Gully կըլ'ի, s. հեղեղատ: =va. ջուրը հողը մաշել, հեղեղատել:

Gulosity -լոս'-. շատակերութ.

Gulp կըլփ(ս), s. կլլելը, կում, ումպ եուտում: =va. կլլել: To-up. փսխել, դուրս տալ գուսմագ:

Gum կըմ, s. ակռայի միս, լինդ; 2. խէժ սագըզ; 3. ճիրպ, բիժ (աչքի): =an. խժոտել, փակցնել; 2. խիժանալ: -ammoniac. ուշակ: -arabic. կուէզ: -boil. լնդայտուց:

-elastic. ձգախէժ գօմէլաստիքի։ -lac. գոճ լէօք։ -rash. ընդաճարութիւն։ -resin. ուեզին չամ սագըզը։ -tree. եւկալիպ ծ․․

Gummy, Gummous կըմ'ի,կըմ'ըս a. խիժային։ -miness,s. խիժոտութիւն։ Gummiferous կըմի'ֆըրըս, a. խիժաբեր (բոյս)։

Gump կըմփ, a. ապուշ, խենդ։

Gumption կըմփ'շըն, s. տաղանդ, խելք; 2. գունաճարութիւն նկ.

Gun կըն, s. հրազէն, հրացան; 2. մեծ հրետանի։ =vn. որսի երթալ։ -boat. թնդանօթանաւ, թընդանօթակիր։ -cotton. հրաբամպակ բամպուգ պարութու։ -deck. ստորնայարկ (նաւու)։ -fire. թըմբկանշան զօրաց։ -port. հրետածակ նաւու։ -powder. վառօդ։ -reach, shot. զնդընկէց գուրշունի աթըմը։ -room. վառօդ արան ն․․. -smith. հըրացանագործ, զինագործ թիւֆէնքճի։ -stick. ձողակ թիւֆէնք շիշի։ -stock. հրացանաբուն գունտագ։ -stone. գնտակ։ -tackle. կրկնաճախր թը քալանգասը։ -tier. բախոց; հրետանի։ -wale, -nel կըն'էլ, s. շրջանակ, ծնօտ ֆիւքէշիք ն․․.

Gunner կըն'ըր, s. հրետաձիգ, թնդանօթաձիգ թոփճու; 2. հրետապետ թոփճու պաշը։

Gun'nery, s. հրացանաձգութ.

Gun'ning, s. (հրացանով) որս։

Gunny կըն'ի, s. հաստ խարար մը։

Gunter կըն'թըր, s. -'s chain. ($20^1/_3$ մեդրնոց) գետնաչափ շղթայ -'s scale կըն'թըրզ'սքէյլ, դիպաճամար, լոկարիթմ։

Gurgle կըր'կլ, vn. խոխոջել, կըլկըլ ձայն հանել։ =s. կարկաջ։

Gurnard, Gurnet կըր'նըրտ, s. խանջաձուկ զըրլանգըճ պալըղը։

*Gush կըշ(տ), vn. զեղանիլ, արտահոսել; 2. յորդել, ցայտել։ =s. ցայտում, զեղում; 2. յորդում։

Gusset կըս'էտ, s. անթմէջ, անթոց, խշտակ; 2. կարկտան։

Gust կըստ, s. հաճոյք, համտուութիւն, քիմք; 2. ընտրողութիւն, ճաշակ կուսթօ; 3. յանկարծահողմ, ամբուպ, հողմակոծութիւն, փոթորիկ; 4. (ցասման) պայթիւն; 5. յորդում թափ։ -tory կըս'թէթըրի, a. ճաշակային։

Gusto կըս'թօ, s. ճաշակ։ [It.]

Gusty կըստ'ի, a. մրրկալից։

Gut կըտ, s. աղիք, փորոտիք; 2. ընդերք։ =va. փորոտիքը հանել; 2. պարպել; 3. կողոպտել; 4. (ներսը) այրել։ -spinner. լարագործ ֆիրիշճի -string. ջութակալար ֆիրիշ։

Gutta կըտ'թը, s. [pl.-tæ կըտ'թի] կաթիլ; 2. զանգազարդ, շթիկ ծ. -purcha ծըր'չէ. եղջերախէժ, մըշկահոտ, կաւթիթ աբերդա։ -Serena. սեւալըւան աչաց կէօզ քէրտկուի։

Gutter կըտ'ըր, s. տանիքի խողովակ, ջրորդան, ուրդ; 2. ուխ (փողոցի)։ =an. խառօշել, խողովակ շինել; 2. ծակ ծակ ըլլալ։ To pick up the-. գինովը տիղմէն հանել։

Guttle կըտլ, va. կլլել լափել։

Guttural կըտ'ըրըլ, a. կոկորդային, կոկորդի (հագ, ձայն, գիր)։ -letters. հագագային տառեր (ն, ղ, ր, յ)։ -ly, ad. -ness, s.

Guy կայ, s. առագաստակալ, կայմակալ (չուան, ձող); 2. մղամուրճ, ճագոմ պուրճ, աղաճ կէօյճէկսի։

Guzzle կըզ'լ, an. խմել, կլլել, լափել; 2. անյագօրէն կլլել։ =s. անյագ, չկշտացող, անկուշտ։

Gybe ճայպ an. (մէկ կողմէն միւսը) տեղափոխել; 2. ծածքել։

Gymnasium ճիմնէյ'զիըմ, s. [pl. -sia ճիմնէյ'զիը.] մարզարան; 2. կըր թարան, ուսումնարան միքթապ; 3. գիմնազիոն։

Gymnast ճիմ՛նէսթ, *s.* մարզուսույց; 2. զինմարզի տեսուչ։ **-ic, -ical,** *a.* մարմնամարզական։ **-ics** ճիմնէս՛թիքս, *s.* մարմնամարզութիւն։

Gymnosophist, *s.* մերկիմաստասէր։

Gymnospermous, *s.* մերկասերմ։

Gymno'tus, *s.* ելեկտրաձուկ։

Gynarchy, Gyneocracy ճին-, կայն՛արքի, ճինիաք՛րէսի, *s.* նուիրապետութիւն կանանց, կնոջապետութիւն։

Gynecology կայնէք-, կինըք-, ճինիքալ՛ըճի, *s.* կնախտաբանութիւն։

Gypseous ճիփ՛սիըս, *a.* գաճային

-sography, *s.* բսագրութիւն։

-sum -՛սըմ, *s.* բուռ; գաճաքար

Gypsy ճիփ՛սի, *s.* գնչու, բոշա։

Gyral ճայ՛րըլ, *a.* պտուտական։

Gyrate ճայ՛րէյթ, *vn.* բոլորել։

-tion ճայրէյ՛շըն, *s.* պտոյտ, շրջան

-tory ճայ՛րէթըրի, *a.* պտուտական, պտուտաւոր։

Gyre ճայր, *s.* շրջանակ։

Gyrfalcon ճըր՛ֆօլքըն, *s.* կերբազէ ազ սօղան, սունկուր։

Gyr'omancy, *s.* շրջահմայութ.

Gy'roscope ճայ՛-, *s.* շրջադէտ։

Gyve ճայվ, *s.* ոտնակապ։ =*va.* շղթայել, կաշկանդել, կապկպել։

H

Ha հա, *int.* ո՛հ, ի՞նչ կըսես։

Habeas corpus հէյ՛պիըս քոր՛փըս, երաշխաւորով բանտէն ազատելու օրէնք, անձնակալութիւն Ա.Ն.

Haberdasher հէպ՛ըրտէշըր, *s.* փերեզակ, մանրավաճառ չէրչի։ **-dashery.** փերեզակի վաճառք։

Haberdine -տին՛, *s.* աղած չոր ձուկ մը, մորէ։

Habergeon հէպըր՛ճըն, *s.* հիւսած վէրտ, զրահ; լանջապանակ։

Habil'iment, *s.* հանդերձ։

***Habit** հէպ՛իթ, *s.* բնաւորութ.; 2. վարժութիւն, սովորոյթ, ունակութիւն; 3. լաթ, հագուստ։ =*va.* հագուեցնել։ Riding–. հեծելհանդերձ տիկնանց։

Habitable հէպիթ՛էպլ, *a.* բնակելի։ **-ness, -bility,** *s.* -ութիւն։

Hab'itancy, *s.* բնակութիւն։

Habitant -՛իթէնթ, *s.* բնակիչ։

Habitat հապի՛թէթ, *s.* մարդ բնավայր, բնատահման։

Habitation -՛շըն, *s.* բնակութ.; 2. կայան, բնակարան, օթեւան։

Habitual հէպիթ՛իուըլ, *a.* սովորեալ, սովորական; 2. ընդաբոյս։ **-ly,** *ad.* սովորաբար, շատ անգամ։

Habituate հէպիթ՛իուէյթ, *va.* ընդելել, սովորեցնել։ **-tion** հէպիթիուէյ՛շըն, *s.* ընդելութիւն։ **-bitué** ապիթիուէյ՛, *s.* յաճախող։

Habitude հէպ՛իթիուտ, *s.* ունակութիւն, սովորութիւն։

Hacienda ասիէն՛տա, ագարակ։

Hack հէք (թ), *va.* հերձոտել, կտրտել; 2. ողոցի պէս ընել; 3. թոթովել, կակազել։ =*vn.* (յաճախ՝ կարճ կարճ) հազալ, մաղաս թըքնել։ =*s.* կտրած, փորք; 2. թոթովում, թլուատ; 3. գրաստ, ձի; 4. (վարձեալ) գրագէտ; 5. վարձա-

կառք; 6. բրիչ, քարհատ; 7. (մառ-րի) վանդակ։ =a. վարձեալ, վարձ-կան։ -berry. անձնի, լաստենի, փուշ-նի չերքերմփին; (պտուղը) լաստա, լուստուտ։ -ing հէք'ին, a. ընդհատ

Hackle հէք'լ, va. սանտրել; 2. խզտել, բզկտել ։ =s. սանտրոց ֆէ-րէճ բուրաղը; 2. անթափ (մետաքս), քուղ լիֆ; 3. ճանճանման խանձ (ձկ)

Hackney հէք'նի, s. [pl. -neys հէք'նիզ,] վարձու ձի՝ կառք; 2. հանդարտ ձի, հիգնայ; 3. վարձկան։ =a. վարձու, հասարակաց; 2. պոռ-նիկ, հանրակին, կիսաշխարհիկ։ = va. հասարակաց ընել։ -coach. փո-ղոցի՝ վարձու կառք։

Had հէտ, pp. of Have. I had rather. լաւագոյն կհամարիմ, աւելի կուզէի։ He—better to go. եթէ եր-թար աւելի լաւ կընէր։

Hackmatack հէք'մէթէք, s. կու-ենի զարրանի աղաճը։

Haddock հէտ'ըք, s. իշաձուկ։

Hades հէյ'տիզ, s. գերեզման, անդունդ, հադէս, շէօլ Աձ.

Haft հէֆթ, s. կոթ, երախակալ։

Hag հէկ, s. կախարդ, ջատուկ; վհուկ, ընդղայ։ -gish, a. սոսկա-լի, գարշելի, տգեղ։ -ship, s.

Haggard հէկ'կըրտ, a. վայրենի, դժնեայ, վայրագ; 2. վտիտ, դեղ-նած, խռոված (դէմք), անյարդար (մօրուք)։ =s. դժուարընդել բազէ; 2. վայրենի, անընդել; 3. կախարդ։ -ly հէկ'կըրտլի, ad. խոժոռ, դաժան։

Haggess, -gis -կ'էս, s. պորանի։

Haggle հէկ'լ, va. կոտր բրդուճ ընել։ =va. սակարկել, պայքարել։

Haggler, s. սակարկող; 2. (շու-կայի գործոց) վարպետ։

Hagiography, -pha հէյճիօկ'-րէֆի, s. սրբագիրք (բաց ի Հնգա-մատեանէ և ի Մարգարէից) Աճ; 2. վարք սրբոց, յայսմաւուրք։ -pher -ֆըր, s. սրբազնագիր ։ -phal -'րէ-ֆէլ, a. սրբագրական։

Haguebut հէկ'պըթ, s. հրանօթ։

Hah հա, int. ո՜հ, ա՜հ։ [րափոս։

Ha-ha հահա', s. (պարտէզի) եզ-

Hail հէյլ, s. կարկուտ; 2. բա-րեւում, բարեւ, ողջոյն։ =an. (կար-կուտ) տեղալ, կարկտել; 2. (հե-ռուէն) ձայնել, կանչել, ձայն տալ, անուանել; 3. ուղղել; 4. ողջու-նել։ =int. ողջո՜յն, ո՜ղջ լեր։ To—from. All—! ողջո՜յն։ -fellow. մտե-րիմ։ -stone. կարկուտի հատ։

Haily հէյլ'ի, a. կարկտախառն։

Hair հէէր, s. հեր, մազ; 2. բաշ, մազմզուկ, ստեւ; 3. մզուկ, թելեր (տնկոց)։ To split—. մզմզութիւն ընել։ Not worth a—. ոչինչ։ To a—. ամենանուրբ կերպով։ -brained. ան-խելք։ -breadth. մազի չափ, խիստ նեղ ։ -brush. մազի վրձին։ -cloth. քուրձ խարար։ —dresser. վարսավի-րայ, սափրիչ։ -grass. որոմ տէյլիճէ։ -line, -stroke. նուրբ գիծ ։ —pin, -needle. մազի գնդասեղ, զարդա-սեղ ։ -restorer. մազ-երկնցնող։ — spring. ժամացոյցի զսպանակին փաթթուած թելը։ -trigger. ձգա-նակ թիւֆէնկ թէթիկի։ -iness, s. թաւամազութիւն։ -less հէէր'լէս, a. կնտակ; ճաղատ։

Hairy հէէր'ի, a. մազոտ, թաւ, բազմահեր; 2. մազանման։

Hake հէյք, s. կարմրակն ձկ.

Halberd, -bert հօլ'պըրտ, s. գե-ղարդ տապարաւոր, արդն հարպէ։ -ier -'իէր, s. գեղարդաւոր։

Halcyon հէլ'սիըն, s. խոյթ, ծո-վածիծառ, ծղնի մարթը գուշու։ = a. հանդարտ, խաղաղ։

Hale հէյլ, a. առողջ, առոյգ, կորովի։ =հէյլ, հօըլ(տ), va. (իրեն) քաշել, քսկոտել սիւրիւմէք։

Half հաֆ, pl. Halves հավզ, sa.

կէս, կիսամասն։ =*ad.* կիսով չափ, մասամբ։ Half and half. կիսակէս։ -binding. կիսակազմ։ -blood, -brother. միայն հօր կամ մօր կողմանէ՝ խորթ (եղբայր)։ -breed. խառնածին։ -caste հաֆ՛քասթ, *s.* խառնածին (ի Հնդիկս)։ -cocked. կայծհանի վարի գիրքը այր թէթիֆսէ։-dead. կիսամեռ ։ -hearted. կեղծ; կծծի։ -moon. մահիկ; կիսալուսին ամբ. -note. կիսախազ եր. —○ -pay. կէս թոշակ, կիսաթոշակ։ ⊥ -penny -՛բէննի, հաբ՛էնի. պղինձ ստակ Ան. -scholar. կէս գիտուն։ -step. կիսալորակ եր.-way, *ad.* կէսը, մասամբ մը; անկատար։ =*a.* ճամբուն կէսը; մէջտեղը։ -witted. խեղճ, ապուշ ։ -yearly. վեցամսեայ։

Halibut հէլ՛իպըթ, *s.* ձկնկերպ թիթիռն պալրդը։ [Արբոց։

Halimas հէլ՛իմէս, *s.* Ամենայն

Hall հօլ, հօըլ, *s.* դահլիճ, սրահ; 2. դաւիթ, նրբանցք; 3. դըրեակ ատ; 4. ժողովարան; 5. ուսումնարան, ատեանարան համ.; 6. դատարան։

Halleluiah, -jah! հէլլէլուա՛եէ, *int.* & *s.* Ալէլուիա, Օրհնեցէք զՏէր, Փառք Հօր [*Hebrew.*]

Halloo հէլլու՛(ը), *an.* ձայն տալ, գրգռել; հի՛ւ կանչել; պոռալ։ = հէ՛լօ! *int.* ի՜շտ, ծօ՛, քա՛ նա՛ նու։

Hallow հէլ՛լօ(ը), *va.* սրբել, օրհնել նուիրել։ -een ՛իին, *s.* նաւակատիք Ամենայն Սրբոց Տօնին։ -mas, *s.* Տօն Ամ. Սրբոց (Նոյ. 1–2)։

Hallucination հէլլուսինէյ՛շըն, *s.* վրիպակ, սխալանք; 2. բանդագուշանք, զառանցանք, ցնորք։

Halo հէյ՛լօ(ը), *s.* ճաճանչ, լուսապսակ նկ.; 2. բակ (լուսնի), կալ. *pl.*-los. =*an* ճաճանչով պատել։[*Ar.*]

Haloid հէլ՛օյտ, *a.* աղանման ք.

Halser հասըը՛ըր, *s.* խառան ն..

Halt հօօլթ, *vn.* դադրիլ, սայթաքել; 2. կաղալ; 3. վարանիլ; 4. կենալ, հանգչիլ, դադար առնել։ =*va.* զօրքը կեցնել, դադար տալ։ =*a.* դայթող, կաղ։ =*s.* կաղութիւն; 2. կաց, կանգ։ Halt! կե՛ցիր, կա՛նկ առ։

Halter հօըլ՛թըր, *s.* ձիու կապ, ծամ, պախուրց; 2. կախաղանի չուան, խեղդ; 3. կաղացող, խեղ։ =*va.* (ձին) կապել, պախուցել։

Halve հաւ, *va.* երկուքի բաժնել, կիսել։

Halyard, -liard հէլ՛եըրտ, *s.* գրօշաձիգ առագաստաձիգ չուան։

Ham հէմ, *s.* ազդր; 2. (խոզի) երշիկ; 3. ծնկան ետևի կողմ, կարթ։ -shackle, *va.* (մորթուելու կենդանւոյն) գլուխը առջևի ոտքին կապել։ -string. կարթակոտոր ընել։

Hamadryad հէմ՛էտրայէտ, *s.* [*pl.* -des -տիզ,] ծառանայշ դէց.

Hamate հէյ՛մէթ, *a.* խառնակեալ։

Hames հէյմզ, *pl.* անրասախստակ (կառաձիգ ձիու)։ [մակաւ։

Hamite, -tic հէ՛մայթ, *a.* քա-

Hamlet -՛լէթ, *s.* գիւղակ, շէն։

Hammel հէմ՛էլ, *s.* փոքր մակաղատեղ աղըլ։

Hammer հէմ՛մըր(ը), *s.* մուրճ, ուռն; 2. բախոց, (հրացանի)ուռնակ =*va.* դարբնել, մրճատել; մուրճով զարնել; 3. հնարել։ =*vn.* զբաղիլ; 2. ջանալ, ճգնիլ։ To come to the–. աճուրդի հանուիլ։ -cloth. (աթոռի) ծածկոց։-harden, *va.* մրճատելով կարծրացնել (մետաղը)։ -head, -fish. ուռնաձուկ։ -ed steel. կռանակուռ։ -wort. ապակեխոտ։

Hammerer -րըր, *s.* մրճահար։

Hammock հէմ՛ըք, *s.* կախմահիճ, կախօրրան, ճօճք։

Hamose, -mous հէյ՛մօս, հէյ՛մըս, *a.* կարթաձեւ, կարթային։

Hamper հէմ'բըր(ս), *s.* սակառ, կթոց; 2. կապանք, շղթայ։ =*va.* (ձիուն) ոտնակապ դնել; 2. նեղը ձգել, խառնշտկել; 3. դիզել։

Hamster -'ստըր, *s.* արջամուկ։

Hanaper հէն'էբըր, *s.* զամբիւղ; 2. արքունի գանձ; գանձարան։

Hand հէնտ, *s.* ձեռք; 2. թաթ, մագիլ; 3. ալուք(ժամաց.); 4. թեւ, ուղղուկ; 5. կողմ, թեւ; 6. հմտութիւն, ճարտարութիւն; 7. (ձեռաց) գործ, ձեռնարկ; 8. գործաւոր, գործող; 9. գրութիւն, գիր; 10. տիրութիւն, ճանկ։ At *or* on all–s. ամէն կողմէն։ At–. մօտ, պատրաստ։ By–. ձեռքով (ոչ թէ գործիքով)։ From–to–. մէկէն միւսին։ –in–. միաբան, միատեղ։ –over–. շուտ, շուտ։ –to–. ձեռք ձեռքի, միութեամբ։ –to mouth. անհատատ կերպով; օրըստօրէ, առօրեայ։ Off –. անյապաղ; մէկուն տիրացումէն ազատ։ To bear a–. փութալ, օգնել ն. On–. ձեռքին տակ։ To be –and glove. խիստ մտերիմ ըլլալ։ To be on the mending–. բարւոքման ճամբու մէջ ըլլալ։ To bring up a child by–. տղայ մը առանց մօր կաթին մեծցունել։ To change –s. ձեռքը՝ տէրը փոխել։ To come to–. ընդունուիլ։ To have a–in. մաս՝ շահ ունենալ։ To have in–. շինելու վրայ ըլլալ։ To lend a–. օգնել։ To put the–to, *or* lay –s on. գրաւել։ To strike–s. պայման դընել, երաշխաւոր ըլլալ։ To take–in. ստանձնել, սկսիլ։ To wash the–s. զինքն անպարտ համարել։ Under the–of. ստորագրութեամբը վաւերացեալ։

Hand հէնտ, *va.* տալ, մատուցանել; 2. երկնցնել, կարկառել; 3. առաջնորդել, վարել։ To–down. ժառանգ ձգել, հօրմէն որդւոյն անցնիլ; վար տալ։ -barrow. պատգարակ։ -basket. սակառիկ։ -bill. յայտագիր, ազդ; փայտատագդ եամբաւ։ -book. (առձեռն) մատենիկ, (բառ) գրքուկ։ -breadth. թիզ, թզաչափ։ -cuff -քըֆ(ս), *s.* թաթիկ; ձեռնակապ; 2. ձեռնակապ դնել։ -gallop. քառարշաւ՝ հանդարտ ընթացք։ -gun հէն. հրացան։ -maid, -maiden. աղախին։ –me-downs. գործածեալ հանդերձք։ -organ. պարպերեան երգեհոնիկ։ –seller. փերեզակ։ -smooth. ճարպիկ։ –spike. լծակ։ -work. ձեռագործ։ -worm. ուտիճ, ցեց։ –writing. ձեռագիր։ [կաւ ինչ։

Hand'ful, *s.* բուռմը, ճանկմը; սա-

Handed հէն'տըտ, *s.* ձեռնի; ափաձեւ ըս; մաշկակապ (ոտք սագի)։ Right–. աջաձեռնի։ Left–. ձախլիկ, աշեկան։ One–. ձեռնատ յօշագ։ Open–. առատաձեռն։

Handicap հէնտ'իքէբ(ս), *s.* գըլխաձիարշաւ; 2. գլխարշաւել։

Handicraft -'իքրէֆթ, *s.* ձեռնարհեստ արհեստ։ –sman -քրէֆցմ'-մըն, *s.* արհեստաւոր, վարպետ։

Han'dily, *ad.* ճարտարօրէն։

Han'diness, *s.* վարպետութ.։

Handiwork հէնտ'իուըրք, *s.* ձեռագործ; 2. գործուած։

Handkerchief հէն'քըրչիֆ, *s.* թաշկինակ, վարշամակ։

Handle հէնտ'ըլ(ս), *va.* շօշափել, ձեռնել; 2. վարել, գործածել; 3. վարժեցնել, կրթել; 4. ճառել, խօսիլ։ =*s.* կոթ, ճարմանդ; 2. պատակ, երախակալ։ To give a–. առիթ մատակարարել։

Handling հէնտ'լին, *s.* կիրառութիւն; (նկարելու) յատուկ կերպ։

Handsel հէնտ'սըլ, *s.* կաղանդչէք; 2. նախավաճառ սիֆթահ։ =*va.* կաղանդել; 2. նախադնորդ լինել։

Handsome հէն'սըմ, հէնտ'սըմ, *a.*

գեղեցիկ, վայելուչ; 2. ընտիր, շքեղ; 3. առատ(աձեռն)։ -ly, ad. գեղեցկաբար; առատօրէն։ -ness հէնտ'սըմնէս, s. վայելչութիւն։

Handy հէնտ'ի, a. յաջողակ, վարպետ; 2. վայելուչ; 3. առձեռն

Hang հէնկ, va. (-ed հէնկտ, Hung հըն.) կախել, առկախել; 2. կպցնել; 3. կախաղան հանել; 4. (պատերը) զարդարել, սրահակել; 5. թղթոր-մել։ =vn. կախուիլ, տատանիլ; 2. կախուած ունենալ։ =s. կախուած։ To-fire. (հրացանը) կրակ չառնուլ։ To-a scythe! գերանդին կոթէն կախել։ To-by the eyelids. թոյլ կերպով կախել։ To-on. բռնանալ; կախուիլ; փակչիլ, մնալ։ To-together. միանալ։ To get the -of. սորվիլ, վարժուիլ։ -bird. ականարեակ, բալտիմոր փիցորեա։ -dog. շուն արծող, անպիտան։-man. կախաղանական, դահիճ։ -nail. քցիմ շէյթանի թըրնաղը։ Hang it. գետինն անցնի։

Hanger հէն'կըր, s. վառը բալա; 2. կեռ, գզեր, ճանկ չէնկէլ; 3. ճանկաւոր շղթայ։ -on, s. պատառաբոյծ, պնակալէզ, հացկատակ։

Hanging հէն'կին, s. կախաղանի պատիժ; 2. կախուած; 3. pl. պատի պաստառ, վիժակ։ -buttress. կամարակալ ճ.

Hank հէնք, s. կարժ չիլէ; 2. օղակ առագաստի ռանիսէ չէնկէրի։ -er հէն'քըր, vn. [after] անձկալ, փափաքել։

Hap հէփ(տ), vn. պատահիլ, հանդիպիլ։ =s. բաղդ, դէպք, պատահար։ -hazard. դիպուած։ -less, a. դժբաղդ, թշուառ։ -ly, ad. թերեւս, գուցէ; 2 պատահաբար։

Happen հէփ'ն, vn. [to, on] հանդիպիլ; 2. պատահիլ, գալ։ To-on. տեղի ունենալ, պատահիլ, ըլլալ։

Happily հէփ'փիլի, ad. բարեբաղդաբար; 2. նպաստաւոր, յաջող, վարպետ կերպով։

*Happiness հէփ'փինէս, s. երջանկութիւն; 2. բարեպաշտութ.; 3. երանութ.; 4. բաղդ, շնորհ, գեղ։

Happy հէփ'փի, a. բարեբաղդ, երջանիկ, բարեյաջող; 2. նպաստաւոր, պատեհ, յաջող։

*Harangue հէրէնկ'(տ), va. ատենաբանել, ճառախօսել։ =vn. ճառախօսել, բանախօսել։=s. հրապարակախօսութիւն, բանախօսութ., ճառ։-er հէրէն'կըր, s. ատենախօս, ճառախօս։

Harass հէր'էս(տ), va. չարաչար յոգնեցնել, հոգին հանել, տառապեցնել։ -er, s. տառապեցնող։

Harbinger հար'պինճըր, s. յառաջընթաց, սուրհանդակ։ =va. յառաջընթաց լինել, աւետել։

Harbor հար'պըր, s. ապաւէն, ինջեւան; 2. նաւահանգիստ։ =va. հիւրընկալել, պատսպարել; 2. ապաստան ընծայել։=vn. օթեւանիլ; 2.ապաստանիլ։ -master. նաւահանգստի տեսուչ լիմանի րէիսի։ -er, s. վանատուր։ -less, a. անապաւէն։ -age -րէճ, s. պատսպարան։

*Hard հարտ, a. կարծր, պինդ, խիստ; 2. դժուարին, դժնդակ; 3. տաժանելի, ծանր; 4. անհնարին; 5. թթու, ժանտահամ; 6. ծանրահնչիւն։ =ad. դժուարաւ, խստիւ, սաստիկ; 2. արագութեամբ։ -by. մօտ, առընթեր։ -up. առանց ստակի՝ միջոցի։ -favored -ֆէյ'վըրտ. ժանտատեսիլ։ -fisted. կծծի; կարծրաձեռն։ -fought հարտ'ֆօօտ. մօլեգին, կատաղի։ -hack. մեղուախոտ, մինջիր էրիքէն սազալը։ -handed. կոշտ ձեռքով։ -hearted. խստասիրտ։ -money. հնչուն դրամ։ -pan. կարծր խաւ ժայռից։-water.

ջրհորի՝ լեղի ջուր ։ -tack. նաւու պակցամուտ։ -ware. երկաթեայ ամանօթք, մանրկաթք խուրտավաք։

Harden հարտ'ն(ը), va. կարծրացնել, պնդացնել; 2. զօրացնել ։ =vn. կարծրանալ, պնդանալ; 2. զօրանալ։ -er հարտ'նըր, s. կարծրացնող, խստացնող։

Hardihood, -diness հարտ'իհուտ, -'տինէս, s. քաջութիւն, արիութիւն, անպատկառութիւն։ -dily, հար'տիլի, ad. քաջաբար։

Hardish հարտ'իշ, a. կարծրիկեկ։

Hardly հարտ'լի, ad. դժուարաւ, հազիւ; 2. խստիւ, կոշտաբար։

Hardness հարտ'նէս, s. կարծրութիւն, պնդութիւն; դժուարութ

Hardship, s. զրկանք, վիշտ; 2. նեղութիւն, դժուարութիւն։

Hardy հարտ'ի, a. արի, քաջ, անվեհեր; 2. ժպիրհ; 3. ամուր, տոկուն

Hare հէըր, հեեր, s. նապաստակ։ -bell. վայրի ամբուլ։ -brained -պրէյնտ թեթեւամիտ; վայրենի։ -lip. շրթնահերձ, պակուղը ճղքած։

Harem հէյ'րըմ, s. կանանոց, կանանի hարէմ [Ar.] [բիա։

Haricot հէր'իգօ, s. պորանի, լու-

Harier հէ'րիըր, s. բարակ բազր։

Hark հարք, vn. լսել, մտիկ ընել։

Hark! մտիկ ըրէ, լսէ, տես։

Harlequin հար'լիքուին, s. հըտպիտ, խեղկատակ։ -ade հար'լիքուէնէյտ, s. հտպտանք, միմոսութիւն։

Harlock հար'լաք, s. մոգարիկոն, կռատուկ բօ. որ եւ Charlock.

Harlot հար'լըտ, s. հանրակին, պոռնիկ։ =a. նուաստ; վաւաշ, ցոփ։ -ry հար'լըտրի, s. պոռնկութիւն։

Harm հարմ, a. վնաս, չարիք; 2. զրկանք, զեան, կորուստ։ =va. վնասել, ցաւցնել, անիրաւել, մեղանչել։ -ful, a. վնասակար, վտանգաւոր

Harmattan հարմէթ'էն, s. խորշակ Աֆրիկեան ։ [գենայ։

Harmel հար'մըլ, s. վայրի փե-

Harmless հա'րմլէս, a. անվնաս, անմեղ։ -ly, ad. -ness, s.

Harmonic, -al հար'մանիք, a. ներդաշնակ, քաջայարմար; 2. դաշնակաւոր, քաղցրանուագ։ -ly, ad. ներդաշնակութեամբ։ -monic, s. ներդաշնակ ձայն; 2. pl. երաժշտութիւն; 3. դաշնակախաղք։

Harmonica հարմանի'քը, s. դաշնակարան; 2. ձեռնադաշնակ։

Harmonious հարմօ'նիըս, a. քաղցրանուագ, դաշնակաւոր, ներդաշնակ; 2. միաբան; 3. համաձայն -ly, ad. ներդաշնակութեամբ։

Harmonist -'մընիսթ, s. ներդաշնակագիր, երաժիշտ; 2. համաբարբառ (հեղինակ)։ [նիկ։

Harmonium -օ'նիըմ, s. երգիո-

Har'monize -նայզ(ը), vn. համաձայնիլ, միաբանիլ; 2. ներդաշնակիլ ։ =va. համաձայնեցնել; 2. ներդաշնակել ; դաշնակել -nizer -զըր, s. համաբարբառ (հեղինակ)։

*Harmony հար'մընի, s. համաձայնութ., միութ.; 2. ներդաշնակութիւն, դաշնակութ.; 3. պատշաճութիւն , յարմարութիւն; 4. դաշնակադիք։ -of 4 Gospels. համաձայնութ. չորից աւետարանաց։

Harness հար'նէս(ը), s. սպառազէն , վարուանդ (ձիու); 2. կաշեաբք (կառաձիոց); 3. զրահ, լանջապանակ։ =va. զինել, վառել; 2. սպառազինել (ձին), լծել։

Harp հարփ(ը), s. տաւիղ սանթուր ։ =vn. տաւիղ զարնել; 2. կրկնաբանել ; պրպտել։ -sichord, s. վաղադաշնակ չիմպալօ։ -er, -ist հար'փըր , հարփ'իսթ, s. տաւղահար. տաւիղապճիռ։

Harping-iron, Harpoon հարփ'ինկայըրն, հարփուն'(ը), s. երեքժանի,

երեքարձէն (ձկնորսաց) զըպգըն։ =*va.* երեքժանիով զարնել, շամփրել (ձուկը)։ -poneer,-pooner հար-փունիյր՛, -փուն՛իյր, *s.* երեքժանեւոր, երեքժանիով բռնող։

Harpings -՛փինկզ, *s.* կողնոցն–.

Harpy հար՛փի, *s.* (*pl.* -pies -փիզ) կնադէմ անգղ, հարպիայ դեւ; 2. յափշտակիչ; 3. ապուռ անգղ։

Harquebuse, *See* Arquebuse

Harr հար, *s.* մըրկայոյզ կոհակ; 2. փոթորիկ։

Harridan հէր՛րիտըն, *s.* ձողա-[նոյշ, բող։

Harrier հէր՛րիըր, *s.* որսի շուն, քերծէ բազը; 2. հաւկուլ բու.

Harrow հէր՛րօ (տ), *s.* ցաքան չիփ րձի sաrաղը։ =*va.* ցաքանել; 2. տակնուվրայ ընել։ -er հէ՛րօըր, *s.* ցաքանող; 2. փայկոն, բազէ։

Harry հէր՛րի(տ), *va.* աւարել; 2. տանջել, նեղել; 3. (թռչնոց բոյն) պարպել; 4. ստացուածքէն վանել։

Harsh հարշ, *a.* կարծր; 2. կոշտ, անախորժ, խորթ; 3. խիստ, լեղի։ -ly, *ad.* անախորժ, դժուարալուր։ -ness, *s.* բրտութ.; անհարթութ.

Hart հարտ, *s.* եղջերու։ –'s tongue. արծուածանկ, ձողկենի զաr-զաq այաղը բո. –beast. ցլեղջերու։ -shorn հարտս՛հարն, *s.* եղջիւր (եղջերու); Salt of–. անուշադր։

Harum-Scarum հէյրըմ սքէյ՛րըմ, *a.* փախուկ, կուրր պակաս։

Haruspice հէ՛րըսփիս, *s.* ընդերահմայ չ.

Harvest հար՛վըստ, *s.* հունձք; 2. պտուղ, արդիւնք։ =*va.* հնձել։ –fly. ճպուռ։ -home. երգ՝ տօն հնձոց; հունձք։ -moon. հնձալուսին -er հար՛վըստըր, *s.* հնձող։

Has հէզ, *3d. p. sing. of* Have.

Hash հէշ(տ), *va.* կարել, յօշել; (նորէն) տաքցնել։ =*s.* յօշած զիյմա; 2. հնոտիներու ցոյց։ [խաշ։

Hasheesh,-ish հէշ՛իշ, *s.* խաշ-

Has'let, *s.* փորոտիք (խոզի)։

Hasp հէսփ(տ), *s.* իլ, իլիկ։ =*va.* աղխել, նիգը դնել, գոցել։

Hassock հէս՛ըք, *s.* բարձիկ, փսիաթ էկ. -grass, *s.* եղէգ։

Hast հէստ, *2d. p. sing. of* Have.

Has'tate, -ted, *a.* արդնաձեւ։

*Haste հէյստ, *s.* աճապարանք, շտապ; 2. արագութիւն, ճեպ; 3. տագնապ։

Haste, Hasten հէյս՛ն (տ), *va.* փութացնել; արտորցնել։ =*vn.* փութալ, աճապարել, արտորալ։

Hastener հէյս՛նըր, *s.* մղիչ։

Hasty հէյստ՛ի, *a.* փոյթ, արագ, ժիր; 2. յախուռն; 3. դահավէժ; 4. դիւրագրգիռ։ -pudding. աթերայ։ -tily հէյս՛տիլի, *d.* փութանակի, աճապարանօք; խուճապաւ։ -tiness հէյս՛տինէս, *s.* փոյթ, շտապ; 2. զայրոյթ։

Hasting հէյստ՛ինկ, *s.* գարուն բոս; 2. *pl.* կանխահաս պտուղներ։

Hat հէտ, *s.* գլխարկ, փեղոյր։ -band. ժապաւէն գլխարկի։

Hatable հէյտ՛էպլ, *a.* ատելի։

Hatch հէչ(տ), *va.* թխսել, ձագ հանել; 2. խորհիլ, հնարել, նիւթել; 3. խաչագծեր շինել նկ. =*vn.* թուխս կուրթ նստիլ; 2. (հաւկիթ) ածել; 3. մեքենայել։ =*s.* հաւի հանած ձագեր թուխս; 2. դիւտ; 3. կախաղուռ; 4. նաւու շտեմարանի բերան; 5. իջանելիք ղուռմպաr։ -way. իջանելիք ղուռմպաr աղզը։ Under -s. նաւուն ծածքին տակ անմպաrsա; 2. թշուառ թաղուած, լքեալ։

Hatchel հէչ՛լ, *s.* սանտրոց։

Hatcher հէչ՛ըր, *s.* մեքենայիչ։

Hatchet հէչ՛էտ, *s.* պիլեակ, տապարիկ նաճազ։ To bury the–.

հաշտուիլ։ To take up the—. կռուիլ։

Hatch'ment, *s.* վահանակ (զինանշանի); քանդակք (մրի կոմի)։

***Hate** հէյթ, *va.* ատել, գարշիլ, զզուիլ։ =*s.* ատելութիւն, ոխ։

Hateful հէյթ'ֆուլ, *a.* ատելի, նողկալի, զզուելի։ -ly, *ad.* գծպըհի՝ ատելի կերպով։ -ness, *s.* գարշութիւն, նողկանք։ [տելի

Hater հէյթ'ըր, *s.* ատեցող, ա-

Hatred հէյթ'րէտ, *a.* ատելութիւն; 2. թշնամութիւն, չարակամութիւն։ [գործ, խոյրարար։

Hatter հէթ'ըր, *s.* փեղուրա-

Hauberk հօպ'պըրք, *s.* լանջապանակ։

Haughty հօ'թի, *a.* գոռոզ, ոէգ, ամբարտաւան։ -tily, *ad.* գոռոզաբար։ -*tiness, *s.* ամբարտաւանութիւն, հպարտութիւն։

Haul հօլ(թ), *va.* քաշել։ =*vn.* (նաւը) ուղղութիւն փոխել; 2. մեկդի քաշել, եւ դարձնել։ =*s.* ձգում, քաշելը; 2. քաշուածք։ To—over the coals. հաշիւ պահանջել։

Haulm, Haum, Halm հօմ, *s.* ցօղուն սաք; 2. յարդ, երդ։

Haunch հանչ, *s.* ազդր գալլա պաշլը։ —es of an arch. ողնուց ².

Haunt հանթ, *an.* յաճախել, դեգերիլ, ատէպ երթալ, ցանկորդել։ =*s.* յաճախած տեղը; 2. ժամադրավայր։ -er, *s.* յաճախող։

Hautboy հօ'պօյ, *s.* բարձրասրինգ, շեփոր։ -strawberry. մշկելակ։

Hauteur օթըր', *s.* գոռոզութիւն, ամբարտաւանութիւն [F.]

Have հէվ, *va.* (Had, Having.) ունենալ; 2. ստանալ, առնուլ, ընդունիլ; 3. համարիլ, կարծել; 4. կրել, ծնանիլ; 5. պահանջել, փափաքիլ; 6. պարտաւորիլ։ To—after. հետամտիլ։ To—at. յարձակիլ։ To—away. վերցնել, հանել։ To—back. ետ առնուլ։ To—on. կրել, դնել։ To—down, up in, out. իջեցնել, վերցնել, մոցնել; հանել։ You—me, բանծս կհասկնաս։ Do as I would—you. ինծի հետեւէ։ [*Իբրեւ օժանդակ բայ* Have *կգործածուի Անգլեւոյ Դերբայից հետ բայի մը Անգլեւոյները շինելու։* I have loved, I shall have eaten.]

Haven հէյվ'ն, *s.* նաւահանգիստ; 2. ապաւէն։

Havelock հէվ'լոք, *s.* զինուորի կնգղաւոր վերարկու։ [պայուսակ։

Haversack -'ըրսէք, *s.* մախաղ,

Havock հէվ'ըք, *s.* կործանում, աւեր, կոտորած։ =*va.* քանդել, աւերել։ Havoc! ի զէ՛ն, կոտորեցէք։

Haw հօօօ-(թ), *vn.* կմկմալ, կակազել։ =*s.* ցանկապատ պարտէզ; 2. հաղոր, սինձ *հայրն* բ; 3. կըմկըմալը, կակազում; 4. ծիուն աչքը բիծ մը։ -finch. խոտակոուց ե.

Hawk հօք, հօ(թ), *s.* բազէ։ =*va.* հագալով մոզաս հանել։ =*vn.* (բազէով) թռչնորսորդութիւն ընել; 2. ապրանք պտտցնել, պոռալ։ -eyed. սրատես։ -weed. բազէխոտ։ -er հօք'ըր, *s.* շրջիկ փերեզակ, *մանրավաճառ գօրբուզնու*; 2. բազէորս։ [նաւի ն-

Hawse հօզ, հօզ, *s.* խռուա-

Hawser հօզ'ըր, *s.* երեքկղի՝ չորեքկղի չուան, խառան *բալաման*։

Hawthorn հօ'թհորն, *s.* սրափուշ, քուրկ *ազ sifkh*։

Hay հէյ, *s.* չոր խոտ, խար; 2. ծուղակ, վարմ։ =*vn.* խոտ հնձել, չորցնել։ -cock. խոտի դէզ, թէզ։ -fork. երեքժանի, անաղող *օր չաբալըս*։ -loft խոտանոց։ -maker. խոտ քաղող, չորցնող։ -making. խոտաքաղութիւն։ -mow, -rick, -stack. յարդի դէզ, բարդ։

Hazard հէզ'էրդ, *s.* պատահում,

պատահար, դիպուած, բաղդ; 2. վտանգ, արկած, փորձանք, դէպք: =va. վտանգի մէջ դնել, վտանգել, բաղդին յանձնել: =vn. (վտանգի) մէջ նետուիլ: -able, a. վտանգելի:

Hazardous հէզ'ըրտըս, a. վտանգաւոր, արկածալից: -ly, ad.

Haze հէյզ, s. մէգ, մառախուղ; մշուշ; 2. աղօտութիւն:=vn. մէգը պատել:

Hazel հէյ'զլ, s. կաղնի:=a. կաղնեգոյն որ եւ Hazelly. -nut. կաղին: -hen. կաղնահաւ:

Hazy հէյ'զի, s. միգամած, միգապատ, մառախլապատ, նսեմ: -ziness, s. -ութիւն:

He հի, pron. նա (արական), ինքն; 2. մարդ, այր; 3. արու: He goat. նոխազ, քօշ էրկէճ:

Head հէտ, s. գլուխ; 2. ծայր, գագաթ, առաջ, ճակատ; 3. աղբիւր, ակ, սկիզբ; 4. պարագլուխ, գլխաւոր, մեծ; 5. մարդ, անձ, հատ; 6. խելք, հանճար, միտք; 7. իշխանութիւն, զօրութիւն, բարձրութ.; 8. գլխարկ; 9. զօրք: =va. գլուխ ըլլալ, առաջնորդել; 2. գլուխ շինել՝ կապել; 3. առջեւը կտրել, արգիլել; 4. (down) գլխատել; 5. յօտել; 6. (off) կտրել: =vn. սկսիլ; 2. գլուխ կապել եւ. Head or tail. (դրամին) ո՞յս թէ ո՞ն կողմը; սա՞ թէ նա՞: -and ears. բոլորովին, գըլխովին: To come to a-. գլուխ կապել, հասնիլ: To his-. առջեւէն: To make-, or to make-against. տոկալ; յառաջադիմել: -ache հէտ'էյք. գլխու ցաւ: -band. վարսակալ, ծամակալ; կողակալ (գրքի): -cheese. խոզի խաշ բաչա: -dress, -gear. գլխազարդ, գլխանոց: -land. գլուխ, սար, հրուանդան; արտի անմշակ ծայր: -long հէտ'լոն, a. յանդուգն, դահավէժ, անխորհուրդ կուշտ; 2. գլխիվայր: -man. գլխաւոր: -money. գլխահարկ խարաճ: -piece. գլուխ; սաղաւարտ; իմաստութիւն: -quarters. սպարապետի կայան; ընդհանուր սպայակոյտ; վարչութիւն, դրասենեակ, կեդրոն: Headsman. դահիճ: -spring. աղբիւր, ակ, սկիզբ: -stall. գլխանոց ձիու: -stock. շաղափի գլուխ, փինչ: -stone. անկիւնի քար; (գերեզմանի) գլխու քար: -strong. յամառ, պնդագլուխ: -tire. գլխաշուք: -way. (նաւու) ճանբա; սանդուղի գլուխ կեզինիի:

Header հէտ'ըր, s. գլխաւոր; 2. (գամերու) գլուխ շինող, ծայրաշէն; 3. պատին մէջ դրուած երկայն քար; 4. գլուխը ջուրին մէջ ընկղացող, մխուճ:

Head-: -ily հէտ'իլի, s. յամառաբար, յանդգնօրէն: -iness հէտ'ինէս, s. յամառութիւն, կամակորութիւն; 2. յանդգնութիւն: -ing հէտ'ին, s. տիտղոս, մակագիր, անուն; 2. գլխաւոր, առաջին; 3. գլխաշինութիւն (գամի), գլխաձեւութ.; 4. ներքնուղի, գետնափոր ճանբայ հան+.; 5. պատին մէջ երկայնքին դրուած քար, ծայրաճ: -less հէտ'լէս, a. անգլուխ; առանց գլխաւորի: -ship, s. վարչութ. իշխանութիւն:

Heady, a. յամառ, յանդուգն, անսանձ, խեւ; զօրաւոր գինովցնող:

Heal հիյլ, va. [-ed of] բժշկել, բուժել; 2. բըժնցնել, ողջացնել; 3. ամոքացնել, զատել; 4. հաշտեցնել:=vn. ողջանալ, առողջանալ: -able -'էպլ, a. բուժելի: -er հիյ'լըր, s. ողջացնող, բուժիչ: -ing հիյ'լին, a. բուժիչ, առողջարար: =s. բժշկութիւն, բժշկելը:

Health հէլթ, s. առողջութ., կենդանութիւն, արեւշատութիւն, արեւողջութիւն; 2. բարեմաղթու-

թիւն, կենաց ընելը։ Bad—. վատառողջութիւն։ Your—! ձեր կենա՛ցը։ To drink a—. գաւաթ պարպել։

Healthful հէլդ'ֆուլ, *a.* քաջառողջ, լաւ; 2. կազդուրիչ, բուժիչ; 3. առողջարար։ -ly, *ad.* ողջամբ; առողջական պայմաններով։ -ness, *s.* առողջութիւն, առողջարարութ.

Healthy հէլդ'ի, *a.* քաջողջ, քաջառողջ, առողջարար։ -thily, *ad.* -tiness, *s.* -ութիւն։

Heap հիյփ(դ), *s.* դէզ, շեղջ, թեղ, կոյտ; 2. ամբոխ, խումբ։ =*va.* դիզել, կուտել, ժողվել; 2. համբաբել։ -er հիյ'բըր, *s.* դիզող։

Hear հիյր, *va.* (Heard հըրդ,) մտել, լսել, ունկնդրել; 2. դատել, քննել; 3. ականջ տալ, անսալ։ = *va.* լսել, ականջել; 2. լուր առնել։ -er հիիր'ըր, *s.* լսող, ունկնդիր։ -ing հիյ'րին, *s.* լսողութիւն, լսելը; 2. ունկնդրութիւն; 3. ձայնի հասողութ. To give a—. դատը լսել։ -ken հարք'ն, *vn.* ականջ տալ; 2. ուշադիր ըլլալ, մտել։ -say հիր'սէյ, *s.* զրոյց, լուր։

Hearse հըրս, *s.* մեռելակառք։

Heart հարդ, *s.* սիրտ; 2. լանջ, կուրծք; խիղճ, գութ; յօժարութիւն, եռանդ, փափաք; 3. քաջութիւն, կորով; 4. կեդրոնավայր, կենսական մաս, մէջտեղ; 5. միջուկ (պտուղի); 6. սրտիկ գուբա թղ. At heart. իրականապէս։ By heart. գոց, բերան։ To break the—of. վշտահեցնել, սրտաբեկ ընել։ To set the—upon. անձկալ, շատ փափաքիլ։ -ache հարդ'էյք. սրտի ցաւ, կսկիծ։ -broken. վշտաբեկ, սրտաբեկ։ -burn, -burning. ստամոքացաւ; տեղլութիւն, սրտի դառնութ.։ -piercing. սիրտ ծակող։ -rending. դառն, վշտալից։ —'s-ease. հանդարտութ., սրտի հանդիստ; խակած աղիկ, խընդամղիկ հиրճayi մեllեfչե։ -sick վշտահար։ -string. սիրտընկալ երակներ մրդ. -whole. անխոց սիրտ։ -wood. ծառի միջուկ, սրտուկ։

Hearten հարդ'ն, *va.* քաջալերել։

Hearth հարդհ', *s.* կրակետղ, բուրակ, վառարան օճագ; 2. տուն, երդ, բնակարան։ -rug. տապաստան մինsկր։ -stone. վառարանի յատակ։

Heart'ily -լէ, *ad.* ի բոլոր սրտէ, մտադիւր; 2. եռանդագին, անկեղծօրէն։ -tiness, *s.* բուռն տենչ, յօժարութիւն, անկեղծութիւն։

Heartless հարդ'լէս, *a.* անսիրտ; 2. վատ, վախկոտ; 3. անխիղճ։ -ly, *ad.* անխղճօրէն։ -ness, *s.*

*Hearty հարդ'ի, *a.* անկեղծ, սրտագին; 2. քաջ, կորովի; 3. սննդարար

Heat հիյդ, *s.* ջերմութիւն, տաքութիւն, գոլ, շող, բալ; 2. եռանդ, սաստկութիւն, տենդ; 3. յուզում, զայրոյթ; 4. եռալը, յոյզք; 5. կարմրութիւն, շառագնութիւն։ = *va.* տաքցնել; 2. բորբոքել, գրգռել։ = *vn.* տաքնալ։ To be in—. գրգըռուիլ գրգըռմաք։

Heater հիդ'ըր, *s.* ջեռուցիչ։

Heath հիդհ', *s.* խալանջ, ցախ, ցախաստան; 2. անապատ։ -cock, -game, -hen, -pout. ցախաքլոր է. -pea. քիմամ, քուշնայ բ.. -berry. քամարիկ։ -plant. խուենի։ -throstle. ցախասարդիկ։

Heathen հիյդհն, *s.* հեթանոս, կռապաշտ։ -dom. -ism հիյդհ'նդըմ, հիյդհ'նիզմ. *s.* հեթանոսութ., կռապաշտութ.; 2. հեթանոս աշխարհ։

Heathenish հի'դհնիշ *a.* հեթանոսական; 2. բարբարոս, վայրենի։ -ness -նէս, *s.* -ութիւն։

Heathenize, *va.* հեթանոսացնել

Heather հեդհ'ըր, *s.* ցախ։

Heath'y, -th'ery, *a.* ցախալից։

Heave հիյվ, *va.* [Heaved, Hove;

Hoven հօվ՛ն,] վերցնել, կանգնել, բարձրացնել; 2. նետել; 3. քաշել հանել; 4. վեր քաշել ։ =vn. տրոփել, բաբախել; 2. ծփալ, հեւալ; 3. փսխելու ճգնիլ։=s. տատանում, ծփում, հեւք; 2. ճիգ, ջանք; 3. pl. գժուարաշնչութիւն ձիու։-offering. երախայրեաց նուէր։

Heaven հեվ՛ն, s. երկինք, երկին; 2. օդ, եթեր, մթնոլորտ; 3. արքայութիւն երկնից; 4. Աստուած։ Good-s! արդա՛րԱստուած։-liness s. երկնային բնութիւն։ -ly հեվ՛նլի, a. երկնային, երկնաւոր; 2. անզուգական, աստուածային; 3. ad. երկնամման; 4. յաստուածուստ ։ -minded. աստուածավախ, հրեշտակային ։ -ward հեվ՛ըուըրտ, aa. դէպ ի երկինք ։ [2. լծակ։

Hea'ver հիյ՛վըր, s. վերամբարձ;

Heavily հեվ՛իլի, ad. ծանր կերպով; 2. ցաւագին, տխրօրէն, դառնապէս; 3. դժուարութեամբ ։ -viness հեվ՛ինէս s. ծանրութիւն ։

Heavy հեվ՛ի, a. ծանր, ծանրակշիռ; 2. անտանելի, դառն, դժընդակ, տաժանելի; 3. ծանրաբեռնեալ; 4. ապուշ, թանձրամիտ; 5. զօրաւոր; 6. բարձր, խորին; 7. դըժուարամարս; 8. ամպամած ։ =ad. ծանր կերպով։=հիյվ՛ի, a. ծփծփուն, տատանեալ ։

Hebdomadal,-domadary հեպտոմ՛էտըլ, -տօմ՛էտըրի, a. շաբաթա (թերթ), շաբաթական, շաբաթեայ։ =s. եօթնեկապատ քահանայ, ժամարար պպ։

Hebetate հեպ՛էթէյթ, va. ապուշ դարձնել, բթացնել։ =a. բթամիտ, ապուշ։-tion. Hebetude հեպ՛էթիուտ, s. -ութիւն ։

Hebraic հիպրէյ՛իք, a. եբրայական, հրէական ։ -ally, ad. ըստ եբրայականին, աջէն ձախ։

Hebraism հի՛պրէյիզմ, s. եբրայաբանութիւն։ -raist հի՛պրէյիսթ, s. եբրայագէտ ։ -raize հի՛պրէայզ, an. եբրայականի վերածել, հրէացնել; 2. եբրայեցերէն խօսիլ ։

Hebrew հի՛պրու, s. եբրայեցի, հրեայ; եբրայեցերէն։=a. -յական։

Hecatomb հէք՛ըթում, s. հարիւրեզնեան զոհ; արիւնհեղութ.։

Heckle, s. գանգրոց (քթանի)։

Hectar էք՛թըր, s. հարիւրակալ։

Hectic,-al հէք՛թիքըլ, a. ծիւրական; ծիւրախտաւոր վէրկմիշ։= s. բարակ ցաւ, թոքախտ վէրկմ։

Hecto'gram, s. հարիւրակրամ։

Hecto'liter, s. հարիւրալիտր։

Hecto'meter, s. հարիւրամետր

Hector հէք՛թըր, s. սնապարծ, պարծուկ, ջարդող =va. մեծաբանել, պարծենալ։

Hederaceous հէտըրէյ՛շըս, a. բաղեղնեայք ։ -ral հէտ՛ըրըլ, a. բաղեղի, բաղեղային։

Hedge հէճ, s. ցանկ չիր ։ =va. ցանկով պատել; 2. փակել; 3. արգիլել, կասեցնել; 4. պաշտպանել։ =vn. ցանկին մէջ պահուըտիլ; 2. պքիլ; 3. (a bet) երկու կողմէն գրաւի մտնել։-priest. ոչինչ քահանայ։ -row. ծառուղի նշդարեաց։ -sparrow. կայտառիկ ռ. [րիւ։

Hedge-hog հէճ՛հոկ, s. ոզնի ճիւ-

Heed հիյտ, va. ուշադիր ըլլալ; դիտել, զննել, զգուշանալ։ =s. ուշադրութիւն; 2. դիտողութիւն; 3. խնամք; 4. պատկառանք։

Heedful, a. շրջահայեաց, ըզգոյշ, խոհեմ։ -ly, ad. -ness, s.

Heedless, a. անհոգ, անփոյթ։

Heel հիյլ, s. կրուկ, գարշապար kofjk; 2. մնացորդ մաս։ =an. պարել, դառնալ; 2. (կօշիկի) կրուկ շինել; 3. (նաւը) պառկիլ ։ Neck and-s. մարմնոյն երկայնքին։ To be

at the–s of. համնելու վրայ ըլլալ։ To be out of the–s. գուլպան ծակել; շատ նեղուիլ։ To cool the–s. սպասել։ To go–s over head. հապճեպել, խուճապել։ To lay by the –s. ոտքը կոճղի զարնել բռնուըղա վնուռմագ։ To show the–s, to take to the–s. փախչիլ։ -piece. կրունկի կարկտան; կրունկի զրահ։-tap. կարկըտան ձգել (կրունկին); 2. գաւաթին տակը մնացած ըմպելի, տկէն։

Heft հեֆդ, s. ծանրութիւն։

Hegemony հիճէմ'ընի, s. գերագահութիւն, գերիշխանութիւն։

Hegira հիճ'այրա, -'րէ, հէճ'իրէ, s. Տաճկաց թուական, Հիճրէթ։

Heifer հէֆ'ըր, s. երինջ տիւղէ։

Heigh-ho հայ'հօ, int. ո՜հ։

Height, Hight հայդ, s. բարձրութիւն; գագաթ, կատար; 2. մեծութիւն, վսեմութիւն; 3. կատարելութիւն, գերազանցութ.; 4. լեռ, բլուր; 5. աստիճան, պատիւ։ –en հայդ'ն, va. բարձրացնել; 2. գեղեցկացնել, լաւցնել։

Heinous հէյ'նըս, a. ատելի, սոս կալի, աՀագին։ –ly, ad.–ness, s.

Heir էէր, s. ժառանգ, ժառանգորդ։ –presumptive. անուղղակի ժառանգ։ –dom,–ship էր'դըմ, s. ժառանգութիւն։ –ess էէր'էս, s. ժառանգուհի։ –loom էէր'լում, s. ժառանգական իրեղէնք։

Held հէլդ, pp. of Hold.

Heliac, –al հի'լիէք, հիլայ'էքէլ, a. արփիական, արեւային (ելք և մուտք աստեղ)։

Helical հիլայ'իքէլ, a. ոլորտային։ –coid հէլ'իքօյդ, s. պարուրակերպ ե.

Heliocentric, –al հիլիօսէն'թրիքըլ, a. արեւակեդրոն, -ական աստ. –graphy –աֆ'-, s. արեւագրութիւն –latry, արեւապաշտութ. –meter, s. արեւաչափ գ. –scope, s. արեւադէտ գ. –stat, s. արեւակայ գ. –trope հէ'լիէթրօբ, s. արեւածաղիկ այ չիչկչի; 2. արեւադէմ գ; 3. կարմրանիշ ակատ հն. –tropism –ադ'րօբիզմ, s. արեւադիմութիւն, –դարձութիւն (տնկոց)։ –type, s. արեւատիպ պատկեր։ –typy հի'լիօդայբի, s. արեւատպութիւն։

Helium հի'լիըմ, s. նիւթ անծանօթ յարեւու, արեգ ո.

Helix հի'լիքս, s. (pl. Helices հէլ'այսիզ,) խխունջ, խլնոտ; 2. ոլորտ ճ; 3. պարոյր, խղունջ (ականջի)։

Hell հէլ, s. դժոխք, գեհեան, տարտարոս; 2. գերեզման; 3. զընդան, բանտ; 4. խաղարան; 5. կոզով, արկղոց։-cat. ջատուկ, պառաւ։ -hound. դժոխքի շուն։

Hellebore հէլ'լէպօր, s. մրտոտակ, վրացի կոճ պույլնուզ օրուռ։

Hellenic հէլլէն'իք, a. հելլենական; յոյն։ –nism, s. հելլենաբանութիւն։ –nist հէլլէն'իսդ, s. հելլենացեալ; հելլենախօս, –լենագէտ։

Hellish հէլ'իշ, a. դժոխային, դիւական, անզգամ։ –ly, ad.

Helm հէլմ, s. սամիք, քեղի տիւմէն էէկէսի; ղեկ։ =va. ղեկավարել; 2. սաղաւարտ դնել։–less, a. առանց ղեկի, սաղաւարտի։

Helm, Helmet հէլ'մէդ, s. սաղաւարտ միղֆէր; 2. գլխանոց։

Helminthic հէլմին'թիք, a. բոտոտապան սօղուչճաւմ իլաճը։ –

Helminthology հէլմինթոլ'ըճի, s. բոտոտաբանութիւն ։

Helms'man հէլմզ'-, s. ղեկավար։

Helot հի'լըդ, s. գերի, ստրուկ (Սպարտացւոց)։–ism, s. ստրկութ.

Help հէլփ(դ), va. օգնել, նպաստել, օգուտ ընել; 2. դարմանել, առողջացնել; 3. խայրել, ճարը գտնել; 4. արգիլել։ =vn. օգնութեան հասնիլ; 2. ինքզինքը զսպել;

3. կերակուր բաժնել ։ =s. օգնու-թիւն, նպաստ. 2. օգուտ, դարման; 3. օգնական, ծառայ ։ Help! օգնութի՛ւն, հասէ՛ք ։ Help yourself! հրամեցէ՛ք ։ To—out. (ելլելու, հասնելու) օգնել ։ To—over. (ցատկելու՝ անցնելու) օգնել ։

Helper հել՛փըր, s. օգնական ։

Help'ful, a. օգտակար, առողջարար ։ –ness, s. օգնութիւն ։

Help'less, a. անօգնական, յլքեալ, աղքատ ։ –ly. ad. –ness, s. անճարակութիւն ։

Helpmate, –meet հելփ՛մէթ, s. օգնական, ընկեր; 2. կին, կողակից ։

Helter-skelter հել՛թըր–սքել՛թըր ad. խառնիխուռն, տակնուվրայ ։

Helve հելվ, s. մեղեխ, կոթ ։ =va. (կացինին) կոթ անցնել ։

Helvetic, հելվէթ՛իք, a. զուիցերական, հելուետեան ։

Hem հեմ, s. կտաւի դարձուած, խծիպ; 2. քթէն խօսուածք, հագագ ։ =va. (կտաւը) խծպել ։ =vn. քթէն խօսիլ ։ Hem! ի՛նչ, ի՛նչպէս ։

Hemal հի՛մըլ, a. արիւնային ։

Hem'atite, s. արիւնքար ։

Hem'iplegy, s. կիսադօսութ.

Hemip'ter, s. կիսաթեւք ։

Hemisphere հեմ՛իսֆիր, s. կիսագունտ ։ –pheric, –al. a. –ային ։

Hemistich –՛իսթիք, s. կիսատող ։

Hem'itone, s. կիսաձայն ։

Hemlock հեմ՛լաք, s. խնդամոլի, մոլախինդ, պլանուկ, պայցըռանն ։ [բիւներթութիւն ։

Hemorrhage, հեմ՛ըրէյճ, s. ա–

–hoids հեմ՛ըրոյտզ, pl. տեռատեսութիւն, թութք մայլարդ ։

Hemp հեմփ, s. կանեփ քենիր; 2. կանեփի թել; 3. չուան ։ –seed. կանփետ, պանկիւի չէսկիկ ։ –en հեմփ՛ն, a. կանեփէ ։

Hemstitch հեմ՛սթիչ(թ), s. ծառոտ դակալ՝ խծիպ; 2. խծպել ։

Hen հէն, s. հաւ, մարի; 2. էգ ։ -bell, -bane –պէյն. աղուէշըանդ պէնկ օրու ։ -coop. հաւնոց, բին քիւմէս ։ -harrier. ճանճայլն հաւկուլ ք–. -hearted. վախկոտ ։ -pecked հէնփէքտ՛, a. կնիկէն վախցող մարդ, փետտած հաւ ։ -roost. թառ փայտ; թառ ։ –nery հէն՛ըրի, s. հաւաբուծարան, հաւնոց ։

Hence հէնս, ad. ասկէ; հիմակուընէ; ուստի, հետեւաբար ։ From –. ասկէ, աստի ։ –forth, –forward հէնսֆօրթ՛, –՛ֆորուըրտ, ad. ասկէ ետքը, այսուհետեւ ։ [անկիւն ։

Hendec'agon, s. մետասան–

Hench'man, s. ծառայ, մանչ ։

Henna, հէն՛ը, s. հինայ գընա ։

Hepatic, –al հիփէթ՛իքըլ, a. լեր–դային ; լեարդի; 2. լերդագոյն ։ –tica, s. լերդատունկ ։ –tiza'tion հիփէթիզէյ՛շըն, s. լերդացում բժ.

Hep'tachord –թօրտ. եօթնաղի ։

Heptad հեփ՛թէտ, s. եօթնեակ, եօթներեակ; եօթնատարր ։ –agon հեփ՛թէկըն. եօթնանկիւն ։ –agynia, pl. եօթնառէգնափակ ։ –an'gular, a. եօթնանկիւնի ։ –archy հեփ՛թարքի, s. եօթնպետութ. (Անգղիայ)

Her հըր, pron. & a. զնա, նորա, նմա (իգական) ։ Her father.

Herald հեր՛ըլտ, s. (պատերազմի եւն.) պատգամաւոր; 2. մունետիկ; 3. սուրհանդակ; 4. կնքադէտ, ապարօղ–պետ բէյրիֆար՝ աունա մէմուրու; 5. աւետաւոր, –աբեր, պատգամաբեր, բանբեր; 6. յառաջընթաց, կարապետ ։ =va. ներս մտցնել, ներկայացնել; 2. ազդարարել, հրատարակել ։ –ic հերըլ՛տիք, a. կնքագիտական ։ –ry հեր՛ըլտրի, s. կնքաբանութիւն, տոհմագիտութիւն ։ –ship, s. պաշտօն տոհմագէտի; կնքագիտութիւն ։

Herb ըրպ, հըրպ, s. խոտ, դալար։ -aceous հըրպէյ'շըս, a. խոտեղէն, -ային (տունկ)։ -age հըր'պէճ, s. դալարեղէնք, արօտ, խոտեղէնք; 2. արածելու իրաւունք։

Herbal հըր'պըլ, s. չոր բուսոց ժողովածոյ, բուսաբանութիւն, բուսաբան =a. խոտային։ -ist, -borist հըր'պէլիսթ, հըր'պորիսթ, s. բուսահաւաք, բուսագէտ։

Herbarium հըրպէյ'րիըմ, s. բուսարան, բուսագիրք։ [pl. -ums, -ria.] -ary հըր'պըրի, s. տնկապարտէզ։ -escent -էս'ընթ, a. խոտանման։ -iferous -ի'ֆըրըս, a. խոտաբեր։ -ivorous հըրպիվորըս, a. խոտակեր։

Herborize հըրպ'որայզ, va. բոյս փնտռել, քաղել; 2. բուսաքաղել։ -zation -րիզէյ'շըն, s. բուսաքաղութիւն, -խուզութիւն։

Herbose, -bous, -by հըր'պըս, a. խոտալից, խոտաւէտ, խոտանման։

Herculean հըրքիու'լիըն, a. Հերակլեան, սկայազօր; ահագին։

Herd հըրտ, s. հօտ, երամակ, նախիր; ժողով, խումբ, ամբոխ։ =va. հօտ կազմել; 2. ժողովել, խմբել։ -man, -sman հըրտ'մըն, հըրտզ'մըն, s. հովիւ, անդէորդ։ -grass. կատուաձետ, խաւարտ (աղնիւ խոտ)։

Here հիյր, ad. հոս, աստ, հոս տեղ; աստին; ահաւասիկ; այժմ, աստէնր, այս աշխարհին մէջ։ -and there. հոս հոն, աստին, անդին։

-about, -abouts հիյր'էպաութ, -պաութս. այս կողմերը, շուրջանակի։

-after, ապագային, գալիքին։ =s. հանդերձեալ աշխարհ, անդէն։

-at, ad. այսու, այս պատճառաւ։

-by հիյր'պայ. այսու; աստ, աստէ։

-in, աստ։ -into. աստ, հոս։

-of հի'րօֆ. ասոր, ասկէ, ասոր համար։ -on, ասոր համար, ուստի։

-to, առ այս, այսու։ -tofore. յառաջագոյն, երբեմն, առենօք։

-unto, առայս, հոս։ -upon. ասոր վրայ։ -with -ուիթ'հ. աստ։

Hereditary հիրէտ'իթէրի, a. ժառանգական; հայրենաւանդ։ -tarily -թէրիլի, ad. ժառանգաբար։ -table -թէպլ, a. ժառանգելի։ -tament -'թէմընթ, s. ժառանգելի ինչք, ժառանգութիւն։ [րետիկոսապետ։

Heresiarch հէր'իզիարք, s. հե-

Heresy հէ'րէսի, s. հերետիկոսութիւն, աղանդաւորութիւն։

*Heretic -'էթիք, s. հերետիկոս։ -al հէրէթ'իքըլ, a. -ական։

Heriot հէր'իըթ, s. տուրք, հատ։

Heritable հէր'իթէպլ, a. ժառանգելի։ -tage, s. ժառանգութ.։

Hermaphrodite հըրմէֆ'րօտայթ, s. որձեւէգ, արուէգ; 2. երկսեռ բո.

Hermeneutics հըրմընիու'թիքս, s. մեկնութիւն, մեկնաբանութ. Ս.գ.

Hermetic, -al հըրմէթ'իք, a. քիմիական; 2. Հերմեան, տարրախուզական էիլ; 3. ամրափակ (շիշ)։

Hermit հըր'միթ, s. ճգնաւոր, մենակեաց։ -age հըր'միթէճ, s. ճգնարան։ -ess -թէս, s. մենուհի։

Hern հըրն, s. ձկնկուլ Տ.ս.

Hernia հըր'նիէ, s. աղէթափութիւն, փոշտանկ սպառնուազ եննէ։

Hero հի'րօ, s. (pl. -roes հի'րօզ) դիւցազն, հերոս; գլխաւոր անձ։ -ine հէ'րօին, s. դիւցազնուհի, հերոնայչ։ *-ism հէ'րօիզմ, s. -ութիւն

Heroic, -al հիրօ'իք, a. դիւցազնական։ -poetry. դիւցազներգութիւն -ly. ad. դիւցազնօրէն, դիւցազնաբար։ [կատակ։

Heroi-comic, a. դիւցազնա-

Heron հէր'ըն, s. ճայ, տառեղ, ձկնկուլ պաղրգչին որ եւ -shaw. -ry հէ'րընրի, s. տառեղաբոյն։

Herpes հըր'փիզ, s. մորթային ախտ մը, սողնախտ, օձախտ երշաս-

ճըզ։ -pet'ic, *a.* օձախտի, -տայնի։ -petol'ogy, *s.* սողնաբանութիւն։

Herring հէր'րէն, *s.* տառեխ ձկ.

Hers հըրզ, *pron.* նոցա, նորա։

Herse, Herisson հըրս, *s.* երկաթէ փուշերով բերդի մեծ դուռ։

Herself հըրսէլֆ', *pron.* նոյն ինք, նա ինքն իզ. By—. միայնակ։

Hesitancy հէզ'իթէնսի, *s.* վարանում, երկբայութիւն։

Hesitate հէզ'իթէյթ, *vn.* երկբայիլ, երկմտիլ, վարանիլ, տատանիլ, տարակուսիլ; 2. կակազել։ -tion հէզիթէյ'շըն, *s.* տարակուսանք, տատանում, վարանք; 2. կակազում, կմկմալը։

Hesper, -us հէս'փըր, հէս'փըրըս, *s.* երեկոյեան լուսաւոր, Արուսեակ։ -ian հէսփի'րիըն, *a.* արեւմտեան, երեկոյնական։

Hest հէսթ, *s.* հրաման։

Heteroclite: -clitic, -al հէթ'էրըքլայթ, -րօքլիթ'իքըլ, *s.* զարտուղի, անկանոն; 2. անհեթեթ, արտառոց։

Heterodox -'թըրօտաքս, *a.* այլադաւան, այլափառ, չարափառ։

Heterogeneal, -neous հէթըրօճի'նիըլ, -ճի'նիըս, *a.* օտարացեղ, այլասեռ։ -ness, -geneity -թըրօճինի'իթի, *s.* տարասեռութիւն, աննմանութիւն։

Heterop'athy, *s.* այլաբուժութիւն։

Hetman հէթ'մըն, *s.* ցեղապետ, ատաման (Խազախաց)։

Hew հիու, *va.* (Hewed, Hewn.) (կացնով) կոտրել, կոփել, տաշել ։-hole, *s.* կանանչ փայտփոր թռ.

Hewer հիու'ըր, *s.* (քարա)կոփ, (փայտա)հատ։

Hex, - Hexa- հէքս'է. վեցա-.
-chord -քօրտ, *s.* վեցաղի եր.
-agon -կըն, *a.* վեցանկիւն։
-gonal -էկ'ընըլ *a.* կիւնի։
-ahedron -հի'տրըն, *s.* խորանարդ
-ahed'ral, *a.* վեցանիստ։ -ameter -աէմ'իթր, *s.* վեցոտնեայ։ -angular -էն'կիուլըր, *a.* վեցանկիւն։ -apla հէքս'աբլա, *s.* վեցիջեան, վեցօրինակք (Որոգինեայ) Ս. Գ.

Hey հէյ, *int.* ա՜յ է՜։

Heyday հէյ'տէյ, *int.* Օ՜, ա՜յսպէս։ =*s.* կայթատօնք, ուրախութիւն, ցնծութիւն։

Hiatus հայէյ'թըս, *s.* բացուածք, ճեղք; 2. պակաս (գրքի մէջ); 3. երկու ձայնաւորաց հանդիպում, դժուարահնչունութիւն, ոյծք է.

Hibernal հայպըր'նըլ, *a.* ձըմեռան, ձմերային։ -nate -'պըրնէյթ, *vn.* ձմեռել։ -tion հայպըրնէյ'շըն, *s.* ձմերելը, ձմերում։

Hibernian հայպըր'նիըն, *a.* Իբերնական, իռլանտացի; 2. իռլանտական։ -ism, -icism -նիսիզմ, *s.* իռլանտական ոճ, -լանտաբանութ։

Hibis'cus հայ-, *s.* մոլոշ բոյ։

Hiccough, Hickup, Hiccup հիք'քըփ, *vn.* հեծկլտալ, գերդըծտալ, կործկլտալ։ =*s.* հեծկլտանք, կլթիկ։

Hickory հիք'ըրի, *s.* ընկուզենի մը, կարենի։

Hid, Hidden, *pp. of* **Hide,** *a.* ծածկեալ, թագուն, պահուած։

Hidal'go, *s.* ազնուական Սպ.

Hide հայտ, *va.* (Hid, Hidden) պահել, ծածկել; 2. պաշտպանել, 3. խարազանել, ծեծել։ =*vn.* ինքզինքը պահել, պահուըտիլ։ =*s.* (անասնոյ) մորթ; 2. տուն; 3. լըծվար (400 արտավար). Hide and seek. պահուըտուք (խաղ). -bound մորթը ոսկորին փակչած; 2. դիմացկուն; 3. կեղեւը փակած (ծառ).

Hidage հայ'տէճ, *s.* հողատուրք հ. ժ. Ան.

Hideous հիտ'իըս, *a.* սոսկալի տգեղ, ժանտատեսիլ։ -ly հի'տիըսլի,

ad. սոսկալի կերպով։ -ness, *s.*

Hider հայտ'ըր, *s.* պահող։

Hiding -'ինկ, *s.* պահելը; 2. ծեծ։

Hie հայ, *vn.* աճապարել։

Hierarch հայ'ըրարք, *s.* կրօնապետ, քրմապետ, նուիրապետ։ -al, -chical հայ'ըրայքըլ, *a.* -ական։ -chy հայ'ըրարքի, *s.* նուիրապետութիւն, կրօնապետութիւն։

Hieratic հայըրէթ'իք, *s.* նուիրական, քրմական, սրբազան։

Higgle հիկ'լ, *va.* նպար պտըտցնել, ծախել; 2. սակարկել։

Higgledy-piggledy հիկ'լտիփիկ'լտի, *ad.* խառնի խուռն։

Higgler հիկ'լըր, *s.* շրջկամախճառ, փերեզակ։

High հայ, *a.* բարձր, վեր, վերին; 2. գերագոյն; 3. մեծ, երեւելի, շքեղ; 4. վեհ, վսեմ, վեհանձն; 5. գոռոզ, հպարտ; 6. ազնիւ, համեղ, 7. սուղ, պատուական; 8. բարձր, սուր (ձայն) եր. =*ad.* բարձրէն, ի բարձունս; 2. մեծապէս, խորապէս։ =*s.* բարձր տեղ; 2. վերնագաւառ։ The Most— Բարձրեալն Աստուած։ — born. ազնուատոհմ։ -bred պրէտ. լաւ դաստիարակուած, բարեկիրթ։ -church. նուիրապետական՝ ծիսասէր եկեղեցի; եպիսկոպոսականութ. Եր. -colored. պայծառ, կենդանի (գոյն)։ —day. տօն։ —Dutch, German. բնիկ գերմաներէն։ -flier. բարձրաթռիչ, գոռոզ։ -flown. մեծամիտ, հպարտ; սփգապանծ։ -handed. ճնշիչ, բռնաւորական։ —land. լեռնագաւառ։ -lander. լեռնաբնակ, լեռնական (Սկովտիացի)։ —life. բարձր դաս; ազնուականութիւն։ —living. ճոխաբար ապրիլը։ —mass. ձայնաւոր պատարագ պղ. -minded. մեծահոգի, ազնիւ։ — noon. միջօրէ, կէս օր։ -pressure. (շոգիի) ծանր ճնշում՝ կոխ, մբ. -priest. քահանայապետ։ -road. ուղի, արքունի ճանպայ։ -seas. բաց ծով։ -seasoned. լաւ համեմուած։ -spirited. դիւրաբորբոք, -գրգիռ; յանդուգն, համարձակ։ -time. պատեհ ժամանակ։ -toned. գերազնիւ կերպերով, ձեւերով։ -treason. քրեական մատնութիւն։ -water. խորունկ, խորաջուր։ -way. արքունի ճանբայ, ուղի, պողոտայ։ -wayman. հուղկահար, աւազակ։ -wine. ազնիւ գինի, բարկ օղի։ -wrought հայրօօթ. կատարուն; ազնիւ, նորաշէն; բարկացայտ։

Highly հայ'լի, *ad.* մեծապէս; յետին՝ վերջին աստիճան։

Highness հայ'նէս, *s.* բարձրութիւն, վսեմութիւն։ His—. Նորին Բարձրութիւնը, Ն. Վսեմութիւնն։

Hilarious հայլէ'րիըս, *a.* ուրախ, զուարթ։ [թութիւն։

*Hilarity հայլէր'իթի, *s.* զուարHill հիլ, *s.* բլուր, սարաւանդ։ =*va.* (տունկի շուրջ) հող կուտել։

Hillock հիլ'լոք, *s.* բլրակ։

Hilly հիլ'ի *a.* լեռնոտ, բազմաբլուր։

Hilt հիլթ, *s.* դանակի կոթ։

Hilus հայ'լըս, *s.*(հունտի) պորտ։

Him հիմ, *pron.* զայն, զնա ար.

Himself հիմսելֆ', *pron.* նոյն ինքն, ինքնին, ինքզինքը։ By—. միս մինակ, առանձին, ինքնիրեն։

Hind հայնտ, *s.* եղնիկ, տիկի կէյիկ; գիւղացի։ =*a.* ետեւի, կռնակի։

Hinder հինտ'ըր, *a.* ետեւի, ետքի։ =*an* [from] արգիլել, խափանել, ընդմիջել, արգելք ըլլալ։ -land, *s.* ներքնաշխարհ։ -rer հինտ'րըրըր. արգիլող, խափանող։ -most, Hindmost հին'տըրմօսթ, հինտ'մօսթ, *a.* յետնագոյն, էն վերջինը։

Hinderance, -ndrance հին'տրէնս, *s.* արգել, խափան, խոչընդոտ։

Hindoo, -du հին'տու, *s.* Հնդիկ։ -ism հին'տուիզմ, *s.* Հնդկադիտութիւն; պրահմանականութիւն ։

Hindoostanee, -stani հինտուստէն'ի, *s.* (արդի) Հնդկերէն։

Hinge հինճ, *s.* ծխնի, կրունկ մենթեշէ, րեզէ; 2. կցուածք (տուփի); 3. միջոց, կեդրոն; 4. կանոն։ =*an.* ծխնի անցնել; 2. ծխնիներուն վրայ դառնալ ։

Hinny հին'նի, *s.* ջորի ։

Hint հինթ, *va.* ակնարկել, հեռուէն հասկցնել, թելադրել։ =*s.* ակնարկութիւն, թելադրութիւն։

Hip հիփ, *s.* ազդր, զխտ գալչա; 2. փշատիկ, վայրի վարդ, մասրենածաղիկ; 3. անկիւնայատյր գերան ¶. -shot. ազդրաբեկ։ -roof. շեղաստյր տանիք։ -ped, -pish հիփթ, հիփ'փիշ, *a.* անմտդանոտ ։ -bone. զստոսկր։

Hippo հիփ'փօ —, ձիա—։

-campus -քէմփ'փըս, *s.* երիվարք Պոսիդոնի ծէջ; 2. ձիաձուկ։ -cras, *s.* կակղիչ դեղ ։ [պարիկ։

-cen'taur, *s.* ձիացուլ, յուշկապարիկ։

-drome. *s.* ձիարձակարան։

-griff. *s.* թեւաւոր ձի, ձիակորճ։

-phagous -ֆէ'կըս, *a.* ձիակեր։

-phagy -'ֆէճի, *s.* — ութիւն։

-potamus հիփփօփօթ'էմըս, *s.* ձիադետ։ [*pl.* -mi, -muses -էմըսիզ]

Hire հայր (ր), *va.* վարձել, վարձու բռնել; 2. կաշառել; 3. (*out*) վարձու տալ։ =*s.* վարձք; 2. կաշառ; 3. վճարք։ -ling հայ'րլինկ, *s.* վարձկան, վարձուոր ։

Hirsute հըրսիւթ', *a.* մազոտ, թաւ, կոշտ, անկիրթ ։

His հիզ, *pron.* անոր ιιrιιկιιιն։

Hispid -'փիտ *a.* մազոտ, կոպիտ։

Hiss հիս(ր), *vn.* [at] սուլել; 2. շչել։ *va.* ծաղրել, մերժել։ =*s.* սոյլ, սուլոււմ; 2. շչիւն (օձի); 3. ոռինչ (տաբեկի); 4. սուլմունք (հովի); 5. շկահիւն (նետի)։ -ing հիս'ինկ, *s.* սուլելը, սուլում (տհաճութեան)։

Hist հիսթ, *int.* լռէ՛, լռ՛ու։

Histology հիսթօ'լըճի, *s.* հիւսուածաբանութիւն։

Historian հիսթօ'րիըն, *s.* պատմագիր, պատմիչ; 2. վիպասան։

Historic, -al հիսթոր'իքըլ, *a.* պատմագրական, պատմական։ -ly, *ad.* պատմական ոճով, -բանօրէն։

Historiographer -իօկ'րէֆըր, *s.* (պաշտօնական) պատմագիր ։

*History հիս'թըրի, *s.* պատմութ., պատմագրութիւն; 2. նկարագիր։

Histrionic, -al հիսթրիօն'իքըլ, *a.* թատերական, միմոսական։

Hit հիթ, *va.* հասցնել, հանդիպեցնել, նշան առնել; 2. չվրիպեցնել, զարնել; 3. հասկնալ; 4. յարմարիլ։ =*vn.* յաջողիլ ; 2. զարնել, նշան առնուլ ; 3. (*off*) յարմարցընել, նմանցնել; 4. պատահիլ; 5. [on, upon] երեւակայել։ =*s.* հարուած, նշան; 2. հանդիպում։

Hitch հիչ(թ), *vn.* բռնուիլ իշիշմէf; 2. կազալ, դանդաչել; 3. շարժիլ, թոթվուիլ; 4. (կեռով) բռնել։ =*s.* բռնուածք; 2. (յանկարծ) կեցուածք; 3. հանգոյց ն—.

Hither հիտհ'ըր, *ad.* հոս; 2. դէպի հոս, այս կողմը։ =*a.* ասդիինը։ -to, *ad.* դէպի հոս; 2. մինչեւ հիմայ, ցարդ։ -ward, *ad.* այս կողմը։

Hive հայվ, *s.* փեթակ, մեղուանոց; 2. պար մեղուաց; 3. խումբ, ամբոխ։ =*vn.* փեթակին մէջ առնուլ ; 2. մթերել։ =*vn.* իրարու քով գալ, խմբուիլ ։ [սաք,

Hiver հայ'վըր *s.* մեղուահաւաք,

Hives հայ'վզ, *s.* աքլորախեղդ զուշ պօղաճ ; 2. դուրս տալը, եռուկ

Ho, hoa հօ', *int.* ո՛վ, է՛յ։ [քէ.

Hoar հօըր, *a.* ճերմակ, ճերմըկեկ; 2. մոխրագոյն; 3. լուսահեր,

աղեբէկ ։ -frost. սառած ցօղ, ցօղեղեամ։ -hound, մեղրածուած բ․․

Hoard հօրտ, s. մթերք, գանձ։ =va. ստակ դիզել, մթերել, պահել։

Hoarder -՚ըր, s. ստակ դիզող։

Hoariness հօր՚էնէս, s. սպիտակութիւն, ալեք։

Hoarse հօրս, a. խռպոտ, հաստ, խղդուկ (ձայն); 2. կոշտ։ -ly -՚լէ, ad. կերկեռաձայն։ -ness հօրս՚նէս, s. կերկեռում, խռպոտութ․։ [գոյն։

Hoary, a. ճերմկեկ; 2. մոխրա-

Hoax հօ՚քս, s. մարդխաղութիւն։ =va. քթէն բռնել, խաղցընել; 2. մարդ բռնել, խաբել։

Hob հապ, s. միջանիւ, առեղ; 2. կ[?]վառարանի փուռ՝ քովիկ; 3. կոշտ, կոպիտ, գեղացի։ -Goblin. ցայդոգի, չուտիկ, փչոտ, ճիւաղ։ -nail հապ՚նէյլ (սանդալի, պայտի) մեծ գլուխ գամ, կռապայտ, մամար պուզ մըխը; կոշտ՝ կոպիտ գեղացի։

Hobble հապ՚լ, vn. կաղալ, գայթ ի գայթ՝ կաղն ի կաղը քալել։ =va. (ձիուն) ոտնակապ զարնել։ =s. կաղութիւն; դժուարութիւն։ -tehoy, -dehoy. անփորձ, համբակ (տղայ)։

Hobby հապ՚է, s. բաչոյ, երիվարիկ, մանրուկ ձի միսիրի, որ և -horse. 2. հեծեալձող, տաստաս, ձի (տղու); 3. սիրական զբաղում՝ խորհուրդ, քմահաճոյք, քմայք; 4. տխմար, անմիտ, ախմախ։

Hobnob հապ՚նապ, vn. գաւաթ պարպել, տրինկել։ ad. փափոխակի։

Hobson's Choice -՚սըն չօյս, s. բռնի ընտրութիւն, ստիպում։

Hock հաք, s. ձիուն ետևի սրբունքը, կարթ; Րէնեան ագնիւ գինի։

Hockey հաք՚է, s. ճոկանախաղ մը

Hocus հօ՚քըս, va. խաբել։ = s. խաբեբայ։ Hocus-pocus հօ՚քըս -բօ՚քըս, s. աճպարար, ձեռնածու։

Hod հատ, s. տաշտ բէֆնիկ ։ -man հատ՚մըն, s. շաղախ կրող բէֆնիկ, շաղախակիր։

Hodiernal -տայ՚- a. այս աւուր։

Hodge-podge հաճ՚բաճ, s. խառնիխուռն կերակուր, պորանի։

Hoe հօ, s. մարկեղ, չապա։ =an. բրիչով, մարկեղով գործել։

Hog հաֆ, s. մալեալ խոզ, խոզ; 2. մեծափոր մարդ; 3. նաւաւել։ =an. մազը կտրել; 2. (նաւը) ծռել, կորել։ -of wool. ոչխարի գեղմ՝ բուրդ։ -herd. խոզարած; խոզաբոյծ ։ -pen, -sty, խոզի գոմ, խոզանոց ։ -plum. սալոր մը, աճառ ։

Hoggish հաֆ՚էշ, a. խոզանման; աղտեղի; անասնական; որկրամոլ; անյագ։

Hogshead հաֆ՚սհէտ, s. զոյգտակառաչափ (177, 250 հոխանոց կրկին չափեր)։

Hoiden հօյ՚տն, s. գեղջկուհի, խնդանոյշ։ -ish հօյտ՚նէշ, a. կոշտ, գեղջկական։

Hoist հօյստ, va. վերցնել, վեր քաշել։ =s. (նաւու դրօշի) լայնութիւն; 2. վեր քաշելը; 3. վերամբարձ գ․ -way. գետնայարկի՝ մթերանոցի դուռ։ [անխորհրդ։

Hoity-toity հայ՚տէտայ՚տէ, a.

Hold հօլտ, va. (Hold, Holden) [on, of, in] բռնել, գրաւել, ստանալ; 2. պինդ բռնել, քովը պահել; 3. վարել, շարունակել; 4. զսպել, նուաճել; 5. պարունակել, առնուլ, 6. ընդունիլ, որդեգրել; 7. համարիլ, նայիլ։ =vn. տևում; 2. բռնելը, բռնուիլը, կալանք; 3. բռնելու տեղ, կռուան; 4. բանտ; 5. ամրոց; 6. շտեմարան ն․ 7. սորակ (⌒) եր. -back. արգելք, խոչ; 2. անուարգել երկաթ (կառ․քի)։ -fast. կարթ, ճանկ; ակիշ, գլեռ; մղլակ։ -ing հօլտ՚էն, s. վարձու հող, կալուած։ 2. ազդեցութիւն, զօրութիւն։

Hold —: Hold! կեցի՛ր։ —off! ե՛տ գնա, դարձի՛ր։ To—forth. ընծայել, մատուցանել; առաջը դնել։ 2. *vn.* հրապարակախօսել։ To—in. սանձել, նուաճել, կեցնել։ 2. *vn.* համդարտիլ, համբերել։ To—off. հեռու պահել, չմօտեցնել; To—one's own. իր դիրքը պահել։ To—out. տարածել (թեւ), պահպանել; տեւել, տոկալ; 2. *vn.* տոկալ։ To—over. սովորականէն աւելի մնալ։ To—to *or* with. կողմբռնել։ To—together. միանալ։ To—up. վերցնել, վեր քաշել; 2. *vn.* եռեւ չմնալ, չվհատիլ; անձրեւը կտրիլ։

Holder հօլտ՛ըր, *s.* բռնող, (պարունակ)ող, (վարձա)կալ; 2. կրող, ստացող, տէր։ Pen—. գրչակալ, կոթ։ Kettle—. կուժ բռնիչ, ջնջոց։

Hole հօլ, *s.* ծակ, ճեղք, բաւիղ; 2. փոս, փապար; 3. որջ, խուղ։

Holiday հօ՛լիտէյ, *s.* տօն, կիրակի; 2. արձակուրդ, բանթող։ =*a.* տօնի, կիրակնաւուր; 2. զուարթ։

Holily հօ՛լիլի, *ad.* սրբութեամբ, երկիւղածօրէն, սրբօրէն։

Holiness հօ՛լինէս, *s.* սրբութիւն, սրբազնութիւն։ His—. Նորին Սրբութիւնը՝ Օծութիւնը, սրբազան հայր։

Holla, Hollo, Holloa, -low հօլ՛լէ, հը՛լօ, հօլ՛լօ, հօ՛լէ, *vn,* պոռալ, կանչել, սուլել։ =*int.* ո՛վ, ծօ՛։

Holland հօլ՛լէնտ, *s.* հոլանտական կտաւ; 2. (հոլանտական) ճինօղի

Hollow հօլ՛լօ, *a.* խոռոչաւոր, փոս, սնամէջ; 2. դատարկ հնչող (ձայն); 3. անհաւատարիմ; 4. խարդախ։ =*s.* ծակ, խոռոչ, փոս, որջ։ =*va.* ծակել, փոսել, հերձանել; 2. (out) փոսել, խորել։ =*ad.* գլխովին, բոլորովին։ -hearted. կեղծաւոր, խաբեբայ։ —ness հօլ՛լօնէս, *s.* խորութիւն, փորոք, խոռոչ; 2. խարդախութիւն։

Holly հօ՛լի, *s.* աճառուկ, հաճարի, բացգառ խայծուրան յօպան բիւսկիւլիւ; 2. դալարկաղնի, կաղնեդալար, սղոցի բալաձուս, բռնմայ որ և —oak, -grove, -wood. հաճարի անտառ, հաճարոց։ -hock, rose. մոլոշավարդ, աշմուշայ կիւլ խաթմի։

Holm հօլմ, հօմ, *s.* դալարկաղնի, սղոցի բռնմայ, բալաձուս; 2. գետակղզեակ; 3. գետեզրի արօտ, մարգ։

Holocaust հօ՛լօգօսթ, *s.* ողջակէզ Սէ. [նագիր (կտակ)։

Holograph հօլ՛օկրէֆ, *s.* ինք-

Holster հօլ՛սթըր, *s.* ատրճանակի պատեան (թամբի վրայ)։

Holt հօլթ, *s.* պուրակ, ճաղագ։

Holy հօ՛լի, *s.* սուրբ, նուիրական, սրբազան; 2, անարատ, անբիծ։ —day հօ՛լիտէյ, *s.* տօն, տօնօր, տօնախմբութիւն; արձակուրդ։ —cross-day, -rood-day. խաչվերաց, խաչ (տօն) Եվ. -office. հաւատաքննութիւն։ —of Holies. Սրբութիւն Սրբոց (տաճարին)։ -One. (Իսրայէլի) սուրբը։ -stone. անգուռ մայրա թաշը Ն—. —Water. օրհնած ջուր։ —Week. աւագ շաբաթ։ —Writ. հոգեշունչ մատեան, Սուրբ Գիրք։ —Thursday. օր Համբարձման, վերճակի օր։

*Homage հօմ՛էյճ, *s.* հպատակութեան դաւանութիւն հ. ֆ; հընազանդութ. պատիւ, մեծարանք։

Home հօմ, *s.* տուն, բնակութիւն; ընտանիք, հայրենիք, երկիր, բնագաւառ։ =*a.* տնական, ընտանեկան, հայրենական, ներքին, սատրինին։ =*ad.* դէպի տունը, երկիրը, բնավայրը; ազդու՝ ներքին կերպով։ To be at—. ընտանի հմուտ ըլլալ; պատրաստ լինել։ To come —. (խարիսխը) հովէն, հոսանքէն քշուիլ Ն—. -bred. տունի հորդ;

2. տնաշնան; բնիկ, ներքին; 3. անմշակ։ —feeling. բնտանեսիրութ. —made, -spun. տեղական, բնիկ; աանին, կոշտ, տձև, խամ. -rule. ինքնօրէնութիւն (Իռլանտական). —secretary. ներքին գործոց նախարար։ —speaking. ազգու զօրաւոր։ —sick. կարօտէն հիւանդ, հայրենաբաժ, կարօտակեղ։ —stead, -stall. տան շրջափակ, տուն; բնակարան, տունտեղ; ագարակատեղ։ —word հօմ'ուըրտ, ad. դէպի տուն, երեսը տան կողմ։ —wort. գառնադմակ։

Homeless հօմ'լէս, a. անտունի, անտուն։

Homely հօմ'լի, ad. ընտանեկան, պարզ, ընտանի, աանին, տնական; պարզ, անպաճոյճ, գեղջուկ, բիրտ։ -liness հօմ'լինէս, s. —թիւն։

Homeopathy հօմիօփ'էթի, s. նմանաբուժութիւն բժ. —path, -pathist -բէթհ, -բէթհ'իստ, s. նմանաբոյժ։ —pathic հօմիօբէթհ'իք, a. —ական։ [բամ)։

Homer հօ'մըր, s. օմէր (370 լը-

Homeric հօմէր'իք, a. Հոմերոսի, հոմերական։

Homicide հոմ'իսայտ, s. մարդասպանութ. -ասպան, սպաննող։ —dal հոմիսայ'տըլ, a. մարդասպանական։

Homiletics -միլէթ'իքս, s. քեր. բառացութիւն, քարոզաբանութ., հոգեւոր ճառախօսութիւն։ —list հոմ'իլիստ, s. ճառախօս։ —letic, —al հոմիլէ'թիքըլ, a. —ական։ [րոզ։

Homily հոմ'իլի, s. ճառ, քա-

Hominy հոմ'ինի, s. լանդակ, եգիպտացորենի ապուր։

Hommock հոմ'մըք, s. բլրակ։

Homo հօ'մօ-,

—cen'tric, a. համակեդրոն։

—geneal, —genous հօմօճին'իըլ, -ճի'նիըս, a. համացեղ, միատարր։

—genous, -ness: -geneity հօմօճինի'իթի, s. համացեղութիւն։

—logous —ալ՛-, a. համաձայն։

—iousian հօմօյուս'իըն, s. նմանագոյական, -գոյադաւան։

—nym, -ous հօմ'օնիմ, հօմոն'իմըս, a. նոյնաձայն, նոյնահնչիւն (բառ), համանուն։

Homonymy հօմոն'իմի, s. համանունութիւն։ [Աստ.

—ou'sian, s. համագոյադաւանք

—ph'onous, a. նոյնաձայն։

—phony հըմոֆ'ընի, s. —թիւն։

—p'teran, s. նմանաթեւ է.

—type, a. համատիպ մրր.

Hone հօն, s. յեսան պիղկյի քարը։ =va. յեսանել, սրել։

Honest ան'էսթ, a. պարկեշտ, ուղղամիտ, շիտակ; 2. անաղարտ, համեստ; 2. պատուաւոր, առաքինի; 3. արդար, ուղիղ, ազնիւ; 4. շնորհքով, բարեկիրթ։ —ly ան'էսթլի, ad. պարկեշտութեամբ, շնորհքով։

Honesty ան'էսթի, s. պարկեշտութիւն, ուղղամտութիւն; պատիւ; համեստութ., առաքինութ.

Honey հըն'ի, s. մեղր; 2. մեղրածորան, անուշ (լեզու); 3. անուշիկ, սիրելի։ =vn. փաղաքշել, գգուել։ =va. անուշցնել։ -bug. մեղուի սատամնքա։-bee. մարի (մեղու)։ -comb հըն'իքօմ. մեղրախորիսխ, բջիջ կիւմնա։ —dew. գաղպէ, մանանա ցուսրեր հեղկասը։ —guide. մեղակկու թռ. -locust. կակիա ամասիա։ -lotus. ներգին յափեր ցիր. -moon. ամուսնութեան առջի ամիս, մեղրալուսին։ -suckle. այծտերեւ հանճիմ կյի ծղ. -wort. մեղրածաղիկ։

Hong հոն, s. վաճառատուն (Չինաստանի)։

Honor ան'ըր, s. պատիւ, մեծարանք; 2. շուք, պատուասիրութիւն; 3. փառք, գովութիւն; 4. արժանաւորութիւն, համբաւ; 5. առա-

քինութիւն; 6. պարկեշտութիւն, պատիւ (կնոջ); 7. pl. յաղթունակ գօղ ... =va. մեծարել, պատուել; 2. երկրպագել; 3. (փոխ/գիրը) ընդունիլ, վճարել ։

Honorable ան'ըրէպըլ, a. պատուարժան, արժանայարգ, մեծարոյ; 2. մեծաշուք, պատուաւոր։ Right—. գերապատիւ, գերարգոյ; վսեմաշուք ։ —ness, s. —ութիւն ։ —bly ան'ըրէպլի, ad. պատուաւոր կերպով, առօք փառօք, շքով, պատուով, մեծարանօք։

Honorific ան'ըրիֆիք, a. պատուոյ, —ընկալ, —աբեր, շքաբեր։

Honorarium,-rary հօնըրէյ'րիըմ, ան'ըրէրի, s. վարձք (բժշկի, հեղինակի, փաստաբանի), այցագին, այցելագին, պատուագին։ =a. պատուակալ (նախագահ), պատուոյ (անդամ)։

Hood հո՜ւտ, s. կնգուղ, վեղար; 2. կառքի գլուխ; 3. (ծխնելոյզի) գլխանոց ։ =va. կնգուխը գլուխը դնել; 2. ծածկել, գոցել։ —lum հո՜ւտ'լըմ, s. գատարկապորտ, սրիկաքոր։ -molding, -moulding. կնգղաձեւ զարդաւանդ (պատուհանի, տանիքի) ։ -wink հո՜ւտուինք (տ), va. աչքը կապել, կուրցնել, ծածկել ։ —winked. կոյր գկուբայն։

Hoof հո՜ւֆ, s. սմբակ, կճղակ; անասուն։ -bound. կրուկը նեղցած ձի։

Hook հո՜ւք(տ), s. կեռ, ինկ, ճանկ(աձող); 2. կոճակ, կարթ; 3. գերանդի, գուգան։ =va. ճանկել, բռնել, ճարմանդել; 2. կոճկել; 3. հրապուրել; գողնալ ։ =va. ծռել, ծռիլ ։ By— or by crook. « եւ է կերպով ուղղակի կամ անուղղակի։ On one's own—. մեկուն հաշուոյն։

Hooked հո՜ւքտ, հո՜ւ'քէտ, a. ճանկաւոր, կեռուտ; 2. կոր ծռեալ; 3. խաբուած ։ —ness, s. —ութիւն։

Hookah հու՜'քա, s. կլկլակ։ [Ar.]

Hoop հո՜ւփ(տ), s. շրջանակ, գօտի չհնայիր; 2. հեց, գօղ զասնաց; 3. pl. լաթուռոյց (կանանց) որ եւ -skirt.=va. շրջանակել ; 2. պատել ; 3. գօտիներ դնել ։ =vn. պոռպռալ, պոռչտալ, ճչել ։ Hooping-cough. կապուտ հազ ։

Hooper հո՜ւփըր, s. տակառագործ; 2. ձկնաքաղ բոյ գուշու։

Hoopoe, Hoopoo հու՜փ'օ, հու՜փ'ու, s. յոպոպ հիւsհիւs գուշու։

Hoosier հու՜'ժըր, s. Ինտիանացի։

Hoot հու՜տ, vn. հայհուչել, կըռընչել (բուի) ։ =s. հայհուչ եւու-հա; 2. կռինչ, հիւ։

Hoove, Hove հու՜վ, հօվ, s. ստամոքսի այտուռ, ստամոքսուռեց (ձիու) ախտ.

Hop հափ(տ), vn. ցատքտել, հոբհոբել, ոստոստել ; 2. թռչտիլ։ =s. ցատկտուք, ոստոստում; 2. կաքաւ, պար; 3. գայլուկ, հմուլ մայա օրու։ -bind, -vine. հմուլենի։ -scotch. մանկական խաղ մը։

Hope հօփ(տ), s. յոյս, ակնկալիք; 2. ակնկալութիւն։ =vn. ակնկալութիւն ունենալ, յուսալ, վըստահիլ ; 2. խնդրել ։ =va. ակնկալել, յուսալ ։

Hop'eful, a. յուսալից, յուսատու; հաճոյական։ —ly, ad. յուսով։

Hop'eless, a. անյոյս, յուսահատ, ճարահատ։ —ly, ad. անյուսօրէն։ —ness, s. յուսահատութ։

Hopper հափ'ըր, s. ցատկող, ցատկոտող (թռչ.); 2. աղօրիքի ձագար, գոխ; 3. սերմնապարկ (հողագործի)։

Hopple հափ'փլ, va. ոտքերը կապել, շղթայել։=s. ոտնակապ(ձիու)

Horal, Horary հօ'րէլ, հօ'րէրի, a. ժամերու, ժամի; 2. ժամական։

Horde հօրտ, s. ջոկ, հրոս։ (T.)

Hore'hound, *s.* մեղրածուծ բո․

Horizon հօրայ'զն, *s.* հորիզոն։

Horizontal հարիզան'թըլ, *a.* հորիզոնային; 2. հորիզոնական, հարթ հաւասար, շիտակ։ -ly, *ad.* -աբար։

Horn հարն, *s.* եղջիւր; կոտոշ; 2. եղջերափող; 3. (եղջիւրէ) գաւաթ; վառօթաման; 4. եղջերակերպ նիւթ; 5. զօրութիւն, իշխանութիւն Սէ; 6. *pl.* բողաւագ, կաւատ։ =*va.* կոտոշել, կոտոշի ձեւ տալ; 2. կաւատութիւն ընել։ To draw, pull, *or* haul in the –s. քիթը կոտրիլ, խոնարհիլ, սքլիլ։ To take a–. գաւաթ մը խմել։ –beam. նըշդարի գայլին աղանը։ –bill. եղնեղջիւր բո. –blende. եղջերաքար։ -book. քերական; տետրակ։ -mad. կատաղի, կատղած ։ -owl. բու մը, կահկամ։ -pipe. եղջերափող, տըկնոր; պարերգ մը։ –pout. կատուաձուկ, կապուտ շըղանա։ -stone. կոտոշաքար։ -work. կիսալուսին ամր.

Horned հարնտ, *a.* եղջերաւոր, եղջերաձեւ։ [բոռ։

Hornet հարն'էթ *s.* իշամեղու,

Horny հարն'ի, *a.* եղջերաւոր, եղջերային; 2. կարծր։

Horo– հարօ'-, հըրօ'-։

-graphy, *s.* ժամագրութիւն։

-loge հար'ըլօճ, *s.* ժամացոյց։

-logy, *s.* ժամաչափութիւն։

-scope, *s.* ժամաքաշխ, ծննդաբաշխ, աղթարաբաշխ, աղթ արք։

-scopy հըրաս'քըփի, *s.* –թիւն։

Horrent հար'ընթ, *a.* տնկուած։

Horrible հար'րիպըլ, *a.* սոսկալի, սարսափելի, ահագին, քստմնելի։ –ness, *s.* –bly, *ad.* –կերպով։

Horrid հար'րըտ, *a.* նողկալի, սոսկալի, ահաւոր։ –ly, *ad.* –ness.

Horrific հըր'իֆիք, *a.* ահարկու, ահագին, ահեղ, քստմնելի։

Horrify հար'րիֆայ, *va.* զարհուրեցնել, ահուդող ազդել, ահաբեկել

Horror հար'րըր, *s.* սոսկում, ահ, զարշանք, ահուդող, սարսափ; 2. *pl.* դողդոջական ցնորանք բժ.

Horse հօրս, հարս(թ), *s.* ձի, երիվար; 2. ձիաւոր, այրուձի (զօրք); 3. յենարան, փայտոտն ։ =*vn.* ձի հեծնել; 2. (կառքին) ձի լծել։ =*va.* ձի հեծցնել ։ -back. կռնակ՝ նիւս ձիու։ –bean. պզտի բակլա, թրմուս։ -block. ձի հեծնելու կոճղ, հեծելքար։ –boat. ձիով քաշուած նաւակ։ –bramble. վայրի մասրենի։ -breaker -պրէյք'ըր. ձիավարժ ախոռապետ։ -car. ձիով երկաթուղի։ -chestnut. մաշկամրգի բո. –cloth. տապճակ ճաշա։ -doctor. անասնաբոյժ։ -fly. ձիաճանճ, գոռեղ։-foot. խոճկորակ բո. -guards -կարտզ. ձիաւոր պահակ գնդ; =*pl.* սպարապետի դուռ Ան. -hair. բաշ եէշէ, սբ գըլը։ -jockey. ձիավաճառ։ –laugh -լաֆ. խոշոր քրքիջ։ -leech. ձիաբոյժ; տզրուկ մը։ -litter. ձիաձիգ դահաւորակ։ -mackerel. կապուտաձուկ։ -man. ձիաւոր; հեծեալ, այրուձի։ -manship. հեծելութիւն, ձիավարժութիւն ։ -marten. բաղլինչ (մեղու) ։ -play. իշու կատակ, ձեռքի կատակ ։ -power. ձիու տարողութիւն; զօրութիւն։ –race. ձիարշաւ։ -radish. բողկավայրի բո. -railroad. ձիով երկաթուղի բռամուէյ։ -shoe. պայտ; 2. պայտաձեւ, մաշիկաձեւ։ –woman. հեծեալ կին, ամազոն, հեծելուհի։-whip-հուիփ(թ) մտրակ գըրպաճ։ =*va.* մտրակել։

Hortation հօրթէյ'շըն, *s.* յորդորանք, խրախոյս։ –tory, –tive հար'թէյթիվ, *a.* յորդորական։

Horticultural, *a.* պարտիզպանական։ –ture հարթիք'ըլչըր, *s.* պարտիզպանութիւն։ –turist հարթիք'ըլչըրիսթ, *s.* պարտիզպան։

Hor'tus sic'cus, *s.* բուսագիրք։

Hosanna հօզէն՛նէ, *s.* օրհնութիւն, փառք ովսաննա, գովութիւն։

Hose հօզ, *s.* (*pl.* Hose, Hosen հօզ՛ն.) զանկապան, գուլպա; 2. խողովակ հրշէջի թուլումպայ խորբ.

Hosier հօ՛ժըր, *s.* գդակագործ, գուլպայարար։ -ry հօ՛ժըրի, *s.* գուլպայագործութիւն, յեղէնք։

Hospice հա՛սբիս, *s.* հիւրատուն, վանատուն (Ս. Բեռնարդոսի)։

Hospitable հա՛սբիթէպլ, *a.* հիւրասէր, ասպնջական, հիւրընկալ; հիւրասիրական։ -ly, *ad.* -աբար։

Hospital հա՛սբիթըլ, *s.* անկելանոց, հիւանդանոց։ -er հա՛սբիթըլըր, *s.* վանատուր; ասպնջական; 2. հիւրընկալ (ասպետք)։ -ity, *s.* հիւրընկալութ. հիւրասիրութիւն։

Hospodar հա՛սբըտար, *s.* իշխան Վալաքիոյ. Հոսպոդար։

Host հօսթ, *s.* հիւրընկալ, տանուտէր; պանդոկապան; 2. զօրք; 3. բանակ; 4. բազմութիւն; 5. նշխար (պատարագի)։ The Lord of -s. զօրաց տէրը, Տէր զօրութեանց Աէ

Hostage հա՛սթէյճ, *s.* պատանդ

Hostel.-ry հօ՛սթէլըր, հօ՛սթէլըր, *s.* իջեւան, պանդոկ; հիւրատուն։

Hostess հօսթ՛էս, *s.* կին հիւրընկալ; 2. պանդոկապետ; 3. գինեվաճառուհի։

Hostile հա՛սթիլ, *a.* թշնամական, գրգռիչ, հակառակ։ -ly, *ad.*

Hostility հասթիլ՛իթի, *s.* թշնամութիւն, հակառակութիւն։

Hostler ա՛սլըր, *s.* ձիադարման մանչ, հիւպերէտ սէիս։

Hot հաթ, *a.* ջերմ, շող, տաք; 2. շոգ, տօթագին, ջերմին, տաքուկ; 3. կրակոտ, խանդավառ; 4. բուռն, սաստիկ, խիստ; 5. կծիչ, լեղի։ -bed. աղբալից ածու քօ; բոյն, կեդրոն։ -brained. կրակուքոց, կատաղի։ -cockles. աչկապուկի խաղ։ -headed. տաք գլուխ։ -house. (ծաղկանց) ջերմանոց։ -press. ճմլել, սեղմել; արդուկել։ -spur. մոլեգին, կատաղի։

Hotch potch հաչ՛բաչ, *s.* (եղի) յօշածոյ պորանի տիւրլիւ; 2. միացում ընչից։

Hotel հօթէլ՛, *s.* օթեւան, պանդոկ։ -de ville. քաղաքապետարան։ -de Dieu. անկելանոց, հիւանդանոց

Hotly հաթ՛լի, *ad.* տաք տաք, եռանդագին, ջերմագին; 2. խելոյն։

Hotness հաթ՛նէս, *s.* տաքութիւն, ջերմութիւն; 2. կատաղութ

Hough հաք, *s.* ծնկան ետեւի կողմ, կարթ։ *va.* կարթակոտոր ընել։

Hound հաունտ, *s.* (որսի) շուն։ =*va.* (շունը) գրգռել, (որսը) հալածել; 2. քշել, մղել, վարել։

Hour աուր, *s.* ժամ; 2. ժամանակ, պահ; 3. աղօթից կանոնական ժամեր ոռ. A set-. որոշեալ ժամանակ։ -glass. աւազացոյց գուռ սաաքը։ -hand. (ժամացոյցի) լեզուակ ազրէպ։ -plate. ժամացոյցի տախտակ։

Hourly աուր՛լի, *a.* շարունակական, յաճախ, ժամէ ժամ։

Houri հու՛րի, *s.* յաւերժահարս։

House հաուս, *s.* (*pl.* հաուզ՛էզ) տուն, բնակարան, տուն տեղ; 2. տնական գործեր; 3. ընտանիք, տան մարդիկ; 4. գերդաստան, զարմ, տոհմ; 5. խորհրդարան Անգ; 6. վաճառատուն; 7. կենդանակերպ տուն; 8. պանդոկ։ =հաուզ, *va.* ասպնջականել, տունն ընդունիլ, պահել, պատսպարել։ =*vn.* ապաւինիլ, բնակիլ։ -of Correction. ղդատտարան։ -of God. սրբարան, ժամ։ The Upper-. լորտերու խորհրդարան։ The Lower-. հասարակաց խորհրդարան, երեսփ. ժողով։ Reli-

gious—. մենաստան, վանք։-breaker. գող, պատ ծակող։ —leek. զառնագըմնակ սագըր կիւզէյի ծը. —maid. սպասուհի։ -room. տեղ, մինջ։ -warming. նորաբնակ տան նաւակատիք։ —less հաուս'լէս, *a.* անտուն; անապաւէն։

Household հաուս'հօլտ, *s.* ընտանիք, տան մարդիկ; տնեցիք ։ =*a.* ընտանեկան ։ —er հաուս'հօլտըր, *s.* տանուտէր, տունի տեղի տէր։

Housekeeper հաուս'քիփըր, *s.* տանուտէր; վերակացուհի; տնկալուչ, տանտիկին, տնաշէն (կին)։ —ping, *s.* տանտիկնութ.; հիւրընկալութ.։

Housewife հաուս'ուայֆ, հըզ'ուիֆ, *s.* տանտիկին, տանտիրուհի; գերձանաման, կարաման։ —ry հըզ'ուիֆրի, *s.* տանտիկնութիւն, տանին տնտեսութիւն։

Housing հաուզ'ին, *s.* ասպճակ ճաշա; 2. պատսպարում, ապաւէն։

Hove, *pp. of* Heave.

Hovel հավ'ըլ, *s.* խղիկ, հիւղակ; 2. տաղաւար, սայլատուն։

Hoven հօվ'ն, *a.* (փորը) ուռած։

Hover հըվ'ըր, *vn.* (շուրջը) պըտըտկիլ; 2. օրօրիլ, տատանիլ, սաւառնիլ։

How հաու, *ad.* ինչպէ՞ս; ինտո՞ր; ինչո՞ւ; է՞ր; ի՞նչ։ —much? ո՞րչափ։ -many? քանի՞, քանի՞ հատ։ -long? որչա՞փ (երկայն)։ —do you do? ի՞նչպէս էք։

Howbeit հաուպի'իթ, *con.* ինչ եւիցէ; տակաւին; դեռ։

*****However** հաուէվ'ըր, *ad.* սակայն, բայց, այսու ամենայնիւ, թէ եւ, թէպէտեւ; ո և է կերպով։

Howitzer հաուիթ'զըր, *s.* ռըմբակասանդ ուպուս պէն.

Howl հաուլ, *vn.* ոռնալ, (գայլի), կաղկանձել (շան); 2. ճչել, աքալ; 3. գոռալ (փոթորիկը)։ = *va.* աղաղակել, պոռալ։ =*s.* ոռնալը, կաղկանձիւն, ճիչ։

Howlet հաու'լէթ, *s.* բուեճակ [պայգուշ։

Howsoever հաուսօէվ'ըր, *ad.* ո և է կերպով; 2. տակաւին, դարձեալ

Hoy հօյ, *s.* հանրանաւ։

Hub հըպ, *s.* երախակալ։

Hubble-bubble հըպ'լպըպ'ըլ, *s.* կըկլակ նարկիլէ։

Hubbub հըպ'ըպ, *s.* գոռում գոչում, աղաղակ, ձանձուն։

Huckle հըք'լ, *s.* ազդր։ -backed -պէքդ, *a.* կուզ։ -berry. հապալասի, մերխաղող, nr եւ whortleberry.

Huckster հըք'սթըր, *s.* շրջուն փերեզակ, առնող ծախող։

Huddle հըտ'լ, *vn.* խառնուիլ, դիզուիլ իրար անցնիլ։ =*va.* խառնակել, շփոթել։ =*s.* խառնակութ. ամբոխ, իրարանցում, վլվլուկ։

Hue հիու, *s.* գոյն, երանգ; 2. աղաղակ։ -and cry. գոռում գոչում։

Huff հըֆ(ֆ), *s.* քէն, ոխ; անապարծ։ =*an.* քէննալ, սրդողիլ, գոռոզանալ, փքանալ; յանդիմանել։

Huffish, Huffy հըֆ'ի, *a.* խըռոխտ, դիւրագրգիռ, անապարծ։

Hug հըկ, *va.* գրկել, սեղմել, կուրծքը կոխել; 2. մօտենալ, քերել, ն. =*s.* գրկում, սեղմում, փարում։

Huge հիուճ, *a.* վիթխարի, ահագին, խոշոր; անհուն։ —ly, *ad.* մեծապէս, անհունապէս։ —ness, *s.* —ութ. Hugger-mugger. գաղտնիք։

Huguenot հիու'կընօթ, *s.* գաղիացի հին բողոքական։ —ism, *s.* կալվինականութիւն Յր.

Hulk հըլք, *s.* տափակ նաւ; 2.*pl.* թիարան։ —ing, *a.* դատարկապորտ

Hull հըլ, *s.* (նաւու) մարմին pkfčk; 2. կեղեւ, կճեպ (ընկուզի եւն) ։ =*va.* կճեպել; 2. (նաւը) ծակ ծակ ընել; 3. յատակը ռըմբակոծել,

Hum հըմ, s. բզզիւն, տզզիւն; 2. շշունչ, փափսուք, հծծիւն: =va. մրմռալ, մռմռջել, քթին տակէն երգել; բզզալ (մեղուն): Hum! հը՜մ:

Human հիւ'-մըն, a. մարդկային, -կեղէն, մարդու, աշխարհիկ: -kind. մարդկային ազգ, -ութիւն:

Humane հիւ-մէյն', s. բարեսէր, գթած: -ly, ad. մարդասիրաբար: -ness, s. բարեսիրութ. -manist հիւ'-մընիսթ, s. բանասիրութեան հետեւող, բանասէր; մարդաբան:

Humanitarian -թէյ'-, s. զՔս. լոկ մարդ դաւանող, մարդեղական:

Humanity հիւ-մէն'-, s. մարդկութիւն; 2. մարդասիրութիւն; 3. բանասիրութեանց՝ դպրութեանց դասեր; 4. pl. գեղեցիկ դպրութիւնք

Humanize -մըն'-այզ, va. մարդկային բնութիւն տալ, մարդացնել; 2. քաղաքակրթել: =vn. մարդ ըլլալ:

Hu'manly, ad. մարդկօրէն:

Humble հըմ'պըլ, a. ցած, նուաստ, խոնարհ, անշուք, խոնարհամիտ; 2. =pl. եղջերուի փորոտիք: =va. խոնարհեցնել, իջեցնել; 2. կորացնել, քիթը քսել; 3. ընկճել: =vn. ընկճուիլ; տոկալ, տանիլ: -bée. իշամեղու: -ness, s. խոնարհութիւն: -bly հըմ'պլի, ad. խոնարհութեամբ, խոնարհաբար; 2. համեստօրէն:

Humbug, -gery հըմ'պըկ, s. խաբերայութիւն, խծիպ; 2. խաբեբայ: =va. խաբել, խծիպ նետել:

Hum'drum, a. ապուշ, բթամիտ

Humerus հիւ'-մըրըս, s. ծղօսկր, բազկոսկր: -ral, a. ծղօսկրի; ուսի:

Humid հիւ'-միտ, a. տամուկ, խոնաւ, թաց: -ness, -ity հիւ-միտ'իթի, s. խոնաւութ. տամկութ.

Humiliate -'իէյթ, va. խոնարհեցնել, կորացնել, նկուն ընել: -tion հիւ-միլիէյ'շըն, s. նուաստութիւն; 2. խոնարհիլը; 3. պզտիկութիւն; 4. կորանք, ընկճում:

***Humility** -լ'իթի, s. խոնարհութիւն, հեզութիւն, պարկեշտութ.

Hummer հըմ'մըր, s. բզզացող; ծափահար: -ming-bird. մեղրածուծ

Hum'mock, s. բլրակ, սարակ:

Humor հիւ'-մըր, s. հիւթ, խոնաւահիւթ (մարմնոյ); 2. ապականեալ հիւթ; 3. բնաւորութիւն, խառնուածք; տրամադրութիւն; 4. քմահաճոյք; զուարթախօսութ., նուրբ հեգնութիւն: =va. կամահաճոյ ըլլալ: Ill-. այլանդակութիւն, նեղսրտութիւն: -ist, s. կատակախօս, զուարթաբան; 2. հիւթական (բժիշկ):

Humoral եու'-մըրըլ, a. հիւթային: -ism, s. հիւթականութիւն:

Humorous եու'-մըրըս, a. այլանդակ, անճոռնի; 2. զուարճալից, ծաղրածու: -ly, ad. անճոռնի՝ զուարճալի կերպով: -ness, s.

Humorsome եու'-մըրսըմ, a. անհեթեթ, ծաղրաբեր; դժկամակ:

Hump, Hunch հըմփ, հընչ(թ), va. հրել, հրմշտկել, քշել: =s. սապատ, կուտկէն զանգուած: -back. կուտկէնաւոր, սապատող:

Humus հիւ'-մըս, s. բուսահող:

Hundred հըն'տրըտ, հըն'տըրտ, a. հարիւր: =s, հարիւր հատ; հարիւրեակ; 2. նահանգ, գաւառ: -court. նահանգ. ատեան: -fold. հարիւրապատիկ: -weight.(Cwt.) կնդինար Անգ. [րիւրերորդ, հարիւրորդ:

Hundredth -'տրըտթհ, a. հա-

Hung հըն, pp. of Hang.

Hunger հըն'կըր, s. անօթութ., քաղց; տենչ, իղձ: =vn. անօթենալ, ըղձալ: =va. անօթի ձգել:

Hung'rily, ad. անյագաբար:

Hungry հըն'կրի, a. քաղցած, սովաբեկ, անօթի; 2. չոր, ցամաք, վատոյժ, խղան (հող):

Hunk հըՆք, *s.* կոշտ եռամրու։ **-er**, *s.* յետադէմ, պահպանողական։

Hunks հըՆքզ, *s.* ժլատ, կծծի։

Hunt հըՆթ, *va.* որսալ, փնտռել; 2. հալածել։ =*vn.* որսի ելլել, որսալ; 2. խուզել, որոնել, հետամուտ ըլլալ։ =*s.* որսորդութիւն, որս; 2. որսական ազխ, որսորդք; 3. հալածում, խոյզ, խուզարկութիւն։

Hunter հըՆթ՛ըր, *s.* որսորդ; 2. որսի շուն՝ ձի; 3. վազուն շներով որս

Hunting հըՆթ՛ինկ, *s.* որսորդութ. փնտրտուք, խոյզ; որսակազմածք։ -horn. որսական փող։

Huntress -՛րէս, *s.* որսորդուհի։

Huntsman հըՆց՛մէն, *s.* որսորդ; որսայդեստ ծառայք, որսալածք։

Hurd, *s.* (չուանի) կուղ գար։

Hurdle հըր՛տլ, *s.* ոստահիւս վանդակ; 2. խրձիկ, ճիւղեր։ [թակ։

Hurdy-gurdy, *s.* անուաջու-

Hurl հըրլ, *va.* նետել, արձակել։ =*s.* արձակելը, նետուածք։ -bone. բարձոսկր (ձիու)։

Hurling, *s.* արձակելը, (քար) ընկեցութիւն; 2. գնդակախաղ մը։

Hurly.-burly, *s.* աղմուկ։

Hurra, **Hurrah** հուռա, *int.* կեցցէ՛; 2. *(for)* (Hurly-burly) յաւերժ կեցցէ՛։

Hurricane հըր՛իքէյն, *s.* սոսկալի մրրիկ, ամպրոպ։ -deck. անցարան, նրբակամուրջ ն-. [շտապող։

Hurrier հըր՛իըր, *s.* աճապարող,

Hurry հըր՛ի, *va.* աճապարել, ստիպել, շտապել; 2. նեղել, մղել։ =*vn.* ստիպել, բռնանալ; 2. փութացնել։ =*s.* աճապարանք, ստիպում, ճնշում; 2. խառնակութ.։

Hurt հըրթ, *va.* (Hurt) խոցել, վիրաւորել; 2. վնասել, խանգարել; 3. ցաւցնել; 4. ծանր գալ։ =*s.* վէրք, հարուած; 2. վնաս; 3. տոյժ։

Hurtful հըրթ՛ֆուլ, *a.* վնասակար, վտանգաւոր։ **-ly**, *ad.* **-ness**, *s.* վնաս, զեն։

Hurtle հըր՛թլ, *va.* զարնուիլ, բաղխիլ; 2. պտուտքիլ, յորձանել։ -berry. հապալասի, մերխաղող։

Hur'tless, *s.* անվնաս, անմեղ։

Husband հըզ՛պըՆտ, *s.* ամուսին, էրիկ, այր։ =*va.* վարել, կառավարել; խնայել; (հողը) մշակել։ -and wife. էրիկ կնիկ։ Ship's-. գործակատար նաւու։ **-man** -մէն, *s.* մշակ, հողագործ։ **-ry** հըզ՛պըՆթրի, *s.* արօրադրութիւն, հողագործութիւն; 2. տանտին տնտեսութիւն։

Hush հըշ(թ), *va.* լռեցնել, ձայնը կտրել, հանդարտեցնել։ =*vn.* լռել, դադրիլ։ -money. կաշառ։

Husk հըսք, *s.* կեղեւ, կճեպ; 2. պարունակ բո. =*va.* կեղեւել, կըճեպել։ **-iness**, *s.* պարուտակում։

Husking հըս՛քինկ, *s.* կեղեւազերծում, ստկելը; 2. գիշերային աշխատութիւն (գիւղացւոց)։

Husky հըսք՛ի, *a.* փեճեկուտ, կեղեւանման; 2. խզդուկ (ձայն)։

Hussar հուզ՛զար, *s.* թեթեւազէն այրուձի, հուսար։

Hussy հըզ՛զի, *s.* թեթեւ՝ անպատիւ կին; 2. տաղանոց, ասեղնաման

Hustings հըս՛թինկզ, *s.* երեսփ. ընտրութեան սրահ; 2. բեմ։

Hustle հըս՛լ(թ), *va.* հրել, հըրմշտկել, մշտել, մղել։

Huswife հըզ՛ուայֆ, *s.* տանտիկին; 2. անպատիւ կին; 3. տաղանոց, կարմանի։ **-ry** հըզ՛ուֆրի, *s.* տանտիկնութիւն։

Hut հըթ, *s.* տնակ, հիւղ, տաղաւար, սերանտէր։ =*va.* (զօրքը) հիւղակները պատսպարել։

Hutch հըչ, *s.* սնտուկ, ալիւրտուն, շտեմարան; 2. ճագարանոց։

Huzza հըզ՛զա, *vn.* ծափահարել, աղաղակել։ =*s.* ուրախութեան ա-

ղաղակ։ Huzza! կեցցէ՛։

Hyacinth հայ՛ըսինթ, s. յակինթ սիւմպիւլ ծիծեռն; 2. յակինթ կճօf եազուր։ -ine, a. մանուշակորակ կապոյտ, մանուշակապոյտ։

Hyades, Hyads հայ՛ըտըզ, s. ալաւունք, բոյլք, հինգ աղբար ու.

Hyaline հայ՛ըլին, a. ապակեղէն, թափանցիկ; 2. վանակ ստրջաւ

Hybrid հայպ՛րիտ, s. խառնածին, տարասեռ (կենդանի), ջորի։

Hydatid -տէյ՛-, s. ջրապալար է.

Hydra հայ՛տրը, s. բազմագլխի վիշապ, հիդրա տէօ; 2. ջրօձ; պողիբող

Hydrangea -՛ճէյ, s. ջրածաղիկ։

Hydrant հայտ՛րընթ, s. ջրանիւ։

Hydrate հայտ՛րէյթ, s. ջրատ ու.

Hidraulic, -al հայտրօ՛լիք, a. ջըրաբաշխական, ջրերը բարձրացնող։ =pl. ջրաբաշխութիւն ։

Hydraucele, s. ջրափոշտութ.

Hydro- հայտ՛րօ-,

-cephalus հայտրօսէֆ՛ըլըս, s. գլխու ջրգողութիւն; գլխաջրգող։

-dynamic, a. ջրազօրական ։ = pl. ջրաշարժութիւն։

-gen հայ՛տրօճէն, s. ջրածին ու.

-graphy հայտրակ՛րըֆի, s. ջրագրութիւն, ծովագրութիւն։

-logy, s. ջրաբանութիւն։

-mancy, s. ջրահմայութիւն։

-mel հայտ՛րօմըլ, s. մեղրաջուր։

-meter հայտրամ՛էթըր, s. ջրաչափ (գործի)։

-metry, s. ջրաչափութիւն։

-p'athy, s. ջրաբուժութիւն։

-pho'bia, s. ջրախուսութիւն, ջրատեցութիւն, կատաղութիւն։

-pic -տրօբ՛իք, a. ջրգող, ջրգալ։

-scope, s. ջրադէտ; ջրագող։

-static, -al, a. ջրակշռական։

-statics, s. ջրակշռութիւն։

-tho'rax, s. ջրալանջութիւն։

Hydrous -՛տրըս, a. ջրատ, ջրի։

Hyemal հայէ՛-, a. ձմեռնային։

Hyena հայի՛նը, s. բորենի է.

Hygeian հայճի՛ըն, a. առողջապահական, -giene հայ՛ճիին, s. առողջաբանութիւն։ -gienic հայճիէն՛իք, a. առողջաբանական։

Hygrology հայկրոլ՛ըճի, s. հիւթաբանութիւն -meter, s. խոնաւաչափ գ. -metry, s. խոնաւաչափութիւն։-scope, s. խոնաւացոյց գ.

Hylo'theism, s. նիւթապաշտութ.-zoism, s. նիւթակեցութ.

Hymen հայ՛մըն, s. հարսանեաց չաստուած, հիմեն; 2. կնիք կուսութեան, խորոպ մըտ. -eal, -ean հայմին՛իըլ, a. հարսանեաց։=s. հարսներգ։ -opteral, -rous հայմընոբ՛տըրըս, a. թաղանթաթեւ (միջ.)։

Hymn հիմ, s. երգ, տաղ, օրհնութիւն, օրհներգ, շարական։=va. օրհնել, փառաբանել ։ -al, -ary հի՛մնըլ, հի՛մնըրի, s. երգարան, գանձարան, տաղարան, շարական։ -ic հիմ՛նիք, a. երգոց, երգերու ։ -ography, -ology, s. երգագրութ.; հաւաքածոյ երգոց ։

Hy'oid, -'ean, a. կամարաձեւ։

Hyp հիփ, s. մելամաղձոտութ.

Hypal'lage, s. փոխակարգութ.

Hyper-, հայփըր՛-,

-baton, s. արտուղութիւն +.

-'bola, s. անդրաձիգ (ձեւ) է.

-bole հայփըր՛պօլի, s. չափազանցութիւն, աւելաբանութիւն։

-bolic, -al հայփըրպոլ՛իքըլ, a. չափազանցական; անդրաձգական։

-borean հայփըրպօ՛րիըն, a. ծայրագոյն, հիւսիսային, ցրտագոյն։

-crit'ic, s. չարաչար քննադատ։

-'trophy, s. ընդարձակում, ոընդարձակութիւն (սրտի)։

Hyphen -՛ֆըն, s. զօդագիծ(-); 2. ենթամնայ (-) տղ.

Hypnotic հիբնոթ՛իք a. քնեա-

ծական։ -tism, *s.* քնէածութիւն։

Hypo-, հայբօ-։ [թիւն են.

-chondria, *s.* ախոնդանոտու-

-chondriac -քանտ'րիէք, *a.* տըխուր, մելամաղձոտ, արտաւոյց։

-chond'rium, *s.* ախոնդիք մրդ.

Hypocrisy հիբաք-, *s.* կեղծաւորութիւն, կեղծ բարեպաշտութ.

-crite հի'բօքրիթ, *s.* կեղծաւոր; փարիսեցի, կեղծապարիշտ Ս.Գ.

-critic,-al, *a.* կեղծաւորական։

-gastric, *a.* ենթորովայնի։

-stasis, *s.* անձ, ինքնութ. Աշ.

-static, *a.* էական, անձնական։

-tenus,-thenus հայբօթ'ինիւս, *s.* հակուղիղ ե. [դրել։

-thecate, *va.* (ինչ.քը) գրաւա-

-thecation, *s.* (պարտապանի կալուածոց վրայ) անշարժ գրաւ։

-thesis հայբօթհ'իսիս, *s.* ենթադրութիւն, վարկած։

-thetic, -al հայբօթհէթ'իք, -ըլ, *a.* ենթադրական։ [թէյ։

Hyson հայսըն, *s.* ընտիր կանանչ

Hyssop հի'սըբ, *s.* մշտիկ բս.

Hysteria, -terics հիսթէ'րիայէ, հիսթըր'իքս, *s.* կանանց ջղային հիւանդութիւն, արգանդախեղդ։

Hysteric, -al հիսթէ'րիք, -'ըլ, *a.* որովայնախեղդի։

Hysterotomy հիսթըրաթ'ըմի, *s.* արգանդահատում բժ.

Hysteron-proteron հի'սթէրըն, բրօթ'էրըն, *s.* յետաբանութիւն քր.



I այ, *pron.* ես։

Iamb, Iambic, Iambus այէմ, -'պիք, այէմ'պըս, *s.* մեծավերջ ոտք; 2.*pl.* խտորայանգ կծու քերթուած

Iambic,-al այէմ'պիք, '-իքէլ, *a.* մեծավերջական։

Ibex այ'պէքս, *s.* այծքաղ։

Ibidem -պայ'տէմ, *ad.* հոն, անդ։

Ibis այ'պիս, *s.* քաջահաւ, ցեծ, արտաւաղդահաւ qıırıı ղkյյkf։

Icarian այքէր'իէն, *a.* արկածախնդիր, իկարեան։

Ice այս(տ), *s.* սառոյց, սառ; 2. պաղպաղակ solisnırıl'ıı; 3. վանաշաքար ։ =*va.* սառուցով պատել, սառեցնել ; 2. սառնաշաքարել, շաքարապատել։ To break the–. փորձ փորձել ; ճամբայ բանալ։ –bear. ճերմակ արջ։ -berg այս'պըրկ. սառնալեռ եր։. –blink. ակնախտիղ ցոլացում։ -cream. պաղպաղակ ։ -float, -floe. սառնակոյտ։ -house. սառնարան։ -plant. բիւրեղատունկ։

Icelandic այսլէնտ'իք, *s.* իսլանտերէն։ -moss. մամռաբոյս բս. :

Ichneumon իքնիւ'մըն, *s.* օձամարտ, հետահան է; հետահաս (միջ.)

Ichnography իքնակ'րէֆի, *s.* ձեւագրութիւն յատակագիծք։

Ichor այ'քըր, *s.* շարաւ, ցում, հու։ -ous այ'քըրըս, *a.* շարաւալից։

Ichthyology իքթհիալ'ըճի, *s.* ձկնաբանութիւն ։ -yophagous -ֆ'էկըս, *a.* ձկնակեր ։ -osaurus իքթհիօսօ'րըս, *a.* ձկնամողէզ։

Icicle այ'սիքլ, *s.* սառնակոտոր պաղլորակ։

Iciness այս'ինէս, *s.* սառնութ.

Icing այս'ինկ, *s.* շաքարապատում

Icono-: -clast այքանաք'լէսթ,

s. պատկերամարտ, -բեկ ։ -later այքօնօ՛լէթըր, s. պատկերապաշտ ։ -graphy -նօկ՛րէֆի, s. պատկերագրութիւն ։ -logy այքօնօլ՛օճի, s. պատկերաբանութիւն ։

Icosahedron այքօսէհի՛տրըն, s. քսանանիստ, քսանակողմ (ձեւ)։

Icosan'dria, s. քսանառէջք բո.

Icteric, -al իքթէր՛իք, -իք՛ըլ, a. դալկահար; դալկային (դեղ)։

Icy այ՛սի, a. սառնապատ, սառուցեալ, սառնային; 2. ձանձրալի, պաղ, ցուրտ, սառնասառոյց։

Id., Idem այ՛տէմ, ad. նոյն։

I'd այտ, *abb. of* I had *or* I would. I'd rather not. չեմ ուզեր։

Idea այտի՛ը, s. գաղափար, տիպ, կարծիք, խորհուրդ; 2. միտք, յիշատակ; 3. տեսիլ, երեւոյթ, նախագաղափար ։

Ideal այտի՛ըլ, s. տեսլականը, իտէալ, մտատիպար, գաղափարական ։ =a. տեսլական (էական); 2. մըտացածին, անգոյ; 3. իտէական, տեսլական ։ -ism այտի՛ըլիզմ, s. տեսլապաշտութիւն, իտէապաշտութ. փիլ. -ist, s. իտէապաշտ փիլ. -ity, s. իտէականութիւն ։

Idealize այտի՛ըլայզ, va. կերպարանել, տեսլականել ։ =vn. երեւակայել ։

Identical այտէն՛թիքըլ, a. [with] յարեւնման, նոյնօրինակ, նոյն; համիմաստ ։ -ly, ad. կերպով, -պէս, -օրէն

Identification այտէնթիֆիքէյ՛շըն, s. նոյնացնելը, նոյնացում ։

Identify -՛թիֆայ, va. նոյնօրինակ ընել, միացնել, նոյնաւորել ։ =va. նոյնանալ, միանալ։

Identity այտէն՛թիթի, s. նոյնութիւն, ինքնութիւն ։

Ideography այտիօկ՛րէֆի, s. գաղափար մը նշաններով ներկայացնել, գաղափարագրութիւն ։ -graphic, -al, a. -գրական ։

Ideology այտիօլ՛օճի, s. մտային կարողութեանց գիտութիւն, գաղափարագիտութիւն, -խօսութիւն։

Ides այտզ, այծ, pl. Իդոսք Հ. (Մարտ, Մայիս, Յուլիս եւ Հոկտեմբերի 15ը, միւս ամսոց 13ը)։

Idiocrasy, -syn'crasy իտիօք՛րէսի, s. ինքնախառնութիւն բժ.

Idiocy իտ՛իօսի, s. տխմարութ.։

*Idiom իտ՛իըմ, s. յատկաբանութիւն, ոճ; 2. տոհմային սեպհական լեզու, բարբառ; 3. գաւառաբարբառ։

Idiomat'ic, -al, a. լեզուի յատուկ, սեպհական; 2. լեզուի։

Idiopathy իտիօփ՛էթի, s. զատ՝ անկախ հիւանդութիւն, բնախտ ։

Idiot իտ՛իըթ, s. տխմար, ապուշ։

Idiotcy իտ՛իըթսի, s. տխմարութ.

Idiotic, -al իտիօթ՛իք, -օթ՛իքըլ, a. տխմարի, յիմարական, ապուշ։

Idiotism, *See* Idiom.

*Idle այ՛տլ, a. ոչինչ, անպիտան, չնչին; 2. թոյլ, հեղգ, ծոյլ, անհոգ, դանդաղ։ =va. պարապ կենալ, յուլանալ։ -ness այ՛տլնէս, s. ծուլութիւն, անգործութիւն ։ [տացող։

Idler այ՛տլըր, s. ծոյլ, թոյլ, ալըք-

Idly այ՛տլի, ad. ծուլութեամբ։

Idol այ՛տըլ, s. կուռք, պատկեր; 2. աչքի լոյս, հոգի, պաշտելի բան։

Idolater այտօլ՛էթըր, s. կռապաշտ; 2. սիրահար; 3. երկրպագու։ -tress -լ՛էթրէս, s. կռապաշտ կին։

Idolatrous այտօլ՛էթրըս, a. կռապաշտական, պաշտողական։

Idolatry այտօլ՛էթրի, s. կռապաշտութիւն; 2. չափազանց սէր։

Idolize այ՛տօլայզ, va. երկրպագել, պաշտել; 2. հոգի տալ։ -zer այ՛տօլայզըր, s. դիցապաշտ, կռապաշտ; 2. հիացող։

Idyle այ՛տիլ, s. հովուերգութ.

If իֆ, *con.* եթէ, թէ որ։ If not. եթէ ոչ։ As—. իբր թէ։
Igneous իգ՛նիըս, *a.* կրակէ, հըրեղէն; 2. հրային։ [բոցբոց։
Ignescent իգնէս՛սէնթ, *a.* հրա-
Igniferous -նի՛ֆ-, *a.* հրաբեր։
Ignipotent -նի՛բ-, *a.* հրազօր։
Ignis-fatuus իգնիսֆէթ՛իուըս, *s.* շրջմոլիկ (հուր)։
Ignite իգնայթ՛, *vn.* բռնկիլ, բորբոքիլ, այրիլ։ *va.* կրակ տալ, վառել։
Ignitible իգնիթ՛իպըլ, *a.* վառելի։
Ignition իգնիշ՛ըն, *s.* այրում, կիզում; 2. կրակի պէս կարմրութիւն, հրաշէկութիւն։ [հրաշունչ։
Ignivomous, *a.* հրաբուղխ,
Ignoble իգնօ՛պըլ, *a.* անարգ, աննշան, վարնոց, գռեհիկ, ռամիկ; 2. չնչին, անպատիւ։ -ness, *s.*-ութիւն -ly, *ad.* անարգ, ցած կերպով։
Ignominious -մին՛իըս, *a.* նախատալից, խայտառակ, ամօթալից։
Ignominy իգ՛նօմինի, *s.* խայտառակութիւն, խաղքութիւն, ամօթ։
Ignoramus -րէյ՛-, *s.* տգէտ։
Ignorance իգ՛նըրէնս, *s.* տգիտութ. անգիտութ. անուսումնութ.
*Ignorant իգ՛նըրէնթ, *s.* [of] տըգէտ, անուս, տխմար; 2. անտեղեակ։ -ly, *ad* տգիտաբար, յանգէտս։
Ignore իգնօ՛ր, *va.* չգիտնալ; 2. անգիտել; չճանչնալ; 3. տգիտանալ։
Iguana այկուա՛նա, *s.* համեղաճաշակ մողէզ Պրազիլեան։
Ihlang-ihlang ի՛լանկ ի՛լանկ, *s.* Արեւմ. Հնդ. հոտաւէտ իւղ մը, ցաքի
Ilex այ՛լէքս, *s.* չիչխան, հաճարի; որ եւ Holly. Ilicic իլի՛սիք, *a.* հաճարաթթու ր. —cin, —cine իլ՛իսին, *s.* հաճարին ր.
Ileum իլ՛իըմ, *s.* ստորին աղի, գալարաղի մը։
Ilium իլ՛իըմ, *s.* կշտուկը, կողոսկր։
Iliac, —al իլ՛իաք. իլայ՛աքըլ, *a.* կշտոսկրի; 2. ստորին աղեաց։
Iliad իլ՛իատ, *s.* Իլիական (Հոմերի)
*Ilk իլք, *a.* նոյն, համ (անուն)։ James of that ilk. Յակոբ Յակոբեան
*Ill իլ, *a.* (*comp.* Worse, *sup.* Worst) անպիտան, յոռի, գէշ, վատ; 2. հիւանդ, տկար, վատառողջ; 3. ձախող; 4. ծուռ, խոժոռ։ =*s.* չարիք, աղէտ; 2. գէշութիւն, ցաւ։ =*ad.* ցաւօք, նեղութեամբ, չարաչար։ -blood. թշնամութիւն։ -bred. կոշտ, կոպիտ։ -conditioned. վատուժ, վտիտ։ —favored. տգեղ, կռտած։ -judged. անխոհեմ։ -natured չարամիտ, անզգամ, խիստ։ -starred. չարագուշակ, վատաբախտ։
Illapse իլլէփս՛, *s.* մուտք։
Illa'tion, *s.* մակաբերութիւն։
Illa'tive, *a.* մակաբերական։
Illegal իլլի՛կըլ, *a.* ապօրինաւոր, ապօրինի։ —ity, *s.* ապօրինութիւն։
Illegible իլլէճ՛իպըլ, *a.* չկարդացուելիք, գէշ, անընթեռնլի։ —bility, *s.* —ութիւն։
Illegit'imate, *a.* անվաւեր, անհարազատ, խորթ։ —tion, *s.*-ութիւն
Illiberal իլլիպ՛ըրըլ, *a.* ագահ, ժլատ, կծծի; 2. ցած, նուաստ։ —ity իլլիպըրէլ՛իթի, *s.* -ութիւն։ —ly, *ad.*
Illicit իլլի՛սիթ, *a.* անվայել, ապօրինաւոր, արգիլեալ։
Illiterate -թ՛ըրէյթ, *a.* անուս, տգէտ։ -ness, —teracy, *s.*-ութիւն։
*Illness իլ՛նէս, *s.* հիւանդութ. տկարութիւն; 2. չարութիւն։
Illogical իլլոճ՛իքըլ, *a.* անտրամաբանական։ —ity, —ness, *s.*-ութ.
Illude իլլ՛իուտ, *va.* խաբել։
Illume, —lumine, —luminate իլ՛լիում. իլլիու՛մին, -՛մինէյթ, *va.* լուսաւորել, ճրագավառութիւն ընել; 2. (գիրք) գեղազարդել, զարդարել։ —nati իլլիումինէյ՛թայ, *pl.* լուսակրօնից աղանդ, լուսակրօնք։

Illumination իլլիու–մինէյ՛շըն, *s.* լուսաւորութիւն, լուսաւորում; 2. հրավառութիւն, լուսավառութ., -սահանդէս; 3. երփնագրութիւն, նկարք (գրքի); 4. պայծառութիւն։ -tive, *a.* լուսաւորական։ -tor -նէյ՛թըր, *s.* լուսաւորող, լուսատու, -սաւորիչ; 2. (գրքի) երփնազարդ։ St. Gregor, the–. Լուսաւորիչ։

Illusion իլլիու–՛ժըն, *s.* պատրանք; 2. խաբէական երեւոյթ, անուրջք։ -sive, -sory իլլիու–՛սիվ, իլլիու–՛սըրի, *a.* խաբէական, պատիր, ցնորական, փուճ։

Illustrate իլըս՛թրէյթ, *va.* մեկնել, լուսաբանել; 2. պատկերազարդել (գիրք)։ -tion -րէյ՛շըն, *s.* մեկնութիւն, լուսաբանութիւն; 2. պատկեր, նկարազարդ։ -tive, -tory, *a.* բացայայտիչ, պարզող, լուսաբանող։ -tor, *s.* մեկնիչ, բացատրող; 2. պատկերազարդող։

***Illustrous** իլըս՛թրըս, *a.* հռչակաւոր, գերապանծ, պերճ, մեծանուն, փայլուն, պերճափայլ։

Illutation իլլիու–՛-, *s.* տղմազօծում, տղմապատում (մարմնոյ)։

Illy իլ՛լի, *ad.* հիւանդոտ։

Image իմ՛էճ, *s.* պատկեր, քանդակ; 2. կուռք, նմանութիւն, տիպ, կերպարանք; 3. գաղափար, նկարագրութիւն, նկարագիր; 4. փոխաբերութիւն էջ. =*va.* նկարել; 2. երեւակայել։

Imagery իմ՛էյճըրի, *s.* պատկերք, նկարեղէնք; 2. ցուցք; 3. ցնորք, երեւոյթ; 4. երեւակայութիւն։ -ginable իմէճ՛-, *a.* երեւակայելի։

Imaginary -՛ինէրի, *a.* երեւակայական, մտացածին, ցնորական։

***Imagination** իմէճինէյ՛շըն, *s.* երեւակայութիւն, հնարողութիւն, հանճար, միտք; 2. խորհուրդ, գաղափար, մտածութիւն։ -tive նէյ՛թիվ, *a.* երեւակայական; 2. երեւակայուն; 3. հնարագիւտ։

Imagine իմէճ՛ին, *va.* երեւակայել, պատկերել; 2. գտնել, հանճարել, հնարել։ =*vn.* մտքին առջեւ բերել, երեւակայել; 2. միտքը դնել, խորհիլ։

Iman, Imam, Imaun այ՛ման, իմօմ՛, իմօըմ՛, *s.* կրօնաւոր, աղօթատաց (Տաճկաց); 2. ցեղապետ։

Imbank'ment, *s.* թումբ։

Imbath իմպէյթհ՛, *va.* լուալ։

Imbecile իմ՛պէսիլ, *a.* մարմնով մտքով խեղճ, անկարող; 2. անառակ։ -lity -լի՛թի, *s.* -ութիւն։

Imbed', *va.* ծածկել, թաղել։

Imbibe իմպայպ՛, *va.* ծծել, քաշել, խմել; 2. ուսանիլ, խօկալ։ -bition իմպայպի՛շըն, *s.* խմելը, ծծելը։

Imbitter իմպիթ՛ըր, *va.* դառնացընել, զայրացնել, վշտով լնուլ։

Imbody -պա՛, *vn.* մարմնացնել; 2. ժողվել, հաւաքել; 3. պարունակել։

Imborder -պօր՛-, *va.* եզերել։

Imbosom -պու–՛զըմ, *va.* գրկել։

Imbow -պօ՛, *va.* կամարաձեւել։

Imbricate, -ted իմ՛պրիքէյթէտ, *a.* պատենաւոր, կղմնտրաշար։ -tion -քէյ՛շըն, *s.* կղմնտրաշարք։

Imbroglio իմպրօ՛լիօ, *s.* կնճռոտ թատերախաղ; 2. շփոթութիւն, խառնակութիւն։

Imbrown', *va.* (գոյնը) մթացընել։

Imbrue իմպրու–՛, *va.* թաթխել։

Imbrute', *vn.* անասնանալ։

Imbue իմպիու–՛, *va.* թաթաւել, ներկել; 2. տոգորել, դրոշմել։

Im'itable, *a.* նմանելի, հետեւելի։ -bility, *s.* նմանելիութիւն։

Imitate ի՛միթէյթ, *va.* նմանիլ, հետեւող ըլլալ; 2. նմանցնել, օրինակել; 2. նմանագործել։

Imitation իմիթէյ՛շըն, *s.* նմանողութիւն, նմանութիւն, հետեւո-

ղութիւն։ -tive իմիթէյ'թիվ, *a.* նմանողական, նմանական; 2. նմանցուած, կեղծ։ -tor իմ'իթէյթըր, *s.* նմանցնող։

Immaculate իմմէ'քիուլէյթ, *a.* անբիծ, մաքուր; 2. անարատ Ս. Յ.

Immal'leable, *a.* դիւրաբեկ։

Immanent իմ'մէնէնթ, *a.* կայուն; 2. ներքին, մնայուն, բնակաւոր։

Immanuel իմմէն'իուըլ, *s.* Էմմանուէլ, ընդ-մեզ-Աստուած։

Immaterial իմմէթի'րիըլ, *a.* աննիւթական, աննիւթ, հոգեւոր։ -ly, *ad.* աննիւթապէս։ -ness, -ity, *s.* -ութիւն։

Immature, -ed իմմէթիու'ր(տ), *a.* տհաս, խակ, անկատար; 2. կանխահաս։ -ly, *ad.* տարաժամ։ -ness, -rity, *s.* -ութիւն։

Immeasurable իմմէժ'ըրէպլ, *a.* անհուն, անչափելի, լայնածաւալ։ -ly, *ad.* անհունաբար։

Immediate իմմի'տիէյթ, *a.* անընդմիջական, անմիջական; 2. ներկայ; 3. ուղղակի։ -ly, *ad.* անմիջապէս, փութով, պնդութեամբ, իսկոյն, ուղղակի։ -ness, *s.* անմիջականութիւն։ [նակ։

Immelo'dious, *a.* աններդաշ-

Immemorial իմմէմօ'րիըլ, *a.* անյիշատակ, ամենահին։ -ly, *ad.*

Immense իմմէնս', *a.* անսահման, անեզր, անչափ, անհուն, ահագին։ -ly, *ad.* յանհունս։ -ness, -sity իմմէն'սիթի, *s.* անհունութիւն, անբաւութիւն, անբաւ տարածութ.։

Immerge, Immerse իմըրճ', իմըրս'(տ), *va.* [-sed *in*] (ջուրը) թաթխել, մխրճել, մխել, խոթել, թաթաւել։ =*va.* ընկղմիլ, մխրճիլ, սուզիլ

Immersion իմըրշ'ըն, *s.* [*in*] մըխում (ջրի մէջ), ընկղմում, մխրճում; 2. ստուերայայտք (լուսնի); 3. ջրասուզանք (նաւու)։

Immesh' իմմէշ', *va.* (ուռկաներն մէջ) բռնուիլ։

Immethod'ical, *a.* անկարգ, շփոթ, խառնիխուռն։ -ly, *ad.*

*Immigrant իմ'միկրէնթ, *a.* պանդուխտ, եկաւոր, գաղթական։

Immigrate իմ'միկրէյթ, *vn.* պանդխտանալ, գաղթել, կոչել։ -tion իմմիկրէյ'շըն, *s.* պանդխտութիւն; 2. գաղթականութիւն; 3. գաղթում։

Imminence իմ'մինէնս, *s.* (վտանգի) մօտաւորութիւն, վերահասութ. *-nent, *a.* մօտալուտ, վերահաս։

Immis'cible, *a.* անխառն։

Immission իմիշ'ըն, *s.* յղում։

Immobil'ity, *s.* անշարժութ.։

Immoderate իմմոտ'ըրէյթ, *a.* անչափաւոր, տարապայման, չափազանց։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն

Immodest իմմոտ'ըսթ, *a.* լկտի, յայրատ, անպարկեշտ, անհամեստ, անվայելուչ։ -ly, *ad.* -կերպով։ -ty իմմո'տէսթի, *s.* -ութիւն։

Immolate իմ'մոլէյթ, *va.* զոհագործել, զոհել; 2. սպաննել։ -tion իմմոլէյ'շըն, *s.* զոհագործութ. զոհում

*Immoral իմմոր'ըլ, *a.* անբարոյական; 2. անառակ։ *-ity -իթի, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* անբարոյապէս։

*Immortal իմմոր'թըլ, *a.* անմահ, անմեռ; 2. անեղծ, անանց, յաւերժական; 3. անմոռաց։ -ity, *s.* անմահութիւն։ -ly, *ad.* անմահաբար, յաւերժաբար։ -telle իմմօրթէլ', *s.* խունկի ծաղիկ, անմեռուկ F. -ize իմմոր'թըլայզ, *va.* անմահացնել; 2. յաւերժացնել։

Immovable իմմուվ'էպլ, *s.* չյուզուող, անշարժ, անսասան, անդրդուելի։ =*pl.* անշարժ կալուածք։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։ -bly իմմուվ'ըպլի, *ad.* -օրէն։

Immunity -միու'նիթի, *s.* (տուրքէ պարտականութենէ) ազատութիւն,

ապահարկութ.; 2. մասնակի շնորհ

Immure իմմիուր՛, *va.* շրջապատել, շրջափակել; 2. բանտել։

Immu'sical, *a.* աններդաշնակ։

Immutable իմմիութ՛էպլ, *a.* անփոխելի, անդրդուելի, անփոփոխ; անսասան, անյողդողդ։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.*

Imp իմբ(փ), *s.* սատանայ; 2. չարաճճի։ =*va.* աճեցնել, զօրացնել։

Impact, *va.* սխմել, իրարու քով թխմել։ =*s.* բախում, ընդհարում; 2. մղում։

Impair իմբէէր՛, *va.* ապականել, աւրել, պակսեցնել, տկարացնել։

Impale իմբէյլ՛, *va.* ցցահարել; 2. ցցապատնէշով փակել; 3. զինադրոշմները միացնել (կն.).

Impal'pable, *a.* անշօշափելի, ամենանուրբ։ -bility, *s.* -ութիւն։

Impana'tion, *s.* գոյակցութիւն հացի ընդ մարմնոյ Քրիստոսի, հացեղութիւն (Աշ.).

Impannel իմբէն՛նէլ, -էնն՛ըլ, *va.* երդուելոց ցուցակը շինել (դատ.).

Impar'adise, երջանկացնել։

Imparity -բէ՛-, *s.* զոյգ չլինելը, անզուգութ., անհաւասարութ.։

Impark իմբարք՛(փ), *va.* շրջափակել, գոցել, ցանկել։

Impart իմբարթ՛, *va.* հաղորդել, ծանուցանել; 2. ընծայել, շնորհել։ =*vn.* մասնակից ընել։

Impartial իմբար՛շըլ, *a.* անկողմնակալ, անաչառ, անկողմնապահ։ -ity իմբարշըլ՛իթի, *s.* անաչառութ. արդարասիրութիւն։ -ly իմբար՛շըլլի, *ad.* արդարապէս։

Impar'tible, *a.* անբաժանելի; հաղորդելի, տալի։ -bility, *s.* անբաժանութիւն, անքակութիւն։

Impassable -բաս՛էպլ, *a.* անանցանելի, չերթեւեկելի, անանց։

Impassible իմբէս՛իպլ, *a.* անզգած, անայլայլ, անհոգ, անվիշտ։ -ness, -bility, *s.* անհոգութիւն։

Impassion -բէշ՛ըն, *s.* յանկուցանել, ոգեւորել, արծարծել, գրգռել։ -sionate, *va.* ոգեւորել։

Impassioned իմբէշ՛ընտ, *a.* խանդավառ, խանդագին, ջերմաջերմ։

Impas'sive, *s.* անզգայ, անվիշտ։ -ness, *s.* անզգածութիւն։

Impaste -էյս՛թ, *va.* թրել, շաղել, զանգել; 2. (գոյնը) թանձրացնել։ -pastation, *s.* զանգուածում։

Impatience իմբէյ՛շընս, *s.* սրտնեղութիւն, անհամբերութիւն։ -tient իմբէյշ՛ընթ, *a.* [at, for, of] անհամբեր, նեղսիրտ։ -ly, *ad.* անձկանօք։ [դրբել։

Impawn իմբօն՛, *va.* գրաւա-

Impeach իմբի՛չ(թ), *va.* (պաշտօնապէս) ամբաստանել, հարուածել։ -able -՛էպլ, *a.* ամբաստանելի ստգտանելի։ -ment, *s.* -ութիւն։

Impearl', *va.* մարգարտազարդել

Impec'cable, *a.* անմեղանչական, անսխալ, անմեղ։ -bility, -pec'cancy, *s.* -ութիւն։

Impecun'ious, *a.* անարծաթ։

Impede իմբիյտ՛, *va.* արգիլել։

*Imped'iment, *s.* արգելք, խոչընդոտ, խափան։ -in speech. թոթովախօս։ -ditive բէտ՛-, *a.* արգելիչ

Impel իմբէլ՛, *va.* մղել, քշել, վարել։ -lent, *a.* մղիչ, շարժիչ։

Impen', *va.* փակել, մակաղել։

Impend իմբէնտ՛, *vn.* կախուիլ, ծռճել։ -ence -՛էնս, *s.* (վտանգի) մօտաւորութիւն, վերահասութիւն

Impen'dent, -ding, *a.* մօտալուտ, վերահաս, սպառնական։

Impen'etrable, *s.* [by, to] անթափանցելի, անանցանելի; 2. անմատչելի; 3. գժուարիմաց։ -ness, -bility, *s.* անթափանցութիւն; 2. ընդիմակցութիւն (մարմնոց); 3.

անդգայութիւն, անիմանալութ.։

Impenitent իմփէն'իթընթ, a. անզեղջ, անապաշխար, անապաշաւ; խստասիրտ։ -ly, ad. -կերպով։ -tence,-cy -թընսի, s. -ութիւն։

Imperative իմփէր'էթիվ, a. հրամայող, իշխանական; 2. հրամայական +. -ly իմփէ'րէթիվլի, ad.

Imperceptible, a. անզգալի, անըմբռնելի, անզննելի; 2. ամենափոքր։-ness,-bility, s. -ութիւն։ -tibly իմփըր'սէփթիպլի, ad. անզգալաբար, կամաց կամաց։

Imperfect իմփըր'ֆէքթ, a. թերակատար, կիսակատար, անկատար; 2. թերի, պակաս։ -tense. անցեալ անկատար +. -ly, ad. թերի կերպով։ -ion իմփըրֆէք'շըն, s. անկատարութ. պակասութ. թերութ.։

Imper'forate, s. չծակուած։ -tion -փըրֆըրէյ'շըն, s. գոցութիւն։

Imperial իմփի'րիըլ, s. կայսերական; 2. արքայական, իշխանական; 3. գերագոյն։ =s. գերագըմբէթ ։; 2. դնչուկ, փունջմօրուք; 3. բարձրաւանդ (կառքի)։ -ist, s. կայսերադաւանդ; 2. կայսերական։ -ity, s. (կայսերական) իշխանութիւն, իրաւունք։ -state. Նիւ Եօրք

Imperil իմփէր'իլ, va. վտանգել։

*Imperious իմփի'րիըս, a. գոռոզ, խրոխտ, սէգ; 2. իշխանական, հզօր; ստիպողական, անհրաժեշտ։ -ly, ad. տիրաբար; անհրաժեշտ։-ness իմփիրիըս'նէս, s. խրոխտութիւն։

Imperishable իմփըրիշ'էպլ, a. անկորուստ, անանց, անեղծ։

Impermeable իմփըր'միըպլ, a. (ջուրէ) անթափանց։ -bility, s.

Imper'sonal, s. միադէմ, դիմազուրկ, անդէմ (բայ)։ -ity, s.

Imper'sonate իմփըր'-, va. մարդու յատկութիւն տալ, անձնաւորել։ -ation, -nification իմփըրսը-նէյ'շըն,-նիֆիքէյ'շըն, s. անձնաւորում։

Imper'tinence, -cy, s. անհամարհոտ անձնահաճութիւն, ժպրհութիւն; 2. անպատեհութիւն։ *-tinent իմփըր'թինընթ, a. տմարդի, անկիրթ, լիրբ; 2. անհեթեթ, անյարմար։

Impertur'bable, s. անշփոթ, անվրդով, անխռով։ -bil'ity. s.

Imperturbation իմփըր'թըր-, s. անդորրութիւն, հանդարտութիւն։

Imperviable, -vious -'վիըպլ, a. [to] անանցանելի, անթափանց։

*Impetuous իմփէթ'իուըս, a. բուռն, ուժգին, սաստիկ, անզուսպ։ -ly, ad. բռնաշունչ, սաստկաշունչ, թափով։-ness,-tuosity,s. թափ, սաստկութիւն։

Impetus իմ'փիթըս, s. թափ։

Impiety իմփայ'էթի, s. ամբարշտութիւն, անկրօնութիւն։

Impinge իմփինճ', vn. զարնել, զարնուիլ; 2. ընդհարիլ, բաղխիլ։

Impious -'փիըս, a. ամբարիշտ, անկրօն, անզգամ, չար։ -ly, ad. -ness իմ'փիըսնէս, s. -ութիւն։

Implacable իմփլէյ'քէպլ, a. անհաշտ, անողոք։-bil'ity, s. ոխերիմ թշնամութիւն։ -ly, ad.

Implant', va. տնկել; 2. մտցնել, տպաւորել։ -ation իմփլէնթէյ'շըն, s. արմատանալը, տնկագործում։

Implement -'փլիմէնթ, s. պէտք, գործիք, պիտոյք [illegible]։

Impletion իմփլի'շըն, s. լրում, լրութիւն; 2. լրացուցիչ, լեցընող։

Implex իմփլէքս', a. մէջէ մէջ, բազմամասն, խառնուած։

Implicate իմ'փլիքէյթ, va. կըցորդ ընել, խառնել, կնճռոտել; 2. պարունակել։ -tion, s. կցորդութիւն, խառնում; 2. խառնակութիւն; 3. լռելեայն իմաստ։

Implicit իմփլի'սիթ, s. լռելեայն

ծածուկ՝ զօրութեամբ հասկցուած։ -ly, *ad.* զօրութեամբ, լռելեայն։

Implore իմփլօր՛, *va.* աղերսել, պաղատիլ, խնդրել; 2. կարդալ; 3. հայցել։ -rer, *s.* աղերսարկու։

Implumed,-plumous իմփլիւ-մտ -՛մըս, *a.* անփետուր, լերկ։

Imply -լայ՛, *va.* ակնարկել, հասկըցնել; 2. պարունակել, նշանակել։

Impoi'son, *va.* թունաւորել։

Impolite իմփօլայթ՛, *a.* անքաղաքավար, անոպայ, անկիրթ, կոպիտ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Impolitic -փօլ՛-, *a.* անքաղաքագէտ, անխոհեմ։ -ly, -կերպով։

Impon'derable, *a.* անկշռելի։

Impo'rous, *a.* խիտ, անծակոտկէն։ -porosity րօս՛-, *s.* խտութիւն։

Import իմփօրթ՛, *va.* (ապրանքը) երկիր մը մտցնել, ներածել, վաճառաբերել; 2. նշանակել, պարունակել; 3. կարեւոր՝ պէտք ըլլալ; 4. ներմուծել։ =*s.* ներածեալ ապրանք, ներածութիւն; 2. նշանակութիւն; 3. կարեւորութիւն։ -able -՛էպլ, *a.* ներածելի, ներմուծելի։ -ation իմփօրթէյ՛շըն, *s.* ներածում, ներածութիւն, վաճառաբերութիւն։ -er իմփօր՛թըր, *s.* ներածող, վաճառաբեր։

Importance իմփօրթ՛ընս, *s.* մեծութիւն, կարեւորութիւն; 2. պատիւ, ազդեցութիւն։ Self-. գոռոզութիւն։ -tant իմփօր՛թընթ, *a.* կարեւոր, ծանրակշիռ; 2. մեծ, ծանր, ազդեցիկ։

Importunate իմփօր՛, *a.* ձանձրացուցիչ, գլուխ ցաւցնող, անտանելի։ -ly, *ad.* -ness, -tunacy,-tunity, *s.* տաղտկացնելը; 2. թախանձանք; 3. ձանձրութիւն։

Importune -փըրթիւն՛, *vn.* գլուխը տանիլ, ձանձրացնել։

Impo'sable, *a.* դնելի (հարկ)։

Impose իմփօ՛զ, *va.* [on; upon] (վրան) դնել, ձգել; 2. (տուրք, հարկ, պատիժ) դնել; 3. ձեռք դնել, ձեռնադրել էլ; 4. (տպելի էջերը) կարգի դնել։

Imposing իմփօ՛զինկ, *a.* հոյակապ, ազդեցիկ; 2. խաբէական։ -stone. վիմասեղան, իջադիր տպ.

Imposition իմփըզիշ՛ըն, *s.* դնելը, դրուիլը; 2. (ձեռնա)դրութիւն; 3. (կարգա)դրութիւն (հարկա) դրութիւն; 4. հարկ, բաժ; 5. խաբէութիւն։

Impossible իմփաս՛սիպլ, *a.* անկարելի, անհնարին; անհնար, անգործադրելի։ -bility, *s.* -ութիւն։

Impost իմ՛փօսթ, *s.* հարկ, (մաքսա)տուրք; 2. ճակատնոց, կամարակալ ճ.-humate, *vn.* պալարանալ։ -hume -ըթ՛իւմ, *s.* պալար չիպանի։

Impostor իմփաս՛թըր, *s.* խաբեբայ, զրպարտիչ։ -ship, *s.* -ութիւն։

Imposture իմփաս՛չըր, *s.* խաբեբայութիւն; 2. մուր, զրպարտանք։

Impotent իմ՛փօթընթ, *a.* անկարող; տկար, հաշմոտ։ -tence,-cy ի՛մփօթընսի, *s.* -ութիւն։

Impound իմփաունտ՛, *va.* բանտարկել, (գոմին մէջ) գոցել։

Impoverish իմփավ՛ըրիշ(տ), *va.* տնանկացնել, աղքատացնել; 2. (հողին) հիւթը սպառել։ -ment, *s.* աղքատացում, անզօրութիւն։

*Imprac'ticable, *a.* անգործադրելի, անգործնական; 2. դժուարանցանելի, անանց; 3. դժուարահամբոյր, խիստ, անգործածելի (մարդ) -ness,-bility, *s.*-ութ-ly, *ad*

Imprecate ի՛մփրիքէյթ, *va.* անիծել, չարիք մաղթել։ -tion, *s.* անէծք, նզովք։ -tory, *a.* անիծական, չարամաղթական։

Impregnable իմփրէ՛կնէպլ, *a.* անառիկ, անմատոյց; 2. անյաղթե-

լի, անդրդուելի։ -ly, *ad.* անկարելի։

Impregnate -էկ'նէյթ, *va.* յղի ձգել; 2. բեղմնաւորել, պտղաբերել; 3. տոգորել, թաթաւել։ =*a.* թաթաւուն, տոգորուած; 2. յղի, ծոցուոր։ -tion, *s.* յղութ., բեղմնաւորութ; 2. թաթխուկը, տոգորումն

Imprescriptible -բրէ-սքրէբթ'-, *s.* ժամանցումով չկորսուող, անկորնչելի, աննախագրելի։

Impress էմբրէս'(ը), *va.* դրոշմել, տպաւորել; 2. քանդակել, պատկերել, կոխել; 3. բռնադատել, տարապարհակ վարել։ =*s.* դրոշմ, տիպ, նշան; 2. տպաւորութիւն; 3. բանի զինուորագրութիւն

Impressible էմբրէս'սիպլ, *a.* դիւրազգած։ -bility, *s.* -ութիւն։

Impression էմբրէշ'ըն, *s.* տպաւորելը, դրոշմելը; 2. դրոշմ, նշան; 3. հետք, շշորթ; 4. տպաւորութ., ազդեցութիւն; 5. կարծիք, գաղափար; 6. տպագրութիւն, տիպ; 7. (պատկերի յատակի) ներկ։ -able, *a.* դիւրազգած, դիւրազդեցիկ։

Impress'ment էմբրէս'մէնթ, *s.* բանի պահանջ։

Impressive էմբրէս'իվ, *a.* դիւրազգած; ազդու։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Imprimatur էմբրայմէյ'թըր, *s.* արտօնութիւն (տպագրու թեան) L.

Imprimis էմբրայ'միս, *ad.* նախ։

Imprint էմբրինթ', *va.* դրոշմել, դրոշմ կոխել; 2. տպագրել, տպել; 3. տպաւորել։ =*s.* տպագրչին անունը

Imprison էմբրիզ'ըն, *va.* բանտել, բանտարկել; 2. արգիլել, սահմանափակել։ -ment -'մէնթ, *s.* բանտարկութիւն, բանտում։

Impro'bable, *a.* անհաւանական -bility, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.*

Improbity -բրոպ'-, *s.* անուղիղ ընթացք, անհաւատարմութիւն։

Impromptu էմբրոմ'թիու, *ad.* յանպատրաստից, առ յափոյ։ =*s.* յանկարծերգ, յանկարծանք։

Improper էմբրոբ'ըր, *a.* անյարմար, անտեղի, անվայել։ -fraction. անյատուկ կոտորակ ($^5/_4$)։ -ly, *ad.* պիտակաւար, յանդէպս։

Impro'priate, *va.* եկեղ. կալուածները աշխարհականաց յանձնել։ -tion -'շըն, *s.* կալուածոց աշխարհականացում; 2. աշխարհականացեալ կալուած։ -tor, *s.* աշխարհական հոգաբարձու էլ.

Impropriety էմբրօբրայ'էթի, *s.* անպատշաճութիւն, անյարմարութիւն, անվայել ընթացք՝ խօսք։

Impro'vable, *a.* ուղղելի, շտկուելիք; լաւանալի, բարեկարգելի։ -ness, *s.* բարելաւութիւն։

Improve էմբրուվ', *va* բարւոքել, զարգացնել, կատարելագործել; 2. լաւ կերպով գործածել։ =*vn.* բարւոքիլ, շտկուիլ, լաւանալ; 2. զարգանալ, բազմանալ։ -ment էմբրուվ'մէնթ, *s.* [upon] բարելաւութիւն, բարւոքում; 2. լաւացում; 3. կատարելագործութ.; 4. յառաջացում, զարգացում։

Improvidence էմբրով'-, *s.* աննախատեսութիւն, աննախահոգութ.։ -vident, *a.* անհեռատես, անհոգ, անզգոյշ։ -ly, *ad.* -աբար։

Improvisation էմբրովիզէյ'շըն, *s.* յանկարծաբանութիւն, -խօսութ.

Improvisatore, -trice էմբրովիզաթօ'րէյ, -վիզաթրի'չէյ, *s.* առ յափոյ յօրինող յանկարծաբան [It.]

Improvise, -visate -բրըվայզ', էմբրով'իզէյթ, *va.* յանպատրաստից շարադրել; 2. յանկարծակի յօրինել, հնարել, պատրաստել։ =*vn.* յանպատրաստից՝ առ յափոյ յօրինել (նուագ, ոտանաւոր)։

Imprudent էմբրու-դէնթ, *a.* անխոհեմ, անզգոյշ, անխորհուրդ։

*-dence իմբրու՛տէնս, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* -աբար։

Impudent իմբ՛իուտէնթ, *a.* լկտիշ, լիրբ, աներես, անպարկեշտ, անամօթ։ *-dence,-dicity իմբիուտիս՛իթի, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.*

Impugn իմբիուն՛, *va.* հարուածել, հերքել; 2. յանդիմանել, հակառակիլ։ -able, *a.* մերժելի։

Impulse. Impulsion իմ՛բըլս, իմբըլ՛շըն, *s.* գրգիռ, զարկ, մղում; 2. թելադրութիւն; 3. շարժում, խլրտում; 4. ազդեցութիւն, տպաւորութիւն։ [վաղվաղուկ։-ly, *ad.*

Impul'sive, *a.* մղիչ, շարժիչ, գրգիչ; 2. արտօրինօք որոշում ընող։

Impunity իմբիուն՛իթի, *s.* անպատիժ մնալը, անպատժութիւն։

Impure իմբիուր՛, *a.* անմաքուր, աղտոտ; 2. գարշելի, զազիր, պիղծ; 3. անպատիւ, խառնակ (արիւն); 4. լկտի, անպարկեշտ (լեզու)։-ness, -purity, *s.* աղտոտութիւն, անմաքրութիւն, զազրութիւն, պղծութիւն; 2. պիղծ (լեզու)։-ly, *ad.*

Impurple իմբըր՛բըլ(ը), *va.* ծիրանի ներկել, մանիշակի գարձնել։

Imput'able իմբիութ՛էպլ, *a.* ընծայելի, հաշուելի, համարելի, վերագրելի։ -ness, *s.*

Imputa'tion, *s.* մէկուն վրայ ձգելը (յանցանք, ամբաստանութ.) ամբաստանք; 2. ուրիշի վրայ ձգուած յանցանք, մեղադրանք; 3. վերագրութիւն, հաշուագրութիւն։ -tive իմբիութէյ՛թիվ, *a.* ամբաստանական, մեղադրանաց։

Impute իմբիութ՛, *va.* համարել, հաշուել, հաշիւն լինել; 2. ընծայել, վերագրել; 3. (մեղքը) վրան ձգել, բեռցնել; 4. մեղադրել։

Imputer -՛թըր, *s.* վերագրիչ։

Imputrescible իմբիութրէս՛իպլ, *a.* անեղծ, անեղծանելի։

In ին, *pr.* ի, մէջ։ =*ad.* ներսը, մէջը։ In the house. ի տան, տունը։ In five days. հինգ օրէն։ In that, In as much as. որովհետև, քանզի։ To be in. ներսը, տունը, գործին՝ պաշտօնին վրայ ըլլալ։ In the name of. յանուն, սիրոյն, ի դիմաց։ To be *or* keep in with. հուպ՝ մօտ ըլլալ; հետը աղէկ ըլլալ։ In-and-in. նոյնացեղ (կենդանի), հայրը մայրը մէկ ցեղէ։

Inab'ility, *s.* անկարողութիւն, անընդունակութիւն, տկարութիւն

Inaccess'ible -աքսէս՛իպլ, *a.* [to] անմատոյց, անհպելի, անմատչելի; 2. գժուարամատոյց; 3. (մարդ) վեր, անհաս։ -ness,-bility, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* -կերպով։

Inaccuracy ինէք՛քիուրէսի, *s.* անճշդութիւն, թերութիւն, սխալ։ -rate -քիուրէյթ, *a.* անճիշդ, սխալական։ -ly ինաքքիուրէյթ՛լի, *ad.* վրիպանօք, անճշդութեամբ։

Inac'tion, *s.* անգործութիւն։

Inactive ինէք՛թիվ, *a.* անգործ, ծոյլ, պարապ, անգործօն։ -ly, *ad.* -tiv'ity ինէքթիվ՛իթի, *s.* անգործունէութիւն։

Inad'equate. *a.* անհաւասար, անատակ, անբաւական, համբակ, անկարող, անարժան։ -ly, *ad.* -ness, -quacy ինէտ՛իքուէյսի, *s.* -ութիւն։

Inadmis'sible, *a.* անընդունելի, անարժան։ -bility, *s.* -ութիւն։

Inadvertent ինէտվըրթ՛ընթ, *a.* անզգոյշ, անմտադիր, անխոհեմ։ *-tence,-cy, *s.* -ութիւն։-ly, *ad.*

Inalienable ինէյ՛լիընէպլ, *a.* որ ուրիշի չանցնիր, անփոխանցելի, անվաճառելի։ -ness, *s.* անօտարացութիւն։

Inal'terable, *a.* անփոփոխելի։

Inane ինէյն՛, *a.* դատարկ, պարապ

Inanimate ինէն'իմէյթ, a. անկենդան, անշունչ։ [հարեալ։
Inamorata -օրա'դէ, s. սիրա-
Inanition ինէնի'շն, s. անօթութենէ հիւծում, անսնուաղութիւն; 2. պարապութիւն։
Inanity ինէն'-, s. դատարկութ.
Inappetence, -cy ինէփ'իդէնս, ինէփ'իդէնսի, s. անախորժութիւն։
Inapplicable ինէփլիքէ'պըլ, a. անդէպ, անյարմար։ -bility, s.
Inapplication ինէփլիքէյ'շըն, s. անհոգութիւն, անփութութիւն։
Inap'posite, a. անյարմար։
Inappreciable -փրի'շի-, a. անգնահատելի, գոյզն; հազիւ զգալի։
Inapprehen'sible, a. անիմանալի, անհաս, անհասկանալի։ -proach'able, a. անմատչելի։
Inapt'itude, s. անընդունակութիւն, -բաւականութ. -յարմարութ
Inarable ինէր'-, a. անհերկելի։
Inarch ինարք'(չ), va. մերձապատուաստել եաւաշճա աշը։
Inartic'ulate ինարդիք'իուլէյթ, a. անյօդակապ, անյօդ; 2. անարտասանելի։ -ly, ad. անորոշաբար։ -ness, -culation, s. շփոթ արտասանութիւն, անյօդաւորութիւն։
Inartificial ինարդիֆի'շըլ, a. անարուեստ, բնական։
Inasmuch ինէզմըչ', ad. որովհետեւ, ըստ որում։ —as, քանզի։
*Inattention ինէդդէն'շըն, s. անուշադրութիւն, անմտադրութիւն։
Inatten'tive, a. անուշադիր, անմտադիր։ -ly, s. —ութիւն։
Inaudible ինօտ'իպըլ, a. անլսելի, անձայն, դժուարալսելի։ -ly.
Inaugural ինօկ'իուրըլ, a. նըւիրման, բացման, նաւակատեաց։ =s. նաւակատեաց՝ բացման ճառ։
Inaugurate -օկ'իուր', va. բացումն ընել, նուիրել, օծել, նաւակատիք ընել; 2. սկիզբ ընել, սկսիլ։ -tion ինօկիուրէյ'շըն, s. հանդէս, նուիրում; 2. բացում (դպրոցի); մերկացում (անդրիի); նաւակատիք (եկեղեցւոյ)։ -tory, s. բացման։
Inauspicious -բիշ'ըս, a. չարաբաստիկ, -գուշակ, ձախող։ -ly, ad. ձախողաբար։ [համէութիւն։
Inbeing ինպի'ին, s. ապրբացում,
Inborn, Inbred ին'պորն, a. բընածին, բնական, բնդածին։
Inbreathe ինպրիդհ', va. մէջը փչել, ներշնչել; թրմել, մտցնել։
Inca ին'քէ, s. (pl. ին'քէզ) Բերուի հին թագաւոր, ինկա։
Incage ինքէյճ', va. վանդակել։
Incalculable -քէլ'քիուլէպըլ, a. անհամար, անթիւ, անհաշուելի։
Incalescence, -cy ինքէլէս'ընսի, s. ներքին՝ աճեցուն ջերմութիւն։
Incandescence ինքէնդէս'ընս, s. ճերմկնալու աստիճան տաքնալը։ -cent, a. հրաշէկ, կասկարմիր։
Incantation ինքէնթէյ'շըն, s. դիւթութիւն։ -tory, a. —թական։
*Incapable ինքէյ'փէ-, a. [of] անբաւական, նեղ; 2. անկարող, անձեռնհաս, անճարակ; 3. անընդունակ։ -bility, s. -ութիւն։ -ly, ad.
Incapacitate ինքէփէս'իդէյթ, va. անընդունակ ընել, անբաւականացընել, տկարացնել։
Incapac'ity, s. անկարողութ., անճարակութիւն, ապիկարութիւն
Incarcerate ինքար'սըրէյթ, va. բանտարկել, բանտել, գոցել։ -tion -րէյ'շըն, s. բանտարկութ. բանտում։
Incarnate -քար'նէյթ, va. մարմին հագցնել, մարմնաւորել, մարդացնել։ =a. մարդացեալ, մարմնաւորեալ, մարմնացեալ։ -tion ինքարնէյ'շըն, s. մարմնաւորում, մարդեղութիւն; 2. (վէրքին տեղը) միս բուսնիլը, մարմնագործութիւն։ -

tive ին+առնէյ'թիվ, *a.* միս բուսցնող, կցող: [նել. պատել, դրուագել:

Incase ին+էյս', *va.* սնտուկը դը

Incatenation ին+աթընէյ'շըն, *s.* շղթայում, յօդում, կապակցութ.,

Incautious -+օ'շըս, *a.* անխոր-հուրդ, անխոհեմ: -ly, *ad.* -ness, *s.*

Incense ինսէնս'(թ), *va.* խնկար-կել, խունկ ծխել; 2. գովել: =*s.* խունկ; 2. գովեստ: =ինսէնս', *vn.* գրգռել, զայրացնել:

Incension ինսէն'շըն, *s.* բորբո-քում; զայրոյթ: -sive ինսէնս'իվ, *a.* գրգռող, բորբոքիչ:

Incentive -սէն'թիվ, *a.* [to]գըր-գռիչ, մղիչ: =*s.* շարժառիթ, գրգիռ:

Inception. *s.* սկիզբ: -tive ին-սէփ'թիվ, *a.* սկսող, սկզբնական:

Incertitude -սըր'թի-, *s.* անըս-տուգութ. տարակուսանք, վարանք:

Incessant ինսէս'ընթ, *a.* անդա-դար. շարունակ: -ly ինսէսէնթ'լի, *ad.* անդուլ, անընդհատ:

Incest ի'նսէսթ, *s.* ազգապղծու-թիւն: -tuous ինսէսթ'իուըս, *a.* ազ-գապիղծ (կին), ազգապղծական: -ly, *ad.* մծղնէութեամբ:

Inch ինչ, յգ. ինչ'էզ, *s.* ոտնա-չափի $^1/_1$ ը, ինչէզ; մատ, մատնա-չափ, բթաչափ: By inch-meal. կա-մաց կամաց:

Inchoation ին+օէյ'շըն, *s.* սկզբ-նաւորութիւն: -tive, *a.* -ական:

Incidence ին'սիտընս, *s.* պատա-հում, դէպք; պատահականութիւն, վերանկում: Angle of -. վերանկ-ման անկիւն:

Incident ին'սիտընթ, *a.* միջանկ-եալ (ճառագայթ); 2. պատահա-կան, դիպուածական; 3. կապուած, յարակից: =*s.* միջադէպ, դէպք, պատահար; 2. միջանկեալ դէպ ք էր.

*Incidental, *ad.* պատահական; 2. երկրորդական, յարակից: -ly, *ad.*

Inciderate ինսիտ'ըրէյթ, *va.* մո-խիր դարձնել, աճիւնացնել: -tion ինսիտըրէյ'շըն, *a.* աճիւնացում, մղեղ:

Incipience, -cy ինսիփ'իէնս, *s.* սկզբնաւորութիւն, սկիզբ:

Incipient ինսիփ իէնթ, *a.* նորա-սկիզբ, նորահաստատ դեռափթիթ

Incircumspec'tion ինսըր+ըմ-սփէ+'շըն, *s.* անզգուշութիւն:

Incise ինսայզ', *va.* փորել, քան-դակել; 2. ցտել; 3. հերձանել:

Incision, -cisure ինսիժ'ըն, ին-սիժ'ըր, *s.* կտրելը, հատում; 2. կտրած, ճեղք, ճղքած, խզտած:

-sive ինսայս'իվ, *a.* հատու, սուր, կտրուկ: -sor ինսայ'սըր, *s.* հատա-նող, հերձող; 2. առջեւի (ակռա), հերձատամունք:

Incitation ինսայթէյ'շըն, *s.* թե-լադրութիւն, գրգիռ. դրդում:

*Incite ինսայ'թ, *va.* գրգռել, թե-լադրել, դրդել: -ment, *s.* խրա-խոյս, քաջալերութ; 2. շարժառիթ

Incivil'ity, *s.* անկրթութիւն, անմարդութիւն, կոպտութիւն:

Inclemency -+լէմ'էնսի, *s.* խըս-տութիւն; դժնդակութ. -ment, *a.* դժնդակ, խիստ: -ly, *ad.* ան-գթօրէն:

Inclinable ին+լայն'էպլ, *a.* դիւ-րահակ, հակամէտ, յօժար:

Inclination +լինէյ'շըն, *s.* հա-կում, միտում; 2. հակամիտութ., յօժարութիւն; 3. ձգում; 4. բա-րեկամութիւն, սէր; 5. հակման անկիւն է.

Incline ին+լայն'(ս), *vn.* ծռիլ, հակիլ, պառկիլ; 2. հակամիտիլ; 3. մօտենալ միտիլ: =*va.* ծռել, հա-կեցնել; 2. յօժարեցնել: =*s.* (ճան-բու) զառիվայր: Inclined plan. հա-կուղիղ մակարդակ է.

Inclose ին+լօզ', *va.* գոցել, շրջա-պատել; 2. բոլորել; 3. ներփակել:

Inclosure ինքլօ՛ժըր, *s.* պատում, պարփակում; 2. ներփակում։

Incloud', *va.* ամպով պատել։

Include ինքլիւտ՛, *va.* պարունակել, մէջը առնուլ; բովանդակել։ -ded, *a.* մէջը, պարունակեալ։

Inclusive ինքլիւ՛սիվ, *a.* [of] պարփակող, պարունակող։ -ly, *ad.* միասին հաշուելով; մէջը առնելով։

Incognito ինքա՛գնիտօ, *aa.* յանծանօթս, ծպտեալ, գաղտնի։

Incoherent -ըհի՛րընթ, *a.* անյօդ, անյօդաւոր, անյարիր; 2. անկապակից; 3. չնչին, փուճումուճ։ -ly, *ad.* -կերպով։ -rence, -cy ինքօհի՛րընս, *s.* -ութիւն։

Incombus'tible, *a.* անկիզելի, անկէզ։ -ness, -bility, *s.* -ութ.

Income ին՛քըմ, *s.* եկամուտ, հասոյթ իրաւ։ -tax. եկամտատուրք, հասութահարկ։ -ming ինքը՛մինկ, *a.* մուտք, մտնելը։=*a.* ներս եկող, տիրող

Incommensurable -մէն՛շուրը, *a.* անչափելի, անչափ; 2. անհամաչափ (թիւ)։ -bility, *s.* -ութիւն։

Incommen'surate, *a.* անչափակից, անհաւասար։ -ly, *ad.*

Incommode ինքըմօտ՛, *va.* անհանգիստ ընել, նեղել, նեղացնել։

Incommod'ious, *a.* ձանձրացուցիչ, նեղիչ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* անյարմարութ. թափթփածութիւն

Incommu'nicable, *a.* անհաղորդական։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։ -cative -միւնի՛քէյթիվ, *a.* անհաղորդ, զգոյշ խօսեմ։

Incommu'table, *n.* անփոխ, անփոխանցելի (ստաց.) էր. -bil'ity, *s.* անփոփոխ հաստատութիւն։

Incom'parable, *a.* անբաղդատելի, աննման, անհամեմատ անզուգական։ -ness, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* անբաղդատելի կերպով։

Incompat'ible, *a.* [with] անհամաձայն, հակառակ, ներհակ, անմիաբան։ -bility, *s.* -ութ. -ly, *ad.*

*Incompetent ինքա՛մփիթընթ, *a.* անդէտ, անբաւական, անձեռնհաս։ -ly, *ad.* -tence, -cy ինքա՛մփիթընս, *s.* -ութիւն։

Incomplete -քըմփլիյթ՛, *a.* անկատար, կիսկատար, թերի։ -ness, -tion ինքըմփլի՛շըն, *s.*

Incomplex, Incomposite ինքըմփլէքս՛, -փօզիթ, *a.* անյօդ, պարզ։

Incomprehen'sible, *a.* անիմանալի, անհաս, անհասկնալի։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։ -bly, *ad.*

Incompres'sible, *a.* անճնշելի -bility, *s.* անճնշելիութիւն։

Incomput'able ինքըմփիու՛թըպըլ, *a.* անհաշուելի։ [պահուելիք։

Inconcealable -քընսի՛լըպըլ, *a.* չը-

Inconceiv'able, *a.* անհասանելի, անըմբռնելի, անհասկնալի։ -ness, *s.* -ութիւն։ -bly, *ad.*

Inconclus'ive, *a.* տարհամոզիչ։ -ly, *a.* առանց հետեւութեան։

Incongruous, -gruent ինքա՛նկրուըս, -րուընթ, *a.* անճահ, անյարմար, անպատշաճ։ -ly, *ad.* -gruity, *s.* -ութիւն։

Inconse'quent, *a.* անհետեւակ, անյարմար, անհամաձայն։ -ial ինքընսիքուէ՛նշըլ, *a.* անտրամաբանական; անկարեւոր։

Inconsid'erable, *a.* անկարեւոր, չնչին։ -ness, *s.* -ութիւն։

*Inconsid'erate, *a.* [of] չմտածող, անխորհուրդ։ -ly, *ad.* չկշռելով։ -ness, -ra'tion, *s.* անխորհրդութիւն։

*Inconsis'tent, *a.* [with] յեղյեղուկ, փոփոխական; 2. յոդդոդ, անկայուն, անհաստատ; 3. (իրարու) հակառական, անհամեմատ; 4. ներհակ։ -ly, *ad.* -tence, -cy ինքընսի՛սթընս, *s.* -ութիւն։

Inconsol'able, *a.* անմխիթար։ -ly, *ad.* -թար կերպով, տխրօրէն։

Incon'stant *a.* անհաստատ, յեղյեղուկ, փոփոխամիտ։ -ly, *ad.* -tancy ինքան'սդընսի, *s.* -ութիւն։

*Incontest'able, *a.* հաւաստի, անհակառակելի; անժխտելի։

Incontig'uous, *a.* որոշ։

Incon'tinent, *a.* անժուժկալ, անառակ; 2. մէջքը թոյլ։ -ly, *ad.* նոյն հետայն, մէկանց։ -nence, -cy ինքընդինընսի, *s.* -ութիւն; 2. միզարձակութիւն։

Incontrovertible ինքանդրօվըր'դիպլ, *a.* անվիճելի, ակներեւ։

Inconvenience -քընվի'-, *s.* դժուարութիւն, նեղութիւն, անպատեհութիւն, անյարմարութիւն։ =*va.* նեղել, անհանգստացնել, վնասել։

Inconvenient ինքընվի'նիընդ, *a.* անյարմար, անպատեհ, անպատշաճ, նեղիչ, վնասակար։ -ly, *ad.*

Inconversable ինքանվըրսը'-, *a.* զգոյշ, խոհեմ; անհաղորդ։

Inconvert'ible, *a.* անփոփոխ, անշրջելի, անապաշաւ, անզեղջ, չփոխուելիք (ստակ) -ness, -bility, *s.*

Incorporate ինքօր'փըրէյթ, *a.* [with, into] անմարմին, աննիւթ; 2. խառնուած, զանգեալ; 3. միացեալ, կազմակերպեալ։ =*va.* միացընել, խառնել, տարրացնել, մարմնաւորել; 2. կազմակերպել։ =*vn.* կազմակերպուիլ։ -tion -րէյ'շըն, *s.* խառնում; 2. կազմակերպութիւն, միութիւն։

Incorporeal -'րիըլ, *a.* անմարմին, հոգեկան։ -ly, աննիւթապէս։ -poreity, *s.* անմարմնութիւն։

Incor'rect, *a.* անճիշդ, ծուռ։ -ly, *ad.* անճշդրիտ կերպով։ -ness *s.* անճշդութիւն, վրիպանք։

Incorrig'ible, *a.* անսրբագրելի, անուղղայ, չշտկուելիք, անդարմանելի։ -ness, -bility, *s.* անուղղայ բարք։ -ly, *ad.*

Incor'rupt, *a.* չաւրուած, չմաշած; 2. անբիծ, արդար; 3. արդարասէր, անկաշառ, պարկեշտ։ -ness, -ion -քըրըփ'շըն, *s.* անապականութիւն, անեղծութիւն; 2. արդարութիւն, անբծութիւն։

Incorrupt'ible, *a.* անփուտ, անեղծ, անապական (ացու); 2. անկաշառ, արդարասէր։ -ness, *s.*

Incrassate ինքրէս'էյթ, *va.* թանձրացնել։ =*a.* թանձր։

Increas'able, *a.* շատնալիք։

*Increase ինքրիս'(զ), *vn.* աճիլ, շատնալ, աւելնալ, բազմանալ; 2. (գինը) բարձրանալ։ =*va.* աճեցնել, շատցնել, աւելցնել; 2. մեծցնել։ =ին'քրիս, *s.* աճում, շատնալը, մեծնալը; 2. զարգացում, աւելնալը, յաւելում; 3. արդիւնք, պտուղ; 4. ծնունդ։

Incred'ible, *a.* անհաւատալի։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։

Incredulous ինքրէտ'իուլըս, *a.* թերահաւատ, դժուարահաւան; 2. կասկածոտ, երկբայող։ -ness, -dulity, *s.* -ութիւն։

Increment ին'քրի, *s.* աճում, առատութիւն; 2. յաւելուած; 3. ստորճանաւորում եր.; 4. անհունապէս փոքր քանակութիւն, տարբերաքանակ; որ եւ Differential.

Increscent -քրէս'ընդ, *a.* շատցող

Incrust, *va.* կեղեւով պատել։ -ation -քրըսդէյ'շըն, *s.* կեղեւ բռնելը; կեղեւ; դրուագում զարդարանս

Incubate ին'քիուպէյթ, *vn.* թուխս նստիլ։ -tion, *s.* թուխս, կուրթ։

Incubus ինքիու'պըս, *s.* առնադեւ, ցայգադեւ; 2. ճնշող ծանրութիւն, մղձաւանջ։

Inculcate ինքըլ'քէյթ, *va.* [on, upon] ստէպ կրկնել, յեղյեղել,

սերտել; 2. մտքին մէջ խոթել, տպաւորել։

Inculpate ինքըլ՛բէյթ, *va.* վրան յանցանք ձգել, ամբաստանել։ -tion, *s.* ամբաստանք, մեղադրելը։ -tory, *a.* ամբաստանական։

Incumbency ինքըմ՛պէնսի, *s.* կռթնիլը, ընկողմանում, պարտաւորութիւն; 2. պաշտօնավարութ. էլ

Incumbent, *a.* (վրան) պառկած, նստած, առկախ; 2. հարկաւոր, պարտաւորիչ։ =*s.* գիւղերէց, ժողովրդապետ։

Incur ինքըր՛, (-ring -քըր՛րին,) *va.* իր վրայ հրաւիրել, ենթարկուիլ։

Incurable -քիուրը՛-, *a.* անբուժելի (հիւանդ), անբոյժ ։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.*

Incu'rious, *s.* անհոգ, անփոյթ։

Incursion -քըր՛շըն, *s.* ասպատակութիւն։ -sive, *a.* ասպատակի։

Incur'vate. *va.* ծռել, կորացնել, թեքել։ =*a.* ծուռ, կոր ։ -tion, *s.* կորութ., ծռութ., ծռիլը ։

Indart', *va.* նետել, արձակել։

Indebt ինտէթ՛, *va.* պարտաւորել։ -ed ինտէթ՛էտ, *a.* [*to* a person, *for* something] պարտաւորեալ, պարտաւոր։ -ness *s.*

*Indecence, -cy ինտիս՛ընս, *s.* անպատշաճութիւն, անհամեստութիւն; 2. անպարկեշտ խօսք՝ բան ։

*Inde'cent *a.* անպարկեշտ, անվայել։ -ly, *ad.* ամօթալից։

Indecision -տիսի՛ժըն, *s.* վարանում, երկմտութ., անորոշութիւն։ -sive ինտիսայ՛սիվ, *a.* անորոշ, երկբայական, վարանոտ։ -ness, *s.*

Indeclinable -քլայն՛-, *a.* անհոլով (բառ), անփոփոխ։ -decompos'able. *a.* անլոյծ, անքակ։

Indeco'rous ինտէ՛քօրըս, *a.* անվայել, ամօթ։ -ly, *ad.* -ness,- decorum ինտիքօ՛-, *s.* անպարկեշտութիւն; 2. անամօթ բան՝ խօսք։

Indeed ինտիյտ՛, *ad.*ստուգիւ, արդարեւ, իրաւ որ։ Indeed! իրա՞ւ կըսես, այդպէ՞ս է, հա՛ մի։

Indefatigable, *a.* չյոգնող, անխոնջ։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։

Indefeasible -տիֆի՛զըպլ, *a.* անջնջելի, անդառնալի ։ -ness, -bility -նէս, ինտիֆիզըպիլ՛-, *s.* -ութ.

Indefec'tible, *s.* անպակաս։

Indefen'sible, *a.* անպաշտպանելի; 2. անարդարանալի ։

Indefens'ive, *a.* անպաշտպան։

Indefinable ինֆայն՛-, *a.* անսահմանելի, անպատում, -բացատրելի։

Indefinite -տէֆ՛-, *a.* անսահման, անորոշ, տարտամ։ -article. անորոշ յօդ։ -ly, *ad.* անսահման, անպայման կերպով։ -ness, *s.*

Indehiscent ինտիհիս՛ընթ, *a.* անինքնաբաց բո.

Indelible ինտէլ՛իպլ, *a.* անջնջելի, անեղծ, -մնաց ։ -bility, *s.*

Indel'icate, *a.* կոշտ , կոպիտ, փափկազուրկ ։ -ly, *ad.* բրտօրէն։ -cacy ինտէլ՛իքէյսի, *s.* -ութիւն։ -demnifica'tion, *s.* վնասը հատուցանելը, վնասատրութ.-հատոյց

Indemnify -տէմ՛նիֆայ, *va.* վնասը տալ, տուժել; 2. վնասատրութիւնը երաշխաւորել ։ -nity ինտէմ՛նիթի, *s.* վնասի հատուցում, վնասատրութիւն; տուգանք, տոյժ։

Indenizen ինտէն՛իզըն, *va.* օտարահպատակ լինիլ։

Indent ինտէնթ՛, *va.* ատամնաւորել, ակռաւորել, մաշարել, հնոթել; 2. պայմանագրել, սակարկել, ապսպրել վաճ.; 3. նորէն տող սկսիլ, նորատողել տպ. =*vn.* ատամնաւորել; 2. ծռել, ծռմռտկել։ =*s.* կըտրածք, փորուածք, ծնող ֆէրթիֆ; 2. դրոշմ, թղթադրոշմ; 3. պայմանագրութիւն; 4. ապսպրանք, հրա-

ման կամ. -ation -դէյ'շըն, s. ատամնաձեւ կտրուածք՝ եզերք; 2. Հնոր, ծոր, ծռնդ fկrpիf, օյուզ; 3. Նորատողում դր. -ed ինդէնդ'էդ, a. ատամնաձեւ, ատամնաւոր, մաշաբուն; 2. պայմանագրեալ. -ure -'չըր, s. ատամնաւորում; 2. պայմանագիր: =va. պայմանագրել:

Independence ինդէբ'էնդէնս, s. անկախութիւն, անձնիշխանութիւն; 2. անկախ գիրք՝ վիճակ: -dent -դ'էնդ, a. [of] անկախ, ինքնիշխան, որոշ, ազատ: =s. անկախ եկեղեցի Յր. -pen. ինքնաբոյծ՝ մելանահոս գրիչ: -ly, ad. [of] անկախօրէն; 2. ազատօրէն:

Indescribable ինդիսքրայ'պըլ, a. անպատում, աննկարագրելի:

Indesert', s. անարժանութիւն:

Indestruc'tible, a. անջնջելի, անեղծ, անկործան: -bility ինդիսթրըքթիպիլ'իթի, s. անեղծութիւն:

Indeter'minate ինդիթըր'մի-, a. չսահմանուած, անորոշ; երկմիտ: -ly, ad. -ness, s. -ութիւն: -tion, s. վարանում; 2. անորոշութիւն: -nable, a. անորոշելի, անսահմանելի:

Index ին'դէքս, s. [pl. Indexes ին'դէքսէզ] ցուցամատ; 2. նշան, առաջնորդ; 3. ցանկ նիւթոց; 4. ցուցամատ, յայտանիշ [☞] դր.; 5. լեզուակ (ժամացոյցի); 6. արգիլեալ գրոց ցուցակ (Հռոմայ); 7. pl.-dices ին'դիսիզ [ ] ցուցիչ թիւ (^{4} 6^1): =va. ցանկը՝ ցուցակը շինել. ցուցակագրել [pl. -dices ին'դիսիզ]

Indiaman ին'դիէմըն, s. Հնդկաստան գացող նաւ. նաւ:

Indian ին'դիէն, ին'ճիըն, s. Հընդիկ, Հնդկաստանցի; 2. վայրենի ամերիկացի: -corn. եգիպտացորեն, լազուտ: -ink, չինական մելան. ճեհագեղ: -oak. թեքենի, զաճի ծա-. -rubber. ձգախէժ. լաստիկ: -turnip. կռատերև նուբիկ որ եւ Jack-in-the-pulpit.

In'dicant ին'դիքէնդ, a. ցուցնող:

Indicate ին'դիքէյդ, va. ցուցնել, որոշել; 2. նշանակել: -tion, s. ցուցնելը. ցուցում; 2. նշան: -tive ինդիքէյ'դիվ, a. յայտնող, ցուցական; 2. սահմանական (եղանակ) +. -tor ինդիքէյ'դըր, s. ցցնող:

Indict ինդայդ', va. ամբաստանել, դատախազ ըլլալ: -able -էպլ, a. ամբաստանելի: -ion ինդիք'շըն, s. 15 տարու շրջան. ընդիկտիոն Հ. -ment ինդայդ'մէնդ, s. ամբաստանագիր դատ.

Indifferent -դի'ֆըրընդ, a. [to] անտարբեր, անհոգ; 2. չեզոք, անկողմնակալ անաչառ: -rence ինդիֆ'ըրէնս, s. -ութիւն: -ism, s. անխտրականութ. -ly -լի, ad. անտարբեր, անխտիր, չափաւոր:

*Indigence, -cy ին'դիճէնսի, s. կարօտութիւն, չքաւորութիւն:

Indigenous ինդիճ'ինըս, a. բնիկ, տեղացի, բնաշխարհիկ:

Indigent ին'դիճընդ, a. կարօտ, չքաւոր, աղքատ; խեղճ, անկար:

Indigest'ed a. դժուարամարս, տհալ; 2. խառնիխուռն, անկարգ:

Indigestion -դիճէս'չըն, s. անմարսութիւն. դժուարամարսութ.:

Indignant ինդիկ'նէնդ, a. վայրացած, սրտմտած: -ly ad.

Indignation -'շըն, s. ցասում, զայրացում սրտմտութիւն:

Indignity -դիկ'նիթի, s. անարժանութիւն; 2. թշնամանք:

Indigo ին'դիկօ, s. լեղակ չիվիթ:

Indirect ինդիրէքդ', a. անուղղակի, կողմնակի; 2. ծուռ: -ly ad. -ness s. -ութիւն:

Indirec'tion s. խոտորնակութ. ծռութիւն; 2. անուղղութիւն:

Indiscernible ինտիզըրն'-, *a.* անզգալի, աննշմարելի, անորոշ։
Indis'ciplinable, *a.* անխրատ, անհրահանգելի։ -bility, *s.*
Indiscoverable -տիսքը'վըրէպըլ, *a.* անյայտ, չհասկցուելիք։
Indiscreet ինտիսքրիյթ', *a.* անխորհուրդ, անխոհեմ; 2. բացբերան, թուլբերան։ -ly, *ad.* -կերպով։ -ness, -cretion ինտիսքրէ'շըն, *s.* -ութիւն։
In'discrete -րիթ, *a.* անջատ։
Indiscriminate -'մինէյթ, *a.* անորոշ, ընդհանուր; 2. խառնիխուռն, չփոթ։ -ly, *ad.* -tion -նէյ'շըն, *s.* -ութիւն։
Indispen'sable, *a.* անհրաժեշտ, կարեւոր։ -ness, *s.* -ly, *ad.*
Indispose -բօ'զ, *va.* [to] անյարմար ընել; 2. գէշցնել; 3. (toward) սրդողցնել, նեղացնել։ -edness, *s.*
Indisposition -'բըշ, *s.* տկարութիւն, անհանգստութիւն; 2. սրտնեղութիւն; 3. անյարմարութ.
Indispu'table, *a.* անվիճելի, բացորոշ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*
Indis'soluble, *a.* անլոյծ; 2. անզատելի, անքակ, ամուր։ -ness, -bility, *s.* անլուծութ. -ly, *ad.*
Indistinct -տիսթինկթ', *a.* աղօտ, չփոթ, անորոշ; 2. խառն։ -ly, *ad.* չփոթ կերպով։ -ness, *s.* -ութիւն։
Indistin'guishable, *a.* անզանազանելի, որոշելը դժուար։
Indite -տայթ', *va.* տուն տալ, թելադրել, գրել տալ; 2. շարադրել, շինել։
Individual ինտիվիտ'իուըլ, -վի'ճուըլ, *a.* ուրոյն, անձնիւր, անհատական։ =s. անձ, անհատ, հատ։ -ity, -ism -լիզմ, *s.* անհատականութիւն, անհատութիւն, անձ; 2. անհատաւորութիւն մը։ -ly ինտիվիճուըլի, *ad.* իբր անհատ, անհատաբար; 2. զատ զատ, առանձին։ -lize ինտիվիճ'ուըլայզ, *va.* որոշել, անհատաբար զատել։ -zation -զէյ'շըն, *s.* անհատացում։
Individuate -տիվիտ'իուէյթ, *va.* (միւսներէն) զատել, անհատել։
Indivisible -վիզ'իպըլ, *a.* անբաժանելի։ -ness, -bility, *s.* -ly, *ad.*
Indo'cible, *a.* անսաստ, անհրահանգելի։ -ness, -bility, *s.*
Indocile -տօս'իլ, *a.* խեռ, անսաստ, անհլու; 2. անուղղայ։ Indocility, *s.* յամառութիւն։
Indolence, -cy -'տօլէնս, *s.* անփութութ., անհոգութ., հեղգութ.
Indolent ին'տօլէնթ, *a.* անփոյթ, հեղգ; 2. անհոգ, անզգայ; 3. անցաւ(ուռեցք)։ -ly -լի, *ad.* անհոգ մը։ -lence, -cy 'տօլէնս, *s.* -ութ.
Indomitable ինտոմ'իթէպըլ, *a.* անընկճելի, աննուաճ, ամեհի։
Indoor ինտօ'ր, *a.* ներքին։
Indors'able, *a.* փոխանցելի։
Indorse ինտորս'(թ), *va.* ետեւը գրել, դարձնել, փոխանցել էր; 2. վաւերացնել։ -ment, *s.* ետեւը գրելը, փոխանցելը; 2. փոխանցում ñkvlajk, ñpro; 3. վաւերացում։
Indorsee ինտըրսի', *s.* փոխանցեալ (nrnւñ vñarkjh k)։
Indorser, -sor -տորս'ըր, *s.* փոխանցող ñpro kskñ, ñprañqաւ
Indrawn', *a.* ներս քաշուած։ -du'bious -տու'պիըս, *a.* աներկբայ։
Indu'bitable, *a.* աներկբայելի, -տարակուսելի։-ly, *ad.* հաւաստեաւ
Induce ինտիուս'(թ), *va.* առաջնորդել, դրդել, մղել, համոզել; 2. պատճառել։ -ment, *s.* պատճառ, շարժառիթ; 2. սկիզբ, յառաջաբան էր. -cible ինտիուս'իպըլ, պատճառելի; 2. խորհելի։
Induct ինտըքթ', *va.* պաշտօնին

վրայ հաստատել, նստեցնել։
Inductile -տ'թյլ, *a.* կորզանէ չանցնելիք, անտարածունն։-tility,*s.*
*Induction ինտըք'շըն, *s.* Թելադրութիւն, հեռեւանք; 2. մակաբերութիւն, մակածութ. ...; 3. (պաշտօնի) նստիլը, սկսիլը; 4. ներածութիւն։
Induct'ive, *a.* մակածական (եղանակ, ոճ); 2. Թելադրող (չարի)։ -ly, *ad.* -tor, *s.* պաշտօնադիր։
Indue ինտիու', *va.* տալ, շնորհել, պարգեւել; 2. օժտել, զարդարել
Indulge ինտըլճ', *va.* [with երբեմն, in ...] ներողամիտ ըլլալ, աչքգոցել։=*vn.*(մոլութեանց մէջ) գլտորիլ, անձնատուր լինել։
Indulgence, -cy ինտըլ'ճընս, *s.* ներողութիւն, ներողամտութիւն; 2. անձնատրութիւն; 3. ներողագիր (Պապին)։
Indulgent -տըլ'ճընտ, *a.* [to, of] ներող, ներողամիտ, ներողական, գթառատ։ -ly, *ad.* մեղմօրէն։
Indurate -'տիուրէյթ, *va.* պնդանալ, կարծրանալ։ =*va.* քարացնել, խստացնել։ -tion, *s.* կարծրացում; կարծրութիւն; 2. Թանձրութիւն, խստութիւն։
Industrial ինտըս'թրիըլ, *a.* արուեստական, արուեստի։
Industrious -'թրիըս, *a.* ժրաջան, աշխատասէր, ժիր; 2. վարպետ, ճարտար։ -ly, *ad.*
Industry ին'տըսթրի, *s.* աշխատասիրութիւն; 2. յարատեւութ.; 3. արհեստ, ճարտարութիւն։ [կեց։
Indweller -տուել'ըր, *s.* բնա-
Indwel'ling, *s.* հոգիին տունը, ներքը։ =*a.* ներքին, հոգեկան։
Inebriant ինի'բրիընթ, *a.* ոգելից, Թմբրեցուցիչ, գինովցնող։
Inebriate ինի'բրիէյթ, *va.* գինովցնել, Թմբրեցնել։ =*s.* գինով, խմող արբշիռ։-tion,-riety ինիբրիէյ'շըն, ինիբրայ'իթի, *s.* գինովութիւն, զուարթութիւն։
Inedited -տէտ'իտ, *a.* անտիպ։
Ineffable -էֆ'ֆէպլ, *a.* անպատում, անճառ։-ly, *ad.* անճառելի
Ineffaceable ինէֆֆէյս'էպլ, *a.* անջնջելի, անջինջ, հաստատուն։
Ineffect'ive, *a.* տկար, ոչինչ, անազդեցիկ։ -ly, *ad.* ապարդիւն։
Ineffect'ual, *a.* անզօր, անազդեցիկ; 2. անպիտան, ոչինչ։ -ly ինէֆֆէք'թիուէլլի, *ad.* տկար կերպով։
Inefficatious ինէֆֆիքէյ'շըս, *a.* տկար, անզօր։ -ness,-ficacy, -ficiency -ֆիշ'ընսի, *s.* -ութիւն։
-ficient ինէֆ'ֆիշընտ, *s.* անզօր, անկարող։
Inelegant -էլ'-, *a.* անվայելուչ, կոշտ, անդորրկ; 2. տգեղ։ -ly, *ad.* -gance,-cy, *s.* -ութիւն։
Ineligible -է'լիճ-, *a.* անընտրելի
Inept ինէփթ', *a.* անյարմար, անպիտան, անվայելուչ; 2. անմիտ, դատարկ։ -itude, *s.* անատակութիւն։ -ly, *ad.*
Inequality -իքուօլ'իթի, *s.* անհաւասարութիւն; 2. անողորկութիւն, խորտուբորդութիւն; 3. խոտորում ա.
Ineq'uitable, *a.* անարդար։
Inerm ինըրմ', *a.* անփուշ բ.
*Inert ինըրթ', *a.* անշարժ, անգործ; 2. ծոյլ, հեղգ։ -ly,*ad.*-ness,*s.*
Inertia -ըր'շիէ, *s.* անշարժութ.
Ines'timable, *a.* անկշիռ, անգնահատելի, անգին։ -ly, *ad.*
Inev'itable, *a.* անճողոպրելի, անհրաժեշտ, անխուսելի։ -ness, *s.* -ly, *ad.* ի հարկէ։
Inexact ինէկզէքթ', *a.* անճիշդ, -ճշգրիտ, անհաւանական; անփոյթ
Inexcitable -սայթ'-, *a.* խոհեմ։
Inexcus'able, *a.* աններելի, ա-

նարդարանալի։ -ness, s. -ly, ad.
Inexhaus'tible, a. անսպառ, անհատնում, անսպառ։ -ness, ad.
Inexistent ինէկզիս'թէնթ, a. անգոյ, չգոյ։ -tence, s. -ութիւն։
Inexorable -էգսօ'րը, a. (խօսք) մտիկ չընող, անողոքելի։ -bility, s. խստութիւն։ -ly, ad. անողոքաբար։
Inexpedience, -cy իքս'փի-, s. անպատշաճութիւն, անհամեմատութիւն։ -expedient, a. անյարմար, անպիտան, անվայելուչ։
Inexpen'sive, a. ծախսը քիչ։
Inexpe'rience, s. անփորձութ. անվարժութ. -rienced -'րիէնսդ, a. անփորձ, անվարժ։
Inexpert -իքսբըրթ', a. համբակ։
Inexpiable -էգս'բի-, a. անքաւելի. անքաւ, աններելի, ծանր։
Inexplicable, a. անբացատրելի, -իմանալի, -հասկնալի։ -ness, -bility, s. -ութիւն։ -ly, ad.
Inexplo'rable, a. չքննուած, անխոյզ մնացած, չխուզարկուած։
Inexpressible ինէքսբրէս'իպլ, a. անբացատրելի, չըսուելիք։ =pl. 2. տաբատ, վարտիք։ -ly, ad.
Inexpress'ive, a. անիմաստ։
Inexpugnable -բէգ-ն'էպլ, a. չառնուելիք, անառիկ։
Inextinct', a. չմարած, վառող։
Inextinguishable, a. չմարող, անշիջանելի, անշէջ։ -extricable, a. չքակուելիք, անլուծանելի, ելքը անգած։ -ly, ad.
Ineye այ', va. (ծառը) պատուաստել։
Infallible -ֆէլ'-, a. անսխալական, անսխալ; 2. ուղիղ արդար; 3. վստահելի։ -ness, -bility, s. անսխալութիւն։ -ly, ad. անշուշտ; 2. անվրէպ, անսխալ կերպով։
Infa'mous, a. անպատիւ, վատահամբաւ; 2. խայտառակ։ -ly, ad.
Infamy ին'ֆէմի, s. վատահամբաւութիւն; 2. վատ անուն; 3. խայտառակութիւն, սեւերեսութ.
Infancy ին'ֆէնսի, s. տղայութ., մանկութիւն; 2. ծագում, սկիզբ։
Infant -'ֆէնթ, s. երախայ, մանկիկ, չաղա; 2. անչափահաս էր. =a. տղայական, մանկական; 2. մատաղ, նորահաս։
Infan'ta, s. կրտսեր արքայադուստր Սպ.
Infante -ֆէն'թէյ, s. կրտսեր արքայազուն (Սպանիոյ և Բորդ.)
Infant'icide -ֆէնթ'իսայտ, s. որդեսպանութիւն, մանկասպանութ.
Infantile, -tine ին'ֆէնթայլ, -'թայն, a. տղայական, տղայոց։
Infantry ին'ֆէնթրի, s. հետեւակազօր, հետեւակք բանակ։
Infatuate ֆէթ'իու-էյթ, va. խելքը միտքը առնուլ, գրաւել։ -tion, s. յիմարութիւն, ապուշութիւն; 2. խելքը տալը, յափշտակում։
Infect ինֆէքթ', va. վարակել, ապականել; 2. գէշ հոտ հանել; հոտեցնել։ *-tion ինֆէք'շըն, s. վարակում. տարափոխիկ ախտ; 2. վարակիչ հիւանդութիւն; 3. ապականութ. -ious -'շըս, a. տարափոխիկ, վարակիչ, ապականիչ։ -ly, ad.
Infec'und, a. ամուլ, անբեր, անպտուղ։ -ity, s. անբերրութիւն։
Infelicitous, a. ապերջանիկ։ -felicity -լիս'-, s. դժբաղդութիւն։
Infer ինֆըր'(դ), (-ring -ֆըր'րինկ) հասկնալ, մակաբերել, հետեւցնել, իմաստաբերել։ -able, -rible, a. իմանալի, մակաբերելի։
*In'ference, s. հետեւութիւն, եզրակացութիւն, իմաստասիրութիւն, իմաստ։ -rential ինֆըրէն'շըլ, a. մակաբերական։
Inferior ինֆի'րիըր, a. ստորին, փոքր, վար; 2. վարինց, գէշ; 3. ստորադաս։ =s. ստորադաս, ստորակարգեալ։ -ity, s. ցածութիւն;

2. ստորնութիւն, վարնոցութիւն; 3. նուաստութիւն։

Infernal ինֆըր՛նըլ, *a.* դժոխքի, դժոխային; 2. սանդարամետական; 3. սոսկալի։ =*s.* դժոխաբնակ, դեւ։ -ly, *ad.* սոսկալի; ահագին(թուով)։

Infertile ինֆըր՛թիլ, *a.* ամուլ, անբեր, անպտուղ։ -tility, *s.* -ութ։

Infest ինֆէսթ՛, *va.* նեղել, անհանգիստ ընել, ձանձրացնել։ -ation *s.* նեղացնելը, չարչրկում։

*Infidel ին՛ֆիտէլ, *a.* անհաւատ։ =*s.* հեթանոս, անհաւատ, անկրօն։ -ity ինֆիտէլ՛իթի, *s.* անհաւատարմութիւն; 2. հեթանոսութ.; 3. անհաւատութիւն, սկեպտականութ.

Infiltrate -ֆիլ՛թրէյթ, *va.* ներս անցնիլ, քամուիլ, մտնել։ -tion, *s.* ծակերէ անցնիլը, մզմզում։

Infinite ին՛ֆինիթ, *a.* անեզր, անսահման; 2. անսպառ; 3. անհուն; 4. անհամար; 5. անսահման քրաֆ. =*s.* անսահմանը։ -ly -լի, *ad.* յանչափս, յանհունս; 2. կարի յոյժ։ -ness, *s.* -simal -թէս՛իմըլ, *a.* յանհունս փոքր; 2. անսահմանական (հաշիւ)։ [դերբայ, աներեւոյթ։

Infinitive ինֆին՛իթիվ, *a.* անորոշ

Infinitude, Infinity ինֆին՛իթիուտ, ինֆին՛իթի, *s.* անսահմանութիւն, անբաւութ.; 2. անհամար բազմութիւն; 3. անհունութ. չափ.

Infirm ինֆըրմ՛, *a.* տկար, անզօր, ապիկար; 2. անհաստատ։ -ary ինֆըրմ՛էրի, *s.* հիւանդանոց, անկելանոց։ -ness, -firm'ity, *a.* տկարութ., սովորական հիւանդութիւն

Infix ինֆիքս՛(թ), *va.* մխել, գամել; 2. սեւեռել, հաստատել։

Inflame ինֆլէյմ՛, *va.* վառել, հրահրել, բորբոքել; 2. գրգռել, շարժել։ =*vn.* բորբոքիլ, դրգռուիլ, տաքնալ։

Inflammable ինֆլէմ՛էպլ, *a.* վառելի, դիւրավառ։ -ness -նէս, -bil'ity, *s.* դիւրավառութիւն։

Inflammation -մէյ՛շըն, *s.* բորբոքում, վառում; 2. տապ, զայրոյց խորհրդոց եւ; 3. զայրոյթ, տաքութիւն։ -tory -՛մէյթըրի, *a.* տաքցնող, բորբոքում տուող; 2. գրգռիչ։

Inflate ինֆլէյթ՛, *va.* փչել, ուռեցնել։ =*a.* օդով լեցուած, ուռած։ -tion ինֆլէյ՛շըն, *s.* ուռիլը, ուռեցնելը; 2. գոռոզութիւն։

Inflect ինֆլէքթ՛, *va.* ծռել, կորացնել; 2. ոլորել; 3. հոլովել, խոնարհել+; 4. (ձայնը) եղանակաւորել

Inflection, *s.* ծռում, թեքում; 2. շեղում, բեկում, բեկբեկում չափ. եւն; 3. (ձայնի, շեշտի) փոփոխմունք; 4. դիւրադարձութիւն (ձայնի)։

Inflexi'ble, *a.* չծռող, անթեքելի; 2. ամուր, անդրդուելի, կամակոր։ -ness, -bility, *s.* -ly, *ad.*

Inflex'ion, *See* Inflection.

Inflict ինֆլիքթ՛, *va.* պատուհասել, (պատիժ) սահմանել, դատապարտել։ -tion ինֆլիք՛շըն, *s.* հարուած; պատիժ, պատուհաս։ -tive ինֆլիք՛թիվ, *a.* պատժական։

Inflorescence -րէս՛էնս, *s.* ծաղկում, փթթում; 2. ծաղկակարգութիւն։

Influence ին՛ֆլուէնս(թ), *s.* [over, on, upon, with] ազդեցութիւն, ներգործութիւն; ազդում; 2. ոյժ։ =*va.* ազդեցութիւն բանեցնել, ներգործել, ազդել։

Influential -ֆլուէն՛շըլ, *a.* ազդեցիկ, ազդու։ -ly, *ad.*

Influenza ինֆլուէն զէ, *s.* տենդախառն հարբուխ, դում։ [It.]

In'flux, *s.* ողողում, հոսում։

Infold -ֆօլտ՛, *vn.* ծրարել, փաթթել; 2. պարունակել; 3. գրկել։

In-fo'lio, *a.* միածալ (թերթ)։

Inform ինֆօրմ', *va.* [of, about, concerning] իմացնել, տեղեկացնել, ծանուցանել ; 2. կեանք՝ ձեւ տալ, ոգեւորել ; 3. ամբաստանել ։ =*vn.* լուր տալ, իմաց տալ ։

Infor'mal, *a.* անկանոն, անկերպարան, անսովոր։ -ity, *s.* -ութիւն -ly, *ad.* ոչ-պաշտօնապէս։

*Informant ինֆօր'մէնթ, *s.* իմացընող, լուր տուող, լրատու։

Information ինֆօրմէյ'շըն, *s.* լուր, տեղեկութիւն, ծանօթութ.; 2. նախաքննութիւն (ոճիրի) ։

Informer ինֆօր'մըր, *s.* լրատու, քսու, մատնիչ, բանսարկու։

Infraction ինֆրէք'շըն, *s.* դըրժում, (ուխտա)զանցութիւն։

Infralapsarian -լէփ'սէրիըն, *s.* յետազանցական կալվինական Ած.

Infre'quency, *s.* նուազութ.։

Infre'quent ինֆրի'քուընթ, *a.* սակաւադէպ, անսովոր։

Infringe', *va.* կոտրել, դրժել, չպահել, մեղանչել։ -ment -մէնթ, *s.* դրժում, օրինազանցութիւն։

Infundibular, -dibulate, -buliform -պ'իու-, *a.* ձագարաձեւ։

Infuriate ինֆիու'րիէյթ, *a.* կատաղի, մոլեգին։ =*va.* կատաղեցնել, խենդեցնել ։

Infus'cate, *va.* սեւցնել, մթընցընել։

Infuse ինֆիուզ', *va.* թափել, մտցնել ; 2. խառնել, ոգեւորել ; 3. եռացեալ ջուրի մէջ դնել, թրջոց դնել ։

Infu'sible ինֆիու'զիպլ, *a.* անլոյծ, անհալ ; 2. խառնելի, թափելի։ -bility, *s.* անհալութիւն; 2. թափուիլը; 3. թափելի, եփելի, խառնելի, ուսանելի լինելը։

Infusion ինֆիու'ժըն, *s.* հեղում, խառնում, թրջում ; 2. թելադրութիւն, ներշնչում ; 3. թրջոց դնելը; 4. թրջոց, թրմաջուր մարպայս բժ.

Infusoria ինֆիուզօ'րիէ, *pl.* մանրալողակք, ջրածծիք կ.

Ingathering կէթհ'-, *s.* հունձք։

*Ingenious -ճի'նիըս, *a.* հնարագէտ, հանճարեղ, ճարտար, ուշիմ։

Ingenerate ինճէն'ըր, *a.* ընդաբոյս, -ծին։ *-ness, Ingenuity, *s.* հանճարեղութիւն, կորովամտութիւն, նրբամտութիւն ։

*Ingenuous ճէն'իուըս, *a.* պարզամիտ, անկեղծ, ողջամիտ, ուղիղ ; 2. ազատ, համարձակ ։ -ly, *ad.* պարզօրէն ։ -ness, Ingénue օնժէնու', *s.* պարզամիտ աղջկան դեր։

Ingle ին'կլ, *s.* վառարան։

Inglorious -կլօ'րիըս, *a.* անփառունակ, անպատիւ, ամօթալից։

Ingot ին'կօթ, *s.* (արծաթի) ձոյլ։

Ingraft -կրէֆթ', *va.* պատուաստել; 2. հաստատել, սեւեռել ։ -ment *s.* պատուաստում, պատուաստ

Ingrain ինկրէյն', *a.* ներկուած (մանած, բուրդ); 2. չբանուած, խամ։ =ին'կրէյն, ինկրէյն', *va.* խամ նիւթը ներկել; բանիլ; 2. տոգորել, թաթաւել, շաղախել։

Ingrate ինկրէյթ', *a.* ապիրատ, ապերախտ; անախորժ։ -gratitude ինկրէթ'իթիուտ, *s.* -ութիւն։

Ingredient ինկրի'տիէնթ, *s.* բաղադրիչ մաս; էական տարր, նիւթ։

Ingress -'կրէս *s.* մուտք, դուռ։ -ion ինկրէշ'ըն, *s.* մտնելը։

In'guinal, *a.* ցայլի, աճուկի։

Ingulf -կըլֆ(թ), *va.* կլել; 2. խորասուզել, մխրճել, ընկղմել։

Inhabit ինհէպ'իթ, *va.* բնակիլ; 2. մնալ, կենալ ; 3. գտնուիլ, ըլլալ։ -able, *a.* բնակելի ։ -ancy, -ation, *s.* -ութիւն ։ -er, -ant ինհէ'պիթէնթ, *a.* բնակող, գտնուող; 2. *pl.* բնակիչք։

Inhalation ինհէլէյ'շըն, *s.* ներս

քաշելը, ներքնաշնչութիւն։

Inhale ինհէյլ՛, *va.* ծծել, ներս քաշել, ներածծել։ [շնչող։

Inhaler -հէյլըր, *s.* ներածծող,

Inharmonious ինհարմօ՛նիըս, *a.* աններդաշնակ, անախորժ։

Inhere ինհիյր՛, *vn.* յարակցիլ, տարրանալ; 2. միանալ, յարիլ։

Inherence, -cy ինհի՛րէնս, *s.* տարրացում, յարելութիւն։

Inherent ինհի՛րէնթ, *a.* անբաժան, յարակից, միացեալ։ -ly, *ad.*

Inherit ինհէր՛իթ, *va.* ժառանգել; 2. ստանալ, ունենալ։ =*vn.* ժառանգ լլալ։ -able, *a.* ժառանգելի։ -ably, *ad.* -գութեամբ։ -ance ինհէր՛իթէնս, *s.* ժառանգութիւն; 2. ժառանգական ստացուածք; 3. ստացում։ -or ինհէ՛րիթըր, *s.* ժառանգորդ, ժառանգ։ -ress, -rix ինհէր՛իթրէս, -էր՛իթրիքս, *s.* ժառանգուհի։

Inhesion ինհիյ՛ժըն, *s.* յարակցութիւն, յարում, միաւորութիւն։

Inhibit ինհիպ՛իթ, *va.* արգիլել, զսպել։ -ion -պի՛շըն, *s.* արգելք։ -ory, *a.* արգելիչ, արգելական։

Inhospitable ինհօսփ՛իթէպլ, *a.* հիւրատեաց, օտարամերժ։ -ness, -bility, *s.* անհիւրասիրութ. -ly, *ad.*

Inhuman ինհիու՛մըն, *a.* անգութ, անողորմ, գազանաբարոյ։ -ity, *s.* քարսրտութիւն, անգթութիւն, տմարդութիւն։ -ly, *ad.* դաժանօրէն, անգթաբար։

Inhume, -humate, *va.* հողը դնել, թաղել։ -tion, *s.* թաղում։

Inimical ինի՛միքըլ, *a.* թշնամական, հակառակ։ -ly, *ad.*

Inim'itable, *a.* աննման, անզուգական; 2. աննմանելի, անկեղծելի։ -ness, -bil'ity, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* գերազանցօրէն։

*Iniquitous -իք՛ուիթըս, *a.* անօրէն, անզգամ, անարդար։ -ly, *ad.* անիրաւութեամբ։

Iniquity ինիք՛ուիթի, *s.* անօրինութ. անիրաւութ.; 2. ոճիր, մեղք

Initial -ի՛շըլ, *a.* ծայրի, սկզբի; 2. գլուխը դրուած։ =*s.* սկզբնատառ

Initiate ինի՛շիէյթ, *va.* [into, in] սորվեցնել, վարժեցնել, մարզել; 2. մասնակից՝ խելամուտ ընել; 3. սկսիլ, մուտք ընել։ =*a.* սկսուած; 2. անկատար; 3. համբակ, նորավարժ

Initiation ինիշի՛էյշըն, *s.* [into, in] գաղտնի կամ բարձր բաներու խելամուտ ընելը, ներքսածութիւն, մասնակցութիւն; 2. սկիզբ, մուտք; 3. ընդունելութիւն։ -ting, -tive, -tory ինի՛շիէյթըրի, *s.* սկիզբ, նախաձեռնութ., ձեռներէցութիւն; 2. առաջարկութեան իրաւունք։ =*a.* սկզբնական, նախնական։

Inject ինճէքթ՛, *va.* (գործիքով) ներս ցայտեցնել, ներարկել։ -ion -ճէք՛շըն, *s.* ներարկում; 2. ներարկեալ իր, ներարկածք; 3. արիւնազեղութիւն (երակաց)։

Injudicious ինճուտի՛շըս, *a.* տըխմար, անմիտ, անխորհուրդ։ -ly, *ad.* անմտօրէն։

Injunction -ճընք՛շըն, *s.* պատուէր, հրաման; 2. հրամանագիր պույրուղը։ ։

Injure ին՛ճըր, *va.* վնասել, զըրկել; 2. նախատել, անիրաւել; 3. թշնամանել; 4. ցաւցնել, ցաւ տալ։

Injurious -ճու՛րիըս, *a.* վնասակար, թշնամական։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Injury ին՛ճըրի, *s.* վնաս, աւեր; 2. չարիք, նախատինք; 3. զրկանք։

Injustice ինճըս՛թիս, *s.* անիրաւութիւն, բռնաբարում։

Ink ինք(թ), *s.* մելան, թանաք։ *va.* (մելանով) բծաւորել։ -horn, holder, stand, կաղամար, թանաքաման։

Ink'iness, *s.* մելանոտութիւն։

Inkling ինք'լին, *s.* հակում, հակամիտութիւն, փափագ; 2. նշմար, հետք։

Inky ինք'ի, *a.* մելանոտ; սեւ։

Inlace ինլէյս'(զ), *va.* տանդելագործել, հիւսակել։

Inlaid ինլէյտ', *a.* դրուագեալ։

Inland ին'լէնտ, *a.* ծովէն հեռու, միջերկրեայ, գաւառական, ներսի; 2. ներքին, բնիկ։ =*s.* ներսերը, գաւառները։ -er ին'լէնտըր, *s.* գաւառաբնակ, -ռացի։ -er ին'լէնտըր, *s.* գաւառացի։

Inlay ինլէյ', *va.* [Inlaid ինլէտ'] դրուագել, յեռուլ, երփնադրուագել; 2. ագուցանել գաղգամագ, գագմագ։ =ին'լէյ, *s.* (դրուագելի) փայտ, փղոսկր։ [բերան, նեղուց։

Inlet ին'լէթ, *s.* մուտք, անցք; 2.

Inly ին'լի, *a.* ներսի, գաղտնի։

In'mate ին'մէյթ, *s.* բնակիչ, -կակից; 2. վարձուոր, վարձակալ։

In'most, *a.* ներքին, խորին։

Inn ին, *s.* պանդոկ, օթեւան; 2. իրաւագ. դպրոց Անգ. =*an.* պատսպարել; 2. բնակիլ, նստիլ։ Inns of Court. բնակարան փաստաբանաց։ -holder,-keeper. պանդոկապետ

Innate ին'նէյթ, իննէյթ', *a.* բնաբոյս, ընդածին, բնածին։ -ly, *ad.* բնականաբար։ -ness, *s.*

Innavigable իննէվ'իկէպլ, *a.* աննաւարկելի, աննաւելի։

Inner ին'ըր, *a.* ներսի, ներքին (մարդ); գաղտնի։ -most ին'նըրմօսթ, *a.* շատ ներսի, ներքնագոյն։

Innerve իննըրվ', *va.* ջիղերը դրդուել, զօրութիւն տալ։ -vation իննըրվէյ'շըն, *s.* ջղագրգռութիւն։

Inning ին'ին, *s.* հունձք; 2. (գնդակախաղի) կարգ; 3. *pl.* ծովէն խորուած ցամաք։

Innocence ին'նօսէնս, *s.* անմեղութիւն; 2. անվնասութիւն; 3. միամտութիւն։

Innocent ին'նօսէնթ, *a.* անմեղ, անպարտ, անվնաս; 2. պարզ; 3. միամիտ, պարզամիտ։ =*s.* անմեղ մանկիկ; 2. միամիտ, տխմար։ -ly, *ad.* անմեղութեամբ։

Innocuous իննօք'իուըս, *a.* անվնաս։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Innovate ին'նօվէյթ, *vn.* նորութիւն մուցնել, նոր բան հանել։ -tion, *s.* նորութիւն; նորաձեւութիւն։ -tor ին'նօվէյթըր, *s.* նորութիւն հանող; 2. համբակ։

Innoxious իննօք'շըս, *a.* անվնաս, անմեղ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

*Innuendo իննիուէն'տօ, *s.* խելացի խօսք; ակնարկութիւն, նշան։

Innumerable իննիու'մըրէպլ, *a.* անհամար, անթիւ, չհամրուելիք։ -ness,-bility, *s.* -ly, *ad.*

Inobservance ինօպզըրվ'էնս, *s.* չպահելը, (խոստման) զանցութիւն։

Inoculate ինօք'իուլէյթ, *va.* պատուաստել; 2. հաղորդել։ -tion, *s.* պատուաստում (ծաղկախտի); 2. փոխանցում, ծաւալում։ -tor -լէյ'թըր, *s.* պատուաստող։ [չհոտող, անբոյր։

Inodorous ինօ'տըրըս, *a.* անհոտ,

Inoffen'sive, *a.* անմեղ անվնաս -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Inofficial ինօֆ ֆիշըլ, *a.* անպաշտօն, ոչ-պաշտօնական։

Inoperative ինօփ'ըր-, *a.* անազդեցիկ, անգործադրելի։

Inopportune ինօփ'փըր-, *a.* անժամ, անդէպ։ -ly, *ad.* ապաժամ։

Inor'dinate, *a.* չափազանց։

Inorganical ինօր'կէնիքըլ, *a.* անգործարանաւոր, -արանական։

Inosculate ինօս'-, *vn.* կցուիլ, միանալ։ -tion, *s.* ծայրակցութիւն

Inquest ին'քուէսթ, *s.* քննութիւն, հարցափորձ դատ.

Inquietude ին+ուայ'է-, s. անհանգստութիւն, հոգ, սրտմաշուք:

Inquire ին+ուայր', vn. [of, after, for, about, concerning] հարցնել, հարցափորձել; 2. հետազօտել; 3. հարցաքննել: To—into. քննել, որոնել

Inquiry ին+ուայր'ի, s. հարցափորձ, քննութիւն; 2. հետազօտութ

Inquisition ին+ուիզի'շըն, s. քննութիւն, խուզարկութիւն; 2. կրօնաքննութիւն, հաւատաքննութ.: -al զի'շընըլ, a. հարցաքննական; 2. հաւատաքննական ըդ.

*Inquisitive -ուի'զիթիվ, a. [about, after] շատ հետաքրքիր, հետազօտիչ, քննախնդիր: -ly, ad. -ness, s.

Inquisitor -ուի'զիթըր, s. հարցաքննիչ միւսթանթըզ; 2. հաւատաքննիչ: -ial -թօ'րիըլ, a. հարցաքննութեան; 2. հաւատաքննութեան ըդ.

Inroad ին'րօ'տ, s. [into] արշաւանք, ասպատակութիւն; 2. հետախուզութիւն դ.; 3. խոյզ ու խնդիր, փնտռտուք:

Insalubrious ինսըլիու-', a. վատառողջ, ապառողջ: -lubrity, s.

Insane ինսէյն', a. յիմար, խելագար: -ly, ad. խելքի պէս:

*Insanity ինսէն'իթի, s. յիմարութիւն, խելագարութիւն:

Insatiable ինսէյ'շիէպլ, a. անկուշտ, անյագ: -ness, s. անյագութիւն: -ly, ad. անյագօրէն:

Insatiate -սէյ'շիէյթ, a. անյագուրդ; 2. ծակաչք: [գութիւն:

Insatiety ինսէթայ'ըթի, s. անյա-

Inscribe ինսքրայպ', va. գրել, արձանագրել; 2. դրոշմել, մակագրել, քանդակել; 3. (ձեւի մը մէջ ուրիշ մը) գծել, ծրագրել; 4. ընծայել, ձօնել:

Inscription ինսքրիփ'շըն, s. արձանագրութիւն; 2. (քարի մարմարի վրայ) արձանագիր, մակագրութիւն; 3. ընծայում, ձօն (գրքի): -tive, a. ընծայական, ձօնման:

Inscroll ինսքրօլ', va. մագաղաթի վրայ գրել, արձանագրել:

Inscrutable ինսքրու'թէպլ, a. անքննելի, խորին: -ness, -bility, s.

Insect ին'սէքթ, s. միջատ, ճճի պկօճկք: -ile ինսէք'թիլ, a. միջատի, ժժմակային: -ion ինսէք'շըն, s. կտրուածք, ցտում, վէտ:

Insect'ivore -թիվօր, s. միջատակեր, ճճեկեր: -vorous -վ'օրըս, a. միջատակեր; 2. միջատակերաց:

Insecure ին'սիքիուր, a. անապահով, անստոյգ: -ly, ad. վտանգաւոր: [պահովութիւն:

Insecurity -քիուր'իթի, s. անա-

Insensate -սէնս'էյթ, a. մտակորոյս, պակասամիտ, յիմարական:

Insensible ինսէնս'-, a. [to, of] զգայազիրկ, անզգայ; անկարեկից; անզգալի: -bility, s. -ութիւն: -ly, ad. մեղմով, տակաւ, անզգալապէս:

Insen'tient, a. անզգայուն:

Insep'arable, a. [from] անանջատ, անքակ, անբաժան: -ness, -qility, s. -ութիւն: -ly, ad.

Insert ինսըրթ', va. մէջ խոթել, յեռուլ, կցել; մտցնել, դնել; լեցնել: -ion ինսըր'շըն, s. դնելը, մուծում; 2. խոթելը, մտցնելը; 3. յեռում, կցում:

Inshrine, See Enshrine.

Inside', pr. ad. ներսը: =a. ներքին, ներսի: =s. ներսինը, մէջինը:

Insidious -սիտ'իըս, a. դաւաճանորոգայթ, նենգաւոր, խորամանկ: -ly, ad. դաւով, նենգաւ: -ness, s. նենգութիւն, դաւ:

Insight ին'սայթ, s. հմտութիւն, ծանօթութիւն, տեսութ.: [նշան:

Insignia -սիկ'նիէ, pl. պատուա-

Insignificance, -cy ինսիկնիֆ'ի-քընսի, *s.* աննշանութիւն; 2. իմաստ չունենալը։ **-ficant**, *a.* աննշան, չընչին, գուզնաքեայ; անիմաստ։ **-ly**, *ad*

Insincere ինսինսիր', *a.* խարդախ, կեղծաւոր; 2. պատիր, խաբեբայ։ **-ly** ինսինսիր'լի. *ad.* խաբեբայօրէն։

Insincerity -սէր'իթի, *s.* անհաւատարմութիւն, խարդախութիւն։

Insinuate -սին'իու-էյթ, *va.* [into] վարպետութեամբ՝ կամաց մը մըտցընել, սպրդեցնել; 2. կամացուկ մը հասկցնել, ակնարկել, զգալ տալ; 3. ինքզինքը սիրցնել։ =*vn.* սողոսկիլ, մտնել, սպրդիլ։

Insinuation -նիու-էյ'շըն, *s.* մէջը մտնելը, սպրդում, մեղմանցութիւն; 2. չարամիտ ակնարկութիւն; յինքնարկում։ **-tive, -tory**, *a.* մեղմաթափանց, յանկուցիչ։ **-tor**, *s.* սպրդող, գաղտնահաճոյ; հրապուրիչ

Insipid ինսիփ'իտ, *a.* անհամ, անհոտ, անլի, անժուր; 2. անճաշակ։ **-ity, -ness**, *s.* -ութիւն։

Insist ինսիսթ', *vn.* [on, upon] յամառիլ, պնդել, թախանձել; 2. հաստատուիլ։ **-ent**, *a.* յամառ իմաց

Insnare ինսնէր', *va.* ծուղակը ձգել. թակարդել; 2. խաբել։

Insobriety ինսօպրայ'էթի, *s.* անժուժկալութիւն, շուայտութիւն։

Insociable ինսօ'շէպլ, *a.* անընկերական, անհամբոյր, դէգ։

In'solence, *s.* լրբութիւն. ժպիրհութիւն, ամբարտաւանութիւն։

Insolate -'սօլ-, *va.* արեւը դնել։

Insolent ին'սօլ-, *a.* լիրբ, ժպիրհ, լրբենի; խրոխտ։ **-ly**, *ad.* լրբօրէն։

Insoluble -սալ'իու-պլ, *a.* անլոյծ, դժուարահալ։ **-ness, -bility**, *s.* դժուարալուծութիւն։

Insol'vable, *a.* (հատուցանելու) անկարող; 2. անլուծելի, կնճռոտ։

Insolvency ինսալվ'-, *s.* անանկութիւն, վճարման անկարողութիւն։ **-vent** ինսալ'վընթ, *a.* սնանկ։

Insomuch ինսըմըչ'. *ad.* նոյն իսկ; անանկ որ; մինչեւ իսկ։

Inspect -սբէքթ', *va.* զննել, քըննել, աչքէ անցնել։ **-tion**, [into, over] քննութիւն, զննութիւն; 2. այց հսկողութիւն; 3. վերակացութիւն, տեսչութիւն։

Inspector -բէքթ'ըր, *s.* այցելու, տեսուչ, վերակացու։ **-ate, -ship** -'թըրէյթ, *s.* տեսչութիւն։ [չելի։

Inspirable -սբայ'րէպլ, *a.* շընչ-

Inspiration ինսբայրէյ'շըն, *s.* օդը ներս առնելը, շնչառութիւն; 2. ներշնչութիւն Ս.Գ.; 3. ազդեցութ.; 4. խանդ, աւիւն։ **-tory**, *a.* շնչառական, ներշնչական։

Inspire ինսբայր'(ր), *va.* շունչ առնուլ, շունչ տալ; 2. թելադրել, ազդել; 3. ներշնչել։ =*vn.* շնչել, փչել

Inspired ինսբայրտ', *a.* ներշնչեալ, հոգեշունչ, հոգեշնորհ։

Inspir'it, *va.* ոգեւորել, քաջալերել, խրախուսել, ազդել։

Inspissate -բիս'-, *va.* խտացնել։ **-tion**, *s.* խտացում, թանձրացում։

Instable -թէյ'պլ, *a.* անկայուն, անհաստատ, խախուտ։ ***-bility**, *s.*

Install ինսթօլ'(ր), *va.* տեղաւորել, զետեղել; 2. հանդիսիւ ի բարձ պաշտաման նստեցնել, հաստատել, կարգել, դնել։ **-ation** -լէյ'շըն, *s.* ի բարձ պաշտաման հաստատելը, հաստատում, կարգում; 2. հաստատում ձեռնադրեալ պաշտօնէի եկեղեցւոյ կամ վիճակի մը վրայ, կարգում, անուանում. **-ed** ինսթօլտ', *a.* հաստատեալ, կարգեալ (պաշտօնեայ)։ **-ment** -թօլ'մէնթ, *s.* հաստատում, կարգում, զետեղում, տեղաւորում; 2. տարեվճար, մասնավճար բաժնիր; թերհաշիւ, առհաշիւ։

Instance ին'սթէնս(թ), *s.* թախանձանք, աղերս, ստիպում; 2. պատճառ; 3. առիթ, պարագայ, անգամ; 4. օրինակ ։ =*va.* օրինակ բերել։ For—. զոր օրինակ ։ In the first—. զառաջինն, նախ։ At my—. իմ ջանքովս, ստիպմամբս։

Instant ին'սթէնթ, *s.* պահ, կէտ, վայրկեան; 2. ժամանակ; 3. ներկայ (ամիս)։ =*a.* ստիպողական, թախանձագին; 2. վերահաս, մօտալուտ; 3. ներկայ այս։ On the 4th inst. ներկայ ամսոյս 4ին։

Instantaneous -թէյ'նիըս, *a.* վաղանցուկ, յանկարծական, վայրկենական։ -ly, *ad.* յանկարծակի, ի քթթել ական, իսկոյն, վայրկենաբար։ -ness, -aneity թէյ'նիիթի *s.* վայրկենականութիւն։

Instanter, *Instantly ինսթէն'թըր, ին'սթէնթլի, *ad.* անմիջապէս, նոյն հետայն; 2. ստիպողաբար։

Instar ինսթար', *va.* աստեղազարդել; 2. գեղազարդել։

Instate ինսթէյթ', *va.* հաստատել, տեղաւորել, զետեղել։

Instead ինսթէտ', *ad.* [of] փոխանակ, տեղը։

Insteep', *va.* թրել, թաթխել։

In'step, *s.* ոտքի ետեւի մաս, ուլն

In'stigate, *va.* գրգռել, դրդել։ -tor, *s.* սադրիչ, գրգռիչ։

Instill ինսթիլ', *va.* շիթ շիթ վազցնել, շիթ շիթել, կաթեցնել, թորեցնել; 2. տպաւորել; 3. կամաց կամաց սորվեցնել, միտքը կաթեցնել։ -ment, -ation, *s.* թորեցնելը, կաթեցնելը, կաթում; 2. (գլուխը) մտցնելը; 3. տպաւորում; 4. թորած, շիթ, կաթիլ։

Instinct ինսթինքթ', *a.* կենդանի; 2. շարժուած, գրգռուած։ =*s.* դրդում, մղում, ազդում; 2. բնազդում։

Instinctive -թինք'թիվ, *a.* բնազդական, բնազդային, բնազդեցիկ։ -ly, *ad.* ինքնաբերաբար, բնազդաբար։

Institute ին'սթիթիուտ, *va.* հաստատել, հիմնարկել, որոշել, կարգել; 2. սկսիլ, ձեռնարկել; 3. (պաշտօնի) դնել էկ. =*s.* օրէնք, կանոն; 2. հաստատութիւն, հիմնարկութիւն; 3. միաբանութիւն; 4. (գրագիտաց) կաճառ, ճեմարան Գող.; 5. *pl.* տարերք իրաւագիտութեան Հ.

Institution -թիթիու'շըն, *s.* հաստատութիւն, հիմնարկութիւն; 2. դաստիարակութիւն; 3. անուանում, կարգում էկ; 4. օրէնք, կարգ, կանոն; 5. միաբանութիւն, ուխտ; 6. նախագիտելիք, տարերք։ -al, -ary, *a.* տարրական, էական; 2. օրինական։

In'stitutive, -թիվ, *a.* հաստատական; հաստատուն, կանոնական։

Instutitor, -ter -'թըր, *s.* հիմնադիր, հաստատող; վարժապետ։

***Instruct** -թրըքթ', *va.* [in] հրահանգել, կրթել, մարզել; 2. սորվեցնել; 3. հրահանգ տալ։ -ible, *a.* հրահանգելի։ -ion -թրըք'շըն, *s.* հրահանգում; 2. հրահանգ, կրթութիւն, վարժութիւն, դաս; 3. հրամանք։

Instructive -թրըք'թիվ, *a.* խրատական, կրթական, հրահանգիչ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Instructor -թ'ըր, *s.* [in] հրահանգիչ, կրթիչ; 2. վարժապետ, ուսուցիչ։ -tress ինսթրըքթ'րէս, *s.* վարժուհի։

In'strument -թրումէնթ, *s.* գործիք, միջոց; 2. դաշնագիր, մուրհակ; 3. նուագարան, գործի։ -ation -էյ'շըն, *s.* միջոց, աջակցութիւն; 2. նուագում, նուագերգ էր.

Instrumental -մէնթ'ըլ, *a.* օգնական, ձեռնտու; 2. նուագարաններով, գործիական: -case, գործիական հոլով: -ity, *s.* միջոց, գործիք: -ly, *ad.* նուագարաններով; . . . ով: -ness, *s.* -ութիւն:

Insubor'dinate, *a.* -tion, *s.* -օբըրդօր'-, *See* Disorder.

Insuf'ferable, *a.* անտանելի, անհնարին: -ly, *ad.* չարաչար:

Insuffic'ence, -cy, *s.* անբաւականութիւն; անկարողութիւն:

Insufficent -ֆիշ'էնթ, *a.* անբաւական, անկարող: -ly, *ad.* -cience, -cy ինսըֆ'իշընսի, *s.* -ութ.

Insular ին'սիւլըր, *a.* կղզիանըման, կղզիացեալ; 2. կղզեցի: -ity, *s.*

Insulate ին'սիւլէյթ, *va.* չորս կողմէն զատել, կղզիացնել, մեկուսացնել; 2. անջատել, բաժնել:

In'sulated -լէյթ'էտ, *a.* զատուած, կղզիացած; 2. մեկուսի, զատ: -tor -'թըր, *s.* անջատիչ: -tion, *s.* զայրացում, մեկուսացում:

Insult ին'սըլթ, *s.* [over] նախատինք, թշնամանք; 2. յարձակում: =*va.* թշնամանել, նախատել; 2. (յախուռն կերպով) յարձակիլ: *vn.* արհամարհել, ծաղրել: -ing, *a.* նախատական:

Insuperable ինսիւ'փըրէ'-, *a.* անյաղթելի, անպարտելի: -ly, *ad.*

Insupport'able, *a.* անտանելի, դժնդակ: -ness, *s.* -ութիւն: -ly, *ad.* դժնդակ կերպով:

Insuppressible ինսըփրէս'-, *a.* անզսպելի; 2. աննուաճ: [վագրելի:

Insurable -շուր'-, *a.* ապահո-

Insurance ինշուր'էնս, *s.* ապահովագրութիւն սիկուրթա; 2. ապահովողչէք, ապահովագին:

Insure ինշուր', *an.* ապահովել, վստահեցնել; 2. ապահովագրել (ստացուածքը, կեանքը եւլն.):

Insurer ինշուր'ըր, *s.* ապահովիչ, ապահովագրող:

Insurgent ինսըրճ'ընթ, *a.* ապստամբ, խռովայոյզ:

Insurmount'able, *a.* անյաղթելի, անպարտելի: -ness, *s.* -ly, *ad.*

*Insurrectionist -րէք'շըն-, *See* Insurgent. -rection, *s.* -ութիւն: -rectional, -nary, *a.* -ական:

Insusceptible ինսըսէփ'թիպլ, *a.* անզգայ: -bility, *s.* -ութիւն:

Intact ինթէքթ', *a.* ձեռք չդըպցուած, անեղծ, անվթար:

Intaglio -թալ'եօ, *s.* փորուածք, քանդակ (քարի վրայ եւլն) [It.]

Intan'gible, *a.* անշօշափելի:

Intas'table, *a.* չուտուելիք:

Integer ին'թիճըր, *s.* ամբողջական թիւ, ամբողջ, ոչ-կոտորակ:

Integral ին'թիկրըլ, *a.* ամբողջ, ամբողջական, բովանդակ; 2. կոտորակ չեղող (թիւ): -calculus, ամբողջական համարողութիւն: -ly, *ad.* -ջապէս: -ant ին'թիկրընթ, *a.* ամբողջական, լրացուցիչ:

Integrate -'թիկրէյթ, *va.* լրացընել, ամբողջացնել. լմնցնել; 2. (տարբերական քանակութեամբ մը) ամբողջականը գտնել լաւ. -tion, *s.* ամբողջացնելը; 2. -ականը գտնելը լաւ.

Integrity ինթէկ'րիթի, *s.* ամբողջութիւն, լրութիւն; ուղղութիւն, անկեղծութիւն; 2. անարատութիւն, մաքրութիւն:

Integument ինթէ'կիւմէնթ, *s.* թաղանթ, պատեան, մորթ զար մէջ.

Intellect ին'թէլէքթ, *s.* իմացութիւն, միտք, հասողութիւն; 2. հանճար: -ion ինթէլէք'շըն, *s.* իմացութիւն, իմացում. հասողութ.

Intellective ինթէլէք'թիվ, *a.* մտային, իմացական: -ly, *ad.*

Intellectual լէք'չուըլ, *a.* իմա-

ցական, մտաւորական; 2. աննիւթ, հոգեղէն։ -ism, s. իմացականութիւն։ -ly, ad. մտաւորապէս։

Intelligence -թէլ'լիճ-, s. հասկցողութիւն; 2. մտաւոր կարողութիւն; ուշիմութիւն, հմտութիւն; 3. հոգեղէն էութիւն; 4. լուր, հաղորդակցութիւն։ Good-. բարի լուրեր։ -office. ծանօթութեանց գրասենեակ ։ -cer ինթէլ'լիճէնսըր, s. լրատու. լրտես, լրագիր։

Intelligent -թէլ'լիճընթ, a. մտացի. խելացի, ուշիմ, ճարպիկ։ -ly, ad.

Intel'ligible -ճիպլ, a. դիւրիմաց, դիւրահասկնալի։ -ness, -bility, s. դիւրիմացութիւն ։ -ly -թէլ'լիճիպլի, ad. որոշ, բացայայտ։

Intemperance -թէմ'փըրէնս, s. անժուժկալութիւն, անբարեխառնութիւն, չափազանցութիւն։

Intem'perate, a. անժուժկալ, շուայտ, անառակ ։ -ly, ad. զեղխութեամբ։ -ness, s. -բլալը. -ութ

Intend ինթէնտ', va. միտքը դնել, կամենալ, խորհիլ; 2. որոշել, առաջադրել։ -ancy 'էնսի, s. տեսչութիւն, հոգաբարձութիւն, վերակացութիւն։ -ant -տէնթ, a. վերակացու, տեսուչ, տնօրէն, քահկակալ։ -ed ինթէն'տէտ, s. հարսնցու, փեսացու, նշանած, խօսեցեալ ։

Intense ինթէնս', a. ձկտեալ, պինդ; 2. բուռն, խիստ, սաստիկ։ -ly, ad. բուռն կերպով; 2. ուշադրութեամբ ։ -ness, Inten'sity ինթէնս'իթի, s. ուժգնութիւն, սաստկութիւն։

Intensify 'սիֆայ(ը), an. սաստկացնել, խտացնել; 2. խտանալ, պնդանալ։ [կութիւն։

Intension 'շըն, s. ձկտում; սաստ-

Intensive ինթէն'սիվ, a. սաստիկ, բուռն, ուժգին, ձկտեալ; 2. չափազանցական +. -ly, ad.

Intent ինթէնթ', a. [on, upon] մտադիր, ուշադիր, (միտքը) սեւեռեալ։ =s. դիտաւորութիւն, նպատակ։ -ly, ad. ուշի ուշով, խնամքով։ -ness, s. մտադրութիւն։ -tion ինթէն'շըն, s. խորհուրդ, դիտաւորութիւն, միտք, կամք ։ To heal by the first-. վէրքը շուտով սպիանալ, աղէկնալ ։

Inten'tional -ն'շընըլ, a. դիտմամբ, խորհրդով, յատուկէն, նպատակաւ։ -ly, ad.

Inter ինթըր', va. թաղել։

Interact ինթըրէքթ', s. միջնարար նր. =va. կամաց կամաց գործել; 2. ձեռք երկնցնել ։

Intercalate -'քէլէյթ, va. (նահանջ տարւոյ վրայ օր մը) աւելցընել; 2. միջադրել եւլ. -tion -'շըն, s. յաւելում (տումարի); 2. միջադրութ. եւլ. -calary -քէ'լըրի, s. աւելեաց, նահանջ օր (29 Փետր.)

Intercede -սիյտ', va. միջնորդել, բարեխօսել, միջամտել։ -ent, a. միջանկեալ, միջնորդ։ -cellular, a. միջախորշային։

Intercept -թըրսէփթ', va. (ճամբան) կարել, խափանել ; 2. ընդհատել, ընդմիջել։ -tion -թըրսէփ'շըն, s. արգելում, ընդմիջում, խափանում

Intercession -սէշ'ըն, s. միջնորդութիւն, բարեխօսութիւն։ -cessor ինթըրսէս ըր, s. բարեխօս, միջնորդ; 2. տեղապահ եպիսկոպոս։ -cessory, -rial ինթըրսէսըր'իըլ, a. բարեխօսական, միջնորդական։

Interchange ին'թըր-, vn. փոխանակել, փոփոխել ։ =vn. փոփոխակի յաջորդել։ =s. փոփոխութիւն, փոխարինութիւն; 2. փոխանակութիւն բըրանքա։

Interchangeable չէյնճ'-, a. փոփոխելի; 2. իրար յաջորդելի, փոխանակելի։ -ness, -bility, s. -ly

ինթըրչէյնճ'էպլի, *ad.* փոփոխակի։

Intercolumniation -թըրքոլըմնիէյ'շըն, *s.* սիւնամէջք ն.

Intercom'mon, *vn.* մասնակցիլ, սեղանակցիլ; 2. արօտակցիլ եւ.

Intercommu'nicate, *vn.* հաղորդակցիլ։ -tion, -community -քէյ'շըն, *s.* հաղորդակցութիւն։ -costal -քոս'-, *a.* կողամիջային։

In'tercourse, *s.* յարաբերութիւն, հաղորդակցութ., առեւտուր

Intercur'rent, *a.* մէջ խառնուող, միջընթացիկ։ -rence ինթըրքըր'րէնս, *s.* միջանցք։

Interdict ինթըրտիքթ', *va.* արգիլել, դադրեցնել, խափանել ։ =ին'թըրտիքթ, *s.* արգելք; 2. քահանայագործութենէ դադարում ըստ.

Interdiction տիք'շըն, *a.* արգելանք, արգելք, բանադրանք. -tive, -tory ինթըրտիք'թիվ, -թըրի, *a.* արգելիչ, խափանարար ։

Interest ին'թըրէսթ, *s.* [in, for] հետաքրքրութիւն, համակրութ.; 2. սիրալիր հոգածութիւն, փոյթ; 3. մաս, բաժին; 4. օգուտ, շահ; 5. տոկոս փայիզ; 6. առաւելութիւն։ =*va.* հետաքրքրուիլ, հոգ՝ խնամք տանիլ, մասնակցիլ։ Public–. հասարակաց շահը ։ Simple–. Compound–. պարզ՝ բաղադրեալ տոկոս ։ -ed ին'թըրէսթէտ, *a.* շահակից, շահուեցող; 2. շահախնդիր, հետաքրքիր։ -ing ին'թըրէսթին, *a.* գրաւիչ, յանկուցիչ; 2. շահեկան, հետաքրքրական; 3. համակրելի, կարեւոր։

Interfere ինթըրֆիյր', *va.* միջամուխ ըլլալ, միջամտել, (ուրիշին գործոց) խառնուիլ; 2. դպչիլ, արգիլել, խանել; 3. ընդհարիլ, զարնուիլ; 4. (ձին) ոտքերն իրար զարնել, վիրաւորել ։ To–with. խառնշտկել, աւրել։ -ence -ֆիր'ընս, *s.* մէջ մտնելը, միջամտութիւն; 2. ընդհարում; 3. իրերախառնում լոյս. -rer -ֆիյր'ըր, *s.* խառնուող, միջամտող, միջամուխ։

Interfusedինթըրֆիուզտ',*a.* միջնազեղ, միջահոս։

Interim ին'թըրիմ, *s.* ժամանակամիջոց; 2. հաշտարար հրովարտակ

Interior ինթի'րիըր *a.* ներքին, ներսի ։ =*s.* ներքնակողմ, ներսի կողմ, ներսը; 2. խորերը, ներքնաշխարհ, գաւառ։ Minister of–. ներքին գործոց նախարար։ -ly, *ad.* ներքնապէս, ներքին կերպով ։

Interjacent ինթըրճէյ'սէնթ, *a.* միջանկեալ, միջին։ [մտցնել։

Interject -ճէքթ', *a.* մէջ խօթել,

Interjection -ճէք'շըն, *s.* միջարկութիւն, ձայնարկութիւն։ -al,-ary ինթըրճէք'շընըլ, -նըրի, *a.* միջանկեալ; 2. ձայնարկութեան։

Interlace ինթըրլէյս'(թ), *vn.* իրարու անցնել, հիւսել, խառնել։

Interlard -լարտ', *va.* (միսին) ճարպ դնել, խառնել; 2. յեռուլ, հիւսել։

Interleave -լիյվ', *va.* (գրքի մը մէջ) ճերմակ թղթեր անցնել, թըղթանցիկ կազմել, միջնաթերթել։

Interline -լայն', *va.* տող ընդ մէջ գրել։ -nal,-nar -լին'էըլ, *a.* երկու տողի մէջտեղ գրուած, տողամիջական։

Interlink -լինք'(թ), *va.* (տողակապով) կցել; 2. շղթայել, կապել։

Interlocution ինթըրլոքիու'շըն, *s.* տրամախօսութիւն, խօսակցութիւն; 2. նախնական վճիռ դատ. -tor -լոք'իուդըր, *s.* տրամախօս։ -tory -թըրի, *a.* տրամախօսական; 2. միջին, ոչ-վերջնական (վճիռ)։

Interlope', *va.* աւրել, խլել։

Interlude ին'թըրլիուտ, *s.* (երկու արարուածի մէջտեղ) միջնախաղ; 2. միջանուագ եւ.

Interlunar, -ry ինթըրլիւ՛նըրի, *a.* անլուսին։

Intermar'riage, *s.* ազգականաց մէջ խնամութիւն։ -marry ինթըրմէ՛րի, *va.* խնամակցիլ։

Intermeddle ինթըրմէ՛տլ, *vn.* [with] խառնուիլ, միջամտել, մէջ մտնել։ -ler -մէտ՛լըր, *s.* ուրիշին գործին խառնուող։

Intermediate, -dial, -diary ինթըրմի՛տիէյթ, -մի՛տիըլ, -մի՛տիըրի, *a.* [between] միջին, միջակ; 2. միջանկեալ, միջասահման; 3. երկրորդական, միջնակարգ; 4. միջնորդ։ =-մի՛տիէյթ, *vn.* միջամտել, միջնորդել։ -ly, *ad.* միջնորդաբար, ի ձեռն։ -tion -միէյ՛շըն, *s.* միջամտութ., միջնորդութիւն։ -dium -մի՛տիըմ, *s.* միջոց, անջրպետ; 2. միջնորդ, միջնորդող։ [անսահման։ -ly, *ad.*

*Interminable ինթըր՛-*a.* անծայր,

Intermingle, *va.* խառնել, միասին դնել; 2. խառնուիլ, ղանգուիլ

Intermission -մի՛շըն, *s.* ընդհատութիւն, ընդմիջում; 2. աժամեայ դադարում ջերմի, դադար ըժ. -sive ինթըրմի՛սիվ, *a.* դադրող, պակսող, ընդհատ։

Intermit -միթ՛, *va.* ընդհատել։ =*vn.* ընդհատուիլ (ջերմը)։ -tent ինթըրմի՛թընթ, *a.* ընդհատական, ընդհատ, կալուածող (ջերմ)։

Intermix -միքս՛(ս), *va.* իրար խառնել։ =*vn.* խառնուիլ, միանալ։ -ture, *s.* խառնուրդ, ղանգուած։

Intermundane ինթըրմըն՛տէյն, *a.* միջաշխարհային։ -mural -միու՛րըլ, *a.* պատերու միջև։

Intern ինթըրն՛, *va.* ներքսադրել, ներս դնել; գաւառին խորերը պահել, արգիլել։ -ment, *s.* արգելում, գիպաշ կեօզ ճապքը։

Internal ինթըր՛նըլ, *a.* ներքին, ներսի; 2. անձնական, առանձին, ընտանեկան; 3. բուն, իրական։ -ly, *ad.* ի ներքուստ, սրտին մէջ; 2. մտքէն։

Inter- ինթըր-. համա-, միջա-։

-national -նէյ՛շընըլ, *a.* ազգաց մէջտեղ, միջազգային, համազգային

-necine -նի՛սին, *a.* զիրար կոտորող, արիւնախանձ, եղբայրասպան։

-nuncio -նը՛նշիօ, *s.* սուրհանդակ; 2. փոխ-նուիրակ (Պապին)։

-pella'tion, *s.* ընդհատում; 2. միջամտութիւն, միջամխութիւն; 3. հարցում, հարցապնդում։

-plead -փլի՛տ, *va.* դատին մանրամասնութիւնները քննել։

-polate -՛փոլէյթ, *va.* (բնագրին մէջ) բան խառնել, աւելցնել; 2. եղծանել, խարդախել։ -tion, *s.* (բնագրի մէջ) աւելցուած բան, աղաւաղում։

*-pose -փօ՛զ, *va.* մէջտեղ դնել։ =*vn.* մէջ մտնել, միջամտել։ -posal, ինթըրփօ՛զըլ, *s.* միջամտութիւն։

-position -փոզի՛շըն, *s.* միջամտութիւն, միջնորդութիւն; 2. ձեռնտուութիւն, օգնութիւն; 3. անջրպետ։

-pret -՛փրէթ, *va.* թարգմանել, մեկնել; 2. բացատրել, լուսաբանել։

-pretation փրէթէյ՛շըն, *s.* թարգմանութիւն; մեկնութիւն, բացատրութիւն։ -tive, *a.* մեկնական։

-preter -՛փրէթըր, *s.* մեկնիչ; 2. թարգման; թարգմանիչ; 3. երազահան։

-regnum ինթըրրէկ՛նըմ, *s.* միջնիշխանութիւն, գահընդմիջութիւն

-rogate ինթըր՛րոկէյթ, *va.* հարցափորձել, հարցաքննել։

-rogation -թէրրոկէյ՛շըն, *s.* հարցում, հարցափորձ; 2. խնդիր։ Point of-. հարցական նշան(?)-tive-րոկ՛էթիվ. *a.* հարցական, հարցման։ =*s.* հարցական դերանուն։ -tor -րոկէյ՛-

ԹԸՐ, *s.* հարցնող, հարցաքննիչ ։ -tory -ՐՕՒ'ԷՅԹԸՐԻ, *a.* հարցական; 2. հարցաքննական։

-rupt ԻՆԹԸՐՐԸՓԹ', *va.* ընդմիջել, ընդհատել; 2. խափանել, դադրեցընել; 3. կտրել, բաժնել։

-ruption -ՐԸՓ'ՇԸՆ, *s.* ընդմիջում, ընդհատում; 2. խափանում, արգելք, դադարում։

-sect -ՍԷՔԹ', *va.* մէջտեղէն երկուքի կիսել։ =*vn.* (երկու գիծ) զիրար հատանել, կտրել, խաչաձեւել։

-section ԻՆԹԸՐՍԷՔ'ՇԸՆ, *s.* հատման կէտ, հատակէտ է.

-sperse -ՍՓԸՐՍ'(Զ), *va.* ցրուել, սփռել, (հոս հոն) ցանել, ցանցնել։ -ion ԻՆԹԸՐՍՓԸՐ'ՇԸՆ, *s.* (հոս հոն) ցանելը։ [աստեղաց մէջտեղ։

-stellar, -ry ԻՆԹԸՐՍԹԷԼ'ԼԸՐԻ, *a.*

-stice, -space -'ԹԸՐՍԹԻՍ, *s.* անջրպետ (մարմնոյ); միջոց (ժամանակի); միջանկեալ միջոց ։

-tropical ԻՆԹԸՐԹՐՕՓ'ԻՔԸԼ, *a.* միջարեւադարձային։

-twine -ԹՈՒԱՅՆ', *va.* իրարու անցնել, հիւսել։ =*vn.* իրար փաթթուիլ, հիւսուիլ ։

Interval ԻՆ'ԹԸՐՎԸԼ, *s.* միջոց, անջրպետ, պարապ; 2. ժամանակամիջոց; 3. անջրպետ (ձայնի) եր; 4. լեռնահովիտ; գետահովիտ ։

Intervene ԻՆԹԸՐՎԻՅՆ', *vn.* [between] մէջտեղ մտնել, միջամտել, միջնորդել; 2. պատահիլ, մէջտեղ ելնել։ -vention, *s.* մէջ մէջտեղ մտնելը, միջնորդութիւն, մասնակցութիւն, միջամտութ., օգնութ.։ -view ԻՆ'ԹԸՐՎԻՈՒ, *s.* տեսակցութ. տեսութիւն։ -er, *s.* տեսակցութ., խնդրող, տեսակից։ -volve -ՎՈԼՎ', մէջէ մէջ դնել։ -weave -ՈՒԻՅՎ, *va.* (-wove, -woven,) հիւսել, խառնել, կցել։ -woven -ՈՒՕ'ՎՆ, *a.* իրերահիւս ։

Intestacy -ԹԷՍ'ԹԷՍԻ, *s.* առանց կտակի մեռնիլը, անկտակութիւն։ -table ԻՆԹԷՍ'ԹԷԲԼ, *a.* կտակ ընելու անկարող (ըստ օրինի) ։ -tate ԻՆԹԷՍ'ԹԷՅԹ, *s.* անկտակ, առանց կտակի (մեռած) ։

Intestine ԹԷՍ'ԹԻՆ, *a.* ներքին։ =*s.* աղիք, ընդերք։ -nal, *a.* աղեաց, ընդերային։

Inthrall ԻՆԹՀՐՕԼ', *va.* գերի վարել, գերել։ -ment, *s.* գերութիւն։

Inthrone. *See* Enthrone.

Intimacy ԻՆ'ԹԻՄԷՅՍԻ, *s.* մտերմութիւն, սերտ բարեկամութիւն։

Intimate ԻՆ'ԹԻՄԷՅԹ, *a.* [with] ներքին; 2. մերձաւոր; 3. մտերիմ, սերտ։ =*s.* մտերիմ բարեկամ։ =*va.* ծանուցանել, զեկուցանել; 2. թելադրել, ակնարկել ։ -ly, *ad.* անբաժան, սերտ կերպով։ -tion ՄԷՅ'ՇԸՆ, *s.* ծանօթութիւն, հաղորդելը; 2. ակնարկութիւն; 3. ծանուցանելը, զեկուցում ։

Intimidate -ԹԻՄ'ԻՏԷՅԹ, *va.* աչքը վախցնել, ահ ձգել ։ -tion, *s.* վախցնելը, ահարկութիւն։

Into ԻՆ'ԹՈՒ, *pr.* ի, առ, դէպ ի մէջ, ներսը ։ Into God. առ Աստուած։ -house. (դէպ ի) տունը։

Intolerable -ԹՕԼ'ԸՐԲԼ, *a.* անտանելի, չ.բաշուելիք։ -ness, *s.* -ly, *ad.* անհանդուրժելի կերպով։

Intolerance, -ration ԻՆԹՕԼ'ԸՐԷՆՍ, ԻՆԹՕԼԸՐԷՅ'ՇԸՆ, *s.* մոլեռանդութ (կրօնական) աններողութ., անթոյլտուութիւն։ [ռանդ։ -ly, *ad.*

Intol'erant, *a.* աններող, մոլե-

Intomb ԻՆԹՈՒՄ', *va.* թաղել։

Intonate ԻՆ'ԹԸՆ-, *vn.* եղանակել, նախերգել, (ժամը) կարդալ; 2. որոտալ։ -tion -ՆԷՅ'ՇԸՆ, *s.* (կարդալու ատեն) ձայնի ելեւէջ, թըրթըրացում, ձայնատուութիւն, եղանակում էլ.

Intone ինթօ՛ն, *va.* եղանակով կարդալ, կցուրդ երգել։

Intoxicate ինթա՛գսիքէյթ, *va.* խմցնել, արբեցնել, գինովցնել։ =*a.* գինով՝ արբեալ։ -ing ինթա՛գսիքէյթինկ, *a.* ոգելից, արբեցուցիչ, գինովցնող (ըմպելիք)։ -tion -աքսիքէյ՛շըն, *s.* գինովութիւն, արբեցութ.; 2. վուարթութ.; 3. մոլեգնութիւն։

Intrac'table, *a.* անհամբոյր, դժնդակ, անուղղայ, յամառ; անընտել։ -ness,-bility, *s.* -ly, *ad.*

Intrados ինթրէյ՛դաս, *s.* խորափիք (կամարի), գոգ, ներքին երես։

Intransitive ինթրէն՛սիթիվ, *a.* չանցողական, չէզոք (բայ) ք.

Intrench -թրէնչ՛(դ), *va.* ղակիչներով՝ պատնէշներով ամրացնել ամր. =*vn.* *See* Encroach, -ment, *s.* (բանակի) ամրացում, պատնէշ։

Intrepid ինթրեփ՛իտ, *a.* աներկիւղ, անվեհեր, գոռ։ -ity -թրիփի՛թիթի, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.*

Int'ricacy ինթ՛, *s.* խառնակութիւն, կնճռոտութիւն; 2. մանուած, կնճիռ։

*Intricate ին՛թրիքէյթ, *a.* մանուածոյ, կնճռոտ, բազմակնճիռ, շփոթ, մթին։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Intrigue ինթրիկ՛, *s.* ձեռքի տակէ հնարք, մեքենայութիւն, դարձուածք, սատանութիւն; 2. սիրային դաւակցութիւն։ =*vn.* հնարքներ բանեցնել; 2. (սիրահարական) խաղեր դարձնել։

Intrinsic, -al ինթրին՛սիքըլ, *a.* ներքին, բուն, իրական, էական։ -ly, *ad.* ներքին կերպով։

Introduce ինթրըտիու՛ս(դ), *va.* [into *a place,* to *a person*] մտցնել, խոթել, ներկայացնել; 2. ծանօթացնել; 3. ի հանդէս բերել, ներածել; 4. հնարել; 5. սկսիլ, մուտք տալ։

Introduction ինթրըտը՛քշըն, *s.* մուտք, մտնելը, խոթելը, սկզբնաւորութիւն; 2. ներկայանալը, ներկայացում; 3. ներածութ. (գրքի); 4. պատրաստութիւն, նախադուռ (ճառի); 5. նախաշաւիղ, կանխաբանութիւն; 6. նախերգանք եր. -letter, յանձնարարական թուղթ։ -tive, -tory, *a.* ներածական, սկզբնաւորական։

Introit ինթրօ՛իթ, *s.* պատարագի սկիզբի աղօթք, ժամամուտ։

Intromission -միշ՛ըն, *s.* մտնելը, մտցնելը։ [ցընել, խոթել։

Intromit -թրըմիթ՛, *va.* ներս մըտ-

Introspection -սփէք՛շըն, *s.* ներհայեցութիւն, ներքննութիւն։ -tive, *a.* -ական։

Introvert ինթրըվըրթ՛, *va.* ներս դարձնել, շրջել, ներադարձել։

Intrude -թրուտ՛, *vn.* [on, upon, into] բռնի ներս մտնել, մխուիլ, սպրդիլ։ =*va.* (բռնի) ներս խոթել, քշել, մղել, հրել; 2. ներամխիլ (ժայռը) երկ.

Intrusion -թրու՛ժըն, *s.* ինքնակոչ մուտք, սպրդում, ինքնամտութիւն; 2. ներամխում (ժայռի) երկ.

Intrusive ինթրու՛սիվ, *a.* ինքնակոչ, ինքնամուտ, ինքնամուխ։

Intrust ինթրըսթ՛, *va.* [to *a person,* with *a thing*] աւանդել, վստահիլ, յանձնել։

Intuition ինթիուի՛շըն, *s.* պայծառ հասկցողութիւն, յայտնատեսութիւն; 2. աստուածատեսութ., ներհայեցութիւն; 3. յայտնի ճշմարտութիւն։

Intu'itive, *a.* յայտ յանդիման; դէմ յանդիման, պայծառ։ -ly, *ad.*

Intumesce ինթիումէս՛(դ), *vn.* ուռիլ։ -nce ինթիումէ՛սընս *s.* ուռիլը, այտնում։

Intussusception -թըսըսէփ՛շըն

s. մտունդի նիւթերը ներս առնելը, ներառութիւն մըտ.

Intwine, Intwixt ինթուայն', ինթուիքսթ', va. հիւսել, ոլորել:

Inundate -ը՛նտէյթ, va. ողողել, հեղեղել, յորդել, ծովացնել; 2. լեփ լեցուն ընել, զեղուլ: -tion -ընտէ՛յշըն, s. ջուր կոխելը, ողողում; 2. յորդութիւն, զեղում, հեղեղ:

Inure ինեուր', va. [-ed to] վարժեցնել, սովրեցնել, ընտելացնել: =vn. յատկանալ, մնալ; վարժուիլ: -ment ինեուր՛մէնթ, s. վարժութ.:

Inurn ինըրն', va. (աճիւնը) սափորի մէջ դնել; 2. թաղել, պատանքել:

Inutility ինեութիլ՛իթի, s. անպիտանութիւն, անշահութ., փուճութիւն, անօգտութիւն:

Invade ինվէյտ', va. To attack, to assail, to assault (a country.)

Invader ինվէյ՛տըր, s. ասպատակ, հրոսակ:

Invalide ինվէլիտ, a. անվաւեր, անզօր, անարժէք: =ին՛վըլիտ, a. անկարող, ցաւագար, տկար, ախտաւոր: =s. վատառողջ, ապառողջ: va. անկարող զինուորաց կարգ անցնիլ:

Invalidate ինվէլ՛իտէյթ, va. անվաւեր ընել, անվաւերութիւն հաստատել: -tion, s. անվաւերացնելը: -dity -լիտ՛իթի, s. անվաւերութ.:

Invaluable -վէլ՛իուէպլ, a. անգին, մեծագին, թանկագին:

Invariable ինվէյ՛րիէպլ, a. անփոփոխ, անյեղլի, անայլայլակ: -ness, -bility, s. -ութիւն: -ly, ad.

*Invasion -վէյ՛ժըն, s. արշաւանք, յարձակում, տիրացում, գրաւում: -sive ինվէյ՛սիվ, a. գրաւման, յարձակողական, ասպատ . . .

Invective ինվէք՛թիվ. s. ծանր թշնամանք, լուտանք: =a. կշտամբական, թշնամալից, լուտական:

Inveigh ինվէյ՛(հ) vn. կշտամբել, պոռալ կանչել, լուտալ:

Inveigle ինվիկլ՛, va. հրապուրել, խաբել, մոլորցնել: -ment, s. հրապուրելը:

Invent -վէնթ', va. հնարել, ըստեղծել; 2. գտնել, հանել, շինել; 3. կեղծել: -ion -վէն՛շըն, s. հնարում, գտնելը; 2. գիւտ, հնարք, հնարողութիւն, հնարագիտութիւն: -of the Cross. Խաչվերաց: -ive, a. հնարագէտ, գտիչ, վարպետ: -or ինվէն՛թըր, s. հնարիչ, գտնող, գտիչ, հնարող:

Inventory ին՛վէնթըրի, s. մթերատետր, կահագիր, մթերագիր վճ; 2. վաճառացուցակ, ցուցակ ապրանաց: =va. մթերագիրը շինել, ցուցակագրել, կահագրել: -torial -վէնթօ՛րիէլ, a. մթերագրի:

Inverse ինվըրս', a. հակառակ, ներհակ(կողմ), շրջուն, խոտորնակ: -ly, ad. հակադարձ կերպով:

Inversion ինվըր՛շըն, s. հակադարձութիւն, անդրադարձ, շրջում; 2. արտաղութ. +; 3. տեղափոխութ.

Invert ինվըրթ', va. շրջել, դարձնել, (տեղերնին) փոխել:

Invertebrate, -ted -վըր՛թէպրէյթ, a. անողնայար, անողնաշար է.

Inverted -վըրթ՛էտ, a. գլխիվայր; 2. շրջուն, տակնուվրայ:

Invest ինվէսթ', va. [-ed with] հագցնել; 2. (իշխանութիւն) տալ, շնորհել, կարգել; 3. պատել, պաշարել զն; 4. (in) դնել, պառկեցընել (ստակ):

Investigable ինվէս՛թիկէպլ, a. քննելի, հետազօտելի:

Investigate -՛թիկէյթ, va. խուզարկել, հետազօտել, քննել: -tion -կէյ՛շըն, s. խուզարկութիւն, հետազօտութիւն, քննութիւն: -tive -՛թիկէյթիվ, a. քննական: -tor, s.

հետապօտիչ, քննիչ, խուզարկու։

Investiture -վէստ՛իւչըր, s. տալը, տուչութիւն, պաշտօնատուութ

Investment -՛մէնթ, s. հագցնելը, հագնիլը; 2. զգեստ, հանդերձ; 3. պաշարում; 4. ստակին ատանդ դրուիլը, շահագործութիւն։

Inveteracy -վէթ՛ըրէսի, s. հինցած սովորութիւն, հնութիւն։

Inveterate -՛ըրէյթ, a. հինցած, հին, արմատացած։ -ly, ad.

Invidious -՛իտըս, a. նախանձոտ; -ձելի, չարակամ։ -ly, ad. -ness, s.

Invigorate -վիկ՛ըրէյթ, va. զօրացնել, քաջալերել, խրախուսել։ -tion, s. քաջալերութիւն։

Invincible -վին՛սիպլ, a. անյաղթելի, անպարտելի, անզուսպ։ -ly, ad. -կերպով։ -ness, -bility, s.

Inviolable -վայ՛ըլ-, a. անբռնաբարելի, անվթար, սրբազան, նուիրական, անդրժելի։ -ness, -bility, s. -ութիւն։ -ly, ad. անդրժելի հաւատարմութեամբ։ [անբռնաբարելի։

Invi′olates, a. անեղծ, անարատ,

Invisible ինվիզ՛-, a. աներեւոյթ, անտեսանելի; 2. գաղտնի, ծածուկ։ -ness, -bility ինվիզ՛իպիլիթի, s. անտեսութիւն։ -ly, ad. -կերպով։

Invitation ինվիթէյ՛շըն, s. հրաւէր, հարկ, հարկինք, կոչ; կոչունք։ -tory ինվայ՛թըթըրի, a. յորդորական։ =s. կցուրդ մը, հրաւիրան եւ.

Invite ինվայթ՛, s. հրաւիրել, հարկել; 2. յորդորել, դրդել։

Invocate ին՛վօքէյթ, va. կանչել, վերակոչել; 2. աղերսել; 3. գրաւել, քաշել։ -tion ինվօքէյ՛շըն, s. կոչում, կարդալը (զԱստուած); 2. աղօթք, մաղթանք; 3. աղերս, կոչում (առ Մուսայն); 4. կոչ (դատարանի)։

Invoice ին՛վօյս(ը), s. վաճառագիր, (ապրանաց) ցուցակ փաթուրա։ =va. վաճառաթուղթը շինել; 2. ցուցակը անցնել։

Invoke ինվօք՛(ը), va. կանչել, կոչել (զԱստուած); 2. մաղթել; աղերսել։

Involucre, -crum ին՛վոլիուքըր, -լիուք՛րըմ, s. պատուկ, փոճոկ։

Involuntary ինվոլ՛ընթըրի, a. ակամայ, առանց կամաց, բնին։ -tarily, ad. յակամայս, ակամայ։

Involute ին՛վոլիութ, a. ներոլոր, ներս դարձած, ներադարձիկ է։; 2. պարուրաձիգ (գիծ) որ եւ Evolvent. իսկ Evolute է պարուրաձեւ, պարզած է.

Involution ինվոլիու՛շըն, s. պատատում, փաթթելը; 2. կնճիռ, խառնակութիւն; 3. միջանկեալ հատուած։

*Involve ինվոլվ՛(ը), va. պատատել, ծրարել, ներփակել; 2. պարունակել; 3. կնճռոտել, խառնշտկել։ -dness, -ment, s. պատատում; ներփակում։

Invulnerable -վըլ՛նըր-, a. անխոց, անխոցելի, անազդելի, անվէր։ -bility, s. -ութիւն։

Inward ին՛ուըրտ, a. ներքին, ներսի; 2. հոգեկան, բարոյական (միտք)։ =s. դէպ ի ներս; 2. խիղճը, հոգին; 3. pl. փորոտիք, աղիք։

Inward, Inwards ին՛վըրտ, ին՛ուըրծ, ad. դէպ ի ներս, ներսը։

Inwardly ին՛ուըրտլի, ad. ներքնապէս, գաղտնապէս, ի ներքուստ, դէպ ի ներս։

Inweave ինուիվ՛, va. (-wove, -woven) հիւսել, ոստայնել; 2. յեռուլ, խառնել։

Inwrap ինրէփ՛(ը), va. ծրարել, փաթթել; 2. կնճռել, դժուարացնել։ [հիւսել, ծաղկազարդել։

Inwreath ինրիթհ՛, va. Թագ

Inwrought ինրօթ՛, a. նկարա-

կերտ, ծաղկէնկար, ծաղկազարդ։
Iodine այ'ըտայն, s. մանիշ դ.
Iodate այ'ըտէյթ, s. մանշատ դ.
Ionic այան'իք, a. յոնիական։
Iota այօ'թը, s. յոտա (ι ի), նշանախեց, կէտ; 2. դոյզն ինչ։
I O U այօ'եու, s. պարտիմ ձեզ; 2. պարտամուրհակ uklks։
Ipecac.-uanha իփիքէքիւ-էն'ը, s. արմատ մը, ոսկիտակ դ.
Irascible այրէս'-, a. բարկացոտ, ցասկոտ։ -ness, -bility, s. -ly, ad.
Irate այ'րէյթ, a. զայրացած։
Iranian այրէյ'-, a. Երանեան։
Ire այըր', s. բարկութիւն, զայրոյթ։ -ful. a. սրտմտած, բարկ։
Iridescence իրիտէս'ընս, s. փաղփիւն, շողարձակութիւն։ -cent -ընթ, a. գոյնգոյն փայլող, փաղփուն
Iridium այրիտ'իըմ, s. ճերմակ՝ ծանրկեկ մետաղ մը, իւրիդիոն։
Iris այ'րիս, s. (pl. -es այ'րիսիզ) ծիածան, ծիրանի գօտի; 2. (աչաց) ծիածան; 3. կապուտակ շուշան, հիրիկ։
Irish այ'րիշ, a. իռլանտական։ =s. իռլանտերէն։ =pl. իռլանտացի։ -girl, -woman. իռլանտուհի։ -moss այ'րիշմոս. մարգարտալօռ դ. -ism, s. իռլանտական ոճ։
Irk ըրք, va. ձանձրացնել, վշտացնել։ *-some ըրք'սըմ, a. տաղտկալից, ձանձրալի։ -ly, s. -ness, s. ձանձրոյթ, տաղտուկ; 2. նեղութ.
Iron այ'ըրն, s. երկաթ; 2 (երկաթէ) գործիք; 3. արդուկ իւթիւ; 4. pl. շղթայ կապանք =a. երկաթի նման; 2. երկթէ (շինուած); 3. հուժկու, անգութ։ =va. արդուկել; 2. շղթայել, երկաթներով կապել; 3. երկթով զինել։ -bound. շղթայակապ; ժայռազօտի, վիմուտ։ -clad. զրահապատ (նաւ), զրահաւոր։ -monger -մըն'կըր. երկաթեղէն ծախող, երկաթավաճառ։ -sides. զըրահաւոր զօրականք, անպարտելիք (Քրոմուէլի)։ -wood. երկաթափայտ։ -work. երկաթեղէն (գործ)։ =pl. գարբնոց։
Ironic.-al այրան'իքըլ, a. հեգնական։ -ly, ad. հեգնօրէն։
Irony այ'ըրնի, a. երկաթէ, երկաթեայ; 2. երկաթի պէս, կարծր։ =այ'րընի, s. հեգնութիւն, հեգն։
Irradiance.-cy իրրէյտ'իընսի. s. ճառագայթում, ճառագայթ; 2. ճաճանչ։ Irradiate իրրէյ'տիէյթ, a. ճառագայթել; 2. լուսաւորել; 3. կեանք՝ հոգի տալ։ -tion, s. շողարձակութիւն, ճառագայթում; 2. լուսաւորութիւն։
Irrational -րէշ'ընըլ, a. անբանաւոր, անտեղի; 2. անհամաչափ լոք. -ity, -ութիւն։ -ly, ap.
Irreclaimable իրրիքլէմ-', a. անուղղայ, անուղղելի։ -ly, ad.
Irreconcilable -րէքընսայլ'էպլ, a. անհաշտելի, ոխերիմ; անհամաձայն։ -ness, s. -ly, ad. անհաշտ։
Irrecoverable իրրիքըվ'ըր-, a. անգտանելի; աննորոգելի; անբուժելի; չշինուելիք։ -ly, ad. անյոյս։
Irredeemable իրրիտիմ'-, a. անփրկանաւորելի, չսաւնուելիք։
Irredu'cible, a. անվերածելի։
Irrefragable իրրէֆրէկ'-, a. անհակառակելի, -հերքելի։ -bility. s.
Irrefutable իրրիֆիու-թ'-, a. անհերքելի, անժխտելի, անջրելի։
*Irregular -րէկ'իու-լըր, a. անկանոն, տարականոն, անկարգ; 2. զարտուղի (բայ) -ly, ad. -ity, s. անկանոնութիւն; մոլութիւն։
Irrela'tive, a. անկապակից։
Irrelevant իրրէլ'իվընթ, a. անդէպ, անյարմար; անպատշաճ, անպատեհ։ -ly, ad. -vancy, s.-ութ.
Irreligious -րիլի՛ճ'ըս, a. անկրօն,

անհաւատ, ամբարիշտ: -ly, *ad.*
-ness,-gion -րէլ՛ի՛ճըն. *s.* -ութիւն

Irremidiable իրրէմի՛տիէպլ, *a.* անդարմանելի, անբուժելի: -ly, *ad.*

Irremissible իրրէմի՛սի՛-, *a.* աններելի, անքաւելի: -ness, *s.* -ly, *ad.*

Irremovable իրրէմու՛վէ-, *a.* կենսական, անխախտ (պաշտօն): -ly, *ad.* անխախտելի, ցկեանս:

Irreparable -րէփ՛էր-, *a.* անդարմանելի, անկարկատելի: -ly, *ad.*

Irreprehens'ible, *a.* անբասիր, անստգիւտ: -repres'sible, *a.* անարգել, անզսպելի:

Irreproach'able, *a.* անպարսաւ, անմեղադրելի: -ly, *ad.* անմեղութեամբ: [պարսաւ: -ly, *ad.*

Irreprov'able, *a.* անմեղ, ան-

Irresis'tance, *s.* հլութիւն:

Irresistible -րեզիս՛թ-, *a.* անդիմադրելի: -bility, *s.* -ly, *ad.*

Irresolute իրրէզ՛օլիուտ, *a.* չըլուծուած, երկդիմի; տարտամ, անորոշ: -ly, *ad.* վարանելով կերպով մը: -ness,-tion, *s.* վարանք, անորոշութիւն; 2. տարտամութիւն, վարանոտութիւն: [լուծելի:

Irresolvable -րէզօլվ՛-, *a.* ան-

Irrespective իրրէսփէք՛թիվ, [of] չակնածու, յարգանաց: -ly, *ad.*

Irresponsible իրրէսփոն՛սիպլ, *a.* անպատասխանատու, անհամապատու: -bility իր՛րէսփոնսիպիլիթի, *s.*

Irretrievable -րէթրի՛վ-, *a.* անդարմանելի, ձեռք չանցնելիք:

Irreverence իրրէվ՛ըր-, *s.* չակնածութիւն, անպատկառութիւն:

Irreverent -րէվ՛ըրէնթ, *a.* անպատկառ, անակնածու: -ly, *ad.*

Irreversible, Irrevocable, *a.* անդառնալի, անփոփոխելի; 2. անջնջելի, անդարձ: -ness, *s.* -ly, *ad.*

Irrigate -՛րիկէյթ, *va.* ջրել, ոռոգել; 2. թրջել: -tion իրրիկէյ՛շըն, *s.* ջրում, ոռոգում, առոգում:

Irriguous -՛իկիուըս, *a.* ջրարբի, ջրոտ; 2. ցօղաթուրմ, խոնաւ:

Irritable իր՛րիթ-, *a.* դիւրագրգիռ, զայրացկոտ բիբիզ: -bility, *s.* դաժանութիւն, խոժոռութիւն:

Irritant իր՛րիթէնթ, *a.* զայրացնող՝ գրգռիչ (դեղ):

*Irritate իր՛րիթէյթ, *va.* [-ed *against* or *by* a person, *at* or *by* a thing] զայրացնել, բորբոքել, դառնացնել, բարկացնել; 2. գրգռել:

Irritation իրրիթէյ՛շըն, *s.* բարկութիւն, զայրոյթ, գրգռութիւն; 2. կատաղութիւն, գրգռումը; 3. գրգռույթ են. -tive,-tory, *a.* գրգռիչ

Irruption իրրըփ՛շըն, *s.* բռնի ներս մտնելը, խուժում; 2. կոխելը, գրոհ, հրոսում; 3. ղեղում, ողողում: -tive, *a.* խուժող:

Is իզ, *ind. pres. of* To Be է:

Isabel իզ՛էպէլ, *s.* գեղնբար, բաց գեղին, գեղձան (գոյն) գուշա:

Ischiatic իսքիէթ՛, *a.* զստոսկրի: -chury իս՛քիուրի, *s.* միզարգելութ.

Isinglass այ՛զինկլէս, *s.* ձկան սոսինձ; 2. փայլքար, թիթեղօն ձու+.

Islamism իս՛լէմիզմ, *s.* Իսլամութիւն, մահմետականութիւն:

Island այ՛լէնտ, *s.* կղզի: =*va.* կղզի վերածել, կղզիացնել:

Islander այ՛լէնտըր, *s.* կղզեցի:

Isle այլ, *s.* կղզեակ, կղզի:

Islet այ՛լէթ, *s.* կղզեկիկ:

Isochronal,-chronous այսօքր՛-ընըս, *a.* զուգամանակ ժ+.

Isolate այ՛, իս՛ոլէյթ, *va.* չորս կողմէն զատել, կղզիացնել, մեկուսացնել: -tion, մեկուսացում

Isomet'ric այս-, *a.* զուգաչափ:

Isoperimetry այսօփէրիմ՛էթրի, *s.* զուգաշրջանակ է. [բարձ է.

Isosceles այսոս՛ըլիզ, *a.* զուգա-

Iso'pathy, *s.* նոյնաբուժութիւն

Isotherm այ'սօթհըրմ, *s.* զուգաջերմ (գիծ) եւն.

Israelite իզ'րէյէլայթ. *s.* իսրայելացի։

Issuable իշ'շուէպլ, *a.* ելլելիք, յանձնուելիք, տրուելիք։

Issue իշ'շու, *s.* դուրս ելնելը, ելք; 2. զրկելը, առաքում; 3. հետեւանք, արդասիք, արդիւնք, արտադրութիւն; 4. պրակ, տետրակ, թիւ; 5. թափելը, հոսում; 6. խարան եազը; 7. խնդիր էր. =*vn.* ելլել, հոսել, վազել, երթալ; 2. արդիւնք յառաջ գալ, արտադրըուիլ; 3. միաբանիլ էր; 4. գոցել, վերջացնել։ =*va.* առաքել, յղել; 2. յանձնել; 3. հրատարակել, ի լոյս ընծայել։ At–. անհամաձայն, վէճի տակ։ –pea. խարանի սիսեռ։ The–for October. Հոկտ.ի թիւը։

Isthmus իս'մըս, իսթհ'մըս, *s.* պարանոց (ցամաքի)։

It իթ, *pron.* նա, անիկայ, այն։ It rains, It snows. (օդը) կանձրեւէ, կձիւնէ։

Italian իթէլ'եէն, *a.* իտալական։ =*s.* իտալացի; 2. իտալերէն։ –**ize** իթէլ'եընայզ, *vn.* իտալանալ; 2. իտալերէն խօսիլ։

Italic իթէլ'իք, *a.* իտալական; 2. նօտր գիր, շեղագիր։

Itch իչ(թ), *s.* քերուըտուք, մարմաջում; 2. քոս, բոր ույրուզ; 3. սաստիկ փափագ, մարմաջ։ =*vn.* կեռալ, քերուըտիլ; 2. փափագիլ։

Itchy իչ'ի, *a.* քոսոտ, բորոտ։

Item այ'թըմ, *ad.* դարձեալ, նաեւ։ =*s.* (հաշուի) տող, կտոր, յօդուած, նիւթ, մաս զաղկմ; 2. (լրագրի) հատուած, յօդուած, լուր; 3. (ժողովի) օրակարգ, նիւթ։ =*va.* նշանակել, գրել, յուշագրել։

Iterate իթ'ըրէյթ, *va.* կրկնել։ –**ration** իթըրէյ'շըն, *s.* կրկնում։ –**tive** իթ'ըրէյթիվ, *s.* կրկին կրկին։

Itinerancy այթին'ըր-, *a.* ճանբորդող; ճանապարհական, ճանբու։ =*s.* ուղեցոյց, ուղեգիծ։ –**rant**, *s.* շրջիկ քարոզիչ; 2. թափառական

Itinerate իթին'ըրէյթ, *vn.* շրջիլ, պտտիլ, պտըտիլ։

Itself, *pron.* նոյն ինքն, ինքը։

Its իթս, իթզ, *pron.* անոր։

Ivory այ'վըրի, *s.* փղոսկր; 2. փղոսկրեայ։ –nut, Vegetable–. փղաբոյս, փուսափղոսկր։ -black. սեւափղոսկրափոշի։

Ivy այ'վի, *s.* բաղեղ, պատատիճ։ Barren–, Ground–. ծմակենի։ –clad, –grown, –mantled, **Ivyed** -մէնթլտ, այ'վիտ, *a.* բաղեղնապատ։

Izzard իզ'ըրտ, *s.* գիր (տառ) Z.; 2. պիւռեննեան այծեամ, այծքաղ։

J

Jab ճէպ, *va.* մխել, խոթել; զարնել

Jabber ճէպ'ըր, *s.* շուտ ու շըփոթ խօսուածք, լփռտուք։ =*an.* շատախօսել, լփռտալ, թաչել։ –**er** -ըրըր, *s.* շաղակրատ; լփռտացող։

Jacent ճէյ'սընթ, *a.* երկնցած պառկած։

Jacinth ճէյ'սինթհ, *s.* յակինթ։

Jack ճէք, *s.* անխելք, խակ գեղացի, ակռ; 2. մանչ պաճաղ Ֆր.; 3. նաւամանչ մարնկղ; 4. կօշկահան (երկաթ), կօշկաձիգ; 5. լծակ, բառնալիք, բեռնաբարձ մէք; 6. շամփրավար մէք; 7. գայլաձկնիկ;

8. վերտ, զրահ; 9. որձ, արու (էշ); 10. փայտ աղուցելու կոճղ, փայտոտն; 11. նաւագարանի լարահար; 12. ցուկակայմի դրօշ։ —at-all-trades. ճարպիկ, պարոն-ամէն-բան։ —a-lantern, —with-a-lantern. մէջը մոմ դրուած պարապ դդում; 2. շրջմոլի հուր։ —a-dandy. թեթեւսոլիկ, անկիրթ, հաւկիթ։ —anapes. կապիկ; տխմար, կով, խեւ։ —ass. աւանակ, էշգլուխ; որձէշ։ -boots. ասպետի խոշոր կօշիկ, մոյկ։ —daw. ճայեակ, ագռաւ մը։ —in-the-pulpit. կատուերեւ նուբիկ։ —ketch. դահիճ։ —knife. չախու։ -plane. երկձեռնի քերիչ, տապղքեր։ —pudding. աճպարարի հապիտ քալլլաչօ։ —screw. լծակ, բառնալիք, բեռնաբարձ (պղտի մեքենայ)։ -straw. մանչուկ; սարեկիկ Բ. -towel. (գլանի փաթթուած) երկայն անձեռոց ճաւլու։ -tree. հացենի, հացապտղի [եապ։

Jackal ջէք'օլ, s. գայլաշուն, ղը-

Jacket ջէք'էթ, s. կարճազգեստ, պարոր չաքէր։

Jacobin ջէք'օպին, s. ժագօպէնական; 2. Դոմինիկեան կրօնաւոր; 3. բուբուղիկ աղաւնի։ —ism, s. ժագոպէնութիւն։

Jacobite ջէք'օպայթ, s. կուսակից Յակոբ Բ.ի Ա.ն; 2. Յակոբիկեան Յ.

Jacob's-ladder ջէյ'քըպզ լէտըր, s. (փայտէ սանդուղ) չուանեայ սանդուխ Ն.; 2. հուռմ-մրուան Բ.

Jacobos ջէքօ'պօս, s. յակոբիկադրամ, հին ոսկի դրամ մը Ա.

Jaconet ջէք'օնէթ, s. բամպակէ ցանցառ պաստառ մը։

Jactitation ջէքթիթէյ'շըն, s. մահճայուղում (հիւանդի); 2. սընապարծութիւն։

Jaculate ջէք'իուլէյթ, va. նետել, սրացնել, սլացնել։ —tion -լէյ'շըն, s. սլացում, նետելը, արձակելը։ —tory -լէյ'թըրի, a. սլացական, որընթաց, երկնասլաց։

*Jade ջէյտ, s. յասմկաքար եկշիմ; 2. վտիտ՝ անշահ ձի; 3. վտիտ կին, ձողանայ։ =va. ընկճել, յոգնեցնել

Jadish ջէյտ'իշ, a. վավաշոտ; 2. անպիտան; 3. անհամեստ (կին)։

Jag ջէկ, s. հերձուածութիւն, ցըռած քիւրիւզ, չենթիք; 2. (աղեղի) ակռա։ =va. հերձոտել, ցռել։

Jaggy. -ged ջէկ'ի, ջէկ'կէտ, a. հերձոտած, ատամնաձեւ, ցռած։

Jaguar ջէկիուա'ր, s. ամերիկեան վագր, վագրակուզ։

Jah ջա, s. Եհովայ, Որ Էն։

Jail ջէյլ, s. բանտ, զնդան։ -bird. բանտարկեալ։ -fever. ժանտատենդ։

Jailer ջէյլըր, s. բանտապահ։

Jalap ջէլ'ըփ, s. ջալղուպա Բ.

Jalousie ժալուզի', s. վանդակափեղկ, շերտափեղկ գաֆէս։

Jam ջէմ, s. խառնում, ճնշում (անքոխի); 2. քաղցրաւենի։ =vn. անքոխը խառնուել, զիրար սեղմել։

Jamb ջէմ, s. դրանդի սէօյէ։

Jane ջէյն, s. կոշտ կտաւ։

Jangle ջէնկ'լ, vn. վիճել, կըռուիլ; 2. ղօղանջել, անախորժ ձայն հանել։ =s. անախորժ՝ խառնակ ձայն; 2. կռուըտուք։ [բարապան։

Janitor -'իթըր, s. դռնապան,

Janissary, Janizary ջէնիսէյ'րի, s. Եէնիչէրի, նորամարտիկ։

Jansenism ջէն'սընիզմ, s. յանսենեան վարդապետութիւն Ա.Ժ.

Jant etc: *See* Jaunt.

January ջէն'իուըրի, s. յունվար, յանուար, սրապ։

Japan ջէփէն', s. չինական վերնիշ, դոճ։ =va. ջրգեղել, ջնարակել։ —er -'նըր, s. ջրգեղիչ։ —ese ջէփընիզ', s. ճարոնցի; 2. ճարոնեբէն։ [թական, արիական։

Japhet'ic ջէֆէթ'իք, a. յաբե-

Jar ճար, vn. ճռնչել, շառաչել, չկաչել; 2. զարնուիլ, կռուիլ; 3. ծօծել։ =va. շարժել, ցնցել։ =s. ճռինչ, շռինչ; 2. չկաչիւն, ընդհարում; 3. ճօճում (ճօճանակի); 4. սափոր, կուժ, կարաս։ On the—, ajar. կիսախուփ, կիսաբաց (դուռ)։ -ring ճար'րի, s. կռիւ; կալածքի։

Jargon ճար'կըն, s. աղաւաղ խօսուածք, կորճալեզու, կորճաբանութիւն; 2. դեղին ադամանդ մը, յարգօն։ -elle ճարկընէլ', s. կանխահաս տանձ մը, դդմնկէն։

Jasmin,-ne ճէս'մին, s. յասմիկ։

Jasper ճէս'բըր, s. յասպիս։

Jaundice ճան'տիս, s. մորթի դեղնութիւն, դալուկ։ -diced, a. դալկահար; 2. նախապաշարեալ։

Jaunt ճանթ, vn. շրջագայիլ, պտտիլ։ =s. պտոյտ, ճեմ, ժուռ։

Jaunty ճան'թի, a. աշխոյժ, զուարթ, շնորհալի; կատարուն։

Javelin ճէվ'լին, s. նիզակ, արդ։

Jaw ճաօ, ճօ, s. ծնօտ, ծամելիք, կզակ, թուշ; 2. =pl. բերան; 3. ձայն, խօսք։ =va. շաղակրատել։ =vn. յանդիմանել։

Jay ճէյ, s. անծեղ, ճուլա ալա ղարղա; 2. ճայ Ամ.

*Jealous ճէ'լըս, a. [of] նախանձոտ, նախանձաւոր, նախանձախնդիր, զգուշաւոր։ -ly, ad. նախանձով; ուշի ուշով։ -ness, s. -ութիւն

Jealousy ճէ'լըսի, s. նախանձ, նախանձոտութիւն; 2. նախանձաւորութիւն, հոգ, խնամք; 3 կասկած

Jean ճէյն, s. խիտ կտաւ մը։

Jeer ճիր, vn. [at] ծաղրել, քաշկռտել, պղլել։ =s. ծաղր, քաշկռտուք

Jehovah ճիհօ'վէ, s. Եհովա, Ահիահ, Որ էն, Տէր Աստուած։

Jejune ճիճիուն', a. անօթի, անսնունդ; 2. դատարկ, պարապ։ -ly, ad. -ness, s. (լեզուի) աղքատութ.

Jelly ճէլ'լի, s. մածիկ, մածուած; 2. դոնդող, մսի պաղած հիւթ; 3. եփած պտուղի թանձր հիւթ, բանդակ։ -fish. ծովամայր է. -bag. մածիկի քամոց։

Jennet ճէն'նէթ, s. սպանիական մանրուկ ձի, բուչոյ։ -ing ճէն'նէթին, s. կանխահաս խնձոր մը։

Jenny ճէն'նի, s. մանելու մեքենայ

Jeopard,-ize ճէբ'ըրտ, ճէբ'ըրտայզ(տ), va. վտանգել։ -ous ճէբ'ըրտըս, a. վտանգաւոր։ -dy ճէբ'ըրտի, s. վտանգ, վախ։

Jerboa ճըր'պօէ, s. թակ (մուկ)։

Jeremiade ճէրիմայ'էտ, a. ողբախուր պատմութ. ողբ, երեմիական։

Jerk ճըրք(տ), vn. թօթուուիլ, ցատկել։ =vn. թօթուել, ցնցել; 2. նետել; 3. ապխտել (միս), չորցունել։ =s. ցնցում, ցունց, թօթափ։

Jerkin ճըր'քին, s. բաճկոն, վարապանակ; 2. կերբաղէ Եր.

Jersey ճըր'զի, s. բուրդէ շապիկ։

Jess ճէս, s. բազէի ոտնակապ։

Jessamine -'սէմին, s. յասմիկ։

*Jest ճէսթ, s. կատակաբանութիւն, կատակ; 2. ծաղր; 3. ծաղրելի մարդ։ =an. կատակել; 2. ծաղրել։ In jest. իբրև կատակ, հանաքով։ -er ճէսթ'ըր, s. կատակաբան; 2. զուարճախօս, խեղկատակ։

Jesuit ճէզ'իուիթ, s. Յիսուսեան կրօնաւոր, եզուիտ; 2. կեղծաւոր, խորամանկ։ -'s-bark. քինայի կեղև։ -ic,-al ճէզիուի'թիքէլ, a. կեղծաւոր, խորամանկ, խաբեբայ։ -ism ճէզիուի'թիզմ, s. ճիզուիթութիւն, խորամանկութիւն։

Jesus ճի'զըս, s. ՅԻՍՈՒՍ։

Jet ճէթ, s. սեւ սաթ հնք; 2. ցայտում (ջուրի); 3. շատրուան, ջրցայտ; 4. կարծրակպուր գագատ =va. վեր նետուիլ, ցատկել։ -black. սեփսեւ։

Jet-d'eau ժէյ'տօ, *s.* ջրցայտ F.

Jetsam, Jetson, Jettison ժէթ'-սէմ, -սըն, ժէթ'թիսըն, *s.* (ապրանքի) ծով թափելը, ծովարկութիւն; 2. ծովարկեալ ապրանք։

Jetty ժէ'թի, *s.* (նաւահանգստի բերան) թումբ։=*a.* սաթի պէս սեւ։

Jew ժու, ժիու, *s.* եբրայեցի, հրեայ։ -'s-harp. փանդռնակ աղեղ բանալուրաւք։

Jewel ժու'էլ, ժու'ըլ, *s.* գոհար, պատուական քար, ակն; 2. առակ։-'s-pitch. կշռաց մասին զիփրի -ler ժու'ըլըր, *s.* գոհարավաճառ։ -ery, -ry ժու'էլըրի, *s.* գոհարեղէնք, պակագործութիւն։

Jewess ժու'էս, *s.* հրէուհի։

Jewish ժու'իշ, ժիու'իշ, *s.* հրէից, եբրայական։

Jezebel ժէզ'էպըլ, *s.* յեզաբել։

Jib ժիպ, *s.* եռանկիւնի առագաստ; 2. թեւ մեքենայի, կռնճակ։ -boom. ցռկակայմի ծող պատրոն։ The cut of one's jib. դիմագծութիւն։

Jibe ժայպ, *See* Gibe, *va.*

Jiffy ժիֆ'ի, *s.* ակնթարթ, բոպէ։

Jig ժիկ, *s.* հին կաքաւ մը; 2. պարերգ; 3. խեղկատակութիւն, զաւեշտ։=*vn.* պարել, խաղալ։ -ger ժիկ'կըր, *s.* պարող, ցատկող; 2. (բրուտի) դուրգ; 3. փոքրիկ առագաստ; 4. մրթամուտ (միջատ) է.

Jill ժիլ, *s.* կնիկ, մանկամարդ։ -flirt. թեթեւսոլիկ կին։

Jilt ժիլթ, *s.* պչրուհի։ =*vn.* (սիրահարը) խաբել, երեսէ ձգել։

Jim'my, *s.* (գողի) երկաթէ ձող։

Jingle ժին'կլ, *vn.* (մետաղը) ձայն հանել, հնչել։ =*s.* (զանգակի) հընչիւն; 2. յանգերու ներդաշնակութ

Job ժապ, *s.* զբաղում, գործ, ձեռնարկութիւն։ =*vn.* օրականով կառք կամ ձի վարձել; 2. գործի

եւեւէ ըլլալ, աշխատիլ։ -ber ժա'-պըր, *s.* մանր մունր գործեր ընող; 2. շահագործող; 3. շահադէտ մաsrապաւզ։ -nowl. յիմար, տխմար

Jockey ժա+'ի, *s.* արշաւի մէջ ձի հեծնող, ձիարշաւիկ, ձիավարիկ; 2. ձիավաճառ ար ճամփաազը; 3. խարդախ վաճառական։ =*vn.* խարդախել, խաբել։ -ism ժա+'իիզմ, *s.* ձիավաճառութիւն; 2. խաբեբայութիւն։

Jocose ժըքօս', *s.* կատակախօս, զուարճաբան։ -ly, *ad.* խըրեւ կատակ։ -ness, Jocosity ժըքաս'իթի, *s.* կատականք, ծաղրաբանութիւն։

Jocular ժա+'իուլըր, *a.* հաճոյական, ախորժելի; 2. ծաղրաբան զըւարթ։ -ity, *s.* կատակախօսութիւն։ -ly, *ad.* կատակաւ։

Jocund ժա+'ընտ, *a.* զուարթ, հաճոյալից։ -ity, -ness, *s.* -ութ։

Jog ժաժ, *va.* հրել, դնդել, մըշտել; 2. ցնցել, շարժել։=*vn.* ծանր ծանր քալել՝ աշխատիլ։ -trot. ծանր՝ յամր ընթացք։ -ger ժաժ'ըր, *s.* յամրաքայլ։

Joggle, *va.* ցնցել, շարժել, թօթուել։ *vn.* շարժիլ, շարժտկիլ, խըլտկիլ; 2. ագուցանել, մէջ մէջ անցնել։

John-Bull ժան'պուլ, *s.* Ջոն-Ջոհան, գիրապարար անգլիացի. Անգլիացւոց տրուած մականուն։ -Dory. հայելաձուկ։ Johnny-cake ժա'նիքէյք. լազուտի բլիթ։

Join ժայն, ժօյն, *va.* [with, to] միացնել, միաւորել, խառնել; 2. կցել, կպցնել, յօդել։=*vn.* միանալ, ընկերակցիլ; 2. խառնուիլ, կցիլ, յարիլ; 3. դաշնադիր ըլլալ։

Joinder, *See* Conjunction.

Joiner ժօյ'նըր, *s.* կցող; փայտակոփ, հիւսն, տասղձագործ։

Joinery ժօյ'նըրի, *s.* կահագործութիւն, հիւսնութիւն։

Joint ճօյնթ, s. ոսկրաղօդ կնճիռ, օյնագ ներք; 2. կցուածք՝ կիցք (քարերու); 3. յօդուած, յօդօյնագ, պօղուտ; 4. ծղնի, ծղնիաձեւ մեկրիչ; 5. (ոչխարի) զիստ; 6. Հանգոյց, կապ։ =a. կցեալ, կից, կպած, կցուած, միացած; 2. միացեալ, խառն; 3. Հասարակ ։ =va. յօդաւորել, կցել; 2. յօդակոտոր ընել; 3. (միսը) բաժնել ։ =vn. կցուիլ, ամուրնալ։ -heir. ժառանգակից ։ -stock. բաժանորդական ընկերակցութիւն։ -company. ընկերակցութիւն ։ -tenancy. միատեղ վարձու առնուլը, Համավարձութիւն։ -stool. առանց գամի՝ ագուցիկ շինուած աթոռ։

Joint- ճօյնթ-։ -er ճօյն'թըր, s. մեծ քերիչ, խարտոց rn lisk; 2. յօդերկաթ (պատի)։ -ly, ad. միատեղ, ի միասին։ -ress, s. մնՀրընկալ կին։ -ure ճօյն'չըր, s. այրիութեան ժամանակի Համար երիկէն տրուած Հասոյթ, մնՀր։

Joist ճօյսթ, s. յատակի Հեծան, ծպեղ։ =va. ծպեղել, Հեծանել։

Joke ճօ'ք(թ), s. կատակ, սրախօսութիւն։ =an. կատակել, կատակաբանել; 2. խաղ խաղալ, ծաղրել, Հեռը կինալ։ Practical-. ձեռքի կատակ ։ To crack a-. կատակի սկսիլ։

Joker ճօք'ըր, s. զուարճախօս ։

Jole See Jowl. այտ; ձկան գլուխ

Jollification ճալլիֆիքէյ'շըն, s. խրախճան, խնճոյք։ [բէն։

Jollily ճալ'իլի, ad. զուարթօ-

Jolliness, Jollity ճալ'ինէս, ճալ'իթի, s. զուարթութիւն։

Jolly ճա'լի, a. զուարթ, բերկրալից; 2. բարեձեւ, սիրուն, ազնիւ, գեղեցիկ։ -boat. (նաւու) մակոյկ։

Jolt ճօլթ, vn. (կառքը) ցնցել։ =s. ցնցում։ -head. յիմար։

Jonathan ճան'եթէն, s. Յովնաթան եղբայր (Ամերիկա)։

Jonquil,-ille ճան'քուիլ, s. Հօրուտ, Հօրոտ փունջիա չիչէկի։

Joram, Jorum ճօ'րէմ, ճօր'ըմ, s. (գինիի) գաւաթ, նիկողոս։

Joss-house ճաս'Հաուս, s. կուռատուն Չինացւոց։ -Stick. ծխանելի եղէգ (ի կուռատունս)։

Jostle ճաս'լ, va. Հրել, մղել; 2. խառնել; 3. իրար զարնուիլ չալղքանմագ ։

Jot ճաթ, s. կտոր մը, քչիկ մը։ =va. յուշագրել, արձանագրել ։

Journal ճըր'նըլ, s. օրՀաշիւ են; 2. օրագրութ., օրագիր ն-; 3. օրաթերթ, լրագիր; 4. որոշք մէկ նաւբաղը մ+. -ism, s. լրագրութիւն։ -ist-ւիսթ, s. խմբագիր, -րող, լրագրող։ -ize ճըր'նըլայզ, va. օրՀաշիւը անցնել; 2. յուշագրել։

*Journey ճըր'նի, s. ճանապարՀորդութիւն, ուղեւորութիւն։ =vn. ուղեւորիլ, ճանապարՀորդել։ -man գործաւոր, մշակ։ -work. աւուրչէքով գործ։

Joust ճաուսթ, s. (ձիու վրայ՝ կեղծ) նիզակախաղ, նիզակամարտ; nr եւ Just.

Jove ճօվ, s. արամազդ, գիսա։ By-. խա'չոր, սը'րնակ։

Jovial ճօվ'իէլ, a. լուսնթագի աստ; 2. զուարթաբարոյ, զուարթ, ուրախ։ -ly, ad. ցնծութեամբ, ուրախութեամբ։ -ity, -ness, s. -ութ.

Jowl ճաուլ, s. այտ; 2. ձկան գլուխ։ Cheek by-. քիթ քիթի։ -er ճօլ'ըր, s. որսի շուն, քոթոն։

*Joy ճայ, ճօյ, s. ուրախութիւն, ցնծութիւն, Հրճուանք; 2. վայելք, զբօսանք։ =vn. ուրախանալ, ցնծալ; 2. Հրճուիլ, խայտալ։

Joyful ճօյ'ֆուլ, a. ուրախ, զըւարթ, ցնծալից ։ -ly, ad. բերկ-

բապատար ։ -ness, *s.* -ութիւն ։

Joyless ճօյ՛լէս, *a.* տրտում։ -ly, *ad.* տխրադէմաց։ -ness, *s.*

Joyous ճօյ՛ըս, *a.* բերկրալի, ուրախ; -ացուցիչ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Jubilant ճու՛պէ-, *a.* ցնծալից։

Jubilate ճիուպիլէյ՛թի, *s.* Զատկի 3րդ կիրակին, Կարմիր կիրակի։

Jubilation -լէյ՛-, *s.* մեծ ուրախութիւն, ցնծութիւն։

Jubilee ճու՛պիլի, *s.* ամ Թողութեան, յոբելեան տարի Սգ; 2. յոբելեան, ներողութիւն պպ; 3. յիսուներորդ տարեդարձ, յիսնամեակ, յոբելեան; 4. տօն ցնծութեան; 5. ուրախութիւն, ցնծութ.

Judaic, -ical ճուտէյ՛իքըլ, *a.* հրէական, յուդայական։

Judaism ճու՛տէիզմ, *s.* հրէականութիւն, մովսիսականութիւն։

Judaize ճու՛տէայզ, *va.* տառապէս մեկնել։

*Judge ճըճ, *s.* դատաւոր; 2. փաստաբան, օրէնսգէտ; 3. իրաւարար; 4. ճանչցող, հասկցող, հըմուտ; 5. =*pl.* Գիրք Դատաւորաց Սգ. =*vn.* դատել; 2. կարծիք կազմել; 3. հասկնալ, գնահատել։ =*va.* որոշում ընել, վճիռ տալ; 2. դատել, վճռել; 3. համարիլ, կարծել; 4. քննել, գնահատել; 5. հասկնալ, դատաւոր լլալ։ -Advocate. զին. ատենի ընդհանուր դատախազ։ Assistant *or* Deputy-. դատաւորի օգնական, տեղակալ նախիս։ [րութ.

Judgeship ճըճ՛շիբ, *s.* դատաւո-

Judgment ճըճ՛մէնթ, *s.* դատելը, դատաստան; 2. դատողութիւն, տրամաբանութիւն ծէլ; 3. կարծիք, դատում; 4. վճիռ, որոշում (դատարանի); պատիժ, դատապարտութիւն Սգ. -day. վերջին դատաստան։ -seat. դատարան։ In my-. ըստ իս։ Correct-. առողջ դատողութիւն։ To give, to pass-. դատել, վճռել։

Judicative, -tory ճիու՛տիքէյ-թիվ, ճու՛տիքէյթըրի, *a.* դատողական, ատենական, դատաստանական։

Judicature, -tory ճիու՛տիքէյչըր, -՛թըրի, *s.* դատարան, ատեան; 2. դատարանի իրաւասութիւն; 3. դատավարութիւն ։

Judicial ճուտիշ՛ըլ, *a.* ատենական, դատաստանական, դատաւորական; 2. վճռով հաստատուած, օրինաւոր ։ -ly, *ad.* ըստ օրինաց դատաստանի, դատաստանով։

Judiciary ճուտիշ՛իէրի, *a.* ատենական, դատաւորական։ =*s.* դատաւորութիւն; 2. դատաւորք ։

Judicious ճուտիշ՛ըս, *a.* խելացի, հանճարեղ, խոհական։ -ly, *ad.* դատողութեամբ, խոհեմաբար։

Jug ճըկ, *s.* կուժ, սափոր; 2. շանիճ ըպրըգ; 3. բանտ։ =*va.* (կուժին մէջ) խորովել, եփել։

Juggle ճըկ՛ըլ, *vn.* ձեռնածութիւն ընել ։ =*s.* ձեռնածութիւն; 2. խարդախութիւն։ [հօգգապպագ։

Juggler ճըկ՛լըր, *s.* ձեռնածու

Jugglery, Juggling ճըկ՛լըրի, ճըկ՛լին, *s.* ձեռնածութիւն։

Jugular ճիու՛կիուլըր, *a.* վիզի, փողական։ =*s.* փողերակք մրդ.

Juice ճիուս, *s.* ջուր, քամուք, մուղ (պտղոց); 2. արդանակ։ -less, *a.* անհիւթ, չորուկ ։ [թիւն։

Juiciness ճու՛սինէս, *s.* ջրոտու-

Juicy ճու՛սի, *a.* ջրոտ, հիւթեղ։

Jujube ճու՛ճուպ, *s.* պտուղ մը, յունապ։ [ըմպելի մը, յուլապ։

Julep ճիու՛լէբ, *s.* հանդարտիչ

Julian ճիու՛լիըն, *a.* Յուլեան։ -calendar. Յուլեան տոմար։

July ճուլայ՛, *s.* Յուլիս, հրոտից։

Jumart ճիու՛մարթ, *s.* մուացածին անասուն մը, իշացուլ ։

*Jumble ճըմ՛պըլ, *va.* իրար խառնել, խառնշտկել ։ =*vn.* խառնուիլ ։ =*s.* խառնակոյտ ։

Jump ճըմփ, *vn.* (-ed ճըմփդ) ցատկել, նետուիլ ։ =*va.* ցատկել, ձգել, անցնիլ ։ =*s.* ցատկելը, ոստում, խախտում; 2. մեծ պատառ ուտելիք, խախտանք էրլ; 3. եղուստ, ծնօտ ճ; 4. վտաւակ փիսքանի ։ At a—. մէկանց, մէկէն ։ To—about. ցատկըռտել ։ To—up. վեր ցատկել; ելլել, հոգնիլ ։ To—in. ներս նետուիլ ։ To—out. դուրս ցատկել ։

Juncate ճընք՛էթ, *s.* պանիրի քը- [լիթ; 2. համով բան

Junction ճընք՛շըն, *s.* միաւորու- թիւն, միացում; 2. ուղիկիցք էր; 3. խառնում; 4. խառնըրուք, գե- տախառնունք ։

Juncture ճընք՛- *s.* կցուածք, կցա- կէտ; 2. պարագայ, միջոց, ժամանակ

June ճիուն, *s.* Յունիս, մարգաց ։

Juneating ճիուն-ի՛թինկ, *s.* կան- խահաս խնձոր մը ։ [ռուտ ։

Jungle ճընկ՛ըլ, *s.* անտառ, մացա-

Jungly ճընկ՛լի, *s.* մացառուտ ։

Junior ճիուն՛իըր, *a.* կրտսեր, փոքր ։ =*s.* պատանի; երեց կարգի (ուսանող) ։ Mr. Clark Jr. կրտսերն Քլարք կամ Քլարքի որդին ։ —class. դոլէճի 3րդ կարգ, երեց; սատուած. ճեմարանի 1ին կարգ, կրտսերագոյն

Juniority ճիունիօր՛իթի, *s.* կրտ- սերութիւն, փոքրկութ. [ստրճ ։

Juniper ճիու՛նիփըր, *s.* գի, գիհի

Junk ճընք, *s.* հին չուաներէն; չինացւոց նաւ; աղած եզան միս ն—.

-et ճըն՛քէթ, *s.* կոչունք, խնճոյք ։ =*an.* կոչունք տալ; խնճոյքի երթալ ։

Juno ճու՛նօ, *s.* Յունոն, Օդոյի, Այերա, Հերա դից.

Junta, Junto ճըն՛թէ, ճըն՛թօ, *s.* խորհուրդի ատեան, խորհուրդ, ժո- ղով ։ *See* Faction.

Jupiter ճիու՛փիթըր, *s.* Դիոս, Որմիզդ, Արամազդ; 2. լուսնթագ ասող

Juppon ճուփ՛ան, *s.* վտաւակ ։

Jurassic ճուրէս՛իք, *a.* ժուրայ- եան, յուրայեան (հող) էրլ.

Juridic,-al ճուրիտ՛իքըլ, *a.* ըստ օրինաց դատաստանի, ատենական, դատաւորի ։ -ly, *ad.* օրինապէս ։

Jurisconsult ճիուրիսքան՛սըլթ, *s.* իրաւագէտ, օրէնսգէտ ։

Jurisdiction ճուրիստիք՛շըն, *s.* իրաւասութիւն, սահման (դատա- ւորի) ։ -al, *a.* իրաւասական ։

Jurisprudence -րիսփրու՛տընս, *s.* օրէնսգիտութիւն, իրաւագիտութ

Jurisprudent -րիսփրու՛տընթ, *a.* օրէնսգէտ, իրաւագէտ, —աբան ։

Jurist ճիու՛րիսթ, *s.* իրաւագէտ ։

Juror ճիու՛րըր, *s.* երդուեալ դատաւոր; 2. գնահատիչ, քննիչ ։

Jury ճիու՛րի, *s.* երդուելոց ժողով, երդմնաժողով, երկոտասանք էր; 2. քննիչ յանձնախումբ ։ -man. երդու- եալ դատաւոր ։ -mast, *s.* կայմ ն—.

Just ճըսթ *a.* ուղիղ, արդար, իրաւ, ճիշդ; 2. արդարադատ, ար- դարացի; օրինաւոր; 3 բարեպաշտ, կատարեալ, սուրբ ։ =*s.* մականա- խաղ ճիրիտ ։ =*vn.* նիզակախաղու- թիւն ընել; 2. քշել, մղել ։ =*ad.* արդարապէս, իրաւացի, ճշգրիտ; 2. գրեթէ ։ But just. հազիւ թէ ։ Just now. ճիշդ հիմա ։

*Justice ճըս՛թիս, *s.* արդարու- թիւն, իրաւունք; 2. ուղղութիւն, հաւասարութիւն; 3. արդարու- թեան պաշտօնեայ, դատաւոր ։ —of the Peace. հաշտարար դատաւոր ։ -ship, *s.* դատաւորութ. -ticiable -թիշ՛իէպըլ, *a.* քննելի, դատավարելի ։

Justiciar, -ry ճըսթիշ՛իըրի, *s.* դատաւոր, լորտ դատաւորապետ ։

Justifiable ճըս՛թիֆայէպըլ, *a.* ար- դարանալի ։ -ness, *s.* -tifiably ճըս՛թիֆայէպլի, *ad.* իրաւամբ ։

Justification ջըսթիֆիքէյ՛շըն, *s.* արդարացում; 2. արդարացուցում Սբ.-tive,-tory ֆիքէյ՛թիվ,-քէյ՛թըրի, *a.* ջատագովիչ, արդարացուցիչ.

Justifier,-tificator ճըս՛թիֆայըր, ֆիքէյ՛թըր. *s.* արդարացուցիչ։

Justify ճըս՛թիֆայ, *va.* արդարացնել, ջատագովել, անպարտ համարել Սբ; 2. տողերը յարմարցնել տպ.

Justle ճըս՛լ, *vn.* զիրար հրել, զիրար զարնուիլ; 2. (*off, out*) մղել, քշել։ =*s.* ընդհարում, բախում։

Justly ճըսթ՛լի, *ad.* իրաւամբ, արդարութեամբ; 2. ճշդիւ, ճիշդ; 3. ուղղութեամբ։ Just'ness, *s.* ճշդութիւն, ուղղութ. արդարութ.

Jut ճըթ, *vn.* դուրս ցցուիլ, ցըցկիլ։ *s.* դուրս ելած մաս, ելուստ, քիթ

Jute ճիութ, *s.* հնդկ. կանեփ։

Jutty ճըթ՛թի, *s.* դուրս ելած մաս, ելուստ։

Juvenescence ճիուվընէս՛ըն, *s.* երիտասարդանալը; 2. -ութիւն

Juvenile ճիու՛վինայլ, *a.* երիտասարդական, մանկական; 2. պատանի, մանուկ։ -ness, -ity ճիուվինիլ՛իթի, *s.* երիտասարդութիւն, պատանեկան ձեւեր։

Juxtaposite ճըքսթըփոզի՛թ, *va.* քովը դնել, յարադրել։

Juxtaposition ճըքսթըփոզիշ՛ըն. յարադրութիւն; մօտաւորութիւն։

K

Kail, Kale քէյլ, *s.* կանգուն բ.

Kaiser քայ՛զըր, *s.* կայսր (Գեր.)։

Kaleidoscope քելայ՛տոսքոփ, *s.* գեղադիտակ, հայելացոյց։

Kal'endar քել՛ենտըր, *s.* օրացոյց։ -der, *s.* fայklisk r skrվիչ։

Kalends քել՛ենտզ, *s.* կալընտաս, ամսամուտ Հ.

Kali քէյ՛լի, *s.* քալի (բոյս)։

Kalif քէյ՛լիֆ, *s,* ամիրապետ։

Kalmia քել՛միա, *s.* քալմի բ.

Kamsin քեմ՛սին, *s.* խորշակ։

Kangaroo քենկըրու՛, *s.* ագեվազ, քանգուրու է. [նակա ՀՆՔ.

Kaolin քէյօ՛լին, *s.* քաոլին, կաթ-

Karob քէյ՛րըպ, *s.* չափ ոսկերչաց կշիռ մը, ցորենին 1/24 ը, մին։

Katydid քէյ՛թիտիտ, *s.* դեղին՝ չայնաթեւ մարախ։

Kava-Kava քէվըքէվը՛, *s.* մանիլեան պղպեղ nr եւ Alkavis.

Kayak քէյ՛էք, *s.* կէտի մորթէ նաւակ (Կրինլանտացւոց)։

Kayle, Kail քէյլ, *s.* կոնախաղ, պիլիկ չէրիք յօրմգ օյունու որ եւ Nine-pin, Kettle-pin.

Keck քէք, *s.* սիրտխառնուք։

Keckle քէք՛լ, *va.* չղթան պահպանել, փաթթել նւ.

Kedge քէճ, *s.* խարսխիկ նւ.

Keel քիյլ, *s.* ողնափայտ նաւու; ածխանաւ, գետանաւ, տափանաւ; թիթեղնաներներու սորին թերթ, զիստ բ.; գոգ է. =*vn.* (նաւը) ալիքները պատռել, ակօսել; 2. դարձնել, տակը ցուցնել։ -age քիլ՛էյճ, *s.* մուտք տուրք նւ. -er քիլ՛ըր, *s.* տակառակ, դոյլ կkrskի նւ; 2. նաւավար։ -haul -'հօլ, *s.* ջրասոյզ պատիժ նւ. -ing քէյ՛լին, *s.* բրաձուկ։

Keelson քել՛սըն, *s.* լցարանի հատս հեծան, կայմակալ նւ.

Keen քին, *a.* սրած, սուր, հատու; 2. ծակող, խայթիչ; դառնահամ, լեղի; 3. բուռն, սաստիկ; 4. սրամիտ։ -edged. սրածայր, սայ-

բառուբ։ -ly, *ad.* սաստիկ, սաստկապէս ; կսկծալի , սուր կերպով։ -ness, *s.* սրութիւն; 2. դաժանութիւն; 3. սրամտութիւն։

*Keep քիփ, *va.* (Kept) պահել, պահպանել ; 2. հոգ տանիլ, զգուշանալ ; 3. հոգալ, նայիլ ; 4. սնուցանել, ապրեցնել ; 5. շարունակել, չփոխել։ =*vn.* շարունակել, տեւել ; 2. մնալ, կենալ ; 3. բնակիլ ։ =*s.* պարէն, պահեստ, ծախք ; 2. վիճակ, կացութիւն ; 3. պահպանութիւն ; 4. (դղեկի) ղնդան, բանտ ։ =To-back. ետ կեցնել, արգիլել։ To-company. ընկերանալ ; 2. (*with*) տեղ մը յաճախել ։ To-down. զսպել, բռնել ; պահել, արգիլել։ To bed ուշ պառկիլ, ուշ ելլել։ To-from. արգիլել, ետ պահել։ To-in. պահել ; կրակը մարել։ To-off. հեռուն պահել ; արգիլել։ To-on. յառաջանալ ; շարունակել։ To-up. շարունակել, վրայ ըլլալ։ To-school house. (ինքնուրոյն) դպրոց , տուն պահել։ To-to. յարիլ , փակչիլ ; կատարել։ To-under. ետ պահել, զսպել։ To-up. չպառկիլ , հսկել ; աշխատիլ ։

Keeper քիփ'ըր, *s.* հսկող, պահապան, բանտապահ ; 2. վերակացու, խնամակալ, տնօրէն ։ Lord-. լորտ կնքապահ Անգ. -ship, *s.* -ութիւն։

Keeping քիփ'ինկ, *s.* հոգատարութիւն , պաշտպանութիւն, 2. պահակութիւն ; 3. ապրուստ, պարէն։ To be in-. համաձայնիլ, նըմանիլ։ -room. հիւրասենեակ։

Keepsake քիփ'սէյք, *s.* յիշատակ

Keg քէկ, *s.* տակառակ։

Kelp քէլփ, *s.* ծովի լոռ, աղբոյս ք. ; 2. կալաքար, օշնան։

Kelpy, -pie քէլփ'ի, *s.* ջուրի ոգի, դիցանոյշ Սկ ; 2 ձիանոյշ դեւ.

Kelt քէլթ, *s.* կելտացի։

Kelter քէլ'թըր, *s.* կարգ, կանոն։

Ken քէն, *va.* գիտնալ, հասկնալ ; 2. ճանչնալ ։ =*s.* աչքի հասնելու միջոց կkoq իrիմի ; 2. տեսութիւն։

Kennel քէն'ըլ, *s.* շնյարկ, խըշտեակ (շան) ; 2. (աղուէսի) որջ, բոյն ; 3. որսի շանց խումբ ։ =*an.* բանտել, գոցել ; 2. շնթռկիլ [ն-.

Kentledge քէնթ'լէճ, *s.* ակօսիչ

Kept *pp. of* Keep. պահեց։

Kerchief քըր'չիֆ, *s.* վարշամակ չkվrk ։

Keri-Chetib քէրի-քէ'թիպ, *s.* կարդացուածն ու գրուածն. մանաւոր հատուածք եբրայական Ս. Գրոց, ուր բնագրին մէջ սխալը կկենայ, իսկ լուսանցքին մէջ ուղղեալը։

Kermes քըր'միզ, *s.* որդան կարմիր։

Kernel քըր'նըլ, *s.* (պտուղի) միջուկ, կորիզ, կուտ [կաղի ուղ։

Kerosene քէր'օսին, *s.* քարիւղ,

Kersey քըր'զի, *s.* թանձր աստուի շայակ։ [միր։

Kerseymere քըր'զիմիր, *s.* քաշ-

Kes'trel, *s.* հողմավար ք-.

Ketch քէչ, *s.* երկկայմ փոքրիկ նաւ pkflik, sուպա։

Ketchup քէչ'ըփ, *s.* սնկաղձան։

Kettle քէթ'լ, *s.* եռոց կիւկիւմ։ Tea-. թէյաման։ -pin. կոնախաղ, պիլիկ։ -drum. թմբուկ sիւմպէլէf։

Kex, *s.* մոլախինդի չորցած։

Key քի, *s.* [to, of] բանալի, կըղպանք, փականք ; 2. բութակ եր ; 3. լուծում, բանալի ; 4. կղզեակ ; 5. քարափ rըխթըմ ; 6. կատուիկ ք. =*va.* կղպել ; 2. (կամարը) կցել ։ -board. փականկալք (նուագարանի)։ -hole. փականքի ծակ։ -stone. կամարակիցք, կամարապորտ, պորտաքար։ [խաֆէլէ բաrասը։

Keyage քի'էյճ, *s.* քարափչէք

Khan քէն, s. իշխան, խան; 2. պանդոկ խանն։

Khanate քէյ՛նէյթ, s. խանութիւն։

Kibe քայպ, s. ձմռնակ։

Kick քէք(թ), s. կից, աքաց բերանի, չիֆթե։ =vn. կից զարնել, աքացել։ =va. ոտքով զարնել, կից նետել; 2. (հրացանը) ետ զարնել։ To—the beam. պակաս թեթեւ գալ։ To—the bucket. մեռնիլ։ —

Kickshaw քէք՛շօ, s. անհեթեթ՝ արտակարգ բաներ։

Kid քէտ, s. ուլ, ամիկ, կտիկ; 2. տղեկ, լակոտ; 3. խուրձ, տըցակ; 4. (փայտէ) ուտանակ Թասակ ն—; 5. այծենիէ ձեռնոց կիւտերի։ -nap քէտ՛նէփ, va. (տղայ) գողնալ։

Kidney քէտ՛նի, s. երիկամունք, պոլոճիկ պեօպրէք; 2. կազմուածք, տրակ, տեսակ; 3. ծառայ, լաճ։ —bean. լուբիա, բակլա։ —vetch. վիքախոտ։ -wort. քարկոտրուկ (տունկ) -form, -shaped. երիկամաձեւ։

Kilderkin քիլ՛տըրքին, s. (70 հօխանոց) տակառ։

*Kill քիլ(թ), s. կեանքէ զրկել, մահ պատճառել, սպաննել, մեռցնել; 2. մոլթել, կորել։

Kiln քիլ, s. փուռ, թրծոց։

Kilndry քիլ՛տրայ, va. փուռը դնել, փանչորել, չորցնել, թրծել։

Kilog'ram, s. հազարակրամ։

Kilom'eter, s. հազարամետր։

Kilt քիլթ, s. կարճ շրջազգեստ։

Kimbo քիմ՛պօ, a. կոր, ծուռ։

Kin քին, s. արենակցութիւն, խնամութիւն; 2. ազգական; 3. խնամի։

*Kind քայնտ, a. բարեսէր, մարդասէր, բարերար, քաղցր։ =s. տեսակ, սեռ; 2. ոճ, տարազ; 3. բնութիւն։ To pay in—. նոյն տեսակէն վճարել (մաքսը)։ You are very—. շատ բարի էք։ -hearted. բարեսիրտ։

Kindergarten քինտըրկար՛տըն, s. մանկապարտէզ, ծաղկոց։ —er -կարտ՛նըր, s. մանկապարտիզպանուհի, վարժուհի, վարժապետ։ G.

Kindle քինտլ, va. վառել, բըռընկցնել; 2. բորբոքել, գրգռել; 3. յուզել։ =vn. բռնկիլ; 2. բորբոքիլ; 3. գրգռուիլ; 4. տաքնալ, վառիլ։

Kind'ler. s. բռնկցնող, յուզող։

Kindliness, s. բարեսիրութիւն

Kindly քայնտ՛լի, a. քաղցր, բարեսէր; շնորհալի, ազնիւ, առատաձեռն։ =ad. բարեսիրութեամբ, քաղցրութեամբ։ *-liness,-ness քայնտ՛լինէս, քայնտ՛նէս, s. քաղցրութիւն, սէր; 2. մարդասիրութիւն, ազնուութիւն; 3. շնորհ, բարեսիրութիւն։

Kindred քին՛տրըտ, s. ազգականութիւն, խնամութիւն; 2. ազգական, մերձաւոր։ =a. ազգակից։

Kine քայն, pl. of Cow. արջառ, բաղակ, գումաշ (կով, եզ)։

King քինկ, s. արքայ, վեհապետ։ -at arms. մեծ արարողապետ Ա․. -bird. ճանճորսակ, բանահաւ։ -crab. լիմուլ, խեցեմորթ մը։ —fish. լուսնաձուկ։ —fisher. ծղնիի, եսթմարքը գուշու։ -post. ձեղունի ուղղագերան։ —'s English. ոստանիկ բարբառ, ընտիր անգլիերէն։ —'s Bench. գերագոյն ատեան արդարութեան (ի Լոնտոն)։ —'s evil. խոյլ, սըրաճա։

King:-craft քինկ՛քրէֆթ, s. արհեստ թագաւորութեան։ -dom քինկ՛տըմ, s. թագաւորութիւն, տէրութիւն; 2. պետութիւն, ազգ ե․ք; 3. մաս։ -liness. s. վեհափառութիւն։ *-ly քինկ՛լի, a. արքայական վեհափառ, յայտ շքեղ։ = ad. արքայաբար։ -ship, s. թագաւորութիւն։

Kink քինք(կ), s. անլուծելի հանգոյց, պռճուք, թնճուկ։ =vn. թընճուկիլ։

Kinsfolk քինզ՛ֆօլք, s. ազգականք։

Kinsman քինզ՛մէն, s. ազգական, խնամի։ [մուհի, խնամի։

Kinswoman քինզ՛ուումէն, s. տոհ-

Kiosk քի՛օսք, s. պարտէզ քէօշք։

Kip-leather, s. հորթու կաշի։

Kipper քիփ՛ըր, va. ձուկը աղել, չորցնել։

Kirk քըրք, s. եկեղեցի, ժամ; 2. պետական եկեղեցի (Սկովտիոյ)։ -man. անդամ Սկովտ. եկեղեցւոյ։

Kirschwasser քիրշ՛վասըր, s. կեռասօղի (German.)

Kirtle քըր՛թըլ, s. շրջազգեստ, վրանոց, վտաւակ։

Kiss քիս, va. համբուրել, պագնել։ s. համբոյր, պաչիկ։ Kissing-crust. հացի կողինձ։ Kissing-confit. շաքարանուշ պաստիլ շէքէրի։

Kit քիթ, s. լրեղէնք, կազմած բըրդը; 2. գրպանի ջութակ; 3. տաշտ

Kitchen քի՛չըն, s. խոհանոց, խոհատուն։ –garden. բանջարանոց։ –maid, -trull. խոհարարն սպասուհի -stuff. ճենճ, ճարպ։

Kite քայթ, s. ցին չայլաղ; 2. յափշտակող; 3. թղթացիկ։ =vn. կեղծ դրամատոմսեր հանել։

Kith քիթհ, s. ծանօթք։

Kitten քիթ՛թն, s. կատուիկ, կատուի ձագ։ =va. (կատուն) ձկնիլ։

Klick, vn. հաչել, ձայն հանել։

Knab նէպ, va. բրցնել, խածնել։

Knack նէք, s. խաղալիք; 2. հանճար, տաղանդ; 3. վարպետութիւն։ –er նէք՛ըր, s. մանր մունր բաներ շինող; 2. (ձիու դիակ) յօշող։

Knag նէկ, s. վարակ պուտաց։

Knaggy նէկ՛կի, s. ոստալից։

Knap-sack նէփ՛սէք, s. մախաղ։

Knarl նարլ, a. ծառի յօդ, վարակ պուտաց։

Knave նէյվ, s. հանած վարած, որիկայ; 2. մանչ սպաճագ Թղ. –ry, –ness նէյվ՛ըրի, s. խարդախութիւն նենգութիւն։ –vish նէյվ՛իշ, a. նենգաւոր, անզգամ -ly, ad.-աբար։

Knead նիտ, va. շաղել, թրել։

Knee նի, s. ծունկ; 2. նեցուկ սռուկ։ –deep, –high. մինչեւ ծնկուըները ելնող։ –joint. ծնրաձեւ յօդուած։ -pan. ծնկոսկր մըր.

Kneel նիյլ, vn. [Knelt] (down) ծունկի գալ, ծնրադրել, ծունկ չոքիլ

Knell նէլ, s. մեռելի զանգակ, կոչնակ, մահազանգակ։ =vn. յամբօրէն հնչել (զանգակ)։ [ցաւ։

Knew նիու, pp. of Know. գիտ-

Knick-knack, s. խաղալիք։

Knife նայֆ, (pl. Knives նայվզ), s. դանակ, չախու; 2. զմելի։

Knight նայթ, s. հեծեալ, հետեւորդ զէն; 2. ասպետ; 3. ձիաւոր (ճատրակի)։ =va. ասպետութիւն տալ; 2. շքանշան տալ։ –errant. թափառական ասպետ հ, ք. –of the Garter. ծնրակապի ասպետ, ծնկակալ։ –hood նայթ՛հուտ, s. ասպետութիւն; ասպետք։ –liness, s. ասպետական շահաստակութիւնք, քաջութիւն։ –ly նայթ՛լի, ad. ասպետաբար, վեհանձնաբար։

Knit նիթ, va. կապել, հանգուցել; 2. հիւսել, միացնել, կապել; 3. դաշնագրել։ To–the brows. յօնք պռստել։ –ting նիթ՛թինկ, s. օղ օղ հիւսուած, օղածոյ։ -needle. օղածոյ ասեղ։

Knob նապ, s. կծիկ, գունտ; 2. այտուց; 3. ծառերու ուռ, մայծայ։ –biness, s. խորտուբորտութիւն։ –by նապ՛պի, a. խորտուբորտ։

Knock նաք(կ), vn. [at, on] (ծանր բանով մը) զարնել; 2. զարնուիլ,

ընդհարիլ։ =*va.* (դուռը) զարնել, բախել ։ =*s.* զարնելը, հարուած, բախում։ To–down. գետինը զարնել, ձգել; (աճուրդի մէջ) ապրանքը գնողին տրուիլ։ To–in the head, on the head. գլխուն զարնել, կոխկռտել, մեռցնել։ To–off. (աճուրդի մէջ) ապրանքը գնողին տալ; 2. *vn.* գործադուլ ընել։ To–under. զիջանիլ; յանձնել։ To–up. *va.* (դուռը զարնելով) արթընցընել; յոգնիլ, պարտասիլ ։ =*vn.* ուժէ ընկնիլ, յոգնիլ; խոնջիլ։

Knocker նա՛քըր, *s.* դռնահար, ուռնակ ։

Knoll նօլ, *va.* (զանգակ) զարնել։ =*vn.* (զանգակը) հնչել, ձայն հանել։ =*s.* հողակոյտ, բլրակ։

Knot նաթ, *s.* հանգոյց, խեղդկապ; 2. միութիւն, կապ; 3. կնճիռ, դժուարութիւն; 4. հաւաքում, խումբ; 5. (ցօղունի) ծունր. կղթկապ պօղում; 6. վարակ պուտակ; 7. հանգոյց, մղօն նա–; 8. կտցար ծո–. =*va.* հանգուցել, խեղդկապ ընել։ –berry. մորա, մորենի։ –grass. սէզ այրըգ։ –less, *a.* անցօղուն ։ –tiness նա–թ'ինէս, *s.* ցօղունաւորութիւն; 2. հանգոյց; 3. վարակ ։ –ty նաթ'թի, *a.* հանգուցաւոր; 2. ցօղունաւոր պօղումով; 3. վարակաւոր; 4. դժուարակնճիռ ։

Knout նաուտ, *s.* խարազան, քընուտ արջառաջիլ (Ռուսաց)։

Know նօ, *va.* (Knew, Known նիւ–, նօըն.) [to] գիտնալ, ճանչնալ, տեղեակ ըլլալ; 2. հասկնալ, իմանալ; 3. ծանօթանալ։ =*vn.* ծանօթութիւն՝ տեղեկութիւն ունենալ։ –able նօ'էպլ, *a.* իմանալի, ճանչնալիք, գիտցուելիք։

Knowing նօ'ինկ, *a.* հանճարեղ, հմուտ, աչքբաց։ –ly. գիտութեամբ

Knowledge նա'լէճ, *s.* գիտութիւն, խելամտութիւն; 2. *pl.* ծանօթութիւն; 3. հմտութիւն, տեղեկութիւն։ Without my–. առանց իմ գիտութեանս [նի, ծանօթ։

Known նօն, *a.* գիտցուած, յայտ–

Knuckle նըք'ըլ, *s.* ոսկրադօդ (մատի)։ =*vn.* յաղթուիլ, փլիլ։ *va.* մատին ետեւով զարնել (սեղանի)։

Knur, Knurr, Knurl նըր, նըրլ', *s.* մեծ վարակ։

Knurly նըր'լի, *a.* վարակոտ։

Kodak քօ'տէք, *s.* դիւրատար լուսանկարի մեքենայ, կոտակ։

Kopeck քօ'բէք, *s.* ռուսական դրամ մը, կոպէկ ։

Koran քօ'րէն, *s.* գուրան։

Kou'miss, *s.* թթուած կաթ։

Kraal քրաալ, *s.* գիւղակ ։

Kraken քրէյ'քըն, *s.* առասպելական ծովային կենդանի մը։

Kufic քիու'ֆիք, *s.* կուփական։

Kummel քիումէ'լ, *s.* չամանօղի։

Kyanize քայ'էնայզ, *s.* (փայտեղէնը) հակափտել։

Kyriologic, –al քիրիալաճ'իք, *a.* իսկաբանական, բնագրական։

L

La լօ, *int.* աղէ՛, հա՛պա ։ =լա, 6րդ խազ երաժշտութեան։

Labdanum լէպ՛տէնըմ, *s.* հոտմի խունկ, լադան շասքին։

Labefaction լէպիֆէք՛շըն, *s.* տըկարանք, տկարացում։

Label լէյ՛պըլ, *s.* պիտակ, փայտազդ եափրա; 2. կտակի յաւելուած; 3. տոհմանշանք; 4. տանիքի ծնօտ։ =*va.* թղթիկ դնել, փակցընել, պիտակել։

Labial լէյ՛պիէլ, *a.* շրթնային, շրթնաձայն (գիր՝ որք են պ, մ, բ)։

Labiate, -ted լէյ՛պիէյթէտ, *a.* շրթնաձև, շրթնաւոր։

Labioden'tal, *a.* շրթնատամնային։

Labor լէյ՛պըր, *s.* աշխատութիւն, աշխատանք, ջանք, գործ; 2. վաստակ, տաժանք; 3. ծննդաբերութիւն, երկունք ։ =*vn.* աշխատիլ, ջանալ, ճգնիլ; 2. գործել, բանիլ; 3. յոգնիլ, ճնշուիլ։ =*va.* (երկիրը) գործել, հերկել, վարել; 2. պատրաստել, հանդերձել; 3. աշխատասիրել, աշխատցնել։ To—under. կրել, քաշել։ Laboring oar. գլխաւոր թի։

Labor:-atory լէպ՛ըրէյթըրի, *s.* աշխատանոց, տարրալուծարան, գործանոց, քննալուծարան։ —**er** լէյ՛պըրըր, *s.* աշխատաւոր, մշակ; 2. գործաւոր, վարձկան։

Laborious լէպօր՛իըս, *a.* աշխատասէր, ժիր; 2. աշխատալի, տաժանելի ։ -**ly,** *ad.* դժուարութեամբ, դժուարաւ։ -**ness,** *s.* դժուարութ.

Laborsome լէյ՛պըրսըմ, *a.* տաժանելի, դժուարին։

Laburnum լէպըր՛նըմ, *s.* ժիլաւպ սարը սայգըմ աղաճը։

*__Labyrinth__ լէպ՛իրինթ, *s.* լաբիւրինդոս, բաւիղ; 2. խառնակութ., անելանելի դժուարութիւն։ -**ian,** -**ine** լէպիրինթհ՛իէն, լէպիրինթհ՛ին, *a.* բաւղային, խառնիխուռն; մանուածապատ, գարձգարձիկ, մէջէն չելլուելիք։

Lac լէք, *s.* կնքախէժ շkօf։ A—of rupees. հարիւր հազար րուպի։ Gum—. լայքայ, գօճ կօմալախա։

Lace լէյս(զ), *s.* ժանեակ տանդէլա; 2. ժապաւէն, երիզ, խրաց շէրիտ; 3. ոսկեզ խարճ, գայթան; 4. սուզակ սըրմա, զըլապտան։ =*va.* երիզապնդել, խրացել; 2. ոսկեզարդել, եզրաւորել։ =*vn.* երիզաւոր, ոսկեզաւոր ըլլալ։ Gold—. սուզակ, ոսկեհուռ։

Lacerable լէ՛սըրէպլ, *a.* պատռելի, խզելի։

Lacerate լէս՛ըրէյթ, *va.* պատռել, խզել; 2. ցաւցնել, վշտացնել; 3. կեղեքել, վիրաւորել։ -**tion** լէսըրէյ՛շըն, *s.* պատռելը; 2. պատռուած, խզուած, ճեղքած ։ -**tive,** *a.* հերձանող, պատռող ։

Lache, Laches լէշ, լէշ՛էզ, *pl.* անփութութիւն, անհոգութիւն, զանցառութիւն ։

Lachrymal լէք՛րիմէլ, *a.* արտասուաց, արտասուական։ -**matory** -՛թըրի, *s.* արտօսրաման, կօշաւայ Հ. -**mose** լէք՛րիմօզ, *a.* արցունքով, լալագին։

Lacing լէյս՛ին, *s.* երիզում։

Lack լէք(թ), *va.* պէտք՝ կարօտութիւն ունենալ, չունենալ; 2.

կարօտիլ, ուզել։=vn. կարօտանալ, պէտք ունենալ։=s. պակասութիւն, կարօտութիւն; 2. պէտք, չգոյութիւն; 3. մէկ բեռ (100,000) ռուբի (ի Հնդիկս)։ —brain. ապուշ, անմիտ։ —lustre. անփայլ, աղօտ, տխուր։ —ing -լէք'ին, a. կարօտ, չունեցող, զուրկ։

Lackaday լէքէտէյ'. int. աւա՜ղ, ո՜հ։—daisy,—daisical լէքէտէյ'զի, -տէյ'զիքըլ, a. աւաղելի, ողբալի, տխուր; 2. զգայնոտ, զգայուն։

Lackey լէք'ի, s. ծառայ, մանչ, լաճ (տիրոջ՝ տիկնոջ ետեւէն գացող)։ =va. տիրոջը ետեւէն երթալ, սպասաւորել։

*Laconic,-al լէքոն'իքըլ, a. լակոնացի, լակոնական; 2. կարճառօտ, կարճաբան։ —ly, ad. լակոնաբար։

Laconicism,-nism լէքոն'իսիզմ, լէք'ընիզմ, s. լակոնականութիւն, կարճառօտութ., լակոնաբանութ.։

Lacquer լէք'ըր, s. գոճի խէժ; 2. ճենապակեայ, գոճ. =va. վերնիճել, գոճել։

Lactate լէք'թէյթ, s. կաթնատ. —tion լէքթէյ'շըն, s. դիեցում, կաթնատուութիւն։

Lacteal,-tean,-teous լէք'թիըլ, -թիըն, -'թիըս, a. կաթնային, կաթնաւէտ; 2. մամսցաբեր (անօթ) մրգ.

Lactescent -թէս'ընթ, a. կաթնատու, կաթնաբուխ։ [թու)։

Lactic լէք'թիք, a. շճական (թը-

Lactiferous -թիֆ'ըրըս, a. կաթնաբեր (տունկ); 2. կաթնատար (անօթ), կաթներակ։ [նաչափ գ.

Lactometer լէքթոմ'-, s. կաթ-

Lacuna լէքիու'նա, s. [pl. næ-'նի] փոքրիկ խոռոչ, վտառ (ոսկորի) մրգ; 2. օդախորշ (բուսոց); 3. թերի, պակասորդ; 4. պարապ տեղ, բաց միջոց։ —ry -'նըրի, a. վտառաւոր։

Lacustral, -rine լէյքըս'թրըլ, a. լճային, ջրասէր; 2. լճասուն։

Lad լէտ, s. մանչ, լաճ։

Lad'anum -էնըմ, s. անուշահոտ խէժ մը, հումի խէժ։

Ladder լէտ'ըր, s. սանդուխ, մագլ. ելնարան; 2. նաւասանդուղ։

Lade լէյտ, va. (Laded, Laden) բեռցնել, բեռ տալ, բեռնաւորել; 2. բեռ առնուլ։ [ւորեալ, լեցուն։

Laden լէյտ'ն, a. [with] բեռնա-

Lading լէյտ'ին, s. բեռնաւորում; 2. նաւու բեռ։ Bill of—. բեռնագիր (նաւու) fօlշիմենթօ։

Ladino լատի'նօ, s. (Ամերիկեան Հնդ. -Եւրոպ.) խառնածին։

Ladle լէյ'տլ, s. շերեփ չէօմչէ, fէքչէ; 2. թաթ անուայ ջրաղացից, փառ; 3. թնդանօթը պարպելու գգալաձեւ գործի, փառ։=va. գգալել։—ful-ֆուլ, a. շերեփ մը (լեցուն)։

Ladrone լէյտրօն', s. գող, որիկա; 2. աւազակ։

Lady լէյ'տի, s. տիկին, տիրուհի, օրիորդ; 2. կին, բամբիշ, խաթուն; 3. մեծուհի, լորտուհի։ Our—. Սուրբ Կոյս Մարիամ։ Young—. օրիորդ։ -bird, bug, cow, fly. կարմրորդ, զատկաճճի։ —day. Տօն Աւետման։ -fern. ձարխոտ մը, փիլոնց, ապպար։ —love. նշանած, օրիորդ, սիրուհի։ -'s-bedstraw. քըքմեղ, կորածի խոտ, կաթնխոտ։ —'s-bower. պատատարք, հողմավարդ։ —'s-comb. բեղակարոս, հովօցց բո. —'s-finger. թիթեռնածաղիկ, ներքնար։ —'s-mantle. ձառալիթ բո. —'s-slipper. հինածաղիկ։ —'s-smock. ջրկոտիմ։ —'s-tress. հերանդյշ ծղ.

Lady-: -kin լէյ'տիքին, s. աղջկնակ, հարսնուկ; 2. տիկին, խաթուն։ -like լէյ'տիլայք, a. տիկնանման, վայելչագեղ, բարեձեւ, փափուկ։ —ship լէյ'տիշիփ, s. տիկնութիւն; 2. Նորին Ազնուութիւնն։

Lag լէկ, *s.* վերջին, յետին; դանդաղ։ =*s.* մրուր, գիրտ, լըղտ; 2. խառնիճաղանճ, խուժան։ *vn.* (ընկերներէն) ետ մնալ; 2. (շոգեկաթսան) պլորել, տաք պահել։ -ging լէկ'էկ, *s.* շոգեկաթսայի ծածկոյթ, ջերմամփոփ; 2. (հանքի մէջ) խեչակ; 3. խորձ ծ. -gard, -ger լէկ'երտ, լէկ'ըր, *s.* յամրագնաց, դանդաղ, տնտնացող։

Lagoon,-gune լէկուն', *s.* ծանծաղ ծովակ, ծովալիճ, լճակ, խաղ։

Laic,-al լէյ'իք, լէյ'իքըլ, *a.* աշխարհական, աշխարհականի։

Laid *pp. of* Lay. -paper. քառեկաւոր՝ շեղանկիւն թուղթ սարքած։ New-eggs. թարմ հաւկիթ։ -by. պահուած, մէկդի դրուած։

Lain լէյն, *pp. of* Lie. -in, on. վրան՝ մէջը պառկուած։

Lair լէէր, *s.* որջ (գազանի)։

Laird լէէրտ, *s.* (սկովտացի) հողատէր, ազնուական։

Laity լէյ'իտի, *s.* աշխարհական դաս, -հականք, ժողովուրդ։

Lake լէյք, *s.* լիճ; 2. լայքա, գոճ չk *of* սյobեա։ -dwelling. լճաբնակ հ. ժ. -let լէյք'լէյտ, *s.* լճակ։

Lakin լէյ'քին, *s.* խաթունիկ։

Laky լէյք'ի, *a.* լճային; ջրաքբի։

Lallation լէլլէյ'շըն, *s.* R տառը L ի պէս հնչել, լալահնչում, լալաշ։

Lama լէյ'մէ, *s.* պուտտայի քուրմ; 2. այծուղտ, լամա։ Grand-, Dalai-. քրմապետ (Թիպէթի), լամայապետ

Lamantin -տին', *s.* ծովակով։

Lamb լէմ, *s.* գառն, գառնուկ; 2. գառնամիս։ *vn.* (ոչխարը) ծնանիլ։ -of God. Գառն Աստուծոյ։ With-. յղի (ոչխար)։ -lettuce. մրուանի բ.; հաւաղձան (բանջար)։ -wool. խնձորի օշարակ; գառնենի (բուրդ)։ [գող (հուր)։

Lambent լէմպ'ընտ, *a.* լափի-

Lambkin լէմ'քին, *s.* գառնուկ։

Lambent լէմ'պընտ, *a.* լիզող, լզող; հպող, երեւունկ, թեթեւասահ; տարածուն (բաց՝ լայննալով) -bative լէմպէյ'տիվ, *a.* լզուելիք, ծայրէն ծծուող (դեղարմատ)։

Lambrequin լէմ'պըրքին, *s.* սաղաւարտի զարդ (ի զինանշանս), վիժակ; 2. (հովանոցի, վրանի, վարագուրի) վայրաբեր զարդ, վիժակ։

Lame լէյմ, *a.* կաղ, հաշմ; 2. թերի, անկատար։ =*va.* ոտքը խախտել, կաղացնել։ -duck. զանցառու։ To walk-. կաղալ։

Lamellar,-late,-ted լէ'մէլըր, -լէյտ, *a.* բազմաթերթ, թերթիկ թերթիկ, թերթաւոր։

Lamella -'լէ, *s.* բարակ թերթ։

Lamely լէյմ'լի, *ad.* կաղն ի կաղը, գայթ ի գայթ; 2. թերի, անկատար։

Lameness, *s.* կաղութիւն, հաշմութ.; 3. թերութ.; 4. ոչնչութ.։

Lament լէմէնտ', *an.* ողբալ, լալ; 2. կոծել, աշխարհել; 3. սգալ, մեծ վիշտ զգալ։ =*s.* ողբ, կոծ; 2. հեծ, հեծութիւն, սուգ; 3. ողբական երգ, մրմունջ։ -able լէ'մէնտէպլ, *a.* ողբալի, ցաւագին, տխուր, խըղճալի, ողորմելի; 2. թշուառ, աղքատ։ -ly լէ'մէնտէպլի, *ad.* ողբագին, վշտագին, ողորմ։ -ation լէմէնտէյ'շըն, *s.* ողբալը, հեծ, կական; 2. ողբ, ողբերգ։

Lamina լէմ'ինէ, *s.* (*pl.* -minæ) կռած տախտակ, զանակ; 2. կռած թիթեղ, տափաթել, թերթիկ; 3. ծաղկեզը, եզր բ.; 4. ականջաբոյթ, բոյթ, բլթակ, տալղուն (ականջի)։ -ble լէմ'ինէպլ, *a.* թերթելի, կռանելի

Laminar,-y:-nate,-d լէմ'ինէր, -նէրի, նէյտ, նէյտէտ, *a.* կռածոյ, կռանակուռ; 2. թերթաթերթ, թիթեղնային։

Lamm լէմ, *va.* զարնել, ափել։
Lammas լէմ'մըս, *s.* -day, -tide. երախայրեաց տօն, կլծառ (օգոստ. 1) At latter—. ծառազատիկին։
Lammergeir,-geyer լէմըրկէյ'ըր, *s.* կորճ, լաչալ ծ—.
Lamp լէմբ, *s.* կանթեղ, լապտեր։ —black. մրածուխ, մրմնրկ։ —lighter. ջահընկալ, ճրագվառ; ճրագալոյց։ —maker. կանթեղագործ; 2. կանթեղայարդար։ —post. ճրագկալ, կանթեղակալ։ —shade. լուսամփոփ, լուսարգել։
*Lampoon լէմբու'ն, *s.* անհամ՝ գանհրիկ հեգնութիւն, պարսաւ։ = *va.* պարսաւել, անձնականութեամբ զբաղիլ, խծբծել։
Lamprey; Lamper, -eel; -pern լէմ'բրի, լէմբըրիլ՛, լէմ'բըրն, *s.* քարալէզ, քարադիւոց (ձուկ)։
Lance լէնս, լանս(բ), *s.* նիզակ, տէգ. գեղարդ մըզրաք; 2. նիզակաւոր (զօրք)։ =*va.* (նիզակով) զարնել, նետել, արձակել; 2. վիրաւորել; 3. նշդրակով բանալ ճիզրքիրմէք։ —wood. թեթեւ՝ առաձիգ՝ դիմացկուն փայտ մը, քըրթենի, քուրթ։ —olate լէն'սօլէյթ, *a.* տիգաձեւ (տերեւ)։
Lanate,-d լէ'նէյթէտ, *a.* բրդոտ, թաւ։ —nary լէյ'նըրի, *s.* բրդարան; 2. խուզարան։
Lancer լան'սըր, *s.* գեղարդաւոր; 2. նիզակաւոր մըզրագճը։
Lancet լէն'սէթ, *s.* երակահատ, նշդրակ նիշդեր; 2. սրածայր կամար ճ.
Lanch լէնչ(բ), *va.* նետել, արձակել; 2. ծակ բանալ, ծակել։
Lan'cinate լան'սինէյթ, *va.* պատռել, սաստիկ ցաւիլ, կոթտալ։
Land լէնտ, *s.* երկիր, գետին, հող; 2. աշխարհ, գաւառ; 3. ցամաք; 4. գետին, կալուած։ =*an.* [at] ցամաք հանել; 2. ցամաք ելնել։ By—. ցամաքէն։ —flood. ողողում, հեղեղ։ —force. ցամաքային զօրք։ —holder, —owner. հողատէր։ —jobber. կալուածային միջնորդ։ —office. կալուածոց գրասենեակ։ —slide, —slip. (լեռան) փլում, փլած։ —tax. հողատուրք, կալուածատուրք թաքու, էմլաք վէրկիսի։
Lan'damman -տէմըն, *s.* ատենակալ (ի Հելուետիա); գաւառապետ։ [բացփփիկ կառք մը, լանտօ։
Landau լէն'տօ, *s.* քառանիւ
Land:-ed լէն'տէտ, *a.* կալուածատէր, հողատէր; 2. հողային; 3. ցամաքը հանուած։ —fall, *s.* հողի ժառանգութիւն; 2. առցամաքում, ցամաքը երեւնալը ն—. —grave -'կրէյվ, *s.* աշխարհակոմս, երկրակոմս գէրֆ. —vine լէնտկրէյ'վին, *s.* աշխարհակոմուհի։ —viate -կրէյ'վիէյթ, *s.* —ութիւն։ —ing լէնտ'ինկ, *s.* ցամաք հանելը; 2. ցամաք ելնելը; 3. նաւամատոյց, թափարան; 4. ելարան, չուարան էի; 5. սանդուխի գլուխ, գաւթակ սաhանըրը։ —lady, *s.* հողատիրուհի; տանտիրուհի; գինեպանուհի; վարձակալուհի. վարձակալ տիկին։ —less, *a.* առանց հողի, հողազուրկ։ —lock լէնտ'լաք, *va.* հողապատել, ցանկապատել։ —louper լէնտ'լուբըր, *a.* դատարկապորտ, թափառական։ —lord լէնտ'լորտ, *s.* կալուածատէր, հողատէր; 2. պանդոկապետ; 3. տանուտէր։ —lubber լէնտ'լըպըր, *s.* ծովէ անփորձ; 2. գետի նաւորդ։ —mark -'մարք, *s.* սահմանաքար. կոթող, սահմանանիշ; 2. (եղերքի վրայ) յայանի-նշանք, ցամաքանիշ ն—. —scape -'սքէյփ, *s.* տեսարան, բնանկար; 2. դաշտանկար, տեսլանկար։ —sman,-man լէնտզ'մըն, լէնտ'մըն, *s.* ցամաքաբնակ, ծովի անվարժ;

2. նորեկ նաւաստի ։ -ward, *ad.* դէպ ի ցամաք։ -wehr լէնտ'ուէր, *s.* պաշտօնի զօրք, պաշտպանազօր Գեր. -sturm լէնտ'սդուրմ, *s.* աշխարհաժողով Գեր.

Lane լէյն, *s.* փողոցիկ, նրբուղի, նրբափողոց; 2. նեղ ճանբա; 3. միջանցք։

Langrage, Langrel լէն'կրէճ, լէն'կրէլ, *s.* քարտիճ, հրաքարտիճ, թնդանօթ լեցնելու գնդակ և երկաթի կտորուանք։

*Language լէն'կուէճ, *s.* լեզու, բարբառ; 2. ոճ; 3. ազգ, ժողովուրդ։

Languid լէն'կուիտ, *s.* ույժէ ինկած, ծնգոտ, կթոտ; 2. թոյլ, նըրուազեալ, նուաղուն։ -ly, *ad.* թոյլ թոյլ, մեղկօրէն։ -ness, *s.* նուաղում, մեղկութիւն, թուլութիւն։

Languish լէն'կուիշ(տ), *vn.* տըկարանալ, հիւծիլ; 2. տառապիլ, նքողիլ, ծնգիլ; 3. թուլնալ, սիրտ մաշուք ըլլալ։ =*s.* նուաղում, մեղկութիւն, հնհնուք; 2. թոյլ՝ անոյշ նայուածք. *nr* եւ -guishment.

Languor լէն'կուըր, *s.* նուաղում, թուլութիւն, վհատում։

Laniard, Lanyard լէն'եըրտ, *s.* ծայրերն երկաթ անցուած լար։

Laniary լէյ'նիըրի, *a.* պատռող։

Laniferous լէյնի'ֆըրըս, *a.* գեղմնաւոր, բրդոտ ։ [ւամիող։

Lanigerous -նի'ճըրըս, *a.* թա-

Lank լէնք, *a.* սին, աղաղուն, վտիտ, նիհար ։ -ly լէնք'լի, *ad.* վտիտ՝ նիհար կերպով։ -ness, *s.* նիհարութիւն ։

Lanky լէնք'ի, *a.* նիհարկեկ։

Lanner, Lanneret (իգ.) լէն'ըրէթ, *s.* երկայնատուտ բազէ, բազօն։

Lanoline լէնօլին', *s.* վասելինի տեսակ մը, ասրին, բրդիւղին։

Lansquenet լէնս'քընէթ, *s.* թըղթախաղ մը; 2. հին հետեւակ գերմանացի, երկրապահ զէն.

Lantern լէն'թըրն, *s.* լապտեր; 2. լուսամուտ պաճա; 3. փարոսի վերնայարկ; 4. մեծանիւը դարձնող փոքր անիւ, ճոռնիկ; 5. աշտարակիկ (գմբէթի վրայ)։ Dark—. գողի լապտեր։ —wheel. ճոռնիկ մ+.

Lanthanium,-num լէնթէյ'նիըմ, *s.* լանդանաքար տ.

Lanyard լէն'եըրտ *s.* կարճ պարան ն-; պատրուգակալ (թնդանօթի)։

Lap լէփ(տ), *s.* քղանց, վտաւատ, համոտակ փէշ, էրէֆ; ծայր, եզերք; գոգ, գիրկ, ծոց, ծունկ; յղկիչ (մետաղածող, լաթ, կաշի)։ =*va.* փաթթել, ծրարել, ծալլել; 2. լեզուին ծայրովը խմել, լակել ; 3. սրբել, փայլեցնել, յղկել (ապակի՝ գոհար, լաթով՝ մետաղածողով)։ =*vn.* ծայրը վրան գալ, ծածկել ; 2. լակել։ Lapping over. պատենակուռ կղմնտրաշար։ -dog. լակոտ, շնիկ, գանգրօն։ -stone. կօշկակարի ծնկաքար։ -streak. տախտակներուն ծայրերը իրարու վրայ գամուած։

Lapel լէփէլ', *s.* լանջամաս, դարձ (մեկնոցի)։ [ցուն)։

Lapful լէփ'ֆուլ, *s.* գիրկ մը (լե-

Lapidary,-pidist լէփ'իտըրի, *s.* ակնահատ, ակնագործ; 2. ակնավաճառ։ -rian -տէյ'րիըն, *a.* վիմագրական, արձանագրական։

Lapidescence -ըս'ընս, *s.* քարացում։ -cent; -dific,-al լէփիտէս'ընտ, լէփիտիֆ'իքըլ, *a.* քարացող, քար դարձող; 2. քարացնող, վիմափոխ։

Lapidify լէփիտ'իֆայ, *an.* քարացնել; 2. քարանալ, քար դառնալ։ -dification լէփիտիֆիքէյ'շըն, *s.* քարացում։

Lapis լէյ'փիս, *s.* քար ։ -lazuli. լազուարդ, գոճազմ յաճիվէrs։

Lapling լէփ'լին, *s.* գրկի մա-

նուկ; 2. հեշտասէր, ունայն ։

Lapper -՛բըր, s. ծալող ; լակող ։

Lappet լէբ՛բէթ, s. կախուած մաս (զգեստի), քղանց, վտաւատ համտակ, թեւակ բէշ, էրիֆ ։

Lapsable լէբս՛էպլ, a. սահելի ։

Lapse լէբս(թ), s. շրջան, անցք (ժամանակի); 2. սխալմունք, վրիպակ, վրիպում ; 3. յանցանք, վրիպանք; 4. անկումն (նախամարդոյ) Աչ. =vn. սահիլ, կամաց կամաց անցնիլ ; 2. վրիպիլ, սխալիլ, իյնալ ; 3. (մէկէն միւսին) անցնիլ եւ. The —of time. հոսանք ժամանակի, հոլովումն —of pen. գրչի սխալ, գըրչավրէպ ։

Lap'stone, s. կօշկակարի քար ։

Lapsided լէբսայտ՛էտ, a. կողմնահակ (նաւ) որ եւ Lopsided.

Lapwing -՛ուինկ, s. աղջկահաւ, եղտիւրիկ թռ. որ եւ Pewet.

Lar լար, s. ընտանի կուռք, թերափ ; 2. տուն, երդ [pl. Lares լէյ՛րիզ] ։

Larboard լար՛պըրտ, s. ձախակողմ (նաւու), ձախօն օրսա ։

Larceny լար՛սէնի, s. գողութիւն ։

Larch լարչ, s. սոճի, կուենի ։

Lard լարտ, s. խոզի ճարպ, խոզենի, խոզաճարպ, խոզտի, գիրուց ։ =va. ճարպով խառնել ; 2. ճարպոտել, համեմել ; 3. պարարտացնել ։ -aceous լարտէյ՛շըս, a. ճարպային, ճարպաւոր ։ -er լարտ ըր, s. մառան, շտեմարան ։

Large լարճ, s. մեծ, ընդարձակ, լայնանիստ, լայն; 2. բազմաթիւ, առատ; 3. խոշոր, կոպտն, յաղթ; 4. ճոխ, հարուստ ։ At large. ընդարձակ, լիուլի; 2. ազատ, համարձակ ։ To go *or* sail—. բաց ծովը ելնել, կողմնակի հովով նաւարկել ։

Large:-ly լարճ՛լի, ad. լիուլի, առատօրէն, ընդարձակօրէն, ճոխճոխ ։ -ness լարճ՛նէս, s. մեծութիւն, ընդարձակութիւն; 2. առատաձեռնութիւն, ճոխութիւն ։ -ess -՛ճէս, s. առատաձեռնութիւն, բաշխոյք, պարգեւ պախշիշ ։

Larghet'to, ad. յամրագոյն եր.

Largo լար՛կօ, ad. յամր եր. [It.]

Lariat լէր՛իէթ, s. օղակաձայր փոկ, լարաձիգ (ձին բռնելու) ։

Lark լարք(թ), s. արտոյտ ; տոյրր գուշու; 2. զուարճութիւն ։ —spur, —'s-heel. դլփնածաղիկ հեզարան ։

Larmier լար՛միըր, s. ծնօտ (տանիքի), դարաւանդ; 2. եղջերուի աչքին տակ թաղանդեայ պարկ, արտասուարան ։

Larrup լէր՛ըփ, va. ծեծել ։

Larum լէր՛ըմ, s. շշուկ, խրախճանութիւն ; 2. զարթուցիչ, ահազանգակ

Larva, -ve լար՛վէյ, լարվ, s. (*pl.* -væ, -ves լար՛վի, լար՛վիզ) որդնակերպ միճակ միջատի, թրթուր ։ -vated -վէյթ՛ըտ, a. դիմակաւոր, քօղարկեալ ։

Laryngeal, -gean լէրինճ՛իըլ, -՛կիըն, -ճ՛իէն, a. խուչափողի, խըռչակային ։ -gitis լէրինճայ՛թիս, s. խուչակատապ ։ -gotomy լէրինկօ՛թըմի, s. խուչակահատում բժ.

Larynx լէր՛ինքս, s. խուչափող, խուչակ խըրրըլաք ։ [ւաստի ։

Lascar լէս՛քար, s. հնդիկ նա-

Lascivious լէսիվ՛իըս, a. ցանկասէր, վավաշոտ; 2. լկտի, յայրատ, անպարկեշտ ։ -ly, ad. -կերպով ։ -ness լէսիվ՛իըսնէս, s. —ութ.

Lash լէշ(թ), s. խարազանի չըւաններոյ ծայր, մտրակաթել ; 2. խարազանի հարուած ; 3. երգիծանք, կիծ ։ =va. խարազանով զարնել, քշտել ; 2. հարուածել, հեգնել, քաշկռտել ; 3. չուանով կապել ։ =vn. մտրակով յարձակիլ ; 2. մըտրակով խաղալ ։ -out. բերանը եկածը խօսիլ ։ -er լէշ՛ըր, s. մտրակող,

ծեծող; 2. փաթթելու չուան; 3. կապուած ձուկ: -ing լէշ'էն, s. խարազանելը, ծեծ; 2. չուանով փաթթելը ն–; 3. փաթոյթ:

Lass լէս, s. աղջիկ, աղջկէն:

Lassitude լէս'սիթիուտ, s. սաստիկ յոգնութիւն, խոնջանք, խոնջութիւն, տաժանք; 2. տաղտկութիւն, ձանձրոյթ:

Lasso լէս'օ, s. վայրի ձիեր որսալու ծուղակ, լարաձիգ [Sp.]

Last լէսթ, լասթ, a. վերջին, յետին, ետքի; 2. անցեալ, նախորդ, նախընթաց; 3. ստորնագոյն: =s. վերջ, աւարտ; 2. կօշկի կաղապար; 3. նաւու բեռ; 4. նաւ մը (յեցուն), 200 քոռ: =va. շարունակել, քշել, տեւել; 2. տոկալ, դիմանալ: =ad. վերջին անգամ; 2. հուսկ ուրեմն, վերջապէս; 3. ամենէն վերջը, հուսկ յետոյ, ի վերջոյ: At–. վերջ ի վերջոյ: To the–. ցվերջ:

*Lasting լասթ'էն, p. a. դիմացկուն, հաստատուն: =s. կտաւ մը զարամանիսօղա; 2. տեւողութիւն: -ly, ad. միայուն կերպով: -ness, s. տեւողութ., դիմացկունութիւն:

Lastly լասթ'լի, ad. ի վերջոյ, վերջապէս, հուսկ յետոյ:

Latch լէչ(թ), s. դռնափակ, ախլանք, մղլակ մանտալ, զէնտէրէկ: =va. (դուռը) մղլակել: -key. (հասարակաց) բանալի: -et լէչ'էթ, s. (կօշկի) խրաց, կապ:

Late լէյթ, s. ուշ, անագան; 2. նախկին, առջի; 3. վերջին, այժմու; 4. լուսահոգի, հանգուցեալ: =ad. ուշ, ուշ ատեն; 2. վերջերս: The– pastor. բարեյիշատակ հովիւը: Of–, այս օրերս, մօտերս: Too–. շատ ուշ: Lateen-sail լէյթին'-սէյլ. եռանկիւնի առագաստ:

Late: -ly լէյթ'լի, ad. վերջերս, այն ինչ, մօտերս, նոր, այժմ:

-ness, s. անագանութիւն:

Latent լէյ'թընթ, a. թագուն, գաղտնի, ծածուկ: -heat. թագուն ջերմութիւն:

Lateral լէթ'ըրէլ, a. կողմնական, կողմնագիծ: -ly, ad. կողմնակի, առ ի կողմն: -terifolious լէթըրիֆօ'լիըս, a. կողմնատերեւ:

Lath լաթհ, s. (pl. լաթհզ) բարակ՝ երկայն տախտակ, կաւառ ղաղա, պէքսամրա: =լաթհ (թ), va. կաւառներով պատել: -ing լաթ'հէն, s. նուրբ տախտակով դրուագում, կաւառում: -thy լաթհ'ի, a. կաւառի նման, նուրբ, երկայն, բարակ

Lathe լէյթհ, s. ճախարակ չարխ

Lather լէթհ'ըր, vn. (աճառը) փրփրիլ: =va. փրփրեցնել, աճառել: =s. փրփուր (օճառի, ձիու):

Laticlave լէթ'իքլէյվ, s. միջնածիրանի (ծերակուտականաց) Հ.

Latin լէթ'ին, a. լատինական, լատին; 2. լատինածէս, հռովմէական: =s. լատինացի, լատին; 2. լատիներէն: -ism լէթ'ինիզմ, s. լատինաբանութիւն: -ist լէթ'ինիսթ, s. լատինագէտ: -ity լէթ'ինիթի, s. լատին ոճ: -ize լէթ'ինայզ, va. լատինացնել; լատիներէնի թարգմանել:

Latish լէյթ'իշ, ad. քիչ մը ուշ:

Latitat լէթ'իթէթ, s. (պահուըտած յանցաւորին ուղղեալ) կոչնագիր:

Latitude լէթ'իթիուտ, s. տարածութիւն, ընդարձակութիւն; 2. դիւրութիւն, (գործելու) իշխանութիւն; 3. լայնութիւն աշխ; 4. կլիմայ, բաժին: -d'inal լէթիթիու'տինըլ, a. լայնութեան: -dinarian -տինէյ'րիըն, s. լուսաւորեալ, լայնախոհ; 2. ազատամիտ: -ism -նէյ'րիընիզմ, s. լայնախոհութիւն, ազատամտութիւն:

Latria լէյ'թրիէ, լէյթրայ'ա, s.

երկրպագութիւն . Աստուածային պաշտօն։

Lat'ten լէ'թն, s. արոյր բիրինճ։

Latter լէթ'թըր, a. վերջին, յետին; 2. արդի, այժմու -ly, ad. վերջերս

Lattice լէթ'թիս(թ), s. վանդակազմած, ցանցակերպ կազմած, ցանցկէն գաֆէս; 2. վանդակապատ պատուհան։ =va. վանդակել, վանդակապատել։

Laud լօտ, s. օրհներգ, օրհնութիւն, ժամերգութեան երկրորդ մասը; 2. գովեստ, գրուատիք, ներբող։ =va. օրհնել, փառաբանել; 2. գովասանել, գովաբանել։

Laudable լօտ'էպլ, a. գովելի, ներբողելի, գրուատելի; 2. լաւ, առողջ։ -ness, s. արժանագովութիւն։ -ly, ad. գովելի կերպով, վայելչօրէն։

Laudanum լօտ'էնըմ, s. ափիոնի ոգի, լոտան, հոմի խունկ։

Laudation լօտէյ'շըն, s. գովեստ, գովաբանութիւն։ -tory լօտէյ'թըրի, a. գրուատական, գովաբանական։

Laugh լաֆ(թ), va. [at] ծիծաղիլ, խնդալ; 2. ժպտուն՝ զուարթ երեւնալ։ =va. ծաղրել, ծիծաղիլ։ =s. ծաղր, ծիծաղ, խնդութ։ To-at. վրան խնդալ, ծաղրել, հեգնել։ To-in the sleeve. քթին տակէն խնդալ։ To-out of the other corner of the mouth. լալ։ To-to scorn. ծաղրել, այպանել։ A loud-. քրքիջ։

Laughable լաֆ'էպլ, s. ծիծաղելի, ծիծաղաշարժ, խնդալիք։ -ness, s. ծաղրելի կերպ։ -ly, ad. ծիծաղաշարժ, ծաղրելի կերպով։

Laughing լաֆ'ինկ, s. ծիծաղ, ծաղր։ -gas. խնդամոլիկ թ.-stock. քրքիջ, քանքաս; խաղալիկ։

Laughter լաֆ'թըր, s. խնդութ, ծիծաղ։

Launch լանչ(թ), va. ծով իջեցնել, ծովարկել (նաւ); 2. արձակել, նետել։ =vn. (նաւը) ծով իջեցնել; 2. (out) չափազանցել, շռայլել (գովեստ)։ =s. ծովիջուցք (նաւու); 2. մեծ նաւակ (նաւու)։

Launderer, -dress լան'տըրըր, -'տրէս, s. լուացարար, լուացուհի։

Laundry լան'տրի, s. լուացք; լուացարան։ =va. լուալ; արդուկել։

Laureate լօ'րիէյթ, a. դափնեպսակ, պսակաւոր (քերթող)։ -ship, s. պաշտօն պսակաւոր քերթողի, պսակաւորութիւն։ -tion լօրիէյ'շըն, s. պսակաւորութիւն, համալսարանական աստիճան տալը։

Laurel լօ'րէլ, s. սարդենի, դափնի; 2. pl. համբաւ, պատիւ; 3. քալմի բժ.

Laurestin, -rustin լօ'րէսթին, s. փուշնի, մինջեղ, մշտադալար թուփ մը

Lava լէյ'վէ, լա'վէ, s. հրաբուխի փրփուր, հուրհոսանք, լավա։

Lavatory լէվ'էթըրի, s. լուացարան; 2. (սպունգով) լոգանք բժ.

Lave լէյվ, va. լուալ; 2. թրջել։ =vn. լուացուիլ, լոգնալ։

Lavender լէվ'էնտըր, s. հոտաւէտ եղնդեղ շալաւնա չիչ. -water. եղնդեղաջուր։ -color. գորշ-կապոյտ

Laver լէյ'վըր, s. կոնք, լական, տաշտ; 2. շանիտ, քախտին ըպյրըզ։

Lavish լէվ'իշ(թ), a. մսխող, չխնայող, շռայլ։ =va. վատնել, շռայլել, մսխել; 2. անխնայ տալ։ -ly, ad. անխնայ կերպով, շռայլաբար։ -ment, -ness լէվ'իշնէս, s. շռայլում, շռայլութիւն։

Law լօ, s. օրէնք, կանոն, կարգ, պատուէր, սահման; 2. Մովսիսական օրէնք; 3. իրաւագիտութիւն, օրէնսգիտութիւն։ -book. օրինագիրք։ -breaker. օրինազանց։ -giver, maker. օրէնսդիր, օրինադիր։ -lore.

օրէնսգիտութիւն (հին)։ –monger. ոչինչ փաստաբան։ -suit. դատ։

Lawful լօ'ֆուլ, *a.* օրինաւոր, իրաւացի, արդար; 2. ներելի; 3. հարազատ։ -ly, *ad.* օրինաւորապէս, ըստ օրինի։ -ness, *s.* օրինաւորութիւն։

Lawless լօ'լէս *a.* ապօրինաւոր, ապօրինի։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Lawn լօ'ն, *s.* խոտ բուսած տեղ, դալարավայր, մարգագետին, մարմանդ; 2. բացավայր, բացատան; 3. բարակ կտաւ, նրբավուշ, թլայ; 4. վեղար (եպիսկ.)։ -tennis. գնդախաղի տեսակ մը, մարմանդախաղ։

Lawny լօօ-նի, *a.* բաց (տեղ); 2. նրբավուշէ։

Lawyer լօ'յըր, *s.* իրաւագէտ, օրէնսգէտ; 2. փաստաբան։

Lax լէքս, *a.* թոյլ, կակուղ, թուլ, լոյծ, մեղմ; 2. թուլամորթ, մեղկ։ =*s.* թուլութ.; 2. փորքշուք։ -ly, *ad.* -կերպով։ -ation լէքսէյ'շըն, *s.* թուլութիւն, լուծում։ -ative լէքս'էթիվ, *a.* փոր քշող, կակղնաս, լուծողական (դեղ)։ -ness, -ity լէքս'իթի, *s.* թուլութիւն, կակղութիւն; 2. նօսրութիւն (կտաւի); 3. համարձակախօսութիւն, բացութ.

Lay, *imp. of* Lie. պառկեցաւ։

Lay լէյ, *va.* (Laid) դնել, հաստատել; 2. զետեղել, պառկեցնել; 3. կարգադրել, շտկել, պատրաստել; 4. տարածել, փռել, սփռել; 5. ամոքել, հանդարտեցնել; 6. գրաւի դնել; 7. (հաւը՝ հաւկիթ) ածել; 8. յատկացնել; 9. (տուրք, հարկ) դնել; 10. ընծայել, վերագրել; 11. (ցամաքը) անհետ ըլլալ ն-. =*vn.* (հաւը) հաւկիթ ածել; 2. գիրք առնուլ, երթալ, գալ ն-. To–about. ամէն կողմէն զարնել։ To–a cable, rope. նաւուն պարանը ոլորել։ To–aside. հանել, մէկդի դնել, պահել։ To–before. ցցնել, պարզել; առջեւը դնել։ To–heads together. խորհրդակցիլ, գլուխ գլխի տալ։ To–hold of *or* on. բռնել։ To–on. ծեծել; յարձակիլ, գռոհ տալ։ To–out. ծախսել, խարճել; աշխատիլ; կարգադրել, ծրագրել; թաղելու պատրաստել։ To–to. (նաւուն) ընթացքը կեցնել։ To–to heart. հոգ ընել, վշտակցիլ։ To–up. ժողվել, պահել, մթերել; անկողին ձգել; (նաւը) մերկացնել։ To–wait for. դարանամուտ ըլլալ։ To–waste. կործանել, քանդել, կործանել

Lay լէյ, *s.* կարգ, շարք, խաւ; 2. շահաբաժին, գին; 3. երգ, տաղ; տաղերգութիւն դէստան հ. ֆ. =*a.* աշխարհականի։ –figure. փայտէ, մամէ մարդ, մարդապատկեր նկ.

Layer լէյ'ըր, *s.* դնող; 2. շար, կարգ, խաւ; 3. աղուրի, տաշտաթաղ դալդըրմա; 4. քարաշար, վիմաշար; 5. հաւկիթ ածող, ածան։ -ing լէյ'ըրինկ, *s.* աղուրի, աղուրայ, տաշտաթաղ, ած չէկլիք։

Layman լէյ'մէն, *s.* աշխարհական; 2. հասարակ ժողովուրդ։

Lazar լէյ'զէր, *s.* բորոտ, ուրուկ։ –house. մաքրանոց քարանթինա։

Lazaret, -to լէզէրէթ', -րէթ'օ, *s.* (ժանտախտի) զգուշարան, մաքրանոց, արգելարան քարանթինա։

Laze լէյզ, *vn.* ժամանակը ծուլութեամբ անցնել; 2. վատնել, մսխել։

Lazily լէյ'զիլի, *ad.* ծուլօրէն, յոյլ՝ դանդաղ կերպով։ [թիւն։

Laziness լէյ'զինէս, *s.* ծուլու-

Lazuli լէզ'իուլայ, *s.* գոճազմ, պարտիզաքար, ջնջաքար, լրջաքար։

Lazy լէյ'զի, *a.* ծոյլ, թոյլ, դանդաղ

Lazzaroni լէզէրօ'նի, *s.* (նաբոլիցի) մուրացկան։

Lea լի, *s.* մարգագետին։

Leach լիչ(տ), *va.* մոխրաջուրով լուալ, լուացքի դնել։=*s.* մոխրաջուր պուղղասա սույու։

Lead լէտ, *s.* կապար; 2. գունտ, խորաչափ (ջրի) ըսգանտիյի; 3. տողամէջք տպ; 4. կապար գրիչ; 5. տան կապարեղէնք, կապարածածք։ =*va.* կապարով պատել, կապարել; 2. տողամէջ դնել տպ. —wort. ատամնախոտ։ —pencil. կապար գրիչ։ White—. սպիտակագեղ խւսբիւյքմ Pig—. ձոյլ կապար։ Sugar of—. կապարոտ գուրշունի թուզու։

Lead լիտ, *va.* (Led) առաջնորդել, ցնել, ուղղել, տանիլ; 2. վարել, կառավարել, դարձնել; 3. քաշել, քշել, քշել տանիլ։ =*va.* ձեռքէն բռնել, առջեւէն երթալ, ճամբայ ցնել, ուղղել։ To—about. պտտցնել, առաջնորդել։ To—along. պելլեցնել, տանիլ, շրջեցնել։ To—away, off. հեռուն տանիլ, հրապուրել; 2. քաշքշել, առնուլ երթալ։ =*vn.* (խաղը) սկսիլ։ To—on. առաջ քշել; 2. ուղղել, սիրտ տալ։ To—the way. ճամբայ ցնել, ուղղել։

Leaden լէտ'ն, *a.* կապարէ, կապարեայ; 2. ծանր, դանդաղ։

Leader լիտ'ըր, *s.* ուղղիչ, առաջնորդ, ուղեցոյց; 2. հրամանատար, գլխաւոր; 3. գլուխ, գասապետ, երգապետ; 4. *pl.* կիտանշանք (....) տպ; 5. առաջնորդող յօդուած (լրագրի); 6. կառքի առջեւի ձի։

Leadership, *s.* —ութիւն։

Leading լիտ'ին, *a.* գլխաւոր, առաջինկայ։ —article. առաջնորդող՝ խմբագրական յօդուած։ —strings. նորաքայլ մանուկը բռնող գօտի, բռնալար։

Leaf լիֆ(տ), *s.* (*pl.* Leaves լիվզ) դեր, տերեւ, սաղարթ; 2. (գիրքի) թուղթ, թերթ, երես; 3. փեղկ գափագ; 4. ծալ (սեղանի); 5. թիթեղ, թերթ (ոսկիի)։ =*va.* սաղարթանալ, տերեւանալ, տերեւիլ։ —bridge. շարժուն, ծալուն կամուրջ -bud. բողբոջ, պտուկ, բուբուլ։ —crowned. սաղարթագեղ, սաղարթազարդ։ —louse. լուիճ փիսանի պիրի։ —stalk. տերեւի կոթիկ, կոթուկ, եռընդեր։ [ղարթ-ք, վարս։

Leafage լիֆ'էճ, *s.* տերեւք, սա-

Leafed լիֆտ, *a.* տերեւալից։

Leafless լիֆ'լէս, *a.* տերեւազուրկ, մերկ; 2. տերեւաթափ։

Leafy լիֆ'ի, *a.* տերեւալից, տերեւազարդ։ Leaflet լիֆ'լէտ, *s.* տերեւիկ, թերթիկ։

League լիկ, *s.* փարսախ (3 անգլ. մղոն=4.83 հազարամետր); 2. միաբանութիւն։ Marine, Sea—. ծովային փարսախ (5.56 հազարամետր)։

Leak լիք(տ), *s.* ճեղք, ծակ (նաւու); 2. քամուք, մղում, արտածորում։ =*vn.* ծորիլ, վազել; 2. ջուր առնուլ ն—. To spring a—. (նաւը) ջուր առնուլ սկսիլ։

Leakage լիք'էճ, *s.* ծորում, վազուք (տակառի); 2. վազողչէք վճ.

Leaky լիք'ի, *a.* վազող, մղուն; 2. ջուր առնող (նաւ); 3. շուտ, շուան; շատախօս։—kiness, *s.*-ըլլալը

Leal լիլ, *s.* հաւատարիմ։

Lean լին, *vn.* (Leaned *or* leant լէնտ) *[on, upon, against]* ծռիլ, հակիլ; 2. յօժարիլ, հակամիտիլ; 3. կռթնիլ, յենուլ։ =*va.* հակեցնել, ծռել, կռթնցնել։ =*a.* նիհար, վտիտ, ազազուն; 2. անժուր, անլի, ցամաք (միս) եաղսըզ; 3. չորուցամաք, ստորին; 4. ամուլ, անջրդի։ =*s.* անիւղ՝ անժուր միս։

Leanness լին'նէս, *s.* նիհարութիւն, ցամաքութիւն; 2. չքաւորութիւն։ [վայր սունձուրմա ճ.

Lean-to լին'թու—, *s.* ցիւ, ճեմա-

Leap լիփ(տ), *vn.* ցատկել, նետ-

ուխիլ, ոստնուլ; 2. ցատկռտել, կայտառել: =*va.* ցատկելով անցնիլ; 2. զուգաւորել: =*s.* ոստում, ցատկելը; 2. ցատկուած տեղը; 3. զուգաւորութիւն (կենդ.) —frog. խաղ մը, ցատկտուք: —year. նահանջ տարի:

*Learn լըրն, *va.* (Learned լըրնտ, *or* Learnt լըրնտ,) ուսանիլ, սորվիլ, սերտել:=*vn.* տեղեկանալ, իմանալ; 2. լսել; 3. ուսանիլ; 4. հասկնալ:

Learned լըրն'էտ, *a.* ուսեալ; 2. գիտնական, հմուտ, ներհուն, գիտուն: —ly, *ad.* իմաստնաբար:

Learner լըրն'ըր, *s.* ուսանող:

Learning լըրն'ինկ, *s.* ուսում, գիտութիւն; 2. բան գիտնալը, ուսանիլը; 3. հմտութիւն:

Lease լիյս (ս), *s.* (կալուածոց) վարձում; 2. վարձագիր, պայմանաժամ (վարձու), տեւ:=*va.* վարձել, վարձու տալ; 2. հասկաքաղ ընել: -hold լիյս'հօլտ, *a.* ցկեանս վարձեալ (կալուած):

Leash լիյշ (ս), *va.* կապել, չուանով բռնել:=*s.* շանկապ, փոկ(որսի), (բազէի) խրամ; 2. երեք(որսաշուն); 3. կապ, կապանք, ձգափոկ:

Leasing լիյզ'ինկ, *s.* հասկաքաղ:

Least լիյստ, *a.* (*sup. of* Little) փոքրագոյն, նուազագոյն; 2. աւելի քիչ, աւելի պզտիկ: =*ad.* ամէնէն քիչ, նուազ: Least ways, —wise, At —, At the—. գոնէ, գէթ:

Leather լէդհ'ըր, *s.* կաշի, սեկ: -dresser. կաշեգործ, մորթագործ, ճմու: —dressing. կաշեգործութիւն:

Leathern լէդհ'ըրն, *a.* կաշեղէն, մաշկեղէն: [նման:

Leathery լէդհ'ըրի, *a.* կաշե-

*Leave լիյվ, *s.* թոյլտուութիւն, հրաման; 2. արձակուրդ, հրաժեշտ: =*va.* (Left) ձգել, պոկել, թողուլ; 2. զատուիլ, բաժնուիլ; 3. լքանել; 4. կտակել; 5. աւանդել, յանձնել; 6. թոյլատրել:=*vn.* (out) կասիլ, դադրիլ, կենալ; 2. մերժ-արձակել, կանանչիլ: By your—. ձեր հրամանաւ: On—. արձակուրդի վրայ: To take French—. առանց թոյլտուութեան անցնիլ: Ticket of—. թիապարտի ազատագիր: To—out, *va.* ձգել, մէկդի ձգել:

Leaven լէվ'ն, *s.* խմոր; 2. հիմնադրութեան պատճառ, բողբոջ, սերմ =*va.* խմորել, քացխեցնել; 2. ազդել, ներկել: —ing լէվ'նինկ, *s.* խմորում, թթուացում; 2. խմորիչ, թթուեցնող:

Leavings լիյ'վինկզ, *pl.* մնացորդ, նշխար բեկորք; 2. աւելցուք:

Lecher լէչ'ըր, *s.* անառակ, լկտի:

Lecherous լէչ'ըրըս, *a.* հեշտասէր, վաւաշոտ: —ly, *ad.* յայրատօրէն: —ness, Lechery լէչ'ըրի, *s.* անառակութիւն, ցոփութիւն; 2. հեշտասիրութիւն:

Lection լէք'շըն, *s.* ձեռագրաց տարբերութիւն, ընթերցուած; 2. ընթերցուած (Սուրբ Գրքէ) էլ.

Lectionary լէք'շընըրի, *s.* ճաշոց գիրք ⁊⁊. [գրակարդաց էլ.

Lector լէք'թըր, *s.* ընթերցող;

Lecture լէք'չըր, *s.* բանախօսութիւն, ճառ; 2. դասախօսութիւն; 3. դասատւութիւն; 4. դաս տալը; 5. կշտամբանք: =*vn.* բանախօսել; 2. դասախօսել:=*va.* խրատել, ճանբու բերել; 2. ճառել, քարոզել; 3. յանդիմանել, քարոզ կարդալ (գլուխը):

Lecturer լէք'չըրըր, *s.* բանախօս, ճառախօս; 2. քարոզիչ:

Lectureship. *s.* քարոզչութիւն

Lecturn լէք'թըրն, *s.* գրքակալ:

Led *pp. of* Lead. —captain. հիւցող. ըքանչացող (կանանց): —horse. գրաստ եksէf ապ:

Ledge լէճ, s. բարձրացած եզր, շուրթ, ծնօտ; 2. ծովու երես ժայռ, աւազուտ, խութք; 3. կարգ, շարք, խաւ։

Ledger լէճ՛ըր, s. մայր-հաշիւ, մայր-տոմար; 2. տապանաքար; 3. մաշտափայտ, կախաղան։ -line. (տողաշարի) յաւելուած գիծ եւ.

Lee լի, s. (*pl.* լիզ) մրուր, դիրտ porpnı; 2. հովի հակառակ կողմը։ =*a.* հովի հանդիպահայեաց։

Leech լիյչ, s. բժիշկ; տզրուկ uhıղhıf; առագաստի կռունց եազա -line. առագաստամփոփ չուան։ =*va.* տզրուկ փակցնել, արիւն առնել; 2. դարմանել, նայիլ։ [բլրաաս։

Leek լիյք, s. պրաս, քուռաթ

Leer լիյր, *vn.* աչքին ծայրով նայիլ։ =s. (քօղոտի, խոժոռ, վավաշոտ) նայուածք, հայեացք, ակնարկ։

Lees *pl. of* Lee. դիրտ, մրուր։

Leet լիյթ, s. հարիւրից ժողով։

Leeward լի՛ուըրտ, s. հովին փչած կողմը ն–. [ընթացք ն–.

Leeway լիուէյ, s. (հովին տակ)

Left լէֆթ, *imp.* & *pp. of* Leave. =*a.* ահեակ, ձախ (ձեռք); 2. ձախակողմեան (եզր)։ =s. ձախ, ձախակողմ; 2. ձախ թեւ; 3. ընդդիմադիր երեսփոխանք։ -hand. ձախ ձեռք։ -handed. ձախլիկ; 2. ձախաձեռնի (ամուսնութիւն); 3. չարաշուք, ձախող։ -over. աւելցուկ, նշխար։

Leg լէկ, s. սրունք պաճագ; 2. ոտք (աթոռի, կարկինի)։

Legacy լէկ՛էյսի, s. հրիտակ։

Legal լի՛կըլ, *a.* օրինաւոր, ըստ օրինի, օրինական; 2. Մովսիսական՝ հին օրէնքի; 3. վաւերական, թոյլատրեալ; 4. գործքով փրկութեան Աձ. -ist լի՛կըլիսթ, s. օրէնքի գործքերով արդարացման հաւատացող, օրինապաշտ Աձ.

Legality լիկէլ՛իթի, s. օրինաւորութիւն; 2. օրինականութիւն Աձ.

Legalize լի՛կըլայզ, *va.* վաւերացնել, օրինաւոր ընել, օրինաւորել

Legally լի՛կըլլի, *ad.* ըստ օրինի, օրինօք, օրինապէս։

Legate լէկ՛էյթ, s. նուիրակ (Պապին), լեկատ; 2. կուսակալ Հ. -ship, s. նուիրակութիւն։

Legatee լէկէթի՛, s. որու կտակ մը ձգուած է, հրիտակառու։

Legatine լէկ՛էթայն, *a.* արտասովոր նուիրակի, լեկատի։

Legation լէկէյ՛շըն, s. պատուիրակութիւն, առաքելութիւն; 2. պատուիրակութեան մը մարդիկ, պատուիրակութ; 3. դեսպանատուն

Legator լէկէյթօր՛, s. կտակող, կտակարար։ [նելը, փախուստ։

Leg-bail լէկ՛պէյլ, s. կծիկը դը-

Legend լի՛ճէնտ, լէճ՛ընտ, s. յայամաւուրք վկայաբանութիւն, վարք Սրբոց; 2. հրաշավէպ, աւանդութիւն, գրոյց, առասպել; 3. շրջագիր դրամի uhffk եազըսը։

Legendary լէճ՛էնտըրի, *a.* առասպելական, ժողովրդային, հրաշապատում, վիպական։

Leger լէճ՛ըր, s. *See* Ledger. 2. թեթեւ; 3. դոյզն, չնչին, փոքր։ -line. հնգայնի յաւելատող եւ. demain լէճըրտիմէյն՛. ձեռնածութ.

Legged լէկ՛տ, *a.* Two legged. երկոտանի։

Leg'gin, -ging, s. հեակ poqլnıq

Legible լէճ՛իպլ, *a.* կարդացուելիք, ընթեռնլի; 2. պարզ, յայտնի։ -ness, -bility, s. -ly, *ad.*

Legion լի՛ճըն, s. զօրագունդ, լէգէոն Հ; 2. բանակ, գունդ, զօրագունդ; 3. բազմութիւն, խումբ։ -of Honor. պատուոյ լէգէոն Գղ. -ary լի՛ճընըրի, *a.* լէգէոնեան, լէգէոնի; 2. բազմաթիւ։

Legislate լէճ'իսլէյթ, *va.* օրէնք դնել՝ շինել։ -tion -լէյ'շըն, *s.* օրէնսդրութիւն, օրինադրութիւն։ -tive լէ'ճիսլէյթիվ, *a.* օրէնսդիր; 2. օրէնսդրական։ -tor լէճիսլէյ'թըր, *s.* օրէնսդիր, օրինադիր, օրէնք դնող։

Legislature լէճիսլէյ'չըր, *s.* օրէնսդիր ժողով, օրէնսդիրք։

Legist լի'ճիսթ, *s.* օրէնսգէտ։

Legitimacy լէճիթ'իմէսի, *s.* օրինաւորութ.; 2. օրինական ծնունդ, հարազատութիւն; 3. վաւերականութիւն։

Legitimate լէճիթ'իմէյթ, *a.* օրինաւոր, օրինական; 2. հարազատ (որդի); 3. վաւերական, իրական; 4. արդարացի, իրաւունքով։ =*va.* օրինաւորել, վաւերական՝ ներելի ընել; 2. (զաւակը) հարազատել։ -ly, *ad.* օրինաւորապէս; 2. իրաւունքով; 3. ներելի կերպով։ -ness, *s. See* Legitimacy.

Legitimation -մէյ'շըն, *s.* հարազատագործութիւն, օրինաւորութ.

Legitimize լէճիթ'իմայզ, *va.* օրինաւոր՝ հարազատ ընել, օրինաւորել։

Legume, -gumen լէկ'իւմ, լէկիւմ', լէկիւ'մըն, *s.* պատիճ ընդոց (ոլոռի ևն), պարկուճ; 2. ընդեղէն, ունդ (ոլոռ, մաշ, լուբիա, ոսպ)։

Leguminous լէկիւմ'ինըս, *a.* պարկճաւոր, խորխաւոր բոյս; 2. ընդեղէն, ընդաբեր։

Leisure լի'ժըր, *s.* հանգիստ ժամանակ, պարապոյ ժամ, պարապ; 2. ժամանակ, պատեհութիւն։ -ly, *ad.* պարապով, հանգստութեամբ։ =*a.* հանդարտ, անաշխատ։

Leman լի'մըն, *s.* տարփաւոր, տարփուհի, հարճ։

Lemma լէմ'մը, *s.* (*pl.* -mata, -mas լէմ'մէթէ, լէմ'մըզ) յառաջադրութիւն, առած, առումն չափ.

Lemming, Leming լէմ'ին, *s.* վաշտամուկ, գաղթամուկ (Նորվէկ.)

Lemon լէմ'ըն, *s.* լեմոն, կիտր; 2. լեմոնի ծառ, կիտրոնի, լիմոյի։ -drops. լիմոնի շաքար։ -ade լէմընէյդ, *s.* լիմոնաջուր, լիմօնադա։

Lemur լի'մըր, *s.* աղուեսակապիկ

Lemures լէմ'իուրիզ, *pl.* մեռելոց ուրուականք, լեմուրք Հ.

Lend լէնդ, *va.* (Lent) փոխ տալ; 2. հայթայթել, ընձեռել; 3. (*out*) վարձել, վարձու տալ։

Lender լէնդ'ըր, *s.* փոխատու։

Length լէնկթհ, *s.* երկայնութ., երկայնք; 2. ընդարձակութիւն, երկարութիւն; 3. *pl.* միջոց, տեւողութիւն։ At-. վերջապէս, հուսկ ուրեմն; երկար բարակ, երկարօրէն։ -ily լէնկ'թհիլի, *a.* երկարօրէն, երկար բարակ։ -ways, -wise լէնկթհ'ուէյզ, լէնկթհ'ուայզ, *ad.* երկայնութեամբ, երկանքէն։

Lengthen լէնկթհ'ն, *va.* երկնցընել, երկարել; 2. տարածել։ =*vn.* երկննալ, բացուիլ։

Lengthy լէնկթհ'ի, *a.* երկայն։

Lenience, -cy; Lenity լինիէն'սի, լէն'իթի, *s.* քաղցրութիւն, անխղճահարութիւն, մեղմութիւն։

Lenient լի'նիընթ, *a.* քաղցր, անոյշ, հեզ, մեղմ; 2. գթած; 3. կակղիչ (դեղ) ըէ.։ -ly, *ad.* -կերպով։

Lenitive -թիվ, *a.* կակղիչ (դեղ), կակղուտ; 2. կակղցնող, ամոքիչ։

Lens լէնզ, *s.* ոսպնաձեւ ապակի, ոսպնաձեւ բնդ; 2. մանրացոյց։

Lent, *pp. of* Lend. =*s.* մեծ պահք, աղուհացք։ -lily. նարգէս։

Lenten լէնթ'ն, *a.* մեծ պահոց, աղուհացի; 2. խեղճ, վատուժ։

Lenticular լէնթիք'իուլըր, *a.* ոսպնաձեւ, ոսպնակերպ։

Lentiginous -թիճ'ինըս, *a.* պիսակոտ, բծաւոր, ցանոտ (մորթ)։

Lentil լէնթ'իլ, *s.* ոսպ։

Lentiscus, -tisk լէնթիսք'ըս, *s.* Հերձի սագըզ աղամը։

Lento', *ad.* յամրօրէն եր. It.

L'envoy,-voi լանվուա', *s.* յաւելուած, վերջաբան; 2. խրատ, ձօն։

Leo լի'օ, *s.* առիւծ (կենդ.) ա.

Leonine լի'օնայն, *a.* առիւծային, առիւծի; 2. ամենաճոխ, քաջ (յանգեր); 3. լէւոնեան տաղ։

Leopard լեբ'ըրտ, *s.* ընձառիւծ քարս։ —bane. դարունաճ բո.

Leper լեբ'ըր, *s.* բորոտ։

Lepidoptera լեբիտոբ'թըրէ, *pl.* թեփաթեւք, թիթեռունք։

Leporine լեբ'ըրայն, *a.* նապաստակի։ [թիւն, բոր ույուզ։

Leprosy լեբ'րըսի, *s.* բորոտու-

Leprous լեբ'րըս, *a.* բորոտ։

Lesion լիժ'ըն, *s.* զրկանք, վնաս եր; 2. վնասում, խոց բժ.

Less լես, *a.* աւելի պզտի, փոքրագոյն; 2. աւելի քիչ, նուազագոյն։ =*ad.* ոչ այնքան, պակաս, նուազ։ =*s.* ամէնէն քիչը, նուազագոյնը; 2. ամենապզտիկը, յետինը։

Lessee լեսի', *s.* վարձակալ։

Lessen լես'ն, *va.* պզտիկցնել, կարճցնել, քիչցնել, իջեցնել; 2. պակսեցնել, պակսիլ։

Lesser լես'ըր, *a.* փոքրագոյն, նուազագոյն։

Lesson լես'ն, *s.* Համար, դաս; 2. ընթերցուածք (Ս. Գրքէ); 3. խրատ, կշտամբանք։ =*va.* ուսուցանել, սորվեցնել։

Lessor լես'ըր, *s.* վարձատու։

Lest լեստ, *con.* գուցէ, չըլլայ թէ

Let լեթ, *va.* (Let, Let) ձգել, թողուլ; 2. թոյլատրել, հրաման տալ; 3. *(out)* վարձու տալ, վարձել։ To let alone. ձգել, Հանգիստ թողուլ։ To—blood. արիւն առնուլ։ To—down. թող տալ, վար իջեցնել։ To—fly. թռցնել; սաստկութեամբ նետել, արձակել (քար, հրացան)։ To—in. ներս խօթել, մտցնել։ To—loose. արձակել, թող տալ։ To—out. ձգել, փախցնել; (շունը) թուլցնել։ To—off. (հրացանը) պարպել; նետել, թողուլ։

Ծան. Հրամայականին մէջ Let լեթ. կգործածուի իբրեւ օժանդակ բայ՝ արտայայտելու, 1. քաղձանք; 2. հրաման, թոյլտուութիւն; 3. խրատ, հրահանգ եւլն. իսկ յետոյ եկող աներեւոյթը առանց to-ի է: Let us go. երթանք։ Let it be so. թող այսպէս ըլլայ, եղիցի։

Let լեթ, *s.* արգելք; 2. արգիլել։

Letch լեչ, *va.* մոխրաջրով լուալ։

Lethal լեթ'ըլ, *a.* մահացու, մահառիթ, մահուան։

Lethargic, -al լեթար'ճիքըլ, *a.* մահաքուն թմրութեան մէջ, քնափ; 2. խիստ անհոգ, անզգայ, անփոյթ։

Lethargy լեթ'արճի, *s.* մահաքուն թմրութիւն, քնափ; 2. անզգայութիւն, անփութութիւն։

Lethe լի'թի, *s.* մոռացութեան գետ, Լեթէ 3. դէց; տակաւ յիշողութ մոռացկոտութ.։ The Lethean cup. մոռացութեան գաւաթը դից.

Letter լեթ'ըր, *s.* գիր, տառ; 2. թուղթ, գիր, նամակ; 3. բառական իմաստ, տառ (օրէնքի); 4. *pl.* դպրութիւն, գրագիտութիւն։ =*va.* վրան գիր կոխել, տպել։ —Patent. հրովարտակ։ A man of—. գրագէտ, գրոց։ —book. ընդօրինակութեան տետր զօրէն տէփբերի։ —box. նամակատուփ։ —carrier. (նամակատար) ցրուիչ։ —case. թղթակալ; 2. դուրճ, դրաշարոց։ —close. գաղտնիք, մութ բան։ —founder. գրաձուլիչ։ —press. ընդօրինակութեան մամուլ; գրքի տառեր; տըպագիր։ —writer. գրագիր; նամակագրութիւն։

Lettered լէթ'ըրտ, *a.* գրագէտ, գրոց; 2. գպրութիւն; 3. վրան անունը տպուած։

Lettering, *s.* գիր կոխելը; 2. տիտղոս, անուն, թիւ։

Letterless, *a.* անգրագէտ, բիրդ

Lettuce լէթ'թիս, *s.* հազար մարուլ։ Cos—. եղերդակ։

Leucorrhœa լու-քօրի'ը, *s.* սպիտակ ապարահ (կանանց)։

Levant լը'վէնթ, *a.* արեւելեան, արեւելից ։ =լըվէնթ', *s.* արեւելք, արեւելեան երկիրներ (Յունաստան, Եգիպտոս) =*vn.* պահուըտիլ, աներեւութանալ (խորհրդաւոր կերպով)։

Levanter լըվէնթ'ըր, *s.* արեւելեան հովն—; 2. խարդախ գրաւադիր

Levantine լէվ'ընթին, *s.* արեւելք ծնող եւրոպացի, արեւելցի; 2. մետաքսեայ կերպաս մը։

Levee լէվ'ի, *s.* անկողնէն ելլելու ժամ, այցորելի ժամ; 2. հիւրընկալութիւն, ընդունելութիւն; 4. հիւր, այցելու; 5. թումբ (գետի), ամբարտակ։

Level լէվ'ըլ, *a.* հարթ հաւասար, տափարակ, շիտակ, հորիզոնական; 2. հաւասար ։ =*va.* [with] հարթել, հարթ հաւասար ընել; 2. նշան առնուլ, շեշտել; 3. (հրացանը) շտկել, ուղղել; 4. հաւասարցնել։ =*vn.* (հրացանը) շտկել; 2. (*at*) նպատակին ուղղել։ =*s.* շիտակ երես, մակարդակ, մակերեւոյթ; 2. հարթութիւն; 3. կշիռ, սակ, աստիճան; 4. կարգ, կանոն; 5. (հրացանի) ուղղութեան գիծ; 6. պղպջակ, հարթաչափ, քանոն ։ On a—with. հարթ հաւասար; 2. ընկեր, հաւասար։

Level:-er լէվ'ըլըր, *s.* չափող, հարթաչափող; 2. (ընկերական աստիճանները) հաւասարող, հաւասարական։ -ing լէվ'ըլին, *s.* հարթում, հաւասարում; 2. հարթաչափութիւն ։ -ness լէվ'ըլնէս, *s.* հարթութիւն, հաւասարութիւն։

Lever լի'վըր, *s.* լծակ մամլակիչ

Leverage լէվ'ըրէյճ, *s.* կէտ, մէտ ճէ. մամլակիչ զուլ[?]կրի։

Leveret լէվ'ըրէթ, *s.* նապաստակի ձագ։ [ւաքելի։

Leviable լէվի'էպլ, *a.* գնելի, հա-

Leviathan լըվայ'էթհըն, *s.* մեծ վիշապ, լեւիաթան Ս. Գ.; կէտ ձուկ։

Levigate լէվ'իկէյթ, *va.* մանրել, փոշիացնել; 2. յղկել, ողորկել։ —tion, *s.* լեսում, փոշիացնելը։

Levite լի'վայթ, *s.* ղեւտացի։

Levitical լըվիթ'իքըլ, *a.* ղեւտական։ —degrees. ամուսնական օրէնք, ծիւղահամար, պորտահամար Ղէ–. ժԹ. [Ղեւտացւոց, ղեւտական Ս. Գ.

Leviticus լըվիթ'իքըս, *s.* Գիրք

*Levity լէվ'իթի, *s.* թեթեւութիւն; 2. թեթեւամտութիւն։

Levy լէվ'ի, *va.* (զօրք) գրել; 2. (տուրք, հարկ) դնել, հաւաքել; 3. կանգնել, շինել; 4. տուգանք առնուլ եւ. =*s.* զօրաժողով, ժողվուած զինուոր; 2. հարկահանութիւն, հարկ; 3. 12 1/2 սենդնոց դրամ Ա. Մ. To—war. յարձակիլ; հրատարակել (պատերազմ)։ General—. ընդհանուր զօրաժողով։

Lewd լիուտ, *a.* անառակ, ցոփ, զեղխ, լկտի։ -ly, *ad.* ցոփութեամբ, -ness, *s.* անառակութ., լկտութ.

Lewis,-son լիու'իսըն, *s.* բեռնաքարձ մեքենայ, բեռնամբարձ։

Lex լէքս, *s.* կանոն, օրէնք։

Lexicography լէքսիքօկ'րէֆի, *s.* բառագրութիւն, բառարանաշինութիւն։ -grapher լէքսիքօկ'րէֆըր, *s.* բառգիրք շինող, բառագիր։ -graphic,-al լէքսիքօկրէֆ'իքըլ, *a.* բառագրական։

Lexicology -քօլ'ըճի, *s.* բառա-

գիտութիւն, բառագննութիւն։

Lexicon լէգ'սիգըն, s. բառարան, բառագիրք; 2. բառացուցակ։

Ley լէյ, s. մարգագետին։ = լայ, s. մոխրաջուր։

Leze majesty լիյզ-մէճ'-, s. high-treason.

Li լի, s. 576 մեթրնոց չինական չափ մը; 2. մէկ փարանոց չինական դրամ մը։

Liability լայըպիլ'իթի, s. պատասխանատուութիւն; ենթակայութ., վտանգ; 2. pl. պարտք, տալիք վճ. Assests and liabilities. պարտք եւ պահանջք վճ.

*Liable լայ'ըպլ, a. երաշխաւոր, պատասխանատու; 2. ենթարկեալ, նշաւակ, ատարկայ, նիւթ, տակ ինկած։ -ness, s. ենթակայութիւն, նշաւակութիւն։

Liaison լիէյզօն', s. ապօրինի յարաբերութիւն։

Liar լայ'ըր, s. ստախօս։

Libation լայպէյ'շըն, s. գինեձօնք հ. ք; 2. թափուած՝ նուիրեալ գինի։

Libel լայ'պըլ, s. պարսաւագիր; 2. աղերսագիր։ = va. վատահամբաւել, անուանարկել (բանիւ և գրով)։

Libellant, -beller լայ'պըլընթ, s. պարսաւագիր, պարսաւագրող։

Libelous լայպ'ըլըս, a. պարսաւանաց, երգիծական։

Liber լայ'պըր, s. թերափայտ, փառ աղամբի իչ գապուղու։

*Liberal լի'պըրըլ, a. բարեսէր, ազնիւ, վեհ, վսեմ։ -arts. ազատական արհեստք։ -ism. -ութիւն։

Liberality լիպըրէլ'իթի, s. բարեսիրութիւն; 2. առատութիւն; 3. վսեմութիւն։ [նուացնել։

Liberalize լիպ'ըրըլայզ, va. ազ-

Liberally լիպ'ըրըլի, ad. առատաձեռնութեամբ, ազնուօրէն, ազնուամտութեամբ։

Liberate լիպ'ըրէյթ, va. -tion լիպըրէյ'շըն, s. փրկութիւն։ -tor լիպ'ըրէյթըր, s. հանող։

Libertine լիպ'ըրթին, s. անառակ, խառնակեաց, լկտի; 2. ազատախոհ։

Lib'ertinism, s. խառնակեցութիւն, անառակութիւն։

*Liberty լիպ'ըրթի, s. ազատութիւն, հրաման; 2. արտօնութիւն; 3. ընտանութիւն; 4. արձակ շրջանակ Ան. At-. արտօնեալ, ազատեալ; 2. զերծ։ To take liberties. ժպրհիլ։

Libidinous լիպիտ'ինըս, a. վաւաշոտ, վաւաշ, հեշտասէր, տռփական։ -ly, ad. յոյրատօրէն, վաւաշաբար։ -ness, s. ցանկասիրութիւն, լկտութիւն։

Libra լայ'պրը, s. կշիռ համ.

Librarian լայպրէյ'րիըն, s. մատենադարանապետ, դրապահ։ -ship, s.

Library լայ'պրըրի, s. մատենադարան; 2. գրատուն, գրքատուն։

Librate լայ'պրէյթ, an. կշռել, ծօծել, տատանել։

Libration լայպրէյ'շըն, s. ծօծում, երերում, տատանում (կշիռքի); 2. ծօծում աստ. -tory լայպրէյ'թըրի, a. երերման, կշռական։

Lice լայս. pl. of Louse. ոջիլք։

Libret'to, s. թատերատետր [It.]

License լայ'սընս(զ), s. արտօնութիւն ազատութիւն, հրաման; 2. հրամանագիր; 3. չափազանց համարձակութիւն, ժպրհութիւն; 4. ազատութիւն բն. = va. հրաման տալ, ազատարել, արտօնել։

Licensee լայսընսի', s. արտօնատէր -ser լայ'սընսըր, s. արտօնատու

Licentiate լայսէն'շիէյթ, s. արտօնագիր ունեցող, արտօնացեալ, վկայեալ (քարոզիչ, բժիշկ, փաստաբան, դեղագործ)։

Licentious լայսէն'շըս, a. անառակ, զեղխ, խառնակեաց, ապե-

բասան, անհամեստ։ —ly, *ad.* լկտութեամբ։ —ness, *s.* անառակութ.։

Lich լէչ, *s.* դիակ, մեռեալ։

Lichen լայ'քըն, լէչ'էն, *s.* քարաժանկ, քարաքոս ճիյէր օրու; 2. (մորթի) կարմիր քոս, արած քծ.

Lick լէք(ը), *va.* լզել, լզուըռտել; 2. (*up*) լզելով ուտել, լակել, լափել; 2. ծեծել, թրջել, խարազանել։ =*s.* հարուած, ծեծ, ապտակ; 2. աղջուրի ակ (ուր կ՚յաճախեն կենդանիները լզելու համար)։ —spittle. պնակալէզ։ To—the dust. մեռնիլ, պատերազմի մէջ իյնալ։ -ling լէք'լէնկ, *s.* հարուած; տփոց ծեծ

Lickerish լէք'ըրէշ, *a.* փափկաճաշակ, փափկակեր, լաւ ուտելիք սիրող; 2. որկրամոլ, ագահ։

Licorice լէք'ըրէս, *s.* մատուտակ, մարուխ միան ֆկօֆիւ, այնեամ։

Lictor լէք'թըր, *s.* նուիրակ, սակրաւոր պաշտօնեայ Հ.

Lid լէտ, *s.* խուփ, կափարիչ; 2. արտեւանունք (աչքի)։

***Lie** լայ, *s.* մոխրաջուր; 2. ստութիւն, սուտ; 3. մոլար վարդապետութիւն, մոլորութիւն։ =*va.* սուտ խօսիլ, ստել։ To give the—to. ստախօս համարիլ։

***Lie** լայ, *vn.* Lay, Lain լէյ, լէյն,) պառկիլ, երկննալ; 2. տարածուիլ, ըլլալ; 3. բնակիլ, դրուել; 4. (*on, upon.*) կենալ, մնալ; 5. վերաբերիլ; 6. քնանալ, հանգչիլ։ To—at the heart of. սրտին մէջ՝ մտքին մէջ պահել, չմոռնալ։ To—down. պառկիլ, հանգչիլ։ To—by. հանգչիլ, գործէ դադրիլ։ To—in. ծննդկան ըլլալ, ծննիլ; նշուակ, ենթակայ ըլլալ էր. To—on, upon. վրան ծանրանալ, պարտք ըլլալ։ To—on the head of. վզին պարտք ըլլալ։ To—over. յետաձգուիլ, մնալ։ To—to. (նաւը) կենալ, սպասել։ To—under. ենթարկուիլ։ To—under arms. պատրաստ ըլլալ։ Here lies. աստ հանգչի, այս է տապան հանգստեան

Ծան. Lay ներգ. բայ է եւ անց. ընդ. է Laid. զոր. He told me to *lay* it down, and I *laid* it down. իսկ Lie անցողական բայ է եւ անց. ընդ. է Lay. զոր. He told me to *lie* down, and I *lay* down.

Lief լէֆ, *ad.* սրտագին, կամովին։ I had as lief go as not. երթալ կամ՝ չերթալ ինծ համար նոյն է։

Liege լէճ, *s.* վեհապետ; 2. տէր, լիճ, հողակալ, աւատապետ։ =*a.* հպատակ, ճորտ։ —lord. աւատապետ, լիճ։ -man. ճորտ, գերի։

Lien լէյն, լայ'էն, *s.* օրինական պահանջ, առնելիք։

Lientery լայէն'թըրէ, *s.* ոհալաթանչք, թերամարսիկ։

Lier լայ'ըր, *s.* պառկող։

Lieu լիու, *s.* տեղ, վայր։ In—. փոխանակ, տեղը։

Lieutenancy լիու'-, լէֆթ'ընէնսէ, *s.* տեղապահութիւն, տեղակալութիւն։ Lord—. կուսակալութ., փոխարքայութիւն

Lieutenant լէֆթէն'էնթ, լիութըն'էնթ, *s.* տեղակալ միջնազին; 2. երկրորդ նաւապետ պաւոնյէ եւուզ պաշըրը; 3. տեղապահ։ —colonel. գնդապետի տեղակալ։ —general. բանակապետի փոխանորդ։ —governor. փոխ-կառավարիչ։ Deputy—. տեղապահ զայմագամ։ Lord—. կուսակալ; փոխարքայ (Իռլանտայի)։

Life լայֆ, *s.* (*pl.* Lives) կեանք, կենդանութիւն; 2. շունչ, հոգի, արիւն; 3. կենցաղ, վարք, բարք; 4. շնչաւոր էակ, մարդ, անձ; 5. եռանդ, աշխոյժ, զօրութիւն; 6. վարք, կենսագրութիւն։ To the—. մեծ խնամով, կատարելապէս։ —annuity. ցկեանս հաս, կենսահաս։

—boat. փրկանաւ, կենաց նաւակ ճան գուրթարան: -blood. կենսական արիւն մրդ. -buoy. սուզարգել անկեալ։ —giving. կենդանարար, կենսատու։ -guard. արքունի թիկնապահք։ —insurance. կեանքի ապահովագրութիւն։ —interest, -rent. կենսատեւ թոշակ։ —leaving. փոխում, մահ։ —line. վանդակապատ, ծնօտ բաղլայըճը: —preserver. սուզարգել (գործի); կապարածայր բիր —time. կեանք, կենաց տեւողութիւն։ —string. նեարդ՝ ընաթել (ջղային)։ —spring. կենաց աղբիւր։

*Lifeless լայֆ'լէս, *a.* անկենդան, անշունչ, մեռած; 2. անզգայ, անզօր։ -ly, *s.* թոյլ կերպով։ -ness.

Lift լիֆթ, *va.* վեր վերցնել, կանգնել, վերցնել; 2. բարձրացնել, պատուել; 3 հպարտացնել, փքացնել; 4. կրել; 5. գողնալ։ =*vn.* վերցնելու աշխատիլ; 2. վերնալ։ =*s.* վերցնելը, ամբարձում; 2. վերնալիք բան. բեռ, ծանրութիւն; 3. օգնութիւն; 4. վերամբարձ (մեքենայ); 5. պատիւ, բարձրացում։ Dead -. սոսկ զօրութեամբ՝ առանց գործիքի բեռնաբարձում։ —lock. սահանք, սահանադուռ։

Lifter լիֆ'թըր, *s.* վերցնող; գող։

Ligament լիկ'էմէնթ, *s.* (նեարդային) յօդակապ, նեարդակապ մրդ; 2. կապ, յօդ։ -al, -ous լիկէմէն'թըլ, լիկէմէն'թըս, *a.* յօդակապի։

Ligan լայ'կէն, *s.* (նշանակեալ) ծովատակ ապրանք, ծովարկ։

Ligate լայ'կէյթ, *va.* կապել վէր.

Ligation լայկէյ'շըն, *s.* կապում, զօդում; 2. կապող, կապ։

Ligature լիկ'էչըր, *s.* կապ; 2. կապում, կապուիլը; 3. կցուած գրեր, կցատառք տպ. (fl, æ, œ); 4. երակի կապ, դերձան վէր; 5. խաղի կապ (⌒) երժ. =*va.* կապել։

Light լայթ, *s.* լոյս, ճրագ, մոմ, կանթեղ, ջահ; 2. պատուհան; 3. կեանք, էութիւն; 4. լուսաւորութիւն, կրթութիւն; 5. այգ արշալոյս, ցերեկ; 6. լուսաւոր՝ բաց գոյն նկ.; 7. տեղեկութիւն, լոյս, լուսաբանութիւն։ =*a.* լուսաւոր, պայծառ; 2. ճերմկեկ, ճերմակ, բացգոյն։

Light լայթ, *a.* թեթեւ, թեթեւաբեռն; 2. դիւրատար; 3. թեթեւընթաց; 4. դիւրահալ, դիւրամարս; 5. դոյզն, դուզնաքեայ, պարապ, փոքր; 6. չնչին, պզտիկ; 7. թեթեւամիտ, փափուկ; 8. անառակ; 9. անհամեստ; պակաս, թեթեւ (կշիռ); 10. զուարճալի, զուարթ

Light. =*va.* (*up*) վառել; 2. լոյս տալ, լուսաւորել; 3. լոյսով առաջնորդել։ =*vn.* 1. (*down*) ոտք կոխել, իջնել; 2. (*on, upon*) գալ, պատահիլ; 3. հանդիպիլ, վիճակիլ; 4. (թռչունը) նստիլ։ To make—of a thing. բանի տեղ չդնել։ To bring to—. ի լոյս բերել, յայտնել։ To see the—. աշխարհ գալ, լոյս տեսնել։ To stand in one's own—. մէկուն արգելք ըլլալ։ To strike a—. լուցկի վառել։ -armed. թեթեւազէն։ -bearer. ջահակիր, ջահաբարձ։ -bodied. նրբամարմին, բարակուկ։ -borne. դիւրատար։ -brain. ըմբամիտ, պարապ գլուխ։ -fingered. ճարպուկ; ձեռքը ծուռ, գող։ -footed. արագընթաց։ -handed. նաւաստեաց թիւը թերի (նաւ)։ —headed. զառանցող (հիւանդ); թեթեւամիտ։ -hearted. զուարթ։ —horse, -infantry. թեթեւազէն այրուցի ճար. ամը աս-քէրի։ -house. փարոս։ -keeper. փարոսի պահապան; փարոսանաւ; փարոսի կազմածք։ -minded. թեթեւամիտ։ -sheep, vessel. փարոսանաւ։ -wood. մորխ, մախր չրա։

Lighten լայթ՛ն, *vn.* փայլատակել; 2. լոյս արձակել, լուսաւորել; 3. լոյս սփռել։ =*va.* թեթեւցընել; 2. ծանրութիւնը պակսեցընել; 3. ուրախացնել, զուարթացնել; 4. լուսաւորել, միտքը բանալ, լոյս տալ։

Lighter լայթ՛ըր, *s.* վառող, բըռընկցնող; 2. տափանաւ մակոյկ։

Lighterage լայ՛թըրէյճ, *s.* տափանաւողչէք։ —man. նաւավար։

Lightly լայթ՛լի, *ad.* թեթեւօրէն մեղմով; 2. զուարթօրէն; 3. դիւրաւ, դիւրութեամբ; 4. անհամեստ կերպով; 6. առանց պատճառի։

Lightness լայթ՛նէս, *s.* թեթեւութիւն; 2. արագութիւն, դիւրադարձութիւն; 3. անհաստատութիւն; 4. թեթեւամտութիւն; 5. սիրունութիւն։

Lightning լայթ՛նին, *s.* փայլակ, փայլատակում; 2. կայծակ։ —conductor, -rod. տանիքի վրայ շանթապահ, շանթ արգել։ —glance. խորահայեաց ակնարկ։ [կենդ.)

Lights լայց, *pl.* թոք (թռչ. եւ

Lightsome լայթ՛սըմ, *a.* լուսաւոր, պայծառ; 2. զուարթարար։

Lign-aloes լայնէլ՛օզ, *s.* հալուէ եօs աղամր։

Ligneous լիկ՛նիըս, *a.* փայտեղէն, փայտէ; 2. փայտանման։

Lignification լիկնիֆիքէյ՛շըն, *s.* փայտացում։ [տաձեւ։

Ligniform լիկ՛նիֆօրմ, *a.* փայ-

Lignify լիկ՛նիֆայ, *an.* փայտացընել; 2. փայտանալ, փայտ ըլլալ։

Lignine լիկ՛նին, *s.* փայտիտ դ.

Lignite լիկ՛նայթ, *s.* թերակալմ բրածոյ ածուխ. փայտաքար. խոյժ։

Lignum-vitæ լիկնըմվայ՛թի, *s.* խատափայտ ծառ Ա.Մ., կոյակենի։

Ligure լայ՛կիուր, *s.* յակինթ։

Like լայք (գ), *a.* համանման, նման, պէս, հաւասար; 2. հաւանական։ =*s.* նման, հաւասար, ընկեր; 2. նմանութիւն, օրինակ; 3. հակում։ =*ad.* նոյնպէս, նոյն կերպով; 2. ըստ որում։ Had-to be. գրեթէ, քիչ մնաց։

Like, *va.* սիրել, ուզել, փափաքիլ; 2. կամիլ, կամենալ։ =*vn.* ախորժիլ, հաւնիլ; 2. ցանկալ, հաճիլ As you-it. ինչպէս որ կուզէք։

Likelihood, Likeliness լայք՛լիհուտ, *s.* հաւանականութ.; (ճըշմարտութեան) երեւոյթ, նմանութ.

Likely լայք՛լի, *a.* հաւանական, ճշմարտանման; 2. հաճոյական, ախորժելի, սիրուն։ =*ad.* հաւանականաբար, հաւանօրէն, նոյն կերպով

Liken լայք՛ըն, *va.* [to] բաղդատել, նմանցնել։

Likeness լայք՛նէս, *s.* նմանութիւն, նոյնութիւն; 2. կերպարանք, երեւոյթ; 3. պատկեր, տեսիլ։

Likewise լայք՛ուայզ, *con.* նաեւ, նմանապէս, նոյնպէս, դարձեալ։

Liking լայ՛քին, *s.* համակրութ., հաճութիւն; 2. բաղձանք, հակում; 3. սէր, հաճոյք։ To take on—. եռ տալու պայմանաւ գնել մուխայյէր

Lilac լայ՛լէք, *s.* եղրեւանի լէյլագ =*a.* լիլա, թեթեւ մանիշակագոյն աչըգ մօր։

Liliaceous լիլիէյ՛շըս, *a.* շուշանատեր, շուշանազգի բոյս.

Lilied լի՛լիտ, *a.* շուշանազարդ։

Liliputian լիլիփիու՛շըն, *a.* խիստ փոքրահասակ; թզուկ, գաճաճ։

Lily լի՛լի, *s.* շուշան (խոտ եւ ծաղիկ) զանպագ։ =*a.* շուշանաթոյր, շուշանափայլ (ձեռք)։ Calla—. նուկաշուշան։ May—, Lily of the valley. մշկածաղիկ, հովտաշուշան, շուշան հովտաց, շուշանիկ խնձի չիչէյի։ Turk's cup—. հրճու, կար-

մրաշուշան, լեռնաշուշան։ Water—. ջրաշուշան, նունուփար։ Lily-pad. ջրաշուշանի լայն տերեւ։ —tree. նիգածաղիկ, դորիանդ։

Limation լիմէյ՛շըն, s. յղկում։

*Limb լիմ, s. անդամ (ոտք, ձեռք), ճիւ; 2. ուղեշ, ոստ, ճիւղ; 3. ծայր, եզր; 4. ծնօտ միաթերթ ծաղկի։ =va. անդամ անդամ յօշել, յօշոտել, ճուատել։ —of the devil. սատանի ձագ՝ ճիւ։

Limber լիմ՛պըր, a. դիւրաբեկ, ճապուկ, ճկուն, կակուղ։ =s. առաջակողմ (կառքի, հրետակառքի); 2. ջրհանի ծակ ու—. =va. դիւրաթեք՝ ճկուն ընել; 3. (up) թընդանօթը կառքին կապել։ —ness, s.

Limbo, Limbus լիմ՛պօ, լիմ՛պըս, s. (նահապետաց, անկնունք մանկանց) կայանք, լիմպոս; դժոխք Աձ.

Lime լայմ, s. ոստղ kofuk; 2. կիր, բուռ firká; 3. կակղի օխլամուր; 4. շատ թթու լիմոն մը, նունմայ։ =va. ոստղ քսել, ոստղել; ոտքինձել. փակցնել; վրան կիր ցանել; թակարդել։ Bird—. ոստղ։ Quick—. չմարած կիր։ Slacked—. մարած կիր։ -burner. կրագործ firkáji։ juice. նունմայաջուր։ —kiln. կրափուռ firká օճաղը։ -hound. հետախոյզ (շուն)։ -rake. կրախառնիչ։ —stone լայմ՛ստօն. կրաքար։ -twig. ոստղաման ճիւղ. -tree. հազնի։ -water. կրաջուր։ —wort. մեկոն, խաշխաշ։ -wash. կրպատ պատշաճ։

*Limit լի՛միթ, s. սահման, կողպր, եզր; 2. չափ։ =va. սահման դնել, սահմանել; 2. չափ դնել, սահմանաւորել, չափաւորել։ —able, a. սահմանելի, սահմանաւոր, հունաւոր։ —less լիմ՛իթլէս, a. անսահման, անհուն, անեզր։

Limitary լիմ՛իթէրի, a. սահմանաւոր, քիչ, սահմանափակ։

Limitation լիմիթէյ՛շըն, s. որոշում, սահմանում; 2. ամփոփում; սեղմում, սահման; 3. պայմանաժամ դար; 4. որոշեալ ժամանակ դար.

Limited լիմ՛իթէտ, a. սահմանաւոր, նեղ, չափաւոր, հունաւոր։ —Society [Ltd., Ld] գլխադրական կամ շահակցական ընկերութիւն (յորում բաժնետէրք իրենց դրամագլխէն աւելի փասս յանձնառու չեն լինիր)։

Limn լիմ, va. նկարել, ջրանկարել; 2. (գիրքը) ոսկեզօծել։

Limner լիմ՛նըր, s. նկարիչ։

Limning լիմ՛նինկ, s. ջրանկար։

Limonite լիմ՛ընայթ, s. սկաքար։

Limp լիմփ, va. (-ed լիմփթ) կաղալ, կաղ քալել։ =s. կաղալը։ =a. կակուղ, ճկուն, ճապուկ։

Limpet լիմ՛փէթ, s. կռախեցի։

Limpid լիմ՛փիտ, a. յստակ, ականակիտ, վճիտ, պայծառ, մաքուր։ —ity, —ness, s. —ութիւն։

Limpsy, Limsy լիմփ՛սի, լիմ՛սի, a. ճկուն, ճապուկ; 2. տկար։

Limy լայմ՛ի, a. կրային, կրոտ; 2. մածուցիկ, կպչուն, փակչուն։

Linchpin լինչ՛փին, s. կառանիւ բութ ցիւիլի չիվիսի։

Lincoln-green, s. բաց կանանչ։

Linden, -tree լին՛տըն-թրի, s. թմբի, լորի, լորենի, կակղի օխլամուր որ և Basswood.

Line լայն, s. տող, գիծ; 2. լար, չուան; 3. ծիր, ուղղագիծ; 4. տող բնա; 5. երկտող, տոմսակ; 6. (զօրաց) կարգ, շարք; 7. սահման, սահմանագիծ; 8. զարմ, զաւակ, սերունդ; 9. գործ, մասնաճիւղ, զբաղում =va. կրկնել, աստառել; 2. զօրքը տողաշարել; 3. տող առ տող կարգալ, կրկնել; 4. որմնապատել, պատել; 5. գծել, գծաւորել;

6. (շունը, խողը) յղանալ։ From— to tap. (արշաւախաղին) սկիզբէն ցվերջ։ Hard—. սև բաղդ։ Meridian—. Հասարակածի (ծիր)։ In a—. մէկ գծի վրայ։ To pass the—. Հասարակածէն անցնիլ ն—. [բունդ։

Lineage լին'իէյճ, *s.* զարմ, սե-

Lineal լին'իէլ, *a.* գծական; ուղղակի; 2. սերնդական հօրենական, ժառանգական։ -ly, *ad.* ուղղակի։

Lineament լին'իէմէնթ, *s.* ծրագիր, ստուերագիր, նախագիծ, ուրուագիծ; 2. դիմագիծ կերպարանք։

Linear լին'իէր, *a.* գծերու, գծային; 2. գծակերպ բ.; 3. շիփշիտակ

Lineate լին'իէյթ, *a.* գծակերպ։

Linen լին'ին, *s.* (վուշէ, կանեփէ, բամպակէ) կտաւ, քթան; 2. ճերմակեղէն։ =*a.* քթանէ, քթան։

Liner լայն'ըր, *s.* նաւ որ, նոյն գիծին վրայ երթեւեկող։

Ling լինկ, *s.* բրածուկ պագզաղա պայրդր; 2. խալունչ, ցախ։

Linger լինկ'ըր, *vn.* ուշանալ, յապաղիլ; 2. վարանիլ, տատամսիլ; 3. մնալ (երկար); 4. հիւծիլ, մաշիլ; 5. հոգեվարքը երկնել։ -ing լինկ'ըրինկ, *s.* յամելը, յապաղում; 2. վարանք։ =*a.* յամր։

Lingo լինկ'կօ, *s.* ձագի լեզու ռմկ.

Lingual լինկ'կուըլ, *a.* լեզուի, լեզուային, լեզուածայր։ —letters. լեզուային գրեր(դ, թ, տ, ծ, ձ, զ, ն, լ, ր)

Lingua-: -dental լինկ'կուըտէն'թըլ, *a.* լեզուա-ատամնային (տառ) [d, t, l]։ -franca լինկ'կուըֆրէնկ'քը, *a.* արեւ. երկիրներու առեւտրական լեզու (խառնուրդ իտալերէն եւ գաղիերէնի)։ [լեզուաձեւ։

Linguiform լինկ'կուիֆորմ, *a.*

Linguist լինկ'կուիսթ, *s.* լեզուագէտ, լեզուաբան։ **Linguistic, -al** լինկկուիսթ'իքըլ, *a.* լեզուագիտական, լեզուաբանական; 2. *pl.* լեզուներու սկզբանց ուսում, լեզուաբանութիւն։ [բժ.

Lin'iment, *s.* շփելու իւղ, դեղէ

Lining լայն'ինկ, *s.* աստառ։

Link լինկ(ք), *s.* ագոյց, օղ, օղակ (շղթայի) հայգա; 2. (մազի) խոպոպիք, գանգուր; 3. կապ, զօդ; 4. ջահ մաշալա; 5. խճուղ կkoskli։ =*va.* շղթայել, շղթայուիլ; 2. կապել, կցել, միացնել։ Gunter's—. (արտաչափական) օղակ, 6 1/4 մատ։ —boy, -man. ջահակիր։ -motion. օղակաշարժք մեք.

Linnæan, -nean լիննի'ըն, *a.* լինէոսի, Լինեան (դասակարգութ.) բն.

Linnet լին'նէթ, *s.* կտաւաքաղ թռ.

Linotype լայն'օթայփ, *s.* գրաշար մեքենայ։

Linseed -'սիտ, *s.* կտաւատ fk-pkli pojulp։ -cake. կոփատր fkuf-pkr։ -oil. կտաւատի իւղ ykqr bunqp

Linsey-woolsey լին'զի-ուլզի, *s.* վարնոց ասռ ի մը բուրդբամպակ; 2. միջնադգեստ կանանց։

Linstock լին'ստաք, *s.* հրձիգ գաւազան, պատրուգափայտ (թնդ.)

Lint լինթ, *s.* ծուատ, բուրդա պիլտա թիֆթիf; 2. քթան, վուշ։

Lintel լին'թէլ, *s.* դրան վերի շեմը, բարաւոր։

Lion լայ'ըն, *s.* առիւծ; 2. նշանաւոր մարդ (օրուան)։ —hearted. առիւծասիրտ։ —'s-ear. առիւծականջ բ.։ —'s-foot, -paw. առիւծաթաթիկ։ —'s-mouth. ջրընկալ։ —'s-tail. քրտնաբեր տունկ մը, արկեպան։ —'s-tooth. կռաբանջար։

Lioness լայ'ընէս, *s.* էգ առիւծ։

Lionize լայ'ընայզ, *va.* շրջեցնել։

Lip լիփ(թ), *s.* շուրթ, պրկունք, շրթունք; 2. ծայր, եզր։ To make a—. քիթ պոչ ընել, ծամծմոկել։

Lipo-: -gram լիփ'օկրէմ, *s.* թերագրութիւն (որուն մէջ գիտմամբ

գիր մը ձգուած է)։ -thymy լայ-թըմի, s. Թալկացում, նուաղում։

Lippitude լիփ'իթիուտ, s. ըծա-կնութիւն։

Liquation, Liquefaction լայ-քուէյ'շըն. լայքուէֆէք'շըն, s. հալում, լուծում; 2. մեռադալուծում։

Liquefy լիք'ուէֆայ, an. հալե-ցընել, լուծել; 2. հալիլ։ [հալող։

Liquescent -ուէս'ընթ, a. հալելի,

Liqueur լիքըր', s. մարապայ իխիր, անպէտիջք [F.]

Liquid լիք'ուիտ, s. հեղանիւթ, լոյծ նիւթ, հեղուկ; 2. կակուղ նայ բաղաձայն (l, m, n, r.) =a. լոյծ, ջրի, հեղուկ; 2. կակուղ, ախորժա-լուր; 3. յստակ, զուտ, մաքուր; 4. նայ. կակուղ (գիր)։ -ambar, -amber. յամպարահիւթ ծառ.

Liquidate լիք'ուիտէյթ, va. հա-շիւները մաքրել, պարզել, յարդա-րել, կարգաւորել, կարգադրել, վճարել։

Liquidation -տէյ'շըն, s. հաշ-ուեյարդարութիւն, հաշուեյարդար

Liquidity լիքուիտ'իթի, s. ծո-րանութիւն, լուծութիւն, ջրիւթ.

Liquor լիք'ըր, s. ըմպելիք; 2. (ոգելից) ըմպելիք, խմիչք։

Liquorice, *See* Licorice.

Lira լի'րա, s. իտալ. ֆրանք։

Lisp լիսփ(ս), an. թոթովել, կա-կազել։ =s. կակազում, թլուաու-թիւն։ -er լիսփ'ըր, s թոթով, թոթովախօս, թլուատ։

*List լիստ, s. (անուանց) եղերք, ստոյնելը, զիկ գումաղ ինմարը; 2. ծայր, եզր. սահման; 3. ցանկ. ցուցակ; 4. կանոնագիծ, գծազարդ, թելազարդ nr եւ Fillet. զեհ, բիր-վազ; ճ; 5. pl. մրցարան, ասպա-րէզ, արշաւավայր; 6. (նաւուն) քիմտի հակիլը։ =va. զինուորա-գրել; 2. ցուցակագրել; 3. արձա-նագրել; 4. ասուի եզերք կարել, եզրել։ =vn. ասուիեզրել, գունա-գունել; 2. զինուորագրել; 3. լսել, պատուել; 4. փափաքիլ, բաղձալ, հակիլ; 5. ընտրել, զատել; (նաւը) քիմտի պառկիլ։ Civil-. արքու-նական գանձ։ To enter the-. պայ-քարի մտնել։ [գեհ։

Listel լիս'թէլ, s. Թելազարդ

Listen լիս'ն, va. ականջ դնել, հաճիլ. լսել, մտիկ ընել; 2. հնազան-դիլ, մտել։ -er լիս'նըր, s. ունկնդիր։

Listless լիստ'լէս, a. մտիկ չընող, անհոգ, անտարբեր։ -ly, ad. ան-մտադիր, անփոյթ ։ -ness, s. ան-փութութիւն; անհոգութիւն։

Lit. *pp. of* Light. վառեց; վառած

Litany լիթ'ընի, s. լիտանեայք, Տէր ողորմեա, լիդանիա։

Liter լայ'թըր, s. լիտր։

Literal լիթ'ըրըլ, a. բառական, տառական (իմաստ); 2. բառ առ բառ, բառացի (թարգ.)։ -ly լիթ'-ըրըլի. ad. բառականի իմաստով, ճիշդ բառ առ բառ ։ -ity, -ism լիթըրէլ'իթի, s. տառական ճշդութ. բառ առ բառութիւն (թարգ.)։ -ist, s. բառացի թարգմանող։ -ize, va. տառին հետեւիլ։

Literary լիթ'ըրէրի, a. գրական, գրականական, գրագիտական; գրող -man. գրագէտ, հեղինակ, գիտուն։

Literate:-tus.-ti:-teur լիթ'ը-րէյթ; լիթըրէյ'թըս, pl. լիթըրէյ'թայ; լիթէյ'րաթըր, s. գրող կարդացող, գրող; 2. գրագէտ, ուսեալ, գիտուն; 3. կիսաշրջանաւարտ հոժ. -ratim լիթըրէյ'թիմ, ad. տառապէս, բառ առ բառ [L.]

*Literature լիթըրէյ'չըր, s. գրա-կանութիւն, գրագիտութիւն; 2. դպրութիւն; մատենագրութիւն։

Lith'agogue. s. քարավան դեղ.

Litharge լիթ'էրճ, s. քարմար-

ցանկ, մարգասանկ մնւrskukլն։

Lithe լայդհ, *a.* կակուղ, ճկուն։ -ness, *s.* թիւրաթեքութ. -some լայդհ'սըմ, *s.* թիւրաթեք, ճկուն; 2. զուարթ։ [հարութիւն։

Lithiasis լիթհայէս'իս, *s.* քարա-

Lithic լիթհ'-, *a.* փամփշտաքարի

Lithium լիթհ'իըմ, *s.* պարզ մարմին՝ մետաղ, հիմն լիթինի։

Litho-, լիթհ'օ- [պատկերաց։

-chromics, *s.* գունաւորութ.

-colla, *s.* քարատորինձ մածուն։

-dome, *s.* քարակերպ է.

-frac'tor, *s.* քարաբեկիչ։

-graph լիթ'օկրէֆ(թ), *va.* քարի վրայ փորել՝ գրել, վիմագրել։ =*s.* վիմագիր (տիպ), վիմատիպ։

-grapher -թօկ'-, *s.* վիմագրիչ։

-g'raphic,-al, *a.* վիմագրական

-g'raphy, *s.* վիմագրութիւն։

-laber. քարըմբռնող (աքցան).

-logic,-al, *a.* քարագիտական։

-logy լիթհօլ'ըճի, *s.* քարագիտութիւն, քարաբանութիւն։

-man'cy, *s.* քարահմայութիւն։

-ntriptic լիթհօնթրիփ'թիք, *a.* քարափխուր; 2. փխրագեղ։

-phagous, *a.* քարակեր։

-phyte-լիթ'ըֆայթ. քարատունկ

-spermum, *s.* քարասերմնիկ։

-tomist լիթհօթ'ըմիսթ, *s.* քարահան վիրաբոյժ, փամփշտահերձ։

-tomy, *s.* փամփշտահատութ.։

-tripsy,-trity. քարափշրութ.

-trip'tic, *s.* քարահալ (դեղ)։

Litigant լիթ'իկէնթ, *a.* դատավար, դատախազ, ոսոխ։

Litigate լիթ'-, *vn.* դատավարել, դատախազել։=*va.* պաշտպանել

Litigation լիթիկէյ'շըն, *s.* դատ։

Litigious լիթիճ'ըս, *a.* կռուասէր, դատասէր; 2. կռուական, վիճելի։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Litmus լիթ'մըս, *s.* քարաքոսական կապոյտ, վիմաքոս։

Litorn լիթ'ըրն, *s.* մոխրասարդիկ։

Litotes լայ'թըթէս, *s.* մեղմաբանութիւն, աղուաբանութիւն էլ.

Litre լայ'թըր, *s.* լիտր։

Litter լիթ'թըր, *s.* գահաւորակ պախրrkվալն; 2. պատգարակ skupկէrk; 3. անասնոց խշտիք; 4. տընկածածք, բուսածածք; 5. խառնակոյտ, խառնակութիւն; 6. մէկ ծննդով ձագեր, ծնունդ =*va.* (ձիուն տակը) յարդ խոտ սփռել; 2. խառնշտկել; 3. ծնգնիլ, ձկնիլ, ծընանիլ, ձագ բերել։

Little լիթ'թլ, *a.* (*com.* Less, *sup.* Least.) փոքր, փոքրիկ; 2. մանր; 3. կարճահասակ; 4. պզտի, պզտիկ, մնինիկ; 5. կարճատեւ, կարճ; 6. քչիկ, պուտիկ, քիչ; 7. նուաստ, ցած։ =*ad.* քիչ մը, քչիկ մը, դոյզն ինչ։ =*s.* սակաւ, սակաւիկ, դոյզն։ A-. քիչ մը, սակաւիկ ինչ, պուտիկ մը։

Littleness, *s.* փոքրկութ. պզտիկութ., սակաւութիւն, քիչութիւն

Littoral լիթ'թըրըլ, *a.* ծովափնեայ, ծովեզերեայ։

Liturgic,-al լիթըրճ'իքըլ, *a.* եկեղեցական պաշտամանց։

Liturgist լիթ'ըրճիսթ, *s.* եկեղեցասէր; 2. պատարագամատուցագէտ, -գիր։

Liturgy լիթ'ըրճի, *s.* Աստուածային պաշտամունք՝ արարողութիւն; 2. պատարագ; 3. պատարագամատոյց ըղ.

Live լիվ, *va.* [in, at, with, on, upon] ապրիլ, կեանք վարել; 2. կենակցիլ, բնակիլ; 3. կենալ, մնալ, տեւել; 4. կենցաղավարել; 5. սընանիլ; 6. չկորսուիլ Սէ. =*va.* կեանք անցնել; 2. գործել։ =*a.* կենդանի, ողջ։ 2. կայտառ; 3. աշխոյժ, վառվռուն. եռանդոտ; 4.

ջուր չտեսած, անշէջ; 5. կենդանի. պայծառ (գոյն)։ To—with. կենակցիլ։ To—a thing down. անբասիր կեանք վարել, անցեալը մոռցնել տալ։ -oak. եղկաղնի ծ—.

Livelihood լայվ'լիհուտ, s. ապրուստ, ուտեստ, պարէն։

*Liveliness լայվ'լինէս, s. կենդանութիւն, կայտառութիւն; 2. պայծառութիւն։

Livelong լիվ'լօն, a. երկարաձիգ; ձանձրալի։ The—day. բոլոր օրը։

Lively լայվ'լի, a. կենդանի, առողջ, առոյգ, աշխոյժ, կայտառ, կրակոտ, տաքարիւն; 2. զուարթ, պայծառ; 3. ազդու, զօրաւոր։

Liver լիվ'ըր, s. ապրող, բնակող, մնանող; 2. լեարդ զարմ ճիշեր։ -leaf, —wort. լերդախոտ։ -stone. լերդաքար։ White —ed. վախկոտ, երկչոտ։

Liveried լայվ'ըրիտ, a. նշանազգեստ հագնող, միազգեստ(ծառայ)

Livery լիվ'ըրի, s. տալը, աւանդում, յանձնում; 2. ինքնագլուխ լինելը, ձերբազատութիւն էր; 2. (ծառայի) նշանազգեստ; 3. հանդիսական հագուստ, տարազ; 4. (ծառայի ձիու) թոշակ, ռոճիկ, կեր բաժինն; 5. արհեստաւոր ենամբ։ =va. համազգեստ նոյնազգեստ հագնիլ։ -of seisin. ժառանգական կալուածքի տիրացում։ —stable. վարձեալ ձի պահելու ախոռ։ -man. նմանազգեստ ծառայ; 2. վկայեալ արհեստաւոր։-stock. նախիր, արջառ

Livid լիվ'իտ, a. կապուտագոյն, կապարագոյն մորամրշ։ —ness, —ity լիվիտ'իթի, s. կապուտակութիւն

Living լիվ'ին, a. կենդանի, տաքարիւն. եռանդուն, առոյգ, կայտառ; 2. թարմ, կանանչագեղ; 3. կենդանացնող։ =s. ապրուստ, կեանք; 2. հաց, պարէն; 3. թոշակ էկ; 4. կենդանի, կենդանիք։

Livraison լիվրէյզօն', s. տետր, թերթ F.

Livre լիվ'ըր, s. լիրա, ոսկի։

Lixivial, Lixivious լիքսիվ'իըլ, լիքսիվ'իըս, a. մոխրալուացական (աղ), մոխրաջրոյ։

Lixiviate լիքսիվ'իէյթ, va. մոխրաջրել, մոխրաջրով լուալ։ -tion լիքսիվիէյ'շըն, s. մոխրալուացում տ.

Lixivium լիքսի'վիըմ, s. մոխրաջուր

Lizard լիզ'ըրտ, s. մողէս, խլէզ։

Llama լամ'է, s. այծուղտ, լամա։

Lloyd's լօյտզ, s. գրասենեակ ծովային գործոց՝ ապահովագրութեան (ի Լոնտոն), լոյտ։ —Register. տեղեկագիր նաւային, ծովային արձանագրութիւն։

Lo! լօ՛, int. ահա՛, ահա՛ւասիկ։

Loach լօ՛չ, s. լոք (ձուկ)։

Load լօ՛տ, s. բեռ, ծանր բեռ, ծանրութիւն; 2. (հրացան) լեցնելը։ =vn. [with] բեռնաւորել, բեռցնել, շալակը տալ; 2. սկաղձել (նաւը); 3. ծանրացնել, բեռ ընել; 4. տեղալ, աւելցնել, կուտել; 5. (հրացանը) լեցնել; —star. հիւսիսային աստղ։ -stone. մագնիս մրգնաքար։ (կգրուին նաև Loadestar, Loadestone.)

Loaf լօֆ(տ), s. (pl. Loaves.) նըկան, նկանակ; 2. գլուխ շաքար։ =an. ժամանակ սպաննել, պառկիլ, երկննալ։ [2. ընակալէզ։

Loafer լօֆ'ըր, s. դանդաղ, ծոյլ;

Loam լօմ, s. աղբախուզը, բրտօն, կաւ։ va. (արտը) կաւ դնել, կաւոտել։

Loamy լօ՛մի, a. կաւուտ։

Loan լօ՛ն, s. փոխառութ. փոխ։ va. փոխ տալ, փոխատուութ. ընել։

Loath լօթ՛հ, a. ակամայ, դըժկամակ, անյօժար։ —er լօթհ'ըր, s. դանող։ —ful լօթհ'ֆուլ, a. զզուելի, դանելիք։ —ing լօ'թհին, s. զար-

շանք, զզուանք։ -ly լօթհ՛լի, a. ա-
կամայ; զզուելի։

Loathe լօթհ. va. զզուիլ, նող-
կալ, ատել; 2. չախորժիլ, գարշիլ,
գանիլ բիխիմեկ։

Loathsome լօթհ՛սըմ, a. զզուե-
լի, նողկալի, գարշելի, ատելի։ -ness,
s. նողկանք -ly, ad.

Loaves լօվզ, pl. of Loaf.

Lob լապ, s. ապուշ, բթամիտ;
թանձր՝ ծանր բան; ճճի։ =va. վար
ձգել, թողուլ (որ իյնայ)։

Lobate, -ted լօ՛պէյթ, լօ՛պէյթէտ,
a. բլթակաւոր (տերեւ) եւ.

Lobby լապ՛պի, s. նախասրահ
ակիլիզ; 2. դատարանի նախասրահ;
3. դատաւէրք։ =vn. քուէ որսալ։

Lobe լօպ, s. ականջի կակուղ
մասը, ականջթուղ, բլթակ; 2. լեր-
դափոյթ մաս; 3. բոյթ, բլթակ եւ.

Lobed լօպտ, a. բլթակաւոր։

Lobellia լօպէ՛լիէ, s. լոբելիա եւ.

Loblolly լապ՛լալի, s. հաճարի
թան։ -boy. հիւանդապահ նաւու։

Lobscouse լապ՛սքաուզ, s. քա-
լաճօշ, պորանի ն—.

Lobster լապ՛սթըր, s. ծովու մեծ
խեցգետին քաբաֆօս։

Lobule լապ՛եուլ, s. բլթակիկ։

Local լօ՛քըլ, լօ՛քըլ, a. տեղա-
կան, վայրական, տեղայլին։ -ism
լօ՛քըլիզմ, s. տեղական ոճ։ -ity
լօքէլ՛իթի, s. տեղ, դիրք, տեղուանք,
վայր; 2. տեղական հանգամանք;
3. սահման (տեղի մը)։ -ize լօ՛քէ-
լայզ, va. զետեղել, տեղաւորել,
դնել; սահմանափակել։ -ly լօ՛քըլ-
լի, ad. ըստ տեղւոյն։

Loc'ate լօ՛քէյթ, va. զետեղել,
դնել; 2. հաստատել; 3. (դիրքը՝
տեղը) որոշել։ -tion լօքէյ՛շըն, s.
զետեղում. տեղաւորում; 2. դիրք,
տեղ, վայր; 3. վարձում եւ. -
tive լօ՛քէյթիվ, s. ներգոյական

(հոլով), նախդրիւ տրական։

Loch լօք, s. լիճ; 2. ծոց; 3.
փատուղի կիթ (դեղ) մաճունն։

Lock լօք(ք), s. փականք, կըղ-
պանք քիլիտ; 2. հրահան բիւֆէնկ
չազմաղը; 3. պարապնդում; 4.
ցանկապատ, որմած; 5. սահանա-
դուռ, գետի թումբ, գետի փակոց,
ապուռ; 6. մազի ոլորածք, գանգուռ,
պէրչէմ բուլու։ =va. փակել, գոցել,
խփել, կղպել; 2. արգիլել, բանել,
կապել; 3. շուրջ պատել, ցանկել,
որմել; 4. թումբել, ամրափակել։
=vn. կապուիլ, բանուիլ, գոցուիլ։
Lock, Locked-jaud լօքք՛ճօ. ակռա
խփիկ ախտ. -smith լօք՛սմիթհ. դար-
բին, կողպարար չիլինկիր։ Lock-up.
պահականոց; պահականոց։

Lockage լօք՛էյճ, s. սահանքի
կազմածք; 2. սահանք ճէոյրէ ճա-
միւրս; 3. սահանաբաժ ճամուր
բարաու; 4. հասոյք. չրմէժ։

Locker լօք՛ը, s. մնտուկ, գզրոց։

Locket լօք՛էթ, s. (մանեակի)
ճարմանդ; 2. յուշապակ, մետալեոն։

Lockram, s. թանձր կտաւ մը։

Loco-foco, s. լուցկի քիպրիթ։

Locomotion լօքօմօ՛շըն, s. տե-
ղաշարժութիւն, տեղափոխութիւն։

Locomotive լօքըմօ՛թիվ, a. տե-
ղափոխական, շարժական։ =s. (շո-
գեկառքի) վայրաշարժ. տեղաշարժ։
—engine. վայրաշարժ մեքենայ։

Locus լօ՛քըս, s. դիրք ե.

Locust լօ՛քըսթ, s. մարախ չէ-
բիրկէ; 2. եղջիւր այծի կառաշ (պաղ.)
-tree. կեղծ աքասիա։ The—eaters.
լուտասակերք։ [չուրցուածք։

Locution լօքեու՛շըն, s. ճառ,

Lode լօտ, s. (հանքի) երակ սա-
մար; 2. փեռեկուած եղէ.

Lodge լօճ, s. հիւղակ, խրճիթ,
առանձնոց; 2. (դռնապանի) խուց;
3. ժողով, օթեակ լօճա։ =va. ա-

ւանդ՝ ի պաՀ դնել, պաՀել; 2. վարսել, ցցել, խոթել; 3. Հաստատել, տնկել, միտքը դնել; 4. տեղ՝ իջեւան տալ, բնակեցնել; 5. ներս ընդունիլ, Հանգչեցնել: =vn. նըստիլ, բնակիլ; 2. բնակարան շինել, տեղաւորել: [ձակալ:

Lodger լա՛ճըր, լօ՛ճըր, s. վար-

Lodging լօ՛ճին, լա՛ճին, s. իջեւան, Հիւրանոց; 2. վարձու սենեակ, յարկաբաժին saylırk; 3. տուն տեղ, բնակութիւն:

Lodgement լա՛ճմէնթ, s. վարձատրութիւն, վարձում; 2. տուն տեղ, վարձասենեակ; 3. կոյտ, կուտակում, Համբարում; 4. ամրածածուկ կայան (պաշարողաց) զին.

Loft լաֆթ, s. ձեղնայարկ չարդ arasr; 2. վերնատուն, դստիկոն էյ; 3. առզել saml այրբր:-ily լաֆթ՛իլի, ad. բարձրէն, վերէն; 2. վսեմօրէն; 3. գոռոզաբար: -ness, s. բարձրութիւն, վսեմութիւն; 2. ամբարտաւանութիւն:

Lofty լաֆթ՛ի, a. բարձր, վերի; 2. վսեմ, պերճ, վեՀ; 3. կրթուած, ազնուացած; 4. գոռոզ, սէգ, խրոխտ

Log լակ, s. փայտի կտոր, ծառի կոճ, կոճղ; 2. երագաչափ, ուղեչափ (գործի) նա; 3. չափ մը, ճաշակ (100 տրամ) Մգ. =va. փայտ կտրել, փայտ ժողվել: –board. ուղեչափ ցուցակ: –book երագացոյց՝ օրագիր նաւու: -house, -hut. կոճղէ Հիւղակ; (գերաններէ շինուած) տաղաւար: -line. ուղեչափի լար: King log. ապիկար, ծոյլ, ոչինչ: –reel. ուղեչափի կոճ: -roll, vn. օգնել: –wood. շիկափայտ պազմամ:

Logarithm լա՛կէրիթհմ, s. դիպաՀամար, նշանակ: –ic.–al լակէրիթհ՛միքէլ, a. դիպաՀամարի:

Logger լակ՛կըր, s. փայտատՀատ: -head. ապուշ; կրխոյ, քարդող: To beat, To fall, To go to–. կռուըտիլ; զարնուիլ: [սրաՀ:

Loggia լատ՛ճիա, s. պատշգամբ-

Logic լա՛ճիք, s. տրամաբանութ.

Logical լա՛ճիքէլ, a. տրամաբանական: –ly, ad. -բանօրէն:

Logician լաճիշ՛ըն, s. տրամաբան

Logman լակ՛մէն, s. փայտաՀատ

Logography լօկա՛կրէֆի, s. բանագրութիւն:

Logomachy լօկամէ՛քի, s. բառակռուութիւն, բառակռիւ:

Logotype, s. կրկնագիր (æ, fi, fl.)

Loin լօյն՛, s. մէջք, երանք պէղ:

*Loiter լօյ՛թըր, vn. դանդաղիլ, ժամավաճառ ըլլալ, ծուլանալ: -er լօյ՛թըրըր, s. ծոյլ, դանդաղ:

Loll լալ, vn. տատանիլ, օրօրուիլ, քաշկռտուիլ, քստկրտուիլ; 2. (լեզուն) կախուած մնալ, կախուիլ: =va. (լեզուն) դուրս ձգել:

Lollard լա՛լէրտ, s. սաղմոսասացք Հ. Ժ. Դր; բողոքական:

Lollipop լա՛լիփափ, s. դիւրաՀալ շաքարեղէն մը: [փոխ:

Lombard լամ՛պըրտ, s. լումայա-

Londoner լը՛նտըն-, s. լոնտրացի:

Lone լօ՛ն, a. առանձին, միայնակ, մինակ; 2. մինաւորիկ, մեկուսի; 3. ամուրի, այրի: –liness լօ՛նլինէս, s. առանձնութիւն, միայնութիւն, մենութիւն; 2. մենասիրութիւն: –ly լօ՛նլի, a. առանձին; 2. զատուած, մեկուսէր, մենակեաց:

Lonesome -՛սըմ, a. առանձին, մենացեալ, վշտաՀար: –ly, ad. միս մինակ; անտերունչ: –ness լօն՛սըմնէս, s. առանձնութիւն:

Long լանկ, a. (com. լան՛կըր; sup. լան՛կէսթ) երկար, երկայն; 2. երկարաձիգ, Հեռաւոր, Հեռու; 3. յամր, դանդաղ, երկարատեւ: =ad. ընդերկար, երկայն բարակ, երկարօրէն; 2. բոլոր առենը: =vn. [for, after]

ակնկալուոյց սպասել, անձկալ, փափաքիլ: As—as. մինչև; չափ (տեղ, ժամանակ)։ Before—, Ere—. ընդ հուպ, ի մօտոյ։ How long? ո՞րչափ (ատեն)։ No longer. ոչ ևս։ Long ago, long since. շատոնց։ Not long ago. քիչ մը առաջ։ In the—run. վերջ ի վերջոյ, հուսկ։ Long home. գերեզմանն։ Long dozen. 13 հատ։

Long—, a. —boat. մեծ մակոյկ նւ. —hand. ձեռքի հասարակ գիր (ոչ թէ սղագիր)։ —headed. կորովամիտ, նրբամիտ։ —armed. երկայնաբազուկ։ -measure. ցուցակ; երկայնութիւն չափոց։ —primer. գրի միջակ տեսակ մը տպ. —shoreman նաւահանգստի քարափի բեռնակիր —sighted. սրատես; հեռատես, խոհեմ։ —sufferance. երկայնամտութիւն։ -sufferant. երկայնամիտ։ —suffering, a. համբերատար; 2. համբերութիւն։ —winded. շատախօս, բազմաբան, լաբլաբ։

Longanimity լօնկկէնիմ'իթի, s. երկայնմտութիւն, համբերութիւն։

Longe լընճ, s. թրի հարուած։

Longer լօնկ'կըր, s. փափաքող։

Longeval, Longevous լընճի-վ'էլ, -ճիվ'ըս, a. երկայնակեաց, ծեր։

Longevity լընճէվ'իթի, s. երկայնակեցութիւն, արեւշատութիւն, երկարակեցութիւն։ [փափաք։

Longing լօնկ'կինկ, s. ցանկութ.,

Longi- [նաբազուկ։

-manous լընճիմ'էնըս, a. երկայ-

-metry, s. երկայնաչափութիւն

-palp. a. երկայնաշօշափեայ է.

-pennate, a. երկայնաթև է.

-roster, a. երկայնակտուց։

Longish լօնկ'կիշ, a. երկնկեկ։

Longitude լօնճ իթիուտ, s. երկայնութիւն։

Longitudinal -տ'իւնէլ, a. երկայնաձիգ, երկայնատարած, երկայնութեան։ -ly, ad. ընդ երկայն։

Longways, -wise լօնկ'ուէյզ, լօնկ'ուայզ, ad. դէպ ի երկայնքը։

Loo s. թղթախաղ մը։

Looby լու'պի, s. ապուշ, էշ։

Loof լու'ֆ լըֆ(տ), *See* Luff.

Look լուք(տ), vn. նայիլ, հայիլ, աչել, աչել; 2. զննել, դիտել; 3. համարիլ, նկատել; 4. սպասել, յուսալ; 5. հակել, աչք տնկել; 6. (դաղտնիքը) լուծել; 7. երեւնալ, երեւիլ, թուիլ, նմանիլ։ =va. նայիլ, համակրիլ, ակնարկ նետել, ակնարկով պարուրել; 2. փնտռել։ =s. հայեացք, նայուածք; 2. դէմք, հով, երեւոյթ։ Look! տե՛ս, ահա՛, նայէ՛։

Look; To—about. որոնել, հոս հոն նայիլ։ To—after. դիտել, զննել; փնտռել, պտռել։ To—down. ամըչնալ, վար նայիլ։ To—down upon. վերէն վար նայիլ, դիտել; արհամարհել։ To—for. փնտռել; յուսալ, սպասել։ To—in. ներս մտնել, հանդիպիլ; քննել, փնտռել։ To—on, upon. նայիլ, դիտող ըլլալ; համարիլ, պատուել։ To—out. զգուշանալ, դիտել; պահպանել, պահել; փընտըռել, գտնել։ To—over. (մէկիկ մէկիկ) քննել; աչք պտտցնել To—to, unto. նայիլ, խնամք տանիլ; (ուրիշին ձեռքը) նայիլ։ To—up. փնտռել, գտնել, ժողվել։ To-up to. մեծարել պատուել։

Looker լուք'ըր s. դիտող, զըննող; 2. մաքսախոյզ —on, s. դիտող, հանդիսական։

Looking լուք'ինկ, a. Good—. (գեղա)տեսիլ, (բարե)ձեւ Ill—. (գարշա)տեսիլ, տգեղ։ —for. սպասելը։ —glass. հայելի։

Lookout լուք'աուտ, s. դիտելը, զննութիւն, պահ; 2. պահանորդ, դէտ, (գիշերա)պահ; 3. դիտարան։

Loom լո՛ւմ, s. գործանեղան (ոստայնանկի), Հոր ձևաւորելու; 2. կուպրաթ թռ. =vn. (Հեռուանց) աղօտ կերպով երևնալ։

Loon լո՛ւն, s. ստահակ, սրիկայ; 2. Հողամաղ մը, Հիւսիսսաղ թռ.

Loop լո՛ւբ(պ), s. օղակ, ագույց իլմէք; 2 կոճակի ծակ, լամբակ; 3. (բերդի) Հրածերպ ։ =va. ճարմանդել, կոճկել, բռնեցնել։ —hole. (բերդի) Հրածերպ գէն; 2. փախուստի ճանբայ; 3. va. (պարիսպը) ծակոտկել գէն. To—up. կոճկել; վերցնել։

Loose լո՛ւս(զ), va. քակել, բանալ, արձկել; 2. (բանտէն) թող տալ։ =va.(նաւը) մեկնիլ, բացուիլ։ =a. արձակ, թոյլ, թուլ, լայծ; 2. չկարուած, քակուած, արձկուած; 3. մեղկ, ցոփ, անառակ։ To break —. (շուանը) թող տալ։ To let—. արձկել, թող տալ; թուլցնել։ At —end. անգործ։

Loosely լո՛ւսլի, ad. թոյլ՝ արձակ կերպով. անկապ; 2. մեղկութեամբ; 3. անհոգութեամբ։

Loosen լո՛ւսն, va. արձկել, թուլցնել, քակել։ =vn. թուլնալ։

Looseness լո՛ւսնէս, s. թուլութ; 2. լուծում՝ փորհարութիւն; 3. ցոփութիւն։

Loose'strife, s. ոսկի եղէգ թռ.

Loot լո՛ւթ, s. աւարառութիւն։

Lop լոբ(պ), va. (վերի ոստերը) յօտել, կտրտել, ճիւղՀատել, մաքրել; 2. ձգել, թողուլ ։ =s. ճիւղՀատութիւն, կտրտուած ոստեր, յօտք։ -sided. բռնուածի պառկած նա.

—per լոբ'ըր, vn. թթուիլ։ =s. յօտիչ պոչքը։ —ping լոբ'ին, s. ճիւղի կտրտուք; ճիւղյօտում։

Lope լօբ(պ), vn. մեծաքայլ վազել, չեկչեկել, չեքել։=s. մեծ քայլ, չեք; 2. (ձիու) գնացք, քալուածք։

Lorcha լոր'չէ, s. չինական եղեւքանաւ։

Loquacious լօքուէյ'շըս a. շատախօս, լրբլրբ ։ -ly, ad. -ness. -quacity լոքուէս'իթի, s. շաղակրատութիւն, շատախօսութիւն։

Loran'thus, s. փոկածաղիկ։

Lord լորտ. լօ'րտ, s. տէր, իշխան, սեպուհ; 2. անգլիացի ազնուական, լորտ։ =vn. [over] տիրել, իշխել։ O Lord! Ո՜վ Տէր, Տէ՛ր Աստուած։ Our Lord. Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ։ —paramount. վեհապետ ։ Lord's Day. տէրունի օր, կիրակի։ —'s Prayer. տէրունական աղօթք, Հայրմեր ։ Lord's Supper. Հաղորդութիւն։ To—it over. իշխանութիւն ծախել։ —Mayor. լորտ քաղաքապետ, շահապ (Լոնտոնի)։ Lord chancellor. լորտ նախարարապետ։ My—. վեհափառ տէր, միլորտ։

Lord-:-liness լօր'տլինէս, s. իշխանութիւն, բարձրութիւն, փառքութիւն; 2. գոռոզութիւն։ -ling լօր'տլին. s. փոքրիկ իշխան, իշխանիկ։ -ly լօրտ'լի, a. տիրաբար, իշխանաբար; 2. վէս, Հպարտ։ -ship լօրտ'շիփ, s. (նորին) տէրութիւն; 2. լորտութիւն, իշխանութիւն։ Your —. ձեր տէրութիւնը, միլորտ։

Lore լօ'ր, s. ուսում, գիտութ.։

Lorette լօրէթ', s. խառնակեաց կին։ [գիտակ։

Lorgnette լօրնէէթ, s. ձեռնաLoricate լոր'իքէյթ, va. պատել, գրուագել; մորտել մանուկներուն։ -tion լորիքէյ'շըն, s. մորտում, ծեփում, գրուագում։

Lorimer -'իմըր, s. սանձագործ։

Lorn լորն, s. լքեալ։

Loriot լոր'իոթ, s. ոսկեսարեակ. դեղնուկ որ է Witwall, Oriole.

Lory լօ'րի, s. թութակ մը, լորի

Losable լո՛ւզըպլ, a. կորսուելիք։

Lose լո՛ւզ, va. (Lost լոսթ) կորսնցնել, վրայ տալ; 2. (առիթը)

փախցնել ; 3. ի կորուստ մատնել, կործանել ; 4. աւրել, խանգարել ; 5. վատնել, ցրուել, ծախել ։ =*vn.* (խաղը) կորսնցնել, տարուիլ ; 2. մնասել ; 3. յարգէ իյնալ, պակսիլ։ To–one's self. ինքզինքը կորսնցնել, մոլորիլ ; քունը տանիլ։ To–sight of. չտեսնել ։

Loser լու՛զըր, *s.* կորսնցնող։

Losing լու՛զին, *s.* կորուստ։

Loss լօս, լօս, *s.* կորուստ, մնաս, տոյժ ; 2. կործանում, մահ ։

Lost լօստ, *a.* կորսուած ; ձեռքէ ելած, անյոյս ; 2. յաղթուած, տարուած ; 3. մոլորեալ (կին) ; 4. անհետացած, աներեւոյթ, ընկղմած ։

Lot լօթ, *s.* ճակատագիր, բաղդ, դիպուած ; 2. բաժին, մաս ; 3. վիճակարկութ. վիճակ գուրա ; 4. քանակ. մաս ; 5. քանակութիւն, բազմութիւն, շատութիւն, շատ ; 6. գետին սrսա։ =*va.* բաժին ընել, որոշել ; վիճակ ձգել ։ A–of money. առատութիւն՝ շատութ. դրամի, առատ դրամ։ A great–. մեծ բազմութիւն

Lote, Lotos, Lotus լօթ, լօ՛թըս, *s.* հայրենիք մոռցնող պտուղ. լոտաս ; 2. (Եգիպտ.) ջրաշուշան, նուֆար ; 3. լոտուս. լոտուսենի ; 4. լուսապարդ ։

Loth լօթ, *a. See* Loath.

Lotion լօ՛շըն, *s.* (պղունգով) լուացում մարմնոյ ; լոգանք ; լոգաջուր, լուացաջուր

Lottery լօթ՛թըրի, *s.* վիճակահանութիւն. վիճակախաղ

Loud լաուտ, *a.* ամուր, սաստիկ (ձայն) ; 2. բարձրաձայն, մեծագոչ, ժխորաձայն ; 3. ահեղագոչ։ –ly լաուտ՛լի, *ad.* մեծաձայն, ժխորալից, աղաղակաւ։ –ness լաուտ՛նէս, *s.* աղաղակ, շռինդ, շառաչ ժխոր։

Lough լօխ, *s.* լիճ ; 2. ծոց։

Louis լուի՛, *s.* գաղղիական ոսկի

Lounge լաունճ, *vn.* ոլքտալ, պարապ պտտիլ, վայրաշրջիլ ; 2. օրօրուիլ, քնկոտուիլ։ =*s.* դատարկաշրջութիւն, ծուլութիւն, օրօրուիլը, տատանում ; 2. զբօսարան ; 3. բազմոց (2 հոգւոյ), խօսաթոռ։

Lounger լաուն՛ճըր, *s.* դատարկաշրջիկ, վայրոյած ։

Lour լաուր, *vn.* քէննալ։

Louse, *s.* (*pl.* Lice) ոջիլ, մլու։ –siness լաու՛զինէս, *s.* ոջլոտութիւն։ –sy լա՛ուզի, *s.* ոջլոտ. եչլոտ։

Lout լաուտ, *va.* հաստ գլուխ, երկանակազ. էշ։ –ish, *s.* իշուկ։

Louver, Louvre լու՛վըր, *s.* լուսամուտ պատ։ –window. օդամուտ (զանգակատան)։ [բուխիկ։

Lovable լըվ՛էպըլ, *a.* սիրուն, սի–

Lovage լըվ՛էճ, *s.* քեղ. կապընդեղ. քաշմ ։

Love լըվ, *s.* սիրելը, սէր. տարփ ; 2. սիրահարութ. տարփանք ; 3. սիրոյ բարեւ, սէր ; 4. բարեսիրութիւն, գթութիւն ; 5. կուպիտ սէր դէց։ =*va.* սիրել, սիրող ըլլալ, սխորժիլ =*vn.* հաճոյք զգալ, սիրահարիլ։ My–! սիրականս, հոգիս ; սէր իմ։ To make–. սիրաբանել, քծնիլ։ Give my–to. բարեւներս մատուցէք։ –apple. տուրիկ, լոլիկ ։ –birds. անբաժանելի (սիրող)ք ; սէրհաւ. –child. բնութեան որդի ։ –feast. նախնի քրիստոնէից եղբայրական ճաշ։ –knot լըվ՛նօթ. իրերաղօդ հանգոյց ; սիրոյ կապ։ –lass. սիրական, սիրուհի ։ –letter. սիրատոմս ։ –lock. խոպոպիք։ –lorn լըվ՛լօրն. լքեալ (սիրուհի) ։ –sick. սիրահար ; սիրակէզ։ –song. սիրերգ –suit. քծնիք, դարպաս։

Love–:–less լըվ՛լէս, *a.* առանց սիրոյ ; պաղ։ –liness լըվ՛լինէս, *s.* սիրունութիւն, ազնուութիւն, սխրանք, հրապոյր։

Lovely լըվ'լի, *a.* սիրուն, ամենասիրելի, քնքուշ, սիրալիր, նազելի, զմայլելի, հրապուրիչ։

Lover լըվ'ըր, *s.* սիրող, բարեկամ; 2. սիրահար, տարփաւոր; 3. սիրուհի, տարփուհի; 4. հաճելի։

Loving լըվ'ին, *a.* սիրող, քաղցր; սիրատարփ։ —kindness. գթութիւն, մարդասիրութիւն Աէ. —ly, *ad.* սիրով։ -ness, *s.* սիրունութ., սէր։

Low լօ, լօը, *a.* ստորին, ցած, վար, խոնարհ; 2. վարնոց, անարգ; 3. նուաստ, գծուծ; 4. խորունկ, խոր; 5. տարաժամեալ (օր); 6. ցած, մեղմ, բամբ (ձայն); 7. գլխիկոր, նկուն, տրտում։ =*ad.* վարով, վարը, ստորին; 2. մեղմաձայն, մեղմ; 3. մօտ ատեններս; 4. վերջերս; 5. նուաստաբար։ =*vn.* (ցուլ՝ եզ) գոչել, բառաչել։ —born. ցածազգի։ -bred. անկիրթ։ -church. ծիսամերժ, անծէս (եկեղեցի)։ —Dutch, German. (հիւսիսայնոց) գերմաներէն։ -life. խեղճ՝ աղքատին կեանք։ -necked լօըՆէքդ, ուսամերկ, վիզը բաց (շրջազգեստ)։ —spirited. ցածոգի, վատ; վախկոտ; յուսահատ, նկուն։ —Sunday. Նոր կիրակի, պզտի Զատիկ։ —tide, —water. ըստորնագոյն ատրիճան տեղատուութեան։ -wine. նախաթորում (թորանոցի)։

Low լօ, *s.* բոց ալիկլ; 2. բառաչիւն։ =*vn.* բառաչել պէօյիւրմէք։

Lower լօ'ըր, *va.* ցածցնել իջեցընել; 2. վար առնուլ, խոնարհեցընել; 3. նուաստեցնել, աժնցնել։ =*vn.* իջնալ, իյնալ; 2. ցածնալ, խոնարհիլ; 3. նուաղիլ, քիչնալ; 4. (երեսը) ծռել, խոժոռել; 5. ամպով պատել, խաւարիլ; 6. (փոխթոքի) ապառնալ։ —case. մանր գրեր տըպ. —most լօ'ըրմօսթ, *a.* ստորնագոյն

Lowery լաու'ըրի, *s.* ամպամած, ամպոտ; 2. նսեմ, միգապատ։

Lowing լօ'ին, *s.* բառաչ։

Lowland -'լէնտ, *s.* դաշտավայր։

Lowliness լօ'լինէս, *s.* ստորնութիւն, ցածութիւն, խոնարհութ.։

Lowly լօ'լի, *a.* ստորին, ցած, խոնարհ։ =*ad.* խոնարհութեամբ, համեստօրէն; 2. ցած, վար։

Lowness լօ'նէս, *s.* ստորնութ. վարնոցութիւն; 2. ցածութիւն, նուաստութիւն; 3. հեզութիւն, համեստութիւն; 4. աղքատութ.; 5. (ձայնի) մեղմութիւն, բամբ։

Loxodromics լաքսօտրամ'իքս, *s.* շեղընթացութիւն (նաւու)։

Loyal լայ'ըլ, *a.* հաւատարիմ, ուղղամիտ, աննենգ։ -ist լօ'յըլիսթ, *a.* ուղիղ; 2. արքայասէր։ -ly լօ'յըլի, *ad.* հաւատարմաբար, հաւատարմութեամբ։ —ty լօ'յըլթի, *s.* աննենգութիւն, հաւատարմութիւն։

Lozenge լազ'ընճ, *s.* տարանկիւն; շեղանկիւն է; 2. շաքարահատ։

Lubber լըպ'ըր, *a.* բիրտ, անկիրթ; 2. անճարակ։ -ly, *ad.* կոշտութեամբ։

Lubric, -al լիու-'պրիք, -'րիքըլ, *a.* լպիրծ, սահուն; ցանկասէր, կաթոտ, վավաշոտ։ —ant լիու-պ'րիքընթ, *a.* լպրծուն, սկըռուկ։ —ate լիու-պ'րիքէյթ, *va.* սահուն՝ լպրծուն ընել (իւղով)։ —ity լիու-պրիքի'թի, *s.* սահունութիւն, լպրծում գայյբաղլըգ; 2. անհաստատութիւն, փոփոխամտութիւն; 3. սաստիկ ցանկութիւն, լպրշութիւն։

Lubrication, -faction, -fication լիու-պրիքէյ'շըն, լիու-պրիֆէք'շըն, -ֆիքէյ'շըն. *s.* սահունութիւն, լպրծութիւն։ —ricous լիու-պրի'քըս, *a.* ցանկասէր; 2 սահուն; 3. անհաստատ

Luce լիուս, *s.* կուռկաձուկ։

Lucent լիու-'սընթ, *a.* լուսաճաճանչ, փայլուն, պայծառ։

Lucern լիու՛ըրն, s. մառուառոյտ, ասպատ զապա koliâu։

Lucernal լու-ըր՛-, a. կանթեղի։

Lucid լիու՛սիտ, a. լուսաւոր, (լուսա)պայծառ; 2. մաքուր, ջինջ; 3. պարզ, յստակ; 4. խելքը գլուխը, զգաստ։ A-interval. (խենդի) խելաբերեալ միջոց։ -ness, -ity լիու-սիտ՛իթի, s. յստակատեսութիւն; 2. պայծառութիւն; 3. լուսաւորութիւն։ -ly լիու՛սիտլի, ad. պայծառ՝ որոշ կերպով։

Lucifer լիու՛սիֆըր, s. այգաստղ, արուսեակ; 2. դիւապետ, լուսաբեր, սատանայ; 3. լուցկի fiyrip։ -ous լու-սիֆ՛ըրըս, a. լուսատու, պայծառ, լուսապայծառ։

Lucific լու-սիֆ իք, a. լուսոյ։

Luciform լիու՛-. a. լոյսի նման։

Luck լըք, s. պատահար, բաղդ; 2. բարեբաղդութիւն, նաէհ։ -ily լըք՛իլի, ad. բարեբաղդաբար բաղդէն, պատահմամբ։ -iness լըք՛ինէս, s. բարեբաղդութիւն, յաջողութիւն։ -less լըքլէս, a. դժբաղդ, թշուառ, բաղդ չունեցող։

Lucky լըք՛ի, a. բարեբաղդ, յաջող, երջանիկ, բարեբաստ։

Lucrative լիու՛քրէյթիվ, a. շահաբեր, շահաւոր, շահուէտ։

Lucre լիու՛քըր, s. շահ, օգուտ։

Lucubrate լիու՛քիու-պրէյթ, vn. լոյսով գիշերը աշխատիլ։ -tion լիու-քիու-պրէյ՛շըն, s. գիշերաջան աշխատութիւն, ջանութիւն։ -tory -րէյ՛թըրի, a. գիշերաջան, երկասիրող։

Lucullent լու՛քիու-լլընթ, a. պայծառ, յստակ, որոշ։

*Ludicrous լու՛տիքրըս, a. ծաղրական, ծաղրաշարժ։ -ly, ad. -կերպով։ -ness, s. ծաղրելի վիճակ։

Lues լիու՛իզ, s. ժանտախտ; թոյն

Luff լըֆ(տ), vn. դէպ ի հովակողմ վարելն նաւ. =s. հովակողմ; 2. դէպի հովակողմ նաւարկում։

Lug լըկ, va. քաշել, քաշքշել, քաշկռտել; 2. վարել, տանիլ։ =s. բեռ, ծանրութիւն; 2. ականջ, բլթակ; 3. մանիճ, թեւ եւլն. -age լըկ՛կէյճ, s. կահ, կարասի, բեռ։ -ger լըկ՛ըր, s. մաքսախոյսի արագանաւ։

Lugubrious լու-կիու՛պրիըս, a. սգաւոր, սգալի, տխրատեսիլ, ողորմելի, դառն։ -ly, ad.

Lukewarm լիու-ք՛ուօրմ, a. տաքուկ, գաղջ, եղկ ըլըգ; 2. թոյլ, անհոգ։ -ly, ad. գաղջ՝ թոյլ կերպով։ -ness, s. եղկութիւն; 2. անտարբերութիւն։

Lull լըլ, va. հանդարտեցնել, մեղմել։ =vn. (հեաղհեան) հանդարտիլ, խաղաղիլ; 2. տնտնկ ընել։ =s. հանդարտութիւն (հովի); 2. ամոքում, մեղմում (ցաւի)։

Lullaby լըլ՛էպայ, a. քունի երգ, քներգ, օրօր ikilili։

Lumbago լըմպէյ՛կօ, s. խոլինջ, միջացաւ գուլունն, պէլ աղրըսը։ -baginous լըմպէճ՛ինըս, a. միջացաւի

Lumbar լըմ՛պըր, a. մէջքի, անակուշտի. -region. մէջք, անակուշտ։

Lumber լըմ՛պըր, s. տեղ բռնող՝ չնչին իրեր, խեչեբրանք; 2. տախտակ, ատաղձ fkrkupk։ =va. իրարու վրայ կուտել, դիզել։ =va. դանդաղօրէն քալել; 2. փայտ կտրել, ծախել։ Live-. ամբոխ։ -room. խեշերատուն։ -er լըմ՛պըրըր, s. անտառէն փայտ բերող փայտահատ։ -ing, a. դանդաղաքայլ։

Lumb'rical, a. որդային

Luminary լիու-մինէրի, s. լուսաւոր (մարմին), արեւ, լուսին; 2. լուսաւորող, բազմահմուտ։ -niferous լիու-մինիֆ՛ըրըս, a. լուսաբեր։

*Luminous լիու-մի՛նըս, a. լուսաւոր, պայծառ, լուսեղէն; 2. պարզ։

-ly, *ad.* լուսաւոր կերպով: -ness, -inosity լիւ-մինօս'իթի, *s.* -ութիւն

Lump լըմփ(դ), *s.* զանգուած, կոյտ, դէզ; 2. կտոր, կոշտ; ուռեցք, այտուց: =*va.* կուտել, ճեղքել, դիզել; 2. հաւաքապէս՝ ընդհանուրին խօսիլ: -fish, -sucker. գոդող ձկ. -s of delight. հանգստապատաւ ռահաթ լոքումու:

Lumpish լըմփ'իշ, *a.* ծանրամարմին, կոշտ; 2. յիմար: -ness, *s.*

Lumpy լըմփ'ի, *a.* կոշտալից:

Lunacy լիու-'նէսի, *s.* լուսնոտութիւն, խելագարութիւն:

Lunar լիու-'նըր, *a.* լուսնական, լուսնի: -caustic. կիզաքար ճէհէննէմ թաշը: -cycle, -month, -year. լուսնական շրջան՝ ամիս՝ տարի:

Lunate, -ted լիու-'նէյթէտ, *a.* մահիկաձև:

Lunatic լիու-'նէյթիք, *a.* լուսնոտ ծէտ, յիմար; 2. լուսնոտ:

Lunation լիու-նէյ'շըն, *s.* շրջան լուսնի, լուսնաշրջան:

Lunch լընչ(դ), *s.* ակուատ, միջնաճաշ: =*vn.* նախընթրիկ ընել:

Luncheon լըն'չըն, *s.* կէս օրուան նախաճաշ, միջնաճաշ:

Lune լիուն, *s.* կիսալուսին; 2. մահիկաձև, մահիկ է.

Lunette լիու-նէթ', *s.* բերդի ամրութիւն մը, կիսալուսնակ; 2. աչքապահք (ձիու); 3. (կամարի) պըղտի պատուհան:

Lung լընկ, *s.* կիսաթոք; 2. *pl.* լընկս, թոք ափ ճիյէր: -mort. աչքախոտ, թոքախոտ ճիյէր օթու: -ed լընկդ, *a.* մեծաթոք:

Lunge լընճ, *s.* թրահարուած:

Lu'niform լիու-'-, *s.* լուսնաձև:

Lunisolar լիու-նիսօ'լըր, *a.* լուսնարեւական: [կաձեւ:

Lunular լիու-նիու-'լըր, *a.* մահի-

Lupercal, -calia լիու-բըր քըլ, -քէյ'լիա, *s.* տօն ի պատիւ Պան դից, պանատօնք Հ. [ամը պագշա:

Lupine լիու-'բին, *s.* թրմուս

Lupuline լիու-'բիու-լին, *a.* գայլուկի, համուլային; 2. գայլուկափոշի

Lurch լըրչ(դ), *s.* (փոթորիկէ) յոյզք, տատանում նա. =*vn.* տատանիլ, յուզուիլ (նաւը); 2. վարպետութեամբ գողնալ, թագնել: To leave in the-, լքանել, թողուլ:

Lurcher լըրչ'ըր, *s.* խաղաննենգ; 2. որկրամոլ; 3. ընտիր որսաշուն:

Lure լիուր, *s.* (բազէ կանչելու) կաշեայ թռչուն; 2. խանձ, հրապոյր: =*vn.* (բազէ) կանչել: =*va.* խանձ ցնել, կանչել; 2. հրապուրել, խաբել

Lurid լիու-'րիտ, *a.* աժգոյն, տըրմոյն; 2. մթին, տխրագոյն:

Lurk լըրք(դ), *vn.* պահուըտիլ, պահուիլ; 2. անկիւն մը քաշուիլ, չտեսնուիլ: Lurking hole, -place. թաքուստ, թաքստոց: -er լըրք'ըր, *s.* պահուըտող; 2. դարանող:

Luscious լըշ'ըս, *a.* անուշ, քաղցրիկ; 2. անմահական (գինի): -ly, *ad.* -ness, *s.* [հեշտալի:

Lush լըշ *s.* հիւթաւէտ; 2.

Lust լըսթ, *s.* ցանկութիւն տըռփանք; 2. որփի, յոյլ, տենչ: =*vn.* ցանկալ, տենչալ; 2. կրքոտիլ, գրգռուիլ:

Luster, Lustre լըս'թըր, *s.* փայլ, շքեղութիւն; 2. շուք, համբաւ; 3. ջահ, ճար ավիզէ; 4. հնգամեայ միջոց:

Lustful լըսթ'ֆուլ, *a.* հեշտասէր, լկտի, ցանկասէր, տռփոտ, ցանկական: -ly, *ad.* -ness, *s.*

Lust-:-ily լըսթ իլի, *a.* արիաբար, քաջութեամբ: -iness լըսթ'ինէս, *s.* քաջութիւն, կորով, արիութիւն; գիրութիւն: -ral լըս'թրըլ, *a.* մաքրողական; 2. մաքրութեան, մկրտութեան:

Lustrate լըս'թրէյթ, *va.* լուալ, մաքրել։ -tion -րէյ'շըն, *s.* լուացում, մաքրութիւն; 2. սրսկում, սրբելը։ [պաստառ մը, փայլիկ։

Lustring -'րին, *s.* մետաքսեայ

Lustrous լըս'թրըս, *a.* փայլուն, ողորկ, շողշողուն։

Lustrum լըսթ'րըմ, *s.* հնգամեակ։

Lusty լըս'թի, *a.* առոյգ, աշխոյժ, կորովի, հուժկու; գէր; առփոփ։

Lutanist լիու-'-, *s.* վինահար։

Luta'rious, *a.* տղմուտ, -ային։

Lute լիութ, *s.* վին ջաւրա; 2. անօթի բերան գոցելու ծեփ, մորտ, շոխ, օկ։=*va.* մորտով ծեփել, օկել։

Luteous լիութ'իըս, *a.* թանձր դեղին, նարնջագոյն; 2. ոսկեգոյն։

Lutheran լիու'թհըրէն, *a.* լութերական Յր. -ism, Lutherism լիութըր'իզմ, *s.* լութերականութիւն։

Luthern լիու'թհըրն, *s.* ձեղունահան լուսամուտ, երդիք պատա։

Luthing լիութ'ին, *s.* շոխ, օկ։

Luxate լըքս'էյթ, *va.* տեղէն հանել, խախտել։ -tion լըքսէյ'շըն, *s.* (ոսկորի) խախտում, յօդախախտում

Luxuriance, -cy լըքշըր'իէնսի, լըքշիու'րիէնսի, *a.* անչափ առատութիւն, ուռճացում; 2. փառաւորութիւն։

Luxuriant լըքշու'րիընթ, *a.* ճոխ, առատ, ուռճացեալ, առատաբեր։ -ly, *ad.* առատութեամբ։ -ness, *s.*

Luxuriate լըքշըր'իէյթ, *vn.* ուռճանալ, սաստիկ աճիլ, թաւանալ; 2. ճոխանալ, ճոխաբար՝ զեղխութեամբ ապրիլ; 3. առատօրէն վայելել։ -tion, *s.* ուռճացում։

Luxurious լըքշըր'իըս, լըքշիու'րիըս, *a.* զեղխ, անառակ, ցանկասէր; 2. փափկասէր, հեշտալի; 3. դրգասէր։ -ly, *ad.* զեղխութեամբ։

-ness լըքշըր'իըսնէս, *s.* զեղխութիւն, դրդանք։

Luxury լըք'շըրի, լըք'շուրի, *s.* չափազանց շուք, շքեղութիւն, պերճանք, պերճութիւն; 2. զեղխութիւն, շռայլութիւն; 3. զարդ, զուգս; 4. համադամ։

Lycanthropy լայքէնթ'րըփի, *s.* գայլախտ զարա ակվsա։

Lyceum լայսի'ըմ, *s.* դպրոց Արիստոտելի, լիկէոն; 2. երկրորդական ուսմանց վարժարան, լիսէ, ճեմարան; 3. գրական ակումբ, ընկերութիւն։

Lycopodium լայքօփօ'տիըմ, *s.* գետնամամուռ որ եւ Clubmass.

Lycop'sis, *s.* հոտխոյ բս.

Ly'dian, *s.* լիդիացի; հեշտասէր։

Lye լայ, *s.* մոխրաջուր։

Lying լայ'ին, *s.* ստելը, սուտ; 2. պառկելը, կենալը։=*a.* ստող, ստախօս։ -to. մեծ առագաստ ն-.

Lymph լիմֆ, *s.* աւիշ, աւիշկ։ -atic լիմֆ'էթիք *a.* աւշային պարզամի

Lyncean լինսի'ըն, *a.* լուսանի։

Lynch-law լինչ'լօ, *s.* լինչի օրէնք

Lynx լինքս', *s.* քաւթառ, լուսան վաշագ։ -eyed. սրատես։

Lyra լայ'րը, *s.* քնար աստ.

Lyre լայր, *s.* քնար; 2. քերթողական հանճար՝ խանդ։ -bird. քնարահաւ։

Lyric, -al լիր'իքըլ, *a.* քնարերգական; 2. երգելի, ձայնագրելի։ =*s.* տարփանուագ դազել; 2. երգ, տաղ; 3. *pl.* քնարերգութիւն։

Lyrist լայ'րիսթ, *s.* քնարերգակ բանաստեղծ, քնարերգու։

Lysima'chia, *s.* ոսկեղէգ բս.

Lythe լայթհ, *s.* սկալա, կիպրինոս սրբայի hs ֆ. [ծաղիկ։

Lythrum լայթհ'րըմ, *s.* արենա-

M

Ma մա, *s.* մամա, մայրիկ։

Ma'am մամ, *s.* տիկին, մատամ։

Mab մէպ, *s.* դիցանոյշ։

Mac, Mc, M' մէք, որդի; ... եան։

Macadamize մէքէտ'էմայզ, *va.* խճուղի շինել, խճայատակել։

Macaroni մէքէրօ'նի, *s.* դդմաճ մաքարնա; 2. անուշապուր աշուրէ; 3. շողոքորթ, թեթեւամիտ։

Macaronic մէքէրօն'իք, *a.* դըդմաճանման, պարապ, սին; 2. ծեքավերջ, դդմաճական, լատինայանգ, կոր ճալեզու (բանաստեղծութիւն)։ -**roon** մէքէրուն', *s.* նշաճաշ, նշապան պասքիլ գուրապիյէսի։

Macau'co, *s.* կապիկ մը, մաքոք։

Macaw մէ'քօ, *s.* արայ թռ.

Maccabees մէք'էպիզ, *pl.* (անվաւեր) գիրք Մակաբայեցւոց Աջ.

Maccaboy, -**coboy** մէք'էպօյ, *s.* վարդաբոյր քթախոտ, ընչախոտ։

Mace մէյս, *s.* մահակ, լախտ թօքուզ, կիւրզ; 2. գաւազան, մական; 3. գնդամուղի վիրգ; 4. (մըշկընկոյզի) ներքին կեղեւ։ Mace-bearer, **Macer** մէյս'ըր, *s.* գաւազանակիր (պաշտօնեայ)։

Macerate մէս'ըրէյթ, *va.* թրջոց դնել, թրմել, թրջել, լմել; 2. մարմինը ճնշել, մաշել, մահացնել։ -**tion** մէսըրէյ'շըն, *s.* թրմում, թըրջում, թուրջ; 2. թրջոց (դեղի); 3. վշտամբերութիւն, ճնշութիւն։

Machiavelian մէքիէվէլ'իըն, *a.* մաքիավէլեան, նենգաւոր։ -**ism**, -**velism** մէք'իէվէլիզմ, *s.* նենգաւոր քաղաքականութիւն։

Machicolation մէչիքօլէյ'շըն, *s.* (տաքջուր եւլն նետելու) որմածակ, որմածերպ։ [նական։

Machinal մէք'ինըլ, *a.* մեքե-

Machinate մէշ'ինէյթ, *va.* մեքենայել, նիւթել, դաւել։ -**tion** մէքինէյ'շըն, *s.* մեքենայութիւն, դաւ։ -**tor** մէք'ինէյթըր, *s.* մեքենայիչ, մեքենայող; 2. դաւադիր։

Machine մըշին', *s.* մեքենայ, գործիք; շոգեգործի; 2. կազմած; 3. հնարք, մեքենայութիւն։

Machinery մէշին'ըրի, *s.* մեքենայք, գործիներ; 2. յօրինուած, կազմուած, շինուածք; 3. գերմարդկային էակաց ներմուծում յերգս, հրաշալին։ [գործ։

Machinist մըշին'իսթ, *s.* մեքենա-

Mackerel մէք'ըրըլ, *s.* թիւնիկ ըսկումրու պալըղը։ -sky. պիսակեալ՝ ամպամած՝ անձրեւաբեր երկինք

Mackintoch մէք'ինթօշ, *s.* անձրեւարգել վրանոց շապիկ [F.]

Mackle մէք'ըլ, *s.* բիծ։

Macrocosm մէյ'քրօքոզմ, *s.* ամբողջ աշխարհ, տիեզերք։ -**meter** մէքրոմ'իթըր, *s.* երկայնաչափ։ -**ropod** մէք'րըփոտ, *s.* ծովասարդ, սարդիպիկ։

Macula, *pl.* -**læ**, **Macule** մէք'իուլը, մէք'իուլ, *s.* արատ, բիծ։

Maculate մէք'իուլէյթ, *va.* բծաւորել, մրոտել։ -**tion** մէքիուլէյ'շըն, *s.* բծաւորում, աղտ, բիծ։

Mad մէտ, *a.* յիմար, խենդ; 2. անխելք, խելագար, ցնորած; 3. կատղած, կատաղի; 4. զայրացած։ =*va.* կատղեցնել, խենդեցնել, զայրացնել։ -brain, -brained. խելա-

դար, փախուկ։ -house. յիմարանոց։

Madam, -dame մէտ'ըմ, մատամ', s. (*pl.* Mesdames մէյ'տէմ) տիկին, տիրուհի, խաթուն, բամբիշ։

Madcap մէտ'քէփ, s. խենդ։

Madden մէտ'ն, *va.* խենդեցնել։ =*vn.* խենդենալ, յիմարանալ։

Madder մէտ'ըր, s. տորոն։

Made մէյտ, *pp. of* Make. [of] ըրաւ, շինեց, ստեղծեց; 2. շինուած։ -up. շինծու, սուտ։

Madefy մէտ'իֆայ, *va.* թրջել։

Madeira մէտէյ'րէ, s. մատերեան գինի։

Mademoiselle մէտմուազէլ', (*pl.* Mesdemoiselles մէյտըմուազէլ') օրիորդ, տամոյզել; Փրանսուհի։

Mad-:-ly մէտ'լի, *ad.* յիմարաբար։ -man մէտ'մէն, s. յիմար, խեւ։ -ness մէտ'նէս, s. յիմարութիւն, մոլեգնութիւն, կատաղութիւն։

Madonna մէտոն'նէ, s. տիրամօր անդրի՝ արձան՝ պատկեր, տիրամայր։

Madrepor մէտրէ'փօր, s. բուսատ մը, քարամայր, չէչախեցի հնք.

Madrier մէտրիյր', s. կաղնի հաստ տախտակ; 2. նեցուկ, մանդակ։

Madrigal մէտ'րիկէլ, s. քծնէաբանութիւն, գգուաբանութիւն; 2. քծներգ։

Madzoun մածուն, s. մածուն։

Maestoso մաէսթօ'զօ, *a.* մեծափառ, մեծավայելուչ, վսեմ եւ. It.

Maestro մաէսթ'րօ, s. երաժշտապետ, երգապետ, նուագապետ It.

Magazine մէկէզին', s. վաճառատուն, մթերանոց, ամբարանոց; 2. կրպակ, խանութ; 3. զինարան, վառօթարան; 4. (պարբերական) թերթ, հանդէս, շտեմարան։

Magdalen մէկ'տըլէն, s. մագդաղինէ, ապաշխարուհի։ [ներկ։

Magenta մըճէն'թէ, s. ծիրանի

Maggot մէկ'կըթ, s. թրթուռ, որդ, ճճի։ -y մէկ'ըթի, *a.* որդնալից; 2. կամշոտ, փոփոխամիտ, քմայքոտ։

Magi մէյ'ճայ, *pl.* հին պարսից քուրմ, մոգ; 2. կախարդ։

Magian մէյ'ճիէն, *a.* կրակապաշտ։ =s. մոգ, մարդպետ, քուրմ, մովպետ։ -ism մէյ'ճիէնիզմ, s. Զրադաշտի կրօն, մոգակրօնութ., քէշ։

Magic մէճ'իք, s. կախարդութ.

Magic, -al մէճ'իքըլ, *a.* կախարդական; 2. մոգական, մոգիչ, հըմայիչ, դիւթական։ -lantern. մոգական լապտեր։ -ly, *ad.* կախարդութեամբ։ [մոգ, քաւդեայ։

Magician մէճիշ'ըն, s. կախարդ,

Magilp, Magilph մէկիլփ', -կիլֆ', s. ձէթ, ւետին (նկարչաց)։

*Magisterial մէճիսթիր'իէլ, *a.* իշխանական, վարդապետական, հըրամայական; 2. վարպետի արժանի։ -functions. (կարգապետական) հաստապաշտօնք։ -ly, *ad.* տիրաբար։ վարդապետօրէն։ -ness, s. իշխանութիւն, հեղինակութիւն։

Magistracy մէճ'իսթրէսի, s. ատենակալութիւն, դատաւորութ.; ատենակալք։ -trate -թրէյթ, s. ատենակալ, դատաւոր; 2. պաշտօնակալ; 3. աւագանի, իշխան։ Chief-. իշխանապետ; Ամերիկ. նախագահ։

Magistral մէճ'իսթրըլ, *a.* մագիստրոսական, իշխանական; 2. բժիշկի հրամանով շինուած, բժշկական հրաման (դեղ)։

Magna Charta մէկնէ-քար'թէ, s. մեծ հրովարտակ (1215ի) Անգ.

*Magnanimity մէկնէնիմ'իթի, s. մեծանձնութիւն, վեհանձնութիւն։

Magnanimous մէկնէն'իմըս, *a.* մեծանձն, մեծահոգի; 2. վեհանձն, վեհաղն։ -ly, *ad.* վեհանձնութեամբ, ազնուաբար։

Magnate մէկ'նէյթ, s. աւագ, երեւելի; 2. ազդեցիկ։

Magnesia մէկնի՛շիը, -նի՛շը, s. մագնեզիա կիւհերչիք գայմաղը։ Sulfate of–. լուծաղ խնկ. բուզու։ -sium մէկնի՛շիըմ, s. մագնեզ մ.

Magnet մէ՛կնէթ, s. մագնիս։

Magnetic, -al մէկնէթ՛իքըլ, a. մագնիսական; 2. քաշողական, ձըգողական։ -ly, ad.-ness, s. -ութ

Magnet-; -ism մէ՛կնէթիզմ, s. մագնիսականութիւն; 2. քաշողականութիւն։ -ist մէ՛կնէթիսթ, s. մագնիսագէտ։ -ize մէ՛կնէթայզ, va. (մէկը) մագնիսել; ազդել, շարժել, յուզել։ =vn. (երկաթը) մագնիսանալ։ -izer մէ՛կնէթայզըր, s. մագնիսացուցիչ։

Magneto-electricity -իլէքթրի՛սիթի, s. ելեկտրամագնիսութիւն։ -meter -թամ՛իթըր, s. մագնիսաչափ

Magnifiable մէկնիֆայէպլ, a. մեծնալու, մեծնալիք, մեծարելի։

Magnific,-al -նիֆ՛իքըլ, n. փառաւոր, հոյակապ; 2. պերճ, երեւելի։

Magnificat մէկնիֆ՛իքէթ, s. օրհնութիւն Ս. Կուսին, մեծացուսցէ։

Magnificent մէկնիֆ՛իսընթ, a. հոյակապ, շքեղ, երեւելի, փառաւոր, պայծառ։ -ly, ad. շքեղութեամբ։ -ficence մէկնիֆ՛իսընս, s. -ութիւն, շուք։

Magnifier մէ՛կնիֆայըր, s. բարձրացնող; 2. մեծցնող գործի, խոշորացոյց։

Magnifico մէկնիֆ՛իքօ, s. փարաւոնք, աւագորեար իշխան ու այանք (Վենետ.)։

Magnify մէ՛կնիֆայ, va. մեծցնել, փառաւորել; 2. չափազանցել։ – fying glass. խոշորացոյց։

Magniloquent մէկնիլօքուէնթ a. ճոռոմ, մեծաբան։ -quence մէկնի՛լօքուէնս, s. -ութիւն։

Magnitude մէ՛կնիթիուտ, s. մեծութիւն, ծաւալ; 2. քանակութիւն է; 3. բարձրութիւն, վսեմութիւն, կարեւորութիւն։

Magnolia մէկնօ՛լիը, s. ծառերու է թիփերու սեռ, մագնոլենի։

Magpie մէ՛կփայ, s. անծեղ, կաչաղակ, ճուլա սագարղան։ [ծառ.

Maguey մէ՛կուէյ, s. ագաւենի

Mahaleb, s. ծառ մը, մահլէպ։

Maharaja մահարա՛ճէ, s. հնդիկ վեհապետ, իշխան։ (Sanscrit)

Mahl-stick մօ՛լսթիք, s. (նկարչաց) դաստակալ, ձեռնակալ։

Mahogany մըհա՛կընի, s. բալատրենի, մահօն ծառ.

Mahomedan, -tan մըհամ՛ըտըն, -՛թըն, s. մահմետական։

Mahout մէհաութ՛, s. փղավար։

Maid մէյտ, s. կոյս, աղջիկ, օրիորդ; 2. աղախին։ -servant. աղախին, նաժիշտ, սպասուհի։

Maiden մէյտ՛ն, s. կոյս, օրիորդ; 2. գլխատութեան գործի հձ; 3. լուացքի մեքենայ։ =a. կուսական, օրիորդի; 2. թարմ, անթարշամ; 3. անապատ։ -assize. (գլխատ. վճիռ չարձակող) ոճրագատ ատեան։ -hair. դիւաձար, փաղանգամուշկ պաշտիրի գառն։ White-hair. քարփերգենայ, սպանդ խուզերիկ, սեւ օրու։ -pink. վաշտեւորի հիւսնիւ եռաստղ։ -speech. անդրանիկ ճառ։

Maiden-:-head,-hood.Maidhood մէյ՛տնհէտ. մէյ՛տնհուտ, մէյտ՛հուտ, s. կուսական մաքրութիւն, կուսութիւն, թարմութիւն, անարատութիւն։ -ly մէյ՛տընլի, a. կուսավայել, նազելի; 2. ամօթխած, պարկեշտ։

Mail մէյլ, s. վերտ, զրահ զրեհ; 2. նամակաց ծրար; 3. պայուսակ; 4. թղթատար կառք; 5. սուրհանդակ։ =va. զրահաւորել; նամակաները ձգել, թղթատարին յանձ-

նել: -bag. Թղթատարի պայուսակ: -clad. զրահաւոր: -coatch. Թղթատարկառք: -able մէյլ'էպլ, a. (Թըղթատարով) յղելի: -ed մէյլտ, a. խառատուտիկ մորթով; 2. զրահապատ

Maim մէյմ, va. (ոտքը) կտրել, խեղել; 2. հաշմել; 3. աւրել, փըճացնել; 4. կտոր՝ բրդուճ ընել: =s. հաշմութիւն, խեղութիւն; 2. ծայրատութիւն, կրճատում, վնաս էր. որ եւ Maihem, Mayhem մէյ'հէմ. -ed մէյմտ, a. հաշմոտ:

Main մէյն, s. զօրութիւն, կարողութիւն; 2. ծով, ովկիանոս; 3. ցամաք, երկիր; 4. մեծ փողրակ, խողովակ: =a. գլխաւոր, կարեւոր, էական, մեծ; 2. ընդարձակ, բատաւոր, ահագին: For the −, In the −. ընդհանուր կերպով: -deck. բալրամ- րա ն−. -land. ցամաք երկիր: -mast. մեծ կայմ կարանիսի տիրկջի: -sail. մեծ՝ Թակաղաղի առագաստ մակու- դրա եկզֆելի: -sheet. Թռչարան կայմի: -spring. մեծ շարժիչ զ+. -stay. ապրուստի միջոց: -top. հայեկ տիրկ յանազլիգր ն−. With might and −. համակ զօրութեամբ: -ly մէյն'լի, ad. գլխաւորապէս, մանաւանդ; 2. մեծապէս: -pernor մէյն բըրնըր, s. երաշխաւորութիւն (անձին համար) դատ. -prise մէյն'բրայզ, va. (բանտարկեալը) երաշխաւորութեամբ արձակել: =s. (երաշխաւորով) արձակում դատ.

Maintain մէյնթէյն', va. անվթար՝ հաստատուն պահել, բռնել, պաշտպանել; 2. շարունակել, չփոխել; 3. ապրեցնել, նայիլ, սնուցանել; 4. պնդել, վերբռնել, հաստատել: =va. ամուր՝ հաստատ կենալ դիրքը պահել: -able, a. պահպանելի, ջատագովելի, պաշտպանելի: -er մէյնթէյն'ըր, s. դատի գրգռող; քաւ, խառնակիչ:

Maintenance մէյ'նթինէնս, s. պահպանութիւն, Թեւթիկունք, նեցուկ; 2. կեանքը բռնող բան, սընունդ, ապրուստ; 3. դատախազը գրգռելը:

Maize մէյզ, s. մարացորեն, ղուռմ

-na մէյզի'նէ, s. լազուտայիւր, ղուռմ:

Majestic մէճէսթ'իք, a. վեհապանծ, վեհափառ, օգոստափառ; 2. փառաւոր, սիգաճեմ, մեծաշուք: -ally մէճէսթ'իքըլլի, ad. վեհափառութեամբ, շքեղութեամբ, վեհապանծ, պատկառելի: -alness, s. −ութիւն:

Majesty մէճ'էսթի, s. մեծափառութիւն, մեծ վայելչութիւն, մեծավայելուչ փառք, վեհութիւն; 2. վեհափառութիւն; 3. արքայական իշխանութիւն: H. I. M. the Sultan. Վեհափառ Սուլթանը: Their −ties. նոցին վեհափառութիւնք: H. B. Majesty. Բրիտանիոյ Վեհափառ Թագաւորը:

Majolica մէյճօլ'իքէ, s. ազնիւ՝ հին յախճապակ, որ եւ Maiolica մայօլ'իքէ:

Major մէյ'ճըր, a. մեծ, կարեւոր, երէց; աւագ, մեծագոյն: =s. հազարապետ; 2. համարական այայ եմինի գէն; 3. հասուն, խելահաս էր; 4. առաջադրամ, աւագաձայն էր; 5. մեծագոյն նախադասութիւն տր. Drum −. Թմբկապետ: Aid −, adjutant −. փոխ-հազարապետ, ապահովապետ զօր ալայը: -domo. սեղանապետ, տնտես: -general. կիսարածնի հրամանատար միրլիվա:

*Majority մէճօր'իթի, s. համարակալութիւն (գնդի); 2. օրինական տարիք, արբունք, չափահաս; 3. մեծամասնութիւն, մեծամասն:

Majuscule մէճըս'քիուլ, s. գըլխագիր:

Make մէյք, va. շինել, ընել,

զուգել, յօրինել ; 2. կազմել, ձեւել, ձեւացնել ; 3. հանդերձել, յարդարել ; 4. ճանբայ առնուլ, կտրել ; 5. ընել, կատարել տալ ; 6. ներկայացնել, պատուել ; 7. (ստակ) վաստկիլ, շահիլ։ =*vn.* ուղղուիլ, շարժիլ ; 2. արդիւնք ունենալ, աճիլ։ =*s.* կազմուածք, շէնք, շինուածք, ապրանք ; 2. ձեւ, կերպ։

Make; To—as if, To—believe. նմանցնել, այնպէս ցցնել։ To—away. մէջտեղէն վերցնել, սպաննել։ To—free with. համարձակ վարուիլ։ To—good. լեցնել, տեղը բերել։ To—grow. մեծցնել, բուսցնել։ To—light of. կարեւորութիւն չտալ, չսեպել։ To—much of. չափազանցել։ To—money. ստակ շահիլ։ To—of. հասկնալ ; արտադրել ; համարիլ, պատուել։ To—out. ուսանիլ, գիտնալ ; ապացուցանել ։ =*vn.* յաջողիլ։ To—over. փոխադրել ; փոխանցել։ To—run. փախցնել, վազցնել։ To—sail. առագաստ բանալ ։ To—strange. առարկել։ To—up. *vn.* հաշտուիլ, բարեկամանալ ։ =*va.* ժողվել, հաւաքել, կազմակերպել, ձեւել ; 2. հաշտեցնել, խաղաղցնել ; 3. *(for)* տեղը լեցնել։ To—way. յառաջանալ, ճանբայ բանալ ։ To—water. միզել։ Make bate. խռովարար։

Maker մէյք'ըր, *s.* արարիչ ; 2. շինող, յօրինող, արուեստագործ, (խոյր) արար ; 3. (փոխ/գիր) քաշող ճ ; 4. հրամանի տոմսակ քաշող՝ հանող ճ. -shift. ճանբայ, ճար, միջոց, հնարք։ -weight—ուէյթ. կշիռքի մէտ։

Mal, Male —'մըլ. մասնիկ յաsին որ կնշանակէ յոռի, գէշ, վատթար. գոր. —administration.

Malachite մէլ'էքայթ, *s.* աղնիւ քար մը, դահանակ, մոլոշաքար։

Malacology մէլէքօլ'ըճի, *s.* փափկամորթաբանութիւն ։.

Maladroit մէլէտրօյտ', *a.* անատակ, անաջող, ձախաւել։

Malady մէլ'էտի, *s.* հիւանդութիւն, տկարութիւն, ախտ։ [կաս

Mala'ga, *s.* Սպ. գինի մը, մալագ-

Malaise մէլէյզ', *s.* նեղութիւն, անհանգստութիւն։

Malapert մէլ'էփըրթ, *a.* կոպիտ, անուսում, անկիրթ։ —ness, *s.*

Malapropos մէլէփրօփօ', *a.* & *ad.* անճահ, տարաժամ, անժամ։

Malar մէյ'լէր, *a.* այտերու, այտի։

Malaria մէլէյ'րիէ, *s.* օդապականութիւն ; 2. ճահճային տենդ, (ճահճոտ) տենդ, ջերմ ընդերմա։ —rious, —rial մէլէյ'րիըս, մէլէյ'րիըլ, *a.* վատառողջ, ջերմոտ ։

Malconformation մէլքօնֆօրմէյ'շըն, *s.* յոռի կազմուածք։

Malcontent,-ed մէլքընթէնթ'էտ, *a.* դժգոհ, տհաճ, դժկամակ։

Male մէյլ, *a.* որձ, արու, առնական, առնական։ -screw. պտուտակ։

*Malediction, *s.* անէծք, նզովք։

Malefactor մէլ'իֆէքթըր, *s.* չարագործ, ոճրագործ ; վնասակար։

Malevolence մէլէվ'օլէնս, *s.* թշնամութիւն, չարակամութիւն ; ոխ։

Malevolent մէլէվ'օլէնթ, *a.* չարամիտ, չարասէր, չարակամ։ -ly, *ad.*

Malformation մէլֆօրմէյ'շըն, *s.* տձեւութիւն, հաշմութիւն։

Malic մէյ'լիք, *s.* խնձորաթթու թ.

*Malice մէլ'իս, *s.* չարասիրութիւն, չարութիւն ; 2. չար գործ, նենգութիւն ; 3. չարաճճիութիւն։

Malicious մէլիշ'ըս, *a.* չար, չարասէր, չարսիրտ ։ —ly, *ad.* նենգութեամբ, չարութեամբ։ -ness, *s.*

Malign մէլայն', *a.* չար, չարասէր ; ոխերիմ ; 2. անզգամ, վնասակար։ =*va.* գէշ՝ չարաչար վարուիլ ; 2. վնասել ; 3. զրպարտել, անիրաւել ։ —ancy մէլիկ'նընսի, *s.*

չարարտութիւն, չարութիւն, նենգութիւն; վտանգաւորութ.(ջերմի)

Malignant մէլի՛գնընթ, *a.* չարամիտ, չարասիրտ, չար; 2. ձախորդ; 3. մահացու, ծանր, գէշ (ախտ)։ =*s.* խռովարար, Եկեղեցւոյ դէմ. —ly, *ad.* չարութեամբ, նենգութեամբ, չարամտութեամբ; 2. ծանր կերպով։

Malignity մէլի՛գնիթի, *s.* չարաբարոյութիւն, չարամտութիւն; 2. անզգամութիւն; 3. ծանրութիւն (ջերմի)։

Malinger մէլի՛նկըր, *vn.* սուտ հիւանդ ըլլալ, կեղծել [զօրք։

Malison մէ՛լիզն, *s.* անէծք, նզ-

Malkin մօ՛լքին, *s.* փռնաւել, փարտիչ, փարաոց; 2. փռնթի կնիկ, պնակալուաց; 3. խրտուիլակ։

Mall մըլ, մոռլ, *s.* փայտէ երկգլխի թակ, գրթակ։ =*va.* գրթակել բոգմագյաւմագ։ =մէլ, *s.* հասարակաց ճեմավայր, ծառուղի։

Mallard մէ՛լըրտ, *s.* արու բադ։

Malleable մէ՛լիէպլ, *a.* կռանելի, տարածական, կռելի չէքիճքելի։ -ness.-bility մէ՛լիէպիլիթի, *s.* կռանելիութիւն։

Malleate մէ՛լիէյթ, *va.* կռել, կռանել, ծեծել։ -tion, *s.* կռելը, կռում։

Mallet մէ՛լէթ, *s.* թակ, բոգմագ։

Mallows մէ՛լօզ, *s.* մոլոշ կամ կիմճի։ Marsh—. բաղըջուկ։

Malmsey մա՛մզի, *s.* խիստ անոյշ խաղող և գինի մը, մալվազ։

Malodor մէլօ՛տըր, *s.* գարշահոտ։

Malpractice մէլփրէ՛քթիս, *s.* գէշ գործ, չարիք; 2. անկարգութիւն; յափշտակութիւն։

Malt մօլթ, *s.* գարեջրի գարի, ծլագարի, կասկ։ =*va.* կասկել։ -drink, liquor. գարեջուր պիրա։ -ing մօ՛լթինկ, *s.* կասկում։ -man,

Malster մօլթ՛ստր, մօլ՛տըր, *s.* կասկագործ։ -ose մօլ՛թօս, *s.* շաքարանիւթ մը, կասկուց։

Maltreat -թրիյթ՛, *va.* գէշ կերպով վարուիլ, կեղեքել, կոփել, չարչրկել։ -ment մէլթրիյթ՛մընթ, *s.* կեղեքում, խոշտանգում։

Malva'ceous, *a.* մոլոշազգիք։

Malversation մէլվըրսէյ՛շըն, *s.* պաշտօնի մէջ խորում, յափշտակութիւն, գողութիւն։

Mameluke մէ՛մըլուք, *s.* հեծեալ զինուոր յեգիպտոս, մեմլուք։ -luco մէմլուքօ՛, *s.* (Եւրոպացիէ խափշիկէ) խառնածին, (ի Պրազիլիա)։

Mamma մէմա՛, *s.* մայրիկ, էմա։

Mammal մէմ՛էլ, *s.* ստնաւոր, կաթնատու (կենդանի)։ -ian մէմէյ՛լիէն, *a.* ստնաւորաց։ -ia մէմմէյ՛լիէ, *pl.* ստնաւորք։

Mammary մէմ՛էրի, *a.* ծիծի։

Mammifer,-ous մէմ՛իֆըրըս, *a.* ստնաւոր, ծիծ ունեցող, կաթնատու։

Mammilary,Mammiform մէմ՛իլէրի, մէ՛միֆօրմ, *a.* պտկաձեւ մէթ; 2. ծիծերու, ստեանց։

Mammon մէմ՛ըն, *s.* մամոնայ, հարստութեան աստուած։ -ist մէմ՛ընիստ, *s.* մամոնայապաշտ։

Mammoth մէմ՛ըթհ, *s.* տեսակն անճրտած հսկայ փիղ մը, մեծագաղան, մամոդ։ =*a.* ահագին՝ վիթխարի։

Man մէն, *s.* (*pl.* Men մէն) մարդ; այր մարդ, այր; արու; 2. կորիճ, կատարեալ այր; 3. մարդկային ազգ; 4. էրիկ մարդ, էրիկ; 5. կարող; 6. ծառայ; 7. տապեղուլն, տապեղուլունք, աղեւսաքար ցամա բաշը, զար։ =*va.* ամրացնել, զինել; 2. զէնք՝ զօրք լեցնել, պահպանել։ —hole. գաքանակ, վերնադռնակ (որմէ կմտնեն մեքենան մաքրելու՝ նորոգելու)։ -midwife. ծնուցիչ,

մանկարարձ յաւնուրս ։ -of straw. մարդամեքենայ, փայտամարդ։ -of war. մարտանաւ։ -slaughter. մարդասպանութիւն։ -trap. երագագ, ծուղակ։ A certain—. մի ոմն։

Manacle մէն'էքըլ, *s.* ձեռնակապ, դաստակապ քէլէպճէ։ =*va.* ձեռնակապել, շղթայել։

Manage մէն'էյճ, *va.* վարել, դարձնել, կառավարել, ուղղել; 2. (ձին) նուաճել, զսպել; 3. կատարել, ի գլուխ հանել պէճէրմէք։ =*vn.* գործը ուղղել, դարձնել, տնտեսել։ **-ment** մէն'էյճմէնթ, *s.* տեսչութ., տնօրինութիւն, վարչութիւն; 2. նուաճում; 3. խոհեմութիւն, ճարտարութիւն։

Manageable մէն'էյճէպըլ, *a.* վարելի; 2. նուաճելի, դիւրընտել։ **-ness**, *s.* դիւրընտելութ., հլութ.

Manager մէն'էյճըր, *s.* տնօրէն, հոգաբարձու, վերատեսուչ, վարիչ; գործակալ; տնտեսագէտ, խնայող։ The board of—s. հոգաբարձուաց ժողով, վարչական խորհուրդ։

Manakin մէն'էքին, *s.* ճնճղկաց տոհմէն թռչուն մը, բերուկ որ է Chatterer.

Manatee -'ըթի, *s.* գետերինջ է.

Manchineel մէնչինիյլ', *s.* ծառ մը, ժանտախնձորի։

Manciple մէն'սիփըլ, *s.* մատակարար, տնտես, ծախսարար։

Mandamus մէնտէյ'մըս, *s.* հրամանագիր, հրովարտակ։

Mandarin մէնտէրին', *s.* չին պաշտօնեայ՝ ազնուական, մանտարին; 2. նարինջ մը, նուռնա, մանտարին։

Mandatary մէն'տէյթէրի, *s.* պաշտօնեայ, պատուիրակ, հրամանատար։

Mandate մէն'տէյթ, *s.* հրաման, պատուէր; 2. հրամանագիր։ -tory, *a.* պատուէրի, հրահանգի, հրամանաց։

Mandible մէն'տիպըլ, *s.* կզակ, դունչ այր չէնէ։ **-dibular** մէնտիպ'իուլըր։ *a.* կզակի, ծամելեաց։

Mandolin մէն'տոլին, *s.* լարաւոր նուագարան մը, կիթառակ։

Mandragora, **-drake** մէն'տրէյք, *s.* մարդախոտ, մանրագոր ղանղուրուտան, ատամ քէօքիւ։

Mandrel մէն'տրըլ, *s.* երկաթ գլան, գլանակ մ.ք.; 2. առանցք մ.ք.

Mandril մէն'տրիլ, *s.* հոլակապիկ։

Manducate մէն'տիուքէյթ, *va.* ծամել։ **-tion**, *s.* ուտելը, ծամելը։

Mane մէյն. *s.* բաշ էէշէ։

Manege մանէյժ', *s.* ձիավարժութիւն; ձիավարժոց, հեծելարան [F.]

Maneh մէյնէյ', *s.* մնաս Սգ.

Manes մէյ'նիզ, *pl.* ուրուական, ոգիք (մեռելոց), ցուցանք։

Maneuver. **Manœuvre** մէն'ուվըր, *vn.* շարժումներ կատարել; 2. հնարքներ բանեցնել; 3. դաւել, դաւադրել։ =*s.* շարժում, շարժուածք. (նաւ) ուղղութիւն; 3. հնարագիտութիւն, խորամանկութիւն; 4. դաւադրութիւն։

Manful մէն'ֆուլ, *ad.* քաջասիրտ, արի, քաջ։ **-ly**, *ad.* արիաբար, առնապէս։ **-ness** մէն'ֆուլնէս, *s.* արիութ., քաջասրտութ. [նաքար։

Manganese մէնկէնէյզ', *s.* արջ-

Mange մէյնճ. քոս, բոր ույուզ։

Mangel-wurzel մէն'կըլ-ըրզըլ. *s.* բազուկ, ճակնդեղ, տակ չիւքիւնտիւր։ [ճրկոր պաշ fhrpkʻzpk ն—.

Manger մէյնճ'ըր, *s.* մսուր; 2.

Man'giness, *s.* քոսոտութիւն։

Mangle մէն'կլ, *va.* յօշել, կտրըտել (միս); 2. կրճատել, յապաւել; 3. ծակծկել։ =*vn.* (պաստառը) մամլել, յղկել։ =*s.* պաստառի մամլակ, մամլոց äkliskrk։

Mango. *s.* մանգենիի պտուղ, մանգ։ -tree. մանգենի։

Mangonel -'կընէլ, *s.* մանգղին։

Mangostan, **-teen** մէն'կըսթէն, *s.* նարինջ մը, մանգուստ։

Mangrove մէն'կրօվ, *s.* մանգլենի

Mangy մէյն'ճի, *s.* բորոտ, քոսոտ։

Manhood մէն'հուտ, *s.* մարդկութիւն; 2. այրութիւն; 3. առնական հասակ; 4. արիութիւն, քաջութիւն։

Mania մէյ'նիէ, *s.* յիմարութ.; 2. մոլութիւն, մոագարութիւն, խելայեղութիւն; 3 մոլեգնութք։

Maniac, **-al** մէյ'նիէք, մէնայ'էքըլ, *a.* կատաղի, մոլի, խելագար, մոացնոր։

Manichee, **-chean** մէնիքի'ըն, *s.* մանիքեցի; 2. մանիքէութիւն։

Manicheism մէնիքի'իզմ, *s.* մանիքեան աղանդ, պաւլիկեանք։

***Manifest** մէն'իֆէսթ, *a.* յայտնի, բացայայտ, ակներեւ, որոշ։ =*s.* յայտարարութիւն; 2. բեռնագիր նաւու; վաճառացանկ։ =*va.* յայտնի ընել, յայտնել, ծանուցանել։ **-ness**, *s.* բացորոշութիւն։ **-ation** մէնիֆէսթէյ'շըն, *s.* յայտնութիւն, յայտարարութիւն, ցոյց; 2. ծանուցում, հրատարակութիւն։ **-ly** մէնի-ֆէսթ'լի, *ad.* բացորոշ, յայտնապէս ակնյանդիման։

Manifesto -ֆէս'թօ. (*pl.* -toes) *s.* օրակարգ, յայտարարութիւն։

Manifold մէն'իֆօլտ, *a.* զանազան, այլեւայլ; 2. բազմադիմի, բազմապատիկ։ **-ly**, *ad.* բազմօրինակ։ **-ness**, *s.* շատութիւն, բազմաւորութիւն։

Manikin մէն'իքին, *s.* փայտէ մոմէ մարդ, մարդապատկեր; 2. գաճաճ, մարդուկ; 3. յիմար։

Manioc մէյ'նիօք, *s.* մանիհոտ բոյս.

Maniple մէն'իփըլ, *s.* բուռ մը. ափ մը (խոտ); 2. զօրագունդ, խումբ; 3. բազկու բար, բազպան պղ. **-pular** մէնիփ'իուլըր, *a.* զօրագնդակի։

Manipulate մէնիփ'իուլէյթ, *va.* ձեռքով շինել։ =*vn.* գործիքները վարել ինք. **-tion** մէնիփիուլէյ'շըն, *s.* ձեռքով շինելը, ձեռնավարութ. **-tor** -'թըր, *s.* ձեռնավար։

Maniton մէն'իթու, *s.* Ամեր Հնդկաց չաստուած։ [տի ընդերք։

Manitrunk -ն'իթրընք, *s.* միջա-

Mankind մէնքայնտ', *s.* մարդկութիւն, մարդիկ, մարդ. սեռ։

Manliness մէն'լինէս, *s.* այրութիւն, կորճութիւն, արիութիւն, քաջութիւն։

***Manly** մէն'լի, *a.* արի, քաջ, վեհ, կորիճ, ազնիւ, առնացի։ =*ad.* արիաբար։

Manna մէն'նէ, *s.* մանանայ Ա÷; 2. դաղպէն զուsrէp ճեղկաւր։

Manner մէն'նըր, *s.* եղանակ, կերպ ձեւ, տարազ, ոճ; 2. *pl.* վարք, կենցաղ, ընթացք; 3. սովորութիւն։ Good-s. քաղաքավարութիւն։ After the-. ըստ։ In a-. իբրեւ թէ։ To make one's-s. խոնարհիլ, բարեւել։

Manner-:-ism մէն'ըրիզմ, *s.* տարազ, ճաշակ; միօրինակութիւն. **-ist** մէն'ըրիսթ, *s.* մէկ տարազի հետեւող։ **-liness**, *s.* քաղաքավարութիւն։ **-ly**, *a.* քաղաքավար, ազնիւ, կիրթ, շնորհալի։

Mannish մէն'իշ, *a.* մարդկային; 2. առնական, առնացի։

Mannite մէն'այթ, *s.* դաղպէնիտ։

Manœvre *See* Maneuvre.

Mano'meter, *s.* անդայտաչափ։

Manor մէն'ըր, (ազնուականի) կալուած; աւատ, հող; 2. բնակութիւն, բնակարան։ -house. դղեակ։ Lord of the-. աւատապետ։ **-ial** մէնօ'րիըլ, *a.* աւատական։

Mansard-roof մէն'սէրտրուֆ, *s.* ձեղնայարկի կոր քիւ։

Manse մէնս, *s.* (աբբայ)արան,

(երիցա)տուն; ագարակ, կալուածք։

Mansion մէն'շըն, *s.* բնակարան, տուն; 2. ապարանք; 3. դղեակ։ -house. քաղաքապետի պալատ (Լոնտրայի)։

Mantel մէն'թըլ, *s.* վառարանի դարակ, սնդոց; *nr եւ* -piece, -shelf, -tree.

Mantelet մէն'թըլէթ, *s.* կրկնոցակ քիւչիւք մանթօ; 2. շարժուն տախտակապատնէշ ամր.

Mantilla մէնթըլ'է, *s.* կրկնոց մանթիլի; 2. քցափ, քօղ. խաւուն։

Mantis մէն'թիս, *s.* կիւամիջատ։

Mantle մէն'թըլ, *s.* կրկնոց, վերարկու, լօդիկ մանթօ, ֆէրաճէ; 2. քօղ, ծածկոյթ։ =*va.* վերարկուով գոցել։ =*va.* տարածել, երկնցնել (թեւերը); 2. զուարճանալ, ուրախանալ; 3. տարածուիլ, փրփրիլ։

Mantua մէն'թիուը, *s.* շրջազգեստ։ —maker. դերձակուհի։

Manual մէն'իուըլ, *a.* ձեռքով, ձեռագործ, ձեռական, ձեռակերտ։ =*s.* ձեռամատեան, առձեռն, ձեռքի գիրք, գրքոյկ; 2. ժամագիրք ղղ. -ly մէնիուը'լի, *ad.* ձեռքով։

Manufactory մէնիուֆէք'թըրի, *s.* արուեստանոց, (տարազա)գործարան։

Manufacture մէնիուֆէք'չըր. *s.* տարազագործութ., ձեռարուեստ; 2. գործուած, տարազ, ձեռակերտ, ձեռագործ։ =*va.* ձեռակերտել, տարազագործել; 2. շինել, յօրինել։ -tural մէնիուֆէք'չըրըլ. *a.* տարազագործական։ -turer -ֆէք'չըրըր, *s.* գործարանատէր; 2. բանուոր, արհեստաւոր, տարազագործ; 3. վարպետ։

Manurable մընիուր'ըբլ, *a.* մշակելի։

Manumit, -mission մէնիուըմիթ', -միշ'ըն, *See* Emancipate, -tion.

Manure մընիուր', մէնիուր', *s.* աղբ։ =*va.* (հողը) աղբել, պարարտացնել։ -rer մընիուր'ըր, *s.* պարարտացնող։

Manuscript -'սքրիփթ, *a.* ձեռագիր։ *s.* ձեռագիր մատեան, գրչագիր

Manx մէնքս, *a.* Մէն կղզիին մէնի

Many մէն'ի, *a.* (More, *sup.* Most) բազում, շատ, բազմաթիւ։ =*s.* ամբոխ, բազմութիւն։ How—? որչա՞փ, քա՞նի։ Many a. շատերը, բազումք A great, A good—. շատ մը; խուռն ամբոխ։ —headed. բազմագլխի; խուժան։ -colored. գունայեռ, գոյնզգոյն

Maori մաօ'րի, *s.* Նոր Զելանտացի

Map մէփ(թ), *s.* աշխարհացոյց, քարտէս։ *va.* քարտէս գծել, բաժնել

Maple մէյ'փլ, *s.* դղքի, թղկենի իսֆէնտան աղաճը։ —sugar. դղքիշաքար։

Mar մաար(թ), *va.* ապականել, աւրել, եղծանել, խանգարել; 2. մրոտել

Marabout մէր'էպուութ, *s.* արաբացի կրօնաւոր, սուրբ, մորպետ; մորպետի դամբան։ -bou մէրէյպու', *s.* մորպետահաւ։

Maranatha մէրէնէյթհ'է, *s.* Նզովք, Նզովեալ Եղ. *[Syriac]*

Maraschino մէրէսքի'նօ, *s.* բալօղի վիշնէ րաքըսը։ [It.]

Marasmuse մայրէզ'մըս, *s.* սաստիկ ծիւրում, հալումաշ, հիւծում։

Maraud մըրօտ', *vn.* կողոպտել, աւարի առնուլ; ասպատակել։ -er մըրօտ'ըր, *s.* աւարառու, յելուզակ։

Maravedi մէրէվէյ'տի, *s.* դանկ, բնիոն մանկըր։ Սպ.

Marble մար'պլ, *s.* մարմարիոն, մարմար, կուճ; 2. մարմար գնտակ, գնդակ; 3. լուսաքար։ =*a.* մարմարեայ; 2. կճերանգ, մարմարակերպ, երակ երակ (գոյն)։ =*va.* կճացնել, կճերանգել։ -hearted. խստասիրտ։ -edged. կճերանգ (գրքի եզր)։

Marc մարք, *s.* ջանջ, չիւ ճիպրէ։

Marcasite մարքէսայթ', *s.* լուսա-

քար, ուշնայ: -cescent մարսէս'ընթ, *a.* [թ]ոշնած, ալալուն, (կինալէն ա-ռաջ տունկին վրայ) չորցած:

March մարչ, *s.* մարտ, արեգ:

March մարչ(ը), *vn.* երթալ, քալել: =*va.* (զօրքը) քալեցնել:=*s.* կանոնաւոր քալուածք, ընթացք; 2. չու, [թ]ափոր, զօրաչու; 3. չուերգ, քայլերգ մարշ եր; 4. չու, ճանբա, օրուղի կէն; 5. *pl.* սահման: -man մարչ'մէն, *s.* եզրաբնակ: March! յառա՛ջ ա՛րշ: Quick-! ո՛ն անդր, յառա՛ջ: -pane մարչ'բէյն, *s.* զանգ-հատտեայ պաստեղ իչի: [քիղուհի:

Marchioness -'չըընէս, *s.* մար-

Marcid մար'սիտ, *a.* փտիտ, ոտնած, [թ]ալկահար, դեղնած:

Mare մէր, *s.* մատակ ձի, ճայիկ, զամբիկ զղաստ: To find a-'s nest. չեղած բան մը գտած համարիլ: -'s nest. այլանդակ, չգոյ իր:-'s tail. ձիագի բօ; անձրեւաբեր ամպ ն-.

Mareschal մար'շէլ, մար'շըլ, *s.* մարաջախտ: [տածաղիկ:

Margarites -'ըրայց, *s.* մարգար-

Margay մար'կէյ, *s.* վագրկատու:

Marge, -**gent**. *See* **Margin**.

Margin մար'ճին, *s.* եզր, շուր[թ]; 2. եզերք, գրքի եզր, լուսանցք; 3. առ ու ծախի գնոյ տարբերու[թ]իւն, աւելի, շահ; =*va.* լուսանցք եզր [թ]ողուլ; 2. լուսանցքին վրայ գրել, լուսանցագրել:

Marginal մար'ճինըլ, *a.* լուսանցային; 2. առընթերագրեալ: -ginate, -ted մար'ճինէյթէտ, *a.* լուսանցաւոր; 2. լուսանցագրեալ; 3. եզրաւոր, եզերաւոր:

Margrave մար'կրէյվ, *a.* մարզպետ; 2. մարքիզ (Գերմանիոյ): -viate, -vate -կրէյ'վիէյթ, *s.* -ու[թ]. -vine մար'կրէվին, *s.* մարզպետուհի

Marigold մէ'րիկօլտ, *s.* վաղենիկ այնի սեփա ծղ. -window. վարդաձեւ պատուհան nr եւ Catharine wheel. French, African-. ոնձեռուկ (ծաղիկ) գարիփէ չիչէյի:

Marine մըրին', *a.* ծովու, ծովային, նաւային; 2. ջրատական (երկիր) երլ. =*s.* ծովային զօրք, ծովազօրք; 2. ծովային զօրու[թ]իւն; 3. ծովային գործեր, շահեր: -ner մէ'րինըր, *s.* նաւազ, նաւորդ, նաւաստի, ծովու մարդ:

Mariolatry մէյրիօ'լէյթրի, *s.* մարեմապաշտու[թ]իւն ոչ.

Marionette մէրիընէթ', *s.* խամաճիկ, կոծիկ գուգղա Ֆր.

Marital մէ'րիթըլ, *a.* էրիկի, երկանի: -rights. առնական (իրաւ.):

***Maritime** -'իթիմ, *a.* ծովային, նաւային; 2. ծովեզերեայ (քաղաք):

Marjoram մար'ճըրըմ, *s.* զուբրակ սարուր օրու: Sweet-. մարեմխոտ մէրզէնկիւշ:

Mark մարք(ը), *s.* նշան, նիշ, նշանագիր, հետք, դրոշմ, կնիք; 2. տպաւորու[թ]իւն; 3. [թ]ելգիր, կնքոց, տառանիշ, նիշ մարգա; 4. ցոյց, հաւաստիք; 5. շուք, պատիւ, արժանիք; 6. կէտ նպատակի, [թ]իրախ, նպատակ; 7. խաչանիշ (ստորագրու[թ]իւն); 8. յատկանիշ (ստորոգ.) ր. nr եւ Differential. =*va.* նշան դնել, նշան զարնել; 2. նշանակել; 3. դրոշմել, (տառա)նիշել, խարանել; 4. շեշտել, ուշադրու[թ]իւն տալ, դիտել:=*vn.* նշանակել, դիտել: -price, -rate. ընթացիկ գին: To-out. գծագրել, գծել; ընտրել, որոշել: Bad, good-. յոռենիշ, բարենիշ:

Mark մարք, *s.* գերմ. դրամ (6 դհ.)

Mark-; -**edly** մար'քէտլի, *ad.* նըշանաւոր կերպով: -er մարք'ըր, *s.* դրոշմիչ, կնքագիր; 2. նշանակող; 3. խաղի կէտերու նշանակիչ; 4. տողադիր գինուոր:

Market մար'քէթ, *s.* շուկայ, վաճառանոց; 2. հրապարակ, առուտուրի քաղաք, շահաստան։ =*vn.* առուծախ ընել, գնել ծախել։ -town. վաճառաքաղաք, աւան։ —man, —woman. վաճառական, վաճառուհի։ -able մարքէթ'էպըլ, *a.* վաճառելի, ընթացիկ։ -ing մարքէթ'ին, *s.* վաճառագնում։ -er մար'քէթըր, *s.* վաճառաբեր, շուկան վաճառք բերող։

Marking մար'քին, *a.* դրոշմի։

Marksman մարքս'մէն, *s.* վարպետ նշանառու, նշանաձիգ։

Marl մարլ(ը), *s.* կրախառն ու կաւային հող, մարնա։ =*va.* (կաւոտ հողով) աղբել; 2. մալուխին չուան փաթթել ն—. -aceous մարլէյ'շըս, *a.* մարնախառն, մարնային։

Marline մար'լին, *s.* բարակ մալուխ մը։ =*va.* մալուխով փաթթել։ -pike. փայտհերիւն պիզ ն—.

Marly մար'լի, *a.* մարնուտ։

Marmalade -'մըլէյտ, *s.* քաղցրաւենի, խնձորոյշ [illegible]

Marmoreal, -rean մարմօ'րիըն, *a.* մարմարեայ, մարմարակերպ։

Marmose -'մօզ, *s.* պարկերէ է.

Marmoset մար'մօզէթ, *s.* մանրուկ կապիկ մը, պլուղ։

Marmot մար'մաթ, *s.* արջամուկ, քայլանկի, մկնարջ [illegible]։

Maro մէյ'րօ, *s.* Վիրգիլիոս քնն.

Maronite մէր'ընայթ, *s.* կաթոլիկ ասորի, մարոնի։

Maroon մըրու'ն, *s.* փախած լեռնաբնակ սեւ գերի։ =*a.* կասկագոյն [illegible]։ =*va.* անբնակ ամայի տեղ ձգել ն—.

Marplot մար'փլաթ, *s.* խառնակիչ, խառնարկու, խառնող։

Marque մարք, *s.* բաց արտօնագիր որ եւ Letter of Marque.

Marquee մարքի', *s.* մեծ վրան։

Marquess, **Marquis** մար'քուէս, մար'քուիս, *s.* դուքսի և կոմսի մէջտեղ տիտղոս մը, մարքիզ։

Marquetry մարք'էթրի, *s.* ագուցիկ, երփնագրուած [illegible] իշի։

Marquisate մար'քուիզէյթ. *s.* մարքիզութեան երկիր, մարզպետութ.

***Marriage** մէր'րիճ, մէր'րէյճ, *s.* ամուսնութիւն; 2. հարսնիք, պսակ։ -able. *a.* հարսնութեան, ամուսնութեան; 2. կարգուելիք, հասուկ։

Married մէր'րիտ, *a.* ամուսնացած, կարգուած; 2. արամբի, կանամբի; 3. ամուսնական։

Marroon, *See* Maroon.

Marrow մէր'օ, *s.* (ոսկրի) ծուծ իշիկ; 2. էական՝ լաւագոյն մասը, ուղեւծուծ։ -bone. ցուլթ իշիկ [illegible]։ The spinal—. ողնածուծ։ -fat. խաղոտ լուբիա։ -less, *s.* առանց ծուծի։

Marrowy մէր'օի, *a.* ծուծոտ։

Marry մէր'ի, *va.* [to, with] ամուսնացնել, կարգել, պսակել; 2. զուգել, ամուսնանալ, կարգուիլ; 3. էրիկ երթալ, հարս ըլլալ; 4. կընիկ առնուլ, աշխարհ մտնել։ Marry! անշո՛ւշտ, ի՛նչ ըսել է։

Mars մարզ, *s.* դիք պատերազմի, Հրանտ, Արէս; 2. հրատ (մոլորակ) ...; 3. պատերազմ; 4. երկաթ։

Marsh մարշ, *s.* ճախին, ճահիճ պարադ։ Salt—. եղախիւր։ -land. ճախնուտ։ —harrier. [illegible]։ -mallow. սուղա կիրղ [illegible]։ -marigold. վաղենիկ ջրային բս. -rosemary. վայրի խնկունի։ -samphire —սէմ'ֆայր. օշնան դէ.

Marshal մար'շըլ, *s.* արարողապետ; 2. հիւրամեծար; 3. սուրհանդակ, պատուհանուոր ...; 4. բանակի քննիչ, վերակացու; 5. մարաջախտ (Դաղիոյ); 6. նուիրակ, վարացուոր [illegible], [illegible]։ =*va.* շա-

բել, դաստարել, կարգադրել; 2. առաջնորդել, առջևէն խինալ։ -ship, s. -ութիւն։ -ler մար՛շըլըր, s. կարգադրող, յարդարիչ։

Marshy մար՛շի, a. ճահճային։

Marsupial, -piate մարսիու՛բիըլ, -՛բիէյթ, a. պարկաւոր (կենդանի)։

Mart մարթ, s. վաճառատուն։

Martello մարթէ՛լօ, s. եզերապահ (աշտարակ), ռազմաբուրգ։

Mar'tagon, s. կարմիր շուշան։

Marten մար՛թըն s. կզաքիս զէրսկիա է; 2. կուզի մորթ, կզենի։

Mar-text մար՛թէքսթ, s. անճարակ՝ խեղճուկ քարոզիչ։

*Martial մար՛շըլ, a. պատերազմական; զինուորական; 2. գոռ, (քաջա)մարտիկ; 3. ոչ-քաղաքական, ծովային, զինուորական(պաշտօնեայ)։-law. -ական օրէնք; խառն (դեղ)։ -ly մար՛շըլի, ad. կորիճ կերպով, քաջաբար։

Martin, Martlet մարթ՛ին, -՛լէթ, s. վայրի ծիծառ մը, մաքալուկ։

Martinet մար՛թինէթ, s. խիստ զօրավարժ սպայ; 2. առագաստամիոփ չուան, հանգրեճ ն-.

Martingal, -gale մար՛թինկէյլ, s. (ձիու) գլխափոկ, ուղնալար; 2. կրկնադրամ խաղ։

Martinmas մար՛թինմըս, s. Սբ. Մարտինոսի տօն (Նոյ. 11) էլ.

Martyr մար՛թըր, s. նահատակ, մարտիրոս, վկայուհի; 2. տանջուող, չարչրկուող։ va. նահատակել; 2. տանջել, չարչարել։ -dom, s. մարտիրոսութիւն, նահատակութիւն։

Martyrology մարթըրօ՛լըճի, s. վկայաբանութիւն, յայսմաւուրք -gic, -al. a. վկայաբանութեան -gist մարթըրօ՛լըճիսթ, s. վկայաբան

Marvel մար՛վլ, s. սքանչելիք, հրաշալիք; 2. զարմանք; 3. հիացում =vn. հիանալ, սքանչանալ։

No-! անտարակոյս, զարմանալի չէ։ -of Perou. ցայգածաղիկ, գեշերածաղիկ։

*Marvelous մար՛վըլըս. a. սքանչելի, հրաշալի, զարմանալի։ -ly, ad. սքանչելապէս, մեծահրաշ։ -ness, s. զարմանք, սքանչելիք։

Mary-bud, s. վաղենիկ բ-.

Maschil մա՛սկիլ, s. երգ, սաղմոս։

Masculine մա՛սքիուլին, a. արու, արական; 2. արի, քաջ, հզօր, առնական; 3. արական (սեռ) +. -ly, ad. առնաբար, արիաբար։ -ness, s. այրութիւն, արիութիւն։

Mash մաշ(թ), va. ճմլել, ճզմել, ճնշել, տրորել, ճմռել; 2. իրար խառնել, շաղել։ =s. խառնուրդ; 2. (տաք ջուրի և ցորեան գարեջուրի) խառնուածք։ -vat, -tub, Mashing-tub. կասկի տաշտ։

Mashy մա՛շի a. ճմլուած։

Mask մասք, մասք, s. դիմակ մասկ; 2. ծածկոյթ, քող; 3. դիմակահանդէս, դիմակախաղ թ-; 4. դիմակաւոր; 5. պատրուակ, կեղծիք։ =va. ծածկել, ծածկել; 2. քողարկել, դիմակաւորել։ =vn. դիմակ անցնել։ -er մաս՛քըր, s. դիմակաւոր։

Maslin մա՛զլին, s. հաճարախառն ցորեն։ =a. խառնուրդ։

Mason մէյ՛սն, s. որմնադիր; քարակոփ։ -ic -՛իք, a. մասոնական։

Masonry մէյ՛սընրի, s. որմնադրի շինուածք, պատ; 2. որմնադրութ-։

Masora մա՛սօրէ, s. Ս. Գրոց եբրայական բնագրին վրայ հրեայ վարդապետաց քննութիւն, մազորա։ -retic, -al մասըրէթ՛իքըլ, a. մազորական։

Masque մասք, s. դիմակաւորներու կաքաւ, դիմակահանդէս։

Masquerade մասքըրէյտ՛, s. դիմակաւորք; 2. դիմակահանդէս; 3.

ծաղրանք, կեղծիք։ *vn.* դիմակաւորուած ըլլալ; 2. ծպտիլ։ -der մէսքըրէյ'տըր, *s.* ծպտեալ, դիմակաւոր մասխարա։

Mass մէ'(ս), *s.* զանգուած; 2. ձոյլ, կարծառ; 3. կոյտ, շեղջ, դէզ; 4. գլխաւոր մաս; 5. պատարագ ող. =*va.* կուտել, շեղջել։ The masses. ամբոխ, բազմութիւն։ High–. ձայնաւոր պատարագ։ Low–. թիւ պատարագ ող. Evening–. իրիկնաժամ; եկեղեցի, հոկում։ -book. խորհրդատետր, պատարագամատոյց։ -house. մատուռ։ -priest. ժամարար, պատարագիչ։ -meeting. ժողովրդային գումարում։

***Massacre** մէ'սէքըր, *s.* կոտորած, ջարդ; 2. արիւնահեղութիւն։ =*va.* կոտորել, ջարդել; 2. սպաննել, կոխկռտել; 3. աւրել, փճացնել։

Masseter մէսէ'թըր, *s.* ծնօտաձիգ (ջիղեր), ծամիչ մկն։

Massicot, Masticot մէ'սիքօթ, մէ'սթիքօթ, *s.* կապարաժանգ։

Massive մէ'սիվ, *a.* ստուար, խոշոր, հոծ, յաղթ, ծանր, թանձր; 2. կուռ, միապաղաղ; 3. միակտուր. միաձոյլ հնք. -ness, **Massiness** մէ'սինէս, *s.* ստուարութիւն։

Mast մաստ, մէստ, *s.* (նաւու) կայմ; 2. կայմեղէնք; 3. անտառի պտուղները՝ փիճապտուղ, խողկաղին, մաշկամիրգ։ =*va.* (նաւը) կայմաւորել, մանրակայմերը դնել։ -head, *s.* կայմագլուխ։ *va.* (իբր պատիժ) կայմին գլուխը սպասցնել։ -ed մաստ'էտ, *s.* (միա)կայմ։

Master մաս'թըր, մէ'սթըր, *s.* գըլուխ, մեծ, պետ; 2. տէր, իշխան, (վերա)տեսուչ, (հօրա)տէր; 3. վարժապետ, ուսուցիչ, վարպետ; 4. նաւապետ; 5. տէր, վարդապետ Մէ. =*va.* իշխել, տիրապետել, նըւաճել։ Grand–. մեծ վարպետ; կարգապետ (Մալթայի ասպետաց)։ Head–. ուսուցչապետ։ -at-arms. նաւային ոստիկան։ -of-Arts. վարդապետ արուեստից [M. A.] հմմ. -of Ceremonies. արարողապետ։ –of the Horse. ախոռապետ։ –hand, -stroke, -touch. վարպետ, ճարտար (արուեստ)։ -key. շատ դռներ բացող (բանալի); համաբանալիք։ -mind. հանճար։ -piece. գլուխ գործոց։ -wort. մարգացնծուկ գըրայ օրու։ Master Henry. տիար՝ պարոն Հենրիկոս (պատանեաց կոչում)։

Master–; -ly մաս'թըրլի, *a.* ճարտար (արուեստ); գերազանց, հնարագէտ; 2. իշխանական, տիրական։ –**ship**, *s.* վարժապետութիւն; 2. ճարտարութիւն, վարպետութիւն; 3. գերազանցութիւն։ –**tery** մէ'-, մա'սթըրի, *s.* իշխանութիւն, հեղինակութիւն, գերազանցութիւն; 2. արուեստ, հնարք; 3. յաղթանակ ըն

Mastic, Mastich մէ'սթիք, *s.* ծամոն, կիւ, մաստաքէ, ծիթ մասթիխա էս; 2. հերձի, ծորենի սազըզ աղաձը; 3. մածիկ մաճուն։ –**able** մէսթիք'էպլ, *a.* ծամելի։

Masticate մէ'սթիքէյթ, *va.* ծամել, ծամքել։ –**tion** -քէյ'շըն, *s.* ծամելը, ծամողութիւն։ –**tory** -քէյ'թըրի, *s.* ծամոն, ծամանիւթ։

Masticot, *See* **Massicot.**

Mastiff մէ'սթիֆ, *s.* գամփռ։

Mastless մէսթ'լէս, *a.* առանց կայմի, կայմակոտոր; 2. անխողակ (փիճի), անկաղին։

Mastlin մէ՛սլին, *See* **Maslin.**

Mastodon մէ'սթօտօն, *s.* բրածոյ անասուն մը, պտկաժանի։ –**toid** մէ'սթօյտ, *s.* պտկանկերպ, ստնանկերպ։ –**tology** մէսթօլ'ըճի, *s.* ստնաւորաբանութիւն։

Masturbation մէսթըրպէյ'շըն, *s.* Օնանու մեղքը, գիճութիւն։

Mat մէթ, *s.* խսիր, փսիաթ, ստանախսիր; հանգրիճայեց բաղեղ ն—. =*va.* (որմը) փսիաթով պատել; 2. հիւսել, հիւսակել: =*vn.* հիւսուիլ: -grass. կազմորէ բ.. -weed. կեմ բ..

Matachin մէթ'էչին, *s.* խեղկատակ կաքաւիչ, կաքաւ։

Matadore մէթ'էտօր, *s.* ցլասպան; 2. Թղթախաղի մէջ աւագ երեք քարտեր։

Match մէչ(թ), *s.* բուծին, պատրոյգ ֆիթիլ; 2. լուցկի, ծծմլուցկի, լուցափայտ ֆիպրիք; 3. հաւասար, ընկեր; 4. ամոլ, ամուսին; 5. (բառա)մրցութիւն, (բառա)մարտութիւն, մրցում; 6. ամուսնութիւն; 7. հարմնացու, փեսացու: =*va.* նախանձորդ հանդիսանալ, մրցիլ; 2. ընկեր՝ մրցող ըլլալ; 3. մրցումի դնել; 4. հաւասարցնել, յարմարցնել; 5. ամուսնացնել, կարգել: =*vn.* լծակցիլ, ամուսնանալ; 2. հաւասարիլ, համեմատիլ: Impermeable—. անթուրջ՝ խոնաւազերծ լուցկի(որ թացէ չազդուիր)։Love—. սիրային ամուսնութիւն: Quick—. դիւրավառ պատրոյգ: Good—.(իրմէ վերին հետ) ամուսնութիւն: -lock. պատրուգաւոր հրացան: —maker. լուցկագործ, վառիկագործ; (ամուսնութ.) միջնորդ: —box. լուցատուփ: -making. ծմբառաշինութիւն ֆիպրիքճիլիք:

Match—;-able մէչ'էպլ, *s.* բաղդատելի; 2. հաւասար: —er մէչ'ըր, *s.* միջնորդ: —less,*a.* անզուգական; 2. անհամեմատ, աննման; 3. անյարմար:

Mate մէյթ, *s.* ընկեր, ընկերակից, հաւասար, (պաշտօնա)կից; 2. ամուսին, կենակից, կին; 3. զոյգ (թռչունի); 4. երկրորդ նաւապետ—; 5. վերակացու, գործակալ; 6. օգնական, երկրորդ; 7. պաշարում արքայի (ճատրակի խաղի մէջ) մար: =*va.* լծակցիլ, ամուսնանալ; 2. (մրցման մէջ)հաւասարիլ, ընկեր ըլլալ: -less մէյթ'լէս, *a.* միայնակ, մինակուկ, միածինակ:

Materia մէթի'րիէ, *s.* —Medica. բուժանիւթ; 2. գիտութիւն բուժանիւթոց, դեղագիտութիւն:

Material մէթիր'իըլ, *a.* նիւթական, իրական, մարմնեղէն; 2. էական, տարրական, կարեւոր: =*s.* նիւթ ֆիրկուփք, մասսէ: Combustible—: դիւրավառ նիւթ: Not—. անկարեւոր, անհրաժեշտ չեղող: Building—. շինուածանիւթ: -ly մէթի'րիըլլի, *ad.* նիւթապէս; 2. էապէս, իսկապէս, իրօք: -ness,-ity մէթիր'իըլնէս, մէթիրիէլ'իթի, *s.* -ութ., անհրաժեշտութիւն:

Materialist մէթի'րիըլիսթ,*s.* նիւթապաշտ, նիւթակրօն էէլ: -ic, -ical մէթիրիըլիս'թիքըլ, *a.* —ական: -rialism մէթի'րիըլիզմ,*s.* —ութիւն, նիւթականութիւն:

Materialize մէթի'րիըլայզ, *va.* նիւթեղէն համարիլ, նիւթականացնել: -zation, *s.* -թականացում:

Materiel -թէյ'րիէլ,*a.* (բանակի, տան) կահուկազմած, կահէար:

Maternal մէթըր'նըլ,*a.*մայրենի, մայրական, մօր, մօրենական: -ly, *ad.* մայրական, մօր պէս: [րութ.

Maternity մէթըր'նիթի, *s.* մայ-

Mathematic.-al մէթհէմէթ'իքըլ, *a.* չափագիտական, ուսողական: = *pl.*ուսողութիւն, չափաբերութիւն, քանակագիտութիւն: -ly մէթհէմէթի'քըլի, *ad.* չափագիտօրէն, ամենաճիշդ կերպով: -tician -հէմէթիշ'ըն, *s.* մաթեմատիքոս, քանակագէտ, չափագէտ, թուաբան:

Matin մէթ'ին, *a.* առաւօտեան: =*s.* առաւօտեան պաշտօն՝ ժամերգութիւն, աւօտեայք:

Matinée մէթինէյ՛, s. երգանուագ, ցերեկոյթ, ցերեկահանդէս։ [F.]

Matrass մէթ՛րէս, s. երկայնա-փող սրուակ, ապակեփող ս.; 2. թնդանօթածիգ հրետաձիգ զօրք poiñânı։

Matricaria մէթրիքէյ՛րիէ, s. արգանդախոտ, մաճնիծաղիկ։

Matrice մէյթ՛րիս. See Matrix.

Matricide մէթ՛րիսայտ, s. մայրասպանութիւն, մայրասպան։ —cidal —սայ՛տըլ, a. —սպանի։

Matriculate մէթրիք՛իուլէյթ, va. տետրակն անցնել, արձանագրել հմմ. =s. արձանագրեալ (ուսանող) —tion մէթրիքիուլէյ՛շըն, s. արձանագրում, արձանագրութիւն հմմ.

Matrimonial մէթրիմօ՛նիըլ, a. ամուսնական, —նութեան։ —ly, ad.

Matrimony մէթ՛րիմընի, a. ամուսնութիւն, պսակ, հարսնիք։

Matrix մէյթրիքս, s. (Matrices մէյթ՛րիսիզ) արգանդ, փոր; 2. մետաղը պատող նիւթ, դուղձ; 3. գրի կաղապար, մայր; 4. pl. հինգ գլխաւոր գոյները։

Matron մէյթ՛րըն, s. մատակարարուհի, վերակացու; 2. տանտիկին, բամբիշ, խաթուն; 3. տեսչուհի; վերատեսչուհի; մեծ մայրապետ (հիւանդանոցի); 4. տնտեսուհի, տեսչուհի։ —age մէյթ՛րընէճ, s. —ութիւն։ —al մէյթ՛րընըլ, մէթ՛րընըլ, a. վերակացուհւոյ; 2. մայրական, լուրջ։ —ly մէյթ՛րընլի, a. պառաւ, տարեց, անցուկ; 2. խաթունիկ, ճարպիկ։

Matter մէթ՛ըր, s. նիւթ, մարմին; 2. նիւթ (գրքի); 3. պիտանութիւն, պէտք; 4. անորոշ չափ բաժին; 5. թարախ, շարաւ (վէրքի); 6. գործ, արարք; 7. դատ, խնդիր էր =vn. կարեւոր պէտք ըլլալ; 2. թարախոտիլ։ What is the—! ինչ կայ, ինչ եղաւ։ No—! հոգ չէ։ -of-fact. իրական դէպք, իրականութ

Matting մէթ՛ին, s. ափրիթ, փըսիաթ, խսիր; 2. խսիրեղէնք։

Mattock մէթ՛ըք, s. բրիչ, փետատ, շեղամարկեղ գացմա։

Mattress մէթ՛րէս s. տապաստակ մահիճ մինder։

Mat'urant, s. թարախիչ (դեղ)։

Mat'urate մէթ՛իուրէյթ, va. հասունցնել; 2. թարախոտեցնել։=vn. շարաւանալ, հասուննալ։ —tion մէթիուրէյ՛շըն, s. (պտղոց) խայծում հասուննալը; 2. թարխոտում։ -tive մէթ՛իուրէյթիվ, a. հասդեղ, թարախաբեր (դեղ); 2. հասունցնող։

*Mature մըչիուր, a. հասուն, հասուկ, անցուկ, հասած; 2. կատարեալ, չափահաս; 3. լաւ մարսուած; թարախալից։ =va. կատարել, հասցնել, հասունցնել; 2. պատրաստ ընել, յարմարցնել։=vn. հասնիլ, հասուննալ; (ստմակին պայմանաժամը) լրանալ։ —ly, ad. հասուն՝ կատարեալ կերպով; 2. բառ արժանի ըմն։ —ness. Maturity մըչիուրիթի, մէթիուրիթի, s. ժամանում պտղոց, առողջութիւն, հասունութիւն; 2. հասուն հասակ, չափահասութիւն; 3. հասուն միտք, իմաստութիւն, ոլեւորութիւն; 4. պայմանաժամի լրացում լծ. -scent մէթիուրէս՛ընթ, a. հասուննալիք։

Matutine, -tinal մէթիութայ՛նըլ, a. առաւօտեան, կանուխ։

Maudlin մօտ՛լին, մօտ՛լին, a. հարբած, ապուշ; 2. թմրած, թանձրամիտ։ =s. հազարտերեւուկ բո.

Mauger, Maugre մօ՛կըր, s. pr. թէպէտեւ, հակառակ, չնայելով։

Maul մօլ(թ), s. գրլթակ աղամ րօգմագ։ =va. խոշտանգել, ծեծել, թրջել։ 2. վիրաւորել։ —stick. (նըկարիչի) ձեռնակալ։

Maund, -der մօօնտ'ըր, *vn.* մուրալ; 2. քրթմնջել; զառանցել ։ Maundy-Thursday մօօնտ'ըի թըրզ'տէյ, *s.* Աւագ Հինգշաբթի։

Mauresque, *See* **Moresque.**

Mausoleum մօօսօ'լիըմ, *s.* հոյակապ շիրիմ, հոյապատմբան, մահարձան, մաւսոլէոն ։ -lean մօզօլի'ըն, *a.* մահարձանի, դամբարանի։

Mauve մօ'վ, *s.* բաղրջուկ կըպէ կիւմէճի; 2. բաղրջագոյն ։

Mavis մէյ'վիս, *s.* արեղաձագ, սարդիկ ատրշա գուշու։

Maw մօօ, *s.* խախացոց (կենդ.) որոճացող կենդանեաց առաջին ստամոքս, խածի իշկեմպէ; 2. խածի (թռչ.) գուրսագ։ -worm. փորի որդ սօղուլճան։

Mawkish մօք'իշ, *a.* անժուր, անհամ; նողկացուցիչ, գանեցնող։

Maxillar, -ry մէքսիլ'ըր -րի, *a.* կզակային, ծամելիքի։

Maxim մէք'սիմ, *s.* իմաստուն ասացուածք, առած, առակ։

Maximum մէքսիմ'ըմ, *s.* ծայրագոյն աստիճան; 2. առաւելագոյնը; 3. բարձրագոյն սակագին նարխ։

May մէյ, *v.* (*imp.* Might մայթ.) օժանդակ բայ որ կարողութեան, հրամանի, թոյլտուութեան, բաղձանաց, մաղթանաց; 1. կարենալ, կրնալ; 2. թո՛ղ . . . ; 3. իցի՛ւ, երանի՛ թէ։ You—if you can. եթէ կրնաք, հրամմա՛ն է ձեզ։ That—be, It—be so. կրնայ ըլլալ. May I die rather. երանի՛ թէ մնջէի։—you live long and prosper! Տէրը ձեզի երկար՝ երջանիկ տարիներ պարգեւէ՛ ։

May մէյ, *s.* մայիս, մարերի; 2. ծաղիկ հասակ, գարուն; 3. սրափուշ, քուշ ծղ. =*vn.* (մայտօնի տօնի) ծաղիկ ժողվել, ծաղկաքաղ ընել։ -apple. մանրագոր։ -beetle, -bug. գշոր, ծառաբնդիռ մայիս պէօճէյի։ -bloom. սրափուշ։ -day. մայիսի մէկը, մայտօն։ -flower. սրափուշ (յԱնգ.); քաքուկ, մաթզիկ (յԱմ.) -fly. շերեփակոթ։ -lady, -queen. մայտօնի թագուհի։ -lily. քողահեղձ տէ. -pole. մայտօնի ծառ ։

Mayhem մէյմ, *s.* *See* **Maim.**

Mayonnaise մէյօնէյզ', *s.* ձիթաթացան, մայօնէզ; 2. ձիթաթացանով կերակուր ։

Mayor մէյ'ըր, մէր, *s.* քաղաքապետ, շահապ շէհիր էմինի; 2. թաղապետ պէյլէրպէյի րէյիսի; 3. աւանապետ, գիւղաւագ, տանուտէր։ -alty մէյ'ըրէլթի, *s.* -ութիւն -ess մէյ'ըրէս, *s.* -ուհի։

Mazard, Mazzard մէզ'էրտ, *s.* կեռասիկ, հաւկեռաս, վայրիկեռաս։

Maze մէյզ, *s.* ոլորուտ՝ ծուռումուռ ճանբա, լաբիւրինթոս; 2. տարակուսանք, տատանում։ =*va.* ափշեցնել, շուարեցնել; 2. խառնակել։

Mazer մէյ'զըր, *s.* գաւաթ։

Mazo'logy, *s.* ստնկաբանութիւն

Mazourka մէզուուր'քէ, *s.* լեհական պար՝ վերվերուկ։

Mazy մէյ'զի, *a.* անելանելի, անել, խառնաշփոթ ։

Me մի, *pers. pron.* զիս, իս; ինծի։

Mead միյտ, *s.* մեղրաջուր, մեղրօղի; 2. համեմեալ ըմպելի (սաբարնայով) ։

Mead, Meadow մէ'տօ, *s.* մարգագետին, մարգ։ -anemone. փենունայ, ծափկոտրուկ բս. -grass. արօտածիլ։ -ground. արօտավայր։ -saffron. ձիւնածաղիկ, սորնջան։ -lark. խոտարտոյտ թռ. -'s queen, -sweet, -wort. մարգադշխոյ, սիրուկ

Meadowy մէտօ'ի, *a.* մարգային, դալարի; 2. կանանչազարդ։

Meager, -gre մի'կըր, *a.* նիհար, վտիտ; 2. վատուժ, ճըռզած; 3.

չորուցամաք, խեղճ, տկար։ -ly, ad. խեղճօրէն; 2. անհամ, անլի; 3. անժուր ։ -ness, s. նիհարութիւն, ցամաքութիւն։

Meal միյլ, s. կերակուր kojhil; 2. ալիւր (վարսակի, լազուտի), մայծ։ -time. կերակուրի ժամանակ, ժամ։ -iness, s. ալիւրէնութիւն։

Mealy մի՛լի, a. ալիւրանման, կակուղ; 2. ալիւրային, չոր; 3. բրդոտ(տերեւ)։-mouthed -մաուդհդ կեղծանոյշ, անուշ-անհամ,թացիկ։

Mean մին, a. խոնարհ, վար, ցած; 2. անարգ, գռեհիկ, վարնոց; միջին, միջակ, սանկ նանկ; 3. դուզնաքեայ, դոյզն, խեղճ; 4. միջին ֊. =s. միջին եզր; 2. միջին քանակ, միջին չափ; 3. pl. միջոց, գործիք; 4. կարողութիւն, հարստութիւն; 5. ճարճարակ, միջոց ։ By all-s. անշուշտ, անտարակոյս, ամենայն կերպով։ By any-s. ո և է կերպով, ըստ կարելւոյն ։ By no-s, by no manner of-. բնա՛ւ երբէք։ -time, -while.միեւնոյն ատեն; նոյն միջոցին

Mean մին, va. (Meant մենթ.) կամենալ, փափաքիլ; 2. մոքէն անցնել, ըսել ուզել, մտածել; 3. նշանակել, յայտնել, ակնարկել։

Meander միէն՛տըր, s. (գետի) ոլորուն շրջան, ծուռումուռ ճամբայ; 2. օձապտոյտ դարձուածք,բաւիղ։=an. օձապտոյտ ընթացք՝ ուղղութիւն բռնել, ոլորել։

Meaning մի՛նին, s. իմաստ, նշանակութիւն; 2. նպատակ, կամք։

Meanly մի՛նլի, ad. անարգ՝ նըւաստ կերպով; 2. խեղճութեամբ, ստորնութեամբ; 3. խոնարհաբար ։

Meanness, s. ստորնութիւն, ցածութ., խեղճութ., նուաստութ

Means մինզ, pl. See Mean.

Mease միյս, s. 500 հատ(տառեխ)

Measles մի՛զըլզ, pl. հարսանիթ, քուրդէշ գըզզամուզ; 2. գոգութիւն (խոզի)։ -sly մի՛զլի, a. հարսանիթէ բռնուող; 2. բորոտ, գոզ (խոզ)։

Measurable մէժ՛ըրէպըլ, a. չափելի, չափաւոր։-ness, s. -ly, ad. չափաւոր կերպով։

Measure մէժ՛ըր, s. չափ; 2. կանգնաչափ, կշիռ, կոտ kojjkf; 3. քանակ, քանակութիւն; 4.սահման, կարողութիւն; 5. (պարի) արագութիւն,-ժամանակ; 6. (երգի) ոտք, չափ բն..; 7. ամանակ, չափ եր; 8. pl. խաւ եր։. =va. չափել, գնահատել, արժեցնել; 2. բաժնել։ =vn. չափ՝ ծաւալ ունենալ։ Lineal or long-. երկայնութեան չափ ։

Measure-: -less մէժ՛ըրլէս, a. անչափ, անսահման, տարապայման։ -ment մէժ՛ըրմէնթ, s. չափաւորութիւն, չափելը, չափում; 2. չափուած քանակութիւն ։ -rer մէժ՛ըրըր, s. չափող ։

Meat միյթ, s. ուտելիք, կեր;միս։ -offering. մսի պատարագ։

Meaty մի՛թի, s. մսոտ, մսուտ։

Mechanic մէքէն՛իք, s. մեքենագործ, մեքենավար, արհեստաւոր։ -s, pl. մեքենագիտութիւն, մեքենականութիւն։

Mechanic,-al մէքէն՛իքըլ, a.մեքենագիտական, մեքենական; ձեռագործական (արհեստ)։ -ly, ad. մեքենական կերպով, մեքենապէս։ -ness, s. մեքենական կազմուածք՝ յօրինուածք։

Mechanician, -nist մէքէնիշ՛ըն, մէք՛ընիսթ, s. մեքենագէտ։

Mechanism մէք՛ընիզմ, s. (մեքենայի) կազմաւորութիւն, յօրինուածք, շինուածք, կազմութիւն։

Mechlin մէք՛լին, s. ժանեակ մը։

Mechoacan մէչօ՛-, մէքօէյ՛քէն, s. մրտիտակ ։

Meconium միգօ'նիըմ, s. մեկոնի հիւթ, մեկոնիոն; 2. նորածին մանկանց կղկղանք։

Medal մէտ'էլ, a. շքադրամ, դրօշմած, մետալ; 2. յիշատակ։ -ist մէտէլ'իսթ, s. շքադրամ ընդունող, մետալաւոր; 2. յիշատակ հանող վարպետ, մետալագէտ։ -lic մէտէլ'իք, a. մետալի։ -lion մէտէլ'եըն, s. մեծ մետալ, մեծաւանդ մետալիոն; 2. յուշապակ; 3. կլորաձեւ հարթքանդակ, վահանակ։

Meddle մէտ'լ(ը), [with] vn. խառնուիլ, միջամտել, միջամուխ ըլլալ, նետուիլ։ -ler, s. փութկոտ, պատրաստական; խառնուող։

Meddlesome, Meddling մէտ'լսըմ, մէտ'լին, s. ուրիշին գործին խառնուող, միջամուխ։ -ness, s. ձանձրալի փութկոտութիւն։

Mediæval, -eval միտիի'վըլ, n. միջին դարուց, միջնադարեան։

Medial մի'տիըլ, a. միջին։

Median մի'տիըն, a. միջնակայ։

Me'diant, s. միջնոլորակ ձր.

Mediate մի'տիէյթ, a. միջին, միջանկեալ։=va. [between, on, upon] իրագործել, միջամտել; 2. ի գլուխ հանել։=vn. մէջտեղ մտնել, միջամտել; 2. մէջ իյնալ, միջնորդել։ -ly, ad. միջնորդութեամբ, միջնորդաբար, ի ձեռն։ -ion միտիէյ'շըն, s. միջնորդութիւն; 2. միջամտութիւն։ -tize միտիէյ'թայզ, va. ուղղակի հպատակութենէ հանել, միջնակել։

Mediator մի'տիէյթըր, s. մէջտեղ մտնող, միջնորդ; 2. հաշտարար; 3. բարեխօս։ -ial միտիէթօ'րիըլ, a. միջնորդի, միջնորդական։ -ship, s. միջնորդական պաշտօն, միջնորդութիւն։ [բուժելի։

Medicable -'իքէպլ, a. բժշկելի,

Medical մէտ'իքըլ, a. բժշկական; 2. բուժական, բուժիչ։ -jurisprudence. բժշկական օրէնք։ -ly, ad. բժշկականօրէն։

Medicament մէտ'իքէմընթ, s. դեղ

Medicate մէտ'իքէյթ, vn. ստածել, դարմանել; 2. բուժել, աղեկցընել։ -ion մէտիքէյ'շըն, s. դարմանում, դեղատուութիւն։ -tive մէտիքէյ'թիվ, a. բուժիչ։

Medicinal մէտիս'ինըլ, a. բժշկական, դեղական։ -ly, ad. դեղով։

Medicine մէտ'իսին, մէտ'սն, s. դեղ, դարման; 2. բժշկութիւն, բժշկականութիւն։

Medieval. *See* Mediæval.

Mediocre միտիօ'քըր, a. միջին, միջակ, հասարակ։ -ocrity միտիաք'րիթի, s. չափաւորութիւն, միջակ աստիճան։

Meditate մէտ'իթէյթ, vn. խորհիլ, խոկալ; որոճալ, մտածել, վերծանել։ =va. խորհիլ, նիւթել, ծըրագրել։ -tation միտիթէյ'շըն, s. մտածութիւն, խոկում, որոճք; 2. մտածական (աղօթք)։ -tive, a. խորհող, մտախոհ; 2. խոկման, մըտածական։

Mediterranean -թէրէյ'նիըն, a. միջերկրական, միջերկրեայ։

Medium մի'տիըմ, s. (-dia, -diums.) միջոց, միջավայր; 2. հնարք, ճանբայ, կերպ, գործիք; 3. միջին մեծութեամբ թուղթ մը (թղ.)։

Medlar մէտ'լըր, s. զկեռ, մուշմուլա։

Medley մէտ'լի, s. խառնուրդ, խառնուածք; 2. խառնանուագ ձր.

Medullar, -ry մէտըլ'ըրի, a. ոսկրածծային, ուղղալից; հիւթալից ձբ.

Meed միյտ, s. վարձ, հատուցում, արժանիք, փոխարէն; 2. ընծայ։

Meek միյք, n. հեզահամբոյր, հեզ, խոնարհ։ -ly -'լի, ad. հեզութեամբ։ -ness, s. քաղցրութիւն։

Meerschaum մի'րշօմ, *s.* ծովափրփուր՝ ճերմակ քարի. ծխափողի. ծխապամորճ։

Meet միյթ, *va.* (Met մէթ) [with] իրար հանդիպիլ, ուռթիլ, ուղղել, պատահիլ; 2. բախիլ, զարնուիլ; 3. ընդունիլ, գտնել; 4. վճարել; 5. յարմար գալ։ =*vn.* պատահակցիլ, հանդիպիլ, միանալ; 2. զիրար գտնել; 3. զարնուիլ, ծեծկուիլ; 4. ժողվուիլ, հաւաքուիլ; 5. համաձայնիլ, միաբանիլ։ =*a.* յարմար, վայելուչ։

Meething մի'թին, *s.* հանդիպում, պատահում; 2. տեսակցութիւն; 3. հաւաքում, ժողով; 4. աղօթքի ժողով; 5. գետախառնուրդ։ -house. աղօթատեղի, ժողովարան, մատուռ

Meet-: **-ly** միթ'լի, *ad.* վայելչօրէն, յարմար կերպով։ -**ness** միթ'նէս, *s.* վայելչութիւն, պատշաճութ

Megalosaur, -us մէկ'էլօսօ'րըս, *s.* բրածոյն միայն գտնուած ահագին մողէզ մը, հսկամողէզ։ -**therium** մէկէթի'րիըմ, *s.* բրածոյ անասուն մը, մեծագազան։

Megrim մի'կրիմ, *s.* կէս գլխացաւ, անգար; 2. քմահաճոյք, կատակ։

Meiosis մայօ'սիս, *s.* պղտաբանութիւն, մեղմաբանութիւն։

Mekhitarist մէխ'իթարիսթ, *a.* Մխիթարեանք (ի Վենետիկ)։

Melancholy, **-choliness**, **-cholia** մէլ'էնքօլի, -քօ'լիէ, *s.* սեւամաղձութիւն, մելամաղձութիւն; 2. թախծութիւն, տրտմութիւն։ -**cholic** մէլէնքօլ'իք, *a.* մելամաղձոտ; 2. տխուր, տրտում, երազուն։

Mélange մէյլանժ', *s.* խառնուած, խառնում, խառնուրդ։ [F.]

Mel մէլ, *vn.* խառնուիլ։

Mêlée մէյլէ, *s.* (բազմութեան մէջ) խառնուրդ; 2. ծեծկռուք, կռիւ, կռուփ առ կռուփ կռիւ [F.]

Melilot մէլ'իլօթ, *s.* մեղրածուծ բո

Meliorate մի'լիըրէյթ, *va.* բարւոքել, լաւացնել։ =*vn.* աղէկնալ, ճամբու մտնել; 2. բարգաւաճիլ։ -**tion** -րէյ'շըն, *s.* բարւոքում, բարելաւութիւն։

Melliforous, **Mellific** մէլիֆ'ըրըս, մէլիֆ'իք, *a.* մեղրաբեր։ -**ation** մէլիֆիքէյ'շըն, *s.* մեղրագործում։ -**fluence** մէլիֆ'լուընս, *s.* քաղցրութիւն, անուշութիւն։ -**fluent**, -**fluous** մէլիֆ'լուընթ, մէլիֆ'լուըս, *a.* մեղրածորան, մեղրահոս, անուշիկ։

Mellow մէլ'օ, *a.* հասած; հասուն; 2. կակուղիկ, փափուկ, թոյլ, քնքուշ; 3. կակուղ (հող); 4. զբօսարթացած, եղած։ *vn.* կակուղնալ, թուլնալ, հասուննալ; 2. կատարուիլ։ =*va.* կակղցնել; 2. փոշիացնել։ -**ness**, *s.* հասունութիւն, կատարելութիւն։

Melocoton, **-toon** մէլօքօթօն', մէլըքըթուն', *s.* սերկեւիլ; տանձ մը։

Melodeon մէլօ'տիըն, *s.* դաշնակարան, եղեգնաքնար, գեղգեղ։

Melodious մէլօ'տիըս, *a.* քաղցրանուագ, քաղցրաձայն, ներդաշնակ։ -**ly**, *ad.* գեղգեղելով, ներդաշնակութեամբ։ -**ness**, *s.* -ութիւն։

Melodist մէլ'օտիսթ, *s.* մեղեդի յօրինող, նուագայարդար։

Mel'odize -տայզ, *va.* ներդաշնակաւորել։ =*vn.* երգ յօրինել։

Melodrama մէլօտրա'մա, *s.* նուագախառն թատերախաղ, նուագախաղ։ -**tic** մէլօտրէմէ'թիք, *a.* նուագախաղի; 2. անոճ, անճաշակ։

Melody մէլ'ըտի, *s.* քաղցր նուագ, նուագերգ, մեղեդի; 2. ներդաշնակութիւն, գեղգեղ; 3. եղանակ։

Melon մէլ'ըն, *s.* սեխենի։ Musk—. սեխ զամուշ։ Rock—. խարբիզակ, պթեխ, ազնիւ սեխ։ Water—. ձմերուկ։ -pumpkin. փտուր, մեղրադդում; փշասեխ։ —bed. սեխաստան։

Melop'lasty, *s.* այտաշինութ.:

Melt մելթ, *va.* հալեցնել, հալել; 2. լուծել, կակղցնել, ամոքել; 3. փղձկեցնել, յուզել: =*vn.* հալիլ, ջուր կտրիլ; գորովիլ, կակուղնալ: To—away. հալիլ, ցնդիլ: To—down. հալեցնել, ի մի ձուլել: —er մելթ'ըր, *s.* հալիչ, ձուլիչ:

Member մէմ'պըր, *s.* անդամ; 2. անդամակից, ընկեր, ժողովական; 3. մաս, անդամ (խօսքի): —ship, *s.* անդամակցութիւն; 2. ժողովականք

Membrane մէմպրէյն', *s.* թաղանդ, պարունակ, մաշկ գաւ մըրդ. բռ

Membra-; -neous, -nous, -naceous մէմպրէյ'նիըս, մէմպրէյ'նըս, -րէյշէյ'շըս, *a.* թաղանդեայ, թաղանդապատ, -դաղարու -niferous -րէնիֆ'ըրըս, *a.* մաշկաբեր, թաղանդաբեր: -nology -րէնօլ'ըճի, *s.* թաղանդաբանութիւն:

Memento մէմէն'թօ, *s.* յիշելիք, յուշարար; 2. նշան, յուշանիշ:

Memoir մէմ'ուօր, մէմ'ուըր, *s.* գրաւոր ծանօթութիւն, յիշատակագիր; յուշագրութիւն; 2. կենսագրութիւն; 3. ծանօթագրութիւն

Memorabilia մէմըրէպի'լիէ, *pl.* յիշատակութեան արժանի բաներ:

Memorable մէմ'ըրէպլ, *a.* յիշատակելի, երեւելի; 2. արժանայիշատակ: —ly, *ad.* անմոռաց կերպով:

Memorandum մէմ'ըրէնտըմ, *s.* (*pl.* -da) յիշատակագիր; 2. հաշուեթուղթ; 3. (դատի մը) յիշատակարան: —book. յուշատետր, ծոցատետր:

Memorial մէմօ'րիըլ, *s.* յիշատակ; 2. յիշատակարան; 3. յիշատակագիր, տեղեկագիր: =*a.* ի յիշատակ, յիշատակաց: -ist մէմօ'րիըլիսթ, *s.* յուշագիր; 2. յիշատակագիր; 3. նուիրատու:

*Memory** մէմ'ըրի, *s.* յիշողութիւն, ուշ, միտք; 2. յիշում, յիշատակ; 3. համբաւ, անուն: To have a good—. լաւ յիշողութիւն ունենալ: Of blessed—. բարեյիշատակ, լուսահոգի: Of happy—. երջանկայիշատակ: In—of. ի յիշատակ: To commit to—. գոց սորվիլ, բերան ընել:

Men մէն, *pl. of* Man, մարդիկ:

Menace մէն'էս(ս), *va.* սպառնալ; 2. վախ տալ: =*s.* սպառնալիք, սաստ: -cing մէն'էսինկ, *a.* սպառնական, սպառնալից; 2. *s.* սպառնալիք:

Ménage մէնաժ', *s.* տնտեսութիւն, տնարարութիւն; 2. ծխավարժութիւն; 3. անասնոց, գառագեղ: -rie մէնէժ'ըրի, *s.* գազանաց հաւաքոյթ, արգելոց, գառագիղ, անասնոց, գազաննոց:

Mend մէնտ, *va.* նորոգել, կարկտել; 2. շտկել, ուղղել, բարւոքել; 3. փութացնել, յառաջ մղել: =*vn.* լաւանալ, բարւոքիլ: -able մէնտ'էպլ, *a.* նորոգելի: -acious մէնտէյ'շըս, *a.* խաբէական, ստոտ; 2. ստախօս: -acity մէնտէս'իթի, *s.* ստախօսութիւն: -er մէն'տըր, *s.* նորոգող:

Mendicancy, -dicity մէնտի'քէնսի, մէնտիս'իթի, *s.* մուրալը, մոյր, մուրացկանութիւն:

Mendicant մէն'տիքէնթ, *a.* մուրացկան, մուրացիկ; 2. աղքատ, հաւքող: =*s.* մուրացիկ կրօնաւորդող:

Mending մէնտ'ին, *s.* կարկտուք, նորոգութ.; 2. (գրչի) հատում; 3. բարւոքում:

Menhaden -հէյ'-, *s.* ձուկ մը:

Menial մի'նիըլ, *s.* ծառայական; 2. անարգ: =*s.* ծառայ, լաճ:

Meninges մէնին'ճիզ, *pl.* ուղեղը պատող երեք մզանք, խելապատ: -gitis մէնինճայ'թիս, *s.* մզնատապ:

Meniscus մընիս'քըս, *s.* [*pl.* -es մընիսքը'սիզ] (դիտակի) գոգ-կորըն-թարդ ապակի, մահիկ։

Meniver -'իվըր, *s.* մանրագորշ է.

Menol'ogy, *s.* յայսմաւուրք։

Mensal մէն'սըլ, *a.* ամսական։

Menses մէն'սիզ, *pl.* դաշտան։

Menstrual մէն'ստրուըլ, *a.* ամսական, ամսօրեայ; 2. միամսեայ։

Menstruant, *a.* դաշտանաւոր։ **-ruous**, *a.* դաշտանաւոր, -նային։

Menstruum մէնս'թրուըմ, *s.* լուծիչ նիւթ, հալաջուր տ.

Mensurable մէն'շուրըպլ, *a.* չափելի։ **-bility**, *s.* -համգամանք։

Mensuration մէնշուրէյ'շըն, *s.* չափելը, չափում; 2. անդաչափութ.։

Mental մէն'թըլ, *a.* մտքի, մտաւոր; 2. մտաւորական, իմացական։ **-ly**, *ad.* մտքէն, մտովի։

Mention մէն'շըն, *s.* յիշատակութիւն, յիշում =*va.* յիշատակել, յիշել, անուանել։ Above-ed. վերոյիշեալ։ **-able**, *a.* յիշելի։

Mentor -'թըր, *s.* առաջնորդ։

Menu մէնու', *s.* ճաշացուցակ։

Mephistophelian մէֆիսթոֆի'լիըն, *a.* մեփիստոփելական, սատանայի։

Mephitic, **-al** մէֆիթ'իքըլ, *a.* թունաւոր, ժահահոտ, նզոտ։ **-tis**, **-tism** մէֆայ'թիս, մէ'ֆիթիզմ, *s.* թունաւոր արտաշնչութիւն, նիզ.

*__Mercantile__ մըր'քընթիլ, *s.* առեւտրական, վաճառականական։

Mercenarily մըր'սինըրիլի, *ad.* վարձկանօրէն։ **-riness**, *s.* -ութ.

Mercenary մըր'սինէրի, *a.* վարձուած, վարձկան, վարձքով; 2. անձնասէր, շահամոլ. =*s.* վարձկան զինուոր (օտարազգի)։

Mercer մըրս'ըր, *s.* կերպասավաճառ, փերեզակ։ **-cery** մըր'սըրի, *s.* կերպասեղէնք; 2. փերեզակութ.

Merchandise մըր'չընտայզ, -'չըն- *s.* ապրանք. վաճառք; 2. առուտուր =*vn.* առուտուր ընել։

Merchant մըրչ'ընթ, *s.* վաճառական, վաճառորդ։ =*a.* վաճառական (ազգեր); 2. վաճառականական, առեւտրական; 3. շահավաճառ, վաճառաշահ։ -service. ծովային վաճառականութիւն։ **-able**, *a.* ընտիր, շահաւէտ, վաճառելի։ **-man** մըր'չընթմէն, *s.* վաճառանաւ։

Merciful մըր'սիֆուլ, *a.* ողորմած, գթած, բարեգութ։ **-ly**, *ad.* գթով, ողորմութեամբ։ **-ness**, *s.* ողորմածութիւն; 2. գթութիւն։

Merciless մըր'սիլէս, *a.* անգութ, անողորմ, խիստ։ **-ly**, *ad.* անգթութեամբ։ **-ness**, *s.* անգթութիւն։

Mercurial մըրքիու'րիըլ, *a.* աշխոյժ, կայտառ; 2. վառվռուն; 3. դրամահատ; 4. սնդիկային, սնդկաւոր։ **-ize** մըրքիու'րիըլայզ, *va.* սնդկով ազդել; 2. սնդկով ծխել։

Mercury մըր'քիուրի, *s.* վաճառականութեան և պերճախօսութ. աստուած, Տիւր, Հերմես, մարգարէ; 2. սնդիկ, ժիպակ ճիվա; 3. ստաբիտ, փայլածու (մոլորակ); 4. լրաբեր(մանչ); 5. լրագիր; կլմշտրուկ բ.

Mercy մըր'սի, *s.* գթութիւն, շնորհակալութիւն, շնորհք; 2. ողորմութիւն, ներողութիւն։ -seat. քաւութիւն (տապանակին) Սգ.

Mere միյր, *a.* լոկ, պարզ, մի միայն, զոր, սոսկ։ =*s.* լիճ, լճակ։ **-ly** միյր'լի, *ad.* պարզապէս, պարզ կերպով։

Meretricious մէրէթրի'շըս, *a.* պոռնկական; սնոտի, լպիրշ, անամօթ։ **-ness**, *s.* լպրշութիւն։

Mergan'ser, *s.* հողամաղ թ.

Merge մըրճ, *va.* խոթել, մխել, ընկղմել, թաթխել։ =*vn.* մխուիլ, մխրճիլ, սուզուիլ, թաղուիլ։

Merger մըր՛ճըր, s. սուզող; 2. կալուածքի ոչնչացում եր.

Meridian մըրիտ՛իըն, s. միջօրէ, կէսօր; 2. փառաց կատար, գագաթնակէտ; 3. միջօրէական գիծ, միջօրէական: =a. կիսաւուր; 2. միջօրէական: -of a globe, Brass-. (երկնա)գունտի շրջանակ:

Meridional մըրիտ՛իընըլ, a. հարաւային, միջօրէականի: -ity -իընէլ՛իթի, s. հարաւայնութիւն:

Meringue մըրէնկ՛, s. հատտեայ մը, մրէնկ, փշրուկ:

Merino մըրի՛նօ, s. նրբագեղմ ոչխար մը, մերինոս; 2. մերինոսեայ:

Merit մըր՛իթ, s. արժանիք, արժանաւորութիւն; 2. արդիւնք, վաստակ, երախտիք; 3. գովելի հանգամանք; 4. ճարտարութիւն: =va. արժանի լինիլ, արժանանալ: -orious -օր՛իըս, a. արժանավարձ, արդիւնաւոր, բազմարդիւն, բազմերախտ: -ly -իրիթօ՛րիըսլի, ad. արժանաւորապէս: -ness, s. արդիւնաւորութիւն, արժանիք:

Merle մըրլ, s. սարեակ ի-.

Merlin մըր՛լին, s. բազէ մը, բաշատ; 2. կախարդ, վհուկ:

Mermaid մըր՛մէյտ, s. հավաւարու:

Merman մըր՛մէն, s. տրիտոն դեշ.

Meroblast մէր՛օպլէսթ, s. մասնաբողբոջ (սաղմի):

Merrily մէ՛րիլի, ad. զուարթութեամբ, խնդալից, ուրախ զուարթ

Merriment,-riness մէրիմընթ, s. ուրախութիւն, ցնծութիւն:

Merry մէ՛րի, a. ուրախ, զուարթ; 2. խնդագին, բերկրալի: -andrew. խեղկատակ, հապիտ, ծաղրածու: -making. ուրախութիւն, խնճոյք: -thought. հաւքաշ, ջինակ kaskup fkdhyh:

Mersion մըր՛շըն, s. մխրճում:

Mesalliance, *See* Misal-.

Mesdames, *pl. of* Madam.

Mesenteric մեսէնթէր՛իք, a. միջընդերական: -tery մէս՛ընթէրի, s. միջընդերք, միջաղի:

Mesh մէշ(տ), s. (հիւսուածքի) ուռկանի) աչք, օղ; 2. *pl.* ուռկան: =va. ուռկանով բռնել:

Meshy մէշ՛ի, a. օղակ օղակ:

Mesmerism մէզ՛մըրիզմ, s. կենդանական մագնիսականութիւն, մեսմերականութիւն: [ցօրեն:

Meslin մըս՛լին, s. հաճառախառն

Mesn մին, a. միջին եր.

Mes'ocarp, s. մասամասպտղոց, միջնապտուղ:

Mess մէս, s. կերակուր, խորտիկ; 2. միատեղ ճաշող ընկերք, սեղանակիցք; 3. տիղմ, ցեխ, կաղջին; 4. անկարգութիւն, աղտեղութիւն, անմաքրութիւն: =vn. ուտել, ճաշել: =va. կերակուր պատրաստել; 2. աղտեղել; 3. խառնակել:

Message մէս՛էճ, s. պատգամ, պատգամագիր, զրոյց; 2. պատգամաւորութիւն; 3. լուր, լրաբերութիւն, աւետիս:

Messenger մէս՛ընճըր, s. պատգամաւոր, պատգամաբեր, լրաբեր, բանբեր; 2. հրեշտակ, դեսպան; 3. սուրհանդակ:

Messiah, -sias մէսա՛յէ, մէսա՛յաս, s. օծեալ, Մեսիա, Քրիստոս: -sianic մէսիէն՛իք, a. մեսիայի վերաբերեալ, մեսիական:

Messieurs, Messrs մէս՛եըրզ, մէս՛ըրզ, *pl.* տեարք, պարոնայք [F.]

Messmate մէս՛մէյթ, s. սեղանակից, ընկեր:

Messuage մէս՛ուէճ, s. բնակութիւն, տուն; 2. հող, կալուած եր.

Met մէթ, *pp. of* Meet. հանդիպեցաւ: [յետա-:

Meta-, մէթ՛է-, մասնիկ. փոխա-, -carpus -քար՛փըս, s. ենթադաստ-

տակ, ափոյք։ -pal -փըր'ճըլ, a. ենթադասական։ [ժամանակամուտ.
-chronism -քրոն'իզմ, s. յետա-
-genesis, s. փոխածնութիւն։
-grammatism, s. փոխատառութ.

Metal մէթ'էլ, մէթ'ըլ, s. հանքային նիւթ, մետաղ; 2. չափ՝ զօրութիւն (հրետանեաց)։ -ling մէթ'էլլին, s. քարայատակում, խճայատակում (ուղիի)։ -led մէթ'էլտ, a. քարայատակ, խճայատակեալ (ճանբա)։ -lic մէթէլ'լիք, a. մետաղեայ, մետաղային; հանքային; մետաղանման։ -liferous -լիֆ'ըրըս, a. մետաղաբեր։ -liform -'լիֆօրմ, a. մետաղաձեւ, մետաղանման։ -lize մէթ'էլլայզ, va. մետաղի դարձընել, մետաղացնել։ -lization -լայզէյ'շըն, s. մետաղացում։ -list մէթ'էլլիսթ, s. մետաղագործ։ -lography մէթէլլոկ'րէֆի, s. մետաղագրութիւն, մետաղագիտութիւն։ -loid մէթ'էլլօյտ, s. մետաղակերպ։

Metalepsis մէթէլէփ'սիս, s. փոխակարգութիւն քր. -leptic, -al, a. տեղափոխեալ; 2. շրջուն։

Metallurgy մէթէլ'լըրճի, s. մետաղագործութիւն, մետաղ բանիլը մասնաճիւղի։ -gic, -al -լը'րճիքըլ, a. մետաղագործական, -ծութեան։ -gist մ'թէլլըրճիսթ, s. մետաղագործ մասնաճի։

Metamorphosis, -phose մէթէմոր'ֆօսիս, մէթէմոր'ֆօս, s. կերպարանափոխութիւն, փոխակերպութիւն։ = -մոր'ֆօս(տ), va. փոխակերպել, կերպարանափոխել։ -morphic -մոր'ֆիք, a. կերպարանափոխ, այլակերպ, փոխաձեւ (խաւեր, ժայռեր) երկ.; փոփոխելի։ -phism -մոր'ֆիզմ, s. ձեւափոխութիւն, փոխակերպութիւն հողոյ ազդեցութեամբ ջերմութեան։

Metaphor մէթ'էֆըր, s. փոխաբերութիւն։ -ic, -al մէթէֆոր'իքըլ, a. փոխաբերական։

Metaphrase. -rasis մէթ'էֆրէյզ, -ֆ'րէյսիս, s. փոխաբանութ., բառական թարգմանութիւն։ -phrast մէթ'էֆրէսթ, s. բառական թարգմանիչ։ -rastic, -al -ֆ'րէսթիքըլ, a. փոխաբանական։

Metaphysics մէթէֆիզ'իքս, s. բնազանցութիւն; 2. հոգեբանութիւն։ -physic, -al -ֆիզ'իքըլ, a. բնազանցական; ամենավերացեալ (գաղափար)։ -physician -ֆիզիշ'ըն, s. բնազանցագէտ, -խօս; հոգեբան։

Meta-;

-plasm, s. փոխակազմութիւն, փոփոխութիւն բառի՝ յաւելմամբ, կրճատմամբ կամ փոփոխմամբ տառի կամ վանկի ք. [ախտի։

-s'tatis, s. տեղափոխութիւն

-tarsus -թար'սըս, s. ոտնափոյք, երես ոտից։ -tar'sal, a. ոտնափոյքային։

-thesis -էթհ'էսիս, s. տառափոխութիւն; (գիրի) տեղափոխութ. ք.

Metayer մէթէ'յըր, s. ագարակի վարձուոր։

Mete միյթ, va. չափել; 2. չափ։

Metempsychosis մէթէմփսիքօ'սիս, s. հոգեփոխութիւն։

Meteor մի'թիըր, s. օդերեւոյթ, մետէորա; 2. ջրերեւոյթք՝ պարզ, եղեամ, անձրեւ, ձիւն, կարկուտ, շաղ; 3. հրերեւոյթք՝ շրջմոլիկ հուր, փայլակ, կայծակ, աստղ, օդաքար։ -ic միթիոր'իք, a. օդերեւութական, մետէորական։ -ite, -olite մ'թիըրայթ, միթիոր'ըլայթ, s. օդերեւութաքար, երկնաքար։ -ology միթիորոլ'ըճի, s. օդերեւութաբանութիւն, մետէորաբանութիւն։ -ologic, -al միթիորօլոճ'իքըլ, a. օդերեւութաբանական։ -gist միթիորօ'լըճիսթ, s. օդերեւութաբան։

Meter, -tre մի'թըր, s. չափող, չափ; համարացոյց (կաղաչափ, ջըրաչափ, ածխաչափ); (քերթուածի) ոտք, չափ; մետրաչափ, մետր։

Metheglin մեթհէկ'լին, s. մեղրաջուր, մեղրօղի։

Methinks, -thought միթհինկս', p. միթհօթ', va. ըստ իս, կարծեմ թէ, թուի թէ։

***Method** մեթհ'ըտ, s. եղանակ, ոճ, մեթոտ, յօրինուած, կարգ, եղագ; 2. կանոն, կերպ, ճանբա, ընթացք։ **-ize** մեթհ'ըտայզ, va. կարգաւորել, կանոնաւորել, կարգ կանոն դնել։

Methodist մեթհ'ըտիսթ, s. կարգապահանջ, կարգախնդիր, խստապահանջ; 2. մեթոտական, ուէսլէյեան Յր.; 3. խստակրօն, բարեպաշտ։ **-dism** մեթհ'ըտիզմ s. մեթոտականութիւն Յր. **-distic** մեթհօտ'իսթիք, a. մեթոտականաց մեթոտիստներու։

Methodic, -al մեթհօտ'իքըլ, a. կարգաւոր, կանոնաւոր, մեթոտաւոր; խղճամիտ։ **-ly**, ad. ոճով, կարգով կանոնով։

Metonymy մեթօն'իմի, մեթ'օնիմի, s. փոխանունութիւն։ **-mic, -al** մեթոնիմ'իքըլ, a. փոխանունական։

Metope մեթ'ոփի, s. միջնաճակատ, ճակատ։

Metric մեթ'րիք, a. մետրական, մետրային (դրութեան)։ **-al** մեթ'րիքըլ, a. չափածոյ, չափական, չափով; ոտանաւոր, տաղաչափական; չափային։ **-ly** մեթ'րիքըլի, ad. (տաղ) չափօրէն։ **-rology** մեթրոլ'ըճի, s. գիտութիւն չափուց և կշռոց, չափախօսութիւն։

Metropolis մեթրոփ'ոլիս, s. մայրաքաղաք, ոստան։ **-litan** մեթրօփոլ'իթըն, s. մետրապոլիտ, առաջնորդ; 2. արքեպիսկոպոս ըղ. =a. մայրաքաղաքի; 2. մայրաքաղաքացի, ոստանիկ։ **-litical** -փոլիթ'իքըլ a. մայրաքաղաքի; 2. թեմական, առաջնորդական; 3. մայր (եկեղեցի)

Metrotomy մեթրոթ'ըմի, s. արգանդահատութիւն։

Mettle մեթ'լ, s. նիւթ, տարր; 2. բնաւորութիւն, արիութիւն, եռանդ; 3. զօրութիւն, սիրտ, խրախոյս։ Full of—. կրակոտ, արիասիրտ։ **-led** մեթլտ, a. արի, աշխոյժ, սրտոտ։

Mettlesome մեթ'լսըմ, a. եռանդուն, աշխոյժ, քաջ։ **-ly**, ad. եռանդեամբ։ **-ness**, s. եռանդ, ոգի։

Mew միու, s. տարմօրօր, ամառ ճու.; 2. մթավանդակ (բազէի); 3. մենարան; 4. փակարան; 5. բանտ; 6. մլաւիւն, նուալ (կատուի)։ =vn. նետել, թափել; 2. (փետուրը) փոխել; 3. գոցել, փակել, վանդակել։ =vn. (փետուր) փոխել; 2. փոխակերպիլ; 3. նուալ, մլաւել։

Mews միուզ, s. (pl. -es միուզ'իզ) արքայական ախոռ; ձիանոց, ախոռ

Mewl միուլ, vn. (տղան) ճչել։

Meze'reon, s. դափնեակ ծո.

Mezzo մէծ'ծօ, a. միջին, կէս։ -forte. կիսազօր։ -piano. մեղմիկ։ -rilievo -րիլիէվ'օ. միջնաքանդակ։ -soprano, s. կիսադիլ (ձայն)։ **-tinto, -tint.** սեւաթոյր, կիսագոյն քանդակ ի պղնձի։ -voce -վօ'չէ. կիսաձայն [It.]

Miasm, -ma մայ'էզմ, s. (pl. -ata) մեղծ, ժահահոտութիւն։ **-mal, -matic, -al** մայէզ'մըլ, -մեթ'իքըլ, a. ժահահոտ, ժահաբեր։

Mica մայ'քէ, s. թերթաքար, միքա, թիթեղոն, փայլար (քար) Հն. **-ceous** մայքէյ'շըս, a. թիթեղնախառն; 2. թիթեղնային։

Mice մայս, pl. of Mouse. մուկեր

Michaelmas մի'քըլմըս, s. Տօն Ս. Միքայելի (29 սեպտ.); 2. աշուն։
Mickle միք'լ, a. շատ, մեծ։
Michtam միք'թէմ, s. մաղթանք, տաղ, գանձ, սաղմոս։ (Hebrew).
Mico մայ'քօ, s. մկնակապիկ։
Microbe մայ'քրօպ, մի'քրօպ, s. մանրադիտական էակ խմորիչ, միկրոբ, մանրէ։ -bicide մայքրօ'պիսայտ, s. միկրոբասպան, մանրէասպան։-bian -bic մայքրօ'պիըն, մայքրօպ'իք, a. միկրոբային, մանրէական, մանրէներու։ -biology մայքրօպայալ'ըճի, s. միկրոպաբանութիւն, մանրէաբանութ
Micro-, մայք'րօ-, մանրա-
-cephalic, -lous -սէֆէլ'իք, -սէֆ'էլըս, a. փոքրագլուխ, մանրագլուխ։ [գիտութիւն։
-chemistry, s. մանրատարրա-
-cline, a. փոքրահակ։
-cosm, s. փոքր աշխարհ; մարդ
-graphy, s. մանրագրութիւն։
-meter -րամ'էթըր, s. մանրաչափ։
-phone, s. բարմբաչափ հ. բնդ.
Microscope մայ'քրօսքօբ, s. մանրադէտ, մանրադիտակ, մանրացոյց։ -pic, -al -րօս'քօբիք. մանրադիտական, մանրադիտակով տեսանելի, ամենամանր։ -copy -քոբ'ի, s. մանրադիտաբանութիւն։
Mid միտ, a. միջին, մէջտեղի։
Midday միտ'տէյ, s. կէս օր։
Middle միտ'լ, a. միջին, միջակ; 2. մէջտեղի, միջանկեալ։ =s. մէջտեղը, մէջ; կեդրոն։ -ages. միջին դարք։ -aged. միջահասակ; տարեց։ -ground. կեդրոն նկ. -man. միջնորդ սրմաr; երեսփոխան։ -most, a. ճիշտ մէջտեղի։
Middling միտ'լին, a. միջին, միջակ; 2. չափաւոր։
Middy միտ'տի, s. ծովային ենթասպայ պաշտօնեակ միջնակարգի սահման։
Midge միճ, s. ճանճիկ, մուն։
Midland միտ'լէնտ, a. միջնաշխարհի, ներսի; 2. միջերկրեայ։
Mid'lent. s. (մեծի պահոց) միջինք
Midnight միտ'նայտ, s. կէս գիշեր, միջագիշեր։ =a. կէս գիշերուան, խոր մութ։
Mid'rib, s. (տերեւի) միջներակ։
Midriff միտ'րիֆ, s. կուրծքը փորէն զատող լայն՝ նուրբ դնդեր, ստոծանի, առագաստ։
Midships միտ'շիփ, ad. նաւուն մէջտեղը։ -shipman միտշիփ'մըն, s. տեղակալի օգնական (նաւու)։
*Midst միտ, ad. մէջտեղ, մէջ։ = s. մէջինը, մէջտեղինը։ In the-of. մէջտեղ, առեններր։
Midsummer միտ'սըմըր, s. ամառնամէջ։ -holidays. պարապուրդք։
Mid'way, s. կէս ճամբա։
Midwife միտ'ուայֆ, s. մանկաբարձ, դայեակ կին զաւրն։ -wifery միտ'ուիֆրի, s. դայեկութ.։
Mid'winter, s. ձմեռնամէջ։
Mien մին, s. դէմք, կերպարանք։
Miff միֆ, s. դժտութիւն (չնչին)
Might մայտ, imp. of May. I might go even now. Հիմայ ալ կրնամ երթալ եթէ ուզեմ։
Might մայտ, s. զօրութիւն, կարողութիւն, ոյժ։ With-and main. ամենայն զօրութեամբ։
Mighty մայտ'ի, a. հզօր, զօրաւոր, կարող, ուժով, բուռն; 2. խոշոր, վիթխարի; 3. գերազանց, ազնիւ, շատ, բազմաթիւ։ -tiness մայ'թինէս, s. -ութիւն; 2. (Ձերդ) բարձրութիւն։ -tily մայ'թիլի, ad. -ապէս, կերպով։ ad. խիստ, շատ, սաստիկ։
Mignon մին'եօն, a. սիրուն, պըտըլիկ, նազելի, գողտր, քնքուշ, սիրունիկ, փափուկ, մնինիկ։ =s. անուշիկ, սիրական, սիրուհի։ -ette մին'եընէթ, s. յափուկ բո.

Migrate մայ'կրէյթ, *vn.* (թռչուն) գաղթել, տեղափոխել, չուել։ -tion մայկրէյ'շըն, *s.* չու, տեղափոխութիւն (թռչնոց)։ -tory, *a.* թափառական, վրանաբնակ; 2. գաղթական, չուող։

Mikado միքա'տօ. կայսր Ճապոնի։

Milage մայ'լ-. *See* Mileage.

Milch միլչ, *a.* կաթնատու, կթուն

***Mild** մայլտ, *a.* քաղցր, անուշ; 2. կակուղ, հեզ, մեղմ, բարեխառն, փափուկ; 3. ազնիւ ։ -ly մայլտ'լի, *ad.* յուշիկ, մեղմիկ, մեղմօրէն, դաշն ձայնիւ։ -ness մայլտ'նէս, *s.* քաղցրութիւն, հեզութիւն; 2. մեղմութիւն, փափկութիւն ։

Mildew միլ'տիու-(տ), *s.* որթատունկ, որթատունկի հիւանդութ. մը ƒիւƒ, բոս; 2. բորբոս, սունկ (բուսոց)։ *an.* (ցորենը) ածխահար ընել; 2. բորբոսիլ, ժանգահարիլ։

Mile մայլ, *s.* մղոն։ -post, -stone. մղոնացոյց, մղոնաքար։ -age մայլ'էճ, *s.* մղոն գլուխ վարձ, մղոնչէք։

Milfoil միլ'ֆոյլ, *s.* հազարտերեւուկ ճիմաւն բkrչkմի բ..

Miliary միլ'իէրի, *a.* կորեկանըման; մանրաբիծ։ -fever. կորեկաբիկ տաrք հiւմiաստ։

Militant միլ'իթէնթ, *a.* զինուորեալ (եկեղեցի); 2. յարձակող, պատերազմող։ -Church. Քրիստ. եկեղեցի

Mil'itarily, *a.* զինուորաբար, զինուորական կերպով՝ եղանակաւ։

Militarism մի'լիթէրիզմ, *s.* զինուորական դրութիւն՝ գերակայութ., զինուորապետութիւն։

Military միլ'իթէրի, *a.* զինուորական, բանակի, ռազմային. =*s.* զինուորական, զօրական; 2. բանակ։

Militate միլ'իթէյթ, *vn.* [against] հակառակիլ, մարտնչիլ, մաքառիլ։

Militia միլի'շ, *s.* քաղաքազօր rksիֆ աւfkr։ -man. պահեստի զին.

Milk միլք(տ), *s.* կաթ։ =*va.* կթել, կաթ հանել, ծծել։ -gauge, -meter. կաթնաչափ։ -man, -maid. կաթնավաճառ, կաթնուհի; կովկիթ, կթող։ -pail. կաթնադոյլ։ -pan. դաշխուրան։ -parsley. լուսնախոտ։ -pap. սանձ։ -porridge, -pottage. խաւիծ, փոխինդ։ -sop միլքսօփ. կաթնաթուրմ (հաց); կնատ, տկար մարդ։ -tooth. կաթնատամն։ -tree. կաթնածառ։ -white. կաթնորակ։ -wort. կաթնխոտ սիւsղիւjkն օրու։

Milesian մայլի'շն, *s.* կեղտացի, հին իռլանտացի։ [կաթնատու։

Milker միլք'ըր, *s.* կաթ կթող;

Milky միլք'ի, *a.* կաթնեղէն, կաթնաթոյր, կաթնային, կաթնորակ; 2. քաղցր, կակուղ, քնքուշ։ -way. յարդգող, ծիր կաթին աստ.

Mill միլ, *s.* սէնդին $^1/_{10}$ը դրամ։

Mill միլ, *s.* աղօրիք, ջաղացք; 2. գործարան, արուեստանոց; 3. մամուլ (տպածոյի)։ =*va.* աղալ, մանրել; 2. (մամուլով) կոխել, ճմլել, լծել; 2. (դրամը) եզրաւորել; 3. (անկանին մէջ) ծեծել; 4. բռունցով զարնել՝ լծել։ -dam. (ջաղացքի) թումբ ։ -race. աղօրիքի սահանք։ -stone. աղօրէքար, երկան։ -ed միլտ, *a.* եզրաւորեալ (դրամ); 2. լմած (սուր)։

Mille-: -narian միլէնէյր'իէն, *s.* հազարամեան (աղանդաւոր) ։ -nary միլէն'էրի, *a.* հազարաւոր։ -nial միլէն'իէլ, *a.* հազարամեկի, հազարամէից ։ -nium միլէն'նիըմ, *s.* հազարամեայ ժամանակ, հազարամեակ Յոյտ. Ի. -ped միլ'իփէտ, *s.* օձատանդը, նեպուկ pkւպkk պkօ-ãkյk։ -pore միլիփօր, *s.* բիւրածակ է.

Miller միլ'ըր, *s.* աղօրէպան, մըլաղաց։ -'s thumb. կապոյտ(ձուկ)։

Millesimal միլէս'իմըլ, *a.* հազարերորդ, հազարաւոր։

Millet միլէթ՝ s. կորեակ։

Milliard միլեար՝ s. հազար միլիոն, երկիլիոն։

Milligram, -gramme միլիկրէմ՝ s. հազարորդականալ։ -liter, -litre միլիլիթըր, -լիթր, s. հազարորդալիտր։ -metre, -meter միլիմի'թըր, -միթըր, s. հազարորդամետր։

Milliner միլինըր, s. (կանանց) փեղուրագործ (ուհի)։

Millinerie միլինըրի, s. նորելուկք նորաձեւութիւնք (կանանց)։

Million միլիըն, s. հազար հեղ հազար, միլիոն; բիւրաւոր, անհամար։ -ary -'իըների, a. միլիոնաւոր։

Millionaire միլիընէր, s. մեծահարուստ, միլիոնատէր, -ուհի։

Millionth, a. միլիոներորդ։

Millrea, -ree, -reis միլրի, միլրիզ, s. Բորդուկալի դրամ ($50\frac{1}{2}$ դ.հ.)

Milord միլօրտ՝, s. վեհազն տէր, (նոյն ընդ My Lord ի)։

Milt միլթ, s. փայծաղ sալագ; 2. ձկնասերմ։ =va. (ձկան հաւկիթը) բեղմնաւորել։

Mime մայմ, s. խեղկատակութ., զաւեշտ; 2. հալիտ, միմոս։ -tic, -al մայմեթիքըլ, a. խեղկատակի; 2. ծաղրածու, զաւեշտական։

Mimic, -al միմիքըլ, a. ծաղրածու, շարժումներով նմանցնող։

Mimic միմիք(թ), s. խեղկատակ, ծաղրածու։ =va. նմանցնել, մընջկատակել, ծաղրել։ [րածու։

Mimicker -'իքըր, s. միմոս, ծաղ-

Mimicry միմիքրի, s. մնջկատակութիւն, միմոսութիւն։

Mimosa մայ'-, մի-, s. կնեղ բս.

Mina մայ'նէ, s. մնաս Եբ.

Minaret մին'էրէթ, s. մինարէ։

Minatory մին'էթըրի, a. սպառնական, սպառնալից։

Mince մինս(թ), va. յօշել, կոտրտել, մանրատել; 2. կրճատել, յապաւել, կարճ կապել։ =vn. սիգաճեմ քալել, սիգալ; 2. կոտրատիլ, բարակնալ, ծեքծեքանել։ -pie. յօշածոյ քաքար։ Minced-meat. յօշած գըրմա, ֆէօֆթէ։

Mincingly մին'սինկլի, ad. հարեւացի վեր ի վերոյ; 2. կոտրտուելով։

Mind մայնտ, s. միտք; 2. հոգի; 3. կարծիք, դատողութ.; 4. կամք, սիրտ, հաճոյք; 5. զօրութիւն; 6. յիշողութիւն, յիշատակ, ուշ։ =va. ուշադիր ըլլալ, խորհիլ, մտածել։ =vn., յօժարիլ, հակիլ, միտիլ։ To make up one's—. որոշման յանգիլ, վըճռել։ Never—. հոգ չէ, կանցնի։

Minded մայն'տէտ, a. հակամէտ, միտեալ, յօժար։ (բարդութեանց մէջ՝ յաճախ. Feeble—, High—.)

Mindful մայնտ'ֆուլ, a. ուշադիր, զգուշաւոր, մտադիր։ -ly, ad. -ness, s. զգուշաւորութիւն։

Mine մայն, a. & pr. իմին, իմինս, իմս։ =s. հանք, բով; 2. քրէական նիւթ, հատք; 3. ական, նաղմ ղազըմ գին։ =vn. փոս փորել; 2. ական հատանել՝ բանալ; 3. հիմ փորել; 4. քանդել, կործանել։ -of copper. պղնձահատաք սմպըր մաշէնի։ -ner մայ'նըր, s. ականահատ, նաղմճափոր գին; 2. հանքագործ, բովահատ։

Mineral մին'ըրըլ, a. հանքային, հանքի։ =s. անգործ մետաղ, հանածոյ։ -waters. հանքաջուր։ -ist մին'ըրըլիսթ, s. հանքաբան։

Mineralize մին'ըրըլայզ(զ), va. հանքի փոխարկել; 2. հանքացնել, հանք համարիլ։ =vn. հանք ժողվելու ելլել, արշաւել։ -tion, s. մետաղի հանածոյ դառնալը, հանաւորում (ջուրի), հանքացումն։ -lizer մին'ըրըլայզըր, s. հանքացնող, հանքի փոխարկող։

Mineralogy մինըրէլ'ըճի, s. հան-

քաբանութիւն -gical -լոճ'իքըլ, a. հանքաբանական ։ -gist -ճիստ, s. հանքագէտ, հանքաբան ։

Minever մին'իվըր, s. կնգում։

Mingle մին'կըլ, va. [with] խառնըշտկել; 2. խառնել; 3. բաղադրել ։ =vn. միանալ, խնամութիւն ունենալ; 2. խառնուիլ։

Miniate մի'նիէյթ, va. (խրուկի) կարմրուկով ներկել։

Miniature մի'նիէչըր, s. մանրանկար; 2. պզտիկ բան։

Minikin մի'նիքին, a. պզտիկ, մնինիկ, սիրունիկ։ =s. սիրական, աչքի-լոյս; 2. պզտի գնդասեղ ։

Minim մի'նիմ, s. մանտրտիկ, պզտիկ, ամենադոյզն բան; 2. գաճաճ; 3. կաթիլ մը; 4. կիսախազ էր.

Minimize մի'նիմայզ. va. ամենափոքր մասի վերածել։

Minimum մի'նիմըմ, s. (pl. -nima.) փոքրագոյնը, նուազագոյնը։

Minion մի'նիըն, s. սիրական, սիրունիկ, քծնող; 2. գրի տեսակ մը։

Minister մի'նիսթըր, s. սպասաւոր, ծառայ; 2. պաշտօնեայ, նախարար; 3. (միջակ) դեսպան; 4. քահանայ, քարոզիչ երէց ։ =an. [to] շնորհել, տալ; 2. մատուցանել, մատակարարել; 3. ծառայել, սպասաւորել։ Officiating—. ժամարար քահանայ ։ —of Foreign Affairs արտաքին գործոց նախարար ։ —of religion. քահանայ, պաշտօնեայ ։ -terial մինիսթի'րիըլ, a. նախարարական, դեսպանական, պաշտօնէից, քարոզչական։ -ly մինիսթի'րիըլլի, ad. իբրեւ պաշտօնեայ։

Ministrant,-tering մ'նիսթրընթ a. հլու, ձեռնտու; 2. ծառայ։ -tration մինիսթրէյ'շըն, s. պաշտօն; 2. պաշտօնէութիւն; 3. քահանայագործութիւն ։

Ministry մի'նիսթրի, s. պաշտօն, սպաս; 2. պաշտօնէութիւն, քարոզչութիւն; 3. նախարարութիւն; 4. քահանայք, պաշտօնեայք; 5. նախարարք; 6. գործ. գործառնութ. ։

Minium մի'նիըմ, s. նօթ, սրիկոն սիւլիւյէն։

Miniver մի'նիվըր, s. կնգում է.

Mink մինք, s. ջրաղուէս։

Minne-singer մի'նըսին'կըր, s. սիրերգակ բանաստեղծ Գերմ.

Minnow մի'նօ, s. խարակաձուկ։

Minor մայ'նըր, a. փոքր, պզտիկ; 2. փոքրիկ, դոյզն; 3. կրտսեր՝ թոյլ (դամ, սանդուխ) էր. =s. կրտսեր; 2. անչափահաս; 3. փոքրագոյն նախադասութ. ։ 4 փրանկիսկեան կրօնաւոր մը. -ite -այթ, s. փրանկիսկեան։ -ity մայնո'րիթի, s. փոքրութիւն, անչափահասութիւն; 2. փոքրամասնութիւն։ [ցու. դէմ.

Minotaur մայ'նօթօր, s. մինոտաւ-

Minster մին'սթըր, s. մայր եկեղեցի, կաթողիկէ։

Minstrel մին'սթրըլ s. աշուղ, շրջերգակ, բարդ, ջութակահար։ -sy մինսթրըլ'սի, s. ջութակահարութիւն; 2. երաժշտաց խումբ, նուագածուք; 3. երգոց հաւաքածոյ

Mint մինթ, s. փողերանոց զառպխանէ; 2. հասք, աղբիւր; 3. անանուխ նանէ։ =va. ստակ կոխել, շինել; 2. հնարել, շտկել, դարբնել։ -man,

Minter մին'թըր, s. դրամահատ; 2. հնարիչ։ -age մին'թէյճ, s. կոխուած դրամ; 2. դրամ կոխողչէք։

Minuend մի'-, s. մեծ թիւ ն.

Minuet մի'նիուէթ, s. յամրապար; 2. յամրապարի եղանակ ։

Minus մայ'նըս, a. պակաս, նըւազ (—); 2. բացասական։

*Minute մինիու'թ, a. մանրուկ, փոքրիկ; 2. պզտի, բարակ, նուրբ; 3. մանրակրկիտ, զգուշաւոր =մի'նիթ, s. վայրկեան, րոպէ; 2. մանրամաս

($^1/_{60}$ աստիճ.) է; 3. առաջին ձեռք, նախագիծ, նախարտակ։ =va. (գրքուածքի մը) նախարտակն հանել, յուշագրել։ -book. յուշատետր; ժողովոյ արձանագրութեանց տոմար, ատենագրութիւն։ -glass. ջրբագող, աւազի ժամացոյց։ -hand. (ժամացոյցի) վայրկենացոյց։

Minutely մինիուդ'լի, ad. մանրակրկիտ կերպով, մի ըստ միոջէ, մէկիկ մէկիկ, ճշգիւ։ =մին'իթլի. վայրկենական, վայրկենապէս։

Minuteness մինիուդ'նէս, s. փոքրութիւն; նկունութիւն; 2. նրբութիւն; 3. մանրախուզութիւն։

Minutia մինիու'շիէ, s. (pl. -tiæ -շիի) չնչին իրեր, մանրք։

Minx մինքս, s. ցոփուհի, լրբուհի, շուտիկ; 2. շնիկ; 3. ջրադուլս է.

Miny մայն'ի, a. հանքալից; 2. ընդերկրեայ։ [(շրջան) ելք.

Miocene մայ'օսին, a. յետնագոյն

Mirabel, s. սալոր մը։

Miracle միր'էգլ, s. սքանչելիք, հրաշք, զարմանալիք, նշան։

Miraculous միրէգ'իուլըս, a. հրաշալի, հիանալի, զարմանալի։ -ly, ad. սքանչելապէս, հրաշիւք։

Mirage միրաժ', s. կրկներեւոյթ։

Mire մայր, s. տիղմ; 2. տղմուտ, մօրուտ։ =va. ցեխոտել, տղմաթաթաւ ընել։ [թիւն։

Miriness մայր'ինէս, s. ցեխոտու-

Mirk, Mirky մըրք'ի, See Murky.

Mirror միր'ըր, s. հայելի, հայլի; 2. օրինակ, տիպ։ =va. անդրադարձել, ցոլացնել։

Mirth մըրթհ, s. զուարթութիւն, ցնծութիւն, խնդիր, կերուխում։ -less, a. տրտում, տխուր։

Mirthful, a. ուրախ, զուարթ, բերկրալից։ -ly, ad. -ness, s.

Miry մայր'ի, a. տղմուտ, տղմային

Mirza մըր'զէ, s. իշխան (Persian)

Misacceptation միսէքսէփթէյ'շըն, s. սխալ հասկցողութիւն։

Misadventure -ըտվէն'չըր, s. ձախողանք, աղէտք, փորձանք։

Misalliance միսէլայ'էնս, s. վար մէկու մը հետ խնամութիւն, վատախնամութիւն։ [կայացնել։

Misallege միսէլէճ', va. սխալ ներ-

Mis'anthropic, -al միսէնթրափ'իքէլ, a. մարդատեաց, մարդատեցիկ։ -ropy միսէնթրօ'փի, s. մարդատեցութիւն։

Misapplica'tion, s. յոռի գործածութիւն, զեղծում։

Misapply միսէփլայ', va. չարաչար գործածել։

Misapprehend, va. սխալ հասկնալ։ -hension, s. սխալ հասկցողութիւն, թիւրիմացութիւն։

Misascribe միսէսքրայպ, va. սըխալ վերագրել։

Misassign միսէսայն', va. սխալ նշանակել։ [մարել, չվայլել։

Misbecome միսպիքըմ', va. չյար-

Misbegot, -ten միսպիգաթ'ն, p. a. անհարազատ; վատաբաղդ։

Misbehave -հէյվ', vn. չարանալ։ -vior -հէյվ'իըր, s. վատթարութիւն, յոռի վարք։

Misbelief միսպիլիֆ', s. սուտ հաւատք, մոլար դաւանութիւն։ -liever -լիվ'ըր, s. անհաւատ։

Misbestow միսպիսթօ', a. սխալ տնօրինուած՝ տրուած։

Miscalculate միսքէլ'քիուլէյթ, սխալ հաշուել։ -tion -լէյ'շըն, s. սխալ հաշուելը։ [նել; եղծանել։

Miscall միսքօլ', va. սխալ անուանել։

Miscarriage միսքէր'էճ, s. վրիպակ, անյաջողութիւն; (մանկան) վիժում; սխալանք; յոռի ընթացք։

Miscarry միսքէր'ի, va. չյաջողիլ, վրիպիլ, թերանալ; 2. տղայ անցնել, վիժել, ձգել։

Miscast', *va.* սխալ հաշուել։

Miscegena'tion, *s.* խառնուրդ։

Miscellanea միսէլլէյ'նիէ, *pl.* ժողովածոյ, խառնապատում։

Miscellaneous միսէլլէյ'նիըս, *a.* զանազան, այլեւայլ, խառնիխուռն։ **-ness**, *s.* խառնուած, խառնուրդ, զանազանութիւն։

Miscellany մի'սէլլէյնի, *s.* խառնուրդ, քաղուածոյք, խառնիերկք։

Mischance միսչէնս', *s.* ձախորդութիւն, դժբաղդութիւն, աղէտ։

Mischarge միսչարճ', *va.* (հաշիւը) սխալ անցունել։

*__Mischief__ մի'սչիֆ, *s.* չարիք, վնաս, կորուստ; 2. աղէտ, դժբաղդութիւն։ -maker. փնասակար, չարագործ։ -making. չարութիւն, չարարարութիւն։

Mischievous մի'սչիվըս, *a.* չար, փնասակար; 2. չարասէր, չարագործ; 3. անզգամ։ **-ly**, *ad.* չարութեամբ։ **-ness**, *s.* անզգամութիւն, անիրաւութիւն։

Mischoose միսչու'զ, *va.* [-chose, -chosen] սխալ՝ յոռի՝ գէշ ընտրել։

Miscita'tion միսսայթէյ'շըն, *s.* սըխալ կոչում [չում ընել։

Miscite միսսայթ', *va.* սխալ կո-

Miscomputation միսքըմփիւթէ'շըն, *s.* սխալ հաշիւ, սխալ; 2. վրիպակ։

Misconceit, Misconception միսքընսիյթ', քընսէփ'շըն, *s.* սխալ ըմբռնում, թիւր հասկցողութիւն։

Misconduct միսքան'տըքթ, *s.* յոռի կերպով վարել, ուղղել։

Misconjecture միսքընճէք'չըր, *s.* սխալ կարծիք, թեթուք։ =*an.* սըխալ կարծել՝ կշռել։

Misconstruction, *s.* սխալ մեկնութիւն, մոլար իմաստ։

Misconstrue միսքան'ստրու, *va.* ծուռ մեկնել, սխալ թարգմանել։

Miscounsel, *va.* չար խրատ տալ։

Miscount մի'սքաունթ, *va.* սխալ հաշուել, սխալիլ։ =*s.* հաշիւի սխալ, սխալ, պակաս։

Miscreant մի'սքրիէնթ, *s.* անհաւատ, անկրօն; 2. ապիրատ, թըշուառական։

Misdate միստէյթ', *s.* սխալ թըւական։ =*va.* սխալ թիւ դնել։

Misdeed միստիյտ', *s.* գէշ գործ, չարիք, յանցանք; 2. փնաս։

Misdeem միստիյմ', *va.* սխալ դատել, սխալիլ։ **-demean** միստէմիյն', *va.* գէշ կերպով վարուիլ։

Misdemeanor միստիմի'նըր, *s.* գէշ վարք, յանցանք, մեղք։

Misdirect միստիրէքթ', *va.* սխալ հասկցնել՝ ցոյց տալ; 2. սխալ ուղղութիւն տալ; 3. հասցէն սխալ գրել։ **-tion** միստիրէք'շըն, *s.* սխալ ուղղութիւն; 2. սխալ հասցէ։

Misdo միստու'-, *va.* (չարիք) գործել, ընել; 2. սխալիլ, մեղանչել։ **-er** միստու'-ըր, *s.* չարագործ, յանցաւոր, մեղապարտ։ **-ing** -տու'-ինկ, *s.* չարագործութիւն; 2. մեղք, չարիք, թերութիւն։

Misemploy միսէմփլօյ', *va.* գէշի գործածել; 2. վատնել, ծախսել։ **-ment**, *s.* չարաչար՝ գէշ գործածում, զեղծում; վատնում, կորուստ

Misent'ry, *s.* հաշուի սխալ։

Miser մայ'զըր, *s.* կծծի, ագահ։

Miserable միզ'ըրէպլ, *a.* հեք, թշուառ, խեղճ, ողորմելի; 2. չընչին, խեղճուկրակ; 3. ապիրատ, թշուառական։ **-ness**, *s.* խեղճութիւն, թշուառութիւն։ **-ly**, *ad.* խղճալի՝ ողորմելի կերպով, խղճօրէն։

Miserere միզըրի'րի, *s.* ողորմեա ինձ Աստուածէ; 2. աղէդարձութեան

Miserly մայ'զըրլի, *a.* կծծի, ժլատ

Misery միզ'ըրի, *s.* խեղճութիւն, հիքութիւն; 2. թշուառութիւն, չքաւորութիւն։

Mises'timate, *va.* սխալ արժէ-ցընել։ [ցանք։

Misfeasance միսֆիզ'էնս, *s.* յան-

Misfit միս'ֆիթ, *a.* անյարմարու-թիւն ։ -form միսֆորմ', *va.* տձե-ւացընել։

Misfortune միսֆոր'չըն, *s.* դըժ-բաղդութիւն, խեղճութիւն; 2. ձա-խողուած, ձախորդութիւն, չարիք։

Misgive միսկիվ', *va.* վախ տալ, վախցնել; 2. կասկածիլ; 3. վրի-պիլ; 4. զիջանիլ, տեղի տալ ։ -giving միսկիվ'ին, *s.* կասկած, վախ; 2. անվստահութիւն։

Misgovern միսկըվ'ըրն, *va.* չա-րաչար՝ գէշ կերպով կառավարել; 2. յուռի տնտեսել։ -ment, *s.* յոռի վարչութիւն՝ տնտեսութիւն; 2. անիրաւութիւն, անկարգութիւն։

Misguidance միսկայտ'ընս, *s.* սը-խալ առաջնորդութիւն, յոռի ուղ-ղութիւն ։

Misguide միսկայտ', *va.* մոլորե-ցընել, խոտորցնել, ճամբէ հանել։

Mishap միսհէփ', *s.* թշուառու-թիւն, ձախորդութ., տառապանք։

Mishear միսհիր', *va.* սխալ լսել։

Mish-mash միշ'մէշ, *s.* խառ-նուրդ, խառնակոյտ։ [մուտի։

Mishna, *s.* առաջին գիրք Թալ-

Misimprove միսիմփրուվ', *va.* գէ-շի գործածել, ղեղծանել ։ -ment. *s.* յոռի գործածութիւն, ղեղծում։

Misinform միսինֆորմ', *va.* այ-լընդայլոյ պատմել, սխալ հասկը-ցընել։ -ation, *s.* սխալ տեղեկութ.

Misinstruct միսինսթրըքթ', *va.* սխալ վարժեցնել, սխալ կրթել։

Misinterpret միսինթըր'փրէթ, *va.* սխալ մեկնել, սխալ հասկնալ; 2. ծուռ թարգմանել ։ -ation, *s.* սը-խալ մեկնութիւն՝ թարգմանութ.

Misjoin միսճոյն', *va.* սխալ միա-ցընել՝ կցցնել ։

Mislay միսլէյ', *va.* սխալ դնել; 2. կորսնցնել ։

Misjudge միսճըճ', *an.* սխալ դատել՝ վճիռ տալ; 2. սխալիլ ։ -ment միսճըճ'մընթ, *s.* սխալ դատո-ղութիւն, անիրաւ դատաստան; 2. սխալ վճիռ։

Misle միզ'լ, *vn.* բարակ անձրե-ւել։ =*s.* բարակ անձրեւ ։

*Mislead միսլիյտ', *va.* [*pp.* Misled] սխալ առաջնորդել ; 2. մոլորցնել, պատրել, զարտուղեցնել; խաբել։ -er -լիյտ'ըր, *s.* մոլորեցուցիչ։ -ing միսլիյտ'ին, *a.* զարտուղիչ, պատրիչ։

Misletoe. *See* Mistletoe.

Mislike. *va.* չհաճիլ, չհաւնիլ։

Misly միզ'լի, *a.* նրբացնցուղ։

Mismanage միսմէնէյճ', *va.* գէշ կերպով վարել՝ տնտեսել՝ կառա-վարել. -ment, *s.* յոռի տնտեսու-թիւն՝ վարչութիւն ։

Mismark միսմարք', *va.* սխալ նշան՝ դրոշմ դնել։ Mismatch -մէչ', *va.* աղէկ չյարմարցնել՝ չզուգել։

Misname միսնէյմ', *va.* սխալ ա-նուն տալ՝ անուանել, կանչել։

Misnomer միսնօ'մըր, *s.* անունի վրիպակ էր; 2. սխալ անուն՝ տիտղոս

Misogamist միսօկ'էմիսթ, *s.* ա-մուսնատեաց, ամուսնութիւնը ա-տող։ -gamy միսօկ'էմի, *s.* -ատեցու-թիւն։ -gynist միսօճ'ինիսթ, *s.* կը-նատեաց ։

Mispel միսփէլ', *See* Misspel.

Mispend, *See* Misspend.

Misplace միսփլէյս', *va.* սխալ դնել, սխալ տեղ դնել։

Misplaced միսփլէյսթ', *a.* սխալ դրուած՝ հիմնուած։ [նել։

Misplead', *vn.* սխալ հետեւցը-

Mispoint, *va.* սխալ կէտադրել։

Misprint միսփրինթ', *va.* սխալ տպել։ =*s.* տպագրական սխալ, վրէպ

Misprison միսփրիժ'ըն, *s.* վրի-

պանք, սխալանք; 2. (հաշուի) սըխալ; 3. (ոճիր) պահելը, մասնակցութիւն էր.

Misprize միսփրայզ', *va.* յարգը՝ վարկը կոտրել, վարկազուրկ ընել։

Mispronounce միսփրընաունս', *vn.* սխալ հնչել՝ արտասանել։ –**nunciation** -նընշիէյ'շըն, *s.* սխալ արտասանութիւն, ծուռ հնչում։

Mispropor'tion, *va.* սխալ համեմատել։

Misquote միսքուօթ', *va.* սխալ վկայութիւն՝ կոչում բերել։ –**quota'tion**, *s.* սխալ կոչում։

Misrecite միսրիսայթ', *va.* սխալ պատմել՝ վերծանել՝ յառաջ բերել։ –**cital** միսրիսայթ'ըլ, *s.* սխալ պատմութիւն։

Misreckon միսրէք'ն, *va.* սխալ հաշուել։ –**ing**, *s.* հաշուի սխալ։

Misrelate միսրիլէյթ', *va.* սխալ պատմել։ –**tion** միսրիլէյ'շըն, *s.* անճիշդ՝ սխալ պատմութիւն։

Misreport, *va.* սխալ տեղեկագրել։ =*s.* սխալ տեղեկագիր։

Misrepresent', *va.* սխալ ներկայացնել; 2. թիւրել, այլափոխել։ –**ation**, *s.* այլ ընդ այլոյ ներկայացնելը; 2. խաբէութիւն, քսութ.։

Misrule միսրուլ', *s.* յոռի վարչութիւն; 2. աղմուկ, շփոթութ.։

Miss միս(թ), *va.* չկրնալ զարնել, չզարնել, վրիպիլ, չհասնիլ, փուճ ելլել; 2. (առիթ) կորսնցնել; 3. թողուլ, զանց ընել, ձգել; 4. կարօտը զգալ, կարօտնալ, փընտռել; 5. վշտանալ, ցաւիլ։ =*vn.* չդիպիլ, վրիպիլ, թերանալ; 2. չյաջողիլ, սխալիլ։ =*s.* կորուստ, պակասութ., չգոյութիւն; 2. սխալ, վրիպակ։ To–fire. կրակ չառնուլ։

Miss մի, (*pl.* -es միս'էզ), *s.* օրիորդ, (մանկամօրդ) աղջիկ, տամօջել հանըմ գըզ։ –Mary. օր. Մարի

Missal միս'էլ, *s.* խորհրդատետր, պատարագամատոյց ըղ.

Misselto -սըլ-. *See* Mistletto.

Missend', *va.* սխալ ուղղել։

Misserve', *va.* լաւ չծառայել։

Misshape միս'շէյփ, *va.* ձեւէ հանել, տձեւել, տգեղցնել։

Missile միս'իլ, *a.* նետելի, ընկէցական, ձգական։ =*s.* զօրութիւնէ մը նետուած բան, տարաձիգ, տարընկէց, նիզակ, տէգ, գնտակ։

Missing միս'ին, *a.* թերի, պակաս, պակասող; կորսուած, փնտռուած։

Mission միշ'ըն, *s.* առաքում, պատգամաւորութիւն; 2. պաշտօն, գործ, պաշտօնավարութիւն; 3. պատուիրակութիւն, դեսպանութ.; 4. (միսիոնարական) կայան, առաքելութիւն, դաշտ։ –**ary** մի'շըների, *s.* քարոզիչ, քարոզչուհի, աւետարանիչ, միսիոնար, միսիոնարուհի։ =*a.* աւետարանչական, միսիոնարական։

Missive միս'իվ, *a.* արձակուելիք, ղրկուելիք, նետուելիք, ընկէցական, յղելի։ =*s.* նամակ, գիր, լուր, բարեւագիր։

Misspeak միսսփիյք', *an.* սխալ խօսիլ; 2. սխալիլ։

Misspell միսփէլ', *va.* սխալ գրել՝ հեգել, տառասխալ ընել։ –**ing**, *s.* տառասխալ։

Misspend', *va.* վատնել, մսխել։

Misstate միսթէյթ', *va.* սխալ տեղեկագրել՝ ներկայացնել, խարդախել։ –**ment**, *s.* անճիշդ պատմութիւն՝ տեղեկագիր։

Missy միս'ի, *a.* կուսական, օրիորդի; 2. փափուկ, նազելի։

Mist միսթ, *s.* մէգ, մշուշ, մառախուղ; 2. ստուեր, ամպ։ =*an.* ամպով պատել; 2. բարակ անձրեւել, թրթրալ։

Mistake միսթէյք', *va.* [Mistook, -taken] սխալ հասկնալ, սխալիլ;

2. (երկու անձ) չփոխել, փոխանակել։ =vn. սխալ գտնել՝ կշռել՝ իմանալ։ =s. վրիպակ, սխալանք, սխալ։ -kable միսթէյքէ'պըլ, a. սըխալելի։

Mistaken -թէյք'ն, a. սխալած, խաբուած; 2. սխալ, անճիշդ։ To be-. սխալ հասկցուիլ; սխալիլ, մոլորիլ։ -ly, ad. սխալմամբ։

Misteach', va. սխալ սորվեցնել։

Mistell -թէլ', va. սխալ ըսել։

Mister միս'թըր, s. պարոն, տէր։

Misterm -'թըրմ, va. սխալ սահմանել՝ անուանել։

Mistime'. an. անյարմար ատեն ընել, ժամանակին չյարմարցնել։

Mistiness միս'թինէս, s. միգապատութիւն, ամպոտութիւն, մըթութիւն։ [նուն՝ տիտղոս տալ։

Mistitle -թայ'թլ, va. սխալ ա-

Mistle միս'լ, vn. բարակ անձրեւել։

Mistletoe միս'լթօ, s. մզամուրճ, ճագոմ, մակաբոյծ բոյս մը կkoյak։

Mistranslate միսթրէնսլէյթ', va. սխալ թարգմանել։ -tion, s. սըխալ թարգմանութիւն։

Mistress միս'թրէս, s. տիկին, խաթուն, տիրուհի; 2. վարժուհի, ուսուցչուհի (դաշնակի); 2. նշանած, սիրուհի; 4. հոմանուհի, հարճ։ =Իբրեւ տիտղոս գործածուած ա-տեն կգրուի եւ կհնչուի Mrs. միսիզ Mrs. Thomson. տիկին Թամսըն

Mistri'al միսթրայ'ըլ, s. սխալ դատավարութիւն։

Mistrust միսթրըսթ', s. կասկած, անվստահութիւն։ =va. կասկածիլ, չհաւատալ, չվստահիլ։

Mistrustful, a. [of] կասկածոտ, անվստահ. -ly, s. -ness, -ութիւն։

Mistune միսթիուն', va. (նուագարանի թելերու) յարդարումը աւրել։

Mistu'tor, va. սխալ ուսուցանել։

Misty միս'թի, a. միգապատ, միգամած, մառախլապատ; 2. աղօտ, մթին։

Misunderstand միսընտըրսթէնտ' va. սխալ հասկնալ, սխալ ըմբռնել։ -ing. s. սխալ հասկցողութ., թիւրիմացութիւն, սխալ; 2. անհամաձայնութիւն։

Misusage միսիուզէճ, s. չարաչար գործածութիւն, զեղծում։

Misuse միսիուզ', va. գէշ՝ չարաչար գործածել; 2. գէշ վարուիլ, անիրաւել։ =միսիուս', s. չարաչար գործածութիւն, զեղծում։

Miswed միսուէտ, va. անյարմար՝ գժբաղդ կերպով ամուսնանալ։

Misyoke միսյօք', va. գէշ՝ անյարմար կերպով լծել, միացնել։

Mite մայթ, s. ոջիլ փոքր բան մը, պատառ, պուտ, դիքի, մանրիկ; 2. (ցորենի) որդ, երեւիլ, ճճիայ, մեց; 3. լումայ; խերեւէշ, նաքարակիտ։

Miter, Mitre մայ'թըր, s. թագ, արտախուրակ, խոյր(եպիսկ.), միտր; 2. եղնգաձեւ կարած (ատաղձակի)։ =va. խուրակալարդել; 2. միտրաձեւել ծ.

Mithras մայ'թրէս, s. միհր։

Mit'igabie, a. մեղմանալի։

Mitigant, -gative մի'թիկէնթ, a. մեղմացուցիչ, ամոքիչ։

Mitigate մի'թիկէյթ, va. մեղմացընել, չափաւորել, ամոքել; 2. թեթեւցնել։ -tion միթիկէյ'շըն, s. մեղմում, ամոքում, թեթեւացում։ -tive մի'թիկէյթիվ, a. մեղմացուցիչ, ամոքարար։ -tor միթիկէյ'թըր, s. մեղմացնող։

Mitral մայ'թրըլ, a. խուրաձեւ։

Mitt, Mitten միթ, միթ'ըն, s. կիսաձեռնոց, թաթպան։ To give the -to. (սիրուհին) լքանել; 2. մեր-

ժել, արգիլել: To handle without
—s. կոշտ կերպով վարուիլ:

Mittimus միթ'իմըս, *s.* բանտար-
կութեան հրամանն եւ.

Mitrailleuse միթրէյըզ', *s.* խոր-
տընկեց (թնդանօթ) [F.] [նիր):

Mity մայթ'ի, *a.* որդնոտ (պա-

Mix միքս, *va.* [*pp.* Mixed միքսթ
or Mixt] (with) խառնել, բաղադրել,
լծորդել միացնել, զանգել; 2.
խառնշտկել իրար խառնել: =*vn.*
խառնուիլ, զանգուիլ; 2. խառնա-
կիլ, միանալ: -ed միքս'թ, *a.* խառն;
խառնուածոյ: [նըշտկող:

Mixer միքս'ըր, *s.* խառնող, խառ-

Mixtilineal, -near միքսթիլին'ի-
ըլ, -լին'իըր, *a.* խառնագիծ:

Mixture միքս'չըր, *s.* խառնում; 2.
խառնուրդ, զանգուած; 3. խառ-
նագեղ:

Mizzen միզն, *s.* խելական ն—.

Mizzle միզլ, *va.* մանրէն տեղալ;
2. ձգել անցնիլ: =*s.* բարակ անձրեւ:

Mnemonic, -al նիմոն'իք, *a.* յի-
շական, յիշողութեան: -monics
նիմոն'իքս, *s.* արուեստ յիշողու-
թեան, յիշագիտութիւն:

Moan մօն, *va.* ողբալ, հեծել,
հեծել: =*vn.* լալ, արտասուել: =*s.*
ողբ, վայիւն; 2. հեծեծանք, հեծիւն:

Moat մօթ, *s.* փոս, խրամ ամր. =
va. խրամով շրջապատել, խրամել:

Mob մապ, *s.* խուժան, խառնի-
ճաղանճ; 2. ռամիկ, ամբոխ: =*va.*
հարուածել, զարնել; 2. (ռամիկը)
խուժել յարձակիլ: -bish մապ'իշ,
a. գռեհիկ, ռամկական; 2. ժխորա-
լից: -cap. (տիկնայց) գիշերագտակ,
եղջերգտակ: [շարժուն:

Mobile մօ'պիլ, *a.* շարժական,

Mobility մօպիլ'իթի, *s.* շարժա-
կանութիւն; 2. դիւրաշարժութ.,
ժրութիւն; 3. փոփոխականութիւն,
անհաստատութիւն:

Mobilize մապ'իլայզ, *va.* շար-
ժուն վիճակի մէջ դնել զէն. -
zation մապիլիզէյ'շըն, *s.* զօրաշար-
ժում: [թիւն:

Mobocracy, *s.* խուժանավարու-

Moccasin մաք'ըսին, *s.* մաշկա-
կօշիկ, շընանա, չաքուշա; 2. ջրա-
յին յոյժ թունաւոր օձ մը որ եւ
Cotton-mouth.

Mocha մօք'ը, *s.* մոքայի սուրճ,
կոփ եւմէն ղահվէսի; 2. եթովպա-
կան կշիռ մը, ցորենի:

Mock մաք(թ), *va.* (կապկօրէն)
նմանցնել; 2. ծաղրել հեգնել, քաշ-
կռտել, (մատը) պլլել, (քաշկռ-
տել); 3. խաբել, խաբխբել: =*vn.*
խաղալիք ընել, հետը խնդալ, զբօս-
նուլ: =*s.* խաղ, կատակ, ծաղր, այպա-
նում, հեգնութիւն: =*a.* հեգնա-
կան, առ երեւս, կեղծ: -ing-bird.
ծանակ, ծաղրուկ թ—.

Mockery մաք'ըրի, *s.* ծաղրելը,
այպանում; 2. ծաղրանք, ծաղր; 3.
ծաղրելի բան; 4. հեգնութ. պլլում

Modal մօտ'ըլ, *a.* եղանակական,
պայմանաւոր ձեւ; -ity մօտէլ'իթի,
s. եղանակաւորութիւն, հանգա-
մանք, պայման, որպիսութիւն: -ly
մօ'տըլի, *ad.* ըստ ձեւի՝ եղանակի:

Mode մօտ, *s.* օրինակ, կերպ,
տարազ, ոճ, ձեւ, եղանակ, սովո-
րութիւն; 2. նորաձեւութիւն, նո-
րաձեւք, նորելոյթ մօտա; 3. կեր-
պաւորութիւն ձեւ; 4. եղանակ
(բայից); 5. կերպ, տարազ եւ.

Model մատ'ըլ, *s.* օրինակ, յա-
րացոյց, նախատիպ, տիպար; 2. կա-
ղապար: =*va.* օրինակը կաղապա-
րը հանել, կաղապարել; 2. նման-
ցընել, ձեւացնել, ձեւ տալ: =*vn.*
կաղապար շինել: -er մատ'ըլըր, *s.*
կաղապարիչ, կաւակերտիչ: -ing
մատ'ըլին, *s.* կաղապարում:

Moderate մատ'ըրէյթ, *a.* պար-

կեշտ, չափաւոր; 2. մեղմ, զգուշաւոր, զգաստ, բարեխառն; 3. չափաւոր, ցած, դիւրամատչելի (գին)։ va. չափաւորել, չափ դնել; 2. ամոքել, մեղմացնել, թեթեւցնել։ = vn. ինքզինք բռնել, զսպել; 2. (եռանդը) չափաւորել, ամոքել։ -ly, ad. չափաւոր կերպով, մեղմով։ -ness, s. չափաւորութ., մեղմութ.

Moderation մոտըրէյ'շըն, s. չափաւորելը, մեղմելը; 2. չափաւորութիւն, չափ, հանդարտութիւն, զգօնութիւն; 3. թեթեւացում. մեղմացում։

Moderator -'ըրէյթըր, s. (ծայրայեղ կարծիքները) մեղմացնող, չափաւորիչ, 2. ուղղիչ, վարիչ, խաղաղարար; 3. (երիցականաց սինոդներու) նախագահ; 4. (եկեղեց. ժողովոց) ատենապետ։ -ship, s. -ութիւն։

Modern մոտ'ըրն, a. արդի, այժմու; 2. վերջին, նոր; 3. աշխարհաբար (հայերէն)։ =s. հիմակուան մարդ; 2. pl. արդիք, այժմեանք։ -ism մոտ'ըրնիզմ, s. հիմակուան բան; նոր՝ արդի ոճ։ -ist մոտ'ըրնիսթ, s. նորելուկ անկապաշտ; արդիապաշտ

Modernize մոտ'ըրնայզ, va. նոր դրոշմ տալ, նորաձեւել, նորցնել, այժմէացնել։ -zation, s. նորաձեւում։

Modernness մո'տըրննէս, s. արդիութիւն այժմէութիւն։

Modest մոտ'էսթ, a. ամօթխած, համեստ, պարկեշտ, առաքինի; 2. անշուք; պարզ, համեստ։ -ly, ad. համեստութեամբ, պարզութեամբ։

Modesty մոտ'ըսթի, s. ամօթխածութիւն, համեստութիւն, պարզութիւն, պարկեշտութիւն։

Modicum մոտ'իքըմ, s. պատառ։

Modifi'able, a. բարեփոխելի։

Modification մոտիֆիքէյ'շըն, s. փոփոխում, բարեփոխութիւն, եղանակաւորում, բարեփոխում։

Modifier մոտ'իֆայըր, s. բարեփոխիչ, փոփոխող, եղանակաւորիչ։

Modify մոտ'իֆայ, va. փոփոխել, բարեփոխել, եղանակաւորել։

Modillion մըտիլ'եըն, s. պսակաքիւի տակ մոյթ, պճղակ. քառամոյթ

Modish, a. նորելուկի, նորոյթ, նորաձեւական։ -ly, ad. նորելուկ։

Modist մօտ'իսթ, s. նորաձեւիկ։

Modiste մօտիյսթ', s. դերձակուհի, փեղուրագործուհի (կանանց)։

Modulate մոտ'իուլէյթ, va. եղանակաւորել; 2. նուագել, գեղգեղել։ -tion -լէյ'շըն, s. գեղգեղ, մեղեդի, քաղցրաձայնութիւն; 3. եղանակաւորում եւ. -tor -'իուլէյթըր, s. եղանակաւորիչ, ձայնարկու։

Module, -dulus մոտ'իուլ, մոտ'իուլըս, s. չափարան, չափ համեմատութեան ճ; 2. տիպար, օրինակ։

Mogul մօկ'ըլ, s. մուղալ թաթար։ Great-. ինքնակալ Հնդ. (ԺԶ. դար)։

Mohair -'հէէր, s. այծապաստառ

Mohammedan մօհէմ'իտէն, s. Մահմետական, -ism, -medism մօհէմ'իտիզմ, s. մահմետականութ.։

Moidor մոյ'-, s. դրամ մը (Պորդ.)

Moil մոյլ, an. աղտոտել, ցեխոտել; 2. չարաչար աշխատիլ, տաժանիլ, յոգնիլ։ [կէս

Moiety մոյ'ըթի, s. կիսամաս,

Moire մուար, s. (պաստառի՝ մետաքսի) վէտ վէտ ներք, վէտվիտում; 2. փայփլուն՝ պաստառ, վէտվիտակ

Moist մոյսթ, a. խոնաւ, տամուկ։

Moisten մոյս'ն, va. տամկացնել, խոնաւցնել, թրջել; 2. կակղցնել։

Moistness, Moisture մոյսթ'նէս, մոյս'չըր, s. խոնաւութիւն, տամկութիւն; 2. թացութիւն։

Molar մօ'լէր, s. լեռնատամունք;

ժանիք, աղօրիք ազր տիշի։ **Molar, -lary** մօ'լըր, մօ'լէրի, *a. աղացող։*

Molasses մօլէս'էզ, *s.* (*շաքարի բիւրեղացումէ վերջ մնացած*) *ռուփ, կտապ։*

Mold, Mould մօլտ, *s. կաղապար, բուսահող; 2. օրինակ, տեսք, տիպ. ձեւ, ձոյլ; կաղապար գաղըպ; 4. մքլոտութիւն, բորբոս։ =va. կաղապարել, թափել, ձեւի բերել; 2. թրել, շաղել, զանգել; 3. բորբոսցընել; (հողը) աղբել։ =vn. բորբոսիլ, մքլիլ։* -board. *արօրի ականջ, կորեպիղ, կոթ։* **-able,** *a. թափելի, ձեւելի։* **-iness,** *s. բորբոս, ծաղկոտութիւն։*

Molder մօլտ'ըր, *s. ձեւի բերող, կաղապարող; 2. թափող։ =va. փոշիացնել; 2. մանրել, բրդել; 3. մխել։ =vn կործանիլ, փլիլ; 2. օրէ օր կինալ՝ հատնիլ; 3. հալիլ, մաշիլ։*

Molding, Moulding մօլտ'ին, *s. ձուլում, կաղապարում; 2. թափուած՝ ձուլուած երկաթ, թափծու; 3. զարդական դարեւանդ, գէսք ն.*

Moldy, Mouldy մօլտ'ի, *a. բորբոսած, մքլած, ծաղկոտ fիւփյիւ։*

Mole մօ'լ, *s. թումբ, ամբարտակ (նաւահանգ.); 2. ելունդ, կծիծ, պիսակ, նիշ պկճկ; 3. (արգանդի մէջ) մսի ուռ; 4. խլուրդ fkoupkuykf։ =va. (խլուրդի նման) փորել, մոլել։* —cast, -hill. *խլրդի հողակոյտ, մոլալըուր; բլրակ; աննշան դժուարութիւն։* -eyed. *աղօտ տեսնող, տկարատես։* -catcher. *խլըլըրդորսակ։* -cricket. *խլրդածղրիդ, խլրճրուկ։* -track. *նրբանցք։*

Molecular մօլէք'իուլըր, *a. մասնկային, մասնկական (ձգողութ.)։*

Molecule մօ'լէքիուլ, *s. մարմնոյ ամենափոքր մաս, մասնիկ։*

Molest մօլէսթ', *va. նեղացնել, չարչրկել, ձանձրացնել։* **-ation** մօլէսթէյ'շըն, *s. նեղացնելը, չարչրկելը; 2. ձանձրոյթ, տառապանք։*

Molester, *s. չարչրկող, նեղող։*

Mollah մօ'լէ, *s. կարդացող։*

Mollient մօ'լիէնթ, *a. կակղիչ։*

Mollifi'able, *a. կակղնալիք։*

Mollification մօլիֆիքէյ'շըն, *s. կակղութ., կակղում, մեղմացում։*

Mollifier -ֆայ'ըր, *s. կակղցնող։*

Mollify մօ'լիֆայ, *va. ամոքել, մեղմել, կակղցնել; 2. անուշցնել, հանդարտեցնել, սիրտը առնուլ, իջեցնել։*

Molluscan, -lusk մօլըս'քըն, մօ'լըսք, *s. կակղամորթ, թուլամորթ, լերկամարմին, թուլատարր։* **-luscan, -luscous** մօլըս'քըն, -լըս'քըս *a. կակղամորթից կակղամիս*

Molt, Moult մօլթ, *an. մորթ՝ մազ՝ փետուր՝ եղջիւր փոխել, փոխուիլ։*

Molten մօլթ'ն, *a. հալած, ձուլածոյ, թափծու; զուգախառնեալ։*

Molybdenum մօլիպտի'նըմ, *s. արծաթակապար, արճիճ։*

*Moment մօ'մէնթ, *s. պահ, վայրկեան, ժամ; ժամանակ; 2. զօրութիւն, ոյժ; 3. կարեւորութիւն; 4. յարմար՝ բարեպատեհ ժամ, առիթ; յարմար ատեն; 5. կէտ, մէտ մ.։* **-arily,** *ad. ամէն վայրկեան, վայրկեան առ վայրկեան։* **-ariness** մօմընթէրի'նէս, *s. վայրկենականութ.*

Momentary մօ'մընթէրի, *a. վայրկենական, վաղանցուկ, առժամեայ։*

Momently մօ'մընթլի, *a. վայրկեան մը միայն, մէկ վայրկեանի մէջ; 2. ամէն վայրկեան։*

Momentous մօմէն'թըս, *a. կարեւոր, պէտքի, պիտանի; ծանրակշիռ, աւագ։* **Momentum** մօմէն'թըմ, (-tums, -ta), *s. կէտ, մէտ, թափ մ.; 2. կարեւոր մաս։*

Momordica մօմըր'տիքէ, *s. իշկոյ*

վարունգ, իշավարունգ ։

Monachal մօն'էքէըլ, a. վանական, կրօնաւոր։ -chism մօն'էքիզմ, s. -ութիւն։

Monad մօն'էտ, s. էակ պարզ և անմաս, մենատարր, մոնադ, մեկնակ ծէլ; 2. կիտակերպ ճճի, կիտաճճի ։ -ic, -al մօնէտ'իքըլ a. մենատարրի։

Monandrian,-rous մօնէն'տրիըն մօնէն'տրըս, s. միառէջ (բոյս)։

Monarch մօն'էրք, s. ինքնակալ կայսր, միապետ։ -al;-ial;-ic,-al մօնար'քըլ, մօնար'քիըլ, մօնարք'իքըլ, a. միապետի, արքայական; 2, միապետական։ -chism մօն'էրքիզմ, s. միապետականութիւն։ -chy մօն'էրքի, s. միահեծան իշխանութիւն, միապետութիւն; 2. կայսրութիւն, պետութիւն։

Monasterial մօնէսթի'րիէըլ, a. վանական, վանքապատկան։

Monastery մօն'էսթըրի,-'էսթրի, s. վանք մենաստան; 2. կղերանոց։

Monastic, -al մօնէս'թիքըլ, a. միանձնական, վանական, վանուց; 2. ճգնաւորական ։ -ly, ad. ճըգնութեամբ, միանձնական կենօք ։ -ticizm մօնէս'թիսիզմ, s. վանականութիւն։

Monday մըն'տէյ, s. երկուշաբթի

Monetary մըն'-, a. դրամական։

*Money մըն'ի, s. դրամ, ստակ։ [pl. մըն'իզ.] -broker, -dealer. փոխանակագրի միջնորդ ։ -changer. լումայափոխ։ -order. վճարագիր։ -less, a. անկուտի, անարծաթ։

Moneyed մըն'իտ, a. հարուստ, դրամատէր; 2. դրամական։

Moneyer մըն'իըր, s. դրամահատ

Monger, Fish-.(ձկնոտ)վաճառ։

Mongrel մըն'կրէլ, a. խառնածին։ s. խառնածին կենդանի, ջորի։

Monism մօն'իզմ, s. մենապաշտութիւն։ -ist մօն'իսթ, s. մենապաշտ ծէլ։

Monition մօնի'շըն, s. ազդարարութիւն, խրատ; 2. տեղեկութիւն։ -tive մօն'իթիվ, a. խրատական ։

Monitor մօն'իթըր, s. խրատող, ազդարար; 2. հսկող, կառավարիչ, ուսուցիչ-աշակերտ; 3. դրահաւոր ազդանաւ։ -ial մօնիթօ'րիէլ, a. կառավարչական, կարգապահի; 2. ազդարար(թուղթ) ։ -ry մօն'իթըրի, a. խրատական։ -tress մօն'իթրէս, s. կառավարչուհի։

Monk մընք, s. վանական; 2. աբեղայ, մոնթ, կրօնաւոր։ -'s-hood. ընծախոտ։ -ery մըն'քըրի, s. վանականութիւն։

Monkey մըն'քի, s. կապիկ; 2, ցցահար թակ։ -jacket. երկայն կըրպուկ բաճկոն։ -wrench. պտուտակաւոր բանալի մը. -ism մըն'քիիզմ, s. կապկութիւն։ [2. վանական։

Monkish -'քիշ. կրօնաւորական;

Mono- մօնօ'-, [(բոյս)։

-carpous -քար'փըս, a. տարեւոր

-chord -քօրտ, a. միաղի, միալար (նուագարան)։ [(կար։

-chromat'ic, a. միագոյն (նը-

-chrome. s. մենագոյն նկար։

-cotyli'don, a. միաբլթակ։

-clinal -քլայ'նըլ, a. միադնոց ծո.

-c'ular,-cu'lous, s. միականի։

-cule -քիուլ, s. միականի միջատ

-dac'tylous, a. միամատեղն։

-dy մօն'օտի, s. մեներգ, մեներգութ. -dist, s. մեներգագիր։

-g'amy, s. միակնութիւն։

-g'amist, a. միակին։

-gen'esis,-g'eny, s. միածնութ

-gram մօն'օկրէմ, s. փակագիր։

-graphy, s. առանձին ճիւղի մը վրայ գրուած, մենագրութիւն։

-logue, s. մենախօսութիւն։

-lith մօն'օլիթ, s. մենաքար։

-ma'nia, s. մենամոլութիւն։
-maniac մանօմէ'նիէք, s. մասնաւոր բանի մը վրայ խենդութիւն ունեցող, մենամոլ, յիմար։
-mial մօնօ'միըլ, s. միաբաշխ գրհ.
-petalous, a. միաթերթ։
-phthong մանօֆ'-, a. միաձայն։
-physite մօնօ'-, s. միաբնական։
-poly մօնօ'-, s. մենավաճառ։
-polize մօն'օբօլայզ, va. մենավաճառ ընել, մենավաճառել, մենաշնորհն առնուլ։
-pteral մանօբ'թրըլ, s. միաթև։
-ptote մօնօբ'թօթ. միահոլով։
-stich -սթիք, a. միատող բնա.
-syllable, s. միավանկ բառ։
-syllabic, a. միավանկ։
-theism. միաստուածեանութ.
-theist, s. միաստուածեան։
-thelite -թ'իլայթ, s. միակամեան
Monotonous մանօթ'օնըս, a. միակերպ, միօրինակ; 2. ձանձրալի։ -ly, ad. -ness, s. միօրինակութ.
Monotony մօնօթ'օնի, s, միակերպութիւն, ձանձրալի կրկնումն
Monseigneur մօնսէն'եըր. (pl. Messeigneurs մէսսէն'եըրզ), s. տիտղոս իշխանաց՝ տէր իշխան; 2. տիտղոս եպիսկ. և արքեպիսկոպոսաց՝ գերապատիւ, գերապայծառ, ամենապատիւ; սրբազան հայր։
Monsieur մըս'սիըր, s. տէր, պարոն. (Մասնաւորապէս իբրեւ պատուանուն Գաղիոյ արքունական իշխանաց pl. Messieurs մէ'սիըր.) F.
Monsoon մօնսու'ն, s. վեցամսեայ հով Հնդկաց ծովու։
Monster մոն'սթըր, s. հրէշ, ճիւաղ, ցուցանք; 2. վիթխարի գազան՝ բոյս; 3. այլանդակ, ամբարիշտ
Monstrance -'սթրէնս, s. սրբութեան ճաճանչ, ճաճանչ էջ.
Monstrous մոն'սթրըս, a. հրէշաւոր, հրէշային; 2. անհեթեթ, սոսկավիթխար; 3. աչագին։ =ad. աչագին, անթիւ։ -ly, ad. անչափս, սաստիկ, սոսկալի։ -ness, -strocity մանսթրա'սիթի, s. հրէշաւորութիւն, հրէշութիւն; 2. անհեթեթութիւն, անճոռնիութիւն։
Montanic մանթէն'իք, a. լեռնային, լեռնական, լեռնոտ։ -tanist մանթէյ'նիսթ, s. Մոնդանեան հերետիկոս։ Mont de Pieté մօնթըբիէթէ'. գրաւատուն, գրաւատեղի։
Monteth մէն'թէթհ, s. սկահակութաց (պնակ)։
Month մընթհ, s. ամիս, ամսօրեայ ժամանակ։ -ling, s. միամսեայ (մանուկ՝ ձագ)։
Monthly մընթհ'լի, a. ամսական, ամսօրեայ, միամսեայ։ =s. ամսաթերթ, ամսագիր (հանդէս)։ =ad. ամէն ամիս, ամսէ ամիս։
Montoir մօնթ'ուար, s. հեծելաքար։
Monument մոն'իումընթ, s. յիշատակ, յիշատակարան; 2. շիրիմ, մահարձան, յուշարձան; 3. հոյակապ շէնք, հոյակերտ, դամբանակերտ; 4. կոթող, արձան, հնակերտ (Նինուէի)։
Monumental մոնիումէն'թըլ, a. յիշատակի, արձանական; 2. հոյակապ, մեծակառոյց։ -ly, ad. ի յիշատակ, յիշատակի համար։
Moo մու, vn. (կովը) բառաչել։
Mood մուտ, s. ձեւ, տարազ, կերպ, ոճ; 2. եղանակ (բայից); 3, յօժարութիւն, տրամադրութիւն; 4. հանգամանք, վիճակ; 5. սրտնեղութիւն։ -ily մու'տիլի, ad. տրտմագին, տխրագին; 2. մտախոհ կերպով։ -iness, s.
*Moody մու'տի, a. քմահաճ; տըխուր, դժնդակ, զայրացկոտ, կըքոտ։
Moon մուն, s. լուսին, լուսընկայ; 2. արբանեակ (մոլորակի); 3. (լուսնական) ամիս; 4. կիսալուսին

ամբ. -beam. ճաճանչ լուսնի։ -calf. ճիւաղ; 2. արգանդի մէջ աւելորդ միս, ուռ; 3. յիմար, տխմար։ -eyed. լուսնաշար (աչք); տկարատես։ -light, -lit. լուսնկայ (լոյս). լուսնակ (գիշեր)։ =s. լուսնի լոյս։ -seed. լուսնկախոտ բ..-shine. լուսնկալոյս, լուսնակ; խաբուսիկ երեւոյթ՝ փառք -struck. լուսնոտ, լուսնահէտ, յիմար։ —trefoil. ապառտ գարպա եօնձա։ —year. լուսնային տարի (354 1/3 օր)։

Moonish մու'-նիշ, a. լուսնային, լուսնանման; 2. փոփոխելի։

Moony մու'-նի, a. լուսնական, լուսնային; 2. մահիկաւոր։

Moor մու'-ր, s. մաւրիտանացի, խափշիկ, մուղրի; 2. ցախաստան; 3. մօրուտ, ճահիճ։ =an. պարանով կապել՝ կապուիլ; 2. կառանել, շղթայել ն..; 3. պնդել, հաստատել։ -buzzard. սարատակ սու գարթալը։ -cock, -fowl, -game. ցախաքլոր բ.. -hen. ջրհաւ։ —land. ճախճախուտ, եղտիւր; անբեր դաշտ, լեռնագաւառ։ -stone. անգլիական կրանիդ։ -titling. ժայռաբնակ բ.. [ղի ն..

Moorage -րէճ, s. կառանատե-

Mooring մու'-րին, s. կառանում ն..; 2. նաւու չուան, կառան։ =pl. խարսխարկէք (տեղի) ն..

Moorish մու'-րիշ, a. մօրուտ, ճախնուտ; 2. մաւրիտանիկ, -տանացի։

Moose, -deer մու'-ստիյր, s. հիւսիսեղն, ռմիզական եղջերու։

Moot մու-տ, va. վիճաբանել, հակաճառել; 2. յուզել, քրքրել։ =vn. (բանի մը վրայ) վիճաբանութիւն ընել, վիճել։ =s. վիճաբանութիւն, բանամըցութիւն։ =a. յուզելի, վիճելի; 2. անորոշ, վէճի տակ։ —case, -point. վիճելի խնդիր։ -court. պայքարակում։

Mooter մու'-տըր, s. վիճաբան։

Mop մոփ(փ), s. տախտակ սրբիչ, ջնջոց; 2. դիմածռութիւն, ծաղրանք; 3. թնճուկոտ՝ գիսախուռ մազերու փունջ՝ գիսակ քէռչէմ։ =va. ջնջոցով սրբել՝ չփել; 2. փոթփոթել, ծամկել։ —board, ստորատախտակ սիւքիւրկի քախքանը։

Mope մօփ(փ), vn. յիմարանալ, խենդ՝ տխմար ըլլալ։ =va. ապուշցընել, յիմարացնել։ =s. տխմար։

Mopish մօփ'-իշ, s. բթամիտ, ապուշ։ —ness, s. յիմարութիւն։

Moppet, Mopsey մոփ'-փէթ, մոփ'-սի, s. խածիկ, պուպրիկ գուգլա, պէպէք; 2. պզտի աղջիկ՝ կնիկ, պզտիկ

Moquette մօքէ'-, s. պաստառ մը։

Moraine մօրէյն', s. խարակ էրէ.

Moral մոր'-էլ, a. բարոյական, հոգեկան, առաքինի, արդար; 2. բարեսէր, բարեմիտ, բարեկրօն, բարոյալից։ =s. հոգեկան կարողութիւնք, բարոյական; 2. խրատ (գրքի մէջ)։ —philosophy. իմաստասիրութիւն բարոյական, բարոյախօսութիւն։ -sense. բարոյական գիտակցութիւն։

Morale մօրա'լ, s. բարոյական հանգամանք, կորով, զօրութիւն։

Moral-,-ism մոր'էլիզմ, s. բարոյապաշտութիւն։ —ist մոր'էլիսթ, s. բարոյապաշտ էել; բարոյագէտ, բարոյախօս։ —ity մօրէլ'իթի, s. բարոյագիտութիւն, առաքինութիւն, ուղղութիւն; բարոյք, բարոյական, բարոյկ. ներկայացում բ... —ize մոր'էլայզ, va. բարոյական խորհրդածութիւններ ընել, բարոյախօսել; -յացնել, բարոյականի վերածել։ —ization, s. բարոյաւորում, բարոյախօսութիւն։ —ly մոր'էլլի, ad. բարոյապէս; ըստ ամենայն հաւանականութեանց։

Morass մօրէս', s. ճախին։

Morassy մօրէս'ի, a. մօրուտ,

Moratorium մորէթօ՛րիըմ, s. պայմանաժի երկարում, յետաձգում։

***Morbid** մօ՛րպիտ, a. ախտաւոր, ախտոտ, հիւանդոտ։ -ness, s.

Morbific, -al մօրպիֆ՛իքըլ, a. ախտաբեր, ախտածին։ -bose մօրպօզ՛, a. ախտային; 2. փափկամարմին, հիւանդոտ։

Morceau մօրսօ՛, s. կտոր, պատառ.

Mordacious -տէյ՛շըս, a. խածնող, խայթող, կծող, խածան; 2. կծու, խիստ, երգիծական։

Mordacity մօրտէս՛իթի, s. խածանութիւն, կծուութիւն։

Mordant մօր՛տէնթ, a. խածնող, խածան, կծող, կսկծեցնող, խայթող; 2. կծու, խիստ; 3. յարամերձիչ, հաստատիչ (գունոց)։ =s. ոստայնի վրայ գոյն հաստատող հիւթ, մաղկատիչ, խածակ ռենկեալ; 2. ջնարակ ոսկերչաց, մաղկատիչ, մաղկատ եռաչյըգձը բուրգայլ։

More մօր, s. առաւելը, աւելին; այլ եւս, այ։ =a. [իբրեւ բաղդատական Much և Many ածականաց; գերադր. Most.] առաւել, աւելի, էվէլ, աւելորդ, մեծագոյն։ =ad. մեծապէս, աւելի եւս, ա՛լ, տակաւին։ No—. ոչ եւս; բա՛ւ է, հե՛րիք; մեռած, կորսուած։ The—. մեծապէս; մինչեւ աստիճան մը; ի վերայ այսր ամենայնի։ The—the—. որչափ . . . այնչափ։ The—the less. որչափ չատ . . . այնչափ քիչ։ Once—. անգամ մ'ալ (ըսէ՛)։ [տառ։

Moreen մօրէյն՛, s. բրդէ պաս-

Morel, Moril մօր՛էլ, մօր՛իլ, s. անուշ՝ ուտելի սունկ մը, դիրմիդ, մուփա; 2. բալ։

Morel,-lo մօրէլ՛լօ, s. բալ ֆիշնէ որ և Morello-cherry.

***Moreover** մօրօ՛վըր, a. աւելի զատ, բաց ի, այլ եւս, դարձեալ։

Moresque, a. մաւրիտական, մուղրի։ =s. մաւրիտական նկար։

Morganatic մօրկէնէթ՛իք, a. իրմէ վարի հետ՝ ամուսնանալ (ամուսն.)։

Moribund մօր՛իպընտ, a. օրհասական, հոգեվարք, մահամերձ։

Morion մօ՛րիըն, s. թեթեւ սաղաւարտ մը, գլխանոց, մորթակ։

Morioplasty մօրիօփլէս՛թի, s. մարմինի զեղծեալ անդամները շինելը, մասնակազմութիւն վէր.

Morisco,-risk մօրիս՛քօ, մօ՛րիսք, s. մուղրի լեզու՝ պար; 2. պարող։

Morling մօր՛լին, s. մեռած ոչխարի բուրդ։

Mormon մօր՛մըն, s. բազմակին աղանդաւոր, մորմոն։ -nism, s. մորմոնականութիւն։ -ite մօր՛մընայթ, s. մորմոն։

Morn մօրն, s. առաւօտ, առտու; 2. այգ, վաղորդայն, վաղը։

Morning մօրն՛ին, s. առտու, առաւօտ, վաղվէնկուց; 2. սկիզբ, առաւօտ (կենաց)։ =a. առաւօտեան, առտուան։ —glory. պատուտակ ծ. -gown. սենեկազգեստ։ -star. արուսեակ, լուսաբեր ա.

Morocco մօրօք՛օ, s. մարոկենի, այծենի, քեմուխտ սախթիեան։

Morose մօրօս՛, a. տխուր, թաղծագին; 2. անժպիտ, վէս, մռմռոտ։ -ly, ad. տխրութեամբ։ -ness, s.

Morphia,-phine մօ՛րֆիէ, մօր՛ֆին, s. մորֆին, բնաբիոն ք.

Morphology մօրֆօլ՛օճի, s. ձեւաբանութիւն, ձեւախօսութիւն։

Morrice,-ris մօր՛իս, s. մաւրիտական պար, մուղրիպար; 2. մանկանց խաղ մը, ընկոււ։

Morrow մօր՛օ, s. առտուն, էգուընէ, էգուց, վաղուէնկուց; 2. վաղը; 3. հետեւեալ օրն։

Morse մօրս, s. ծովափիղ ՅԷ.

Morsel մօրս՛ըլ, s. պատառ, մաս, չէրտ, կտոր, ոփքի։

Mort մօրթ, *s.* երէք զարնուելուն՝ փող։

Mortal մօր'թըլ, *a.* մահկանացու, մահառիթ, մահացու; 2. մահաառու, մահաբեր, մահաշունչ; 3. դժնդակ, ոխերիմ, մահու չափ; 4. մարդկային։ =*s.* մահկանացու, մարդ։ –foe *or* enemy. մահու չափ թշնամի։ –ity մօրթէլ'իթի, *s.* մահկանացութիւն; 2. մահ, կոտորած, աւեր; 3. մեռելահաշիւ, մահացուցակ; 4. մարդկային ազգ, մարդկութիւն։ –ly մօր'թըլլի, *ad.* մահացու կերպով, մահու չափ; 2. անհնարին։

Mortar մօր'թըր, *s.* տախտաղ ֆի-րճէ հաւանը; 2. հրասանդ հաւանի թօփու; 3. սանդ, անկան, սխտործեծ, սխտորկուղ սըվաղ։

Mortgage մօր'կէճ, *s.* (պարտականի կալուածոց) անշարժ գրաւ, գրաւագրութիւն ռէհին, իւփիղլաղ =*va.* (ինչքը) գրաւագրել, վճարումը ապահովել։ –gee մօրկէյճի', *s.* գրաւառու։ –geor. –ger մօրկէճօր', մօր'կէյճըր, *s.* գրաւատիր։

Mortif'erous մօրթիֆ'ըրըս, *a.* մահաբեր, մահառիթ։

Mortification մօրթիֆիքէյ'շըն, *s.* մահացուցում, մեռուցում, ճնշում, ժուժկալութիւն; 2. փտութիւն (մարմնոյ); 3. թշնամանք, ամօթ, կորանք, ընկճում։

Mortify մօր'թիֆայ, *va.* մահացընել, ճնշել, զսպել, մեռցնել (կիրքերը); 2. փտեցնել (մարմին) ըժ; 3. կորացնել, ընկճել։ =*vn.* (մարմինը) փտիլ; 2. անձը մահացնել, մահանալ։

Mortise մօր'թիս, *s.* փայտի ծայրը մէջ մտնելու փորուածք, թորիծ։ –and tenon. թորիծ և սփռիչ։ =*va.* թորիծ բանալ, ագուցանել։

Mortmain մօրթ'մէյն, *s.* (ընչից) անդարձութիւն, իրաւամեռութ., անժառանգութիւն։ Estates in–. կրօնական կալուածք վագըֆ։

Mortuary մօրթ'իու-էրի, *s.* մեռելաքաժին, կողոպուտ էկ; 2. գերեզման, հողուորտի։ =*a.* թաղման։

Mosaic մօզէյ'իք, *s.* խճանկար, մանրախիճ նկար՝ յօրինուած, միւսիոն, մօզաիկ; 2. խճանկարութիւն։ =*a.* միւսիոնեայ; 2. բազմահատուած, բազմանիւթ, գունագեղ։

Mosaic,–al մօզէյ'իքըլ, *a.* Մովսիսական, մովսիսադիր։ [կան։

Moslem մազ'լըմ, *s.* Մահմետա-

Mosque մասք *s.* մզկիթ։

Mosquito մըսքի'թօ, *s.* մժղուկ։ –bar, net. մժեղարգել շղարշ։

Moss մաս(ս), *s.* մամուռ եօսունի; ճախնուտ։ =*va.* մամուռով պատել։ -clad, -covered, -grown. մամռապատ։ -rose. մամռավարդ։ -land. շամբուտ, եղտիւր։ -trooper. աւազակ, հէն։ [ռապատ։

Mossy մաս'ի, *a.* մամռալից, մամ-

Most մօսթ, *a.* [*Super. of* More] մեծագոյն, ամենամեծ, առաւելագոյն։ =*ad.* մեծապէս, կարի յոյժ, առաւելապէս։ –ly մօսթ'լի, *ad.* մեծաւ մասամբ։

Mostic, –tick մաս'թիք, *s.* (նըկարչի) ձեռնակալ, դաստակալ։

Mot մօ, *s.* սրախօսութիւն [F.]

Mote, *s.* հիւլէ, շամանդաղ, փոշի։

Motet մօ'–, *s.* հոգեւոր երգ, մեղեդի, սաղմոսերգութիւն, հոգերգ։

Moth մաթհ, *s.* ցայգաթիթեռ, գիշերաթիթեռ, փայլուկ բէռվանէ; 2. ցեց, ուտիճ կիւվէ։ -eat մաթհիյթ', *va.* (ցեցը) ուտել, կրծել, մաշել։ -eaten. ցեցակեր, որդնակեր։

Mother մըդհ'ըր, *s.* մայր, եմա; 2. ծնող, պատճառ, աղբիւր; (քացախի) մար, բառ։ =*a.* մայրենի, մայրական, ծննդեան, բնական։ =*va.*

մօր պէս նայիլ՝ դարմանել ; 2. (քաղաքը) բառ բանել, մատուտիլ, բորբոսիլ։ -hen. կուրծ հաւ, մօճու ։ —in-law. զոքանչ, կեսուր ։ -land. մայրենի երկիր, հայրենիք։ -of-pearl. գաղտակուր, սադափ սէտէֆ։ -tongue. մայրենի լեզու։ -wit. բնական ոգի, բնդաբոյս հանճար։ -water. մայր ջուր ։ -wort. առիւծականջ խոտ ։ —Carey's-chicken. մրրկահաւ, փոթորկահաւ։ -hood մըտհ'ըրհուտ, s. մայրութիւն ։ -less մըտհ'ըրլէս, a. անմայր, որբ։ *-ly մըտհ'ըրլի, a. մայրական, մայրենի, մօր։ ad. մայրաբար ։ -ery մըտհ'ըրի, a. բորբոսած, պարոտած, մարուտ (քացախ)։

Mothy մոթհ'ի, a. ցեցակեր։

Motile մօթ'իլ, a. ինքնաշարժ։

Motion մօ'շըն, s. շարժում; շարժումք, շարժուձեւ, կերպ, առաջարկութիւն, առաջարկ։ =va. շարժումներ ընել; 2. առաջարկ ընել, առաջնորդել։ -less մօ'շընլէս, a. հանդիստ, անշարժ։

*Motive մօ'թիվ, a. շարժող, շարժական, դրդող, շարժիչ։ =s. պատճառ, առիթ, շարժառիթ; 2. հիմներգ, կացուրդ, բներգ; 3. յանդիմանակաց, առարկայ ։ -ivity մօթիվ'իթի, s. շարժականութիւն։

Motley մոթ'լի, a. խառնուրդ, խայտաբղէտ, նախշուն; 2. պէս պէս, երփնագոյն։ =s. խենդի խառնուրդ հանդերձ։ [թիւն, շարժիչ։

Motor մօ'թըր, s. շարժիչ զօրութիւն։

Motor, -tory -'թըրի, a. շարժիչ։

Mottle մոթ'լ, s. պիսակուց, խայտուց (փայտի՝ մարթոյ) պէնէկ։ =va. գունազարդել ։

Motto մոթ'օ, s. [pl. -toes մո'թօզ] սեպհական առած , բարոյական , առածաբան, նշանաբան, մակագիր։ -kisses. զրուցաւոր շաքարահատ։

Mould, *See* Mold, Molder.

Moult մօլթ, *See* Molt.

Mound մաունտ, s. սարակ, լեռնակ, բլրակ; 2. թափուած հող, պատուար, թումբ։ =va. ցանկապատել, ցանկել, թումբ շինել։

Mount մաունթ, s. լեռ, սար; 2. հեծնելու կենդանի, հեծանելի։ =va. ելնել, վերանալ; 2. բարձրանալ, ածիլ; 3. հեծնալ; 4. հանել, համբուիլ։ =va. վերցնել, բարձրացնել; 2. (ձիու) հեծցնել; 3. ձի և կազմած տալ, հանդերձել; 4. կազմել, յարդարել, շտկել; 5. ընդելուզել, յեռուլ (ադամանդ); 6. անցնել (շրջանակ, լար)։ To—guard. պահակ կենալ։ —able, a. ելլուելիք։

Mountain մաունթ'ին, -թ'էյն, s. լեռ։ =a. լեռնային, լեռնական; 2. ահագին։ -ash. վայրի հացի ։ -cat. կատուառիւծ։ -dew. ըմպելի մը։ -joy. զուիրակ կիւվէյի օրու։ —eer մաունթինիյր', s. լեռնական, լեռնաբնակ, լեռնցի։ —ous մաունթ'ինըս, a. լեռնային, լեռնոտ, լեռնա(գաւառ)

Mountebank մաունթ'իպէնք, s. սուտ բժիշկ, շրջիկ դեղավաճառ; 2. խաբեբայ, շաղակրատ շարլաթան։

Mounting մաունթ'ինկ s. շտկելը, յեռուածք; 2. կազմածք։

Mourn մօրն, va. ողբալ, ստաշել, սգալ։ =vn. սուգ ընել, աշխարել ։ —er մօրն'ըր, s. սգաւոր, սգակիր

Mournful մօրն'ֆուլ, a. սգալի, ցաւալի , տխրառիթ , ողբալի; 2. ձախորդ։ —ly, ad. ցաւալի կերպով, ցաւագին, տխրագին։ —ness, s. ցաւ, վիշտ, տխրութիւն, թախիծ։

Mourning մօրն'ինկ, s. սուգ, ողբ, խոր տրտմութիւն; 2. սգոյ հանդերձ, սեւեր ։

Mouse մաուս, s. [pl. Mice մայս] մուկ։ =մաուզ, vn. մուկ բռնել՝ որսալ ; 2. դիտել, դարանել ։ -hole.

մկան ծակ։ -ear. մկնականջ, յիշածաղիկ։ -trap. մկան ականատ, ծիծեղ։ -er մաու'զըր, s. մկնորս (կատու)

Moustache մուսթաշ', s. պեխ։

Mouth մաութհ, s. բերան; 2. ծակ, բացուածք, ճեղք, մուտք; 3. հրապարակախօս, ատենաբան; 4. դիմածռութ., քիթպոչ։ =մաութհ, va. ծամել, ծաքել; 2. գոռալ, պոռպռալ։ =vn. պոռալ, կանչել, կանչռտել։ -piece. սրնգի բերան; 2. թարգման, ներկայացուցիչ։ -ful մաութհ'ֆուլ, s. պատառ, մէկ բերան; 2. կտոր, մաս։

Movable մու'վէպլ, a. շարժուն, շարժական; 2. փոփոխական, յեղյեղուկ։ =մու'վէպլզ, pl. կահկարասիք։ -ness մուվէպլ'նէս, s. փոփոխականութ. -ly, ad. շարժունս։

*Move մո՛ւվ, va. տեղէն շարժել, ժէժել, շարժել; 2. յորդորել, դրդել, ընել տալ, գրգռել; 3. հանել, յարուցանել; 4. առաջարկել, քշել։ =vn. տեղափոխել, շարժիլ, խլրտիլ; 2. երթալ; 3. չուել; յառաջ խաղալ վէն; 4. առաջարկութիւն ընել։ =s. շարժում; 2. նետելը (թուղթ, քուէ)։

*Movement մուվ'մընթ, s. շարժում, տեղափոխութ.; 2. ոգեւորութիւն, կենդանութիւն; 3. գրգռութիւն, յուզում թէլաշ; 4. (ժամացոյցի) շարժիչ մեքենայ; 5. ելեւէջ, լար եւ.

Mover մու'վըր, s. շարժիչ զօրութիւն, շարժիչ; առաջարկ ընող։

Moving մու'վին, p. a. փոփոխիչ, շարժիչ; 2. յուզիչ; 3. սրտաշարժ։

Mow մաու, s. խոտի կամ յարդի դէզ, բարդ; 2. ցորենոց, յարդանոց, մարագ; 3. երեսի ծռութ. քիթպոչ։

Mow մօու(ը), an. հնձել, քաղել; 2. խոտ հնձել; 3. կոտորել, թիէ անցնել։ -er մօ'ըր, s. հնձող, քաղող։

Mown մօ'ըն. pa. հնձուած։

Moxa մաքսա'է, s. վառ բամբակով խարան, վառխարան։

Mr. միսթ'ըր, s. տէր, պարոն։

Mrs. մի'սիզ, s. տիկին։

Much մըչ, a. շատ, բազում, ոչ-սակաւ։ =s. շատ, շատուոր; 2. անսովորը. արտակարգը։ =ad. կարի, յոյժ. շատ, աւելօք, մեծապէս։ How—? որչա՛փ քանի, քանի հատ։

Mucid միու'սիտ, a. բորբոսած։

Mucilage միու'սիլէճ, s. բուսահոյզ, հոյզք; 2. խէժ, խիժաջուր։ -ginous -լէճ'ինըս, a. հուզային, մածուցիկ։

Muck մըք, s. աղբախառն յարդ, աղբ, կղի; 2. տիղմ, գայռ; 3. անարգութիւն, աղտ։ =va. աղբել, կղի խառնել։ -worm. բնդեր, որդ; 2. ագահ։ To run a—. խոյանալ, անյագաբար կոտորել։ -iness, s. աղտոտութիւն։

Mucous միու'քըս, a. մածուցիկ, խիժային; 2. լորձնաւոր, խլնոտ։ -membrane. խլնաթաղանդ. -ness, s.

Muculent միու'քիուլընթ, a. մածուցիկ, փակչուն։ [խլինք։

Mucus միու'քըս, s. լորձնահիւթ,

Mud մըտ, s. տիղմ, ցեխ, ճռռ, ցեխոտել, տղմոտել։ -cart. տղմի սայլակ։ —fish. լոք (ձուկ)։ -scow. աւազակիր նաւակ։ -sill. (տղմին մէջ դրուած) կամուրջի հիմնաքար։ —volcano. կաւաբուխ հրալեռ։ -wall. տիղմով շինուած (առանց կիրի) պատ; երաշտահաւ թռ. -dily մըտ'իլի, ad. աղտոտ՝ ցեխոտ կերպով։ -diness, s. աղտեղութ. ցեխ։

Muddle մըտ'լ, va. (ջուրը) պղտորել; 2. գլուխը զարնել՝ դարձնել, արբշռեկել։ =s. գինեհարութիւն, մտքի պղտորութիւն։

Muddy մըտ'ի, a. ցեխոտ, պղտոր, ճռռուտ, տղմաթաթաւ; 2.

պղտոր, աղտոտ; 3. կոպիտ; 4. միտքը պղտոր, թանձրամիտ: =va. աղտոտել, ցեխոտել; 2. ապուշ դարձընել, բթացնել:

Muff մըֆ, s. ձեռնամուշտակ; 2. բթամիտ, ապուշ, բազմավրէպ; 3. սխալ, վրիպում (գնդախաղի մէջ):

Muffin մըֆ'ին, s. քաքար մը:

Muffle մըֆ'լ(ը), va. փաթթել, պլորել, պատել, ծածկել, գոցել; 2. (վրան լաթ փաթթելով) ձայնը խուլցնել; 3. քողարկել: =vn. անորոշ խուլ ձայնով խօսիլ: =s. հողէ անօթ մը, խաւեակ ր; 2. կնճիթ, ցռուկ, քիթ (առիւծի):

Muffler մըֆ'լըր, s. ծնօտակապ, կզակակապ; 2. փողպաշ; 3. քող:

Mug մըկ, s. հողէ աման, պտտիչ; 2. գաւաթ, թաս; 3. տեսք, երես; 4. տգեղ դէմք: -wort. նգածաղիկ: -wump. դժգոհ, յուսախաբ:

Muggy մըկ'ի, a. թաց, խոնաւ, նամէտ; 2. տաք, խեղդիչ, նեղիչ (օդ); 3. աղօտ, մթին: -giness, s. -ութ.

Mulatto միուլէթ'օ, s. խառնածին

Mulberry մըլ'-, s. թութ; թթենի

Mulch մըլչ, s. կոթունք, խոշոր յարդ: =va. կոթունքով պատել:

Mulct մըլքթ, s. տույժ, տուգանք: =va. տուգանք առնուլ, տուգանել:

Mule միուլ, s. ջորի; իշակէս զարբըր; 2. խառնաբոյս, խառնածին տունկ: -jenny. բամպակի մեքենայ, մանոց: -spinner. բամպակ մանող: -twist. մանածի կարժ (մեքենայի): -teer միուլիթիըր', s. ջորեպան:

Muliebrity միուլիեպ'րիթի, s. կընութիւն; 2. հասուն՝ կարգուելու տարիք; 3. փափկութիւն, կնատութ

Mulish միուլ'իշ, a. ջորիի պէս, կամակոր, խեռ:

Mull մըլ, va. (գինին) համեմել, տաքցնել, թերմօն չինել; 2. վհատեցնել, ուժը կոտրել: =s. մարմաշ sիւղպklis; 3. հրուանդան; 4. ընչառուփ: [ալըղըր գույրուղու է..

Mullein, -len մըլ'ին, s. խունկդատ

Muller մըլ'ըր, s. թերմօնի աման; 2. ներկարարի սանդիտոռ skupk-ukli: [պալըրղը:

Mullet մըլ'էթ, s. գլխան fkfաղ

Mulligatawny, s. մածունապուր

Mulligrubs մըլ'իկրըպզ, s. փորի ցաւ, խոցոտուկ:

Mullion մըլ'եըն, s. բունք ու խոտորնակք, հատածք (պատուհանի)

Multangular մըլթէնկ'կիուլըր, a. բազմանկիւնի: -ly, ad.

Mul'ti-, մըլ'թի-,

-cavous -քէյ'-, s. բազմախորշ:

-den'tate, a. բազմատամն:

-fa'rious, a. բազմատեսակ:

-fid մըլ'թիֆիտ, a. բազմաճղի:

-flo'rous, a. բազմածաղիկ:

-foil, s. տերեւազարդ ք.

-fold մըլ'թիֆօլտ, a. բազմապատ:

-form -ֆորմ, a. բազմակերպ:

-for'mity, s. պէսպիսութիւն:

-la'teral, a. բազմակողմանի:

-lineal -լինի'ըլ, a. բազմագիծ:

-loc'ular, a. բազմախորշ:

-l'oquence, s. շատախօսութ.:

-loquent, -loquous մըլթի'լօքուընթ, a. շատախօս, շաղակրատ:

-p'arous, a. բազմածին:

-p'artite -բարթայթ. բազմամասն:

-plex -'թիբլէքս, a. բազմագիր:

Multiped մըլթիբէտ, s. նեպուկ: a. բազմոտն, բազմոտանի:

Multiple մըլ'թիբլ, a. բազմակողմանի, բազմագիծի, բազմապատիկ; 2. բազմապատիկ թիւ.: -pliable, -licable -բլայ'էպլ, -լիք'էպլ, a. բազմապատկելի (թիւ): -plicate մըլ'-, մըլթիբ'լիքէյթ, a. բազմապատիկ, բազմագիծի; 2. բազմապատկեալ:

Multiplication մըլթիբլիքէյ՛շըն, s. աճիլը, բազմացում; 2. բազմապատկութիւն։ -tive -քէյ՛թիվ, a. շատցնող, աճեցնող; բազմապատկական։ -tor -քէյ՛թըր, s. բազմապատկիչ թ.

Multiplicity -թիբլի՛սիթի, s. շատութիւն, բազմութիւն; 2. բազմաւորութիւն։

Multiplier մըլթիբլայ՛ըր, s. աճեցնող; 2. բազմապատկիչ։

Multiply մըլ՛թիբլայ, va. շատցնել, բազմացնել; 2. բազմապատկել։ =vn. շատնալ, բազմանալ։

Multitude մըլ՛թիթիուտ, s. շատութիւն; 2. բազմութիւն, ամբոխ, խուժան։ -tudinary, -tudinous, a. բազմագիմի, լայնածաւալ։

Multivalve, -valvular մըլ՛թիվելվ, մըլթիվել՛վիուլըր, a. բազմապատեան, բազմատիփ (խեցի)։

Multocular -թօք՛-, բազմաչեայ

Mum մըմ, a. լուռ, մունջ։ =s. լռութիւն; 2. զօրաւոր գարեջուր, կասկ։ Mum! լռէ՛, լուռ, լռ՛ւռ կեցիր

Mumble մըմ՛պլ, vn. քրթմնջել, մրմռալ; 2. ծամծմել, լռմլռմալ։ =va. մրմնջել, մնջել։

Mumm մըմ, va. դիմակ անցնել։

Mummer մըմ՛ըր, s. դիմակաւոր, խեղկատակ։ -ry մըմ՛ըրի, s. միմոսութիւն, խեղկատակութիւն; 2. դիմակաւորութիւն։

Mummify մըմ՛իֆայ, va. (դիակը) զմռսել, մոմիացնել։ -miform մըմ՛իֆօրմ, s. մոմիակերպ, մոմիաձև։ -mification մըմիֆիքէյ՛շըն, s. մոմիա դառնալ, մոմիացում։

Mummy մըմ՛ի, s. հին եգիպտացիներէ զմռսեալ մարմին, մոմիա։

Mump մըմփ, an. խածխծել, խածատել; 2. ծամծմել, մրմռալ; 3. մուրալ։ -er մըմփ՛ըր, s. մուրացիկ։ -ish, a. ապուշ; դաժան։

Mumps մըմփս, s. ունկնակալ գեղձի այտում, ունկնակ զապպա գուղազ։

Munch մընչ(տ), an. ծամծմել։

Mundane մըն՛տէյն, a. աշխարհի; աշխարհային, երկրաւոր, գետնաքարշ։ -dification -տիֆիքէյ՛շըն, s. մաքրում, զտում։ -tive, a. փիրամաքրիչ։ -dun'gus, s. (գէշ) ծխախոտ։

Mun'go, s. կտաւի թելթլուք։

Mun'goose, s. հետահան է։

Municipal միունի՛սիբըլ, a. թաղապետական, քաղաքապետական; 2. պետական։ -ity -բէլ՛իթի, s. թաղապետութիւն, շրջանակ, վիճակ

Munificence միունիֆ՛իսընս, s. առատաձեռնութիւն, -սրտութիւն

Munificent -ֆ՛իսընթ, a. առատաձեռն, բարեսիրտ։ -ly, ad.

Muniment միու՛նիմընթ, s. ամրացում; 2. ամրութիւն, ամրոց; 3. դիւանաթուղթ։ -nition միունի՛շըն, s. մթեր պաշար մրաթիմամպ։

Munjeet', s. ներկի արմատ մը։

Muns մընզ, s. բերան։ [պատի։

Mural միու՛րըլ, a. որմական,

Murder մըր՛տըր, s. մարդասպանութիւն, սպանութիւն։ =va. մեռցնել, սպաննել; 2. կորսնցնել, գրաւել։ -er մըր՛տըրըր, s. մարդասպան։ -deress մըր՛տըրէս, s. մարդասպան կին։

Murderous մըր՛տըրըս, a. մարդախողող, մարդասպան; 2. արիւնախանձ, վայրագ։ -ly, ad. արիւնաուշտ, -նահեղ; վայրագութեամբ

Muriate միու՛րիէյթ, s. աղջրատ. -tic միուրիէթ՛իք, a. -ական։

Murine միու՛րին, a. մկան։

Murky մըրք՛ի, a. աղօտ, մթին։

Murmur մըր մըր, s. մրմունջ, հծծիւն, շշունդ, շշուկ շշունչ; 2. խոխոջ, ճղփիւն, կարկաչ։ =vn. մրմրալ, մրմնջել, շշնջել, բզզալ։ -

ingly, *a.* քրտմնջելով, մրմռալով։ -ous, *a.* մրմռուն, շշնջող։

Murrain մըր'էն, *s.* պատճարախտ։

Murrhine մըր'րէն, *a.* զմռսենի; 2. զմռսանօթք։

Murther մըր'թհըր, *See* Murder.

Muscadel, -cadine, -catel, -cat մըս'քէտէլ, մըս'քէտէն, *s.* մշկախաղող, մշկագինի; մշկատանձ։

Muscai'din, *s.* շերամի կրախտ։

Muscle մըս'ըլ, *s.* մկունք, դընդեր, մուկն ազդերք; 2. ձկնականջ, ոլակաճ միջիա։

Muscovado մըսքօվէյ'տօ, *s.* հում՝ չզտուած շաքար *[Spanish.]*։ -covy-Duck մըսքօ'վի-, *s.* մշկաբադ.

Muscular մըս'քիուլըր, *a.* գնդերային, գնդերաշատ; կաշըմբուռն, զօրաւոր։ -ity մըսքիուլէր'իթի, *s.* մկանաւորութիւն։

Muse միուզ, *an.* լուիկ մնջիկ աշխատիլ, խոկալ; 2. որոճալ, մտածել, խորհիլ; 3. երազել, մտածմանց մէջ իյնալ։ =*s.* խորհուրդ, խոկ, որոճք, մտախոհութիւն; 2. երազ, ապշութիւն; 3. անցք, ճանբայ; 4. մուսա, գեղարուեստի ինը դիցուհիները; 5. բանաստեղծութ., ներշնչումք։ (Կղիոյ՝ պատմութեան, Կալլիոպէ՝ պերճախօսութեան եւ դիւցազներգութեան, Մելպոմենէ՝ ողբերգութեան, Թալիա՝ կատակերգութեան, Եւտերպէ՝ երաժշտութեան, Երատոյ՝ նուագաց սիրոյ և քնարերգութեան, Տերփսիքոր՝ պարերգութեան, Պոլիմնիա՝ տաղերգութեան, Ուրանիա՝ աստեղագիտութեան մուսաներն են)։

Muser միուզըր, *s.* երազուն։

Muset -զէթ, *s.* (ցանկապատի) անցք։ [թանգարան։

Museum միուզի'ըմ, *s.* մուսէոն,

Mush մըշ, *s.* լանդակ (կերակ.)։

Mushroom մըշ'րում, *s.* անուշ՝ ուտելի սունկ, դիրմիդ, մուփա; 2. հասարակ սունկ՝ լաքսին, լօռասունկ; 3. ետքէն հարստացած, պտկէն ծաղկած։ =*a.* կարճատեւ, վաղանցիկ։

Music միու'զիք, *s.* նուագագիտութիւն, նուագածութիւն; 2. նուագ, երգ, երաժշտութիւն; 3. ախորժելի ձայն։

Musical միուզիք'ըլ, *a.* երաժըշտական; 2. քաղցրանուագ, ներդաշնակ։ -box. ղարկոնա։ -ly, *ad.* ներդաշնակաւոր։ -ness. *s.* գեղգեղ, քաղցրահնչութիւն.

Musician -զիշ'ըն, *s.* երաժիշտ, նուագագէտ, նուագածու; 2. երգասարդար։

Musing միու'զինկ, *s.* խոկմունք, մտածութիւն, յափշտակութիւն; 2. երազ։ =*a.* խոհուն, յափշտակեալ

Musk մըսք, *s.* մուշկ, մշկախեղ, մշկիւղ միսմ։ -deer. մշկապորտ այծեամ, մշկերէ։ -melon. սեխ։ -ox. մշկեզն (ի Քանատա)։ -rat. մըշկամուկ։ -mallow. բարտի, սօսի; մըշկուկի, յամբարուկ։ -rose. մշկավարդ

Musket մըս'քէթ, *s.* հրաճան, պատրուգաւոր հրացան։ -proof. կապարի դիմացող միսքէր կէյմէզ։ -eer մըսքէթիյր', *s.* հրաճանաւոր, հրացանակիր։ -oon մըսքէթու'ն, *s.* կարճփող հրացան։ -ry մըս'քըթրի, *s.* հրացանութիւնք, հրացանաձգութիւն, հրաձգէնք։ [հոտութիւն։

Muskiness մըսքին'էս, *s.* մշկա-

Musky մըսք'ի, *a.* մշկահոտ։

Muslin մըս'լին, *s.* մարմաշ տիւլպէնտ։

Musquash -'քուօշ, *s.* մշկամուկ։

Musquet մըս'քէթ, *s.* հրացան։

Musquito մըսքի'թօ, *s.* մժեղ։

Musrole մըզ'ռօլ. քթակալ(սանձի)

Muss, *s.* խառնակութ. աղմուկ

Mussel մըս'ըլ. ձկնականջ միտիա

Musulman մըս՛ըլմըն, s. [pl.-մընզ] մահմետական, իսլամ։

Must մըստ, vn. իբրեւ օժանդակ բայ կգործածուի. պարտիլ, պարտաւորուիլ; 2. պէտք՝ հարկ՝ արժան՝ պատշաճ լինիլ։ I—learn. պէտք է որ սորվիմ։ =vn. բորբոսիլ, թրթռուիլ, պարտիլ։ =s. քաղցու, մըրմրուկ գինի; 2. բորբոս, մամուռ, պառ։

Mustache մըստաշ՛, s. պեխ։

Mustang մըստ՛ընկ, s. ձիավայրի, վայրի ձի (ի Քալիֆորնիա, Պամբա)

Mustard մըստ՛ըրտ, s. մանանեխ։

Mustee մըստիի՛, s. խառնածին։

Muster մըս՛թըր, va. ժողվել, հաւքել; 2 քննել, նայիլ; 3. խըմբել, գումարել։ =vn. ժողվուիլ, համախմբուիլ։ =s. հանդէս զօրահանդէս; 2. կոչ, քննութիւն; 3. հաւաքում, ժողովում։ To pass—. անարգել անցնիլ, ընդունուիլ։ —master. արձանագիր պաշտօնեայ։ -roll, -file, -book. գիրնուորաց ցուցակ, զօրացուցակ, ցանկ։

Musty մըստ՛ի, a. բորբոսած, մըքլած, նգոսած, մքլած; 2. թրթռած, հինցած, մաշած; 3. դանդաղ, թանձր; 4. կոշտ, կոպիտ. —tiness մըս՛թինէս, s. բորբոս, մքլութ

Mutable միու՛թէպլ, a. անհաստատ, փոփոխամիտ, յեղյեղուկ, յողդողդ, յարափոփոխ։ —ness, —bility միութէպիլ՛իթի, s. անհաստատութիւն, փոփոխականութիւն։

Mutation -՛շըն, s. փոփոխում, փոփոխութիւն։

*Mute միութ, a. մունջ, համր; 2. լուռ, անձայն, անբարբառ, անխօս։ =s. խուլ; 2. համր սպասաւորք, համերք; 3. լալկան կին, եղերամայր; 4. (նուագարանի) ձայնարգել; 5. համր գիր (որք են b, c, d, g, k, p, q, t.) =va. նետել, թափել; 2. (թռչունք) ծրտել։

Mutely միութ՛լի, ad. լռիկ մընջիկ, լռին լռիկ, անձայն, անշշունչ; լռելեայն։ Muteness միութ՛նէս, s. լռութիւն, համրութիւն։

Mutilate միու՛թիլէյթ, va. կրճատել, յապաւել; 2. ծայրատել, խեղել, հաշմել։ —tion միութիլէյ՛շըն, s. ծայրատութիւն, յապաւում։ —tor միութիլէյ՛թըր, s. յապաւիչ։

Mutineer -թինիյր՛, s. ապստամբ զին.

Mutinous միու՛թինըս, a. խռովայոյզ, խռովարար, աղմկիչ։ -ly, ad.

Mutiny միու՛թինի, s. խռովութ., հեստութիւն; 2. խռովութիւն, ապստամբութիւն զին.

Mutter մըթ՛ըր, vn. քրթմնջել, մրմռալ; 2. մրմնջել; 3. մռնչել, գոռալ։ =va. արտաբերել։ =s. շըշունչ, սօսափիւն, շրշիւն; 2. բըրբռուք, մրմունջ։

Mutton մըթ՛ն, s. ոչխարի միս։ -chop. (ոչխարի) պառակ, կողիկ։

Mutual միութ՛իուըլ, -չ՛ուըլ, a. փոփոխակի, փոխադարձ։ —ly, ad. փոփոխակի, փոխադարձաբար։ —ity միուչուէլ՛իթի, s. փոխադարձութիւն

Mutule միութ՛իուլ, s. դորական քիւերու զարդ, պճղակ. որ ուրիշ ոճերու մէջ Modillion կկոչուի։

Muzzle մըզ՛լ, s. դունչ, ցռուկ (շան); 2. ցռկակապ (շան), բերանակապ; 3. ծակ, բերան։ =va. (շան) բերանակապ դնել, ցռկակապել։

My մայ, a. իմ. իմին։

Mycology մայքալ՛-, s. սնկաբանութիւն։

Mynheer մայնհէյր՛, մինհէյր՛, s. տէր, պարոն; 2. հոլանտացի։ Հոլ.

Myology մայ՛ալըճի, s. մկանաբանութիւն։

Myope մայ՛օփ, s. կարճատես; 2. հաւկուր։ —pia, —py մայօ՛փիի, մայ՛օփի, s. —ութիւն։

Myosotis մայօսօթ'իս, *s.* մկնականջ, յիշածաղիկ որ եւ Forget-me-not.

Myriad միր'իէտ, *s.* տասը հազար, բիւր; 2. բիւրաւոր, անհամար։

Myria-; միր'իէ-

-gram, -gramme միր'իէկրէմ, *s.* բիւրակրամ, տասը հազար կրամ։ **-liter, -litere** միրիէլ'իթըր, *s.* բիւրալիտր։ **-meter, -metre** միրիէմ'իթըր, *s.* բիւրամետր։ **-re** միրիէօր', *s.* բիւրակալ։ **-pod** միրիէ'փօտ, *s.* ողակաւորաց սեռ մը՝ բիւրոտն, հազարոտանի որ եւ Centiped.

Myriorama միրիօրէյ'մէ, *s.* բիւրացոյց, բազմապատկեր։

Myrmidon մըր'միտըն, *s.* զաճաճ զօրք (Աքիլլէսի), միրմիդոն; կարճուկ, թզուկ, ոչինչ մարդուկ։

Myrobalan, -olan միրօպ'էլէն, *s.* Հնդկաստանի չոր միրգ, հալիլայ։

Myrrh մըր, *s.* զմուռս։ **-ine** մըր'ին, *a.* մուռինեան։

Myrtiform մըր'-, *a.* մրտաձեւ։

Myrtle մըրթ'լ, *s.* մրտենի, մուրտ մkrufն աղանը։

Myself մայսէլֆ', *pr.* ես ինքն, ե'ս։

Mystagogue -թէկ'կօկ, *s.* խորհուրդ սորվեցնող, խորհրդուսոյց։

Mysterious միսթի'րիըս, *a.* հրաշապատում, խորհրդաւոր; 2. թաքուն, ծածուկ, խորին, գաղտնի։ **-ly,** *ad.* -կերպով։ **-ness,** *s.*

Mystery մի'սթըրի, *s.* խորհուրդ, գաղտնիք; 2. առեղծուած; 3. խորհրդաւոր գաղտնութիւն; 4. արհեստ, արուեստ, զբաղում; 5. խորհրդախաղ թատ; 6. խորհուրդ (հաղորդութեան) էլ; 7. *pl.* խորհրդատօնք (հին Եգիպտացւոց)։

Mystic մի'սթիք, *s.* հոգենուրբ։

Mystic, -al միսթիք'էլ, *a.* միստիկական, խորհրդաւոր, խորին; 2. այլաբանական, խորհրդական։ **-ly,** *ad.* խորհրդական իմաստով, խորհրդապէս (մեկնել)։ **-ness,** *s.*

Mysticism մի'սթիսիզմ, *s.* կրօնական կամ փիլիսոփ. կարծիք՝ ծածուկ հաղորդակցութեան մարդոյ ընդ Աստուծոյ, աստուածակցորդութիւն, խորհրդապաշտութիւն, հոգենրբութիւն, միստիկականութիւն; 2. սուրբ գրոց գաղտնի միտք ընծայելը, խորհրդաւորութիւն։

Mystify մի'սթիֆայ, *va.* քթէն բռնել, խաբել, մարդ բռնել։ **-fication** միսթիֆիքէյ'շըն, *s.* խաբելով խնդալը, խաղարարութիւն։

Myth միթհ, *s.* առասպել, զրոյց, դիցավէպ։ **-ic, -al** միթ'իքըլ, *a.* առասպելական, -լայօդ։

Mythology միթհօլ'ըճի, մայթհօ'լըճի, *s.* դիցաբանութիւն, առասպելականութիւն, միթաբանութիւն։ **-gic, -al** միթհօլօճ'իքըլ, *a.* դիցաբանական, միթաբանական, առասպել։ **-gist** միթօլ'ըճիսթ, *s.* դիցաբան, միթագէտ։ **-gize** միթօլ'ըճայզ, *vn.* առասպելաբանել, միթաբանել, դիցաբանել։

N

Nab նէպ, *va.* յանկարծ բռնել, կալանել գաղտնաբար։ -bed նէպտ, *a.*

Nabob նէյ'պապ, *s.* Հնդիկ իշխան, նապապ; մեծահարուստ, բոլջիլը։

Nacarat -'էրէտ, *s.* Հալողի(գոյն) բուրդունք; 2. Հալողի կերպաս։

Nacre նէյ'քըր, *s.* սատափ, գաղտակուռ սէտէֆ։ -ous նէյք'րըս, *s.* սատափագոյն։

Nadir նէյ'տըր, *s.* ստորակէտ ...

Nag նէկ, *s.* մանրուկ ձի, քուռակ, որ եւ Pony. =*va.* ձանձրացնել, նեղել։

Naiad նէյ'էտ, *s.* յաւերժահարս՝ շահապետ աղբերաց և գետոց, նայատի տէյ. -es.-aceæ նէյէտ'էզ, նէյէտէյ'սիի, *s.* տոհմ ջրային միապրուկ անկոց, նայադեայք։

Nail նէյլ, *s.* եղունգ; 2. մագիլ, ճիրան, ճանկուռ, արկեւառ; 3. գամ, բեւեռ; 4. 2 1/4 մատնաչափնոց չափ մը (57 հազարորդամեդր)։ =*va.* գամել, բեւեռել; 2. ամրցնել, հաստատել։ -er նէյլ'ըր, *s.* բեւեռագործ, բեւեռածախ։ -ery նէյ'լըրի, *s.* բեւեռանոց, բեւեռի գործարան։

Nainsook' նէյն-, Հնդիկ շղարշ։

Naive նաիվ', *a.* բնական, բնածին; անպաճոյճ, պարզ։ -té նաիվ'-տէյ, *s.* պարզութիւն [F.]

Naked նէյ'քէտ, *a.* մերկ, մերկամարմին, տկլոր, բոպիկ; հոլանի, բաց; 2. անզէն, անպատսպար, զուրկ; 3. անքօղ, պարզ, յայտնի; 4. անպաճոյճ, անզարդ; 5. լերկ, անտերեւ, անսաղարթ։ -eye. առանց ակնոցի՝ պարզ աչք, սակ՝ լոկ աչք։ -sword. մերկապատեան թուր։ -ly, *ad.* յայտնապէս, մերկապարանոց, պարզապէս, մօրէ մերկ։ -ness, *s.* մերկութիւն։ [նելի։

Namable նէյմ'էպլ, *a.* անուանելի

Namby-pamby նէմ'պիփէմպի, *a.* արուեստակեալ, սեթեւեթ, կեղծ(ոճ)

*Name նէյմ, *s.* անուն; 2. անհատ, անձ; 3. համբաւ, հռչակ; 4. յիշատակ; 5. ընտանիք, ցեղ; 6. տիտղոս, անուն։ =*va.* անունը տալ, կոչել, անուանել, յիշել; 2. նշանակել; 3. որոշել, ընտրել։ In the - of. յանուն, ի դիմաց։ By -. յանուանէ։ -sake. անուանակից, նոյնանուն։ -less նէյմլէս, *a.* անանուն, անծանօթ։ -ly նէյմ'լի, *a.* այսինքն, որ է։ [դեղին կտաւ, նանքինակ։

Nankeen նէնքին', *s.* չինական

Nap նէփ(տ), *vn.* մրափել, տարբեծել։ =*s.* թեթեւ քուն, մրափ; 2. (ջուխայի) թաւակողմ, մազեր; 3. (տունկի) մազմզուք, թելեր, աղուամազ։ -less, *a.* անմազ, անխաւ; 2. մաշած, հինցած։ -piness, *s.* թաւամազութիւն, խաւոտութ.

Nape նէյփ, *s.* պարանոցի յետակողմ, ծոծրակ, պաճիճակ ենսէ։

Naphtha նէփ'թհէ, նէֆ'թէ, *s.* նաւթ նեֆթ եաղը։

Napkin նէփ'քին, *s.* անձեռոց սօֆրա բեշկիրի; 2. գաստառակ, ձեռքսրբիչ։

Nappy նէփի, *s.* մազեղ, թաւ, թաւարծի; 2. փրփրալից (գարեջուր); 3. քնած, քնաբեր։

Narcissus նարսիս'ըս, *s.* նարգես

նէրկից; 2. իր գեղեցկութեանը զարնուող մարդ, նարկիս ծէծ.

Narcotic, -al նարքոթ'իքըլ, a. թմրբեր, թմրեցուցիչ; թմրբադեղ: -tine նար'քոթին, s. բնաթմրբեր տ.

Nard նարտ, s. նարդոս նէրսիճ:

Nargile,-ghilé նար'կիլէ, s. կըլ-կըլակ նարկիլէ [Per.]

Narrate նէր'րէյթ, նէրրէյթ', va. վիպել, պատմել: *-tion նէրրէյ'շըն, s. պատմութիւն, զրոյց, վէպ: -tor նէրրէյ'թըր, s. պատմիչ, վիպագիր:

Narrative նէր'րէյթիվ, a. պատմական, պատմաբանական: =s. (եղած բանի մը) պատմութիւն; մանրամասնութիւն: -ly, ad. -մասնօրէն

Narrow նէր'օ, s. անձուկ, նեղ; 2. ամփոփ, համառօտ; 3. սահմանափակ; կարճ, անձուկ (միտք); 4. կծծի; 5. ճշգրիտ, ճիշտ: =va. նեղցնել; 2. սեղմել, կծկել; 3. ամփոփել: =vn. սխմուիլ; 2. ամփոփուիլ, հաւքուիլ: -minded. փոքրոգի. կարճամիտ:

Narrowly նէր'օլի, ad. անձկագոյն, նեղ; 2. համառօտիւ; 3. հազիւ, գժուարաւ; 4. սերտիւ, խնամով, ճշդիւ: -ness, s. նեղութիւն; 2. անձկութիւն; 3. աղքատութիւն; 4. ժլատութիւն:

Narrows նէր'օզ, pl. նեղուց պօղազ; 2. հուն (գետի); 3. կիրճ, կապան:

Narwal, Narwhal նար'ուէլ, s. կիտազգիներու սեռ նման ծովախոզի, միաժանի, ռնգակէտ:

Nasal նէյզ'էլ, a. քթի, քթային; ռնգային, քթէ հնչուած (գիր):=s. ռնգաձայն, ռնգատառ (m, n, ŋ): -vowel. ռնգահնչիւն ձայնաւոր, ռնգատառ: -ity նէզէլ'իթի, s. քթէ հնչում, ռնգականութիւն:

Nascent նէս'ընթ, a. գեռածին, գեռաբոյս, նորածագ:

Nassa նէս'սէ, s. կողովաձաձուկ:

Nastartium նէսթըր'շըմ, s. հընդկոտեմ, ջրկոտիմ, կոտիմ, բաղբակ բէրէ:

*Nasty նէս'թի, նաս'թի, s. աղտեղի, անլուայ, անմաքուր, աղտոտ, լղրճուկ; լեղի, գառնահամ (դեղ); 3. անպարկեշտ, յոյրատ, վատաշ, պագշոտ; զազիր, պիղծ, ցած, անամօթ; անպիտան, խռնաւ (օդ): -tily նաս'թիլի, ad. -կերպով: -tiness նաս'թինէս, s. -ութիւն:

Natal նէյ'թէլ, a. ծնած (օր), ծննդեան, հայրենի, բնիկ:

Natant նէյ'թէնթ, a. ստառող:

Natatory, -torial նէյթէթ'ըրի, -թօ'րիէլ, a. լողալու, լողական:

Nation նէյ'շըն, s. ազգ, տոհմ:

National նէշ'ընէլ, a. հասարակաց, ազգային, տոհմային: -ly, ad. ազգովին, ազգովիմը, առ հասարակ: -ness, s. ազգայնութիւն: -ity նէշընէլ'իթի, s. ազգայնութիւն, ազգութիւն; 2. ազգ, ժողովուրդ: -ize նէշ'ընէլայզ, va. ազգայնացնել:

*Native նէյ'թիվ, a. ծննդեան, ծնած, ծնունդ; 2. տեղացի, բնաշխարհիկ, բնիկ; 3. բնդածին, բնդաբոյս; 4. ինքնածին, բնածին; 5. սկզբնական, նախատիպ: =s. բնիկ, տեղացի: -ly, ad. բնապէս, սկզբնապէս: -ness, s. բնիկութիւն:

Nativity նէթիվ'իթի, s. ծնունդ; 2. տօն ծննդեան; 3. ծննդավայր; 4. աստեղական հանգամանք, ծննդաբաղդ: [հայերակ:

Natron նէյ'թրըն, s. նատրոն,

Natty նէթ'ի, a. մաքուրկեկ:

Natural նէչ'ըրըլ, a. բնական, բնածին, բնդաբոյս; անսեթեւեթ, անպաճոյճ; 2. օրինաւոր, արդարացի; 3. իրական, անարուեստ; 4. ինքնեղ, ինքնատիպ (այր); 5. անհարազատ, պնակ (զաւակ): =s.

ի ծնէ տպուշ, խեւ; ձայնադարձ, բեկորճ (♮) էր. -ly, *ad.* ի բնէ, բնականաբար, բնական կերպով, բնականապէս; 2. անարուեստ՝ անսեթեւեթ կերպով: -ness, *s.* բնականութիւն, բնական վիճակ:

Naturalism նէչ'ըրէլիզմ, *s.* բնականութիւն; 2. բնակրօնութիւն, իրապաշտութ., բնապաշտութիւն ևլն. -list նէչ'ըրէլիսթ, *s.* բնապաշտ, բնակրօն; բնախոյզ, բնապատում:

Naturalize նէչ'ըրէլայզ, *va.* բնաշխարհիկ ընել, ընտանեցնել, ներմուծել; 2. քաղաքացիութեան իրաւունք տալ, ընկացնել: =*vn.* ըստ բնական օրինաց մեկնել: -lized -լայզդ, *a.* հպատակ, քաղաքացի: -zation նէչըրէլիզէյ'շըն, *s.* բնաշխարհութիւն; քաղաքակցութիւն:

Nature նէյ'չըր, *s.* բնութիւն; 2. իսկութիւն, էութիւն; 3. բնաւորութիւն, յատկութիւն, գոյութիւն; ընդաբոյս բարք, բոյս բարուց; 4. հանգամանք, կազմութ.; 5. տեսակ; 6. տիեզերք, արարչութիւն; 7. իրաց բնական վիճակ, բուն նիւթ: Good—. բարեսրտութիւն: Ill—. չարութիւն: In a state of—. մօրէ մերկ: Good—ed. բարեմայն:

Naught նօթ, *s.* ոչինչ: =*a.* ոչինչ, չնչին; 2. անպիտան, վարնոց:

Naughty նօ'թի, *a.* չար, ամբարիշտ; 2. յամառ, խեռ, չարաճճի (տղայ): -tily նօ'թիլի, *s.* -ութեամբ: -tiness նօթ'ինէս, *s.* -ութիւն:

Nausea նօ'շիէ, *s.* սիրտ խառնուք, թալուկ, նողկանք, զզուանք; 2. ծովը բռնելը, ծովախտ:

Nauseate նօ'շիէյթ, *an.* սիրտը խառնուիլ; խառնել; 2. զզուանք՝ նողկանք զգալ, դարշիլ; զզուեցնել: -tion նօշիէյ'շըն, *s.* զզուանք, դարշանք, սրտխառնուք:

Nauseous նօ'շըս, *a.* սիրտ խառնող, ործացուցիչ, նողկարար, նողկացուցիչ: -ly նօշ-, նօ'շըսլի, *ad.* զզուանօք: -ness նօ'շըսնէս, *s.* սիրտ խառնուք:

Nautical նօ'թիքըլ, *a.* նաւարկութեան, նաւական; 2. ծովային:

Nautch նօչ', *s.* կայթատօն:

Nautilus նօ'թիլըս, *s.* կակղամիս խեցեմորթ մը, նաւախեցի:

*Naval նէյ'վըլ, *a.* նաւային, ծովային: -school. ծովային դպրոց:

Nave, *s.* միջանիւ, առեղ; 2. ժամի դռնէն դասը, կոնք, խմբարան:

Navel նէյ'վլ, *s.* պորտ կէօպէֆ:

Navew նէյ'վիու, *s.* շողգամ:

Navicular նէյվիք'իուլըր, *a.* նաւակաձև (ոսկր); 2. նաւակներու:

Navigable նէվ'իկէպլ, *a.* նաւելի, նաւարկելի: -ness, -bility, *s.* ծովագնացութիւն, նաւարկելութ.

Navigate նէվ'իկէյթ, *an.* նաւարկել, նաւել; 2. նաւը վարել, ղեկավարել: -tion նէվիկէյ'շըն, *s.* նաւարկութիւն, նաւագնացութիւն; 2. նաւուղղութիւն: -tor նէվ'իկէյթըր, *s.* նաւարկող, ծովագնաց; նաւարկու; 2. նաւավար, նաւուղիղ:

Navvy նէվ'ի, *s.* հողակիր էր.

Navy նէյ'վի, *s.* նաւատորմ, տորմիղ, նաւատորմիղ; 2. ծովային զօրութիւն; ծովային զօրք, ծովազօրք: -yard. նաւարան:

Nay նէյ, *ad.* չէ՛, ո՛չ; 2. թո՛ղ զայդ: =*s.* մերժում, ժխտում:

Nazarene նէզէյրին', *s.* նազովրեցի: -rite նէզ'էյրայթ, *s.* ուխտաւոր հրեայ:

Neap նիփ, *s.* կառնածող օգ; 2. կառքի նեցուկ: =*a.* ցած, վար: -tides. ջրախաղացք:

Neapolitan նիէփօլ'իթէն, *s.* նէապոլսեցի; 2. Սիկիլեան:

Near նիյր, նիըր, *a.* մերձ, մօտ, մերձաւոր, մօտիկ, մօտալուտ; 2. սերտ, մտերիմ; 3. ճիշդ ուղիղ; 4. ուղղակի, անմիջական; 5. ժլատ, կծծի; 6. (հեծեալի) ձախակողմ։ =*ad.* մերձակայ, առընթեր, հուպ; 2. գրեթէ, իբր։ =*pr.* մերձ, առընթեր; *(by)* քովիկը, քովը, խէչը։ =*an.* մօտենալ, մերձենալ; 2. մօտիկցընել, մօտեցնել։ -sighted. կարճատես։ **-ly** նիյր'լի, *ad.* մօտէն; հաշուէ թէ, մօտաւորապէս, գրեթէ, իբր։ **-ness** նիյր'նէս, *s.* մօտաւորապէս; 2. մտերմութիւն; 3. խընամութիւն; 4. ժլատութիւն։

Neat նիյթ, *a.* մաքուր; 2. զուտ, յստակ, անարատ; 3. վայելուչ, կոկիկ; 4. պարզունակ, համեստ։

Neat նիյթ, *s.* արջառ, պաճար (եզ, կով) սըղըր։=*a.* արջառային։ -herd -հըրտ. կովարած; եզերապահ **-ly** նիյթ'լի, *ad.* կոկիկ, մաքուր; ըստ պատշաճի, շնորհքով։ **-ness** նիյթ'նէս, *s.* մաքրութիւն, վայելչութիւն, կոկութիւն։

Neb նէպ, *s.* կտուց, քիթ, ցռուկ։

Nebula նէպ'իու-լէ, *s.* [*pl.*-læ -լի.] միգամած (աստղահոյլ), միգաստղ; 2. մթարք, մէգ աչաց կէօզ տիւմանը **-lar** նէպ'իու-լըր, *a.* ամպատեսիլ, ամպամած; 2. միգամածային (վարկած)։ **-losity** -լօս'իթի, *s.* միգամածութիւն, մառախուղ, բալ; 2. շոգենման նիւթ ա. **-lous** -'իու-լըս. ամպանման, մթագին; միգապատ; 2. միգատեղ։

Necessarian, -sitarian -սէյ'-սիթէյ'-, *s.* անհրաժեշտական մէկ.

Necessary նէս'-, նէս'էսէրի, *a.* [to, for] կարեւոր, պիտոյ; 2. հարկաւոր, անհրաժեշտ, էական։ =*s.* արտաքնոց, հարկաւոր, սատաճամբայ; 2. *pl.* պարէն, ապրուստ; 3. պիտոյք, պիտեւան լէվազըմաթ։

-sarily նէս'էսէրիլի, *s.* ի հարկէ, առ հարկէ, ստիպեալ։ **-sariness** նէս'էսէրինէս, *s.* հարկ, անհրաժեշտութիւն։

Necessitate նիսէս'իթէյթ, *va.* բռնադատել, հարկեցնել, կոխել, ստիպել; 2. պահանջել, հարկադրել։

Necessitous նիսէս'իթըս, *a.* չըքաւոր, (բազմա) կարօտ, աղքատ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Necessity նիսէս'իթի, *s.* հարկ, կարեւորութիւն, պէտք; 2. հարկաւորութիւն, բռնադատութիւն, ըստիպում; 3. *pl.* պիտոյք, պէտք, պարէն, ապրուստ, ուտելիք։

Neck նէք, *s.* վիզ, ճիտ, ուլ, պարանոց; 2. արմ (տունկի); 3. լեզու, նեղ երկիր ալն. -cloth -քլօթհ. վզկապ գրավաթ։ Neckerchief, -tie. փողպատ (կանանց)։ [քօյր։

Necklace նէք'լէյս, *s.* մանեակ,

Necro-, նէք'րօ-, մեռելա-.

-lite -լայթ, *s.* կարծրաքար։

-logic, *a.* մեռելաբանական։

-logist -րօլ'օ-, *s.* մեռելաբան։

-logy -րօլ'ըճի, *s.* մեռելոց տումար, մահ, մեռեալք, մահացուցակ

-mancer նէքրօմէնս'ըր, *s.* մեռելահարցուկ, մեռելահմայ, կախարդ.

-mancy նէք'րօմէնսի, *s.* մոգութիւն, մեռելահարցութիւն։

-man'tic, *a.* կախարդական։

-phagous -րօֆ'-, *s.* մեռելակեր։

-polis նէքրօ'փօլիս, *s.* մեռելաստան, մահաքաղաք, գերեզման։

Nectar նէք'թէր, *s.* անմահական՝ անմահարար ըմպելիք, ըմպելի դից զմայլական, ստուածըմպելի, նեկտար դէյ; 2. անուշակ գինի, ազնիւ ըմպելի; 3. մեղրահիւթ (բուսոց)։ **-eal, -ean, -eous; -ous** նէքթէյ'րիըլ, -'րիըս, նէք'թէյրըս, *a.* անուշակ, քաղցրահամ։ **-ine** նէք'թէրին, *s.* դեղձ։ Clingstone-. կուտը մի-

ուն փակած դեղձ, լերկադեղձ։ Freestone—. լող, լոզ, շարտաղուկ։ -tary նէք'թէրի, s. մեղրակիր մաս ծաղկանց, մեղրանիւթ։

Née նէ, pp. ծնեալ, դուստր։

*Need նիյտ, s. [of] պէտք, հարկ; 2. կարօտութիւն, չքաւորութիւն։ =an. իղձ՝ պէտք ունենալ, պէտք զգալ; 2. պէտք ըլլալ, պահանջել, ուզել, կարօտիլ։ [Երբեմն կգործածուի իբր օժանդակ, ան ատեն սահմանական եղ. երրորդ դէմքը չփոխուիր։ He need not go. ոչ թէ He needs.] -er նիյտ'ըր, s. կարօտ, աղքատ։ -ily նիյտ'իլի, ad. հարկաւորապէս։ -iness նիյ'տինէս, s. կարօտութիւն, պէտք։

Needful նիյտ'ֆուլ, a. հարկաւոր, կարեւոր, պիտանի։ -ly, ad. ի հարկէ։ -ness, s. -ութիւն։

Needle նի'տլ, s. ասեղ; մասնատասեղ; 2. սլաք (կողմնացուցի); 3. կոթող։ -book. ասղնակալ, ասղնանոց։ -gun, ասղնաւոր հրացան։ -woman. դերձակուհի, կարուհի։ -ful, s. թել մը (դերձան)։

Needless նիյտ'լէս, n. անօգուտ, անպէտ, անպիտան, անկարեւոր։ -ly, ad. յումպէտս։ -ness, s.

Needs նիյտզ, ad. ի հարկէ, անհրաժեշտ կերպով, հարկաւ։

Needy նիյ'տի, a. կարօտ, աղքատ

Ne'er նէ'էր, ad. կրճատ. Never ի -do-weel. անպիտան, չարաճճի։

Nefarious նէֆէյ'րիըս, n. եղեռնագործ, ապիրատ, անզգամ։ -ly, ad.

Negation նիկէյ'շըն, s. ժխտում, մերժում, բացասութ., բացասում։

Negative նէկ'էթիվ, a. բացասական, ժխտական, մերժող։ =s. ժխտական նախադասութիւն; 2. բացասական բառ; 3. մերժում, ժխտում վէտօ; 4. ժխտական ապակի՝ փորձ, պատկեր որ հակառակ գոյներով օրինակը կներկայացնէ, մութը՝ պայծառ, պայծառը՝ մութ։ =va. ժխտել, մերժել, հերքել։ -ly, ad. բացասաբար։

Neglect նիկլէքթ', va. զանց՝ անտես ընել, հոգ չտանիլ; 2. անփոյթ ըլլալ, անհոգանալ; 3. բանի տեղ չդնել, չսեպել։ =s. անփութութիւն; 2. անհոգութիւն, զանցառութիւն։ -er, s. -ful, a. [of] անփոյթ, անհոգ։

Négligée նէկլիժէյ', s. անյարդարութիւն; 2. (առաւօտեան) տան հագուստ; 3. (բուստէ) մանեակ։

*Negligence նէկ'լիճընս, s. անփութութիւն, անհոգութիւն, զանցառութ., անխնամութիւն։ Negligent նէկ'լիճընթ, a. անհոգ, անփոյթ, թերահոգ, վեր ի վերոյ։ -ly նէկ'լիճընթլի, ad. անհոգաբար, հարեւանցի, անփութօրէն։

Negotiable նիկօ'շիէպլ, a. փոխանցելի (թուղթ), տուրեւառելի, վաճառելի։ -bility -շիէպիլ'իթի, s. -ութիւն (թուղթի) ևն.

Negotiate նիկօ'շիէյթ, vn. [with] առուտուր ընել, գործ ընել; 2. բանակցիլ։ =va. միջնորդել, խօսիլ; 2. բանակցիլ, կարգադրել; 3. (երրորդի մը) ծախել, վաճառել, փոխանցել։ -tion նիկօշիէյ'շըն, s. միջնորդութիւն, բանակցութիւն, բանագնացութիւն; 2. շահավաճառ, տուրեւառ, առուտուր, առուծախ։ -tor -'թըր, s. բանագնաց, միջնորդ

Negro նիյ'կրօ, s. [pl. -roes նիյ'կրօզ] խափշիկ, սեւ, սեւամորթ, հնդիկ, ափրիկեցի։ -gress նի'կրէս, s. սեւամորթ կին, սեւուհի, հապէշուհի [թիկ։

Negrito նէկրիթ'օ, s. սեւամոր-

Negus նի'կըս, s. խառնըմպելի; 2. կայսր Եթովպացւոց, նեգիւս։

Neigh նէյ(հ), vn. (ձին) վրնջել,

խմնջել ֆիշն՝ մէկ։ s. վրնջիւն ձիու

Neighbor նէյ՛պըր, s. դրացի, հարեւան, դրակից; 2. ընկեր ։ =a. մերձակայ, մօտաւոր, մերձ, կից։ =va. սահմանակից՝ մօտ գտնուիլ, կից ըլլալ։ *-hood -հուտ, s. դրացնութիւն, հարեւան, դրացիք; շրջակայք։ -ing նէյ՛պըրին, a. դրացի, կից, դրկից։ -ly, a. մտերմական, սերտ; 2. մարդասէր, ընտանեկան։

Neither նի՛տհըր, pron. ոչ այս ոչ այն, ո՛չ ոք; ո՛չ մէկը; ոչ մէկը ոչ ալ միւսը։ =con. ոչ ալ։ Neither —nor. ոչ—ոչ. *Neither* he *nor* I am capable of it. ո՛չ այն ո՛չ ես՝ (երկուքնիս ալ) չենք կրնար ընել զայդ. *Neither* John *nor* James could come. —*Neither* of them was present. անոնցմէ ո՛չ ոք ներկայ էր։ Ye shall *not* eat of it, *neither* shall ye touch it. մի՛ ուտիցէք ի նմանէ և մի՛ հուպ լինիցիք (ոչ—ոչ ալ—)։

Nenuphar նէն՛իու-ֆէր, s. հարսնամատն, նունուփար, կոկոռ [(շրջ.)

Neogene նի՛օճին, s. նորածակ

Neology նիալ՛ըճի, s. նորաբանութիւն; 2. նորասիրութիւն Ա.Գ. -gic, -al; -gistic, -al նիօլաճ՛իքըլ, նիալաճիսթ՛իքըլ, a. նորաբանական, նորահնար։ -gist նիալ՛ըճիսթ, s. նորասէր, նորապաշտ Ա.Գ.

Neophyte նի՛աֆայթ, s. նորատունկ, նորահաւատ; 2. նորընծայ, համբակ։ [կազմութիւն բժ.

Neoplasty նիաբլէս՛թի, s. նորա-

Neoteric, -al նիաթէր՛իքըլ, a. արդի, այժմեան, նոր, այժմու։

Neozoic նի՛օզօիք, a. նորակենդան (շրջան) Երկ.

Nepenthe, -thes նէբէն՛թհի, նէբէն՛թհիզ s. ցնծախառն բնօ.

Nephew նէ՛ֆիու, նէ՛վիու, s. եղբօրորդի. քեռորդի եէկէՃ.

Nephritic, -al նէֆրիթ՛իքըլ, a. երիկամի, երիկամանց; 2. երիկամացաւոտ; 3. երիկամադեղ ։

Nepotism նէբ՛աթիզմ, s. ազգականասիրութիւն, առհմապաշտիկ դրութիւն ։ -tist, s. ազգականները յառաջ քշող, տեղաւորող։

Neptune նէբ՛թիուն, s. ծովու չաստուած, Պոսիդոն; 2. Նեպտոն ա. -nian -ն՛իըն, a. պոսիդոնական, ծովու; ջրային։ -theory. պոսիդոնականութիւն (որք երկրին երեսը կազմող ժայռերը ջուրի ազդեցութեամբ կազմուած ըլլալ կկարծեն)

Nereid նի՛րիիտ, s. ծովային յաւերժահարս, Ներեւուհի դից.

Nerve նըրվ՛, s. ջիղ, ջիլ, պըրՃուկ սիՃիr; 2. ոյժ , զօրութիւն; 3. մազմզուք, նեարդիկ (տերեւի)։ =va. զօրացնել, ուժ տալ։ -vation նըրվէյ՛շըն, s. ջղաշարք (տերեւի)։ -less, a. ուժէ ինկած, ջլատած։

Nervine նըրվ՛ին, a. ջղագրգիռ, ջղապինդ (դեղ), ջլադեղ։

Nervous նըրվ՛ըս, a. ջղային, ջիղերու, ջղաց; 2. հուժկու, կարշնեղ; 3. կորովի, կորովաբան; 4. դիւրագրգիռ, ջղային (մարդ) ։ -ly, ad. ջղոտ կերպով, ուժով մը; 2. ջղային գրգռութեամբ։ -ness, s. զօրութիւն, ոյժ; 2. ջղայնութիւն, ջղային ակարութիւն։ [թիւն։

Nescience նէշ՛էնս, s. տգիտու-

Nest նէսթ, s. բոյն, ձագարան, հաւքին եռշվա; 2. բնակութիւն, տուն; 3. իրարու մէջ դրուած տուփեր։ =an. բոյն դնել, բունել ;2. բնակեցնել։ -egg. բոյնկալ, բինկէլ ֆօլ։

Nestle նէս՛լ, va. բոյն շինել; 2. գուրգուրալ, գրգալ։ =vn. թառիլ, բոյն շինել՝ դնել, բունել, նըստիլ ; 2. պուպուզիլ, ձքիլ, տեղաւորուիլ ։

Nestling նէս՛լին, s. (բոյնէն բըռնուած) ձագուկ, թռչնիկ, պուպուլ։

Nestorian նէսթօ'րիէն, *a.* Նեստորական Յր; 2. ծեր, փորձառու։

Net նէթ, *s.* վարմ, ցանց, ուռկան, ծուղակ, թակարդ; 2. ցանցաձեւ հիւսք, ցանցկէն։ =*a.* զուտ՝ մաքուր (հասոյթ, շահ); 2. անզեղջ (գին)։ =*va.* ուռկանով որսալ; 2. ուռկան շինել; 3. ցանցակերպ շինել, օղ օղ հիւսել; 4. (զուտ շահ) արտադրել։ –work, –ting նէթ'թին, *s.* ցանց, հիւսկէն, ցանցկէն, օղածոյ

Nether նէդհ'ըր, *a.* ցած, վար։ –most, *a.* ստորնագոյն, վարնոց։ –lands. Հոլանտա, Պելճիգա։

Nethinim նէթ'ինիմ, *s.* տաճարի ստորակարգեալ ծառաները Սգ.

Nettle նէթ'լ, *s.* եղինճ ըսըրղան օթու։ =*va.* խայթել, գրգռել։ –tree. լոտոսենի, անձնի, փաշնի, փռնչի որ եւ Lotus, Hack-berry.

Neuralgia նիւրէլ'ճիէ, *s.* ջլացաւ(ութիւն)։ –gic, *a.* ջլացաւի։

Neurology, *s.* ջղաբանութիւն։ –pter նիւրէբ'թըր, *s.* ջղաթեւ է. –tomy նիւրոթ'ըմի, *s.* ջլահատութ.

Neuter նիւ'թըր, *a.* չէզոք; անկուսակից, անկողմնակալ; 2. ոչ արու ո՛չ էգ։ =*s.* չէզոք, անտարբեր; 2. չէզոք բայ; 3. անծին էգ, մարի (մեղու)։ -verb. չէզոք բայ։

Neutral նիւ'թրըլ, *a.* անտարբեր, չէզոք, ոչ բարի ոչ չար, կէսակէս։ –color. չէզոք գոյն ըկս-րէնկ։ –ly, *ad.* –կերպով։ –ity նիւթրէլ'իթի, *s.* ո և է կողմ չըլլալը, չէզոքութիւն, անկողմնակալութ.։

Neutralize նիւ'թրէլայզ, *va.* չէզոք ընել, չէզոքացնել; 2. անազդեցիկ ընել զ; 3. փճացնել, ջնջել, փուճ՝ ի դերեւ հանել։ –zation նիւթրէլիզէյ'շըն, *s.* չէզոքացում, չէզոքութիւն։

Never նէվ'ըր, *ad.* բնա՛ւ, ե՛րբեք, ի՛սկի։ -ceasing. անդադրում, ամենեւին։ -so. մանաւորապէս։ –more. բնա՛ւ, երբէք։ -ending. անհատնում։ -to-be-forgotten. անմոռանալի, անմոռաց։

Neverthless նէվըրդհըլէս', *ad.* սակայն և այնպէս, այլ սակայն, այսու ամենայնիւ։

New նիւ, *a.* նոր, թարմ; 2. արդի, այժմեան, նորադէպ, անսովոր; 3. անփորձ, խակ, նորընծայ, համբակ։ -born. նորածին։ -fangled. նոր; նորելուկ, նորաձեւ։ -fashioned. նոր, նորագիւտ։ -model. *va.* նոր ձեւ՝ կերպարանք տալ։ -style. նոր՝ լատինական տումար։ -year's day. կաղանդ, ամանոր։ -year's gift. կաղանդչէք, կաղանդչեայ։

Newel նիւ'էլ, *s.* շրջանաւոր սանդղոց միջին գերան, միջասիւն, մեջուկ։

Newish նիւ'իշ, *a.* նորկեկ։

Newly նիւ'լի, *ad.* ի նորոյ, ա՛յն ինչ, նոր; 2. նորաձեւութեամբ։

Newness նիւ'նէս, *s.* նորութիւն, թարմութիւն; 2. նորաձեւութիւն; 3. խակութիւն, համբակութիւն։

News նիւզ, *s.* [անեզական է եւ միշտ եզակի բայ կուզէ]. նորալուր, լուր, զրոյց, համբաւ, տեղեկութիւն։ Good–. աւետիս։ Bad–. բօթ, գոյժ։ -agent, vender, vendor. լրագրավաճառ։ –monger. լրատէր, լրաքաղ։ -boy, -man, -vender. ցրուիչ, լրագրավաճառ։ -paper. լրագիր, թերթ։ Daily–. օրաթերթ, օրագիր։ [վադիայ։

Newt նիւթ, *s.* մողէզ մը, կո-

Next նէքսթ, *a.* [*Sup. of* Nigh.] առաջիկայ, հետագայ, հետեւեալ, գալիք; 2. մօտաւոր, կից, քովի։ =*ad.* ապա, ետքը, յետոյ, երկրորդ։

Nib նիբ, *s.* կտուց, գրչի ծայր; 2. հատիկ։ =*va.* ծայրը կտրել, ծայր

շինել։ -bed նէպտ, a. (կորս)կտուց։

Nibble նէպ'լ, an. կրծել, խածխըծել։ =s. խածնելը, խածուք, խայթ։ -ler նէպ'լըր, s. խածնող։

Nibelungen,-Lied նէպէլուն-ն'կըն լիիտ, s. (Ժ·Գ· դարէն) Հնագոյն Գերմ. գիւցազներգութիւն։

***Nice** նայս, a. գեղեցիկ, հաճելի, տեսքոտ, ընտիր; 2. դիրգ· քնքուշ, փափուկ, գողտրիկ; 3. բարակ, նուրբ, ազնիւ; 4. համեղ, համադամ; 5. դժուարահաճ։ -ly նայս'լի, ad. փափկօրէն, ճշգօրէն; 2. շէնք շնորհք, լաւագոյն կերպով։ -ness, s. ճշգութիւն, փափկութիւն; 2. նրբութիւն, զգուշաւորութիւն։

Nicene նայ'սին, a. նիկիական։

Nicety նայս'թի, s. նրբութիւն, փափկութիւն=pl. համադամ կերակուր; 2. ճշգութիւն։

Nich նիչ, s. բատուց, գողտ, որմախորշ, խորշ khıuârk·

Nick նիք(թ), s. հաշուեփայտ çkrkçk; 2. փայտանիշ, գըզըուկ, խազ, պայուիկ fkrphf; 3. կեռ (տառի) թղ; 4. ճգնաժամ, կէտ, պատեհ առիթ; 5. ջրաբնակ չար ոգի, դեւ Ս.Ն. թէյ.=va. կտրել, նիշել fkrpılkf; 2. յարմար առթիւ գործել; 3. առաւելութիւն ստանալ։ To–a horse. ձիուն ագին նիշել։ Old–. շնծեր, սեւ սատանայ։ -nacks նիք'նէքս, pl. խաղալիք։

Nickel նիք'լ, s. երկաթանման մետաղ մը, նիքել։

Nick'name -նէյմ, s. (ծաղրական) մականուն։ =va. անուն կախել։

Nicotian նիքօ'շըն, a. ծխախոտի։ -cotin, -tine նիք'օթին, s. ծխախոտէ հանուած թունաւոր նիւթ, նիկոտին։

Nictate, Nictitate նիք'թէյթ, նիք'թիթէյթ, va. աչքը գոցել, թարթել։ -tion նիքթէյ'շըն, s. թարթում, քթիթ։

Nidamen'tal, a. բուներու։

Nid'ificate, Nid'ulate նիտ'իֆիքէյթ, va. բոյն շինել, թխսել։ -tion նիտիֆիքէյ'շըն, s. բունաշինութիւն։

Nidus նայ'տըս, s. բոյն (մանրէներու)։ [բօրաղջիկ եկկեն։

Niece նիիս', s. քեռաղջիկ, եղ-

Niello նիէլ'օ, s. սեւ կիտուած մինե

Niggard նիկ'ըրտ, նիկ'կըրտ, s. կըծծի, ագահ, բանուկ։ -liness, s. կծծութիւն։ -ly, a. ամենակծծի, ագահ։

Nigger նիկ'ըր, s. խափշիկ։

Nigh նայ, a. [con. Nigher, sup. Nighest, next.] մօտ, մօտիկ, մերձ, մերձակայ։ =ad. գրեթէ։ =pr. առընթեր, առ, ոչ հեռի։

Night նայթ, s. գիշեր, մթնկոխ, ճրագվառում; 2. խաւար, մթութիւն; 3. տգիտութիւն; 4. մահ։ By–. գիշերանց, մութ ատեն։ To–. այս գիշեր։ -cap. գիշերագդակ; գիշերնոց։ -fall. մթնկոխ, ճրագվառում։ -fire. շրջմոլիկ (հուր)։ -gown. գիշերանոց։ -heron, raven. բուոր ըս. -hawk, -jar. խոլոմուկ, գոդոշ ըս. –mare. մղձաւանջ, խպլիկ fkuupnıu։ -piece. գիշերանկար, մթանկար։ -soil. աղբ, կոյ։ -walker. գիշերայած, քնաշրջիկ։ -walking. գիշերայածութիւն։ -watch. գիշերապահ, պահապան։

Nightingale նայթ'ինկէյլ, s. սոխակ, պլպուլ։

Nightly նայթ'լի, a. գիշերուան, գիշերային։ =ad. գիշերայն, գիշերանց, ամէն գիշեր։

Nightshade նայթ'շէյտ, s. շընխաղող, մորմ։ Deadly–. շիկատակ, ատրոպ էս. Enchanter's–. մոգական բոյս, կիրկէ։ Woody–. որթավայրի

Nigrescent նայկրէս'ընթ, a. սեւորակ, թխորակ, սեւի զարնող, սեւուկիկ։ -rification, s. սեւացում։

Nihilism, Nihility նայ'հիլիզմ, նայ'հիլիթի, s. անգոյութիւն, ոչըն-չականութիւն։ -list նայ'հիլիսթ, s. ոչնչական։

Nil նիլ, s. զծուած, ոչինչ կ՚ծ.-ometer նայլօմ'իթըր, s. նեղոսաչափ։

*Nimble նիմ'պլ, a. ճարպիկ, թեթեւաշարժ; 2. դիւրաշարժ, երագ։ -ness, s. թեթեւութիւն, արագութ., շուտութ.-bly նիմ'պլի, ad.

Nimbus նիմ'պըս, s. լուսապսակ, ճաճանչ նկ; 2. անձրեւուած (ամպ)։

Nincompoop, Nin'kum նին'-քըմփուփ, s. յիմար, ապուշ, անմիտ։

Nine նայն, s. ինը։ The Nine. ինն մուսայք։ -holes. գնդախաղ մը։ -pins. կոնախաղ։-pence իննից (դրամ)

Ninefold -ֆօ'լտ, a. իննապատիկ։

Nineteen նայն'թին, s. 19։

Nineteenth նայն'թինթհ, a. 19րդ։

Ninetieth նայն'թիեթհ, a. 90րդ։

Ninety նայն'թի, a. իննսուն։

Ninny նին'ի, s. ապուշ, խեւ։

Ninth նայնթհ, a. իններորդ։

Ninthly նայնթհ'լի. ad. իններորդ

Nip նիփ(թ), va. մատով սխմել, կամթել; 2. կծել, խայթել, խթել; 3. խածնել; 4. (ցուրտը) այրել, խաշել =s. կմիթ, խածուք, խայթ; 2. ցրտահարութիւն; 3. ծաղր։

Nipper նիփ'ըր, s. (ձիու) առաջքի ակռա հերձաժանի; 2. աքծան լաւիտ զրաւած; 3. չիթ, կամթիլ։

Nippers, pl. աքծանիկ, լաւիտ։

Nipple նիփ'լ, s. ծիծի պտուկ; 2. չողկադիր. բիւֆէկմ մէմէկսի -wort. խաբուս (խոտ)։

Nisan նայ'սն, s. հրէական սըր-բազան տարւոյն առաջին ամիսը, համապ. Ապրիլի. նախնական անունն էր Abib էյ'պիպ.

Nisi նայ'սայ, con. եթէ ոչ, չէնէ։

Nit նիթ, s. ոջլի անիծ, մին։

Nit'ency, s. ճիգ, ջանք; փայլ։

Niter, Nitre նայ'թըր, s. բորակ։

Nitid նիթ'իտ, a. փայլուն։

Nitrate նայթ'րէյթ, s. բորակատ։

Nitric նայ'թրիք, a. բորակային։

Ni'trify, va. բորակի փոխել։

Nitrogene նայ'թրօճին, s. բորա-կածին դ. -glyserine նայթրօ'-, s. բորաքաղցունի դ.

Nitrous, Nitry նայ'թրըս, նայ'-թրի, a. բորակային. բորակաբեր։

Nitty նիթ'ի, a. ոջլոտ; փայլուն։

Niveous նիվ'իըս, a. ձիւնեղէն։

Nizam նիզամ', s. մահմետական իշխան ի Հնդիկս։

No նօ, aa. չէ՛, ոչ, երբէք; ո՛չ ոք։

Noachian նօէյ'քիըն, a. Նոյեան։

Nob նապ, s. մենծ աղա, ջոջ։ -by նապ'պի, a. վայելուչ, ճաշակաւոր։

Nobility նօպիլ'իթի, s. ազնուա-կանութիւն, քաջատոհմութիւն; 2. ազնուականք. աւագորեար, ոս-տանիկ; 3. վսեմութիւն, բարձրութ.

*Noble նօ'պլ, a. ազնուազարմ, քաջատոհմ; ազնուական; 2. վեհ, վսեմ, հոյակապ, գերապանծ, փա-ռաւոր; 3. ազնիւ, վեհանձն, առա-տաձեռն =s. ազնուական, պատ-րիկ; 2. ազնուադրամ։ -man նօ'պլ-մէն, s. ազնուական, տոհմիկ, ոստա-նիկ։ -ness նօպ'լնէս, s. ազնուու-թիւն, վեհանձնութիւն; 2. ազնուա-կանութ; 3. վսեմութ. գերազանցութ.

Nobless, -lesse նօպլէս', s. ազ-նուականք, ազատանի, աւագոր-եար; ազնուականութիւն։

Nobly նօպ'լի ad. ազնուութեամբ, վեհանձնօրէն, վսեմութեամբ։

Nobody նօ'պատի, s. ո՛չ ոք, ո՛չ մէկը, մէկը։ -came. մարդ չեկաւ։

Nocake նօ'քէյք, s. լաղուտ հաց։

Nocent նօ'-, a. վնասակար, չար։

Noctam'bulist նաքթէմ'պիւ-լիսթ, s. քնաշրջիկ։ -tivagant նաք-թիվ'էկէնթ, a. գիշերաշրջիկ։

Nocturn նօք'թըրն, s. գիշերային ժամերգութիւն, ցայգապաշտօն; 2. մէկ կանոն սաղմոս, կանոնագլուխ։ -turne նօք'թըրն', s. ցայգերգ, ցայգանուագ; 2. գիշերանկար, ցայգապատկեր նկ. -nal նօքթըր'նըլ, a. գիշերուան, գիշերային; 2. գիշերօրեակ; 3. գիշերադիտակ, դիտակ ա.

Nod նօտ, an. ծռիլ, հակիլ; 2. խոնարհեցնել, ծռել; 3. գլխով նշան ընել, ցնցել; 4. գլուխը ծռել, բարեւել; 5. մրափել, թմբրիլ, քընատիլ։ =s. խոնարհում (գլխի); 2. ծռելը, ծռիլը; 3. ցնցում, հակում; 4. մրափ; թեթեւ քուն, տարբեւծուք -ated նօտ'-, a. ուռոտ, վարակոտ։ -dle նօտ'լ, s. գլուխ, դդում։

Nodal նօտ'ըլ, a. հանգուցային։

Noddy նօտ'ի, a. անմիտ, հաստագլուխ; 2. խօլահաւ որ եւ Booby.

Node նօտ, s. կապ, հանգոյց; 2. օղակ, զարդակապ; 3. խեղդ, խեղդման կիմէֆ; 4. կուր հանգուստ, կղթկապ, խեղդկապ; 5. ծունր՝ ծունկ փայտի, վարակ, հանգոյց (ցօղունի) պօղուում; 6. հանգոյց ա.

Nodose նօտօս', a. կապ կապ, վարակոտ պօղունմըու պուցացը։

Nodosity նօտօս'իթի, s. կապ, վարակ եւ; 2. վարակաւորութիւն։

Nodule նօտ'եուլ, s. հանգուցիկ; 2. կորիզակ, փոքր կորիզ; 3. վարակ, կոշկուակ; 4. գնտիկ։

Nodular, -dulous նօտ'եուլըր, նօտ'եուլըս, a. վարակոտ։

Nog նօկ, s. գաւաթիկ; 2. գարեջուր մը; 3. երիթ, սեպ, բուդունջ; 4. պատին մէջ մխուած փայտ, գերանակալ։ -gin նօկ'ին, s. փայտէ գաւաթ, ըմպանակ; 2. հեղանիւթոց չափ մը (35 տրամ)։ -ging նօկ'ին, s. միջնորմ։

Noise նօյզ, նօյզ, s. ձայն; շըռինդ; 2. ժխոր, աղաղակ, գոչիւն; 3. շշուկ, աղմուկ, շշնկոց։ =an. տարածել; 2. անունն հռչակ հանել; 3. աղմկել, ժխոր հանել, գռգռել։ -less, s. անձայն, անշըշուկ, հանդարտիկ։

*Noisome նօյ'սըմ, a. վատառողջ, վնասակար; ապականիչ; անհաճոյ, անախորժ։ -ly, ad. -ness, s. գարշահոտութիւն։ Noisy նօյզ'ի, նօյզ'ի, a. աղմկալից, մեծագոչ, ժխորալից, շռնդալից, անհանդարտ, խռովասէր։ -sily նօյ'զիլի, ad. -կերպով։ -siness նօյ'զինէս, s. ժխոր, աղմուկ։

Nomad, -ade նօմ'էտ, s. վրանաբնակ, վաչկատուն, արօտական։ -dic նօմէտ'իք, a. թափառական, շրջուն։ -dism նօմէտ'իզմ, s. վրանաբնակութիւն։

Nombles նըմ'պլզ pl. ընդերք եղջերուաց անասնոց, երրդերրդ։

Nombril նօմ'պրիլ, s. պորտ էնք.

Nome նօմ, s. գաւառ (Եգիպ. հ.ժ., Յուն.) որ եւ Nomarchy նօմ'էրքի, s.

Nomenclator նօ'մընքլէյթըր, s. անուանակոչ, անուանագիր։ -lature -քլէյ'չըր, s. անուանակոչութ. բառագումարբ, բառերու հաւաքոյթ

Nominal նօմ'ինըլ, a. անուամբ միայն, անուանական; 2. անունի։ -ly, ad. անուանապէս, անուամբ։ -ism նօմ'ինըլիզմ, s. անուանականութիւն էէլ. -ist նօմ'ինըլիսթ, s. հետեւող անուանականութեան, անուանապաշտ։

Nominate նօմ'ինէյթ, va. յորջորջել, անուանել կոչել; 2. սահմանել, կարգել, դնել։ -tion -նէյ'շըն, s. կարգում, անուանում, պաշտօնի մը անուանիլը; 2. անուանելու իրաւունք։ -tive -'ինէյթիվ a. անուանական, անուանց; 2. ուղղական (հոլով)։ =s. ուղղական +; 2. անուն բայի, տէր բայի։ -tor

նամինէյ'թըր, s. կարգող, անուանող, ընտրող։

Nominee նամինի', s. անուանեալ, կարգեալ անձ; 2. ընտրելի։

Non-, նան'-. բացասական մասնիկ որ բաղդութեան մեջ միայն կգործածուի ։ [թիւն գող.

-appear'ance, s. բացակայու-

-attend'ance, s. բացակայութ.

-chalant, a. անփոյթ, անհոգ։

-commis'sioned, a. անպաշտօն զին. -officer. ենթասպայ։

-compli'ance. դժկամակութ.

-com'pos, s. յիմար, փախուկ։

-concur', vn. չմիաբանիլ, մերժել

-conduct'or. անհաղորդիչ բնէ

-conform'ist, s. այլադաւան, այլափառ, Անգղ. եկեղեցւոյ չհետեւող։

-conformity, s. պետական եկեղեցիէ բաժանում, անմիաբանութիւն, այլադաւանութիւն Ան.

-constat -քընս'թէթ. անորոշ է.

-content'. հակառակ, ոչ (քուէ)

-descript նան'տիսքրիբթ, a. չըստեղծուած, չլսուած; 2. անկանոն, բացառիկ։

-en'tity, s. անէութ.; ոչնչութ.

-essen'tial. ոչ-էական։

-existence, s. չգոյութիւն, անէութիւն։

-existent, a. անգոյ, չգոյ։

-fulfill'ment, s. չկատարելը։

-ju'ring, -ju'ror, s. հնազանդութիւն երդում չընող, մերժող։

-nat'urals, pl. անբնականք։

-observ'ance, s. չկատարելը։

-pareil -բէյրէլ', s. անզուգական, աննման; 2. ազնիւ խնձոր մը, աննման; 3. մանր շաքարահատ, անուշահատ; 4. անզուգանիկ, նեղ ժապաւէն; 5. անզուգանահաւ բռ; 6. անզուգատառ տպ. (տես Յաւելուածը)։

-pay'ment. չվճարում, մերժում

-perform'ance, s. չպահելը։

-plus նան'բլըս, s. արգել, խոչընդոտ; 2. վարանում, շուարում; տատանում = va. շփոթել, խառնակել։

-pros նան'բրոս, s. ի բացակայութեան տրուած վճիռ դատ.

-res'idence. տարակայութիւն

-res'ident, s. բացակայ։

-resist'ance, s. հլութիւն։

-resist'ant, a. հլու, հնազանդ։

-seq'uitur, s. բացառութիւն։

-suit նանսիութ, s. յետակացութիւն, հրաժարում = va. ցուցակէն ջնջել դատ.

-us'er, s. անկիրառութիւն։

Nonage նան'էյճ, s. անչափահասութ.; 2. իրաւունք, կողոպուտ էլ.

Nonagenarian նօնէյճինէյ'րիէն, s. իննսունամեայ, 90 տարեկան։

Nonagesimal նանէճէս'իմըլ, s. իննսներորդ աստիճան ա.

Nonagon նան'էկըն, s. իննանկիւն

Nonce. For the—. այս անգամ

None նօն, նըն, a. & pr. ոչ ոք, ոչ մէկ (մարդ), ոչ։—of. ոչ երբէք։

Nones նօնզ, pl. իններորդ ժամու աղօթք պղ; 2. Մայիս, Յուլիս եւ Հոկտեմբերի 7րդ եւ միւս ամսոց 5րդ օրը, Նոննայք Հ. [դատելի։

Nonesuch նըն'սըչ, s. անբաղ-

Nonillion նընիլ'իըն, s. ննիլիոն։

Nonsense նան'սէնս, s. անիմաստ՝ անհամ խօսք, ոչնչաբանութիւն։

Nonsensical նանսէնս'իքըլ, a. անիմաստ, անլի, անհամ -ly, ad. -ness, s. անհեթեթութիւն։

Noodle նու'տըլ, s. ապուշ, խեւ։ =s. քաքար մը, պապուշ, պապոկ ։

Nook նուք, s. անկիւն, խորշ։

Noon նուն, s. կէս օր, միջօրէ, օրհասարակ։ =a. կէսօրուան, ճաշուան։ -day, -tide. միջօրեայ, կէս օր; 2. միջօրէի, միջօրէական; 3. կիսաւուր։ -ing նունինկ. s. ցորե-

կաքուն, աղուեսաքուն; 2. կէսօրուան կերակուր, ճաշ։

Noose նո՛ւզ, նո՛ւս, s. խեղդօն, խեղդկապ կիմէֆ։ =va. Թոյլ հանգոյց՝ խեղդկապ ընել։

Nopal նօ՛բէլ, s. հնդկաթուզ։

Noria նօ՛րիէ, s. գոյլակիր շղթայ, ջրուոր սու տօլապը։

Nor նար, նօր, con. բացասական մասնիկ որ Neither և Not ի հետ կգործածուի։ I *neither* love *nor* fear you ես ոչ կսիրեմ քեզ ոչ ալ կվախնամ քեզմէ։ The eye is *not* satisfied with seeing, *nor* the ear filled with hearing. ոչ յագեցի աչքն տեսանելով, և ոչ լցցի ունկն լսելով։

Norm նարմ, s. օրինակ, տիպար։

*Normal նօր՛մըլ, a. կանոնաւոր, բնական, օրինաւոր, բուն; ըստ օրինակ ծառայող, տիպար։ =s. ուղղաձիգ՝ ուղղահայեաց գիծ։ -school վարժապետանոց, ուսուցչական դպրոց։

Norman նօր՛մըն, sa. նորմանտական, -տացի; 2. նորմանտերէն։

Norroy նար՛ռօյ, նօ՛րօյ, s. երրորդ տարադրոշապետ արքունի Ա.Ն.

Norse նարս, նօրս, s. հին Սկանտինաւիա; 2. սկանտինաւերէն։ -man, s. հին սկանտինավիացի; հիւսիսական, հիւսիսաբնակ։

North նարթհ, նօրթհ. s. հիւսիս, հիւսիսակողմ, հիւսիսային։ =vn. հիւսիս դառնալ, հիւսիսանալ։ -east նարթհիյսթ՛. հիւսիսային արեւելք; 2. հիւսիս-արեւելեան։ -eastern. հիւսիս-արեւելեան։ -west. հիւսիս-արեւմտեան։ -western. հիւսիս-արեւմտեան։ -man նարթհ՛մըն, s. հիւսիսաբնակ, հիւսիսական; սկանտինավիացի։ -most նարթհ՛մօսթ, a. ծայրագոյն հիւսիսի։

Norther նարթհ՛ըր, s. հիւսիսային հով՝ քամի, հողմն հիւսիսոյ բորեազ։ -ly նօրթհ՛ըրլի, ad. հիւսիսային; դէպ ի հիւսիս։

Northern նարթհ՛ըրն, a. հիւսիսային։ -er նարթհ՛ըրնըր, s. հիւսիսաբնակ։ -most -մօսթ, a. ծայրագոյն հիւսիսի՝ հիւսիսային։

Northing նարթհ՛ինկ, s. (դէպ ի հիւսիս առնուած) ճանբայ; 2. (հասարակածէն դէպ ի հիւսիս) միջոց, հեռաւորութիւն։

Northward,-wards,-wardly նարթհ՛ուըրտ, ad. դէպ ի հիւսիս, հիւսիսային։ [եան, նորվեկիացի։

Norvegian նարվի՛ճըն a. նորվեկ-

Nose նօ՛զ, s. քիթ; 2. հոտառութիւն; 3. ցռուկ, կնճիթ։ =va. հոտ առնուլ, հոտուըտալ; 2. քիթը հոտ առնուլ, գուշակել։ =vn. քիթը մեծնալ, հպարտանալ, յոխորտալ; 2. քիթը խոթել, մէջ մտնել։ -of wax. կակուղ, ճկուն; դիւրահաւան։ To have one's nose on the grindstone. քիթը քսուիլ, ճնշուիլ։ To lead by the-. կուրաբար առաջնորդել։ To put one's -out of joint. սրդողցնել։ To blow-. խնջել։ -bleed քիթարիւնելը; 2. հազարտերեւեան բս. -gay. ծաղկեփունջ։

Nosology նօսալ՛ըճի, s. ախտաբանութիւն։ -gical նասօլա՛ճիքըլ, a. ախտաբանական։

Nostalgia նօսթէլ՛ճիէ, s. հայրենիքի կարօտէն հիւանդանալը, հայրենատենչութիւն։

Nostrill նաս՛թրիլ, s. քթափող, քթի ծակ; 2. pl. ռնգունք։

Nostrum նաս՛թրըմ, s. գաղտնի դեղ, պառաւանց դեղ։

Not նաթ, s. ոչ, չէ, չ։ Not at all. բնաւ, ոչ երբեք։ Not but that. և սակայն, բայց։ -ability, s. նշանաւորութիւն, երեւելիութիւն; 2. նշանաւոր՝ երեւելի մարդ։

Notable նօթ'էպըլ, *a.* նշանաւոր, երեւելի, մեծ: =*s.* երեւելի մարդ: -bly, *ad.* -կերպով:

Notary նօ'թըրի, *s.* նօտար, մուրհակագիր մուգավկերպ մուհaurrիrի որ և -public. -tarial նօթէյ'րիըլ, *a.* նօտարական, նօտարի:

Notation նօթէյ'շըն, *s.* նշանագրութիւն (գրահաշուի եւլն.)

Notch նաչ(թ), *s.* հաշուեփայտի նիշ, խազ, կտած fkrphf, չիլիpիf; 2. կիրճ, կապան:=*va.* կտել, նիշել:

Note նօթ, *s.* նշան, կէտ; 2. նօթ, նօթագրութիւն, ծանօթութիւն, ծանօթագրութիւն; 3. դիտողագիր, դիտողութիւն; 4. ծանուցագիր, յիշատակագիր; 5. տոմսակ, մուրհակ uklik s; 6. խազ, երգանիշ, ձայնանիշ, նօթաներ; 7. պատիւ, համբաւ: =*va.* ծանօթագրել, նշանագրել, նշանակել; 2. դիտել, միտ դնել: To take-. *va.* նօթ առնուլ, յուշագրել: -book. յուշագիրք, յուշատետր, ծանօթատետր: -worthy. արժանայիշատակ: **Noted** նօ-թ'էտ, *a.* երեւելի, ականաւոր, մեծ: -ly նօ'թէտլի, *ad.* -ness, *s.*

Nothing նաթհ'ին, նըթհին, *s.* ոչինչ; 2. ոչնչութ.; 3. չնչին բան:-ness, *s.* ոչնչութիւն, անէութիւն:

Notice նօ'թիս(թ), *s.* ծանօթագրութիւն, ծանօթութիւն; 2. տեղեկութիւն, լուր; 3. պատիւ, մեծարանք, ուշադրութիւն:=*va.* ծանօթագրել, դիտել, միտ դնել, նշանակել; 2. պատուել: -able նօ'թիսէպըլ, *a.* դիտելի:

Notification նօթիֆիքէյ'շըն, *s.* ծանուցում, ազդ, զեկոյց, նշան:

Notify նօ'թիֆայ, *va.* ծանուցանել, զեկուցանել; 2. ծանօթացնել, տեղեկացնել; 3. հրատարակել:

Notion նօ'շըն, *s.* գաղափար, գիտութիւն; 2. տեղեկութիւն, ծանօթութիւն; 3. կարծիք, միտք, դատողութիւն; 4. *pl.* անշահ ապրանք: -al նօ'շընըլ, *a.* գաղափարական, մտացածին, երեւակայական: -ist նօ'շընիսթ, *s.* երազող:

Notorious նօթօ'րիըս, *a.* քաջայայտ, բացայայտ, հանրածանօթ, երեւելի, յայտնի: -ly, *ad.* յայտնապէս, ակներեւ, յայտյայտնդիման: -ness, *s.* -ութիւն:

Notoriety նօթօրայ'էթի, *s.* աշխարհածանօթ յայտնութ., յայտայանդիմանութիւն:

Notwithstanding նաթուիթհսթէն'տին, *pr.* թէպէտև, առանց միտ դնելու, չնայելով: =*con.* սակայն, այսու հանդերձ, այսու ամենայնիւ; 2. բայց և այնպէս, միայն որ, եկու տես որ:

Nought նօթ, *s.* ոչինչ:

Noun նաուն, *s.* գոյական, անուն:

Nourish նըր'իշ(թ), *va.* սնուցանել, կերակրել; 2. ծիծ կաթ տալ, դիեցնել; 3. մեծցնել, տածել, բուծանել; 4. ուժովցնել, զօրացնել, քաջալերել; 5. կրթել, մարզել: -ment, *s.* բուստ, սնունդ, ուտեստ, կերակուր; 2. սնում, կերակրում, սնուցանելը: -able, *a.* սնանելի, սննդական: -er նըրիշ'ըր, *s.* սնուցիչ:

*Novel նավ'ըլ, *a.* նորօրինակ, նորամուտ, նորահնար, նորանշան, նոր: =*s.* սիրավէպ, նորավէպ; 2. յաւելուածական օրէնք: -ette նավ-լէթ', *s.* վիպակ: -ist նավ'ըլիսթ, *s.* վիպագիր: -ty նավ'էլթի, *s.* նորութիւն, նորաձեւութիւն; 2. նորանշան բան: [տրէ:

November -'էմպըր, *s.* նոյեմբեր,

Novenary նավ-, *a.* իններց: -nial նըվէն'նիըլ, *a.* իննամեայ:

Nov'ercal, *a.* խորթմօր, մօրուի:

Novice նավ'իս, *s.* դեւականիրթ, նորավարժ, թերավարժ, համբակ,

խակ, անփորձ; 2. նորընծայ էլ.

Novitiate նօվի՛շիէյթ, *s.* աշկերտութիւն, նորընծայութիւն; 2. ժամանակ նորընծայութեան; 3. նորընծայ; 4. նորընծայարան։

Now նաու, *ad.* այժմ, զարդիս, հիմա, արդ ։ —and then. երբեմն, մերթ ընդ մերթ։ But—, Just—. քիչ առաջ։ Now-now—. երբեմն-երբեմն։ -adays նաու՛էտէյզ, *ad.* զարդիս, մեր օրերը։

Noway,-ways,-wise նօ՛ուէյզ, *ad.* ոչ երբէք, ամենեւին։

Nowhere -հուէ՛ր, *ad.* ոչ ուրեք։

*__Noxious__ նաք՛շըս, *a.* վնասակար, ապականիչ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Noyau նօ՛էօ, *s.* կորիզօղի։

Nozzle նազ՛լ, *s.* քիթ, ցռուկ, ճոթ, ծայր; 2. խողովակ, փող, փողրակ պօրու։

Nuance նիւ՛անս, *s.* երփնադանութիւն, գունադանութիւն, գունակ։ [F.]

Nubia նիու՛պիէ, *s.* քօղ; ամպ։

Nucleuse նիու՛քլիըս, *s.* կորիզ, միջուկ, կուտ (պտուղի); 2. կարծրագոյն մաս, կեդրոն; 3. բուն մաս, մարմին (գիսաւորի)։ [կացում։

Nudation նիուտէյ՛շըն, *s.* մեր-

Nude նիուտ, *a.* մերկ, հոլանի; 2. աննկատ, անզօր, ոչինչ էր.

Nudge նըճ, *va.* արմուկով դըպչնալ, դնդել, մշտել, մխդել

Nudity նիու՛տիթի, *s.* մերկութիւն, մերկացում; 2. մերկ մաս։

Nuga'tory, *a.* ոչինչ, պարապ։

Nugget նըկ՛էթ, *s.* ձոյլ ոսկի։

Nuisance նիու՛սէնս, *s.* վիշտ, ցաւ, աղէտ; 2. փորձանք, վտանգ էր.

Null նըլ, *a.* ոչինչ, փուճ, աննշան ։ -ification նըլիֆիքէյ՛շըն, *s.* ոչնչացում, չնչում։ -ify նըլ՛իֆայ, *va.* փճացնել, ոչնչացնել; 2. ջրել, ջնջել։ -ity նըլ՛իթի, *s.* դատարկութիւն, ոչնչութիւն; 2. անզօրութիւն; 3. անվաւերացում, անվաւերութիւն ։

Numb նըմ, *a.* թմրած, ընդարմացած; 2. ընդարմացնել, թմրեցընել։ -ness նըմ՛նէս, *s.* ընդարմացում, թմրութ։

Number նըմ՛պըր, *s.* թիւ, թըւանշան; 2. թուագիր, թուահամար, թերթ; 3. արժէք; 4. բազմութիւն, շատութիւն; 5. քանակութիւն; 4. *pl.* երգ, քերթուած, տաղ, ոտանաւոր; 5. Գիրք Թուոց, Թիւք Մէ. =*va.* համրել, հաշուել, թուել։ In—. թերթ առ թերթ ։ -less, *a.* անհամար, անթիւ; 2. անբաւ, անչափ ։

Num'bles, *s.* փորոտիք (եղջ.)։

Numerable նիու՛մըրէպլ, *a.* հաշուելի, համրուելիք, թուելի։

Numeral նիու՛-, *a.* թուական, թիւ յայտնող։ =*s.* թուանշան։

Numerary նիու՛մըրէրի, *a.* օրինական (արժէք), թուական։

Numerate նիու՛մըրէյթ, *va.* թըւագրել, կարդալ։ -tion, *s.* համար, համրելը, թուելը. հաշուելը, թըւարկութիւն ։ -tor նիու՛մըրէյթըր, *s.* համարիչ (կոտորակի)։

Numeric, -al նիու-մէր՛իքըլ, *a.* թիւերու, թուական; 2. նոյնաթիւ։ -ly, *ad.* ըստ թուոյն, թուապէս, թուով ։

Numerous նիու՛մըրըս, *a.* բազմաթիւ, շատուոր; 2. ներդաշնակաւոր։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Numismatic, -al նիու-միզմէթ՛իքըլ, *a.* դրամագիտական, դրամաբանական։ -tics,-tology նիու-միզմէթ՛իքս, -թալ՛ըճի, *s.* դրամագիտութիւն ։ -logist -թալ՛ըճիսթ, *s.* դըրամագէտ։

Nummary:-mular,-lary նըմ՛մըրի, նըմ՛միուլըրի, *a.* դրամական։

Num'skull, *s.* տպուշ, բախուկ։

Nun նըն, *s.* հաւատուհի, կոյս, մայրապետ, կուսան. կրօնուհի; 2. ջրանծեղ, ճերմ թռ.

Nunchion նըն'չըն, *s.* միջնաճաշ, նախընթրիկ, գրտակ։

Nuncio նըն'շիօ, *s.* դեսպան; գործակալ, նուիրակ (պապին)։

Nuncupate -'քիուբէյթ, *va.* յայտարարել։ -tive, -tory նընքիու'-բէյթիվ, -'թըրի, *a.* բերնով՝ առանց վկայից եղած (կտակ), բերանացի՝ անգիր (կտակ)։

Nundinal, -nary նըն'տինըլ, *a.* տօնավաճառի, վաճառի, պաղարի (օր)։ [կուսանոց, կուսանաց վանք։

Nunnery նըն'ըրի, *s.* կուսաստան,

Nuptial նըփ'շըլ, *a.* հարսանեաց ամուսնութեան, պսակի, հարսանեկան, հարսնիքի; 2. *pl.* հարսնիք։

Nurse նըրս(թ), *s.* սնուցող, մայր գեղեցիկ, ծծմայր սիւտան որ և Wet–; 2. դայեակ, պահապան սուտա որ և Dry–, -maid; 3. հիւանդապահ, հիւանդապահուհի, մայրապետ։ =*va.* կաթ՝ ծիծ տալ; 2. խնամել; 3. դարմանել, խնամել, հոգ տանիլ։ -pond. ձկնաւազան։

Nursery նըրս'ըրի, *s.* դիեցում; դարմանում; 2. մանկանոց, մանկարան; 3. մանկատածութիւն; 4. մատղաշ ծառոց տնկարան, բուսարան, տարբանոց։ –man, *s.* ծառոց պարտիզպան, տնկարկ։

Nursling նըրս'լինկ, *s.* ծծկանի տրուած, դայեկասուն, երախայ։

*Nurture** նըր'չըր, *s.* դիեցում; 2. կրթութիւն; 3. սնունդ; 4. հիւթ։ =*va.* սնուցանել; 2. կրթել, մեծցնել

Nut նըթ, *s.* կաղին, ընկոյզ; եզ պտուտակ մուխ մեծ։ =*va.* կաղին ժողվել։ -Hazel–. կնձղուկ; կաղին, կաթ կաղին փրկեց։ Walnut ընկոյզ։ Pistachio–. պիստակ փըստը։ Chestnut. շագանակ, մայր կաղին, շագանակ։ Cocoa–. քոքոյի պտուղ, քոքենի։ -brown. կաստանագոյն։ -cracker. կաղնակոտրիչ; 2. ընկուզակեր թռ. –frame. բուն(սեան); (հրացանա)բուն։ -gall. գղթոր մազը -hatch, -jobber, -pecker. նրբակտուց ճնճղուկ մը, ճչնարօր թռ. -hook. ճիւղածիգ ձողիկ։ -shell. փեճեկ (ընկուզի՝ նուշի)։ -tree. ընկուզենի; կաղնի, մօնի։ [հակ թռ.

Nutant նիու'թընթ, *s.* վայրա-

Nutation նիութէյ'շըն, *s.* ճօճում, երերում; 2. ճօճում (երկրի առանցքի); 3. հակում (տնկոց յարեւելս)։

Nutmeg նըթ'-, *s.* մշկընկոյզ։

Nutria նիու'թրիէ, *s.* ջրաղուեսենի

Nutrient նիութ'-, *a.* սնուցիչ։

Nutriment նիու'թրիմընթ, *s.* սընունդ, կերակուր։ –al, *a.* -դական։

Nutrition նիութրի'շըն, *s.* սնընդառութիւն, սնունդ, կեր։ –tious, –tive նիութրիշ'ըս, *a.* սննդարար, սնուցիչ, սննդական։ –ly, *ad.*

Nux vomica նըքսվամ'իքէ, *s.* ժանտընկոյզ գարդա պիւբեն։

Nuzzle նըզ'լ, *vn.* (տղան) գլուխը պահել, ծածկուիլ; 2. (խոզը՝ տղմին մէջ) քիթը խոթել։ =*va.* բոյն դնել, բունել, թառիլ, նստիլ, բնակիլ (թռչունը)։ [կանաչեղն։

Nylghau նիլ'կօ, *s.* յամոյր մը,

Nymph նիմֆ, *s.* յաւերժահարս՝ շահապետ գետոց անտառաց, լերանց, նիմֆայ նիւրի-գըգը թէշ.; 2. հրաշագեղ օրիորդ; 3. որդ մաշկապատ հարսնեակ որ և Nympha նիմ'ֆէ, Pupa, Chrysalis. -omania նիմֆըմէյ'նիէ, *s.* հարսնամոլութիւն, այրամոլութիւն։ [մատ ծղ.

Nymphea նիմֆի'է, *s.* հարսնա-



O' մականունական վերջ. Իռլ.
O'Brien Պրիէնեան։

O! օ՛, *int.* ո՜վ, ո՜հ, օ՜, բաբէ։

Oaf օ՛ֆ, *s.* ոգիներէ փոխուած մանուկ; 2. ապուշ տղայ, լամուկ; 3. անմար, բթամիտ։ -ish, *a.* յիմար

Oak օ՛+, *s.* կաղնի, մոնի ձնչէ։ -apple. գղթոր, բալուտ։ -grove. կաղնուտ, կաղնեստան։ -leather. կաղնեստենկ, լաքսին։ -tree. կաղնի, մոնի։ -en օ+ն, *a.* կաղնիէ; կաղնի։ -ling օ+'լէն, *s.* կաղնիկ։

Oakum օ+'ըմ, *s.* վուշի կամ կանեփի խոշրտուք, խծուծ իւրքիւբիւ

Oak'y, *s.* կաղնիի պէս, կարծր։

Oar օ՛ր, *s.* թիակ, թեւճակ, թի։ =*an.* թիավարել, թի քաշել։ Double -ed. զուգաթի։ -sman օրզ'մըն, *s.* թիավար։

Oary օ՛րէ, *a.* թիանման։

Oasis օէյ'սէս, *s* [*pl.* -ses օէյ'սէզ](անապատի մէջ) դալարավայր, դալարուտ, ովասիս [Arabic վահա]

Oast օ՛ստ, *s.* հմուլի փուռ։

Oat, Oats օ՛տ, օ՛ց, *s.* վարսակ, կոտշուկ (հատիկը) եուլյաֆ. [un- վnrաքur յnգ. կգnrծածուի] -grass. կորկրուկ։ -cake. վարսակէ քաքար։ -meal. վարսակի ալիւր։ -en օ՛տըն, *a.* վարսակէ։

Oath օ՛թհ, *s.* երդում։

*Obdurate աբ'տէուրէյտ, *a.* կամակոր, յամառ; 2. խստասիրտ, անզեղջ։ -ness, Obduracy -'րէյսէ, *s.* խստասրտութիւն, անզգայութ.; յամառութ. -ly, *ad.* անողոքաբար։

Obeah, Obi օ'պէէ, օ'պէ, *s.* կախարդութ., մոգութ. (Հնդկաց) Ա.Մ.

Obedience օպէ'տէէնս, *s.* հնազանդութիւն, հպատակութիւն։

Obedient օպէ'տէէնտ, *s.* [to] հնազանդ, խոնք մըռու, հլու։ -ly, *ad.*

Obeisance օպէյ'սէնս, *s.* խոնարհութիւն, մեծարանք։ -sant օպէյ'սէնտ, *a.* մեծարու, հլու։

Obelisk աբ'էլէսք, *s.* քարկոթող, կոթող; 2. խաչանիշ, խաչ (†) տպ.

Oberon օ'պըրան, *s.* շահապետ օդոց, իշխան ոգիներու, օբերոն։

Obese օպէյս', *a.* թանձրամիս, մեծափոր, գէր, սնք։ -ness, Obesity օպէս'էտէ, *s.* -ութիւն։

Obey օպէյ', *va.* հնազանդիլ, անսալ, խոնք մտիկ ընել, մըռել; 2. տակը լինել, հպատակիլ; 3. գլուխ ծռել, ճկիլ, հակիլ։

Obfuscate աբֆըս'+էյտ, *va.* մըթընցնել, ծածկել; 2. խափանել, մթագնել։ -tion, *s.* մթագնութ.։

Obit աբ'էտ, *s.* մահ, վախճան; 2. յուղարկաւորութիւն; 3. հոգեհանգստեան (պաշտօն)։ -ual օպէ-տ'իուըլ, *a.* մեռելոց, ննջեցելոց։ -uary օպէտ'իուէրէ, *s.* մահագոյժ, մեռելատոմար; 2. մահազդ։

Object աբ'ճէ+տ, *s.* առարկայ, իր, իք, բան; 2. դիտում, նպատակ, վախճան; 3. պատճառ, շարժառիթ, նիւթ; 4. սեռի խնդիր +. = *va.* [to, against] մէջ բերել, առարկել; 2. դէմ հանել, երեսին զարնել, հակառակիլ։ -lesson, -teaching. իրագիտութիւն, իրաբանութիւն։

Objection ըպճէ+'շըն, *s.* առար-

կուլթիւն, ընդդիմութիւն։ -able, *a.* առարկելի, մեղադրելի։

*Objective ըպճէք՛թիվ, *a.* արտաքին առարկաներէ եկած, առարկական, արտաքին։ =*s.* առարկական հոլով (որ բային սեռի խնդիրը կցցնէ), հայցական հոլով; 2. առարկական՝ առարկայատես՝ առարկային դարձած ապակի (հեռադէտի)։ -ly, *ad.* առարկայապէս ֆէլ։ -ness, *s.*

Objector ըպճէք՛թըր, *s.* ընդդիմաբան, առարկու, առարկող։

Objura'tion օպ-, *s.* երդմնցնելը։

Objurgate ըպճըր՛կէյթ, *va.* կշտամբել։ -tion օպ-, *s.* կշտամբանք

Oblate օպ՛լէյթ, *a.* տափակ, տափակցուած (ի Բեւեռս) օլր.

Oblation օպլէյ՛շըն, *s.* մատուցում, ձօնում, նուէր, պոհ։

Obligate օպ՛լիկէյթ, *va.* պարտաւորել, ստիպել, հարկ դնել; 2. երախտապարտ՝ պարտաւոր կացուցանել։

Obligation օպլիկէյ՛շըն, *s.* պարտաւորութ., պարտականութիւն, պարտք; 2. շնորհապարտութ; ծառայութիւն մատուցանելը; 3. պարտամուրհակ։ -tory -՛թըրի, *a.* հարկաւոր, ստիպողական, պարտաւորիչ։

Oblige ըպլայճ՛, *va.* պարտաւորել, ստիպել; 2. երախտապարտ ընել; 3. գոհ՝ շնորհակալ ընել։

Obliged ըպլայճտ՛, *a.* երախտապարտ, շնորհապարտ, պարտաւոր։

Obligee -լիճի՛, *s.* պահանջատէր։

*Obliging ըպլայճ՛ին, *a.* պարտաւորող, ազնիւ, բարեսէր։ -ly, *ad.* ազնուութեամբ, պատուասիրաբար

Obligor օպլիկո՛ր, *s.* պարտատէր

Oblique ըպլիք՛, օպ՛լիք(ը), *a.* շեղաձիգ, խոտոր, ծուռ, շեղ; 2. անուղիղ, ծամածուռ, կողմնակի, խոտորնակի։ =*vn.* առ ի շեղ գտանալ, շեղիլ։ -case. խոտորնակ՝ հոլովեալ հոլով (բաց ի ուղղականէ և կոչականէ) +. -ly, *ad.* կողմնակի, ծուռ, առ ի շեղ։ -ness, Obliquity ըպլիք՛ուիթի, *s.* ծռութիւն, շեղութիւն; 2. խոտորութիւն։

Obliterate ըպլիթ՛ըրէյթ, *va.* աւրել, ջնջել, անհետ ընել, եղծել։ -tion, *s.* ջնջում, եղծում, բարձում։

Oblivion ըպլիվ՛իըն, *s.* մոռացում, մոռացօնք, մոռացութիւն; 2. անյիշաչարութիւն։

Oblivious ըպլիվ՛իըս, *a.* մոռցընող; 2. մոռցող, մոռացկոտ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Oblong օպ՛լոն, *a.* երկայնաձեւ։ -ish օպլոն՛իշ, *a.* երկնկեկ։ -ly, *ad.* երկայնութեամբ, երկայնքին։

Obloquy օպ՛լըքուի, *s.* մեղադրանք, բամբասանք; 2. զրպարտութ.

Obnoxious ըպնօք՛շըս, *a.* մեղադրելի, յանցաւոր; 2. ենթարկեալ, նշաւակ, տակ։ -ly, *ad.* գժպհի՝ ատելի կերպով։ -ness ըպնօք՛շըսնէս, *s.* ատելի հանգամանք։

Oboe օ՛պօյ, *s.* բարձրաքրինգ։

Obole օպ՛օլ, *s.* դանգ (12 գորեն) -lus օպ՛ըլըս, *s.* Աթենքի դրամ մը, բոլոր, դանգ (30 բարա) թէյ.

Obovate օպօվ՛-, *a.* ձուաձեւ։

Obscene ըպսին՛, *a.* լկտի, յայրատ, պիղծ, խայտառակ; 2. աղտեղի։ -ly, *ad.* -ness, Obscenity ըպսէն՛իթի, *s.* լկտութիւն, անպատկութիւն, պղծութիւն, լպրշանք։

*Obscure ըպսքիուր՛, *s.* մութ, խաւար, նսեմ, աղօտ; խաւարաբնակ; դժուարիմաց, խրթին; աննշան, անծանօթ; անշուք, անփառունակ։ =*va.* նսեմացնել, մթացնել, խրթնել, մթնցնել։ -ly, *ad.* ընդ աղօտ, մութ՝ խրթին՝ աննշան կերպով։ -ness, Obscurity ըպսքիուր՛իթի, *s.* մթութիւն, խաւար, նսեմութիւն, աղջամուղջ, մութ;

2. խրթնութիւն; 3. անչքութիւն; առանձնութիւն։ -curation օպսքիուրէյ'շըն, s. նսեմացնելը, մթաբութիւն։ -curantism օպսքիուրէն'-թիզմ, s. խաւարամտութիւն, խաւարասիրութիւն։

Obsecrate օպ'սիքրէյթ, va. խնդրել, աղերսել։ -tion, s. աղաչանք, մաղթանք; 2. պաղատանք ⁊ը.

*Obsequious ըպսի'-, a. սաստիկ պատուագիր, կարեմեծար, քծնող։ -ly, ad. չափազանց խոնարհութեամբ, ստրկութեամբ։ -ness, s. ծառայականութիւն, ստրկամտութ

Obsequies օպ'սի-, pl. թաղման հանդէս, յուղարկաւորութիւն։

Observable ըպզըրվէպլ. a. դիտելի, երեւելի, զգալի։ -ly, ad.

*Observance ըպզըրվէնս, s. [of] (կանոնաց)պահութիւն, (օրինաց)պահութիւն; 2. հաւանութեան; 3. օրէնք, կանոն, ծէս; 4. յարգանք։

Observant ըպզըր'վէնթ, a. [of] օրինապահ, կանոնապահ, ուշադիր։

Observation օպզըրվէյ'շըն, s. [of] դիտողութիւն, զննութիւն, քննութիւն, խորհրդածութիւն։ -tor, s. դիտող, զննող։ -tory ըպզըրվէյթըրի, s. դիտանոց, դիտարան տուն

Observe ըպզըրվ', va. նկատել, դիտել, զննել; 2. զգուշացնել, դիտել տալ; 3. կատարել, պահել; 4. մեծարել, յարգել։ =vn. ուշադրութիւն ընել, դիտել, քննել։

Observer, -ving, a. դիտող; 2. քննող, զննող, պահող։ [բում

Obsession ըպսէշըն, s. պաշարում

Obsid'ian ըպ-, s. սպիտաքար։

Obsidional ըպսիտ'էօնէլ, a. պաշարման։ -crown. պաշարաբարձ պսակ (որով պսակէին զզօրավար) Հ.

Obsolescence օպսօլէս'ընս s. անգործածութիւն։ -cent, -ծածելի

Obsolete օպ'սըլիթ, a. հինցած, անսովոր, վաղեմի, անգործածելի, խափանուած; 2. անորոշ է. -ness օպսըլիթ'նէս, s. անգործածելիութ.

Obstacle օպ'սթէքլ, s. խոչ, խափան, արգելք, ընդդիմութիւն։

Obstetric, -al ըպսթէթ րիք, a. մանկաբարձական։ -trician օպսթէթրիշ'ըն, s. մանկաբարձ։ -trics ըպսթէթ'րիքս, s. մանկաբարձութիւն։

*Obstinacy օպ'սթինէսի, s. յամառութիւն։ *-tinate օպ'սթինէյթ, a. յամառ, պնդագլուխ։

Obstipa'tion, s. խափանում։

Obstreperous ըպսթրէփ'ըրըս, a. շռնդալից, աղմկալից։ -ly, ad. մեծաձայն։ -ness, s. ժխոր, աղմուկ։

Obstric'tion ըպս-, s. պարտաւորութիւն, հարկ, բռնադատութ.

Obstruct ըպսթրըքթ', va. գոցել, խափանել, խցել, արգիլել։ *-ion -թրըք'շըն, s. խոչ, խափան, արգելք; խցում, գոցումը։ -ive օպսթրըք'-թիվ, a. արգելիչ, խցիչ։ -ruent օպ'սթրուընթ, a. խցող, գոցող։

Obtain ըպթէյն, va. ստանալ, ձեռք ձգել՝ բերել, շահիլ, հանիլ։ =vn հաստատուիլ; 2. ընդհանրանալ։ -able, a. ստանալի, շահելի։

Obtest ըպթէսթ', va. աղերսել։ -a'tion օպ-, s. աղերս, խնդիրք։

*Obtrude ըպթրուտ', va. [on, upon] բռնի ընդունիլ տալ, ստիպել; 2. մացնել, խոթել։ =vn. ծանրանալ, հարկադրել; 2. բռնի մտնել։

Obtrusion ըպթրու'ժըն, s. ստիպում, հարկ; 2. բռնադատում։ -sive -թրու'սիվ, a. գլուխ ցաւցնող, ձանձրացնող, բաց բերան։

Obtund ըպ'թընտ, va. բթացնել։

Obtuse ըպթիուս', a. բութ, բըթամայր; բթամիտ։ -angled. բթանկիւն։ -ly, ad. -ness, Obtusion, s. բթութիւն, բթամտութիւն։

Obverse ըպվըրս', a. կոթին կող-

մը բարակ (տերև)։ =ապ'վըր, s. երես (դրամի)։ -ly, ad. [շրջել
Obvert ըպվըրթ', va. դարձնել,
Obviate ապ'վիէյթ, va. առաջ գալ, կանխել; 2. առջևը առնուլ։ -tion, s. միջամտութ., արգելք։
Obvious ապ'վիըս, a. յայտնի, պարզ, դիւրիմաց։ -ly, ad. -ness, s. պարզութիւն, յստակութիւն։
Obvolute, -ted ապ'վըլիուդ, a. կիսափակ, կիսախուփ ևն.
Occasion ըքէյ'ժըն, s. պատեհութիւն, առիթ; 2. պարագայ, դէպք. պատճառ; 3. աժան' դիպուկ առիթ fkʼkpfr։ =va. առիթ' պատճառ ըլլալ; 2. յառաջ բերել, առթել։
Occa'sional -ըլ, a. պատահական, առիթ եղող, առթիչ։ -ly, ad. դիպուածով, ըստ դիպաց, երբեմն։
Occa'sive ըք-. a. արեւմտից։
Occident աք'սիտընթ, a. արեւմուտք։ -al աքսիտէնթ'ըլ, a. արեւմտեան, արեւմտից։
Occipital ըքսիփ'իթըլ, a. ծոծրակային, շրուշակային։
Occiput աք'սիփըթ, s. գլխու յետակողմ, ծոծրակ, ծոծարակ, շրուշակ kliful; opp. Sinciput.
Occlusion ըքքլու'ժըն, s. գոցումը, փակում, խցում (աղեաց)։
Occult ըքքըլթ', a. ծածուկ, թաքուն, գաղտնի։ -sciences. թաքուն գիտութիւնք (մեռելահարցութ., մոգութիւն, այքիմիա, աղթարաքանութիւն) -ation աքքըլթէյ'շըն, s. ընդլուսնութիւն ասդ. -ness ըքքըլթ'նէս, s. թաքուստ։
Occupancy ըք'-, s. ստացում։ -pant աք'քիուբէնթ, s. ստացող, տէր։ *Occupation աքքիուբէյ'շըն, s. ստացում, տիրացում; 2. գրաւում, տիրապետութիւն; 3. գործ զբաղում, պարապում, արհեստ։
Occupy աք'քիուբայ, va. ստանալ, տիրանալ, տէր ըլլալ, գրաւել; 2. զբաղել, պարապել, աշխատել։
Occur ըքըր', vn. ըլլալ, պատահիլ, հանդիպիլ; 2. միտքը գալ, յիշել։
Occurence ըքքըր'-, s. պատահում, պատահար, դէպք, անցք։
Ocean օ'շըն, s. ովկիանոս; 2. անհունութիւն, անբաւութիւն։ -ic օշիէն'իք, a. ովկիանեան։
Ocel'lated, a. աչանման։
Ocelot օ'սըլաթ, s. վագրակատու։
Ocher, Ochre օ'քըր, s. գունահող աշր պօյա։ -ous, a. սուսրային
O'clock ըքլաք', s. ժամ։
Ochlocracy ըքլաք'րէսի, s. ամբոխապետութիւն։
Octagon աք'թէկըն, s. ութանկիւն։ -al ըքթէկ'ըլ, a. ութանկիւնի
Octahedron, -ral աքթէհի'տրըն, -հի'տրէլ, a. ութանիստ (մարմին)։
Octan'gular, a. ութանկիւնի։
Octant, -tile աք'թէնթ, -'թիլ, s. կիսաքառորդ է; 45⁰ աստղամիջոց ա
Octave աք'թէյվ, s. (տօնի) ութօրէք, ութերորդ օր; 2. 8րդ ձայն, ութերեակ; 3. ութ ձայնատրիճանք, ութեակ; 4. ութտողեան ոտանաւոր, ութեակ; 5. գինիի գաւաթիկ։
October ըքթօ'պըր, s. հոկտեմբեր, ոաՀմի։ [8vo.
Octavo ըքթէյ'վօ, a. ութածալ
Octen'nial, a. ութամեայ։
Octo-, աքթը-.
-decimo, a. տասնեւութածալ։
-gena'rian, s. ութսնամեի։
-genary ըքթոճ'-, a. ութսնամեայ, ութսուննոց։
-pod աք'թըբատ, a. ութոտեան։
-roon', s. խառնածինի և ճերմակի սերունդ։ [սիւն։
-style աք'թօսթայլ, a. ութա-
-syllab'ic, a. ութավանկ։
Octroi օքթրուա', s. քաղաքա-

բաժ, -քամուքս բօբրագ պաստը:

Octuple աք'-, *a.* ութնպատիկ:

Ocular աք'իւ-լըր, *a.* աչքի, ակնային: -ly, *ad.* ականատես:

Oculist աք'իւ-լիստ, *s.* ակնաբոյժ:

Od ատ, օտ, *s.* The odyllic force.

Odalisque ա'տէ-, *s.* Հարճ:

***Odd** ատ, *a.* անզոյգ, կոճատ թիւ; զուգակողոյս; 2. անհեթեթ, արտառոց, այլանդակ; 3. գրեթէ, սաչափ: Twenty-and years. քսան սաչափ տարի: -fellow. արտակեդրոն մարդ: -money. մանրուկ դրամ: -or even. դար ու կոճատ թիւմիշիկթ յունին

Oddity ատ'իթի, *s.* այլանդակութիւն, անսովորութիւն:

Oddly ատ'լի, *ad.* այլանդակօրէն:

Oddness ատ'նէս, *s.* անսովորութիւն; 2. եզականութիւն:

Odds ատզ, *s.* տարբերութիւն, անհաւասարութիւն; 2. գերազանցութիւն: At-. անհամաձայն, կռուող: -and ends. կտոր բրդուճ, թափթփուք:

Ode օ'տ, *s.* գեղօն, տաղ, տաղերգ

Odeon օտի'ըն, *s.* նուագային փորձերու տեղ, թատրոն, օդէոն:

Odious օ'տիըս, *a.* ատելութիւն շարժող, գարշելի, ատելի: -ly, *ad.*

***Odium** օտ'իըմ, *s.* ատելութիւն, թշնամութիւն, գարշանք:

Odometer օտ'-, *s.* ուղեչափ գ.

Odontalgia, -gy ատընթէլ'ճիէ, -թէլ'ճի, *s.* ատամնացաւ: -tology ատընթալ'ըճի, *s.* ատամնաբանութ.:

Odor օ'տըր, *s.* հոտ, բուրում: To be in lead-. երեսէ իյնալ:

Odoriferous, **Odorant**, **Odorous** օ'տըրիֆըրըս, օտ'ըրէնթ, օ'տըրըս, *a.* անուշահոտ, քաղցրաբոյր, հոտաւէտ, բուրող: [զօրութիւն:

Odyle ատ'իլ, *s.* մեսմերական

Œcumenical. *See* Ecumen-.

O'er օըր, *abb. of* Over.

Of աւ, Նախդիր Սեռականի. ծագման, աշխարհի: 2. Բացառականի. բանէն, ճաղէն, պարհայէ 3. Պատմականի. վրայ, մասին, վասն: 4. Տեղը. Լոնտոնցի: 5. Հականակը, անդին: A ring *of* gold. ոսկի մատանի: A man *of* wealth. հարուստ մարդ մը: A glass *of* water. գաւաթ մը ջուր: A boy *of* ten years. տասը տարեկան տղայ մը: Man *of* the pen. գրագէտ: Out of. (տուն)էն դուրս:-course. բնականաբար: -late. վերջերս: -old. ի վաղուց: Բաղդ. 1. Արեւելեան, արական, տղանդաւոր, զինուորական, իրաւագէտ: 2. Կաւեայ, հրային, մետղ, ոսկեղէն, արամանդեայ: 3 Կեսարացի:

Off աֆ, *ad.* հեռու, հեռուէն, հեռուանց, վրայէն, հակառակ կողմը: From-. . . . էն: Off and on. սանկ նանկ, ընդհատ ընդհատ; երթալ գալով ն-. To be-. երթալ, պատուիլ, իջնալ; 2. հեռանալ; 3. կտրիլ, կենալ (անձրեւը): To come -. խուսափել, փախչիլ; տեղի ունենալ: To get-. փախուստ տալ; ձիէն իջնալ: To go-. զատուիլ, մեկնիլ, ձգել; (հրացանը) պարպուիլ: To take-. տանիլ; ձեւացնել, չինել: Well-, Badly-, Ill-. յաջող, անյաջող; հարուստ, աղքատ:

Off աֆ, *pr.* . . . է, . . . էն: Two miles off the town. քաղաքէն երկու մղոն հեռու: =*a.* ծայրագոյն; միւս կողմը: Off! օ՛ն անդր, կորսուէ, անդի՛ն, ի բա՛ց:

Offal աֆ'ըլ, *s.* փորոտիք, անշահ միս; 2. աւելցուք, սատակ; 3. աղբ:

***Offence**, **Offense** ըֆէնս', *s.* նախատինք, թշնամանք; 2. յանցանք, մեղք, օրինազանցութիւն; 3. ղրկանք:

Offend ըֆէնտ', *va.* [against]

թշնամանել, դառնացնել, զայրացնել, վշտացնել, նախատել; 2. բարկացնել; 3. մեղքի մէջ ձգել: =*vn.* մեղանչել, բարկանալ, գայթակղիլ: -er, *s.* յանցաւոր, օրինազանց:

*Offensive ըֆէն'սիվ, *a.* [to] ծանր, նախատական, թշնամանիչ; 2. վիրաւորական; 3. յարձակողական (դիրք) -ness, *s.* վնաս, վիշտ, չարութիւն

Offer օֆ'ըր, *va.* մատուցանել, ընծայել, նուիրել; 2. հրամցնել; 3. առաջարկել, ներկայացնել, տալ; 4. ձեռնարկել, ընել: =*vn.* անձը մատուցանել, ինքզինք նուիրել; 2. ներկայանալ; 3. ձեռք զարնել; 4. փորձել: =*s.* մատուցում, առաջարկ; 2. առաջարկութիւն, գին տալը: -able, *a.* առաջարկելի, մատուցանելի: -ing օֆ'ըրինկ, *s.* ընծայ, նուէր, զոհ, պատարագ: -tory օֆ'ֆըրթըրի, *s.* կցուրդ նուիրման պատարագի որ Հաւատամքի եւ Սուրբսուրբի մէջտեղ կերգուի, նուիրական ող; 2. նուիրագործութիւն, նուիրում ող; 3. հաղորդութեան սկիզբը մինչ ողորմութիւն կհաւաքուի՝ երգուած սաղմոս (Անկլիգան):

Off-hand օֆ'հէնտ, *aa.* վաղ, շուտ, անվախ, յանպատրաստից:

Office օֆ'իս, *s.* պաշտօն, գործ, պարտք; 2. պաշտօնավարութ.; 3. գրասենեակ, պաշտօնատեղի, դուռ; 4. պաշտօն, ժամասացութիւն, ժամերգութիւն; 5. *pl.* խոհանոց, ածխանոց, լուացարան, մառան, արտաքնոց: -boy. խանութի մանչ:

Officer օֆ'իսըր, *s.* պաշտօնական, պաշտօնատար, պաշտօնավար, պաշտօնատէր, պաշտօնեաւոր, սպայ, սալար, ոստիկան, դատաւոր: =*va.* պաշտօնակարգել:

Official օֆ'ֆիշըլ, *a.* պաշտօնական, ի պաշտօնէ: =*s.* պաշտօնեայ եւն. տես Officer, -ly, *ad.* պաշտօնական կերպով, պաշտօնապէս:

Officiate ըֆիշ'իէյթ, *vn.* պաշտօն կատարել, պատարագել; 2. ի պաշտօնէ գործել, պաշտօնավարել; 3. (մեկու մը տեղը) բռնել, անցնիլ:

Officinal օֆիս'ինըլ, *a.* պատրաստ (դեղ); 2. դեղական՝ բժշկական (բոյսեր):

Officious ըֆիշ'ըս, *a.* հաճոյակատար, փութկոտ; 2. ուրիշին գործին խառնուող; 3. գործունեայ, յանդուգն: -ly, *ad.* յօժարափոյթ: -ness, *s.* -ութիւն: [մէջ:

Offing օֆ'ինկ, *s.* բաց ծով, ծովա-

Offscouring, Offscum օֆ'սքաուր-, *s.* թափթփուք, խեշերանք, աղբ:

Offset օֆ'սէթ, *s.* ընձիւղ, շառաւիղ, բողբոջ; 2. փոխարէն տրըուած բան՝ տրիտուր; 3. (հաշիւի մէջ) համակշռութիւն, փոխարէն պksk, տես Set off; 4. յառաջակարկառ մաս շինուածոց, արտաձիգ յըզմա, յըզընքը; 5. կոր գիծի բոլորակէն դէպ առանցքը քաշուած ուղիղ գիծ, հակակտրատ: =*va.* հաւասարակշռել, փոխանակել, հաշիւը գոցել: [շաքիլ, շպկի:

Offshoot օֆ'շութ, *s.* շառաւիղ,

Offspring օֆ'սփրինկ, *s.* զաւակ; 2. սերունդ, ծնունդ, արտադրութիւն, ազգ:

Offuscate, -tion, *See* Obfus-

Oft, Often օֆթ, օֆն, օֆ'ն, *ad.* յաճախ, շատ անգամ, բազմիցս, շատ: -times. ստէպ, յաճախակի, շատ

Ogee օ'ճի, *s.* ծնօտ, գիկ qkk ճ.

Ogive օճ'իվ, *s.* սրակամար ճ.

Ogle օ'կլ, *va.* աչքին ծայրով նայիլ: =*s.* քմծիծ նայուածք:

Ogre, Ogress օ'կըր, օկրէս', *s.* մարդակեր ճիւաղ, ճիւաղուհի:

Oh օ', *int.* ո՜հ, վա՜յ, ա՜յ, վա՜խ:

Oil օյլ, s. իւղ, եղ։ =va. իւղով օծել, իւղել։ -cake. կոպտոն, չանչ fkoփpիւն։ -can, -feeder. իւղամանն, շատրինակ։ -cloth. մոմպատ, մոմշոր մուշամպա։ -cup. իւղընկալ եաղ-տան մէ. -gas. քարիւղ։ -man. իւղագործ,-վաճառ։ -mill, -press. ձիթահան, սէդէն, իւղագործարան։ -stone. յեսանաքար։ -tree, -nut. տզենի, ջղու, տզկաղատ։ -well. քարիւղի հոր։

Oil-:-er օյ'լըր, s. իւղավաճառ. **-iness** օյ'լինէս, s. իւղոտութիւն, պարարտութիւն։ **-y** օյ'լի, a. իւղային, իւղոտ; 2. լպիրծ, փայլուն։

Ointment օյնթ'-, օյնթմէնթ, s. օծանելիք, իւղ, քսելիք։

Old օլտ, a. տարիքը առած, տարիքոտ, հասուն, տարէց, ծեր; 2. հին, վաղեմի, հինաւուրց; 3. երբեմնի, հնամի, հինցած, մաշած, ինկած; 4. վարպետ, փորձառու։ Of old. ի հնուց; վաղեմի, վաղուց։ —bachelor. տարիքոտ ամուրի, տունը մնացած։ -fashioned. հնաձեւ, -դրոշմ։ -maid. ամուրի կին։ —man. ալեւոր, ծերունի։ -style. հին տոմար։ -woman. ծերունհի, պառաւ; խուփած։ How old? քանի տարեկան՝ օրուան, ամսուան (է)։ Three days, two months, 30 years—. երեք աւուր, 2 ամսուան, 30 տարու։

Old-:-en օլտ'ն, a. հին, վաղեմի։ **-ish** օլտ'իշ a. հինկեկ։ **-ness**, s. ծերութիւն, ալեւոյթ; 2. հնացածութիւն, հնութիւն։

Oleagenous օլիէյճ'ինըս, a. իւղային, -նման, իւղոտ։ **-ness**, s.

Oleander օլիէն'տըր, s. դափնեվարդ, ճփնի զրգռմ։ [թենի։

Oleaster օլիէս'թըր, s. մոլաձի-

Olefiant -ֆայ'-, s. իւղատու գ.

Oleo-:-graph օլիօ'գրէֆ, s. իւղաներկ նկ. **-meter**, s. իւղաչափ։

Olfactive,-tory ալֆէք'թիվ, ալֆէք'թըրի, a. հոտոտելեաց, հոտառական։ [բուկ, լիբանոն։

Oliban,-um ալի'բէնըմ, s. կընդ-

Oligarchy ա'լիկարքի, s. սակաւապետութիւն։

Olio օ'լիօ, s. զանազան մսերէ թան; 2.խառնուրդ, հաւաքածոյեր.

Oliva'ceous -'շըս, s. ձիթագոյն

Olive ա'լիվ, s. ձիթենի; 2. ձիթապտուղ; 3. ձիթագոյն։ —oil. ձիթաիւղ, ձէթ զէյթ եաղը։ [շիւ։

Ollapodri'da,s.թոցապուրտիւր-

Olympiad օլիմ'բիէտ, s. քառամեայ շրջան, ոլիմպիադ Յն.

Olympian, -pic ալիմ'բիըն, a. ոլիմպիական (խաղերու)։

Ombre, Omber ամ'պըր, ամ'պըր, s. թուղթի խաղ մը, մորտախաղ։

Ombrom'eter ըմպրամ'իթըր, s. անձրեւաչափ որ եւ rain-gauge.

Omega օմի'կէ, s. օմեղա, ով Աէ.

Omelet ամ'լէթ, s. ձուաձեղ։

Omen օ'մէն,s. (գուշակութեան) նշան, գուշակութիւն։ =va. գուշակել; 2. ցցնել։ Ill—ed. չարագուշակ։ Of good—. բարեգուշակ։ —tum, s. (սաղմի) գլխաթաղանդ։

Omer օ'մըր, s. քոռ (չափ) Աէ.

Ominous ամ'ինըս, a. չարաշուք, չարագուշակ, աղէտաւոր, ձախորդ; 2. բարեգուշակ։ **-ly**, ad. -կերպով։ **-ness**, s.

Omission օմի'շըն, s. զանցառութիւն, մոռացում, թողուլը։ **-sible** օմիս'իպըլ,a. զանց առնուելիք, ձգելի

Omit օմիթ', va. [-ted from] զանց ընել, դուրս ձգել; 2. մոռնալ, թողուլ, լքանել։ **-ter** օմիթ'ըր, s. զանցառու։ [կառք։

Omnibus ամ'նիպըս, s. հանրա-

Omni-, ամ'նի-, օմնի'-,

-fa'rious, a. բազմատեսակ։

-ferous -ֆ'ըրըս, a. ամենաբեր։

-fic ամ՛նիֆիք, *a.* ամենաստեղծ։
-form, *a.* ամենատեսակ։
-g'enous, *a.* համայնասեռ։
-par'ity, *s.* համահաւասարութ.
-p'arous, *s.* համայնաբեր։
-p'otent ըմնիբ՛ըթէնթ, *a.* ամենակալ, -զօր, -կարող, հզօր։
-p'otence, -cy, *s.* -ութիւն։
-present, *s.* ամենուրեք։
-pres'ence, *s.* -ութիւն։
-s'cient, *a.* ամենագէտ, -իմաստ
-science ըմնիշ՛ընս, *s.* -ութիւն։
-vorous -վ՛ըրըս, *a.* ամենակեր։
Omnium ամ՛-, *s.* վճարաթուղթ (գանձուց)։ -gatherum. խառնուրդ։
Omoplate, *s.* ուսոսկր, անրակ։
Omphalic ըմֆէ՛-, *a.* պորտային։
*On ան, *pr.* վրայ, վրայէն; 2. վրայօք, մասին; 3. քով, կողմ, դէպի։ =*ad.* յառաջ, հետզհետէ, շարունակ, միշտ; 2. միացած, վրան։ On! օ՛ն, յառա՛ջ։ On fire. այրելու վրայ, բռնկած։ On high. ի բարձունս, յերկինս։ And so on. և այլն, On a sudden. յանկարծ։ Come on! եկուր նայինք։ Go on! քալէ՛, հապ օ՛ն, շարունակէ։ [ցիռ։
Onager ան՛էյճըր, *s.* վայրի էշ,
Onanism օ՛նէնիզմ, *s.* Օնանու մեղքը, գիճութ., անձնաղարտութ.
Once ուընս, *ad.* անգամ մը, ատենօք։ At-. մէ՛կէն, յանկարծ։ Once upon a time. ատենօք; երբեմն
On dit ան՛տի, *s.* ըսի ըսաւ, կըսեն թէ; 2. տարաձայնութիւն։ [F.]
One ուըն, ուան, *a.* մէկ հատ, մէկ; միակ; մէկը, ոք; նոյն։ =*s.* մէկ թիւ, մէկ։ =Ածականք երբ իբրեւ գոյական կգործածուին one կհետեւի անոնց։ The great ones. մեծերը, խոշորները։ The little ones. պզտիկները, մանկտիները։ All-. հաւասար, նոյն, մէկ։ Any-. մէկը, ո և է մէկը։ At-. միաբան։ Every-. ամէն ոք, աշխարհ արարած։ In-. միատեղ։ No-. ոչ ոք։ -by-. մէկիկ մէկիկ։ One's self. ինք, ինքզինք։ Some one. մէկը, մարդ մը։ -eyed. միակնանի։ -horse. միաձի (կառք); գործածուած, ածան միւսքամկէ; գոյղն գըամագլխով, քիչ։ -sided. միակողմանի; անիրաւ։
Oneirocritic, -al ընայրօքրիթ՛իքըլ, *a.* երազահան, երազացոյց։
Oneness ուըն՛-, *s.* միութիւն։
Onerary ան՛-, *a.* բեռնակիր։
Onerous ան՛-, *a.* ծանրաբեռն։
Onion ըն՛եըն, *s.* սոխ։
Only օն՛լի, *a.* միմիայն, միակ, միայն; 2. եզական, միայնակ։ =*ad.* լոկ, միայն, սոսկ, պարզ։
Onoma-:-ncy ան՛ըմէնսի, *s.* անուանմայութիւն։ -sticon անըմէս՛թիքըն, *s.* անուանացանկ, բառագիրք։ -topœia անըմէթօփի՛ըէ, *s.* նմանաձայնութիւն, նմանաձայնական բառ։
Onset, Onslaught ան՛սէթ, ան՛սլօթ, *s.* յարձակում, արշաւանք։
Onto ան՛թու, *pr.* գլուխը, վրան։
Ontology ընթալ՛ըճի, *s.* էակաբանութիւն։ -gic անթալ՛-, -ական։
Onus օ՛նըս, *s.* բեռ; 2. պէտք։
Onward, Onwards ան՛ուըրտ, -՛ուըրծ, *ad.* յառաջ, դէպ առաջ։ =*a.* յառաջադէմ; աճեցուն։ =O՛ն, յառա՛ջ։ [պէնազ ագիգ։
Onyx օ՛նիքս, *s.* եղնգնաքար
Oolite օ՛ըլայթ, *s.* ձուաքար։
Oology օալ՛-. հաւկթաբանութ.
Oolong ու՛լանկ, *s.* ընտիր սեւ թէյ։
Ooze ուզ(ս), *vn.* մեղմով վազել, մզել, ծորել, կաթկթել սրզմագ։ =*s.* լճի տիղմ, սիկ; 2. ծորում սրզմա; 3. մզած, ծորած սրզրնդը։
Oozy ուզի, *a.* սկային, սիկէ։
Opake, -que օփէյք՛, *s.* անթափանցիկ, դիմահար; 2. աղօտ, մութ,

անլոյս։ -ness, Opacity ըբէ'-'էտի, s. անթափանցկութիւն, մթութիւն

Opal օ'բէլ, s. ազնիւ քար մը, արեւաքար, բազմագունի ակն, արեւակն այն իւշ շէմն։ -esce օբէ-լէ'-(ս), vn. արեւակնի գոյն տալ։ -escent օբէլէ'-'ընթ, a. արեւակնափայլ։ -ine օ'բէլըն, a. բազմագոյն, արեւակնային։ Opalize օ'բէլայզ, va. արեւակնի փոխարկել։

Ope օբ, an. բանալ, բացուիլ։

*Open օ'բըն, a. բացուած, բաց; 2. հասարակաց, արձակ; 3. պարզ, յայտնի, բացայայտ; 4. տարածուած, պարզուած; 5. անկեղծ, համարձակ; 6. անկախ։ =va. բանալ, արձակել; 2. պարզել, տարածել; 3. յայտնել, բացատրել; 4. սկսիլ։ =vn. բացուիլ; 2. երեւնալ, սկիզբ առնուլ։ -eyed. արթուն, աչքբաց։ -handed. առատաձեռն։ -headed. գլխաբաց։ -mouthed. թուլ բերան; բաց բերան, շատախօս։

Opening օբ'նինկ, s. ճեղք, ծակ, բերան, բացուածք; 2. սկիզբ, բացում

Openly օ'բնլի. ad. բացէ ի բաց, յայտնապէս; 2. յայտնի, համարձակ, պարզապէս։ Openness օբ'ըն-նէս, s. բացութիւն, պարզութիւն։

Opera օբ'ըրէ, s. նուագաւոր թատերախաղ, թատերանուագ, թատերերգութիւն, գուսաներգութիւն, նուագախաղ; 2. թատերերգարան, օպերա։ -glass. փոքրիկ դիտակ։ -bouffe. կատակագուսան։ -tic, -al -ըէ'տիքէլ, a. գուսաներգական, քնարերգական։ -meter օբըրէմ'էտըր, s. գործաչափ ¡.

Operate օբ'ըրէյթ, vn.[on, upon] գործողութիւն ընել, գործել; 2. ներգործել, ազդել; 3. գործողութիւն կատարել, անդամահատել զեր; 4. կրել, կրել հանել։ =va. ներգործել, ազդել, գործել։

Operation օբըրէյ'շըն, s. գործողութիւն, գործ; 2. ազդեցութիւն, ներգործութիւն; 3. հաշիւ, գործառնութիւն; 4. գործողութ., վիրահատութիւն; 5. pl. բանակի շարժում, ռազմափորձք։ -tive օբ'ըրէթիվ, a. ներգործող, ազդու; 2. զօրաւոր, արդիւնագործ։ =s. արհեստաւոր, գործաւոր։ -tor -րէյ'թըր, s. գործող, ընող; 2. վիրահատ, բժշկական գործողութիւն կատարող։

Operose օբ'ըրօզ, a. տաժանելի, ծանր, դժուար։ -ness, s.

Ophi-:-dian ըֆիտ'եըն, s. օձային, օձազգի ¡.-cleide օֆ'իքլայտ, s. գալարափող դ. եր. -ology օֆիօլ'օճի, s. օձաբանութիւն։ -ologist -օ'լօճիսթ, s. օձաբան։ -omancy օֆիօ'մէնսի, s. օձահմայութ

Ophthalmy, -mia օֆ'-, օբ'թհէլմի, s. աչացաւ։ -mic, a. -ցաւի։

Opiate օ'բիէյթ, s. ափիոնաւոր դեղ, ոպիոն, թմրրադեղ։ =a. քնաբեր, թմրեցուցիչ։

Opine ըբայն', va. կարծել, դատել, համարիլ; 2. կարծիք յայտնել։

Opiniative ըբին'իէթիվ, a. կամակոր, յամառ; 2. կարծիական։

Opinion ըբին'եըն, s. կարծիք, միտք, թուիք; 2. գաղափար, դատաստան, համոզում, համարում; 3. ձայն, քուէ դ. -ate, -ated օբինըընէյ'թէտ, a. յամառ։

Opinionative -նէընէյ'թիվ, a. կամապաշտ, կամակոր, յամառ, պինդ գլուխ։ -ly, ad. -ness, s. -ութիւն։

Opium օ'բիըմ, s. ափիոն։ [իւղ։

Opodel'doc, s. քափրախառն

Opossum օբօս'ըմ, s. կրկնապարկ, պարկերէ ¡նդ.

Opponent ըբօն'ընթ, a. հակառակ, ներհակ; 2. հանդիպակաց,

դիմացի, հակադիր։ =s. հակառա- կորդ, ախոյեան, ընդդիմաբան, -դիր։

Opportune աբբըրթիուն', a. պա- տեհ, բարեպատեհ, պատշաճ, դի- պուկ, դիպող, յարմար։ -ly, ad. ի դէպ ժամու, յարմար առթիւ, առեններ։ -ness, *-tunity աբբար- թիուն'իթի, -չիուն'իթի, s. պատեհու- թիւն, դիպողութիւն; 2. (պատեհ) առիթ, բարեպատեհ ժամ։

Oppose ըբօ'զ, va. ընդդիմա- նալ, դիմադրել, հակառակիլ; 2. վիճիլ, կռուիլ, դէմ դնել; 3. հա- կակշռել, արգիլել; 4. համեմա- տել, քով քով բերել, բաղդատել։ =vn. առարկել, հակառակիլ։ -ser ըբօ'զըր, s. հակառակորդ, ախոյեան։

Opposite աբ'ըզիթ, a. հակառակ, ներհակ; 2. հանդիպակաց, հակա- դիր, ընդդիմադիր։ =s. հակառա- կորդ; 2. հակառակը։ -ly, ad,

Opposition աբբօզիշ'ըն s. [to] ընդդիմութիւն, հակառակութիւն, արգելք; 2. ընդդիմադիրք; 3. հան- դիպակացութիւն (երկնային երկու մարմիններու)։ -ist -զիշ'ընիսթ, s. ընդդիմակողմ, ընդդիմադիր (կու- սակցութիւն)։ -tive աբբազ'իթիվ, a. հակադիր։

Oppress ըբրէս'(ս), va. ճնշել, ընկճել, ծանր կոխել, նեղել, հա- րստահարել։ -ion ըբրէշ'ըն, s. կե- ղեքում, ճնշում, նեղութիւն, դըր- կանք, անձկութիւն; 2. դժուարա- շնչութիւն։ Oppressive ըբրէս'իվ, a. ճնշիչ, նեղիչ, ճնշական։ -ly, ad.-ness, s.-or ըբրէս'ըր, s. -րիչ։

Opprobrious ըբրօ'պրիըս, a. նա- խատական, ամօթալից, խայտա- ռակ, անպատիւ։ -ness, s. -ly, ad. նախատալից։ -rium աբրօ'պրիըմ, s. ամօթ, նախատինք խաղքութիւն

Oppugn ըբբիուն', va. յարձա- կիլ, դիմադրել, զարնել։ -ancy,-ing աբբիուկ'նընսի, աբբիուն'ին, s. դիմադրութիւն, հակառակութիւն

Optative աբ'թըթիվ, a. ըղձա- կան; մաղթական (եղանակ բայից)։

Optic, -al աբ'թիքըլ, a. տեսո- ղական, աչքի; 2. տեսաբանական։

Optic աբ'թիք, s. աչք։

Optics աբ'-, s. տեսաբանութիւն

Optician աբթիշ'ըն, s. տեսաբան; 2. դիտակագործ, ակնոցագործ։

Optime աբ'թիմի, s. Քէմպրիճի մէջ ուսողութեան Բ. և Գ. մրցա- նակները շահող, քաջալաւ. (առա- ջինը շահողք կկոչուին Wranglers)

-timates աբ'թիմէյթս, pl. ազնուա- կանութիւն, ոստանիկ դաս ⁊; մե- ծամեծք, ազնուականք։ -timist աբ'թիմիսթ, s. լաւատես, լաւապաշտ -timism աբ'թիմիզմ, s. -ութիւն։

*Option աբ'շըն, s. ընտրութիւն, կամք։ -al աբ'շընըլ, a. կամաւոր։

Op'ulence, s. հարստութիւն։

Opulent աբ'իուլընթ, a. փար- թամ, մեծատուն, շատ հարուստ, ճոխ։ -ly, ad.

Or աբ, օր con. կամ, և կամ, կամ թէ։=s. ոսկեգոյն, դեղին ⁊.

Oracle ար'էքլ, s. պատգամ, վը- ճիռ; 2. պատգամատու չաստուած; 3. պատգամատեղի; 4. խօսք, պատ- գամ (Աստուծոյ), պատուէր; 5. պատգամաբեր, -խօս։

Oracular ըրէք'իուլըր, a. պատ- գամային, -մական, պատգամի նը- ման; 2. իշխանական, վաւերական; 3. մթին, երկդիմի։ -ly, ad.

Oral օ'րէլ, a. բերնի, բերանացի, բանաւոր, անգիր։ -ly, ad.

Orange ար'էնճ, s. նարինջ, նա- րընջենի; -ջագոյն։ -ade արէնճէյտ', s. նարնջի օշարակ, նարնջաջուր։ -ry ըրէնճ'ըրի, s. նարնջաստան, նարնջանոց։

Orang-outang օրէնկ'ութէնկ, s.

մարդկապիկ մը, որանգաւտան։

Oration էրէյ՛շըն, *s.* հրապարակախօսութիւն, ատենաբանութիւն, բանախօսութիւն, ճառ։

Orator որ՛էյթըր, *s.* ատենաբան, ճարտասան բանախօս, հրապարակախօս; 2. դատախօս, փաստաբան։ **-ial** որէյթօ՛րիէլ, *a.* -ական։

Oratorical որէթոր՛իքըլ, *a.* ատենաբանական; ճարտասանական։ **-ly**, *ad.* պերճօրէն, -ձեւերով։

Oratorio որէթօ՛րիօ, *s.* սրբազան թատերերգութիւն, աղօթերգութ., մաղթանուագ. **-tory** որ՛էթըրի, *s.* ճարտարախօսութիւն, հրապարակախօսութիւն; 2. աղօթարան (տան) առանձնոց։

Orb որպ, *s.* գունտ, երկնային մարմին; 2. շրջանակ, անիւ։ **-ed, -iculate.-icular** որպտ, որպիք՛իուլէյթ, որպիք՛իուլըր, *a.* կլորաձեւ, բոլորշի, գնդակերպ, գնդաձեւ; 2. կլոր, գունդ։

Orbit որպ՛իթ, *s.* մոլորակի շաւիղ, պարունակ, ոլորտոյթ, ծիր; 2. ակնակապիճ, աչքի խորշ։ **-al** որ՛պիթըլ, *a.* ոլորտային։

Orc որք, *s.* որքայ (ձուկ)։

Orchard որ՛չըրտ, *s.* մրգենեաց պարտէզ, մրգաստան, մրգանոց։

Orchestra,-ter,-tre որքէսթ՛րէ, -՛թըր, *s.* երաժշտարան, նուագատեղ թտ; 2. նուագախումբ, երաժիշտ, երաժշտախումբ։

Orchil, -la; -chal որ՛չիլ, ըր՛չիլ՛է, որ՛քէլ, *s.* լուաներկ; քարաքոս

Orchis որ՛քիս, *s.* ձուածաղիկ, խոլորձ, կլըրճիկ սահլէպ։

Ordain որտէյն՛, *va.* կարգել, հաստատել; 2. կարգադրել, սահմանել, վճռել, տնօրինել; 3. կարգ տալ, ձեռնադրել։ **-able** որտէյն՛էպըլ, *a* ձեռնադրելի, արժանաւոր։ **-er** որտէյն՛ըր, *s.* ձեռնադրող։

Ordeal որ՛-, *s.* անմեղութեան փորձ (ջրով և հրով); չարչարանք։

Order որ՛-, օր՛տըր, *s.* կարգ, կանոն; 2. կարգադրութիւն, յօրինուած, դասաւորութիւն; 3. շար, շարք; 4. օրէնք, կանոն; 5. կարգ կանոն, բարեկարգութիւն; 6. հրաման, պատուէր, ապսպրանք, յանձնարարութիւն վճ.; 7. դասակարգ, դաս, խումբ; 8. ուխտ, միաբանութիւն; 9. կարգ, աստիճան (եօթը խորհրդոց մին) եկ.; 10. տոմսակ ի հրամանի վճ.; 11. կարգ, յօրինուած (Դորիական, Կորնթական, Յոնիական, Դոսկանեան և խառն) ճ. =*va.* կարգի դնել, կարգադրել, կանոնաւորել; 2. տնօրինել, ուղղել, վարել; 3. ապսպրել, յանձնարարել, հրամայել։ =*vn.* ուղղութիւն տալ։ **-of knighthood**, ասպետական կարգեր [Ծնրակապի, Բաղանեաց, Ս. Պատրիկի եւ Եկֆալի։] In-, կարգաւ; առողջ, լաւ։ In-to, նպատակաւ, որպէս զի։ To give an -, յանձնարարել, ապսպրել վճ.

Order-:-less որ՛տըրլէս, *a.* անկարգ, անկանոն։ **-ing** օր՛-, որ՛տըրինկ, *s.* կարգ, յարդարում, կարգադրութիւն։ **-ly** օր՛տըրլի, *a.* կանոնաւոր; 2. կանոնապահ, հանդարտ; 3. պահակ զինուոր գնդ. =*s.* բանբեր սպայ, հրամանաբեր ձիւր չավուշը։ =*ad.* կանոնաւորապէս, կարգաւ։

Ordinal որ՛տինըլ, *s.* դասական թիւ +.; 2. ծիսարան, մաշտոց։

Ordinance որ՛տինընս, *s.* հաստատելը, վճիռ, օրէնք, կարգ; 2. արարողութիւն, ծէս, սովորութիւն

Ordinarily որ՛-, *ad.* ըստ կարգի, սովորաբար, -րական կերպով։

***Ordinary** որ՛տինէրի, *a.* կանոնաւոր; 2. սովորական, հասարակ; 3. դուզնաքեայ։ =*s.* դատաւոր, դատակ. պաշտօնեայ; 2. թեմական

եպիսկոպոս, առաջնորդ; 3. ճաշարան, սովորական ճաշ; 4. անդրոշնաւ, նաւագ.։

Ordinate օր'տինէյթ, *a.* կանոնաւոր, կոկիկ։ =*s.* համահատ է.

Ordination օրտինէյ'շըն, *s.* կարգադրութիւն; 2. ձեռնադրութիւն

Ordnance օրտ'նէնս, *s.* հրետանի (թնդանօթք, գնդակ ևլն); 2. թընդանօթարանի վարչութիւն։

Ordonnance օր'տընէնս, *s.* կարգ, յօրինուածք (գործական, կորընթական, յոնիական) Ճ.

Ordure օրտ'-, աղտեղութիւն, աղբ։

Ore օ'ր, *s.* մետաղ, հանք։

Oread օ'րիէտ, *s.* լեռնային դից.

Organ օր'կէն, օր'կըն, *s.* գործարան, միջոց, գործի; 2. կտոր, մաս; 3. միջնորդ, թարգմանեակ, բերան, թերթ; 4. երգեհոն։

Organic, -al օրկէն'իք, *a.* գործարանական; 2. կազմուածոյ, գործարանաւոր; 3. գործիական երաժշտութիւն։ -ly. *ad.* գործիապէս, գործիքով։

Or'gandie, *s.* մարմաշ բեհեզ։

Organism օր'կէնիզմ, *s.* յօրինուածք, կազմութիւն; 2. կազմած, կազմեալ մարմին։

Organist օր'-, *s.* երգեհոնահար։

Organize օր'կէնայզ, *va.* կազմակերպել, կազմաւորել; 2. կարգադրել։ -zation օրկէնիզէյ'շըն, *s.* գործարանաւորութիւն, կազմութիւն, կազմակերպութիւն; մարմնոյ կազմուածք։

Organography, -logy օրկէնօ'կրէֆի, օրկէնօ'լըճի, *s.* գործարանագրութիւն. -բանաբանութիւն։

Organzine օր'կէնզին, *s.* կրկնոլոր մետաքս, ապրիշում։

Orgasm օր'կէզմ, *s.* յուզում։

Orgeat օր'ժէյ, *s.* նշըմպելի F.

Orgies օր'ճիզ, *pl.* բաքոսատօնք հ. Յն; 2. մոլութիւն, շուայտանք։

Orichalch օ'րիքէլք, *s.* արոյր։

Oriel օ'րիէլ, *s.* գոթաձեւ օրատկամար պատուհան։

Orient օ'րիընթ, *a.* ծագող (արև); 2. փայլուն, կատարեալ; 3. արևելեան։ =*s.* արևելք։

Oriental օրիէնթ'ըլ, *a.* արևելեան։ =*s.* արևելքցի։ -ist, *s.* արևելագէտ; 2. արևելքցի։ -ism օրիէն'թըլիզմ, *s.* արևելագիտութ.։

Orientate օրիէն'թէյթ, *an.* արևելք դարձնել, ուղղել, դառնալ։ -tion -թէյ'շըն, *s.* արևելագիտ; 2. բեւեռային գիրք, արևելեան ուղղութիւն։ [ուածք, մուտք։

Orifice օր'իֆիս, *s.* բերան, բաց-

Oriflamb, -lamme օ'րիֆլէմ, *s.* ոսկեվառ, պզտի դրօշ Գղ.

Origan,-um օրիկ'էնըմ, *s.* ղուիրակ կիւվէյի օրու որ և Mountain-joy.

*Origin օր'իճին, *s.* սկիզբ, ծնունդ, պատճառ, ծագում; 2. աղբիւր, ակ; 3. արմատ, ստուգաբանութիւն

Original օրիճ'ինէլ, *s.* ծագում, պատճառ, սկիզբ; 2. նախատիպ, սկզբնատիպ; 3. ինքնագիր, իսկատիպ հեղինակ; 4. նախատիպար; 5. բնագիր։ =*a.* նախնական, սկզբնական, բուն; 2. ինքնագիր, ինքնատեղծ, ինքնատիպ; 3. նորօրինակ, արտառոց։ -sin. սկզբնական մեղք Ադ. -ity օրիճինէլ'իթի, *s.* այլանդակութիւն, նորութիւն, ինքնատպութիւն, ինքնագիւտ սեպհականութիւն։ -ly օրիճ'ինէլլի, *ad.* ի սկզբանէ, ի ծնէ; 2. բնագրին մէջ։

Originate օրիճ'ինէյթ, *va.* սկիզբ ծագումտալ, գոյացնել; 2. յառաջ բերել, պատճառել։ =*vn.* սկիզբ ծագում առնուլ, սկսիլ։ -tion -նէյ'շըն, *s.* ծնունդ, ծագում, սերում, սկզբնաւորութիւն։ -tor -'ինէյթըր, *s.* սկզբնապատճառ, հե-

զինակ, հնարիչ, նախապատճառ։

Oriole օ՛րիօլ, s. ոսկեարեակ փիղօրեա. որ և Loriot, Witwall.

Orion ըրայ՛ըն, s. հայկ համաստ։

Orison որ՛իզըն, s. աղօթք։

Orlop որ՛լըփ, s. կառամննոց ն—.

Ormolu որմըլու՛, s. ոսկի արոյր։

Ornament որն՛ըմէնթ, s. զարդ, զարդարանք; 2. շքանշան ։ =va. զարդարել, դրուագել, պճնել։ -al -մէն՛թըլ, a. զարդական ։ -ation որնըմէնթէյ՛շըն, s. զարդարանք, պճնում։

Ornate որ՛նէյթ, a. զարդարուն, գեղազարդ; 2. շեղակիր։ -ly, ad. -ness, s. շքեղութիւն։

Ornithology -նիթոլ՛ըճի, s. թռչնաբանութիւն ։ -logic, -al -թըլոճ՛իքըլ, a. -ական։ -logist -թոլ՛ըճիսթ, s. թռչնաբան։ -rhynchus որնիթըրին՛քըս, s. ցռկեղ, հաւկտուց (Աւստրալիա) է.

Ornus որ՛նըս, s. քարհացի, վայրի հացի տիչ պուտսափ աղամր։

Orology, -graphy ըրոլ՛ըճի, ըրոկ՛րէֆի, s. լեռնագրութ.-բանութ

Orotund օ՛րօթընտ, a. գեղաձայն։

Orphan օր՛ֆըն, որ՛ֆէն, s. որբ, որբուհի։ -age -նէճ, s. որբութիւն; որբանոց։ -ism, s. որբութիւն։ -ed օր՛ֆընտ, a. որբացեալ, լքեալ ։

Orphean, -phic որ՛-, ըրֆի՛էն, a. որփէոսեան, որփէական։

Orpiment որ՛փիմէնթ, s. մկնդեղ. ծծմբատ դեղնագոյն, ոսկեզաւրկ սարը զըրնըզ ։ [գ. ա.

Orrery որ՛ըրի, s. մոլորակացոյց

Orris որ՛իս, s. Թրաշուշան հոմտաց շուշան; 2. ոսկեդիպակ։

Orthodox որ՛թըտըքս, a. ուղղափառ, ուղղահաւատ, ուղիղ։ -ness, -doxy -տոք՛սի, s. -ութիւն։

Ortho- որթ՛օ-.

-dromy, s. ուղղագնացութիւն

-epic, -al, a. ուղղախօս, -աստց։

-epy որ՛թօէփի, s. -ութիւն։

-gonal -թոկ՛-, a. ուղղանկիւնի։

-graphic, -al, a. ուղղագրական

-graphy ըրթոկ՛րէֆի, s. ուղղագրութիւն; 2. ուղղագիր է.

-grapher որթոկ՛րէֆըր, s. ուղղագիր, բառագիր։

-pedy, s. ոտնաբուժութիւն։

-pterous, a. ուղղաթեւ է.

Ortive, a. արեւելից, -ելեան։

Ortolan որ՛թըլէն, s. տորդիկ եկցիկ գուշու ։ [որիւքս։

Oryx օ՛րիքս, s. ճեղեղջերու ,

Osage-orange օսէյճ՛օ՛րէնճ, s. թարինճենի, վայրի նարինջ ։

Oscan օս՛քըն, s. ոսմնիացի Հ.

Oscillate օս՛իլէյթ, vn. ճօճիլ, տատանիլ, ծփիլ, թաթուալ։ -tion -լէյ՛շըն, s. ճօճում, տատանում, ելեւէջ, ծփծփում։ -atory օս՛իլէթըրի, a. ճօճական, թրթռուն։

Oscitancy օս՛իթէնսի, s. յօրանջում; 2. դանդաղութ., քնոտութ.

Oscitant օս՛իթէնթ, a. յօրանջող; 2. քնոտ, թոյլ, դանդաղ։

Oscitate, vn. յօրանջել կանկնէլ։ -tion օսիթէյ՛շըն, s. յօրանջում։

Osculate օս՛քիուլէյթ, va. համբուրել, պագնել; 2. հպիլ, շօշափել է. -tion -քիուլէյ՛շըն, s. շօշափում է.; 2. համբոյրում, համբոյր։ -tory -լէյ՛թըրի, a. շօշափական; 2. համբոյրի։ =s. Փրկչապատկեր, Խաչապատկեր (զոր քահանան պագցնել կուտայ) պղ.

Osier օ՛ժըր, s. ջրուռի, ողորի, ծիպանուկ եապանի սկօյիւs; 2. ողորիի ոստ, ողորի։ [ռամկին ո.

Osmium օզ՛միըմ, s. մետաղ մը,

Os'naburg, s. հաստ կտաւ մը։

Ospray, -rey օս՛փրէյ, s. գետարծիւ, ոսկրկուլ ։ [(ձիու)։

Osselet օս՛ըլէթ, s. ոսկրայտուց

Osseous ասʼշըս, *a.* ոսկրէ, ոսկրուտ; 2. ոսկրային, ոսկրեղէն։
Ossicle ասʼիքըլ, *s.* ոսկրիկ։
Ossif'erous, *a.* ոսկրաբեր։
Ossific ասʼիֆիք, *a.* ոսկրացուցիչ, ոսկրի դարձնող։ **-ation** -ֆիքէյʼշըն, *s.* ոսկրացում։ **-ferous** ասʼիֆըրըս, *a.* ոսկրաբեր, -կիր։ **-frage** ասʼիֆրէյճ, *s.* ոսկրկուլ Թռ.
Ossify ասʼիֆայ, *an.* ոսկրի փոխել, ոսկրացնել; 2. ոսկրանալ։
Ossivorous ըսիվʼօ-, *a.* ոսկրակեր
Ossuary աշʼուըրի, *s.* ոսկրատուն, -բանուն, շիրիմ, դամբարան
Ostensible աստէնʼսիպըլ, *a.* ցուցանելի, յայտնի, որոշ։ **-ly**, *ad.*
Ostensive ըս-, *a.* ցուցական։
Ostent ասʼթէնթ, *s.* երեւոյթ, կերպարանք, ցոյց, շուք, վսեմութ.։ **-ateous** աստէնթէյʼշըս, *a.* ցուցամոլ, պարծուկ։ **-ation** -թէյշըն, *s.* ցոյց, շռայլանք, ցուցամոլութիւն։
Osteocope ասʼթիօքօփ, *s.* ոսկրացաւ։ **-geny** -աճʼէնի, *s.* ոսկրակազմութիւն։
Osteology աստիալʼըճի, *s.* ոսկրաբանութիւն։ **-logist**, *s.* ոսկրաբան
Ostler ասʼլըր, *See* **Hostler**.
Ostracean -շըն. ոստրէազգիք։
Ostracism ասʼտրէյսիզմ, *s.* խեցեվճիռ (Աթենաց.); 2. աքսոր։
Ostracize ասʼտրէսայզ, *va.* խեցեվճռով աքսորել, վանտել։
Ostrich ասʼտրիչ, *s.* Ջայլամ Թռ.
Otalgy ըթէլʼճի, *s.* ականջի ցաւ։
Other ըդհʼըր, *pr.* & *a.* միւս, մէկալ, ուրիշ, այլ։ **The-day**, անցեալ օր, առջի օր, անցեալները։ **Others**, ուրիշները, այլք, երկիր եղ. **Every-day**, օր ընդ մէջ, երկու օրը անգամ մը։ **-wise** ըդհʼըրուայզ, *ad.* ուրիշ կերպ, այլ ազգ; 2. ապա թէ ոչ, եթէ ոչ։
Otiose օʼշիօս, *a.* ծոյլ, Թոյլ։
Ottar, Otto աթʼթըր, աթʼթօ, *s.* վարդի իւղ, հոտաւէտ իւղ, իւկութ.
Otter աթʼթըր, *s.* ջրաղուէս, ջրասամոյր առ ակմոււրու։
Ottoman աթʼըմըն, *a.* Թրքական, օսմանեան։=*s.* արեւելեան բազմոց, սասր ակsիր։
Ouch աուչ, *s.* մատնիի աչք կապիճ, ճանակ; 2. քայլ, մանեակ։
Ought օօթ, *See* **Aught**.
***Ought** օօթ, օըʼթ. յիմագուրկ բայ որ իբրեւ օժանդակ կգործածուի. պէտք է, վայել է, յարմար էր։
Ounce աունս, *s.* ունկի, ոնձա; 2. յովազիկ ֆիւչիւֆ քաու. Կուզ— avoirdupois. շուկայի լիպրային $^1/_{16}$ը $8^3/_4$ տրամ, 28.35 կրամ։ —troy. ոսկերչաց լիպրային $^1/_{12}$ը։ 9 $^1/_4$տրամ։ 31.11 կրամ։ Fluid—. հեղանիւթոց չափ, $8^1/_2$ տրամ, 28.30 կրամ։
Our աուր, *pr.* մեր։ **-self** աուըրʼսէլֆ, *pr.* [*pl.* Ourselves] մենք։
Ours աուըրզ, *pr.* մերը, մերինը։
Ourology, Ouroscopy ուրալʼըճի, *s.* միզաքննութիւն։
Ousel, Ouzel ուʼզըլ, *s.* պորշուք, սարեակ զարա բավուզ։
Oust աուսթ, *va.* նետել, Թափել; 2. վերցնել, մէկդի առնուլ։ **-er** աուսթʼըր, *s.* իրաւազրկում։
Out աութ, *ad.* դուրս, դուրսը։ 1. տունէն դուրս, բացակայ, մեկնած։ I was—. Who is in, who is—? (Ներսը) ով կայ, ով չկայ։ 2. լուսած, յայտնուած։ The secret is—. 3. մարած։ The fire, the candle is—. 4. պարպուած, հատած, Թափուած։ The wine is—. To be—50 pounds. 5. անգործ, անպաշտօն, առանց։ He is—of business. 6. վերջը, լաւ մը, լաւ։ Hear me—. Play—the play. 7. ծեռքէն ելած, առանց։ The land is—. 8. սխալած, չփոթած։ I have forgot my part

and I am–. 9. պատռած, ծակած, հինցած։ To be–at knees, elbows, at heel. 10. յայտնապէս, բարձրաձայն։ To laugh–; To shine–. 11. Out! կորսուէ՛։ –upon you it! հեռի, քա՛ւ լիցի, ամօ՛թ։ Out-and-out. ծայրայեղ, թունդ (Մաքրակրօն)

Out of աուտ ավ, *pr.* առանց, զուրկ։ To be–patience. To be–tobacco. –hope. 2. ի...; ...էն դուրս։ –doors. Plants grow–the earth. To copy–a book. 3. –breath. շնչասպառ, հեւ ի հեւ։ -cash. անկուտի։ -countenance. շփոթած, կարմրած։ –danger. անվտանգ, ապահով։ –date. հինցած, հին, օթեկ պարիպ։ –door. դուրսը, օդին մէջ, բացը, դաշտը։ design. դիտմամբ, կամաւ։ –fashion. անսովոր, նորոյթը անցած պարիպ։ –favor. երեսէ ինկած, աչքէ ելած։ -fear. վախէն, առ ահին։ -hand. ինկոյն, շուտով։ –hope. անյոյս։ –measure. սաստիկ, անչափ։ -mind. մտքէ ելած, մոռցուած։-office. պաշտօնանկ։ –order. աւրուած, անկանոն։ –patience. անհամբեր։ -pocket. գրպանը ծակ, վնաս ըրած, սակ ձգած։ -print. սպառած (գիրք)։ –reach. անհասանելի։ -season. անպատեհ; ձեւը անցած, ձեւազանցիկ։ –sorts. տրտում; տխուր; աւրուած, քէնցած։ –spirits. հոգին սխմուած, տխուր։ –temper. գրգռուած; 2. անհամբեր, զայրացած։ –trim. նաւելու անպատրաստ ն–. -tune. աններդաշնակ, կոշտ։ -the–way, *a.* անսովոր, անյարմար; եղական։ Time–mind. ի վաղուց հետէ, շատոնց։

Out աուտ, *s.* պաշտօնանկ; 2. բաց տեղ՝ միջոց; 3. յապաւում տող; 4. մասնիկ՝ որ կնշանակէ ulinr fuili, առաւել, ի վեր; յառաջ։

–act, *va.* անցնիլ, գերազանցել։

–bal'ance. *va.* ծանր կշռել։

–bid', *va.* աւելի գին տալ։

–blaze', *vn.* փողփողել։

–'bound, *a.* դուրս երթալիք։

–break. –burst աուտ՛պրէյք, աուտ՛պըրսթ *s.* պոռթկալը, պայթիւն

–building, *s.* տան յարամասունք

–'cast, *a.* վտարեալ, աքսորեալ։

–'come-'քամ, *s.* արդիւնք, հատոյթ

–crop -'քրափ, *s.* արտախաւութիւն երկ; 2. դուրս ցցուած ժայռ։

–cry աուտ՛քրայ, *s.* աղաղակ, վայնասուն; աճուրդ։ =աուտքրայ՛, *va.* պոռչտալ։ [լինել։

–dare -'տէյէր, *va.* դիմագրաւ

–do, *va.* անցնիլ, գերազանցել։

–door -տօ՛ր. տնէն դուրս, դրսի։

–doors, *ad.* դուրսը, բաց օդին։

Outer աու՛տըր, *a.* դրսի, արտաքին; 2. տարագրիչ։

Outfit աուտ՛ֆիթ, *s.* պատրաստում, կազմածք ն–; 2. արձակուրդ։

–face', *va.* դիմագրաւել։ [ցընել։

–frown' -ֆրօ՛ուն, *va.* աչքը վախ-

–general աուտճէն՛ըրէլ, *va.* (ուրիշը) գերազանցել պէն. [նալ։

–give', *va.* աւելի տալ. առատա-

–go աուտկօ՛, *va.* աւելի անդին առաջ անցնիլ; 2. վրայ հասնիլ, պաշարել։ =*s.* ծախսում, վատնում։

–goer -'կօըր, *s.* երթող, մեկնող։

–going, *s.* ելք, մեկնում; 2. ծախս, մախում; 3. սահման, ծայր, եզր

–grow -կրօ', *va.* աւելի մեծնալ՝ աճիլ; 2. (հանդերձը) պզտիկնալ; 3. աւրուիլ։

–growth, *s.* արտակարգ աճում։

–guard, *s.* յառաջապահ պէն.

–herod աուտհէր՛ըտ, *va.* անգըթանալ, յոյժ չարանալ։

–house, *s.* (տան) յարամասն; 2. գոմ, կառանատուն, շտեմարան։

Outing աուտ՛ինկ, *s.* ելք, պտոյտ։

–last', *va.* աւելի տեւել, երթալ։

-lan'dish, *a.* անսովոր, օյլան-դակ, կոպիտ; 2. վայրենի, անկիրթ։

-law աութ'լօ, *va.* քաղաքական իրաւունքներէ զրկել։ =*s.* իրաւա-զուրկ; ելուզակ, գող, թափառական

-lawry աութ'լօրի, *s.* տարագ-րութ., օրինաց պաշտպանութենէ զրկեալ; 2. ժամանցում էր.

-lay աութ'լէյ, *s.* ծախսելը, մըս-խելը; ծախք, ծախս, վատնում, ելք։

-let, *s.* ելք, ճանբայ, ծակ, անցք։

-lier, *s.* բացակայ; ժայռի կտոր

Outline աութ'լայն, *s.* շրջանակ, շրջագիծ, ծիր; 2. ծրագիր, ուրուա-գիծ, նախագիծ։ =*va.* ուրուագրել, գծել, ստուերագրել, գծագրել։

-live -լիվ', *va.* (մէկուն մեռնե-լէն վերջ) ողջ մնալ, ապրիլ։

-look աութ'լուք, *s.* պահպանու-թիւն; 2. դիտանոց, դիտարան; 2. տեսութիւն, նայուածք ։

-lying, *a.* հեռաւոր; դուրսի, արտասահմանի, սահմանագլխի։

-march աութմարչ', *va.* յառաջ անցնիլ, ետեւ ձգել։

-measure, *va.* չափը անցնել։

-most, *a.* էն ծայրի, հեռագոյն։

-number, *va.* առաւելուլ, չափը՝ թիւը անցնիլ, զանցանել։

-'port, *s.* փոքր նաւահանգիստ։

-'post, *s.* առաջապահ զէն.

-pour -բօր', *va.* զեղուլ, թափել։

Outrage աութ'րէյճ, *va.* չարա-չար նախատել, թշնամանել, լուտալ =*s.* 1. նախատինք, թշնամանք, լու-տանք; 2. զրկանք, վնաս, եղծում։

Outrageous աութրէյ'ճըս, *a.* թշնամական, նախատալից ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* թշնամութ.։ -rank աութ'րէնք, *va.* գերազանցել։

Outré ուտրէյ', *a.* ծայրայեղ։ -reach', *va.* առաջ՝ անդին անցնիլ։

Outride աութրայտ', *va.* շուտ ձիավարել։ =*vn.* (ձիով, կառքով) ճանբորդել, շրջագայիլ։ -der -'րայտըր, *s.* իշխանի կառքի յառա-ջընթաց ծառայ, նախընթացիկ ։

-rigger -րիկ'ըր, *s.* բնակուր, բնա-նաւակ; 2. մալխակալ արտափայտ։

-right, *ad.* իսկոյն, մէկէն; բոլո-րովին։ -run', *va.* (վազելով) անց-նիլ, գերազանցել։ -sail, *va.* շուտ նաւարկել, ուրիշ նաւերը անցնիլ։

-sell, *va.* սուղ ծախել։ -'set, *s.* սկիզբ, սկզբնաւորութիւն։ -shine, աութշայն', *va.* փայլփլիլ, ցոլցլալ; 2. գերազանցել, նսեմացնել

Out'side, *a.* դրսի, արտաքին, ծայրագոյն, վերջին (գիծ)։ =*s.* դրսի կողմ, մակերեւոյթ, արտաքին մաս, դուրսը; 2. ծայրինը, ծայրագոյնը; 3. դրսինը։ At the—. առ առաւելն։

-sider -սայտ'ըր. արտաքին, օտար։

-skirt -'սքըրթ. *s.* սահման, ե-զերք; 2. արուարձան։

-spread', *va.* ծաւալել, տա-րածել։

-stand -սթէնտ, *vn.* ցցուիլ; 2. առկախ՝ անվճար մնալ, երկննալ։

-stare', *va.* աչքը վախցնել; 2. ամչցնել ։ [կընցնել։

-stretch', *va.* տարածել, եր-

-strip', *va.* յառաջ անցնիլ։

-talk, *va.* խօսքով յաղթել ։

-value, *vn.* արժէքը աւելնալ։

Outvie -վայ', *va.* գերազանցել։

Outvote -վօթ', *va.* աւելի քուէ շահիլ յաղթել խօսքը քշել։

Outwalk -ուօք', *va.* շուտ քալել

Out'wall, *s.* նախապարիսպ ։ -ward, -wards աութ'ուըրտ, -ուըրտզ, *a.* դրսի, արտաքին՝ առերեւոյթս; 2. մարմնաւոր, -նական։ =*ad.* դէպ ի դուրս, դէպ արտասահման։ -bound. դուրս երթալու։ -ly, *ad.* դուրսէն, արտաքուստ , երեսանց։ -watch, *va.* լաւ պահպանել։ -wear -ուէր, *va.* աւելի քշել՝ տեւել ։ -weigh,

va. ծանր կշռել, արժել։ -wit, *va.* խաբել, նենգել։ -work', *va.* աւելի աշխատիլ; 2. յոգնիլ, հատնիլ։=*s.* ամրութեանց արտաքին մասը զին.

Ouzel ու՛զլ, *s.* սարեակ թռ.

Oval օ'վըլ, *a.* ձուաձև։

Ovary, -rium օ'վըրի, օվէյ'րիըմ, *s.* ձուարան մրգ; 2. սերմնարան բո.

Ovate,-ted օ'վէյթ, օվէյ'թէտ, *a.* ձուակերպ, թերատային։

Ovation օվէյ'շըն, *s.* փոքր յաղթամուտք Հ; պատուոյ ցոյց, պատիւ

Oven ըվ'ն, *s.* հնոց, փուռ։

***Over** օ'վըր, *pr.* վրայ, ընդ։ 1. Մէկ կողմէն միւսը, վրայէն, ընդ. To leap a stream, a table. From-the seas (ընդ ծով)։ 2. Վրայ, վերեւ։ -all the earth. To reign-. Clouds-our heads. 3. Միջոցին, բոլոր ատեն, մէջ։ To keep corn-winter. -night. 4. Մինչև, երած։ The water is-she shoes.=*ad.* վերը, վերև։ 1. Մէկ կողմէն միւսը, լայն, լայնկեկ։ A board three foot-. A tree four foot-. (հատ)։ 2. Դիմացը։ Boat is safe-. 3. Մէկէն միւսին (անցնիլ)։ To deliver-goods to another. 4. Աւելցուն, աւելի։ Running-. *Ղուկ. Զ. 38.* 5. Աւելի, քան, շուրջ։ 6. Ընդ, ցվերջ, լիովին, To read-a book. To argue a question-again. **Անհր.** Over again. անգամ մ'ալ։ -against. դիմացը, ճակատը։ -and-. դարձեալ եւ դարձեալ; գլտորելով։ To give-. դադարիլ; յոյսը կտրել։

Over-, օ'վըր-,

-abound', *vn.* առատ ըլլալ, յորդել։

-act', *va.* չարաչար աշխատիլ։

-alls, *pl.* վրայի լայն տափատ։

-arch', *va.* կամարաձեւել։

-awe', *va.* վախցնել, ահաբեկել։

-bal'ance, *va.* ծանր կշռել։=*s.* աւելցած, աւելի, աւելցուք։

-bear', *va.* նկուն ընել, նուաճել։

-bear'ing, *a.* իշխեցող, գոռոզ։

-bid', *va.* աւելի գին ուզել։

-board', *ad.* նաւէն դուրս, ծովը

-bur'den, *va.* ծանրաբեռնել։

-cast -քասթ', *va.* նսեմել, մթագնել; 2. չափազանց արժեցնել։

-charge' -չարճ', *va.* ծանրաբեռնել, ճնշել; 2. խճողել, բարդել; 3. (հրացանը) շատ լեցնել; 4. (հաշիւը) բեռնաւորել։ =օ'վըրչարճ. չափազանց գին՝ բեռ; 2. (հրացանի) անչափ լեցուածք։

-cloud', *va.* ամպով պատել։

-coat, *s.* վրանոց, թիկնոց։

*__-come'__, *va.* յաղթել, նուաճել, գլուխ ելլել, գերազանցել; արշաւել։

-cost'ly, *a.* չափազանց սուղ։

-do օվըրտու'-, *va.* չափէն աւելի ընել, եփել, խաշել; 2. չարաչար յոգնեցնել։ =*vn.* չարաչար աշխատիլ; 2. յոգնիլ, յոգնութիւն։

-dose', *a.* չափէն աւելի դեղ։

-draw օվըրտրօ', *va.* [*pp.* -drew, -drawn] պահանջէն աւելի փոխ/գիր քաշել։

-drive', *va.* չարաչար յոգնեցընել։

-due', *a.* ուշացած, յապաղեալ։

-feed', *va.* շատ կերցնել։

-flow', *an.* յորդել, ողողել, կոխել, շատնալ, զեղուլ, ծածկուիլ։ =օ'վըրֆլօ, *s.* հեղեղ; 2. յորդութ.

-flow'ing, *s.* զեղում, առատութ.

-freight', *va.* շատ բեռցնել։

-grow -կրօ', *an.* չափազանց աճիլ, բարձրանալ, ծածկել։

-hang, *an.* դուրս ցցուիլ, կախուել; ծռիլ; դուրս ցցել, կախել։

-haul -հօլ', *va.* քննել, նայիլ, զննել; 2. ետեւէն հասնիլ, շահիլ—.

-head', *ad.* վերը, ի բարձունս։

-hear', *va.* դիպուածաւ լսել։

-heat', *va.* շատ տաքցնել։

-is'sue, *s* (պանքատմսի) խճողում

-joy', *va.* ուրախութեամբ լնուլ։

-la'bor, *va.* չափազ. յոգնեցնել։

-lade', *va.* շատ բեռցնել։

-land', *a.* ցամաքի (ճամբով)։

-lap -լէբ'(ը), *va.* նորէն ծալլել։

-lay', *va.* ծածկել, պատել, գոցել; 2. վրան պառկիլ, խղդել։

-leap', *va.* անցնիլ, ցատկիլ։

-leather օ'վը-, *s.* մուճակի երես։

-lie -լայ', *va.* վրան պառկել։

-load', *va.* շատ բեռցնել։

-look լու-ք', *va.* վերէն նայիլ; 2. տեսարան ունենալ; 3. աչքէ անցնել, կարդալ, վրայէն անցնիլ; 4. անդին՝ հեռուն նայիլ; 5. զանց՝ անտես ընել, ներել; 6. ետեւէն նայիլ, կարդալ; 7. վրան հսկել։

-mas'ter, *va.* զսպել, նուաճել։

-match', *va.* յաղթել, գերազանցել. օ'վըր-*s.* գերազանց, յաղթող

-meas'ure, *s.* աւելորդ. աւելի։

-much', *a.* չափազանց, չափէ դուրս։ =*ad.* խիստ, շատ, կարի։

-night օ'վըրնայթ, *s.* երէկ գիշեր, առջի գիշեր։

-pass', *va.* վրայէն անցնիլ, կըտրել; 2. զանց ընել։ [տալ, վճարել։

-pay -բէյ', *va.* չափէն աւելի

-plus, *s.* աւելորդ, մնացորդ։

-ply', *va.* խիստ յոգնեցնել։

-poise', *va.* ծանր կշռել։

-pow'er, *va.* նուաճել; աղդել։

-press', *va.* հարստահարել, ճնշել; 2. ծանր կոխել։

-prize', *va.* շատ արժեցնել։

-rake', *va.* (ալիքը) խորտակել։

-rate', *va.* չափազանց արժեցնել։

-reach', *vn.* հասնիլ, տարածուիլ; խաբել։ -reach'er, *s.* խաբող։

-ride', *va.* խիստ յոգնեցնել; (ձիով) կարել անցնիլ։ [տուղ)։

-ripe', *a.* անցած, լխկած (պըտ-

-rule, *va.* իշխել. տիրել; 2. ուղղել, վարել; 3. հերքել, ջրել եւ.

-ruling -րու-'լէն, *a.* վարիչ, իշխող։

-run օվըրրըն', *va.* ողողել տարածել; 2. ապստամբել, նուաճել, ճնշել; 3. ճզմել, կոխկռտել; 4. լայն շարել տպ. =*vn.* յորդել, ողողել։

-see', *va.* հսկել, նայիլ; ուղղել։

-seer', *s.* վերակացու, խնամակալ

-set', *va.* շրջել, դարձնել. օ'վըրսէթ, *s.* շրջելը, դարձնելը; աւեր։

-sew -սօ', *va.* վրակոխ ընել, կարել

-shade, *va.* շուք ընել՝ ձգել։

-shad'ow, *va.* շուք ձգել, հովանի ըլլալ, հովանաւորել; պաշտպանել, ծածկել; 3. նսեմացնել։

-show օ'վըրշօ-, *s.* սարմուճակ ֆալոշ, լաստիկ։

-shoot', *vn.* նշանը անցնիլ, սուրալ։ [նիւ։

-shot-wheel, *s.* վերահոս ջրա-

-sight օ'վըրսայթ, *s.* սխալ, վրիպակ; 2. վերակացութիւն, տեսչութիւն, պահպանութիւն; 3. զանցառութիւն։

-sleep', *vn.* երկայն քնանալ։

-spread', *va.* տարածել; պատել

-state', *va.* չափազանցել։

-stay', *vn.* շատ՝ երկայն կենալ։

-step', *va.* չափը անցնիլ։

-strain', *va.* տաժանիլ, ճգնել։

-take', *va.* վրայ հասնիլ, բռնել։

-task', *va.* ծանր հարկ դնել։

*-throw', *va.* վեր ի վայր ընել, շրջել; կործանել, տապալել, յաղթել։ =օ'վըրթհրօ, *s.* շրջում, տապալում; 2. կործանում, անկում։

-top -թաբ', *va.* գագաթը ելլել, բարձրանալ, գերազանցել։ [ընել։

-trade', *va.* խիստ շատ գնում

-turn', *va.* շրջել, դարձնել; տապալել, կործանել; կորսնցնել, նուաճել։ =*s.* վեր ի վայրում, գլխիվայրութիւն, շրջում։ [հատել։

-val'ue, *va.* չափազանց գնա-

-ween'ing, *a.* յանձնապաստան

-weigh -ուէյ', *va.* աւելի կշռել։

-weight, *s.* աւելորդ (ծանրութ.)

-whelm -հուէլմ (ռ), *va.* [-ed *with, by*] տարածել, ճնշել; ճմլել, ճզմել, ջախջախել։ -ingly, *ad.*

-work, *va.* չարաչար աշխատիլ, յոգնիլ, կոտրիլ, կենալ, իյնալ։

Overt օ'վըրթ, *a.* յայտնի, քաջայայտ։ -ly, *ad.* բացէ ի բաց։

Overture օ'վըրչըր, *s.* բացուածք, ծակ, մուտ, բերան, օդամուտ, ճեղք; 2. առաջարկ, ձեռնարկ; 2. նախերգանք (օպերայի)։

Ovicular օվիք'-, *a.* հաւկթի։

Oviduct օ'վիտըքթ, *s.* ձուանցք։

Oviform օ'վի-, *a.* հաւկթաձեւ։

Ovine օ'վայն, *a.* ոչխարի։

Ovip'arous, *a.* ձուածին։

Oviposit օվիբօ'զիթ, *va.* (միջատը) հաւկիթ ածել։ -ion օվիբօզի'շըն, *s.* (միջատաց) ձուածութիւն։ -or օվիբօ'զիթըր, *s.* ձուածու։

Ovisac օ'վիսէք, *s.* ձուախորշ։

Ovoid, -al օ'վօյտ, օվօյ'տըլ, *a.* ձուակերպ։ [ձուակ ն.

Ovolo օ'վըլօ, *s.* ձուաձեւ զարդ,

Ovology օվօլ'-. ձուաբանութ.

Ovoviparous օվօվիբ'էրըս. ձուակենդանածին։ [ծիլ։

Ovule օ'վիուլ, *s.* ձուիկ, սերմնա-

Ovum օ'վըմ, *s.* ձուամոն։

Owe օ, օու, *va.* պարտիլ, պարտական ըլլալ; 2. պարտաւորիլ։

Owing օ'ինկ, *s.* պարտուպատշաճ, օրինաւոր; 2. ընծայելի, հանմակրելի։

Owl աուլ, *s.* բու, հուգու պայ-գուշ։ =*vn.* մաքսախուզութ. ընել։

Owler աուլ'ըր, *s.* մաքսահէն։

Owlet աուլ'էթ, *s.* բուիճակ։

Owlish աուլ'իշ, *a.* բուանման։

Own օն, *a.* անձնական, յատուկ։ [illegible] My-. իմս, անձնականիս։ Your-. նոյն իսկ ձեր, ձեզինն։

Own օըն, *va.* ստանալ, սեպհականել, տիրանալ; 2. ընդունիլ խոստովանիլ։

Owner օըն'ըր, *s.* տէր, ժառանգ։ -ship, *s.* սեպհականութիւն։

Ox աքս, *s.* [*pl.* Oxen աքս'ըն]. եզ։ -bow. (եզնա)լուծ, անուր զէյլէ։ -eye. եզնակն բո. բո. -eye daisy. ճփնի բո. -fly. գոռեզ, եզնաճանճ։ -goad. խթան, մէսաս։ -heart. կեռաս մը։ -lip. գարնանածաղիկ։ -stall. գաղարք եզի, եզնոց, վիճակ, գոմ։ -tongue. եզնալեզու։

Oxalis աքսա'լիս, *s.* թթուիկ, թթուարաշ [illegible] -lic աքսա'լիք, *a.* թթուինչային։ -acid. թթուինչաթթու ռ.

Oxide աք'սայտ, *s.* թթուիդ, ժանգ, ոքսիդ քար։ -date, -dize աք'սիտէյթ, *va.* ժանգահարել, թըթուիտել։ -dation, *s.* ոքսիտացում, ժանգահարում։

Oxygen աք'սիճէն, *s.* թթուածին (կազ); ճերմկցնող փոշի։ -ous աք'սիճէնըս *a.* թթուածնի, թթուածնային։

Ox'ymel աք'սիմէլ, *s.* խառնուրդ ջուրի, մեղրի և քացախի, քացախաթան։

Oxytone աքս'իթօն, *s.* յանգաշեշտ, շեշտոլոր; 2. վերջին վանկին վրայ սուր շեշտ ունեցող բառ 3ռ.

Oyer օ'յըր, *s.* ունկնդրութ. -and Terminer. եղեռնադատ ատեան։

Oyez օ'եէս, *int.* լսեւ, լսեցէք։

Oyster այս'թըր, *s.* ոստրէ։ -plant. [illegible]

Ozena օզի'նէ, *s.* ռնգախաշ։

Ozocerite, -kerite օզօսի'րայթ, օզօքէ'րայթ. տեսակ մը ուեղին կամ բնածոյ մոմ, հասամոմ, գարշամոմ։

Ozone օ'զօն, *s.* ոզոն ռ.

P

Pabulum բէպ'իուլըմ, *s.* սնունդ, ճարակ; վառելանիւթ։ -lar բէպ'իուլըր, *a.* սննդական։

Paca բէյ'քէ, *s.* կրծող կենդանի մը ի Հար. Ամերիկա, բակա։

Pace բէյս(ս), *s.* քայլափոխ, քայլ; քալուածք, ընթացք; գնացք (ձիու); քայլաչափ (3.3 ոտք)։ =*vn.* քայլ առ քայլ շարժիլ, քալել, ճեմել։ =*va.* քայլաչափել; 2. քալուածքը կանոնել, ուղղել։

Paced բէյսդ, *a.* (յամր)ընթաց։

Pachyderm, -atous բէք'ի-, բէքիտըրմէյ'տըս, *a.* թանձրամորթ է.

Pacific,-al բէսիֆ'իք, *a.* խաղաղասէր, խաղաղարար, խաղաղաւէտ, խաղաղական, հաշտարար։ — Ocean. Խաղաղական՝ Մեծ Ովկէան։

Pacifica'tion բէսիֆիքէյ'շըն, *s.* խաղաղացում, հաշտութիւն; 2. հանդարտութիւն։ -tor -քէյ'տըր, *s.* հաշտարար, խաղաղարար։ -tory բէսիֆիքէյ'տըրի, *a.* հաշտարար, խաղաղական։

Pacify բէս'իֆայ, *va.* խաղաղել, խաղաղեցնել; 2. հանդարտեցնել։

Pack բէք(ք), *s.* ծրար, պատատ, կապոց; 2. հակ; բեռ; 3. պատական (որսի շանց); 4. խումբ, վոհմակ (գայլերու); 5. խաղի թուղթ բազմ; 6. ստահակաց խումբ։ =*va.* (բեռ) կապել; 2. ծրարել, փաթթել; 3. տեղաւորել; 4. կուտել, դիզել; 5. նիւթել, մեքենայել; 6. շուտով ղրկել, յղել; 7. գլխէ նետել, վռնտել; 8. շտկել ձի. =*vn.* տեղաւորուիլ, սխմուիլ; 2. մեկնիլ, անցնիլ։ To—off. ղրկել; վռնտել; ձգել երթալ։ To—up. (անտուկը) տեղաւորել։ —horse. գրաստ, բեռնկիր ձի։ —man. փերեզակ գօյբուգճու։ -saddle, կուրդին, համետ սէմէր։ —thread. առասան սիճիմ։ -wax. հրհրճուկ, կարշ (վզի) է.

Package բէք'էճ, *s.* պատատում; 2. ծրար, կապոց; 3. պատատչէք։

Packet բէք'էթ, *s.* պզտի ծրար, կապոց, ծրարոց չըգըն, բաֆէթ։ =*va.* ծրարել, ծրարով ղրկել։ -boat, -ship. նամակ և ճանբորդ տանող շոգենաւ, թղթաբերնաւ՝ շոգենաւ բօսթա։

Packing բէք'ինկ, *s.* հակողչէք, պատատչէք; պատատում, ծրարում։

Pact, Paction բէքթ, բէք'շըն, *s.* յարմարում, դաշինք, ուխտ։

Pad բէտ, *s.* կածան, նրբուղի; 2. քաղընթաց ձի ռահվան; 3. հուղկահար, աւազակ; 4. (յարդէ, մազէ) բարձ, բարձիկ; 5. ծծուն թուղթ; ծծատետր; 6. թերթակալ, թղթակալ, կնքակալ։ =*va.* քալել, ճամբորդել; 2. կողոպտել, զարնել; 3. (բուրդ, մազ) լմել; 4. (յարդով, խուզածով, մազով) բարձ լեցնել, բարձով զարդարել; 5. մազկատիչ նիւթ ի մէջ թաթխել։ -ding բէտ'-տինկ, *s.* (բրդով) լեցնելը; 2. բուրդ, մազ, յարդ; 3. նորոգում; 4. մազկատութիւն, մազկատում։

Paddle բէտլ', *s.* թիակ, թեւճակ; 2. անուատախտակ ձի.; 3. կախադուռ; 4. ճանկ, թաթ (կրիայի) =*an.* ջուրին հետ խաղալ, ժքթել;

թիավարել, քալեցնել։ —board. անուատախտակ ։ -box. անուայարկ թավլուղապաք ն.։ -wheel. թաթավիր անիւ (շոգենաւու)։

Paddock բէտ'ըք, s. արջնադօրտ, դոդոշ; 2. շրջափակ, մարգատան; 3. լաքօին, սունկ մանիար։

Paddy բէտ'ի, s. խուլանտացի (հեգն.); 2. (կճեպը վրան) բրինձ։

Padlock բէտ'լաք, s. կախփականք, կողպէք սամա ֆիլիս։ =va. կողպէքել, բայլիքել։ [պաս մը։

Paduasoy բէտիուասօյ', s. կեր-

Pæan բի'ըն, s. երգ յաղթութ.

Pæony, *See* Peony.

*Pagan բէյ'կըն, s. հեթանոս, կռապաշտ։ =a. հեթանոսական։ —ism բէյ'կընիզմ, s. —ութիւն։—nize բէյ'կընայզ, va. հեթանոսացնել։

Page բէյճ, s. մանկլաւիկ, սպասիկ, մանչ; 2. էջ, երես; 3. նուիրակ, բարապան։ =va. երեսները թուադրել, իջագրել, երեսագրել։

Pageant, -ry բէճ'ընթ, բէյ'ճընթրի, s. ներկայացում, հանդէս, ցոյց; 2. շքեղութիւն, շքեղ տեսարան; 3. արտաքին երեւոյթ։

Paginal բէճ'ինըլ, a. երեսներէ։

Paging, Pagination բէյ'ճին, բէճինէյ'շըն, s. իջագրութիւն, երեսահամար։

Pagoda բէկօ'տը, s. կռատուն; կուռք; 2. հնդ. դրամ (51 դահ.)։

Paid բէյտ, a. վճարեալ։

Pail բէյլ, s. կոնք, դոյլ զօվա։ -ful բէյլ'ֆուլ, a. կոնք մը (լեցուն)

Pain բէյն, s. պատիժ, վճիռ; 2. ցաւ, վիշտ, տանջանք, նեղութիւն; 3. հնհնուք, տագնապ, կսկիծ; 4. աղաբերք, երկունք; 5. *pl.* յոգնութիւն, աշխատանք։ =va. նեղել, տանջել; 2. վշտացնել, ցաւցնել։

Painful բէյն'ֆուլ, a. վշտագին, ցաւալի, կսկծալի; 2. տաժանելի, դժնդակ, աշխատալի։ -ly, *ad.* ցաւագին, վշտալից; 2. բազմաշխատ։ -ness, s. ցաւ, վիշտ, նեղութ.

Painim բէյ'նիմ, s. հեթանոս։

Pain'less. *a.* անցաւ, անվիշտ։

Pains բէյնզ, *pl.* յոգնութիւն, աշխատանք։ -taker, -taking. աշխատասէր, աշխատաւոր; բազմաշխատ։

Paint բէյնթ, s. գոյն, ներկ; 2. սնգոյր, շպար, կարմիր։ =*an.* պատկերը հանել, նկարել, գծել; 2. ներկել; 3. նկարագրել։ =*vn.* նկարչութիւն ընել; 2. (դէմք) սնգուրել, շպարել։ —ed բէյնթ'էտ, s. նկարեալ, նկարէն, նկարակերտ, նախշուն։ —er բէյնթ'ըր, s. նկարիչ, նկարչուհի, պատկերհան; 2. չուան, պարանիկ ն.։ -ing բէյնթ'ին, s. նկարչութիւն; 2. նկարագրութիւն; 3. պատկեր, նկար, նկարապատկեր, կենդանագիր։

*Pair բէէր, s. ջուխտակ, զոյգ, կրկնակ; 2. կրկին մասեր ունեցող իրեր՝ մկրատ, ակնոց, ունելի, աման։ =*an.* զուգել, զուգուիլ, զուգակցիլ, ընակցիլ; 2. համաձայնիլ, յարմարիլ։ A—. զոյգ մը, ջուխտ մը։ To—off. զոյգ զոյգ համբել՝ առնել; 2. (մէկուն հետ) յարմարիլ, համաձայնիլ։ —royal. նոյնատեսակ երեք իրեր։

Pakfond, -fung բէք'ֆօնտ, բէք'ֆընկ, s. ճենարծաթ, նորարծաթ, պափոն stu Dutchfoil.

Palace բէլ'էս, s. պալատ, դարպաս, ապարանք; 2. արքունիք։

Paladin բէլ'ըտին, s. քաջ, ասպետ

Palankeen, -quin բէլընքիյն', s. դահաւորակ, դեսպակ։

Palate բէլ'էյթ, s. քիմք ճաշակ; 2. ճաշակ, համառութիւն։ —table բէ'լէյթէպըլ, a. ախորժահամ։ —tal բէլ'էյթըլ, a. քիմային, քմաձայն (տառ՝ k, g, ch, sh, j, gn):

Palatial փէլէյ՛շըլ, *a.* պալատական, արքունի; 2. հոյակապ, փառաւոր; 3. քմաց, քմային։

Palatic փէլէթ՛իք *a.* քմային, քմաց

Palatine փէլ՛էթին, *a.* պալատի, պալատականի; 2. իշխանական, արքայական, դրանիկ, արքունի; 3. քմային, քմաց ։ =*s.* պալատինոս, պալատունի։ Count—. ատենաւոր, արքայական կոմս ։ County—. արքայական կոմսութիւն, պալատունիք։ —tinate փէլէթ՛ինէյթ, *s.* պալատինութիւն։

Palaver փէլա՛վըր, *s.* շաղակրատութիւն; 2. շնթանք, փաղաքշանք =*va.* ոչնչաբանել, շնթել։

Pale փէյլ, *a.* դեղնած, գունատ, աժգոյն, ամոյն, դալկահար; 2. աղօտ։ =*an.* գոյնը նետել, դեղնիլ, գունատիլ ; 2. դեղնեցնել ; 3. պարփակել, ցանկափակել, ցանկել։ =*s.* ցից, ցցաշարք; 2. ծողափակ, ցանկ; 3. վիճակ; 4. ծող (ի+; 5. երկիր, սահման։ —aceous փէյլէյ՛շըս, *a.* յարդագոյն՝ յարդանման; 2. յարդային։ —ly փէյլ՛լի, *ad.* դէմքը նետած, գունատ; տխուր, թալթալ։ —ness, *s.* գունատութիւն։

Paleography փէյլիօկ՛րէֆի, *s.* հին ձեռագիր կարդալու արուեստ, գրչագիտութիւն, հնագրութիւն։ —pher, *s.* հնագրող ։ —phic, —al փէյլիօկ՛րէֆիք, *a.* հնագրական։

Paleology փէյլիօլ՛օճի, *s.* հնախօսութիւն։ —gist, *s.* հնախօս։

Paleontology փէյլիընթօլ՛օճի, *s.* նկարագիր բրածոյ կենդանեաց և բուսոց, հնէաբանութիւն ։

Palestra փէլէս՛թրէ, *s.* մարզարան, մրցարան; 2. մարզանք։ —trian; —tric, —al փէլէսթրէ՛ըն, էսթ՛րիք, *a.* մարզական, ըմբշական։ [բաղդօս

Paletot փէլ՛էթօ, *s.* վերնազգեստ

Palette փէլ՛էթ, *s.* գունատախտակ, երանգապնակ, երանգակալ՝ պնակ (նկարչի)։

Palfrey փօլ՛ֆրի, *s.* նժոյգ, հանդիսի ձի; 2. փոքր ձի, բաչոյ։

Pali փա՛լի, *s.* նուիրական՝ սրբազան լեզու Պիրմայի, Սիամի և Սէյլանի ; Սանսքրիտի գաւառաբարբառ մը, պալի, պալերէն։

Pali—:—logy փէլիլ՛օճի, *s.* կրկնաբանութիւն , ազդեցիկ ընելու համար բառի մը կրկնում եւ. —mpsest փէլ՛իմփսէսթ, *s.* կրկնագիր, ջնջագիր (մագաղաթ)։ —ndrome փէլ՛ինտրօմ, *s.* անդրադարձ բառ՝ որ աջէն ձախէն նոյնը կկարդացուի ինչպէս madam:—node փէլ՛ինօտ, *s.* վերերգ, վերերգութիւն; 2. յետս կոչում։

Paling փէյ՛լին, *s.* ցցաշարք։

Palisade փէլիսէյտ՛, *s.* ցցապատնէշ, ծողք; 2. շերտափակ, ծողաբարձ։ =*va.* ցցապատնիշել։

Palish փէյ՛լիշ, *a.* գունատ, տժգոյն, դեղին։

Pall փօլ, *s.* վերարկու; 2. եմիփորոն, պալիուն (եպիսկոպոսի); 3. դագաղի ծածկոյթ։ =*an.* ծածկել; 2. անհամ՝ անլի ըլլալ, համը փախցնել; 3. յափրանալ, նողկալ; 4. ձանձրանալ, պաղիլ; 5. վհատեցնել։ -bearer. սգակիր, դագաղակիր։

Palladium փէլէյ՛տիըմ, *s.* պալլասի արձան; 2. պաշտպանութիւն, գրաւական; 3. պալլատին տ.

Pallet փէլ՛էթ, *s.* գունատախտակ նկ; 2. յարդէ անկողին, խըշտեակ; 3. անօթ , գործիք; 4. ճօճանակի լծակ։

*****Palliate** փէլ՛իէյթ, *va.* ծածկել, քողարկել; սքօղել , պարտկել; 2. սփոփել, ամոքել, բարեքել ։ —tion -էյ՛շըն, *s.* քողարկում; 2. ամոքում։ —tive փէլ՛իէյթիվ, *a.* ամոքիչ՝ մեղմացնող (դեղ), ամոքադեղ։

Pallid բէլ՛իտ, *a.* տժգոյն, գունատ, տմոյն: –ness, *s.* –ութիւն:

Pall-mall բէլ-մէլ՛, *s.* մականախաղ, ճօկանախաղ; -նավայր:

Pallor բէլ՛ըր, *s.* տժգունութ.:

Palm բամ, *s.* ափ, թաթ; 2. ուղուկ, թիզ (4 մատ); 3. խարսխի ճիրան; 4. ուղեշ, պորան (այծեամի); 5. արմաւենի; 6. յաղթութեան նշան, բայիշ, բրաբիոն, պսակ: =*va.* ձեռքին մէջ պահել, (ձեռքէն) աներեւութացնել; 2. խաբել, նենգել: –Sunday. ծաղկազարդ, ծաղկազարդ էջ. To bear the–. գերազանց՝ յաղթող հանդիսանալ:

Palma Christi, Palmcrist բէլ՛մէ +րիսթի, բամ՛+րիսթ, *s.* հնկախուղի թուփ, տզենի ջղուն:

Palmar,-ry բէլ՛մէր, -ի, *a.* ափի:

Pal′mary, *a.* երեւելի, վսեմ:

Pal′mate, -ted բէլ՛մէյթէտ, *a.* ափաձեւ; 2. մաշկոտն, մաշկոտունք (սագ, բադ եւայլն) ի–.

Palmer բամ՛ըր, *s.* խաղաղարբուժ; 2. ուխտաւոր, մահտեսի: -worm. որդ, թրթուր:

Palmetto բէլմէթ՛օ, *s.* արմաւենիկ: –mif′erous, *a.* արմաւենաբեր:

Palmiped բէլ՛-, *a.* մաշկոտն:

Palmistry բա՛մ-, *s.* ձեռնահմայութիւն: –ter, *s.* ձեռնահմայ:

Palmy բամ՛ի, *a.* արմաւեննեաց; փառաւոր, ծաղկեալ, յաղթանակի:

Palp բէլբ, *s.* շօշափուկ (միջ.):

Palpable բէլ՛բէպըլ, *a.* շօշափելի; 2. յայտնի, զգալի: –ly, *ad.* ակներեւ: –ness,–bility, *s.*

Palpa′tion, *s.* շօշափում:

Pal′pebral, *a.* արտեւանանց:

Palpitate բէլ՛բիթէյթ, *vn.* թունդ ելլալ, բաբախել, տրոփել, թնդալ: –tion -թէյ՛շըն, *s.* բաբախում, թափթափում, տրոփում, թնդիւն (սրտի)

Palsgrave բօլզ՛կրէյվ, *s.* պալատական, իշխան: –vine, *s.* -ուհի:

Palsical բօլ՛-, *a.* անդամալոյծ:

Palsied բօլ՛զիտ, *a.* հաշմոտ:

Palsy բօլ՛զի, *s.* անդամալուծութիւն: =*va.* անդամալուծել:

Palter բօլ՛թըր, *vn.* հեռը խնալ, խաղալ: –er -՛թըրըր, *s.*

Paltriness, *s.* անպիտանութ.:

Paltry բօլ՛թրի, *s.* ոչինչ, փանաքի, չնչին, աննշան: [յին:

Paludal բէլիւ-՛տըլ, *a.* ճահճա-

Paly բէյլ՛ի, *a.* տժգոյն, տմոյն:

Pampano բէմ՛բէյնօ, *s.* ձուկ մը, խժաբ:

Pampas բէմ՛բէզ, *s.* ընդարձակ դաշտ (հար. Ա.Մ.), բամբաս:

Pamper բէմ՛բըր, *va.* յափրացնել, չափազանց կերցնել; 2. խըճողել, լեցնել:

Pamphlet բէմ՛ֆլէթ, *s.* գրքոյկ, տետրակ; 2. պարսաւատետր: –eer բէմֆլէթիյր՛. տետրակագիր; 2. պարսաւագիր:

Pan բէն, *s.* տապակ, կոթով աման; 2. կաթնեբի, դաշխուրան, ծափ; 3. խանձակալ, խանձոց բիւ-ֆէնկ փակեալը; 4. գանկ; 5. Պան դէյ; 6. փուռ հող, ջրընկալ խաւ (երկրի): To–out. (ոսկին) հալել, քուրայել; 2. փոխել: –cake, տապակի գաթա կէօզլէմէ:

Panacea բէնէսիի՛ը, *s.* համայնաբոյժ, համադեղ, ամենադեղ:

Panada, –de, –do բէնէյ՛տէ, բէնէյտ՛, -՛տօ, *s.* հացաթան բիրիբ:

Panama բէն՛էմա, *s.* (Բանամայէ եկած) կնիւնէ գլխարկ:

Pancreas բէն+՛րիէս, *s.* ստամոքսի դեղձ, շարբոյր, պանկրեատ, ստամոքադեղձ: –reatic բէն+րիէթ՛իք *a.* պանկրէատային, շարբուրային

Pendean բէն՛տիըն, *s.* Պան չաստուածի, պանական: –pipes. պա–

նարինգ, եղէգնարինգ չըղըրըմա։

Pandect բէն'տէքթ, s. համայնապատում ճառ; 2. օրինագիրք Հաւաքումն Հռոմ. (Յուստինիանոսի), օրինաց որ եւ Digest.

Pandemic բէնտէմ'իք, a. համաճարակ, համրածաւալ (ախտ)։

Pandemonium բէնտիմօ'նիըմ, s. համադիւարան, պանդէմոնիոն։

Pandit, -ta; Pundit բէնտիթ', բէնտիթ'թէ, բըն'տիթ, s. վարդապետ՝ իմաստուն Հնդկաց։

Pander բէն'տըր, s. կաւատ։

Pandoor, -door բէն'տուր, s. անկանոն զինուոր ի Հունգարիա, պանդուր։ [որ եւ Bandore.

Pandore բէն'տօր, s. փանդիռ

Pane բէյն, s. քառակուսի ապակի; 2. մաս (պատի), մասնորմն

Panegyric բէնիճիր'իք, s. կացրդական ներբող, ներբողեան, գովարանութիւն; գրուատիք։-gyric, -al -ճիր'իքըլ, a. ներբողական, գովասանական։-gyrist բէնիճիր'իսթ. գովասան, գրուատիչ։ -gyrize -ճիր'այզ, va. ներբողել, գրուատել։

Panel բէն'ըլ, s. գրան երեսիկ, տապակ ճ; 2. կոփած քարի երես; 3. երդուեալոց ցուցակ, երդուեալք; 4. պատկերցու տախտակ նկ.

Pang բէնկ, s. տանջանք, վիշտ, տուայտանք; 2. հոգեվարք

Pan'golin, s. թեփամողէզ։

Panic բէն'իք, a. յանկարծական՝ փուճ՝ խոլական (վախ), պանաչ, ահաբեկում, պանական (երկիւղ)։ -grass, Pannicle. ձիակորեակ

Panicle բէն'իքլ, s. հատ ծաղկանց, յուրան։ -culate, a. -աւոր։

Panuade', s. կորակաղք ձիու։

Pannier բէն'իըր, s. սակառ, զամբիւղ, կողով պէյկիր ֆիւֆեկի։

Panoply բէն'ըփլի, s. սպառազինութիւն; 2. զինախուրձ, զինաշար

Panorama բէնըրէյ'մէ, -նըրա'մէ, s. համայնապատկեր, շրջանկար; 2. շրջապատկեր, համայնացոյց։ -mic, -al բէնըրամ'իքըլ, a. համատեսիլ, լաւ տեսարանով։

Pansy բէն'զի, s. խնդածաղիկ, խոկածաղիկ ներձակի մեկեֆչէ։

Pant բէնթ, an. հեւալ, թառել, շունչը բռնուիլ; 2. անձկալ, հառաչել։=s. թառում, սրտի թնդիւն

Pantagraph, *See* Pantograph

Pan'talets, *pl.* ծնկատափատ։

Pantaloon բէնթըլուն', s. խեղկատակ, հապիտ, բանդալոն Իտ.; 2. *pl.* տափատ, առնադգեստ։

Pantheism բէն'թհիիզմ, s. համայնաստուածութիւն։ -ist բէն'թհիիսթ, a. համայնաստուածեան։ -istic, -al բէնթհիիսթ'իքըլ, a. համաստուածութեան։

Pantheon բէնթհի'ըն, s. ամենադից մեհեան՝ տաճար, պանդէոն; 2. կրօնքի բոլոր չաստուածները, ամենադիք։

Panther բէն'թհըր, s. յովազ։

Pantile -'թայլ, s. կոր կղմինտր։

Pantler -'լըր, s. հացաբաշխ։

Pantofle -թուֆ'լ, s. հողաթափ

Pantograph, s. ամէն բան օրինակող գործիք, համագրող գ.

Pantology բէնթալ'ըճի, s. համբագիտակ, համայնագիտարան։

Pantomime բէն'թըմայմ, s. անխօս ներկայացում, մնջկատակ։ -mim'ic, -al, a. մնջկատակի։

Pantry բէնթ'րի, s. ուտեստադարան, մառան, շտեմարան։

Panym բէյ'նիմ, s. հեթանոս։

Pap բէբ, s. ծիծ, ծիծիկ; 2. աթերայ, բալուդա ղափա; 3. պտուղի միս; 4. սնունդ, կեր։

Papa բաբա', s. հայրիկ, եպա։

Papacy բէյ'բէսի, s. պապութ.։

Papal բէյ'բըլ, a. պապական։

Papaverous ՓԷՓԷՎ'ԸՐԸՍ, *a.* *մեկոնի, խաշխաշի (պէս)։*

Papaw ՓԷՓՕ', *s.* *Հնդիկ սեխ։*

Paper ՓԷՅ'ՓԸՐ, *s.* *թուղթ, քարտ, քարտէզ; 2. կտոր, թերթ (թղթի); 3. լրագիր օրագիր; 4. գրութիւն; 5. մուրհակ, փոխգիր; 6. թղթադրամ, արժէթուղթ; 7. որմաթուղթ, նկարաթուղթ, ներկաթուղթ։* =*va.* *թղթորմել (սենեակը); 2. թուղթ անցնել; 3. թուղթին մէջ դնել, թղթել։* -hangings. *գունաւոր որմաթուղթ։* -stainer. *որմաթուղթ շինող։* -case, -holder. *թըղթանոց; 2. ծանրոց, թղթապինդ, թղթակալ։* —-credit, —-currencys. *պանքատոմս, թղթադրամ։* -cutter, -knife. *թղթահատ։* -faced. *ճերմակերես։* -folder. *ծալոց գ.* -hanger. *թղթամածույց (մարդ)։* -kite. *թռուցիկ, վիշապակ։* -making. *թղթաշինութ.* -money. *դրամատոմս, թղթադրամ գայիմէ։* -reeds. *պապիրոս, թղթեղէգ (Եգիպտոս)։* -weight. *ծանրոց, դնոց (թուղթի վրայ)։*

Papes'cent, *a.* *մոււտ (պտուղ)։*

Papier-maché ՓԷՓ'ԻԷՅՄԱ'ՇԷՅ, *s.* *թանձրաթուղթ։*

Papilionaceous ՓԷՓԻԼԻՕՆԷՅ'-, *a.* *թիթեռնակերպ, -նածաղիկ։*

Papilla ՓԷՓԻԼ'ԼԷ, *s.* (*pl.* -læ -'ԼԻ) *մորթի վրայ մանր բշտիկ, պտուկ; 2. պինդ ու չոր ուռեցք մորթի կամ բուսոց վրայ, շուտ, շիտ։*

Papillary, -lose, -lous ՓԷՓ'Ի-ԼԷՐԻ, -ԼՕՍ, *a.* *կոնոնային, պտրանկերպ։*

Pap'illote, *s.* *գանգրաթղթիկ։*

Papist ՓԷՅ'ՓԻՍԹ, *s.* *պապական։* **-ic, -ical** ՓԷՓԻՍԹ'-, *a.* *պապութեան։*

Pa'pistry, *s.* *պապականութիւն։*

Papouse, Pappoose ՓԷՓ'ՓՈՒՍ, *s.* (*Հիւս. Ամ. Հնդ.*) *երախայ, չաղա։*

Pappous, -pose ՓԷՓ'ԸՍ, ՓԷՓ'ՕՍ, *a.* *բրդոտ (բոյս), ցցունավարդ։*

Papulous, -illose ՓԷՓ'ԻՈՒԼԸՍ, ՓԷՓԻԼՕՍ, *a.* *պալարալից, շիտուտ։*

Papyrus ՓԷՓԱՅ'ՐԸՍ, *s.* [*pl.* -ri -'ՐԱՅ.] *եղէգ մը, պրտու, պապիրոս։*

Par ՓԱՐ, ՓԱ'Ր, *s.* *հաւասարագին, բուն գինն ունենալը, գլուխ գլխի գալը։* At . *գլուխ գլխի (արժէթուղթ)։* Above—. *շահաբաժինով։* Below—. *զեղչով, դրամազեղչով։* On a—. *հաւասար, հարթ։* —value. *անուանական արժէք արժէթղթոց, հանագին։*

Parable ՓԷՐ'ԷՊԼ, *s.* *առակ։*

Parabola -'ՊՕԼԷ, *s.* *զուգորդ։* **-boliform, -boloid** ՓԷՐԷՊԱԼ'-, *a.* *զուգորդակերպ։* **-bolist** ՓԷՐԷՊ'ԸԼԻՍԹ, *s.* *առակախօս։* **-boloid** ՓԷՐԷՊ'ԸԼՈՅՏ, *s.* *զուգորդակերպ։*

Parabolic, -al ՓԷՐԷՊԱԼ'ԻՔԸԼ, *a.* *այլաբանական, առակաւոր; 2. զուգորդական, լարաձիգ է.* **-ly**, *ad.* *առակով; 2. զուգորդօրէն։*

Paracentric, -al ՓԷՐԷՍԷՆ'-, *a.* *արտակեդրոն։* [*ժամանակութ.։*

Parachronism -ՐԷՔՐԸ'-, *s.* *յետ-*

Parachute ՓԷՐ'ԷՇՈՒԹ, *s.* *անկարգել (օդապարիկի), պահպանակ*

Paraclete ՓԷՐ'ԷՔԼԻԹ, *s.* *մխիթարիչ, Հոգին Սուրբ։*

***Parade** ՓԷՐԷՅՏ', *s.* *ցոյց, շուք, հանդէս, շռշականք; 2. զօրահանդէս, անցահանդէս։* =*va.* *ցոյց ընել, ձեւացնել; 2. զօրահանդէս ընել; 3. ժողվուիլ։*

Paradigm ՓԷՐ'ԷՏԻՄ, *s.* *յարացոյց, օրինակ (լծորդ.) ք.*

Paradise ՓԷՐ'ԷՏԱՅՍ, *s.* (*եդեմական*) *դրախտ, եդեմ, դրաստ, պարտէզ; 2. արքայութիւն, գերերջանիկ վիճակ, երկինք։* —Lost. *դրախտ կորուսեալ։* —Regained. *դրախտ վերագտեալ։* **-disiacal** ՓԷՐԷՏԻՍԱՅ'ԷՔԸԼ, *a.* *եդեմական։*

Paradox ՓԷՐ'ԷՏԱՔՍ, *s.* *այլան-*

դակ կարծիք, յարակարծիք։ -ical, *a.* նորօրինակ, յարակարծական։

Paraffine բէր'էֆֆին, *s.* հաստատուն և իւղային նիւթ, խայծաղանաճարպ, մոմանիւթ։ -matches. մոմապատ լուցկի շէմալը ֆիթիլի; 2. ծայրը մոմանիւթի թաթխուած լուցկի։

Paragoge բէրէկօ'ճի, *s.* վերջադրութիւն։ -gic, -al բէրէկոճ'իքըլ, *a.* վերջադրական։

Paragon բէր'էկըն, *s.* օրինակ, գաղափար։

Paragraph բէր'էկրէֆ, *s.* հատուած, պարբերութիւն; 2. հատուածի նշան, հատուածանշան (§)։ -ph'ic, -al, *a.* հատուածական։

Paraleipsis բէրէլայփ'սիս, *s.* յապաւում, զանցառութիւն հռ.

Parallax բէր'էլլէքս, *s.* տեղազանութիւն։ -lactic, -al -լէք'թիքըլ, *a.* տեղազանական։

Parallel բէր'էլէլ, *s.* զուգահեռագիծ; 2. նոյնութիւն, հաւասարութիւն; 3. զուգակշիռ, համեմատութիւն; 4. զուգ. խրամ, զուգահեռակ գիծ; 5. ուղղագիծ (||) տպ. =*a.* հաւասար հեռաւոր, զուգահեռական; 2. միօրինակ, հաւասար։ =*va.* զուգ. ընել, դնել; 2. հաւասարիլ։ -ism, *s.* զուգահեռականութիւն, հաւասար հեռաւորութիւն։ -ogram բէրէլլէլ'օկրէմ, *a.* զուգահեռագիծ, քառակողմեան ձև։ -opiped, -opipedon բէրէլլէլօբիբ'էտըն, *s.* զուգահեռանիստ

Paralogy, -gism բէրէլ'ըճիզմ, *s.* թիւր պատճառաբանութիւն, սուտ ձեռնարկութիւն։

Paralysis բէրէլ'իսիս, *s.* անդամալուծութիւն։ -litic, -al բէրէլիթ'իքըլ, *a.* անդամալոյծ ֆէօբրիւլ։ -lyze բէր'էլայզ, *va.* անդամալուծել, լուծել; 2. խափանել։

Paramount բէր'էմաունթ, *a.* գերագոյն, գերազանց; 2. բարձրագոյն, գլխաւոր, գերակայ։

Paramour բէր'էմուր, *s.* հոմանի, հոմանուհի; 2. սիրուհի հարճ։

Paranymph բէր'էնիմֆ, *s.* փեսաղբայր, հարսնեւոր, հարսնքոյր; 2. օգնական, ընկեր, ձեռնտու։

Parapet բէր'էբէթ, *s.* բարձրկեկ եզր, ծնօտ, պսակ, վանդակորմ, փայտորմ; 2. հողակոյտ ամբ.

Paraph բէր'էֆ, *s.* գծերու հիւսակ, պատուածք սահի։

Paraphernalia -ֆըրնէյ'լիէ, *pl.* կնոջապատկան (ինչք) արդուզարդք

Paraphrase բէր'էֆրէյզ, *s.* ընդարձակ մեկնութիւն՝ թարգմանութիւն, յարասութիւն։ =*an.* ընդարձակօրէն թարգմանել, լայնաբար մեկնել, յարասել, պարզաբանել։ -rast բէր'էֆրէսթ, *s.* ընդարձակ թարգմանիչ, մեկնիչ։ -rastic, -al բէր'էֆրէսթիքըլ, *a.* յարասական, ճոխագոյն, ազատ (թարգ.)։

Paraplegy, -gia բէրէբլի'ճի, -'ճիէ, *s.* կիսանդամալուծութիւն։

Paraquet, *See* Parrakeet.

Parasang բէր'էսէնկ, *s.* հրասախ, փարսախ ֆարսախ։

Paraselene բէրէսիլի'նի, *s.* երբեմն լուսնին շուրջը տեսնուած լուսաւոր շրջանակ, լուսնանմանութ.։

Parasite բէր'էսայթ, *s.* հացկատակ, պատառաբոյծ, պնակալէզ, ժիժ ցաղգաղուգ; 2. մակաբոյծ, օտարաբոյծ, այլաբուն (միջատ, բոյս) մակաբոյս, օտարաբոյն։ -tic, -al բէրէսիթ'իքըլ, *a.* պատառաբոյծ. մակաբուծական։ -tism -սիթ'իզմ, *s.* հացկատակութիւն; 2. մակաբուծութիւն, պատառաբուծութ. բս.

Parasol բէր'էսօլ, *s.* հովանոց, հովանիկ։ -ette, *s.* հովանոցիկ։

Parboil բար'պոյլ, *va.* կիսեփ ընել, թերխաշել։

Parbuckle բար՛պըքըլ, *s.* բեռնաբարձում ն—. =*va.* բեռ վերցնել։

Parcæ բար՛սի, *s.* պարկայ, երեքին դիցուհիք կենաց և մահու, ճակատագիր դէց.

Parcel բար՛սըլ, *s.* մաս, մասնիկ, կտոր, բաժին; 2. ծրար, կապոց, վաճառածրար, խերուծ; 3. հաւաքուած, կտորիկ էր. =*va.* [out] մաս մաս բաժնել։ =*aa.* մաս առ մաս, կտոր կտոր։ –post. թղթատարով ղրկուած ծրար foյի pouդայ։

Parcenary բար՛սինըրի, *s.* ժառանգակցութիւն։ –cener բար՛սինըր, *s.* տիրակից էր.

Parch բարչ(թ), *an.* խանձատել, խանձել, խանձիլ qավnուrմաq; 2. չորցնել, ազազել։ [գաղաթ։

Parchment բարչ՛մընթ, *s.* մա-

Pard բարտ, *s.* ինձ, ընձառիւծ։

Pardon բար՛տըն, *va.* թողութ. տալ, ներել; 2. շնորհել, ներողամիտ ըլլալ։ =*s.* թողութիւն, ներում; 2.ներողութիւն։ –able բար՛տընէպլ, *a.* թողելի, ներելի։ –ness –նէպլնէս. *s.* –ութիւն։ –bly, *ad.*

Pare բէէր. *va.* կեղեւել; 2. կոփել, քերծել; 3. յապաւել, կրճատել

Paregoric բէրիկօր՛իք, *a.* մեղմիչ, մեղմացուցիչ; 2. ցաւամոք (դեղ)։

Parent բէէր՛ընթ, *s.* ծնողք, հայր մայր; 2. պատճառ, սկիզբ, աղբիւր –age բէ՛րընթէճ, *s.* տոհմ, ազգականութիւն; 2. ծնունդ, սերունդ։ –al բէրէնթ՛ըլ, *a.* ծնողական, ծնելասէր, խանդակաթ։ –ly, *ad.*

Parenthesis բէրէն՛թըսիս, *s.* [*pl.* -ses –սիյզ.] միջանկեալ խօսք; 2. փակագիծ ( ) դր. –thetic, –al, *a.* միջանկեալ։ –thetically, *ad.*

Parer բէէր՛ըր, *s.* խանձող։

Parget բար՛ճէթ, *s.* պատի ծեփ։ =*va.* ծեփել։ –ing –՛ճէթին, *s.* ծեփ։

Parhelion բէրհի՛լիըն, *s.* արեւանմանութիւն, սուտարեւ —.

Pariah բա՛–, բէյ՛րիէ, *s.* հնդկաց յետին դասակարգէ մարդ, մերժիկ, ջղեբաց, տարամերժ, սինլքոր։

Parian բէյ՛րիէն, *s.* պարոսեան։

Parietal բէրայ՛էթըլ, *a.* որմական, որմաբոյս, պատի վրայ բուսնող, պատի; 2. կողմնական (գանկոսկր)։

Paring բէէ՛րին, *s.* կտուրք, կըտրած, յապաւած; 2. տաշեղ, տաշուք

Parish բէր՛իշ, *s.* թեմ. ժողովրդապետութիւն; 2. եկեղ. հասարակութիւն, ծխականք; 3. ծուխ, բնակիչ։ =*a.* թեմական, ժողովրդապետական։ –ioner բէրիշ՛ընըր, *s.* ծխական, ժողովուրդ; 2. ծուխ։

Parisyllabic, –al –էսիլ՛էպիքըլ, *a.* հաւասարավանկ, զուգավանկ։

Parity բէր՛իթի, *s.* հանգիտութիւն, նմանութիւն, հաւասարութ.

Park բարք, *s.* փակարան (երէներու), որսավայր; 2. ցանկապատ (խաշանց), չափար, մակաղատեղ; 3. ցանցապատ, ձկնորսարան; 4. զբօսավայր, որմափակ մեծ պարտէզ, ճեմավայր, դարաստան; 5. (բանակի) սայլեար, հրազէնք, մարտակառք։ =*va.* ցանկապատել, փակել, պահել։

Parlance բար՛լընս, *s.* խօսակցութիւն, խօսք, վրոյց, ոճ։

Parley բար՛լի, *vn* [with] (հաշտութեան համար) բանակցիլ. բանագնաց ըլլալ։ =*s.* բանակցութիւն, իրաւախոհութիւն։

Parliament բար՛լիմէնթ, *s.* խորհրդարան, աւագանեաց ժողով; 2. գերագոյն ատեան։ –arian, –ary –թ՛էյրիէն, *a.* խորհրդարանական։

Parlor բար՛լըր, *s.* ողջունարան, խօսարան, հիւրանոց։

Parochial –՛քիըլ, *a.* թեմական։

Parody բէր՛ըտի, *s.* գրուածքի

մը ծաղրական նմանութիւն, յարերգութիւն, ծեքենայ։ =va. ծեքենայել։ -dist, s. յարերգու։

Parol, Parole բէրըլ՛, բէրօլ՛, s. զրոյց, տուացուած, խօսք էր; 2. խոստում, պատուոյ խօսք; 3. անցախօս բառօշա։ =a. բերանացի, անգիր։

Paronomasia բէրընըմէյ՛ժիէ, s. յարաբանութիւն (զնր. pray, tray) -nym, -nymous բէրան՛իմըս, a. յարանուն, նոյնահնչիւն (բառ) զոր. All, awl. 2. լծորդ, նոյնարմատ։

Paroquet -՛ըքէթ, s. պապկայ։

Parotid բէր՛աթիտ, s. ունկնադեղձ, ունկնակ։ =a. -ային։

Paroxysm բէր՛ըքսիզմ, s. բորբոքում, զայրագնութ., գրգռում; 2. զայրոյցք բժ. -al բէրըքսիզ՛մըլ, a. ցնցական; 2. զայրացկոտ։

Parquet, -quette բարքէյ՛, բէրքէթ՛, s. գուսանադաս, երաժշտախումբին ետեւի մասը թատ.; 2. գետնայարկ (թատրոնի)։ -ry բար՛քէթրի s. տախտակայատակ, տախտակամած։

Parr բար, s. լոսդիկ ձկ.

Par'rakeet, s. պապկայ մը։

Parricide բէր՛իսայտ, s. ծնողասպան, հայրասպան, մայրասպան, հաւասպան; հայրենադաւ։ -cidal բէրիսայ՛տըլ, a. -ական։

Parrot բէր՛ըթ, s. թութակ։

Parry բէր՛ի, an. զգուշանալ, խոյս տալ; 2. առջեւն առնուլ, ի դերեւ հանել։

Parse բարս(զ), va. վերլուծել, [լուծել +.

Parsee բար՛զի, բարսի՛, s. կրակապաշտ, զրադաշտական, պարսիկ։ -ism, s. զրադաշտական կրօն։

Parsimonious բարսիմօ՛նիըս, s. չափազանց խնայող, կցիր, կծծի։ -ly, ad. -ness, Par'simony բար՛սիմընի, s. կծծիութիւն, խնայողութիւն։

Parsley բարս՛լի, s. ազատքեղ մայդանոս։ [զար, քշուր։

Parsnip, -nep բարս՛նիփ, s. գա-

Parson բար՛սն, s. ժողովրդապետ, քահանայ. թեմերէց; 2. եկեղեցական։ -age բար՛սնէճ, s. երիցատուն։

Part բարթ, s. մաս, կտոր, բաժին; 2. մաս, մասնակցութիւն, գործակցութիւն, հաղորդութիւն; 3. վիճակ, տեղ; 4. շահ, շահակցութիւն; 5. անձ, կողմ; 6. դեր, բաժին թատ.; 7. նուագամաս։ =va. [from, with] բաժնել, կիսել, բաշխել; 2. որոշել, զատել, անջատել; 3. միջամտել։ =vn. բաժնուիլ, զատուիլ, մեկնիլ։ In good—. բարեկամաբար։ In ill—. դժգոհանօք, ակամայ։ For the most—. ընդհանուր առմամբ։ For my—. ըստ իս, իսկ ես, իմ մասիս։ In part. մասամբ մը։ -and parcel. էական մաս, բաժին։

Partake բարթէյք՛, an. [of] հաղորդ՝ մասնակից ըլլալ; 2. մաս՝ բաժին ունենալ, մասնակցիլ, հաղորդիլ։

Partaker բարթէյք՛ըր, s. [of, in] մասնակից, հաղորդ, կցորդ։

Parter -՛ըր, s. բաժնող, զատող։

Parterre -թէր՛, s. ծաղկոց, ածու

Partial բար՛շըլ, a. [to] մասնակի, մասնաւոր; 2. կուսակից, աչառու, կողմ քաշող, թեր եղող։ -ly, ad. մասամբ; 2. ակնառութեամբ։

Partiality բարշիէլ՛իթի, s. [to, for] կողմնակցութիւն, աչառութ.։

Partible բարթ՛իպլ, a. բաժանական, բաժանելի։ -bility, s. -ութիւն։

Participant բարթիս՛իփէնթ, a. մասնակից, հաղորդ, կցորդ։

Participate -ս՛իփէյթ, vn. [in, of] մասնակցիլ, մաս ունենալ; 2. հաղորդ ըլլալ; մաս՝ բնութիւն ու-

նենալ։ -tion, s. մասնակցութիւն, մաս, բաժին; 2. բաշխում, բաժանում։ -tive բարդիսի'բէյդիվ, a. մասնակցական։ -tor բարդիսի'բէյդըր, s. հաղորդ, մասնակցող։

Participial բարդիսիբ'իըլ, a. դերբայական։ -ly, ad. դերբայօրէն։

Participle բարդիսի'բըլ, s. ընդունելութիւն, դերբայ։ [մասնիկ։

Particle բար'դիքըլ, s. պզտի մաս;

Particular բըրդիք'իուլըր, a. մասնաւոր, առանձին, յատուկ, ուրոյն, առանձնայատուկ; 2. մանրամասն, մազմզող, մըզմըզ, ճիշդ, բծախնդիր; 3. ինքնուրոյն, նորանշան, անսովոր։ =s. առանձին մասնաւոր, մանրամասն մանրապատում, հանգամանք; 2. մասնաւորը, առանձնականութիւն։ In-. մասնաւորապէս, առանձինն, յայտնի, զատ, ինքնուրոյն։ -ly, ad. մասնաւորաբար, որոշակի, զատ, յատկապէս, մի քառ մինչէ, մանրամասնաբար։

Particularity -լէր'իդի, s. մասնաւոր պարագայ, առանձին յատկութիւն, հանգամանք, մանրամասնութիւն։ -larize բարդիք'իուլըրայզ, va. մանրամասնաբար պատմել, մասնաւորել, մանրամասնել։

Parting բարդ'ին, s. բաժանում, անջատում; 2. մաս, բաժին, բաժ։

Partisan բար'դիզըն, s. կուսակից, համախոհ, կողմնածու; 2. մեկնակայքնուց զօրավար; 3. անկանոն զօրք, մեկնաղէն պաշը պօզուգ; 4. դեղարդ մը, արդն։ -ship, s.

Partition բըրդի'շըն, s. բաժանում, անջատում, բաշխում; 2. (խուցերու) միջնորմ [illegible]։ =va. բաժնել; 2. միջնորմել, անջրպետել։ -tive բար'դիդիվ, a. մասնական։

Partly բարդ'լի, ad. մասամբ։

Partner բարդ'նըր, s. բաժանորդ, ընկեր, ընկերակից; 2. պարակից; 3. ըծակից, կողակից։ Sleeping, silent, dormant-. գլխադիր ընկեր [illegible] Limited. կը. Managing-. պատասխանատու ընկեր։ -ship, s. ընկերակցութիւն։

Partridge բար'դրիճ, s. կաքաւ։

Parturient բարդիու'րիընդ, a. ծննդական, տղաբերքի վրայ (կին)։ -turition բըրդիու-րի'շըն, s. տղաբերք

Party բար'դի, s. կուսակցութ., կողմ, դրոշ; 2. խմբեակ, ակումբ, հաւաքոյթ; 3. կուսակից, կողմնակից; 4. լրտես զօրագունդ; 5. հակառակ կողմ, դատախազ էր; 6. անհատ, անձ -colored. խայտաբղէտ, նախշուն։ -jury. (տեղացի-օտար) խառըն երդուեալք։ dinner-. երեկոյթ

Parvenu բարվ'նու, s. նորէն հարստացած, պտկէն ծաղկած, չտես

Paschal -'քըլ, a. զատկական։

Pasha բէշ'շէ, բա'շա, s. բաշա։

Pasque-flower բէսք'ֆլաուըր, s. փենուհա, դարունած, խաչափայտ, ծափկոտրուկ։

Pasquin, -ade բէ'սքուին, -էյտ', s. գուեհիկ երգիծանք, պասկինոյդ։

Pass բէս, բաս(դ), vn. անցնիլ, երթալ; 2. աւրուիլ, թուռիլ կորսուիլ; 3. տեղի ունենալ, պատահիլ; 4. շրջաբերիլ; 5. վաւերանալ, ընդունուիլ =va. անցնիլ; 2. անցունել, յանձնել տալ; 3. արտասանել, խօսիլ; 4. անդին անցնիլ, գերազանցել; 5. զանց ընել, թողուլ։ To bring to-. կատարել, ընել։ To come to-. տեղի ունենալ, ըլլալ։ To let-. ժիշել չտալ։ To-along. անցուդարձ ընել, երթալ գալ։ To-away. սահիլ, անցնիլ, թառամիլ։ To-by. վրայէն անցնիլ, զանց ընել; չսեպել։ To-for. ի նպաստ տրուիլ; ծախել իբր։ To-on, upon. va. որոշել, սահմանել; վճռել։ To-out. դուրս ելլել։ To-

over. զանց ընել, չյիշել: To—water. միզել, ջուր Թափել:

Pass բէս, s. անց, կիրճ; 2. անցագիր, մուտք, արտօնագիր, անցք; 3. հարուած (սրի); 4. ձեռաց շարժում, ձեռնաշարժք; 5. վիճակ, դիրք: -book. հաշուէգիրք: —key. համաբանալիք: -word. անցախօս: —able, a. անցնելիք, անցուելիք; 2. ընդունելի; 3. միջակ, չափաւոր: —ably, ad. ըստ բաւականին, գոհ մնալու չափ, սանկ նանկ: —ade,—do բէսէյտ', a. բէսա'տօ, s. սրի հարուած; 2. ձի վազցնելը:

*Passage բէս'էճ, s. անցնիլը, անցում, անց; 2. ճանբայ, երԹեւեկ, չու, նաւարկուԹիւն; 3. անցադին, ուղեգին, անցատուրք; 4. մահ, փոխումն; 5. սրահ, նրբանցք; 6. դէպք, պատահար; 7. հատուած (գրքէ մը), նուագամաս; 8. վաւերացում (օրինաց):

Passant, a. քալող (կենդ.) Ֆր.

Passenger բէս'էնճըր, s. անցորդ, անցուոր, ճամբորդ, ծովուոր:

Passe-partout բասբարթու', s. համաբանալիք, հասարակաց բանալի; 2. համաշրջանակ.

Passer բէս'ըր, s. անցորդ, ճամբորդ: -by. անցուոր: [կայ:

Passerine բէս'ըրին, a. ճնճղ-

Passible բէս'իպըլ, a. ցաւ՝ հաճոյք զգալու կարող, կրական, ախտակիր: —bility, s. —ուԹիւն:

Passim բէս'իմ, ad. հոս, հոն:

*Passing բէս'ին, a. գերագոյն, գերազանց: =s. վաւերացում (օրինաց) Ան. -bell. մահու զանգակ:

Passion բէշ'ըն, s. կիրք, յոյզք, հոգւոյ կարիք; 2. չարչարանք (Քրիստոսի); 3. փափաք, կրաւորուԹիւն; 4. բարկուԹիւն; 5. սէր, տռփ, տարփանք, ախտ, հրայրք, կիրք; 6. մոլեկան սէր, զգացում, եռանդ, սաստիկ տենչ; 7. սիրոյ առարկայ, սիրական: -flower. անուածաղիկ, խաչածաղիկ: —Sunday. Դալարեաց Կիրակի: -tide. Զ—է. կիրակի Մեծի Պահոց: -week. աւագ շաբաԹ, չարչարանաց եօԹնեակ:

Passionate բէշ'ընէյթ, a. դիւրագրգիռ, կրքոտ; 2. խանդավառ, կամԹոգին, ջերմ; 3. սիրատարփ, սիրաբորբոք; 4. զարնուած, սիրահարեալ: —ly, ad. սաստիկ, խանդագին: —ness, s.

Passionless բէշ'ընլէս, a. առանց կիրքի, հանդարտ, լուրջ:

Passive բէս'իվ, a. կրող, հլու, անգործ; 2. կրաւորական (բայ): —ly, ad. կրաւորապէս: —ness, s. հլուԹիւն, հանդարտուԹիւն:

Passless բէս'լէս, a. անանց, անելանելի, կապուած:

Passover բէս'օվըր, s. պասեք, պասք; 2. զատկական գառ (հրէից)

Passport բաս'բօրթ, s. անցագիր. ճամբու Թուղթ (օտար երկրի)

Past բասթ, a. անցեալ, անցած; 2. անցած գացած, լմնցած:

Paste բէյսթ, s. զանգուած, հայս, խմորիս, խմոր; 2. սուտ քար՝ ադամանդ, դրուշայ; 3. զանգուած, գլխաւոր նիւԹ ժայռի; 4. սինձ, մածուկ; 5. կափոց, խիստ սոսինձ նկարչաց: =va. սոսնձել, փակցնել, կպցնել: -board. խաւաքարտ:

Pastel բէս'թէլ, s. ներկամատիտ; 2. լրջաբոյս, կոկում յիվիs օրու

Pastern բէս'թըրն, s. ձիու սատակայի տեղ, ճախանաց:

Pastil,-tille բէս'թիլ, -թիյլ', s. անուշահոտ ծխելիք. բու բակ գուru, pkԱunւՓ; 2. խիժաշաքար, անանխահաս, անուշահամ գնդակ; 3. ներկամատիտ:

Pastime բէս'թայմ, s. ԹեԹեւ զբաղմունք, զբօսանք, ժամանց:

Pastor բա՛սթըր, *s.* հովիւ, խաշնարած; 2. հոտապետ, երէց, քարոզիչ։ -ship, -torate -՛թըրշիփ, *s.* երիցութիւն, հովուութիւն։

Pastoral բէ՛սթըրըլ, *a.* հովուական։ =*s.* հովուերգութիւն։ -ly, *ad.* իբր հովիւ, հովուաբար։

Pastorale բասթըրա՛լէյ, *s.* հովուերգ եր; 2. հովուապար։ [It.]

Pastry բէյ՛սթրի, *s.* ծաղ, պղպակունդ, խմորեղէն։ -cook. ծաղաբար

Pasturage բէ՛սչըրէճ, *s.* հովուութիւն, խաշնարածութիւն; 2. արօտ, արօտավայր; ճարակ, մարգ։

Pasture բէ՛սչըր, *s.* ճարակ, կեր, խոտ; 2. արօտ։ =*an.* ճարակիլ, արածուիլ; 2. արածել։

Pasty բէյ՛սթի, *s.* կարկանդակ։

Pat բէթ, *a.* ճիշդ, յարմար։ =*ad.* (յարմար) ատենին, ժամուն; 2. ի դէպ։ =*s.* (ձեռքի, մատի) զարնուածք, հարուած; 2. շերտ, կտոր։ =*va.* դափդափել, մեղմով զարնել։

Patch բէչ(թ), *s.* կարկտան, կապերտ, կտոր; 2. շինծու պիսակ (քօղ); 3. հողի մաս, կտոր։ =*va.* կտոր դնել, կարկտել, նորոգել; 2. կեղծ պիսակ՝ քօղ դնել; 3. շտկել՝ շտկռտել։ -work. կարկտուն՝ երփնազարդ վերմակ։

Pate բէյթ, *s.* խելապատակ։

Paten բէթ՛ըն, *s.* սկաւառակ; 2. մաղզմայ (սկիհի)։

Patent բէթ՛-, բէյ՛թընթ, *a.* յայտնի, աններեւ; 2. տարածուն բ.; 3. արտօնեալ։ =*s.* հրովարտակ, վկայագիր, թուղթ; 2. արտօնագիր, մենաշնորհ։ =*va.* արտօնագրել։

Patentee -թիյ՛, *s.* արտօնատէր։

Paternal բէթըր՛նըլ, *a.* հայրենի, հօր կողմանէ, հօրենական։

Paternity -՛նիթի, *s.* հայրութ.

Paternoster բէյ՛թըրնաս՛թըր, *s.* Հայր մեր; 2. օրհնարան, համրիչ։

Path բաթհ, *s.* [*pl.* բաթհզ] ճանապարհ. ուղի, պողոտայ; 2. շաւիղ, արահետ։ -finder. հետախոյզ, հետահան։

Pathetic բէթհէթ՛իք, *a.* սրտառուչ, հոգեյոյզ, յուզիչ։ -ally, *ad.*

Pathless բաթհ՛լէս, *a.* անկոխ։

Pathognomonic բէթհօգնօմօն՛իք, *a.* ախտացոյց (նշան) եւ.

Pathology բէթհօլ՛օճի, *s.* ախտաբանութիւն։ -gist -հօլ՛օճիսթ, *s.* ախտաբան։ -gic, -al, *a.* -ական։

Pathos բէյ՛թհօս, *s.* հոգեյոյզ ձեւեր, կիրք, պաճուճազարդ բանք

Pathway բաթհ՛ուէյ, *s.* կածան, նրբուղի, արահետ։ [կրելի։

Patible բէթ՛իպըլ, *a.* տանելի,

*Patience բէյ՛շընս, *s.* համբերութիւն, համբերք; 2. երկայնմտութիւն, յարատեւութիւն; 3. աւելուկ, բոյսի աշխուն օրոււ։ -dock. օձտակ, մանդակ բ. Patient բէյ՛շընթ, *a.* [in, with, of, under] համբերող, համբերատար, երկայնամիտ; 2. հիւանդ (բժշկի ձեռք); 3. կրող, ենթակայ։ -ly, *ad.* համբերութեամբ; հանդարտութեամբ։

Pat'in, *s.* մաղզմայ (սկիհի)։

Patois բէթուա՛, *s.* գեղջկաբարբառ, կոշտայ, յոխալեզու։

Patriarch բէյ՛թրիարք, *s.* նահապետ; 2. հայրապետ; 3. պատրիարք -al, -ic բէյթրիալ՛քըլ, -՛քիք, *a.* -ական -ate, -ship, -archy բէյթրիարք՛էյթ, -արքշիփ, -արքի, *s.* պատրիարքութիւն; 2. հայրապետութիւն; կաթողիկոսութիւն; 3. պատրիարքարան, կաթողիկոսարան։

Patrician բէթրիշ՛ըն, *a.* ազնուական, պատրիկական։ =*s.* իշխանազուն, ազնուական, պատրիկ։

Patricide բէթ՛րիսայտ, *s.* հայրասպան; 2. հայրասպանութիւն։

Patrimonial բէթրիմօն՛իըլ, *a.*

հայրենական; 2. պապենական։ -ly, *ad.* ժառանգութեամբ։

Patrimony բէթ'րիմօնի, *s.* (հօրենական) ժառանգութիւն, հայրենական ստացուածք; 2. (եկեղեցական, վանապատական) կալուածք։

Patristic, -al բէթրիս'թիքըլ, *a.* հայրապետական՝ նախնի հարց։

Patrol բէթրօլ', *s.* գիշերապահութիւն; 2. գիշերապահք զաւրագօլ։ =*an.* պահակ շրջիլ, պտտիլ։

Patron բէյ'թրըն, *s.* դերետէր, տանուտիկին, տանուտէր, տէր Հ; 2. պաշտպան, թեւարկու, ջատագով, բարեկամ; 3. պաշտպան՝ անուանակիր սուրբ; 4. փաստաբան; 5. (ժամի) հաւատարմակալ; 6. յաճախորդ, ծուխ; 7. խնամակալ։ -less, *a.* անպաշտպան։

Patron-: -age բէթ'րընէճ, *s.* պաշտպանութիւն, հովանաւորութիւն; 2. խնամակալութիւն եկ. -al բէյթ'րընըլ, *a.* պաշտպան, պահապան։ -ess բէյթ'րընէս, *s.* պաշտպանուհի։ -ize բէթ'րընայզ, *va.* պաշտպանել, ձեռք բռնել, օգնել։ -imic,-al -նիմ'իքըլ, *sa.* հայրանուանական; -նունութիւն։

Patroon բէթրուն', *s.* տանուտէր

Patten բէթ'ըն, *s.* սանդալ, չըմուշկ, փայտմոյկ; 2. սեան ոտք։

Patter բէթ'ըր, *vn.* (անձրեւը, կարկուտը) թափթափել, տրոփել, թնդակոծել; 2. (աղօթք) մրմնջել։ =*s.* կարկուտի ձայն, տրոփ։

Pattern բէթ'ըրն, *s.* կաղապար, օրինակ, նմոյշ, փորձ, ծրագիր; 2. տիպար։ =*va.* օրինակել, նմանցնել; 2. օրինակ ըլլալ։ To—after. հետեւիլ, նմանող ըլլալ, նմանիլ։

Patty բէթ'ի, *s.* մանր կարկանդակ, փոկեղ։ -pan. ծաղպնակ։

Paucity բօ'սիթի, *s.* քիչութիւն

Paugie բօգ'ճի, *s.* բոցաձուկ։

Paulician բօլիշ'ըն, *a.* պաւղիկեան, թոնդրակեցի (աղանդ)։

Pauline բօ'լայն, *a.* Պաւղոսի։

Paunch բօնչ, *s.* նախաստամոքս (որոճայնոց); 2. փոր, փորոտիք։

Pauper բօ'բըր, *s.* խեղճ, աղքատ, մուրացիկ, չքաւոր։ -ism, *s.* -ութիւն։ -ize, *va.* աղքատացնել

Pause բօզ, *s.* հանգիստ, դադար, դուլ; 2. միջոց, առկախում; 3. լռութիւն, հանգիստ ⌒ եր. =*vn.* դադար տալ, հանգիստ առնուլ, կենալ; 2. սպասել, տատամսիլ։

Pave բէյվ, *va.* քարայատակ շինել, յատակել; 2. շտկել, դիւրացընել։ -ment, -ing բէյվ'մընթ, բէյ'վինկ, *s.* մոյթ, քարայատակ, սալայատակ, սալարկ skoշkմk։

Paver, Pavier, Pavior բէյվ'ըր, բէյվ'իըր, *s.* յատակիչ, սալարկու

Pavilion բէվիլ'իըն, *s.* վրան, խորան, տաղաւար; 2. պորմ fkoշf; 3. դրօշ, ազգադրօշ, ազգային դրօշակ, նշան (նաւու); շակ; 4. ականջամուտք մրդ. =*va.* վրան հարկանել՝ բանալ՝ լարել։

Pavonine բէվ'-, *a.* սիրամարգի։

Paw բօ, *s.* թաթուլ; թաթ, թաթիկ, տոտիկ; 2. (առիւծի) ճիրան, ճանկ; 3. ձեռք, թաթ։ =*an.* ոտքերը գետին զարնել, թոփել; 4. օրօրտկել, կոխկռտկել։

Pawl բօլ, *s.* սղոցաձեւ անիւ։

Pawn բօն, *s.* գրաւ, գրաւական, ապահովութիւն; 2. (ճատրակի մէջ) վահանակ, հետեւակ սիհsաf։ =*va.* գրաւ դնել։ -broker. (գրաւով) փոխատու, գրաւառու։

Pawnee բօնի, *s.* գրաւառու։

Pawner, -nor բօ'նըր, *s.* -տու։

Pax բէքս, *s.* խաչելութ. (պատկ.)

Paxwax, Paxywaxy բէքս'ուէքս'ի, *s.* հրհրճուկ, կարշ (վզի) է.

Pay բէյ, *va.* [*pp.* Paid բէյդ]

(for, to, with) վճարել, հատուցանել, ցնծալ, տալ; 2. վարձատրել, տուժել; 3. պատժել, ծեծել; 4. քաւել, տուժել; 5. կպրաձիւթել (նաւը)։ =vn. հատուցում ընել, պարտքը տալ։=s. վճարում, վճարք; 2. վարձ, հատուցում; 3. թոշակ։ To–down. վճարել, համրել։ To–for. փոխարինել, քաւել, տուժել։ To–off. հաշիւը տեսնել, ճամբել; կամացնալ (նաւը)։ To–on. վճարումը շարունակել; կրել, քաւել։ To–out. (չուանը) դուրս տալ վիրա նոյնպէս. To–up. հաշիւը գոցել, վճարել։ -bill, list, roll. թոշակառուաց ցանկ՝ ցուցակ, մուրհակ այլն։ –day. ամսականաց՝ պարտքի վճարման օր։ -master. գանձապետ նո. վճ.

Payable բէյ՛էպլ, a. վճարելի։

Payee բէյի՛, a. վճարուելիք, առ որ կվճարուի, փոխ/գրի տէր, կրող։

Payer բէյ՛էր, a. վճարող, ընդունող փոխ/գրի ևն.

Payment բէյ՛մէնթ, s. վճարում, հատուցում; 2. վճարք, փոխարէն։

Paynim, *See* Painim.

Pea բիյ, s. [*pl.* Peas, Pease բիյզ] ոլոռ պիզելիա; ծաղկոլոռ ։ –nut. գետնապիստակ, նաև արաշիդ

Peace բիյս, s. խաղաղութիւն, անդորրութիւն; 2. հանդիստ, հանդարտութիւն, լռութիւն; 3. հաշտութիւն, համաձայնութ. -maker. հաշտարար, խաղաղարար։-offering. խաղաղութեան զոհ։ -officer. հաշտարար (դատաւոր)։ Peace! լռութի՛ւն, լո՛ւռ, լո՛ւռ կեցէք։

Peaceable, Peaceful բիս՛էպլ, -՛ֆուլ, a. խաղաղ, -ասէր, -ական; 2, հանդարտ, անվրդով, անխռով; 3. լուռ։ –ness, s. –ութիւն։–ly, ad. հանդարտիկ, խաղաղիկ, լռիկ։

Peach բիյչ, s. դեղձ, դեղձենի։

=an. ամբաստանել; 2. չարախօսել։

Peacock բի՛գոգ, s. սիրամարգ։

Peak բիք(ք), s. լեռան սուր գագաթ՝ ծայր, սար, կատար; ցրուկաձողի սայր ևն. =va. ծայրը վերցնել, տնկել։–ed բիյքտ, a. սրածայր

Peal բիյլ, s. թնդիւն, բոմբիւն, որոտում; 2. շառաչիւն, ղօղանջիւն։=vn. թնդալ, հնչել, որոտալ։

Pean բիյն, s. յաղթութեան երգ

Pear բէր, s. տանձ։

Pearl բըրլ, s. մարգարիտ; 2. աստառի նման, որ և Mother of–, Nacre; 3. ակնուագոյնը, գոհար; 4. շիթ, կաթիլ, պղպջակ (ցօղի); 5. ամենամանր տառ, մարգարտատառ, բարիկեան տառ տպ. –ash. կալաքար զալիյէ բաշը ։ –oyster. մարգարտաբեր։-white. փոշեանգոյր։

Pearly բըրլի, a. մարգարտեայ; -ազարդ, -այեռ, -ափայլ; -նման։

Pearmain բէրմէյն՛, s. խնձոր մը

Peasant բէզ՛ընթ, s. գիւղացի, գեղջուկ, շինական; 2. անկիրթ, անոպայ։–ry բէզ՛ընթրի, s. գիւղացի տարրը, շինականք։

Peas-cod, s. (բակլայի) պատիճ։

Pease բիյզ, *pl.* ոլոռունք։

Peat բիյթ, s. կիզահող, աթար, հողածուխ, տորֆ նաև ֆքօմպուրիւ, ֆնուքֆ։–bog. հողածուխ, աբիք նաև թեզքեյի։ –moss. աթարեղէնք; կիզահողք; թխաքար ։

Peaty բիյ՛թի, a. աթարային։

Peba բի՛պէ, s. խեցեբէ։

Pebble բէպ՛լ, s. խիճ, մանրախիճ, կոպիճ չագըլ; 2. ժայռ, սոր։

Pebbly բէպ՛լի, a. կոպճուտ ։

Pecan,–na բիգէ՛նա,s. ընկոյզ մը

Peccable բէք՛էպլ, a. մեղանչական։ –bility, s. -ութիւն։

Peccadillo բէքէտիլ՛օ, s. թեթեւ մեղք, փոքրաւոր մեղք։

Peccant բէք՛ընթ, a. մեղաւոր,

յանցաւոր; 2. գէշ, վատ, աւրուած։

Peccancy բէ+'էնսի, *s.* ապականութիւն; 2. մեղք, յանցանք։

Peccary բէ+'-, *s.* մշկախոզ։

Peccavi բէ+էյ'վայ! մեղայ։

Peck բէ+(ք), *s.* գրիւի չորրորդը (9.08 լիտր); գեղ, շեղջ (վշտաց), կոյտ, բազմութիւն ։ =*an.* կտցել, կտցահարել, (կտուցով) զարնել; 2. խթանել; փորել, բրել։ -er բէ+'ըր, *s.* կտցահար; 2. փայտփոր ԲԻ.

Pectinal; -tinate, -ted բէ+'թինըլ, բէ+'թինէյթ, *a.* սանտրաձև, սանտրեայ (ձուկ, տերեւ) ։

Pectoral բէ+'թըրըլ, *a.* կուրծքի, լանջային; կուրծքի օգտակար, լանջապայծ (դեղ)։ =*s.* լանջապանակ Սէ; 2. լուղաթեւ, թեւանակ (ձկան); 3. լանջադեղ ։

Peculate բէ+'իուլէյթ, *vn.* խորել, նենգել, գողնալ, իւրացնել (հասարակաց գանձէն)։ -tion բէ+իուլէյ'շըն, *s.* իւրացնելը, խորում, գանձահատութիւն։ -tor -'թըր, *s.* գանձահատ, գող, կափիճ ։

*Peculiar բէ+իու'լիըր, -'եար, *a.* [to] առանձին, մասնաւոր, յատուկ, իւկայատուկ, ուրոյն, սեպհական; 2. նորանշան, արտառոց, եզական, զարմանալի։ =*s.* անձնական ստացուածք; 2. (առանձին իրաւասութիւն ունեցող) ժողովրդապետութիւն, թեմ ։ -ize բէ+իու'լիըրայզ, *va.* առանձնաւորել, մասնաւորել։ -ly, *ad.* մասնաւորապէս, յատկապէս; 2. մանաւանդ; 3. առանձինն, անսովոր կերպով ։

Peculiarity բէ+իուլիէր'իթի, *s.* առանձնայատկութիւն, մասնաւոր հանգամանք; 2. մասնաւորութիւն։

Pecuniary բէ+իու'նիէրի, *s.* դրամական, ստակի։

Pedagogic, -al բէտէկօ'ճի+, *a.* մանկավարժական, վարժապետական։ -gics -կօ'ճի+ս, *pl.* մանկավարժութիւն։ -gism -'էկօճիզմ, *s.* վարժապետութիւն։ -gogue բէտ'էկօկ, *s.* վարժապետ, պատուելի։

Pedal բէ'տըլ, *a.* ոտքի, ոտից։ =բէտ'ըլ, *s.* ոտնափող (երգեհոնի); 2. ոտնդիր, ոտնաբան (դաշնակի)։

Pedant բէտ'ընթ, *s.* իմաստակ, սնապարծ, սոփեստ; 2. նրբակրկիտ։ -ic, -al բէտ'ընթի+ըլ, *a.* իմաստակի, իմաստակական։ -ly, *ad.* -ry բէտ'ընթրի, *s.* հմտութիւն ծախելը, իմաստակութիւն ։

Peddle բէտըլ, *an.* ապրանք պըտըտցնել; 2. չնչին բաներով զբաղիլ։

Peddler, **Pedlar** բէտ'լըր, *s.* ոտքի վրայ բան ծախող, փերեզակ։

Peddlery բէտ'լըրի, *s.* փերեզակութիւն; 2. փերեզեղէնք ։

Pedestal բէտ'էսթըլ, *s.* պատուանդան, ոտք զախսկ, ֆիւրաիւ։

Pedestrian բէտէս'թրիըն, *a.* ոտքով, հետի, հետիոտն ։ =*s.* հետեւակ։ -ism, *s.* հետեւակութիւն։

Pedicel բէտ'իսէլ, *s.* պզտի կոթուն, ծղիկ, կանթիկ, կոռ բս.

Pedigree բէտ'իկրի, *s.* ազգաբանութիւն, ճիւղահամար, պորտ։

Pediment բէտ'իմէնթ, *s.* եռանկիւնաճակատ, ճակտոց, մաղճամ սայաց ։

Pedobaptism բէտօպէփ'թիզմ, *s.* մանկամկրտութ.։ -tist, *s.* -ական։

Pedometer բէտոմ'էթըր, *s.* ուղեչափ, քայլաչափ գ.

Peduncle բէտըն+'լ, *s.* կոթուն (ծաղկի պտղի)։ -cular, *a.* կոթնաւոր

Peek բիյ+, *vn.* (գողունի) նայիլ։

Peel բիլ, *an.* կեղեւը հանել, կեղեւել, գերծուլ, քերթել; 2. յափշտակել, կողոպտել; 3. մերկանալ, (հանդերձը) հանել։ =*s.* կաշի, մաշկ, կեղեւ, փեճեկ; 2. փուռթի, հրթի, հացագործի թի;

3. տպուած թերթերը չորցնելու համար չուաններու վրայ փռելու ձող, տարածոց դզ. գ. -er բիյ'լըր, s. կեղեւող; 2. կողոպտող:

Peen բիյն, s. մուրճի սուր կողմ:

Peep բիյփ(դ), va. (ձագերը) ճռուողել, ճուալ; 2. գողունի ակնարկ նետել, գաղտագողի՝ կիսախուփ նայիլ; 3. երեւնալ, գլուխ ցցնել: =s. ճռուողիւն, ճլուըտուն, ճիւճիւ; 2. հարեւանցի ակնարկ գողունի նայուածք: —hole. գողունի նայելու ծակ: —show. *See* Raree-show. -er բիյփ'ըր, s. նորածին ձագ, պիլիկ, պուպուլ; 2. գաղտնադէտ, լրտես; 3. աչք:

Peer բիյր, s. հաւասար; 2. զոյգ, նման, ընկեր, վարուժան; 3. սեպուհ, լորտերու ժողովի անդամ, ազնուական: =vn. կիսախուփ նայիլ, դիտել; 2. երեւնալ: -age բիյր'էճ, s. աւագութ; 2. ազնուականութիւն, ազնուական դասակարգ (որք են՝ պարոն, դերկոմս, կոմս, մարքիզ եւ դուքսի տիտղոս ունեցողք) Ան. -ess բիյր'էս, s. ազնուականուհի, լորտուհի:

Peerless բիյր'լէս, a. աննման, գերազանց: -ly, ad. անքաղդատելի: -ness, s. -ութիւն:

*Peevish բիյ'վիշ, a. դաժան, դէգ թիթիզ; 2. անտանելի, անհամբոյր: -ly, ad. անհաճոյ կերպով: -ness, s. -ութիւն:

Peg բէկ, s. երիթ, սեպ, ցից չիվի; 2. բոյթ (նուագարանի): =va. բոյթերով՝ ցցիկներով պնդել; 2. հեղուսել, վարսել, հաստատել:

Pehlevi բէյլէյ'վի, s. սասանեանց ժամանակ Պարսկաստան խօսուած լեզու (Գ—Է դար), պահլաւիկ, պահլաւերէն:

Pekoe բի'քօ, s. սեւ թէյ:

Pelagian բէլէյ'ճիէն, a. պեղագեան (աղանդ); 2. ծովու, ծովային:

Pelerine -'ըրին, s. թիկնոցակ:

Pelf բէլֆ, s. կարմրուկ, կրծոն:

Pelican բէլ'իքէն, s. հաւալուս, թռնձ, պեղական սօղուրպլագ, ռախամ ք.; 2. երկկտուց (թորանոց) դ.

Pelisse բէլիյս', s. մետաքսէ թիկնոց մուշկեակ, մուշտակ:

Pell բէլ, s. մորթ; 2. մագաղաթ: -icle բէլ'իքլ, s. նրբամաշկ, փառ: -et բէլ'լէթ, s. գնդակ: -mell բէլմէլ', ad. խառնիխուռն, տակնուվրայ, խառնաշփոթ:

Pellucid բէլլիու'սիտ, a. թափանցիկ, պայծառ, յստակ: -ness, -ity բէլլիուսիտ'իթի, s. -ութիւն:

Pelt բէլթ, s. մորթ քօսք; 2. զարնուածք: =va. (քար) նետել, զարնել: —monger. մորթագործ, մորթավաճառ: [պարանձեւ:

Peltate, -ted բէլ'թէյթ, a. աս-

Peltry բէլթ'րի, s. մորթեղէնք, մուշտակք; 2. չնչին՝ հասարակ իրեր

Pelvic բէլ'վիք, a. որովայնականքի:

Pelvis -'վիս, s. (որովայնա) կոնք

Pemmican բէմ'իքէն, s. (եղջերուի) ապուխտ, չորմիս, պեմիկ:

Pen բէն, s. գրիչ, ծայր; 2. փետրագրիչ, փետուր; 3. մատենագիր, գրագէտ; 4. փակարան, փարախ, (եղան); 5. բին, հաւբին, հաւնոց, հաւատուն: =va. գրել; 2. բնը դնել՝ խոթել, փակել, արգելցել: -holder. գրչակալ, կոթ: —case, —stock. գրչատուփ:

Penal բի'նըլ, a. պատժական: -ty բէ'նըլթի, s. պատիժ, պատուհաս; 2. տուգանք: [րանք:

Penance բէն'ընս, s. ապաշխա-

Penates բինէյ'թիզ, pl. ընտանի աստուածներ, թերափք: [նիներ:

Pence բէնս, pl. of Penny. բէն-

Penchant բանշան', s. զառիվայր, դար; 2. հակամիտութիւն, բերում:

Pencil բէն'սիլ, s. վրձին (նը-

կարչի); 2. մատիտ, կապար գրիչ; 3. նկարչութիւն; 4. ճառագայթ։ =*va.* նկարել, գծել; 2. գծագրել, նշանակել, մատիտել։

Pencraft բէն'քրէֆթ, *s.* վայելչագրութիւն; արուեստ գրչութեան

Pendant բէն'տէնթ, *s.* կախազարդ ծ; 2. գինդ, օղ; 3. օղի քար, գինդաքար; 4. նմանը, զոյգը; 5. դրօշ։

Pen'dency բէն'տընսի, *s.* առկախութիւն, անորոշութիւն; 2. յապաղում, յամեցում։

Pendent բէն'տընթ, *a.* կախ, կախուած, առկախ; 2. ցցուած։

Pending բէնտ'ինկ, *p. a.* առկախ, տարտամ, անորոշ։ =*pr.* միջոցին, ատեն, (գիշեր)այն, (ցորեկ)ով։

Pendulum բէն'տիւլըմ, *s.* ճօճանակ, կշուոց (ժամացուցի)։ –dulous բէն'տիւլըս, *a.* ճօճուն, երերուն, տատանող։

Penetrable բէն'ըթրէպլ, *a.* թափանցելի, թափանցիկ; 2. հասկանալի, իմանալի։ –bility, *s.* -ութ.

Penetralia բէնըթրէյ'լիէ, *s.* ներքնասենեակ; 2. սրբարան Հ.

Penetrance, –cy բէն'ըթրէնսի, *s.* ներս մտնելը, անցնիլը, թափանցում, թափանցութիւն։

Penetrate բէն'իթրէյթ, *va.*[into] մէջը մտնել, անցնիլ, թափանցել; 2. յուզել, ազդել, համակել; 3. խորերը մտնել, հասկնալ։ –tion -թրէյ'շըն, *s.* թափանցում; 2. խելամտութիւն, կորովամտութիւն, սրամտութիւն։

Penetrative, –ting բէն'իթրէյթիվ, *a.* թափանցող, սուր, կորովամիտ։ –ly, *ad.* խորաթափանց։ –ness, *s.* նրբամտութիւն։

Pen'guin, *s.* թեւատ, պարարճ.

Peninsula բէնին'սիւլէ, -ին'շիւլէ, *s.* թերակղզի, ցամաքակղզի։ –lar -ին'շիւլըր, *a.* թերակղզային։

Penis բի'նիս, *s.* առնանդամ։

Penitence բէն'իթընս, *s.* ապաշխարութիւն, զղջում, ապաշաւ։

Penitent բէն'իթընթ, -թէնթ, *a.* ապաշխարող, զղջացեալ, ապաշաւող։ =*s.* խոստովանորդի, -նագուտոր

–ly, *ad.* զղջմամբ։

Penitential բէնիթէն'շըլ, *a.* ապաշխարութեան, զղջման։ –tiary -թէն'շէյրի, *a.* ապաշխարանաց։ =*s.* ապաշխարահայր; 2. ապաշխարող; 2. զգաստարան, բանտ։

Penknife բէն'նայֆ, *s.* գմելի։

Penman բէն'մըն, *s.* գեղագիր; մատենագիր։ –ship բէն'մընշիփ, *s.* գեղագրութիւն; 2. գրութիւն, գիր

Pennant բէն'էնթ, *s.* դրօշ, դրօշակ; 2. կայմադրօշիկ, բոցիկ փիղանsrk ն–. [թեւաւոր։

Pen'nate, –ted, *a.* փետրաձեւ,

Penniless բէն'իլէս, *a.* անկուտի

Pennon բէն'ըն, *s.* դրօշ։

Penny բէն'ի, *s.* [*pl.* Pennies, Pence.] բեննի, քառնոց; 2. դանկ, բնիոն; 3. ստակ, դրամ։ -a-liner. (տողը բեննիինոց) լրահաւաք, տեղեկաբեր։ -post. նամակաբաշխ։ -royal. վայրի դաղձ, խոտ փիղիսփիեւն։ -weight. 24 ցորենոց կշիռ մը։ –wise. խնայող, կծծի։ -worth բէն'-նիւըրթհ, -'ըրթ, *s.* բեննիինոց; աժանութիւն; քիչութիւն։

Pensile բէն'սիլ, *a.* կախուած, առկախ։ –ness, *s.* –ութիւն։

Pension բէն'շըն, *s.*(հանգստեան կոչուած պաշտօնէի մը վճարուած) վարձ, թոշակ, ռոճիկ։ =*va.* թոշակ կապել, թոշակել, հանգստեան կոչել բէգաhiս չըգաrrմազ։ –ary բէն'շըների, *a.* հանգստեան կոչուած, թոշակաւոր, թոշակառու այլըգլը, միւբէգահs։ Grand–. դատաւորապետ (Հոլանտա)։

Pensioner բէն'շըներ, *s.* թոշա-

կաւոր, -առու միւրքգախs; 2. խեղանդամ; Հաշմուտ վէն; 3. [on] Հըպատակ, ենթակայ; 4. երկրորդական ուսանող (ի Քէյմպրիճ)։

Pensive բէն'սիվ, *a.* մտախոհ, լուրջ, խոհուն; 2. բազմահոգ, մըտածկոտ; 3. մելամաղձոտ, տխուր։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Penstock բէն'սթաք, *s.* աղօրիքի սահանադուռ; 2. ջրհանի փող; 3. գրչի կոթ, գրչակալ։

Pent բէնթ, *pp.* & *a.* գոցուած։

Penta-: բէն'թէ-

-cap'sular, *a.* հնգապատիճ բս.

-chord, *s.* հնգաղի (քնար)։

-gon -'թէկըն, *s.* հնգանկիւն։

-gonal -թէկ'ընըլ, *a.* հնգանկիւնի

-gyn'ian, -nous, *a.* հնգիգայ։

-he'dron -հի'տրըն, *a.* հնգանիստ

-g'raph -կրէֆ, *s.* համագիր գ.

-m'eter -թէ'մը-, *s.* հնգաչափ բն.

-an'gular, *a.* հնգանկիւնի։

-ptote, *a.* հինգհոլովեան։

-stich -'ըսթիք, *a.* հինգտողեան։

-style -'ըսթայլ, *a.* հնգասիւն։

Pentateuch բէն'թէթիուք, *s.* հնգամատեան (Մովսիսի) Սգ.

Pentecost բէն'թըքոսթ, *s.* Հոգեգալուստ, Պենտեկոստէ։ -al -քոս'թըլ, *a.* հոգեգալստեան։

Penthouse բէնթ'հաուս, *s.* որմայեց unւնsnւrմա։

Pentile, *See* Pantile. [գիք։

Pent'roof բէնթ'րուֆ, *s.* շեղեր-

Penult, -ima, -imate բի'նըլթ, -թ'իմէ, -'թիմէյթ, *s.* վերջընթեր։

Penumbra -նըմ'պրէ, *s.* թերաստուեր, կիսաստուեր; 2. մթանց նչ.

Penurious -նիու'րիըս, *a.* կծծի, ժլատ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Penury բէն'իուրի, *s.* աղքատութիւն; չքաւորութ., կարօտութ

Peon բի'ըն, *s.* ոտիկան, նուիրակ; 2. պարտական մշակ, ստրուկ։

Peony բի'ընի, *s.* փեոնուհայ, փեննիա, ճչնարօտ, արեգնազ այր կիւլիւ։

*People բի'փըլ, *s.* ժողովուրդ; մարդիկ; 2. հասարակութիւն, ռամիկը։ =*va.* բազմամարդել, շատցընել, շէնցնել։ Kink-. Քինքենք։

Pepper բէփ'ըր, *s.* պղպեղ, տաք դեղ պիպէր; պղպեղ ցանել, պղպեղել; 2. քարոտել, քարկոծել։ -and -salt. աղպղպեղ (գոյն)։ -box. պըղպեղաման։ -corn. պղպեղահատ; չնչին իր։ -grass. հերիւնաձեւ կոտեմ; բաղբակ։ -plant. պղպեղենի։ -idge. լեղի խէժ; ծորենի բս. -mint. անանուխ; անուխի օղի։ -sauce. (քացախի մէջ) աղուպղպեղ։ -wort. նուարտակ խօրօսնուգ բս.

Peppermint -մինթ, *s.* ջուրանուխ եւպանի նանէ; անուխի օղի։ -drop. անուխշաքար նանէ շէքէրի։

Peppery բէփ'ըրի, *a.* պղպեղոտ, տաքդեղոտ, կծու; 2. խիստ, ցասկոտ

Pepsin բէփ'սին, *s.* կերակուրը մարսող նիւթ, բնամոք։ [կան։

Peptic -'թիք, *a.* մարսիչ, մարսա-

Per բըր, *pr.* ի ձեռն, միջոցաւ; առ։ -annum, year. տարեկան, տարին։ -cent. առ հարիւր։ -Paul. Պօղոսի միջոցաւ։ A loaf-man. մարդ գլուխ նկան մը։ Ten-cent. (10 %) հարիւրին տասը։

Peradventure բըրէտվէն'չըր, *ad.* թերեւս, գուցէ; պատահմամբ։

Perambulate բըրէմ'պիուլէյթ, *va.* շրջիլ, յածիլ, պտտիլ; 2. քըննել, խուզարկել։ -tion, *s.* պտոյտ, շրջագայութիւն; 3. զննութիւն; 4. շրջանակ։ -tor -'պիուլէյթըր, *s.* շրջագայող; 2. ուղեչափ; 3. տղոց ձեռքի կառք։

Perceivable -սիյվ'-, *a.* զգալի, իմանալի։ -bly, *ad.* -կերպով։

*Perceive -սիյվ'-, *va.* զգալ, ի-

մանալ, ըմբռնել, հասկնալ, նշմարել

Percentage բըրսէն'թէճ, s. հարիւրորդութիւն, հարիւր-ակութ.; 2. առ հարիւր, -ութիւն, առհարիւրում։

Perceptible բըրսէբ'թիպլ, a. զգալի, իմանալի, ըմբռնելի։ -bility, s. -ութիւն։ -ly, ad. -կերպով։

Perception բըրսէբ'շըն, s. ըմբռնում, ըմբռնողութիւն, հասողութիւն քիչ; 2. գաղափար, զգացում, հասկցողութիւն։ -tive, a. ըմբռնման, ըմբռնողական։ -tivity -թիվ'իթի, s. ըմբռնողութիւն։

Perch բըրչ(թ), s. պերգէ խանձէ պալըղը; 2. ձող, կանգնող սըրըգ; 3. ձողաչափ, $5^1/_3$ մեդր; 4. (թռչունց) թառելու ձող, թառ։ =an. (թռչունը) թառիլ, դադարիլ; 5. ձողին վրայ դնել։

Perchance բըրչանս', ad. թերեւս; 2. պատահմամբ, դիպուածով։

Percher բըրչ'ըր, s. թառող։

Percipient բըրսիբ'իէնթ, a. ըմբռնող, հասու, խելամուտ։ -ience բըրսիբ'իէնս, s. ըմբռնում։

Percolate բըր'քօլէյթ, an. քամել, զտել, անցնել; 2. զտուիլ, մզիլ։ -tion, s. քամում, զտում, մզում։ -'tor, s. քամիչ, զտիչ։

Percussion բըրքըշ'ըն, s. հարուած, բախում, զարնուածք։ -cap. (հրացանի) շողիկ գաբսիւլ։ -lock. խանձ (հրացանի) չախմախ։ [րող։

Percussive -քըս'իվ, a. ընդհարող

Percutientբըրքիուշ'ըէնթ, s. հարկանող, զարնող։

Perdition բըրտի'շըն, s. կորուստ, կործանում, աւերած։

Perdu, Perdue բըր'տիու, a. գաղտնի, թաքուն; 2. կորսուած, չիք

Peregrinate բէր'էկրինէյթ, vn. պանդխտանալ, նժդեհիլ; 2. ճամբորդել, հեռուն երթալ։ -tion -նէյ'շըն, s. պանդխտութիւն, նժդեհութիւն, օտարութիւն։ -tor, s. ուղեւոր, տարագնաց, պանդուխտ

Peremptory բէր'էմթըրի, a. բացորոշ, վճռական, անպատասխանելի; 2. բացարձակ, դրական։ -torily բէր'էմթըրիլի, ad. բացարձակապէս, վճռաբար։ -riness -'թըրինէս, s. -ութիւն։

Perennial բէրէն'նիըլ, a. տարեկան; 2. տեւական, մշտնջենաւոր, մշտատեւ; 3. երկարատեւ (տունկ)։ -ly, ad. շարունակ, անդադրում [բատեւութիւն

Perennity -րէն'նիթի, s. երկա-

Perfect բըր'ֆէքթ, a. կատարեալ, անթերի; 2. աւարտած, լմընցած; 3. կատարուն, լման։ =բըրֆէքթ', va. գլուխ հանել, կատարել, լրացնել, աւարտել։ -tense, անցեալ ժամանակ ք. -ly, ad. կատարելապէս, ամբողջովին; 2. գլխովին, լիովին, ճշգիւ։ -ness, s. կատարելութիւն։

Perfectible բըրֆէքթ'իպլ, a. կատարելագործելի։ -bility, s.

Perfection բըրֆէք'շըն, s. կատարում, լրում; 2. կատարելութ. -ist բըրֆէք'շընիսթ, s. կատարելական, լրապաշտ (աղանդ) Ա.Ժ. Ա.Մ.

Perfective բըրֆէք'թիվ, a. կատարող; լրացուցիչ ք. [րեգործ։

Perficient բըրֆիշ'ըէնթ, a. բա-

Perfidious բըրֆիտ'իըս, a. նենգաւոր, ուխտադրուժ, դրուժան։ -ly, ad. նենգութեամբ։ -ness -'իըսնէս, s. անհաւատարմութիւն։

Perfidy բըր'ֆիտի, s. նենգութիւն, դրժողութիւն, դրժանք։

Perfoliate բըրֆօ'լիէյթ, a. ցօղնապատ, պարացօղուն (բոյս)։

Perforate բըր'ֆըրէյթ, va. ծակ բանալ, ծակել։ -tion, s. ծակում; ծակուածք, ծակ։ -tive, a. ծակող։

Perforce բըրֆօ՛րս, *ad.* բռնի։

Perform բըրֆօ՛րմ, -ֆա՛րմ, *va.* ընել, կատարել, առաջ բերել, գըլուխ հանել, գործադրել։=*vn.* յաջողիլ, (նուագ)ել, (խաղ)ալ ևն. -able -ֆարմ՛էպլ, *a.* գործադրելի։

Performance բըրֆարմ՛ընս, *s.* գործադրութիւն, կատարում, լրումն, աւարտում; 2. արարք, գործ; 3. հանդէս, մարզանք, դեր։

Perfor'mer բըրֆօր՛մըր, բըրֆար՛մըր, *s.* գործադիր, դերասան։

Perfume բըր՛ֆիւմ, *s.* ծխանելիք, անուշահոտութ., բուրմունք, բոյր; 2. հոտեղէն, բուրանիւթ, խունկ։ =բըրֆիւմ՛, *va.* անուշահոտել, խնկաւէտել, հոտաւէտել, խնկել; 2. բուրել։ -mer բըրֆիւմ՛ըր, *s.* իւղարար, իւղեփեաց, խնկեփեց; 2. հոտավաճառ, -ուհի։ -mery բըրֆիւ՛մըրի, *s.* հոտեղէնք։

Perfunctory բըրֆընք՛թըրի, *a.* անհոգ, անփոյթ, թեթեւհոգ։ -orily -ֆընք՛թըրիլի, *ad.* վեր ի վերոյ, հարեւանցի, անփութօրէն։

Perfuse բըրֆիւզ՛, *va.* սրսկել, սփռել, ծաւալել; տոգորել; թրել։

Perhaps բըրհէփս՛, *ad.* թերեւս, գուցէ, հաւանականաբար։ [բէրհ։

Peri բի՛րի, *s.* [*pl.* բի՛րիզ] պարիկ

Perianth բէր՛իէնթ. ծաղկի դրսի պատեան, պարածաղիկ, կապիճ։

Pericardium -՛քարտիըմ, *s.* սրտը պատող մաշկապարկ, սրտապատ։ -diac, -dian, -dial, -dic բէրիքար՛տիէք, -քար՛տիք, *a.* սրտապատի։

Pericarp բէր՛իքարփ, *s.* հունտերու պատիճ, պարուտակ ևն; 2. պարկուճ, շրջապատող, պտղապատ՝ պտղոյ արտաքին մասը որ զիրուտը կպատէ. յորում երեք կարգ կղանազանուին՝ =Epicarp վերնամաշկ, Mesocarp միջնամաշկ, Endocarp ներքնամաշկ։ -ial բէրիքարփ՛իըլ, *a.* պարուտակային։ -oidal -քարփօյ՛տըլ, *a.* պարուտականման։

Perigee, -geum բէր՛իճի, -ճի՛ըմ, *s.* երկրամերձ կէտ, մերձակէտ։

Per'igraph, *s.* անճիշդ ծրագիր

Perihelion, -lium բէրիհի՛լիըն, -իըմ, *s.* արեւամերձ կէտ, -ամերձ։

Peril բէր՛իլ, *s.* վտանգ, կորուստ։ =*va.* վտանգել։

Perilous բէր՛իլըս, *a.* վտանգաւոր։ -ly, *ad.* վտանգաւ։ -ness բէր՛իլըսնէս, *s.* -ութիւն, վտանգ։

Perimeter բէրիմ՛էթըր, *s.* շրջագիծ, շրջապատ, պարաչափ։

*Period բի՛րիըտ, *s.* շրջան (լուսնի); 2. ժամանակամիջոց, դարաշրջան, շրջան; 3. միջոց, ժամանակ; 4. կէտ, վախճան, կատար, ծայրակէտ, ծայր; 5. պարբերութիւն ևր; 6. վերջակէտ (.) տպ.

Periodic, -al բիրիօտ՛իքըլ, *a.* շրջանաւոր, -ական, պարբերական։ -ly, *ad.* պարբերաբար, կանոնաւորապէս։ -dical բիրիօտ՛իքըլ, *s.* պարբերական հանդէս, (շաբաթա) թերթ, ամսաթերթ։

Periodicity -ըտիս՛իթի, *s.* շրջանաւոր դարձ, պարբերականութ.

Periœci -՛սայ, *s.* շրջաբնակք։

Periosteum բէրիօս՛թիըմ, *s.* ոսկրը պատող թելաձեւ մաշկ, ոսկրամիզ։

Peripatetic բէրիբըթէթ՛իք, *a.* Արիստոտելեան, ճեմական։

Periphery բէրիֆ՛ըրի, *s.* (բոլորակի) շրջապատ։ -pheric, -al -ֆէր՛իքըլ, *a.* շրջապատի, արտաքին

Periphrase, -'rasis բէր՛իֆրէյզ, *s.* խօսքի դարձուածք, շրջաբանութիւն։ =*va.* դարձուածքներով խօսիլ։ -ras'tic, -al, *a.* շրջաբանական

Periplus բէր՛իփլըս, *s.* ծովեզերքի շուրջը նաւարկութիւն, շրջանաւութիւն։

Peripneumo'ny, *s.* թոքատապ

Peripteral, -rous Փէրիփ'թըրըլ, -'թըրըս, *a.* սիւնապատ։

Per'iscope, *s.* շրջադիտութիւն

Periscians, Periscii Փըրիշ'ի-ընզ, -'շիայ, *pl.* շրջաստուերեանք։

Perish Փէր'իշ(ը), *vn.* կորսուիլ, կործանիլ, ջնջուիլ, փճանալ; 2. մեռնիլ, կեանքը կորսնցնել; 3. օրէ օր լղանալ, հիւծիլ; 4. հալիլ մաշիլ։

Perishable Փէրիշ'էպլ, *a.* կորըն-չական; 2. անցաւոր, վաղանցիկ։ -ness, *s.* -ութիւն։

Perisperm Փէր'իսփըրմ, *a.* շըր-ջասերմ։ -spheric, -al Փէրիսֆէ'րի-քըլ, *a.* գնդաձեւ, կլոր։

Peristaltic Փէրիսթէլ'թիք, *a.* շըր-ջակծիկ (կծկում աղեաց)։

Peristyle Փէր'իսթայլ, *s.* սիւ-նազարդ (շէնք, վայր)։

Peritoneum Փէրիթօնի'ըմ, *s.* ներ-սէն փորը պատող շճալից թաղանթ, փորամաշկ, շճաթաղանթ։ -tonitis Փէրիթընայ'թիս, *s.* փորամաշկի բոր-բոքում, փորմաշկատապ։

Peritropal Փէրիթ'րօփըլ, *a.* ոլո-րապտոյտ; 2. շրջադարձ (որ պըտ-ղոյն առանցքէն դէպ ի պտղապա-տը կդիմէ)։ [կեղծամ perruque։

Periwig Փէր'իուիկ, *s.* սուտ մազ,

Periwinkle -ուինք'ըլ, *s.* կուսա-ծաղիկ; 2. արուսիկ (խեցեմորթ)։

*Perjure Փըր'ճուր, *va.* սուտ երդ-նուլ, երդմնահարել; 2. երդմնա-զանց ըլլալ, երդումը՝ խօսքը ա-րել, ուտել։ -red, -rer Փըր'ճուրդ, Փըր'ճուրըր, *s.* երդմնազանց, ստեր-դում։ -ry Փըր'ճուրի, *s.* սուտ երդում։

Perk Փըրք, *a.* հպարտ, սիգա-պանծ, սէգ; 2. աշխոյժ, կայտառ։ =*vn.* գլուխ բռնել, պերճանալ; 2. գոռոզանալ։ =*va.* հագուիլ սգուիլ, զարդարուիլ; 2. վերցնել։

Permanent Փըր'մընէնթ, *a.* տե-ւական, հաստատուն, կայուն; 2. մնացական, շարունակ, մնայուն։ -ly; *ad.* -կերպով։ -nence, -cy Փըր'մընէնսի, *s.* -ութիւն։

Permeable Փըր'միէպլ, *a.* թա-փանցիկ, -ցական։ -bility, *s.* -ութ.

Permeate Փըր'միէյթ, *va.* (ջուրը) անցնիլ, թափանցել։ -tion, *s.* թա-փանցում, ներս մտնելը։

Permiscible Փըրմիս'իպլ, *a.* խառ-նելի; 2. ներելի, թոյլատրելի։

Permission Փըրմիշ'ըն, *s.* հրա-ման, թոյլտուութիւն, արտօնու-թիւն։ -sive Փըրմիս'իվ, *a.* թոյ-լատրական։

*Permit Փըրմիթ', *va.* թոյլ տալ, թողուլ; 2. թոյլտուութիւն տալ, թոյլատրել; 3. շնորհել, ներել։ = Փըր'միթ, *s.* արտօնագիր, հրամանա-գիր, հրամանի։ -tance -միթ'թընս, *s.* թոյլտուութիւն։ -ter Փըրմիթ'-թըր, *s.* արտօնատու։

Permutation Փըրմիութէյ'շըն, *s.* փոխանակութիւն, փոփոխում։

Pernicious Փըրնիշ'ըս, *a.* վնա-սակար, վտանգաւոր։ -ly, *ad.* -կերպով։ -ness, *s.* -ութիւն։

Pernoctation Փըրնըքթէյ'շըն, *s.* գիշերաջանութիւն, -պահութիւն։

Peroration Փէրօրէյ'շըն, *s.* վեր-ջաբան (ճառի), վերջաբանութիւն

Peroxide -աքս'այտ, *s.* վերօքսիտ

Perpender Փըրփէնտ'ըր, *s.* պա-տի հաստատութեանը քար, երկ-կողմեայ որմաքար։

Perpendicular Փըրփէնտիք'իու-լըր, *a.* վերէն վար, ուղղահայեաց, ուղղորդ (գիծ)։ -ly, *ad.* վերէն վար։ -ity -իուլէր'իթի, *s.* -ութիւն։

Perpetrate Փըր'փիթրէյթ, *va.* (չար գործ մը) ընել, (ոճիր) գոր-ծել; 2. (շն)ալ, (մեղանչ)ել, յան-ցաւոր ըլլալ։ -tion, *s.* կատարում, գործադրութիւն, չարագործութ.։ -tor, *s.* (չարա)գործ, (ոճրա)գործ։

*Perpetual բըրբէդ'իու-ըլ, *a.* մշտնջենաւոր, յաւերժական, յարատեւ; 2. շարունակ, անդադար; 3. անհալ՝ մշտապատույց (ծիւներ); 4. ցկեանս (աքսոր, հիւպատոս)։ -ly, *ad.* անդադար, յաւէրժաբար; 2. մշտնջենի, մշտնջենական։

Perpetuate բըրբէդ'իու-էյդ, *va.* յաւերժացնել, մշտնջենաւորել, անմահացնել։ -tion, *s.* մշտատեւութ

Perpetuity -իու-'իդի, *s.* անդադար տեւողութիւն, մշտնջենաւորութիւն; մշտնջենականութիւն։

*Perplex բըրբլէքս'(դ), *va.* շփոթել, խառնակել; 2. կնճռել, շուարեցնել։ -edly բըրբլէքս'էդլի, *ad.* շուարած, վարանեալ, տարտամ; 2. խառնաշփոթ, կնճռոտ։

Perplexity բըրբլէքս'իդի, *s.* վարանում, վարանք, շփոթութիւն։

Perquisit բըրքու'իզիդ, *s.* յաւելական վարձ, հասոյթ։ -tion -զի'շըն, *s.* փնտռտուք, խուզարկութ

Perry բէր'ի, *s.* տանձօղի։

Persecute -'սիքիու-դ, *va.* չարչրկել, հալածել; 2. նեղել, ետեւէն իյնալ։ -tion -քիու'շըն, *s.* հալածում, հալածանք, նեղութիւն։ tor -'դըր, *s.* հալածող, թշնամի։

Perseverance բըրսիվիյր'ընս, *s.* արատեւութիւն, հաստատութ.։

*Persevere բըրսիվիյր', *vn.* [in] դիմանալ, յարատեւել, հաստատ մնալ, շարունակել։ -veringly -վիր'ինկլի, *ad.* յարատեւութեամբ։

Persia բըր'շիէ, *s.* Պարսկաստան։

Persian բըր'ժըն, *a.* պարսից, պարսկական; 2. պարսիկ; 3. պարսկերէն։ —berry. դեղնուկ ճճճրի։ -tobacco. թէնպաքի։ -wheel. ջրադարձ անիւ։

Persiflage բէյրսիֆլաժ', *s.* քթէն բռնելը, ծաղր, հեգնութիւն։

Persim'mon բըրսիմ'մըն, *s.* ժորի, ժորենի որ եւ Virginian date plum.

*Persist բըրսիսդ', *vn.* շարունակել, յարատեւել, յամառիլ, պնդել, չփոխուիլ։ -ent, -tive բըրսիս'դընդ, -'դիվ, *a.* յարատեւող, անշարժ, հաստատ, պինդ։ -tence, -cy բըրսիսդ'ընսի, *s.* յարատեւութ.

Person բըր'սն, *s.* անձնաւորութիւն, անձ; 2. կերպարանք, դէմք; 3. մի ոմն, մէկը, մարդ, էակ, անհատ, անձ (այր, կին); 4. դէմք ք. Artificial—. միաբանութիւն եւլ. In—. անձամբ, ինքնին։ 1st, 2d, 3d —. Ա. Բ. Գ. դէմք ք. -able բըր'սընէպլ, *a.* տեսքով գեղեցկադէմ, վայելչահասակ, գեղանի։

Personage բըր'սընէճ, *s.* անձնաւորութիւն, անձ իսկ; 2. նշանաւոր՝ ականաւոր անձ, մեծ մարդ։

Personal բըր'սընըլ, *a.* անձնական, առանձին, յատուկ, անհատական; 2. արտաքին, ըստ մարմնոյ; 3. շարժուն (ինչք՝ ստացուածք, կով կումաշ, անասուն); 4. անձամբ; 5. դիմաւոր (բայ) ք. -ly, *ad.* անձամբ, անհատաբար։ -ity բըրսընէլ'իդի, *s.* անձնաւորութիւն, անձնական խնդիր, անձնականութիւն, անհատականութիւն։

Personate բըր'սընէյդ, *va.* դերը խաղալ, ինքզինք ծախել, նմանցընել, կարծեցնել; 2. ներկայացընել, կեղծել, ծպտել։ =*a.* կնճըթակերպ (բոյս)։ -tion, *s.* ներկայացնելը, կեղծելը, դեր խաղալը, ծպտում։ -tor բըր'սընէյդըր, *s.* դերը խաղցող; 2. ինքզինք ծախող։

Personification բըրսոնիֆիքէյ'շըն, *s.* անձնաւորում, անձնաւորութիւն; 2. դիմառնութիւն քր.

Personify -'իֆայ, *va.* լեզու՝ զգացում տալ, անձնաւորել (անշունչ իրերը); 2. նմանցնել։

Personnel բէյր'սընէլ, *s.* մար-

դիկ, պաշտօնեայք, պաշտօնատարք։

Perspective բըրսբէք'թիվ, s. հեռանկար, հեռապատկեր. տեսարան։ =a. համդիպահայեաց, հեռատեսիլ; 2. տեսարանական։ -ly, ad. դիմացէն, հեռուանց, ի հեռուստ։ -tograph բըրսբէք'թօկրէֆ, s. ծրագրիչ գ.

Perspicacious բըրսբիքէյ'շըս, a. սրատես, սրամիտ, կորովամիտ։ -cacity -քէս'իթի, s. սրատեսութ., կորովամտութիւն, յստակութիւն։

Perspicuous բըրսբիք'իուըս, a. պայծառ, յստակ, պարզ, բացորոշ։ -ly, ad. -կերպով։ -ness, Perspicuity -քիու'իթի, s. -ութիւն։

Perspirable բըրսբայր'էպլ, a. արտաշնչելի։ -ness, s. -ութիւն։

Perspiration բըրսբիրէյ'շըն, s. արտաշնչութիւն, թեթեւ քրտինք։ -tive, -tory -բայր'էթիվ, -բայր'էթըրի, a. քրտնաբեր, արտաշնչական։

Perspire բըրսբայր', an. արտաշնչել, քրտնիլ; 2. դուրս ելնել, թորիլ; 3. քրտնքցնել։ [համոզելի։

Persuadable բըրսուէյտ'էպլ, a.

Persuade բըրսուէյտ', va. համոզել, հաւանեցնել, հաւատացնել։

Persuader -էյտ'ըր, s. համոզիչ, համոզող; 2. անհերքելի փաստ։

Persuasible բըրսուէյ'զիպլ, a. համոզական, համոզելի։ -bility -զիպիլ'իթի, s. համոզելիութիւն։

Persuasion բըրսուէյ'ժըն, s. համոզելը, համոզում, յորդոր; 2. հաւատք, դաւանանք; 3. հաւատապաշտ, հաւատամոլ (աղանդ)։

Persuasive, -sory բըրսուէյ'սիվ, -սուէյ'սըրի, a. համոզիչ, բարեհամբոյր, համոզական, վստահելի՝ համոզկեր։ -ly, ad. -ness, s. համոզում, վստահութիւն։

Pert բըրթ, a. յանդուգն, լիրբ, կոպիտ։ =s. յանդուգն մարդ։

Pertain բըրթէյն', vn. վերաբերիլ, անկ՝ յատուկ լինել; 2. պատշաճիլ, պատկանիլ, վայլել։

Pertinacious բըրթինէյ'շըս, a. պինդգլուխ, յամառ, կամակոր; 2. յարատեւ, հաստատ, անվհատ։ -ly, ad. յամառութեամբ, պնդութիւն -ness, -tinacity, -tinacy բըրթինէս'իթի, -թի'նէսի, s. կամակորութիւն, յամառութիւն; 2. հաստատամտութիւն։

Pertinence, -cy բըր'թինընս, s. յարմարութիւն, պատշաճութիւն։

Pertinent բըր'թինընթ, a. [to] յարմար. պատշաճ, վայելուչ։ -ly, ad

Pertly բըրթ'լի, ad. յանդգնօրէն, լրբաբար։ -ness, s. լրբութիւն։

Perturb բըրթըրպ', va. վրդովել, խռովել, յուզել։ -ation, s. յուզում, խառնակութիւն։ [ծակում։

Pertusion -թիու'ժըն, s. ծակելը,

Peruke բէր'ուք, s. կեղծամ։

Perusal բէրու'զըլ, s. կարդալը, ընթերցում. վերծանում։

Peruse բէրուզ', va. կարդալ, ընթեռնուլ; 2. վերծանել, քննել։

Peruvian բըրու'վիըն, s. պերուացի։ -bark. քինայի կեղեւ։

Pervade բըրվէյտ', va. (մէջէն) անցնիլ, թափանցել; 2. տարածել, սփռել; 3. տիրանալ։ -vasion -վէյ'ժըն, s. թափանցում, ներս մտնելը։ -vasive -վէյ'սիվ, a. թափանցող, անցնող։

*Perverse բըրվըրս', a. ծուռ, խոտոր; խեռ. կամակոր, ապիրատ, չար։ -ly, ad.-ness, Perversity բըրվըրս'իթի, s. -ութիւն։ -sion բըրվըր'շըն, s. խոտորում, խանդարում։ -sive բըրվըր'սիվ a. թիւրելի։

Pervert բըրվըրթ', va. աւրել, թիւրել, ծռել, խանգարել; 2. դարձնել, գլխէ հանել։ =բըր'վըրթ, s. անառակ, մոլորած։ -'ible, a.

գիւրամոլոր ։ -er բըրվըրթ'ըր, s. մոլորցնող, գլխէ հանող։

Pervious բըր'վիըս, a. գիւրամուտ, գիւրանց, թափանցիկ; 2. հասկնալի։ -ness, s. -ութիւն։

Pesky բէսք'ի, a. մեծ, ծանր։

Pes'sary, s. արգանդակալ գ.

Pessimist բէս'իմիսթ, s. յոռետես, ամէն բան գէշ կերթայ կարծող։ -ic բէսիմիս'թիք, a. տխուր, մելամաղձոտ։ -mism բէս'իմիզմ, s. յոռետեսութիւն ։

Pest բէսթ, s. մեծ համաճարակ, սրածութիւն, մահտարաժամ, ժանտամահ, ժանտախտ եռւմու r-ճագ, վէպա; 2. փորձանք, աղէտ։ -house. զգուշարան, մաքրանոց։ -er բէս'թըր, va. չարչրկել, նեղել; գլուխ ցաւցնել, տաղտկացնել ։ -iferous բէսթիֆ'ըրըս, a. ժանտաբեր; 2. մահաբեր, -ցու, վնասակար։ -ilence բէս'թիլէնս, s. համաճարակ, ժանտախտահարութիւն, ժանտախտ; 2. գլխու փորձանք ։ -ilent բէս'թիլէնթ, a. ժանտաբեր, մահաբեր, մահաշունչ, մահացու; 3. ապականիչ, չար։ -ly բէս'թիլէնթլի, ad. -կերպով։ -ial բէսթիլէն'շըլ, a. ժանտաբեր, ժանտ, մահաշունչ։

Pestle բէս'լ, s. սանդխառն կոյ; 2. թակ, դրթակ poգmագ։

Pet բէթ, s. տղու քէն, բարկութիւն; 2. անուշիկ, սիրունիկ; 3. աչքի լոյս, սիրական [ձնիկ, գառնուկ, կատուիկ] ։ =va. գգուել, փայփայել, քնքշել, սիրել, շփացնել։

Petal բէթ'ըլ, բէ'թըլ, s. (ծաղկա)տերեւ, (ծաղկա)թերթ, շափրակաթերթ ։ -oid բէ'թըլօյդ, a. թերթաձեւ ։ -ous բէթ'ըլըս, a. թերթաւոր ։ -ism բէթ'ըլիզմ, s. հնգամեայ աքսոր, տերեւակոյտ վճիռ, տերեւավճիռ (նախնի Սիրակուսացւոց՝ որ ձիթենիի տերեւի վրայ կգրուէր)։

Petard բիթարդ', s. պատերազմական փլուզիչ անօթ, պայթուն գէն

Petecchial, -techial բէթէք'իըլ, a. գիզաւոր, ժանտաբիծ (տենդ)։

Peter-pence բի'թըրբէնս, s. պապական տուրք, պողի (յԱնգ.) հ. ժ.

Petiolar, -lary, -late բէթ'իօլըր, -թիըլէ'րի, -թ'իըլէյթ, a. կոթնաւոր (տերեւ) ։ [թիկ, կոթուն։

Petiole բէթ'իօլ, s. տերեւի կո-

Petit բէթ'ի, բէթի, a. մանր, փոքր, պզտիկ, պզտի։ -larceny. -գողութ

Petition բիթի'շըն, s. խնդիր, հայցուած, աղաչանք; 2. աղերս, աղերսագիր, խնդրագիր, հանրագրութիւն =va. խնդրել, հայցել; 2. աղերսել, աղերսագիր տալ։ -ary, -tioner -'շընըրի, -'շընըր, a. աղերսող; 2. աղերսարկու, խնդրարկու։ -maitre -մէյթր, կնահաճոյ, քծնող; 2. յիմար, պճնամոլ koպպա ։

Petrean բէթրի'ըն, a. քարային, քարանման։

Petrel բէթ'րըլ, s. ծովածիծառ, մրրկահաւ, փոթորկահաւ։

Petres'cent, a. քարացուցիչ։

Petrescence, -rifaction, -rification բէթրէս'ընս, -րիֆէք'շըն, -ֆիքէյ'շըն, s. քարացում, քարացած նիւթեր; 2. կարծրացում, խստութ.

Petrifactive, -rific -ֆէք'թիվ, -ֆ'իք, a. քարացուցիչ; քարացման։

Petrify բէթ'րիֆայ, an. քարացնել, քարանալ; 2. խստացնել, կարծրացնել։

Petroleum բէթրօ'լիըմ, s. քարաձէթ, քարիւղ կազ եաղը։ -leur, -leuse բէթրօլըր', -լըզ'բէթրօ, s. (քարձէթով) հրձիգ ։

Petronel -րըլ'-, s. թնդանօթիկ։

Petticoat բէթ'իքօթ, s. կիսազգեստ, վտաւակ միսo ։ -govern-

ment. կանացի բռնապետութիւն։

Pettifog -'իֆ-ւկ, vn. խեղճ փաստաբանութիւն ընել, քաշքշել։ -ger բէթթիֆ-ւկըր, s. քաշքշող խեղճ փաստաբան։ -ging, -gery -ֆ-ւկ'-կըրի, s. կցկցանք, քաշքըշուք։

Pettily բէթ'իլի, ad. ցածօրէն։

Pettiness բէթ'ինէս, s. նուաստութիւն; 2. փոքրկութիւն։

Pettish բէթ'թիշ, a. խոժոռ, դէգ, շայրացկոտ։ -ly, ad. սրտնեղութեամբ։ -ness, s. դժկամակութիւն, սրտնեղութիւն։

Pettitoes բէթ'իթօզ, pl. խոզի ոտունք, խաշ։

Petto բէթ'օ, s. ծոց, կուրծք, սիրտ։ In-. գաղտնի, գաղտուկ, պահծու nr եւ In reserve.

Petty բէթ'ի, a. մանրուկ, փոքր; 2. պզտրտիկ, պզտի; 3. չնչին, վարնոց

*Petulance, -cy -'իւ-լընս, -լընսի, s. խոժոռութիւն, յամառութիւն։

Petulant բէթ'իւ-լընթ, a. յանդուգն, ուժգին, բուռն, խեռ, խոժոռ։ -ly, ad. խոժոռութեամբ։

Petunia բէթիւ-'նիա, s. լայնատերեւ տունկ մը, ծխածաղիկ Ս.Ն.

Pew բիու, s. նստարան եկ.

Pewet, Pewit բի'-ւէթ, բի'-ւիթ, s. աղջկահաւ, բուբուզ։

Pewter բիու'թըր, s. կապարանագ, անագ; 2. անագեղէն(աման)։ -er բիու'թըրըր, s. անագագործ։

Pfenning ֆէն'ինկ, s. գերմ. դրամ։

Phaeton ֆէյ'ըթըն, s. փայեթոն, արեգական կառքի կառավարորդի Փեպուսի; 2. քառանիւ կառք մը, փայեթոն։

Phalanges -'ճիզ, pl. մատնոսկր

Phalanstery ֆէլ'ընսթըրի, s. համավարականութիւն; համատուն։

Phalanx ֆէլ'էնքս, ֆէյ'լէնքս, s. վաշտ, գունդ, գումարտակ; 2. փաղանգ, հետեւակագունդ նախնի Յունաց; 3. համայարկ գերդաստանք, համավարական (ըստ Կարոլոս Ֆուրիերի)։

Phalarope ֆէլ'էրօբ, s. ջրային թռչուն մը, փաղոտ։

Phantasm -'թէզմ, s. ուրուական, մեռելի ոգի; 2. տեսիլ, ստուեր -agoria -կօ'րիէ, s. ուրուացուցութիւն; 2. մոգական պատկեր։ -agory -'կըրի, s. մոգական լապտեր։ -tasiasts ֆէնթէզ'իէսթս, pl. երեւութականք (հերետ.)։

Phantastic, Phantasy, *See* Fantastic *and* Fancy.

Phantom ֆէն'թըմ, s. առ աչօք տեսիլ, ուրուական, ոգի։

Pharisasic, -al ֆէրիսէյ'իքըլ, a. փարիսեցւոց; 2. կեղծաւորական։ -ness, Pharisaism ֆէր'իսէյիզմ, s. փարիսեցիութիւն, փարիսեցւոց աղանդ; 2. կեղծաւորութիւն։

Pharisee ֆէր'իսի, s. փարիսեցի։

Pharmaceutic, -al ֆարմասիու'-թիք, a. դեղագործական, -բանական, -գիտական։ -tics, pl. դեղագործութիւն։ -tist, -macist ֆարմասիու'թիսթ, ֆա'րմասիսթ, s. դեղագործ

Pharmacology ֆարմաքօլ'ըճի, s. դեղաբանութիւն։ -gist, s. -բան։

Pharmacopœia ֆարմաքօբի'է, s. դեղագիրք, հաւաք. դեղագրոց, դեղամատեան։ -copolist -քօբ'ըլ-, s. դեղավաճառ։

Pharmacy ֆար'մասի, s. դեղագործութիւն, դեղարարութիւն։

Pharos ֆէյ'րաս, s. լուսաշտարակ, փարոս; 2. (փարոսի) լապտեր։

Pharynx ֆէր'ինքս, s. ստուգնաբերան, ըմպան։ -ryngeal ֆէրին'ճիըլ, a. ըմպանային -ryngotomy ֆէրինկօթ'ըմի, s. ըմպանահատում։

Phase, Phasis, pl. -ses ֆէյզ, ֆէյ'սիս, ֆէյ'սիզ, -'սիզ, s. զանազան երեւոյթ, փուլ, փոփոխմունք, ձեւ։

Pheasant ֆեզ՛ընթ, s. փասեան սիւյլիւն գուշու։

Phenix ֆի՛նիքս, s. արմաւահաւ, փիւնիկ; 2. անմահութիւն։

Phe'nol, Phe'nyl, s. փենոլ ք.

Phenomenon, pl. -mena ֆինա՛մինըն, -՛մինէ, s. (զարմանալի՛ նորանշան) երեւոյթ, բներեւոյթ, տեսիլ, նշան; 2. սքանչելիք։ -menal ֆինամ՛ինըլ, a. երեւութական; 2. նորանշան, զարմանալի։

Phial ֆայ՛ըլ, s. շիշ, սրուակ։

Philan'der, vn. քծնիլ, պչրել։

Philanthropy ֆիլէն՛թրըփի, s. մարդասիրութիւն։ -pic, -al ֆիլէնթրափ՛իք, a. մարդասիրական։ -pist -՛թրըփիսթ, s. մարդասէր։

Philatelist ֆիլէթ՛էլիսթ, s. դրոշմահաւաք քուլանու։ -ly ֆիլէթ՛էլի, s. -ութիւն։ [երաժշտասէր։

Philharmonic ֆիլհարմա՛նիք, a.

Philippic ֆիլիփ՛իք, s. փիլիպպականք, փիլիպպեանք; 2. թշնամական՝ բուռն ճառ։

Philistine ֆիլիս՛թին, s. փղշտացի, հեթանոս; 2. կրօնամերժ, արուեստամերժ։

Philology ֆիլա՛լըճի, s. բանասիրութիւն; 2. լեզուագիտութիւն, լեզուաբանութիւն։ -ger, -gist -՛լըճըր, -՛լըճիսթ, s. բանասէր, լեզուաքննիչ։ -gic, -al ֆիլըլա՛ճիք, -ըլ, a. բանասիրական, լեզուագիտական

Phil'omath, s. ուսումնասէր։

Philomel, Philomela ֆի՛լըմել, ֆիլըմի՛լէ, s. սոխակ թռ.

Philopena -փի՛նէ, s. գրաւախաղ մը, նուշընծայ, ընծայախաղ։

Philoprogenitiveness ֆայլըփրըճէն՛-, s. զաւակասիրութիւն։

Philosopher ֆիլա՛սըֆըր, s. փիլիսոփայ, իմաստասէր։ -'s stone. ոսկեշրջիկ քար; 2. ոսկեհանք։

Philosophic, -al ֆիլըսա-, ֆիլըսա՛ֆիք, a. փիլիսոփայական, իմաստասիրական; 2. պարկեշտ, հանդարտ։ -ly, ad. փիլիսոփայօրէն, փիլիսոփայի պէս; իմաստութեամբ -phy ֆիլա՛սըֆի, s. իմաստասիրութիւն, փիլիսոփայութիւն։ -phism, s. սուտ փիլիսոփայութիւն; իմաստամոլութիւն։ -sophize ֆիլա՛սըֆայզ, va. իմաստասիրել, նրբաբանել։

Philotechnic, -al ֆիլըթէք՛նիք, a. արուեստասէր, -սիրական։

Philter ֆիլ՛թըր, s. սիրայոյզ ըմպելի, սիրադեղ։ =va. սէրը բորբոքել՝ շարժել, գիւթել, հրապուրել։

Phiz ֆիզ, s. երես, դէմք հեգ.

Phlebotomy ֆլիպա՛թըմի, s. երակահատութիւն։ -tonize, va. երակէ արիւն առնուլ։ -mist ֆլիպա՛թըմիսթ, s. երակահատ։

Phlegm ֆլէմ, s. մաղաս, խուխ, խլինք, պլղամ; 2. պաղարիւնութիւն, հանդարտութիւն։ -atic ֆլէկ՛մէթիք, a. մաղասային, աւշային (կազմ); 2. պաղ, պաղարիւն, հանդարտ։

Phlegmon ֆլէկ՛մըն, s. ենթամորթային տապ։ -ous, a. ենթատապի։

Phleme ֆլիյմ, See Fleam.

Phlogiston ֆլըճիս՛թըն, s. կիզատարր, բոցանիւթ ք. -tic ֆլըճիս՛թիք, a. կիզային։

Phlox ֆլաքս, s. ծիրանածաղիկ բո.

Phœnix ֆի՛նիքս, See Phenix.

Phoca ֆօ՛քէ, s. ծովամայր, փոկ։

Phonetic, Phonic ֆընէթ՛իք, ֆան՛իք, a. ձայնական, ձայնի։ -tics ֆընէթ՛իքս, s. ձայնագիտութիւն։ -tist, s. ձայնագէտ, ձայնաբան։

Phono-, [ձական։

-camptic ֆօ՛-, a. ձայնադար-

-gram, s. ձայնաթուղթ։

-graph -ֆօ՛նըկրէֆ, s. ձայնագիր գ.

-g'rapher, s. ձայնագրիչ։

-graphic,-al, a. -գրական։

-graphy ֆօնա՛կրէֆի, s. ձայնագրութիւն; 2. աղագրութիւն։
-logist,-ger, s. ձայնագէտ։
-logy ֆօնա՛լօճի, s. -գիտութիւն
-logic,-al ֆօնօլա՛ճ-. -գիտական
-type ֆօ՛նօթայփ, s. ձայնատառ։
Phosphate ֆաս՛-. լուսածնատ ր.
Phospor,-us ֆաս՛ֆըր, ըրըս, s. առաւօտեան աստղ, արուսեակ; 2 մետաղական մը, լուսածնատ, փոսփոր ր. -rated, a. փոսփորախառն։
-resce ֆասֆըրէս՛(ս), va. փոսփորանման փայլեցնել։
-res'cent, a. փոսփորափայլ։
-res'cence, s. -րափայլութիւն
-phorous, a. փոսփորային։
-phoric, -al, a. փոսփորական։
Photogenic ֆօթօճէ՛նիք, a. լուսածնային։ -geny, s. լուսածին։
Photograph ֆօ՛թօկրէֆ, s. կենդանագիր, լուսանկար (պատկեր)։ -er,-ist ֆօթա՛կրէֆըր, ֆօթա՛կրէֆիսթ, s. լուսանկար (իչ); լուսանկարող; լուսագրող։ -graphic, -al ֆօթօկրէֆ՛իք, a. լուսագրական, լուսանկարչական։ -graphy ֆօթա՛կրէֆի, s. լուսանկարչութիւն, լուսագրութիւն; 2. լուսանկար։
Photology ֆօթա՛լօճի, s. լուսաբանութիւն։ -toch'romy, s. գունանկարում։
Photom'eter, s. լուսաչափ գ. -lith'ograph, s. -ապիմագրութ.
Phrase ֆրէյզ, s. ասացուածք, բանահիւսութիւն, բան, խօսք, պարբերութիւն; 2. դրուցուածք, պաճուճաբանութ., դարձուածք; 3. ոճ, խօսքի ձեւ։ =va. արտայայտել, բացատրել, անուանել։ -ology -զիա՛լօճի, s. խօսքի ձեւ, ասացուածք, ոճ; 2. յատկաբանութիւն։
Phrenic ֆրէ՛նիք, a. ստոծանային ֆր. -nics ֆրէ՛նիքս, s. բնազանցութիւն։ -netic ֆրինէթ՛իք, a. մոլեգին, կատաղի, խելացնոր։ -nitis ֆրէնայ՛թիս, s. ստոծանիի բորբոքում, ստոծանաբորբ; 2. մոլեգնութ., կատաղութ. խելագարութ.
Phrenology ֆրէնա՛լօճի, s. մտաբանութիւն, գանկաբանութիւն։ -logic,-al -լօճ՛իքըլ, a. -բանական
-logist -նա՛լօճիսթ, s. գանկաբան։
Phrency, *See* Frenzy.
Phrygian ֆրի՛ճըն, a. փռիւգիացի, փռիւգական եր.
Phthisic, Phthisis թիզ՛իք, թայ՛սիս, s. ծիւրախտ, հիւծախտ; 2. թոքախտ վէրքով; շնչարգելութիւն
Phthisical, Phthisicky թիզ՛իքըլ, թիզ՛իքի, a. շնչարգել, -ական, դժուարաշնչական։
Phylactery ֆիլէք՛թըրի, s. հըմայեակ, կղարթ, բժժանք հըմայիլ; 2. նուսխա; 3. գրապանակ (հրէից)
Phycolo'gy, s. լօւաբանութ.։
Phyl'loid, s. տերեւանման։
Phyl'lon, s. բուսակի տերեւ ք.
Phyllopha'gous, a. -ակեր։
Phylloxera ֆիլաքսի՛րէ, s. խաղողի որդ, որթալուիճ։
Physeter ֆայսի՛թըր, s. կիտաժանի (ձուկ); 2. պարզուտ (մեք.)։
Physic ֆիզ՛իք, s. բժշկագիտութիւն, բժշկութիւն, դեղ, դարման; 2. լուծողական դեղ։ =va. (լուծող.) դեղ տալ, բազմադեղել; բուժել։ =ֆիզ՛իքս, *pl.* բնագիտութ.
Physical ֆիզ՛իքըլ, a. Ֆիզիքական; 2. բնական, նիւթական; 3. իրական, իսկական; 4. մարմնական (ցաւ)։ -ly, *ad.* բնական օրինօք, բնապէս, նիւթապէս։
Physician ֆիզի՛շըն, s. բժիշկ։
Physiognomy,-mics ֆիզիա՛կնօմի, s. դիմագիծ, կերպարանք, դիմանիշ, դէմք; խարադիմայութիւն, դիմագիտութիւն, բնազննութիւն; 2. ընդհանուր երեւոյթ (բուսոց),

դիմանիչ։ -nomic, -al ֆիզիըէնօմ'-իք, *a.* դիմագիտական ։ -nomist ֆիզիօնօ'միսթ, *s.* դիմագէտ։

Physiology ֆիզիօլ'օճի, *s.* բնախօսութիւն։ -ger, -gist, *s.* բնախօս։ -gic,-al, *a.* -ական։

Physique ֆիզիք', *s.* բնական կազմուածք՝ տրամադրութիւն։

Phytivorous, -tophagous ֆայթիվ'-, *a.* բուսակեր, խոտակեր։

Phytog'raphy, *s.* տնկագրութ.

Phytology ֆայթօլ'օճի, *s.* տնկաբանութիւն, բուսաբանութիւն։

Phytot'omy, *s.* բուսահատութ

Pi փայ, *s.* խառնուած գրեր տպ.

Piacular, -lous փայէք'իուլէր, փայէք'իուլըս, *a.* քաւչական, քաւութեան; 2. ոճրագործ, չարագործ։

Pia Mater փայ'էմէյ'թըր, *s.* ուղեղի ներքին մաշկ, գործվենի։

Pianis'simo, *ad.* մեղմագոյն։

Pianist փիէ'-, *s.* դաշնակահար։

Piano, *ad.* մեղմ, դաշն եր. [It.]

Piano,-forte փիա'նօ, -ֆօր'թէյ, *s.* դաշնակ, դաշնամուր piano։

Piaster փիէս'թըր, *s.* դահեկան։

Piazza փիէզ'զէ, *s.* կամարայած ճ; 2. հրապարակ, ճեմելավայր։

Pib-corn, *s.* եղջերափողինգ։

Pibroch փի'պրօք, *s.* ակճոր։

Pica փայ'քէ, *s.* անծեղ, կաչաղակ; 2. 12նոց գիր տպ (տես ի Յաւելուածն); 3. տօնացոյց եկ.

Picador փիքէտօ'ր, *s.* նիզակահար (ցլամարտի մէջ) Սպ.

Picaroon -րու'ն, *s.* ծովահէն։

Piccalilli փի'քէլիլի, *s.* մախոխ։

Piccolo փիք'օլօ, *s.* սրնգիկ։

Pick փիք(թ), *va.* կտցահարել, կտցել; 2. խթել, ծակել; 3. (փականքը) բանալ; 4. (բամպակը) ստկել; զատել; 5. (պտուղ) բրցնել, քաղել, կթել; ժողվել; 6. որոշել, ընտրել; 7. ուզել, փափաքիլ, փնտռել =*vn.* կրծել; 2. լաւ ընել; ուշ դնել; 3. շորթել, գողնալ։ =*s.* փետուր, հողաբիր, բրիչ qազմա; 2. ընտրութիւն։ To-off. բրցնել, քաղել; նշան առնուլ կէն. To-out. քաշել բրցնել (ծառ); հանել (աչք); ընտրել։ To-up. ընդունել, առնուլ, գտնել, սորվիլ, փորձել; վերցնել։ -ax, axe. փետատ; 2. քարահատ ճիւղիւնկ։ -lock. ադռաւուկ բաղշան ճիղիs; դուռ բացող։ -pocket. քսակահատ, գրպանահոյզ եանֆկսինի։

Pickaninny փիքէյ'նինի, *s.* խափշիկի տղայ, լամուկ, լակոտ։

Pickapack, Pickback փիք'-էփէք, փիք'պէք, *ad.* կռնակը, ետեւը։

Picked փիքթ, *a.* սրածայր, սուր; 2. ընտրեալ, զատուած։ -out. խայտաբղէտ, վարդավառուն ։ -ness, *s.* -ութիւն։

Pickeer փիքիյր', *va.* աւարել, ժողվտել, հաւքտել; 2. վարնուիլ կէն

Picker փիք'ըր, *s.* հաւքող, քաղող; 2. փետատ, քարհատ։ [նակ։

Pickerel փիք'ըրըլ, *s.* գայլաձկն-

Picket փիք'էթ, *s.* ցից գազրգ; 2. ձող, պատնիշաձող; 3. յառաջապահ ջոկատ կէն; 4. քարտախաղ մը։ =*va.* ցանկապատել, շրջափակել; 2. ցիցի կապել, պնդել։ Outlying-. յառաջապահ։ Inlying--guard. հեծելազօրաց պահծուդունդ։

Picking փիք'ին, *s.* ժողվելը, (մրգա) քաղ; 2. ճռաքաղ, հակաքաղ պաշաց; 3. գողութիւն, գողօն

Pickle փիք'լ, *s.* աղջուր սալամուրա; 2. թթուաշ, քացխու թուրշու; 3. քացախամոք (միս, ձուկ); 4. ստահակ, անառակ։ =*va.* աղջրել, աղել, քացախհամեմել; 2. սուղ ծախել; 3. պատրաստել։ To be in a-. շատ նեղուիլ։ To put a road in-. պատժել՝ խրատել ուզել։

Pickwick բիք'ուիք, s. քծծաւոբիչ։

Picnic բիք'նիք, s. (ընկերական) դաշտերթ, գիր-կեր, հացկերոյթ, հարփանաս։

Pict բիքթ, s. պիկտացի(ակոլտ.)

Pictorial, -tural բիքթօ'րիըլ, բիք'չըրըլ, a. պատկերազարդ, նկարազարդ; 2. պատկերներու։ -ly, ad. պատկերներով։

*Picture բիք'չըր, s. պատկեր, կենդանագիր, լուսանկար; 2. նկար; 3. նկարագիր; 4. նմանութիւն։ = va. պատկերն հանել, լուսանկարել; 2. նկարել, գրել; 3. նկարագրել, պատկերել։

Picturesque բիքչըրէսք', a. նկարելու արժան, նկարագեղ, նկարագեղ, նկարուն, նկարելի։

Picul բիք'ըլ, s. կենդինար։

Piddle բիտ'լ, vn. ժամավաճառ ըլլալ; 2. ջուր թափել, միզել։

Pie բայ s. կաչաղակ սագարդակ; պտղալից կարկանդակ, կաղնի; 2. կարկանդակ (մսածաղ, ձկնածաղ, գաթա, պտղածաղ); 3. խառնուած գրեր տպ; 4. ճաշոց, տօնացոյց պղ.

Piebald բայ'պօըլտ, a. պիսակաւոր, խայտախարի, գոյնզգոյն։

*Piece բիյս(տ), s. կտոր, մաս, հատ, պատառ, բեկոր, նշխար; 2. կապերտ, լաթի կտոր, կարկատան; 3. պրակ, պուրակ, փերթ բասդա, թ. բ; 4. (տաղնաւոր կամ արձակ) գրուածք, երկ, գործ; 5. (նուագային) կտոր, հատուած; 6. հրանօթ, գնդրնկեց, թնդանօթ; 7. դրամ. ստակ։ = va. կապերտ՝ կտոր դնել, երկնցնել; միացնել։ Apiece. մէն մի, ամէն մէկը, կտորը, հատը։ Of a piece. նոյն, նման, պէս; 2. մէկ կտորէ։ In-s. կտոր կտոր։ -goods. կտորով ծախուող ապրանք։

Piecemeal -'միյլ, ad. կտոր կտոր, կտորով մաս առ մաս, քչիկ քչիկ։

Piecer բիյս'ըր, s. կարկտող։

Pied բայտ, a. գոյնզգոյն, բազմերանգ, պիսակ։ -ness բայտ'նէս, s. խայտապտուտութիւն։

Pier բիյր, s. կամարակալ (մոյթ՝ կամրջի) ն; 2. անջրպետ, միջնորմ (պատուհանաց); 3. քարաքէզ (առծովեզերք); 4. ամբարտակ, քարափ։ -glass. (պատուհանաց մէջտեղի) հայելի։ -table. (երկու պատուհանաց մէջտեղ դրուող) սեղան։

Pierce բիյրս(տ), va. ծակել, ծակ բանալ; 2. մէջէն անցնիլ, թափանցել; 3. մխուիլ, մտնել; 4. շարժել, յուզել; 5. (գաղտնեաց) խորամուխ ըլլալ, հասկնալ։ = vn. թափանցել, մտնել, բացուիլ; 2. ներգործել, ազդել։ -able բիյրս'էպլ, a. թափանցելի, ծակելի։

Piercing բիյրս'ին, a. հատու, սուր; դաժն, խիստ։ -ly, ad. դաժանապէս խստիւ, դաժանութեամբ։

Pierian բայէ'րիըն, a. մուսայից։

Pietist բայ'էթիսթ, s. ջերմեռանդ, բարեպաշտօնեայ Յր.

Piety բայ'էթի, s. աստուածպաշտութիւն, բարեպաշտութիւն; 2. երկիւղածութիւն, մեծարանք, սէր։

Pig բիկ, s. խոճկոր, խոզի ձագ; 2. մետաղի ձոյլ, ղանգուած ֆիւլչէ։ = va. խոզը ձնկնիլ; 2. (խոզի պէս) թապլտկիլ, տղմի մէջ թաւալիլ, գլապրծիլ։ -food. խստադէմ։ -iron. ձոյլ երկաթ։

Pigeon բիճ'ըն, s. աղաւնի։ -English, Pidjin-English. չինախառն անգլիերէն։ -hearted, -livered. միամիտ, պարզմիտ; վախկոտ։ -hole. խորշ, ծակ, բոյն (աղաւնեատան); 2. աչք, խորշ (դարանի, գզրոցի)։ -house. աղաւնետուն։ -pea. հաւամրգի, կիտխ (ընդաբեր տունկ գեղեցիկ)։ -tail. ծխախոտի գլան։

Pigeonry բիճ'ընրի, s. աղաւնե-

տուն, աղաւնոց։ [դոյ, s. խոզանոց։
Piggery, Pigsty բիկ'ըրի, բիկ'ս-
Piggin բիկ'ին, s. շերեփ ։
Pigment բիկ'մընդ, s. գոյն, ներկ։
Pigmy բիկ'մի, s. թզուկ, գաճաճ։
Pignoration -նըրէյ'շըն, s. գրաւ, գրաւ դրուած ստացուածք, ընչակ
-tive -'նըրէդիվ, a. գրաւադրեալ։
Pigtail բիկ'դէյլ, s. խոզի պոչ; 2. վարսատուտն բեռչեմ; 3. ծխախոտի գլանիկ։
Pike բայք, s. գայլաձուկ բուռ- ճա պայքըր; 2. տեգ, սուրն գէն; 3. բաժատուն (ճանբայի)։
Piked բիքդ, բայքդ, a. սրածայր։ —man. նիզակաւոր, սուրնաւոր։ — staff. նիզակաբուն։ [սիւն, մոյթ։
Pilaster -'դըր, s. քառակուսի
Pilchard բիլ'չըրդ, s. աղկեր սարդէլա պայքըր։
Pile բայլ, s. դէզ, բարդ, սիւ- նակ, շեղջ; 2. մեծ շինուածք, կառոյց; 3. (ելեկտ.) բարդ, սիւնակ; 4. զինախուրձ, ումբաշեղջ գէն; 5. ցից գազըր; 6. թաւակողմ, խաւ (թաւիշի); 7. դրամի յետակողմ, շրջմնք։ =va. դիզել, կուտել, բարդել; 2. ցից զարնել; 3. լեփլեցուն ընել։ Funeral—. փայտակոյտ, խարոյկ։ -driver, -engine. ցցահար շաքմկրուն։ -wort. ծիծեռնախոտ ։
Piles բայլզ, pl. տեռատեսութիւն, թութք մայասըլ ։
Pilfer բիլ'ֆըր, an. գողնալ, խոբել, շորթել, համբարձնել, վատն ի վերուստ ընել ։ -er բիլ'ֆըրըր, s. քանկահատ, տաւ փախուս
Pilgaric, Pilled-garlic, a. հեքեաթափ, կնտակ; 2. խեղճուկ։
Pilgrim բիլ'կրիմ, s. ուղեւոր, պանդուխտ; 2. ուխտաւոր, մահտեսի։ Mecca—. ուխտաւոր հաճի։ Jerusalem—. մահտեսի, մուղդեսի։
-age բիլ'կրիմէճ, s. ուխտաւորութ. ուխտագնացութիւն, պանդխտութ
Pill բիլ, s. դեղահատ հապ։ = va. աւարել, թալլել, կողոպտել։
*Pillage բիլ'էճ, s. աւարառութիւն, աւար, կողոպուտ ։ =va կողոպտել, յափշտակել։
Pillager -'էյճըր, s. աւարառու։
Pillar բիլ'ըր, s. սիւն, մոյթ; 2. նեցուկ։ [կոբդին։
Pillion բիլ'եըն, s. թամբի բարձ;
Pillory բիլ'ըրի, s. ցուցարան, նշաւակացից։ =va. (յանցաւորը) նշաւակել; 2. անուբ անցնել։
Pillow բիլ'օ, s. երեսի բարձ; մոար; 2. բարձիկ մեք. =va. (գլուխը) դնել, հանգչեցնել։ -bier, -case պէյր. բարձի երես։ -block. բարձիկ մեք.
Pilose բայլօզ', a. թաւարծի, մազեղ, մազոտ ։
Pilosity բայլաս'իդի, s. —ութիւն
Pilot բայ'լըդ, s. նաւուղիղ; ղեկավար; 2. առաջնորդ ։ =va. (նաւը) ուղղել, ճանբայ ցցնել, առաջնորդել։ -bread, -boat. նաւուղիղի նաւակ։ —bread. նաւու պաքցամնտ։ —cloth. հաստ կտաւ։ -fish. պոմպիլոն ձ. —age -'լըդէճ, s. նաւուղղութ.; 2. ցուցողչէք (վարձ)
Pilous բայ'լըս, a. մազոտ։
Pilule բիլ'իուլ, s. (նմանողութ- ժական) դեղահատ ; պլոր հապ։—
Pilulous բիլ'իուլըս, a. դեղահատի չափ, ուլինչ, մանրկեկ։
Pimenta,-to բիմէն'դը, -'դօ, s. դարապղպեղ պաճ պիպէրի։
Pimp բիմբ, s. բոզաւագ։
Pimpernel բիմ'բըրնէլ, s. բըզդուկ, տզրուկ, մկնականջ, սամուխ փարէ գուշաղը բ.
Pimple բիմ'բլ, s. պուտ, էլուկ, կայծուին սիվիլճի։
Pimpled բիմ'բլդ, a. պալարալից
Pin բին, s. գնդասեղ, գնծի բոփիշու; 2. սեպ, երիթ, սողնակ, մղլակ,

փականք; 3. չնչին բան; 4. ունակ մազաւոր միղի։ =*va.* (գնդասեղով) բռնեցնել; 2. հաստատել, պնդել, կցել, միացնել; 3. գոցել, փակել, բանտարկել։ I dont care a–. մազիւ չափ հոգ չեմ ըներ։ -case. ասեղաման։ -cushion. ասղնակալ (բարձիկ)։ -feather. (փետրած հաւի) մանրարտիկ փետուր, նորափետուր։ -footed. Թաղանթաթաթ։ -hole. գնդասեղով շինուած ծակ, բացք։ -money. կնոջ տրուած նուէր; 2. (կնկան) գրպանի դրամ խարճլըգ։ -warm. փոքր երկայն որդ, դերձանորդ։ [կրծկալ, գոգնոց։

Pinafore փին'էֆօր, *s.* տղու

Pincers, Pinchers փին'սըրզ, -չըրզ, *pl.* աքծան, կասա քէլպէթին

Pinch փինչ(կ), *va.* կսմթել; 2. սեղմել, սխմել, բռնել; 3. ճմլել, ճնշել, նեղել։ =*vn.* նեղուիլ, խնայութեամբ ապրիլ։ -beck. ճենարծաթ sku Dutchfoil.

Pinda'ric,-al, *a.* պինդարեան։

Pine փայն, *s.* Թեղօշ, շոճի, մայրի չամ աղաճը։ =*vn.* Թալկանալ, Թօշնիլ, Թարշամիլ; 2. նուաղիլ, մաշիլ։ =*va.* ուժաթափ ընել, նըքողել; 2. տրտմեցնել, ողբալ։ -apple. արքայախնձոր, անանաս։-cone. խողակ։ -marten. սամոյր սէմմուր։

Pineal փին'իըլ, փայնի'էլ, *a.* խողակաձեւ։ –gland. նախուղղակային (գեղձ), կոնագեղձ ուղղ.

Pinery փայն'ըրի, *s.* անանասի դաշտ, անանաստան։

Pinfold փին'ֆօլտ, *s.* փարախ։

Pinion փին'եըն, *s.* Թեւածայր (Թռչնոց), փետուր, Թեւ; 2. կապանք, կապ (Թեւի); 3. ատամնաւոր անուակ։ =*va.* Թեւերը կապել, բանտել, ձեռնակապ դնել, կաշկանդել; 2. (Թռչնոյ) Թեւերը ծայրատել, Թծարել։

Pink փինք(կ), *s.* շահոքրամ գարանֆիլ չիչէյի; 2. վարդագոյն րէնկի; 3. աղնիւ՝ ընտիր մաս, ծաղիկ; 4. հարԹյատակ նաւ, բինքա։ =*va.* ծակծկել; 2. օղակներ շինել; 3. վարդագոյն ներկել։ =*s.* մանանան բարդուբեանց մէջ փոքր աչք, աչուկ; 2. ողց, օղակ։ Pinkeyed. փոքրաչեայ, մանրաչուի։ Pinkeye. աչուկ; օղակ օյա կէօզի։ -sterned. խելանեղ՝ հարԹ յատակով (նաւ)։

Pinnace փին'էս, *s.* նաւ, նաւակ։

Pinnacle փին'էքլ, *s.* աշտարակիկ (տան); 2. գագաԹ, արտեւան։

Pinnate, -ted փին'էյթէտ, *a.* փետրաձեւ, փետրաւոր։

Pinna-, -tifid փիննէթ'իֆիտ, *a.* փետրահերձ։ -tiped, *a.* լուղակոտն։

Pinner փին'ըր, *s.* խաշնադարման, -բոյծ; 2. գնդասեղ շինող; 3. գլխու զարդ, գլխաշուք։

Pint փինթ, *s.* (140 տրամնոց, 0.57 լիԹրանոց) հեղանիւԹոց չափ մը, դորակ։

Pintle փին'թլ, *s.* բոյդ (Թնդանօթի); 2. որձ ասեղ (ղեկի)։

Piny փայն'ի, *a.* Թեղօշուտ։

Pioneer փայօնիիր', *s.* ռահվիրայ, յառաջընթաց պաղրաճը, գազմաճը գին; 2. առաջնորդ, առաջին (գաղթականի), ճամբա հարթող, ռահվիրայ։ =*va.* (ճամբայ) հարթել, մաքրել, բանալ, շակել։

Piony փայ'օնի, *See* Peony.

Pious փայ'ըս, *a.* բարեպաշտ, աղօթասէր, ժամասէր; 2. երկիւղած, աստուածավախ; 3. սիրալիր, պատուասէր; –ly, *ad.* բարեպաշտութեամբ, երկիւղածութեամբ.

Pip փիփ, *s.* (հաւուց) լեզուախտ արքաճըգ; 2. կէտ, Թիւ նիշ; 3. (խնձորի) կուտ։ =*vn.* (ձագերը) ճռուողել, ճուճուալ։

Pipe փայփ(կ), *s.* եղէգնափող,

հովուասրինգ, սրինգ գավալ; 2. խողովակ, փողրակ ֆիւլիֆ; 3. խըռչափող; 4. ձայն, հնչիւն; 5. փող, ծխաքարշ, մուխքաշ, ծխափայտ շիւշէ, չուպուգ; 6. (500 հոխանոց) գինիի տակառ։ =an. սրինգ ածել, փող զարնել; 2. սուլել, շչել, կանչել։ —clay. խեցեկաւ։

Piper փայփ'ըր, s. սրնգահար։

Piping փայփ'ինկ, s. ողբուն մեղեդի, երիզ; 2. ճիւղ, տունկ ֆիդան։ =a. հիւանդոտ, տքացող; 2. տաք, եռացող, պճպճուն։

Pipkin փիփ'քին, s. պտուկ։

Pippin փիփ'ին, s. գորտախնձոր։

Piquancy փի'քընսի, s. կծուութիւն, բարկութիւն, սաստկութիւն

Piquant փի'քընթ, a. կծու, խայթող, կճան; 2. կծուհամ, լեղի; 3. բարկ, սաստիկ, զօրաւոր։ —ly, ad.

*Pique փիք(թ), s. գժտութիւն, ատելութիւն, ոխ։ =va. գրգռել, զայրացնել, սրդողցնել; 2. գժուարանալ, գժուարը գալ։

Piquet փի'քէթ, s. թղթախաղ մը։

Piracy փայ'րըսի, s. աւազակութիւն; 2. ծովահէնութիւն; 3. բանագողութիւն։

Pirate փայ'րըթ, փի'րէթ, s. ծովահէն, յափշտակող, ծովապատակ; 2. նաւապատակ; 3. ուրանց արտօնութեան այլոց գործերը տպող, գրագող, բանագող։ —ratic, —al փայրէ'թիք, —'իքըլ, a. ծովապատակաց; 2. գրական գողութեան։ —ting, a. գրագողութեան։

Pirogue փիրօկ', s. ծառափոր նաւակ, վայրենակուր; գետանաւ։

Pirouette փիրու-էթ', s. ինք իր վրայ շրջան, դարձդարձիկ (պար); 2. ինք իր վրայ դառնալ, պտուտքիլ (պարի ատեն), շրջշրջիլ։ [F.]

Piscatory, —torial փիս'քէթըրի, —թօ'րիըլ, a. ձկան, ձկնորսութեան։

Pisces փիս'իզ, pl. ձուկ համաս.

Pisciculture փիսիքըլ'չըր, s. ձկնատածութիւն։

Pish փիշ, int. վա՛շ, բա՛հ։

Pishamin փիշ'էմին, s. տուփազի, պտղատական արմաւ որ եւ Date-plum, European, Lotus, Persimmon, Date of Trebizond. ճանիֆ խուրմասը։

Pismire փիս'մայր, s. մրջիւն։

Pisolite փայ'սօլայթ, s. ոլոռնաքար։ [բանձիւթ։

Pissasphalt փիս'էսֆէլթ, s. կըպ-

Piss փիս(թ), vn. միզել, շռել։

Pistachio փիսթէյ'շիօ, —թէյ'շօ, s. փստուղ, պիստակ ֆըստըգ։

Pistareen', s. դրամ մը (4 դահ.)

Pistil փիս'թիլ, s. բուսոց էգ գործարան, իգայ, սերմնափակ։

Pistol, —et փիս'թըլ, փիս'թըլէթ, s. ատրճանակ, ատրճանակիկ։ =va. ատրճանակով զարնել։ [ոսկի։

Pistole փիսթօ'լ, s. սպանիական

Piston փիս'թըն, s. (ջրհանի) միջին ձող, մխոց բիսթօն։

Pit փիթ, s. փոս, խրամ, գուբ, ջրհոր; 2. անդունդ, դժոխք; 3. գերեզման; 4. անթմեջ, անութ գօլթուգ; 5. ստամոքախորշ, փորոք; 6. գետնավայր, գետնայարկ (թատ.); 7. կռուարան, մրցարան։ =va. կռուի կանչել՝ գրգռել; 2. դէմքը ստորոտել, աւրուիլ; 3. փոս փոս ընել, փոսել։ [խուռն։

Pitapat փիթ'ըփէթ, ad. բաբախ-

Pitch փիչ(թ), s. ձիւթ, կպրաձիւթ զիֆթ; 2. խայծղան զաքրանն։ =va. ձիւթով ծեփել, կպրաձիւթել; 2. սեւցնել, մթնցնել։ -pine. կպրենի զաքրան աղանը։ -dark. աղջամուղջ։

Pitch փիչ(թ), s. բարձրութիւն, աստիճան; 2. ձայնաստիճան բէրսք; 3. երկայնութիւն, հասակ; 4. գագաթ, ծայր, զառիվայր, էջք; 5.

քեղիկոն, պարուրաձև մե. =va. նետել, արձակել, գլորել; 2. հաստատել, զետեղել, տնկել; 3. յարդարել, ոլորել եւ. =vn. նետուիլ, իյնալ; 2. որոշման յանգիլ, որոշել; 3. բանակիլ; 4. (նաւը) տատանիլ, օրօրուիլ, գլուխ բռնել: —blende. ուրանիումի անգործ մետաղ՝ հրահալք, որմէ կելլէ ուրանիում: —-circle, line. պարուրաձև մե. —-farthing. մատանեխաղ: —fork. երեքժանի օր չափաչը: -pipe. ձայնացոյց բանալի եւ. —-wheels. ատամնաւոր անիւ, ագոյց: Pitched-battle. դէմ առ դէմ (մարտ):

Pitched փիչդ, a. վճռական:

Pitcher փիչ'ըր, r. թակոյկ, բուտաման, ճապ: -plant. անարտամակ:

Pitchy փիչ'ի, a. ձիւթապատ, ձիւթային; 2. սեւ, մութ, սեփսեւ: -chiness փիչ'ինէս, s. —ութիւն:

Pit-coal -'քօլ, s. հանքածուխ:

Piteous փիթ'իըս, a. ողորմելի, խղճալի; 2. խեղճուկրակ; 3. հեզ, թշուառ, անարգ: -ly, ad.-ness,s.

Pit'fall, s. ծուղակ, որոգայթ:

Pith փիթհ, s. (տունկի) սրտուկ, ոսթ koq; 2. ծուծ (ոսկրի); 3. էական՝ լաւագոյն մասեր, ուղեղածուծ; 4. ուժգնութիւն, կարեւորութիւն: -ily փիթհ'իլի, ad. ուժգին, ազդու կերպով: -less փիթհ'լէս, a. տկար:

Pithy փիթհ'ի, a. ուղղալից, ծուծալից; 2. կորովի, կորովաբան; 3. զօրաւոր, ազդու, կտրուկ, հատու:

Pitiable փիթ'իէպըլ, a. խղճալի, ողորմելի, գթաշարժ; 2. թշուառ:

Pitiful փիթ'իֆուլ, a. կարեկից, գթած, ողորմած; 2. թշուառ, ողորմելի; 3. անարգ, նուաստ, չնչին, անպիտան: -ly, ad. կարեկցաբար:

Pitman -'մէն, s. վարէն սղոցող խիզար քաշող; 2. հանքի գործաւոր

Pitiless փիթ'իլէս, a. անգութ, անողորմ, ժանտ, անագորոյն: -ly, ad.անգթօրէն:-ness,s. անգթութ.

Pitsaw փիթ'սօ, s. խիզար:

Pittance փիթ'էնս, s. կերակրոյ բաժին, կերաբաժին, պարէն բաշխն; 2. փոքր բաժին:

Pituitary, Pituitous -'թուըրի, -'իթըս, a. մաղասային, մաղասոտ:

*Pity փիթ'ի, s. գթութիւն, գութ, արգահատանք; 2. խղճալի ցաւալի բան: =an. գթալ, ողորմիլ, ի գութ շարժիլ; 2. կարեկցիլ, խանդաղատիլ: Out of—. խղճալով:

Pivot փիվ'ըթ, s. առանցք, ծխնի; 2. գլխաւոր նեցուկ:

Pix, s. մասնատուփ: See Pyx.

Placable փլէյ'քէպըլ, a. դիւրահաշտ, հաշտելի, հեզ, անոխակալ: -ness,-bility, s. —ութիւն:

Placard փլէքէրտ', s. ազդագիր, որմագիր, գրգռագրի, յայտարարութիւն նաֆրա: =va. յայտարարութիւն՝ թուղթ փակցնել, հրատարակել, հրապարակել:

Placate փլէյ'քէյթ, va. սիրտը առնուլ, հաշտեցնել, ողոքել:

Place փլէյս(դ), s. տեղ, վայր, կայան; 2. ատրճան, գիրք, վիճակ; 3. պատիւ, իշխանութիւն, պաշտօն; 4. բնակարան; 5. կողմ, երկիր, քաղաք, բերդաքաղաք: =va. դնել, զետեղել, տեղաւորել; 2. հաստատել, կարգել, որոշել: Bye—. կողմնակի ճամբա ռաքա եօլ: In—of. տեղը, փոխանակ: In its proper—. տեղն ի տեղը, իրեն յատուկ տեղը: Out of—. անտեղի, անպատեհ; 2. պաշտօնանկ: To take—. տեղի ունենալ, պատահիլ: [նստարր:

Placeman փլէս'մէն, s. պաշտօ-

Placenta փլէսէնթ'է, s. տածի, տղընկեր, պլակինդ մէր; 2. սերմնարանի նեքքին մաս եւ.

Placer փլէյ'սըր, s. դնող: =փլէ-

տը՛ր, s. ուկեհանք, ուկան:

Placid բլէ՛սիտ, a. հանդարտ, խաղաղ; հեղ. քաղցր: -ness, -ity բլէսի՛տիթի, s. -ութ. -ly, ad. -օրէն:

Placket բլէ՛քէթ, s. կարճ շըրջազգեստ, ներքնազգեստ (կանանց)

Plagal բլէ՛յկէլ, a. սրածայն եր.

Plagiary, -arist բլէ՛յճիէրի, s. բանագող, բանաքաղ: -giarism, s. -ութիւն: -giarize բլէյճի՛էրայզ, va. բանագողութիւն ընել:

Plague բլէյկ, s. ժանտախտ, սըրածութիւն, մեծ համաճարակ; 2. աղէտ, չարիք, պատուհաս, տանջանք: =va. նեղել, տանջել; չարչրկել

Plaguer բլէ՛յկըր, s. նեղիչ:

Plaguily, a. չարաչար; 2. շատ:

Plaguy բլէ՛յկի, a. չարչրկող:

Plaice բլէյս, s. տափաձուկ:

Plaid բլէյտ, s. սկովտ. լեռնականաց ճամկաւոր՝ խատուտիկ վերարկու ufoçku:

*Plain բլէյն, a. հարթ, շիտակ, տափարակ; 2. պարզ, որոշ, յայտնի, յստակ; 3. անպաճոյճ, ընտանի, հասարակ: =s. շիտակ երկիր, դաշտ, դաշտագետին: =ad. պարզօրէն: =va. հարթել, տափարակել; 2. ողբալ, ցաւիլ: -dealer. ուղիղ, շիտակ (մարդ): -dealing. անկեղծութիւն, համարձակութիւն: =a. անկեղծ, ազատախօս: -hearted. ճշմարտասէր: -spoken, ազատախօս, համարձակախօս: -sman. ոչ-լեռնաբնակ, դաշտաբնակ: -stains. փողոցի սալայատակ, քարդրում:

Plainly բլէ՛յնլի, ad. պարզօրէն:

Plain'ness, s. հարթութիւն, հաստատութիւն; 2. պարզութիւն:

Plaint բլէյնթ, s. տրտունջ, գանգատ, բողոք; 2. ողբ, լաց, կոծ: -iff բլէյնթ՛իֆ, s. դատախազ: Opp. Defendant. ամբաստանեալ:

Plaintive, a. ցաւագին, վշտագին, աղիողորմ; 2. տրտնջող: -ly, ad. ողորմ, ցաւագին, ողբագին: -ness, s. տխրութիւն, տրտունջ:

Plait բլէյթ, s. ծալք, ծալուածք; 2. հիւսակ, հիւս (մազերու): =va. ծալլել, կրկնել; 2. հիւսել, ոլորել; 3. կնճռել, խառնակել, խառնշտկել:

Plan բլէն, s. ծրագիր, ստուերագիր, յատակագիծ, ձեւ; 2. օրինագիծ; 3. խորհուրդ, դիտում, գաղափար: =va. ծրագրել, գծագրել; 2. գծել, պատկերել; 3. նկարել, ձեւացնել:

Planch բլէնչ(թ), va. տախտակով պատել, տախտակամածել:

Planchet բլէն՛չէթ, s. (դրամացու) յարդարուն մետաղ:

Planchette բլանշէթ՛, s. տախտակիկ; 2. տարաչափ գ.; 3. ծրագրոց գ.

Planching բլէն՛չինկ, s. տախտակամած; 2. տախտամածում:

Plane բլէյն, a. հարթ հաւասար, տափարակ, հարթ: =s. հարթ՝ շիտակ երես, մակարդակ է; 2. քերիչ rklisk: =va. հարթել, տապղքերել rklisklkulkf: -tree. սօսի, սարոյ չը- liur uղuáղ: -ner բլէյ՛նըր, s. գրահար, գրաթակ տղ; 2. տաշող, տապղքերող:

Planet բլէն՛էթ, s. մոլորակ: -stricken, -struck. լուսնահար, աստեղահար, զարնուած: -arium բլէնէթէյ՛րիըմ, s. մոլորակացոյց գ.

Planetary բլէն՛էթըրի, a. մոլորակային, մոլորակաց:

Planifolious -իֆօ՛լիըս, a. տափատերեւ: -pe'talous, a. տափաթերթ

Planimetry բլէնի՛մէթրի, s. հարթաչափութիւն: -metric, -al բլէնիմէթ՛րիք, a. հարթաչափական:

Planish բլէն՛իշ(թ), va. (մրճով) հարթել, յղկել, ողորկել, փայլեցնել

Plank բլէնք(թ), s. (հաստ) տախ-

տակ ֆիրիշ; 2. (գետանցիկ) գաւաղան; 3. Նեցուկ; 4. յայտարարութիւն։ =*va.* տախտակել, տախտամածել, յատակել; 2. (ստակը) վար դնել։

Planner բլէն'նըր, *s.* ծրագրող։

Plano-, -concave, *a.* հարթգոգաւոր ։ -conical, *a.* հարթակոնի։ -convex, *a.* հարթ-կորնթարդ

Plant բլէնթ, *s.* տունկ, բոյս, թուփ; 2. կաց ու կազմած, կազմածք։ =*va.* տնկել, սադրել; 2. սերմանել, ցանել; 3. տնկազարդել; 4. ցցել, վարսել, մխել, սեւեռել; 5. հաստատել, տեղաւորել; 6. ուղղել, դարձնել։ -louse. տնկոջիլ։

Plantain բլէն'թէն, *s.* գառնալեզու, կաթնկռունի սինձի օր; 2. ադամաթուզ, մաթզի մէկը, որ եւ Plantain-tree.

Plantation -թէյ'շըն, *s.* տնկարկութիւն, տնկագործութիւն; 2. (տնկ)աստան, ագրակ, (ձիթ)աստան; 3. տնկարան; 4. գաղթականութիւն, գաղութ.; 5. հաստատութիւն։

Planter բլէնթ'ըր, *s.* տնկող, տնկագործող; 2. մշակ, տնկարկ, 3. հողատէր։

Planticle, Plantule բլէն'թիքլ, -թ'իուլ, *s.* սաղմնատունկ, բուսասաղմ, տնկիկ։ [ներբանագնաց։

Plantigrade բլէնթ'իկրէյտ, *a.*

Plash բլէշ(թ), *s.* (լճացեալ) ջրակոյտ, ջրաշեղջ; 2. (տղմի, ջուրի) ցայտուկ, ժքթանք; 3. կիսահատ ճիւղ։ =*an.* (ջուրը) ծփծփել; 2. (ջուրը) ցայտել, ցայտեցնել; 3. (ճիւղը) կորել, կորել, հիւսել։

Plashy բլէշ'ի, *a.* ջրոտ, տղմուտ, ցեխուտ, մօրուտ։

Plasm բլէզմ, *s.* մայր(կաղապար)։

Plasma բլէզ'մէ, *s.* գունաւոր յապակի մը, գունակ; 2. արեան ջրոտ մաս, ջրարիւն ։

Plaster բլէս'թըր, *s.* գաճ, բուռ, անուշ կիր ալիք; 2. ծեփ սրիխ; 3. սպեղանի, ճիճ, դիլէ մէջհետ։ =*va.* գաճով ծեփել, ծեփ զարնել; 2. սպեղանի դնել; 3. ծածկել։ -of Paris. գաճաքար։ -er բլէս'թըրըր, *s.* գաճարար, ծեփարար, որմնադիր։ -ing բլէս'թըրին, *s.* գաճեղէն; 2. ծեփում, ծեփք, կրպատ։

Plastic բլէս'թիք, *a.* ձեւացուցիչ, կերպարանիչ, կազմիչ; 2. կերպընկալ, կակուղ։ -ity -թի'սիթի, *s.* ձեւառութիւն, կերպընկալութիւն

Plastron -'թրըն, *s.* լանջապահ։

Plat բլէթ, *va.* հիւսել, հիւսակել (մազ)։ =*s.* հիւսակ, հիւսածոյ; 2. դաշտեակ, անդեակ; 3. (դուռն առջև) սալքար; 4. ճոպան ն... =*a.* հարթ, տափակ ։ -band. տափեզր (պարտէզի մէջ); 2. գօտի ճ.

Platan, -tane բլէթ'էն, *s.* թխկի, սարոյ, սօսի որ եւ Plant-tree, Button-wood, Button-ball.

Plate բլէյթ, *s.* մետաղի տախտակ, թիթեղ; 2. պահպանակ, զրահ; 3. ափսէ, պնակ, սկուտեղ; 4. արծաթապաք (սեղանի); 5. փորագրութիւն, քանդակ, պատկեր; 6. նմանաձոյլ ֆլիշէ թղ; 7. ծպեղակալ։ =*va.* ոսկեդրուագ՝ արծաթակուռ ընել, դրուագագործել, դրուագել; 2. զրահաւորել; 3. պնակազարդել; 4. թիթեղել, կռել։ -glass. հայելապակի։ -warmer. պնակներու ջեռուցիչ, պնակաջեր։

Plateau բլաթօ', *s.* սարահարթ, լեռնադաշտ, տափաստան։

Plateful -'ֆուլ, *s.* [*pl.* -ֆուլզ] պնակ մը (միս)։ [մուլի)։

Platen բլէթ'ըն, *s.* ճնշան (մա-

Platform բլէթ'ֆորմ, *s.* բեմ, ամպիոն; 2. տախտակամած, տամօլ, տամալի, տանեստան; 3. ծրագիր, սկզբունք, յատակագիծ; 4. յայ-

տագիր; 5. Հրետակալ տարաՀարթ գէն; 6. սաՀմանակալ (վանդակ), (կամրջի) Հարթյատակ; 7. լրիկ, մայթ, սալայատակ քալտըրըմ։

Platina, -num բլէթ'ինէ, բլէյ-թ'ինըմ, *s.* լմնսկի, ըլատին։

Plating բլէյթ'ինկ, *s.* վրայ փակցնելը, դրուագում, -դագործութ.

Platitude բլէթ'իթիւտ, *s.* (ոճի) տափակութիւն, Հետեւակութիւն; 2. ցամաք՝ տափակ՝ անՀամ խօսք։

Platonic,-al բլէթօն'իք, *a.* պլատոնական; գաղափարական(սէր)

Platonism բլէյ'թօնիզմ, *s.* պլատոնական իմաստասիրութ. -nist, *s.* պլատոնական (իմաստասէր)։

Platoon -թուն', *s.* կրկին շարք (զօրաց), խումբ, դասակ։

Platter -թ'ըր, *s.* դաշխուրան։

Plaudit բլօ'տիթ, *s.* ծափաՀարութ., ծափք։ -ory, *a.* գովութեան

*Plausible բլօ'զիպլ, *a.* (ըստ երեւոյթին) լաւ, գովելի, Հաւանելի, ընդունելի։ -ness,-bility, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* -կերպով մը։

Plausive բլօ'սիվ, *a.* գովելի։

Play բլէյ, *vn.* 1. խաղալ, զբօսնուլ, զուարճանալ; 2. խաղալ, կատակել; 3. գործածել, շարժել (ջրՀան); 4. շարժիլ, դառնալ; 5. ընել, կենցաղիլ, վարուիլ; 6. սոսկով խաղալ; 7. (դաշնակ) ածել, (քնար) զարնել, (փող) Հնչեցնել, չալել, նուագել; 8. դեր կատարել, ձեւացնել։ =*va.* 1. խաղալ, ներկայացնել, ձեւացնել; 2. նուագել, զարնել (եղանակ); 3. դեր կատարել; 4. (խաղ) խաղալ, (թուղթ) նետել; 5. կատարել, ի գործ դնել։ =*s.* 1. խաղ, զուարճութիւն, զբօսանք; 2. (թղթա)խաղ, (բառա)խաղ նարտ; 3. կատակ, խաղ; 4. գործ; 5. գործելու կերպ, գործածութ.; 6. շարժում, դիւրաշարժութիւն; 7. զարնուածք, նուագածութիւն; 8. շարժելու տեղ, միջոց, դիւրութիւն, 9. թատերգութիւն, ներկայացում։ -of colors. գունախաղ։ -bill. ազդագիր; խաղացոյց։ -day. արձակուրդ վաքանսա։ -fellow, -mate. խաղակից, խաղընկեր։ -ground. խաղարան, մրցարան։ -house. թատրոն։ -thing. խաղալիկ։ -wright -րայթ. թատերագիր։

Player բլէյ'ըր, *s.* դերասան; 2. ծաղրածու, խեղկատակ; 3. (նըւագ)ածու, (դաշնակա)Հար; 4. խաղամոլ։

Playful բլէյ'ֆուլ, *a.* խաղասէր, զուարճաբան; 2. զուարճալի։

Plea բլի, *s.* յառաջբերութիւն, պաշտպանութիւն, ջատագովութ.; 2. փաստ, պատճառանք, չքմեղանք էր; 3. դատ(ատացութիւն)։

Plead բլիյտ, *vn.* դատ վարել՝ բանալ, դատի քաշել; 2. (մէկուն) դատը պաշտպանել, փաստաբանել, ջատագովել։ =*va.* պաշտպանել, պատճառաբանել, յուզել; 2. արդարացնել, չքմեղացնել։-er բլիյտ'ըր, *s.* փաստաբան; 2. դատավար, դատասէր։

Pleasant բլէզ'ընթ, *a.* [to] Հաճելի, ախորժելի, Հաճոյ, վայելուչ, Հեշտալուր, սիրուն; 2. զուարթ, ուրախ, ոգեւորեալ։ -ly, *ad.* վայելչօրէն։ -ness, *s.* վայելչութիւն։ -try բլէզ'ընթրի, *s.* զուարճախօսութիւն, զուարթութիւն; 2. կատակաբանութիւն, կատակ։

Please բլիզ, *va.* Հաճեցնել, գոՀացնել։ =*vn.* Հաճելի ըլլալ, Հաճոյ թուիլ; 2. Հաճոյանալ, աչք մտնել; 3. ախորժիլ, սիրել, Հաւանիլ։ If you please. եթէ կը Հաճիք, Հաճեցէք։ To be-d. Հաճիլ, շնորՀել; *(with)* Հաւանիլ։ [փաղաքուշ։

Pleaser բլիզ'ըր, *s.* կամակատար,

*Pleasing պլի՛զին, *a.* սիրուն, հաճելի, ընդունելի։ =*s.* բարեհաճութիւն։ -ly, *ad.* -կերպով։

Pleasurable պլեժ՛ըրէպլ, *a.* հաճոյ, հաճելի; 2. սիրալի, սիրուն։

Pleasure պլեժ՛ըր, *s.* ախորժ, կամք, հաճոյք, հաճութիւն, բերկրանք; 2. զուարճութիւն, զուարթութիւն; 3. յօժարութիւն, կամք։ =*va.* հաճեցնել, ուրախացնել։ At-. բստ հաճոյս։ To do a-. շնորհ ընել։ To take -in. շնորհ՝ պատիւ ունենալ։ What is your-. Ի՞նչ կկամիք, Ի՞նչ կհրամէք։ Use your-, Do your-. ուզածիդ պէս ըրէ։-ground. ծառաստան, ճեմելայր, բուլ։

Pleat պլիյթ, *s.* ծալծալ, փոթ (շապիկի) գըրմաւ։ =*va.* ծալծալել։

Plebeian պլեպի՛ըն, *a.* ռամկական, հասարակ, ժողովրդային։ =*s.* խուժան, ռամիկ, ռոմկական։ -ism պլեպի՛ընիզմ, *s.* -ութիւն։

Plectrum պլեք՛թրըմ, *s.* կնտնտոց, կտնտոց քնարին։

Pled պլետ, *pp. of* Plead.

Pledge պլեճ(տ), *s.* գրաւ, գրաւական; 2. պատանդ; 3. երաշխաւորութիւն։ =*va.* գրաւի դնել, գրաւականել; 2. երաշխաւորել; 3. գաւաթ պարպել, կենաց ընել։

Pledgee -ճ՛ի, *s.* գրաւատու էր.

Pledger -ճ՛ըր, *s.* գրաւառու։

Pledget պլեճ՛էթ, *s.* փետրաւել; 2. վիրաբարձիկ, խծուծ։

Pleiad, *pl.* -des պլի՛էտ, պլի՛էտիզ, *s.* բազմաստեղք, բոյլք։

Plenary պլեն՛-, պլի՛ների, *a.* լիուլի, առլի, ընդուն. լիակատար (ներողութիւն); 2. կատարեալ։ -rily պլեն՛երիլի, *ad.* գլխովին, լիովին։

Plenipotent, -iary պլենիփ՛ըթէնթ, -փըթեն՛շիէրի, *a.* լիազօր (պաշտօնեայ, դեսպան, պատուիրակ)։

Plenipotence, -cy պլենիփ՛ըթէնս, *s.* լիազօր իշխանութիւն։

Plenist պլի՛նիսթ, *s.* լիապաշտ էր.

Plenitude պլեն՛իթիուտ, *s.* ամբողջութիւն, լիութիւն, լրութիւն, կատարելութիւն; 2. ընդունութիւն։

Plenteous պլեն՛թիըս, *a.* լի, յորդ, առատ, յորդահոս, ճոխ։ -ly, *ad.* առատօրէն, լիուլի։ -ness պլեն՛թիըսնէս, *s.* լիութիւն, օրհնենք։

Plentiful պլեն՛թիֆուլ, *a.* ճոխ, առատ, ընդուն, բազմա(խոտ)։-ly, *ad.* ճոխաբար, լիաբուխ։-ness, *s.*

Plenty պլեն՛թի, *s.* լիութիւն, առատութիւն, յորդութիւն, շատութիւն։ =*a.* յորդ, առատ, ճոխ։ -of time. երկար ատեն։

Pleonasm պլի՛ընէզմ, *s.* աւելաբանութիւն, աւելադրութիւն քր. -nastic, -al -նէս՛թիք, *a.* -ական։

Plesiosaurus պլիսիըսօ՛րըս, *s.* մերձամողէզ (բրածոյ) էր.

Plethora պլեթհ՛ըրը, *s.* արեան և հիւթոց առատութիւն, արիւնաշատութիւն։ -thoric, -al պլեթհօր՛իք, *a.* արիւնաշատ, հիւթառատ։

Pleura պլիու՛րը, *s.* լանջամաշկ։

Pleurisy պլիու՛րիսի, *s.* կողատապ սարըլըմալ։ -ritic, -ritical, *a.* կողատապի; 2. կողացաւոտ։

Pleuro-pneumonia, *s.* կողաթոքատապ սարըլըմալ կիւմմաւր։

Plexus պլեք՛սըս, *s.* հիւս՝ հիւսակ ջղաց, ջղահիւս։ -xiform պլեք՛սիֆորմ, *a.* ջղահիւսաձեւ։

Pliable պլայ՛էպլ, *a.* դիւրաթեք, ճկուն, ճապուկ; կակուղ, համբոյր, հեզ։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։

Pliant պլայ՛ընթ, *a.* ճապուկ, կակուղ, ճկուն, ծալլուող; 2. հլու, համբոյր, դիւրընկալ։ -ness, -cy պլայ՛ընսի, *s.* կակղութիւն, ճկունութիւն, որ եւ Flexibility.

Plicate, -ted պլայ՛քէթ, -քէյ՛թէտ, *a.* խորշխորշեալ, ծալուն, խոնարհուն։

Pliers պլայ՛ըրզ, *pl.* ունելեակ գլխասեղ; 2. կշռոց, հակերեր ծ․

Plight պլայթ, *va.* գրաւ՝ երաշխաւոր տալ; 2. ուխտել, հաստատ խօսք տալ: =*s.* գրաւ, առհաւատչեայ; 2. (գժուարին) կացութիւն դիրք, վիճակ:

Plinth պլինթ, *s.* ստորերր (սեան):

Pliocene պլայ՛օսին, *a.* նորագոյն (շրջանի), նորագահող երկ․

Plod պլատ, *vn.* անդուլ աշխատիլ, դուն գործել, յարատեւել; 2. դժուարաւ քալել: -ding պլատ՛ինկ, *a.* աշխատասէր, ջանասէր: -dingly պլատ՛ինկլի, *ad.* անդուլ անդադար:

Plot պլատ, *s.* (կտոր մը) երկիր, հող, գետին; 2. ծրագիր, յատակագիծ, ձեւ: =*an.* ծրագրել, գծել:

Plover պլըվ՛ըր, *s.* քարադր եաղմնիր գուշու:

Plow, Plough պլաու, պլօու, *s.* արօր, գութա, գութան սայլակ; 2. երկրագործութիւն, արօրադրութիւն; 3. ակօսիկ, մասնէք (հիւսան) է; 4. թղթահատ է․ =*va.* արօրադրել, հերկել, վարել; 2. ճեղքել, ակօսել (ծովը), պատռել; 3. (թուղթը) կտրել; 4. վեր վար ընել, կործանել: -boy. լծվար, հօտաղ; գեղացի տղայ: --man. գեղացի, մշակ, հողագործ: --iron, -share -շէր. խոփ սայլակ արօրի: -wright. սայլագործ: -Monday. Առաջաւորաց կիրակի: -able -՛էպըլ, *a.* հերկելի:

Plougher, Plower պլաու՛ըր, *s.* արօրավար, մշակ, հողագործ:

Pluck պլըք(թ), *va.* քաշել փրցնել, խլել, կորզել, փետտել; 2. համարձակիլ, քաջանալ: =*s.* կորզում, խլում, փրցնելը; 2. սրտամբ (ոչխարի); 3. սրտոտութիւն; քաջութ․ To-up courage. համարձակիլ:

Plucky պլըք՛ի, *a.* սրտոտ, քաջ:

Plug պլըկ, *s.* խցան, խից բաղա, բըգաձ; 2. ծխախոտի փունջ: =*va.* գոցել, խցել:

Plum պլըմ, *s.* դամոն, սալոր; 2. սալորենի; 3. չամիչ; 4. հարիւր հազար (անգղիական ոսկի); 5. հարստութիւն: -age պլիու՛մէճ, *s.* փետուրներ, փետրանի, փետուր: -tree. սալորենի: -pie. սալորածաղ:

Plumb պլըմ, *s.* տրամալար շաղուղ: =*a.* ուղղահայեաց, շիտակ: =*va.* (տրամալարով) չափել, ուղղել, տրամագծնել; 2. փորձել, զննել: -line. տրամալար է; 2. ուղիղ գիծ:

Plumbago պլըմպէյ՛կօ, *s.* ուրուաքար, գրաքար: -ginous պլըմպէճ՛ինըս, *a.* գրաքարի:

Plumbean, -beous պլըմ՛պիըն, պլըմ՛պիըս, *a.* կապարեայ, կապարապատ; 2. կապարագոյն, սեւ-կապուտ; 3. ծանր, դանդաղ, ապուշ:

Plumber պլըմ՛ըր, *s.* կապարագործ; 2. կապարիչ, կապարեայ խողովակներ զետեղող գործաւոր: -bery պլըմ՛ըրի, *s.* կապարագործութիւն; կապարատուն:

Plumbing պլըմ՛ինկ, *s.* կապարագործութիւն, կապարապատում; 2. կապարեայ խողովակ (ջրի):

Plume պլիում, *s.* փետուր; 2. զարդափետուր, փետրափունջ, դուղ 3. պատուոյ նշան: =*va.* փետրազարդել, ցցունազարդել; 2. (թռչունը) փետտել; 3. կողոպտել; 4. գոռոզանալ, մեծաբանել: -less, *a.* փետրաթափ, անփետուր: -migerous պլիումիճ՛ըրըս, *a.* փետրաւոր: -miped պլիումիփ՛էտ, *a.* փետրազարդ (ոտք):

Plummet պլըմ՛էթ, *s.* խորաչափ կապար, տրամալար; 2. ծանրութիւն; 3. կապար գրիչ, մատիտ:

Plumose, Plumous պլիումօս՛,

բլիու'մըճ, *a.* փետրանման, փետրային, փետրաւոր; 2. փետրակերպ։

Plump բլըմբ, *a.* յոյր, գէր, թոմպուլիկ, շամամ, լեցուն, թոմթոշիկ; 2. հաստ, կոշտ, կոպիտ։ =*ad.* յանկարծ, մեկանց, մէկէն։ =բլըմբ (տ), *an* գիրցնել, պարարել, գիրնալ, լեցուիլ; 2. ուռեցնել, փչել, ուռիլ; 3. մէկէն իյնալ։ -ly, *ad.* շտկէ շիտակ, պարզապէս; 2. համարձակ։ -ness բլըմբ'նէս, *s.* գիրութիւն։

Plumpy բլըմբ'ի, *a.* գիրուկ։

Plumy բլիու'մի, *a.* փետրալի, փետրազարդ; 2. ցցունազարդ։

*Plunder բլըն'տըր, *va.* յափշտակել, թալլել, կողոպտել։ =*s.* աւար, կողոպուտ; 2. կապուտ, գոյք -er բլըն'տըրըր, *s.* աւարառու։

Plunge բլընճ, *va.* [into] մխել, խոթել, մխրճել, ընկղմել։ =*vn.* (ջուրը) մխուիլ, սուզուիլ, իյնալ; 2. (ծովի խորն) իջնել՝ երթալ; 3. ընկղմիլ, թաթխուիլ, համակուիլ; 4. (գլխիվայր) խոյանալ, (ձին) նետուիլ։ =*s.* ընկղմում, մխրճում, սուզում; 2. խոյացում, ցունց(ձիու)

Plunger բլըն'ճըր, *s.* լուղորդ. սուզակ sաղղրճ; 2. ջրհանի մխոց։

Pluperfect բլիու'բըրֆէքթ, *s.* գերակատար (ժամանակ) +.

Plural բլիու'րըլ, *a.* յոգնակի, բազմաւոր։ -ist -'րըլիսթ, *a.* բազմաթեմ, բազմածուխ(քահանայ)։ -ism բլիու'րըլիզմ, *s.* -ութիւն։ -ly բլիու'րըլլի, *ad.* յոգնակիի իմաստով։

Plurality բլիուրէլ'իթի, *s.* բազմաւորութ. (աշխարհներու), բազմութիւն, բազմ (աստուածութ.); 2. (քուէից) մեծամասնութիւն, մեծ մաս։ -of votes.

Pluralize բլիու'րըլայզ, *va.* յոգնակի շինել, յոգնականացնել։

Plus բլըս, *s.* առաւել (+)։

Plush բլըշ, *s.* թաւշապաստառ։

Plutonian, -utonic, -utonist բլութօ'նիըն. բլութա'նիք, -'թընիսթ, *a.* պղուտոնական, ներքնահրային երկ.

Pluvial, -vious բլիու'վիըլ, -'վիըս, *a.* անձրեւոտ, անձրեւային։

Pluviameter, -viometer բլիուվիէ'միթըր, բլիուվիա'միթըր, *s.* անձրեւաչափ (գործի) բնգ.

Ply բլայ, *vn.* ընել, գործել, պարապիլ; 2. ճգնիլ, յարատեւել; 3. (հովին դէմ) քշել ն–; 3. (քարա) ձիգ ըլլալ, յոգնեցնել։ =*va.* ծալել; 2. ստիպել, ձանձրացնել։ =*s.* ծալք, կրկնուածք; ծալքի նշան, փոթ, կուղ

Pneumatic, -al նիումէթ'իքըլ, *a.* օդային։ -matics -մէթ'իքս, *pl.* օդաբանութիւն։ -matology, *s.* հոգեխօսութիւն, շնչաբանութիւն։

Pneumonia նիումօ'նիը, *s.* թոքատապ։ -monic նիումա'նիք, *a.* թոքատապի; 2. թոքաժէտ; 3. թոքաժէտիկ (դեղ)։

Poach բօչ(տ), *va.* եփել (հաւկիթ՝ իւղի, ջուրի մէջ); 2. գողնալ (որս), տանիլ, տոպրակել; 3. բանագող լինիլ։ =*vn.* պարկը դնել, գաղտորսել։

Poacher բօ'չըր, *s.* գաղտորս։

Poachy բօ'չի, *a.* խոնաւ, տամուկ; 2. թաց, կակուղ, կակուղիկ։

Poaching բօ'չինկ, *s.* գողորսանք, գաղտորսութիւն։

Pock բաք *s.* ծաղկախտի պալար, խաղաւարտ։ -mark. -հետք՝ նշան

Pocket բաք'էթ, *s.* գրպան; քըսակ; տոպրակ, պարկ։ =*va.* գրպանել; 2. շորթել, տոպրակել։ To–an insult *or* affront. մարսել, կլլել։ -book. թղթակալ, թղթապանակ; յուշատետր։ -dictionary. գրպանի առձեռն բառարան։ -glass. պզտի գիտակ, հայելի։ -knife. զմելի, չախու

Pocky բաք'ի, *a.* ծաղիկէ աւրուած, կրտած, ծաղկոտ(երես);

2. անառակ, որիկայ, սրիկաբեան։

Poco բօ'+օ, *ad.* սակաւ ինչ, քիչ մը. եւ. —largo. մեղմիւ, դաշն։ [It.]
—curantism բօ+ըւ+էռ–'ըէնդիզմ, *s.* անտարբերութիւն ։

Pod բոռ, *s.* (բակլայի) պատիճ, փեճեկ, կանանչ պարկուճ։

Podagric,-al բըտէկ'ըէ+, *a.* յօդատապի; 2. ոտնացաւուտ եւ.

Poem բօ'էմ, *s.* քերթուած, տաղաւար, բանաստեղծութիւն։

Poesy բօ'էզի, -ըզի, *s.* բանաստեղծութիւն, քերթողութիւն; 2. տաղաչափութիւն, տաղաւար։

Poet բօ'էթ, *s.* բանաստեղծ, բանահիւս, քերթող, պուէտ ։ —laureate. պսակաւոր բանաստեղծ ։ -aster *s.* անշահ բանաստեղծ ։ —ess բօ'էթէս, *s.* քերթուհի։

Poetic,-al բըէթ'էէ+, -ըլ, *a.* բանաստեղծական, քերթողական; վըսեմ, լեցուն։ —ly, բանաստեղծօրէն։

Poetics բըէթ'էէ+ս, *s.* քերթողական։ [տեղծել, քերթել։

Poetize բօ'էթայզ, *vn.* բանաս-

Poetry բօ'էթրի, *s.* բանաստեղծութիւն, քերթութ.; քերթուած։

Poh բօ, *int.* փա՜շ, բա՜հ, հո՞գ ու է։

Poignancy բոյն'էնսի, *s.* կծուութիւն, սաստկութիւն։

Poignant բոյն'էնթ, *a.* խայթիչ, ծակող, կսկծեցնող, սաստիկ ։ —ly բոյն'էնթլի, *ad.* կսկծագին։

Point բոյնթ, բօյնթ, *s.* սուր ծայր, սայր, ծայր; 2. քիթ, հրուանդանիկ; 3. գրոց(նրբա)սլաք(փորագրչի); 4. սրախօսութիւն, ճախրաբանութիւն; 5. կէտ; 6. նիշ, բիծ, խազ, կիտանիշ, թիւ, համրանք; 7. ըոպէ, պահ, միջոց, ժամ; 8. դիրք, վիճակ, կացութիւն, պատճառ; 9. էական մաս, յատկութիւն, հանգամանք; 10. հատուած, մաս; 11. (միջա)կէտ, (առօրա)կէտ, (վերջա)կէտ; 12. նպատակ, առարկայ; 13. ամենամուրբ մաս, նրբութիւն; 14. եղանակ, խաղ եւ.; 15. (աղնակերա) բաժկոն ճամkտան։ =*va.* ծայրահանել, սրել; 2. նպատակին ուղղել, շտկել; 3. կէտադրել, կիտանիշել; 4. (քարկցուածքի) շաղախ լեցնել։ =*vn.* մատնանիշ ընել, ցցնել, ակնարկել; 2. (շունը՝ որսի) հոտ առնուլ, կենալ։ In all—. ամենայն կերպով։ In—of. գալով, մասին, համար։ In—of fact. ըստ ինքեան, իրապէս։ In the—of. (մահուան) ժամուն։ To-out. մատնանիշ ընել ։ -blank. ուղղակի, շեշտակի, շիփշիտակ։ =*a.* ուղիղ, շիտակ։

Pointed բօյն'թէթ, *a.* սրածայր, ծայրատուր, սլաքեալ; 2. բծախնդիր, խծբծող, խայթող։ —ly բօյն'թէթլի, *ad.* սրամիտ; 2. նրբութեամբ, ճարտարութեամբ; 3. ուղղակի։

Pointer բօյն'թըր, *s.* սլաք, ասեղ (ժամաց.); 2. կանգառիկ շուն(հոտ առնելով)։ [բութ, գուլ; տխմար։

Pointless բօյնթ'լէս, *a.* անծայր,

Poise բոյզ, բօյզ, *s.* ծանրութ.; 2. կշիռ (դրամի); 3. հաւասարակշռութիւն, զուգակշիռ։ =*va.* հաւասար բերել, հաւասարակշռել; 2. բեռնաւորել։

***Poison** բոյզ'ն, բօյզն, *s.* թոյն, ժահր, ժանդ։ =*va.* թունաւորել, թունել; 2. ապականել։ —er բօյզ'նըր, *s.* թունաւորիչ։ -ous բոյ'զնըս, *a.* թունալից, թունաւոր; 2. ապականիչ, աւրող, վնասող։

Poke բօ+(թ), *s.* գրպան, տոպրակ, պարկ; 2. սրածայր գլխարկ; 3. մղելը, հրելը, կոխելը; 4. դանդաղ, ծոյլ; 5. ցանկարգել (եղի) է; 6. լայքունի, եղեմնուտ որ եւ Poke-weed, Garget. =*va.* զարնել, քշտել, մշտել, մխել, խոչել, խեթկել, դնդել; 2. (fun) զուարճանալ։ =*vn.*

(մութին մէջ) փնտռել, խարխափել։

Poker բօ'քըր, *s.* հրակիչ, հնոցի ակիչ, երկաթ; 2. թղթախաղ մը, պոկեր; 3. մարդակերպ խրտուիլակ, ճիւաղ։

Polacca, Polacre բօլէք'է, բօլա'քըր, *s.* եռակայմ նաւ մը (ի Միջերկրականի)։

Polar բօ'լըր, *a.* բեւեռային, բեւեռական։ -iscope բօլէր'իսքօբ, *s.* բեւեռաչափ գ. -ity բօլէր'իթի, *s.* բեւեռամիտութիւն, բեւեռականութիւն (մագնիսի)։

Polarize -այզ, *va.* բեւեռացնել։ -zation -րիզէյ'շըն, *s.* բեւեռացում։

Pole բօլ, *s.* ձող, կանճոխ սըրըգ; 2. սիւն, կայմ; 3. ձողաչափ (6½ կանգ.); 4. ծագ (երկրի), ծայր; 5. բեւեռ; 6. երկինք բնս.; 7. լեհացի։ =*va.* մղթեր դնել, մղթել; 2. ձողաբարձ ընել; 3. քշել, վարել։ Under bare – s. առագաստները ծալլուած։ -ax, axe. տապար, սակր։ –cat. ժանտակուզ է. –star. բեւեռային աստղ։ -march բօլ'իմարք, *s.* մարտապետ, տեսուչ օտարաց (պաշտօնեայ Աթենացի) հ. ժ.

Polemic,-al բօլէ'միքըլ, *a.* վիճաբանական, բանակռուի։ -mic, *s.* վիճաբանող; 2. *pl.* բանակռիւ, հակաճառութ.; վիճաբանութ. Ա.ծ.

Police բօլիս', *s.* ոստիկանութ., ոստիկանապետութիւն; 2. քաղաքային կազմակերպութիւն; ապահովութիւն։ -man. ոստիկան, փեսաւոր բօլիս։ –magistrate. ոստիկանապետ։ –station. ոստիկանատուն։

Policy բա'լիսի, *s.* քաղաքականութիւն, քաղաքագիտութիւն, աշխարհավարութիւն; 2. ընթացք, վարպետութիւն, նրբամտութիւն; 3. ապահովագիր էր.

Polish բա'լիշ(դ), *va.* փայլեցնել, յղկել, կոկել; 2. միտքը զարգացնել, կրթել; 3. բարքերը ազնուացնել։ =*vn.* յղկուիլ, փայլիլ, կոկուիլ։ =*s.* յղկում, ողորկում, փայլիւն, փայլ։ -able, *a.* յղկելի։ -er բա'լիշըր, *s.* ողորկիչ, յղկիչ; յղկող գ.

Polite բօլայթ', *a.* յղկուն, փայլուն, ողորկ; 2. կրթեալ, բարեկիրթ, քաղաքավար։ -ly, *ad.* քաղաքավարութեամբ *-ness, *s.* բարեկրթութիւն, քաղաքավարութիւն։

Politic բա'լիթիք, *a.* քաղաքական; 2. քաղաքագէտ, հնարիմաց; 3. կենցաղագէտ, նրբամիտ, խորագէտ, խորամանկ։ -ian բալիթիշ'ըն, *s.* աշխարհավար, քաղաքագէտ; 2. խորամանկ։

Political բօլիթ'իքըլ, *a.* քաղաքական; 2. քաղաքագիտական, աշխարհավարական։ -ly, *ad.* քաղաքագիտօրէն, ճարտարութեամբ։

Politics բա'լիթիքս, *s.* քաղաքականութիւն, քաղաքագիտութիւն, կենցաղագիտութիւն, աշխարհավարութիւն; 2. վարպետութիւն։

***Polity** բա'լիթի, *s.* աշխարհավարութ., քաղաքական սկզբունք։

Polka բօլ'քա, -'քէ, *s.* լեհապար, վէտվէտ, բօլքա; 2. լեհանուագ։

Poll բալ, *s.* գլուխ, գագաթ; 2. ընտրողաց ցուցակ, ցանկ; 3. ընտրութիւն։ =*va.* (ծառը) գագաթնատել, յոտել, ճիւղհատել; 2. գերծել, սափրել; 3. խուզել; 4. ցուցակը անցնել, (արձանա)գրել։ -tax. գլխահարկ։

Poll բալ, *s.* թութակ; 2. (առանց նիշի) վկայական (ի Քէմպրիճ)։

Pollard բա'լըրտ, *s.* ճիւղահատ, գլխահատ (ծառ); 2. կապտաձուկ; 3. թեփայիւր։ [(ծաղկանց)։

Pollen բա'լըն, *s.* բեղնափոշի

Poller բօլ'ըր, *s.* յոտիչ; 2. բանագող, աւարառու; 3. արձանագիր (քուէի)։

Polliwig բօ՛լիուիկ, s. շերեփիկ (գորտի ձագ)։ [բաղրիս ձ.

Pollock բօ՛լըք, s. ձերլան ըս-

Pollute բօլիուտ՛, va. աղտոտել, թաթաւել, պղծել ; 2. ապականել, եղծել ; 3. աւրել, անպատուել։ -tion բօլիու՛շըն, s. պղծութիւն, ապականութիւն ; 2. մեղք ։ -ter -լիու՛տըր, s. ապականիչ, ապականարար ; 2. մեղապարտ։

Polo բօ՛լօ, s. ճոկանախաղ մը։

Polonaise բօլընէյզ՛, s. լեհերէն ; 2. լօդիկ մը (կանանց) ; 3. լեհապար, լեհանուագ ։ [ուածք։

Polt բօլթ, s. հարուած, զարնը-

Poltroon բօլթրո՛ւն, s. վախկոտ, վատասիրտ, անարի։ -ery բօլթրու՛նըրի, s. -ութիւն։

Poly-բօ՛լի- ուսումն. բառերու բաղդութեանց մէջ կոծնի եւ կնշանակէ բազում։

-acous'tic, a. բազմաձայն։

-an'drous, a. բազմորձայ բս.

-and'ry, s. բազմայրութիւն։

-an'thus, s. բազմածաղիկ։

-chromy, s. բազմագոյն։

-gamist,-gamous -կ՛էմըսթ, s. բազմակին, բազմամուսին։

-gamy-կ՛էմի, s. բազմակնութիւն

-glot բօ՛լիկլօթ, a. բազմալեզու, բազմալեզուեան (Աստուածաշունչ)

-gon, -al, a. բազմանկիւն, -ի։

-gram -կրէմ, a. բազմագիծ։

-graph -կրէֆ s. բազմագիր։ -ic, -ical, a. բազմագրող, գրական։

-graphy-կ՛րէֆի, s բազմագրութ

-hedral,-hedrical,-hedrous բօլիհի՛տրըլ, -հէտ՛րիքըլ, -հի՛տրըս, a. բազմանիստ (մարմին)։

-he'dron, s. բազմանիստ։

-m'athy, s. բազմահմտութիւն։

-nomial -նօ՛միըլ, a. բազմաբաղի։ =s. բազմեզր։

-orama -օրէյ՛մը, a. բազմացոյց։

-phonic, -phonous -ֆօն՛իք, բօլի՛ֆօնըս, a. բազմաձայն։

-pode, s. պասպոյիճ, կճուճ բս.

-scope -ոսքօբ, s. բազմացոյց։

-spermous, a. բազմասերմ։

-style -ոտայլ, s. բազմասիւն։

-syllable,-syllabic, -al բօլ՛իսիլէպլ, -սիլէպ՛իք, a. բազմավանկ։

-tech'nic, a. բազմարուեստեան

-thal'amous, a. բազմախորշ։

-theist -թհի՛իսթ, s. բազմաստուածեան, բազմաստուած ։ -ic, -ical, a. բազմաստուածեան։

-theism, s. բազմաստուածութ.

Polyp -՛իփ, s. բազմոտանի, պոլիպ

Polypus բօ՛լիփըս, s. [pl. -es, -pi -՛լիփայ.] բազմոտն, բազմարմատ ; 2. պոլիպ ըhsտարօղ ; 3. աւելորդ միս, ուելամիս (քթին մէջ) բժ.

Pomace բը՛մէյս, s. խնձորի շիւ։ -ous բըմէյ՛շըս, a. խնձորային, խընձորի ; 2. խնձորասէր բս.

Pomade, Pomatum բըմէյտ, բըմէյ՛թըմ, s. օծանելիք, հոտանիւթ, օծանոյշ, քիմ։ [թու խնձոր։

Pomecitron բըմսիթ՛րըն, s. թը-

Pomegranate բըմկրէն՛էյթ, s. նուռ ; նռնենի ; նռնակ (զարդ) Սգ

Pomeroy,-al, s. աքքայախնձոր։

Pomif'erous, a. խնձորաբեր։

Pommel բըմ՛լ. s. (սուրի) երախակալի գունդ ; 2. թամբի գունդ կյkr գաշը ։ =va. բռնցի ծեծել, կոփել։

Pomology բըմօ՛լըճի, s. պտղաբանութիւն ։ -gist, s. պտղաբան։

Pomp բօմփ, s. շքեղութիւն, շուք ; 2. պերճութիւն, պերճանք։ -osity բըմփօս՛իթի, s. պերճութիւն, շքեղութիւն, ցոյցք։

Pompous բօմ՛փըս, a. շքեղ, պերճ, մեծաշուք ; 2. անափառ, փքացուցոյց։ -ly, ad. փառաւորապէս, առօք փառօք ։ -ness բօմ՛-

բըմբէս, s. փառաւորութ., շքեղութ.

Poncho բըն՛չօ, s. լօդիկ Ամ.

Pond բանտ, s. լճակ, ջրկոյք, 2. աւազան, ձկնոց ։

*Ponder բան՛տըր, an. մտածել, կշռել, խորհիլ, խոկալ, քննել։ -able, a. կշռելի։ -ance, -osity բանտըրաս՛իթի, s. ծանրութ., կշիռ։

Ponderous բան՛տըրըս, a. ծանր, ծանրաբեռ, ծանրակշիռ; 2. կարեւոր; 3. բուռն, հուժկու։ -ly, ad. -ness, s. -ութիւն ։

Ponent -նընթ, a. արեւմտեան։

Pongee -ճիի՛, s. վարնոց մետաքս

Poniard -՛եըրտ, s. դաշոյն, դաշնակ զամա, խանճեր։ =va. դաշունել

Pon'tac, s. Բարէյոնայ գինի։

Pontage բան՛-, a կամուրջի տուրք

Pontiff բան՛թիֆ, s. քահանայապետ Սէ; 2. հայրապետ, Պապ։

Pontific, -al բընթիֆ՛իքըլ, a. քահանայապետական, պապական։ -ly, ad. իբրեւ քահանայապետ։

Pontifical բան՛թիֆիքըլ, s. եպիսկոպոսաց մաշտոց ։ -cate բընթիֆ՛իքէյթ, s. հայրապետութիւն, քահանայապետութիւն, պապութիւն։

Ponton, Pontoon բընթու՛ն, s. տափակ նաւ, կամրջանաւ; 2. նաւակամուրջ, կամրջարկու նաւ։

Pony բօ՛նի, s. մատաղաձի մի-ջիլլի; 2. դասական գրոց թարգմանութիւն, բանալի; 3. (25 ոսկեր-լիննոց) գումար։

Poodle, s. գանդրահեր (շնիկ)։

Pool բուլ, s. ջրակոյտ, լճակ, նքողակ; 2. խաղադրամ, գրաւ; 3. գնդամուղի խաղ մը; 4. առեւտ, կամ խաղի ընկերակցութիւն։ -er բու՛լըր, s. խաղախորդի ցուպ։

Poop բուբ, s. նաւուն յետակողմ, խելք; 2. փոթորիկ; 3. քամի, գեռ։ =va. (ալիք) զարնուիլ ն-. -ed բուբտ, a. խելլաւոր։

Poor բուր, a. [in] աղքատ, տընանկ, թշուառ, չքաւոր; 2. աղքատիկ, խեղճ, ոչինչ, կածուկրակ, անշահ; 3. վտիտ, նիհար; 4. անպտուղ ։ -fellow. խե՛ղճ մարդ, մե՛ղք։ -house. աղքատանոց, անկելանոց ։ -spirited. վատասիրտ, երկչոտ, անարի, վախկոտ ։

Poorly բուր՛լի, ad. աղքատ կերպով, աղքատօրէն, աղքատութեամբ; 2. խեղճօրէն։ =s. վշտակիր, հիւանդոտ, ցաւոտ։

Poorness բուր՛նէս, a. աղքատութիւն, խեղճութիւն; 2. անշահ բան; 3. սակաւութիւն, քիչութիւն

Pop բափ(տ), an. յանկարծ նետուիլ, նետել; 2. պայթիլ, պայթեցնել բարբառմամբ; 3. մտնել, մտցնել; 4. տեղէ տեղ շարժիլ։ =s. պայթիւն, շաչիւն; ճայթիւն։ =ad. յանկարծ; մէյ մ'ալ։ -corn. խածախցու՝ բոհրելիք լազուտ։

Pope բօփ, s. Հռովմայ հայրապետ, պապ; 2. քահանայ Ռուսաց։ -'s-head. երկայն կոթով աւել, ձեղնաւել։ -'s nose. հացի կծիկ, կոկծիկ հաց; հաւու դմակ ։ -joan -ճօն. թղթախաղ մը, դեղին թզուկ։ -'s-eye. (ոչխարի) աւշային կծիկ, ընկուզակ։ -dom բօփ՛տըմ, s. պապութիւն; 2. պապի իրաւունք։

Popery բօփ՛ըրի, s. պապականութիւն, անդրալեռնականութիւն

Popinjay բափ՛ինճէյ, s. թութակ; 2. փայտփոր Ի-; 3. տխմար, յիմար, շէն շող; 4. թռչնակերպ նըշան՝ նպատակ (զարնելու)։

Popish բօփ՛իշ, a. պապութեան, պապական։ -ly, ad. իբրև պապ։

Poplar բափ՛լըր, s. կաղամախ։

Popline բափ՛լին, s. պաստառ մը։

Poplit'eal, -lit'ic, a. երշիկի։

Poppy բափ՛ի, s. մեկոն, խաշխաշ; 2. հարմնուկ կեղինճմիկ չիչկյի

-head. խաշխաշ, պուպրիկ ։

Populace բոբ'եուլէյս, s. խառնամբոխ, ռամիկ, խուժան, խուժ։

Popular բոբ'եուլըր, a. ժողովրդեան; 2. ժողովրդասէր, ժողովրդական; 3. ընտանի, սովորական, հասարակ։ -ly, ad. առհասարակ, ռամկօրէն։ -ity բոբէուլէր'իթի, s. -ութիւն ։ -ize, va. հանրացնել, ժողովրդականացնել, սիրցնել։

Populate բոբ'եուլէյթ, va. շատցնել, բազմամարդել, շէնցնել, լեցնել։ =vn. բազմանալ, շատնալ։ -tion -լէյ'շըն, s. բնակիչք, բազմամարդութիւն, ժողովուրդ։

Populous բոբ'եուլըս, a. բազմամարդ, մարդաշատ, շէն։ -ly, ad. -ness, s. -ութիւն։

Porcelain բոր'-, բօրս'լէյն, s. ճենապակի, յախճապակի փաղփուրի։

Porch բօրչ, s. սիւնազարդ սրահ, անդաստակ; 2. գաւիթ էլ.

Porcine բոր'սին, a. խոզի։

Porcupine բոր'-, բօր'քիուբայն, s. կողնի, ցիցողնի, խոզուկ իրի ֆիբրի

Pore բօր, s. մորթի ծակոտի, վըտառ, ծակ։ =vn. յառիլ, պշնուլ, անքթիթ նայիլ, ակնապիշ ըլլալ։

Porer -'ըր, s. ներկուռ ուսանող

Porgee, Porgy, s. հաստաձուկ

Porism բօր'իզմ, s. հետեւութ. է.

Pork բօրք, s. խոզի միս, խոզենի, չոր միս։ [խոճկոր։

Porker բօրք'ըր, s. խոզի ձագ,

Porous բօր'ըս, a. ծակոտ, ծակոտկէն։ -ness, Porosity բըրոս'իթի, s. -ութիւն։

Porphyry բոր'ֆիրի, s. պորփիւր, խայտակուճ, ծիրանաքար սուրմաֆի մկրմկր ։ -ritic բորֆիրիթ'իք, a. պորփիւրային։

Porpois բոր'-, բօր'բըս, s. խոզակ ձուկ, ծովախոզ խօրօսպիլիա։

Porridge բոր'իճ, s. ապուր։

Porringer բոր'-, s. Թասաման։

Port բօրթ, s. նաւահանգիստ; 2. դուռ, անցք; 3. հրետածակ; 4. ձախակողմ նաւ; շոգի-անցք մեք; 5. ընթացք, վարք; 6. Բորդոյի գինի։ =va. հրել, տանիլ։ -hole. թնդանօթակ նաւ. Free-. բաց նաւահանգիստ։ -crayon. մատիտակալ։

Portable բօրթ'էպլ, a. կրելի, տանելի; դիւրատար, առձեռնելի։ -ness,-bility, s. -ութիւն։

Portage բօրթ'էյճ, s. փոխադրութիւն; 2. տանողչէք. ուղեգին; 3. նաւէ նաւ երթալիք) ցամաքի ճանբայ

Portal բօր'թէլ, բօր'թըլ, s. մայրպաճակատ էլ; 2. մուտք, դռնակ, դուռ; 3. դրան շրջանակ։

Port-cullis -քըլ'լիս. See Herse,

Porte բօրթ, s. (արքունի) դուռ; 2. (բարձրագոյն) դուռ, Օսմանեան տէրութիւն, Թուրքիա, Տաճկաստան։ -monnaie -մընէյ', s. դրամապանակ։

Portend բըրթէնտ', va. (կանխա)գուշակել, առաջէն ցցնել։

Portent բըր'թէնթ, s. չարագուշակ նշան ։ -ous բըրթէնթ'ըս, a. չարագուշակ։ -ly, ad.

Porter բօր'թըր, s. դռնապան, բեռնակիր; 2. անգլ. գարեջուր։ -age բօր'թըրէճ, s. տանողչէք; 2 դռնապանութիւն։

Port-folio բօրթֆօ'լիօ, s. թղթակալ; 2. թղթապանակ ճիղsան; 3. պաշտօնէութիւն։ [կապ սրահ։

Portico բօր'թիքօ, s. կամարա-

*Portion բօր'շըն, s. մաս, բաժին, կտոր; 2. ժառանգութիւն, օժիտ, կտրիք, պաոյգ։ =va. բաժին տալ, բաժնել, բաշխել; 2. օժտել, պառուգել։ -less, s. անօժիտ, անժառանգ

Portliness բօրթ'լինէս, s. շքեղութիւն, պերճութիւն (դէմքի); 2. գիրութիւն, մարմնեղութիւն։

Portly բօրթ'լի, *a.* փառաւհեղ, շքեղապանծ; գիրուկ, թիկնաւէտ։

Portmanteau -մէն'թօ, *s.* կրկնոցակիր, ձորձակալ; կաշի պայուսակ։

Portrait,-ure բօր'թրէյթ, -րէյ'չըր, *s.* նկար, կենդանագիր, պատկեր; 2. նկարչութիւն։

Portray բօրթրէյ', *va.* պատկերն հանել, (կենդանեա)գրել, նկարել, նկարագրել։ -al բօրթրէյ'ըլ, *s.* նկարագրութիւն, նկարագիր։ -er, *s.* նկարիչ, պատկերհան, նկարագրիչ։

Port'ress, *s.* դռնապանուհի։

Pose բօզ, *va.* խռովել, շփոթցընել, նեղը ձգել; 2. վարանեցնել։

Poser բօ'զըր, *s.* շփոթցնող, նեղող; 2. դժուարահարց։

Position բըզի'շըն, *s.* կացութ., կեցուածք, դիրք, կացք; 2. դիրք; տեղ; 3. ապրուստի միջոց, գործ, զբաղում; 4. առաջարկ,-ութիւն, յառաջադրութիւն; 5. վիճակ, հանգամանք; 6. միջավայր։

Positive բա'զիթիվ, *a.* դրական, իրական; 2. բացարձակ; 3. ստոյգ, հաստատի։ =*s.* իրականութիւն; 2. դրականը, պարզ +. -ly, *ad.* դրականապէս, հաստատեաւ, բացարձակօրէն։ -ness բա'զիթիվնէս, *s.* դրականութիւն, իրականութիւն։

Positivism բա'զիթիվիզմ, *s.* դրական փիլիսոփայութիւն, դրականութիւն։ -vist բա'զիթիվիսթ, *s.* դրապաշտ, փորձապաշտ։

Posology բասա'լըճի, *s.* քանակաքանութիւն։

Posse բա'սի, *s.* (զապող)զօրութ.

*Possess բըզէս', բըզէս', *va.* [-ed *of*] տէր ըլլալ, ստանալ, տիրանալ, իւրացնել, գրաւել; 2. դիւահարել, տակ ըլլալ (ախտի մը)։

Possession բըզէ'շըն, *s.* ստացում, տիրացում, իւրացում; 2. ըստացուածք, ինչք, կալուածք մի.; 3. (դիւա)հարութիւն։ -sive բըզէ'սիվ, *a.* ստացական (դերանուն)։

Possessor բըզէ'սըր, *s.* ստացորդ, ստացող, տիրացող, տէր։ -sory բըզէ'սըրի, *a.* ստացորդ մնալու, ըստացող; 2. ստացողի։

Posset բա'սէթ, *s.* (գինիով մակարդուած) մածուն։ =*va* մակարդել

Possible բա'սիպլ, *a.* հնարաւոր, հնարին, հաւանական, կարելի։ -bility -պի'լիթի, *s.* -ութիւն։

Possibly բա'սիպլի, *ad.* կարելի է, թերեւս, գուցէ, հաւանականաբար

Post բօսթ, *s.* ձող, ցից, գերան; 2. (զօրա)կայան, հանգոյց, օթեւան; 3. պաշտօն, դիրք; 4. սուրհանդակ, թղթատար; 5. նամակի թուղթ։ =*ad.* սուրհանդակաւ, ճեպ ի ճեպոյ։ =*vn.* սուրհանդակաւ ճանբորդել, արտորալ։ =*va.* կարգել, դնել, կեցնել; 2. թղթատարին յանձնել; 3. (օրհաշիւէն՝ մայրհաշիւը) տանիլ, անցնել; 4. տեղեկացընել, ազդարարել, յայտարարել; 5. խայտառակել։ =է նաեւ մասնիկ յաջողի, որ միայն ի բարդութիւնս վարի յետնագոյն յետին, վերջի նշանակութեամբ։ -boy. սուրհանդակ սիւրիւճի։ -captain. արքունի նաւապետ։ -coach, chaise -շէյզ. ճեպընթաց, ճեպակառք։ --date. *va.* յետնագոյն թուական դնել, յետնաթուել։ =*s.* (փոխ|գրի) յետնաթիւ։ -deluvian. յետ-ջրհեղեղեան։ -entry. յաւելուած ապրանք (մաքսի); յաւելուած ական հաշիւ։ -existence. գալու աշխարհ, հանդերձեալ։ -free. ծախսը վճարուած նամակ։ -graduate. մասնագիտութիւն, լրացուցիչ դասընթացք։ --haste. ճեպ ի ճեպոյ, սուրհանդականի պէս։ -horse, hackney. սուրհանդակի ձի։ -house. նամակատուն։ -man. սուրհանդակ։ -mark.

նամակադրոշմ թուղ; 2. նամակի կնիք ցամղա: -master. նամակատան տեսուչ՝ պաշտօնեայ: -master general. Թղթատարական տեսուչ: — -meridian. յետ-միջաւուր [P. M.]: — -mortem. դիազննութիւն: -note. վճարագիր (դանձատան վրայ): — obeit. (հօրը մահուընէ յետոյ ժառանգութենէն վճարելի) մուրհակ: —office. նամակատուն: -office order. (նամակատան վրայ) վճարագիր: -paid. ծախքը վճարուած: — -script. յետ գրութեան (նամակի), յաւելագիր: -town. սուրհանդակի քաղաք; նամակատուն ունեցող քաղաք

Postage բօուսթ'էճ, s. փոխադրողչէք, ուղեգին, սուրհանդակի թըղթատարի՝ բօսդային ծախս: —stamp. նամակադրոշմ:

Postal բօուսթ'ըլ, a. Թղթատարա-[կան:

Poster բօուսթ'ըր, s. սուրհանդակ; 2. ազդագիր, յայտարարութիւն:

Posterior բօսթի'րիըր, s. յետնագոյն, յետագայ, հետեւորդ; 2. pl. ետոյք, ետեւը: —ity, s. յետնութիւն (Թուականի ժամանակի):

Posterity բօսթէր'իթի, s. որդիք, Թոռունք; 2. սերունդ, ապագայ:

Postern բօս'թըրն, s. (պալատի) գաղտադուռ, գաղտնի անցք, դուռ

Postfix բօուսթ'ֆիքս(թ), s. յետադաս, յետավանկ; 2. յաւելական մասնիկ, յետամասնիկ: =va. (վրան՝ մասնիկ) աւելցնել:

Posthumous բօսթ'հիումըս, a. հօր՝ մօր մահուընէ ետքը ծնած, որբածին; 2. (հեղինակին) մահուընէ յետոյ տպուած, վերջատիպ; 3. յետ-մահու, ապամահ (գիրք): —ly բօսթ'հիումըսլի, ad. յետ մահու:

Postilion բօսթիլ'իըն, s. սուրհանդակ; 2. նախակառավար:

Postpone բօսթբօ'ն, va. ուրիշ ատենի Թողուլ, յետաձգել, յապաղել; 2. յետադրել, աւելցնել:

Postulant բօսթ'իուլէնթ, s. հայցարկու, հայցորդ, ընտրելի:

Postulate բօս'թիուլէյթ, va. Թախանձել, խնդրել, հայցել; 2. պահանջել: =s. խնդրուածք, պահանջք; 2. յառաջադրութիւն է. -tion, s. հայցարկութ., խնդրուածք

Posture բօս'չըր, s. դիրք, կացք, կեցուածք (մարմնոյ); 2. վիճակ, կացութիւն: -master. կացավարժիկ:

Posy բօ'զի, s. բանավճիռ; 2. նշանաբան, -դրոշմ; 3. ծաղկեփունջ

Pot բօթ, s. աման, անօԹ, կուժ, բարչ; 2. պտուկ, սան, պոյտ pkն-ճkrk; 3. դաւաթ մը (գարեջուր); 4. մանրաթերթ Թուղթ: =va. ամանը կոխել, խաւեկել, ամանել; 2. Թաղարել (տունկ): To go to—. կործանիլ, սնանկանալ: —bellied. մեծփոր, գէր, դիրուկ: —belly. մեծփոր: -boy. (գինետան) մանչ: —hanger. կեռ, ճանկ (ձենձեղ); կրակարանի ճանկաւոր շղթայ, կլընպար: —herb. բանջար, անուխ, դալարիք: -hook. կլընպար; սիւն, սիւնակ (m, n, u suurkrnı): —house. գարեջրատուն: -luck. ուտելի ս և է բան: To take pot-luck. դատծն ուտել: -sherd, share. պտուկի կտորուանք: -valiant. գլուխը տաքցած:

Potable բօթ'էպլ, a. խմուելիք, ըմպելի: -ness, s. -ըլլալը:

Potash, Potassa բօթ'էշ, բօթէս'է, s. անկաղ, բօդաս, խալի տ.

Potassium բօթէս'իըմ, s. բօդասիոն, բնատնկաղ, խալիոն:

Potation բօթէյ'շըն, s. խմելը, խմուածք; 2. ըմպելիք, խմելիք; 3. դաւաթ պարպելը, կենաց:

Potato բօթէյ'թօ, բօթէյ'թը, s. [pl. -toes բօթէյ'թօզ] գետնախնձոր, կլորիկ, ալուղ, շօլիկ:

Poteen բօթին', s. իռլանտ. օղի:

Potency բօ՛թընսի, *s.* կարողութիւն, զօրութիւն, ազդեցութիւն։

Potent բօ՛թընթ, *a.* ուժով, զօրաւոր, կարող; 2. զօրեղ, հզօր, ազդեցիկ։ -ly, *ad.* զօրեղապէս, հզօրապէս, մեծապէս։ -ness, *s.* զօրութիւն, ազդուութիւն։

Potentate բօ՛թընթէյթ, *s.* պետ, իշխան, ինքնակալ, վեհապետ։

Potential բօթէն՛շըլ, *a.* զօրութենական, կարողական; 2. երկբայական, թէական ։ -ity բըթէնշիէլ՛իթի, *s.* զօրութենականութիւն -ly -՛շըլի, *ad.* զօրութեամբ ։

Pother բաթհ՛ըր, *s.* աղաղակ, ժխոր; 2. աղմուկ, շփոթութիւն ։

Potion բօ՛շըն, *s.* դեղըմպելի, դեղաջուր ։ [պուր, թան։

Pottage բաթ՛էճ, *s.* բանջարա-

Potter բաթ՛ըր, *s.* բրուտ, կաւագործ։ =բը՛-, բաթ՛ըր, *vn.* ոչինչ գործերով զբաղիլ, տնտնալ; 2. հոս հոն իյնալ, շարժտկիլ։ [ցանկ։

Pottern-ore բաթ՛-, *s.* քարմար.

Pottery բաթ՛ըրի, *s.* խեցեղէն անօթք, խեցեղէնք; 2. բրտեղէնք; 3. կաւագործարան, բրուտնոց։

Pottle բա՛թլ, *s.* (1½ հոխանոց, 2.27 լիտրանոց) հեղանիւթի չափ մը; 2. աման, սակառ, սակառի (պտղոյ) ։

Pouch բաուչ(թ), *s.* կաշեպարկ, տոպրակ, քսակ, գրպան; 2. (խոշոր, մեծ) փոր; 3. խածի, կտնառք (ձուկ.) qnւrսաq ։ =*va.* գրպանը նետել, գրպանել; 2. կլլել, ուռել։

Pouchong բաուշանկ՛, *s.* սև թէյ մը

Poudrette բուտրէթ՛, *s.* չորցած աղբ. փթիր pĸqĸկ։

Poult բօլթ, *s.* վառեակ, հաւ, հաւուկ։ -erer բօլթ՛ըրըր, *s.* վառեկավաճառ։ -ry բօլթ՛րի, *s.* հաւեղէն, հաւք; հաւ։ -house. հաւատուն, հաւնոց, հաւաբին, բին։

Poultice բօլ՛թիս(թ), *s.* խիւս, դիլէ, տաք, ծեփելիք շաղխա ։ =*va.* խիւս դնել։ Mustard-. մանանախուտ

Pounce բաունս(թ), *s.* գրի աւազ; 2. ջնարէկ; 3. ածխէքսակ նէ; 4. ճիրան, մագիլ։ =*va.* փոշի ցանել, փոշիով յղկել, փոշարկել; 2. ծակել; 3. մագիլներով բռնել, ճանկել; 4. [on, upon] խոյանալ (թըռչունը), յարձակիլ, իյնալ։

Pouncet-box բաունս՛էթ պաքս, *s.* խնկանոց, խնկարան, հոտատուփ։

Pound բաունտ, *s.* լիրա, ոսկի (£); 2. լիտր, քաշ, լիպրա; 3. փակարան, պահարկոց (ձիանի) ։ =*va.* փակարանը՝ փարախը դնել, փակել; 2. սանդը դնել, ծեծել, փշրել, մանրել, փոշի ընել, լեսուլ։ -avoirdupois. սովորական քաշ, նուկի (142 տրամ, 453.60 կրամ)։ -troy. դեղօրէից՝ ոսկերչաց լիտր (117 տրամ, 373.25 կրամ)։ Half a-. կէս նուկի։ One-and a half. մէկուկէս նուկի։

Poundage բաունտ՛էճ, *s.* ոսկի (հակ. բեռ, ծրար) գլուխ առնուած հարկ, բաժ, տուրք; 2. իրաւունք թաթ

Pounder բաունտ՛ըր, *s.* ծեծող, լեսող; 2. սանդիտոռ; 3. . . . հոխանոց, ոսկինոց։ A ten-. տասը ոսկինոց տոմս մը։ Fourteen-. 14 լիպրանոց, հոխանոց (հակ, բեռ, ծրար)։

Pour բօ՛ր(թ), *va.* վազցնել, պարպել, թափել, լեցնել, հեղուլ; արձակել, ղրկել, բուրել, հանել։ =*vn.* հոսիլ, վազել, թափիլ։ -ing բօ՛րին, *a.* հեղեղանման (անձրեւ)։

Pourana բուրա՛նա, *s.* սրբազերթուածք Հնդկաց ։

Pout բաութ, *s.* գահուկ, դուռայծ չիղ qnւշnւ; 2. կատուաձուկ, կապուտ; 3. ծռկտուք, խեղուանք։ =*va.* պռկունքը ծռմռտկել, խեղուել, քիթը կախել; 2. թուշերը կարմիր՝ լեցուն ըլլալ։ -er բաութ՛ըր,

s. երեսը կախած, կախերես; 2. ցայտաղաւնի որ եւ Pouter pigeon.

*Poverty բա՛վըրթի, s. աղքատութիւն, խեղճութիւն, չքաւորութիւն։

Powder բաու՛տըր, s. փոշի, մղեղ poq; 2. վառօդ պարուր; 3. հերափոշի, փոշենդոյր բուսրա։ =va. փոշեզօծել (մազերը); 2. փոշիացընել. ծարծատել։ =vn. փոշիանալ, ծարծատիլ։ –box. փոշետուփ։ –flask, horn. վառօդաման։ –mill. վառօդարան, վառօդանոց։

Powdery բաու՛տըրի, s. դիւրափշուր, փոշենման, փոշեղէն, փոշոտ, փոշոտած, փոշի ցանուած։

Power բաուըր, s. [over, on, upon] կարողութիւն, կար; 2. զօրութիւն; 3. պատիւ, ոյժ, ազդեցութիւն; 4. իշխանութիւն, տէրութիւն; 5. փոխանորդագիր եւ. Horse–. ձիու ուժ։ -loom. մեքենական արհեստք։ -press. շոգեգործ մամուլ եւ. –less բաու՛ըրլէս, a. անկարող, անզօր։

Powerful բաու՛ըրֆուլ, a. զօրաւոր, հզօր, ազդեցիկ։ –ly, ad. զօրեղապէս, ազդուաբար; 2. ուժով մը, մեծապէս։ –ness բա՛ուըրֆուլնէս, s. զօրութիւն, իշխանութիւն։

Pow-wow բաու-վաու՛, s. իղձ, գէտ, հարցուկ, գուշակ (հնդիկ Ա.Մ); 2. (շռնդալից) թովչութիւն, կախարդութիւն։

Pox բաքս, s. (պալարալից, տարափոխիկ) ախտ, աթաշակ; (որք են՝ ծաղկախտ, հարսանիք, վառեկախտ գաղ. ախտ)։ Chicken–. ջրծաղիկ, սուտ ծաղիկ սու չիչեկի։ Small–. ծաղիկ, ծաղկախտ, ջեջ։ Cow–. կովու պատուաստ։

Poyou բօ՛յու, s. ջրահան է.

Pozzolana -լա՛նէ, s. քարահող։

Praam բրամ, s. տափանաւ։

*Practicable բրէ՛քթիքէպլ, a. ըլլալիք, գործածելի, գործադրելի, կարելի, երթուելիք։ –bility, s. կարելիութիւն, հնարաւորութիւն։ –ly, ad. գործնականապէս, դիւրաւ։

Practical բրէ՛քթիքըլ, a. գործնական; 2. աշխարհի, շուկայի, շուկայիկ։ –joke. ձեռքի՝ գիւղացիի կատակ։ –ly, ad. գործնականապէս, գործիքով; 2. սովորաբար, առհասարակ։ –ness, s. –ութիւն։

Practice բրէ՛քթիս(զ), s. վարժութիւն, ունակութիւն, փորձառութիւն; 2. սովորութիւն, գործածութիւն, սովորոյթ; 3. գործնական մաս, գործնականը; 4. գործադրութիւն, կատարում; 5. գործողութիւն, կերպ; 6. խօսելավարժութիւն, գրելավարժութիւն; 7. ձեւ, եղանակ, ճանբայ։ =va. ի գործ դնել, ի կիր առնուլ; 2. գործադրել, կատարել, ընել։ =vn. վարժուիլ, փորձով ուսանիլ, (բժշկութիւն) ընել; 2. դաւադրել։

Practicer, –titioner բրէ՛քթիսըր, բրէքթի՛շընըր, s. փորձառու, փորձառական; 2. գործնական (բժիշկ, փաստաբան)։

Pragmatic, –al բրէկմէ՛թիք, a. գործի, գործնական, նիւթական; 2. ձեռներէց, փութկոտ, միջամուխ; 3. ամբարտաւան (ամարդի)։ =s. փորձառու, վարպետ; 2. հրամանագիր, հրովարտակ։ –sanction. արքունի հրովարտակ (յԵւրոպա 1438, 1724)։ –ly, ad. լրբօրէն, ձեռներիցութեամբ։ –alness, –matism բրէկ՛մէթիզմ, s. տաղտուկ պատճառելը, ինքնահաւանութիւն; ամէն բանի մէջ մտնելը

Prairie բրէ՛րի, s. մարգագետին, մարգ։ –dog. դաշտաշուն։ -squirrel. մարգամուկ։ -wolf. դաշտագայլ։

*Praise բրէյզ, s. գովասանք, գո-

վեստ; 2. օրհնութիւն, գովութիւն, պարծանք, փառք։ =va. գովաբանել, գովել, օրհնել, փառաւորել։ -worthy. գովելի, օրհնեալ, պատուական։

Praiser Բրէյզ'ըր, s. գովաբան, փառաբանիչ։

Prakrit Բրաք'րիթ, s. Բալի, Հինտու, Պենկալի եւլն լեզուներու խումբը (ի Հնդիկս)։

Prance Բրէնս(թ), vn. (ձին) վեր կանգնիլ, ծառանալ; 2. կայտռել, ոստել; 3. սիգօրէն քալել, սիգալ։

Prank Բրէնք(թ), va. պճնել, զարդարել, շքել։ =s. արտառոցութիւն, փառք; 2. չարաճճիութիւն, կատակ։ -ish, a. բզէզ, չարաճճի։

Prate Բրէյթ, an. շատախօսել, շաղակրատել; ջարդել, քշել։ =s. ոչնչաբանութիւն, շաղփաղփանք։

Pratique Բրէթ'իք, s. (հնտախտի ատեն նաւու տրուած) մերձենալու հրաման, արտօնագիր։

Prattle Բրէթ'լ, vn. շատախօսել, գլաբանել։ =s. շաղակրատանք։

Pravity Բրէվ'իթի, s. վատթարացում, անկում (բարոյապէս)։

Prawn Բրօն, s. կարիտոս pkfk։

Praxis Բրէքս'իս, s. վարժութ.։

Pray Բրէյ, vn. [for, with] խնդրել, աղաչել, հայցել; 2. մաղթել, աղօթել։ =va. աղերսել, պաղատիլ։

Prayer Բրէյ'ըր, s. աղօթող, խնդրարկու։ =Բրէէ'ր, s. աղաչանք, պաղատանք, խնդրուածք; 2. աղօթք, մաղթանք։ -book. աղօթագիրք։ -meeting. աղօթքի ժողով։

Prayerful Բրէէր'ֆուլ, a. աղօթասէր, աղօթկեր, բարեպաշտ։ -ly, ad. բարեպաշտութեամբ, աղօթքով։

Prayerless Բրէէր'լէս, a. աղօթք չընող, անապաշտ։

Preach Բրիյչ(թ), va. քարոզել, աւետարանել; 2. հռչակել, սորվեցընել, յորդորել։ =vn. քարոզ տալ, խրատ տալ։ -ing -չ'ին, s. քարոզութիւն, քարոզ։ -ment Բրիյչ'մընթ, s. քարոզ հէքն.

Preacher Բրիյչ'ըր, s. քարոզիչ։

Preadamite Բրիէտ'ըմայթ, a. նախամարդեան (բնակիչ)։

Preadmonish Բրիէտմոն'իշ, va. առաջէն իմացնել, ազդարարել։

Preamble Բրի'էմպլ, s. յառաջաբան, կանխաբանութիւն, նախաշաւիղ (օրինագիրքի)։

Prebend Բրէպ'ընտ, s. (կանոնիկոսի) հասոյթ, թոշակ։ -al -պէնտ'ըլ, a. հասութաւոր, հասութի։ -ary Բրէ'պէնտըրի, s. հասուոր կանոնիկոս։

Precant Բրի'քընթ, s. աղօթող։

*Precarious Բրիքէյ'րիըս, a. ուրիշէ կախուած, անհաստատ, անկայուն, անստոյգ։ -ly, ad. թոյլտուութեամբ։ -ness, s. անստուգութիւն; 2. առժամանակութիւն։

Precative, -tory Բրէք'էթիվ, -'թըրի, a. աղաչող, աղերսող, խնդրող։

Precaution Բրիքօ'շըն, s. նախազգուշութիւն, զգուշութիւն, շրջահայեցութիւն =va. կանխաւ զգուշացնել։ -al, -ary Բրիքօ'շընըլ, -շը'նըրի, a. նախազգուշական։ -tious Բրիքօ'շըս, a. զգոյշ, զգուշաւոր։

Precede Բրիսիյտ', va. առջեւէն երթալ, յառաջել, կանխել։

Precedence-cy Բրիսիտ'ընսի, s. առաջնութիւն; 2. նախաթոռութիւն; 3. կարեւորութիւն։

*Precedent Բրիսիտ'ընթ, a. յառաջընթաց, նախընթաց; 2. առջի, նախորդ։ =Բրէս'իտընթ, s. (նախընթաց) օրինակ էր. -ed Բրէս'իտէնտէտ, a. անցեալ ունեցող, օրինակի վրայ հիմնեալ։ -ly -սիտ'ընթլի, ad. կանխաւ, յառաջագոյն։

Preceding Բրի'սիտին, a. նախընթաց, առջի, նախկին։

Precentor բրի-սէն'թըր, *s.* երգապետ, դասապետ, դպրապետ ոէլ.

Precept բրի'-սէփթ, *s.* պատուէր, կանոն, հրաման, պատուիրան; 2. հրամանագիր էր։ -ive, *a.* վարդապետական, խրատական, հրահանգիչ

Preceptor բրի-սէփ'թըր, *s.* դաստիարակ։ -ial -սէփթօ'րիըլ, *a.* ուսուցչական։ -tress, *s.* վարժուհի։

Preceptory բրի-սէփ'թըրի, *a.* խրատական, հրահանգիչ։ =*s.* (Տաճարական ասպետաց) մենաստան։

Precession բրի-սէշ'ըն, *s.* կանխում (գիշերահաւասարի) աստ.

Precinct բրի-սինքթ', *s.* շրջապատ, սահման, կոպար; 2. թեմ։

Precious բրէշ'ըս, *a.* թանկագին, պատուական, մեծագին, ազնիւ, անգին։ -ly, *ad.* իբրև թանկագին բան, մասունքի պէս; 2. պատուով, լաւ մը։ -ness, *s.* թանկագնութիւն։

Precipice -'իփիս, *s.* գահավէժ, անդունդ, գահաւանդ, խորխորատ։

Precipitable, *a.* վայրասուզող, տակը իջնելիք (նիւթեր) ք.

Precipit'ance, -cy, *s.* արտորանք, շտապ, հապճեպ, խուճապ։

Precipitant բրի-սիփ'իթընթ, *a.* գահավէժ, գլխիվայր, հապճեպ, յախուռն, շուտ շուտ։ =*s.* վայրասուզիչ (հեղանիւթ) ք. -ly, *ad.* արտորնօք, շտապաւ, գահավէժ կերպով, գահավիժաբար, հապշտապ

Precipitate բրի-սիփ'իթէյթ, *va.* վար նետել, գահավիժել, գլորել; 2. շտապել, արտորցնել; 3. վայրասուզել ք. =*vn.* ինքզինք նետել, նետուիլ, գահավիժիլ; 2. շտապել, արտորալ; 3. (դիրտը) վայրասուզիլ, ամանին տակ իջնալ, սուզիլ։ =*s.* վայրասուզող (նիւթ), վայրահոսիչ ք.=*a.* գահավէժ, գլխիվայր, շուտ շուտ, արտորնօք, յախուռն; 2. արագ, սաստիկ, շուտափոյթ (մահ)։ -ly, *ad.* շտապաւ, հապճեպով, գահավիժաբար։

Precipitation բրի-սիփիթէյ'շըն, *s.* գահավիժում; 2. գահավէժ վազելը, սաստիկ հոսում (ջրի); 3. սաստիկ արտորանք, հապճեպ; 4. վայրասուզում, վայրահոսում ք.

Precipitous -սիփ'իթըս, *a.* գլխիվայր, գահավէժ; 2. շուտ շուտ, հապճեպ։ -ly բրի-սիփ'իթըսլի, *ad.* շուտափոյթ, արտորնօք։ -ness, *s.*

Precise բրի-սայս', *a.* որոշ, մեկին, ճիշդ, ճշգրիտ, բացայայտ; 2. բծախնդիր, ճշդապահ։ -ly, *ad.* ճշդիւ, ճշդութեամբ, ճշդապահութեամբ; 2. հա՛պա, այո։ -ness, *s.* ճշդապահութիւն, ճշդութիւն։

*Precision բրի-սիժ'ըն, *s.* մեծ ճըշդութիւն, ճշգրտութ., խնամք, հոգ

Preclude բրի-քլիուտ', *va.* արգիլել, խափանել, դէմ կենալ, մերժել։

Preclusion բրի-քլիու'ժըն, *s.* արգիլելը, մերժում, խափանում։

Preclusive բրի-քլիու'սիվ, *a.* արգելիչ, խափանարար։ -ly, *ad.*

Precocious բրի-քօ'շըս, *a.* կանխահաս, վաղահաս, կանուխ; 2. վաղհասուկ(պտուղ)։ -ly, *ad.* կանխահաս։ -ness, Precocity բրի-քաս'իթի, *s.* վաղահասութիւն, կանխահասութիւն; 2. կանխահաս աճում։ [կանխամտածել։

Precogitate բրի-քաճ'իթէյթ, *va.*

Precognition բրի-քակնի'շըն, *s.* նախաճանաչում, կանխագիտութ.։

Preconceit բրի-քընսիյթ', *s.* կանխակալ գաղափար; 2. նախընկալ կարծիք, նախապաշարում։

Preconceive բրի-քընսիյվ', *va.* առաջուց երևակայել, մտաբերել։

Preconception բրի-քընսէփ'շըն, *s.* կանխակալ կարծիք։

Preconcert -քընսըրթ', *va.* առա-

ջուց խորհրդակցիլ, կանխաւ միաբանիլ։ =-քան'սըրթ, *s.* նախորոշում։

Precon'tract, *s.* նախադաշն։

Precursive, Precursory փրիքըր'սիվ, փրիքըր'սըրի, *a.* յառաջընթաց, նախակարապետ։

Precursor -քըր'սըր, *s.* յառաջընթաց, կարապետ; սուրհանդակ։

Predaceous, Predatory փրիտէյ'շըս, -տէյ'թըրի, *a.* գիշակեր, գիշատիչ, -խանձ; յափշտակող, անօթի

Predecessor փրիտիսէս'ըր, *s.* նախորդ, նախնի, նախահայր։

Predestinarian -տէս'թինէ'րիըն, *a.* նախասահմանեան (աստուածաբան)

Predestinate փրիտէս'թինէյթ, *va.* ի յաւիտենից սահմանել, նախասահմանել։ =*a.* նախասահմանեալ։ -tion -նէյ'շըն, *s.* նախասահմանում; նախասահմանութիւն։ -tor -տէս'թինէյթըր, *s.* նախասահմանող; 2. նախասահմանեան Ա.։

Predestine -տէս'թին, *va.* կանխասահմանել, նախասահմանել։ -tined, *a.* նախասահմանեալ։

Predeterminate փրիտիթըր'մինէյթ, *a.* նախորոշեալ։-tion փրիտիթըրմինէյ'շըն, *s.* նախորոշում։

Predetermine -տիթըր'մին, *va.* նախորոշել, առաջուց սահմանել։

Predial փրի'տիըլ, *a.* հողային, կալուածոց։

Predicable փրէտ'իքէպլ, *a.* ստորոգելի։ =*s.* ստորոգելի, -գութիւն։

Predicament փրիտիք'ըմէնթ, *s.* դրութիւն, վիճակ, ստորոգութիւն

Predicate փրէտ'իքէյթ, *va.* հաստատել, ըսել։=*s.* ստորոգելի։-tion -քէյ'շըն, *s.* հաստատութիւն, ստորասութիւն։-tory -'թըրի, *a.* հաստատական, ստորասական, դրական։

Predict փրիտիքթ', *va.* գուշակել, առաջէն ըսել, մարգարէանալ, նախաձայնել։ -ion փրիտիք'շըն, *s.* գուշակութիւն, մարգարէութիւն։ -ive փրիտիք'թիվ, *a.* մարգարէական -or -'թըր, *s.* գուշակ, կանխատեսող։

Predilection -տիլէք'շըն, *s.* նախասիրութիւն, նախամեծարութ.։

Predisponent, -posing -փօ'նէնթ, -փօզ'ին, *a.* նախապատրաստող։

Predispose -տիսփօզ', (-posed *to*) նախատրամադրել, նախապատրաստել, առաջուց կարգել։-sition փրիտիսփօզի'շըն, *s.* նախապատրաստութիւն, միտում, տրամադրութ.։

Predominance, -cy փրիտամ'ինընսի, *s.* տիրողութիւն, գերակշռութիւն, գերազանցութիւն։

Predominant փրիտամ'ինընթ, *a.* գերակշիռ, առաւելակշիռ, գերազանց, իշխող, գերակայ։ -ly, *ad.* գերազանցօրէն։

Predominate փրիտամ'ինէյթ, *vn.* իշխել, տիրել, գերակշռել։ -tion -նէյ'շըն, *s.* գերակշռութիւն։

Pre-eminence փրիէմ'ինէնս, *s.* գերազանցութ., նախապատուութ.

Pre-eminent -'ինէնթ, *a.* գերազանց, գերիվերոյ, գերագոյն, նախապատիւ։-ly, *ad.* գերազանցօրէն։

Pre-emption փրիէմփ'շըն, *s.* նախագնման իրաւունք, նախագնում։

Preen փրին, *s.* գերձանի երկժանի յարդարիչ, գնծիկ է. =*va.* (թռչունը) փետուրները յարդարել։

Pre-engage փրիէնկէյճ', *va.* առաջուընէ գրաւ' դաշինք գնել։ -ment, *s.* նախագրաւ։ [տատել։

Pre-estab'lish, *va.* նախհաս-

Pre-exist փրիէկզիսթ', *va.* առաջէն գոյութիւն ունենալ, նախագոյ ըլլալ։-ing,-tent -էկզիս'թէնթ, *a.* նախագոյ։ -ence փրիէկզիս'թէնս, *s.* նախագոյութիւն։

Preface փրէֆ'էս(ը), *s.* յառաջաբան, նախաշաւիղ։ =*va.* յառաջաբան գրել, դնել։

Prefatory փրէֆ'ըթըրի, *a.* յառաջաբանի նման։

Prefect փրի'ֆէքթ, *s.* կուսակալ, կողմնապետ Հ; 2. գաւառապետ Գող.; 3. ոստիկան; 4. քաղաքապետ *շէհիր էմինի*։ -ship, Prefecture փրիֆէք'չըր, *s.* -ութիւն, գաւառապետութիւն; 2. ոստիկանութիւն, ոստիկանապետութիւն։

Prefer փրիֆըր', *va.* [to, before, above] նախամեծար սեպել, նախադասել, նախընտրել, ընտրել; 2. ընծայել, մատուցանել։ -red-stock. առանձնաշնորհեալ բաժնեթուղթ

Preferable փրէֆ'ըրէպլ, *a.* [to] նախամեծար, լաւագոյն, ընտրելի։ -ness, *s.* նախապատուութիւն։ -ly, *ad.* նախամեծար, լաւ եւս։

Preference փրէֆ'ըրընս, *s.* նախապատուութիւն, նախամեծարութիւն, առաւելութիւն; 2. ընտրութ

Preferential փրէֆըրէն'շըլ, *a.* արտօնացեալ. մենաշնորհեալ։

Preferment փրիֆըր'մընթ, *s.* պատուոյ հանելը, յառաջացում, բարձրացում; 2. կարգ, աստիճան էն

Prefiguration փրիֆիկ-, *s.* խորհրդանշան, օրինակ, տիպար։ -tive, -figuring, *a.* նշանով ցուցուած։

Prefigure փրիֆիկ'իուր, *va.* օրինակով ցցնել։ -ment փրիֆիկ'իուր-մընթ, *s.* նախանկար, նախագիծ։

Prefix փրիֆիքս'(թ), *va.* [to] բակիզբը՝ ծայրը դնել; 2. որոշել, նախակարգել, հաստատել։ =փրի'ֆիքս, *s.* յառաջադիր՝ վերադիր մասնիկ, նախամասնիկ։ [տերեւում

Prefoliation -էյ'շըն, *s.* կանխա-

Prefulgency փրիֆըլ'ճընսի, *s.* փողփողում։

Pregnant փրէկ'նընթ, *s.* յղի, ծոցւոր; 2. բարեբեր, արգաւանդ, պտղաբեր, զեղուն։ -ly. *ad.* գլխովին, լիովին, առատօրէն։

Prehensible -հէն'սիպլ, *a.* ըմբռնելի, գիւրահասկնալի։

Prehensile -հէն'սիլ, *a.* բռնող։

Prehension փրիհէն'շըն, *s.* բռնելը, կալանում, կալում։

Prejudge, Prejudicate փրիճըճ', փրիճու'տիքէյթ, *an.* կանխադատել, նախավճռել; 2. վնաս հասցընել, վնասել։ -judgment, *s.* կանխադատում։

Prejudice փրէճ'ուտիս(թ), *s.* նախապաշարում, կանխակալ կարծիք; 2. ահօկ, տոյժ, վնաս, կորուստ։ =*va.* կանխաւ դատել, նախապաշարել, կանխադատել; 2. վնաս հասցնել, վնասել։ -against. հակակրութիւն։ -for. համակրանք։ -to. վնաս։

Prejudicial -ճուտի'շըլ, *a.* [to] վնասակար։ -ness, *s.* -ութիւն։

Prel'acy, *s.* առաջնորդութիւն։

Prelate փրէլ'էյթ *s.* առաջնորդ, մեծաւոր, արքեպիսկոպոս։ -ship, -lacy փրէլ'էյսի, *s.* -ութիւն։ -tic, -al փրիլէթ'իքըլ, *a.* առաջնորդական։ -tist փրէլ'էթիսթ, *s.* կղերամիտ, կղերամոլ որ եւ High churchman.

Prelection փրիլէք'շըն, *s.* բանախօսութիւն, ճառախօսութիւն։ -tor -'թըր, *s.* ճառախօս, դասախօս։

Prelibation փրիլայպէյ'շըն, *s.* նախաճաշակ, սկզբնաժամիկ։

Preliminary փրիլիմ'ինըրի, *a.* նախնական, նախակարգ։ =*s.* նախաշաւիղ, յառաջաբան; պատրաստութիւն, մուտք։

Prelude փրէլ'իուտ, *s.* նախերգանք, սկիզբ, մուտ; 2. նախերգութ. էր; 3. ձայնի փորձ։ =փրիլիուտ', *an.* ձայն փորձել, նախերգել, սկսիլ։

Prelusive, -sory փրիլիու'սըրի, *a.* յառաջաբանական, ներածական

Premature փրիմէչըր', *a.* կանխահաս, վաղահաս, տարաժամ,

տհաս ։ -ly, *ad.* ատենէ առաջ, կանխագոյն; 2. անհիմն, անճապարանօք ։ -ness, Prematurity բրի-մէչիւր'իթի, *s.* կանխահասութ., շուտալ

Premeditate -մէտ'իթէյթ, *an.* առաջուց մտածել, խորհիլ, կշռել ։ -tion բրիմէտիթէյ'շըն, *s.* կանխամտածում, առաջէն մտածելը, յառաջախոհութիւն ։

Premier բրիմ'իըր, *a.* առաջին, գլխաւոր ։ =բրէմ'իըր, *s.* առաջին պաշտօնեայ, նախարարապետ, վարչապետ ։ -ship, *s.* -ութիւն ։

Premise բրիմայզ', *va.* առաջ դնել, առաջարկել, բացատրել ։ =բրէ'միս, *s.* [*pl.* բրէ'միսէզ] նախառաջարկ, յայտարարութիւն; 2. նախագրեալ իր; 3. կալուած, յարամասունք (շէնքի), շրջանակ իր.

Premium բրի'միըմ, *s.* [*pl.* բրի'միըմզ] պարգեւ, մրցանակ; 2. ապահովողչէք, ապահովագին; 3. պարգեւ (բաժանորդի տրուած) ։

Premonish բրիմոն'իշ(տ), *va.* (առաջուց) զգուշացնել, ազդարարել ։

Premonition -մօնի'շըն, *s.* նախազգուշութիւն, ազդարարութիւն

Premonitory բրիմոն'իթըրի, *a.* ազդարարական, նախազեկոյց ։

Premorse բրիմորս', *a.* խածատեալ, ծայրատեալ (տերեւ, արմատ)

Prenatal բրինէյ'թըլ, *a.* ծնանելէն առաջ, նախածննունդ ։

Premunition բրիմիւնի'շըն, *s.* նախապատրաստութ., -զգուշութ.

Prenomen բրինօ'մըն, *s.* առաջանուն անուն, կնքանուն; բուն անուն Հ.

Prenominate -նոմ'ինէյթ, *va.* կանխաւ անուանել ։ -tion -'շըն, *s.* նախանուանում [գիտութիւն ։

Prenotion բրինօ'շըն, *s.* կանխա-

Prentice բրէն'թիս, *s.* աշկերտ ։

Preoccupancy -ակ'քիւ-բընսի, *s.* նախատիրացում ։ -occupied -բայտ, *a.* նախատէր; մտազբաղ ։

Preoccupation -ակքիւ-բէյ'շըն, *s.* նախագրաւութիւն իր; 2. կանխակալութիւն; 3. մտազբաղ վիճակ

Preoccupy բրիակ'քիւ-բայ, *va.* նախագրաւել իր; 2. մտազբաղ ընել, զբաղեցնել ։

Preordain բրիօրտէյն', *va.* նախակարգել, նախասահմանել ։

Preordination -նէյ'շըն, *s.* նախորոշում, կանխասահմանում ։

Prepaid -բէյտ', *a.* կանխավճար

Preparation բրէբըրէյ'շըն, *s.* պատրաստութիւն, հանդերձանք ։ -ive բրիբէր'էյթիվ, *a.* պատրաստող, (նախա)պատրաստական, նախնական ։ =*s.* պատրաստող; 2. հանդերձանք; 3. պատրաստութիւն ։ -ory բրիբէր'ըթըրի, *a.* տարրական, նախնական, սկզբնական, պատրաստական (դասընթաց եւայլն) ։

Prepare բրիբէր', *va.* [for] պատրաստել, հանդերձել; 2. կազմել, շինել, յարդարել; 3. նախակրթել ։ =*vn.* պատրաստ ընել, պատրաստուիլ ։ -dness -'էտնէս, *s.* պատրաստականութիւն ։ -rer -բէր'ըր, *s.* պատրաստող ։

Prepay բրիբէյ', *va.* կանխավճար ընել, առաջուց վճարել ։ -ment, *s.* կանխավճար, փրկանք ։

Prepense բրիբէնս', *a.* յառաջախոհ, կանխամտած ։

Prepollence, -cy բրիբալ'ընս, *s.* գերազօրութիւն ։ -lent -'լընթ, *a.* գերազօր, գերազանց ։

Preponderance, -cy բրիբան'տըրընսի, *s.* առաւելակշռութիւն, աւելի ծանրութիւն ։ -derant -'տըրընթ, *a.* գերակշիռ, առաւելակշիռ

Preponderate բրիբան'տըրէյթ, *an.* աւելի դալ՝ կշռել, ծանրանալ; 2. ծանր կոխել, առաւելուլ, գերակշռել ։ -tion, *s.* առաւելակշռութ

Preposition բրեբըզիշ՛ըն, *s.* նախադրութիւն, նախդիր։ -al բրեբըզիշ՛ընըլ, *a.* նախադրական։

Prepositive բրեբոզ՛իթիվ, *a.* յառաջադիր, (նախա)մասնիկ։ =*s.* նախդիր, նախամասնիկ։

Prepossess բրեբըզէս՛(զ), *va.* նախադրաւել; նախապաշարել, տէր լինիլ։ -ing, *a.* գրաւիչ, սիրուն, հաճոյական։ -or, *s.* (սրտա)գրաւ։

Prepossession բրեբըզէշ՛ըն, *s.* կանխադրաւում, նախատառացում; 2. կանխակալութիւն, (հակամիտութիւն, սէր, հակակրութիւն)։

Preposterous բրեբոս՛-, *a.* խելքի դէմ, անխելք, այլանդակ։ -ly, *ad.* յիմարաբար։ -ness, *s.* անհեթեթութիւն։ [ծծիկ։

Prepuce բրի՛բիուս, *s.* թլփատ.

Prerequisite բրիրէք՛ուիզիթ, *a.* նախ և առաջ (պէտք), խիստ անհրաժեշտ։ =*s.* անհրաժեշտ պէտք։

Prerogative բրիրոկ՛էթիվ, *s.* բարեշնորհութիւն, առանձնաշնորհութիւն, արտօնութիւն։

Presage բրի՛սէճ, բրիս՛էճ, *s.* (գուշակութեան) նշան։ =բրիսէյճ՛, *va.* առաջուց ցնել, նախագուշակել; 2. յայտնել, գիտնալ։

Presbyter բրէզ՛պիթըր, *s.* երէց, հովիւ; 2. քահանայ Ան․-ian -պիթիր՛իըն, *a.* երիցական(քրիստոնեայ) Յր. -ianism -թիըր՛իընիզմ, *s.* երիցականութիւն Յր.

Presbytery բրէզ՛պիթըրի, *s.* երիցութիւն, երիցունք; 2. երիցաժողով, երիցանի։

Prescience բրի՛շիէնս, *s.* կանխագիտութիւն, նախագիտութիւն։

Prescient բրի՛շիընթ, *a.* նախագէտ, կանխագէտ, կորովամիտ։

Prescribe բրիսքրայպ՛, *va.* պատուիրել, հրամայել; 2. սահմանել։ =*vn.* հրաման՝ պատուէր տալ; 2. դեղագիր գրել; 3. կանխագրաւութիւն շահիլ։

Prescript բրի՛սքրիփթ, *a.* պատուիրեալ, հրամայուած։ -ible բրիսքրիփ՛թիպլ, *a.* նախագրելի։

Prescription բրիսքրիփ՛շըն, *s.* կանոն, պատուէր, հրաման, դեղագիր; 2. ժամանակ անցնելով տիրացում, ժամանցում; 3. կանխագրաւութիւն, նախագրաւութ.։ -tive, *a.* նախագրաւական։

Presence բրէզ՛ընս, *s.* ներկայութիւն, առաջիկայութիւն, առաջք; 2. ժողով, ատեան; 3. կերպարանք դէմք, տեսք։ -chamber. ընդունելի դահլիճ։ -of mind. միտքի արթնութ., պատրաստաբանութ.։

*Present բրէզ՛ընթ, *a.* ներկայ, այժմու, արդի, այն, այս; 2. անմիջական; 3. միտքի մէջ, աչքի առաջ; 4. պատրաստ, առձեռն։ =*s.* ներկայն, ներկայ ժամանակ; նուէր, ընծայ, պարգեւ; 3. կաշառք; 4. մուրհակ, փոխանորդագիր։ -tense. ներկայ ժամանակ +.

Present բրիզէնթ՛, *va.* [to] ներկայացնել, տալ, մատուցանել; 2. ցցնել, դնել; 3. կարկառել, երկնցընել; 4. ընծայել, տալ, պարգեւել, շնորհել; 5. (կնունքի) տանիլ էլ; 6. (ուրի ծայր) ցցնել, ուղղել։ To-arms. հրացանով բարեւի կենալ։ -able բրիզէնթ՛էպլ, *a.* գինուց հանելիք, ելլելիք; 2. ներկայանալի; 3. ընծայելի։

Presentation բրէզընթէյ՛շըն, *s.* ներկայացում, ներկայացնելը; 2. ընծայում, նուիրում էլ; 3. ներկայացում, հանդէս Եր. -tive բրիզէնթ՛էթիվ, *a.* ընծայման։

Presentee բրէզընթի՛, *s.* ընծայացու (միճակաւոր) էլ.

Presenter բրիզէնթ՛ըր, *s.* պաշտօնի ներկայացող։

Presentient փրէ-սէն'շընթ, *a.* նախազգացող։

Presentiment փրէ-սէն'թիմէնթ, *s.* սրտի վկայութ., նախազգացում։

Presently փրէզ'ընթլի, *ad.* խոկոյն, մէկէն, անմիջապէս; 2. այժմ, զարդիս, ներկայիւս, նորերս։

Presentment փրէզէնթ'մէնթ, *s.* ներկայացում, ընծայում, մատուցում

Preservable փրէզըրվ'էպլ, *a.* պահելի, պաշտպանելի։

Preservation փրէզըրվէյ'շըն, *s.* պահպանութիւն, ապահովութիւն։ -tive, -tory -'էթըրի, *a.* պահպանողական, ապահովական (միջոց)։

Preserve փրէզըրվ', *va.* [from] պահել, պահպանել; 2. (փտելէ) պաշտպանել, ապահովել; 3. համեմել, քաղցրաւենի շինել։ =*s.* քաղցրաւենի, անոյշ, բանդակ ռէչէլ; 2. ձկնաւազան, ձկնարան, որսարան։

Preserved փրէզըրվտ', *a.* պահուած; 2. բանդակ, անուշ։

Preserver փրէզըրվ'ըր, *s.* պահպանող, պահապան, բանդակագործ

Preside փրէզայտ', *va.* [over] նախագահել, նախագահութիւն՝ վերակացութիւն ընել, հսկել։ -ncy փրէզ'իտէնսի, *s.* նախագահութիւն, գահերիցութիւն։

President փրէզ'իտէնթ, -'իտընթ, *s.* նախագահ, գահերէց։ -ial -տէն'շըլ, *a.* նախագահական։ -ship -տընթ'շիփ, *s.* նախագահութիւն։

Presider փրէզայ'տըր, *s.* նախագահող, ատենապետ։

Press փրէս(թ), *va.* [on, upon] ճմլել, ճնշել, քամել, մամլել, սեղմել, սխմել, կոխել; 2. ստիպել, նեղել, թախանձել։ =*vn.* ճնշուիլ, նեղուիլ, խառնուիլ, գիզուիլ; 2. ճմլիլ, տագնապիլ։ =*s.* ճմլելու մեքենայ, ճմլոց, ճնշան; 2. հնձան ăkĕskrk; 3. (տպագ.) մամուլ; 4. տպագրութիւն; 5. լրագրութիւն, մամուլ; 6. բազմութիւն, ամբոխ; 7. մղում, ստիպում; 8. տագնապ, հնհնուք, հոգ; 9. դարակ soղապ։ Liberty of—. մամլոյ ազատութիւն։ -bed. դարակաձև անկողին։ -gang. նաւազահաւաք, նաւազագիր։ -man տպող, մամլավար; նաւազահաւաք։ -money. նաւազավարձ։

Presser -'սըր, *s.* հնձանահար։

Pressingly, *ad.* ստիպողաբար։

Pressure փրէշ'ըր, *s.* ճնշում, ճմլում, սեղմում, մամլում; 2. ըստիպում, բռնադատութիւն, հարկ, բռնութիւն; 3. նեղութիւն, վիշտ։ High—. բարձրաճնշում, բարձրաճնշիկ։ Low—. տկաւաճնշում, խոնաւաճնշիկ (իւրաք. քառակ. մատին 50 լիպրայէ պակաս ճնշում)։—gauge. անգայտաչափ ?. Տե.

Prestidigitator փրէստիտիճ'իթէյթըր, *s.* աճպարար։ -tion փրէստիտիճիթէյ'շըն, *s.* աճպարարութիւն

Prestige փրէս'թիճ, *s.* պատրանք, կախարդանք; 2. ազդեցութ., փայլ։

Presto -'թօ, *ad.* արագագոյներ.

Presum'able, *a.* ենթադրելի, համարելի, մօքի մօտ -ly, *ad.*

Presume փրէզիում', *an.* ենթադրել, համարիլ, կարծել, միտքը դնել; 2. համարում ունենալ։ -mer, *s.* յանդուգն, ինքնահաճ։

Presumption փրէզըմ'շըն, *s.* կարծիք, վարկած, ենթադրութիւն; 2. մեծ հաւանականութիւն; 3. մեծամտութիւն, ինքնահաւանութ.։

Presumptive փրէզըմփ'թիվ, *a.* ենթադրական, համարուած, կարծեցեալ։ -ly, *ad.* ենթադրութեամբ

Presumptuous փրէզըմփ'չուըս, *a.* յանձնապաստան, յանդուգն, ժպիրհ։ -ly, *ad.* յանդգնօրէն։ -ness, *s.* յանդգնութ., մեծամտութիւն։

Presupposal, **Presupposi-**

tion փրիսըփփօզի՛շըն, s. կանխակալ ենթադրութիւն, նախակարծիք։

Presuppose փրիսըփփօ՛զ, va. կանխաւ ենթադրել, համարիլ։

Presurmise փրիսըրմա՛յզ, s. կասկած, կարծիք, կռահում։

Pretend փրիթէնտ', va. [to] պատրուակել, ձեւացնել; 2. կեղծել, նմանցնել։ =vn. հաւակնիլ, թեկնածու ըլլալ։ To–illness. սուտ հիւանդ ըլլալ։ To–ignorance. չգիտնալէն գալ. տգիտութիւն ծախել։ –edly –տ'էտլի, ad. կեղծեօք։ –er փրիթէնտ'ըր, s. հաւակնող, թեկնածու։

*Pretense, –tence փրիթէնս', s. պատրուակ, կեղծիք, բարուրք; 2. երեւոյթ, ցոյց; 3. պահանջ, յաւակնութիւն։

Pretension փրիթէն'շըն, s. թեկնածութիւն, հաւակնութիւն; 2. յաւակնութիւն, պահանջանք։

Pretentious փրիթէն'շըս, a. յաւակնոտ, պահանջոտ։

Preter–: փրիթըր–; [կային։
–human –հիւ'մըն, a. գերմարդ–
–imper'fect, s. անկատար +.
–per'fect, s. անորոշ անցեալ։
–plu'perfect, s. գերակատար։

Preterite, –rit փրէթ'ըրիթ, a. անցեալ ժամանակ, անցեալ։

Preterition փրիթըրի'շըն, s. զանցառութիւն, լռելը, անցում։

Pretermit', va. զանց առնուլ։

Preternatural –թըրնէ'չըրըլ, a. գերբնական, արտակարգ. կարգէ դուրս։ –ly, ad. գերբնապէս։

Pretext –'թէքսթ, s. պատրուակ, պատճառանք; կեղծիք, երեւոյթ։

Pretor փրի'թըր, s. ատենակալ, կուսակալ, պրետոր Հ. –ial, –ian փրիթօ'րիըլ, փրիթօ'րիըն, a. պրետորական, դատաւորական։

Prettily փրիթ'թիլի, ad. սիրուն հաճելի կերպով; 2. վայելչօրէն; 3. աղուոր, լաւ, ազնիւ։

Prettiness փրիթ'թինէս, s. քընքշութիւն, փափկութիւն; սիրուն ձեւեր, սիրունութիւն, շնորհք։

Pretty փրիթ'թի, a. սիրուն, քընքուշ, տեսքոտ; վայելուչ. հաճելի։ =ad. չափաւոր, ըստ բաւականին, սանկ նանկ։ [քըթիկ։

Pretzel փրէց'ըլ, s. քաքար մը,

Prevail փրիվէյլ', vn. [over, against] զօրանալ, յաղթել, շահիլ; 2. բռնանալ, տիրել; 3. [on, upon, with] համոզել, գրաւել; 4. յաճախ տեղի ունենալ։ –ing փրիվէյլ'ին, p. a. իշխող, տիրող; 2. գերակշիռ, ազդեցիկ։

Prevalence փրէվ'ըլէնս, s. ազդեցութիւն, զօրութիւն, ուժգնութ

*Prevalent փրէվ'ըլընթ, a. ազդեցիկ, գերակշիռ; 2. աւելակշիռ, տիրող, յաճախադէպ։ –ly, ad. հզօրապէս, սաստկութեամբ։

*Prevaricate փրիվէր'իքէյթ, vn. խոյս տալ, փախուստ տալ, փոխփըխել; 2. (փաստաբանը) մերժել, ատել։ –tion փրիվէրիքէյ'շըն, s. ճըշմարիտէն խուսափում, փախուստ։ –tor –քէյ'թըր, s. խուսափող (դատախազ); 2. դրժող, ստախօս։

Prevenient փրիվի'նիընթ, a. նախաժաման. յառաջընթաց։

Prevent փրիվէնթ', va. [from] ընդմիջել, արգիլել, խափանել, կասեցնել։ –able, a. խափանելի։ –er փրիվէն'թըր, s. խափանիչ, արգելիչ։

Prevention փրիվէն'շըն, s. [to] արգելում, խափանում; 2. արգելք, խոչ։ –tive փրիվէնթ'իվ, a. արգելիչ, խափանարար։ =s. արգելք, խոչ; կանխարգել, ախտարգել (դեղ)

Previous փրի'վիըս, a. նախընթաց, նախկին, առջի։ –ly, ad. յառաջագոյն, կանխաւ։ –ness, s. ա–

ռաջնութիւն, նախորդութիւն։

Prevision Բրիվի՛ժըն, *s.* նախատեսութիւն, կանխագիտութիւն։

Prey Բրէյ, *s.* կապուտ, աւար, կողոպուտ; 2. կեր, ճարակ, որս (գազանի)։ =*vn.* աւար ժողվել; 2. յափշտակել, որսալ; 3. ուտանիլ; 4. կրծել, փառատել։ Beast of—. գազան։ [գիշատիչ, շաղղակեր։

Preyer Բրէյ'ըր, *s.* կողոպտիչ;

Price Բրայս(ս), *s.* գին, արժէք; 2. տրիտուր, փոխարէն, վարձ։ =*va.* գին կտրել, արժեցնել։ -current, -list. ընթացիկ գին, սակ, ցուցակ, նիշ։ -less, *a.* անգին, անգնահատելի

Priced Բրայստ, *a.* High—. սուղ, արժէքաւոր։ Low—. աժան։

Prick Բրիք(ք), *va.* խայթել, ծակել, խոցել, խթանել; 2. գրգռել, մղրակել, կսկծցնել; 3. թթուեցընել; 4. (ականջ) տնկել; 5. նշան դնել, նշանակել։ =*vn.* (առեղ, փուշ) մտնել, խայթել; 2. (գինին) թըթուիլ, դառնալ; 3. կիտադրել, նիշել; 4. (ձին) գրգռել, մղրակել; 5. պճնիլ, զարդարուիլ։ =*s.* խայթոց, խթան, մղրակ; 2. ծակոտածք, խոց, նշան; 3. կսկիծ, ցաւ։ [խթան։

Pricker -ք'ըր, *s.* խայթոց,

Pricket Բրիք'էթ, *s.* (երկու տարեկան) մատաղ եղջերու։

Prick'ing, *s.* խայթելը, խայթ, խոցոտուկ; (նապաստակի) ոտնահետ

Prickle Բրիք'ըլ, *s.* փուշ, խայթ։

Prickliness, *s.* փշոտութիւն։

Prickly Բրիք'լի, *a.* խայթող, կըծու; 2. փշոտ, փշալից։ -bush. մացառուտ։ -pear. հնդկաթուզ։

*Pride Բրայտ', *s.* գոռոզութիւն, հպարտութիւն, մեծամտութիւն; 2. ազնիւ հպարտութիւն, հպարտանք; 3. շքեղութիւն, պերճանք, փառք, պատիւ։ =*va.* հպարտանալ, ոխգալ, պարծենալ։

Priedieu Բրիտ'իը. աղօթարան։

Prier Բրայ'ըր, *s.* հետաքրքիր։

Priest Բրիյսթ, *s.* քահանայ, երէց, տէրտէր; պաշտօնեայ; 2. քուրմ, մոգ։ —craft. կղերականութիւն, մեքենայութիւն։ —ridden. կղերին ձեռքը մնացած, կղերին գերի։ —hood, *s.* քահանայութիւն, քահանայից դաս, քահանայք։ —liness, *s.* քահանայի ձեւ, կերպ։ —ess, *s.* քրմուհի, քրմանոյշ; երէցկին, իրիցկին։ —ly Բրիյսթ'լի, *a.* քահանայական, քահանայի։ —Code.

Prig Բրիկ, *s.* գող, քսակահատ; 2. անճոռնի, թեթեւամիտ։ =*an.* շորթել, թռցնել, գողնալ; 3. սակարկել պազարլաշմագ։ —gish Բրիկ'կիշ, *a.* ինքնահաւան, մեծամիտ։

Prim, *a.* բեկբեկ, կոտրտուող, արուեստակեալ։ =*va.* պճնազարդել

Primacy Բրայ'մըսի, *s.* առաջնորդական պաշտօն, արքեպիսկոպոսութիւն։ [խերգչուհի։ [It.]

Prima-donna -'մատօնը, *s.* նա-

Primage Բրայ'մէճ, *s.* նաւապետի տրուած) պարգեւ, նաւողչեայ։

Primal Բրայ'մըլ, *a.* առաջին։

Primarily Բրայ'մըրիլի, *ad.* ի սկզբան, զառաջինն, առաջները։

Pri'mariness, *s.* առաջնութ.։

Primary Բրայ'մըրի, *a.* նախնական, սկզբնական, առաջին, գլխաւոր; 2. տարրական, պատրաստական (դպրոց), ծաղկոց։ =*s.* գլխաւոր՝ մեծ (փետուր թռչնոց) -meeting. կուսակցական ժողով։

Primate Բրայ'մէյթ, *s.* արքեպիսկոպոս, առաջնորդ, նախեպիսկոպոս -ship, *s.* դերագահութիւն։

Prime Բրայմ, *a* առաջին, գըլխաւոր, մեծ; երեւելի, գերազանց, ազնիւ; 2. սկզբնական, կանուխ։ =*s.* սկիզբ, ծագում; 2. արշալոյս; 3. գարուն; 4. մանկութիւն, ծաղիկ հա-

տակ, առաւգութիւն; 5. լաւագոյն մաս, ծաղիկ, սեր; 6. առաջին ժամերգութիւն; 7. տպահովագրութեան գիր, տպահովագիր; 8. պարգեւ, մրցանակ ։ =*va.* (հրազէնին) խանձ դնել; 2. յատակի ներկ տալ ևլ. -meridian. առաջին միջօրէական ։ -minister. նախարարապետ, վարչապետ ։ -mover. գլխաւոր զօրութիւն ևն. -number. նախնական թիւ (5, 7, 11, 13)։ –ness, *s.* առաջնութիւն, գլխաւորութիւն։

Primer Բրայմ'ըր, *s.* հրետի փամփուշտը ծակող ասեղ, գնդիկ։ = Բրիմ'ըր, *s.* այբենարան, քերական։ Long–. ինոց բոլորգիր ։ Great–. 16 նոց բոլորգիր ևդ.

Primeval Բրայիվ'ըլ, *a.* վաղեմի, նախնի, սկզբնական, առաջին։

Priming Բրայմ'ին, *s.* հրազէնի խանձ աղըզ օրու; 2. յատակի ներկ, նախաներկ ևլ; 3. ջրանցում (կաթսայէն՝ գլանին) ևն.

Primitive Բրիմ'իթիվ, *a.* հին, վաղեմի, նախնական; 2. հանդիսաւոր, ձեւական; 3. արմատական, բուն, գլխաւոր ։ =*s.* (բառից) արմատ, արմատ բառ ։ –ly, *ad.* ի սկզբան, առաջնեբը։ –ness, *s.* առաջնութիւն։

Primly Բրիմ'լի, *ad.* կոտրտուելով, նազուն։ [շանք, սեթեւեթ։

Prim'ness, *s.* նազանք, քնքը-

Primogenial Բրայմօճի'նիըլ, *a.* նախածին, անդրանիկ; 2. սկզբնական։ –gen'itor, *s.* նախահայր։

Primogeniture -մօճէն'իչըր, *s.* անդրանիկ։ –ship, *s.* անդրանկութ

Primordial Բրայմօր'տիըլ, *a.* նախնական, սկզբնական; 2. վաղեմի։ =*s.* սկիզբ, ծագում։

Primrose Բրիմ'րօզ, *s.* գարնանածաղիկ, կովլացնծուկ ։

Prince Բրինս, *s.* վեհապետ; արքայազուն; 2. իշխան, իշխանազուն, բրինձ, պայազատ։ –Rupert's drops. ապակի արցունք ևն. –'s metal. սուտ ոսկի բէնքս ։ –dom Բրինս'տըմ, *s.* վեհապետութիւն, իշխանութիւն ։ –liness -'լինէս, *s.* վեհափառութ., իշխանական շուք, ազնուականութիւն ։

Princely Բրինս'լի, *a.* իշխանական, արքայական, վսեմ, տիրական։

Princess -'սէս, *s.* իշխանուհի։

Principal Բրին'սիփըլ, *a.* գլխաւոր, առաջին; 2. երեւելի, կարեւոր։ =*s.* գլուխ, առաջնորդ, պետ; 2. գլխաւոր էր; 3. բուն խնդիր; 4. պարտքի գումար, մայր։ -ity -սիփէլ'իթի, *s.* վեհապետութիւն, իշխանութիւն; 2. իշխան; 3. իշխանապետութիւն։ –ly, *ad.* գլխաւորաբար, մանաւանդ։

Principle Բրին'սիփըլ, *s. s.* ծագում, նախապատճառ, սկիզբ; 2. սկզբունք, տարերք; 3. հիմ, օրէնք, տարր; 4. կանոն, առած; 5. յառաջանիւթ, տարր ֊. =*va.* սկզբունքի վրայ հիմնել, տպաւորել; 2. հաստատել։ A man of–. զօրաւոր՝ սկզբունքի տէր մարդ ։ Of no–. տկար, անսկզբունք։ On–. սկզբունքով կանոնով կարգով ։

Prink Բրինք(ք), *an.* պճնել, փերեւեռել; 2. պարդաբուիլ։

Print Բրինթ, *va.* տպագրել, տըպել, կոխել; 2. պատկերել, դրոշմել, տպաւորել; 3. նշան դնել։ =*vn.* գիրք տպել, հրատարակել։ =*s.* տպաւորութիւն, դրոշմ, տիպ, հետք, նշան; 2. փորագրութիւն; 3. լրագիր; 4. տպածոյ պաստառ, չիթ։ Out of–. սպառած, հազուագիւտ (գիրք)։ –shop. գրախանութ ։

Printer Բրինթ'ըր, *s.* տպագրապետ, տպագրիչ; 2. տպող, կոխող։

Printing Բրինթ'ին, *s.* տպագրու-

թիւն, տիպ(գրքի); 2. տպում(կերպարի)։ -house. տպարան։ -ink. տըպագրական մելան։ —press. տպագրական մամուլ։

Prior փրա՛յըր, *a.* [to] յառաջիկայ, գլխաւոր; 2. նախընթաց, նախապատիւ, գերագոյն։ =*s.* վանահայր, մեծաւոր։ —ship, —ate փրա՛յըրէյթ, *s.* մեծաւորութիւն։ —ess փրա՛յըրէս, *s.* վանամայր, մեծաւորուհի, մեծ մայրապետ։

Priority փրայօր՛իթի, *s.* առաջնութիւն, գլխաւորութիւն։

Priory փրա՛յըրի, *s.* մենաստան, վանք, վանատուն։

Prism փրիզմ, *s.* հատուածակողմ, պրիսմակ։ —atic, —al —զմէթ՛իքըլ, *a.* -եան։ —oid փրիզ՛մոյտ *s.* հատուածաձեւ։

Prison փրի՛զն, *s.* բանտ։ =*va.* բանտարկել։ -base. գերաուրկ(խաղ մը)։ —er փրիզ՛նըր, *s.* բանտարկեալ; 2. գերի։ [կան, հին։

Pristine փրիս՛թին, *a.* նախնա-

Prithee փրիտհ՛ի. աղաւաղում I pray thee-ի. շնորհ ըրէք, հաճեցէք։

Privacy փրա՛յվըսի, *s.* գաղտնութիւն, առանձնութիւն։

Private փրա՛յվէթ, *a.* անհատական, առանձնական, առանձին; 2. գաղտնի, թագուն։ =*s.* զինուոր, անհատ [illegible]։ In—. գաղտնի, ըստ ուելեայն։ —ly, *ad.* առանձնապէս, անհատապէս; գաղտնի։ —ness, *s.* առանձնութ., անհատականութ.։ —teer փրայվէթիր՛, *s.* (պատերազմիկ տէրութեան մը հաշուոյն գործող) հինանաւ։

Privation փրայվէ՛յշըն, *s.* զրկում, (պաշտօնէ)զրկութիւն; 2. կարօտութիւն, զրկանք, պակասութ.; 3. բացակայութիւն։ —ive փրիվ՛էթիվ, *a.* զրկողական, պակասական, զրկող; 2. բացասական։ =*s.* ժխտում, բացասութիւն; 2. պակասական մասնիկ որպէս in—, un—.

Privet փրիվ՛էթ, *s.* ձիթենեաց ցեղէն թուփ մը, որնգենի [illegible]։ —hedge. ցանկենի։

*Privilege փրիվ՛իլէճ, *s.* առանձնաշնորհում, առանձնաշնորհ; արտօնութիւն, մենաշնորհ։ =*va.* մենաշնորհ մը պարգեւել։ —ged փրիվ՛իլէճտ, *a.* մենաշնորհեալ, առանձնաշնորհեալ։

Privily փրիվ՛իլի, *a.* գաղտուկ։

Privity փրիվ՛իթի, *s.* (գաղտնի) գիտութիւն, տեղեկութիւն; 2. գաղտնիք; 3. մասնաւոր պայմանագիր; 4. *pl.* ամօթոյք, առականք։

Privy փրայ՛վի, *a.* մասնաւոր, սակական, առանձին, գաղտնի, թաքուն։ =*s.* իրաւատէր էր; 2. ճեմիշ, արտաքնոց։ —Chamber. արքունի դահլիճ Անգ. —Council. պետական խորհուրդ Անգ. —Councillor. ներքին խորհրդական Ան. —purse. արքունի անձնական գանձ; անձնական գանձու նախարար։ —seal. արքունի կնիք; կնքապահ։

Prize փրայզ, *s.* մրցանակ, պարգեւ, բրաբիոն; 2. բռնուած նաւ, աւար; 3. բաղդ, վիճակ (վիճակահանութեան); 4. լծակ [illegible]։ =*va.* գին կտրել, արժեցնել, գնահատել, պատուել։ =*vn.* լծակով վերցնել։ -fighter. կռփամարտիկ։ The highest—. մեծագոյն պարգեւ (վիճակահանութեան)։ [ու դէմ

Pro and con փրօ էնտ քան. թեր

Proa փրօ՛է, *s.* վայրենեաց ծառափոր նաւակ, վայրենակուր։

Probabilist փրապ՛էպիլիսթ, *s.* հաւանապաշտ էիլ։ —lism, *s.* -ութ.

Probable փրապ՛էպըլ, *a.* հաւանական, հաւանելի։ —bility, *s.* հաւանականութիւն։ —ly, *ad.* հաւանականաբար, հաւանօրէն։

Probate Բրօ՛պէյթ, *s.* կտակի պաշտօնական վաւերացում։

Probation Բրըպէ՛յշըն, *s.* ապացոյց, փաստ, քննութիւն, փորձ, ընծայութիւն։ -al, -ary Բրօպէ՛յշընըլ, -նըրի, *a.* քննութեան, փորձական, քննական։ -er Բրըպէ՛յշընըր, *s.* նորուս, համբակ, նորընծայ։

Probative, -tory Բրօ՛պէյթիվ, -թըրի, *a.* քննական, ապացուցական։ -tor Բրըպէ՛յթըր, *s.* քննիչ։

Probe Բրօպ, *s.* վիրաղննիչ գործի, վիրաչափ, մուծակ ձեր. =*va.* վիրաչափով քննել; 2. խուզել, փորձել, զննել։

***Probity** Բրա՛պիթի, *s.* առաքինութիւն, ուղղութիւն, անմեղութ.

Problem Բրա՛պլըմ, -՛լէմ, *s.* խնդիր, առաջարկութ., առեղծուած

Problematic, -al Բրապլըմէթ՛իք, -մէթ՛իքըլ, *a.* երկբայական, չապացուցուած, անորոշ, կեղակարծ։ -ly, *ad.* երկբայութեամբ։

Proboscis Բրըպա՛սիս, *s.* [-cides -պա՛սիտիզ] (փղի) պատիճ խօրթում; 2. ծծոց, կնճիթ (միջատաց)։

Procedure Բրըսի՛ճուր, *s.* ընթացք, վարք, քայլ; 2. յառաջադիմութիւն, գործ։

Proceed Բրըսի՛յտ, *vn.* յառաջ գալ, ծագիլ, ծնանիլ, ելնել, ելլել; 2. (մէկէն միւսին) անցնիլ; 3. գործի սկսիլ, վարել; 4. դատ վարել; 5. Բրօ՛սիտզ, *pl.* հասոյթ, արդիւնք։ Net-. զուտ շահ՝ հասոյթ։

Proceeding Բրըսի՛յտին, *s.* ընթացք, վարմունք, գնացք, շարժում, կերպ; 2. ձեռնարկ, գործառնութիւն; 3. ատենագրութ. դատ; 4. դատ (ավարութիւն)։

Process Բրա՛սէս, *s.* գնացք, ընթացք, շարք; 2. յառաջդիմութ.; 3. արարք, գործք, եղանակ, կերպ; 4. դատավարութիւն; 5. դատաթուղթք, թուղթք; 6. ցցունք (ոսկրի), արձէն։

Procession Բրըսէ՛շըն, *s.* թափոր, հանդէս; 2. շքադիրք, ուղեկիցք; 3. բղխում (Հոգ. Սրբոյ) Աստ. -al, -ary Բրըսէ՛շընըլ, -սէ՛շընըրի, *a.* թափորի, հանդիսաւոր։ =*s.* թափորի երգարան, թափորատետր գրք.

Procidence Բրը՛սիտընս, *s.* անկում, թուլութ, թուլացում։

Proclaim Բրըքլէ՛յմ՛, *va.* հրատարակել, հռչակել, քարոզել։

Proclamation Բրաքլըմէ՛յշըն, *s.* հրատարակութիւն, հռչակ; 2. յայտարարութիւն։

Proclivity Բրըքլի՛վիթի, *s.* հակամիտութիւն, միտում; 2. յօժարամտութիւն, դիւրութիւն։

Proconsul Բրըքա՛նսըլ, *s.* փոխանակ բդեշխի անթի-հիւպատ Հ. -ar, -ary -՛սիւլըր, -րի, *a.* անթիպատական։ -ate, -ship -՛սըլէյթ, -՛սըլշիփ, *s.* անթիպատութիւն։

Procrastinate Բրըքրէս՛թինէյթ, *an.* յետաձգել, յապաղել, ձգձգել, երկնցնել։ -tion, *s.* յապաղանք, ձգձգողութ., յապաղում; 2. յետաձգում, յամուրդ։ -tor Բրըքրէսթինէ՛յթըր, *s.* ձգձգող, յապաղկոտ, երկնցնող, յետնորդ։

Procreate Բրօ՛քրիէյթ, *va.* ծընանիլ, արտադրել, սերել։ -tion -քրիէ՛յշըն, *s.* ծնելութիւն, ծնունդ; 2. որդեծնութիւն։ -tive Բրօ՛քրիէյթիվ, *a.* ծնելական; 2. ծնելատէր։ -tor Բրօ՛քրիէյթըր, *s.* ծնանող։

Procrustean Բրըքրըս՛թիըն, *a.* դաղափարաձոյլ (բռնի)։

Proctor Բրա՛քթըր, *s.* գործակատար, փոխանորդ; 2. (ծով. եւ եկեղ. գործոց) դատական գործակալ. փոխանորդ, պրոկուրոր; 3. վերակացու. վարիչ, կարգապահ համ. -ship Բրաքթըր՛շիփ, *s.* -ութիւն։

-ial բրօքիւ'րիըլ, *a.* գործակալի, գործակալութեան։

Procumbent բրօքըմ'պէնթ, *a.* երեսանկեալ, յորսայս։

Procur'able, *a.* հայթայթելի։

Procu'racy, *s.* փոխանորդութ.

Procuration բրօքիուրէյ'շըն, *s.* հայթայթում; 2. փոխանորդութիւն, գործակալութիւն; 3. փոխանորդագիր; 4. պտղի, իրաւունք էլ. -tor բրօք'իուրէյթըր, *s.* գործակատար, փոխանորդ։

Procure բրօքիուր', *va.* հայթայթել, գտնել, ճարել, հոգալ, շահիլ; 2. բերել, պատճառել։ = *vn.* բոզաւադութիւն ընել։ -ment, *s.* հայթայթում, ճարելը, միջնորդութիւն; 2. ստացում, շահիլը

Procurer -քիուր'ըր, *s.* ստացող, հայթայթիչ; 2. բոզաւադ, կաւատ

-ress բրէքիու'րէս, *s.* կաւատուհի։

Prod բրոդ, *s.* խթան; 2. հերիւն

Prodigal բրոդ'իկըլ, *a.* անառակ, շռայլ, մսխող, չխնայող։ -ly, *ad.* շռայլութեամբ։ -ity -իկէլ'իթի, *s.* շռայլութ., վատնում, մսխում։

Prodigious բրօդիճ'ըս, *a.* հրաշալի, սքանչելի, զարմանալի; 2. ահագին, արտաքոյ կարգի; 3. վիթխարի։ -ly, *ad.* սաստիկ, սքանչելի կերպով։ -ness, *s.* անհնարին մեծութիւն; 2. զարմանալիք։

Prodigy բրոդ'իճի, *s.* սքանչելիք, զարմանալիք, հրաշք։

Produce բրօդիուս'(զ), *va.* յառաջ դնել, ի ցոյց ածել; 2. արտադրել, գոյացնել, ծնանիլ; 3. պատճառ ըլլալ, աւթել, հասցնել; 4. շինել, հանել; 5. երկնցնել, երկարաձգել (գիծ) է =*s.* արտադրութիւն, բերք (երկրի), հասոյթ, արդիւնք։ [արտադրիչ։

Producer բրօդիու'սըր, *s.* ծնող,

Producible բրօդիու'-, *a.* արտադրելի։ -ness, -bility, *s.* -ութ.

Product բրոդ'ըքթ, *s.* արդիւնք, պտուղ, բերք, հասոյթ, արտադրութիւն; 2. արտադրեալ (թիւ) ք. -ile բրօդըք'թիլ, *a.* երկարելի, տարածելի որ եւ Ductile.

Production բրօդըք'շըն, *s.* արտադրութիւն, արդիւնք; բերք, ծընունդ, պտուղ, հասոյթ; 2. երկարում

Productive բրօդըք'թիվ, *a.* [of] արտադրիչ, բուսցնող; 2. պտղաբեր, արգասաւոր։ -ness բրօդըք'-թիվնէս, *s.* արդիւնաւորութ., մուտք

Proem բրօ'էմ, *s.* յառաջաբան։

Profanation բրոֆընէյ'շըն, *s.* պղծութիւն, ամբարշտութիւն։

*Profane բրօֆէյն', *a.* պիղծ, սրբապիղծ, ամբարիշտ, անսուրբ; 2. մարմնական, սրբապիղծ; 3. երդուող ուտող; 4. արտաքին, աշխարհական։ =*va.* պղծել, ապականել, խանգարել, եղծել։ -ly, *ad.* սրբապղծութեամբ։ -ness, Profanity բրօֆէն'իթի, *s.* (սրբա)պըղծութիւն, ամբարշտութիւն, հայհոյութիւն; 2. (կրօնի) անհոգութիւն, ագնոստութիւն։ [պիղծ։

Profaner բրօֆէյն'ըր, *s.* սրբա-

Profess բրօֆէս'(զ), *va.* հրապարակաւ խոստովանիլ, դաւանիլ, յայտարարել; 2. ցոյց տալ, ցցնել; 3. ի գործ դնել, ընել, վարել։ =*vn.* խոստովանանք ընել, խոստովանցնել։

-edly բրօֆէս'էդլի, *ad.* բացէ ի բաց, հրապարակաւ; 2. արհեստով։

Profession բրօֆէշ'ըն, *s.* հրապարակաւ խոստովանութիւն, դաւանանք, ուխտ(ադրութիւն); 2. զբաղում, գործ, պաշտօն; 3. (ուսուցչու)թիւն։ -al, *a.* պաշտօնի, զբաղման, արհեստի; 2. ուխտեալ։

-ally բրօֆէշ'ընըլի, *ad.* արհեստով։

Professor բրօֆէս'ըր, *s.* դաւանող, խոստովանող; 2. (գոլէճի)

վկայեալ՝ մասնագէտ դասախօս, ուսուցչապետ, բրոֆէսոր։ -ship, s. (գոլէճի) դասախօսութիւն, բրոֆէսորութիւն, ուսուցչութիւն։ -ial բրօֆէսօ՛րիըլ, a. ուսուցչական։

Proffer բրա՛ֆըր, va. ընծայել, մատուցանել, տալ։ =s. ընծայ, առաջարկ, մատուցում, փորձ։

Profficience, -cy բրըֆի՛շընս, բրըֆի՛շընսի, s. յառաջադիմութիւն; 2. կարողութիւն, կորով։

Profficient բրըֆի՛շընթ, a. հըմուտ, քաջ, կորովի, յառաջադէմ։

Profile բրօ՛ֆայլ, s. (երեսի) կողմնական տեսք, կիսադէմ; 2. շրջագիծ։ =va. կողմնակի նկարել։

Profit բրա՛ֆիթ, s. շահ, օգուտ; 2. հասոյթ, բերք; 3. օգտակարութիւն։ =vn. [by] օգուտ քաղել, օգտիլ, շահիլ; 2. զարգանալ, յառաջդիմել; 3. օգտակար ըլլալ, ծառայել։ =va. շահեցնել, օգնել։ -less, a. անշահ, անօգուտ։

Profitable բրա՛ֆիթէպլ, a. [to] շահաւոր, օգտակար, շահեկան, պիտանի։ -ness, s. -ութիւն։ -ly բրա՛ֆիթէպլի, ad. -կերպով։

Profligacy բրա՛ֆլիկէսի, s. անառակութիւն, անբարոյութիւն։

Profligate բրա՛ֆլիկէյթ, s. անառակ, լկտի, կրից անձնատուր, անբարոյական; 2. ապիրատ, անըզգամ։ -ly, ad. անբարոյութեամբ։

Profound բրըֆաու՛նտ, a. խորունկ, խոր, խորին, անյատակ; 2. խորիմաց, բազմահմուտ; 3. ամենախոնարհ։ =s. անդունդ, ալք, խորք; 2. ովկէան, ծով։ -ly, ad. խորունկ, ի խոր։ -ness, Profundity բրըֆը՛նտիթի, s. խորութիւն, խորք։

*Profuse բրըֆիու՛ս, a. խիստ առատաձեռն, շռայլ, առատ, յորդ։ -ly, ad. առատապէս, շռայլաբար։ -ness, Profusion բրըֆիու՛ժըն, s. անչափ առատաձեռնութ., շռայլութիւն, վատնում; 2. յորդութիւն, զեղում։

Prog բրակ, vn. մուրալ, ուտելիք ժողվել; 2. շորթել, թռցնել, գողնալ։ =s. ուտելիք, կեր; 2. մուրացիկ։ [խահայր, պապ։

Progenitor բրըճէ՛նիթըր, s. նա-

Progeny բրա՛ճինի, s. սերունդ, ծնունդ, զաւակ, զարմ, ազգ։

Prognathus, -nathic բրակնէյ՛թհըս, s. երկայնածնօտ։

Prognosis բրակնօ՛սիս, s. ախտագուշակութիւն։ -nostic բրակնա՛սթիք, a. (ախտա)ցոյց, (ախտա)գուշակ, կանխացոյց (նշանք) եւ.

Prognosticate -նա՛սթիքէյթ, va. գուշակել, առաջէն գիտնալ։ -tion -քէյ՛շըն, s. կանխացոյց նշան; 2. կանխածանութիւն եւ. -tor -՛թիքէյթըր s. ախտագուշակ, կանխագէտ

Program, -gramme բրօ՛կրէմ, s. յայտագիր, ծրագիր (ուսմանց)։

Progress բրա՛կրէս, s. յառաջադիմութիւն, զարգացում; 2. ճարակում (ախտի), յառաջացում (բանակի), սաստկացում (ջերմի)։ =բրըկրէ՛ս(թ), va. յառաջադիմել, յառաջանալ; 2. սաստկանալ; 3. շարունակել։

Progression բրըկրէ՛շըն, s. (անընդհատ) շարունակութիւն, յառաջատութիւն; 2. յառաջխաղացութիւն, ընթացք։ -al բրըկրէ՛շընըլ, a. յառաջադիմական։

Progressive բրըկրէ՛սիվ, a. յառաջադիմական, յառաջխաղաց; 2. աճեցուն։ -ly, ad. հետզհետէ, յառաջատութեամբ։ -ness, s. -ութ.

*Prohibit բրըհի՛պիթ, va. արգիլել, խափանել։ -er, s. արգիլող։

Prohibition բրօհիպի՛շըն, s. արգելում, խափանում, արգելք։ -ist, s. մաքսապաշտ։ -bitive, -tory

բրըճէգ'երէն,-ճէգ'երըրէ, *a.* արգելիչ։

*Project բրըճէգդ', *va.* արձակել, ձգել (շուք); 2. ծրագրել, գծագրել (ծիր, յատակագիծ); 3. խորհիլ, միտքը դնել, միտք ունենալ ։ =*vn.* դուրս ելնել, դուրս ցցուիլ, ցցկել ։ =բրաճ'էգդ, *s.* խորհուրդ, դիտում, միտք; 2. գաղափար, ծրագիր ։ -or բրըճէգդ'ըր, *s.* խորհուրդ երկնող, ծրագրող ։ -ure բրըճէգ'չըր, *s.* դուրս ցցուած մաս; քիթ, ելուստ

Projectile բրըճէգդ'իլ, *a.* ընկեցիկ, արտաձիգ, օդընկէց ։ =*s.* զօրութենէ մը նետուած մարմին, ձիգ (գնդակ, ռումբ, քար) ։

Projection բրըճէգ'շըն, *s.* արտաձգութիւն, նետելը, արձակում; 2. դուրս ելած մաս, արտամաս, ատրաւանդ, քիթ չըգմա; 3. խորհուրդ, գաղափար; 4. ծրագիր, նկար, քարտէս ։ Powder of—. ոսկեփոխ փոշի ։

Prolate բրօ'լէյդ, *a.* երկարաձիգ

Proleg բրօ'լէկ, *s.* նախասրուն (միջատի) ։

Prolepsis բրըլէբ'սիս, *s.* կանխում մը; 2. նախամանակութիւն ։

Proletaire բրօլէդէր', *s.* ընչազուրկ; 2. անպիտան, սնոտի։ -tariat բրօլէդէյ'րիէդ, *s.* չքաւորք, աղքատ դասակարգ; 2. ընչազրկութ

Prolicide բրալի'սայդ, *s.* մանկասպանութիւն ։

Proliferous բրըլիֆ'ըրըս, *a.* արտադրիչ, ծաղկածին (բոյս) ։

Prolific -լիֆ'իք, *a.* բեղմնաւոր, արգասաւոր, ծննդագործ, պտղաբեր

*Prolix բրըլիքս', *a.* երկայն, երկարատեւ, ձանձրալի ։ -ness, -ity, *s.* երկայնութ., երկայնաբանութ. ։

Prolocutor բրալըք'իուդըր, *s.* ժողովի բերան, ատենապետ ։

Prologue բրօ'լակ, *s.* նախերգան, նախաբան, յառաջաբան ։

Prolong բրըլանկ', *va.* երկնցնել, երկարաձգել, երկարել; 2. յապաղել, ուշացնել ։ -ation բրօլընկէյ'շըն, *s.* երկարում, երկարաձգութիւն ։ -or բրըլան'կըր, *s.* երկնցնող ։

Prolusion բրըլիու'ժըն, *s.* նախափորձ որ եւ Prelude, trial.

Promenade բրամընէյդ', -նատ', *s.* շրջագայութիւն, ճեմ, պտոյտ; 2. ճեմելավայր, ճեմավայր ։ =*vn.* պտոյտ ընել, շրջագայել, հով առ գալ ։

Promethean բրըմի'թիըն, *a.* պրոմեթեան, կենսատու, ներշնչող ։

Prominence, -cy բրամ'ինընս, *s.* ցցուածք, ելուստ, քիթ; 2. արտակարգութ ։

Prominent բրամ'ինընդ, *a.* դուրս ցցուած, ելած, արտակարգ; 2. երեւելի, կարեւոր, ցայտուն, աչքառու ։ -ly, *ad.* գերազանցօրէն, կարկառուն ։

Promiscuous բրըմիս'քիուըս, *a.* խառնիխուռն, խառնակ, խառնաշփոթ; 2. հասարակ ։ -ly բրըմիս'քիուըսլի, *ad.* անհեթեթ կերպով ։

Promise բրամ'իս(դ), *s.* խոստում, խօսք, ուխտ; 2. յոյս ։ =*an.* խօսք տալ, խոստանալ; 2. վստահեցնել, հաստատել; 3. յուսացնել, յոյս տալ ։ The Land of—. Աւետեաց Երկիր ։ To break a—. խոստմնազանց ըլլալ ։ [նաեւ, խոստացեալ ։

Promisee բրամ'իսի, *s.* խոստըմ[illegible]

Promiser, -sor բրա'միսըր, -սօր, *s.* խոստացող ; յանձնառու ։ [սայիք ։

Promis'sing, *s.* յուսատու յու-

Promissory բրամ'իսըրի, *a.* խոստման ։ -note. մուրհակ ի հրամանի ։

Promontory բրամ'ընդըրի, *s.* հրուանդան, սարաւանդ ալբ.

Promote բրըմօդ', *va.* յառաջացնել, պաշտպանել, թեւարկել, քաջալերել; 2. (աստիճանը) բարձրացնել ։

Promoter բրօմօդ'ըր, *s.* յառաջ

վարող, խրախուսիչ, պաշտպան։

Promotion բրըմօ՛շըն, *s.* յառաջացում, բարձրացում; 2. աստիճանառ, վերընծայում էլ; 3. յառաջադիմութիւն։ –**tive** բրըմօ՛թիվ, *a.* յուսալից, խրախուսիչ։

***Prompt** բրամթ, *a.* պատրաստ, կազմ; 2. արագ, շուտ; 3. փութկոտ, ճիշտ։ =*va.* թելադրել, ներշնչել, ազդել; 2. օգնել, խրախուսել; 3. միտքը ձգել, յիշեցնել։ –at repartee. պատրաստաբան։ –**ness**,

Promptitude բրամ՛թիթիուտ, *s.* արագութ., շուտութ., պատրաստականութ.; 2. փոյթ, աշխուժութիւն։ –**ly** բրամթ՛լի, *ad.* շուտով, փութով։ [բար (թատրոնի)։

Prompter բրամթ՛ըր, *s.* յուշա-

Promulge, –**mulgate** բրըմըլճ՛, -մըլ՛կէյթ, *va.* հրատարակել։ -**gation**, *s.* հրատարակում, հրատարակութիւն։ –**gator**, -**mulger** բրըմըլճ՛ըր, *s.* հրատարակող։

Prone բրօ՛ն, *a.* [to] հակեալ, կոր, գլխիվայր; հակամէտ, դիւրամէտ, ծռած; 2. (ցանկա)սէր։ –**ly**, *ad.* դէպ ի վար։ –**ness** -՛նէս, *s.* հակում, միտում, յօժարութիւն; 2. կորութիւն։

Prong բրանկ, *s.* (երկաթանւոյ) արձէն, ժանիք, ծայր, մատ։ -buck, -horn, *s.* կորեղջերուի կ.

Pronominal բրընամ՛ինըլ, *a.* դերանունական։ [նուն +.

Pronoun բրօ՛նաուն, *s.* դերա-

Pronounce բրընաունս՛(թ), *va.* [*against* a person, *on* a thing] արտաբերել, արտասանել, հնչել; 2. յայտարարել, ծանուցանել (վճիռ); 3. ստենաբանել, ճառախօսել; 4. հաստատել։ –**able**, *a.* արտասանելի։ –**nced** -նաունսթ՛, *a.* որոշ, վճռական։ –**cing** բրընաունս՛ինկ, *a.* արտասանական, հնչմամբ, հնչումով

Pronunciamento, –**iamiento** բրընընշիէմէն՛թը, բրընունիամիէն՛թօ, *s.* յայտարարութիւն։

Pronunciation բրընընշիէյ՛շըն, *s.* արտասանութիւն, հնչում; 2. ըսուածք, խօսուածք։ –**tive** բրընըն՛շիէթիվ, *a.* արտասանական։

Proof բրու՛ֆ, *s.* փորձ, նշան, ապացոյց, վկայութիւն, փաստ, ցոյց; 2. անթափանցիկ, կարծր; 3. դիմացող, դիմացկուն, անջրանցիկ, անկիզելի; 3. հաստատամտութիւն։ =*a.* քաջ, արի, կորիճ, անվեհեր։ Water, Damp, Fire–, ջուրի՝ խոնաւի՝ կրակի դիմացող, անջրանցիկ, անկիզելի։ -sheet. գրքի փորձ թղ; 2. փորձակշիռ մ.։ –**less**, *a.* առանց ապացոյցի։

Prop բրափ(թ), *va.* նեցուկ՝ մոյթ դնել, մոյթել; 2. ձող դնել։ =*s.* նեցուկ, յենակ, մոյթ; 2. խեչակ։

Propagable բրափ՛էկէպլ, *a.* տարածելի, աճեցուն; 2. ծննդական։

Propaganda բրափըկէն՛տէ, *s.* հաւատատարած ժողով (ի Հռոմ), ծաւալոց։ –**dism** բրըփակէն՛տիզմ, *s.* (հաւատոյ) ծաւալում, կրօնատարածում։ –**dist**, *s.* կարծիքներ ծաւալող, գաղափարածաւալ։

Propagate բրափ՛էկէյթ, *va.* շատցնել, սերել; 2. տարածել, ծաւալել։ –**tion** -կէյ՛շըն, *s.* սերում, աճում; 2. զարգացում; 3. տարածում, ծաւալում։ –**tor** -կէյ՛թըր, *s.* տարածող, գաղափարածաւալ։

Propel բրըփէլ՛, *va.* յառաջ մղել, վարել, քշել։ –**ler** բրօփէլ՛ըր, *s.* մղիչ, շարժիչ, յառաջավար; 2. շոգենաւի պտուտակ որ եւ Screw–.

Propense բրըփէնս՛, *a.* հակեալ, (չարա)մէտ, յօժար։ –**ness**, –**pension**, –**pensity**, **Propendency** բրըփէն՛տընսի, *s.* միտում, բերում; 2. հակում, հակամիտութիւն։

Proper բրափ'ըր, *a.* յատուկ, սեպհական; 2. բուն, բնիկ, բնական; 3. յարմար, բնական, պատշաճ, ճիշդ; 4. վայելուչ, կոկիկ, ընդունակ: India—. բուն Հնդկաստան: —ly բրափ'ըրլի, *ad.* ըստ պատշաճի, շէնք շնորհք, շնորհքով, կոկիկ; 2. պատշաճապէս; 3. ուղղակի: -ness, *s.* վայելչութիւն, գեղ (եցկութիւն)

Property բրափ'ըրթի, *s.* սեպհականութիւն, յատկութիւն, որպիսութիւն; 2. առանձին հանգամանք, բնութիւն; 3. կալուածք, ինչք, ըստացուածք, կարասի բըրըբըրդը; 4. յարակիցք, կազմածք, մանրաստրք Թատ.

Prophesy բրաֆ'իսի, *s.* մարգարէութիւն, աւետում, աւետելը, գուշակութիւն; 2. ուսուցանելը: —sier բրաֆ'իսայըր, *s.* կանխասաց, կանխագուշակ:

Prophesy բրաֆ'իսայ, *an.* մարգարէանալ, գուշակել; մատը հոտուըտալ; 2. ուսուցանել, քարոզել:

Prophet բրաֆ'էթ, *s.* կանխասաց, մարգարէ, գուշակ; 2. մեկնիչ: —ess —ֆ'էթէս, *s.* մարգարէուհի:

Prophetic, —al բրըֆէթ'իքըլ, *a.* մարգարէական: —ly, *ad.* —րէութեամբ

Prophylactic, —al բրաֆիլէք'-, *a.* նախապահեստ, նախարգել (դեղ):

Propinquity բրըփին'քուիթի, *s.* մերձաւորութիւն, մօտաւորութ.; 2. ազգականութիւն: [քելի:

Propitiable բրըփիշ'իը-, *a.* ամո-

Propitiate բրըփիշ'իէյթ, *va.* սիրտը առնուլ, կակղել, ողոքել; 2. ամոքել, հանդարտեցնել, մեղմել: —tion —փիշիէյ'շըն, *s.* հանդարտում, խաղաղում, ամոքում; 2. քաւութիւն, հաշտութիւն, պատարագ: —tor բրըփիշ'իէյթըր, *s.* հաշտարար: —tory բրըփիշ'իէյթըրի, *a.* քաւչարար, քաւչական, հաշտարար: =*s.* քաւութեան սեղան, քաւութ. Ս. Գ.

*Propitious բրըփիշ'ըս, *a.* նպաստաւոր, հաշտ, հաճ; 2. յաջողակ: —ly բրըփիշ'ըսլի, *ad.* —կերպով:

Propolis բրօ'փոլիս, *s.* ականամոմ (փեթակի) բիրապօղոշ: [ռարկու:

Proponent բրըփօ'նընթ, *s.* ա-

*Proportion բրըփօր'շըն, *s.* համեմատութիւն; 2. ներդաշնակութիւն; 3. բաժին, մաս: =*va.* համեմատութիւնը պահել, համեմատել; 2. յարմարցնել: In—. համեմատութեամբ:

Proportionable բրօփօր'շընէպլ, *a.* համեմատ(ական), ըստ չափու: —ness, *s.* —ly, *ad.* համեմատաբար:

Proportional բրըփօր'շընըլ, *a.* համեմատական, համեմատ, պատշաճ: —ly, *ad.* համեմատաբար, համեմատութեամբ: —ity բրըփօրշընէլ'իթի, *s.* համեմատականութիւն:

Praportionate բրըփօր'շընէյթ, *a.* համեմատական, պատշաճ: =*va.* համեմատել, համեմատութիւնը պահել: —ly, *ad.* համեմատութեամբ —ness —'շընէյթնէս, *s.* համեմատութ

Proposal բրըփօ'զըլ, *s.* առաջարկութիւն, խնդիր:

Propose բրըփօ'զ, *va.* առջեւ դնել, առաջ հանել; 2. առաջարկել; 3. առաջադրել, նպատակ դնել, մտադրել: =*vn.* առաջադրել, խորհիլ, որոշել; 2. (ամուսնութիւն) առաջարկել, ուզել, ձեռքը խնդրել:

*Proposition բրափըզի'շըն, *s.* առաջարկութիւն, նախադասութիւն —al —զի'շընըլ, *a.* նախադասութեան:

Propound բրըփաունտ', *va.* առաջարկել, առջեւ դնել:

Proprietary բրըփրայ'էթըրի, *s.* տէր, ստացիչ; 2. (կալուածոյ) տէր, հողատէրք: =*a.* հողատիրոջ:

Proprietor բրըփրայ'էթըր, *s.* տէր, ստացող: —ship, *s.* սեպհա-

կանուԹիւն, տիրուԹիւն ։ -tress բրըբրայ՛ըտրէս, s. Հողատիրուհի։

Propriety բրօբրայ՛էթի, s. յարմարուԹիւն, պատշաճուԹիւն, վայելչուԹիւն ։

Propugn բրըբիուն՛, va. պաշտպանել, ջատագովել ։ -er, s. -ող։

Propulsion բրըբըլ՛շըն, s. յառաջմղում, յառաջվարում, մղում։ -sive -բըլ՛սիվ, a. մղիչ, վարիչ։

Prorogation բրօրըկէյ՛շըն, s. ընդհատում, յետաձգում (խորհրդրնի.)

Prorogue բրըրօկ՛, va. (նիստը) յետաձգել, ընդհատել ; 2. ժողովը դադրեցնել (աաչափ ատեն)։ [քում։

Proruption -րըբ՛շըն, s. ժայԹ-

Prosaic,-al բրըզէյ՛իքըլ, a. արձակային; 2. ձանձրալի, հետեւակ, անշուք ։ -ly, ad. հետեւակ կերպով։ -saism բրօզէյ՛իզմ, s. արձակ(ագրուԹիւն)։ -saist -՛իսթ, s. արձակագիր ։

Proscenium բրըսի՛նիըմ, s. նախատեսարան, բեմ հ. ժ. Թ.

Proscribe բրըսքրայպ՛, va. ի կորուստ մատնել, դատապարտել ; 2. մերժել, տարագրել, աքսորել, քշել։

Proscription -քրիբ՛շըն, s. տարագրուԹիւն, աքսոր; 2. (անդատաստան) ի մահ դատապարտելը։ -tive բրըսքրիբ՛թիվ,a.տարագրական

Prose բրօզ, s. արձակ (շարադրուԹիւն); 2. հետեւակ՝ տափակ խօսք։=va. արձակ շարադրել՝գրել; 2. ձանձրացնել։ [հալածելի։

Prosecutable -՛իքիութըպլ, a.

Prosecute բրոս՛իքիութ, va. հետեւէն լինալ, հալածել ; 2. (բանի մը) աշխատիլ, հետամուտ ըլլալ; 3. դատի քաշել, դատախազել ։ -tian բրոսիքիու՛շըն, s. ետեւէ իյնալը, հետամտուԹիւն; 2. դատական ձեռնարկք ւլն. -tor, s. հետամուտ; 2. դատախազ։

Proselyte բրոս՛իլայթ, s. նորահաւատ, նորադարձ ։ =va. նորահաւատ ընել, դարձնել։

Proselytism բրոս՛իլիթիզմ, s. մարդորսուԹիւն։-tize -թայզ, va. հաւատքի բերել, դարձնել, շահիլ։

Proser բրօ՛զըր, s. արձակագիր; 2. անշահ, հետեւակ(գրող)։ [ընէն։

Prosily բրօ՛զիլի, ad. հետեւակօ-

Prosiness, s. հետեւակուԹիւն

Prosla'very, a. գերեվարական

Prosody բրոս՛ըտի, s. առոգանուԹիւն; 2. տաղաչափուԹիւն։ -dial,-dical բրըսօ՛տիըլ, բրըսոտ՛իքըլ, a. առոգանուԹեան, առոգանական ։ -dian, -dist բրըսօ՛տիըն, բրոս՛ըտիսթ s.առոգանուԹեն հմուտ

Prosopopœia բրոսըբըբի՛իը, s. դիմառնուԹիւն գր.

Prospect բրոս՛բէքթ, s. տեսարան, տեսիլ, երեւոյԹ ; 2. բնավայր, դաշտանկար; 3. հեռանկար; 4. ակնկալուԹիւն, յոյս =an. քննել, խուզել, փնտռել։-ion բրըսբէք՛շըն, s. նախատեսուԹիւն, հեռատեսուԹիւն։ -ive բրոսբէք՛թիվ, a. նախատես , հեռատես; 2. ապագայ , գալիք, յետագայ։ =s. հեռանկար; 2. դիտակ ։ -us բրըսբէք՛թըս, s. յայտարարուԹիւն, յայտագիր։

Prosper բրոս՛բըր, vn. յաջողիլ, ղարգանալ; 2. առաջ երԹալ, բարգաւաճիլ, ծաղկիլ ։ =va. յաջողցնել։ -ity բրըսբէր՛իթի, s. յաջողուԹիւն, բարգաւաճում, զարգացում։

Prosperous բրոս՛բըրըս, a. յաջող, բարգաւաճ, բարեբաստ։ -ly, ad. յաջողուԹեամբ, բարեբաղդաբար։ -ness, s. բարեյաջողուԹիւն

Prosthesis բրոս՛թհիսիս, s. յարադրուԹիւն; 2.շինծու անդամ բժ

Prostitute բրոս՛թիթիութ, va. պոռնկուԹեան մատնել, պոռնկել;

2. ծախել, անարգօրէն անձնատուր ըլլալ։ =*a.* պոռնիկ, բոզ; 2. ծախուած, վարձկան, անպատիւ։

Prostitution փրասթիթիու'շըն, *s.* պոռնկութիւն; 2. անպատուութ., ապականութիւն; անարգօրէն թողուլը։ –tor փրա'սթիթիու-թըր, *s.* շնացող։

Prostrate փրա'սթրէյթ, *a.* գետնատարած, երեսանկեալ։ =*va.* տարածել, պառկեցնել; 2. տապալել, զգետնել, կործանել; 3. իջեցնել, խոնարհեցնել; 4. ժամ ընել՝ կենալ, երկրպագել նամազ գըլմագ։ To–one's self. երկրպագել, ի գուճս իյնալ։ –tion փրըսթրէյ'շըն, *s.* երկրպագութիւն, գետնատարածութ.; 2. լքում, պարտասում; 3. կթոտութիւն, կործանում; 4. ուժասպառութիւն ել.

Prostyle փրօ'սթայլ, *s.* սիւնաշար սրահ, սիւնազարդ։

Prosy փրօ'զի, *a.* արձականման; 2. տաղտկալից, ձանձրալի, հետեւակ

Prosyllogism փրըսիլ'ըճ, *s.* հաւաքաբանութ., նախադասութ. ևլ.

Protasis փրա'թէսիս, *s.* միջանկեալ նախադասութիւն։ [փոփոխ

Protean փրօ'թիըն, *a.* յարա-

Protect փրըթէքթ', *va.* [*others* from, *ourselves* against] պաշտպանել, պահպանել, պատսպարել, հովանաւորել, թեւարկել։ –ion –թէք'շըն, *s.* հովանաւորութիւն, թեւարկութիւն, պաշտպանութիւն; 2. հովանի, պաշտպան, թիկունք; 3. խնամակալութ.։ –ionist փրօթէք'շընիսթ, *s.* պաշտպանական, (մաքսա) պաշտպան, մաքսապաշտ։ –ionist, *s.* մաքսապաշտ դրութիւն, մաքսապաշտպանութիւն։ -ive փրօթէք'թիվ, *a.* պաշտպանողական։

Protector փրօթէք'թըր, *s.* պաշտպան, հովանաւոր, թեւարկու, պահպան, կռնակ; 2. խնամակալ; 3. (ի Հռոմ) հոգատար։ –ate, –ship –'ըրէյթ, –թ'ըրշիփ, *s.* խնամակալութիւն (Քրոմուէլի)։ –ess, *s.* խնամակալ թագուհի; 2. խնամակալուհի, պաշտպանուհի։

Protégé փրօթէժէ', *s.* պաշտպանեալ; 2. անչափահաս։

Protest փրըթէսթ', *vn.* [against] բողոքել, հանդիսապէս՝ հրապարակաւ յայտարարել։ =*va.* հրապարակաւ խոստանալ, հաւատել, ապահովել։ =փրօ'թէսթ, *s.* բողոքագիր, բողոք։ To–a bill *or* note. փոխ/գրին չընդունուելուն դէմ բողոքել։ –ation փրաթէսթէյ'շըն, *s.* բողոքում, բողոքագիր; 2. յայտարարութիւն։ –er փրըթէս'թըր, *s.* բողոքարկու։

Protestant փրա'թէսթընթ, *a.* բողոքող, բողոքական։ –ism –'էսթընթիզմ, *s.* բողոքականութիւն։

Prothonotary փրըթհօ'նըթըրի, *s.* նոտարապետ Հ; դիւանապետ։

Protocol փրօ'թըքալ, *s.* ատենագրութիւն, արձանագիր, պատշէր։

Protomar'tyr, *s.* նախավկայ։

Protoplasm փրօ'թըփլէզմ, *s.* նախահիւթ, նախախմոր։ –plast –'թըփլէսթ, *s.* նմոյշ, օրինակ։

Prototype փրօ'թըթայփ, *s.* նախատիպ, սկզբնատիպ, նախատիպար

Protozoan փրօթըզօ'ըն, *s.* նախակենդանի, կենսապարզիկ։ –zoic, *a.* նախակենդանական։

Protract փրըթրէքթ', *va.* երկարաձգել, երկարել; 2. յապաղել, յետաձգել։ –tion փրըթրէք'շըն, *s.* երկարաձգում, յապաղում։ –tive, *a.* երկարող; 2. յամեցնող։ –ter, –tor փրըթրէք'թըր, *s.* յապաղող, երկարող; 2. անկիւնաչափ գործի մը, վերածիչ; վիրամաքրիչ Գ.

Protrude փրըթրու'տ, *va.* յա-

ռաջ քշել, երկնցնել, դուրս հանել։ =vn. ելլել, քշել։

Protrusion փրօթրու՛ժըն, s. մըղում, քշելը, ցցուիլը, տնկուածք։ -sive -՛սիվ, a. ցցուած, ցռկած։

Protuberance փրօթիու՛պըրընս, s. ուռոյց, դարաւանդ; 2. ցցուածք զապարթը։ -rant փրօթիու՛պըրընթ, a. դուրս ելած, կարկառուն; 2. ցռկուն, ցցուած, արտածիգ։

Protuberate փրօթիու՛պըրէյթ, va. դուրս ելնել, ցցուիլ, ցռկիլ։ -tion -՛շըն, s. դուրս ցցուիլը։

Proud փրաուտ՛, a. [of] հպարտ, գոռոզ, ամբարտաւան, սնափառ; 2. կտրած, ջերմնդամ (կենդ.)։-flesh աւելորդ միս (յարգանդի)։ -ly, ad. -ness, s. [ցուցանելի։

Provable փրու՛վէպլ, a. ապա-

Prove փրու՛վ, va. ապացուցանել, փորձով ցնել, յայտնել; 2. ստուգել, հաստատել, վկայել։ It was -ved. հաստուեցաւ, իմացուեցաւ (որ)։

Provençal փրօվանսա՛լ, s. Բրովանսի, Միջին Գաղղիոյ լատիներէն։

Proven փրու՛վըն, p. a. փորձուած

Provender փրա՛վէնտըր, s. բուսաճարակ, խար, յարդ. ալիք։

Proverb փրա՛վըրպ, s. առակ. ասացուած, առած; 2. առակախաղ։ The Book of-s. Գիրք Առակաց (Սողոմոնի) Ս.Գ.

Proverbial փրօվըր՛պիըլ, a. առակաւոր, առակ դարձած; 2. առակաց։ -ism, s. առակաբանութիւն։ -ist, s. առակախօս։ -ly, ad. առակի կարգ անցած, առականման, աշխարհածանօթ։

Provide փրօվայտ՛, va. [with, for, against] հայթայթել, հոգալ, պատրաստել; 2. կազմել, յարդարել։ =vn. հոգ տանիլ, նայիլ; 2. պէտքերն հոգալ, ամբացնել։

Provided փրօվայ՛տէտ, con. [-that.] հերի՛ք է որ, միա՛յն թէ, պայմանա՛ւ որ։ =a. հոգացուած։

Providence փրա՛վիտընս, s. նախատեսութիւն, հեռատեսութիւն; 2. Նախախնամութիւն Ա.Ծ.

Provident փրա՛վիտընթ, a. նախատես, հեռատես; 2. զգուշաւոր, խոհեմ։ -ly, ad. կանխատեսութեամբ, զգուշութեամբ։

Providential -տէն՛շըլ, a. նախախնամական։-ly, ad. -նամաբար

Province փրա՛վինս, s. նահանգ, գաւառ; 2. կողմ, աշխարհ; 3. իշխանութիւն, երկիր; 4. վիճակ; 5. պաշտօն, գործ։

Provincial փրօվին՛շըլ, a. գաւառական, նահանգային; 2. գաւառացի, գաւառաբնակ; 3. գեղջուկ, անպաճոյճ։ =s. գաւառացի; 2. գաւառապետ, վիճակահայր ղղ.-ism, s. տեղական ասացուածք, շեշտ, գաւառաբարբառ։ -ity -շիէ՛լիթի, s. գաւառաբանութիւն, գաւառական ոճ՝ շեշտ։

Provision փրօվի՛ժըն, s. նախապատրաստութիւն; 2. նախատեսութիւն, նախահոգութիւն; 3. pl. ուտելիք պաշար մթեր, համբար։ =va. պէտքերը հայթայթել, պաշար լեցնել, մատակարարել։ -al, -ary փրօվի՛ժընըլ, -վիժը՛ընըրի, a. առժամանակեայ, առժամեայ։ -ally փրօվի՛ժընըլի, ad. առժամապէս, առժամայն։

Proviso փրօվայ՛զօ, s. [pl. -զօզ.] թէական պայման, դաշինք։

Provisor փրօվայ՛զըր, s. վերակացու, հոգաբարձու։ -sory -՛զըրի, a. թէական, առժամանակեայ։

Provocation փրավօքէյ՛շըն, s. գրգիռ; 2. գրգռում, գրգռութիւն։ -tive փրօվօ՛քէյթիվ, a. գրգռիչ, սիրաշարժ, զարթուցիչ։ =s. գրգիռ, պատճառ։

Provoke բրըվօ՛ք(դ), *va.* գրգռել, շարժել, դրդել; 2. զայրացընել, բարկացնել։ To be -d. զայրանալ, բարկութեան բրդիլ։ -king բրըվօք՛ին, *a.* գրգռիչ, զայրացուցիչ։

Provost բրավ՛ըսդ, *s.* վերատեսուչ, տնօրէն (գոլէճի); 2. դատաւոր, քաղաքապետ (ի Սկովտիա); 3. ոստիկանութեան բանտ։ -martial բրըվօ՛մարշըլ. բանակի քննիչ-դատաւոր։ -ship, *s.* -ութիւն։

Prow բրաու, *s.* ցռուկ, նաւացռուկ, առաջք, նաւառաջք proվա, կեմինին սպաշը։

Prowess բրաու՛էս, *s.* քաջագործութիւն, քաջութիւն, շահատակութիւն որ եւ Gallantry.

Prowl բրաուլ, *va.* դառնալ, թափառիլ, ոլորտալ։ =*vn.* թափառիլ, որսի պտտիլ; 2. աւարել, թալլել որ եւ Pray, plunder.

Proximate բրաքս՛իմէյդ, *a.* մօտիկ, մերձաւոր, անմիջական։ -ly, *ad.* անմիջական կերպով, -ջապէս։

Proximity բրըքսի՛միդի, *s.* մերձաւորութիւն, մօտիկութիւն։

Proximo բրաքս՛իմօ, *s.* գալ ամիս

Proxy բրաքս՛ի, *s.* փոխանորդութիւն, փոխանորդ; 2 փոխանորդագիր

Prude բրու՛դ, *s.* պարկեշտ ձեւացող կին, սուտ-զգաստ, համեստունակ, շնորհունակ։

Prudence բրու՛դընս, *s.* խոհեմութիւն, խոհականութիւն, խելք։

Prudent բրու՛դընդ, *a.* խոհեմ, խոհական, իմաստուն։ -ly, *ad.* խոհեմութեամբ, խոհեմաբար, խելքով։

Prudential բրուդէն՛շըլ, *a.* խոհական, զգուշական; 2. ընդհանրական, գործադիր, վարչական (ժող)

Prudery բրու՛դըրի, *s.* սուտ ըզգաստութիւն, ամօթխածութիւն։

Prudish բրու՛դիշ, *a.* սուտ ըզգաստ, շնորհունակ, կեղծհամեստ։

Prune բրու՛ն, *va.* ծառը մաքրել, յոտել, ճիւղհատել, քշտել; 2. (փետուրները) յարդարել։ =*vn.* փերեւետել, պճնել, յարդարել։ =*s.* չորցած սալոր, դամոնչիր։ Pruning-bill, -hook. յատոց, յոտոց սրբչքը։ -knife, -shears. հատոցիկ, ոստահատ գ.

Prunella, -nello -նէլ՛լը, -նէ՛լօ, *s.* պաստառ մը; 2. սալոր մը, մամխի

Prurience, -cy բրու՛րիընսի, *s.* սաստիկ փափաք, մարմաջ; 2. եռք, մարմաջախտ։ -rient բրու՛րիընդ, *a.* մարմաջոտ, ցանկացող, եռքոտ։

Prurigo բրուրայ՛կօ, *s.* քոտինքխաշ, եռք բժ. -ginous, *a.* եռքոտ։

Prussian բրա՛շըն, բրըշ՛ըն, *a.* բրուսիական; 2. բրուսիացի։ -blue. երկաթախաժուկ դ. -siate բրու՛սիէյդ, *s.* բրուսիատ դ. -sic բրու՛սիք, *a.* բրուսիական (թթու)։

Pry բրայ, *va.* հետաքօտել, քըննել, լրտեսել, որոնել; 2. լծակով շարժել, վերցնել։ =*s.* լծակ։ -ing բրայ՛ին, *a.* հետաքրքիր։

Psalm սամ, *s.* հոգեւոր երգ, սաղմոս։ -ist, -odist սա՛միսդ, սէլ՛մըդիսդ, *s.* սաղմոսերգող, երգասաց, տիրացու, դպիր; 2. սաղմոսերգու, Դաւիթ մարգարէ։ -ody սէլ՛մըդի, *s.* սաղմոսերգութիւն, սաղմոսարան; 2. երգասացութիւն։ -ography սէլմաք՛րըֆի, *s.* սաղմոսագրութիւն, երգաշինութիւն։

Psalter սօլ՛դըր, *s.* սաղմոսարան, սաղմոս։ -tery սօլ՛դըրի, *s.* նուագարան մը, սաղմոսարան։

Pseud-, Pseudo-, սիուդ-, սիու՛դօ. մասնիկ սուտ, կեղծ։

-æsthesia սիուդէսթի՛զիա, *s.* կեղծզգացում, սուտզգացում։

-odip'teral, *a.* ստաերկթեւ։

-onym սիու՛դօնիմ, *a.* սուտ անուն, կեղծ անուն։

-onymous -ան'իմըս, *a.* կեղծանուն, սուտանուն։ [կացոյց։

-oscope -իսա՛-բասքօբ, *s.* ներհա-

-oprophet -իսա-բօֆըթ՛ֆիթ, *s.* սուտ մարգարէ։

Pshaw շօ՛, *int.* վա՛հ, օ՛ն, անդր

Psora սօ՛րէ, *s.* քոս աղտ.

Psychic, -al սայ՛քիք, սայ՛քիքըլ, *a.* (մարդկային) հոգւոյ, հոգեկան։

Psychologic, -al սայքըլա՛ճիքըլ, *a.* հոգեբանական։ -logist սայքա՛լըճիսթ, *s.* հոգեբան, հոգեխօս։

Psychology սայքա՛լըճի, *s.* հոգեբանութիւն։ [հմայութիւն։

Psychomancy -՛մէնսի, *s.* հոգե-

Ptarmigan թար՛միկըն, *s.* լեռնաբնակ թռչուն մը, ձիւնակաքաւ։

Ptero-, թէր՛օ-։ -dactyl թէրօտէք՛թիլ, *s.* թռչնամողես, մաշկամատն է. -podes -բօտ, *pl.* մաշկոտունք, թեւատունք։ -phylle թէր՛ըֆիլ, *s.* թեւատերեւ էջ։ -phorus -ֆ՛ըրըս, *a.* փետրաբեր (թիթեռն)։

Ptolomaic թալըմէյ՛իք, *a.* պտղոմեան (դրութիւն) աստ.

Ptyalism թայ՛ըլիզմ, *s.* բազմաթքքութիւն բժ.

Puberty բիու՛պըրթի, *s.* չափահասութիւն, արբունք, լի հասակ։

Pubescent բիուպէս՛ընթ, *a.* չափահաս; 2. աղուամազոտ (բոյս)։ -cence բիուպէս՛ընս, *s.* արբունք, չափահասութիւն; 2. աղուամազք։

Public բըպ՛լիք, *a.* հանրային, հասարակաց, ժողովրդական, հրապարակային։ =*s.* հասարակութիւն, ժողովուրդ; 2. հանրութիւն։ In-. հրապարակաւ; 2. առ հասարակ։ -house. պանդոկ, գինետուն։ -Law. միջազգային օրէնք։ -mind. հասարակաց՝ հանրային կարծիք։

Publican բըպ՛լիքըն, *s.* հարկահան, մաքսաւոր Հ; 2. պանդոկապետ, գինեպան։

Publication բըպլիքէյ՛շըն, *s.* հրատարակութիւն, գիրք։

Publicist բըպ՛լիսիսթ, *s.* ազգաց օրինաց վրայ գրող։

Publicity բըպլի՛սիթի, *s.* հանրականութիւն, հրապարակութիւն

Publicly բըպ՛լիքլի, *ad.* հրապարակաւ, պաշտօնապէս, բացէն։

Publish բըպ՛լիշ, *va.* հրատարակել, ի լոյս ընծայել՝ ածել; 2. ծանուցանել, հռչակել, քարոզել, տարածել։ -er բըպ՛լիշըր, *s.* հրատարակիչ, տպող։ -ment, *s.* հրատարակութիւն; 2. (ամուսնութեան) ծանուցում։

Puce բիուս, *s.* լուագոյն։

Puceron -՛ըրօն, *s.* լուիճ փիsան պիրի, որթալուիճ փիլօքսեռա, խաղողի որթ, քաղպի։

Puck բըք, *s.* չար ոգի, պայ; 2. ցայգոգի։ -ball. փոշետունկ։

Pucker բըք՛ըր, *s.* փոթ, կնճիռ, խորշոմ, ծալք; 2. չփոթութիւն, խառնակութիւն։ =*an.* փոթ փոթ ըլլալ, խորշոմիլ; 2. քաշուիլ, կծկիլ։

Pudder բըտ՛ըր, *s.* աղմուկ, ժըխոր, վայնասուն։

Pudding բուտ՛ին, *s.* կարկանդակ մը, արմշաղ; 2. երշիկ սուճուգ; 3. խճուղ կօshկն։ -stone. չեղջաղօդ, ղօդաքար երկ. -time. ճաշաժամ

Puddle բըտ՛լ, *s.* ջրակոյտ, եղտիւր, ջրաշեղջ; 2. (ջուր բռնելու) կաւծեփ։ =*va.* ցեխոտել, պղտորել; 2. ջուրին ակը ծեփել, օկել; 3. (ձոյլ երկաթը հնոցին մէջ) զտել; 4. կարծրացնել, պուտլել։ A-in a storm. սափորին մէջ փոթորիկ։

Puddler բըտ՛լըր, *s.* պուտլող։

Puddling, *s.* անջրանցիկ ընելը, օկի ծեփ; երկաթը կարծրացնելը։

Puddly բըտ՛լի, *a.* տղմուտ, ցեխոտ; 2. պղտոր, աղտոտ։

Pudicity բիուտի՛սիթի, *s.* պար-

կեշտութիւն, ամօթխածութիւն։

Pueblo փու-էյպ'լօ, *s.* սպանիական աւան (ի Հար. Ամերիկա)։

***Puerile** փիու-'ըրիլ, *a.* մանկական, տղայական ։ -ness, -rility փիու-րիլ'իթի, *s.* տղայութ., մանկութ

Puerperal փիու-ըր'փըրըլ, *a.* տըղաբերքի, ծննդականի (ջերմ)։

Puff փըֆ(ֆ), *s.* փչում (բերնի, հովի); 2. շունչ, շնչելը; 3. յորձանք, ամպ (մուխի), փուք; 4. ձուեւկոգի (հաստատեայ մը); 5. փքոցուռոյց, ուռուցիկ (գովեստ)։ =*vn.* փչել, շնչել; 2. մուխի յորձանք տալ, մուխ փչել; 3. ուռիլ, ուռենալ։ =*va.* փչել, ուռեցնել; 2. փքացնել, գովաբանել։ -bird. թաւարծի թռ. որ եւ Barbet, -adder. փժ. -ball. գայլափուք, փոշեսունկ, լաքսին։

Puffer, *s.* փչող; գովաբանող։

Puffin փըֆ'ին, *s.* մրրկահաւ թռ.

-ess փըֆ'ինէս, *s.* ուռոյց, ուռ։

Puffy փըֆ'ի, *a.* ուռուցիկ, պոռոտախօս, փքացեալ; 2. ուռած։

Pug փըկ, *s.* կապիկ; 2. շնիկ։

Pugh փու, *int.* թո՜ւհ, բո՜ւ։

Pugil փիու-'ճիլ, *s.* պտղունց ։ -ism փիու-'ճիլիզմ, *s.* կռփամարտութ.

Pugilist փիու-'ճիլիսթ, *s.* կռփամարտիկ։ -ic, *a.* կռփամարտի։

Pugnacious փըկնէյ'շըս, *a.* կըռուազան, կռուասէր։ -ness, -acity փըկնէս'իթի, *s.* կռուազանութիւն։

Puisne փիու-'նի, *a.* կրտսեր դատ.

Puissance փիու-իս'էնս, *s.* կարողութիւն, ոյժ, զօրութիւն։

Puissant փիու-իս'էնթ, *a.* կարող, հզօր. զօրաւոր; 2. ուժեղ, ազդեցիկ։ -ly, *ad.* զօրեղապէս, ուժով։

Puke փիու-ք(գ), *an.* ործալ, փսխել, դուրս տալ։ =*s.* ործացուցիչ, փսխեցնող (դեղ)։

Pulchritude փըլ'քրիթիու-տ, *s.* գեղեցկութիւն, վայելչութիւն; 2. գեղ, շնորհ։

Pule փիու-լ, *vn.* ճչել, լալ։

Pull փու-լ, *va.* քաշել, քաշկըռտել, քաշքշել, հանել; 2. փրցնել, քաղել, կորզել, ժողվել; 3. (ծովը) պատռել, թի քաշել։ =*vn.* թի քաշել, թիավարել։ =*s.* քաշելը, թիավարելը; 2. ճիգ, ջանք; 3. ցնցում, պայքար։ To-apart. (թիավարելով) զատուիլ, հեռանալ; 2. (չուանը) բրցնել։ To-down. տապալել, կործանել; վար քաշել։ To-foot. վազել, ընթանալ։ To-up. վեր քաշել; արմատէն խլել, կորզել; սանձը քաշել, կեցնել (ձին)։ -back. արգելք, խոչ, խափան ։

Puller փու-'լըր, *s.* (թիա)վար։

Pullet փու-'լէթ, *s.* վառեակ։

Pulley փու-'լի, *s.* [*pl.* -leys -'լիզ] ճախարակ, ծիծեռնիկ, լիսեռնիկ մագարա։ Cone-. Fast, Loose-.

Pullicat, -cate փըլլի'քէթ, փըլ'լիքէյթ, *s.* մետաքսէ թաշկինակ։

Pulmonary, -monic փըլ'մընըրի, -մոն'իք *s.* թոքախտի դեղ; թոքախտաւոր։ =*a.* թոքային։

Pulp փըլփ, *s.* (պտուղի) միս, թամբ; 2 (թուղթի) զանգուած, խմոր

Pulpit փու-'լփիթ, *s.* ամպիոն, բեմ; 2. բեմբասացութիւն, սրբազան պերճախօսութիւն, քարոզ։

Pulpous, Pulpy փըլ'փըս, փըլ'փի, *a.* մսուտ, կակուղ։ -ness փըլ'փըսնէս, փըլ'փինէս, *s.* կակղութիւն։

Pulque փու-'լքէ, *s.* ակաւօղի։

Pulsate փըլ'սէյթ, *vn.* (սիրտը) զարնել, տրոփել, բաբախել։

Pulsatile -'սէթիլ, *a.* նուագելի։

Pulsation փըլսէյ'շըն, *s.* զարկ, բազկազարկ, բաբախում; 2. թընդիւն, տրոփում։ -tive, -tory փըլսէյ'թիվ, -'թըրի, *a.* տրոփուն, թընդական որ եւ Throbbing.

Pulse բըլս, s. (չնչերակի)զարկ, երակազարկ; 2. տրոփում, ճօճում, թրթռում;3.կանանչեղէն,ընդեղէն

Pul'verable, a. փոշիանալի։

Pulverize բըլ'վըրայզ, va. փոշիացնել, ծարծատել. լեսել ։ =vn. փոշիանալ։ -zation բըլվըրիզէյ'շըն, s. փոշիացում, ծարծատում։

Pulverulent-վէր'իուլընթ,a.փոշեստեսակ, փոշոտ, փոշելից։-lence բըլվէր'իուլէնս, s. փոշոտութիւն։

Puma բիու'մը, s. կատուառիւծ

Pumice բը'մ'իս,s.չեչաքար։-ous բըմի'շըս, a. ծակոտկէն, չեչանման։

Pummace, Pummel, *See* Pomace, Pommel.

Pump բըմբ(փ), s. ջրհան բուղուղմպա; 2.նրբամուճակ սֆարբին։ =va. (ջրհանով՝ ջուր) վեր հանել, ջրհանել; 2. պարպել, քաշել; 3. բերնէն խօսք խլել, քաշքշել։ -brake, -handle. ջրհանի լծակ, թեւ սրըղ։

Pumpion, Pumpkin բըմբ'իըն, բըմփ'քին, s. դդում գապպազ։

Pun բըն, s. բառախաղ, համանունութիւն։=va. բառախաղ ընել։

Punch բընչ(ը), s. պարուբիչ, դրոշմահայր, հայր նշանագիր; 2. կնքոց, դրոշմահար, կնքահար զըմպա, մարզապ; 3. ջերմօղի բուն; 4. հոպիտ, խեղկատակ սօյթարի բուդ; 5. կարճուկլոր ձի՝մարդ; 6.կռուփ, բռունց։ =va. կնքահարել, դրոշմահարել,ծակել; 2. կռփել, բռնցի զարնել։ -bowl -'պօլ. բոնչի գաւաթ

Puncheon բըն'չըն, s. կնքահար, դրոշմահար, կնքոց զըմպա; 2. տակառաչափ, տակառ (3.18 և 3.33 հարիւրալիթր=250-360 հոխանոց); 3. (ձեղունի) ուղղագերան, կառնագերան։

Puncher բըն'չըր,s. դրոշմագործի; 2. կտրող գործի, պարուբիչ։

Punchinello բընչինէ'լօ,s. խեղկատակ, միմոս, հոպիտ ։ [գեր։

Punchy բըն'չի, a. կարճ կլոր,

Punc'tate, -ted, a. կէտ կէտ ։

Punctilio բընկթիլ'իօ, s. չափազանց մեծարանք՝ ձեւեր; 2. ձեւազանցութիւն, կեղծ ձեւեր։

Punctilious բընկթիլ'իըս , a. խծբծող, բծախնդիր, նրբասէր։-ly -'իըսլի, ad. բարակ բարակ։ -ness -'իըսնէս, s. բծախնդրութիւն։

Puncto բընկ'թօ, s. բարակ ձեւեր,բծախնդրութիւն; 2. ծայրանկիւն (մրցակոցի); 3. թրածայր։

Punctual բընկ'չուըլ, a. ճշդապահ, ճիշդ , ժամանակապահ; 2. ամենաճիշդ, ճշգրիտ, նրբախնդիր։ -ity -չուէլ'իթի,s. ճշդապահութ., ճշդութ.։-ly, ad. ճշդապահ կերպով, մեծ ճշդութեամբ, անվրէպ։

Punctuate բընկ'չուէյթ,va.կէտ դնել, կէտադրել։-tion -չուէյ'շըն, s. կէտադրութիւն։

Puncture բընկ'չըր(ը), s. խայթուածք , ծակուածք; 2. ծակ , բացուածք։=va. խայթել,ծակծկել, ծակել։ [բանձին, կարդացող։

Pundit բըն'տիթ, s. գիտուն պը-

Pung բընկ, s. լեռնակառք։

Pungency բըն'ճընսի,s. կծուութիւն, դառնութիւն, թթուութ.։

Pungent բըն'ճընթ, a. ծակող , խայթիչ; 2. կծուհամ,կծու, բարկ, լեղի; 3. սաստիկ, կսկծագին, աղեկէզ; 4. խիստ, խայթող։ -ly բըն'ճընթլի, ad. կծու՝ խիստ կերպով։

Punic բիու'նիք, a. կարքեդոնական, պունիկեան։ -faith. դրժողութիւն ։ [կութիւն։

Puniness բիու'նինէս, s. փոքրը-

Punish բըն'իշ(ը), va. պատժել, պատուհասել; 2. ծեծել, խրատել, դանել։-able, a. պատժելի, պատժոյ արժան,պատժապարտ։-ment,

s. պատուհաս, պատիժ; 2. ծեծ, տանջանք որ եւ Chastisement.

Punitive փիւ՛նիթիվ, a. պատժական, պատժողական։

Punk փընք, s. բոց, պուտիկ; 2. աբեթ, ծառի կեղեւ։

Punner, Punster փըն՛ըր, -՛սթըր s. բառախաղ շինող, երկդիմաբան։

Punt փընթ, s. հարթանաւ։

Puny փիւ՛նի, a. ոչինչ, խեղճ, տկար; 2. փանաքի, չնչին, փոքրիկ որ եւ Inferior, petty.

Pup փըփ(դ), vn. (շունը) ձկնիլ, ձագ բերել։ =s. լակոտ, քոթոթ։

Pupa փիւ՛փէ, s. [pl. Pupæ -՛փի.] հարսնեակ (միջատի), ճճիճին։

Pupil փիւ՛փիլ, s. աչքի բիբ; 2. աշակերտ, սան։ -age փիւ՛փիլէճ, s. աշկերտութիւն; անչափահասութիւն եւ. -lary փիւ՛փիլըրի, s. աչաց բբի, բբային; 2. աշակերտի։

Puppet փըփ՛էթ, s. պուպրիկ, պաճուճապատանք գուգլա։ -show, -play. պատանեացոյց, լիկիդոնի գուգլա օյունու։ -valve. փաբանակ։

Puppy փըփ՛ի, s. լակոտ, շանձագ, կուլիկ, կուտիկ; 2. յաւակնոտ, մորոս; 3. ինքնահաւան, թեթեւսոլիկ գէվզէկ։ -ism -փ՛իիզմ, s. ինքնահաճ յիմարութիւն, մորոսութիւն; 2. անմիտ անձնագոյութիւն, զէվզէկութիւն։

Pur փըըր, vn. կատուն մռմռալ։ =s. մռմռուք, խորդում (կատուի); 2. անձայն հաւանութիւն, հը՛մ։

Purblind փըր՛պլայնտ, a. կարճատես, կոյր։ -ness, s. -ութիւն։

Pur'chasable -չ՛էսը-, a. գնելի։

Purchase փըր՛չէս(դ), va. գնել, ծախու առնուլ; 2. ստանալ, առնել։ =s. գնում, ստացում; 2. գընած բան, գնած, գնածոյ, ստացք; 3. տարողութիւն, զօրութիւն մէք; 4. կազմած, սարքած մէք. -ser փըր՛չէսըր, s. գնող, գնորդ, յաճախորդ, ծուխ մուշթէրի։

*Pure փիւր, a. [com. փիւ՛րըր, sup. փիւ՛րէսթ.] մաքուր, յստակ, զուտ, պարզ; 2. անարատ, անմեղ, սուրբ, ողջախոհ; անապակ; միմիայն

Purely փիւր՛լի, ad. անխծօրէն, սրբութեամբ, յստակութեամբ; 2. միմիայն, էապէս, պարզապէս, կոկիկ

Pureness փիւր՛նէս, s. մաքրութիւն, յստակութիւն; պարզութիւն, անարատութ. [բանկերտել

Purfle փըր՛ֆլ, va. բանիլ, նկա-

Purgation փըրկէ՛յշըն, s. զտում, մաքրում; 2. արդարացումն եւ. -tive, a. մաքրողական, լուծողական (դեղ)։

Purgatory փը՛րկէթըրի, s. քաւարան դժ. =a. քաւչական, մաքրական։ -torial, -torian փըրկէթօ՛րիըլ, -՛րիըն, a. քաւարանի։

Purge փըրճ՛, va. [of, from] մաքրել, զտել, սրբել, քաւել; 2. արդարացնել եւ; 3. ներսը մաքրել, քակել։ =vn. պարզուիլ, զտուիլ; 2. ներսը մաքրուիլ։ =s. մաքրում, զտում; 2. մաքրողական դեղ։

Purification փիւրիֆիքէ՛յշըն, s. մաքրում, զտում; 2. օրինական մաքրութիւն Եկ; 3. սրբութիւն, քաւութ. -tory, a. մաքրող, -ական

Purifier փիւ՛րիֆայըր, s. մաքրող, զտիչ; 2. սրբող, քաւող։

Purify -՛րիֆայ(դ), va. մաքրել, զտել; սրբել, քաւել; =vn. մաքրուիլ։

Purism փիւ՛րիզմ, s. լեզուի մաքրութիւն, վայելչաբանութիւն։

Purist փիւ՛րիսթ, s. վայելչաբան, վայելչախօս, նրբախօս։

Puritan փիւ՛րիթըն, s. մաքրակրօն Յր; 2. խստակրօն, խստակեաց։ =a. մաքրակրօնի։ -ism փիւ՛րիթընիզմ, s. մաքրակրօնութիւն։

Puritanic, -al փիւրիթէն՛իք, -թէն՛իքըլ, a. մաքրակրօնի; 2. խըս-

տակրօն, մոլեռանդ, կրօնամոլ։

Purity բիու՛րիթի, s. մաքրութիւն, պարզութիւն; 2. զտութ., անխառնութիւն, յստակութիւն; 3. անբծութիւն, սրբութիւն; 4. յստակախօսութիւն։

Purl բըրլ, s. (աղնագործի) եզերազարդ, Թլիփ; 2. ծածանում, ծփանք, ծուփ; 3. մրմունջ, խոխոջ (առուակի); 4. կաակաջուր, գինօղի =vn. խոխոջել, մրմնջել (առուակը) փրփրիլ։ =va. եզրազարդել։

Purlieu բըր՛լիու, s. շրջակայ, արուարձան որ եւ Environs.

Purlin, -line բըր՛լին, s. առաստաղի հեծան մը, ծպեղակալ։

Purloin բըր՛լօյն, բըր՛լօյն, va. շորթել, խորել, յափշտակել։ -er բըրլօյն՛ըր, s. յափշտակիչ, գող։

Purple բըր՛բըլ, s. ծիրանի ներկ; 2. ծիրանի, կարմիր գոյն; 3. կայսերական իշխանութիւն; 4. արքայական պատիւ, ծիրանի Հ; 5. pl. ծիրանախտ հաւապա։ =a. ծիրանեգոյն, ծիրանի, կարմիր; 2. կայսերական, արքայական։ =va. ծիրանի՝ կարմիր ներկել։

Purport բըր՛բօրթ, s. նպատակ, գիտում; 2. իմաստ, նշանակութիւն, արժէք։ =va. նշանակել, իմաստ տալ։

Purpose բըր՛բըս, s. նպատակ, դիտաւորութիւն, գիտում; 2. միտք, մտադրութիւն, խորհուրդ; 3. ձեռնարկ։ =va. առաջադրել, միտք ընել, կամենալ; 2. նպատակ դնել, որոշել, ուղել։ =vn. նշանակել, իմաստ ունենալ։ On-. նպատակաւ, դիտմամբ։ -less, a. աննպատակ։ -ly, ad. նպատակաւ։ [Ն+.

Purpure բըր՛բիուր, s. ծիրանի

Purr բըր, vn. (կատուն) մրմռալ։

Purse բըրս(ս), s. քսակ; գանձ; 2. ելումուտ; 3. (ձիարշաւի) մրցանակ։ =va. քսակին մէջ դնել; 2. քսակը գոցել, կծկել, պատել։ -net. (բերանը քաշուելով գոցուող) քըսակաձեւ ուռկան; 2. ցանցկէն քսակ։ -proud. հարստութեանը հպարտ որ եւ Proud of wealth.

Purser բըրս՛ըր, s. գանձապետ, ծախսարար Ն-; 2. հաշուակալ։

Pur'siness, s. կարճաշնչութ.։

Purslain, -lane բըրս՛լէն, s. ծնեփեկ, փրփրեմ սեմիզ օթու։

Pursuable բըրսիու՛էպլ, a. հալածելի, հետապնդելի։

Pursuance բըրսիու՛ընս, s. [of] հետապնդում; 2. հետեւանք, հետեւութիւն։ In-of. ըստ։

Pursuant բըրսիու՛ընթ, a. [to] համեմատ, ըստ, նման, իբրեւ։

Pursue բըրսիու՛, va. ետեւէն իյնալ, քաշել; 2. հալածել, ետեւէ ըլլալ, հետամտիլ; 3. հետեւիլ, աշխատիլ; 4. յառաջ վարել, շարունակել; 5. նմանելու ջանալ։ =vn. շարունակել; 2. դատախազել, դատի քաշել։

Pursuer բըրսիու՛ըր, s. հալածող, հետապնդող; 2. դատախազ։

Pursuit բըրսիութ՛, s. հետապնդում, հալածում; 2. հետամտութիւն, հետամտութ.; 3. փոյթ, ջանք, աշխատանք, երկունք; 4. գործ, զբաղում։

Pursuivant բըր՛սիուիվընթ, s. Թղթատար, բանբեր; 2. (սուրհանդակի) հետեւորդ։

Pursy բըրս՛ի, a. մեծփոր, գեր; 2. ծանրաշունչ, դժուարաշունչ։

Purulent բիու՛րիուլէնթ, a. Թարախային, Թարախատեսակ։

Purvey բըրվէյ՛, va. հոգը տանիլ, հոգալ; 2. պաշարը լեցնել, մատակարարել; 3. ստանալ։ =vn. պաշար լեցնել, հայթայթել, նպարակել։ -ance -վէյ՛ընս, s. պաշար

ելնելը, ամբարում, նպարակում։

Purveyor բըրվէյ՛ըր, *s.* մատակարար, հայթայթող, համբարարածու

Purview բըր՛վիու, *s.* իմաստ, նշանակութիւն; 2. մարմին (հրովարտակի); 3 սահման, ընդարձակութիւն որ եւ Scope, extent.

Pus բըս, *s.* թարախ, շարաւ։

Push բուշ(դ), *va.* մղել, հրել, վարել, քշել; 2. խթել, մշտել; 3. ստիպել, ճնշել։ =*vn.* հրել, կըռթընիլ; 2. (կոտոշով) մշտել, զարնել; 3. յարձակիլ, դուրս ելնել։ =*s.* մղում, հրելը, կոխելը, ճնշում; 2. խթում, մշտուք; 3. յարձակում, ջանք; 4. հարկ, պէտք; 5. էլուկ, խաղաւարտ բժ. At a—. ի հարկին։

Pushed բուշդ, *a.* մղուած, ըստիպեալ։

Pushing բու՛շին, *a.* շահամոլ։

Pusilanimity բիուսիլէնիմ՛իդի, *s.* երկչոտութիւն, վախկոտութիւն։

-nimous բիուսիլէն՛իմըս, *a.* երկչոտ, վախկոտ, վատասիրտ, տկար։

Puss, Pussy բուս, բու՛սի, *s.* կատուիկ, բիսիկ; նապաստակ։ [նալ։

Pustulate բըսդ՛-, *va.* պալարա-

Put բուդ, *va.* [Put, Putting.] դնել, հաստատել, կարգել, սահմանել; 2. հարցում ընել, առաջարկել, առաջադրել; 3. արտասանել, ըսել; 4. ստիպել, ճնշել։ =*vn.* յառաջանալ, երթալ; 2. շարժիլ, ուղղուիլ։ =*s.* սակարանի արտօնութիւն; 2. գեղացի, շինական։ —-and-call. արժէթղթոց առուտուրի արտօնութիւն։ To—about. դառնալ, ընթացքը փոխել նո—; դարձնել։ To—away. ճանբել, արձըկել; 2. ետ դարձնել։ To be—to it. դժուարութիւն ունենալ։ To—back. (նաւը) դառնալ; 2. ետ դարձնել։ To—by. պահել, մէկդի դնել, խնայել; 2. հեռացնել։ To—down. վար դնել, իջեցնել; 2. լռեցընել, գոցել; 3. գրել, նշանակել։ To—forth. տարածել, երկնցնել, բանալ, ցցնել; 2. բացուիլ։ To—forward. յառաջ քշել, դնել։ To—in. ներս դնել, պարունակել; 2. ներկայացնել; 3. մէջ մտնել; 4. (նաւը) ներս մտնել։ To—off. ճանբել, հեռացնել; 2. ձգձգել, յապաղել; 3. հանդերձը հանել; 4. եզերքէն զատուիլ (նաւ)։ To—on, upon. վրան դնել; 2. հագնիլ; 3. կեղծել, նմանցնել։ To—out. դուրս դնել, տալ, քշել; 2. (կրակը) մարել; 3. կուրացնել; 4. սխալեցնել; 5. շահու տալ, գործածել; 6. վըռընտել։ To—over. վրայ դնել, վըրան դնել։ To—to. հարցնել, հարցում ընել; 2. կառքին լծել; 3. աւելցնել; 4. ժողվել; 5. ենթարկել; (*—death.*) մեռցնել, (*—it.*) նեղել, ճնշել, դժուարեցնել։ To—up. վեր վերցնել, կարգել, հաստատել; 2. սուրը պատեանը դնել; 3. ճամբու պատրաստուիլ; 4. հրատարակել; 5. պահել, միտքը դնել։

Putative բիու՛դէդիվ, *a.* կարծեցեալ։ [տի դերանու

Putlog բուդ՛լոկ, *s.* լաստակեր-

Put-off բուդ՛օֆ, *s.* պատրուակ։

Putredinous բիուդրէտ՛ինըս *a.* ապականած, նեխեալ, հոտած։

Putrefaction բիուդրիֆէք՛շըն, *s.* նեխութիւն, նեխ, փտութիւն։ -tive -ֆէք՛դիվ, *a.* նեխիչ, փտեցնող։

Putrefy բիուդ՛րիֆայ, *va.* փտեցընել, նեխել։ =*vn.* նեխիլ, փտիլ։

Putrescent բիուդրէս՛ընդ, *a.* փտելի, նեխելի։ -cence բիուդրէս՛ընս, *s.* —ութիւն; 2. փտութիւն։

-scible -րէս՛իպլ, *a.* փտելի։

Putrid բիու՛դրիդ, *a.* փտած, նեխական, ապականած, հոտած։

-ness, Putridity -րիդ՛իդի, *s.* փը-

տաճուՍթիւն, ապականութիւն։
Putter փըտ'թըր, vn. ոչինչ բաներով ժամանակ անցնել։
Puttock փըտ'ըք, s. ցին չայլազ։
Putty -'ի, s. խմոր, մածիկ, (ապակեգործի)։ =va. խմորել, փակցնել։
Puzzle փըզ'լ, va. շփոթել, խըռովել, վարանեցնել։ =vn. շփոթիլ, շուարիլ; 2. վարանիլ, նեղը մընալ։ =s. խառնակութիւն, շփոթութիւն; 2. վարանք, տագնապ; 3. հանելուկ, խաղ։ [շուարած։
Puzzled փըզ'լտ, a. շփոթեալ,
Puzzling փըզ'լին, a. խառնակիչ, շփոթցնող; 2. հանելուկ։
Pye փայ, See Pie.
Pygarg փայ'կարկ, s. յամուրի տեսակ մը, վերջապետ; 2. արծուի մը, եփինէ, եպինուկ։
Pygmy, Pygmean փիկ'մի, փիկմի'ըն, a. կարճուկ, թզուկ, գաճաճ։
Pyloric փայլար'իք a. ստրային։
Pylorus փայլօ'րըս, s. ստամոքսի ստորածակ, ստր ծոր.
Pyramid փիր'ըմիտ, s. բուրգ, յուրան։ -al, -ic, -ial փիրեմ'իտըլ, a. բրգաձեւ, բրգաձեւ։
Pyre փայր, s. փայտակոյտ։
Pyretology փիր'-, a. տանձաձև
Pyrites փայրայ'թիզ, s. հրաքար
Pyri'tic, -al -րիթ'-, a. հրաքարի

Pyro- փի'րօ-, փայ'րօ-
-graphy, s. հրագրութիւն։
-lignic, -ligneous փիրլիկ'նիք, a. հրափայտային (թթու)։
-logy փայրա'-, s. հրաբանութ.։
-mancy փիր'ը-, s. հրահմայութ.
-meter փայրա'-, s. հրաչափ գ.
-phorus փիրաֆ'ը-, s. հրակիր ա.
-scope, s. հրադետ գ. [կան։
-technic, -al, a. հրարուեստա-
-technics, -techny -թեք'նիքս, s. հրարուեստք, հրարուեստութ.։
-xene փիր'ըքսին, s. հրանտ հնք.
Pyrrhic փիր'իք, s. սղավերջ, անգայտ բոտ; 2. զինակաքաւ, զինապար, զինուորական պար մը։
Pyrrhonism փիր'ընիզմ, s. երկբայութիւն, սկեպտականութիւն, պիւռոնականութիւն։ -nist, s. ըսկեպտական, պիւռոնական։
Pythagorean փիթհեկը'րիըն, a. պիւթագորեան (փիլիսոփայ)։
Pythian փիթհ'իըն, a. պիւթեան (խաղք, հարցուկ)։
Python փիթհ'ըն, s. վարազոծ։
Pythoness փիթհ'ընէս, s. պիւթեան հարցուկ, գուշակուհի, պիգոնիս
Pyx փիքս, s. ըրբատուփ պղ; 2. կողմնացոյցի արկղիկ ն; 3. դրամափորձ արկղ Անգ.



Qua քուա, con. իբրև, նման։
Quab քուապ, s. լողաձուկ։
Quack քուէք(ը), s. (սագի) կռինչ; 2. սուտ բժիշկ, բուժակ որ եւ Quacksalver; 3. շաղակրատ շարլաթան։ =vn. կռնչել, կրկռալ, կարկաչել; 2. մեծաբանել։ -ery քուէ'քըրի, s. խաբեբայութիւն։
Quad abb. of. Quadrat.
Quadragesima քուատրըճէս'իմը, s. աղուհացք, մեծ պահք։ -Sunday. նախակիրակի Մեծ Պահոց։ -mal քուատրըճէս'իմըլ, a. քառասնորդաց, մեծի պահոց։

Quadrangle գուօտ՛րէնկլ, *a.* քառանկիւն ։ -gular գուօտրէն'կիուլըր, *a.* քառանկիւնի։

Quadrant գուօտ՛րէնթ, *s.* (բոլորակի) քառորդ, 90 աստիճանի աղեղ, քառորդակ; 2. ութնեակ (գործի) ու. Hadley's—. բոլորակին ութերորդ մասն ունեցող գործի, որով աստեղաց բարձրութիւնն ու իրարմէ ունեցած հեռաւորութիւնը կչափուի։ —of altitude. աստեղագիտական գործի պնդեալ յորմն, որմաչրջանակ։ -al գուօտրէն'թըլ, *a.* քառորդակի, 90 աստիճանոց։

Quadrat գուօտ՛րէթ, *s.* կապար անջրպետ, զատական գաւրա տող.

Quadrate գուօտ՛րէյթ, *a.* քառակուսի; 2. չորսով բաժանելի; 3. ճիշդ կարուկ, յարմար։ =*vn.* յարմարիլ, պատշաճիլ, վրան երթալ

Quadratic -րէյ'թիք, *a.* քառակուսի։-equation. հաւաս. Բ. աստիճ

Quadrature գուօտրէյ'չըր, *s.* քառակուսելը, քառակուսի; 2. քառորդական դիրք՝ հեռաւորութ. ասող

Quadrennial գուօտրէն'իըլ, *a.* չորեքամեայ, քառամեայ։

Quadri-, Quadra-, Quadru- գուօտ՛րի-, գուօտ՛րա-, -րու-, նախդիր նախադիր. քառա-, չորեք- -lateral -րիլէթ'ըրըլ, *a.* քառակողմեան, չորեքկողմեան։ -literal գուօտրիլիթ'ըրըլ, *a.* չորեքգրեան, քառատառ (արմատ)։

Quadrille գուօ-էտրիլ՛, քէտրիլ՛, *s.* քառապար, խմբապար; 2. քառանուագ, պարերգ, քարտիլ; 3. Թղթախաղ մը, քառախաղ ։ -llion գուօտրիլ'իըն, *s.* քառիլիոն -partite գուօտրիփ'ըրթայթ, *a.* քառամասնեա. -syllable -սիլ'էպլ, *a.* քառավանկ։ -vium գուօտրիվ'իըմ *s.* քառուսմունք (Թուաբանութիւն, երաժշտութիւն, երկրաչափութիւն, աստեղագիտութիւն) -valve գուօտ՛րիվէլվ, *a.* չորեքփեղկեան, քառախիփ

Quadroon գուօտրուն՛, *s.* (ճերմակէ ու սեւէ ծնած) խառնածին Ա. որ եւ Quarteron, Quarteroon; Quateron.

Quadrumane, Quadrumanous գուօտ՛րումէյն, -րու՛մընըս, *a.* քառաձեռնի, չորեքձեռնեայ ։

Quadruped գուօտ՛րուբէտ, *s.* չորքոտանի, քառոտանի։

Quadruple գուօտ՛րուբլ, *a.* քառապատիկ, չորեքպատիկ, քառեակ =*va.* քառապատկել ։

Quadruplicate -րուբ՛լիքէյթ, *a.* քառապատիկ; 2. 4րդ կարողութ. եղած։ =*va.* քառապատկել։ -tion -քէյ՛շըն, *s.* քառապատկում։

Quære, Query գուի'րի, *s.* հարցում, տարակոյս։

Quæstor գուէս'թըր, *s.* դատաւորապետ; 2. համարակալ, գանձապետ Հ. որ եւ Questor.

Quaff գուօֆ(թ), *va.* խմել, կըլլել, կուլ տալ, կոնծել, պարպել։-er, *s*

Quag, -mire գուէկ՛, գուէկ՛մայր, *s.* ճահիճ, մօրտ, ճախին, մօրուտ։

Quagga -'կէ, *s.* կուակ (վագրծի)

Quaggy գուէկ'ի, *s.* ճախճախուտ, լպրծուն, մօրուտ, սկռուկ։

Quahaug, -ahog գուօհօկ՛, *s.* մեծ սանտրամիջատ։

Quail գուէյլ՛, *s.* լորամարգի Լո; 2. տապետահաւ (յԱմ.) որեւ Bob-white, Ruffed grouse.=*vn.* (կաթը, մածունը) մակարդել, խախացել, կապել; 2. ընկճիլ, նկուն ըլլալ, վհատիլ։

*****Quaint** գուէյնթ', *a.* զարդարուն, չնորհալի; 2. նրբիմաց, ճարտար, չքնաղ; 3. հին, արտառոց, արտակարգ, անսովոր։ -ly գուէյնթ'լի, *ad.* արուեստական՝ եզական կերպով։ -ness, *s.* նորութ., այլանդակութ.

Quake քուէյք', vn. երերալ, շարժիլ, սարսռալ, դողալ։ =s. սարսուռ, դող, սասանում։

Quaker քուէյք'ըր, s. սրսփող; 2. երերական, Քուէյքր; 3. երերուհի, Քուէյքրուհի Յր. -gun. կեղծ հրացան։ -ish քուէյ'քըրիշ, s. Քուէյքրի պէս՝ նման։ -ism, s. Քուէյքրութիւն։

Qualifiable քուօլ'իֆայէպլ, a. որակելի; 2. մեղմելի, բարեփոխելի։

Qualification -լիֆիքէյ'շըն, s. անուանում, իշխանութիւն; 2. հանգամանք, որպիսութիւն; 3. բարեփոխութիւն; 4. նուազեցնելը։

Qualify քուալ'իֆայ, va. անուանել, յորջորջել, որակել; 2. բարեփոխել, չափաւորել, նուազեցնել; 3. յարմարցնել։ =vn. բարեփոխիլ, չափաւորուիլ։

*Qualified քուալ'իֆայտ, a. անուանեալ; 2. բարեփոխեալ, չափաւոր։ -lifier քուալ'իֆայըր, s. բարեփոխիչ, չափաւորող։ -litative քուալիթէյ'թիվ, a. որակական։

Quality -օլ'իթի, s. որակ, հանգամանք, որպիսութիւն, յատկութիւն; 2. բարելաւութիւն, բարեմանութիւն, արժանապատուութիւն; 3. ազնուականութիւն։

Qualm քուամ', s. սիրտ խառնուք, նողկանք, պժգանք, թալուկ; 2. խղճի խայթ։ -ish քուամ'իշ, a. փոխողական; 2. խղճահար; մանրակրկիտ; 3. նողկալի։

Quandary քուան'տէյրի, s. տարակոյս, կնճիռ, դժուարութիւն։

Quantity քուօն'թիթի, s. քանակութիւն, որքանութիւն; 2. չափ, կշիռ, քանակ; 3. գումար։ -itative քուան'թիթէյթիվ, a. քանակական։

Quantum քուէն'թըմ, s. թիւ, մաս, գումար, որչափութիւն։

Quarantine քուօ'րընթին, s. քառասունք, քառասնապահ; 2. մաքրանոց, արգելանոց կարանթինա։

Quarrel քուար'ըլ, s. գժտութիւն, հակառակութիւն; 2. կռիւ, վէճ, բանակռիւ; 3. քառասլաք (նետ); 4. աղիւսաձեւ ապակի; 5. ապակեգործի ադամանդ; 6. աղիւսաձեւ սալքար՝ պատուհանի։ =va. [with] վիճիլ, գժտիլ; 2. կռուըտիլ, կռուիլ։ -some քուար'ըլսըմ, a. կռուարար, կռուազան։

Quarry քուար'ի, s. քարահանք, քարհան; նետ քառասլաք; բազէի որս։ =va. քար կտրել, հանել։

Quart քուօրթ', s. 280 տրամնոց չափ՝ աման, գալոնի չորրորդը (1.1359 լիտր)։ -bottle. գալոնի վեցերորդ մասը։

Quartan քուօր'թըն, s. քառորդական, քառօրեայ (ջերմ)։

Quarter քուօր'թըր, s. չորրորդ քառորդ (չափի, լուսնի, ժամու, աշխարհի); 2. (դպրոցական) շրջան, եռամսեայ; 3. կողմ, թաղ, նահանգ; 4. բնակութիւն, կայան; 5. pl. զօրանոց, զինուորանոց; բնադիրք, զինուորաց բանակետղ; 6. (պարտելոց) շնորհ, կեանքը խնայել; 7. չորրորդ մաս վահանի, քառեակ։ =va. [on, upon] չորսի բաժնել; 2. բանակեցնել, իջեւան տալ։ To cry—. շնորհ խնդրել։ To give—. կեանքին խնայել։ An hour and a—. մէկ ժամ մէկ քառորդ։ —past ten. տասը քառորդ անցած։ Two pounds and a—. $2\frac{1}{4}$ ոսկի։ —day, -session. եռամսեայ; եռամսէի վերջին օր։ —deck. խելաց տախտակամած Ն—. -foil. քառաթեւ, քառաթերթ (զարդ. կոթական ոճի) ճ. -master. համարակալ (բանակի) ալայ էմինի; 2. յիմնապետ (հեծելազօրաց); 3. տանապետ (նաւազաց)։ —session. (հաշտարար դատաւորաց) եռամսեայ

նիստ։ -staff. կարճ՝ հաստ գաւազան, բիր։ -ly քուօր'թըրլի, a. եռամսեայ (վարձ, թոշակ, հանդէս) s. եռամսեայ՝ պարբերական հանդէս

Quartern քուօրթ'ըրն, s. 35 տրամոնոց=0.1419 լիտրնոց հեղանիւթի չափ; 2. 550 տրամոնոց=2.2717 լիտրնոց հացի կշիռ՝ քար։

Quartet -թէթ', s. քառեակ եր.

Quartile քուօր'թիլ, s. քառորդական նայուածք աստ.

Quarto քուօր'թօ, a. քառածալ։

Quartz քուօրց, s. բուն գայլախազ, գաւարզ, կարծրաքար մը։

Quartzy, Quartzous, -tzose քուօրց'ի, -ցըս, -ցօս, a. գաւարզային

Quash քուօշ(թ), va. նուաճել, ջնջել, ոչնչացնել; 2. ճզմել, ճմլել։

Quasi քուէյ'սայ, ad. գրեթէ, գրեթէ, իբրև թէ։

Quassia քուօշ'իէ, s. կակժիբակենի, ժմբրակ անը աղամ։

Quaternary, -ternion -թըր'-, քուօթըր'նիըն, s. քառեակ, չորս։

Quatrain քուօթ'րէյն, s. քառատող, քառեակ բնս.

Quaver քուէյ'վըր, vn. գեղգեղել, թրթռացնել։ =s. գեղգեղ, թրթռում; 2. 8րդ խազ։

Quay քի', s. քարափ որխքըմ; 2. գետափ, ղարափ; 3. ափնուղի եր. -age քի'էճ, s. քարափի տուրք, քարափի վրայ ապրանք հանելու բաժ որ եւ wharfage.

Queachy քուիչ'ի, a. խախուտ։

Quean քուին', s. անպարկեշտ, բոզ, քըցքփըփի կին։

Queasy քուիզ'ի, a. սիրտը խառնուող, փափուկ; 2. ործացուցիչ։

Queen քուին', s. թագուհի, դշխոյ։ =vn. թագուհւոյ հովեր առնուլ։ -consort. իշխող թագաւորի կին։ -dowager. այրի թագուհի։ -Regent. խնամակալուհի։ -post. ձեղնայարկի սիւն։ -'s apple, Queening. մորթախնձոր։ -'s bench, -court. Բարձրագոյն Ատեան Անգ. -like, Queenly քուին'լայք, քուին'լի, a. թագուհիական, դշխոյանման

Queer քուիր, a. այլանդակ, եզական, զարմանալի։ -ly քուիր'լի, ad. այլանդակօրէն, եզական։

Quell քուէլ, va. ճնշել, կոխել; 2. հանդարտեցնել, զսպել, նուաճել։ -er, s. նուաճող։

Quench քուէնչ', va. (մոմ) մարել, հանգցնել, անցնել; 2. ջնջել; 3. խաղաղցնել։ -able -'էպլ, a. շիջանելի։ -less քուէնչ'լէս, a. չմարելու, անշէջ; 2. աննուաճ։

Quercitron քուըր'սիթրըն, s. դեղնակաղնի, ներկակաղնի։

Querimonious -մօ'նիըս, s. դեգ, կառուարար։ -ly, ad. -ness, s.

Querist քուի'րիսթ, a. հարցասէր։

Quern քուըրն, s. երկան, երկանքի քար (ձաւար աղալու)։

Querulous քուէր'ուլըս, a. դըժգոհ, գանգատող, տրտնջող։ -ness, s. -ութիւն։ -ly քուէր'ուլըսլի, ad. դժգոհութեամբ։

Query քուիր'ի, s. հարցում, տարակոյս։ =va. հարցում ընել, հարցնել, տարակուսիլ; 2. խնդրել։

Quest քուէսթ', s. խնդիր, հարց, հարցուած; 2. հետազօտութիւն։

*Question քուէս'չըն, s. հարցում, հարց, խնդիր; 2. վէճ, տարակոյս; 3. հարցափորձ; 4. տանջանք։ =va. [-ed on, upon] հարցաքննել, խնդրոյ տակ ձգել; 2. տարակուսիլ։ In-. խնդրոյ՝ վէճի տակ։ Beyond all-. անտարակոյս, անվիճելի։ Out of the-. անարժէք, անպիտան; անհընարին, անկարելի։ -able քուէս'չընէպլ, a. անստոյգ, երկբայելի; 2. խնդրական։ -er քուէս'չընըր, s. հարցասէր, խնդրող, քննող։

Questor տես Quæstor.

Quhair. Quair քուէյր, s. գիրք։

Quib քուիպ', s. երգիծաբանութ

Quibble քուիպ'լ, s. փախուստ, խուսափանք; 2. իմաստակութիւն, նրբախօսութիւն, բառախաղ։ vn. խուսափիլ, խծբծել; 2. նրբախօսել, զուեհաբանել։

Quick քուիք', a. կենդանի, վառվռուն, կրակուբոց, տաքարիւն, առոյգ, աշխոյժ; 2. արագաշարժ, շուտ, երագ; 3. զգայուն, ցաւկոտ; 4. սրամիտ, յաջողակ։ =s. ողջ կենդանի, բոյս; 2. սրափուշ, տատասկ; 3. խոր, ողջ միս մարմնոյ։ =ad. արագ, շուտ, շոգեպինդ, փութանակի։ -eyed, -sighted. սրատես, խորաթափանց։ –grass. սէզ, արուանտակ այրըգ օթու որ եւ Quitch-grass. -lime. չմարած կիր։ -match. հրաձգէնքի պատրոյգ։ -sand. աւազուտք։ –set. դալարագեղ (ցանկ); դալար բոյսերով՝ թուփերով՝ ծառերով ցանկ շինել։ -silver. սնդիկ, վիժակ ճիվա։ –step. արագ արագ էջ. –with child. (ծնանելու մօտ) յղի։ –witted. սրամիտ, նրբախօս։

Quicken քուիք'ն, va. կենդանացնել, ոգեւորել; 2. փութացընել; 3. զօրացնել։ =vn. կենդանանալ, ոգեւորիլ։ [րէն, շուտ։

Quickly քուիք'լի, ad. արագօ-

*Quickness քուիք'նէս, s. արագութիւն, աշխուժութիւն։

Quid քուիտ, s. ծամելիք, ծիդ․ սագըզ; 2. ծխախոտի տերեւ, ծամոն, ծխածամոն։

Quiddity քուիտ'իթի, s. ինկութ., զինչութիւն, էութիւն էից։

Quidnunc քուիտ'նընք, s. լրտես, հետաքրքիր։

Quiesce քուայէս'(տ), va. (գիրք) համր մնալ, ձայն չհանել։

Quiescence, -cy քուայէս'ընս, s. (տառի) անձայնութիւն, համրութիւն, լռութիւն; 2. անշարժութիւն, դադար։ -cent -էէս'ընթ, a. անձայն, համր; հանդարտ, լուռ։

Quiet քուայ'էթ, a. հանդարտ, խաղաղ, հեզ; 2. անշարժ, լռիկ, անխռով։ =s. հանգիստ, համրութ., անշարժութիւն։ =va. լռեցնել, հանդարտել, խաղաղել։ -ly, ad. լռին, լռիկ, հանդարտօրէն։ -ness, s. հանդարտութիւն, խաղաղութիւն։ To keep–. հանդարտիլ, լռել; տիտիկ ընել։

Quietism քուայ'էթիզմ, s. միտքի հանդարտութիւն; 2. հանգստականութիւն Յր. -tist քուայ'էթիսթ, s. հանգստականոն։

Quietude քուայ'էթիուտ, s. հանդարտութիւն, հանգիստ։

Quietus քուայ'էթըս, s. հանգիստ, քուն; 2. մահ, յաւիտենական քուն; 3. ստացագիր; 4. լռութիւն, լռեցնելը։

Quill քուիլ', s. փետուր; գրիչ; 2. (ոզնիի) փուշ; 3. մասուրա; 4. կնտնտոց։ =va. փողաձեւ փոթել, փողափոթել; 2. մասուրա փաթթել։ -driver. մրագիր, մրոտէր։ –wort. բրամխոտ բս.

Quilt քուիլթ, s. վերմակ, քընքշարկ։ =va. վերմակի նման կարել, շուլլել։ -ing քուիլթ'ին a. թելկապ սուզէնի; 2. (աղքատաց համար ընկերովի) վերմակ կարել, կար կարել, գործել; 3. բամպակեայ լաթ մը բիքէ։

Quinary քուայն'ըրի, s. հնգեակ

Quince քուինս, s. սերկեւիլ։

Quincunx քուին'քընքս, s. (իւրաքանչիւր կարգը հինգ ծառէ) ծառաստան, հնգեստան, հնգեծառավայր։ [ընաքինա, սոլֆաթօ։

Quinine քուինայն', քուայ'նայն, s.

Quinquagesima քուինքուէճէ'սիմէ, s. Բուն Բարեկենդանի կիրակի։ -angular քուինքէն'կիուլըր, a. հնգանկիւնի։

Quinque-, [ամեայ։
-ennial քուինքուէն'իըլ, a. հընգ-
-foliate, -ted, a. հնգաճեղիկ։
-literal -լէր'-, a. հնգատառ։
-valve,-valvular. հնգափեղկ։

Quinsy քուին'զի, s. փողացաւ։

Quint, s. հնգեակ (բիքէդի)։

Quintain, -tel, -tin քին'թէյն, քին'թըլ, -'թին, s. ձիավարժոցի մէջ գետինը անկուած ցից՝ արդնընկեցներու և նետաձգութեան նըպատակի համար, կէտ նպատակի, գեանացից։

Quintal քուին'թըլ, s. կենդինար, 100 կամ 112 լիպրանոց կշիռ մը=50.8 քիլոկրամի; 2. մեդրական դրութեան մէջ 100 քիլօկրամ= 220.46 լիպր qամpար։

Quintan քուին'թըն, s. հնգօրեայ։

Quintet, -tette, -tetto քին'թէթ, քինթէթ'օ, s. հնգեակ եր.

Quintessence քուինթէս'ընս, s. ուղեւծուծ, ազնուագոյն՝ նըրբահիւթ մաս։ [30 զրօ Գուղ. 18 զրօ։

Quintill'ion, s. հնգիլիոն։ Անգ;

Quin'tuple, a. հնգապատիկ։

Quip քուիփ(թ), s. նրբախօսութիւն։ =va. ծաղրել, քաշկռտել։

Quire քուայ'ր, s. դպրաց դաս, երաժշտախումբ, տիրացուք, խըմբերգ; 2. դաս (ժամի մէջ); 3. տրցակ (պուրակի $^1/_{20}$ը)։

Quirk քուըրք', s. նրբախօսութիւն, կատակ, բառախաղ; 2. ալացում, թռիչք (երեւակայութեան); 3. փախուստ, դարձ; 4. շրջապատ, ծիր (պատի); 5. փորուք, փորուածք ճ.

*Quit քուիթ, a. անպարտ, արձակուած, ազատ։ =va. ձգել, թողուլ; 2. լքանել, հրաժարիլ, վազանցնիլ, թող տալ; 3. կատարել, լնուլ; 4. արձակել, ազատել, ազատագրել (պարտքէն); 5. յանձնել։ To be-s with one. զիրար գոհացընել, հաշտ ապրիլ։ -claim, va. իր բոլոր իրաւունքներէն հրաժարիլ; փոխանցել փկրաղ կրմկֆ։ =s. ստացուածք մը բոլորովին ուրիշի թողուլը, փոխանցելը, փոխանցում։ -rent. պայմանաժամեա վարձ։

Quite քուայթ, ad. բոլորովին, լիովին, գլխովին։ -young. մատղաշ։ -recent. մօտաւոր։ -warm. տաքուկ

Quittance քուիթ'ընս, s. անդորրագիր, անպարտագիր մագպուզ ուկմկսի; 2. վճարում, հատուցում։

Quiver քուի'վըր, vn. դողալ, սարսռիլ; թրթռալիլ =s. կապարճ

Qui vive! քի'վիվ. ո՞վ է։ To be on the-. զգոյշ՝ արթուն կենալ։

Quixotic քուիքսոթ'իք, a. Տոն Քիշոդական, յիմարական, արկածախնդիր։ -tism քուիքսոթ'իզմ, s. Տոն Քիշոդութիւն։

Quiz քուիզ, s. կատակ, խաղաբարութիւն; 2. ծաղրիչ, պլլիչ; 3. այլանդակ մարդ։ =va. պլլել, քաշկռտել, ծաղրել; 2. զուարթացընել։ -er քուիզ'ըր, s. պատրող, խաբող։ -zical քուիզ'իքըլ, a. խըրտղական, գրգռիչ; 2. զուարճացուցիչ, հեգնական։ Quizzing glass. միակնի՝ միապակի ակնոց; պատրանաց հայլի կնսամ այնկսի։

Quod քուոտ, s. բանտ; բանտարկութիւն։ -libet քուոտ'լիպէթ, s. զուեհաբանութիւն։

Quoif քուայֆ, s. գլխանոց։

Quoin քուայն, քօյն, s. անկիւն, սուրծայր; 2. երկու պատի անկիւն, որմնանկիւն, առուք; 3. սրածայր քար՝ փայտ, երկաթ։

Quoit քուայթ, s. խաղալու բըռ-

նաքար, ճիճան, լեփ, ցիկ գայտր-ռաց որ և Discus. =*vn.* ճիճան խաղալ, ցիկ նետել, լեփել։

Quondam քուօ՛նտըմ, *a.* նախկին։

Quorum քուօ՛րըմ, *s.* օրինական՝ օրինաւոր թիւ, մեծամասնութիւն (ժողովոյ)։

Quota քուօ՛թէ, *s.* մաս, բաժին; 2. հանգամանակ, անձնաբաժին։

Quotable քուօ՛թէպըլ *a.* կոչելի, վկայութիւն բերելի։

Quotation քուօթէյ՛շըն, *s.* վկայաբերութիւն, յառաջբերութիւն, վկայութիւն, կոչում; 2. հրապարակի գին, գնացոյց, գնացուցակ։

***Quote** քուօթ, *va.* վկայութիւն բերել, կոչում ընել, յառաջ բերել; 2. յիշատակել, յիշել, մէջ բերել, քշել; 3. գիները անուանել՝ դնել՝ որոշել։

Quoter քուօ՛թըր, *s.* միշտ վկայութիւն բերող, վկայամոլ, վկայաբեր, իր խօսակցութեան և գրուածոց մէջ մատենագրաց խօսքերն յիշել սիրող։

Quoth քուօթ. պակասաւոր բայ Ա. Գ. դէմքի՝ որ տէր բառէն առաջ կուգայ, ըսի, ըսաւ։ Quoth I, Quoth he. ես ըսի, ան ըսաւ։

Quotidian քուօթի՛տիըն, *a.* հանապազօրեայ, ամենաւուր, ամենօրեայ (թերթ); 2. օրընդմէջ, օրական (ջերմ)։

Quotient քուօ՛շընթ, *s.* քանորդ։

R

Rabbet րէպ՛էթ, *s.* փողաձեւ փորուածք, ակօսիկ ճ.; 2. անկիւնաձեւ եզերք, ագուցակ ճ. =*va.* փողաձև փորել; 2. ագուցիկ շինել, իրար անցնել (տախտակները)։ -plane. գխադիր fիւշskrk։

Rabbi, Rabbin րէպ՛պի, րէպ՛պայ, րէպ՛պին, *s.* [*pl.* Rabbis, -bies րէպ՛պայզ] վարդապետ Հրէից խախամ; րաբբի, րաբունի։ Grand–. րաբունապետ խախամ պաշը։

Rabbi-:-nic, -al րէպպին՛իքըլ, *a.* րաբունային, րաբունական։ -nism րէպ՛պինիզմ, *s.* րաբբիներու ոճ, րաբունականութիւն։ -nist րէպ՛պինիսթ, *s.* թալմուտի և րաբբիներու վարդապետութեան հետեւող, րաբունագէտ։ **Rabboni** րէպ՛պօնայ, *s.* տէր իմ, րաբունի րապպէնա (Ար.)

Rabbit րէպ՛պիթ, *s.* ճագար, ատվորիկ, խոզիզ ատա թավշանը։ Doe–, She–. մատակ՝ էգ ճագար։ Young–. ճագարի ձագ, ճագարիկ։ Welsh–. պանիրի խորով։ -warren. ճագարանոց։

Rabble րէպ՛լ, *s.* խուժան, խառնիճաղանճ, ռամիկ; 2. հալած մետաղի փրփրաքաղ, տրմուխ, պուլիկ։ =*va.* To insult or drive away by a mob, to mob; 2. հալած մետաղը խառնել, փրփուրը առնել։

Rabdo-:-logy րէպտօլ՛ըճի, *s.* ցպիկներով թուաբանութիւն սորվեցնելը, գաւազանաբանութիւն, -խօսութիւն; (ցպիկները կկոչուին Napier's-bones). -mancy րէպ՛տըմէնսի, *s.* ցպահմայութիւն։

Rabid րէպ՛իտ, *s.* կատաղի, մո-

լեգին, փրփրած։ -ness, s. -ութ.

Raca րէյ՛քէ, s. մորօս, անմիտ [H.]

Raccoon րէքքո՛ւն, s. մկներէ չ.

Race րէյս(տ), s. տոհմ, սերունդ, ազգ, ցեղ; 2. ձիընթացք, արշաւ, ընթացք; 3. համ, ճաշակ (գինւոյ); 4. հոսանք, ջրանցք, ջրմուղ; 5. արմատ։ =vn. արշաւել, վազել, ընթանալ, մրցել։ =va. վազցնել (ձին)։ -course. արշաւատեղ, մրցարան։ -horse. արշաւի ձի, պէշաւպիկ։ Tail-. ջաղացքի առու։ -ginger. կոճապղպեղի արմատ։ To win the-. մրցանակը առնուլ։ Foot race. ընթացմար, արշաւահանդէս։

Raceme րէյսի՛մ, s. ծաղկողկոյզ, ծաղկանման ողկոյզ (հաղարջի են) են։

Racemiferous, a. ողկոյզաբեր

Rachitic րէքիթ՛իք, a. ոսկրախթ եք

Rachitis րէքա՛յթիս, s. -ութիւն։

Raciness րէյ՛սինէս, s. հոտեհամ, տապութիւն (գինւոյ); 2. յատկանիշ, համադամանք; 3. խելացութիւն։

Rack րէք(տ), s. գելարան, պըրկոց; 2. ցաւ, վիշտ, տանջանք; 3. մսուրի վանդակ; յենարան, (գրքա)կալ; 4. կեռածանի (անւոյ) ժէ; 5. կցադրոյգ, կցկտուր տրոտուոմ կշիռն (ձիու); 6. հետք, շաւիղ; 7. ոչխարի՝ հորթու միսի պարանոց կէրսամ; 8. քայքայում, խորտակում։ =va. կեղեքել, տանջել; 2. գելուլ, պրկել; 3. զտել (գինին), քաշել; 4. (ձին) տրոտել; 5. շոգիանալ, ցնդիլ։ -rent. չափազանց ծանր վարձ, հարկ։

Racker րէք՛ըր, s. գահիճ, հաբրատահարիչ; 2. տրոտող ձի։

Racket րէք՛էտ, s. գնդախաղի գործի, (թէնիսի) գնդաթիաթ, լաբաթիաթ, թաթ որ եւ Racquet, Raquet; 2. թէննիսի նման խաղ մը; 3. ձիւնի հողաթափ, լագան (ի թանատա); 4. աղմուկ, բոմբիւն; 5. ձիու փայտէ պայտ։ =va. աղմկել, դղրդել։

Racking րէք՛ինկ, a. տանջող։

*Racy րէյ՛սի, a. զօրաւոր (համ, հոտ); 2. հողահամ, տափլ; 3. յատկանիշ ունեցող, մասնաւոր; 4. խելացի որ եւ Smart, Piquant.

Raddle րէտ՛լ, vn. հիւսել։ =s. բոք, աղէկատ korkfk; 2. (ցանկ շինելու) ճիւղ, գաւազան; 3. (ճիւղերէ՝ թուփերէ հիւսուած) ցանկապատ։

Radial րէյ՛տիէլ, a. ճառագայթային, ճաճանչային; 2. ծղոսկրային

Radiance,-cy րէյ՛տիէնս, s. ճառագայթ, փայլիւն, պայծառութ.։

Radiant րէյ՛տիէնտ, a. փայլուն, շողշողուն; 2. ճառագայթարձակ, ճառագայթող։ -ly, ad. շողարձակ, փայլփլուն։

Radiate րէյ՛տիէյտ, vn. ճառագայթարձակ ըլլալ, ճառագայթել, ցոլանալ։ =a. ճառագայթաձեւ։ =s. [pl. -ta րէյտիէ՛տէ.] ճառագայթուր (աստղաձուկ, բուստ)։ -tion րէյտիէյ՛շըն, s. ճառագայթում, ցոլացում։ -tor րէյտիէյ՛տըր, s. ճառագայթարձակ, ճառագայթող։

*Radical րէտ՛իքըլ, a. արմատական, հիմնական; 2. բնական; 3. գլխովին, սկզբնական։ =s. արմատ; 2. արմատական (բարեկարգիչ)։ --sign. արմատական նշան [√] ե.։ -ly, ad. հիմնովին, գլխովին։ -ism. -ness րէտ՛իքըլնէս, րէտ՛իքըլիզմ, s. արմատականութիւն։

Radicant րէտ՛իքէնտ, a. արմատացող, արմատաբեր ե.։ [տիկ ե.։

Radicel րէտ՛իսէլ, s. արմա-

Radicle րէտ՛իքլ, s. արմատիկ, մանրարմատ, ծլիկ, թելիկ ե.։

Radish րէտ՛իշ, s. բողկ ԲՈՂԿ։

Radium րէյ՛տիըմ, s. քիմիական

նոր նիւթ մը, ճառագայթող, լուսաճառագայթ, բարեխումն։

Radius րէյ՛տիըս, s. [pl. -dii րէյ՛տիայ] բոլորակի մը կեդրոնէն շրջապատը քաշուած գիծը, շառաւիղ; 2. ճաճանչոսկր, ծղոսկր ձեռ; 3. ճաճանչ եւն.—vector. արեւէն դէպ ի մոլորակ մը կամ մոլորակի մը կեդրոնէն դէպ ի իր արբանեակը արձակուած ճառագայթ, շառաւիղ։

Radix րէյ՛տիգս, s. արմատ։

Raff րէֆ, s. դրգլիկ, խեչերանք։

Raffle րէֆ՛ըլ, s. վիճակահանութիւն, բաղդախաղ բիանգօ =an. վիճակ քաշել; 2. բաղդ խաղալ։

Raft րէֆթ, s. լաստափայտ ֆէյէֆ =va. լաստով փոխադրել։ -er րէֆ՛թըր, s. լաստավար ֆէյէֆճի; 2. նուրբ գերան, ծպեղ։ -sman րէֆց՛մըն, s. լաստավար։

Rag րէկ, s. ցնցոտի, հնոտի, քուրջ, չարուխ; 2. բեկոր; 3. չեչաքար; 4. pl. խեղճուկ երեւոյթ։ To-off. յաղթանակ տանիլ։ Worn out to-s. բոլորովին պատառատուն -bolt. ժանաւոր նիգ։ -fair. հնավաճառանոց պիթպազարը։ -gatherer, -man. փերթաքաղ, քրջահաւաք։ -stone. յեսանաքար։ -tag. ռամիկք։ -weed, -wort. յակոբենի եւն. -wheel. ցցաւարդ անիւ, ողնանիւ։ -amuffin րէկըմըֆ՛ֆին, s. ստահակ, անառակ; թշուառական։

Rage րէյճ, s. սրտմտութիւն, ցասում; 2. մոլեգնութիւն, կատաղութիւն; 3. մոլի տենչանք, ղակատանք; 4. սաստկութիւն; 5. նորաձեւութեան մոլութիւն; 6. յափշտակութիւն մտաց։ =vn. կատաղիլ; 2. սրտմտիլ, զայրանալ; 3. սաստկանալ։ -ful րէյճ՛ֆուլ, a. կատաղի, մոլեգին։

Ragged րէկ՛կէտ, a. պատառոտած, պատառատուն, ցնցոտիներ հագած ցնցոտի; 2. թաւ, ձմերեղ; 3. անհարթ, խորդուբորդ; 4. կոշտ, չարաճճի; 5. վարակոտ։ -robin. s. ճանճխար, շողավարդ եւն. -ness րէկ՛կէտնէս, s. հինումաշ հագուստ, քուրջ; 2. անհարթութիւն, կոշտութիւն.

Raggy րէկ՛կի, s. սանտրխոտ եւն.

Raging րէյճ՛ին, s. կատաղութիւն, ցասում =a. կատաղի։

Ragout րէկու՛, s. պորանի։

Raid րէյտ, s. ասպատակութիւն։

Rail րէյլ, s. վանդակապատնէն; 2. երկաթ ագիծ, ռաւ, երկաթաձող; 3. նաւու գօտի; 4. խորդամորդ, շամբահաւուկ եւն.; 5. pl. թիկունք, յենարան։ =va. վանդակել, ցանկել։ =vn. [at] ծաղրել, այպանել։ By-. երկաթուղիով։ -car. ճանբորդի վակոն։ -fence. ոլորապտոյտ շրջապատ՝ ցանկ որ եւ Virginian-fence, Worm fence. -road, -way րէյլ՛րօտ, րէյլ՛ուէյ, s. երկաթուղի։ -er րէյլ՛ըր, s. ծաղրող, քննադատող, քաշկռտող։ -ing րէյլ՛ին, s. վանդակ, ցանկ; 2. երկաթուղիի ռաւեր։

Raillery րէլ՛ըրի, s. ծաղր, այպանք, անգոսնում; 2. կատակ։

Raiment րէյ՛մընթ, s. հանդերձ, հագուստ, վրայ գլուխ, հալաւ։

Rain րէյն, s. անձրեւ, տեղեւ, վրայեկ։ =vn. վրայել, անձրեւել, տեղալ։ -bird. կկու գուգու գուգու եւն. -bow. ծիածան, ծիրանի գօտի, հիրիկ, երկինքի աղեղ։ -gage, -gauge -կէյճ. անձրեւաչափ։ Rainy րէյն՛ի, a. անձրեւոտ; 2. տխուր, նեղ, ձախորդ, դժբաղդ (օրեր)։

Raip րէյբ, s. գետնաչափի լար։

Raise րէյզ, va. վերցնել, կանգնել, կալցնել; 2. կառուցանել; 3. (հարկ, տուրք) ժողվել; 4. (ստակ) հաւաքել, հանգանակել, ժողվել, գտնել; 5. արթնցունել, կենդա-

ւորել ; 6. սատեղծել ; 7. մշակել, հասցնել, (տունկ)։ To—a blockade (քաղաքի մը) պաշարումը վերցընել։ To—a purchase փաղանգը շիտկել ևն. To—from the dead. մեռելներէն յարուցանել։ To—an opinion. գաղափար կազմել, ուղղել

Raised րէյ'զտ, *a.* ուռուցիկ գաւպարբմա (գործ, քանդակ)։

Raisin րէյ'զն, րէ'զն, *s.* չամիչ։ —of the sun. հնդկապղպեղ (դեղ)։

Raising րէյ'զինկ, *s.* վերացում; 2. յարուցում; 3. կանգնումն; 4. հիմնարկութիւն; 5. հանգանակութիւն; 6. մշակութիւն։

Raisonné րէյզօնէ'յ, *a.* պատճառաբանեալ, բանաւոր։

Raja, Rajah րէյ'ճէ, *s.* հնդիկ իշխան, ռամ։ **Rajpoot** րաճբուդ' իշխանազուն, իշխան, շապուհ; 2. զինուորական դասակարգէ ազնուական։ *(Sanscrit).*

Rake րէյք, *s.* տրմուղ, փոցղ; 2. քուռակներու երամակ; 3. անառակ, ցոփ; 4. հակում ևն. =*va.* տրմխել; 2. կրկտել, որոնել; 3. ժողովել; 4. երկայնքէն գնդակոծել։ =*vn.* քերել, փոցխել; 2. հետազօտել; 3. որանալ, անցնիլ; 4. հակիլ, ծռիլ; 5. անառակ կեանք վարել։ To—out. կրակը քաշել, մարել։ To—up. ժողվտել։ —hell, —shame. խառնակեաց մարդ։

Raker րէյ'քըր, *s.* քերող, տըրմխող; 2. փողոց աւլող; 3. ածխահան, փռնաւել (հացագործաց); 4. քերիչ։

Rakish րէյ'քիշ, *a.* զեղխ, անառակ, ցոփ; 2. կայմահակ ևն.

Rallus րէ'լըս, *s.* լորամարգիի նման բարձրասրուն թռչուն մը, կատար։

Rally րէ'լի, *va.* վերախմբել, համախմբել, ժողվել, մէկտեղել; 2. ուղղել, կարգի դնել; 3. ծաղրել։ =*vn.* հաւաքուիլ, համախմբուիլ, ժողվուիլ; 2. կատակ ընել։ =*s.* հաւաքում, համախմբում; 2. կատակ, ծաղր, ծաղրաբանութիւն։

Ram րէմ, *s.* խոյ, կոնչ գօչ; 2. խոյ (կենդանակերպ) որ է Aries; 3. ռազմական մեքենայ մը, խոյ, հոյ որ է Battering—. 4. ջրաբաշխական մեք., ջրամբարձ որ է Hydraulic—. 5. թակ, սալահար (սալարկուաց) վurkou, poqmaq; 6. ցռկաղէն, զինահար (նաւ)։ =*va.* զարնել, բախել; 2. լեցնել, խցել; մղել, խօթել։ —-cat. որձ կատու։ —rod. հրացան լեցնելու գաւազան խարպի։ —'s-block. սալահար մեք. —scuttle. տապմբակ, ցռփուհի։ —shackle. թոյլ, հինցած, քայքայուած; կոոր բրդուճ։ —'s-tongue. որածայր ջղախոտ բոյ.։

Ramble -'պլ, *vn.* դեգերիլ, ոլըքտալ, հոս հոն շրջիլ, պարապ պտտիլ, յածիլ, թափառիլ։ =*s.* պտոյտ, շրջան; 2. թափառում։ **-bler** րէմպ'լըր, *s.* պարապ պտտող, թափառաշրջիկ։ **-bling** րէմպ'լինկ, *s.* թափառում, մոլորում։ =*a.* թափառական։

Ramee,-mie րէմի', *s.* չինխոտ բոյ.

Ramification րէմիֆիքէյ'շըն, *s.* ոստաւորում, ճիւղաւորում; ճիւղ, շառաւիղ, առաջք, ստեղ։

Ramify րէմ'իֆայ, *vn.* ճիւղաւորիլ, ճղճղիլ; 2. ճիւղ ճիւղ՝ մաս մաս բաժնուիլ։

Rammer -մ'ըր, *s.* մղիչ; 2. գաւազան, թակ, մուրճ; 3. տափան (հրազինուց)։

Rammish րէմ'իշ, *a.* գարշահոտ, սաստիկ հոտող, բարկ հոտող։

Ramose,-mous րէմօս', րէյ'մըս, *a.* ճիւղոտ, ճղուտ, բազմաճղի։

Ramp րէմփ, *s.* ոստում, վազք, ոստոստում; 2. սողոսկիլը, պատա-

ոստում, սողում; 3. բազրիք ն. =va. ոստալ, պատատիլ; 2. ցատկել։ —age րէմբ'էյճ, s. զօրութիւն, սաստկութիւն։ —ancy րէմ'բընսի, s. յորդութիւն, յուռդառատութ., առատութիւն; 2. շռայլութիւն։

Rampant րէմ'բէնթ, a. զեղուն, յորդ, առատ; 2. իշխող, խրոխտ; 3. յարձակելու՝ մագլելու վրայ, ոտուն (առիւծ) ևն. —arch. խոնարհահակ, վայրահակ կամար։ —gardant. ետեւի ոտքերուն վրայ կանգնած՝ դէպ ի առաջ նայող ևն. —regardant. ուղիղ կանգնած ետեւը նայող ևն. —ly, ad. առատութեամբ

Rampart րէմ'բարթ, s. պատնէշ, պատուար; 2. պաշտպանութիւն։

Rampion րէմբ'իըն, s. ծիթրայ բն.

Ramson րէմ'զն, s. արջասխտոր։

Ran րէն, *imp. of* Run. վազեց։

Rances'cent, a. թթու, կծու։

Ranch, Rancho րէնչ, րէն'չօ, s. գերանաշէն կոշտ հիւղակ, սերան, խուղ; 2. սերաններու ագարակ; 3. ձիաբուծարան, դուարաբուծարան, փարախ (ի Մեքսիկոյ և Քալիֆորնիա) որ եւ Ranch-house.

Ranchero րէնչէյ'րօ, s. խաշնարած, հովիւ, սերանատէր, սերանտէր, սերանտիրուհի որ եւ Ranchman, Ranchgirl.

Rancid րէն'սիտ. a. կծուահամ, կծուած, ծթուած։ —ity, —ness րէնսիտ'իտի, s. կծուութ., ծթռում

Rancor, —cour րէն'քըր, s. ոխակալութիւն, անհաշտ ատելութ.։ —ous, a. ոխերիմ, ոխակալ, անհաշտ

Rand րէնտ. եզերք, խծիպ, ծալք

Random րէն'տըմ, s. դիպուած, պատահար; 2. շարժում, շարժըուածք, խլրտում; 3. քարընկէց։ =a. պատահական, դիպուածական։ At—. պատահաբար, ըստ դիպաց։

Randy րէն'տի, a. աղմկալից; խռովիչ որ եւ Disorderly.

Range րէյնճ, va. շարել, դասել, տողել, կարգել; 2. կարգաւորել; 3. շրջագայել; 4. (ցամաքին) մօտէն նաւել; 5. դիզել; 6. վրայէն ցատկել՝ անցնիլ։ =vn. թափառիլ, յածիլ; 2. շարուիլ, տողուիլ; 3. զետեղուիլ, տեղաւորուիլ; 4. մօտէն նաւել։ =s. կարգ, շարք, դաս; 2. շղթայ; 3. շրջան, պտոյտ; 4. ածխակալ, կասկարայ; 5. սահման; 6. չափ, ծաւալ; 7. ընդարձակութ.; 8. սանդղամատն։ —of mountains. լերանց շղթայ։ In—, within—. գընդակ, ռումբ հասնելու չափ։

Ranger րէյն'ճըր, s. թափառաշրջիկ; 2. հուղկահար; 3. յուզաշուն; 4. անտառապահ; 5. շրջուն զօրագունդ։

Rangle րէն'կըլ, va. դատարկ շրջիլ։ =vn. պատատիլ, մագլել։ —ling plants. պատատուկ տունկք։

Rank րէնք, a. բարեբեր, ճոխ, հարուստ; 2. թանձր, խիտ; 3. զօրաւոր; 4. առողջ; 5. չափազանց; 6. բարձր, մեծ, անհնարին; 7. կծու, բարկ; 8. բիրտ, անոպայ, լիրբ; 9. բղջախոհ, վաւաշոտ; 10. կողուցի եկած։ =s. կարգ, շարք զօրաց (*opp. to* file); 2. (զին., ծով.) աստիճան; 3. պատիւ, աւագութիւն; 4. կծու հոտ։ A man of—. բարձրաստիճան մարդ։ House of—. պատուաւոր տուն։ —and file. հասարակ զինուորք և տասնապետք։ To take—before. յառաջընթաց ըլլալ։ To reduce to the—. աստիճանազուրկ ընել, վար իջեցնել զին.

Rank րէնք(տ), va. կարգադրել, դասել; 2. պատիւ՝ աստիճան տալ; 3. յառաջացնել։ =vn. շարուիլ, կարգուիլ, դասաւորուիլ; 2. պատիւ՝ աստիճան ստանալ։ To—foremost. բարձր դիրք գրաւել։ —ly, ad.

զօրութեամբ, ուժգնութեամբ; 2. բրտօրէն; 3. թանձրախիտ։ -ness, s. ուռճացում, առատութիւն։

Ranker րէնք'ըր, s. կարգադրիչ։

Rankle րէնք'ըլ, an. թարախոտիլ, շարաւանալ; 2. կատղիլ, տաքնալ։

Ransack րէն'սէք(ք), va. որոնել, քրքրել; 2. աւարել, կողոպտել։

Ransom րէն'սըմ, s. փրկանք, փրկութիւն, փրկանակ։ =va. փրկանաւորել, փրկել; 2. վերագնել։

Rant րէնթ, vn. մեծաբանել, ոչընչաբանել; 2. բաջաղել, ճառաստել։ =s. մեծաբանութիւն, ոչնչաբանութիւն։ -er րէն'թըր, s. մեծաբան, պոռոտախօս, պարծուկ; 2. շատախօս՝ անձնագով՝ ճառաստող (ատենաբան)։ -ipole րէնթ'իփօլ, a. անհանդարտ, չարաճճի, ստահակ (տղայ)։

Ranunculus րէնըն'քիուլըս, s. հրանունկ, խառնածաղիկ։

Ranz-des-vaches րանդէվաշ', s. արջառերգ, հօտերգ (ի Հելուետիա)

Rap րէփ'(թ), an. զարնել; 2. դուռը բաղխել; 3. յափշտակել, առեւանգել; 4. փախչիլ։ =s. բաղխիւն, հարուած։ To-out. զայրանալ։ -per, s. (դռնա) հար, (դրա) զարկ

Rapacious րէփէյ'շըս, a. գիշակեր, քանասար, գիշատիչ; 2. կողոպտիչ; 3. անյագ, խախուտ։ - ness, -ity րէփէս'իթի, s. անյագութիւն, գիշախանձութիւն; 2. ընչաքաղցութիւն։

Rape րէյփ, s. յափշտակութիւն; (կնկան, աղջկան) հափափում, բռնաբարութիւն; 2. շողգամ մը, կանճրակ բօ; 3. շրուանդ, չանչ, շիւ; 4. քերոց rklisk։

Rapid րէ'փիտ, a. շուտ, արագ; 2. արագասահ, արագաշարժ։ =s. գետի սրընթաց հոսանք, գետայորձանք, սահանք։ -ness, Rapidity րէփիտ'իթի, s. արագութիւն, սրընթացութիւն։

Rapier րէյ'փիըր, s. հին՝ երկայն սուսեր, երկարաթուր։

Rapine րէ'փին, s. կողոպուտ, յափշտակութիւն, աւար; 2. ստատկութիւն։

Rapparee րէփէրի', s. (Իռլանտացի) հուղկահար, աւազակ։

Rappee րէփի', s. քթախոտ։

Rapscallion -սքէլ'իըն, s. սրիկայ, ամբարիշտ, անպիտան (մարդ)։

Rapt imp. of Rap. [(Թռչուն)

Raptorial -թօ'-, a. գիշակեր

Rapture րէփ'չըր, s. յափշտակութիւն (մտաց), զմայլում, եռանդ; 2. խանդ, աւիւն, ուժգնութ

Rapturous -'չըրըս, a. այլ յայլմէ եղած, հիանալի, սքանչելի, սխրալի, զմայլելի։ -ly րէփ'չըրըսլի, a. հոգեզմայլ։

*__Rare__ րէէր, a. ցանցառ, նուրբ, անօսր; 2. ցրուած, տարածուն; 3. անսովոր, չքնաղ, սակաւագիւտ, հազուագիւտ; 4. կիսեփ, հում

Raree-show րէէր'իշօ, s. շրջիկ ցուցադիր, պատկերացոյց։

Rarefaction րէրէֆէք'շըն, s. անօսրացում, անդայտացում։

Rarefiable րէր'իֆայէպըլ, a. անօսրանալի, անդայտ, անդայտելի։

Rarefy րէր'իֆայ, an. անդայտացընել, անօսրացնել, անօսրել; 2. ընդարձակուիլ, ծակոտկիլ։

Rarely րէէր'լի, ad. դուն ուրեք, հազիւ, քիչ անգամ; 2. վայելչօրէն, գեղեցիկ կերպով, վայելչութեամբ։

Rareness րէէր'նէս, s. անօսրութիւն, սակաւութ., նուազութիւն

Rareripe րէէր'րայփ, a. կանխահաս (պտուղ, տանձ), վաղհասուկ, շուտահաս որ եւ Early ripe.

Rarity րէր՛իթի, *s.* անօրութ., անգայտութիւն; 2. նոյնօրինակութիւն; 3. սակաւութիւն; 4. հազուագիւտ բան։

Rascal րէս՛-, րաս՛քըլ, *s.* սրիկաքոր, թափառական, սրիկայ, բարի ծաղիկ, հանած վարած, մօրը մնացածը ծախող, սրիկարեան։ -**lion** րէսքէլ՛-եըն, *s.* թափառական; 2. գռեհիկ, սրիկաքոր։ -**ly**, *a.* խաբեբայ, նաւաստ, խարդախ։

Rascality րէսքէլ՛իթի, *s.* սրիկաքոր, խառնիճաղանճ, թափթփուք; 2. ստորնութիւն, սրիկայութիւն։

Rase րէյզ(ս), *va.* աւրել, քերել, ջնջել, հանել; 2. կործանել։

***Rash** րէշ, *a.* յանդուգն, յախուռն, գոհավէժ, յամառ, պինդգլուխ; 2. անխորհուրդ, անհոգ։ =*s.* գուրս տալը, եռացում (մարմնոյ) բծ.

Rashly րէշ՛լի, *ad.* յանդգնաբար, յախուռն կերպով։

Rashness, *s.* ժպրհութիւն, յանդգնութիւն, անհոգութիւն։

Rasorial -սօ՛-, *a.* հողը կոցող, հնտախոյզ (հաւ)։ [բարակ շերտ։

Rasher րէշ՛ըր, *s.* խոզապխտի

Rasp րէսփ, րասփ(ս), *s.* հաստ խարտոց մը, տրփուկ skorpիո։ =*va.* խարտոցել, քերել, քսել։ -**berry** րէզ՛պըրի, ազնիւամոր, ժոխ բզխաոշա։ -**atory** րէսփ՛էթըրի, *s.* (սկորի) քերթող, քերիչ մեր.

Rasure րէյժ՛ըր, *s.* եղծում, քերթուք, կեղըթուք, գերծում։

Rat րէթ, *s.* մեծ մուկ, առնէտ, փոփոխ կեւիկ; 2. դասալիք, լքանող; 3. աժան տպագրիչ։ =*va.* դասալիք ըլլալ, լքանել, ձգել; 2. գիները կոտրել, աժանցնել։ To smell a—. նախազգալ, կասկածի երթալ, հոտ առնել։

Ratable րէյթ՛էպլ, *a.* գնահատելի; 2. հարկելի։ -**ly** րէյթ՛էպլի, *ad.* համեմատութեամբ, չափով։

Ratafia րէթէֆի՛ա, *s.* մրգօղի։

Ratan րէթէն՛, *s.* խաշար եղ.

Ratch, Ratchet րէչ, րէչ՛էթ, *s.* կեռաժանի (անիւ) սաար մաշաար։ -Wheel. ժանեւոր անիւ, ակռա ունեցող անիւ սաար չարխը։

Rate րէյթ, *s.* սահմանեալ գին, որոշեալ չափ. նիհ, սակագին թարիֆա, նարխ; 2. կարգ, աստիճան, չափ; 3. ընթացք, ճանբայ, շարժում; 4. հարկ, տուրք, սակ։ =*va.* գին կտրել, արժեցնել, գնահատել; 2. սակագրել, հաշուել; 2. կշտամբել, սաստել։ =*vn.* դասակարգել; 2. գին կտրել, գին գնել։ At any—. ինչ գնով որ ալ ըլլայ։ At the—. ի գին, գնով։ First—. առաջին աստիճանի։ Club—. հանգանակ, միասնական հաշիւ։

Rater րէյթ՛ըր, *s.* գնահատիչ։

Rath, Rathe րէթհ, *aa.* շատ կանուխ, ժամանակին, առենին։

Rather րէթհ՛ըր, *a.* մանաւանդ, յաւէտ, աւելի, միւս կողմէն, լաւ եւս։ I would—, I had—. լաւագոյն կհամարիմ, կնախընտրեմ։ The—. մանաւանդ։

Ratification րէթիֆիքէյ՛շըն, *s.* վաւերագործում, վաւերացում։

Ratify րէթ՛իֆայ, *va.* հաստատել, վաւերացնել, վաւերագործել։

Ratio րէյ՛շիօ, րէյ՛շը, *s.* համեմատութիւն շափ., վերաբերութիւն, զուգակշիռ; 2. աստիճան, քանակութիւն։

Ratiocinate րէշիօս՛ինէյթ, *vn.* պատճառաբանել, տրամաբանել։ -**tion** -սինէյ՛շըն, *s.* պատճառաբանութիւն, ձեռնարկութիւն։

***Ration** րէյ՛-, րէ՛շըն, *s.* օրապահիկ, օրաբաժին թային, ռոճիկ։

***Rational** րէշ՛ընըլ, *a.* բանական, բանաւոր; 2. իրաւացի, պատշաճ,

արդար; 3. հանճարեղ: —quantity. համաչափ քանակ դրն.: —ty րեշը-նէլ'իթի, s. բանականութիւն, բանաւորութիւն: —ly րեշ'ընելլի, ad. բանաւորապէս, բանաւոր եղանակաւ:

Rationale րեշ'ընեյլ, s. պատճառաբանութ., պատճառ, էութ.

Rationalism րեշ'ընելիզմ, s. բանապաշտութիւն: —list րեշ'ընելիսթ, s. բանապաշտ ձեւ. —ic, —ical —դ'իքըլ, a. բանապաշտական:

Ratlin, —line, —ling րեթ'լին, s. չուանէ ելնարանի ոտք:

Ratoon րեթու'ն, s. շաքարեղէգի բողբոջ, ծիլ:

Ratsbane րեց'պեյն, s. մկնդեղ:

Rattan րեթ'էն, s. հնդկական եղէգ մը՝ որ աթոռի եւլն.ի նըստոտեղ կհիւսուի, խաշար ե.ն.

Ratteen րեթթին', s. գանգրամազ պաստառ մը, ռատինակ:

Rattle րեթ'լ, vn. ճռնչել, շառաչել; 2. շաչել, լփռտալ; 3. թաչել, շատախօսել: =va. աղմկել; 2. գլուխ պայթեցնել՝ ուռեցնել: =s. շառաչիւն, ճռինչ; 2. շատախօսութիւն, շաղակրատանք, գարգաջանք; 3. շատախօս; 4. ճռնչաւոր խաղալիք, կողոպոց: -box, -wort. բոժոժատունկ: -headed. աղմկիչ; փոփոխամիտ, երերուն: -snake. բոժոժաւոր օձ:

Raucity րօշ'ըթի, s. կերկեռում, խռպոտութիւն, բրտութ. (ձայնի):

Raucous րօ'քըս, s. խռպոտ, բիրտ, կեռկեր, կոշտ (ձայն):

Ravage րեվ'էճ, s. կործանում, քանդում, աւեր, մեծ վնաս: =va. քանդել, աւրել, կործանել:

Rava'ger, s. աւերիչ, քանդիչ:

Rave րեյվ, vn. ցնորել, յիմարանալ, զառանցել, բանդագուշել; 2. պռպռալ, կատղիլ, զայրանալ:

Ravel րեվ'լ, va. արձկել, լուծել, քակել; 2. թնճուկել, խառնակել: =vn. խառնուիլ, քակուիլ: =s. սայլի եզրատախտակ: [—մը

Raveline րեվ'լին s. կիսալուսին:

Raven րեյ'վն, s. մեծ ագռաւ, կուռապ ցուզղուն: =րեվ'ն, va. գիշատել, ծըծել, լափել; 2. կողոպտել, թռցնել, յափշտակել: =vn. գիշատել, ծըծել, կոցել: =s. աւար, կողոպուտ, որս; 2. յափշտակութիւն, աւարառութիւն: Sea—. ջրագռաւ: —er րեվ'ներ, s. յափշտակիչ, գիշատիչ: —ing րեվ'նինկ, s. անյագութիւն, գիշախանձութիւն:

Ravenous րեվ'նըս, a. անյագ, անկուշտ; 2. գիշատիչ, լափլփող, շատակեր, խախուտ: —ly, ad. անյագաբար: —ness, s. անկշտութիւն, շատակերութիւն:

Rav'er, s. կատաղի, անյագ:

Ravin րեվ'ն, s. որս, յափշտակութիւն:

Ravine րեվին', s. հեղեղատ, ձոր; 2. խոխոմ, խրամ սէղ fkuhjh:

Ravish րեվ'իշ(դ), va. յափշտակել, խլել; 2. առեւանգել, հափափել, հրապուրել; 3. բռնաբարել, լլկել: —ment րեվ'իշմընթ, s. յափշտակութիւն, առեւանգում; 2. բռնաբարում, լլկում: —er րեվ'իշըր, s. յափշտակող, առեւանգող; 2. բռնաբարող, լլկող:

Raw րօ, a. չեփած, հում; 2. չբանուած, անարդ, նախնական (նիւթեր); 3. չհասած, տհաս, խակ, կանանչ (պտուղ); 4. անողորկ, կոշտ (ադամանդ); 5. անփորձ, համբակ, նոր; 6. ցրտաշունչ, սաստիկ; 7. անմաշկ, կարմիր, սկրթուած (մորթ): =s. սկրթուք, վէրք, սպի: —boned. վտիտ, նիհար: -hide. կովու կաշիէ մտրակ:

Raw—: —ly րօ'լի, ad. անհմտօրէն, անփորձութեամբ; 2. անճապա-

բանօք։ -ness րօ՛ւնէս, s. խակութ․; 2. հումութիւն; 3. թերխաշութ․; 4. բրտութիւն; 5. անհմտութիւն; 6. դժնդակութիւն։

Ray րէյ, s. ճառագայթ, նշոյլ, արեւշող, շող, շառաւիղ, ճաճանչ; 2. (ծառուղւոյ եզրը) ակօսիկ; 3. կատուաձուկ բիսի; 4. ճաճանչոսկր մրտ; 5. որոմ, ցորնակ պկղէմիր; 6. ճառագայթաձեւ մաս ծաղիկի բս. =va. ճառագայթել, փայլիլ, շողշողալ։ Raygrass. աշորուկ բս. -less, a. մութ, խաւար։

Raze րէյզ, va. աւրել, ջնջել, կործանել, հիմնայատակ ընել։

Razee րէյզի՛, s. Բ. կարգի մարտանաւ, ճղլակ։ =va (նաւը) ցածցնել

Razor րէյ՛զըր, s. ածելի։ -bill. սրակտուց, թեւատ թռ. -s of a boar. վարազի կնճիթ։ -strop. սրոց։

Razure րէյժ՛ըր, s. քերուածք։

Re- րի-, մասնիկ յաջորդ որ բայերուն սկիզբը դրուելով անոնց վրայ կրկնութիւն կաւելցնէ։

Re րէ, րի, s. ձայնաշարի Բ. խազ

Reach րիչ(ճ), va. երկնցնել, տարածել; 2. ստանալ, առնուլ; 3. թափանցել, իմանալ; 4. բովանդակել; 5. հանդիպիլ, հասնիլ, ժամանել, դպչիլ; 6. երկնցնել, տալ։ =vn. հասնիլ, ժամանել; 2. երկննալ, գալ; 3. տարածուիլ։ =s. հասնիլը, ժամանում; 2. տարածելը, կառկառելը, տարածութիւն; 3. հասողութիւն, չափ, կարողութիւն; 4. սահման, ծաւալ, միջոց; 5. հնարք, խորամանկութիւն։ To-down. վար իջեցնել։ To-forth, out. երկնցնել, տալ։

React րիէքթ՛, va. ներգործել, վերագործել, հակազդել; 2. նորէն ընել, փոխադարձ ազդել։ =vn. հակազդել, վերագործել; 2. հակառակը գործել՝ ընել; 3. մղիլ, ազդիլ

Reaction րիէք՛շըն, s. փոխադարձ ներգործութիւն, հակազդեցութիւն, հակազդում, հակահարուած; 2. վերգործութիւն, հակագործութիւն, ընդդիմագործութ․; 3. յետաշրջութիւն, յետաշրջանք։ -ary, Reactive րիէք՛շընըրի, րիէք՛թիվ, s. յետաշրջական; 2. հակազդող, հակազդակ; 3. փոխադարձ ներգործող։

Read րիյտ, va. [Read րէտ.] (*by* a person, *from* a book) կարդալ, ընթեռնուլ; 2. վերծանել, ուսանիլ; 3. գրուածը՝ տպագրուածը բարձրաձայն հնչել, արտասանել; 4. հասկնալ, ճանչնալ, գիտնալ, իմանալ; 5. գուշակել։ =vn. գիրք կարդալ; 2. ուսանիլ, սորվիլ; 3. սերտել; 4. գրուածքի մը՝ գրքի մը բովանդակութեան հասու ըլլալ։ =a. կարդացող, հմուտ, ներկուռ, գիտուն։ -able րիտ՛էպլ, a. ընթեռնլի, կարդացուելիք; 2. կարդալու արժանի։

Reader րիտ՛ըր, s. ընթերցող, գրող կարդացող, վերծանող, ընթերցուհի; 2. գրակարդաց, ժամին մէջ գիրք կարդացող էջ․; 3. դասատուց (փիլիսոփայութեան յՕքսֆըրտ); 4. փորձ սրբագրող, սրբագրիչ տպ; 5. ընթերցարան։ Proof-. տպագրուած թերթերու սրբագրիչ։ -ship, s. գրակարդացութիւն; 2. դասատուացի պաշտօն։

Readily րէտ՛իլի, ad. անյապաղ, իսկոյն, մտադիւր, յօժարամիտ։

*Readiness րէտ՛ինէս, s. պատրաստականութիւն, յօժարութիւն, փոյթ; արագութիւն, դիւրութիւն

Reading րիտ՛ին, s. ընթերցում, վերծանութիւն, կարդալը, վերծանում; 2. կարդացուած բան, ընթերցուած։ -room. ընթերցատուն, թանգարան։

Readjust րիէտճըսթ', *va.* նորէն յարդարել, շտկել, վերաճշդել:

Readmission րիէտմիշ'ըն, *s.* վերընդունելութիւն:

Readmit րիէտ'միթ, *va.* նորէն ընդունիլ, ներս առնուլ, վերընդունիլ:

***Ready** րէտ'ի, *a.* պատրաստ, պատրաստակամ, պատրաստական, կազմ, առձեռն; 2. յօժար, մտադիր; 3. անյապաղ, արագ, փոյթ: Ready to. (երթալու) վրայ, կէտին մէջ, յօժար: –made. պատրաստ, կազմ: [հաստատել:

Reaffirm րիէֆֆըրմ', *va.* վերա-

Reagent րիէյ'ճընթ, *s.* հակազդակ, փորձանակ տ.

***Real** րի'ըլ, *a.* իրական, իսկական, բուն, էական; 2. բուն, անխարդախ; 3. անշարժ (կալուածք): =*s.* սպանիական դրամ մը, րիալ (45 բարա):

Realgar րիէլ'կըր, *s.* չնարեկ, ծծմբուկ զառիկի, կարմիր զառիկ:

Realist րի'ըլիսթ, *s.* իրապաշտ ժէ.; 2. իրատէր: –lism րի'ըլիզմ, *s.* –ութիւն: *Opp.* Idealism, Nominalism. –ic րիըլիսթ'իք, *a.* իրապաշտական:

Reality րիէլ'իթի, *s.* իրականութիւն, իրողութիւն, գործ; 2. ճշմարտութիւն, ստուգութիւն: In–. իրապէս, իրօք:

Realizable րի'ըլայզըպլ, *a.* իրականալի, իրագործելի, ըլլալոց:

Realize րի'ըլայզ, *va.* իրականացնել, իրագործել; 2. արդիւնաւորել, կատարել; 3. իրաւիրել իրական համարիլ ժէ.; 4. (ինչքը) ըստակի վերածել; 5. ստանալ, շահիլ: –zation րիըլիզէյ'շըն, *s.* իրագործում; 2. արդիւնագործում; 3. կատարում; 4. ստակի վերածում:

Really րի'ըլլի, *ad.* իրօք, իրապէս; արդարեւ, ճշմարտիւ; արդեամբ:

Realm րէլմ, *s.* պետութիւն; 2. երկիր, տոհմ, թագաւորութիւն:

Realty րի'ըլթի, *s.* անշարժութիւն (կալուածոց) էր.

Ream րիյմ, *s.* թուղթի 20 տըրցակ (480 թերթնոց), թղթահակ, պուրակ: =*va.* խողովակի մը ծակի մը ներսի կողմը բոլորաձեւ յղկել, որկել: –er րիյ'մըր, *s.* որկոց բերանաձեւ:

Reanimate րիէն'իմէյթ, *va.* յարութիւն տալ, (վերա)կենդանացընել; 2. ուժ տալ, ոգեւորել:

Reannex րիէննէքս'(թ), *va.* վերստին միացնել:

Reap րիյփ, *an.* հնձել, քաղել; 2. կթել, ժողվել: –ing hook. մանգաղ, գուգան, գերանդի: –er րիյփ'ըր, *s.* կթող, հնձող, արտուհնձ; 2. հնձող մեքենայ, հնձան:

Reappear րիէփփիյր', *vn.* նորէն երեւիլ, վերերեւիլ: –ance րիէփփիյր'ընս, *s.* վերերեւում:

Re-appoint րիէփփոյնթ', *va.* վերստին անուանել, վերանուանել; 2. վերահաստատել: –ment րիէփփոյնթ'մընթ, *s.* վերակարգում:

Rear րիյր, *s.* ետեւի մաս, յետսակողմ, վերջապահ; 2. վերջնակարգ (թափօրի վաշտի): =*a.* ետեւի, յետնագոյն: =*va.* մեծցնել, կրթել; 2. վերցնել, բարձրացնել; 3. հաստատել, ողջաձեւ ընել, ողջաձեւել, կանգնել: -admiral. երրորդ ծովակալ, երր-ծովակալ: -guard, -ward. վերջապահ (գունդ, զօրք): -rank. վերջնակարգ (թափօր, վաշտ): [ջղջիկան, ջղջիկ:

Rearmouse րիյր'մաուս, *s.* ջիլջ,

Reascend րիէսէնտ', *vn.* նորէն ելնել, հեծնել, մագլցիլ:

Reason րիզ'ն, *s.* բան, բանաւորութիւն, բանականութիւն, բանավարութիւն, արամախոհութիւն

րածօն; 2. շարժառիթ, պատճառ, նպատակ, սկզբունք; 3. փաստ, հաւաստիք, հիմ, իրաւունք; 4. ողջմտութիւն, իմացականութիւն, արդարամտութիւն, իմաստութիւն, մտքի ճշդութիւն, խելք; 5. պատշաճութիւն։ =vn. տրամաբանել, պատճառաբանել, քննել, դատել; 2. վիճիլ, հակառակիլ, (հակ)առարկել։ =va. վիճիլ, վիճաբանիլ; 2. համոզել, հաւատացնել։ By—of. ի պատճառս, համար։ In—, In all—. իրաւամբ, բանաւորապէս։

Reasonable րիզ՛ընըպլ, a. բանաւոր, բանական, իրաւացի; 2. օրինաւոր, պատշաճ; 3. չափաւոր, միջակ, բաւական։ —ness, s. բաւականութիւն, խոհականութիւն; 2. չափաւորութիւն։ —ly, ad. բանաւորապէս, ըստ օրինի, 2. ձեռք տալու չափ, բաւական; 3. իրաւամբ, պատշաճօրէն։

Reasoner րի՛զընըր, s. տրամախոհ, խորհող, մտախոհ, տրամաբանող, առարկու; 2. ձեռնարկող։

Reasoning րի՛զընինկ, s. տրամախոհութիւն, պատճառաբանութ.; 2. փաստ, ապացոյց, հաւաստիք։

Reassemble րիէսէմ՛պլ, an. նորէն ժողվել, վերախմբել, -խմբիլ։

Reassert րիէսըրթ՛, va. նորէն հաստատել։-ion, s. վերհաստատում

Reassurance րիէշուր՛ընս, s. կրկնակի ապահովութիւն։

Reassure րիէշուր՛, va. ապահովել, ամրացնել, -պնդել, զօրացնել։

Reave րիվ, va. կողոպտել։

Rebate րիպէյթ՛, va. բթացնել, դուլցնել ֆէօրլէփիմէֆ; 2. նուազեցընել, իջեցնել, ցածցնել, քիչցնել; 3. գնոյն վրայ զեղջ մը ընել, վար իջնալ, իջնուլ, զեղջել; 4. ագուցակ շինել։ =s. (պատուհանի) ագուցակ, փորք, փողաձեւ փորուածք օյուգ պէրվազ որ եւ —plane.

Rebate, -ment րիպէյթ՛մէնթ, s. նուազում, պակասում; 2. զեղջում, գանձողչէք. նուազեղջ իսքօնթօ։

Rebec րի՛պէք, s. երեքաղի ջութակ մը, եւաղի ռիպապ։

*Rebel րէպ՛էլ, s. ապստամբ, խռով, ըմբոստ, հեստ։ =րիպէլ՛, vn. -իլ։

Rebound րիպաունտ՛, vn. ետ ցատկել, ոստել (գնդակը)։ =va. ցատկեցնել։ =s. ոստելը, ոստոստում, ոստիւն։

Rebuff րիպըֆ՛(ֆ), va. ետ մղել, ետ հրել, վանել; 2. խստիւ մերժել։ =s. յետս մղում, վանողութիւն; 2. մերժում։

Rebuild րիպիլտ՛, va. վերանորոգել, նորէն շինել։ [տամբելի։

Rebukable -րիպիու՛քէպլ, a. կշ-

Rebuke րիպիուք՛(ք), va. կշտամբել, սաստել, յանդիմանել; 2. լռեցնել։ =s. կշտամբանք, սաստ; 2. մեղադրանք, յանդիմանութիւն

Rebury -րիպէ՛րի, va. նորէն թաղել

Rebus րի՛պըս, s. [pl. -buses -՛էզ] նկարհանելուկ, կեղծագրութիւն։

Rebut րիպըթ՛, va. ետ մղել, ետ հրել, վանել; 2. մերժել, հերքել եւ. =vn. ստուհանել, ջրել, պատասխանել դատ. -ter րիպըթ՛թըր, s. դէմ-պատասխան, հերքում դատ.

Recalcitrant րիքէլ՛սիթրընթ, a. վանող, աքացող, կից զարնող։

Recalcitrate -՛սիթրէյթ, va. կից զարնել, աքացել; 2. վանել, մերժել։ -tion րիքէլսիթրէյ՛շըն, s. ընդդիմութիւն, վանում, աքացում։

Recall րիքօլ՛, va. յետս կոչել, ետ առնուլ; 2. ետ կանչել՝ դարձնել; 3. ջնջել; 4. յիշել, մտաբերել։ =s. յետս կոչում, պաշտօնընկեցութիւն։

Recant րիքէնթ՛, an. (բանձը) ետ առնուլ, յետս կոչում ընել, յետս

կոչել։ -ation րիքէնթէյ'շըն, s. յետս կոչում, վերակոչում։

Recapitulate րիքէփիթ'իւլէյթ, va. համառօտիւ կրկնել, գլխաւորել։ To-. ad. ի վերջոյ, վերջ ի վերջոյ։ -tion -լէյ'շըն, s. համառօտ կրկնում, գլխաւորում, վերաքաղ, երկրորդում։ -tory րիքէփիթ'իւլէյթըրի, a. համառօտիչ, կրկնիչ, վերաքաղ։ [տացում։

Recaption րիքէփ'-, s. վերըս-

Recapture րիքէփ'չըր, s. նորէն առնուլը, վերըստացում; 2. առնուած մրցանակ, պարգեւ։ =va. վերստին առնուլ, վերստանալ։

Recast րիքասթ', va. կրկին նետել; 2. նորէն ձուլել, վերաձուլել; 3. վերահաշուել, կրկին հաշուել։

Recede րիսիյտ', vn. ընկրկել, նահանջել; 2. կասիլ, ետ կենալ, քաշուիլ; 3. փախուստ տալ, խուսափիլ որ եւ Withdraw, desist.

Receipt րիսիյթ', s. ընդունիլը, ընդունելութիւն; 2. ընդունելու տեղ, գրասենեակ, մնտուկ, դրամարկղ; 3. նուսխայ, դեղագիր րէչէթա; 4. ընդունագիր, ընկալագիր իլմու խապէր, մագպուզ։ =va. ստացագիր տալ։ =vn. դեղագիր տալ, գրել։ To put a-. ստացագիր տալ։

Receivable րիսիյվ'էպլ, a. ընդունելի։ Bill-. ընդունելի տոմսակ

*Receive րիսիյվ', va. ընդունիլ, առնուլ, ստանալ; 2. հիւրընկալել, ժողվել, ապաստանել, մարդ ընդունիլ; 3. պարունակել; 4. կրել, զգալ; 5. ըմբռնել; 6. թոյլ տալ։

Receiver րիսիյ'վըր, s. ընդունող; 2. (շնորհ-, հիւր) ընկալ; 3. գողոնաթաքոյց էր; 4. արքունի գանձապահ; 5. ընդունարան (աման) են. ք.

Recency րի'սընսի, s. նորութիւն։

Recension րիսէն'շըն, s. վերաքննութիւն, սրբագրութիւն, վերընթերցում; 2. (գրչագրաց հետ) բաղդատում; 3. վերաքննեալ բնագիր, ընկալեալ բնագիր։

Recent րի'սընթ, a. նոր, արդի, նորոգ, թարմ, այժմեան։ -ly, ad. վերջերս, նորերս, այնինչ։ -ness, s. նորութիւն, թարմութիւն, արդիութիւն, այժմէութիւն։

Receptacle րիսէփ'թէքլ, s. պահարան, ընդունարան, աման; 2. հաւաքարան; 3. պատիճ, ընդունարան, պտղակալ են.

Receptible րիսէփ'թիպլ, a. ընդունելի։ -tibility, s. ընդունակութիւն, ընդունելութիւն։ -tive րիսէփ'թիվ, a. (of) ընդունող, ընդունակ; 2. մտացի, խելացի։

Recess րիսէս', s. քաշուիլը, հրաժարում, հեռացում, մեկնում; 2. առանձնութիւն, քաշուած կեանք; 3. առանձնարան, մենախուց, թաքստոց; 4. դադար, հանգիստ (դպրոցի, դատարանի); 5. որմախորշ, պասթուց քիւֆթէ; 6. գաղտնիք, խորք

Recession րիսէշ'ըն, s. քաշուիլը, հեռացում, հրաժարում; կասում; յետադարձութիւն; կանխում (գիշերահաւասարի); վերաթողում։

Recharge րիչարճ', va. կրկին ամբաստանել; 2. նորէն յարձակիլ։

Recharter րիչար'թըր, va. նոր հրովարտակ մը շնորհել, կրկին արտօնագիր տալ; 2. կրկին վարձել նա.

Recheat, Rechate րիչէյթ', va. եղջերափողով որսաշուները ետ կանչել; 2. կոչաթմբուկ զէն.

Recherché րըշըր'շէյ, a. շատ փնտռուած, հազուագիւտ, ազնիւ, անսովոր։ [վերանկում, ընկրկում։

Recidivation րիսիտիվէյ'շըն, s.

Recipe րէս'իփի, s. [pl. րէս'իփիզ] դեղագիր; 2. (կերակուրի, խմորեղէնի) շինագիր թէրթիպ, պատուէր, կերպ։ Cake, cookie-.

Recipient -'իփիընթ, *s.* ընդունող։

*Reciprocal րիսիփ'րօքըլ, *a.* փոփոխ, փոխադարձ, փոփոխակի, երկկողմանի; 2. փոխադարձիկ։ =*s.* փոխարէն, փոխադարձ; 2. անդրադարձ (քանորդ $1 \div 3 = 1/3$)։ –verb. անդրադարձ բայ միւրաւմի։ –ly, *ad.* փոխադարձաբար, փոխն ի փոխը։ –ness, –cality րիսիփրօքէլ'իթի, *s.* փոխադարձութիւն։

Reciprocate րիսիփ'րօքէյթ, *an.* փոխն ի փոխը ընել, ըլլալ; 2. փոփոխակի կատարել, փոխարինել։ –tion քէյ'շըն, *s.* փոխանակութիւն, տուրեւառ; 2. փոխարինութիւն, փոխադարձութիւն։

Reciprocity րէսիփրա'սիթի, *s.* փոխադարձութիւն, փոխանակութ.

Recision րիսիժ'ըն, *s.* հատում։

Recital րիսայ'թըլ, *s.* կրկնութիւն, երկրորդելը; 2. բերնուց գոց ըսելը; 3. վէպ, պատմութիւն; 4. խօսիլը; 5. թուում, թուարկութիւն, հաշիւ nr եւ Account, Rehearsal.

Recitation րէսիթէյ'շըն, *s.* դասատացութիւն, դաս տալը, խօսիլը (դաս); 2. գոց ըսելը, արտասանութիւն; 3. վերծանութիւն։ –room. դասարան։ –tive -թէյթիվ', *s.* (օբերայի) անձնուագ մաս, զրուցերգ։

Recite րիսայթ', *va.* կրկնել, ըսել, յիշել; 2. զրուցել, խօսիլ; 3. յառաջ բերել (հատուած մը); 4. արտասանել, վերծանել; 5. (վէպ) պատմել; 6. դասը ըսել, տալ։ =*vn.* գոց ըսել, արտասանել։

Reck րէք, *an.* հաշուել, հոգալ։

Reckless րէք'լէս, *a.* անհոգ, անփոյթ, անզգոյշ։ –ness, *s.* -ութիւն

Reckon րէք'ն, *va.* [on, upon, with] թուել, հաշուել, համրել; 2. դնել, սեպել, համարիլ, դատել; 3. յարգել։ =*vn.* հաշիւ ընել, հաշուել, հաշիւ տեսնել; 2. կարծել, խորհիլ, համարիլ։ To–up. յարգել; գումարել; հաշիւ ընել։ –er րէ'քնըր, *s.* հաշուող, հաշուագէտ; 2. պատուող։

Reckoning րէք'նինկ, *s.* հաշիւ, համար; 2. յարգ, վարկ, համբուռ; 3. (պանդոկապետի) հաշուեցուցակ; 4. մերձաւոր հաշիւ (երագաչափի) ն–. nr եւ Calculation.

Reclaim րիքլէյ'մ, *va.* ընտելացընել; 2. նուաճել, սանձել; 3. կրթել, բարեկարգել, ուղղել; 4. մշակել, պտղաբերել; 5. պահանջել, ետ ուզել; 6. յետս կոչել։ –able րիքլէյ'մըպլ, *a.* ընտելանալի, պահանջելի; 2. բարեկարգելի։ –ant րիքլէյ'մընթ, *s.* պահանջող; 2. հակառակորդ։

Reclamation -մէյ'շըն, *s.* պահանջանք, բողոք, աղերս (արկութիւն)։

Reclinate րէք'լինէյթ, *a.* վայրահակ (տերեւ)։ –tion րէքլինէյ'շըն, *s.* վայրահակում, միտում։

Recline րիքլայն', *an.* [on, upon] ետեւ ծռել; 2. ծռիլ, հակիլ։ [կել։

Reclose րիքլօզ', *va.* վերափա-

Recluse րիքլիուս', *a.* փակեալ, մենացեալ։ =*s.* մենակեաց։

Reclusion րիքլուժ'ըն, *s.* փակում, առանձնութիւն; 2. մենակեցութիւն։ –sive րիքլու'սիվ, *a.* առանձնական։ [սում, եփում։

Recoction -քօք'-, *s.* վերամար-

Recognition րէքըկնի'շըն, *s.* ճանաչում, գիտութիւն; 2. խոստովանութիւն։ –zable րէքըկնայ'զըպլ, *a.* ճանաչելի, գիտցուելիք։

Recognizance րիքակ'նիզընս, *s.* ճանչնալը, ճանաչում բաւնբւմագ; 2. ճանաչում, հաւանութիւն, խոստովանութիւն (պարտքի) իզրwr էր. =րէքան'իզընս, *s.* պարտագիր, երաշխագիր, երաշխաւորութիւն բhաh-hիւsնաւմk, fkփայkp։ –zation րէ-

+ագնիզեյ'շըն, s. ճանաչում; 2. հաւանութիւն; act of recognizing.

Recognize րէ+'ըգնայզ, va. ճանչնալ; 2. հաստ՝ վերահաստ ըլլալ, հասկնալ, գիտնալ; 3. գիտել, իմանալ; 4. խոստովանիլ, ճանչնալ (պարտքը)։ -zee րէ+ագնիզի', s. երաշխաւորեալ։ -zor րէ+ա'նիզըր, րէ+ագ'նիզօ՛ր, s. երաշխաւոր։

Recoil րէ+օյլ', րէ+այլ', va. ետ դառնալ, քաշուիլ, ընկրկիլ; 2. ետ մղել, ետ զարնել թէքմէք։ =s. յետս դարձում, յետսադարձ; 2. յետահարում թիւֆէնկ կէրի թէքմէք։

Recoin րէ+այն', va. կրկին կոխել։

Recollect րէ+քլէ+տ', va. միտքը բերել, յիշել։ =րէ+քլէ+տ', va. ժողվել, հաւքել, ամփոփել։ -ion րէ+քլէ+'շըն, s. միտք բերելը, յիշատակութիւն; յուշք, յուշաւորում

Recommence', va. վերսկսել։

Recommend րէ+ըմմէնտ', va. յանձնարարել, յանձնել; 2. գովել, դրուատել։ -able -'ըպըլ, a. պատուական, մեծարոյ; յանձնարարելի։

Recommendation -տեյ'շըն, s. յանձնարարութիւն, յանձնարարական; 2. դրուատիք; 3. համարում։ -tory -մէնտ'ըթըրի, a. յանձնարարական որ եւ Commendatory.

Recompense րէ+'ըմփէնս(տ), va. փոխարինել, (փոխարէնն) հատուցանել; 2. վարձատրել։ =s. փոխարինութիւն, փոխարէն; 2. վարձ, հատուցում որ եւ Reward.

Recompose րէ+ըմփօ՛զ, va. վերակազմել; նորէն համադրութեցնել։

Reconcilable րէ+'-, a. հաշտելի, համաձայնելի, միաբանելի։

Reconcile րէ+'ընսայլ, va. 1. (to) հաշտեցնել, միաբանել, միացնել; 2. համոզել; 3. խաղաղացնել; 4. (with) յարմարցնել, համաձայնել։ -ment. Reconciliation րէ+ընսիլիէյ'շըն, s. հաշտութիւն, միաբանութիւն; 2. համաձայնութիւն; 3. քաւութիւն Աշ. -tory րէ+ընսիլ'իէթըրի, a. հաշտական։

Recondite րէ+'ընտայտ, րէ+ըն'տիտ, a. խորին, գաղտնի, ծածուկ։

Reconnaissance, Reconnoissance րէ+ա'նէսանս, s. քննութիւն, խուզարկութիւն (երկրի, տեղի)։

Reconnoiter, -tre րէ+ընօյ'թըր, va. շրջիլ, զննել, քննել, խուզարկել։

Recon'quer, va. վերագրաւել։

Reconsider րէ+ընսիտ'ըր, va. վերստին խորհրդածել, քննել; 2. (խնդիրը) վերանկատել։ -ation րէ+ընսիտըրէյ'շըն, s. վերանկատում։

Record րէ+օրտ', va. արձանագրել, գրել; 2. անցնել; 3. յիշատակել, յուշագրել։ =րէ+'ըրտ, s. արձանագրութիւն, յիշատակարան, դիւան; 2. վաւերական օրինակ; 3. (ծիարշաւի) հաշիւ։

Recorder րէ+որտ'ըր, s. դիւանադպիր, նոտար; 2. դատաւոր; 3. (գիւղի) սանուտեր ֆլաւթա։

Recount րէ+աունթ'; va. պատմել, ճառել, նորէն ըսել՝ պատմել։

Recoup րէ+ու՛փ, va. կրկին կըտրել, բաժնել; 2. վնասէն զերծել եւ.

Recourse րէ+օրս', s. վերադարձ դարձուածք; 2. յետադարձ; 3. դիմում, խնդրանք, աղաչանք։ Without—առանց երաշխաւորելու։

Recover րէ+ըվ'ըր, va. [from] նորէն ձեռք բերել՝ անցնել; 2. գտնել, վերստանալ; 3. բուժել, առողջացնել; 4. վնասը գանձել, ըստանալ։ =vn. ապաքինիլ, վրայ գալ, աղէկնալ, բուժուիլ; 2. ինքզինքը գտնել, սթափիլ այըլմագ; 3. դատը շահիլ։ -able րէ+ըվ'ըրըպըլ, a. ապաքինելի, բուժելի։

*Recovery րէ+ըվ'ըրի, s. վերըս-

տացում, առողջացում, կազդուրում; 2. (վնասի, պահանջի) գանձում, ժողովում։

Recreant ռէք'րիէնթ, *a.* վեհերոտ, վախկոտ; 2. ուխտազանց, անհաւատարիմ։ -ancy, *s.* -ութիւն։

Recreate ռէք'րիէյթ, *va.* ոգեւորել, կազդուրել, նոր կեանք տալ; 2. զբօսցնել։ =*vn.* կազդուրիլ։ =ռէքրիէյթ', *va.* վերստեղծել, վերահաստատել։ -tion ռէքրիէյ'շըն, *s.* զբօսանք; 2. կազդուրում, հանգիստ; 3. զբօսավայր, զբօսաժամ։ =ռիքրիէյ'շըն, *s.* վերստեղծում։ -tive ռէք'րիէյթիվ, *a.* կազդուրիչ, զբօսիչ։

Recrement ռէք'րիմընթ, *s.* խարամ, տիղմ, լըղա, գիրտ։ -al, -itous ռէքրիմէնթ'ըլ, ռէքրիմէնթիշ'ըս, *a.* խարամային; 2. չնչին, աւելորդ։

Recriminate ռէքրի'մինէյթ, *vn.* ստգտանել, հակառակ ամբաստանել, դէմ-ամբաստանել։ -tion ռէքրիմինէյ'շըն, *s.* հակամբաստանութ. -tory, -ting ռէքրի'մինէյթըրի, -'ինկ, *a.* դէմամբաստանիչ։

Recrudescence, -cy ռէք-, *s.* (ստտակագին) վերադարձ, նորոգութիւն իւզնիւս էէ; աճում (վէրքի)։ -cent ռէքրուտէս'ընթ, *a.* կսկծագին, ցաւագին, սաստիկ։

Recruit ռէքրու'թ, *va.* պակասը լեցնել, լրացնել; 2. զունդերը լրացընել ևլն. =*vn.* լեցուիլ, լրանալ; 2. զօրաժողով ընել։ =*s.* լրացում; 2. նոր զօրաժողով զուուպէֆիլա։ -er ռէքրութ'ըր, *s.* զօրահաւաքիչ (սպայ)։ -ment ռէքրութ'մընթ, *s.* զօրաժողով, նորաժողով։

Rectangle ռէ'քթէնկլ, *s.* ուղղանկիւն (ձեւ) է. -gular ռէքթէն'կիուլըր, *a.* ուղղանկիւնի, ուղղանկեան *nr* եւ Right-angled.

Rectifiable ռէք'թիֆայէպլ, *a.* ուղղելի, սրբագրելի, շտկուելիք։

Rectification ռէքթիֆիքէյ'շըն, *s.* ուղղելը, շտկելը, սրբագրում; 2. վերաթորում ա; 3. (կոր գիծի) երկայնութեան չափը գտնել, ուղղելը։

Rectify ռէք'-, *va.* ուղղել, շտկել, սրբագրել; 2. կրկին զտել, վերաթորել։ *See* Amend.

Rectilineal, -near ռէքթիլին'իըլ, -'իըր, *a.* ուղղագիծ։

*Rectitude ռէք'-, *s.* ուղղութ., արդարութիւն; 2. պարկեշտութ.։

Rector ռէք'թըր, *s.* ժողովրդապետ, ծխակեր, հովիւ (Եպ. Յր.); 2. վերատեսուչ, վարիչ (դպրոցի, վանքի); 3. համալսարանապետ։ -ship. -ate ռէք'թըրշիփ, ռէք'թըրէյթ, *s.* -ութիւն։ -ial ռէքթօ'րիըլ, *a.* վերատեսչի, վարչական։

Rectory ռէք'թըրի, *s.* թեմական եկեղեցի; 2. ժողովրդապետութիւն; 3. ժամատուն, երիցատուն, հոգետուն։ [կkoskli։

Rectum ռէք'թըմ, *s.* թափան։

Recumbence, -cy ռէքըմ'պընս, -'սի, *s.* պառկուածք, ընկողմանում։ -bent, *a.* երկնցած, պառկած; ծոյլ։

Recuperate ռէքիու'փըրէյթ, *vn.* ապաքինիլ, բուժուիլ, առողջանալ։ -rative, -ratory ռէքիու'փըրէյթիվ, -թըրի, *a.* ապաքինման։

Recur ռէքըր, *vn.* ետ դառնալ; 2. յաճախ դիպիլ, պատահիլ, վիճակիլ; 3. դիմել։ -rent, -ring ռէքըր'րընթ, ռէքըր'ինկ, *a.* յաճախադէպ։

Recurrence, -cy ռէքըր'րընս, *s.* դարձ, շրջան; 2. յետադարձութ.

Recurvate. **Recurve** ռէքըրվ'էյթ, *va.* նորէն ծռել, վերածռել; 2. ծայրը կլորցնել։ =*a.* ծայրը կլոր, ծայրակոր էն. *nr* եւ Recurvous.

Recurvation. -vity ռէքըրվէյթի *s.* ծայրակորում, վերածռում։

Recusant ռէքիու'զընթ, *s.* հրաժարող, յամառ; 2. այլադաւան;

մերժող, չընդունող, եկեղեցին պետութենէն անջատ համարող։

Red րէտ, *a.* կարմիր (գոյն), ալրուկ; 2. հրաշէկ, բոցափայլ; 3. ծայրայեղ (ռամկավարական)։ —breast. կարմրալանջ սագա գուշու։ -fish. կարմրախայտ։ —gum, (երախայից երեսի) կարմիր բիծ։ -hot. կասկարմիր, հրաշէկ (երկաթ)։ —-lead. սրիկոն սիւղիւյէն։-letter-day բարեգուշակ օր։ —-sear րէտ-սիյր', *vn.* երկաթը տաք տաք ծեծել, մըրճահարել։ —-short. անհրատար, կրակի չդիմացող, փխրուն (մետաղ) -skin. կարմրամորթ, հնդիկ Ա.Մ. -start. ցախսարիկ թռ. —tape. պաշտօնական նրբանկատութիւն; կարմիր թղթակալ։ -top. գառաառւոյտ -wing. արեղաձագ թռ. -wood. շիկափայտ, որդան փայտ աղ պազամ։

Redaction րէտէք'շըն, *s.* շարադրելը, կարգադրելը; 2. խմբագրութիւն, խմբագրական մարմին (թերթի մը)։ —teur -'թըր, *s.* խմբագիր։

Redan րէտէն', *s.* ղակիշ, կեռիկ, ժանեւոր ամրութիւնք։

Redden րէտ'ն, *an.* կարմրցնել; 2. կարմրիլ, շառագնիլ։ [կել։

Red'dish, *a.* կարմրուկ, կարմրը-

Reddition րէտիշ'ըն, *s.* ետ դարձընելը, ետ տալը, հատուցում; 2. բացատրութիւն, համապատասխանութ.

Redeem րէտիյմ', *va.* փրկանաւորել, փրկել; 2. տուժել, վճարել։ —able, *a.* փրկելի, փրկանաւորելի։

Redeemer րէտիյմ'ըր, *s.* փրկիչ, ազատիչ (Յիսուս Քրիստոս)։

Redeliver րի'տէլիվըր, *va.* վերափրկել, վերայանձնել։

Re'demand, *va.* ետ ուզել։

Redemption րէտէմ'շըն, *s.* վերագնում; (պարտքը վճարելով կալուածը՝ մուրհակը) ազատելը; փրկութիւն փրկագործութիւն, փրկանք։ —er րէտէմ'շընըր, *s.* (պարտքը վճարելով մուրհակը) ազատող։ —tive, —tory րէտէմ'թիվ, րէտէմ'թըրի, *a.* փրկագործութեան, փրկութեան (Յիսուսի)։

Redintegrate րէտինթիկ'րէյթ, *va.* վերանորոգել, նորել։

Redness րէտ'նէս, *s.* կարմրութ.

Redolent րէտ'օլէնթ, *a.* հոտաւէտ, անուշահոտ, քաղցր։ —lence, —cy, *s.* —ութիւն, հոտանոյշ։

Redouble րէտըպ'լ, րէտապ'լ, *an.* կրկնապատկել, կրկնուիլ։

Redoubt րէտաուտ', *vn.* բոլորովին գոց բերդ, ամրոցիկ, բերդակամր. —able րէտաուտ'ըպլ, *a.* ահաւոր, ահարկու, ահեղ, ահագին։

Redound րէտաունտ', *vn.* առատանալ, զեղուլ, լեցուն ըլլալ; 2. ետ դառնալ; 3. հետեւիլ, պատճառել, առթել։

Redowa րէտ'օվա, *s.* եռապար։

Redress րիտրէս'(տ), *va.* ուղղել, շտկել, յարդարել; 2. փոխարինել; 3. դարմանել։ =*s.* փոխարինութիւն հատուցում; 2. դարմանում։ —ive րիտրէս'իվ, *a.* դարմանող

Redsear րէտսիյր', *vn.* *See* Red.

Reduce րիտիուս'(տ), *va.* [to. under] վերածել, դարձնել, փոխել, շրջել; 2. քիչցնել; պակսեցնել, պզտիկցնել; 3. յօժարեցնել; 4. բերել, հասցնել, ձգել; 5. բռնադատել, նուաճել; 5. վերազետեղել ձեռ; 6. ամփոփել, բովանդակել։ —ment րիտիուս'մէնթ, *s.* վերածելը, վերածում որ եւ Reduction.

Redu'cent, *a.* վերածիչ։ [ջելի։

Redu'cible, *a.* վերածելի, շըր-

Reduction րիտըք'շըն, *s.* վերածում, շրջում; 2. նուազում, պակսեցնելը; 3. նուաճում; 4. վերածութիւն, վերածում թ. շ.; 5. վերազետեղում ձեռ. —tive րիտըք'-

տէվ, *a.* վերածիչ, վերածական։

Redundance, -cy ըէտըն'տէնսի, *s.* յորդութիւն, առատութիւն, զեղում; 2. աւելորդութիւն։ -dant -'տէնտ, *a.* յորդառատ, զեղուն, լեցուն; 2. աւելորդաբան, անօգուտ, անպէտ, ումպէտ։ -ly, *ad.* չափէ, առատօրէն։

Reduplicate ըէտիու'փլիքէյտ, *va.* կրկնապատկել։ -tion ըէտիու-փլիքէյ'շըն, *s.* կրկնութիւն, կրկնապատկութիւն; 2. կրկնում։ -tive -լիքէյ'տիվ, *a.* կրկին։

Re-echo ըիէ'քօ, *va.* (վեր) արձագանգել, հնչել, ձայն տալ, թընդացնել։ =*s.* վերարձագանգում։

Reed ըիիտ, *s.* եղէգ; 2. եղէգնափող, սրինգ, սուլարոյ, եղէգնիտ չօպան նէյի, գավալ; 3. մատուրա (ոստայնանկի); 4. խողան, խուփ; 5. եղէգնեայ նետ; 6. մշտուտի սանտր, ագընոց հալլաճ տարաղը որ է Sley; 7. որոճայնոց չորրորդ ստամոքս։ -bunting, -sparrow. եղէգնածիտ։ -grass. միապրուկ տունկ մը, օձութուր։ -pipe. սուլարոյ, սրինգ։ -organ. սրինգ-երգեհոն։

Re-edify, *va.* վերաշինել։

Reed'ing, *s.* եղէգնազեղք է.

Reedy ըիտ'ի, *a.* եղէգնուտ; կոշտ

Reef ըիյֆ(տ), *s.* (ջուրի երես) ժայռագօտի, վիմուտք; 2. առագաստի օղակ ն-. =*va.* (առագաստը ծալելով գալարելով) ամփոփել։

Reek ըիյք(տ), *s.* շոգի, գոլորշի; 2. ծուխ, մուր։ =*vn.* շոգի արձակել, մխալ, գոլորշիանալ։

Reeky ըիյ'քի, *a.* ծխալից, մրոտ։

Reel ըիյլ, *s.* կարժառ, նաղուգ; 2. շրջապար, սկովտապար։ =*an.* կարժառել; 2. սլքտալ, տատանիլ։

Re-elect ըիիլէքտ', *va.* վերընտրել։ -ion, *s.* վերընտրութիւն։

Re-eligible. *a.* վերընտրելի։

Reem'ing, *s.* կպրածիւթելը։

Re-enforce ըիէնֆօրս'(տ), *va.* վերստին զօրացնել, ամրացնել։ -ment ըիէնֆօրս'մէնտ, *s.* վերամրացում; 2. օգնութիւն ղրկելը։

Re-enter ըիէն'տըր, *an.* նորէն արձանագրել; 2. վերամուտ ընել; 3. վրայէն անցնիլ, փորագրել; 4. ներս առնուլ, մտցնել, ներս մտնել։ -ing-angle. ներքստմուտ անկիւն։

Re-ent'rance, *s.* վերամուտ։

Re-establish ըիէստէպ'լիշ(տ), *va.* վերահաստատել, նորէն դնել։

Reeve ըիյվ, *va.* (պարան) անցնել։

Re-exa'mine, *va.* վերաքննել։ -nation, *s.* վերաքննութիւն։

Re-export', *va.* վերարտածել։

Refash'ion, *va.* վերաձեւել։

Refection -'շըն, *s.* թեթեւ ճաշ։ -tive ըէֆէք'տիվ, *s.* կազդուրիչ։ -tory, *s.* սեղանատուն, ճաշատուն։

Refer ըէֆըր', *va.* [to] ետ ղրկել, վերադարձնել, յղել, անցնել; 2. համարիլ, ընծայել, վերագրել։ =*vn.* պատշաճիլ, վերաբերիլ, անկ ըլլալ; 2. ակնարկել, ուշ դրուել; 3. ուղղել, դիմել։ -able, -rible ըէֆըր'էպլ, ըէֆըր'էպլ, *a.* վերագրելի, անկ; 2. փոխանցելի։

Referree -ֆըրի', *s.* իրաւարար։

Reference ըէֆ'ըրընս, *s.* վերագրութիւն, վերագրում, վերաբերութիւն, ակնարկութիւն; 2. վկայութիւն, դիմում կամ յուղարկում (հատուածի մը), կոչում (Ս. Գրքէն); 3. ակնարկեալ հատուած; 4. իրաւարարի յանձնում; 5. տեղեկութիւն։ -books. հարցագրեան, հարցափրելի գրքեր։

Referendary ըէֆըրէն'տըրի, *s.* արքունի դիւանակալ որ է -of the Imperial Divan. ամէտճիի տիվանը հիւմայունի, ամէտճի պէյ։

Refine ըէֆայն', *va.* մաքրել, փայ-

լեցընել, ողորկել, յղկել, նրբացնել։ =vn. մաքրուիլ, զտուիլ, նրբանալ, բարականալ։ -dly ռէֆայ'նէտլի, ad. նրբօրէն; 2. զուտ՝ մաքուր կերպով։ -dness, -ment ռէֆայն'էտնէս, s. զտում, մաքրութիւն; 2. ողորկութ.; 3. նրբութիւն, կատարելութիւն, ազնուութիւն։

Refiner -'ըր, s. զտիչ, մաքրիչ։ -nery -ն'ըրի, s. զտարան, զտիչք։

Refit ռէֆիթ', va. նորոգել, վերյօրինել։ -ment, s. նորոգութիւն։

Reflect ռէֆլէքթ', va. [on, upon] ետ զրկել, անդրադարձել, ցոլացընել; 2. փոխարինել։ =vn. անդրադառնալ, ցոլանալ, ցայտել; 2. խորհրդածել, խոկալ; 3. պարսաւել, նախատել։

Reflection ռէֆլէք'շըն, s. անդրադարձութիւն, ցոլացում, պատկեր; 2. խոկում; խորհրդածութ., մտածութիւն; 3. նախատինք, պարսաւ։ -tive ռէֆլէքթ'իվ, a. անդրադարձական, ցոլացուցիչ; 2. մտախոհ, խոհուն; 3. անդրադարձ(բայ) որ եւ Reciprocal verb. -tor ռէֆլէքթ'ըր, s. անդրադարձող, ցոլացընող; 2. ցոլարձակ, ցոլացիկ(հայելի)

Reflex ռէֆ'լէքս, a. ցոլական, անդրադարձական, շրջական։ -ive ռէֆլէք'սիվ, a. խորհուած, մտածուած; 2. ետ դարձած, շրջած; 3. փոխադարձ (բայ)։

Reflexible -լէքս'-, a. ցոլական, ցոլանալի։ -bility -'լիթի, s. -ութ.

Refluence, -cy, s. յետահոսում։ -luent ռէֆ'լուընթ յետահոս։

Reflux ռէ'ֆլըքս, s. յետահոսում; 2. ետ դառնալը, տեղատուութիւն, ամբոխ; 3. զիջում։ =a. յետադարձ

Reform ռէֆօ'րմ, va. բարենորոգել, բարեկարգել; 2. ուղղել, բարեփոխել; 3. վերցնել, փոփոխել; 4. նոր ձեւ տալ, վերաձեւել։ =vn. բարեփոխիլ, ուղղուիլ, շտկուիլ։ =s. բարեփոխութիւն, բարեկարգութ.; 2. ուղղութիւն, ուղղելը։ -school. ղզաստարան։ -ist, s. բարեկարգեան

*Reformation ռէֆըրմէյ'շըն, s. բարեկարգութիւն, բարեփոխութ., բարենորոգութ.; 2. նորոգում; բարձում, ուղղում։ =ռէֆօրմէյ'շըն, s. վերաձեւում, վերակազմում։ -tive ռէֆօր'-, a. վերակազմութեան։ -tory ռէֆօրմէյ'թըրի, a. բարեկարգութեան, բարենորոգութեան։

Reformer ռէֆօր'մըր, s. նորոգիչ, բարեկարգիչ, բարեկարգող, լուսաւորիչ, բարենորոգիչ։

Refract ռէֆրէքթ', va. բեկանել, բեկբեկել (ճառագայթ)։

Refraction ռէֆրէք'շըն, s. բեկում, բեկբեկում։ -tive ռէֆրէք'թիվ, a. բեկիչ, բեկբեկիչ։

Refractory ռէֆրէքթ'ըրի, s. կամակոր, ըմբոստ, յամառ; 2. անհալ (մետաղ)։ -riness ռէֆրէքթ'ըրինէս, s. -ութիւն։

Refragable ռէֆ-, a. հերքելի։

Refrain ռէֆրէյն', va. [from] զսպել, սանձել, նուաճել։ =s. յանկերգ, կրկներգ. Refrain.

Reframe ռէֆրէյմ', va. վերակազմել, ողջաձեւել։

Refrangible ռէֆրէն'-, a. բեկբեկելի, բեկանուտ։ -bility, s. -ութ

Refresh ռէֆրէշ'(թ), va. զօրացընել, կազդուրել, զովացնել, նորոգել; 2. սփոփել, ոգեւորել։ -ing, a. զովարար, զովացուցիչ։ -ment ռէֆրէշ'մէնթ, s. զովութիւն, զովացում; կազդուրում, նորոգում; զովարարեան, կերակուր, զովացուցիչ։

Refrigerate ռէֆրիճ'ըրէյթ, va. զովացնել, պաղեցնել; 2. կազդուրել

Refrigeration -րէյ'շըն, s. զովացում, զովութիւն։ -gerative, -gerant ռէֆրիճըրէյ'թիվ, ռէֆրիճ'ը-

րըընթ, *a.* ցրտացուցիչ, զովացուցիչ (դեղ)։ –tor րէֆրէ'ճըրէյթըր, *s.* ցրտարան, սառնարան (միս եւն. պահելու՝ վակոնի մէջ); 2. պաղարան (Թորանոցի)։

Refuge րէֆ'իուճ, *s.* ապաստարան, ապաւէն, ապաստան։

Refugee –ճի', *s.* փախստական։

Refulgence, –cy րէֆըլ'ճընսի, *s.* փայլին, լուսափայլութիւն, շողին։ –gent –'ճընթ, *a.* շողշողուն, փայլուն, լուսափայլ։

Refund', *va.* ետ դարձնել, վճարել։

Refus'able, *a.* մերժելի։

Refusal րէֆիուզ'ըլ, *s.* մերժում, հերքում; 2. ընտրելու իրաւունք։

Refuse րէֆիուզ', *va.* մերժել, յանձն չառնել; 2. զլանալ, չընդունիլ; չհաւանիլ, դէմ կենալ, չտալ, չթողուլ։ =*vn.* հրաժարիլ, ետ կենալ, չուզել։ =րէֆ'իուս, *s.* աւելորդ, գիրտ; մրուր։ =*a.* մերժուած, ձգուած, զլացուած; 2. անպէտ։

Refutable –ֆիութ'էպլ, *a.* հերքելի, ջրելի; 2. չընդունելիք։

Refutation րէֆիութէյ'շըն, *s.* հերքում, մերժում, եղծ, ջրում։ –tory, Refuting րէֆիութէյ'թըրի, րէֆիու'թին, *a.* սուտ, հերքիչ։

Refute րէֆիութ', *va.* եղծել, ջրել, հերքել; 2. փաստել։

Regain րիկէյն', *va.* վերստանալ, ձեռք բերել, նորէն շահիլ։

Regal րի'կըլ, *a.* արքայական, արքունի որ եւ Kingly, Royal.

Regale րիկէյլ', *va.* սեղան տալ, հրամցնել, մեծարել։ =*s.* խնճոյք, կոչունք, հարկիք, վառեփ։ –ment –'մընթ, *s.* կոչունք, ուրախութիւն։

Regalia րիկէյ'լիէ, *s.* արքայանըշանք (Թագ, գաւազան); շքանշան։

Regality րիկէլ'իթի, *s.* արքայութիւն, իշխանութիւն, վեհապետական իշխանութիւն։

*Regard րիկարտ', *va.* [for, to] նայիլ, հայիլ; 2. դիտել, քննել, զննել; 3. յարգել, մեծարել; 4. նկատել, ակնածել։ =*s.* ակնարկ, հայուածք, նայուածք; 2. ուշադրութիւն; 3. մեծարանք, ակնածանք, բարեւ; 4. վերաբերութիւն։ To have–for. մեծարել, յարգել։ To pay–to, in, with. ուշադիր ըլլալ, ակնածել։ In–to. ըստ, համեմատ։ –ful րիկարտ'ֆուլ, *a.* ուշադիր, զգուշաւոր, ակնածոտ։ –less րիկարտ'լէս, *a.* անհոգ, անուշադիր; 2. անզգոյշ, անտարբեր։

Regatta րիկէթ'թէ, *s.* նաւարշաւ։

Regent րի'ճէնթ, րի'ճընթ, *a.* իշխող, կառավարող, Թագաւորող։ =*s.* վարիչ, կառավարիչ, իշխան; 2. խնամակալ, խնամակալուհի, խնամապետ (իշխան, Թագուհի); 3. երիցագոյն վարդապետ արհեստից, անդամ վարչական ժողովոյ համալսարանաց Ան. –ship, Regency րի'ճընսիշիփ, րի'ճէնսի, *s.* խնամապետութիւն; 2. իշխանութ., կառավարութիւն, հեղինակութիւն

Regenerate րիճէն'ըրէյթ, *va.* վերարտադրել, նորէն բուսցնել; 2. վերանորոգիլ, վերածնիլ Աճ. =*a.* վերարտադրեալ; 2. վերածնեալ, վերստին ծնած Աճ. –ness, Regeneracy, –ration րիճէնըրէյ'սի, րիճէնըրէյ'շըն, *s.* նորոգութիւն, վերածնում; 2. վերածնութիւն, վերստին ծնունդ Աճ. –tive րիճէնըրէյ'թիվ, *a.* վերստին ծնդեան, վերածնական։

Regime րէժիմ', *s.* վարչական ձեւ; 2. կառավարութ., վարչութ.։

Regimen րէճ'իմէն, *s.* վարչութիւն, կառավարութիւն; 2. ողջակական, առողջական կանոն; 3. խնդիր, խնդրառութիւն +.

Regiment րէճ'իմընթ, *s.* գօրա–

գունդ, գունդ աշայ (հեծելագունդ, հետեւակագունդ, հրետագունդ եւն.)։ -al րէճիմէն'թըլ, *a.* զօրագընդային, վաշտային։ -als րէճիմէն'թըլզ, *pl.* (զինուորական, վաշտային) համազգեստ։

Region րի'ճըն, *s.* ընդարձակ աշխարհ, երկիր, գաւառ, սահման; 2. կողմ, մաս, վայր, դրացնութիւն։

Register րէճ'իսթըր, *s.* արձանագրութեան գիրք, տոմար, տետրակ, արձանագիրք; 2. դիւան; դիւանաթուղթ; արձանագրութ., պատշիր, ատենագրութիւն; 3. արձանագրող պաշտօնեայ, դիւանադպիր; 4. ջերմաստիճան, աստիճանացոյց (ջերմաչափի); 5. (երեսի էջերու) համդիպութիւն տպ; 6. փոփոխմունք երգաձայնի, փոխերգաձայն; 7. փակաղակ, քանոն (երգեհոնի, փողերու); 8. (նաւուն ազգայնութիւնը ցցնող՝ մաքսատան կողմէ տրուած) վկայաթուղթ։=*va.* արձանագրել, անցնել, գրել; 2.(նամակը) ապահովագրել, յանձնարարել pkakirs kpdkf։ Parish–. մըկրտութիւն, ամուսնութիւն, մահ արձանագրուած տոմար, ծխատետր, ծխատումար։ –office. գործակալութիւն ծառայից։ –ship րէճ'իսթըրշիփ, *s.* –ութիւն։

Resistrar, –rary րէճ'իսթրըր, –րըրի, *s.* դիւանադպիր, արձանագրող, արձանագիր(պաշտօնեայ); 2.(համալսարանի) դիւանակալ, դիւանադպիր Ան; 3. դիւանապետ kiվruiq osuup ilpusirh; 4. ծխատետրը գրող։–ship, *s.* դիւանակալութիւն։

Regist–:–ration րէճիսթրէյ'շըն, *s.* արձանագրում, արձանագրելը։ –ry րէճ'իսթրի, *s.* արձանագրութ., արձանագիր; 2. դիւանատուն, դիւան kiվruq՝ quijs osuup; 3. արձանագրական տեսչութիւն։

Reg'let, *s.* գծիկ; 2. քանակ տ.

Regnant րէկ'նընթ, *s.* իշխող։

Regorge րէկորճ', *va.* դուրս տալ, փսխել; 2. կրկին կլլել, կուլ տալ։

Regrate րէկ'րէյթ, *va.* (շէնքին) սեւցած քարերը քերել։ –ter րէկ'րէյթըր, *s.* մանրավաճառ։

Regress րի'կրէս, *s.* վերադարձ, վերստանձնում։ –ion րիկրէշ'ըն, *s.* յետադնացութիւն, վերադարձում, յետադարձութիւն։–ive րիկրէս'իվ, *a.* յետադարձիկ, վերադարձող։

*Regret րիկրէթ', *va.* վշտանալ, ցաւիլ, ցաւ զգալ; 2. աւաղել, ափսոսալ։=*s.* սրտի ցաւ, մորմոք, վիշտ, ապաշաւ, զիղջ, ցաւ; 2. հեծութիւն, տհաճութիւն, տրտմութիւն –ful, –table րիկրէթ'ֆուլ, րիկրէթ'թէպլ, *a.* աւաղելի, ցաւալի, խղճալի։

Regular րէկ'իուլըր, *a.* կանոնաւոր, բարեկարգ, շէնք շնորհք, կարգաւոր, կարգով; 2. կանոնական, ճշգրիտ, ճիշդ։ =*s.* կարգաւոր, կրօնաւոր, վանական ղպ. –ly, *ad.* կանոնաւորապէս, շնորհքով, բստ օրինի։ –ity րէկիուլէր'իթի, *s.* կանոնաւորութիւն, կանոնապահութիւն; 2. կանոն, ուղղութիւն։

Regulate րէկ'իուլէյթ, *va.* կանոնաւորել, ուղղել; 2. կարգադրել, կարգի դնել։ –tion –լէյ'շըն, *s.* կանոնաւորութիւն, կարգադրութ.; 2. կարգ, կանոն։ –tor րէկիուլէյ'թըր, *s.* կանոնաւորող; 2. կանոնիչ մաս՝ ապրուած, ուղղիչ, կանոնիչ մեք.

Regulus րէկ'իուլըս, *s.* անտարբծուն՝ զուտ մետաղանիւթ։

Regurgitate րիկըր'ճիթէյթ, *va.* փսխել, դուրս տալ։ =*vn.* դուրս թափել։ –tion րիկըրճիթէյ'շըն, *s.* արծում, փսխելը; 2. կրկին կլլելը։

Rehabilitate րիհէպիլ'իթէյթ, *va.* վերահաստատել, վերատակել, պատիւը շտկել։–tion –պիլիթէյ'շըն, *s.*

վերահաստատում, վերատակում։

Rehear րէհիիր՛, *va.* կրկին լսել; 2. (դատը) վերաքննել։

Rehearsal րէհըրս՛ըլ, *s.* երկրորդում, կրկնութիւն; փորձ ներ; 3. պատմութիւն, ճառ; 4. արտասանութիւն որ և է Recital.

Rehearse րէհըրս(տ), *va.* երկրորդել, կրկնել; 2. պատմել, ըսել; 3. փորձ ընել (առանձին)։

Reichsrath րայխս՛րաթ, *s.* կայսերական խորհրդարան Աւստրիոյ, աւագաժողով։

Reichstag րայխս՛թաք, *s.* Գերմանիոյ կայսերական խորհրդարան, աւագաժողով։

Reigle րէ՛կլ, *s.* խուռուշ, մամանէք։

Reign րէյն, *s.* իշխանութիւն, տէրութիւն, թագաւորութիւն; զօրութիւն։ =*va.* թագաւորել, իշխել, տիրել; 2. ուղղել։

Reimburse րիիմպըրս՛(տ), *va.* ետ դարձնել, վճարել; 2. հատուցանել, փոխարինել։ -ment րիիմպըրս՛մընթ, *s.* վճարում, հատուցում։

Rein րէյն, *s.* սանձ, երասանակ։ =*va.* սանձել, սանձահարել; զսպել։

Reindeer րէյն՛տիիր, *s.* հիւսիսային եղջերու, կորեղջերու, վերջապետ։

Re-inforce, *See* Re-enforce.

Reins րէյնզ, *pl.* երիկամունք, պողոճիկ; 2. գուրգուրանք, կիրք։

Reinstall, Reinstate րիինս-թօ՛ըլ, *va.* վերահաստատել։

Reinsure րիինշու-ր՛, *va.* կրկնակի ապահովագրել։

Reintegrate րիին՛թիկրէյթ, *va.* վերահաստատել, նորէն դնել։

Reissue րիիշ՛շու, *va.* վերստին հրատարակել։ =*s.* երկրորդ տպագրութիւն; 2. երկրորդ հանում։

Reiterate րիիթ՛ըրէյթ, *va.* կրկնել, երկրորդել։ -tion րիիթըրէյ՛շըն, *s.* կրկնութ., կրկնում, երկրորդում։

Reject րէճէքթ՛, *va.* մէկդի ձգել, նետել; 2. մերժել, չընդունիլ; 3. զլանալ։ -able, *a.* մերժելի։

Rejection -՛շըն, *s.* մերժում։

Rejoice րէճօյս՛(տ), *vn.* [at, in] ուրախ ըլլալ, ուրախանալ; 2. բերկրիլ, ցնծալ։ =*va.* ուրախացնել, ուրախ ընել; 2. խնդացնել, զուարթացնել։

Rejoin րէճօյն՛, րէճայն՛, *va.* նորէն միացնել, միաւորել, վերակցել; 2. պատասխանել, պաշտպանել։ -der -՛տըր, *s.* պատասխան; 2. ինքնապաշտպանութիւն դատ.

Rojuvenate, -nize րէճու-վ՛ընէյթ, -վ՛ընայզ, *va.* երիտասարդանալ։

Rekindle րէքայն՛տլ, *va.* նորէն վառել, վերարծարծել, հրահրել։

Relapse րէլէփս՛(տ), *va.* նորէն իյնալ; 2. կրկին մոլորիլ, խոտորիլ; 3. վրիպիլ, ետ դառնալ; 4. իյնալ, մեղանչել։ =*s.* վերանկում, անկում; 2. մոլորում, մեղանչում։ Relapsing-fever. սովատենդ (Իռլանտա, Ռուսիա)։ -ser րէլէփ՛սըր, *s.* նորէն ինկած, վերանկեալ։

Relate րէլէյթ՛, *va.* [to] պատմել, ըսել; 2. ճառել, յիշատակել։ =*vn.* վերաբերիլ, յարաբերիլ, պատկանիլ։

***Relation** րէլէյ՛շըն, *s.* պատմելը, յիշատակութիւն, զրոյց, պատմութիւն; 2. վերաբերութիւն, վերաբերում, պատկանում, յարաբերութիւն, առնչութիւն, կապակցութիւն; 3. ծանօթութիւն; 4. խնամութիւն, ազգականութիւն։ In -of. մասին։ -ship, *s.* ազգականութիւն, խնամութիւն։ -al րէլէյ՛շընըլ, *a.* ազգականութեան, խնամութեան։

Relative րէլ՛ըթիվ, *a.* վերաբերեալ, պատկանեալ, առնչական, վերաբերական; 2. յարաբերական (դե-

բանուն)։ =s. ազգական, խնամի, պարագայ; 2. յարաբերական ։ -ly, ad. վերաբերութեամբ, յարաբերաբար, համեմատաբար, վերաբերմամբ։ -ness րէլէթիվնէս, s. յարաբերութիւն։

Relax րիլէքս՛(տ), va. թուլցնել, թող տալ, հանգիստ տալ, մեղմել, թեթեւցնել; 2. կակուղցնել, ցանցառել, բանալ։ =vn. կակուղնալ, թեթեւնալ; 2. մեղմանալ, թուլնալ, տեղի տալ; 3. իջնել։ -able, a. թուլնալիք։ -ation րիլէքսէյ՛շըն, s. թուլցնելը, թուլութիւն, մեղմութիւն; 2. տկարութիւն, նուաղութիւն; 3. անհոգութիւն։ -ative րիլէքսէյ՛թիվ, a. կակղիչ, լուծողական

Relay -լէյ՛, s. փոխնորդ (ձիան)։ =va. [pp. Relaid] նորէն պառկեցնել։

Releas'able, a. արձակելի։

Release րիլիյս՛(տ), va. [from] անպարտ թողուլ, արձակել, թող տալ, (բանտէն) հանել։ =s. արձակում, զերծում; 2. ներում, թողութիւն; 3. բանտաթողութիւն; 4. փոխանցում, ուրիշի թողուլ, անցունել; որ եւ Releasement; 2. To Free, to Liberate; Freedom.

Relegate րէ՛լիկէյթ, va. զրկել, քշել, արտաքսել; 2. աքսորել, վտարել։ -tion րէլիկէյ՛շըն, s. արտաքսում, աքսոր։

Relent րիլէնթ՛, vn. մեղմանալ, կակուղնալ, թուլնալ; 2. գութը շարժել։ -less, s. անգութ, անողորմ

Relevance, -cy րէ՛լըվընսի, s. վերաբերութիւն, յարմարութիւն, պատշաճութիւն։ -vant րէ՛լըվընթ, a. պատշաճ, յարմար։

Reliable րիլայ՛էպլ, a. արժանահաւատ, վստահելի, հաւատարիմ։ -ness, -bility, s. -ութիւն։

Reliance րիլայ՛ընս, s. վստահութիւն, յոյս; 2. հաւատք, համարում։

Relic րէ՛լիք, s. նշխար, մասունք; մարմին, մաս; մնացորդ, յիշատակ։

Relict րէ՛լիքթ, s. այրի (կին)։

Relief րիլիյֆ՛, s. բարձում (վըշտաց), թեթեւութիւն; 2. օգնութիւն, նպաստ, մխիթարութիւն; 3. դարման, ճար; 4. պահակափոխքն—; 5. քանդակ, բարձրաքանդակ; 6. արտացայտք նկ. Demi—. կիսաքանդակ։ High—. բարձրաքանդակ Out door—. դունէն բաշխուած ողորմութիւն։ In—. արտաքանդակ գապարդիմ։ [մանալու

Relievable րիլիյվ՛էպլ, a. մեղ-

*Relieve րիլիյվ՛, va. [from] վերցնել, բարձրացնել, ազատել, հանել; 2. օգնական՝ ձեռնտու ըլլալ, օգնել; 3. մխիթարել, սփոփել, ամոքել; 4. պահակը փոխել, պահակ ըլլալ որ եւ Alleviate, Assuage.

*Religion րիլի՛ճըն, s. կրօնք, հաւատք; 2. բարեպաշտութիւն, աստուածպաշտութ.։ -ism րիլի՛ճընիզմ, s. կրօնամոլութիւն։ -ist րիլի՛ճընիսթ, a. կրօնամոլ, մոլեռանդ; 2. բարեպաշտ սօֆու։

Religious րիլի՛ճըս, a. կրօնային, կրօնական, կրօնքի; 2. բարեկրօն, երկիւղած, կրօնասէր; 3. վանական, կրօնաւոր; 4. ճշգրիտ, հաւատարիմ։ -ly, ad. աստուածպաշտութեամբ, սրբութեամբ; 2. խղճմտօրէն, ճշգիւ։

Relinquish րիլին՛քուիշ(տ), va. ձգել, թողուլ, լքանել, հրաժարիլ, մերժել։ -ment րիլին՛քուիշմընթ, s. հրաժարում, լքում։

Relinquary րէլի՛քուըրի, s. մասունքի տուփ, մասնատուփ։

Relish րէ՛լիշ(տ), va. [for, of] համը նայիլ, ճաշակել; 2. վայելել։ =vn. անուշնալ, քաղցրանալ։ =s. ճաշակ, համ, ախորժակ, սէր։ -able, a. ախորժելի, քաղցրահամ։

Reluct րիլըքթ', *vn.* ընդդիմանալ, հակառակիլ, մարտնչիլ։

Reluctance, -cy րիլըք'թընս, -սի, *s.* դժկամակութիւն, չկամութիւն։

Reluc'tant, *a.* դժկամակ, ակամայ։ -ly, *ad.* յակամայս, բռնի։

Relume րի'-, *va.* նորէն վառել։

Rely րիլայ', *vn.* [on, upon] ապաւինիլ, վստահիլ, հաւատալ, յոյս դնել; Trust, depend, confide.

Remain րիմէյն', *vn.* [in, at] մնալ, կենալ; 2. կալ, բնակիլ։ =րիմէյնզ', *pl.* խեշերանք, աւելորդ, մնացորդք; 2. նշխար, դիակ, աճիւն; 3. գործք։ *-der. Remaining րիմէյն'տըր, րիմէյ'նին, *s.* մնացած մաս, մնացորդ։

Remake րիմէյք', *va.* վերաշինել։

Remand րիմէնտ', *va.* ետ ղրկել; 2. յետս կոչել; 3. նորէն բանտ ղրկել։

*****Remark** րիմարք'(ք), *va.* [on, upon] դիտել, ուշ տալ, միտ դնել; 2. նշանակել, մատնանիշ ընել, մատնանշել; 3. նշմարել, զանազանել։ =*vn.* դիտողութիւն ընել։ =*s.* դիտողութիւն; 2. ծանօթութիւն; 3. մեկնութիւն։

Remarkable րիմարք'ըպլ, *a.* նշանաւոր, երեւելի, կարեւոր, արտասովոր։ -ness, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* նշանաւոր կերպով, մեծապէս։

Reme'diable, *a.* դարմանելի։

Remedial րիմի'տիըլ, *a.* բուժիչ։

Remediless րէմ'ըտիլէս, րիմիտ'-, *a.* առանց դեղի, անդարմանելի; 2. անազդեցիկ, անզօր։

Remedy րէմ'ըտի, *va.* [for, to, against] դեղ ընել, բժշկել; 2. դարմանել, դեղ տալ; 3. նորոգել, նորել։ =*s.* դարման, դեղ; 4. ճար, հնարք, կերպ։

Remember րիմէմ'պըր, *va.* յիշել, յիշատակել; 2. միտքը բերել։

Remembrance րիմէմ'պրընս, *s.* յիշատակ, յուշիկ; 2. յիշում, յիշատակութիւն։ -rancer -'պրէնսըր յիշատակ, յուշարար, յուշիկ։

Rem'igrate, *va.* վերագաղթել։

Remind րիմայնտ', *va.* յիշեցնել, միտքը բերել։ -er րիմայնտ'ըր, *s.* յիշեցընող, յուշարար։

Reminiscence րէմինի'սընս, *s.* յիշում, յիշատակ; 2. յիշողութ., յուշաւորութ.; 3. յուշք, յուշիկք։

Remise րիմայզ', *va.* շնորհել։

Remiss րիմիս', *a.* դանդաղ, թոյլ, տկար; 2. անհոգ, անփոյթ։ -ly, *ad.* անհոգաբար, հարեւանցի։ -ness, *s.* անփութութիւն, դանդաղութիւն։

Remis'sible, *a.* ներելի, թողլի։

Remission րիմի'շըն, *s.* թողուլը, շնորհում, շնորհելը; 2. վերջ, վերջում; 3. թեթեւացում, նուազում։

Remit րիմիթ', *va.* տալ, դարձնել; 2. աւանդել, յանձնել; 3. ղրկել; 4. անցնել, փոխանցել; 5. շնորհել, ներել; 6. թուլցնել։ =*vn.* թուլնալ, մեղմանալ; 2. թեթեւնալ։ -ment, Remittal րիմիթ'մընթ, րիմիթ'ըլ, *s.* տալը, յանձնում; 2. թողութիւն; 3. բանտարկում։ -tance րիմիթ'ընս, *s.* (դրամի) փոխանցում հավալէ; 2. փոխանցեալ (դրամ)։ -tent րիմիթ'ընթ, *a.* ատեն ատեն պակսող, մեղմընդհատ ել. -ter րիմիթ'ըր, *s.* առաքող էն; 2. վերահաստատութիւն (իրաւունքի) էր. -tor րիմիթ'ըր, *s.* վերահաստատող էր.

Remnant րէմ'նընթ, *s.* մնացած մաս, մնացած, մնացորդ; 2. նշխար, բեկոր, կտոր։

Remodel, Remold, Remould րիմատ'ըլ, րիմօլտ', *va.* վերաձեւել, վերաշինել։

Remonstrance րիմոն'սթրընս, *s.* դիտողութիւն, ազդարարութիւն;

2. յանդիմանութիւն, խրատ; 3. ճաճանչ (Սրբութեան) պղ. -rant -'ստրընթ, a. խրատական։ =s. խրատող, յանդիմանող։

Remonstrate րէմոն'ստրէյթ, vn. [*with* a person, *against* a thing] դիտողութիւն ընել, դիտել; 2. խրատել, առարկել; 3. յանդիմանել։

Remorse րէմորս', s. խղճի խայթ, տագնապ։ -ful -'ֆուլ, a. խղճահար -less, a. անգութ, անխիղճ։

Remote րէմօ'թ, a. հեռաւոր; 2. հեռու, օտար։ -ly, ad. հեռուէն, ի հեռուստ; 2. թեթեւօրէն։ -ness րէմօթ'նէս, s. հեռաւորութիւն։

Removable րէմու'վէպլ, a. շարժելի, փոխադրելի; պաշտօնանկելի։ -bility, s. -հանգամանք։

Removal րէմու'վըլ, s. տեղափոխութիւն, շարժում; 2. հեռացում, արտաքսում; 3. պաշտօնափոխութիւն; 4. բարձում, վերջացնելը։

Remove րէմու'վ, va. [from] տեղափոխել, փոխադրել, շարժել; 2. պաշտօնանկ ընել; 3. հեռացնել, աքսորել; 4. վերջացնել, վերցնել։ =vn. տեղափոխութիւն ընել, մեկնիլ; 2. հեռանալ, գաղթել; 3. թիկունք դարձնել։ =s. շարժում, տեղափոխութիւն; 2. մեկնում, հեռացում; 3. պաշտօնանկութիւն; 4. միջոց, հեռաւորութիւն; 5. աստիճան որ եւ Removal.

Remunerable րէմիու'նըրէպլ a. վարձատրելի։ -nerate րէմիու'նըրէյթ, va. վարձատրել; 2. փոխարինել, փասը տալ, տուժել։

Remuneration -միունըրէյ'շըն, s. վարձատրութիւն, վարձ, փոխարէն։ -tive, -tory -միու'նըրէյթիվ, -'թըրի a. փոխարինական; 2. շահաւէտ։

Renaissance րէնէսանս', s. վերածնութիւն — Եւրոպայի (1453-1610)։

Renal րի'նըլ, a. երիկամային։

Renard րէն'ըրտ, s. աղուէս, աղուէս անուար (վէպերու մէջ միայն)։

Renascence, -cy րէնէս'ընսի, s. նորոգում, վերաբուսում, վերկենդանացում; 2. վերածնութիւն։ -cent -'ընթ, a. վերածնեալ, վերաբուսեալ, վերանորոգեալ, վերկենդանացեալ։

Rencounter, -countre րէնքաուն'թըր, րէնքուուն'թըր, s. պատահում, հանդիպում; 2. բախում, յանկարծական կռիւ։ =va. պատահիլ, հանդիպիլ; 2. բախիլ, ընդհարիլ։

Rend րէնտ va. [Rent, -ding.] պատռել, պատռտել; 2. ճեղքել, բաժնել։

Render րէն'տըր, va. դարձնել, վերադարձնել, տալ, ետ տալ; 2. հատուցանել; 3. մատուցանել, ընել, ընծայել; 4. յանձնել; 5. թարգմանել; 6. իմացնել; 7. շինել։ -able րէն'տըրէպլ, a. հատուցանելի։ -ing րէն'տըրին, s. պատի ծեփ; 2. թարգմանութիւն։

Rendezvous րէն'տէվու, va. ժամադրել, միանալ։ =s. ժամադրութիւն; 2. ժամադրավայր, ժամավայր

Rendition րէնտի'շըն, s. անձնատուութիւն, անձնատրութիւն; 2. յանձնում, վերադարձնելը; 3 թարգմանութիւն։

Renegade, -gado րէն'իկէյտ, -կէյ'տօ, s. ուրացող, ուրացեալ, հաւատուրաց; 2. դասալիք, փախստական; 3. դատարկապորտ։

Renew րէնիու', va. նորոգել, նորել; 2. նոր կեանք տալ; 3. վերսկսիլ, կրկնել; 4. վերահաստատել (ուխտ)։ -able, a. նորոգելի, նորոգուելիք։ -edly րէնիու'էտլի, ad. դարձեալ, անգամ մ'ալ, կրկին։

Renewal րէնիու'ըլ, s. նորոգում; 2. նորոգուած իր։ [ըեւ]։

Ren'iform. a. երիկամաձեւ (տե-

Renitent րէն'իթէնթ, րէնի'թընթ, a.

դիմացկուն, տոկուն, դիմադրող, ընդդիմակաց; 2. ընդդիմահար բնդ.

Rennet րէն'էթ, s. որոճայնոց 4րդ ստամոքսը, խախացոց գիրգ պայրը։

*Renounce րէնաուն'(թ), va. հրաժարիլ, քաշուիլ, ձգել, թողուլ; 2. ուրանալ, ժխտել։ *-ment րէնաուն'մէնթ, s. հրաժարում, ձգելը։

Renovate րէն'օվէյթ, va. նորոգել։ -tion, s. նորոգում, նորոգութ.

Renown րէնաուն', s. համբաւ, անուն, հռչակ։ Renowned րէնաունտ', a. հռչակաւոր, համբաւաւոր, անուանի։ -ly, ad.

Rent րէնթ, imp. & pp. of Rend. =s. պատառուած, ճեղք, հերձ, բաժանում; 2. վարձ, եկամուտ, հասոյթ; 3. հասութաթուղթ (տէրութեան), ռանդ Գր. =an. վարձու տալ կամ բռնել, վարձել; 2. վարձու տրուիլ։ -roll. հասատոմար։ -able, a. վարձելի։ -al րէն'թըլ, s. հասատոմար։ -er րէնթ'ըր, s. վարձակալ, վարձաբնակ։

Renter րէն'թըր, va. յարեւմած կարել, միաւորել, հիւսել։

Renunciation րէնընսիէյ'շըն, s. հրաժարում, հրաժեշտ, ձգելը; 2. անձնուրացութիւն։

Reorganize րէօր'կընայզ, va. նորէն կազմակերպել, վերակազմել։ -zation, s. վերակազմութիւն։

Rep րէփ, a. չուանային, -նման։

Repair րէփէէր', va. նորոգել, կարկտել; 2. հատուցում տալ՝ ընել; 3. դարմանել, շինել, տեղը բերել։ =vn. վերադառնալ, երթալ, դիմել։ =s. նորոգում, հատուցում, դարմանում։ -able, Reparable րէփէէր'էպլ, a. նորուելիք, նորոգելի; 2. հատուցանելի, դարմանելի։

Reparation րէփէրէյ'շըն, s. նորոգութիւն; 2. հատուցում, տոյժ; 3. դարման։ -tive րէփէէ'րէթիվ, s. նորոգութիւն, հատուցում։ =a. նորոգիչ, դարմանիչ, յարդարող։

Repartee րէփարթէ', s. (պատրաստ) պատասխան։ =vn. շուտով՝ կծու պատասխանել։

Repass րէփէս', an. նորէն անցնիլ, նորէն դառնալ։

Repast րէփէսթ', s. հացկերոյթ, սեղան; 2. կերակուր, ուտեստ։

Repay րէփէյ', va. կրկին վճարել, վերադարձնել, հատուցանել, վճարել; 2. փոխարինել; 3. վարձատրել; 4. գոհացնել։ -able րէփէյ'էպլ, a. (յետոյ) վճարելի։ -ment րէփէյ'մէնթ, s. վճարում, հատուցում։

*Repeal րէփէլ', va. յետս կոչել; 2. խափանել, ջնջել։ =s. յետս կոչում; 2. խափանում, ջնջում։

Repeat րէփէթ', va. կրկնել, երկրորդել։ =s. կրկնում, կրկնութ.; 2. կրկնանիշ եր. -edly րէփէէթ'էտլի, ad. կրկին կրկին, իրարու ետեւ։ -er րէփէէթ'ըր, s. կրկնող, կրկնիչ; 2. կրկնահար ժամացոյց։

Repel րէփէլ', an. ետ մղել, ետ հրել; 2. ետ քշել, վանել; 3. ընկճել; 4. դիմադրել; 5. մերժել, չընդունիլ։ -lence, -cy րէփէլ'լընսէ, s. վանողական զօրութիւն։ -lent րէփէլ'լընթ, a. վանողական, վանիչ (ոյժ); 2. խոտորիչ (դեղ)։

Repent րէփէնթ', vn. [of] զղջալ, զեղջի գալ։ =րէփ'ընթ, a. գետնասող, սողկագնաց։ -ance րէփէնթ'ընս, s. ապաշաւ, ապաշխարութիւն, զեղջ, ստրջանք։ -ant, -er րէփէնթ'ընթ, րէփէնթ'ըր, a. զղջացող, ապաշխարող։ [մարդել։

Repeople րէփէ'փըլ, va. բազմա-

Repercussion րէփըրքըշ'ըն, s. յետամղում, անդրադարձում, ներքսավարութիւն։ -sive -քըս'իվ, a. ետ հրող, ներքսավար, ետ մղուած։

Repertory րէփ'ըրթըրի, s. ցանկ,

ցուցակ, ադիւսակ, տօմար։

Repetend րէփէթէնտ', s. անվերջ կոտորակի միացորդ թիւ, շրջան։

Repetition րէփէթիշ'ըն, s. կրկնաբանութիւն, կրկնում, կրկնութիւն; 2. խօսիլը (դասը), կրկնում, փորձ (դասի)։ -titous րէփէթիշ'ըս, a. կրկնուող։

Repine րէփայն', vn. [at] քրթմընջել, մռմռալ, տրտնջել, դժգոհիլ; 2. նախանձիլ։ -er րէփայն'ըր, s. քրթմնջող; 2. տրտրացող։

Replace րէփլէյս'(դ), va. նորէն դնել, տեղաւորել, զետեղել; 2. մէկուն տեղը դնել; 3. յաջորդել, փոխանորդել; 4. վերստին վճարել։

Replant րէփլէնթ', va. նորէն տնկել; 2. (տունկը) փոխադրել։ -ation րէփլէնթէյ'շըն, s. (տնկոց) փոխադրութիւն։

Replenish րէփլէն'իշ(դ), va. լեցնել։ [ցուն, լեցուն։

Replete րէփլիյթ', a. [with] լեփլե-

Repletion րէփլի'շըն, s. լիութ., առատութիւն; 2. արիւնաշատութիւն, խուկում եւն. -tive, a. լեցնող։

Replevin, Replevy րէփլէ'վին, s. բարձում; արգել. ք. վերցնող գիր էր

Replica'tion, s. պատասխան։

*Reply րէփլայ', an. պատասխանել, պատասխան տալ։ =s. պատասխան։

Repolish րէփո'լիշ, va. վեր. յղկել

Report րէփօրթ', an. տեղեկութիւն տալ, պատմել; 2. տեղեկագրել; 3. ներկայանալ, գտնուիլ։ =s. տեղեկագիր, տեղեկութիւն, տեղեկատուութիւն; 2. զրոյց, լուր, համբաւ; 3. ձայն, ճայթիւն (հրազինուց) որ եւ Account.

Reporter րէփօր'թըր, s. տեղեկագիր, լրաբեր, տեղեկաբեր; 2. սղագիր, գրագիր։ -ting րէփօր'թին, s. տեղեկաբերութիւն; 2. տեղեկագիր, -գրութիւն։

Reposal րէփօ'զըլ, s. դնելը, զետեղելը; 2. հանգչիլը, հանգիստ։

Repose րէփօ'զ, va. [on, upon] դնել, նստեցնել, հանգչեցնել, հանգըստացնել; 2. հանգիստ տալ, պառկեցնել; 3. աւանդ տալ, դնել։ =vn. հանգչիլ, քնանալ, հանգիստ առնուլ, հանգստանալ; 2. կանգ առնուլ, կենալ; 3. վստահիլ; 4. (բան մը) ձգել։ =s. հանգիստ, հանգըստութիւն; 2. քուն, հանդարտութիւն, անդորրութիւն; 3. հանգըստավայր (նկարի)։ -dness րէփօ'զէտնէս, s. հանդարտութիւն։

Reposit րէփո'զիթ, va. վստահիլ, աւանդ դնել։ -ory րէփո'զիթ'ըրի, s. շտեմարան, մթերանոց, պահարան։

Repossess րէփըզէս'(դ), va. վերըստին ստանալ, տիրել, վերստանալ։ -ion -զէ'շըն, s. վերստացում։

Reprehend րէփրէհէնտ', va. կշտամբել, յանդիմանել; 2. մեղադրել։ -er -հէնտ'ըր, s. յանդիմանող։

Reprehensible րէփրէհէն'սիբլ, a. պարսաւելի, եպերելի։ -ness, s. -ութիւն։ -ly, ad.

Reprehension րէփրէհէն'շըն, s. պարսաւանք, եպերանք, դարով։ -sive, -sory րէփրէհէն'սիվ, -հէն'սըրի, a. յանդիմանական։

Represent րէփրէզէնթ', va. նորէն առջև հանել, ներկայացնել; 2. ներկայացում ընել, ցուցնել; 3. նկարագրել; 4. ներկայացուցիչ ըլլալ, փոխանորդել, ներկայել։

Representation -զէնթէյ'շըն, s. ներկայացում, ցցնելը; 2. ձեւացում; 3. պատկեր, օրինակ, ձեւ; 4. նկարագրութիւն; 5. երեսփոխանութ., ներկայացուցիչք։ -tive -'թէթիվ, a. ներկայացնող, փոխանորդող։ =s. ներկայացուցիչ; 2. փոխանորդ, երեսփոխան։ House of -s. երեսփոխանական ժողով Ա.Մ.

Repress րիփրէ՛ս(ս), *va.* ճնշել, զսպել։ -ion րիփրէ՛շըն, *s.* արգիլում, զսպում։ -ive րիփրէ՛սիվ, *a.* զըսպողական, ճնշիչ; 2. կասեցուցիչ։

Reprieve րիփրի՛վ, *va.* յապաղել, ի կախ ձգել; 2. ուշացնել, յետաձգել։ =*s.* յամբերդ, յետաձըգում (մահապատիժի); 2. դուլ, դադար։

Reprimand րէփ՛րիմէնտ, *va.* սաստել, կշտամբել, յանդիմանել։ =*s.* սաստ, կշտամբանք, յանդիմանութ

Reprint րիփրի՛նթ, *va.* վերատըպել, նորէն տպել։ =րի՛փրինթ, *s.* վերատպում, նոր տպագրութիւն։

Reprisal րիփրայ՛զըլ, *s.* փոխարէն, վնաս, վրէժխնդրութիւն։

Reprise րիփրայ՛զ, *s.* վարձ էր.

***Reproach** րիփրօ՛չ(ս), *va.* [for] մեղադրել, երեսը զարնել; 2. չեխել, յանդիմանել։ =*s.* մեղադրանք, ստգտանք, պարսաւ, եպեր։ -able. *a.* մեղադրելի, պարսաւելի։

***Reproachful** -չ՛ֆուլ, *a.* նախատալից, թշնամական, անգոսնելի։ -ly, *ad.* նախատանօք։

Reprobate րէփ՛րօպէյթ, *va.* մերժել, անարգել, դատապարտել, խոտել։ =*a.* խոտեալ, խոտան, վատթար։ =*s.* ամբարիշտ, չար, սրիկայ։ -ness. **Reprobation** րէփրօպէյթ՛նէս, -պէյ՛շըն, *s.* պարսաւ, դատապարտութիւն, խոտում, մերժում։

Reproduce րիփրօտիու՛ս. *va.* արտադրել, օրինակը հանել; 2. նորէն յառաջ բերել, բուսցնել; 3. վերարտադրել։

Reproduction րիփրօտը՛քշըն, *s.* արտադրութիւն, արտատպում; 2. վերարտադրութիւն, ծնողագործութիւն; 3. արգասաւորութիւն, սերում։ -tive. -tory րիփրօտը՛քթիվ, -թը՛րի, *a.* վերարտադրիչ, արգիւնաբեր։

Reproof րիփրու՛ֆ, *s.* կշտամբանք, պարսաւ։

Reprovable րիփրու՛վէպըլ, *a.* մեղադրելի, պարսաւելի։

Repro'val, *s.* յանդիմանութ.։

***Reprove** րիփրու՛վ, *va.* [of, for] յանդիմանել, կշտամբել; 2. պարսաւել, մեղադրել։

Reptile րէփ՛թիլ, *a. s.* զեռուն, սողուն (կենդանի) hաշkrաp; 2. ստորացող; 3. գետնաքարշ; 4. չարաճճի, գձուձ։

Republic րիփըպ՛լիք, *s.* հասարակապետութիւն, հանրապետութիւն։ -of letters. գրագիտաց դաս։ -ation -քէյ՛շըն, *s.* վերատպում։

Republish րիփըպ՛լիշ(ս), *va.* վերհրատարակել, վերատպել (ուրիշ երկիր)։ [ժելի, հրաժարելի։

Repudiable րիփիու՛-, *a.* մեր-

Repudiate րիփիու՛տիէյթ, *va.* թողուլ, մերժել, հրաժարիլ; 2. (կին) արձակել։ -ation րիփիուտիէյ՛շըն, *s.* հրաժարում; 2. կնաթողութիւն, ապահարզան։ -tor -էյ՛թըր, *s.* կնաթող։

Repugnant րիփըկ՛նընթ, *a.* [to] հակառակ, դժկամակ; 2. ներհակ, թշնամի։ -ly, *ad.* -nance, -cy րիփըկ՛նընսի, *s.* խորշում, դժկամակութիւն։

Repulse րիփըլ՛ս(ս), *s.* յետս մղում, վանում; 2. մերժում, զլացում։ =*va.* ետ մղել, քշել, վանել, ի բաց մղել; 2. մերժել, զլանալ։

Repulsion րիփըլ՛շըն, *s.* վանելը, վանողութիւն։ -sive րիփըլ՛սիվ, *a.* վանողական, մերժողական; 2 ցուրտ, այլամերժ; 3. խորշող, քաշուող։

Repurchase, *va.* նորէն գնել, կրկին ծախու առնել, վերագնել։

Reputable րիփիու՛թէպըլ, *a.* յարգելի, մեծարգոյ։ -ly, *ad.* պատուաւոր կերպով, պատուով։

Reputation րէփիու-թէ'շըն, s. համբաւ, բարի անուն, պատիւ։

Repute րէփիու-թ', va. համարել, կարծել, ճանչնալ; 2. տեղ դնել։ =s. կարծիք, համարում; 2. պատիւ, համբաւ։ -dly րէփիու-թ'էտլի, ad. առհասարակ, տարաձայնութեամբ։

Request րէքուէսթ', s. հայցըւած, խնդրուածք, խնդիր, խընդրանք; 2. շնորհ; 3. աղաչանք։ =va. հայցել, խնդրել, ուզել; 2. աղերսել, աղաչել։ -er րէքուէսթ'ըր, s. աղերսարկու, աղերսող։

Requiem րէքուիէ'մ, s. հոգեհանգիստ, հանգստեան (պաշտօն) էջ.

Requirable րէքուայր'էպլ, a. խնդրելի, պահանջելի, ուզելի։

Require րէքուայր', va. ուզել, խնդրել, պահանջել; 2. կարօտիլ։ -ment րէքուայր'մէնթ, s. պահանջանք, պահանջում; 2. հարկ, պէտք; 3. պահանջոտութիւն։

Requisite րէք'ուիզիթ, a. պահանջուած, հարկ եղած; 2. հարկաւոր, անհրաժեշտ էր. -ness րէք'ուիզիթնէս, s. պէտք, հարկ։

Requisition րէքուիզի'շըն, s. պահանջանք, պահանջում; 2. խնդիր, խնդրանք; 3. հրաւիրագիր ։

Requital րէքուայ'թըլ, s. փոխարէն, հատուցում, տրիտուր։

Requite րէքուայթ', va. փոխարէնը հատուցանել, փոխարինել; 2. վարձատրել որ եւ Reward.

Rereward, *See* Rearguard.

Reredos րէյր'տօս, s. պըշտակ՝ շըրջապարդ խորանի; 2. խորանի ծածկոյթ; 3. վառարանի կռնակ, ետընըրուր որ եւ Alter-piece.

Resail րէ'սէյլ, an. ետ երթալ, կրկին նաւել։ [ճառում։

Resale րէսէյլ', s. վերստին վա-

Rescind րէսին'տ, va. ջրել, ջընջել; 2. խափանել; 3. յետս կոչել։

Rescission րէսիժ'ըն, s. ջնջում, դաշնեղծութիւն, խափանում։ -sory րէս'իժըրի, s. դատի ջնջումը պահանջելու գլխաւորութիւն, ջընջման պատճառ։

Rescript րէ'սքրիփթ, s. հրովարտակ, (կայսերական) հրաման; 2. (պապական) կոնդակ։ -ion -րիփ'շըն, s. նամակի դէմ, պատասխան ։

Rescu'able, a. ազատելի։

Rescue րէս'քիու, s. [from] օգնութեան հասնիլ, օժանդակել, փրկել։ =s. փրկութիւն։

Research րէսըրչ'(թ), s. խուզարկութիւն, հետազօտութ., խոյզ, վերախոյզ, խնդիր։ =va. նորէն փընտըռել, հետազօտել; 2. խուզարկել, փնտռել; 3. քննութիւն կատարել որ եւ To search again.

Reseat րէսիյթ', vn. նորէն նըստեցընել, հաստատել, վերահաստատել որ եւ To seat again.

Reseda րէսի'տէ, s. յափրուկ, սիրածաղիկ։ Wild–. կանչխոտ։

Reseize րէսիյզ', va. նորէն գրաւել, բռնել; 2. համակել, ձեռք անցնել (արտ, պարտէզ, հող)։

Reseizure րէսիժ'ըր, s. վերագրաւում, նորէն ձեռք անցնելը։

Resell րէսէլ', va. առնել՝ ծախել, նորէն ծախել, վաճառել։

Resemblance րէզէմ'պլէնս, s. [to, between] նմանութիւն; 2. երեւոյթ, կերպարան ։

Resemble րէզէմ'պլ, va. նման լինիլ, նմանիլ; նմանցնել, բաղդատել [հայցական կուզէ եւ ոչ տրական։ It–s a rose. վարդի կնմանի։]

Resent րէզէնթ', va. զգալ; ըզգածուիլ, սիրտը մնալ; 2. ցաւիլ, սրդողիլ; 3. քէն՝ վրէժ պահել։ -er րէզէն'թըր, s. դիւրազգրգիռ, դիւրազգած, զգայուն ։ -ful րէզէնթ'ֆուլ, a. զգայուն, ոխակալ։ *-ment

րէզըրվ'ձնդ, s. զգայնութիւն; 2. դժ. քինապահութ.; 3. տհաճութ.

Reservation րէզըրվէյ'շըն, s. վերապահութիւն, վերապահում; 2. զգուշութիւն, խոհականութիւն; 3. սեղմում, ամփոփում։ —tory րէզըրվէյթըրի, s. պահելու տեղ, պահարան, ընդունարան։

Reserve րէզըրվ', va. ետ բռնել, պահել; 2. սահմանել, վերապահել. =s. վերապահութ., վերապահում; 2. պահեստի գունդ՝ բանակ, պահեստազօր, պահեստագունդ խնիխեար ասկերի; 3. վերապահեալ որսարան, պահեստ; 4. պահեստի բանակ, պահեստագրամ; 5. ամփոփութիւն, խոհականութիւն, զգուշութիւն, խոհեմութիւն, մտային վերապահում, զգուշաւորութիւն; 6. արգելք։

Reserved րէզըրվդ', a. վերապահեալ; 2. զգոյշ, խոհական, պաղ, ինքնամփոփ։ —ly, —'էդլի, ad. զգուշութեամբ, խոհեմ կերպով։ —ness րէզըրվ'էդնէս, s. խոհականութիւն, շրջահայեցութիւն։

Reservoir րէզըրվուար', s. ջրշտեմ, ջրամբար սարնիճ, ջլամպոլ։

Reset րիսէթ', va. նորէն դնել՝ շարել; 2. զետեղել, տեղաւորել։

Resettle րիսէ'թլ, va. նորէն հաստատել, վերահաստատել։ —ment րիսէթ'լմէնթ, s. հանդարտեցնելը, վերահաստատում։

Reside րէզայդ', va. բնակիլ, նստիլ, կենալ։ —nce, —ncy րէզ'իտընս, s. բնակութիւն, կայան, նըստոց; 2. պաշտօնատեղի, պաշտօնավայր; 3. բնակարան, բնակատեղի։

Resident րէզ'իտընթ, a. բնակեալ, բնակող, հաստատուած։ =s. բնակիչ, բնակող; 2. երկրորդական տեղակալ, պատուիրակ nr ևւ Residenter. —iary րէզիտէն'շըրի, a. բընակող, կեցող, բնիկ։ =s. (օտար արքունիքի քով) նախարար, (հիւր) պատուիրակ; 2. փոխ-աւաքնորդ։

Resider րէզայ'տըր, s. բնակող։

Residual րէզիտ'իուըլ, a. մնացորդ, մնացած; 2. աւելորդ։

Residuary րէզիտ'իուըրի, a. յաւելուածոյ, յաւելուածական։ —legatee. ժառանգութեան մնացորդին կտակակատար, հրիտակառու։

Residue րէզ'իտիու, s. մնացորդ (հաշուի), մնացած մաս։

Residuum րէզիտ'իուըմ, s. մնացորդ, մնացած; 2. դիրտ ս.

*Resign րէզայն', va. թողուլ, ձըգել, հրաժարիլ; 2. յանձնել, տալ։

*Resignation րէզիգնէյ'շըն, s. թողուլը, հրաժարում; 2. համակերպութիւն, համակամութիւն, հըպատակութիւն։

Resigned րէզայնդ', pa. համակամ, հնազանդ; 2. հպատակ, հլու։

Resilience, Resilition րէզիլ'իընս, րէզիլիշ'ըն, s. ետ նետուիլը, ոստնում։ —lient րէզիլ'իընթ, a. ետ նետուող, ոստուն, ետ ցատկող։

Resin րէզ'ին, s. ռետին։ —ous րէզ'ինըս, a. ռետինային։ —electricity. ժխտական ելեկտրականութիւն։

Resist րէզիսթ', va. դիմանալ, դիմադրել, հակառակիլ, ընդդիմանալ; 2. տոկալ։ —ance րէզիսթ'ընս, s. դիմադրութիւն, դիմակալութիւն, դիմադարձութիւն; 2. արգելք, դժուարութիւն։ —ant րէզիսթ'ընթ, a. դիմադրող, ընդդիմակաց; 2. դիմացկուն, տոկուն։ —er րէզիսթ'ըր, s. ընդդիմակաց։ —less, a. անընդդիմադրելի։

Resis'tible, a. հակառակելի։

Resoluble րէզ'օլիուբլ, a. դիւրալոյծ, լուծելի, հալելի։

Resolute րէզ'օլիութ, a. խիզախ, անվեհեր; 2. քաջ, հաստատամիտ։

-ly, *ad.* աներկիւղ, համարձակ։ -ness, *s.* -ութիւն։

*Resolution րէզօլիու՛շըն, *s.* լուծում, բաժանում, որոշում; 2. խորհուրդ, միտք; 3. հաստատամտութ.; 4. մեկնութիւն, լուծում ꜰ.

Resolvable րէզօլ՛վէպլ, *a.* լուծելի, հալելի։

Resolve րէզօլվ՛, *va.* [on, upon] լուծել, հալեցնել; 2. կակղցնել, բաժնել; 3. վերլուծել, բացատրել; 4. տեղեկութիւն տալ; 5. համոզել, սահմանել, որոշել; 6. իջեցընել, փարատել (ուռեցք) բժ. =*vn.* հալիլ, լուծուիլ; 2. որոշել։ =*s.* դիտաւորութիւն, որոշում; 2. վճիռ; 3. տեղեկութ., բացատրութ.

Resolved րէզօլվտ՛, *a.* հաստատամիտ; 2. որոշուած, վճռուած։ -ly, *ad.* հաստատամտութեամբ։ -ness, *s.* -տութիւն։

Resolvent րէզօլ՛վընթ, *a.* փարատիչ, լուծիչ (ուռի) բժ.

Resonance րէզ՛ընէնս, *s.* հնչականութիւն եւ; 2. հնչիւն։ -nant, *a.* հնչուն, սաստկաձայն; հնչական։

Resorbent րէսօրպ՛ընթ, *s.* ներծծիչ, կլլող, ներս քաշող։

Resort րէզօրթ՛, *vn.* դիմել, երթալ, յաճախել; 2. ապաւինիլ։=*s.* դիմում, յաճախում, այցելութիւն; 2. ժամադրավայր, ժողովատեղի; 3. ապաստան, -տանարան (ատեանի)

Resound րէզաունտ՛, *an.* ձայն տալ, արձագանգել, անդրադարձել; 2. գովաբանել։ =րի՛սաունտ, *va.* նորէն ձայն հանել, հնչել։

Resource րէսօրս՛, *s.* յոյս, ապաւէն; 2. ճարճարակ, ճամբայ, միջոց, ճար, աղբիւր; 3. ինչք; 4. (դրամական) միջոց, դրոշմ։ -less, *s.* ճարճարակ չունեցող, անճարակ։

Respect րէսփէքթ՛, *va.* մեծարել, յարգել, ակնածիլ; 2. խնայել; վերաբերիլ։ =*s.* ակնածութիւն, յարգանք, մեծարանք, պատկառանք; 2. անուն, համբաւ; 3. վերաբերութիւն; 4. շարժառիթ, նպատակ, պատճառ; 5. նկատում, հայեցուած; 6. խոհեմութ.։ In-of. նկատմամբ։

Respectable րէսփէքթ՛էպլ, *a.* յարգելի, յարգոյ, մեծարելի, պատկառելի; 2. բաւական (տգեղ)։ -ness, -bility, *s.* -ութիւն։ -ly րէսփէքթէպ՛լի, *ad.* յարգանօք; 2. ըստ բաւականին, ձեռք տալու չափ

Respectful րէսփէքթ՛ֆուլ, *a.* յարգելի, յարգանք; 2. ակնածական։ -ly, *ad.* պատկառանօք, մեծարանօք։ -ness, *s.* -ութիւն։

Respecting րէսփէքթ՛ինկ, *ad.* նըկատմամբ, վերաբերեալ; գալով։

Respective րէսփէքթ՛իվ, *a.* փոխադարձ, ամէն մէկն իր, անձնիւր; 2. պատկանեալ, վերաբերեալ։ -ly, *ad.* վերաբերութեամբ; 2. փոխադարձաբար իւրաքանչիւրը; 3. յարաբերաբար, համեմատաբար։

Respell րէսփէլ՛, *va.* վերահեգել։

Respirable -փայր՛-, *a.* շնչելի։

Respiration րէսփիրէյ՛շըն, *s.* շնչառութիւն, շունչ, շնչում։ -tor -րէյ՛թըր, *s.* շնչատու գ. -tory րէսփայ՛րէթըրի, *a.* շնչառական, շնչական

Respire րէսփայր՛, *an.* շունչ առնել, տալ, շնչել; 2. շունչ առնուլ, հանգչիլ որ եւ To breathe.

Respite րէս՛փայթ, *s.* դուլ, դադար, հանգիստ, թոյլ; 2. ժամանակ; 3. պայմանաժամ, յետաձգում (պատժոյ)։ =*va.* ի կախ թողուլ, առկախել, կախակայել։

Resplendence, -cy րէսփլէն՛տէնս, *s.* լուսափայլութիւն, փողփողում։ -dent -լէն՛տընթ, *a.* լուսափայլ, փայփլուն, շողշողուն։

Respond րէսփոնտ՛, *vn.* պատաս-

խան տալ, պատասխանել ; 2. յարմարիլ, համապատասխանել ; 3. փոխարինել։ -ent րէսբոնտ'ընթ, *a.* համապատասխանող, համաձայն։

Response րէսբոնս', *s.* պատասխանելը, պատասխան։

Responsible րէսբոն'սըպլ, *a.* երաշխաւոր, պատասխանատու ; 2. վստահելի։ -ness, -bility, *s.* պատասխանատուութիւն ։

Responsive րէսբոն'սիվ, *a.* պատասխանող, -նական, -նատու ; 2. համեմատ, պատշաճ, փոխադարձ ընթերցում ; 3. փոխասաց, փոփոխ (սաղմոսասացութիւն) ։ -reading, փոխասացութիւն։ -sory րէսբոն'սըրի, *a.* պատասխանական ։

Rest րէսթ, *s.* հանգիստ, հանգստութիւն; 2. հանդարտութիւն, անդորրութիւն; 3. դադար, դուլ; 4. յենարան, բուն; 5. հանգստարան; 6. լռութիւն, հանգիստ քառ. էր. (նշան); 7. մնացորդ, մնացած մաս, մնացած։ =*vn.* [in, at, on, upon] հանգչիլ, դադար առնուլ ; 2. հանդարտիլ ; 3. հանգստանալ ; 4. կռթնիլ, յենուլ ; 5. քնանալ, ննջել ; 6. մեռնիլ, վախճանիլ ; 7. ապաւինիլ, յուսալ։ =*va.* հանգչեցընել, դնել ; 2. հանգստացնել, հաճեցնել։

Restaurant րէսթօրան', րէս'թըրէնթ, *s.* ճաշարան ։ -rateur, -torator րէսթօրաթըր',րէս'թօրէյթըր, *s.* ճաշարանապետ րօգանիստոն։

Restiff, Restive րէս'թիֆ, րէս'թիվ, *a.* խեռ, յամառ (ձի); 2. ըմբոստ, անհամոզ։ -ness, *s.*

Restitution րէսթիթիու'շըն, *s.* վերահաստատում ; նորոգութ. հատուցում ; վերադարձնելը (բան մը)

Restless րէսթ'լէս, *a.* անդուլ, անդադար, մշտաշարժ ; 2. անհանգիստ; խռովեալ, տատանեալ ; 3. անհանգստ ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* շարժում, յուզում։ [գելի։

Restorable րէսթօ'րըպլ, *a.* նորո-

*Restoration րէսթօրէյ'շըն, *s.* վերահաստատութիւն (ազգի մը ճակին մէջ); 2. դարձ, նորոգութիւն։ -ist, *s.* վերանորոգական Ա.Ժ.

Restorative րէսթօրէյ'թիվ, *a.* կազդուրիչ, զօրացուցիչ, զօրեղ (դեղ)։ -tor -'թըր *s.* ճաշարանապետ

Restore րէսթօ'ր, *va.* [to](վերա)-դարձնել, ետ տալ,տալ ; 2. (վերա)-հաստատել ; 3. զօրացնել, (առողջութիւնը) շտկել ; 4. նորոգել ; 5. ուղղել, սրբագրել ; 6. յարութիւն տալ։ [կազդուրիչ։

Restorer -թօ'րըր, *s.* նորոգիչ,

Restrain րէսթրէյն', *va.* [from, at] արգիլել, զսպել, կեցնել ; 2. սեղմել, սահմանափակել ։ -able րէսթրէյն'ըպլ, *a.* զսպելի, խափանելի։ -edly -րէյն'էտլի. *ad.* սահմանափակ։ -er րէսթրէյն'ըր, *s.* արգելիչ, խափանող, խափանարար։

Restraint րէսթրէյնթ', *s.* սեղմում, ճնշում ; 2. բռնադատում, արգելք, խափան, խոչ ; 3. բանտ։

Restrict րէսթրիքթ', *va.* չափաւորել, սահմանափակել, սեղմել ; 2.սահմանը նեղցնել։ -ion րէսթրիք'-շըն, *s.* ամփոփում, սեղմում ; 2. արգելք։ -ive րէսթրիք'թիվ, *a.* սեղմիչ։

Restringent րէսթրին'ճընթ, *a.* պնդացնող, պրկիչ (դեղ)։

Result րիզըլթ', *vn.* [in] յառաջ գալ, հետեւիլ ; 2. մակաբերել։=*s.* հետեւանք, ելք; 2. արգասիք, արդիւնք։ -ance րիզըլթ'ընս, *s.* հետեւութիւն։ -ant րիզըլթ'ընթ, *as.* յառաջ եկած; 2. արտադրյալ Ֆզ.

Resum'able, *a.* վերսկսելի։

Resume րիզիում', *va.* ետ առնուլ, առնուլ տանիլ ; 2. ձեռք առնուլ, վերսկսիլ։

Résumé ռէզիւմէ', *s.* համառօտութիւն, ամփոփում։

Resumption ռիզըմփ'շըն, *s.* նորէն առում, վերադնում։ -tive ռիզըմփ'թիվ, *a.* վերսկսող։

Resupinate ռիսիու'փինէյթ, *a.* ձկնուսաձև պայլըգ սըրբը; 2. շըր-ջուն, դարձած։

Resurrection ռէզըռռէք'շըն, *s.* յարութիւն, վերակենդանութիւն; 2. վերստին կենդանացում։ -ist ռէզըռռէք'շընիսթ, *s.* մեռելագող բժ.

Resurvey ռիսըրվէյ', *va.* վերաչափել, (վերա) քննել։

Resuscitate ռիսըս'սիթէյթ, *va.* յարուցանել, ողջնցնել; 2. հոգի՝ կեանք տալ։=*va.* յարութիւն առնուլ, կենդանանալ։ -tion ռիսըսսիթէյ'շըն, *s.* յարութիւն; 2. վերանորոգում։

Retail ռիթէյլ', *va.* քիչ քիչ փոքրաքանակ ծախել; 2. մանրավաճառել։ =*s.* փոքրաքանակ վաճառում։ -er ռիթէյլ'ըր, *s.* մանրավաճառ որ եւ Retail-dealer.

Retain ռիթէյն', *va.* քովը պահել, վար դնել; 2. վարձել, բռնել; 3. պահել։ -er ռիթէյն'ըր, *s.* ստորակայ, հետեւակ, ծառայ; 2. կանխավճար (փաստաբանի)։

Retake ռիթէյք', *va.* վերստանալ։

Retaliate ռիթէլ'իէյթ, *an.* հատուցանել, փոխարինել, վրէժ լուծել։-tion ռիթէլիէյ'շըն, *s.* փոխվրէժ, ակն ընդ ական, փոխարէն; 2. վրիժառութիւն, փոխարինութիւն։ -tive, -tory ռիթէլ'իէյթիվ, -'թըռի, *a.* փոխարինական, վրէժխնդրական

Retard ռիթարդ', *va.* յապաղել, ուշացնել, երկայնել; 2. արգիլել, վար դնել։ -ation ռիթարդէյ'շըն, *s.* յապաղանք, դանդաղանք; 2. յամրացում; 3. արգելք։ [նիլ,ործալ։

Retch ռէչ(թ), *vn.* փսխելու ճըգ-

Retell ռիթէլ', *va.* կրկնել։

Retention ռիթէն'շըն, *s.* իրեն պահելը, վերապահում, պահեստ; 2. արգել; բանտ; 3. ըմբռնում, յիշողութիւն։ -of urine. դժուարամիզութիւն մէզ.-tive -թէն'թիվ, *a.* յիշողական; 2. (միտքը) բռնող, պահող; 3. խելամուտ։

Reticent ռէթ'իսընթ, *a.* լռակեաց։ -cence, -cy ռէթ'իսընս, -սի, *a.* չխօսիլը, պահելը, լռակեցութիւն։

Reticle, Reticule ռէթ'իքլ, ռէթի'քիուլ, *s.* ցանցեակ (հեռադիտակի); 2. ձեռնապարկ, շմբրոց (կանանց)։

Reticular, -late, -lated, Retiform ռէթիքի'ուլըր, -լէյ'թէթ, -'ֆորմ, *a.* ցանկակերպ, վանդակակերպ։

Reticulation, *s.* ցանկակերպութիւն։ [(աչքի)։

Retina ռէթ'ինա, *s.* ցանցենի

Retinue ռէթ'ինիու, *s.* հետեւորդք, արբանեակ. շքադիր։

Retire ռիթայր', *vn.* հեռանալ, ձգել երթալ; 2. քաշուիլ, հրաժարիլ, թողուլ; 3. առանձնանալ, մեկուսանալ։=*va.* նորէն՝ ետ՝ դուրս քաշել; 2. հրաժարեցնել։ -tired ռիթայր'էթ, *a.* գործէ քաշուած։-dly ռիթայրթ'լի, *ad.* առանձին, քաշուած, մեկուսի։ -edness, Retirement ռիթայրէթ'նէս, ռիթայր'մէնթ, *s.* առանձնութիւն, միայնութիւն, մենութիւն, մենակեցութիւն; 2. մենարան որ եւ Seclusion, Privacy.

Retiring ռիթայր'ինկ, *pa.* քաշուող; 2. ամչցող, չինկնող։-pension. հանգստեան թոշակ pkqաhւs։

Retort ռիթորթ', *va.* ետ դարձընել՝ ծռել, շրջել; 2. ետ՝ տեղը դրկել; 3. (փաստը՝ հակառակորդին) դէմ դարձնել; 3. ետ զարնել, ցոլացնել։ =*s.* պատրաստ պատասխան; 2. անդրադարձ, պատասխան; 3. եղջիւր, փունդ։ =*s.* -ion ռի-

թօր'շըն, s. դէմ՝ ետ դարձնելը։

Retouch րէթըչ'(թ), va. վերյարդարել, վերհպել, սրբագրել; 2. կրկին նայիլ՝ քննել. աչքէ անցնել։

Retrace -րէյս'(թ), va. նորէն գծել; 2. սկսիլ, բանել; 3. ելնել; 4. հետազօտել։

Retract րէթրէքթ', va. քաշել, կծկել; 2. ետ առնուլ, յետս կոչել։

Retractible, -tile, -tive րէթրէքթ'իպըլ, րէթրէք'թիլ, -'իվ, a. ներս ամփոփուող, ներքսաձիգ։

Retraction րէթրէք'շըն, s. յետս կոչում, վերակոչում; 2. կծկիլը, ամփոփուած; 3. ներքսաձգութիւն։

Retreat րէթրիյթ', s. քաշուիլը, առանձնութիւն; 2. նահանջում; 3. առանձնոց, թաքստոց; 4. զօրադարձ, նահանջ։ =vn. քաշուիլ, մեկուսանալ որ եւ To withdraw.

Retrench րէթրէնչ'(թ), an. յապաւել, կտրել, կրճատել, պակսեցնել (ծախքը)։ -ment, s. կրճատում, յապաւում; 2. ղակիչ, ամրացում զէն. որ եւ Lessening.

Retribute րէթրիպ'իուդ, va. վարձքը տալ՝ հատուցանել։

Retribution րէթրիպիու'շըն, s. վարձատրութիւն, վճարում, վարձ։ -tive, -tory րէթրիպ'իուդըրի, a. վարձատրական, փոխարինական։

Retriev'able, a. վերստանալի։

Retriev'al, s. վերստացում։

Retrieve րէթրիյվ', va. նորէն գտնել, վերստանալ; նորոգել; վերաշահիլ, նորէն շահիլ, ինչ որ հանել։ -vable րէթրիյ'վըպըլ, a. վերստանալի, վերաշահելի։ -val րէթրիյ'վըլ, s. վերստացում։ -ver րէթրիյ'վըր, վերստացող; 2. որսորդի շուն, որսագիւտ, որսաբեր (շուն)։

Retroact րի'թրօ-, րէթրօ'էքթ, va. յետս ազդեցիկ լինել։ -ion -էք'շըն, s. յետս ազդեցութիւն։ -ive րէթրօէք'թիվ, a. յետսազդեցիկ։

Retrocede րի'-, րէթ'րօսիյտ, an. ետ ետ երթալ, յետադիմել; 2. ետ դարձնել, շնորհել, ետ տալ, դարձնել, վերադարձնել։

Retrocession րէթրօսէշ'ըն, s. յետախաղաց շարժում, յետադարձութիւն; 2. շնորհում։

Retroflex, -ed; -fract, -ed րէթրօ'ֆլէքս, րէթրօ'ֆլէքսթ, րէթրօ'ֆրէքթէտ, a. ետ ծռած՝ դարձած, կոտրած բ. որ եւ Refracted.

Retrograde րէթ'րօկրէյտ, a. յետախաղաց, յետադարձ, յետադէմ։ -dation -կրէտէյ'շըն. s. յետախաղաց շարժում, յետադարձութիւն; 2. յետադիմութիւն, յետաշրջում.

Retrogression րէթրօկրէ'շըն, s. յետադարձութիւն, յետադիմութիւն։ -sive րէթրօկրէս'իվ, a. յետախաղաց, յետադարձ։

Retrospect րէթ'րօսփէքթ, vn. ետ նայիլ, ակնարկ նետել (անցելոյն)։ =s. անցելոյն ակնարկ։ -ion րէթրօսփէք'շըն, s. յետահայեաց ակնարկ, յետահայեցութիւն։ -ive րէթրօսփէք'թիվ, a. յետահայեաց, յետադարձ (նայուածք)։

Ret'rovert, vn. ետ դարձնել։

*Return րիթըրն', vn. [to] վերադառնալ, դառնալ; 2. վերսկսիլ; 3. պատասխանել; 4. վերայցելել։ =va. դարձնել, առաքել, յղել; 2. զրկել (առ որ անկ է); 3. վճարել; հատուցանել; 4. տեղեկագրել։ =s. վերադարձ, դարձ; 2. վճարագիր; 3. պաշտօնական տեղեկագիր; 4. առաքում (վճռի, տեղեկագրի); 5. շահ, վարձ։ -able, a. դարձնելիք, դարձուելիք; 2. վերադառնալի։

Retuse րէթիուզ', a. տափկցած։

Reunion րիյուն'իըն, s. միացում, հաւաքում; 2. միաւորում, միութիւն; 3. (բարեկ.) հաւաքոյթ։

Reunite ռիիւնա՛յթ, *va.* կրկին միացնել, միաւորել, ժողվել։

*Reveal ռիվի՛յլ, *va.* երեւան հանել, վեր հանել, յայտնել։

Reveille ռիվե՛յլիը, ռիվեյլ՛, *s.* զարթուցիչ թմբուկ, այգազարթոյց

Revel ռեվ՛ըլ, *vn.* [on, upon] ուտել, խմել, շուայտիլ, անառակիլ, զուարճանալ։ =*s.* կերուխում, շուայտութիւն, զուարճութիւն։ —rout. կերուխում, շուայտանք; 2. խառնիճաղանճ, ամբոխ։ —er ռեվ՛ըլըր, *s.* շուայտ, անառակ։ —ry ռեվ՛ըլրի, *s.* հարկինք, կոչունք; 2. շուայտութիւն, գինարբուք։

Revelation ռեվըլէյ՛շըն, *s.* յայտնութիւն; 2. վեր հանելը, յայտնելը

Revenge ռիվէնճ՛, *va.* վրէժ առնուլ՝ հանել՝ լուծել, վրէժխնդիր ըլլալ։ =*s.* վրէժխնդրութիւն, վրիժառութիւն։

Revengeful ռիվէնճ՛ֆուլ, *a.* քինայոյզ, ոխակալ, վրէժխնդիր։ —ly, *ad.* —ness, *s.* —ութիւն։

Revenue ռեվ՛ընիու, *s.* եկամուտ, հաս, մուտք։ —cutter. մաքսանաւակ, պատաշ։ —stamp. (մուրհակի, մուրհակի վրայ) դրոշմ, դրոշմաթուղթ տամղա, տամղա քուղըտ, սէնէտ քուղըտ։

Reverberent ռիվըր՛պըրընթ, *a.* հնչող, հնչական, թնդացող։

Reverberate ռիվըր՛պըրէյթ, *va.* հնչեցնել, արձագանգ տալ, կրկնել; 2. անդրադարձնել, ցոլացնել։ =*vn.* հնչել, արձագանգել; 2. ցոլանալ, անդրադառնալ։ —tion -պըրէյ՛շըն, *s.* ցոլացում, անդրադարձութիւն։ —tory -էյ՛թըրի, *a.* ցոլացիկ, ցոլացական, 2. ցոլացնող, լուսացոյց։

Revere ռիվի՛ըր, *va.* մեծարել, յարգել, պատուել; 2. ակնածիլ։

Reverence ռեվ՛ըրընս(ս), *s.* յարգութիւն, յարգանք, մեծարանք, պատիւ, ակնածութիւն; 2. խոնարհութիւն, բարեւում; 3. մեծարգութիւն, արժանապատուութիւն, գերապատուութիւն։ =*va.* յարգել, պատուել; 2. մեծարել։

Reverend ռեվ՛ըրընտ, *a.* արժանապատիւ, գերապատիւ; պատուելի, գերյարգոյ, գերաշնորհ, գերապատիւ, վերապատուելի; սրբազան, հոգեշնորհ։ Most— ամենապատիւ (արքեպիսկոպոս)։ Right—. գերարգոյ, գերապատիւ(եպիսկ.)։ Very—. վերապատուելի։ Rev. J. F. Smith, D. D. Պատ. Տոք. Սմիթ։

Reverent, -ial ռեվ՛ըրընթ, ռեվըրէն՛շըլ, *a.* անչափ մեծարող, յարգամեծար, ակնածու։ —ly, *ad.* ակնածութեամբ, մեծարանօք, յարգանօք որ եւ Submissively.

Reverie, Revery ռեվ՛ըրի, *s.* ցնորք, խոհանք, երազ, անուրջք։

Reversal ռիվըր՛սըլ, *s.* վճռաջնջում; 2. փոփոխութիւն, փոխելը։

Reverse ռիվըրս՛(ս), *va.* շրջել, գլխիվայր դարձնել; 2. խափանել, կործանել; 3. տապալել, տակնուվրայ ընել; (վճիռը) ջնջել եւ. =*s.* հակառակ կողմ, յետակողմ, կռնակ, ետեւ, հակառակ; 2. ձախողանք, ձախորդութիւն։ =*a.* կռնկի վրայ, գլխիվայր, շրջուն թէրս։ —ly, *ad.* կռնակի վրայ, պորտն ի վեր; 2. ընդհակառակն; 3. կործուած։

Revers'ible, *a.* շրջելի։

Reversion ռիվըր՛շըն, *s.* վերադարձ, յետադարձ (ժառանգութիւն); 2. յաջորդելու իրաւունք, վերջամնացութիւն եւ.

Revert ռիվըրթ՛, *an.* ետ դարձնել, շրջել; 2. ետ դառնալ, վերադառնալ։ —er ռիվըրթ՛ըր, *s.* շրջող, յետադարձ եւ. —ible ռիվըրթ՛իպլ, *a.* կրկնելի։ —ive ռիվըրթ՛իվ, *a.* շրջող; 2. փոխող; 3. դարձող։

Revest րէվէ՚ստ՛, *an.* (կրկին) հագցնել, հագուեցնել, հագնիլ; 2. աւանդել, տալ (պաշտօն); 3. վերստանձնել, ստանձնել ։

Revetment րէվէ՚թ՛մընթ, *s.* (փոսի, հողերու) պատուած, շիրիշակ ևլն.

Review րէվիու՛, *va.* նորէն քննել, վերաքննել; 2. կարդալ, աչքէ անցնել, սրբագրել; 3. դատել; 4. զօրահանդէս, քաղուածք ընել ։ =*s.* (մանր) քննութիւն, քննադատութիւն, դիտողութիւն; 2. հանդէս; 3. (պարբեր.) թերթ, հանդիսաթերթ, հանդիսարան, հանդէս; 4. զօրահանդէս; 5. վերընթերցում, սրբագրութիւն ։ –of Reviews. հանդէս հանդիսից, հանդիսարանն ։ =er րէվիու՛ըր, *s.* քննադատ, գրադատ; 2. վերաքննիչ, վերաքննող ։

Revile րէվայլ՛, *va.* նախատել; 2. թշնամանել, զրպարտել ։

Revisal րէվայզ՛ըլ, *s.* վերաքննութիւն; 2. վերընթերցում ևլ.

Revise րէվայզ՛, *va.* նորէն քննել՝ աչքէ անցնել; 2. սրբագրել, վերաքննել ։ =*s.* երկրորդ փորձ ևլ.

Reviser րէվայզ՛ըր, *s.* սրբագրիչ ։

Revision րէվիժ՛ըն, *s.* վերաքննութիւն; 2. վերընթերցում ։

Revisional, -nary, -sory րէվիժ՛ընըլ, -՛ընըրի, րէվայզ՛ըրի, *a.* վերաքննութեան, սրբագրութեան ։

Revisit րէվիզ՛իթ, *va.* նորէն տեսնել՝ այցելել ։ -ation -էյ՛շըն, *s.* վերատեսութիւն, վերայց ։

Revival րէվայվ՛ըլ, *s.* վերակենդանացում, ոգեւորութիւն; արթնութիւն, վերազարթնում (հոգեւոր); 2. նորոգութիւն ևր. –ist րէվայ՛վըլիսթ, *s.* (հոգեւոր) արթնութիւն քարոզող պաշտօնեայ; 2. վերազարթնումի կուսակից ։

Revive րէվայվ՛, *va.* վերակենդանացնել, նոր կեանք տալ, ոգեւորել, նորոգել, արթնցնել, վերազարթուցանել ։ =*vn.* կենդանանալ, վերկենցաղիլ; 2. վերածնիլ, նորոգուիլ ։

Revivification րէվիվիֆիքէյ՛շըն, *s.* վերակենդանացում, -դանութ. ։

Revivify րէվիվ՛իֆայ, *va.* վերակենդանացնել, ոգեւորել; 2. վերածրնել տ. nr եւ To re-animate.

Reviviscence, -cy րէվիվիս՛ընս, -սի, *s.* վերակենդանութիւն, վերակենդանացում ։

Revocable րէվ՛ըքէպլ, *a.* յետակոչելի, նահանջելի ։ -ness, -bility, *s*

Revocation րէվօքէյ՛շըն, *s.* յետս կոչում, նահանջում; խափանում ։

Revoke րէվօ՛ք(ս), *va.* յետս կոչել, ետ առնուլ, ջնջել; 2. այլագոյն թուղթ նետել (թղթախաղի մէջ) ։

Revolve րէվալվ՛, *an.* թաւալիլ, դառնալ, գլորիլ; 2. դարձնել, գլորել ։ –ncy -՛ընսի, *s.* թաւալում -ving book-case. շրջուն գրադարան

Revolver րէվալվ՛ըր, *s.* բազմահարուածեան, վեցհարուածեան, շրջահար (ատրճանակ) ։

Revulsion րէվըլ՛շըն, *s.* յետաշրջում, խոտորում –sive -՛սիվ, *a.* դարձուցիչ, խոտորցնող ։

Reward րէուորտ՛, *s.* փոխարէն, վարձ, հատուցում, վարձատրութիւն; 2. պատիժ ։ =*va.* փոխարինել, հատուցանել, վարձատրել ։ –able, *a.* վարձատրելի; փոխարինելի

Rewrite րէրայթ, *va.* նորէն գրել ։

Reynard րէյ՛նըրտ, *s.* աղուէս ։

Rhabdology, -mancy *See* Rab-

Rhapsody րէփ՛սըտի, *s.* հագներգութիւն, դաւազաներգութ.; 2. կարկատուն ճառ՝ քերթուած ։ –dic, –al րէփսատ՛իքըլ, *a.* կարկատուն (ճառ) ։ –dist րէփ՛սըտիսթ, *s.* հագներգու, հագներգող ։

Rhenist րէն՛-, *a.* Հռենոսեան ։

Rhetoric րէթ՛ըրիք, s. հռետորութիւն, ճարտասանութիւն, գրագիտութիւն ։ -al րէթար՛իքըլ, a. ճարտասանական -ally, ad. ճարտասանօրէն։ -ian րէթօրի՛շըն, s. ճարտ. ուսուցիչ, հռետոր; 2. ճարտասան, հռետորաբան; 3. ճոռոմաբան։

Rheum րու՛մ, s. ախտաւոր հոսում լորձնաթաղանթից, հոսախտ, հարբուխ; 2. (քթի) հոսանք, հոսում

Reumatism րու՛մըթիզմ, s. հօդ, յօդացաւութիւն, յօդացաւ։

Rheumatic րումէթ՛իք, a. յօդացաւի, յօդացաւական։

Rheumy րու՛մի, a. հոսախտի, հոսում պատճառող, հարբխոտ ուղեղի; 2. (քիթը) վազող, հոսող։

Rhino րայ՛նօ, s. արծաթ, ստակ։

Rhinoceros րայնաս՛օսէրըս, s. ռընգեղջիւր կերկերսան։ -plasty րայնօբ՛լէսթի, s. քթակերտութիւն։

Rhizoma րայզօ՛մա, s. ընդհողեայ բուն, կոճղարմատ (տունկ)։

Rho'dium, s. վարդամետաղ ա.

Rhododendron րօտօտէնտ՛րըն, s. կոմար, վարդածառ, լաշի սարը աղու աղանը ։ -ponticum. եղրի, ըղրի, մրտավարդ ։

Rhomb, Rhombus րամ, րամ՛պըս, s. շեղանկիւն, տարանկիւն պագլավա տիլիմի շեկլի։

Rhomboid րամ՛պօյտ, s. տարանկիւնակերպ։ -al րօմպօյ՛տըլ, a. -ձև։

Rhubarb րու՛պարպ, s. գաբ, խաւարծիլ, խաշնդեղ ռավէնտ (արմատը); 2. գաբծիլ, քիշխուն (բոյսը)

Rhumb, -line րըմ՛լայն, s. հողմագիծ նաւու, հողմաշաւիղ։

Rhyme րայմ, s. ոտանաւոր, տաղ, բանաստեղծութիւն; 2. յանգ, նոյնավերջութիւն գաֆիէ։ =va. ոտանաւոր գրել, նոյնայանգել; 2. ներդաշնակել ։ =vn. (բառերը) յանգաւորիլ։ Without-or reason. առանց պատճառի, առանց իմաստի։

Rhymer, Rhymster, Rhimist րայմ՛ըր, -՛սթըր, -՛իսթ, s. յանգամոլ, յանգաստեղծ; անհամ բանաստեղծ։

Rhytm րիթհմ, րիթհմ, s. կշռութիւն, դաշնակութիւն; չափ։ -ic, -ical րիթհ՛միքըլ, a. կշռական, դաշնակաւոր; 2. չափական (տաղ)։

Rib րիպ, s. կողոսկր, կող, քով էյէկիւ քէմիյի; 2. կողակից, կին; 3. նաւու ամոլք զօրգա; 4. փայտամիյթ ։; 5. միջնդեր, միջնաջիղ (տերեւի); 6. անցենք, ջիլ (հանդերձի վրայ) չըպուգ, եօլ ։ =va. (նաւը) ամոլել, կողել։ -roast. լաւ մը ծեծել։ -bed րիպտ, a. ջլազարդ եօլեօլ, չըպուգլու; 2. կողալից։

Ribald րի՛պըլտ, a. անառակ, լկտի; 2. պիղծ, յայրատ, խայտառակ։ -ry րի՛պըլտրի, s. լկտութիւն; 2. լկտի բան, խայտառակ խօսք, գռեհիկ լեզու որ է Obscenity.

Ribbon, Riband, Ribband րիպ՛ըն, րիպ՛ընտ, s. ժապաւէն; 2. pl. երասանակ ւսր սիգկինի։ =va. ժապաւինել, ժապաւինազարդել։

Rice րայս, s. որիզ, բրինձ -bird, -bunting. որիզահաւ, սեւասարիկ ։ -milk. կաթնապուր։ -paper. որիզաթուղթ ։ -weevil. ցորենորդ

Rich րիչ, a. [in] հարուստ, ունեւոր, մեծատուն; 2. առատ, յորդ, լեցուն; 3. ճոխ, բեղուն, (ցորենա) շատ, արգաւանդ, բերրի; 4. պատուական, փառաւոր, շքեղ; 5. պարարտ, իւղոտ (միս, կերակուր)։ -ly, ad. ճոխ՝ շքեղ կերպով, առատօրէն։ -ness, s. հարստութիւն, ճոխութիւն, առատութիւն։

Riches րիչ՛էզ, pl. հարստութ., ինչք, ստացուածք; 2. ճոխութիւն, առատութիւն։

Rick րիք, s. խոտի՝ յարդի դէզ, ցորենի դէզ, բարդ; 2. մարագ,

յարդանոց։ =va. բաց օդին մէջ՝ ցորենի որաները, խոտը բարդ շինել, դիզել, բարդել, դեղնել։

Rickety -'էթի, a. ոսկրախտեք, ողնախտեք, քամակակոր; 2. ճռզած, տկար։ -kets րէք'էց, s. -ութիւն։

Ricochet րէք'օշէթ, s. (գնդակի) ոստոստիւն, ոստոստում, ցատկտելը; 2. հրացանաձգութիւն։

Rid րէտ, va. [Rid, Rid] արձակել, փրկել, մաքրել։ To get-of. ճողոպրիլ, պրծիլ, (ձեռքէն) ազատիլ

Riddance րէտ'ընս, s. զերծում։

Riddle րէտ'լ, s. փոկէ մաղ, խարբալ, կալմաղ; 2. հանելուկ, առեղծուած։ =an. կալմաղէ անցնել, մաղել; 2. մաղ դարձնել, ծակծկել; 3. մեկնել, լուծել; 4. հանելուկ ըսել; 5. երկդիմի խօսիլ։

*Ride րայտ, vn. [Rod, Ridden] (ձի, կառք) հեծնել; 2. ձիավարել; 3. մտնել (նաւ), նաւարկել; 4. թիավարել, 5. երկաթի վրայ ըլլալ ն–. =va. հեծնել. վարժել; 2. մըտնել, նստիլ (նաւ); 3. հեծցնել։ =s. ճեմ, պտոյտ, շրջագայութ. (ձիով)

Rideau րէտօ', s. հողակոյտ [F.]

Rider րայտըր, s. ձի հեծնող, ձիավարժ, հեծելուհի; 2. յաւելուած, ծայրագիր, երկայնորդ (կտակի են); 3. շրջուն գործակատար, շրջադպիր

Ridge րէճ, s. ող, թիկունք, կըռնակ, քամակ; 2. գագաթ, կատար, ծայր։ =va. ակօսներ բանալ, ակօսել; 2. հողագօտի շինել; 3. ակօսներ՝ խորշոմներ թողուլ, հետք ձգել։ -pole, -plate, -piece. ձեղունի ողնափայտ։

Ridgy րէճ'ի, a. ակօսաւոր։

Ridicule րէտ'էքյուլ, s. ծաղր, կատակ, երգիծանք; 2. ծաղրաբանութիւն։ =va. ծաղրելի ընել, ծաղրել; 2. ծաղրի առնուլ։

Ridiculous րէտէք'յուլըս, a. ծաղրելի, ծաղրասէր, ծիծաղելի։ -ly. ad. -կերպով։ -ness, s. ծաղրանք, քաշկռտուք։

Riding րայտ'էնկ, s. ձի հեծնելը, ձիավարութիւն; 2. հեծելուղի; 3. գաւառ, նահանգ։ -habit. հեծելհանդերձ, ամազոնակ (կին.) -hood. հեծելագդակ (կին.) -school. հեծելարան, հեծելավարժոց։

Ridot'to, s. խաղալական պարերգ

Rife րայֆ, a. յորդ, առատ, ճոխ, լի։ -ly, ad. լիուլի, առատօրէն։ -ness, s. -ութիւն։

Riffle, Riffler, s. ծակի խարտոց

Riffraff րէֆ'րէֆ, s. անպիտան բան, թափթփուք; 2. խուժան։

Rifle րայ'ֆլ, va. յափշտակել, կողոպտել; 2 աւարի առնուլ, թալլել; 3. ակօսել, մատնեքել; 4. սրել, յեսանել (մանգաղ)։ =s. խորշաւոր հրացան, կարբին շէշխանէ; 2. յեսան պիչէյի բաշը։ -man. կարբնաւոր, հրացանակիր, արձակամարտ։ [գօղիաթ։

Rifler րէֆ'լըր, s. ուրագակ, հէն,

Rift րէֆթ, s. ճեղքուած, ճաթուք; 2. սահանք։ =an. ճեղքել; 3. ճեղքուիլ որ եւ Split.

Rig րէկ va. հագուեցնել, պճնել, զարդարել; 2. կազմել, հանդերձել, պատրաստել ն–; =s. կազմածք, սարուած (նաւու); 2. վրայ գլուխ, հագուստ, փերեւեթ; 3. անառակութիւն։ To run a–. կատակել, մէկուն խաղ խաղալ։ -er րէկ'ըր, s. ձեւող, յարդարող; 2. նաւայարդար; 3. փոկանիւ մք.

Regging րէկ'էնկ, s. կազմածք, սարուածք բազըմ ն–. [մը։

Rigadoon րէկէտուն', s. պարերգ

Right րայթ, a. ուղիղ, շիտակ, (ողորդ, զորդ), ուղղորդ; 2. արդար, իրաւացի; 3. վայելուչ, կանոնաւոր, յարմար; 4. աջակողմեան, աջ

(ձեռք), աջակողմ; աջողակ, աջ ձեռքով; 5. շիտակ, ուղղութեամբ, ճշդութեամբ, ճշգրիտ, ճշմարիտ; 6. յայժ, շատ (պատուական)։ =s. աջակողմ, աջ ձեռք; 2. օրէնք, կանոն; 3. իրաւունք, արդարութիւն, ճշմարտութիւն։ =va. ուղղել, շտկել; 2. իրաւունք ընել, կարել; 3. ուղղուիլ, շտկուիլ։ To set to-s, to put to-s. շտկել, յարդարել, կանոնաւորել։ --angled. ուղղանկիւնի։ -handed. աջաձեռնի։ The-man in the-place. յարմար մարդը բուն իր (յարմար) գործին վրայ։ -side. աջ կողմը, խէջը։

Rightous րայ'չըս, a. ուղիղ, արդար, առաքինի; 2. արդարացի, իրաւացի։ -ly, ad. արդարութեամբ; 2. իրաւամբ; 3. ուղղութեամբ։ -ness րայ'չըսնէս, s. իրաւունք, արդարութիւն; 2. ուղղութիւն; 3. սրբութիւն; 4. օրէնք, կանոն։

Rightful րայթ'ֆուլ, a. օրինաւոր, արդարացի, իրաւացի։ -ly, ad. -կերպով, օրինաւորապէս։ -ness, s.

Rightly րայթ'լի ad. ուղղութիւնով, արդարութեամբ; 2 վայելչօրէն; 3. իրաւամբ, ստուգիւ; 4. ճշդութեամբ։

Rightness րայթ'նէս, s. ուղղութիւն, շիտակութիւն, ճշդութիւն

Rigid րիճ'իտ, a. չծռող, անճըկուն, կարծր; 2. անաչառ, խիստ, խստապահանջ, ճշդապահանջ; 3. խստակրօն, խիստ։ -ly, ad. խստիւ; 2. անխնայ։ -ness, -ity րիճ'իտնէս, րիճիտ'իթի, s. կարծրութիւն, անճըկունութիւն; 2. խստութիւն, անողոքութիւն։

Rigmarole րիկ'մըրօլ, s. ոչնչաբանութիւն, կրկնաբանութ.; 2. Ցանախ իբրեւ ածական կգ. րծած-ուի։ A-story. անպիտան' ոչինչ պատմութիւն մը։

Rigor րիկ'ըր, s. կարծրութիւն, բրտութիւն; 2. անաչառութիւն, խստութիւն; դժնդակութ., սաստկութիւն; 3. ճգնութիւն, խստամբերութիւն, անձնահարութիւն; 4. ջերմնադողութեան բժ.

Rigorouse րիկ'ըրըս, a. խիստ, անաչառ, ճիշդ, դժնդակ։ -ly, ad. -ness, s. -ութիւն։

Rig-veda րիկ'վէտա, s. սանսքրիտ լեզուաւ գրուած վետական չորս օրհներգներու հնագոյնը։

Rile րայլ, va. բարկացնել։

Rill րիլ, s. առուակ, վտակ։

Rim րիմ, s. եզր, շուրթ, եզերք, շրթունք; 2. հեց, խեց, հեւան, անուոյ շրջանակի մէն մի կտոր փայտը; 3. ներքէն փորը պատող մաշկ, որովայնամաշկ, չճաթաղանդ; 4. գծազարդ, թելազարդ շիշէ, բkrվազ։ =va. եզերել, եզերք շինել, եզերազարդել։

Rime րայմ, s. եղեամ։

Rimose րիմօս', a. ճեղքրտած։

Rimple րիմ'փլ, s. ծալք, փոթ։

Rimy րայմ'ի. a. եղեմնապատ։

Rind րայնտ, s. կեղև, փեճեկ, պատեան; 2. մորթ, գրպի երես։

Rinderpest րին'տըրփէսթ, s. տարափոխիկ պաճարախտ մը ։ r եւ Cattle-plague, Steppe-murrain.

Rindle, s. (փղցի)ուխ, առուակ

Ring րինկ, s. օղակ, մանեակ, շրջանակ; 2. մատանի; 3. մրցարան, կռուարան; 4. թնդիւն, հնչիւն, հունչ, ձայն; 5. հնչական կազմած, հնչատարք։ -bolt. մանեկաձեւ նետ։ -dove. հաւբալ, վայրի աղաւնի։ -finger. մատանեմատ։ -formed, -shaped. օղակաձեւ, մանեկաձեւ։ -leader. խռովարար, պարագլուխ։ -streaked. օղակ օղակ։ -tail. յարդատառուն։ -worm. որքին։

Ring, *an.* [Rang *or* Rung, Rin-

ging.] հնչեցնել, զարնել ; 2. ձայն հանել, հնչել ; 3. կրկնել, թնդալ ; 4. (շրջա) պտտել ; օղակ անցնել ; 5. օղակաձեւ կտրել։

Rink րինք, *s.* սահելու համար գոց սառնարան, չմշկարան, չմշկոց։

Rinse րինս(զ), *va.* լուալ, ցօղուել

Riot րայ՛ըթ, *s.* աղմուկ, յուզում ; 2. խռովութիւն, վրդովմունք։ =*vn.* վրդովել, խռովիլ ; 2. յուզուիլ ; յուզել, տակնուվրայել։ -er -՛ըթըր, *s.* խռովայոյզ, աղմկիչ ; 2. անառակ

Riotous րայ՛ըթըս, *a.* խռովասէր, խռովարար։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն ։

Rip րիփ(փ), *va.* պատռել, ճեղքել ; 2. կարը քակել ; 3. քաշել հանել ; 4. որոնել, կրկտել, խուզել, պրպտել։ =*s.* պատռուած, բացուածք, ճեղք ; 2. հակառակ հոսանքներէ պղտորեալ ջուր ։ To-out. դուրս տալ, ժայթքել։

Riparian րայփէյ՛րիըն, *a.* գետեզերքի (բոյս, սեզ, պարտէզ)։

Ripe րայփ, *a.* հասած, հասուն ; 2. հմուտ, ներհուն, իմաստուն, խելահաս ; 3. կատարեալ, չափահաս, հասուկ ; 4. կարմրագոյն ; 5. պատրաստ ։ -ly, *ad.* հասուն կերպով ; ժամանակին։ -ness, *s.* հասունութիւն, կատարելութիւն։

Ripen րայփ՛ն, *an.* հասուննալ, հասունցնել ; 2. գլուխ հանել ; 3. պատրաստել, կատարելագործել։

Ripple րիփ՛լ, *an.* (ջուրը) վէտ վէտ ճօճել, ճօճեցնել ; 2. կնճռոտել, խորշոմացնել ; 3. ծփացնել, պռստել, ծփծփիլ ; 4. խոպոպել, գանգրել ; 5. վուշը՝ կանեփը սանտրել, հերհերել։ =*s.* պռստում, փոթ (ալեաց) ; 2. ալեակ ; 3. տատանում ; 4. (կանեփի, բրդի) սանտրոց։ -mark. ալեհետ էջք.

*****Rise** րայզ, *vn.* [Rose, Risen] ելնել, բարձրանալ, կանգնիլ ; 2. ծագիլ, երեւիլ, յառաջ գալ, սկսիլ ; 3. շատնալ, աճիլ, բազմանալ, դիզուիլ ; 4. յուզուիլ ; 5. զօրանալ, հասնիլ (պատուոյ) ; 6. ծլիլ, բուսնիլ, ուռիլ (խմորը), ցցուիլ ; 7. յարութիւն առնուլ, կենդանանալ ; 8. ժողովը գոցել, չուել ։ =րայս, րայզ, *s.* ելլելը, ելք, վերելք ; 2. ծագում, սկիզբ, սկզբնաւորութիւն, աղբիւր, ծնունդ ; 3. վերելք, բարձունք, զառիվայր ; 4. աճում, առաւելութիւն, բարձրացում ; 5. բարձրութիւն (ձայնի), ձայնամբարձ

Risen րի՛զն, *a.* ելած, յարուցեալ

Riser րայզ՛ըր, *s.* աստիճան, որոշք (սանդուխի), սանդղամատ։

*****Risible** րիզ՛իպլ, *a.* ծաղրելի, ծիծաղաշարժ։ -bil'ity, *s.* -ութիւն։

Rising րայզ՛ինկ, *s.* ելք, վերելք, ծագում ; 2. յարութիւն, -առնելը։ The dominion of-sun. ծագող՝ նորածագ Արեւու պետութ., Ճապոն։

Risk րիսք(ք), *s.* վտանգ, տագնապ ; 2. հաշիւ, վնաս rŭqhfo։ =*va.* վտանգել, վտանգի մէջ դնել, վտանգի ենթարկել ; 2. նետել, դնել (խաղի) ; 3. փորձ փորձել ; 4. աչքը առնել։ To run a-, to expose to-. վտանգուիլ, վտանգել, վտանգը աչքը առնել։ To take a-. վտանգը զգալ, ապահովագրել։ At your-. քու հաշուիդ, բաղդիդ, շահ վնաս քեզի։ At the-of his life. իր կեանքը վտանգի դնելով։

Risky րիսք՛ի, *a.* վտանգաւոր։

Rite րայթ, *s.* ծէս, արարողութիւն ; 2. շուք, հանդէս էջք.

Ritornelle, -nello րիթօրնէլ՛, -օրնէլ՛լօ, *s.* կցուրդ եր ; 2. կրկնութ.

Ritual րիթ՛իուըլ, *a.* ծիսական։ =*s.* ծիսամատեան, ծիսարան, մաշտոց ; տօնացոյց ։ -ism րիթ՛իուըլիզմ, *s.* եկեղեցւոյ մը ծէսերու բովանդակու-

թիւնը, ծիսայթ; 2. ծիսականութիւն, ծիսապաշտութիւն։ -ist րիտ'ու-ըլիստ, s. ծիսասէր, ծիսապաշտ, ծիսամոլ; 2. ծիսապաշտութեան կողմնակից (Անգ. եկեղեցւոյ մէջ)։ -ly րիտ'ու-ըլի, ad. հանդիսաւոր կերպով, ծէսով։

Rival րայ'վըլ, s. նախանձորդ, հակառակորդ, մրցակից; 2. ախոյեան, ոսոխ։ -ship, Rivalry րայ'վըլրի, s. մրցութիւն, մրցում; 2. նախանձորդութիւն։

Rive րայվ, an. ճղքել, ճղքուիլ։

Riven րիվ'ն, pp. of Rive. pp. ճեղքուած, ճղքուած։

River րիվ'ըր, s. գետ; 2. առատութիւն։ -horse. գետաձի։ -ed րիվ'ըրտ, a. գետաշատ, ջրարբի։

Rivet րիվ'էտ, s. ծայրոլոր գամ, դարձաբեւեռ [illegible]; 2. յօդակապ, կապ [illegible]։ =va. դարձաբեւեռել, գամին ծայրը ոլորել [illegible]; 2. գամել, հաստատել, պնդել որ եւ To clinch.

Rivulet րիվ'իու-լէտ, s. վտակ։

Rix-dollar րիքս տօլ'ըր, s. (Գերմ. Հոլ., Տանիմ. Շուէտի) տոլար, թալէր

Roach րօչ, s. խարակաձուկ; 2. գիջաճճի։ As sound as a-. կատարեալ առողջ։

*Road րօ'տ, s. ճանբայ, պողոտայ; 2. ճանբորդութ., պտոյտ, ժուռք; 3. նաւու կայան, նաւակայք։ -agent. գողխաթ, հուղկահար, ասպատակ։ -stead. խարսխարան, նաւակայք։ -ster. նաւակայքը կեցող նաւ; 2. ճանբու ձի։

Roam րօմ, an. թափառիլ, յածիլ, դեգերիլ։ -er րօ'մըր, s. թափառական որ եւ Wanderer.

Roan րօն, a. ճարտուկ, ճանճկէն (ձի) [illegible]; 2. ոչխարենի, կաշի, մաշկ [illegible]։ -tree. սին, ուփաղ [illegible] ծառ.

Roar րօ'ր, vn. մռնչել, գոռալ; 2. գոչել, տքալ; 3. դղրդել; 4. ճարճատիլ; 5. մեծաձայն խնդալ։ =s. մռնչիւն, գոչում, գոռում, աղաղակ։ -er րօ'րըր, s. մռնչող, անհանգիստ, խռովայոյզ։ -ing րօ'րինկ, s. գոչիւն, աղաղակ։

Roast րօ'ստ, va. խորովել; 2. բոհրել [illegible]; 3. չորցնել; 4. այրել, մրկել։ =vn. խորովիլ, եփիլ։ =as. խորոված, խորով։ To rule the-. գլուխ բռնել, առաջնորդել։ -er րօստ'ըր, s. խորովեփեաց [illegible]; 2. կասկարա; 3. փուռը դրուելիք, խորովելի (գառ)։

Rob րապ, va. [of] գողնալ, յափշտակել, կողոպտել; զրկել։ -ber րա'պըր, s. գող, աւազակ։

Robbery րապ'ըրի, s. գողութիւն, աւազակութիւն։

Robe րօ'պ, s. պատմուճան, պարեգօտ, հանդերձ; 2. արջենի, գայլենի։ =va. հագուեցնել, հագցնել։

Robin րապ'ին, s. կարմրալանջ [illegible], որ եւ -redbreast.

Rob'orant, a. զօրացուցիչ դեղ։

*Robust րօպըստ', a. զօրաւոր, կորովի, հուժկու, հաստկող; 2. առողջ, չարքաշ։ -ness, s. -ութիւն

Roc, Roch, Rukh րաք, րաք, s. առասպելական վիթխարի թռչուն մը, տիտանահաւ [illegible]։

Rocambole րաք'էմպօլ, s. սխտորի սոխի տեսակէն բոյս մը, [illegible]։

Rochelle Powders րօշել'փաուտըրզ, s. անկաղի, գինեմրրատի եւ օշնանի խառնուրդ փոշի, սեալից։

Rochet րաչ'էտ, s. կարճ շապիկ, վտաւակ (եպիսկոպոսի) պղ.

*Rock րաք(տ), s. ժայռ, ապառաժ, քարաժայռ, խարակ, քար, վէմ; 2. [illegible]։ =an. շարժել, տատանել, օրօրել; 2. շար-

ժել; 3. հանդարտեցնել, կեցնել։ —alum. զուտ պաղլեղ, արջն, որ եւ Roche-alum րօշ՛էլըմ. —away. զբօսակարք Ա. —candy. վանաշաքար նէպաթ շէքէրի։ —crystal. վանակն հն. —oil. քարիւղ կազ եաղը։ —salt. աղիճուկ, աղէհանք գայա թուզու։ —work. խճերով շինուած բան, խեցեմած։

Rocker րաք՛ըր, *s.* օրորող, օրօրուհի; 2. հակերեր կշռոց, տատանոց, ճօճանոց (օրօրօցի, աթոռի)։

Rocket րաք՛էթ, *s.* հրթիռ փիշէնկ; 2. ճարճրուկ, մնթուր, սարեկ ռօզգա սալաքա։

Rockiness րաք՛ինէս, *s.* ժեռուտութիւն, քարոտութիւն։

Rocking րաք՛ինկ, *a.* տատանող, շարժուն, օրօրուն։ —chair. շարժունաթոռ, տատանոց, հեշտօրօր։ —stone. տատանաքար։

Rocky րաք՛ի, *a.* ապառաժ, ապառաժուտ, ժեռուտ, քարուտ; 2. խիստ, քար(սիրտ), անզգայ; 3. կարծր, պինդ որ եւ Unfeeling.

Rod րադ, *s.* (ցորեն ծեծելու) գաւազան; 2. վարիչ, ձողակ, շիշ (հրացանի); 3. կոթ, կոնճ (ջրհանի); 4. ճղիկ, ոստ, ճիպոտ; 5. թաթ, գաւազան(պատժելու); 6. իշխանութ., հեղինակութիւն; 7. մակերեւոյթի տարածութեան չափ մը (25.50 մեթրնոց); 8. երկայնութեան չափ մը (5.03 մեթրնոց)։ The usher of the black—. գերագոյն ատենի նուիրակ։ Curtain—. վարագուրի երկաթ ձողիկ։ Slide—. գզրոցի կոնճ։ Connecting—. շարժաբուն։

Rode րօդ, *imp. of* Ride. հեծաւ

Rodent րօ՛դընթ, *a.* կրծող է.

Rodeo րօդէյ՛օ, *s.* (համրելու, նշան դնելու համար) հօտը փարախին մէջ ժողվելը, փարախում։

Rodomontade րադօմանթէյդ՛, մեծաբանութիւն։ =*vn.* մեծաբանել

Roe րօ, *s.* էգ այծեամ, եղնիկ; 2. ձկնկիթ խաւիար։ —buck. այծեմնիկ

Rogation րը՛-, րօկէյ՛շըն, *s.* օրինագիծ, Հ; 2. աղերս, պաղատանք։ —days. անդաստանօրհնէք էլ.

Rogue րօկ, *s.* սրիկայ, աւազակ; 2. թափառական; 3. կատղած փիղ

Roguery րօկ՛ըրի, *s.* —ութիւն։

Roguish րօկ՛իշ, *a.* սրիկայ, ըստամբակ, չարաճճի։ —ly, *ad.*

Roil րօյլ, րայլ, *va.* պղտորել, խառնակել; 2. յուզել, գրգռել։

Roister, -terer րօյս՛թըրըր, *s.* աղմկարար։

Rôle րօ՛լ, *s.* դեր (F.)

Roll րօլ, *va.* թաւալել, գլորել, դարձնել; 2. պլորել, պատատել, փաթթել, պուլել, պուլքել; 3. (գլանով) բանալ, տարածել, հարթել, չափել; 4. թմբուկ զարնել։ =*vn.* թաւալիլ, գլորիլ, դառնալ, շրջիլ, շրջան ընել; 2. (նաւը) տատանիլ, օրօրուիլ; 3. (գլանով) բացուիլ, տարածուիլ; 4. գոռալ, դափրտալ (թմբուկ)։ =*s.* թաւալում, գլորում, շրջշրջում; 2. գլան, լողքար; 3. պատատ, գալար, պուլք, կիսաթերթ (թղթի); մագաղաթ; 4. ցանկ, ցուցակ, տոմար, արձանագրութիւն; 5. շուտ շուտ թափիւն, դափրտոց (թմբկի); 6. երկայն հաց, սրնգհաց, նկան բիսք; 7. (կատուի) փաթթոյթ։ —call. ներկայութիւն ստուգելը, կոչ, անուանակոչ, զօրակոչ եօգլամա։ Rolling-mill, —machine. կլանոց, թիթեղնոց (գործիք թիթեղնագործի)։ —pin. գրտանակ, ղուղան օգլաղու։

Roller րօլ՛ըր, *s.* հողակոյտ փըշրող գործի, տափան; 2. գետին հարթող գլան, լողքար; 3. վիրալաթի պատատ, վիռ; 4. աթոռի անուակ; 5. Բ—. ճնճղուկ մը, ձաքիկ

Rollic րալ՛իք, *vn.* երերալ, երերտըկիլ, թըրթռալ; 2. (անհոգութիւնով) տարուբերիլ։

Rolly-pol'ly, *s.* թաւալախաղ։

Romaic րօմէյ՛իք, *s.* յունարէն։

Roman րօ՛մըն, րօ՛մէն, *a.* հռովմէական, հռովմայեցի; պապական; 2. բոլորագիր տող; 3. գրաւոր, հռովմէական (թիւք՝ I 1, II 2, V 5, IX 9, X 10, XL 40, L 50, C 100, D 500, Q 800, M 1000)։

Romance րօմէնս՛(ս), *s.* վիպասանութիւն, վէպ, առասպել; 2. ռոմանեան լեզու։ =*va.* առասպելել, վիպախօսել, վիպել։

Romancer -ս՛ըր, *s.* վիպասան։

Romanesque րօմէնէսք՛, *a.* հռոմանական(ոճ) ՆՔ. ճ; 2. ստորին(լատիներէն՝ ի Գաղիա)։

Romanic րօմըն՛իք, *a.* հռովմէական, հռոմոնց, ռոմանական(լեզու)

Romanism րօ՛մէնիզմ, *s.* հռովմ. եկեղեցի, պապականութիւն։ -nist, *s.* պապական, հռովմէական -nize րօ՛մընայզ, *an.* լատինացնել, պապականացնել, հռովմ ընդունիլ։

Romantic րօմէն՛տիք, *a.* վիպական, առասպելական; 2. այլանդակ, չհաւատալիք։ -ally, *ad.* -կերպով։ -ness, -ism րօմէն՛տիսիզմ, *s.* վիպասանական ոճ, առասպել

Romish րօմ՛իշ, *a.* հռովմէական; պապական (եկեղեցի)։

Romp րամփ, *s.* չարաճճի աղջիկ, գեղջկուհի; 2. գեղջկային խաղ, ժխորախաղ։ =*vn.* ժխորաձայն խաղալ, պոռպռալ, պոռալ կանչել։

Rompish րամ՛փիշ, *a.* աղմկալից, ժխորալից, բիրտութեթեւ։ -ness, *s.* շինականութիւն, գեղջկականութիւն; 2. կոշտութիւն, կոպտութ.։

Rondeau րօն՛տօ, *s.* կրկնաւոր տաղ, եռանգ, պարոյր, շրջերգ։

Ronion րըն՛իըն, *s.* գիրուկ կին։

Rood րու՛ուտ, *s.* արտավար, ակրոնի չորրորդը (10.12 կալ); 2. ձողաչափ ($4^1/_2$ եարտա=5.03 մեդր); 3. խաչելութիւն (պատկեր); 4. երրորդութիւն (պատկեր)։

Roof րու՛ուֆ, *s.* տանիք, երդիք չարդը, sաւմ; 2. ձեղուն, առիք, ձեղնայարկ։ =*va.* տանիքով ծածկել, ձեղնել, յարկել։ -chamber. վերնատուն, հիւրատուն։ -tree. պըշակ, պշրակ; տանիք։ -ing րուֆ՛ին, *s.* տանիքի կազմած, տանիք։ -less րուֆ՛լէս, *a.* առանց տանիքի; 2. անապաւէն, անտունի։ -let րուֆ՛լէտ, *s.* փոքր երդիք, տանէօ; 2. անակ, հիւղակ։

Rook րուք(ս), *s.* ճեղագռաւ, սերմորի (ագռաւ մը); 2. դղեակ (ատորինճի) rlււխ։ =*vn.* վարպետութիւն բանեցնել, խաբել։ -ery -՛ըրի, *s.* ագռաւաստան, ագռաւնոց; 2 ապառաժուտք, խուժատուն

Rooky րու՛քի, *a.* ագռաւաբնակ

Room րու՛մ, *s.* տեղ, միջոց; 2. կայան, վայր; 3. սենեակ, խուց։ =*vn.* բնակիլ։ To give–. քաշուիլ, տեղի տալ։ In–of. տեղը, փոխանակ։ To make–. տեղ տալ, բացուիլ։ Mess–. մարտանաւու պաշտօնէից սեղանատուն, պաշտօնէից ճաշարան։

Roomy րու՛մի, *a.* լայն, ընդարձակ։ -miness, *s.* լայնութիւն, ընդարձակութիւն, տարածութիւն

Roost րուսթ, *s.* թառելու փայտ, թառափայտ (հաւնոցի), թառ։ =*vn.* թառիլ (թռչուն, հաւ) nr եւ To go to–, To be at–. -er րուս՛թըր, *s.* աքաղաղ, աքլոր։

Root րու՛ւթ, *s.* արմատ; 2. սկիզբ, պատճառ; 3. հիմ, խարիսխ; 4. նախահայր, պապ։ =*va.* արմատանալ, արմատ բռնել, հաստատիլ; 2. քըծնիլ, շնթիլ, քոքովիլ։ =*va.* արմատացնել, խորք տնկել, հաստատել;

2. (արմատէն) խլել, փրցնել; 3. (խողը՝ կնճիթովը) փորել, պեղել, փորփշտկել; 4. քրքրել, խուզարկել։ To-out, up. արմատաքի ընել, քակել։ -let -՛լէտ, s. արմատիկ։ -ted րու՛-տ՛էտ, a. (խոր)արմատ։

Rooty րու՛-տի, a. բազմարմատ։

Rope րօբ(տ), s. չուան, լար, պարան, առասան, մալուխ հալար; 2. (առագաստի) եզրալար; 3. pl. ընդերք թռչնոց։ =va. հիւսել, մանել։ -dancer. լարախաղաց, աճպարար ձանկալազ։ -ladder. չուանեայ սանդուխ։ -walk. չուանարան։

Ropery րօբ՛ըրի, s. չուանարան, չուանի գործարան։ [մածականութ

Rop'iness, s. կպչունութիւն,

Ropy րօբ՛ի, a. կպչուն, մածուցիկ

Roquelaure րօ+՛լօր, s. լօդիկ։

Rorif'erous, a. ցօղաբեր։

Rorqual -+օ-օլ, s. կիտամաշկ ձկ.

Rosaceous րօզէյ՛շըս, a. վարդաթերթեան(ծաղիկ); 2. վարդազգի։

Rosary րօ՛զըրի, s. վարդաստան, վարդենիք; 2. վարդարան, համրիչ բէապիհ; 3. աղօթք։

Rose րօզ, imp. of Rise. ելաւ։ =s. վարդ; 2. վարդաձեւ զարդ։ Under the–. գաղտնի, ծածուկ։ -bay. մրտավարդ։ -bud. վարդի կոկոն, բոլորք։ -bug, -chafer, -fly. ոսկեճանճ։ -bush. վարդենի։ -cold, -fever. մարգաջերմ (Յունիսի մէջ) որ եւ Hay fever. -colored, -hued. վարդագոյն։ -diamond. վարդ ադամանդ։ -gall. վարդաքոս։ -water. վարդեջուր։ -window. վարդաձեւ պատուհան, վարդապակ ծ. -wood. վարդափայտ։

Roseate րօ՛զիէյտ, a. վարդալից; 2. -գոյն, -փթիթ, -դեղ, -մատ։

Rosemary րօզ՛մըրի, s. խնկունի պիպէրիհ ծ. [զարդ, վարդ։

Rosette րօզէտ՛, s. վարդաձեւ

Rosicrucian րօզի+րու՛շըն, s. վարդախաչեան, վարդախաչ։

Rosin րօզ՛ին, s. ռետին րէչինա։ =va. ռետինով շփել։ [ռի)։

Ross րօս՛, s. արտակեղեւ (ծառ-

Ros'ter, s. պաշտից ցանկ զին.

Rostral րօս՛-, a. ցռկաձեւ։

Rost'rate, -ted, a. կտուցաձեւ

Rostrum րօս՛տրըմ, s. կտուց; 2. նաւացռուկ, քիթ; 3. բեմ։

Rosy րօզ՛ի, a. վարդագոյն, -ձեւ, -դեղ, -փթիթ, -մատն, բոսորագոյն

Rot րօտ՛, vn. փտել, փտեցնել; 2. նեխիլ, ապականիլ; 3. խանգարել, աւրել։ =s. փտութիւն, փուտ, նեխ; 2. ծաղկախտ, ծաղիկ(խաշանց)

Rotary, Rotatory, -tive րօտէյ՛րի, րօտէյ՛տըրի, րօտէյ՛տիվ, a. թաւալող, հոլովական, թաւալուն; 2 շրջագարձիկ, մէջմէջ (անիւ)։

Rotate րօ՛տէյտ, vn. դառնալ, թաւալիլ; 2. շրջշրջիլ, գլորիլ։ =a. անուաձեւ բս.

Rotation րօտէյ՛շըն, s. թաւալում, հոլովում, դառնալը, գլորում։

Rote րօտ, s. անուաջութեակ; ունակութիւն, կրկնութ., վարժութ.

Rotten րօտ՛ն, a. փտած, նեխած; 2. հիւանդին, ողորմելի։ -stone. արծնաքար։ -ness, s. -ութիւն։

Rotund րօ՛տընտ, s. կլոր, բոլորակ, կլորակ; 2. կատարեալ, անբողջ։ -ity րօտըն՛տիտի, s. -ութիւն։ -ifolious րօտընտիֆօ՛լիըս, a. բոլորատերեւ։

Rotun'da, s. բոլորաձեւ շէնք։

Roué րու-է, s. անառակ [F.]

Rouge րու-ժ, s. ներկ, կարմիր, շպար։ =an. շպարիլ, ներկել։

Rough րըֆ, a. անհարթ, խորտուբորտ, քարուտ; 2. անտաշ (ադամանդ); 3. ալեկոծ, մրրկալից, խիստ; 4. կոշտ, կոպիտ, անկիրթ, այլանդակ; 5. կծու, բարկ։ =s.

սինլքօր խուժան, լըղտ։ =*va.* խոր-տուբորտել, բրտացնել։ In the—. անկոփ, անտաշ խամ, անարգ։ To —it. դժուարութեանց համբերել և տոկալ։ —cast ռըֆ'քասթ, *va.* ուր-ուագրել, նախագծել; 2. (գաճով, շաղախով) ծեփել։=*s.* ուրուագիծ, նախագիծ; 2. պատի ծեփ։ —draw. *va.* առուերագրել, ուրուագրել։ —drought. ուրուագիծ։ —dry. (չոր-գուկած) լաթ չորցնել։ —guess. վերիվերոյ գաղափար կազմել։ —hew. *va.* (քարը) կոկել, կոփել; տաշել, հարթել։ —rider. ձիավարժ։ —shod. կռապայտ պուզ միխը իլէ նալը։ To ride—. նպատակին ուղղել, ոտ-նակոխ ընել։ **-ness**, *s.* —ութիւն։ [Տես վերի ածականները։] **-ly**, *ad.* անարգօրէն, կոշտաբար; 2. վերի-վերոյ; 3. վրայէն; 4. խորտուբորտ։

Roughen ռըֆ'ն, *an.* խորտու-բորտ ընել՝ ըլլալ, բրտացնել։

Roulette րուլէթ', *s.* գլորախաղ։

Rounce', *s.* մամլիչ, կոթ տպ. մէք.

Round րաունտ, *a.* կլոր, բոլո-րակ, գնտաձև, օղակաձև, գլանա-ձև; 2. կատարեալ, ամբողջ; 3. շրջանապատ; 4. թաւալում, գլո-րում; յաջորդութիւն; 5. սանդղի ոտք, սանդղամատ; 6. ընդհ. հրա-ցանաձգութիւն; 7. գիշերապա-հութիւն զօր; 8. կրկնաւոր երգ, եռանգ, շրջերգ։ =*ad.* ամէն կող-մէն, շուրջանակի, բոլորաձև։ = *prep.* գրեթէ, իբրև, շուրջ; շուրջը։ =*va.* կլորցնել, բոլորակել; 2. բոլո-րել, շուրջ դառնալ; 3. լմնցնել, կա-տարել։ =*vn.* գնդանալ, կլորիլ; 2. շուրջը նաւել, շրջանաւել; 3. գլուխ հանել, լրացնել։

Round: To—to. (նաւը) հովին դառնալ։ To bring—. նորոգել։ To come to—, to get—. շրջան ընել, դառնալ։ To hand—, to pass—. շըր-ջեցնել, պտտցնել։ To move—. շրջիլ, դառնալ։ A—of cartridges. իւրա-քանչիւրին մէկ փամփուշտ վէն. All—. շուրջանակի, բոլորովին, մէ-կանց։ At a—rate. արագ արագ, ա-րագութեամբ։ —of beef. մսի խոշոր շերտ։ —about. արտուղի, ղարտու-ղի; շրջակայ; թոյլ։ =*s.* (տղոց) փայ-տաձի, ճօճանիկ։ —hand. նրբագիր։ —head. մաքրակրօն, կարճահեր հէքն —house. պահականոց; խցիկ, ար-տաքնոց (նաւու)։ —number. (տաս-նով բաժանելի) կլոր թիւ, մերձա-ւոր հաշիւ։ —robin. շրջանակաձև ստորագրեալ հանրագիր։ —shoul-dered. թիկնեղ, լայնուս։—trot. ար-շաւասոյր ընթացք (ձիու) բըրըս։

Roundel, -delay րաունտ'էլ, րաունտ'էլէյ, *s.* բոլորակ վահան; 2. կլոր պատկեր՝ ձև, շրջանակ; 3. տաղ մը, շրջերգ, դարձադարձ։

Rounding, Roundish րաունտ'-ինկ, րաունտ'իշ, *a.* բոլորանման, բոլորշի, կլորիկ, կլորկեկ։ [նակիկ։

Round'let րաունտ'լէթ, *s.* շրջա-

Round'ly րաունտ'լի, *ad.* կլորա-ձև; 2. յայտնապէս, համարձակ; 3. արագ, շուտ շուտ։

Roundness րաունտ'նէս, *s.* կլո-րութիւն; 2. բնական ձև; 3. ան-կեղծութիւն, դաշնակութիւն(ոճ)

Roup րո՛ւփ, *s.* հաւերու յատուկ հիւանդութ. մը, ռունուկ; ձայն, ժխոր

Rouse րաուզ, *va.* արթնցնել; 2. ոգևորել, շարժել, յուզել։ =*vn.* արթննալ, ոգևորիլ։ =*s.* կերու-խում, զուարճութիւն։

Roust րաուսթ', *va.* յուզել, խը-ռովել։ —about. շոգենաւի բեռնա-կիր; 2. անգործ, թափառական։

Rout րաութ, *s.* խառնամբոխ ամ-բոխ, խուժան, ջոկիր; 2. հաւաքում, գումարում; 3. աղմուկ, խռովու-թիւն; 4. չքահանդէս; 5. պարտու-

թիւն, խորտակում, խառնաշփոթ փախուստ զէն. =*va.* խորտակել ։

Route րուտ, րաուտ, *s.* ճանբա, ուղի, ուղեգիծ, ընթացք։

Routine րուտին', *s.* ունակութիւն; սովորամոլութիւն; 2. վարժութիւն, սովորութիւն ։

Rove րօվ, *vn.* [about, over] թափառիլ, դեգերիլ, սլքտալ, պեյլել, շրջիլ; 2. (բուրդ) սանտրել։

Rover րօվ'ըր, *s.* թափառական, աստանդական; ուտղակ(ծովա)հէն.

Roving րօվ'ին, *s.* կանեփի թելը կարժառներու պատելէն առաջ ոլորելը։ -ly, *ad.* թափառաբար։

Row րօ, *s.* կարգ, շարք , դաս; 2. թիավարութիւն , պտոյտ; 3. ժխոր, աղմուկ , վայնասուն։ =*va.* թիավարել , տանիլ; 2. ալիքներէ քշուիլ տարուիլ։

Rowdy րաու'տի, *a.* անտաշ։

Rowel րաու'էլ, *s.* խթանիւ; 2. վիրապատրոյգ փիփիղ էծ. =*va.* վիրապատրուել ։

Rowen րաու'ըն, *s.* աշունխոտ։

Rower րօ'ըր, *s.* թիավար։

Ro'wing, *s.* թիավարութիւն։

Royal րոյ'ըլ, րօյ'ըլ, *a.* արքայական, վեհապետական, արքունի, արքունական; 2. ազնուական, երեւելի։ -halliard. գանսկղիսաւ ն-. nr եւ Topgallant. -ism րօյ'ըլիզմ, *s.* միապետութիւն։ -ist, *s.* արքայական, արքայասէր։-ly րօ'յըլլի, *ad.* վեհապետական, արքայօրէն,-ավայել;

Royalty րօյ'ըլթի, *s.* թագաւորութիւն, իշխանութիւն; 2. հանքատուրք; 3. մենաշնորհի վարձ կծ.

Rub րըպ, *va.* [against] շփել, աճըբել չիրի երմեկ; 2. սրբել, մաքրել; 3. քսել, օծել, մարձել։ =*vn.* շփուիլ, քսուիլ, մաշուիլ; 2. վէրք ըլլալ; 3. քաքսուիլ սիւրիւշմէկ։ =*s.* շփում, մարձում, քսելը; 2. խոչընդոտ, ինճիւ; 3. լեզուի հարուած, խայթում։ To–down. սրբել, մաքրել, յղկել, ողորկել; 2. (ձիուն) քերել, քերոցել ։ To–off. սրբել, ջնջել։ To–up. մաքրել, ողորկել, արծնել; արթնցնել, ոգեւորել։

Rubber րըպ'ըր, *s.* սրբիչ, շփող, սրբող, քերիչ , խողանակ; 2. մեծ խարտոց էյէ; 3. կրկնասակ (հուխոդի մէջ) ճը; 4. ձգախէժ, առաձգախէժ, քառուշու լաստիկ; 5. *pl.* (ձըգախէժէ) կրկնակօշիկ բալօշ, լաստիկ։ Hard–. կարծրախէժ (սանտր ելն շինելու)։ India–. խէժ, խիժ, ձգախէժ , մատիտ աւրող ։ –tree. ձգախիժածառ։

Rubbish րըպ'իշ, *s.* աւլուկ, աղբիւնք , խոշրտուք; 2. փլատակ, փլածք, աւերածք մօլոզ; 3. տաշեղ։

Rubble րըպ'լ, *s.* մանրաքար, խիճ չագըլ, խիպար։-stone.խճաքար

Rubefa'cient, *a.* մորթաշիկիչ։

Rubes'cent, *a.* կարմրկեկ, շէկ։

Rubicund րու'պիքընտ, *a.* կարմրադէմ, շէկ, խարտեաշ։

Rubific րու'պիֆիք, *a.* կարմրցընող։ -ation, *s.* կարմրացում։

Rubiform, -biginous րու'պիֆօրմ, րուպիճ'ինըս, *a.* կարմրորակ, կարմրկեկ։

Rubigo րուպայ'կօ, *s.* քօս սան բո.

Ruble րու'պլ, *s.* րուպլի։

Rubric րու'պրիք, *s.* խորագիր, վերնագիր; 2. կարմրագիր խրատ (ժամագրքի); 3. կանոն; սովորոյթ։ -al, *a.* կարմիր, կարմրագիր , խորագրի։ -ate րու'պրիքէյթ. *va.* կարմիր գրով նշանակել։

Ruby րու'պի, *s.* սուտակ եազութ, ալ եազութ; 2. 5½ նոց գիր տպ. =*a.* հալողի, կարմիր։ [Rouche.

Ruche րուշ, *s.* ծալծալ, պան,

Ruck րըք(գ), *vn.* կկուզ նստիլ, պուպուզել; 2. փոթփոթ ըլլալ։

=*va.* ծալծալել, փոթփոթել։ =*s.* փոթ, ծալք, խորշոմ։ [կէյիրմէ։

Ructation րըք'թէյշըն, *s.* ձգերտ

Rudd րըտ, *s.* արքայաձուկ պարպուլիա որ եւ Red-eye.

Rudder րըտ'ըր, *s.* ղեկ։

Rudd'iness, *s.* կարմրութիւն։

Ruddle րըտ'լ, *s.* սուսը աշը պօյա

Ruddy րըտ'ի, *a.* կարմրագոյն այ։

***Rude** րուուտ, *a.* անհարթ, անտաշ; 2. կոշտ, կոպիտ, անկիրթ, բիրտ; 3. վայրենի։ -ly, *ad.* անկրթօրէն, բրտօրէն, խստիւ։ -ness, *s.* տմարդութիւն, կոշտութիւն, խստութիւն։

Rudiment րուու'տիմընթ, *s.* սկզբունք, տարերք, նախագիտելիք; 2. նախագիծք մրմ. -al, -ary -տ'ըրի, *a.* տարրական; 2. նախահիւսիկ։

Rue րուու, *vn.* վշտանալ, ողբալ, աւաղել։ =*s.* փեգենայ սաsէփ օրու

Rueful րուու'ֆուլ, *a.* սգալի, ցաւալի, ողորմ։ -ly, *ad.* տրտմագին։

Ruff րըֆ(տ), *s.* խորշօձիք, փոթօձիք գրւմայր եազա; 2. փոթփոթած (շապիկ); 3. ձողաձուկ խալիէ սպալրղը; 4. ձիակամ թռ. =*va.* շփոթել, խառնակել։ -fed grouse. սապետահաւ, կաքաւ մը։

Ruffian րըֆ'իըն, *s.* մարդասպան, աւազակ։ -ly, *a.* վայրագ, սրիկայ։ -ism, *s.* -ութիւն։

Ruffle րըֆ'լ, *va.* փոթփոթել, կծկել, ծալել; 2. ծփալ, պռստել, ծածանել; 3. շարժել, վրդովել; 4. խառնշտկել, խառնակել, շփոթել; 5. թմբուկ զարնել, կոչել զէն. =*vn.* անկուիլ, ցցուիլ, խառնուիլ։ =*s.* փոթօձիք, փոթեալ գրւմա եազա; 2. իրարանցում, վրդովում, շըփոթում; 3. թմբ'յահարութ., կոչ զէն

Rufous րըֆ'ըս, *a.* կարմրկէկ։

Rug րըկ, *s.* թաղիք ապա, ճէյէ; 2. կապերտ, կարպետ խալի։

***Rugged** րըկ'կէտ, *a.* խորտուբորտ, անհարթ; 2. կոշտ, անախորժ; 3. բուռն, դառնաշունչ, սաստիկ (հովը, օդ); 4. խոժոռադէմ։ -ly, *ad.* -կերպով, սաստկապէս։ -ness, *s.* -ութիւն։

Rugine րուու'ճին, *s.* քերիչ ձեռ.

Rugose րուուկօս', *a.* փոթփոթ։ -gosity րուուկոս'իթի, *s.* -ութիւն։

Ruin րուու'ին, *s.* կործանում, քանդում, աւերում, անկում; 2. աւերակ, փլատակ, ամայութիւն։ =*va.* կործանել, աւերել; 2. քանդել, աւրել։ =*vn.* փլիլ, կործանիլ; 3. կորսուիլ, մոխիրի վրայ նստիլ, տունը գլուխը փլիլ, տունը տեղը քրքրուիլ։ -ation րուուինէյ'շըն, *s.* կործանում։

Ruinous րուու'ինըս, *a.* աւերակ, խարխուլ, փլած; 2. աւերիչ, կործանիչ։ -ly, *ad.* -կերպով։

Rulable րուու'լէպլ, *a.* իշխելի, կառավարելի, տիրելի։

Rule րուուլ, *s.* գծոց, քանակ ճէսվէյ; 2. կանոն, կարգ, օրէնք, օրինակ; 3. իշխանութիւն, հեղինակութիւն։ =*va.* [over] գիծ քաշել, գծել; 2. իշխել, տիրել, ուղղել։ =*vn.* հրամայել, իշխել; 2. որոշել, վճռել; 3. սահմանել, հաստատել։ To-out. գծել, ջնջել, աւրել։

Ruler րուուլ'ըր, *s.* քանակ ճէսվէյ; 2. կառավարիչ, իշխան, տէր։

Ruling րուուլ'ին, *pa.* իշխող, կառավարող, տէր; 2. գլխաւոր։

Rum րըմ, *s.* շաքարօղի րօմ։

Rumble րըմպ'լ, *vn.* մռնչել, մռմռալ, թունթունալ; 2. որոտալ։ =*s.* (կառավարի) նստարան; 2. որոտում, մռնչիւն որ եւ Rumbling.

Ruminant րուու'մինընթ, *sa.* որոճացող կէվիշ կէրիրէմ։

Ruminate րուու'մինէյթ, *vn.* որոճալ; 2. վերծանել, խոկալ։ -tion -նէյ'շըն, *s.* որոճում, որոճք; 2. խոր-

հրդածութիւն։ -tor րօ-՛մինէյթըր, s. որոճող; 2. վերծանող։

Rummage րըմ՛էճ, *va.* (գարանկը) կրկտել, փնտռտել, քրքրել։ =s. կահախառնութ., փնտռտուք, որոնում։

Rummer րըմ՛ըր, s. սկահ։

Rumor րու-՛մըր, s. զրոյց, տարաձայնութիւն; 2. ձայն, համբաւ, շշնջիւն։ =*va.* տարաձայնել, տարածել։ -er րու-՛մըրըր, s. լրահրաչակ, լրահաւաք։

Rump րըմփ, s. գաւակ (ձիու) սաղրը; 2. ողնուղար գուսղուն; 3. տկուք, տակ, երաստան։

Rumple րըմ՛փըլ, *va.* ճմռթկել, աճռթել։ =s. ճմռթուք, փոթ։

Rumpus րըմ՛փըս, s. աղմուկ, խռովութիւն։

Run րըն, *vn.* [Ran, Run] վազել, դիմել, ընթանալ, անցնիլ, սահիլ, օրանալ; 2. վազել, (դուրս) հոսել, ծորել, կաթիլ, կաթկթիլ, թարախիլ; 3. աճապարել, շտապել, սըրանալ; 4. խոյս տալ, խուսիլ, փախչիլ, քաշուիլ; 5. քալել, սահիլ, ընթանալ, նաւարկել; 6. սրընթաց արշաւել, մրցիլ; 7. յառաջել, քալել; բանիլ (ժամացոյց); 8. (նիւթէ նիւթ) անցնիլ; հարեւանցի կարդալ՝ յիշել; (տեղէ տեղ) երթալ; 9. վազել, դիմել, խուժել, ծանրանալ; 10. տարածուիլ, պարզուիլ, սփռուիլ; համբաւ՝ անուն հանել, հռչակուիլ; 11. ձեռքէ ձեռք անցնիլ, շրջաբերիլ, պտտիլ, դառնալ (անիւը); 12. ուղղուիլ, շտկուիլ։ =*va.* վազցնել, անցնել, քալեցնել; 2. մխել, խոթել, մացնել, թափանցել; 3. հալել, ձուլել, վազցնել; 4. որոշել, սահմանել; 5. քշել, ստիպել; մաքսէն փախցնել; 6. կից կարել, շուլալ ընել։ =s. գընացք, ընթացք, վազելը, հոսանք, հոսում; 2. արշաւ, արշաւանք; 3. գետակ, առուակ, վտակ; 4. վճարմանց խուժում, խճողում, հարկ վճ.

Run:- In the long-. ի վախճանի, ի գլուխ ամենեցուն։ To let go by the-. չուանները թուլցնել։ To-about. վազվռտել։ To-after. ետեւէն իյնալ, հալածել; 2. փընտըռել։ To-against. ընդհարիլ; 2. հակառակիլ, թշնամանալ։ To-at. կատաղօրէն զարնել։ To-away. փախչիլ, խոյս տալ; 2. (ձին) փրփրիլ, սանձարձակ փախչիլ; 3. *[with the idea]* կարծել, համարել։ To-down. (նաւը) ընդհարել և ընկղմիլ; 2. կոխկռտել, ճնշել, նուաճել, յաղթել։ To-hard. քաշկռտել, հեգնել; 2. նեղել, բռնադատել։ To-in, into. ներս վազել; 2. մխել, թափանցնել։ To-on. շարունակել, շարունակուիլ; 2. քաշկռտել, հեգնել։ To-out. վերջանալ, լմնալ; տարածուիլ; 3. հատնիլ, հատցնել; 4. մղել; 5. տարածել; 6. ի գլուխ հանել։ To-over. զեղանիլ, թափիլ բաշխմագ; 2. հարեւանցի կարդալ; 3. կոխկռտել, անցնիլ։ To-riot. չափազանցել։

Runagate րը՛նէկէյթ, s. փախըստական, դասալիք; հաւատուրաց։

Rundle րըն՛տըլ, s. սանդղամատ, որոշք; 2. (մետաքսի) նազուգ։

Rune րու-ն, s. սկանտինաւեան այբուբէն, ռունատառ։

Rung րըն, *imp. & pp. of* Ring. s. սանդղամատ, որոշք; կողափայտն-

Runlet, -nel, s. վտակ, առու։

Runner րըն՛ըր, s. վազող, վազուկ; 2. սուրհանդակ; 3. շառաւիղ թօ; 4. բալխիրի ոտք, դահուկ; 5. սրընթաց (ձի); 6. պանդոկի գործակատար։

Runnet րըն՛էթ, *See* Rennet.

Runt րընթ, s. անպիտան կենդանի

Rupture րըփ՛չըր, *va.* խզտել,

խզել ; 2. պայթեցնել, խորտակել ։ =s. կոտրուածք ; խզուածք, խզում, խորտակում ; 2. գժտութիւն, գրժտում, եղծում (խաղաղութեան) ; 3. աղէթափութիւն որ եւ Ruption րըբ՛շըն. փոշտանկ ։

Rural րու–ր՛ըլ, a. գեղջկական, գաշտային ։ –ist, s. գիւղաբնակ ։

Ruse րու–զ, s. խորամանկութ. ։

Rush րըշ(ը), s. կնիւն, պրտու ; 2. յարգի չիւղ, ծանծ, ունդ չէօր, ոչինչ բան ; 3. գիմում, յարձակում, մղում ; 4. խուճապ, խուժելը ։ =vn. գիմել, յարձակիլ ; 2. խոյանալ, նետուիլ, գունդագունդ գիմել, խռնուիլ ; 3. իյնալ ։ –light, –candle. հօկապատրույգ , ցայգականթեղ իsurk փիթիլի ։ –season. գործերուն խիստ տաք եղած ատենը

Rushy րըշ՛ի. a. պրտուալից, կընիւնապատ ։ –shiness, s.

Rusk րըս+, s. պաքցամատ ։

Rusma րըս՛մը, s. հերաթափ գեղ մը, քրիզմօ խրըզմա ։

Russ րըս, րուս, s. ռուսերէն ։

Rus′set, –ing, s. շիկախնձոր ։

Rus′set, –y րըս՛եթ, a. շիկոբակ, խարտեաշ ։

Russian րըշ՛ըն, րու–՛շըն, s. ռուսիացի, ռուս ; 2. ռուսերէն ։ =a. ռուսական, Ռուսիոյ ։

Rust րըսթ, s. ժանգ քաւ ։ =vn. ժանգոտել, ժանգոտիլ, –հարել ։

Rustic րըս՛թիք, a. գեղջկական, գեղջուկվարի, գեղջկուհիվարի, շինական ; 2. բիրտ, գռեհիկ, կոպիտ ; 3. պարզմիտ, անարուեստ, պարզ ։ =s. գիւղացի, գեղջուկ ։ –ally րըս՛թիքըլի, ad. գեղջկօրէն ։ –alness, –city րըսթիք՛ըթի, րըսթիս՛իթի, s. գեղջկութիւն, անտաշութիւն ։

Rusticate րըս՛թիքէյթ, vn. գիւղը բնակիլ ։ =va. (գիւղը) աքսորել ; արտաքսել, գիւղ ղրկել հօս. –tion –շըն, s. շինաբնակութիւն , շինավարութիւն հօս.

Rustily րըս՛թիլի, ad. ժանգահար, ժանգոտած , փտած ։

Rustiness րըս՛թինէս, s. ժանգահարութիւն, փուտ ։

Rustle րըս՛լ, vn. շառաչել, խըշրտալ , խարշափել (տերև) ։ =s. սօսափիւն, խշրտուք որ եւ Rustling

Rusty րըս՛թի, a. ժանգահար, ժանգոտ, բորբոսած, մքլոտած ։

Rut րըթ, s. կողանք (եղջերուի) ; 2. ջուրի անիւի հետք, անուահետ, ջրահետ, ջրգնա ։ =an. զուգաւորիլ, կողիլ ; 2. անիւը հետք ձգել ։

Rutabaga րու–թեպէյ՛կէ, s. գոնգեղ, գնգեղ բ. (շուէտական կաղամբ) ։ [ցութիւն ։

Ruth րու–թհ, s. գութ , կարեկ-

Ruthless րու–թհ՛լէս, a. անգութ, անագորոյն ։ –ly, ad. անխնայ, անգթօրէն ։ –ness, s. անգթութիւն ։

Rutty րըթ՛թի, a. հեշտասէր, տըռփոտ ; 2. անիւէ մաշած, անուամաշ ։

Rye րայ, s. հաճար չավdար ։ –grass. արօտխոտ ; 2 որոմ sկյիâk opnı

Ryot րայ՛ըթ, s. հնդ. գիւղացի ։

Ryso′meter, s. ընթացաչափն–.



Sabaoth սէպ'էյօթհ, s. Lord of–. Տէր զօրութեանց, զօրաց Տէրը Աէ.

Sabbatarian սէպպէթէյ'րիըն, s. շաբաթական, շաբաթապահ։ –ism -իզմ, s. շաբաթականութիւն։

*Sabbath սէպ'պըթ, s. օր հանգստեան, շաբաթ (Հրէից); 2. կիրակի (Քրիստոնէից); 3. եօթներորդ տարի Հր.; 4. հանգիստ, հանգըստութիւն։ -breaker. շաբաթալոյծ, կիրակին աւրող։

Sabbatic, –al սէպպէթ'իքըլ, a. շաբաթի, շաբաթական։ –tism սէպ'պէթիզմ, s. շաբաթախտրութիւն; 2. հանգիստ։

Saber, –bre սէյ'պըր, s. թուր, նրան։ =va. թրահար ընել, թրով զարնել; 2. աւրել, թալաթոտել, շտարել –tasche, -tash սէյ'պըրթէշ. թուրի քովէն կախուած գրպան, թրընթեր, կախագրպան։

Sabiian, Sabe'an սէյ'պիըն, a. հրապաշտական, արեւորդի, սաբէական։ –ism, s. –ութիւն։

Sable սէյ'պլ, s. սամոյր սեւմուր; 2. սամուրենի (կաշին); 3. սեւ, արջնաթոյր են. [երասնկ։

Sabot սա'պօ, s. փայտամուճակ.

Sac սէք, s. պարկ, տոպրակ։

Saccade սէքքէյտ', s. ձիուն բերնի սանձը թօթուելը, երախանձգութիւն; 2. թօթափում։

Sacchar:- -iferous սէքքըրիֆ'ըրըս, a. շաքարաբեր (տունկ)։ –ine սէք'քէյրայն, -րին, a. շաքարեղէն, շաքարային; անուշ, քաղցր։ =s. շաքարիտ դ. –oid, –oidal սէքքըրօյ'տըլ, a. շաքարակերպ, շաքարանըման։ –ometer սէքքըրամ'իթըր, s. շաքարաչափ (գործի) դ. –um սէք'քըրըմ, s. շաքարեղէգ։ –ose -քըրօզ, s. շաքարանիւթ, շաքարուց։

Sacerdotal սէսըրտօ'թըլ, a. քահանայական, քահանայաբար։

Sachel սէչ'էլ, s. պարկիկ, քըսակիկ; հոտաւէտ քսակ; 2. թըղթակալ, պայուսակ (փաստաբանաց); 3. պայուսակ (դպրոցականաց)

Sachem սէյ'-, s. հնդիկ պետ։

Sack սէք(թ), s. պարկ, տոպրակ, մախաղ; 2. բաց տարատոկ հ. ձ.; 3. քանարեան գինի Աղ; 4. աւար, կողոպուտ (քաղաքի)։ =va. պարկի մէջ դնել, տոպրակել; 2. աւարել, կողոպտել։ –but. լայնաբերնգ։ –cloth. s. խարար, քուրձ, խորգ (սգոյ) –posset. գինի-մածուն։ –age սէք'էճ, s. աւարառութիւն։

Sacker սէք'ըր, աւարառու։

Sackful սէք'ֆուլ, s. պարկ մը (լեցուն)։ (*pl.* Sackfuls)

Sacking սէք'ինկ, s. պարկցուկտաւ nr եւ Sack-cloth.

*Sacrament սէք'րըմընթ, s. խորհուրդ էկ; վերջին թոշակ, ճաշակ, հաղորդութիւն։ –al, –arian, –ary -մէն'թըլ, -մընթէյ'րիըն, -մէն'թըրի. a. խորհրդական, սրբազան, Ս. խորհրդի։ –ally սէքրըմէն'թըլի. ad. խորհրդաբար; –կերպով։

Sacred սէյ'քրէտ, ad. [to] նուիրական, սրբազան, խորհրդաւոր, նուիրեալ; 2. օծեալ, սուրբ, օրհնած; 3. անբռնաբարելի։ –ly, ad.

սրբութեամբ, սրբօրէն։ –ness, s. –ութիւն որ եւ Holiness.

Sacrifice սէգ'րիֆայզ, va. զոհագործել, զոհել; 2. պատարագել, զենուլ, նուիրել, սրբել։ =vn. զոհ մատուցանել։ =s. զոհ, պատարագ, նուէր; 2. (բան մը) զոհելը։

Sacrificial -ֆիշ'ըլ, a. զոհի։

Sacrilege սէգ'րիլէճ, s. սրբապղծութիւն։ –gist, s. սրբապիղծ։

Secrilegous սէգրիլի'ճըս, a. սրբապիղծ, ամբարիշտ։ –ly, ad. –ness, s. –ութիւն։ [բար։

Sac'ristan սէգ'րիսթըն, s. լուսա-

Sacristy սէգ'րիսթի, s. աւանդատուն, պահարան էֆ.

Sad սէտ, a. տխուր, տրտում; 2. տրտմաբեր; 3. թուխկեկ, մութ, մթին (գոյն); 4. ծանր, լուրջ, ծանրաբարոյ; 5. չարաճճի, չար։ –den սէտ'ն, va. տրտմեցնել, տխրեցնել։

Saddle սէտ'լ, s. թամբ էյէր; 2. (ոչխարի) քամ։ =va. համետել, թամբել; 2. բեռցնել։ –bag. կաշի փակեղեթ հէյպէ, սէֆյէմ։ –bow. թամբագունդ էյէր գաշը։ –cloth. տապճակ հաշա։ –girth. քաշիկ, թանգ, ողնուլար գօլան։ –house. թամբարան։ –maker. համետագործ, թամբագործ սառրաճ։ –tree. թամբաղեղ էյէր գաշպաղը։

Saddler սէտ'լըր, s. թամբագործ

Saddlery -'լըրի, s. թամբուասրք (ձիու); 2. թամբագործութիւն։

Sadducee սէտ'իուսի, s. սադուկեցի։ –ism, –cism, s. –ութիւն։

Sad-iron սէտ'այըրն, s. արդուկ։

Sadly սէտ'լի, ad. տխրօրէն։

Sad'ness, s. վիշտ, տրտմութ.։

Safe սէյֆ, a. անվնաս, անվ[?]թար; 2. ապահով, զերծ, անվտանգ։ =s. երկաթարկղ, արկղամուր գասա; 2. ուտեստադարան։ –conduct. ապահովագիր, պաշտպանագիր; 2. պահպանիկ (մարդ)։ –guard. պաշտպանութիւն, հովանի; պահպանիկ (ջոկատ, թուղթ)։ –keeping. պահպանութիւն, պաշտպանութիւն։

Safely սէյֆ'լի, ad. –կերպով, ապահովապէս, անվնաս։

Safe'ness, s. ապահովութիւն։

Safety սէյֆ'թի, s. ապահովութիւն, զգուշութիւն; 2. փրկութիւն։ –lamp. ապահով կանթեղ ձա.։ –valve. ապահով կափարիչ մե.

Safflower սէֆ'լաուըր, s. ասպուր, ասպուրակ, ասպուրակես, կրոկոս։

Saffron սէֆ'րըն, s. քրքում զաֆրան։ =a. քրքմագոյն, դեղին։

Sag սէկ, an. ծանրաբեռնել, բեռնաւորել; 2. ճնշել, կքել; 3. իջնել, կքիլ, հակիլ, ծռել; 4. խորտաուզել, ընկղմել ն.

Saga սէյ'կէ, s. սկանտինաւեան զրոյց, վէպ, սագա։

Sagacious -յ'շըս, a. խորագէտ, նրբամիտ, ճարտար։ –ly, ad. -կերպով։ –ness, s. –ութիւն։

*Sagacity սէկէս'էթի, s. արթնութիւն, կորովամտութիւն։

Sagamore սէկ'էմօր, s. Ամերիկ. Հնդկ. ցեղապետ որ եւ Sachem.

Sage սէյճ, s. եղեսպակ, կենեզուտ ասա չայը; 2. իմաստուն, փիլիսոփայ։ =a. իմաստուն, խելացի, խելանի, խոհեմ, խելօք; 2. ծանրագլուխ, խիկար, խելամի դաւիթ։ –ly, ad. իմաստութեամբ։ –ness, s. իմաստութիւն։

Sagittal, –tate սէճիթ'թըլ, սէճիթ'թէյթ, a. նետակերպ, նետաձեւ։

Sagittarious, –gittary սէճիթթէյ'րիըս, –թէրի, s. աղեղնաւոր ա; 2. յուշկապարիկ, մարդաձի, մարդացուլ, ձիացուլ, կենդաւրոս դիցն.

Sago սէյ'կօ, s. նուրբ օսլայ (Հնդ.)

Sagoin սէյ'կօյն, s. կզակապիկ է.

Saic սէյ՛իք, *s.* տճկ. նաւ, շայէկ

Said սէտ, *pa.* of Say. յիշեալ, նոյն, վերոյիշեալ էր.

Sail սէյլ, *s.* առագաստ; 2. նաւ; 3. նաւարկութիւն։ =*vn.* առագաստով նաւել; 2. նաւարկել; 3. առագաստ պարզել, առագաստել; 4. ճամբայ ելլել։ =*va.* նաւարկել, կտրել, անցնիլ; 2. նաւը վարել, ղեկավարել։ –boot. առագաստանաւ։ –cloth. կտաւ, առագաստ։ –loft. առագաստանոց։ –yard. առագաստակալ։ –able սէյ՛լէպլ, *a.* նաւելի, նաւարկելի։

Sailer սէյ՛լըր, *s.* առագաստանաւ

Sailing սէյլ՛ին, *s.* նաւարկութ., նաւելը; 2. նաւուղղութ.։ [ւազ։

Sailor սէյլ՛ըր, *s.* նաւաստի, նա-

Sainfoin սէյն՛ֆօյն, *s.* երեքնուկ, իշառուոյտ եվլիեա օրու թ.

Saint սէյնթ, *s.* սուրբ, սրբական; 2. սրբացեալ։ =*va.* սրբոց կարգը դասել, սրբացնել։ –Vitus's dance. մկանաձգական հիւանդութիւն պար Ս. Վիտոսի, կաքաւախտ։ -ly, *a.* սրբանման, սրբացեալ, սրբակրօն։ –hood, –ship սէյնթ՛հուտ, սէյնթ՛շիփ, *s.* սրբութիւն; 2. դաս սրբոց։

Sainted սէյն՛թէտ, *a.* սրբակեաց, բարեպաշտ, սուրբ; 2. լուսահոգի, հանգուցեալ, երանելի։

Sajou սէճ՛ու, *s.* ամերիկեան կապիկ, ճաճ, ճաճուկ որ եւ Sapajou

Sake սէյք, *s.* սէր, յարգանք, նկատառում խաթըր, ուղուր; 2. նախապատճառ, վախճան, նպատակ, առիթ։ For God's–. ի սէր Աստուծոյ։ For heavens'–. յանուն երկնից։ For my–. իմ սիրոյս, խաթերս համար։ [moniac. տ.

Sal սէլ, *s.* քիմիական աղ։ -am-

Salable սէյլ՛էպլ, *a.* վաճառելի։ -ly, *ad.* -կերպով։ –ness, *s.* -ութ.

Salacious սէլէյ՛շըս, *a.* հեշտասէր, տռփոտ։ –city -՛սիթի, -ութիւն

Salad սէլ՛էտ, *s.* աղցան սալաթա

Salamander սէլ՛էմէնտըր, *s.* մողէզ մը, գթոր, սալամանդր։ -drine սէլէմէն՛տրին, *a.* կրակի դիմացող, անկէզ, անկիզելի, անհրակէզ։

Salary սէլ՛ըրի, *s.* (տարե)թոշակ; 2. ամսական, վարձք, աւուրչէք

**Sale* սէյլ, *s.* վաճառ, վաճառում, քշում; 2. առուծախ, առուտուր։ For–. ծախու։ –work. *s.* ծախու գործ; ոչինչ՝ անշահ գործ։

Sales սէյլզ. –man. վաճառական, վաճառորդ, ծախող։ –at auction (Ամեր.) –on auction (Անգ.) աճուրդ մեզատ։

Salic սէլ՛իք, *s.* սալեան (օրէնք՝ որով արուք միայնգահ կժառանգեն)

Salient սէլ՛իէնթ, *a.* դուրս ելած, տնկուած. ցցուած, տնկուք; 2. ուշագրաւ, աչքի զարնող; 3. տրահայեաց՝ ցից (անկիւն), ցցանկիւն, ցիւռնկէն է. [բեր։

Saliferous սէլիֆ՛ըրըս, *a.* աղա-

Salify սէլ՛իֆայ, *va.* աղացնել, աղաշրջել ք. –fiable սէլիֆայ՛էպլ, *a.* աղանալի, աղաշրջելի ք. –fication սէլիֆիքէյ՛շըն, *s.* աղացում ք.

Saline, –linous սէյլայն՛, սէյ՛լայն, սէլայն՛ըս, *a.* աղի, աղային, աղտաղտին։ =*s.* աղարան, աղահանք

Saliva սէլայ՛վա, *s.* լորձունք, շողիք։ –ry, –val, –vous սէլ՛իվըրի, սէլայ՛վըլ, սէլայ՛վըս, *a.* լորձնային, շողիքոտ։ –vate սէլ՛իվէյթ, *va.* շողիքները վազցնել, լորձնոտիլ բժ. –tion, *s.* լորձնահոսութիւն բժ.

Sallow սէլ՛օ, *s.* ողորի, ուռի, ուռենի։ Gray–. նշտրատերեւ ուռի։ Round-eared–. սեպաձեւ ուռի, սեպուռի։ Great round-leaved–. օրձուռի։ Long-leaved–. տեղուռի Fragile–. դիւրաբեկուռի, բեկուռի։ -thorn. փշատասեղերու տոհ-

մէն բոյս մը, ձիափշատ։ =սէլ'օու, a. դեփդեղին, պատի գոյն, դէմքը աւրուած։ -ness, s. դունատութիւն, դեղնութիւն։

Sally սէլ'ի, s. պաշարողաց դէմ յարձակում, ելք, խոյանք; 2. խոտորում; 3. քմայք, սրախօսութիւն; սրամտութիւն, աշխուժութիւն։ =vn. դուրս յարձակիլ՝ խուժել, ելլել։ -port. (պարսպի) գաղտադուռ։ -lunn. Թէյի ըլիթ։

Salmagundi սէլմէկըն'տի, s. այլ և այլ միսերէ եփած պորանի, խառնագամ, միսաղցան։

Salmon սէմ'ըն, s. լոսդի սօմոն պալըղը։ -trut. կարմրախայտ ձկ.

Salon, -loon սալօն', սէլուն', սըլու'ն, s. սրահ, դահլիճ; 2. պատկերահանդէս, նկարահանդէս; 3. պարասրահ սալօն; 4. գինետուն (յԱմերիկա)։ -keeper. գինեպան, գինեվաճառ։

Salsify -'ֆայ, s. քօշմօրուք բո.

Salt սօլթ, s. աղ; 2. համ; 3. համով կատակ, սրախօսութիւն; 4. սրամտութիւն, հանճար։ =a. աղած, աղի։ =va. աղել, աղհամեմել, աղցանել։ -box, -cellar. աղաման; 2. հաւաքածոյ սրախօսութեանց՝ կատակներու՝ առածներու։ -junk. աղած եղան միս, աղածոյ։ -marsh, -pan, -pit, -works. աղարան, աղաւազան թուզլա։ -mine. աղահանք։ -pepper. աղպղպեղ գոյն, գորշ։ -rheum. որքին թուզլու պալղամ։ -wort. աղնիւ օշնան, չողան։

Saltation սէլթէյ'շըն, s. ցատկելը, ցատկոտուք, ձեւաշարժութ.։ -tory, Sal'tant սէլթէյ'թըրի, սէլ'թընթ, a. ցատկող, պարող։

Salter սօլ'թըր, s. աղիչ։

Saltern սօլ'թըրն, s. աղարան։

Saltier -'թիըր, s. ծուռ խաչ (X)

Sal'tigrade, s. ոստոստին է.

Salting սօլթ'ինկ, s. աղում, աղելը; 2. աղտաղտին, ճախճախուտ, աղճահիճ որ և Salt-marsh.

Saltish սօլթ'իշ, a. աղհամ։

Saltness -'նէս, s. աղիութիւն։

Salubrious սէլիու'պրիըս, a. առողջասուն, առողջ; 2. առողջապահիկ, առողջարար։ -ly, ad. -rity սէլիու'պրիթի, s. առողջութիւն։

Salutary սէլ'իութըրի, a. օգտաւէտ, օգտակար, փրկաւէտ, պիտանի, հոգեշահ; 2. առողջարար։ -tariness, s. -ութիւն։

*Salutation սէլիութէյ'շըն, s. ողջունատուութիւն, բարեւատուք, բարեւում; 2. ողջոյն, բարեւ։ -tory -'թէյթըրի, a. ողջունի։ =s. ի դիմաց ընթացաւարտ կարգին ողջոյն առ հանդիսականս, բարեւաճառ, ողջոյն։ -torian սէլիութէթօ'րիըն, s. ողջունատու (ընթացաւարտ)։

Salute սէլիութ', va. ողջունել, բարեւ տալ, բարեւել։ =s. ողջոյն, բարեւատուք, բարեւ, համբոյր։

Salvable սէլ'վէպլ, a. փրկելի։

Salvage սէլ'վէյճ, s. (ծովու վրայ նաւու՝ նաւաբեռի՝ մարդոց) ազատողչէք, փրկանք։

Salvation սէլվէյ'շըն, s. փրկութիւն։ -tory սէլ'վէյթըրի. s. դարան, տուփ; 2. պահարան։

Salve սաւ, s. սպեղանի, բալասան; դարման։ =va. դարմանել, պատել, սպեղանի դնել։

Salver սէլ'վըր, s. ափսէ թէփսի

Salvo սէլ'վօ, s. բացառութիւն, վերապահում; 2. հրացանաձգութ.

Samara սէմէյ'րէ, s. պտուղ միասերմ և ոչ-ինքնաբաց, թեւակտիկ, կտիկ, սամարա։

Sambo սէմ'պօ, s. խափշիկ։

Same սէյմ, a. միեւնոյն, նոյն, նման, պէս; 2. յիշեալ, դարձեալ։

-ness, s. նոյնութ., միօրինակութ.

Samiel սէյ'միէլ, s. խորշակ սամ եէլի որ եւ Simoom.

Samovar սէմօ'վար, s. (ռուսական) թէյ եփելու պղնձէ՝ արուրէ աման, հեշտաեռ, ռռասատակ, սամովար։ *(Russian)*

Samp սէմփ, s. խաշած լազուտ։

Sampan սէ'մփէն, s. 12-13 ոտք երկայն չինական նաւակ, սամփան։

Samphire սէ'մֆայր, s. վայրի սամիթ, հոռոմ սամիթ, շումրայ։

Sample սէմ'փլ, s. նմոյշ մօսթրա -ler -'լըր, s. (ասղնագործի) օրինակ

Sanable սէն'էպլ, a. բուժելի, բժշկելի։ -bil'ity, s. -ութիւն։

Sanative, -natory սէն'էյթիվ, սէն'էթըրի, a. բուժիչ, բուժական։

Sanatorium, Sanitorium սէնէթօ'րիըմ, սէնիթէյ'րիըմ, s. (անտառներու, լեռներու մէջ շինուած) ապաքինարան, բուժարան։

Sanctification սէնքթիֆիքէյ'շըն s. սրբացուցում, -սրբարութիւն։

Sanctifier սէնքթիֆայ'ըր, s. սրբարար; սրբացուցիչ, Սուրբ Հոգի։

Sanctify սէնք'թիֆայ, va. սրբել, սրբացնել; 2. նուիրագործել; 3. սուրբ պահել։

Sanctimonious սէնքթիմօ'նիըս, a. ջերմեռանդ, սրբակրօն; 2 կրօնամոլ, սրբենի։ -ly, ad. -ness, -mony սէնք'թիմընի, s. -ութիւն։

Sanction սէնք'շըն, s. վաւերացում, նուիրագործութիւն, հաստատութիւն; 2. հրաման։ =va. ընդունիլ, հաստատել, նուիրագործել։ -ed սէնք'շընտ, s. նուիրագործեալ, հաստատեալ, ընկալեալ։

*Sanctity, -titude սէնք'թիթի, սէնք'թիթիուտ, s. սրբութիւն, նուիրականութիւն, սրբազնութիւն; 2. մաքրութիւն; 3. անբռնաբարելիութիւն (երդման)։

Sanctuary սէնք'չուէրի, s. սրբարան, գաւիթ (հրէից և հեթանոսաց); 2. սրբարան, սրբավայր (քրիստոնէից); 3. ապաւէն, ապաստանարան

Sanctum սէնք'թըմ, s. առանձնարան, խուց (խմբագրի)։ -sanctorum սէնք'թօրըմ, s. սրբութիւն սրբութեանց (տաճարին Հրէից)։

Sanctus սէնք'թըս, s. սուրբ սուրբ (երգ՝ պատարագի) պղ.

Sand սէնտ, s. աւազ; 2. ժամ, բոպէ; 3. կեանք; 4. pl. աւազուտք գումսալ։ =va. աւազ ցանել՝ թափել, պատել։ -eel. տիգաձուկ։ -heat. աւազաջերք տ. -paper. աւազաքարտ զըմբարա քեաղըտը։ -piper. կտցար, ջրատատրակ եկղ-վէ թռ. -stone. աւազաքար, խճաքար։ -wort. աւազուկ բո.

Sandal սէն'տէլ, s. տրեխ չարըգ։ -wood. ճանդան։

Sandarach սէն'տէրէք, s. ջնարակ, ռետնային խեժ; 2. ջնարէկ, կարմիր ծծմբուկ զառիկի որ եւ Realgar.

Sanded սէն'տէտ, a. աւազոտ, աւազուտ; 2. կէտկէտ (պատառա)։

Sandiness, s. աւազոտութիւն

San'diver, s. ապակի փրփուր։

Sandwich սէնտ'ուիչ, s. կարագ-հացի շերտերու մէջ դրուած միս բարակ շերտ, միսկողիհաց, սանտուիչ։ =va. սանտուիչ շինել; 2. իրարմէ տարբեր իրեր խառն խառն զետեղել, տեղաւորել։

Sandy սէնտ'ի, a. աւազուտ, աւազային; 2. շառագոյն, շէկ։

Sane սէյն, a. առողջ; ողջամիտ

Sang, *imp. of* Sing. երգեց։

Sangaree սէնկէրի', s. թերմօն, փրթօն, շաքարով գինիով շինուած համեմուած ըմպելի մը։

Sang-froid սանֆրուա', s. պաղարիւնութիւն, անխռովութիւն։

Sangreal *See* Grail.

Sanguif'erous, *a.* արիւնաբեր։

Sanguification, *s.* արիւնագործութիւն։ [բիւնաՀեղ, -ուոլշու։

Sanguinary -էն'կուէրի, *a.* ա-

Sanguine, -ous -էնկուին'իըս, *a.* արիւնագոյն, արիւներանգ, բոսորագոյն; 2. արիւնային, արիւնոտ (կազմ); 3. աշխոյժ, եռանդուն; 4. յուսալից։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Sanguisorbeæ, -baceæ -էնկուիսօ'րպիի, -սօրպէյ'սի, *s.* արիւնակուլք, արիւնարբուք (բոյս)։

Sanhedrim -էն'հիտրիմ, *s.* ծերակոյտ, ատեան, սինետրիոն Հր.

Sanicle -էն'իքըլ, *s.* պատառոտուկ, բուժախոտ որ եւ Black-snake -root. Self-heat. [քար։

Sanidine -էն'իտին, *s.* ապակե-

Sanies -էյ'նիիզ, *s.* շարաւ։

Sanious -'նիըս, *a.* շարաւային։

Sanitary -էն'իթէրի, *a.* ողջպաՀիկ, առողջապաՀական, -պաՀիկ։ -tarium -էնիթէյ'րիըմ, *s.* ապաքինարան որ եւ Sanatorium.

Sanity -էն'իթի, *s.* ողջմտութ.։

Sank, *imp. of* Sink. [քրիդ։

Sanscrit -էն'սքրիթ, *s.* սանսք-

Santaclaus -էն'թըքլօզ, աղաւ. Saint Nicolas է. Սուրբ Նիկողոս (ըստ արեւմտեայց); Սուրբ Բարսեղ (առ մեզ), Կաղանդ, Կաղնտոս. որ Կաղանդի իրիկուն պզտիկներու կը կաղանդէ անոնց ընծաներ բերելով։

Sap -էփ (պ), *s.* բուսաՀիւթ, Հիւթ, աւիշ koq; 2. սպիտակուց, թերափայտ (ծառի); 3. (ընդՀողեայ) ական ղաղըմ, արչաձ եօլու։ =*an.* Հիմերը փորել, քանդել, տապալել; 2. ական բանալ, յառաջել գին. -green. դեղնուկ (ներկ)։ -rot. փայտփոր ճը. -wood. սպիտակուց, թերափայտ (ծառի); քու ճիւղ։

Sapid, *a.* Համուսնեցող, Համեղ։ -ness, -ity -էփիտ'իթի, *s.* -ութիւն

Sapience -էյ'փիընս, *s.* գիտութ., իմաստութիւն, խելամութ. (Հեգն.)

-ent -էյ'փիընթ, *a.* խելօք, աղբար, խելամիտ-աւիթ, ցամաք իմաստուն։

Sap'less, *a.* անՀիւթ, ազազուն։

Sapling -էփ'լին, *s.* նորատունկ։

Sapodilla -էփօտիլ'լէ, *s.* Հար. Ամ. ուտելի բոյս մը, բրճի, բրճնի։

Saponify -էփօն'իֆայ, *va.* օճառի փոխել, օճառացնել։ -naceous -էփընէյ'շըս, *a.* օճառային, սապոնային։ -nification -էփընիֆիքէյ'շըն *s.* օճառագործում, օճառացում։

-ponule -էփօնիուլ, *s.* արծպայ։

Sapor -էյ'փըր, *s.* Համ, ճաշակ։

-ific, -ous -էփըրիֆիք, -էյ'փըրըս, *a.* Համ բերող, Համեղին, Համոտ։

Sapper -էփ'ըր, *s.* փոսաՀատ զին.

Sapphire -էֆ'այր, -էֆ'ըր, *s.* շափիղայ կkof եագութ։ -rine -էֆ'իրայն *a.* երկնագոյն, շափիղագոյն

Sappy -էփ'ի, *a.* Հիւթալից, աւշային; 2 մատաղ, դեռաբոյս; 3. մանկական։ [պարարտութիւն։

Sap'piness, *s.* Հիւթեղութիւն,

Sap'sago -էփ'սէյկօ, *s.* լոր պանիր։

Saraband -էր'էպէնտ, *s.* ըսպանիական պար; 2. պարերգ։

Saracen -էր'էսըն, *s.* Հագարացի, սարակինոս։ -ic, -ical -էրէսէն'իքըլ, *a.* Հագարացւոց, սարակինեան։

Sarasin, Sarrasenie -էրէսին'ի, *s.* սեւացորեն, սեւ ցորեն առապ sarpup, գարա պուղդայ որ և Buck wheat, French wheat. 2. սղանդ, գրեւանդ, գայլու ական զkrավkնs որ եւ Heart-wort, Birth-wort.

Sarasine -էր'էսին, *s.* ցինացաքան

Sarracenia -սըրըսի'նիէ, *s.* երկպրուկ տունկերու տեսակ մը, սառասենի որ եւ Side-saddle flower.

Sarcasm -սար'քէզմ, *s.* Հեգնու-

թիւն, երգիծանք, դառն հեգնութ.

Sarcastic,-al սարքէս'թիքըլ, *a.* հեգնական։ -ly -'թիքըլի, *ad.*

Sarcenet սարս'նէթ, *s.* մետաքս։

Sarcocolla սարքօքալ'լէ, *s.* անձրութ, անձրութ խէժ.

Sarcology սարքալ'օճի, *s.* մսաբանութ.։ -gic, -gical, *a.* -նական։

Sarcoma սարքօ'մէ, *s.* մարմնի վրայ այտուց, շնոխքուռ։ [*pl.*-mata]

Sarcophagous սարքաֆ'էկըս, *a.* մսակեր (միջատ՝ կապիկ)։ -phagy -'էճի, *s.* -ութիւն։

Sarcophagus սարքաֆ'էկըս, *s.* վիմափոր դագաղ՝ դամբան, դամբարան։ [ցեղա պարկեր։

Sardine սար'տին, *s.* աղկեր սար-

Sard, Sardius, Sardoin, Sardine սարտ, սար'տիըս, սար'տօյն, սար'տին, *s.* ակնաքար, սարդիոն (որ Ահարոնի լանջապանակը զարդարող 12 քարերէն մին էր)։ -donyx սար'տօնիքս, *s.* սարդեղոնդ (քար)։

Sargasso սարկէս'սօ, *s.* ծովաբուսոց տեսակ մը, ծովալօռ, ծովասեզ (Ազորեան կղզիներու)։

Sardonic սարտան'իք, *a.* բռնազբօսիկ, հեգնական (ծիծաղ)։

Sarmentose,-tous սարմէնթօզ', -'թըս, *a.* ուռախիտ, բարունակաշատ

Sarsaparil'la, *s.* սաբարխա։

Sarto'rius, *s.* ծալանդնդեր մկն

Sash սէշ(թ), *s.* կամար, գօտի; 2. շրջանակ չէրչիվէ։

Sassafras սէսսէֆրէս, *s.* սարդենասերաց տոհմէն՝ կեղեւն անուշաբոյր ծառ մը, սասափրի։

Sat սէթ, *imp. of* Sit. նստաւ։

Satan սէյ'թըն, *s.* սատանայ, սադայէլ, դիւապետ։ -ic, -ical սէթէն'իք, *a.* -ական, դժոխային։

Satchel սէչ'էլ, *See* Sachel.

Sate սէյթ, *va.* [with] կշտացնել։ -less սէյթ'լէս, *a.* անյագ, անկուշտ

Satellite սէթ'էլայթ, *s.* արբանեակ, լուսին; 2. կամակատար, անձնապաշտ, փուշտիպան։

*Satiate սէյ'շիէյթ, *va.* կշտացնել, յագեցնել։ =*a.* կուշտկուռ։ -tion, Satiety սէյշի'էթի, *s.* կշտանալը, կուշտութիւն, յագուրդ; 2. յափրանք։ To-. ցյագ, կշտանալու չափ, կուշտուկուռ։

Satin սէթ'ին, *s.* մետաքս, մետաքս։ -spar. մետաքսաքար հնք. [փայլ։

Satiny սէթ'ինի, *a.* մետաքսա-

Satire սէթ'այր, սէթ'ըր, *s.* հեգնութիւն, երգիծաբանութիւն։

Satiric,-al սէթիր'իքըլ, *a.* հեգնական, դառն։ -ly, *ad.* հեգնօրէն։

Satirist -'իրիսթ, *s.* երգիծաբան։ -rize -թ'իրայզ, *va.* երգիծաբանել։

*Satisfaction սէթիսֆէք'շըն, *s.* գոհութիւն, գոհունակութիւն; 2. հաճութիւն, բերկրութիւն; 3. գոհացում, հատուցում։

Satisfactory սէթիսֆէք'թըրի, *a.* գոհացուցիչ; հաճեցուցիչ, հատուցական։ -torily սէթիսֆէք'թըրիլի, *ad.* -կերպով։ -toriness, *s.* [ցընող։

Satisfier սէթիսֆայ'ըր, *s.* կշտա-

Satisfy սէթ'իսֆայ, *va.* յագեցնել, կշտացնել; 2. հաճեցնել, գոհացնել, համոզել; 3. հատուցանել, վճարել։ I am-fied. գոհ եմ։

Satrap սէթ'րէփ, *s.* կուսակալ, կողմնակալ, մարզպան, սատրապ (հին Պարսից)։

Satu'rable, *a.* կշտացուելիք։

Saturate սէթ'իւրէյթ, *va.* [with] կշտացնել, յագեցնել; 2. թրջել ￼ -tion -րէյ'շըն, *s.* յագեցում, թաթաւում ￼ -ting, -rant սէթիւրէյ'թինկ, սէթ'իւրէնթ, *a.* կշտացնող, ծծիչ ￼

Saturday սէթ'ըրտէյ, *s.* շաբաթ, կիրակմուտք, կիրակամուտք։

Saturn սէթ'ըրն, *s.* Կռոնոս, Զըր-

ուան, Սատուրնոս դէյ; 2. երեւակ, ջոհալ թ.; 3. կապար հէն ք.—alia, -nalian սէթըրնէյ՛լիէ, -նէյ՛լիըն, *a.* սատուռնատօնք, զուարճութեան՝ սատուռնեան (տօնք) Հ. -ine սէթ՛ըրնայն, *a.* երեւակային։ -ian սէթըր՛նիըն, *a.* ոսկեդարեան։

Satyr սէյ՛թըր, *s.* նոխազաւարուն եւ նոխազոտն կիսաստուած, մարդապաքաղ, այծամարդ։

Sauce սօս, *s.* համեմ, թացան pkrujijk, uulgu; 2. մրգանոյշ, շաքարամիրգ; լրբութիւն։ =*va.* համեմել, թացանի մէջ թաթխել; 2. համովցնել; 2. խեղճընել, լրբանալ։ -alone. սուսամբար, ջրջրուկ բո. -boot. թացանաման, թացանոց։ -box. չարաճճի(տղայ)։—pan. սան, պտուկ pkliäkrk։ [պնակիկ։

Saucer սօ՛սըր, *s.* սկահակալ,

Saucy սօ՛սի, *a.* պինդերես, լրբենի, ժպիրհ; անքաղաքավար։-cily սօ՛սիլի, *ad.* լրբօրէն, լրբութեամբ։ -ciness սօ՛սինէս, *s.* —ութիւն։

Sauer-kraut սաուըր՛քրաութ, *s.* աղջրով կաղամբ, կաղամբաթթու, ռչիկ (գերման. կերակուր մը)։ -eater. գերմանացի։ *See* Taffy.

Saunter սան՛թըր, *vn.* պարապ պտտիլ, ալքտալ, թափառիլ։ -er սան՛թըրըր, *s.* դատարկաշրջիկ։

Saurian սօ՛րիըն, մողեզնման։

Sausage սօ՛սէճ, *s.* երշիկ, խըճուղ unuánuq։ [խնայելի։

Savable սէյվ՛էպլ, *a.* փրկելի,

*Savage սէվ՛էճ, *a.* վայրենի, վայրի, անընտել, բարբարոս, յովա huaպwliի; 2. վայրենի, վայրի (բոյս), կատաղենի; 3. անմարդի, անկոխ (վայր); 4. վայրենի, մենակեաց, մարդատեաց; 5. տմարդի, բիրտ; 6. գազանաբարոյ, վայրագ։ -ly, *ad.* վայրագօրէն, վայրենաբար։ -ness, -ry, Savagism սէվ՛էճիզմ, *s.* վայրենութիւն; 2. բարբարոսութիւն; 3. վայրագութիւն, անգթութիւն։

Savanna սէվէն՛նէ, *s.* խոտաւէտ մեծ արօտ, պաճարարօտ, սաւաննայ։

Savant սավան՛, *s.* գիտնական, գիտուն, ուսումնագէտ; 2. խիկար։

Save սէյվ, *va.* [from] փրկել, ազատել; 2. խնայել, պահել; 3. պահել, պաշտպանել; 4. սքօղել, ծածկել, արդարացնել։ =*vn.* խնայողութիւն ընել, դրամ աւելցնել՝ պահել։ =*pr.* բաց ի, ի բաց առեալ, զատ, ի զատ։ -all սէյվ՛օլ (ճրագը մինչեւ տակը վառելու) մոմկալ։ To -appearances. երեւոյթները փրկել։ -that. միայն թէ։ The last-one. վերջինէն առաջինն։

Saver սէյվ՛ըր, *s.* ազատող, խնայող, փրկող; 2. դրամ աւելցնող։

Savin սէվ՛ին, *s.* մշտադալար եւ կանանչ բայց նողկահոտ թուփ մը, գիհի մը, ցրդենի, ցրդի qurru wrsqû

Saving սէյվ՛ին, *pa.* խնայողական; խնայասէր։ =*pr.* բաց ի, զատ։ =*s.* բացառութիւն։ -ness, *s.* խընայողութիւն, խնայութիւն; 2. կծծութիւն։ -bank. խնայողական սնտուկ՝ դրամատուն։

Savior, Saviour սէյվ՛իըր, *s.* Փրկիչ, Յիսուս Քրիստոս։

Savor սէյ՛վըր, *s.* համ, ճաշակ։ =*vn.* մանաւոր համ ունենալ, բուրել։ -ily, *ad.* ախորժանօք։ -iness, *s.* համեղութիւն; բուրում։ -less, *a.* անլի, անհամ։

Savory սէյ՛վըրի, *a.* համեղ, համով։ =*s.* կորգիւն uwpnir opnr։

Savoy սէվօյ՛, *s.* գանգուռ կաղամբ, ծմեռան կաղամբ։

Saw սօ, *imp. of* See. տեսաւ։ =*s.* սղոց skupkrk; 2. առած, խօսք։ =*an.* [Sawed, Sawn սօ՛տ, սօ՛ն.]

սղոցել, կտրել ; 2. սղոցուիլ։ —dust. սղոցուք պլչգը poզուt —fish. սղոցաձուկ։ —fly. սղոցաճանճ։ —mill. սղոցարան։ —pit. խիզար քաշողներու փոս։ —set. սղոցյեսան։

Sawyer սօ'եըր, s. սղոցող։

Saxifrage սէքս'իֆրէյճ, s. ծըռկած աղիկ, քարկոտրուկ, փրփրիճակ

Saxon սէքսըն, a. սաքսոն, սաքսոնեան; -ական; -երէն; սաքսոնիացի։ -ism, s. սաքսոնաբանութիւն։

Say սէյ, va. [Said, Saying] ըսել, արտասանել; 2. խօսիլ, պատմել, կրկնել։ =s. ասացուածք, խօսք։ That is to say. այսինքն, որ ըսել է։ Say! ծօ', քա', իշտ, ինձ նայէ։ -ing սէյ'ինկ, s. ասացուած, առած, առակ

Sbirro զպիր'րօ, s. իտալացի ոստիկան։ (pl. Sbirri զպիր'րի)։

Scab սքէպ, s. վէրքի կեղեւ, կոճ; 2. (ոչխարի) քոս, բոր ույո. վ։ [եան։

Scabbard -'պըրտ s. (սուրի) պատ-

Scabbed, Scabby սքէպ'պէտ, -'պի, a. քոսոտ, բորոտ; անպիտան, չնչին, խեղճ։ -ness, s. -ութիւն։

Scabious սքէյ'պիըս, a. քոսային քոսանման, բորոտ։

Scabrous սքէյ'պրըս, a. անհարթ, կոշտ, խորտուբորտ։ -ness, s. -ութ.

Scaffold սքէֆ'ըլտ, s. լաստակերտ, լաստակ huſkːk; 2. կառափնատ կախաղան։ =va. շէնքի լաստակ կանգնել։ -ing, s. լաստակադիրք, լաստակերտք; 2. լաստեղէնք

Scaglio'la, s. կեղծ մարմար։

Scalable սքէյ'լէպլ, a. ելանելի։

Scalade սքէլէյտ', s. սանդուխներով յարձակում (պարսպի) վրն.

Scald սքօլտ, va. տաք ջրով այրել, խաշել։ =s. այրած, այրում; 2. քոս, կիղ (գլխու); 3. սկանտինաւեան պուէտ, սքալտ։ —head, s. գոնջութիւն fkղղիf։ -ic սքօլտ'իք a. սքալտեան, հին բանաստեղծներու։

Scale սքէյլ, s. կշռի թաթ, նըժար; 2. կշիռ (մանաւանդ յոգ.); 3. ձուկի թեփ; 4. տաշեղ, թերթ (մետաղի եւայլն); 5. ելնարան, սանդուխ; 6. ձայնաշար, էջել եր; 7. աստիճան (ջերմաչափի եւայլն) բնդ; 8. չափ; 9. աստիճան, կարգ։ =vn. շուլլուիլ, մագլիլ; 2. սանդուխով ելլել; 3. պատէն՝ պատուհանէն մտնել; 4. թեփը մաքրել, թեփատել; 5. թերթատել; 6. թերթատիլ, թեփոտիլ։

Scalene սքէլին', a. տարհաւասար (եւանկիւն), անհաւասարակող

Scaled, Scaly սքէյլտ, սքէյ'լի, a. թեփամորթ, թեփոտ ։ -liness, s. թեփամորթութ., թեփոտութիւն։

Scall սքօլ, s. գոնջութիւն։

Scallion սքէլ'եըն, s. ասկալոնիկ, սխտորուկ urբանըգ սօղանը։

Scallop սքալ'ըփ(պ), s. խեփոր, տիփ (ոստրէի) ukskf; 2. ժանիկ օյա; 3. ոստրէ մը, կտիւ։ =va. ժանիկաձեւ կտրել։ -ped -'ըփթ, a. ժանիկաւոր; 2. պատեանին մէջ եփած (ոստրէ եւայլն)։

Scalp սքէլփ(պ), s. գանկամաշկ, գագաթ։ =va. գանկին մորթը հանել։ -el, -er սքէլ'փէլ, սքէլ'փըր, s. հերձագանակ (վիրաբուժի) ur կւ Scalping-iron, -knife.

Scammony սքէմ'մընի, s. սակամոնի, սակամոնի, լուծողական խէժ արտադրող բոյս մը; 2. անոր խէժը՝ հօյգը մանմուզա։

Scamble սքէմ'պլ, vn. վիճիլ, կռուիլ, մաքառիլ; 2. թափառիլ; 3. յօշել, կտրտել։ -bler սքէմ'պլըր, s. պնակալէզ, անամօթ, անպիտան։

Scamp սքէմփ, s. սրիկայ, անպիտան ։ -er սքէմ'փըր, va. խոյս տալ, փախչիլ, խուսափիլ։

Scan սքէն, va. (տողի) վանկերը՝ ոտքը համրել, անդամատել; 2.

հետազօտել, խըլ ծխըլ քննել: -sion սքէն'շըն, s. անդամատում քնն., անդամատութիւն:

Scandal սքէն'տըլ, s. գայթակղութիւն, գայթակղանք; 2. անուանարկութիւն; 3. շշուկ, շշնկոց; 4. խայտառակութիւն, նախատինք, ամօթ: -ize սքէն'տըլայզ, va. գայթակղեցնել; 2. նախատել, աղարտել, նշաւակել; 3. վատահամբաւել, անուանարկել, անպատուել, անարգել:

Scandalous սքէն'տըլըս, a. գայթակղական, -ղալից; 2. խայտառակ, ամօթալից, վատ: -ly, ad. անամօթաբար: -ness -'նէս, s.

Scandent -'տընտ, a. վեր մագլող:

Scansores սքէնսօ'րէզ, pl. մագլողք թռ. -sorial սքէնսօր'իըլ, a. մագլող (կկու, փայտփոր եւլն):

Scant սքէնտ, va. սեղմել, ամփոփել; 2. չափաւորել, կարճել: =vn. թուլնալ, քիչնալ: =a. պզտի, գոյզն, հազիւ: -ily, -ly սքէն'տիլի, սքէնտ'լի, ad. խեղճօրէն, գձուձ; հազիւ, դժուարաւ; խեղճ: -iness, -ness սքէն'տինէս, սքէնտ'նէս, s. նեղութիւն, անձկութիւն, նուազութիւն: -ling սքէնտ'լին, s. նուրբ տախտակ:

Scanty սքէնտ'ի, a. նեղգծուկ, նեղկեկ; 2. հազուագիւտ; 3. նըւազ, քիչ; 4. կծծի:

Scape սքէյփ, s. կոթ, ծիղ, ցօղուն: -goat. ժողովրդեան մեղքերը շալկող՝ մեղաւոր նոխազ, քաւութեան նոխազ (Ղեւ. ԺԶ. 8) -grace, -gallows. անշնորհք, մորը մանածը ծախող, չէք ըլլալիք, անպիտան: -ment, s. *See* Escapement. [կանման:

Scaphoid սքէյ'ֆօյտ, a. նաւա-

Scapula սքէփ'իուլէ, s. ուսոսկր: -lar -'իուլէր, a. ուսոսկրի: -lary -լէրի, s. կրօնաւորաց ոմանց զգեստի մաս, փորուրար:

Scar սքար, s. սպի, երաշխէպ, վէրքի նշան: =vn. սպիանալ:

Scarab, Scarabee, Scarabæus սքէր'էպ, -պի'ըս, s. բզէզ:

Scaramouch սքէր'էմաուչ, s. մեչուխէչա, սեւ հագիտ Իտ. Թատ.

Scarce սքէէրս, a. հազուագիւտ, հազուադէպ, նուազ, սուղ: -ly, ad. քիչ անգամ, հազիւ, գունուրեք: -ness, Scarcity -'սիտի, s. -ութիւն:

Scare սքէէր, va. վախցնել, ահաբեկ ընել: -crow. խրտուիլակ, խուխ

Scarf սքարֆ(տ), s. խլամտեռ, վզգնոց, վրանոց, ուսնոց, շալ; 2. թեւակալ (կապ) ձեռ.; 3. ագուցիկ փորուած (տախտակ) կնկ եւրի; 4. լանջագեղ կամար, լանջակամար, քուշկին: =va. իրար անցնել, ղօդել (տախտակ); 2. վրան առնուլ, վրան ձգել (շալը): -skin. վերնամորթ, վերնամաշկ մրդ.

Scarification սքէրիֆիքէյ'շըն, s. ցտում, շառատում, շառատած համամար: -tor, -rifier -'տըր, սքէր'իֆայըր, s. շառատիչ, շառատագործի, նշդրակ համամար զենպերեյի; 2. շառատատուփ; 3. ցաքանակ (երկրագործի) է.

Scarify սքէր'իֆայ, va. շառատել, ցտել, մաղտել համամար երմեֆ:

Scarlatina սքարլէտի'նա, s. կարմրախտ, հարսանիթ, շառատենդ գըզըլ հիւմմա որ եւ Scarlet-fever.

Scarlet սքար'լէտ, s. ծիրանի, հիր, փուռփուռակ իսֆերղեր, այ: =a. նարնջագոյն, շիկակարմիր, ծիրանագոյն, ծիրանափառ, -թոյր, կարմրազարդ:

Scarp սքարփ, s. շեպ, լեփ խենտեքի երեյի ամր. =va. վերէն վար ուղղորդ կտրել, սեպացնել:

Scath, Scathe սքէթհ, սքէյթհ, [scathed սքէթհտ, սքէէյթհտ; scathing սքէթհին, սքէյթհ՛ին,] *s.* կորուստ, վնաս, աւերում։ =*va.* վնասել, աւրել; 2. կորսնցնել, վատնել։ -ful սքէթհ՛ֆուլ, *a.* վնասակար։ -less, *a.* անվնաս։

Scatter սքէթ՛ըր, *a.* ցիրուցան ընել, տարտղնել, ցրուել, ցանել; 2. սփռել, տարածել։ =*vn.* ցրուիլ, ցիրուցան ըլլալ։ -brain. անուշադիր, մոռամոլոր, մոռցնոր։ -ed –՛տըրտ, *a.* ցիրուցան, տարտղնած; 2. անկանոն, անկարգ (տերեւ) ևն.

Scaur սքօըր, *s.* ապառաժ։

Scavenger սքէ՛վէնճըր, *s.* աղբամաքիր, աղբահաւաք (չէօփճի)։

Scene սին, *s.* թատերաբեմ, տեսարան; 2. տեսարանի զարդ, (կողմնա)վիճակ; 3. տեսիլ, հանդէս; 4. պատկեր, երեւոյթ; տեսարան; 5. (հանդիսա)վայր, թատրոն։ -ry սին՛ըրի, *s.* թատերանկարք, զարդարանք; 2. վայրերու ներկայացում, տեսարան; 3. վիճակ, դաշտանկար։

Scenic,-al սէն՛իք, սին՛իք, սէն՛իքըլ, *a.* թատերական, թատրոնական

Scenography սինօկ՛րէֆի, *s.* տեսարանագրութիւն, թատրանկարչութիւն, հեռանկարութ.։ -phic, -al սինըկրէֆ՛իքըլ *a.* տեսլագրական

Scent սէնթ, *va.* հոտուըտալ, հոտոտել, հոտ առնուլ; 2. բուրել հոտիլ; 3. նախազգալ։ =*s.* բուրում, հոտ; 2. հոտոտելիք, հոտառութիւն; 3. բուրանիւթ, հոտեղէն; 4. ոտնահետ, շաւիղ որսի։ -less, *a.* անհոտ։

Scepter, -tre սէփ՛թըր, *s.* արքայական գաւազան, մական; 2. թագաւորութիւն։ =*va.* գաւազան մական առնուլ, տալ։

Sceptic,-al սքէփ՛թիք, *a.* սկեպտական, երկբայական, կասկածոտ։ -ism սքէփ՛թիսիզմ, *s.* սկեպտականութիւն, պիւռհոնութիւն ֆէլ.

***Schedule** սքէտ՛իուլ, սքէճ՛ուըլ; (Անգլիա) շէտ՛իուլ, *s.* (մագաղաթի, թուղթի) պատառ; 2. կահացուցակ, ցանկ, ցուցակ; 3. ծրագիր, ժամանակացոյց, դասացուցակ; 4. (ուրիշ գրութեան մը կցուած) յարացանկ, յարացուցակ։ =*va.* ցուցակագրել; 2. ծրագրել, ծրագիրը՝ ցուցակը շինել։

***Scheme** սքիմ, *s.* յատակագիծ, ձեւ, ծրագիր; 2. գաղափար, պատկեր։ =*an.* ծրագրել, յօրինել, գծել; 2. ստորաձգել է; 3. մեքենայել, նիւթել։ -mer,-mist սքի՛մըր, սքի՛միսթ, *s.* ծրագրող, գծող; 2. գաղափարող։

Schism սիզմ, *s.* պառակտում, հերձուած էջ; 2. երկպառակութ.։ -atic, -al սիզմէթ՛իքըլ, *a.* հերձուածող, -ծական; 2. հերետիկոս։

Schist շիսթ, *s.* թերթաքար էջ. -ose, -ous շիսթօս՛, շիս՛թըս, *a.* թերթաքարային, թերթահերձ։

***Scholar** սքա՛լըր, *s.* ուսանող, աշակերտ, դպրոցական; 2. (քաջա) հմուտ, գիտնական, գիտուն, (արեւելագէտ, հելլենագէտ, -բան, տաճկաբան, եբրայագէտ, անգլիագէտ); 3. վարժապետ, պատուելի հետ. -like, -ly սքա՛լըրլայք, սքա՛լըրլի, *a.* գիտնականի վայել, հոյակապ, հմտալից; 2. ուսանողական, աշակերտավայել։ -ship, *s.* -ութ.; 2. գիտութիւն, հմտութիւն; 3. (դպրոցի մէջ՝ աղքատ աշակերտի շնորհեալ) թոշակ, հուռգ, քսակ հմմ.

Scholastic, -al սքօլէս՛թիք, *a.* դպրոցական, դպրոցականի; 2. պատուելիական, վարժապետական; 3. միջնադարեան Ած. ֆէլ; 4. տիրացուական, պատուելի, իմաստակ։ -ly,

ad. ոճով, ձեւով: –ticism սքօլէս՛-թիսիզմ, s. –ութիւն:

Scholium սքօ՛լիըմ, s. [pl. -lia, -liums սքօ՛լիէ, -՛լիըմզ] պարապում, մեկնութ., մեկնաբանութիւն (Հոմերոսի); 2. ծանօթութիւն որ եւ Foot-note. –liast սքօ՛լիէսթ, s. մեկնիչ, մեկնաբան: –liastic, a.

School սքուլ, s. դպրոց, վարժարան; 2. կրթարան, ծաղկոց, մանկարան; 3. աղանդ, վարդապետութիւն (Քանդի); 4. ոճ, դպրոց (Նկարչաց եւայլն) ին; 5. աշակերտք, դպրոցականք; 6. խումբ (ձկանց): -board. ուսումնական խորհուրդ, (դպրոցի) հոգաբարձու: -boy, -girl. աշակերտ, -ուհի: –dame, –mistress. վարժուհի, տնօրինուհի: –fellow, –mate. աշակերտակից, ընկերակից: –house. դպրատուն, վարժարան; դասարան: -man. (Թ-Ժ'Ի դարուց) գիտնական, սկոլաստիք; հին գլուխ, տիրացու, պատուելի: -master, mistress. վարժուհի, վարժապետ, տնօրէն: -ship. դպրոց-մրցանակ:

Schooner սքու՛նըր, s. երկկայմ պզտի նաւ մը, թեթեւ նաւ:

Schorl շօրլ, շորլ, s. մոխրաքարի տեսակ մը, տրմաքար որ եւ Black tourmaline.

Scia-, Sciagraphy սայէկ՛-, սայէկ՛րէֆի, s. ստուերագրութիւն; 2. շէնքի ուղղահայեաց հատում, կտրածք (ձեւ) ն.

Sciatic սայէթ՛իք, a. զստային, ճռնային: =s. լայնաջիլի ցաւ, զստացաւ, ճռանցաւութիւն որ եւ Sciatica սայէթ՛իքա. –nerve. զստային ամոլաջիլ, լայնաջիլ, վարազաջիլ:

*Science սայ՛ընս, s. գիտութիւն, մակացութիւն; 2. հմտութիւն, տեղեկութիւն:

Scientific, –al սայընթիֆ՛իքըլ, a. ուսումնական, գիտնական, գիտական: –ly, ad. գիտապէս, գիտնականօրէն:

Scilicet սիլ՛իսեթ, s. այսինքն, որ է. յաճախ կհամառօտուի ss. կամ sc. որ եւ To wit, namely.

Scimiter, –itar սիմ՛այթըր, s. ծայրը՝ ծուռ՝ կարճ՝ լայնաբերան թուր քալա բրչագ:

Scintillate սին՛թիլէյթ, vn. շողշողալ, փայլատակել; 2. պլպլալ (աստղ): –tion, s. շողիւն; 2. կայծարձակութիւն: –lant, a. լուսաճաճանչ, շողշողուն:

Sciolist սայ՛ոլիսթ, s. իմաստակ, կէս գիտուն: –lism, s. –ութիւն:

Sciomachy սայօմ՛էքի, s. ըստուերամարտութ.: –mancy սայօ՛մէնսի, s. ստուերահմայութիւն:

Scion սայ՛ըն, s. բողբոջ, մորճ; 2. պատուաստի ճիւղ, մատաղ; 3. զարմզաւակ, ժառանգորդ:

Scioptic, –tric սայոփ՛թիք, s. ուրուացոյց, ուրուադէտ գ. բնգ.

Scirrhus սքիր՛ըս, [pl. -hi -ր՛այ], s. անցաւ կարծր ուռեցք, զկեռ, քարաղալ: –hous սքիր՛ըս, a. զկեռային; պինդ, կարծր: –hosity սքիրօս՛իթի, s. խույլ, պինդ, այտոյց:

Scissel սիս՛ըլ. s. մետաղի խարտուք՝ տաշուք, քերուք:

Scissile սիս՛իլ, a. հերձելի, հերձանելի, դանակով տաշուելիք:

Scission սիժ՛ըն, s. հերձում:

Scissor սիզ՛ըր, va. մկրատել, կտրել: =pl. սիզ՛ըրզ, մկրատ:

Scissure սիժ՛ըր, s. ճեղք (ուած)

Sclerotic սքլերօթ՛իք, a. կարծր, կոշտ պինդ: =s. կարծրենի, բըբիտակուց աչաց:

Scobs սքօպզ, pl. սղոցուք, փոշի; 2. մետաղի աղտ, խարամ:

Scoff սքօֆ(թ), an. [at] հեգնել,

ծաղրել, քաշկռտել։ =s. հեգնու-
թիւն, ծաղր։ -er սգօֆ'ըր, s. ծաղ-
րասէր, ծաղրող։ -ingly սգօֆ'ինկլի, ad. հեգնօրէն, ի նախատինս։

Scold սգօլտ, an. [at] սաստիկ յանդիմանել, կշտամբել, չեխել, սաստել; 2. պակսութիւն գտնել։ =s. կատաղուհի, կռուազան կին; 2. չեխ, կշտամբանք, յանդիմանութ

Scollop սգալ'ըփ. See Scallop.

Scon, Scone սգօն, s. կասկարայի վրայ եփած եռանկիւնի հաց։

Sconce սգանս, s. ամրութիւն, ամրոց; 2. սաղաւարտ, գլխանոց; 3. գլուխ, գանկ, ուղեղ; 4. ճրագարան, ճրագկալ (պատի); 5. ճրագակերան, ըկնտիռ (որ մոմը կամ պատրոյգը կըռնէ)։

Scoop սգու՛-բ(պ), s. մեծ շերեփ, կոտալ չkօմչk; 2. (նպարավաճառի) թիթեղեայ թի; 3. կրկիտ (գործի) ձեւ; 4. ջուրը նաւէն դուրս պարպելու թիականման փոսամին, մնկոշ, գոգաթի; 5. սակարանի գիներուն յանկարծական անկում = va. (շերեփով) պարպել՝ հանել; 2. մաքրել, փորել, կրկտել։ -net. գետուակոն։

Scope սգօ՛բ, s. տեսութեան սահման կkօզ իrիմի; 2. տարածութիւն, միջոց, մեծութիւն; 3. նպատակ, կէտ, դիտաւորութիւն; 4. համարձակութ .։ -of fire. ռմբընկէց

Scorbutic, -al սգօրպիուդ'իք'ըլ, a. լնդագարային, լնդահար։

Scorch սգօրչ, an. (երեսը) այրել, խարկել, խանձել; զսվnzr-մազ, եազմազ; 2. խանձիլ, չորնալ։

Score սգօ՛ր, s. փայտանիշ, խազ չkրkյk ֆkrpիյի; 2. (փայտ)հաշիւ, հաշուեցուցակ, պարտք; 3. շարժառիթ, պատճառ; 4. քանակ, քան (թիւ); 5. ամբողջ մասունք, համած (օրերայի)։ =va. (փայտառ) նիշել, կտրել, նշանակել; 2. յարմարագրել, համագրել եւ. Three-. 60. Four-. 80. To pay off old-. հին հաշիւները մաքրել, վրէժ լուծել

Scoria, -riæ սգօ'րիէ, pl. -րիի, s. հալած մետաղի աղտ, խարամ; 2. (հրաբխի) կղկղանք։ -ceous սգօ'րիէյ'շըս, a. խարամային։

Scorify սգօ'րիֆայ, va. հալածատեն մետաղը իր կղկղանքէն զատել, խարամատել։ -fication սգօրիֆիքէյ'շըն, s. խարամատում, կըղկըղում, կղկղացում, զտում։-form, a. խարամակերպ։

Scorn սգա՛րն, s. քամահանք, արհամարհանք, անարգանք; 2. նշաւակ, ծաղրածանակ։ =va. արհամարհել, նշաւակել։ -er սգա՛րնըր, s. արհամարհող, անփոյթ; 2. ծաղրասէր։ Scoffer, derider.

Scornful սգօրն'ֆուլ, a. քամահական, ամբարտաւան, սէգ։ -ly սգօրն'ֆուլլի, ad. խրոխտաբար։ [կոր։

Scorpion սգար'բիըն, s. կարիճ,

Scorta'tory, a. պոռնկական։

Scot սգադ, s. սկովտացի; 2. տուրք, հարկ; 3. տուգանք; 4. բաժին։ -free. անհարկ, անտուրք; 2. անվնաս։

Scotch, Scots, Scottish սգաչ, սգաց, սգադ'իշ, a. սկովտական, ըսկովտացւոց։ [տացի, սկովտուհի։

Scotchman, -woman. սկով-

Scotch սգաչ(պ), s. ցտած, կըտրած, խազ ֆkrpիf։ =va. կապել, արգիլել (անիւը՝ դարվար տեղ); 2. կեղեւը հանել; 3. ցտել, նիշել, կտրել։ -ed-collops. եզի պառակ, կոզիկ։

Scotomy սգադ'ըմի, s. աչքի ըղծաստեաութիւն, բծաքորութիւն; 2. գլխու պտոյտ, թալուկ։-tograph սգադ'ոկ'րէֆ, s. մութին մէջ առանց տեսնելու գրող գործի, մթագիր։

Scotticism սքօթ'իսիզմ, *s.* սկովտական ոճ, սկովտաբանութիւն։

Scoundrel սքաունտ'րըլ, *s.* սրիկայ, սրիկաբեան։=*a.* ցած, նուաստ, թշուառական։ -ism, *s.* -ութիւն։

Scour սքաուր, *an.* շփել, խողովակել, սրբել, մաքրել; 2. քերել, աւրել, ջնջել; 3. ճերմկցնել; 4. (ծով)ասպատակել, ծովահենել; 5. կարել անցնիլ, վազել։ =*s.* թանչք (անասնոց)։

Scourge սքըրճ, *s.* մտրակ, խարազան; 2. պատիժ, ձաղկանք։=*va.* խարազանել, մտրակել; 2. ձաղկել, գանակոծ ընել, ծեծել; 3. երգիծանել nr եւ To lash, afflict.

Scout սքաուտ, *s.* լրտես, դիտազօր; 2. ռահվիրայ, յառաջապահ; 3. պահանաւ զաւաղօյ։ =*va.* լրտեսել, դիտել, խուզարկել; 2. արհամարհել, մերժել։

Scow սքաու, *s.* տափանաւ։

Scowl սքաուլ, *vn.* յօնք, պռստել, կնճռել; 2. դէմքը խոժոռել, խոժոռիլ։ =*s.* խոժոռ նայուածք; 2. պռստում, խոժոռութիւն։

Scrabble սքրէ'պլ, *va.* անշահ գրել, ձաբռտել; 2. մագլել, ճանկել, ճանկռտել։

Scrag սքրէկ, *s.* (մորթուած) հորթու վիզ; 2. ոսկորները անկըռուած, կմախք։ -ged, -gy սկրէկ'կէտ, սկրէկ'կի, *a.* խորտուբորդ, անհարթ; 2. վտիտ, նիհար։-giness, *s.* -ութիւն։

Scramble սքրէմ'պըլ, *vn.* ոգորել, մրցել, կռուիլ, խլշտել; 2. չորս ոտքով քալել, մագլել։ =*s.* մագլում; 2. կռիւ, պայքար; 3. խլշտելը

Scrap սքրէփ, *s.* փշուր, պատառ; 2. կտոր, փշրանք (հացի); 3. տաշեղ, խարտուք, քերթուք, կտրուանք; 4. ճարպը, գմուկը հալելէն յետոյ մնացած մասը, խարխուղի, 5. գրական փշրանք, հատուածներ, ծայրաքաղ, յուշատետր։

Scrape սքրէյփ(տ), *va.* քերել, քերթել; 2. մաքրել, ջնջել։ =*vn.* գէշ զարնել, չարչրկել (ջութակ); 2. կոպտօրէն խոնարհիլ։ =*s.* գերծում, քերթուք; 2. անճարակ խոնարհութիւն pkմbkiliա; 3. ոտքի տրփիւն։ To–acquaintance. ծանօթանալ ու քաշուիլ։ -per սքրէյ'փըր, *s.* քերոց, քերթոց; 2. քերթիչ; 3. ադմահան, ադմավրձին; 4. անշահ ջութակահար; 5. անպիտան, կծծի (մարդ)։ -ping սքրէյ'փինկ, *s.* քերած, քերթուք։

Scratch սքրէչ(տ), *an.* քերել, ճանկռտել; 2. քերոցել; 3. փորել, պրպտել (գետինը); 4. մրոտել, գծել։ =*s.* ճանկռտած, ճանկըռտուք; 2. քերուած, քերուըտուք; 3. գրչով տարուածք; 4. անշահ կեղծամ; 5. (ձիու) ճախանոցի ճեղք; 6. փոքր, նշան (խաղի)։ To –out. քերել հանել։

Scrawl սքրօօլ, *va.* մրոտել, աղտոտել; 2. անշահ՝ անճոռնի գրել։ =*s.* անշահ գրուածք, գէշ գիր, մրոտած, մուրկուր, ձաբըռտուք։ -'er սքրօօ'լըր, *s.* մրոտէր, ձաբռտող։

Screak սքրիյք(տ), *vn.* ճռնչել, գլգլալ (անիւ, դուռ), ճռճռալ; շառաչել; 2. պոռալ, պոռչտալ։ =*s.* ճռինչ, շռինդ։

Scream, Screech սքրիյմ, սքրիյչ *vn.* (ցաւէն, վախէն) պոռալ, կանչել, կանչըռտել, ճուալ, ճչել, գոչել, հեծել; 2. (թռչունը) ողբաձայն ճչել։=*s.* ճիչ, ճռինչ, կռինչ, 2. աղաղակ, հեծ(եծանք)։ -owl. ողբաձայն ճչող բու մը, կատուաբու։

Screed սքրիյտ', *s.* ծեփիչի քանակ; 2. ձանձրալի՝ երկայնաձիգ ճառ։

Screen սքրին, *s.* հողմարգել, հրարգել, ջերմարգել, պահպանակ, աչապահ; 2. լուսարգել վարագոյր; 3. ստահիւս վանդակ, աչապահ; 4. կալմաղ, խարբալ։ =*va.* պահպանել, պահել, ստուեր գնել, պահպանակել, պատսպարել; 2. մաղել։

Screw սքրու, *s.* պտուտակ վիտա; 2. պտղուտակ, մամուլ մէնկէնէ, պուրղու; 3. շոգենաւի պտուտակաւոր անիւ; 4. անիւի տեղ պտուտակով շարժող՝ գացող շոգենաւ, պարուրաւոր՝ պտուտակաւոր շոգենաւ; 5. ժղժղոր (ծխախոտ); 6. կծծի, ճղճիմ (մարդ); 7. խիստ քննիչ (դասերու); 8. գէշ՝ անպիտան ձի։=*va.* պտուտակով պնդել, հաստատել; 2. ստիպել, բռնադատել; 3. խստիւ քննել, նեղել; 4. (երեսը) ծռմռտկել; 5. գին կոտրել։ Adjusting, set, thumb—. ճնշիչ պտուտակ, ճնշապտուտակ։ Cork—. խցահան։ Endless, perpetual—. անեզր պտուտակ։ Female, hollow—. էգ պտուտակ։ -bolt. գունդ գլուխ խոշոր պտուտակ, բեղոյս, հեղոյս վիտայը ճիվաթա։ -driver. պտուտավար, դարձիկ, բանալի վիտա անախթարը, պօրվօ։ -jack. պտուտակաւոր բեռնամբարձ։ —nut. էգ պտուտակ վիտա սօմունու։ —pine. արմաւենեաց ցեղէն շատակեաց բոյս մը, խատար։ —plate. պտուտակալ։ —propeller. (շոգենաւի) պտուտանիւ։ —top. գայլիկոն։ -tree. մոլոշաստուից տոհմէն երկպրուկ տունկ մը, ծանրարեգ։

Scribble սքրիպ'լ, *va.* մրոտել, շուտ շուտ գրել։ =*s.* ոչինչ՝ անպիտան՝ անճոռնի գրուածք։

Scribe սքրայպ, *s.* գրագիր, քարտուղար, օրինակիչ; 2. (Հրէից) օրինաց վարդապետ, դպիր։ =*va.* իրար անցնել, զօդել (տախտակ); 2. նշան դնել (կարկինով, քանակով) ճ.

Scrimmage սքրիմ'էճ, *s.* կռուըտուք, հրմշտուք; անկանոն շարք։

Scrimp սքրիմփ'(թ), *va.* կարճել, ամփոփել, համառօտել։

Scrip սքրիփ', *s.* մախաղ, բակեղէդ որ եւ Wallet, satchel.

Script սքրիփթ, *s.* բուն՝ իսկական վաւերաթուղթ; 2. տպագրութեան տառ մը, շեղագիր։

Scriptural սքրիփ'չըրըլ, *a.* ըստ Սուրբ Գրոց, սուրբ գրական; 2. Սուրբ Գրոց, Աստուածաշունչի։

Scripture սքրիփ'չըր, *s.* գրութիւն, գրուածք; 2. Աստուածաշունչ, Սուրբ Գիրք որ եւ Scriptures. -turist սքրիփ'չըրիսթ, *s.* Ս. Գրոց հմուտ; 2. Ս. Գրոց տառին փակչող։

Scrivener սքրիվ'նըր, *s.* նօտար, գրագիր, օրինակող; 2. շահու դըրամ տուող։

Scrofula սքրաֆ'իուլը, *s.* խոյլ, խուլագաւ, խողախտ, խողատան ձսըրաճա։ -fulous սքրաֆիուլըս, *a.* խըլնոտ, խոյլային, խոյլաւոր սըրաճալը

Scroll սքրօ'լ, *s.* (թուղթի՝ մագաղաթի) պատատ, գալար թումար; 2. գրոց հիւսակ, պատուածք; 3. գալարաձեւ զարդ, գալարակ։

Scrotum սքրօ'թըմ, *s.* ամորձիքի պարկ, փոշտ, աղափ։ -tiform սքրաթ'իֆօրմ, *s.* փոշտաձեւ։

Scrub սքրըպ, *va.* վրձինով շփել, կարծր բանով մը քերել, լուալ։ =*vn.* տանջուիլ, նեղուիլ։ =*s.* ծանրաշխատ՝ կծծի մարդ; 2. խեղճ, ճռզած (մարդ); 3. մաշած վրձին; 4. անտառի փշուտք։ -bed, -by սքրըպ'էտ, սքրըպ'ի, *a.* խեղճ, ճռզած, ողորմելի, խեղճ ու կրակ։ -ber սքրըպ'պըր, *s.* քորիչ, վրձին, խոզանակ

Scruple սքրու'փլ, *s.* հին չափ Հռովմէացւոց, կուտ; 2. տրամի $^1/_3$ը, մէտ, 20 ցորեն (1.294 կրամ);

3. վայրկեանի 18րդ մաս, մանրամասնակ ևայլն; 4. կտոր մը, քիչ մը, պուտ մը (բան); 5. խղճահարութիւն, խղճմտութիւն, խիղճ, երկբայութիւն ։ =*va.* տարակուսիլ, խղճահարիլ, խղճել, վարանիլ։ -ler սքրու՛բըլըր, *s.* խղճահար, վարանոտ, խղճամիտ, վարանող։

Scrupulous սքրու՛բիուլըս, *a.* խիղճ ընող, խղճահար, դգուշաւոր, խղճամիտ, երկբեղած; 2. ճիշդ, մանրակրկիտ ։ -ly, *ad.* խղճահարութեամբ, խղճմտօրէն, խղճիւ։ -ness, Scrupulos'ity սքրուբիուլա՛սիթի, *s.* խղճմտութիւն, զգուշաւորութիւն, խղճահարութիւն։

Scrutinize սքրու՛թինայզ, *va.* հետազօտել, իլր ծիլր քննել։

Scrutiny սքրու՛թինի, *s.* հետազօտութիւն, խոյզ ու խնդիր։

Scrutoire սքրիութուար՛, *s.*(գրելու) ծռասեղան, գրակալ ։

Scud սքըտ, *vn.* խուսափիլ, փախուստ տալ; 2. հովէն քշուիլ ևն. =*va.* աչքէ անցնել։ =*s.* հողմամղալ ամպ; 2. փախուստ, խուսափ։

Scuffle սքըֆըլ՛, *vn.* ծեծկուիլ, կռուըտիլ, զարնուիլ։ =*s.* կռիւ, կռուըտուք; 2. աղմուկ, ծեծկտուք։

Sculk սքըլք, *See* Skulk.

Scull սքըլ, *s.* նաւակիկ; թիակ, թեւ ճակ ևն. =*va.* թիավարել, թի քաշել (ետևյաց կողմէն՝ մէկ թեւ ճակով)։ -er սքըլ՛ըր, *s.* մակուկավար; 2. մակոյկ։ -ery սքըլ՛ըրի, *s.* խոհանոցի լուացարան։ -ion սքըլ՛իըն, *s.* խոհեակ, սպասիկ աշխատ ևայլն։

Scul'pin, *s.* փշատուտն ձկ.

Sculptor սքըլփ՛թըր, *s.* քանդակագործ, անդրիագործ օյմակ։

Sculpture սքըլփ՛չըր, *s.* քանդակագործութիւն, արձանագործութիւն, անդրիագործութիւն; քանդակ, քանդակուած, դրօշուած ։ =*va.* քանդակել, փորագրել։ -tural սքըլփ՛չուրըլ, *a.* քանդակածոյ։

Scum սքըմ, *s.* փրփուր, գիրտ, կղկղանք, տիղմ։ =*va.* փրփուր առնուլ, փրփրաքաղել։ -mer սքըմ՛ըր, *s.* գիրտ, կղկղանք; 2. փրփրաքաղ *fkp;k nr br* Skimmer.

Scumble սքըմ՛պլ, *va.* (թափանցիկ գոյնով մը) փայլ տալ գոյնի։

Scupper սքըփ՛ըր, *s.* ջրծակ, նաւակողածակ։ -hose. (ջրծակի) ջրարգել խողովակ։ -nony. Ամերիկեան մէկ ձուկ։ -nail. լայնգլուխ գամ ևն.

Scurf սքըրֆ, *s.* գլխու թեփ, փառ; 2. գոնջութիւն; 3. մորթի թեփոտում; 4. աղի։ -iness, *s.* թեփոտութիւն։ -y սքըր՛ֆի, *a.* քոսոտ, քաջալ, գոնջ։

*Scurrile, -lous սքըր՛իլ, սքըր՛իլըս, *a.* գռեհիկ սորին, ցած, անպիտան, խեղկատակ; 2. անարգալից, նախատական։ -ness.

Scurrility սքըրիլ՛իթի, *s.* կոշտ խօսք, գռեհիկ՝ կոպիտ լեզու, խեղկատակութիւն ։

Scurvy սքըր՛վի, *s.* լնդադարութիւն, լնդահարութիւն։ =*a.* գծուծ, ցած, գարշելի; 2. թեփոտ, քոսոտ (շուն)։ -grass. դգալախոտ։

Scut սքըթ, *s.* (նապաստակի կամ ուրիշ կենդանեաց) կարճ պոչ։

Scutch սքըչ, *va.* տփել, ծեծել (կտաւ)։ 2. կանեփը կեղեւել՝ ծեծել; 3. լեսել (կտաւ)։

Scutcheon սքըչ՛ըն, *s.* վահան (կնիքի, զինանշանի), վահանակ *nr br* Escutcheon ևն; 2.(բանալիի ծակի) փայլաթիթեղ աղիւսակ։

Scu'tiform, *a.* վահանաձեւ։

Scuttle սքըթ՛լ, *s.* ածխակողով; 2. *nr br* Coal-scuttle; 3. խորշաստակառ; 4. դռնակ, դուռ, իջանելիք ևն. =*va.* յատակը ծակել, ընկղմել;

2. շուտ շուտ վազել՝ փախչիլ։ —fish. մելանաձուկ, սիպէ։

Scymetar, *See* Cimetar.

Scythe սայդհ, *s.* գերանդի թըր-բան։ —man. արտհունձ, հնձող։

Scythian սիդհ'իըն, *s. a.* սկիւ-թացի, սկիւթերէն, սկիւթական։

Sea սի, *s.* ծով ; 2. ովկէան, ով-կիանոս ; 3. կոհակ, ալիք ; 4. ծով, ալեկոծութիւն։ Half seas over. կէս գինով։ On the high seas. ծովուն բացերը, բացաստանը ։ -anemone. ատողակառարոյս, պոլպ, փենուայ է. -bank. ծովեզերք; թումբ։ -board. ծովեզերք; 2. *ad.* դէպ ի ծովեզրը։ -boat. դիմացկուն նաւ։ -born. ծո-վածին; ծովային։ -breach. ծովա-կոխութիւն։ -breeze. ծովու հով՝ զեփիւռ, հիւսիսակ ։ -calf. փոկ, ծովհորթ։ -captain. նաւապետ։ -coal հանքածուխ ։ -coast. ծովափ, ծո-վեզր։ -convolvulus. առապուղան բռ. -cow, -elephant. ծովափիղ, մեծ փոկ։ -eagle. ծովարծուի, ոսկրկուլ։ -fairy. ընդղայ, պարիկ դէյ. -farer սիֆէ'րըր. նաւաստի, նաւազ։ -faring նաւարկու, նաւական, ծովային։ -fight. ծովամարտ, նաւամարտ ։ -fish. ծովու՝ աղի ջուրի ձուկ։ -fowl. ծովային թռչուն ։ -gage. (նաւի) սուզաչափ։ -god. ծովու աստուած, Պոսիտոն։ -going. ծովագնաց, ով-կիանոսի (նաւ) ։ -grass. ծովեղէգ։ -green. կապուտակ, ծովագոյն։ -gull տարմորոր, ամար բռ. -hog. ծովա-խոզ։ -horse. ձիաձուկ։ -kale. վայրի կաղամբ։ -king. գլխաւոր հէն, ա-ւազակապետ։ -legs. անսասան ոտք (ալեկոծութեան ատեն) ։ -lettuce. կաղամբաշան, ափասրփի սրւչյիւյկլի բռ. -level. ծովու երես։ -lion. ծո-վառիւծ ։ -maid. համբարու սու գըզը դէյ. -man սի'մէն, սի'մըն, *s.* ծովայածուկ, ծովագնաց; նաւազ, նաւաստի ։ -manship. —ութիւն ։ -mark. (ծովու մէջ) ձողանշան, տա-կառանիշ։ -mew, mall, mell, mule. ամար բռ. -monster. ծովահրէշ։ -moss. բուսաս։ -navel. ծովամամաշ բռ. -nettle. ծովեղինճ, խոզ բռ. -nymph. յաւէրժահարս։ -otter. ջրասամոյր։ -pad. ծովաստղ է. -panther. թիւ-նոս ձկ. -piece. ծովանկար։ -port. շա-հաստան, նաւահանգիստ, իսկելէ։ -room. ծովամէջք, բաց ծով։ -ser-pent. ծովօձ։ -shell. խեցեմորթ, ծո-վախեցի։ -shore, side. ծովեզր, ծո-վափ։ -sick. ծովէն բռնուած, ծո-վահար։ -sickness. —ութիւն, ծո-վախտ։ -spider. ծովասարդ։ -term. նաւաստեաց լեզու՝ ոճ։ -town. նա-ւահանգիստ։ -unicorn. միաժանի (կէտ) ։ -urchin. եզինոս, կողնի։ -ward. դէպ ի ծով ։ -weed. ծովա-թուք, ջրիմուռ, ծովագաղձ, գոր-տընբուրդ։ -worthy. դիմացկուն, յաւ

Seal սիյլ. *s.* ծովահորթ, փոկ այը բալըղը; 2. կնիք, մատնի, կըն-քոց; 3. կնքամոմ։ =*va.* կնիք՝ դրոշմ զարնել, մատնեհարել, կնքել ; 2. հաստատել, վաւերացնել ; 3. դրոշ-մահարել, գոցել, խցել, կղպել ; 4. (մորմոններու մէջ) երկրորդ կամ երրորդ կին առնել ։ Solomon's—. գոհարուկ, մատնիկ բռ. —ed սիյլտ, *a.* կնքուած, մատնեհարած ։ —er սիյլըր, *s.* կնքահար, դրոշմահար (պաշտօնեայ)։ —ing սիյ'լին, *s.* կըն-քելը, մատնէհարութիւն; 2. փո-կորսութիւն։ —wax. կնքամոմ

Seam սիյմ, *s.* կարուածք, կա-րան, կար; 2. կցուած, զօդ, կիցք; 3. վէրքի նշան, սպի; 4. խաւ, երակ էրկ.; 5. խոզի հալած ճարպ, խոզ-տի; 6. չափ, ութը (8 գրիւ ցորեն, 43 հոխա ապակի, 108 հոխանոց ձիու բեռ փայտ)։ =*va.* կարել, կից կարել ; 2. յօդել, կցել ; 3. սպիտել։

—rent. կարի քակուած, քակուածք։ **—less,** *a.* առանց կարի, անկար։ **—stress** սի՛մսթրէս, սիմս՛թրէս, *s.* դերձակուհի, կարուհի։

Seam'y, *a.* կար ունեցող, ներսի։

Seance սէանս՛, *s.* նիստ, ժողով, գումարում; 2. հոգեշրջման, տաբեննիստ որ եւ Session. [F.]

Sear սիյր, *va.* ցամքեցնել, չորցնել; 2. տաղել, խարել, խանձել; 3. խարկել, աւրել։ =*a* չոր (ցած) դեղնած, չոր, չիր, թառամեալ։ —cloth. բուժական մոմլոր. -edness սիյր՛էտնէս, *s.* այրածութիւն, անզգայութիւն; 2. կոշտութիւն։

Search սըրչ(շ), *va.* [for, after] քննել, զննել, հետազօտել; 2. փնտռել, որոնել, նայիլ։ =*vn.* փնտրըտուքի ելլել, որոնել։ =*s.* խուզարկութիւն, փնտրըտուք, խոյզ ու խնդիր, հետազօտութիւն։ To—out. փնտռել, գտնել։ To—for. փնտռել։ **—able** սըրչ՛ըպլ, *a.* որոնելի, խուզարկելի։ **—er** սըրչ՛ըր, *s.* փնտռող, խուզարկու, քննիչ։

Season սիյ՛զն(ը), *s.* եղանակ; 2. (յարմար) ժամանակ; 3. դիպուկ, առիթ; 4. (ժամանակա)միջոց։ =*va.* պատրաստել; 2. սովորեցնել, ընտելել; 3. (տաղձը) պահել, չորցնել; 4. աղել, համեմել; 5. համակցնել; 6. ամոքել, չափաւորել, բարեխառնել։ =*vn.* (տաղձը) չորնալ, յարմարիլ։ In—. ժամանակին Out of—. շատ ուշ, անդէպ, տարաժամ։ **—ed** սիյ՛զնտ, *a.* չորցած; 2. աղած, համեմեալ։ Highly—. համեմը շատ, ավճարուն։ **—er** սիյ՛զնըր, *s.* համեմող, համեմ։ **—ing** սիյ՛զնինկ, *s.* համեմ, համեմունք։

Seasonable սիյ՛զնըպլ, *a.* յարմար, պատշաճ, դիպող։ **—ness,** *s.* —ութիւն։ **—ly,** *ad.* ի դէպ ժամու, յարմար առթիւ։

Seat սիյթ, *s.* աթոռ, բազմոց, նստարան; 2. բնակութիւն, բնակարան, վայր, կայան, (գիւղա)տուն; 3. (ձիու վրայ) նստուածք; 4. նըստոց, յատակ, նստոտեղ։ =*va.* բազմեցնել, նստեցնել; 2. զետեղել, դնել, հաստատել; 3. (աթոռը) յատակել [յին, ճրագուի նման։

Sebaceous սեպէյ՛շըս, *a.* ճարպա-

Secant սէ՛քընթ, *a.* կտրող, հատանող։ =*s.* հատագիծ, հատիչ է.

Secede սիսիյդ՛, *vn.* զատուիլ, բաժնուիլ։ [հել։

Secern սիսըրն՛, *va.* զատել, պա-

Secession սիսէշ՛ըն, *s.* անջատում, զատում, բաժանում։

Seckel սէքլ, *s.* մուտ տանձ, դիճ

Seclude սիքլիուտ՛, *va.* անջատել, բաժնել, մեկուսացնել; 2. դուրս ձգել՝ հանել, արտաքսել։

Seclusion սիքլիու՛ժըն, *s.* քաշուիլը, հրաժարում։

Second սէ՛քընտ, *a.* երկրորդ; 2. ստորին, պակաս, վար։ =*s.* օգնական, երկրորդ; 2. (մենամարտի) վկայ; 3. մանրերկրորդ; 4. ձայնի երկրորդ ոլորում, երկրորդակ; 5. մերձաղիլ, աղդո էր. =*va.* երկրորդել, հաճիլ, հետեւիլ; 2. օգնել, սատարել։—hand. բոպէացոյց(ժամ.) 2. գործածուած միւսպամէկ, ձեռքէ, աժան; 3. ուրիշէ առնուած։ —rate. երկրորդ կարգի։ —sight. ըղբատեսութիւն, գուշակութիւն, հեռատեսութիւն։ **—er** սէ՛քընտըր, *s.* երկրորդող; 2. հաստատող, առաջարկող։ **—ly** սէ՛քընտլի, *ad.* երկրորդ, երկրորդ անգամ։

Secondary սէ՛քընտըրի, *a.* երկրորդական, ստորադաս; 2. արբանեակ ա.; 3. երկրորդական, միջնակարգ; 4. ստորին; 5. հետագայ։ **-rily** սէ՛քընտէրիլի, *ad.* երկրորդաբար, երկրորդ։ **—riness** սէ՛քընտէրինէս, *s.*

Secrecy սի'քրըսի, *s.* գաղտնիք, գաղտնիութ., գաղտնապահութ.։

***Secret** սի'քրէթ, *a.* գաղտնի, գաղտուկ, ծածուկ, ներքին, թաքուն։ =*s.* ծածուկ բան, գաղտնիք; 2. *pl.* առականք։ In—. գաղտուկ, գողտուկ, գաղտագողի, գաղտնի, առանձին։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Secretary սէ'քրէթէրի, *s.* քարտուղար, դպրապետ; 2. ատենադպիր; 3. նախարար, պաշտօնեայ; 4. գրասեղան; 5. օձաքաղ, վարազաքաղէ (Աֆրիկէի)։ —of embassy, legation. դեսպանատան քարտուղար, խորհրդական։ —for Foreign affairs. արտաքին գործոց նախարար։ —of State. նախարար։ —of war. պատերազմական նախարար։ —'s office. նախարարատուն, պետական պաշտօնատուն։ Home—. ներքին գործոց նախարար Ա.մ. —ship սէ'քրէթէրիշիփ, *s.* քարտուղարութիւն։

Secrete սիքրիթ', *va.* պահել; 2. զատել, հիւթ ազատել, հիւթահոսել, տարրորոշել մրդ. —tion սիքրի'շըն, *s.* հիւթանջատում, հիւթահոսում, արտաւորում; 2. անջատահիւթք, հիւթ ահոսանք։ -titious սիքրիթի'շըս, *a.* հիւթահոս, հիւթանջատ (քրտինք)։ -tory սիքրի'թըրի, *a.* հիւթանջատական։

Secretive սիքրիթ'իվ, *a.* գաղտնապահ, խորհրդապահ։ -ly, *ad.* գաղտնի, գաղտուկ, ծածուկ։

Sect, *s.* աղանդ, դեն, կեշտ, հերձուած; 2. յարանուանութիւն։ —ary սէ'քթէրի, *s.* աղանդաւոր; հերձուածող; 2. այլադաւան։

Sectarian սէքթէ'րիըն, *a.* հերձուածող, յարանուանական, աղանդական (ոգի, գաղափար), դաւանական, այլամերժ; 2. աղանդաւոր, հետեւող, աշակերտ։ -ism սէքթէ'րիընիզմ, *s.* -ութ. աղանդապաշտութ.

Sectile սէ'քթիլ, *a.* հատանելի։

***Section** սէ'քշըն, *s.* կտրելը, հատում; բաժանում; 2. բաժին, մաս, ճիւղ, հատուած; 3. հատած (գրքի §); 4. հատած է; 5. կիսադէմ, կտրուածք (շէնքի)։ -al սէ'քշընըլ, *a.* մասնական, հատուածական։

Sector սէ'քթըր, *s.* (բոլորակի) հատած; 2. համեմատութեան կարկին

Secular սէ'քիուլըր, *a.* հարիւրամեայ, դարաւոր; 2. բազմամեայ, բազմադարեան, հնամի; 3. աշխարհային, աշխարհիկ; 4. աշխարհական, ոչ-եկեղեցական։ =*s.* ոչ-վանական, աշխարհական; 2. երգեցիկ, տիրացու է։ -ly, *ad.* ըստ աշխարհի, աշխարհօրէն։ -ness, -larism, -ity սէ'քիուլըրնէս, սէ'քիուլըրիզմ, սէքիուլէ'րիթի, *s.* աշխարհականացում, աշխարհականութիւն։ -ist սէ'քիուլըրիսթ, *s.* կրօնամերժ, հաւատամերժ, դպրապաշտ; 2. կրօնական դաստիարակութեան հակառակող, ծայրայեղական։

Secularize սէքիու'լըրայզ, *va.* աշխարհային՝ աշխարհական ընել, աշխարհականացնել։ -zation -լըրէյզէ'յշըն, *s.* աշխարհականացում; 2. կրօնական ուխտը ձգելով աշխարհական ըլլալը։

Secundine սէ'քընտայն, *s.* սերմի ցանկ, շապիկ; 2. տղընկեր, աղտ, ցանկ էջ, սօլի։

Secu'rable, *a.* ապահովելի։

Secure սիքիուր', *a.* [of, from, against] ապահով, վստահ, ստոյգ։ =*va.* վստահեցնել, հաւաստել, ապահովել; 2. պնդել, հաստատել, ամրացնել; 3. տէր ըլլալ, ստանալ, բռնել։ -ly, *ad.* ապահովապէս, հաւաստեաւ, անվեհեր։ -ness, *s.*

Security սիքիու'րիթի, *s.* ապահովութիւն, վստահութիւն; 2. երաշխաւոր, -ութիւն; 3. գրաւական

Sedan սի՛տէն, *s.* դեսպան, գահաւորակ uksեա որ և Sedan-chair.

Sedate սիտէյթ՛, *a.* խաղաղ, -ծել; 2. հանդարտ, անխռով։ -ly, *ad.* խաղաղիկ, հանդարտիկ։ -ness, *s.* ծանրութիւն, լրջութիւն, հանդարտութիւն։ -tive սէտ՛էթիվ, *a.* ցաւամոք, հանդարտիչ (դեղ)։

Sedentary սէտ՛էնթըրի, *a.* դուրս չելլող, տուն նստող, նստողական, նստուկ։ -riness սէտ՛էնթըրինէս, *s.* նստուկ կեանք։

Sedge սէճ, *s.* ճղեմ, ճիլ, բոլոր ցուլ օրու որ և Water-iris, River-flag. Sedged, Sedgy սէճտ, սէ՛ճի, *a.* ճղեմուտ։

Sediment սէտ՛իմէնթ, *s.* մրուր, դիրտ։ -ary -մէն՛թըրի, *a.* մրրային։

*Sedition սիտի՛շըն, *s.* խռովութ.

Seditious սիտի՛շըս, *a.* խռովայոյզ, խռովարկու։ -ly, *ad.* -կերպով։

*Seduce սիտիուս՛(զ), *va.* մոլորցընել, հրապուրել, խաբել; 2. աւրել, գլխէ հանել։ -ness, Seduction սիտըք՛շըն, *s.* հրապուրանք, մոլորութիւն; 2. հրապոյր, քաղցրութիւն; 2. փորձութիւն, պատրանք։

Seducer սիտ՛իուսըր, *s.* մոլորցընող, հրապուրիչ, գլխիչ։ -cible սիտ՛իուսիպլ, *a.* հրապուրելի, դիւրախաբ։

Seductive սիտըք՛թիվ, *a.* յանկուցիչ, հրապուրիչ, մոլորցնող։

Sedulous սէտ՛իուլըս, *a.* ուշադիր, ջանասէր, մշտաջան։ -ly, *ad.* անձանձիր, յարատեւութեամբ։ -ness, Sedu'lity սիտիու՛լիթի, *s.* յարատեւութիւն, ջանք, խնամք։

See սի, *va.* [Saw, Seen սօ, սին] տեսնել, նշմարել; 2. դիտել, զննել, զգալ, իմանալ, հասկնալ; 3. տեսութիւն ունենալ, այցելել; 4. ծանօթանալ; 5. ուշադիր ըլլալ։ =*s.* աթոռ, թեմ (եպիսկ.); 2. պապական աթոռ, Սուրբ Աթոռ։ Let us-, Let me-. տեսցուք, բան մը կընենք։

Seed սիյտ, *s.* սերմ, հունտ; 2. սերմնիք, ցան; 3. սերունդ, ցեղ, զարմ; 4. աղբիւր, սկիզբ։ =*an.* ծլիլ, բողբոջել; 2. հունտ կապել, սերմանել։ A grain of-. հատիկ, կուտ, ունդ։ -bud. ձուիկ, սերմնածիլ։ -cake. անխմոր գաթայ։ -coat. վերնամեղն։ -corn. ցանքի ցորեն։ -grain. սերմնիք, ցան։ -leaf, -lobe. բլթակ (սերմի)։ -plot. սերմնարան, ածու։ -time. վարուցան, ցանք։ -vessel. սերմնակրանք, հունտի պատիճ։ -trade. ցորենավաճառութիւն, հնտավաճառութիւն։

Seed'ling սիյտ՛լին, *a.* հունտէն հասած (ծառ)։

Seedsman սիյտզ՛մէն, *s.* ցորենավաճառ, հնտավաճառ զախirkáh։

Seedy սիյտ՛ի, *a.* հատայից, առատ (հատիկ), սերմնաբեր; 2. սատրիկ մաշած, ցնցոտապատ, խեղճ։

Seeing սի՛ին, *con.* որովհետեւ, ըստ որում, նկատելով որ; քանզի որ։

Seek սիյք, *an.* [Sought սօթ] *[to, after, for]* փնտռել, պտռել, որոնել, խուզել; 2. *(out)* փնտռտուքի ելլել, փնտռտել, հետախոյզ ըլլալ։ -er սիյք՛ըր, *s.* փնտռող, յուզարկ; 2. խնդրակ, հարցուփորձող։

Seel, *va.* աչքը կարել; կուրցնել։

*Seem սիյմ, *vn.* թուիլ, երեւիլ; 2. ձեւանալ, ձեւացնել, ծախել (դինքը); կերպարանիլ։ It seems. թուի թէ, կերեւի թէ։ -er սիյմ՛ըր, *s.* ձեւացնող; 2. կեղծաւոր; 3. ձեւանածու։ -liness, *s.* ձեւ, վայելչութիւն, պատշաճութիւն։ -ly սիյմ՛լի, *a.* պատշաճ, վայելուչ։

Seeming սիյմ՛ին, *p. a.* առերեւոյթ, արտաքին, երեւութական; 2. խաբուսիկ, փայլուն։ =*s.* երեւոյթ, նմանութիւն, կերպարանք։ -ly,

ad. առերեւոյթս ։ -ness, *s.* տեսք, կերպարանք, (հաճելի) երեւոյթ։

Seen *pp. of* See. =*a.* հմուտ։

Seer սիյր, *s.* տեսանող, գուշակ։

Seesaw սի'սօ, *s.* տատանելի խաղ, տունկուլա, հեծանախաղ չօջջէլի-ջիւզ, պախփարճըխայըր; 2. հեծանափայտ; 3. ճօճում ։ =*vn.* օրօրիլ, որորուիլ։ =*a.* որորուող, ելեւէջող։

Seethe սիյթհ, [Seethed, Sodden] եռացնել, եփ հանել, խաշել։ =*vn.* եփ ելլել, պճպճալ, եռալ, եփիլ։

Segment սէկ'մէնթ, *s.* մաս, հատուած; 2. հատուածումն (բոլորակի); -of a sphere. գնդական հատուածում։ -ation սէկմէնթէյ'շըն, *s.* հատուածանում։

Segregate սէկ'րիկէյթ, *va.* անջատել, բաժնել, զատել։ -tion -'շըն, *s.* անջատում, բաժանում, զատում։ -ting-կէյ'թինկ, *a.* զատ. անջատ

Seigneurial սինիօ-'րիըլ, *a.* տանուտերական, աւատապետական։

Seignior սին'եըր, *s.* հողական, հողատէր, տանուտէր, կալուածատէր, աւատապետ; 2. տէր, պարոն, իշխան։ -age սին'եըրէճ, *s.* դրամահատքէ իրաւունք արքային; 2. (յԱնգլիա) հեղինակի իրաւունք։

Seigniory սին'եըրի, *s.* իշխանութիւն; 2. հողատիրութիւն, հողականութիւն, աւատապետութ.։

Seine սէյն, *s.* մեծ վարմնուական։

Seizable սիյզ'էպլ, *a.* գրաւելի։

Seize սիյզ, *va.* [on, upon] կորզել, յափշտակել; 2. գրաւել, տիրել; առնուլ; 3. բռնել, ձեռբակալել; 4. պարանով կապել, կառանել (նաւը)։

Seizin սիյզ'ին, *s.* տիրութիւն, գրաւում; 2. ստացուածք։

Seizor սիյզ'ըր, *s.* գրաւող, բռնացող էր. [զոյգ։

Sejugous սի'ճու'կըս, *a.* վեցա-

Seizure սի'ժըր, *s.* գրաւում, տիրում, առում, ունենալը; 2. գրաւեալ ինչք, ստացուածք։ [եր.

Selah սի'լա, *s.* հանգիստ Սբ.Գ.

Seldom սել'տըմ, *ad.* դուն ուրեք, քիչ անգամ, հազիւ թէ։

Select սիլէքթ', *va.* ընտրել, որոշել; 2. ջոկել, զատել։ =*a.* ընտրեալ, նախընտրելի, (հատ) ընտիր, ազնիւ nr եւ Selected, Chosen. -ion սիլէք'շըն, *s.* ընտրականութիւն, ընտրութիւն; 2. ընտրանք, որոշում։ -man, *s.* երեցփոխան Ամ. -ness սիլէքթ'նէս, *s.* ազնուութիւն, ընտիր ըլլալը, պատուականութիւն։ -or սիլէքթ'ըր, *s.* ընտրող։

Seleniate սէլի'նիէյթ, *s.* սելենային թթուէ կազմեալ աղ. սելենիկ թ. -lenite սէլէ'նայթ, *s.* լուսնաքար։ -nography սէլինօկ'րէֆի, *s.* լուսնագրութիւն։

*Self սէլֆ, *s.* [*pl.* Selves սէլվզ] ինք, ինքն իսկ; 2. անձ, անհատ; 3. նոյն, նոյնը։ The-same thing. նոյն բանը։ My self. ե'ս, ես ինքս։ Thy-, your-; himself, herself, itself. դո'ւ, դո'ւք; նա ինքն, նա', ա'ն։ A man's -. մարդուն անձը՝ անհատականութիւնը։ Your royal-. ձեր վեհափառութիւնը։ Thy gracious-. ձեր շնորհափայլութիւնը, ազնուութ.ը Beside one's-. ինքնիրմէ ելած, յիմար։ By one's-. միայնակ, ինքնիրեն։ Of one's-. ինքնիրմէ։ Self-:-abuse. անձնաղարտութ.։ -conceit. ինքնահաւանութիւն, անձնասիրութիւն։ -conceited. ինքնահաւան, մեծամիտ։ -confident. յանձնապաստան։ -confidence. -ութիւն։ -conscious. ինքնաճանաչ; ամբարտաւան։ -control, -government. ինքզինք զսպելը, պաղարիւն, պաղարիւնութ.։ -defence, -defense. ինքնապաշտպանութիւն։ -denial.

անձնուրացութիւն, անձնուիրութիւն։ –esteem, –ation. անձնահաճութիւն, ցուցամոլութիւն։ –evident. ինքնայայտ, քաջայայտ։ –existent. ինքնագոյ։ –homicide, –murder. անձնասպանութիւն։ –interest. շահախնդրութիւն։ –*love. անձնասիրութիւն։ –made. ինքնաբոյս (հանճար)։ –made man. ինքնաշխատութեամբ յառաջացող մարդ, ինքնակերտ։ –moving. ինքնաշարժ։ –mastery. անձը զսպելը, անձնազսպութիւն։ –possession. հանդարտութիւն, պաղարիւնութիւն։ –praise. անձնագովութիւն։ –reproach. անձնահարութիւն։ –sufficient. յանձնապաստան, գոռոզ։ –will. կամակորութիւն։ –willed. կամակոր, յամառ։ Self-reverence, self-knowledge, self-control; These three alone lead life to sovereign power.

Selfish, *a.* շահասէր, -խնդիր, -մոլ, անձնասէր, եսամոլ։ –ly, *ad.* անձնասիրաբար։ *–ness, *s.* -ութ.

Sell սէլ, *va.* [Sold, Selling] վաճառել, ձեռքէ հանել, ծախել; 2 մատնել; խաբել։ =*vn.* առուտուր ընել; 2. ծախուիլ։ =*s.* պատրանք, խաբ։ –er սէլ'ըր, *s.* վաճառող, (գրա)վաճառ։

Selvage, –vedge սէլ'վէճ, *s.* (չուխայի) եզերք, զիկ որ եւ List.

Sellanders, –lenders սէլլէն'-տըրզ, *s.* (ձիու) կարթախտ պրճրղաև

Semaphore սէմէյ'ֆօր, *s.* նաւու հեռագիր, նիշ-հեռագիր։ –phoric, –al սէմէֆօր'իքըլ, *s.* հեռագրական։

Sematology սիմէթօլ'ըճի, *s.* գիտութ. նշանաց, նշանակախօսութ.։

Semblance սէմ'պլէնս, *s.* նմանութիւն, կերպարանք; 2. երեւոյթ, պատկեր։

Semen սի'մէն, *s.* սերմ։

Semester սիմէս'թըր, *s.* վեցամսեան, վեցամսեայ (միջոց, շրջան) համ

Semi սէմի'-, կէս, կիսա-

–amplexicaul -ամփլէքսիքօլ, *a.* ցօղունը կիսով չափ պատող (տերև), կիսացօղնապատ։

–annual, *a.* կիսամ (վեցամս) եայ

–annular, *a.* կիսամանեակ։

–breve -պրիվ, *s.* կիսատ, բոլոր (խազ) 𝅝 որ եւ Whole note.

–chorus -քօր'ըս, *s.* կիսապար։

–circle -սըրքըլ, *s.* կիսաբոլորակ։

–circular, *s.* կիսաբոլորաձեւ։

–colon, *s.* միջակէտ (;)։

–diameter. կիսատրամագիծ է.

–diaphanous. կիսաթափանց։

–flexed, *s.* կիսահակ։

–flascular, *a.* կիսածաղկուտ։

–fluid -ֆլու'իտ, *s.* կիսածորան։

–lunar, –lunate. մահիկաձեւ։

–official, *s.* կէս-պաշտօնական։

–ordinate, *s.* կիսա-հակահատ։

–pedal, *s.* կիսոտն։

–quaver, *s.* երկոր (խազ, գիծ)

–spheric, –al, *a.* կիսագնդաձև

–steel, *s.* թերապղինձ։

–tone, *s.* կիսաձայն, կիսոլորակ։

–tonic, *a.* կիսաձայնի։

–vowel. կէս-ձայնաւոր *w, y*; ե, ւ

Seminal սէմ'ինըլ, *a.* սերմնական; 2. նախնական, տարրական։

Seminary սէմ'ինըրի, *s.* ժառանգաւորաց դպրոց, դպրեվանք, աստուածաբանական վարժարան, դըպրանոց, կղերանոց; 2. համալսարան, ուսումնարան, վարժարան, ճեմարան։ –narian, –rist սէմինէյ'րիըն, սէմ'ինըրիսթ, *s.* կղերանոցէ ելած, ժառանգաւոր։

Semination սէմինէյ'շըն, *s.* սերմանում, սերմանացութիւն։ –nific, –al սէմինիֆ'իքըլ, *a.* սերմնաբեր։

Semitic սէմիթ'իք, *a.* սեմական

(աղգ. լեզու՝ Եբրայեցիք, Ասորիք, Փիւնիկեցիք, Եթովպիացիք, Արաբք եւլն.) որ եւ Shemitic.

Semolina, Semoul սէմօլի'նա, սէմու'լ, s. երեմուկ, գաւաւթ սիմիջիմա; 2. կորկոտ:

Sempiternal սէմփիթըր'նըլ, a. մշտատեւ, անվախճան, անվերջ, անդրաւ:-nity -թըր'նիթի, s. -ութ.

Sempstress սէ'մփսթրէս, s. դերձակուհի որ եւ Seamstress. [եակ.

Senary սէն'էրի, a. վեցաւոր, վեց-

Senate սէն'էյթ, s. օրէնսդիր ժողովն, աւագանոյն ծերակոյտ որ եւ Legislative body, State council. 2. օրէնսդրական եւ վարչական ժողով Քէյմպրիճի համալսարանին:-chamber. ծերակուտական դահլիճ-house ծերակոյտի պալատ՝ սրահ, ծերակուտարան:

Senator սէնէ'թըր, s. ծերակոյտի՝ աւագանոյի անդամ, ծերակուտական, -կուտորդ:-ial -թօ'րիըլ, a. ծերակուտական: -ially, ad. -ship սէնէթօ'րըլշիփ, s. ծերակուտի անդամութիւն:

Send սէնտ, va. [Sent] [to, for] ղրկել, յղել, առաքել; 2. արձակել, նետել; 3. պարգեւել, շնորհել: =vn. մարդ՝ լուր ղրկել:

Senescence սինէս'էնս, s. մաշում, ծերացում:-cent, a. մաշած:

Seneschal սէն'էշըլ, s. պալատի հազարապետ, սենեկապ:

Senile սի'նայլ, a. ծերութեան:

Senility սինիլ'իթի, s. ծերութիւն

Senior սի'նըր, a. մեծ, տարեց; 2. աւագ, երէց (կարգի): =s. ծեր, ծերունի; 2. աւագ կարգի ուսանող, երէց: -optime -օփ'թիմի, s. ուսողութեան երկրորդ մրցանակին առացող ի Քէյմպրիճ. երրորդ առացողները Junior optime, իսկ առաջին առացողները Wranglers. կկոչուին -teacher. աւագ վարժապետ: կրտսերք կկոչուին Junior. -ity սինիօր'իթի, s. երիցութիւն, հնութ., կանխութ.

Senna սէն'է, s. աճալ սինամաքի

Sennight սէն'այթ, s. եօթնեակ:

Senocular -նօք'-, s. վեցաչեայ:

Sensate սէնս'էյթ, a. զգացեալ:

*Sensation սէնսէյ'շըն, s. զգացութիւն, զգացողութիւն, ազդում: -al սէնսէյ'շընըլ, a. մեծ տպաւորութիւն յառաջ բերող, բազմադղեցիկ; 2. զգայական: -alism, s. -ութ.

*Sense սէնս, s. զգայութիւն, զգացում; 2. զգայարան; 3. զգացում, ճանաչում; 4. իմացութ., խելք; 5. դատողութիւն; 6. իմաստ, միտք, նշանակութիւն; 7. կարծիք: The five-s. հինգ զգայարանք: The -s of feeling, hearing, seeing, smelling, tasting. շօշափելիք, լսելիք, տեսանելիք, հոտոտելիք, ճաշակելիք: Common-. խելք, միտք, ողջամտութիւն, ուղղախոհութիւն (խելացի, մտացի, ողջամիտ): Moral -. խիղճ: In a good-. բարի մտքով նպատակով: In a bad-. չար մտքով: -less սէնս'լէս, a. անմիտ; 2. անիմաստ; 3. անզգայ:

*Sensible սէն'սիպլ, a. [of] զգալի; 2. զգալի, ըմբռնելի; 3. զգածուող, շուտ առնուող, դիւրազգած; 4. քնքուշ; 5. խելացի, մտացի, խելահաս, խելօք, ողջամիտ: -ness, -bility սէնսիպի'լիթի, s. զգայութ., զգայականութիւն; 2. դիւրազգածութիւն; 3. զգայուն սիրտ; 4. մեծ ճշդութիւն (կշռի): -ly սէն'սիպլի, ad. զգալի կերպով, զգալապէս; 2. ակներեւ; 3. խելքով, խելացօրէն:

Sensitive սէն'սիթիվ, a. զգայուն, դիւրազգած; 2. զգայական: =s. զգայնիկ, պատկառուկ բոյս. -ly, ad. զգալաբար: -ness, s. զգայնութիւն, զգայականութիւն; 2.

գիւրազգածութիւն, -զրգռութիւն

Sensorium, -sory սէնսօ'րիըմ, սէն'սըրի, s. զգայանոց, զգայատեղ, ազդարան։ -ry, -rial սէնսօ'րիըլ, a. զգայատեղի, զգայարանական։

Sensual սէն'շուըլ, a. զգայական, զգայասէր; 2. հեշտասէր, ցանկասէր, մարմնասէր, ռամկական։ -ism սէն'շուըլիզմ, s. հեշտասիրութիւն; 2. զգայապաշտութիւն փիլ. -ist սէն'շուըլիսթ, s. հաճոյամոլ, հեշտասէր, զգայական, շնական; 2. զգայապաշտ փիլ. -ity սէնշուէլ'իթի, s. -ութիւն, տռփ։ -ize սէն'շուըլայզ, va. ցանկասէր ընել։ -ly սէն'շուըլլի, ad. հեշտասիրաբար։

Sensuous սէն'շուըս, a. զգայարանական, զգայնական; 2. զգայարանքներու ազդող, ազդեցիկ; 3. սրտաշարժ, գորովալի; 4. տռփական։

Sentence սէն'թէնս(թ), s. վճռագիր, (դատաւ) վճիռ, (մահու) վճիռ 2. դատականիք, դատապարտութ.; 3. առած, վճիռ; 4. պարբերութ., խօսք։ =va. դատապարտել, վճռել։

Sentential սէնթէն'շըլ, a. վճռական; 2. պարբերութեան։

Sententious սէնթէն'շըս, a. վճռական, ազդու, կարճ, իմաստալից։ -ly, ad. -կերպով, վճռաբար։ -ness, s. -ութ., խելամտութ

Sentient սէն'շիընթ, a. զգայուն, զգայական, զգայաւոր, ազդելի։

*Sentiment սէն'թիմէնթ, s. զգացողութիւն, զգացում, զգայականութիւն; 2. միտք, կարծիք, դատում

*Sentimental սէնթիմէն'թըլ, a. զգացում յայտնող, զգայուն, զգայական; 2. զգայնոտ, գորովալից, վիպական; 3. սուտ, զգայուն, շինծու։ -ism, -ity սէնթիմէն'թըլիզմ, սէնթիմէնթէլ'իթի, s. զգայականութիւն; 2. զգայունութիւն; 3. ցընորք, կեղծիք։ -ist սէնթիմէն'թըլիսթ, s. զգայնական, զգայուն, դիւրազգած։ -ize սէնթիմէն'թըլայզ, vn. զգայուն ձեւանալ։ -ly սէնթիմէն'թըլլի, ad. զգայունօրէն։

Sentinel, Sentry սէն'թինէլ, սէն'թրի, s. պահանորդ, պահապան զինուոր, պահակ զին. գարաղօլ, նէօպէթճի; 2. պահանորդութիւն, պահակերութ.։ Sentry-box. (պահանորդի) հիւղակ գուլիպէ։ [բօ.

Sepal սի'փէլ, s. (բուսակ.) փերթ

Separable սէփ'ըրէպըլ, a. բաժանելի, զատելի, անջատելի։ -ness, -bility սէփըրէպիլ'իթի, s. -ութիւն։

Separate սէփ'ըրէյթ, va. զատել, բաժնել, անջատել։ =vn. իրարմէ զատուիլ, բաժնուիլ։ =a. որոշ, անջատ, զատ; 2. բաժանեալ; 3. անմարմին. -ly, ad. զատ զատ, առանձին։ -ness, s. մենակեցութ.։

*Separation սէփըրէյ'շըն, s. անջատում, բաժանում; 2. քիմիական վերլուծութ.; 3. արձակում, ամուսնալուծութիւն։ -tism սէփ'ըրէյթիզմ, s. հերձուած, բաժանում։ -tist սէփ'ըրէյթիսթ, s. հերձուածող, բաժանող որ եւ Non-conformist, Dissenter, Sectary. -tor սէփ'ըրէյթըր, s. բաժնող, զատող, անջատող։ -tory սէփ'ըրէյթըրի, s. տարրանջատ վերլուծիչ անօթ։ -trix սէփըրէյ'թրիքս, s. (տառանորդականի ամբողջը կատարակէն զատող) կէտ։

Sepawn, Sepon սիփօն', սէ'փըն, s. լազուտ ապուր։

Sepia սիփի'ը, s. [pl. -piæ սէփի'ի] գլխոտանի փափկամորթ մը, կաղամարաձուկ, մելանաձուկ; սպին, սիպէ որ եւ Cuttle-fish; 2. սեպիանիւթ, սեպաթայր, չինական մելան; 3. սեպիանկար։

Sepoy սի'փօյ, s. հնդիկ զինուոր

(անգլիական), ապայիկ, սեւաղօր։

Sept, s. (իռլանտ.) տոհմ, ցեղ։

September սէփթէմ'պըր, s. Սեպտեմբեր, Հոռի։

Sept-, սէփ'թ-, եօթն, եօթնա-։

-an'gle, s. եօթնանկիւն։

-an'gular, a. եօթնանկիւնի։

-enary, a. 7 ամեայ; եօթնաւոր

-en'nial, a. եօթնամեայ։

-ent'rion, s. փոքր արջ; 2. հիւսիսակողմ, հիւսիս։ -al -թէն'թրիըն-նըլ, a. հիւսիսային։

-ila'teral, a. եօթնակողմեան։

-ilions, s. եօթնիլիոն։

-insular, s. եօթնակղզեան։

Sep'tic, -al, a. փտեցնող։

Septicæma, -tæmia սէփթիսի'միը, -թի'միը, s. նեխարիւնութիւն, նեխատենդ։

Septua-:-genarian, -genary սէփթիւըճինէ'րիըն, a. եօթանասնամեայ, -ամենի։ -gesima -ճէս'իմը s. առաջաւորաց բարեկենդան. այսպէս կկոչուի կիրակին որ Զատկէն ճիշդ 63 օր առաջ է։ -ges'imal, a. 70 նեկի; 70 ամեայ։

Septuagint սէփ'թիւըճինթ, s. եօթանասնից թարգմանութիւն Ս. Գրոց, որմէ թարգմանուած է գրաբառ Աստուածաշունչը։

Septum սէփ'թըմ, s. [pl. -ta սէփ'թը] միջնորմ, խտրոց; 2. խորշափակ բս. մրդ.

Septuple սէփ'թիւփլ, a. եօթնապատիկ, -նեկին։ =va. -ապատկել։

Sepulcher, -chre սէփ'ըլքըր, s. գերեզման, շիրիմ։ =va. թաղել։ -chral սէփըլ'քրըլ, a. գերեզմանական, դամբանական

Sepulture սէփ'ըլչըր, s. թաղում։

Sequacious սիքուէյ'շըս, a. հետեւող; 2. հլու, ճկուն, դիւրահամբոյր։

Sequel սի'քուըլ, s. շարունակութիւն, շարք; 2. հետեւորդ, արբանեակ; 3. հետեւանք, արդիւնք, ելք, վախճան; 4. դիպուած։ -la սիքուի'լը, s. [pl. -læ սիքուի'լի] հետեւութիւն, եզրակացութիւն; 2. հետեւանք (ախտի) բժ.

Sequence սի'քուընս, s. յաջորդութիւն, շարունակութիւն, շարք։

Sequent սի'քուընթ, a. յետագայ, յաջորդ։

Sequester, -trate սիքուէս'թըր, -էսթրէյթ, va. արգելեալ դնել, արգիլել, արգելքի տակ դնել; 2. պատանդել կալանք՝ սեփականութիւն երկել; 3. մեկուսի դնել, զատել, անջատել, երրորդի մը քով դնել։ =vn. իր ամուսնոյն ստացուածքէն ետ կենալ, հրաժարիլ։ -able, a. պատանդելի; 2. արգիլելի։

Sequestra'tion սիքուէսթրէյ'շըն s. պատանդում, գրաւում սեփականութեան, կալանք; 2. արգիլելը, արգելում, մեկուսացում։ -tor -թրէյ'թըր, s. պատանդապահ; 2. գրաւառու։

Sequin սի'քուին, s. վենետկեան հին ոսկեդրամ մը (54 դհ.), ֆլորին՝ հայերէն ոսկի։

Sequoia սիքուօ'յը, s. Քալիֆորնիոյ կոնաբեր՝ վիթխարի ծառ մը, վարադենի որ է։ Red-wood, Big tree.

Seraglio սէրէյ'լիօ, սէրա'լիօ, s. պալատ; 2. կանանի, կանանոց։

Seraph սէր'էֆ, s. [pl. -raphs սէր'էֆս, -aphim սէր'էֆիմ] սերովբէ Սէ. -phic, -al սէրէֆ'իքըլ, a. սերովբէից, սերովբէական, հրեշտակային։ -phine սէր'էֆին, s. երգեհոնիկ

Serapis սիրէյ'փիս, s. կուռք Եգիպտացւոց, սերապիս, սրովբէ։

Seraskier սիրէս'քիր, s. սպարապետ սերասքեր։ -rate սիրէս'քիրէյթ, s. սպարապետութիւն; 2. Դուռ սպարապետի։ [տար։

Serdar սըր'տար, s. հրամանա-

Sere սիր, *a.* չոր, ցամաք, չիր։

Serenade սէրէնէյտ՛, *s.* ցայգանուագ։ =*va.* ցայգանուագ տալ։

Serene սիրին՛, *a.* պայծառ, պարզ, անամպ, բաց այսպ (օդ); 2. խաղաղ, լռիկ, զուարթ, հանդարտ։ -ly, *ad.* պարզութեամբ; անխռով։ -ness, Serenity սիրէն՛իթի, *s.* պարզութիւն, պայծառութիւն; 2. հանդարտութիւն։

*Serf սըրֆ, *s.* գիւղացի, ստրուկ։

Serge սըրճ, *s.* ցփոր սօֆ։

Sergeant, -jeant սար՛-, սըր՛-ճընթ, *s.* բարապան, նուիրակ մուհզիր, գավաս; 2. յիսնապետ սըրայ չավուշու; 3. (յԱնգլիա) վարդապետ օրինաց, օրէնսգէտ։ -at arms. ստիկան, ապահովութեան պաշտօնեայ։ -at mace. գաւազանակիր, ատյակիր նուիրակ հմմ. -major. (բանակի) համարակալ պաշ չավուշ։ -ship, Sergeancy սըր՛-, սար՛ճէն-սի, *s.* յիսնապետութիւն։

Serial սի՛րիըլ, *a.* դասաւոր; 2. պարբերական, յաջորդական ։ =*s.* պարբերական՝ թերթ առ թերթ հրատարակութիւն (հանդէս, վէպ)։

Seria'tim -էյ՛-, *ad.* դաս դաս։

Sericeous -րի՛շըս, *a.* մետաքսէ։

Series սի՛րիզ, *s.* կարգ, շարք (արժէթղթոց) սէրի; 2. յաջորդութիւն, ընթացք; 3. դաս, բաժին; 4. թուաշարք [7, 10, 13]։

Serio-comic, -al սիրիօքամ՛իքըլ, *s.* լրջակատակ։

Serious սի՛րիըս, *a.* ծանր, լուրջ, լրջաբարոյ, ծանրաբարոյ, -գլուխ, անկատակ; 2. ծանրակշիռ, կարեւոր; 3. վտանգաւոր, սաստիկ մեծ։ -ly, *ad.* լրջօրէն, ծանրութեամբ, առանց կատակի։ -ness, *s.* լրջութիւն, վսեմութիւն, ծանրութիւն; 2. հանդիսաւորութիւն։

Sermon սըր՛մըն, *s.* քարոզ, ճառ; 2. խրատ, յանդիմանութիւն։ Collection of -s. քարոզագիրք, ժողովածոյ ։ -ize սըր՛մընայզ, *va.* քարոզ կարդալ՝ գրել, քարոզել; 2. ձանձրալի խրատներ տալ, գայլու՝ կաղնիի աւետարան կարդալ։

Seroon, -ron սիրու՛ն, *s.* բեռնակ պաշէս, պատատ սէպէտ; 2. մորթապատ հակ, մորթահակ հճ.

Serosity սիրաս՛իթի, *s.* շիճուկ, շճուկ, շճահայզ; 2. շտուկ, արեան ջրային մասը որ է Serum.

Serous սի՛րըս, *a.* ջրոտ, ջրային; 2. շճային, շճալից, շճախառն։

Serpent սըր՛փընթ, *s.* օձ; 2. օձաբարոյ (մարդ); 3. հիւս. աղթարատուն աստ.; 4. օձափող փ. ե. -ine -՛փընթայն, *a.* ծուռիկ մուռիկ եղջանգալի, օձաձեւ, օձապատյատ։ =*s.* օձակուռ հնք. -aria սըրփընթէ՛րիէ, *s.* բարձրաօրուն մեծ թռչուն, օձակալ; 2. օձարմատ բս.

Serrate, -ted սըր՛րէյթէտ, *a.* սղոցաձեւ (տերեւ)։ -ture սըր՛րէյչըր, *s.* սղոցաձեւ զարդ, սղոցակերպ

Serum սի՛րըմ, *s.* արիւնաջուր, շիճուկ, արենաշիճ սէրում որ է Serosity; 2. շիճադեղ։

Serval սէր՛վըլ, *s.* վագրակատու

Serried սէր՛րիտ, *a.* հոծ, կուռ, սեղմ; 2. թանձրախիտ։

Servant սըր՛վընթ, *s.* սպասաւոր, ծառայ; 2. ստրուկ, խեղճուկ։

Serve սըրվ, *va.* (հայց. սեռի խնդիր կուզէ եւ ոչ տրական) ծառայել, սպասաւորել; 2. գործի մէջ ըլլալ, գործել; 3. երկրպագել (զԱստուած), պաշտել; 4. տալ, հրամցնել, բաժնել (կերակուր); 5. օգնել, նպաստել; 6. գոհացնել, գործի գալ։ =*vn.* գերի՝ ծառայ ըլլալ, ծառայել; 2. սպասել, սպասարկել, սպասաւորել; ի սպաս դնել; 3. բանի մը գալ, գործածուիլ;

4. տեղ լինիլ՝ բռնել ; 5. զինուորութիւն ընել։ To—an attachment, execution *etc.* տուգանք առնուլ։ To—a process *or* writ. կոչնագիրը՝ կալանագիրը ներկայացնել են. To—a warrant. ձերբակալել, կալանել։ To—a rope չուանով բոլորել Ն—.

Service սըր'վիս, *s.* ծառայութիւն; 2. մատուցում, սպասարկութիւն (սեղանի); պաշտօն, գործ; 3. պաշտամունք, պաշտօն, ժամասացութիւն, պատարագ, ժամերգութիւն էլ; 4. զինուորութիւն; 5. նաւաստիութիւն, ծառայութիւն; 6. երախտիք՝ վարձ ծառայութեան, վաստակ; 7. պիտանութիւն, շնորհ, օգուտ; 8. սեղանի սպաս (կտաւ՝ սփռոց, անձեռոց); 9. սեղանի բաժակ(պնակ՝ սկաւառակ, ամաններ); 10. հագորան, սին խուփեզ(պտուղը); 11. նեքքին, աղիւսի (ծառը) որ եւ European mountain-ash, Roan-tree. 12. կառանի սեռվիսա Ն—.

Serviceable սըր'վիսէպըլ, *a.* պիտանի, օգտակար, շահաւէտ; 2. գործունեայ, ծառայասէր, ծառայել սիրող։ —ness սըր'վիսէպլնէս, *s.* պատրաստականութիւն, օգտակարութիւն։ —ly, *ad.* —կերպով։

Servile սըր'վիլ, *a.* նուաստ, ցած, ստրկական, անարգ, ծառայ(ական); 2. ստրկական, բառ առ բառ; 3. արմատականչեղող, յաւելական(տառ) —ly, *ad.* ստրկօրէն։ —ness, Servility սըրվիլ'իթի, *s.* ծառայականութիւն, ստորնութ., ստրկութ.։

Serving-maid սըր'վինկմէյտ, *s.* աղախին, աղջիկ, սպասուհի։

Servitor սըր'վիթըր, *s.* ծառայ, սպասարկու, սպասիկ, սպասեակ; 2. հետեւող, արբանեակ; 3. թոշակառու ուսանող (յՕքսֆորտ)։

Servitude սըր'վիթիուտ, *s.* ծառայութիւն, ստրկութիւն։

Sesame սէ'սէմի, *s.* շուշմայ, կնճիթ քունջութ, սուսամ։ Oil of—. շիրեկ շըրըղդամ։

Sesqui— սէս'քուի—, սէս'քուայ—, յաւ. մասնիկ որ տարրագիտական բաղադրութեանց մէջ կնշանակէ մէկուկէս։ —alter —ըլթըր, *a.* միուսին 1 1/2ը, միակիսայ։ —oxide —աք'սայտ, *s.* միակիսաթթուիդ, մակթթուիդ։ —pedal սէսփէտ'ըլ, *a.* մէկուկէս ոտք (երկայն՝ բառ); 2. երկայն բառեր գործածող(հեղինակ)

Sessile սէս'իլ *a.* անկոթուն, անկոթ(ծաղիկ, պտուղ):-leaves, flower.

Session սէշ'ըն, *s.* նստիլը, նիստ; 2. նիստ, գումարում, ժողով, ատեան; 3. նստաշրջան, տարենիստ; 4. խորհրդարանի աննիստ՝ ընդհատ միջոց, երկարաձգում, շրջան (յԱնգլիա); 5. (եկեղ. եկեղ.) հոգաբարձուաց ժողով (Սկովտիա); 6. սեղանի՝ խաղի՝ այցելութեան անցուցած ժամանակ։ The college, school is in—. գոլէճը՝ դպրոցը կշարունակուի (արձակուած չէ)։ The court is now in—. ատեանը գումարուած է։ Court of—. արդարութեան գերագոյն ատեան(Սկովտիա) Quarter—. հաշտարար դատաւորաց եռամսեայ նիստ ։ —clerk. (եկեղ. հոգաբ.) քարտուղար, ատենադպիր։ —al սէշ'ընըլ, *a.* ատենական, ժողովի; 2. (եկեղ. հոգաբ.) նստաշրջանի

Sess-pool սէս'բուլ, *s.* կոյուղի, ականի, կղանոց որ եւ Cess-pool.

Sestalit սէս'թըլիթ, *s.* տանաջերոց

Sesterce սէս'թըրս, *s.* 40 բարայի արժէքով դրամ, դահեկան Հ.— tertium սէսթըր'շըմ, *s.* 1000 դհկն. Հ

Set սէթ, *va.* (Set, Setting) դնել, զետեղել, տեղաւորել, հաստատել; 2. կարգել, որոշել, սահմանել; 3. յարդարել, կանոնաւորել; 4. ճշդել, շտկել; 5. տնկել, սերմանել,

ցանել ; 6. սրել, յեսանել ; 7. հագցընել, անցնել, ընդելուզել ; 8. եղանակագրել եւ. =*vn.* 1. խոնարհիլ, մայր մտնել ; 2. արմատ կապել, ծլիլ ; 3. պնդանալ, հաստատուիլ, խտրանալ ; 4. ուղղութիւն բռնել, դառնալ ; 5. (շունը) որսի հոտ առնուլ ։ =*p. a.* 1. հաստատուն, պինդ, յամառ ; 2. միաձեւ, կանոնաւոր ; 3. հաստատեալ, օրինաւոր ։

Set: To–about. սկսիլ, ձեռնարկել ։ To–against. կռթնցնել ; հակառակիլ ; կռուեցնել ։ To–apart, aside. վերապահել, յատկացնել, զատել ։ To–a saw. սղոցին բերանը ծռել չաբrաաp վkrմkf ։ To–at defiance. դիմագրաւել, խրոխտալ ։ To–at ease. հանդարտեցնել ։ To–at naught. անարգել, չնեպել ։ To–a trap, snare. որոգայթ լարել ։ To–before. ներկայացնել ։ To–by. զատել, մէկդի դնել ։ To–down. վար դնել ; իջեցնել, հանել ; գրել ։ To–eyes on. աչք տնկել, սեւեռել ։ To–forth. յառաջ բերել, յիշել ; ցուցընել, հրատարակել ։ To–forward. յառաջ մղել, քշել ։ To–free. արձակել ։ To–in. զետեղել, դնել ։ To–in order. կարգի դնել ։ To–off. զարդարել, պճնել ; երեւելի ընել ։ To–on, upon. գրգռել, յորդորել ։ To–one's cap at *or* for. ուշադրութիւն գրաւելու ջանալ, կոտրտուիլ, պչրել ։ To–one's self against. հակառակիլ ։ To–on fire. կրակ տալ ։ To–on foot. ճամբայ հանել ։ To–out. նշանակել, որոշել, յայտնել, զարդարել ; սկսիլ ։ To–over. ընտրել, կարգել, դնել ։ To–right. շտկել ։ To–sail. առագաստ բանալ, ճամբայ ելլել ։ To–value on. արժէք՝ կարեւորութիւն տալ ։ To–the fashion. ձեւատիպար ըլլալ ։ To–the teeth on edge. ակռան առնուլ ։ To–to. ինքզինք տալ, նուիրել ։ To–up. կանգնել, տնկել ; գովել ; տեղաւորել ; գործի սկսիլ ; ներմուծել ։

Set սէթ, *s.* (արեւա) մայր, (արև) մարք, արեւամուտ, մայրամուտ ; 2. մատաղատունկ փիsuն; 3. ձեւազեղծութիւն ձէ+. ; 4. հաւաք, դաս, կարգ, խումբ, խմբակ ; 5. հաւաքածոյ, շարք, կազմած, ձեռք (հագուստի, գրքի եւայլն) բագրմ; 6. գոյգ ; 7. ուղղութիւն (հովի) ։ Dead–. յարձակում ; դաւ, խար (խաղի մէջ) ։ To be at a dead–. դադարիլ, կենալ ։ To make a dead–upon. յարձակիլ ; նենգել ։ –back. հարթադրուագ (պատի վրայ) ։ –bolt. հեղոյս, գլխանի երիթ չարկէ չիr ճ. –down. յանդիմանութիւն ։ A–speech. խնամեալ ճառ ։ –to. կռփամարտութիւն ; կագ, կռիւ ։ The set for 15 L.T.. (դին) ամբողջը 15 ոսկի

Setaceous, Setose, –tous սիթէյ'շըս, սիթօս', սի'թըս, *a.* ձարաւոր, ձարուտ, մետաքսանման, մազոտ, թաւ ստեւ ։ [ւաձեւ ։

Setiform սի'թիֆօրմ, *a.* ստե-

Setigerous –'ճըրըս, *a.* ստեւալից ։

*Set-off սէթ'օֆ, *s.* փոխարինութիւն ; փոխարէն ; 2. (դատախազի դէմ) հակապահանջք, հակադատ եւ. ; 3. զարդարանք, զարդ, դըրուագ ; 4. պատի թանձրութեան նուազում, նուազած մասը ճ.

Seton սի'թըն, *s.* վէրքի պատրոյգ, խիծ (ձիու մազէ, մետաքսէ) ։

Settee սէթի', *s.* լայն նստարան ։

Setter սէթ'ըր, *s.* (նուագա) յարդար ; 2. (որմնա) դիր ; 3. (հոտ առնելուն) կանգառիկ շուն, յուզաշուն

Setting սէթ'ինկ, *s.* դնելը, հաստատում, հաստատելը, զետեղում ; 2. արեւամուտք, խոնարհում ; 3. յեռուած, ընդելուզած (գոհար) ;

4. աւզղութիւն, կողմ (հովի); 5. անկարկութիւն, անկազործութ.; 6.(*up*) գիր շարելը. գրաշարութիւն; 7. (կիրի, շաղախի, գաճի) կարծրացում; պնդանալը։

Set-to սէթ'թու, *s.* կազ, վէճ; 2. մաքառում, կռփամարտում։

Settle սէթ'լ, *s.* նստարան, բազմոց, լայնաթոռ։ =*va.* հաստատել, դնել, տեղաւորել, որոշել; 2. հանդարտեցնել, հանդստացնել; 3. (մրուրը) նստեցնել, զտել; 4. հարթել, բանալ, չորցնել (ճանբայ); 5. ճնշել, կոխել, նստեցնել; 6. շտկել, յարդարել, կարգի դնել, կարգադրել, մաքրել, լմցնել; 7. գաղթագործել, շէնցնել (երկիրը)։ =*vn.* հաստատուիլ, տեղաւորուիլ, նստիլ, բնակիլ, կենալ; 2. սիրտը իջնել, կակղիլ, հանդարտիլ; 3. զտուիլ, մաքրուիլ, քամուիլ, տակը չոքիլ։ To—down. յղանալ, խելքը գլուխը գալ; 2. շէնքին հիմը նստիլ, տեղաւորուիլ։

Settlement սէթ'լմէնթ, *s.* հաստատութիւն, հաստատում, կանգնում; 2. գաղթականութիւն, գաղութ; 3. հաշուեյարդարութիւն; 4. իրաւախոհութիւն, կարգադրութիւն; 5. մրուր, գիրտ բորբոս; 6. տուայր, հաօգ, մահր (էրիկէն տըրուած); 7. բնակութիւն, բնակարան

Settler սէթ'լըր, *s.* գաղթական, գաղթաբնակ; 2. հաշուեյարդար։

Settling սէթ'լին, *s.* հաստատութիւն, հաստատում; 2. հաշուեյարդարութիւն, կարգադրութիւն; 3. զտում, քամելը; 4. *pl.* մրուր, տկուք

Seven սէվ'ն, *s.* եօթը։ —fold, *a.* եօթնապատիկ։ —night սէն'նայթ, *s.* եօթնեակ, շաբաթ։

Seventeen սէվ'նթին, *a.* 17։

Seven'teenth, *a.* 17րդ։

Seventh սէվ'նթհ, *s.* եօթներորդ; 2. եօթ երեակ էր.—ly, *ad.* 7րդ

Seventieth սէվ'նթիէթհ, *s.* 70րդ

Seventy սէվ'նթի, *s.* եօթանասուն

Sever սէվըր, *an.* անջատել, բաժնել, զատել; 2. բաժնուիլ։ —ance սէվ'ըրէնս, *s.* բաժանում, անջատում որ եւ Separation.

Several սէվ'ըրըլ, *a.* որոշ, զատ; 2. զանազան, տարբեր, այլեւայլ; 3. ոմանք, մի կ քանի։ —ly սէվ'ըրըլի, *ad.* զատ զատ, առանձին։ —ty սէվ'ըրըլթի, *s.* առանձնականութ.; 2. բաժանում։

Severe սիվիյր', *a.* խիստ, սաստիկ, ուժգին, դառն; 2. անաչառ, դժնդակ; անողոքելի; խոժոռ, անժպիտ, դժնեայ։ —ly, *ad.* խստիւ, խստօրէն, անաչառ կերպով։

Severity սիվէր'իթի, *s.* խստութիւն, անաչառութիւն; 2. ուժգնութիւն, սաստկութիւն; 3. դառնութիւն; 4. մեծ ճշգութիւն։

Sew սօ, *an.* (կար) կարել, կար կարկտուք ընել։ —ing սօ'ին, *s.* կար կարելը, կար, կարկտուք, —er սօ'ըր, *s.* կարող, կարուհի։ —machine սօ'ին մըշին. կարի մեքենայ։

Sewer սիու'ըր, *s.* սեղանապետ; 2. կոյուղի ջաղրմ։ —age, Sewage սիու'ըրէյճ, սիու'էճ, *s.* կոյուղի, անոց

Sex սէքս, *s.* սեռ; 2. իգական սեռը, տկար սեռ, գեղեցիկ սեռ, կանայք, ուհիներ։

Sex- սէքս-, վեցա-։

—ag'enary, *a.* վաթսնամենի։

—agesima սէքսէճէս'իմէ, *s.* անճարակի վաթսներորդ կիրակի, բարեկենդանի նախորդ կիրակին էլ.

—an'gular, *a.* վեցանկիւնի։

—en'nial, *a.* վեցամեայ։

—fid, —ifid, *a.* վեցմասնեան։

—tain -'թէյն, *s.* վեցատողեան բնո.

—tant սէքս'թէնթ, *s.* վեցեակ ։; 2. (բոլորակի) վեցերորդ ։

-tile սէքս՛թիլ, *s.* -aspect. վաթ-սըներրորդեան նայեացք (երկու մոլորակաց որ իրարմէ 60 աստիճան հեռու ըլլան); 2. վեցերորդեան, նահանջ (տարի)։

-tillion, *s.* վեցիլիոն։ [16⁰)։

-tode'cimo, *a.* 16 ծալ (16mo

-tuple -՛թիու-փլ, *a.* վեցպատիկ։

Sexton սէքս՛թըն, *s.* ժամկոչ, եկեղեցպան, բանկալապետ; 2. լուսարար։ -ship, *s.* -ութիւն։

Sexual սէք՛շուըլ, *a.* սեռական, սերային։ -organs. -գործարանք։

Shab շէպ, *vn.* չարութիւն ընել, նենգել։ -bily, *ad.* խեղճօրէն, կըծծօրէն, հինումին։ -biness, *s.* կըծծիութիւն, խեղճութիւն։

Shabby շէպ՛ի, *a.* մաշած, հինումին, խեղճուկրակ, խեղճ, բզըկտած; 2. աղտոտ, փնթի; 3. կծծի, նուաստ, ցած։ -bily շէպ՛պիլի, *ad.* խեղճօրէն, հինումին հանդերձներով; կծծիօրէն։ -biness շէպ՛պինէս, *s.* -ութիւն։ [հայշա։

Shabrack շէպ՛րէք, *s.* տապճակ

Shack շէք(թ), *s.* հնձուած արտին թափած որայ՚ցորեն, ցանցիր, թափթըփուք; 2. հունձքէն մինչեւ աշունցանք արածելու իրաւունք, ցանարածք, աշնարօտ; 3. մուրացիկ, մուրացկան, սինլքոր; 4. խոզկաղին։ =*vn.* հնձելու արտին որայ՚ ցորեն թափել; 2. սլքտալ, պարապ պարապ պտտիլ։

Shackle շէք՛լ, *va.* շղթայ զարնել, կաշկանդել, շղթայել; 2. կցել, կապել էն; 3. արգիլել։ =*s.* ոտնակապ, շղթայ; 2. արգելք, խոչընդոտ; 3. կառնագոյց էն.; 4. օղամանեակ հայցա։

Shad շէտ, *s.* հարընգամայր զարակօզ պալըղը որ եւ Alose.

Shaddock շէտ՛ըք, *s.* հնդիկ լեմոն՝ նարինջ, սաղակ; 2. սադակենի

Shade շէյտ, *s.* շուք, հովանի, ստուեր; 2. մութ, խաւար; 3. նըշոյլ, հետք, երեւոյթ, նշան, հոտ; 4. ոգի, ուրուական (մեռելի); 5. շուք, մթամած, (նըբը)երանգ ևն; 6. մանր զանազանութիւն; 7. (կանթեղի) լուսամփոփ։ =*va.* հովանի ընել, շուք տալ; 2. պաշտպանել, հովանաւորել; 3. նսեմացնել, մթագնել, աղօտացնել։

Sha'diness, *s.* մթութ.; շուք։

Shadow շէտ՛օ, *s.* շուք, ստուեր; 2. մթութիւն, խաւար, մութ; 3. անկատար պատկեր, երեւոյթ; 4. օրինակ, տիպ; 5. պաշտպանութ., պատսպարան։ =*va.* շուք ձգել, մթնցնել, նսեմացնել; 2. պաշտպանել, հովանաւորել; 3. շուք տալ, ստուերարկել ևն; 4. ուրուագրել, անկատար նկարագրել։

Shadowy, Shady շէտ՛օի, շէյ՛տի, *a.* հովանաւոր; 2. աղօտ; 3. մթին, նսեմ; 4. ստուերամած, շուք; 5. թաւախիտ; 6. երեւութական, մտացածին, ցնորական։

Shaft շաֆթ, *s.* (նետի) բուն; (հրացանա)բուն; 2. նետ, սլաք, հերձակ; 3. ծխանի կատար, ծըխնելույզ; 4. զանգակատան սուր ծայր, սլաք; 5. փետուրի փող; 6. սամի, քեղիք arաyա oգnւ; 7. (քանա)հոր, փոս, ծակ (հանքի); 8. մեքենայաբուն, գլան; 9. ճնճղատեսակ թռչնիկ գեղափետուր, մեղրածուծ, մեղուաքաղ, կոլիբրի nr եւ Colibri, Humming-bird.

Shag շէկ, *s.* թաւ մազ; 2. մանրուած ծխախոտի տերեւ; 3. սաւոյ՝ պատատաւ թաւշակերպ, ըլիւշ։ =*va.* ձարխացնել, մազոտել, թաւացնել։ -bark. ընկուզենի մը, կարընկոյզ nr եւ Shellbark; Hickory-nut. -gedness, -iness շէկ՛էտնէս, շէկ՛ինէս, *s.* թաւութիւն, մազոտութ.։

Shaggy շէկ'ի, *a.* թաւարծի, մազեղ, մազոտ; 2. թաւամազ, ձարեղ:

Shagreen շէկրէյն', *s.* հատակաշի, կոկէն որ եւ Shark-skin, Chagreen. =*a.* կոկէնեայ, կոկէնակազմ; 2. կոկէնամորթ:

Shah շա', *s.* շահ (Պարսից):

Shake շէյք, *va.* [Shook, Shaken շէյք'ն] ցունց տալ, շարժել, ցնցել; 2. թօթուել, թօթափել; 3. սասանեցնել, դղրդել, խախտել; 4. խռովել, տակնուվրայել; 5. ձայնը դողդղացնել: =*vn.* շարժիլ, թօթուիլ; 2. ցնցուիլ, դղրդիլ, դողալ: =*s.* ցնցում, ցունց; 2. շարժուձեւեր, շարժմունք; 3. երերում, տատանում; 4. թօթուելը, սեղմում (ձեռքի); 5. ծրծրացում, ծրիլ եւ.; 6. ճեղք, ճայթուք:

Shaker շէյք'ըր, *s.* շարժող, ցընցող, տատանող; 2. շարժականք3ր.

Shakespearian շէյքսփի'րիըն, *a.* Շէյքսփիրի, -փիրեան, -փիրական

Shako շէք'օ, *s.* զօրագտակ:

Shaky շէյք'ի, *a.* ճեղքքուած, մաշած; 2. հիւանդոտ; 3. տատանող

Shale շէյլ, *s.* փոճոկ, փեճեկ, կճեպ, փուռ, պատեան; 2. հերձաքար, փխրակաւ, փխրաքար եւլ.

Shall շէլ. պակասաւոր օժանդակ բայ. ապառնիի նշան է եւ կը գործածուի նշանակելու; 1. Ա. դէմքին հետ անորոշութիւն եւ հաւանականութիւն: I shall go home to-morrow. (կարելի է) վաղը տուն երթամ; 2. Բ. եւ Գ. դէմքերուն հետ որոշ նպատակ կամ հրաման, խոստում: Thou shalt not kill. բռպանութիւն չպիտի ընես: He shall not go. չպիտի երթայ, պէտք չէ՛ որ երթայ: He shall be punished.(անշուշտ) պիտի պատժուի: You shall be rewarded. պիտի վարձատրուիս (կխոստանամ); 3. հարցման մէջ կգործածուի իմանալու համար թէ ի՞նչ է կամքը կամ միտքը անոր՝ որուն կհարցուի: Shall I go? երթա՞մ, հրամմն կուտա՞ս; ի՞նչ կըսես, կուզե՞ս որ երթամ:

Shalloon շէլու՛ն', *s.* բրդապատառ, շայեկ շալագ:

Shallop շէ'լըփ, *s.* նաւ մը, կարկուրայ կուր, ջուլակ սալաբուրեա

Shallot շէլոթ', *See* Eschalot.

Shallow շէլ'օ, *a.* ծանծաղուտ; 2. հարեւանցի, վերիվերոյ; 3. ծանծաղամիտ, հօթօթ: =*s.* ծանծաղուտ, ծանծաղ, խրուտ, աւազուտք, վերունջ որ եւ Shoal, Flat, Sandbank, Shelf. -ness, *s.* ծանծաղութիւն; 2. ծանծաղամտութիւն; 3. տխմարութիւն:

Shaly շէյլ'ի, *a.* փխրաքարուտ:

Sham շէմ, *s.* պատրանք, կեղծիք; 2. խաբէութիւն: =*a.* խաբերայ; 2. սուտ, կեղծուպատիր: =*vn.* ի դերեւ հանել, խաբել, խաղալ; 2. կեղծել, նմանցնել որ եւ False, pretended.

Shaman շա'մըն, *s.* (սիպերիացի) կախարդ, վհուկ: -ism շա'մընիզմ, *s.* կախարդութ., դիւթապաշտութ.: -ist շա'մընիսթ, *s.* դիւթապաշտ, աւելորդապաշտ:

Shamble շէմպըլ, *vn.* քաշքշուիլ, ընդ քարշ երթալ, գետինը քսուիլ, քրկտուելով քալել; 2. *pl.* մսավաճառանոց:

Shame շէյմ, *s.* անպատուութ., խայտառակութիւն, ամօթ, նախատինք; 2. պատկառանք, համեստութիւն, ամօթխածութիւն; 3. ամօթոյք: =*va.* ամչցնել; 2. խայտառակել, նախատել: To put to—. ամչցնել: For—! ամօ՛թ քեզի: —faced -ֆէյսթ. ամչկոտ, ամօթխած, խպնոտ, համեստ:

Shameful շէյմ'ֆուլ, *a.* խայ-

տառական, ամօթալից; անշնորհք։ -ly, *ad.* նախատանօք, խայտառակաբար

Shameless շէյմ՛լէս. *s.* անամօթ, լիրբ, չամչցած, խայտառակ։ -ly, *ad.* -աբար։ -ness, *s.* -ութիւն։

Shamoy, Shammy շէմօյ՛, շէմ՛մի, *s.* քարայծենի կիւտէրի որ և Chamois

Shampoo շէմփու՛, *va.* շփել, շփշփել, մարձել (եուք սիւրմէք); 2. (գլուխն) ածաւել։ -er, *s.* մարձող։

Shamrock շէմ՛րաք, *s.* առուոյտ մը, երեքնուկ, երեքտերևուկ եօնճա որ և White trefoil, white clover. The *shamrock* is the national emblem of Ireland. -day. Մարտ 17, Իռլանտացւոց ազգ. տօն։

Shank շէնք, *s.* սրունք; 2. սրունքի մեծ ոսկր, ոլոք; 3. ծիղ, ցօղուն (տունկի), կոթուն; 4. կանթ (գործիքի), կոթ։

Shanty շէնթ՛ի, *s.* հիւղակ։

Shape շէյփ, *va.* [Shaped, Shapen շէյփթ, շէյփն] ձև տալ, ձևել; ձևակերպել; 2. յօրինել, շինել, ձևացնել; 3. յղանալ, արտադրել; 4. ուղղել, կազմել; 5. կրթել, հրահանգել, վարժեցնել; 6. միտքը դնել, երևակայել։ =*s.* ձև, կերպարանք, տարազ, պատկեր; 2. տեսիլ; 3. հասուած, կտրուածք, կոփ։ Getting things in–. գործը կարգադրել, կարգի խոթել։ -less շէյփ՛լէս, *a.* անձև, տձև, անհեթեթ։ -ly շէյփ՛լի, *a.* գեղեցիկ, վայելուչ, ձևաւոր։

Shard շարտ, *s.* (շիշի, պտուկի) կտորուանք, պիպիշ; 2. (բզէզի) վերնաթև, պատեանաթև; 3. հաւկիթի կեղև, խեճեպ; 4. խզխունջի պատեան, ճճիքին, խեցի, տիփ; 5. (բազուկի՝ կանկառի տերևներու) միջնաջիղ, կողուկ, եղընթեր; 6. նեղուց; 7. (երկու սահմաններու մէջտեղ) գետակ, վտակ; 8. հեռանկար, հեռատեսիլ; 9. պատառուածք, ծերպ, դէզ, բունդ։

Share շէէր, *s.* (արօրի) խոփ սապան տէմիրի; 2. մաս, բաժին, մասնակցութիւն; 3. բաժին, բաժնեթուղթ (ընկերութեան)։ =*an.* [in, of, with] բաժնել, բաշխել; 2. բաժանորդ՝ հաղորդ ըլլալ, մաս ունենալ, մասնակցիլ, մէջ գտնուիլ։ To go–s. մասնակցիլ, բաժնուիլ։ –holder. բաժնետէր, շահակից։ [բաժանորդ։

Sharer շէյ՛րըր, *s.* բաժնող; *(in)*

Shark շարք, *s.* շանաձուկ; 2. պատառաբոյծ, խաբեբայ։ =*an.* ասկէ անկէ շտկել, շորթել; 2. հաւաքել։ -skin. կտկէն, շակրէն։ -ray. թիղաձուկ։ -er շար՛քըր, *s.* հացկատակ, նենգաւոր, պնակալէզ։

*****Sharp*** շարփ(թ), *a.* սուր, հատու; 2. սրածայր, սայրասուր; 3. սրամիտ, ուշիմ, մտացի, հանճարեղ; 4. կծու, թթու, բարկ, խիստ; 5. շչող (բարձրաձայն); 6. նուրբ, փափուկ։ =*s.* սուր ձայն, դիլ; 2. վերնախազ, կիսվեր (♯) էր; 3. ամենասուր սահղ։ =*an.* սրել, յեսանել; 2. սրուիլ; 3. (ձայնը) կիսվերել։ -set. շատակեր։ –shooter. արձակազօրք ալայը տաֆէքի; 2. վարպետ հրացանաձիգ, նշանառու։ –sighted. սրատես, սրամիտ։ –witted. ուշիմ, կայտառ։ -tail. ճնճղուկներու սեռէն թռչուն մը, յարափոխուկ։ –ly շարփ՛լի, *ad.* խստիւ, հատու կերպով, սաստկութեամբ։ –ness, *s.* սրութիւն; 2. սաստկութիւն; 3. սրամտութիւն։

Sharpen շարփ՛ն, *va.* սրել, սրցնել, թեքել, յեսանել; 2. սաստկացնել, սրել; 3. (ախորժակը) բանալ, գրգռել; 4. զայրացնել, գառնացնել, թթուեցնել; 5. ձայնը կիսվերել էր.; 6. անօսրացնել, նրբացնել; 7. միտքը բանալ, ուշի-

մացընել։ =vn.սրուիլ ; 2. բարակնալ

Sharper շարփ'ըր, s. խաբեբայ, պատցուող, գրամաշորթ որ եւ *Swindler, Cheat, Deceiver.

Shatter շեթ'ըր, va. խորտակել, փշրել ; 2. ջարդել, ջախջախել ; 3. ցրուել, քանդել, ցրուել, քայքայել, խանգարել ։ =vn. կտոր կտոր ըլլալ ; 2. քայքայուիլ ։ =pl. կտոր, բեկոր, կտորուանք ։ [կտորուն։

Shattery շեթ'ըրի, a. դիւրաբեկ,

Shave շեյվ, va. [Shaved, Shaven շեյվն] ածիլել, գերծել, սափրել ; 2. քերել, հարթեցել, առնուլ ռէձսկլի մէ, տաշել ; 3. մանրաշերտել, կեղեւել ; 4. քերել անցնիլ ; 5. կողոպտել, կեղեքել ։ =vn. 1. ածելիի պէս կտրել ; 2. ածիլուիլ ։ =s. բարակ շերտ, թերթ ; 2. սափրում, ածիլուիլը ; 3. արտասովոր զեղջ (տոմսի) ²; 4. քերիչ փրչրճը ռէձսկուի, հարթոց ։ -grass. կցմցուկ, ձիու ագի բ.. To-a note. ծանր զեղջով թուղթ կտրել ². -ling շեյվ'լին, s. արեղայ, մոնթ, մոնաղոն

Shaver շեյվ'ըր, s. սափրիչ, ածիլող ; 2. կարճ ու կլոր մարդ ; 3. փաշխուոու ; 3. կեղեքիչ, հարստահարող, յափշտակիչ ; 4. լաւ սակարկող ; 5. լակոտ, չարաճճի աչքբաց տղեկ, լաճուկ։

Shaving շեյվ'ին, s. տաշելը, տաշում ; 2. տաշեղ, տաշուք, քերուկ։ —brush. մօրուափրձին ։ -cloth. շօշափոն, շփոց, ջնջոն, ածելիի լաթ ։ -dish, -basin. սափրման պնակ չէյկնի ։

Shawl շօըլ, s. ցփափ, շալ։

Shawm շօըմ, s. եղեգնափող։

She շի, pr.(սեռ.her, hers; հայց. her; յոգ. ուղ. they; սեռ. their, theirs; հայց. them) ինք, նա, նէ (իգական); 2. կին, ուհի; 3. էգ (անասնոց), մատակ ։ The fairest shes of Italy. Իտալիոյ գեղանի ուհիները։ She ass. մատակ էշ։ -bear. արջանոյշ։ —goat. կճիկ։

Sheaf շիյֆ, pl. -ves շիյվզ.խուրձ, տրցակ; որայ։ =va. որայ կապել։

Shear շիյր, va. [Sheard, Shorn] կտրել, խուզել ; 2. կնտել, փոքրել, մկրատել (մազ, ճիւղ); 3. կողոպտել, մերկացնել։ =s. մեծ մկրատ, խուզակ; բեռնաքարձ գ.ն.. —steel. խամ պողպատ (դանակի) ։ -ling շիյր'լին, s. տարակտուրք, կտուրք զըրգմա;2.մէկ անգամ միայն խուզուած ոչխար։

Sheath շիյթհ, s. պատեան գըն; 2. դդառ, ամեան գուպոււ, գապ։ -bill. բարձրասրունից կարգէն թռչնոց սեռ, ձիւնիկ։ -ed, Sheathy շիյթհտ, շիյթհ'ի, a. պատենաւոր; 2. պատենաձեւ։ -ing շիյթհ'ին, s. նաւի պղնձեայ պատուածք, ներքնապատ կողնոցք ։

Sheathe շիյթհ, va. պատեանը դնել ; 2. խոթել, մխել ; 3. պատել, ծածկել, տախտակել ։

Sheave շիյվ, s. լիսեռնիկ, ծըծըռնուկ մագարա տիկի ։

Shebat շեյ'պեթ, s. Հրէից եկեղեցական ամսոյն 11րդ իսկ քաղաք. ամսոյն 5րդ ամիսը, Սեբաթ։

Shed շեդ, va. [Shed] թափել, հեղուլ,վազցնել, պարպել ; 2. թափել, մերկանալ, փոխել։ =vn. թափուիլ, թօթափիլ, տերեւաթիրկ ըլլալ ։ =s. սայլատուն , քուլայարկ, հիւղ, կտուր սուէնուրմա ։ -der շեդ'ըր, a.(—)-ահեղ,-ահոս,-արբու, թափող ;2.պատենափոխ խեցափառ

Sheen շիյն, s. պայծառութիւն։

Sheep շիյփ, s. [pl. Sheep] ոչխար, օդի, մալ, խաշ գօյուն, զըվրոմրգ; 2. ոչխարենի, սեկ (սեկակազմ՝ գիրք); 3. բանաւոր հօտ մեծ Հովուապետին, Եկեղեցի Քրիստոսի,

–cot. փարախ, ագոխ։ –hook. (հովուի) ցուպ։ –sharer. տարականուր։ –sharing. (տարա)կառուրք ։ –skin. ոչխարենի, սեկ ։ –walk. արօտ ։ –'s-eyes. հանեստ՝ վախկոտ նայուածք; սիրավառ ակնարկ։

Sheepish շիփ'իշ, *a.* վախկոտ, երկչոտ; տխմար; քաշուող, ամչկոտ։ –ly, *ad.* –ութեամբ։ –ness, *s.* –ութիւն։

Sheer շիյր, *a.* զուտ, մաքուր, պարզ, անարատ; 2. ուղղահայեաց, շիփշիտակ; 3. ցանցառ սէյրէք, թափանցիկ։ =*vn.* հեռանալ, խոտորիլ, ծռիլ։ =*s.* (ծածքի և կողերու) կորութիւն ն–; 2. խարիսխի վրայ նաւ։ –strake. ներքնագօտիք ն–.

Sheet շիյթ, *s.* սաւան, սնդոն չարշաֆ; 2. (թղթի՝ մետաղի) թերթ թապագա; 3. լարաձիգ շուան (առագաստի), ապաւանդակ, ձիկ; 4. լայնածաւալ ջուր, սահանք, ջրակոյտ; 5. *pl.* տետրակ, գիրք ։ =*va.* երես անցնել; 2. (թերթ) բանալ, տարածել։ –anchor. մայր խարիսխ, բնախարիսխ ն–; 2. վերջին ապաւէն։ –copper, lead, iron, zinc. պղինձի, կապարի, զինկի, երկաթի թերթ սաճ, թէնէքէ, թապագա ։ In–s. թերթ թերթ, անկազմ։ -holder. թերթակալ։ –ing շիյթ'ին, *s.* սաւանցու կտաւ ։

Sheik շիյք, *s.* շէյխ, ցեղապետ։

Shekel շեք'լ, *s.* սիկղ մըսգալ։

Shekinah շեքայ'նա *s.* հրաշալի լոյս կամ տեսանելի փառք՝ որ աստուածային ներկայութեան նշանակ է (ըստ հրեայ վարդապետաց)։

Shel'drake, *s.* տորնաբադ։

Shelf շելֆ, *pl.* -ves շելվզ, *s.* դարակ ռաֆ; 2. ծովու երես ժայռագօտի, խորուտ, խութ ։ [ռուտ։

Shelfy շելֆ'ի, *a.* վիմուտ, ժայ-

Shell շել, *s.* կճեպ, փեճեկ, պարկուճ, պատեան, պատիճ, կեղեւ գապուգ; 2. պատեան, խեփոր, տիփ, խեցի; 3. ռումբ գումպարա; 4. շէնքի կմախք չարք; 5. դրսի երեւոյթ, երես; 6. վին, քնար։ =*va.* կեղեւը հանել, փճճկել (բակլա); պապոկել (ընկոյզ) սօյմագ; 2. ցորենը հասկէն հանել; 3. ռմբակոծել։ –lac, shellack. դոճի խէժ, ճենաչնարակ, ճենական ջնարակ որ եւ Shellac. –bark. կարընկոյզ։ –fish. խեցեմորթ, ժժմակ։ –limestone. խեցեկիր էրէ. -work. խեցեղէն, խեցեզարդ։ [խեփորաւոր, խեփորայից։

Shelly շել'ի, *a.* պատենաւոր,

Shelter շել'թըր, *s.* ապաստան, ապաւէն, պատսպարան; 2. պահապան, պաշտպան; 3. –ութիւն։ =*va.* պատսպարել, պաշտպանել; 2. պահել, ծածկել; 3. ապաւինիլ։ -less, *a.* անպատսպար, անպաշտպան։

Sheltie շել'թի, *s.* ձիուկ, բուջոյ։

Shelve շելվ, *va.* դարակ շինել՝ դնել; 2. դարակը՝ մէկդի դնել, պահել։ =*vn.* ծռիլ, հակիլ։

Shelvy շել'վի *a.* ծանծաղ, վիմուտ

Shemitic շէմիթ'իք, *s.* սեմական։

Sheol շի'օլ, *s.* *See* Hades.

Shepherd շեփ'ըրտ, *s.* խաշնարած; 2. հօտաղ, հովիւ, հօտարած; 3. քարոզիչ, հովիւ էկ; 4. տարփածու, սիրող, սիրահար ։ –ess շեփ'ըրտէս, *s.* հովուանոյշ, հովուուհի; 2. գեղջկուհի ։

Sherbet շըր'պէթ, *s.* օշարակ։

Sherd շըրտ, *s.* կտոր, շերտ։

Sheriff շէր'իֆ, *s.* իշխան, կառավարիչ (Մէքքէյի) շէրիֆ որ և Sherif,-reef; 2. նահանգապետ (յԱմ.) 3. ատենակալ, դատաւոր (յԱնգլիա) –alty,-valty,-wick,-ship շըրիֆ'ըլթի, շէրիֆ'շիփ, *s.* –ութիւն։

Sher'ry, *s.* անտալուզեան գինի

Shew, Shewed, Shewn շօ,

շօ՛թ, շօ՛ն, *See* Show, etc.

Shibboleth շիպ՛պօլէթ, *s.* հանկ; 2. փորձախօս (Դատ. ԺԲ-ԺԹ)։

Shield շիյլտ, *s.* վահան, ասպար; 2. պահպանութիւն, պաշտպանութիւն; 3. զինանշանի տախտակ, վահան; 4. քարաքսի բաժակ, վահանիկ ևն; 5. կամարաձեւ խաւ երկ. =*va.* պատսպարել, ծածկել, պաշտպանել որ եւ To protect.

Shift շիֆթ, *va.* փոխանակել; 3. փոխել; 2. տեղափոխել, փոխադրել, (արհեստ, ուղղութիւնք, տեղ, լաթ) փոխել, փոխուիլ։ =*s.* փոփոխութիւն; 2. միջոց, հնարք; 3. արհեստ, գործ; 4. պատրուակ, վարպետութիւն; 5. (կանանց) շապիկ։ To make shifts. գործը շտկել, կարգադրել։ -er շիֆ՛թըր, *s.* հնարագէտ, ճարպիկ, գործը գիտցող; 2. խորագէտ, վարպետորդի, աչքբաց։ -ing շիֆ՛թին, *a.* շարժուն, փոփոխական; 2. նենգաւոր, խորամանկ; 3. գործունեայ որ եւ Makeshift.

Shiftless, *a.* անճարակ, անպիտան, անգործ, թափառական, անյոյս; 3. անօգուտ։ -ness, *s.* -ութ.։

Shillalah. -ly շիլէյ՛լա, շիլէյ՛լի, *s.* վիրգ, բիր (կաղնիէ) [Irish]

Shilling շիլ՛ին, *s.* դրամ մը (6 դհ.)

Shiloh շայ՛լօ, *s.* օծեալ, Սելովմ։

Shily շայ՛լի, *a.* երկչոտութեամբ

Shimmer շիմ՛ըր, *vn.* փայփայիլ։

Shin շին, *s.* ոլոք ինճիկ։ =*va.* մագլցիլ։ -plaster. վարնոյ թղթ ադրմ.

Shin'dy, *s.* կռիւ, աղմուկ։

Shine շայն, *vn.* [Shone, Shined] շողալ, շողշողալ, փայլիլ; 2. աչքի զարնել, արտափայլիլ, երեւիլ։ =*s.* պայծառութիւն, փայլիւն; 2. գեղեցիկ օդ; 3. քմհաճոյք, կամք։

Shiner շայն՛ըր, *s.* կարմրուկ ոսկի, բոցեղէն; 2. խարաձուկ։

Shiness շայ՛նէս, *s.* ամօթխածութիւն, խրտչոտութիւն։

Shingle շին՛կլ, *s.* բարակ տախտակ, կաւառ բէղավրա; 2. ծովափի խիճ; 3. *pl.* օձախտ մը, պարսիկ հուր։ =*va.* կաւառով ծածկել, գօցել

***Shining, Shiny** շայն՛ին, շայն՛ի, *a.* պայծառ, շողուն, շողշողուն; 2. պապղուն, փառփառ։

Shinto, -ism շին՛թօիզմ, *s.* Ճաբոնի մէջ տիրող երկու մեծ կրօնքներէն մին՝ որ նախահայրց հոգիները պաշտելու եւ դիւցազններու զոհ մատուցանելու մէջ կկայանայ, դիւցազնապաշտութիւն։

Ship շիփ(թ), *s.* նաւ; 2. լաստափայտ; 3. եռակայմ նաւ։ =*va.* բեռնաւորել, բեռցնել, նաւ դնել; 2. (ապրանք) ղրկել, ճամբայ դնել, յղել, առաքել; 3. տեղաւորել, զետեղել։ =*vn.* նաւային գործի մըտնել։ -board. նաւուն վրան՝ մէջ, նաւը։ -builder. նաւակառոյց։ -carpenter, -wright. նաւահիւան, նաւ շինող; նաւային ճարտարապետ։ -chandler. (նաւային պիտոյից) հայթայթիչ։ -master. նաւապետ րէյիս։ -mate. նաւաստի; ընկերակից։ -owner. նաւատէր։ -'s-husband: նաւայարդար։ -shape. կանոնաւոր, վայելուչ, կոկիկ։

Shipment շիփ՛մէնթ, *s.* յանձնառուի՝ յանձնակատարի ապրանք ղրկելը, նաւ բեռցնելը; 2. նաւու բեռ; 3. յուղարկում, առաքում; 4. ապրանք ղճ. [ցուած։

Shipped շիփթ, *a.* ղրկուած, բեռ-

Shipper շիփ՛ըր, *s.* (ապրանք) ղրկող, բեռցնող, յանձնակատար գօմիսիօնճը; 2. նաւ (առագաստանաւ, շոգենաւ, փոխադրանաւ)։

Shipping շիփ՛փին, *s.* նաւեր, նաւ, փոխադրանաւեր; 2. նաւային զօրութիւն, տոնմիղ որ եւ Tonnage. =*a.* ծովային, նաւային։

Shipwreck շիփ'րէք(թ), *va.* նաւաբեկել, խորտակել, խորտակել։ =*s.* նաւաբեկութ.; 2. ծովակուր(նաւ); 3. կորուստ, աղէտ, կործանում։ To be–ed. նաւաբեկիլ։

Shire շայր, քաղաքներուն վերջ շիր, շըր, *s.* նահանգ (Անգլիա); 2. գաւառ (Ամերիկա)։ Hampshire, Lancashire հէմփ'շըր, լէն'քէշըր.–town գաւառագլուխ (քաղաք), կեդրոն։

Shirk շըրք, *va.* փախուստ տալ, խոյս տալ։ =*s.* հացկատակ։

Shirr շըր, *s.* (մէջը երիզ դնելով) փոթ քաշելը, փոթելը, փոթ։ –ed շըրտ, *s.* փոթ քաշուած։

Shirt շըրթ, *s.* շապիկ։ =*va.* շապիկ հագցնել՝ փոխել։ –ing շըր'թին, *s.* շապիկցու կտաւ։

Shit'tim, *s.* սադիմ (փայտ) Սգ.

Shive շայվ, *s.* շերտ, կտոր։

Shiver շիվ'ըր, *s.* պատառ, պզտի շերտ, կտորիկ; 2. դողալը, դող, սարսուռ։ =*vn.* դողալ, դողդղալ; 2. սրսփալ, սոսկալ, երերալ; 3. փշրուիլ։ =*va.* կտոր կտոր ընել, փշրել; 2. (հովը՝ առագաստները) շարժել, ծփեցնել, տատանել։

Shivery շիվ'ըրի, *a.* դողդոջուն; 2. դիւրաբեկ, փխրուն կեղեւ։

Shoal շո'լ, *s.* երամ, վտառ (ձըկանց), ձկներամ; 2. ծանծաղուտ, խորուտ տեղ, ցամաք։ =*s.* երեւելի, ծանծաղ։ =*an.* խռնիլ, խըմբիլ, խռնուիլ, խմբուիլ; 2. ծանծաղանալ, ծանծաղացնել։ –iness շո'լինէս, *s.* ծանծաղութիւն։

Shoaly շո'լի, *a.* ծանծաղուտ։

Shoat շո'թ, *s.* խոճկոր է.

*__Shock__ շաք(ք), *s.* զարնուածք, բախում, բախիւն, (ընդ) հարում; 2. հարուած, ցնցում, ցնցում; 3. օրան, դէզ (ցորենի), թեղ; 4. թաւալուծ, ձարի(շուն); 5. գիտախռիւ, թնճուկ, թնճուկոտ մազ առատ սափր։ =*va.* զարնել, զարնուիլ; 2. հարուածել; ցնցել, շարժել; 3. զըզուեցնել, գայթակղեցնել։ To be–ed at. ցնցուիլ; 2. ամօթէն կարմընալ, գէշնալ։

Shocking շաք'ին, *a.* ահռելի, սոսկալի, դժնդակ; 2. զզուելի, ամօթալից։ –ly –լի, *ad.* [քակուք։

Shod'dy շատ'ի, *s.* թափթփուք։

Shoe շու, *pl.* շու'զ, *va.* [*pp.* Shod] պայտել; 2. ոտնաման հագցընել; 3. անցնել, տակ դնել։ =*s.* ոտնաման, մուճակ, քայլիկ, կալիկ, հողաթափ; 2. պայտ նալ; 3. սահատախտակ (դահուկի)։ –black. կօշիկ ներկող, կօշկաներկ։ –horn, –ing-horn. կօշկաձիգ ճէրապա։ –maker. կօշկակար։ –making. կօշկակարութիւն։ –shop. կօշկակարի խանութ։ –tie. կօշկի կապ։

Shoer շու'ըր, *s.* պայտար։

Shone շոն, շան, *pp. of* Shine.

Shoo շու, *int.* քի՛շ, քի՛շ, օ՛շտ։

Shook շուք, *imp. of* Shake. =*s.* տակառաշերտ փրկր բախիրար։

Shoot շութ, *va.* [Shot շաթ] նետել, արձակել, պարպել; 2. (հրազէնքով) զարնել, վիրաւորել, քըշտել; 3. ընձիւղել, քշել, բողբոջել; 4. կարել անցնիլ։ =*vn.* (զէնք) գործածել, քաշել, նետել; 2. խոյանալ, նետուիլ; 3. ծլիլ, պտկիլ, քշել։ =*s.* (հրազէնքի) արձակում, պարպում; 2. նետուածք; 3. ընձիւղ, բարունակ; 4. ճիւղ, թեւ։

Shooting շու'թին, *s.* (հրացանա) ձգութիւն; նշանառութիւն։ –star. աստուպ։ -stick. տօսախերիթ տպ.

Shooter շու'թըր, *s.* (նետա) ձիգ, (հրացանա) ձիգ; 2. հրազէնք։

Shop շափ(փ), *s.* խանութ, կըրպակ; 2. գործատուն։ =*va.* շուկա ելլել, գնում ընել, գնել։ –book. տոմար, տետրակ։ –keeper. խա-

նութեան, կրպակաւոր։ —lifter, —thief. խանութի գող։ —lifting. կրպակահատութիւն։ —man. խանութպան որ եւ Tradesman; 2. խանութի մանչ։ —per շոփ՛ըր, s. գնող, գնորդ; 2. յաճախորդ։

Shore շօ՛ր, s. ծովեզր, լճափ, գետափ; 2. նաւի նեցուկ։ =va. մոյթեր դնել, մոյթել։

Shorl շորլ՛, s. սեւ մախրաքար որ եւ Black tourmaline. —ing շոր՛լին, s. կնտուած՝ խուզուած ոչխարի մորթ։ [զուած։

Shorn շօ՛րն, pp. of Shear. խու-

Short շօրթ, շորթ, a. կարճ, համառօտ, հակիրճ; 2. կարճատեւ; 3. մօտակայ, մերձաւոր; 4. գիւրաբեկ, կոտրուն; 5. փխրուն կէվրէֆ (խմորեղէն); 6. թերի, նուազ; 7. սուղ (ձայնաւոր)։ =s. համառօտութիւն; 2. pl. (այլրրի) թեփ։ =ad. կարճ, կտրուկ; համառօտիւ։ In—. ի հակիրճ, վերջապէս; ի մի բան, միով բանիւ. խօսքին կարճը։ The long and—. բոլորը մէկանց։ —breathed-դըրէթհդ. դժուարաշունչ։ —cut. կարճ՝ կտրուկ ճանբայ։ —cake. կոկուծ գրբըր։ —coming. պակասութիւն, նուազութիւն; պակասութիւն, թերութիւն, պարտազանցութիւն, մոռացում։ —hand. ողագրութ.; արագագրութիւն որ եւ Stenography, opp. Long-hand. —lived լայվտ. կարճատեւ, -կեաց, վաղանցիկ։ —sighted. կարճատես։ —sight, sightedness. -ութիւն, անհեռատեսութիւն։ —waisted. (մէջքը) կարճ։ —winded. դժուարաշունչ, թասուն։ —witted. կարճամիտ

Shortage շօր՛թէյճ, s. պակաս՝ բաց հաշիւի։

Shorten շորթն, շօրթն, va. համառօտել, կարճել, ամփոփել; 2. կարճեցնել, կնտել; 3. նեղցունել, սեղմել; 4. փխրունել (խմորեղէնը՝ խոզի իւղով, կարագով)։ =vn. կարճընալ, պզտիկնալ; 2. կծկիլ, քաշուիլ։ —ing շօրթ՛նին, s. կարճելը, կարճցնելը; 2. (խմորեղէնը՝ խոզի իւղով, կարագով) փխրունելը; 3. համառօտութիւն։

Shortly, ad. ի հակիրճ, կարճ ի կարճոյ; 2. փոքր ի շատէ, համառօտիւ; 3. նեղ, նուազ կերպով, նեղութեամբ։

Shortness շորթ՛նէս, s. կարճութիւն, համառօտութիւն; 2. նուազութիւն, պակասութիւն։

Shot շոթ, pp. of Shoot. =s. [pl. շոթ, շոց] (հրացանի) ձգութ.; 2. գնդակ; ռումբ; 3. հասողութ.; գնդընկեց, ռմբընկեց; 4. նշանաձիգ, նշանառու; 5. հաշիւ(ծախք)։ =va. (հրացանը) լեցնել։ —free. ծախքէ ազատ, ձրի։

Shote շօ՛թ, s. կարմրախայտ ալա պալըգ; 2. խոզի ձագ, խոճկոր։

Shotten շոթ՛ն, a. կառկառուն; 2. կտրած (կաթ)։ —herring. փորը պարպուած տառեխ (ձուկ); 2. անպիտան, ստորին մարդ։

Shough շոֆ, s. թաւարծի(շուն)

Should շուտ, imp. of Shall, տես անդ. պարտէի, պարտաւոր էի, պարտիմ; 2. տրիպետլ եմ, էի։

Shoulder շօլ՛տըր, s. ուս, շալակ; 2. թիկունք, քամակ, նեցուկ; 3. (ոչխարի) երի տեղ։ =va. ուսը առնուլ, շալկել; 2. հրել, մղել, վանել։ —belt. (թր) կապ, (հրացանի)փոկ գայըշ։ —blade. ուսոսկր ֆիւրէֆ որ և Omoplate, Scapula, Blade-bone. —knot, —strap. ուսանոց, ուսադիր։ —ed -՛տըրտ, a. թիկնեղ, լայնուս; շալկուած։

Shout շաութ, vn. [out] ձայն ձգել, բարձրաձայն աղաղակել, պոռալ, կանչըռտել; 2. (at)ողջու-

նել, ծափահարել ։ =s. աղաղակ, ձայն, գոչիւն; 2. ողջոյն։

Shove շըվ, va. մղել, հրել, քըշել, հրմշտկել, մշտել, յառաջ վարել։ =vn. քշուիլ, յառաջ երթալ, մղուիլ։=s. մղում, հրելը, ոտխպում։

Shovel շըվ՛ըլ, s. թի, թիակ, թափէճ ֆիւրէֆ ։ =va. թիով նետել, ժողվել ; 2. քերել; 3. դիզել, կուտել։ -ful շըվ՛ըլֆուլ, s. թի մը (լեցուն։-er շըվ՛ըլըր, s. բադ մը, շնորոր

Show շօ՛, va. [Shown, Showed] ցուցնել, երեւցնել, ի ցոյց դնել՝ հանել; 2. բացատրել, սորվեցնել; 3. յայտնել, պարզել; 4. նշանակել; 5. շնորհել, տալ ։ =vn. երեւիլ, տեսնուիլ ; 2. երեւնալ, թուիլ։ =s. երեւոյթ, ցոյց; 2. ցոյցերեւոյթ, շպար; 3. շուք, հանդէս, տեսարան; 3. պարծանք, շքեղութիւն, վայելչութիւն զարդ; 4. ցնորք; 5. ցուցադրեալ ապրանք, արտավաճառք; 6. ցուցադրութիւն , սփռոյթ; 7 վերցնելը, ամբարձում (ձեռքի՝ քուէարկութեան համար)։Public—ընդհանուր ցոյց։ Poultry—. հաւերզինաց ցուցահանդէս ։ To—forth. ծանուցանել, հրատարակել։ To—off. ի ցոյց դնել, ցուցնել, ի հանդէս բերել։ To—up. երեւան հանել, նշաւակել։ —bill. յայտարարութիւն, ազդագիր(գրքի), որմնագիր։—bread.առաջաւորութեան հաց (Տաճարին մէջ) Սէ. -case, -glass, -window. վաճառադարան, ապակեպատ դարան , ցուցատուփ։ —of hands. ձեռամբարձ (քուէ)։ -man. ցուցարար, աճպարար։

Shower շօ՛ըր, s. ցուցնող, ցուցադրող; 2. շաուըր=(յանկարծատարափ, տեղատարափ, տարափ, վրայեկ, թօն ...; 3. առատութիւն, յորդութիւն։ =va. անձրեւել, վրայել, թափուիլ, տեղալ; 2. հոսել, ցօղել։ —bath. թօնընկէց, ցնցղան, ջրցան ցուղ։

Showery շաուըրի, a. անձրեւային, -ուտ, -աբեր։ [փառաւոր։

Showily շօ՛իլի, a. ատերեւոյթս;

Showiness, s. երեւոյթ, փայլ։

Showy շօ՛ի, a. փառաւոր, շքեղ; 2. փայլուն; 3. ցուցամոլ, սնափառ։

Shrapnel, s. հրադունդ գնդ. որ եւ Shrapnel-shell շրէփ՛նըլշէլ.

Shred շրէտ, va. [Shred] ծուէն ծուէն ընել, գզել, քրքճել; 2. (երկայնքին)կտրտել, մանրել, շերտել։ =s. կտոր, ծուէն; պատառ, շերտ։

Shrew շրու, s. կռուասէր՝ դըժուարաբարոյ կին, կատաղուհի ճագր; 2.մկնաքիս որ եւ Shrew-mouse.

*Shrewd շրուտ, a. խորագէտ, վարպետ, ճարպիկ, նրբամիտ։ -ly, ad. -ութեամբ։-ness, s. -ութիւն

Shrewish շրու՛իշ, a. սաստող, չեխող, խեռ, դէդ, անզգամ։ -ly, ad. մոլեալով։-ness, s. -ութիւն։

Shriek շրիյք(գ), vn. պոռալ, աղաղակ բառնալ ։ =s. աղաղակ , սաստիկ ճիչ, կողկողանք։

Shrift շրիֆթ, s. խոստովանանք էլ

Shrike շրայք, s. կաչաղակ։

Shrill շրիլ, a. սուր ; բարձրաճիչ (ձայն)։ =an. ճչել, սուլել; 2. ծակել, մխել, վիրաւորել։-ness, s.

Shrilly շրիլ՛ի, ad. սուր, սրտաուռ, սաստիկ (ձայնով)։

Shrimp շրիմփ, s. կարիդոս բէֆէ

Shrine շրայն, s. սրբոց նշխարներու տուփ, նշխարատուփ , մասունքատուփ; 2. սրբարան, խորան, ընծայարան ։

Shrink շրինք, vn. [Shrunk, old shrank; shrinking] կծկիլ, ամփոփուիլ ; 2. կարկամիլ, չորնալ; 3. պզտիկնալ, քաշուիլ; 4. սարսափիլ, սրբափիլ, դողալ; 5. ընկրկիլ։= va. կծկել։ =s. սարսափ, դող ; չոր-

նալը, կծկում (բրդեղէնի); (դինեբու) անկում որ եւ Shrinkage, -ingly շրին'գինկլի, ad. քաշուելով։

Shrive շրայվ, an. խոստովանեցընել; 2. խոստովանիլ (մեղքը)։

Shrivel շրիվլ, an. կծկել, կըծկուիլ; 2. քաշուիլ, փոթփոթիլ, փոթ փոթ ըլլալ։

Shroud շրաուտ, s. ծածկոյթ; 2. հովանի; 3. (մեռելի) պատանք; 4. pl. կայմակալ չուան, սարան չարմըլըխ—. =va. պատանքել, պատնել; 2. պատել, ծածկել, գոցել։

Shrove-; -tide, - Tuesday շրօվ'թայտ, շրօվ'թիուզտի, s. մեծ բարեկենդանի երկուշաբթի՝ երեքշաբթի օրերը (առ մեզ բակլախորան)։

Shrub շրըպ, s. պզտի ծառ, ծառիկ, թուփ, թփիկ; 2. բոնճօշաբակ։ -bery շրըպ'ըրի, s. թփեղէն; 2. թառուտ, կափուլ; 3. թփաստան։ -by շրը'պի, a. թփալից, թըփային։ -biness, s. -ութիւն։

Shrug շրըկ, va. ուս թօթուել՝ վեր ընել; 2. տհաճիլ, =s. (ուս) թօթուելը, վեր ընելը։

Shuck շըք, s. (ընկուզի) կեղեւ։

Shudder շըտ'ըր, vn. դողալ, սարսռիլ։ =s. դող, սարսուռ։

Shuffle շըֆլ, va. խառնել, խառնըշտկել (թուղթը); 2. հրել, հըրմըշտկել; 3. նենգել, խաբել։ =vn. թուղթերը խառնել՝ փոխել; 2. օրօրելով քալել, ոլորալ։ =s. խաղ, վարպետութիւն; խառնելը։ -board. լեփխաղ։ -ler շըֆ'լըր, s. վիճաբանող, խառնշտկող, կռուասէր, խաղադրուժ։ -ling շըֆ'լին, a. խուսափական, խափուսիկ; 2. երերուն, դողդոջուն։

Shun շըն, vn. քաշուիլ, խորշիլ, խուսափիլ; 2. փախչիլ, խոյս տալ։

Shunt շընթ, an. մէկդի քաշել (վակոնները), խոտորցնել եւն; 2. քաշուիլ; 3. տնտնալ կենալ։ =s կողմնակի գիծ եւն.

Shut շըթ, va. գոցել, խփել, փակել; 2. չթել, կղպել, բանկքել; 3. արգիլել, խափանել։ =vn. գոցուիլ, փակուիլ։ =pa. կտրուկ, գոց (ձայնաւոր)։ -ter շըթ'ըր, s. գոցող; 2. (պատուհանի) փեղկ, գոց, վանդակապատ գանոս որ եւ Blind; 3. կափարիչ, խուփ։

Shuttle շըթ'լ, s. կկոց, մաքոք։ -cock, cork. խաղ մը, փետրագունդ.

*Shy շայ, a. երկչոտ, զգուշաւոր; 2. համեստ, ամօթխած; 3. կասկածոտ։ =vn. խրտչիլ։ -ly, ad. զգուշութեամբ, չըջհայեցութեամբ խոհեմութեամբ։ -ness, s. ամօթխածութ.; 2. երկչոտութ.; 3. խորշում; 4. խրտչիլը, խրտնութ. (ձիու)

Shyster շայ'սթըր, s. վարպետորդի; 2. խաբեբայ (փաստաբան)։

Si սի, s. երաժշտ. 7րդ խաղ, սի։

Sialogogue սայէլ'օկակ, s. լորձնաբեր, լորձնադեղ։

Sibilant սիպ'իլընթ, a. սուլիչ; 2. շչական, շչող (տառ՝ ս, շ, զ)։ -lation սիպիլէյ'շըն, s. սուլ, սուլում; 2. շչիւն, շչում եւն.

Sibyl սիպ'իլ, s. գուշակուհի, հարցուկ կին, սիբիլ; 2. գնչուհի։ -line սիպ'իլայն, a. սիբիլլայական։

Sic սիք, ad. այսպէս։

Siccity սիք'սիթի, s. չորութիւն։

Sice սայս, s. վեց (նարտի) շէշ։

Sick սիք, a. [of] հիւանդ, տկար; 2. հիւանդոտ, ախտացեալ; 3. փըսխող, սիրտը խառնուած; 4. զզուած, ձանձրացած։ To feel —. սիրտը խառնուիլ, ինքզինք գէշ զգալ։ —headache. ործացուցիչ գլխացաւ։

Sicken սիք'ն, va. զզուեցնել; 2. ուժը կտրել, հիւանդացնել։ =vn. յափրանալ, նողկալ; 2. հիւանդանալ, տկարանալ։

Sickish սէք'էշ, *a.* սիրտ խառնող, նողկալի; 2. հիւանդոտ, տկար; 3. հիւանդկախ, ցաւագար։-ness, *s.*

Sickle սէք'լ, *s.* մանգաղ։ –man. հնձող։ –wort. պսակուկ բս.

Sickly սէք'լէ, *a.* հիւանդոտ, վատառողջ, ախտաւոր; 2. ճռզած բս.

Sickliness սէք'լէնէս, *s.* –ութ.։

Sickness սէք'նէս, *s.* հիւանդութիւն; 2. սիրտ խառնուք.

Side սայտ, *s.* կողմ, քով, դի; 2. կող, կուշտ պէօյիւր, եանն; 3. ստորոտ, դարուվար (լեռան); 4. բերան, շուրթ, եզր (բաժակի); 5. կուսակցութիւն; 6. մաս։ =*a.* քովընտի, անուղղակի։ Off–. ձիուն աջ կողմը։–by–. քով քովի։–arms հատու զէնք, սուր։ -board. սպասադարան; շքասեղան։ -sman. եկեղեցպան, ժամկոչ։ –ling. հողագոտի; 2. հակեալ, հակամէտ։-long. ծուռ, շեղ, քովնտի։ –saddle. (կանանց) քովնտի թամբ։ –saddle flower. սառասենի։–walk. կողմնական ծառուղի։ –ways, –wise. քովնտի, կողմնակի. մէկ կողմէն։

Sided սայտ'էտ, *a.* (....)կողմեան; (միա)կողմանի, (մէկ) երեսով։

Sideral,-real սէտ'-, սայտէ'րէըլ, *a.* աստեղական, -ղային, -ղալից։

Siderography սէտըրօկ'րէֆէ, *s.* պողպատագրութ.–graphic,-al,*a.*

Sidle սայտ'լ, *vn.* քովնտի երթալ։

Siege սէյճ, *s.* պաշարում; ջանք

Sienna սէէն'նէ, *s.* սենահող նէ.

Sierra սէէր'րէ, *s.* ժայռերու և լեռներու սղոցաձև շարք [Sp.]

Siesta սէէս'թէ, *s.* (ճաշէն յետոյ՝ կէս օրուան ատեն) աղուեսաքուն, ցորեկուան քուն։

Sieve սէյվ, *s.* մաղ, նքոյր, ձարմաղ, շարմաղ; 2. կալմաղ, խարբալ; կողով, սապատ, կէօց քիւֆէ, սէբէր

Sift սէֆթ, *va.* մաղէ անցնել, մաղել, խարբալել; 2. քննել, զատել, մէկիկ մէկիկ աչքէ անցնել։ –er սէֆթ'ըր, *s.* մաղող; 2. մաղ։

Sigh սայ, *vn.* հառաչել, հեծել; 2. մրմնջել։ =*va.* ողբալ, ահ քաշել։ =*s.* հառաչանք, մեծ հառաչ։

Sight սայթ, *s.* տեսողութիւն, տեսանելիք, աչք; 2. տեսարան, տեսք; 3. տեսութիւն, գաղափար; 4. նիշակոճակ (հրացանի ծայրը)։ =*va.* ուղղել, նշան առնուլ; 2. դիտել, նայիլ։ At–. տեսօրին, ի տես (վճարելի)։ At first–. առաջին տեսութեամբ, զառաջինն։ At 3 days–. տեսօրէն 3 օր յետոյ։ Before my–. աչքիս առջեւ։ In–. տեսանելի, աչքի տակ։ In the–of. առջեւ։ Out of–. անտեսանելի, չտեսնուելիք։ –seeing. հետաքրքիր։–less սայթ'լէս, *a.* կոյր; տգեղ։ –ly սայթ'լէ, *a.* վայելուչ, գեղեցիկ։–liness սայթ'լէնէս, *s.* –ութիւն։

Sighted սայթ'էտ, *a.* (–)ատես։

Sigmoid, –al սէկ'մօյտըլ, *a.* Յունաց սիգմա (Σ) տառին ձեւով։

Sign սայն, *s.* նշան, նշմար, ցոյց; 2. նշանակ (խանութի); 3. դրօշ, կնիք; 4. հրաշք, սքանչելիք; 5. կենդանակերպ ա. =*va.* նշանակել; 2. ստորագրել; 3. դրոշմել, կնքել։ =*vn.* նշան՝ նշմար ընել։ –manual. ձեռնագիր (արքայի); ստորագրութիւն։ –post. մղոնացոյց։

Signal սէկ'նըլ, *s.* նշան, նշանակ; 2. ազդանշան։ =*a.* երեւելի, նշանաւոր, ականաւոր։ =*va.* նշան տալ։ –ize սէկ'նէլայզ, *va.* անուանի ընել, հռչակել; 2. նշաններով յայտնել, ակնարկել։ –ly, *ad.* նշանաւոր կերպիւ։

Signature սէկ'նէչըր, *s.* կնիք, դրոշմ, նշան; 2. ստորագրութիւն իմզա; 3. տպարանի ստորագրութիւն, թերթանշան տպ.

Signer սայն՛ըր, s. ստորագրող։
Signet սիկ՛նէթ, s. կնիք (արք.)։
Significance,-cy սիկնիֆ՛իքէնս, -սի, s. իմաստ, միտք, նշանակութ.; 2. զօրութիւն, կարեւորութիւն։
Significant, -cative, -cator սիկնի՛ֆիքընթ, -ֆ՛իքէյթիվ, -քէյթ՛ըր, a. [of] ազդու; 2. նշանակիչ, նշանական; 3. նշանակող, -նաւար։-ly սիկնիֆ՛իքընթլի, ad. -կերպով; 2. ծանրակշիռ, կարեւոր։
Signification սիկնիֆիքէյ՛շըն, s. նշանակութիւն, իմաստ, միտք։
Signify սիկ՛նիֆայ, va. նշանակել, ցուցնել, յայտնել; 2. ծանուցանել, զեկուցանել, յայտնի ընել։ =vn. ազդու նշանակութ. ունենալ։
Signior, Signor սին՛եըր s. տէր, տիար, պարոն (իտալացի)։
Signora սինեօ՛րա, s. տիկին Իտ.
Silence սայ՛լընս, s. լռութիւն; 2. լռակեցութիւն; 3. հանդարտութիւն, առանձնութիւն; 4. մոռացութիւն։ =int. լռէ՛, լռեցէ՛ք ս՛ւս։ =va. լռեցնել, հանդարտեցընել; 2. հանդստացնել։
Silent սայ՛լընթ, a. լուռ, լռիկ, լռակեաց, անշշուկ; 2. հանդարտ, խաղաղ; 3. անգործ; 4. համր(տառ) -ly, ad. լռիկ մնջիկ լռին։-ness, s.
Silex սայ՛լէքս, s. կայծքար։
Silhouette սիլ՛ուէթ, s. շուքէն քաշուած կիսադէմ գծագրութեր։
Silica սիլ՛իքէ s. բնակայծքար գ.
Siliceous, -cious, -cic սիլիշ՛ըս -սիք, a. կայծքարային (թթու)։
Silicon, -cium սիլ՛իքըն, սիլիս՛իըմ, s. սիլիկոն, բնադայլախաղ գ.
Silicle, Silicula սի՛լիքլ, սիլի՛քիուլա, s. մանրափոճոկ -փեճեկ։
Silique, Siliqua սիլիք՛, սիլ՛իքուա s. փոճոկ, փեճեկ, պաճուկ բս.
Silk սիլք, s. մետաքս, ապրիշում; 2. մետաքսեղէն, կերպաս; 3. լաշուտի մազմզուկ։ Sewing-. ապրիշում։ -mercer. մետաքսավաճառ։ -worm. շերամ։
Silken, Silky սիլք՛ն, սիլք՛ի, a. մետաքսեայ, մետաքսեղէն; 2. կակուղ, ողորկ։
Silkiness սիլք՛ինէս, s. -ութիւն։
Sill սիլ, a. շեմ, սեամ; 2. դուրս ելած եզր, ծնօտ։ [գինի։
Sillabub սիլ՛էպըպ, s. կաթով
Silliness սիլ՛լինէս, s. պարզմտութիւն, ապուշութ., անմտութիւն։
*Silly սիլ՛ի, a. անմիտ, միամիտ, ապուշ; 2. յիմարական, խեղդըցած։ To be-. խեղդընալ, ջրինալ, զեղզեկնալ.
Silt սիլթ, s. տիղմ, ցեխ, սիկ։=an. ոսկով լեցնել; 2. ծորել, կաթկթել։
Silurian սայլիու՛րիըն, a. սիլուրեան (շրջան, հող, ժայռ) Երկ.
Silva սիլ՛վէ, s. մանր քերթուածներու քաղուածոյ, մանրաքաղ քերթուածներ; 2. անտառաբանութիւն, գաւառի մը անտառներու բնական պատմութիւնը որ եւ Sylva
Silvan սիլ՛վըն, a. անտառուտ։
Silver սիլ՛վըր, s. արծաթ։ =a. արծաթէ; 2. արծաթանման։ =va. արծաթել, -թագօծել; 2. արծաթի պէս փայլեցնել։ -smith. ոսկերիչ։ -ing, s. արծաթագօծում, արծաթապատում [ճերմակ։
Silvery սիլ՛վըրի, a. փայլուն,
Simarre սիմար՛, s. ստորաքարշ պատմուճան՝ զոր երբեմն կանայք, դատաւորք եւ եպիսկոպոսունք կը հագնէին, զառքաշ որ եւ Cymar.
Similar սիմ՛իլըր, a. [to] նման, յարանման, նոյնատեսակ, համանման; 2. նմանօրինակ, հանգոյն։ -figure. հանգունատիպ ձեւ։ -ity սիմիլէր՛իթի, s. նմանութիւն, նոյնութիւն։ -ly սի՛միլըրլի, ad. նման; 2. տանկ, այսպէս։

Simile, Similitude սիմ'իլի, սիմիլ'իթիուտ, *s.* նմանութիւն եւ.

Similor սիմ'իլոր, *s.* զնկապղինձ, լնապղինձ, դեղին պափոն որ եւ Tombac, Dutch-gold.

Simitar. *See* Cimetar.

Simmer սիմ'ըր, *an.* պճպճալ:

Simony սիմ'ընի, *s.* շնորհավաճառութիւն, սիմոնականութիւն։ **-niac, -al** սիմընի'էք, սիմընայ'էքըլ, *a.*(Սիմոն մոգի նման) շնորհավաճառ.

Simoom, -moun սիմուում, սիմուն, *s.* (Ափրիկեան) խորշակ, շող սամեհլի որ եւ Samiel.

Simper սիմ'փըր, *s.* անխելք կեղծ ժպիտ: =*vn.* անմտօրէն խնդալ:

***Simple** սիմ'փըլ, *a.* պարզ; 2. անսեթ եւեթ, անպաճոյճ; 3. անկեղծ, անխարդախ; 4. միամիտ, պարզամիտ, անխարդախ; 5. դիւրահաւան, ապուշ; 6. լոկ, սոսկ, զուտ, յստակ; 7. պարզ, չոր (բարեւ); 8. հեշտ, հեշտին, դիւրին: =*s.* անպաճոյճը, պարզը; 2. պարզ բժշկական խոտ: **-ness, Simplicity** սիմփլի'սիթի, *s.* -ութիւն, պարզամտութիւն; 2. դիւրահաւանութ.:

Simpler, -ist, *s.* բուսաքաղ (բժ.)

Simpleton սիմ'փըլթըն, ապուշ, միամիտ, պարզուկ, անխելք:

Simplify սիմ'փլիֆայ, *va.* պարզել, դիւրացնել: **-fica'tion,** *s.* պարզում

Simply սիմփ'լի, *ad.* պարզապէս, պարզօրէն, պարզութեամբ; 2. լոկ, միայն, միմիայն:

Simulate սի'միուլէյթ, *va.* ձեւացնել, կեղծել: =*a.* կեղծ, շինծու: **-tion,** *s.* կեղծում, ձեւացում:

Simultaneous սայմըլթէյ'նիըս, *a.* միաժամանակ, միեւնոյն ատեն կատարուող, համագէպ: **-ly,** *ad.* միանգամայն: **-ness,** *s.* համաժամանութ., միաժամանութիւն, միաժամութիւն:

Sin սին, *s.* մեղք; 2. մեղքի պատճառ: =*vn.* մեղք գործել, մեղքի մէջ մնալ, մեղանչել: Deadly *or* mortal-. մահացու մեղք: -born. մեղսածին:

Sinapism սին'էփիզմ, *s.* մանանխուտ(խիւս), դիլէ հարցալ եազըսը:

Since սինս, *ad.* ի վեր, հետէ, սկսեալ, (այն օր) էն: =*con.* ըստ որում, որովհետեւ, ցորչափ:

***Sincere** սինսիյր', *a.* անկեղծ, աննենգ, անխարդախ, պարզ, սերտ: **-ly,** *ad.* **-ness, Sincerity** սինսէ'րիթի, *s.* -ութիւն, honesty of mind.

Sinciput սին'սիփըթ, *s.* գագաթ (գլխի) բերք *Opp.* Occiput.

Sine սայն, *s.* ծոց (անկեան):

Sinecure սայ'նիքիուր, *s.* անաշխատ պաշտօնեայ, հանգստապաշտօն: **-rist** սայնիքիու'րիսթ, *s.* թոշակակեր(պաշտօնեայ), անպաշտօն:

Sinew սին'իու, *s.* նեարդ, նեարդախուրձ, ջիղ, ձգտան; 2. ոյժ, զօրութիւն, ջիղ, դրամ: =*va.* հաստատ' ամուր կապել: **-ed, Sinewy** սին'իուտ, սին'իուի, *a.* ջղային, ջղուտ, ջղապինդ; 2. կորովի: **-less** սին'իուլէս, *a.* անզօր, տկար:

Sinful սին'ֆուլ, *a.* մեղաւոր, չար; 2. մեղանչական: **-ly,** *ad.* -կերպով: **-ness,** *s.* -ութիւն:

Sing սինկ, *vn.* [Sung, Sang] երգել, սաղմոսել, նուագել; 2. դայլայլել, գեղգեղել (թռչ.); 3. խաղ կանչել, սուլել; 4. հագներգել բնս. =*va.* նուագել; 2. գրուատել, գովել, հռչակել: To-out. պոռալ: -song. անճոռնի երգ: **-er** սին'կըր, *s.* երգիչ, երգեցող, գուսան; 2. տիրացու, դպիր:

Singe սինճ, *va.* խանձել: =*s.* թեթեւ այրուածք, խանձ:

Singing սինկ'ինկ, *s.* երգեցողութիւն, երգ, նուագ: -book. երգարան: -master. երաժիշտ, երգի

գաստառու։ -woman. երգչուհի։

Single սինկլ, *a.* միակ, անհատ; 2. մինակ, միայնակ; 3. ամուրի; 4. պարզ; 5. մաքուր, անարատ։ To—out. ընտրել, զատել, մեկուսացնել։ —handed. միամինակ, մինակուկ։ —hearted. հաւատարիմ, անկեղծ։ —ness, *s.* մինակութիւն, պարզութ.

Singly սինկլի, *ad.* անհատաբար, առանձին; 2. ինքիրեն; 3. մէկիկ մէկիկ; 4. անկեղծօրէն, -աբար։

***Singular** սինկիուլըր, *a.* միակ, անհատ; 2. եզակի (թիւ) +; 3. եզական, նորօրինակ; 4. չնաշխարհիկ; 5. նշանաւոր։ -ity -կէրիթի, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* եզականապէս, նորանշան կերպով։

Sinister սինիսթըր, *a.* ձախակողման; 2. ձախող չարաշուք, -գուշակ; 3. անհաւատարիմ, գէշ, ծուռ, սխալ

Sink սինք. *vn.* [Sunk, Sank] *(into, to, beneath)* ընկղմիլ, սուզիլ; 2. յաղթուիլ, ընկճիլ; 3. իջնել, նըստիլ; 4. խոնարհիլ, մութը մտնել; 5. նուաղիլ, փլչիլ. =*va.* ընկղմել, խորթել; 2. ճնշել, իջեցնել, պակսեցնել; 3. նկուն ձգել, նուաստացընել; 4. (պարտքը) վճարել, լմընցընել։=*s.* (խոհանոցի) լուացարան; 2. կոյուղի, ականի։ —er սինքըր, *s.* փոս փորող; 2. ուռկանի կապար։ —ing fund. (արժէթղթոց) գլխավճարի դրամ, պահծու պարտամջինջ դրամ, գլխավճար։

Sinless սինլէս, *a.* անմեղ, անարատ, անպարտ։ -ly, *ad.*-ness, *s.*

Sinner սինըր, *s.* մեղաւոր։

Sinic սինիք, *a.* Սինէական, Չինու

Sin'ologue -լոկ, *s.* չինագէտ։

Sinople սինօփլ, *s.* կարմրագոյն՝ երկաթախառն գաւարղ մը, շաստր էն+.; 2. կանանչ գոյն էն+.

Sinuate սինիուէյթ, *va.* ծամածռել, թեքել.=*a.* ծոցաւոր (տերև) որ եւ Sinuated. —tion սինիուէյ'շըն, *s.* թեքում, ծամածռութիւն։

Sinuous սինիուըս, *a.* ծամածռուռ, օձապտոյտ, բազմաթեք։ —ity սինիուասիթի, *s.* -ութիւն։ -ly սինիուըսլի, *ad.* ծուռումուռ։

Sinus սայնըս, *s.* խորշ, խինձ (ոսկրի) ձըրք.; 2. գոգիկ (ծովու); 3. ծակ։ [*pl.* Sinuses սայնըսէզ]

Sip սիփ(թ), շիթ շիթ՝ ումպ ումպ խմել, շիթ շիթ ել=*vn.* ըմպմպել, պուտ պուտ խմել։ =*s.* պուտ, ումպ, շիթ։

Siphon սայֆըն, *s.* կոր խողովակ, սիփոն, կնճափող։

Sir սըր, *s.* պարոն, տէր։

Sire սայր, *s.* ծնող, հայր; 2. հեղինակ, արտադրող; 3. յոժառակ, հայր (ձի); 4. տէ'ր արքայ, վեհափառ տէ'ր։=*va.* ծնանիլ, արտադրել

Siren սայ'րըն, *s.* սիրենեան երեք քոյրերը, յուշկապարիկ, համբարու; 2. ջրմողէս, խյեզուկ; 3. հրապուրիչ կին; 4. յուշկապարիկ էնք.

Sirius սիրիըս, *See* Canicula.

Sirloin սըր'-, *s.* գաւակ, մէջք։

Sirnome սըր'-, *See* Surname.

Sirocco սիրօքօ, *s.* խորշակ։

Sirrah սիրէ, *int.* ծօ', տղա'յ։

Sirup սիրըփ, *s.* շարաբ, օշարակ։

Sisal սի'սըլ, *s.* Ամեր. հալուէի մազմզուքը՝ և բոյսը, կանեփի տեսակ մը որ եւ Sisal-hemp, -grass; Istle, Ystle, Henequin.

Siskin սիսքին, *s.* ճնճղուկներու սեռէն գեղձանիկի նման թռչնիկ մը, սարիկ խաֆէքէ գուշու։

Sister սիսթըր, *s.* քոյր, քուրիկ; 2. միանձնուհի, կրօնուհի, մայրապետ։ —in—law. քենի, տալ, ներ։ —hood, *s.* քոյրութիւն; 2. գթութեան քոյրեր, քորք, միանձնուհիք։ —ly, *a.* քրոջ նման; 2. քեռավայել, գուրգուրանօք։

Sit սիթ, *vn.* [Sat, Sat] *(on, upon,*

in) նստիլ, բազմիլ ; 2. դիրք ունենալ ; 3. դադարիլ, մնալ, բնակիլ, թառիլ ; 4. թխսել (հաւը); 5. նիստ՝ ժողով ընել ; 6. (հանդերձը) վայլել, փակիլ ։ —down! նստէ՛; շնորհակալ՝ ։ —bath. նստուկ բաղնիք ։

Site սայթ, *s.* դիրք, տեղ, վայր ։

Sithe սայթհ, *s.* գերանդի բրքանի ։

Sitter սիթ'ըր, *s.* նստող, թառող; 2. պատկեր քաշուող՝ հանուող ։

Sitting սիթ'ին, *s.* նիստ, նստիլը; 2. դիրք, ձեւ, կացք մը; 3. նստաշրջան ։ —room. նստելու սենեակ, դահլիճ, սրահ ։

Situate, -ted սիթ'իու-էյթ, սիչ'-իու-էյթէտ, *a.* կարգեալ, զետեղեալ, հաստատուած; 2. կանգնուած, դրուած; 3. (գեղեցիկ) դիրք ունեցող, (գեղեցկա) դիր, (հարաւա) դիրք; 4. (այս ինչ փողոցին մէջ) եղող, գտնուող էր.; 5. դիրքի մէջ ։

Situation սիթիու-էյ'շըն, *s.* դիրք, կացութիւն; հանգամանք, պայման, վիճակ, պարագայ; գործ, զբաղում, դիրք որ եւ Post, place, *state.

Sitz-bath սիցպաթհ, *s.* նստուկ բաղնիք ։

Sivan սիվ'էն, *s.* Հրէից եկեղեց. 3րդ և քաղաք. 9րդ ամիսը, սիվան (մայիս-յունիս) ։

Six սիքս, *a.* վեց ։ To be at—and seven. տակնուվրայ ըլլալ ։ —**fold** սիքս'ֆօլտ, *a.* վեցպատիկ ։ —pence. կէս շիլինոց ։

Sixteen սիքս'թին, *a.* 16 ։

Sixteenth սիքս'թինթհ, *a.* 16րդ ։

Sixth սիքսթհ, *a.* վեցերորդ ։

Sixthly սիքսթ'լի, *ad.* վեցերորդ ։

Sixtieth սիքս'թիէթհ, *a.* 60րդ ։

Sixty սիքս'թի, *a.* վաթսուն ։

Sizable սայզ'էպլ, *a.* խոշորկեկ ։

Sizar սայ'զըր, *s.* ձրիավարժ ուսանող (երրորդ դասու՝ ի Քէյմպրիճ. ուր առաջինները Fellow, երկրորդները Pensioner կկոչուին. իսկ Օքսֆորտի մէջ Servitor կկոչուին) ։

Size սայզ, *s.* մեծութիւն, հասակ; 2. տարածութիւն, ծաւալ; 3. հաստութիւն, խոշորութիւն, ստուարութիւն, լայնութիւն; 4. թիւ, չափ (կօշկի); 5. (Քէյմպրիճի մէջ) բաժին, ուտեստ, կերակուր; 6. սոսինձ, մածուկ ։ =*va.* կարգի դնել, դասաւորել; 2. թուղթը ողորկել, փայլեցնել; 3. թելմազէ անցնել ։ Of equal—. հաւասար չափով ։ Full—. բնական մեծութեամբ ։ A man of a great—. խոշոր մարդ մը ։ —stick. կօշկակարի կարկին՝ չափ

Siziness սայզինէս, *s.* կպչունութ

Sizing սայզ'ին, *s.* սինձ, մածուկ

Sized սայզտ, Large—. մեծադիր ։ Middle—. միջակ ։ Small—. փոքրադիր

Sizy սայզ'ի, *a.* մածուցիկ, փակչուն, կպչուն; 2. խժային ։

Sizz, Sizzle սիզզ, *vn.* (տաք երկաթը՝ ջուրին մէջ) սուլել ։ =*s.* սուլում, սյլ, շչիւն ։

Skald սքօլտ, *See* Scald.

Skate սքէյթ, *s.* սառի վրայ սահելու ոտնաման, սահամոյկ, չըմուշկ; 2. կատուաձուկ բիսի ։ =*vn.* սառի վրայ սահիլ, չմշկել, սկրուիլ ։ —ting, *s.* չմշկում ։

Skedad'dle, *vn.* կծիկը դնել ։

Skein սքէյն, *s.* կարժ, կամ չիլէ ։

Skeleton սքել'էթըն, *s.* կմախք, ոսկրոտի ։ —key. համաբանալի ։

Skeptic սքէփ'-, *See* Sceptic.

*__Sketch__ սքէչ(թ), *s.* ուրուագիր, ուրուագ, ծրագիր, ուրուագիծ, նախագիծ բաւար, բաւլայզ ։ =*va.* ուրուագրել, ծրագրել; 2. նախագծել, սուերագծել ։ —book. ուրուագիծք, նախապատակ ։

Sketchy սքէչ'ի, *a.* ծրագրեալ, ուրուագծեալ; 2. անկատար, թերի ։

Skew սքիու, *a.* շեղ, խոտոր ։

-back. կամարաքար, կամարակալ ճ.; -bald. սպիտակաւէ, ճարտուկ (ձի) որ եւ Piebald փայ'պօլտ. -bridge. խոտոր կամուրջ մը.

Skewer սքիու'ըր, s. շամփուր: =va. շամփրել, շիշը անցնել:

Skid, s. անուարգել; 2. արգելակ

Skiff, s. կուր, նաւակ: =va. -րկել:

*Skill սքիլ, s. հմտութիւն, տեղեկութիւն; 2. ճարտարութիւն, ճարպիկութիւն; 3. կարողութիւն: -ed սքիլտ, a. կարող, յաջողակ, ճարպիկ; 2. բանիբուն, հմուտ:

Skillet սքիլ'լէթ, սան, խալկին:

Skillful սքիլ'ֆուլ, a. [in, at] կարող, վարպետ, հմուտ, վարժ; 2. ճարտար, ճարպիկ, հանճարեղ: -ly, ad. -ness, s.

Skim, va. փրփուրն առնուլ, փրփրաքաղել; 2. քերել, մօտէն անցնիլ: =vn. սահիլ, վրայէն անցնիլ (դպչելով): -milk, -med milk. երեսը՝ սերը առնուած, անժուր, պաքի, պահոց կաթ: -mer սքիմ'մըր, s. փրփրաքաղ ճէրչէ: -ming սքիմ'մինկ, s. փրփրաքաղում; 2. սերառում; 3. փրփուր, սեր, սերուց:

Skin սքին, s. մորթ, կաշի, մաշկ; 2. կեղեւ; 3. օձի շապիկ, խորխ: =va. քերթել, մորթել, սկրտել հանել; 2. կեղեւել; 3. մորթով՝ կաշիով պատել: =vn. մորթով ծածկուիլ: Scarf-. մարմինին վրայի մորթը, վերնամաշկ: Sheep-. ոչխարի մորթ: -deep. երեսանց, բարակ: -flint. կծծի: -less, a. անմորթ, բարակմորթ: -ner սքին'նըր, s. մորթավաճառ: -ny սքին'նի, a. չորսկր, վտիտ:

Skinch, va. կարճ տալ, խնայել:

Skip սքիփ(փ) vn. ցատկել, խաղալ; 2. ոստել, ցատկել: =va. ցատկել, թողուլ: =s. ոստում, ցատկում; 2. զանց ընելը: -jack. խակ, համբակ; ելատեռ (միջատ): -ping-rope. ցատկոտուքի չուան: -per սքիփ'փըր, s. ցատկող, պարող; 2. մակուկավար; 3. նաւապետ, վարպետ, տէր; 4. մանչ, տղայ, մանչուկ; 5. պանիրի որդ:

Skirmish սքըր'միշ(շ), s. (յառաջապահից մէջ) թեթեւ ընդհարում, թերամարտ; 2. մրցում, կռիւ: =vn. թեթեւ մը զարնել, թերամարտիլ: -er -'միշըր, s. թերամարտիկ, նախամարտիկ չարգաճը:

Skirret սքիր'րէթ, s. ժախ, վայրի սեպղին; 2. գմախ սու ճէրէվիզի:

Skirt սքըրթ, s. քղանցք, տոտուն, դրօշակ (հանդերձի); 2. ծայր, եզերք (քաղաքի); 3. (թուղթի) եզերք, լուսանցք; 4. (չրջազգեստի) մեծկակ մաս, վտաւակ թէշ; 5. աղօրէքարի աղացող երես: =an. եզերք շինել, եզերել; 2. եզերքը բնակիլ: -ing, -ing-board. պատուանդան, աղիւսանի ճ.

Skit սքիթ, s. ծաղր, կատակ:

Skittish սքիթ'թիշ, a. վախկոտ, խրտչող; 2. քմահաճ, կամշոտ; 3. յախուռն, շուտիկ: -ly, ad. -ness, s.

Skittles սքիթ'թլզ, s. կոնախաղ:

Skiver սքայ'վըր, s. վարնոց սեկ:

Skulk սքըլք(ք), vn. պահուըտիլ, ողըքսալ, թաքչիլ, ծածկամուտ ըլլալ: -er սքըլ'քըր, a. գործէ փախչող, ծածկամուտ, անպիտան որ եւ Skulk, Lurker, Shirk.

Skull սքըլ, s. գանկ, գլխոսկր; 2. գդում՝ հաստ գլուխ: -cap. (գագաթի) գտակ; 2. սկուտղի, պնակախոտ:

Skunk սքընք, s. ժանտակուզ է. -bird, -black-bird. սեւասարեկ, որիզահաւ: -cabbage. ցուակաղամբ

Sky սքայ, s. երկինք; 2. օդ, կլիմայ: -color. երկնագոյն կապոյտ, բաց կապուտ, կապուտակ: -lark. արտոյտ մը, արեղանձագ: -larking.

խեղկատակութիւն։ —light. լուսամուտ։ —parlor. ձեղնայարկի մէջ սենեակ։ —rocket. օդասլաց հրթիռ հավա փիշէնկի։ —scraper. նաւու բարձրագոյն առագաստ; օդակարկառ շէնք։ —sail. հայեկի առագաստ

Skyey սքայ՛ի, a. երկնային, եթերային, վերին։

Slap սլէպ, s. սալաքար; 2. (մետաղեայ) տախտակ, թիթեղ։

Slabber սլէպ՛ըր, սլապ՛-, an. լորձունքը վազցնել; 2. լորձունքոտել։ =s. լորձունք, շողիք։ —er սլէպ՛պըրըր, սլապ՛ըրըր, s. լորձնոտ, թոթոտ, ճղուկ; 2. ապուշ։

Slack սլէք, a. յամր, դանդաղ; 2. ծանր, թոյլ, տկար; 3. անհոգ, անփոյթ։ =s. ածխափոշի; 2. թուլ չուան։ —ly, ad. լծերի անկատար կերպով։ —ness, s. -ութիւն, անգործութիւն ճkuus։ —water. կայուն ջուր։

Slack, Slacken սլէք՛ն, vn. թուլնալ, նուազիլ; 2. յամրանալ, մեղմանալ; 3. իջնալ, տկարանալ։ =va. թուլցնել, յամրացնել, կամացցնել, տկարացնել; 2. արգիլել։

Slag սլէկ, s. հալած մետաղի աղբ, խարամ; 2. (հրաբխային) կղկղանք։

Slake սլէյք(տ), va. ծարաւ անցընել, յագեցնել; 2. (կիրը) մարել։ =vn. մարիլ, անցնիլ։ —ked lime. մարած կիր։

Slam սլէմ, va. ուժով՝ շառաչմամբ գոցել (դուռը)։ =vn. ուժգնակի՝ շառաչմամբ զարնուիլ։ =s. ուժգնութեամբ զարնուիլը, ընդհարում; 2. (դուան բացուիլ գոցուելու) շառաչ, ճղրտոց, շաք, շաղ։

*Slander սլէն՛տըր, s. մուր, զրպարտութիւն։ =va. զրպարտել, վար զարնել, բամբասել, մուր քսել։ —er -՛տըրըր, s. զրպարտող, չարախօս

Slanderous սլէն՛տըրըս, a. զրպարտող, -իչ, -ական։ —ly, ad.

Slang սլէն, s. գողի լեզու, ծուռ լեզու, լպուտ, կոբճալեզու։

Slant սլէնթ, սլանթ, a. խոտորնակ, շեղ, հակեալ։ =s. զառիվայր, դարիվար։ =an. խոտորեցնել, ծռել; 2. խոտորիլ, հակիլ։ —of wind. կարճատեւ հով։ —ingly, -ly, -wise սլէն՛թինլի, սլէնթ՛լի, սլէնթ՛ուայզ, ad. զառիվայր, կողմնակի, խոտորնակի։ -ing սլէն՛թին, a. հակեալ, շեղ։

Slap սլէփ, s. ապտակ, հարուած։ =va. տափակ բանով մը զարնել, շառաչեցնել, ապտակել։ —dash. մէկէն ի մէկ, յափշտակութեամբ։ —jack. ձուաձեղ մը ճըրըգsա։

Slash սլէշ(տ), va. զարնել, յօշատել, յօշել, խզտել, կտրատել; 2. երկայնքէն կտրատել, խզրատել։ =vn. աջին անիվին զարնել։ =s. երկայնքէն կտրատածք, յօշածք, խզրատում։

Slat սլէթ, s. փայտի կոխ, թուրիծ։

Slate սլէյթ, s. հերձաքար, սեւաքար; 2. (տանիք ծածկելու) յարկաքար; 3. քարէ տախտակ։ =va. հերձաքարել (տան երդիքը), ծածկել

Slater սլէյ՛թըր, s. յարկի ծածկիչ, յարկիչ։

Slating սլէյ՛թին, s. հերձայատակում; թիթեղնաքար, սեւաքար։

Slattern սլէթ՛թըրն, s. աղտոտ ընդի կին, շլըխոտ։ —ly սլէթ՛թըրնլի, aa. շլըխոտ, աղտոտ կերպով։ [յին։

Slaty սլէյ՛թի, a. թերթաքարա-

Slaughter սլօ՛թըր, s. նախճիրք, արիւն, կոտորած, ջարդ; 2. սպանդ, ջենում (անասնոց)։ =va. կոտորել, ջարդել, սպաննել; 2. մորթել։ —house. սպանդանոց։ —man. մսագործ։ —ous սլօ՛թըրըս, a. մարդախողող, կոտորիչ։

*Slave սլէյվ, s. ստրուկ, ճորտ; 2. ծառայ, աղախին։ Տես Serf.

Slaver ուլէ՛վըր, *s.* լորձունք, շողիք։ =*vn.* շողիքը վազել, լորձունքոտիլ։ -**er** ուլէվ՛ըրըր, *s.* ապուշ։

Slavery ուլէյվ՛ըրի. *s.* ստրկութիւն, ծառայութիւն; 2. գերեվարութիւն որ եւ Bondage.

Slavish ուլէյվ՛իշ, *a.* ստրկական, ծառայական; 2. նուաստ, ցած։ -**ly**, *ad.* ստրկօրէն։ -**ness**, *s.*

Slaw ուլօ. *s.* կաղամբաղցան։

Slay ուլէյ, *va.* [Slew, Slain ուլու, ուլէյն] կեանքէ զրկել, սպաննել։

Sleave ուլէվ, *s.*(գերձանի)կարժ, բերուս թուրա։ =*vn.* (կարժը) լուծել, քակել. բանալ։

Sleazy ուլէ՛զի, *a.* նուրբ, թեթեւ։

Sled, -**ge** ուլէտ, ուլէճ, *s.* բալխիր, սահնակ գրգալ; 2. քարահատ (մուրճ) վարիօս որ և Sledge-hammer. =*va.* բալխիրով բեռ կրել։

Sleek ուլիյք, *a.* ողորկ, փայլուն, հարթ; 2. ողորկել։ -**ly**, *ad.* -**ness**, *s.*

Sleep ուլիյփ, *vn.* [Slept, Sleeping] նիրհել, քնանալ, ննջել; 2. չշարժիլ, անհոգ՝ անգործ՝ պարապ կենալ; 3. մահուան քունը քնանալ; 4. հանգչիլ, մեռնիլ։ =*s.* նինջ, մրրափ, քուն; 2. հանգիստ։ To go to-. թմբրիլ, նիրհել, մրափել։ -**walker.** քնաշրջիկ, որ եւ Somnambulist. -**walking.** -ութիւն։ -**less**, *a.* անքուն, արթուն։

Sleeper ուլիյ՛փըր, *s.* քնացող, քնասէր, ծոյլ; 2. սեննակի լայնքին ձգուած հաստ գերան, արմատակալ որ եւ Joist, Dormant; 3. գոտեփայտ թափանել եր.

Sleeping ուլիյ՛փինկ, *s.* քուն, հանգիստ. -partner. յանձնատու, գըլխագիր (ընկեր) որ եւ Silent *or* dormant partner. -car. մահճաբարձ շոգեկառք։

Sleepy ուլիյփ՛ի, *a.* քնեայ, քնոտ; 2. քնէած, քնաբեր, թմբրիչ; 3. թուլցած, լքկած (տանձ)։ -**pily**, *ad.* -կերպով։ -**piness**, *s.* քնոտութ.

Sleet, *s.* մանր կարկուտ, սիկլիկ սուղոււ սեթքեն։ -**ty**, *a.* կարկտաբեր

Sleeve ուլիյվ, *s.* (զգեստի) թեւ, թեզանիք գօլ։ -**button.** թեւնոցի կոճակ։ -**less**, *a.* անթեւ։

Sleigh ուլէյ, *s.* բալխիր։ -**ing**, *s.* բալխիրուղի; 2. -ով ճամբորդել։

Sleight ուլայթ, *s.* արագութիւն; 2. հնարք, վարպետութիւն, խաղ։ -of hand. աճպարարութիւն, ձեռնածութիւն hօqqաpաqլըq։

Slender ուլէն՛տըր, *a.* նուրբ, բարակ; 2. քիչ, պզտի, խեղճ, դուզնաքեայ։ -**ly**, *ad.* -**ness**, *s.*

Sleuth ուլու-թհ, *s.*(մարդու, անասունի) հետք։ -hound. յուզաշուն։

Sley, Sleid ուլէյ, ուլէյտ, *s.* մըշտուտի սանտր։ =*va.* մշտուտ հիւսել։

Slice ուլայս(տ), *va.* շերտ շերտ կտրել, մանրել, յօշել։ =*s.* շերտ, պատառ տիլիմ; 2. բաժին, կտոր; 3. կլոր շերտ, բոլորաշերտ; 4. հրթի (կարճ կոթով ծայրը տափակ); 5. տափակ քար, սալաքար; 6. ձուկի դանակ, ձկնատ; 7. (գեղագործի) բահակ։

Slide ուլայտ, *vn.* [Slid, -den ուլիտն] չմշկել, սահիլ, սկրուիլ; 2. սղոսկիլ, սպրդիլ, փախիլ; 3. սահիլ անցնիլ, կորսուիլ; 4. սահիլ, իյնալ։ =*va.* սահեցնել; 2. (կամաց մը) մոցնել, խոթել, ձգել։ =*s.* գայթում, սահում; 2. սահախաղ, չմշկում; 3. չմշկող, սահող; 4. սահուկ տեղ, սահուղի, չմշկարան; 5. սահանք; 6. խաղակապ եր; 7. հողասահք եր՝; 8. (մոգական լապտերի) պատկեր, ապակի։

Sliding ուլայտ՛ինկ, *a.* սահուն, չմշկիկ, սահուկ, սկրուկ։ -rule. համեմատական քանակ գ. -scale. մաքսի համեմատական սակ։

*Slight սլայթ, *a.* թեթեւ, նուրբ; բարակ, նիհար; 2. քիչ, չնչին, ոչինչ թոյլ; 3. հարեւանցի, վերիվերոյ: =*s.* արհամարհանք, քամահանք: =*va.* առ ոչինչ գրել, արհամարհել: -ly, *ad.* թեթեւ կերպով: -ness, *s.* -ութիւն:

Slily սլայ'լի, *ad.* խորամանկութեամբ, վարպետութեամբ, ծածուկ

Slim սլիմ, *a.* թեթեւ, տկար; 2. նուրբ, բարակ: -ness, *s.* -ութիւն:

Slime սլայմ. *s.* (լճի) տիղմ, սիկ; 2. (խղխունջի) լորձնահիւթ, ճիք, ճողորտիք: -pit. տղմուտ, մօրատ, ախուրան:

Slimy սլայ'մի, *a.* սկային, սկուտ; 2. խժային, կպչուն, մածուցիկ; 3. թոժնոտ, ճքոտ: -miness, *s.* -ութ.

Sling սլինկ, *va.* [Slung] պարսել, պարսաքարել; 2. նետել, արձակել; 3. կախել, օրօրել: =*s.* պարսատիկ, պարս սաքանի; 2. հարուած, նետուածք; 3. կապ մը, թեւակալ, պարսէտ վէր; 4. ձգափոկ, ձգանք բիռանիի; 5. կախոց, խառան, չուան, պարան սազը ն–; 6. շաքարօղի ռոմ: -er սլինկ'կըր, *s.* պարսաւոր

Slink սլինկ, *vn.* [Slunk, Slank.] քաշուիլ, խուսափիլ, խոտորիլ, ծլծլիլ սիլլիշմէկ; 2. (ձին) վիժել:

Slip սլիփ(թ), *vn.* սահիլ, քաւիլ; 2. չմշկել, սկռուիլ; 3. սխալիլ, գթել, սայթաքիլ; 4. ապրդիլ, սողոսկիլ, փախիլ; 5. առնել անցնիլ, կորսուիլ: =*va.* 1. սահեցնել, փախցընել; 2. կորսնցնել; 3. (ճիւղ) բրցնել; 4. վիժել: =*s.* 1. գայթում, սահում; 2. սխալում, վրիպում; 3. տնկուած ոստ, ածք, չաչ; 4. ծառի տակէ շառաւիղ, շաքիլ; 5. ծառի շառաւիղ, ստեղն; 6. շանկապ; 7. փախուստ, խուսափում; 8. նեղ՝ երկայն կտոր; 9. յարաթերթ, յաւելուած (լրագիր); 10. բեռնամատոյց ն–; 11. փլում, գլորում; 12. երկար նստարան էկ. To -away. սողոսկիլ, անցնիլ: To-down. սահիլ: To-in, into. կամաց մը դնել, մտցնել, խոթել, ձգել: To-off. վրայէն հանել, թօթուել: To-out. սողոսկիլ, ապրդիլ: To-the cable. խարսխի չուանը իջեցնել: -knot. հանգոյց, կղթկապ իլմէկ:

Slipper սլիփ'փըր, *s,* հողաթափ; քայլիկ, կալիկ; 2. անուարգել:

Slippery սլիփ'փըրի, *a.* սահուն, չմշկիկ, սկռուկ, ողորկ; 2. դիւրասահ, լպրծուն; 3. յողդողդ, անհաստատ; 4. նենգաւոր, դրուժան: -perily սլիփ'փըրիլի, *ad.* -կերպով: -periness սլիփ'փըրինէս, *s.* -ութիւն:

Slipshod սլիփշօտ', *s.* կրուկը կոխած (մուճակ); 2. թափթփած, անփոյթ: [ըմպելի:

Slipslop սլիփսլոփ', *s.* լղրճուկ

Slit սլիթ, *va.* [Slit, Slit] երկայն երկայն պատռել, կտրել, շերտել; 2. ճեղքել: =*s.* երկայն ճեղք՝ կտրըուածք, գէղ; 2. նեղ բացուածք: -ting-mill. հերձանոց, ձողանոց, հատոց: -ter սլիթ'թըր, *s.* շերտահատ:

Sliver սլիվ'վըր, սլայ'վըր, *va.* շերտակտոր ընել: =*s.* փայտի շերտ:

Sloat սլօթ, *s.* պարզունակ, գօտի

Slobber սլապ'պըր. *See* Slabber.

Slob'bery, *a.* լորձնոտ, թաց:

Sloe սլօ, *s.* մամուխ բս.

Slogan սլօ'կըն, *s.* հրաւէր մարտի:

Sloop սլու'փ, *s.* շալուպա ն–.

Slop սլափ, *s.* ջրակոյտ, ջրաշեղջ; 2. տիղմ, ցեղ, կաղջին; 3. անպիտան բան; 4. աղտոտ ջուր, լուացուք, ցեխի ջուր; 5. *pl.* պատրաստ հագնելիք, զգեստեղէն; 6. ճերմակեղէն: =*an.* թափել, հեղուլ, (ամանը) ծուել; 2. ջուր թափել, լղճորել: -shop. զգեստի մթերանոց -ing սլօ'փինկ, *a.* խոտոր, խո-

տորնակ, շեղ, ծուռ, զառ ի վայր։

Slope սլօ՛բ, *s.* զառիվայր, դարվար; 2. դարուվարութիւն, շեղում։ =*an.* շեղեցնել, շեղիլ; 2. ծռել, ծռիլ; 3. զառիվար շինել։

Sloppy սլաբ'ի, *a.* տամուկ, խոնաւ; 2. տղմոտիկ. տղմուտ, ցեխոտ

Slosh սլաշ *See* **Slush.**

Slot սլադ, *s.* թորիծ ճեղքիկ, ղաւիկաւ որ և Mortise; 2. (լայն՝ տափակ) փայտէ պարզուկակ որ եւ Slat, Sloat; 3. ոտնահետ, քայլահետ(եղջերուի)։ =*va.* թորիծել, ճեղքել, քրթել որ եւ Slit. –hound. հետախոյզ՝ ունգավար շուն։

Sloth սլադհ, սլօդհ, *s.* դանդաղութիւն, ծուլութիւն; 2. դատարկութիւն; 3. յամրերէ կ.

Slothful սլադհ'ֆուլ, *a.* ծոյլ, ոլրքացող; 2. դանդաղ։ –ly, *ad.* –ness, *s.* ծուլութիւն, անգործութ

Slouch սլաուչ(դ), *s.* դանդաղ, կախգլուխ։ =*an.* կախել; 2. կախկխիլ

Slough սլաու, *s.* ճահիճ։ =սլըֆ, *s.* օձի շապիկ, խորխ; 2. սև կեղեւ, կոճ (վէրքի)։ =*vn.* թափախոտիլ, շարաւոտիլ։

Sloven սլօվ'ն, *s.* թափթփած մարդ։ –ly, *a.* փլմիոշ, կեղտոտ։

***Slow** սլօ՛, *a.* յամր, յուշիկ; 2. մեղմ, կամաց; 3. ծանր, ծանրաշարժ, դանդաղ; 4. ետեւ, ետք (ժամաց.); 5. բթամիտ, տխմար։ =*va.* ուշացնել; 2. ետ կեցնել; 3. կամացցնել։ –worm. անվնաս փոքրիկ օձ մը, սողսակուկ, կուրօձ է. –gait, –paced. ծանրաշարժ –match պատրոյգ վէն. –pay. ձեռքը ծանր, ուշ վճարող։ –ly, *ad.* ուշ, ուշկէկ; 2. կամացուկ, յուշիկ յուշիկ, կամաց կամաց; 3. մեղմով։ –ness, *s.* յամրութիւն, դանդաղութիւն։

Slub սլըպ, *s.* ոլոր, պարհիւս։ =*va.* բուրդը պարհիւսել, ոլորել։ –ber սլըպ'պըր, *va.* դանդաղ՝ գէշ՝ կոշտ կերպով գործել, դանդաղիլ։

Slud սլըդ, *s.* մետաղի լուացուք հնք. –ger սլը՛ճըր, *s.* գայուուտը ծակելու գործիք, ծակիչ։ –gy սլըճ'ի, *a.* տղմուտ, գայռուտ, տխուրան։

Sludge սլըճ, *s.* տիղմ, գայռ որ եւ Mire, Slush. –hole. շոգեմեքենայի կաթսայի տղմահան ծակ, գայռան։ [նալ։

Slue սլիու. *an.* դարձնել, դառ-

Slug սլըկ, *s.* ոլքացող, ծոյլ; 2. լորտու, լորտնուկ միւմիւֆլիւ ykoákf; 3. (հրացանի) գլանուկ շիշ։ –gard սլըկ'կըրդ, *s.* ծոյլ, անպիտան։

Slug'gish, *a.* անփոյթ, անհոգ; անգործ, դանդաղ։ –ly, *ad.* –ness, *s.*

Sluice սլիուու-իս(դ), *s.* սահանադուռ, սահանք, դուռ; 2. յորձանք, հոսանք։ =*va.* ոռոգել, կոխել։

Slum սլըմ, *s.* աղտոտ՝ անել փողոց

Slumber սլըմ'պըր, *vn.* մրափել, նիրհել, քնանալ; 2. թմբրիլ, ընդարմանալ։ =*s.* մրափ, նիրհ, թեթեւ քուն, տարեւծուք։ –er սլըմ'պըրըր, *s.* նիրհող, տարեւծող։ –ous սլըմ'պըրըս, *a.* քնէած, քնաբեր։

Slump սլըմբ(դ), *vn.* (ոտքի՝ ձիւնի՝ մօրուտի մէջ քալած ատեն) սայթաքիլ, սահիլ, ինկնալ։

Slur սլըր, *va.* աղտոտել, թաթախել; 2. աղարտել (պատիւ), աւրել, անպատուել; 3. թեթեւ կերպով մեղմով անցնիլ; 4. սահիլ անցնիլ, սահիլ; 5. չհնչել (գիր) մէջ խառնել; 6. կցել, կապել, միաւորել (խազերը)։ =*s.* 1. աղտ, կեղտ, արատ որ եւ Sludge, Slush, Slosh. ջրատիղմ, ձիւնատիղմ; 2. մեղադրանք, դարով; 3. խօսք նետելը, ակնարկութիւն; 4. կապ խազի (⌒ ‿) եր. –ing սլը՛րին, *s.* կապակցութիւն, կապ։

Slush սլըշ, *s.* ջրատիղմ, ցեխ;

2. հալած ձիւն; 3. (մոխ) թափթըփուք, ճարպ; 4. մեքենայի ներկ։ =*vn.* ճարպոտել։

Slut սլըթ, *s.* բոզի, աղտոտ, շըլլուի; 2. քած շուն։ [թփած։

Sluttish սլըթ'իշ, *a.* անհոգ, թափ-

Sly սլայ, *a.* խորամանկ, վարպետ։ On the—. ճարտարութեամբ, գաղտուկ։ —boots. վարպետորդի։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Smack սմէք, *an.* շառաչմամբ պագնել՝ ուտել, պաչել, լղուըատել, շափշփել; 2. համ ունենալ, բուրել, հոտիլ; 3. զգալ, իմանալ, հոտը առնուլ; 4. ապտակել, շառաչմամբ զարնել։ =*s.* համ, ճաշակ, հոտ, բոյր; 2. (ձկնորսի՝ եղեբագնաց) միակայմ նաւ; 2. ապտակ, ափին։

Small սմօըլ, *a.* փոքր, պզտիկ, պստլիկ, մանր; 2. քիչ, դոյզն, ոչինչ, թեթեւ; 3. աննշան, գձուձ, նուաստ, անարգ; 4. փոքրահասակ, նկնահասակ, կարճահասակ, մանրուկ։ =*s.* փոքրագոյն՝ նրբագոյն մաս։ The Smalls. (Օքսֆորտի մէջ) նախնական քննութիւն որ եւ Little-go. վերջնական քննութիւնը կկոչուի The Great-go կամ Greats. -arms. ատրճանակ, հրացան (բաց ի թընթանօթէ)։ —beer. մրմրուկ գարեջուր։ —clothes. շապկըներ, վարտիք։ —egg. վառեկի հաւկիթ, ճուղապար։ —er end of an egg. հաւկիթին սուր կողմը։ —pica. տպագրական գրերու տեսակ մը, 14նոց տառ (տես Յաւելուածը)։ —hours. (կէս գիշերէն յետոյ) երեք ժամեր։ —pox. ծաղիկ, ծաղկախտ։ —wares ժապաւէններղէնք, փերեզակի վաճառք, փերեզեղէնք խուրտավաթ։ -ish սմօըլ'իշ, *a.* պզտիկ, մանտրտիկ, մանրկեկ, մանրկեկ, մնրնիկ, մանրը մաղուք, մանրուք մուրուք։

-ness, *s.* պզտիկութիւն։ -age սմօըլէյճ, *s.* կարօս գերիս ֆէրէվիզ։

Smalt սմօըլթ, *s.* կապոյտ կիտուած, կապտապակի։ -to սմօըլ'թօ, *s.* խոալական կխտուածեալ մօզայիք ապակի։

Smaragdine սմէրէկ'տին, *a.* զըմըրըխտային։ -dite սմէրէկ'տայթ, *s.* զմրխտաքար։

*Smart սմարթ, *s.* անհնարին ցաւ; 2. կսկիծ, սաստիկ վիշտ։ =*a.* կսկծիչ, աղէկէզ; 2. սաստիկ, խայթիչ; համով (կատակ); 3. սուր, ազդու; 4. աշխոյժ, գործօն; 5. աչքբաց, խելացի, գործը գիտցող, մտացի, ճարպիկ; 6. հագուած, շքուած; 7. վայելուչ, բարեձեւ որ եւ Brisk, Fresh. =*vn.* սաստիկ ցաւիլ, կսկծալ, այրիլ; 2. վշտանալ; 3. պատժուիլ։ —money. վիրաւորներու տրուած պարգեւ, հանգստեան թոշակ զին. նա.; 2. զին. ծառայութեան փոխարէն վճարեալ գումար, փրկանք պէտքի նաղդի; 3. տուգանք բաց. -ly, *ad.* արագ, ազդու կերպով։ -ness, *s.* աշխուժութիւն, աշխոյժ; 2. համճար; 3. վայելչութիւն։

Smash սմէշ(թ), *va.* խորտակել, ջախջախել; 2. կտոր կտոր ընել, փարթել, ճզմել։ =*s.* փշրում, խորտակմ

Smatter սմէթ'ըր, *vn.* տգիտաբար խօսիլ; 2. վեր ի վերոյ գիտնալ։ =*s.* թեթեւ ծանօթութիւն, դոյզն հմտութիւն; 2. նշյալ որ եւ Smat'tering. -er սմէթ'ըրըր, *s.* կէս գիտուն, իմաստակ որ եւ Sciolist.

Smear սմիյր, *va.* աղտեղել, թաթխել; 2. շաղախել, քսել, աղմոտել, պլշկել պուլաշտրմագ; 3. աւրել, լղճրել։ =*s.* արատ, կեղտ, բիծ; 2. աւրուածք; 3. աննշան նկար։

Smell սմէլ, *va.* [Smelled, Smelt] հոտ առնուլ; 2. հոտոտել, հոտոըտալ; (նախա)զգալ, իմանալ։ =*vn.*

հոտիլ, բուրել ; 2. համ՝ հոտ ունենալ։ =s. հոտոտելիք, հոտառութիւն; 2. հոտ, բուրում; 3. անոյշ հոտ, բուրմունք։ –er «սմէ՛լըր», s. հոտոտացող ; 2. քիթ։ –ing «սմէ՛լին», s. հոտառութիւն; 2. քիթ ; 3. (անուշա) հոտ ։ Sweet–, Nasty–: –bottle. հոտի շիշ, սրուակ։

Smelt «սմէլթ», va. հալել, հալեցընել (մետաղը)։ =s. մանուշակաձուկ զմարիս։ –er, s. ձուլիչ, հալեցնող գայճիր։ –ery «սմէլթ՛ըրի», s. ձուլարան, հալարան skofilk piuilik որ եւ Smelting-house.

Smerk. Smirk «սմըրք(գ)», vn. ապուշութեամբ խնդալ, շինովի ծիծաղիլ։ =s. շինովի՝ ապուշ ծիծաղ։

Smilax «սմայ՛լէքս», s. սաբարինա բ.։

Smile «սմայլ», s. ժպիտ, քմծիծաղ; 2. զուարթութիւն; 3. յաջողութիւն ։ =vn. [at, on, upon] ժպտիլ, խնդալ ; 2. պաշտպանել, նպաստել, յաջողիլ ; 3. հաճելի երեւիլ։ –lingly, ad. ժպտելով, ժըպիտ ի շուրթն, զուարճադէմ։

Smirch «սմըրչ», va. աղտոտել ; 2. սեւցնել։ To cloud, dusk, soil.

Smite «սմայթ», va. [Smote; Smitten, Smit] զարնել, քշտել, ապտակել; 2. հարուածել, մեռցնել, (գնդակա)հարել ; 3. տակ ձգել, պատժել; 4. հրապուրել, քաշել։ –er –՛ըր, s. (գնդակա-, շանթա-, ապտակա-)հար

Smith «սմիթհ», s. մետաղագործ, կռանահար, մրճագործ։ Gold–, Silver–. ոսկերիչ։ Copper–. պղնձագործ ։ Black–. երկաթագործ։ Gun–. հրացանագործ ։ Lock–. դարբին։ Tin–, White–. թիթեղնագործ։ –'s forge, hearth. դարբնոց, հնոց։ –ery, Smithy «սմիթհ՛ըրի», «սմիթհ՛ի», s. դարբնոց, երկաթագործի խանութ; 2. հնոց; 3. երկաթագործութիւն; 4. դարբնութիւն։

Smitt, s. կարմիր կաւ, սուսր։ –en «սմիթն», pa. (սուսերա-, սիրա-)հար։

Smock «սմաք», s. (կանանց) շապիկ, պլուզա; 2. (բանուորի) բանճկոնակ, բազէն որ եւ Smock-frock.

Smoke «սմօք(գ)», s. ծուխ, մուխ; 2. գոլորշի, ճենճեր ։ =vn. ծխել, մխալ; 2. գոլորշի՝ փոշի հանել, ճենճերիլ; 3. բորբոքիլ, վառիլ; 4. (սիկառ եւլն.) ծխել ։ =va. մուխի ցցնել, ծխել, չորցնել (միս) pirp-siriqkemkf; 2. մխացնել, ծխոտել; 3. (մեղուն) մխացնել, փախցնել։ –jack. ծխավար խորովի շիշ։ –less, a. անծուխ։

Smoker «սմօք՛ըր», s. ծխող։

Smoky «սմօ՛քի», a. մխացող; 2. ծխոտ, ծխագոյն, մուրոտ; 3. մուխով սեւցած, մրոտած, սեւցած։ –kiness «սմօ՛քինէս», s. ծխոտութիւն։

Smolder, Smoul- «սմօլ՛-», «սմաուլ՛-տըր», vn. առանց բոցի՝ մխալով վառիլ

Smooth «սմուդհ», a. շիփշիտակ, հարթ, հաւասար, հարթածաւալ (ծով); 2. ողորկ, կոկ, յղկեալ; 3. լերկ, անմազ (տերեւ, մորթ); 4. մազերը կարճ, լերկ, կարճահեր; 5. բարակ, մեղմիկ; 6. քաղցրահոս, խաղաղ; 7. դիւրահոս, հեղաքայլ; 8. մեղրածոր, անոյշ, փաղաքուշ։ =va. հարթել, շիտկել, դիւրել, տիւրել ; 2. դիւրացնել; 3. ողորկել, յղկել; 4. վաղցնել։ –ly, ad. հարթ կերպով, իւղի պէս; 2. խաղաղիկ, անոյշ մը։ –ness, s. հարթութիւն; 2. հեղութիւն, փաղաքշանք; 3. հանդարտութիւն, խաղաղութիւն ։

Smother «սմըդհ՛ըր», va. խեղդել, անշնչացնել, հեղձամահ ընել; 2. խափանել, մարել, ծածկել։ =vn. շունչը կտրուիլ, խեղդուիլ; 2. մարիլ։

Smudge «սմըճ», vn. մրոտել, սեւցնել։ =s. մուր, կուր, սեւ, աղտ;

2. (մթեղները վանելու) ծուխ, ծըխում որ եւ Smut, Smutch.

Smug սմըկ, *a.* պճնազարդ։

Smuggle սմըկ'լ, *va.* (մաքսէն ապրանք) փախցնել։ -gler սմըկ'լըր, *s.* մաքսախոյս, -հէն, -նենգ։ -gled սմըկ'լըտ, *a.* մաքսէն փախած, գողունի (ծխախոտ) գաչագ թիւթիւն։

Smut սմըթ, *s.*ածուխի փոշի, սեւնիւթ, մուր; 2. ժանգ հիւանդութիւն արմտեաց, երեւիլ, ածխահարութիւն եւ; 3. անհամեստ խօսք, անհամեստութիւն։ =*va.* սեւցնել, աղտեղել, մուրոտել; 2. փտեցնել, ածխահարել (ցորենը)։ =*vn.* սեւնալ, մրոտիլ, փտիլ։ -tily սմըթ'թիլի, *ad.* աղտոտ՝ մրոտ կերպով։ -tiness սմըթ'թինէս, *s.* աղտոտութիւն; անհամեստութիւն։ -ty սմըթ'թի, *a.* աղտոտ, սեւ, մութ; 2. մրոտ, ժանգահար; 3. անպարկեշտ։

Smutch սմըչ(թ), *va.* մրոտել, սեւցնել։ =*s.* բիծ, արատ, մուր։

Snack. To go-s. բաժնուիլ։

Snaffle սնէֆ'լ, *s.* թեթեւ պախուց, պախրցակ։ =*va.* պախրցել, պախուց դնել, սանձել; 2. քաշել տանիլ։ -bit. դանդանաւանդ։

Snag սնէկ, *s.* ճղիկ, վարակ պուչսագ; 2. քոսեղունգ (ծառի բունի); 3. ակռայ (հեգն.); 4. (գետի մէջ) ծառի բուն։ -ged, -gy սնէկ'ըտ, սնէկ'ի, *ad.* վարակոտ, ուռուցած։

Snail սնէյլ, *s.* խղունջ, խայլիզոն սալյանկօզ. (ճճերին ունեցողները Snail չունեցողները Slug կոչին, շողոս, լորսու կկոչուին); 2. դանդաղ, ծոյլ, անպիտան որ եւ Sluggard. -like. տնտնացող, տընտըն, դանդաղ։ -clover, trefoil. առուոյտ մը, ապարոտ։

Snake սնէյք(թ), *s.* օձ։ =*va.* օձաձեւ գալարել, քաշքշել, քըքսել; 2. թելով չուանը պատել, տուննել ու. -fly. օձաճանճ։ -headed. օձի գլխի ձեւով, օձագլուխ։ -moss. մամուռ մը, գետնամուշկ։ -stones. բրածոներու կակղամորթոց սեռ, խոյեղջիւր։ -root. օձաբարձ, օձատակ։ -weed, wort. օձտակ։

Snaky սնէյք'ի, *a.* օձապտոյտ, օձաձեւ; 2. օձալից; 3. խորամանկ։

Snap սնէփ(թ), *vn.* [at] կոտրիլ, բրդիլ, խզուիլ; 2. խածնել ուզել, խածնել, հաք ընել, հաքել, լպպել։ =*va.* շառաչել, շաչել, զարնել; 2. [at] կշտամբել, չեխել; 3. կոտրել; 4. (հրացանը) կրակ չառնուլ։ =*s.* խզում, բրդիլը; 2. խածնելը; 3. ճայթիւն, շառաչ (մտրակի); 4. (դրքի) ճարմանդ գօբչա; 5. ցրտահար եղանակ; 6. շերտ քաքար։ To -one up. (անպատեհ կերպով) ընդմիջել, չեխել։ -dragon. կնճռթածաղիկ, ցուկածաղիկ; 2. բերան այրող պատառ (խաղ մը յորում խաղացողները եփ եղած օղիի մէջէն չամիչի հատիկները մատով կխլեն կուտեն)։ -ping-turtle. լճի կրիայ։ -shot. ակնթարթի մէջ քաշուած լուսանկար։ -er սնէփ'փըր, *s.* խածնող, խլող, խլան; 2. լիճի կրիայ Ամ.; 3. ձուկ մը; 4. խարազանի ծայր։

Snappish -'իշ, *a.* խածան (շուն); 2. կռուասէր, դեգ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Snare սնէէր, *s.* ծուղակ, որոգայթ, թակարդ, դարան; 2. թմբուկի չուան։ =*va.* որոգայթ լարել, ծուղակը ձգել, դարանել։

Snarl սնարլ, *vn.* մռնչել, մըռմռալ; 2. սաստել, չեխել։ =*va.* խառնշտկել, թնճուկել։ -ing-iron. փորագրչի սլաք։ -er սնար'լըր, *s.* խածան շուն; 2. սաստող, չեխող։

Snatch սնէչ(թ), *va.* [at] խլել, կորզել, յափշտակել։ =*s.* կորզելը, խլում; 2. (կարճ, արագ) շարժում; 3. կտոր, պատառ։ -block. ծծրու-

ճուկ, ճախրակ աչքը մազարա ։

Snath սնէթհ, *s.* գերանդիի կոթ։

Sneak սնիյք (գ), *vn.* սողոսկիլ, սպրդիլ, սողալ։ =*s.* վախկոտ, վատ։ –**ing** սնիյք'ինկ, *a.* վատ, ցած; կծծի։

***Sneer** սնիյր, *vn.* [at] ծաղրել, կես ծիծաղիլ։ =*s.* կես ծիծաղ, քեքեւ։ –**ingly**, *ad.* հեգնութեամբ։

Sneeze սնիյզ, *vn.* փռնգտալ։ Not to be–ed at. կատակ չվերցնող =*s.* փռնչիւն, փռնգտուք։

Snicker, Snigger սնիք'ըր, սնիկ'ըր, *vn.* քթին տակէն՝ գաղտնի խնդալ։ =*s.* խնդուք։

Sniff սնիֆ, *an.* քիթը վեր քաշել, ռնգաշնչել; 2. հոտուըտալ։ =*s.* ռնգաշնչում, քթէն շնչելը։

Snip սնիփ, *va.* մկրատել, կտրել; ձեւել։ =*s.* կտրուածք, ձեւ; կտոր, շերտ։ –snap. համով աշխոյժ խօսակցութիւն; 2. արագ, կարճ, զուարթ։ –**pet** սնիփ'փէթ, *s.* կտորիկ, պուտիկ, շերտիկ։

Snipe սնայփ, *s.* աքար եկղիկ թռ.

Snipper-snapper սնիփ'ըր-սնէփ'ըր, *s.* կարճուտիկ՝ ոչինչ մարդ։ –**pety** սնիփ'փէթի, *a.* չնչին, չխօսուելիք, անարժէք։

Snivel սնիվ'լ, *s.* խլինք։ =*vn.* քիթը վազել; 2. (տղան) ճչել, ճղալ։ –**er** սնիվ'լըր, *s.* խլինքոտ, խլնոտ; 2. ճղուկ, լալկան։

Snob սնոպ, *s.* չտես, կալաշ, վատ որ եւ Upstart, parvenu; 2. քաղքցի հէգ.; 3. հնակարկատ։ –**bish**, *a.* պտկէն ծագած; խայտառակ։ –**bishness**, –**bery**, –**ism** սնոպ'ըրի, սնոպ'իզմ, *s.* –ութիւն։

Snooze սնուզ, *s.* նիրհ, քուն։

Snore սնօր, *vn.* խորդալ; խորդիւն

Snort սնորթ, *vn.* (ձին) խորդալ, խռնչել; 2. խռնչիւն (ձիու՝ վախէն)

Snot սնոթ, *s.* խլինք։ –**ty** սնոթ'ի, *a.* խլնոտ; 2. աղտոտ, բնդի, շլինտի

Snout սնաութ, *s.* (խոզի) քիթ կնճիթ; 2. քիթ, ցռուկ։ =*va.* քիթ անցնել։ -**y** սնաու'թի, *a.* կնճիթանման

Snow սնօ, *s.* ձիւն։ =*an.* ձիւնել; 2. ձիւնի պէս անցնիլ։ It–s. կձիւնէ, ձիւն կուգայ։ –ball. ձիւնագունդ; ձիւնածաղիկ։ –berry. տառնատիկ թռ. –bird. ռորդիկ թռ. -capt, capped, covered, crowned. ձիւնապատ։ –blind, ձիւնահարութիւն (աչքի) զառածմամբ։ –bunting, –flake, –fleck, –flight. ձիւնախայտ, ծիտ զար գուշու։-clad. ձիւնաթոյր, ձիւնապարուակ։ –drift. բուք բուքի։ –drop. ձիւնբեկ; կաթնածաղիկ։ –drop-tree. հալէս ծռ. –ship. ձիւնի հիւս։ –shoe. ձիւնակօշիկ; լագան, քայլիկ, կալիկ։–white. ճերմակ, ձիւնի պէս։

Snow'y սնօ'ի, *a.* ձիւնափայլ, ձիւնի պէս, ձիւնապատ, ձիւնաբեր, ձիւնալից; 2. անբիծ։

Snub սնըպ, *va.* կշտամբել, չեխել; 2. անարգել; 3. ծայրէն կըտրել, կնտել։ =*s.* չեխ, կշտամբանք։ –**nose**, –**nosed** սնըպ' նօզտ. կարճ քիթ, տափակ քիթ, պնչատ։

Snuff սնըֆ(ֆ), *s.* մոմի քիթ; 2. քթախոտ kliffik։ =*va.* քիթը վեր քաշել, ռնգաշնչել, հոտուըտալ; 2. քիթ պոչ ընել; 3. քիթը առնուլ; 4. քթախոտ քաշել։ –box. քթախոտի տուփ, ընչատուփ։ Up to–. խորամանկ։ –**ers** սնըֆ'ֆըրզ, *pl.* քթառիչ, բազմակալ մում մազը։ –stand, tray. բազմակալոց։

Snuffle սնըֆ'լ, *vn.* քթէն խօսիլ, կմկմալ, ռնգախօսիլ։ –**ler**, *s.* ռնգախօս։–**les** սնըֆ'լզ, *pl.* հարբուխ

Snuf'fy, *a.* քթախոտոտ, աղտոտ

Snug սնըկ, *a.* անդորր, հանգիստ, տաքուկ; 2. վայելուչ, շնորհքով; 3. թագուն։ –**gle** սնըկ'լ, *vn.* քընքըշիլ, փաթթուիլ։-**ly**, *ad.*-**ness**, *s.*

So սօ, *ad.* այսպէս, աստնկ, ատանկ: Inquire, whether these things are so or not? Is it so? 2. նոյնպէս, նմանապէս (*as* էն յետոյ)։ As the tree is, so the fruit. 3. այնչափ, այնքան, այնքան։ He is so prudent that. 4. ուստի, ուրեմն, ասոր համար ։ So I shall ask her. 5. լաւ։ If your father will do me any honor, so, if not..... 6. գրեթէ, չափ։ A week or so. **Abbr.** If so. ուրեմն։ So forth. եւայլն, եւ որ գկնի։ So that, So as. այնպէս որ։ So so. աանկ աանկ, բան բաւականին; շատ աղէկ, կըսաւէ Not so. ոչ այդպէս։ Why so? ինչո՞ւ։ So and so. (պարոն) այսինչ փիլանն։ So it is. այդպէս է։

Soak սօք(տ), *va.* թաթխել, թրջել, ջուրը դնել ։ =*vn.* (ջուրը) մնալ, թրջուիլ ; 2. ջուրը քաշել, ներս անցնիլ, ծծել։ To—one's clay. սաստիկ խմել։ —er սօ'քըր, *s.* խմող, լոլիկ։ —ed սօքտ, *a.* թաց, խխուն —ing սօ'քին, *a.* սաստիկ (անձրեւ)։

Soap սօ'փ, *s.* օճառ, սապոն։ =*va.* աճըռել, օճառել։ Cake of a—. կոնճ գալըպ։ —boiler. օճառագործ։ —bubble. պղպջակ։ —stone. ճարպաքար։ —wort. բծահան օճառ; չողան, արծպայ, սապոնխոտ չkojkն։

Soapy սօ'փի. *a.* օճառանման, օճառային, սապոնային; 2. օճառոտ

Soar սօ'ր. *vn.* ելնել, բարձրանալ ; 2. խոյանալ, թռիչ առնուլ։ =*s.* թռիչք, խոյանք։

Sob սապ. *vn.* հեկեկալ, հեծկլտալ։ =*s.* հեկեկանք, հեծկլտուք, հեծկլտանք, հեծեծանք։

*Sober սօ'պըր, *a.* զգաստ, պարկեշտ; 2. ժուժկալ, ողջախոհ; 3. հանդարտ, առաքինի; 4. չափաւոր, բարեխառն; 5. սակաւապէտ, -կեր; 6. լուրջ, ծանր։ =*an.* գինովութենէ փարատել, զգաստացնել; 2. զգաստանալ։ —minded. լրջախոհ; խոհեմ, ծանր։ —ly, *ad.*-կերպով։ -ness, Sobriety սօպրայ'իթի, *s.* -ութիւն։

Sobriquet սօպրիքէ', *s.* ծաղրելի մականուն, ծաղրամականուն [F.]

Soc սաք, *s.* առենական իրաւասութիւն; 2. հարկադրութ. -age սաք'էճ, *s.* հողակալութիւն։

So-called, *a.* ինքնակոչ, իբր թէ

Sociable սօ'շէպլ, *a.* ընկերական, մարդամօտ, ընտանի, ընտելասէր, ընկերասէր, կենցաղասէր, գիւրահամբոյր. գիւրաբարոյ։ -ness -bility, Sociality սօ'շէպըլթի. սօշէպիլ'իթի, սօշիէլ'իթի, *s.* -ութիւն։

Sociably սօ'շէպլի, *ad.* -կերպով։

Social սօ'շըլ, սօ'շէլ, *a.* ընկերական, -սէր, գիւրաբարոյ; 2. խըմբասէր (տունկ) ։ =*s.* զուամարում, ժողով։ —ly, *ad.* ընկերութեամբ։

Society սօսայ'իթի, *s.* ընկերութիւն, -ակցութիւն; 2. ակումբ, ժողով; 3. միաբանութիւն, կենակցութիւն; 4. հաղորդակցութիւն, յարաբերութիւն։

Socinianism սօսին'էէնիզմ, *s.* սոկինականութիւն, միադաւանութ

Sociology սօշիալ'օճի, *s.* ընկերագիտութիւն։ —gist, *s.* -աբան։

Sock սաք, *s.* կատակերգութեան մոյկ, պատիճ; 2. կատակերգութ.; 3. կարճ գուլպայ, բուճ pkrղի։

Socket սաք'էթ, *s.* ծակ, խոռոչ; 2. մոմախորշ, ճրագբերան (աշտանակի)։ —chisel. հիւսի մեծ գուր։

Socle սաք'լ, *s.* պատուանդան, ոտք, ներքնախարիսխ, անօթակալ, ինքար։ —of cross. խաչկալ։

Socman սաք'մէն, *s.* հողակալ։

Socratic -րէ'տ- *a.* սոկրատեան։

Sod սատ, *s.* բուռծ, հողակոշտ fkukf; խարձ չիմ։ =*va.* թաղել, ընծել։

Soda սօ'տէ, *s.* կալաքար, օշնանաղ։ —water. սոտաջուր կազkoզ։

Sodal'ity, *s.* եղբայրակցութ.։

Sodden սատ'ն, *a.* խաշած։

Soddy սատ'ի, *a.* դալարագեղ։

Sodium սօ'տիըմ, *s.* սոդիոն։

Sodomite սատ'ըմայթ, *a.* սոդոմացի; արուագէտ։ **-omy** սատ'ըմի, *s.* -ութիւն։

Soever սօէվըր. բառ որ կցործածուի ընդ *who, what, where, when, how* բառս. ինչ, որ և է, որեւիցէ, ով որ։

Sofa սօ'ֆէ, *s.* բազմոց սէտիր։

Sofi սօ'ֆի, *s.* տէրվիշ, սուֆի։

Soffit սաֆ'իթ, *s.* զուգաչափ ձեղուն սանտըգլը թավանի։

Soft սաֆթ, *a.* կակուղ, փափուկ; 2. թեթեւ, մեղմ, դաշն(ձայն); 3. հաճելի, անխորժ; 4. քնքուշ, գողտր; 5. դիւրանասց, պարզամիտ, տպուշ։ =*ad.* կամացուկ, անձայն, անշշուկ։ Soft! կամա՛ց։ -hearted. գթասիրտ։ **-ly** սաֆթ'լի, *ad.* մեղմով, յուշիկ, փափկութեամբ ։ **-ness**, *s.* կակղութիւն, ևայլն։ Տես Soft.

Soften սաֆ'ն, *va.* կակղցնել։-er սաֆ'նըր, *s.* կակղիչ, համոզիչ։

Soggy սագ'ի, *a.* ջրաթաթախ։

So-ho սօհօ, *int.* ծօ՛, քա՛, քալա՛։

Soidisant սուատիզան՛, *a.* ինքնակոչ, կարծեցեալ որ եւ Would-be.[F]

Soil սօյլ, *va.* աղտոտել ; 2. պըղծել, շաղախել ; 3. աղբել, պարարտացնել; 4. (ձին) դալարիքով պարարել։=*s.* բիծ, արատ; 2. աղտ, աղտեղութիւն; 3. երկիր, հող, գետին; 4. կղկղանք, աղբ, կղի։

Soirée սուարէ՛, *s.* երեկոյթ ։ F.

Sojourn սօ'ճըրն, *vn.* բնակիլ, մնալ, կենալ, պանդխտանալ ։ =*s.* բնակութիւն, պանդխտութիւն; 2. դադար, կենալը։ **-er** սօ'ճըրնըր, *s.* պանդուխտ, նժդեհ ։ **-ment** սօ'ճըրնմէնթ, *s.* բնակութիւն առժամեայ, պանդխտութիւն։

Sol սալ, *s.* արեւ; 2. ոսկեգոյն։

Solace սալ'էս(ս), *va.* մխիթարել, սփոփել ։ =*s.* սփոփանք, մխիթարանք ։ **-ment** սալ'էսմէնթ, *s.* մխիթարութիւն, սփոփում. -փանք։

Solan-goose, *s.* խոյահաւ ծով.

Solar սօլըր, *a.* արեգակնային; 2. արեւուն բացուող։

Sold սօլտ, *pp. of* Sell. ծախուած

Solder սալ'տըր, սօ'տըր, *s.* մածոյց շէհիմ։ =*va.* մածուցել, կպցնել։

Soldier սօլ'ճըր, *s.* զինուոր, զօրական։-like,-ly, *a.* իբրև զինուոր 2. քաջ, արի։ **-diery** *s.* սօլ'ճըրի, *s.* զինուորական դասը, զինուորականք որ եւ Military.

Sole սօ՛լ, *s.* գարշապար, ներբան, տակ թապանի; 2. լեզուաձուկ։ =*a.* միայնակ, մինակ , միակ , մի միայն; 2. ամուրի էր.

***Solecism** սա՛լըսիզմ, *s.* քերականական սխալ, վրիպակ; խժաբանութիւն։ **-cist**, *s.* խժաբան։

Solely սօ՛լլի, *ad.* միմիայն, լոկ։

Solemn սալ'էմ, *a.* հանդիսաւոր, մեծահանդէս , մեծաշուք; 2. վաւերական էր. **-ity** սօլէմ'նիթի, *s.* (հանդիսաւոր) տօն, տօնախմբութիւն; 2. շքահանդէս; 3. ահեղութիւն, հանդիսաւորութիւն; 4. վաւերականութիւն էր. **-ly** սալ'էմլի, *ad.* հանդիսաւորապէս, առօք փառօք, մեծահանդէս։

Solemnize սալ'էմնայզ, *va.* հռչակել, տօնել, տօնախմբել ; 2. հանդէսով կատարել, տօնել, հանդիսաւորել։-**zation** սալէմնիզէյ'շըն, *s.* հանդիսաւոր կատարում; 2. հանդէս, հռչակում. տօն։

Sol-fa սօլ'ֆա, *vn.* խազերգել։

Solfatara սալ'ֆէթէրէ, *s.* ծծըմբուտ գետին, ծծմբահող։

Solfeggio -ֆէճ'-, խազերգութ.

Solicit սօլիս'իթ , *va.* ստիպու

խնդրել, թախանձել, վրան իյնալ; 2. հայցել, խնդրել, աղաչել; 3. աղերսել; 4. փնտռել: -ation սօլիսիթէյ՛շըն, *s.* թախանձանք, սոփիպում; 2. հրաւէր: -ude սօլիս՛իթիուտ, *s.* հոգատարութիւն, հոգածութիւն, խնամք; 2. հոգ, հնհնուք, մտմտուք:

Solicitor սօլիս՛իթըր, *s.* խնդրող, խնդրարկու; 2. պահանջող, թախանձող, աղերսող; 3. փոխանորդ, փաստաբան Աñ.; 4. ընդհ. դատախազ Մ.Ն. -general. ընդհ. դատախազ Աñ. -ship, *s.* փաստաբանութիւն; 2. դատախազութիւն:

Solicitous սօլիս՛իթըս, *a.* [of] փափաքող, նախանձաւոր; 2. [about, for] հոգատար, խնամատար: -ly, *ad.* խնամքով, զգուշութեամբ:

Solicitress սըլիս՛իթրէս, *s.* կին փաստաբան, կին դատախազ:

*Solid սալ՛իտ, *a.* պինդ, կարծր, հաստատուն; 2. ամուր, խիտ, գիմացկուն, տոկուն; 3. ուժեղ, քաջ; 4. խորանարդ; 5. ստոյգ, հաւաստի: =*s.* հաստատունք; 2. հաստատուն մարմին, հաստաչափ է. -angle. խորանարդի անկիւն: -un′gulate, -un′gulous, *a.* միասմբակ: -ness, Solidity սօլիտ՛իթի, *s.* հաստատութիւն, պնդութիւն, սերտութիւն; 2. ամրութիւն, տոկունութիւն; 3. ստուգութիւն, ճշմարտութիւն; 4. խորանարդութիւն: -ly սալ՛իտլի, *ad.* հաստատուն կերպով, հաստատ, հաւաստեաւ:

Solidarity սալիտէր՛իթի, *s.* իրարու երաշխաւոր ըլլալը, համերաշխութիւն [illegible]

Solidify սօլիտ՛իֆայ, *an.* հաստատուն ընել, թրամել; թրամանալ: -fication սօլիտիֆիքէյ՛շըն, *s.* հաստատում, հաստատագործում:

Solifidian սալիֆիտ՛իըն, *s.* ուանց գործի՝ միայն հաւատքով փրկութեան հաւատացող, լոկ-հաւատեան (աստուածաբան) Ա.Ժ.

Soliloquy սօլիլ՛օքուի, *s.* մենախօսութիւն, առանձնախօսութիւն: -quize -լ՛օքուայզ, *vn.* մենախօսել:

Sol′iped, *s.* միասմբակ:

Solitaire -թէ՛ր, *s.* մենախաղ:

Solitary սալ՛իթէրի, *a.* առանձնական, մենաւոր; 2. քաշուած, առանձին, մեկուսի; 3. ամուր, մթին: =*s.* մենակեաց, ճգնաւոր -tariness, *Solitude սալ՛իթիուտ, *s.* առանձնութիւն, մենակեցութիւն; 2. ամայութիւն, առանձին տեղ; 3. մենարան, մենավայր, առանձնարան:

Solmization սոլ. խազերգում:

Solo սօ՛լօ, *s.* մեներգ; մենանուագ

Solstice սալ՛սթիս, *s.* արեւադարձի կէտ, արեւակայք, յեղյեղակ

Solstitial սօլսթիշ՛ըլ, *a.* արեւադարձի, արեւակայից, ամառնային:

Soluble սալ՛իուպլ, *a.* լուծելի; 2. հալելի, լուծական: -bility սալիուպիլ՛իթի, *s.* -ութիւն:

Solus սօ՛լըս, *a.* միայնակ:

Solution սօլիու՛շըն, *s.* լուծում, հալում; 2. բաժանում, անջատում; 3. լուծումն, պատասխան ի; 4. լուծաջուր, ջուր բժ; 5. վերջնական վճարում էր; 6. ճգնաժամ, վերջ բժ. -of continuity. ընդհատում, շարատութիւն վէր.

Solutive սալ՛իութիվ, *a.* լուծիչ, լուծողական:

Solvable սալվ՛էպլ, *a.* լուծելի, պարզելի; 2. վճարելի: -ness, -bility սալվէպիլ՛իթի, *s.* -ութիւն:

Solve սալվ, *va.* լուծել; 2. հալել; 3. մեկնել; 4. բացատրել: -ncy սալվ՛ընսի, *s.* լուծականութիւն:

Solvent սալ՛վէնթ, *a.* վճարելու կարող; 2. լուծող, լուծողական: =*s.* լուծիչ նիւթ, հալաջուր:

Soma սօ'մը, սօ'մա, *s.* անմահական բաժակ՝ ըմպելի, աստուածըմպելի (Հինդու դից), հնդկական նեկտար, լուսնախոտ որ եւ Moon-plant. [թիւն։

Som'atics, *s.* մարմնաբանու-

Somber, -bre, -rous սամ'պըր, սամ'պրըս, *a.* մթին, մթագին; 2. տխուր, տրտում, թաղծալից։

Some սըմ, *a.* քանի մը, ինչ ինչ; դոյզն ինչ, քիչ մը։ —persons. —bread. 2. մը, ոմն, մէկը։ —man, —people think. 3. գրեթէ, շուրջ, մօտ։ —70 miles distant. 4. բաւական, քիչ շատ։ He bore us—leagues to the sea. 5. ոմանք։ —say so. **Ածնր.** —body. մէկը, ոմն։ —how. կերպով մը։ —thing. բան մը; քիչ մը։ —time, *ad.* առաջ, առենօք, անգամ մը։ —times. երբեմն։ —what. քիչ մը, փոքր ինչ, փոքր ի շատէ, (տարիք)ոտ, (մեծ)կակ, (հարուստ)-կեկ, (հաստ)կեկ։

Somersault, -set սըմ'ըրսօլթ, սըմ'ըրսէթ, *s.* գլխիվայր թաւալում, դոմիզալակ, զիլթ իկ բազլա, պէրէքլիսք

Somnambulism, -lation սօմնէմ'պիուլիզմ, -պիուլէյ'շըն, *s.* քնայածութիւն, քնաշրջութ.։ -bulist -'պիուլիսթ, *s.* քնաշրջիկ։

Somniferous,-nific սօմնիֆ'ըրըս, սօմնիֆ'իք, *a.* քնածու, քնաբեր։

Somniloquist սըմնիլ'ըքուիսթ, *s.* քնախօս։ -quence, -loquy, -loquism սըմնիլօք'ուէնս, սըմնիլօք'ուի, -լըք'ուիզմ, *s.* —ութիւն։

Somnipathy սօմնիփ'էթի, *s.* համքնութիւն, մեսմերական քուն։

Somnolent սամ'նօլէնթ, *a.* քընափ, քնէութեան (վիճակ)։ -lence, -cy սօ'մնօլէնսի, *s.* քնափութիւն, քնէութիւն։ -ly, *ad.* քունը գլուխը։

Son սըն, *s.* որդի, զաւակ; 2. մանչ զաւակ, պոճոլ, ուստր; 3. սերունդ; 4. (գլխագրով) Յիսուս Քրիստոս։ —in-law. փեսայ։ My—. տղաս, որդեակ իմ։ —ship, *s.* որդիութիւն։

Sonant սօ'նէնթ, *a.* հնչուն։

Sonata սօնա'թէ, *s.* հատուանուագ։

Song սանկ, *s.* երգ, նուագ, հարէն; 2. գեղօն; 3. շարական, տաղ, քերթուած; 4. ճռուողում, դայլայլիկ, գեղգեղ, թռչներգ; 5. փուճ՝ չնչին բան։ —ster սանկ'սթըր, *s.* երգիչ; 2. երգեցիկ թռչուն։ —stress սանկ'սթրէս, *s.* երգչուհի։

Soniferous, Sonorific սօնիֆ'ըրըս, սօնօրիֆ'իք, *a.* ձայնատու։

Sonnet սան'էթ, *a.* հնչեակ։ —eer սանէթիյր', *s.* հնչեակագիր։

Sonorous սօնօ'րըս, *a.* հնչական, հնչող, հնչուն; 2. քաղցրահնչուն, հնչական (ձայն), քաղցր; 3. ձայնական։ -ly սօնօ'րըսլի, *ad.* մեծապէս, քաղցրաբարբառ։ —ness, *s.* —ութ.

Soon սուն, *ad.* փութով, շուտ, շուտով; 2. շատ չանցած, վաղվաղակի; 3. ի մօտոյ, ընդ հուպ։ As—as, so—as. (երթալուն) պէս։

Soot սութ, *s.* (ծխանի) մուր, ունջ գուրուն։=*va.* ծխոտել, մրոտել

Sooth սութհ, *s.* ճշմարտութ.։

Soothe սուդհ, *va.* շողոմել, շողոքորթել, գգուել, շոյել; 2. մեղմել, հանդարտել; 3. հաճեցնել, կակղել որ եւ To please, pasify.

Soother,-thing սուդհ'ըր, -դհ'ինկ *a.* ամոքիչ, մեղմացուցիչ, շողոմարար

Soothsay սութհսէյ, *vn.* առաջէն ըսել, գուշակել։ —er սութհ'սէյըր, *s.* գուշակ, գուշակող։

Sooty սութ'ի, *a.* մրոտխառն, սեւ, մրոտ, աղտոտ։ —tiness, *s.* —ութ.

Sop սափ(թ), *s.* (թրմաթաթախ՝ թաթխուած) պատառ; 2. թուրմ, արգանակ pirip; 3. (հացի) տիքի, պատառ; 4. խայծ, ոսկոր(շան)։=*va.* թրմաթաթախ ընել, թաթխել։

Sophist սա՛ֆիստ, *s.* իմաստակ, սոփեստէս; 2. խելիար իմաստուն, խելօքիկ տղուիթ, խելանի տախիդ։ -ry, Sophism -րի, սա՛ֆիզմ, *s.*-ութ

Soph, Sophister սաֆ. սաֆ՛իս-թըր, *s.* (գոլէճի, համալսարանի) Բ. Գ. կարգի ուսանող։ Junior–. Բ. կարգի ուսանող։ Senior–. Գ. կարգի ուսանող։

Sophistic, -al սօֆիս-թ՛իքըլ, *a.* սոփեստական, իմաստակ; խելանի։

Sophisticate սօֆիս՛թիքէյթ, *va.* Թիւրել, աւրել, խարդախել, իմաստակել։ -tion սօֆիսթիքէյ՛շըն, *s.* նենգում, խարդախում; 2. իմաստակութիւն։

Sophomore սաֆ՛ըմօր, *s.*(գոլէճի) Բ. տարու ուսանող, կրտսեր հոմ. -ric, -al սաֆըմա՛րիքըլ, *a.* սոփոմորական; 2. հպարտ, գոռոզ։

Soporific,-ferous սաբըր՛իֆիք, *a* քնաբեր, Թմբրեցուցիչ; ձանձրալի

Soprano սօբրա՛նօ, *s.* կանացի բարձրագոյն ձայնը, զիլ, սրիկ; 2. զլաձայն, զլերգակ, զլերգուհի։

Sorb սօրպ, *s.* սին իւվկզ ծա.

Sorcerer սա՛րսըրըր, *s.* կախարդ, վհուկ։ -ress սա՛րսըրէս, *s.* կախարդուհի, դիւթ։ -rous սա՛րսըրըս, *a.* կախարդական։

Sorcery սա՛րսըրի, *s.* կախարդանք, կախարդութիւն։

Sordid սա՛րտիտ, *a.* աղտոտ, զազիր, ցած; 2. կծծի, ընԹի։ -ly, *ad.* -ness, *s.* [նարդել, հեղձակ եր.

Sordine սա՛րտին, սօ՛րտին, *s.* ձայ-

Sore սօ՛ր, *s.* վէրք, սկրդուք, ուռեցք; 2. ցաւ, վիշտ։ =*a.* ցաւած, դիւրազգած, փափուկ; սաստիկ, կսկծագին։ =*ad.* մեծապէս, կարեվէր։ -eye. աչքի ցաւ։ -throat. փողացաւ։ -ly, *ad.* սաստկապէս, խորին։ -ness, *s.* ցաւ, կսկիծ։

Sorel սա՛րէլ, *s.* եռամեայ այծեամ; 2. Թուխ դեղին, շառագոյն

Sorghum սա՛րկըմ, *s.* քուքիմ, ղուռա (խոտ) հիլis sարղւզ։

Sorites սօրա՛յթիզ, *s.* համաբարդութիւն կուտակութիւն ոփ.

Sorrel սա՛րէլ, *a.* Թուխդեղին, շառագոյն գարաեանըզ։ =*s.* Թըթ-Թընջուկ, գառնականջ։

Sorrily սա՛րիլի, *ad.* խեղճօրէն; 2. ցաւալի կերպով։

Sorriness սա՛րինէս, *s.* տխրութիւն; խեղճութիւն, աղքատութ.

*Sorrow սա՛րօ, *s.* ցաւ, վիշտ; 2. կսկիծ, տրտմութիւն։ =*vn.* տխրիլ, ցաւիլ nr եւ Grief, Sadness.

Sorrowful -ֆուլ, *a.* տխրագին, ցաւալի, ցաւագին։ -ly,*ad.* տըրտմութեամբ։ -ness, *s.* ցաւ, վիշտ։

*Sorry սա՛րի, *a.* [for] տրտում, տխուր, տխրամած, վշտացեալ; 2. չնչին, խեղճ։ I am–. կցաւիմ, կը խղճամ։

Sort սօրթ, սօրթ, *s.* տեսակ, ցեղ; կերպ, եղանակ, ձեւ; 3. աստիճան։ =*va.* ընտրել, զատել, դասաւորել; 2. մաքրել, սակել։ =*vn.* յարմարիլ, վայլել; 2. ընկերանալ, յաջողիլ Out of–. գիրերը պակաս ոփ; վատ։ -able սօրթ՛էպըլ, *a.* յարմար, պատշաճ։

Sortie սօրթ՛ի, *See* Sally.

Sortilage. վիճակաձգութիւն։

Sorus սօ՛րըս, *s.*[*pl.*-ri-րայ] դադ բո

So-so սօ՛սօ, *a.* սանկ նանկ, միջակ

Sot սաթ, *s.* գինեմոլ, խման; 2. անմիտ, յիմար, անխելք։

Soteriology սօթիրիալ՛ըճի, *s.* փրկաբանութիւն Աչ

Sottish սա՛թիշ, *a.* ապուշ, անխելք; 2. հարբած, լըլիկ։ -ly, *ad.* ափեղցփեղ։ -ness, *s.* -ութիւն։

Sou սու, *s.*Ֆրանքին 1/20 ը, 10 բր.

Sotto voce սօ՛թթօ, *s.*մեղմաձայնեւ

Souchong -շանկ՛, *s.* սեւ չայ մը։

Sough սըֆ, *vn.* (հովը) մնչել։

Sought սօթ, *pp. of* Seek.

Soul սօլ *s.* հոգի; 2. անձ, հոգի, մարդ; 3. հիմ, հոգի։ —less սօ՛լլէս, *a.* անհոգի, անշունչ; 2. անզօր, վատ։ —winner. հոգիներ Քրիստոսի բերող՝ շահող, հոգեշահ։

Sound սաունտ, *a.* առողջ, ողջ; 2. անվթար, անթերի սաղ, սաղլամ; 3. կորովի, զօրաւոր; 4. ողջամիտ, ուղիղ; 5. լաւ, մաքուր; 6. խորին, անույշ (քուն)։ =*s.* ձայն, ձայնոււ, հնչիւն, զանգիւն, աղմուկ; 2. նեղուց (ծովու); 3. լողական փամփուշտ (ձկան); 4. վիրաչափ, մուծակ մը է։ =*va.* հնչեցնել, զարնել; 2. նշանակել, իմաց տալ; 3. (տառը) հնչել; 4. ձայն տալ, հրատարակել; 5. վիրաչափով զննել, մուծակել; 6. փորձել, քննել; 7. խորաչափել (գետ)։ =*vn.* ձայն հանել, հնչել; 2. գունդ՝ խորաչափ նետել; 3. տարածուիլ։ —ly, *ad.* —ness, *s.* —ութիւն։

Sounding սաունտ՛ինկ, *a.* հնչող, թնդական; 2. հնչուն, քաջահնչիւն (ձայն)։ =*s.* խորաչափում՝ (ծովու, գետի)։ —board. հողմարան (երգիոնի), փակուրծ։

Soup սուբ, *s.* ապուր, թան։

Soupçon սուբ՛սօն, *s.* դոյզն ինչ։

Sour սաուր, *a.* թթու, թթուած; 2. աւրուած, կծու, դառն։ =*s.* թթու, ախտ։ =*an.* թթուեցնել, թթուիլ, քացխիլ; 2. նեղել; զայրանալ։ —crout, —krout. աղջրած կաղամբ։ —ly, *ad.* —ness, *s.* —ութ.

Source սօրս, *s.* աղբիւր, արմատ, ծագում, պատճառ; 2. ակն, աղբերակն, ակունք։

Souse սաուս, *s.* աղջուր սալամուրա; 2. քացախամբ (խոզենի); 3. մխրճում, սուզում։ =*va.* աղջրել; 2. խոյանալ (թռչունը՝ որսին)։

South սաութհ, *s.* հարաւակողմ, հարաւ։ =*a.* հարաւային։ =*ad.* դէպի հարաւ, հարաւէն։ =սաուտհ, *va.* դէպի հարաւ երթալ։

South: —east. հարաւային արեւելք ֆէշիշիմէ։ —east, —eastern, —easterly. հարաւային արեւելեան։ —land. հարաւային երկիր, հարաւյինք։ —west. հարաւ-արեւմուտք լօսօս։ —west, —western, —westerly. հարաւ-արեւմտեան (հով)։ —ward սաութհ՛ըրտ, *ad.* դէպի հարաւ; 2. հարաւակողմ։

Southerly, Southern սըտհ՛ըրլի սըտհ՛ըրն, *a.* հարաւային; միջօրէական։ —most -մօստ, ծայրագոյն հարաւ։ -wood. հոտըզուենի, կնճարոյս

Southerner, South'ron, *s.* հարաւաբնակ։

Southing սաուտհ՛-, *s.* հարաւաշարժութիւն։

Souvenir սուվնիր, *s.* յիշատակ։

Sovereign սօվ՛րէն, սըվ՛րէն, *s.* վեհապետ, գերագոյն տէր՝ իշխան; 2. վեհապետ, ոսկի Ան. =*a.* վեհապետական; 2. գերագոյն, միահեծան; 3. գերազանց, բարձրագոյն։ —ty սըվրէն՛թի, *s.* վեհապետութիւն, գերիշխանութիւն։

Sow սաու, *s.* մատակ խոզ; 2. ձուլուած կոշտ երկաթ, հաստերկաթ (բարակ ձողերը pig կկոչուին)։

Sow սօ, *va.* [Sowed, Sown սօտ, սօն.] սերմանել, ցանել; 2. տարածել, սփռել; 3. բաշխել, ճապաղել։

Sower սօ՛ըր, *s.* սերմանացան։

Soy սօյ, *s.* բուսահամեմ (ձուկի)։

Spa սբա, *s.* հանքային ջերմուկ։

Space սբէյս(ը), *s.* միջոց, տեղ; 2. չափ (ժամանակի), (ժամանակա)միջոց; 3. տարածութիւն, ընդարձակութիւն, անջրպետ; 4. պատական, բացատ, տառերու կապերայ անջրպետ ապըրգին։ =*va.* (գրաշարը) տեղ՝ միջոց ձգելով շարել, բացատել ևն.

*Spacious սփէ՛յշըս, *a.* անսահման, անեզր; 2. լայնատարած, ընդարձակ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Spade սփէյտ, *s.* բահ, բրիչ պիկ; *pl.* ոլաք մաչա, ապարի թղթ. =*va.* բահով փորել։ -bone. ուսոսկր։ -ful սփէյտ՛ֆուլ, *a.* բահ մը (հող)։

Spadiceous սփէյտի՛շըս, *s.* շառատ գոյն որ և Bay.

Spadix սփէյ՛տիքս, *s.* կողր ե..

Spadille սփէտիլ՛, *s.* մարտախաղի (omber) և քառախաղի (quadrille) մէջ ոլաքի մէկնոցը թղթ.

Span սփէն, *s.* թիզ, թզաչափ [illegible], գարըշ; 2. կամարի բացուածք; 3. լար (աղեղի); 4. լայնք (նաւու); 5. զոյգ(ձի) գօշում։ =*va.* (թզով) չափել; 2. (ձին) լծել։ -long. թիզ մը (երկայն)։ -new. նորընոր։ -worm. գետնաչափ թրթուր որ եւ Canker-worm. -drel սփէն՛տրըլ, *s.* կամարի մը և վրայի հեծանի միջոցը, կամարամէջ, ճակատամէջ, եռանկիւն ճակատ շինուածոց; 2. սկսուած (կամարի)։

Spangle սփէնկ՛լ, *s.* վահանակ, զանակ բուլ։ [նիացի։

Spaniard սփէն՛եըրտ, *s.* սպա-

Spaniel -՛եըլ. *s.* սպանիկ շուն; 2. քծնող, կեղծաւոր։

Spanish սփէն՛իշ. սպանիական; 2. սպաներէն։ -bayonet. եուգենի, շուշանաներից տոհմէն ծառ մը, արմաւաշուշան որ եւ Yucca. -grass. պրտու մը, վարսենակ, կեմ որ եւ Esparto. -leather. սերեկ սախրիանի։ -brown. թխահող (ներկ)։ -fly. խարանաճանճ [illegible]։ -nut. գնչենի։

Spank սփէնք(տ), *va.* ծափ զարնել, ծափել; ապտակել։ =*vn.* սուրալ, ճեպել։ -er սփէնք՛ըր, *s.* քառասագաստ [illegible]; 2. կորիճ, խոշոր; 3. մեծաքայլ (մարդ); 4. խոշորկէկ բան; 5. նաւու յետսագաստ որ եւ Driver [illegible]. -ing սփէնք՛ին, *a.* արագընթաց, սրարշաւ; 2. զօրաւոր, սաստիկ։ -breeze. սաստիկ հով։

Spanner սփէն՛ըր, *s.* պտուտակաձիգ [illegible]; 2. թիզով չափող, քլաչափ; 3. հրացանի բլթակ [illegible]։

Span-new, *a.* բոլորովին նոր։

Spar սփար, *s.* գերան, սիւն [illegible]; 2. սպաթ (քար); 3. կռփամարտ; 4. կռուփ, զարկ։ =*va.* կռփամարտիլ; 2. կռուըտիլ, ծեծկուիլ։ -adrap, -ab սփէր՛էտրէպ, *s.* թուղթի լաթի վրայ քսուած սպեղանի, ճիճակ [illegible] որ եւ Cerecloth. [մոմը գամ։

Sparable սփէր՛էպըլ, *s.* կօշկի

Spare սփէր, *va.* խնայողութիւն ընել, խնայողութեամբ գործածել, պահել, խնայել; 2. ազատ ձգել, չտալ, խնայել (աշխատանք); 3. զանց ընել, ներել, խնայել; 4. փրկել, չթողուլ, շնորհել։ =*vn.* խնայել; 2. զգուշանալ, հրաժարիլ։ =*a.* չափաւոր, սակաւ, քիչ; 2. սակաւապէտ, աւելորդ, եղէլի; 3. փոխնորդ [illegible]; 4. նիհար, վտիտ, ազազուն։ -rib. կողիկի խորոված (խոզի)։ -room, -bed, -mast. աւելորդ սենեակ, անկողին, տեղ, կայմ։ -ly, *ad.* խնայողութեամբ։

Sparing սփէր՛ին, *a.* խնայող, կծծի; 2. ճիշդ, չափաւոր, քիչ։ -ly, *ad*

Spark սփարք, *s.* կայծ [illegible]; 2. պզտի կայծ, կայծիկ; 3. նշմարանք, նշոյլ; 4. աշխոյժ, համարձակ (սիրահար)։ =*vn.* քծնիլ, սիրաբանել։ -ist, *a.* շէն ու աշխոյժ, առոյգ; 2. հագուած շքուած։

Sparkle սփարք՛ըլ, *s.* կայծ, կայծիկ; 2. լոյս, փայլիւն, ճարճատիւն։ =*vn.* բոցափայլիլ, շողալ,

փայլատակել ; 2. կայծ արձակել ; 3. փրփրել (գինի)։ –ling սբար'քլին, *a.* շողշողուն, բոցանշոյլ, հրափայլ ; 2. փրփրող ։ *See* *Shining.

Sparry սբար'րի, *a.* արաստային, սպաթային, թերթաւոր (քար)։

Sparrow սբէր'օ, *s.* ճնճղուկ։ Mountain, tree–. փոքր ճնճղուկ մը, կայտուիկ ։ –grass. ծնեբեկ, փերփեր զուշ զօնմազ որ եւ Asparagus. –hawk. որի, բազէ ապնմաճա

Sparse սբարս, *a.* անօսր, ցանցառ ; 2. ցրուած, ցանուցիր ։ –ly, **Sparsim** սբարս'իմ, սբար'սիմ, *ad.* ցիրուցան, հոս հոն, հուսա հունա։

Spartan սբար'–, *s.* սպարտացի։

Spasm սբէզմ, *s.* ստնգամնք, կարկամ սքազմօ։ –odic, –al; Spastic սբազմօտ'իքըլ, սբէս'թիք, *a.* ստնգական, ստնգային; 2. հակաստնգական (դեղ)։

Spat սբէթ, *s.* ժժմակ; 2. թեթեւ ապտակ; 3. կռուըտուք, վէճ; 4. *pp. of* Spit. թքաւ ։

Spathe սբէյթհ, *s.* պատատ, փաթան, փաթոյթ (ծաղիկի կողքի)։

Spathal, –athed; Spathose, –thous, –thic, –thiform սբէյ'թհըլ, սբէյթհտ; սբէթհ'օս, սբէթհ'ըս, սբէթ'հիք, սբէթհ'իֆօրմ, *a.* փաթանաւոր, փաթանանման; 2. փաթանաւոր (բոյս)։

Spatter սբէթ'ըր, *va.* բծաւորել, տիղմ ցատկեցնել, ցեխոտել; 2. արատաւորել։ -dashes. հեռկ րօզլուզ

Spatula սբէթ'–, *s.* (դեղագործի) դեղադիր, խառնիչ, բահակ։ –late սբէթ'իուլէյթ, *a.* բահակաձեւ(թռչ.) 2. բահաձեւ (տերեւ)։

Spavin սբէվ'ին, *s.* ձիու կարթի ուռ, սպառան։ –ed, *a.* ճուռակեց։

Spawn սբօն, *s.* (ձկան) հաւկիթ ; 2. լակոտ, հաւկիթ քիճ; 3. ցեղ, ճետ, սերունդ; 4. շաքիլ, ջով քիճ ։ =*va.* (ձուկը) հաւկիթ ածել ; 2. յառաջ բերել, ծնանիլ ։ –er սբօ'նըր, *s.* էգ ձուկ։

Spay, *va.* կտրել (ձուարանը՝ մատակ անասունի) որ եւ To castrate; 2. եռամեայ այծեամ։

Speak սբիյք, *vn.* [Spoke, Spake; Spoken.] բերնէն խօսք հանել, խօսիլ, զրուցել, խօսակցիլ ; 2. ճառել, ատենաբանել ; 3. պաշտպանել ; 4. ձայն հանել, խօսիլ, հնչել ։ =*va.* խօսիլ, ըսել, ուղղել ; 2. ճառել, արտասանել ; 3. յայտնել ; 4. հաղորդակցիլ ն–; 5. հրատարակել։ So to–. որ ըսել է, կամ թէ։ To–out, up. պինդ ըսել ; բացէն խօսիլ։ To–for itself. ինքնայայտ ըլլալ ։ –able, *a.* խօսելի, ճառելի; 2. արտասանելի։ –ing. *s.* արտասանութիւն, ատենախօսութիւն։ –trumpet. ձայնատար, սուլիչ։

Speaker սբիյք'ըր, *s.* խօսող ; 2. ատենախօս, ատենաբան, ճառախօս; 3. ատենապետ (ժողովի); 4. գոցի գիրք, ճառատետր, ճառընտիր ։ –ship, *s.* ատենապետութ. (երեսփ. ժողովի) Անգ.

Spear սբիյր, *s.* նիզակ, գեղարդ, տէգ; 2. արձէն, շամփուր; 3. երեքժանի (ձկնորսի) զքպգքն; 4. ծղօտ, ծիղ, շիղ։ =*vn.* (ցորենը) քշել, ծառանալ, ծայր տալ ։ =*va.* գեղարդով զարնել, տիգահար ընել։ –head. գեղարդածայր։ –man. գեղարդաւոր։ –mint. անուխ մը, լեղընտրուկ։

*Special սբէշ'ըլ, *a.* մասնաւոր, առանձին; 2. ինքնուրոյն, յատուկ, ուրոյն; 3. տեսակի, տեսակային; 4. սեպհական։ –pleading. չուրանալով առարկել ։ In–. առանձին, յատկապէս, մասնաւորաբար։ –ly, *ad.* մասնաւորապէս; 2. մանաւանդ։ –ist սբէ'շըլիսթ, *s.* մասնագէտ։ –ity, –ty սբէշիէլ'իթի, սբէ'շըլթի, *s.*

մասնաւոր պարագայ, առանձին յատկութիւն; 2. մասնաւորութ․; 3. մասնագիտութիւն, մասնաճիւղ։

Specie սփի՛շի, s. հնչուն դրամ։

Species սփի՛շիզ, s. անեզական է 1. պատկեր, երեւոյթ, տեսիլ; 2. տեսակ, ազգ, ցեղ; 3. տեսակ (որ Genusի կամ Generic conception ի կհետեւի); 4. տեսակ՝ է. քո. (որ Genus սեռէ ետքը և Variety զանազանակէ առաջ կուգայ); 5. կերպարանք, ձեւ, form, figure էր․; 6. (հացի և գինւոյ հաղորդութեան մէջ) կերպարանք, տեսակ։

Specific, -al սփէսիֆ՛իքըլ, a. տեսակի մը սեպհական, յատուկ, առանձին; 2. տեսակարար (ծանրութիւն); 3. մասնաւոր (դեղ), մասնադեղ։ -ly, ad. յատկապէս։ -alness, s. առանձնայատկութ․։

Specify սփէ՛սիֆայ, va. (մանրամասնօրէն) նշանակել, ցուցակագրել, մանրամասնել։ -fication սփէսիֆիքէյ՛շըն, s. մանրամասնում; 2. մանրամասն ցուցակ։

*Specimen սփէ՛սիմըն, s. նմոյշ, օրինակ, փորձ մօտրա, մօտկ։

Specious սփի՛շըս, a. գեղեցիկ, գեղատեսիլ; 2. ճշմարտանման, անթեւեթեալ, հաւանական։ -ly, ad. բռաւի կերպարանքով; ճշմարտապէս, հաւանաբար։ -ness, s. ճշմարտակերպութ․; գեղեցկութ․։

Speck սփէք(ս), va. բծաւորել։ =s. արատ, բիծ, նիշ, չէֆէ, պէնէֆ։

Speckle սփէքըլ, s. պզտի բիծ, բծիկ, արատ, պիսակ։

Spectacle սփէք՛թէքըլ s. տեսարան; 2. թատերախաղ, հանդէս, ներկայացում; 3. pl. ակնոց կէօզլիւք։ -cled -՛թէքըլտ, a. ակնոցաւոր

Spectacular սփէքթէք՛իուլըր, a. տեսարանական, -ային; ակնոցային։

Spectator, -tress, -trix սփէք-թէյ՛թըր; եզ. -թէյթ՛րէս, -թէյթ՛րիքս, s. տեսող, զննող, դիտող; 2. հանդիսական, -դիտատես; հանդիսատեսուհի, հանդիսորդուհի։

Specter, -tre սփէք՛թըր, s. մեռելի ոգի, ուրուական; 2. ցնորք, առ աչօք տեսիլ, երեւոյթ։ -tral -՛թրըլ, a. մեռելական; 2. լուսապատկերային։ -trum սփէք՛թրըմ, s. արեւապատկեր, սեւանկար, լուսապատկեր; 2. տեսիլ, երեւոյթ։

Spectroscope սփէք՛թրօսքօփ, s. լուսադէտ, լուսապատկերացոյց։

Specular սփէք՛իուլըր, a. ցոլացիկ, հայելական։ -metal. հայելամետաղ։ -iron. հայելաերկաթ։

Speculate -՛իուլէյթ, va. խորհիլ, մտախոհ ըլլալ, խոկալ, մտածել; 2. շահադիտութիւն ընել, շահադիտել։ -tion -լէյ՛շըն, s. հայեցողութիւն, խոկում; 2. շահադիտական ձեռնարկութիւն, շահագործութիւն, շահադիտութ․; 3. տեսութիւն; կարծիք։ -tist, -tor սփէք՛իուլէյթըր, -լէյթըր, s. շահադիտութեամբ զբաղող, դրամաշահ, շահադէտ; 2. դիտող, զննող։

Speculative. -tory սփէք՛իուլէյթիվ, a. հայեցողական, մտացնին; 2 շահագործական, շահադիտական։ -ly, ad. տեսականօրէն; 2. շահադիտաբար։

Speculum -լըմ, s. հայելի, ցոլացիկ; 2. զննարան, զննակ (գործի) բժ.

*Speech սփիչ, s. խօսիլը, խօսողութիւն; 2. բառ, խօսք; 3. լեզու; 4. (գաւառա)բարբառ; 5. զրոյց, առացուածք; 6. ճառ, ատենախօսութիւն։ -ify սփի՛չիֆայ, vn. ճառախօսել; հակել, ճառատել։ -less սփի՛չլէս, a. անբարբառ, համր, անխօս, պապանձեալ։

*Speed սփիտ, va. [Sped, Speeding.] աճապարել, փութալ, վա-

դել; 2. յաջողիլ; 3. ըլլալ, ունենալ: =va. փութացնել, յառաջ վարել; 2. յաջողցնել; 3. գործը լմնցնել, անդին ղրկել: =s. աճապարելը, շտապ, արագութիւն; 2. յաջողութիւն ուղղուր: -ily, a. ճեպով, փութով: -iness, s. արագութիւն, շուտութիւն:

Speedy սփիյ՛տի, a. շուտ, արագ:

Speiss սփայս, s. նիքէլ-զաւլի հնք

Spell սփէլ, s. հմայք, դիւթութիւն, դիւթարար; 2. շրջան, կարգ, քաշիկ likilykp; 3. կարճ միջոց; 4. ձեռնտուութիւն, օգնութիւն: =va. տեղը անցնել, օգնել: -bound. թմրեալ, դիւթեալ: -word. մոգական դիւթական բառ, դիւթարար:

Spell սփէլ, an. [Spelled, Spelt] ուղղագրել; 2. հեգել, կապել (բառ); 3. (out) կարդալ, քակել, հանել: -er սփէլ՛ըր, s. հեգող; հեգարան: -ing սփէլ՛ինկ, s. ուղղագրութիւն; հեգելը, հեգ, հեգում -book. հեգարան:

Spelt, s. ցորեն մը, ճօն ափյեզ:

Spelter սփէլ՛թըր, s. ցինկ:

Spence սփէնս, s. մառան: -cer -՛սըր, s. թալմա, անտառուն մեկնոց:

Spend սփէնտ, va. [Spent, Spent] ծախսել, վատնել, սպառել, մսխել; հատցնել, կորսնցնել: =vn. ծախսուիլ, վատնուիլ, հատնիլ: -ing-money. գրպանի դրամ խարճլըղ: -thrift. շռայլ, ծախսէր, մսխող: -er սփէնտ՛ըր, s. ծախսող, խարճող; 2. վատնող, մսխող:

Spent սփէնթ, pp. of Spend. ծախսուած, վատնուած: =a. յոգնած, դադրած, ուժասպառ:

Sperm սփըրմ, s. (կենդանեաց) սերմ, արութիւն, ծողան; 2. (ձկան, գորտի) հաւկիթ, ձիկ: -oil, -aceti սփըրմէսէ՛թի, s. կիտաճարպ սըբարմաչեդ: -ary սփըր՛մըրի, s. սերմնարան մը. -atic, -al սփըրմէթ՛իքըլ, a. սերմնական: -atocele սփըրմաթօ՛սիլ, s. սերմնային անօթներու ուռում, սերմնկութիւն: -atorrhea սփըրմէթօրրի՛ը, s. սերմնակաթութիւն: -atozoids -թօզօ՛իտզ, s. մանրացուցական որդեր (որք արութեան սերմին մէջ կգտնուին և կհամարուին պատճառ բեղմնաւորութեան, սերմնակենդան):

Spew սփիու, va. դուրս տալ, փսխել; 2. արձակել, ժայթքել:

Sphacelate սֆէս՛իլէյթ, vn. փըտիլ: -tion -լէյ՛շըն, s. փտութիւն:

Sphene սֆիյն, s. սեպաքար:

Sphenoid սֆիյն՛ոյտ, սֆէ՛նոյտ, a. սեպաձեւ: =s. սեպոսկր մը.

Sphere սֆիյր, s. գնդաձեւ մարմին, գունդ; 2. գունտ, երկրագունդ, երկնագունդ; 3. պարունակ (երկնից), շրջան, երկինք; 4. շրջանակ, սահման; 5. կոչում, չափ: =va. գունդին մէջ դնել; 2. կլորել:

Spheric, -al սֆէր՛իքըլ, a. գընդաձեւ; 2. գնդական: -ly, ad. -ness, Sphericity, s. գնդաձեւութիւն:

Spher'ics, s. գնդաբանութիւն:

Spheroid. -al: -roidic. -al սֆիրոյ՛տըլ, a. գնդակերպ:

Spherule սֆէր՛իուլ, s. գնդիկ:

Sphinx սֆինքս, s. սփինքս:

Spheragistics սֆիրէճիս՛թիքս, s. կնքաբանութիւն, կնքագիտութ.:

Spice սփայս(տ). s. համեմունք, բոյխճայք պահար; 2. հոտ, նշան, համ: =va. համեմել: -ry սփայ՛սըրի, s. համեմեղէնք; 2. համեմատուփ:

Spicer սփայ՛սըր s համեմավաճառ

Spick սփիք, s. գամ -and span new. նորանոր տես Bran-new.

Spicula սփայ՛քիուլէ, s. հասկիկ ք.; արդնիկ մը. -cule սփայ՛քիուլ, s. հատիկ, սուր ծայր, գեղարդիկ: -cular սփիք՛իուլըր, a. գեղարդա-

ձեւ, սրածայր ։ –culate սբէք՛եօ-լէյթ, va. ծայրը սրել, սրցնել։

*Spicy սբայ՛սի, a. համեմային; 2. կծու, բարկ, սուր։

Spider սբայ՛տըր, s. սարդ, մոմուկ; 2. տապակ, պտուկ ։ –crab. ծովասարդ, սարդխոյնկ nr եւ Sea-spider. -monkey. թերբատ (կապիկ)

Spigot սբիկ՛ըթ, s. խցան, խից.ք (տակառի ծակի, ծորակի) բլգաձ։

Spike սբայք(տ), s. մեծ գամ, հեղոյս; 2. բեւեռ, ցից; 3. ծիլ ևն; 4. (ցորենի) հասկ պաշազ; 5. հուսամ ևն. =va. հեղուսել, բեւեռել; 2. ցից ցից տնկուիլ, ցցուիլ ։ –let սբայք՛լէթ, s. հասկիկ։

Spikenard սբէք՛նէրտ, s. նարդոս

Spiked, Spiky սբայքտ, սբայք՛ի, a. ժանեւոր, սրածայր ։

Spile սբայլ, s. խցան, բոյթ (տակառի ծակի), բութունճ; 2. ցից, խեչակ գազրգ որ և Pile.

Spill սբիլ, va. [Spilled, Spilt.] թափել, հեղուլ; 2. կորոնցնել=vn. վազել, հոսիլ; 2. վատնուիլ, կորսուիլ ։ =s. փայտէ ցից գազրգ; 2. երկաթէ ձողիկ, ճաղ, ճաղակ; 3. խից.ք բլգաձ; 4. (փայտի թուղթի) տաշեղ, բռնկցնելիք։ -water. անց, փոս (գետոց), ջրանց ։ To–a sail. հովը պարպել։

Spin սբին, va. [Spun] մանել, հիւսել; 2. (out) երկնցնել, տարածել; 3. դարձնել; 4. բացատրել, երկնցնել; 5. վատնել, կորոնցնել։ =vn. (դերձան) մանել, ոլորել; 2. դառնալ, պտուտքիլ; 3. (մետաքս) գործել, յարդարել։

Spinach, Spinage սբին՛էճ, s. սպանախ, շոմին ապանաq։

Spinal սբայն՛ըլ, a. ողնայարի, ողնայարային։ –cord. ողնածուծ։ –column. ողնայարի սիւն։

Spindle սբին՛տլ, s. իլ, իլիկ իյ; 2. գուրպիճաղ, ճաղուկ, գուլպայի շիշ; 3. առնակ, լիսեռ splikliy; 4. կոնիկ, իլ (ժամաց.) միլ; 5. ծիղ, կոթ, ցողուն։=vn. երկայնքին քշել ևն. –legged, –shanked, –shanks, –leggs. երկայնասրուն (մարդ) ։ –shaped. իլաձեւ։

Spine սբայն, s. ողնայար, ողն olinıryu; 2. փուշ (բոյսի, տերեւի)

Spinel, –nelle սբայ՛նէլ, սբէնէլ՛, s. շիկաքար հն+.

Spinet սբինէթ՛, s. կիթառաւիղ։

Spiniferous սբայ՛-, a. փշաբեր։

Spinner սբին՛ըր, s. մանող, հիւսող, մանուհի; 2. սարդիսիկ, մոմուկ։ –et սբին՛ըրէթ, s. մոմուկի մանելու գործարան, սարդիս, թելահան։

Spinning սբին՛էն, s. ոլորում, հիւսք։ –jenny. մանելու մեքենայ։ –mill. մանարան։ -machine, frame, –wheel. ջահրակ, մանոց ákhrk։

Spinose,-nous սբայ՛նըս, a. փշոտ –osity -նօս՛էթի, s. –ութիւն ։

Spinster սբին՛ստըր, s. մանուհի, մազման; 2. անամուսին, ամուրի կին, աղապ էր.

Spiny սբայն՛ի, a. փշուտ, փշալից; 2. կնճռոտ, փշոտ; 3. փշային։

Spiræa -՛րէէ, s. մարգագաշխոյ ևն.

Spiracle սբայ՛րէքլ, s. պարուբաբերան, վտառ. ծակոտի, շնչահան; 2. ծակ nr եւ Aperture.

Spiral սբայր՛ըլ, a. ոլորաձեւ, պարուրաւոր, գալարաձեւ, ոլորապտոյտ, պարուրաձև։ =s. ոլորտագիծ, պարոյր և. –ly, ad.

Spirant սբայ՛րէնթ, s. հագագային, թաւ (տառ՝ ֆ, վ, ղ, խ)։

Spire սբայր, s. սրածայր զանգակատուն, աշտարակ; 2. ծիլ (ցորենի), ծղօտ; 3. պարոյր, պարուրագիծ և; 4. պարոյր, ոլոր; 5. օձապտոյտ խարխափ, պարոյր; 6. ոլորա–

ծոյ մաս անկոց, պարոյր; 7. պարուրաձև ժժմակ, պարուտ ։ =vn. ծլիլ (թրջած գարին)։

Spirit սբիր'իթ, s. շունչ, կեանք; 2. աննիւթ էակ, հոգի; 3. ուրուական ոգի խօրթլագ; 4. շնորհք, ոգի (մարգարէութեան); 5. խելք, հանճար, սրամտութիւն; 6. կարծիք, սկզբունք, ոգի; 7. իմաստ, ոգի, միտք; 8. pl. ոգի, ալքոհոլ սբիրթօ։ =va. ոգեւորել, քաջալերել, խրախուսել; 2. (away) քաշել, վտարել, չնթել։ Holy—, The Spirit. Հոգին սուրբ։ —of wine. ալքոհոլ, ոգի։ —ism, s. ոգեխօսութիւն, ոգեհարցութիւն ։ —ist սբիր'իթիսթ, s. ոգեհարցուկ, ոգեհարց։

Spirited սբիր'իթէտ, a. եռանդուն, աշխոյժ; 2. մտացի, ուշիմ; 3. սրտոտ, կրակոտ ։ —ly, ad. քաջութեամբ; 2. աշխուժիւ։

Spiritless, a. անզօր, տկար, վախկոտ։ —ly, ad. —ness, s.

Spiritous սբիր'իթըս, a. ոգենման, ոգեղէն; 2. զուտ, մաքուր; 3. ոգեղէն, աշխոյժ; 4. ոգելից, ցնդական։

Spiritual սբիր'իթիուըլ, -չուըլ, a. անմարմին, աննիւթ, հոգեղէն; 2. հոգեկան, մտաւոր; 3. ներքին, բարոյական; 4. կրօնական, հոգեւոր; 5. եկեղեցական (տաճար, խնդիր); 6. աստուածային սուրբ։ —ism սբիր'իթիուըլիզմ, s. հոգեւորութիւն; 2. հոգեպաշտութիւն ֆէլ; 3. ոգեհարցութիւն ։ —ist -ըլիսթ, s. հոգեպաշտ ֆէլ; 2. հոգեւոր մարդ; 3. ոգեհարց ։ —ity սբիրիթիուէլ'իթի, s. հոգեղինութ.; 2. աննիւթականութիւն։ —ly սբիրիթ'իուըլլի, ad. հոգեպէս, հոգւով, հոգեւորապէս ։

Spir'itualize -չուըլայզ, va. հոգիացնել; հոգեկանել; հոգեւորել։ —zation -'զէյշըն, s. հոգեկանացում։

Spirituous սբիր'իչուըս, a. ոգելից, ալքոլաւոր (ըմպելի)։

Spirula սբիր'ուլա, s. փափկամորթաց ազգ մը, պարուրախեցի։

Spiro'meter, s. շնչաչափ գ.

Spirt սբըրթ, an. բխիլ, ցայտել; 2. ժայթքել, ցնցղանալ, ցատքել; 3. արտացայտել, դուրս ելլել ֆըշգըրմագ; 4. բըղխիլ ։ =s. ցատկելը, ցայտում, ցայտ, ջրցայտ, ցնցուղ, բխում ֆըշգըրմա; 2. յանկարծական ճիգ, թափ, վազք, ջանք ֆըրլամա։

Spiry սբայ'րի, a. ոլորուն; բըրգաձեւ, սրածայր։ [թանձրութ.։

Spissitude սբիս'իթիուտ, s.

Spit սբիթ, s. շամփուր շիշ; 2. ցամաքի լեզու ուչի; 3. շողիք, լորձունք, թուք; 4. բահ մը (լեցուն, խորունկ)։ =va. շամփուրի զարնել, շամփրել, մխել; 2. ցայտեցնել, թուցնել; [at] թքնել, թուքնետել։ —fire. արիւնարբու, վայրագ։ —ter սբիթ'ըր, s. շամփրող; 2. լորձնոտ; 3. մատաղ եղջերու ։ —tle սբիթլ, s. շողիք, թուք։ —toon սբիթթուն', s. թքաման։

*Spite սբայթ, s. ատելութիւն, քէն, ոխ։ =va. ատել, չսիրել, անարգել, չարախօսել։ In—of. չնայելով, հակառակ ։ —ful սբայթ'ֆուլ, a. քինայոյզ, ոխակալ, ոխերիմ։ —ly, ad. —ness, s.

Splash սբլէշ(թ), vn. (ջուր) ցատկել, ժայթքել; 2. ծփծփիլ։ =vn.(տիղմ) ցատկեցնել; 2. ջուրին զարնել։ =s. տղմի ցայտուք, տիղմ։

Splashy սբլէշ'ի, a. տղմաթուրմ։

Splay սբլէյ, va. (ուսը) խախտել։ =a. տարածուած, շրջած։ =s. շեղ դրանդի։ —foot, —footed. թիւրասրունք։ —mouth. լայնբերան։

Spleen սբլին, s. փայծաղ տալագ; 2. բարկութիւն, մաղձ; 3. մելա-

մաղձութիւն ։ —wort, սեւ ատհմի ծարխոտոց, խտուր։ -ish, Spleeny սփլին'իշ, սփլին'ի, *a.* մելամաղձոտ, դիւրագրգիռ։

Splendent սփլէն'տէնտ, *a.* փայլուն, պայծառ; 2. շքեղ, երեւելի։

Splendid սփլէն'տիտ, *a.* փայլուն, պերճապայծառ, շքեղաշուք, շողշողուն; 2. շքեղ, երեւելի։ -ly, *ad.*

Splendor -'տըր, *s.* պայծառութիւն, շքեղութ.; 2. շուք, մեծութ.

Splenetic սփլէն'էթիք, *a.* սեւամաղձոտ; 2. փայծաղային։

Splice սփլայս(տ), *va.* (չուաններու) ծայրը իրար հիւսել, ծայրահիւսել; 2. իրար անցնել (երկու տախտակ), զօդել, միացնել։ =*s.* հանգոյց kել եkrի, ժայրահիւսում; 2. զօդում, միացում; Scarfing. To —the main-brace. օղի մը խմել։

Splint, Splinter սփլինտ', -տ'ըր, *s.* փայտաշերտ, բեկոր, կտոր, շերտ; 2. ոսկրակալ (փայտ) վէր.=*va.* կտորած ը տախտաւանդել վէր; 2. շերտ շերտ յօշուիլ։ -tery սփլին'տըրի, *a.* փտած, կտրած; 2. շերտանման։

Split սփլիտ, *va.* [Split] ճեղքել, պատռել; 2. ճաթեցնել, պայթեցնել; 3. բաժնել, զատել։ =*vn.* ճեղքիլ; 2. (խնդալէն) ճաթիլ; 3. կտրտուիլ; 4. ըսել, յայտնել (գաղտնիքը)։=*s.* ճեղք, ճեղքուած; 2. բաժանում, պառակտում։ To — the hair. մազը մազէն զատել, բըծախնդիր ըլլալ։

Splut'ter, *s.* լփռտալ, թուք ցատկեցնել; 2. (գրիչը) ճզռտալ, մելան ցատկեցնել։ =*s.* ժխոր։

Spoil սփօյլ, *va.* [one *of* something] յափշտակել, կողոպտել; 2. եղծանել, կորսնցնել; 3. աւրել, խանգարել։ =*vn.* երես հանել, աւրել; 2. աւրուիլ, խեղդըճնալ (տղան); 3. (կերակուրը) աւրուիլ, թթուիլ, (անուշը) զուիլ։ =կողոպուտ, աւար; 2. կողոպտելը; 3. եղծում, խանգարում։ -er սփօյլըր, *s.* աւարառու, յափշտակիչ; 2. եղծիչ։

Spoke սփօք, *imp. of* Speak. =*s.* անուամատ. ճղուղ; 2. սանդղի մատ; 3. անուարգել է. -shave. քերիչ rklish ։ -'sman սփօքս'մըն. բերան (ժողովի), թարգման, փոխանորդ։

Spoken սփօքն, *p. a.* խօսուած։

Spoliate սփօ'լիէյտ, *va.* կողոպտել, յափշտակել։ -tion սփօլիէյ'շըն, *s.* մերկացնելը, զրկում, կողոպտելը, կողոպուտ; աւարառութիւն

Spondee -'տի, *s.* երկու երկարներէ կազմուած չափ յունակ. և լատ. ոտանաւորի, համբոյր։

Spon'dyle, *s.* ողն, ողնոսկր։

Sponge սփընճ, *s.* սպունգ սիւնի-կեր; 2. պնակալէզ, տզրուկ; 3. փարտող (թնդ.) գէն; 4. քացխած խմոր։ =*va.* սպունգով սրբել, մաքրել, աւրել; 2. փարտել (թնդ.)։ =*vn.* սպունգի պէս ծծել; 2. հացկատակել, շահել; 3. խմորը ծակոտկիլ։ -ging-house. պարտականի բանտ։

Sponger սփընճ'ըր, *s.* պնակալէզ։

Spongy սփընճ'ի, *a.* սպնգային, սպնգանման; 2. ծակոտկէն; ծծող; թաթախուն։ -giness, *s.* -ութիւն։

Spon'sal, *a.* հարսանեկան։

Spon'sion, *s.* երաշխաւորութ.։

Sponsor սփան'սըր, *s.* երաշխաւոր; 2. կնքահայր, կնքամայր։

***Spontaneous** սփանտէյ'նիըս, *a.* ինքնամատոյց, յօժարամիտ; 2. ինքնաբեր, -ծին, -բուխ, -կամ; կամաւոր; 3. ինքնաբոյս(տունկ)։ -ly, *ad.* ինքնին; 2. ինքնաբերաբար, կամաւ; 3. ինքնայորդոր։ -ness, -taneity սփանտէնի'էթի, *s.* ինքնակամութ., ինքնաբերութ., յօժարակամութ.։

Spontoon սբօնթուն՛, *s.* սլլախ տէգ, սուսանակ, մրկուն գին.

Spool' սբուլ՛, *s.* թելոց մասուրա

Spoom', *vn.* հովէն քշուիլ նւ.

Spoon սբո՛ւն, *s.* դգալ; 2. դըգալել, դգալով ուտել: —bill. դըգալկտուց թռ. —ful. դգալ մը (լեցուն); քչիկ մը: —meat. ջրի կերակուր: —ey սբունէ, *a.* ապուշ, յիմար

Spore սբօր, *s.* սերմնիկ (փիլունցի, պտերու՝ տերեւներուն կռնակը), թուրծ:

Sporadic, -al սբարէտ՛իքըլ, *a.* ցանցառ բէֆրիւֆ, ցիրուցան:

Sport սբօրթ, *s.* խաղ, զբօսանք; խաղալիկ; 2. կատակ, ծաղր; 3. (դըսի՝ բաց տեղի) խաղ, զուարճութիւն, որս, ձիարշաւ, ձկնորսութիւն, զբօսական արշաւ, սբօրդ: =*va.* զուարճացնել, զբօսցնել; 2. խաղալ, ներկայացնել; 3. հագնիլ, գործածել: =*vn.* հեռու ըլլալ, ծաղրել; խաղալ, զուարճանալ: —er, —sman սբօրց՛մըն, *s.* որսասէր, զբօսասէր, արշաւասէր, սպորտասէր: -ful, -ive սբօրթ՛իվ, *a.* խաղասէր, զբօսասէր, սբօրդասէր, զուարթ; 2. իբրեւ կատակ:

Spot սբաթ, *s.* արատ, բիծ, կեղտ; 2. տեղ, վայր; 3. պիսակ: =*va.* արատաւորել, բծաւորել: On the—. անմիջապէս: —less, *a.* անբիծ, անարատ, մաքուր: —ted, —ty սբաթ՛էտ, սբաթ՛ի, *a.* պիսակաւոր, արատաւոր: —fever. ժանտատենդ բիֆօ:

Spottiness սբաթ՛ինէս, *s.* բծաւորութիւն:

Spousal սբաուզ՛ըլ, *a.* հարսանեկան, ամուսնութեան; 2. պսակի; 3. *pl.* հարսանիք:

Spouse սբաուզ, *s.* հարս; փեսայ: —less, *a.* ամուրի, անամուսին:

Spout սբաութ, *s.* խողովակ, փող, փողրակ; 2. բերան, կտուց (թորանոցի): =*vn.* բխիլ, ցայտել, վազել; 2. ճառատել, խօսիլ: =*va.* վազցնել:

Sprain սբրէյն, *vn.* ոտքը ոլորել յուրգուշմագ: =*s.* (ոտքի) գելում, յօդագալար, գալարում:

Sprat սբրէթ՛, *s.* տառեխի նման ձուկ մը, տառեխիտ:

Sprawl սբրօլ, *vn.* տարածուիլ, երկննալ, պառկիլ; 2. թաւալիլ:

Spray սբրէյ, *s.* ոստ, բարունակ; 2. ծովու փրփուր, շիթիկ; 3. ջուր; 4. ճղիկ:

Spread սբրէտ, *va.* [Spread, Spread] տարածել, բանալ, լայնցընել, երկնցնել; 2. պարզել, փռել; պատրաստել; 4. հռչակել, հրատարակել; 5. ցանել, սփռել; 6. վարակել: =*vn.* տարածուիլ, ծաւալիլ; 2. ընդարձակիլ, ցրուիլ; 3. խօսուիլ, հռչակուիլ: =*s.* բացուիլը; 2. տարածութիւն, սփիւռ; 3. խնճոյք, սեղան; 4. վերմակ (անկողինի); 5. լաթ, փռոց (սեղանի):

Spree սբրի՛, *s.* կերուխում:

Sprig, *s.* ոստ, ճղիկ; 2. ոստազարդել: —gy սբրիկ՛ի, *a.* ոստալից:

Spright սբրայթ, *s.* ոգի, երեւոյթ: —less, *a.* սառկած, թոյլ, ապուշ: —ly, *a.* կայտառ, առոյգ, աշխոյժ: —liness, *s.* —ութիւն:

Spring սբրինկ, *vn.* [Sprung; Sprang] ոստնուլ, ցատկել, նետուիլ; 2. զարնուիլ, ծռիլ; 3. բըղխիլ, ելլել, ծագիլ, սերիլ, ըլլալ, յառաջ գալ; 4. բուսնիլ, քշել, ընձիւղել: =*va.* ցատկեցնել, վերցընել (որսը); 2. պայթեցնել, նետել (ական); 3. ճաթեցնել, ճեղքել: =*s.* գարուն; 2. աղբիւր, ակն; 3. զսպանակ եայ, մղանակ; 4. ոստում, թափ, առաձգութիւն; 5. ընդոստում, ցատկելը; 6. սկիզբ, պատճառ, արմատ: To—back. ետ զարնել՝ ցատկել: To—forward, in, out, up. յառաջ՝ ներս՝ դուրս՝ վեր

ցատկել: To—on. վրան յարձակիլ: —halt. (ձիու կարթի) մակուռ: —head. աղբերակն ջուրի, ակ: -lock. մղան փականք: -wagon. մղանակ եայլը առապա:—tide, —time. գարուն

Springer սբրինկըր, s. ցատկող, որոր վերցնող, հետապնդող (շուն); 2. նորատունկ; 3. մայթ ծ.

Springy սբրին'կի, a. առաձգական, ճապուկ; 2. մղանաւոր եայլը; 3. ջրաբբի; 4. թաց; 5. սպնդայինն —giness, s. -ութիւն:

Sprinkle սբրին'գըլ, va. ցանել, ցանցնել; 2. սրսկել, ցրցնել, ցօղել; 3. սերմանել, սփռել, նետել: =vn. (անձրեւը) վրայել, ցանցնել, սրսփիլ: =s. սրսկում, ցօղում; 2. (անձրեւի) սրսփուք: —ling սբրին'գլին, s. քիչ մը տեղատարափ; 2. կտոր մը, պուտիկ մը, քչիկ մը; 3. կաթիլ մը:

Sprinting սբրին'թին, s. (կարճ) ընթացախաղ, արշաւախաղ, վազելը որ եւ Sprint-race.

Sprit սբրիթ, s. (նաւու) ցռկակայմ; 2. նործիլ, ջախջ, ուղէշ: =vn. ծլիլ, բուսնիլ, պտկիլ, ցցուիլ: -sail. ցռկակայմի առագաստ, ցռուկառագաստ ճիվլացա եկղֆեմի.

Sprite սբրայթ, ոգի, ուրուական:

Sprout սբրաութ, vn. քչել, ծլիլ: =s. ծիլ, ընձիւղ, ուղէշ որ եւ Sprit; 2. կաղամբ որ եւ Colewort.

Spruce սբրուս, a. հագուած, շքուած, կոկուած: =an. հագուիլ, սգուիլ: =s. եղեւնին ազ չամ: —beer. եղեւնակաակ: —ly, ad. պճնազարդ: —ness, s. պճնիլը, պճնում:

Spry սբրայ, a. կայտառ:

Spud սբըտ, s. թեթեւ բրիչ մը, խարխարակ; 2. պզտի՝ կարճ բան:

Spume սբիում, s. փրփուր: =va. փրփրալ, -իլ: —scence. փրփրում:

Spumous, -my սբիու'մըս, սբիու'-մի, a. փրփրանման, -լից, -դեզ:

Spun սբըն, pp. of Spin.

Spunge սբընճ, See Sponge.

Spunk սբընք, s. աբեթ, գայլ; 2. հուր, խանդ, ոգի: -ky, a. ոգեւորեալ:

Spur սբըր, s. խթան մանմուզ; 2. (աքլորի) բիտ; 3. հանդիպադօտի (լերան); 4. բիտ, արմատ բ.ն. 5. գրգիռ, մղում; 6. սրածայր շինուած, քիթ; 7. (կամրջի սեան) մայթ =an. խթել, մղել; 2. գրգռել, մտրակել; 3. աճապարել: —gall. խթանի՝ մեսաքի վէրք: —wheel. ճակատի անիւ մ.ի.

Spurge սբըրճ, s. քաիկան բ.ն.

Spurious սբիու'րիըս, a. անհարազատ, կեղծ; 2. պոռնկորդի: —ly, ad. —ness, s. -ութիւն:

Spurn սբըրն, va. ոտքով զարնել, աքացել; 2. մերժել, արհամարհել: =vn. կից զարնել: =s. մերժում, արհամարհանք:

Spurred սբըրտ, a. խթանահար; 2. խթանաւոր; 3. բտաւոր բ.ն.

Spurt, Spirt սբըրթ, va. ցայտել ֆրշգըրմագ: =s. ցայտում, ցայտուք

Sputter սբըթ'ըր, vn. թուք ցատկեցնել, լփռտալ; 2. (պատրոյգը) ցոցատել, սուլել: =s. շողիք, դուք:

Squab սքուապ, a. անփետուր; 2. յաղթանդամ; 3. խոշոր, կոշտ: =s. աղաւնիի ձագ; 2. բազմոց, ախոռ: —bish, —by սքուապ'պիշ, սքուապ'պի, a. գիրուկ:

Squabble սքուապըլ, va. կռուիլ, կռուըտիլ, կզուիլ; 2. (գրերու շարքը) խառնակիլ: =s. կռիւ, կռուըտուք, կզուըտուք:

Squad սքուատ, s. դասակ (տասնապետի տակ); 2. գունդ: —ron սքուատ'րըն, s. նաւատորմ, նաւախումբ; 2. հեծելախումբ, խումբ popåու. եախos սիւվարի պկօղիւյիւ

Squalid սքուալիտ, s. աղտոտ,

կեղտոտ, հոտած։ -ly, *ad.* -ness, ity, Squalor սքուալիտ՛իթի, սքուէյլըր, *s.* -ութիւն, գարշահոտութ.

Squall սքուօլ, *s.* աղմուկ, գոռում, գոչում; 2. փոթորիկ։ =*va.* աղմկել, պոռչտալ։ -er -օլըր, *s.* պոռչտան, աղմկիչ։ -ly, *a.* փոթորկայոյզ, փոթորկալից։

Squaloid, *a.* շնաձուկի պէս։

Squamose'. -mous սքուէ՛յմըս, *a.* թեփոտ, թեփոտալից։

Squander սքուօն՛տըր, *va.* վատնել, ցրուել; 2. մսխել, ուտել։

Square սքուէէր, *a.* քառակուսի; 2. ուղղանկիւն; 3. ուղիղ, արդար, շիտակ։ =*s.* քառակուսի, քառանկիւն; 2. ձեւոց, զեւայ գօնիա; 3. պողոտայ, հրապարակ մէյտանը; 4. չորեքկուսի դունդ, քառեակ գէն; 5. հաւասարութիւն, ուղղութիւն։ =*va.* քառակուսել; 2. ուղղել, շիտկել; 3. յարմարցնել, կանոնաւորել; 4. ինքնիրմով բազմապատկել, ինքնապատկել։ =*vn.* յարմարիլ, պատշաճիլ; 2. կափամարտի պատրաստուիլ։ To-the circle. բոլորակին մակերեսը չափել։ To-yards կայմերը շտկել։ On the-, upon the-. բացէ ի բաց; 2. ուղղամիտ։ -measure. մակերեսի չափ։ -rigged. քառակուսի (առագաստ)։ -ly, *ad.* քառակուսաձեւ, քառեկաձեւ։ -ness, *s.* քառակուսութիւն։

Squash սքուօշ, *va.* ճզմել, ճըմլել, ճնշել, կոխել (խաղողը)։ =*s.* ճմլում, ճզմելը, ճնշում; 2. կակուղ բան; 3. կոտ, դդում պալ գապաղը; 4. անկում (կակուղ՝ ծանր բանի մը); 5. (կակուղ բաներու) ընդհարում։

Squat սքուօթ, *vn.* կկուզ նստիլ, պպզիլ, կկզիլ; պահուըտիլ, պուպուզիլ (կաքաւը); բանակալել (հողը)։ =*s.* կկզելը, պպուզ։ =*a.* կկուզ, դողդղացող; կարճ հաստ (մէրմակ); 2. կուճատ, կլոր։ -ter, *s.* բռնի հողակալ (յԱմերիկա); 2. խաշնաբոյծ, արջառաբոյծ (յԱւստրալ.)։

Squaw սքուօը, *s.* հնդկուհի Ամ.

Squeak սքուիք, *vn.* ճղալ, ճռւալ։ ճռնչել; 2. ճռինչ, սրինչ, խխնչիւն

Squeal, *vn.* պոռչտալ; 2. զռալ, խռնչել։ =*s.* զռինչ, խռնչիւն։

*Squeamish սքուի՛միշ, *a.* սիրտը՝ ստամոքսը խառնուող, փափուկ; 2. դժուարահաճ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Squeegee սքուիճի՛, *s.* քերոցն-

Squeeze սքուիզ, *va.* ճնշել, ճմլել, սխմել, քամել; 2. հրել, մղել, նեղել; 3. խոթել, թխմել։ =*vn.* հրմշտկելով մտնել, խռնուիլ, սխմուիլ; 2. (մուշտակի) փաթթըւիլ, պլորուիլ։ =*s.* սխմելը, նեղմում, ճմլում; 2. խռնում, խճողում; 3. ամբոխ։ To-through. հրել, մղել։ To get a-. սխմուիլ, խռնուիլ։

Squelch', *va.* ճմլել, ճզմել։

Squib սքուիպ, *s.* փամփուշտ, պայթակ ֆիշէկ; 2. հեգնութիւն։

Squill սքուիլ, *s.* վայրի սոխ, մկնոխ ասա սօղանը; 2. սկիլա, ծովսոխ է; 3. խառնիճ (միջատ)։

Squint, *a.* շլակն, շիլ շաշի։ =*s.* շլակնութիւն, շլութիւն։ =*va.* ծուռ՝ շիլ նայիլ; 2. կասկածիլ։ -eye. շիլ աչք։ -eyed. շլակն, շիլ, ժղալ, շղալ։

Squire սքուայր, *s.* զինակիր, շքադիր (ասպետի); 2. պարաւոր, պարառու (պարուհի տիկինի մը կամ օրիորդի մը) գավալիէ; 3. տէր (դատաւոր), պարոն (փաստաբան, կալուածատէր)։ =*va.* իբրեւ շքադիր՝ զինակիր՝ պարառու հետեւիլ (պաշտպանութեան համար), ընկերակցիլ։ -en սքուայրի՛ն, *s.* գեղացի ազնուական։

Squirm սքուըրմ, *an.* սողալ, սո-

ղօնկիլ; 2. շուլլուկիլ: [սըլմճակ:

Squirrel սքուըր'էլ, *s.* սկիւռ

Squirt սքուըրթ, *va.* ջրցանել փըշզըրիմաք : =*s.* շուատահոս գետակ; 2. փող. գրեխ, ջրցան:

Stab սթէպ, *va.* խոցել, զարնել, ծակել; 2. մեռցնել; 3. բամբասել: =*vn.* (սրով) զարնել: =*s.* խոց, վէրք; 2. դաշունահարութիւն: -ber, *s.* դաշունահար:

Stabat Mater սթէյպէթ մէյ'թըր, *s.* կայր առ խաչին (Մարիամ). երգ լատին եկեղեցւոյ, որուն առաջին տողը այս բառերով կսկսի:

Stable սթէյ'պլ, *s.* ախոռ, գոմ, բունէծ, փարախ: =*va.* ախոռը դնել; 2. բնակիլ: =*a.* հաստատ, կայուն; 2. մնացական, դիմացկուն, մնայուն; 3. անփոփոխ, անշարժ; 4. տեւական, զօրաւոր: –boy, –man. ձիադարման: –ness, –bility. *s.* -ութիւն: –ly սթէյպ'լի, *ad.*-կերպով, –ling սթէյպ'լին, *s.* ձիարուծութ.; 2. գոմադադար, ախոռ:

Staccato -քա'-. որոշ, զատ եր.

Stack սթէք(թ), *s.* օրան, դէզ (խոտի); 2. շեղջ, թեղ, դադիշ (ցորենի) եղըղըն; 3. ծխանի շարք; 4. ծխան պանա (վայրաշարժի): =*va.* դիզել, կուտել, բարդել: –stand. նեցուկ: –of arms. զինախուրձ, զինաշեղջ: [իւղ):

Stact սթէքթ, *s.* ստաշխ (հոտ,

Staddle սթէտ'լ, *s.* նեցուկ, մուրճակ; 2. փայտահատութեան ժամանակ անտառի մէջ պահուած մատաղատունկ ծառ, հարատ, պահծառ; 3. անտառի ծառ:

Stadium սթէյ'տիըմ, *s.* [*pl.* -dia -'տիէ] 185 մեդրնոց ուղեչափ մը, ասպարէզ հ. ժ; 2. արշաւ, ձիարշաւ, ընթացախաղ որ եւ Race, -course; 3. մրցարան, արշաւատեղ, մղատրոն; 4. պահ, շրջան մը.

Stadtholder սթէտ'հօլտըր, *s.* նախագահ, կառավարիչ (հին Հոլանտայի); 2. փոխ-կուսակալ:

Staff սթէֆ, *s.* [*pl.* Staves սթէյվզ, Staffs սթէֆս] ցուպ, գաւազան; 2. լախտ, բիր սօպա; 3. նեցուկ; 4. հիմայն, սանդուխ եր; 5. գաւազան (իշխանութիւն); 6. դրօշաձող, սիւն ն-; 7. [*pl.* Staffs սթէֆս] սպայակոյտ; 8. սպայի հետեւորդ մայէր; 9. աշխատակիցներու խումբ, խմբագիրք, օգնականք:

Stag սթէկ, *s.* եղջերու, արու եղնիկ որ եւ Red deer. մատակն է Hind եղնիկ (որ կոտոշ չունի):

Stage սթէյճ, *s.* սարաւանդակ, լաստակերտ խաֆէշէ; 2. բեմ, թատր; տեսարան, թատերաբեմ, թատրոն, թատերգութիւն; 3. կառատուն; 4. ձիարձակարան; 5. օթեւան, իջեւան զօնագ; 6. աստիճան, վիճակ; 7. ճեպակառք, պնդակառք մէնզիլ: –coach. ճեպակառք: –driver. սուրհանդակ: –play. թատերախաղ: –struck. դերամոլ, դերասանութեան մոլի, թատերասէր:

Stager սթէյճ'ըր, *s.* փորձառու, եփած; 2. ճեպակառքի ձի մէնզիլ պէյկիրի:

Stagger սթէկ'ըր, *vn.* երերալ, դողդոջել, դեդեւիլ, դողդղալ; 2. տատանիլ, երկմտիլ: =*va.* դողացնել, երերցնել: =*pl.* գլխու պտոյտ, դանդաչանք (ձիու): –ingly սթէկ'կըրինկլի, *ad.* դողդղալով:

Staging սթէյճ'ին, *s.* լաստակ խաֆէշէ; 2. սուրհանդ. ճանբորդութ.

Stagnant սթէկ'նէնթ, *a.* անշարժ, մնացած, լճացեալ; 2. անգործ: –nancy, –nation սթէկնէյ'շըն, *s.* -ութիւն: [անգործ կենալ:

Stagnate սթէկ'նէյթ *vn.* անշարժ

Staid սթէյտ, *imp. of* Stay. =*a.* ուշիմ, խոհեմ, լուրջ, հանդարտ:

-ness. s. -ութիւն, խոհեմութիւն։

Stain ստէյն, s. բիծ, արատ։ =va. բծաւորել, արատաւորել, ներկել։ -ed ստէյնտ, a. ներկուած։ -less. a. անարատ, անբիծ; մաքուր։

Stair ստէր, s. աստիճան ոտք; 2. սանդղայ, սանդուխ, սեամ, շեմ։ Pair of-s. սանդղաշարք։ Up-s. վերը։ Down-s. վարը։ -case. սանդղամաս (տան); սանդուխ։ -way. (դրան առջեւի) սեմք, շեմ։

Stake ստէյք(տ), s. ցից գաւազ; 2. նշանաձող; 3. ցցահարութիւն, մարտիրոսութիւն; 4. գրաւ։ =va. ցիցերով պատել, ցից զարնել; 2. գրաւ դնել, վտանգել։ At-. վտանգեալ։ -holder. գրաւադիր։

Stalactite ստէլէք'տայտ, s. (քարայրներու առաստաղին վրայ ջուրին կաթիլներէն կազմուած) շթաքար։ -tic, -al: -titic, -al ստէլէք'տիքըլ, ստէլէքտիտ'իքըլ, a. շթաքարային։ -mite ստէլէկ'մայտ, s. (քարայրներու յատակին վրայ ջուրին կաթիլներէն գոյացած) պտկաքար։

Stale ստէյլ, a. օթեկ, պայաթ; հին, անպիտան։ =s. հին, լճացած գարեջուր; կովմիզ, ձիու միզ; գոզ։ =vn. (ձին) միզել գաշակմամբ։ -mate. չէզոքութիւն շահի (ի ճատրակի)։ -ness, s. հնութիւն, օթեկութ.։

Stalk ստօք(տ), s. ծիղ, ցօղուն, կոթ; 2. կոթիկ, կոթուն ևն.; 3. փետուրի փող։ =va. անձայնով քալել, սիգալ; 2. դարանիլ, որսալ։ -horse. կեղծ ձի (որսին դարանելու); 2. պատճառանք։ -er ստօք'ըր, s. դարանով որսացող; 2. (ձկնորսի) ցանց, ուռկան։

Stalky -ք'ի, a. կոթի պէս (ամուր)

Stall ստօլ, s. ախոռ, մսուր, ապաստան; 2. փայտէ խանութիկ; 3. (վաճառքի) ցուցադրութ., կրպակ, խանութ; 4. (ժամի դասը) նստարան; 5. մատի վիրակապ։ =va. (ձին) պարարել, պահել։ -feed, va. պահել։ -age ստօլ'էճ, s. ցուցադրքի տուրք, ցուցադրողէք։

Stallion ստէլ'եըն, s. յովատակ, խարտակ (էշ) այգր, սամրգցոց։

Stalwart ստօլ'-, s. կտրիճ, քաջ; 2. զօրաւոր, ամրակազմ; 3. խոշոր, հոկայ որ եւ Brave, bold.

Stamen ստէյ'մըն, pl. ստէյ'մընզ, s. առէջ, որձոյ ևն. =[pl. Stamina ստէմ'ինէ] գերձան; 2. ամրակայուն մաս (մարմին); 3. ոյժ, կորով։ -eal. -eous. -minal ստէմի'նըլ, -մինըլ, a. առէջային։ **Staminate** ստէմ'ինէյթ, a. առէջաւոր։

Stammer ստէմ'մըր, vn. թոթովել, կակազել, թլուատել։ =va. թոթովով խօսիլ։ -ingly. ad. թոթովելով, կակազելով, թլուատ։

Stamp ստէմփ(տ), s. դրոշմ, կնիք, կնքոց, կնքանշան տամղա; 2. դրոշմահար, դրոշմիչ ։; 3. տիպ, կաղապար ձուլիչ; 4. դրոշմաթուղթ, թղթադրոշմ քուղ; 5. առեւ. [illegible]։ =va. ոտքը զարնել, դոփել, դոփորել, դոփել, տրոփել; 2. դրոշմ՝ կնիք դնել, դրոշմել, տառանիշել, տպաւորել; 2. դրամ կոխել, կարել; 4. (սանդի մէջ) [illegible]; 5. պայմանաւորել; 6. (գնդասեղի գլուխը շինելով) գլխագործել։ =vn. ոտքը գետինը զարնել։ -act. դրոշմի օրէնք։ -duty. դրոշմատուրք։ Postage-. նամակի թղթադրոշմ, բօսթա փուլու։ Revenue-. մուրհակի դրոշմաթուղթ սէնէտ փուլու։ -office. դրոշմարան փուլ խանէսի։ -er ստէմփ'ըր, s. առեւ. ամոկան տիփէ որ եւ Stamping-mill.

Stampede ստէմփիիտ', s. յանկարծական վախ, խուճապ, խոլարշաւ, պանական երկիւղ, խոլական զարհուրանք՝ շառաց (կենդանեաց);

2. *ահաբեկում, պանահ, խուճապ։*

Stanch ստէնչ(տ), *an.* *հոսումը դադրեցնել, կեցնել; (արիւնը) կենալ, չորնալ։* =*a.* *հաստատ, պինդ, հաստատուն, զօրաւոր; նախանձաւոր, անկեղծ, կորովի, քաջ, անյողդողդ։* **-ion** ստէն'չըն, *s.* *խեչակ, նեցուկ։* **-ness**, *s.* *հաստատութ.։*

Stand ստէնտ, *vn.* [Stood; Stood] *ոտքի կենալ, կանգնիլ, կայնիլ, կենալ, արձանանալ; 2. տեղը կենալ, ըլլալ, գտնուիլ; 3. կանգ առնուլ, դադրիլ; 4. տեւել, տոկալ; 5. հաստատուն՝ անփոփոխ մնալ; 6. դիրք գրաւել՝ բռնել; 7. ուղղել, շտկել (ճամբան) ն—; 8. յարատեւել։* =*va.* *համբերել, տանիլ, տոկալ, տեղի տալ; դիմադրել։* Stand! *կեցի՛ր։* To—by. *մօտը՝ քովը ըլլալ; պաշտպանել, նեցուկ՝ պաշտպան ըլլալ։* To—for. *ընտրելի ներկայանալ; կողմը բռնել; փոխանորդել; ուղղել դէպ ի ն—.* To—in hand. *կարեւորութիւն ունենալ։* To—out. *ցցուիլ, երեւիլ; տոկալ, դիմանալ։* To—to. *յամառիլ, պինդ կենալ; ստիպել։* To—up for. *պաշտպան կանգնիլ; պահանջել։* To—it. *տոկալ, դիմանալ։* To—one's ground. *ինքզինք պաշտպանել։* To—trial. *փորձի դիմանալ; հարցաքննուիլ։*

Stand, *s.* *տեղ, վայր, կայարան; 2. կայան, կայարան, կառնարան; 3. հանգիստ, դադար; 4. սարաւանդակ, լաստարան խաֆէղէ; 5. գրակալ, գրքակալ, դնոց, սեղան; 6. դիմադրութիւն։* —by. *նեցուկ, պաշտպան։* To be at a—. *չգործել, կենալ, դադարիլ։* To make a—. *դիմադրել, դիմանալ։* -point. *կայան; սկզբունք; տեսակէտ։* -still. *դադարիլը, կանգառ։* Stander-by. *հանդիսական, հանդիսորդ։*

Standard ստէնտ'ըրտ, -'էրտ, *s.* *դրօշ, դրօշակ; 2. կշիռ, չափ, աստիճան, ստուգանիշ այար; 3. տիպ, տիպար, օրինակ; 4. թիթեռնասեր ծաղկանց վերի թերթ, դրօշ; 5. նեցուկ, սիւն; 6. անպատսպար՝ բացօդեայ ծառ* *opp.* Wall-tree; 7. *կորափայտ ն—.* =*a.* *բնօրինակ, բնագիր; 2. նախնական, բուն, ճիշդ; 3. նախատիպ, օրինական; 4. ուղղիչ, կանոնաւորիչ; 5. դասական, ընտիր (հեղինակ)։* -bearer. *դրօշակիր*

Standing ստէնտ'ինկ, *a.* *ոտքի վրայ, կայնուկ, ոտնկայ; 2. հաստատ, հիմնական; 3. կայուն, լճացեալ (ջուր); 4. մնայուն, տեւողական, շարունակական։* =*s.* *կենալը, ոտնկացութիւն; 2. աստիճան, դիրք, պատիւ; 3. կացութիւն, վիճակ; 4. տեւողութիւն։* -order. *գործելու կանոն։* -rigging. *անշարժ մալուխ ն—.* -bolt. *կրկնածայր նիգ։*

Standish ստէն'տիշ, *a.* *կաղամար, գրչաման։*

Stanhope ստէն'հօփ, ստէ'նըփ, *s.* *թեթեւընթաց՝ բաց կառք, ադանոք*

Stannary ստէն'նէրի, *s.* *անագահանք։* =*a.* *անագահանքի; 2. անագի։* **-nic** ստէն'նիք, *a.* *անագային, անագա(թթու)։* **-niferous** ստէննիֆ'ըրըս, *a.* *անագաբեր, անագային։* **-nous** ստէն'նըս, *a.* *անագային։*

Stanza ստէն'զէ, *s.* *(երգի) տուն։*

Staple ստէյ'փըլ, *s.* *գլխաւոր արտադրութիւն, արտածոյ; 2. գլխաւոր նիւթ, տարր; 3. (դերձանի) թել; 4. (դրան) սողնակալ քօփրիւ; 5. խամ՝ անգործ նիւթ։* =*a.* *գլխաւոր, մասնաւոր, կանոնաւոր։* **-ler** ստէյ'փլըր, *s.* *դերձանավաճառ, փերեզակ։*

Star սթար, *s.* *աստղ; 2. աստղաձեւ նշան, աստղանշան; 3. աստղանիշ, եւ աստղ ող.* =*va.* *աստղազարդել։* =*vn.* *շողալ, փայլիլ։*

-board «ստար'պըրտ», s. նաւու աջակողմ, նաւաջոյք ։ -chamber. հին պատժական ատեան Անգ. -faced. ճակտին վրայ ճերմակ բիծ ունեցող (ձի, կով), ճակատապաղուկ։ -finch. ցախաքլիկ Թռ. -fish. ծովաստղ ։ -fort. աստղաձեւ ամրոց։ -gazer. աղթարմայ, աստղագէտ։ -light, -lit, Starlit. աստեղափայլ; լուսնակ գիշեր, աստեղց լոյս, լուսընկայ, լուսնկայ գիշեր։

Starch «ստարչ(շ)», s. նշայ, չոհ գօլա։ =va. չոհել, նշայել։ -ed «ստարչտ», a. չոհած, օսլայած գօլալը; 2. ինքնահաւան, պինդ։ -y «ստարչի», a. օսլայոտ; 2. օսլայանման, ձիգ, պինդ։

Stare «ստէր», an. աչքը տնկել. պշնուլ, անքթիթ նայիլ։ =s. պշնում։

Stark «ստարք», a. լոկ, միայն։ =ad. բոլորովին, գլխովին, բացարձակ։

Starling «ստար'լին», s. տարմահաւ, տարմ սըղըրճըգ։

Starry, -red «ստար'րի, ստարտ», a. աստեղալից, աստեղազարդ; 2. աստեղանման, աստեղաձեւ, -փայլ։

Start «ստարթ», vn. ցնցուիլ, ցատկել; 2. թունտ ելլել, սարսռիլ, խրտչիլ; 3. ոտք կոխել, սկսիլ; 4. ճամբայ ելլել, մեկնիլ։ =va. խրտչեցընել, ցնցել; 2. դող հանել, անհաբեկել; 3. քալեցնել, շարժել, ճամբայ հանել; 4 ծայր տալ, բուսնիլ, ծլիլ; 5. գիւտ ընել, գտնել, սկսիլ։ =s. ցատկելը, խրտչիլը. թունտ, սոսկում; 2. ճամբայ ելլելը, մեկնում; 3. յանկարծ ելք՝ երթ; 4. սկիզբ, սկսիլը; 5. ագի, կոտոշ; 6. ծլիլը, ծլարձակութիւն։ To get the —. նախսկսիլ ։ To -from, out of, aside off. մեկնիլ, ճամբայ ելլել, զատուիլ, բաժնուիլ։ To—up. ցատկել, ելլել; յանկարծ երեւիլ; սկսիլ։ -ing-post. մեկնելու ձող։ -up, s. պտկէն ծագած, չտես, ետքէն անուած՝ հարստացած։ -er «ստար'թըր», s. (ձիարշաւի) նշանատուր։

Startle «ստար'թլ» an. խրտչեցնել, խրտչիլ, դող հանել։ =s. խրտչում։ -ling «ստար'թլին», a. հիացուցիչ, ապշեցուցիչ; 2. ցունց տուող, սարսռեցուցիչ։

Starve «ստարվ», vn. սովամահ՝ ցրտահար ըլլալ, մեռնիլ։ =va. սովամահ ընել, մեռցնել; 2. ուժը կտրել, նեղել, սկարացնել։ -ling, a. անօթի, աղքատ, սովալլուկ։ -vation «ստարվէ'շըն», s. անօթութենէ հիւծում, անսուաղութիւն։

State «ստէյթ», s. վիճակ, հանգամանք, պայման, կացութիւն; 2. դիրք, կարգ, աստիճան; 3. երկիր, վիճակ, նահանգ; 4. տէրութիւն, պետութիւն; 5. մեծութիւն, շքեղութիւն, շքահանդէս; 6. պերճութիւն, փառք, շուք; 7. պատիւ, արժանաւորութիւն։ =a. պետական, քաղաքական (գործեր)։ =va. յայտարարել, պատմել, խօսել, բացատրել, ցցնել. -house. քաղաքապետարան։ -prisoner. քաղաք. յանցաւոր։ -room. հիւրասենեակ։ -ment «ստէյթ'մընթ», s. իրայայտութիւն; 2. բովանդակութ.; 3. պատմութիւն; 4. դիրք, կացութիւն։

Stated «ստէյթ'էտ», a. կարգեալ; 2. հաստատուած; 3 կանոնաւոր։ -ly -'էտլի, ad. որոշեալ ատեն։

Stately «ստէյթ'լի», a. շքեղ, վեհաշուք, ազնիւ, պերճաշուք, հոյակապ; 2. պերճ, վսեմ։ =ad. փառաւոր, առօք փառօք, շքեղօրէն։ -liness, s. -ութիւն։

Statesman «ստէյց'մըն», s. աշխարհավար, քաղաքագէտ։ -ly, ad. իբրեւ—։ -ness, s. —ութիւն։

Static, -al «ստէթ'իքըլ», a. հաւասարակշռական; 2. pl. «ստէթ'իքս».

կշռադատութիւն, -գիտութիւն։

*Station սթէյ՛շըն, s. դիրք, վայր, կայարան, պաշտօնատեղի; 2. պաշտօն, գործ, արհեստ, զբաղում; 3. կայարան եր; 4. կայան, թեմ, վիճակ (միսիոն.); 5. ոստիկանատուն; 6. յածարան (մարտանաւուց); 7. (Իշ. Ուր. օրերու) պահեցողութ., ծոմ պհ.; 8. ուխտագնացութիւն, ուխտատեղի (եկեղեցի՝ ուր մասնաւոր օրեր այցելողք ներողութեան կարժանանան)։ =va. կարգել, որոշել, սահմանել։ -master. կայարանապետ եր. -al սթէյ՛շընըլ, a. կայարանի, կայանի։-ary -՛շընըրի, a. կայուն, հաստատուն, տեղական։ -er սթէյ՛շընըր, s. թղթավաճառ։ -'s hall. արտօնատուն (պաշտօնատուն՝ ուր կարծանագրուին տպագրեալ գիրքերը, ի Լոնտոն)։ -ery -՛շընըրի, s. գրելեղէն, պիտուան։

Statist սթէյ՛-. s. քաղաքագէտ։

Statistic, -al սթէթիս՛թիքըլ a. վիճակագրական։ -tics սթէթիս՛թիքս. s. վիճակագիր, -ցոյց, վիճակագրութ.-tician -թիշ՛ըն, s.-ագիր

Statuary սթէթ՛իուըրի, s. արձանագործութիւն; 2. անդրիագործ; 3. արձանեղէնք, անդրի։

Statue սթէթ՛իու, s. արձան։

Statuette -՛իուէթ, s. արձանիկ։

Stature սթէթ՛իուր, s. հասակ։

Statute սթէթ՛իութ, s. օրէնք, կանոն; 2. կանոնագիր, -գրութիւն -of limitations. ժամանցումի օրէնք [illegible]-tory, -table սթէթ՛իութըրի, սթէթ՛իութըբըլ, a. ըստ օրինի։

Staunch սթանչ, See Stanch.

Stave սթէյվ, s. տակառաշերտ [illegible]; 2. տուն (երգի)։ =va. ճեղքել, ծակ բանալ, վանցընել; 3. (փայտով) զարնել; 4. հըրել, կոխել։

Stay սթէյ, vn. [Stayed կամ Staid] (in, at, with) կենալ, մնալ, շարունակել; 2. սպասել, ուշանալ; 3. բնակիլ, հանգչիլ; 4. վստահիլ, ապաւինիլ։ =va. վար դնել, սպասեցնել, կեցնել, արգիլել; 2. կըռթընցնել, բռնել, կապել; 3. զօրացընել, հաստատել; 4. (նաւը) դառնալ [illegible] =s. կենալը, մնալը; 2. դադար, բնակութիւն; 3. արգել, խոչ; 4. նեցուկ, գօտի; 5. pl. չփակ [illegible]; 6. կայմակալ պարան։ In-s. դառնալու վրայ։ To miss-s. (նաւը) չկրնալ դառնալ։ -lace. չփակի լար։ -sail. կայմակալ պարան։

Stead սթէտ, s. փոխարէնը, տեղը։ In its-. անոր տեղը։ To stand in-. մեծ օգուտ ունենալ։

Steadfast -՛ֆասթ, a. ամուր, հաստատուն, պինդ։-ly. ad.-ness, s.

Steady սթէտ՛ի, a. ամուր, հաստատ; 2. անխախտ, անփոփոխ, անյողդողդ։ =va. շարժումը կեցնել, բռնել։-dily, ad -կերպով։-diness, s

Steak սթէյք, s. շերտ, շերտամիս (կասկարայի)։ Beef-. պիֆթէք։

Steal սթիյլ, va. [Stole, Stolen] գողնալ, շորթել, չնթել։ =vn. գողութիւն ընել, գողունի երթալ գալ։ To-a march. առիթէն օգտուիլ, առիթը շահագործել։

Stealth սթէլթհ, s. գողութիւն։

Stealthy սթէլթհ՛ի, a. գաղտնի, գողունի, գաղտագողի։-thily, ad. -thiness -՛ինէս, s. գողնալը։

Steam սթիյմ, s. շոգի, գոլորշի; 2. մէգ, ծուխ։ =vn. ծուխ՝ շոգի ելլել; 2. գոլորշիանալ, ցնդիլ; 3. քրտնիլ; 4. շոգենաւել։ =va. շոգիով լմել՝ շինել; 2. ցնդեցնել։ -boat սթիյմ՛պօթ. շոգենաւակ [illegible] -boiler. շոգեկաթսայ։ -engine. շոգեմեքենայ։ -gauge. անդայտաչափ. -press. արագատիպ շոգեմեքենայ

տղ. -packet. Թղթատար շոգենաւ, նաւ. -ship, -vessel. շոգենաւ. -tug. նաւաքարշ՝ նաւաձիգ շոգենաւ.

Steamer ստիյմ'ըր, *s.* շոգենաւ մաքոր; 2. հրշէջ ջրհան.

Steamy ստիյմ'ի, *a.* գոլորշիանման, շոգելից, շոգեպինդ.

Stearine ստի'էրին, *a.* ճարպային.

Steatite ստիէթայթ, *s.* ճարպաքար որ եւ Soap-stone, French-chalk

Stedfast, *See* Steadfast.

Steed ստիյտ, *s.* երիվար, ձի.

Steel ստիյլ, *s.* պողպատ; 2. գաշոյն, գուր, պողովատիկ; 3. սրոց մասաս; 4. կայծհան չագման; 5. կարծրութիւն. =*va.* պողովատով պատել, պողպատել; 2. կարծրացընել. -yard. կենդինար, կշռոց. -ing ստիյլ'ինկ, *s.* պողովատում. -ly ստիյլ'ի, *a.* պողպատեայ, -նման.

Steep ստիյփ, *a.* զառիվար, սեպ. =*s.* զառիվեր, զարուվար. =*va.* (ջուրի մէջ) թրմել, թաթխել. -ly, *ad.* զառիվար. -ness, *s.* -ութիւն.

Steeple ստիյ'փլ, *s.* զանգակատուն, աշտարակ. -chase. փոսարշաւ (ձիով).

Steepy ստիյփ'ի, *a.* սեպացեալ.

Steer ստիյր, *s.* զուարակ, եզնիկ. =*va.* ղեկավարել, ուղղել, դարձնել. -sman, *s.* ղեկավար. -age ստիյր'էճ, *s.* ղեկավարութիւն; 2. միջնայարկ(նաւի), 3րդ կարգի ուղեւորաց բնակարան; 3. երագութիւն ն-. -way. հետք նաւու, նաւահետք.

Steganography ստէկէնոկ'րէֆի, *s.* ծածկագրութիւն շիֆրա; 2. սղագրութիւն որ եւ Stenography.

Stellar, -ry; -late, -ated, -liferous, -liform ստէլ'լէր, ստէլ'լէյթ, ստէլլէ'յթէտ, ստէլ'լիֆօրմ, *a.* աստեղային, -ձեւ, -վարդ, -փայլ.

Stem ստէմ, *s.* (ծառի) բուն, կոճղ, արմատ, իրան; 2. ցողուն, ծղօտ, կոթ, ծիղ; 3. արմատ, նախահայր; 4. սերունդ, շառաւիղ; 5. ցռուկ, նաւառաջք; 6. նաւու յառաջակողման հեծան, ճարկ; 7. արմատ (բառի); 8. (խաղի) փուշ, պոչ. =*va.* (հոսանքը) պատռել, ետ մղել ն-; 2. դէմ դնել. -winder. կոթէն լարուող (ժամաց.) -less, *a.* անցողուն

Stench ստէնչ, *s.* գարշահոտութիւն, ժահր. -trap. կոյուղիի ժահրարգել, զալանակ.

Stencil ստէն'սել, *s.* կաղապար, =*va.* (կտաւի վրայ) նկարել՝ կաղապարով կամ ծակոտկէն թուղթերով.

Stenography ստէնօկ'րէֆի, *s.* սղագրութիւն. -pher, *s.* սղագիր.

Stentorian ստէնթօ'րիըն, *a.* կորովաձայն, ձայնը հուժկու.

Step ստէփ (տ), *s.* քայլափոխ, քայլ; 2. քայլաչափ, աստիճան (սանդղի); 3. քայլուածք, ընթացք, գնացք; 4. ոտնաձայն, ոտնահետ, (քայլա)նշան, շաւիղ; 5. աստիճան, յառաջդիմութիւն; 6. (սիւնի)պատուանդան; 8 եղանակ, կերպ; 8. *pl.* սանդուխ. =*vn.* քայլ նետել, քալել; երթալ, գալ, պտտիլ. =*va.* ոտքը դնել՝ կոխել; 2. (սեան) ոտքը հաստատել. -by-. քայլ առ քայլ. -ping-stone. ոտնգիր (քար, ջուրի մէջ); 2. շեմքար, աստիճան.

Step-, ստէփ. -brother. խորթ եղբայր. -daughter. խորթ աղջիկ. -father. խորթ հայր, հօրու. -mother խորթ մայր, մօրու. -sister. խորթ քոյր, խորթակից. -son. ուրջու.

Steppe ստէփ, *s.* տափաստան, արձակադաշտ, տափարակ.

Stercoraceous ստըրքօրէյ'շըս, *a.* աղբային, աղբասուն.

Stereo-, ստէրէօ'-,

-graphy, *s.* հաստատագրութ..

-opticon, *s.* հաստատադէտ գ.

-metry, *s.* հաստատաչափութ.

-scope, *s.* հաստատադէտ գ. (որով զոյգ պատկերներ կդիտեն)։

-tomy, *s.* հաստատահատութ.։

-type -թայփ, *s.* հաստատատիպ։

Sterile ստէր՛իլ, *a.* ամուլ, անծին; 2. անբեր, անպտուղ, չոր, անբարեբեր։ -lity, *s.* –ութիւն։

Sterilize ստըր՛իլայզ, *va.* (կաթր) ամլացնել, ստերջացնել, չէզոքացնել

Sterling ստըր՛լինկ, *s.* անգլիական դրամ; 2. հարազատ, զուտ, հնչուն; 3. ազնիւ, մաքուր, առաջնակարգ։ Pound–. անգ. ոսկի։

Stern ստըրն, *a.* խոժոռ, -ադէմ; 2. դաժան, խիստ։ =*s.* նաւու յետակողմ, խելք գլխ։ –board, –way. նաւու ետ ետ երթալը։ –chaser. խելաց թնդանօթ։ –post. խելածայրի հեծան։ –sheets. խելատակ։ -al ստըրն՛ըլ, *a.* կրծոսկրի։ -ly ստըրն՛լի, *ad.* խոժոռութեամբ։ -ness ստըրն՛նէս, *s.* խստութիւն։

Sternum ստըր՛նըմ, *a.* կրծոսկր։

Sternutation ստըրնըթէյ՛շըն, *s.* փռնգտալը։ -tive, -tory, *a.* փռնգտացնող։

Stertorious,-rous ստէրթօ՛րէըս, *a.* հռնչաձայն, խորդացող։

Steth′oscope, *s.* կրծադէտ գ.

Steve ստիյվ, *va.* բեռը տեղաւորել (նաւու)։ –dore. (բեռ) զետեղիչ։

Stew ստիու, *va.* շոգեփել, շոգեփիլ, մաղմաղ կրակի վրայ կամկ կամկ եփել, ինք իր շոգիով եփել, եախնի էթմէք, =*s.* տաքտուն, բբրտընարան, ջերմավայր; 2. պոռնկանոց; 3. շոգեփ եախնի։ –pan. պտուկ։

Steward ստիու՛ըրտ, *s.* ծախսարար, մատակարար; 2. նաւամանչ։ Lord–. լորտ մատակարար Ան. -ship ստիու՛ըրտշիփ, *s.* -ութ. -ess ստիու՛ըրտէս, *s.* տնտեսուհի։

Stick ստիք, *s.* ցուպ, գաւազան; 2. ձող, կայմ; 3. (ծառի) ճիւղ, ծղօտ, ծիղ; 4. խոցելը, զարկ։ =*va.* մխել, վարսել, խոցել, զարնել; 2. սեւեռել, հաստատել, անցնել; 3. շարել տող. =*vn.* [to, by] յարիլ, փակչիլ; 2. կցիլ, մնալ; 3. դադրիլ կենալ; 4. վարանիլ, երկմտիլ։ To–at. տատամսել։ To–by. յարիլ, փակչիլ; 2. ձանձրացնել։ To–out. ցցուիլ, դուրս ելլել։ To–to. հաստատ մնալ։ –lack. դոճի խէժ։

Stickle, *vn.* ջանալ, գուն գործել, ոքնիլ; 2. տատամսիլ։ –back. փշաձուկ, կարուակ։ -ler ստիք՛լըր, *s.* իրաւընտիր; 2. վկայ, շահատակ։

Sticky ստիք՛ի, *a.* մածուցիկ, խըժոյին, կպչուն։ -kiness, *s.* -ութ.

*__Stiff__ ստիֆ, *a.* պինդ, կարծր, խիստ; 2. ձկտեալ, պիրկ, չծռող, անճկուն; 3. յամառ, բիրտ։ –necked -նէքթ. խստապարանոց, կամակոր։ -en ստիֆն, *va.* կարծրացընել, պնդացնել։ =*vn.* կարծրանալ, պնդանալ, փայտնալ, բրտանալ։ -ly ստիֆ՛լի, *ad.* -կերպով։ -ness, *s.* –ութիւն։

Stifle ստիֆլ, *va.* խղդել, մարել, անցնել խափանել։ =*s.* ձիու ոլոքի լիսեռ; 2. (ձիու) լիսեռնատապ։

Stigma ստիկ՛մը, *s.* վէրքի սպի, կոճ, երաշխէպ խառան; 2. (անպատուիչ) նշան, դրոշմ; 3. ծաղկի վերի ծայրը, սռսոր, կնիք բս. -tic, -al, *a.* անպատուիչ։ -tize -՛մըթայզ, *va.* խարան զարնել, խարել; 2. նշաւակել, անպատուել։

Stilbite ստիլ՛պայթ, *s.* ջրատեալ սերփանաքարի տեսակ մը, ծաղրափոշի, ցոլաքար։

Stile ստայլ, *s.* վրան ոտնդիր շինուած սիւն՝ հեծան, շեմ; 2. ժամացոյցի սլաք; 3. ցանկ, պատ։

Stiletto ստիլէթ՛օ, *s.* դաշնակ։

Still ստիլ, *va.* լռեցնել, հանդարտել; 2. կաթեցնել, թորեցնել ն. =*a.* հանդարտ, խաղաղ, լռիկ, անշարժ ։ =*s.* անդորրութիւն; 2. թորանոց խնպիք։ =*ad.* դեռ, դեռ եւս, տակաւին; 2. դարձեալ, շարունակ։ Be—! լռէ՛։ —birth, —born. մեռելածին, վիժած։ —burn, *va.* այրել, թորել ն. —life. պատկեալ կենդանիք նկ. —atory ստիլէյ'թըրի, *s.* թորանոց; 2. ընտրելուածարան։ -atitious ստիլէյթի'շըս, *a.* կաթուն, թորող։ -ing ստի'լինկ, *s.* թորում; 2. (տակառի) դնոց ։ —ness ստիլ'նէս, *s.* հանդարտութիւն ։ [ձայն։

Stilly ստի'լի, *s.* հանդարտ, ան-

Stilt ստիլթ, *s.* (ճախինը քալելու) ոտնցուպ, փայտոտն; 2. (հողի երեսը) արմատ։ —ed, *a.*

Stimulant ստիմ'իուլէնթ, *a.* դըրդող, գրգռող, խթող, դրդան(դեղ)

Stimulate ստիմ'իուլէյթ, *va.* խըթել, գրգռել, դրդել; 2. ոգեւորել եւն. —tion ստիմիուլէյ'շըն, *s.* դրդում, գրգիռ։ —tive, —tor ստիմիուլէյ'թիվ, —'թըրը, *s.* գրգռիչ։

Stimulus ստիմ'իուլըս, *s.* խթիչ, դրդիչ; խթան, մեսաս goad.

Sting ստինկ, *va.* [Stung, Stang] խայթել, կճել, շիթել (պիծակը); 2. ցաւցնել, գրգռել։ =*s.* խայթոց, շիթոց, կիծ; 3. խայթուած, կըծուած խայթ; 4. բառախաղ, սրաք եւն.

Stingo, *s.* հին՝ կծու գարեջուր։

Stingy ստին'ճի, *a.* կծծի, ագահ; 2. խայթիչ, կծու։ —giness, *s.* —ութ.

Stink ստինք, *vn.* [Stank, Stunk] հոտիլ, նեխիլ ։ =*s.* գարշահոտութիւն։ —ard ստինք'ըրտ, *s.* հոտած (մարդ); 2. ժանտամուկ է.

Stint ստինթ, *va.* չափաւորել, սեղմել, ամփոփել; 2. խնայել, չծախսել։ =*s.* չափ, սահման, կոպար; 2. բաժին, ռոճիկ, օրապահիկ; 3. սահմանաւորում, չափաւորում; 4. ծովարտոյտ, ծովատատրակ։

Stipe ստայփ, *s.* ծղօտ։

Stipend ստայ'փէնտ, *s.* թոշակ, վարձ, ամսականն։ —iary ստայփէն'տիէրի, *a.* թոշակաւոր, վճարուած, վարձկան։

Stipple ստիփ'լ, *va.* կիտանիշել, կէտկէտել, կէտով քանդակել։

Stipulate ստիփ'իուլէյթ, *vn.* պայման դնել, պայմանագրել։ =*a.* շղաւոր, տերեւակ ունեցող (տերեւ)։ —tion, *s.* դաշն, պայման, —ագրութիւն

Stipule, —la ստիփ'իուլ, ստիփ'իուլէ, ծեղ, շիղ (տերեւի), տերեւակ

Stir, *va.* շարժել, երերցնել; 2. խառնել, ցնցել; 3. յուզել, գրգռել։ =*vn.* խլրտիլ, շարժիլ; 2. (առտուն) ելլել։ =*s.* խառնակութիւն, աղմուկ; 2. շփոթութիւն, իրարանցում։ —rer ստըր'ըր, *s.* շարժիչ, գրգռող։ —rup ստըր'ըփ, *s.* ասպանդակ կօշիկի։ —leather, strap. ասպանդակալ փոկ։

Stitch ստիչ(թ), *s.* կար, կարուածք, պատուկար; 2. (կեռաժանեակի բռնել՝ հիւսակի բռնօ) օղ, օղակ կօշկի կօղի; 3. (արօրի շինած) հողագօտի; 4. խոյինջ, կողացաւ եւն. =*an.* պատուկարել, կարել; 2. կար կարել։ Back—. թելտակ, թակել բէյէլ, իյնէ ասեղ; Cross—. խաչաձեւ կար, խաչկար։ Loop—. օղակար։ Chain—. շղթայակար ։ Hem—. ծալ թակել ։ Fancy—. զարդեղէնի՝ բարակ կար։ Loose—.

Stithy ստիթհ'ի, *s.* սալ կռան։

Stiver ստայվ'ըր, *s.* քանդնոց։

Stoat ստօթ, *s.* (ամրան) կնգում։

Stock ստաք, *s.* կոճղ, իրան, բուն (ծառի); 2. մեղեխ, բուն, կոթ զունդաց, սաք; 3. դրամագլուխ,

դրամ, գումար; 4. ապրանքի մթերք, հաւաք, մթերանոցք; ձեռքը մնացած ապրանք; 5. հաստատութիւն, արժէթուղթ, բաժնեթուղթ; 6. ագարակի անասունք, շարժագոյք, ընչակ; 7. խարոխի փայտաթև; 8. զարմ, սերունդ, գաւազան, նախահայր; 9. շանհպրակ շէպպուց ծը; 10. արգանակ թիրիք; 11. *pl.* տոնակապ, կոճղ թօմրուզ; 12. նաւու կերտարան։ =*va.* (ապրանք) մթերել, դիզել, ժողվել, լեցնել; 2. շատցընել (ագարակը)։ To take a–. մթերագիրը շինել։ Dead–. հողագործի գործիներ (լուծ, մաճակ են)։ –broker. արժէթղթի միջնորդ։ –dove. հաւակիկ, վայրի աղաւնի մը եմէյիկ։ –exchange. սակարան փօրսա։ –fish. աղած չոր ձուկ, ձուկչիր։ –holder. բաժնետէր, արժէտէր։ –jobber. արժէթղթի շահագէտ։ –still. անշարժ։

Stockade սթաքէյտ', *s.* ցցապատնէշ, ղէն; 2. ձողափակ։ [չուլքի

Stocking սթաք'ին, *s.* գուլպա,

Stockish, *a.* բթամիտ, ապուշ։

Stocky սթաք'ի, *a.* լորիկ, կառակ, գէր ու կարճուկ։

Stoic սթօ'իք, *a.* ստոյիկեան; 2. արի, անյողդողդ, անդրդուելի; 3. անզգայ։ –ism սթօ'իզըմ, *s.* -ութ.

Stoker սթօք'ըր, *s.* հնոցպան էր.

Stole,-len, *imp.* & *pp. of* Steal.

Stole սթօլ, *s.* ուրար, փորուրար է; 2. ուռ ճիղիս որ և Stolon. էս.; Groom of the–. արքունի հանդերձապետ, Լորտ հանդերձապետ Անգ. –loniferous, *a.* ուռճաբեր։

Stolid սթալ'իտ, *a.* բթամիտ, ապուշ։ –ity, *s.* –ութիւն։ –ly, *ad.*

Stomach սթըմ'ըք, *s.* ստամոքս միսք; 2. ախորժակ; 3. հակում, իղձ։ =*va.* ուտել, մարսել; 2. համբերել, տանիլ։ –er սթըմ'ըքըր, *s.* իրանազարդ։ –ic սթըմ'էքիք, *a.* ստամոքսային; ախորժաբեր միսքի։

Stomapod սթօ'մըփատ, *s.* բերանոտն է. [*pl.* -poda, topoda]

Stomate սթօ'մէյթ, *s.* վտառ։

Stomp. *vn.* հետք ձգել, դրոշմել։

Stone սթօ'ն, *s.* քար; գերեզմանաքար, տապանաքար; 2. ադամանդ; 3. քարախտ էժ; 4. ամորձիք մրդ.; 5. կորիզ, կուտ (պտղոց)։ =*va.* քարկոծել, քար նետել; 2. կուտը հանել։ –coal. ածխաքար։ –cutter. քարակոփ թաշճը։ –fern. քարասերմնիկ էս. –fruit. կորիզաւոր պըտուղ։ –marten. վիմաքիս։ –pit. քարահանք, քարհան։ –'s cast, –throw. քարընկէց։ –ware. պտուկեղէն, բրուտեղէն։ –work. որմածութ

Stony սթօն'ի, *a.* քարեղէն, քարոտ; քարացուցիչ; խիստ։ –hearted. քարսիրտ։ –niness, *s.* -ութ.

Stook սթուք, *s.* (որայից) խուրձ

Stool սթուլ, *s.* անթեւ աթոռակ; 2. նստարան, միզարան; 3. ծառի արմատ; 4. շաքիլ թիճ։

Stoop սթուփ(թ), *vn.* ծռիլ, խոնարհիլ, գճիլ, կուզը հանել; 2. (արծիւը՝ որսին վրայ) իջնել, խոյանալ; 3. յօժարիլ, միտիլ, խոնարհիլ; 4. նուաստանալ, իջնել; 5. ցածնալ։ =*s.* ծռիլը, կորութիւն; 2. (կռնակի) կզութիւն; 3. խոյացում (արծիւի), յարձակում; 4. (դռան) բարաւոր; 5 խմիչք, գաւաթ, պտտիչ

Stop սթափ(թ), *va.* կեցնել; 2. վար դնել, արգիլել; 3. գոցել, խըցել։ =*vn.* կենալ, մնալ; 2. կասիլ, դադարիլ; 3. սնանկանալ։ =*s.* կենալը, կաց, կանգառ, դադարում; 2. արգելք, խափան, խոչնդոտ; 3. ընդհատում; 4. հանգիստ; 5. փականակ, քանոն (երգիոնի); 6. միջակէտ (;)։ –cock. ծորակ մղաւյուղ։ –gap. ճար, ճարակ (օգնու-

թիւն առժամեայ); 2. կասեցուցիչ։ -page *ստոբ՛էճ, s. կեցնելը, գոցելը, խցում; 2. փակում, սնանկութիւն։ -per *ստոբ՛ըր, s. գոցելը, խցում; 2. փակում; 3. սնանկութիւն; 4. փակոց, խից թըղթամ; 5. ջուանի կտոր՝ պարան քաշելու, կմբիկ, պարանկուղ; 6. կացամեքենայ։ =va. գոցել, խցել։ -ple *ստոբ՛լ, s. խից թաքա։

Storage *ստօր՛էճ, s. շտեմարանում; 2. շտեմարանողչէք աrsհեk; 3. պահելչէք, վարձք fիrա։

Storax *ստօ՛րէքս, s. չոր զուկի, ստաչխ, մարեմայ խունկ, չամչախունկ զաrա fիւնիխf։ -tree. ստիւրակ, չքլար։ Benjamin—. կնդրուկ ապրյպkեs։

*Store *ստօ՛ր, s. պահեստ, մթեր; 2. առատութիւն; 3. մթերանոց; 4. խանութ, կրպակ; 5. pl. ուտեստեղէնք։ =va. ժողվել, մթերել, դիզել, հաւքել, ամբարել։ To set—by. բանի մեծ արժէք տալ։ In—. պատրաստ, պահուած։ —house, —room. շտեմարան մախqkն; 2. (լաղուտի) մթերանոց, սարան։

Storied *ստօր՛իտ, a. պատմուած, զարդարուած, (ստա)պատում։

Stork *ստորք, s. արագիլ։ —'s bill. խորդենաստից տոհմէն տունկի սեռ, արագլածաղիկ, -կտուց, արագլենի nr եւ Pelargonium.

*Storm *ստորմ, s. փոթորիկ, մրրիկ; 2. յղղ. ծուփ, ալեկոծանք, փոթձանք; 3. բուռն յարձակում, գրոհ զէն.=vn. մրրիկ հանել, փոթորկել; 2. անձրեւել, ձիւնել; 3. գրոհ տալ, յարձակիլ (բերդին վրայ)։ —beat, —tossed, —vexed. մրրկածուփ, փոթորկեալ։

Stormy *ստօր՛մի, a. մրրկալից, յղղ. ալէտանջ, փոթորկեալ; 2. սաստիկ, կատաղի։ -miness. s. -ութ

Storthing *ստորթ՛ին, s. խորհրդ. նորվէկիոյ։

Story *ստօ՛րի, s. պատմութիւն; զրոյց, վէպ, ñkfիար; 2. առասպել, սուտ; 3. դստիկոն, յարկ (տան)։ =va. պատմել։ —teller. վիպասան, առասպելաբան, գողթան երգիչ; 2. ստախօս; 3. առասպելապատում։

Stoup *ստուբ, s. օրհնած ջրի աման; 2. աման, շիշ։

*Stout *ստաուտ, a. զօրաւոր, հուժկու; 2. քաջ, անվեհեր; 3. խոշոր։ =s. զօրաւոր գարեջուր։ -ly, ad. -կերպով։ -ness, s. -ութիւն։

Stove *ստօվ, s. ջերմոց սօպա; 2. ջերոց ցիմօնյուf (բուսոց)։=imp. of Stave. զարնուած։

Stover -՛ըր, s. խոտ, յարդ, ալիք

Stow *ստօ, va. տեղաւորել, զետեղել, լեցնել խաpիմ kpմkf; 2. փաթթել։ -age *ստօ՛էճ, s. զետեղում; 2. զետեղչէք (վարձք); 3. զետեղարան։ [նութիւն։

Strabismus -պիզ՛մըս, s. շլակ-

Straddle *ստրէտ՛լ, vn. սրունքները բանալով քալել, կենալ։ =s. սրունքները լարելը, միջոցը, բացուածք։

Straggle *ստրէկ՛լ, vn. ճամբէն ելլել, խոտորիլ, շեղիլ; 2. ցրուիլ, տարտղնիլ։ -ler *ստրէկ՛լըր, s. թափառական; 2. յետամնաց(զինուոր)

Straight *ստրէյթ, a. ուղիղ, շիտակ, ուղղորդ; նեղ, անձուկ; ամփոփ։ =ad. անմիջապէս, ուղղակի։ —forward. շիփ շիտակ։ —way. առանց յապաղման։ -ly, ad. ուղիղ կերպով։ -ness, s. շիտակութիւն, ուղղութիւն։

Straighten *ստրէյթ՛ն, va. շըտկել, հարթել, ուղղել, զօրդել։

Strain *ստրէյն, va. ձկտել, պրրկել, լարել; 2. քամել, աւրել; 3. քամել։ =vn. քամուիլ; 2. նկրտիլ,

տքնիլ, ծիգ թափել ։ =s. ձգտում, պրկում ; 2. ծիգ, ջանք, փոյթ ; 3. նուագ, աւաչ ; 4. ոճ, կերպ, նիւթ (տաղի) ; 5. միտում, սեր ։ -er ստրեյն՛ըր, s. քամոց սիւզկեճ։

Strait ստրեյթ, a. անձուկ, նեղ ; 2. խիստ, պինդ, սերտ =s. դժուարութիւն, նեղութիւն ; 2. pl. կիրճ, կապան, նեղուց ։ —jacket, -waistcoat. զսպիչ, քոթանակ ։ —laced. սեղմուած, պրկեալ ; 2. խստապահանջ ։ -en ստրեյթ՛ն, va. պրկել, նեղցնել ; 2. սեղմել, ձգել ; 3. նեղել, տառապեցնել ։ -ly, ad. սերտիւ, խըստիւ ; 2. մանրմասնաբար ։ -ness, s. խստութիւն, սաստկութիւն ; 2. ճշդութիւն ; 3. տառապանք, նեղութիւն ։

Strake ստրեյք, s. երկաթի կապ, գօտի(անուի) ; 4. տախտաշարքն —.

Stramineous ստրեյմ՛նիըս, a. յարդային ; 2. յարդանման ; -գոյն ։

Stramonium, -ny ստրեյմօ՛նիըմ, ստրեյմ՛ընի, s. փշախնձոր ; 2. փըշախնձորի որ եւ Thornapple.

Strand ստրէնտ, s. ըծափ, ծովեզր ; 2. չուանի կուղ զար ։ =an. (նաւը) խրեցնել, խրիլ ; 2. քակել (չուան) ։

*Strange ստրեյնճ, a. անսովոր, տարօրինակ ; 2. արտաքին, օտար ; 3. այլանդակ, խորթ ; 4. զարմանալի ։ -ness, s. -ութիւն ։ -ly, ad. կարգէ դուրս, տարօրինապէս ։

Stranger ստրեյն՛ճըր, s. օտարական, օտարուհի ; 2. դրսեցի, պանդուխտ ; 3. անծանօթ, օտար ։

Strangle ստրէնկ՛լ, va. խեղդել ; 2. արգիլել, կոխել, ճնշել ։ =pl. ձիու ախտ մը, պնչատապ ։ -led ստրէնկ՛լտ, a. խեղդուած, հեղձամահ ։

Strangulation ստրէնկիուլեյ՛շըն, s. խեղդում, խեղդ ։ -lated -լեյ՛թէտ, a. հեղձամահ, խեղդամահ ։

Strangury ստրէնկ՛կիուրի, s. ցաւամիզում, միզակաթութիւն ։

Strap ստրէփ, s. փոկ, խրաց զաչըղ ; 2. երիզ, մանեկոր, կապ ; 3. սրափոկ, քուղ (ածելիի) ; 4. չուանեայ օղ, ճկոյթ — ; 5. (տախտակ) ներքնափոկ ; 6. երկաթի կապ (գերանի) ։ =va. փոկով ծեծել, կապել ; 2. (ածելին) սրափոկել ։ -pado ստրէփէյ՛տօ, s. (յանցաւորը չուանով վեր վերցնելով) ծով ձգելը, ծովարկում ։ -ping ստրէփ՛ին, a. խոշոր, գէր որ եւ Tall, Lusty.

Stratagem ստրէթ՛էճէմ, s. ռազմահնարք, ռազմանենգ, ռազմական հնարք, կեղծիք ; 2. վարպետութիւն, ճարտարամտութիւն ։

-getics, Strategy ստրէթէճ՛իքս, ստրէթ՛էճի, s. մարտագիտութիւն, ռազմագիտութիւն ։ -gic, -al ստրէթէ՛ճիք, a. ռազմագիտական ։ -gist ստրէթ՛էճիստ, s. ռազմագէտ ։

Stratify ստրէթ՛իֆայ, va. խաւադասել, խաւաշարել ։ -fication ստրէթիֆիքէյ՛շըն, s. խաւիխոյք, խաւադասութիւն ։ -fied -թ՛իֆայտ, a. խաւանիստ ։ -form ստրէթ՛իֆօրմ, a. խաւիձաւիկ, խաւաձեւ ։

Stratum, -ta ստրէյ՛թըմ, pl. ստրէյ՛թա, s. խաւ, շարք, կարգ երկ.

Straw ստրօ, s. յարդ սամա ; 2. փուճոկ, ծանծ (գարիի) ; 3. յարդի շիւղ, ոչինչ ։ —bail. ոչինչ երաշխաւոր ։ —berry. ելակ (հրկի) ։ —color. յարդագոյն, դեղնկեկ ։ [դագոյն ։

Strawy ստրօ՛ի a. յարդային, յար-

Stray ստրեյ, vn. խոտորիլ, շեղիլ, մոլորիլ ։ =a. մոլորեալ, մոլորուն, թափառական ։ =s. կորսուած անասուն որ եւ Estray.

Streak ստրիք(տ), s. գիծ, գծած, պիսակ հող, (շրպուզ) ; 2. տախտակաշարքն —. =va. մասնէքել, պիսա-

կել, խառնել ։ -ed, Streaky «տրիյքը», «տրիյքի», *a.* երփնագոյն, երփներանգ, խառնուրդ, նախշուն։

*Stream «տրիյմ», *s.* գետ; 2. հոսանք, հեղեղ, ուղխ; 3. բազմութիւն; 4. սկիզբ, պատճառ ։ =*va.* վազել, հոսիլ; 2. հոսեցնել ։ -let «տրիյմ՛լէտ», *s.* վտակ, գետակ։ -er «տրիյմ՛ըր», *s.* դրօշ; 2. աղօտ լոյս։

Streamy -իյմ՛ի, *a.* բազմավտակ։

Street «տրիյթ», *s.* փողոց։

*Strength «տրէնկթհ», *s.* զօրութիւն, ոյժ, կարողութիւն; 2. արիութիւն, քաջութիւն; 3. պնդութիւն, կորով; 4. տոկունութիւն; 5. ուժգնութիւն, սաստկութիւն։

Strengthen «տրէնկթհ՛ն», *va.* զօրացնել, ոյժ տալ, ամրացնել; 2. քաջալերել, խրախուսել։ =*vn.* զօրանալ, ուժովնալ, սիրտ առնել։

Strenuous «տրէն՛իուըս», *a.* կորովի. ժիր։ -ly, *ad.*-ness, *s.* ջանք, ոյժ

Stress «տրէս», *s.* կարեւորութ․, լրջութիւն; 2. բռնութ․, ուժգնութ

Stretch «տրէչ(թ)» *va.* երկնցնել, տարածել; 2. սփռել, բանալ, պարզել; 3. պնդել զաւմաց; 4. չափազանցել, մեծցնել։ =*vn.* երկննալ, բացուիլ; 2. հասնիլ, տարածուիլ; 3. չափազանցել; 4. (նաւը) երթալ։ =*s.* ձգտում, բանալը, տարածում; 2. տարածանք, միջոց, տարած; 3. ընթացք, ուղղութիւն; 4. նաւու ճամբայ պօրսա ։ -er «տրէչ՛ըր», *s.* ոտնասալ հարքը; 2. (նաւակի մէջ) ոտնդիր; 3. պատգարակ pkăĺkrk։

Strew «տրու», «տրօ», *va.* (խոտ, ծաղիկ) փռել, սփռել, պատել։

Stria «տրայ՛ի», *s.* մառնէք; 2. գեղ. խաղ. գիծ (խեցիի)։ (*pl.* -riæ) -te,-ted «տրայ՛էյթէտ», *a.* մառնէքաւոր; 2. գէղաւոր։

Stricken «տրիք՛ն», *a.* զարնուած; 2. զառամ, պառաւ; 3. հինցած, մաշած; 4. ամբողջ, լման (ժամ)։

Strick'le, *s.* գերանդիի յեսան։

*Strict «տրիքթ», *a.* նեղ, անձուկ; 2. սեղմ, սեղմեալ; 3. ճիշդ, խիստ, ճշգրիտ, ճշդապահ. խստապահանջ։ -ly, *ad.* խստութեամբ, խստիւ։ -ness, *s.* խստութիւն; 2. մեծ ճշդութիւն, ճշդապահութիւն։

Stricture «տրիք՛չըր», *s.* ակերանք, պարսաւ; 2. պնդում, փակում (միզանցքի եւայլն)։

Stride «տրայտ», *an.* [Strid, Strode, Stridden] մեծաքայլ քալել, կարկինները բանալ, շեքել; 2. ցատկել։ =*s.* մեծ քայլ, շէք։

*Strife «տրայֆ», *s.* կագ, կռիւ, վէճ։

Strike «տրայք», *va.* [Struck; Struck, Stricken] 1. զարնել, քըշտել, բախել, տրոփել; 2. կոխել, կտրել (սրակ); 3. չալել, հնչեցնել, դափել; 4. վար առնուլ, ամփոփել ն-; 5. ազդել, տպաւորել (միտքը); 6. դաշինք դնել, կռել; 7. երեւնալ, գալ; 8. արտադրել, բերել; 9. հարթել, որբել (ցորենաչափը)։ =*vn.* քշտուիլ, զարնել, զարնուիլ; 2. յարձակիլ; 3. թափանցել, անցնիլ; 4. գործադուլ ընել; 5. (դրօշակը) վար առնուլ; 6. յանկարծ սկսիլ, ձեռնարկել։ =*s.* ցորենաչափը (*kօյլkf*) շտկելու տախտակ, արդակ; 2. գործադուլ (գործաւորաց); 3. (խաւեղէրքի) հորիզոնուղղութիւն երք. To-hands. ծափահարել։ To-in. թափանցել, խըրեցնել։ To-off. տպագրել, տպել, կոխել; զարնել, բաժնել; ջնջել, բջեցնել։ To-out. արտադրել, յառաջ բերել; ջնջել, աւրել; հնարել, ստեղծել։ To-sail. կասիլ, կենալ։ To-up. հնչեցնել, չալել; չալելու՝ երգելու սկսիլ, պարել։ To-with horror. ահաբեկել; շուարեցնել.

Strike:-er ստրայ'քըր, *s.* զարնող։ -ing ստրայ'քին, *a.* ակներեւ, յայտնի; 2. ուշագրաւ, երեւելի։

String ստրինկ, *s.* չուան, լար, առասան, կապ; 2. գերձան թել; 3. ժապաւէն, երիզ; 4. դաս, կարգ, շարք; 5. լար, աղի, թել եր; 6. նեարդ, թել (տունկի), մանրաթելք (ջիղերու)։ =*va.* [Strung, Strung] լար անցնել (ջութակին); 2. գերձանը շարել, յեռուլ; 3. պնդել, լարել, զօրացնել; 4. թելը մազը առնել (լուբիայի)։ —halt. (ձիու կաղթի) մակուռ։ -ed ստրինկտ, *a.* լարաւոր։ -er, *s.* լարաշէն firhiշáh; 2. (երկաթ. գոտեփայտի լայնքին դրուած) գոտի, գուշագ; 3. հեծանները կցող դօղ գավլաq գուշակ ն-.

Stringent ստրին'ճընթ, *a.* խիստ, սաստիկ, պինդ; 2. բազմապահանջ։ -gence ստրին'ճընս, *s.* -ութիւն։

Stringy ստրինկ'ի, *a.* բազմաթել, թելային; կպչուն։ -giness, *s.* -ութ.

Strip ստրիփ, *an.* [of] հանել, մերկացնել; 2. (մորթը՝ կաշին) հանել; 3. կճեպել, փեճեկել, կեղեւել; 4. (կաթին վերջին կաթիլը) կթել, հանել; 5. հանուիլ, մերկանալ։ =*s.* ծուրկ սըրըմ, թամբառ։

Stripe ստրայփ, *s.* մատնէք, պիտակ եօլ, չըպուգ; 2. մտրակի հարուած, նշան; 3. երիզ, մանեակ, գօտի, թղթագօտի, շերտ, կտոր։ =*va.* գունազարդել, խատուտել, խատուել; 2. մատնէքել։ -ped ստրայփտ, *a.* մատնէքաւոր։ White—. ճակատապաղուկ (կով)։

Stripling ստրիփ'լին, *s.* լաճուկ։

Strive ստրայվ, *vn.* [Strove, Striven] [with, against, for] ճգնիլ, ջանալ, գուն գործել, օղիկ օղիկ գալ; 2. կռուըտիլ, մրցակցիլ։

Strobile ստրօպ'իլ, *s.* կոնաձեւ՝ կարծրապատեան պտուղ, սարոբողոն; 2. որդ մը, սարոբողոն։

Stroke ստրօք(տ), *s.* հարուած, զարկ, բախիւն, զարնելը; 2. արարք, գործ, բան; 3. գրչի հարուած, գիծ; 4. ձայն, հնչիւն (ժամացուցի)։ =*va.* փայփայել, գգուել; 2. ողորկել, շփել։ —sman. առաջին թիավար hամալաճը։ At a—. մէկէն, մէկ հարուածով։ Straight—, Thick—. (գրչի) շիտակ լայն գիծ։

Stroll ստրօլ, *vn.* պտոյտ ընել, պտտիլ, պեյլել։ =*s.* պտոյտ, շրջագայութիւն։ -er ստրօլ'ըր, *s.* թափառական։

***Strong** ստրօնկ, *a.* ուժով, ուժեղ, զօրաւոր, հզօր, կորովի; 2. ամուր, անառիկ (բերդ); 3 տոկուն, դիմացկուն (կերպաս); 4. քաջասիրտ, կտրիճ, քաջ; 5. ոգելից, բարկ (օղի), ըմպելի; 6. աղդու, ուժգին (ոճ); 7. դժուարամարս, ծանր։ —box. երկաթարկղ, դրամարկղ։ —hold. ամրութիւն, ամուր, ամրոց։ -ly, *ad.* զօրութեամբ, ուժով, սաստիկ։

Strontia,-tian ստրօն'շիէ, ստրօն'շիըն, *s.* մետաղական թթուիդ, ստրոնտիան։

Strop ստրօփ, *s.* (ածելիի) քսոց; ճոպան, պարան ն-. =*va.* սրել; քսել։

Strophe ստրօ'ֆի, *s.* [*pl.* -phes ստրօ'ֆիզ] նուագախմբի դէպի աջ շարժման երգամաս, դարձեակ; 2. երգահամար, տուն (տաղի)։

Strove ստրօվ, *imp. of* Strive.

Strow ստրօ, *See* Strew.

Structure ստրըք'չըր, *s.* յօրինուածք, շինուածք, շէնք; 2. ձեւ, կազմութիւն; 3. շինութիւն, կերտուած, կառուցում։ -ral ստրըք-չըրըլ, *a.* կազմական, ըստ կազմութեան։

Struggle ստրըկ'լ, *vn.* գուն գործել, նկրտիլ; 2. մարտնչիլ, պայքարիլ; 3. ջանալ։ =*s.* պայքար,

ճիգ, տագնապ, մրցում; 2. հոգեվարք։ —for life. կենաց պայքար, կենսապայքար։

Strum ստրըմ, *an.* (անճոռնի կերպով) նուագել, չալել։

Struma ստրու՛մա, *s.* խոզախտ, խուլ որ եւ Scrofula. -mose, -mous ստրու՛մըս, *a.* խուլային։

Strumpet ստրըմ՛փ-, *s.* պոռնիկ։

Strut ստրըտ, *vn.* սիգօրէն քալել, սիգալ, սոնքալ։ =*s.* սիգաճեմ ընթացք, սոնք; 2. (պատի) գօտի, դիմանեցուկ, ենակ sիrkf sիrukյի, մագաս որ եւ Strutting, Strutting-piece. -tingly ստրըտ՛թինկլի, *ad.* սիգօրէն, հպարտութեամբ։

Strychnia, -nine ստրիք՛նիա, ստրիք՛նին, *s.* թունաւոր կալաքար մը, ծրորին, բնամորմ -nos ստրիք՛նոս, *s.* շնխաղողի տեսակ մը, ժանտընկուզենի, ծրորենի։

Stub ստըբ, *s.* թուփի բուն, արմ; 2. (կտրուած՝ հողին մէջ մնացած) ծառի բուն; 3. (տոմարի, փոխ/գիրի տետրակի) արմ, արմատ skfpkr գօչանը; 4. կարճուհատ բան մը; 5. (սիկառի) ծայր։ =*va.* արմատէն խլել՝ հանել; զարնել, քշտել։ -nail. ծայրը կրճատուած՝ կտրուած գամ; կարճ հաստ գամ։ -pen. ծայրը կըտրուած՝ հաստ գրչածայր, բթածայր։ -bed, -by ստըբ՛պըտ, ստըբ՛պի, *a.* կարճ ու կլոր; բթածայր (գրիչ, գամ); 2. արմաշատ։

Stubble ստըբ՛պլ, *s.* հնձած ցորենի խոզան, խզօն; 2. խոզանալից արտ անրզ։

*Stubborn ստըբ՛պըրն, *a.* կամակոր յամառ, խստապարանոց; 2. կամապաշտ, հաստատամիտ, անդրդուելի, անյողդողդ; 3. կարծր, բիրտ, անճկուն, չծռող; 4. կրակի դիմացող, դժուարահալ, անկէզ (մետաղ)։ -ness, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* -կերպով։ [մkrմkr սուվա։

Stucco ստըք՛քօ, *s.* կճապ, կճածեփ

Stud ստըտ, *s.* (մեծգլուխ) գամ; զարդագամ, հեղոյս; 2. (շապկի) կոճակ; 3. նեցուկ ծ; ձիաստան, ձիանք։ =*va.* բեւեռազարդել։ -bolt. կրկնածայր նիգ։ -book. ազգագիր, տոհմագիր (ձիերու)։ -ding-sail. մանրառագաստ։

Student ստիու՛տընտ, *s.* ուսանող, ուսանողուհի; 2. գիտուն, ուսումնական, գիտնական։

Studied ստըտ՛իտ, *a.* ուսումնասիրեալ, խնամով քննուած; 2. ուսեալ, սորվուած։ [տանոց։

Studio ստիու՛տիօ, *s.* արուես-

Studious ստիու՛տիըս, *a.* [of] ուսումնասէր, աշխատասէր, ջանադիր։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Study ստըտ՛ի, *s.* ուսում, ուսմունք, պարապում, սերտողութիւն; 2. քննութիւն, ուսումնասիրութիւն (խնդրի մը); 3. սերտելու՝ սորվելու բան; մտածմունք փոյթ, խնամք; 4. աշխատութեան սենեակ, գրասենեակ; 5. դաշտանկար, սորվելու օրինակ ն։. =*vn.* ուսանիլ, սերտել, աշխատիլ; 2. բան գործ ընել։ =*va.* ուշադիր քննել, հետազօտել, ուսումնասիրել; 2. բերնուց սորվիլ; 3. մտածել։ [շոգի։

Stufa ստիու՛ֆա, *s.* գետնաբուխ

Stuff ստըֆ(ֆ), *s.* նիւթ, տաղձ խnrâ, fkrkupk; 2. (բուրդէ) պաստառ, ստոյն, կտաւ, նիւթ qnւմաշ, բուօֆա; պաստառ, կտաւ; 3. անշահ՝ անպիտան բան; 4. կատակ, զրաբանութիւն; 5. դեղ, դեղանիւթ; 6. խեկութիւն, ոգի, ոգելից ըմպելի; 7. (նաւու ողնափայտի եւ կողերու) ներկ։ =*va.* փորը՝ մէջը լեցնել, խծկել; 2. խճողել, խակել; 3. խճուղել soլմա krմkf։ =*vn.* խաղի պէս ուտել, փորը լցնել։ -ing ստըֆ՛

էֆ, *s.* խոշրտուք, խծուծ, մթել ; 2. (հաւի) փորը լեցուած միս, լիցք: —box. ճնշախծուծ, խծծատուփն—.

Stuffy ստըֆ'ի, *a.* յամառ, դէգ

Stultify ստըլ'թիֆայ, *va.* ապուշ դարձնել, բթացնել: [ցու շիrա:

Stum ստըմ, *s.* մրմրուկ, քաղ-

Stumble ստըմ'պըլ, *vn.* ոտքը սահիլ, գթել, գայթել, սայթաքիլ; 2. (on, upon] գլորիլ, իյնալ; 3. սխալիլ, մոլորիլ: =*s.* սխալ քայլ, սահում; 2. գլորում, սխալանք: —ling-block. խոչընդոտ, քար գայթակղութեան:

Stump ստըմփ(ս), *s.* կոճղ, մարմին, իրան, մնացորդ fիւթիւf; 2. թղթ ամատիտ ադօւմը; 3.*pl.* սրունք: =*va.* ոտքով զարնել; 2. ծայրատել, կնտել; 3. ընտրական արշաւ ընել: To take the—. ընտրական ճառ խօսիլ: —speaker, orator. (բացօդեայ՝ կոճղի վրայ կենալով) ճառախօս:

Stumpy -փ'ի, *s.* կարճ ու գէր:

Stun ստըն, *vn.* (գլուխը) հարուածով սասանել, թնդացնել; պայթեցնել, անզգայացնել, խելքը գլխէն առնել:

Stung, Stunk ստընկ', ստըք, *pp. of* Sting, Stink. խածած, խայթեց:

Stunt, *va.* աճումը արգիլել: —ed ստընթ'թէտ, *a.* ճռզած, արուգ, ազաղուն; 2. նիհար:

Stupe ստիու-փ, *s.* տաք, դիլէ բծ.

Stupefy ստիու-փ'իֆայ, *va.* ապշած ձգել, ապշեցնել ընդարմացնել:

Stupefaction -իֆէք'շըն, *s.* ապշում, թմրութիւն, ընդարմացում: —tive ստիու-փիֆէք'թիվ, *a.* ապշեցուցիչ

Stupendous ստիու-փէն'տըս, *a.* սխրալի, հիանալի: —ly, *ad.*—ness, *s.*

Stupid ստիու-'փիտ, *a.* ապուշ, թարձրամիտ, բթամիտ, տխմար միւrթիւf: —ly, *ad.*—ness, *s.* —ութ.

Stupor ստիու-'փըր, *s.* ապշանք; 2. թմրութիւն, ընդարմացում, ապշութ:

Stupration ստիու-փրէյ'շըն, *s.* կուսապղծութիւն nr եւ Rape.

Sturdy ստըր'տի, *a.* կամակոր, կոպիտ, ժպիրհ, բիրտ; 2. զօրաւոր: —dily, *ad.* —diness, *s.* ժպրհութ.

Sturgeon ստըր'ճըն, *s.* թուխու, թառափ մէrւuին պալըղը:

Stutter ստըթ'ըր *vn.* թոթովել, կմկմալ: =*s.* կակազելը, թոթով:

Sty ստայ, *s.* խոզանոց; 2. գարիկ կkօq արքանըղը բծ. =*vn.* գոմը դնել

Stygian ստիճ'իըն, *a.* ստիւքսեան; 2. դժոխային, դժոխա(յուր):

Style ստայլ, *s.* (մոմի վրայ գրելու) սլաք, երկաթ գրիչ, գրոց; 2. սլաք, կնիք բծ; բ.; 3. քիստ (ծաղկանց); 4. խօսելու՝ գրելու՝ երգելու ոճ, կերպ; խօսելակերպ, գրելակերպ, ոճ; 5. եղանակ, կերպ, ձեւ; 6. արեւաժամացոյցի սլաք, ստուերացոյց, սլաք; 7. տիտղոս, մականուն; 8. տոմար (հին, նոր): =*va.* անուանել, տիտղոս տալ:

Stylar ստայ'լըր, *a.* ստուերացոյցի, սլաքային: —let ստայ'լէտ, *s.* դաշնակ, սլաք խանձkr: —lish ստայ'լիշ, *a.* վայելուչ, գեղեցիկ, սահուն: —list ստայ'լիստ, *s.* իրեն յատուկ ոճ ունեցող, ոճական; 2. օրինակելի, սահուն (գրող):

Styptic,—al, *a.* պնդեցնող (դեղ) —ity ստայփթիս'իթի, *s.* պնդութիւն:

Suable սիու-'էպըլ, *a.* դատավարելի:

Suasion սու-էյ'ժըն, *s.* համոզում: —sive,—sory -է'սըրի, *a.* համոզիչ:

Suavity սու-էվ'իթի, *s.* քաղցրութ

Sub—, սըպ—. ենթ—, տակ.

—acid սըպէս'իտ, *a.* թթուաշ:

—acrid -էք'—. կծուհամ, քիչ կծու

—alpine -էլ'փայն, *a.* ստորալպեան:

Subaltern -օլ'թըրն, *a.* ստորա-

կարգեալ, ստորադաս, ստորակարգ, երկրորդական։ -ate -տըր՛նէյթ, *a.* ստորակարգեալ, ստորակայ։ [կայ։
-astral. ընդ աստեղօք. երկրա-
-astrin′gent. քիչ պնդացնող։
-base, -bass -սըպ՛պէյս, *s.* երգեհոնի ամենացած ձայնը որ են Fundamental base.
-audit′ion. լսելեայն իմացում։
-chanter, *s.* տիրացու, դպիր։
-committee. գեր յանձնախումբ
-cutaneous. ենթամորթային։
-deacon-տի՛քն, կիսասարկաւագ
-divide, *va.* ստորաբաժանել։
-division, *s.* ստորաբաժանում։
Subdue սըպտիու՛, *va.* հնազանդեցնել, տիրել; 2. նուաճել, ենթարկել, սանձել; 3. կակղցնել, համոզել, ընտանեցնել։
Subdued սըպտիուտ՛, *a.* նուաճեալ, ենթարկեալ։
Su′beric, *a.* ծնկային, սունկէ։
Subito, *ad.* ճեպով, յանկարծ։
-fam′ily, *s.* ենթատոհմ բս.
-genus -ճի՛նըս, *s.* ենդացեղ բս.
-ja′cent. տակի. ենթա(հիւսք)։
Subject սըպ՛ճէքթ, *a.* [to] ենթարկուող, ենթարկ, ենթարկեալ; 2. ներքեւ, տակ, ենթակայ, գերի; 3. հակամէտ, յօժար, անձնատուր։ =*s.* հպատակ, ծառայ; 2. առարկայ, նիւթ; 3. առիթ, նշաւակ (վէճի); 4. ենթակայ, տէր բայի ք. եր; 5. վախճան, նպատակ (բժշկութեան); 6. առարկայ, եղանակ, նիւթ էր; 7. հերձելի (դիակ); 8. դարմանեալ հիւանդ՝ մարդ, անձ; 9. ենթակայ, մագնիսացու։ =սըպճէքթ՛, *va.* ենթարկել; 2. նուաճել, հնազանդեցնել, ստորադասել։ -matter. վիճելի նիւթ։ -tion սըպճէք՛շըն, *s.* հնազանդութիւն, հպատակութիւն, հլութիւն։
Subjective սըպճէքթ՛իվ, *a.* ենթակայական; 2. ներքին։ -ly, *ad.* -աբար։ -ness, -tivity սըպճէքթիվ՛իթի, *s.* ենթակայութիւն։
Subjoin′, *va.* յարել, աւելցնել։
Subjugate սըպ՛ճուկէյթ, *va.* նուաճել, տիրել։ -tion սըպճուկէյ՛շըն, *s.* նուաճում; 2. հնազանդութիւն։
Subjunction -ճընք՛շըն, *s.* յաւելում, կցելը։ -tive, *a.* յաւելական։ =*s.* ստորադասական (եղանակ)։
Sublimate սըպ՛լիմէյթ, *va.* ջերմութեամբ շոգիացնել, հրացնդել, վերացնել (ոնդիկը); 2. վսեմացնել։ =*s.* հրացնդած, հրացնդակ, վերացոյթ ք. -tion -մէյ՛շըն, *s.* հրացընդում, վերացում ք; 2. վսեմացնելը։
Sublime սըպլայմ՛, *a.* բարձր, վերին, բարձրագոյն, գերագոյն; 2. վսեմապանծ, վսեմ, վեհ, վսեմական։ =*s.* վսեմութիւն, վսեմ ոճ։ =*va.* վերացնել ք; 2. վսեմացնել, ազնուացնել։ =*vn.* (թուչական մասերը) վերացնել, ջերմութեամբ շոգիացնել, հրացնդել։ -ly, *ad.* վսեմաբար։ -ness, *-ity -լիմ՛իթի, *s.* բարձրութիւն, վսեմութիւն։ [Աստ.
-lapsa′rian, *s.* յետադասնցական
-linea′tion, *s.* ենթագիծ։
-lin′gual, *a.* ընդ լեզուեան։
-lunar, -ry սըպլիուն՛ըրի, *s.* ենթալուսնային; 2. երկրաւոր։
-marine սըպմէրին՛, *a.* ընդծովեայ, ենթածովային (նաւ)։ =*s.* ընդծովեայ։
Submerge -մըրճ՛, *va.* ընկղմել, մխրճել, խոթել; 2. հեղեղել, ողողել։ -gence, -mersion սըպմըր՛ճընս, -մըր՛շըն, *s.* ընկղմում, -միլը, մխրճում, ընկլուզում; ողողում։
Submerse, -ed սըպմըրստ, *a.* ջրարոյզ (ջրային բուսոց տերեւ)
Submission -միշ՛ըն, *s.* հնազանդութիւն, հլութիւն; 2. խոստովանութիւն; 3. մեծարանք։

Submissive -մի՛սիվ, *a.* [to] հըպատակ, հլու։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Submit սըպմի՛թ, *va.* [to] ընդունիլ, զիջանիլ; 2. տակ դնել, ենթադրել։ =*vn.* ենթարկիլ; յանձնուիլ, հպատակիլ։ -multiple -մըլ՛-, ստորապատիկ։ -nascent -նէ՛սընթ, *a.* ենթաբոյս -ordinary, *s.* ստորակարգութ.։

Subordinate սըպօր՛տինէյթ, *va.* ստորակարգել, ստորադասել, տակ դնել, կախեալ ընել; 2. հնազանդեցնել։ =*a.* ստորադաս, ստորակայ, -կարգ։ -ly, *ad.* իբր երկրորդ, տակ։ -tion, -ordinacy սըպօրտինէյ՛շըն, -օրտ՛ինէյսի, *s.* ստորադասութիւն, կախում, հպատակութ.։

Suborn սըպօրն՛, *va.* սուտ երդում ընել տալ; 2. հրապուրել, որսալ։ -ation, *s.* ստերդմնութիւն։

Suboval սըպօ՛վըլ, *s.* ձուակերպ է

Subpœna, -pena սըպփի՛նէ, *s.* դատակոչութիւն։

Subrector, *s.* փոխտեսուչ հմմ.

Subreption, *s.* նենգատաց (շնորհ)։

Subsalt սըպ՛սօլթ, *s.* դերաղ ք.

Subscribe սըպսքրայպ՛, *va.* ստորագրել; 2. (դրամ) ստորագրուիլ; 3. խոստանալ։ =*vn.* հաւանիլ, հաճիլ; (թերթի մը) բաժանորդագրիլ։ -ber սըպսքրայպ՛ըր, *s.* ստորագրեալ; 2. (լրագրի) բաժանորդ։

Subscription սըպսքրիփ՛շըն, *s.* ստորագրութիւն; 2. հանգանակութիւն, գրուածք, տուրք; 3. բաժանորդագին։

Subsequent սըպ՛սիքուէնթ, *a.* յետագայ, գալիք, յաջորդ։ -to the war. -մէն յետոյ։ -ly, *ad.* յետոյ, յետ որոյ։ -sequence, -cy սըպ՛սիքուընսի, *s.* հետեւողութիւն, յաջորդութիւն։

Subserve սըպսըրվ՛, *vn.* հրամանի տակ ըլլալ, ստորակարգուիլ, ծառայել; 2. օգտակար ըլլալ։ -servient սըպսըր՛վիէնթ, *a.* ստորակարգեալ. օգնական, օժանդակ; 2. օգտակար։ -servience, -cy սըպսըր՛վիընսի, *s.* -ութիւն։

Subside սըպսայտ՛, *vn.* [into] տակը իջնել, նստիլ, չոքիլ, մըրիլ; 2. հանդարտիլ, իջնել, կակղիլ։ -nce, -cy սըպսայ՛տէնսի, *s.* մըրիլը, իջնելը; 2. նստում։

Subsidiary -սիտ՛իըրի, *a.* նպաստաւոր, օգնական, օժանդակ։ -sidize սըպսի՛տայզ, *va.* նպաստել։

*Subsidy սըպ՛սիտի, *s.* (դրամական) նպաստ։

Subsist սըպսիսթ՛, *vn.* [on, upon] գոյ ըլլալ, կենալ, կանգուն ըլլալ; 2. շարունակել, կենալ; 3. ապրիլ։ =*va.* սնուցանել։ -ence սըպսիս՛թընս, *s.* էութիւն, գոյութիւն; 2. ապրուստ; 3. ուտեստ, պարէն։ -ent սըպսիսթ՛ընթ, *a.* գոյ եղող; 2. յարակից; 3. կեցող, գտնուող։

Subsoil սըպ՛սօյլ, *s,* ներքնահող։

Subspecies, *s.* ենթատեսակ։

Substance սըպ՛սթէնս, *s.* գոյացութիւն, հիւթ; 2. էական՝ կարեւոր մաս; 3. բուն միտք, հոգի; 4. նիւթ, մարմին; 5. զօրութիւն, հիւթ *koq*; 6. հարստութիւն, ինչք։

Substantial սըպսթէն՛շըլ, *a.* գոյացական, նիւթի; 2. էական, իրական; 3. նիւթեղէն, մարմնական; 4. ամնդարար, հիւթեղ; 5. =*pl.* կարեւոր մասունք։ -ity -շիէլ՛իթի, *s.* նիւթեղինութիւն, գոյացականութիւն։ -ly, *ad.* իրապէս, համառօտիւ, էապէս։ -ness, *s.* հաստատութիւն, զօրութիւն; 2. տեւականութիւն։

Substantiate սըպսթէն՛շիէյթ, *va.* ապացուցանել, հաստատել; 2. ի գոյ ածել, արտադրել։

Substantive սըպ՛սթէնթիվ, *a.*

գոյական(անուն), էական (դերանուն, բայ)։ -ly, *ad.* իբրեւ գոյական, գոյականաբար; 2. էապէս, իրապէս։

Substitute սըպ'սթիթիութ, *va.* [for] բան մը՝ անձ մը ուրիշի տեղ դնել, փոխանակել, տեղը դնել։ =*s.* փոխանորդ, տեղապահ։ -tion սըպսթիթիու'շըն, *s.* փոխանակութիւն; 2. փոխանորդականութիւն, Քրիստոսի մեղաւորաց փոխանորդաբար չարչարուիլը Ա.Ժ.

Substrate, -tum սըպ'սթրէյթ, սըպսթրէյ'թըմ, *s.* (հողի) ենթախաւ; 2. փուռ, ներքնահող; 3. ստորանիւթ ։էէ. որ եւ Substance.

Substruction, -ture -ք'շըր, *s.* ենթաշինուած, ներքնակառոյց՝ ըստորերկրեայ շէնք; հիմնարկութիւն

Subtan'gent, *s.* ենթաշօշափ։

Subtend', *va.* ստորաձգել։

Subtense', *s.* ստորաձիգ(գիծ)։

Subterfuge սըպ'թըրֆիուճ, *s.* նրբաբանութիւն, ճարտարանք; 2. փախուստ, խուսափանք։

Subterranean, -neous սըպթըրրէյ'նիըն, սըպթրէյ'նիըս, *a.* ստորերկրեայ, գետնափոր, հողին տակի։

*Subtile սըպ'թիլ, *a.* նուրբ, բարակ, անօսր; 2. փափուկ, գիրգ; 3. նրբին, խորամանկ; 4. սրամիտ; 5. սուր, ընդմուտ, ծակող։ -ly, *ad.* -կերպով, ճարպիկութեամբ։ -ness, Subtility սըպթիլ'իթի, *s.* -ութիւն։

Subtle սըթլ, *a.* խորամանկ, վարպետ; 2. սրամիտ։ -ness, Subtlety սըթ'լթի, *s.* -ութիւն։

Subtly սըթ'լի *ad.* խորամանկօրէն; 2. փափկութեամբ։

Subtilize սըպ'թիլայզ, *va.* նրբացնել, բարակցնել։ =*vn.* նրբաքննել։ -zation սըպթիլիզէյ'շըն, *s.* նրբացում, նրբաքննութիւն։

Subtract սըպթրէքթ', *va.* [from] վերցնել, բառնալ; 2. հանել։ -ion -թրէք'շըն, *s.* բարձում, հանում թ; 2. վերցնելը, տարուիլը։ -ive -'թիվ, *a.* հանման նշան ունեցող, բառնալի (—)։ [հանելի՝ փոքր թիւ։

Subtrahend սըպ'թրըհէնտ, *s.*

Suburb սըպ'ըրպ, *s.* արուարձան որ եւ Outskirts. -an սըպըր'պըն, *a.* արուարձանաբնակ։

Subvene սըպվին', *vn.* պատահիլ։

Subvention սըպվէն'շըն, *s.* դրամական օգնութ., նպաստ(տէրութ.)

Subversion -վըր'ժըն, *s.* կործանում, տապալում, քանդում -sive սըպվըր'սիվ, *a.* աւերիչ։

Subvert -վըրթ', *va.* կործանել, տապալել; 2. մոլորցնել, գլխէ հանել

Succedaneum սըքսիտէյ'նիըմ, *s.* փոխանորդ։ -neous, *a.* -ական։

Succeed սըքսիյտ', *va.* յաջորդել, տեղը անցնիլ։ =*vn.* [to] հետեւիլ, ետեւէն գալ; 2. յաջորդել, գահը ելլել; 3. յաջողիլ, գլուխ հանել (իրմէ յետոյ ամենեւին չը գար)։ -er սըքսիյտ'ըր, *s.* յաջորդ։

Success սըքսէս', *s.* յաջողիլը, յաջողութիւն։

Successful -'ֆուլ, *a.* յաջող, յաջողակ; երջանիկ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Succession սըքսէշ'ըն, *s.* յաջորդութիւն, անընդհատ շարք, կարգ; 2. ժառանգութիւն։

Successive սըքսէս'իվ, *s.* յաջորդական։ -ly, *ad.* յաջորդաբար։

Successor -սէ'սըր, *s.* յաջորդ։

Succinct սըքսինքթ, *a.* հակիրճ, համառօտ։ -ly, *ad.* կարճառօտ։ -ness, *s.* -ութիւն։

Succin'ic. սաթական (թթու)։

Succor սըք'ըր, *s.* օգնութիւն; 2. օգնական։ =*va.* օգնել, օժանդակել։

Succotash սըք'օթէշ, *s.* կանանչ լաղուտ։

Succory սըք'ըրի, *s.* եղերդ։

Succulent-էօ–'լէնդ, *a.* հիւթեղ, ջրոտ։ -lence, -cy, *s.* -ութիւն։

Succumb -ըքքըմ', *va.* ընկճիլ, հնազանդիլ; 2. չդիմանալ, յաղթուիլ

Succussion -ըքըշ'ըն, *s.* ցունց, ցնցում, շարժում։

Such -ըչ, *a.* այսպէս, այսպիսի; 2. սատանկ, սանկ։ -as. իբրև, պէս, զորօրինակ։ -and-. այսինչ փիլանն։ -as it is. ինչպէս որ է։

Suck -ըք(դ), *va.* ծծել, քաշել; 2. կաթ ծծել։ =*vn.* ծիծ ծծել։ =*s.* ծծելը, ծծում; 2. (ծծուած) կաթ։ -ling -ըք'լին, *s.* ծիծ ծծող, երախայ, չաղա։

Sucker -ըք'ըր, *s.* ծծող; 2. (ջըրհանի) մխոց; 3. (ծառի) ստուերես քիճ; 4. գոգոշ (ձուկ); 5. Իլլինոյցի Ա. =*va.* (ճղիկները) յօտել, բրցնել։

Suckle -ըքլ, *va.* ծծցնել։

Suc'tion, *s.* քաշելը, ծծում։

Sucto'rial, *a.* ծծող, քաշող։

Sudatory -էօ–դ'-, *a.* քրտնցնող։ =*s.* շոգեբաղնիք, քրտնարան։

Sudden -ըդ'ըն, *a.* անակնկալ, յանկարծ, -ական, -ադէպ, -աճաս; 2. արագ, աճապարանօք։ =*s.* յանկարծադէպք։ -ly, *ad.* յանկարծակի, շուտ մը, մէկէն ի մէկ։ -ness, *s.*

Sudorific -էօ–-, *a.* քրտնաբեր։ -riferous -էօ–դօրէֆ'ըրըս *a.* քրտնաբեր։ -riparous -ըէբ'էյըըս, *a.* քրտնածին (անօթ) մրդ.

Suds -ըծ, *s.* սապոնջուր։

Sue -էօ–, *va.* դատախազել, դատի քաշել։ =*vn.* ուզել, խնդրել; 2. աղերսել, ետեւէն իյնալ։ To-out. հրաման ձեռք բերել դով.

Suet -էօ–'էդ, *s.* ճարպ իջ եաղը։

Suety -'էդէ, *a.* ճարպային, -ուտ։

*Suffer -ըֆ'ըր, *va.* թողուլ, ձգել; 2. քաշել, կրել; 3. համբերել, դիմանալ, տանիլ։ =*vn.* չարչարուիլ, նեղուիլ; 2. պատիժը կրել' վնասուիլ։ -able, *a.* տանելի, կրելի, ներելի։ -ance -ըֆ'ըրէնս, *s.* չարչարանք, վիշտ, տառապանք; 2. համբերութիւն; 3. թոյլտուութ.։ -er -ըֆ'ըրըր, *s.* թոյլատու; 2. հիւանդ, վշտակիր, տառապեալ։ -ing -ըֆ'ըրէն, *s.* ցաւ, տանջանք, նեղութիւն։ =*a.* վշտակիր։

Suffice -ըֆայզ', *an.* հերիք ըլլալ, ձեռք տալ, բաւել, գոհացնել։

Sufficiency -ըֆէշ'ընսէ, *s.* բաւականութիւն, բաւականը; 2. կարողութիւն։

Sufficient -ըֆէշ'ընդ, *a.* բաւական, հերիք։ -ly, *ad.* բատ բաւականի

Suffix -ըֆ'էքս, *s.* վերջադիր (մասնիկ), վերջամասնիկ։ =-ըֆէքս', *va.* (բառին) վերջը աւելցնել։

Suffocate -ըֆ'ֆօքէյդ, *an.* խեղդել, խեղդուիլ։ -tion -ըֆֆօքէյ'շըն, *s.* շունչը բռնուիլը, խեղդելը, խեղդուիլը։ -tive -ըֆֆօքէյ'դէվ, *a.* հեղձուցիչ, հեղձում, շունչը բռնուիլը։

Suffossion -ըֆֆա'շըն, *s.* ընդհողեայ բրում որ եւ Undermining.

Suffragan -ըֆ'րէկէն, *s.* քորեպիսկոպոս; 2. օգնական, փոխանորդ։

Suffrage -ըֆրէճ', *s.* ձայն, քուէ; 2. հաւանութիւն; 3. աղօթք էջ.

Suffimigate -ըֆֆէօ–'մէկէյդ, *va.* ծխել, հականեխել։ -tion -կէյ'շըն, *s.* ծխելը, հականեխում, ծխում բիւրախ։

Suffuse -ըֆէօ–զ', *va.* տարածել, քսել, ներկել։ -sion -ըֆէօ–'ժըն, *s.* ոփռում, ծաւալում; 2. պտղելը, ծծում; 3. կարմրութիւն, շիկնում։

Sugar շու–'կըր, *s.* շաքար։ =*va.* շաքար դնել՝ ցանել, շաքարել։ Brown-, coarse-, moist-, raw-. մէկ անգամ զտուած՝ խամ շաքար, շաքրոն։ -candy. վանաշաքար նեպար շեքերի, աքիսք։ -cane. շաքարեղէգ։ -loaf. կոնաշաքար ֆեյլե

—plum. նշաշաքար պաշկմ շէֆէրի։

Sugary շու՛կըրի, *a.* շաքարախառն, շաքարային, անուշ։

Suggest սըճճէսթ՛, սըկճէսթ՛, *va.* թելադրել, ազդել, միտքը ձգել, առիթ տալ, առաջարկել։ *—**ion** սըկճէս՛չըն, *s.* թելադրութիւն, ազդում; ներշնչութիւն, առիթ տալը։ —**ive** —ճէս՛թիվ, *a.* [of] թելադրիչ։

Suicidal —սայտ՛ըլ, անձնասպանութեան [նուլ.]; 2. անձնասպան։

Suicide սու՛իսայտ, *s.* անձնասպանութիւն։

Suit սիութ, *s.* աշխատանք, ջանք; 2. աղջիկ ուզելը, հետամտութիւն որ եւ Courtship; 3. հետեւորդներ, շքախումբ (խումբ); 4. դատական խնդրանք, պահանջք; 5. համադասութիւն, համախմբում, ժողով, ակումբ; 6. ամբողջ, լման, ձեւք մը (զգեստ) բազմ, գոյն։ =[with] յարմարցնել, համեմատել; 2. յարմարիլ, բալ, վայլել (վրան) երթալ։

Suitable սիութ՛էպլ, *a.* [to] յարմար, վայելուչ, վայելեալ, համաձայն։ —**ness**, *s.* —ութիւն։ —**ly**, *ad.* վայելչութեամբ։

Suite սուիթ, *s.* (իշխանի) մարդիկ, հետեւորդք, կցորդ մայէր, շքախումբ, յաջորդութիւն, շարք, կարգ; տողան, (սենեակ) շարք, յարկաբաժին; լման, ամբողջ ձեւք մը (հանդերձ)։

Suitor սիութ՛ըր, *s.* դատախազ; 2. աղերսարկու; 3. հետամուտ, սիրահար։

Sulcate, —ted սըլ՛քէյթէտ, *a.* խորշոմաւոր, ճառանէքաւոր, grooved

Sulk սըլք, *vn.* երեսը կախել՝ թթուել, դէմքը կնճռել։ —**ily**, *ad.* կախերես։ —**iness**, *s.* —ութիւն։

Sulks սըլքս. երեսը կախելը։

Sulky սըլ՛քի, *a.* թթուերես, կախերես; խոժոռ, —ադէմ, ժանտատեսիլ։ =*s.* մէկ հոգինոց պզտի կառք, անձկակառք որ եւ Sullen, Morose.

Sullen սըլ՛ըն, *a.* տխուր, տխրաբարոյ։ —**ness**, *s.* —ութիւն։ —**ly** սըլ՛ընլի, *ad.* երեսը կախած։

Sully սըլ՛ի, *va.* արատաւորել, աղտոտել; 2. աղտոտիլ։ =*s.* աղտ; արատ

Sulphate սըլ՛ֆէյթ, *s.* ծծմբատ ։ —of copper. ժանգառ կապոյտ քարը —of iron. արջասպ զաւա պօյա։ —of zinc. զինկի ծծմբատ ։

Sulphur սըլ՛ֆըր, *s.* ծծումբ, երբնդեղ, ծօշ քիւքիւրթ։ Flowers of—. ծծմբածաղիկ։ -base. ծծմբահիմ, ծծմբատակ։ -salt. ծծմբաղ։ —**eous**, —**ous**. —**y** սըլֆիւ՛րիըս, —՛ֆըրըս, սըլ՛ֆըրի, *a.* ծծմբային։ —**et** սըլ՛ֆըրէթ, *s.* ծծմբաւոր ։ —**ic** սըլֆիւ՛րիք, *a.* ծծմբական ։ —acid. ծծմբաթթու զաճ եաղը։

Sultan սըլ՛թըն, *s.* **Սուլթան։** —**ess**, —**ana** սըլ՛թընէս, սըլթէյ՛նա, սուլթա՛նա, *s.* **Սուլթանուհի։**

Sultry սըլ՛թրի, *a.* տօթագին, հեղձուցիչ, խղդուկ։ -**iness**, *s* տօթ, տաք

Sum սըմ, *s.* գումար, բովանդակութիւն; 2. (ստկի) գումար, դրամագումար; 3. (թուաբ.) կանոն; խնդիր։ =*va.* (up) գումարել, ժողվել; 2. պարունակել, ամփոփել; 3. (փաստերնիրը) բուանիլ։ -total. համագումար։ —**mation** սըմմէյ՛շըն, *s.* համագումար; գումարելը։

Sumac, Sumach սու՛մաք, *a.* աղտոր սումագ։

Summary սըմ՛մըրի, *a.* համառօտ, կարճառօտ, համառօտ, համակիրճ; կարուկ։ =*s.* բովանդակութիւն, քաղուած, համառօտութիւն։ —**rily** սըմ՛մըրիլի, *ad.* համառօտաբար, ի համակիրճ, կարուկ կերպով; 2. ի մի բան։

Summer սըմ՛ըր, *s.* ամառ; 2. յատակի հեծան ։ որ եւ Lintel, girder. =*vn.* ամառանոց երթալ։ Indian—. աշնան տաք Ա. —duck

բադիկ որ եւ Wood-duck. –fallow. ամառուան հերկ ։ –house. ամառանոց։ –sault, –set. (լարախաղացի) օդաշրջան, կլմպոշտիկ, տամպալակ որ եւ Somerset.

Summit սըմ՛իթ, *s.* գլուխ, գագաթ; 2. ծայր, կատար, ծագ։

Summon սըմ՛ըն, *va.* կանչել, կոչում ընել, ազդարարել; 2. ատեան կոչել դատ. [ճէշմաճամէ։

Summons սըմ՛ընզ, *s.* կոչնագիր

Sumpter սըմ՛փթըր, *s.* գրաստ։

Sumptuary սըմ՛չուէրի, *a.* ծախքերու, ծախսական։

Sumptuous սըմ՛չուըս, *a.* մեծածախ, շքեղ, հոյակապ։ –ly, *ad.* –ness սըմ՛չուըսնէս, *s.* –ութիւն։

Sun սըն, *s.* արեւ, արեգակ։ =*va.* արեւը դնել, չորցնել։ –beam. ճառագայթ ։ –beaten. արեւահար, արեւակէզ։ –bonnet. լայնեզր գըլխարկ։ –burn. արեւը զարնել, այրել։ –dew. վարդախոտ։ –dial. արեգակնային՝ արեւային ժամացոյց, արեւացոյց։ –down, –set, –setting. (արեւա) մայր, արեւմուտ։ –fish. լուսնաձուկ։ –flower. արեւածաղիկ։ –proof. (արեւէն) գոյնը չնետող, չաղդուող, չճերմկող (լաթ)։ –light. արեւու լոյս, արեւ։ –stroke. արեւազարկ, արեւահարութիւն ևն.

Sunday սըն՛տէյ, *s.* կիրակի։ –school. կիրակնօրեայ դպրոց։

Sunder սըն՛տըր, *va.* բաժնել, զատել, կիսել ։ =*s.* բաժնելը։

Sundry սըն՛տրի, *s.* քանի մը, այլեւայլ, զանազան, տարբեր։ *pl.* -ries սըն՛տրիզ, այլեւայլք, զանազան ծախքեր, զանազաններ։

Sung, Sunk. *pp. of* Sing, Sink.

Sunken սընք՛ն, *a.* ընկղմած, թաղուած; 2. խորասոյզ; 3. կործանած։

Sunless սըն՛լէս, *a.* անարեւ, շուք, արեւ չտեսնող գուզայ։

Sunny սըն՛ի, *a.* արեւու; 2. արեւդէմ, արեւոտ (տեղ) կիւնայ; 3. արփիափայլ, արեգակնափայլ։

Sunrise, –rising սըն՛րայզ, սըն՛րայզին, *s.* արեւածագ, -ագալ; -ելք։

Sunset, –setting սըն՛սէթին, *s.* մուտք արեւու, իրիկուն; 2. արեւմուտք; մայրամուտ, իրիկնամուտ։

Sunshine սըն՛շայն, *s.* արեւ, լոյս։ –shiny -՛շայնի, *a.* արեւոտ, տաքուկ

Sup սըփ, *an.* ընթրել; շիթ շիթ՝ պատառ պատառ՝ պատիկ պատիկ խմել, շիթ շիթել։ =*s.* ումպ, պատառ։

Super-, սիուբըր-, *prefix.* [իրենչումներուն համար տես արմատը]։

–able, *a.* յաղթելի։

–abound սիուբըրէպաունտ՛, *vn.* խիստ շատ՝ առատ լինել, լեցուն ըլլալ։ –ance -էպաուն՛տընս, *s.* մեծ առատութիւն ։ –ant. *a.* յորդառատ։ –antly սիուբըրէպաուն՛տընթլի, *ad.* առատօրէն, լիուլի։

–add′, *va.* յաւելուլ, աւելցնել։

–an′nuate. ծերանալ, հալուորիլ։

Superb սիուբըրպ՛, *a.* հոյակապ, պերճաշուք, շքնաղ; 2. փառաւոր, շքեղ, պերճ, սեգ։ –ly, *ad.*

–cargo, *s.* բեռնատեսուչ ևն.

–cilious սիուբըրսիլ՛իըս, *a.* սեգ, հպարտ, գոռոզ։ –ly, *ad.* –ness, *s.*

–em′inent, *a.* գերազանց, -գոյն, նախապատիւ։ –nence, *s.* -ութիւն

–erogation, *s.* պարտքէն՝ կատարելիքէն աւելի ընելը, անդրապարտք։

–ex′cellent, *s.* հիանալի, գեր ի վերոյ։ –lence, *s.* -ութիւն։

–fetation. վերաղմնաւորութիւն

–ficial -ֆիշ՛ըլ, *a.* մակերեւութային, -թական, երեսի; 2. ծանծաղ, վեր ի վերոյ, երեսկունկ, երեսունկ։ –ly, *ad.* հարեւանցի, վարկպարագի։ –ness. *s.* հարեւանցիու-

թիւն; 2. ծանծաղութիւն, հունք։

-ficies -ֆիշ'իզ, s. մակերեւոյթ, դուրսի երես; 2. տարածութիւն; 3. յարամասունք (արտի, շէնքի)։

-fine', a. գերազնիւ, գերընտիր։

-fluous -'ֆլուըս, a. անօգուտ, ումպէտ, աւելորդ, անպէտ։ -ly, ad. -ness, -fluity սիւ-բըրֆլու'-իթի, s. -ութիւն; 2. մեծ ճոխութ.

-hu'man, a. գերմարդկային։

-impose'. վրան դնել։ [նիստ։

-incum'bent. վերակայ, վերա-

-induce', va. աւելցնել, դնել։

-induc'tion. մակադրութիւն։

-intend սիւ-բըրինթէնտ', va. վերահսկել, հսկել, վրան կենալ։

-intendent -թէնտ'ընթ, s. վերակացու, տեսուչ, հսկող; 2. ոստիկան։-ence,-cy -'ընսի, s. -ութ.

Superior սիւ-բի'րիըր, a. գերագոյն, գերադաս, վերին, բարձրագոյն, գերագոյն; 2. իբրեւ ցուցիչ գործածուած գիր՝ թիւ, կոչումի համար (-a, -1) տպ. =s. գլխաւոր, մեծ; 2. (վանքի) մեծաւոր, մեծաւորուհի, վանահայր, վանամայր, աւագուհի։-ity -րիօր'իթի, s. -ութ.

Superlative -'լըթիվ, a. գեր ի վեր; 2. գերադրական (ածական)։-ness, s. -ութ.-ly, ad. անդիի ծայր

Supernal,-lunar սիւ-բըր'նըլ, -լիու-ն'ըր, a. վերի, վերին; 2. երկնային, երկնաւոր։ [ղացող։

-natant -նէյ'թէնթ, a. վրան լո-

*-natural -նէչ'ըրըլ, a. գերբնական, կարգէ դուրս, տարօրինակ։

-ly -լի, ad. գերբնապէս։ [լութիւ։

-numerary նիու-'մըրէրի, s. աւե-

-position, s. մակադրութիւն։

-scribe, va. հասցէն գրել, ուղղել

-scription. հասցէ; մակագիր։

Supersede սիւ-բըրսիյտ', va. տեղը բռնել՝ անցնիլ, յաջորդել; 2. պաշտօնանկ ընել, դադրեցնել; 3. անօգուտ ընել, ջնջել։-as սիւ-բըրսի'տիէս, s. պատուիրագիր։

Superstitous -սթիշ'ըս, a. աւելորդապաշտ, -ական, սնապաշտ, -ական, նախապաշարեալ; 2. չափազանց զգուշաւոր, խղճամիտ, բամբարակ։ -ly, ad. -ness, *-stition սիւ-բըրսթիշ'ըն, s.-ութ.; նախապաշարում։

-struc'tion, s. վերնայարկ։

-struc'ture, s. (վրայի) շէնք։

-vene -վիյն'. վրայ գալ, հասնիլ։

-vise -ըրվայզ, va. հսկել, նայիլ։

-vis'or, s. վերակացու, հսկող։

-vision -վիժ'ըն, s. -ութիւն։

Supine սիւ-'բայն, s. բայանուն։ =a. կռնակի վրայ, պառկած; անհոգ։ -ly, ad. -ութեամբ։ -ness, s. կռնակի վրայ պառկուածք, յորսածութիւն; 2. անհոգութիւն։

Supper սըփ'ըր, s. ընթրիք, իրիկուան ճաշ։ The Lord's–. Տէրունական ընթրիք, հաղորդութիւն։ -time. ընթրիքի՝ երեկոյեան ճաշի ժամանակ։ -less, a. առանց ընթրիքի, անօթի։

Supplant սըփլէնթ', va. ոտքը սահեցնել, թաթել; 2. տեղը անցնիլ։

Supple սըփլ, a. ճկուն, կակուղ; հեզ, դիւրանսաց։-ness, s. -ութիւն

Supplement սըփ'լիմընթ, s. վրայէն գրուած բան; 2. յաւելուած (գիրքի); 3. յաւելագիր, յաւելուած, (թերթի)։ =va. աւելցնել, պակասը լեցնել, ամբողջացնել։ -al, -ary;

Suppletive,-tory -մընթ'ըլ,-թ'ըրի, սըփ'լիթիվ, a. յաւելուածական, լրացուցիչ, աւելի, աւելեալ.

Suppliant, -licant սըփ'լիընթ, -լիքընթ, a. աղաչաւոր, աղերսարկու։

Suplicate -'լիքէյթ, va. աղերսել, աղաչել, պաղատիլ, խնդրել։ -tion-քէյ'շըն, s. աղերս, խնդրուածք, մաղթանք, պաղատանք, աղերսանք։

-tory սըփ՛լիքէյթըրի, *a.* պաղատական, աղերսական, աղաչական:

Supply սըփլա՛յ, *va.* պէտքը հոգալ, պակասը լեցնել, մատակարարել, հայթայթել, հոգալ (պարէնը) ճարել, նպաստակել; դնել, կարգել, անուանել, (մէկուն տեղը) լեցնել: =*s.* պարենաւորում, մատակարարութիւն: =*pl.* -lies սըփլա՛յզ. համբար, պաշար, մթեր: —and demand. մատուցում և խնդրանք:

***Support** սըփփո՛րթ, *va* վեր բռնել, վերցնել, կրել; 2. հանդուրժել, համբերել, տանիլ, տոկալ, դիմանալ; 3. օգնել, պաշտպանել; 4. ապրեցնել, ծախքը հոգալ, պահել, նայիլ: =*s.* *վեր բռնելը; 2. նեցուկ, մոյթ; 3. պաշտպանութիւն, պաշտպան, ապաւէն, զօրավիգ, թեւ թիկունք, ցուպ: Self—ing. ինքնապահ: —able, *a.* տանելի, կրելի, հանդուրժելի; 2. ներելի; 3. ապրեցնելիք, պահուելիք: —er սըփփո՛րթըր, *s.* յենարան, հաստարան, (լապտերա)կալ; 2. նեցուկ, խեչակ; 3. պաշտպան, ձեռնտու; 4. վահանաբարձք են.

Supposable սըփփո՛զէպըլ, *a.* ենթադրելի, համարելի, կարծելի:

Suppose սըփփո՛զ, *va.* ենթադրել, դնել, սեպել, համարել, կարծել; 2. իբրեւ ուղիղ ընդունիլ, վերագրել, ըսել: =*vn.* ենթադրութեամբ դնել, երեւակայել: Suppose! դիցո՛ւք թէ, համարե՛ցէք թէ; եթէ կհաճի՛ք, շնորհ ըրէք:

Supposition սըփփըզի՛շըն, *s.* ենթադրութիւն, կարծիք: —al, *a.* ենթադրական:

Supposititious սըփփազիթի՛շըս, *a.* ենթադրեալ, կարծեցեալ; 2. մտացածին: -ly, *ad.* սուտէն: -ness, *s.* սուտ: [ծիական:

Suppositive սըփփա՛զիթիվ, *a.* կար-

Suppress սըփրէ՛ս(ս), *va.* կոխել, ճնշել; 2. նուաճել, սանձել, արգիլել; 3. ջնջել, խափանել: -ion սըփրէ՛շըն, *s.* արգիլում, զսպում; 2. նուաճում, ճնշում; 3. բարձում, խափանում, յապաւում, ջնջում: —ive սըփրէ՛սիվ, *a.* արգելիչ:

Suppurate սը՛փիուրէյթ, *vn.* թարախիլ: —tion -րէ՛յշըն, *s.* թարախում: —tive -րէթ՛իվ, *a.* թարախիչ:

Supralapsarian սիուփրալէփսէ՛յրիըն, *a.* նախաղանցական Ա.Թ.

Supranaturalism, *s.* գերբնութիւն, գերբնականութիւն:

Supremacy սիուփրէ՛մէյսի, *s.* գերագոյն իշխանութիւն, գլխաւորութիւն, գերակայութիւն, գերիվերութիւն:

Supreme սիուփրի՛յմ, *a.* գերագոյն, բարձրագոյն, վերին, ծայրագոյն: —ly, *ad.* յետին աստիճան, ամենա (բարձր):

Sura սը՛րէ, սու՛րա, *s.* գլուխ (կուրանի); 2. նուիրական ըմպելին ըմպող, անմահ (Հնդիկ): [վաք:

Surbase -՛պէյս, *s.* պսակ բէր-

Surcharge սըրչա՛րճ, *va.* ծանրաբեռնել, չարաչար բեռնաւորել, Overburden; 2. հարկաբեռնել; 3. շատ լեցնել; 4. չափազանց գին ուզել: =*s.* չափազանց բեռ, ծանրաբեռնութիւն; 2. վերահարկ, վերատուրք:

Surcingle սը՛րսինկլ, *s.* վերնաթանգ իւսր գօտեւ; 2. գօտի, կամար (պարեգօտի) են.

Surcoat -՛քօթ, *s.* մեկնոց, գրաստ

Surd սըրտ, *a.* անհամաչափ, արմատական (թիւ); 2. համր(գիր)

Sure շո՛ւր, *a.* [of] ստոյգ, հաւաստի, աներկբայ; 2. վստահ, ապահով, անկասկած: To be—. ճշմարիտը, ստուգիւ: To make—. ապահովցնել, վստահեցնել: —footed

անսայթաք։ -ly շուռ՛լի, *ad.* ճըշմարտիւ, անկասկած, ապահովապէս, հաստատապէս; 2. անվտանգ։ -ness, *s.* ստուգութիւն; 3. ապահովութիւն որ եւ Certainty.

Surety շուռ՛րթի, *s.* ապահովութիւն, վստահութիւն; 2. երաշխաւորութիւն; երաշխ, երաշխիք; հաստուցումտուգանքի, վնասի; երաշխաւոր *fkfhq*; 3. վկայ։ -ship, *s.* երաշխաւորութիւն *fkfաղkp*։

Surf սըրֆ, *s.* ալեգարձ, ալիքի ուժով ընկրկում՝ ցամաքի կամ ուրիշ արգելքի զարնուելէ ետքը, խորտակ, ալեբախ։ -boat. ալենաւակ։ -duck. ալեբադ։

Surface սըր՛ֆէյս, *s.* երես, մակերեւոյթ; մակերես(երկրի, ծովի)։

Surfeit սըր՛ֆիյթ, *s.* չափազանց յագուրդ, յափրացում; 2. չափազանց կերուխում։ =*va.* չափազանց յագեցնել, յափրացնել ախորժակ; 2. հիւանդացնել։ =*vn.* հիւանդանալու չափ ուտել խմել։

Surge սըրճ, *s.* մեծ ալիք, կոհակ։ =*vn.* (ալիքները) բարձրանալ, ուռիլ, ծփծփիլ։ =*va.* (առագաստի չուանը) թուլցնել, սահեցնել։

Surgeon սըր՛ճըն, *s.* վիրաբոյժ, վիրահատ։ -cy սըր՛ճընսի, *s.* վիրաբուժութիւն *ákrrwhjjq*։

Surgery սըր՛ճըրի, *s.* վիրաբուժութիւն; -արան։ -gical, *a.*-ական

Surgy սըրճ՛ի, *a.* ալեկոծ։ [բէչ։

Sur'loin, *s.* եզան թիկնամէջք,

Surly սըր՛լի, *a.* խոժոռ, դէգ։

Surlily սըր՛լիլի, *ad.* -կերպով։

Surliness սըր՛լինէս, *s.* -ութիւն։

Surmise սըրմայզ՛, *va.* կարծիք ընել; կասկած ունենալ, կասկածիլ; 2. կռահել, կարծել։ =*s.* կասկած, կարծիք, կռահելը։

Surmount սըրմաունթ՛, *va.* երեսը՝ վրան ելլել, գագաթը գտնուիլ; 2. անցնիլ, գլել, յաղթել, նուաճել; 3. գերազանցել։ -able, *a.* յաղթելի։ -ed սըրմաունթ՛էտ, *a.* վերադիր, վրան դրուած։

Surmullet սըրմըլ՛էթ, *s.* աքցայաձուկ պարպունեայ։

Surname սըր՛նէյմ, *s.* ընտանեկան անուն, մականուն։ =սըրնէյմ՛, *va.* մականուանել; 2. անուն կախել։

Surpass սըրփէս՛, -փաս՛(ս), *va.* աւելի բարձր ըլլալ, գերազանցել, անցնիլ, կարողութեամբ վեր ըլլալ։-able, *a.* գերազանցելի։-ing -փէս՛ին, *a.* գերազանց, վերնոց, վեր։

Surplice -փ՛լիս, *s.* եկեղեցական կտաւեայ շապիկ, քօթանակ։ -fee. (հանգիստական օրերու մէջ կղերականաց տրուած) խաչհամբոյր։

Surplus,-age սըր՛փլըս, -՛փլըսէճ, *s.*աւելորդ, մնացորդ; ոչ-էականք էր։

Surprisal -՛զըլ, *s.* յարձակում։

Surprise սըրփրայզ՛, *va.* [-ed *at*] յանկարծ՝ անակնկալ կերպով առնուլ; 2. յանկարծակիի բերել; 3. հիացնել, ապշեցնել։ =*s.* յանկարծակիի գալը՝ բերելը; 2. զարմացում, զարմանք; 3. անակնկալ ընծայ, յեղընծայ։

Surprising -զ՛ին, *a.* յանկարծական, նորաաքանչ, հիանալի։ -ly, *ad.*

Surrebut սըրրիպըթ՛, *vn.* (երկրորդ անգամ) դատախազը ամբաստանեալին պատասխանել։ -er սըրրիպըթ՛ըր, *s.* (դատախազի դէմ) պաշտպանողական մուրացիաս։

Surrejoin սըրրիճօյն՛, *vn.* (երկրորդ անգամ) դատախազը ամբաստանեալին պատասխանել։

Surrender սըրրէնտ՛ըր, *s.* անձնատրութիւն, յանձնում; 2. յանձնելը, տալը։ =*va.* յանձնել, տալ, թողուլ; 2. յանձնուիլ, անձնատուր ըլլալ (թշնամիին)։

Surreption, *See* Subreption.

Surreptitious սըրէփթիշ՛ըս, *a.* գողապատիր, խաբեպատիր; 2. գաղտագողի, նենգութեամբ; 3. անհրամանի: -ly, *ad.* [խանորդ:

Surrogate սըր՛րոկէյթ, *s.* փո-

Surround սըրրաունտ՛, *va.* շրջապատել, պատել; 2. չորս կողմն առնուլ, պաշարել: -ed սըրրաունտէտ, *a.* շրջապատեալ, բոլորեալ: -ing սըրրաունտ՛ինկ, *a.* շրջակայ, բոլորտիքը առնող: =*pl.* սըրրաունտինկզ: պարառութք, պարագայք, շրջակայք

Surtout սըրթու՛թ, *s.* Թիկնոց:

Surveillance սըրվէյլ՛էնս, *s.* հսկողութիւն: -lant, *s.* հսկող:

Survey սըրվէյ՛, *va.* նայիլ, դիտել, զննել, քննել; 2. չափել, գետնաչափել: =*s.* նայիլը, հայուածք; 2. քննութիւն, զննութիւն, դիտողութիւն; 3. (գետնա) չափութիւն, չափելը: -ing սըրվէյ՛ինկ, *s.* անդաչափութիւն; 2. քննութիւն:

Surveyor սըրվէյ՛ըր, *s.* տեսուչ, վերակացու, այցելու, քննիչ; 2. երկրաչափ, անդաչափ; 3. մաքսախոյզ araյլրáր: -ship, *s.* -ութիւն:

Survival սըրվայ՛վըլ, *s.* ուրիշէ ետք ապրիլը, վերջամնացութիւն: -of the fittest. յարմարագոյնին ապրիլը:

Survive սըրվայվ՛, *va.* (մէկուն մեռնելէն ետք) ողջ մնալ, ապրիլ:

Survivor -՛ըր, *s.* վերջամնաց:

Susceptible սըսէփթ՛իպլ, *a.* [of] ընդունակ, -ական; 2. դիւրազգած, դիւրագրգիռ: -ness, -bility, -ceptivity սըսէփթիվ՛իթի, *s.* -ութիւն

Suscipient սըսիփ՛իէնթ, *a.* ընդունող nrեւ Receiving, Admitting.

Suspect սըսփէքթ՛, *an.* [-ed *of, by*] չվստահիլ, կասկածի երթալ, կասկածիլ, կասկած ունենալ: -able, *a.* կասկածելի, անվստահ: -edness սըսփէք՛թէտնէս, *s.* -ութիւն:

Suspend սըսփէնտ՛, *va.* առկախել, կախել, կախ ձգել, առկախ Թողուլ; 2. (պաշտօնէ) դադրեցնել, արգիլել, կասեցնել; 3. [on, upon] (առժամապէս) յետաձգել: =*vn.* (վճարմունքը) դադրեցնել, ընդհատել; 2. սնանկանալ: -ers սըսփէնտ՛ըրզ, *pl.* ձգանակ, ձգափոկ, ասղը, փոկ (տափատի): -ed սըսփէնտ՛էտ, *a.* կասեցեալ, արգիլեալ

Suspense սըսփէնս՛, *s.* անստուգութիւն; 2. առժամեայ դադարում, կախում, արգելք:

Suspension -փէն՛շըն, *s.* առկախում, կախում; 2. առժամեայ դադարում, ընդհատում, ընդմիջում: -bridge. կախաղանաւոր՝ առկախ կամուրջ: -sory -փէնս՛ըրի, *a.* կախուած, առկախեալ, ի կախ; 2. կախելիք, կախելու: =*s.* փոկ, կախոց ասղը; 2. աղէկապ գաւըգ սյաղը

Suspicion սըսփիշ՛ըն, *s.* կասկած, կռահում, վարանք:

Suspicious -փիշ՛ըս, *a.* կասկածոտ; 2. կասկածելի: -ly, *ad.* -ness, *s.*

Suspire սըսփայր՛, *vn.* հառաչանք հանել, հառաչել, ահ քաշել; 2. խորունկէն շնչել՝ շունչ առնել: -ral սըսփայ՛րըլ, *s.* շունչ առնելու ծակ, շնչածակ; 2. գետնին տակէն ջրամբարի մէջ հոսող աղբիւր՝ ջուր, գետնաջուր: -ration սըսփիրէյ՛շըն, *s.* հառաչ, հառաչանք:

Sustain սըսթէյն՛, *va.* վեր վերցընել, բռնել, կանգուն պահել; 2. ույժ տալ, կազդուրել, ներքը բռնել; 3. հաստատ՝ վառ պահել, զօրացընել; 4. ենԹարկուիլ, կրել, քաշել; 5. տոկալ, դիմանալ; 6. շարունակել եւ. -able սըսթէյն՛էպլ, *a.* հաստատելի:

Sustenance սըս՛թընէնս, *s.* սընունդ, ապրուստ, ուտեստ:

Sustentation սըսթէնթէյ՛շըն, *s.*

Տառատառութիւն, նեցուկ; 2. կեանքը բռնող բան, կեանքի պահեստ; 3. սնունդ; 4. կազդուրում։

Sutler սըթ'լըր, *s.* (բանակի) նըպարավաճառ, գինեվաճառ։

Suttee սըթթի', *s.* ինքնակէզ (այրի՝ Հնդիկ); 2. կնակիզութիւն։

Suttle սըթ'լ, *s.* զուտ կշիռ կծ.

Sutural սիուչ'ուրըլ, *a.* կարուածքի։

Suture սիու'չուր, *s.* վէրքի կարան; (գանկի ոսկրներու) կարուածք

Suzerain սիու'զըրէյն, *s.* գերիշխան, գերագահ; 2. գերիշխանական, գերագահական։ –ty -զըրէյնթի, *s.* -ութիւն։

Swab սուօպ, *s.* նաւել, շուաննաւել բարբառ; 2. փռնաւել, քըլչաւել; 3. տախտակորբիչ, ջնջոց, ջնջան։ =*va.* սրբել, մաքրել; աւլել։

Swaddle սուօտ'լ, *va.* խանձարըրել, բալուլել, փաթթել (տղան)։ =*s.* խանձարուր գուլisag։ –ling-band, –ling-cloth. (մանկան) շոր, կտաւ, պինդ, որլաթ։

Swag սուէկ, *vn.* կախուիլ, կքիլ։ -ger սուէկ'ըր, *vn.* մեծաբանել, յոխորտալ, ջարդել։ -gering, *s.* մեծաբանելը, ջարդելը։ -gy սուէկ'կի, *a.* կախուած, լխկած։

Swain սուէյն, *s.* պատանի հովիւ; 2. սիրահար հովիւ, գեղջուկ։

Swale սուէյլ, *s.* հովիտ; 2. ճախինուտ՝ թաց երկիր։ =*vn.* (մոմը) հալիլ, հատնիլ, սպառիլ։

Swallow սուօլ'լօ, *s.* ծիծառ, ծիծեռնակ; 2. կոկորդ, հագագ; 3. կլլելը, ումպ։ =*va.* կուլ տալ, կլլել։

Swam սուէմ, *pp. of* **Swim.**

Swamp սուէմփ, *s.* ճախին, մարգճախին, մօրուտ։ =*va.* ստւզել, խըղդել, ընկլուզել; հեղեղել, ողողել; պարապ հանել, աւրել։ [ճախինուտ։

Swampy սուէմփ'ի, *a.* ճախին,

Swan սուէն, *s.* կարապ, պոր։

Swap սուօփ, *va.* փոխանակել։

Sward սուօրտ, *s.* մարմանդ, դալարի, դալարավայր որ եւ Turf. =*va.* դալարազարդել։

Swarm սուօրմ, *s.* մեղուապար, մեղուախումբ; 2. բազմութ., հոյլ, խումբ, երամ։ =*vn.* փեթակը երթալ՝ թռիլ; 2. խռնուիլ, ժողվուիլ; 3. շատնալ, առատանալ; 4. (ծառը) շուլլուիլ՝ ելլել։

Swart, Swarth սուօրթ, *a.* թուխ, թխագոյն։ –iness, *s.* -ly, *ad.*

Swarthy, *a.* սեւաթոյր, թուխ։

Swash սուօշ, *s.* մեծաբան գաւպա sայլը; 2. ժխոր, աղմուկ, հոսանք (ջրոյ); 3 ջրադարձ, առու։ =*vn.* շառաչել; աղմկել որ եւ Splash.

Swastica, -ka սուէս'թիքէ, *s.* բարեբաստիկ ուղուր որ և Good-luck; 2. մոգական բառ, յուռութքառ, հմայեակ; 3. հին ամաններու, գործերու եւնի վրայ յաճախ տեսնուող նշան մը Sanskrit.

Swath սուօթհ', *s.* կապ, երիզ, փաթոյթ; 2. խուրձ (որայի); 3. հնձուած մաս (արտի)։

Swathe սուէյթհ, *s.* մանկան խարձունձ, շոր։ =*va.* փաթթել, կապել։

Sway սուէյ, *va.* ճօճել, դարձընել, օրել, շարժել; 2. իշխել, հովուել, կառավարել; 3. մէկ կողմ ծռել հակեցնել, դարձնել; 4. վերցնել ն–. =*vn.* հակիլ, ծռիլ; 2. ազդեցութիւն ունենալ, տիրել։ =*s.* երերցնելը, ճօճում; 2. իշխանութիւն, գաւազան, ազդեցութիւն; 3. (կշռի) հակում։

Sweal սուիյլ, *vn.* հալիլ, վառել։

Swear սուէէր, *vn.* [Swore, Sware, Sworn] երդում ընել, երդնուլ, երդուընտալ; 2. վկայել էր; 3. յիշոց հանել, հայհոյել։ =*va.* երդնուլ, հաստատել, ուխտել; 2. երդում տալ էր. –er սուէ'րըր, *s.* հայհոյիչ։

-ing, s. երդնումը; 2. երդում, յիշոց

Sweat սուէթ, s. քրտինք, քիրտ; 2. ջանք, աշխատութիւն; 3. տամկութիւն, խոնաւութիւն ։ =va. քրտնիլ, դուրս տալ, թորել; 2. քրտնցնել ։ =vn. քրտնիլ; 2. նեղութիւն կրել, տառապիլ ։ -ing-sickness, s. քրտնատապ։

Sweaty սուէթ'ի, a. քրտինքի; 2. քրտինքխառն, քրտինքոտ, տամուկ; 3. քրտնագին։ -tiness -'ինէս, s. քրտնիլը։

Swedish սուէտ'իշ, a. Շուէտի, շուէտական։ =s. շուէտերէն։

Sweep սուիփ, va.[Swept; Swept] աւլել, աւլտել; 2. գետինը քսուիլ (քղանցք); 3. մաքրել, սրբել; քսաս ընել; 4. քշել, հալածել (ամպ), ցրուել, տարտղնել ։ =vn. քերել անցնիլ, քսուելով անցնիլ; 2. (սուրը) տատանիլ, ճօճիլ; 3. (ծովը) եղերքը լուալ, աւլել, մաքրել; 4. քշուիլ, տարուիլ; 5. շքով անցնել; 6. շօշոկել ։ =s. աւելածութիւն, աւլելը; 2. տատանում, ճօճում; 3. շրջանակ, անջրպետ; 4. ծխան մաքրելը, աւելածու, ծխան մաքրող; 5. թեւճակ ֆիւրէֆն.-stakes (ձիարշաւի) բոլոր պարգեւները շահող։ -ings սուիփ'ինկզ, pl. աւլուք, աւելած, աւելուկ սիւբրիւնթիւ.

Sweepy սուի'փի, a. վաղանցիկ։

Sweet սուիթ, a. քաղցր, անոյշ; 2. անուշակ, անուշիկ; 3. քաղցրալուր, ախորժելի; 4. գեղեցիկ, հաճելի; 5. անուշ, անլի (ջուր); 6. կակուղ, թարմ, փափուկ ։ =s. անո'ւշիկս, հոգի'ս; 2. pl. անուշեղէն։ -basil. ռահան փեսլիկեն։ -bread. (հորթի) վզամսան։ -brier. դաշտավարդ, փշատիկ, մասրենի որ եւ Eglantine. -corn. (խածախցու՝ բոհբոյկք) լազուտ ։ -fern. ձարխոտ, պիտեր։ -flag. խնկեղէգ ։ -heart. տարփածու, սիրուհի։ -marjoram. մարեմխոտ մերզանեկիւշ ։ -meat. շաքարամիրգ։ -oil. ձէթ ։ -peas. մահտանակ, ճոլպան ։ -potato. գետնատանձ, պոլդիկ։ -scented, -smelling. քաղցրաբոյր, անուշա-։ -william. պսպղակազգեաց ցեղէն բոյս, ծմակենի, պսպղակ, վաշտեւորի հիւսնիւ հուսուֆ ։ -wood. ամերիկեան թուփի մը անուշահոտ կեղեւը, կեղեւակ։

Sweeten սուիթ'ն, va. անուշցընել, անուշ խառնել; 2. ամոքել, մեղմել, կակղցնել; 3. պարարտացընել։ =vn. քաղցրանալ, անուշնալ։

Sweeting սուիթ'ինկ, s. անուշ խնձոր; 2. սիրական։

Sweetish սուիթ'իշ, a. անուշկեկ

Sweetly, ad. անուշութեամբ։

Sweetness, s. քաղցրութիւն։

Swell սուէլ, vn. [Swelled; -led, Swollen, Swoln] ուռիլ, ուռենալ, ցցուիլ, այտնուլ; 2. աւելնալ; 3. մեծնալ; 4 հպարտանալ, խժռուիլ։ =va. ուռեցնել, մեծցնել, աւելցնել։ =s. ուռիլը, այտում; 2. կոհակ, ալիք; 3. (գետնի) բարձունք, վէտ վէտ; 4. աճում, թրթռում էր; 5. թեթեւոյիկ։ -mob. բարեձեւ հագուած գողեր։ -ing սուէլ'ինկ, s. ուռ, այտուց։ [մրիլ։

Swelter սուէլ'թըր. տաքէն մարSwerve սըրվ, vn. [from] մոլորիլ, շեղիլ; 2. խոտորիլ, սահիլ։

Swift սուիֆթ, a. արագ, շուտ, երագ; 2. ճիչդ, ճշդապահ ։ =s. քարածիծառ։ -ness, s. -ութիւն։ -ly, ad. արագութեամբ, շուտ շուտ

Swig, Swill սուիկ, սուիլ, an. շատ շատ խմել, կլլել, տնկել, նետել; 2. խմցնել ։ =s. չափազանց խմուածք, մեծ ումպ; 2. ըմպելի։ -bowl, pot. հարբած, գինեմոլ։

Swim սուիմ, vn. [Swam, Swim]

լողալ; 2. (հոսանքէն) քշուիլ, տարուիլ, ծփծփիլ, սահիլ; 3. առատանալ, յորդիլ: =va. լողացնել; 2. լողալ անցնիլ: =s. լողալը, սահիլը; 2. (ձկան) լուղական փամփուշտ: -mer -մ'ըր, s. լողացող: -mingly -սուիմ'ինկլի, ad. մեղմով; 2. յաջողութեամբ:

Swindle սուին'տլ, va. գրթել, շորթել, պատցնել, գողնալ: =s. դրամաշորթութ., գրթանք: *-ler սուինտ'լըր, s. խաբեբայ, soյավiցըրըճը, դրամաշորթ:

Swine սուայն, s. խոզ, խոզեր, (մատակը՝ Sow, արուն՝ Boar, մալեալը՝ Hog կկոչուի): -herd. խոզարած: -pox. քար-ծաղիկ էծ.

Swing սուինկ, vn.[Swung; Swung] օրօրուիլ, ճօճիլ, տարուբերիլ, կախուիլ, տատանիլ; 2. դառնալ ն-. =va. օրօրել, ճօճել; 2. դարձնել: =s. օրօրուիլը, տատանում; 2. յակուրջի, ճօճք սալլըճած: -tree, Swingle-tree. (կառքի քեղիի) փոկակալ փայտ պարխա: -bridge. բացխփիկ կամուրջ:

Swinge սուինճ. քշտել, զարնել, ծեծել: -ing -ճինկ խոշոր, վիթխարի

Swingel.-gle: Swiple սուինկ'կլ, սուիփ'լ, va. կանեփ ծեծել, տոփանել: =s. տոփան. տափան:

Swinish սուայն'իշ, a. խոզուպէս; 2. անասնական, խոզու:

Swipes սուայփս, pl. թթուած գարեջուր:

Swirl սուըրլ s. պտոյտ, յորձանք

Swiss սուիս, a. Հելուետացի, զուիցերիացի; 2. Հելուետական:

Swish սուիշ, s. շըշըշուն, խըշրտուք (շրջազգեստի):

Switch սուիչ(տ), s. ճիպոտ, ճիւղ, ցպկի, չիբկի; 2. կեղծամի ագի; 3. աքծան մագաս էր. =va. ծեծել, թրջել; 2. աքծանով դարձընել էր. -man. աքծանավար մագանը (pl. Switchmen)

Swivel սուիվ'լ, s. շրջադարձ կեռ; 2. առանցաւոր թնդանօթ:

Swoon սուուն, s. մարիլը, մարմրուք: =vn. մարիլ, նուաղիլ:

Swoop սուուփ, vn. խոյանալ, վրան յարձակիլ, բռնել, յափշտակել: =s. խոյացում (բազէի):

Swop սուափ. փոխանակութիւն:

Sword սօրտ, s. սուր, թուր, սուսեր: -belt. սրափոկ, թրկապ: -blade. երախակալ: -fish. թրաձուկ: -knot. մեղեխածոպ: -player. ըմբիշ: -sman. վարպետ սրախաղ; զինուորական, զինուոր:

Sworded սօրտ'էտ, a. սրակիր:

Sybarite սիպ'ըրայտ, s. թոյլ հեշտասէր մարդ: -tic,-al.-սիրական

Sycamine սիք'էմայն, s. թթենի:

Sycamore սիք'ըմօր, s. ժանտաթզենի, մոլաթզենի, կատաղենի; 2. թլբի, սարայ չինար աղաճը՝ Button-wood, Plane tree (յԱմերիկա); 3. դղքի, թզկենի՝ Maple (յԱնգլիա):

Sycee սիսի', s. ձոյլ արծաթ:

Sycophant սիք'ըֆէնթ, a. քսու, մատնիչ; 2. պնակալէզ, շողոքորթ:

Sycosis սայքօ'սիս, s. թզախտ:

Syenite սայ'էնայտ, s. կրանիթ մը, հատաքար:

Syllabarium, -ria, -ry սիլ-լէպէյ'րիըմ, -րիէ, -պէյրի, s. հեգարան

Syllabic, -al սիլ'էպիք, a. վանկի:

Syllabicate,-bify սիլլէպ'իքէյթ, սիլլէպ'իֆայ, va. վանկ վանկ բաժնել: -cation -քէյ'շըն, s. հեգում; 2. վանկատում:

Syllable սիլ'էպլ. s. վանկ, հեգ:

Syllabub սիլ'-, s. կաթնագինի:

Syllabus սիլ'լէպըս, s. վերպագանկ, համառօտութիւն:

Syllep'sis, s. բակառութիւն:

Syllogism սիլ'ըճիզմ, s. հաւա-

քաբանութիւն, հետեւաբանութ.։ **-gistic, -al** սիլըճիս'թիքըլ, *a.* շարաբանական, հաւաքաբանական։ **-gize,** *va.* -ընել, հետեւցնել։

Sylph սիլֆ, *s.* օդային ոգի, օդապայ։ **-ic** սիլֆ'իք, *s.* պարիկ։ **-id** սիլ'ֆիտ, *s.* կանգնագեղ՝ շնորհալի կին, օդանոյշ։

Sylva սիլ'վը, *s.* [*pl.* -væ սիլ'վի] երկրի մը անտառագրութիւնը; 2. մանրաքաղ քերթուած։ **-vic** սիլ'վիք, *s.* շահրաթթու։

Sylvan սիլ'վըն, *a.* անտառային; 2. գեղջկային; 3. անտառուտ =*s.* անտառաբնակ, շահապետ անտառի, շահարիկ; 2. գեղացի։

Symbol սիմ'պըլ, *s.* խորհրդանիշ, խորհրդապատկեր, առակ օրինակի, խորհրդանշան; 2. պատկեր, օրինակ, տիպ; 3. նշանակ, նշան։ **-ic** սիմպա'լիք, *a.* խորհրդանշանական, խորհրդացոյց, խորհրդական, նշանակական; 2. հանգանակ (հաւատոյ, Նիկիոյ)։ **-ically,** *ad.* նշանացի։ **-ism** սիմ'պըլիզմ, *a.* հանգանակք Ա.; 2. խորհրդագիտութիւն

Symbolize սիմ'պըլայզ, *vn.* առնչութիւն ունենալ, առնչանալ, նմանիլ։ =*va.* խորհրդանիշել, խորհրդաւոր կերպով ներկայել, նմանցընել; 2. խորհրդապատկերել։

Symmetrical սիմեթ'րիքըլ, *a.* զուգաչափ, համադիր, համաչափ, յարմարադիր, գեղեցկաձեւ։ **-ly,** *ad.* չափակցութեամբ։

Symmetry սիմ'իթրի, *s.* համեմատութիւն, չափակցութիւն, համաչափութիւն, զուգաչափութիւն։ **-rize** -րայզ, *va.* չափակից՝ համաչափ ընել, յարմարցնել։

Sympathetic, -al սիմփըթհեթ'իք, *a.* համակրական, համակրելի, համակիր, համակրալից, համակրող; 2. գաղտնի, աներեւոյթ՝ ծածկագիր (մելան)։ **-ly,** *ad.* համակրանօք։

***Sympathy** սիմ'փըթհի, *s.* համակրութիւն, համակրանք։ **-thize** սիմ'փըթհայզ, *vn.* [with] համակրիլ։

Symphony սիմ'ֆընի, *s.* միաձայն երգ, երգակցութիւն; 2. համերգութիւն, համերգանք, ձայնակցութիւն; 3. համանուագ, համերգ։ **-phonious** սիմֆօ'նիըս, *a.* ներդաշնակ, համերգական։

Symposiac սիմփօ'զիէք, *s.* կոչունքաճառ, խնջոյքաճառ (փիլիսոփայից)։ **-sium** սիմփօ'զիըմ, *s.* [*pl.* -sia -փօ'զիը] դբօսանք, խնճոյք, հացկերոյթ ճիւմպիւշ։

Symptom սիմ'թըմ, *s.* ախտանշան, ախտանիշ, նշան։ **-atic** սիմթըմեթ'իք, *a.* ախտանշանական։

Synæresis, Syneresis սինե'րիսիս, *s.* երկու վանկը միացնելը, ազուլ (over=o'er օըր)։

Synagogue սին'էկակ, *s.* ժողովարան, ժամատուն (Հրէից)։

Synalepha սինէլի'ֆը, *s.* բառի մը վերջին ձայնաւորի կրճատում՝ երբ հետեւեալ բառն ալ ձայնաւորով կսկսի, միակցութիւն +.

Synarthrosis սինարթհրօ'սիս, *s.* յօդակցութիւն, կարամուրք։

Syncarpus սինքար'փըս, *s.* համապտուղ, սերմնափակերը միացած

Synchronal, -nical -քրան'իքըլ, *a.* համաժամանակ, ժամանակակից

Synchronism -'քրընիզմ, *s.* -ութիւն **-nize** սին'քրընայզ, *vn.* -ըլլալ։

Syncopate սին'քըփէյթ, *va.* կըցերդել; 2. կրճատել (գիր)։ **-tion, Syncope** սինքըփէյ'շըն, սին'քօփի, *s.* կրճատում (գրի, վանկի); 2. նուաղում, մարմրուք; 3. կցում, կցուած եր

Syndic սին'տիք, *s.* գործակալ, սինդիկոս, հոգաբարձու, նախատենակալ։ **-ate** սին'տիքէյթ, *s.* -ութ.; 2. սեղանաւորաց ընկերակցութեան՝

գործադիր ժողով; 3. (անանկի մը հետ հաշիւները կարգադրելու համար պաշտօնէութեան կողմէ ընտրուած) գործակալ։ [Նշան։

Syndrome սին'տրօմի, s. ախտա-

Synecdoche սինէք'տօքի, s. խելամտութիւն զր.–chical.-տական։

Synod սին'օտ, s. սիւնհոդոս, սինհոդ; 2. եկեղեցական ժողով։

Synodic,-al սինօտ'իքըլ, a. սիւնհոդական։ –ly, ad. սինոդով։

*Synonym,-ous սին'օնիմ, -նօն'իմըս, a. համանշան, փաղանուն, համանշանակ, նոյնանիշ, նոյնանշան, -ակ։ –ly, ad. -աբար։

Synopsis սինօբ'սիս, s. համացոյց պատկեր, համառօտութիւն։

Synoptic, -al. համատեսակ, համացոյց, խմբագիր (աւետարան, աղիւսակ)։ -tist սինօբ'տիստ, s. խմբագիր (աւետարանիչ՝ Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս)։

Synovia սինօ'վիէ, s. հաւկիթի ճերմկուցին նման լպրծուն հիւթ մը, հօդային շճահիւթ։ –vial -'վիըլ, a. -ային։

Syntactic, -al սինթէք'թիք, a. համաձայնութեան, -նական։

Syntax սին'թէքս, s. համաձայնութիւն։

Synthesis սին'թհիսիս, s. բաղադրութիւն; 2. համադրութիւն տ. –thetic, -al -թհէթ'-, a. բաղադրական, համադրական, յօրինաւոր

Syphilis սիֆ'իլիս, s. գաղղիական ախտ, տափախտ, աթաշակ։ –litic, -al սիֆիլիթ'իք, a. աթաշակային; 2. աթաշակախտաւոր, աթաշակոտ։

Syphon սայ'ֆըն, s. սիփոն եւլն.

Syren սայ'րըն, s. յուշկապարիկ

Syriac սիր'իէք, a. ասորական; ասորւոց։ =s. հին արամերէնի Aramaic մէկ ճիւղը, ասորերէն։ –ian սիր'իըն, a. ասորի; ասորերէն։

Syringa սիրին'կա, s. շեփորուկ փուշեա որ եւ Mock orange; 2. եղրեւանի շէյլագ որ եւ Lilas.

Syringe սիր'ինճ, va. ներարկել։ =s. ներարկիչ, շրինկ։ –gotomy, =s. կեղանկատութիւն վէր.

Syrtis սըր'թիս, s. խրուտ, աւազակոյտ որ եւ Quicksand.

Syrup սիր'ըփ, s. դեղաջուր։

System սիս'թըմ, -'թէմ, s. դրութիւն, կանոն, սիստէմ; 2. յօրինուածք, կերպ; 3. ոճ, եղանակ; 4. դասաւորութիւն, կազմութիւն։ –atic, -al սիսթըմէթ'իքըլ, a. կարգաւ, կանոնաւոր։ –ize սիս'թըմայզ, va. կանոնաւորել, կարգի կանոնի վերածել։

Systole -'թօլի, s. սրտի կծկանք

Systyle սիս'թայլ, s. մօտասիւն, համասիւն (տաճար)։

Syzygy սիզ'իճի, s. համակացութիւն, լծակցութիւն, լծորդութ.։





T թի· 20րդ գիր անգլ· այբուբենի; To suit *or* fit to a T. վրան երթալ, յարմարիլ, վայլել։

T-cloth թի'քլօթհ· Չինու և Հնդկաց համար Անգլիա շինուած բամպակեայ կտաւ։

Tabasheer թէպըշիր', *s.* պամպուի հանգոյցներուն մէջ գտնուող տղիղ (concretion) մը, որ Հնդկաց մէջ իբրև դեղ կգործածուի, տապաշիր։

Tabard -'ըրտ, *s.* լօդիկ, ամղան։

Tabby թէպ'ի, *s.* ճաճանչաւոր խաւ (կերպաս); 2. տողախ խօրասան, խարճ; 3. (խատուտիկ) կատու։ =*a.* խատուտիկ, պիսակոտ, նախշուն։

Tabernacle թէպ'ըրնէքլ, *s.* խորան, բնակութիւն, տաղաւար, վրան; 2. վկայութեան խորան, տապանակ; 3. սրբարան, տաճար։ =*vn.* տաղաւարիլ, բնակիլ։ Feast of—. տօն տաղաւարահարաց։

Tabes թէյ'պիզ, *s.* հալումաշ։

Tabid թէպ'իտ, *a.* վտիտ, հալած մաշած։ **—ness**, *s.* հալումաշ։

Tablature թէպ'լէչըր, *s.* ձեղնանկար, որմանկար; պատկեր, նկար

Table թէյ'պլ, *s.* սեղան, տրապիզ, դնոց; 2. (քարէ) տախտակ, պնակիտ; 3. ցանկ, տախտակ; 4. պատկեր, տախտակ, աղիւսակ; 5. նկար, արձանագրութիւն; 6. ուտելիք, կերակուր; 7. սեղան, բազմականք։ =*va.* ցանկ շինել, ցուցակագրել; 2. արձանագրել, գրել; 3. կերցնել, սնուցանել; 4. սեղանին վրայ թողուլ, յաջորդ նիստին յետաձգել; 5. իրարու մէջ անցնել, ագուցել 6. The Lord's—. Սուրբ Հաղորդութիւն։ To lay on the—. (խնդիրը) կախ՝ յաջորդ նիստին ձգել։ —beer. թեթև գարեջուր։ —book. յուշատետր, տետր։ —cloth, —cover. սեղանի լաթ, փռոց, սփռոց։ —d'hôte թաբ'լտօթ, *s.* պանդոկասեղան, հիւրասեղան։ —land. սարահարթ, արօտավայր եայլայ։ -spoon. ապուրի մեծ դգալ։ —talk. սեղանի խօսակցութիւն, սեղանախօսակցութիւն։ —tipping, —turning. սեղանադարձութիւն։

Tableau թապլօ', *s.* պատկեր; կենդանի ցուցապատկեր [*pl.*-leaux-լօզ']

Tablet թէպ'լէթ, *e.* յուշատետր, յիշատետր, տետր, թղթակալ տետր 2. (քարէ) տախտակ, պնակիտ հ. ժ.; 3. աղիւսաձեւ դեղ որ եւ Lozenge, Troche. Baked clay—. թրծուած աղիւսի պնակիտ հ. ժ.

Tabling, *s.* ագուցակ (փայտի)։

Taboo թէպու'—, *va.* արգիլել։

Tabor, -boret, -ine, Tabret թէյ'պըր, թէյպ'ըրին, թէպ'րէթ, *s.* պզտի թմբուկ, թմբկիկ։

Tabouret թէպուրէթ', *s.* (անթեւ՝ անթիկուն) աթոռ, աթոռակ; 2. քարկահ քէրքէֆ։

Tabular թէպ'իուլըր, *a.* սեղանաձեւ, հարթ, համացոյց; 2. թերթ թերթ (քար)։

Tabulate -'իուլէյթ, *va.* հարթաշինել, տաշել; 2. ցուցակագրել։

Tacamahac, -haca թէքըմըհէյ'քը, *s.* պալսամի բարտի; -ահիւթ

Tachometer թէքամ'էթըր, *s.* արագագիր, արագաչափ։

Tachygraphy թէքիկ'րէֆի, *s.*

տրագագրութիւն; ողագրութիւն։

Tacit թէ՛սիթ, *a.* զօրութեամբ, լռելեայն։ -ly, *ad.* իմացուած։

*Taciturn թէ՛սիթըրն, *a.* լռակաց, լռասէր, սակաւախօս։ -ity թէսի-թըրն՛իթի, *s.* -ութիւն։

Tack թէք(թ), *s.* սեպիկ, գամ-բիցա; 2. ապարում ն-. =*va.* գա-մել; կպցնել, բռնեցնել իրիշթիրմեf, շուլլել; 3. դարձնել ն-.

Tackle թէքըլ, *s.* գործիք, սար-քուած թագրմ; 2. փաղանգ, վերամ-բարձ բաշալգան-. =*va.* (ձին) սա-պազինել, լծել; 2. բռնել։ -ling թէք'լին, *s.* գործիք սարուած kskվաթ, թագրմ ն-; 2. սապազէն։

Tact թէքթ, *s.* սրագատութիւն, նրբագատութիւն, քաջըմբռնութ., նրբամտութիւն, կենցաղագիտու-թիւն; 2. փափկանկատութիւն; 3. հնարք, վարպետութիւն։ -ical թէք'թիքըլ, *a.* վարպետի; 2. մար-տական։ -ician թէքթիշ'ըն, *s.* մարտակազմ, ճակատայարդար։ -ics թէք'թիքս, *s.* ճակատայարդա-րութիւն, մարտագիտութիւն, զօ-րակարգութիւն։

Tactile թէք'թիլ, *a.* շօշափելի, զննելի։ -lity -թիլ'իթի, *s.* -ութիւն։

Taction թէք'շըն, *s.* շօշափում։

Tadpole թէտ'-, *See* Polliwig.

Taffeta, -ty թէֆ'-, *s.* մնդուս։

Taffrail -'րէյլ, *s.* նաւու խելք։

Taffy թէֆ'ի, *s.* ռուփի շաքար; 2 Ուէյլզցի, Կալլէսցի։ (Անգլիա-ցիք կսիրեն այսպիսի մականուններ տալ կամ անուն կախել. զիրենք John Bull, զԱմերիկացիս Yankee, Uncle Sam եւ Cousin Jonathan, զԳաղղիացիս Jack Frog կամ Froggy, զԳերմանացիս Sauerkraut սաուըր'-քրօթ կամ German Sauasge, զԻռ-լանտացիս Paddy, Pad (St. Patrick Իռլանտացւոց պաշտպան սուրբէն) եւ զՎալլէսցիս Taffy (St. David էն)։

Tag թէկ. (երիզի) ծայրամետաղ։

Tag-rag թէկ'րէկ, *s.* խուժան։

Tail թէյլ, *s.* ագի, ձետ, տուտ; 2. քղանց, տուտն, եռեւ, կռնակ; 3. փոխանակորդութիւն (ժառան-գորդի)։ -piece. յաւելուած; (գլու-խի վերջ) զարդապատկեր դդ. -race. (ջաղացքի) առուակ։

Tailor թէյ'լըր, *s.* դերձակ pkr-զի։ =*vn.* կարել, ձեւել; 2. դեր-ձակութիւն ընել։ -ess թէյ'լըրէս, *s.* կարուհի, դերձակուհի։

Taint թէյնթ, *s.* գարշահոտու-թիւն, ապականութիւն; 2. բիծ, արատ; 3. վարակում։ =*vn.* ապա-կանիլ, հոտիլ; 2. աւրուիլ, աղօ-տանալ, նետել (գոյնը)։ =*va.* ապա-կանել, աւրել; 2. աղտոտել, վա-րակել, տգորել։

Take թէյք, *va.* [Took; Taken] առնել, առնուլ, ստանալ, ընդու-նիլ; 2. յափշտակել, կորզել, տի-րել; 3. հրապուրել, զմայլեցնել; 4. ընտրել, զատել; 5. ուզել, բռ-նանալ, գործածել; 6. համարիլ, կարծել, ենթադրել, սեպել; 7. ու-տել, կլլել, խօսիլ, մարսել; 8. համ-բերել, տակալ; 9. իմանալ, մեկնել, բացատրել։ =*vn.* բռնել, հաստա-տուիլ; 2. յարմարիլ, ըլլալ, երթալ։ =*s.* բռնուած ձուկեր, ձուկի որս, բռնուածք, առնուածք։ To-advan-tage of. օգտուիլ։ To-after. հետե-ւիլ; նմանցնել։ To-air. յայտնուիլ, դուրս ելլել։ To-along. հետը տա-նիլ։ To-away. վերցնել, հեռացնել, հանել, պակսեցնել, իջնալ։ To-care. զգուշանալ, զգոյշ ըլլալ; 2. *(of)* հոգ տանիլ, նայիլ։ To-down, իջեցնել, վերածել; 2. կլլել; քա-կել, փլցնել; 3. գրել, արձանա-գրել; 4. յարձակիլ։ To-effect. ազդել։ To-for. սխալիլ։ To-heed.

գգուշանալ։ To—in. մէջ առնուլ, պարունակել ; 2. խաբել ; 3. ընդունիլ, ներս առնուլ ; 4. պատել ; 5. (*hand*) ձեռնարկել ։ To—notice. հետաքօտել, զննել։ To—off. իջեցնել, պակսեցնել, հանել ; 2. կտրել, զեղջել, ջնջել ; 3. կորանցնել ; 4. կլլել, տնկել (օղի) ; 5. օրինակել, նմանցնել։ To—on. խիստ զգածուիլ, զայրանալ, ցաւիլ։ To—out. զատել, հանել, բառնալ, պակսեցնել ; խլել, բրցնել։ To—part. մասնակցիլ, խառնուիլ ; (*with*) միանալ ։ To—place. տեղի ունենալ , պատահիլ ։ To—root. արմատ կապել ։ To—to. երթալ, մտնել, փախչիլ ; 2. դիմել ; 3. ետեւէն ըլլալ, հետաքրքրուիլ, հաճոյ առնուլ ; 4. (*heart*) զգածուիլ ; 5. (*task*) հարցափորձել, նեղել։ To—up. վերցնել , տանիլ ; 2. փոխ առնուլ , գնել ; 3. փոխգիրը վճարել ; 4. ձեռբակալել, բռնել ; 5. վերսկսիլ , սկսիլ ; 6. ոտւտ հանել, չեխել ; 7. ձեռնարկել ; 8. ընդունիլ։ To—with. սիրել, հաւնիլ, հաճիլ ; հաճոյ ըլլալ։

Take-off թէյք'օֆ, *s.* [*pl.* թէյք'օֆզ] նմանցնելը, միմոսութիւն։

Taking, *a.* հմայիչ, յանկուցիչ ; 2. գրաւիչ, յուզիչ ; 3. գրաւելը։

Talc թէլք, *s.* տալգուն krrkli բուրուս -ous, -ose, -y, *a.* -ային։

Tale թէյլ, *s.* մանրավէպ, պատմութիւն ; 2. վէպ, առասպել ; 3. համար, հաշիւ , թիւ , թուում։ By—. հատով։ —bearer թէյլ'պէրըր, *s.* քսու, բանսարկու։ —bearing, *s.* քսութիւն, բանսարկութիւն։

Talent թէլ'ընթ, *s.* հին կշիռ և դրամ, քանքար, տաղանդ ; բնական ձիրք՝ կարողութ. տաղանդ, հանճար —ed թէլ'ընթէտ, *a.* տաղանդաւոր։

Tales թէյ'լիզ, *s.* երդուեալի յաւելուած (ներկայներէ) ։ —man. յաւելեալ երդուեալ։ (*pl.* -lesmen.)

Talisman թէլ'իզմըն, *s.* յուռութք, յուռութուլունք, հմայեակ, դրիծ hամայիg, թըլլըսըմ։ -ic, -al, *s.*

Talk թօք(ք), *vn.* խօսիլ, զրուցել, խօսակցիլ, շաղակրատել։ =*va.* ըսել, խօսիլ, ճառել ։ =*s.* զրոյց, խօսք ; 2. առուլիս, կալաճի, խօսակցութիւն ; 3. համբաւ, ձայն։ -ing machine. ձայնագիր՝ խօսող մեքենայ

Talkative թօք'էթիվ, *a.* շատախօս, շատդրուց, թուլլերան։ -ness թօք'էթիվնէս, *s.* -ութիւն։

*Tall թօլլ, *a.* բարձրահասակ, երկայն, կարիճ-ness. կայտառ հասակ

Tallage, -liage թէլ'լէճ, թէլ'լիէճ. *s.* (ազնուականաց կողմէ վճարեալ) հարկ, գլխահարկ։

Tallow թէլօ, *s.* ճրագու, ճարպ։ =*va.* ճարպոտել, ճարպով օծել։ —chandler. մոմագործ, մոմավաճառ։ —tree. մոմաբեր արմաւենի։ -ish, Tallowy թէլ'օիշ, թէլ'օի, *a.* ճարպային, ճարպուտ։

Tally թէլ'ի, *s.* հաշուեփայտ չkpkjk ; 2. ընկեր։ =*an.* յարմարցնել, յարմարիլ ; 2. փայտանիշել , խազել չիlipմkf։ -ho! աhա՛ երէն, երէ՛ն։ —man. փայտանիշող չkpkjkճի , ապառիկ ծախող ։ —shop. ապառիկ խանութ։

Talma թէլ'մա, *s.* լոդիկ։

Talmud թէլ'մըտ, *s.* թալմուտ, քաղուածոյ օրինաց՝ ոսկորութեանց և աւանդութեանց Հրէից։ -ic, -al; -ist, -istic թէլմըտ'իքըլ, թէլմըտիսթ'իք. *a.* թալմուտական։

Talon թէլ'ըն, *s.* մագիլ, ճիրան; 2. ծնօտ, զիկ qկk 6.

Talus թէյ'լըս , *s.* զառիվայր, շեղ, շեպ; 2. բռնկալ ոսկ. էրէ.; 3. կոճ, վէգ, ճան, թապանակ աշըգ։

Tamable թէյ'մըպլ, *a.* ընտելանալի

Tamandua թէյմէն'տիուա, *s.* մրջ-

նակեր կենդանի մը, գամանտու որ եւ Little ant-bear.

Tamarack թէմ՛էրէք, s. կուենի գարրան աղամը: -rind թէ՛մէրէյնտ, s. գղմոստ, պուճուռմ, հնդկարմու թեմր քինսի: -risk թէմ՛էրէսք, s. մոշանեւից առհմէն թուփ, մուշ, մոշայ բղղըն աղամը:

Tambour թէմ՛պուր, s. թմբուկ տավուղ; 2. չէնքի հողմարգել գործի, թմբուկ; 3. (կլոր) քարկահ ֆերկէֆ: -ine թէմպուրին՛, s. թըմբըկիկ, թափ դէֆ:

Tambac թէմ՛պէք, s. պղինձի զինկի եւ լն.ի խառնուրդ մետաղ մը, զնկապղինձ, ծխապղինձ որ եւ Tombac, Similor; 2. հալուէի փայտ, աղալուճի որ եւ Aloes-wood, Agallochum.

Tame թէյմ, a. մարդընտել, ընտել, ընտանի, ընտանեցած; 2. անհամ, տափակ (ոճ): =va. ընտանեցընել, ընդելել; 2. նուաճել, խելօքցնել: -ly, ad. թոյլ ոճով, թուլութեամբ; 2. նուաստօրէն: -ness, s. ընտելութիւն; 2. վատութիւն; 3. անհամութիւն:

Tamis, Tammy թէմ՛իս, թէմ՛ի, s. նրբանիւթ պաստառ; 2. շարմաղ, ծարմաղ, շէտիկ; 3. կտաւէ քամոց:

Tamp թէմփ, va. ծակը խցել գոցել: -er թէմ՛փըր, vn. միջամտել, խառնուիլ: -ion, -on թէմփ՛էօն, թէ՛մփոն, s. սնկախից; 2. թամբար (երգեհոնի), հրետանւոյ խից; 2. (վէրքի վրայ դնելու՝ քթին արիւնը կեցնելու) ծուատ:

Tan թէն, s. (կաղնիի, աղտորի) կեղեւափոշի, կաղնափոշի; 2. արեւակէզ՝ թուխ գոյն: =va. (կաշին) աղաղել, խաղախորդել, -դիլ; 2. արեւակէզ ընել, թխացնել, սեւցընել: Waste-. կաղնիի կրախառն փոշի, խաղախ: -yard. խաղախորդարան որ եւ Tan-house. -pit, vat. խաղախորդի փոս: -dem թէն՛դէմ, s. եռեւ եռեւի (լծուած):

Tang թէնկ, s. կոթ, բուն (դանակի) 2. բերնին մէջ մնացած համ, յետահամ, զօրաւոր համ; 3. համ, ճաշակ; 4. ցուցնող, խայթիչ, խայթ; 5. թերթախոտ որ եւ Sea-weed.

Tangent թէն՛ճընթ, s. շօշափող, շօշափագիծ ե. -ial թէնճէն՛շըլ, a. շօշափական:

Tangible թէն՛ճիպըլ, a. շօշափելի, զննելի: -bility, s. -ութիւն:

Tangle թէնկ՛ըլ, vn. կնճռել, թընճուկել, խառնուիլ: =va. խառնըշտըկել, պճրքել, շնկղկել (թելերը) =s. (դերձանի) թնճուկ, կնճիռ; 2. կղմուխ, անտուղ բ.. -foot. ճանճապան, ճանճոս (թուղթ):

Tank թէնք, s. աւազան, ջրամբար: -ard -՛ըրտ, s. գաւաթ, պնակ:

Tanner թէն՛նըր, s. խաղախորդ, կաշի բանող, ջօն, ճօն, կաշեգործ տապաղ: -y թէն՛ըրի, s. խաղախորդարան; 2 -ութիւն:

Tannic թէն՛իք, a. դանական, աղաղային (թթու), աղաղաթթու:

Tannin թէն՛ին, s. աղաղ դ.

Tansy թէն՛զի, s. աղարիոն բ..

*__Tantalize__ թէն՛թըլայզ, va. սիրտը թելթել ընել, մաշել, չարչրկել, տանջել: -zation -զէյ՛շըն, s. մաշում, չարչրկելը:

Tantalus թէն՛թէլըս, s. բարձրաստան թռչուն մը, տանտալահաւ -lum -՛թըլըմ, s. մետաղական պարզ մարմին մը, տանտալ դ.

Tantamount թէն՛թէմաունթ, a. համասար, նոյն:

Tantivi թէնթէվի, ad. արագութեամբ: To ride-. սրարշաւ քշել (ձին՝ որսորդութեան ատեն):

Tantrum թէնթ՛րըմ, s. տղայական

զայրոյթ, անխորհուրդ ցասում։

Tap թէփ(դ), vn. մեղմով զարնել, զափել; 2. կօշիկին ներբան դնել; 3. ճեղքել, ծակել; 4. բանալ, քաշել, հանել; 5. ծորակ դնել (տակառին)։ =s. մեղմ հարուած; 2. ներբանի կարկտան; 3. տակառի ծակ, ծորակ; 4. հատող ըմպելի, ծորած; 5. ըմպելարան; 6. պտուտակի գայլիկոն։ —bolt. գըլխանի պտուտակ։ —house. գինետուն։ —root. ուղղարմատ (ծառ)։

Tape թէյփ, s. (դերձան) երիզ, ժապաւէն շերիտ։ -worm. երիզորդ (փորի) որ եւ Cestoidworm.

Taper թէյ'փըր, s. մոմ, ճրագ։ =a. երթալով բարակցող, կոնաձեւ, բըրգաձեւ։ =an. բրգանալ, կոնաձեւել։

Tapestry թէփ'էսթրի, s. (պատ զարդարող) որմահակ, վիժակ։

Tapeti թէփ'էթի, s. պրազիլեան ճագար, գապետի։ [թօ.

Tapioca թէփիօ'քա, s. դապիոկ

Tapir թէյ'փիր, s. գետակինճ է.

Tapis թափ'ի, s. գորգ, օթոց, կապերտ; 2. սեղանի ծածկոյթ։ Upon the—. քննութեան տակ։

Tapster թէփ'սթըր, s. գինետան մանչ; 2. կապելապան։

Tar թար, s. կուպր, ձիւթ; 2. նաւաստի, նաւորդ։ =va. կուպրել, ձիւթել։ —water. կպրաջուր։

Tarantula թըրէնթ'իուլէ, s. թունաւոր սարդ մը, մոր, փաղիժ։

Tardy թարտ'ի, a. ուշ, անագան; 2. յամր, դանդաղ; 3. յապաղեալ, եաքի։

Tardily թար'տիլի, ad. դանդաղօրէն, ուշիկեկ։ —diness թար'տինէս, s. դանդաղութիւն, յամրութ.

Tare թէէր, s. որոմ, խեղուկ ցորենի; 2. վիգ պտուղ; 3. ապրայ տարա ։

Target թար'կէթ, s. ասպարակ, հին վահան մը; 2. կէտ նպատակի։

Targum թէր'կըմ, s. հին կտակարանի քաղդէարէն մեկնութիւն և թարգմանութիւն, թարգում։

Tariff թէր'էֆ, s. նիհ. սակագին։

Tarn թարն, s. լճակ; 2. ճահիճ։

Tarnish թար'նիշ(դ), va. մութցընել, աղօտացնել, աղօտել, փայլատել։ =vn. փայլը կորսնցնել, աղօտանալ։ =s. անփայլութիւն, աղօտութիւն, բիծ։

Taro թէյ'րօ, s. նուրիկ (արմատ)։

Tarpaulin թարբօ'լին, s. ձիւթապատ կտաւ, մոմլաթ մուշամբա 2. նաւաստի։ [խուն բօ.

Tarragon թէր'րէկըն, s. թար-

Tarry թէր'րէ, vn. կենալ, մնալ; 2. սպասել; 3. յապաղել։ =s. կենալը, յապաղումը, -ղում =թար'ի, a. ձիւթապատ; 2. կպրանման։

Tarsus թարս'ըս, s. ոտքի ետեւի մաս, ուլն, ոտնուլ, կինք։

Tart թարթ, a. կծու, թթու, թթուաշ մայխօշ; 2. խիստ, դաժան, ծուռ երես, թթու։ =s. պըտուղի հատտեայ։ —let թարթ'լէթ, s. հատտեայիկ, պօպօշ, կաղտի։

Tartan թար'թէն, s. քառեկաւոր պաստառ սանրանձը գունաւ։

Tartar թար'թար, s. գինեմրուր, դորտ, մրրաքար գրդմրարար; 2. ատամնատորտ, ակռայի աղտ; 3. Նետող, Թաթար։ —ic -թէր'իք, a. գինեմրրական (թթու), տորտաթթու։ [տարտոս, դժոխք։

Tartarus թար'թէյրըս, s. տար-

Tartly, ad. թթու՝ կծու կերպով։

Tartness, s. թթուութ., կծու-։

Tartrate -րէյթ, s. գինեմրրատ թ.

Tartuffe -թիւֆ', s. կեղծապարիշտ, կեղծաւոր, սուտ կրօնաւէր։

Task թէսք(դ), s. սահմանեալ գործ, աշխատանք, ընելիք բան; 2. պարտք, հարկ, պաշտօն; 3. պար-

տականութիւն, դաս ճամ. =va. գործասահմանել, հրամայել, հարկաւորել; 2. ճնշել, նեղել: To take to–. չէխել, յանդիմանել: –master. գործավար, վարպետ, վերակացու ուսթա պաշը: –work. կապալառութիւն, կապալ:

Tassel թէս՛ըլ, s. ծոպ բիւսկիւլ:

Tastable թէյսթ՛-, a. ճաշակելի:

*Taste թէյսթ, s. [of a thing possessed, for a thing desired or relished] ճաշակելը, համառութիւն; 2. ճաշակելիք; 3. ճաշակ, համ; 4. ընտրողութիւն, ճաշակ; 5. (ընտիր՝ կիրթ) ճաշակ, ախորժանք; 6. փորձ, ճաշակ: =va. համն առնուլ, ճաշակել; 2. համը նայիլ; 3. փորձն ընել, փորձել; 4. մասնակցիլ: =vn. համ առնուլ; 2. բերանը դնել, համտեսել; 3. ըմբոշխնել, վայելել, 4. զմայլիլ ախորժիլ:

Tastful թէյսթ՛ֆուլ, a. համեղ, քաղցրահամ, անուշակ ախորժելի: –ly, ad. –ness, s. ճաշակ:

Tasteless թէյսթ՛լէս, a. անհամ, անախորժ, անճաշակ: –ness, s. յոււի ճաշակ, անճաշակութիւն

Taster թէյսթ՛ըր, s. համ նայող, համտես; 2. (պանրի) փորձաճաշակ:

Tasty թէյսթ՛ի, a. ճաշակաւոր, գեղեցիկ: –tily, ad. աղուոր:

Tatter թէթ՛ըր, s. հին քուրջ, ցնցոտի, գրգլիկ: –demalion թէտըմէ՛լըն, s. մուրացիկ, քրջազգեաց: –ed –՛ըրտ, a. պատառատուն, պատռտած

Tattle թէթ՛լ, vn. շատախօսել, շաղակրատել: =s. շատախօսութիւն: –ler թէթ՛լըր, s. շատախօս:

Tattoo թէթ՛թու, s. (կէս-գիշերուան, հանգստածամի) թմբկահարութիւն; 2. մէտք, կտած նաճի նըշանը: =va. (մարմինը) կտածել, փիտել, կոտել:

Tatouay թէթ՛ուէ, s. խեցերէ:

Taught թօ՛ըթ, pp. of Teach.

Taunt թանթ, va. երեսը զարնել, կշտամբել; պախարակել: =s. կըշտամբանք; 2. բարձրաբերձ, երկայն (կայմ): –ingly թօ՛ընթինկլի, ad. նախատանօք որ եւ Scoffingly.

Taurus թօըր՛ըս, s. ցուլ աստ.

Taut թօըթ, a. պինդ կէրկի, ֆիթ:

Tautrine թօ՛ըրայն, a. ցուլի, ցլային, արջառի: –riform թօ՛ըրիֆորմ, a. ցլաձեւ:

Tautog –՛թակ, s. խարակաձուկ:

*Tautology թօըթալ՛ըճի, s. փուճ կրկնաբանութիւն, նոյնաբանութ.:

–gist թալ՛ըճիսթ, s. կրկնաբան: –gic, –al թօըթըլա՛ճիք, a. –ական: –gize թօըթալ՛ըճայզ, va. կրկնաբանել: –tophony թօըթաֆ՛ընի, s. կրկնաձայնութիւն:

Tavern թէվ՛ըրն, s. պանդոկ, ճաշարան, գինետուն, աշխարաւանդ

Taw թօ՛ը, va. (ոչխարենին, այծենին, գառնենին՝ ձեռնոց շինելու համար) ճերմկցնել, կոկել: =s. (մարմարէ, քարէ) գնդակ, գունդ, պիղեա; 2. գնդակախաղ (տղոց): –er, –yer թօ՛ըր, թօ՛յըր, s. կաշեկոկ սէքիճի:

Tawdry թօըտ՛րի, a. ինքզինք բանի տեղ դնող, յաւակնոտ; 2. անճաշակ: –rily, ad. –riness, s.

Tawny թօ՛ընի a. խարտեաշ, թուխ

Tax թէքս(թ), s. սակ, բաժ, սակագին նարխ; հարկ, տուրք թէքլիֆ, վէրկի; 2. ծանրութիւն, բեռ: =va. [with, for] հարկ՝ տուրք դնել, տուրքի ենթարկել; 2. գին սահմանել, սակադրել (հաց); 3. ամբաստանել, պախարակել: Land–. կալուածատուրք էմլաք վէրկիսի: Military–. զինուորական տուրք պէտէլի ասքէրի: –collector, gatherer. հարկահաւաք թահսիլտար, գապըճըպաշը: –ation թէքսէյ՛շըն, s. հարկ դնելը,

հարկագրութիւն; 2. սակագրութիւն (հացի) նարխ։

Taxidermy թէքս'իտըրմի, s. կենդանիներու՝ թռչուններու մորթը լեցնելով բնական նմանցնելը, մորթայօրինում; -չինութիւն. -mic -տըր'միք, a. մորթաչինական։ -mist թէքս'իտըրմիսթ, s. մորթաչէն։

Taxiny թէքս'ինի, s. կարմրածառ

Tea թի, s. թէյ, չայ; 2. թէյի նախընթրիք, թէյարբուք։ —cup. թէյի գաւաթ։ —dealer. թէյավաճառ։ —kettle, —urn. տաքտաքակ սամավար, հեշտայլառ։ —pot. թէյաման։ —party. թէյարբուք, թէյերեկոյթ։

Teach թիչ, va. [Taught; Taugth] ուսուցանել, վարժել, կրթել, դաստել, սորվեցնել; 2. մարզել, հրահանգել։ —ing թիչ'ին, s. ուսուցանելու արհեստը, ուսուցչութիւն։

Teachable թիչ'էպլ, a. ուսուցանելի; 2. դիւրամարզ, դիւրակիրթ, հլու։ —ness, s.

Teacher թիչ'ըր, s. վարժապետ։

Teague թիկ, s. գեղացի, իռլանտացի (հեգնօրէն կըսուի)։

Teak թիք, s. տիկենի։

Teal թիլ, s. բադ մը, մրտիմ։

Team թիմ, s. (լծուած եզի, ձիու) ընկեր, ամոլ, լուծընկեր չիֆ; (ձիու, եզան) անդրուվար, անդրավար գօշում; (խաղի, մրցումի) ընկեր, խաղընկեր կշ; խաղացող, խաղախումբ։ =va. (կառքը, սայլը) լծել գօշմագ։ -ster թիմ'սթըր, s. կառնավար, կառապան, ձիավար; 2. խմբապետ, խմբավար, պարագլուխ։

Tear թիր, s. արցունք; 2. շիթ, կայլակ։ -ful թիր'ֆուլ, a. արտասուալից, -ագին, -աթոր։ -less թիր'լէս, a. աչքերը չոր, անարտասուք, անթաց։

Tear թէր, va. [Tore; Torn] պատռել, խզել; 2. բզքտել, ծուատել, յօշոտել; 3. ճեղքել, պատակտել; 4. բաժնել, հերձատել։ =vn. խենդի պէս վազել, կատղիլ; 2. սաստկութեամբ հոսիլ։ =s. պատռուած, խզուած; ճեղք։ -er թէր'ըր, s. պատռող; 2. կատաղի։

*Tease թիզ, va. գզել, սանտրել; 2. (ջուխան) քերել, խառատել; 3. նեղել, ձանձրացնել։

Teasel, -sle, -zle թիզլ, s. ակքան, ուղտափուշ; 2. թափչի եկքան, գզենի։

Teat թիթ, s. ստինք, ծիծ։

Technic, -al թէք'նիքըլ, a. արուեստական, -գիտական (բառեր)։ -ness, -ity -նիք'իթի, s. -ութիւն։ -ly թէք'նիքըլի, ad. արհեստագիտօրէն, արուեստական կերպով։

Technics թէք'նիքս, s. արուեստագիտութիւն։

Technology թէքնօլ'ըճի, s. արուեստաբանութիւն։ -gic, -al -նըլօճ'իք, a. -բանական։ -gist -նօլ'ըճիսթ, s. արուեստաբան։ [գէգ։

Techy թէչ'ի, s. ցասկոտ, խեռ,

Tectonic -'թօնիք, a. շինուածոց։

Ted թէտ, va. [Tedded] (հնձուած խոտը) դարձնել, չորցնել։

Tedder թէտ'ըր, See Tether.

Te Deum թիտի'ըմ, s. գոհաբանական երգ մը, Զքեզ Աստուած, Հրաշափառ։ —laudamus -լօտէ'մըս. զքեզ Աստուած գովաբանեմք։

Tedious թիտ'իըս, a. ձանձրալի, տաղտկալի, դանդաղ։ -ly, ad. -ness, Tedium թիտ'իըմ, s. ձանձրոյթ, տաղտուկ։

Teem թիմ, vn. ծնիլ, արտադրել; 2. բերել, պտուղ տալ; 3. յղանալ; 4. վխտալ, յորդել; 5. վժվժալ գայնամագ։

Teens թինզ, pl. անչափահասութեան տարիք՝ տիք (13-19 տա-

րիներ) ։ To be in his teens.

Teeth թիյթհ, *pl.* ակռաներ (եզ. Tooth)։ =թիյթհ, *va.* ակռա հանել։

Teething թիյթհ'ին, *s.* ակռա հանելը; ատամնաւորութիւն ։

Teetotal թիթօ'թըլ, *a.* գլխովին, բոլորովին։ -er թի'թօթըլըր, *s.* գինեհատից ընկերութեան անդամ, գինեմերժիկ, հակալքոլական։ -ism -'թըլիզմ, *s.* գինեհատական սկզբունք, հակալքոլականութիւն։

Teetotum -թօ'թըմ, *s.* շունչան։

Tegular թէկ'-, *a.* կղմնարանման։

Tegument թէկ'իւ-մէնթ, *s.* խիփ, տիփ, ծածկոյթ; 2. պատեան, թաղանդ։ -ary թէկիւ-մէնթ'էրի, *a.* -ային

Teil թիյլ, *s.* կակղի ծառ։

Telegram թէլ'իկրէմ, *s.* հեռագրալուր, հեռագիր, թելեգրամ։

Telegraph թէլ'իկրէֆ, *s.* հեռագիր։ =*va.* հեռագրել ։ -er, -ist թէլէկ'րէֆըր, *s.* հեռագրող։ -ic, -al թէլիկրէֆ'իքըլ, *a.* հեռագրական։ -graphy թէլէկ'րէֆի, *s.* հեռագրութ.

Teleology թիլիօլ'օճի, *s.* գիտութիւն վախճանական պատճառաց, վախճանաբանութիւն Ա.Փ.

Telephone թէլ'իֆօն, *s.* հեռաձայն գ. =*vn.* հեռաձայնով լուր տալ՝ ղրկել։ -nic թէլիֆօն'իք, *a.* հեռաձայնի։

Telescope թէլ'իսքօփ, *s.* հեռադէտ, հեռադիտակ։ -pic, -al թէլիսքօփ'իք, *a.* հեռադիտական։

Tell թէլ, *va.* [Told; Told] համբել, հաշուել; 2. ըսել, պատմել; 3. իմացնել, խօսիլ, ծանուցանել; 4. յայտնել, ցցնել; 5. գտնել, հասկնալ։ =*vn.* լուր տալ, ըսել; 2. ազդել ։ -tale. քսու, մատնիչ; 2. տեղեկագրող; 3. արագաչափ մէք. -er -'ըր, *s.* ըսող, խօսող, (սուտ) զրոյց; 2. պատմող; 3. արկղակալ, գանձապետ (պանքայի); 4. (ընտրողաց) քուէն համրող, քուէհամար ։

Telluric թէլիու'րիք, *a.* գետնաբական։ -rium, *s.* գետնաբ գ.

Telotype, *s.* հեռատիպ գ.

*Temerity թիմէր'իթի, *s.* ժպրհութիւն, յանդգնութիւն, խիզախութ

Temper թէմ'փըր, *va.* բարեխառնել, մեղմել; 2. չափաւորել, ամոքել, զովացնել; 3. ջուր՝ մաւխ տալ (երկաթին)։ =*s.* ճիշդ խառնուած, չափ գլխամ; 2. չափաւորութիւն, բարեխառնութիւն; 4. բնաւորութիւն, տրամադրութիւն, (մոքի) հանդարտութիւն; 5. սրտնեղութ.; 6. ջուր տալը, պատկանում (երկաթի)։ -ament թէմ'փըրէմէնթ, *s.* խառնուածք, կազմութիւն; 2. կազմուած, բնաւորութիւն։ -ness, -ance թէմ'փըրէնս, *s.* ժուժկալութիւն, չափաւորութիւն, բարեխառնութիւն։ -society. գինեհատական ընկերութիւն ։ -ature թէմ'փըրէչըր, *s.* բարեխառնութիւն, ջերմաստիճան բնգ., ջերմութիւն։

Temperate թէմ'փըրէյթ, *a.* չափաւոր, չափաւորեալ, չափաւորած; 2. բարեխառն, հանդարտ, ժուժկալ; 3. միջին։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Tempered թէմ'փըրտ, *a.* Good-. ըզգաստ, խոհական, բարեհամբոյր, բարեբարոյ։ Ill-. չարախիտ։ High-. հայ-թէմփըրտ, *a.* ազնիւ ջուր տըրուած (դանակ)։

Tempest թէմ'փէսթ, *s.* փոթորիկ, մրրիկ, ամպրոպ ։ =*vn.* փոթորիկ հանել, փոթորկել; 2. աղմուկ՝ ձայն հանել։ -beaten. ալետանջ, մրրկածուփ ։

Tempestuous թէմփէս'չիուըս, *a.* ալեկոծ, փոթորկայոյզ, մրրկալից, մրրկաբեր (հով)։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Templar թէմփ'լըր, *s.* տաճարական (ասպետ); 2. իրաւագ. ուսանող։

Temple թէմփ'լ, *s.* տաճար (Ե-

հովայի); 2. մեհեան(դից); 3. ժամ, ժողովարան; 4. քունք մրդ.; 5. իրաւագիտութեան. դպրոց(ի Լոնտոն)

Templet,-late թէմփ'լէթ, թէմփ'լէյթ, s. (մեքենագործի, որմնադիրի) կաղապար, ձոյլ; 2. օրինակ, տիպար; 3. նեցուկ, խեչակ ճ.

Temporal թէմ'փըրըլ, a. աշխարհային, աշխարհիկ, մարմնաւոր, ժամանակաւոր; 2. քաղաքական; 3. քունքերու, քունքի (ոսկր); 4. =pl. (կարգաւորի)հասք, արդիւնք, իրաւունք որ եւ -ities թէմփըրէլ'իթիզ -ly, ad. առժամանակեայ կերպով, առժամապէս։

Temporary թէմ'փըրէրի, a. ժամանակաւոր, առժամանակեայ, անցաւոր։ -rily, ad. -riness, s.

Temporize թէմ'փըրայզ, vn. ատեն անցնել, ատեն շահիլ; 2. (ատենի) յարմարիլ։-zation -զէյ'շըն, s.ձգձգողութիւն; 2. ժամաշահութ

Tempt թէմփթ, va. փորձ փորձել, փորձել; 2. փորձութեան մէջ ձգել, հրապուրել; 3. իղձ շարժել, փափագ ազդել։ -able թէմփ'թըպլ, a. փորձելի, հրապուրելի։-ation թէմփթէյ'շըն, s. փորձութիւն, թելադրութիւն ի չարն; 2. փափագ, յօժարութիւն ։ -er, -ress թէմ'փթըր, թէմփ'թրէս, s. փորձիչ; 2. սատանայ, բանսարկու։ -ing թէմփթ'ինկ, a. հրապուրիչ; 2. փորձիչ։

Ten թէն, a. տասը։

Tenable թէն'էպլ, a. պաշտպանելի, կեցուելիք։-ness, s.-ութիւն

Tenaceous թինէյ'շըս, a. դիւրամած, կպչուն; 2. յամառկոտ, կառչող, փակչող, հաստատուն; 3. կծծի, ձեռքը գոց, ագահ։-ly, ad. -ness, Tenacity թինէս'իթի, s. -ութիւն։

Ten'ancy, s.հողակալութիւն եւ

Tenant թէն'ընթ, s. վարձաւորնակ, (ագարակի) վարձակալ; 2. (տան) տէր, վարձուոր ֆիւտամը=vn. վարձու բնակել, վարձել։-able, a. բնակելի, վարձելի։ -less, a. անբնակ։ -ry թէն'ընթրի, s. վարձակալք։

Tench թէնչ, s. տինկայ ձկ.

Tend թէնտ, va. [to, toward] հոգ տանիլ, պահել; 2. պահպանել, զգուշանալ; 3. ընկերանալ։ =vn. երթալ, ձգուիլ, հասնիլ, դիմել; 2. ուղղուիլ, ձկտիլ, միտիլ; 3. միջոց ըլլալ, նպաստել։ *-ency թէն'տընսի, s. ձկտում, բերում, յօժարութիւն, միտում; 2. ուղղութ.

*Tender թէնտ'ըր, s. ծառայ; 2. ջրածխակառք, (վայրաշարժին լըծուած) ջրամբար, ածխանաւակ, ածխասայլ եւն; 3. ընծայ, նուէր; 4. (գումար մը վճարելու) առաջարկ, յօժարութիւն։=va. մատուցանել, հրամցնել, առաջարկել։=a. կակուղ, փափուկ, գողտր; 2. դիւրազգած, փափկասուն; 3. ճիղմ; մատղաշ, մատաղ; 4. գթասիրտ, գթոտ, գորովալի; 5. գողտրիկ, քաղցր ։ -hearted. գորովագութ, խանդակաթ ։ -loin. (եզի)ագեմառ, պոչիկ ։ -ly, ad, մեղմով, հեզիկ, գորովանօք։ *-ness, s. կակղութիւն, մատղաշութիւն, մատաղութիւն; 2. փափկութիւն; 3. խանդաղատանք, գորով, սէր։

Tendinous թէն'-, a.գնդերային

Tendon -'տըն,s. նեարդախուրձ, պճեղ, ձգտան, լար ։

Tendril թէնտ'րիլ,s. ոլորած ծիլ, խոպոպ, խիղբ, ականջ, պատաղիճ։

Tenebrious,-rous թինէպ'րիըս, -րըս, a. մթին, խաւարչտին, մռայլ, աղջամղջին, աննշոյլ; 2. խրթին։

*Tenement թէն'իմընթ, s. վարձեալ տուն, ագարակ, տեղ-al,a.-ային

Tenet -'էթ,s. կարծիք, հաւատք։

Tenfold -'ֆօլտ,a.տասնապատիկ

Tennis թէն'իս, s. գունդխաղ մը, թէննիս, ափուճ ։ —court. գնդախաղարան։ To play at—.

Tenon թէն'ըն, s. (փորուածքի մէջ մտնող) տախտակի ծայր, սըփռից. փորուածքը կկոչուի Mortise.

Tenor թէն'ըր, s. այր մարդու բարձրագոյն ձայնը, վերնաբամբ; 2. վերերգակ, բարձրերգակ; ընթացք, կարգ, շարք, ուղղութիւն; ընդհանուր իմաստ; պատճէն, օրինակ էր.

Tense թէնս, a. ձգտեալ, լարուած, պիրկ կերկի։ =s. ժամանակ (բայից)։ —ness թէնս'նէս, s. ձըգտում, պրկում։

Tensile թէն'սիլ, a. ձգտելի։

Tension, —sity թէն'շըն, թէն'սիթի, s. ձգտում, լարում, պրկում; 2. սաստիկ ուշադրութիւն։

Tent թէնթ, s. վրան, խորան; 2. ծուասս, փիլթայ փիթիլ ձէր. =va. վէրքը փիլթայել; 2. խուզել, փորձել

Tentacle թէն'թէքլ, s. բողկուկ, հպելիք (միջատի)։ —cular, a. —ային։

Tentative թէնթէ'թիվ, a. փորձական, փորձի։ =s. փորձ, նախափորձ։

Tented թէնթ'էտ, a. վրանաւոր։

Tenter թէն'թըր, s. խեչակ (ուղղա կերկիսի։ =va. կախել, չորցնել։ To be on the—s. տագնապիլ, տառապիլ։ —hook. կարթագլուխ գամ։

Tenth, —ly թէնթհ, aa. տասներորդ։ On the—of May.

Tenuous թէն'իուըս, a. նուրբ, թեթեւ; 2. բարակ, անօսր, ջրոտ։

Tenuity թէնիու'իթի, s. —ութիւն։

Tenure թէն'իըր, s. վարձակալութիւն; 2. հողատուրք, հողի տուրք; 3 վարձք, տուրք։

Tenuiroster թէնիուայրօս'թըր, s. նրբակտուց։

Tepefy թէփ'իֆայ, va. (ջուրը) եղկացնել, եղկել; 2. եղկանալ։

Tepid թէփ'իտ, a. գաղջ, եղկ ըղձաց, ըղջ։ —ness, —ity, Tepor թէ'փըր, s. գաղջութիւն։

Teraphim թէր'էֆիմ, pl. տնական կուռք, թերափ։

Teratology թէրէթօլ'ըճի, s. ճիւաղաբանութիւն, հրէշաբանութ.։

Terce թըրս, See Tierce.

Tercet թըր'սէթ, s. երրորդ էր; 2. երեքտողեան տաղաւոր, երրեակ, եռատող։

Terebration թէրէպրէյ'շըն. ծակում։ —bratula թէրէպրէթ'իուլէ, s. կրկնատիփ կակղամորթ մը, և բրածոն, ծակափորեայք։

Teredo թէրի'տօ, s. խեցեմորթ մը, չափուկ ։ [բօ.

Terete թէրիյթ', s. բոլորացօղուն

Tergiversation թըրճիվըր-, s. խուսափանք, խոյս; փափկութիւն։

*Term թըրմ, s. սահման, կապար; վախճան, վերջ, կէտ; 2. շրջան, միջոց, եռամսեայ; 3. պայմանաժամ, օր, ժամանակ; 4. նստաշրջան (ժողովի) տօ.; 5. բառք, խօսք, ոճ; 6. պայման, դաշն; գիրք, վիճակ, ջուր; 7. եզր ։ սահման թր. ֆրհ. =va. անուանել, կոչել։ To be on good—s. սիրով ըլլալ։ To bring to—s. հաշտեցնել, համոզել։ To make—s. միաբանիլ ուղղաչափագ։

Termagant թըր'մէկէնթ, a. աղմըկայոյզ, կռուազան խռովայոյզ (կին)։ —gancy, s. —ութիւն։ [թօ.

Termer, —or —'մըր, s. ներկայ

Termes —'միզ, s. ճերմակ միջիւն, անուեր [pl. Termites թըր'մայթիս]։

Terminable թըր'մի—, a. սահմանաւոր, —նելի; վերջական, փրկանացու

Terminal թըր'մինըլ, a. ծայրի, ծայրական; 2. ծայրաբձակ, ծայրապտուկ (բողբոջ), գագաթնային։

Terminate թըր'մինէյթ, vn. [in] լմնալ, վերջանալ ։ =va. գլուխ հանել, վերջացնել, աւարտել։

Termination -'շըն, s. սահմանում, սահման; 2. սահման, եզր; 3. վախճան, հետեւանք; 4. վերջաւորութիւն, ծայր։ -al, -tive, -ting թըրմինէյ՛շընըլ -նէյ՛թիվ, -նէյ՛թին, a. ծայրի; 2. որոշ։

Terminer -'մինըր, See Oyer.

Terminology թըրմինօ՛լըճի, s. բառագիտութիւն, յատկաբանութ

Terminus թըր՛մինըս, s. [pl. -ni -'մինայ] վերջան, վերջին' գլխ. կայարան; 2. սահմանաքար, սահման

Termite -'մայթ, s. ճերմակ մրջիւն, տնաւեր որ եւ Termes.

Tern թըրն, s. ծովածիծառ։

Ternary -'ըրի. երրական, երեք։

Terra թէր՛րա, s. երկիր, հող։ -cotta. թրծուն աղիւս, պտուկ։ -firma. ցամաք երկիր։

Terrace թէր՛էյս, s. դարատափ սէտ; 2. պատշգամ շահնիշին, բարագա; 3. արեգակնակ, հարթ տանիք, տամալի կիւնիկշին։

Ter'rapin, s. մեծ կրիայ։

Terraqueous թէրէյ՛քուիըս, a. հողէ, ջուրէ, (հողագունտ)։

Terras See Trass.

Terrene թէրին՛, a. երկրային։

Terrestrial -րէս՛թրիըլ, a. երկրաւոր, երկրային, ցամաքային։ -ly, ad.

Terrible թէր՛իպլ, a. ահագին, ահագնատարօրէն, ահարկու, սոսկալի, ահաւոր։ -ness, s. ահաւորութիւն։ -ly, ad. -կերպով, սաստկապէս։

Terrier թէր՛իըր, s. խլրդաշուն, քերծէ; 2. սոր, ծակ, որջ (աղուեսի)

Terrific թէրիֆ՛իք, a. ահարկու, սարսափելի։ [փեցնել։

Terrify թէր՛իֆայ, va. սարսա-

Territory թէր՛իթըրի, s. հող, երկիր; 2. կիսանահանգ, վիճակ։ -rial -թօ՛րիըլ, a. -ային; 2. սահմանաւոր

Terror թէր՛ըր, s. սարսափ, երկիւղ, ահաւոր։ -ism թէր՛ըրիզմ, s. ահակալութիւն։ -ist թէր՛ըրիսթ, s. -վարական, ահարկու։

*Terse թըրս, a. հակիրճ, վայելուչ, գեղեցկահիւս։ -ly, ad. -ness, s.

Tertial թըր՛շըլ, s. թեւի երրորդ կարգի փետուր։ =a. երրորդ կարգի

Tertian -'շըն, s. օր ընդ մէջ, եւօրեայ (ջերմ)։ [կան (շրջան)։

Tertiary թըր՛շիէրի, a. երրորդա-

Terza-rima թըրցէրի՛մա, s. իտալ. ոտանաւորի տեսակ մը, եռայանգ։

Tessellate թէս՛-, va. երփնագրուագել։ -ted թէսէլլէյ՛թէթ, a. մոզայիքի նման, մանրախիճ (նկար, յօրինուած), միւսիոնեայ։ -tion, s. երփնագրուագ։

*Test թէսթ, s. քուրայ, հալոց, փորձաքար; 2. քննութիւն, փորձ; 3. հակադրակ, փորձանակ ր. =va. փորձել, քննել; 2. հալեցնել։ -Act. հակակաթոլիկ փորձի երդում Անգ.

Testable թէս՛թէպլ, a. կտակելի։

Testacea. -ceans թէսթէյ՛շիէ, -'շիընզ, s. խեցեմորթ, խեցեպատեան -ceous -թէյ՛շըս a. պատեանաւոր է.

Testament թէս՛թէմընթ s. կտակ, անդարձ, կտակագիր, անդարձագիր էր; 2. (Հին և Նոր) կտակարան։ -al, -ary թէսթէմէն՛թըլ, -'թըրի, a. կտակային, կտակի, կտակաւ։

Testate թէս՛թէյթ, a. կտակաւոր

Testator, -tatrix թէսթէյ՛թըր, -'թրիքս s. կտակագիր, -արար, կտակող

Tester -'թըր, s. ամպհովանի (գահոյ վրայ); 2. սրահակակալ (անկողնի) ճիպիճշիf գուպպկսի։

Testicle թէս՛թիքլ, s. ամորձիք։

Testify թէս՛թիֆայ, vn. վկայել, վկայութիւն տալ։ =va. հաստատել, երդնուլ; 2. յայտարարել։

Testily -'թիլի, ad. կամակորութեամբ։

*Testimony թէս՛թիմընի, s. վկա-

յութիւն, ապացոյց, վկայ; 2. Հաստատութիւն; 3. (օրինաց) կրկին տախտակք; 4. Ս. Գիրք։ -monial -մօ'նիըլ, a. վկայութեան, վկայող։ =s. վկայական (գիր)։

Testing թէս'թինկ, s. փորձ ո.

Testoon թէսթո՛ւն, s. իտալական դրամ ($7^{1}/_{2}$ դհ.)։

Testudo թէսթիու'տօ, s. կրիայ, քարդող; 2. կրայ, կրայլէն Հ.; 3. քարդող (կրայլէն) ուռ. բժ.

Testy թէս'թի, a. յամառ, խոժոռ, դէգ բիրիզ։ -tily, ad. -կերպով։ -tiness, s. -ութիւն։

Testudinal, -neous թէսթիու'-թինըլ, -թին'իըս, a. կրիայի նման; քարդողաձեւ։

Tetanus թէթ'էնըս, s. պրկախտ, ակռախփիկ, կարկամախտ, Հորձ։

Tetchy թէչի, տես Techy.

Tête թէթ, s. սուտ մազ, կեղծամ։-à-tête -աթէթ'. առանձին՝ քիթ քիթի՝ մտերմական տեսութիւն։

Tetrad -'րէտ, s. քառեակ, չորս։

Tether -'ըր, s. ոտնակապ, չուան

Tetra-, թէթրէ-, [fkoupkf:

-chord, s. քառալարի (քնար),

-gon. չորեքկուսի, քառանկիւն։

-gonal -ի'ընըլ, a. քառանկիւնի

-hedral, -ron, s. քառանիստ։

-hexahedron թէթրէհէքսէհէտ'րըն, s. քառավեցանիստ։

-meter, s. քառաչափեան (տաղ)

-petalous, a. քառաթերթ բո.

-phyllous, a. քառատերեւ։

-ptote -'րէբթօթ, s. քառահոլով։

-stich թէթրէս'թիք, s. քառատող, քառեակ (տաղ), քառատունք։

-style, a. քառասիւն (տաճար)։

-syllable, -bic, a. քառավանկ։

Tetrarch թի'թրարք, s. չորրորդապետ, չամչապետ։

Tetrarchy, -chate թի'թրարքի, -արքէյթ, s. չորրորդապետութ. Հ.

Tetter թէթ'ըր, s. որքին բժ.

Teutonic թիուդոն'իք, a. տեւտոնեան (լեզու)։

Tew թիու, va. ծեծել, կակղցնել։

Text թէքսթ, s. բուն օրինակ, բնամատեան, բնագիր; 2. (քարոզի) բնաբան, նիւթ։ -book. դասագիրք։ -hand. խոշոր նօտր գիր որ եւ Large-. Small. Հասարակ նօտր գիր

Textile թէքս'թիլ, a. Հիւսուած, Հիւսուելիք; 2. Հիւսկէն, Հիւսական։

Textorial -թօ'-, a. Հիւսական։

Textual, -ary, -arist թէքս'-չուըլ, թէքս'չուըրի, s. բնագրի, բնագրին Համեմատ բնագրի վրայ, բնագրական; 2. բառաբառ։

Texture թէքս'չըր, s. Հիւսուած; 2. Հիւսուածք, գործուածք, Հիւսք; 3. Հիւսածոյ, Հիւսկէն լաթ; 4. կազմակցութիւն։

Thallus թհէլ'ըս, s. ջիղ բո.

Than թհէն, pr. քան թէ, քան։ Better—me, you. ինձմէ, քենէ աղէկ

Thane թհէյն, s. ազնուական։

Thank թհէնք(թ), va. շնորհակալ ըլլալ։ -worthy. -լութեան արժանի։ -you! շնորհակալ՛լ եմ; ձեռքդ դալար, -առկած, -ապրած; շատ ապրիս; չէն կենաս, չէն կեցիր; ձայնդ անուշ։

Thankful թհէնք'ֆուլ, a. (about, upon, on, for) երախտագէտ, շնորհակալ։ -ly, ad. -ութեամբ։ -ness, s. -ութիւն։

Thankless -'լէս, a. ապերախտ։ -ly, ad. -ութեամբ։ -ness, s. -ութ.

Thanks թհէնքս, pl. շնորհակալութիւն, շնորհակալիք։ -giver. երախտագէտ; 2. a. շնորհակալու։ -giving թհէնքսկի'վինկ, s. շնորհակալութիւն; 2. գոհաբանական։ -day. գոհաբանական՝ շնորհակալութեան օր, ազգ. տօն Ամերիկացւոց նոյ.ի վերջին Հինգշաբթին։

That թհէթ, *pron.* [*pl.* Those] անիկայ, այն; 2. առաջինը = *con.* որ, որպէս զի: In—. քանի որ, նկատելով որ: That is, -is to say. որ ըսել է, այսինքն:

Thatch թհէչ(թ), *s.* (երդիք ծածկելու) յարդ, խոզան: = *va.* յարդով ծածկել: **-ed** թհէչթ, *a.* յարդայարկ (տնակ): **-er** թհէչ'ըր, *s.* երդիք ծածկող, յարդածածուկ (բանուոր):

Thaumaturgist, -gus թհօըմը-թըր'ճիսթ, թհօմէյթըր'կըս, *s.* սքանչելագործ, հրաշագործ: **-gy** թհօը'մէյթըրճի *s.* -ութիւն:

Thaw թհօը, *va.* (սառոյցը, ձիւնը) հալեցնել; 2. *vn.* (սառոյցը, ձիւնը) հալիլ, կակուղնալ, քակուիլ, լկիլ; 3. *[out]* (օդերը) տաքնալ; 4. *s.* ձիւնահալ, սառնահալք:

The. որոշեալ յօդ՝ որ կհնչուի ձայնաւորէ առաջ թհի իսկ բաղաձայնէ առաջ թհը. The apple թհի էփ'լ, խնձորը. The man. թհը մէն. մարդը. The boy. թհը պօյ. տղան: The. . . . the. . . . որչափ. . . այնչափ. Section-fourth. չորրորդ մաս: Henry the Eight Հենրիկոս Ը: *The* more I examine it, *the* better I like it.

Theater, -tre թհի'էթըր, *s.* թէատրոն, թատրոն, թատր; 2. տեսարան, թատերավայր; 3. թատերասրահ:

Theatric, -al թհիէթ'րիքըլ, *a.* թատերական, թատրոնական: = *pl.* թատերական գրուածք, թատերախաղք: **-ly**, *ad.* -կերպով:

Thee թհի, *pron.* զքեզ, քեզի:

Theft թհէֆթ, *s.* գողութիւն:

Theine թհիյ'ին, *s.* բնաթէյ:

Their թհէյր, *pron.* իրենց:

Theist թհի'իսթ, *s.* աստուածակրօն, աստուածական հմմ. Atheist, Deist: **-ism** թհի'իզմ, *s.* -ութիւն:

-ic, -al թհիիսթ'իքըլ, *a.* աստուածադաւան; 2. ըստ -ից:

Thelphusian թէլֆիու-'սիըն, *s.* խեչափառի նման տասնոտն ողորկապատեան մը, թելփուս:

Them թհէմ, *pron.* զանոնք, զայնս: -selves. իրենք զիրենք, իրենք:

Theme թհիյմ, *s.* նիւթ, բնաբան; 2. շարադրութիւն, հրահանգ; 3. բներգ էր; 4. արմատ (բայերու), բայարմատ:

Then թհէն, *ad.* անատեն, յայնժամ; 2. այնուհետեւ, ապա; 3. ուրեմն, ուստի: By—. արդէն: Till—. մինչեւ այն ատեն:

*Thence** թհէնս, *ad.* անտի, անկէ; 2. այն ատենէն; 3. ուստի: —forth. անատենէն: —forward. անկէ ասդին:

Theo-, թհիօ-, թհիը-. [թիւն:

-cracy -օք'րէսի, *s.* ած. պետու-

-cratic, -al, *a.* ած. պետական:

-machy -'մէքի, ած. ամարտութ

-pathy, *s.* ած. սիրութիւն:

-phany -ֆէնի, ած. այայտնութ

-sophy, *s.* ած. իմաստութիւն:

Theodolite -օ'տըլայթ, *s.* դիտակաւոր տարաչափ, դէօտոլիդ գ.

Theology թհիօլ'ըճի, *s.* աստուածաբանութիւն: Natural—. բնական ածաբանութիւն: Systematic—. լիակատար ած. աբանութիւն: **-gian, -gist; -logue** թհիըլօ'ճիըն, թհիօլ'ըճիսթ; թհի'ըլօկ, *s.* -աբան; 2. աստուածաբանական ուսանող:

Theologic, -al -լօճ'իքըլ, *a.* աստուածաբանական (խնդիր, ճեմարան): **-ly**, *ad.* -նօրէն: [վին:

Theorbo թհիօր'պօ, *s.* վին մը, գա-

Theorem թհի'ըրէմ, *s.* հայեցողութիւն, տեսութիւն; 2. ապացուցանելի նախադասութիւն: **-atic, -al** թհիըրէմէթ'իքըլ, *a.* -ղական:

Theoretic, -al թհիըրէթ'իքըլ,

a. տեսական։ -ly, ad. -օրէն։

Theorist թհի'ըրիսթ, s. տեսա-գէտ, տեսականագէտ; հայեցական։

Theorize թհի'ըրայզ, vn. տեսու-թիւն կազմել, խորհիլ։

*Theory թհի'ըրի, s. տեսականը, տեսական ուսում (ոչ թէ գործ-նական), տեսականութիւն; 2. տե-սութիւն։

Therapeutics թհերըփիու'թիքս, s. հիւանդադարմանութիւն, դարմա-ղութիւն, ախտաբուժութիւն, դե-ղագիտութիւն։ -peutic, -al, a. հիւանդադարմանական. -բուժական։

There թհէէր, ad. հոն, անդ; 2. հոնտեղ, անտեղ; 3. հուն, հոն; 4. ահա՛։ -is. կայ։ -are. կան։ -is not. չկայ։ -abouts. մօտաւոր, մօ-տիկ. գրեթէ։ -after. յորմէ հետէ, ըստ որում։ -at. անդ; վասն որոյ, ուստի -by թհէրպայ'. այնու, անով։ -for թհէ'րֆոր. ասոր համար։-fore թհըր'-, թհէէր'ֆոր. ուստի, ասոր հա-մար։ -from. անտի, անկէ։ -in թհէէրին', ad. հոն, անդ, անդր, ան տեղ; վասն որոյ։ -into. անոր; դէպ ի հոն։-of. անոր, անկէ։ -on. անոր վրան։ -out թհէրաութ', ad. անկէ, անոր մէջէն։-to,-into, ad. հոնտեղ, հոն; անոր։ -upon, ad. անոր վրայ; իսկոյն։ -with, ad. ա-նոյն հանդերձ, նոյնա։ [թիւաւ։

Theriac թհի'րիաք, s. թերիակէ

Thermal թհըր'մըլ, a. ջերմային

Thermo-, թհըրմօ-.

-electric, a. ջերմելեկտրական։

-meter -մա'միթըր, s. ջերմաչափ։

-metric, -al -մըթրիք'-, a. -ական։

-scope -'մըսքօփ, s. ջերմադէտ։

Thesaurus թհիսօ'րըս, s. թե-սաւրոս, գանձարան; 2. լիակատար բառարան, հանրագիտակ։

These թհիյզ, pron. ասոնք։

Thesis թհի'սիս, s. խնդիր, նիւթ; 2. ճառ, ատենաճառ, մրցաճառ (տոքթորութեան ելքին); 3. բնա-բան, բանամրցութիւն; 4. (տաղա-չափութեան մէջ՝ բառին) չշեշտուած վանկը։ [գական։

Thespian թհես'-, s. եղերեր-

Theurgist թհիըր'ճիսթ, s. դիցա-հմայ։ -gic, a. -ական։ -gy, s. -ութ.

Thew թհիու, s. դնդեր, զօրութ.

They թհէյ, pl. անոնք, նոքա։ -say. կըսեն թէ, կըսուի թէ։

Thick թհիք, a. հաստ, թանձր, խիտ, կոշտ, կոպիտ; 2. հոծ, պղտոր, մութ; 3. թաւ, խուռն, թանձրա-խիտ, թանձրահոծ, թանձրամած; 4. ծանրախօս, ծանրալեզու; 5. հաստ-գլուխ, ապուշ; 6. մտերիմ, սերտ։ =s. հաստութիւն, թանձրութիւն; 2. գէշ տեղը; 3. գէշը։ =ad. յա-ճախ, շուտ, արագ, խիտ խիտ nr եւ Thickly. Through-and thin. ա-ռանց կենալու, անարգել։ -headed, -skin, -skull. բթամիտ, դդում գլուխ։ -set թհիք'սէթ. թաւ, խիտ, հոծ (տնկուած); կարճահասակ, կլոր -skinned. թանձրամաշկ։ -ish թհիք'իշ, a. հաստկեկ։ -ness, s. հաստութիւն, ստուարութ., թանձ-րութիւն, թաւութ., խտութիւն։

Thicken թհիք'ն, va. հաստցնել, ստուարել, թանձրացնել։ =vn. խը-տանալ, հաստնալ; պնդանալ, թանձ-րանալ, հոծիլ, շատնալ։ -ing թհիք'նինկ. s. թանձրացում, թանձ-րանալը։ [ցառ։

Thicket -'էթ, s. թաւուտ, մա-

*Thief թհիյֆ, s. [pl. -ves թհիյվզ] գող, աւազակ, գողիաթ nr եւ Robber. Thieve թհիյվ, va. գող-նալ։-ry թհիյվ'ըրի, s. գողութ.; 2. գողցուած բան, գողօն, գողունի բան

Thievish թհիյվ'իշ, a. գող, գողի նման, գողունի; 2. գողութեան։ -ly, ad. իբրեւ գող, գաղտագողի։

-ness, s. գողնալու սովորոյթ։

Thigh թհայ, s. երանք, ճուռ գալլչա։ -bone. բարձոսկր։

Thill թհիլ, s. (կառքի) քեղի, առեղ օգ։ -horse. քեղաձիգ ձի։

Thimble թհիմ'պըլ, s. մատնոց; 2. երկաթէ օղակ; 3. (ձեռնածուի) սկահակ։ -rig. ձեռնածութիւն։ -berry. սեւ ազքայամօր։

Thin թհին, a. նուրբ, բարակ; 2. թոյլ, լոյծ, ջրի (օշարակ); 3. անօսր, ցանցառ; 4. նիհար, վտիտ; 5. թեթեւ։ =an. նրբացնել, բարակցնել, թեթեւցնել; 2. նրբանալ, բարականալ։ To-off. քիչնալ; ոչնչանալ։ -skinned. մորթը բարակ, զգայուն։

Thine թհայն, pron. քու, քուկինդ

Thing թհինկ, s. իր, բան, իք, նիւթ; 2. գործ, խնդիր; 3. մարդ, անասուն; 4. pl. գոյք, բաներ։ -um-bub. բա՛ն է, իք է, իրք է (խօսքի ատեն մոռցուած բառին տեղ կդնեն)

Think թհինք, an. [Thought; Thought] (on, upon, about) խորհիլ, մտածել; 2. համարիլ, հաշուել, կարծել; 3. միտքը դնել; 4. յիշել։ I-. կարծեմ թէ, ըստ իս (Անգ. ոճ, Ամեր. I guess կըսեն)։

Thinly թհին'լի, ad. ցանցառ։

Thinness թհին'նէս, s. նրբութիւն, բարակութիւն; 2. անօսրութիւն, քիչութիւն, ցանցառութիւն

Third թհըրդ, a. երրորդ։ -ly, ad.

Thirst, vn. ծարաւիլ, պապակիլ; տենչալ։ =s. ծարաւ; իղձ, տենչանք

Thirsty թհըրս'թի, a. [after, for] ծարաւի, ծարուած; 2. չոր, ցամաք, անջրդի nr եւ Dry, parched.

Thirstily -թ'իլի, ad. -կերպով։

Thirstiness, s. ծարաւութիւն։

Thirteen թհըր'թին, a. 13։

Thirteenth թհըր'թինթհ, a. 13րդ

Thirtieth թհըր'թիէթհ, a. 30րդ։

Thirty թհըր'թի, a. երեսուն։

This թհիս, pron. [pl. These թհիզ] այս, այդ; 2. ասիկա, ատիկա, էսիկիկ, էտիկիկ։

Thistle թհիս'լ, s. եկքան, ոզուզ, ուղտափուշ; 2. Սկովտիա բնշ.

Thistly թհիս'լի, a. փշոտ, տատասկալից, տատասկաշոտ։

*Thither թհիդհ'ըր, ad. հոն, հոդ։ -ward -ուըրդ, ad. դէպ ի հոն, հոն

Thole թհօլ, s. սամիք (թեւճակի) ըսգառմօս որ եւ -pin. [փոկ։

Thong թհանկ, s. (խարազանի)

Thoracic թհըրէս'իք, a. կուրծքի։

Thorax թհօր'-, s. կուրծք, լանջ։

Thorn թհարն, s. փուշ pիfkli; 2. փշոտ, փշենի; վիշտ, նեղութիւն։ -apple. փշախնձոր nr եւ Stramonium. -back. կատուաձուկ։ -hedge փշացանգ։ [փշեղէն, սուր։

Thorny թհար'նի, a. փշալից; 2.

Thorough թհը'րօ, a. ամբողջ, անթերի, կատարուն։ -base. դաշնակութիւնը թիւերով ցուցուած բամբերգ, ձեւաւոր բամբերգ nr եւ Figured base. ցած բամբ։ -bred. անխառն, զուտ fիւfikյյuli; կատարուն։ -fare. գռիհ, փողոց, անցք։ -going. քաջ։ -paced. անթերի, կատարեալ։ -wort. երեսնանկ բո. -ly, ad. լիովին, ամբողջովին, ծայրէ ի ծայր, կատարեալ կերպով, բոլորովին։ -ness, s. կատարելութիւն։

Those թհօզ, pron. pl. of That.

Thou թհաու, pron. դու, դուն։

*Though թհօ, con թէեւ, թէպէտ, թէպէտեւ։ As-. իբրեւ թէ, որպէսթէ (իrւlk յեsnյ yet կուգայ և ոչ but, nrng երկnւfli աղ առ մեq բայց կնշանակեն)։

*Thought թհօթ, pp. of Think. =s. խորհուրդ, միտք, մտածութ., խորհրդածութիւն; 2. կարծիք, դատում; 3. հոգ, մտատանջութիւն; 4. նպատակ։

*Thoughtful թհօթ'ֆուլ, *a.* մըտախոհ, խոհուն; 2. խոհական, խոկմուն։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Thoughtless թհօթ'լէս, *a.* անխորհուրդ, անհոգ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Thousand թհաուզ'ընտ. հազար։

Thousandth -'զէնթհ, *a.* 1000րդ

Thrall թհրօլ, *s.* գերի, ստրուկ; գերութիւն։ -dom, *s.* գերութիւն։

Thrash թհրէշ(թ), *va.* ցորեն ծեծել, կասել, կամնել; 2. տփել, ծեծել (մէկը)։ -ing-floor. կալ, խարման եէրի։ -er թհրէշ'ըր, *s.* կամնավար; 2. մեծ շնաձուկ մը։

Thrasonical թհրէսան'իքըլ, *a.* մնապարծ։ -ly, *ad.*

Thread թհրէտ, *s.* դերձան, թել; 2. (տնկոց) մազմզուք; 3. կարգ, շարք; 4. (պտուտակի վիտա) պարոյր, գալարած։ =*va.* դերձան անցընել; 2. կտրել, անցնիլ։ -bare. խաւերը թափած, մաշած, անպիտան

Thready թհրէտ'ի, *a.* դերձանախառն; 2. դերձանի պէս թել թել։

*Threat թհրէթ, *s.* սպառնալիք։

Threat,-en թհրէթ'ն, *vn.* սպառնալ, վախցնել; 2. գուշակել, կանխագուշակել, ըսել։ -ening, -ful թհրէթ'նին, թհրէթ'ֆուլ, *a.* սպառնական, -նալից; 2. երկիւղալի։ =*s.* սպառնալիք։

Three թհրի, *a.* երեք։ The-Rs թհի թհրի արզ. հիմնական երեք ուսմունք (որք R ով կսկսին՝ կարդալ, գրել, հաշուել։ Reading, wRiting, aRithmethic րիտ'ին. րայ'թին. րիթ'մէթհիք)։ -cornered. եռանկիւնի։ -decker. եռայարկ նաւ։ -fold. եռապատիկ։ -pence, -penny. երեք քէննիինոց; 2. վարնոց, սորին, գէշ (ապրանք)։ -score. վաթսուն։

Threnody թհրէն'օտի, *s.* ողբ։

Thresh,-er. *See* Thrash,-er.

Threshold թհրէշ'օլտ, *s,* (դրան) սեամ, շեմ էշիկ; նախաքայլ, սկիզբ։

Threw թհրու, *pp. of* Throw.

Thrice թհրայս, *a.* երիցս; շատ, յոյժ։ -blessed. երիցս երանեալ։

Thrid, *va. See* Thread, *va.*

Thrift թհրիֆթ, *s.* խնայողութ., խնայութիւն; 2. յաջողութիւն, հարստութիւն; 3. մեծնալը, աճում (բուսոց)։ -less, *a.* շռայլ։ -ly, *ad.* խնայողութեամբ։ -ness, *s.* խնայողութիւն։

Thrifty թհրիֆթ'ի, *a.* խնայող։

Thrill թհրիլ, *s.* թունդ; սարսուռ, խայտանք; 2. ճռուողիւն, դայլայլիկ; 3. գայլիկոն գ. =*an.* ծակել, անցնել, թափանցել; 2. թունդ ելլել, սարսռիլ; 3. ազդել, ազդուիլ, յուզուիլ; 4. սարսռալ, ճխալ, դողալ; 5. խայտալ։

Thrive թհրայվ, *vn.* [Thrived; Throven] յաջողիլ, հարստանալ; 2. ուռճանալ, աճիլ; 3. մեծնալ, զարգանալ։

Throat թհրօթ, *s.* կոկորդ, որկոր։

Throb թհրաբ, *vn.* զարնել, տրոփել, բաբախել։ =*s.* տրոփիւն։

Throe թհրօ, *s.* երկունք, ցաւ։

Throne թհրօն, *s.* գահ, աթոռ, գահոյք; 2. արքայութ., իշխանութ

*Throng թհրանկ, *s.* խուժան, ամբոխ։ =*vn.* խռնուիլ. դիզուիլ։

Throstle թհրասլ, *s.* տորդիկ արտըճ գուշու; 2. (բուրդի) սանտրոց

Throttle թհրաթ'լ, *s.* խուչափող։ =*va.* խեղդել, սխմել (վիզը)։

Through թհրու, *pr.* 1. մէկ կողմէն միւսը, մէջէն, ընդ։ To bore-a board. To ride-the country. 2. մէջէն, մէջտեղէն։ To pass-a gate. 3. միջոցաւ, շնորհիւ, (ձեռք) ով, ի ձեռն։ -these hands. -the senses. 4. մէջտեղը, մէջէն անցնելով։ To move-water. To run-a thicket. 5. ծայրէ ի ծայր, մինչև վերջը։ -life,

—the year. =*ad.* 1. մէկ ծայրէն՝ մէկ կողմէն միւսը։ To pierce a thing—. 2. ծայրէ ի ծայր, սկիզբէն ցվերջ։ To read a letter—. 3. ցվերջ, իր նպատակին։ To carry a project—. **Ռմեr.** To fall—. ի դերև ելլել։

Through-out թհրու-աութ', *pr.* ամենատեղ, ամենուրեք, ամեն կողմ; 2. ամբողջ (օրը)։

Throw թհրօ, *va.*[Threw;Thrown] ձեռքէ նետել, նետել, ձգել; 2. գետինը զարնել, զգետնել, տապալել; 3. (դերձանը) ոլորել, փիլթայել։ =*vn.* քուէ նետել զար արկանել։ =*s.* արձակում, նետուածք (քուէի); 2. (քար) ընկէց։ To—a wet blanket. եռանդը մեղմել, պաղեցնել։ To—away. վատնել, ցրուել; նետել։ To—back. ետ դարձնել։ To—by. երեսէ ձգել։ To—down. գետին նետել; փլցնել; ջնջել; *(one's self)* պառկիլ։ To—in. ներս տալ, ներարկել; վրայ տալ, աւելցնել։ To—off. մաքրել, արտաքսել; մերժել, նետել։ To—on. վրան դնել, բեռցընել; *(one's self)* ուրիշին բեռ ըլլալ։ To—out. նետել, արտաքսել, մերժել; 2. խօսք նետել, ըսել; 3. գործին վնասել։ To—up. փսխել, դուրս տալ; 2. հրաժարիլ, ձգել։

Throwster թհրօսթ'ըր, *s.* մետաքսավաճառ զարգէզ։

Thrum թհրըմ, *s.* ծոպ, ծայր (թելի)։ =*va.* (դաշնակը) զանկզանկել; 2. հիւսել, գործել, ծոպ բռնել։

Thrush, *s.* տորդիկ աrsղճ գուշու ն—; 2. ձիու սմբակի ախտ մը, դօդօշ; 3. բերնի մէջ ուռեցք, ծծակ, բերնածաղիկ։

*****Thrust** թհրըսթ, *va.* [Thrust, Thrust] մխել, մտցնել, խոթել, թափանցել; 2. հրել, դնդել։ =*vn.* յարձակիլ, մխել, սուխնահարել։ =*s.* մղելը, հրելը; 2. զարնուածք, հարուածք; 3. ոյժ տալը, կոխելը։ To—through. ծակել, թափանցել, անցնիլ։

Thud թհըտ, *s.* հարուած, անկում; 2. ծանր բանի մը իյնալու խորունկ ձայնը։

Thug թհըկ, *s.* հնդիկ խեղդիչ։

Thule, *s.* ծայրագոյն հիւսիս։

Thumb թհըմ, *s.* բթամատ, բութ։ =*va.* (գիրքը) ձեռնոտել, աղտոտել, ձեռնել։ —screw. բթակապ։ —stall. բթամատի մատնոց, բթանոց։

Thummim թհըմ'իմ, *s.* կատարելութիւն Ս։ Urim and—.

Thump թհըմ, *s.* բախիւն, հարուած։ =*an.* (մուրճը) իյնալ, զարնել, ծեծել։ -**ing** թհըմ'փին, *a.* խոշոր, վիթխարի։

Thunder թհըն'տըր, *s.* որոտում; 2. թնդիւն, բոմբիւն։ =*vn.* որոտալ, շանթել։ =*va.* սպառնալ, որոտալ։ —bolt. շանթ, կայծակ։ —clap, —crack. որոտում։ —shower, —storm. որոտախառն անձրեւ՝ փոթորիկ։ —struck.ապշահար, կայծակնահար, զարհուրեալ։ -**er** թհըն'տըրըր, *s.* շանթաձիգ չաստուած, արամազդ։ -**ous** թհըն'տըրըս, *a.* որոտաձայն, որոտընդոստ։

Thurible թհիու-'-, *s.* խնկամանս։

Thursday թհըրզ'-, *s* հինգշաբթի

Thus տհըս, *a.* այսանկ, այսպէս։ —far. մինչև հոս։ —much. այսչափ։

Thwack թհուէք(թ), *va.* զարնել, դափել։ =*s.* զարնելը, հարուած

Thwart թհօըրթ, *aa.* խոտորնակի։ =*va.* կտրել, անցնիլ; 2. ընդդիմանալ։ =*s.* (նաւակի մէջ) նըստարան, տախտ։

Thy տհայ, *pron.* քուկին, քու։

Thyine-wood -'ին. խնկափայտ

Thyme թայմ, *s.* ծոթոր, ծաթրին, ուրց։ Wild—. հայի, փռենի, խազուր։ Garden—. զամբուռ (հա-

մեմի տեղ կգործածուի)։ [տաւէտ

Thymy թայ'մի, a. հալուտ, հո-

Thyroid թհայ'րօյտ, a. վահա-նակերպ։ —cartillage. վահանակըրճիկ որ եւ Adam's apple.

Thyrsus, s. բագոսեան նիզակ։

Thyself թհայ'-, pron. դուն, ինքնդ

Tiara թայէյ'րէ, s. խոյր, թագ։

Tibia թիպ'իէ, s. սրունքի մեծ ոսկր, ոլոք իննին։ Tibial թի'պիէլ, a. ոլոքային։ [րէօ', s. մկնացունց։

Tic-douloureux թիք տուլուռ-

Tick թիք(թ), s. տպաւորիկ, վարկ; 2. (բարձի) երես գըլըֆ; 3. (ժամացոյցի) դիքդաք; 4. տիզ կենն, ։; 5. պզտի բակլայ, թրմուռ։ =vn. դիքդաք ընել; 2. տպաւորիկ տալ։

Ticken, Ticking թիք'ն, s. երես գըլըֆ։

Ticket թիք'էթ, s. պիտակ, տոմս, տոմսակ։ =va. թղթիկ դնել՝ փակցընել, պիտակել։ —of leave. բանտաթողի հրաման։ [ղել։

Tickle թիքլ, an. խտտղել; խտտըլ-

Ticklish -'լիշ, a. դիւրախտիղ։ -ness, s. խտտղիլը; փափկութիւն; 2. վտանգ։

Tidal թայտ'ըլ, a. ծովախաղացքի։

Tidbit թիտ'-, s. աղուոր պատառ

Tide թայտ, s. ծովու ջրոց ելլել ու իջնելը, ծովախաղացք; 2. հոսանք, ընթացք; 3 առիթ, միջոց; 4. ժամանակ, եղանակ։ =va. հոսանքին երթալ՝ նաւել։ Evening—. իրիկուն։ —'s-man, —waiter. մաքսի դէտ սիսեպան։ [քուր։

Tidily թայ'տիլի, ad. կոկիկ, մա-

Tidiness -տ'ինէս, s. մաքրութ.։

*Tidings թայ'տինկզ, pl. լուր։

Tidy թայտ'ի, a. կոկիկ, մաքուր; 2. սեղմ, քիթ; 3. տանտիկին, խաթուն բինդարի; 4. վայելուչ։ =s. (տղու) կրծկալ; 2. աթոռի ծածկոց։

Tie թայ, va. կապել; 2. հանգուցել; 3. կցել, զօդել; 4. արգելք տալ, արգիլել. =s. կապ, կապանք; 2. հանգոյց, կղթկապ; 3. արգելք; 4. հաւասար մրցում; 5. զօդ եր. (⌒); 6. բեռի չուան ն—.

Tier թիյր, s. կարգ, շարք, սար ն—; 2. տղու կրծկալ; 3. կապող, կպցնող; 4. գօտի չենայեր։

Tierce թիրս, թըրս, s. տակառ, հեղանիւթոց չափի երրորդ մաս (pipe ի 1/3 ը, 42 կալոն=190 լիդր = 160 հոխա); 2. երրորդ եր; 3. նոյն տեսակէն երեք թուղթ թղթ.

Tiercel, -et թըրս'լէթ, s. արու բազէ, վարուժան, -ակ։

Tiercet թըր'սէթ, s. 3տողեայ բն.

Tiff թիֆ, s. ումպ, բաժակ; զայրոյթ, քէն։ —any թիֆ'էնի, s. նրբատեռ, կազ։

Tiger թայ'կըր, s. վագր բենեմ; 2. (կառքի) ծառայ, սպասիկ։ American—. յովազ որ եւ Panther. —cat. վագրկատու։ —lily. բծաւոր շուշան, բրաբիոն։

Tight թայթ, a. խիտ, պինդ, սեղմ, քիփ, սերտ սըգը, պիրկ կերկի; 2. հաստատուն, անջրանցիկ; 3. խնայող, կծծի; 4. վայելուչ, կոկիկ; 5. կէս-գինով։ —ly թայթ'լի, ad. սերտիւ՝ քիփ՝ սեղմ կերպով։ —ness, s. —ութիւն։

Tighten թայթ'ն, va. պրկել։

Tigress թիկ'րէս, s. էգ վագր։

Tike թայք, s. գեղացի; քած, շուն

Tilbury թիլ'պըրի, s. թեթեւընթաց բաց կառք, ճախրուճ։

Tilde թիլ'տէ, s. պարոյկ, սպաներէնի մէջ n ի վրայ դրուած նշան մը (˜ ñ) որ կցցնէ թէ իրմէ յետոյ է մը պիտի գայ. ինչ. señor սէն'եօր։

Tile թայլ, s. կղմինտր ֆիրեմիս։ =va. կղմինտրել, ծածկել։ —ry թայլ'ըրի, s. կղմինտրոց, կղմինտրի գործանոց։ Tiler թայ'լըր, s. կղմինտրա-

գործ; 2. (օթեակի) բարապան ։

Till թիլ, s. (տակի) գզրոց չեքմեճէ։ =va. հերկել, մշակել, վարել։ =pr. մինչեւ։ -now. ցարդ, մինչեւ հիմա։ —then. այնչափ, մինչեւ այն ատեն։ -able թիլ՛ըպլ, a. մշակելի ։ -age թիլ՛էճ, s. հերկելը. մշակում; 2. մշակեալ հող։

Tiller թիլ՛ըր, s. երկրագործ; 2. (ղեկի) փայտ, քեղի ։ =va. ճեղ քշել, ընձիւղել։

Tilt թիլթ, s. վրան; 2. (սայլակի, նաւակի) ծածկոյթ, վաչ; 3. (նիզակի) հարուած; 4. նիզակախաղութիւն; 5. ջրաշարժ մուրճ; 6. հակում, ծռիլը։ =va. վաչով ծածկել, վաչել; 2. ծայրը վերցնել, ծռել; 3. (նիզակա)հարել; 4. մրճոտել, ծեծել ։ =vn. նիզակամարտիլ; 2. պառկիլ, ծռիլ ։ -er թիլթ՛ըր, s. նիզակախաղ, արդնընկէց

Tilth թիլթհ, s. մշակութ., հերկ

Timber թիմ՛պըր, s. ատաղձ, տախտակ, փայտ; 2. բուն, արմ; 3. հեծան, գերան; 4. ատաղձ, նիւթ; 5. պըշակ գապուրղա ն—. -ed թիմ՛պըրտ, a. փայտաշէն, տախտակամած ։ [գափ։

Timbrel թիմ՛պրըլ, s. թմբկիկ,

Time թայմ, s. ժամանակ, ատեն; 2. պահ, ժամ, միջոց; 3. անգամ, հեղ, նուագ; 4. դար, շրջան; 5. ամանակ էր. =va. միջոց՝ ժամանակ որոշել; 2. ժամացոյցը շտկել; 3. ներդաշնակաւորել ։ Seven times three. եօթն անգամ երեք ։ At—s. երբեմն, ատեն ատեն։ At the—. ատենին ։ This—. աս հեղուն, այս անգամ։ For—. պայմանաժամաւ։ In—. ատենին։ In due—, In the nick of—. յարմար ժամանակին ։ In good—. կանուխ, շուտ։ To keep—. շիտակ երթալ (ժամացոյցը)։ To lose—. ետ մնալ (ժամացոյցը)։ —keeper, —piece. ժամաչափ, ճշգացոյց։ —server. ժամանակի մարդ, շողոմարար, կեղծաւոր։ —*serving. մարդահաճոյ, շողոմարար; 2. մարդահաճոյութիւն ։ —table. ժամանակացոյց ։

Timed թայմտ, a. Ill—. անդէպ։ Well—. յարմար, դիպուկ։

Timely թայմ՛լի, ad. կանուխ, ժամանակին։ =a. դիպող, դիպուկ; 2. յարմար, ճիշդ։ —liness, s. պատշաճութիւն, յարմարութիւն։

Timid թիմ՛իտ, a. երկչոտ, վեհերոտ, վախկոտ։ -ity, s. -ութ.։ -ly, ad.

Timorous -՛օրըս, a. երկչոտ, խըղճահար, երկիւղած։ -ly, ad. -ness, s.

Timothy թիմ՛ըթի, s. աղուէս խոտ մը, խաւարտ, կատուաձետ։

Times թայմզ, s. ժամանակք; 2. հանդէս, լրագիր, թերթ։

Tin թին, s. կլայեկ, անագ գալայ; 2. թիթեղ, թանաք թենեքե; փող; 3. ստակ։ =va. կլայեկել։ —foil. անագի թերթ ։ —man. թիթեղնագործ։ —type. անագատիպ։

Tincal թինք՛ըլ, s. անկաղ թենեքեր

Tinctorial թինքթօ՛րիըլ, a. ներկա(տունկ), ներկագործական։

Tincture թինք՛չըր, s. ներկ, գոյն, երանգ, տոգոր; 2. նշմարանք, նշոյլ, հոտք, հոտ; 3. գունաջուր, ոգի եւն. =va. գոյն տալ, ներկել; 2. թեթեւակի ազդել՝ ծանօթացնել։

Tinder թին՛տըր, s. աբեթ գավ։

Tine թայն, s. (պատառաքաղի, երեքժանիի) մատ, ակռայ։ Tined թայնտ, a. (երկ)ժանի, (եռա)ժանի։

Ting թինկ, s. զանգակի սուր ձայն, որին տան որ եւ Tinkling.

Tinge թինճ, va. գունաւորել, ներկել; 2. գոյն տալ ։ =s. գոյն, երանգ, ներկ; 2. հոտ, համ։

Tingle թինկ՛լ vn. (ականջը) դղրնչել, այրել, թրթռալ; թնդալ, խօսիլ

Tinker թին'քըր, *s.* շրջիկ կաթսայանորոգ. թիթեղնագործ pkնkfk-ճի։ =*va.* նորոգել, նորել։

Tinkle թին'քլ, *an.* հնչել, զօղանջել; 2. թնդացնել։ =*s.* զօղանջիւն; թնդիւն (զանգակի) որ եւ **-ling.**

Tinsel թին'սել, *s.* սուտ ոսկեթիթեղ, շրջանակ; սուտ փայլ՝ զարդ։

Tint թինթ, *s.* թեթեւ գոյն, մոյն։ =*va.* գունաւորել, գոյն տալ, տոգորել։

Tintinnabulary,-lous թինթիննէ'պիուլըրի, -լըս, *a.* հնչալի, հնչուն։

Tiny թայ'նի, *a.* փանաքի, պստիկ

Tip թիփ(թ), *s.* ծայր, ծոմ; 2. ընծայ, նուէր։ =*va.* ծայր հան[ել], շինել; 2. մեղմիւ զարնել; 3. ընծայ տալ; 4. մէկ կողմ ծռել։ =*vn.* ծռիլ, նետուիլ, մեռնիլ։ The-of the ear. ականջի բլթակ։ To-the wink. ակնարկել, աչք ընել։ -cat. ջալըբիր, պլիկ չkղիf չօմաq օյու-նու։ -staff. բարապան, հեջուպ։ -toe. (ոտքի) մատանց ծայր; ոտքին մատներուն վրայ կոխելով։ -top. գերագոյնը, յետին ծայրը։ [տակ։

Tip'pet, *s.* (կանանց) վզի մուշ-

Tipple, *an.* խմել, ծծել, նետել։

Tippler թիփ'-, *s.* խմող, արբշիռ։

Tipsy -'սի, *a.* գինեմոլ, -զուարթ։

Tirade', *s.* թշնամանաց շարք։

Tire թայր, *s.* կարգ, շարք; 2. խոյր, գլխազարդ; 3. (անիւ) կրծկալ; 4. անուագօտի չkնպkr =*vn.* յոգնիլ, խոնջիլ; 2. (թռչունը) որսը բռնել, փառատել։ =*va.* հոգին հանել, յոգնեցնել։ -woman. ազուցիչ կին ևն. Tiring-room. (դերասանի) սենեակ։

Tired թայըրդ, *a.* յոգնած, լլկած։ -ness, *s.* (սաստիկ) յոգնութ.

Tiresome թայր'սըմ, *a.* ձանձրացուցիչ, երկայնաձիգ, յաւիտենական, ձանձրալի, նեղիչ։ -ness, *s.*

Tiro թայ'րօ, *s.* նորուս, համբակ։

Tisic թիզ'իք. ծիւրախտ, հիւծախտ

Tissue թիշ'իու, *s.* (ոսկեհիւս) կերպաս, (ծաղկեայ) դիպակ; 2. հիւսուած մը; 3. շարք, հիւս։ =*va.* հիւսել։ -paper. մետաքսաթուղթ։

Tit թիթ, *s.* գրաստ, ձի; 2. կնիկ, կին, կին մարդ; 3. պարիկ ևն. -for tat. հաւասար, ակն ընդ ական։ -bit. համեղ պատառ, ազնիւ կտոր; 2. ծաղկաքաղ։ -lark. մարգարտոյտ, խօլարտոյտ։ -mouse. պարիկ, մոխրիկ, ծիտ, ճագճագ։ Cole titmouse. թխկատար որ եւ Chicadee, Tit, Tomtit.

Titanium թայթէյ'նիըմ, *s.* մետաղական պարզ մարմին մը, տիտան։

Tithe թայթհ, *s.* տասանորդ։ =*va.* տասանորդն առնուլ, տասանորդել։

Tithable, *a.* տասանորդելի։

Tithing թայթհ'ին. *s.* թաղամաս, թաղ(10 տունով)։ -man. դահապետ

Titillate թիթ'իլէյթ, *va.* խտտղել։

-tion թիթիլէյ'շըն, *s.* խտիղ, խտղում։

Title թայթլ, *s.* անուն, տիտղոս; 2. (գրքի) վերնագիր, դուռ; 3. (գրքոց) խորագիր; 4. հաստուած, համար (օրինագրքի); 6. իրաւունք էր; 6. թուղթ, մուրհակ, յետկար, գիր ǹkoճákp, ukǔks; 7 [հ]աստուանուն, տիտղ, շքանուն։ =*va.* անուանել, կոչել։ -page. գրքի դուռ։ -deed. կալուածագիր քաքու։

Titter թիթ'ըր, *vn.* կէս-ծիծաղիլ, քքջել։ =*s.* կէս-ծիծաղ, քքջում։

Tittle թիթ'լ, *s.* հատ, հատիկ; 2. կէտ, մասնիկ։ -tattle. շաղակրատութիւն։

Titular,-y թիթ'իուլըր, *a.* տիտղոսաւոր, անուանական։ -ly, *ad.* անուանապէս։

To թու, թը-, *pr.* ցուակաճի ճախդիր. առ, ց, ի, յ։ To God, to them, to Van, to heaven. (քարիճ, տղուճ, բերնի, որու, ցգլուխ)։ To talk to.

խօսելիք (մէկը); 2. մինչև, չափ. 1861 to 1906; 3. ըստ, համաձայն, համեմատ։ A husband to her mind. 4. համար։ To this end. (դրկելիք, հարսնցու, տանելի, ծախու, վարձու); 5. To have*կն յետոյ պարտաւորութիւն։ I have to write. 6. աներևոյթի նշան։ To be or not to be. (գոլ կամ ոչ գոլ)։ I like to read. (կարդալը կսիրեմ)։ **Ոճեր.** To and fro. աստ անդ, հոս հոն։ To come. գալիք, ապագայ։ The world to come. գալիք՝ իրաւ աշխարհք։ To the face. դիմադէմ, առջևը։ To wit. որ ըսել է, որ է։

Toad թօտ, s. դոդոշ, արջնագորտ գարա գուրպաղը։ —eater. շողոքորթ, շնթող։ —stone. դոդոշաքար։ —stool. թնօպի սունկ, թնջուկ

Toady թօտ'ի, va. նուաստաբար շողոքորթել, շնթել։ =a. շողոքորթ։

Toast թօ'ստ, va. խորովել, հաց կարմրցնել, քրթիկ ընել; 2. կենաց ընել, խմել; 3. բաժակաճառ խօսիլ։ =s. կարմրցուցած հաց, քրթիկ, խորված հացաշերտ; 2. (արեւշատի) բաժակախօսութ., բաժակաճառ, մաղթանք; 3. բաժակաբան, բաժակահար; 4. գեղուհի։ —master. բաժակաբան, բաժակախօս; սեղանի վրայ խօսողներու առաջնորդ, վարիչ։

Tobacco թըպէք'օ, s. ծխախոտ, ծուխ թիւթիւն; 2. ծխերդ թէնպէքի —box. ծխատուփ։ —pipe. ծխափող, մուխքաշ։ —**nist**, s. ծխավաճառ։

Tobaggan թօպա'կըն, s. դահուկ, (շնաքարշ) բալխիր; 2. դահուկով սկսուիլ, սահիլ։

Toco'logy, s. մանկաբարձութ.

Tocsin թաք'սին, s. (վտանգի, շտապի) զանգակ, ճգնազանգ։

Tod թատ, s. բրդի կշիռ (10 հոխա=12.7 քիլոկրամ); 2. թուփ, թփաստան; 3. աղուէս։

To-day թու-տէյ', ad. այսօր։

Toddle թատ'լ, vn. (տղան) քալել սկսիլ; 2. քաշուիլ, երթալ։ -ler թատ'լըր, s. կրդնելով պքշելով քալող

Toddy թատ'ի, s. արմաւի գինի, արմաւօղի; 2. շաքարօղի։

To-do թու-տու', s. աղմուկ։

Toe թօ, ոտքի մատ; 2. (անասնոց) կճղակ թրնաղ; 3. կօշկի քիթ; 4. վերամբարձ մանիճ, թեւ ձեւ. =va. ոտքով դպչիլ։

Toffy թաֆ'ի, s. ռուփի շաքար։

Toga թօ'կէ, s. ստուրէ մեծ վերարկու, զոր կկրէին հռովմայեցիք պարեգօտի (tunic) վրայ, բողոն։

Toged, Togated թօ'կըտ, թօ'կէյթըտ, a. պատմուճանաւոր։

Together թու-կէտհ'ըր, ad. մէկտեղ, միատեղ, միասին; 2. միանգամայն, միահաղոյն; 3. միախուռն, համագունդ։ —with. միատեղ։

Toggery թակ'ըրի, s. զգեստեղէն

Toggle թակ'լ, s. (բեռնամբարձ) գելընակ, կատաունով ն–.; 2. կարծր փայտէ կամ երկաթէ երիթ, բուդուզ ն–. -joint թակ'լ-ճօյնթ, s. գելընայօդք։

***Toil** թօյլ, vn. աշխատիլ, յոգնիլ, տքնիլ, ճգնիլ; 2. նեղուիլ։ =s. աշխատութիւն, աշխատանք, յոգնութիւն; 2. ցանց, թակարդ։

Toilet,-lette թօյ'լէթ, s. յարդարանք, զարդարանք, արդուզարդ; 2. զարդասարք, յարդասարք, արդասեղանի ծածկոց; 3. արդասեղան, զարդասեղան; 4. գիշերանոցի տոպրակ։ To make his—. ինքզինքը շտկել, կոկել։

Toise թօյզ, s. ձողաչափ (6 ոտք)

Toilsome թօյլ'սըմ, a. ծանր, տաժանելի; 2. աշխատալի, դժուարին։ —**ness**, s. -ութիւն։ [կան գինի։

Tokay թօքէյ', s. հունգարա-

Token թօ'քըն, s. նշան, նշանակ;

2. յիշատակ գրուած բան, յիշատակ; 3. գրամանիշ; 4. 10 պուրակ թուղթ։ Signinote; symbole.

Told թօ՛լտ, *imp.* & *pp. of* **Tell.**

Tole թօ՛լ, *va.* քաշել, հանել։

Tolerable թա՛լըրէպըլ, *a.* տանելի, հանդուրժելի, քաշուելիք; 2. միջին, լաւկեկ, աղէկուկ։ –ness, *s.* թոյլատու ոգի, չափաւորութիւն։ –ly, *ad.* -կերպով։

Tolerate թա՛լըրէյթ, *va.* հանդուրժել, ներել; ներողամիտ ըլլալ, թոյլատրել; տանիլ։ –tion, Tolerance -՛յշըն, թա՛լըրընս, *s.* համբերութիւն, տոկ; 2. զիջում, ներողամտութիւն, թոյլտուութիւն։

Tolerant թա՛լըրընթ, *a.* ներողամիտ, համբերող, ներող, թոյլատու

Toll թօլ, *s.* ուղեբաժ, բաժ, կամուրջ կամ ճամբա մը անցնելու գրամ; 2. աղալչէք, վարձք; 3. (զանգակի) յամր հնչիւն; 4. տուրք պահ, վkrկի, մաքս, վարձ։ =*va.* ջնջել, անյայտ ընել; 2. քաշել; 3. (մեռելի) զանգակ զարնել։ –bar, –gate. բաժատուն։ –booth. բանտ։ –bridge. բաժի կամուրջ։ –gatherer, –man, **Toller** թօլ՛ըր, *s.* բաժահաւաք, բաժառու; 2. տրահաւաք, հաւաքիչ pակիլsur։

Tom թամ. –boy, –rig. տղամբակ, լամուկ; լկտի աղջիկ, ջրդիկ, ջլդիկ, անպիտան։ –cat. որձ կատու, մուլոյ։ –cod. գադ, լուռ (ձուկ) –fool. խայտառակ, միմոս։ –tit. երաշտահաւ որ եւ Tit, Chicadee.

Tomahawk թամ՛էհօք, *s.* (վայրենեաց) կացին, գլխահատ։ =*va.* կացինով սպաննել, գլխահատել։

Tomato թօմէյ՛թօ, *s.* լոլիկ։

Tomb թում, *s.* գերեզման, դամբան, շիրիմ։ –stone. տապանաքար։

Tombac թամ՛-, *s.* զնկապղինձ որ եւ Similor, Dutchfoil, Pakfund.

Tome թօմ, *s.* գիրք, հատոր։

To-morrow թու-մար՛րօ, *ad.* վաղը Day after–. վաղայաջորդ օր։

Tompion թամ՛պիըն, *s.* թնդանօթի խից որ եւ Tampion.

*__Ton__ թան, *s.* ձեւ, նորելուկ, նորոյթ, նորաձեւ տարազ մօտա որ և Vogue. 2. =թըն. 18 կենդինարնոց չափ մը, թօնօ; 3. տակառաչափ (1000 քիլոկրամ), թօնէլաթօ։ -ing թօ՛նինկ, *s.* (լուսանկարին) ոսկեջրով գոյն տալը։

Tone թօ՛ն, *s.* ձայն; 2. ձայնի ատրճան, ոլորում; 3. եղանակ, կերպ, ձեւ (խօսելու); 4. ատրճան, երգաձայն, ոլորակ եւ; 5. ձկտում, ոլոր, ոյժ, զօրութիւն եւն; 6. (գունոց) դաշնակ, երանգ։ =*va.* ապդու կերպով խօսիլ; 2. կանոնաւորել, ներդաշնակել։ Half–. բաղադրութեան մը միջոցով լուսանկարին վրայէն ուղղակի փորագրութիւն, լուսափորագրութիւն։ To–down. (ձայնը) իջեցնել, կակղցնել; 2. (գոյները) ներդաշնակել։

Tongs թանկզ, *pl.* ունելի մաշա։

Tongue թընկ, *s.* լեզու; 2. խօսք, բարբառ; 3. ազգ, ժողովուրդ; 4. (կշիռքի) մէտ, լեզու; 5. նեղ երկիր, ցամաքալեզու; 6. օղակ (ագոյցի pօqա)։ =*va.* եղանակաւորել, դեմ բունել եւ. Hart's–. պտեր մը, փիլունց։ To hold–. լռել։ –tied թընկ՛թայտ, *a.* ծանրալեզու, լեզուն կապուած։ -less, *a.* անխօս, անբարբառ

Tongued թընկտ, *a.* (կարճ) լեզու

Tonic թան՛իք, *a.* եղանակի, ձայնի; 2. կազդուրիչ, կազդուրադեղ, զօրացուցիչ (դեղ); 3. ոլորական, ձգտական (ոյժ); 4. հնդայնի առաջին խազը (Key-tone), ոլորակ։ –Sol-fa system. հնդայնի ձայները փոխանակ խազերու՝ գիրերով ներկայացնող երաժշտական նոր դրութիւն

մը (վօր. dop տեղ d, rep տեղ r են)։
To-night թու-նայթ՛, ad. այս գիշեր
Tonnage թըն՛էճ, s. (տակառաչափական) տարողաչափ, տակառաչափ; 2. տարողութիւն։
Tonsil թան՛սիլ, s. խռչափողի երկու կողմը գտնուող նշաձեւ գեղձերը. նշագեղձ, ծծակ։
Tonsile -՛սիլ, a. խուզելի(մազ)
Tonsorial թընսօ՛-, a. սափրիչի։
Tonsure թան՛շըր, s. հերախուզում.; 2. պսակ, կուլակ(քահանայի)
Tontine թըն՛թին, s. տոնտինահաս, փոխ-ապահովագրութիւն։
Too թու, ad. չափէն աւելի, չափազանց, խիստ, շատ; 2. նաեւ, ալ, նմանապէս, եւս։ [ռաւ։
Took թուք, imp. of Take. ա-
Tool թո՛ւլ, s. գործիք, կազմած։ =va. (գործիքով) տաշել, թափել, ձուլել, շինել։
Tooth թո՛ւթհ, s. [pl. Teeth] ակռայ, ատամն։ =va. ակռայ անցընել; 2. ատամնաձեւել։ In the teeth. ուղղակի, դիմադէմ։ To the teeth. բացէ ի բաց, երեսին։ —and nail. մագլելով խածնելով; բոլոր ուժով, կատաղութեամբ. —ache. ակռայի ցաւ։ —drawer. ակռայ քաշող։ —edge. ակռան առնելը, լործնում։ —pick, —picker. ատամնաքոր, քչփորիկ ճիղալ։ —powder. ատամնափոշի. —less, a. առանց ակռայի, անատամն։ —some թո՛ւթհ՛սըմ, a. համեղաճաշակ։
Top թափ, s. գագաթ, գլուխ; 2. ծայր, սրտեւան; 3. երես, մակերեւոյթ; 4. բարձրութ.; 5. (բարձրագոյն) աստիճան, պատիւ; 6. պետ, գլխաւոր; 7. շանչան փրրլտաք; 8. գագաթի մազ, գլուխ; 9. (նաւու) հայեկ չանաքլըղը։ =vn. բարձրանալ; 2. իշխել, տիրել; 3. գերազանցել։ =va. ծածկել, պատել; 2. (ծառը) գագաթնատել, ծայրատել։ At the—of his voice. ձայնը ելածին չափ։ To—off. ի կատար հանել, լմնցնել; զարդարել. —boots (կօշկի) ճիտքի վերնամաս, դարձ։ —cloth. կախորրանի ծածկոյթ ն. —gallant or royal halliard. հարթակայմ, հորիզոնակայմ գալիսա-ղիսա։ —heavy. վերի մասը ծանր։ —knot. (կանանց) գիսակոյտ։ —mast. հայեկի կայմ։ —most. բարձրագոյն, էն վերի, վերին։ —sail. հայեկի առագաստ ղայիկ։
Toparch թօ՛փարք, s. վայրապետ։
Topaz թօփ՛էզ, s. տպազիոն։
Tope թօփ, va. շատ խմել, նետել։ =s. ծովաշուն ?; պուտտայի դաբիր
Toper թօփ՛ըր s. խման, լոթիկ։
Tophet թօ՛ֆէթ, s. գեհեան։
Topic թափ՛իք, s. նիւթ, առարկայ; 2. փաստ, առարկայ, հաւաստիք; 3. կէտ, փաստ; 4. հասարակ տեղիք Common-places եւ. Topics for study. ուսանելի նիւթեր; 5. արտաքին դեղ։ -al -՛իքըլ, a. նիւթի տեսակէտով, ըստ նիւթի; տեղական (դեղ)։ -ally, ad.
Topography թըփա՛գրըֆի, s. տեղագրութիւն։ -pher -ֆըր, s. տեղագիր։ -phic, -al, a. տեղագրական
Topping թափ՛ին, a. բարձր, գերազանց, հպարտ։ [տապալիլ։
Topple թափ՛լ. vn. վար իյնալ,
Topsy-turvy թափսի-թըր՛վի, ad. տակնուվրայ
Torch թորչ, s. ջահ մէշալէ։ -bearer. ջահակիր։ -light. ճրագի լոյս
Tore, Torn imp. & pp. of Tear.
Torment թոր՛մընթ, s. տանջանք, չարչարանք; 2. տառապանք։ =թըրմէնթ՛, va. տանջել. չարչարել; 2. նեղել, գլուխ ցաւցնել։ -er, -or թըրմէնթ՛ըր, s. նեղիչ, չարչարող։
Tornado թորնէյ՛տօ, s. (ծովու) թա-

թառ, փոթորկահով, մրշապ։

Torpedo թօրփի՛տօ, s. շքթակ, թմրրաձուկ; 2. ծովառումբ թօրփիլ; 3. ծովուն մէջ ական։ —boat. թորբիլանաւ, թորբիլարձակ (նաւ)։ —catcher. թորբիլահալած, ծովառումբակրահալած։ Whitehead fish—. ձկնաձեւ ծովառումբ։

Torpid թօր՛փիտ, a. թմրած, ընդարմացած, անշարժ։ —ness, —ity: Torpor, Torpitude թօր՛փըր, թօր՛փիթիուտ, s. թմրութիւն, ընդարմացում; 2. ապուշութիւն։

Torporific -րի՛-, a. թմրեցուցիչ

Torrefy թօր՛իֆայ, va. (սուրճ) աղանձել, բոհրել գավուրմագ; 2. (մետաղ) մրրկել, կրակէ անցնել։ —faction թօրիֆէ՛քշըն, s. բոհրում, բոհրուիլը, աղանձում։

Torrent թօր՛րընթ, s. ուխ, հեհեղատ, հեղեղ; 2. (զօրաւոր) հոսանք, յորձանք։

Torrid թօր՛իտ, a. այրեցեալ (գօտի); 2. տօթագին, հրատապ։

Torsion թօր՛շըն, s. գալարում, գելում։

Torso թօր՛սօ, s. (արձանի) իրան, կոճղ; (անթեւ՝ անգլուխ՝ անսրուն) արձան [*pl.* Torsos, Torsi թօր՛սի]։

Tort թօրթ, s. զրկանք, վնաս. իր.

Tortile, —tive թօր՛թիլ, թօր՛թիվ, a. ոլորածոյ, հիւսած որ եւ Twisted, wreathed.

Tortoise թօր՛թիս, s. (ցամաքի) կրիայ; 2. վահանափակ (զօրաց) Հ. —shell թօր՛թիսշէլ, s. կօտ։

Tortuous -՛թիուըս, a. ծուռումուռ, մանուածոյ, օձաձեւ, -պտոյտ։

Torture թօր՛չըր, s. տանջանք, չարչարանք; 2. նեղութիւն, տառապանք։ =va. տանջել, չարչարել։

Torus թօ՛րըս, s. (սիւնախարիսխի) կլոր գէս։ [Անգ.

Tory թօ՛րի, s. պահպանողական

Toss թօս, va. [Tossed թօսթ *or* Tost] (վեր) նետել; 2. վեր վար նետել, ցնցել, շարժել; 3. երերիլ, տարուբերիլ; 4. շողացնել, խաղցընել, ծօծել։ =vn. ցնցուիլ, տատանիլ; 2. ալեկոծիլ, ծփիլ; 3. յուզուիլ։ =s. արձակելը, նետելը; 2. ցնցիւն։ To—for. (դրամով) խաղալ։ To—off. շուտով խմել, տնկել։ To—up. գիր թէ կնիք խաղալ եազը բուրա օյնամագ։ —pot. հարբած, խման։

Total թօ՛թըլ, a. բոլոր, բոլորական; 2. անթերի, ամբողջական, ամբողջ; 3. խպառ, կատարեալ։ =s. բովանդակը, ամբողջը, հանագումար։ —eclipse. ամբողջական խաւարում։ —ly, *ad.* բոլորովին, ամբողջովին։ —ity, s. ամբողջութ.։

Totem թօ՛թէմ, s. թռչունի՝ անասունի կուշտ պատկեր իբրեւ նշան ցեղերու և կլաններու, ընտանեաց կուռք, կլաններու պաշտպան կենդանի, տոտեմ։

Totter թօթ՛ըր, vn. դողդղալ, դեդեւել; 2. երերիլ, ցնցուիլ։ —ing, a. փլչելու վրայ, դողդոջուն, խախուտ։ [քալել։

Tottle թօթլ, vn. գայթ ի գայթ

Toucan թու՛քըն, s. տուքան թռ.

Touch թըչ(թ), va. [at, on, upon] դպչիլ, հպիլ, կից ըլլալ; 2. շօշափել; 3. հասնիլ, մօտենալ, հանդիպիլ; 4. վերաբերիլ, պատշաճիլ; 5. ակնարկել, ճաշել, շօշափել, քսել; 6. միջամտել; 7. (սիրտ) շարժել, յուզել, դրդուել, ազդել; 8. (քնար) զարնել, նուագել; 9. հարուածել, վիրաւորել, դպնալ; 10. սրբագրել, դրիչ՝ ձեռք դպցնել։ =vn. ձեռք զարնել, դպչիլ; 2. հասնիլ, մօտ լինիլ; 3. չփուիլ, քսուիլ։ =s. դպչիլը, դպում, շօշափում, հպում; 2. շօշափելիք, հպելիք; 3.

փորձ(ոսկիի), փորձաքար; 4. գուլթ, գոլով, խանդ; 5. գրչի գիծ, գծում; 6. քանդակուած, նկարուածք, ոճ (վարպետի); 7. ազդեցութիւն, ներգործութիւն; 8. հարուած, յանդիմանութիւն; 9. գոյզն ճաշակ, համ; 10. ուղղագրութիւն, գրիչ դպցնելը; 11. փորձ, քննութիւն; 12. զարնուածք, կերպ: To—and go. յատակը քսուելով երթալ նաւ. To—at. հանդիպիլ: To—up. վրայէն անցնիլ, ուղղել: To—on. հարեւանցի յիշատակել: —hole. հրածակ (թնդանօթի): —me-not. հինածաղիկ, ժուժիկ ﬆiuﬆiu օրոււ: —stone. փորձաքար մէծէֆֆ: —wood. աբեթ որ եւ Amadou.

Touchable, *a.* հպելի. շօշափելի

Touchiness, *s.* դիւրագրգռութ

Touching թըչ՛ին, *a.* գորովալից, ազդու, սրտառուչ: =*pr.* նկատմամբ, վրայ; 2. մասին:

Touchy թըչ՛ի, *a.* ցասկոտ, դիւրագրգիռ, զայրացկոտ, ժանտ:

Tough թըֆ, *a.* խիստ, պինդ, կարծր; 2. տոկուն, դիմացկուն; 3. չփրթող; 4. անճկելի; 5. սաստիկ: —ly թըֆ՛լի, *ad.* -կերպով: —ness, *s.* -ութիւն: [նել, կարծրանալ:

Toughen թըֆ՛ն, *an.* կարծրացը-

Tour թուր, *s.* շրջան, պտոյտ, շրջագայութիւն, ճեմ: =*vn.* ժուռ գալ, շրջան ընել, պտոյտ ընել: -ist թու՛-րիսթ, *s.* զբօսաշրջիկ: —maline թուր՛մըլին, *a.* քար մը, որմալին, վանաքար, մոխրաքար:

Tournament, Tourney թըրն՛-ըմընթ, թըրն՛ի, *s.* նիզակախաղութ., մրցահանդէս: [ակոմ, պնդակալ ձ.

Tourniquet -՛իքեթ, *s.* երակա-

Tournure թուրնուր՛, *s.* կեղծուիկ; 2. դարձ, շրջան: [կոտրալ:

Touse, Tousle թաուզլ, *vn.*

Tow թօ, *s.* խծուծ գզըզ; 2. նաւաքարշութիւն: =*va.* նաւ քաշել, քաշելով տանիլ: —boat. նաւածիգ (շոգենաւ); պարանածիգ, պարան քաշող: —rope, —line. նաւաքարշ պարան: —path. նաւածիգ ուղի

Towage թօ՛էճ, *s.* նաւածգութիւն, քաշելը; 2. քաշողչէք, քաշելչէք (վճարեալ վարձ):

Toward, Towards թօ՛ըրտ, թօ՛ըրձ, *pr.* դէպի; 2. նկատմամբ, դէպի; 3. մօտ, քովը; 4. ատեններ, միջոցները:

Toward, -ly թօ՛ըրտլի, *a.* հլու, հեզ; 2. մտադիր, յաջողակ: -liness, -ness, *s.* -ութիւն, բերում:

Towel թաուըլ. անձեռոց ﬆiuւյու

Tower թաուըր, *s.* աշտարակ; 2. միջնաբերդ: =*vn.* վերէն նայիլ, բարձրանալ: -ing թաու՛ըրին, *a.* աշտարակացեալ, բարձրացած; 2. խիստ, սաստիկ: -ed, Towery թաու՛ըրտ, թաու՛ըրի, *a.* աշտարակազարդ; 2. աշտարակ ունեցող:

Town թաուն, *s.* (պզտի) քաղաք, աւան; 2. քաղաքացիք; 3. Լոնտոն, մայրաքաղաք: -clerk. դիւանապետ: —crier. մունետիկ: —hall. կառավարութեան պալատ; քաղաքապետարան, խորհրդարան: —house. քաղ.քի տուն: —folk. քաղաքացիք: —'s-man. քաղ.քցի; քաղաքակիցհէմշէհրի: —talk. գրոյց: [մոն, հող:

Township -՛շիփ, *s.* (աւանի) սահ-

Towser -՛զըր, *s.* քութիկ, շնիկ:

Toxicology թաքսիքա՛լըճի *s.* թունաբանութիւն: —gical, *a.* -ական:

Toy թօյ, *s.* խաղալիք: =*vn.* խաղալ, զուարճանալ: —man. խաղալիկ ծախող -shop. խաղալիկի խանութ:

Trace թրէյս(դ), *s.* ոտնահետ, հետք, նշան, շաւիղ; 2. անուահետ; 3. կառածիգ փոկ գայըշ; 4. ուրուագիծ, ուրուահետ: =*vn.* քայլերուն հետեւիլ, հետքին երթալ,

եանեւէն երթալ; 2. հետքերէն գտնել, հանել; 3. վրայէն գծել, մակագծել; 4. ուրուագծել, օրինակել ն.; 5. ճշդիւ հետեւիլ։ -able թրէյս՛էպլ, a. (գիծերու, հետքի) հետեւելի։ [նի զարդ ն.

Tracery թրէյ՛սըրի, s. ցանցա-

Trachea թրէյ՛քիա, s. շնչափող, օդափող; 2. շնչափող, շնչանօթ (միջատաց)։ -cheotomy -քիաթ՛ըմի, s. շնչափողատութիւն վէր.

Trachyte թրէյ՛քայթ, s. խստաքար

Track թրէք(թ), va. շաւիղներուն՝ հետքերուն հետեւիլ; 2. (նաւը) քաշել ետեւէն։ =s. հետք, նշան, ոտնահետ, քայլ; 2. կածան, նրբուղի (դաշտի մէջ); 3. ընթացք, ուղի, ճամբայ; 4. արշաւուղի, ընթացարան, մրցարան։ -age թրէք՛էճ, s. (նաւու) քարշութիւն։ -less, a. առանց շաւիղի, անհետ։

Tract թրէքթ, s. տարածութիւն, ընդարձակութիւն; 2. կողմ մաս; 3. երկիր, գաւառ; 4. տետրակ, ճառ։ -Society. տետրակի ընկերութիւն։

Tractable թրէքթ՛էպլ, a. հլու, հեզ, դիւրանուաց։ -ness, -bility, s. -ութիւն։ -ly, ad. -կերպով։

Tractile -՛թայլ, a. տարածելի, երկնցող կարճցող, ծաւալական։

Traction թրէք՛շըն, s. քաշելը, քաշուիլը, քաշում -tive, a. քաշող։ -tor -՛թըր, s. քաշող գործի։ -tory, -trix թրէք՛թըրի, թրէք՛թրիքս, s. քարշագիծ է.

*Trade թրէյտ, s. առուտուր, վաճառականութիւն; 2. գործառնութիւն, գործ; 3. արհեստակից դաս ետեւէ, արհեստաւոր։ =vn. առուտուր ընել։ -mark. վաճառանիշ ետեւէ, վաճառագրոշմ։ -sale. (գրքի) աճուրդ։ -wind. կանոնաւոր՝ առեւտրական հով։ -'s-man, -folk, -people, Trader թրէյտ՛ըր s. խանութպան, կրպակաւոր ետեւէ։

Tradition թրէտի՛շըն, s. տալը, յանձնում, աւանդում; 2. աւանդութիւն; 3. աւանդագիրք։

Traditional, -nary -տի՛շընըլ, a. աւանդութեան, աւանդական; 2. -պահ։ -ly, ad. -ութեամբ։ [տել։

Traduce -տիուս՛(թ), va. զրպար-

Traffic թրէֆ՛իք(թ), s. առուտուր, շահավաճառ; 2. փոխադրութիւն եւն. =vn. առուտուր ընել։

Tragacanth թրէկ՛էյքէնթհ, s. գազի խէժ, գազ, կազ մերկ։

Tragedian թրէճի՛տիըն, s. ողբերգու (դերասան), եղերերգակ, ողբերգակ (դերասան, -ուհի)։

Tragedy թրէճ՛էտի, s. ողբերգութ., ողբերգ; 2. եղերական դէպք

Tragic, -al թրէճ՛իքըլ, a. ողբերգական; 2. եղերական, ողորմ; 3. աղետալի, աղէտաւոր։ -ly, ad. -կերպով։ -ness թրէճ՛իքըլնէս, s. թշուառութիւն։

Tragi-comic,-al թրէճիքամ՛իքըլ, a. ողբակատակ, եղերակատակ։ -comedy-քամ՛էտի. ողբերգակատակ

Trail թրէյլ, s. բանուկ ճանբայ, արահետ; 2. հետք, ոտնահետ, քայլահետ, (այիւրա)հետ, (մոխրա)հետ, (ջրա)հետք; 3. ցանցակերպ կազմածք, ցանցկէն; 4. ընդերք, փորոտիք (թռչնոց); 5. հետք, նշան, հոտ (որսի); 6. գետնաքարշ ծայր, ագի, քղանցք։ =va. հետքերուն հետեւիլ փնտռտել; 2. (ծայրը) գետինը քսել; 3. քաշել, քսկռտել։

*Train թրէյն, va. քաշելով տանիլ, քաշել; 2 քաշքշել, քաշկռտել; 3. համոզել, որսալ; 4. վարժել, կրթել, սորվեցնել, հրահանգել; 5. ընտանեցնել, լծել (եզ); 6. որմայեց ընել (ծառը); 7. թընդանօթը ուղղել ն. =vn. երկարաձգուիլ։ =s. խաբէութիւն, հնարք;

2. Հանդերձի տուտ, քղանց; 3. Թռչնոց ագի; 4. Հետեւորդ, աղխ, խումբ, կարգ, շարք; 5. վառօծի տողան ֆիթիլ; 6. կառախումբ, կառատորմ բռնել։ To-up. ուսուցանել։ -bearer. սպասիկ, քղանցակալ։ -oil. ձկան իւղ։ -able թրէյն՛էպլ, a. վարժելի, դիւրադարձ։ -er թրէյ՛նըր, s. վարպետ, վարժիչ, մարզիչ

Traipse թրէյփս, vn. Թափառիլ։

Trait թրէյթ, s. գրչի գիծ քաշ։

Traitor,-ess թրէյ՛թըր,-թըր՛էս, s. մատնիչ, նենգաւոր, -ուհի։

Traitorous թրէյ՛թըրըս, a. նենգաւոր։ -ly, ad. -ness, s. -ութիւն

Traject թրէճ՛էքթ, va. անցնել; 2. նետել, արձակել։ =s. նաւատայլ, կուր; 3. անց։ -ion -ճէք՛շըն, s. արձակելը, նետելը; 2. բխում։ -ory -ճէք՛թըրի, s. շաւիղ (ռումբի)։

Tralatition -լէթիշ՛ըն, s. փոխաբերութիւն որ եւ Metaphor.

Tram թրէմ, s. ածխակառք Ան. -way, -road. ձիաքարշ երկաթուղի, դրամուղի, Թրամուէյ։

Trammel թրէմ՛էլ, s. ուռկան մը, երագայլ; 2. խոչ, խոչընդոտ, արգելք; 3. (ձիու) ոտնակապ; 4. կեռակ, կեռուռ չէնկէլ; 5. կարկին մը, Թերատոգիծ։ =va. արգիլել (ոտքը), ոտնակապել։

Tramontane թրէմ՛ան՛թէյն, a. անդրլեռնեան, անդրալպեան, անգիր կողմի; 2. (միջերկրականի վրայ) հիւսիսային հով; 3. բարբարոս, օտար, վայրի։

Tramp թրէմփ, vn. Թափառական պտտիլ, Թափառիլ։ =s. ((հետի) ճամբորդութիւն; 2. դատարկաշրջիկ, Թափառիկ որ եւ -er թրէմ՛փըր

Trance թրանս, s. յափշտակութիւն մտաց, հիացում; 2. ուշաբարձութիւն բժ. [արհամարհել։

Trample թրէմ՛փլ, va. կոխկռտել,

Tranquil թրէն՛քուիլ, a. հանդարտիկ, հանդարտ, խաղաղ, խաղաղաւէտ; 2. հանգիստ, անվրդով, անխռով։ -lity,-ness, s. -ութիւն։ -ly, ad. -օրէն, հանդարտիկ։ -ize թրէն՛քուիլայզ, s. հանդարտեցնել, խաղաղեցնել։

Trans-, թրանս-, թրէնզ-

-act -ա՛էքթ, va. ընել, կատարել։

*-action, s. գործառնութ.; գործ

-alpine -՛փին, a. անդրալպեան։

atlant'ic, a. անդրատլանտեան։

Transcend թրէնսէնտ՛, vn. անցնիլ, գերազանցել։ -ent -սէնթ՛ընթ, a. գերազանց, վեհագոյն, վերագոյն, բարձրագոյն, գերիվերոյ, գերակայ; 2. վերանցական փիլ. -ence, -entness թրանսէն՛տընս, թրանսէն՛տընթնէս, s. -ութիւն։ -ently, ad. վերանցականօրէն։

* Transcendental թրանսէնտէն՛թըլ, a. գերազանց, գերիվերոյ; 2. վերանցական փիլ. -ism -տէն՛թըլիզմ, s. վերանցականութիւն փիլ.

-cribe -սքրայպ՛, va. օրինակել։

-cript թրան՛սքրիփթ, s. օրինակ, պատճէն; 2. նմանութիւն։

-cription -սքրիփ՛շըն, s. օրինակում; 2. երգափոխութիւն եր.

Transept թրէն՛սէփթ, s. (ժամի) Թեւ, խաչաթեւ։

Transfer թրէնս՛ֆըր, va. անցնել, փոխանցել եր; 2. փոխագրել։ =s. փոխանցում; 2. փոխանցեալը։ -able, -rible -ֆէր՛էպլ, a. փոխանցելի։

-figuration, s. Այլակերպութ. (Տեառն); Վարդավառ (տօն՝ 6 Օգոս)

-figure -ֆիկ՛իւր, va. այլակերպել; 2. փառաւորել։ [խոցել։

-fix -ֆիքս՛, va. (դաշոյն) խոթել,

-form -ֆօրմ՛, va. այլակերպել, փոխել, դարձնել; 2. ձեւափոխել։

-formation -ֆըրմէյ՛շըն, s. փոփոխում, կերպարանափոխութիւն,

ձեւափոխում ; 2. փոխակերպութ.։ -tor -ֆօրմէյ'թըր, s. փոխակերպիչ։

-fusion -'ժըն, s. փոխամանում ; 2. (մէկէն միւսին) արիւնափոխութ.

-fuse թրէնսֆիւզ', va. ամանէ աման թափել ; 2. (կենդանիի մը երակէն՝ միւսին) արիւն տալ, փոխարիւնել ; 3. մէկէն միւսին անցնել։

Transgress թրանսկրէս'(թ), va. չպահել, կոտրել, չբռնել, դէմ գործել։ =vn. մեղանչել։ -iron -կրէշ'ըն, s. պատուիրանազանցութիւն, (օրինա)զանցութիւն; 2. մեղք, ոճիր։ -ive թրէնսկրէս'իվ, a. պատժապարտ, յանցաւոր։ -or թրէնսկրէս'ըր, s. մեղապարտ, մեղաւոր ։

Tranship', va. *See* Transship'.

Transient թրէն'շընթ, a. անցաւոր, վաղանցիկ, կարճատեւ։ -ly, ad. հարեւանցի, կարճ։ -ness, s. -ութիւն։

Transilence,-cy թրէնսիլ'ընսի, s. մէկէն միւսին ցատկելը, ընդոստում։

Transit թրէն'սիթ, s. անցնիլը, անցնելը; 2. աղթարանց, անցք տալ; 3. անմաքս փոխադրութ., վաճառանցութիւն, տրամանցութ.։ -instrument. անցադիտակ տալ. -ion թրէնսիժ'ըն, s. անցք, անցում, փոխանցում ; 2. փոփոխում, անցնիլը; 3. անցք էր; 4. (նիւթէ նիւթ) անցնիլը, անց։

Transitive -ս'իթիվ, a. անցողական(բայ)։ -ly, ad. անցողաբար։

Transitory-'սիթըրի a. անցաւոր, խափուսիկ, վաղանցիկ։ -toriness -'սիթըրինէս, s. -ութիւն։

Translate թրանսլէյթ', va. փոխադրել, (տեղէ տեղ) փոխել ; 2. թարգմանել։ -tion -լէյ'շըն, s. փոխադրութիւն; 2. թարգմանութիւն -tor -լէյ'թըր, s. թարգմանիչ։

-location -լօքէյ'-, s. տեղափոխութիւն որ եւ Substitution.

-lucent, a. կիսաթափանց; վճիտ -lucence,-cy -լիւս'ընսի, s. -ութ.

-marine -մըրին', a. անդրծովեան

-migrate -'մայկրէյթ, vn. գաղթել։ -tion, s. պանդխտութիւն, գաղթում ; 2. (*of soul*) հոգեփոխութ.։

-mission թրանսմիշ'ըն, s. փոխադրութիւն, առաքում ; 2. փոխանցում էր.

Transmit թրանսմիթ', va. հաղորդել, ղրկել ; 2. անցնել, փոխանցել ; 3. աւանդել, հասցնել։ -tible, -missible, -missive թրէնսմիթ'իպլ, թրէնսմիս'իպլ, թրէնսմիս'իվ a. փոխանցելի; 2. փոխանցական; 3. (հայրեն)աւանդ։ -mutable թրէնսմիու'թէպլ a. փոխելի, շրջելի։ -mute թրանսմիութ', va. փոփոխել, շրջել։ -mutation թրէնսմիութէյ'շըն, s. շրջում, փոխում ; 2. բնաշրջում։

Transom -'սըմ, s. դրան վերի սեամը, բարաւոր; 2. խելադօտին.

Transparent -սփէր'ընթ, a. թափանցիկ, պայծառ։ -ly, ad. -կերպով։ -ness, -parency -նսփէր'նսի, s. թափանցիկութիւն; 2. տողաշար; 3. թափանցանկար; 4. թափանցաթուղթ։ -picuous թրանսփիք'իուըս, a. թափանցիկ։ -pierce -փիրս', va. ի խոր խոցել, դաշունել։

Transpire -սփայր', va. արտաշնչել, դուրս տալ ; 2. յայտնուիլ, ձայն տալ ; պատահիլ։ -piration թրէնսփիրէյ'շըն, s. արտաշնչութիւն։

Transplant թրէնսփլէնթ', va. (տունկը) փոխադրել, տեղէ տեղ տանիլ։ -ation -թէյ'շըն, s. փոխատնկութիւն, տեղափոխութիւն։

Transport թրանսփօրթ', va. ուրիշ տեղ տանիլ, կրել, փոխադրել ; 2. արտաշխարհել, աքսորել ; 3. այլ յայլմէ ընել, յափշտակել։ = թրէն'սփօրթ, s. փոխադրութիւն; 2. փոխադրակառք, փոխադրանաւ զէն;

3. ուժգնութիւն, խանդ, եռանդ. ուժ; 4 զմայլում, հոգեզմայլանք; 5. աքսորական (յանցաւոր), փոխադրելի թիապարտ։ -able, *a.* փոխադրելի։ -ation -թէյ՛շըն, *s.* փոխադրում; 2. տարաշխարհութ., արտաշխարհութիւն։ -ed -փօրթ՛էտ, *a.* փոխադրեալ; 2. տարաշխարհիկ; 3. այլ յայլմէ, զմայլեալ։ [խուլ.։

Transposal -փօ՛զըլ, *s.* տեղափո-

Transpose -փօ՛զ, *va.* տեղափոխել, կարգափոխել, փոխադրել; 2. ձայնափոխել եւ. -sition թրէնսփօզի՛շըն, *s.* եռեւառաջութիւն, շրջում, կարգափոխութիւն, տեղափոխութ.; 2. ձայնափոխութիւն։

Transship թրէնսշիփ՛, *va.* ուրիշ նաւ փոխադրել, նաւափոխել։ -ment, *s.* նաւափոխում աքթարմա։

Transubstantiate թրէնսսըպսթէն՛շիէյթ, *va.* ուրիշ նիւթի փոխել, գոյափոխել։ -tion -սըպսթէնշիէյ՛շըն, *s.* գոյափոխութիւն Աճ.

-sudation թրէնսսիուտէյ՛շըն, *s.* ծակտիկներէն դուրս վազելը, արտածորում տ.

-versal, -verse -վըրս՛, -վըր՛սըլ, *a.* լայնքի, միջահատ, խոտորնակ։ =*s.* լայնքէ գիծ, խոտորնակ, շեղ։

Trap թրէփ(թ), *s.* կափուղ, ծուղակ (աղուէսի); 2. ակահատ, որոգայթ, դարան; 3. մկնակահատ, ճիճեղ ճագ; 4. թռչնակահատ գաբան, թուզագ; 5. դարանակ, վերնադռնակ քէփէնք; 6. մութ կանանչ քար մը, սանդղաքար, տրապեան ժայռ; 7. կահկարասի, հանդերձեղէն; 8. (ականի) խողովակ սիփոն։ =*va.* թակարդել, ծուղակ լարել, բռնել; 2. հրապուրել։ -bat, -ball. կափուլախաղ։ -door. դարանակ, վերնադուռ քէփէնք։ -per թրէփ՛ըր, *s.* որոգայթադիր, (արհեստիւ) որսորդ։ -pings թրէփ՛ինկզ, *pl.* (ձիու) սարազէն, զէնուզարդ։

Trapan թրէփէն՛, *s.* ծուղակ, որոգայթ; 2. վարպետութ., ռազմահնարք։ =*va.* ծուղակը ձգել, խաղբակել։ -ner թրէփփէն՛ըր, *s.* խաբեբայ

Trappean թրէփ՛փիըն, *a.* տրապեան (ժայռ), սանդղաքար։

Trapezeum թրէփիզի՛ըմ, *s.* տրապիզ. -zoid -՛իզօյտ, *a.* -աձեւ։

Trash թրէշ, *s.* խեշերանք, աւելցուք, թափթփուք։ [վարնոց։

Trashy թրէշ՛ի, *a.* անպիտան,

Trass թրէս, *s.* ծեփ, քարահող։

Traumatic թրօմէթ՛իք, *a.* վէրքի, վիրական; 2. վէրք բուժող։

Travail թրէվ՛էյլ, *vn.* աշխատիլ, ճգնիլ; 2. ցաւ քաշել, երկնել։ =*s.* աշխատանք, տաժանք; 2. տղաբերք։

Travel թրէվ՛լ, *vn.* [by *railway*, on *horseback*] ճանբորդել, քալել; 2. կտրել, անցնիլ։ =*s.* ճանբորդութիւն։ -led թրէվ՛լտ, *s.* շատ տեղ տեսած; 2. փորձառու։ -ler թրէվ՛լըր, *s.* ուղեւոր, ճանբորդ; 2. շրջուն դպիր Հ։; 3. օղակ նազգա։

Traversable թրէվ՛ըրսըպլ, *a.* անցանելի; 2. մերժելի։

Traverse թրէվ՛ըրս, *a.* խոտորնակ։ =*s.* (խոտորնակ) սրահակ, վարագոյր, գերան, նստարան; 2. շեղաքլուր տմբ; 3. մխտում, ուրացում եւ; 4. խոտոր գիծ ե. =*va.* (մէկ կողմէն միւսը) անցնիլ, կտրել; 2. արգելք հանել, խափան ըլլալ; 3. (հրացանը) ուղղել, շտկել; 4. (երկայնքին) տապկքերել Հ; 5. մերժել, մխտել եւ. =*vn.* առջեւն առնուլ, խոտորցնել (սուրը); 2. առանցքին վրայ դառնալ, գործել։ To -a yard. առագաստակայլը պըրկել։ -jury. փոքր երդուեալք դատ. -sailing. ասոտանդական շրջան, ճեմք ն-. [մխտող։

Traverser -ըր, *s.* ցուցակ Վէ+; 2.

Travertine -վ'ըրթին, *s.* կրաքար։

Travesty թրէվ'էսթի, *s.* խեղկատակ նմանութիւն, ծեքենայ։

Trawl թրօլ, *s.* մեծ վարմուռկան։ -er թրօլ'ըր, *s.* ցանցանաւակ։

Tray թրէյ, *s.* տաշտիկ, ափսէ։

Treacherous թրէչ'ըրըս, *a.* ուխտադրուժ, անհաւատարիմ; դաւ։ -ly, *ad.* նենգութեամբ։ -ness, *s.* -ութիւն։

Treachery -'ըրի, *s.* մատնութ.

Treacle թրիք'լ, *s.* թիւրակէ բիրեամ; 2. շաքարի փրփուր։

Tread թրէտ, *vn.* [Trod; Trod, Trodden] ոտք դնել՝ կոխել; 2. քալել, երթալ; 3. բեղմնաւորել, զուգաւորիլ (թռչ.)։ =*va.* կոխոտել, կոխկռտել; 2. վրայէն քալել; 3. ճմլել, կոխել։ =*s.* գնացք, քալուածք; 2. քայլ, կոխուածք; 3. (սանդուխի) աստիճան։ To—on, upon. քայլ առ քայլ հետեւիլ։ —mill. (պատժի) աղօրիք։

Treadle թրէտ'լ, *s.* ոտնարան։

Treason թրիզ'ն, *s.* քրէական յանձանք, դրուժանութ.։ *See* High-.

Treasonable, *a.* քրէական։ -ness, *s.* մատնութիւն։ -ly, *ad.*

Treasure թրէժ'ըր, *s.* գանձ; 2. շտեմարան, մթերք։ =*va.* գանձել, զգուշութեամբ պահել; 2. ժողվել, մթերել։ —house. գանձատուն։ —trove. թաղեալ գանձ skփիlik։ Bonds of—. գանձային թուղթեր խազիlik բահիվիյարը։

Treasurer -'ըրըր. գանձապետ, արկղակալ խազlikswr։

Treasury թրէժ'ըրի, *s.* գանձատուն, գանձ; 2. ելմտից պաշտօնէութիւն, պաշտօնատուն։ First Lord of—. ելեւմտից նախարար։

Treat թրիթ, *va.* վարուիլ, վարմունք ունենալ; 2. խօսիլ, գրել, ճառել; 3. սեղան տալ, խմցնել; 4. (հիւանդ) դարմանել, ստածել; 5. ազդակներու ենթարկել ⁊. =*vn.* խօսիլ, ճառել; 2. բանակցիլ։ =*s.* կոչունք, հարկիք, խնճոյք; 2. հրճուանք, խնդութիւն։ -ment, *s.* վարմունք, ընթացք; 2. կերպ, ոճ; 3. ստածում, դարման; 4. ենթարկեալ գործողութիւն ⁊. [խօսք։

Treatise թրիթ'իզ, *s.* ճառ,

Treaty -'թի, *s.* դաշնադրութ.։

Treble թրէպ'լ, *a.* սուր՝ զիլ ձայն; 2. եռապատիկ։ =*an.* եռապատկել, -կիլ։ -ly, *ad.* երիցս, եռակի։

Trebuchet,-bucket թրէպ'իւշէթ, թրէպ'ըքէթ, *s.* քարաձիգ մեքենայ, բազկուղր; 2. տես Cucking-stool, Tumbrel; 3. որոգայթ, ծուղակ, կափուլ։

Tree թրի, *s.* ծառ, տունկ; փայտ։ —of a saddle. թամբադունդ, աղեղ kյkr զաշըը։ —frog, —toad. մացառագորտ։ —nail. սեպ, երիթ։ —cranberry. կռաքալա կիrkպօյու։

Trefoil թրէ'ֆօյլ, *s.* առուոյտ երեքնուկ, երեքտերեւուկ liobաu; 2. առուուտակ ճ.

Trellage թրէլ'իճ, *s.* ձողաքարձ, սարփինա, արիշ։ -lis թրէլ'իս, *s.* ցանցակերպ կազմած, ցանցկէն զաֆku։ -lised թրէլ'իստ, *a.* վանդակեալ; 2. սարփինայի վրայ առնուած (որթատունկ)։

Tremble թրէմ'պլ, *vn.* դողալ, դողդղալ; 2. երերալ, սասանիլ; 3. վախնալ, սարսռալ; 4. (ձայնը) դողդղալ։ =*s.* դողդոջ, սարսուռ, դող

Tremendous թրիմէն'տըս, *a.* սոսկալի, սարսափելի, զարհուրելի։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն։

Trem'olite, *s.* թրթռաքար հն+.

Tremor թրէմ'ըր, *s.* դող, սարսուռ

Tremulous թրէմ'իուլըս, *a.* դողացող, դողդոջուն։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Trench թրէնչ(թ), *va.* կտրել,

փորել (փող)։ =vn. յափշտակել։ =s. փող; խրամ խկլիsկf։ -plow, -plough խրամահատ (արօր)։ -ant տրէնչ'ընթ a. հատող, սուր։ -er տրէնչ'ըր, s. փոսափեղ, խրամահատ; 2. (մսի) տախտակ, յօշարան։

Trend տրէնտ, vn. ուղղուիլ, դիմել, երթալ։ =s. ուղղութ., ձկտում։

Trendle տրէնտ'ըլ, s. անիւ։

Trental -'թըլ. երեսնօրեայ (պատարագ՝ մեռելի); 2. հոգեհանգըստեան, ողբուց (պաշտօն)։

Trepan տրէբէն', s. շաղափ, ոսկրածակիչ գործի հ. ժ. վէր; 2. որոգայթ ։ =va. գանկը ծակել; 2. թակարդել։ [շաղափ։

Trephine տրէ'ֆայն, s. գանկա-

Trepidation տրէբիտէյ'շըն, s. ցնցում, ճօճում; 2. դող, սարսափ։

Trespass տրէս'բէս(ը), vn. օրինազանցութիւն ընել; 2. մեղանչել, կոտրել ։ =s. օրինազանցութիւն; 2. մեղք, յանցանք։

Tress տրէս, s. (մազի) հիւսակ, հիւսք, խոպոպիք ֆեաֆիւղ, զիւլիւֆ

Trestle, Tressel տրէս'ըլ, s. իշուկ, ոտք, եռոտանի, բարձակ սըբյա; 2. սեղանակալ։ [ճագգը։

Tret տրէտ, s. պծառ գանիպար

Trevet տրէվ'ըթ, s. խաչերկաթ սաճայագ, եռոտանի, երեքոտանի։

Trey տրէյ, s. երեքնոց թուղթ.

Triable տրայ'ըպլ, a. դատելի։

Triad տրայ'ըտ, s. երեքնութիւն ձէլ; 2. երրեակ, եռամիւ։

Trial տրայ'ըլ, s. քննութիւն, փորձ; 2. փորձութիւն, վիշտ, փորձանք; 3. դատ։ -balance. (տոմարի) փորձակշիռ վճ.

Tri-, տրայ'-,

-angle -'էնկլ, s. եռանկիւն։

-angled, -gular, a. եռանկիւնի

-angulate տրայէնկ'կիւլէյթ, va. եռանկեանց բաժնել։ -tion, s. եռանկիւնաւորում։ [տութիւն։

-archy տրայ'արքի, s. եռապե-

Tribe տրայպ, s. ցեղ, տոհմ, ժողովուրդ։ [կերչի) հարթիչ մուրճ։

Triblet, -bolet տրիպ'լէթ, s. ոս-

Tribometer -պամ'-, s. շփաչափ։

-brach -'պրէք. նեքքեւ (չափ) ոտն.

Tribulation տրիպիւլէյ'շըն, s. փորձութիւն, փորձանք; 2. վիշտ, ձախորդութիւն։

Tribunal տրայպիւ'նըլ, s. դատարան, ատեան; 2. վերնատուն եր.

Tribune տրիպ'իւն, s. ռամկավար, տրիբուն Հ; 2. (ատենախօսի) բեմ.-ship, s. -ութիւն։ [նական։

Tribunitial -նիշ'ըլ. a. տրիբու-

Tributary տրիպ'իւթըրի, a. հարկ վճարող, հարկատու; 2. ստորադաս, գերիշխան; 3. ճիւղ (գետի)։

Tribute տրիպ'իւթ, s. հարկ, տուրք; 2. նուէր, ընծայ, պարգեւ։

Trice տրայս, va. ցցել, կապել։ =s. ակնթարթ, րոպէ։ In a-. մէկ րոպէի՝ ակնթարթի մէջ, ի քթթել ական։

Triceps տրայ'սէբս, s. եռագլխի, եռագլուխ (ջնդեր)։ -cennial տրայսէն'իըլ, a երեսնամեայ։ -chord, s. եռաղի (նուագ)։

*Trick տրիք(ը), s. նենգութիւն, հնարք, խաբէութիւն; 2. ձեռքի շուտութիւն, ձեռնածութիւն; 3. սովորոյթ, կերպ; 4. գէշ վարք; 5. ձեռք մը թուղթ.=va. խաբել; 2. զարդարել, շքել։ -track. տապալի բաղլու։ -ster տրիք'ստըր, s. խաբեբայ, նենգող։

Trickish, Tricky տրիք'իշ, տրիք'ի, a. խաբէական, պատիր; 2. խաբեբայ, խաբշիկ, խաբող։ -ness -'իշնէս, s. նենգութիւն։

Trickle, vn. (արցունք) վազել։

-color տրայ'-, s. եռագոյն (դրօշ)

Tricot տրիքօթ', s. ցանցակերպ

հիւսուած, հիւսակ բրիգօ։ [տէյ·

Trident, *s.* երեքժանի, -արձէնի

Triennial տրայէն'իէլ, *a.* եռամեայ։ -ly, *ad.* ամեն երեք տարին։

Trier տրայ'էր, *s.* (հարցա) քննիչ։

-fallow, *va.* երիցս հերկել։

-fid տրայ'ֆիտ, *a.* եռաբաշխ բ․․

Trifle տրէֆլ, *s.* փուճ՝ չնչին բան, մնոտիք; 2. նուշ-հրուշակ։ = *vn.* փուճ բաներով խաղալ, մնոտեօք զբօսնուլ։ -pursuit. տարօրինամոլութիւն որ եւ Hobby, Fad. To-with. կատակել, ծաղրաբանել։ -ling տրէֆ'լին, *a.* թեթեւ, չնչին, անպիտան։ -lingly, *ad.* յումպէտս, վայրապար, թեթեւօրէն։

-florate, -rous տրայֆլօ'րէէյթ, *a.* եռածաղիկ։

-fo'liate, ted, *a.* եռատերեւ։

-form -'ֆօրմ, *a.* երեքկերպեան։

Trig, *va.* (անիւը) կեցնել։ -ger տրէկ'էր, *s.* անուարգել; ձգան բերիճ

Triglyph-'կլէֆ, *s.* եռաքանդակ ճ

Trigonometry տրէկընօմ'էտրի, *s.* եռանկիւնաչափութիւն։ -tric, -al -կընօմէտ'րիքըլ, *a.* -չափական։ -rically, *a.* եռանկիւնաչափօրէն։

-he'dral, -ron, *s.* եռանիստ։

-jugous -ճիու'կըս, *a.* եռազոյգ։

-lat'eral, *a.* եռակողմեան։

-literal -լիթ'ըրըլ, *a.* եռագիր։

Trill, *s.* գեղգեղ, թրթռում, խաղցուածք։ = *va.* ձայնը թրթռացնել, խաղցնել։ =*vn.* կաթիլ, կայլակել։

Trillion տրէլ'եըն, *s.* եռիլիոն (որ յԱնգ. 18 զրոյով, իսկ ի Գաղիա 12 զրոյով կգրուի՝ հազար երկիլիոն)

-lobate -'լօպէյթ, *a.* եռաբլթակ։

-lobite, *s.* եռաբոյթ կ. ։ Երէ.

-locular տրայլօք'իուլըր, *a.* եռախինձ։ [թատերախաղ։

Trilogy տրէլ'օճի, *s.* եռամիա

Trim տրէմ, *a.* կոկիկ, վայելուչ, մաքուր։ =*va.* կոկել, մաքրել, շըտկել; 2. ժապաւինել, շրջազարդել (մոմը); 3. կարել, յարդարել; 4. (մազը) սափրել, կտրել, խուզել; 5. տաշել, ողորկել; 6. հաւասարակշռել ն․. =*s.* զարդ, հանդամանք, կերպարանք; 2. կազմածի ճակ կէմինի sկնկի։ To-the lamp. լամպարը շտկել՝ մաքրել։ -ly, *ad.* կանոնաւոր, կոկիկ։ -ness, *s.* -ութ. -mer տրէմ'ըր, *s.* յարափոփոխ։ -mings, *pl.* շրջազարդք (հանդերձի) խարճ։ [որ 3 անգամ տասնօրեայ։

Trimonthly տրայմընթ'հլի, *a.* ամի-

Trimourti տրայմուրթի, *s.* (հընդիկ) եռանձնութիւն [տիկ։

Trinal տրայնըլ, *a.* եռապա-

Trine տրայն, *s.* (երկու մոլորակաց) երրորդեան հայեացք։

Tringle տրէն'կլ *s.* գօտի; 2. կանոն ճ; 3. (վարագոյրի) ձողիկ, գուբ շիշ որ և Curtain-rod.

Trinitarian տրէնէթէ'րէըն, *s.* երրորդութենական։ =*s.* եռանձնադաւան, եռադաւան։ -ism, *s.*

Trinity տրէն'էթի, *s.* երրորդութիւն։ -House. ծովային գործակալութիւն (ի Լոնտոն)։

Trinket տրէնկ'էթ, *s.* աժնկեկ զարդ, մատնի, կոճակ; 2. սուտ ու փուտ բան։

Trinomial, *s.* եռաբաշխ (եզր)։

Trio տրայ'օ, տրէ'օ, *s.* եռանուագ եր; 2. երրախումբ, երրորդութիւն։

Trip տրէփ, *vn.* սայթաքել, սահիլ, ինկալ; 2. սխալ քայլ առնուլ, վրիպել; 3. սխալիլ, մեղանչել; 4. շրջիլ, պտտիլ։ =*va.* ոտքը սահեցնել, ձգել; 2. (խարիսխը) վերցնել։ =*s.* սխալ քայլ, սայթաքում; 2. վրիպում, սխալ; 3. պտոյտ, շրջան; 4. թաթում այագ չէրմէ։ -hammer ջրաշարժ մուրճ։

Tripartite տրէփ'ըրթայթ, *a.* եռամասն, եռաբաժին; 2. եռօրինակ։

Tripe թրայփ, s. (կովի) աղիք, ընդերք; 2. քաղիրթ իշխմակ։
Tripersonality, s. երրորդութ.
Tripetalous, a. երեքթերթեան։
Triphthong թրիֆ'թհօնկ, s. եռաձայն, եռաբարբառ։ -al, a. -ական։
Triple թրիփլ, a. եռապատիկ, երրեակ։ =an. եռապատկել, -կիլ։
Trip'let, s. երրեակ; 2. եռատող։
Triplicate -'լիքէյթ, a. եռապատիկ։ =s. եռապատճէն։ -tion, -licity թրիփլիս'իթի, s. եռապատկում։
Tripod թրայ'փօտ, s. եռոտանի։
Tripoli թրիփ'օլի, s. արծնահող։
Tripos թրայ'փօս, s. պարգեւաբաշխութեան մէջ պատիւ առնող ուսանողք, պատւաւորք; 2. համալսարանական քննութ. (ի Քէյմպրիճ)
Trippingly թրիփ'-, ad. արագութեամբ, թեթեւօրէն։ [լով +.
Triptote թրիփ'թօթ, a. եռահո-
Trireme թրայ'րիմ, s. (եռակարգ թիերով) ցռկանաւ։
Trisagion թրիսէյ'կիըն, s. սրբաբանութիւն, սրբերգութիւն։
Trisect թրայ'-, va. երեքի բաժնել։ -ion -սէք'շըն, s. եռաբաշխութ
Trisyllable: -bic, -al թրիսիլ'էպլ, -սիլէպ'իք, a. եռավանկ (բառ)
Trite թրայթ, a. հինցած, մաշած; 2. հասարակ։ -ly, ad. -ness, s.
Tritheist թրայ'թհիիսթ s. եռաստուածեան։ -theism, s. -ութիւն։
Triton թրայ'թըն, s. (գլխէն մինչեւ մէջքը՝ մարդակերպ, վարը՝ ձկնակերպ) ծովու կիսաստուած, տրիտոն; 2. տրիտոն է.
Tritone -'թօն, s. եռաստիճան եր.
Triturate թրիչ'իուրէյթ, va. մանրել, փշրել։ -tion, s. մանրում, փշրում։ -rable թրիչ'իուրէպլ, a. փշրելի, ծամելի։
Triumph թրայ'ըմֆ, s. [over] յաղթական մուտք, յաղթամուտք Հ.; 2. ցնծութիւն, շքեղ հանդէս; 3. յաղթութիւն, յաղթանակ։ =vn. յաղթական մուտք ընել, պատիւ ընդունիլ; 2. յաղթանակել, յաղթել; 3. պարծիլ, փառաւորուիլ։ -al թրայ'ըմֆըլ, a. յաղթութեան, յաղթական; 2մեծաշուք, փառաւոր
Triumphant թրայ'ըմֆէնթ, a. յաղթական, յաղթող; 2. մեծաշուք, շքեղ, փառաւոր; 3. վճռական։ -ly, ad. յաղթանակաւ։
Triumvir, -viri, -virs թրայըմ'վըր, pl. -'վըրայ, -'վըրզ, s. եռապետ Հ. -ate -'վըրէյթ, s. -ութիւն։
Triune թրայ'իուն, a. երրեակ և մի
Trivet թրիվ'էթ, s. եռոտանի։
Trivial թրիվ'իըլ, a. հասարակ, ոչինչ, հետեւակ; 2. սակաւ, քիչ։ -ness, -ity թրիվիէլ'իթի, s. -ութ.; անօտիք։ -ly, ad. հետեւակ կերպով (գրել)։
Trivium թրիվ'իըմ, s. եռուսմունք (քերականութիւն, ճարտասանութիւն, տրամաբանութիւն)։
Tri-weekly թրայ'ուիքլի, s. շաբաթը երեք անգամ։
Trocar թրօ'քար, s. երեքսայրի (գործի) վէր., մատռին։
Troche թրօ'քի, s. դեղի նշխար, խիւսակ (որ բերնին մէջ կամաց կամաց կհալի)։ -chee թրօ'քի, s. մեծատար (տաղ)։ -chaic, -al թրօքէյ'իքըլ, a. մեծատարական։
Trochil թրօ'քիլ, s. տրոքիլոս, մեղրածուծ։ -ics թրօքիլ'իքս, s. անուաբանութիւն Ֆզ. -chlea թրօք'լիէ, s. ճախարակ Ֆզ.; 2. բազկոսկրի վերի ծայրի ճախարակաձեւ կուճիկը, լամբակ։
Trod, -den *imp.* & *pp. of* Tread.
Troglodyte թրօկ'լօտայթ, s. այրաբնակ, սորաբնակ (Գամիրք)։
Troll թրօլ, va. (գաւաթը) դարձընել, պտտցնել; 2. (կարգաւ) եր-

գել։ =*vn.* դառնալ, պտուտքիլ; 2. կարծով ձուկ որսալ։ =*s.* սորմապայ տեղ. -op տրա՛լըփ, *s.* թերահոգ կին, շլխոր, չըզիկ։

Trolley տրա՛լի, *s.* ելեկտրական թրամուէյ որ եւ Trolley-car. [փող։

Trombone տրըմ՛պօն, *s.* աւագա-

Troop տրու՛փ, *s.* երամ, խումբ, գունդ, ջոկ, ջոկատ; 2. դերասանախումբ; 3. *pl.* զօրագունդ, զօրք; 4. զամբիշի հոտ։ =*vn.* հաւաքուիլ, ժողվուիլ; 2. յառաջանալ, քալել։ -er տրու՛փըր, *s.* այրուձի, հեծեալ, ձիաւոր։

Trope տրօփ, *s.* փոխակերպութ.

Trophy տրօ՛ֆի, *s.* յաղթութեան նշան, յաղթանակ; 2. աւար, կապուտ; 3. խորհրդանիշ, յիշատակ; 4. ախոյեան, բաժակ, յաղթանշան։

Tropic տրա՛փիք, *s.* արեւադարձ (խեցգետնի, այծեղջեր)։

Tropic, -al տրա՛փիքըլ, *a.* արեւադարձային; 2. փոխաբերական։ -ly, *ad.* փոխաբերաբար։

Tropology տրըփա՛լըճի, *s.* այլաբանութեան, փոխաբերական լեզու։

Trot տրատ, *s.* (ձիու) միջակ ընթացող քալուածք ղklif, տրոտում, վազք։ =*vn.* (ձին) տրոտել; արշաւասոյր երթալ, սուրալ։ =*va.* տրոտել տալ, վարգել, վազցնել։ -ter տրա՛տըր, *s.* տրոտող ձի, վարգընթաց, պէչաւոյիկ (ձի); 2. ոչխարի ոտք բաչա։

Troth տրատհ, *s.* հաւատք, հաւատարմութիւն; 2. ճշմարտութ.։

Troubadour տրու՛պատուր, *s.* հարաւի բանաստեղծ, հագներգու, աշուղ. շէրասայ Գող.

*__Trouble__ տրը՛պլ, *va.* պղտորել, յուզել, ցնցել; 2. անհանգիստ ընել, նեղել; 3. վրդովել։ =*s.* նեղութիւն, ձանձրոյթ; 2. վիշտ, ցաւ, հնհնուք; 3. հոգ, տագնապ։ To take the—. ձանձրոյթ յանձն առնուլ; 2. ընել, կատարել։

Troublesome տրը՛պլսըմ, *a.* [to] յոգնեցուցիչ, նեղիչ, ձանձրացուցիչ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Troublous -՛լըս, *a.* շփոթ, յուզեալ; 2. նեղիչ։

Trough տրաֆ, *s.* կուր, ջրօն հաքր; 2. ջրորդան, ջրդան, ուրդ օյուգ։ [թրջել։

Trounce տրաունս, *va.* ծեծել,

*__Trousers__ տրաու՛զըրզ, *pl.* անդրավարտիք, տաբատ; 2. վարտիք։

Trout տրաուտ *s.* կարմրախայտ ձկ

Trover տրօ՛վըր, *s.* պահանջի դատ։

Trouveur տրու՛վըր, *s.* հիւսիսի բանաստեղծ, յածերգակ, աշուղ Գող.

Trowel տրաու՛ըլ, *s.* ծեփիչ մալա

Troy, -weight տրօյ՛-ուէյտ, *s.* ծանրագին նիւթերու՝ ոսկի, արծաթ եւլն.ի կշիռ, որուն լիպրան 117 տրամ=373.25 կրամի համազօր է, ոսկերչի կշիռ։ Troy Pound ոսկերչի քաշ. (այն քաշը 12 ounce է ounce = 20 pennyweights pennyweight=24 grains). հասարակ՝ շուկայի քաշը կկոչուի Avoirdupois. Տես նաեւ Pound.

Truant տրու՛ընտ, *a.* դպրոցէն փախչող, ծոյլ; պաշտօնազանց։ To play the. դպրոց չերթալ, ծուլանալ։

Truce տրուս, *s.* զինադադար, զինադուլ; 2. հանգիստ, դադար։

Truck տրըք(տ), *vn.* փոխանակել, փոխել։ =*s.* փոխանակութ. trampa; 2. ձեռքի կառք, ցածասայլ; 3. բեռնորդ, (վրան բաց) բեռնակառք եր; 4. կայմի գլխարկն—; 5. կառանիւ (թնդանօթի) գէն. -man. կառապան, սայլորդ։ -age, *s.* փոխադրողչէք, վարձ։

Truckle տրըք՛լ, *s.* անուակ։ -bed. սայլախշտակ, մահիճ։

Truculent տրու՛քիուլընտ, *a.* վայ-

բաց. անագորոյն, անողորմ։ -lence, -cy -'քիու-լընսի, s. -ութիւն։

Trudge թրըճ, vn. տաքօվ քալել։

True թրու, a. [to] ճշմարիտ, ստոյգ; 2. շիտակ, ուղիղ, ճիշդ, յարմար; 3. հարազատ, անկեղծ, հաւատարիմ; 4. զուտ, բուն։ -blue, -hearted, -penny. հաւատարիմ, անկեղծ, միամիտ, ուղիղ։ -born. հարազատ, օրինաւոր։ -love-knot. սիրային հանգոյց, փողկապի հանգոյց։ -ness թրու'նէս, s. ճշմարտութիւն, ճշդութիւն; 2. հաւատարմութիւն։

Truffle թրը'ֆլ, s. թալլ, բողբոջ, հողասունկ, հողկիթ տօմալան։

Truism թրու'իզմ, s. բացայայտ՝ ակներեւ ճշմարտութիւն։

Trull թրըլ, s. փողոցի պոռնիկ։

Truly թրու'լի, ad. արդարեւ, յիրաւի; 2. ճշդութեամբ, էապէս; 3. անկեղծօրէն, ճշմարտիւ, շիտակութիւնով։

Trump թրըմփ, s. փող պօրու; 2. (փիղի) կնճիթ; 3. ջօջ, յաղթուկ գօզ; 4. ազնիւ մարդ։ =vn. յաղթուկ նետել։ =va. թուղթը վաստկիլ։ To put to the-s. վերջին ճիգը թափել։ To-up. խաբել, դաւել։ -ery թրըմփ'ըրի, s. խաբէութ։

Trumpet թրըմ'փէթ. s. փող; 2. փողահար, հրատարակիչ, փողար պօրուզէն։ =va. հրատարակել, փող զարնել։ -er թրըմ'փէթըր, s. փողար; 2. ձանձնող, թուլբերան; 3. փողահաւ ։

Truncate թրընք'էյթ, va. կտրտել, կտրատել, յապաւել (ճիւղեր), ծայրատել։ =a. ծայրակտուր, ծայրատ (կոն) որ եւ Truncated.

Truncheon թրըն'շըն, s. կարճուկ լախտ, բիր; 2. գաւազան։

Trundle թրըն'տլ, s. անուակ (աթոռի); 2. ցած անիւ (կառք), բեռնակառք; մեծ անիւը դարձնող փոքր անիւ, ճոռնիկ որ եւ Lantern-wheel; Wallower; 3. ճոռնիկի ձողիկ; թաւալում, գլորում (կառքի)։ =an. թաւալել, գլորել; 2. դարձնել, դառնալ։ -bed. անուաւոր՝ ցած մահճակալ որ եւ Truckle-bed.

Trunk թրընք s. կոճղ, բուն (ծառի); 2. իրան, արմ; 3. փղի պատիճ խօրթում; 4. փչափող, փչուչ; 5. աղօրիքի ջուրի խողովակ, ճոկոր; 6. արկղ, սնտուկ։ -hose. վարտիք, (լայն եւ մեծ) անդրավարտիք հ. ժ. որ եւ -breeches.

Trunnel թրըն'նըլ, s. սեպ.

Trunnion թրըն'նըն, s. թնդակառքերու սեպ թօփ մույլուսու։

Truss թրըս, s. յարդի խուրձ; 2. աղեկալ գասըգ պաղը; 3. կայմակալ (ձող) ն-; 4. երդակալ (հեծան)։ =va. խուրձ ընել՝ կապել; 2. պատրաստել (հաւ՝ եփելու); 3. կախել, մեռցնել։

Trust թրըսթ, s. [in; to] վստահութիւն, հաւատք; 2. յոյս, ապաւինութիւն; 3. աւանդ, պահեստ; 4. ապառիկ առուտուր; 5. պաշտօն, խնամք; 6. ընդհ. մենավաճառ ուքլիսիֆա, գէրմ. Kartel. =va. վստահիլ, ապաւինիլ, հաւատալ; 2. ապառիկ տալ; 3. յանձնել, աւանդել; 4. մենավաճառի վերածել։ To be-ed. վստահելի։ -worthy վստահելի, արժանահաւատ։ -worthiness. վստահութիւն, ուղղութիւն։ -er թրըսթ'ըր, s. վարկատու։ -ful, a. վստահամիտ, վստահ; վստահող, հաւատացող։ -less, a. անհաւատարիմ, չվստահելիք, անվստահ, խարդախ։

Trustee թրըսթի', s. աւանդապահ, ժառանգութեան աւանդառու; 2. խնամակալ միւթէվէլլի; 3. տեսուչ, վերատեսուչ։

Trusty թրըսթ'ի, *a.* հաւատարիմ, ուղիղ; 2. հաստատուն։ **-tily**, *ad.* հաւատարմութեամբ։ **-tiness**, *s.* հաւատարմութիւն։

Truth թրուդհ, *s.* ճշմարտութ., ճշդութիւն; 2 ուղղութիւն, հաւատարմութիւն, հաստատութիւն; 3. արդարութիւն, անկեղծութիւն; 4. իրականութիւն, իսկութիւն։ Truth! իրաւ որ, յիրաւի։ To tell the–, To say the–. արդարև, յիրաւի, պէտք է ըսել որ։ On a–. յիրաւի։ –telling. ճշմարտախօս։

Truthful թրուդհ'ֆուլ, *a.* ճըշմարտախօս, ճշմարտասէր; 2. ուղիղ, շիտակ։ **-ly**, *ad.* **-ness**, *s.* -ութիւն։

*__Try__ թրայ, *va.* փորձել, համբերել; 2. քննութեան՝ փորձի ենթարկել, քննել, կշռել; 3. (մետաղը) զտել, մաքրել, հալել; 4. դատել, վճիռ տալ, վճիռ կտրել։ =*vn.* փորձ փորձել; 2. ջանալ, աշխատիլ։ To–the eyes. աչքերը լարել։ To–on. (հանդերձը) փորձել։ To–tallow. հալել, զտել; հալեցնել։ **-ing** թրայ'ին, *a.* սիրտ հատցնող, սաստիկ; 2. աչք առնող, յոգնեցնող։

Tryst թրիսթ *s.* ժամադրութիւն; 2. ժամադրավայր nr եւ –ing place

Tub թըպ, *s.* տաշտիկ կէրսէլ; 2. տաշտ մը (լեցուն); 3. տակառակ։ =*va.* թաղարը դնել։ Washing–. լուացամանս Half, Match–. տաշտ ն–. Mash–. կաոկաջուրի հնձան՝ կարաս. կասկոց։

Tube թիուպ, *s.* փող, խողովակ; 2. փողրակ pkoñrkliy, fhlif; 3. փող, պուկ (երգիոնի)։ =*va.* խողովակներ անցնել։

Tuber թիու'պըր, *s.* արմատ, խըլուրնկ (գետնախնձորի)։

Tubercle -'պըրքըլ *s.* ուռ, աղպ, խլունկ, տակ; 2. աղպ, ուռ մըր.; 3. աղպ, այտոյց, ուռոյց, խունամ, ուռեցք բժ. **-cular**, **-culous** թիուպըր'քիուլըր, *a.* ուռեցաւոր; 2. աղպուտ, աղպաւոր; 3. աղպախտաւոր, աղպախտոտ։ **-culosis** թիուպըր'քիուլօսիս, *s.* ուռականութիւն, խունամ, աղպախտ, հիւծախտ, թոքախտ։

Tuberose թիուպ'րօզ, թիու'պըրօզ, *s.* բրաբիոն pkuykr չիչէյի։

Tuberous թիու'պըրըս, *a.* ուռեցաւոր, աղպուտ, աղպախտաւոր, ուռոտ; 2. գնդակաւոր խլնկաւոր; 3. խորդուբորդ, բողբոջաւոր։ **-rosity** թիուպըրաս'իթի, *s.* աղպ, աղպութիւն; 2. խորտուբորտութիւն (ոսկրի)։

Tubing թիու'պին, *s.* խողովակաշինութիւն; 2. խողովակի շարք։

Tubular, **-lous**; **-late**, **-ted** թիու'պիուլէյթէտ, թիուպ'իուլըր, -լըս, *a.* խողովակաձև, փողաձեւ, խողովակային; 2. -կաւոր։ [կիկ։

Tubule թիու'պիուլ, *s.* խողովա-

Tuck թըք(թ), *s.* երկարաթուր, սուր; 2. յետոյք(նաւու); 3. գծաձեւ զարդ, գծազարդ (քղանցի), հանդրէճ, ծալք pաuդա։ =*va.* վեր ժողվել, հանգրիճել, սոթթել; 2. ժապաւինել, թլիփել։ To–in.(ծայրը) տակը խոթել խցել, ժողվել; կլլել, նետել։ To–up. խոթխթել, կոխել, թխել, թխմել; սոթթել, ժողվել; կախել։ A–out. կերուխում։ **-er** թըք'ըր, *s.* կրծանոց։ [թի։

Tuesday թիու'զտէյ, *s.* երեքշաբ-

Tufa, **Tuff** թիու', թըֆ, *s.* ծակոտկէն կակուղ քար մը, հողաքար, փխար։

Tuft թըֆթ, *s.* վարս, ծոպ, ցցունք pkrչkմ, pհւսկիւլ; 2. մացառ, թաւուտ; 3. ազնուական ուսանող հմմ. Անգ. =*va.* փունջ կապել; 2. ցցունազարդել։ –hunter. պնակալէզ,

հացկատակ (ազնուական ուսանողի)

Tufted, Tufty թըֆ'թէտ, թըֆթ'ի, *a.* թաւ, խիտ, փարսաւոր, բբունկաւոր

Tug թըկ, *an.* քաշել, քաշքշել; 2. ճգնիլ, ջանալ: =*s.* քաշելը; 2. (նաւաձիգ) շոգենաւակ:

Tuition թիու-իշ'ըն, *s.* դաստիարակութիւն, կրթութիւն; 2. դըպրոցական վարձ, դասագին:

Tulip թիու'լիփ, *s.* կակաչ:

Tulle թուլ, *s.* շղարշ թիւղ:

Tumble թըմ'պլ, *va.* թաւալիլ, գլորիլ; 2. դալապրծիլ, թապլտկիլ; 3. թաւալգլոր ըլլալ, գլորտկիլ, դահավիժիլ; 4. փլիլ, իյնալ: =*va.* գլորել, ձգել; 2. խառնշտկել: =*s.* թաւալում; 2. գլորում, անկում:

Tumbler թըմ'պլըր, *s.* աճպարար, խեղկատակ; 2. ջուրի գաւաթ; 3. արգելիչ երկաթ, արգելակ (ղըռպանակի, ժամացոյցի); 4. կարճոտըն ցածուկ որսաշուն; 5. թեւաբախ աղաւնի:

Tumbrel, Tumbril թըմ'պրըլ, թըմ'րիլ, *s.* համետիկ (որուն վրայ նստեցնելով կուսարար կիները ջուրը կկոխէին) որ եւ Cucking-stool, Trebucket; 2. խճասայլ, սայլակ, զունել, բեռնակառք; 3. ողորկ զամբիւղ:

Tumefy թիու'միֆայ, *an.* ուռեցընել; 2. ուռիլ: -faction թիու-մի-ֆէք'շըն, *s.* այտում, ուռոյց, ուռիլը:

Tumid թիու'միտ, *a.* ուռած, ցըցուած; 2. փչուած, ուռուցիկ:

Tumor թիու'մըր, *s.* ուռեցք, ուռ

Tump թըմփ, *s.* բլրակ:

Tumular -'միու-լըր, *a.* բլրային:

***Tumult** թիու'մըլթ, *s.* աղմուկ, դղրդիւն, վիվլուկ, ժխոր; 2. յուզում, յոյզ, վրդովմունք: -uary -'չիու-րի, *a.* աղմկալից, անկարգ:

Tumultuous թիու-մըլ'չիու-ըս, *a.* խռովալից, աղմկալից, յուզեալ, վրդովեալ: -ly, *ad.* խառնափնդոր: -ness, *s.* վրդով; 2. -ութիւն:

Tumulus թիու'միու-լըս, *s.* [*pl.* -li -լայ] գերեզմանի վրայ հողաբլուր, դամբանաբլուր, հողքաբլուր որ եւ Barrow հ. ձ.

Tun թըն, *s.* կարաս, տակառ; 2. տակառաչափ, հազարնոց (1000 հոխանոց): =*va.* տակառը՝ կարասը լեցնել:

Tunable թիու'-, *a.* ներդաշնակ:

Tune թիուն, *s.* երաժշտութիւն որ եւ Melody; 2. նուագ, եղանակ, մետ որ եւ Air; 3. ձայն, խազ, ձայնանիշ; 4. ներդաշնակութիւն, համեմատութիւն; 5. որպիսութ., համաձայնութիւն: =*va.* ներդաշնակել, շտկել (նուագարանը); 2. նուագել, երգել: =*vn.* ներդաշնակ ձայներ հանել; 2. մրմնջել, կիսաձայն՝ դաշն ձայնով երգել: -ful թիուն'ֆուլ, *a.* ներդաշնակաւոր, քաղցրաձայն, քաղցրանուագ: -less, *a.* աններդաշնակ:

Tuner թիու'նըր, *s.* երաժշտական գործիքները յարդարող՝ շինող, դաշնայարդար, դաշնակիչ, ձայնայարդար:

Tungsten թընկ'սթէն, *s.* մետաղ մը, տոնկսդէն (տես. ծանր. 176):

Tunic թիու'նիք, *s.* պարեգօտ; թիկնոց (դպրոցականի, զինուորականի); վտաւակ (ժամարար եպիսկոպոսի); 2. պատեան (սոխի), կեղեւ որ եւ Integument; 3. պարուտակ, մաշկ մըր.-le թիու'նիքլ, *s.* լայնափորտ, դպրաց շուրջառ որ եւ Dalmatica; 2. պատեան; պարուտակ

Tuning թիու'նինկ, *s.* դաշնայարդարութիւն: -fork. ձայնացոյց, ձայնորդ անկիւն մաշայր: -hammer դաշնագործի, դաշնորդ: -key. դաշնայարդարի բանալի:

Tunnel թըն'լ, *s.* ձագառ խուլի;

2. փապուղի, ներքնուղի; 3. ծխան, ծխահան, մուխատու; 4. գետնուղի (հանքերու)։ =va. 5. (-net) կոքաւ բռնելու տակառաձեւ վարմ, տակառավարմ; 6. (լեռը) ծակել; 7. տակառավարմով որսալ։

Tunny տըն'ի, s. թիւնոս ձկ.

Tup տըփ, s. խոյ գօշ։

Tupelo թիու'փիլօ, s. հարիճա-ներից տոհմէն (combretaceæ) երկ-պրուկ տունկ մը, խայթուկ։

Turanian թիուրէյ'նիըն, a. տո-ներան, դուրանեան, սկիւթական։ Aryan and—. արիական և դուրան-եան, Երան և Տաներան։

Turban տըր'պըն, s. փաթթոց, ապարօշ սարըզ; 2. գլխապատ(կա-նանց)։ -ed -'պընտ, a. փաթթոցաւոր

Turbary տըր'պըրի, s. կիզահո-ղուտ, կիզահողի արտ, հողածխուտ; 2. ուրիշին հողածխուտէն օգտուե-լու՝ փորելու իրաւունք։

Turbid տըր'պիտ, a. պղտոր։

Turbinate, -ted տըր'-, a. պա-րուրաձեւ, շուրջաձեւ։

Turbine տըր'պին, s. հարթա-ջրանիւ, փոթորակ; 2. գալարաձեւ կաթսայ (շոգենաւի)։ -nation, s. ջրապտոյտ, պտոյտ։ [աղաւնի։

Turbit տըր'պիթ, s. կարճկտուց

Turbith տըր'պիթհ, s. վրանածա-ղիկ մը, թրպուտ։

Turbot -'պըթ, s. վահանաձուկ։

Turbulent -'պիու-լընթ, a. ան-հանդարտ, կռուասէր; աղմկայոյզ; լիրբ։ -lence, -cy, s. -ութ. -ly, ad.

Turcism տըր'սիզմ, s. թրքաբա-նութիւն։ [ծափ ճեաuk, կիւմէն։

Tureen թիու-րին', s. դաշխուրան,

Turf տըրֆ(թ), s. խարձ չիմ, մար-մանդ որ եւ Sward, Sod; 2. կիզա-հող, հողածխուտ, ածուխ, ափիկ որ եւ Peat; 3. ձիարշաւարան. ար-շաւատեղ։ =va. խարձով պատել՝ ծածկել, խարձել. դալարազարդել։

Turfy տըրֆ'ի, a. կանաչազգեղ; 2. կիզահողուտ, հողածխուտ։

Turgent, -gescent, Turgid տըր'ճընթ, տըրճը'սընթ, տըր'ճիտ, a. ուռուցիկ։ -gentness, -gidity; -gescence, -cy տըրճիտ'իթի, տըր-ճէս'ընսի, s. ուռում, այտում, փքում, փքացում։

Turkey տըր'քի, s. Տաճկաստան։

Turk տըրք, s. թուրք, տաճիկ; 2. օսմանեան հպատակ, թրքահպա-տակ։ [որ եւ Turquois.

Turkois տըրքէյզ', s. պերոզակ

Turkish տըր'քիշ, a. տաճկա-կան, թրքական; 2. տաճկերէն։

Turmeric տըր'-, s. հնդիկ քրքում

Turmoil տըր'-, s աղմուկ, կռիւ։

Turn տըրն, va. ճախարակել (սիւն աթոռ); 2. ձեւ՝ կերպարանք տալ, յօրինել; 3. դարձնել, պտտցնել, դարձուած տալ, ճանբան փոխել; 4. շրջել, փոխել; 5. խոտորցնել, ծռել; 6. թարգմանել, փոխագրել (ի հայ)։ =vn. 1. դառնալ, շուրջը դառնալ, շրջան ընել; 2. կախեալ լինիլ; 3. փոխուիլ, դառնալ (քար) կարիլ; 4. դարձուածք առնուլ, ելք ունենալ; 5. (կաթը) թթուիլ, (գոյնը)աւրուիլ; քացխիլ; 6. (սիր-տը) դառնալ, թնտալ; 7. (նժարը) ծռիլ, հակիլ։ =s. 1. դառնալը, դարձուածք; 2. բոլորում, շրջան, թաւալում; 3. պտոյտ, ճեմ, շրջան; 4. փոփոխութիւն, փոփոխում; 5. շրջան, հերթ, կարգ, անգամ, քա-շիկ Լիkoույkp; 6. կերպ, հանգամանք, ձեւ, ոճ; 7. դիպուած, պատահում, բաղդ, առիթ, դէպք; 8. արարք, գործ, վարմունք; 9. շրջելը, շրջում հանդերձի); 10. օղակ, կղթկապ, ծալք (չուանի); 11. ոլորակ, դարձ եր. By-s. փոխն ի փոխը, հերթով, փոփոխակի։ In-. կարգաւ, եռեւէ

ծոտել: To a–. ճշգրել: To take–s. զիրար յաջորդել: –of life. դարձ կենաց ծերութեան սկիզբ: To–about. շրջշրջել; դարձնել; անդին դառնալ: To–aside. խոտորցնել, դարձնել: To–away. արձակել; մէկդի դարձնել, դառնալ; քովէն հեռանալ; վռնտել: To be–ed of. անցնիլ (տարիքով): To–down. ծալել; շրջել, կործել, բերան դարձնել: To–the edge of. բութցնել, բթացնել (բերանը): To–in. ներս դարձնել՝ դառնալ, ծալլել; մտնել; պառկիլ: To–off. դառնալ, կենալ; արձակել, հեռացնել: To–out. դուրս դարձնել՝ նետել, վռնտել; խախտել, տեղը փոխել; դուրս ելլել, ցցուիլ; (անկողնէն) ելլել; յառաջ գալ; շինել, հասցնել: To–over. դարձնել, դառնալ; շրջել, թաւալել; թղթատել, կարդալ, քննել; (մէկէն միւսին) անցնիլ: To–up. կապել, արգիլել, սանձել; վեր դառնալ՝ դարձնել: To–the tables. բաղդին վիճակը փոխուիլ: To–to. դիմել

Turn–: –key թըրն'քի. փակակալ, բանտապետ: –coat. դաւալիք, ուրացող: –out. ուղեդարձ են.; կառք: –over. շրջում; կիսադարձ (քաքար): –sole. արեւածաղիկ վահանիկ: –spit. շամփրավար, շամփրադարձոյց (մանչ, շուն, մեքենայ): –stile թըրն'սթայլ, s. անցանիւ, դառնակ, դառնալի (դուռ): –table. շրջուն տախտակ են. [լըգրըգըն:

Turner թըրն'ըր, s. ճախարակիչ

Turning թըրն'ին, s. դարձ, անկիւն, արմ ծռակ, պիւ; 2. մանուած, ոլորք; 3 խոտորում; 4. ճախարակագործութիւն: –point. վճռական կէտ, դարձակէտ:

Turnip թըր'նիփ, s. շողգամ:

Turnpike թըրն'փայք, s. բաժադուռ; 2. բանուկ ճանբա:

Turpentine թըր'փէնթայն s. բեւեկնի խէժ, բեւեկն: –tree. բեւեկնի բիւրակեղի, պուրմ: –oil. բեւեկնաիւղ: [թիւն:

Tur'pitude, s. խայտառակու-

Turquois թըրքէյզ', s. պերոզակ, գոճազմ փիրուզէ հնք. որեւ Turkois

Turret թըր'էթ, s. աշտարակիկ: –ed, a. աշտարակաձեւ; -բակաւոր

Turtle թըր'թլ, s. ծովու կրիայ; 2. տատրակ զուրրուր որ եւ –dove.

Tuscan թըս'քըն, a. թոսկանեան, թոսկանիկ (ոճ); 2. թոսկաներէն:

Tush, Tut թըշ, թըթ, int. յաէ':

Tusk թըսք, s. ժանիք, վերժակ (փղի): –ed թըսքդ, a. ժանեւոր:

Tussle թըս'լ, s. կռիւ, պայքար:

Tutelage թիու'թըլէճ, s. խնամակալութիւն; պաշտպանութիւն:

Tutelar, –ry թիու'թըլըր, s. պահապան, պաշտպան; խնամակալ վասի: [ձագինկ թ.

Tutenag թիու'թընէկ, s. պղնձ-

Tutor թիու'թըր, s. խնամակալ, պաշտպան վասի էր; 2. ուսուցիչ, դաստիարակ, վարժապետ, վարժուհի (դպրոցի); 3. կրկնող, ուսուցիչ հոմ. Անգ. =va. կառավարել; 2. ուսուցանել, սորվեցնել, վարժել: –ess –'թըրէս, s. վարժուհի: –ial, a. վարժապետական:

Tutti թուու'թի, s. ամենքը էր.

Tutty թըթ'ի, s. աղպար թիւթիա:

Twaddle թուօտ'լ, s. շաղակրատանք: =vn. շաղակրատել:

Twain թուէյն', a. երկու, կրկին:

Twang թուէնկ, vn. (աղեղի լարը) շաչել, շառաչել: =s. շառաչ:

Twattle թուօթ'լ, vn. շաղակրատել, շատախօսել:

Tweak թուիյք, va. սխմել, կըսմթել: =s. կսմիթ; 2. ցաւ, վիշտ:

Tweed, s. բարակ պաստառ:

Tweedle, Twiddle թուի'տլ, va.

գգուել, փայփայել; 2. փափկութեամբ՝ թեթեւ կերպով բանել։

Tweezers թուի՛զըրզ, s. մազխիլ։

Twelfth թուելֆթհ, a. 12րդ. –night. Աստուածայայտնութ.(տօն)

Twelve թուելվ, a. տասներկու։ –month. տարի, ամ։ [20րդ։

Twentieth թուէնթիէթհ, a.

Twenty թուէնթի, a. քսան։

Twibil թուայ՛բ., s. երկսայրի ուրագ, կացին; 2. փետատ, կացին; 3. մանգաղ, գուգան։

Twice թուայս, ad. կրկին։

Twig թուիկ, s. ոստ, ճիւղ, կիլամադան (որթաճիւղ)։ =va. ծեծել; 2. հասկնալ; 3. իմանալ։-gy թուիկ'ի, a. բազմաճիւղ։

Twilight թուայ՛լայթ, s. այգ, աղօթրան, մութնոլոս, վերջալոյս; 2. աղօտ նշոյլ։ =a. մութնուլուսի, աղօտ, կիսաքօղ (լոյս)։

Twill թուիլ, s. խաչաձիւս, պնդաձիւս(կտաւ)։=va. խաչաձիւսել։

Twin թուին, s. երկուորեակ, խեղեփ, զուգածին եւլն (գլխաւորաբար յոգ. կգործածուի); 2. համանման, նմանազէմ; 3. pl. երկաւոր հաշ. որ եւ Gemini. We are twins. –brother. –sister.

Twine թուայն, va. ոլորել, մանել; 2. (իրար) հիւսել, փաթթել։ =vn. ոլորուիլ, փաթթուիլ։ =s. առասան, չուան; 2. հիւսուածք, գալար; 3. փաթթելը։

Twinge թուինճ, an. կսկծցնել; 2. խոցտալ, կոտտալ; 3. խիթել, կսմթել։ =s. կսմիթ որ եւ Pinch, Tweak, Twitch; 2. սայրասուր ցաւ, խոցտուկ; 3. կսկիծ, վիշտ։

Twinkle թուինկ'լ, vn. շողալ, շողշողել, փայլել (աստղ); 2. թարթափել, քթթել (աչք)։=s. քթիթ, թարթափ (աչաց); 2. ցոլալը, շողշողում որ եւ Twinkling.

Twirl թուըրլ, va. շրջշրջել, դարձնել։ =vn. ինք իր վրայ դառնալ, պլլուիլ։=s. արագ դարձուածք, պլլում որ եւ Twirling.

Twist թուիսթ, va. ոլորել, գալարել, դարձնել; 2. պլլել, փաթթել; 3. մանել, հիւսել (բուրդ); 4. բռնադբօսել, քաշկռտել, խծբծել (բառը)։=vn. փաթթուիլ, պլլուիլ, գալարուիլ, ծռիլ։ –er թուիսթ'ըր, s. թելոլոր մեք.; 2. քարամածն, ջահր

Twit թուիթ, va. երեսը տալ, չեխել

Twitch թուիչ(թ), va. կորզել, խլել։ =s. կորզում։ –grass. սէզ։

Twitter թուիթ'ըր, vn. դայլայլել, ճռուողել; 2. յուզուիլ, տարուբերիլ; 3. ճխճխալ, շաղակրատել։ =s. ճիւճիւ, ճռուողիւն; 2. խնդուք; 3. սրտախաղ, յուզում որ եւ Tittle.

Two թու, s. երկու։ In–. երկուքի։–edged թուէճտ, a. երկսայրի։ –fold. կրկին։ –handed. երկձեռնի; կորովի, խոշոր։ –pence. երկու բեննինոց (40 բարա)։–penny երկու բեննինոց (հաց)։

Tymbal թիմ'պըլ, s. թմբուկ։

Tympan թիմ'բէն, s. մամլոյ թմբուկ; 2. շէնքի անկիւն-ճակատ, ճակատամէջ։ –um թիմ'բէնըմ, s. ականջի թմբուկ; 2. թմբկաթաղանդ (թռչնոց); 3. ճակատամէջ ճ.; 4. պատուանդանի քուեայ, խորանարդ մաս; 5. դուռի երես, երեսիկ որ եւ Panel.

Tym'pany, s. փորի փքացում։

*Type թայփ, s. սկզբնատիպ, նախատիպ; 2. նշան, օրինակ, տիպար, պատկեր, տիպ; 3. ձուլուած գրեր, տառեր, նշանագիրք, գրեր տպ. –founder. գրաձուլիչ։ –metal. (տպագրական տառերը ձուլելու համար) ծարրաքարի եւ կապարի խառնուրդ մետաղ։ –setter. գրաշար։

—setting. գրաշարութիւն։ —writer. ձեռքի՝ գրող մեքենայ, տպագիր մեքենայ։ —writing. մեքենագրութիւն [Անգլիերէնի մէջ խիստ գործածական տպագրական սուները սէս ի Յաւելուածին]։

Typhoid թայ'ֆոյտ, a. ժանտատենդային։ —fever. [եան մրրիկ։

Typhoon թայֆո՛ւն, s. Ճարոն-

Typhus -'ֆըս, s. ժանտատենդ։

Typic, -al թիփ'իքըլ, a. օրինակային, խորհրդաւոր; 2։ տիպարական, տպական, իբրև տիպար ծառայող, ներկայացնող, խորհրդանշան, գաղափարական, տիպար; 2. մտատիպար. -ly, ad. իբրև խորհրդանշան, օրինականօրէն։ -ness, s.

Typify թիփ'իֆայ, va. կերպարանել, ձևացնել։

Typography թայ-, թիփօկ'րէֆի, s. տպագրութիւն։ -phic, -al թիփօկրէֆ'իքըլ, a. տպագրական։

Tyrian թի'րիըն, a. Տիւրոսի; 2. ծիրանագոյն։ -purple.

Tyro թայ'րօ, a. համբակ։

Tzar, Tzarina, *See* Czar.

U

Ubequist, -quitarian եուպ'իքուիսթ, եուպիքուիթէ'րիըն, a. որը բոլոր հացին մէջ ներկայ գտնուող լութերական աստուածաբան, ամենուրեքեան։

Ubiquitous, -tary եուպիք'ուիթըս, -'ուիթէրի, a. ամենուրեքեան։ -quity եուպիք'ուիթի, s. ամենուրեքութիւն, համօրէնութիւն։

Udder ըտ'ըր, s. կովու ծիծ։

Udometer -տամ'-. անձրեւաչափ

Ugly ըկ'լի, a. գարշելի, տգեղ։

Ugliness ըկ'լինէս, s. -ութիւն։

Ukase եուքէյզ', s. Ցարի հրովարտակ, ուքազ։ [նիզակաւոր։

Ulan, Uhlan ուլա՛ն, s. հեծեալ

Ulcer ըլ'սըր, s. կեղ, խոց, վէրք։ -ous ըլ'սըրըս, a. վիրալից, կեղալից։

Ulcerate ըլ'սըրէյթ, an. կեղ գոյացնել, կեղահարել ; 2. կեղահարիլ։ -tion ըլսըրէյ'շըն, s. կեղաւորում, կեղաւորութ., հինցած վէրք։

Ullage ըլ'էճ, s. պակասորդ, բաց։

Ulna ըլ'նէ, s. ծղոսկր, արմուկր։

Ulnar ըլ'նըր. a. ծղոսկրի, -ային։

Ulster ըլ'սթըր, s. երկայն՝ հաստ թիկնոց, անձրեւոցակ։

Ulterior ըլթի'րիըր. a. անդրագոյն, յայնկոյսեայ, անդին; 2. ետքի, գալիք։

Ultimate ըլ'թիմէյթ. a. վերջին, յետին։ -ly, ad. հուսկ յետոյ, ի վերջոյ։ -tion, -matum -մէյ'շըն, ըլթիմէյ'թըմ, s. վերջնագիր։

Ultimo ըլ'թիմօ, s. անցեալ ամիս։

Ultra ըլ'թրա, a. ծայրայեղ։

Ultra, -ist ըլ'թրէյիսթ, s. ծայրայեղական, արմատական։ -marine ըլթրէմէրի՛ն, a. անդրծովեան։ =s. լաջուարդ ներկ։

Ultramontane ըլթրէմօն'թէյն, s. անդրալեռնական, անդրալպեան; 2. պապին բացարձակ իշխանութեան կուսակից, Թունդ պապականական կաթոլիկ, Թունդ պապական։ -tanism -մօն'թէնիզմ, s. անսխալութեան վարդապետութիւն; 2. անդրալեռնականութիւն պպ.

Ululate իւ՛լիու–լէյթ, *vn.* հաչել, ոռնալ: -tion, *s.* ոռնալը:

Umbel ը՛մպէլ, *s.* հովանոցակ բո. -liferous, *a.* հովանոցաբեր: -liferæ ըմպէլիֆ՛ըրի, *s.* -բերք:

Umber ը՛մպըր, *s.* ստուերահող:

Umbilic, -al ըմպիլ՛իքըլ, *a.* պորտի

Umbles ը՛մպլզ, *pl.* փորոտիք:

Umbrage ը՛մպրէճ, *s.* շուք, հովանի, ստուեր; 2. հոգ, խէթ, կասկած: -ous ըմպրէյ՛ճըս, *a.* հովանաւոր

Umbrella -պրէլ՛ը, *s.* հովանոց:

Umpire ը՛մփայր, *s.* իրաւընտիր, իրաւարար համար էր; 2. միջնորդ; 4. (խաղի մէջ) դատաւոր, իրաւարար: *See* Judge. -ship, -rage ը՛մփիրէյճ, *s.* պաշտօն՝ իշխան, իրաւընտրի, իրաւարարութիւն; 2. վճիռ, որոշում (իրաւարարի):

Un ըն. մասնիկ բացասական, որ բայերն հակառակ նշանակութիւն կուտայ. զոր. Unfurl, unseal. իսկ ածականաց հետ մեր ան, ոչ, ապ մասնիկներուն համանիշ է: Հնչման համար տես արմատները: [պիկար:

Unable ընէյ՛պլ, *a.* անկարող, ա-

Unabridged ընէպրիճտ՛, *a.* չհամառօտուած; 2. բուն, ընդարձակ. լիակատար (բառարան):

Unaccent'ed, *a.* անշեշտ; թեթեւ

Unaccept'able, *a.* անհաճոյ:

Unaccomplished -էքքամ՛փլիշտ, *a.* անկատար, թերի, կիսկատար:

Unaccount'able, *a.* անիմանալի, անհասանելի; 2. տարօրինակ: -ly, *ad.* -կերպով: [բարուեցիք:

Unadvis'able, *a.* չյանձնա-

Unadvised -վայզտ՛, *a.* անխորհուրդ, անզգոյշ: -ly, *ad.* -բդաբար:

Unaffected -ֆէքթէտ, *a.* անզգայ, անկարեկից; անկեղծ բնական: -ly,

Unalloyed', *a.* զուտ, անխառն:

Unambig'uous, *a.* որոշ, յայտնի

Una'miable, *a.* չսիրուելիք:

Unanimous իու-նէն՛իմըս, *a.* միաբան, համամիտ, համաձայն: -ly, *ad.*

Unanswerable ընէն՛սըրէպլ, *a.* անպատասխան(ելի); 2. անհերքելի, անժխտելի:

Unapt ընէփթ՛, *a.* [to, for] ապիկար, անկարող, անպիտան, անբաւական; 2. անընդունակ, անյարմար: -ly, *ad.* -կերպով:

Unassum'ing, *a.* խոնարհ:

Unavail'ing, *a.* անօգուտ, -շահ

Unavoid'able, *a.* անհրաժեշտ, անխուսափելի: -ly, *ad.* ստիպեալ:

Unawares ընէ-ուէրզ՛, *ad.* անզգուշութեամբ; 2. յանկարծակի: =*a.* անմտադիր: [ւասար; բաց էճ.

Unbalanced -'էնստ, *a.* անհա-

Unballasted ընպէլ՛էսթէտ, *a.* անհաստատ, մշտատատան (նաւ):

Unbar ընպար՛, *va.* նիգը վերցնել, բանալ որ եւ Unfasten.

Unbecom'ing, *a.* անվայելուչ:

Unbegotten ընպիկաթ՛ն, *a.* անեղ, անծին; 2. ինքնագոյ, անստեղծ:

Unbeknown ընպինօն՛, *a.* անծանօթ:

Unbelief', *s.* անհաւատութիւն

Unbeliever, Unbelieving ընպիլիվ՛ըր, ընպիլիվ՛ինկ, *s.* անհաւատ:

Unbend ընպէնտ՛, *va.* [Unbent] թուլցնել, թող տալ, արձկել: -ing, *a.* անողոք, անճկելի; 2. յամառ:

Ubias ընպայ՛էս, *vn.* նախապաշարումէ զերծ ընել: [նալ, արձկել:

Unbind ընպայնտ՛, *va.* քակել, բա-

Unblemished ընպլէմ՛իշտ, *a.* անբիծ, անստգիւտ: [եալ:

Unblest', *a.* չօրհնուած; նզով-

Unbolt', *va.* նիգերը վերցնել,

Unborn', *a.* դեռ չծնած, գալիք:

Unbo'som, *va.* սիրտը բանալ:

Unbounded -'տէտ. անսահման:

Unbowel', *va.* աղիքը հանել:

Unbraid', *va.* հիւսքը քակել:

Unbridled -պրայ'տըլտ, *a.* անսանձ

Unbur'den, *va.* բեռը պարպել։

Unburied -պէր'իտ, *a.* անթաղ։

Uncalled, *a.* չպահանջուած, չուզուած։

Uncertain ընսըր'թէն, *a.* անստոյգ, անորոշ, տարտամ։ -ty, *s.* -ութիւն

Unchain ընչէյն', *va.* արձակել։

Uncharitable -չէր'-, *a.* անգութ

Unchaste ընչէյսթ', *a.* անպարկեշտ, անհամեստ։ -ity, *s.* -ութիւն

Unchri'stian, *s.* ոչ-քրիստոնեայ

Unchurch', *va.* արտաքսել, զատել. դուրս հանել էկ.

Uncial ըն'շէլ, *a.* երկաթագիր, գլխագիր։

Unciform ըն'սիֆորմ, *a.* կարթաձեւ։

Uncircumcision ընսըրքըմսիժ'ըն, *s.* անթլփատութիւն։

Uncivil ընսիվ'իլ, *a.* անքաղաքավար, բիրտ։ -ized ընսիվ'իլայզտ, *a.* անքաղաքակիրթ, վայրենի, կոշտ։ -ly ընսիվ'իլլի, *ad.* տմարդութեամբ

Unclaimed, *a.* անտէր ստացուածք մահլուլ։

Unclasp', *va.* կոճակը արձկել։

Uncle ըն'քըլ, *s.* հօրեղբայր, մօրեղբայր; 2. հօրքուրայր, մօրքուրայր։ -Sam. Սամուէլ հօրաք, Սամ՝ Սամիկ հօրեղբայր (Ամերիկա)։

Unclean ընքլին', *a.* անմաքուր, անսուրբ; 2. պիղծ, աղտեղի։

Unclinch', *va.* (գոց ձեռքը) բանալ։

Unclose ընքլօզ', *va.* բանալ։

Uncom'fortable, *a.* անմխիթար, տրտում; անհանգիստ։ -ly, *ad.*

Uncommon ընքամ'ըն, *a.* անսովոր, հազուագիւտ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Uncom'promising. անաչառ։

Unconceivable -քընսիվ'էպլ, *a.* անիմանալի, անհասկնալի։

Uncon'cern, *s.* անհոգութիւն։ -ed ընքընսըրնտ', *a.* [at, about, for] անփոյթ, անտարբեր։ -edly, *ad.* -կերպով։

Uncondi'tional, *a.* անպայման։

Unconscionable -ընքան'շըն-, *a.* անբանաւոր; 2. անսովոր; 3. անգութ։ -ly, *ad.*

Unconscious ընքան'շըս, *a.* անգիտակից, անգէտ, անտեղեակ։

Unconstitu'tional, *a.* անսահման; 2. օրէնքի հակառակ։

Unconverted ընքընվըրթ'էտ, *a.* անդարձ, անզեղջ, անապաշխար։

Uncouple ընքըփ'լ. *va.* (շուները) իրարմէ զատել, արձկել։

Uncourteous ընքըր'թիըս, -քօրթ'-իըս, *a.* անքաղաքավար, անկիրթ։

Uncouth ընքու'թհ, *a.* այլանդակ, անճոռնի, անհեթեթ, կոշտ։ -ly, *ad.*

Uncov'er, *va.* հոլանել, բանալ; բաց թողուլ։ =*vn.* գլխարկը հանել։

Unction ընք'շըն, *s.* օծութիւն, օծում; 2, օծանելիք, իւղ; 3. հոգեւոր հանգամանք, քաղցրութ.; 4. շնորհ, շնորհալից՝ ազնիւ խօսքեր

Unctuous ընք'չուըս, *a.* իւղաւոր, իւղոտ, պարարտ։ -tuosity ընքչուաս'իթի, *s.* -ութիւն։

Uncul'ture, *a.* անմշակ, անկիրթ։

Undaunted -տօնթ'էտ. անվախ։

Undec'agon. մետասանանկիւն

Undeceive ընտիսիյվ', *va.* պատրանքը փարատել, աչքը բանալ։

Undeniable ընտինայ'էպլ, *a.* անժխտելի, հաւաստի։ -ly, *ad.* հաւաստեաւ։

Under ըն'տըր, *pr.* 1. տակը, ներքեւ, ներքոյ։ -a tree. -water. -foot. -me. 2. տակէն։ To pass under the clouds. 3. (թուականն)ու, (դրօշակ)ով, անուամբ, յանուն, (ուխտ)ի։ -the date of Jan. 1, 1906. -the name of love. -vow. 4. ժամանակները, օրով; 5. վար, պակաս, ստորին։ -a dozen. -age.

(անչափահաս)։ —me. —a duke. Ոճեր. —arms. պատրաստ ։ —sail. առագաստ պարզած ։ —sentence. դատապարտութեան ներքև։ —the breath. փափսալով, մեղմագին։ —the lee. դէպի հովին փչած կողմը։ —way. ճանբա ելած (նաւ)։ —the notion. կարծիքով, գաղափարով։

Under ը՛նտըր, *a.* ստորին, երկրորդ, վար, ցած ։

-age -էյճ, *a.* անչափահաս։

-fed, *a.* թերասնունդ։

-garment, *s.* տակի ճերմակեղէն

-graduate, *s.* ընթացաւարտցու, ուսանող (Գոլէճի)։

-hand', -hand'ed, *a.* գաղտնի, ծածուկ, գաղտագողի; 2. ամսեղուկ

-lay -լէյ՛, *va.* տակը մոյթ դնել։

-layer -լէյ՛ըր, *s.* ենթախաւ։

-lease -լիյզ, *va.* ենթավարձել։

-let -լէթ՛, *va.* վարձածը վարձու տալ, ենթավարձել ; 2. աժան գնով վարձու տալ։

-lie ընտըրլայ՛, *va.* տակը ըլլալ, մնալ ; 2 հիմ ըլլալ։ [ծել (բառը)։

-line ընտըրլայն՛, *va.* ստորագըծել։

-ling ը՛նտըր-, *a.* ստորակարգ։

-mas'ter. *s.* կառավարիչ։

-meal, *s.* յետ-ճաշու (կերակ.)

-mine ընտըրմայն՛, *va.* ականբանալ, փորել ; 2. փլցնել, կործանել։

-most ը՛ն-, *a.* ամենէն տակի։

-neath ընտըրնիյթհ՛, *pr.* վարը, տակը։ =*ad.* ներքև, տակը, վարը։

-pay', *va.* խիստ քիչ վճարել։

-pin -փին՛, *va.* նեցուկի առնել։

-pin'ning, *s.* նեցուկ, մոյթ, քար

-plot, *s.* միջանկեալ դէպք (թատ.)

-prop', *va.* բռնել, վերցնել։

-rate', *va.* քիչ արժեցնել։

-run', *va.* սահեցնել ն—. գայ-ջրմա ։

-score', *va.* (բառ)ստորագծել։

-secretary, *s.* գեր-ատենադպիր; 2. խորհրդական միւսբէշար։

-sell -սէլ՛, *va.* աժան ծախել։

-shot ը՛ն-, *a.* ենթահոս(ջրանիւ)։

-sign -սայն՛, *va.* ստորագրել։

-sized ը՛նտըր-, *a.* մանտրտիկ։

-skirt, *s.* կիսաշրջազգեստ։

-state', *va.* մասամբ ըսել։

-strap'per, *a.* ստորակարգ։

-stra'tum, *s.* ներքնախաւ երկ.

*Understand ընտըրսթէնտ՛, *va.* [-stood; -stood] հասկնալ, իմանալ, միտքը առնել, վերահասու ըլլալ ; 2. ճանչնալ, գիտնալ, տեղեկանալ ; 3. զօրութեամբ իմանալ ։ *-ing -սթէնտ՛ինկ, *s.* հասկցողութիւն, իմացութիւն, միտք; 2. հասողութիւն, գիտութիւն; 3. համաձայնութիւն, համամտութիւն; 4. մտաւոր կարողութիւն, իմացականութիւն; 5. իմացական կարողութիւն (Քանդի) ձեւ. To come to an—. զիրար հասկնալ, համաձայնիլ։ -able, *a.* հասկնալի, դիւրին։

Undertake ընտըրթէյք՛, *va.* [took, -taken] ձեռք զարնել, ձեռնարկել ; 2. ստանձնել, յանձն առնուլ, վրան առնուլ ; 3. ձեռնամուխ ըլլալ, ստանձնութիւն ընել։ -taker -թէյք՛ըր, *s.* ձեռնարկու; 2. մեռելաթաղ պայուբճու։ -taking, *s.* ձեռնարկութիւն, ձեռնարկ, փորձ; 2. գործ, խորհուրդ։

-tenant -թէն՛-, *s.* ենթավարձող։

-tone -թօ՛ն, *s.* փափուք, հծծիւն։

-tow ը՛ն-, *s.* ընդծովեայ հոսանք

-treasurer, *s.* փոխ-գանձապետ, գանձապետի օգնական։

-value -վէլ՛իու, *va.* վար գին տալ; 2. յարգը չգիտնալ։

-wear ընտըրուէր՛, *s.* տակի ճերմակեղէն (շապիկ, շապիկներ են)

-wood ը՛ն-, *s.* կորուեկիք անտառ; 2. թուփ։

-work -ուըրք՛, *va.* [-ed, -wrought]

վար գնով բանեցնել ; 2. փոխել, տապալել ։ =*vn.* աժան աշխատիլ։ =*s.* ստորին գործ։ [աշխարհ։

-world ըն′-, *s.* (ընդլուսնեայ)

-write ընտըրրայթ′, *va.* [-wrote; -written] տակը գրել, ստորագրել ; 2. ապահովագրել (տուն)։ [գրող։

-writer -րայթ′ըր, *s.* ապահովա-

Undescribed. չբացատրուած։

Undesigning -զայն′-. անկեղծ։

Undine ընտայն′, *s.* ջրոց ոգի, ջրապայ, ջրանոյշ. ծփանոյշ դէց.

Undisciplined ընտիսիփ′լինտ, *a.* անկարգ, անհրահանգ; 2. անուս։

Undo ընտու′, *va.* [Undid; Undone] աւրել, քակել, կործանել, եղծանել. քանդել, ջնջել; 2. արձկել, խզել, բանալ։

Undoubted ընտաութ′էտ, *a.* անտարակոյս, անկասկած։ -ly, *ad.* անշուշտ ։

Undress′, *va.* հանուեցնել, հանել. մերկացնել։ =*s.* տան հագուստ (կնոջ); 2. սովորական հագուստ զէն

Undue ընտիու′, *a.* ապօրէն, անվայել; 2.(պայմանաժամը) չհասած

Undulate ըն′տիուլէյթ, *vn.* վէտ վէտ ծփիլ, ծփծփիլ, ծածանիլ։ =*va.* ճօճել, երերցնել։ -tion -լէյ′շըն, *s.* ծփում, ծածանում, ծփանք. ծուփ; 2. ելեւէջ, գողդոջ (ձայնի)։ -tory ըն′տիուլէյթըրի, *a.* տատանեալ, ծածանուտ, գեղածուփ, գեղածածան; 2. ալեծածան, ալեծուփ ։ -theory. թրթռական տեսութիւն, ծածանակութիւն։

Unduly ընտիու′լի, *a.* յանիրաւի, չափազանց; 2. անկանոն։

Unearth ընըրթհ′, *va.* հողէ հանել; 2 երեւան հանել, գտնել հանել ։ -ly, *ad.* գերմարդկային գերբնական։

Uneasy ընի′զի, *a.* անհանգիստ; ձանձրալի։ -sily -զի′-, *ad.* -siness, *s.*

Unend′ing, *a.* անվերջ, անանց։

Unequal ընի′քուըլ, *a.* անհաւասար; 2. անկանոն, անկարգ։ -ed -′քուըլտ, *a.* անհամեմատ; 2. անզուգական։ -ly, *ad.* անհաւասար կերպով

Unerring ընըր′ին, *a.* անսխալ։

Uneven ընի′վն, *a.* անհարթ, խորտուբորդ; 2. անհաւասար; 3. անզոյգ, կոճատ թիւ։ -ness, *s.* -ութ.

Unexampled -մ′փլտ, *a.* անհամեմատ, անօրինակ; 2. աննման։

Unexceptionable, *a.* անմերժելի, անբացառելի։ -ly, *ad.* -կերպով։

Unexpected -փ′էքտէտ, *a.* անյուսալի -ly, *ad.* յանկարծակի։

Unexpired′, *a.* չհասած վճ.

Unfailing, *a.* անվրէպ, ճիշդ։

Unfair ընֆէէ′ր, *a.* անիրաւ, նենգաւոր։ -ly, *ad.* -ness, *s.* նենգութ.

Unfaithful ընֆէյթֆ′-, *a.* անհաւատարիմ, դաւաճան ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Unfasten ընֆասն′, *va.* բանալ։

Unfathomable ընֆէթհ′ըմէպլ, *a.* անյատակ, անչափելի։

Unfa′vorable, *a.* անյաջող, ձախող -ly, *ad.* ձախողակի։ [րեկից։

Unfeel′ing, *a.* անզգայ, անկա-

Unfet′ter, *va.* շղթայազերծել։

Unfil′ial, *a.* որդւոյ անվայել։

Unfinished ընֆինիշտ′, *a.* անկատար, թերի, կիսաւարտ, թերավարտ, անաւարտ։

Unfit -ֆիթ′, *a.* անյարմար, անճարակ։ =*va.* անպիտանացնել։ -ly, *ad.*

Unfix′, *va.* թուլցնել, խախտել։

Unfold -ֆոլտ′, *va.* ծալքը բանալ; պարզել, բացատրել ; դուրս հանել։

Unformed ընֆորմտ′, *a.* անկերպարան; 2. դեռ չստեղծուած; 3. չդաստուորեալ (մոլորակ)։

Unfor′tunate, *a.* դժբաղդ, թշուառ, ձախորդ։ -ly, *ad.* -ness, *s.*

Unfounded -′տէտ, *a.* անհիմն։

Unfre'quent, *a.* սակաւադէպ։ -ed -ֆրի՛ֆէտ, *a.* առանձին, ամայի խաղաղ։ -ly, *ad.* քիչ անգամ, հազիւ
Unfriend'ed, *a.* լքեալ, անօգ։
Unfriend'ly, *a.* թշնամական; կոշտ, անքաղաքավար։ -liness, *s.*
Unfruit'ful, *a.* անպտուղ, անբեր; ամուլ, անզաւակ։ -ness, *s.*
Unfurl ընֆըրլ՛, *va.* ծալքը բանալ, պարզել, տարածել։ [անշքացնել։
Unfur'nish, *va.* մերկացնել,
Ungainly ընկէյն՛լի, *a.* այլանդակ, անճոռնի, կոշտ։ -liness, *s.* -ութ.
Ungen'erous, *a.* կծծի, ագահ։
Ungird-կըրտ՛, *va.* (գօտին) արձկել
Unglue', *va* (փակցուածը) քակել
Ungodly ընկօ՛տլի, *a.* ամբարիշտ, անօրէն, չար։ -liness, *s.* -ութիւն։
Ungov'ernable, *a.* անսանձ, անզուսպ, ըմբոստ։ -ly, *ad.* սանձարձակ
Ungraceful ընկրէյս՛ֆուլ, *a.* անշնորհք, տգեղ տձեւ։ -ly, *ad.*
Ungracious -՛շըս, *a.* տմարդի։
Ungrateful ընկրէյթ՛-, *a.* ապերախտ; անախորժ; անպտուղ -ly, *ad*
Unguent -՛կուընթ, *s.* օծանելիք։
Unhal'low, *va.* աւրել, պղծել։
Unhandsome ընհէն՛սըմ, *a.* անշնորհք, տգեղ, անկիրթ։ -ly, *ad.*
Unhandy -հէն՛տի, *a.* անճարպիկ, անյարմար, ձախլիկ։ -dily, *ad.*
Unhap'py, *a* դժբաղդ, թշուառ, եղկելի։ -pily, *ad.* -ness, *s.* [նակ։
Unharmo'nious, *a.* աններդաշ-
Unharness ընհար՛նէս, *va.* ձիու կազմածը հանել; 2. զինաթափել։
Unhealthy -թհէ՛լ, *a.* ապառողջ, վատառողջ. հիւանդոտ։ -thiness, *s.*
Unheard', *a.* չլսուած, անլուր։
Unhewn -հիուն՛, *a.* չտաշուած։
Unhinge -հինճ՛, *va.* ծխնին հանել, խախտել; գամէն վար առնուլ։
Unhitch', *va.* գամէն հանել։
Unholy -հօ՛-, *a.* անսուրբ, պիղծ։
Unhorse', *va.* ձիէն վար առնուլ։
Unhoused -՛զտ, *a.* անտունի։
Unhouseled -՛զըլտ, *a.* անհաղորդ
Unhurt -հըրթ՛, *a.* անփաս, ողջ։
Unicorn եուՆիքօ՛րն, *s.* միեղջերուն (կենդանի առասպելեալ)։
Uniform եու՛նիֆօրմ, *a.* միակերպ, միօրինակ; 2. համաձեւ; 3. հաւասար, (համա)նման։ =*s.* համազգեստ։ -ity -ֆօրմ՛իթի, *s.* -ութիւն։ -ly, *ad.* միաձեւ, միօրինակ, յարատեւնման։
Unify եու՛նիֆայ, *va.* միացնել։ -fied -ֆայտ, *a.* միացեալ (պարտաթուղթ)։
Unimpeach'able, *a.* անմեղ։
Uninterested ընին՛թըրէսթըտ, *a.* հաճոյք չզգացող, չշահագրգռուող։
Uninterrupt'ed, *a.* անխափան, անընդհատ, շարունակ։
*Union եու՛նիըն, *s.* միութիւն, միաւորութիւն, կցում; միութիւն, ամուսնութիւն; միաբանութիւն, համաձայնութիւն, միակցութիւն, դաշնակցութիւն, ընկերակցութ.; դրօշ։ *See* Concord. -down. վտանգի դրօշակ ն. -jack. անգլիական դրօշակ (Անգ. Իռլ. և Սկօվտ.խաչ միացեալ)։
Uniped եու՛նիփէտ, *a.* միոտնի։
Unip'arous, *a.* միածնունդ։
Unique եունիք՛, *a.* մէկ հատիկ, միակ; 2. չքնաղ, անհամեմատ; 3. եզական, անզուգական։
Unison -՛նիսըն, *s.* [with] միաձայնութիւն, միաձայն եր. -ant եունիս՛օնընթ, *a.* նոյն, միաձայն, միաբան, զուգաձայն -ance, *s.* -ութ.
Unit եու՛նիթ, *s.* միակ, մէկ; 2. միութիւն, միաւոր (թիւ)։ [ւոր։
Unitary եու՛նիթէրի, *a.* միա-
Unitarian եունիթէ՛րիըն, *a.* միանձնադաւան, միադաւան(աղանդ) -ism, *s.* -ութիւն։

Unite եունայթ՛, *va.* [with] միացընել, միաւորել, միաբանիլ; 2. [to] զօդել, յարել, կցել; 3. հարթել, հաւասարել; 4. լծորդել, զուգել։ =*vn.* միանալ, միաբանիլ։ *See* Add.

United եունայթ՛եդ, *a.* Միացեալ (Նահանգք); 2. միաբանեալ (եղբարք)։ -ly եունայթ՛եդլի, *ad.* ի միասին, միահաղոյն, միաբան։

Unity եու՛նիդի, *s.* միութիւն; համաձայնութիւն, միակերպութ.; 2. միութիւն, թիւ, մէկ ի; 3. կապակցութիւն։

Univalve, -ved,-vular եու՛-նիվելվ, եունիվել՛վիուլըր, *s.* միապատեան, միատիփ է; 2. միաբացիկ է։

Universal եունիվըր՛սել, *a.* ընդհանուր, ընդհանրական, համագումար; 2. աշխարհիկ; 3. համաշխարհական, տիեզերական, ողջոյն; 4. համօրէն, բովանդակ, համայն։ =*s.* ընդհանուր գաղափարք, ընդհանուրը։ -joint. ամէն կողմ դարձող խաղ։ -ity -սել՛իդի, *s.* ընդհանրութիւն; 2. բովանդակութիւն, հանրականութիւն, ամբողջութիւն։ -ly -՛սելլի, *ad.* ընդհանրապէս, առհասարակ։

Universe եու՛նիվըրս, *s.* աշխարհ ամենայն, տիեզերք; 2. աշխարհ։

University եունիվըր՛սիդի, *s.* համալսարան; 2. վարդապետանոց։

Univocal եունիվ՛օքել, *a.* համանուն, միանուն, համանշանակ։

Unjoint ընճօյնթ՛, *va.* խախտել։

Unjust ընճըսթ՛, *a.* անիրաւ, անարդար։ -ly, *ad.* -արար։

Unkempt ընքեմփթ՛, *a.* չսանտրըուած, գիսախռիւ (մազ)։

Unkind ընքայնդ՛, *a.* տմարդի, անբարեսէր, անգութ; անբնական, կոշտ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* անգթութիւն։

Unknit ըննիթ՛, *va.* քանդել, քակել

Unknown ըննօն՛, *a.* [of] անծանօթ

Unlace ընլէյս՛, *va.* (խրաց մը) թուլցնել, հանել; 2. չփակը քակել (կնոջ)։

Unlade -լէյդ՛, *va.* բեռ. պարպել։

Unlatch -լեչ՛, *va.* դուռ բանալ։

Unlawful ընլօ՛ֆուլ, *a.* ապօրէն, ապօրինաւոր, անվաւեր։ -ly, *ad.*

Unlay ընլէյ՛, *va.* ոլորքը բանալ։

Unlearned ընլըրն՛եդ, *a.* տգէտ, անուս, անհմուտ; 2. անծանօթ։

Unleavened ընլեվ՛ընդ, *a.* անխմոր, անեկ, բաղարջ (հաց)։

*Unless ընլես՛, *con.* եթէ ոչ, բայց միայն, մինչև որ։

Unlike ընլայք՛, *a.* աննման, տարբեր։ -ly, *ad.* անհաւանական։

Unlim'ber, *va.* թնդանօթի առաջակողմը (բօքաւշագ) վերցնել։

Unlimited -՛իդ-, *a.* անսահման, անպայման, բացարձակ։ -ness, *s.*

Unload -լօ՛դ, *va.* բեռը իջեցնել, պարպել; (սիրտը) բանալ, թափել։

Unlock ընլաք՛, *va.* փականքը դարձնել բանալ; 2. բաց ձգել։

Unloose ընլու՛-ս, *va.* թուլցնել։ =*vn.* քայքայուիլ, քակուիլ։

Unlovely ընլըվ՛լի, *a.* անհաճոյ, գէշ, անհամբոյր։ -liness, *s.*

Unlucky ընլըք՛ի, *a.* ձախորդ, անյաջող, թշուառ, չարագուշակ։ -kily, *a.* -ութեամբ։ -kiness, *s.* -ութիւն։

Unmake -մէյք՛, *va.* ավրել, եղծել։

Unmal'leable, *a.* անկռանելի։

Unman ընմեն՛, *va.* մալել, իգացընել; 2. կնամարդի ընել, ընկճել; 3. զօրքը արձակել, զինաթափել։ -ly, *ad.* կնամարդի; ցածանուաստ։

Unman'nerly, *aa.* բիրտ; բըրտաբար։

Unmask', *va.* դիմակը հանել։

Unmeaning -մին՛-, *a.* անիմաստ։

Unmerciful -մըր՛սի-, *a.* անգութ,

անողորմ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութ.
Unmoor ընմուր, *va.* կառանը քակել, արձկել (նաւ)։ [նալ
Unmuf'fle, *va.* վերցնել, բա-
Unmuz'zle, *va.* բերանակապը հանել։
Unnatural ըննէչըրըլ, *a.* անբնական, խորթ, շինծու։ -ly, *ad.*
Unnecessary ըննէսէսըրի, *a.* անկարեւոր, անպէտ, անպիտան։ -riness, *s.* -rily, *ad.* [տմարդի։
Unneighborly ըննէյպըրլի, *a.*
Unnerve ըննըրվ, *va.* տկարացնել
Unostentatious -'շըս, *a.* պարզ։
Unpack-փէք', *va.* քակել, բանալ։
Unpaid, *a.* [for] անվճար; ձրի։
Unpalatable ընփէլէթըպլ, *a.* անախորժ, նողկալի։ [զուգական։
Unparalleled -'էլըլտ, *a.* ան-
Unparliamentary-փարլիմէնթըրի, *a.* խորհրդ. օրինաց հակառակ։
Unpin', *va.* (գնդիները) հանել։
Unpleas'ant, *a.* անհաճոյ, անախորժ; 2. ծանր։ -ly, *ad.* -ness, *s.*
Unprec'edented, *a.* անօրինակ; 2. նոր։ -ly, *ad.* [պաշարեալ։
Unprej'udiced, *a.* ոչ-նախա-
Unpretend'ing, *a.* պարկեշտ, ուղիղ։ [անբարոյական։
Unprin'cipled, *a.* անսկզբունք;
Unproduc'tive, *a.* ամուլ։
Unprof'itable, *a.* անօգուտ, անշահ։ -ly, *ad.* առանց շահու։
Unpro'mising, *a.* անյուսալի։
Unpros'perous, *a.* ձախող։
Unqualified ընքուալիֆայտ, *a.* անճարակ, անատակ; 2. բացարձակ։
Unques'tionable, *a.* անհակառակելի։ ly, *ad.* անտարակոյս, -շուշտ
Unquiet ընքուայէթ, *a.* անհանգիստ, -դարտ, յարածուփ։ -ness, *s.*
Unravel, *va.* (թնճուկը, կարժը) քակել, շոկել, բանալ, պարզել; 2. շփոթել, խառնակել։

Unready ընրէտ'ի, *a.* անպատրաստ; 2. դանդաղ որ եւ Slow.
Unreal. անիրական, առերեւոյթ
Unreasonable ընրիզ'նըպլ, *a.* անբնական, անպատշաճ; 2. անհեթեթ, չափազանց։ -ness, *s.* -ly, *ad.*
Unreliable -լայ'էպլ, *a.* անհաւատարիմ, չվստահելիք։
Unremit'ting, *a.* անդադար, անդադրում։
Unreserved', *a.* բոլորովին; 2. համարձակ, յայտնի; 3. անկեղծ։
Unrest', *s.* անհանգստութիւն։
Unrid'dle, *va.* լուծել, մեկնել։
Unrighteous ընրայ'չըս, *a.* ամբարիշտ, անօրէն; -արդար։ -ness, *s.*
Unrip ընրիփ', *va.* կարելով բանալ, քակել (կարը)։
Unripe ընրայփ', *a.* տհաս, խակ; 2. տարաժամ, անդէպ; 3. կանխահաս, անկատար; 4. անկազմ։
Unroll ընրօլ', *va.* բանալ, պարզել; 2. ծալքը բանալ, անպալել։
Unruffled -ֆ'լտ, *a.* հանդարտ։
Unruly ընրու'լի, *a.* անուղղայ, անզուսպ, անսանձ։ [հանել։
Unsad'dle, *va.* թամբը՝ համետը
Unsafe', *a.* վտանգաւոր, անապահով։ [դժգոհ, չհամոզուած։
Unsat'isfied, *a.* անյագ, ծարաւ;
Unsa'vory, *a.* անհամ, նողկալի։
Unsay ընսէյ', *va.* յետս կոչել, ետ առնուլ։ [տակը հանել։
Unscrew ընսքրու', *va.* պտու-
Unscathed ընսքէյդհտ, *a.* անվնաս
Unscru'pulous, *a.* խիղճ չընող, անխիղճ։ [րել, բանալ։
Unseal ընսիլ', *va.* կնիքը կոտ-
Unsearch'able, *a.* անքննելի։
Unseasonable ընսի'զընըպլ, *a.* տարաժամ, անդէպ; 2. անադան, ուշ; 3. անվայել։ -ly, *ad.*
Unseat', *va.* (ձիէն) վար առնուլ։
Unseaworthy ընսի'ուըրդհի, *a.*

ծովու չդիմացող։ [թեթ։

Unseem'ly, a. անվայել, անհե-

Unseen', a. չտեսնուած; անտես։

Unsent, a. [for] չղրկուած։

Unset'tle, va. խախտել, շարժել։

Unshack'le, va. շղթաները հա- նել; պայմանէ զերծ ընել։ [քաշել։

Unsheathe ընշիյթհ՛, va. Թուրը

Unship', va. հանել ; պարպել։

Unsight'ly, a. տգեղ, տձեւ։

Unskil'ful, a. անվարժ, տգէտ։

Unsociable ընսօ՛շըպըլ, a. անըն- կերական, անհամբոյր, խեռ։ -ly, ad.

Unsound ընսաունտ՛, a. վատա- ռողջ; 2. փուտ, փտած չիւրիւք, պօզուգ; 3. Թերի; 4. անիրաւ; 5. յուզեալ։ -ness ընսաունտ՛նէս, s. փտութիւն։

Unsparing ընսբէէր՛ին, a. չխնա- յող, առատաձեռն, շռայլ։

Unspeak'able, a. անճառելի, անասելի, աննկարելի, անպատմելի; 2. անիծեալ, հեռու յարկաց, հե- ռու ի սրբութեանց, խօսքս անոր։

Unspot'ted, a. անբիծ, անարատ

Unsteady ընսդէտ՛ի, a. անհաս- տատ, յողդողդ; 2. դիւրափոփոխ։ -dily, ad. -diness, s. -ութիւն։

Unstock', a. առանց պաշարի։

Unstop', va. խիցը հանել, բանալ։

Unstring ընսդրին՛, va. չուանը քակել, թուլցնել։ [դժբաղդ։

Unsuccess'ful, a. անյաջող,

Unsuit'able, a. անյարմար։

Unswear', an. երդումը ուտել։

Untang'le, va. Թնճուկը քակել։

Unteach ընթիյչ՛, va. մոռցնել։

Untidy ընթայ՛տի, a. անխնամ, Թափթփած, բըրմըոշ։

Unthought ընթհօթ՛, a. [of] դեռ չխորհուած, անակընկալ։

Unthink'ing, a. անխորհուրդ։

Unthread', va. դերձանը քակել։

Untie ընթայ՛, va. արձկել, բա- նալ, քակել; 2. լուծել, պարզել։

Until ընթիլ՛, pr. մինչև (ժամա- նակի համար)։ -now. ցարդ։

Untimely ընթայմ՛լի, a. կանխա- հաս, տարաժամ, անդէպ, ապաժա- մանի։ [առ, մինչև, ց(մոտ)։

Unto ը՛նթու. տրականի նախդիր.

Untold -թօլտ՛, a. չպատմուած, չյայտնուած; չհամրուած։

Unto'ward, -ly, aa. կամա- կոր, յամառ։

Untrav'elled, a. տեղ չգացող, անփորձ; 2. անկոխ (ճամբայ)։

Untrue ընթրու՛, a. անստոյգ; 2. խաբեբայ, անհաւատարիմ։

Untruly, ad. ստութեամբ; 2. վրիպանօք nr. եւ False, disloyal.

Untruth', s. սուտ, ստութիւն։

Untwine', va. քակել, զատել։

Untwist', va. հիւսքը քակել։

Unusual ընեու՛ժուըլ, a. անսո- վոր, հազուադէպ։ -ly, ad. -ness, s.

Unut'terable, a. անասելի։

Unvalued -վէլյուտ՛, a. անարժէք։

Unvarnished -՛նիշտ, a. առանց ջրդեղի; 2. անպաճոյճ, պարզ։

Unveil ընվէյլ՛, va. քողը հանել, հօլանել, բանալ ; յայտնել։

Unwarily ընուէ՛րիլի, ad. ան- զգուշութեամբ ։ -riness, s. ան- խոհեմութիւն։ [կոր, շիտակ։

Unwarped', a. չծռած , ան-

Unwar'rantable, a. ապօրէն, անարդարանալի, անիրաւ։ -ly, ad. յանիրաւի ։ -ted ընուոր՛ընթէտ, a. չերաշխաւորուած; 2. անստոյգ; 3. հասարակ (ապրանք)։

Unwary ընուէ՛րի, a. անակնկալ։

Unwearied ընուի՛րիտ, a. անխոնջ։

Unweave', va. (հիւսքը) քակել։

Unwell', a. հիւանդոտ, տկար։

Unwholesome ընհօլ՛սըմ, a. ա- պառողջ, վատառողջ ։ -ness, s. -ութիւն։

Unwieldy ընուի՛լտի, *a.* դանդաղ, յամր, ծանր։

Unwill′ing, -ly, *aa.* ակամայ, չուզելով։ -**ness,** *s.* չկամութիւն։

Unwind ընուայնտ՛, *va.* (փաթթուածը) պարզել, բանալ։ =*vn.* քակուիլ։

Unwise ընուայզ՛, *a.* անխելք, անմիտ։ -**ly,** *ad.* անմտօրէն։

Unwit′tingly, *ad.* ագիտութեամբ., յանգէտս, առանց գիտնալու։

Unwont′ed, *a.* անսովոր, նոր; 2. հազուագիւտ։ -**ly,** *ad.* -**ness,** *s.*

Unworthy ընուըր՛տհի *a.* անարժան; 2. անպիտան, անվայելուչ։ -**thily,** *ad.* -**thiness,** *s.* -ութիւն։

Unwrap′, *va.* ծալքը քակել։

Unwreathe′, *va.* բանալ, զատել

Unwritten ընրիթ՛ն, *a.* անգիր, չգրուած; 2. Ճերմակ, Blank.

Unyield′ing ընեիլտ՛ին, *a.* յամառ, պինդ; 2. հաստատ։ [զատել։

Unyoke, *va.* արձկել, հանել;

Up ըբ, ափ, *ad.* 1. վեր. վերը, բարձրը։ Up there. 2. դէպ ի վեր; վեր բռնած, շիտակ, ուղղորդ, կանգուն։ Up the river. Up the hill. Climb up a tree. 3. վերեւ, վերի կողմը, վրան (իրմէ յետոյ to կամ with)։ To be up to the chin in water. 4. ի վեր, անդստին սկզբէ։ From his youth up. 5. յոտնկայս, կանգուն, ելած։ He is up. **Ոճեր.** Up! ելի՛ր, կայնէ՛, ո՛տք ելլարի; 2. ներս եկուր, մտիր։ Eat it up. բոլորը կեր։ Fill it up. մինչեւ բերանը լեցուր։ Up with it! վերցո՛ւր, ջնջէ, կործանցուր։ The time is up. ժամանակը անցաւ։ To blow up. ուռեցնել; 2. օդը հանել; 3. լայնցնել; 4. ջեխել։ To draw up. շարել; (ցուցակա) գրել։ To grow up. քշել, ծլիլ, աճիլ։ Up sound. ծովէն։ Up stream. գետն ի վեր։ Up the country. դէպ ի ներսերը։ Up to snuff, trap. խորամանկ, վարպետորդի։ Up to date. նոր, թարմ; այժմէութ. ունեցող, այժմէական։

Up ըբ, *s.* ելք, զառ ի վայր։ =*pr.* դէպ ի, ի վեր, վերը։ In going up a hill. To sail up the river.

Upas եու՛բէս, *s.* Ճավա կղզւոյն՝ հիւթը թունաւոր ծառ մը, ժահրենի, թունածառ, ուպասենի։

Upbraid ըբրէյտ՛, *va.* [with, for] մեղադրել, պախարակել։

Up′cast, *a.* վեր ելած, վերցուցած

Up-country, *s.* ամառանոց։

Upheaval ըբհի՛վըլ, *s.* ամբարձում, բարձրացում։ [ցընել։

Upheave ըբհիվ՛, *va.* վեր վեր-

Uphill ըբ՛հիլ, *a.* վեր գացող, զառիվեր; 2. դժուարին։

Uphold ըբհոլտ՛, *va.* [Upheld] վեր վերցնել, վեր հանել; 2. բարձրացնել, նեցուկ դնել; 3. կողմ բռնել, պաշտպանել։ [պաշտպան։

Upholder ըբհո՛լտըր, *s.* զօրավիգ,

Upholsterer ըբհո՛լստըրըր, *s.* օթոցարար, վիժակագործ, կահաւորդար։ -**tery** -՛ստըրի, *s.* -ութիւն

Upland ըբ՛լէնտ, *s.* սարահարթ, լեռնադաշտ։ =*s.* բարձր, լեռնային։

Uplift -լիֆթ՛, *va.* վեր վերցնել։

Up′most, *a.* բարձրագոյն, վերին

Upon ըբան՛, աբան, *pr.* վրայ։

Upper ըբ՛ըր, *a.* [Up ի բաղդատ.] վերին, բարձրագոյն; վերի։ -**House.** լորտերու ժողով։ -**ten thousand,** -**ten.** ազնուապետականք, ստահնիկք։ -**hand.** առաւելութիւն։ -**leather.** կօշկի երես։ -**most.** բարձրագոյն, վերին. գերագոյն։

Uppish ըբ՛իշ, *a.* գոռոզ, ամբարտաւան։

Upraise, Uprear ըբրէյզ՛, ըբրիյր՛, *va.* վերցնել, կանգնել։

Upright ըբ՛րայթ, *a.* ուղիղ, կան-

գուն, ուղղահայեաց; 2. անկեղծ, արդար։ =s. սիւն։ -ly, ad. ուղղակի, ուղղութեամբ։ -ness, s. ուղղութ.

Uprise ըբրայզ՛, vn. [Uprose, Uprizen] ելլել, կանգնիլ։

Uproar ըբ՛րօր, s. աղմուկ, ամբոխ -ious ըբրօ՛րիըս, a. ժխորալից։

Uproot ըբրութ՛, va. արմատէն խլել։

Uprouse ըբրաուզ՛, va. արթնցնել

Upset ըբսեթ՛, va. [Upset; Upset] գլխիվայր դարձնել, շրջել, կործել; 2. տակնուվրայ ընել։ =s. շրջում (կառքի) որ եւ Overturn, -throw.

Upshot ըբ՛շաթ, s. աւարտ, ելք, վախճան, վերջ։ Final issue.

Upside ըբ՛սայտ, s. վրայի վերին մաս։ -down. տակնուվրայ, վերըվար (դարձած), կործուած։

Upstart ըբսթարթ՛, vn. վեր ցատկել։ =s. պտկէն ծագած, շուտ, վերջէն հարստացած։

Up-to-date ըբ՛թուտէյթ, a. այժմէութիւն ունեցող, այժմէական, նոր, թարմ, դարավերջիկ։ [յարկը։

Upstairs ըբսթէըրզ՛, a. վերը, վերի

Upturn՛, va. վեր դարձնել։

Upward ըբ՛ուըրտ, a. վեր ելնող։

Upward, -wards ըբ՛ուըրձ, ad. դէպի վեր, դէպ յերկինս; աւելի եւ

Uranium եուրէյ՛նիըմ, s. մետաղական մարմին մը, ուրանիոն See Pitchblande.

Uranog'raphy, Uranology եուրէյնա՛լըճի, s. երկնագրութիւն։

Uranus եու՛րէյնըս, s. կռոնոս դէջ; 2. հերշել (մոլորակ)։

Urate եու՛րէյթ, s. միզատ, միզային թթուէ կազմուած աղ ։.

Urban ըր՛պըն, a. քաղաքային։

Urbane ըրպէյն՛, a. բարեկիրթ, քաղաքավարի, քաղաքավար, կրթեալ, ազնիւ։ -banity ըրպէն՛իթի, s. -ութիւն։

Urchin ըր՛չին, s. ոզնի ֆիքրի; 2. լամուկ, լակոտ, սատանիակ։

Ureter եուրի՛թըր, s. մէզը փամփուշտը տանող փող, միզերակ։

Urethra եուրի՛թհրէ, s. միզանցք։ -ral -՛թհրըլ, a. միզանցքի։

Urge ըրճ, [on] ստիպել, բռնադատել, վրան ծանրանալ, կոխել; 2. թախանձել, նեղել; 3. գրգռել, մղել։ -ncy ըր՛ճընսի, s. ստիպողականութիւն, հարկ; 2. կարեւորութիւն. պէտք։

Urgent ըր՛ճընթ, a. ստիպողական, կարեւոր; 2. թախանձագին։ -ly, ad.

Urim եու՛րիմ, s. լոյս ; -and Thummim. հրեայ քահանայապետի լանջապանակի մասը։

Urinal եու՛րինըլ, a. (հիւանդի) միզաման; 2. միզարան (փողոցը)։

Urinary, Urinous եու՛րինըրի, -՛րինըս, a. միզային, միզանման։

Urine եու՛րին, s. մէզ, գոզ։

Urino-genital, a. ծննդամիզական (գործարան)։

Urn ըրն, s. սափոր։ [ղութիւն)։

Ursa ըր՛սա, s. արջ (համաստե-

Ursine ըր՛սին, a. արջու, արջի։

Us ըս, pron. pl. մեզի, զմեզ։

Usable եու՛զէպլ, a. գործածելի։

Usage եուզ՛էճ, s. գործածութիւն, սովորութիւն, սովորոյթ; 2. ընթացք. կերպ, վարմունք։

Usance եուզ՛էնս, s. (ոռամնեայ) պայմանաժամ վճ.

*Use եուս, s. գործածութիւն, կիրառութիւն; 2. պիտանութիւն, պէտք, օգուտ; 3. վաշխ . շահ; 4. վարժութ., սովորութիւն։ =եուզ, va. գործածել; 2. ի գործ դնել, բանեցնել; 3. վարուիլ։ =vn. սովորութիւն ունենալ, սովորիլ։

Used եուզտ, a. ընտանի։

Useful եուս՛ֆուլ, a. օգտակար, պիտանի։ -ly, ad. -ness, s. -ութ.

*Useless եուս'լէս, *a.* անօգուտ, անպիտան, անշահ: -ly, *ad.* -ness.

User եուզ'ըր, *s.* գործածող:

Usher ըշ'ըր, *s.* հրամցնող, մեծարող, հիւրամեծար (թատրոնի, հանդիսավայրի); 2. (արքունի) արարողապետ թէշրիֆաթճը; 3. բարապան, հեջուպ, ատեանի նուիրակ մուհզըր, կէմ չավուշու, միւպաշիր; 4. փոխ-վարժապետ, կառավարիչ: =*va.* հրամցնել, մեծարել; 2. մտցնել, առաջնորդել, ներկայացնել որ եւ To introduce. -of the black rod. ծնրակապի ապետ, մեծ արարողապետ Անգլ. արքունեաց: -of the green rod. եկքանի (thistle) ապետ; հանդիսաւոր օրերու հիւրամեծար Անգ. To-in. ներս հրամցնել: To-out. դուրս հրամցընել, առաջնորդել:

Usquebaugh ըսքուէպօ', *s.* հուլիւքի մը, քըքմօղի:

Ustion ըս'չըն, *s.* այրում, կիզում:

Usual եուժ'ուըլ, *a.* սովորական, կիրառելի: -ly, *ad.* սովորաբար:

Usucaption եուժուքէբ'շըն, *s.* սովորութեամբ տէր լինելը, իրաւակալութիւն գասիմ:

Usufruct եու'ժուֆրըքթ, *s.* միայն պտուղի արդիւնքի վայելում, արդիւնաւորութ.: -uary -ֆրըք'չուըրի, *s.* արդիւնառու: [ռու:

Usurer եու'ժուրըր, *a.* վաշխա-

Usurious եուժու'րիըս, *a.* վաշխառուի, վաշխի:

Usurp եուզըրփ', *va.* յափշտակել, շորթել: -ation -բէյ'շըն, *s.* յափշտակութիւն: -er եուզըրփ'ըր, *s.* յափշտակիչ, առնակալ:

Usury եու'ժուրի, *s.* վաշխ:

Utensil -թէն'սիլ, *s.* անօթ, աման:

Uterine եու'թըրին, *a.* արգանդի, արգանդային; 2. համամայր:

Uterus եու'թըրըս, *s.* արգանդ:

Utilitarian եութիլիթէյ'րիըն, *a.* շահադիտական, օգտակարական; 2. օգտախնդիր, օգտապաշտ էել. -ism -թէյ'րիընիզմ, *s.* օգտապաշտութիւն:

*Utility եութիլ'իթի, *s.* օգուտ, շահ, օգտակարութիւն, պիտանութ.

Utilize եու'թիլայզ, *va.* բանի բերել, օգտի գործածել, օգուտ քաղել, օգտուիլ: -zation եութիլիզէյ'շըն, *s.* օգտաւորում:

Utmost ըթ'մօսթ, *a.* վերջին, ծայրագոյն: =*s.* վերջին ծիգ:

Utopia եութօփ'իը, *s.* երազական եդեմ, երանաստան, չքաստան:

Utopian, *a.* երազատես, ցնորախոհ

Utricle եու'թրիքլ, *s.* խորշ:

*Utter ըթ'թըր, *a.* բովանդակ, բոլոր, ամբողջ; 2. բացարձակ, կատարեալ: =*va.* դուրս հանել, շրջաբերութեան դնել (արժէթուղթ); 2. ըսել, խօսիլ, արտասանել: -able, *a.* արտասանելի: -ance ըթ'թըրէնս, *s.* ըսելը, արտասանութիւն; 2. շրջաբերութիւն: -ly, *ad.* իսպառ, համակ, բոլորովին: -most, *s.* յետին, վերջին, ծայրագոյն:

Uvula եու'վիուլը, *s.* պզտի լեզու, ղանգիկ, խաղողիկ մըք.

Uxorious ըքսօ'րիըս, *a.* կնասէր, իգամոլ: -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութ.:



V

Vacancy վէյ'քէնսի s. դատարկութիւն; 2. պարապ տեղ, անօգտեղ՝ միջոց; 3. արձակուրդ վախճանի-ցա; 4. պարապուրդ (ատեանի); 5. թափուր (աթոռի) մահիղուլ։

*Vacant վէյ'քէնթ, a. պարապ, դատարկ; 2. թափուր, բաց (աթոռ, տեղ), չգրաւուած, չբռնուած; 3. տէրն անստոյգ, անտերունչ, անժառանգ մահիղուլ էր. -ly վէյ'քէնթլի, ad. անգործ; խենդի պէս։

Vacate վէյ'քէյթ, va. դատարկել, անտերունչել; 2. ջնջել, անվաւերել։ -tion վէքէյ'շըն, s. պարապուրդ (ատեանի); 2. արձակուրդ՝ դադար (դպրոցի); 3. անտերնչութ.

Vaccinate վէք'սինէյթ, va. պատուաստել։ -tion -նէյ'շըն, s. պատուաստում (ծաղկի) աշ. աշըլ։ -tor, Vaccinist վէք'սինէյթըր, վէք'սինիսթ, s. պատուաստիչ (բժիշկ)։

Vaccine վէք'սին, վէք'սայն, a. կովու պատուաստի. կովու։

Vacillate վէս'իլէյթ, vn. գեղեւիլ, երերիլ, դողդղալ; 2. երկմտիլ, վարանիլ։ -tion վէսիլլէյ'շըն, s. վարանք, երկմտութիւն; 2. երերում։

Vacuist վէք'իու-իսթ, s. բնութեան մէջ դատարկութիւն ընդունող, դատարկական մէկ։

Vacuity վէքիու'իթի, s. դատարկութիւն; դատարկ միջոց, պարապ։

Vacuum -'իու-ըմ, s. դատարկութ

Vade-mecum վէյտի մի'քըմ, s. անբաժան ընկեր, գրքոյկ։

Vagabond վէկ'էպընտ, a. թափառական, աստանդական։ =s. թափառիկ, դատարկաշրջիկ։ -age, -ism, -ry -էճ, -իզմ, -պընտրի, s. -ութ.

Vagary վէկէյ'րի, s. այլանդակութիւն, քմահաճոյք, քմայք։

Vagina վէճայ'նա, s. իգափող։

Vagrancy վէյ'կրէնսի, s. թափառական կեանք։

Vagrant վէյ'կրէնթ, a. թափառական, դատարկապորտ։ -ly, ad.

Vague վէյկ, a. անհաստատ, տարտամ, անորոշ։ -ly, ad. -ness, s.

Vail վէյլ, s. քող վէլօ։

*Vain վէյն, a. պարապ, ոչինչ, անպէտ, փուճ, ունայն; 2. անհիմն, անոտի; 3. սնապարծ, ունայնամիտ։ In-. յումպէտս, փուճ տեղը, ի զուր։ -glorious, a. ցուցամոլ, ցուցուլա; 2. փառասէր, փառամոլ, սնապարծ, սնափառ։ -glory վէյնկլօ'րի, s. -ութիւն։

Vainly վէյն'լի, ad. ի զուր, վայրապար; 2. սնափառութեամբ։

Vainness վէյն'նէս, s. ունայնութիւն; 2. սնապարծութիւն։

Valance վէլ'էնս, s. ծոպ, վերջաւոր սալչակ։

Vale վէյլ, s. ձոր, հովիտ; 2. [դաշտ։

Valediction վէլիտիք'շըն, s. հուսկողջոյն, կաց-բարով։ -tory -տիք'թըրի, a. հրաժեշտի։ =s. հրաժեշտի ճառ, հուսկողջոյն հմմ. -torian -թօ'րիըն, s. (ընթացաւարտ կարգի) հրաժեշտատու ճառախօս, կացբարով։

Valentine վէլ'ընթայն, s. սիրահարաց պաշտպան սուրբը, սուրբ Վաղենտինոս (առ մեզ Սուրբ

Սարգիս); 2. նոյն սուրբին տօնը (փետր. 14); 3. նոյն օր ընտրուած տարփաւոր; 4. (նոյն տօնին ղրկուած) սիրատոմս, ընծայ, նուէր։

Valerian վէլէյ'րիէն, s. կատուի խոտ, աղբղբուկ, կծկուած պաշտր-րան։ Root of—. մրուան, մրուանատակ

Valet վէլ'է, s. ծառայ։ —de chambre -տըշամ'պր, s. սենեկապան։

Valetudinary, -dinarian վէ-լէթիու-'տինէրի, -նէյ'րիըն, s. ցաւա-գար, հիւանդոտ, հիւանդկախ։

Valiant վէլ'իընթ, a. քաջ, արի, կորիճ։ -ly, ad. անվեհեր։

Valid վէլ'իտ, a. վաւերական, ճշմարիտ։ -ity վէլիտ'իթի, s. -ութ.

Valise վէլիյզ', s. պայուսակ, մախաղ ճեյպէ, չանթա։

Valley վէլ'ի, s. ձոր, հովիտ, ծործոր, լեռնամէջ; 2. ջրորդան, ջորդան, (տանիքի) ջրփող։ Lilly of the—. հովտի շուշան։ Convallaria.

Valor վէլ'ըր, s. քաջութիւն, կորճութ. ոյ եւ Personal bravery.

Valorous վէլ'ըրըս, a. արի, քաջ, կորիճ։ -ly, ad. -ութեամբ։

Valuable վէլ'իու-էպլ, a. պատուական, սուղ։ =s. սուղնոց՝ պատուական բան։

Valuation, s. գնահատութիւն։

Value վէլ'իու-, s. գին, արժէք; 2. յարգ, արժանիք; 3. (բարձր) արժէք. (մեծ) արժէք։ =va. [on, upon] գին կորել, արժէք դնել; 2. արժեցնել, գնահատել; 3. յարգել, պատուել։ -less, a. անարժէք, չնչին։

Valuer վէլ'իու-ըր, s. գնահատող։

Valve վէլվ, s. (շարժական) կափոյր; 2. խուփ՛ գապագ; 3. կափոյց պագրած սիլի; 4. (խեցեմորթի) տիփ, պատեան, խիփ; 5. (փոճոկի) խիփ, պատենիկ ևն.; 6. դռնակ, փեղկ (սրտի)։

Valvate, Valved, Valvular վէլ'վէյթ, վէլվտ, վէլ'վիու-լըր. a. խըփաւոր, կափուցաւոր; 2. եռա(խիփ), եռապատեան, երկա(տիփ) ևն.

Valvule վէլ'վիու-լ, s. կափուցիկ, խփակ։

Vamp վէմփ, va. [up] կարկտել; 2. կօշկել։ =s. մուճակի երես, կօշիկ։

Vampire վէմ'փայր, s. մարդու արիւն ծծող ուրուական, յարալէզ; 2. կեղեքիչ; 3. չղջիկ մը, առ-լէզ, թերթունչ։ -rism վէմ'փիրիզմ, s. կեղեքում։

Van վէն, s. ճակատ (զօրաց); 2. հովիչ, որնիչ հատիկներ; 3. հովահար; 4. բեռնակառք։ —courier. առաջապահք։

Vandal վէն'տըլ, s. բարբարոս, քանդիչ, վանդալ։ -ism, s. -ութ.

Vane վէյն, s. (տանիքի) հողմացոյց հողմացոյց; 2. (փետուրի) քիստ; 3. (ջաղացանիւի) տախտակ, թեւ, առհանադոռ, առհանափակ։

Vanilla վէնիլ'լէ, s. համեմուկ, համեմենի վանիլիա։

Vanish վէն'իշ(տ), vn. անհետ ըլլալ, փախիլ, անցնիլ, թռիլ, ցնդիլ; 2. անհետանալ, անցնիլ չքանալ, կորսուիլ։ —ing-line. խոտորնագիծ։ —ing-point. (հեռանկարի) խոտորնակէտ։

*Vanity վէն'իթի, s. ունայնութիւն, նանրութիւն, պատրանք; 2. ունայնասիրութ., պարծենկոտութիւն, ամափառութիւն հպարտութիւն։ Without—. պարծենալ չըլլայ; մեծ չխօսիմ մեծ խօսիլ չըլլայ։

Vanquish վէնք'ուիշ, va. յաղթել, նկուն ընել; 2. զսպել, նուաճել, յաղթահարել (ձին)։ See Conquer. -ed վէնք'ուիշտ, a. նկուն, պարտեալ։ -able, a. պարտելի, յաղթահարելի։ -ment, s. պարտութիւն։

Vantage վէն'թէճ, *s.* շահ; 2. առաւելութիւն։ –ground. պատուաւոր դիրք։

Vapid վէփ'իտ, *a.* անլի, անհամ; 2. տկար, թոյլ; 3. աւրուած։ –ly, *ad.* –ness, –ity, *s.* անհամութիւն։

Vapor վէյ'փըր, *s.* շոգի, գոլորշի; 2. մէգ, ծուխ, ճենճեր, ամպ; 3. *pl.* ջղացաւ, սեւամաղձութիւն ցուրուլիթու։ =*vn.* գոլորշիանալ, ցնդիլ; 2. ջարդել, մեծաբանել։ –bath. շոգելոգանք; շոգեբաղնիք։ –able վէփ'–, *a.* շոգիանալի, ցնդելի։ –ize վէփ'ըրայզ, *an.* շոգիացնել; 2. շոգիանալ, ցնդիլ։ –ous, Vapory վէյ'փըրըս, վէյ'փըրի, *a.* միգապատ, գոլորշուտ, շոգելից; շոգենման, շոգետեսակ; 2. փքալից, հողմալից; 3. ախոնդանոտ, ջղացաւոտ, գոլորշաւոր ցուրուլսուղու, բիբիք։ -ish վէյ'փըրիշ, *a.* ջլադար, ջլախտաւոր (կին)։

Vaquero վէյքէյ'րօ, *s.* հօտարած, հօտաղ, հովիւ (ի Մեքսիկօ)։

Variable վէյ'րիէպըլ, *s.* փոփոխական, փոփոխուկ (թիւ); 2. անկանոն հով ն–. =*a.* անհաստատ, յեղյեղուկ, յողդողդ; 2. փոփոխելի։ –ness, –bility, *s.* –ութիւն։ –ly, *ad.*

Variance –'րիէնս, *s.* տարբերութիւն, փոփոխում; 2. կռիւ, երկպառակութիւն։ At –. անհամաձայն

Variate վէյ'րիէյթ, *va.* փոփոխել, տարբերել։ –tion վէյրիէյ'շըն, *s.* փոփոխութիւն, փոփոխում, այլայլութիւն, պէսպիսոյթ, զանազանում, պէսպիսութիւն; 2. խոտորում, շեղում; 3. յեղերգ, զանազանակ եր.

Varicocele վէր'իքօսիյլ, *s.* ամորձիքի երակաց լայնոյթ, ձուքուռեց։ -cose, -cous վէր'իքօս, լայներակոյթ

Varied, Variegated վէյ'րիտ, վէյ'րիիկէյթէտ, *a.* խայտաբղէտ, խայտապտուն, նախշուն, խատուտիկ։

Variegate վէյ'րիիկէյթ, *va.* փոփոխել, պէսպիսել, գունագունել, նախշել, խատուտել։ –tion –կէյ'շըն, *s.* խայտաբղէտութիւն, խայտապտուտութիւն։

***Variety** վըրայ'էթի, *s.* պէսպիսութիւն, զանազանութիւն, բազմազանութիւն; 2. տարբեր տեսակ, զանազանակ (որ Species է ետքը և Individual է առաջ կուգայ) բո; 3. զանազանք, այլեւայլք։

Varioloid վէյ'րիօլոյտ, *s.* ջրծաղիկ, սուտ ծաղիկ։ –ous վըրայ'ըլըս, *a.* ծաղկախտի; 2. ծաղկոտ, չեչոտ, կռտած։

Various վէյ'րիըս, *a.* պէսպէս, զանազան, բազմազան; 2. երփներանգ, այլազան։ –ly, *ad.* –ութեամբ

Variorum վէյրիօ'րըմ, *a.* այլազան, տարբեր (ընթերցուածներ և ծանօթութիւններ պարունակող)։

Varlet վար'լէթ, *s.* սրիկայ։

Varnish վար'նիշ(թ), *s.* ջրդեղ, ջնարակ վէրնիք; 2. ապիկի ջուր; 3. փայլ, շպար, սեթեւեթ; 4. կերպարանք, գոյն, երեւոյթ։ =*va.* ջրդեղել, վերնիկել, ջնարակել; 2. շպարել, փայլ տալ։ –er վար'նիշըր, *s.* բռադօծ, ապիկիչ։

Vary վէյ'րի, *va.* փոփոխել, զանազանել, պէսպիսել։ =*vn.* տարբերիլ, փոփոխիլ, այլայլիլ; 2. տարակարծիք ըլլալ, չմիաբանիլ; 3. խոտորիլ, զատուիլ։

Vascular վէս'քիուլըր, *a.* անօթային, անօթաւոր; 2. անօթամաշկ; 3. բազմախողովակ մըթ. -ity, *s.* –ութիւն։

Vase վէյս վէյզ, վազ, *s.* անօթ, աման, (ծաղկ)աման, թաղար։

Vaseline վէսէլիին', *s.* նաւթաճարպ, քարիւղէ հանուած օծանե–

լի մը վասիլիմ։ Pure, Boric—.

Vassal վէս՛սըլ, *s.* հպատակ, ճորտ; 2. ստորակարգեալ, ծառայ։ -age վէս՛սըլէյճ, *s.* -ութիւն։

Vast վաստ, վէստ, *a.* ընդարձակ, լայն, լայնատարած, -ածաւալ, -արձակ, -անիստ; 2. անհուն, ահագին; 3. միմթխարի։ =*s.* համատարած (վայր)։ -ly վաստ՛լի, *ad.* լայնաբար, ընդարձակապէս։ -ness, *s.*

Vasty վաստ՛ի, *a.* ընդարձակ, մեծ

Vat վէթ, *s.* կուր, տաշտ, տակառ։

Vaticinal վէթիս՛ինըլ, *a.* մարգարէական։

Vaticinate վէթիս՛ինէյթ, *va.* մարգարէանալ, գուշակել։ -tion -նէյ՛շըն, *s.* մարգարէութիւն։ -tor վէթիսինէյ՛թըր, *s.* մարգարէ, գուշակ

Vaudeville վօտ՛վիլ, *s.* հեգներգութիւն, հեգներգ։

Vault վօլթ, *s.* կամար fkմkr; 2. նկուղ, մառան, ներքնատուն; 3. (ըմտանեկան) տապանատուն; 4. (ձիու) ոստում բkrբաւ։ =*an.* կամարաձեւել, կամար, ձգել; 2. ցատկել, ճախրել, ոստել։ -ed վօլթ՛էտ, *a.* կամարայարկ, կամարաձեւ, գոգ. -er վօլթ՛ըր, *s.* ցատկող, ճախրող։

Vaunt վօնթ, *an.* գովուիլ, պարծիլ, պանծալ։ =*s.* անապարծութ., պարծանք։ -er վօնթ՛ըր, *s.* անապարծ։ -ingly, *ad.* պարծանօք

Veal վիյլ, *s.* հորթու միս։

Vector վէք՛թըր, *s.* թիրատի (ellipse) մէկ կէտէն դէպի իր վառարաններէն (focus) մէկը քաշուած գիծ, միջաշառաւիղ որ եւ Radius vector. [զան գիրք։

Veda վէյ՛տա, *s.* հնդկաց սրբա-

Vedette վիտէթ՛, *s.* հեծեալապահակ որ եւ Vidette. [նալ, շրջիլ։

Veer վիյր, *an.* դարձնել; դառ-

Vegetable վէճ՛էթէպլ, *s.* բուսեղէն, բուսակ; բոյս, տունկ։ =*a.* տնական, բուսական, բուսաբեր։ -ivory. բուսական փղոսկր։ -kingdom. բուսական աշխարհ։ -marrow դդմիկէն սագրզ գապապղը։

Vegetal վէճ՛էթըլ, *a.* բուսանելի, աճական; 2. բուսային, -բեր։

Vegetarian վէճէթէյ՛րիըն, *s.* բանջարակեր, բուսակեր։ -ism, *s.* -ութ. միայն բանջարեղէնով սնանիլը։

Vegetate վէճ՛էթէյթ, *vn.* աճիլ, սնանիլ, ապրիլ։ -tion -թէյ՛շըն, *s.* բուսականութիւն բուսաբերութ., աճում, կեանք (բուսոց), 2. բուսեղէնք, բանջարեղէնք; 3. վէրքի վրայ միս բուսնիլը, մսաբոյս; 4. սրտաբեղկի վրայ շաղի ....։ -tive -թէթ՛իվ, *a.* բուսական, աճական, աճողական (կեանք); 2. բուսցնող։

Vehemence, -cy վի՛հիմընս, *s.* ուժգնութիւն, սաստկութիւն; 2. կորով, եռանդ որ եւ Violent ardor.

Veh'ement վի՛հիմընթ, *a.* սաստիկ, ուժգին, բուռն; 2. ուժով, կորովի։ -ly, *ad.*

Vehicle վի՛հիքլ, *s.* կառք, սայլ, բեռնաբարձ; 2. անցք, անդրուվար, միջոց; 3. դեղավար, դեղատար (ջուր); 4. անդրուվար pkryրյk ն{. -cular, -ry, *a.* կառքի, բեռնաբարձ։

Vehmic վէհ՛միք, *a.* գաղտատեան։

Veil վէյլ, *s.* քող, լաջակ, շղարշ; 2. ծածկոյթ. ծածկոց։ =*va.* քող ձգել. սքօղել; 2. քողարկել, ծածկել։ =*vn.* երեսը քող ձգել, ծածկուիլ. To take the—. մայրապետ ըլլալ։

Vein վէյն, *s.* երակ ցամար; 2. (տերեւի) ջիղ; 3 բնաւորութիւն, հանգամանք։

Veined, Veiny վէյնտ՛, վէյն՛ի, *a.* երակաձեւ, երակաւոր; 2. ջղոտ (տերեւ)։

Vellicate վէլ՛իքէյթ, *va.* քաշ-

կլուտել, փետտել, կոմթել։ -tion, s. քաշքշելը, կոմիթ; 2. ջղային ցնցում։

Velleity վէլլէ'իթի, s. թոյլ՝ տկար կամք, կամէութիւն։ [ղաթ։

Vellum վէլ'ըմ, s. ընտիր մագա-

Velocimeter վէլօսիմ'իթըր, s. երագաչափ։ [ծելանիւ։

Velocipede վէլօս'իփիտ, s. հե-

Velocity վէլօս'իթի, s. արագութիւն շուտութիւն, երագութիւն։

Velvet վէլ'վէթ, s. թաւիշ գաթիֆէ; 2 բամպակաթաւիշ; 3. եղջերուի կոտոշի բարակ խաւ։ -een -թին', s. բամպակէ թաւիշ։ -ing, s. թաւշեղէնք; թաւշամաղ։

Velvety վէլ'վէթի, a. թաւշային, կակուղ; 2. թաւշեայ, թաւշէ

*Venal վի'նըլ, a. երակային, երակաւոր; 2. վարձկան, կաշառակուրծ, -ասէր (գրիչ); 3. ծախու, վաճառելի։ -ity վինէլ'իթի, s. վարձկանութիւն, կաշառակերութիւն։

Venary վէն'էրի, a. որսի։

Vend վէնտ, va. վաճառել, ծախել։ -or, -er վէն'տըր, s. վաճառող։

Vendee վէնտի', s. գնորդ։

Vendible վէնտ'իպըլ, a. վաճառելի, ծախուելիք։ -ness, -bility, s.

Vendition վէն-, s. վաճառում։

Vendue վէնտիու', s. աճուրդ։

Veneer վընիր', s. նուրբ տախտակով դրուագ զարդարմ, դրուագի փայտ։ =va. դրուագել։ -ing վընիր'ինկ, s. դրուագագործութիւն։

Venerable վէն'ըրէպըլ, a. յարգելի, մեծարգոյ, մեծարու, պատկառելի։ -ness, s. -ly, ad. յարգանօք։

Venerate վէն'ըրէյթ, va. պատուել, յարգել, մեծարել։ -tion, s. յարգանք, մեծարանք; 2. ահ, երկիւղ

Venereal վինի'րիըլ, a. տռփական, գաղիական, աֆրոդիտեան; 2. տռփատու (դեղ)։ -disease. վեներախտ։ [թիւն, որս։

Venery վէն'ըրի, s. որսորդու-

Venesection վինիսէք'շըն, s. երակահատութիւն, արիւնառութ.։

Venetian վինի'շըն, a. վենետիկեան, վենետիկի; 2. վենետիկցի։

Vengeance վէն'ճընս, s. վրիժառութիւն, վրէժխնդրութիւն, վրէժ

Vengeful վէնճ'ֆուլ, a. վրէժխնդիր, վրիժառու։ -ly, ad.

Venial վի'նիըլ, a. ներելի, փոշետեսակ (մեղք); 2. թոյլատրեալ, օրինաւոր։ -ly, ad. [երէմիս։

Venison վէն'զն, s. երէի միս.

Venom վէն'ըմ, s. թոյն, ժահր։

Venomous վէն'ըմըս, a. թունաւոր, թունալից; 2. քինայոյզ, ատելի

Venous վի'նըս, a. երակային։ Opp. to Arterial; 2. երակաւոր է..

Vent վէնթ, s. շնչածակ, օդամուտ, ծակ, ճեղք, ծորակ; 2. (թնդանօթի) հրածակ մ'այեա; 3. (բերդի) հրածերպ; 4. (թռչնոց) ոտիկ, ուծակ; 5. փախուստ, արտահոսում; 6 յայտնում (գաղտնիքի); 7. լսուած խօսք։ =va. դուրս ելլել, դուրս տալ; 2. բանալ, վազցնել, արձակել; 3. պարպուիլ, յայտնել; 4. խօսիլ, հռչակել։ -hole. օդամուտ; ծակ։ -peg. ծորակ։ -iduct վէն'թիտըքթ, s. օդափող, ցուղ

Ventilate վէն'թիլէյթ, va. հովել, հովահրել, հովոտել; 2. օդը փոխել, օդափոխել; 3. հոսել, որնել, երնել (ցորեն); 4. յուզել, քննել։ -tion -լէյ'շըն, s. բաց օդի դնելը, հովոտում, օդը նորոգելը, օդափոխում, հովահարութիւն; 2. հոսում, երնում (ցորենի); 3. քննութիւն, հետազօտութիւն; 4. յուսաբանութիւն։ -tor վէն'թիլէյթըր, s. օդափոխ գործի, հովահարիչ։

Ventosity վէնթօս'իթի, s. որս-

վայնի փքոտութիւն, տեռ; 2. ունափառութիւն։ Vainglory, pride.

Ventral վէնթ'րէլ, *a.* փորի։

Ventricle վէն'թրիքըլ, *s.* խոռոչ, փորոք; 2. ստորինախորշ (սրտի)։

Ventriloquize վէնթրիլը'քուայզ, *vn.* որովայնախօսել։ -quist,-quous -թրիլ'օքուիսթ, -քուըս, *a.* որովայնախօս։ -quism -թրիլ'ըքուիզմ, *s.* -ութ.

Venture վէն'չըր, *s.* վտանգաւոր՝ բստ բաղդի ձեռնարկ, առեւտրական ձեռնարկ, շահադիտութիւն; 2. արկած, պատահար. բաղդ։ =*vn.* յանդգնիլ, համարձակիլ; 2. վտանգել, ձեռնամուխ ըլլալ, նետուիլ։ =*va.* ի վտանգ դնել, բստ բաղդի ղրկել, նետել։ Not to–. վախնալ, քաշուիլ։ At a–. բստ բաղդի։ To -abroad.

Venturesome, Ven'turous, *a.* -'չըրսըմ. յանդուգն, արկածախնդիր

Venue վէն'իու. *s.* մերձավայր։

Venus վի'նըս, *s.* դիցուհի գեղեցկութեան և սիրոյ, Աստղիկ, Անահիտ դից; 2. մոլորակ մը. իբրեւ առաւօտեան star կինաս կկոչէին զայն Lucifer լուսաբեր, արուսեակ; իբրեւ երեկոյեան կկոչուէր Hesperus գիշերավար։

Veracious վիրէյ'շըս, *s.* ճշմարտախօս -ակ; 2. ճշմարիտ, անկեղծ։ -ly. *ad.* ճշմարտախօսութեամբ։

Veracity վիրէս'իթի, *s.* ճշմարտախօսութիւն, ճշմարտութիւն։

Veranda վիրէն'տէ, *s.* (տան առջեւ՝ վրան դոց) ճեմելիք, վերճեմոց։

Veratria,-rina,-rine վիրէյթ'րիէ, վիրէյթրայ'նէ, վիրէյ'թրին, *s.* աշորախոտի (cevadilla) արմատէն հանուած կալաքարակերպ (փոշի), ջոքին։

Verb վըրպ, *s.* գործողութիւն՝ ժամանակ և դէմք ցցնող մասունք բանի, բայ +.

Verbal վըր'պըլ, *a.* բերանացի, անգիր; 2. բառերու, բառական; 3. բայի, բայական։ –noun. բայանուն։ -ize վըր'պըլայզ, *va.* բերնով խօսիլ; բայացնել։ -ly, *ad.* բերանացի, խօսքով։ [առ բառ։

Verbatim վըրպէյ'թիմ, *s.* բառ

Verbena վըրպի'նէ, *s.* աղաւնարօտ միևա չիչեյի որ և Vervain.

Verberation վըրպըրէյ'շըն, *s.* հարուած, ծեծ; 2. անդրադարձութիւն (ձայնի), բախում (օդի)։

Verbiage վըր'պիէյճ, *s.* շատախօսութիւն, բազմաբանութիւն։

Verbose վըրպօս', *s.* շատախօս, երկարաբան։ -ness, Verbosity վըրպաս'իթի, *s.* -ութիւն։

Verdant վըր'տէնթ, *a.* կանաչազարդ, կանաչագեղ, դալար; 2. համբակ, տգէտ։ -ly, *a.* կափկանանչ; 2. թարմ, դալար։

Verdancy վըր'տէնսի, *s.*-ութիւն

Verd-antique վըրտէնթիք', *s.* կանանչ մարմար պէղղամի մէրմէր։

Verderer,-deror վըր'տըրըր, *s.* արքունի անտառապահ։

Verdict վըր'տիքթ, *s.* երդուեալոց վճիռ; 2. (դատաս) վճիռ, կարծիք։

Verdigris վըր'տիկրիս, *s.* պղնձի ժանգ ժանկառ։ [տանթեղ +.

Verditer վըր'տիթըր, *s.* կապ-

Verdure վըր'տիուր, *s.* կանաչութիւն, կանաչ, դալարիք։ -rous -րըս, *a.* դալարագեղ, կանաչազարդ։

Verge վըրճ, *s.* գաւազան, վարոց; 2. սահման, շրջապատ (պալատի), եզր, ծայր, ճօթ; 3. (ժամացոյցի ճօճանակի) ձողակ։ =*vn.* հակիլ, մտիլ, մօտենալ։

Verger վըր'ճըր, *s.* (վարոցաւոր) բարապան; 2 ժամկոչ։ [գելի։

Verifiable վէր'իֆայէպլ, *a.* ստու-

Verification -ֆիքէյ'շըն, *s.* ստուգութիւն, վաւերականութիւն-

Verify վէր'իֆայ, *va.* ճշգրտել, ստուգել; 2. հաստատել, վաւերացնել որ եւ To authenticate.

Verily վէր'իլի, *ad.* ստուգիւ, ճշմարտիւ; 2. արդարեւ, իրաւցնէ։

Verisimilar վէրիսիմ'իլըր, *a.* ճշմարտանման, հաւանական ։ -similitude վէրիսիմիլ'իթիուտ, *s.* -ութիւն, ճշմարտութեան երեւոյթ։

Veritable վէր'իթէպլ, *a.* ճշմարիտ, բուն, ստոյգ։ -ly, *ad.* ճշմարտիւ, հաւաստեաւ, ստուգիւ։

Verity վէր'իթի *s.* ճշմարտութ.

Verjuice վըր'ճուս, *s.* ազոխի ջուր, ժուռ։

Vermicelli վէրմիչէլ'լի, -միսէլ'լի, *s.* հերմաճ, թելահայս շէհրիյէ։

Vermicular վըրմիք'իուլըր, *a.* որդանման որդնակերպ; 2. որդային, որդնաձեւ (շարժում) որ եւ Peristaltic.

Vermiculated վըրմիք'իուլէյթէտ *a.* կիտուածաձեւ, որդնակերպ (զարդ); 2. որդնակեր, ճճեկեր ։ -lation -լէյ'շըն, *s.* որդնային՝ սողնական շարժում; 2. որդնակերութ.

Vermiform վըր'միֆորմ, *a.* որդնաձեւ, որդանման։ [լած (դեղ)։

Vermifuge -ֆիուճ', *s.* որդահա-

Vermil'ion վըրմիլ'իըն, *s.* խրուկ, սրիկոն կարմրադեղ զինճֆրէ։ =*va.* կարմրադեղել ։

Vermin վըր'մին, *s.* գարշաճճի (մուկ, որդ, ճանճ, ոջիլ, անիծ, լու); 2. անշահ մարդեր, անպիտաններ։ -ous -'մինըս, *a.* որդնալից։ [նակեր։

Vermivorous -միվ'ըրըս, *a.* որդ-

Vernacular վըրնէք'իուլըր, *a.* մայրենի, բնիկ, տոհմային (լեզու)։

Vernal վըր'նըլ, *a.* գարնանային; 2. ծաղիկ հասակի։

Vernation վըրնէյ'շըն *s.* (գարնան մէջ) կոկոնին մէջ տերեւին շարքը, նախատերեւ։

Vernier վըր'նիըր, *s.* մասնաչափ ։

Veronica վէրոն'իքա *s.* բերոնիկէ, կապի ծաղիկ եավշան օթու։

Versatile վըր'սէթիլ, *a.* դիւրադարձ, դիւրափոփոխ; 2. յեղյեղուկ, փոփոխական ։ -ness,-tility վըրսէթիլ'իթի, *s.* -ութիւն։

Verse վըրս, *s.* (տաղաչափական) տող, յանգատող; 2. ոտանաւոր, քերթուած; 3. տաղաչափութիւն, բանաստեղծութիւն; 4. տուն համար (Ս. Գրոց, երգի)։

Versed վըրստ, *a.* փորձ, վարժ, հմուտ; 2. շրջեալ (ծոց՝ անկեան)։

Versicolored վըրս'իքըլըրտ, *a.* գոյնզգոյն։ [տաղաչափութիւն։

Versification վըրսիֆիքէյ'շըն, *s.*

Versify վըր'սիֆայ, *vn.* տաղաչափել, քերթել ։ =*va.* ոտանաւորի շրջել՝ փոխել ։

Version վըր'շըն, *s.* թարգմանութիւն; 2. թարգմանութիւն Աստուածաշնչի ի բնագիր եբրայականէն եւ յունականէն։ Septuagint —. եօթանասնից—. Authorized—. արտօնեալ—(Անգլ. Ս. Գրոց՝ Ճէյմս Բ. ի հրամանաւ կատարուած, 1611ին)։ Revised—. վերաքննեալ թարգմանութիւն (Անգլ. 1881-5՝ յԱնգլիա կատարուած)։ American Revised Version. Անգլ. թարգմանութիւն Ս. Գրոց, յԱմերիկա կատարուած 1901ին։

Verst վըրսթ, *s.* ռուսական մղոն (1400 կանգուն)։ [ռակ էր.

Versus վըր'սըս, *a.* դէմ, հակա-

Vert վըրթ, *s.* ծառաստունկ, դալարիք (անտառի); 2. կանաչ գոյն ֆր.

Vertebra, -bræ վըր'թիպրը, *pl.* -'թիպրի, *s.* ողն օմուրղա քէմիյի։

Vertebral -'թիպրըլ, *a.* ողնային։ -column. ողնայար օմուրղա։

Vertebrate,-ted վըր'թիպրէյթէտ, *a.* ողնաւոր, ողնայարային։

Vertex վըր'թէքս, [*pl.* -es,-tices] s. գագաթնակէտ, ծայր, կատար; ճոթ; 2. (գլխու) գագաթ; 3. զենիթ։

Vertical վըր'թէքըլ *a.* գագաթնահայեաց, ուղղահայեաց։ -ly, *ad.* -կերպով։ -ness, s. -ութիւն։

Verticillate,-ted վըրթիս'իլէյթէտ, *a.* ծաղկախառնեալ, օղաձեւ բս.

Vertiginous վըրթիճ'ինըս, *a.* գլխու պտոյտ ունեցող, ցնորունակ։

Vertigo վըր'թիկօ, s. գլխու պտոյտ 2. պտուտակաձեւ խեցի։

Vervain վըր'վէն, s. աղաւնիճ մկյիսա օրու։

Very վէր'ի, *a.* իրական, իսկական, ճիշդ, նոյն, պարզ։ =*ad.* յոյժ, շատ, կարի։ The—truth.

Ves'icant,-catory վէսիք'էթըրի, s. խարան, -ադեղ; 2. խարանիչ։

Vesicle վէս'իքլ, s. բշտիկ գապարճըք; 2. փամփուշտիկ բս.

Vesicular, -late վէսիք'իուլըր, *a.* բշտիկաձեւ, փամփշտիկաձեւ։

Vesper վէս'փըր, s. գիշերավար, (արուսեակ); 2. *pl.* վէս'փըրզ երեկոյեան ժամերգութիւն։ -tine վէս'փըրթին, *a.* երեկոյեան, երեկորին։

Vessel վէս'լ, s. անօթ, աման, ընդունարան; 2. լաստափայտ, նաւ pkflik; 3. անց, անօթ, երակ ևլն.

*Vest վէսթ, s. բաճկոն kkjkf; 2. պատմուճան, կապայ։ =*va.* հագցընել, պճնել; 2. տալ։ =*vn.* իյնալ, վիճակիլ։

Vestal վէս'թըլ, s. վեստեան (կուսան), հրանոյշ; 2. աւաքինի։

*Vestibule վէս'-, s. գաւիթ, նախասենեակ; 2. (ականջի) անդաստակ

*Vestige վէս'թիճ s. հետք, ոտնահետ; 2. նշան։ [հանդերձ։

Vestment վէսթ'մընթ, s. զգեստ,

Vestry վէս'թրի, s. հանդերձատուն, աւանդատուն են; 2. թաղական խորհուրդ։ —man. թաղական։

Vesture վէս'չըր, s. հանդերձ, ծածկոյթ, պատմուճան; 2. ցանք։

Vetch վէչ, s. վիկ, քիսամպուրչակ։ -ling վէչ'լին, s. քուլիկան։

Veteran վէթ'ըրէն, *a.* հինօրեայ, հինաւուրց, հին (զինուոր); 2. փառքի մէջ ծերացած, ալեփառ, քաջակիրթ, փորձառու։

Veterinarian վէթըրինէ'րիըն, s. անասնաբոյժ, պայտառ։ [-ութիւն։

Veterinary վէթ'ըրինըրի, s.

Ve'to, s. [*pl.*Vetoes վէթ'օզ] մերժում, ոչ-կամիմ; 2. վաւերելու մերժելու իրաւունք =*va.* ընդդիմանալ։

*Vex վէքս(թ), *va.* նեղացնել, զայրացնել, բարկացնել; 2. տանջել, նեղել; 3. աղմկել, գրգռել; 4. ալեկոծել, յուզել։ *-ation վէքսէյ'շըն, s. գլխու ցաւ, վիշտ, նեղութիւն; 2. վրդովում, տաղտուկ, սրտնեղըւթիւն; 3. զրկանք։ -ed վէքսդ, *a.* զրկեալ, նեղեալ։ -ingly, *ad.* նեղութեամբ, տառապանօք։

Vexatious վէքսէյ'շըս, *a.* նեղիչ, տառապեցնող։ -ly էքսէյ'շըսլի, *ad.* նեղութեամբ։

Via վայ'է *ad.* վրայով, ճամբով։

Viable վայ'էպլ, *a.* ապրելիք։

Viaduct վայ'էտըքթ, s. (ձորի գետի վրայէն) անցուղի կամարկապ

Vial վայ'ըլ, s. սրուակիկ, շիշ։

Viameter վայէմ'-, s. ուղեչափ։

Viand վայ'ընտ, s. կերակուր։

Viatic վայէթ'իք, *a.* ճանբու։

Viaticum վայէթ'իքըմ, s. ճանբու պաշար, ատակ; 2. վերջին թօշակ, հաղորդ, ճաշակ ևլն.

Vibrate վայ'պրէյթ, *vn.* թրթռալ, ճօճել, դողդղալ։ =*va.* թրթռացընել, շարժել, ճօճել։ -tion վայպրէյ'շըն, s. թրթռում, ծածանում, ճօճում, շարժում։ -tory -'պրէյ-, *a.* թրթռուն, ճօճուն; 2. թրթռացընող, ճօճական։

Vicar վիք'ըր, *s.* տեղապահ, փոխերէց; 2. ժողովրդապետ։ —General աթոռակալ։ —age վիք'ըրէճ, *s.* ժողովրդապետութիւն; 2. երիցատուն, ծխատուն։ —ial վայքէյ'րիըլ, *a.* տեղապահական; 2. աթոռակալի —ship, Vicariate վիքէր'իէթ, վայքէյ'րիէյթ, *s.* ժողովրդապետութիւն

Vicarious վայքէյ'րիըս, *a.* տեղապահական, փոխանորդական։ —ly, *ad.* փոխանորդաբար։

*__Vice__ վայս(ս), *s.* պակասութիւն, թերութիւն; 2. մոլութիւն, անառակութիւն; 3. յանցանք, մեղք; 4. խեռութիւն (ձիու); 5. մամլակ (դարբնի)։ =վայ'սի, *prep.* փոխանակ, տեղը։

Vice վայս, *prefix.* փոխանորդ, տեղակալ։ —Admiral. երկրորդ ծովակալ, դերծովակալ։ —Admiralty. -ութիւն։ —chancellor. փոխ-դիւանապետ։ —Consul. դեր-հիւպատոս։ —gerent վայսճի'րէնթ, *s.* տեղապահ, փոխանորդ։ —gerency -ճի'րէնսի, *s.* -ութիւն։ —legate. փոխ-նուիրակ, փոխ-պատուիրակ։ —president. դերատենապետ, փոխ-նախագահ։ —presidency. -ութիւն։ —queen. փոխարքայուհի, փոխարքայի կին։ —regal. փոխարքայական։ —versa -'սի'ըրսէ. փոխադարձաբար։

Viceroy վայս'րօյ, *s.* փոխարքայ վէզիր։ —ship, —alty վայսրօյ'ըլթի, *s.* փոխարքայութիւն։

Vicinage, Vicinity վի'սինէճ, վիսին'իթի, *s.* դրացութիւն, մօտութիւն; 2. շրջակայք, մերձակայ։

Vicine, —nal ի'սինըլ, *a.* դրացի։

Vicious վի'շըս, *a.* թերի, անկատար; 2 պակասաւոր, անառակ, աւրուած; 3. չար, խեռ (ձի)։ —ly, *ad.* -կերպով, խեռութեամբ; 2. յոռեպէս, անառակութեամբ։ —ness, *s.* -ութիւն որ և Corruptness.

Vicissitude վիսիս'իթիուտ, *s.* փոփոխութիւն, փոփոխականութ. (կեանքի); 2. փոխյաջորդութիւն։

Victim վիք'թիմ, *s.* զոհ, պատարագ; 2. արկածեալ, խաբուած, զոհ։ —ize վիք'թիմայզ, *vn.* զոհել; 2. խաբել։

Victor վիք'թըր, *s.* յաղթող, յաղթական։ —ine -իյն', *s.* վզի մուշտակ

Victorious վիքթօ'րիըս, *a.* յաղթապանծ, յաղթող, յաղթական։ —ly, *ad.* յաղթութեամբ։ —ness,

Victory վիք'թըրի, *s.* *[over]* յաղթութիւն; 2. յաղթանակ որ և Conquest.

Victual վիթ'լ *va.* պէտքը հայթայթել, պաշար տալ լեցնել, համբարել; 2. նպարակել։ —er վիթ'լըր, *s.* հայթայթիչ, նպարավաճառ; 2. համբարապետ; 3. պանդոկապետ։

Victuals վիթ'լզ, *pl.* ուտելիք, կերակուր, ուտելեղէն ու տեստեղէն

Vide վայ'տի, քայ նայէ. Տե'ս։ —licet վիտէլ'իսէթ. այսինքն, իմա' (յաճախ համառօտութիւնը viz. կգործածուի)։

Vidual վիտ'իուըլ, *a.* այրիութեան

Vie վայ, *vn.* [with] գլուխ ելնել, մրցիլ, նախանձորդ հանդիսանալ, մրցակցիլ, ոգորիլ, ոտխիլ։

View վիու, *va.* դիտել, զննել; 2. լրտեսել, քննել։ =*s.* նայուածք, տեսակէտ, հայեցակէտ, տեսութ.; 2. զննութիւն, դիտողութիւն, քննութիւն; 3. տեսարան, տեսիլ, պատկեր; 4. երեւոյթ, ցոյց; 5. տեսութեան միջոց; 6. նպատակ, վախճան, կէտ նպատակի, դիտում, միտք; 7. կամք. խորհուրդ։ Point of—. նպատակակէտ, տեսակէտ։ At a—, at first—. առաջին անգամ, մէկէն. նայուածքով մը։ In—, with this—. այս նպատակաւ։

Viewless վիու'լէս, *a.* անտեսա-

նելի, անտես, կոյր որ եւ Invisible; 2. առանց տեսութեան։

Vigesimal վայճէս'իմըլ, a. 20րդ։

Vigil վիճ'իլ, s. հսկողութիւն, պահպանութիւն; 2. հսկումն, եկեղեցէ էլ; 3. նախատօնակ, խթումն -ance վիճ'իլէնս, s. արթնութիւն, տքնութիւն, աչալրջութիւն, հըսկողութիւն։

Vigilant վիճ'իլէնթ, a. արթուն, աչալուրջ, հսկող, ուշադիր։ -ly, ad. արթնութեամբ; 2. լրջմտութեամբ։

Vignette վին'-, վինյէթ', s. տըպագրական տեսակաւոր զարդեր, զարդ, զարդապատկեր, զարդագիր; 2. եզրապատկ։

Vigor վիկ'ըր, s. զօրութիւն, ոյժ, կորով; 2. ուժգնութիւն, սաստկութիւն, առողջութիւն։

Vigorous վիկ'ըրըս, a. ուժեղ, կորովի, զօրաւոր, հզօր։ -ly, ad. ուժգնութեամբ, խստութեամբ։ -ness վիկ'ըրըսնէս, s. կորով։

Viking վայ'քին, s. ծովասպա-[տակ։

Vile վայլ, a. անարգ, նուաստ, չնչին, անպիտան, ամօթալի, պիղծ։ -ly վայլ'լի, ad. գէշ՝ անշահ՝ ամօթալի կերպով։ -ness, s. ցածութիւն, նուաստութիւն, վատութ.։

Vilify վիլ'իֆայ, va. արհամարհել, անարգել; 2. զրպարտել մուրել

Villa վիլ'ա, s. ամառանոց։

*Village վիլ'էճ, s. գիւղ, շէն։

Villager վիլ'էճըր, s. գիւղացի։

Villain վիլ'էն, s. (աւատական) ստրուկ, ճորտ; 2. սրիկայ, անպիտան։

Villainous վիլ'էնըս, a. անպիտան անշահ; 2. ապիրատ, անզգամ; 3. տգեղ, ամօթալի։ -ly, ad. -աբար։ -ness, Villainy, Villany վիլ'էնի, վիլ'էնի, s. -ութիւն։

Villanage, Villenage վիլ'էնէճ, s. ճորտութիւն։

Villi վիլ'այ, pl. աղուամազ եւ; 2. թաւշափառ, ստեւեկ (աղիքի)։

Villous վիլ'ըս, a. թաւ, մազեղ, բրդոտ։ -membrane. թաւաթաղանդ։

Viminal, -neous վիմ'ինըլ, վիմին'իըս, a. ճիւղային; 2. ճիւղերէ, ոստերէ; 3. ուռիէ, ուռէ։

Vinaigrette վինէկրէթ', s. քացախով իւղով ազատքեղով սոխով համեմուած թացան, քացախհամեմ, քացախաթան; 2. ոգիի շիշ, հոտի շիշ։ [գինեգոյն։

Vinaceous վինէյ'շըս, a. գինիի,

Vindemial վինտի'միըլ, a. այգեկութքի, ճռաքաղի։

Vinculum վին'քիուլըմ, s. օղակ հայցա; 2. կապ որ; գրոհ. [pl. -la]

Vindicate վին'տիքէյթ, va. պաշտպանել, ջատագովել։ -tion, s. պաշտպանութիւն, ջատագովութիւն։ -tory վին'տիքէյթըրի, a. արդարացուցիչ, ջատագովական։

Vindictive վինտիք'թիվ, a. վրէժխնդիր ոխակալ։ -ly, ad. -ness, s.

Vine վայն, s. որթ, որթատունկ ատմա; 2. պատաղիճ, սիրող սարմաշըք եւ; 3. կողրաւոր (տունկ)։ -branch. որթի ճիւղ, անկուռ։ -dresser. այգեգործ, այգեպան։ -fretter. որթալուիճ փիլօֆսեռա։ -saw-fly. որթապիծակ։ -twig. որթաճիւղ, կիլամագան։

Vinegar վին'իկըր, s. քացախ։

Vinery վայն'ըրի, s. որթի ջերմոց

Vineyard վին'եարտ, s. այգի; 2. pl. այգեստան։

Vinous վայ'նըս, a. գինե(հոտ), գինեհամ, գինեւէտ, գինիի։

Vintage վին'թէճ, s. այգեկութք, գինեկութք, քաղոց։ -er վին'թէյճըր, s. այգեկութ, կթող։ [ճառ։

Vintner վինթ'նըր, s. գինեվա-

Viny վայն'ի, a. որթաւէտ, այ-

գեւէտ, գինեւէտ (դաշտեր) գիներեր

Viol վայ՛ըլ, *s.* մեծ ջութակ։

Violable վայ՛ըլէպըլ, *a.* եղծանելի; 2. դրժելի։ [նիշակագոյն։

Violaceous վայըլէյ՛շըս, *a.* մա-

Violate վայ՛ըլէյթ. *va.* եղծանել, ապականել; 2. բռնաբարել, դրժել, չպահել; 3. լլկել, պղծել (կոյս)։ -tion -լէյ՛շըն, *s.* դրժում, բռնաբարութիւն; 2. կուսապղծութիւն։ -tor վայ՛ըլէյթըր. *s.* դրժիչ, բռնաբարիչ; 2. ուխտազանց; 3. կուսապիղծ։

Violence վայ՛ըլէնս, *s.* ուժգնութիւն, սաստկութիւն, բռնութիւն; 2. բռնաբարութիւն։

*Violent վայ՛ըլէնթ, *a.* բուռն, սաստիկ, ուժգին; 2. բռնաշունչ, խիստ; 3. ցասկոտ; 4. մեծ, ծանր։ -ly, *ad.* բռնի։

Violet վայ՛ըլէթ, *s.* մանիշակ մէ-նէքշէ. =*a.* մանիշակագոյն մոր։

Violin վայըլին՛, *s.* ջութակ քէ-մանի. -ist, Violist, *s.* ջութակահար

Violoncello վիօլօնչէլ՛լօ. -ոէլ՛օ, *s.* ստուարաջութակ; թաւջութակ։ -cellist, *s.* թաւջութակահար։

Violone վիօլօ՛նէ. *s.* բամբջութակ

Viper վայ՛փըր, *s.* իժ էնգէրէք։ -ine, -ous վայ՛փըրին, -րըս. իժային, իժանման; 2. թունաւոր, չարալեզու

Virago վայրէյ՛կօ, *s.* էրիկ մարդու հասակ և կերպ ունեցող կին՝ աղջիկ. առնակին։

Virelay վիր՛ըլէյ, *s.* դարձօն (երգ)

Virgin վըր՛ճին, *s.* կոյս։ =*a.* կուսական, կուսութեան, աղջկնութեան; 2. պարկեշտ։ —'s bower. կուսի որրան է։. -ity վըրճին՛իթի, *s.* աղջիկնութիւն, կուսութ.։ -al -՛ճինըլ, *s.* կուսադաշնակ (գործի) եր.

Virginia վըրճին՛իէ, *s.* —fence, տես Railfence, Worm—. Virginian date plum, տես Pishamin.

Virgo վըր՛կօ, *s.* կոյս համաստ.

Virile վայ՛րիլ, *a.* տղամարդի։

Virility վայրիլ՛իթի, *s.* այրութ., առնութիւն; 2. կորովի, արիութիւն

Virtu վըրթու՛—, *s.* գեղարուեստի ճաշակ, արուեստասիրութիւն։

Virtual վըր՛չուըլ, *a.* զօրութենական; 2. իրական; ոչ-անուանական։ -ly, *ad.* զօրութեամբ; 2. իրականապէս, իրապէս։

Virtue վըր՛չու, *s.* զօրութիւն, ոյժ; 2. առաքինութիւն, լաւութ.; 3. ողջախոհութիւն (կնոջ); 4. հրեշտակաց դաս մը, զօրութիւնք։ In-of, By-of. զօրութեամբ, միջոցաւ; պատճառաւ։

Virtuoso վըրթու՛օսօ, *s.* քաջահմուտ, տաղանդաւոր, արուեստագէտ։ (*pl.* -sos, -tuosi -օ՛սի.)

Virtuous վըր՛չուըս, *a.* առաքինի, պարկեշտ, ազնիւ; 2. առաքինական. -ոէր։ -ly, *ad.* առաքինութեամբ։ -ness, *s.* առաքինութիւն

Virulent վիր՛ուլէնթ, *a.* ժահրային, ժահրաբեր, ժահրաւոր, ժահրալից; 2. ամենաբուռն, ժանտ։ -lence, -cy վիր՛ուլէնս, *s.* -ութ.։ -ly, *ad.* դառնագառն։

Virus վայ՛րըս *s.* թոյն, ժահր ախտ

Vis վիս, *s.* զօրութիւն։

Visa, Visé վի՛զէ, վիզէ՛, *s.* (անցագրի վրայ) վաւերագիր, տեսագիր, տեսաք։ =*va.* (անցագիրը) վաւերագրել։ [կերպարանք։

Visage վիզ՛էճ, *s.* երես, դէմք,

Visaged վիզ՛էճտ, *a.* (գեղա)դէմ։

Vis-a-vis վիզավի՛, *s.* հանդիպակաց, դէմադէմ; 2. հանդիպակառք

Visceral վիս՛ըրէլ, *a.* փորոտեաց

Vis'cerate, *va.* փորոտին հանել։

Viscera վիս՛ըրէ, *pl.* (*sing.* Viscus վիս՛քըս), *s.* փորոտի (ուղեղ, թոք, սիրտ)։

Viscid վիս՛իտ, *a.* մածան; մա-

ծուցիկ, կպչուն։ -ity, Viscosity վիսքա'սիթի, s. -ութ., մածուցիկութ

Viscount վայ'քաունթ, s. դերկոմս։ -ess, s. -ուհի։ -ty վայ'քաունթի, s. դերկոմսութիւն։

Viscous վիս'քըս, a. կպչուն։

Vise վայս, s. մամլակ, ձեռնամամուլ; 2. պտուտակաանդուխ։

Visible վիզ'իպլ, a. տեսանելի, երեւելի; 2. յայտնի, ակներեւ։ -ness, -bility վիզիպիլ'իթի, s. -ութ.։ -ly վիզ'իպլի, ad. յայտնապէս։

Vision վիժ'ըն, s. տեսութիւն, տեսողութիւն; 2. տեսիլ, յայտնութիւն, անուրջք; 3. ցնորք, երազ, բանդագուշանք, ցնորատեսիլ, առաջօք տեսիլ։ *-ary վիժ'ընէրի, a. երազատես, երազայոյզ; 2. ցնորական, բանդագուշող, ցնորամիտ։

Visit վիզ'իթ, va. տես երթալ, այցել, այցելել, երթալ; 2. քննութեան ելլել; 3. քննել, փորձել; 4. դատել, հատուցանել Ս‡. =vn. զիրար այցել։ =s. այցելութիւն, այց, տեսութիւն; 2. քննական պտոյտ, թեմայց էջ; 3. զննութիւն։ To pay a–. փոխադարձ այցել։ -able, a. այցելելի։ -ant վիզ'իթընթ, s. այցելու։ -ation վիզիթէյ'շըն, s. այցելութիւն, այց; 2. քննական՝ թեմական պտոյտ, թեմայց էջ. հմմ. 3. աստուածային շնորհ, այցելութիւն; 4. հատուցում, դատաստան Ս‡.; 3. այցելութիւն Ս. Կուսին առ Եղիսաբեթ, այցելատօն (Յուլիս 2) դդ.

Visitor վիզ'իթըր, s. այցելու, այցուհի; 2 քննիչ, այցարար։ -ial -թօ'րիըլ, a. քննական, այցելուի։

Visne վիյ'նի, s. դրացութիւն։

Visor վայ'զըր, s. (սաղաւարտի) երեսնոց, դիմապանակ; 2. դիմակ; 3. (գլխանոցի) ճակատ, ճակատնոց։ -ed վիզ'ըրդ, a. դիմակաւոր, ծպտեալ։ Masked, disguised.

Vista վիս'թը, s. (ըլլոց՝ ծառոց՝ տանց մէջէն երեւցած) նեղդիրք, նրբատեսարան, խուստեսիլ; 2. ծառուղի; 3. հեռաւոր տեսարան, հեռատեսիլ ն‡.; 4. դիտանկարի մը մէջ ծառերու մէջէն եկած լուսոյ ճառագայթը, ծակուած; 5. հեռապատկեր, հեռանկար։

Visual վիժ'ուըլ, a. տեսութեան, տեսողական (անկիւն, ճառագայթ)

Vital վայ'թըլ, a. կենսական, կենդանական; 2. կարեւոր, էական; 3. կենդանի։ -ity, -ization վայթէլ'իթի, վայթըլիզէյ'շըն, s. -ութիւն, կեանք, կենսունակութիւն։ -ize վայ'թըլայզ, va. կենդանացնել։ -ly, ad. կենսականապէս, էականապէս։

Vitals վայ'թըլզ, pl. կենսական մասունք; 2. սիրտ, հոգիի տուն։

Vitiate վիշ'իէյթ, va. աւրել, եղծել, խանգարել։ -ted -թէդ, a. եղծեալ, խանգարեալ։ -tion -էյ'շըն, s. եղծում, խանգարում, ապականութ

Vitious etc; *See* Vicious.

Vitreous վիթ'րիըս, a. ապակենման, -եփայլ; 2. -կեայ, -կեղէն։ – electricity. դրական ելեկտրականութիւն։

Vitrescent -րէս'ընթ, a. ապակիացող։ -cence, -cy, s. ապակիացում։

Vitrify վիթ'րիֆայ, va. ապակիի փոխարկել, ապակաշրջել։

Vitrifac'tion, -fica'tion, s. ապակեփոխում։ -facture -'չըր, s. ապակեգործութիւն։ -fiable վիթրիֆայ'էպլ, a. ապակեշրջելի։ -form վիթ'րիֆօրմ, s. ապակենման։

Vitriol վիթ'րիըլ, s. ծծմբատ ‡; արջասպ զաճ, զաճ պօյա։ Blue, Roman, Cyprian, Copper–. ժանգառ կէօզ թաշը։ Green–. արջասպ զաճը զըպրըզ։ White–. ճերմակ արջասպ ագ զաճ։ Oil of–. ծծմբա-

թթու, արջասպիւղ զամ եաղը։

Vituperate վայթիու'փըրէյթ, va. պախարակել, պարսաւել։ -tion -րէյ'շըն, s. պարսաւանք, մեղադրանք -tive, a. պարսաւալից, դարովալից

Vivacious վայվէյ'շըս, a. աշխոյժ, առոյգ, եռանդոտ, վառվռուն։ -ly, ad. աշխուժիւ, եռանդով, հոգիով։ -ness, *Vivacity վայվէ'սիթի, s. աշխուժութիւն, եռանդ; 2. կենդանութիւն, հուր, ուժգնութիւն։

Vivary, -rium վայ'վըրի, վայ-վէ'րիըմ, s. ձկնաւաղան, ձկնոց։

Vivat վայ'վէ, s. կեցցէ՛։

Vivid վիվ'իտ, a. կենդանի, աշխոյժ; 2. վառվռուն, զուարթ։ -ly, ad. -ութեամբ։ -ness, s. -ութիւն։

Vivific, -al վայվի'ֆիքըլ, a. կենդանարար, -նացուցիչ։ -ate, Vivify -'ֆիքէյթ, վիվ'իֆայ, va. կենդանացնել, կեանք՝ հոգի տալ։ -ation, s. կենդանագործութիւն։ -ative վիվի'ֆիքէյթիվ, a. կենարար։

Viviparous վայվիփ'էյրըս, a. ձագ բերող, կենդանածին։

Vivisection վիվիսէք'շըն, s. անասնահատութիւն; կենդանահերձութիւն (փորձի համար) բժ.

Vixen վիք'սըն, s. էգ աղուէս; 2. կատաղուհի։ -ly, a. էգ աղուէսի պէս

Vizard վիզ'ըրտ, s. դիմակ։

Vizier վիզ'իըր, s. եպարքոս։

Vocable վօ'քէպլ, s. խօսք, բառ։

Vocabulary վըքէպ'իուլըրի, s. բառատետր; բառգրքոյկ; բառացուցակ։

Vocal վօ'քըլ, a. ձայնական, ձայնային, ձայնի; 2. ձայնաւոր, բանաւոր։ -music. ձայնական երաժշտութիւն։ -training. ձայնի կրթութիւն, ձայնամարզ։ -ly վօ'քըլի, ad. խօսքով, բերանացի։

Vocation վըքէյ'շըն, s. կոչում, յօժարութիւն; 2. տրամադրութ., տաղանդ; 3. պաշտօն, արհեստ, ընտրութիւն; 4. կոչում Աճ. -tive վաք'էթիվ, a. կոչական (հոլով)։

Vociferate վօսիֆ'ըրէյթ, an. պոռչտալ, պոռալ կանչել, կանչուըռտել։ -tion -ֆըրէյ'շըն, s. աղաղակ, կանչուըռտուք։ -ferous -ֆ'ըրըս, a. մեծաձայն, բարձրագոչ։

Vocule վաք'իուլ, s. շշունչ։

Vodka -'քա, s. հաճարօղի (ռուս)

Vogue վօկ, s. անուն, հռչակ, համբաւ; 2. տարազ, ձեւ։ To be in-. անուն հանել։

Voice վօյս, վայս, s. ձայն, բարբառ, հնչիւն, որոտում; 2. բարբառ, խօսք; 3. միտք, կարծիք, քուէ, հրաման։ =va. լարել, յարդարել եւ. Active, Passive-. ներգործական, կրաւորական բայ։ -less, a. անձայն, լռիկ մնջիկ։

Voiced վայստ, a. (մեղմա)ձայն։

Void վօյտ, վայտ, a. պարապ, դատարկ, թափուր; 2. զերծ, անմասն, զուրկ, հեռի; 3. անվաւեր, փուճ։ =s. դատարկութիւն; 2. պակասութիւն։ =va. ձգել, թողուլ; 2. պարպել; 3. եղծել, անվաւերել։ -able, a. դատարկելի; 2. եղծելի։ -ance վայ'տընս, s. պարպելը, պարապութիւն; 2. թափուր (աթոռի) -er վայ'տըր, s. սակառ։

Volant վօլ'ընթ, a. թռչող, օդաըլլաց; 2. արագաշարժ, ճապուկ։

Volatile վալ'էթիլ, a. թռչըտուն, թեթեւ; 2. թռչկան, ցնդական; 3. զուարթ, փոփոխական։ -ness, *-tility, s. -ութիւն։

Volatilize վալ'ըթիլայզ, va. ցնդեցնել, շոգիացնել։ -zation վալըթիլիզէյ'շըն, s. ցնդում։

Volcanic վըլքէն'իք, a. հրաբխային։

Volcanist վալ'քընիստ. հրաբխագէտ

Volcano վըլքէյ'նօ, s. հրաբուխ։

Vole վօլ, s. համաշահութիւն

իւ; 2. մարգամուկ։ Water–.

*Volition վօլի՛շըն, s. կամեցողութիւն, կամք ։ –tive վօ՛լիթիվ, a. կամական; 2. կամեցողական։

Volley վա՛լի, s. հրետաձգութիւն, համահնչիւն բախում եայլըմ աթէշ։

Volt վալթ, s. խուսանք, ճաղպատանք, հարուածախուսութիւն; 2. (ձիու) շրջան։

Voltaic վօլթէյ՛իք a. վոլդաեան։

Voluble վա՛լիուպըլ, a. դիւրասահ, լոյծ; 2. արագախօս, ճոռոմ։ –bility –պի՛լիթի, s. –ութիւն, սահուն լեզու։

Volume վա՛լիում, s. հատոր, գիրք; 2. գալարուած, շրջան; 3. տարածութիւն, (սենեակի) ծաւալ, ընդարձակութ.; 4. ծաւալ (ձայնի) եւ; 5. կոյտ, քանակ, դէզ (ջուրի, կազի), ամպ (մուխի)։ –of a block. անդիկի տարածութիւն։ –tric վալիումէթ՛րիք, a. ծաւալաչափական։

Voluminous վըլիու՛մինըս a. մեծատարած, ստուար, ճոխ, մեծահատոր (գիրք), հատորաւոր; 2. բազմահատոր (հեղինակ)։ –ly, ad. –ness, s. –ութիւն։

Voluntary վա՛լընթըրի, a. կամաւոր, կամայական, ինքնակամ, յօժարակամ, ինքնայօժար, ինքնամատոյց =s. նախերգան (նուագի); 2 պաշտօնի սկիզբը և վերջը նուագեալ կտոր; 3. եկեղեցիին պետութենէն բաժանումը ջատագովող։ –ism վա՛լընթըրիիզմ, s. նոյն բաժանումը ջատագովող սկզբունք ։ –tariness վալընթէր՛ինէս, s. –ութիւն։ –tarily վա՛լընթէրիլի. a. կամաւոր, ինքնին. մտադիւր։

Volunteer վալընթիյր՛, s. կամաւոր զինուոր, կամազինուոր կէօնիւլլիւ։ =va. ինքնամատոյց ըլլալ, ինքնայօժար ընծայել; կամաւոր գրուիլ

Voluptuary, –tuous վօլըփ՛չուըրի, –՛չուըս, a. հեշտասէր, ցանկասէր, վավաշոտ; 2. հեշտալի, հեշտաբոյր։ –ly, ad. հեշտութեամբ; 2. անխորժիւ, հեշտօրէն։ –ness, s. –ութիւն; 2. փափկութիւն։

Volute վօլիուտ՛, s. սեան խոյակի ոլորազարդ, խոյօղ ճ. [յոնիական, կորնթական և խառն (composite) ոճերու]։

Vomica վա՛միքէ, s. ործակոյտ էժ.; 2. ործացուցիչ, փսխեցնող։ Nux–. ործընկոյզ։

Vomit վա՛միթ, an. փսխել, ործալ, դարձնել; 2. դուրս տալ, ժայթքել, արձակել։ =s. փսխած, փսխունք, ործացուցիչ (դեղ)։ Black –. դեղին տենդ nr եւ Vomito վօմի՛թօ

Vomitive վա՛միթիվ, a. փսխեցնող։ –tory վա՛միթըրի, s. փսխադեղ. մաղձադեղ; 2 (թատրոնի) դուռ.

Voracious վըրէյ՛շըս, a. շատակեր, անյագ, լափլփող։ -ly, ad. -ness.

Voracity վօրէս՛իթի, s. –ութիւն

Vortex վար՛թէքս, s. յորձանք, պտոյտ; 2. փոթորիկ։ [պտուտքող։

Vortical –՛թիքըլ, a. յորձանուտ,

Vorticel վար՛թիսէլ, s. ջրալողակ մանր կենդանի, դուրճճի, որձանակ

Votaress վօ՛թըրէս, s. ուխտացեալ կին, ուխտանուէր, մայրապետ։

Votary, Votarist վօ՛թըրի, վօ՛թըրիսթ, s. նուիրեալ, անձնուէր; 2. ուխտացեալ, ուխտանուէր։

Vote վօթ, s. քուէ, վիճակ; 2. քուէտուփ, քուէթուղթ; 3. հաւանութիւն, հաճութիւն, քուէ nr եւ Suffrage; 4. քուէ, մեծամասնութիւն։ =vn. քուէ տալ, քուէարկել։ =va. որոշել, քուէով ընդունիլ, ընտրել։ [քուէատու։

Voter վօ՛թըր, s. քուէարկու,

Votive վօ՛թիվ, a. ուխտի, արգադիր, ուխտանուէր։ –ly, ad. ուխտիւ

Vouch վաուչ(դ), *an.* վկայ կանչել, երդմնցնել; 2. երաշխաւորել, վկայել; 3. հաստատել, ցցնել:

Vouchee վաուչի՛, *s.* երաշխաւորելու կանչուած դատ.

Voucher վաուչ՛ըր, *s.* վկայ; փաստ; 2. մուրհակ, հաստատագիր:

Vouchsafe վաուչսէյֆ՛, *va.* շընորհել, տալ, թողուլ: =*vn.* հաճիլ, հաւանիլ, զիջանիլ:

Voodoo վու՛դու, *s.* մնապաշտ, դիւրապաշտ; դարակութ, մնադիք: -ism վու՛դուիզմ, *s.* -ութիւն, նանրահաւատ խափշիկներու կրօն (յԱ.փրիկէ և յԱմերիկա): [քար:

Voussoir վուսսուար՛, *s.* կամարա-

Vow վաու, *s.* ուխտ, խոստում, որոշում; 2. իղձ, փափաք: =*va.* ուխտել; 2. նուիրել, ընծայել; 3. խոստանալ: =*vn.* ուխտ ընել, երդնուլ

Vowel վաու՛ըլ, *s.* ձայնաւոր (գիր): -point. ձայնանիշ harkfk:

Voyage վօյ՛էճ, վօ՛էճ, *s.* (ծովային) ճամբորդութիւն, ուղեւորութիւն: =*an.* նաւարկել, ճանբորդել:

Voyageur վուաժըր՛, *s.* ուղեւոր, մուշտակի վաճառականաց գործակատար (ի Գանատա):

Vraisemblance վրէսանպլանս՛, *s.* ճշմարտանմանութիւն, հաւանականութիւն:

Vulcan վըլ՛քըն, *s.* հեփեստոս դէօ. -ist վըլ՛քընիստ, *s.* հրաբխագէտ: -ian վըլքէն՛իըն, *a.* հեփեստեան; 2. դարբնութիւն: -ize վըլ՛քընայզ, *va.* (ձգախէժը) ծծմբաւորել: -ization վըլքընիզէյ՛շըն, *s.* ծծմբաւորում (ձգախէժի):

Vulgar վըլ՛կըր, *a.* ռամկական, հասարակ, աշխարհիկ; 2. ստորին, գռեհիկ: =*s.* ռամկութիւն, ռամիկք: -fraction. հասարակ կոտորակ: -ism վըլ՛կըրիզմ, *s.* ռամկական աշխարհիկ ոճ: -ity -կէր՛իթի, *s.* ռամկութիւն; հետեւակութիւն, ստորնութիւն: -ize վըլ՛կըրայզ, *va.* ռամկացնել; 2. ծաւալել, հանրացնել: -ly -լի, *ad.* հասարակօրէն, ռամկօրէն; 2. գռեհիկ կերպով:

Vulgate վըլ՛կէյթ, *s.* լատին Թարգ. Ս. Գրոց, վուլկադա:

Vulnerable վըլ՛նըրէպլ, *a.* խոցելի, վիրաւորելի: -ness, -bility, *s.* -ութիւն:

Vulpine վըլ՛փին, *a.* աղուեսու; աղուէսանման; խորամանկ, խորագէտ:

Vulnerary վըլ՛նըրէրի, *a.* վիրաբուժիչ (դեղ): =*s.* վիրադեղ; 2. վիրաբոյժ, վիրախոտ:

Vulture վըլ՛չըր, *s.* անգղ ագպապայ: -urous, -rine վըլ՛չըրըս, վըլ՛չըրին, *a.* անգղի, անգեղ; 2. գիշակեր որ եւ Rapacious.

Vulva վըլ՛վը. *s.* բունոց:

Vying վայ՛ին, *a.* մրցող ճգնող: =*pp. of* To Vie.



W

Wabble ու–օպըլ(տ), *va.* երերիլ, դողդողջել, շարժտկիլ (անիւը)։

Wacke, Wacky ու–էքքի, *s.* բազալտի նման կաւոտ քար մը, գրաւակ։ Gray–. ճանքար։

Wad ու–օտ, *s.* (հրացանի) խծուծ; 2. (խոտի, յարդի) խուրձ։ =*va.* խծկել, խծուծել (հրացան); 2. բամպակել (վերմակ)։ -ding ու–օտ՛ինկ, *s.* խծուծ, խոշըրտուք; 2. (վերմակի) վատկայ։ [ցանկ։

Wad, Wadd ու–էտ՛, *s.* քարմար-

Waddle ու–օտ՛լ, *vn.* տատանիլ, օրօրուիլ, շարժտկելով քալել։

Wade ու–էյտ, *an.* (գետի) հունէն (կէչիs եkrի) անցնիլ, քալել; 2. դժուարաւ անցնիլ։

Wader ու–էյտ՛ըր, *s.* հունանց; 2. բարձրասրուն (թռչուն)։

Wafer ու–էյ՛ֆըր, *s.* նրբհացեայ, ծաղծաղ; 2. նշխար (պատարագի); 3. կնքոյ նշխար թուղթ։ =*va.* նշխարով կնքել։ [քար։

Waffle ու–օֆ՛լ, *s.* ծակուկ քա-

Waft ու–աֆտ, *an.* (հովը) քշել, (ջուրով) տեղափոխել, տանիլ; 2. (օդին մէջ) տարուբերիլ, (ջուրին վրայ) տատանիլ, ծփծփիլ nr եւ To float, swim, fly. -age ու–էֆտ՛էճ, *s.* տեղափոխութիւն։

Wag ու–էկ, *va.* ցնցել, թօթուել; 2. շարժիլ, երերցնել։ =*vn.* շարժիլ, ցնցուիլ; 2. երթալ, չուել։ =*s.* կատակախօս, խեղկատակ։ -tail. խաղտուտիկ, խաշներեր qujruq sal-layan b—.

Wage ու–էյճ, *s.* թոշակ, վարձ։ =*va.* գրաւ դնել, բաս բռնել spasë կռւէf; 2. վտանգել; 3. ընել, վարել, յառաջ տանիլ։

Wager ու–էյ՛ճըր, *s.* գրաւ բռնուած բան, գրաւական, գրաւ, բաս ըսել։ =*va.* գրաւ դնել, բռնել։ –of battle. մենամարտի գրաւ -er, *s.*

Wages ու–էյ՛ճէզ, *pl.* վարձ, թոշակ (տարեկան, ամսական, շաբաթական), աւուրչէք։ [տակութ․։

Waggery ու–էկ՛ըրի, *s.* խեղկա-

Waggish ու–էկ՛իշ, *a.* կատակախօս, խեղկատակ։ –ly, *ad.* –ness, *s.*

Waggle ու–էկլ, *an.* երերիլ, երերցընել; 2 թեթեւ կերպով շարժել։

Wagon ու–էկ՛ըն, *s.* բեռնաբարձ կառք, բեռան կառք՝ սայլ, սէլ; 2. երկաթուղիի կառք, վակոն։ Among many forms of wagon in common use are: the brewer's *dray*, the *lorry* (in England), the agricultural *wain* (in Europe), the *truck*, the *van*, the *bullock-cart* (in s. Africa) etc. –er ու–էկ՛ընըր, *s.* (ապրանքի) սայլորդ; մեծ-արջա -ette ու–էկ՛ընէտ, *s.* սայլակ։ [տէր ինչք։

Waif ու–էյֆ, *s.* կորսուած՝ ան-

Wail ու–էյլ, *an.* ողբալ, լալ, կոծել

Wain ու–էյն, *s.* կառք, սայլ; 2. մեծ-արջա։ -rope. կառանաչուան, բեռանչուան nr եւ Cart-rope. –scoting, -scot. որմադրուագ, դըրուագանիւթք։

Waist ու–էյստ, *s.* (մարդու) մէջք; 2. նաւածնօտ, միջոց։ -band. մէջքի կողմ, գօտետեղ։ -cloth. խանջան։ -coat ու–էս՛քըթ․ բաճկոն եէլէf –er ու–էյստ՛ըր, *s.* աւելածու ն–.

Wait ու–էյտ, *vn.* [on, upon, for,

at] պետ ընել, սպասել ; 2. կենալ, մնալ, նայիլ ; 3. ծառայել։=s. որոգայթ, դարան։ -ing-maid, -lady, -ing-woman. աղախին, նաժիշտ։ -er ուէյթ՛ըր, s. ծառայ, մանչ (պանդոկի), սպասարկու; 2. ափսէ թէյի-ւի ։ Dumb-. սեղանի անօթներու ստորիճանաւոր դարան, պնակակալ ։ To-on, upon. հրամանի ընպասել, սպասաւորել։ [թողուլ։

Waive ուէյվ, *va.* հրաժարիլ,

Wake ուէյք, *vn.* [woke; waked, waken] արթննալ, արթուն կենալ, զարթնուլ։ =*va.* արթնցնել, շարժել, գրգռել ; 2. հսկել ։ =*s.* հըսկում, նախատօնակ; 2. (մեռելի քով) գիշեր անցնելը; 3. տքնութիւն, արթնութիւն; 4. նաւու հետք, ղեկաջուր։ In the-of. (մէկու մը) ետեւէն, անմիջապէս յետոյ։

Wakeful ուէյք՛ֆուլ, *a.* աչալուրջ, արթուն; 2. հսկող։ -ly, *ad.* -ness, *s.* անքնութիւն; 2. արթնութիւն։

Waken ուէյք՛ն, *an.* արթուն մնալ, արթննալ; յուզել։ *See* Wake

Wale ուէյլ, *s.* (մորթի վրայ խարազանի) հետք, նշան; 2. *pl.* ներսէն հաստ կողնոցք, ներքնազօտի ն-.

Wales ուէյլզ, *s.* Վաղէս, Կալլես, Կալ (նահանգ)։ The Prince of-.

Walhalla ուալ՛հէլլէ, *s.* ըստ ըսկանտինաւեան առասպելաց Օդինի արքային դրախտը, Օդինադրախտ

Walk ուօք(դ), *vn.* քալել, երթալ; 2. ճեմել, շրջիլ, պտտիլ; 3. (ժամնց.) բանիլ։=*va.* քալել, կըտրել, անցնիլ ; 2. պտտցնել, քալեցընել, քալցնել ։ =*s.* քալուածք, ընթացք; 2. ճեմ, շրջագայութ., պտոյտ; 3. պտտելու տեղ, ճեմավայր; 4. արահետ, ուղի; 5. արօտ, ճարակ; 6. պաշտօն, վիճակ, ասպարէզ։ To-about. պտոյտի ելլել, պելլել։ շրջագայիլ։ To-after. ետեւէն երթալ, հետեւիլ ։ To-away. մեկնիլ, երթալ։ To-back. ետ դառնալ ։ To-off. զատուիլ, երթալ, մեկնիլ։ To-on. շարունակ քալել; *(to)* քալել, դիմել ։ To-the plank. (նաւուն տախտակամածին վրայէն քալելով) ծովը նետուիլ, խղդուիլ; պաշտօնը բանի ձգել, հրաժարիլ։

Walker ուօք՛ըր, *s.* քալող։

Walking ուօք՛ինկ, *a.* քալող, գընացող քալուկ ։ -gentleman. երկրորդական՝ անխօս դերասան, -ուհի, երեւակ ն-. -leaf. տերեւանման միջատ։ -staff, -stick. ցուպ, ճիպոտ, ճպկի։

Wall ուօլ, *s.* պատ, որմ; 2. *pl.* պարիսպ, ամրութիւն, (քաղաք) որմն։ =*va.* պատ քաշել, որմել ։ To take the-. վրայ ելլել, առաջին ըլլալ ։ To go to the-. քշուիլ, նեղուիլ։ -creeper. ծաղրիկ ն-. -cress. արաբենի ն-. -eye. սպիտակածիր աչք (ձիու) ։ -flower. մեմիածաղիկ ։ -fruit. որմոյեց ծառոց պտուղ, մահաշիլ։ -plate. պատի ձողակալ հեծան։ -tent. սենեկանման վրան-։ tree որմոյեց ծառ *opp.* Standard. -wort. գետնամոյր, գետնատօսախ եւր մխոցկրի։

Wallet ուալ՛լէդ, *s.* ճամբու պայուսակ; 2. պայուսակ յանիրա։

Wallop ուալ՛լըփ(դ), *vn.* եռալ, պղպջակիլ, գլորտկիլ։ =*va.* ծեծել, թրջել։-ing, *s.* ծեծ, խոշոր, յաղթ.

Wallow ուալ՛օ, *vn.* (տղմին մէջ) տալապրծիլ, թաւալիլ, գլորիլ, թապլտկիլ; 2. թաթխուիլ ; 3. աղտեղիլ, ընկղմիլ։ -er ուալ՛օըր, *s.* տղմաթաւալ, տղմաթաթաւ; 2. անառակ, շուայտ; 3. մեծ անիւը դարձնող փոքր անիւ, ճոռնիկ մէ. ուր եւ Trundle-wheel, Lantern-wheel

Walnut ուօլ՛նըթ, ուա՛լնըթ, *s.* ընկոյզ; 2. ընկուզենի (ծառը, փայտը) նոյն եւ Walnut-tree. Common, European—. բուբուլ ընկոյզ, լաւընկոյզ։ Gray—. կրկիթ ընկոյզ, չիթիլի ճեվիզ։ —shell. փոճոկ, կեղեւ ընկուզի։ [բեռն ն—.

Walt, -ty ուօլթ, *s.* սակաւա-

Walrus ուա՛լրըս, *s.* ծովաձի։

Waltz ուօլց, ուալս, *s.* շրջապար, վալս։ =*vn.* վալսել։ [խառնուիլ։

Wamble ուամ՛պըլ, *vn.* սիրտը

Wampum ուօմ՛փըմ, *s.* (ապակ)-ուլունք, ճճիբին զարդը պօլճուղու

Wan ուան, *a.* տժգոյն, դեղնած։

Wand ուանտ, *s.* գաւազան։

Wander ուան՛տըր, *vn.* թափառիլ, մոլորիլ, վրիպիլ; 2. թափառիլ, շրջիլ; 3. ցնորիլ, բանդագուշել։ -er ուան՛տըրըր, *s.* թափառական, աստանդական; 2. վտարանդի։

Wanderoo ուանտըրու՛—, *s.* պարկապիկ, Սէյլանի կապիկ մը։

Wane ուէյն, *vn.* (լուսինը) նուազիլ, անցնիլ; 2. պակսիլ, խոնարհիլ, իջնալ։ =*s.* նուազում, հատնում (լուսնի); 2. անկում, պակասում։ [նութիւն։

Wanness ուան՛նէս, *s.* տժգու-

Wannish ուան՛իշ, *a.* տժգունած

*__Want__ ուօնթ, *s.* պակասութիւն, պէտք; 2. պիտոյք, կարօտութիւն; աղքատութիւն։ =*va.* [of] կարօտիլ, ուզել; 2. պէտք ունենալ; 3. չունենալ, փափաքիլ, ըղձալ։ =*vn.* պակսիլ, պակաս՝ կարօտ ունենալ; 2. բացակայիլ։ In—. կարօտ։ -ed ուօն՛թէտ, *a.* պիտանացու, պէտքի; 2. պէտք եղած։ -ing ուօն՛թինկ, *a.* պակաս, բացակայ; չունի, թերի։

Wanton ուան՛թըն, *a.* զուարթ, կայտառ; 2. վաւաշոտ, տռփոտ, յոյրատ; 3. անպարկեշտ, լիրբ; 4. անսանձ։ =*s.* բոզ, պոռնիկ; 3. սրիկայ։ =*vn.* խաղալ, խնդալ; 2. զբօսնուլ, ճխալ։ -ly, *ad.* անառակութեամբ; 2. զուարթութեամբ։ -ness, *s.* [հանգ Ա.

Wapentake ուէփ՛ընթէյք, *s.* նա-

Wapiti ուէփ՛իթի, *s.* շեկեղջերու

War ուօըր, ուօր, *s.* կռիւ, մարտ; 2 զինուորութիւն; 3. զինուոր, բանակ։ =*vn.* մարտնչիլ, կռուիլ։ -council. —ական ատեան՝ խորհուրդ. -cry. մարտի աղաղակ։ -dance. վայրենիներու մարտապար։ -department, -office. պատերազմական նախարարութիւն, վարչութ.։ -horse, -steed. մարտաձի նոյն եւ Charger. -whoop ուօրհու՛—փ. Հիւս. Ամ. վայրենիներու պատերազմական աղաղակ, կառանչ։

Warble ուար՛պըլ, *an.* գեղգեղել, թրթռացնել, երգել։ =*pl.* ուարպըլզ, *s.* (կովու) կռնակի որդ խլիճ; 2. թամբի ուռեցք; 3. ճռուողիւն, երգ, գեղգեղ։

Warbler ուար՛պլըր, *s.* երգիչ, գեղգեղող; 2. երգակ, թռչուն։

Ward ուարտ, *va.* պահել, պահպանել; 2. պաշտպանել; 3. [off] (հարուածը) խոտորել, դարձնել; 4. վռնտել, վանել =*s.* պահպանութիւն, պահ; 2. պահակ, պահապան; 3. պաշտպանութիւն; 4. խնամակալութիւն վասիյիի; 5. անձնապահութիւն (հարուածէ); 6. որբ եթիմ; 7. (քաղաքի) թաղ, շրջանակ; 8. (հիւանդանոցի) սրահ գօվուշ։ -robe. հանդերձանոց, հանդերձարան։ -room. (մարտանաւու պաշտօնէից) սրահ գամարա։ -ship, *s.* պահպանութ.; խնամակալութիւն։

Warden ուար՛տն, *s.* պահապան, պահակ։ -ship, -ry, *s.* -ութիւն։

Warder ուօր՛տըր, *s.* պահապան

Ware, Wares ուէէր, ուէէրզ, *s.* ամման, անօթ; 2 վաճառք, ապ-

քանք։ Agate–, Granite–. երփնանօթք (սան, գաւաթ եւն.)։ China–. յախճապակեայ անօթք չինի բադադ։ Silver–. արծաթեղէն անօթք։ Small–. փերեզեղէնք խուրտավար։ Tin–. թանաքեայ՝ թիթեղեայ անօթք։ Table–. սեղանի սպասք։ Wooden–. խոհանոցի փայտեայ անօթք (դգալ, շերեփ եւն.)։

Ware ուէէր, vn. (նաւը՝ ճանբան) փոխել, դառնալ որ եւ Wear, Veer.

Warehouse ուէէր'հաուզ, s. մթերանոց, վաճառատուն, խանութ։ =va. մթերել, համբարել։ –man. մթերանոցի տէր, խանութպան; մեծաքանակ վաճառող։

War'fare, s. պայքար; 2. կռիւ։

Warily ուէյ'րիլի, ad. զգուշութեամբ։ Wariness, s. զգուշութ.

*Warlike ուօր-, a. զինուորական։

Warlock ուօր'լաք, s. կախարդ։

Warm ուարմ, a. տաքուկ, տաք; 2. ջերմ, եռանդուն, աշխոյժ, վառվռուն; 3 բուռն, սաստիկ, կրակոտ; 4. գեղին. կարմիր (գոյն) ՝ւ. =va. տաքցնել, վառ պահել. =vn. տաքնալ, ջեռնուլ։ -blooded, a. տաքարիւն (կենդանի)։ -hearted. բարեսիրտ, սրտագին։ –ing-pan, s. անկողնի ջեռուցիչ։ –ly ուարմ'լի, ad. եռանդեամբ, կաթոգին, ջերմագին։

Warmth ուարմթհ, s. ջերմութ., տաքութիւն; 2. սաստկութ., ուժգնութ., բորբոքում; 3. եռանդ, հուր որ եւ Zeal, Ardor.

Warn ուարն, va. [of] զգուշացնել, խրատել։ –ing ուարն'ին, s. զգուշութիւն, խրատ, ազդարարութիւն; 2. օրինակ։

Warp ուարբ(փ), vn. փոխուիլ, դառնալ; 2. խոտորիլ. շեղիլ; 3. կորանալ չարքըգլաշմագ. եըրվագ։ =va. դարձնել, խոտորցնել. ծռել; 2. պարանով նաւը քաշել; 3. մըշտուտ հեռնալ, հիւսել։ =s. նաւամիջապարան, թոկ; 2. ծռելը; 3. կորք; 4. ռուէջ, մշտուտ աղտ. եռիջ։ –ing, s. հիւսելը, մշտուտելը, հէնք։

Warrant ուար'րէնթ, va. երաշխաւոր ըլլալ, երաշխաւորել; 2. հաստատել, ապահովել; 3. արդարացընել, իրաւ համել։ =s. հրովարտակ, հրամանագիր, վճիռ; 2. երաշխաւորութիւն, ապահովութիւն; 3. բանտարկութեան հրաման; 4. պատուիրագիր ւն. –able, a. արդար, ուղիղ, իրաւացի որ եւ Justifiable, Defensible. –ably, ad. ըստ արդարութեամբ։ –ed –'րէնթէտ, a. երաշխաւորեալ, ապահովեալ։ –ee –րէնթի', a. երաշխաւորեալ։ –er, –or ուար'ընթըր, s. երաշխաւորող։

Warranty –'րընթի, s. երաշխաւորութիւն, երաշխիք; 2. երաշխագիր; 3. ապահովութիւն, հատուցում վնասի, տուգանքի որ եւ Guarantee, Security.

Warren ուար'րէն, s. երէներու փակարան, որսարան, պահեստանոց, ճագարնոց; 2. (գետի մէջ) ձկնանոց։ –er –'րէնըր, s. որսապահ։

Warrior ուար'եըր, s. մարտիկ, պատերազմիկ զինուոր, ախոյեան որ եւ Champion, Soldier.

Wart ուարթ, s. կոշտ նաւր; 2. (երեսի, ձեռքի) ելունդ, կոծիծ; 3. (բուսոց) ծնծոց; 4. (ձիերու ոտքին վրայ) կուռտ ու... [կոծիծոտ։

Warty ուարթ'ի, a. կոշտոյին;

*Wary ուէէ'րի, a. զգուշաւոր, խոհեմ, շրջահայեաց։ *See* Cautious.

Was ուազ, ուըզ, *imp. of* To be. էր; կար։ I was, Thou wast, He was. էի, էիր, էր։ There – a man. հոն մարդ մը կար։

Wash ուաշ(փ), va. լուալ; 2. մաքրել, ջնջել, սրբել. ճերմկցնել;

3. ողողել, ջրել, թրջել; 4. գոյները տարածել, գունաւորել; 5. քովէն հոսիլ, անցնիլ (գետ), (եզերքը) լուալ, ողողել; 6. ծածկել, շպարել գալիլականագ ։ =vn. լուացուիլ, լոգնալ; 2. լաւ լուալ; 3. (ջուրը) մաշել, փոխել ։ =s. լուացում, լուալը; 2. լուացուելիք կտաւներ, լուացք; 3. լճակ, գետեզր, ճահիճ, տղմուտ; 4. լուացուք (ամաններու); 5. լոգաջուր, գեղադեղ, աստամնափոշի, շպար; 6. գունաւոր տիպ ն՟.; 7. շպար (մետաղի), կռած; 8. (թիակի) տափակ կողմ; 9. ցքի հանուած նիւթ ։ To—away, down. քշել, տանիլ; ջրով մաքրել, սրբել ։ -ball. սապոնիկ, հուրիկ ։ -board. կոհակաթումբ ն—; 2. ըստորատախտ սիւրքիւրկէ թախթասը ն. -clothes. ճերմակեղէն ։ -leather. այծենի կիւսկիւի ։ -tub. լուացքի տաշտ, լուացաման ։

Washer ուօ՛շըր, s. լուացարար; 2. (կաշի, մետաղ) ծայրօղակ մէշինի թուլ ։ -woman. լուացարարուհի ։

Washing, s. լուացում, լոգանք, վճարանք; 2. լուալի կտաւ, լուացք

Washy ուա՛շի, a. ջրոտ, ջրի ։

Wasp ուասփ, s. պիծակ, բոռ ։

Waspish ուասփ՛իշ, a. բարկացոտ, անզգամ; 2. խայթող, բռնեհնման ։ -ly, ad. -ness, -ութիւն ։

Wassail ուաս՛սէլ, s. կերուխում; 2. խառնըրմպելի ։ =vn. ուտել, խմել ։

Wast ուասթ, imp. of To be. էիր

Waste ուէյսթ, va. սպառել, խարճել, վատնել, ծախսել, կորսընցընել; 2. ուտել, հատցնել, հինցընել, մաշել; 3. կործանել, աւրել էր =vn. սպառիլ, մաշիլ, հատնիլ ։ =a. քանդեալ, աւերակ, խոպան; 2. անօգուտ, անպիտան ։ *=s. քանդ, աւեր, քարուքանդ; 2. աւերակ, յանապատ; 3. քանդում, կործանում; 4. շռայլութիւն, վատնում; 5. թափթփուք, աւելորդ ։ -book. ձեռատետր ն՟. -pipe. աւելորդը տանող խողովակ ։

Wasteful -՛ֆուլ, a. անառակ, վատնիչ, շռայլ ։ -ly, ad. -ness, s.

Waster ուէյսթ՛ըր, s. վատնիչ ։

Watch ուաչ, ուօչ, s. պահպանութիւն, արթնութիւն, հսկում; 2. դիտելը, պահ, պահակութիւն; 3. պահակ, պահապան, պահակեր պէքճի; 4. դիտանոց; 5. գիշերապահութիւն, պահ՝ գիշերոյ; 6. պահու ժամանակ, պահ, հերթապահութ. (նաւու); 7. (ծոցի) ժամացոյց ։ =vn. [over] 1. հսկել, դիտել; 2. պահակութիւն ընել, պահակերել ։ պահպանել; 3. սպասել, առթի նայիլ; 4. դարանիլ, կենալ; 5. արթուն մնալ, զգուշանալ; 6. (ջուրին վրայ) տատանիլ; 7. (հիւանդին մօտ) գիշերը մնալ ։ =va. աչքէ չհեռացնել, նայիլ; 2. պահել, հոգալ, խնամել ։ —and—. (ամէն չորս ժամին) փոփոխակին գործ ն—. -dog. պահապան շուն ։ -house. պահականոց; պահակարան ։ -light. ցայգականթեղ ։ -night. ամավերջի հսկում (Մորավեանց) ։ -tower. դիտանոց ։ -word. անցախօս, կարգախօս ։ [պահ ։

Watcher ուօչ՛ըր, s. (հիւանդա)-

Watchful ուաչ՛ֆուլ, a. արթուն, անքուն; 2. աչալուրջ, զգոյշ ։ -ly, ad. արթնութեամբ ։ -ness, s. արթնութիւն, անքունութիւն; 2. հսկում ։ [հապան, դէտ ։

Watchman ուաչ՛մէն, s. պա-

Water ուօ՛թըր, s. ջուր; 2. ծով, գետ, լիճ, անձրեւ; 3. մէզ, շեռ; 4. փայլ, ջուր (ակռայի) ։ =va. ողողել, ջրել; 2. թրջել, ջուր խառնել; 3. (պաստառը) վէտվիտել ։ =vn. ողողուիլ, ջուր առնուլ ։ To make—. միզել, ջուր թափել ։ The mouth—s.

բերնին ջուրերը վազել, անձկալ։ -bailiff. նաւերու քննիչ։ -bearer. ջրհոս (կենդանակերպ)։ -carrier. ջրկիր սագա։ -cart. փողոց ջրելու կառք։ -closet. արտաքնոց, ոտա-ճամբայ։ -color. ջրաներկ, խիժա-ներկար։-course. հոսանք, ջուր։-cresses ջրկոտիմ սու թէրէսի։ -cure. ջրա-բուժութիւն։ -dog. անձրեւաբեր ամպ; նաւաստի։-fall. ջրվէժ, ջրցայտ -flea. ջրային լու։ -fowl. ջրահաւ։ -gauge. խորաչափ, ջրաչափ։-gilding ջրադրուագ սու եալտըզը։ -gruel. ոսպի՝ վարսակի ապուր։ -level. ջու-րի մակերես։ -lily. հարսնամատ, կոկոռ։ -line. ծփական գիծ սու թէսվիյէ-. -melon. ձմերուկ -man. նաւավար; ձի ջրող։ -mill. ջրաղաց, ջաղացք։ -ousel. կեռնեխ Բ-։ -power. ջուրի զօրութիւն։-privilege ջուրի իրաւունք։ -proof. անջրան-ցիկ, ջուրի՝ անձրեւի դիմացող; անձրեւանոց յաղմուրլուք։ -ram. ջրա-բաշխական մեքենայ, հյ որ եւ Hydraulic-ram. -rotted. ջրէն փըտ-տած, ջրափուտ։ -shed. աղբերա-կաց անջրպետ։ -spout. (ծովու վրայ) վիշապ թաթառ։ -tank. ջրամբար, ջրշեղջ։ -tight. ջուրը բանուած։ -trefoil. ջրառուոյտ։ -wheel. ջրա-բաշխական անիւ, ջրանիւ տօլապ; (եթէ ջուրը վրայէն հոսի՝ Overshot-wheel, եթէ տակէն հոսի՝ Undershot -wheel, եթէ մէջտեղէն հոսի՝ Breast-wheel, երբ առանցքը ուղ-ղաձիգ է և ջուրը անիւին ամէն կողմը կզարնէ՝ Turbine-wheel կը կոչուի)։ -works. ջրաբաժ անիւք։

Watering ուօ'թըրին։ -place. ջուրեր; հանքային ջուրկր։ -trough. կուռ։ -pot. ջրցան սուլաք, զօվա։

Waterish -'թըրիշ, *a.* ջրային։

Watery ուօ'թըրի, *a.* ջրոտ ջրի, ճիրի, թոյլ; 2. ջրասուն (տունկ); 3. ջրային; 4. լոյծ, հեղուկ; 5. խոնաւ

Wattle ուօթ'լ, *s.* (հաւու) մօ-րուք, մաշկ; 2. ուռիի ոստ, ողորկ; 3. ստահիւս գործ, վանդակ։ =*va.* ողորահիւսել։ [ւել, նուալ։

Waul ուօլ, *vn.* (կատուն) մլա-

Wave ուէյվ, *s.* ալիք, կոհակ։ =*vn.* տատանիլ, երերալ, ծփալ, տարուբերիլ։ =*va.* ալեկոծել, շար-ժել, ճօճել; 2. նշան տալ; 3. թո-ղուլ, զանց ընել։ -offering, երեր-ցընելու ընծայ Սգ. -less, *a.* հան-դարտ, խաղաղ։

Waver ուէյ'վըր, *va.* վարանիլ, երկմտիլ։ -ing, *a.* դանդաղ։

Wavy ուէյ'վի, *a.* ալեկոծ; 2. երերուն, շարժուն։

Wax ուէքս, *s.* մեղրամոմ, մոմ; 2. կնքամոմ; 3. (ականջի) աղտ, ասուկ; 4. դերձանի մոմ։ =*va.* մոմ քսել, մոմել։ =*vn.* մեծնալ, ըլլալ։ -candle. մոմ։ -chandler. մոմագործ։ -end. մոմթել, մոմպատ։ -taper. կե-րոն։ -wing. շառաւփ Բ-. -work. մո-մեղէն (արձան)։

Waxen ուէքսն', *a.* մեղրամոմէ; մոմի պէս; 2. կակուղ, դեղին; 3. մոմազօծ։

Waxy -'ի, *a.* մոմային, կակուղ։

***Way** ուէյ, *s.* ճանբայ, ուղի, պողոտա, անց, արահետ; 2. միջոց, հնարաւորութիւն; 3. հնարք, ճար; 4. ուղղութիւն, ընթացք; 5. եղանակ, կերպ, ձեւ; 6. սովորու-թիւն; 7. ստհնուղի (նաւը ծով իջեցնելու)։ By the-. անցողաբար, մի՛ տքս ինկաւ։ By-of. իբրեւ թէ։ In the family-. յղի, ծոցւոր։ In the-. ճանբուն վրայ; արգելք։ Out of the-. զարտուղի, կողմնակի սա-բա; 2. անսովոր; 3 անցի՛ր, մէկդի՛ վարսա։ To be under-, to have-. ճանբա ելլել, քալել (նաւը)։ To give-. տեղի տալ; 2. կոտրիլ փըր-

թիլ ; 3. սատկութեամբ թի քաշել։ To make—. տեղ բանալ, յառաջանալ։ -bill. ուղեւորաց ցուցակ։ -farer. ճամբորդ, ուղեւոր։ -faring. ուղեւորութիւն։ -lay ուէյ'լէյ, va. սպասել, դարանիլ; կողոպտել։ -mark. հետք ուղեհետ։ -side. ճամբու եզերք։

Wayward ուէյ'ուըրտ, a. խիստ, դեդ; 2. խեռ, յամառ։ -ly, ad. -ness, s. -ութիւն, քմայք։

Waywode ուէյ'վօտ, s. կառավարիչ; 2. զօրապետ (Ռուսաց)։

We ուի, pron. մենք, մեզ։

Weak ուիյք, a. տկար, անզօր; 2. վատառողջ, հիւանդ, հիւանդոտ; 3. աղօտ (լոյս); 4. ջրի, թոյլ, թեթեւ (թէյ); 5. անհաստատ, վարանոտ։ -ling, s. տկարը, կին։ -ly ուիյք'լի, ad. տկարութեամբ, թուլութեամբ։ =a. հիւանդոտ, անզօր։ -ness ուիյք'նէս, s. տկարութիւն, պակասութիւն; 2. թուլութիւն։

Weaken ուիք'ն, va. տկարացնել։

Weal ուիյլ, s. յաջողութիւն։

Wealden ուիյլ'տն, a. վելդեան խաւ (ձուաքարային շրջանի)։

Wealth ուէլթհ, s. հարստութ.; 2. ինչք, ստացուածք։ -ily, ad. ճոխ կերպով, հարստութեամբ։ -iness ուէլթհ'ինէս, s. հարստութ.։

Wealthy ուէլթհ'ի, a. հարուստ։

Wean ուիյն, va. կաթէն կտրել; 2. (հաճոյքէ) զրկել, կտրել։ -ling, s. կաթէն կտրած (տղայ, գառնուկ)

Weapon ուէփ'ըն, s. զէնք։ -less ուէփ'ընլէս, a. անզէն։

Wear ուէէ'ր, va. [wore; worn] հագնիլ, գործածել, կրել; 2. հինցնել, մաշել; 3. ուտել, մաշեցընել; 4. յոգնեցնել։ =vn. նաւը դառնալ; 2. գործածուիլ, մաշիլ, հիննալ, անցնիլ; 3. տոկալ, դիմանալ։ =s. դիմացկունութիւն; 2. մաշում; 3. կերպ, սովորոյթ։ -and tear. (մեքենայի) մաշիլը, մաշուք։ -able -'էպլ, a. գործածելի, կրելի։

Wear ուէյր, s. գետի փակոց։ -iless, a. անխոնջ։ -ily, ad. թուլութեամբ։ -iness ուէյ'րինէս, s. յոգնութիւն, ձանձրոյթ, խոնջէնք։

Wearisome ուէյր'իսըմ, a. յոգնեցուցիչ, ձանձրացուցիչ; 2. ձանձրալի։ -ly, ad. -կերպով։ -ness, s. ձանձրոյթ, տաղտուկ։

Weary ուէյ'րի, a. [of] յոգնած, խոնջեալ; 2. ձանձրացած, ձանձրալի։ =va. յոգնեցնել; 2. նեղել, ձանձրացնել։ To—out. հոգին հանել։

Weasand ուի'զէնտ, s. շնչափող։

Weasel ուիյ'զլ, s. աքիս։

Weather ուէթհ'ըր, s. օդի վիճակ, եղանակ, օդ. հավա։ =va. օդը դնել, հովոտել, չորցնել; 2. (հիւանդանէ մը) անցնիլ; 3. տոկալ, դիմանալ։ Stress of—. սաստիկ հով։ -beaten. հողմակոծ; փոթորիկի հանդիպած ն—.; 2. վատտակարեկ, յոգնած; 3. գոյնը նետած, ճերմկած։ -board. (նաւակի) ջրարգել տախտակ; 2. դռնաքիւ ձաքու սաչաղը; 3. տախտակի եզրները վրայ վրայի դամել։ -bound. (օդին դէշութենէն) արգիլուած։ -cock. հողմացոյց; փոփոխամիտ։ -gage. նպաստաւոր օդ՝ հով։ -glass. ծանրաչափ։ -molding. տանիքի ծնօտ, այորմա։ -proof. օդի դիմացող, անանած; 2. չճերմկող, գոյնը հաստատուն (պաստառ)։ -wise. օդագուշակ։

Weathered ուէթհ'ըրտ, a. շեղ, զառիվար, դարվարճ; 2. մաշած (ժայռ) էրէ.

Weave ուիյվ, va. [Wove; Wove, Woven] հիւսել, գործել։ =vn. (հոր, կտաւ) գործել, ոստայնանկել։

Weaver -'վըր, s. ոստայնանկ, ջուլհակ, ջուղա ջուլֆա; 2. ջուրի

բղեղ ; 3. բունաձիւ (Թռչուն)։

Weazen ուի՛զն, *a.* վտիտ, նիհար; 2. բարակ, սուր որ եւ Thin, Sharp.

Web ուէպ, *s.* հիւսուած, ոստայն; 2. (Թուղթի կտաւի) պատ-բակ, գալար թոք; 3. սարդի ոստայն; 4. աչքի բիծ, լուսն; 5. (սագի ոտ-քի) մաշկ, Թաղանդ է. —footed. Թաղանդոտն, մաշկոտն։ —bed ուէ-պ՛տ, *a.* մաշկոտն (Թռչուն՝ սագ, բադ)։ —bing, *s.* Թանգ, քաշիկ, փոկակապ, Թապտուր, լայներիզ։

Webster ուէպ՛ստըր, *s.* ոստայ-նանկ։ —ite, *s.* ուէպստրաքար։

Wed ուէտ, *vn.* կարգուիլ, ա-մուսնանալ։ =*va.* կարգել, փեսա-յացնել, հարսնացնել; 2. երիկ եր-Թալ, պսակուիլ, կին առնուլ; 3. միացնել, զօդել։ —ded ուէտ՛էտ, *a.* կարգուած (արամբ, կանամբ)։

Wedding, —lock ուէտ՛ինկ ուէտ՛լաք, *s.* հարսնիք, պսակ, ամուս-նութիւն. Diamond, Golden, Silver, China, Crystal, Tin, Wooden, Paper—. 60, 50, 25, 20, 15, 10, 5 և միամեակ՝ տարեդարձ՝ յոբելեան ամուսնութեան։

Wedge ուէճ, *s.* սեպ, երիԹ չի-վի։ =*va.* ճեղքել; 2. սեպը զարնել, ցցել, մխել; 3. հաստատել։ —wood-ware. Անգլ. ճենապակի խեցի, որ-ծաւ որ եւ Jasper ware.

Wednesday ուէնզ՛տէյ, —՛տի, *s.* չորեքշաբԹի։

Weed ուիյտ, *s.* անպիտան խոտ, չալլա, սեղ; 2. (վրայի) հագուստ; 3. սուգի լաԹ։ A widow's weeds; 4. նեղիչ՝ անպիտան բան; 5. *pl.* սան հագուստ։ =*va.* անպիտան խոտերը մաքրել, քաղհանել, առնել, խլել; 2. բնաջինջ ընել, վերցնել, անհե-տել։ The weed. ծծախոտ։ —hook. քաղահան, քաղհոց։ —wort. մատի-մանակ է..

Weedy ուիյտ՛ի, *a.* անպիտան խոտով լի, խոտը խղդած; 2. ան-պիտան։

Week ուիյք, *s.* շաբաԹ, եօԹ-նեակ։ -day. գործի օր, լուր օր։ —ly, *a.* շաբաԹական։ =*s.* շաբաԹա-Թերթ։ =*ad.* շաբաԹը մէկ անգամ, շաբԹէ շաբաԹ։ [ւակայել։

Ween ուիյն, *va.* կարծել, երե-

Weep ուիյփ, *an.* [Wept; Wept] [at, for] լալ, արտասուել, արցունք Թափել; հեծել, ողբալ; կաԹկԹել, վազել, հոսիլ; Թրջիլ։ —ing ուիյփ՛ին, *a.* լալկան, լալու, ճղուկ; 2. լա-լոնք, լալուանք։ -willow. վարսաւոր ուռենի սաղզըմ ukojիւs։ —er —՛ըր, *s.* լացող, ողացող։

Weet ուիյտ, *va.* [of] գիտնալ։

Weever ուիյ՛վըր, *s.* փշոտ ձուկ մը, անԹր։ [տիճ, երեւիլ։

Weevil ուի՛վլ, *s.* (ցորենի) ու-

Weft ուէֆտ, *s.* Թեղան առ-ը; 2. հիւսկէն, ոստայն։

Weigh ուէյ(տ), *va.* կշռել; 2. կշռադատել, քննել; 3. հաշուել։ =*vn.* կշռել, ծանրակշռել; 2. ծանր կոխել; 3. ճնշել, ծանրանալ։ =*s.* անգլիական կշիռ մը (90 հոխանոց) կշռոց։ —able ուէյ՛էպլ, *a.* կշռելի։ —er ուէյ՛ըր, *s.* կշռող զանբարան։ How much do you—? քանի՞ օխայ կուգաս։

Weight ուէյտ, *s.* ծանրուԹ.; 2. կշիռ (դրամի); 3. կարեւորուԹ., ոյժ; 4. կշիռ տիրաներ; 5. նեղուԹ., յոգնուԹիւն։ —ily ուէյ՛տիլի, *a.* ծանր կերպով, ծանրաբար։ —iness, *s.* ծանրուԹիւն, կարեւորուԹիւն։ —less, *a.* ԹեԹեւ։

Weighty ուէյտ՛ի, *a.* ծանր, ծանրակշիռ; 2. մեծ, կարեւոր։

Weir ուիյր, *s.* գետի փակոց; 2. ջրարգել, ձկնարգել որ եւ Wear.

Weird ուիյըրտ, *a.* կախարդ; մո-

գական։ -sisters. պարկայք (մահու և կենաց դիցուհիներն եղող երեք քոյրեր, որ մարդուն կեանքը կհիւսեն) որ եւ The Fates.

Welcome ուէլ՛գըմ, *a.* բարեբաստիկ, երջանիկ (գալուստ), հաճելի ։ =*s.* բարի գալուստ; 2. լաւ ընդունելութիւն ։ =*va.* բարի գալուստ մաղթել, ողջունել։ You are—, բարի՛ եկաք, հրամեցէ՛ք։ You are—to it. հրամեցէք առէք, ձերն է։ And—. եւ շնորհակալ պիտի լինիմ։ To bid one—. բարի գալուստ մաղթել։ Welcome! բարի՛ առաքեցար, գալուստդ բարի ։

Weld ուէլտ, *s.* ալաժահրի բոյ; որ եւ Dyer's weed, Wildweed; 2. կցուած տեղ, մոծուածք։ =*va.* երկաթը ծեծելով յօդել, գամբնել; 3. հրաշէկել փայլաց վէրմէ։

Welfare ուէլ՛ֆէէր, *s.* երջանկութիւն, յաջողութիւն, բարօրութիւն։ Prosperity, happiness.

Welkin ուէլ՛քին, *s.* կամար երկնից, երկինք. երկնակամար։

Well ուէլ, *s.* հոր, ջրհոր; 2. աղբիւր, ակ; 3. ծակ, հոր, գուբ, ջրամբար, ջրամպոլ։ =*va.* բխել, ելլել, յորդել, հոսիլ (գետնէն)։ =*ad.* աղէկ կերպով, լաւ.քաջ, բարւոք; 2. բարով, շէնք շնորհք, շնորհքով; 3. կարի, յոյժ, շատ։—off, —to do. յաջողակ; 2. բարեկեցիկ, ունեւոր։ As—as. —չափ լաւ։ As—... as...;··· չափ, պէս, նաեւ։ —done! կեցցե՛ս, ապրի՛ս աֆէրին։ —enough. բաւական։—met. բարո՛վ տեսանք։—nigh. գրեթէ ։

Well ուէլ, *a.* լաւ, աղէկ, բարիոք։ -being. բարեկեցութիւն, հանգիստ։ -borer, -sinker. հոր բացող գույուճու։ -born. քաջատոհմիկ, ազնուական։ -bred. բարեկիրթ, քաղաքավար։ -doing. պարտուց կատարում; բարեգործութիւն ։ -favored. գեղատեսիլ, վայելուչ։ -head, -spring (ջուրի) ակ աղբերակն ։ -hole. սանդղի գրաւած միջոց, սանդղատան էջ։ -known. բարեհամբաւ, համբաւաւոր։ -mannered. բարեկիրթ ։ -meaning. բարի նպատակաւ։ -nigh. գրեթէ։-spoken. քաղցրութեամբ խօսուած; (որոշ, բացորոշ, տեղնիտեղը) ըսուած։ -sweep. ջրհորի թեւ, կռնակ։ -wisher. բարեացակամ։ [ւաղ։

Welladay ուէլ՛էտէյ, *int.* ա-

Welsh ուէլշ, *s.* Կալլեցի, կալլցի; 2. կալի լեզուն, կալլերէն ։

Welt ուէլթ, *s.* մուճակի միջակաշի։-er ուէլ՛թըր, *vn.* թառամիլ, շաղախիլ։

Wen ուէն, *s.* ուռ., ուռոյց, խոյլ։ -nish, -ny ուէն՛ի, *a.* ուռուցաւոր։

Wench, *s.* աղջիկ; 2. բոզ։ [րել։

Wend ուէնտ, *vn.* երթալ, կըր-

Went, *pret. of* Go. գնաց։

Wept, *imp. of* Weep. լացաւ։

Were ուըր, ուէըր, *pret. of* To Be. էինք, էիք, էին; (ստորադաս.) եթէ ըլլայի, ըլլար, -յինք, -յիք, -յին։

Wert ուըրթ. անկատար էիր; 2. ստորադասական եթէ ըլլայիր։

West ուէսթ, *s.* արեւմուտք։=*a.* արեւմտեան, արեւմտից։ =*ad.* յարեւմուտս, դէպ արեւմուտք ։ -ly, *a.* արեւմուտքի հակող ։ -ing ուէսթ՛ին, *s.* (յարեւմուտս) առնուած, դարձած ։ -ward ուէսթ՛ուըրտ, *ad.* դէպ ի արեւմուտք։

Westerly ուէս՛թըրլի-*aa.* արեւմտեան; 2. դէպ արեւմուտք (դիմող, գացող)։

Western -՛թըրն, *a.* արեւմտեան

Wet ուէթ, *a.* թաց, խոնաւ; 2. անձրեւոտ =*s.* անձրեւ, ջուր։=*an.* թրջել, թրջուիլ։ -nurse. դայեակ։ -shod. կօշիկը՛ ոտքը թրջած ։—ness,

s. տամկութիւն, թացութիւն ։

Wether ուէթհ'ըր, s. կրտած՝ կուրտ խոյ, ոչխ, մալ, շիշակ։

Wetting ուէթ'ին, s. թրջելը, ոռոգում, ջրում; (տպագրելի թուղթը) թրջում, թրմում -board. բարակ տախտակ, խարտախտ։ -room. թրջմնոց, թրմոց (տպարանի)։

Whack հուէք, s. գաւազանի հարուած քարքիւր

Whale հուէյլ, s. կէտ ւսա պալըղը. -bone. կիտոսկր, կիտամանի։ -man. կիտորս [(նաւ, մարդ)։

Whaler հուէյ'լըր, s. կիտորս

Whap հուափ, an. լաւ ծեծ մը տալ։ -per -փ'փըր, s. խոշորկեկ սուտ

Wharf հուարֆ, հուօրֆ, s. [*pl.* Wharves հուարվզ, Wharfs.] նաւամատոյց, քարափ իսքէլէ։ -age -ֆ'էճ, s. քարափչէք (վարձ)։ -inger հուօրֆ'ինճըր, s. քարափատէր։

What հուատ, *pron.* ինչ, որ (անշուշտ լրայց համար) ։ -'s o'clock. ժամը քանի՞ն է։ -'s the matter. ի՞նչ եղաւ, ի՞նչ ունիս ։ -of that? ինչո՞ւ պէտք, քեզի ի՞նչ ։ -day. ո՞ր օր։ -ho! ինծի՛ նայէ, է՛յ, ծօ՛։ -ever, -soever հուատէվ'ըր, հուատսօէվ'ըր, *pron.* ինչ որ, ինչ որ ալ։ -not. յարկադարան, դարակ (գրքի); 2. ուրիշ ի՛նչ, ալ ի՛նչ, ի՛նչեր ։

Wheal հուէյլ. s. ծեծի նշան, ապի

Wheat հուէյթ, s. ցորեն ։ -ear. ցորենի հասկ; 2. ջրակտցար թռ. -en հուէյթ'ն, a. ցորենի (հաց)։

Wheedle հուի'տլ, va. ողոքել, համոզել, փաղաքշել; 2. շահիլ։

Wheel հուիյլ, s. անիւ թէքէր-լէք. չարխ; 2. ջրանիւ տօլապ; 3. ճախարակ չըգրըգ; 4. դուրգ (բըրուտի); 5. տանջանիւ; 6. ղեկանիւ, քեղիատուն տիւմէկլի տօլապըն. 7. հեծելանիւ, հեծանիւ որ եւ Bicycle; 8. պտոյտ, շրջան, դարձուածք։ =*va.* պտուտքել, դարձնել, գալարել; 2. կառքով տանիլ, պտտցնել։ =*vn.* թաւալիլ, գլորիլ; 2. շրջիլ, դառնալ, կործուիլ։ Catharine-, Marigold-window. վարդաձեւ պատուհան ։ -animalcule. թաւալուկ ։. -barrow. ձեռնասայլ ։ -carriage. կառք։ -house. քեղիատուն։ -man. հեծելանուորդ, հեծանուորդ որ եւ Bicyclist. -shaped. անուաձեւ։ -work մեքենայի անիւք։ -wright. անուագործ, սայլագործ ։ -ing հուիլ'ին, s. սայլարարձութիւն։

Wheeze հուիզ, vn. հեւալ։

Whelk, s. փողարդ (խեցի մը)։

Whelm հուէլմ, va. կոխել, խըղդել. ընկղմել; 2. ծածկել։

Whelp հուէլփ, s. շունի ձագ (քոթոթ, քուռիկ, քուչիկ, կուտիկ, շնիկ, լակոտ); 2. շունշանորդի։ = vn. ձկնիլ, ձագ բերել։

When հուէն, ad. երբ, երբոր; 2. մինչդեռ։ -ever, -soever. երբ եւ իցէ, ե՛րբ որ ալ ըլլայ, երբ։

Whence հուէնս, ad. ուսկից, ուրկէ; 2. յորմէ, հետեւաբար, ուստի։ -soever. ուրկէ ալ ըլլայ։

Where հուէ'ր, ad. ուր, ուր տեղ։ -about, -abouts. ո՞ւր տեղերը, ուր; 2. տեղ, բնակութիւն, արուարձան, կողմ։ -as, որովհետեւ, սակայն; մինչդեռ ։ -at. ինչո՞ւ որո՞ւ համար, առ ինչ; 2. վասն որոյ, առ որ ։ -by. որով, ընդ որ, ինչով։ -ever. ուր որ ալ, ուր և իցէ։ -fore. ուստի, ասոր համար; 2. ինչո՞ւ, առ ինչ։ -in. յորում, ուր, ուրանօր։ -into. դէպ ի ուր, ուր։ -of. որմէ, յորմէ; 2. ինչէ՞, ինչ բանէ։ -on. որոյ վրայ։ -soever. ո՛ւր որ ալ, ո՛ւր ալ։ -upon. որոյ վրայ, յորոյ սակս, առ որ։ -with, -withal. որով, ի ձեռն որոյ։

Wherry հուէր'րի, *s.* կուր, նաւակ; 2. գետանաւակ; 3. ձկնորսանաւ։ *See* Ferry.

Whet հուէթ, *va.* սրել, յեսանել; 2. գրգռել, բանալ (ախորժակ) =*s.* սրելը; 2. ախորժաբեր (խոտ)։ -stone. յեսանաքար սրիչեյի։ -ter հուէթ'ըր, *s.* յեսանող, սրող։

Whether հուէթհ'ըր, *con.* թէ ոչ, թէ' եօգեա։ Whether or not. ի՛նչ որ ալ ըլլայ։ -he writes to me or not, I will not write to him. ինծի նամակ գրէ կամ չգրէ։ [հայտ։

Whew հուու, *int.* օ՜ն, հու

Whey հուէյ, *s.* կաթի շիճուկ։

Which հուիչ, *pron.* (կենդանեաց եւ իրաց համար) որ, զոր, ի՞նչ, որոնք; 2. ո՞րը, ինչը՞, ո՞վ։ -ever, -soever. ինչ որ։

Whiff հուիֆ, *s.* յորձանք, ամպ, շունչ (մուխի)։ =*vn.* ծխել, դուրս տալ։ A -from a sewage farm. ականի դարշահոտութիւն։

Whiffle, *vn.* տատանիլ, շարժիլ։-tree. փոկակալ (կառքի) սպարխա

Whig հուիկ, *s.* ազատական։-gery, -gism -'կիզմ, *s.* ազատականութիւն

*__While__ հուայլ, *ad.* մինչդեռ, երբ։ =*s.* ժամանակ, միջոց, պահ։ =*vn.* ժամանակ անցնել, ժամավաճառ ըլլալ, քաքսուիլ։ To be worth-. արժել, հատուցանել։ -at the same time. մինչ այս մինչ այն։

Whilom հուայ'լըմ, *ad.* առենօք։

Whilst հուայլսթ, *ad.* մինչդեռ։

*__Whim__ հուիմ, *s.* այլանդակ ճաշակ, քմահաճոյք։ -wham. խենդութիւն։ -per հուիմ փըր *an.* մեղմով լալ, հեծել. ճղալ (տղան)։ -sey -'զի, *s.* այլանդակութիւն, փուճումուճ բան ուր եւ. Whim, freak, a capricious notion. [ևն.

Whimbrel, *s.* ծովակտցար, արօր

*__Whimsical__ հուիմ'զիքըլ, *a.* այլանդակ, անհեթեթ, խենթ։-ness, -ity, *s.* -ութ.։-ly, *ad.* -կերպով։

Whin հուին, *s.* փշեղէն որոճ, խոպնուկ գաքըր քըրնաղը։ -chat. թխալանջ, խաղտանիկ ևն. -stone. կանաչաքար, տրապ։ -yard. թուր։

Whine հուայն, *vn.* կաղկանձել, ճչել։ =*s.* կաղկանձ, ճչիւն, հեծ։

Whinny հուին'ի, *vn.* վրնջել։

Whip հուիփ(թ), *va.* խարազանել, մտրակել, ծեծել, զարնել, ձաղկել; 2. երգիծանել, հեգնել, քաշկըռտել; 3. (ցորեն) ծեծել, կասել; 4. վեր ի վերոյ կարել, քութել, կցանել; 5. վերցնել, խլել, շորթել; 6. չուանով փաթթել, (մալուխին ծայրը) փաթութել։ =*vn.* (շուտ մը) խլել, կորզել։ =*s.* խարազան, մտրակ; 2. կառապան; 3. բեռնամբարձ պարան բաչանգա; 4. հողմաղացի թեւ։ To-in. որսի շուները չցրուել, ժողվտել; 2. քուէատուները ժողվել, ներս մղել։ -cord. մտրակի չուան, մտրակաթել։-graft. մերձապատրուսել։ -lash. (խարազանի) չուաննեայ ծայր։ -poorwill. խոլոմուկ, այծադի իւագ գուշու ևն. -saw. խիզար։-staff. ղեկի լծակ։ -stock. մտրակի կոթ, մտրակ։

Whipper հուիփ'ըր, *s.* խարազանիչ, խարազանահար; 2. ածխահան (նաւու)։ -in. շնավար (որսորդ)։ -snapper. որիկայ, անպիտան։

Whipping հուիփ'ինկ, *s.* մտրակահարութիւն, ձաղկանք, ծեծ։ -post. ձաղկանքի ցից (ուրռւնկկայեն)

Whipple-tree հուիփ'լթրի, *s.* կառքի փոխակալ սպարխա։

Whir հուըր, *s.* բզզիւն։

Whirl հուըրլ, *va.* արագօրէն դարձնել, շրջշրջել, պտուտքել։ =*vn.* պտուտքիլ, դառնալ։ =*s.* պտոյտ, դարձուածք, շրջան; 2. տերեւավարդ ևն. -bat. ձեռապանակ (ըմբի-

շի)։-bone. ծնկոսկր։-igig հուըըլ'է-կէկ, s. շանչան փրրչցող; 2. ջրային լու է. -pool. ջուրերու պտոյտ, յորձանք։ -wind. պտուտքող հով, մրրիկ։ [շինու

Whirr հուըր, s. խշրտուք, շըր-

Whisk հուիսք, s. (հաւկիթի) ծփող, քշտող; 2. խողանակ։ =va. խողանակել, մաքրել; 2. հաւկիթը ծփել; 3. արագութեամբ շարժել, գործել, նետել, արձակել։ =vn. նետուիլ փըրչանմալ։ -er հուիս'քըր, s. կիսամօրուս; 2. (կատուի) պեխ։ -ered հուիս'քըրտ, a. կիսամօրուսաւոր; 2. պեխաւոր (կենդանի)։

Whiskey հուիս'քի, s. ըմպօղի (ցորենօղի, վարսակօղի, լազուտօղի)

Whisper հուիս'փըր, an. փսփսալ, շշնջել։ =s. շշուկ, փսփսուք։ -er հուիս'փըրըր, s. քսու։

Whist հուիսթ, s. լռախաղ։

Whistle հուիս'լ, vn. սուլել։ =va. սուլելով կանչել, սուլել։ =s. սուլելը, սուլ, սուլում; 2. սուլիչք (սարեկի), սուլմունք (հովի); 3. սուլելու գործի, սուլիչ; 4. բերան։

Whit հուիթ, s. պուտ մը, փշուր մը

White հուայթ, a. ճերմակ, սպիտակ; 2. գեղնած գունատ(դէմք); 3. մաքուր, անբիծ, անարատ։ =s. ճերմակ գոյն, ճերմակը; 2. սպիտակուց(աչքի), ճերմկուց(հաւկիթի); 3. սպիտակամորթ (մարդ); 4. pl. ճերմակ դաշտան էգ. =va. ճերմկցընել։ bait. սպիտակաձուկ։ -friars. օգոստինեան կրօնաւոր։ -heat. բոսպիտակ արտաշէկութիւն։ -lead. սպիտականեդ խարխափան։-livered երկչոտ, վախկոտ koeuhq։ -meat. կաթէ կերակուր, շաշ։ -smith. թիթեղնագործ; դարբին։ -squall. զամաքահով — -swelling. յօդուածի ուռեցք, խաղուռեցք։-wash. բաւածեփ, բուռ, կրպատ պատաճա; 2. (դէմքի) շպար։ =va. կրպատել (պատը), բռել; 2. անմեղ՝ մաքուր հանել (մէկը)։ -weed. ճիմի, ոսկիծաղիկ։

Whiten հուայթն, an. ճերմկցընել; 2. ճերմկնալ, ճերմկիլ։

Whiteness, s. ճերմկութիւն; 2. տժգունութիւն; 3. մաքրութիւն

Whither հուիթ'ըր, ad. ո՞ւր, ո՞ւր տեղ, ո՞ւր տեղերը։-soever. ո՛ւր որ։

Whiting հուայթ'ին, s. (գրելու) կաւիճ; 2. կիպրինոս սրատրիս ձկ.

Whitish հուայթ'իշ, a. ճերմկորիկ, ճերմկեկ, ըմպագոյն։

Whitleather հուիթլեթ'ըր, s. սպիտակաեկ, ճերմակ սեկ; 2. ճեղ (անասնոց)։

Whitsun հուիթ'սըն, a. Հոգեգալստեան։ -day, -tide հուիթ'սընթայթ, s. Հոգեգալուստ։

Whittle հուիթ'լ, s. դանակ, կտրող, չախու; 2. բրդէ թիկնոց։ =va. դանակով կտրել; 2. տաշել, կոփել։

Whiz հուիզ, vn. բզզալ; 2. ճռնչել (անիւը), գլել։ -of ears.

Who հու, pron. [whose; whom] ո՞վ, որոնք; որ, ով, ք։ -ever. ով որ։

*Whole հօլ, a. բոլոր, ամբողջ; 2. բովանդակ, ողջոյն, համօրէն; 3. կատարեալ, անթերի; 4. անվթար, անվնաս; 5. առողջ։ =s. բովանդակութիւն, ամենը, բոլորը, ամենքը։ Upon the-. ի վերայ այսր ամենայնի, եւ սակայն։ -hoofed -'հուֆտ, a. միասմբակ։ -ness, s. ամբողջութիւն; 2. առողջութիւն։

Wholesale հօլ'սեյլ, a. մեծաքանակ, ամբողջական(վաճառում)

Wholesome հօլ'սըմ, a. առողջարար, առողջ; 2. օգտակար, պիտանի, հոգեշահ։-ly, ad.-ness, s.

Wholly հօլ'լի, ad. բոլորովին, լիովին որ եւ Totally, Perfectly.

Whom հուում, *pron.* զով, զոր։ Of—. որմէ։ To—. որուն։ [զով որ։

Whomsoever -ուսօէվըր, *pron.*

Whoop հո՛ւփ, *s.* գոչիւն, հայհուչ, աղաղակ; 2. կաթնչ (բուի)։ =*vn.* հայհուչել, պոռչտալ; 2. կանչել։ -ing-crane. երկայնակտուց կռունկ։ -ing-cough. կապուտ հազ։

Whop հուուփ, *See* Whap.

Whore հօր, *s.* բոզ, պոռնիկ։ —master, —monger. բոզաւագ։-dom -՛ըըմ, *s.* -ութիւն; կուապաշտութ.։

Whorl հուըրլ, հուուըրլ, *s.* տերեւավարդ ք»; 2. (խեցիի) բոլորք, ծաղկախաւ, օձաձեւ պտոյտ։

Whort; **Whortle**, **-berry** հուըրթ, հուըր՛թըլպէրրի, *s.* հապալասի, մերխաղող. kaaarakorki Huckleberry.

Whose հո՛ւզ, *pron.* որուն, որու; որոց, որոնց։ -soever, **Whosoever** հուզօէվըր, հուուսօէվըր. ով որ

Whur հուըր, *vn.* թանձրաբառնել, ղայլաբանել։ [R ը Ղ ի պէս]։

Why հուայ, *ad.* ինչո՞ւ, ինչու համար, է՞ր, ի՞նչ կայ։-not. ինչո՞ւ չէ

Wick ուիք, *s.* պատրույգ փիթիլ։ —holder. (կանթեղի մէջ) պատրուգակալ, բքրնտիր։

***Wicked** ուիք՛էտ, *a.* չար, ապիրատ, անզգամ։ —ness, *s.* -ութիւն, մեղք։ —ly, *ad.* չարութեամբ։

Wicker ուիք՛ըր, *s.* ոզորկի ոստ, ողոր, ուռի ճիւղ։ =*a.* ոզորահիւս։

Wicket ուիք՛էթ, *s.* դռնակ (նամակատան մէջ՝ նամակ քաշխելու); 2. դուռ (մեծ դրան մէջ); 3. ձողատուփ (քրիքէթի); 4. հիւղակ։

Wide ուայտ, *a.* լայն, -տարած -ածաւալ, -անխտ, ընդարձակ, բաց; 2. աչագին, մեծ; 3. հեռու, հեռաւոր։ =*ad.* խիստ, մեծապէս, հեռի։ Far and—. երկար բարակ։ -awake. պատրաստ, արթուն։ —brimmed. լայնեզր գլխարկ։ -eyed. աչքերը լարած։ —ly, *ad.* ընդարձակօրէն, լայնաբար; մեծապէս։ —ness, *s.* լայնութիւն եւ այլն։

Widen ուայտ՛ն, *vn.* ընդարձակել, լայնել; ընդարձակիլ, լայննալ։

Widgeon ուիճ՛ըն *s.* մրտիմ (բադ)

Widow ուի՛տօ, *s.* որբեւարի կին, այրի տուր։ =*va.* այրիացնել, մենացնել; կողոպտել։ —er ուի՛տօըր, *s.* կնիկը մեռած, այրի։ —hood, *s.* այրիութիւն։ [բացութիւն։

Width ուիտթհ, *s.* լայնութիւն,

Wield ուիյլտ, *va.* վարել, շարժել, ճօճել; վերցնել։ —er, *s.* վարիչ։

Wife ուայֆ, *s.* [*pl.* Wives ուայվզ] կին, ամուսին։ —hood, *s.* կնութիւն

Wig ուիկ, *s.* սուտ մազ, կեղծամ pkrnifu։ —ged ուիկտ, *a.* կեղծամաւոր։ [մանութիւն։

Wigging ուիկ՛ին, *s.* յանդիմանութիւն։

Wight ուայթ, *s.* մարդ, մեկը, խղճուկ, ըռզակեցին տղան, մարդը։

Wigwam -ուամ, *s.* (Ամ. Հնդ.)

***Wild** ուայլտ, *a.* վայրենի, վայրի; 2. կատաղի, անսանձ, բիրտ; 3. ամայի, անշէն, անբնակ; 4. անպատսպար, վայրի, աղատ (բոյս, ծառ, կենդանի) hoyla։ =*s.* անապատ չkoy։ To sow one's—oats. խելքը գլուխը գալ, խելքնալ։-boar. կինճ, վարազ։ -beast. գազան։-cat. վայրի կատու, ճեռինձ։ -trefoil. հանդ.աղուէ։ -grave. անտառապահ։ -goose-chase. զուր ջան։-marjoram. զուբրակ կիւկնի օրու։

Wilder ուիլ՛տըր, *va.* մոլորցնել։ -ness ուիլ՛տըրնէս, *s.* անապատ։

Wilding ուայլ՛տին, *s.* վայրի խնձոր, տճուկ; 2. ինքնաբոյս վայրի ծառ։ **Wildly**, *ad.*

Wile, *s.* հնարք, վարպետութ.,

Wilful etc; *See* Willful.

Wilily ուայ՛լիլի, *ad.* վարպե-

տուլթեամբ։ [մանկութիւն։

Wiliness ուայ'լինէս, *s.* խորամանկութիւն։

Wilk ուիլք, *s.* փողարդ (խեցի)։

Will ուիլ, *s.* կամք; 2. հրաման; 3. նպատակ, իղձ, փափաք; 4. կտակ։ =*va.* կամենալ, որոշել, ուզել, հրամայել; 2. կտակ ընել, կտակաւ տալ։ —o'-the-wisp. շրջմոլիկ հուր։

Will ուիլ, [*imp.* Would] պակասաւոր օժանդակ բայ. կգործածուի ապառնիին հետ, նշանակելու, 1. Ա. դէմքին հետ՝ կամք, դիտաւորութիւն, խոստումունք։ I will go. պիտի երթամ (ինչ որ ալ ըլլայ)։ I—do it for you. քեզի՝ համար կընեմ (կխոստանամ); 2. Բ. Գ. դէմքերու հետ անորոշութիւն և հաւանականութիւն, պարզ ըսել մը։ You—soon be there. քիչ ատենէն հոն կըլլաս (հաւանականաբար։ They—see to-morrow. 3. Հարցականին մէջ երեք դէմքով ալ կամք, դիտաւորութիւն հասկնալու կծառայէ։ Will you go? կուզե՞ս երթալ, կերթա՞ս։ Will the boat leave to day? նաւը այսօր կելլէ՞։ Will he go? կուզէ՞ երթալ (կամք ունի՞)։

Willful ուիլ'ֆուլ, *a.* կամակոր, յամառ։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութ.։

Willing ուիլ'ին, *a.* կամեցող, յօժար, պատրաստական։ -ly, *ad.* -ness

Willow ուիլ'օ, *s.* ուռենի, ուռ, ոզորի, ուռի; 2. բամպակի մեքենայ; 3. բուրդ գզող մեքենայ nr եւ

Willy ուիլ'ի. =*va.* բամպակը կուտէն զատել, մաքրել; բուրդ՝ բամպակ գզել։ -herb. ծաղկողրի։

Willowy ուիլ'օի, *a.* ուռենազարդ; 2. ուռիի նման, ճկուն, ճկող, ծռող; 3. կթոտ, նուաղուն։

Wilt ուիլթ, 2d. *person of* Will. =*vn.* թուլնալ, թօշնիլ, յխկիլ։

Wily ուայ'լի, *a.* խորամանկ։

Wimble ուիմ'պըլ, *s.* շաղափ գ.

Wimple ուիմ'փըլ, *s.* քօղ, լաչակ։

Win ուին, *va.* [Won; Won] շահիլ, վաստկիլ; 2. առնալ, հաւնիլ։ =*vn.* յաջողել; 2. յաղթել։

Wince ուինս(ս), *vn.* կից զարնել, աքացել; 2. ընկրկիլ, վհատիլ։

Winch ուինչ, *s.* (բեռնաբարձ) անիւ չարխ; 2. դարձնելու կոթ, մանիչ։ Crank-handle, windlass.

Wind ուայնտ, *va.* [Wound: Wound] փչել, հնչեցնել, շալել։

Wind ուինտ, *s.* հով, քամի; 2. շունչ; 3. օդ; 4. փուք, տեռ։=*va.* հոտն առնուլ; 2. յոգնիլ, շունչ առնուլ; 3. դարձնել, փաթթել, պլլել, կծկել; 4. ուղղել, վարել; 5. սահեցնել։ =*vn.* շրջիլ, դառնալ, պտուտքիլ; 2. գալարիլ, ոլորուիլ; 3. (դերձանը) փաթթուիլ։ Between—and water. (նաւուն) ջուրին երեսին հաւասար մասը։ Down the—. հովուն հետ. To carry the—. (ձին) գլուխը վեր բռնել։ To raise the—. գործը կարգի դնել։ To take—, To get—. յայտնուիլ, իմացուիլ։ To wind up. (ժամացոյցը) լարել; 2. (հաշիւը) շտկել, յարդարել, գոցել; 3. փաթթել, կծկել։ -bound. հովէն արգիլուած։-broken դժուարաշունչ, թառուն(ձի)։-egg. լխկած հաւկիթ ձըլգ։-fall. հասունկ, մահասիլ (պտուղ); անակնկալ հրիտակ, աւար ֆէլէքիր։-flower. ծաղկոտրուկ, փենուսն։ -gall. (ձիու) ծախայտուց։ -guage. հողմաչափ գ. -gun. հողմահար (հրացան)։ -hover. հողմավար պըչանճըլը բ—. -instrument. փչական(նուագարան)։ -lass. բեռնաբարձ մ.գ. -mill. հողմաղաց։ -pipe. շնչափող խըրթլագ։ -pump. օդահան (ջրհան)։ -row ուին'րօ. խոտի խուրձ։ -ward. հովի կողմ =*ad.* դէպ ի հովին կողմը։

Windage ուին'տէճ, *s.* (հրացա-

նի) խաղացք, արկ ճեֆեռ քայըր։

Winder ուա՛յնտըր s. փաթթուող, պատատող; 2. կարժառ, նազուգ։

Windiness ուի՛նտինէս, s. փքոտութիւն; տեւ։

Winding ուա՛յնտինկ, s. ոլորուք, մանուած; 2. ոտյլ, կոչ ն—.; 3. ծամածուռ։ -sheet. պատանք։

Window ուի՛նտօ, s. պատուհան, օդամուտ, լուսանցոյց, լուսամուտ; 2. փեղկ գաֆաս; 3. ցանցկէն գաֆէս, թէլ որ եւ Lattice, Casement. Bow, Bay—. կամարակապ՝ ողնուցաւոր պատուհան ֆէւֆէր փէնճէրէ։

Windy -'է a. հովոտ; հովի; հողմայոյզ, մրրկածուփ; պարապ, սին։

Wine ուայն, s. գինի; 2. ըմպելի։ -bibber. գինով, արբշիռ։ -glass. գինւոյ բաժակ։ -measure. հեղանիւթոց չափ։ -merchant. գինեվաճառ։ -press, -fat. հնձան։

Wing ուինկ, s. թեւ; 2. հովանի, թեւարկութիւն; 3. (զօրենի) հոսիչ; 4. բանակի թեւ; 5. կողմանց (շէնքի); 6. բեմակողմ Բդ. =va. թեւեր տալ, թռցնել; 2. թեւերը կարել, զարնել։ On the—. թռչելով։ Under the—. ընդ հովանեաւ։ —and—. նաւու չեղակի գիրք։ -case, -shell. միջատի պատեան։ —less, a. անթեւ, առանց թեւի։

Winged ուինկ'տ, a. թեւաւոր; 2. արագ; 3. թեւահար։ [արագ։

Wingy ուինկ'կի, a. թեւաւոր; 2.

Wink ուինք(տ), vn. աչքը գոցել, թարթել; 2. ակնարկել, աչք ընել; 3. անտես ընել։ =s. ակնթարթ; ակնարկ։ —er ուինկ'քըր, s. (ձիու) աչապահք։

Winning ուի՛նինկ, pa. հրապուրիչ, գեղանի; 2 շահող, վաստկող։ =s. շահուած դումար; 2. առակի (շահ)։ Attracting, Charming.

Winnow ուի՛նօ, va. (ցորենը) որնել, հոսել; 2. մաղել, քննել։

Winsom ուի՛նսըմ, a. զուարթ։

Winter ուի՛նթըր, s. ձմեռ։ =vn. ձմեռել։ -days. դժբաղդութեան՝ նեղութեան օրեր, ձախորդութիւն։ -house. ձմեռատուն, նեքիտուն։ -green. կուսածաղիկ, աղաւնիխոտ։ -quarters. ձմեռոց գըշլա։ -kill, va. ցուրտէն սեռցնել, ցրտահար ընել։ -wheat. աշնցանք։

Wintery -'թըրի, a. ձմեռնային։

Wipe ուայփ, va. սրբել; 2. մաքրել, չորցնել; 3. ջնջել, հանել։ =s. սրբելը, մաքրելը; 2. երգիծանք; 3. ապտակ որ եւ Blow, strike.

Wire ուայըր, s. թել, մետաղաթել։ =va. թելով կապել, փաթթել; 2. բռնել, քաշել։ -draw -'տրօ, va. կորզանէ ճասսէ անցնել, կորզանել։ -drawer. թելաձիգ թէլճի; 2. կորզանիչ սըրմաքէշ։ -gauze. մետաղաթել կտաւ։ -puller. լարախիլ քուգլաճը, խէյալճը։ -worm. թելորդ։

Wiry ուայ'րի, a. թելային; պինդ։

*__Wisdom__ ուիզ'տըմ, s. իմաստութիւն, հանճար; 2. գիտութիւն, խոհեմութիւն։ The Books of—. իմաստութեան գիրքեր (որք են՝ Առակք, Ժողովող, Իմաստութիւն Սողոմոնի, Յեսու Սիրաքայ)։ -tooth. (20-25 տարիներու միջոցին բուսնող) իմաստութեան՝ պարմանութեան ակռայ։

Wise ուայզ, a. իմաստուն, խոհեմ, խելօք; 2. գիտուն, հանճարեղ, խելացի, մտացի; 3. բարեպաշտ; 4. մոգ, վհուկ։ =a. եղանակ, կերպ։ -acre. խելանի (Իսուիթ)։ —ly, ad. իմաստութեամբ։

Wish ուիշ, vn. ուզել, բաղձալ; 2. կամենալ, ցանկալ, տենչալ։ =va. փափաքիլ; 2. մաղթել, հայցել։ =s. իղձ, փափաք; 2. ցանկութիւն,

տենչ։ I wish. կամիմ; կմաղթեմ որ։ To–good morning. բարի լոյս մաղթել։ -bone. (հաւու) հաւքաշ եաsku fkմիյի։

Wishful ուիշ՛ֆուլ, *a.* փափաքող, ցանկացող, տենչալի։ –ly ուիշ՛ֆուլլի, *ad.* փափաքով։ [թղլ։

Wishy-washy, *a.* տկար, անզօր

Wisp ուիսփ, *s.* բուռ մը ցախ, յարդ, աւել։ [դիր, մնացի։

Wistful ուիստ՛ֆուլ, *a.* ուշա-

*Wit ուիթ, *s.* հանճար, խելք, միտք, ուշիմութիւն; 2. սրամտութիւն, հանճարաբանութիւն; 3. սրախօս, կատակաբան։ =*vn.* գիտնալ, ըլլալ։ To wit. որ ըսել է, այսինքն, իմա՛։

Witch ուիչ, *s.* կախարդ կին, վհուկ; 2. հմայիչ։ =*va.* կախարդել, դիւթել։ -elm. նշդարի, արժրի (ծառ)։ -craft, -ery ուիչ՛քրաֆթ, ուիչ՛ըրի, *s.* մոգութիւն, մոգանք; 2. կախարդութիւն, հմայք։ -ing ուիչ՛ին, *a.* կախարդ; 2. հմայիչ, թովիչ, մոգիչ։

With ուիթհ, *pr.* մէկտեղ, հանդերձ, հետ։ –me. –his mother; 2. գործիականն նողով կշինե. (երկիւղ)իւ, (հաց)ով, (ձեռք)ով։ –clean hands. -her. -you; 3. բաղդատաբար, նայելով, քովը։ Compared–him; 4. ըստ, համեմատ։ -al -օըլ՛, *ad.* միանգամայն նաև, այլև։

Withdraw ուիթհտրօ՛, *va.* ետ քաշել, հեռացնել; 2. յետս կոչել, ետ առնուլ։ =*vn.* նահանջել, քաշուիլ, տեղի տալ։ –ing-room. հիւրանոց սաղոն։ -al, -ment ուիթհտրօ՛ըլ, -տրօ՛ըմընթ, *s.* նահանջ, քաշուիլը; 2. մեկնում; 3. ետ առնելը, յետս կոչումն։

Withe ուիթհ, *s.* ուռենիի ոստ, ողորի, որթատունկի ճիւղ, կնկամոտան; 2. ողորի կապ, ողոր։ =*va.* ողորիով ուռենիի ոստերով կապել։

Wither ուիթհ՛ըր, *vn.* թարշամիլ, թառամիլ, թօշնիլ, չորնալ; փտիլ, նքողիլ; հիւծիլ, հալիլ, մաշիլ։ =*va.* չորցնել, թառամեցնել; 2. փտեցնել։ [ուլ օմուզ պաշըը։

Withers ուիթհ՛ըրզ, *s.* (ձիու)

Withhold ուիթհհօլտ՛, *va.*[-held, -held] չթողուլ, չձգել, բռնել, արգիլել; 2. կեցնել, կեցեցնել։

Within ուիթհին՛, *pr.* ի մէջ, յ։ –these doors; 2. միջոցին, մէջ։ –a week. մէկ շաբթուան միջոցին մէջ. –10 days. 3. ներքեւ, տակը։ –my power. =*ad.* ներսը, ներսէն; 2. մտքէն, ներքին կերպով; 3. տունը, ներսը։

Without ուիթհաուտ՛, *pr.* առանց, բաց ի։ =*ad.* դրսէն, դուրսը։

Withstand ուիթհսթէնտ՛, *va.* [-stood] ընդդիմանալ, հակառակիլ։

Withy ուիթհ՛ի, *s.* ուռենիի ոստ։

Witless ուիթ՛լէս, *a.* յիմար, անհանճար, անմիտ։ –ly, *ad.* –ness, *s.*

Witling ուիթ՛լին, *s.* խելանի։

Witness ուիթ՛նէս(ս), *s.* վկայութիւն; 2. վկայ։ =*va.* [of] վկայութիւն տալ, վկայել; 2. ականատես ըլլալ, տեսնել, լսել։ –my hand. ի վկայութիւն որոյ (կստորագրեմ)։

Witwall ուիթ՛ուօլ, *s.* ոսկեսարեակ, դեղնուկ ֆիջօrku որ եւ Loriot, Oriole.

Witticism ուիթ՛իսիզմ, *s.* կոշտ սրախօսութիւն, անհամ կատակ։

Witty ուիթ՛թի, *a.* միտացի, ուշիմ; 2. սրամիտ, երգիծաբան։ -tily, *ad.* սրամտութեամբ։ –tiness, *s.* սրամտութիւն, հանճար։

Wive ուայվ, *vn.* կին առնուլ, ամուսնանալ։ [նեբ։

Wives ուայվզ, *pl. of* Wife. կի-

Wizard ուիզ՛ըրտ, *s.* կախարդ

կին, մՀուկ; 2. գուշակ, մոգ։ [բու։

Woad [illegible], *s.* լեղնուշ (isatis) օ-

Wo, Woe [illegible], *s.* ցաւ, աղէտ; 2. վիշտ, տառապանք։ Woe! վա՜յ, ո՜հ, եղուկ։ Woe is me! վա՜յ ինձ։ –begone, *a.* ցաւագին, եղկելի։

Woeful [illegible], *a.* աղէտալի, տխուր; 2. տառապեալ, տրտում։ –ly, *ad.* խղճալի, ողորմելի, ցաւալի՝ գէշ կերպով։ –ness, *s.* աղէտ, թշուառութիւն։

Wold [illegible], *s.* անտառ; դաշտ։

Wolf [illegible], *s.* գայլ։ -dog. շնագայլ։ -fish. ծովագայլ; 2. լաբրակ (ձուկ) որ եւ Sea-wolf.–ram [illegible], *s.* կռնկենի հնդ.–'s bane. գայլասպան ականիտ։

Wolfish [illegible], *a.* գայլանման

Wolverine [illegible], *s.* թշան է.

Woman [illegible], [*pl.* Women [illegible],] *s.* կին, կնիկ, կնիկմարդ (կինարմատ), պակասաւոր; 2. բարեպաշտհի։ –hood, *s.* կանանց սեռը, կանայք; 2. կնութիւն։ –ish, *a.* կանացի, կնոջ; 2. իգական։ –kind, *s.* իգական սեռը, կանայք։ –ly [illegible], *ad.* կնկան պէս, կնավայելչ=*a.* կանացի, իգական։

Womb [illegible], *s.* արգանդ, փոր։

Wombat [illegible], *s.* կրկնապարկ (կենդանի՝ յԱւստրալիա)։

Won [illegible], *imp. of.* Win.

Wonder [illegible], *s.* զարմացում, զարմանք; 2. շուարում, ապշութիւն; 3. սքանչելիք, հրաշք։ =*vn.* [at] զարմանալ, հիանալ, ապշիլ, շուարիլ; 2. հետաքրքրուիլ, տանջուիլ։ What a–! զարմանալի բան; զարմանք է այս։ I–. արդեօք անկար։ –ingly [illegible], *ad.* զարմանօք։

***Wonderful** [illegible], *a.* զարմանալի, սքանչելի։ –ly, *ad.* սքանչելապէս։

Wondrous [illegible], *a.* զարմանալի, հիանալի։ –ly, *ad.*

Wont [illegible], *a.* սովորած, սովորական; 2. վարժ։=*s.* սովորութիւն

Woo [illegible], *va.* սիրաբանել, քծնիլ, դարպասել; 2. փաղաքշել, խունկ ծխել։

Wood [illegible], *s.* անտառ; 2. փայտ, ատաղձ fkrkupk; 3. վառելափայտ։=*an.* փայտ տալ, առնուլ։ -bine. այծտերեւի haulqul կղի։ -chuck. քայլանկի, մկնարջ է. որ եւ Ground-hog.-cock. կտցար շուղղուգ -craft. որսորդութիւն, որսի արհեստ -cut. փայտի վրայ փորագրութիւն, փայտագրութիւն։ -cutter. փայտագիր; փայտահատ։ -fretter. փայտորդ, ճիճ։ -house. փայտանոց։ -land. ծառաստան; անտառ։ -lark. արտոյտ։ -man. անտառապահ գornւ-նու; որսորդ; փայտահատ։ -nymph. ծառանոյշ, դրիադ։ -pecker. ծառակտցիկ, փայտփոր աղաւ գագան [illegible]. -pigeon. տատրակ։ -reeve, -ward. անտառապահ։ -work. փայտաշէն, փայտէ։

Wooded [illegible], *a.* անտառալից։

Wooden [illegible], *a.* փայտաշէն, փայտեայ, փայտէ; 2. անճոռնի, տգեղ։

Woody [illegible], *a.* անտառային, անտառախիտ, փայտաշատ; 2. փայտաշէն։

Wooer [illegible], *s.* տարփած ու։

Woof [illegible], *s.* թեղան, թելցու; 2. հիւսուածք։ Weft, Texture.

Wool [illegible], *s.* բուրդ, աւր; 2. խիտ ու գանգուր մազ [illegible]։ -comber [illegible]. գզիչ [illegible]։-fat. վասելինի տեսակ մը ըստ Lanoline. -fell. թաւ մորթ։ -gathering. մտացրութիւն։ -grower. ոչխարաբույծ։ -pack. բուրդի հակ։ -sack. բուրդէ տոպրակ; Լորտերու խորհրդարանին

մէջ Անգ. վարչապետին նստարանը
-sta'pler. բրդավաճառ: [խել:
Woold ուուլտ, va. կայմը մալ-
Woolen ուու՛լըն, a. բրդէ, բուրդ; 2. pl. բրդէ ապրանք, ասուի, ջուխա
Woolly ուու՛լի, a. բրդեղէն, բրդոտ; 2. բրդային, Թաւ:
Wootz ուուց, s. Հնդ. պողպատ
*Word ուըրտ, s. խօսք, բառ; 2. զրոյց; 3. նշան, հրաման; 4. խոստում, խօսք; 5. պատգամ, լուր; 6. Ս. Գիրք: =va. բացայայտել, խօսիլ: By—of mouth. բերանացի: Good—. գովութիւն: In a—. ի մի բան: The—. Բանն Աստուած, Բանն: —for—. բառ առ բառ, ճիշդ: -book. բառարան; բառատետր: -picture. նկարագրութիւն: -square. բառհանելուկ:
Wording -'ինկ, s. խօսքի ձև, ոճ:
Wordy ուըր'տի, a. երկայնաբան, երկայն: —diness, s —ութիւն:
Wore ուո՛ր, imp. of Wear.
Work ուըրք, vn. [-ed, Wrought ուըրթ, րօթ] աշխատիլ, գործել, բանիլ; 2. շարժիլ; 3. պաշտօնը կատարել, բանիլ; 4. ներգործել, ազդել, լուծում տալ; 5. խմորել (գարեջուրը): =va. բանեցնել, աշխատցնել; 2. վրան գործել, բանիլ, նկարել, ասղնագործել; 3. արտադրել, յօրինել; 4. շարժել, ուղղել, վարել: =s. աշխատութիւն, աշխատանք, գործ; 2. ձեռագործ, կար, զբաղում; 3. բանուածք, գործըուածք; 4. գիրք, երկասիրութիւն; 5. ասղնագործութիւն; 6. pl. շէնք, դաստակերտ, (հասարակաց) ամրութիւնք; 7. բարեգործութիւն Ս.Գ.; 8. խոհանոցի գործ, քըսաս: To—a passage. նաւուղղէքի տեղ գործել: -bag. ասղնակալ, բարձիկ: -box. պիտեւան եօյ գուբուսու:-day,-ing-day, Worky-day. լուր օր, գործի օր: -fellow. գործակից: -folk -ֆօք. գործաւոր: -house. դգաստարան; աղքատանոց, անկելանոց: -shop. գործարան, գործատուն, կրպակ, գարբնոց: -table. գործասեղան, կարի սեղան: -woman. կարուհի, դերձակուհի:
Workable ուըր'քէպլ a. շահագործելի (հանք), վրան բանուելիք (մետաղ); 2. գործելի:
Workman, s. գործաւոր, արհեստաւոր; վարպետ: —like, —ly, ad. ճարտարութեամբ, վարպետութեամբ: —ship, s. վարպետութիւն, ճարտարութիւն; 2. գործ; 3. գործողչէք, վարձ:
World ուըրլտ, s. աշխարհ; 2. տիեզերք; 3. երկիր; 4 երկիրներ, ընկերութիւն, աշխարհ, մարդիկ, մարդկութիւն; 5. օտարները, երկիր էլ; 6. սովորոյթք, ընթացք կենաց, կեանք; 7. (փուճ) աստնւոր, ասոէն; 8. մեծ, բազմաթիւ: The—to come. գալիք աշխարհ, իրաւ աշխարհ: —'s end. աշխարհիս ծայրերը: —'s fair. աշխարհահանդէս, արուեստահանդէս: —without end. անվերջ դարեր, յաւիտեանս յաւիտենից: —liness, s. աշխարհասիրութիւն: —ling, s. աշխարհասէր, զուարճասէր: —ly, a. երկրաւոր, աշխարհային, գետնաքարշ; 2. կենցաղասէր: -minded. աշխարհասէր:
Worm ուըրմ, s. որդ, ճճի; 2. փոտոտ ποηηιγάωβ; 3. խղճի խայթ; 4. պտուտակի ոլորտ, գայլիկոն; 5. խծծահան βιιφκßf ψιιrηιιωnι; 6. Թորանոցի խողովակ =vn. գաղտնի՝ խուլ կերպով գործել, սողոսկիլ: =va. վարպետութեամբ կամաց մը մտցնել, սահեցնել, արտել; 2. խորամանկութիւն բանեցնել: To—one's self into. վարպետութեամբ մը սահիլ: -eaten. ցեցակեր, որդնակեր: -fence. օձապտոյտ ցանկ որ են

Virginia-fence, Worm, Rail-fence.
-seed. *եղեւնահունտ խորասանի։*
-wood. օշինդր բեղին օրու։

Wormy ուըրմ՛ի, *a.* որդնահար, որդնալից; 2. որդնոտ, որդնոտած, ճճոտ; 3. ցած, երկրաքարշ։

Worn ուօրն, *pp. of* Wear.-out. հինցած, հինումին, մաշած։

Worry ուըրր՛ի, *va.* բզքտել, պատառել; 2. նեղել, տանջել, չարչրկել, յոգնեցնել։

Worse ուըրս, *a.*[*Comp. of* Bad] աւելի գէշ, չար եւս։ The–. վնաս։

Worship ուըր՛շիփ, *s.* երկրպագութիւն, պաշտօն; 2. գուրգուրանք, պաշտում (կնոջ)։ =*va.* երկրպագել, պաշտել (զԱստուած); 2. երկիրպագանել, ժամ կենալ նամազ գըլմազ; 3. հոգի տալ, պաշտել։ Your–. տէրութիւն, ձեր արժանապատուութիւն; պատկառելի տէր (դատաւոր)։ –per –՛շիփըր, *s.* երկրպագու, խնկարկու, (հրա)պաշտ (դիւա)պաշտ։ –ful ուըր՛շիփֆուլ, *a.* մեծարոյ, մեծաշուք, արժանայարգ

Worst ուըրսթ, [*sup. of* Bad] չարագոյն, յոռեգոյն, վատթարագոյն։ =*va.* նկուն ընել, յաղթել։

Worsted ուըս՛թէտ, *s.* մանած բուրդ, թեզան։

Wort ուըրթ, *s.* խոտ, (մոլա)բոյս; 2. կաղամբ; 3. մրմռուկ գարեջուր։

Worth ուըրթհ, *vn.* ըլլա՛լ, եղիցի՛։ =*s.* արժէք, գին; 2. յարգ, պատիւ; 3. արժանիք։ =*a.* արժանի, արժան; 2. արդիւնաւոր, արժող, ընող։ To be–. արժել։ –ily ուըր՛թհիլի, *a.* արժանաւորապէս։ –iness ուըր՛թհինէս, *s.* արժանիք, արժանաւորութիւն.-պատուութ.։ –less ուըրթհ՛լէս, *a.* անարժէք, չնչին; 2. անպիտան, սրիկայ։

Worthy ուըր՛թհի, *a.* [of] արժանաւոր, արժանի, վայել; 2. լաւ, ազնիւ, պատուաւոր։ =*s.* երեւելի, նշանաւոր մարդ՝ անձնաւորութիւն։

Wot ուաթ, *va.* [of] գիտնալ, հասկնալ, իմանալ; 2. ճանչնալ։

Would ուուտ, *imp. of* Will. I would go. պիտի երթայի եթէ... -be. ըլլայիք, ինքնակոչ։

Wound ուաունտ, *imp. of* Wind. =*va.* վիրաւորել, խոցել։ =*s.* վէրք, հարուած։

Wove, Woven ուօ՛վն, *See* Weave.

Wrack րէք, *s.* գորտաբուրդ, խոզ էռ; 2. բարակ՝ թեթեւ ամպ; 3. նաւաբեկութ.; 4. կորուստ, վնաս։

Wraith րէյթհ, *s.* ուրուական։

*__Wrangle__ րէն՛կլ, *vn.* վիճիլ, կըռուըտիլ, կռուիլ։ =*s.* վէճ, կագ, կռիւ nr եւ Altercation. Senior wrangler. մաթեմաթիքայի լաւ քննութիւն անցնող ուսանող (ի Քէյմպրիճ)։ Տես Optime.

Wrap րէփ, *va.* [Wrapped րէփթ *or* Wrapt] պատատել; 2. պլորել, պլլել, կնճռել, փաթթել; 3. պահել, պատել։ -rascal. տառատակ զաբօղ, A coarse upper coat.

Wrapper րէփ՛փըր, *s.* պահարան, փաթթոց, ծրար; 2. թեթեւ վրանոց

Wrasse րէս, *s.* շրթնաձուկ։

*__Wrath__ րաթհ, *s.* բարկութիւն, ցասում, զայրոյթ; 2. արդար պատիժ

Wrathful րաթհ՛ֆուլ, *a.* բարկացայտ, կատաղի, մոլեգին։ –ly, *ad.* –ness, *s.* -ութիւն։

Wreak րէյք(թ), *va.* վրէժխնդիր ըլլալ։

Wreath րիյթհ, *s.* [*pl.* րիյթհզ] պսակ, բոլորք ծաղկանց, ծաղկեփունջ։

Wreathe րիյթհ, *va.* հիւսել, ոլորել, բոլորել (ծաղիկ)։

Wreathy րիթհ՛ի, *a.* (ծաղկա)պսակ, բոլորաձեւ nr եւ Twisted.

Wreck րէք, *s.* նաւաբեկութիւն, նաւակոծութիւն; 2. կործանում, կորուստ, աւեր; 3. նշխար, նաւա-

բեկոր, միացորդ; 4. (նաւաբեկու-թենէ ազատուած) ապրանք էր. =va. նաւաբեկ՝ ծովակուր ընել; 2. խորտակել, կործանել. -age րէ+'էյճ, s. նաւաբեկութիւն; թափթփուք, կտորտուք, նաւաբեկոր. -ed րէ+տ, a. ծովակուր, վտանգեալ, նաւաբեկ; 2. խորտակեալ. -er րէ+'ըր, s. կողոպտիչ, ծովահէն, նաւահէն.

Wren րէն, s. ցախսարիկ թռ.

Wrench րէնչ, va. քաշել, փըրցընել; 2. կորզել, ոլորել, զելուլ պուրգուրմագ. =s. բռնի ոլորում, խլում; 2. ոտքի գելում; 3. բանալի պտուտակի (կառաց) porlio.

Wrest րէստ, va. ձեռքը՝ թեւը ոլորել, բռնի առնուլ, կորզել; 2. քաշկռտել, բռնադբօսել (բառ). = s. ոլորելը; 2. կորզում, բռնութիւն.

Wrestle րէսլ, vn. գիրկընդխառն մրցիլ, գօտէմարտիլ կիւլէշմէք; 2. ոգորիլ, մրցիլ, կռուիլ. -ling րէս'-լին, s. ըմբշամարտութիւն, թիկնուշ.

Wrestler րէս'լըր, s. ըմբիշ, պահլիվ, գօտէմարտիկ բէհլիվան.

Wretch րէչ, s. թշուառական, հէգ; 2. անպիտան, անզգամ.

Wretched րէչ'էտ, a. թշուառ, ողորմելի, դժբաղդ; 2. խղճալի, խեղճողորմելի; 3. չնչին, փանաքի. -ly, ad. խղճալի կերպով, խեղճօրէն. -ness, s. խեղճութիւն, հիքութիւն, թշուառութիւն.

Wriggle րիկլ, vn. գալարուիլ (օձի); 2. շարժտկիլ, թալէթլիլ չապալանմագ; 3. շարժիլ կայտառել.

Wright րայտ, s. արհեստաւոր, մեքենագործ (բաղադրեալ մէջ միայն). Ship-. նաւակերտ. Mill-. աղօրեք՝ ջաղաց շինող վարպետ.

Wring րին, va. [Wrung; Wrung րըն] ոլորել, գարձնել, քամել (ջուրը); 2. սխմել, սեղմել; 3. ճնշել, ճմլել, խանգարել, ծռել; 4. նեղել, տանջել; 5. կորզել, բռնի առնել, յափշտակել. -bolt. գելըրնակ, կանկիչ. -ing wet. ջրաթուրմ. [պտղիչ.

Wringer րին'ըր, s. պրկող,

Wrinkle րինկլ, s. փոթ, կնճիռ, խորշոմ, ծալք; 2. անհարթութիւն; 3. տեղեկութիւն, քմահաճոյք որ եւ Whim; 4. արհեստի նրբութիւն, վարպետութիւն. =an. խորշոմիլ, կնճռել. Culinary-s.

Wrinkly, -kled րինկ'լի, րինկլտ, a. կնճռոտ, փոթ փոթ; 2. պառաւած.

Wrist րիստ, s. դաստակ պիլէքի. -band. շապկի՝ թեզանիքի եզր.

Writ րիտ, s. հրաման, -ագիր պույրուլտու, վճիռ; 2. Ս. Գիրք.

Write րայտ, va. [Wrote; Written, Writ րօտ, րիտ'ն, րիտ] գրել, տողել, գրոշմել; 2. արձանագրել, ձեռագրել; 3. հեղինակել, շինել. =vn. գիր՝ նամակ գրել; 2. գիրք շինել, հեղինակել.

Writer րայտ'ըր, s. գրող, հեղինակ, մատենագիր, հրապարակագիր, գրագէտ; 2. գրիչ, դպիր. -to the signet. փաստաբան (սկովտացի).

Writhe րայդհ, an. ծռել, ոլորել, գալարել; 2. նեղուիլ, տանջուիլ.

Writing րայտ'ին, s. գիր գրելը, գրութիւն; 2. գրուածք, գիր; 3. մուրհակ, ձեռագիր; 4. pl. հեղինակութիւն; 5. գործք, գիրք. -book. գրի տետր, տետրակ (գրավարժութեան). -master. գրի դասատու, գեղագիր. -table, -desk. գրասեղան եազըխանէ. -paper. գրի թուղթ.

*Wrong րօն, a. ծուռ, սխալ, մոլար; 2. սուտ, անճիշդ; 3. խոտորնակ, հակառակ (կողմ) թէրս; 4. տարապարտ. -doer, Wronger րօն'-ըր, s. վնասակար. -headed. յամառ, պինդ գլուխ. -ly, ad. յանիրաւի, չարաչար. -ness, s. սխալ. [կար.

Wrongful րօնկ'ֆուլ, a. վնասա-

Wroth րօթհ, *a.* խոժոռ, զայրացած որ և Angry, incensed.

Wrought, *pp. of* **Work.**

Wrung րընկ, *imp. of* **Wring.**

Wry րայ, *a.* ոլորած, ծռած, շեղած։ -face. դիմածռութիւն, ծըռմըռտուք։ -neck. ծուռ վիզ; լխեռնիկ թռ. -ness րայ'նէս, s. ծռութիւն, կորութիւն։

Wych-elm ուէչ'էլմ, s. առժրի ծռ. -hazel. քարբեկասերից տոհմէն երկպրուկ տունկ մը, հնդոր։

Wye ուայ, s. դիտակի քարձիկ։

Wyvern, *See* **Wivern.**

X

X էքս. հռովմէական թիւ՝ կնշանակէ 10, X՝ 1000, իսկ X̄՝ 10,000 անծանօթ թիւ, անծանօթ, ԹՌ X rays. աներևոյթ ճառագայթներ, ԹՌ ճառագայթներ։

Xanthic զէն'թհէք, *a.* դեղնիկեկ։ =s. դեղնաթթու որ և Uric oxide.

Xanthine զէն'թհին, s. տորոնի դեղին նիւթ, դեղնին։ -thile զէն'թհայլ, s. դեղնաքար։ -tho զէն'թհօ, s. ծեղեմոր թ մը, դեղնածծմակ։ -thophyll զէն'թհօֆիլ, s. տերևներու գունաւորիչ դեղին նիւթը, դեղնատերեւ։ [պէք։

Xebec զի'պէք, s. նաւ մը, սու-նիկ թռ.

Xerasia զիրէյ'ժիէ, s. հերագօսութիւն բժ.

Xero-: -collyrium. աչքի չոր օպեղանի։ -des զիրօ'տիզ, s. չորայտուց։ -myrum -մայ'րըմ, s. չոր օծանելի, դեղ։ -phagy զիրաֆ'էճի, s. չորակերութիւն։ -phthalmy զիրաֆ'թէլմի, s. չոր աչացաւ։

Xiphoid զիֆ'օյտ, *a.* թրաձեւ։

Xylite զայ'լայթ, s. փայտաքար։

Xylography զայլօկ'րէֆի, s. փայտագրութ.։ -phic -լօֆ'-. -գրական։

Xylophagous զայլօֆ'էկըս, *a.* փայտակեր։ [րիչ վեր.

Xyster զիս'թըր, s. ոսկրի քե-

Y

Y ուայ. հին հեղինակներէն ոմանք կգործածեն իբրեւ անցեալ ընդունել. մասնիկ. զոր. Y-clad=clad, clothed հագուած, Y-cleped =called կոչուած, Y-fed=fed կերակրուած; 2. [յոգ. y's ուայզ] ուայ գիրին ձեւն ունեցող ո և է բան, անադող; հեռագիտակի նեցուկ որ և Wye; 3. կրկնածայր փողրակ; 4. երկաթուղիի ասեղ մագաս որ եւ Switch-connection.

Yacht եաթ, s. զբօսանաւ։ Royal-. հօդ։ -ing եաթ'ին, s. զբօսանաւով ճամբորդութիւն։

Yager եօկ'կըր, s. որսորդ զինուոր

Yak եէք, s. ձորախոյ, թիկնուռ։

Yam եէմ, s. դիոսկորի բո.

Yankee եէՆ+'է, *s.* ամերիկացի։ -doodle. ամերիկեան ազգ. եղանակ

Yanolite եէն'ըլայթ, *s.* բիւրեղները կացնաձեւ քար մը, կացնաքար որ եւ Axinite.

Yap եէփ, *vn.* հաչել, ոռնալ։

Yard եարտ, *s.* անգլիական կանգուն, ձողաչափ եարտա; 2. բակ գաւիթ (տան); 3. առագաստակալ սէրէն; 4. ատնի, ձող անդ. -arm. առագաստի ծայր ։ -stick, -wand. ձողաչափ։

Yare եէէր, *a.* արագ, ճարտար։

Yarn եարն, *s.* թել, դերձան, մանած; 2. մամիկի վէպ, առասպել, վէպ։ [ճիվաճ բէրչէմի։

Yarrow եէր'օ, *s.* հազարտերեւ

Yataghan եէթ'էկըն, *s.* դաշոյն, դաշնակ եաթաղան։

Yaulp, Yaup եօլփ, եօփ, *vn.* կաղկանչել; ճչել, ճչալ (աղւէս)։

Yaw եօ, *vn.* շեղշղիլ (նաւը)։

Yawl եօլ, *s.* մակոյկ մը. հօլ։

Yawn եօն, *vn.* յօրանջել, բերանը բանալ; 2. ճապկոտել կէրմէշմէք; 3. ցանկալ, փափաքիլ։ =*s.* յօրանջում։

Yaws եօզ, *s.* ժոխացաւ քծ.

Ycleped իքլեփթ', *a.* անուամբ։

Ye եի, *pron.* դուք (Ս. Գրոց եւ քարոզութեանց մէջ կգործածուի)

Yea եէյ, եի, *ad.* այո; յիրաւի։

Yean եին, *vn.* (ոչխարը) ծնիլ։ -ling եին'լին, *s.* ձագ (ուլ, գառն)։

Year եիր, *s.* տարի, ամ; 2. տարեշրջան; 3. *pl.* ծերութիւն։ -book. տարեցոյց; տարեկան տեղեկագիր։ -ling, *a.* մէկ տարեկան (ձագ, մանուկ)։ -ly եիր'լի, եէր'լի, *aa.* տարեկան; 2. տարին մէկ անգամ; 2. տարուէ տարի։

Yearn եըրն, *vn.* [towards, for] կաթոգնիլ, խանդաղատիլ, մորմոքիլ; 2. անձկալ, կարօտնալ։

Yeast եիյսթ, *s.* գարեջուրի փրփուր (խմոր հացի խմոր)։ [լից։

Yeasty -'ի, *a.* խմորուտ; փրփրալից։

Yelk եէլք, *s.* հաւկթի դեղնուց։

Yell եէլ, *vn.* կաղկանձել (շան); աղաղակել, կանչել; ոռնալ (գայլի); 2. գոռալ, պոռալ, ճռալ (ուսանողները)։ =*s.* կաղկանձ, կաղկանձիւն, ճիչ; 2. ձայնարկութիւն, ձայնէք, ձէն։ College-.

Yellow եէլ'օ, *a.* դեղին։ -berries. դաշրի, դեղնուկ ճէհրի։ -bird. ոսկեխայտ թռ.-boy. ոսկեդրամ։ -fever դեղին տենդ ։ -hammer, -bunting. ոսկիտարեակ ։ -haired. քումայթ, խարտիշահեր ։ -jacket. իշամեղու մը, բոռ ։ -metal. դեղնապղինձ, արոյր բիրինճ։ -ness, *s.* դեղնութ.

Yellows եէլ'օզ, *s.* (արջառի) դալուկ սարըլըգ որ եւ Jaundice; 2. դեղձի հիւանդութիւն մը, դեղնուուն։

Yellowish եէլ'օիշ, *a.* դեղնիկեկ, դեղնագոյն, դեղձան։ -ness, *s.*

Yelp եէլփ(տ), *vn.* (շունը) թընձձկալ, վնկվնկալ որ եւ Yaulp.

Yeoman եօ'մըն, *s.* [*pl.* men] կամաւոր հեծելազօր Ան.; 2. արքայական հետեւորդ; 3. հարուստ, ստանիկ Անգ.; 4. ագարակատէր; 5. համբարատէր Ն.. -ry եօ'մընրի, *s.* ագարակատէր, ստանիկ դաս; 2. կամաւոր հեծելազօրաց վաշտ։

Yerk եըրք, *vn.* կից զարնել, գափուկել։ =*s.* կից, գափուկ։

Yex եէքս, *vn.* կործկլտալ։

Yes եէս, *ad.* այո, հրամմէ'րեմ։

Yester եէս'թըր, *a.* երէկուան, երէկի։ -eve, -evening. երէկ իրիկուն։ -noon. երէկ կէսօր։ -week. անցեալ շաբաթ։

Yesterday եէս'թըրտէյ, *s.* երէկ, երէկուան օրը ։ -morning. երէկ առտու։ -evening. երէկ իրիկուն։

-night. երէկ գիշեր; երէկ գիշերուան

Yest եէսթ, *s.* փրփուր։

*Yet եէթ, *ad.* տակաւին, դեռ. =*con.* սակայն, բայց և այնպէս։

Yew եուու, *s.* գեղձ, կարմրածառ պօրսւնւգ աղաճը։

Yield եիլտ, *va.* [to] տալ, բերել, արտադրել, բուսցնել; 2. ըլլալ, զիջանիլ; 3. հաւանիլ, արտօնել։ =*vn.* յանձնուիլ, անձնատուր ըլլալ; 2. անսալ, յանձն առնուլ; 3. զիջանիլ, տեղի տալ։ =*s.* արտադրութիւն, բերք, հասոյթ։

Yielding եիլ՛տինկ, *a.* հակող, միտող, հաւանող; 2. դիւրաբեկ։ -ly, *ad.* -ness -՛ինկնէս, *s.* -ութիւն

Yoke եօք, *s.* լուծ պօյունsու-րուգ; 2. ստրուկ, գերութիւն; զոյգ, ամոլ։ =*va.* [with] լծել գօշմագ; 2. զուգել, միացնել։ -fellow, -mate եօք՛ֆէլօ, *s.* լծակից, ընկեր։

Yolk եօք, *s.* հաւկթի դեղնուց։

Yon, Yonder եան, եան՛տըր, *a.* անդին, անտեղի՛, սա։ =*ad.* հոն։

Yore եօ՛ր, *ad.* առերոք, ի հնումն

You եուու, *pron.* դուք։

Young եընկ, *a.* մատաղ, նորատի, դեռատի, դեռափթիթ; 2. անփորձ, տգէտ։ =*s.* բուբուլ, ձագ, ձագուկ։ With—. յղի, ծոցւոր։ —man. տղամարդ, երիտասարդ։ -ling, *s.* ձագ, ձագուկ։ -ster եընկ՛սթըր, *s.* պատանեակ, մանուկ, տղայ, մանչ։ -ish եընկ՛կիշ, *a.* մատղաշ, դեռատի

Younger եընկ՛կըր, *s.* պատանի։

Your, Yours եուուր, եուուրզ, *pron.* ձեր, ձերին; 2. ձերինը, ձերդ։ -self. դուք ձեզի, դուք ինքնին։

Youth եուութհ, *s.* մանկութիւն, պատանութիւն, երիտասարդութ.; 2. պատանի, երիտասարդ, տղամարդ

Youthful եուութհ՛ֆուլ, *a.* մատաղ, նորահաս; 2. երիտասարդական։ -ly, *ad.* -ness, *s.* -ութիւն

Yttria իթ՛րիա, *s.* իտրին։ [տաղ)

Yttrium իթ՛րիըմ, *s.* իտրոն (մե-

Yule եուուլ, *s.* Ծնունդ Տեառն, Տօն։ -tide. Ծննդեան տօն, Ծնունդ, Տօն։ -block, clog, log. Ծննդեան օրը վառարանը վառուած խոշոր կոճղ։ -tree. տօնածառ։

Yucca եըք՛քէ, *s.* շուշանասերից տոհմէն ծառ մը, արմաւաշուշան sեu Spanish bayonet.

Z

Z զէտ (յԱնգ.), զի (յԱմեր.) Զ.

Zacco; Zocco-colo, Zocle զէք՛քօ, զօ՛քլ, *s.* ներքնախարիսխ, անօթակալ, պատուանդան, սնքար։

Zaffer զէֆ՛ըր, *s.* կոպալտի զառկատ։

Zambo զէմ՛պօ, *s.* խառնածինի և խափշիկի սերունդ սամպօ; 2. հնդիկ, խափշիկ, սև։

Zamia զէյ՛միէ, *s.* հարաւային Ամերիկայի ընիկ ծառ մը, խրդառ։

Zanana զէնէյ՛նէ, *s.* կանանոց Հնդ.

Zany զէյ՛նի, *a.* յիմար, խեղկատակ, հտպիտ (իտալ. կատակերգ.)

Zeal զիյլ, *s.* նախանձ, նախանձախնդրութիւն, եռանդ։ -less, *a.*

Zealot զէլ՛ըթ, *s.* նախանձաւոր, նախանձախնդիր, նախանձայոյզ։ -ry զէլ՛ըթրի, *s.* -ութիւն։

*Zealous զէ՛լըս, *a.* [for] նախանձաւոր, փոյթեռանդ, եռանդոտ։ -ly, *ad.* եռանդեամբ։ -ness զէ՛լըսնէս, *s.* եռանդ, փոյթ, նախանձախնդրութիւն։

Zebra զի՛պրէ, *s.* վագրձի։

Zebu զի՛պիու, *s.* եզնուղտ, թիկնուռ, Հնդկաեզ nr եւ Indian ox.

Zechin զէքի՛ն, *s. See* Sequin.

Zedoary զէ՛տօըրի, *s.* Հնդկական բոյս մը, լուսնաթուփ, ճառավար։

Zemindar′, *s.* Հնդ. աւատապետ

Zend զէնտ, *s.* զանդիկ լեզու, զենտ։ -avesta. զրադաշտական աղանդին նուիրական գիրքը, զենդաւեստա։

Zenith զի՛նիթհ, *s.* գագաթնակէտ, բարձրակէտ, զենիթ։

Zeolite զի՛օլայթ, *s.* եռաքար։

Zephyr զէ՛ֆըր, *s.* քաղցրաշունչ հովմ, զեփիւռ, սիւք, ազոխ։ -us զէ՛ֆիրըս, *s.* զեփիւռ դէց.

Zero զի՛րօ, *s.* զրոյ, նոլ; ոչինչ։

Zest զէսթ, *s.* (ըմպելիքի մէջ նետուած) լեմոնի՝ նարինջի կեղեւ, պղպեղ; 2. ախորժաբեր nr եւ Appetizer; 3. ճաշակ, համ։ =*va.*(նարինջը)կեղեւել, պղպեղել; 2. պղպեղը բանի մը վրայ սխմել; 3. համ՝ ճաշակ տալ, համեղացնել։

Zetetic զէթէթ՛իք, *a.* խուզական, խուզողական։ -tics, *s.* -ութիւն։

Zeugma զիու-կ՛մէ, *s.* լծակցութ.։

Zibet զիպ՛էթ, *s.* Հնդկաբէշկ։

Zif զիֆ, *s.* եբր. ամիս մը, Զիւկամ Իար (Ապր-Մայիս)։

Zigzag զիկ՛զէկ, *s.* ծուռումուռ (ճամբա), ծամածուռ, օձագիծ, օձապտոյտ; 2. մինուած ապառ, զիկզակ։ =*an.* ծամածռել, ծուռումուռ երթալ։

Zinc զինք, *s.* մետաղ մը, զինկ զինգօ, թիւթեա։ =*va.* զինկով պատել, զինկել։ -white. ապիտակագեղ խուքիւպէճ։ -iferous զինքիֆ՛ըրըս, *a.* զնկաբեր։ -ous, Zinky զին՛քըս, զին՛քի, *a.* զնկային։

Zincography զինքօկ՛րէֆի, *s.* զնկագրութիւն։ -pher -՛րէֆըր, *s.* զնկատիպ (պատկեր) զնկագրող։

Zion զայ՛ըն, *s.* Սիոն։

Zircon զըր՛քըն, *s.* ազնիւ քար մը, յարգօն։ -ium, *s.* յարգոնիկ։

Zodiac զօ՛տիէք, *s.* կենդանակամար, զոդիակոս։ [գիակոսի։

Zodiacal զօտայ՛էքըլ, *a.* զո-

Zoilus զօ՛իլըս, *s.* չարամիտ քննադատ, զոյիլ (Ն. Ք. 270)։ -lism զօ՛իլիզմ, *s.* չարամիտ՝ անարդար քննադատութիւն, խծբծանք։

Zollverein զօլ՛ֆըրայն, *s.* մաքսային դաշնակցութիւն (գերմանական նահանգաց)։

Zone զօն, *s.* գօտի, կամար; 2. գօտի(երկրագունտի)։ Torrid, temperate, glacial-. այրեցեալ, բարեխառն, սառուցեալ գօտի։

Zoned զօնտ, *a.* գօտեւոր, գօտի ունեցող, գօտի կապուող։

Zoography զօակ՛րէֆի, *s.* անասնագրութիւն։ -pher զօակ՛րէֆըր, *s.* անասնագիր։ -phic, -al զօօկրէֆ՛իքըլ, *a.* անասնագրական։

Zoolatry զօալ՛էթրի, *s.* կենդանապաշտութիւն։ [քար։

Zoolite զօ՛ալայթ. *s.* կենդանա-

Zoology զօալ՛ըճի, *s.* կենդանաբանութիւն, անասնաբանութիւն։ -gic, -al զօօլաճ՛իքըլ, *a.* կենդանաբանական։ -gist զօալ՛ըճիսթ, *s.* կենդանաբան։

Zoonomy զօան՛ըմի. *s.* անասնականագիտութիւն։

Zoophyte զօ՛օֆայթ, *s.* կենդանատունկ. կենդանաբոյս։ -tology, *s.* կենդանատնկաբանութիւն։

Zouave զուաւ՛, *s.* աֆրիկեան ֆրանսացի զինուոր; անոնց տարազն

ունեցող զինուոր, զուաւ. (ضعفا)
Zootomy զօթա՛մի. *s.* անասնազննութիւն, -ահատութիւն։
Zounds զաունդզ. *int.* տէ՛ր ողորմեա, մեղա՜յ, մեղա՜յ Ա.յ.
Zygomatic զայկօմէ՛թիք. լծոսկրի, այտոսկրի։ -bone, Muscles.
Zymology զայմօլ՛ըճի, *s.* խմորաբանութիւն։ **-meter** զայմամ՛իթըր, *s.* խմորաչափ գ. [Ջուր պօզա։
Zythum զայթհ՛ըմ, *s.* կորեկա-
Zyxomme, *s.* Թիթեռ մը։

TABLE OF DIVISIONS OF THE ARYAN LANGUAGES.

THE English language – the offspring of the Anglo-Saxon – is one of the Low German dialects which form part of the Teutonic branch of the Indo-European or Aryan Languages.

The Aryan languages may be divided into six principal branches:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
INDIAN.	PERSIC.	CELTIC.	GRÆCO-LATIN.	TEUTONIC.	SLAVONIC.

The Teutonic branch is divided into three classes, the Low German, High German, and Scandinavian.

TEUTONIC...
- I. Low German.....
  1. Mœso-Gothic, preserved in Ulphila's translation of theGospels.
  2. Anglo-Saxon: English.
  3. Old Saxon.
  4. Frisian.
  5. Dutch.
  6. Flemish.
- II. High German...
  1. Old High German.
  2. Middle High German.
  3. New High German.
- III. Scandinavian...
  1. Icelandic.
  2. Norwegian.
  3. Swedish.
  4. Danish.

The Celtic branch is divided into.

I. Gadhelic or Erse.
1. Irish.
2. Scottish Gaelic.
3. Manx.

II. Cymric.
1. Welsh.
2. Cornish(now extinct)
3. Breton.

FOREIGN WORDS AND PHRASES.

Ab initio. *ի սկզբանէ։*
Ad gloriam. *ի փառս։*
Ad Kalendas Græcas. *յունական կաղանդին, Ծուազատիկին; ոչ երբէք։*
Ad interim *փոխանորդաբար։* [չափ
Ad libitum. *ըստ կամս, ուզուածին*
A l'Anglaise *ալանկլեյզ՛. անգլիական տարազով, ըստ անգլիականին։*
Anno: — Domini *էն՛նօ տօ՛մինայ. յամի Տեառն։* — Hejira *էն՛նօ հէճայրէ. յամին Հիճրէթի։* — Mundi *էն՛նօ մընտայ. յամին Արարչագործութեան, աշխարհի։*
Ἀπαξλεγομενον *միանգամ յիշուած բառ՝ ոճ (դասական գրոց մէջ)։*
Au revoir *օրըվուար՛. ցտեսութիւն*
Bona fide *պօնաֆայ՛տէ. անկեղծաբար; իրական, զուտ։* [սար են։
Cæteris paribus. *եթէ այլք հաւա-*
Cui bono? *ինչ օգուտ։*
Cum privilegio. *արտօնութեամբ։*
Dei gratia. *շնորհօքն Աստուծոյ։*
De novo. *վերստին, ի նորոյ։*
Deo volente. *եթէ Տէրը կամենայ։*
Entre nous *անթրընու՛. խօսքը մեր մէջ* (F.)
Ex animo. *ի բոլոր սրտէ։* [պէս։
Ex cathedra. *յաթոռոյ, պաշտօնա-*
Ex-voto. *ըստ ուխտին։*
Ex officio. *պաշտօնապէս։*
Ex professo. *հրապարակաւ, յայտնի*
Errare est humanum. *սխալիլը մարդկային է։* Eureka *եուրի՛քա. գտի։*
Et tu, Brutus! *դո՛ւն ալ Բրուտոս, քենէ զայս չէի յուսար։*
Excelsior. *բարձրագոյն։*
Exempli gratia. *զոր օրին.* [հուր։
Furor poeticus. *բանաստեղծական*
Gloria in excelsis. *փառք ի բարձունս։* — patri. *փառք Հօր։*

Hic jacet. *աստ հանգչի։*
Id est. *որ է, այսինքն։*
In esse. *գոյ, կայ, է։*
In extenso. *մանրամասնաբար։*
In extremis. *մահուան ժամուն։*
In futuro. *յապագային։*
In loco. *տեղը, հոն, յիշուած տեղը*
In pace *ին փասէ. խաղաղիկ։*
In situ. *ըստ առաջնոյն։*
In re *ին րէ. ի հարկին։*
Ipso facto. *նովին գործով։*
Ipsissima verba. *նովին բանիւ։*
Irse dixit. *նա՛ ասաց։*
Jus civile. *քաղաքային օրէնք։*
Jus gentum. *միջազգ. օրէնք։*
L'allegro. *զուարճախօսը։*
Lapsus linguæ. *լեզուն չդառնալէն*
L'homme propose, Dieu dispose. *խորհուրդ մարդկան կամք Աստուծոյ։*
Mater familias. *մայր։*
Me judice. *ըստ իս։*
Memonto mori. *յիշէ մահդ։*
Multum in parvo. *քիչէն շատ։*
Ne plus ultra. *գերազանց, կատարելագոյն։*
Nolens volens. *կամայ ակամայ։*
Non compos mentis. *պակաս։*
Non libet. *չեմ հաճիր։*
Non sequitur. *չհետեւիր թէ։*
Non est. *չիք; չէ։*
Nota bene *նօտէ պի՛նի. լա՛ւ ուշ դիր*
NotreDame *նօտըրտամ. Մարիամ մայր*
On dit *օնտի. կըսուի, կըսեն թէ։*
Particeps criminis. *յանցաւորի ընկեր։*
Pari passu. *զուգընթաց։*
Per analogy. *ի համզիտութենէ։*
Penseroso. *մելամաղձոտ։*
Per diem. *օրը, օրական։*
Perfas et nefas. *յիրաւի անիրաւի։*

Per interim. նոյն ատեն։
Per se Բըր սէյ՛. ինքնին։
Poste restante Բօուսթ րէսթանթ՛. (մինչեւ փնտռուիլը) Թղթատունը սպասէ։
Probatum est. ապացուցեալ է։
Quantum libet. ուզուածին չափ։
—sufficit. ըստ բաւականին։
Sanctum Sanctorium. սրբութիւն սրբութեանց (Տաճարին)։
Semper paratus. միշտ պատրաստ։
Seriatim. կարգաւ։
Sine dubio. անտարակոյս։
Sine die. առանց օր յիշելու։
Sine qua non. անհրաժեշտ պայման, հարկապայման
Sub rosa. ընդ վարդենեաւ, գաղտնի
Sub silentio. լռութեամբ։
Sui generis. իր տեսակին մէջ։
Summum bonum. մեծագոյն բարին
Terra firma. ցամաք (երկիր)։
—incognita. անծանօթ երկիր։
Toties quoties. քանի անգամ որ։
Toto cælo -սի՛լօ. երկնիւ չափ։
Ultima ratio. վերջին ապացոյց։
Una voce. միաձայն։
Ut supra. որպէս և ի վերոյ։
Vide Վայ՛դի. տես։
Vide et supra. տես և վերը։
Vox populi vox Dei. Ձայն բազմաց ձայն Աստուծոյ։
Verbum sapiente. խելօքին խօսք [մը (բաւ է)։
Vive Վի՛վ. կեցցէ։



MARKS OF PUNCTUATION

ԿԷՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

, Comma. ստորակէտ։
; Semicolon. միջակէտ։
: Colon. կրկնակէտ։
. Period. վերջակէտ։
— Dash. տաշ։
? Interrogation. Հարցական կէտ։
! Exclamation. երկար։
() Parenthesis. փակագիծ։
[ ] Brackets, *or* Crotchets. փականիշ
’ Apostrophe. ապաթարց։
- Hyphen. ենթամնեայ։
´ Acute Accent. սուր շեշտ (é)
` Grave Accent. բութ շեշտ (è)
∧ Broad *or* Circumflex Accent. պարոյկ (ê)
~ *or* ⌢ Circumflex *or* Tilde. ոլորակ
- Long accent *or* Macron. սուռ, աղօտ։

⌣ The Short, *or* Breve. երկար։
¨ Diæresis. անջատիչ։
ç Cedilla. ներքնակէտ։
∧ Caret. կոչանիշ։
“ ” Quotation Marks. չակերտ։
{ Brace. տողակապ։
*** Ellipsis.
. . . Ellipsis, *also*
Leaders.
—— Ellipsis.
} կախման կէտ։
* Asterisk. աստղանիշ։
† Dagger, *or* Obelisk. խաչ։
‡ Double Dagger. գաշնակ։
§ Section. Հատուած։
‖ Parallels.
¶ Paragraph. պարբերութիւն։
☞ Index. ցուցիչ։
⁂, *or* ⁂ Asterism. եռաստղ։



ABBREVIATIONS

USED IN

WRITING AND PRINTING.

A.

A., or *a.* Adjective; Afternoon; Acre; Alto. *In commerce,* Accepted.
a., or *a.* (*Ad.*) To *or* at.
a., or *aa.* (*Ana.*, Gr. *ἀνὰ.*) *In med.*, Of each the same quantity. Հաւասարապէս
A., or *Ans.* Answer.
A. A. G. Assistant Adjutant General.
A. A. S. (*Academiæ Americanæ Socius.*) Fellow of the American Academy.
A. B. (*Artium Baccalaureus.*) Bachelor of Arts.
Abbr, Abbreviated.
A. B. C. F. M. American Board of Commissioners for Foreign Missions.
Abl. Ablative. բացառական
Abp. Archbishop.
Acc. Accusative. հայցական
Acc. or *Acct.* Account.
Acc. or *act.* Active. ներգործ.
A. D. (*Anno Domini.*) In the year of our Lord.
Ad., or *adv.* Adverb.
Ad lib. (*Ad libitum.*) At pleasure. ըստ կամի
Adm. Admiral; Admiralty.
Admr. Administrator.
Admx. Administratrix.
Adv. Advocate; Advent.
Æ., or *Æt.* (*Ætatis*) Of age. aged. տարեկան
Ag. (*Argentum.*) Silver.
Alex. Alexander.
A. M. (*Artium Magister.*) Master of Arts. – (*Ante Meridiem.*) Before noon. – (*Anno Mundi.*) In the year of the world.
Am. Amos; American.
Amer. American.
Amt. Amount. գումար
An. (*Anno.*) In the year.
Anon. Anonymous.
Ans. Answer. պատասխան
Ant., or *Antiq.* Antiquities.
Ap. Apostle; April.
Apo. Apogee.
Apr. April. [of the reign.
A. R. (*Anno Regni.*) Year
Arith. Arithmetic.
Ark. Arkansas. Նահանգ մը
Agt. Agent.
Al., or *Ala.* Alabama.
As. Arsenic; Arkansas; Astronomy.
Asst. Assistant.
A. S. S. U. American Sunday School Union.
Att., or *Atty.* Attorney.
Atty Gen. Attorney General
A. U. C. (*Ab Urbe Conditâ*) In the year from the building of the city, *i. e.*, Rome
Aug. August. օգոստոս
Aur. (*Aurum.*) Gold.
Avoir. Avoirdupois.

B.

b. born ծնեալ
B. A. British America; Bachelor of Arts.
Ba. Barium.
Bal. Balance.
Bar. Barleycorn; Barrel.
Bart., or *Bt.* Baronet.
Bbl. Barrel, barrels.
B. C. Before Christ. [Law.
B. C. L. Bachelor of Civil
B. D. Bachelor of Divinity.
Bd. Bond; Bound.
Bds. (Bound in) Boards.
Be. (*Beryllium.*) Glucinum.
Benj. Benjamin.
Bi. Bismuth.
Bib. Bible, Biblical.
Biog. Biography.
Bk. Bank; book.
B. L. Bachelor of Laws.
Bl. Barrel. տակառաչափ
Bor. Boron; Borough.
Bp Bishop. եպիսկոպոս
Br. Brother; Bromine.
Brig. Brigade; Brigadier.
Bro. Brother. եղբայր
B. V. (*Beata Virgo.*) Blessed Virgin. – (*Bene Vale.*) Farewell. Մնաք բարով

C.

C. Carbon. – (*Centum.*) A hundred; Cent; Centime.
C, or *Cap.* (*Caput.*) Chapter
Ca. Calcium.
Cal. California; Calendar. – (*Calendæ.*) Calends.
Cant. Canticles. [Chapter.
Cap. Capital. – (*Caput.*)
Capt. Captain.
C. A. S. (*Connecticuttensis Academiæ Sociæ.*) Fellow of the Connecticut Academy.
C. C. County Commissioner; County Court; Contra, Credit. [Pleas.
C. C. P. Court of Common
Cd. Cadmium.
C. E. Canada East; Civil
Ce. Cerium. [Engineer.
Cent. (*Centum.*) A hundred.
Cf. or *cf.* (*Confer.*) Compare. [tom-House.
C. H. Court-House; Cus-
Ch. Church; Chapter.
Chal. Chaldron.
Chap. Chapter. գլուխ
Chem. Chemistry.
Chr. Christopher; Christian. [nology.
Chron. Chronicles; Chro-
Cit. Citation; Citizen.
Civ. Civil. քաղաքական
C. J. Chief Justice. [rine.
Cl. Clergyman; Clerk; Chlo-
C. M. Common Meter. (8,6)
Co. Cobalt; Company; County. [A spoonful.
Coch., or *Cochl.* (*Cochleare.*)
C. O. D. Cash (or Collect) on Delivery.
Col. Colonel; Colossians.
Coll. College; Collector;

Colleague.
Com. Commissioner; Commodore; Committee;Commerce;Commentary; Common.
Comp. Compare; Comparative; Compound.
Con. (*Contra.*) Against; In opposition.
Con., or *Cr.* Contra, Credit.
Cong. Congress.
Conj. Conjunction. [ticut.
Conn.,*Con.*, or *Ct.*Connec-
Const. Constable; Constitution.
Cor. Corinthians.
Cor. Mem. Corresponding Member. [retary.
*Cor. Sec.*CorrespondingSec-
Cos. Cosine. համանձոց
C. P. Court of Probate; Common Pleas.
C. P. S. (*Custos Privati Sigilli.*) Keeper of the Privy Seal. [mium.
Cr. Credit; Creditor; Chro-
Crim. Con Criminal Conversation, or Adultery.
Cs Cæsium.
C. S. Court of Sessions; Clerk to the Signet. – (*Custos Sigilli.*) Keeper of the Seal.
Ct. Connecticut; Count; Court. [A hundred.
Ct., or *ct.*Cent. – (*Centum.*)
Cts., or *cts.* Cents.
Cu. (*Cuprum.*) Copper.
C. W. Canada West.
Cwt., or *cwt.* (Lat. *Centum,* a hundred, and English *weight*) A hundred weight.

D.

D. Didymium Մետաղ մը
D., or *d.* Day; Died; Dime; Daughter; Deputy; Degree. – *Denarius* or *denarii.*) A penny, *or* pence
Dan. Danish; Daniel.
Dat., or *dat.* Dative.
D. C. District of Columbia. – (*Da Capo.*) Again: *or* From the beginning.
D. C. L. Doctor of Civil (*or* Canon) Law.
D. D. (*Divinitatis Doctoc.*) Doctor of Divinity.
D. D. S. Doctor of Dental Surgery.
Dea. Deacon. [Declension.
Dec. December;Declination;
Def., or *def.* Definition.
Deg.,or *deg.*Degree, Degrees
Del. Delaware; Delegate.
Del., or *del.* (*Delineavit.*) He, *or* she,drew it; – prefixed to the draughtsman's name. Նկարեց
*Dem.*Democrat, Democratic
Dep. Deputy; Department.
*Dept.*Department: Deponent
Deut. Deuteronomy.
Dft., or *dft.* Defendant.
D. G. (*Dei Gratia.*) By the grace of God
Di. Didymium. Մետաղ մը
Diam., or *diam.* Diameter.
Dict. Dictionary բառարան
Disct. Discount. զեղչ
Dist. District. [ney.
Dist. Atty. District Attor-
Div. Dividend; Division; Divide; Divided; Divisor
D. M. Doctor of Music.
Do., or *do.* (*Ditto.*) The same. նոյնպէս
Dols., or *dols.* Dollars.
Doz., or *doz.* Dozen.
D. P. Doctor of Philosophy.
Dr. Debtor; Doctor; Dram
D. S. (*Dal Segno.*) From the Sign. նշանէն եր.
D. T. Dakota Territory. – (*Doctor Theologiæ.*) Doctor of Divinity. [willing.
D. V. (*Deo volente.*) God
Dwt. (Lat. *Denarius* and English *weight.*) Pennyweight.

E.

E. East; Earl; Erbium.
ea. Each. իւրաքանչիւրին
Eb. Erbium.
E. C. Eastern Central(Postal District, London.)
Eccl. or *Eccles.* Ecclesiastes; Ecclesiastical.
*Ecclus.*Ecclesiasticus.Սիրաք
Ed. Editor; Editon.
E. E. Errors excepted; Ells English. [example.
e. g. (*exempli gratiâ.*) For
E. I. East Indies, *or* East India.
Elec. Electricity.
E. Lon. East longitude.
E. N. E. East-North-East.
Eng. England; English.
Engin. Engineering.
Eph Ephesians; Ephraim.
Esd. Esdras. Եզրաս
E. S. E. East-South-East.
Esq., or *Esqr.* Esquire.
Esth. Esther. Եսթեր
et. al. (*et alibi.*) And elsewhere. – (*et alii,* or *aliæ.*) And others.
Etc., *etc.*, or *&c.* (*Et cæteri, cæteræ,* or *cætera.*) And others; and so forth. եւն
et. seq. (*et sequentes,* or *et sequentia.*)And the following. եւ որ ի կարգին
Ex. Example; Exodus.
Exc. Excellency; Exception
Exch. Exchequer; Exchange
Exec., or *Exr.* Executor.
Execx. Executrix.
Exod. Exodus. Ել.
Ez., or *Ezr.* Ezra.
Ezek. Ezekiel.

F.

f. Following. *ff.* Հետեւեալները
F. France; Fellow; Friday; Fluorine; Feminine; Franc; Florin; Farthing; Foot.
Fahr. Fahrenheit.
Far. Farriery; Farthing.
F. A. S. Fellow of the Society of Arts; Fellow of the Antiquarian Society.
Fcp., or *fcp.* Foolscap.
Fe. (*Ferrum.*) Iron.
Feb. February.
Fem., or *fem.* Feminine.
Fig., or *fig.*Figure, Figures; Figuratively.
Fir., or *fir.* Firkin.
Flor. Florida.
Fo., or *Fol.* Folio.
Fr. France; Francis; French. գաղղիերէն
F. R. G. S. Fellow of the Royal Geographical Society. անդամ եւն.
Fri. Friday. [yal Society.
F. R. S. Fellow of the Ro-
F. R. S. E. Fellow of the Royal Society, Edinburgh
F. R. S. L. Fellow of the Royal Society of Literature; Fellow of the Royal Society, London.
F. S. A. Follow of the Society of Arts.
Ft., or *ft.* Foot, feet; Fort
Fth. Fathom.
Fur., or *fur.* Furlong.
Fut., or *fut.* Future.

G.

G. Genitive; Glucinum; Guide. [Gulf
G., or *g.* Guinea, guineas;
Ga. Georgia.

Gal. Glatians.
Gal., or *gal.*Gallon, gallons
G. B. Great Britain.
G. C. Grand Chapter.
G. C. B. Grand Cross of the Bath.
Gen. Genesis; General; Genitive; Generally.
Gent. Gentlemen.
Geo. George. Գէորգ
Geog. Geography.
Ger., or *Germ.* German.
Gov. Governor.
G.M. Grand Master.
G. P. O. General Post-Office.
Gr. Great; Greek; Gross.
Gr., or *gr.* Grain, grains.

H.

H. Hydrogen. ջրածին
H., or *h.* High; Height; Harbor; Husband; Hour, hours.
Hab. Habakkuk. Ամբակում
Hag. Haggai.
H. B. C. Hudson's Bay Company.
H.B. M. His (or Her) Britannic Majesty.
H. C. M. His (or Her) Catholic Majesty.
Hdkf. Handkerchief.
Hebr. Hebrew; Hebrews.
*Hy. (Hydrargyrum)*Mercury
H. G. Horse Guards.
Hhd., or *hhd.* Hogshead.
H. I. H. His (or Her) Imperial Highness.
Hist. History. պատմութ.
H. M, His (or Her)Majesty
H. M. S. His (or Her)Majesty's Steamer, Ship, *or* Service.
Hon. Honorable.
H. R. House of Representatives.
H. R. E. Holy Roman Empire, or Emperor.
H. R. H. His(or Her)Royal Highness.
Hund. Hundred. հարիւր

I.

I. Iodine; Island.
Ia. Indiana.
Ib., *Ibid. (Ibidem.)* In the same place.
Id. (*Idem.*) The same.
I. e., or *i. e.* (*Idest.*)That is.
I. H. S. (*Iesus* [or *Jesus*] *Hominum Salvator.*) Jesus the Savior of Men.
Ill. Illinois.
Imp. Imperial; Emperor.
In. Inch, inches.
incog. (*incognito.*) Unknown.
Inf., or *inf.* Infinitive.
In lim (*In limine.*) At the outset.
I. N. R. S.(*Iesus* [or *Jesus*] *Nazarenus, Rex Judæorum)* Jesus of Nazareth, King of the Jews.
inst. Instant. ներկայ
Int., or *int.* Interest.
Interj. Interjection.
Io. Iowa. Այօվա
I. O. O. F. Independent Order of Odd Fellows.
I. O. U. I owe you—an acknowledgment for money կպարտիմ
i. q. (*idem quod.*) The same as.
Is., or *Isa.* Isaiah. Եսայի
Isi., or *isl* Island. կղզի
It., or *Ital.* Italian; Italic.

J.

J. Judge. դատաւոր
J. A. Judge Advocate.
Jan. January. յունուար
Jas. James. Յակոբոս
J. C. JESUS CHRIST; Justice Clerk; Julius Cæsar
*J. C. D. (Juris Civilis Doctor.)*Doctor of Civil Law
J. D. (Jurum Doctor,) Doctor of Laws
Jer. Jeremiah.
J. G. W. Junior Grand Warden.
Jno. John. Յովհաննէս
Jona. Jonathan. Յովնաթան
Jos. Joseph. Յովսէփ
Josh. Joshua. Յեսու
J. P. Justice of the Peace.
J. Prob. Judge of the Probate.
Jr., or *jr*, Junior
J. U. D. (*Juris Utriusque Doctor.*) Doctor of Both Laws (*i. e.*, the Canon and the Civil Law.)
Jud. Judith. Յուդիթ
Judg. Judges. դատաւորք
Jul. July; Julius.
Jun., *Junr.* Junior. որդի
J. W. Junior Warden.

K.

K. King; Knight. — (*Kalium.*) Potassium.
Kan. Kansas.
K. B. Knight of the Bath; King's Bench.
K. C. B. Knight Commander of the Bath.
Ken., or *Ky.* Kentucky
K. G. Knight of the Garter
K. G. C. Knight of the Grand Cross; Knight of the Golden Circle.
Ki. Kings.
K. M. Knight of Malta
Knt., or *Kt.* Knight.
Ky. Kentucky. Քենթըքի

L.

L. Lady; Latin; Lord; Low; Lithium; Lake; Line.
L., *lb.* or *lb.* (*Libra.*) A pound, in weight.
L., *l.*, or *£.* A pound sterling.
L. Lanthanum.
Lam. Lamentations.
Lat. Latin. լատին
Lat., or *lat.* Latitude.
Lb., *lb.*, or *lb* (*Libra.*) A pound in weight.
L. C. Lower Canada; Lord Chancellor.
l. c. Lower case. — (*loco citato.*) In the place before cited. հոն, անդ.
Ld. Lord.
Ldp., or *Lp.* Lordship.
Lea., or *lea.* League.
Leg., or *Legis.* Legislature
Lev. Leviticus.
L. I. Long Island; Light Infantry.
Li., or *L.* Lithium.
Lib., or *lib.* (*Liber.*) Book
Lieut., or *Lt* Lieutenant
LL. B. (*Legum Baccalaureus.*) Bachelor of Laws.
☞ The initial letter of a word is sometimes doubled, as in the present instance, to signify the plural.
LL D. (*Legum Doctor.*) Doctor of Laws. See *LL.B*
Lon., *Long.* Longitude.
Lou., or *La.* Louisiana.
Lp., or *Ldp.* Lordship.
L. S. Left side. — (*Locus Sigilli.*) Place of the Seal
L. S. D., or *l, s, d.*(*Libra, Solidi, Dinarii.*) Pounds, Shillings, Pence.
Lt., or *Lieut.* Lieutenant

M.

M. Marquis; Monday; Monsieur; Morning. — (*Mille*) Thousand.) — (*Meridies.*) Meridian, or noon.
M., or *m.*Masculine; Moon; Month, months; Minute, minutes; Mill, mills; Mile, miles.
M. A. Military Academy; Master of Arts.
Mac., or *Macc.* Maccabees

Mad., or *Madm.* Madam.
Mag. Magazine.
Maj. Major.
Mal. Malachi
Mar. March ; Maritime
Mas., *Masc.* Masculine
Mass., or *Ms.* Massachusetts
Matt. Matthew.
M. B. (*Medicinæ Baccalaureus.*) Bachelor of Medicine.
M. C. Member of Congress; Master of Ceremonies ; Master Commandant.
M. D. (*Medicinæ Doctor.*) Doctor of Medicine.
Md. Maryland.
Mdlle. Mademoiselle Օր.
M. E. Methodist Episcopal; Military or Mechanical Engineer; Most Excellent
Me. Maine.
Mem. Memorandum
Messrs., or *MM.* (*Messieurs.*) Gentlemen; Sirs. See *LL B.* Տեարք
Meth. Methodist
Mg. Magnesium
M., G. Major General
M. H. S. Massachusetts Historical Society; Member of the Historical Society
Mi. Mississippi
Mic. Micah Միքիա [mas
Mich. Michigan ; Michael-
Mid. Midshipman [utes
Min., or *min.* Minute, min-
Minn. Minnesota
Miss. Mississippi
Mlle. Mademoiselle Օր.
MM. Their Majesties, — (*Messieurs.*) Gentlemen. See *LL. B*
Mme. Madame. Տիկին
Mn. Manganese
Mo. Missouri;Molybdenum
Mo., or *mo.* Month
Mod. Modern
Mon., or *Mond.* Monday
Mons. Monsieur, or Sir
Mos, or *mos.* Months
M. P. Member of Parliament ; Member of Police
M. P. P. Member of the Provincial Parliament
Mr. Master, *or* Mister
Mrs. Mistress, *or* Missis
MS. Manuscript [*LL. B*
MSS. Manuscripts. See
Mt. Mount, *or* Mountain
Mus D., *Mus. Doc.*, or *Mus. Doct.* Doctor of Music
M. W, Most Worthy
M. W. G. M. Most Worshipful Grand Master

N.

N, Noon ; North ; Note ; Name ; New ; Nitrogen
N., or *n.* Noun ; Neuter ; Nail, nails
N, A. North America
Na. (*Natrium.*) Sodium
Nah. Nahum
Nat. Natural ; National
Nath. Nathaniel
Naut. Nautical
N. B. New Brunswick. — (*Nota Bene.*) Note well, *or* take notice
N. C. Calorina
N. E. North-East; Northern Eastern (Postal District, London); New England
Neb. N braska
Neh. Nehemiah
Nem. Con. (*Nemine Contradicente*) No one contradicting ; unanimously
Nem Diss.(*Nemine Dissentiente.*) No one dissenting
Neut., or *neut.* Neuter
N. F. Newfoundland
N. H. New Hampshire
Ni. Nickel
N. J. New Jersey
N. l., or *n. l.* (*Non liquet,*) It appears not ; the case is not clear անորոշ
N. Lat. North Latitupe
N. N. E. North-North-East
N.N.W. North-North-West
No. Norium [ber
No. or *no.* (*Numero.*)Num-
Nom., or *nom.* Nominative
Non. Pros., or *Non. pros.* (*Non Prosequitur.*) He does not prosecute ; — a judgment entered against the plaintiff when he does not appear to prosecute
Non. seq., or *non seq.* (*Non sequitur.*) It does not fol-fow. տակէ չհետեւիր
Nos., or *nos.* Numbers
Nov. November
N. P. New Providence;Notary Public
N. S Nova Scotia ; New Style (since 1752) Ն. Տ.
N. T. New Testament
Num. or *Numb.* Numbers
N. W. North-West; Northern-Western (Postal District, London)
N. Y. New York

O.

O. Ohio ; Oxygen ; Old
Ob., or *ob.* (*Obiit.*) Died
Obad. Obadiah [jection
Obj., or *obj*, Objective;Ob-
Obs. Observatory
Obt., or *Obdt.* Obidient
Oct. October Հոկտեմբեր
Olym. Olympiad
Ord. Ordinance; Ordinary
O. S. Old Style (previous to 1752) Հ. Տ.
Os. Osmium
O. T, Old Testament
Oxon. (*Oxonia.*) Oxford
Oz., or *oz.*Ounce, or ounces

P.

P., or *p.* Page; Part;Phosphorus ; Pipe
Pa. Pennsylvania
p. a. Participial adjective
Parl. Parliament
Part., or *part.* Participle
Pass., or *pass.* Passive
Pb. (*Plumbum.*) Lead
P. B. (*Philosophiæ Baccalaureus.*) Bachelor of Philosophy
Pd. Paid; Palladium
Pe. Pelopium [Island
P. E. I. Prince Edward
Penn. Pennsylvania
Per an., or *per an.* (*Per annum.*) By the year
Per cent., *per cent*, *Per ct.*, or *per ct.* (*Per centum.*) By the hundred
P. G. Past Grand
Ph. D. (*Philosophiæ Doctor.*)Doctor of Philosophy
Phil. Philip ; Philippians; Philosophy ; Philemon
Phila. Philadelphia
Philom. (*Philomathes.*)Lover of learning
Pinx., *pinx.*, *Pxt.*, or *pxt.* (*Pinxit.*) He, *or* she, painted it նկարեց
Pk., or *pk.* Peck
Pl. or *pl.* Plural
Plff, Plaintiff
Plur., or *plur.* Plural
P. M. Post-Master ; Past Master ; Past Midshipman. — (*Post Meridiem.*) Afternoon [eral
P. M.*G.* Post-Master-Gen-
P. O. Post-Office
Pos., *pos.*, *Poss.*, or *poss.* Possessive
pp. Pages. See *LL. B*

P. P. C. (*Pour Prendre Congé.*) To take leave
Pph., or *pph.* Pamphlet
Pr., *pr.*, (*Per.*) By the
P. R. Prize Ring; Porto Rico
Prep., or *prep.* Preposition
Pres. President
Pret., or *pret.* Preterit
Prof. Professor
Pron., or *pron.* Pronoun
Pro tem., or *pro tem.* (*Pro tempore.*) For the time being [Province
Prov. Proverbs; Provost;
Prox. (*Proximo.*) Next
P. S. (*Post scriptum.*)Postscript Յ. Գ.
Ps. Psalm, *or* Psalms
Pt. Pint; Part; Payment; Platinum; Point; Port
Pub. Public; Publisher
Pub. Doc, Public Documents
Pwt., or *pwt.* Pennyweight
Pxt., or *pxt.* (*Pinxit.*) He, *or* she, painted it

Q

Q. Question Հարց
Q., or *Qu.* Query; Question; Queen
Q. B. Queen's Bench
Q. C. Queen's Council
Q. d. (*Quasi dicat.*) As if he should say
Q. E. D. (*Quod Erat Demonstrandum.*) Which was to be demonstrated
Q. l. (*Quantum libet.*) As much as you please
Q. M. Quartermaster
Q. M. *G.* Quartermaster General
Qr., or *qr.* Quarter (28 pounds); Farthing; Quire
Q. s., or *q. s.* – (*Quantum sufficit.*)A sufficient quantity բաւ բաւականին
Qt., or *qt.* Quart; Quantity [Quarter
Qu. Queen; Question;
Qu., or *Qy.*(*Quære.*) Query
Ques. Question
Q. v. or *q. v.* (*Quod vide.*) Which see զոր տես

R.

R. Railway; Rhodium. – (*Rex.*) King. – (*Regina.*) Queen. – (*Recipe.*) Take
R. A. Royal Academy, *or* Academician; Rear Admiral; Right Ascension
Rb. Rubidium
Rec, or *R.* Recipe [tary
Rec. Sec. Recording Secre-
Ref, Reformed; Reformer; Reformation; Reference
Reg, Register; Regular
Rep. Representative; Republic; Reporter
Rev. Revelation, Revolution; Review; Revenue; Revise
Rev. Reverend Վեր., Պատ.
R. I. Rhode Island
R. N. Royal Navy
Rom. Roman; Romans
Rom. Cat. Roman Catholic
R. R. Railroad
Rt. Hon. Right Honorable
Rt. Rev. Right Reverend
Ru. Ruthenium
R. W. Right Worshipful
R. V. Revised Version

S.

S. Sign; South; Sulphur; Sunday; Saturday; Signor; Scribe; Shilling
S. A. South America; South Africa
Sam. Samuel
Sat. Saturday
Sb. (*Stibium.*) Antimony
S. C. South Carolina
Sc., or *Sculp.* (*Sculpsit.*) He, *or* she, engraved it
Sch., or *Schr.* Schooner
Scil., or *Sc*, (*Scilicet.*) To wit; namely այսինքն
Script. Scripture
Sculp., or *sculp.* (*Sculpsit.*) He, *or* she, engraved it
S. E. South-East; South-Eestern (Postal District, London)
Se. Selenium
Sec. Secretary [tion
Sec., or *sec.* Second; Sec-
Sect., or *sect.* Section [ior
Sen. Senate; Senator; Sen-
Sep., or *Sept.* September
Serg., or *Serj.* Sergeant, *or* Serjeant
Serv., or *Servt.* Servant
S. H. S. (*Societatis Historiæ Socius.*)Fellow of the Historical Society
Si. Silicium
Sing., or *sing.* Singular
S. J. Society of Jesus
S. J. C. Supreme Judicial Court
S. Lat. South Latitude
Sld., or *sld.* Sailed
S. M. State Militia; Short Meter (6, 6,8, 6); Sergeant Major; Sons of Malta
S. M. *I.* (*Sa Majesté Impériale.*)His, *or* Her, Imperial Majesty
Sn. (*Stannum.*) Tin
Soc. Society
Sol. Solomon; Solution
S. P. Q. R. (*Senatus Populusque Romani.*) Senate and people of Rome
Sq., or *sq.* Square
Sq. ft., or *sq. ft.* Square feet քառակուսի ոտք
Sq. in., or *sq. in.* Square inches [miles
Sq. m., or *sq. m.* Square
Sr. Sir, *or* Sinior
SS., or *ss.* (*Scilicet.*)Namely. – (*Semis.*) Half
S. S. Sunday School; Saint Simplicius (the mark on the collar of the Chief Justice of England); Steam-ship
S. S. E. South-South-East
S. S. W. South-Sout-West
St. Saint; Street; Strait
Stat. Statute; Statuary
S. T. D. (*Sacræ Theologiæ Doctor.*) Doctor of Divinity
S. T. P. (*Saeræ Theologiæ Professor.*) Professor of Theology
Subj., or *subj.* Subjunctive
Subst. Substantive; Substitute
Sun., or *Sund*, Sunday
Sup. Superior; Supplement
Supt. Superintendent
Surg. Surgeon; Surgery
S. W. South-West; South-Western (Postal District, London); Senior Warden
Syn., or *syn.* Synonym

T.

T. Tenor; Tuesday; Town; Township; Territory: Ton
Ta. Tantalum
Tb. Terbium
Te. Tellurium
Ten., or *Tonn.* Tennessee
Tex. Texas [Thorium
Th. Thursday; Thomas;
Theo. Theodore
Thess. Thessalonians
Thurs. Thursday Եշ.
Ti. Titanium Տիմոթէոս
Tier., or *tier.* Tierce
Tim. Timothy Տիմոթէոս
Tit. Titus Տիտոս

Tl. Thallium
Tob. Tobit Տովբիդ
Tr. Translation; Transpose; Treasurer; Trustee
Tu., or *Tues.* Tuesday

U.

U. Uranium
U. C. Upper Canada
Ult., or *ult.* (*Ultimo.*)Last, *or* of the last month
Univ. University
U. S. United States
U. S. A. United States of America; United States Army
U. S. M.UnitedStates Mail; United States Marine
U. S. M. *A.* United States Military Academy
U. S. N. United States Navy [unteers
U. S. V, United States Vol-
U. T. Utah Territory

V.

V. Vanadium; Victoria; Viscount; Verb; Verse; Vocative; Volume; Violin
V. a., or *v. a.* Verb active
Va. Virginia
V. C. Vice Chancellor
Ven. Venerable [Grand
V. G. Vicar General; Vice
V. i. Verb intransitive
Vice Pres. Vice President
Vid., or *vid.* (*Vide.*) See
Vis., or *Visc*,Viscount [See
Viz., or *viz.* (*Videlicet*,) Namely; To wit որ է. See *Note* under *Oz.*]
V. n., or *v. n.* Verb neuter
Voc., or *voc.* Vocative
Vol., or *vol.* Volume
V. P. Vice President
V. R. (*Victoria Regina.*) Queen Victoria
Vs., or *vs.*(*Versus.*) Against, *or* In opposition
Vt. Vermont
V. t., or *v.t.*Verb transitive

W.

W. West; William; Wednesday; Welsh; Warden. —(*Wolframium.*) Tungsten
W., or *w.* Week շաբաթ, եօթնեակ
W. C. Western Central (Postal District, London)
Wed Wednesday [Indies
W. I. West India, West
W. Lon. West Longitude
Wm. William
W. M Worshipful Master
*W. N. W.*West-North-West
Wp. Worship
W. S. Writer to the Signet
*W. S. W.*West-South-West
Wt., or *wt.* Weight

X, Y, Z.

X. Christ (X=Gr. *X*)
Xm., or *Xmas.* Christmas
Xt. Christ
Y. Yttrium
Y., or *Yr.* Year
Yd., or *yd.* Yard
Ye, or *ye.* The
Yr. Your
Z., or *Zr.* Zirconium
Zach. Zachary
Zech. Zechariah
Zeph. Zephaniah
Zn. Zinc
Zoöl. Zoölogy
Zr. Zirconium
4to Quarto քառածալ



ՅԱՏՈՒԿ ԱՆՈՒԱՆՔ

ԱՆՈՒԱՆՔ ԱՐԱՆՑ

(Dim. Diminutive *Փաղաքշական ձեւ։ Fem. Իգական)*

A.

Aaron էէր՛ըն․ *վսեմ, պերճ։ Ահարոն* (H.)

Abdiel էպ՛տիէլ․ *ծառայ Աստուծոյ. Աբդիէլ* (H.)

Abel էյ՛պէլ․ *շունչ, անցաւորութիւն. Հաբէլ* (H.)

Abiathar էպայ՛էթհըր․ *Հայր առատութեան. Աբիաթար* (H.)

Abiel էպայ՛էլ․ *Հայր զօրութեան. Աբիէլ* (H.)

Abiezer էյպիէյ՛զըր․ *Հայր օգնութեան. Աբիեզեր։* (H.)

Abner էպ՛նըր․ *Հայր լուսոյ. Աբեններ* (H.)

Abraham էպ՛րըհէմ․ *Հայր բազմութեան. Աբրահամ։ Dim.* Abe էյպ. (H.)

Abram էյ՛պրըմ․ *Հայր բարձր. Աբրամ։ Dim.* Abe, Abbie էյպ, էպ՛ի.

Absalom էպ՛սըլըմ․ *Հայր խաղաղութեան. Աբիսողոմ* (H.)

Adam էտ՛ըմ․ *մարդ, կարմիր հող. Ադամ։ Dim.* Ade, Edie էյտ, էտի (H.)

Adin, Adino էյ՛տին, էտայ՛նօ. *կակուղ, փափուկ. Ադին* (H.)

Adolph, Adolphus էտոլֆ՛, -՛ֆըս. *ազնիւ գայլ, դիւցազն. Ադոլփոս։ Dim.* Dolphus տոլ՛ֆըս. *Տոլփիկ*

Alan, Allan, Allen էլ՛ըն, էլ՛էն. *ներդաշնակութիւն. Ալլեն։ (Celt.)*

Alaric էլ՛էրիք. *ամենահարուստ. Ալարիկ* (O. G.)

Albert էլ՛պըրթ. *երեւելի. Ալբերդոս։ Fem.* Alberta էլպըր՛թը. *Ալպերդուհի, Պերճուհի։* (O. G.)

Albion էլ՛պիըն. *լեռնագաւառ. Ալբիոն, Մեծն Բրիտանիա։ (Celt.)*

Alexander էլէկզէն՛տըր. *մարդկան պաշտպան. Աղեքսանդր։ Dim.* Al'eek, El'lick, San'der, San'dy, Sawnie. *Ալիքսան, Ալիք։ Fem.* Alexandra, Alexandrina. (Gr.)

Alfred էլ՛ֆրէտ. *բարեխրատ. Ալփրետ։ Dim.* Alf (O. G.)

Algernon էլ՛ճըրնըն. *պեխաւոր. Ալգերնոն* (F.)

Alphonso, Alonzo էլֆոն՛սօ, էլոն՛զօ. *կամաւոր. Ալփոնսոս* (O.G.)

Alpheus էլ՛ֆէըս. *փոխանակութիւն. Ալփէոս* (H.)

Amasea, -sia, -siah էմէյսի՛է, էմէյսայ՛ը. *զօրութիւն Եհովայի. Ամասիա* (H.)

Ambrose էմ՛պրօզ. *աստուածային, անմահ. Ամբրոսիոս (Gr.)*

Amos էյ՛մըս. *քաջ. Ամովս* (H.)

Andrew էն՛տրու. *կտրիճ. Անդրէաս։ Dim.* Andy էն՛տի *(Gr.)*

Andronicus էնտրոնայ՛քըս. *աշխարհակալ. Անդրոնիկոս, -րանիկ Gr*

Angelus, Angel էն՛ճէլըս, էյն՛ճըլ. *հրեշտակ Անգեղոս. Անգեղ (Gr.)*

Anselm, Ansel էն՛սէլմ, էն՛սէլ. *պաշտպանութիւն Տեառն. Անսելմոս, Սեղբոս* (G.)

Anthony էն՛թընի. *գովելի. Անտոնիոս, Անտոն։ Dim.* Tony թօ՛նի.

Անտոնիկ, Տօնիկ. Fem. Anto'nia.

Apollos էփօլ՛լօս. ապողոնի, ապողոնեան. Ապօղոս *(Gr.)*

Aquila էք՛ուիլա, ա՛քուիլա. արծիւ. Ակիւղաս (L.)

Archelaus արքիլէ՛յըս. իշխան. Արքեղայոս *(Gr.)*

Archibald ար՛չիպըլտ. քաջամարտիկ. Արքիբալ: *Dem.* Ar'chy (G.)

Ariel էյ՛րիէլ. առիւծ Աստուծոյ; զոհարան. Արիել (H.)

Aristarchus էրիսթար՛քըս. բարի իշխան. Արիստակէս *(Gr.)*

Arnold ար՛նըլտ. արծուէնման, զօրաւոր. Առնոլդ (O. G.)

Artemas ար՛թիմըս. անհաստատութիւն. Արտեմաս *(Gr.)*

Arthur ար՛թհըր. բարձր, վեհ. Արթուր *(Celt.)* [(H.)

Asa էյ՛սա. բուժող, բժիշկ. Ասա

Asaph էյ՛սըֆ. հաւաքիչ. Ասափ

Asher էշ՛ըր. երջանիկ. Ասեր (H.)

Ashur էշ՛ըր. սեւ. Աշուր. (H.)

Athanasius էթհէնէյ՛ժիըս. անմահ. Աթանաս *(Gr.)*

Athelstan էթհ՛էլսթէն. ազնիւ քար. Ատելստան (A. S.)

Aubrey օպ՛րի. իշխան ոգւոց (G.)

Augustin, -tine, Austin օկըս՛թին, -՛թայն, օս՛թին. օգոստեան. Օգոստինոս: *Dim.* Gus, Gus'tus կըս՛թըս. Գոստիկ: *Fem.* Augus'ta.

Aurelius օրի՛լիըս. ոսկեղէն. Աւրեղիոս (L.)

Azariah էզէրայ՛է. օգնութիւն Տեառն. Ազարիա, Ազարիկ (H.)

B.

Baldwin պօլտ՛ուին. քաջ բարեկամ. Բալդովինոս, Բաղդանոս (O.G.)

Baptist պէփ՛թիսթ. մկրտող, մաքրող. Մկրտիչ *(Gr.)*

Barachias պէրէքայ՛ըս. Տէրոջը օրհնածը. Բարաքիա (H.)

Bardolph, Bardulph պար՛տալֆ, -՛տըլֆ. երեւելի օգնական (G.)

Barnabas, Barnaby պար՛նըպըս, պար՛նըպի. մխիթարութեան որդի. Բառնաբաս (H.)

Bartholomew պարթալ՛օմիու. յանդուգն զաւակ. Բարթողիմէոս: *Dim.* Bat պէթ. Բարթող (H.)

Basil պէզ՛իլ. արքայական. Բարսեղ, Վասիլիոս:

Benedict պէն՛իտիքթ. օրհնեալ. Բենետիկտոս: *Dim.* Ben'net. *Fem.* Benedicta. Սրբուհի, Սուրբիկ *(Gr.)*

Benjamin պէն՛ճըմին. որդի աջոյ. Բենիամին: *Dim.* Ben, Ben'ny. (H.)

Benoni պէնօ՛նայ. որդի ցաւոց, Ցաւակ. Պենոն (H.) .

Bernard, Barnard պըր՛նըրտ, պար՛նըրտ. արջու նման քաջ. Բեռնարդոս (O. G.)

Bertram պըրթ՛րըմ. գեղեցիկ ազնուա. Բերդրան (G.)

Boniface պոն՛իֆէյս. բարերար Վոնիփակիոս (L.) [Գալուստ (L.)

Bonaventura պօնավէնթիու՛րէ.

Brian պրայ՛ըն. զօրաւոր *(Celt.)*

Bruno պրու՛նօ. թխագոյն (O.G.)

C.

Cæsar սիյ՛զըր. թաւ, կապուտաչուի, արգանդահատ. Կեսար (L.)

Caleb քէյ՛լէպ. Քաղեբ (H.)

Callinicus քէլինայ՛քըս. Կալինիկոս: *Fem.* Callinice քէլ՛ինայս. Կալինիկէ *(Gr.)*

Calvin քէլ՛վին. քաջ. Կալվին (L.)

Cecil սէս՛իլ. աղօտ. Կեկել (L.)

Cephas սի՛ֆըս. վէմ. Կեփաս (H.)

Charles չարլզ. զօրաւոր, կտրիճ. Կարոլոս: *Dim.* Cha'rlie, Charly. *Fem.* Caroline, Charlotte. (O. G.)

Christian քրիս՛թիըն. քրիստոն-

եալ. Քրիստիանոս։ *Dim.* Christie.

Christopher քրիս'թըֆըր. Քրիստոսատուր, Քրիստափոր։ *Dim.* Kes'ter, Kit, Chris. Քրիս.

Chrys'ostom. Ոսկեբերան, Ոսկի-Յոհան, Ոսկեհան, Ոսկան։

Ciriacus, Cyriaque Կիրակոս։

Clarence քլէր'ընս. երեւելի։

Claudius, Claude քլօ'տիըս. քլօտ. կաղ. Կղօդիոս (L.)

Clement քլէմ'ընթ. ողորմած. Կղեմէս (L.) [Կոնրատ (O. G.)

Conrad քոն'րէտ. անվեհեր.

Constant քոն'սթընթ. հաստատ, հաւատարիմ. Կոստանդ (L.)

Constantine քոն'սթընթայն. հաստատուն. Կոստանդիանոս (L.)

Cornelius քորնիլ'իըս. Կոռնելիոս

Crispin, Crispus, Crispian քրիս'փին, -փ'ըս, -'փիըն. գանգրահեր. Կրիսպոս (L.) [րիանոս (Gr.)

Cyprian սիփ'րիըն. կիպրացի. Կիպ-

Cyril սիր'իլ. իշխանական. Կիւրեղ

Cyrus սայ'րըս. արեւ. Կիւրոս (P.)

D.

Dan տէն. դատաւոր. Դան (H.)

Daniel տէն'իէլ. Աստուածային դատաւոր. Դանիէլ։ *Dim.* Dan տէն Դանիկ։

Darius տէրայ'ըս. պահապան, պաշտպան. Դարեհ *(Pers.)*

David տէյ'վիտ. սիրեցեալ. Դաւիթ։ *Dim.* Davy, Dave տէյ'վէ. *Fem.* Vida Դաւթինէ։

Demetrius տիմի'թրիըս. Դեմետրի, Բագուոր (գինւոյ չաստուածին) Դեմետր *(Gr.)*

Denis, Dennis, Dionysius տէն'իս(տը'նի), տայընիժ'իըս. բագոսային. Դիոնեսիոս *(Gr.)*

Derrick. *See* **Theodorick.**

Dexter տէքս'թըր. աջ ձեռք։

Աջապահ, Աջունի, Բենիամին։

Donald տոն'ըլտ. վեհ իշխան։

Duncan տըն'քըն. թուխ ցեղապետ. Տունքան *(Celt.)*

E.

Eben էպ'ըն. քար. Եբեն (H.)

Ebenezer էպէնի'զըր. օգնութեան քար. Աբենեզեր (H.) [AS.

Edgar էտ'կըր. ընչապահ. Եդկար

Edmund էտ'մընտ. կալուածապահ. Եսմոն։ *Dim.* Ed, Ned (համառ. mine Ed' ի)։

Edward էտ'ուըրտ. ընչից պահապան. Եդուարդ։ *Dim.* Ed, Eddy, Ned, Ned'dy, Ted, Ted'dy էտ'ի, նէտ'ի. Եսօ։

Edwin էտ'ուին. ընչատաց(AS.)

Elbert էլ'պըրթ. Ալպերթ (OG.)

Eldred էլ'տրէտ. ահռելի (AS.)

Eleazar,-zurus իլիէյ'զըր, իլիէյզիու'րըս. որում օգնէ Աստուած. Եղիազար, Ղազար, Ղազարոս։

Eli ի'լայ. որդեգիր. Հեղի (H.)

Eliab իլայ'էպ. որում հայր է Աստուած. Եղիաբ (H.)

Elias, Elijah իլայ'ըս, իլայ'ճա. Եհովայ Աստուած իմ է, Եղիա (H.)

Elisha, Ellis իլայ'շա, էլ'իս. Ած. փրկութիւնս է. Եղիշէ (H.)

Emmanuel էմմէն'իուէլ. Աստուած ընդ մեզ. Էմմանուէլ (H.)

Emery, Emory էմ'ըրէ. կարող, հարուստ (AS.) [աս (Gr.)

Eneas ինիէյ'ըս. գովեալ. Ենէ-

Enoch ի'նըք. նուիրեալ. Ենովք(H)

Enos ի'նըս. մարդ. Ենովս (H.)

Ephraim ի'ֆրէիմ. պտղալից. Եփրեմ (H.) [րազմոս (Gr.)

Erasmus իրէզ'մըս. սիրուն. Ե-

Erastus իրէս'թըս. սիրելի. Երաստոս (Gr.) [Եռնեստ (OG.)

Ernest ըր'նէսթ. ջերմեռանդ.

Esau Է՛սօ. թաւ, մազոտ. Եսաւ (H.) [Եթան (H.)

Ethan Էթն՛ըն. հաստատութիւն.

Eugene Եու՛ճին, Եուճին՛. ազնուական. Եւգինէոս, Օժէն։ *Fem.* Eugenia, Eugenie Եուճի՛նիէ *(Gr.)*

Eusebius Եուսի՛պիըս. բարեպաշտ. Եւսեբիոս *(Gr.)*

Eustace Եուս՛թէս. առողջ. Եւստաթէոս, Ստաթէս *(Gr.)*

Evan Էվ՛ըն. գումարտիկ *(Wel.)*

Everard Էվ՛ըրըրտ. վարազանման. Եւրարտ (OG.)

Ezekiel Իզի՛քիըլ. զօրութ. Տեառն. Եզեկիել։ *Dim.* Zeke զիյք. Եզեկ։

Ezra Էզ՛րա. օգնութ. Եզրաս (H.)

F.

Faust Ֆօ՛ըստ. Փաւստոս։

Felix Ֆի՛լիքս. Երջանիկ. Փելիքս։ *Fem.* Felicia Ֆիլի՛շիէ. Բաստինէ (L.)

Ferdinand, Fernando Ֆըր՛տինէնտ, Ֆըրնէն՛տօ. քաջ. Փերտինանդոս (OG.) [տոս (L.)

Festus Ֆէս՛թըս. ուրախ. Փես-

Francis, Franklin Ֆրէն՛սիս, Ֆրէնք՛լին. փրկուած. Փրանկիսկոս, Ազատիկ։ *Dim.* Frank Ֆրէնք. *Fem.* Frances, Fanny Ֆրէն՛սէս, Ֆէն՛նի (F.)

Frederic Ֆրէտ՛ըրիք. խաղաղասէր. Փրեդերիկոս։ *Dim.* Fred, Fred′dy. *Fem.* Fred′erica,-ka. (OG.)

G.

Gabriel Կէյ՛պրիէլ. մարդ Աստուծոյ. Գաբրիէլ (H.) [իոս (L.)

Gaius Կէյ՛ըս. ուրախացեալ. Գայ-

Gamaliel Կըմէյ՛լիէլ. տրիտուր Տեառն, Տիրատուր, Գամաղիէլ (H.)

Garret, Gerald, Gerard Կէր՛էտ, Ճէր՛ըլտ, Ճէր՛ըրտ. գեղարդը զօրաւոր. Դերարդոս, Զօրայ (OG.)

German, Germaine Ճըր՛մըն, Ճըր՛մէն. գերմանացի. Գերմանիկոս

Geoffrey, Godfrey Ճէֆ՛րէ, Կոտ՛ֆրէ. հաշտ ընդ Աստուծոյ, Կոնդորէ (OG.)

George Ճորճ, Ճօրճ, մշակ, հողատէր. Գէորգ։ *Dim.* Georgie, Geordie Ճօր՛ճի, Ճօր՛տի. *Fem.* Georgiana, Georgina. Գէորգինէ *(Gr.)*

Gershom Կըր՛շըմ. նժդեհ. Գերսոն (H.) [դէոն (H.)

Gideon Կի՛տէըն. կործանիչ. Գե-

Gilbert Կիլ՛պըրտ. դեղնափայլ. Կիլպերդոս։ *Dim.* Gil Կիլ (OG.)

Giles Ճայ՛լզ. այծ. Վահան, Եգիդէս *(Gr.)*

Given Կիվ՛ն. Աստուածատուր։

Goddard Կոտ՛ըրտ. բարեպաշտ. Գոդարդոս (OG.)

Godwin Կոտ՛ուին, Կոտվին. քաջամարտիկ (AS.)

Gottlieb Կօթ՛լիպ. Աստուածատուր, Ծատուր, Թէոփիլոս (OG.)

Grace Կրէյս. Շնորհք։

Gregory Կրէկ՛օրի. արթուն. Գրիգոր *(Gr.)*

Griffith Կրիֆ՛իթհ. շէկ։

Gustavus Կըսթէյ՛վըս. դիւցազն, Կոստաւոս *(Swed.)*

Guy Կայ. առաջնորդ. Գուիտոն, Կարապետ (F.)

H.

Hannibal Հէն՛իպըլ Բաղհաղի շնորհք. Աննիբաղ *(Punic.)*

Harold Հէր՛ըլտ. ըմբիշ. Հարոլտ։

Heman Հի՛մըն. հաւատարիմ. Եման (H.)

Henry Հէն՛րի. տան գլուխ, իշխան. Հենրիկոս։ *Dim.* Hal, Harry Հէլ, Հէր՛ի։ *Fem.* Henrietta, Harriet (OG.)

Herbert Հըր՛պըրտ. փառք գինուց (A.S.) [համբաւ. Հերակլես Յ.

Hercules հըր՛քիուլիզ. մեծա-
մարմին, զօրաւոր: [Դիւցազն (Gr.)

Herman հըր՛մըն. մարտիկ. Հար-
մա (OG.) [Տեառն. Եզեկիա (H.)

Hezekiah հեզըքայ՛ա. զօրութ.

Hilary հիլ՛ըրի. զուարթ. Հիլա-
րիոն: *Fem.* Hilaria հիլէյ՛րիէ. (L.)

Hillel հիլ՛էլ. գովեստ (H.)

Hiram հայ՛րըմ. ազնուազոյն.
Քիրամ (H.) [(Gr.)

Homer հօ՛մըր. գրաւ. Հոմերոս

Horace, Horacia հար՛էյս, հը-
րէյ՛շիէ. Որատիոս (L.) [սիա (H.)

Hosea հօ՛զէ. փրկութիւն. Յով-

Howell հաու՛էլ. ողջ (Brit.)

Hubert հիու՛պըրթ. հոգեփայլ.
Հիբերդոս (OG.)

Hugo, Hugh հիու՛կօ, հիու. հո-
գի, միտք, Հիւկօ (OG.)

Humphery հըմ՛ֆրի. ընտանեաց
պաշտպան. Ոնոփրիոս (AS.)

I.

Ichabod իք՛էպըտ. փառազուրկ,
անփառունակ. Քաբոդ (H.)

Ignatius, Inigo իկնէյ՛շըս, ինայ՛-
կօ. կրակոտ. Իգնատիոս (Gr.)

Immanuel իմմէ՛նուէլ. Մանուէլ:

Ira այ՛րա. պահապան (H.)

Isaac այ՛զաք. խնդացող. Իսա-
հակ, Սահակ (H.) [Եսայի (H.)

Isiah այզէյ՛ա. փրկութ. Տեառն.

Israel իզ՛րէէլ. զինուոր Աստու-
ծոյ. Իսրայէլ: [Յովհան (R.)

Ivan իվ՛ըն, իվէն՛. Յովհաննէս,

J.

Jabez ճէյ՛պէզ. ցաւալից. Յաբես

Jacob, James ճէյ՛քըպ, ճէյ՛մզ.
սահեցնող, ոտք առնող. Յակոբ,
Յակոբոս: *Dim.* Jake, Jeames, Jem,
Jim, Jemmy, Jimmy ճէյք, ճիմզ.
Fem. Jaqueline, Jamesina (H.)

Japheth ճէյ՛ֆէթհ. լայնութիւն.
Յաբեթ (H.)

Jasper ճէս՛բըր. Գասպար (P.)

Javan ճէյ՛վըն կաւ. Յաւան (H.)

Jedediah ճէտէտայ՛ա. սիրեցեալ
Տեառն. Յեդիդիա (H.)

Jeffrey ճէֆ՛րի. Կոտոֆրիոս:

Jeremiah, Jeremias, Jeremy
ճէրէմայ՛է, -մայ՛ըս, ճէր՛ըմի. բարձրա-
ցեալ ի Տեառնէ. Երեմիա (H.)

Jerome ճէ՛րըմ, ճէրօմ՛. սուրբ
անուն. Յերոնիմոս (Gr.) [(H.)

Jesse ճէս՛ի. առողջութ. Յեսսէ

Joachim ճօ՛էյքիմ. զոր Աստուած
կհաստատէ. Յովակիմ:

Job ճօպ վշտացեալ. Յոբ (H.)

Joel ճօ՛էլ. Տէրը Աստուած է.
Յովէլ (H.)

John ճան. շնորհալի պարգեւ
Աստուծոյ, Յովհաննէս: *Dim.* John-
ny, Jack, Jock ճան՛ի, ճէք, ճաք Օննիկ,
Ունիկ, Օնիկ, Յովհան, Օհան:
Fem. Jane, Jauet, Joan, Joanna (H.)

Jonah, Jonas ճօ՛նէ, ճօ՛նէս.
տատրակ: Յովնան (H.)

Jonathan ճան՛էթհըն. Եհովայի
պարգեւ. Յովնաթան (H.)

Joseph ճօ՛զէֆ, ճօ՛սէֆ. յաւել-
ցէ Տէր. Յովսէփ: *Dim.* Joe ճօ. Յով-
սէփիկ: *Fem.* Josepha, Josephine.

Joshua ճաշ՛ուէ. Աստուած փըր-
կութեան. Յեսու: *Dim.* Josh ճաշ (H.)

Josiah, Josias ճօսայ՛է, ճօսայ՛-
ըս. տիրատուր. Յովսիա (H.)

Jotham ճօ՛թհըմ. բարձրեալ Տէր.
Յովաթամ (H.) [դա (H.)

Judah ճիու՛տա. գովեալ. Յու-

Julian ճիուլ՛իըն. Յուլիոնեան,
Յուլիանոս: *Dem.* Jule ճիուլ. *Fem.*
Juliana Յուլիանէ, Ջուլեանէ:

Julius ճիու՛լիըս. կակղահեր.
Յուլիոս: *Dim.* Jule. *Fem.* Julia,
Juliet Յուլիա, Ջուլ, Ջուլիկ:

Jupiter ճուբիթ՛ըր. Լուսնթագ

Կանոն (առ մեզ իգական է)։

Justin, Justus ճըս'թին, ճըս'թըս. արդար. Յուստինոս, Յուստոս (L.)

Justinianus ճըսթին'իէյնըս. արդարացի. Յուստինիանոս, Արդար։ *Fem.* Justina, Յուստինանէ, Յուստինէ, Ուստիկ։ (L.)

Juvenalis ճիուվինէյ'լիս. Յոբնալ

K.

Kenelm քէն'էլմ. պաշտպան (AS.)

Kenneth քէն'էթհ. առաջնորդ. կենեդ *Gaelic.*

L.

Laban լէյ'պըն. ճերմակ. Լաբան (H.) [Հողատէր (OG.)

Lambert լէմ'պըրթ. Հարուստ

Lancelot լէն'սըլոթ. զուարթուն, Հրեշտակիկ *(It.)*

Laurance, Lawrence, Lorenzo լօ'րէնս, լօրէն'զօ. դափնեպսակ. Լաւրենտիոս, Լօրենցիոս։ *Dim.* Larry, Lawrie, Laurie լէրի, լօ'րի։ *Fem.* Laura, Laurinda.

Lazarus լէզ'ըրըս. Տէրը պիտի օգնէ. Ղազարոս (H.) [մարդ Յ.

Leander լիէն'տըր. առիւծա-

Lebbeus լէպպի'ըս. գովեալ. Ղեբէոս (H.) [տեղծ. Լեմուէլ (H.)

Lemuel լէմ'իուէլ. Աստուածատ-

Leon, Leontius լի'օն, լիօն'շիըս. առիւծ. Լեւոն, Ղեւոնդ։

Leonard լէն'ըրտ. առիւծի պէս քաջ. Լենարդոս (G.)

Leonidas լիօն'իտըս. առիւծանման. Լեւոնիդաս *(Gr.)*

Leopard լէփ'ըրտ. Ընձակ։ [(G.)

Leopold լիօ'փօլտ. քաջամարտիկ

Levi լի'վայ. միաւորութ. Ղևի (H)

Lewis, Lodovic, Louis, Ludovic լու'իս, լօ'տըվիք, լու'ի, լիու'տօվիք. քաջամարտիկ. Լուդովիկոս, Լութվիկ։ *Dim.* Lewie, Louie լու'ի, Lew, Lou լու. *Fem.* Louisa, Louise.

Lionel լայ'ընէլ. Կորիւն (L.)

Lot լոթ. ծածկոց. Ղովտ (H.)

Lubin լիու'պին մտերիմ (A.S.)

Lucian լիու'շըն. արշալուսային Ղուկիոսեան, Ղուկիանոս։

Lucius լիու'շըս. արշալուսածին Ղուկիոս։ *Fem.* Lucia, Lucy լիու'շիէ

Luke, Lucas լիուք, լիու'քըս. լոյս. Ղուկաս (L.) [Լութեր (G.)

Luther լիու'թհըր. քաջ, կարիճ.

Lycurgus լայքըր'կըս. գայլավար. Լիկուրկոս *(Gr.)*

M.

Madoc մէյ'տօք. լաւ, բարի։

Magnus մէկ'նըս. Աւագ (L.)

Malachi մէլ'էքայ. դեսպան Աստուծոյ. Մաղաքիա (H.)

Malcolm, Melchior մէլ'քըմ, մէլ'քիօր. Մելքոն։

Mamre մէմ'րի. Մամբրէ (H.)

Manasseh մէնէս'ը. մոռացում. Մանասէ (H.) [ռիկ, Մարկեղոս (L.)

Marcellus մարսէլ'ըս. Մարկո-

Marcius, Marcus, Mark մար'շիըս, մար'քըս, մարք. մուրճ. Մարկոս։ *Dim.* Marcia մար'շիէ. Մրտինէ (L.)

Mars մարզ. Արէս, Հրատ։

Martin մար'թին. Արէս պաշտօնածին, մարտադոռ. Մարտինոս (L.)

Matthew, Matthias մէթհ'իու, մէթթայ'ըս. Աստուածատուր, Մատթէոս, Պարգեւ (H.) [րիկ (L.)

Maurice մօ'րիս. սեւուկ. Մօ-

Maximilian մէքսիմիլ'իըն. մեծն Եմիլիոս. Մաքսիմիլիանոս։

Mercurius մըրքիու'րիըս. պատգամաբեր դից, մարգարէ. Մարգար

Meshac մի'շէք. տէր երկրի. Միսաք, Թագւոր (H.)

Micah մայ'քը. Աստուածանման. Միքիա (H.)
Michael մայ'քէլ, մայ'քըլ. ո՞վ է Աստուծոյ նման. Միքայէլ (H.)
Miles մայլզ. զինուոր. Միլես (L.)
Mithridates միթրիտեյ'տիզ. Միհր աստուծմէ տրուած, Արեգակնատուր. Միհրդատ։
Morgan մոր'կըն. ծովափնակ *Brit.*
Moses մօ'զէզ, մօ'զիզ. ջրէ հանուած. Մովսէս (H.)
Myron մայ'րըն. Միւռոն։

N.

Naaman նէյ'էմըն. գեղանի. Նեեման, Գեղամ (H.) [Նաում (H.)
Nahum նէյ'հըմ. մխիթարութիւն
Napoleon նէբօ'լեըն, նէ'պօլէըն. անտառի առիւծ. Նապոլէոն (*Gr.*)
Nathan նէյ'թըն. պարգեւ. Նաթան, Տուր, Պարգեւ (H.)
Nathaniel, -nail նէթէնէ'ալէլ. պարգեւ Աստուծոյ. Նաթանայէլ. Տիրատուր, Աստուածատուր (H.)
Neal, Neil նիլ. մթին; գեղապետ. Նեղոս (L. *Celtic*)
Nehemiah նիհիմայ'ա. մխիթարութիւն Տեառն. Նեեմիա (H.)
Nicolas, Nicholas նիքօ'լըս. յաղթանակ. Նիկողայոս (*Gr.*)
Noah նօ'է, նօ'ա. հանգիստ. Նոյ H.
Noel նօ'էլ. (*Lat.* Dies natalis) Ծնունդ Տեառն, Տօնիկ, Տօնապետ։
Norman նոր'մըն. հիւսիսական. Նորմանտացի (O.G.)

O.

Obadiah օպէտայ'ա. ծառայ Տեառն. Աբդիու (H.)
Obed օ'պէտ. Աստուծոյ ծառայող. Ովբեդ (H.)
Octavius, Octavus օքթէյ'վիըս, օքթէյ'վըս. ութերորդածին. Հոկտաւիանոս։ *Fem.* Octavia (L.) [(L.)
Oliver օ'լիվըր. ձիթենի. Ոլիվեր
Orestes օրէս'թիզ. լեռնաբնակ. Որեստես (*Gr.*)
Orbelos օրպէ'լըս. Ուռպել։
Origenes օրի'ճընիզ. Որոգինէս։
Orlando օրլան'տօ. Օրլանդոս (OG.) [Ոսկար (*Celt.*)
Oscar օս'քըր. անվեհեր մարտիկ.
Osmond, Osmund օզ'մընտ. պաշտպանութիւն Տեառն (OG.)
Oswald, Oswold օզ'վըլտ. կարողութիւն Տեառն. Ոսվալ (OG.)
Otto, Otho օ'թօ. Ոթոն, Հեթում։
Owen օ'էն. Գառնիկ (*Celt.*)
Ozias; Uzzia, -ah օզայ'ըս, ըզայ'ա. զօրութիւն Տեառն, Ոզիա (H.)

P.

Papus փէփ'ըս. Պապ։
Pascal փէս'քըլ. Յարութիւն, Յարիկ, Արթին, Զատիկ (L.)
Patrick փէթ'րիք. ազնիւ, ազնուական. Պատրիկ։ *Dim.* Pat, Paddy.
Paul, Paulus, Paulinus փօլ, փօ'լըս, փօլայ'նըս. փոքր. Պօղոս։ *Fem.* Paula, Paulina, Pauline Պաւլինէ, Փոքրինէ (L.)
Peter փի'թըր. վէմ. Պետրոս։ *Dim.* Pete, Peterkin, Perkin փի'թըրքին (*Gr.*)
Philander ֆիլէն'տըր. մարդասէր. Փլանդրոս (*Gr.*)
Philemon ֆիլի'մըն. բարեկամական. Փիլիմոն (*Gr.*)
Philip ֆիլ'իփ. ձիասէր. Փիլիպպոս։ *Dim.* Phil, Pip Փիլիկ։ *Fem.* Philippa. [Փենեհես (H.)
Phineas ֆին'իըս. պղնձաբերան.
Phrahates ֆրէհէյ'թիզ. Հրահատ
Pius փայ'ըս. բարեպաշտ. Պիոս (L.)
Pliny փլին'ի. Պլինիոս (L.)
Polycarp փօլ'իքարփ. պտղաբեր.

Պողիկարպոս *(Gr.)*   [բանիկ *(Gr.)*

Protogenes փրօթօճի՛նիզ. Անդ-

Ptolemy թա՛լէմի. քաջ, գոռ. Պտղոմէոս, Կոռնակ։

Q, R.

Quintin քուի՛նթին. հինգերրորդ. Կուինտիանոս (L.)

Ralph րէլֆ, րէյֆ. Հռոդոլփոս։

Randal րէն՛տէլ. անագայլ։

Raphael րէֆ՛աէլ. բժշկութիւն Տեառն. Ռափայել, Փայել (H.)

Raymond, Raymund րէյ՛մընտ. իմաստուն պաշտպանութիւն. Հռեմոն (OG.)

Reginald, Reynold րէճ՛ինըլտ. րէյ՛նըլտ. զօրաւոր իշխան. Հռենկինալտոս (OG.)   [Ռուբէն (H.)

Reuben րու՛պէն. ահա՛ որդի.

Richard րիչ՛ըրտ. մեծահոգի, զօրաւոր. Հռիքարտոս։ *Dim.* Dick, Dicky, Dicken, Dickon. (OG.)

Robert, Rupert րապ՛ըրտ, րու՛փըրտ. հռչակաւոր. Հռոբերդ։ *Dim.* Bob, Dob, Dobbin, Rob, Robin, Rop պապ. տապ, րապ. (OG.)

Roderick րատ՛ըրիք. մեծանուն. Ռոտերիկոս, Մենծիկ (OG.)

Rodolph, Rudolph րատ՛ալֆ. րու՛տըլֆ. գիւցազն. Հռոտոլփոս (OG)

Roger րաճ՛ըր. նիզակը համբաւաւոր. Հռոգերիոս։ *Dim.* Hodge, Hodgkin հաճ, հաճ՛քին (OG.)

Roland, Rowland, Orlando րօլըն՛, րօ՛լէնտ, օրլէն՛տօ. համբաւ երկրի. (OG.)

Rufus րու՛ֆըս. կարմիր, շիկահեր. Հռուփոս (L.)

S.

Salmon սէլ՛մըն. հովանաւոր։

Samson, Sampson սէմ՛սըն, սէմփ՛սըն. փայլուն արեւ. Սամփսոն։

Samuel սէմ՛իուըլ. Տէրը լսեց. Սամուէլ. *Dim.* Sam, Sam'my Սամիկ (H.)   [ւուղ (H.)

Saul սօլ. խնդրուած. Սա-

Savinus սէվի՛նըս. Զաւեն։

Sebastian սէպէս՛չըն. պատուական. Սեբաստիանոս։

Sereno, Serenus սէրէյ՛նօ, սէրէյ՛նըս. հանդարտիկ, Շնորհալի։

Sergius սըր՛ճիըս. Սարգիս։

Seth սէթ. որոշեալ Սեթ (H.)

Shadrach շէյ՛տրէք. Արեւ Աստուած. Սեդրաք (H.)   [(Սավա) (H.)

Seba սէ՛պա. երեւելի. Սաբա

Sigismund սիճ՛իսմընտ. յաղթական պաշտպանութ. Սիկիսմոնտ։

Silas, Silvanus, Sylvanus սայ՛լըս, սիլվէյ՛նըս. անտառաբնակ. Շիղա, Սիղուանոս։ *Fem.* Silvia (L.)

Silvester, Sylvester սիլվէս՛թըր. գեղջաբնակ, գեղջուկ, Սեղբեստրոս։ *Dim.* Vester, Vest Սեղբոս

Simeon, Simon սիմ՛էըն, սայ՛մըն. ախորժալուր. Սիմոն, Շմաւոն (H.)

Solomon սալ՛օմըն. խաղաղասէր. Սողոմոն։ *Dim.* Sol սալ. Սողիկ։

Spesiosus սփիսիօ՛սըս. Գեղամ։

Stephen ստիյ՛վըն. թագ. Ստեփան։ *Dim.* Steve Ստեփանիկ։

T.

Tagiatius թէճիէյ՛շըս. Տաճատ։

Tages թէյ՛ճիզ. Տաքէս։

Themistocles թհէմիսթօ՛քլիզ. Իրաւափառ, Իզաիրուզա *(Gr.)*

Thaddeus թհէտ՛տէըս. իմաստուն. Թադէոս *[Syrian.]*

Theobald թհիօ՛պըլտ, թէ՛պըլտ. ժողովրդասէր. Թէոպալտ։

Theodore թհիօ՛տօր. Աստուածատուր, Աստուատուր, Աստուր, Թէոդորոս, Թորոս։ *Dim.* Theo թի՛օ.

Fem. Theodora. Տիրուհի, Տօրա։

Theodoric թհիա՛տըրիք. մեծն ի ժողովուրդս Թէոդորիկոս (AS.)

Theophilus թհիա՛ֆիլըս. Աստուածասէր. Թէոփիլոս Յ.

Theron թհի՛րան. որսորդ։

Thomas թա՛մըս. երկուորեակ. Թովմաս։ *Dim. Tom* Թումիկ,

Tom, Tommy, Tomkim թամ, թա՛մի։ *Fem.* Thomasine Դոմնի։

Timothy թի՛մըթի. Աստուածավախ. Տիմոթէոս Յ.

Titus թայ՛թըս. Տիտոս (L.)

Tobiah, Tobias թօպա՛յէ, -՛ըս. ընտրեալ յԱստուծոյ. Տովբիթ։ *Dim.* Toby թօ՛պի. Տուբիկ։ (H.)

Tristram, Tristam թրի՛սթրըմ, թրի՛սթըմ. խոհուն, մելամաղձիկ (L.)

Tybalt թի՛պըլթ. Դէոպալտ (G.)

U.

Ulfilas ըլֆի՛լըս. Գայլուկ։

Ulysses եուլի՛սիզ. ատեցող. Ոդիսեւս (*Gr.*)

Urban ըր՛պըն. քաղաքացի. Ուրբանոս, Ուրբան (L.)

Uriah եուրա՛յա. տիրոջ լոյս. Ուրիա (H.)

Urian եուրի՛ըն. մշակ *[Danish]*

Uriel եուրի՛ըլ. լոյս Այ. Ուրիէլ H

V, W.

Valentine վէ՛լընթայն. զօրաւոր. Վաղենտինիանոս (L.)

Victor, Vincent վի՛քթըր, -՛սընթ յաղթող. Վիկտոր, Վինկենտիոս, Բիկենտ, Բեկտոր։ *Fem.* Victoria.

Vivian -՛իըն զուարթ. Բեբեն (L.)

Walter ուօ՛լթըր. զօրապետ, Կօդիէ։ *Dim.* Wat, Watkin հուօթ.

William ուի՛լիըմ. պաշտպան, վահան. Գուլիելմոս, Կիյօմ։ *Dim.* Will, Willy, Bill, Billy, Wilkin. *Fem.* Wilhelmina. (AS.)

Winfred ուի՛նֆրէտ. խաղաղասէր (AS.)

X. Z.

Xenophon զէ՛նօֆըն. պանդուխտ. Քսենոփոն, Զենոբ (*Gr.*)

Zabdiel զէպ՛տիէլ. Ած. տուր H.

Zaccheus զէքի՛ըս. անմեղ, մաքուր Զաքէոս։ *Dim.* Zach զէք (H.)

Zachariah զէքէրա՛յա. Ած. մէ յիշուած. Զաքարիա (H.)

Zadok զէյ՛տաք. արդար. Սադովկ (H)

Zebina զէպա՛յնա. գնուած. Սաբինա (H.)

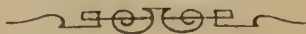
Zedekiah զէտիքա՛յա. արդարութիւն Տեառն. Սեդեկիա (H.)

Zenas զի՛նըս. Արամազդատուր. Զենաս, Տատուր Յ.

Zenobius զինօ՛պիըս. Զենոբ։ *Fem.* Zenobia զինօ՛պիէ. Զենոբիա։

Zephaniah զէֆէնա՛յա. Ած. մէ պահուած. Սոփոնիա (H.)

Zerubbabel զիրըպ՛պէյպըլ. ընծիւղ Բաբելոնի. Զօրաբաբել, Զաւրա, Բաբել։



ԱՆՈՒԱՆՔ ԿԱՆԱՆՑ

A.

Abigail էպ'իկէյլ· *Հօրս ուրախութիւնը. Աբիգեա։* *Dim.* Abby, Nabby էպ'ի, նէպ'ի (H.)

Adaline, Adela, Adelia, Adelaide, Adeline էտ'էլայն, էտ'էլէ, էտէլ'իէ, էտ'իլէյտ, էտ'ըլայն. *ազնուազարմ, իշխանուհի. Ատելայիտ, Ատել։* *Dim.* Addy էտ'ի։ (OG.)

Agatha էկ'էթէ. *ազնիւ, լաւ. Ագնիւ, Ագաթա* *(Gr.)* [նես Յ.

Agnes էկ'նէս. *պարկեշտ. Ագ-*

Albertha էլպըր'թա. *Ալբերթա։*

Alethia էլէթհի'է. *Իսկուհի* *(Gr.)*

Alexandra, -rina էլէկզէն'տրէ, -տրայ'նէ. *Ալեքսանդրինա։*

Alice, Alicia էլ'իս, էլիշ'է. *Ալիս, Ատելինա ։* *Dim.* Ally, Allie, Elsie *Ելսա, Եղսա, Եղիս։*

Almira էլմայ'րա. *իշխանուհի. Ելմիրա, Ամիրա* *(Ar.)*

Althea էլթհի'է. *բուժիչ* *(Gr.)*

Amabel էմ'էպէլ. *Սիրունիկ* (L.)

Amanda է'մէնտա. *սիրելի։* *Dim.* Mandy մէն'տի. *Մանդակ ։*

Amelia էմիլ'իա. *եռանդուն, զբաղեալ. Ամալիա։* [(L.)

Amy էյ'մի. *սիրեցեալ Սիրունիկ*

Angelica, Angelina էնճէլ'իքա, էնճէլայ'նէ *Եւանգելինա* *(Gr.)*

Ann, Anna, Anne էն, էն'ա. *Շնորհ, Աննա։* *Dim.* Annie, Nanny, Nancy, Nan, Nina նի'նէ. (H.)

Annette էն'էթ. *Աննիկ* (H.)

Antoinette, Antonia էնթօյնէթ', էնթօ'նիէ *Անդոնիա։* *Dim.* Net, Netty նէթ, նէթ'ի (L.)

Arabella էրէպէլ'լա. *արարուհի; գեղեցիկ սեղան։* *Dim.* Bel, Bella(L)

Araxes էրէք'սէս. *Արաքսիա* *(Gr.)*

Augusta օկըս'թա *Աւգուստա* L.

Aurelia օրի'լիէ. *Աւրելիա* (L.)

Aurora օրօ'րէ. *Արշալոյս, Արուսեակ* (L.)

Azubah ազիու'պէ. *լքեալ* (H.)

B, C.

Barbara պար'պէրէ *օտարական, պանդուխտ. Վառվառա։* *Dim.* Bab *Վառվառիկ, Պապինէ* *(Gr.)*

Basilla պէսիլ'լէ. *Թագուհի։*

Beatrice, Beatrix պի'էթրիս, պի'էթրիքս. *Երանուհի* (L.)

Belle պէլ. *գեղանի, Գեղանոյշ* F.

Benedicta պէնէտիք'թա. *Պենեդա, Երանեակ* (L.)

Bertha պըր'թհէ, պըր'թհի. *Պայծառ։* *Dim.* Berty պըր'թի (OG.)

Bessie, Betsy պէս'ի, պէց'ի, պէթ'ի. *Ելիսաբեթ, Եղսակ* (H.)

Bianca, Blanch պիան'քա, պլէնչ. *սպիտակ, Պլանշ։*

Bridget պրիճ'էթ. *զօրութիւն. Բրիգիդա, Պրիճիդա։* *Dim.* Biddy. *(Celt.)*

Camilla քէմիլ'լա. *քրմուհի. Կա-*

միլլա, Քրմանոյշ, Քրմինէ (L.)

Callinice քէլ'ինայս· Կալլինիկէ։

Caroline քէր'օլայն· Կարոլինէ։ *Dim.* Carrie, Caddie քէր'ի, քէտ'ի։

Cassandra քէսէնտ'րէ· սիրարծած· Կասանդրա *(Gr.)*

Catharina, -rine, Catherine քէթհըրայ'նէ, -րին, քէթհ'ըրին· անբիծ, պարկեշտ· Կատարինէ։ *Dim.* Casy, Kate, Katrine, Katleen, Kit, Kitty Կատարին, Կատար *(Gr.)*

Cecilia, Cecily սէսիլ'իէ, սէս'իլի· Կեկելիա, Չիչիլեա։ *Dim.* Sisley, Sis, Cis (L.) [Կելեստինա (L.)

Celestine սելէս'տին· երկնային·

Charity չէր'իտի· գութ· Խարիթա

Celia սիլ'իա· Կելիա, Չելիա, Կոլինէ (L.) [Կարլոտտա (OG.)

Charlotte շար'լատ· Կարոլինա,

Chloe քլօ'ի· նորաբողբոջ· Կլելիա

Christiana, Christina քրիստիէն'ա, քրիստին'ա· Քրիստինէ։ *Dim.* Chrissie, Xine քրիս'ի, զին· Քրիստիկ

Clara, Clarice, Clarissa քլէր'ա, քլէր'իս, -իս'ա· Պայծառ, Մաքրուհի։ *Dim.* Clare քլէր· Պայծառիկ (L.)

Claudia քլօ'տիէ· Կղոդիա (L.)

Clementine քլէմ'էնթին· փափուկ (L.) [Կոստանդիա (L.)

Constance քան'սթէնս· Հաստատ.

Columba քալըմ'պէ· Աղաւնի։

Cora քօ'րա· կոյս· Կորա *(Gr.)*

Cordelia քօրտիլ'իէ· սիրանոյշ, սիրատարփ· Ագապի (L.)

Corinna քօրին'է· աղջնակ· Կորիննա։ *(Lat. Dim.* of Cora)

Cornelia քօրնիլ'իէ· Կոռնելիա։

Cynthia սինթհ'իէ· Կիւնդոս լեռը ծնած, Կնդանոյշ *(Gr.)*

D.

Deborah տէպ'օրէ· մեղու Մելինէ, Մեղուանոյշ, Դեբորա։ *Dim.* Deb, Debby (H.) [լիա *(Gr.)*

Delia տիլ'իէ· Դեղոսեան, Դե-

Diana տայ'էնա, տայայ'նա· դիցուհի, Անահիտ. Արուսեակ։ *Dim.* Di, Die տայ։ (L.)

Diantha տայ'էնթա. Մանիշակ, մեխակ *(Gr.)* [(H.)

Dinah տայ'նէ· դատեալ· Դինա

Dora, Dorothea, Dorothy տօ'րա, տարըթհի'ա, տար'ըթհի· Աստուածատուր. Դորոթէա։ *Dim.* Dol, Dolly տալ, տալ'ի *(Gr.)*

Dorcas տօր'քըս· Այծեմնիկ։

Drusilla տրուսիլ'լա· Դրուսիղա։

E, F.

Edith ի'տիթհ· երջանկութ· Եդիթ

Edna էտ'նա· հաճոյք (H.)

Eleanor, Elinor էլէանօ'ր, էլ'ինօր· Հեղինէ։ *Dim.* Ella, Nell, Nellie, Nora նէ'լի *(Gr.)*

Elisabeth, Eliza իլի'զըպէթհ, իլայ'զա· նուիրեալ Ած· Եղիսաբեթ։ *Dim.* Bess, Bessy, Beth, Betsey, Betty, Elsie, Liz, Lizzy, Libby, Lisa պէթ'սի, լայզա Ելիզա (H.)

Ella, Ellen է'լա, էլէն· Հեղինէ։

Elvira էլվայ'րա· Ճերմակ (L.)

Emeline, Emmeline, Emily, Emma է'մըլայն, էմ'ըլի, է'մա· սիրակաթ· Եմմա, Եմիլի, Սիրանոյշ։ *Dim.* Emm, Emmie էմ, էմի· (OG.)

Ernestine ըր'նէսթին Երնեսթինա

Esther էս'թըր· աստղ, լուսաւոր; բարեպաշտութիւն. Բաղդանոյշ։ *Dim.* Essie էս'սի։ *(Pers.)*

Ethel էթհ'էլ· Ազնուհի (G.)

Ethelind էթհ'էլինտ· ազնիւ իժ G.

Eudora իւտօ'րէ· ազնիւ պարգեւ, Եւդորա, Տենչալի *(Gr.)*

Eugennia, -nie իւճի'նիէ, իւճի'նի· Եւգինէ, Ժօժէնի։ *Dim.* Genie ճի'նի· Ճիճիկ։

Eulalia իուլէյ'լիա. բարեխօս. Եւլալիա Յ. [Թիւն. Եւնիկէ Յ.
Eunice իունա'նիս. բարեյաջողու-
Euphemia իուֆի'միէ. բարեհամբաւ. Եւփիմէ, Ֆիմի։ *Dim.* Effy էֆ'ֆի Էֆթիկ (*Gr.*) [ւա (H.)
Eva, Eve ի'վէ, իյվ կեանք. Ե-
Evangeline իվէն'ճէլայն, -լէյն. աւետաբեր. Եւանգելինա (*Gr.*)
Evelina էվիլայ'նա. Եւա (*It.*)
Faith ֆէյթհ. հաւատք. Պիստոս։
Fanny ֆէն'ի. Ֆրանսիկ, Ֆանի (G)
Faustina ֆօսթայ'նա. բարե-բախտ. Փաւստինէ (L.) [(L.)
Felicia ֆիլի'շիէ. երջանկութիւն
Fidelia ֆայտի'լիէ հաւատարիմ։
Flora ֆլօ'րա. Ծաղիկ, Փլորա (L.)
Florence ֆլոր'էնս ծաղկափթ-թիթ։ (*Lat.* Florentia ֆլօրէն'շիա, Փլորիցա, Փլոր)։
Frances ֆրէն'սէզ. Ֆրանսիկ։ *Dim.* Fanny, Frank ֆէն'նի, ֆրէնք։
Frederica ֆրէտըրայ'քա. Ֆրէտե-րիկա։ *Dim.* Freddie ֆրէտ'ի Փրետիկ

G, H.

Gemma ճէմ'մէ. Գոհար։
Georgiana, Georgina ճէօր-ճիէն'ա, ճէօրճի'նա. Գէորգինէ։
Geraldine ճէր'ըլտին. գեղարդը զօրաւոր Գերարդինէ (OG.)
Gertrude կըրթ'րուտ. գեղարդ-եայ. Կերդրուտ։ *Dim.* Gertie, Trudy կըր'թի (OG.)
Grace, Gratia կրէյս, կրէյ'շիա. Շնորհիկ (L.) [նուհի (OG.)
Griseldа կրիզէլ'տա. գիւցազ-
Hannah հէն'նէ. Աննա (H.)
Harriet, Harriot, Henrietta հէր'րիէթ, հէր'րիօթ, հէնրիէթ'թա. Հենրիկէդ։ *Dim.* Hatty հէթ'ի; Etta, Hetty, Nettie (OG.)
Helen, Helena հէլ'էն, հէլ'էյնա լոյս. Հեղինէ։ *Dim.* Nel, Nelly. *sur-pler dmznerdi eh* Eleanor, Elinor, Leonora, Lena. Լուսաբեր, Լուսարփի։
Hephzibah հէֆ'զիպա. ընդ որ հաճեալ եմ. Եփսիփէ (H.)
Heroine հէր'օին. Հերոսուհի։
Hester, Hesther հէս'թըր. Եսթեր, Լուսարփի։ [Յերկրուհի։
Hilaria հիլէյ'րիա. Հիլարիա,
Honora, -ria հօնօ'րա, հօնօ'րիէ. պատուարժան, սիրելի. Ոնորիա։ *Dim.* Nora, Norah նօ'րէ։
Hope հօփ. յոյս. Ելպիս, Յուսիկ։
Hortensia հորթէն'շիէ պարտիզ-պանուհի, Հորդանսիա (L.)
Hosanna հօ'զէննա. կեցուցանէ փրկէ. Ովսաննա (H.)
Huldah հըլ'տա. աքիս. Ողդա (H.)

I, J, K.

Ida այ'տա. դիցանման. Իդա Յ.
Inez այ'նէզ. Ագնէս։ (*Span.*)
Irene իրի'նի. խաղաղ. երնեկ. Երանի, Երանեակ, Երանուհի (*Gr.*)
Iris այ'րիս. Ծիածան (*Gr.*)
Isabel, Isabella իզ'էպէլ, իզը-պէլ'լա Զապել, Եղիսաբեթ։ *Dim.* Bel, Bella պէլ, պէլ'լա։ (H.)
Jane, Janet, Jean, Jeanne, Jeannette ճէյն, ճէն'էթ, ճին, ճէն'-նի, ճէն'էթ. Յովհաննինա, Հաննա (H.)
Jaqueline, Jamesina ճէքը'-լէյն', ճէյմզի'նա. Յակոբինէ (H.)
Jemima ճիմայ'մա. աղաւնի Եմի-մա, Աղաւնի (H.) [րուսա (H.)
Jerusha ճիրու'շա. արամբի, Յե-
Jessie ճէս'սի. Գեսսի (*Scot.*)
Joan, Joanna, Johanna ճօ'էն, ճօէն'նա, ճօհէն'նա. Յովհաննա։
Josepha, Josephine ճօզի'ֆա, ճօ'զէֆին. Յովսեփինա։ *Dim.* Jo, Jozy, Pheny ֆին'ի։ (H.)
Judith ճիու'տիթհ. գովեալ. Յու-

Թիդ։ *Dim.* Judy ճիու՛տի։

Julia ճիու-լ՛իէ. Յուլիա (L.)

Juliana ճու-լիէն՛ա. Յուլիանէ (L.)

Juliet ճու-լ՛իէթ. Յուլիետա (L.)

Justina ճըսթի՛նա. Յուստինէ

Kate, Katharine, Katherine քէյթ, քէթհ՛էրին. Կատարինէ։

Keturah քէթիու-՛րա. խնկաբոյր. Քետուրա, Խնկենի (H.)

Keziah քէզա՛յա. Կասիա (H.)

L, M.

Laura, Laurinda, Lorinda լօ՛րա, լօրին՛տէ. դափնի. Լաւրա (L.)

Leonora, Lena լիօնօ՛րա, լի՛նա. Մագդաղինէ, Հեղինէ։

Letitia լէթէշ՛իէ. երջանկութ. Լեդիդիա, Բերկրուհի (L.) [բանոյշ։

Love լըվ. սէր. Լուբէ, Ագապի, Սի-

Lettice լէթ՛իս. Լետտիկէ։

Lilian, Lilly լիլ՛իըն, լիլ՛ի. Շուշան

Lois լօ՛իս. փափաքելի. Ելօիզ։

Louisa, Louise լու-ի՛զա, լու-՛իզ. Լուիզա։ *Dim.* Lou, Louie լու-՛ի. *French* Lisette, Heloise.

Lucia, Lucinda, Lucy լիու-՛շիէ, լիու-սին՛տէ, լիու-՛սի. Լուսիա, Լուսիկ

Lucrece, Lucretia լիու-ք՛րիյս, լիու-քրի՛շիէ. շահ. Շահընծայ, Լուկրետիա, Շահաւորիկ։

Lydia լիտ՛իէ. Լիդիացի. Լիդիա

Mabel մէյ՛պըլ. Ամաբել։

Madeline, Magdalene մէտըլայն՛, մէկտէլի՛ն. Մագթաղինէ։ *Dim.* Maud, Maudlin, Maun մօ՛տ, մօտ՛լին, մօն։

Mania մէյ՛նիէ. Մանիա, Մաննիկ

Marcella մարսէլ՛լը. Մարկեղա։

Marcia մար՛շիէ. Մարցիա։

Margaret մար՛կրէթ. Մարգարիտ *Dim.* Margie, Margery, Madge, Mag, Maggy, Meg, Meggy, Peg, Peggy, Meta, Gritty մար՛ճի, մար՛ճըրի, մէճ Մարգարիտա, Մարգրիտ։

Maria, Marion, Mary մէրա՛յա, մէր՛իըն, մէյ՛րի. դառն. Մարիամ։ *Dim.* May, Moll, Molly, Pol, Polly մէյ, մալ, մալ՛լի, բալ՛լի. Մարի, Մարինոս, Մարիցա, Տիրուհի, Արքուհի

Marianne մէյ՛րիէն. Մարի-Աննա Մարիանէ, Մարինէ։

Martha մար՛թա, մար՛թէ. տանտիկին. Մարթա։ *Dim.* Mat, Matty, Pat, Patty մէթ՛ի, բէթ՛ի։

Matilda, Mathilda մէթիլ՛տէ. դիւցազնուհի. Մաթիլդա։ *Dim.* Mat, Matty, Maud, Patty, Tilda մէթ՛ի, մօտ։ [բուսեակ։

Mattutina մէթիու-թա՛յնէ. Ա-

Maud մօ՛տ. Մագդաղինէ։

May մէյ. Մայիս, Մարիամ։

Melicent մէլ՛իսէնթ. գեղանուագ

Melissa մէլի՛սա. մեղու, Մեղուանոյշ, Մեղանոյշ, Մելինէ (*Gr.*)

Merope մէր՛օբի. Մերոպէ։

Mildred միլ՛տրէտ. մեղմաձայն։

Miranda միրէն՛տէ հիանալի (L.)

Miriam միր՛իէմ. Մարիամ։

Myra մայ՛րա. սգացող Միրրա (*Gr*)

N, O.

Nancy նէն՛սի. Աննա։ *Dim.* Nan, Nance, Nina Աննիկ։

Nectarine նէք՛թէրին. աստուածըմպելի նեկտար, Նեկտարինէ։

Nora, Nellie նօ՛րէ, նէլ՛ի. Հեղինէ, Ելինոր։

Nunia նըն՛իէ Նունէ, Նունիկ։

Octavia աքթէյ՛վիէ. Հոկտաւի։ *Dim.* Tavy, Tave թէյ՛վի, թէյվ։

Olive, Olivia ա՛լիվ, օլիվ՛իէ. ձիթենի, Իւղաբեր (L.)

Olympia օլիմ՛բիէ. երկնային. Ոլիմպիա (*G.*)

Ophelia օֆիլ՛իէ. օձ. Ոփելիա։

P, R.

Paulina, Pauline բօլը̈յ՛նէ, բօլ՛յին. Պաւլինէ (L.)

Penelope բինէլօ՛բի. հիւսող, մանուհի. Պենելոպէ, Մանակ *(Gr.)*

Perpetua -՛բէ-ուէ Յաւերժուհի

Persis, Perside բըր՛սիս, բըր՛սայտ. պարսուհի, Պերսիդէ *(Gr.)*

Phebe ֆի՛պի. անբիծ. Փիբէ։

Phillis, Phyllis ֆիլ՛լիս. շառաւիղ. Բուրուլ *(Gr.)*

Priscilla բրիսիլ՛լը. վաղեմի ոէր. Պրիսկիլլա (L.)

Rachel րէյ՛չէլ. մաքի. Ռաքել (H)

Rebecca րեպէք՛քա. գեղափայլ. Ռեբեկա, Պերճուհի։ *Dim.* Becky պէք՛քի (H.)

Regina րիճայ՛նէ. թագուհի, Դշխոյ (L.) [մէ, Սիմա, Սրմա *(Gr.)*

Rhipsimia րիբսիմ՛իէ. Հռիփսիմէ

Rhoda րօ՛տէ. վարդ. Հռոմդէ Յ.

Rosa րօ՛զէ. վարդ. Վարդուհի (L.)

Rosabel, -bella, Rosalia, -lie, -lind րօզ՛էպէլ, րօզէյ՛լիէ. գեղափթիթ վարդ. Վարդենի, Վարդանոյշ, Վարդուկ, Վարդեր։

Rosamond րօզ՛էմընտ. պաշպանութիւն ձիու, նժուգապահ. Ռոզամնդա (OG.)

Roxana րաքսա՛նէ. արշալոյս. Հռոքսանա, Աշխէն։ *Dim.* Roxy րաք՛սի (P.)

Ruth րութհ. գեղեցկութիւն. Հռութ, Գեղանոյշ, Գեղանի (H.)

S.

Sabina սէպայ՛նա. Սաբինուհի (L)

Salome սէլօմ՛, սէլօ՛մի. խաղաղիկ. Սողոմէ (H.)

Salva սէլ՛վա. Անդորր (L.)

Sara, Sarah սէյ՛րէ. իշխանուհի. Սառա։ *Dim.* Sal, Sally. սէլ՛լի։

Selina սէլայ՛նա. Լուսին, Լուսիկ։

Serena սիրի՛նա. Սիրենա (L.)

Sibyle, Sibylla սիպ՛իլ, սիպիլ՛լէ. մարգարէուհի Սիպիլ *(Gr.)*

Sophia սօֆայ՛է. իմաստութիւն, իմաստուն. Սոփիա։ *Dim.* Sophy.

Stella ստէլ՛լէ. Աստղիկ (L.)

Susan, Susanna, Susannah սիւզ՛ըն, սիւզէն՛նա. Շուշան։ *Dim.* Sue, Suke, Suky, Susie, Suzy սիւ, սիւ՛զի Շուշանիկ։

Sylvia սիլ՛վիէ. Ծառանոյշ։

T, U.

Tabitha թէպ՛իթհա. Այծեմնիկ, Տաբիթա։ [*(Syr.)*

Thecla թէք՛լէ. Թեկլի, Թեկղի։

Theodora թհիօտօ՛րա. Թէոդորա։ *Dim.* Dora.

Theodosia թհիօտօ՛շիա. Աստուածապարգեւ. Թէոդոսիա Յ.

Theresa թհըրի՛զա. հասկաքաղ. Թիրզա։ *Dim.* Terry, Tracy թէր՛րի, թրէյ՛սի։

Thomasa, -sine թհամ՛էսէ, թհամ՛էսին. Թովմասինէ, Դուռնի։ *Dim.* Tamzine.

Ulrica ըլ՛րիքա. հարուստ (OG.)

Urania եուրէյ՛նիա. երկնային. Ուրանիա Յ. [Ուրսուլա (L.)

Ursula ըրս՛իւլա. արջանոյշ.

V.

Valeria վէլ՛րիէ. Վալերիա (L.)

Vashti վէշ՛թայ. Աստղինէ, Աստղենիկ։ *(Pers.)* [(L.)

Victoria վիքթօ՛րիա Վիկտորիա

Vida վի՛տա. Դաւթուհի *[Erse.]*

Viola վայ՛օլէյ. Մանիշակ։

Virginia վըրճի՛նիէ. *կոյս, անբիծ.* Վիրգինէ, Կուսինա (L.)
Vivian վիվ՛իըն. *աշխոյժ* (L.)

W; Z.

Wilhelmina ուիլհէլմի՛նէ. Վիլհելմուհի։ *Dim.* Wilmet, Wilmot, Mina, Minella ուիլ՛մէթ, ուիլ՛մոթ։
Zenobia զինօ՛պիէ. *դիւցածին, արամազդածին.* Զենոբիա *(Gr.)*
Zoe զօ. *կեանք.* Զոյէ, կենդանոյշ *(Gr.)* [Զարթուհի (H.)
Zereth զիրէթ. *չքեղութիւն*

Note.—Արական անուանց իգականներուն նշանակութիւնն կըրկնուած չէ:



SYNONYMOUS WORDS

OF THE

ENGLISH LANGUAGE;

AS AN

APPENDIX

To The

English-Armenian Dictionary

OF

V. H. HAGOPIAN

SYNONYMOUS WORDS

OF THE

ENGLISH LANGUAGE;

A

Abandon, *va.* SYN.–To relinquish; forsake; desert; surrender; leave; forego:–We *leave* what we may again resume, as an employment; we *abandon* what we give up finally, as *vice;* we *relinquish* what we have prized or sought, as a *claim* or *hopes;* we *desert* what we ought to adhere to, as *duty;* we surrender, (usually under a necessity) what we have held as our own or in trust, as a *fortress;* we *renounce* a thing publicly or as a duty, as an *allegiance* or *the world;* we *forego* an enjoyment; we *forsake* what we have frequented, as *society.*

Abandoned, *p.a.* SYN.–Forsaken; deserted; profligate; depraved; corrupt; reprobate: A *reprobate* is one so utterly abandoned as to leave no hope of his recovery; a *profligate* is one who is openly and shamelessly wicked; a man may be *corrupt* or *depraved* in heart without showing it in his outward life, and hence he may not be *forsaken* or *deserted* by the virtuous.

Abasement, *s.* SYN.–Humiliation; depression; degradation:–*Abasement* is a humbling as of the *proud; debasement* is a corrupting, as of *coin*; *depression* is a sinking down, as of *spirits; degradation* is a bringing down from a higher rank of grade; as of a *peer,*

Abash, *va* SYN,–To confuse; confound, We are *confused* when we lose our self-possession; we are *confounded* when our faculties are overhelmed and brought to a stand.

Abate, *vn.* SYN.–To decline; subside; diminish:–*Lessen, decrease, diminish,* refer to quantity or size; *decline* is to fall off; *abate* supposes previous violence, as the storm *abates; subside* previous commotion, as the tumult *subsides.*

Abbey, *n. pl.* SYN.– Monastery; cloister; convent; nunnery; priory:– The distinctions will be found under the several words.

Abettor, *s.* SYN.–Accomplice; accessary,–An *abettor* incites to a crime; an *accomplice* takes part in it; an *accessary* is involved in it by giving countenance or aid.

Ability, *s.* SYN.–Force; might; potency; capability; faculty; talent; skill; dexterity; efficiency; address,–As to the mental powers, *ability* is the generic term; *capacity* is the power of easily gaining or retaining knowledge; *talent* is the power of executing; *dexterity, skill,* and *address* relate to case of execution.

Ablaut *աբլաուտ, s. բառի մը արմատական ձայնաւորի փոփոխութիւն. մանաւանդ բայի ժամանակներու, անուանի թիւերու եւ հոլովներու մէջ. զօ. get: got, man: men, գտայ, գտան։*

Abolish, *va.* SYN.–To subvert; overturn; destroy; nullify; abrogate; annul, repeal: *Abolish, subvert, overturn,* and *destroy,* express under different images the same idea, that of doing wholly away with, we *abrogate* and *annul* by

an authoritative act, as *customs* or a *treaty*, etc; we *repeal* by a legislative act, as *laws;* we *nullify* when we set laws, etc; aside, without their being repealed.

Abridgement, *s.* SYN. -Reduction; restriction; restraint; compend; compendium; epitome; summary; abstract; synopsis:—A *compendium* or *epitome* is a condensed abridgement; an *abstract* or *summary* is a brief statement of a thing in its main points; a *synopsis* is a bird's-eye view of a subject or work in its several points.

Absolve, *va.* SYN.—To release; set free; exonerate; acquit:—We speak of a man as *absolved* from something that binds conscience, as *guilt* or its consequences; *exonerated* from some load, as an imputation or debt; *acquitted* with reference to a trial and a decision thereon.

Abstinence, *s.* SYN.—Temperance; *Abstinence* is shown in refraining, *temperance* in a moderate and guarded use.

Abstracter էպսթրէք'թըր, *s.* համառօտիչ, համառօտող ; 2. գող, քսակահատ ։

Absurd, *a.* SYN.—Foolish; irrational; preposterous; ridiculous: — *Absurd* is stronger than *foolish* or *irrational,* but not so strong as *preposterous,* which supposes a total inversion of the order of things.

Abundance, *s.* SYN.—Exuberance; plenteousness, riches; wealth; affluence:—We have a *plenty* when we have *enough;* but *abundance* is more than *enough;* it is an overflowing, *Exuberance* is still stronger, it is a bursting forth.

Accidental, *a.* SYN.—Casual; fortuitious; contingent; incidental:—A thing is *accidental* when it comes without being planned or sought, as a *meeting;* it is *incidental* when it comes in as secondary or out of the general course, as a *remark;* it is *casual* or *fortuitious* as opposed to what is constant and regular, as an *occurence;* it is *contingent* as opposed to what is settled and fixed, as an *event.*

Accord էքքօրտ', *va.* 2. շնորհել, տալ:

Account, *s.* SYN.—Narrative; narration; recital; description; detail:—In giving an *account* of a thing, if we make it a continuous story, it is a *narrative* or *narration;* if we dwell on minute particulars, it is a *recital* or detail; if we picture a thing out, it is a *description.*

Accurate, *a.* SYN.—Correct; precise; just; nice: — A man is *accurate* or *correct* when he avoids faults; *exact* when he attends to all the minutiæ, living nothing neglected; *precise* when he does any thing according to a certain rule or measure.

Accuse, *va.* SYN.—To arraign; censure; impeach: — We *censure* or *accuse* a man for what is wrong; we *arraign* him for trial; we *impeach* him for maladministration or impropriety.

Acknowledge, *va.* SYN.—To concede; confess; allow; recognize:—We *acknowledge* what we feel bound to make known, as a *fault* or a *favor;* we *concede* and *allow* what is *claimed* or *asked;* we *recognize* when at first we were doubtful; we *confess* what is *wrong* or may appear so.

Acquaintance, *s.* SYN.—Familiarity; fellowship; intimacy:—*Intimacy* is the result of close connection, and hence is the stronger word; *familiarity* springs from frequent intercourse.

Acrimony, *s.* SYN.—Asperity; harshness; tartness:—*Acrimony* springs from an embittered spirit; *tartness* from an irritable temper; *asperity* and *harshness* from disregard for the feelings of others.

Active, *a.* SYN.—Brisk; alert; agile; nimble; sprightly; prompt; quick:—

Agile and *nimble* relate to bodily movements, the others may apply either to the body or the mind.

Add, *va.* SYN.—To subjoin ; to annex:—We *add* numbers etc. we *subjoin* an afterthought ; we *annex* some adjunc, as *territory*.

Addict, *va.* SYN.—To devote; to dedicate to:—*Addict* is commonly used in a bad sense, the other two in a good one; *addicted* to vice ; *devoted* to literature ; *dedicated* to religion.

Adjoin, *vn.* SYN.—Adjacent ; contiguous ; neighbouring: — Things are *adjacent* or *neighbouring* when they are near to each other ; *adjoining* and contiguous when they are close by or in contact.

Adjourn, *va.* SYN.—To postpone; defer; delay; prorogue:—A *court, legislature,* or meeting is *adjourned ;* we *delay* or *defer* a thing to a future time ; we *postpone* it when we make it give way to something else.

Admit, *va.* SYN.—To concede ; grant ; permit ; allow:—*Admit* has the widest sense, we *grant* or *concede* what is claimed ; we *allow* what we *suffer to take place* or *yield ;* we *permit* what we *consent* to.

Admonish, *va.* SYN. — To reprove ; caution ; rebuke ; reprimand ; warn ; advise:— We *advise* as to future conduct ; we *warn* of danger or by way of threat ; we *admonish* with a view to one's improvement; we *reprove, reprimand,* and *rebuke* by way of punishment.

Adorn, *va.* SYN.—To deck ; embellish ; set off ; beautify ; ornament:— We *decorate* and *ornament* for the sake of show ; we *embellish* and *adorn* to a heighten beauty.

Adulation, *s.* SYN.—Flattery, compliment: — A man who respects himself may use the language of *compliment,* and perhaps of *flattery,* but never of *adulation.*

Adversary, *s.* SYN.—Opponent; antagonist, enemy; foe: - Unfriendly feelings mark the *enemy;* habitual hostility the *adversary;* active hostility the *foe.* Opponents are those who are pitted against each other; *antagonists,* those who struggle in the contest with all their might.

Advice, *s.* 3. Լուր, տեղեկութիւն. (սովորաբար յոգն.)

Affirm, *vn.* SYN.—To aver ; protest ; assert:— We *affirm* a thing with confidence ; we *assert* it against all denial ; we *aver* its truth with solemnity ; we *protest* it, as what aught not to be called in question.

Affliction, *s.* SYN.—Trouble ; distress ; sorrow ; adversity ;misfortune:— *Affliction* is the strongest of these terms, being a state of prolonged suffering ; *adversity* and *misfortune* are general states ; *distress* is particular, being the case of one under the *stress* or pressure of severe pain, bodily or mental ; the other two words are less strong.

Aggressor, *s.* SVN.—Assaulter ; invader : — An *aggressor* is one who begin the quarrel or encroachment; an *assaulter* is one who makes a violent onset: an *invader* is one who enters by force into the possessions of another.

Agony, *s.* SYN.—Anguish; pang:—*Agony* and *pang* denote a severe paroxysm of pain (agony being the greatest); *anguish* is prolonged suffering; the *anguish* of remorse, the *pangs* or *agonies* of dissolution.

Alarm, *s.* SYN.—Fright; terror; consternation; apprehension:—*Alarm* is the dread of impending danger; *apprehension,* fear that it may be approaching terror is agitating and excessive fear; *consternation* is terror that overpowers the faculties.

Alkaline էլ'քէլայն, *a.* կալիքարային (աղ, ջուր)։

Alleviate, *va.* SYN. – To lessen; diminish; mitigate; assuage; allay: – These words are all figurative. *Alleviate* supposes a load, as of *care;* which is lightened ; *mitigate,* something fierce, which is made mild, as *suffering; assuage,* something violent, which is quieted, as *sorrow; allay* something excited but now brought down, as *grief; lessen* and *diminish* refer the amount or degree.

Allure, *va.* SYN. – To entice ; decoy ; seduce: – We are *allured* to evil by some promised good ; we are *enticed* into it through our passions ; we are *seduced* when drawn aside from the path of rectitude.

Alma Mater, *s.* 2. ծնողական յարկ։

Altercation, *s.* SYN. – Wrangle ; dispute: – An *altercation* is an angry dispute between two parties ; a *wrangle* is a noisy altercation.

Alumnus, Արակ. յոգ. – ni էլը'մնայ. սաներ։ Իգակ. յոգ. – nee էլը'մնի. սանուհիներ։

Aluminium, – num էլու-մի'նէըմ, էլու-մի'նըմ, *s.* պաղլեղի եւ կաւայրի բաղադրութենէն գոյացած կապտասպիտակ անհնաթեթեւ մետաղ մը, բնալեր, բնապողեր ևն.

Although օլդհօ' (ոչ թէ օլ'դհօ), *con.* թէպէտեւ, թէեւ; 2. նոյն իսկ; 3. էրբ յետոյ *yet* կուգայ և ոչ թէ *but.* Although the fig tree shall not flourish, yet I will rejoice in Jehovah. Թէեւ թզենին ընծիւղ չտայ... սակայն ես Տէրոջմով պիտի ցնծամ։

Amend, *va.* SYN. – To correct ; reform ; rectify: – To *amend* is literally to take away blots ; and hence to remove faults ; to *reform* is to form over again for the better ; we *rectify* mistakes etc. we *correct* errors, we *reform* or *amend* our lives.

Amicable, *a.* SYN. – Friendly ; peaceable ; fraternal: – *Amicable* always supposes two parties, as an *amicable* arrangement. We can not say of a single individual that he was *amicable,* though wa can say that he was *friendly.*

Ample, *a.* SYN. – Spacious ; capacious ; *extensive;* abundant; plenteous: – When we mean by *ample* large in extent, we say *spacious* or *extensive;* large in size, *capacious;* large in quantity, *abundant* or *plenteous.*

Amuse, *va.* SYN. – To divert ; entertain: – We are amused by that which occupies us lightly and pleasantly ; *entertained* by that which brings our minds into agreeable contact with others, as *conversation* or a *book; diverted* by that which draws off our thoughts to something of livelier interest, especially of a sportive nature, as a *humoroas story* or a *laughable incident.*

Ancient, *a.* SYN. – Primitive ; pristine ; antiquated ; obsolete: – A thing is *ancient* when it is old ; it is *antiquated, antique,* and *obsolete,* when it is gone out of use or fashion.

Anger, *s.* SYN. – Indignation ; resentment ; wrath ; fury ; rage: – *Anger* is a stronger term than *resentment,* but not so strong as *indignation,* which is awakened by what is flagitious in character or conduct ; nor *wrath, fury, rage,* in which *anger* is wrought up to a still higher point in the order of these words.

Angry, *s.* SYN. – Passionate ; resentful ; irritated ; indignant ; provoked ; hot ; raging ; furious ; tumultuous ; wrathful ; choleric ; inflamed ; infuriated.

Announce, *va.* SYN. – To proclaim ; publish ; advertise: – To *publish* is to make publicly known ; to *annouuce* is to make known far the first time ; to *proclaim* (*literally,* to cry aloud) is to give the widest publicity ; to *advertise* is to make known through the public prints.

Anterior, *a.* SYN.—Antecedent; previous; precedent; preceding; former; foregoing:—*Anterior* is opposed to, and implies *posterior;* the other words are opposed to *subsequent.*

Anticipate, *va.* SYN.—Expect:—*Expect* is stronger than *anticipate.* We may anticipate difficulties when we do not really *expect* them.

Aphorism, *s.* SYN.—Axiom; maxim; adage:—An *axiom* is a self-evident proposition of high importance; a *maxim* expresses some great practical truth; an *adage* is a saying which has gained credit by long use.

Apology, *s.* SYN.—Excuse: — We make an *apology* for something rude, unbecoming, or the like; we offer an *excuse* for some failure or neglect of duty.

Apparel, *s.* SYN.—Clothing; clothes; dress; raiment; vesture; vestement:—The first three words are those familiarly used; *apparel* and the rest are more formal.

Apparent, *a.* SYN.—Visible; distinct; plain; obvious; clear; certain; evident; manifest; indubitable; notorious:—What is *obvious* (*literally,* lying in our way) is certain beyond doubt or dispute; what is *plain, clear,* or *evident* has ample proof or illustration; *apparent* is sometimes used for *clear,* and sometimes for *seeming,* as, the difficulty was more *apparent* than real.

Appreciate, *va.* SYN.—To esteem: estimate; value: — We *estimate* things when we learn by calculation their real amount, as *profits* etc.; we *appreciate* when we prize them according to their true value or worth; as a man's *services;* we *esteem* when we regard them with moral approbation.

Apt, *a.* SYN.—Appropriate; suitable; qualified; disposed; dexterous; fitted: —One who is *disposed* or inclined to anything is *apt* to do it He who is *apt* at any employment is *qualified* or *dexterous.* An *apt* quotation is one which *appropriate, suitable,* or *fitted* to the case.

Arduous, *a.* SYN.—Difficult; hard:—*Arduous* is stronger than *hard,* and *hard* stronger than *difficult.*

Argue, SYN.—To discuss; debate; dispute; prove:—To *discuss, debate,* or *dispute,* is the act of parties interchanging arguments between themselves. To *prove* is the strongest term, implying decisive evidence; to *evince* is next in strength, implying evidence sufficient to remove doubt; to *argue* is the weakest.

Arms, *n. pl.* SYN.—Originally *arms* were for attack, *weapons* for defense: —Hence we say *fire-arms,* not fire-weapons, because fire is not used for defense. At present the word *weapon* is applied to instruments of attack as well as defense.

Arrest, *v. a.* SYN.—To obstruct; delay; detain; check; hinder; stop; apprehend; seize; lay hold of:—To *arrest,* like *seize,* denotes a forcible and usually a sudden act, by which we *check, stop,* or *detain.* When we *arrest* a criminal, we *seize,* and *detain* him; when we apprehend, we *lay hold of,* for the same purpose.

Arrogance, *s.* SYN.—Haughtiness; lordliness:—*Arrogance* disgusts by its assumption, *haughtiness* and *lordliness* by their contemptuous claims to superiority.

Art, *s.* SYN.—Science; literature; aptitude; readiness; skill; dexterity; adroitness; contrivance; profession; business; trade; calling; cunning; artifice; deceit; duplicity.

Ask, *vn.* SYN.—To request; solicit; petition; beg; entreat; claim; demand; require; interrogate.

Asperity, *s.* SYN.—Acrimony; bitterness; roughness; sourness: tartness; crabbedness; moroseness.

Asperse, *va.* SYN.—To calumniate; slander; defame:—To *slander* and *calumniate* are to charge with a crime falsely and knowingly; to *asperse* is to cast blots upon the character of some one, to *defame* is to assail reputation by falsehood.

Assault, *va.* SYN.—Assault is the strongest term, being literally to *leap upon;* to *attack* is to commence an onset; to *invade* is to *enter upon* forcibly or by arms; to *assail* is nearly the some as *assault.*

Assent, *s.* SYN.—Consent:—*Assent* is an act of the understanding, *consent* of the will or feelings. We *assent* to a statement or proposition; we *consent* to a proposal. *Assent,* however; may apply to a case involving but little interest or feeling; a lady may *assent* to a gentleman's opening a window, but she must *consent* to marry him.

Assert, *va.* SYN.—To maintain; aver; affirm:—We assert against denial, as a *right* or *claim;* we *maintain* against opposition, as the *ground* we have taken; we *affirm* with a great confidence or firmness, we *aver* in a peremptory manner.

Athletics էթհլէթ'իքս, *pl.* *մարմնամարզական խաղեր, ըմբշախաղք, ըմբշամարտութիւն, մրցանք։*

Atrocious, *a.* SYN.—Flagitious; flagrant:—*Flagitious* paints to an act as grossly wicked or vile; *flagrant* (*literally,* flaming) marks the vivid impression made upon us by some great crime; *atrocious* represents it as springing from a violent and cruel spirit. If Lord Chatham, instead of saying «The *atrocious* crime of being a young man» had used either of the other two words, his irony would have lost all its point, in his celebrated reply to Sir Robert Walpole, as reported by Dr. Johnson.

Attack, *va* SYN.—First act of hostility towards; an assault; an onset; invasion; charge; agression. A welldirected *charge;* an impetuous *onset.* SYN.—To *attack* is to commence the contest; to *assail* (*literally, spring at*) is to attack suddenly, to *assault* (*literally, leap upon*) is to attack violently.

Attain, *va.* SYN.—Obtain; acquire:—To *obtain* is generic, viz., to get possession of; to *attain,* is to arrive at or reach something aimed at and *thus* obtained, as *knowledge,* or one's *object;* to *acquire* is to make one's own by progressive advances, as *property* or *language.*

Attempt, *s.* SYN.—*Trial* is the generic term; *attempt* is specific, being directed to some definite object; an *endeavor* is a continued or repeated attempt; an *effort* and *exertion* is a straining of the faculties, the latter being the stronger term.

Attend, *vn.* SYN.—To listen; hearken:—We *attend* with a view to hear or learn; we *listen* with a view to hear correctly or to consider. *Hearken* is to hear with interest and with reference to obeying.

Attitude, *s.* SYN.—Posture:—An *attitude* like a *gesture,* is suited and usually designed to express, some mental state, as an *attitude* of wonder etc.; a *posture* is either not expressive, as a reclining *posture,* or is less dignified and artistic.

Audacity, *s.* SYN.—Hardihood; boldness; impudence:—*Hardihood* and *boldness* may be used either in a good or bad sense, the former indicating a disregard of consequences, the latter more of spirit and enterprise. *Effrontery* is stronger than *impudence,* and *audacity* than either, when used in a bad sense.

Authentical, *a.* SYN.—True; certain; faithful; credible; reliable;

genuine: – *Authentic* and *genuine* were once used as convertible terms, but a distinction is now made between them, the former being opposed to *false*, and the latter to *spurious:* as an *authentic* history, a *genuine* manuscript.

Avaricious, *a.* Covetous ; parsimonious ; penurious ; miserly ; niggardly: – The *covetous* eagerly desire wealth, even at the expense of others ; the avaricious hoard it ; the *penurious, parcimonious,* and *miserly* save it by disgraceful self-denial ; and the *niggardly,* by means in their dealings.

Avenge, *va.* SYN. – Revenge ; It may be right to *avenge* injuries, but never to indulge *revenge,* which is a spirit of malicious resentment.

Aversion, *s.* SYN. – Disgust; reluctance; repugnance; antipathy: – The *aversion* is not so strong as *reluctance* (*lit.* struggling against); nor *reluctance* as *repugnance* (*lit.* fighting against). *Disgust* is a repugnance of feeling or taste, *antipathy* is properly a constitutional disgust, though sometimes an acquired one.

Avoid, *va.* SYN. – To shun: – *Avoid* is negative, it is simply to keep away from. *Shun* is positive; it is to *turn* from. Prudence may induce us to *avoid,* fear or dislike lead us to *shun.* We *avoid* bad habits ; we ought to *shun* vices.

Awe, *s.* SYN. – Dread ; veneration: – *Reverence* is a strong sentement of respect and esteem, sometimes mingled slightly with fear. *Dread* is strong personal fear, as *dread* of punishment. *Veneration* is reverence in its strongest manifestation ; it is the highest emotion we can exercise toward human beings.

Awkward. *a.* SYN. – Clumsy ; uncouth: – One who is *Clumsy* (from *clump*) is heavy, and of course, ungraceful ; one who is *awkward* wants grace of movements ; one who is *uncouth* is so for want of training.

Axiom, *s.* SYN. – Maxim ; aphorism ; adage: – *Axioms* are the foundations of science ; *maxims* are guiding principles in our practical concerns. An *aphorism* is a detached sentence expressing a weighty sentiment ; an *adage* is a saying of long-established authority.

B

Band. *s.* 6. Նուագախումբ, շեփորախումբ, երաժշտութեան դասը.

Bandore պէն՛տօր, պէնտօր՛, *s.* Երաժշտական գործի մը, փանդուռնակ, փանդիռ։

Banquette (և ոչ Banquet), պէնքէթ՛, *s.* Հողակոյտ, հողաբլուր մը.

Banish, *va.* SYN. – To exile ; expel: – A man is *banished* when forced to depart ; *exiled* when sent from his own into a foreign country, *expelled* when forcibly ejected, usually with disgrace.

Banter, *va.* SYN. – To rally; joke; jest; sport; ridicule; deride: – We *banter* in good humor, turning the laugh upon a person for something he has done or neglected to do. We *rally* when we attack a person with ridicule, raillery or sarcasm. This is always more pungent, and often ill-natured.

Barren, *a.* SYN. – Unfruitful ; sterile ; scanty ; unproductive ; dull ; uninventive ; empty.

Base, *a.* SYN. – Vile; mean: – *Base* is a stronger term than *vile,* and *vile* than *mean.* The two first denote what is wicked as well as low, the latter what is disgraceful or dishonorable.

Bashfulness, *s.* SYN.–Modesty; diffidence: – *Modesty* arises from a low estimate of ourselves; *bashfulness* is an *abashment* or agitation of the spirits at coming into contact with others; *diffidence* is produced by an undue degree of self-distrust.

Battle, *s.* SYN.–Combat; fight; engagement:–*Combat* is a close encounter, and may be (like *fight)* between single individuals; a *battle* is more general and prolonged; *engagement* supposes large numbers on each side engaged or intermingled in the conflict.

Beast, *s.* SYN.–Brute:–They are called *beasts,* as mere animals governed by animal appetite, and *brutes,* as destitute of reason and moral feeling. Hence we say figuratively, a drunkard makes himself a *beast,* and then treats his family like a *brute.*

Beat, *va.* SYN.–To strike; pound; bang; buffet; maul; drub; thump; baste; thwack; thrash; pommel; break; bruise; bray; conquer; defeat; vanquish; overcome.

Beautiful, *a.* SYN.–Handsome; pretty:–*Pretty* applies to things comparatively small, which please by their delicacy and grace, as a *pretty* girl, flower, cottage. *Handsome* is more striking and the pleasure greater, as a *handsome* woman, tree, villa; it implies suitableness, and hence we speak of a *handsome* fortune or offer. Beautiful implies all the higher qualities which delight the taste and imagination.

Beech-mast. *կնձղու եւ փիճապտուղ։*

Behavior, *s.* SYN.–Conduct; deportment:–*Behavior* is the mode in which we *have* or *bear* ourselves towards others; *conduct* is the mode of our *conducting* or leading ourselves forward, and involves the general tenor of our actions. The former, like *deportment,* is shaped chiefly by circumstances; the latter is a developement of the man. *Behavior* in society; *conduct* of life.

Below, *adv.* SYN.–Beneath:–*Below* is opposed to on high; *beneath* is opposed to above, a person who is *below* us at table is not *beneath* it. *Below* has not therefore like *beneath,* the sense of unbecoming or unworthy of. We say, *beneath* (not *below)* the character of a gentleman, *beneath* contempt &c. This distinction should not be overlooked.

Beneficence, *s.* SYN.–Benevolence:–*Benevolence* is literally well-willing, *beneficence* is literally well-doing. The former may exist without the latter, but *beneficence* always supposes *benevolence.*

Benevolence, *s.* SYN.–Kindness; benignity; tenderness: – *Kindness* and tenderness lean to the side of natural feeling. *Benevolence* is considerate kindness, and often overrules mere impulse, *benignity* is condescending kindness, as the *benignity* of God.

Benevolent, *a.* SYN.–Beneficent; munificent:–Originally *benevolent* meant well-wishing, and *beneficient* well-doing, but now (with a slight tinge of the original sense) they differ in their outward exercise chiefly in *degree;* a *beneficent* act being one on a larger scale than a *benevolent* one, while a *munficent* act is greater and more imposing than either.

Bequeath, *va.* SYN.–To devise:–*Devise* is properly used to denote a gift by will of real property. *Bequeath* is properly applied to a gift by will of a legacy; i. e., of personal property. In popular usage *bequeath* is sometimes enlarged so as to embrace *devise* and it is sometimes so construed by courts.

Beseech, *va.* SYN.–To entreat; solicit; implore; supplicate:–*Beg* sup-

poses simply a state of want; to *beseech, entreat,* and *solicit,* a state of urgent necessity; to *implore* and *supplicate,* a state of overwhelming distress.

Between, *prep.* SYN.—Among:—*Between* applies properly to only two parties; as a quarrel *between* two men, two nations. *Among* always supposes more than two. It is, therefore, a grosse blunder to speak of dividing a thing *among* two persons.

Blame, *s.* SYN.—Censure; reprehension; condemnation; reproach; fault; sin; crime; wrong-doing.

Blaze, *s.* SYN.—Flame:—A *blaze* and a *flame* are both produced by burning gas, but the former gives light and the latter heat,—the one shines and the other burns.

Blunder, *s.* SYN.—Error; mistake; bull:—An *error* is a wandering form of right; a *mistake* is the *mis*-taking of one thing for another, through haste, &c.; a *blunder* is something more gross, a *blending* or confusion of things through carelessness, ignorance or stupidity. An *error* may be *corrected;* a mistake may be *rectified,* a *blunder* is always blamed or laughed at. A *bull* is a verbal blunder containing a laughable incongruity of ideas.

Bluster, *s.* SYN.—Noise; boisterousness; tumult; turbulence; confusion; boasting; swaggering; bullying.

Bold, *a.* SYN.—Courageous; daring; brave; intrepid; fearless; dauntless; valiant; manful; audacious; stout-hearted; high-spirited; adventurous; confident; strenuous; forward; impudent.

Bowl պօլ, *s.* *Թաս, բաժակ գաւաթ։*

Bravery, *s.* SYN.— Courage; heroism; intrepidity; gallantry; valor; fearlessness; dauntlessness; hardihood; manfulness: — *Courage* (from *cor,* heart) is that firmness of spirit which meets danger without fear; *bravery* defies or *braves* it, and shows itself in outward acts; *audacity* is *bravery* running out into rashness.

Bright, *a.* SYN.—Shining; splendid; luminous; brilliant; resplendent; effulgent; refulgent; radiant; sparkling; glittering; lucid; beamy; clear; transparent; translucent; limpid.

Burden, *s.* SYN.—Load; encumbrance; oppression:—*Burden* is generic; a *load* is something *laid* upon us, as a *load* of care. The other words explain themselves.

C

Cadastre քէտէսթր, *s.* *կալուածագրութիւն*; 2. *կալուածատոմար* եմլակ տէֆթէրի=*va.* *կալուածները չափել, անոնց արժէքը և հարկը որոշել։* The bureau of—. *կալուածոց պաշտօնատուն* եմլակ գալէմի։

Calamity, *s.* SYN.—Disaster; misfortune; mishap; mischance.—*Calamity* is either private or public, and is a somewhat continuous state; *disaster (lit,* ill-starred) is a sudden and distressing event or stroke, as if from some hostile planet. *Misfortune, mishap, mischance,* are words which diminish in force according to the order in which they stand.

Calculate, *va.* SYN.—To compute; reckon; count; estimate; rate:—*Calculate* is generic, referring to the operation as a whole; *compute* relates to the obtaining of a gross sum or amount; *reckon* and *count* to the details in so doing.

– In *calculating* an eclipse, we go through many *computations* which require us to *reckon* and *count*.

Call, *va.* SYN. – To convoke; to summon; to bid: – *Call* is generic, *summon* and *convoke* imply some right or authority, as to *summon* a witness or *convoke* an essembly; to *bid* supposes superiority, as to call a servent and *bid* him do something.

Calumny, *s.* SYN. – Slander; defamation; libel: – *Calumny* properly denotes the *originating* or first uttering of such a charge; the remaining words apply to this, and also to the circulation of the charge when originated by others.

Can, *va.* SYN. – *Can but; can not but:* – «*I can but* perish if I try», means it is the utmost that can befall me; «*I can not but* think» etc., means «I can not (morally) but do it» – that is, can not help it. This latter idea of *constraint* is a very common one, and should always be expressed by the words *can not but*. *Can but* is properly used (as above) only when we refer to the worst that can happen. American writers sometimes overlook this distinction.

Cancel, *s.* SYN. – To obliterate; deface; erase; expunge; abolish; revoke; abrogate; repeal; do away; set aside.

Candid, *a.* SYN. – Fair; open; ingenuous; impartial; just; frank; artless; unbiased; equitable: – A man is *fair* when he puts things on a just or equitable footing; he is *candid* when he looks impartially on both sides of a subject, doing justice especially to the motives and conduct of an opponent! he is *open* and *frank* when be declares his sentiments without reserve; he is *ingenuous* when he does this from a noble regard for truth.

Cantin, *s* 2. ըմպելարան, գինետուն (բանակի, զինուորանոցի)։

Captious, *a.* SYN. – Caviling; petulant; fretful: – One who is *captious* is ready to *catch* at the slightest faults; one who is *caviling* does it on trivial or imaginary grounds; one who is *petulant* is apt, from irritability, to make hasty but slight attacks; *fretfulness* is complaining impatience.

Care, *s.* SYN. – Anxiety; solicitude; concern; trouble: – *Care* belongs primarily to the intellect, and becomes painful from overburdening thought; *anxiety* is a state of painful uneasiness from the dread of evil; *solicitude* and *concern* express the same feeling in diminished degrees.

Casual, *a.* SYN. – Accidental; fortuitous; incidental; occasional: – *Casual* and *fortuitous* are substentially the same; a thing is *accidental* when at planned or sought, as a *meeting; incidental* when it falls in as secondary, or out of the regular course of things, as a *remark; occasional* when it occures only now and then.

Category, *s.* SYN. – Predicament: – *Category* and *predicament* are both used by the people to express the idea of *condition* or *situation,* but with this difference that *predicament* supposes it to be a bad or unfortunate one. Hence to say «I am in the same *category* with you», is not of necessity to say «I am in the same predicament».

Caution, *s.* SYN. – Care; forethought; forecast; heed; prudence; watchfulness; vigilance; circumspection, anxiety; providence; counsel; advise; warning; admonition.

Cautious, *a.* SYN. – Wary; circumspect: – A man is *cautious* chiefly as the result of timidity; one may be *wary, i. e.,* watchful in a high degree against danger, and yet bold and active; a *circumspect* man *looks around* him to weigh aud deliberate.

Celeberate, *va.* SYN.–To praise; extol; commemorate:–*Extol* is stronger than *praise;* we *commemorate* events which we desire to cherish in affectionate rememberance by appropriate rites, as the death of our Savior; we *celebrate* by demonstrations the public joy, processions, etc.;

Celluloid «սէլլէ-լօյտ», *s.* խորշակերպ։

Censure, *s.* SYN.–Blame; reproof; condemnation; reprobation; disapproval; disapprobation; reprehension; animadversion; reprimand; reflection; disprais; abuse.

Certain, *a.* SYN.–Bound; sure; true; undeniable; unquestionable; undoubted; plain; indubitable; indisputable; incontrovertible; competent; unhesitating; undoubting; regular; constant.

Cessation, *s.* SYN.–Stop; rest; pause; intermission:–*Stop* is generic; *cessation* is a *ceasing* from action; either temporary or final; *pause,* temporary stopping; *rest,* stopping for the sake of relief or repose; *intermission,* stopping at intervals to recommence.

Chagrin, *s.* SYN.–Vexation; mortification:–*Vexation* springs from a sense of loss, disappointment, etc,; *mortification* from wounded pride; *chagrin* may spring from either, and is not usually so keen nor lasting.

Chastise, *va.* SYN.–To punish; chasten:–*Punish* and *chastise* differ in the object aimed at. The former is designed to uphold law by the infliction of penalty; the latter to prevent the repetition of faults and reclaim the offender. In a rare and somewhat irregular sense, *chastise* denotes to disgrace publicly by stripes.

Cheerfulness, *s.* SYN.–Gayety; mirth; merriment:–*Cheerfulness* is a habit of mind; *gayety* is an occasional excitement of animal spirits; *mirth* and *merriment* are noisy gayety.

Chief, *s.* SYN.–Chieftain; commander; leader:–A *chief* has the pre-eminence or rule in civil matters, as the *chief* of police or of a tribe; a *chieftain* and *commander* occupy high military stations; a *leader* takes the direction of enterprises.

Choose, *va.* SYN.–Prefer; elect:–*Choose* is generic; to *prefer* is to *choose* one thing as more desireable than another; to *elect* is to choose or take for some purpose, office, etc., usually by suffrage, as to elect a president.

Circumstance, *s.* SYN.–Fact; event; incident:–A *fact* is a thing done; an *event* a thing which turns up or occures; an *incident* some thing that *falls in* to some general course of events. A *circumstance (literally,* a thing standing about or near) is some adjunct to an event which more or less effects it.

Clearness, *s.* SYN.–Perspicuity; transparency:–*Clearness* is either physical or mental. In the latter case it is a quality of thought, as *perspecuity* is of language. *Clear* ideas; a *clear* arrangement; *perspicuous* phraseology. *Transparency* is both physical and moral. The transparency of the heavens; *transparent* integrity; a *transparent* style.

Cloister, *s.* SYN.–Monastery; nunnery; convent; abbey; priory:–*Cloister* is generic, being a place of seclusion from the world; a *monastery* is usually for men called monks; a *nunnery* is fore women; a *convent* is a community of recluses; an *abbey* and a *priory* are named from their heads, an abbot or prior.

Coerce, *va.* SYN.–To compel:–*Coerce* had at first only one negative

sense of checking or restraining by force, as, to *coerce* subjects within the bounds of law; it has now also gained a positive sense, that of driving forward or compelling, as to *coerce* the performance of a contract.

Collusion, *s.* SYN.—Connivance:—In *connivance,* one overlooks and thus sanctions what he was bound to prevent; in *collusion,* he unites with others *(playing into their hands)* for fraudulent purposes.

Comfort, *va.* SYN.—To cheer; solace; console; revive; encourage; enliven; invigorate; inspire; gladden; recreate; exhilarate; refresh; animate; confirm; strengthen.

Colocinth, *s.* 2. *արհուլթ, վայրի ձմերուկ, դառնդդում դառն եղաւնծէհի ֆարֆուղա:*

Colportor,-teur Քոլ'բօրթէօր, Քոլբօրթէօր', *s.* (*հոգևոր տետրակներ և գրքեր վաճառող*) *շրջիկ գրավաճառ, գրավաճառ։* —**tage** Քոլ'բօրթէյժ, *s.* *շրջիկ գրավաճառութիւն։*

Comfort, *s.* SYN.—Consolation; solace:—*Consolation* is usually from without, and supposes some definite and pretty severe affliction, as a friend *consoles* under bereavement; *comfort* may come from within, and may refer to lighter evils or continuous trials, as the *comfort* of love, the *comforts* of old age. *Solace* is a thing which we make or find for ourselves, as the *solace* of books, society etc.

Common, *a.* SYN.—General; public; popular; national; universal; frequent; ordinary; customary; usual; familiar; habitual; vulgar; mean; trite; stale; threadbare; commonplace.

Communicate, *va.* SYN.—To impart; reveal:—To *communicate* is generic, it is allowing others to enjoy in common with us. *Import* is more specific; it is giving to others a *part* of what we have held as our own, or making from our partners, as to *impart* our feelings, of our property etc. Hence there is something more intimate in *imparting* intelligence than in *communicating* it. To *reveal* is to disclose something hidden or concealed, as a *secret.*

Compare, *va.* SYN.—Compare *to;* compare *with:*—A thing is compared *with* another to learn their relative value or excellence; *to* another with a view to show their similarity. We compare two orators *with* each other, and the eloquence of one to a thunderbolt, and of the other *to* a conflageration.

Complete, *a.* SYN.—Whole; entire; total: — *Whole* has reference to parts, as, a *whole* week; *total* to parts taken collectively, as, the *total* amount; *entire* sets aside parts, and regards a thing as an integer, i. e., coutinuous or unbroken, as an *entire* year; *complete* supposes progress, i. e., a filling out to some end or object, as, a complete victory.

Complete, *va.* SYN.—To perform; terminate; conclude; finish; end; achieve; realize; effect; consummate; accomplish; effectuate.

Compliment, *s.* SYN.—See **Adulation.**

Compulsion, *s.* SYN.—Constraint; restraint:—*Restraint* is holding back from some act; *constraint* is a driving one into it by anurgency which overrules the will; *compulsion* is the use of overpowering force.

Compunction, *s.* SYN.—Remorse:—*Remorse (lit* gnawing) is anguish of soul under a sense of guilt; *compunction* is pain from a wounded and awakened conscience. Neither of them imply true repentence.

Conceal, *va.* SYN.—To hide; disguise; dissemble; secrete:—To *hide* is generic; *to conceal* is simply not to make known what we wish to keep secrete: *disguise* or *dissemble* is to *conceal* by assuming some false appearance; to *secrete*

is to *hide* in some place of secrecy. A man may *conceal* facts, *disguise* his sentiments, *dissemble* his feelings, or *secrete* stolen goods.

Conduct, *s.* SYN.—Behavior; carriage; deportment; demeanor; management; convey; guard; guidance, warrant, See **Behavior**.

Confess, SYN.—Admit; grant; concede; avow; own; assent; recognize; prove; exhibit; attest:—We *acknowledge* what we feel must or ought to be made known, as a falt or a favor; we avow with solemnity, as against oppostiion or obloquy, as our principles; we *confess* what we feel to have been wrong, as our sins or errors. When we say «This, I confess, is my opinion», we imply that others may think us in the wrong, and hence the word *confess.*

Confound, *va.* SYN.—To abash; confuse; baffle; dismay; astonish; defeat; discomfit, ruin; overthrow; terrify; mix; blend; intermingle. See **Abash**.

Confuse, *va.* SYN.—To abash; disorder; disconcert; perplex; confound; obscure; distract; see abash.

Confute, SYN. To disprove; overthrow; set aside; refute; oppugn:—We *refute* an argument, slander, etc., when we set it aside; we *confute* when we utterly disprove it and bring evidence to the contrary. In *refuting* we prove an assertion to be untrue; in *confuting,* we prove it to be positively false, absurd etc.

Congratulate, *va.* SYN.—To felicitate:—We may *felicitate* a friend on his marriage, meaning that we wish him all joy; but to *congratulate,* means to unite our joy with his.

Connection, *s.* SYN.—Union; coherence; continuity; junction; association; dependence; intercourse; commerce; communication; affinity; alliance; relationship; correspondence.

Conquer, *va.* SYN.—To subdue; vanquish; overcome; overpower; overthrow; defeat; rout; discomfit; subjugate; deduce; humble; crush; surmount; subject; master:—*Conquer* is generic; to *vanquish* is to conquer by fighting, as a foe; to *subdue* is to bring completely under, as one's enemies; to *subjugate* is to bring under the yoke of bondage.

Consent, *s.* SYN.—Accord; assent; acquiescence; concurrence; agreement; harmony; coherence; free-will. See **Assent**.

Consequence, *s.* SYN.—Effect; result:—An *effect* is the most immediate, springing directly from some cause; a *consequence* is more remote, not being strictly cause nor yet a mere sequence, but flowing out of and following something on which it truly depends; a *result (lit.* bounding back) is still more remote and variable, like the rebound of a elastic body which falls in every different direction; we may foresee the *effects* of a measure, may conjecture its *consequence,* but can rarely discover its final results.

Consign, *va.* SYN.—To commit; deliver; intrust; resign:—To *commit* is generic; to *intrust* is to commit as a trust or deposit; to *consign (lit.* sign away) is to deliver over in a formal manner. A man may *commit* a lawsuit to his attorney, may *intrust* a child to his friend, may *consign* goods to an agent, or his soul at death into the hands of his Creator.

Consonancy, *s.* SYN.—Agreement; accord; consistency; unison; harmony; congruity; suitableness; agreeableness

Conspicuous, *a.* SYN.—Distinguished; eminent; famous; illustrious; prominent; celebrated. See Distinguished.

Constant, *a.* SYN.—Fixed; steadfast; unchanging; permanent; unalturable; invariable; perpetual; continual; resolute; firm; unshaken determined.

Consume, *va.* SYN.—To distroy; swallow up; ingulf; absorb; waste; expend; squander; lavish; dissipate.

Contagious, *a.* SYN.—Contagious; infectious:—These words have been used in very divers senses, but in general, a *contagious* disease is one which is cought from another by contact, by the breath, by bodly effluvia, etc.; while an *infectious* one supposes some entirely different cause acting by a hidden influence, like the mias-ma of prison-ships, of marshes, etc.; *infecting* the system with disease. See **Infection.**

Contemn, *va.* SYN.—Despise; scorn; disdain:—*Contemn* is generic, to *despise* (*lit.* to look down upon) is to regard or treat as mean, unbecoming, or worthless; to *scorn* is stronger, expressing a quick, indignant contempt; *disdain* is still stronger, denoting either a generous abhorrence of what is base, or unwarrantable pride and haughtiness.

Contemplate, *va.* SYN.—To study; ponder; muse; meditate on; dwell on; consider; intend; design; plan; purpose:—We *meditate* a design when we are looking out or waiting for the means of its accomplishment; we *contemplate* it when the means are at hand, and our decision is nearly or quite made; to *intend* is stronger—we have decided to act when an opportunity may offer.

Contemptible, *a.* SYN.—Contemptuous; despicable; abject; vile; mean; base; paltry; worthless; sorry; pitiful; scurril:—*Despicable* is stronger than *contemptible,* and *pitiful* than *paltry.* A man is *despicable* for what is base or wicked; *contemptible* for what is weak, foolish, etc., a thing is *pitiful* when it indicates meanness and timidity, *paltry* when low and worthless.

Contention, *s.* SYN.—Struggle; strife; contest; litigation; controversy; quarrel; conflict; feud; dissension; variance; disagreement; debate; competition; emulation; discord.

Contest, *s.* SYN.—Conflict; combat; battle; encounter; shock; struggle; dispute; altercation; debate; controversy; difference; disagreement; strife:—*Strife* is generic, an *encounter* is a sudden and hostile meeting; a *conflict* is a violent meeting of the parties; a *combat* is a deadly conflict of two or more.

Contiguous, *a.* SYN.—Adjoining; adjacent:—Things are *adjacent* when they lie near to each other without touching, as, adjacent fields; *adjoining* when they meet or join at some point, as *adjoining* farms; *contiguous* when they are brought more continuously in contact, as, *contiguous* buildings.

Continual, *a.* SYN.—Constant; continuous; perpetual; incessant; unceasing; uninterrupted; unintermitted:—A thing is *continuous* which flows on without interruption through its whole course, as, a *continuous* discourse or train of thought; it is *continual* when, with perhaps brief *interruptions,* it steadily recurs again, as, *continual* showers. *Perpetual* is sometimes used for *continual* in a stronger sense, as, *perpetual* applications; sometimes for *continuous* and *lasting,* as, *perpatual* motion.

Contract, *s.* SYN.—Covenant; agreement; compact; stipulation; bargain; arrangement; obligation:—A *covenant* is a mutual agreement; a *contract* is such an agreement reduced to writing; a *stipulation* is one of the articles or parts of a contract; a *compact* is a more solemn and binding contract.

Contrition, *s.* SYN.—Repentance; penitence; humiliation; compunction; self-reproach; remorse:—*Contrition* (*lit.* bruising) is a continuous state of grief and self-condemnation; *repentance* is an act in which, with sorrow of our sins, we renounce them. Contrition has all the pain of *repentance,* without the relief it affords.

Conversation, *s* SYN.—Intercourse; communion; commerce; familiarity; discourse; dialogue; colloquy; talk; chat; conference:—*Talk* is broken, familiar, and versatile; *chat* is still more so; *conversation* is more continuous and sustained; a *conference* is held for the discussion of some important topic.

Convert, *s.* SYN.—Proselyte; neophyte; pervert:—*Convert* is generic, and refers to a change of mind or feelings; a *proselyte* is one who leaving his former sect or system, becomes the adherent of another; a *pervert* is one who is drawn off or perverted from the true faith.

Convince, *va.* SYN.—To persuade; satisfy; convict:—To *convince* is an act of understanding; to *persuade,* of the will or feelings. The one is effected by argument, the other by motives. When we say «I am *persuaded* it is so», «I can not *persuade* myself of the fact», there is a degree of feeling mingled with the conviction which gives rise to the expression.

Coop, *s.* 2. հաւու բին, հաւնոց քէ-վ-ու։

Cornel քօր'նէլ, *s.* հոյն, գաւակալ, կըալ, զողալ, կրան, ձաւ մ. Dog-wood.

Corporeal, *a.* SYN.—Corporal; bodily:—*Bodily* is opposed to mental; as *bodily* affections; *corporeal* refers to the interior animal structure; as, *corporeal* substance or frame. *Corporal,* as now used, refers more to the exterior; as, *corporal* punishment. To speak of *corporeal* punishment is now gross error.

Corps-d'armée քօր արմէ'յ, *s.* զօրաբանակ։

Correspond, *va.* SYN.—To agree; fit; answer; suit; write; address:—Correspond *with;* correspond *to:*—We *correspond with* a friend by letters; one thing *corresponds to* another, i. e. answers to it.

Corruption, *s.* SYN.—Putrescence; putrefaction; pollution; defilement; contamination; depravation; debasement; perversion; adulteration; depravity; wickedness; taint.

Courage, *s.* SYN.—Heroism; bravery; intrepidity; valor; boldness; gallantry; daring; firmness; hardihood; resolution. See **Bravery**.

Courageous, *a.* SYN.—Gallant; brave; bold; daring; valiant; valorous heroic; intrepid; fearless; hardy; stout; adventurous; enterprising.

Course, *s.* SYN.—Progress; advance; way; road; track; route; passage; race; series; succession; manner; method; mode.

Covenant, *s.* SYN.—Agreement; contract; compact; bargain; arrangement; stipulation. See **Contract.**

Coward, *s.* SYN.—Craven; poltroon; dastard:—*Coward;* denotes literally one who slinks back like a terrified beast with the tail between the legs; a *craven* is literally one who *beggs off,* or shrinks at the aproach of danger; a *poltroon* is a *mean-spirited, coward; dastard* is one of the strongest terms of reproach in our language.

Craven, *s.* SYN.—Coward; poltroon; dastard. See **Coward.**

Crime, *s.* SYN.—Sin; vice:—*Sin* is generic, embracing wickedness of every kind, *crime* is a violation of law, and springs from our passions, *vice* from the inordinate indulgence of natural appetites, which in themselves are innocent. Intemporencies a *vice,* sometimes leading to the *crime* of murder.

Crocus քր-'ուշ Crocos.

Cunning, *a.* SYN.—Artful; sly; wily; crafty:—*Cunning* is usually low, as a *trick; artful* more ingenious and inventive, as a device; *sly* implies a turn for what is double or concealed, as, *sly* humor, a *sly* evasion, *crafty,* a talent for dexterously deceiving, as, a *crafty* manager; *wily,* a talent for the use of stratagems, as, a *wily* politician.

D

Dainty, *s.* SYN.—Delicacy:—A *delicacy* is a nice article of any kind; a *dainty* is an exquisite article of cookery.

Danger, *s.* SYN.—Peril; hazard; risk; jeopardy:—*Danger* is generic; *peril* is instant of impending danger, as in *peril* of one's life. *Hazard* arises from something fortuitous or beyond our control, as the *hazard* of the seas. *Risk* is doubtful or uncertain danger, often incurred voluntarily, as, to risk an engagement. *Jeopardy* is extreme danger.

Darkness, *s.* SYN.—Dimness; obscurity; gloom:—*Darkness* arises from a total, and *dimness* from a partial want of light. A thing is *obscure* when so overclouded or covered as not to be easily perceived. As the shade of *obscurity* increases, it deepens into *gloom.* When taken figuratively, these words have a like use, as, the *darkness* of ignorance, *dimeness* of discernment, *obscurity* of reasoning, *gloom* of superstition.

Dash-wheel, *s.* ոլորանիւ, ներկարարաց լուալու մեքենայ։

Death, *s.* SYN.—Decease; demise; departure; release:—*Death* applies to every form of existence; the others only to the human race. *Decease* is the term used in law for the removal of a human being out of life. *Demise* was formerly confined to the decease of princes, but is now sometimes used of distinguished men, as the *demise* of Mr. Pitt. *departure* and *release* are peculiarly terms of Christian affection and hope.

Debility, *s.* SYN.—Infirmity; imbecility:—An *infirmity* belongs, for the most part, to individual members, and is often temporary, as of the eyes etc.—*Debility* is more general and prevents, while it lasts, the ordinary functions of nature, *imbecility* attaches to the whole frame, and renders it more or less powerless. These words, in their figurative use, have the same distinctions: we speak of *infirmity* of will, *debility* of intellect, and an *imbecility* which affects the whole man.

Deceiver, *s.* SYN.—Impostor:—A *deceiver* operates by stealth and in private, an *impostor* practices his arts on the community at large. The one succeeds by artful falsehood, the other, by bold assumption.

Deception, *s.* SYN.—Deceit; fraud; imposition:—*Deception* usually refers to the act, and *deceit* to the habit of the mind, hence we speak of a person a skilled in *deception* and addicted to *deceit.* An *imposition* is an act of deception practiced upon some one to his annoyance or injury, a *fraud* implies the use of stratagem, with a view to some unlawful gain or advantage.

Decline, *s.* SYN.—Decay; consumption:—The first stage of the downward progress is *decline. Decay* follows, tending to ultimate distruction, *consumption* is a steady decay from an inward wasting of strenght.

Decorum, *s.* SYN.—Dignity:—*Decorum* is that which is *becoming* in outward act or appearance, *dignity* springs from an inward elevation of soul producing a correspondent effect on the manners:—The decorum of a puplic assembly; the *dignity* of the men who compose it.

Decrease, *va.* SYN.—To diminish:—Things usually *decrease* or fall off

by degrees, and from within, or through some cause which is imperceptible, as the flood *decreases;* the cold *decreases;* their affection has *decreased.* Things commenly *diminish* or are *diminished* by desease, his property is *diminishing* through extravagance, their affection has diminished since their separation. The turn of thought, however is often such that these words may be interchanged.

Decry, *va.* SYN.—To depreciate ; detract ; disparage:—*Decry* and *depreciate* refer to the estimation in which a thing is held, the former seeking to *cry* it down, and the latter to *run* it down in the opinion of others. *Detract* and *disparage* refer to merit or value, which the former assails with caviling, etc., while the latter willfully underrates and seeks to degrade it. Men *decry* their rivals and *depreciate* thelr measures. The envious *detract* from the merit of a good action, and *disparage* the motives oi him who performs it.

Defect, *s.* SYN.—Fault:—*Defect* is negative, denoting the absence of that which is necessary to a thing's completeness or perfection; *fault* is positive, denoting something impropre or wrong. The *faults* of a friend are too often palliated into mere *defects.*

Defend, *va.* SXN.—To protect:—To *defend* is literally to *ward* off, to *protect* is to *cover over.* We defend those who are attacked, we *protect* those who are liable to injury or invasion. A fortress is *defended* by its guns, and *protected* by its walls. See also **Vindicate.**

Deference, *s.* SYN.—Respect:—*Deference* usually, but not always, implies respect. We may *defer* on some one point to a man who knows better than we do, while we have no general respect for his character.

Definition, *s.* SYN.—Explanation ; description:—A *definition* (*lit.* tracing of limits) is designed to settle a thing in its compass and extend, an *explanation (lit.* making plain) is intended to remove some obscurity or misunderstanding, and is therefore more extended and minute, a *discription* enters into striking particulars with a view to interest or impress by graphic effect.

Degradation, *s.* SYN.— Deposition ; diminution ; abasement ; debasement ; reduction; decline ; baseness ; degeneracy ; disgrace. See **Abasement.**

Delicious, *a.* SYN.—Delightful:—*Delicious* refers to the pleasure derived from certain of the senses, as, *delicious* food, a *delicious* fragrance, *delightful* may also refer to most of the senses, but has a higher application to matters of taste, feeling, and sentiment: as, a delightful abode, conversation, prospect, etc.

Deliver, *va.* SYN.—To release ; discharge ; liberate ; surrender ; resign ; pronounce ; utter:—One who delivers a package *gives it forth ;* one who delivers a cargo *discharges* it; one who *delivers* a captive *liberates* him; one whe delivers a massage or a discourse, *utters* or *pronounces* it; when a platoon of soldiers *deliver* their fire, they *set it free* or *give it forth.*

Delusion, *s.* SYN.—Illusion ; fallacy:—An *illusion* is a false show, a mere cheat on the fancy or senses, a *delusion* is a false judgment, usually affecting the real concerns of life, a *fallacy* is something (like an argument, etc.) having a specious appearance ; but destitude of reality and truth. The illusions of youth ; the delusions of stock-jobbing ; a fallacy in reasoning.

Demean, *va.* SYN.—To degrade:—Among our early writers, *demean* was taken to be connected with *mien* and *demeanor,* and not with *mean.* This is still the approved use of the word ; yet it is not usual, even at the present day, to speak of a man's *demeaning (e. i., degrading)* himself by improper conduct.

Demolish, *va.* SYN. — To overturn ; overthrow ; destroy ; dismantle ;

raze: – That is *overturned* or *overthrown* which had stood upright; that is *destroyed* whose component parts are scattered ; that is *demolished* which had formed a mass or structure ; that is *dismantled* which is stripped of its covering, as a vessel of its sails, or a fortress of its bastions etc., that is *razed* which is brought down smooth and level to the ground.

Deplore, *va.* SYN. – Mourn ; lament ; bewail ; bemoan: – *Mourn* is generic ; to *lament* denotes an earnest and strong expression of grief; to *deplore* marks a deeper and more prolonged emotion, to *bewail* and *bemoan* are apropriate only to cases of poignant distress. A man *laments* his crrors, and *deplores* the ruin they have brought on his family; mothers *bewail* the loss of their children.

Deposition, *s.* SYN. – Affidavit: – An *affidavit* is simply a declaration under oath, a *deposition* is the testimony of a witness who is unable to attend on a trial. It must so be taken before a magistrate that both parties have an opportunity to ask questions.

Depravity, *s.* SYN. – Depravation ; corruption: – *Depravity* is a disposition or settled tendency to evil, *depravation* is the act or process of *making* depraved, as, the *depravation* of morals, *Corruption* applies to anything which is greatly vitiated, as, a *corruption* of morals, of taste, of language etc.

Derange, *va.* SYN. – To disorder ; embarrass ; disarrange ; displace ; unsettle ; disturb; confuse ; discompose ; ruffle ; disconcert.

Derangement, *s.* SYN. – Insanity; disarrangement; confusion; embarassement ; irregularity; disturbance; lunacy ; madness; delirium; mania. See **Insanity.**

Deride, *va.* SYN. – To ridicule ; mock ; taunt: – A man may *ridicule* without unkindness of feeling ; his object may be to correct. He who *derides* is actuated by a severe and contemptuous spirit, to *mock* is stronger, denoting open and scoffing derision, to *taunt* is to reproach with bitter insult.

Description, *s.* SYN. – Account ; definition ; recital ; relation ; detail ; narrative ; narration ; explanation ; delineation ; representation ; cast ; turn; sort.

Design, *va.* SYN. – Intention ; purpose: – *Design* has reference to something aimed at, intention *(lit.* straining after) to the feelings or desires with which it is sought, *purpose* to a settled choice or determination for its attainment. « I had no *design* to injure you» means it was not part of my aim or object. « I had no *intention* to injure you» means I had no wish or desire of that kind. «My *purpose* was directly the reverse» makes the case still stronger.

Desinence տէզ՛ինէնս, *s.* 3. վերջաւորութիւն, յանգ, բայայանգ։

Desire, *va.* SYN. – To request: – To *desire* is to feel a wish or want, to *request* is to ask for its gratification. A man *desires* food, and requests to have it prepared. *Desire* may be used for *request* when the relation of the parties are such that the expression of *wish* is all that is felt to be necessary. A man *desires* his friend to write often, a merchant *desires* his clerk to be more careful in future. In this latter case, *desire* is stronger then *request;* it implies a command or injunction.

Desperate, *a.* SYN. – Hopeless ; despairing ; desponding ; rash ; headlong ; precipitate ; irretrievable ; forlorn ; mad ; furious ; frantic.

Destine, *va.* SYN. – To design ; mark out ; intend ; devote ; consecrate ; doom ; decree ; ordain ; allot ; bind: – We may speak of goods as *destined* to a certain part, and of a ship as *bound* thither. We may also speak of a city as *destined* to become a great commercial emporium, but to say it is *bound* to become so, or that a man is *bound* to succeed in life, is a gross abuse of

language. *Bound* always implies some obligation or engagement; and yet the above use of the word is common in some parts of our country, and is finding its way into our newspapers.

Destroy, *va.* SYN.—To demolish; lay waste; consume; raze; dismantle; ruin; throw down; overthrow; subvert; desolate; devastate; deface; extirpate; extinguish; annihilate; kill; slay.

Determination, *s.* SYN.—Decision; resolution:—*Decision* is a cutting short, and supposes energy and promptitude, *determination* (bringing to a *terminus* or end) is the settling of a thing with a fixed purpose to adhere, *resolution* is a spirit to face danger or suffering in carrying out one's *determination*. Luther was distinguished for his prompt *decision,* steadfast *determination,* inflexible *resolution*.

Detest, *va.* SYN.—Hate; abhor; abominate; execrate; loathe:—*Hate* is generic. We *abhor* what is repugnant to our sensibilities or feelings, we *detest* what contradicts our moral principles. What we *abominate* does equal violence to our religious and moral sentiments, what we *loathe* is offensive to our nature, and excites unmingled disgust.

Device, *s.* SYN. — 4. *խորհրդաւոր պատկեր՝ հանդերձ վերադիր առածիւ որ մէկնէ զայն.* —Contrivance:—A *device* implies more of invention, a *contrivance* more of skill in manipulation. The former word is often used in a bad sense, the latter almost always in a good one, as a crafty *device,* a useful *contrivance*.

Dexterity, *s.* SYN.—Skill; adroitness; activity; expertness; art; ability; address; tact; cleverness; facility; aptness; aptitude; faculty.

Diction, *s.* SYN.—Style; phraseology:—*Style* relates both to language and thought, *diction* to language only, *phraseology,* to the mechanical structure of sentences, or the mode in which they are phrased. The *style* of Burke was enriched with all the higher graces of composition, his *diction* was varied and copious, his *phraseology,* at times was careless and cumbersome.

Differ, *va.* SYN.—Differ *with;* differ *from:*—Differ *with* is used in reference to opinions, as, «I differ with my friend on that point». In all other cases, expressing simple unlikeness, difier *from* is used, as, these two persons or things differ entirely *from* each other». This distinction is fully established in England, and, to a great extent, in America.

Difference, *s.* SYN.—Distinction; dissimilarity; dissimilitude; variation; diversity; variety; contrariety; disagreement; discordance; variance; contest; contention; dispute; controversy; debate; quarrel; wrangle; strife.

Diligence, *s.* SYN.—Industry:—*Industry* has the wider sense of the two, implying an habitual devotion to labor for some valuable end, as knowledge, prosperity etc., *deligence* denotes earnest application to some specific object or persuit. A man may be *diligent* for a time, or in seeking some favorite end, without meriting the title of *industrious*. Such was the case with Fox, while Burke was eminent not only for *diligence,* but industry; he was always at work, and always looking out for some new field of mental effort.

Direction, *s.* SYN—Administration; guidance; management; superintendence; oversight; government; order; guide; clew:—Control, command.—These words, as here compared, have reference to the exercise of power over the action of others. *Control* is negative, denoting power to restrain, *command* is positive, implying a right to enforce ob dience, *directions* are commands containing *instructions* how to act. A shipmaster has the command of his vessel, he gives *directions* to the seamen as to the mode of sailing it, and exercises a due *control* over the conduct of the passangers.

Disability, *s.* SYN.—Inability:—*Inability* is want of *power* in itself considered, *disability* arises from some *depravation* or loss of the needed competency. One who becomes deranged is under a *disability* of holding his estate; and one who is made a judge, of deciding in his own case.

Disbelief, *s.* SYN.—Unbelief:—Unbelief is a mere failure to admit, *disbelief* is a positive rejection. One may be an *embeliver* in Christianity from ignorance or want of inquiry, a *disbeliver* has the proofs before him, and incurs the guilt of setting them aside.

Discernment, *s.* SYN.—Judgment; acuteness; discrimination; penetration; sagacity:—*Discernment* is accuracy and keenness of mental vision, *penetraiton* is the power of seeing deeply into a subject in spite of every thing that intercepts the view, *discrimination* is a capacity of tracing out minute distinctions and the nicest shades of thought. A *discrning* man in not easily misled, one of a *penetrating* mind sees a multitude of things which escape others, a *discriminating* judgment detects the slightest differences.

Discover, *va.* SYN.—To disclose; bring out; exhibit; show; manifest; reveal; communicate; impart; tell: espy; detect; invent:—We *discover* what existed before but remained unknown; we *invent* by forming combinations which are either entirely new or which attain their end by means unknown before. Columbus *discovered* America. Whitney *invented* the cotton-gin.

Disease, *s.* SYN.—Disorder; distemper; malady:—Disease is the leading medical term. *Disorder* means the same, though perhaps with some slight reference to an *irregularity* of the system. *Distemper* (*lit,* bad temperament) is now used by physicians only of the diseases of animals *Malady* (*lit,* a bad condition) is not a medical term, and is less used than formerly in literature.

Dismal, *a.* Dreary; lonesome; gloomy; dark; doleful; horrid; dire; direful; frightful: horrible; lamentable; dolorous; calamitous; sorowful; sad; melancholy; unfortunate; unhappy.

Dismay, *va.* SYN.—Daunt; appall:—*Dismay* denotes a continuous state of gloomy apprehension, to *daut* supposes something more sudden and startling, to appall (*lit,* make pale) is the strongest term, implying a sense of terror which overwhelms the faculties.

Disorder, *s.* SYN.—Disease; irregularity; disarrangement; confusion; tumult; bustle; disturbance; illness; indisposition; sickness; malady; distemper. See **Disease.**

Disposition, *s.* SYN.—Inclination; tendency:—A man's *disposition* is the prevailing spirit or governing purpose of his minde, his *inclinations* are excited states of desire or appetency, *tendency* is a strong determination or proclivity toward some particular mode of action. A man's *inclinations* are variable but a *disposition* formed and sustained on the siee of virtue will give the control of both.

Dissembler, *s.* SYN.—Hypocrite:—A dissembler conceals what he is. A *hypocrite* feigns to be what he is not. When André passed within the American lines in a citizen's dress, he was a *dissembler;* Arnold when he went to visit, had long been a *hypocrite.*

Distinguished, *pa.* SYN.—Eminent; conspicuous; celebrated; illustrious:—A man is *eminent* when be stands *high* as compared with those around him, *conspicuous* when he is so clevated as to be generally seen and observed, *distinguished* when he has something which makes him stand apart from others in the public view; *celebrated* when he is widely spoken of with honor and respect;

illustrious when a splendor is thrown around him which confers the highest dignity.

Dogma, *s.* SYN.—Tenet: — A *tenet* is an article of faith, which is firmly held. *Dogma* has now a somewhat odious sense, from its carrying with it the idea of authority or undue assumption, as in its derivative *dogmatism.*

Donation, *s.* SYN.—Gift; present:—*Gift* is generic, a *present* is a gift intended as a compliment or expression of kindness; a *donation* is a word of more dignity, denoting a gift of some public object, and usually large in amount.

Doubt, *s.* SYN.—Hesitation:—*Doubt* belongs to the understanding, and *hesitation* to the will. While there are serious *doubts* in the mind, there must be a painful *hesitation* as to the course to be pursued.

Doubtful, *a.* SYN.—Wavering; hesitating; undetermined; distrustful; dubious; uncertain; equivocal; obscure; ambiguous; problematical; questionable; precarious; hazardous.

Dreadful, *a.* SYN.—Terrible; shocking: — *Terrible* is stronger and more vivid than *dreadful; shocking (lit.* shaking, agitating) strikes with all its force on the moral feelings. A *dreadful* accident, a *terrible* catastrophe, a *shocking* exhibition of wickedness.

Droll, *a.* SYN.—Laughable; comical:—*Laughable* is generic, denoting anything calculated to excite laughter, *comical* denotes something humorous of kind exhibited in *comedies; droll* stands lower on the scale, being derived from the French drôle, a buffoon or antic, who awakened laughter by queer tricks, etc.

Drunkenness, *s.* SYN.—Intoxication; inebriation; inebriety:—*Drunkenness* refers more to the habit of excessive drinking, *intoxication* and *inebriation,* to specific acts. The first two words are extensively used in a figurative sense.

E

Eager, *a.* SYN.—Earnest:—Eager *(lit.* sharp, keen-set) marks an excited state of desire or passion, *earnest* denotes a permanent state of moral sentiment or feeling. A child is *eager* to a play-thing, a hungry man is *eager* for food, a covetous man is *eager* for gain. A preacher is *earnest* in his appeals to the conscience, an agent is *earnest* in his solicitations.

Earnest, *s.* SYN.—Pledge:—An *earnest,* like first-fruits, gives assurance that more is coming of some kind; a *pledge,* like money deposited, affords security and ground of reliance. Washington gave *earnest* of his talent as a commander by saving his troops after Braddock's defeat; his fortitude and that of his soldiers during the winter at Valley Forge were a *pledge* of their ultimate triumph.

Economy, *s.* SXN.—Frugality; parsimony: — *Economy* avoids all waste and extravagance, and applies money to the best advantage, *frugality* cuts off all indulgences, and proceeds on a system of rigid and habitual saving, *parsimony* is *frugality* carried to an extreme, involving meanness of spirit and a sordid mode of living. *Economy* is a virtue, and *parsimony* a vice. *Frugality* may lean to the one or the other according to the motives from which it springs.

Education, *s.* SYN.—Instruction; teaching; breeding:—*Education* includes the whole course of training, moral, intellectual, and physical. *Instruction* and *teaching* apply to the communication of knowledge, the latter term being the more familiar of the two. *Breeding* relates to the manners and outward conduct.

Egotism, *s.* SYN. – Self-conceit ; vanity: – *Self-conceit* is an overweening opinion of one's self; *egotism* is the expression of *self-conceit* in words or actions; *vanity* is inflation of mind arising from the idea of being thought highly of by others. A man may be *vain* or *self-conceited* and yet have sense enough to avoid *egotism.*

Elegancy, *s.* SYN. – Grace: – *Elegancy* implies something which is produced by training and art, as, *elegance* of manners, composition, handwriting etc., *elegant* furniture, an *elegant* house, an *elegant* mansion etc. *Grace* is a lower order of beauty. It may be a natural gift; the manner of a peasant-girl may be *graceful* but would hardly be called *elegant. Grace* is opposed to awkwardness.

Embarrass, *va.* SYN. – To hinder ; perplex ; entangle ; confuse ; puzzle; disconcert ; abash ; distress. We are *puzzled* when our faculties are confused by something we do not understand. We are *perplexed* when our feelings, as well as judgment, are so effected that we know not how to decide or act. We are *embarrassed* when there is some *bar* or hindrance upon us which impeds our powers of thought, speech, or motion. A school boy is puzzled by a difficult sum ; a reasoner is *perplexed* by the subtleties of his opponent ; a youth is sometimes so *embarrassed* before strangers as to lose his presence of mind.

Emerge, *vn.* 2. *(Ջուրէն՝ գոց տեղէ մը) դուրս ելլել, հանել։*

Eminent, *a.* SYN. – Distinguished ; elevated ; remarkable ; conspicuous ; prominent ; famous ; celebrated ; illustrious. See **Distinguished.**

Emotion, *s.* SYN. – Feeling ; agitation: – *Feeling* is the weaker term. and may be of the body or the mind ; *emotion* is of the mind alone, being the *excited* action of some inward susceptibility or feeling, as an *emotion* of pity, terror etc. *Agitation* may be bodily or mental, and usually arises in the latter case from a vehement struggle between contending desires or emotions.

Emulation, *s.* SYN. – Competition ; rivalry ; contest ; contention ; strife: – *Competition* is the struggle of two or more persons for the same object. *Emulation* is an ardent desire for superiority arising from competition, but not implying, of necessity, any improper feeling. *Rivalry* is a personal contest and almost of course gives rise to envy, resentment or detraction.

Encourage, *va.* SYN. – To embolden ; inspirit ; animate ; incite ; cheer ; urge ; impel ; stimulate ; instigate ; countenance ; comfort ; sanction ; strengthen ; promote ; advance ; forward.

Endeavor, *s.* SYN. – Effort ; exertion ; struggle: – *Endeavor* is the widest term. An *effort* is a vigorous *endeavor* or taxing of our powers : an *exertion* is a peculiarly earnest and prolonged effort ; a *struggle* is a violent and exhausting effort *(lit.* a twisting or contortion) of the body. – «Ordinary *endeavors* will not now avail ; every possible *effort* must be made ; we must strain all our *exertions,* and *struggle* to the utmost».

Enormous, *a.* SYN. – Huge ; vast ; immoderate ; immense ; excessive ; prodigious: – We speak of a thing as *enormous* when it overpasses its ordinary law of existance, and becomes – so to speak – *abnormal* in its magnitude, degree etc., as, a man of *enormous* strength, a deed of *enormous* wickedness. *Immense* and *excessive* are figurative terms used to intensify, and are some what indefinite in their degree of strength.

Enthusiasm, *s.* SYN. – Fanaticism: – *Enthusiasm* was formerly used for heat of imagination, especially in religion ; but this sense is now more commonly confined to *fanaticism,* which denotes wild and extravagant notions on this subject,

often leading to the most dangerous delusions. *Fanaticism* is also sometimes extended to other subjects besides religion.

Epithet, *s.* SYN.—Title; appellation:—The name *epithet* was formerly extended to *nouns* which give a title or describe character (as liar etc.), but is now confined wholly to adjectives. Some rhetorical writers restrict it still further, considering the term *epithet* as belonging only to a limited class of adjectives, viz., those which add nothing to the sense of their noun, but simply hold forth some quality necessarily *implied* therin, as, the *bright* sun, the *lofty* heavens etc. But this restriction is not sanctioned by Johnson, and it certainly does not prevail in general literature.

Epoch, *s.* SYN.—Era: time; date; period; age:—*Epoch* denotes a period in the progress of events where some important occurence takes place. Thus we speak of the Christian *epoch,* of the *epoch* of Reformation, etc. An *era* is a point from which chronologers reckon their dates. It is usually (but not always) some epoch; as, the Christian *era,* the Mohammedan *era,* etc. Hense, *era* is applied in a secondary sense to those *epochs* which become the *starting-points* of subsequent events, though not of chronology.

Equivocal, *a.* SYN.—Ambiguous:—An expression is *ambiguous* when different parts of it can be so construed as to bring out a diversity of meanings. An expression is *equivocal* when, taken as a whole, it expresses a given thought with perfect clearness. The former is a mere blunder of language, the latter is usually intended to deceive, though it may occur at times from mere inadvertence.

Esteem, *va.* SYN.—Estimate:—We *esteem* a man for his moral qualities; we *estimate* a person or thing according to our views of their real value. The former implies respect and attachment; the latter is a mere excerise of judgment or computation. See **Appreciate.**

Estimate, *va.* SYN.—To appreciate; value; appraise; prize; rate; count; calculate; number: *Esteem* has reference especially to the external relations of things, such as amount, magnitude; importance, etc. It usually involves computation or calculation; as, to *estimate* the loss or gain of an enterprise. *Esteem* has reference to the true character or standing of a thing, to its intrinsic value or merits. When thus applied to things, it nearly coinsides with *consider,* differing from the latter only as implying that we value the thing in question. When applied to persons, *esteem* is used in a moral sense, and implies a mingled sentiment of respect and attachment. Thus we *esteem* a man for his uniform integrity; we *esteem* a lawyer for his candor and fairness; we *esteem* a magistrate for his devotion to the public good. See **Appreciate.**

Eulogy, *s.* SYN.—Encomium; panegyric:—The word *encomium* is used as to both persons and things, and denotes warm praise; *eulogium* and *eulogy* apply only to persons and are more prolonged and studied; a *panegyric* was originally a set speach in a full assembly of the people, and hence denotes a more formal eulogy, couched in terms of warm and continuous praise

Everlasting, *s.* SYN.—Eternal:—*Eternal* denotes that which has neither beginning nor end; *everlasting* is sometimes used in our version of the Scriptures in the sense of *eternal,* but in modern usage each word has its distinctive meaning, and these ought not to be confounded.

Example, *s.* SYN.—Instance:—Any thing brought forward as an *example* must represent a class of objects; an *instance* may be a single and solitary case. A man's life may present many examples of virtue, with only one *instance* of departure from rectitude.

Excelsior էքսէլ՛սիօր, *s.* խոշորուք, տաշեղ, տաշուք, Նուլուլ=*a.* բարձրագոյն, վսեմագոյն, ազնուագոյն։

Except, *prep.* SYN. – But: – Both *except* and *but* are used in excluding, but with this difference, that *except* does it more pointedly. « I have finished all the letters except one», is more marked than «I have finished all the letters but one». The same remark apply to *excepting,* and *with the exception of.*

Excessive, *a.* SYN. – Extreme ; vehement: – Anger or any other feeling may be *extreme* or *vehement* without being of necessity wrong ; the occasion may justify it ; but to be *excessively* angry, or *excessive* in anything, involves a want of self-command which is blameworthy. See **Enormous**.

Excite, *va.* SYN. – To incite ; awaken ; animate ; arouse ; stimulate ; inflame ; irritate ; provoke: – When we *excite* we rouse into action feelings which were less strong ; when we *incite* we urge forward to act correspondent to the feelings awakened.

Excuse, *s.* SYN. – Apology: – An *excuse* refers to what is wrong ; an *apology* to what is unbecoming or indecorous. A pupil offers an *excuse* for absence, and an *apology* for rudeness to his teacher. When an *excuse* has been accepted, an *apology* may still, in some cases, be necessary or appropriate.

Expel է– ու Ezpel.

Explicit, *a.* SYN. – Express: – *Express* is stronger than explicit ; it adds force to clearness. An *express* promise or engagement is not only unambiguous, but stands out *(expressed)* in bold relief, with the most binding hold on the conscience.

Eye-shot է– ու Eye-shote. աչքի միջոց, տարածութիւն։

F

Facility, *s.* SYN. – Ease ; expertness ; readinees ; dexterity ; complaisance; condescension ; affability: – Expertness ; readiness. – These words, as here compared, have in common the idea of performing an act with ease and promptitude. *Facility* supposes a natural or acquired power of dispatching a task with lightness and dexterity. *Expertness* is facility acquired by long-continued practice. *Readiness* marks the promptitude with which any thing is done. A merchant needs great *facility* in dispatching business, a banker great *expertness* in casting accounts ; both need great *readiness* in passing from one employment to another.

Factitious, *a.* SYN. – Unnatural: – A thing is *unnatural* when it departs in any way from its simple or normal state ; it is *factitious* when it is wrought out or wrought up by labor and effort, as, a *factitious* excitement. There is much that is *unnatural* in Europe, but far more that is *factitious* in America.

Failing, *s.* SYN. – Fault ; foible: – A *fault* is positive, something definite and marked, which impairs excellence ; a *failing* is negative, some weakness in a man's character, disposition, or habit ; a *foible* is a less important weakness, which we overlook or smile at. A man may have *failings,* and yet commit but few *faults;* or his *faults* and *failings* may be few, while his *foibles* are obvious to all.

Fallacy, *s.* SYN. – Deception ; deceit ; mistake ; sophistry: – A *fallacy* is an argument which professes to be decisive, but in reality is not ; *sophistry* is also

false reasoning, but of so specious and subtle a kind as to render it difficult to expose its *fallacy*. Many *fallacies* are obvious, but the evil of *sophistry* lies in its consummate art.

Falsity, *s.* SYN. – Falsehood ; lie ; deceit: – *Falsity* denotes the state of quality of being false. A *falsehood* is a false declaration designedly made. A *lie* is a gross, unblushing falsehood. It is a vulgar error to speak of «telling a *falsity*». It is an equal error to say, «I perceive the *falsehood* of your declaration or statement».

Famous, *s.* SYN. – Noted ; remarkable ; signal ; conspicuous ; celebrated; renowned ; illustrious ; eminent ; transcendent ; excellent: – *Famous* is applied to a person or thing widely spoken of as extraordinary ; *renowned* is applied to those who are named again and again with honor ; *illustrious*, to those who have dazzled the world by the splendor of their deeds or their virtues. Napoleon was *famous ;* Alexander *renowned;* Washington was *illustrious*.

Fanciful, *a.* SYN. – Fantastical ; visionary: – *Fanciful* notions are the product of a heated fancy, without any support in reason or truth ; *fantastical* schemes or systems are made up of oddly assorted fancies, often of the most whimsical kind ; *visionary* expectations are those which can never be realized in fact.

Feast, *s.* SYN. – Entertainment ; regale ; banquet ; treat ; carousal; festivity: – A *feast* sets before us viands superior in quantity, variety, and abundance ; a *banquet* is a luxurious feast ; a *festival* is the joyful celebration by good cheer of some agreeable event. A *feast* which was designed to be a *festival* may be changed into a *banquet*. *Carousal* is unrestrained indulgence in frolic and drink.

Feminine, *a.* SYN. – Female: – *Female* is applied to the sex merely as opposed to male; *feminine* to the appropriate characteristics of the sex. A *female* school should teach *feminine* accomplishment.

Ferocious, *a.* SYN. – Fierce ; savage ; barbarous: – When these words are applied to human feelings or conduct, *ferocious* describes the disposition ; *fierce*, the haste and violence of an act ; *barbarous*, the coarsness and brutality by which t was marked ; *savage*, the cruel and unfeeling spirit which it showed. A man is *ferocious* in his temper, *fierce* in his actions, *fierce* in his actions, *barbarous* in the manner of carrying out his purposes, *savage* in the spirit and feelings expressed in his words or deeds.

Fertile, *a.* SYN. – Fruitful: – *Fertile* denotes the power of producing, *fruitful* the act. The prairies of the West are *fertile* by nature, and will soon be urned by cultivation into a *fruitful* field.

Fiction, *s.* SYN. – Fabrication ; falsehood: – Fiction is opposed to what is real, it may or may not be intended to deceive ; a *fabrication*, as here spoken of is a fiction wrought up for the purpose of deceiving; a *falsehood* requires less invention, being merely a false statement.

Fierce, *a.* SYN. – Ferocious ; savage ; barbarous ; fell. See **Ferocious**.

Final, *a.* SYN. – Conclusive ; ultimate: – *Final* (finis) is now appropriated to that which brings with it an end, as a *final* adjustment, the final judgment, etc. *Conclusive (literally,* shutting up) implies the *closing* of all future discussions, negotiations etc., as a *conclusive* argument or fact, a *conclusive* arrangement. *Ultimate* has reference to something earlier or preceding, as, a temporary reverse may lead to an *ultimate* triumph. The statements which a man *finally* makes may be perfectly *conclusive* as to his ultimate intentions.

Finical, *a.* SYN. – Spruce ; foppish: – One who is *spruce* is elaborately nice

in dress; one who is *finical* shows his affectation in language and manner as well as dress; one who is *foppish* seeks to distiuguish himself by the cut of his clothes, the tawdriness of his ornaments, and the ostentation of his manner.

Firmness, *a.* SYN.—Firmness; constancy:—*Firmness* belongs to the will, and *constancy* to the affections and principles; the former prevents us from yielding, and the latter from fluctuation. Without *firmness* a man has no character; «Without *constancy*» says Addison, «there is neither love, friendship, nor virtue in the world».

Fit, *a.* SYN.—Suitable; proper; appropriate; méet; becoming; expedient; congruous; correspondent; convenient; opposite; apt; adapted; prepared; qualified; competent; adequate.

Fix, *va.* SYN. -To prepare; adjust; place; establish; settle; determine; arrange; put in order:—*Fix* denotes to set firmly, as, to *fix* the eye on some one; his teeth were *fixed;* and hence arises the vulgarism to be in a «*fix*» or a «bad *fix*». It is a gross error to give this word the sense of *arranged* or *put in order,* as, to *fix* a clock; to *fix* the fire; to *fix* one's hair; to *fix* up etc.—This very common Americanism has no sanction in English usage.

Fleeting, *pa.* SYN.—Transient; transitory:—*Transient* represents a thing as short at the best; *transitory* as *liable* at any moment to pass away. *Fleeting* goes further, and represents it as in the *act* of taking its flight. Life is *transient;* its joys are *transitory;* its hours are *fleeting.*

Fluctuate, *vn.* SYN.—To waver; vacillate; hesitate; scruple:—*Fluctuate* is applied both to things and persons, and denotes that they move as they are acted upon. The stocks *fluctuate;* a man *fluctuates* between conflicting influences. *Vacillate* and *waver* apply only to persons, and represent them as acting themselves. A man vacillates when he goes backward and forward in his opinions and purposes, without any fixity of mind or principles. A man *wavers* when he shrinks back or hesitates at the approach of difficulty or danger. One who is *fluctuating* in his feelings is usually *vacillating* in resolve, and *wavering* in execution.

Follow, *va.* SYN. — To pursue; chase; go after, attend; accompany; succeed; imitate; copy; embrace; maintain:—To *follow (v. a.)* denotes simply to go after; to *pursue* denotes to follow with earnestness, and with a view to attain some definite object; as, a hound *pursues* the deer.

Follow, *va.* SYN.—To succeed:—To *follow (v. n.)* means simply to come after, as, a crowd *followed;* to *succeed* means to come after in some regular series or succession, as day succeeds day, and night to night.

Foolish, *a.* SYN.—Absurd; shallow; shallow-brained; brainless; simple; irrational; unwise; imprudent; indiscreet; incautious; silly; preposterous; vain; trifling.

Force, *s.* SYN.—Strength; vigor; might; energy; stress; vehemence; violence; compulsion; coaction; constraint; coercion:—*Strength* (from strain) looks rather to power as an *inward* capability or energy; *e. g.* the *strength* of timber, bodily *stength,* mental *strength, strength* of emotion etc. While *force* looks more to the *outward,* as the *force* of momentum, *force* of circumstance; *force* of habit, etc. We do, indeed, speak of *strength* of will and *force* of will, but even here the former may lean toward the internal tenacity of purpose, and the latter toward the outer expression of it in action. But, though the two words do in a few cases touch thus closely on each other, there is, on the whole a marked distinction between our use of *force* and *strength.*

Forcible, *a.* SYN.—Violent ; impetuous ; powerful ; efficatious ; strong ; mighty ; potent, weighty ; impressive ; cogent.

Fore-staller, *s.* Համագրաւող, սպավաճառ. մաքրաղաց։

Forever, *adv.* SYN.—Constantly ; continualy ; invariably ; unchangeably ; incessantly ; always ; perpatually ; unceasingly ; ceaselessly ; interminably ; everlastingly ; endlessly. (Անգլիոյ մէջ երկու տարբեր բառերու պէս կ'գրուին. for ever).

Forgiveness, *s.* SYN.—Pardon; remission:—*Forgiveness* is Anglo-Saxon, and *pardon* Norman-Franch, both denoting to *give back.* The word *pardon,* being early used in our Bible ; has in religious matters the same sense as *forgiveness,* but in the language of common life there is a difference between them, such as we often find between corresponding Anglo-Saxon and Norman-Franch words. *Forgive* points to inward feeling and supposes alienated affection ; when we ask *forgiveness* we primarily seek the removal of anger. *Pardon* looks more to outward things or consequences, and is often applied to triffling matters, as when we beg *pardon* for interrupting a man, or for jostling him in a crowd. The civil magistrate also grants a *pardon,* and not *forgiveness.* The two words are, therefore very clearly distinguished from each other in most cases which relate to the common concerns of life.

Forlorn, *a.* SYN.—Destitute ; abandoned ; forsaken ; solitary ; helpless friendless ; hopeless ; abject ; wretched ; miserable ; pitiable.

Formal, *a.* SYN.—Precise ; ceremonious:—A man is *precise (lit.,* cutting down) who reduces things to an exact rule or standard ; *formal* who shapes himself by some set *form* or pattern ; *ceremonious* when ha lays much stress on the conventional laws of social intercourse. Men are *formal* in their manners, *precise* in their language or observances, *ceremonious* in receiving and entertaining strangers.

Fortress, *s.* SYN.—Fortification ; castle ; citadel:—A *fortress* is constructed for millitary purposes only, and is permanently garrisoned, a *fortification* is built to defend harbors, cities etc. a *castle* is an antique fortress, which was ordinarily a palatial dwelling, a *citadel* is the strong hold of a fortress or city etc.

Fortunate, *a.* SYN.—Successful ; prosperous:—A man is *fortunate* when usual blessings fall to his lot; *successful* when he gains what he aims at, *prosperous* when he succeedes in those things which men commonly aim at. One may be *fortunate* in some cases where he is not *successful;* he may be successful, but if his plans are badly formed, he may for that reason fail to be *prosperous.*

Forwardness, *s.* SYN.—Promptness ; promptitude ; eagerness ; ardor ; zeal ; assurance ; confidence ; boldness ; impudence ; presumption.

Foul, *a.* SYN.—Nasty ; filthy ; dirty ; polluted ; defiled ; impure ; scurrilous ; abusive ; obscene ; profane ; abominable ; shameful ; odious ; unfair ; dishonest ; dishonorable ; cheating.

Fragrant, *a.* SYN.—Sweet-smelling ; odorous ; odoriferous ; sweet-scented ; redolent ; ambrosial ; balmy ; spicy ; aromatic.

Frankly, *adv.* SYN.—Openly ; ingenuously ; plainly ; unreservedly ; undisguisedly ; sincerely ; candidly ; artlessly ; freely ; readily ; unhesitatingly ; liberally ; willingly.

Fraud, *s.* SYN.—Deception ; deceit ; guile ; subtlety; craft ; wile; sham ; strife ; circumvention ; stratagem ; trick ; imposition ; cheat.

Fraudulent, *a.* SYN.—Deceitful ; fraudful ; crafty ; trickish ; wily ; cunning ; subtle ; deceiving ; cheating ; deceptive ; insidious ; treacherous ; dishonest ; designing ; unfair knavish.

Free, *a.* SYN.–Guiltless ; innocent ; unreserved ; ingenuous ; frank ; familiar ; lavish ; licentious ; separated ; dissevered ; unattached ; genteel ; charming ; easy ; open.

Froward, *a.* SYN.–Perverse ; untoward ; wayward ; unyielding ; ungovernable ; refractory ; disobedient ; petulated ; cross ; peevish.

Fruitful, *a.* SYN.–Fertile ; prolific ; productive ; fecund ; plentiful ; rich ; abundant ; plenteous.

Fruitless, *a.* SYN.–Useless ; barren ; unprofitable; abortive; ineffectual; vain ; idle ; profitless.

Fully, *adv.* SYN.–Completely ; entirely ; maturely ; plentifully ; abundantly ; plenteously ; copiously ; largely ; amply ; sufficiently ; clearly ; distinctly ; perfectly.

Fury, *s.* SYN.–Anger, indignation ; resentment ; wrath ; ire; rage; vehemence; violence ; fierceness ; turbulence ; madness ; frenzy.

G

Gad-fly, *s.* ձիաստաց, տիզ, ղե-կելե։

Gain, *va.* SYN.–To obtain ; acquire ; get ; procure ; win ; achieve; earn:–*Gain* implies only that we get something by exertion ; *win,* that we do it in competition with others. A person *gains* knowledge, or *gains* a prize simply by striving for it; he *wins* a victory, or *wins* a prize, by taking it from others in a struggle between them.

Gallant, *a.* SYN.–Courageous ; brave:–*Courageous* is generic, denoting an inward spirit which rises above fear ; *brave* is more outward, marking a spirit which braves or defies danger ; *gallant* rises still higher, denoting bravery on extraordinary occasions in a spirit of adventure. A *courageous* man is ready for battle ; a *brave* man courts it ; a *gallant* man dashes into the midst of the conflict.

Garrulous, *a.* SYN.–Talkative ; loquacious:–A *garrulous* person indulges in long, prosy talk, with frequent repetition and lenghtened details ; *talkative* implies simply a great desire to talk ; and *loquacious* a great flow of words at command. A child is *talkative,* a lively woman is *garrulous.*

Gaze, *va.* SYN.–To gape ; stare ; look:–To *gaze* is to look with fixed and prolonged attention, awakened by excited interest or elevated emotion ; to *gape* is to look fixedly, with open mouth and feelings of ignorant wonder ; to *stare* is to look with the fixedness of insolence or of idiocy. The lover of nature *gazes* with delight on the beauties of the landscape ; the rustic *gapes* with wonder at the strange sight of a large city ; the idiot *stares* on those around with a vacant look.

General, *a.* SYN.–Common ; universal:–*Common* denotes that a thing is very *often* met with ; *general* is stronger, denoting that it pertains to a *majority* of the individuals which compose a genus or whole ; *universal,* that it pertains to *all* without exception. To be able to read and write is so *common* an attainment in this country that we may pronounce it *general,* though by no means *universal.*

Genius, *s.* SYN.–Talent:–*Genius* implies high and peculiar gifts of nature, impelling the mind to certain favorite kinds of mental effort, and produc-

ing new combinations of ideas, imagery etc. *Talent* supposes general strength of intellect, with a peculiar aptitude for being molded and directed to specific employments, and valuable ends and purposes. *Genius* is connected more or less with the exercise of imagination, and reaches its ends by a kind of intuitive power. *Talent* depends more on high mental training, and a perfect command of all the faculties, memory, judgment, sagacity, etc. Hence we speak of a *genius* for poetry, painting, etc, and a *talent* for business or diplomacy. Among English orators, Lord Chatham was distinguished for his *genius;* William Pitt for his pre-eminent *talents,* and specially for his unrivaled *talent* for reply.

Gentle, *a.* SYN.—Mild; meek; placid; dove-like; quiet; peaceful; pacific; bland; soft; tame; tractable; docile: *Gentle* describes the natural disposition; *tame,* that which is subdued by training; *mild* implies a temper which is, by nature, not easily provoked; *meek,* a spirit which has been schooled to mildness by discipline or suffering. The lamb is *gentle;* the domestic fowl is *tame;* John the apostle was *mild;* Moses was *meek.*

Gift, *s.* SYN.—Present; donation; grant; largess; benefaction; boon; bounty; gratuity; endowment; talent; faculty.

Give, *va.* SYN.—To confer; grant:—To *give* is generic. To *confer* was originally used of persons in power, who gave permanent grants or privileges, as to *confer* the order of knighthood; and hence it still denotes the giving of something which might have been withheld, as to *confer* a favor. To grant is to give in answer to a petition or request, or to one who is in some way dependent or inferior.

Glad, *a.* SYN.—Gratified; exhilarated; animated; delighted; cheerful; joyful; cheering; exhilarating; pleasing; animating:—*Delightful* expresses a much higher degree of pleasure than *glad. Gratified* always refers to a pleasure conferred by some human agent, and the feeling is modified by the consideration that we owe it in part to another. A person may be *glad* or *delighted* to see a friend, and *gratified* at the attention shown by his visits.

Gleam, *vn.* SYU.—To glimmer; glitter:—To *gleam* denotes a faint but distinct emission of light. To *glimmer* describes an undistinct and unsteady light. To *glitter* imports a brightness that is intense, but varying. The morning light *gleams* upon the earth, a distant taper *glimmers* through the mist; a dew-drop *glitters* in the sun.

Globe, *s.* SYN.—Sphere; orb; ball:—*Globe* denotes a round (and usually a solid) body. *Sphere* is the mathematical term for such a body; *orb* is used in the same sense, and also (contracted from o r b i t) for the path way of a heavenly body; *ball* is applied to a heavenly body conceived of as thrown or impelled through space.

Gloom, *vn.* SYN.—Darkness; dimness; obscurity; heaviness; dullness; depression; melancholy; dejection; sadness. See **Darkness.**

Gloomy, *a.* SYN.—Dark; dim; dusky; dismal; cloudy; moody; sullen; morose; melancholy; sad; downcast; depressed; dejected; disheartened.

Glorious, *a.* SYN.—Eminent; noble; excellent; renowned; illustrious; celebrated; magnificent; grand; splendid.

Go կօ, *vn.* To go down. (Նաւը) ջուրին տակը երթալ, ընկղմիլ։

Goat's-rue, քօշփեթենայ, այծամօրու քէչի օթու (բոյս)։

Good-natured, *a.* SYN.—Good-tempered; kind:—*Good-natured* denotes a dispositon to please and be pleased; *good-tempered,* a spirit which is not easily

ruffled by provocation or other disturbing influences; *kind,* a disposition to make others happy by supplying their wants and granting their requests.

Grand, *a.* SYN. – Magnificent; sublime; majestic; dignified; elevated; stately; august; pompous; lofty; exalted; noble: – *Grand* in reference to objects of taste, is applied to that which expands the mind by a sense of vastness and majesty; *magnificent* is applied to any thing which is imposing from its splendor; *sublime* describes that which is awful and elevating. A cataract is *grand,* a rich and varied landscape is *magnificent;* an overhanging precipice is *sublime.*

Grandeur, *s.* SYN. – Sublimity; majesty; stateliness; augustness; loftiness; magnificence.

Graphophone կրէ՛ֆօֆօն, *s.* ձայնագիր Տ. որ և Phonograph, Talking-machine.

Gratify, *va.* SYN. – To indulge; humor; please; delight; requite; recompense: – *Gratify* is the generic term, and has simply to the pleasure communicated. To *indulge* a person implies that we concede something to his wishes or his weakness which he could not claim, and which had better, perhaps, have been spared. To *humor* is to adapt ourselves to the varying moods, and perhaps caprices, of others. We *gratify* a child by showing him sights of a large city; we *indulge* him in some extra expense on such an occasion; we *humor* him, if he is taken ill when away from home.

Grave, *a.* SYN. – Solemn; sober; serious; sage; staid; demure; thoughtful; sedate; weighty; momentous; important: – *Sober* supposes the absence of all exhilaration of spirits, and is opposed to *flighty;* as, *sober* thought. *Serious* implies considerateness or reflection, and is opposed to *jocose* or *sportive;* as, *serious* and *important* concerns. *Grave* denotes a state of mind, appearence, etc. which results from the pressure of weighty interests, and is opposed to *hilarity* of feeling or vivacity of manner; as, a *grave* remark, *grave* attire. *Solemn* is applied to a case in which *gravity* is carried to its highest point; as a *solemn* admonition, a *solemn* promise.

Greatly, *adv.* SYN. – Badly: – In some parts of America, not by the vulgar alone, but by educated persons, the word *badly* is used for *greatly.* Instead of saying «I wish *greatly* to see him», they say, «I wish to see him *very badly*». This is a gross error, and often becomes ridiculous, because the words seem to say of a friend «I wish to see him in a *very bad* state of health».

Grief, *s.* SYN. – Sorrow; sadness: – *Sorrow* is generic; *grief* is sorrow for some definite cause – one which *commenced,* at least in the past; *sadness* is applied to a permanent mood of the mind. *Sorrow* is transient in many cases; but the *grief* of a mother for the loss of a favorite child too often turns into habitual *sadness.*

Guess, *va.* SYN. – To think; reckon: – It is a gross vulgarism to use the word *guess,* not in its true and specific sense, but simply for *think* or believe, as, «I *guess* the mail has arrived». These words are the *shibboleth* of the North and the South in America It would be better for each (in order to avoid so gross a vulgarism) to drop *entirely* its peculiar and abused term, substituting therefore some such word as *think, believe, imagine, fancy* etc.

Gush, *vn.* SYN. – To flow: – To *gush* is to break forth with violence; to *flow* is to move on gently with little or no opposition. The fountain *gushes* from beneath the rocks, and *flows* quietly away in a winding stream.

H

Habit, *s.* SYN. – Practice ; mode ; manner ; way ; custom: – *Habit* is an internal principle which leads us to do easily, naturally, and with growing certainty, what we do often ; *custom* is external ; being habitual use or frequent repetition of the same act. The two operate reciprocally on each other. The *custom* of giving produces a *habit* of liberality ; *habits* of devotion promote the *custom* of going to church. *Custom* also supposes an act of the will, selecting given modes of procedure ; *habit* is a law of our being, a kind of «second nature» which grows up within us.

Happiness, *s.* SYN. – Felicity; blessedness ; bliss: – *Happiness* is generic, and is applied to almost every kind of enjoyment except that of the animal appetites ; *felicity* is a more formal, and is used more sparingly in the same general sense, but elevated associations ; *blessedness* is applied to the most refined enjoyment arising from the purest social, benevolent, and religious affections ; *bliss* denotes stili more exalted delight, and is applied more appropriately to the joy anticipated in heaven.

Harangue, *s.* SYN. - Speech ; oration: - *Speech* is generic ; an *oration* is an elaborate and prepared speech ; an *harangue* is a vehement appeal to the passions, or a noisy, disputatious address. A general makes an *harangue* to his troops on the eve of a battle ; a demagogue *harangues* the populace on the subject of their wrongs.

Hard, *a.* SYN. – Firm ; compact ; solid ; ardous ; powerful ; trying ; unyielding ; stubborn ; stern ; laborious ; fatiguing ; distressing ; unfeeling; cruel; rough ; harsh ; abusive ; coarse.

Harmony, *s.* SYN. – Melody: – *Harmony* results from the concord of two or more musical strains, which differ in pitch and quality ; the term may also be applied to sounds that are not musical. *Melody* denotes the pleasing alternation and variety of musical and measured sounds, as they succeed each other in a single vers or strain «*Harmonious* accents greet my ear»; «Sing me some *melodious* measure».

Harshness, *s.* SYN. - Acrimony ; roughness ; sternness ; asperity ; tartness. See **Acrimony**.

Haste, *s.* SYN. – Speed ; quickness ; nimbleness ; swiftness ; expedition ; dispatch ; hurry ; precipitance ; vehemence ; precipitation: *Haste* denotes quickness of action and a strong desire for getting on ; *hurry* includes a confusion and want of collected thought implied in *haste; speed* denotes the actual progress which is made ; *dispatch,* the promptitude and rapidity with which things are done. A man may properly be in *haste,* but never in a *hurry ; speed* usually secures *dispatch.*

Hatch, *vn.* Under hatches, 2. *Թշուառ, թողուած, լքեալ:*

Haughtiness, *s.* SYN. – Arrogancy ; disdain ; contemptuousness ; superciliousness ; loftiness: – *Haughtiness* denotes the expression of conscious and proud superiority ; *arrogance* is a disposition to claim for one's self more than is justly due, and enforce it to the utmost ; *disdain* is the exact reverse of condescension oward inferiors, since it expresses and desires others to feel how far below our-

selves we consider them. A person is *haughty* in disposition and demeanor; *arrogant* in his claims of homage and deference; *disdainful* even in accepting the deference which his *haughtiness* leads him *arrogantly* to exact.

Hearty, *a.* SYN.—Sincere; real; unfeigned; undissembled; cordial; earnest; warm; zealous, ardent; eager; active; vigorous; energetic:—*Hearty* implies honesty and simplicity of feelings and manners; *cordial* refers to the warmth and liveliness with which the feelings are expressed; *sincere* implies that this expression corresponds to the real sentiment of the heart. A man should be *hearty* in his attachment to his friends, *cordial* in his reception of them to his house, and *sincere* in his offers to assist them.

Heretic, *s.* SYN.—Schismatic; sectarian:—A *heretic* is one whose errors are doctrinal, and usually of a malignant character, tending to subvert the true faith, discipline, practice etc. usually for the sake of personal aggrandizement. A *sectarian* is one who originates a sect from the main body of believers. Hence the expression «a *sectarian* spirit», has a slightly bad sense, which does not attach to «denominational».

Heroism, *s.* SYN.—Courage; fortitude; bravery; valor; intrepidity; gallantry:—*Courage* is generic, denoting fearlessness of danger; *fortitude* is positive *courage,* the habit of *bearing up* nobly under trials, dangers, and sufferings; *bravery* and *valor* are *courage* in battle or other conflicts with living opponents; *intrepidity* is *firm* courage, which shrinks not amid the most appalling dangers; *gallantry* is adventurous courage; dashing into the thickest of the fight. *Heroism* may call into excise all those modifications of courage. It is a contempt of danger; not from ignorance or inconsiderate livety, but from a noble devotion to some great cause, and a just confidence of being able to meet danger in the spirit of such a cause.

Hidden, *pp.* SYN.—Secret; covert:—*Hidden* may denote either «known to no one» as a *hidden* disease, or «intentionally concealed», as a *hidden* purpose of revenge. A *secret* must be known to some one, but only to the party or parties concerned. *Covert* (covered) means not *open* or avowed, as, a *covert* plan, the word however is often applied to what we mean to be understood without openly expressing it; as, a *covert* allusion. *Secret* is opposed to *known* and *hidden* to be *concealed.*

History, *s.* SYN.—Chronicle; annals; relation; narration:—*History* is a methodical record of the important events which concern a community of men usually so arranged as to show the connection of causes and effects. A *chronicle* is a record of such events, when it conforms to the order of time as its distinctive feature. *Annals* are chronicle devided out into distinct years.

Homage, *s.* SYN.—Fealty:—*Homage* was orriginally the act of a feudal tenant by which he declared himself, on his knees, to be the man (homo) or bondman of the lord; hence the word is used to denote reverential submission or respect. *Fealty* was originally the fidelity of such a tenant to his lord; and hence the term denotes a faithful and solemn adherence to the obligations we owe to superior power or authority. We pay our *homage* to men of pre-eminent usefulness and virtue, and profess our *fealty* to the principles by which they have been guided.

However, *cony.* SYN.—At least; nevertheless; yet:—*However* signifies that in whatever way a truth or fact may be viewed, certain other facts are true, as, «*however,* we shall perform our duty». *At least,* indicates the lowest estimate

or concession, as, «This *at least,* must be done». *Nevertheless,* denotes that though the concession be fully made, it has no effect on the question, as, «*Nevertheless,* we must go forward». *Yet,* signifies that, admitting everything supposed down to the present moment, the expected consequence can not be drawn, as «Though he slay me, *yet* will I trust in him».

Humility, *s.* SYN. – Modesty ; diffidence: – *Diffidence* is a distrust of one's powers, and as it may be carried too far, is not always (like modesty and humility) a virtue ; *modesty,* without supposing self-distrust implies an unwillingness to put ourselves forward, and an absence of all over-confidence in our own powers ; *humility* consists in rating our *claims* low, in being willing to waive our rights, and take a lower place than might be our due. It does not require us to underrate *ourselves.* The *humility* of our Savior was perfect, and yet he had a true sense of his own greatness.

Hurra հուռռա՛, 2. Տե՛ս **Hurrly-burly.**

Hurtful, *a.* SYN. – Pernicious ; distructive; harmful ; baneful ; prejudicial; detrimental ; disadvantageous ; mischievous ; injurious ; noxious ; unwholesome.

I

Idiom, *s.* SYN. – Dialect: – The *idioms* of a language belong to its very structure ; its *dialects* are varieties of expresson ingrafted upon it in different localities or by different professions. Each county of England has some peculiarities of *dialect,* and so have most of the professions, while the great *idioms* of the language are everywhere the same.

Idle, *a.* SYN. – Indolent ; lazy: – *Indolent* denotes an habitual love of ease, a settled dislike of movement or effort; *idle* is opposed to *busy,* and denotes a dislike of *continuous* exertion. An *idle* person may be active in his way, but is reluctant to face himself to what he does not like. *Lazy* is only a stronger and more contemptuous term for *indolent.*

Ignorant, *a.* SYN. – Illiterate: – *Ignorant* denotes want of knowledge, either as to a single subject or to information in general. *Illiterate* refers to an ignorance of letters, or of knowledge acquired by reading and study. In the Middle Ages, a great proportion of the higher classes were *illiterate,* and yet were far from being *ignorant,* especially in regard to war and other active pursuits.

Ill, *a.* SYN. - Evil ; bad ; unfortunate ; disagreeable ; unfavorable ; wicked ; wrong ; iniquitous ; naughty ; incorrect ; rude ; unpolished ; inelegant.

Illness, *s.* SYN. – Sickness: – Originally, *sickness* was the English term for a continuous disease ; as in our version of the Scriptures etc. Within the present century, there has been a tendency in England to use *illness* exclusively in this sense, and to confine *sickness* more especially to a sense of nausea, or «Sickness of the stomach» ; hence it is there common to say of a friend «He has been *ill* for some weeks» «He has had a long *illness*». This practice is gaining ground in America to some extent ; but as the Scriptures, the Book of common Prayer, and most of the great English writers use «sick» and «sickness» in these cases, it is probable the change will be slow, if ever made.

Illustrious, *a.* SYN. – Distinguished ; famous ; remarkable ; conspicu-

ous ; noted ; celebrated ; signal ; renowned ; eminent ; exalted ; noble ; glorious. See **Distinguished.**

Imagination. *s.* SYN. – Fancy: – These terms are often confounded, but more properly apply to distinct exercises of the same general power, the plastic or creative faculty. *Imagination* is the higher exercise. It creats by laws more closely connected with the reason ; it has *strong emotion* as its actuating and formative cause ; it aims at results of a definite and weighty character. Milton's fiery lake, the debates of his Pandemonium, the exquisite scenes of Paradise, are all products of the imagination. *Fancy* moves on a lighter wing; it is governed by laws of association which are more remote, and sometimes arbitrary or capricious ; it has for its actuating spirit feelings of a lively, gay, and versatile character, it seeks to please by unexpected combinations of thought, startling contrasts, flashes of brilliant imagery, etc., Pope's «Rape of the Lock» is an exhibition of fancy, which has scarcely its equal in the literature of any country.

Imminent. *a.* SYN. Impending ; threatening ; near ; at hand: *Imminent* is the strongest ; it denotes that something is ready to fall on the instant ; as *imminent* danger of one's life. *Impending* denotes that something hangs suspended over us, and may so remain indefinitely as, the *impending* evils of war. *Threatening* supposes some danger in prospect, but more remote ; as, *threatening* indication for the future.

Immoral. *a.* SYN. – Wicked ; vicious ; unjust ; dishonest ; depraved ; impure ; unchaste ; profligate ; dissolute ; abandoned ; licentious ; lewd ; obcene ; debauched.

Immorality. *s.* SYN. – Injustice ; dishonesty ; pride ; slander ; profaneness ; gaming ; intemperance ; wickedness ; viciousness ; impurity; licentiousness: – All crimes are immoralities, but *crime* expresses more than *immorality.*

Immortal, *a.* SYN. – Eternal ; everlasting ; never-ending ; ceaseless ; perpetual ; continual ; enduring ; endless ; imperishable ; incorruptible ; deathless

Impediment. *s.* SYN. – Hinderance ; obstruction; obstacle ; difficulty: – An *impediment* literally strikes to our feet, checking our progress, and we remove it. An *obstacle* rises before us in our path, and we surmount it. A *difficulty* sets before us something hard to be done, and we encounter it and overcome it. A *hinderance* holds us back for a time, but we break away from it.

Imperious. *a.* SYN. Domineering ; lordly ; tyrannical : despotic ; imperative ; pressing. One who is *imperious* exercises his authority in a manner highly offensive for its spirit and tone ; one who is *lordly* assumes a lofty air in order to display his importance ; one who is *domineering* gives orders in a way to make others feel their inferiority.

Impertinent. *a.* SYN. – Rude ; officious ; intrusive ; saucy ; impudent ; insolent: – A person is *officious* who obtrudes his *offices* or assistance where they are not needed ; he is *impertinent* when he intermeddles in things with which he has no concern. The former shows a want of tact, the latter a want of breeding, or more commonly, a spirit of sheer impudence.

Impetuous, *a.* SYN. – Forcible ; rapid ; hasty ; precipitate ; furious ; boisterous ; violent ; raging ; fierce ; passionate.

Impracticable. *a.* SYN. – Impossible ; infeasible: – A thing is *impracticable* when it can not be accomplished by any human means at present possessed ; a thing is *impossible* when the laws of nature forbid it. The navigation of a river may now be *impracticable,* but not *impossible,* because the existing obstructions may yet be removed.

Impudence, *s.* SYN.–Effrontery ; sauciness:–*Impudence* refers more specially to the feelings ; *effrontery* (*lit.* meeting face to face) to some gross and public exhibition of shamelessness ; *sauciness* (from Lat. salsus, salt, sharp), to a sudden out-break of impudence, especially from an inferior.

Inadvertency, *s.* SYN.–Inattention ; carelessness ; heedlessness ; thoughtlessness. See **Inattention.**

Inattention, *s.* SYN.–Inadvertence ; heedlessnes ; thoughtlessness ; neglect:–We miss seeing a thing through *inadvertence* when we do *not look* at it; through *inattention* when we give no *heed* to it, though directly before us. The latter is therefore the worse. *Inadvertence* may be an involuntary accident; *inattention* is culpable neglect. A versatile mind is often *inadvertent;* a careless or stupid one is *inattentive.*

Incapable, *a.* SYN. – Incompetent ; unfit ; unable ; disqualified. See **Incompetent.**

Incidental, *a.* SYN.–Accidental ; casual ; fortuitous ; contingent: *Incidental* should never be confounded with *accidental.* A meeting with a friend is *accidental* when it is casual or undesigned ; it is *incidental* to a journey which brings us together, whether by design or not. A remark *incidentally* made during a conversation may be taken up by one *accidentally* present, and reported to our disadvantage.

Incite, *va.* SYN.–Excite ; stimulate ; instigate ; goad ; urge ; rouse ; provoke ; encourage ; prompt ; animate. See **Excite.**

Incompetent, *a.* SYN. Incapable ; unable ; inadequate ; insufficient ; unfit ; improper: -*Incompetent* is a relative term, denoting a want of the requisite qualifications for performing a given act, service etc.; *incapable* is absolute in its meaning, denoting want of power, either natural or moral. We speak of a man as *incompetent* to a certain task, of an *incompetent* judge etc. We say of an idiot, that he is incapable of learning to read ; and of a man distinguished for his honor, that he is *incapable* of a mean action.

Inconsiderate, *a.* SYN.–Thoughtless ; inattentive ; inadvertent ; heedless ; negligent ; improvident ; careless ; imprudent ; indiscreet ; incautious ; injudicious ; rash ; hasty.

Inconsistent, *a.* SYN. - Incompatible ; incongruous ; irreconcilable ; discordant ; repugnant ; contradictory:–Things are *incongruous* when they are not suited to each other, so that their union is unbecoming ; *inconsistent* when they are opposed to each other, so as to render it improper or wrong ; *incompatible* when they *can not* co-exist, and it is therefore impossible to unite them. Habitual levity of mind is *incongruous* with the profession of a clergyman ; it is *inconsistent* with his ordination vows ; it is *incompatible* with his permanent usefulness.

Incontestable, *a.* SYN.–Incontrovertible ; indisputable ; irrefragable ; undeniable ; unquestionable ; indubitable.

Inconveniency, *s.* SYN.–Incommodiousness ; disadvantage ; disquiet ; uneasiness ; disturbance ; annoyance ; molestation ; trouble.

Increase, *vn.* SYN.–Enlarge: *Enlarge* implies a widening or extent ; *increase* an accession in point of size, number ; strength, etc. A kingdom is *enlarged* by conquest ; and the mind by knowledge ; a man has *enlarged* views, plans, prospects etc. Riches, wisdome, appetite etc. are *increased.*

Indecency, *s.* SYN.–Indelicacy ; indecorum ; immodesty ; impurity ; obscenity.

Indecent, *a.* SYN.—Unbecoming ; indecorous ; indelicate ; unseemly ; immodest ; gross ; shameful ; impure ; unchaste ; obscene ; filthy.

Indian, *a.* —**hemp.** հնդկական կանեփ։ — **paper.** ազնիւ՝ բարակ ոչ-թափան-ցիկ թուղթ մը։

Indigency, *s.* SYN.—Poverty ; penury ; destitution ; want ; need ; pauperism:—*Poverty* is generic, denoting a deficiency in the means of living; *indigence* is stronger, implying an absence of the *necessaries* of life. Both express permanent states. Want and need are applied usually to states which are temporary or occasional, as *want* of clothing, *need* of fuel ; but are sometimes used in a more abstract sense, as a state of *want* or of *need,* being then identical with *poverty.*

Induction, *s.* SYN.—Deduction:—In *induction* we observe a sufficient number of individual facts, and, on the ground of analogy, extend what is true of them to others of the same class, thus arriving at general principles or laws. This is the kind of reasoning in physical science. In *deduction* we begin with a *general* truth, and seek to connect it with some individual case by means of a middle term, or class of objects, known to be equally connected with both. Thus we bring down the general into the individual, affirming of the latter the distinctive qualities of the former. This is the syllogistic method. By *induction* Franklin *established* the identity of lightning and electricity ; by *deduction* he inferred that dwellings might be protected by lightning-rods.

Inert, *s.* SYN.—Inactive ; sluggish:—A man may be *inactive* from mere want of stimulus to effort, but one who is *inert* has something in his constitution or his habits which operates like a weight holding him back from exertion. *Sluggish* (from slug) is still stronger, implying some defect or temperament which directly impeds action.

Infection, *s.* SYN.—Contagion:—Medical writers in Europe do not, most of them, recognize any difference between *contagion* and *infection.* In America, the distinction referred to under *contagion* is to a considerable extent, admitted. In general literature, this distinction is well established. We use *contagion* and *contagious* in respect to things which spread by intercourse or imitation; as, the *contagious* influence of example; while we apply *infection* and *infectious* to a more hidden and diffusive power ; as, the *infection* of vice ; the *infectious* influence of evil principles.

Inference, *s.* SYN.—Conclusion ; deduction ; consequence:—An *inference* is literally that which is *brought in;* and hence, a deduction or induction from premises,—something which follows as certainly or probably true. A *conclusion* is stronger than *inference;* it *shuts us up* to the result, and terminates inquiry. In a chain of reasoning we have many *inferences,* which lead to the ultimate *conclusion.*

Infidel, *s.* SYN.—Unbeliver ; freethinker ; deist ; atheist ; skeptic: — Some have endeavored to widen the sense of *infidel* so as to embrace atheism and every form of unbelief, but this has failed. A *freethinker* is now only another name for an *infidel.* An *unbeliver* is not necessarily a *disbeliever* or *infidel,* because he may still be inquiring after evidence to satisfy his mind.

Informant, *s* SYN.—Informer:—These two words should never be confounded. An *informer* is one, who for selfish ends, volunteers accusation with a view to have others punished ; an *informant* is one who simply acquaints us with something we had not know before.

Ingenuity, *s.* SYN.—Inventiveness ; ingeniousness ; skill:—Cleverness.—

Ingenuity is a form of genius, and *cleverness* of talent. The former implies invention, the latter a peculiar dexterity and readiness of execution. Sir James Mackintosh remarks, that the English overdo in the use of the words *clever* and *cleverness,* applying them loosely to almost every form of intellectual ability. Thus they speak of a *clever* article in a magazine ; a *clever* review ; a *clever* speech in Parliament ; of a book very *cleverly* written ; of great *cleverness* in debate ; and in accordance with this use of language, Mr. Macaulay would be called a very *clever* writer of history, and Mr. Fox a very *clever* debater.

Ingenuous, *a.* SYN. – Open ; frank ; unreserved ; artless ; plain ; sincere ; candid ; fair ; noble ; generous: – One who is *open* speaks out at once what is uppermost in his mind ; one who is *frank* does it from a natural boldness, or dislike of self-restraint ; one who is *ingenuous* is actuated by a noble candor and love of truth, which makes him willing to confess his faults, and make known all his sentiments without reserve.

Iniquitous, *a.* SYN. – Wicked ; unjust ; unrighteous; nefairous ; criminal: – *Wicked* is generic term. *Iniquitous* is stronger, denoting a violation of the right of others, usually by fraud or circumvention. *Nefarious* is still stronger implying a breach of the most sacred obligations.

Innocent, *a.* SYN. – Harmless ; innoxious ; inoffensive ; guiltless ; spotless ; immaculate ; pure ; unblamable ; blameless ; faultless ; guileless ; upright.

Innuendo, *s.* SYN. – Insinuation: – An *innuendo* supposes a representation so framed as to point distinctly *(lit.,* by nodding) at something *beyond* which is injurious to the character etc. of the person aimed at. An *insinuation* turns on no such double use of language ; but consists in artfully *winding* into the mind imputations of an injurious nature without making a direct charge, and is therefore justly regarded as one of the basest resorts of malice and falsehood.

Inquisitive, *a.* SYN. – Inquiring ; prying ; curious: – *Curious* denotes a feeling, and *inquisitive* a habit. We are *curious* when desire to learn something new ; we are *inquisitive* when we set ourselves to gain it by inquiry or research. *Prying* implies *inquisitiveness* when carried to an extreme, and is more commonly used in a bad sense, as indicating a desire to penetrate into the secrets of others.

Insanity, *s.* SYN. – Lunacy ; madness ; derangement ; alienation ; aberration ; mania ; delirium ; frenzy ; monomania ; dementia: – *Insanity* is the generic term for all such diseases, – *lunacy* has now an equal extent of meaning, though once used to indicate periodical insanity ; *madness* has the same extent, though originally referring to the rage created by the disease ; *derangement, aberration, alienation,* are popular terms for insanity ; *delirium, mania,* and *frenzy* denote excited states of the disease ; *dementia* denotes the loss of mental power by this means ; *monomania* is insanity upon a single subject.

Insolence, *s.* SYN. – Insult: – *Insolence* is a spirit engendered by bloated pride or unbridled passion ; an *insult* is a personal attack *(lit.,* leaping or dancing upon), indicating scorn and triumph. The one leads usually to the other.

Instability, *s.* SYN. – Inconstancy; fickleness ; changeableness ; wavering; unsteadiness ; unstableness.

Instantly, *adv.* SYN. – Directly ; immediately ; at once. See **Directly**.

Instruct, *va.* SYN. – To teach ; educate ; inform ; indoctrinate ; direct ; enjoin ; order ; command: – The word *instruct* is used as a milder term for *direct* or *command* in issuing orders to officers under the government, as the President has *instructed* ministers at foreign courts so and so.

Intake *ինթէյք՛*, *s.* (*օդի, ջուրի*) *խողովակը մտնելու տեղ, խողովակի վերի ծայրը*, *opp.* Outlet ; 2. *մեծ խողովակի մէջ մտած փոքր խողովակ*։ – **water, air.** *խողովակի մէջի օդը՝ ջուրը*։

Intermeddle, *vn.* SYN. – To interpose ; to interfere. See **Interpose**

Interminable, *a.* SYN. – Boundless ; endless ; limitless ; illimitable ; immeasurable ; infinite ; unbounded ; unlimited.

Interpose, *va.* SYN. – To intervene ; intercede ; mediate ; interfere ; intermeddle: – A man may often *interpose* with property in the concerns of others ; he can never *intermeddle* without being impertinent or officious ; nor can he *interfere* without being liable to the same charge, unless he has rights which are interfered with.

Intricate, *a.* SYN. – Complex ; complicated: – A thing is *complex* when it is made up of parts ; it is *complicated* when those parts are so many or so arranged as to make it difficult to grasp them ; it is *intricate* (*lit.,* having many folds) when it has numerous windings and confused involutions which it is hard to follow out. *Complexity* puzzles ; *complication* confounds, *intricacy* bewilders. What is complex must be resolved into its parts ; what is *complicated* must be drawn out and developed ; what is *intricate* must be *unraveled.*

Invasion, *s.* SYN. – Incursion ; irruption ; inroad: – *Invasion* is generic, denoting a forcible entrance into a foreign country. *Incursion* signifies a hasty and sudden invasion ; *irruption* denotes a particularly violent invasion ; *inroad* includes the idea of invasion with a design to occupy.

Involve, *va.* SYN. – To imply ; implicate ; complicate ; entangle ; embarrass ; overwhelm: – *Imply* is opposed to *express,* or set forth ; thus, an *implied* engagement is one fairly to be understood from the words used, or the circumstances of the case, though not set forth in form. *Involve* goes beyond the mere interpretation of things into their necessary relations ; and hence, if one thing *involves* another, it so contains it that the two must go together by an indissoluble connection. War, for example, *involves* wide-spread misery and death ; the premises of a syllogism *involve* the conclusion, so that this kind of reasoning is a simple process of *evolution.*

Irksome, *a.* SYN. – Tedious: – A task is *irksome* from the kind of severity of the labor it involves ; it is rendered *tedious* by the length of time occupied in its performance.

Irregular, *a.* SYN. – Immethodical ; unsystematic; abnormal ; anomalous; erratic ; devious ; eccentric ; crooked ; unsettled ; variable ; changeable ; mutable ; desultory ; disorderly ; wild ; immoderate ; intemperate ; inordinate ; vicious.

Irritate, *va.* SYN: – To provoke ; exasperate: – Whatever comes across our feelings *irritates ;* whatever *excites* anger provokes ; whatever raises anger to a high point *exasperates.*

J

Jade, *va.* SYN. – To fatigue ; tire ; weary ; harass: – *Fatigue* is the generic term ; *tire,* denotes fatigue which wastes the strength ; *weary,* implies that a person is worn out by exertion ; *jade* refers to the weariness created by a long and steady repitition of the same act or effort. A little exertion will *tire* a child or a

weak person ; a severe or protracted task *wearies* equally the body and the mind ; the most powerful horse becomes *jade* on a long journey by a continual straining of the same muscles.

Jealous, *a.* SYN. – Suspicious ; anxious ; envious: – Suspicious. – *Suspicious* is the wider term. We *suspect* a person when we distrust his honesty and imagine he has some bad design. We are *jealous* when we suspect him of aiming to deprive us of what is our own, and what we dearly prize. Iago began by awakening the *suspicions* of Othello, and converted them at last into the deadliest *jealousy.*

Jest, *vn.* SYN. – To joke ; sport ; rally: – One *jests* in order to make others laugh ; one *jokes* to please himself. A *jest* is always at the expense of another, and is often ill-natured ; a *joke* is a sportive sally, designed to promote good humor without wounding the feelings of its object.

Journey, *s.* SYN. – Tour ; excursion ; trip ; expedition ; pilgrimage: – The word *journey* suggests the idea of a somewhat prolonged traveling for a specific object, leading a person to pass directly from one point to another. In a *tour,* we take a round-about course from place to place, more commonly for pleasure, though sometimes on business. An *excursion* is never on business, but always for pleasure, health etc. In a *pilgrimage,* we travel to a place hallowed by our religious affections, or by some train of sacred or tender associations.

Joy, *s.* SYN. – Gladness ; pleasure ; delight ; happiness ; exultation ; transport ; felicity ; ecstacy ; rapture ; bliss ; gayety ; mirth ; merriment ; festivity ; hilarity.

Judge, *s.* SYN. – Umpire ; arbitrator ; referee: – A *judge,* in the legal sense, is a magistrate appointed to determine questions of law. An *umpire* is a person selected to decide between two or more who contend for a prize. An *arbitrator* is one chosen to allot to two contestants their portion of a claim, usually on grounds of equity and common sense. A *referee* is one to whom a case is referred for final adjustment. *Arbitrations* and *references* are sometimes voluntary and sometimes appointed by a court.

Justice, *s.* SYN. – Equity ; law ; rectitude ; honesty: – *Justice* and *equity* are the same ; but human laws, though designed to secure justice are of necessity imperfect, and hence what is strictly *legal* is at times far from being *equitable* or *just.* Here a court of *equity* comes in to redress the grievances. It does so as distinguished from courts of *law ;* and as the latter are often styled courts of *justice,* some have fancied that there is in this case a conflict between *justice* and *equity.* The real conflict is against the *working* of the *law;* this a court of *equity* brings into accordace with the claims of *justice.* It would be an unfortunate use of language which should lead any one to imagine he might have *justice* on his side while practicing iniquity *(inequity).*

K

Keep, *va.* SYN. – To retain ; detain ; reserve ; preserve ; hold ; maintain; sustain ; support ; observe ; withhold: – To retain, preserve. – *Keep* is the generic term, and is often used where *retain* or *preserve* would too much restrict the meaning ; as, to *keep* silence etc. *Retain* denotes that we *keep* or *hold* things, as

against influences which might deprive us of them, or reasons which might lead us to give them up, as to *retain* vivacity in old age; to *retain* counsel in a lawsuit; to *retain* one's servant after a reverse of fortune. *Preserve* denotes that we keep a thing against agencies which might lead to its being destroyed or broken in upon; as, to *preserve* one's health amid many exposures, to *preserve* appearances, etc.

Kind, *a.* SYN.—Obliging; congenial; sympathetic: benevolent; benign; benificent; bounteous; gracious; propitious; generous; indulgent; tender; human; compassionate; good; lenient; clement; mild; gentle; bland; friendly; amicable; affectionate; loving. See **Good-Natured.**

Kindling քի՛նտլինկ, *s.* տաշեղ, մարխ, ակ բռնկցնելիք։ 2. հրահրելը։

L

Labyrinth, *s.* SYN.—Maze:—A *labyrinth* among the ancients was a building constructed with a multitude of winding passages, so that a person could hardly avoid being lost. Hence figuratively, the word denotes anything extremely intricate, as the *labyrinth* of the human heart. *Maze (lit.,* whirlpool) denotes the perplexity and confusion in which the mind is thrown by unexpected or inexplicable events; as a *maze* of thought.

Laconic, *a.* SYN.—Concise:—The term *laconic* is derived from the *Lacones* or Spartans, who affected to give short, pithy answers. *Laconic,* then, implies few words; *concise* only the necessary words. A work may be a long one, and yet the language be *concise,* a reply can not be long and yet *laconic. Laconic* carries with it the idea of incivility, or affectation; *concise* is a term of unmixed praise.

Lampoon, *s.* SYN.—Satire:—The appropriate object of *satire* is found in the vices and follies of the times. It is usually general, and designed to expose and reform. A *lampoon* is a bitter personal satire, dictated by malignant feelings, and intended only to distress and degrade. Most of the pieces published by Pope under the name *satires* were a string of *lampoons.*

Language, *s.* SYN.—Speech; tongue; idiom; dialect:—*Language* is generic, denoting any mode of conveying ideas, as the *language* of deaf and dumb, etc.; *speech* is the language of articulate sounds; *tongue* is the Saxon term for the language of a particular people; as the English *tongue. Idiom* denotes the forms of construction peculiar to a language; *dialects* are varieties of expression which spring up in different parts of a country, or in different professions, etc.

Lasting, *pa.* SYN.—Durable; permanent:—*Lasting* is more commonly applied to things abstract, which from their very nature endure; as a *lasting* remembrance, effect, etc. *Permanent* applies chiefly to things established, and designed to remain unchanged; as, a *permanent* situation, a *permanent* change, etc. *Durable* is applied to material substances or fabrics, so far as they resist agencies which tend to destroy them; as, a *durable* foundation etc.

Law, *s.* SYN.—Statute; common law; regulation; edict; decree:—*Law* is generic, and denotes, in this connection, whatever is commanded by one who has a right to require obedience. A *statute* is a particular law drawn out in form,

and distinctly enacted and proclaimed. *Common law* is a rule of action, which derives its authority from long usage or established custom, which has been immemorially received and recognized by judicial tribunals Its rules or principles are to be found only in the records of courts, and in the reports of judicial decisions. A *regulation* is a limited and often temporary law, intended to secure some particular end or object. An *edict* is a command or law issued by a sovereign. A *decree* is a permanent order either of a court or of the executive government.

Learn, *va.* SYN.–To teach ; instruct ; inform:–*Learn* originally had the sense of *teach*, in accordance with the analogy of the French and other languages, and hence we find it with this sense in Shakespeare, Spenser, and other old writers. This usage has now passed away. To *learn* is to receive, and to *teach* is to give instruction. He who is *taught* learns, not he who *teaches.*

Leave, *s.* SYN.–Liberty ; permission ; license:–*Leave* denotes that he who obtains it may decide whether to use it or not ; *liberty,* that all obstructions in the way of his using it are removed and set aside. *Permission* implies a formal consent given by one who had right to refuse it. *License* denotes that this consent extends to a mode of acting for which especial permission is required. An orator asks *leave* to speak ; *liberty* is granted him ; he construes this *permission* into a *license* to abuse his opponents, and acts accordingly.

Levity, *s.* SYN.–Inconstancy; thoughtlessness ; unsteadiness; inconsideration ; volatility ; flightness:–*Levity, volatility,* and *flightness* relate to outward conduct. *Levity* springs from a lightness of mind which produces a disregard of the proprieties oi times and place. *Volatility* is a degree of levity which causes the thoughts to fly from one object to another, without resting on any for a moment. *Flightness* is volatility carried to an extreme which often betrays its subject into gross impropriety or weakness.

Lewd, *a.* SYN.–Lustful ; libidinous : licentious ; profligate ; dissolute ; sensual ; unchaste ; impure ; lascivious ; lecherous.

Liable, *a.* SYN.–Accountable ; responsible ; answerable ; bound; obnoxious ; exposed:–*Liable* denotes something external which *may* befall us ; *subject* refers to evils which arise chiefly from internal necessity, and are *likely* to do so. Hence the former applies more to what is accidental, the latter to things from which we often or inevitably suffer. Every one, from his temperament, is subject to certain diseases, while he is *liable* to be attacked by many others.

Liberal, *a.* SYN. – Generous ; munificent ; benificent ; ample ; large ; profuse ; free:–*Liberal* is *free-born,* and *generous* is *high-born.* The former is opposed to the ordinary feelings of a servile state, and implies largeness of spirit in giving, judging, acting, etc. The latter expresses that nobleness of soul which is peculiarly appropriate to those of high rank–a spirit that goes out of self, and finds its enjoyment in consulting the feelings and happiness of others. *Generosity* is measured by the extent of the sacrifices it makes ; *liberality,* by the warmth of feeling which it manifests.

Liberty, *s.* SYN.–Leave ; permission ; license ; freedom:–*Liberty* and *freedom,* though often interchanged, are distinct in some of their applications. *Liberty* has reference to previous restraint, *freedom* to the simple, spontaneous exercise of our powers. A slave is set at *liberty,* his master had always been in a state of *freedom.* A prisoner under trial may ask *liberty* (exemption from restraint) to speak his sentiments with *freedom* (the spontaneous and bold utterance of his feelings).

Lie, *s.* SYN.—Untruth; falsehood; fiction; deception:—A man may state what is *untrue* from ignorance or misconception; but to say he *lies,* is to charge him with the highest dishonor. Hence the word *untruth* is sometimes used as a softened expression when we do not wish to make the charge of lying in the grossest form.

Lie, *vn.* SYN.—To lay:—*Lay* is a transitive verb, and has for its preterit *laid;* as, he told me to *lay* it down, and I *laid* it down. *Lie* is intransitive, and has for its preterit *lay;* as, he told me to *lie* down, and I *lay* down. Some persons blunder by using *laid* for the preterit of *lie,* as, he told me to *lie* down, and I *laid* down. So persons often say, the ship *laid* at anchor; they *laid* by during the storm; the book *laid* on the shelf, etc. It is only necessary to remember, in all such cases, that *laid* is the preterit of *lay,* and not of *lie.* This would save many respectable writers from a gross error, which seems to be increasing among us.

Lifeless, *a.* SYN.—Dead; soulless; inanimate; torpid; inert; inactive; dull; heavy; unanimated; spiritless; frigid; pointless; vapid; flat; tasteless:—In a moral sense, *lifeless* denotes a want of vital energy; *inanimate* a want of *expression* as to any feeling that may be possessed; *dull* implies a torpor of soul which checks all mental activity; *dead* supposes a distitution of feelings. A person is said to be *lifeless,* who has lost the spirit which he once had; he is said to be *inanimate* when he is naturally wanting in spirit; one is *dull* from an original deficiency of mental power; he who is *dead* to moral sentiment is wholly bereft of the highest attribute of his nature.

Lightness, *s.* SYN.—Levity; volatility; instability; giddiness; flightiness; airiness; gayety; liveliness; sprightliness; briskness; swiftness; ease; facility.

Likewise, *conj.* SYN.—Also; too:—*Likewise (like* and *wise)* always signifies (with greater or less obviousness) *in like manner. Also (all* and *so)* implies that what is thus subjoined may be said with (all) the same truth and propriety as that which preceded. *Too* (to) signifies that what follows may be added *to* what was said before Hence *too* gives a slighter and more familiar connection than *also,* and *likewise* a more marked one, as, in the following sentence, «I may add, *too,* that there were *also* others present who *likewise* shared in the commission of the act.

Limb, *s.* SYN.—Member:—A *member* of the body is any part capable of performing, a distinct office, as the *eye,* the *ear* etc; a *limb* (as shown above) is one of the *extremities,* and hence the term is restricted to the legs and arms. So, in reference to public bodies, we speak of their *members,* though an attorney is sometimes sportively called «a *limb* of the law».

Limit, *s.* SYN.—Boundary:—A *limit* (from *limes,* a landmark) is a prescribed termination; a *boundary* is something which binds or hems us in. The former arises from the nature of the ease or from some established restriction; thus we speak of the *limits* of human understanding; a *limited* monarchy etc. The latter is a line (either real or imaginary), which circumscribes and restrains, as the *boundaries* of an empire, of knowledge, etc. «Providence» says Johnson «has fixed the limits of human enjoyment by immovable *boundaries*».

List, *s.* SYN.—Roll; catalogue; register; inventory:—A *list* is properly a simple series of names etc. in a brief form, such as might naturally be entered in a narrow strip of paper. A *roll* was originally a list containing the names of persons belonging to a public body, (as Parliament, etc.), which was *rolled* up

and laid aside among the archives. A *catalogue* is a list of persons or things arranged in order, and usually containing a description of the same, more or less extended. A *register (lit.,* a setting down) is designed for record or preservation. An *inventory (lit.* what is *found)* is a list of articles etc. found on hand in a store of goods, or in the estate of a deceased person, or under similar circumstances.

Literature, *s.* SYN.—Science; learning; erudition; belles-lettres. See **Science:**—*Literature* in its widest sense, embraces all compositions except those on the positive sciences, mathematics etc. It is usually confined, however, to the *belles-lettres;* or works of taste and sentiment, as poetry, eloquence, history etc. excluding abstract discussions and mere erudition. A man of *literature* is one who is versed in the *belles-lettres;* a man of learning excels in what is taught in the schools; and has a wide extent of knowledge, especially in respect to the past; a man of *erudition* is one who is skilled in the more recondite branches of learned inquiry.

Liveliness, *s.* SYN.—Sprightliness; gayety; animation; vivacity; smartness; briskness; activity:—*Liveliness* is a habitual feeling of life and interest; *gayety* refers more to a temporary excitement of the animal spirits, *animation* implies a warmth of emotion and a corresponding vividness of expressing it, awakened by the presence of something which strongly affects the mind; *vivacity* is a feeling between liveliness and animation, having the permanency of the one, and, to some extent, the warmth of the other. *Liveliness* of imagination; *gayety* of heart; *animation* of countenance; *vivacity* of gesture or conversation.

Loiter, *vn.* SYN.—To linger; delay; lagsaunter; tarry:—*Loiter* and *lag* have a bad sense, denoting that a person is *dilatory* through laziness; or *remains behind* while others are advancing. One may *linger* or *lengthen out* his time or stay from a regret to leave scenes which had been dear to him. To *saunter* is the act of a mere idler, who moves about carelessly with no definite end or object.

Ludicrous, *a.* SYN.—Laughable; sportive; burlesque; comic; droll; ridiculous:—We speak of a thing as *ludicrous* when it tends to produce laughter; as *laughable* when the impression is stronger, resulting in a hearty laugh; as *ridiculous* when contempt is more or less mingled with the merriment created; as, his stories were highly *ludicrous,* representing his friends, some in a *laughable,* and some in a *ridiculous* point of view.

Luminous, *a.* SYN.—Lucid:—A thing is *lucid* when pervaded by light, as a *lucid* stream; it is *luminous* when it sends forth light to surrounding objects, as, a *luminous* body. Hence, we speak of an argument as *lucid,* when it is remarkably clear, and as *luminous,* when it pours upon a subject the mingled light of reasoning and illustration.

M

Magistrate, *a.* SYN.—Authoritative; stately; august; pompous; dignified; lofty; commanding; imperious; lordly; proud; haughty; domineering; despotic; dogmatical; arrogant:—One who is *magisterial,* assumes the air of a master toward his pupils; one who is *dogmatical* lays down his position in a tone of authority or dictation; one who is *arrogant* insults others by an undue assump-

tion of superiority. Those who have long been teachers sometimes acquire, unconsciously, a manner which borders too much on the *magisterial,* and which may be unjustly construed as *dogmatical,* or even *arrogant.*

Magnanimity, *s.* SYN. – Magnanimity ; generosity: – In *generosity* there is more of heart ; in *magnanimity* more of soul. The former is a virtue of an individual, the latter of one who is elevated by station or influence. *Magnanimity* is shown not only by giving, but by enduring. – by sacrificing one's feelings and interests, or yielding up one's claims for the accomplishment of some noble object. «Strike, but hear me!» has, in like circumstances been, the response of *magnanimity* in every age.

Majority, *s.* SYN. – Plurality: – In election, he has a *plurality* who has more votes than any other candidate ; he has a *majority* who has more than half the votes given for all the candidates.

Malady, *s.* SYN. – Disorder ; distemper ; sickness ; ailment ; disease ; illness. See **Disease.**

Malediction, *s.* SYN. – Curse ; imprecation ; execration: – *Malediction* is the most general term, denoting bitter reproach or wishes and predictions of evil. *Curse* implies the desire or threat of evil, declared upon oath or in the most solemn manner. *Imprecation* is literally the *praying down* of evil upon a person. *Execration* is literally a putting under the *ban* of excommunication, a curse which excludes from the kingdom of God. In ordinary usage, the last three words describe profane swearing, *execration* being the strongest.

Malice, *s.* SYN. – Spite ; ill-will ; malevolence ; grudge ; pique ; bitterness ; malignity ; maliciousness ; rancor. See **Spite:** – There is the same difference between *malevolence* and *malice* as between *wishes* and *intentions.* A *malevolent* man desires to see others unhappy, and rejoices when they are so, a *malicious* man is habitually bent upon injuring others without cause. *Malignity* goes further ; it is not only bent on evil, but loves it for its own sake. One who is *malignant* must be both *malevolent* and *malicious;* but a man may be *malicious* without being *malignant.*

Manifest, *a.* SYN. – Open ; clear ; apparent ; evident ; visible ; conspicuous ; plain ; obvious: – What is *clear* can be seen in all its bearings ; what is *plain* can be seen by any man without study or reflection ; what is *obvious* lies directly in our way, and must be seen by every one ; what is *evident* is seen forcibly, and leaves no hesitation on the mind ; what is *manifest* is evident in a very high degree, striking upon the mind at once with overpowering conviction.

Manly, *a.* SYN. – Manful: – *Manful* refers to vigor and resolution as attributes of our race, and is opposed to weak and cowardly ; *manly* has reference to maturity of years or elevation of spirit, and is opposed to puerile or mean. Hence we speak of a *manful* endurance of evil, and of *manly* conduct or deportment.

Maritime, *a.* SYN. – Marine: – *Maritime* denotes primarily, «bordering on the sea», as a *maritime* town, coast, nation, etc., and secondarily, «belonging to those who border on the sea», as *maritime* laws, right, pursuits etc. *Marine* denotes, primarily, «of or pertaining to the sea», as a *marine* shell, *marine* productions etc.; and secondarily, «transactad at sea» as *marine* service ; or «doing duty on the sea», as *marine* forces, etc. Hence, also, *marines* are soldiers who do service in ships ; the *marine* of a nation is its shipping taken collectively, and also the entire economy of its naval affairs.

Marriage, *s.* SYN. Matrimony ; wedlock; wedding; nuptials: *Marriage* is properly the *act* which unites the two parties, and *matrimony* the *state* into which they enter. *Marriage* is, however, often used for the state as well as the act. *Wedlock* is the old Anglo-Saxon term for matrimony.

Martial, *a.* SYN. – Warlike: – *Martial* (from Mars, the god of war) refers more to war in *action,* its array, its attendants etc. as, *martial* music, a *martial* appearance, *martial* array, courts-*martial* etc. *Warlike* describes the feeling or temper which leads to war, and the adjuncts connected with it, as, a *warlike* nation, *warlike* preparations, a *warlike* attitude of things, etc. The two words thus approach each other very nearly, and are often interchanged.

Marvelous, *a.* SYN. – Wonderful ; astonishing ; surprising ; strange ; improbable ; incredible: – We speak of a thing as *wonderful* when it awakens our surprise and admiration ; as *marvelous* when it is so much out of the ordinary course of things as to seem nearly or quite incredible. The victories of Napoleon were *wonderful;* the sleight-of-hand tricks which are sometimes exhibited are so *marvelous* that they would appear incredible if not publicly performed.

Massacre, *s.* SYN. – Butchery; carnage: – *Massacre* denoted originally the killing of victims for sacrifice, and now denotes the promiscuous slaughter of many without restraint or remorse. *Butchery* refers to cold-blooded cruelty in slaughtering, as if brute beasts. *Carnage* refers to the heaped up bodies of the slain.

Mature, *a.* SYN. – Ripe; perfect ; completed; prepared ; digested ; ready: – Both *mature* and *ripe* describe *fullness* of growth. *Mature* brings to view the process ; *ripe* indicates the result. We speak of a thing as *mature* when thinking of the successive *stages* through which it has passed; as *ripe,* when our attention is directed to its *ends* or *uses.* A *mature* judgment, *mature* consideration ; *ripe* fruit; a *ripe* scholar. A character is *matured* by experience or by time; it is *ripened* for great usefulness or for the enjoyments of heaven.

Mean, *a.* SYN. – Base ; ignoble ; humble ; poor ; abject ; beggarly ; wretched ; degraded ; degenerate ; vulgar ; vile ; servile ; menial ; spiritless ; groveling ; slavish; dshonarable; disgraceful; shameful ; despicable ; contemptible; paltry; sordid ; penurious ; niggardly. See **Base.**

Memory, *s.* SYN. – Remembrance ; recollection ; reminiscence: – *Memory* is generic, denoting the power by which we reproduce past impressions. *Remembrance* is an exercise of that power when things occur *spontaneously* to our thoughts. In *recollection* we make a distinct effort to *collect again,* or call back, what we know has been formerly in the mind. *Reminiscence* is intermediate between *remembrance* and *recollection,* being a conscious process of recalling past occurrences, but without that distinct reference to particular things which characterizes *recollection.*

Mercantile, *a.* SYN. – Commercial : – *Commercial* is the wider term, being sometimes used to embrace *mercantile.* In their stricter use, *commercial* relates to the shipping, freighting, forwarding, and other business connected with the *commerce* of a country (whether external or internal), that is, the exchange of commodities ; while *mercantile* applies to the sale of merchandise and goods when brought to market. As the two employments are to some extent intermingled, the two words are often interchanged.

Mess-room. *Նաւաստեաց ու պաշտօնէից սեղանատուն:*

Method, *s.* SYN. – Mode ; manner: – *Method* implies arrangement ; *mode,* mere action or existence. *Method* is a way of reaching a given end by a *series*

of acts which tend to secure it; *mode* relates to a single action, to the *form* or *mode* of existence it assumes in its performance. *Manner* is literally the *handling* of a thing, and has a wider sense, embracing both *method* and *mode*. An instructor may adopt a good *method* of teaching to write; the scholar may acquire a bad *mode* of holding his pen; the *manner* in which he is corrected will greatly affect his success or failure.

Midst, *s.* SYN. – Middle: – *Midst* is the superlative of *mid* (middle), denoting the *very* center, and hence implies *surrounded* by, *involved* in, in the *thickest* of; as in the *midst* of a forest, of the waves, . . . of darkness, etc. *Middle* has no such intensive sense, and is often applied to extent in only one direction; as, the *middle* of a line, of the street etc. *Midst* is very frequently used abstractly or figuratively; as, In the *midst* of afflictions, cares, etc.; *middle* is never thus used with propriety. We can not say in the *middle* of my contemplations on that subject, but in the *midst*.

Mild, *a.* SYN. – Soft; gentle; bland; calm; tranquil; soothing; pleasant; placid; meek; kind; merciful; tender; indulgent; clement; compassionate; mollifying; demulcent; lenitive; assuasive.

Minute, *a.* SYN. – Little; diminutive; fine; critical; exact; circumstantial; particular; detailed: – A *circumstantial* account embraces all the leading events; a *particular* account goes further, and includes each event and movement, though of but little importance; a *minute* account goes further still, and omits nothing as to person, time, place, adjuncts, etc.

Mischief, *s.* SYN. – Damage; harm: *Damage* is an injury which diminishes the value of a thing; *harm* is an injury which causes trouble or inconvenience; *mischief* is an injury which disturbs the order and consistency of things We often suffer *damage* or *harm* from accident, or from the course of Providence, but *mischief* always springs from the perversity or folly of man. No one can tell the *mischiefs* which result to a community from a tattling disposition.

Mislead, *va.* SYN. – To delude: – To *mislead* is to lead astray in any manner; to *delude* is to do it by exciting the imagination. The former does not of necessity imply any bad design; a man may *mislead* us through false information or erroneous judgment. The latter always supposes more or less of conscious intention; an imposter *deludes* his dupes by false pretenses and hypocrisy.

Moment, *s.* SYN. Instant: A *moment* allows of a beginning and end; an *instant* is indivisible. The latter, therefore, expresses more brevity and urgency than the former. «Do it this *instant*» requires the utmost haste: «Do it this *moment*» admits of no hesitation or delay.

Money, *s.* SYN. – Cash: – *Money* was originally stamped coin, and afterward any thing that generally takes its place in buying and selling. *Cash,* from the French *caisse,* a chest, was originally *coin* kept on hand for immediate use; and hence, *cash payments* are strictly payments in coin, though current notes are ordinarily received in such cases, because they can always be *cashed* at the bank.

Moody, *a.* SYN. - Gloomy; pensive; sad; fretful; capricious; varying: – *Moody* agrees with *gloomy* in being an unhappy state, but differs from it in expressing a wide range of fitful emotions, such as discontent, ill humor, peevishness, anger, etc. «Moopy and dull melancholy». *Shak.*

Morbid, *a.* SYN. – Diseased; sickly; sick: – *Morbid* is sometimes used interchangeably with *diseased,* but is commonly applied, in a somewhat techinical

sense, to cases of a prolonged nature; as, a *morbid* condition of the nervous system, a *morbid* sensibility etc.

Mereover, *adv.* SYN.—Besides:—*Besides* (by the side of) denotes simply that a *concection* existes between what has been said and what is now to be said.—*Moreover* (more than all that) marks the *addition* of something particularly important to be considered.

Motherly, *a.* SYN.—Maternal:—*Motherly,* being Saxon, is the more familiar word of the two when both have the same meaning. Besides this, *maternal* is confined to the feelings of a mother toward her *own* childeren, whereas *motherly* (mother-like) has a secondary sense, as in the expression *motherly* care, etc., denoting a care *like* that of a mother for her offspring. There is, perhaps, a growing tendency thus to separate the two, confining *motherly* to the latter signification.

Motive. *s.* SYN.—Incentive; incitement; inducement; reason; spur; stimulus; cause:—*Motive* is the word ordinarily used is speaking of that which determines the choice. Wa call it an *inducement* when it is attractive in its nature, leading us forward by an appeal to our natural desires for good. We call it a *reason* when it is more immediately addressed to the intellect in the form of argument.

Move, *va.* SYN.—To stir; agitate; trouble; affect; persuade; influence; actuate; impel; rouse; prompt; instigate; incite; induce; incline; propose; offer.

Movement, *s.* SYN.—Motion:—*Motion* expresses the general idea of not being at rest; *movement* points more especially to the agent or thing that *moves,* or the commencement of motion; as, the *movement* of an army, a *movement* in society, etc.

Mute, *a.* SYN.—Silent; dumb:—One is *silent* who does not speak; one is *dumb* who *can not,* for want of the proper organs, as a child born *dumb,* a *dumb* beast, etc.; one is *mute* who is *held back* from speaking by some special cause, as, he was *mute* through fear, *mute* astonishment, etc. Such is the case with most of those who never speak from childhood; they are not ordinarily *dumb,* but *mute* because they are deaf, and therefore never learn to talk, and hence their more appropriate name is *deaf-mutes.*

Mutual, *a.* SYN.—Reciprocal; interchanged; common:—*Common* is applied to that which belongs alike, or *in common,* to the parties concerned; as our *common country,* a *common* friend. *Mutual* implies an *interchange* of the thing spoken of between the parties; as, *mutual* friendship. Hence, to speak of «a *mutual* friend» (as if a friend could be interchanged) is a gross error; while it is proper to speak of having a *mutual* desire to promote the interests of a *common* friend of our *common* country.

N

Name, *s.* SYN.—Appellation; title; denomination; epithet:—*Name* is generic, denoting that combination of sounds or letters by which a person or thing is known and distinguished. *Appellation,* though sometimes put for *name* simply, denotes, more properly, a *descriptive term,* used by way of marking some indivi-

dual peculiarity or characteristic; as, Charles the *Bold*, Philip the *Stammerer*. A title is a term employed to point out one's rank, office, etc; as the *Duke* of Bedford; Paul the *Apostle*, etc. *Denomination* is to particular bodies what *appellation* is to individuals; thus, the church of Christ is divided into different *denominations*, as Congregationalists; Episcopalians; Presbyterians, etc.

Narration, *s.* SYN. – Account; recital; rehearsal; relation; description; explanation; detail; narrative; story; tale; history. See **Account**.

Nasty. *a.* SYN. – Wet; filthy; foul; dirty: – Any thing *nasty* is wet or damp, and disgusts by its stickiness or odor. Not so with *filthy* and *foul*, which imply only that a thing is *filled* or covered with offensive matter, as *filthy* clothing, *foul* vapors, etc. The English have a peculiar use of the word, calling a rain in fine drops asa *nasty* sky, thus retaining the original sense of *wet* as the leading idea. They do the same with the word *dirty*, speaking of a *dirty* rain and a *dirty* day etc., and it is not improbable that this work, like the other, had originally the sense of *wet*.

Native, *a.* SYN. – Natural; natal: – *Natural* refers to the *nature* of a thing; *native* to one's birth or origin; as a *native* country, language, etc.; *natal* to the circumstances of one's birth, as a *natal* day or star. *Native* talent is that which is inborn; *natural* talent is that which springs from the structure of the mind. *Native* eloquence is the result of strong innate emotion; *natural* eloquence is opposed to that which is studied or artificial.

Naval, *a.* SYN. – Nautical; marine; maritime: – *Naval* is applied to ships, or a navy; *nautical*, to seamen and the art of navigation. Hence we speak of a *naval*, as opposed to a *military*, engagement; *naval* equipments or stores, a *naval* triumph, a *naval* officer, etc., and of *nautical* pursuits or instruction, *nautical* calculations, a *nautical* almanac etc.

Need, *s.* SYN. – Necessity; exigency; emergency; strait; extremity; distress; destitution; poverty; indigence; penury: – *Necessity* is stronger than *need;* it places us under positive compulsion. We are frequently under the *necessity* of going without that of which we stand very greatly in *need*. It is so also with the corresponding adjectives: *necessitous* circumstances imply the direct pressure of suffering; *needy* circumstances, the want of aid or relief.

Negligence, *s.* SYN. – Neglect: – *Negligence* is the habit, and *neglect* the act of leaving things undone. The one naturally leads to the other. *Negligent* men are *neglectful* of their duties.

Neighborhood, *s.* SYN. – Vicinity: – These words differ in degree. *Vicinity* does not denote so close a connection as *neighborhood*. A *neighborhood* is a more immediate *vicinity*.

Nice, *a.* SYN. – Dainty; delicate; exquisite; fine; accurate; exact; correct; precise; particular; scrupulous; punctilious; fastidious; squeamish; finical; effeminate; silly; weak; foolish: – *Nice* implies a union of *delicacy* and *exactness*. In *nice* food, cookery, taste, etc., *delicacy* predominates; in *nice* discrimination, management, workmanship, a *nice* point to manage, etc., *exactness* predominates. Of late, a new sense has been introduced, which excludes them both, namely, *pleasing*. We even hear it used for *beautiful;* as, a *nice* morning, *nice* boy, etc. This use of the word, though sanctioned by no lexicographer, is extremely common among the English; and if *Americans* overdo as to «fine», *they* overdo as to «*nice*», but with this difference that we always give the former its true sense. (See **Fine**), while they rob the latter of its appropriate and distinctive meaning.

Nimble, *a.* SYN.—Agile ; quick ; active ; brisk ; lively ; prompt ; expert.

Noble, *a.* SYN.—Honorable ; worthy ; dignified ; elevated ; exalted ; sublime ; great ; eminent ; illustrious ; renowned ; stately ; grand ; magnanimous ; generous ; liberal ; free.

Noisome, *a.* SYN.—Noxious:—A thing which is *noxious* inflicts evil directly, as, a *noxious* plant, *noxious* practices, etc. ; a thing which is *noisome* operates with a remoter influence, as *noisome* vapors, a *noisome* pestilence, etc. and has the additional sense of *disgusting.*

Normal, *a.* SYN.—Regular ; ordinary ; analogical:—*Regular* and *ordinary* are popular terms of well-known signification ; *normal* has now a more specific sense, arising out of its use in science. A thing is *normal,* as in its *normal* state, when strictly conformed to those principles of its constitution which make it what it is. It is *abnormal* when it departs from those principles.

Novel, *a.* SYN.—New:—Every thing at its first occurrence is *new;* a thing is *novel* when it is so much out of the ordinary course of things as to strike us with surprise. We have daily *new* inventions, but a *novel* one supposes some very peculiar means of attaining its end. *Novel* theories are regarded with distrust, as likely to prove more ingenious than sound.

Noxious, *a.* SYN.—Noisome ; hurtful ; harmful ; injurious ; destructive ; pernicious ; mischievous ; corrupting ; baneful ; unwholesome ; unfavorable ; insalubrious. See **Noisome.**

Nurture, *va.* SYN.—To nourish ; nurse ; cherish ; educate ; tend :—*Nourish* denotes to supply with food, or cause to grow ; as, to *nourish* a plant. To *nurture* is to train up with a fostering care, like that of a mother ; as, to *nurture* into strength, to *nurture* in sound principles. To *cherish* is to hold and treat as dear ; as, to *cherish* hopes or affections.



Obdurate, *a.* SYN.—Hard ; firm ; unbending ; inflexible ; unyielding ; stubborn; obstinate ; impenitent ; callous ; unfeeling ; insensible ; unsusceptible:—*Callous* denotes a deadening of the sensibilities; as, a *callous* conscience. *Hardened* implies a general and settled disregard for the claims of interest, duty and sympathy ; as, *hardened* in vice. *Obdurate* rises still higher, and implies an active resistance of the heart and will against the pleadings of compassion and humanity. « There is no flesh in man's *obdurate* heart ; He does not feel for man».—*Cowper.*

Objective, *a.* SYN.—Subjective:—*Objective* is applied to things which are exterior to the mind, and *objects* of its attention ; *subjective,* to the operations of the mind itself. Hence, an *objective* motive is some outward thing awakening desire; a *subjective* motive is some internal feeling or propensity. *Objective* views are those which are governed by outward things ; *subjective* views are produced or modified by internal feeling. Sir Walter Scott's poetry is chiefly *objective;* that of Wordsworth is eminently *subjective.*

Obliging, *a.* SYN.—Civil ; complaisant ; courteous ; kind:—One is *kind* who desires to see others happy ; one is *complaisant* who endeavors to make them so in social intercourse by attentionse calculated to please ; one who is obliging performs some actual service, or has the disposition to do so. We may be *kind*

without being obtrusive, *obliging* without being officious, and *complaisant* without being servile.

Obscure, *a.* SYN.—Dark ; dim ; darksome ; abstruse ; intricate ; difficult; mysterious ; retired ; unnoticed ; unknown ; humble ; mean ; indistinct ; imperfect; defective.

Obsequious, *a.* SYN.—Yielding ; attentive ; complaint ; obedient ; servile:—In many cases, a man may be *attentive* or *yielding* ina high degree, without any sacrifice of his dignity ; but he who is *obsequious* seeks to curry favor by excessive and mean compliance for some selfish end.

Observance, *s.* SYN. Observation:—*Observance* and *observation* branch out from two distinct senses of *observe.* 1st. To *observe* means to keep strictly; as, to *observe* the Sabbath ; and hence, *observance* denotes the keeping of a rule or law with strictness; as, the *observance* of the Sabbath, etc. 2nd. To *observe* means to consider attentively, or remark; and hence, *observation* denotes either the act of *observing,* or some remark made as the result thereof. Hence, we ought not to say the *observation* of the Sabbath, etc., though the word was formerly so used.

Obstinacy, *s.* SYN.—Pertinacity ; firmness ; resoluteness ; inflexibility persistancy ; stubbornness ; perverseness ; contumacy:—*Pertinacity* denotes great firmness in holding on to a thing ; as, *pertinacity* of opinion, etc. *Obstinacy* is great firmness in holding out against persuation, attack, etc.; as, *obstinacy* of will. The former consists in adherence, the latter in resistence. *Pertinacity* is often used in a good sense ; *obstinacy* is almost always taken in a bad one ; but not so the adjective *obstinate,* for we speak with applause of the *obstinate* defense of a fortress, etc.

Obstinate, *a.* SYN.—Stubborn ; inflexible ; immovable ; firm ; resolute ; pertinacious ; headstrong ; heady ; opinionated ; refractory ; perverse ; contumacious. See **Stubborn.**

Obstruction, *s.* SYN.—Obstacle:—*Obstacle* is stronger than *obstruction;* the latter serves to impede or hinder ; the former acts with direct resistance. We remove *obstructions ;* we surmount *obstacles.*

Obtrude, *va.* SYN.—To intrude:—To *intrude* is to thrust one's self into a place, society etc. without right, or uninvited ; to *obtrude* is to force one's self, remarks, opinions etc. upon persons with whom one has no such intimacy as to justify such boldness.

Occupation, *s.* SYN.—Occupancy ; possession ; tenure ; use ; employment ; avocation ; engagement ; vocation ; calling ; office ; trade ; profession.

Odd, *a.* SYN.—Quaint ; unmatched ; singular ; unusual ; extraordinary ; strange ; queer ; eccentric ; whimsical ; fantastical ; droll ; comical.

Odium, *s.* SYN.—Hatred:—*Hatred* is a thing we exercise ; *odium* is a thing we endure ; in this sense the former is active and the latter passive. We speak of having a *hatred* for a man, but not of having an *odium* toward him. A tyrant incurs the hatred of all good men, and by his actions brings, upon himself the public *odium.* The *odium* of an offence may sometimes fall unjustly upon one who is innocent.

Offense, *s.* SYN.—Displeasure ; umbrage ; resentment ; misdeed ; misdemeanor ; trespass ; transgression ; delinquency; fault ; sin; crime; affront; indignity ; outrage ; insult.

Offensive, *a.* SYN.—Displeasing ; disagreable ; distasteful ; obnoxious ;

abhorent; disgusting; impertinent; rude; saucy; reproachful; opprobrious; insulting; insolent; abusive; scurrilous; assailant; attacking; invading.

On, *prep.* SYN.—In:—To sail *in* a boat was the only expression ever heard till of late, when «*on* a boat» began to be used, because we are apt to remain on the deck of a steamboat in passing up and down our rivers, bays, etc. Some now extend the phrase to sea-voyages, as, «He came *on* the boat from Panama», «he was *on* the 'Arctic' when she was lost», etc., though no one applies it to the case of *sailing* vessels. The change is in every case unfortunate, as tending to produce incongruity and confusion. When we travel by means of a ship or vessel (however propelled) we are *in* it, and the old expression is the most natural and appropriate.

Open, *a.* SYN.—Candid; ingenuous; unclosed; uncovered; unprotected; exposed; plain; apparent; obvious; evident; public; unreserved; frank; sincere; undissembling; artless.

Opportunity, *s.* SYN.—Occasion; convenience; occurence:—An *occasion* is that which falls on our way, or presents itself in the course of events; an *opportunity* is a convenience or fitness of time, place, etc. for the doing of a thing. Hence *opportunities* often spring out of occasions. We may have *occasion* to meet a person frequently without an *opportunity* to converse with him (as we, desire) on a given subject. We act as the *occasion* may require; we embrace or improve an *opportunity*.

Option, *s.* SYN.—Choice:—We speak of *option* in respeet to freedom or opportunity of choosing, while *choice* is an act of the will itself. We leave a thing to a man's *option*, and he makes his *choice*.

Ordinary, *a.* SYN.—Normal; common; usual; customary. See **Normal**:—A thing is *common* in which many persons share or partake; as, a *common* practice. A thing is *ordinary* when it is apt to come round in the *orderly* or regular succession of events; as, the *ordinary* course. When used in the sense of *inferior, ordinary* marks a want of that which distinguishes; as, an *ordinary* face; *common* denotes the want of that which attracts or interests.

Origin, *s.* SYN.—Commencement; rise; source; spring; fountain; derivation; cause; root; foundation:—*Origin* denotes the rise or commencement of a a thing; *source* presents itself under the image of a fountain flowing forth in a continuous stream of influence. The *origin* of moral evil has been much disputed, but no one can doubt that it is the *source* of most of the calamities of our race.

Ought, *v. imperfect.* SYN.—Should:—Both *ought* and *should* imply obligation, but *ought* is the stronger. *Should* denotes an obligation of propriety, expediency, etc.; *ought* denotes an obligation of duty. We *should* be neat in our persons, we *should* avoid giving offence. We *ought* to speak truth; we *ought* to obey the laws.

Over, *prep.* SYN.—Under:—It has always been English usage to say «*under* one's signature», as we say «*under* one's hand», «*under* one's seal». Some in America, have imagined «*over* one's signature» to be more correct, not considering that the reference is to the *paper* containing the instrument or mass of thought to be verified. This is *under* the hand in signing, as it is under the seal when affixed, though, in either case, the written words may be above. Thus the three phrases all stand on the same footing, and if one is changed, all must be changed.

Overcome, *va.* SYN.—To subdue; vanquish; overthrow; overturn; defeat; crush; overbear; overwhelm; prostrate; beat; surmount:—To conquer.—

To *overcome* is to gain the superiority or mastery in any trial of strength; to *conquer* is to overpower and bring under our control. An enemy is *conquered;* an antagonst in argument, etc. is *overcome.*

Overthrow, *va.* SYN.—To demolish; overturn; prostrate; destroy; subvert; overcome; conquer; defeat; discomfit; vanquish; beat; rout. See **Demolish**.

P

Pagan, *s.* SYN.—Gentile; heathen; idolater:—*Gentile* was applied to the other nations of the earth as opposed to the Jews. *Pagan* was the name given to idolaters in the early Christian church, because the *villagers* being most remote from the centers of instruction, remained for a long time unconverted. *Heathen* has the same origin. *Pagan* is now more properly applied to rude and uncivilized idolaters, while *heathen* embraces all who practice idolatry.

Pair, *s.* SYN.—Flight; set:—Originally, *pair* was not confined to two things, but was applied to any number of *pares,* or equal things, that go together. Ben Jonson speaks of a *pair* (set) of chess-men, also he and Lord Bacon speak of a *pair* (pack) of cards. A «*pair* of staires» was, in like manner the original expression, as given by the earlier lexicographers, by Howell etc. and is still in popular use, though *flight* was also introduced at a later period.

Palliate, *va.* SYN.—To cover; cloak; hide; extenuate; conceal:—*Extenuate* and *cloak,* as here compared, are used in a figurative sense in reference to our treatment of wrong action. We *cloak* in order completely to conceal. We *extenuate* a crime when we endeavor to show that it is *less* than has been supposed; we *palliate* a crime when we endeavor to *cover* or *conceal* its enormity, at least in part. This naturally leads us to soften some of its features, and thus *palliate* approaches toward *extenuate* till they have become nearly or quite identical.

Parade, *s.* SYN.—Ostentation; display; show:—*Parade* is a pompous exhibition of things for the purpose of display; *ostentation* now generally indicates a *parade* of virtues or other qualities for which one expects to be honored.

Passage, *s.* SYN.—Passing:—The Americans speak of the *passage* of a bill through a legistative body; in England, they always say the *passing* of a bill or act.

Passion, *s.* SYN.—Passion; feeling; emotion:—When any *feeling* or *emotion* completely masters the mind, we call it a *passion;* as, a *passion* for music, dress; etc.; especially is anger (when thus extreme) called *passion.* The mind, in such cases, is considered as having lost its self-control, and become the passive instrument of the feeling in question.

Patience, *s.* SYN.—Resignation:—*Patience* refers to the quietness or self-possession of one's own spirit under sufferings, provocation etc. *Resignation,* to his submission to the will of another. The stoic may be *patient,* the Christian is both *patient* and *resigned.* «In medical language, a person oppressed with disease is called a *patient,* or an involuntary sufferer, and the calmness with which he submits is called *patience,* that is, the mind yields with tranquillity to the pains and indispositions of the body».

Peaceable, *a.* SYN.—Peaceful; pacific; tranquil; quiet; undisturbed;

serene ; mild ; still: – *Peaceful* describes the state of an individual, nation, etc., in reference to external hostility, attack, etc.; *peaceful* in respect to internal disturbance. The former denotes «in the spirit of peace»; the latter, «in the possession or enjoyment of peace». A *peaceable* disposition ; a *peaceable* adjustment of difficulties ; a *peaceful* life.

Peculiar, *a.* SYN. – Special ; especial: – *Peculiar* is from the Roman *peculium*, which was a thing emphatically and distinctively one's own, and hence was dear. The former sense always belongs to *peculiar;* as, a *peculiar* style, *peculiar* manners etc.; and usually so much of the latter as to involve feelings of interest ; as *peculiar* case, watchfulness, satisfaction etc. Nothing of this kind belongs to *special* or *especial*. They mark simply the relation of *species* to *genus*, and denote that there is something in this case more than ordinary ; as, a *special* act of Congress, *especial* pains, etc.

Peevish, *a.* SYN. – Fretful ; querulous ; petulant ; cross ; ill-natured ; ill-tempered ; testy ; spleeny ; irritable ; waspish ; captious ; discontented.

People, *s.* SYN. – Nation: – When speaking of a state, we use *people* for the mass of the community, as distinguished from their rulers, and *nation* for the entire political body, including the rulers. In another sense of the term, *nation* describes those who are descended from the same stock ; and in this sense the Germans regard themselves as one *nation*, though politically subject to different forms of government.

Perceive, *va.* SYN. – To discern ; distinguish ; observe ; see; feel ; know; understand: – To discern. – To *perceive* a thing is to apprehend it as presented to the senses or the intellect ; to *discern* is to mark differences, or to see a thing as distinguished from the others around it. We may *perceive* a man and a woman afar off without being able to *discern* which is the one and which the other.

Period, *s.* SYN. – Time ; date ; epoch ; era ; age ; duration ; continuance; limit ; bound ; end ; conclusion ; determination.

Perjure, *va.* SYN. – To forswear: – *Forswear* applies to all kinds of oaths; *perjure* to those administered by a civil magistrate. A subject *forswears* himself when he breaks his oath of allegiance ; a witness *perjures* himself when he swears to what he knows to be false.

Permanent. See **Lasting**.

Permit, *va.* SYN. – To allow: – To *permit* is more positive, denoting a decided assent, either directly or by implication ; to *allow* is more negative, and imports only acquiescence or an abstinence from prevention. We may be compelled by circumstances to *allow* some things which we would by no means directly *permit*.

Perpetual, *a.* SYN. – Constant ; never-ceasing ; endless ; eternal ; everlasting ; never-failing ; perennial ; continual ; continuous ; lasting ; incessant ; unceasing. See **Continual**.

Perplex, *va.* SYN. – To embarrass ; puzzle ; entangle ; involve ; complicate ; bewilder ; confuse ; distract ; harass ; vex ; plague ; tease ; molest. See **Embarrass**.

Persevere, *vn.* SYN. – To continue ; persist: – The idea of not laying aside is common to these words. *Continue* is the generic term, denoting simply to do as one has done hitherto. To *presevere* is to *continue* in a given course in spite of discouragements, etc.; from a desire to obtain our end. To *persist* is to *continue* from a determination of will not to give up. The former is always used in a good sense, the latter frequently in a bad one.

Persist, *vn.* SYN.—To persevere; continue:—*Persist* is nearly synonymous with *persevere;* but *persist* frequently implies more obstinacy than *persevere,* particularly in that which is evil or injurious to others.

Perverse, *a.* SYN.—Froward; untoward; stubborn; untractable; ungovernable; cross; petulant; peevish; vexatious:—One who is *perverse* has a settled obstinacy of will, and likes or dislikes by the rule of contradiction to the will of others.

Persuade. See **Convince.**

Petulance, *s.* SYN.—Peevishness:—*Peevishness* is not precisely synonymous with *petulance;* the former implies more permanence of a sour, fretful temper; the latter, more temporary or capricious irritation.

Picture, *s.* SYN.—Painting:—Every kind of drawing is a *picture,* whether in pencil, crayons, or India ink, etc.; a *painting* is a representation by means of *color.* This holds good in a figurative sense; the historian draws a lively *picture,* the poet *paints* in glowing colors. (Painting. *նկար ; նկերկ։*)

Piece, *s.* SYN.—Distance:—The radical idea is that of something separate or distinct; as, a *piece* of timber or land, a *piece* of music or composition, a *piece* of work, a *piece* of ordnance. Some, among Am. common people, use *piece* for *distance* in phrases like this: «He went forward a *piece*», meaning, over a *piece* or portion of the road. It is hardly necessary to say that such an expression has no sanction in good usage, and ought to be avoided as a gross vulgarism.

Pillage, *s.* SYN.—Plunder; rapine; spoil; depredation:—Plunder.—*Pillage* refers particularly to the act of stripping the sufferers of their goods, while *plunder* refers to the removal of the things thus taken. Under these aspects the words are freely interchanged.

Pique, *s.* SYN.—Displeasure; irritation; grudge: spite:—Spite; grudge. *Pique* denotes a quick sense of resentment for some supposed neglect or injury, but the feeling is not usually permanent, or marked by malevolence. *Spite* is a stronger term, denoting settled ill-will or malice, with a desire to injure, as the result of extreme irritation. *Grudge* goes still further, denoting cherished and secret enmity, with an unforgiving spirit.

Pitcher ԲԷՉ՛ԸՐ, *s.* *Թակոյկ, ծաւալ, կարասի ձագ։* 2. (Base-ball) *գնդախաղի առաջնորդ, խաղավար, գնդահարիչ։*

Pity, *s.* SYN.—Compassion; mercy; commiseration; condolence; sympathy; fellow-suffering; fellow-feeling:—*Sympathy* is literally *fellow-feeling,* and therefore requires a certain degree of equality in situation, circumstances; etc. for its fullest exercise. *Compassion* is deep tenderness for another under severe or inevitable misfortune. *Pity* regards its object not only as suffering, but *weak,* and hence as inferior. Scott, speaking of the Douglas, says.—

And last, and worst to spirit proud,
Had borne the *pity* of the crowd.

Plain, *a.* SYN.—Manifest; even; level; flat; smooth; artless; unaffected; undisguised; frank; sincere; honest; candid; ingenuous; unvarnished; unembellished; downright; unreserved; distinct; obvious; apparent.

Plausible, *a.* SYN.—Specious:—Both these words have a bad sense. *Plausible* denotes that which seems to satisfy the ear, and yet leaves distrust in the judgment. *Specious* describes that which carries a fair appearance to the eye, and yet may cover something false. Many *plausible* arguments and *specious* pretences have been brought to defend the cause of wickedness.

Pleasing, *a.* SYN. – Nice; gratifying; grateful; pleasurable; acceptable. See **Nice**: – *Pleasant* is more particularly applied to things in the concrete, as, *pleasant* weather, a *pleasant* day, ride; situation, etc. A late English writer says «It was formerly used to describe merry and playful conversation, or a jocose and lively person, but it is now in a great measure withdrawn from persons and applied to things». When we apply *pleasing* to things it is usually in their abstract relations, as, a *pleasing* variety, interchange, etc. In respect to persons, *pleasing* is generally used to describe personal qualities, as, a *pleasing* address, countenance, etc. *Agreeable* is more used of social qualities and relations, as: an *agreeable* conversation, *agreeable* society, etc. These distinctions, however, are not in all cases very accurately observed.

Plunder, *s.* SYN. – Baggage; luggage: – In some of the Western States a traveler's *luggage* is familiarly called *plunder*. This strange use of the term is at probably derived from the Germans, who abound in that quarter, *plunder* being a vulgar term in German for *baggage*, from *plundern*, to bear or carry off.

Poison, *s.* SYN. – Venom; bane; pest; ruin; malignity: – Venom. – *Poison* usually denotes something received into the system by the mouth, breath, etc. *Venom* is something applied externally, or discharged from animals, as, by the bite or sting of serpents, scorpions, etc. *Venom* is also more active and malignant in its operation than *poison*, and hence is a stronger term.

Politeness, *s.* SYN. – Courtesy; good breeding; refinement; urbanity; courteousness; affability; complaisance; civility; gentility; courtliness: – *Politeness* denotes that ease and gracefulness of manners which first spring up in cities, connected with a desire to please others by anticipating their wants and wishes, and studiously avoiding whatever might give them pain. *Courtesy* is, etymologically, that modification of *politeness* which belongs to courts. It displays itself in the address and manners; it is shown more especially in receiving and entertaining others, and is a union of dignified complaisance and kindness.

Polity, *s.* SYN. – Policy: – *Policy* and *polity* were originally the same. *Polity* is now confined to the structure of a government; as civil or ecclesiastical *polity*; while *policy* is applied to the mannagement of public affairs; as foreign or domestic *policy*. *Policy* has the further sense of skillful or cunning management.

Ponder, *va.* SYN. – To consider; muse; examine: – To *consider* means to view or contemplate with fixed thought. To *ponder* denotes to dwell upon with long and anxious attention, with a view to some practical result or decision. To *muse* is simply to think upon continuously with no definite object, or for the pleasure it gives. We *consider* any object which is fairly brought before us; we *ponder* a concern involving great interests: we *muse* on the events of childhood.

Portion, *s.* SYN. – Division; share; parcel; quantity; dividend; part: – *Part* is generic, having a simple reference to some *whole*. *Portion* has the additional idea of being detached from a whole, usually with a view to its being allotted to some object; as, a *portion* of one's time; a *portion* of the day; a *portion* of Scripture.

Possess, *va.* SYN. – To have; hold; occupy; control; own: – *Have* is the word naturally used. To *possess* denotes to have, «as a possession». A man does not possess his wife and children; they are (so to speak) part of himself. For the same reason, we *have* (not *possess*) the faculties of reason, understanding, will, etc., an elegant taste, a sound judgment, etc.: they are exercises of the mind, not *possessions*. We can, however, in certan connections, speak of a man as *possess-*

ing an elegant taste or a sound judgment; but in such cases our attention is commonly turned to some use he is to make of them, and hence, they are naturally regarded as distinct from himself, and as part of his «*possession*». Some overlook the fact that *have* is the leading term, and use *possess* when there is nothing specific in the case to require its use.

Poverty, *s.* SYN.—Indigence; penury; beggary; necessity; neediness; need; lack; want; scantiness; sparingness; meagerness; jejuneness; peaperism:—*Poverty* is a relative term; what is *poverty* to a gentleman, would be competence for a day-laborer. *Indigence* implies extreme distress, and almost absolute destitution. *Pauperism* denotes entire dependence upon public charity, and is therefore, a hopeless and degraded state.

Practicable, *a.* SYN.—Possible; feasible: A thing may be *possible,* i. e., not forbidden by any law of nature, and yet may not now be *practicable* for want of the means requisite to its performance. Archimedes thought it possible to lift the world, but this has not been found as yet *practicable.*

Praise, *va.* SYN.—To commend; applaud; laud; eulogize; celebrate; glorify; magnify; extol:—To *praise* is, literally, to raise high; to *applaud* is to greet, with clapping; to *extol* is to bear aloft. We may *praise* in the exercise of calm judgment; we usually *applaud* from impulse and on account of some specific act; we *extol* under the influence of high admiration, and usually in strong, if not extravagant, language.

Precarious, *a.* SYN.—Uncertain; unsettled; unsteady; doubtful; dubious; equivocal:—*Precarious* is stronger than *uncertain.* Derived originally from the Latin *precari* it first signified «granted to entreaty», and, hence, «wholly dependent on the will of another». Thus it came to express the highest species of uncertainty, and is applied to such things as depend wholly on future casualties.

Precedent, *s.* SYN.—Example; antecedent:—An *example* is a similar case which may serve as a rule or guide, but has no authority out of itself. A *precedent* is something which came down to use from the past with the sanction of usage, and of common consent. We quote *examples* in literature, and *precedents* in law.

Precision, *s.* SYN.—Preciseness:—*Precision* is always used in a good sense; *preciseness* is frequently taken in a bad one, especially applied to persons or their conduct, denoting an excess of nicety, formal manners, etc. *Precise* is also sometimes applied to individuals in the sense of over-strict or scrupulous in trifles.

Present, *a.* SYN.—At hand; on hand:—We speak of a person being *at hand; i. e.* near by, and thus virtually *present.* We speak, also, of a merchant's having goods *on hand.* Some persons confound the two, and speak of being «on hand», at a given time or place, meaning *present.* This confusion of things so entirely dissimilar «smells of the shop». (*Շուկայ կհոտի, շուկայիկ ոճ.*)

Pretence, *s.* SYN.—Pretext:—A *pretence* is something *held out* as real when it is not so, thus falsifying the truth; a *pretext* is something *woven* up in order to cover or conceal one's true motives, feelings, or ends of action.

Prevalent, *a.* SYN.—Prevailing; predominant; successful; efficacious; powerful:—Whatcustomarily prevails is *prevalent;* as, a *prevalent* fashion. What actually prevails is *prevailing;* as, the *prevailing* winds are west. Hence, *prevailing* is the livelier and more pointed word, since it represents a thing in action. It is sometimes the stronger word, since a thing may prevail sufficiently to be called *prevalent,* and yet require greater strength to make it actually *prevailing.* We may add, that *prevalent* may be used either before or after its noun; as, the *prevalent*

winds are west, or, the west winds are *prevalent;* while *prevailing* can be used only before its noun ; as the *prevailing* wind is west. In other words, *prevailing* can not be used as a predicate.

Prevaricate, *va.* SYN.—To evade ; equivocate ; quibble ; shuffle:—One who *evades* a question ostensibly answers it, but really turns aside to some other point. He who *equivocates,* uses words which have a double meaning so that in one sense he can claim to have said the truth, though he does in fact deceive, and intends to do it. He who *prevaricates* talks all round the question, hoping to «dodge» it, and disclose nothing.

Pride, *s.* SYN.—Self-exaltation ; conceit ; hauteur ; haughtiness ; lordliness ; loftiness:—*Pride* is over-valuing of one's self for some real or imagined superiority, as rank, wealth, talents, &c. *Vanity* is the love of being admired (not merely approved), so that he who is vain has a secret feeling of pleasure at being praised for excellence which he is perfectly conscious of not possessing. *Pride* denotes an inflated spirit of self-importance, with a corresponding disregard or contempt for others. *Vanity* is, etymologically, «emptiness», and the term was transferred to the feeling in question, because nothing can be more empty or delusive as a source of enjoyment. If the former is more hateful, the latter is more contemptible.

Privilege, *s.* SYN.—Prerogative ; immunity ; franchise ; right ; claim ; liberty:—*Privilege,* among the Romans, was something conferred upon an individual by a private law ; and, hence, it denotes some peculiar benefit or advantage, some right or immunity, not enjoyed by the world at large. *Prerogative,* among the Romans, was the right of speaking first, and, hence, it denotes a right of precedence, or of doing certain acts, or enjoying certain previleges to the exclusion of others. It is a *privilage* of a member of Congress not to be called in question elsewhere for words uttered in debate. It is the *prerogative* of the president to ratify treaties, with the consent of Senate. It is the *privilege* of a Christian child to be instructed in the true religion. It is the *prerogative* of a parent to govern and direct his off springs.

Probity, *s.* SYN.—Rectitude ; uprightness ; honesty ; sincerity ; veracity ; integrity:—*Probity* means, etymologically, virtue which has been tried and *proved* genuine. Hence, it denotes unimpeachable honesty and virtue, shown especially by the performance of those obligations called *imperfect,* which the laws of the state do not reach, and can not enforce. *Integrity* denotes a *whole*-hearted honesty, and especially that which excludes all injustice that might favor one's self. It has a peculiar reference to uprightness in mutual dealings, transfers of property, and the execution of trusts for others.

Profane, *a.* SYN.—Secular; temporal ; worldly; unsanctified ; unhallowed; unholy ; irreligious ; irreverent ; ungodly ; wicked ; godless ; impious.

Profuse, *a.* SYN.—Lavish; exuberant ; bountiful ; prodigal ; extravagant: —*Profuse* denotes pouring out (as money, etc.) with great fullness or exuberance ; as, *profuse* in his expenditures, thanks ; promises, etc. *Lavish* is stronger, implying unnecessary or wasteful excess ; as, *lavish* of his bounties, favors, praises, etc. *Prodigality* is stronger still, denoting unmeasured or reckless profusion ; as, *prodigal* of one's strength, life, or blood, to secure some object.

Prohibit, *va.* SYN.—To forbid:—To *forbid* is Anglo-Saxon, and is more familiar ; to *prohibit* is Latin, and is more formal or official. A parent *forbids* his child to be out late at night; he *prohibits* his intercourse with the profane and vicious.

Profligate. See **Abandoned.**

Project, *s.* SYN.—Design; scheme; plan; purpose:—A *project* is something of a practical nature thrown out for consideration as to its being done. A *design* is a project when matured and settled, as a thing to be accomplished. An ingenious man has many *projects,* but, if governed by sound sense, will be slow in forming them into designs. See also **Scheme.**

Prolix, *a.* SYN.—Long; diffuse; prolonged; protracted; tedious; tiresome; wearisome:—A *prolix* writer delights in circumlocation, extended details, and trifling particulars. A *diffuse* writer is fond of amplifying, and abounds in epithets, figures of imagination; *prolixity* is almost always connected with a want of it. *Prolixity* is one of the worst qualities of style; *diffuseness* is not necessarily a fault, but requires uncommon genius to relive it from being wearisome.

Prompt, *a.* SYN.—Ready; expeditious; quick; agile; alert; brisk; nimble:—One who is *ready* is prepared at the moment. One who is *prompt* is prepared beforehand, so as to start at the moment into decisive action. One who is *expeditious* carries through an undertaking with a steady, rapid progress.

Propitious, *a.* SYN.—Auspicious; favorable; kind:—*Auspicious* (from the ancient idea of *auspices,* or omens) denotes «indicative of success», or «favored by incidental occurences»; as, an *auspicious* opening; an *anspicious* event. *Propitious* denotes that which efficaciously protects us in some undertaking, speeds our exertions, and decides our success.

Proportion, *s.* SYN.—Symmetry:—The idea of *adaptation* is common to both these words, but *symmetry* denotes *beautiful* adaptation, an idea not always embraced in the word *proportion.*

Proposition, *s.* SYN.—Proposal:—*Proposition* and *proposal* mark different forms or stages of a negotiation. A *proposition* is something presented for discussion or consideration; a *proposal* is some definite thing offered by one party to be accepted or rejected by the other. If the *proposition* is favorably received, it is usually followed by *proposals* which complete the arrangement.

Puerile. *a.* SYN.—Youthful; juvenile:—*Puerile* is always used in a bad sense, or at least in the sense of what is suitable to a boy only, as *puerile* objections, *puerile* amusements, etc. *Juvenile* is sometimes taken in a bad sense (though less strong than *puerile),* as when speaking of youth in contrast with manhood, as *juvenile* tricks, a *juvenile* performance. *Youthful* is commonly employed in a good sense, as *youthful* aspirations, or at least by way of extenuating, as *youthful* indiscretions.

Pure, *a.* SYN.—Unmixed; clear; simple; real; true; genuine; unadulterated; uncorrupted; unsullied; untarnished; unstained; stainless; clean; fair; unspotted; spotless; incorrupt; chaste; unpolluted; undefiled; immaculate; innocent; guiltless; giuleless; holy.

Q

Quaint, *a.* SYN.—Ingenious; artful; far-fetched; affected; odd; whimsical; singular; unusual:—*Quaint,* in our early writers, meant *strange* or *hidden,* and hence *ingenious.* In this sense it often occures in Shakespeare; as, a *quaint* device, *quaintly* written, etc., and is used as a term of praise. Gradually, however, there sprang up a perverted ingenuity in such writers as Quarles, and many

among the Puritans, to which we now give the name *quaintness*. It is something queer and almost laughable, but not foolish. The *quaint* writers have usually strong thought, but a strange and whimsical way of expressing it. Their wit is *odd* as well as sly; their images are often far-fetched or unnatural, and there is a strange contrast between the gravity of their thoughts and the fanciful or whimsical garb in which they are presented. Hence, the word became a term of dispraise, denoting *affected*, which Johnson declared to be its meaning in his day. At present (perhaps from a deference to the old writers mentioned) it has received the united sense of *antique* and *odd*.

Qualified, *pa.* SYN.—Competent; fit; adapted:—A man is *competent* to a task or duty when he has the powers which are requisite for its performance; he is *qualified* for it when those powers have been trained into an acquaintance with the business to be done, and expertness in the mode of performing it. Many are *competent* to employments which they are utterly *unqualified* to enter upon at once.

Question, *s.* SYN.—To ask; interrogate; catechise; doubt; controvert; dispute; inquire:—We *inquire* for the sake of information; as to *inquire* one's way. We *question* with closeness in order to gain the whole truth; as, to *question* a messenger as to all the particulars. We *interrogate* by asking questions repeatedly, and often with authority.

Quickness, *s.* SYN.—Velocity; celerity; rapidity; haste; expedition; dispatch; swiftness; nimbleness; fleetness; agility; liveliness; sagacity; shrewdness; penetration; keenness.

Quit, *va.* SYN.—To leave; relinquish; resign; surrender; discharge; requite:—*Leave* is the generic term; *quit* is more specific and distinctive. Being from the Low Latin *quietare* to leave quiet or undisturbed, it denotes that we go from a place either with the intention of never returning, or, at least, with no formed design of so doing. Hence, to say that a man has *left* a place or employment, decides nothing as to his returning or resuming it; but to say that he has *quit* the town or the business, is to say that this was considered and understood, at the time, to be a final act.

Quote, *va.* SYN.—To cite; name; adduce; repeat:—To *cite* was originally to call into court as a witness, etc.; and hence the word denotes something very specific and exact in adducing evidence. *Quote* is used in more loose and general way, often expressing an appeal to some one as an authority, without repeating his exact words.

R

Racy, *a.* SYN.—Spicy; spirited; lively; smart; piquant:—*Racy* refers primarlly to that strong and peculiar flavor which certain wines derive from the soil; and hence, we call a style or production *racy* when it «smacks of the soil», or has an uncommon degree of freshness and distinctiveness of thought and language. *Spicy*, when applied to style, and has reference to that pungency which belongs to the aromatics of the East.

Radical, *a.* SYN.—Primitive; original; natural; underived; fundamental; entire:—*Radical* and *entire* are frequently interchanged in describing some marked

alteration in the condition of things. There is, however, an obvious difference between them. A *radical* cure, reform, etc. is one which goes to the root of the thing in question ; *entire* would imply that it extends to every part of the system referred to.

Raise, *va.* SYN.—To lift ; elevate ; enhance ; erect ; originate ; cause ; produce ; highten ; aggravate ; excite ; grow ; rear:—The English never speak, as we do, of *raising* wheat, etc., but of *growing* it, and so of all vegetable productions. It is a peculiarity of the Southern States to apply the word *raise* to the rearing or bringing up of men, as «I was raised in Kentucky». In England as well as at the North, *raise* in this sense is applied only to animals ; though we do speak of *raising* a sickly child, where the reference, however, is to the weakness of his animal frame.

Rampart, *s.* SYN.—Bulwark:—The *rampart* of a fortress is the entire wall which surrounds it ; a *bulwark* is more properly something which projects (as a bastion) for the defense of the main work: Hence we speak of a distinguished individual as the *bulwark,* not the *rampart* of the state.

Rancor, *s.* SYN.—Enmity ; hatred ; ill-will ; malice ; spite ; grudge ; animosity ; malignity:—*Enmity* and *rancor* both describe hostile feelings ; but *enmity* may be generous and open, while *rancor* is deep-seated and malignant. It implies personal malice of the worst and most enduring nature, and is the strongest word in our language to express hostile feelings.

Rare, *a.* SYN.—Scarce ; infrequent ; unusual ; uncommon ; singular ; extraordinary ; incomparable:—We call a thing *rare* when but few of the kind are ever to be met with. We speak of a thing as *scarce,* which, though usually abundant, is for the time being to be had only in diminished quantities. A bad harvest makes corn *scarce.*

Rash, *a.* SYN.—Precipitate ; headlong ; headstrong ; foolhardy ; hasty ; indiscreet ; heedless ; thoughtless ; inconsiderate ; careless ; incautious ; unwary ; adventurous:—A man is *adventurous* who incurs risk or hazard from a love of the arduous and the bold. A man is *rash* who does it from the mere impulse of his feelings, without counting the cost. A man is *foolhardy* who throws himself into danger in disregard or defiance of the consequences.

Rational, *a.* SYN.—Sane ; sound ; intelligent ; reasonable ; sensible ; wise ; discreet ; judicious:—*Rational* has reference to reason as a faculty of the mind, and is opposed to *irrational;* as, a *rational* being, a *rational* state of mind, *rational* views etc. In these cases, the speculative reason is more particularly referred to. *Reasonable* has reference to the exercise of this faculty for practical purposes, and denotes governed or directed by reason ; as *reasonable* desires, plans, etc.; a *reasonable* charge ; a *reasonable* prospect of success.

Readiness, *s.* SYN.— Facility ; quickness ; expedition ; promptitude ; promptness ; aptitude ; aptness ; knack ; skill ; expertness ; dexterity ; ease ; cheerfulness. See **Faculty.**

Ready, *a.* SYN.—Prompt ; expeditious ; speedy ; unhesitating ; dexterous; apt ; skillful ; handy ; expert ; facile ; easy , opportune ; fitted ; prepared ; disposed ; willing ; free ; cheerful. See **Prompt.**

Real, *a.* SYN.—Actual ; true ; genuine ; authentic:—*Real* represents a thing to be a substantive existence ; as, a *real,* not imaginary occurence. *Actual* refers to it as acted or performed ; and, hence, when we wish to prove a thing *real,* we often say, «It actually exists», «it has *actually* been done». Thus its

reality is shown by its *actuality*. *Actual,* from this reference to being *acted,* has recently received a new signification, namely, *present ;* as the *actual* posture of affairs ; since what is now in *action* or goiug on, has of course a present existence.

Receive, *va.* SYN.—To accept:—To *receive* describes simply the act of taking ; to *accept,* the taking cordially or for the purpose for which a thing is offered. A lady may *receive* the proposal of a suitor without *accepting* his suit.

Reciprocal, *a.* SYN.—Mutual ; alternate:—The distinctive idea of *mutual* is, that the parties unite by interchange in the same act ; as, a *mutual* covenant, *mutual* affections, etc. The distinctive idea of *reciprocal* is that one party acts by way of return or response to something previously done by the other party ; as, a *reciprocal* kindness, *reciprocal* reproaches, etc. Love is *reciprocal* when the previous affection of one party has drown forfh the attachment of the other. To make it *mutual* in the strictest sense, the two parties should have fallen in love at once; but as the result is the same, the two words are here used interchangeably. The ebbing and flowing of the tide is a case where the action is *reciprocal,* but not *mutual.*

Rectitude, *s.* SYN.—Justice:—*Rectitude,* in its widest sense, is one of the most comprehensive words in our lauguage, denoting absolute conformity to the rule of right in principle and practice. *Justice* refers more especially to the carrying out of law, and has been considered by moralists as of three kinds ; (1) *Commutative* justice, which gives every man his own property, including things pledged by promise, etc. (2) *Distributive* justice, which gives every man his exact deserts. (3) *General* justice, which carries completely out all the ends of law, though not in every case through the precise channels of commutative or distributive justice, as we see often done by a parent or a ruler in his dealings with those who are subjected to his control.

Reformation, *s.* SYN.—Reform ; amendment ; correction ; rectification: —*Reformation* is a more thorough and comprehensive change than *reform.* It is applied to subjects that are more important, and results in changes which are more lasting. A *reformation* involves and is followed by many particular *reforms.*

Regard, *s.* SYN.—Respect ; consideration ; notice ; observance ; heed ; care ; concern ; estimation ; esteem ; attachment ; reverence. See **Respect.**

Regret, *s.* SYN.—Grief ; concern ; sorrow ; lamentation ; repentance ; penitence ; remorse ; self-condemnation:—We do not apply the word regret to that sorrow for the past which involves a sense of guilt ; this belongs to *remorse* or *repentance.* We *regret* the loss or absence of friends, etc.; but the word is now more commonly applied to the pain we feel for lost opportunities, or for early follies, for carelessness, etc.

Reiterate, *va.* SYN.—To repeat ; recapitulate ; rehearse:—To *repeat* is to utter or express a second time. To *reiterate* is to repeat again and again ; as, he was not satisfied with *repeating* his decleration, but went on to *reiterate* it in various forms.

Relation, *s.* SYN.—Recital ; rehearsal ; narration ; account ; narrative ; tale ; detail ; description ; 2. kindred ; consanguinity ; affinity ; kinsman.

Relieve, *va.* SYN.—Lighten ; diminish ; remove ; remedy ; redress.

Religion, *s.* SYN.—Piety ; sanctity:—*Religion* is a high sense of moral obligation and spirit of reference or worship which affects the heart of man with respect to the Diety. *Piety* first expressed the feelings of a child toward a parent, and was hence used for that filial sentiment of veneration and love which we owe to the Father of all. *Sanctity* denotes primarily that purity of heart and life which

springs from habitual communion with God, and a sense of his continual presence.

Remainder, *s.* SYN. - Balance ; rest ; residue ; remnant ; remains ; leavings ; relics: – We may speak of «the *balance* of an account» ; but to use this word for the *remainder,* as, «the *balance* of the week», «the *balance* of the company», etc, is a gross vulgarism, to be avoided by every one who does not mean to «smell of the shop». (շուկայիկ, գռեհիկ ոճ.)

Remark, *va.* SYN. – To observe ; notice ; heed ; regard ; note ; say: – To *observe* is to keep or hold a thing distinctly before the mind. To *remark* is simply to mark or make note of whatever may come up. To *notice* implies still less continuity of attention. When we turn from these mental states to the *expression* of them in language, we find the same distinction. An *observation* is properly the result of somewhat prolonged thought ; a *remark* is usually suggested by some passing occurence ; a *notice* is in most cases something cursory and short. This distinction is not, however always observed as to *remark* and *observe,* which are often used interchangeably.

Remonstrate, *vn.* SYN. – To expostulate ; reprove: – We *expostulate* when we unite argument and entreaty to dissuade some one from the course he has chosen. When we *remonstrate,* we go further, and *show* or *set forth,* in the strongest terms, the danger or the guilt of his pursuing it. We *remonstrate with* a person, and *against* the course he has adopted.

Renounce, *va.* SYN. – To cast off ; disavow ; disown ; disclaim ; deny ; abjure ; recant ; abandon ; forsake ; quit ; forego ; resign ; relinquish ; give up ; abdicate: – We *renounce* when we make it publicly known that we give up a thing finally and forever, as, to *renounce* one's claims ; to *renounce* a profession ; to *renounce* the world. We *abjure* when we renounce in the most solemn manner ; as to *abjure* one's faith, allegiance, etc. We *recant* when we openly and formally disavow some principle we had previously maintained, and adopt the contrary one.

Renunciation, *s.* SYN. – Renouncement ; disavowment ; disavowal ; disownment ; disclaimer ; rejection ; abjuration ; recantation; denial ; abandonment ; relinquishment.

Repeal, *va.* SYN. – To abolish ; revoke ; rescind; recall ; annul ; abrogate; cancel ; reverse: – We *revoke* what has been declared or established ; properly speaking, a law is *repealed* only by a Legislature which has power to do so. An edict or power of attorney is revoked, statutes are *repealed.* We speake of the *revocation* of the Edict of Nantes, and of the agitation which was so long carried on for the *repeal* of the Irish Union.

Reply, *s.* SYN. – Rejoinder ; answer: – A *reply* is a distinct response, to a formal question or attack ; a *rejoinder* is a secondary reply (a reply to a reply) in a protracted discussion or controversy. The word *answer* is used in two senses, viz., (1) in the most general sense of a mere response, as the *answer* of a question, or, (2) in the sense of a decisive and satisfactory confutation of an adversary's argument, as when we say that was a *reply,* but was no *answer.*

Reproach, *s.* SYN. – Disrepute; discredit; dishonor; scandal; opprobrium; invective ; contumely ; reviling ; abuse ; vilification ; scurrility ; insolence ; insult ; scorn ; contempt ; ignominy; shame; disgrace; infamy.

Reproachful, *a.* SYN. – Opprobrious; contumelious; abusive ; offensive ; sarcastic ; insulting ; contemptuous ; scornful ; insolent ; scurrilous; disreputable ; discreditable; dishonorable; shameful; disgraceful; scandalous; base; vile; infamous.

Reprobate, *a.* See **Abandoned.**

Reprove, *va.* SYN.—To reprehend; chide; rebuke; scold; blame; censure:—*Reprove, rebuke,* and *reprehend* all signify the expression of disapprobation. To *reprove* implies greater calmness and self-possession. To *rebuke* implies a more excited and personal feeling. A *reproof* may be administered long after the offense is committed, and is usually intended for the reformation of the offender; a *rebuke* is commonly given at the moment of the wrong, and is administered by way of punishment and condemnation. A *reprimand* proceeds from a person invested with authority, and is always a formal and official act.

Resentment, *s.* SYN.—Anger:—*Resentment* etymologically, is that *resentiment* or reaction of mind which we instinctively feel when we think ourselves wronged. Pride and selfishnes are apt to aggravate this feeling until it changes into a criminal animosity, and this is now the more common signification of the term. Being founded in a sense of injury, this feeling is hard to be removed, and hence the expressions *bitter* or *implacable* resentment.

Resign, *va.* SYN.—To surrender; submit; leave; relinquish; forego; quit; forsake; abandon; renounce:—To *resign* is to give up, as if breaking a seal and yielding all it had secured; hence, it marks a formal and deliberate surrender. To *relinquish* is less formal, but always implies that the thing given up has been long an object of pursuit, and, usually, that it has been prized and desired. We *resign* what we once held or considered as our own, as an office, employment, etc. We speak of *relinquishing* a claim, of *relinquishing* some advantage we had sought or enjoyed, of *relinquishing* some right or previlege, etc.

Resignation, *s.* SYN.—Patience; surrender; relinquishment; forsaking; abandonment; abdication; renunciation; submission; acquiescence; endurance. See **Patience**.

Resolution, *s.* SYN.—Decision; analysis; separation; disentanglement; dissolution; resolvedness; resoluteness; firmness; constancy; perseverance; steadfastness; fortitude; boldness; purpose; resolve. See **Decision**.

Respect, *s.* SYN.—Deference; attention; regard; consideration; estimation:—The phrases *in respect to* and *in regard to* may, in most or all cases, be interchanged for the sake of variety. Some have endeavored to introduce the expression «In that *regard*», corresponding to «in that *respect*»; but this has not been sanctioned by general usage. See **Deference**.

Rest, *s.* SYN.—Repose; cessation; pause; intermission; stop; stay; slumber; quiet; ease; quietness; stillness; tranquility; peacefulness; peace:—*Rest* is a ceasing from labor or exertion; *repose* is a mode of resting which gives relief and refreshment after toil and labor. We may *rest* in a standing posture; we usually *repose* in a reclining one.

Restoration, *s.* SYN.—Recovery; replacement; renewal; renovation; redintegration. See **Recovery**.

Retort, *s.* SYN.—Repartee; answer:—A *retort* is a short and pointed reply turning back on an assailant the censures or derision he had thrown out. A *repartee* is usually a good-natured return to some witty or sportive observation of another, in which «diamond cuts diamond» without any loss of good humor an either side.

Return, *va.* SYN.—To restore; requite; repay; recompense; render; remit; report:—We *return* a thing when we turn it back to its appropriate place; we *restore* a thing when we put it back to its former state and condition. A man *returns* what he borrowed, and *restores* what he stole. A present is *returned;* a deposit is *restored*. We are *restored* to health by being brought to our former state.

Revenge, *va.* See **Avenge.**

Reveal, *va.* SYN.—To communicate; disclose; divulge; unvail; uncover; open; discover; impart; show. See **Communicate:**—To *reveal* is literally to *lift the vail,* and thus make known what was previously concealed; to *divulge* is to scatter abroad among the people, or make publicly known. A mystery or hidden doctrine may be *revealed;* something long confined to the knowledge of a few is at length *divulged.*

Reverence, *s.* See **Awe.**

Ride, *va.* SYN.—Drive:—*Ride* originally meant (and is so used throughout the English Bible) to be carried either on horse back or in a vehicle of any kind. At present in England, *drive* is the word applied in most cases to motion in a carriage, as, a *drive* round the *park,* while *ride* is appropriated to motion on a horse, so that «ride on *horseback*» would be taatology. This distinction, though gaining ground in America, does not prevail among us to any considerable extent.

Rise, *vn.* SYN.—To arise; mount; ascend; climb; scale; appreciate:—Some in America use the word *appreciate,* for «rise in value»; as stocks *appreciate,* money *appreciates,* etc. This is never done in England, and by only a few in Amerlca. It is undesirable, because *rise* sufficiently expresses the idea, and *appreciate* has its own distinctive meaning, which ought not to be encroached upon by one so entirely diverse.

Risible, *a.* SYN.—Ludicrous; laughable; amusing; ridiculous:—*Risible* differs from *ludicrous,* as species from genus; *ludicrous* expressing that which is playful and sportive; *risible,* that which may excite laughter. *Risible* differs from *ridiculous,* as the latter implies something mean or contemptible, and *risible* does not.

Risk, *s.* See **Danger.**

Road, *s.* SYN.—Way; highway; street; lane; pathway; route; passage; course:—*Way* is generic, denoting any line for passage or conveyance; a highway is literally one *raised* for the sake of dryness and convenience in traveling; a *road* (from *ride)* is a way for horses and carriages; a *street* (Lat. via lapidibus *strata)* is etymologically a *paved* way, as early made in towns and cities, and hence the word is distinctively applied to roads or highways in compact settlements.

Robust, *a.* SYN.—Strong; lusty; sinewy; sturdy; muscular; hale; hearty; vigorous; forceful; sound:—*Robust* means, literally, made of *oak,* and hence implies great compactness and toughness of muscle, connected with a thick-set frame and great powers of endurance. *Strong* denotes the power of exerting great physical force. The *robust* man can bear heat or cold, excess or privation, and toil on through every kind of hardship; the *strong* man can lift a great weight, can give a heavy blow, and a hard gripe.

Rock, *s.* SYN.—Stone:—*Rock* always denotes a large and heavy mass of stone. Some, however, in certain parts of America apply the term to a stone of any size, and speak of boys as throwing *rocks* at each other. This has been truly called a «supremely ridiculous expression».

Rude, *a.* SYN.—Impertinent; rough; shapeless; unfashioned; artless; unpolished; uncouth; inelegant; rustic; vulgar; clownish; raw; unskillful; untaught; illiterate; ignorant; uncivil; impolite; saucy; impudent; insolent; surly; currish; churlish; brutal; uncivilized; barbarous; savage; violent; fierce; tumultous; turbulent; impetuous; boisterous; harsh; inclement; severe. See **Impertinent.**

Rugged, *a.* SYN.—Rough; uneven; wrinkled; cragged; coarse; hard; severe; tumultous; turbulent; stormy; tempestuous; inclement.

Rural, *a.* SYN.—Rustic:—*Rural* refers to the country itself; as, *rural* scenes, prospects; delights; etc. *Rustic* refers to the character, condition, taste, etc. of the original inhabitants of the country, who were generally uncultivated and rude.

S

Sabbath, *s.* SYN.—Sunday:—*Sabbath* is not strictly synonymous with *Sunday. Sabbath* denotes the institution; *Sunday* is the name of the first day of tho week. The *Sabbath* of the Jews is on *Saturday,* and the *Sabbath* of the Christians on *Sunday.* In New England, the first day of the week has been called «the Sabbath», to mark it as holy time; *Sunday* is the word commonly used in the southern parts of America and in England.

Sacrament, *s.* SYN.—Eucharist:—Protestants apply the term *sacrament* to Baptism and the Lord's Supper, especially the latter. The Romish, Greek, and Armenian churches have five other sacraments, viz. confirmation, penance, holy orders, matrimony and extreme unction. As *sacrament* denotes an oath or vow, the word has been applied by way of emphasis to the Lord's Supper, where the most sacred vows are renewed by the Christian in commemorating the death of his Redeemer. *Eucharist* denots *the giving of thanks;* and this term also has been applied to the same ordinance, as expressing the grateful remembrance of Christ's sufferings and death.

Sagacity, *s.* SYN.—Penetration; shrewdness; judiciousness:—*Penetration* enables us to enter into the depths of an abstruse subject, to detect motives, plans etc. *Sagacity* adds to penetration a keen, practical judgment, which enables one to guard against the designs of others, and to turn every thing to the best possible advantage. The Essays of Lord Bacon show a degree of *sagacity,* as well as *penetration,* which are found in scarcely any other work.

Sale, *s.* SYN.—Sales *by* auction; sales *at* auction:—In America the more prevalent expression has been «sales *at* auction», as if referring to the *place* where they are made. In England the form has always been «Sales *by* auction» *i. e.* by an *increase* of bids (Lat. *auctione).* This latter from is now coming into use in our leading newspapers

Salutation, *s.* SYN.—Greeting; salute; address:—A *greeting* is literally an outcry or exclamation, and hence usually denotes some warm expression of feeling when one meets another. *Salutation* and *salute* signify literally a wishing of health. *Salutation,* however, is the act of the person saluting, while *salute* is the thing given; that is, the thing received by the person addressed. A bow is given by way of *salutation,* and a lady sometimes receives the salute of a kiss. *Salute* is used also for something more formal; as, the firing of guns by way of *salute.*

Sample, *s.* See **Specimen.**

Sanctity, *s.* SYN.—Religion; holiness; godliness; piety; devotion; goodness; purity; religiousness; sacredness; solemnity. See **Religion.**

Satiate, *va.* SYN.—To satisfy; content; sate; suffice; cloy; gorge; overfill; surfeit; glut:—*Satiate, satisfy,* and *content* differ principally in degree. To *content* is to make contented, even though every desire or appetite is not gratified. To *satisfy* is to appease fully the longings of desire. To *satiate* is to

go further and fill so completely that it is not possible to receive or enjoy more. What *satisfies* gives us pleasure; what *satiates* produces disgust.

Satisfaction, *s.* SYN.—Contentment; content; gratification; pleasure; recompense; compensation; amends; remuneration; indemnification; atonement.

Savage, *a.* SYN.—Ferocious; uncultivated; untaught; rude; brutal; heathenish; barbarous; cruel; inhuman; fierce; pitiless; merciless; unmerciful; murderous. See **Ferocious.**

Schedule, *s.* SYN.—Catalogue; list; inventory:—A *list* is a bare record of names, titles, etc., set down with or without regular order. A *catalogue* is a list arranged according to some principle, and is usually designed to describe things more or less particularly. A *schedule* is a formal list or inventory prepared for legal or business purposes. A *list* must be complete; a *catalogue* must be properly arranged; a *schedule* must have the titles and descriptions explicitly given, and be properly attested.

Scheme, *s.* SYN.—Plan; project; design; contrivance; purpose; device; plot:—*Scheme* and *plan* are subordinate to design; they propose modes of carrying our designs into effect. *Scheme* is the least definite of the two, and lies more in speculation. A *plan* is drown out into details with a view to being carried into effect. As *schemes* are speculative, they often prove visionary; hence the words *scheme* and *scheming*. *Plans,* being more practical, are more frequently carried into effect.

Shismatic, *s.* See **Heretic.**

Scholar, *s.* SYN.—Pupil; learner; disciple:—*Scholar* refers to the instruction, and *pupil* to the care and government of a teacher. A *scholar* is one who is under instruction; a *pupil* is one who is under the immediate and personal care of an instructor; hence we speak of a bright *scholar* and an obedient *pupil.*

Science, *s.* SYN.—Literature; art:—*Science* is literally *knowledge,* but now denotes a systematic and orderly arrangement of *knowledge,* and hence we speak of reducing a subject to a *science.* In a more distinctive sense, *science* embraces those branches of knowledge which give a positive statement of truth as founded in the nature of things or established by observation and experiment. The term *literature* sometimes denotes all composition not embraced under *science,* but is usually confined to the *belles-lettres.* [See **Literature**]. *Art* is that which depends on practice and skill in performance.

Scurrilous, *a.* SYN.—Opprobrious; abusive; reproachful; insulting; insolent; offensive; gross; vile; vulgar; low; foul; foulmouthed; indecent; scurrile; mean.

Scorn, *s.* See **Contemn.**

Secret, *a.* SYN.—Hidden; concealed; secluded; retired; unseen; unknown; private; obscure; recondite; latent; covert; clandestine. See **Hidden.**

Section, *s.* SYN.—Part:—The English apply the word *section* to a part or portion of a body of men, as «a *section* of the clergy», «a small *section* of the Whigs», etc. The Americans have no such use of the word, but use it abundantly in a way never known in England, as in the phrases, «the eastern *section* of our country», etc. giving the same sense also to the adjective *sectional,* as. *sectional* feelings, interests, etc. This perhaps arose from our public lands being surveyed and divided into squares of 640 acres each, called *sections,* which has made the term in this sense prevalent throughout the United States.

Seduce, *va.* SYN.—To allure; entice; tempt; attract; mislead; decoy; inveigle. See **Allure.**

Seem, *va.* SYN. – To appear; look: – To *appear* has reference to a thing's being presented to our view; as, the sun *appears;* to *seem* is connected with the idea of *semblance,* and usually implies an inference of our mind as to the probability of a thing's being so; as, a storm *seems* to be coming. The story *appears* to be true» means that the facts, as presented, go to show its truth; the story *seems* to be true» means it has the semblance of being so, and we infer that it is true.

Should seem, would seem. – These phrases differ only in strength. We use «*should seem*» when the case is so strong as to render the inference almost a *necessary* one; we use «*would seem*» to express a prevailing *semblance* or probability, with perhaps a slight implication that the case may be otherwise. Mr. Pickering supposed «*would seem*» to be a peculiarity of America; it is used, however, by English writers in the sense given above.

Self-love, *s.* SYN. – Selfishness: – The term *self-love* is used in a two fold sense: (1) It denotes that longing for *good* or for *well-being* which actuates the breasts of all, entering into and characterizing every special desire. In this sense it has no moral quality, being, from the nature of the case, neither good, nor evil. (2) It is applied to a voluntary regard for the gratification of special desires. In this sense, it is morally good or bad according as these desires are conformed to duty or opposed to it. *Selfishness* is always voluntary and always wrong, being that regard to our own interests, gratification, etc. which is sought or indulged at the expense and to the injury of others.

Sensation, *s.* SYN. – Perception: – The distinction between *sensation* and *perception,* when used in mental philosophy, may be thus stated. If I simply *smell* a rose, I have a *sensation;* if I refer that smell to the external object which occasioned it, I have a *perception.* Thus the former is mere feeling, without the idea of an object; the latter is the mind's apprehension of some external object as occasioning the feeling.

Sense, *s.* SYN. – Understanding; reason: Some philosophers have given a technical signification to these terms, which may here be stated. *Sense* is the mind's acting in the direct cognition either of material objects or of its own mental states. In the first case, it is called the *outer,* in the second, the *inner,* sense. *Understanding* is the logical faculty, *i. e.,* the power of apprehending under general conceptions, or the power of classifying, arranging and making deductions. *Reason* is the power of apprehending those first or fundamental truths or principles which are the condition of all real and scientific knowledge, and which control the mind in all its processes of investigation and deduction. These distinctions are given, not as established, but simply because they often occur in writers of the present day.

Sensible, *a.* SYN. – Intelligent; wise: – We call a man *sensible* whose judgments and conduct are marked and governed by sound judgment or good common sense. We call one *intelligent* who is quick and clear in his understanding, *i. e.,* who discriminates readily and nicely in respect to difficult and important distinctions. The sphere of the *sensible* man lies in matters of practical concern; of the *intelligent* man, in subjects of intellectual interest.

Sentiment, *s.* SYN. – Thought; opinion; notion; sensibility; feeling: – An *opinion* is an intellectual judgment in respect to any and every kind of truth. *Feeling* describes those affections of pleasure and pain which spring from the exercise of our sentient or emotional powers. *Sentiment* (particularly in the plural) lies between them, denoting *settled opinions* or principles in regard to subjects

which interest the feelings strongly, and are presented more or less constantly in practical life. Hence it is more appropriate to speak of our religious *sentiments* than *opinions*, unless we mean to exclude all reference to our feelings. The word *sentiment*, in the singular, leans ordinarily more to the side of feelings, and denotes a refined sensibility on subjects affecting the heart.

Sentimental, *a.* SYN.—Romantic:—*Sentimental* usually describes an error or excess of the sensibilities; *romantic*, a vice of the imagination. The votary of the former gives indulgence to his sensibilities for the mere luxury of their excitement; the votary of the latter allows his imagination to rove for the pleasure of creating scenes of ideal enjoyment, and gazing on the creations which he has made. One who is *sentimental* is apt to be laughed at; one who is *romantic* not unfrequently falls into fatal errors.

Separation, *s.* SYN.—Divorce:—In England a distinction is made between a *separation* and a *divorce* in the proper sense of the term. The former may be granted by the Ecclesiastical Court, but allows neither of the parties to marry again; the latter can be granted only by a special act of Parliament.

Serf, *s.* SYN.—Slave:—A *slave* is the absolute property of his master, and may be sold in any way; a *serf* is usually one bound to work on a certain estate, and thus attached to the soil, though in some countries *serfs* are mere slaves.

Set-off, *s.* SYN.—Offset:—*Offset* originally denoted «that which branches off or projects», as a shoot from a tree, but has long been used in America in the sense of *set-off*, or equivalent. This use is beginning to obtain ground in England, though Macaulay uses *set-off*, and so perhaps, do a majority of English writers. *Set-off* is the appropriate term in legal proceedings.

Severe, *a.* SYN.—Strict; grave; austere; stern; morose; rigid; exact; rigorous; hard; rough; harsh; censorious; tart; acrimonious; sarcastic; satirical; cutting; biting; keen; bitter; cruel. See **Strict**.

Sharp, *a.* SYN.—Keen; acute; piercing; quick; sagacious; discerning; shrewd; witty; ingenious; sour; tart; pungent; acrid; severe; poignant; biting; acrimonious; sarcastic; cutting; bitter; painful; afflictive; harsh; fierce; ardent; fiery.

Shining, *pa.* SYN.—Glistening; resplendent; lustrous; glittering; sparkling:—*Shining* describes the emission of a strong light from a clear or polished surface. *Brilliant* denotes a shining of great highness, but with gleams or flashes. *Sparkling* implies a shining intensely from radiant points or sparks, by which the eye is dazzled. The same distinctions obtain when these epithets are figuratively applied. A man of *shining* talents is made conspicuous by possessing them; if they flash upon the mind with a peculiar striking effect, we call them *brilliant*; if his brilliancy is marked by great vivacity and occasional intensity, he is *sparkling*.

Shock, *s.* SYN.—Concussion; collision.—A *shock* is literally a violent *shake* or agitation; a *concussion* is a shaking of things together. A *shock* may effect the body or material objects; as, a *concussion* of the brain; a *concussion* of the elements. The effects of a *shock* may or may not be violent and lasting; those of a *concussion* are usually severe and permanent.

Shrewd, *a.* SYN.—Keen, vexatious; troublesome; critical; subtle; artful; discerning; acute; sagacious. *Shrewd* originally meant *keen*, but *fault-find-* or *contentious*. This latter sense is now dropped, and yet, perhaps, it slightly influences the present application of the word. One who is *shrewd* is keen to detect errors, to penetrate false disguises, to foresee and guard against the selfishness of

others. It is not, therefore, a word of as much dignity as *sagacious*, which leads us to think of a man as possessing a comprehensive as well as penetrating mind, whereas *shrewd* does not.

Shy, *a.* SYN. – Coy: – Coy (originally from Latin *quietus)* has reference to that quiet caution and reserve with which a delicate female shrinks from the approach of the other sex ; *shyness* is a characteristic of sensitive minds, leading them to avoid society from the pain it gives them to meet others. This pain often springs from «an excessive self-consciousness, and a continual impression that every one is looking at them». It therefore usually produces awkwardness, and sometimes a reserve or stateliness of manner which is too often mistaken for pride.

Silly, *a.* SYN. – Simple ; brainless ; witless ; shallow ; foolish ; unwise ; indiscreet ; imprudent: – One who is *simple* is unconscious of his own ignorance, and falls into mistakes either from a deficiency of intellect or want of experience and intercourse with mankind. One who is *silly* is not only weak in intellect, but is self-satisfied or pleased with his folly, and even mistakes it for wisdom. One who is *stupid* is like one *stupified,* dull of apprehension, and slow to feel.

Simple, *a.* SYN. – Uncompounded ; unmingled ; unmixed ; mere ; uncombined ; elementary ; artless ; sincere ; harmless; undesigning ; frank; open; unaffected ; inartificial ; credulous ; silly ; foolish ; shallow ; unwise.

Sincere, *a.* SYN. – Hearty , honest ; unfeigned ; unvarnished ; real ; true ; unaffected ; inartificial ; frank ; upright ; undissembling. See **Hearty**.

Singular, *a.* SYN. – Unexampled; unprecedented; eminent ; extraordinary; remarkable ; uncommon ; rare ; unusual ; peculiar ; strange ; odd ; whimsical ; eccentric ; fantastic.

Situation, See **State.**

Sketch, *s.* SYN. – Outline ; delineation: – *Outline* explains itself ; a *sketch* fills up the *outline* in part, giving broad touches by which an imperfect idea may be conveyed ; a *delineation* goes further, carrying out the more striking features of the picture, and going so much into detail as to furnish a clear conception of the whole.

Skeptic, See **Infidel.**

Skill, *s.* SYN. – Dexterity: – *Skill* is more intelligent ; *dexterity* is more mechanical. *Skill* involves superior capacity and cultivation of the intellect; *dexterity* implies a greater talent for imitation, and a sleight of hand obtained by practice.

Slander, *va.* SYN. – To asperse ; defame ; calumniate ; vilify ; scandalize ; reproach. See **Asperse**.

Slave, *s.* SYN. – Bond-servant ; bond-man ; bondslave ; captive ; henchman ; vassal ; dependent ; drudge. See **Serf**.

Slight, *va.* SYN. – To neglect ; disregard ; disdain ; scorn: – To *slight* is stronger than to *neglect*. We may *neglect* a duty or person from inconsideration, or from being over-occupied in other concerns. To *slight* is always a positive and intentional act, resulting from feelings of dislike or contempt. We ought to put a kind construction on what appears *neglect* on the part of a friend ; but when he *slights* us, it is obvious that he is our friend no longer.

Slow, *a.* SYN. – Dilatory ; late ; lingering ; tardy ; sluggish ; dull ; inactive: – *Slow* is the wider term, denoting either a want of rapid motion or inertness of intellect. *Dilatory* signifies a proneness to *defer,* a habit of delaying the performance of what we know must be done. *Tardy* denotes the habit of being behindhand ; as, *tardy* in making up one's accounts.

Smart, *a.* SYN. – Pungent ; quick ; lively ; keen ; clever: – *Smart* has been

much used in New England to describe a person who is intelligent, vigorous, and active; as, a *smart* young fellow, a *smart* workman, etc., coinciding very nearly with the English sense of *clever*. The nearest approach to this in England is in such expressions, as: he was *smart* (pungent or witty) in his reply, etc. But *smart* and *smartness*, when applied to persons, are most commonly used in reference to dress; as, a *smart* appearance, etc.

Sneer, *vn.* SYN.—To scoff; jeer; gibe:—The verb to *sneer* implies to cast contempt indirectly or by covert expressions. To *jeer* is stronger, and denotes the use of severe sarcastic reflections. To *scoff* is stronger still, implying the use of insolent mockery and derision.

Sober, *a.* SYN.—Grave; temperate; abstinent; abstemious; moderate; regular; steady; calm; cool; collected; dispassionate; unimpassioned; sedate; staid; serious; solemn; somber. See **Grave.**

Sobriety, *s.* SYN.—Soberness; temperance; abstinence; abstemiousness; moderation; regularity; steadiness; calmness; coolness; sober-mindedness; sedateness; staidness; gravity; seriousness; solemnity.

Solecism, *s.* SYN.—Barbarism:—These terms have come down from the ancient rhetoricians. A *barbarism* is a word either *foreign* or *uncongenial* to a language, and not yet received into it. *Solecism* is derived from the *Soli* a people of Attica, who having colonized in Cilicia, lost the purity of their language. Hence, the term *solecism* was applied to a violation of the *laws of syntax;* and at a subsequent period, to any expression involving an *absurdity* or violation of the necessary laws of thought. The term has also been applied figuratively to absurdity of conduct.

Solid. *a.* SYN.—Hard; substantial; stable; sound; real; valid; true; just; weighty; profound; grave; important:—*Solid* and *hard* both relate to the internal constitution of bodies; but *hard* denotes a firm adherence of the component parts than *solid*. *Hard* is opposed to *soft*, and *solid* to *fluid* or *liquid*. Wood is always *solid* but some kinds of wood; are *hard*, and others are *soft*.

Solitude. *s.* SYN.—Loneliness; solitariness; loneness; retiredness; recluseness:—*Retirement* is a withdrawal from general society, implying that a person has been engaged in its scenes. *Solitude* describes the fact that a person is alone; *seclusion*, that he is shut out from others, usually by his own choice; Hence, *retirement* is opposed to a gay or active life; *solitude*, to society; *seclusion* to freedom of access on the part of others; and *loneliness* to that of society, which the heart demands.

Sorrow, *s.* SYN.—Affliction; grief; sadness; mourning:—*Sorrow* denotes suffering of mind, either from the loss of some good, real or supposed, or disappointment in our expectation of good. *Grief* expresses a poignant or uncontrollable degree of sorrow, which weighs or presses down the mind under a sense of loss. *Sadness* is that depression of thought and feeling which is a frequent but not invariable result of sorrow. See **Grief.**

Sort, *s.* SYN.—Kind; species; rank; condition:—*Kind* originally denoted things of the same family, or bound together by some natural affinity; and hence, a class. *Sort* signifies that which constitutes a particular lot or parcel, not implying, necessarily, the idea of affinity, but of mere assemblage. The two words are now used to a great extent interchangeably, though *sort* (perhaps from its original meaning of *lot)* sometimes carries with it a slight tone of disparagement or contempt, as when we say, that *sort* of people, that *sort* of language, etc.

Spacious, *a.* SYN. - Ample; capacious: — *Ample* implies largeness in quantity or amount, as: *ample* stores, ample room, *ample* resources, etc.; *spacious* denotes wide physical extent or space, as: a *spacious* hall, the *spacious* ocean, etc.; *capacious* denotes, literally, the power of holding much, and hence wide or comprehensive, as: a *capacious* harbor, a *capacious* mind.

Special, *a.* SYN. – Peculiar; appropriate; specific; distinctive. See **Peculiar.**

Specimen, *s.* SYN. – Sample; model; pattern: – A *specimen* is a representative of the class of things of which it belongs; as: a *specimen* of photography. A *sample* is a part of the thing itself, designed to show the quality of the whole; as: a *sample* of sugar or of broadcloth. A cabinet of minerals consists of *specimens;* if a part be broken off from any one of these specimens, it is a *sample* of the mineral to which it belongs

Speech, *s.* SYN. – Harangue; language; address; oration (*ատենախօսութիւն, ճառ*). See **Harangue** and **Language.**

Speed, *s.* SYN. – Haste; swiftness; celerity; quickness; dispatch; expedition; hurry; acceleration. See **Haste.**

Spicy, *a.* SYN. – Racy; aromatic; fragrant; smart; pungent. See **Racy.**

Spite, *s.* SYN. – Pique; rancor; malevolence; grudge; malice: – *Malice* has more reference to the disposition, and *spite* to the manifastations of it, in words and actions. *Malice* denotes a spirit which desires evil to others. *Spite* is a temper which delights to express itself in bitter and cutting language, or in low and irritating actions. It is therefore meaner than *malice,* though not always criminal.

Spontaneous, *a.* SYN. – Voluntary; uncompelled; willing: – What is *voluntary* is the result of a *volition,* or act of choice; it therefore implies some degree of consideration, and may be the result of mere reason without excited feeling. What is *spontaneous* springs wholly from feeling by a kind of outburst of the mind which admits of no reflection; as, a *spontaneous* burst of applause. Hence, the term is sometimes applied to things inanimate.

Squeamish, *a.* SYN. – Fastidious; dainty; over-nice: scrupulous. See **Fastidious.**

Stare, See **Gaze.**

State, *s.* SYN. – Situation; condition: – *State* is generic; the *situation* of a thing is its state in reference to external objects and influences; its *condition* is its internal state, or what it is in itself considered. Our *situation* is good or bad as outward things bear favorably or unfavorably upon us; our *condition* is good or bad, according to the state we are *actually* in as respects our persons, families, property, and other things which comprise our sources of enjoyment.

Station, *s.* SYN. – Depot: – It is unfortunate that, in America, the stopping-places on the railways first received the name of *depot* – a gross misapplication of the term, since it means simply a *store-house,* or magazine. In England, the name has always been «station», or «station-house»; and there is now a strong tendency to adopt this in America as the only proper word.

Stiff, *a.* SYN. – Rigid; inflexible; strong; hardy; stubborn; obstinate; pertinacious; harsh; formal; constrained; affected; starched; rigorous.

Store, *s.* SYN - Fund; supply; abundance; plenty; accumulation; provision; shop: – The English call the place where goods are sold (however large or splendid it may be) a *shop,* and confine the word *store* to its original meaning;

viz. ; a warehouse or place where goods are *stored*. The American application of the word *store* to all places, except the lowest, where goods are sold, marks a tendency to «scale upward» in the use of terms, which we have in common with the French, among whom *boutique* has, in like manner, given place to *magasin* as a place for the sale of goods.

Storm, *s.* SYN. – Tempest ; violence ; agitation ; calamity: – *Storm* is violent agitation, a commotion of the elements by wind, etc., but not necessarily implying the fall of anything from the clouds. Hence, to call a mere fall of rain without wind a *storm* (though common in N. America), is a departure from the true sense of the word. A *tempest* is one of those sudden and violent storms common on the costs of Italy, where the term originated, and is usually attended was merelyby a deluge of rain, with lightning and thunder.

Stout, *a.* SYN. – Corpulent: – *Stout*, among early writers (as in the English Bible), was used chiefly or wholly in the sense of *strong* or *bold ;* as, a *stout* champion, a *stout* heart, a *stout* resistance, etc. At a later period it was used for *thick-set* or *bulky ;* and more recently, especially in England, the idea has been carried still further, so that Taylor says in his Synonyms, «The *stout* man has the proportions of an ox ; he is corpulent, fat, and fleshy in relation to his size». Few in America entirely drop the original sense ; and many persons who have read Washington Irving's story of the «Stout Gentleman» never suspected that he was merely a *very fat* man.

Strange, *a.* SYN. – Foreign ; new ; outlandish ; wonderful ; astonishing ; marvelous ; unusual ; odd ; uncommon ; irregular ; queer ; eccentric ; particular.

Stream, *s.* SYN. – Current: – *Current* gives us but one idea, that of *running; stream* adds the idea of this onward flow being the result of some uniform force ; hence we speak of a shifting *current*, and a steady *stream*. There are many currents in the ocean, but there is only one *Gulf Stream*. The *stream* of Mississippi rolls on with increasing force ; but where it is most rapid there are reflex *currents* on the side which run in a contrary direction.

Strength, *s.* SYN. – Force ; robustness ; toughness ; hardness ; stoutness ; brawniness; lustiness ; firmness ; puissance; support ; spirit ; validity ; confidence; authority. See **Force**.

Street, See **Road**.

Strict, *a.* SYN. – Severe: – *Strict* points to a person or thing, as one that *binds* closely or keeps under control, as *strict* in discipline, *strict* rules, etc.; *severe* marks a readiness or disposition to inflict pain. *Strict* is therefore ordinarily taken in a good sense ; *severe* in a bad one, except where peculiar circumstances demand punishment.

Strife, *s.* SYN. – Contention ; contest ; struggle; quarrel. See **Contention**.

Strong, *a.* SYN. – Robust ; vigorous ; powerful ; stout ; solid ; firm ; hardy ; muscular ; forcible ; cogent ; valid. See **Robust**.

Stubborn, *a.* SYN. – Obstinate ; inflexible ; obdurate ; headstrong ; stiff ; hardy ; firm ; refractory ; intractable ; rugged ; contumacious ; heady: – *Stubborn* describes a high degree of *obstinacy*. He who is *obstinate* is one who will not yield to the appeals we make to his reason and his better feelings. He who is *stubborn* grows more *obstinate* the more clearly his unreasonableness is exposed, and the more powerfully his feelings are addressed.

Sublimity, *s.* SYN. – Grandeur ; magnificence: – The mental state indicated by these two words is the same, namely, a mingled emotion of astonishment

and awe. In speaking of the quality which produces this emotion, we call it *grandeur* when it springs from what is vast in space, power, etc.; we call it *sublimity* when it springs from what is elevated far above the ordinary incidents of humanity. An immense plane is *grand*. The heavens are not only *grand*, but *sublime* (as the predominating emotion), from their immense height. Exalted intellect, and specially exalted virtue under severe trials, gives us the sense of moral *sublimity*, as in the case of our Savior, in his prayer for his murderers. We do not speak of Satan, when standing by the fiery gulf, with his «unconquerable will and study of revenge», as a *sublime* object; but there is a melancholy *grandeur* thrown around him, as of «archangel ruined». (Milton).

Subsidy, *s.* SYN. – Tribute: – A *subsidy* is voluntary; a *tribute* is exacted. A *subsidy* is paid to an ally for his services; a *tribute* is given in acknowledgment of dependence or subjection. England gave *subsidies* to most of the German powers for carrying on the war against Bonaparte; *tribute* was paid to the Roman republic by most of the nations of the earth.

Subside, See **Abate.**

Subtile, *a.* SYN. – Acute; shrewd; artful; cunning: – In *acute* the image is that of a needle's point; in *subtile* that of a thread spun out to extreme fineness. Hence, he who is *acute* has a piercing judgment, which enables him to discern and discriminate with the nicest accuracy; he who has a *subtile* intellect can spin the finest thread of thought, and follow out a subject in its most complicated relations, without letting go his hold, or becoming lost or perplexed in its utmost intricacies. *Acuteness* guards against error; *subtility* carries forward our investigations into tenuous and recondite truths. The former belongs more to speculative and abstract inquiries; the latter to the philosophy of the heart and of social life. Edwards was singularly *acute*. Lord Bacon had a *subtility* of intellect which seemed to spread itself throughout every part of a subject like a kind of «diffusive touch».

Succeed, See **Follow.**

Suffer, *va.* SYN. – To permit; bear; endure; support; sustain; admit; tolerate. See **Permit.**

Suggestion, *s.* SYN. – Hint: – A *hint* is literally a *nod*, and is the briefest mode of calling one's attention to a subject; a *suggestion* is literally a *throwing* of something before the mind, a modest or delicate mode of presenting argument or advice. A *hint* is usually something slight or covert, and may be merely negative in its character; a *suggestion* is ordinarily intended to furnish us with some *practical* assistance or directions. «He gave me a *hint* of my danger, and added some kind *suggestions* as to the means of avoiding it».

Supernatural, *a.* SYN. – Preternatural: – *Preternatural* signifies *besides* nature, and *supernatural*, *above* or *beyond* nature. What is very greatly aside from the ordinary course of things is *preternatural;* what is above or beyond the established laws of the universe is *supernatural.* The dark day which terrified all Europe more than a century ago (1780, May 19) was *preternatural;* the resurrection of the dead is *supernatural.*

Superstition, *s.* SYN. – Fanaticism: – *Superstition* springs from the imagination in a gloomy state; *fanaticism* from this same faculty in a state of high-wrought and self-confident excitement. The former leads to weak fears or excessive scrupulosity as to outward observances; the latter to an utter disregard of reason under the false assumption of enjoying a direct guidance from on high.

Support, *va.* SYN.—To maintain; endure; substantiate; countenance; patronize; help; back; second; succor; relieve: uphold; encourage; favor; nurture; nourish; cherish; shield; defend; protect; stay; assist; forward.

Support, *s.* SYN.—Stay; prop; maintenance; subsistence; assistance; favor; countenance; encouragement; patronage; aid; help; succor; nutriment; sustenance; food.

Swindler, *s.* SYN.—Sharper:—One who obtains money or goods under false pretenses is a *swindler;* one who cheats by sharp practice, as in playing at cards, or staking what he can not pay, is a *sharper.*

Sympathy, *s.* SYN.—Pity; fellow-feeling; compassion; commiseration; tenderness; condolence; agreement:—*Sympathy* is literally a fellow-feeling with others in their varied conditions of joy or of grief. This term, however, is more commonly applied to a fellow-feeling with others under affliction, and then coincides very nearly with *commiseration.* In this case it is commonly followed by *for;* as, to feel *sympathy* for a friend when we see him distressed. The verb *sympathize* is followed by *with;* as, to *sympathize* with a friend in his distresses or enjoyments. See **Pity.**

Synonymous, *a.* SYN.—Identical; interchangeable:—If no words are *synonymous* except those which are *identical* in use and meaning, so that the one can in all cases be substituted for the other, we have scarcely ten such words in our language. But the term more properly denotes that the words in question approach so near to each other, that, in many or most cases, they can be used interchangeably. (1) Words may thus coincide in *certain* connections, and so be interchanged, when they cannot be interchanged in other connections; thus we may speak either of *strength* of mind or of *force* of mind, but we say the *force* (not the strength) of gravitation. (2) Two words may differ slightly, but this difference may be unimportant to the speaker's object, so that he may freely interchange them; thus it makes but little difference, in most cases, whether we speak of a man's having *secured* his object or having *attained* his object. For these and other causes we have numerous words which may, in many cases or connections, be used interchangeably, and these are properly called *synonyms.*

Synopsis, See **Abridgment.**

T

Taciturn, *a.* SYN.—Silent; reserved:—*Silent* has reference to the act; *taciturn* to the habit. A man may be silent from circumstances; he is *taciturn* from disposition. The loquacious man is at times *silent.* One who is *taciturn* may now and then make an effort at conversation.

Talent, See **Genius.**

Tall, *a.* SYN.—High; lofty:—*High* is the generic term, and is probably allied to the verb to *hang,* as hung up. *Tall* describes that which has a small diameter in proportion to its hight; hence, we speak of a *tall* man, a *tall* steeple, a *tall* mast, etc., but not of a *tall* hill or a *tall* house. *Lofty* has a special reference to the expanse above us, and may be applied to extension in breadth as well as height; as, a *lofty* mountain, a *lofty* room. *Tall* is applied only to physical objects, *high* and *lofty* have a moral acceptation: as, high thought, purpose, etc., *lofty*

aspirations, a *lofty* genius. *Lofty* is the stronger word, and is usually coupled with the grand, or that which excites admiration.

Tantalize, *va.* SYN. – To disappoint; tease ; vex ; irritate ; provoke: – To *disappoint* is literally to *do away* what was (or was taken to be) *appointed;* hence, the peculiar pain from hopes thus dashed to the ground. To *tantalize* describes a most distressing form of dissappointment, as in the case of Tantalus, a Phrygian king in fabulous history, who was condemned to stand up to his chin in water, with a tree of fair fruits over his head, both of which, as he attempted to allay his hunger or thirst, fled from his approach. Hence, to *tantalize* is to visit with the bitterest disappointment. – to torment by exciting hopes or expectations which can never be realized.

Tardy, See **Slow.**

Taste, *s.* SYN. – Savor ; relish ; flavor ; sensibility ; judgment: – Some consider *taste* as a mere *sensibility,* and others as a simple exercise of *judgment ;* but a union of both is requisite to the existense of any thing which deserves the name. An original sense of the beautiful is just as necessary to esthetic *judgments,* as a sense of right and wrong to the formation of any just conclusions on moral subjects. But this «sense of the beautiful» is not an arbitrary principle. It is under the guidance of reason ; it grows in delicacy and correctness with the progress of the individual and of society at large ; it has its laws, which are seated in the nature of man ; and it is in the development of these laws that we find the true «standard of taste».

Tautology, *s.* SYN. – Repetition: – There may be frequent *repetitions* (as in legal instruments) which are warrented either by necessity or convenience ; but *tautology* is always a fault, being a sameness of expression which adds nothing either to the sense or the sound.

Tease, *va.* SYN. – To vex ; plague ; torment ; mortify; tantalize ; chagrin: – To *tease* is literally to pull or scratch, and implies a prolonged annoyance in respect to little things, which is often more irritating and harder to bear than severe pain. *Vex* meant originally to seize and bear away hither and thither, and hence, to disturb ; as to *vex* the ocean with storms. This sense of the term now rarely occurs ; but *vex* is still a stronger word than *tease,* denoting the disturbance or anger created by minor provocations, losses, disappointments, ets. We are *teased* by the buzzing of a fly in our ears ; we are *vexed* by the carelessness or stupidity of our servants.

Temerity, *s.* SYN. – Rashness: – *Temerity* refers to the disposition, *rashness* to the act. We show *temerity* in our resolutions, conclusions, etc. We show *rashness,* from time to time, in the actions of life.

Tendency, *s.* SYN. – Disposition ; inclination ; proneness ; drift ; scope ; aim. See **Disposition.**

Tender, *a.* SYN. – Delicate ; effeminate ; soft ; compassionate ; kind ; humane ; merciful ; pitiful ; pathetic.

Tenderness, *s.* SYN. – Delicacy ; softness ; brightness ; soreness ; sensibility ; benignity ; humanity ; benevolence ; kindness ; pity ; clemency ; scrupulousness ; caution.

Tenement, *s.* SYN. – House ; dwelling ; habitation: – There may be many houses under one roof, but they are completely separated from each other by party-walls. A *tenement* may be detached by itself, or it may be *part* of a *house* divided off for the use of a distinct family.

Term, *s.* SYN. – Word: – *Term* signifies a word of specific meaning, applicable to a definite class of objects. It is therefore more determinate and technical than *word,* which denotes an utterance that represents or expresses our thoughts and feelings: Hence we speak of a scientific *term* (not *word),* and of stating things in distinct *terms,* etc. Still, in a looser sense, it is used to a great extent interchangeably with *word,* for variety of expression.

Terse, *a.* SYN. – Concise: – *Terse* was defined by Johnson «cleanly written», *i. e.* free from blemishes, neat, or smooth. Its present sense is «free from excrescences» and hence *compact,* with smoothness, grace, or elegance, as in the following lines of Whitehead: –

«In eight *terse* lines has Phædrus told
(So frugal were the bards of old)
A tale of goats ; and closed with grace,
Plan, moral, all, in that short space».

It differs from *concise* in not implying perhaps quite as much condensation, but chiefly in the additional idea of «grace or elegance».

Test, *s.* SYN. – Criterion ; standard ; experience ; proof ; experiment ; trial: – *Trial* is the wider term ; *test* is a searching and decisive *trial.* It is derived from the Latin *testa* (earthen pot), which term was early applied to the *fining-pot,* or *crucible,* in which metals are melted for trial and refinement. Hence the peculiar force of the word, as indicating a trial or criterion of the most decisive kind.

Testimony, *s.* SYN. – Proof ; evidence: – *Proof,* being Anglo-Saxon, is most familiar, and is used more frequently (though not exclusively) as to facts and things which occur in the ordinary concerns of life. *Evidence* is a word of more dignity, and is more generally applied to that which is moral or intellectual, as the *evidences* of Christianity, etc. *Testimony* is strictly the evidence of a witness given under oath ; when used figuratively or in a wider sense, the word *testimony* has still a reference to some living agent as its author, as when we speak of the *testimony* of conscience, or of doing a thing in *testimony* of our affections, etc.

Then, *conj.* SYN. – Therefore: – Both these words are used in reasoning ; but *therefore* takes the lead, while *then* is rather subordinate or incidental. *Therefore* states reasons and draws inferences in form ; *then,* to a great extent, takes the point as proved, and passes on to the general conclusion. «*Therefore,* being justified by faith, we have peace with God». «So *then,* faith cometh by hearing, and hearing by the word of God».

Theory, *s.* SYN. – Hypothesis: – A *hypothesis* is, literally, a *supposition,* and is brought forward to account for certain phenomena ; it rests for its proof solely on the fact that it explains the phenomena. *Theory* is a deduction from established truths, from which it follows as a necessary consequence. *Hypothesis* might attempt to explain the tides by assuming a magnetic virtue in the sun and moon ; *theory* does it by deducing from the known laws of gravitation.

Thief, *s.* SYN. – Robber ; pilferer: – A *thief* takes out property by stealth ; a *robber* attacks us openly, and strips us by main force. The *robber* braves the laws ; the *thief* endeavors to evade them.

Think, *vn.* SYN. – To expect ; guess ; cogitate ; reflect ; ponder ; contemplate ; meditate ; muse ; imagine ; suppose ; believe. See **Expect.**

Thither, *adv.* SYN. – There: – *Thither* denotes motion toward a place ; *there* denotes rest in a place ; as, I am going *thither,* and shall meet you *there.*

But *thither* has now become obsolete, except in poetry, or a style purposely conformed to the past, and hence *there* has taken the place of *thither;* as, I shall go *there* to-morrow; we shall go together.

Though, *adv. & conj.* SYN.—Although:—These words differ only in one respect; *although* is the stronger and more emphatic of the two, and is therefore usually chosen to begin a sentence, as: «*Although* I have many competitors, I still hope to succeed». See **While**.

Thought, *s.* SYN.—Idea; conception; imagination; notion; supposition; reflection; consideration; meditation; contemplation; cogitation; deliberation.

Thoughtful, *a.* SYN.—Considerate; deliberate; contemplative; attentive; careful; wary; circumspect; reflective; discreet:—He who is habitually *thoughtful* rarely neglects his duty or his true interest; he who is *considerate* pauses to reflect and guard himself against error. One who is not *thoughtful* by nature, if he can be made *considerate,* will usually be guarded against serious mistakes.

Threat, *e.* SYN.—Menace; denunciation:—*Threat* is Anglo-Saxon, and *menace* is Latin. As often happens, the former is the more familiar term; the latter is employed only in the higher kinds of style. We are *threatened* by both persons and things, but *menaced* only by persons.

Throng, *s.* SYN.—Multitude; crowd:—Any great number of persons form a *multitude;* a *throng* is a large number of persons who press together into a collective body; a *crowd* is a mass of persons who press so *closely* together as to bring their bodies into immediate or inconvenient contact. A dispersed *multitude;* the *thronged* streets of a city; a *crowded* coach; a *crowded* table.

Thrust, *s.* SYN.—Push; shove; assault; attack:—*Push* and *shove* are distinguished from *thrust.* The two former imply the application of force by one body already in contact with the body to be impelled. *Thrust,* on the contrary, often implies the impulse or application of force by a moving body—a body in motion before it reaches the body to be impelled. This distinction does not, however, extend to every case.

Tidings, *s. pl.* SYN.—News; advice; information; intelligence:—The term *news* denotes recent intelligence from any quarter; the term *tidings* denotes intelligence expected from a particular quarter, showing what has there *betided.* We may be indlfferent as to *news,* but are always more or less interested in *tidings.* We read the *news* daily in the public prints; we wait for *tidings* respecting an absent or sick friend. We may be curious to hear the *news;* we are always anxious for *tidings.*

Time-serving, *s.* SYN.—Temporizing:—Both these words are applied to the conduct of one who adapts himself servilely to times and seasons. A *time-server* is rather active, and a *temporizer,* passive. One whose policy is *time-serving* comes forward to act upon principles or opinions which may promote his advancement; one who is *temporizing* yields to the current of public sentiment or prejudice, and shrinks from a course of action which might injure him with others. The former is dishonest; the latter is weak; and both are contemptible.

Toil, *s.* SYN.—Labor; drudgery; work; exertion; occupation; employment; task; travail:—*Labor* implies strenuous exertion, but not necessarily such as overtasks the faculties; *toil* denotes a severity of labor which is painful and exhausting; *drudgery* implies mean and degrading work, or, at least, work which wearies or disgusts from its minuteness or dull uniformity.

Ton, *s.* SYN.—Tun:—The spelling *ton* has long been appropriated to the

dry measure, and *tun* to the wet measure, denoting a large cask, and also a certain measure for liquids, which varies in different countries. *Although* the words were originally derived from the same Saxon word *tunna*, this distinction is a convenient one, and is now generally prevalent. The word *tun* is falling out of use even as to liquids.

Tour, See **Journey**.

Town, *s.* SYN.—Village; hamlet. See **Village**.

Trade, *s.* SYN.—Profession; occupation; office; calling; avocation; employment; commerce; dealing; traffic.

Train, *s.* SYN.—Cars:—*Train* is the word universally used in England with reference to railway traveling; as, I came in the morning *train*, etc. In the United States, the phrase the *cars* has been extensively introduced in the room of *train;* as, *the cars* are late; I came in *the cars*, etc., though, in fact, a person travels in only one *car*. The English expression is obviously more appropriate, and is prevailing more and more among Americans, to the exclusion of *the cars*.

Transaction, *s.* SYN.—Proceeding; action; process:—A *transaction* is something already done and completed; a *proceeding* is either something which is now going on, or, if ended, is still contemplated with reference to its *progress* or successive stages. The *proceedings* at the trial of Lord Russell were marked by deep injustice, and they led to a *transaction*, in his beheading, of flagrant enormity.

Transcendental, *a.* SYN.—Empirical:—*Transcendental* and *empirical*, with the corresponding nouns, *transcendentalism* and *empiricism*, are of comparatively recent origin. *Empirical* refers to knowledge which is gained by the experience of actual phenomena, without reference to the principles or laws to which they are to be referred, or by which they are to be explained. *Transcendental* has reference to those beliefs or principles which are not derived from experience, and yet are absolutely necessary to make experience possible or useful. Such, in the better sense of the term, is the *transcendental* philosophy, or *transcendentalism*. Each of these words has also been used in a bad sense. *Empiricism*, in this case, is applied to that one-sided view of knowledge which neglects or loses sight of the truths or principles referred to above, and trusts to experience alone. *Transcendentalism* has been applied to the opposite extreme, which, in its depreciation of experience, loses sight of the relation which facts and phenomena sustain to principles. Hence the term has been applied to a kind of investigation, or a use of language, which is vague, obscure, fantastic, or extravagant.

Translucent, *a.* SYN.—Transparent:—A thing is *translucent* when it merely admits the passage of light without enabling us to distinguish objects through it; it is *transparent* when we can clearly discern objects placed on the otherside of it. Glass, water, etc., are *transparent;* ground glass, horn, etc., are *translucent*.

Trick, *s.* SYN.—Stratagem; wile; fraud; cheat; juggle; finesse; sleight; deception; imposture; delusion; imposition.

Trouble, *s.* SYN.—Affliction; disturbance; perplexity; annoyance; molestation; vexation; inconvenience; calamity; misfortune; adversity; embarrassment; anxiety; sorrow; misery.

Trousers, *s. pl.* SYN.—Pantaloons:—In the United States, the original word *trousers* is almost laid aside, the term being only applied to the loose garment of sailors or laborers, while *pantaloons* is used in all other cases. The English adhere to the old term in respect equally to the dress of gentlemen and all

others, making much less use than we do of the word *pantaloons* in speaking of this part of the dress.

Try, *va.* SYN.—To attempt; endeavor; strive; aim; examine:—To *try* is the generic, to *attempt* is the *specific,* term. When we *try,* we are usually uncertain as to success; when we *attempt,* we have always some definite object in view which we seek to accomplish. We may be indifferent as to the result of a *trial,* but we rarely *attempt* any thing without a desire to succeed.

Tumult, *s.* SYN.—Uproar; hurly-burly; ferment; disturbance; disorder; confusion; noise; bluster; hubbub; stir; brawl; riot.

Type. The type which compose an ordinary book font consist of Roman CAPITALS, SMALL CAPITALS, and l o w e r-c a s e letters, and *Italic CAPITALS* and *l o w e r-c a s e* letters, with accompanying figures, points, and reference marks,—in all about two hundred characters. Including the various modern styles of fancy type, some three or four hundred varieties of face are made. Besides the ordinary R o m a n and *Italic,* some of the most important of the varieties are—

Old English.	Typewriter.	Antique.
Old Style.	Black Letter.	Gothic.
Boldface.	French Elzevir.	*Script.*
Clarendon.		

The smallest body in common use is diamond; then follow in order of size, pearl, agate, nonpareil, minion, brevier, bourgeois (or two-line diamond), long primer (or two-line pearl), small pica (or two-line agate), pica (or two-line nonpareil), English (or two-line minion), Columbian (or two-line brevier), great primer (or two-line bourgeois), paragon (or two-line long primer), double small pica (or two-line small pica), double pica (or two-line pica), double English (or two-line English), double great primer (or two-line great primer), (or two-line great primer), double paragon (or two-line paragon), canon (or two-line double pica). Above this, the sizes are called five-line pica, six-line pica, seven-line pica, and so on, being made mostly of wood. The following alphabets show the different sizes up to great primer.

Brilliant . .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Diamond . .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Pearl	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Agate . . .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Nonpareil . .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Minion . . .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Brevier . . .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Bourgeois . .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Long primer .	abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
Small pica . .	abcdefghijklmnopqrstuvwx
Pica	abcdefghijklmnopqrstuv
English . . .	abcdefghijklmnopqrs
Columbian . .	abcdefghijklmno
Great primer .	abcdefghijklmn

1 American
2 Saxon
3 Brilliant
4 Excelsior
5 Pearl
6 Nonpareil
7 Minion
8 Brevier
9 Bourgeoise
10 Long Primer
11 Small Pica
12 Pica
14 English
16 Columbian
18 Great Primer

The foregoing account is conformed to the designations made use of by American type founders, but is substantially correct for England. *Agate*, however, is called *ruby*, in England, where, also, a size intermediate between nonpareil and minion is employed, called *emerald*.

Point system of type bodies (բունկտոյի դրութիւն), Is a system adopted by the type founders of the United States by which the various sizes of type have been so modified and changed that each size bears an exact proportional relation to every other size. The system is a modification of a French system, and is based on the *pica body*. The pica body is divided into twelfths, which are termed «points», and every type body consists of a given number of these points. Many of the type founders indicate the new sizes of type by the number of points, and the old names are gradually being done away with. By the point system type founders cast type of a uniform size and height, whereas formerly fonts of pica or other type made by different founders would often vary slightly so that they could not be used together. There are no type in actual use corresponding to the smaller theoretical sizes of the point system. In some cases, as in that of *ruby*, the term used disignates a different size from that heretofore so called.

U

Understand, *va.* SYN.—To comprehend:—To *understand* is simply to receive into the intellect; to *comprehend* a subject is to embrace it in all its relations and dependencies. It is easy to *understand* that there is a God, but impossible to *comprehend* the vastness of his existence, wisdom, and power.

Understanding, *s.* SYN.—Knowledge; discernment; interpretation; explanation; belief; harmony; sense; reason; intelligence; perception. See **Sense**.

Union, *s.* SYN.—Unity; junction; connection; concord; alliance; coalition; combination; confederacy:—*Union* is the act of bringing two or more things together so as to make but one. *Unity* is a state of simple *oneness*, either of essence, as the *unity* of God, or of action, feeling, etc., as *unity* of design, of affection, etc. Thus, we may speak of effecting a *union* of interests which shall result in a perfect *unity* of labor and interest in securing a given object.

Unless, *conj.* SYN.—Except:—*Except* and *unless* were formerly confounded, as. «I will not let thee go *except* thou bless me». In present usage, *except* has always reference to some general fact, rule, etc. of which the speaker goes on to state an «exception», as, «none can enter *except* by permission». *Unless* has reference to some *result* as affected by our *taking away* or *setting aside* some specified thing, as, «*Unless* we eat, we shall die»; that is, if we take away the fact or supposition of our eating, the certain result is death.

Use, *s.* SYN.—Custom:—*Custom* is the frequent repetition of the same act either by one or many; *usage* belongs to the great body of a people, and implies a use or practice which is so fully established as to have decisive authority. Hence we speak of *usage* (not *custom)* as the law of language.

Use, *va.* SYN.—Employ:—We *use* a thing, or *make use* of it, when we

derive from it some enjoyment or service. We *employ* it when we turn that service into a particular channel. We *use* words to express our general meaning; we *employ* certain technical terms in reference to a given subject. To *make use of* implies a kind of passive agency; as, to *make use of* a pen; and hence there is often a material difference between the two words when applied to persons. To speak of «*making use* of another» generally implies a degrading idea, as if we had *used* him as a tool; while *employ* has no such sense. A confidential friend is *employed* to negotiate; an inferior agent is *made use of* to carry on an intrigue.

Useless, *a.* SYN. – Fruitless; ineffectual: – We speak of an attempt, etc., as *useless* (not capable of being used to effect) when there are in it inherent difficulties which forbid the hope of success; as, it is *useless* to contend against the decisions of Providence. We speak of it as *fruitless* when it fails, not from any such difficulties, but from some unexpected hindrance or calamity arising to frustrate it; as, the design was rendered *fruitless* by the death of its projector. It is *useless* to *attempt* any thing without adequate means; and even when we do posses them, our efforts are often *fruitless*. *Ineffectual* nearly resembles *fruitless*, but implies a failure of a less hopeless character; as, after several *ineffectual* efforts, I at last succeeded.

Utility, *s.* SYN. – Usefulness; advantageousness; benefit; avail; service. *Usefulness* is Anglo-Saxon, and *utility* is Latin; and hence the former is used chiefly of things in the *concrete*, while the latter is employed more in a *general* and *abstract* sense Thus, we speak of the *utility* of an invention, and the *usefulness* of the thing invented; of the *utility* of an institution, and the *usefulness* of an individual. So *beauty* and *utility* (not *usefulness*) are brought into comparison. Still, the words are, in many cases, used iuterchangeably.

Utter. *va.* SYN. – To deliver; give forth; liberate; discharge; pronounce. See **Deliver**.

V

Vacant, *a.* SYN. – Empty; void; devoid; free; unincumbered; uncrowded; idle: – A thing is *empty* when there is nothing in it; as, an *empty* room, or an *empty* noddle. *Vacant* adds the idea of a thing's having been previously filled, or intended to be filled or occupied; as, a *vacant* seat at the table; a *vacant* space between houses; *vacant* hours, etc. When we speak of a *vacant* look or a *vacant* mind, we imply that the thought naturally to be expected has *vacanted* its proper place or office.

Vain, *a.* SYN. – Empty; wortless; fruitless; ineffectual; idle; unreal; shadowy; unsatisfying; light; inconstant; false; deceitful; delusive; unimportant; trifling.

Valor, *s.* SYN. – Courage; heroism; bravery; intrepidity; prowess; gallantry; boldness; fearlessness. See **Courage** and **Heroism**.

Vanity, *s.* SYN. – Egotism; pride; emptiness; unsubstantialness; worthlessness; self-sufficiency; ostentation. See **Egotism** and **Pride**.

Variety, *s.* SYN. – Diversity; difference; kind: – A man has a *variety* of

employments when he does many things which are not a mere repetition of the same act; he has a *diversity* of employments when the several acts performed are unlike each other, that is, *diverse.* In most cases, where there is *variety* there will be more or less of *diversity,* but not always. One who sells railway tickets performs a great *variety* of acts in a day, while there is but little *diversity* in his employment.

Venal, *a.* SYN.—Mercenary; hireling; vendible:—One is *mercenary* who is either actually a hireling (as, *mercenary* soldiers, a *mercenary* judge, etc.), or is governed by a sordid love of gain; hence, we speak of *mercenary* motives, a *mercenary* marriage, etc. *Venal* goes further, and supposes either an actual *purchase,* or a readiness to be purchased, which places a person or a thing wholly in the power of the purchaser; as, a *venal press.* Brissot played ingeniously on the latter word in his celebrated saying, «My pen is *venal,* that it may not be *mercenary*», meaning that he wrote books and sold them to the publishers, in order to avoid the necessity of being the hireling of any political party.

Vest, *s.* SYN.—Garment; vesture; dress; robe; vestment; waist-coat:—In England the original word *waistcoat* is always used for the garment worn immediately under a coat. (*Ճերմակեղէն*) In the United States, *vest* has been universally substituted, while *waistcoat* is more generally used for an under garment; as, a flannel *waistcoat.*

Vestibule, *s.* SYN.—Hall; passage: A *vestibule* is a small department within the doors of a building; a *hall* is the first large apartment beyond the vestibule, and, in America, is usually long and narrow, serving as a passage to the several apartments. In England, the *hall* is generally square or oblong, and a long, narrow space of entrance is called a *passage,* not a *hall.*

Vestige, *s.* SYN. Trace:—*Vestige* is literally a foot-print; a *trace* is something drawn out in a *line. Vestige,* therefore, always supposes something left behind, while a *trace* is a mere *indication* that something has been present or is present; as, *traces* of former population; a *trace* of poison in a given substance.

Vex, *va.* SYN.—To tease; irritate; provoke; trouble; disquiet; harass; afflict. See **Tease.**

Vexation, *s.* SYN.—Irritation; chagrin; agitation; mortification; uneasiness; trouble; grief; sorrow; distress; affliction. See **Chagrin.**

Vice, *s.* SYN.—Crime; sin; iniquity; fault; wickedness. See **Crime.**

Village, *s.* SYN.—Hamlet; town; city:—In England, a *hamlet* denotes a collection of houses too small to have a parish church. A *village* has a church, but no market. A *town* has both a market and a church or churches. A *city* is, in the legal sense, an incorporated borough town, which is, or has been, the place of a bishop's see. It is hardly necessary to say, that the last three words have a different acceptation in the United States.

Violent, *a.* SYN.—Fierce; vehement; outrageous; boisterous; turbulent; furious; impetuous; passionate; severe; extreme; unnatural; abnormal.

Visionary, *a.* SYN.—Fanciful; fantastic; unreal. See **Fanciful.**

Vivacity, *s.* SYN.—Liveliness; gayety; animation; sprightliness. See **Liveliness.**

Volatility, *s.* SYN.—Lightness; giddiness; liveliness; levity; fickleness. See **Levity.**

Volition, *s.* SYN.—Will; choice; preference; determination; purpose:—*Choice* is Anglo-Saxon, and *volition* Latin. The former is the familiar, and the

latter the scientific, term for the same state of the will, viz., an «elective preference». When we have «made up our mind» (as we say) to a thing, *i. e.*, have a settled state of choice respecting it, that state is called an *immanent volition;* when we put forth any particular act of choice, that act is called an *emanant*, or *executive*, or *imparative*, volition. When an *immanent*, or settled state of choice, is one which controls or governs a series of actions, we call that state a *predominant* volition; while we give the name of *subordinate* volition to those particular acts of choice which carry into effect the object sought for by the governing or predominant volition.»

W

Want, *s.* SYN.—Indigence; deficiency; defect; lack; failure; dearth; scarcity; scarceness. See **Indigence.**

Warlike, *a.* SYN.—Martial; hostile; soldierly; soldier-like. See **Martial.**

Wary, *a.* SYN.—Scrupulous; timorously prudent; cautious; circumspect. See **Cautious.**

Waste, *s.* SYN.—Prodigality; diminution; loss; dissipation; destruction; devastation; havoc; desolation; ravage.

Way, *s.* SYN.—Street; highway; road:—*Way* is generic, denoting any line for passage or conveyance; a *highway* is literally one *raised* for the sake of dryness and convenience in traveling; a *road* is, strictly, a way for horses and carriages; a *street* is, etymologically, a *paved* way, as early made in towns and cities; and, hence, the word is distinctively applied to roads or highways in compact settlements.

Wet, *a.* SYN.—Nasty; humid; damp; moist. See **Nasty.**

While, *adv.* SYN.—Though:—Both these words are used in comparing things or drawing parallels between them; but *though* also implies *contrast*, which *while* does not. For instance, we may say, «*While* I admire his courage, I honor him for his self-command»; and «*Though* I admire his courage, I detest his ferocity». *While* might, indeed, be used in both cases; but if we mean distinctly to imply a contrast, we must use *though.*

Whim, *s.* SYN.—Freak:—A *freak* is literally a sudden start or change of place, and hence denotes some particular act which is hasty or fanciful, perhaps humorous or childish; a *whim* is ditacted by caprice, and usually implies a state of mind more or less permanent. The young are apt to have their *freaks*, and the old to indulge themselves in *whims.*

Whimsical, *a.* SYN.—Quaint; freakish; capricious; fanciful; fantastical. See **Quaint.**

Whither, *adv.* SYN.—Where:—*Whither* is now, to a great extent, obsolete, except in poetry, or in compositions of a grave and serious character. *Where* has taken its place, as in the question, «*Where* are you going?» etc.

Whole, *a.* SYN.—All; total; complete; entire; integral; undivided; unbroken; healthy; sound; well:—When we use the word *whole*, we refer to a thing as made up of *parts*, none of which are wanting; as a *whole* week; a *whole* year; the *whole* creation. When we use the word *total*, we have reference to all as taken together, and forming a single *totality;* as, the *total* amount; the *total*

income. When we speak of a thing as *entire,* we have no reference to parts at all, but regard the thing as an *integer,* i. e., continuous or unbroken ; as an *entire* year ; *entire* prosperity. When we speak of a thing as *complete,* there is reference to some progress which results in a *filling out* to some end or object, or, in other words, absolute fullness ; as, *complete* success ; a *complete* victory.

Wicked, *a.* SYN.—Iniquitous ; sinful ; criminal ; guilty ; immoral ; unjust ; unrighteous; unholy ; irreligious; ungodly; profane; vicious; pernicious; atrocious; nefarious; heinous ; flagrant ; profligate ; flagitious ; abandoned. See **Iniquitous.**

Wild, *a.* SYN.—Savage ; desert ; uncivilized ; ungoverned ; inconstant ; loose ; irregular ; disorderly.

Wisdom, *s.* SYN.—Prudence:—*Wisdom* has been defined to be «the use of the best means for attaining the best ends», and in this sense implies the union of high mental and moral excellence. *Prudence* is of a more negative character ; it rather consists in avoiding danger than in taking decisive measures for the accomplishment of an object. Sir Robert Walpole was in many respects a *prudent* statesman, but he was far from being a *wise* one. Burke has remarked that *prudence,* when carried too far, degenerates into a «reptile virtue», which is the more dangerous for the plausible appearance it wears.

Wit, *s.* SYN.—Ingenuity ; humor ; satire ; sarcasm ; irony ; burlesque:—*Wit* formerly meant genius, and now denotes the power of seizing on some thought or occurence, and, by a sudden turn, presenting it under aspects wholly new and unexpected, appearently natural and admissible, if not perfectly just, and bearing on the subject, or the parties concerned, with a laughable keenness and force. «What I want» said a pompous orator, aiming at his antagonist, «is common sense». «*Exactly!*» was the whispered reply. The pleasure we find in *wit* arises from the ingenuity of the turn, the sudden susprise it brings, and the patness of its application to the case, in the new and ludicrous relations thus flashed upon the view. *Humor* is a quality more congenial than *wit* to the English mind. It consists primarily in taking up the peculiarities of a *humorist* (a class of persons in which England abounds), and drawing them out ; as Addison did those of Sir Roger de Coverley, so that we enjoy a hearty, good natured laugh at the unconscience development he makes of his whims and oddities From this original sense, the term has been widened to embrace other sources of kindly mirth of the same general character. In a well-known caricature upon English reserve, an Oxford student is represented as standing on the brink of a river, greatly agitated at the sight of a drowning man before him, and crying out, «O that I had been *introduced* to this gentleman, that I might save his life!» The «Silent Woman» of Ben Jonson is one of the most *humorous* productions, in the original sense of the term, which we have in the English language.

Wonderful, *a.* SYN.—Marvelous ; amazing ; astonishing ; surprising. See **Marvelous.**

Word, *s.* SYN.—See **Term.**

Wrangle, *s.* SYN.—Altercation ; bickering ; brawl ; jar ; jangle ; contest ; controversy ; squabble. See **Altercation.**

Wrath, *s.* SYN.—Anger ; fury ; rage ; ire ; vengeance ; indignation ; resentment ; passion. See **Anger.**

Wrong, *a.* SYN.—Injurious ; unjust ; faulty ; detrimental ; incorrect ; erroneous ; unfit ; unsuitable ; improper ; mistaken.

Y, Z

Yet, *conj.* SYN.–See **However.**

Zealous, *a.* SYN.–Eager ; earnest ; fervent ; hearty ; strenuous ; warm passionate ; enthusiastic.

Note. Besidess *յաւելում*, *իսկ* Except *բացառում կնշանակէ.* *Besides* his asses, he had a great many horses. I could see nothing *except* the sky. (*Էշերէն զատ նաեւ ձիեր ունէր. բաց ի երկինքէն՝ բան մը չէի տեսներ*).

Between *երկուքի մէջտեղ*, Among *շատերու մէջ կցցնէ.* *Between* the house and the river. *Տանին և գետին մէջտեղ։* They hid themselves *among* the trees. *Ծառերուն մէջ պահուըտեցան։*

SPELLING REFORM ՈՒՂՂԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄ

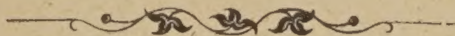
THE FAMOUS 300 WORDS.

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու այժմու նախագահը, Մր. Րոզվելդ, 1906 Սեպտեմբեր 1ին, մասնաւոր հրամանագրով մը յանձնարարեց հետեւեալ ուղղագրական բարեփոխութիւնն ի գործ դնել Անգլիերէն լեզուին 300 բառերուն մէջ։ Ասոնցմէ երկու հարիւր հինգը (որոց քով կէտ դրուած է) արդէն կէս դարէ ի վեր ընդունուած են Ուէպսդրի և այլ Ամերիկեան բառագիրներու կողմէ, որոնց հետեւած ենք մենք ալ այժմու գործոյս մէջ։ Ցուցակին մնացած 95 բառերն՝ բաց ի պաշտօնական շրջանակներէ ընդունուած են երեւելի հեղինակներու, թերթերու և 1200 է աւելի բրոֆէսորներու կողմանէ, որոնք կպաշտօնավարեն Ամերիկեան համալսարաններու և գոլէճներու մէջ։ Ներկայ ցուցակին վրայ հարեւանցի ակնարկ մը կբաւէ ի վեր հանելու անոր գործնական և բանաւոր օգուտները։ Ուղղագրական այս նոր ձեւին հիմին վրայ առաւելութիւնն այն է որ, ան կգրէ ինչպէս որ կհնչուի, և դուրս կձգէ համր տառերը։

New Form.	Present Form.	New Form.	Present Form.
abridgment.	abridgement	carest	caressed
accouter.	accoutre	catalog	catalogue
accurst.	accursed	catechize.	catechise
acknowledgment.	acknowledgement	center.	centre
addrest	addressed	chapt	chapped
adz.	adze	check.	cheque
affixt	affixed	checker.	chequer
altho	although	chimera.	chimaera
anapest.	anapaest	civilize.	civilise
anemia.	anaemia	clamor.	clamour
anesthesia.	anaesthesia	clangor.	clangour
anesthetic.	anaesthetic	clapt	clapped
antipyrin	antipyrine	claspt	clasped
antitoxin	antitoxine	clipt	clipped
apothem	apothegm	clue.	clew
apprize	apprise	coeval.	coaeval
arbor.	arbour	color.	colour
archeology.	archaeology	colter.	coulter
ardor.	ardour	commixt	commixed
armor.	armour	comprest	compressed
artizan	artisan	comprize.	comprise
assize.	assise	confest	confessed
ax.	axe	controller.	comptroller
bans.	banns	coquet.	coquette
bark.	barque	criticize.	criticise
behavior.	behaviour	cropt	cropped
blest.	blessed	crost	crossed
blusht	blushed	crusht	crushed
brazen.	brasen	cue.	queue
brazier.	brasier	curst.	cursed
bun	bunn	cutlas.	cutlass
bur.	burr	cyclopedia.	cyclopædia
caliber.	calibre	dactyl.	dactyle
caliper.	calliper	dasht	dashed
candor.	candour	decalog	decalogue

New Form.	Present Form.	New Form.	Present Form.
defense.	defence	harbor.	harbour
demagog	demagogue	harken	hearken
demeanor.	demeanour	heapt	heaped
deposit.	deposite	hematin.	heamatin
deprest	depressed	hiccup.	hiccough
develop.	develope	hock	hough
dieresis.	diaeresis	homeopathy.	homoeopathy
dike.	dyke	homonym.	homonyme
dipt	dipped	honor.	honour
discust	discussed	humor.	humour
dispatch.	despatch	husht	hushed
distil.	distill	hypotenuse	hypothenuse
distrest	distressed	idolize.	idolise
dolor.	dolour	imprest	impressed
domicil	domicile	instil.	instill
draft.	draught	jail.	gaol
dram.	drachm	judgment.	judgement
drest	dressed	kist	kissed
dript	dripped	labor.	labour
droopt	drooped	lacrimal.	lachrymal
dropt	dropped	lapt	lapped
dulness.	dullness	lasht	lashed
ecumenical.	oecumenical	leapt.	leaped
edile.	aedile	legalize.	legalise
egis.	aegis	license.	licence
enamor.	enamour	licorice.	liquorice
encyclopedia.	encyclopaedia	liter.	litre
endeavor.	endeavour	lodgment.	lodgement
envelop.	envelope	lookt	looked
Eolian.	Aeolian	lopt	lopped
eon.	aeon	luster.	lustre
epaulet.	epaulette	mama.	mamma
eponym.	eponyme	maneuver.	manœuvre
era.	aera	materialize.	materialise
esophagus.	oesophagus	meager.	meagre
esthetic.	aesthetic	medieval.	mediaeval
esthetics.	aesthetics	meter.	metre
estivate.	aestivate	mist	missed
ether.	aether	miter.	mitre
etiology.	aetiology	mixt.	mixed
exorcize.	exorcise	mold.	mould
exprest	expressed	molder.	moulder
fagot.	faggot	molding.	moulding
fantasm.	phantasm	moldy.	mouldy
fantasy.	phantasy	molt.	moult
fantom.	phantom	mullen.	mullein
favor.	favour	naturalize.	naturalise
favorite.	favourite	neighbor.	neighbour
fervor.	fervour	niter.	nitre
fiber.	fibre	nipt	nipped
fixt	fixed	ocher.	ochre
flavor.	flavour	odor.	odour
fulfil.	fulfill	offense.	offence
fulness.	fullness	omelet.	omelette
gage.	gauge	opprest	oppressed
gazel.	gazelle	orthopedic.	orthopaedic
gelatin.	gelatine	paleography.	palaeography
gild	guild	paleolithic.	palaeolithic
gipsy.	gypsy	paleontology.	palaeontology
gloze	glose	paleozoic.	palaeozoic
glycerin.	glycerine	parafin	paraffin
good-by.	good-bye	parlor.	parlour
gram.	gramme	partizan.	partisan
gript	gripped	past.	passed

New Form.	Present Form.	New Form.	Present Form.
patronize.	patronise	snapt	snapped
pedagog.	pedagogue	somber.	sombre
pedobaptist.	paedobaptist	specter.	spectre
phenix.	phoenix	splendor.	splendour
phenomenon.	phaenomenon	stedfast.	steadfast
piaster.	piastre.	stept	stepped
pigmy.	pygmy	stopt	stopped
plow.	plough	strest	stressed
polyp.	polype	stript	stripped
possest	possessed	subpena.	subpoena
practise	practice	succor.	succour
prefixt	prefixed	suffixt	suffixed
prenomen.	praenomen	sulfate	sulphate
prest	pressed	sulfur	sulphur
pretense.	pretence	sumac.	sumach
preterit.	preterite	supprest	suppressed
pretermit.	praetermit	surprize.	surprise
primeval.	primaeval	synonym.	synonyme
profest	professed	tabor.	tabour
program.	programme	tapt	tapped
prolog	prologue	teazel.	teasel
propt	propped	tenor.	tenour
pur.	purr	theater.	theatre
quartet.	quartette	tho	though
questor.	quaestor	thoro	thorough
quintet.	quintette	thoroly	thoroughly
rancor.	rancour	thru	through
rapt	rapped	thruout	throughout
raze.	rase	tipt	tipped
recognize.	recognise	topt	topped
reconnoiter.	reconnoitre	tost	tossed
rigor.	rigour	transgrest	transgressed
rime	rhyme	trapt	trapped
ript	ripped	tript	tripped
rumor.	rumour	tumor.	tumour
saber.	sabre	valor.	valour
saltpeter.	saltpetre	vapor.	vapour
savior.	saviour	vext	vexed
savor.	savour	vigor.	vigour
scepter.	sceptre	vizor.	visor
septet.	septette	wagon.	waggon
sepulcher.	sepulchre	washt	washed
sextet.	sextette	whipt	whipped
silvan.	sylvan	whisky.	whiskey
simitar.	cimeter, scimitar, &c.	wilful.	willful
sipt	sipped	winkt	winked
skilful.	skillful	wisht	wished
sithe	scythe	wo	woe
skipt	skipped	woful.	woeful
slipt	slipped	woolen.	woollen
smolder.	smoulder	wrapt	wrapped



Վ. Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

1. *Բառարան Անգլիերէնէ Հայերէն*
   Կ. Պոլիս, Տպագ. Մատթէոսեան, 1907

2. *Քրիստոնէութեան Գաղափարականը*
   (In His Steps, C. M. Sheldon)
   Կ. Պոլիս, Տպագ. Մատթէոսեան, 1903

3. *Ottoman-Turkish Conversation-Grammar*
   With Exercises, Translations, Reading Lessons, etc.
   (Թուրքերէն Քերականութիւն, Անգլիացւոց համար)
   Հրատարակիչ ՃՈՒԼԻԸՍ ԿՐՕՍ, Հայտէլպէրկ, Գերմանիա 1907

4. *Key to the Ottom.—Turk. Conv.—Grammar*
   Նոյնը

5. *Քեսացիք:*

